Bundel - Gemeenteraad van 27 januari 2022

1 Opening

2 Vaststellen agenda

3 Geheimhouding

- Raadsvoorstel bekrachtiging geheimhouding 27 januari 2022.pdf
- Bekrachtiging geheimhouding - gemeenteraad 27 januari 2022.pdf
- Raadsbesluit Bekrachtiging geheimhouding - gemeenteraad 27 januari 2022.(04022022)

4 Notulen raadsvergadering en stemraad 25 november en 16 december 2021

- 16e vergadering gemeenteraad 25 november 2021.docx
- Stemagenda Raad 25 november 2021.doc
- 17e vergadering gemeenteraad 16 december 2021.docx
- Stemagenda raad 16 december 2021.doc

5 Notulen Vragenuur 16 december 2021

- 20211216 vragenuur.doc

6 Vaststelling bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021

Wethouder Verschuure
Status: A
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
1. Akkoord te gaan met het vaststellingsrapport met daarin de beantwoording van de zienswijze en de ambtshalve wijziging in het bestemmingsplan 'Actualisering diverse gebieden 2021' te verwerken;
2. Het bestemmingsplan 'Actualisering diverse gebieden 2021' dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn vast te stellen, op basis waarvan regels en verbeeldingen van geldende bestemmingsplannen op een aantal locaties op ondergeschikte punten worden gerepareerd en verbeterd;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.

- Dossier 2284 voorblad
- Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021.docx
- Vaststellingsrapport Bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021.docx
- Bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021.pdf
- Bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021 (verbeelding).pdf
- Definitief link naar RO publiceer- vaststelling.docx
- Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021.(04022022)

7 Vaststelling bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg

Wethouder Verschuure
Status: A
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
1. Akkoord gaan met het vaststellingsrapport en de wijzigingen zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van het vaststellingsrapport in het bestemmingsplan aan te brengen;
2. Het bestemmingsplan 'Nedereindseweg 543' dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.dgn vast te stellen, waarmee de agrarische bestemming op het perceel Nedereindseweg 543 wordt gewijzigd naar een woonbestemming voor 1 woning;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.

- Dossier 2306 voorblad
- Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg.docx
- Vaststellingsrapport Nedereindseweg 543.pdf
- Bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg.pdf
- NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01-Vaststellingsprocedure.pdf
- Link naar RO publiceer- vaststelling Bp Nedereindseweg 543.docx
- Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg(09022022)

8 Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan - Monardastraat, Rijnvliet

Wethouder Verschuure
Status: A
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
1. Akkoord te gaan met het vaststellingsrapport en de ambtshalve wijzigingen uit hoofdstuk 2 van het vaststellingsrapport Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet te verwerken;
2. Geen exploitatieplan vast te stellen;
3. Het bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.dgn vast te stellen, waarmee de ontwikkeling van 9 woningen aan de westkant van Rijnvliet mogelijk wordt gemaakt.

Dossier 2185 voorblad

Raadsvoorstel Bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan - Monardastraat, Rijnvliet.docx

NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01-vaststellingsprocedure_bestemmingsplan.pdf

Vaststellingsrapport Hoek Papiermoerbeilaan - Monardastraat, Rijnvliet.pdf

Bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet.pdf

Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan - Monardastraat, Rijnvliet (04022022)

9 Rekenkameronderzoek: ‘Grip op energietransitie. Een onderzoek naar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij concrete projecten’

Wethouder Van Hooijdonk
Status: A-punt
De rekenkamer stelt de raad voor te besluiten om het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:
1. Te zorgen voor een samenhangende visie en goede onderbouwing van de 50 à 60 projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.
2. Meer aandacht te besteden aan monitoring en evaluatie, zodat de doeltreffendheid van de projecten beter inzichtelijk kan worden gemaakt.
3. De doelen en prestatie-indicatoren van de projecten helder, eenduidig en toetsbaar (SMART) te formuleren.
4. Ervoor te zorgen dat projectplannen alle benodigde onderdelen bevatten en het gemeentelijk format voor een projectplan toe te passen, of een onderbouwde keuze te maken om ervan af te wijken.
5. Vast te stellen hoe invulling wordt gegeven aan participatie van burgers in de projecten van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie en op structurele wijze feedback van burgers te verzamelen.
6. De informatie uit monitoring en evaluatie te benutten voor het bijstellen van de projecten in het uitvoeringsprogramma.
7. Als gemeente richting burgers duidelijk te maken wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie.
8. In samenspraak met de raad/woordvoerders energie vast te stellen hoe de informatievoorziening van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie eruit moet (komen te) zien.
9. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

Dossier 2362 voorblad

20211130 Raadsvoorstel Grip op energietransitie DEF.pdf

20211130 Aanbiedingsbrief raad rekenkamerrapport Grip op energietransitie.pdf

20211130 Persbericht rekenkameronderzoek Energietransitie 2 DEF.pdf

20211130 Publiekssamenvatting Rekenkamerrapport DEF.pdf

20211130 Rekenkamerrapport Grip op energietransitie DEF.pdf

Raadsbesluit Rekenkameronderzoek Grip op energietransitie. Een onderzoek naar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij concrete projecten (04022022)

10 Debat Winkelcentrum De Gaard Valetonlaan

Wethouder Verschuure/Van Hooijdonk
Status: B
De fracties van de VVD, CDA, PvdA en SBU willen in debat over het omdraaien van de rijrichting van de Valetonlaan

11 Raadsvoorstel Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) regio Utrecht tot 2040

Wethouder Verschuure
Status: B
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
1. In te stemmen met het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) inclusief uitvoeringsstrategie voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de regio Utrecht tot 2040, met de volgende ambities:
In 2040
a) leven we in een groene en gezonde leefomgeving;
b) is duurzame mobiliteit de logische keuze;
c) is er ruimte voor alle nieuwe bewoners door het toevoegen van compacte stedelijke gebieden;
d) profiteert iedereen in de regio van een sterke economie die volop in transitie is naar circulariteit;
e) zijn ook kleine en middelgrote kernen in de regio vitaal en bieden die een gezonde leefomgeving;
f) is de regio op weg naar energieneutraliteit;
g) leven we in een klimaatadaptieve en waterrobuuste regio die zich voorbereidt op zeespiegelstijging.

Dossier 2167 voorblad

Raadsvoorstel Instemmen met Integraal Ruimtelijk Perspectief.docx

Integraal Ruimtelijk Perspectief.pdf

Overzicht zienswijzen raden op concept Integraal Ruimtelijk Perspectief.pdf

Toetsing Integraal Ruimtelijk Perspectief aan aangepast beoordelingskader REP (september 2021).pdf

Participatie Integraal Ruimtelijk Perpectief.pdf

Raadsbesluit Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) regio Utrecht tot 2040.(04022022)

12 Raadsvoorstel Verordening kabels en leidingen, wijziging APV en legesverordening

Wethouder: Diepeveen
Status: B
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
1. De Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude verordening (2013):
a. het uitbreiden van de grondslag voor het opnemen van uitvoeringsregels in het Handboek kabels en leidingen
b. het opnemen van een verlegregeling voor niet-telecomkabels;
c. de mogelijkheid om vergunningen voor aanleg en uitbreiding van warmteleidingen te weigeren als deze strijdig is met het beleid voor het aardgasvrij maken van de stad;
d. het opnemen van mogelijkheid voor netbeheerders om bij grote projecten zelf het straatwerk te herstellen als een netbeheerder daartoe een samenwerkingsovereenkomst
met de gemeente afsluit;
2. De wijziging van Artikel 2:9 en 2:11 in de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht 2010 vast te stellen, waardoor een aantal dubbelingen in de regelgeving worden geschrapt.
3. De wijziging van de Legesverordening 2022, paragraaf IV (Programma Beheer openbare ruimte) artikel 4 en 6, vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:
a. verhoging van de leges voor vergunningen en instemmingsbesluiten met 61,3% ten behoeve van het risicogestuurd toezicht op werkzaamheden van kabel- en
leidingenbeheerders
b. wijziging van de bekostigingssystematiek voor vergunningen en instemmingsbesluiten voor een tracé langer dan 2000 meter naar een toeslag per extra meter in plaats van het werken met begrotingen.

Dossier 2158 voorblad

Raadsvoorstel Verordening kabels en leidingen, wijziging APV en legesverordening.docx

Besluit tot wijziging Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen (na verwerking amendement).docx

Nadere regel kabels en leidingen (na verwerking amendement).docx

Vrijstellingsbesluit gemeentelijke netwerken (na verwerking amendement).docx

Toelichting Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.pdf

Verordening ondergrond kabels leidingen en boomwortels gemeente Utrecht (na verwerking amendement).docx

Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.docx

Was-Wordt-Lijst Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.pdf

Besluit tot wijziging APV herziening Verordening ondergrond kabels leidingen en boomwortels (na verwerking amendement).docx

Besluit tot wijziging van de APV Utrecht 2010, herziening Verordening kabels en leidingen.docx

Was-Wordt-Lijst Wijziging APV, herziening Verordening kabels en leidingen.docx

Besluit tot wijziging Legesverordening herziening Verordening ondergrond kabels leidingen en boomwortels (na amendement).docx

Besluit tot wijziging Legesverordening 2022 , herziening Verordening kabels en leidingen.docx

Was-Wordt-Lijst Wijziging Legesverordening 2022 , herziening Verordening kabels en leidingen.docx

Vrijstellingsbesluit gemeentelijke netwerken.docx

Nadere regel kabels en leidingen.pdf

Wijzigingsbesluit Nadeelcompensatieregeling.docx

Raadsbesluit Verordening ondergrond kabels, leidingen en boomwortels (04022022)

12.1 Raadsbrief Beantwoording vragen commissie MGOR over herziene verordening Kabels en leidingen

Dossier 2466 voorblad

Raadsbrief Beantwoording vragen commissie MGOR over herziene verordening Kabels en leidingen.docx.pdf

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Bekrachtiging geheimhouding

Opgesteld door	Stafbureau Gemeentesecretaris
Kenmerk	6838480/20211223
Vergaderdatum raad	27 januari 2022
Geheim	Nee
Bijlage	Bekrachtiging geheimhouding 27 januari 2022

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1 De door het college opgelegde geheimhouding op documenten zoals vermeld in de bijlage ‘Bekrachtiging geheimhouding – gemeenteraad 27 januari 2022’ te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris

De burgemeester,

Bekrachtiging gemeenter aad 27 januari 2022 van de door het college opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25, derde lid, van de Gemeentwet van:

Onderwerp	Kenmerk/ Zaaknr	Datum aanbieding gemeenteraad	Wat is geheim?	WOB grond	Grondslag Gemeentewet	Is het stuk permanent geheim	Geheim tot
Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1: de bijlage 'Nadere toelichting raadsvoorstel 'Vaststelling Chw bestemmingsplan Merwedekanaalzone, deelgebied 5,	9573309	21-1-2022	Bijlage(n)	10 lid 2 sub b en g	55 lid1 + 86 lid 2 + 25 lid 2	Ja	Permanent
Raadsbrief beleidsveld Ruimtelijke ontwikkeling	9663712	21-1-2022	Brief	10 lid 2 sub b en g	55 lid1 + 86 lid 2 + 25 lid 2	Nee	tot de bekendmaking van het besluit of zoveel eerder als het college de raad (gedeeltelijk) in openbaarheid kan informeren
Raadsvoorstel beleidsveld Ruimtelijke ontwikkeling	9663712	21-1-2022	Raadsvoorstel	10 lid 2 sub b en g	55 lid1 + 86 lid 2 + 25 lid 2	Nee	tot de bekendmaking van het besluit of zoveel eerder als het college de raad (gedeeltelijk) in openbaarheid kan informeren

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Bekrachtiging geheimhouding

Opsteller	Stafbureau Gemeentesecretaris
Zaaknummer	6838480/20211223
Jaargang en nummer	2022, nr. 2
Vergaderdatum Raad	27 januari 2022
Geheim	Nee

De raad besluit:

1. De door het college opgelegde geheimhouding op documenten zoals vermeld in de bijlage ‘Bekrachtiging geheimhouding – gemeenteraad 27 januari 2022’ te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 27 januari 2022.

De griffier,	De voorzitter,
Merel van Hall	Sharon A.M. Dijksma

Gemeente Utrecht

2021

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

16de vergadering - 25 november 2021

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 25 november 2021 te 10.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Dijksma, burgemeester, afgewisseld door de heer Zwanenberg en mevrouw Bijsterbosch.

Aanwezig zijn de leden: El Abassi, Assen, Bakker, Bijsterbosch, De Boer, Bos, Bosch, Van Corler, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Dekkers, Deldjou Fard, Van Deún, Van Dun, Frank, Gilissen, Heijne, Van Heuven, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Koppelaar, Van der Marel, Meerding, Naphegyi, De Pagter, Peters, Raaijmakers, Rood, Saiah, Sasbrink, Schers, Schilderman, Schipper, Schreuder, Van Steeg, Streefland-Driesprong, Sturkenboom, Sungur, Vonk, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Griffier: mevrouw Van Hall.

1. Opening en mededelingen.

   De **voorzitter** opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom, ook de mensen die thuis meekijken. Het oplopende aantal besmettingen en de aangescherpte coronamaatregelen zijn voor de raad aanleiding geweest om weer terug te gaan naar de adviesafstand van 1,5 meter. De stemmingen zullen weer in een aparte digitale stemvergadering plaatsvinden.
   Er zijn geen berichten van verhindering ingekomen.

2. Vaststellen agenda.

   Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) heeft een opmerking over het voorstel onder agendapunt 22 (Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan Cartesiusdriehoek Fase 2-6). Er is nog een punt in dat voorstel dat nog niet helemaal geregeld is. Als dat punt nog niet geregeld is - dat is afhankelijk van het gesprek daarover dat vandaag loopt - kan het zijn dat haar fractie voorstelt om dit voorstel van de agenda af te voeren.

   De **voorzitter** merkt op dat de GroenLinks-fractie daartoe een ordevoorstel kan doen als het agendapunt aan de orde is.

   De agenda wordt hierna zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen stukken.

   Met betrekking tot de ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

4. Bekrachtiging geheimhouding.

   De voorzitter stelt voor om, conform artikel 25, lid 3 van de Gemeentewet, de door het college opgelegde geheimhouding van de documenten zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, te bekrachtigen.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig het voorstel van de voorzitter besloten.

5. Notulen raadsvergadering en stemagenda van 7 oktober 2021.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

6. Notulen vragenuur van 23 september, 30 september, 7 oktober, 14 oktober en 4 november 2021.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

7. Notulen commissies M&S en S&R van 23 september, 30 september, 26 oktober, 27 oktober en 28 oktober 2021.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

9. Raadsvoorstel Aanwijzing plaatsvervangend raadsgriffier.

   Op voorstel van de voorzitter worden mevrouw F.A. Bouts en de heer H.J. van de Loo bij acclamatie benoemd tot plaatsvervangend griffier.

10. Raadsvoorstel benoemen plaatsvervangend voorzitter commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport.

    Op voorstel van de voorzitter wordt mevrouw Schilderman bij acclamatie benoemd tot plaatsvervangend voorzitter van de commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport.

    De **voorzitter** wenst mevrouw Schilderman veel succes in haar rol en met de ambitie om meer eigenaarschap te brengen in de commissie voor de eigen agenda en de werkafspraken.

11. Raadsvoorstel Zienswijze Begrotingswijziging 2021-1 van GGDrU.

    Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

12. Raadsvoorstel Zienswijzen naar recreatieschappen, eerste begrotingswijzing 2021.

    Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

De voorzitter schorst daarop de vergadering voor enkele ogenblikken.

Na hervatting van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

13. Initiatiefvoorstel Utrechtse Wooncoöperaties van de leden De Koning (GroenLinks) en Wijmenga (ChristenUnie).

De heer **Van der Marel** (VVD) merkt op dat er in de commissie een goed debat over dit voorstel heeft plaatsgevonden. Zijn fractie is niet super-enthousiast, maar het is niet zo dat zijn fractie de wooncorporaties in Utrecht geen kans gunt. Er wordt wel meer aan doelgroepenbeleid gedaan. Bijzondere woonvormen kunnen daarbij horen.
Wel ziet zijn fractie voldoende praktische bezwaren in de fysieke uitvoerbaarheid, zowel in kwantiteit als in kwaliteit, maar het grootste bezwaar is de financiële onderbouwing. Daar is uitgebreid over gesproken. Los van een incidentele invulling is er nog geen financieel plan. Er wordt al doodleuk gevraagd of het college hier maar even mee wil komen in Q2.
De VVD-fractie stemt liever niet in met het voorstel. Hij heeft samen met de fracties van CDA, Stadsbelang Utrecht en SP amendement 143 opgesteld "Eerst de poen, dan pas doen", waarin het college wordt opgedragen om geen onomkeerbare stappen te zetten in de uitvoering van dit plan zonder dat de raad zich heeft kunnen uitspreken over de financiële voorstellen, de gevolgen daarvan en de daaraan verbonden risico's. Het lijkt de genoemde fracties financieel prudent en passend bij hun taak om op de centjes te passen. De raad blijft aan zet en krijgt een tweede moment om zich te buigen over de financiële kanten van dit plan.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat er sprake is van een leuk voorstel. Leuke woonvormpjes voor leuke mensen. Maar garant staan voor een niet te financieren 30% hypotheek op leuke woninkjes en nog een leuk stukje procesgeld vindt Stadsbelang Utrecht niet leuk. Het lijkt er stellig op dat mevrouw De Koning en de heer Wijmenga denken dat dit de oplossing is voor de woningnood. Het is een leuk initiatief, maar hij vindt dat men zich beter kan richten op echte oplossingen, gelet op de enorme woningnood. Geen windmolens, maar wonen in Rijnenburg, en het in SPvE's, visies en andere ruimtelijke plannen opnemen van woningen waar vraag naar is, onder meer voor ouderen. Dat was een veel mooier plan geworden, waarmee hij zou kunnen instemmen. Met dit initiatiefvoorstel kan hij vooralsnog niet instemmen.

De heer **Schipper** (SP) vindt het mooi dat de initiatiefnemers uitgaan van de gedachte: laat duizend bloemen bloeien. Maar het inzaaien kost ook geld. Daarom heeft zijn fractie amendement 143 van de VVD meeondertekend. Hij gunt iedereen zijn eigen planvorm, maar het is allemaal niet gratis.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat zijn fractie met zeer veel interesse kennis heeft genomen van het initiatiefvoorstel. Ze steunt de intentie van het initiatief, maar het is de vraag of de gewenste sociale cohesie goed tot haar recht komt met dit voorstel. Leidt dit niet tot extra segregatie en worden hiermee geen bubbels in de stad gebouwd? De CDA-fractie ziet onbedoelde effecten die best wel reëel zijn. Kan de wethouder toezeggen om dit te monitoren?
Hij dient amendement 144 in, "Gemeentelijk aanspreek- én steunpunt voor Utrechtse wooncoöperaties", om geen extra steunpunt te organiseren. De eigen ambtenaren moeten dit prima zelf kunnen.

Ook dient hij motie 406 in, "Overzie de financiële impact van nieuwe instrumenten voor Utrechtse Wooncoöperaties", die gaat over de financiën. De heer Van der Marel heeft op dit punt al het een en ander gezegd. In de motie wordt het college opgeroepen om in het eerste kwartaal van 2022 al een eerste inschatting op hoofdlijnen te geven van zijn verwachtingen van de financiële consequenties van het initiatiefvoorstel.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) dankt de opstellers van het initiatiefvoorstel. D66 stimuleert initiatieven die vanuit de stad komen. Ze zal ook dit voorstel steunen. Zij dankt ook voor de strekt ter vervanging, waarin nu naast huur ook koop toegevoegd is.
Zij dient amendement 145 in, "Steunpunt collectieve woonvormen", over een gemeentelijk steunpunt dat aandacht moet geven aan collectief opdrachtgeverschap en collectieve woonvormen.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) merkt op dat er bij zijn fractie tijdens de commissiebehandeling nog wel wat twijfel was over het harde minimum van twee projecten per jaar dat werd genoemd in het vierde beslispunt. Zijn fractie heeft toen aangegeven dat een wooncoöperatie een middel kan zijn om betaalbare woningen in de stad te realiseren, maar dat dit geen doel op zich moet worden. De reactie van de initiatiefnemers daarop was toereikend voor zijn fractie, dus zijn fractie kan instemmen met het voorstel. Hij spreekt nogmaals zijn complimenten uit voor de initiatiefnemers.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) maakt de indieners eveneens een compliment voor het initiatiefvoorstel. Hij is blij met de strekt ter vervanging, waarin nu de duurzame betaalbaarheid wordt geborgd middels statuten in combinatie met erfpacht, iets wat zijn fractie graag wilde.
De initiatiefnemers hebben zijn fractie ervan overtuigd dat het initiatiefvoorstel een goede toevoeging is in de strijd voor betaalbaar wonen in de stad, juist op de kleinere locaties, waar wooncoöperaties het misschien wat lastiger hebben.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) merkt op dat zij in de commissie namens haar fractie al haar steun heeft betuigd voor dit initiatiefvoorstel. Ook haar fractie geeft de indieners een compliment voor het uitgebreide actieplan. De Partij voor de Dieren vindt dergelijke initiatieven belangrijk, omdat die niet alleen bijdragen aan betaalbaar wonen, maar ook aan betrokkenheid van bewoners en sociale cohesie.

De heer **Van Deún** (PVV) dankt de opstellers van het initiatiefvoorstel voor het vele werk dat ze hebben verricht. Toch ziet zijn fractie het voorstel niet zitten. Er is een enorme woningnood in Utrecht. Daarom wil de PVV woningen voor iedereen en zich niet focussen op alleen woongroepen. Daarom zal de PVV het voorstel niet steunen. Wel zal ze het amendement van de VVD steunen over de financiën, want ook dat is voor de PVV een heikel punt.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) merkt op dat haar fractie het initiatiefvoorstel uiteraard zal steunen, juist omdat er voor iedereen in Utrecht een plek moet zijn en woongroepen dus ook voor iedereen toegankelijk moeten zijn, dus niet alleen voor de mensen die het kunnen betalen. Er moeten nog dingen worden uitgezocht, maar volgens haar is financieel alles goed geregeld.

Mevrouw **De Koning** (GroenLinks) dankt voor de positieve reacties op het initiatiefvoorstel. De heer Wijmenga en zij hebben daar hard aan gewerkt, maar wel met veel steun van onder meer Wouter,

Manon en Renate. Vanuit de Griffie en de ambtenarij is hier echt hard aan gewerkt. Zij denkt dat het initiatiefvoorstel echt een belangrijke toevoeging zal zijn aan de stad. Er staan 600 ouderen in de wachtrij om een plekje te krijgen in een knarrenhof. Knarrenhoven maken heel vaak gebruik van de constructie van wooncorporaties, waardoor zij het makkelijker krijgen in onze stad. Zij denkt ook aan de Stichting Compleks, waar jongeren met een complexe achtergrond, mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang en vluchtelingen samen een wooncomplex willen oprichten. Ook denkt zij aan Rust en Reuring. En natuurlijk denkt zij ook aan de enige wooncoöperatie die geslaagd is, de wooncoöperatie Overhoop, die afgelopen week De Mantel van Sint-Maarten heeft gekregen, juist omdat deze collectieve woonvorm heel veel betekent voor de buurt en voor de sociale cohesie. Met dit initiatiefvoorstel wordt dus een stap in de goede richting gezet, door niet alleen maar betaalbare woningen te realiseren, maar ook meer sociale cohesie te bewerkstellingen.
Motie 406 (Overzie de financiële impact van nieuwe instrumenten voor Utrechtse Wooncoöperaties) roept op om al in het eerste kwartaal van 2022 een inschatting op hoofdlijnen te geven van de financiële consequenties. In het initiatiefvoorstel wordt gevraagd om in het tweede kwartaal van 2022 met een voorstel te komen waarin ook een overzicht gegeven wordt van de financiële consequenties. Het lijkt haar niet efficiënt om van de ambtenaren te vragen om al een kwartaal eerder een voorloper van de financiële consequenties met de raad te moeten delen. De capaciteit kan beter benut worden om een gedegen voorstel te doen in het tweede kwartaal van 2022. Dat is ietsje later, maar dan heeft men alle informatie bij elkaar. Om die reden onraden de indieners van het initiatiefvoorstel motie 406.
In amendement 143 (Eerst de poen, dan pas doen) wordt voorgesteld het initiatiefvoorstel pas uit te voeren nadat er duidelijkheid is gegeven en een besluit genomen is over de financiën. In het initiatiefvoorstel staat dat een uitwerking van het meest financiële element, de financieringskosten, naar de raad komt en dat op basis daarvoor een voorstel voor de financiering gedaan wordt. Op basis daarvan kan de raad een beslissing nemen. Tot dat moment treedt de beoogde financieringsconstructie ook niet in werking. Het voorgestelde in het amendement zit dus al in het initiatiefvoorstel.
Amendement 143 gaat nog een stap verder, want daarin wordt voorgesteld het hele initiatiefvoorstel nog niet in werking te laten treden. Dat betekent dat ook de extra begeleiding voor woningcoöperaties nog niet van start kan gaan en dat er nog geen onafhankelijk steunpunt komt, terwijl daar wel financiering voor is. En er kunnen ook geen extra locaties voor wooncoöperaties worden aangewezen. Daarmee wordt het kind met het badwater weggegooid, terwijl de financiële voorzichtigheid al in het plan zelf zit. Daarom wordt ook het amendement ontraden.

De heer **Van der Marel** (VVD) merkt op dat er inderdaad geld ter beschikking is gesteld in het collegeakkoord. Daarvan kan in eerste instantie alvast gebruik worden gemaakt om het plan tot invoering te brengen. De uitvoering van het plan vereist een structurele financiering, waarover de raad zich moet kunnen uitspreken. Daarom houdt hij amendement 143 overeind.

Mevrouw **De Koning** (GroenLinks) antwoordt dat in het amendement wel degelijk wordt gezegd dat nog niet tot uitvoering van het initiatiefvoorstel mag worden overgegaan. Daarmee zou men geen mandaat hebben om bijvoorbeeld de begeleiding op te starten en te kijken naar extra locaties. Dat lijkt haar onverstandig, maar dat staat nu wel in het amendement.

De heer **Van der Marel** (VVD) stelt dat het voorstel nu wordt opgesneden in twee onderdelen, een materiële kant en een financiële kant. Het is best mogelijk om het begin van het budget, dat al in een

eerdere instantie is gefourneerd, uit te geven voor de ambtelijke voorbereiding. Maar zijn fractie wil gewoon in Q2 een besluit nemen over het hele voorstel.

Mevrouw **De Koning** (GroenLinks) stelt dat uiteraard de financiële garantiestelling niet in werking zal treden voordat daarover in Q2 een besluit is genomen door de raad. Wellicht kan de wethouder dit nog eens bevestigen. De indieners van het voorstel zouden het wenselijk vinden dat onder meer het inrichten van een onafhankelijk steunpunt, waar ook financiering voor is, al in werking treedt. Daarom ontraden zij het amendement.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) dankt voor de complimenten aan het adres van de indieners van het voorstel. Ook dankt hij iedereen die aan de totstandkoming van het initiatiefvoorstel heeft bijgedragen.
In amendement 144 wordt voorgesteld de beslispunten 3b en 3c te schrappen. Maar het is juist de kern van het initiatiefvoorstel om de wooncoöperaties te ondersteunen met een steunpunt. Dat zou vervallen met het schappen van punt 3b. De evaluatiebepaling die daarvoor in de plaats komt, lijkt hem geen probleem, maar het amendement haalt in feite de kern uit het initiatiefvoorstel. Daarom wordt het ontraden.
In amendement 145 wordt voorgesteld het beoogde gemeentelijk aanspreekpunt voor wooncoöperaties breder te zien en er een aanpreekpunt voor collectieve woonvormen van te maken. In de overwegingen van het amendement wordt het collectief particulier opdrachtgeverschap genoemd. Dat is op zich wel een collectieve vorm van ontwikkeling, maar niet per se een collectieve woonvorm. Op dat punt sluiten de overwegingen en het dictum van het amendement niet goed op elkaar aan. In de commissie hebben de indieners van het voorstel al gezegd dat zij bereid zijn om breder te kijken dan alleen naar wooncoöperaties. In die zin kan het amendement aan het oordeel van de raad kunnen worden overgelaten.

De heer **Diepeveen** (wethouder) merkt op dat de door de heer Van Steeg gevraagde monitoring zal plaatsvinden.
Naar aanleiding van het debatje tussen de indieners van het initiatiefvoorstel en de heer Van der Marel merkt hij op dat het college nadrukkelijk kijkt naar beslispunt 5, waarin wordt opgemerkt dat uiterlijk in het tweede kwartaal van 2022 een voorstel aan de raad zal worden voorgelegd over de financieringsconstructie. Over die constructie zal de raad dus eerst een besluit moeten nemen.

De **voorzitter** stelt vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De besluitvorming over het initiatiefvoorstel, de motie en de amendementen zal vanavond plaatsvinden in de digitale stemagenda.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Dijksma het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Zwanenberg.)

Na hervatting van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

14. Debat positie Nieuwe Zandpad.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) stelt dat er 7 miljoen euro in de prostitutieput beland is. Een overgrote meerderheid van de raad heeft in het verleden ingestemd met een eindeloze zoektocht naar een bouwer/verhuurder van prostitutieplekken aan het Zandpad. Dit was kansloos vanaf het begin. Stadsbelang Utrecht heeft dit reeds in januari 2017 aangegeven, maar er is niet geluisterd. Het college is in opdracht van de raad blijven trekken aan een dood paard. Mensen uit omliggende wijken en buurten waren tegen. De politie vond en vindt het niet uitvoerbaar. Het resultaat is dat er 7 miljoen euro gemeenschapsgeld is uitgegeven voor een plek waar betaald de gemeenschap zou kunnen worden bedreven, als het gelukt zou zijn.
Voorafgaand aan deze vergadering heeft de heer Bos nagedacht over een motie van afkeuring of een motie van wantrouwen, maar wie zou er dan vertrekken? Wie neemt de verantwoordelijkheid en trekt zijn conclusies? Het probleem is dat er in deze raad een te grote collectieve verantwoordelijkheid wordt gedragen voor dit echec. Een dergelijke motie zou schieten in de lucht zijn.
Vanaf het begin was het de wens van Stadsbelang Utrecht en een aantal andere fracties om geen prostitutie op het zandpad mogelijk te maken en deze mogelijkheid te schrappen. Daarom dient de heer Bos motie 407 (Zandpad schrappen als ontwikkellocatie voor enige raamprostitutievoorziening) in, mede namens de fracties van DENK, PVV, VVD, CDA, ChristenUnie en SP. Hierin wordt het college opgedragen de ontwikkeling van een raamprostitutievoorziening op deze locatie onmogelijk te maken. Hierna dient de heer Bos motie 408 (Zandpad schrappen als ontwikkellocatie voor enige prostitutievoorziening) in, mede namens de fracties van DENK, Stadsbelang Utrecht, PVV, VVD, CDA en SP. Hierin wordt het college opgedragen de ontwikkeling van een prostitutievoorziening op deze locatie onmogelijk te maken.

Mevrouw **Bijsterbosch** (D66) vraagt of wat betreft de indieners van de moties ook het bestemmingsplan zou moeten wijzigen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat dit inderdaad uiteindelijk het gevolg zou zijn.

Mevrouw **Bijsterbosch** (D66) vraagt of Stadsbelang wel op andere plekken een mogelijkheid ziet om de bestemming prostitutie toe te voegen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat Stadsbelang Utrecht niet tegen prostitutie is. Als er een plek is waar prostitués of exploitanten van locaties veilig gefaciliteerd kunnen worden, dan zal de fractie hieraan meewerken. Op deze locatie is het echter klaar. Omwonenden en belanghebbenden hebben behoefte aan duidelijkheid en die wil de heer Bos geven. Het Zandpad is een gelopen koers. De gemeente moet haar verlies pakken en zich richten op de toekomst, waarin prostitutie op een goede en veilige manier kan worden gefaciliteerd, onder andere door de gemeente.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) vindt het vreemd dat Stadsbelang Utrecht het bestemmingsplan wil wijzigen. Student & Starter vindt dat sekswerk gewoon bij Utrecht hoort en dat het Zandpad hier nog steeds voor zou kunnen dienen. De tenders liepen op heel andere punten mis. De partijen moesten namelijk door te veel hoepels springen, waardoor de opdracht te groot voor hen werd, maar dit had niks met de locatie te maken. Mevrouw Sturkenboom begrijpt de logica van Stadsbelang daarom niet.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat er heel lang getrokken is aan het traject van het

Zandpad door partijen in de raad, onder andere Student & Starter. Zij dragen de collectieve verantwoordelijkheid voor die 7,7 miljoen euro die in de prostitutieput is beland. Dat geld is eigenlijk gewoon weg. De heer Bos vindt het belangrijk om naar alle omwonenden en belanghebbenden een duidelijk statement te maken door te zeggen dat er geen ruimte meer is voor prostitutie of raamprostitutie. Wanneer alleen raamprostitutie onmogelijk gemaakt wordt, bestaat er overigens nog steeds een mogelijkheid om prostitutie in het bestemmingsplan door te laten gaan. Wanneer alleen motie 407 wordt aangenomen, kunnen andere vormen van prostitutie, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek, nog meegenomen worden in het bestemmingsplan van het Zandpad.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) is blij dat een meerderheid in de raad nog wel voor sekswerk in Utrecht is. Wat Student & Starter betreft blijft de gemeente dit doen. Het Zandpad is een soort nieuwe Uithoflijn. Ook Student & Starter is niet blij dat er 7,7 miljoen euro aan is uitgegeven, maar net als bij de Uithoflijn is het hartstikke nodig. Sekswerk heeft een plek in de stad. Mensen willen dit beroep uitoefenen. Nu 7,7 miljoen aangrijpen als argument om sekswerk van tafel te vegen is schandalig. Dit zijn mensen die hun beroep rechtmatig uitoefenen. Op deze manier zou de gemeente zeggen dat ze dit niet wil faciliteren.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) weet niet waar mevrouw Sturkenboom deze gedachten allemaal vandaan haalt. Hij heeft geen voorstelling van de vergelijking tussen prostitutie en de Uithoflijn. Hij vindt het bizar om een trein te vergelijken met een prostitué.

De heer **El Abassi** (DENK) stelt dat de raad voor de zoveelste keer spreekt over het Zandpad. Een aantal partijen wil koste wat kost een prostitutiezone vestigen in de wijk Overvecht. De Overvechters snappen het niet. Partijen willen politiek scoren door meer veiligheid en woonbeleid te beloven, maar nemen ondertussen beslissingen die het tegenovergestelde doen. Politiechef Sitalsing was duidelijk: de prostitutiezone is een grote trekpleister voor criminaliteit, drugs en mensenhandel. Er is juist afgesproken dat men deze zaken niet wil in Overvecht. De heer El Abassi snapt echt niet waarom er gekozen wordt voor Overvecht. Hoe komt het dat de in het DNA van veel raadsleden diepgewortelde algoritmen ervoor zorgen dat men tot de conclusie komt dat de prostitutiezone gevestigd moet worden in Overvecht? Dit is uitgerekend de wijk waarover afgesproken is dat de gemeente er wil werken aan veiligheid en leefbaarheid.
Hoe komt het dat de prostitutiezone in de buurt van een islamitische basisschool komt? In andere locatieonderzoeken werden scholen juist uitgezonderd. Dit is ook te zien in locatieonderzoek van andere gemeenten. Er was in deze raad veel ophef toen een islamitische basisschool gehuisvest werd in de achtertuin van een openbare basisschool. Dat was voor velen de wereld op z'n kop. Er kwam een spoeddebat en het was landelijk nieuws. Wanneer een trekpleister voor criminaliteit, drugs en mensenhandel zich vestigt in de achtertuin van een islamitische basisschool is het muisstil in de raad. Ook wanneer de islamitische basisschool een brandbrief stuurt naar alle raadsleden blijft het hier stil. In de brief geeft de school aan dat leraren, ouders en leerlingen regelmatig prostitutie buiten de school tegen moeten komen. Schoolpersoneel moest maatregelen nemen om het schoolterrein te ontdoen van condooms en injectienaalden. De heer El Abassi citeert uit de brief: "Namens hen, ouders, kinderen, docenten en omwonenden, vragen wij, het schoolbestuur van basisschool Aboe Daoed, u het welzijn van onze kinderen te beschermen. Dit kunt u doen door de bevordering van prostitutie nabij ons schoolterrein te voorkomen. Wij willen u vragen om af te zien van de locatiekeuze uit 2014 voor het Zandpad in Overvecht. Maak de omgeving rond onze school veiliger. Als het niet is voor ons welzijn, dan voor dat van onze kinderen. Ze zijn onvoldoende

weerbaar voor de problemen die inherent zijn aan prostitutie in de buurt." Dit zijn de woorden van een school die al eerder heeft ervaren hoe het is om een prostitutiezone in de buurt te hebben. De heer El Abassi blijf het dus opmerkelijk vinden dat de raad dit niet ernstig genoeg vindt, niet probeert de school te begrijpen of hier überhaupt een woord aan wijdt. Niemand heeft de moeite genomen de school te contacteren of in ieder geval stil te staan bij wat deze keuzes betekenen voor een basisschool. De fractie van DENK hoopt dat de raad alsnog een positieve boodschap kan zenden aan deze basisschool en alle scholen in Utrecht. Daarom dient hij motie 411 (Afwezigheid maatschappelijke en sociale functies toevoegen als criterium aan locatieonderzoek het Nieuwe Zandpad). Hierin wordt het college opgeroepen om bij het locatieonderzoek met betrekking tot het Nieuwe Zandpad ook de afwezigheid van maatschappelijke en sociale functies als criterium mee te nemen.
De heer El Abassi heeft al eerder aangegeven achter het burgerinitiatief van de Overvechters te staan. Daarom dient hij motie 409 (Afzien van de huidige locatiekeuze het Nieuwe Zandpad II) in. Hierin wordt het college opgedragen om af te zien van de locatiekeuze uit 2014 voor het Nieuwe Zandpad in Overvecht.
DENK heeft al vaker aangegeven dat een prostitutiezone niet gevestigd moet worden in woonwijken. Om te voorkomen dat hiertoe straks weer besloten wordt dient de heer El Abassi motie 410 (Geen prostitutiezone bij woonwijken) in. Hierin wordt het college opgedragen om in het lokale prostitutiebeleid vast te stellen dat er in woonwijken geen ruimte is voor een prostitutiezone, om voor toekomstige prostitutiezones in Utrecht uit te wijken naar andere gebieden en de raad hierover te informeren.

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) vraagt wat de definitie van de heer El Abassi van een prostitutiezone is. Is dat wat het Nieuwe Zandpad beoogt te zijn, met tientallen of honderd werkplekken, of is dat al een plek waar tien sekswerkers kunnen werken?

De heer **El Abassi** (DENK) antwoordt dat hij bewust het woord "prostitutiezone" heeft gebruikt, omdat dat een zone is waar prostitutie plaatsvindt. Sommigen noemen het sekswerk. In het verleden waren er zogeheten tippelzones. Het gaat om al het soort werk dat, zoals de heer Sitalsing dat noemde, een trekpleister is voor criminaliteit, drugs en onveiligheid.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) vraagt of DENK niet denkt dat, wanneer het sekswerk uit de stad wordt verbannen, de illegaliteit gaat toenemen en daarmee de criminaliteit en onveiligheid. Dit kan juist weggenomen door sekswerk te legaliseren en een plek te bieden. Door alle voorzorgsmaatregelen die al genomen zijn de afgelopen tijd wordt het een veel veiligere plek.

De heer **El Abassi** (DENK) vindt het bijna gênant om dit na zo veel debatten nog uit te moeten leggen. Hij heeft nooit gezegd tegen een prostitutiezone te zijn. In zijn bijdrage gaf hij duidelijk aan waarom hij vindt dat deze niet in Overvecht moet komen. Hij heeft ook aangegeven waarom hij vindt dat de zone niet in de buurt van een school of een woonwijk moet komen. De genoemde redenen komen vanuit de politie. De raad is het er ook over eens dat de veiligheid niet gewaarborgd kan worden. Dit moet de gemeente niet willen in de achtertuin van woningen of een basisschool.

Mevrouw **Bijsterbosch** (D66) stelt dat in de commissie breed gedeeld werd dat men geen vijfde tender wilde op deze manier. Veel partijen zeiden dat er niet meer alleen naar Overvecht gekeken moest worden, maar dat er ook verkend moest worden waar kleinschalig een en ander mogelijk is.

De heer El Abassi noemt nu allerlei beperkingen voor nieuwe locaties op. Hoe kansrijk acht DENK het dat er buiten Overvecht een andere plek gevonden wordt?

De heer **El Abassi** (DENK) antwoordt dat hij in zijn bijdrage een flink aantal vragen had gesteld, ook aan de raad en zeker ook aan D66, waarop hij geen antwoord heeft gekregen. Hij stelt dat hij geen beperkingen heeft genoemd, maar mogelijkheden. Hij roept op om, wanneer een keuze gemaakt wordt, er rekening mee te houden waar de zone geplaatst wordt. Dit moet dus niet in de achtertuin van een basisschool gebeuren. De heer El Abassi kent geen enkel ander voorbeeld in Nederland van een prostitutiezone in de achtertuin van een basisschool. Het is dan ook niet vreemd dat op alle locatieonderzoeken die de heer El Abassi op internet vindt dit soort locaties uitgezonderd worden. Het is opvallend dat dat hier niet gebeurt en dat D66 hier niks van zegt.

Mevrouw **Bijsterbosch** (D66) vindt het woordgoochelarij om beperkingen mogelijkheden te noemen. Ze vraagt of de heer El Abassi denkt dat het door alle extra eisen makkelijker of moeilijker wordt om een nieuwe locatie te vinden?

De heer **El Abassi** (DENK) antwoordt dat waar een wil is een weg is. Als de raad het wil, gebeurt het. De keuze voor Overvecht is politiek. Wanneer de raad wil dat de zone op een industrieterrein komt of op Rijnenburg in plaats van windmolens, dan kan dat. Dat weet mevrouw Bijsterbosch ook. Hij zoekt graag samen met haar naar een nieuwe oplossing en denkt dat ze er dan met z'n allen uit zullen komen.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) hoort net als D66 alleen maar beperkingen. In de commissie bleek dat men open stond voor het idee dat deze tender zo niet langer kan en dat er bijvoorbeeld gekeken moet worden naar het meer spreiden van sekswerk. DENK werpt alleen maar beperkingen op. In Rijnenburg ziet mevrouw Sturkenboom geen faciliteiten en veiligheid. Voor een industrieterrein geldt hetzelfde. Sekswerkers worden dan in een hoekje weggestopt. Daar is het onveilig en neemt de criminaliteit alleen maar toe. Dan wordt er geen recht gedaan aan het beroep van sekswerkers. Hoe reflecteert DENK hierop?

De heer **El Abassi** (DENK) antwoordt dat zijn fractie zich juist sterk maakt voor veiligheid. Hij zou graag een debat willen voeren over hoe de veiligheid gewaarborgd kan worden, zeker omdat hij hoort dat de politie en de handhaving dat niet kunnen. Hij heeft het hierbij niet alleen over de prostitués, maar ook over de buurt eromheen. Hij wil veiligheid hebben voor alle Utrechters. Als Student & Starter hier ook zo ver denkt, staan ze aan dezelfde kant en wil de heer El Abassi graag met hen meedenken.

De heer **Van Deún** (PVV) heeft het idee dat de raad het commissiedebat overdoet. Het standpunt van de PVV is heel simpel: stop ermee, onmiddellijk, nu meteen. Dit moet netjes aan de markt overgelaten worden. Als de markt met initiatieven komt, kunnen die beoordeeld worden, net als bij alle bedrijven gebeurt. De PVV vindt net als de meesten in de raad dat sekswerker een normaal beroep is en dat hoef je dus niet te ondersteunen. Daarom ondersteunt de heer Van Deún de moties van de heer Bos van Stadsbelang Utrecht.

De heer **Van Steeg** (CDA) stelt dat er in de commissie uitgebreid is stilgestaan bij de mislukte tender over het Zandpad. Bij het debat werd eens te meer duidelijk dat er een coalitieplan lag dat lang breed

is gesteund, maar dat in de praktijk weinig realiteitswaarde had. In de praktijk kon het eigenlijk niet werken. Dat bleek ook uit het stoppen van de tender. Het CDA is er in ieder geval blij om dat de gemeente ervoor gekozen heeft om te stoppen. Dit is het moment om te stoppen met deze plek. De zone moet niet in Overvecht komen. Hierom staat het CDA onder de moties van Stadsbelang. Daarnaast is er gesproken over de vertrouwensbreuk met de partij die zei het te organiseren binnen deze tender. Dat is niet gelukt. Kan de burgemeester aangeven wat dit betekent. Hoe staat het met de vertrouwensbreuk? Moet de gemeente niet stoppen met de samenwerking met deze partij?

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) heeft geen vertrouwen in het opnieuw ontwikkelen van raamprostitutie aan het Zandpad. Een vijfde tender is onwenselijk. Inmiddels zijn de gemaakte kosten zeer hoog. De ChristenUnie dient graag de motie van Stadsbelang Utrecht mede in. Met betrekking tot de vraag of de bestemming van het Zandpad moet wijzigen wacht de fractie de uitkomsten van het onderzoek van de expertcommissie af.
De expertcommissie buigt zich over de vraag wat er nu moet gebeuren. Vorige week heeft de raad haar wensen over samenstelling en onderzoeksvragen al kunnen delen. De ChristenUnie zou het bijvoorbeeld onwenselijk vinden als er geen betrokkenheid van politie en OM, met kennis over mensenhandel, zou zijn. Er moeten ook vertegenwoordigers zijn uit de seksbranche, uit de bancaire en fiscale wereld en uit de hulpverlening. Na het commissiedebat bedacht mevrouw Streefland dat de samenstelling ook politiek gevoelig zou kunnen liggen. Als de raad de commissie snel aan de gang wil zetten, is een commissie met 15 leden ondenkbaar en misschien zelfs niet werkbaar. De ChristenUnie dacht aan een kleinere samenstelling, met daarin deskundigen zonder een bepaald belang. Deze groep kan vervolgens vertegenwoordigers en experts raadplegen. Deze manier zou meer werkbaar zijn. Kan de burgemeester toezeggen dat zij over een paar weken bij de raad terugkomt met ideeën over de samenstelling? Ziet zij ook iets in dit model? Kan zij dan ook de opdracht delen? Er is al veel medegedeeld. Het is goed als dit nog één keer scherp langs de raad komt.

Mevrouw **Meerding** (VVD) had in de commissie al duidelijk aangegeven hoe de VVD kijkt naar de ontwikkeling van prostitutie op het Nieuwe Zandpad. Kort samengevat is de fractie inmiddels het vertrouwen verloren dat het Nieuwe Zandpad nog met succes gerealiseerd kan worden op de huidige locatie. Daarom vindt de VVD dat de prostitutiebestemming van het Zandpad moet worden afgehaald. Zo krijgen bewoners duidelijkheid. De fractie had hier het liefst zelf een motie over ingediend, maar de heer Bos was haar voor. Daarom doet ze mee met de twee moties die door Stadsbelang zijn ingediend.

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) is blij met de toezegging van het college dat de stedelijke klankbordgroep, die thans van start is gegaan met Belle Hulpverlening, en de klankbordgroep van het Zandpad structureel betrokken gaan worden bij de uitwerking van het beleid dat het college gaat ontwikkelen naar aanleiding van het rapport van de commissie-Sorgdrager. Zolang er twee klankbordgroepen zijn voor verschillende groepen sekswerkers is GroenLinks van mening dat ze gelijkwaardig betrokken dienen te worden. Kunnen de wethouder en de burgemeester dat toezeggen? Aansluitend hierop ziet GroenLinks graag dat de expertise van sekswerkers, zowel van de klankbordgroep als van degenen die op persoonlijke titel geraadpleegd worden, financieel de waardering krijgt die deze expertise verdient. De uitwerking van het beleid dat uit de stedelijke visie van de expertcommissie volgt is in de ogen van GroenLinks een extra inzet die de gemeente gaat plegen op dit thema. Het is dus ook een extra inzet voor de klankbordgroep, die, zoals toegezegd,

daarbij structureel betrokken gaat worden. Zijn de wethouder en de burgemeester het daarmee eens en kunnen ze de raad in Q1 duidelijkheid verschaffen over hoe die extra inzet bovenop de begroting van Belle Hulpverlening en de reguliere subsidie voor de klankbordgroep van het Zandpad bekostigd wordt?

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of hij goed begrijpt dat GroenLinks vindt dat de klankbordgroep beloond moet worden voor het feit dat ze een klankbordgroep zijn?

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) antwoordt dat er extra inzet gepleegd wordt door de klankbordgroep. Toen Belle Hulpverlening zijn begroting indiende, wist ze niet dat er een heel traject aankwam voor een stedelijke visie. Die komt er wel aan. Dan wordt er meer verlangd van de klankbordgroep. Dan moet daar ook wat tegenover staan.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) stelt dat er veel klankbordgroepen in de stad zijn. Deze worden ook niet extra gefinancierd. Is het bovendien niet zo dat hun inbreng nu een wat andere focus heeft en er niet zozeer een focus bovenop komt? Is het dus gerechtvaardigd om dit te vragen?

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) verschilt hierover van mening met de ChristenUnie. GroenLinks vindt dit wel gerechtvaardigd. De sekswerkers in de klankbordgroep krijgen een vergoeding. Daar is een keuze gemaakt. Daar kan ook een andere keuze gemaakt worden. Mevrouw Schers vraagt het college om hier nog eens naar te kijken. Het is namelijk een groep mensen die niet zo makkelijk zijn stem laat horen. Daar kan een extra prikkel aan toegevoegd worden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft het volgende van "hear say", maar wil het toch op tafel leggen. Hij is recent geconfronteerd met berichten van mensen die werkzaam waren op het Zandpad dat er fraude is gepleegd met geld dat vanuit de gemeente is betaald aan allerhande partijen. Hier schrok hij van. Nu hij dit verzoek hoort van GroenLinks schrikt hij hier nog meer van. Zou het college willen reflecteren op dit verhaal dat de heer Bos heeft van mensen dicht bij de bron?

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) hoort geen vraag aan haar gesteld worden, maar aan het college. Kunnen de wethouder en de burgemeester toezeggen dat individuele sekswerkers, wiens expertise wordt geraadpleegd, als externe experts worden beloond en dat er niet van uitgegaan wordt dat zij hun kennis vrijwillig dienen te delen?
Thuiswerken is voor het deel van de sekswerkers die dat doen bijzonder kwetsbaar. Overlast is niet door iedere thuiswerkende sekswerker te voorkomen. De wethouder was bijzonder positief over de samenwerking tussen VTH en Belle Hulpverlening. Samen komen ze aan de deur na overlastmeldingen. Van de wethouder wil GroenLinks weten of het klopt dat woningcorporaties pas na vier meldingen van overlast VTH inschakelen? Dit heeft de fractie vernomen van Belle. Kan dit niet eerder? Het is onwenselijk dat pas in een reeds geëscaleerd stadium hulpverlening wordt ingeschakeld en huisuitzetting misschien niet meer te voorkomen is. De gemeente heeft hier een verantwoordelijkheid. De gemeente heeft een grote rol gespeeld in het sluiten van het gros van de legale werkplekken. Thuiswerken was, zoals de wethouder en de burgemeester eerder bevestigden, niet altijd een vrije keuze. Kan de wethouder daarom toezeggen met woningcorporaties in gesprek te gaan over het in een vroeg stadium inschakelen van VTH en Belle Hulpverlening bij overlastmeldingen in geval van thuiswerkende sekswerkers? Kan het college ook toezeggen om

binnen het redelijke alles in het werk te stellen om huisuitzettingen van thuiswerkende sekswerkers te voorkomen, zolang er geen nieuwe legale alternatieve werkplekken voor sekswerkers in Utrecht zijn gerealiseerd?

Mevrouw **Assen** (PvdA) kan door de beperkte tijd helaas niet op alles ingaan. De PvdA wil graag een toezegging dat de commissie-Sorgdrager zonder taboes alle mogelijkheden tot sekswerk verkent. Daarom moet die commissie, naast bijvoorbeeld de politie, een afspiegeling zijn van alle takken van sekswerk en hulpverlening, zoals de tussenvoorziening en Belle. De PvdA hoort graag een toezegging. Daarnaast wil de fractie dat in de tussentijd maatwerk wordt geleverd om de ongebruikte vergunningen voor seksbedrijven te vergunnen en waar mogelijk meer ruimte te bieden.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) had ook al een reflectie gegeven ten aanzien van de samenstelling van de commissie. Hoe ziet de PvdA dit? Aan de ene kant is mevrouw Streefland het ermee eens dat je een zo breed mogelijke vertegenwoordiging wilt. Aan de andere kant is dat onwerkbaar, omdat die groep politiek gevoelig kan liggen. Voelt de PvdA ook voor het model waarin er een kleine groep is van relatief neutrale deskundigen die de vertegenwoordigers hieraan verbinden?

Mevrouw **Assen** (PvdA) hoort graag de mening van de burgemeester hierover, maar ze wil dan wel overtuigd zijn dat alle takken binnen het sekswerk echt gehoord en vertegenwoordigd worden. Dat is nu een punt van zorg.
De PvdA vindt een nieuwe tender zinloos, zeker met deze omvang en de beperkingen die er in de financiële wetgeving liggen. Sekswerk is echter een legaal beroep. Op deze manier is dat in de praktijk weinig waard. Sekswerk hoort thuis in Utrecht en sekswerkers staan al veel te lang in de kou. De PvdA ziet toekomst in kleinschaligere en andere vormen van sekswerk. Dit kan ook op andere plekken in de stad, maar mevrouw Assen wil geen oude schoenen weggooien voor er nieuwe zijn. De fractie zal de moties van Stadsbelang dus niet steunen.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) concludeert, na het mislukken van heel veel tenders, dat dit niet de manier is waarop het zou moeten gaan. Maar Student & Starter staat er niet achter om dat gelijk te stellen aan het verbannen van sekswerk uit Utrecht. De fractie is dan ook benieuwd wat er gedaan kan worden om die tenders te verbeteren. Student & Starter hoort namelijk dat organisaties door te veel hoepels moeten springen. Het is voor hen niet te doen zo'n tender in te stappen en te voltooien. Kunnen de burgemeester en de wethouder aangeven wat de gemeente kan doen om deze tenders wat makkelijker te maken? Of kunnen ze aan de voorkant al bij organisaties aangeven wat deze zouden kunnen verbeteren om die tenders wel te doorlopen?

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat Student & Starter die tender de afgelopen vier jaar wel gesteund heeft. Voelt mevrouw Sturkenboom zich niet enorm bekocht door de ontstane situatie?

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) antwoordt dat dit niet het geval is. Als tenders te lastig waren is het een heel ander verhaal. Het CDA probeert hier de tenders gelijk te stellen met het weghalen van sekswerk uit de stad. Hier staat Student & Starter niet achter.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat mevrouw Sturkenboom dit voor hem invult. Hij bedoelt te zeggen dat men al wist dat het ontzettend moeilijk was om aan deze tender te voldoen. Mevrouw

Sturkenboom is een warm pleitbezorger om prostitutie eenvoudiger te maken in de stad. Waarom heeft zij de afgelopen jaren deze tender dan steeds gesteund?

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) antwoordt dat dit voorlopig de enige manier was om sekswerk überhaupt nog ergens te realiseren. Met tenders krijgen meerdere partijen de kans om sekswerk te realiseren. Het Zandpad kan hier wat Student & Starter betreft nog steeds onderdeel van zijn. Waar het CDA, Stadsbelang en andere partijen nu toe oproepen is om het Zandpad eigenlijk gelijk te elimineren als plek voor sekswerk. Hier staat Student & Starter niet achter.

Mevrouw **Meerding** (VVD) hoort mevrouw Sturkenboom al een paar keer zeggen dat tenders te lastig zijn en dat het allemaal makkelijker moet. Hoe ziet ze dit concreet voor zich? De raad heeft kaders meegegeven die zien op de veiligheid en het welzijn van de sekswerkers. Dit is een van de factoren die een tender inderdaad ingewikkelder maken, omdat marktpartijen daaraan moeten voldoen. Moeten er bijvoorbeeld aan die dingen minder hoge eisen gesteld worden?

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) antwoordt dat dit precies de vraag is die zij nu aan de burgemeester stelt. Als er een tender wordt uitgezet en de gemeente weet al van een aantal partijen dat ze interesse hebben, kan daarvoor al het gesprek aangegaan worden. Dit kan juist vanuit het oogpunt van het welzijn van sekswerkers gedaan worden. De partijen hebben misschien niet altijd de kennis om een tender met heel veel financiële regels in te gaan. Mevrouw Sturkenboom wil aan de burgemeester vragen welke kansen er eventueel nog meer zijn.

Mevrouw **Meerding** (VVD) vraagt wat het dan betekent als de marktpartijen zeggen dat niet te kunnen dragen.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) antwoordt dat een tender dan misschien anders ingericht kan worden of dat er dan misschien heel andere middelen uitgezet moeten worden om sekswerk wel mogelijk te maken in Utrecht. In plaats van één heel grote tender moet er misschien meer gespreid worden over de stad voor kleinere locaties. Misschien moet de gemeente deze kant op, maar dat betekent niet meteen dat het Zandpad weg moet. Er zou wel gekeken kunnen worden naar het opknippen van een tender.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt mevrouw Sturkenboom een beetje huilerig vanochtend. Ze heeft samen met andere partijen 7 miljoen in de put gegooid. Nu zegt ze dat de tender misschien anders ingestoken moet worden. Ze wist al dat deze hele exercitie een kansloos verhaal was. Daar draagt zij verantwoordelijkheid voor. Ze heeft gewoon 7 miljoen euro prostitutiegeld op haar voorhoofd staan. Ze moet nu niet opeens vragen gaan stellen hoe het anders gedaan zou moeten worden. Dat had ze jaren geleden moeten doen.

De **voorzitter** stelt vast dat er geen vraag wordt gesteld.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) wil toch kort reageren op deze persoonlijke aantijgingen. Zij laat deze van zich afglijden, want dit is niet de stijl van Student & Starter. De partij is constructief. Als er een aantal tenders niet goed gaan, moet er bekeken worden hoe het eventueel wel anders kan. Nu stellen partijen tenders gelijk aan het verbannen van sekswerk. Hier staat Student & Starter niet achter. Stadsbelang zegt nu eigenlijk: het komt ons wel goed uit dat die tender 7 miljoen heeft

gekost, want daarmee kunnen we sekswerk onmogelijk maken. Dat is pas een foute redenering.

Mevrouw **Bijsterbosch** (D66) vond de commissiebehandeling vrij volledig. Ze heeft nog een korte vraag. De burgemeester had toegezegd dat ze over een paar weken de opdrachtstelling, zoals geformuleerd aan de commissie-Sorgdrager, wel met de raad wilde delen. Een aantal fracties sprak al over de samenstelling. Misschien is het mooi om in die brief ook iets mee te nemen over de samenstelling van de commissie. Mevrouw Bijsterbosch sluit af met de burgemeester veel succes en wijsheid toe te wensen.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de burgemeester.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) kijkt terug op een zeer inhoudelijk en goed commissiedebat. De hoofdlijnen van de standpunten van de verschillende fracties zijn hier in de raadsvergadering nadrukkelijk weergegeven en deels vertaald in een aantal moties. De reacties op de moties zullen waarschijnlijk geen verrassingen opleveren.
Het is ontzettend jammer dat de tender niet tot een goed einde is gebracht. Tegelijkertijd was het wel belangrijk om bijtijds die conclusie te trekken. Er werd gezegd dat de tenders te ingewikkeld zijn en dat er door veel hoepels gesprongen moet worden. Dat laatste is waar, maar dat heeft de raad destijds bewust afgesproken. Aan de ene kant betreft dit een legaal beroep, maar de branche kent wel kwetsbaarheden. Daarom moeten de mensen die daarin werken beschermd worden. Daarom kan een toezichthouder namens de gemeente niet tegelijkertijd een financieringsrol op zich nemen. Wanneer er misstanden ontstaan en je die aan de kaak zou moeten stellen, bijt je jezelf daarmee financieel in je staart. De raad heeft dat destijds om goede redenen zo vastgelegd. Daar is uiteindelijk wel dit hele verhaal op gestrand.
Stadsbelang Utrecht zegt in de moties 407 en 408: stop met deze locatie. De burgemeester heeft in het commissiedebat aangegeven dat ze dat niet op voorhand, terwijl een commissie verschillende opties wil verkennen, wil doen. Ze sluit niet uit dat de gemeente naar een ander model gaat. Het zou dus ook kunnen dat aan het eind van dit denkwerk en het advies van de commissie de uitkomst is dat het misschien op andere plekken in de stad moet gebeuren. Maar in deze moties wordt op voorhand gezegd dat op deze plek geen zone meer mag komen. Ook gelet op het feit dat er relatief weinig plekken zomaar te vinden zijn, vindt de burgemeester het echt niet verstandig om dit nu uit te spreken. Om die reden ontraadt de burgemeester beide moties.
De heer El Abassi had ook een aantal moties ingediend. Er ontstond een debat over de vraag of deze moties wel of niet beperkingen zijn bij de zoektocht naar een nieuwe locatie. De burgemeester stelt vast er volgens deze moties feitelijk nergens in de stad meer een plek gevonden kan worden. Op heel veel plekken in een verdichtende stad zijn maatschappelijke en sociale functies. Die zijn bijna altijd in de buurt. De heer El Abassi zei vervolgens dat de zone dan maar naar een industrieterrein moest. Dat heeft natuurlijk ook weer gevolgen voor de veiligheid van bijvoorbeeld de mensen die op die plek hun werk moeten doen. Het is belangrijk om een aantal van de noties die hij in de moties naar voren brengt mee te nemen. Zo moet er gelet worden op maatschappelijke en sociale functies. Er moet naar de locaties gekeken worden en wat die betekenen voor de omgeving en voor de mensen die het sekswerk doen. Maar de voorschriften die in de motie staan kunnen ook zo uitgelegd worden dat er bijna nergens meer ruimte is. Daarom ontraadt de burgemeester de drie moties. Ze geeft de raad ter overweging het volgende mee. Als er vanuit de commissie een voorstel komt voor

een vorm hoe men in Utrecht het sekswerk verder vorm kan geven en niet met een voorstel voor een locatie, is dat het moment om deze discussie in de raad opnieuw te voeren. Wat vindt de raad wel of niet aanvaardbaar op bepaalde locaties? De burgemeester wil het debat geen onrecht aandoen, maar denkt dat het verstandiger is om het debat dan te voeren in plaats van het op deze manier te doen. Er kan wel gezegd worden dat het geen beperkingen zijn, maar voor iedereen die de zoektocht doet, zijn het wel degelijk beperkingen. Zo zijn ze ook bedoeld.

De heer **El Abassi** (DENK) schrikt hiervan. Hij heeft bewust gekozen voor deze benaming, omdat dit juist in het locatieonderzoek van de tippelzone was opgenomen. Als de burgemeester aangeeft dat het daarmee eigenlijk onmogelijk is, dan zou hij willen vragen of de zoektocht naar een tippelzone dan echt een zoektocht was of werd toen aan de voorkant alles al uitgesloten?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat zij overvraagd wordt, omdat zij helemaal niet betrokken was bij de zoektocht naar een locatie voor een tippelzone. Ze weet wel dat er eerder, ook bij de locatiekeuze voor het Nieuwe Zandpad en de inrichting daarvan, rekening gehouden is met maatschappelijke functies in de omgeving. Men kan vinden dat dat niet afdoende was. De heer El Abassi heeft het over "de achtertuin", maar er zit nog water tussen. De locatie was zo ingericht dat er vanaf een afstand geen zicht was op, in dit geval, de ramen. Dit punt is in de hele ontwikkeling dus wel degelijk meegenomen. Het debat hierover wordt nu soms kort door de bocht samengevat.

De heer **El Abassi** (DENK) stelt dat het locatieonderzoek van de tippelzone op internet te vinden is. Er kan even geschorst worden, zodat de burgemeester even op kan zoeken of het allemaal klopt wat de heer El Abassi zegt. De ambtenaren kunnen dat eventueel toelichten. Het staat er heel duidelijk. Sterker nog, op internet is geen locatieonderzoek te vinden waarin die maatschappelijke functies niet meegenomen worden. Waarom gebeurt dat hier niet? De heer El Abassi had ook gevraagd of er überhaupt contact was opgenomen met deze school, maar beperkt de vraag tot waarom dit nu niet in het locatieonderzoek is opgenomen.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat het commissiedebat nu overgedaan wordt en ze hier niet voor voelt. De onderliggende suggestie is dat de burgemeester niet weet wat daar wel of niet gebeurd is. Daar gaat het niet om. Ze is het gewoon niet eens met de heer El Abassi. Bij het Zandpad is wel degelijk rekening gehouden met de omgeving, maar de heer El Abassi vindt het onbevredigend hoe dat gedaan is. De raad heeft destijds ook dit punt willens en wetens gewogen en kwam tot de conclusie dat het op die plek kon.

De heer **El Abassi** (DENK) vindt "willens en wetens" een containerbegrip waar hij weinig mee kan. Hij is vooral op zoek naar een antwoord op de vraag waarom het hier niet gedaan is. Als het wel overwogen is, hoort hij graag waarom hiervoor gekozen is. Hij vraagt zich af of de burgemeester wel ziet wat dit doet met de school. Ze zegt dat er nog een stukje water tussen zit. Heeft de burgemeester überhaupt wel met de school gesproken? Is er contact geweest met de school? Is er bijvoorbeeld een brief teruggestuurd? Of zijn al deze geluiden genegeerd? De school heeft echt ervaren wat er gebeurt met een prostitutiezone in de buurt. Het is schrijnend wat er in de brandbrief staat.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat nu, bij de beëindiging van een tender, een debat overgedaan wordt dat een paar jaar geleden in de raad gedaan is. Dat is nu niet de bedoeling. Deze

tender is gestopt. Een commissie is gevraagd om op een brede manier te kijken naar hoe sekswerk in Utrecht een plek kan krijgen. Dat kan betekenen dat deze locatie opnieuw in beeld komt. Het kan ook betekenen dat dat niet zo is. Daar is het oordeel van de commissie voor nodig. De burgemeester wil hierop wachten. De heer El Abassi haalt een debat terug dat hij met de voorganger van de burgemeester heeft gevoerd. Dat kan, maar het proces is een stap verder.

De heer **El Abassi** (DENK) probeert het antwoord van de burgemeester te begrijpen, maar hoe meer hij doorvraagt, hoe schrijnender hij het antwoord vindt klinken. Hij heeft de vraag inderdaad gesteld aan de voorganger van de burgemeester. Hij heeft hier toen geen antwoord op gekregen. Dat betekent dat ook de school er geen antwoord op heeft gekregen. Sterker nog, er is nooit contact geweest met de school. Mensen wachten op antwoorden. De heer El Abassi is in de positie om vragen te stellen en wil graag antwoorden. Hij gunt de burgemeester alle tijd om dit uit te zoeken tijdens een schorsing, maar hij wil er wel antwoord op. De heer El Abassi doet geen debat over, maar wacht nog steeds op een antwoord op een vraag die hij eerder gesteld heeft.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt dat de burgemeester wel erg makkelijk de verantwoordelijkheid om hier op een goede manier mee om te gaan van zich afschuift door te zeggen dat het een andere burgemeester was en een andere tijd. De fractie van DENK stelt een heel legitieme vraag.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) zal hier aan het einde van haar inbreng op terugkomen.
De heer Van Deún heeft gezegd: laat het lekker aan de markt over. In de komende maanden zal duidelijk worden wat de experts hierover zeggen. De burgemeester denkt dat de betrokkenheid van de overheid als toezichthouder belangrijk is. De markt zal hier nooit in volle omvang alleen aan de orde zijn, omdat dit nu eenmaal gaat over een beroepsgroep met mensen die kwetsbaar werk doen. Het is dus nodig dat de kwetsbaarheiden goed in beeld zijn.

De heer **Van Deún** (PVV) onderschrijft ten dele het antwoord van de burgemeester, maar merkt op dat er in de industrie ook allerlei werknemers in gevaarlijke beroepen werken. Ook hier heeft de gemeente een zorgtaak. Wat is nou het verschil? Dit kan toch gewoon aan de markt overgelaten worden?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat dit voor een deel ook gebeurt. Er zijn escortbureaus of andere seksinrichtingen die volledig markt zijn. Wanneer je een tender uitzet, is in principe de markt ook aan zet. Er zit ook geen overheidsfinanciering in. In die zin wordt het aan de markt overgelaten. Dat betekent echter niet dat je er nooit een relatie mee hebt. Met andere bedrijfstakken heeft de gemeente in haar rol van toezichthouder ook wel degelijk een relatie. De burgemeester is het dus minder oneens met de heer Van Deún dan hij misschien denkt.
De heer Van Steeg gaf aan dat ook zijn fractie wil stoppen op de huidige locatie. Hij vroeg hoe er gekeken wordt naar de samenwerking met de tenderpartij. Eerder had de burgemeester al tegen de raad gezegd dat er wel wat gebeurd is. Er kan niet zomaar doorgeschakeld worden alsof dat niet gebeurd is. De burgemeester heeft er echter weinig behoefte aan om daar nu veel woorden aan te wijden. Het is vervelend dat het zo gelopen is. De gemeente is hier ook niet blij mee. Uiteindelijk heeft dat wel geleid tot het stoppen van de tender. De burgemeester komt zo nog te spreken over de opdracht en over de samenstelling van de commissie. Die krijgen nu in alle breedte vorm. De gemeente schakelt niet door naar weer een nieuwe tender in precies dezelfde manier van werken.

Iedereen, de heer Bos het meest bloemrijk, heeft vastgesteld dat deze route niet succesvol is geweest.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt of de burgemeester de opvatting deelt dat je in een normale markt tegen zo'n partner zou zeggen dat je er niet meer mee samenwerkt.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat zij graag haar eigen woorden kiest.
De burgemeester vond de manier waarop de ChristenUnie de werking van de commissie beschreef wel goed. Je moet alle expertise hebben, ook vanuit de sekswerkers zelf, maar het moet geen Poolse landdag worden, in een enorm grote samenstelling, en er moet ook geen directe belangenbehartiging zijn. Dat zijn twee belangrijke voorwaarden. Die kennis is nodig. Het belang van politie en OM kunnen ook behartigd worden doordat er iemand in de commissie zit die expert is op het gebied van mensenhandel en in wie politie en OM ook vertrouwen hebben. Het is ook belangrijk dat er iemand vanuit de sekswerkersbranche naar voren komt die breed vertrouwen geniet bij verschillende vormen van sekswerkers. De klankbordgroep kan ook een rol spelen in de advisering en de gesprekken met de commissie.
Mevrouw Bijsterbosch vroeg of de burgemeester niet alleen met de opdracht terug naar de raad wil komen, maar ook met wie zij op het oog heeft voor de commissie. Dit vindt de burgemeester prima. Ze vraagt de raad echter wel om het werkbaar en onafhankelijk te houden. Daarmee is niet gezegd dat die expertise geen plek krijgt. Dit vindt de burgemeester wel van belang. Anders wordt er over de hoofden van mensen heen gepraat, zonder dat er met hen gesproken wordt.
De VVD-fractie heeft de antwoorden op haar vragen gekregen in de reactie op de moties van de heer Bos.
In antwoord op de vragen van mevrouw Schers meldt de burgemeester dat de klankbordgroepen natuurlijk betrokken worden. Wethouder Eerenberg kan vanwege andere werkzaamheden niet aanwezig zijn. De burgemeester stelt dat het buiten kijf staat dat er gelijkwaardigheid in betrokkenheid moet zijn. De burgemeester weet dat sekswerkers per bijeenkomst een vergoeding krijgen. Als er meer van hen gevraagd wordt, zijn er meer bijeenkomsten en krijgen ze daarmee vanzelf wat mevrouw Schers vraagt. Het lijkt de burgemeester onverstandig om daar nog meer bovenop te doen.

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) heeft begrepen dat de vergoeding is gebaseerd op tien bijeenkomsten. Als het er meer worden, past dit niet in de begroting van Belle Hulpverlening. Is de burgemeester dan bereid om met Belle in gesprek te gaan om te bekijken hoe dat bekostigd wordt?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) vindt dit lastig. Ze zou eerst willen verifiëren of er wel echt een probleem is. Deze verantwoordelijkheid wil zij bij de wethouder willen neerleggen. Ze kan zich voorstellen dat deze mensen mans genoeg zijn om, als er echt een probleem is, dit aan te kaarten. Een toezegging zonder dekking op voorhand vindt de burgemeester een slag te ver gaan.
De uithuiszetting is aan de orde geweest. Dit is een complexe zaak. Als er alleen sprake is van illegale prostitutie, is dit voor de gemeente als toezichthouder geen reden om tot uithuiszetting over te willen gaan. Maar dit zijn vaak situaties met multiproblematiek. Dan vind je in diezelfde woning bijvoorbeeld ook drugs of iets anders. Dan is het echt een andere situatie. Dan grijpt de gemeente namelijk wel in. Als er ook andere vormen van criminaliteit zijn, kan de gemeente niet wegkijken.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of het college, als het die vraag zou inwilligen, dan niet in

de plek van verhuurders gaat staan. Die hebben regels met betrekking tot het werken in huis. Er is ook weleens een hoger risico op brand of opstalschade. Dat kan niet zomaar.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) bevestigt dit. Bij alle vormen van problematiek of overlast is proportionaliteit altijd aan de orde. Een besluit tot bijvoorbeeld het sluiten van een woning wordt, ook door een rechter, beoordeeld in het licht van humaniteit. Dat betekent aan de ene kant dat er, als er sprake is van overlast of criminaliteit, reden is om in te grijpen. De gemeente kijkt niet weg. Aan de andere kant moet een uithuiszetting of het sluiten van een woning breed juridisch beargumenteerd worden. De gemeente moet balanceren op die smalle basis. Recent heeft de gemeente hier veel ervaring mee. Vaak geeft de rechter de gemeente gelijk, maar niet altijd. Soms zegt de rechter dat het individuele belang niet voldoende is meegewogen. Hier moet de burgemeester rekening mee houden.

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) vraagt of de burgemeester toegezegd heeft dat ze met woningcorporaties in gesprek wil gaan om eigenlijk te voorkomen dat er zo'n geëscaleerde situatie ontstaat.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat dit het geval is. De gemeente gaat sowieso op dit punt graag het gesprek aan met woningbouwcorporaties, ook in bredere zin. Er zijn situaties waarin de gemeente soms vindt dat mensen op plekken weg moeten, ook voor de veiligheid van de omgeving. Ook dan is het van belang om heel goed samen te werken.

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) hoorde de burgemeester zeggen dat er soms situaties zijn waarin echt om ingrijpen gevraagd wordt. Begrijpt mevrouw Schers goed dat de burgemeester alles in het redelijke in het werk wil zetten om huisuitzetting te voorkomen? Hierbij gaat het niet om situaties waarin er nog andere redenen zijn om een woning te sluiten.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat dit altijd de basis is voor de manier waarop hiernaar gekeken wordt. Dat heeft te maken met het feit dat mensen ook rechten hebben. Er is een belangenweging tussen het recht van een individuele bewoner tegenover datgene wat er met de omgeving speelt. Dat wordt heel precies beoordeeld.
De vragen van Student & Starter en van mevrouw Bijsterbosch had de burgemeester al beantwoord in haar bijdrage.
De burgemeester wil nog terugkomen op twee punten. Allereerst deed de heer Bos een suggestie in een interruptie op mevrouw Schers. Er zou sprake zijn van fraude met gemeentegeld. De burgemeester herkent dit niet, dus ze gaat er ook niet over speculeren. Het lijkt haar verstandig om, als de heer Bos hier aanwijzingen voor heeft, deze buiten de raadsvergadering over te dragen. In dit soort situaties doet de gemeente altijd onderzoek. De burgemeester kan hier niet op reflecteren, want dit is voor haar geen bekende informatie.
De heer El Abassi sprak over de betrokkenheid van de school. Er is wel degelijk aandacht geweest voor de omgeving, met name in het beperken van de overlast. Er is afstand tot bebouwing. Die was ook groter dan bij de vorige locatie. Dat was ook een van de criteria. De zone wordt door hek en beplanting aan het zicht onttrokken. Dit gaat allemaal over een situatie die nu van de baan is. Dat is belangrijk om te blijven zeggen. De burgemeester belooft dat zij zal laten uitzoeken wat precies het contact is geweest met de school. Hier zal zij schriftelijk op terugkomen.

De heer **El Abassi** (DENK) kan al vertellen dat er geen contact is geweest met de school. Hij heeft zelf namelijk wel contact gehad met de school. Er is geen contact geweest vanuit de gemeente. Daarom baalt hij ook enorm. De burgemeester stelt dat er rekening is gehouden met de omgeving, maar de heer El Abassi had het over het opnemen van criteria in het locatieonderzoek. Het is niet opgenomen. Uit de brandbrief is ook op te maken dat er ook geen rekening is gehouden met de school, want de zone komt gewoon weer terug op dezelfde locatie. De school krijgt weer met dezelfde ellende te maken.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) stelt dat dat laatste punt een besluit van een paar jaar geleden is geweest. Daar is wel degelijk gezegd dat er in de wijze waarop de ontwikkeling plaatsvindt rekening wordt gehouden met de omgeving. Het standpunt van de heer El Abassi is dat dat onvoldoende is en dat het daar gewoon niet mag. Dat is zijn mening en was het destijds waarschijnlijk ook al.

De heer **El Abassi** (DENK) wil het omdraaien. Dit is de mening van de burgemeester. Het is een feit dat het niet opgenomen is in een locatieonderzoek waar dat normaal wel gebeurt. Als er rekening wordt gehouden met de omgeving, dus met scholen en woningen, wordt dat meegenomen in een locatieonderzoek. Dat is hier niet gebeurd en de heer El Abassi weet nog steeds niet waarom.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat er wel onderzoek is gedaan en dat er een aantal criteria zijn gevonden. De zone mocht niet te dicht bij een woongebied komen, maar er zouden ook aanpassingen op de ontwikkelingen van de precieze locatie plaatsvinden. Daarom is de begroeiing er. Er moest een hek komen, zodat het geen toegankelijke plek zou zijn. Daar had de raad destijds om gevraagd. Ook in de manier waarop er gebouwd werd, is er wel degelijk rekening gehouden met de omgeving. De heer El Abassi vindt dat dat onvoldoende gedaan is.

De heer **El Abassi** (DENK) denkt dat hij en de burgemeester er niet uit komen. Hij is duidelijk geweest en houdt het hierbij.

De **voorzitter** constateert dat de burgemeester klaar was met haar beantwoording en dat ook wethouder Diepeveen geen behoefte heeft om het woord te voeren. Hij vraagt of er raadsleden zijn die een antwoord gemist hebben.

Mevrouw **Assen** (PvdA) hoopt in de brief meer te lezen over de commissie en daarin gerustgesteld te worden dat wel alle branches, takken en hulpverlening vertegenwoordigd zijn. Het doel is dat er geen taboes op tafel liggen en alles een optie is. Dit zou mevrouw Assen explicieter willen horen van de burgemeester.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) zal uitkomen in de buurt van mevrouw Streefland. De burgemeester bevestigt dat er geen taboes zijn. Ook het sluiten van deze locatie is geen taboe. In de commissie kunnen geen tien of vijftien mensen zitten. De burgemeester vindt dat er iemand namens de sekswerkers in moet zitten, die het vertrouwen heeft van al die verschillende onderdelen. Daar moet de commissie op beoordeeld worden. Het is ook evident dat er vervolgens vanuit die commissie gesprekken zullen zijn met al die verschillende takken van sport. Voormalig minister Sorgdrager, minister van Staat, zal dat zelf ook willen. Zij zal in de breedte met de mensen willen spreken. De burgemeester sluit niet uit dat ze met nog veel meer mensen zal spreken, zoals bewoners en anderen, om goed te kijken naar hoe de toekomst van het sekswerk in de stad eruit zal

moeten zien.

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) had nog gevraagd of individuele ervaringsdeskundige sekswerkers die als externe experts worden ingevlogen als zodanig worden beloond en er dus niet als vrijwilliger een beroep op ze wordt gedaan.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) wil precies weten wat mevrouw Schers bedoelt. Als de commissie spreekt met iemand uit de branche, wil mevrouw Schers dat diegene een vergoeding krijgt. Is dit wat mevrouw Schers vraagt?

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) antwoordt dat dit onder andere is wat ze bedoelt.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat dit ver gaat. Waarom zou dit voor één iemand wel gelden en voor alle anderen, bijvoorbeeld bewoners, niet? Van hen wordt ook verwacht dat zij dit om niet doen. Het is ingewikkeld om voor deze groep een uitzondering te maken. De burgemeester vermoedt dat dit niet de gebruikelijke werkwijze van de gemeente is.

De **voorzitter** geeft raadsleden de gelegenheid tot een tweede termijn.

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) dient motie 412 (Financiële waardering voor expertise van klankbordgroep sekswerkers) in. Hierin wordt het college opgedragen na de presentatie van het rapport van de expertcommissie-Sorgdrager in overleg te treden met de klankbordgroepen over hun structurele betrokkenheid bij de uitwerking van de aanbevelingen van het rapport om te beoordelen of er een extra inzet gevraagd wordt van de klankbordgroepen en indien de signalen zijn dat die extra inzet niet mogelijk is zonder extra middelen met Belle Hulpverlening in gesprek te gaan hoe die extra inzet dan wel gerealiseerd kan worden.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat dit voor een deel het expertisegebied is van wethouder Eerenberg. Ze weet niet wat zij zou toezeggen wanneer zij deze motie aan het oordeel van de raad overlaat. Als er echt een probleem is, is de wethouder de eerste om met de branche om de tafel te gaan. De burgemeester kent deze signalen niet. Er is al een vergoeding per keer dat de klankbordgroep bij elkaar komt. Naarmate de groep vaker bij elkaar komt, krijgt men dus meer vergoeding. Dit is een prima regeling. De burgemeester ontraadt de motie.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) begrijpt dat de burgemeester, omdat wethouder Eerenberg er niet is, voor de zekerheid een negatief advies geeft. Mevrouw Sasbrink zou, wanneer zij hierover moet stemmen, wel willen weten wat de portefeuillehouder hierover zou adviseren. Kan er in de loop van de dag nog contact zijn met de wethouder hierover?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat mevrouw Sasbrink ervan mag uitgaan dat het college met één mond spreekt. De informatie die de burgemeester meekrijgt is wel degelijk geverifieerd. Normaal kun je in een debat nog iets doen om nader tot elkaar te komen, maar de burgemeester ziet hier geen ruimte voor. Er ligt namens het college, inclusief de portefeuillehouder, een negatief stemadvies.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) begrijpt de motie van GroenLinks, maar het lijkt haar

in alles veel te vroeg. Eerst is er de commissie. Dan komt er een uitkomst met een locatie en hoe het er dan uitziet. Vervolgens wordt er weer bekeken wat dat betekent voor de klankbordgroep. Het is vroeg om hier nu al een besluit over te nemen. Mevrouw Streefland kan het in elk geval nog niet overzien. Kan mevrouw Schers hierop reageren?

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) antwoordt dat de motie ertoe oproept om het te doen zodra het rapport van de commissie er is. Het is voor het college niet nodig om eerst te wachten op een debat met de raad voor het in gesprek kan gaan met de commissie. Dit kan dus beter aan de voorkant geregeld worden dan op dat moment.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming over de ingediende moties vanavond zal plaatsvinden in de digitale stemagenda.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan mevrouw Dijksma.)

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

15. Raadsbrief Bouwenvelop en vellen van bomen aan de Ivoordreef/Schriftelijke Vragen 2021-197 Ivoordreef.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) merkt op dat het college van plan is om op de Ivoordreef zowel dure grondgebonden woningen als sociale huurappartementen toe te voegen. Dat lijkt prima, maar dit gaat ten koste van een flat met sociale woningen, waardoor er meer sociale woningen verdwijnen dat er terugkomen. Bovendien gaat dit ten koste van de hoofdgroenstructuur, waarvan onder meer 142 oude waardevolle bomen en onderbeplanting met ruimte voor biodiversiteit deel uitmaken. Het lijkt de Partij voor de Dieren niet gezond leven als je de groene buffer tussen een drukke weg en een woonwijk vernielt om daar dure huizen neer te zetten. Als het college zijn plannen doorzet, kan de raad straks bij de behandeling van het bestemmingsplan, naar verwachting in het voorjaar, alleen nog tekenen bij het kruisje, want als alle voorbereidingen zijn getroffen, valt er weinig meer te kiezen.
De wethouder heeft in de brieven over dit onderwerp en in de commissiebehandeling laten doorschemeren dat het voor het college een zware afweging is tussen enerzijds de bouwplannen en anderzijds de groenstructuur. Maar als dit zo moeilijk is, waarom wordt de raad er dan niet bij betrokken en wordt niet gewoon gewacht op het bestemmingsplan? Dit bouwplan suddert al vijftien jaar, dus dan kan er ook nog wel een halfjaar gewacht worden op het bestemmingsplan.
Zij dient motie 413 in, "Kappen met kappen tot bestemmingsplan is vastgesteld", waarin het college wordt opgeroepen om aan alle velvergunningen de voorwaarde te verbinden dat die pas gebruikt kunnen worden nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.
Wat de PvdD-fractie betreft worden de plannen aangepast. Daarom vraagt ze om een onderzoek waarin wordt onderzocht wat er mogelijk is om de groenstructuur te sparen, bijvoorbeeld het schuiven met bouwblokken en een andere indeling. Zij dient hiervoor motie 414 in "Onderzoek bomen sparen door andere bouwblokken".

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) vraagt hoe de PvdD-fractie aankijkt tegen de mogelijke vertraging van de bouwplannen als gevolg van deze moties.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat vertraging een consequentie kan zijn. Het college spreekt in zijn brieven over een vertraging van 2,5 tot 3,5 jaar. Dat is fors, maar het verlies van 142 bomen en het vernielen van de groenstructuur is ook fors. En als men weet dat die vertraging zal optreden, kan gezocht worden naar een tijdelijke invulling van de bestaande flat. Als de moties worden aangenomen, kan de raad over een halfjaar zelf een gedegen afweging maken bij de behandeling van het bestemmingplan.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt of de PvdD zich erin kan vinden als er minder woningen worden gerealiseerd. Of is het de bedoeling dat het aantal geplande woningen hetzelfde kan blijven door hoger te bouwen?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat dit nu niet goed beoordeeld kan worden. Daarom wordt in de motie gevraagd om een aantal scenario's. Zij kan zich voorstellen dat er een soort tussenvorm ontstaat, waarbij een deel van de in de groenstructuur geplande woningen wordt geschrapt en dat die woningen worden gecompenseerd door een extra bouwlaag op de geplande flats. Mogelijk zou dit kunnen leiden tot iets minder woningen dan er nu gepland zijn.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) merkt op dat men gelet op de wooncrisis graag woningen wil toevoegen, ook in Overvecht. Het nu voorliggende plan betekent bovendien een versterking van een aantal andere groenstructuren. Zou dan de afweging niet in het voordeel van de woningbouw moeten uitvallen?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat ook de PvdD uiteraard oog heeft voor de wooncrisis. Het is niet zo dat de PvdD helemaal niets wil, maar liever geen grondgebonden woningen in de groenstructuur. Overigens heeft zij de versterking van de groenstructuur elders nog niet gezien in de plannen. Het lijkt haar dat dit niet op een goede manier kan leiden tot een gelijkwaardige compensatie. Het is sowieso nodig dat er elders in Overvecht bomen bij komen, maar die compensatie is in elk geval niet mogelijk in het plangebied zelf.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) stelt dat die afweging in feite al gemaakt is. Als men nu weer terug moet naar de tekentafel, leidt dat tot vertraging. Daarom zal zijn fractie de moties van de PvdD niet steunen.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat hij in de plannen onvoldoende terugziet van de eerder aangenomen moties "Groen voor poen" en "Naar een werkplaats die werkt". Daarnaast wordt ook de raad onvoldoende in positie gebracht om een goed besluit te nemen. Hij roept de wethouder op om nog duidelijker te maken wat de positie van de Werkplaats is bij de bouwplannen. Ook vraagt hij de wethouder om de compensatie van groen duidelijker te maken bij nieuwe bouwplannen, want op dit punt biedt het voorliggende voorstel niet zo veel vertrouwen voor de toekomst.
Zijn fractie maakt zich zorgen over de ontwikkeling van de boomstructuur bij de Einsteindreef, juist in het licht van de eerder aangenomen moties en de eerdere plannen die er lagen. Juist de bomen aan de kant van de Einsteindreef kunnen van toegevoegde waarde zijn voor de bebouwing die daar plaatsvindt. Daarover dient hij motie 415 in, "Bomen Einsteindreef waar mogelijk behouden en raad

laten besluiten".

De heer **Dekkers** (GroenLinks) merkt op dat GroenLinks dit een mooi plan vindt, maar dat ze niet overtuigd is van de stedenbouwkundige argumenten om de bebouwing dichter bij de Einsteindreef te plaatsen, ten koste van oude, vitale en waardevolle bomen. Ook de sociale veiligheid is voor GroenLinks geen argument om de bomen te kappen of te verplaatsen.
Er wordt gezegd dat er nu geen andere keuzes gemaakt kunnen worden omdat er al zo lang wordt gewerkt aan het plan. Maar in het startdocument uit 2016 leest hij allerlei vragen over de mogelijkheden om de waardevolle bomen in de groenstrook langs de Einsteindreef te behouden. In het startdocument Ivoordreef staat dat de groenstrook onderdeel uitmaakt van het groene raamwerk van Overvecht, dat bewaard moet worden. In de paragraaf over gezondheid wordt geadviseerd om de groenstrook zo veel mogelijk te behouden.
In de bouwenvelop en in brieven wordt wel gesproken over de waarde van de grote oudere bomen als het gaat om de compensatie. Complimenten daarvoor. Maar hij mist een nadere definitie van de groenstrook op basis van bomenonderzoek dat ook echt rekening houdt met de waarde van grotere oude bomen. Over de bewoners en het wijkplatform wordt gezegd dat zij positief zijn over de plannen. Dat klopt, maar zij hebben ook steeds gevraagd hoever de bebouwing in de groenstrook komt. De Werkplaats heeft daar ook op de laatste informatiebijeenkomst voor de bouwenvelop nog steeds geen duidelijkheid over gegeven.
Volgens GroenLinks is het mogelijk om een rendabel plan met verdichting en de gewenste mix te maken, waarbij meer waardevolle bomen gespaard worden. Dat brengt wel vertraging met zich mee, en forse financiële risico's. Ook ligt er een mooie compensatieregeling, die rekening houdt met de waarde van de bomen. Kortom, een moeilijke afweging.
GroenLinks vindt het belangrijk dat de verdichting in de stad mogelijk is met behoud en uitbreiding van groen, en dat verdichting in Overvecht niet ten koste gaat van de robuuste groene structuur. Het is een heel slecht signaal als daar bij het eerste het beste plan hier niet aan wordt vastgehouden. Daarom dient GroenLinks motie 416 in, "Maak een plan waarbij meer oude bomen in de groenstrook langs de Einsteindreef behouden kunnen blijven".

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) vraagt zich af hoe GroenLinks aankijkt tegen het bestrijden van de wooncrisis, als het project 2,5 tot 3,5 jaar vertraging oploopt?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat dit inderdaad een heel groot probleem is. Tegelijkertijd vindt GroenLinks het heel belangrijk dat in Utrecht gewerkt wordt aan verdichting van de stad, met versterking van groen, en dat men daar consequent in moet zijn. Bij de start van projecten zou dat al het uitgangspunt moeten zijn, maar daar ziet hij in dit plan weinig van terug.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) merkt op dat Bo-Ex gisteren gemaild heeft dat uitstel betekent dat de haalbaarheid van het plan niet meer gegarandeerd is en dat er ook een grote kans is dat er in een volgende versie van het plan minder betaalbare woningen terugkomen, ook omdat de RVV-nieuwbouwsubsidie dan niet meer van toepassing is op dit project. Vindt de heer Dekkers het belang van de bomen dermate groot dat dit voor het belang van goedkope woningen gaat?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat GroenLinks dit risico zeker ziet. Ze hoopt dat de verhuurderheffing zo snel mogelijk verdwijnt en dat er alsnog een regeling komt op basis waarvan er een bijdrage aan de financiering van het project kan komen. GroenLinks hecht ook erg aan

investeren in betaalbare woningen in gemengde buurten. Toch valt in dit geval de afweging uit in het voordeel van de bomen, vooral ook men omdat nu aan het eind van het traject gekomen is zonder dat goed besproken is hoe ver men de groenstrook bebouwt, gelet op de waarde ervan. Die kans heeft de raad niet eerder gehad. Als de raad dat eerder had kunnen bespreken, had men nu misschien niet met een duivels dilemma gezeten.
Hoe zorgt het college ervoor dat bij volgende plannen gewaarborgd wordt dat de verdichting in Overvecht, maar ook in de rest van de stad, niet ten koste gaat van robuuste groenstructuur? Het college heeft de raad in staat gesteld om over de conceptenvelop te discussiëren, nog voordat het bestemmingsplan er ligt - daar is zijn fractie blij mee. Maar als er al jaren aan een project wordt gewerkt, kunnen inzichten in de loop van het project veranderen of moeten er soms politiek heel gevoelige keuzes gemaakt worden. Is het in dat geval dan niet slim om de raad zo vroeg mogelijk te betrekken bij die discussie, in plaats van daarmee te wachten tot er een compleet uitgewerkt plan ligt? Is het college het daarmee eens?
In de laatste raadsbrief komt het college terug op de toezegging in de commissie over de harde afspraak dat er geen bomen gekapt worden voor het bouwrijp maken van het terrein voordat het bestemmingsplan definitief is vastgesteld. GroenLinks ziet ook hier het risico van vertraging, maar toch wil ze hierin niet meegaan. De raad moet volgens hem bij het bestemmingsplan echt nog kunnen beslissen over het plan en eventuele alternatieven. Daarom dient hij namens GroenLinks en het CDA motie 417 in, "Kappen met Kappen voor bouwrijp maken tot bestemmingsplan is vastgesteld".

De heer **Schipper** (SP) stelt dat in de zogenaamde amendementswijken - wijken waarin het college en de meerderheid van de raad willen dat het aantal sociale huurwoningen omhoog of juist omlaag moet - zoals Overvecht, eerder begonnen wordt met de afname van het aantal sociale huurwoningen dan er elders sociale huurwoningen bij komen. Wat de SP betreft zit er in het voorliggende plan nog een tekortkoming: er is sprake van een afname van het aantal sociale huurwoningen, terwijl er wel 70% meer woningen bij gebouwd worden. Je kunt ook werken aan een procentuele afname van het aantal sociale huurwoningen als je in het nieuwbouwplan het aantal sociale huurwoningen minimaal gelijk houdt of iets laat toenemen. Bo-Ex heeft aangegeven dat het laatste niet mogelijk is. Maar er stroomt nog wel wat water door de Vecht in de periode tussen de bouwenvelop en het in de grond gaan van de eerste spade. De SP wil het college dan ook de opdracht geven om in de verdere uitwerking en realisatie van de bouwenvelop Ivoordreef te komen tot minimaal het aantal sociale huurwoningen dat er nu is, te weten 174. Daarover dient hij motie 418 in, "Minimaal behoud aantal sociale huurwoningen Ivoordreef", mede ondersteund door de fracties van PvdA, PVV en Stadsbelang Utrecht.

De heer **El Abassi** (DENK) deelt mee dat zijn fractie motie 418 met liefde zal steunen. Het bestaande aantal sociale huurwoningen mag niet omlaaggaan. Wat vindt de heer Schipper van het feit dat de sociale huurwoningen die terugkomen veel kleiner zijn?

De heer **Schipper** (SP) merkt op dat de woningen niet alleen kleiner zijn, maar qua huur ook tegen de liberalisatiegrens aan zitten. Hij vindt dat er in de hele stad een mix van sociale huurwoningen moet zijn. Niet voor niets heeft hij al een paar keer de motie "Echte sociale huur" ingediend, waarin wordt uitgegaan van een gemiddeld vloeroppervlak van 60 m^2.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) merkt op dat ook motie 418 kan leiden tot een vertraging van 2,5

tot 3 jaar. Hoe wil de SP dat verantwoorden tegenover de mensen die nu op de wachtlijst voor een woning staan?

De heer **Schipper** (SP) is er nog niet van overtuigd dat zijn motie zal leiden tot vertraging. Er moet immers nog een bestemmingsplan worden vastgesteld voordat de verdere uitwerking plaatsvindt. Er kan heel goed gewerkt worden via het begrip amendementswijken als men in dit en andere bouwplannen het aantal sociale huurwoningen minimaal gelijk houdt. Hij zou het toejuichen als ook D66 eens zou vragen waarom het niet opschiet met het verhogen van het aantal sociale huurwoningen in de wijken waar nog weinig sociale huurwoningen zijn.

De heer **El Abassi** (DENK) stelt dat er straks ongeveer 8.600 m^2 aan sociale huur bij komt. Maar bij de vrije sector gaat het om minder huizen met veel meer vloeroppervlak. Gelet op de samenstelling van de huishoudens in Utrecht zou je moeten zeggen dat ook die veel kleiner moeten. Is de heer Schipper het daarmee eens?

De heer **Schipper** (SP) antwoordt dat de woningmarkt in Nederland volledig op de schop moet en dat men in feite naar volkshuisvesting toe zou moeten. Overigens wijst hij erop - dat stond ook in de brief van Bo-Ex - dat die kleinere woningen voor een deel onder de eerste aftoppingsgrens zullen worden gerealiseerd. Dat zullen dus goedkopere woningen zijn.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat voor dit plan veel groen zal sneuvelen. Dat blijft pijnlijk, juist in een wijk als Overvecht, waar bewoners het groen zo koesteren.
Het argument van de vertraging vindt hij minder sterk. Haast is geen goede reden voor een onzorgvuldig proces. Maar als het minder kappen van bomen zal leiden tot minder betaalbare woningen, dan gaat de PvdA daarin niet mee. Tegen dat licht zal zijn fractie de voorstellen van de PvdD en GroenLinks beoordelen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt of de plannen van haar fractie wel op de steun van de PvdA kunnen rekenen als het aantal sociale huurwoningen niet lager wordt en er alleen een lager aantal duurdere woningen gerealiseerd worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat het antwoord ja is als het aantal vrijesectorkoopwoningen kleiner zou worden. Het aantal middeldure woningen zou niet verkleind mogen worden, want ook die woningen zijn nodig.
Voor de PvdA is het aantal sociale huurwoningen dat gerealiseerd wordt teleurstellend. Daarom geeft de PvdA volmondig steun aan de motie van de SP om de 174 sociale huurwoningen te laten terugkomen. Anders is het ook niet uit te leggen aan de mensen die al elf jaar op de wachtlijst voor een betaalbare huurwoning staan.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) merkt op dat er al lange tijd gewerkt wordt aan de plannen voor de Ivoordreef. Nu liggen er eindelijk plannen. Het spreekt voor zich dat het kappen van bomen haar fractie ontzettend veel pijn doet. D66 ziet graag dat er in de toekomst goed rekening gehouden wordt met het beschermen van de bomen in de stad.
Er is sprake van een ontzettende wooncrisis. Daarom ziet D66 vertraging van twee of drie jaar niet zitten. Dat is niet de manier om de wooncrisis tegen te gaan. Het project voegt diversiteit in het woningbestand van de wijk toe. Zij gunt het college de wijsheid om door te gaan met de lijn die het

in de brief geschetst heeft. Zij dankt het college voor het feit dat het ook voorrang geeft aan middenhuur en het realiseren van een tiny forest in de buurt.

De heer **Van der Marel** (VVD) merkt op dat zijn fractie al lang voorstander is van dit plan. Het blijft interessant dat er toch nog veel partijen zijn die de kwadratuur van de cirkel wensen op te blijven zoeken. Zij willen verdichten met instandhouding van de groenstructuur, terwijl het duidelijk is dat er ruimschoots wordt gecompenseerd binnen de mogelijkheden die daarvoor zijn.
Hij hoopt dat de wethouder de raad ervan kan overtuigen om dit plan zonder vertraging door te zetten.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) merkt op dat er ruim honderd waardevolle bomen tegen de vlakte gaan. dat wordt alleen maar gecompenseerd door groene gevels en groene daken, terwijl de bomen heel ergens anders in de wijk komen. Waarop baseert de heer Van der Marel dan dat het verlies aan bomen ruimschoots wordt gecompenseerd?

De heer **Van der Marel** (VVD) antwoordt dat mevrouw Sasbrink zelf al zegt dat er wél wordt gecompenseerd. Het is jammer dat de bomen niet op dezelfde plek kunnen terugkomen, maar wat de VVD betreft is overtuigend genoeg aangegeven dat het niet anders kan. Hij is het volledig eens met de PvdD dat men zuinig moet zijn op het groen in Utrecht, maar hij is van mening dat dit in het plan voldoende is gebeurd.

De heer **Diepeveen** (wethouder) merkt op dat er na jarenlange planvorming een haalbaar plan ligt, dat gedragen wordt door de buurt. Dit plan is een belangrijke bijdrage aan het bestrijden van de woningcrisis en een impuls voor de wijk Overvecht.
Er is opgemerkt dat het plan eerder besproken had moeten worden in de raad. In feite wordt met het betrekken van de raad een extra stap gezet. De bouwenvelop is een bevoegdheid van het college, maar gelet op het belang van het plan heeft het college besloten om de raad hierin mee te nemen.
Men kan zich afvragen of het Utrechts Planproces wel adequaat is, maar binnen de bestaande kaders doet het college juist iets extra's, vanwege het belang van het plan en de zware afweging die gemaakt moet worden.
Ook ten aanzien van het groen en de bomencompensatie worden extra stappen gezet, boven de gemeentelijke kaders. Ook een partij als Bo-Ex zet een extra stap. Met de beoogde compensatie wordt meer gedaan dan het huidige beleid aangeeft, in het licht van de bijzondere plek en de bijzondere situatie en ook in het licht van de evaluatie van het bomenbeleid. Vooruitlopend op het nieuwe bomenbeleid worden er in het Amazonekwartier en op de Taagdreef meer bomen gecompenseerd - 77 in plaats van 59 - dan nodig is. Daar komen dus 18 bomen extra.
Daarnaast is samen met marktpartijen - Bo-Ex en ERA - afgesproken om een extra inzet te doen ter versterking van de groenstructuur, enerzijds door het groene lint tussen de Einsteindreef en park De Gagel te versterken, waar ruimte wordt gevonden voor 13 bomen, en anderzijds door de groenstructuur langs de Einsteindreef te versterken. Daarmee is de € 0,5 miljoen zeker niet op. Er is nog extra budget waarmee de 15 extra bomen - die dus boven op de extra 18 bomen boven komen - en de verdere groenversterking in de komende tijd gerealiseerd kunnen worden.
Volgens het college ligt er dus een in alle opzichten zeer afgewogen plan. Als nu wordt gevraagd om opnieuw terug te gaan naar de tekentafel, dan wil hij dat ernstig ontraden, gelet op de woningcrisis en op de vernieuwing en versterking van de wijk Overvecht.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat de wethouder enerzijds zegt dat het college iets extra doet door de bouwenvelop aan de raad voor te leggen, maar anderzijds een klemmend beroep doet op de raad om ermee in te stemmen. Welke ruimte is er nog voor de raad om nog iets in het plan aan te passen?

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat in de afgelopen jaren het aantal woningen in de sociale huur is opgeplust. Daarvoor heeft het college zich sterk gemaakt. In het startdocument dat hij erfde van zijn voorganger, wethouder Jansen, werd uitgegaan van 100 tot 150 sociale huurwoningen. Het college is daar bovenuit gegaan. In dit plan komt men bijna aan het aantal sociale huurwoningen dat op de Einsteindreef verdwijnt. Het scheelt nog maar 15 woningen. Daarmee heeft men een enorme stap vooruit kunnen zetten en kan men betaalbare woningen realiseren die aansluiten bij de in de stad bestaande behoefte. Bo-Ex kan die plannen realiseren mits er op tijd een besluit wordt genomen, anders kan Bo-Ex geen beroep meer doen op de € 2,5 miljoen subsidie op basis van de Regeling vermindering verhuurderheffing. Dat beperkt dus de ruimte om nu nog dingen te wijzigen en te vertragen. Om die reden ontraadt hij ernstig de moties 414, 415 en 416.

De heer **Van Steeg** (CDA) deelt de opmerkingen van de wethouder over de wooncrisis. Er zal ook in Overvecht gebouwd moeten worden. Maar juist bij dit plan, dat al zo lang loopt en dat al zo vaak veranderd is, is er voor de raad en voor de inwoners geen moment geweest om zich daarover uit te spreken. Daarnaast zijn er in het begin van dit jaar enkele moties breed aangenomen door de raad. Die moties vragen om een invulling.

De heer **Diepeveen** (wethouder) stelt dat dit de tragiek is van jarenlang plannen maken. In 2005 is men begonnen met de ruimtelijke visie Overvecht. Daar stond al in dat men zich zou oriënteren op de bebouwing op de Einsteindreef. De raad heeft daarmee ingestemd. Vanuit dat kader is dit plan tot stand gekomen. In 2009 volgde het gebiedsplan De Gagel. Ook daar heeft de raad mee ingestemd. De voorgangers van de huidige raadsleden hebben het college dus dit pad op geduwd.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) merkt op dat dit plan een heel lange voorgeschiedenis heeft. In het startdocument staat niet dat er dichter op de Einsteindreef gebouwd zou moeten worden. Er staat wel in dat er meer van de groenstructuur behouden zou moeten worden. Hij geeft een compliment voor de compensatieregeling, maar de raad heeft niet echt kunnen afwegen of er mogelijkheden zijn om meer bomen te behouden. Op dat punt is volgens hem niet voldaan aan het startdocument.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat er in het startdocument oog was voor de spanning die er zat tussen enerzijds de verdichtingsopgave en anderzijds de brede strook met bomen langs de Einsteindreef. Dat is later ingevuld door te zoeken naar compensatie op andere plekken en versterking van de groenstructuur op andere plekken, onder andere tussen Carnegiedreef en het Henri Dunantplein. Daarnaast wilde men de groenstructuur van het groene lint versterken. Dat pad is het college op gegaan. Op die manier is het college omgegaan met het gestelde in het startdocument.

De heer **Van Steeg** (CDA) heeft de wethouder horen zeggen dat het college hier iets extra's doet, maar dat hij min of meer in deze positie gedwongen is door zijn voorgangers en dat de raad niets anders kan doen dan met het plan instemmen. Maar was het niet beter geweest om in dit geval het bestemmingsplan af te wachten? Wat heeft de wethouder eraan gedaan om dat voor elkaar te krijgen

en de raad wel in de juiste positie te brengen?

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat het college net voor het zomerreces een uitvoerige raadsbrief heeft gestuurd met de conceptbouwenvelop. In die brief heeft het college gezegd dat het de bouwenvelop pas zal vaststellen nadat de raad in de gelegenheid is geweest om zich daarover te buigen. Dat is drie weken geleden gebeurd en dat gebeurt vandaag opnieuw. Dat is de extra stap die gezet is.
In de moties 414, 415 en 416 wordt in feite gevraagd om terug te gaan naar de tekentafel. Gevraagd is wat dit kan opleveren in termen van woningen. Het antwoord op die vraag is dat je niet het beste van twee werelden kunt hebben. Daarom moet een moeilijke afweging gemaakt worden. Het kappen van een substantieel kleiner aantal bomen leidt zonder meer tot minder woningen, waarbij de kans levensgroot is dat er juist minder sociale huurwoningen gebouwd zullen worden. Dat heeft te maken met de bijdrage via de Regeling vermindering verhuurderheffing. Die bijdrage wordt in de waagschaal gesteld als de genoemde moties worden aangenomen. Dat levert jarenlange vertraging op, terwijl de problemen op het vlak van leefbaarheid en veiligheid voortduren. Daarnaast krijgt men er zeker geen beter plan voor terug als Bo-Ex geen bijdrage krijgt via de Regeling vermindering verhuurderheffing.
In motie 413 wordt gevraagd te wachten met het kappen van bomen totdat het bestemmingsplan is vastgesteld. Ook die motie moet hij ontraden, omdat dit ernstige vertraging met zich zou brengen. Zo lang de bomen niet gekapt worden, kan het leegstaande gebouw, waarin al een begin is gemaakt met de asbestverwijdering, niet verder gesloopt worden.
In motie 417 wordt gevraagd om het kappen van de bomen ten behoeve van de sloop wel mogelijk te maken, maar met het kappen ten behoeve van het bouwrijp maken van het terrein te wachten tot het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. In zijn brief van 16 november heeft het college al aangegeven dat dit tot ongeveer een halfjaar vertraging zal leiden. Dan komt men al heel dicht bij de kritische grens voor het verkrijgen van de RVV-subsidie. Dus ook motie 417 moet hij ontraden.
In motie 418 wordt gevraagd om te komen tot minimaal het aantal sociale huurwoningen (174) dat er nu is. Daar is al het nodige over gezegd in de brief van 16 november en ook in de brief van Bo-Ex van gisteren. Als er 174 sociale huurwoningen moeten worden gerealiseerd, moet er een extra bouwlaag worden toegevoegd en moet ook de parkeergarage vergroot worden. Dat heeft grote implicaties. Een schuif maken van bijvoorbeeld middenhuur naar sociale huur is niet alleen onverstandig, maar ook onhaalbaar, omdat dat betekent dat de berekening die men nu net aan rond gekregen heeft, dan in de min gaat. Daarmee wordt het plan weer in de waagschaal gesteld, en daarmee ook de voortgang van de vernieuwing van de wijk, die door de omwonenden als zeer wenselijk wordt ervaren. Om die reden ontraadt hij ook motie 417.

De **voorzitter** stelt vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De besluitvorming over de ingediende moties zal vanavond plaatsvinden in de digitale stemagenda.

De voorzitter schorst daarop de vergadering voor de lunch.

(Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Dijksma het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan mevrouw Bijsterbosch.)

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

16. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2022.

De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw Naphegyi van D66 die haar maidenspeech zal geven. Daarom zullen er geen interrupties plaatsvinden. Vragen kunnen worden gesteld na afloop van de bijdrage.

Mevrouw **Naphegyi** (D66) begint met een blik op haar verleden. Zij is veertien jaar geleden uit Roemenië gekomen. Ze heeft kennis van mensenrechten en ervaring in de politiek. Vanwege haar sociaalliberale waarden kwam ze bij D66 terecht. Elke verandering begint met bewustwording. Ze wil de raad en het college stimuleren om de uitvoering van mensenrechten vorm te geven. Ook onder ambtenaren wil ze een intrinsieke motivatie aanwakkeren om aan de verwezenlijking van de mensenrechtenstad te werken. Als inwoner van Utrecht moet je elke dag voelen en ervaren dat je een gelijkwaardig lid van de samenleving bent, ongeacht culturele achtergrond, geaardheid, beperking, leeftijd of sociaaleconomische status. Iedereen moet mee kunnen doen. Daarom is ze al jarenlang bezig om in haar werk en haar vrije tijd een veranderingsproces in gang te zetten.
Ze is zelf tegen drempels aangelopen toen ze de afgelopen jaren steeds hulpbehoevender werd. Uiteindelijk werd een zeldzame auto-immuun ziekte bij haar geconstateerd. Het kwam steeds vaker voor, door fysieke en andere barrières, dat ze niet meer mee kon doen aan de samenleving.
Ze hoort vaak dat het voelbaar maken van mensenrechten een kwestie is van een lange adem. Ze wil de stem zijn van de Utrechtse inwoners die zich door de gemeente minder goed gehoord voelen. Daarom pakt zij onder andere het onderwerp toegankelijkheid en maatschappelijke ondersteuning op. Ze is blij met de toezeggingen van de wethouder. Maar het is een lange weg van beleid naar praktijk als het om een inclusieve samenleving gaat. Daar wil ze als raadslid invulling aan geven.
Op verzoek van D66 is in het raadsvoorstel een aantal wijzigingen aangebracht in de verordening over het eenjarige cliënttevredenheidsonderzoek en het registreren van aantal, aard en oplossing van klachten.
D66 heeft er in november 2019 op gewezen dat bij het terugvorderen van onterecht verstrekte middelen, zoals geregeld in artikel 6.2, rekening gehouden moet worden met de financiële draagkracht van inwoners met problematische schulden. Ze wil graag een toezegging van de wethouder dat hiermee rekening wordt gehouden.
D66 ondersteunt de motie "Wmo-indicatie onbepaalde tijd" van harte. Ze krijgt signalen van Wmo-cliënten dat mensen ondanks hun chronische aandoening toch verder onderzoek moeten ondergaan. Ze wil graag een toezegging van de wethouder dat over een bepaalde tijd, bijvoorbeeld drie jaar, een evaluatiemoment wordt ingepland om te kijken of het beleid op de gewenste manier is uitgevoerd.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Naphegyi met haar maidenspeech.
(Applaus.)

De heer **Van Corler** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks bij de commissiebehandeling van de Wmo-verordening en bij de slotbehandeling van de begroting aandacht heeft gevraagd voor het risico van zorgmijding als gevolg van de maandelijkse eigen bijdrage van € 19 bij Beschermd Thuis. Hij dankt de wethouder voor de extra informatie en de onderzochte opties. GroenLinks wil het signaal van de professionals dat de eigen bijdrage tot zorgmijding leidt benadrukken en serieus nemen. Te lezen is dat de wethouder dat ook doet. Hij vindt het daarom jammer om nu te lezen dat de wethouder op dit moment onvoldoende grond ziet om een aanpassing in te voeren aan de eigenbijdrageregeling voor de mensen die gebruik maken van Beschermd Thuis. Het past immers bij de beweging naar voren die

Utrecht wil maken om de drempels voor lichtere vormen van begeleiding weg te nemen om te voorkomen dat er later zwaardere en duurdere zorg nodig is. Als met het schrappen van een eigen bijdrage voor Beschermd Thuis voor 500 mensen de uitval van drie personen voorkomen kan worden, is dat al kostendekkend. Dit geldt ook voor de 750 inwoners die de wethouder in de brief noemt. De kosten voor de vrijstelling zijn in verhouding beperkt.
Er zijn vele argumenten die GroenLinks kan noemen bij de verschillende genoemde opties in de brief. GroenLinks vindt het moeilijk uit te leggen waarom de vrijstelling van een eigen bijdrage tot 23 jaar wel mogelijk is op basis van het centraalstellen van de zorginhoudelijke vraag, maar dat het boven 23 jaar niet mogelijk is. Hij wil vooral oproepen om te doen wat nodig is en te voorkomen dat er maandenlang gesproken gaat worden met de aanbieders zonder dit knelpunt snel op te lossen. Daarom dient de GroenLinks-fractie, mede namens de ChristenUnie en de PvdA, een motie op dit punt in (motie 419, Vrijstelling eigen bijdrage beschermd thuis).
In de commissie heeft GroenLinks ook een vraag gesteld over de indexatie van het informeel tarief bij het pgb. In de raadsbrief geeft het college aan dat deze indexatie mogelijk is binnen de indexatie van de gemeentelijke budgetten. Dat las als een uitnodiging om hiervoor met een motie te komen. Daarom dient de GroenLinks-fractie een motie op dit punt in (motie 420, Indexering informele tarieven PGB WMO).

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat het goed is dat alsnog het advies van de Wmo-cliëntenraad met de raad gedeeld is, inclusief de reactie van het college daarop. Daar had zij in de commissie om gevraagd. In het vervolg wil ze altijd dit soort adviezen van cliëntenparticipatie ontvangen, inclusief de reactie van het college daarop. Zo wordt getoond dat participatie serieus genomen wordt. Ze wil graag een toezegging van de wethouder op dit punt.
De PvdA vindt dat iedereen recht heeft op goede zorg en dat een laag inkomen nooit een overweging mag zijn om zorg te mijden. In de commissie is daarom gevraagd om de eigen bijdrage voor individuele Wmo-voorzieningen voor mensen met een laag inkomen te reduceren of af te schaffen. Om die reden steunt ze de motie van GroenLinks om dit voor een specifieke groep te regelen. Daarnaast heeft de wethouder per brief toegezegd onderzoek te gaan doen naar wat mogelijk is voor deze specifieke groep. Dat vervalt mogelijk als de motie wordt aangenomen. Voor de PvdA gaat dit niet ver genoeg. Ze willen graag een toezegging ontvangen dat dit toegezegde onderzoek doorgaat en dat het verbreed wordt naar de doelgroep Utrechters met een inkomen tot 135% van het sociaal minimum. Ze heeft hiervoor een motie achter de hand.

De heer **Van Dalen** (VVD) vraagt wat de dekking is voor dit voorstel. Weet de PvdA dat hierover in Den Haag ook wordt gesproken? Hij vraagt of dit de juiste plaats is om het hier nu over te hebben. Wellicht kan de wethouder hier straks ook op reflecteren.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) moedigt de VVD aan om de lobbykrachten binnen de eigen partij te gebruiken om dit mogelijk te maken rond de onderhandelingstafel in Den Haag. Tot die tijd moet men het hier in Utrecht met elkaar zien te rooien. Zij constateert dat er al een onderzoek was toegezegd. De oproep is nu om dat te verbreden. Het was bijvoorbeeld ook aangekondigd om hier armoederegelingen bij te betrekken. Als daarnaar gekeken gaat worden, is dit de manier om het voor een grotere doelgroep mogelijk te maken.
Ze heeft nog een laatste punt over de herindicatie van Wmo-voorzieningen. Herindicatie bij chronische of progressieve aandoeningen leidt bij betrokkenen tot onrust en stress. Om de zoveel jaar aantonen dat je echt ziek bent en het niet zelf redt, is in meerdere opzichten belastend. Op dit

moment is er een mogelijkheid in Utrecht om een Wmo-indicatie voor onbepaalde tijd te krijgen. Maar dit staat niet, zoals in Rotterdam, expliciet in de beleidsregels. Daarnaast geven partijen, zoals de Wmo-cliëntenraad, aan dat er toch herindicaties plaatsvinden bij mensen met chronische of progressieve aandoeningen. Daarom dient de PvdA-fractie, mede namens de SP, Student & Starter, DENK, VVD, D66 en het CDA, een motie op dit punt in (motie 421).

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) wil graag de steun van Stadsbelang Utrecht uitspreken voor deze motie. Hij heeft nog een vraag over ziekten die een progressief verloop kennen. In die gevallen is het soms wel interessant om een herindicatie te doen. Hoe kijkt de PvdA daarnaar?

De heer **Van Deún** (PVV) heeft dezelfde vraag. Wordt die mensen nu niet gelijk een stempel opgedrukt dat ze ongeneeslijk ziek zijn? En dat is niet altijd zo bij progressieve zieken. Dat is wel zo bij chronisch zieken. De IVA kent chronisch zieken. Zij krijgen een volledige arbeidsongeschiktheidsuitkering, maar de groep progressief zieken juist niet, op een enkele uitzondering na. Hoe kijkt de PvdA hiernaar? Hij vindt het wel een sympathieke motie.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) legt uit dat er een verschil is tussen een herindicatie en het op regelmatige basis checken hoe iemand ervoor staat. Dat is wat de wet voorschrijft. Het kan zeker zo zijn dat de zorgbehoefte is toegenomen in de tussentijd. Dat is iets anders dan een herindicatie waarin je dezelfde verplichte vragen nog een keer moet ondergaan of een keuring.

Mevrouw Streefland-Driesprong (ChristenUnie) vindt het ook een sympathieke motie, die de ChristenUnie wel zou kunnen steunen. Maar wat betekent het als de zorgbehoefte juist is afgenomen?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat in die situatie hetzelfde antwoord zou gelden, namelijk dat er regelmatig gecheckt kan worden voor updates. Dat is niet meteen een herindicatie.

Mevrouw Streefland-Driesprong (ChristenUnie) stelt dat wanneer de zorgbehoefte is afgenomen en er geen herindicatie is, dit zou kunnen betekenen dat je minder rechten hebt.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat ze uitgaan van mensen bij wie de situatie niet verandert of eventueel verslechtert. De kern van de voorgestelde groep mensen is nu juist dat een afname van de zorgbehoefte zich niet voor zal doen.

De heer **Van Corler** (GroenLinks) steunt de gedachte achter de motie. Maar hij vraagt of het probleem niet vooral zit in de uitvoeringspraktijk. Hij wil voorkomen dat één keer een indicatie voor onbepaalde tijd wordt gegeven en dat er daarna geen contact meer is.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) legt uit dat daarom juist in de motie opgeroepen wordt om bij de uitwerking in gesprek te gaan met de partijen die die signalen binnenkrijgen. Er is niet opgeschreven hoe dit uitgevoerd moet worden. Formeel kan men de Wmo-indicatie al voor onbepaalde tijd laten gelden, maar in de praktijk gaat het anders. Daar wil deze motie verandering in brengen.

Mevrouw Streefland-Driesprong (ChristenUnie) dankt de ambtenaren en het college voor de strekt ter vervanging en het uitzoeken van de scenario's, zoals gevraagd in de commissie. Ze denkt dat het

onderzoek dat gaat komen belangrijk is. De ChristenUnie zal de verbreding daarvan, genoemd door de PvdA, steunen. Ze vindt het een enorm dilemma dat een groep, die dit niet of met moeite kan betalen, om een eigen bijdrage gevraagd wordt. Tegelijkertijd zijn er groepen in de samenleving waarvoor de € 19 een lachertje is. Goed dat de wethouder lobbyt voor een andere verdeling bij het Rijk. Dat is de knop om aan te draaien. Er wordt nu geprobeerd om het op te lossen op allerlei andere manieren, maar dat is waar het goede gesprek gevoerd moet worden. Ze zou graag horen van de wethouder of en wanneer hij hier een voortgang van kan geven.
Daarnaast dient ze graag de motie van GroenLinks mede in over Beschermd Thuis.

De heer **Wiegand** (SP) zegt dat de eigen bijdrage voor de SP niet te verteren is. GroenLinks en de PvdA hebben al verscheidene redenen genoemd waarom dit onwenselijk is. Daar sluit hij zich van harte bij aan. Financiële prikkels zijn wat de SP betreft sowieso ongepast in de context van zorg. Daarom stemt zij tegen.

De vergadering wordt hierop kort geschorst.

De **voorzitter** heropent de vergadering en geeft het woord aan de wethouder voor de beantwoording.

De heer **Van Ooijen** (wethouder) feliciteert vooraf mevrouw Naphegyi met haar maidenspeech. Hij zal eerst de moties bespreken en daarna de overblijvende vragen.
Hij begint met motie 419 waarin GroenLinks en anderen aandacht vragen voor de zorgmijding vanwege de eigen bijdrage. Er zijn verschillende opties onderzocht over wat er nu al mogelijk is. Daar zit nog geen goede variant tussen over hoe met dit probleem omgegaan kan worden. Deze motie draagt op om naar andere oplossingen te blijven zoeken en een oplossing te vinden die wel recht doet aan het probleem dat gezamenlijk geconstateerd wordt. Het college kan goed uit de voeten met de motie, maar laat het oordeel aan de raad.
Dan motie 420 over de indexering van de tarieven. Het college heeft gezegd wat dit financieel betekent en wat de argumenten voor of tegen zijn. Dit kan inderdaad zoals de motie het voorstelt en in de brief is de mogelijkheid genoemd. Ook voor deze motie laat hij het oordeel aan de raad.
Motie 421 gaat over het expliciet opnemen in de beleidsnota dat Wmo-indicaties voor onbepaalde tijd mogelijk zijn. Hierbij is het belangrijk te constateren dat het soms, vanuit het perspectief van de noodzakelijke zorg, goed is als er opnieuw een indicatie komt omdat er bij progressieve ziektes ook sprake kan zijn van verslechtering. In dat geval zou een nieuwe indicatie juist goed zijn. Maar het kan zo zijn dat het een verbetering is om wel een indicatie voor onbepaalde tijd af te geven. Hij wil de motie daarom graag overnemen.
Wat betreft de vraag van de PvdA om het onderzoek naar de Wmo en de eigen bijdrage te verbreden en de financiële drempel te verschuiven naar 135% van het sociaal minimum. In de brief die direct na de commissiebehandeling verstuurd is, staat wat dit kost en wat hier de voor- en nadelen van zijn. De PvdA vraagt het college om het toegezegde onderzoek te verbreden. De behoorlijk forse kosten van verbreding en de argumenten heeft het college al genoemd. Hij vraagt wat de PvdA nu precies wil van het college.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) legt uit dat ze ook bedoelde in relatie tot zorgmijding. Tegen welke problemen loopt men aan? Misschien zijn er andere mogelijkheden, met bijvoorbeeld armoederegelingen, om dit toch op te lossen? In de brief worden wel een paar dingen geschetst, maar ze wil een helder beeld krijgen voor wie er een gat is, wie wordt hierdoor geraakt. Ze wil weten

hoe groot het probleem in Utrecht is.

De heer **Van Ooijen** (wethouder) heeft de hoop dat het nieuwe kabinet ideeën zal hebben over het abonnementstarief. Want dat gaat mis, aan de onderkant maar ook aan de bovenkant. Er zijn ook mensen die het prima zelf kunnen betalen en nu gebruikmaken van voorzieningen die niet nodig zijn. Afhankelijk van waar het nieuwe kabinet mee komt, en of het ergens mee komt, wil hij de raad informeren over hoe het college verder wil met de eigen bijdrage in algemene zin. Kan hij dit koppelen aan de nieuwe informatie die dan beschikbaar zal zijn van het nieuwe kabinet en de raad hierover informeren? Op die manier kan hij dit toezeggen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of de toezegging blijft dat, nadat het kabinet geformeerd is en dit bekend is, er dan een reactie zal komen op hetgeen waar de motie toe oproept. Stel dat het abonnementstarief niet wordt afgeschaft, dan zou ze dit onderzoek nog steeds willen.

De heer **Van Ooijen** (wethouder) legt uit dat wanneer bekend is wat het kabinet doet, er op basis van die informatie bepaald kan worden hoe men lokaal verder wil gaan met de eigen bijdrage. Hij wil dit niet vermengen met wat in de raadsbrief van vorige week is genoemd over de Beschermd Thuis begeleiding. Daarvoor wil hij in januari een voorstel neerleggen om dat structureel beter te regelen. Het college wil graag eerst de nieuwe informatie op tafel hebben. Dat betekent dat het Q2 zal worden.
Hij gaat verder met de beantwoording van de vragen. D66 vroeg om rekening te houden met de menselijke maat bij het intrekken van onterecht verstrekte middelen. Hij kan dit voluit toezeggen. Die mogelijkheden zijn er binnen het wettelijke kader.
Er werd gesuggereerd of op een bepaald moment geëvalueerd kan worden of de veranderingen zoals ze zijn doorgevoerd ook effectief zijn. Er zijn regelmatige evaluatiecycli. Daar kunnen ook de veranderingen die doorgevoerd zijn, in meegenomen worden om te kijken of deze tot verbeteringen hebben geleid.
De PvdA vroeg of het structureel geregeld kan worden dat de adviezen van de Wmo-cliëntenraad plus de reacties van het college daarop altijd bij de stukken zitten. Hij had dit al toegezegd bij de commissie, maar doet dat bij dezen nogmaals.

Mevrouw Streefland-Driesprong (ChristenUnie) zegt dat ze eerder sprak over de bredere wens in de raad wat betreft de lobby en de uitkomsten daarvan. Betekent dit dat de raad dit in Q2 2022 gaat krijgen? Dit zou misschien al eerder bekend kunnen zijn.

De heer **Van Ooijen** (wethouder) antwoordt dat dit misschien wel iets eerder bekend zal zijn, maar dan is niet meteen duidelijk wat de impact daarvan is. Hij stelt voor om het op Q2 te houden. Mocht het zo urgent zijn dat de raad meteen geïnformeerd moet worden, dan doet het college dit natuurlijk.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) dankt de wethouder voor de toezegging. Ze trekt motie 421 in, omdat deze is overgenomen.

De **voorzitter** stelt vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De besluitvorming over het raadsvoorstel en de ingediende moties zal vanavond plaatsvinden in de digitale stemagenda.

17. Raadvoorstel Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) stelt dat de raad weinig greep heeft op de kwaliteit en effectiviteit in de jeugdzorgketen en speciaal toezicht. Toch kan de raad voorwaarden scheppen. Hij heeft hiervoor twee amendementen. Amendement 146, Verbetering cliëntondersteuning in de jeugdzorg, bevordert vroege inschakeling van de cliëntenondersteuning, al bij het eerste keukentafelgesprek. Amendement 147, Kwaliteit en effectiviteit onder de Jeugdwet, draagt bij aan de effectiviteitstoets bij de intake-indicatie. Termijnstelling draagt mogelijk bij aan hogere uitstroom en daardoor kostenverlaging.

De heer **Van Corler** (GroenLinks) dient amendement 148 in (Indexering informele tarieven PGB Jeugd), om een indicatie te doen bij de informele zorg in het kader van het pgb bij de Jeugdwet. Dit is een amendement omdat het in de wet anders geregeld is bij de jeugd dan dat het in de verordening staat.

De heer **Saiah** (D66) vindt het een goede verordening. Hij ziet uit naar de reactie van de wethouder.

De heer **Eerenberg** (wethouder) dankt D66 voor het compliment.
Hij sluit aan bij de woorden van wethouder van Ooijen over de indexatie. Het is een amendement en dit betekent dat de raad er altijd over zal moeten stemmen. Hij geeft dit amendement een positief advies.
In het dictum van het amendement over het verbeteren van de cliëntenondersteuning van Stadsbelang Utrecht worden woorden vervangen en artikelen in een andere volgorde gezet. De wethouder begrijpt dat de bedoeling daarvan is dat de cliëntenondersteuning als een verplichting wordt bepaald in de verordening. Hoe sympathiek dat ook is, hij moet dit toch ontraden. Niet alle cliënten willen dit. Het is nu zo dat altijd wordt gevraagd of men cliëntenondersteuning wenst. Indien dit zo is, krijgt men die. Dat lijkt de wethouder voldoende waarborg. Een verplichting vindt hij te ver gaan.
Wat betreft het amendement over de kwaliteit en de effectiviteit onder de Jeugdwet is hij het met de heer Bos eens. Men moet heel erg streng met elkaar zijn, zeker in de huidige tijd met zuinige middelen, of de gemeente het besteden van jeugdmiddelen doet op een manier die te verantwoorden is. De inzet van therapie of ondersteuning moet gestoeld zijn op enig bewijs of vermoeden dat dit een effect zal hebben. Wat hij ingewikkeld vindt aan de techniek van dit amendement is hoe dit gedaan gaat worden. Wanneer is iets voor 50% evidence based? Hoe wordt dit gemeten? Hij denkt niet dat de spelregel 50/50 waargemaakt kan worden. Daarom ontraadt hij dit amendement. Er staat een maatschappelijk debat op de rol over hoe de jeugdzorg doorontwikkeld kan worden. Daar vindt hij dit thema echt in passen.

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De besluitvorming over het raadsvoorstel en de ingediende amendementen zal vanavond plaatsvinden in de digitale stemagenda.

18. Raadvoorstel Vaststelling bestemmingsplan en opening grondexploitatie Beurskwartier.

De heer **Koning** (D66) vraagt of dit debat draait om een bouwplan voor 3.200 nieuwe duurzame huizen en werkplekken voor duizenden mensen op een plek waar nu nog 1.400 autoparkeerplaatsen

zijn. Draait dit debat erom dat er na bijna twintig jaar eindelijk wordt besloten over huizen bouwen in dit centraal gelegen gebied? Of draait dit debat erom of de huidige bewoners en eigenaren van de 90 huizen die voor de nieuw te bouwen woningen moeten verhuizen op een zorgvuldige manier behandeld zijn, zoals afgesproken? Het is allemaal waar. D66 kiest voor het plan dat voorligt, in het volste besef dat dit voor de huidige bewoners van de Croeselaan pijn doet. Hij snapt de emotie die bij hen leeft nu de sloop en bouw dichterbij komen. Het college heeft zich ingespannen om met al deze mensen tot goede afspraken te komen over woonruimte, over huren en over terugkeer in nieuwbouw. D66 heeft bijgedragen aan de motie om de afspraken in het sociaal afsprakenkader verder te verruimen. In die wetenschap kan D66 voor stemmen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat deze planvorming ook ging om het serieus nemen van de bewoners in het participatietraject. Vindt de heer Koning dat de voorstellen die de bewoners hebben gedaan serieus zijn genomen?

De heer **Koning** (D66) antwoordt dat D66 dat zeker vindt. Sterker nog, de verschillende voorstellen zijn al verschillende keren behandeld in de raad. Het besluit is eerder genomen dat er volgens het stedenbouwkundig plan geen ruimte is voor de huizen die er nu staan. Hij weet dat de heer Van der Zweth met een voorstel zal komen om de bestaande huizen te behouden. Maar dit is een keuze die in deze raad door een meerderheid van de partijen al eerder is uitgesproken.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat de bewoners zelf een voorstel hebben gedaan voor een ander plan. Dat plan is hier helemaal niet besproken. De PvdA gaat nu voor de zoveelste keer een voorstel doen om de woningen te behouden. Vindt de heer Koning dat deze raad serieus heeft overwogen en bedacht of deze woningen, die gesloopt worden voor een parkje, behouden kunnen worden in het huidige plan?

De heer **Koning** (D66) antwoordt dat dit zonder meer het geval is. Tot in den treure is daarover gewikt en gewogen, ook door het college. D66 vindt dat het belangrijk is om hier vandaag de stap te zetten om daadwerkelijk een bestemmingsplan vast te stellen zodat gebouwd kan worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat het gevoel in de stad, bij de bewoners, bij de oppositie, bij de PvdA, daarin heel anders is. Het plan is geen millimeter bewogen in hoe het ruimtelijk is ingericht. Dat er meer sociaal bijkomt is iets positiefs. Maar er is niets veranderd en niets aangepast in hoe het eruit komt te zien. Niet op initiatief van de oppositie, niet op initiatief van de bewoners. Elke poging daartoe heeft tot niets geleid. Het resultaat is dat de oorspronkelijke plannen onverkort doorgang moeten vinden.

De heer **Koning** (D66) vindt dat de heer Van der Zweth hier een karikatuur van maakt. Er is juist door het college voorgesteld om op de tegenovergelegen bouwlocatie woningen mogelijk te maken, al voordat de bestaande huizen ontruimd moeten worden, zodat mensen daarnaartoe kunnen verhuizen en in hetzelfde gebied een plek kunnen krijgen.
Zoals vaker gebeurt bij bouwplannen wordt het publieke debat binnen en buiten deze zaal gevoerd in de context van grote onderwerpen, zoals de wooncrisis. In deze raad hoort hij terecht grote zorgen over de betaalbaarheid van huizen. Twee jaar geleden was daar bij het vaststellen van het stedenbouwkundig plan ook forse kritiek op. Slechts 25% zou sociale huur worden en 20% middensegment. Wethouder Eerenberg is hiermee aan de slag gegaan, waardoor er nu een

bestemmingsplan ligt voor 35% sociale huur en 25% middensegment. Dit is conform de Woonvisie. Deze raad stelt ook dat er niet alleen kleine huizen gebouwd moeten worden, zodat de stad voor kleine en grote gezinnen aantrekkelijk blijft. Dit plan bevat 1.600 woningen voor stellen en kleine gezinnen en ruim 600 grote gezinswoningen. In de commissie was brede steun voor dit plan. Hij ziet dat veel partijen bereid zijn om te kiezen om de woningnood echt aan te pakken en daarin keuzes durven te maken voor een stad waar betaalbare duurzame huizen samengaan met een groenere omgeving. Het alternatief, tegenstemmen, helpt woningzoekers van de regen in de drup. Terug naar de tekentafel en jarenlang vertragen. Dat is de kern van dit debat. Zijn de partijen in de raad solidair met de outsiders van de woningmarkt, de mensen die zoeken, maar geen betaalbaar huis kunnen vinden?

De heer **El Abassi** (DENK) denkt dat de heer Koning de vraag van de heer Van der Zweth ontdoken heeft. De heer Koning had het erover dat er gewikt en gewogen is. Kan hij twee of drie argumenten in deze overweging noemen?

De heer **Koning** (D66) antwoordt dat hier een voorstel wordt neergelegd om de huidige woningen te kopen. Een groot deel daarvan zal geïntegreerd kunnen worden in nieuwe panden. Een deel daarvan zal worden gesloopt, zodat er ruimte komt voor groen. Dat is een van de argumenten waarom D66 voor dit plan stemt. Een ander argument is dat 3.200 huishoudens een plek zouden kunnen gaan vinden. Dit gebied is nu grotendeels een autoparkeerterrein.

De heer **El Abassi** (DENK) stelt dat eenzelfde argument gebruikt wordt, verdichting bijvoorbeeld, waardoor een stukje groen weer moet verdwijnen. Het is een politieke keuze om deze woningen te slopen. Het is geen karikatuur. Dit is waar D66 voor kiest, dat er een mooi tuintje naast een peperduur gebouw komt. Zeg dat dan gewoon eerlijk naar de mensen toe.

De heer **Koning** (D66) vindt dit echt geen recht doen aan het plan wat hier voorligt. Er komt 35% sociale huur en 25% middensegment. Hij hoort de heer El Abassi zeggen dat het peperdure huizen worden. Wil hij dat er gebouwd wordt in deze stad, wil hij dat mensen die een huis zoeken een betaalbaar huis kunnen vinden? D66 kiest volmondig voor dit plan.

De heer **Schipper** (SP) hoorde de heer Koning de term "solidariteit met de woningzoekende" gebruiken. Als de gemeente in een eerder stadium echt serieus had gekeken naar een andere verkaveling, had men solidariteit kunnen opbrengen met de huurders. Om dat woord nu te gebruiken, in verband met de sloop, vindt hij een karikatuur.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) kan zich deels aansluiten bij wat de heer Schipper net zei. Indien dit voorstel niet doorgaat, stelt de heer Koning dat men terug moet naar de tekentafel en dat al die woningen dan niet gebouwd kunnen worden. Dat hoeft volgens haar niet, want de heer Van der Zweth is twee jaar geleden al naar de tekentafel gegaan en er ligt een plan. Dit amendement wordt straks weer opnieuw ingediend. Is de heer Koning het ermee eens dat zowel het behoud van de woningen als het toevoegen van de nieuwe woningen prima samen kunnen gaan?

De heer **Koning** (D66) is het daar niet mee eens. Mevrouw Sasbrink geeft zelf toe dat dit een herhaling van stappen is. Dit debat is eerder gevoerd en eerder heeft de raad hier een democratische keuze in gemaakt. Het amendement kan opnieuw worden ingediend, maar voor D66 is de afweging

niet veranderd. Hij kan de keuze niet volgen waarom het die twintig huizen zijn, waar toevallig sociale huurders in wonen, en niet de twintig huizen waar eigenaars zelf in wonen of die in het vrije huursegment worden verhuurd. Men kan twintig huizen daar laten staan met een achterkant gericht op een park, waarvan het juist zo belangrijk is dat het op een open manier kan worden ingericht. Hij kent geen parken in de stad die succesvol en aantrekkelijk zijn op het moment dat ze aan alle kanten zijn dichtgebouwd. Daarom stelt hij voor om voor dit plan te kiezen, waarover de raad feitelijk twee jaar geleden al een besluit heeft genomen.
Hij vervolgt zijn betoog met de oproep: wilt u bijdragen aan het aanpakken van de wooncrisis, stem dan voor dit plan. Stem ervoor dat 3.200 woningzoekende stelletjes, alleenstaanden, gezinnen, hier samen met de huidige bewoners van de Croeselaan herinneringen mogen gaan maken.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt of de heer Koning eraan hecht dat het bestemmingsplan dat voorligt een brede steun gaat krijgen in deze raad.

De heer **Koning** (D66) antwoordt dat dit uiteraard zo is. Hij proefde in de commissie dat veel partijen genegen zijn om voor dit voorstel te gaan stemmen. Partijen die voluit willen kiezen voor huizen bouwen, voor mensen die een woning zoeken, zullen hiervoor willen kiezen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt alleen om te overwegen om de woningen die tegen de vlakte gaan voor een parkje - de rest niet, want dan zou het hele plan herzien moeten worden - niet te slopen. Is de heer Koning bereid om hieraan mee te werken?

De heer **Koning** (D66) vindt het onverstandig om de woningen te laten staan die de heer Van der Zweth wil redden. Dat heeft te maken met de achterzijde gericht op het park, maar ook met het feit dat dit deels ten koste gaat van het groene park zoals men dat nu wil realiseren. Dat groen is heel belangrijk voor die 3.200 huishoudens die er komen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) begrijpt dat D66 het hier niet mee eens is. Maar bewoners vragen hierom en het stelt de oppositie in staat om samen te werken hieraan. Is het niet waard om op een klein onderdeel van het plan over je eigen schaduw heen te stappen om zo brede steun te krijgen in de raad en voor de volgende periode?

De heer **Koning** (D66) zegt dat er samenwerking is tussen de partijen in deze raad. Hij stelt dat de heer Van der Zweth bij de Merwedekanaalzone tegen 6.000 huizen heeft gestemd. Hier wil hij straks ook tegen ruim 3.000 huizen gaan stemmen. Hij hoopt dat partijen zien dat deze 3.200 huizen keihard nodig zijn en ervoor zullen gaan.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat de PvdA zelf bepaalt hoe ze stemt. Hij zal in zijn inbreng aangeven hoe dit valt en waar dit vanaf hangt. Dat weet de heer Koning op dit moment nog niet.

Mevrouw **De Koning** (GroenLinks) zegt dat niet alleen de bouw van 3.200 huizen dichterbij komt, maar ook de bouw van meer dan 1.000 sociale huurwoningen. Dat is hard nodig in deze stad. GroenLinks vindt het goed dat het woonprogramma bestaat uit 35% sociale huur en 25% middenhuur, waarbij er zelfs vervangende woonruimte komt in wooncomplex De Foreest voor de bewoners die moeten verhuizen. Daar is het zelfs 50% sociale huur. Het plan heeft veel goede elementen.
Om de woningen te kunnen bouwen moeten 31 panden aan de Croeselaan worden gesloopt. Dat is

een bittere pil voor de bewoners. De enige manier waarop GroenLinks hiermee kan instemmen is als er voldoende zorg is voor de bestaande bewoners. Er is nu een Sociaal Afsprakenkader, dat op veel punten al hieraan tegemoetkomt. Toch kwamen er nog een aantal zorgen boven tijdens gesprekken met bewoners. De eerste zorg is dat huren flink zullen toenemen wanneer men straks gedwongen verhuist. Dat zou niet zo moeten zijn. Hier zal GroenLinks een motie over indienen, mede namens veel andere partijen in de raad. Een andere zorg, die ook in de motie wordt genoemd, is dat de bewoners die moeten verhuizen een stadsvernieuwingsurgentie krijgen. Zij kunnen verhuizen naar een andere sociale huurwoning in de stad en in de regio. Die urgentie geldt maar voor een jaar, terwijl zij langer de tijd nodig hebben om te kunnen afwegen hoe De Foreest eruit komt te zien. GroenLinks wil graag dat de urgentie langer gaat gelden. Daarom dient ze, mede namens de PvdA, D66, SP, Partij voor de Dieren, Student & Starter en het CDA, een motie op deze punten in (motie 422).

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat er kapitale fouten zijn gemaakt in de Utrechtse politiek. Ook nu dreigt er weer een onwenselijk en onomkeerbaar besluit te worden genomen. De bewoners verzetten zich hevig, al jaren. De oppositie laat van zich horen, al jaren. Maar de coalitie wil niet luisteren. Alle woningen moeten en zullen gesloopt worden. Dat is een kapitale fout. Vandaag kan de raad daar anders over beslissen. Dit is de laatste kans. Hij roept zijn collega's op dit te doen, want er is reden toe. Deze raad heeft alleen ingestemd met de sloop onder voorwaarde dat er goed met de bewoners zou worden omgegaan. Dat is niet gebeurd. Helaas is het voor veel woningen al te laat. Maar de sociale huurwoningen van Portaal kunnen nog gered worden van de sloop. Zijn voorstel is om het plan verder te houden zoals het is, maar het blok huizen van Portaal te behouden. Dan wordt het park iets kleiner. Dat is een politieke keuze.

De **voorzitter** ziet dat er een spandoek wordt uitgerold op de publieke tribune. De regel is dat dit niet wordt toegestaan en zij verzoekt dan ook om het spandoek op te bergen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat wanneer de raad het amendement van de PvdA steunt, de PvdA, Partij voor de Dieren, SP en DENK ook het bestemmingsplan zullen steunen. Dat betekent 4 partijen, 9 zetels steun, voor het hele plan. Het enige dat gevraagd wordt, is het behoud van deze woningen. De PvdA-fractie dient het amendement op dit punt in (amendement 149, Stop de sloop).

De heer **Koning** (D66) zegt dat er wordt voorgesteld om het park veel kleiner te maken. Dit betekent minder ruimte voor mensen om te recreëren, terwijl er heel veel huizen worden gebouwd en veel mensen zullen komen te wonen. Daar krijg je niet een leefbare stad van. Hij hoort graag de mening van de heer Van der Zweth over die keuze.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wil een stad waar bewoners serieus worden genomen, waar de gemeente met hen meedenkt om te kijken wat er wel kan, waar betaalbaar wonen hoog in het vaandel staat en waar geluisterd wordt naar bezwaren. Er was een alternatief plan waarbij de woningen behouden bleven, waar het op een andere manier vorm zou krijgen, met minder hoogbouw en anders verkaveld. Dat leverde evenveel woningen op, die makkelijker betaalbaar waren en in dat scenario had niets gesloopt hoeven te worden. Het is een politieke keuze.

De heer **Koning** (D66) hoort niets over het belang van een gezonde leefomgeving. De betaalbare huizen worden gerealiseerd in dit plan.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat de PvdA voor het bestemmingsplan zal stemmen, als het amendement het haalt. Anders niet. Hij onderschrijft dat groen en een park van belang zijn. Dit enorme park zou een klein stukje kleiner worden. Als de woningen niet worden gesloopt, spaart dat zo'n € 15 miljoen. Gebruik dat geld om de groenstructuren te verbeteren. Dan wordt hetzelfde voor de gezondheid gedaan als wat de heer Koning nu schetst. Bovendien is de Jaarbeurs, in de kavel ernaast, van plan om een enorm park aan te leggen. Ook daar zit winst.
Hij heeft verder nog twee lossen punten. In het ASP heeft de gemeente met corporaties afgesproken wat verwacht wordt bij sloop/nieuwbouw. De gemeente legt die eisen op, maar past deze niet toe wanneer de gemeente zelf de partij is die sloopt. De gemeente zou juist het goede voorbeeld moeten geven. Daarom dient de PvdA-fractie, mede namens de SP, een motie op dit punt in (motie 423, Draagvlakmeting bij sloop Croeselaan).
Wanneer de onzalige sloop doorgaat, moeten de huurders eenzelfde huur en huurontwikkeling krijgen als ze hadden gehad in hun huidige woning. Dat betekent ook inclusief mogelijke service-kosten, die op een nieuwe plek wel gevraagd kunnen worden. Dat staat allemaal in de motie van GroenLinks. De PvdA steunt deze motie van harte.
De PvdA hoopt dat het niet zo ver komt en hoopt op steun voor het amendement in ruil voor steun voor het bestemmingsplan. Een grote fout kan voorkomen worden: stop de sloop van de Croeselaan.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) zegt dat de ChristenUnie het plan in 2017 niet gesteund heeft. Sterker nog, zij had ook een amendement om deze woningen uit het plan te halen. Dat amendement heeft het toen niet gehaald. Er is toen een tweede amendement ingediend door andere fracties om een onderzoek te doen naar inpassing. Dat amendement heeft de ChristenUnie toen niet gesteund, omdat de raad de keuze in 2017 had gemaakt. In 2019 bleek dat dit amendement niet tot een betere inpassing had geleid. De raad heeft het plan van 2017 intact gelaten. De raad moet volgens hem staan voor besluitvorming, ook als men het niet helemaal eens is met hoe de voorgangers het hebben gedaan. Er is al twee keer uitgebreid over gesproken in de raad. De ChristenUnie gaat nu niet anders stemmen dan in 2019.
Hij is wel blij dat de wethouder een aantal toezeggingen heeft gedaan in de commissie: over bijstand aan de bewoners, over de woonlastengarantie en dat er oplossingen worden gevonden voor mensen die tussen wal en schip belanden. Hij heeft nog wel een vraag. In de brief van het college staat dat bewoners terecht kunnen bij Het Vierde Huis voor juridische bijstand. Het college heeft aangegeven bereid te zijn dit te vergoeden. Is het verplichte winkelnering bij Het Vierde Huis of kunnen bewoners ook een andere partner daarin kiezen? Graag een reactie hierop, en het liefst ook een toezegging.
De ChristenUnie steunt het amendement van de PvdA niet. Hij is benieuwd naar de reactie op de motie van GroenLinks. De ChristenUnie wil de bewoners zekerheid geven dat ze er niet op achteruit-gaan. Dat is voor hen voldoende.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) zegt dat de Partij voor de Dieren er principieel tegen is dat huizen worden gesloopt voor groen, terwijl op andere plekken in het Stationsgebied het plan is om natuur te verwijderen om daar woningen te bouwen. Het slopen van goede woningen is niet sociaal en niet duurzaam. Dat was bij de vaststelling van de Omgevingsvisie in 2017 de reden voor amendement 73, zojuist ook genoemd door de heer Wijmenga. Daarvoor was destijds geen meerderheid. Het amendement van de PvdA gaat minder ver, maar is een stap in de goede richting. De Partij voor de Dieren zal daarom voor dit amendement stemmen. Alleen als het amendement wordt aangenomen, zal zij het raadsvoorstel steunen.

De Partij voor de Dieren kijkt ook naar de huidige bewoners. Daar zijn veel zorgen, niet alleen financieel, maar ook over wat de sociale situatie in de wijk gaat zijn. Daarom ondersteunt ze de motie van GroenLinks van harte.
Ze constateert dat bewoners ontevreden zijn over het doorlopen participatieproces, of het gebrek daaraan. Daarom zal ze ook de motie van de PvdA over de draagvlakmeting steunen.
Dit bestemmingsplan gaat niet alleen over de Croeselaan, maar ook over De Foreest. Daar worden woningen toegevoegd, duurzaam gebouwd en – indien de motie wordt aangenomen – ook met een blijvend betaalbare prijs. Dat deel van het bestemmingsplan zou op de instemming van de PvdD kunnen rekenen, ware het niet dat dit gekoppeld is aan de sloop van de Croeselaan. Ze zullen er kritisch naar kijken dat de bouw van De Foreest natuurinclusief gebeurt.

De heer **Schipper** (SP) sluit zich aan bij de woorden van de PvdA over de sloop. Uiteraard staat de SP onder het amendement en de motie over draagvlakmeting. Een draagvlakmeting is gebruikelijk bij sloop/nieuwbouwprojecten in de stad. Hij snapt niet waarom dit hier niet gebeurt.
Hij drong er in de commissie al op aan dat het niet eerlijk is als je bij een gedwongen verhuizing ook nog een flinke huurverhoging voor je kiezen krijgt.
Het college zei dat dit allemaal niet volledig gedekt is, maar er gaan honderden miljoenen uit deze grondexploitatie komen. Het benodigde bedrag is kleingeld.
Hij heeft in de commissie diverse vragen gesteld over de stadsvernieuwingsurgenties, die niet beantwoord zijn in de commissie of in de brief. Er is nog steeds veel onrust over. Hij weet wat er staat in het Afsprakenkader en in de motie die hij samen met GroenLinks heeft ingediend, maar kan de wethouder straks zeggen dat de urgentie geldt voor alle verhuizers, voor de hele regio en zo lang als nodig is, tot het moment van sloop?
De impact van dit plan op de bewoners is zo groot dat je niet zorgvuldig genoeg kan zijn. De gemeente heeft de nodige steken laten vallen met als triest dieptepunt de opgestoken middelvinger van sloopafval op de plek waar eerst de woningen stonden. Hij roept op om alle nodige moeite in communicatie en begeleiding van de bewoners te steken bij het vervolg. Wat de SP betreft wordt er een kruis gezet door de sloop, maar als dat niet lukt, neem dan de vele hartenkreten van de bewoners serieus en handel dienovereenkomstig.

De heer **Van Deún** (PVV) zegt dat de PVV voorheen heeft ingestemd met de sloop van alle woningen, mits De Korenbeurs zou blijven staan. Daarvoor is destijds een motie ingediend. Het afgelopen jaar is de PVV teruggekomen op hun standpunt. De PVV wil, net als de PvdA, de woningen behouden naast De Korenbeurs. In deze tijd van wooncrisis moeten geen twintig woningen worden gesloopt voor een deel van een parkje. Werk en wonen zou een grondwettelijk recht moeten zijn in dit land. Iedereen heeft recht op een betaalbare woning. Hij kan zich voorstellen dat het plan doorgaat wanneer die twintig woningen blijven staan. Of de PVV gaat instemmen met het plan is afhankelijk van het aannemen van het amendement van de PvdA.
De PVV maakt zich zorgen over De Foreest. Het is nu voorbehouden aan Portaal, maar wat te doen als deze zich terugtrekt? Hij vraagt de wethouder toe te zeggen dat hij in zo'n geval de voorkeur zal geven aan partners in de stuurgroep en niet aan een projectontwikkelaar. De PVV heeft hier een motie voor achter de hand.

De heer **Van der Marel** (VVD) zegt dat het voor de VVD belangrijk is dat het nodige comfort aan de getroffen bewoners wordt geboden vanwege een besluit waar ze niet om gevraagd hebben.
Er lijkt een meerderheid te zijn voor optie 5 van de verschillende scenario's. De VVD staat sympa-

thiek tegenover die motie. Hij vraagt de wethouder om een reactie op die motie. De wethouder geeft aan dat er potentieel risico zit aan deze motie omdat het mogelijk gevolgen heeft voor toekomstige gevallen.
De bewoners krijgen een stadsvernieuwingsurgentie. Daarnaast krijgen ze voorrang in Het Foreest en Beurskwartier. Hij sluit zich aan bij de vraag van de heer Schipper. Hij wil dat de gevolgen van deze motie ook gelden voor mensen die zelf in hun sociale huisvesting voorzien.
Er is een kleine groep eigenaren/bewoners. Deze mensen moeten in staat zijn om een gelijkwaardig woongenot te verwerven op basis van de Onteigeningswet. Op die verwerving is een verwervings- en taxatieprotocol van toepassing. Betekent dit dat, indien minnelijke verwerving slaagt, met de verkoopprijs en schadevergoeding een passend, c.q. gelijkwaardig, aanbod zal volgen dat haalbaar en betaalbaar is binnen alle redelijke grenzen? Hij vraagt de wethouder hierop terug te komen en deze groep in de toekomst de aandacht te blijven bieden waarom ze vragen en waarop ze recht hebben.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) zegt dat vandaag weer een belangrijke stap wordt gezet in de verdere ontwikkeling van het Stationsgebied. Vandaag wordt het mogelijk gemaakt dat er duizenden nieuwe woningen bij komen in het hart van de stad. Student & Starter is daar blij mee, want die woningen zijn keihard nodig. Bij de eerdere besluiten over deze ontwikkeling heeft Student & Starter voor gestemd. Ze zijn van plan dit vandaag ook weer te doen. Ze zien in wat de meerwaarde is van deze plannen op het gebied van wonen, maar ook op het vlak van openbare ruimte en groen. Daarbij moet hij de kanttekening plaatsen dat sport onderbelicht blijft. Hij dringt er bij de wethouder op aan dat er in de verdere uitwerking meer aandacht komt voor de sportbehoefte van de bewoners.
Het belangrijkste onderwerp vandaag is hoe wordt omgegaan met de bewoners die hun huizen uit moeten, omdat deze gesloopt gaan worden. Wat Student & Starter betreft doet de gemeente het maximale om deze bewoners tegemoet te komen. In het kort betekent dit: 1. De overgang naar een nieuwe woning wordt zo makkelijk en stressvrij mogelijk gemaakt. 2. De huurlasten van een nieuwe woning blijven gelijk aan de huurlasten van de huidige woning. 3. De bewoners worden op een volwaardige manier betrokken bij het vervolgtraject.
Geheel begrijpelijk hebben bewoners nog veel vragen over het proces van de overgang naar een nieuwe woning. Hoe zit het met de toewijzing van een nieuwe woning in de Foreest? Is die gegarandeerd of is er slechts sprake van voorrang? Elke bewoner moet hier gegarandeerd een nieuwe woning kunnen krijgen.
Hoe zit het precies met de stadsvernieuwingsurgentie? Die wordt nu voor één jaar afgegeven, terwijl de meeste bewoners waarschijnlijk nog minimaal een paar jaar op dezelfde plek zullen blijven wonen. Betekent dit dat zij achter het net zullen vissen? Student & Starter vindt dat de urgentie langer geldig moet blijven, zodat de bewoners voldoende tijd hebben om tot een keuze te kunnen komen waar zij willen gaan wonen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat de heer Koppelaar al stelt dat bewoners moeten verhuizen, maar er ligt nog een voorstel om dat voor een deel van de bewoners te voorkomen. Student & Starter nam deel aan het woonprotest met een duidelijke oproep "stop de sloop". Kan verwacht worden dat ze het amendement van de PvdA steunen?

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) antwoordt dat wat betreft het stoppen van de sloop de PvdA helaas niet op de steun van Student & Starter kan rekenen. De reden daarvoor is dat ze het belang zien van een goede ruimtelijke ontwikkeling, van een goed stedenbouwkundig plan. De woningen

laten staan draagt daar niet aan bij.
Er is vrees onder de bewoners dat ze in de nieuwe woningen ineens een veel hogere huur moeten gaan betalen. Dat is onwenselijk. Deze bewoners kiezen er immers niet zelf voor om te verhuizen, daartoe worden ze gedwongen door de gemeente. Ze mogen daarom niet nog eens extra gestraft worden. Om die reden steunt Student & Starter de motie over gelijke huurontwikkeling.
Student & Starter hecht er veel waarde aan dat de bewoners op een volwaardige manier betrokken worden bij het vervolgtraject. De afgelopen jaren hebben zich te vaak vervelende verrassingen voorgedaan. Dat moet nu stoppen. Dat betekent dat de informatievoorziening beter moet, maar vooral ook dat duidelijk wordt hoe de bewoners mee kunnen denken over de realisatie van hun nieuwe woningen in De Foreest. Er is van alles beloofd, nu is het tijd om die beloftes in te lossen. De oproep aan het college is om hier zo snel mogelijk duidelijkheid in te scheppen.
Student & Starter begrijpt dat dit besluit heel veel pijn doet bij de bewoners van de te slopen woningen, maar uiteindelijk is het de taak van de raad om elke keer weer de juiste belangenafweging te maken. Voor Student & Starter geldt in dit geval dat het belang van al die te bouwen woningen en de juiste inrichting van de openbare ruimte zwaarder weegt dan het behoud van de woningen aan de Croeselaan. Dat is geen gemakkelijke keuze. Juist daarom is het zo enorm belangrijk dat de bewoners zo goed mogelijk tegemoetgekomen worden. Daarom rekent hij op de maximale inzet van dit college.

De heer **Van Steeg** (CDA) zegt dat het ook voor het CDA een moeilijk besluit is. Hij heeft de afgelopen weken verschillende bewoners aan de lijn gehad over hun specifieke toestand. Ook hij maakt zich zorgen over hoe dit er in de toekomst uit zal zien. Het CDA wil dat de huur niet omhooggaat. Daarom steunt hij de motie van GroenLinks hierover. Hij heeft tijdens de commissievergaderingen al gezegd dat de verhouding tussen de gemeente en de inwoners goed verziekt is. Voor een deel ligt dit op het bordje van het college. Aan de ene kant wordt het beeld geschapen dat er fantastische nieuwe duurzame woningen bijkomen, maar ze zijn wel heel duur. Aan de andere kant wordt een aantal mensen daar de dupe van. Dat mag nooit het geval zijn. Mensen blijven zich zorgen maken over hun toekomst. Hij vraagt de wethouder hoe daarmee omgegaan wordt. Hoe wordt omgegaan met maatwerk? De wethouder heeft toegezegd dat dit zal gebeuren, maar wat betekent dat in de praktijk?
Het CDA heeft deze plannen altijd gesteund en zal dat ook nu doen, maar wel op de voorwaarde dat de bewoners die naar een nieuwe plek moeten, alle ruimte krijgen om dat op een goede manier te doen. Ze moeten niet benadeeld worden door de stappen die ze moeten zetten in de onzekere situatie waar ze in komen. Er is heel veel misgegaan in de relatie tussen de gemeente en de inwoners en de participatie is niet goed gegaan. Hij wil de wethouder vragen hoe dit de komende maanden en jaren zal gaan. Hoe wordt ervoor gezorgd dat de inwoners en de gemeente weer tot goede regelingen komen op basis van de afspraken die er nu liggen en waarvoor een meerderheid lijkt te bestaan in de raad?

De heer **El Abassi** (DENK) zegt dat een raadslid met een woord als "karikatuur" tekortdoet aan partijen die pleiten tegen de sloop van goede sociale huurwoningen, maar vooral aan mensen die op de tribune aanwezig zijn en die uit hun woningen gejaagd worden. DENK vindt het jammer om te zien dat de coalitiepartijen goede sociale huurwoningen willen opofferen en slopen. Hij wil een laatste oproep doen om dit niet te doen. DENK zal het raadsvoorstel steunen, indien het amendement van de PvdA wordt aangenomen. DENK steunt ook de motie met betrekking tot de draagvlakmeting en alle moties die dit voorstel afremmen en/of tegenhouden.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de wethouder.

De heer **Eerenberg** (wethouder) beaamt dat het plan dat hier voorligt de sloop van een aantal woningen op de Croeselaan bevat. Dat valt zwaar, dat is een heftig besluit voor deze bewoners. Toch is dat wat hij hier zal verdedigen. Hij wil wel zeggen dat het de partijen die hiertegen zijn siert dat ze hier consequent tegen zijn. Zo heeft het debat zich over meer dan een decennium gevormd.
Kan het ook zonder sloop? Ja, natuurlijk. Maar niet dit plan. Dat is de kern van de discussie. Hij staat voor het belang van de bewoners. Wat hier ontwikkeld zal worden, heeft een ongekende dichtheid. Dit zijn massieve volumes, hoge gebouwen, zwaar. Daar wil je niet in je woninkje naast wonen. Dat gaat neveneffecten met zich meebrengen. Dit plan met deze dichtheid vraagt om lucht en een ruimtelijke ontwikkeling, zoals die met elkaar bedacht is. Als men een andere keuze wil, zal een ander plan gemaakt moeten worden. Precies dat debat is gevoerd in maart 2019. Toen is er over vier alternatieven gewikt en gewogen. Eén alternatief kwam van de bewoners. Er zijn destijds analyses op losgelaten. Een meerderheid van de raad heeft in dat debat gekozen voor deze optie. Sterker nog, een meerderheid van de raad zei dat het plan nog wel wat groener mocht worden. Daar is het college mee aan de slag gegaan. Het bestemmingsplan dat er nu ligt, is een uitwerking van het debat dat eerder is gevoerd.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat toen de PvdA met ambtelijke ondersteuning zelf een alternatief had uitgewerkt, bleek dat die woningen wel degelijk konden blijven staan. De wethouder schetst het alsof het een natuurwet is, maar is hij het met de PvdA eens dat het wel degelijk een politieke keuze is?

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat dit plan niet kan zonder lucht, licht en groen. Het kan dus ook niet zonder het slopen van deze panden. Als de raad zegt dat de panden behouden moeten blijven, zal hij antwoorden dat er een ander plan moet komen. Dat is het debat van maart 2019. Dan komt er een plan met minder volume, want je wilt niet naast deze volumes wonen zoals in het amendement wordt geschetst. Dat wordt een plan met minder dichtheid en minder woningen. Dat is een station dat gepasseerd is.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat dit de politieke beoordeling is. Zijn er regels, afspraken of wetten, die nu in de weg staan om die woningen te laten staan? Of is het antwoord van de wethouder dat alles bij elkaar optellend zijn politieke afweging is dat je het niet moet doen. Hij denkt dat laatste.

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat hij voor goede stedenbouw staat. Dit gaat over de woonomgeving van mensen. Dit gaat over je fijn voelen in je omgeving, dit gaat over de ruimte die je mensen biedt om naar buiten te kunnen of om een speel- of sportvoorziening aan te leggen. Is het een wet? Nee. Goede steden bouwen is geen wet - was het maar zo.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) concludeert dat de wethouder het onwenselijk vindt, maar het blijft een politieke keuze en dus mogelijk. Het voorstel dat hier ligt, is reëel en is een optie. Inmiddels zeggen vijf partijen dat wanneer het amendement op steun kan rekenen, deze partijen dan het

bestemmingsplan zullen steunen.

De heer **El Abassi** (DENK) hoorde de wethouder zeggen dat de raad dit eerder besloten heeft. Dat maakt het een politieke keuze. Misschien zou men moeten twijfelen of er überhaupt nog binnenstedelijk gebouwd moet worden. Is de wethouder het met DENK eens dat het laten staan van de woningen mogelijk is?

De heer **Eerenberg** (wethouder) legt uit dat als je naar het plan kijkt, het onverstandig is om de voorziene groenstructuur niet te realiseren. Wat dit betekent voor individuen die nu daar wonen is heftig. Dat geeft de gemeente een grote verantwoordelijkheid. Maar het plan zoals het nu is, verrijken met het laten staan van deze panden is geen goede stedenbouw. Dan maakt de gemeente een woon- en leefomgeving waar mensen uiteindelijk niet gelukkig worden. Dat moet de gemeente niet doen. Hij respecteert dat sommigen een andere mening hebben, maar er is toen voor dit plan gekozen.
Wat betekent dit voor de individuele bewoners die nu daar wonen? De gemeente vraagt van deze bewoners op deze plek iets wat buitengewoon heftig is en wat heel zwaar valt. Dus doet de gemeente een aantal dingen. Er worden aan de overkant van de weg woningen gebouwd, in de Foreest, waar men als buurt, als gemeenschap, heen kan verhuizen. Dat wordt samen met de bewoners gedaan. Het is van het grootste belang dat dit een pand wordt waar de mensen zich in herkennen en waar mensen aan hebben bijgedragen. Een aantal bewoners heeft voorgesteld om een tuin te delen met elkaar. Dan heb je meer ruimte en kun je een aantal voorzieningen maken, waar in individuele tuintjes niet de ruimte voor zou zijn. Dat soort ontwikkelingen, mits ze van bewoners zelf komen, zijn fantastisch. Die neemt het college zeer serieus.
Uiteraard krijgt men de vergoeding als men moet verhuizen, zoals dat ook op andere plekken in de stad gaat. De bewoners krijgen ook voorrang bij alles wat in het gebied, Beurskwartier 1, gerealiseerd wordt. Er werd door de SP gevraagd of de urgentie geldt voor alle verhuizers, in de hele regio en zo lang als nodig is. Misschien moet dit jaar op jaar op jaar worden verlengd, dat sluit hij niet uit. De stadsurgentie geldt voor alle mensen in de hele regio en zo lang als nodig is.
De raad zegt, via motie 422 van GroenLinks, dat het Sociaal Afsprakenkader op een flink aantal punten nog een tandje ruimer moet. Hij zou graag die motie willen overnemen, maar hij zou het een prachtig signaal vinden als de raad bij de stemming uit zal spreken dat de raad het bestaande SAK nog een tandje gaat verruimen. Hij is er zeer positief over. Hij heeft één kleine kanttekening wat betreft het tweede punt in de motie. Daar staat dat voor iedereen de huurgarantie vijf jaar blijft. Hij neemt aan dat dit gemaximeerd wordt op de middenhuur. Mochten mensen naar een woning gaan die bijvoorbeeld € 3.000 per maand kost, vindt de raad dat dit verschil tussen de huidige huurprijs en die € 3.000 dan vijf jaar lang gecompenseerd zou moeten worden? Hij vermoedt dat dit niet bedoeld wordt en dat dit bedoeld is tot aan de middenhuur. Het zou goed zijn dit in de motie op te nemen.

De heer **Schipper** (SP) wil dit moment markeren. Het is prachtig dat de wethouder dit zo brengt, maar in de brief staat dat dit plan nog aanvullende dekking behoeft. Op het moment dat het college iets een mooi plan vindt, maar de dekking niet klopt, weet hij wel wat hij volgende keer doet.

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat er in de brief iets staat over wat dat voor de grondexploitatie zal betekenen. De meerkosten zullen worden gedekt uit de grondexploitatie. Maar het gaat om iets anders. Het gaat erom dat de raad met een ruime meerderheid, of unaniem, zegt dat de

regeling die voor deze bewoners bedacht is ruimer moet. Als dat gezegd wordt vanavond, zal het college zorgen dat dit mogelijk gemaakt kan worden.

De heer **Schipper** (SP) dankt de wethouder voor het antwoord. Het blijkt dat er in de grondexploitatie genoeg ruimte zit om dit soort dingen te doen.

De heer **Van der Marel** (VVD) neemt het advies van de wethouder om de motie te steunen, ter harte. Hij verzoekt de wethouder terug te komen op zijn vraag over de precedentwerking.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) merkt op dat zijn fractie de motie niet heeft ondertekend, omdat er geen dekking bij zit. Kan dit worden opgelost binnen de grondexploitatie?

De heer **Eerenberg** (wethouder) reageert dat er gesloopt wordt om te verdichten, een beweging die vaker in de stad wordt gezien, een beweging om groen toe te voegen. Toch is dit een uniek plan, dat een heel lange looptijd heeft. Hij denkt dat de context en de heftigheid die dit plan bij de bewoners oproept, dit plan vergt. In de grex staan aannames over wat je in de toekomst met een dergelijke grondexploitatie kunt verdienen. De inschatting is dat er ruimte is voor deze verruiming van het sociaal afsprakenkader. Het is goed om deze ruimte te laten terugvloeien naar de bewoners. Als de ruimte niet in de grex blijkt te zitten, zal snel een debat met de raad gevoerd worden om die ruimte zelf te maken.

Mevrouw **De Koning** (GroenLinks) stelt voor om in de motie te verankeren dat het gaat om sociale en middenhuurwoningen, zoals eerder in de brief van de wethouder is geformuleerd.

De **voorzitter** concludeert dat motie 422 wordt ingetrokken en dat een aangepaste motie zal worden ingediend.

De heer **Eerenberg** (wethouder) vervolgt dat communicatie en participatie goed geregeld moet zijn. In de commissie zijn allerlei voorbeelden genoemd. Hij stelt voor om na dit besluit een regulier overleg met de bewoners op te zetten. Voorts heeft hij toegezegd dat mails en brieven snel beantwoord worden en als dat niet lukt er uitleg volgt waarom dat niet lukt.
Gevraagd is of er mogelijkheden zijn voor bewoners die iets anders willen dan het Vierde Huis. Het Vierde Huis is volstrekt onafhankelijk en het is goed om één loket te hebben. Het Vierde Huis kan de gemeente immers goed adviseren en bekritiseren namens alle bewoners. Versnippering maakt dat ingewikkeld. Als het Vierde Huis echter onvoldoende in staat is om aan een specifieke wens van een bewoner te voldoen, vergoedt de gemeente de kosten van een andere derde partij.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) dankt de wethouder voor de toezegging. Waar melden deze bewoners zich dan?

De heer **Eerenberg** (wethouder) kan zich voorstellen dat het Vierde Huis zelf zegt niet in staat te zijn om de vraag te beantwoorden, maar ook dat bewoners bij de gemeente kunnen aankloppen.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt of de raad volgend jaar geïnformeerd wordt over de

ondersteuning van bewoners.

De heer **Eerenberg** (wethouder) zegt toe dat de gemeenteraad in een reguliere brief per kwartaal op de hoogte zal worden gehouden.

Mevrouw **De Koning** (GroenLinks) hoort vaak dat het Vierde Huis geen juridische bijstand geeft. Kan de wethouder het Vierde Huis op de hoogte brengen van de alternatieven, zodat bewoners niet van het kastje naar de muur worden gestuurd?

De heer **Eerenberg** (wethouder) is enigszins verbaasd over dit signaal, maar gaat hier werk van maken. Mensen moeten zich welkom voelen om hun vraag of probleem voor te leggen.
Met betrekking tot de draagvlakmeting is een motie ingediend. De wethouder ontraadt deze motie, omdat de raad als hoogste orgaan de draagvlakmeting is en besluit wat er wordt gedaan. De formele draagvlakmeting zoals die in de wet staat, is niet van toepassing op deze situatie. Het college voert uit wat de raad in meerderheid besluit.

De heer **Schipper** (SP) snapt de redenering van de wethouder niet. Hij meent dat de raad niet gaat over het landelijk geldende huurrecht, waarin staat dat er een redelijk voorstel moet worden gedaan aan de bewoners.

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat het huurrecht, de draagvlakmeting en de redelijkheidstoets erop zien dat een eigenaar die een plan gaat ontwikkelen op dat moment zo'n toets moet doen. Dat is hier niet het geval. Hier is een plan uitgedacht en om dat uit te kunnen voeren moeten panden worden verworven en dat zijn niet alleen huurwoningen. De raad heeft het verwervingsbudget al vastgesteld. Het huurrecht is dus niet van toepassing op deze casus. Dit staat ook in het memo van de onafhankelijke jurist.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat aan de bewoners is gecommuniceerd dat zij er in rechten en in plichten niet op achteruit zouden gaan. Dat lijkt nu wel het geval te zijn.

De heer **Eerenberg** (wethouder) reageert dat, als de gemeente eigenaar van de panden wordt, het besluit tot sloop al is genomen. De toets vindt nu plaats en daarna is het aan het college om te zorgen dat het Foreest op orde is, in samenspel met de bewoners.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat corporaties die overgaan tot sloop, ook als is er een raadsbesluit, toch die draagvlakmeting moeten doen. Zou de gemeente dan niet zelf het goede voorbeeld moeten geven?

De heer **Eerenberg** (wethouder) meent dat dan de vraag is wat het goede is om te doen. Hij snapt het standpunt van de PvdA, maar hij wil toch de reguliere procedure volgen. Een aantal bewoners wil graag duidelijkheid.
Er is terecht veel aandacht voor de huurders, maar er zijn ook eigenaren. Er is een taxatieprotocol dat erop gericht is dat de schadevergoeding passend is om het woongenot te compenseren. De oproep om gericht in gesprek te gaan met de eigenaren in het gebied is terecht en daarom zal ook

een regulier overleg met de eigenaren plaatsvinden.

De heer **Van der Marel** (VVD) vraagt of er ook begeleiding is in een eventuele frictieperiode tussen de verwerving, het transport en de aankoop van een woning in Beurskwartier 1, zodat het geld inzetbaar is voor de koop van een gelijkwaardige woning.

De heer **Eerenberg** (wethouder) zegt toe dat gevraagd zal worden of men interesse heeft in Beurskwartier 1. Qua financiën is dat lastig. Mensen krijgen de huidige marktprijs en daarmee moet de financiële kant afgerond zijn. Niemand weet natuurlijk hoe de markt zich ontwikkelt, maar het moet mogelijk zijn om een gelijkwaardige woning te kopen met het geld dat zij ontvangen.
Student & Starter vroeg of er aandacht is voor sport. De wethouder zegt toe in de planontwikkeling urban sports in dit gebied te integreren.
Tot slot reageert hij op de oproep van het CDA om maatwerk toe te passen. De beweging die hier gemaakt wordt, heeft de dure plicht om het maximale te doen om mensen te ondersteunen en om de grenzen van het maatwerk op te zoeken.

De heer **Van Deún** (PVV) heeft antwoord gemist op zijn vraag over de Foreest en de STUW-groep.

De heer **Eerenberg** (wethouder) reageert dat Portaal als eerste aan zet is om in de Foreest als verhuurder op te treden. Het zijn relatief grote woningen voor een relatief lage huurprijs. Mocht Portaal niet instappen, dan zijn de andere leden van STUW als eerste aan zet.

Mevrouw **De Koning** (GroenLinks) dient een nieuwe motie in met betrekking tot mensen die doorverhuizen naar een sociale huurwoning of een middenhuurwoning (motie 424, Gelijke huurontwikkeling bewoners Croeselaan).

De heer **Van der Marel** (VVD) ondersteunt de motie en wil deze graag mede ondertekenen.

De **voorzitter** reageert dat de motie is ingediend en dat dit niet met terugwerkende kracht kan.

De heer **Eerenberg** (wethouder) reageert positief op de nieuwe motie.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming over het raadsvoorstel, het amendement en de moties vanavond zal plaatsvinden in de digitale stemagenda.

19. Raadsvoorstel Parkeervisie en modules aanpak betaald parkeren en parkeernormen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) memoreert dat de wethouder in de commissie zei dat parkeren een verdelingsvraagstuk is en daarmee uitgesproken politiek. De PvdA vindt dat in deze Parkeervisie te weinig rekening is gehouden met mensen met een laag inkomen. De stad hoort voor iedereen toegankelijk en bereikbaar te zijn. Daarom dient de PvdA een amendement op dit punt in (amendement 150).

De heer **Van Steeg** (CDA) heeft op verschillende punten moeite met de Parkeervisie. Een aantal modules wordt nu vastgesteld en een aantal moet nog worden vastgesteld. Dat had beter in één keer gedaan kunnen worden. Er wordt erg gestuurd op het uit de stad krijgen van de auto. Het CDA vindt

dat te eenzijdig. Bij het begrotingsdebat heeft het CDA opmerkingen gemaakt over de relatie tussen straatparkeren en parkeergarages. Als de tarieven voor straatparkeren omhooggaan, kan dat geld gebruikt worden om het parkeren in parkeergarages aantrekkelijker te maken. Hij hoort graag een reactie van de wethouder.
Voor het fietsparkeren komt nog een module, maar het CDA wil de ambitie in de wijk vastleggen middels een motie (motie 425).
Ook voor parkeren op afstand en de garanties die daarvoor worden geboden, dient het CDA een motie in (motie 426).

De heer **Van Deún** (PVV) vraagt voor welk vervoermiddel de 15 minuten gelden.

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt dat er een garantie moet zijn dat mensen binnen een bepaalde tijd op de plek van bestemming moeten kunnen komen.
Een laatste motie gaat over elektrisch rijden en de differentiatie in de parkeertarieven en wordt mede ingediend door de VVD (motie 427).

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) memoreert dat de laatste jaren parkeren steeds vaker als verdienmodel wordt gebruikt en als middel om het aantal verkeersbewegingen te verminderen, terwijl het juist een middel zou moeten zijn om parkeeroverlast te verminderen. Hij pleit voor het gratis verstrekken van een parkeervergunning aan bewoners in gebieden met betaald parkeren en dient hiervoor een amendement in (amendement 151).

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vindt het voorliggende voorstel meer een raamwerk dan een beleidsdocument. Zijn fractie kan zich wel vinden in de overkoepelende uitgangspunten, omdat er gekozen wordt voor groen in plaats van stilstaand blik en omdat fietsers en voetgangers meer ruimte krijgen. Hij is benieuwd naar de modules die nog gaan komen. Het is goed dat de maximum parkeernormen omlaaggaan. Het streven is om de doelstellingen uit de twee voorliggende modules deels te bekostigen met rijkssubsidies. Wat gebeurt er als niet alle doelstellingen kunnen worden behaald? Welke doelen krijgen dan de voorkeur? Hij wil hierin meer inzicht. Kan de wethouder toezeggen dat een prioritering van de doelstellingen uit deze en toekomstige modules wordt uitgewerkt en aan de raad wordt voorgelegd?
Student & Starter stemt in met het raadsvoorstel en kijkt uit naar de modules.

Mevrouw **Dekker** (D66) meldt dat de visie in lijn is met de ambitie van D66, met meer ruimte voor de mensen en hun mobiliteit. De visie reflecteert ten dele dat steeds meer Utrechters de fiets als hoofdvervoersmiddel gebruiken. De eisen aan de fietsenstallingen moeten worden aangescherpt. Zij dient op dit punt twee moties in. De eerste wordt ingediend mede namens GroenLinks en Student & Starter met de titel Gezamenlijke fietsstallingen woningen boven 50 m^2 (motie 428).

De heer **Sungur** (DENK) vraagt waarom de motie alleen geldt voor appartementen van meer dan 50 m^2.

Mevrouw **Dekker** (D66) reageert dat haar volgende motie over de appartementen onder 50 m^2 gaat. Deze motie wordt mede ingediend door de ChristenUnie en Student & Starter (motie 429).
Sommige mensen hebben een parkeerplek in een garage terwijl ze geen auto hebben. Kan de wethouder toezeggen dat ook een bakfiets of een stadsfiets gestald mogen worden op de eigen

parkeerplek?
De parkeernormen voor auto's zijn op dit moment in gebieden zonder betaald parkeren in beton gegoten, terwijl in andere gebieden vaak een lagere parkeernorm geldt. D66 zou graag willen dat ten minste in gebieden die op loopafstand zijn van een treinstation of groot busstation wordt overwogen om een korting op de parkeereis deel te laten uitmaken van het gesprek over ontwikkelingen. Graag een reactie.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) krijgt vaak mails over betaald parkeren en de indeling van rayons. De olievlek is een groot nadeel en de druk op de publieke ruimte neemt sowieso toe. Om beide redenen zou GroenLinks liever in één keer betaald parkeren in de hele stad willen invoeren. Dat staat echter niet in het coalitieakkoord. GroenLinks is enthousiast over de nieuwe Parkeervisie. De uitgangspunten daarin passen binnen de afspraken om het totale autoverkeer niet te laten toenemen. Ook wordt meer verantwoordelijkheid bij ontwikkelaars gelegd voor het maken van een mobiliteitsplan. Bij de Programmabegroting diende DENK een voorstel in om ook een vrijstelling te geven voor een aantal islamitische feestdagen. GroenLinks is daar geen voorstander van en dient een motie in om op alle feestdagen de vrijstelling voor betaald parkeren af te schaffen (motie 430). Zij vraagt zich af waarom er nog een vrijstelling is voor de zondag, een dag waarop de druk op de publieke ruimte hoog is. Kan de wethouder dit inzichtelijk maken, kijken wat de financiële gevolgen zijn als deze vrijstelling wordt afgeschaft en de raad hierover te informeren voor de Voorjaarsnota 2022.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt of mevrouw De Boer denkt dat dit geld oplevert of geld gaat kosten.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vermoedt dat het uiteindelijk geld oplevert en vooral minder druk op de publieke ruimte oplevert. Een verandering van de vrijstelling op zondag is ingrijpend en een afweging daarover vereist dus gedegen informatie.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt of mevrouw De Boer een motie om op zondagen betaald parkeren in te voeren, zou steunen.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) antwoordt ontkennend, omdat dit niet strookt met het coalitieakkoord.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt hoe mevrouw De Boer denkt over gebieden waar de parkeerdruk aanzienlijk is verminderd nadat betaald parkeren werd ingevoerd. Is betaald parkeren daar dan nog wel nodig?

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vindt de druk op de publieke ruimte belangrijk. Er is meer ruimte nodig voor recreatie en groen. Auto's nemen te veel ruimte in de stad.

De heer Sungur (DENK) begrijpt dat meer parkeeroverlast of parkeerdruk voor GroenLinks geen uitgangspunten zijn om betaald parkeren in te voeren.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) reageert dat GroenLinks dat uitgangspunt in de hele stad wil

hanteren.

Mevrouw **Meerding** (VVD) memoreert dat een aantal jaren geleden een draagvlakmeting is uitgevoerd over parkeren op zondag. Toen was er geen draagvlak in de schil rondom de binnenstad. Heeft mevrouw De Boer daar een boodschap aan met dit voorstel?

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) zegt dat het gaat om de druk op de openbare ruimte en de vraag of het logisch is om de zondag uit te zonderen. In een nieuwe coalitie is betaald parkeren op zondag misschien wel mogelijk.

Mevrouw **Meerding** (VVD) vraagt of de draagvlakmeting voor GroenLinks relevant is.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) antwoordt dat er, bij invoering van betaald parkeren in de hele stad, geen draagvlakmeting meer is.

Mevrouw **Meerding** (VVD) constateert dat de mening van de inwoners er dan niet meer toe doet volgens GroenLinks. De VVD is het daar niet mee eens.

De heer **Sungur** (DENK) is benieuwd wat ChristenUnie en CDA vinden van het voorstel om de vrijstelling op zon- en feestdagen af te schaffen.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) concludeert dat mevrouw De Boer een onderzoeksvraag aan de wethouder stelt. In de visie van de ChristenUnie wordt betaald parkeren als reguleringsinstrument gebruikt. Hij is niet overtuigd dat er in de gebieden die mevrouw De Boer noemt, op zon- en feestdagen een probleem met de parkeerdruk is.

De heer **Van Steeg** (CDA) ziet geen reden om betaald parkeren in te voeren op zondag.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) weet dat een aantal partijen in hun verkiezingsprogramma's hebben opgenomen om betaald parkeren in te voeren in de hele stad of een groot deel daarvan. Als die partijen een meerderheid hebben, wordt de mening van de kiezers meegenomen.
In de commissie is gesproken over verkeersveiligheid bij scholen. In de brief van het college staat dat er niet wordt voorzien in kiss+ride-plekken bij scholen. Bij Haarzicht is echter wel een hele straat aangelegd. Hoe zorgt het college dat dit in beleid verankerd wordt? Kan de straat bij Haarzicht worden afgesloten voor autoverkeer als kinderen naar en van school gaan, zodat kinderen die met de fiets komen veilig bij de school kunnen komen? Kan bij bestaande scholen gekeken worden naar een betere inrichting van de omgeving, zodat halen en brengen te voet of per fiets voor de hand liggend wordt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) zou graag willen dat zeven dagen per week met uitgebreide venstertijden in de hele gemeente betaald parkeren wordt ingevoerd. Hij kiest er nu echter voor om een motie in te dienen om betaald parkeren in te voeren binnen de gehele ring (motie 431).

Mevrouw **Meerding** (VVD) stelt dat de Parkeervisie en de twee modules niet de keuzes bevatten van de VVD. De visie zelf is een vaag stuk, waar het college drie jaar over heeft gedaan. Zij had liever gezien dat de zes losse modules in één keer naar de raad waren gestuurd. De twee modules die nu

worden vastgesteld steunt de VVD niet. De VVD dient een aantal moties en amendementen in.
De aanpak betaald parkeren bevat geen alternatief voor het invoeren van betaald parkeren, zoals het toevoegen van parkeerplaatsen, een blauwe zone of het zoeken naar vrije plekken in parkeergarages in de buurt.

Mevrouw **Dekker** (D66) vraagt hoe de VVD het toevoegen van parkeerruimte ziet.

Mevrouw **Meerding** (VVD) denkt dat dat niet overal de oplossing kan zijn. Het uitgangspunt bij parkeerdrukte moet echter niet altijd zijn om betaald parkeren in te voeren.
De VVD wil graag dat de gemeente inwoners gaat helpen als zij hun auto niet kwijt kunnen en ziet een rol voor de gemeente als oliemannetje tussen vraag en aanbod. De VVD dient daarom een motie in (motie 432).

Mevrouw **Dekker** (D66) vraagt waarom de VVD wil uitgaan van de CROW-normen en niet van het eigen parkeerbeleid van de gemeente.

Mevrouw **Meerding** (VVD) zal die vraag in het vervolg van haar betoog beantwoorden.
Het college kiest voor veel te lage parkeernormen. Nieuwbouw zorgt voor autobewegingen en die moeten worden georganiseerd en gefaciliteerd. Het college legt de parkeernormen van het CROW naast zich neer en kiest voor normen die wel 25% lager zijn dan de laagste CROW-normen.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) weet dat veel complexen in de stad worden opgeleverd met parkeerplekken die leeg blijven. Hoe denkt de VVD daarover?

Mevrouw **Meerding** (VVD) denkt dat dit per plek bekeken moet worden, omdat er verschillende redenen kunnen zijn. Als het betaalde parkeerplekken zijn en het dure woningen zijn, hebben mensen wellicht geen geld voor een parkeerplek.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vindt dat lege parkeerplekken juist aantonen dat de parkeernormen omlaag kunnen.

Mevrouw **Meerding** (VVD) kan ook concluderen dat de kosten voor een parkeervergunning omlaag moeten. Zij kan bijvoorbeeld zelf geen auto parkeren in Utrecht omdat de kosten te hoog zijn.
De VVD dient een amendement in om minimaal de CROW-parkeernormen in te voeren (amendement 152).

Mevrouw **Dekker** (D66) weet dat de CROW-normen zijn gebaseerd op heel Nederland, waardoor de normen automatisch te hoog zijn voor fietssteden zoals Utrecht.

Mevrouw **Meerding** (VVD) deelt die stelling niet. De gemeente moet aansluiten bij de CROW-normen. Als de wethouder een goede reden heeft om dat niet te doen, hoort zij dat graag.
Bij de raadsinformatiebijeenkomst zei de deskundige dat goed moet worden gemonitord hoe de parkeervraag zich bij nieuwbouw ontwikkelt. Hij sprak over een mobility manager, die de mobiliteitsvraag monitort. Het lijkt verstandig om dat idee over te nemen en daarom dient zij een motie in (motie 433).
De VVD heeft al vaker aandacht gevraagd voor keuzevrijheid in deelmobiliteit en er motie 307 voor

ingediend. Die motie werd overgenomen, maar het gaat nog steeds niet goed. Daarom dient de VVD een motie in op dit punt (motie 434).

Mevrouw **Dekker** (D66) begrijpt dat met het beleid inzake deelmobiliteit afgeweken kan worden van de parkeernorm. Wat vindt de VVD belangrijker: het aanbieden van deelmobiliteit an sich of alleen de keuzevrijheid?

Mevrouw **Meerding** (VVD) vindt het allebei belangrijk. Aanbieders van deelmobiliteit melden zich bij de gemeente, maar krijgen het antwoord dat men niet met hen in zee gaat. Zij hoort graag van de wethouder waarom steeds voor één aanbieder wordt gekozen.

De heer **Van Deún** (PVV) heeft geen motie of amendement. De auto dreigt iets te worden voor de elite. Straks moet zelfs op zondag worden betaald. De PVV sluit zich aan bij de heer Bos, die in de commissie deze Parkeervisie op veel punten knettergek noemde. Het college blijft tegen beter in volhouden dat het gelijk heeft en ooit gelijk zal krijgen. Het college beweert dat het autobezit stabiel blijft. In daadwerkelijke getallen neemt het autobezit alleen maar toe. Ook zou het ov almaar belangrijker en beter worden. Dat is niet zo. Elk jaar verdwijnen er delen van lijnen en haltes. De Staten hebben plannen voor de nieuwe concessie en de inwoners gaan erop achteruit. De Parkeervisie is een grove schande voor de stad, ingegeven door de wensen van het college en niet door realistisch denken. Het college maakt de stad voor velen ontoegankelijk. Dat is een politieke keuze waar de PVV niet aan meedoet.

De heer **Sungur** (DENK) sluit zich aan bij de PVV, het CDA en Stadsbelang Utrecht. DENK ziet een trend in het stelselmatig wegpesten van de automobilist. DENK kan zich niet vinden in de Parkeervisie, maar wil een poging doen om die te verbeteren met één motie en twee amendementen.
De parkeergarages in de binnenstad moeten beter en efficiënter benut worden, maar de tarieven worden niet verlaagd. DENK wil die tarieven wel verlagen en dient daarvoor een motie in (motie 435).

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt waaruit dit voorstel gedekt wordt.

De heer **Sungur** (DENK) kan zich voorstellen dat het geld kan worden gebruikt dat het voorstel van mevrouw De Boer over betaald parkeren op feestdagen oplevert.
Het college zegt dat er geen draagvlakmeting wordt gedaan als het doel wijk- of gebiedsoverschrijdend is. DENK vindt dat onacceptabel en dient daarom samen met de SP een amendement in (amendement 153).
In de module aanpak betaald parkeren staat dat een buurtpeiling bindend is als minimaal 30% van de bewoners heeft deelgenomen. Dat lijkt erg laag en schept het risico dat de buurtpeiling niet representatief is. DENK dient daarom een amendement in om het percentage te verhogen naar 60% (amendement 154).

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) merkt op dat de vragen die de ChristenUnie in de commissie heeft gesteld, afdoende zijn beantwoord. De ChristenUnie kan instemmen met het voorstel.

De **voorzitter** merkt op dat de beantwoording door het college zal plaatsvinden in de avondvergadering. Daarop schorst zij de vergadering tot 19.30 uur.

(Bij heropening van de vergadering heeft mevrouw Bijsterbosch het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan mevrouw Dijksma.)

De voorzitter heropent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, ook de mensen die thuis meekijken of meeluisteren. In het bijzonder heet zij welkom de familie van Judith Fransen-van Galen, Saskia Fransen, en haar oud-buurvrouw Bregje Holleman. Daarop stelt zij aan de orde:

In memoriam mevrouw Judith Fransen-van Galen, oud raadslid VVD.

Nadat de aanwezigen zijn gaan staan, wil de voorzitter stilstaan bij het overlijden van Judith Fransen -van Galen op 2 oktober jl. op 91-jarige leeftijd.
Bijna 40 jaar geleden, in 1982, werd mevrouw Fransen-van Galen - door intimi Judy genoemd - gemeenteraadslid namens de VVD. In 1986 en in 1990 werd zij herbenoemd. Ook was zij een tijd fractievoorzitter en plaatsvervangend wethouder. In de drie termijnen dat mevrouw Fransen in de Utrechtse gemeenteraad zat, had zij zitting in heel veel commissies, bestuurscommissies en stichtingsbesturen. Het is echt onmogelijk om die hier allemaal op te noemen; de lijst telt er bijna 50. Daaruit blijkt wel hoe serieus zij de lokale politiek nam en hoeveel uren zij heeft gestoken in het dienen van haar stad. Vooral de portefeuilles welzijn en zorg hadden haar grote belangstelling. Op haar manier streed zij voor sociale rechtvaardigheid. Daarnaast kwam Judith Fransen op voor de positie van vrouwen. Zij nam daarbij vaak geen blad voor de mond.
"Altijd keurig gekleed en gekapt. Goed voorbereid. Goed van de tongriem gesneden en toch charmant." Zo herinnerde mijn voorganger Jan van Zanen haar in een in memoriam.
Na haar tijd als raadslid bleef Judith Fransen betrokken bij haar partij en bij de stad Utrecht. Daarnaast was zij voorzitter van het Utrechtse Oranjecomité. Een andere oud-burgemeester van Utrecht, Ivo Opstelten, herinnert zich de Koninginnedagen in Utrecht als een perfect georganiseerd evenement. "Judy Fransen had de regie op gezellige en waardige wijze in handen. Ook daar was zij de verbinder die tussen de mensen stond." Voor haar werk voor het Oranjecomité kreeg Judith Fransen in 1997 de Maartenspenning.
Haar werk voor de centrale organisatie van samenwerkende bonden voor ouderen in Utrecht leverde haar de zilveren speld van de stad op. Ook werd zij benoemd tot lid in de orde van Oranje-Nassau.
Judith Fransen bleef tot op zeer hoge leeftijd begaan met het wel en wee van de Utrechters en de stad Utrecht. Die enorme betrokkenheid gaf haar een jeugdige flair, die we ons zullen blijven herinneren. Zij vraagt de aanwezigen om een moment van stilte, ter herinnering aan mevrouw Fransen-van Galen.

(Hierna worden enige momenten van stilte in acht genomen.)

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

Afscheid van de raadsleden Henk van Deún (PVV) en Erwin Virginia (GroenLinks).

De **voorzitter** wil allereerst een woord van afscheid richten tot de heer Erwin Virginia. Erwin Virginia is vanavond helaas niet aanwezig. Namens de gemeenteraad, het college en haarzelf wil zij Erwin Virginia bedanken voor zijn inzet voor de stad Utrecht in de afgelopen drieënhalf jaar. Zij weet niet

of Erwin thuis meekijkt, maar de cartoon zal uiteraard bij hem bezorgd worden.
(Applaus.)
Ook wordt er vanavond afscheid genomen van Henk van Deún. In een aan haar gericht brief heeft hij zijn vertrek toegelicht. Na een leven lang in Utrecht gaat hij verhuizen naar Overijssel. Hij blijft voorlopig nog wel actief in de Utrechtse politiek, maar meer op de achtergrond.
Op 7 juni 2018 hield Henk van Deún zijn maidenspeech, tijdens de algemene beschouwingen over de Voorjaarsnota. Hij sprak toen over een nieuwe partij in de Utrechtse gemeenteraad, met een nieuw geluid. Dat was allebei waar. Zij kan zich voorstellen dat sommigen best even moesten wennen aan dat nieuwe geluid in de raadzaal. Tegelijkertijd maakten wij kennis met een hardwerkend raadslid, dat in zijn eentje – dat is nu eenmaal het lot van de eenmansfractie – heel veel politieke dossiers onder zijn hoede nam. Henk is iemand die met beide handen de zaken aanpakt. Of het nu ging om ouderenzorg, jeugdzaken, werkgelegenheid, veiligheid of het tot in detail doorspitten van de begroting van de Veiligheidsregio Utrecht, overal ging hij ervoor voor de volle 100%, omdat hij het allerbeste wilde voor de stad. In zijn brief schreef hij dat hij een ander geluid wilde laten horen. Dat is gelukt. Daar kun je het roerend mee eens zijn of pertinent mee oneens zijn, maar deze raadzaal is natuurlijk hét podium waar het politieke debat wordt gevoerd. Henk gebruikte deze vloer met verve. Een geluid van rechts, maar zeker sociaal, schreef Henk. Hij voerde zijn raadslidmaatschap uit met passie, overtuiging en een groot gevoel voor verantwoordelijkheid. Henk schreef ook dat hij de open en goede verhoudingen in de gemeenteraad waardeert. Dat vond zij heel mooi en goed om te lezen, maar zij weet dat Henk daar als een van de gemeenteraadsleden daar zelf een enorm aandeel in heet gehad. Hij spreekt de hoop uit dat de gemeenteraad ook na de verkiezingen van volgend jaar met diezelfde positieve en open houding de Utrechters blijft dienen. Dat verzoek is heel mooi. Hij kan erop rekenen dat alle betrokkenen zich daar maximaal voor willen inzetten. Dat zal dan helaas zonder Henk gebeuren.
Namens de gemeenteraad, het college en ook namens haarzelf wil zij Henk van Deún heel hartelijk danken voor alle inzet die hij heeft getoond voor Utrecht en de Utrechters. Zij wenst hem alle geluk, alle goeds en heel veel gezondheid toe voor de toekomst. Ook voor hem zijn er bloemen en de cartoon.
(Applaus.)

(De voorzitter overhandigt daarop een boeket bloemen en de cartoon aan de heer Van Deún.)

De heer **Van Deún** (PVV) dankt de voorzitter voor de mooie woorden en de complimenten. Het raadslidmaatschap is iets bijzonders. Hij heeft dat dan ook in de afgelopen jaren met passie en veel gevoel voor verantwoordelijkheid uitgeoefend, want elk raadslid is wel verantwoordelijk voor wat er in Utrecht gebeurt, ook al is het maar voor 1/45ste deel. Het was niet altijd makkelijk, maar hij heeft zijn best gedaan om voor de Partij voor de Vrijheid een plekje in de deze raad te bevechten en een plekje te geven. Daarvoor wil hij allereerst de griffier, de griffie en het team eromheen bedanken. Hij dankt Merel van Hall en haar team voor alle steun, hulp en advies. Merel was er altijd, niet alleen voor hem, maar voor alle raadsleden.
Een van de leukste complimenten die hij in de afgelopen weken kreeg nadat hij zijn verhuizing had bekendgemaakt, kwam van een van de griffiers – hij zal geen namen noemen. Die griffier zei: ik zal nooit op jullie stemmen, maar ik heb de PVV wel op een andere manier leren kennen, inhoudelijk, en ik ga jou ontzettend missen. Daar doe je het voor.
Bij de behandeling van de begroting heeft hij al gezegd wat er in zijn ogen allemaal beter kan. Dat zal hij nu niet herhalen. Wel wil hij wijzen op de onderlinge verhoudingen in de raad. Hard in het

debat, ook met de collega's van DENK, maar we hebben af en toe toch samen lekker gegeten, toen het nog kon. Dat hoort juist bij deze raad. Ook na afloop van de vergadering even een borreltje drinken, ook op het moment dat dit eigenlijk niet mocht in deze coronatijd.
Hij ziet aankomen dat meer dan de helft van de huidige raadsleden vertrekt na de verkiezingen. Hij hoop echt dat de onderlinge verhoudingen daar niet onder lijden en dat men buiten de raadzaal leuk met elkaar kan omgaan.
Hij vertegenwoordigde in de raad een groot aantal inwoners van Utrecht. Zij hebben op de PVV gestemd en zij hebben het uiteindelijk mogelijk gemaakt dat de PVV in de raad vertegenwoordigd is en haar geluid heeft kunnen laten horen. Hij wil de stemmers op de PVV daarvoor hartelijk danken.
Hij heeft een prima opvolger in de persoon van David Bosch. Ook hij zal zich inzetten voor alle Utrechters. Gisteren hebben David en hij onafhankelijk van elkaar ongeveer een halfuur met Geert zitten praten. Hij dankte voor de inzet en zei dat het niet makkelijk is om in je eentje in deze linkse raad te zitten - hij weet dat uit ervaring. Want ook al heb je een heel team om je heen, in de raad zit je in je eentje.
Hij blijft de PVV-fractie ondersteunen als fractiemedewerker, zodat hij zijn kennis en ervaring op de nieuwe fractie kan overbrengen. Hij zal dat met veel plezier doen. Hij wenst de voorzitter, alle raadsleden, het college en alle ambtenaren alle goeds toe. Heb vooral plezier aan dit werk.
(Applaus.)

Proces-verbaal van de zitting van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven van de nieuwbenoemde leden van de raad van de gemeente Utrecht.

De heer **Wijmenga** (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven) meldt dat de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van nieuwbenoemde leden van de raad van de gemeente Utrecht, bestaande uit de leden Martijn van Dalen en Corine van Dun en hijzelf, de geloofsbrieven heeft onderzocht van de op 15 en 22 november 2021 benoemd verklaarde leden van de gemeenteraad, David Bosch en Fiona Frank. De commissie is tot de conclusie gekomen dat beiden voldoen aan de wettelijke vereisten voor het raadslidmaatschap en dat zij geen functies bekleden die onverenigbaar zijn met het raadslidmaatschap. De commissie adviseert daarom om David Bosch en Fiona Frank toe te laten als leden van de raad van de gemeente Utrecht.

De **voorzitter** dankt de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven voor haar advies.

Hierna wordt zonder stemming besloten overeenkomstig het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

Installatie van de nieuwbenoemde raadsleden David Bosch en Fiona Frank.

David Bosch en Fiona Frank leggen hierna in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

De **voorzitter** feliciteert de heer Bosch en mevrouw Frank, wenst hun veel succes met het werk als raadslid en overhandigt hun, onder applaus van de aanwezigen, een boeket bloemen en de gedragscode voor raadsleden.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

8. Actuele motie 405, Hengelen in gemeentelijk water.

De heer **Van Heuven** (PvdD) herinnert aan het goede en prettige debat in de commissie over hengelen in gemeentelijk water. Er werden mooie pleidooien gehouden om hengelen diervriendelijker te maken voor zover dat kan en de wethouder heeft veel toegezegd. Ook spraken partijen zich uit over het snel stoppen met of afbouwen van hengelen in gemeentelijke wateren.
Zijn fractie vraagt uit te zoeken hoe, in welk tijdspad en met welke tussenstappen het aantal gemeentelijke viswateren afgebouwd kan worden, het liefst naar nul en ziet graag binnen een jaar een vorstel. Daartoe dient hij motie 405 in, samen met de fracties van Student & Starter waarin het college deze opdracht krijgt.

De heer **Van der Marel** (VVD) vraagt of de PvdD-fractie zich realiseert dat ze met deze motie de vissers van zich vervreemdt. Ook vraagt hij of ze zich realiseert dat ze hiermee aandringt op het afpakken van een gepassioneerde hobby van deze mensen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) antwoordt dat hij vissers aanraadt een andere hobby te nemen, als ze echt van de natuur houden, zodat ze vissen geen leed toebrengen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat de heer Van Heuven spreekt over onmenselijkheid. Moet dit niet onvisselijkheid zijn?

De heer **Van Heuven** (PvdD) antwoordt dat de kritiek op hengelen is dat het een zeer menscentrale sport is. Als de vis centraal wordt gesteld, kan worden gesproken van onvisselijke sport.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) heeft begrepen dat tijdens het debat vorige week een aantal stappen is aangekondigd op het gebied van voorlichting en het versterken van de handhaving. Hij begrijpt niet waarom de PvdD-fractie nu met een motie komt, omdat deze niet de conclusie van vorige week dekt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) antwoordt dat hij daarom in de motie ook niet alle hengelsport verbiedt, hoewel hij dat het liefst zou willen. De conclusie was: hoe verder te gaan met de hengelsport. Daarom heeft hij deze motie ingediend. Hij heeft van verschillende fracties gehoord dat ze af willen bouwen.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) heeft begrepen dat in het debat de nadruk lag op de mogelijkheid op een minder visonvriendelijke manier van vissen. Moet ook daarop worden ingezet?

De heer **Van Heuven** (PvdD) antwoordt dat diervriendelijk vissen of hengelen niet bestaat. Het is altijd goed om te proberen dit visvriendelijker te doen, maar steeds meer inzichten laten zien dat vissen pijn kunnen leiden, stress kunnen ervaren en gewoon lijden. Daarom stelt zijn fractie voor het viswater langzaam maar zeker of te bouwen en stelt daarom die vraag aan het college.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) stelt voorop dat de keuze aan de raad is of het viswater al dan

niet tot nul moet worden afgebouwd. Ze vindt de motie lastig uitvoerbaar. Bij de Nota dierenwelzijn is hierover expliciet gedebatteerd en is de keuze gemaakt om het viswater op hetzelfde peil te houden. De contractverlenging met de hengelaarsvereniging heeft in dat kader plaatsgevonden. Er is geen precedent dat een gemeente het viswater tot nul terugbrengt en volgens de Wet op de binnenvisserij heeft de Kamer voor de Binnenvisserij het laatste woord. Naar nul afbouwen vereist onderbouwing en daarvoor moet expertise worden ingehuurd. Dat zal niet voor april 2022 lukken, los van het contract. Het college kan wel in de loop van de komende zes jaar deze mogelijkheid onderzoeken en onderbouwen. Daarmee kan het college op tijd met een juridische procedure beginnen, want de kans dat deze nodig is, is vrij groot. Dit staat niet zo in het dictum, daarom ontraadt ze de motie.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) begrijpt niet of de moeite zit in het afbouwen van viswater überhaupt of in het afbouwen, het liefst naar nul.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat ze geen inhoudelijk uitspraak heeft gedaan, maar heeft gezegd dat ze zich aan de kaders heeft gehouden die de raad heeft vastgesteld. In technische zin is afbouwen naar nul zonder precedent en moet er kennis voor worden ingehuurd. En ze verwacht dat er een lange juridische procedure op zal volgen. Daarom kan dit beter bij de volgende herziening van het contract gebeuren. De raad gaat over de vraag of er gedeeltelijk of helemaal tot nul moet worden afgebouwd. Het laatste is ingewikkelder dan het eerste.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) hoort de wethouder veel verwachtingen uitspreken. Moeten die vragen niet juist worden beantwoord door het onderzoek waar de motie voor pleit?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) beaamt dat, maar volgens haar gaat dit niet lukken voor de eerstvolgende herziening van het contract die gepland staat. Dat proces loopt namelijk al lang en is voorbij de Kamer voor de Binnenvisserij.

De heer **Van der Marel** (VVD) wijst op het belang van de samenwerking met vissers vanwege hun expertise. Als de raad erkent dat de binnenvisserij niet tot nul is terug te brengen, is dan die samenwerking niet veel belangrijker?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) spreekt zich niet uit over wat zij het belangrijkst vindt. Met de hengelaarsvereniging valt over allerlei dingen, zoals de manier van vissen, goed te praten. Het gesprek wordt ingewikkeld als het gaat over het volume van het viswater. Ze verwacht dat die relatie minder wordt als de gemeenteraad daarin wil verminderen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) benadrukt dat wat de motie vraagt, niet ingaat per volgend contract. Hij begrijpt dat daarover wordt onderhandeld. Het gaat hem om het contract daarna en het contract daar weer na. Hij begrijpt dat het ingewikkeld ligt om de binnenvisserij af te bouwen. Daarom vraagt hij, zoals in het dictum staat, dit te onderzoeken en met een voorstel te komen, ook als blijkt dat naar nul gaan niet kan.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) gaat ervan uit dat er in ieder geval binnen een paar maanden een contract voor zes jaar wordt afgesproken. Ze begrijpt nu dat de motie gaat over het contract van daarna.

De heer **Sungur** (DENK) is benieuwd of de wethouder de motie met die duiding ontraadt, overneemt.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat de motie met die duiding uitvoerbaar is.

De **voorzitter** deelt mee dat de stemming over motie 405 zal plaatsvinden in de digitale stemagenda. Daarop stelt zij aan de orde de voortzetting van de behandeling van:

19. Raadsvoorstel Parkeervisie en modules Aanpak betaald parkeren en parkeernormen.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Van Hooijdonk voor de beantwoording van de gemaakte opmerkingen en gestelde vragen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) komt terug op de vraag van mevrouw Zwinkels over de zogenaamde wisseltruc tussen de garage en de straat en de knoppen waaraan ze kan draaien om dit tegen te gaan. Ze heeft dit toegezegd voor de eerste helft van 2022. In diezelfde exercitie zal ze de raad inzicht verschaffen over wat er niet binnen de exploitatie kan worden opgelost, zoals de heer Koppelaar heeft gevraagd. Ieder jaar moeten daarin opnieuw afwegingen worden gemaakt. Voor sommige zaken is het handiger ze binnen de parkeerexploitatie te houden, zoals het opheffen van parkeerplekken, terwijl zaken als een hub of fietsenstalling qua investeringen ook anders kunnen worden opgelost, zoals met de grex.
De voorwaarden waaraan een mobiliteitsbeheerplan van ontwikkelaars moet voldoen, worden nog uitgewerkt. Daarin zal ze de vraag van mevrouw Dekker opnemen welke (andere) voertuigen op een parkeerplek in een appartementengebouw kunnen worden gestald. Per project zullen de mogelijkheden verschillend zijn.
Met mogelijke reducties op de parkeernorm, met name in C-gebieden, zoals in de buurt van OV-knooppunten – ook een vraag van mevrouw Dekker – worden geen structuren voor de toekomst aangelegd. Het ligt met name ingewikkeld als iedereen er mag staan als het om niet-betaald parkeren gaat in de openbare ruimte. De ontwikkelaar is dan niet meer verantwoordelijk, terwijl dat de wens is, maar de gemeente. Daarom adviseert het college dit niet te doen.
Ze zal betaald parkeren op zondagen inzichtelijk maken, zoals mevrouw De Boer heeft gevraagd. Ze komt er de eerste helft van 2022 op terug, samen met de exercitie die ze hierboven heeft aangekondigd.

Mevrouw **Meerding** (VVD) herhaalt haar vraag hoe het zit met de draagvlakmeting die een aantal jaren geleden is uitgevoerd over betaald parkeren op zondag. Toen bleek dat er geen draagvlak voor was.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat de raad daarin keuzes kan maken. De afspraak is betaald parkeren in veel gevallen na een draagvlakmeting in te voeren, maar er kunnen andere politieke keuzes worden gemaakt.

Mevrouw **Meerding** (VVD) is benieuwd hoe de verhoudingen in de raad liggen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert dat er verkiezingen tussen zitten.
Ze vervolgt met de vraag van mevrouw De Boer. Ze kan met de school in overleg gaan over de

kiss+ride in de Schoolstraat. Dit kost tijd van ouders, dus die moeten dit wel willen. Het is verstandig zoiets te verankeren in beleidsregels. Voor de aanpassing van de situatie bij bestaande scholen zijn niet zomaar middelen beschikbaar. Er zijn wel middelen om schoolzones aan te leggen, dit zijn kleine wijzigingen in de omgeving van scholen.
Amendement 150, Utrecht voor iedereen toegankelijk en bereikbaar, beveelt ze van harte aan.
Amendement 151, Gratis parkeren voor bewoners, ontraadt ze, inhoudelijk omdat het college het redelijk vindt dat mensen betalen voor het gebruik van de openbare ruimte en technisch omdat het amendement ongedekt is als dit voor de hele stad moet gelden.
Amendement 152, Hanteer de parkeernormen van CROW: die normen worden gevolgd volgens een bewerking van het college. Dit wordt al heel lang gedaan, zonder problemen. De normen zijn niet te laag. Daarom ontraadt ze het amendement.

Mevrouw **Meerding** (VVD) reageert dat raadsleden vaker signalen binnenkrijgen dat er parkeerproblemen en te weinig parkeerplaatsen zijn. Dit verschilt per gebied. Ze begrijpt de stelligheid van de wethouder niet dat de normen ruim genoeg zijn.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat erover is gesproken met ontwikkelaars en corporaties bij het opstellen van de nota en modules. Daaruit is niet gebleken dat de normen te laag zijn. De normen zijn niet veranderd.
Amendement 153, Altijd draagvlakmeting bij invoering betaald parkeren. In het beleid is dit standaard, maar in het kader van een gebiedsontwikkeling kan het nodig zijn dit op een andere manier op te lossen. Daarom ontraadt ze het amendement.
Amendement 154, Verhoog minimum respons buurtpeiling. Het college doet zijn best om respons te stimuleren en het voor mensen makkelijk te maken om mee te doen. Maar er blijven mensen niet mee doen. Ze wijst erop dat betaald parkeren ook een instrument is om de parkeerdruk tegen te gaan. Dat wil ze niet saboteren. Daarom ontraadt ze het amendement.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of de wethouder erkent dat betaald parkeren ook een manier is om te pesten.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat in de visie de doelen van het parkeerbeleid staan genoemd. Dat zijn beleidsmatige doelen en daar hoort pesten niet bij.
Motie 425, Fietsparkeren in de wijk en motie 426, Garant voor parkeren op afstand. Ze kan ze beide overnemen en verwerken in de modules die in de inspraak zitten. Vervolgens komt het resultaat terug in de raad en kan de CDA-fractie controleren of de moties op een goede manier zijn verwerkt.

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt dat uitstekend.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) vervolgt met motie 427, Geen differentiatie elektrisch parkeren. Ze legt uit dat die differentiatie is bedacht voor het stimuleren van elektrische auto's. Ruimtelijk gezien nemen ze evenveel ruimte in als auto's met fossiele brandstof. Ze laat het oordeel aan de raad of dit sturingsinstrument belangrijk is.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vraagt of de wethouder inzicht heeft in het effect van dit sturingsmechanisme.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) heeft dat niet. Dit instrument is nog niet ingezet, omdat de wetgeving daarvoor ontbrak. Het is niet de meest evidente knop om op milieuprestaties te sturen.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) wijst erop dat deze differentiatie in het coalitieakkoord staat. Is de wethouder er nu minder enthousiast over? Hij is benieuwd of er ook een inhoudelijk argument is en of het college er na vier jaar anders over is gaan denken.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat dit met reden in de parkeervisie is gezet. Als de coalitie daar niet aan wil tornen, is de meerderheid bezegeld. Ze vermoedt dat achter deze vraag de premisse zit dat er allerlei ontwikkelingen gaande zijn. Differentiatie in parkeertarieven is een nuttige knop voor milieuprestaties, klimaat en luchtkwaliteit, maar als de zorgen zich toespitsen op het ruimtebeslag in de stad, maakt het niet uit welke auto er staat. Die afweging moet de raad maken.
Motie 428, gezamenlijke fietsstalling woningen boven 50 m², en motie 429, ook kleinere woningen verdienen een goede fietsstalling, kan ze overnemen, als de indiener dit op prijs stelt.
Motie 430, Geen onderscheid feestdagen bij parkeerbelasting, laat ze aan de raad. Het college verwacht te kunnen onderbouwen dat het opheffen van de parkeerbelasting op feestdagen bijdraagt aan de beleidsdoelen. Mocht dat anders zijn, komt ze bij de raad terug.
Motie 431, Betaald parkeren binnen de ring, ontraadt ze. In het coalitieakkoord is anders afgesproken. In technische zin is de motie uitvoerbaar, maar dit moet gefaseerd gebeuren.
Motie 432, Oliemannetje tussen vraag en aanbod parkeerplaatsen. Het goede nieuws is dat het college zeker in gesprek gaat met eigenaren van garages. Maar dit zal een andere vorm krijgen dan het oliemannetje, daarom ontraadt ze de motie.
Op de vraag van mevrouw Meerding wat het verschil is, antwoordt ze dat ze vooral de garagecapaciteit wil benutten en met de eigenaren in gesprek zal gaan om te kijken hoe ze hun capaciteit kunnen openstellen, met de voorwaarde dat er op straat parkeerplekken weggaan.
Ze vindt het ingewikkeld om op het tweede deel van het dictum in te gaan, over de CROW-normen, zoals mevrouw Dekker-Abdulaziz vraagt, omdat dit iets is wat het college niet zal doen. De essentie van het beleid is dat groei of krimp van het parkeerareaal effect heeft op de bereikbaarheid van de stad. Het college wil dat de automobiliteit niet groeit. Dit betekent dat het parkeerareaal niet moet groeien. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt geprobeerd dit te beperken en in de bestaande stad het parkeerareaal te verminderen. Het is goed als van bestaande garages dubbelgebruik kan worden gemaakt, maar dan moeten er ook parkeerplekken op straat verdwijnen, anders groeit het areaal alsnog.
Motie 433, Monitor de mobiliteitsvraag. Spreekster vindt een monitor een goed idee, maar kan zich niet in de uitwerking vinden, omdat aan de monitor een follow up wordt verbonden. Ze ontraadt de motie. Het mobiliteitsbeheerplan wordt in een beleidsregel uitgewerkt. Daarin neemt ze de suggestie mee om na afloop te kijken hoe dit plan werkt.
Motie 434, Keuzevrijheid in deelmobiliteit. Deze motie is volgt op een eerder overgenomen motie van de heer Te Hoonte. Die wordt uitgevoerd. Dit betekent dat in de loop van komend jaar een plan van aanpak wordt gemaakt voor deelauto's. Daarin komt die keuzevrijheid terug. Ze ontraadt de motie, omdat daarin wordt gesproken van "alle ontwikkelingen". Het is voorstelbaar dat in grotere gebieden meerdere aanbieders zijn, maar voor kleine ontwikkelingen wordt het moeilijk. Dan zullen er in de omliggende buurt meerdere aanbieders zijn.
Motie 435, Verlaag inpandige parkeertarieven in en rondom de binnenstad, ontraadt ze. De motie is ongedekt en het gaat om kostendekkende tarieven.

Mevrouw **Dekker Abdulaziz** (D66) trekt de moties 438 en 439 in, omdat ze zijn overgenomen.

De heer **Van Steeg** (CDA) trekt de motie 425 en 426 in, omdat ze zijn overgenomen.

Hierop schorst de voorzitter de vergadering op verzoek van mevrouw Meerding.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan Sungur voor het indienen van een motie.

De heer **Sungur** (DENK) dient motie 436 in met het dictum: verzoekt het college om de mogelijkheden voor betaald parkeren op zondagen niet te onderzoeken. De motie dient hij mede in namens de VVD-fractie.

Mevrouw **Meerding** (VVD) dient motie 437 in met het dictum: draagt het college op betaald parkeren op zondagen of feestdagen alléén in te voeren als uit een draagvlakmeting blijkt dat tenminste 50% van bewoners in de betroffen zones vóór is.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) laat het oordeel over deze moties aan de raad. Ze wijst er daarbij op dat na een onderzoek de raad altijd nog kan afwegen wat hij wil. Dat beveelt ze aan.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming over het raadsvoorstel en de ingediende amendementen en moties zal plaatsvinden in de digitale stemagenda.

Mevrouw **Dekker Abdulaziz** (D66) stelt voor om agendapunt 22 (Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cartesiusdriehoek Fase 2-6) te behandelen voor agendapunt 21 (Raadsvoorstel Gebiedsontwikkeling Overvecht Centrum), om ervan verzekerd te zijn dat agendapunt 22 vanavond wordt behandeld.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) brengt hiertegen in dat de PVV-fractie graag vandaag agendapunt 21 behandelt, vanwege de maidenspeech van de heer Bosch.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) herinnert eraan dat de agenda vanochtend is vastgesteld. Ze wil het zo laten.

Hierop schorst de voorzitter de vergadering

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde het ordevoorstel van mevrouw Dekker-Abdulaziz.

De heer **Bosch** (PVV) verzoekt de agenda gewoon te volgen.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) vraagt wat de consequenties zijn als het raadsvoorstel over de Cartesiusdriehoek niet wordt behandeld.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat de bouw van circa 3.000 woningen dan later gaat

beginnen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wijst erop dat volgens app-berichten een van de coalitiepartijen heeft aangegeven het raadsvoorstel over de Cartesiusdriehoek vandaag niet te willen behandelen. Hij vindt het niet plezierig dat er nu vanuit de coalitie een ander voorstel wordt gedaan.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) meldt dat de GroenLinks-fractie voor het ordevoorstel is.

Mevrouw **Assen** (PvdA) heeft geen voorkeur voor de volgorde, maar acht het niet haalbaar alles te behandelen.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) betreurt de opmerking van de heer Te Hoonte, omdat er geen debat over is gevoerd. Hij kan zich vinden in het ordevoorstel om daarmee de bouw te bespoedigen.

De heer **Schipper** (SP) meldt dat hij om 23.30 uur zijn vetorecht zal gebruiken. Hij gunt de heer Bosch zijn maidenspeech, maar vindt het agendapunt over de Cartesiusdriehoek belangrijker. Wellicht kan de heer Bosch daarin zijn maidenspeech verwerken.

De heer **Te Hoonte** (VVD) stelt voor om agendapunt 20 af te voeren, omdat de raad tot 2050 de tijd heeft om iets met het warmtenet te doen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) zit klaar voor agendapunt 20. Ze stelt voor het ordedebat kort te houden.

De **voorzitter** constateert dat er een meerderheid is voor het ordevoorstel van mevrouw Dekker-Abdulaziz. Ze vraagt de raad te reflecteren op het feit dat de raad 's ochtends de agenda heeft vastgesteld en toen geen voorstel heeft gedaan de volgorde te veranderen, terwijl is opgemerkt dat het laatste agendapunt wellicht zou komen te vervallen. Ze vindt het voor degene die een maidenspeech zou houden heel jammer dat dat agendapunt naar achteren wordt geschoven.

De heer **Te Hoonte** (VVD) stelt voor de bijdrage van de heer Bosch bij de volgende agendapunten niet als zijn maidenspeech aan te merken, zodat hij op een later tijdstip zijn verhaal over Overvecht kan doen. Hij begrijpt dat de heer Bosch hiermee akkoord kan gaan.

20. Raadsvoorstel Transitievisie en Warmte deel II.

De heer **Schreuder** (D66) vindt dat het voorstel niet perfect kan zijn, omdat nog veel onzeker is en de opgave om een primaire levensbehoefte te vervangen moeilijk ligt. Hij heeft eerder gewezen op zijn twijfels over monopolieposities, hoge temperatuurwarmte, beschikbare duurzame bronnen en onzekerheden bij de wijkaanpak. Deze visie geeft richting. Hij complimenteert de wethouder en ambtenaren, omdat ze erin zijn geslaagd ondanks alles een routekaart neer te leggen die vertrouwen geeft. Utrechters kunnen hieruit de zekerheid ontlenen dat deze transitie voor hen individueel, werkend, haalbaar en betrouwbaar zal zijn.
De D66-fractie is blij met aanpassingen: de inkijk in bronnenstrategie en de aanpassing van de naamgeving van de blokken. Ze verwacht een stevige inzet bij het opstellen van de wijkuitvoeringsplannen (WUP's) in het kader van een heldere communicatie. De uiteenzetting in het

whitepaper en het aanbod van steun voor bewonersinitiatieven, voortkomend uit zijn motie bij deel I, zijn goede stappen. De aanpassing van het voorstel over heldere communicatie voor bewonersinitiatieven is nog niet zoals hij wenst. Daarom dient hij amendement 155 in, Duidelijkheid voor Bewonersinitiatief, mede namens de fracties van Student & Starter, PvdA, CDA, GroenLinks en ChristenUnie met het dictum: Waarbij op pagina 40 van de Transitievisie Warmte deel II de tekst
"En ook bewoners in de eigen buurt die niet aansloten zijn op het initiatief mogen niet tegen hun zin slechter af zijn, bijvoorbeeld op comfort of tarieven."
vervangen wordt door
"We stimuleren een constructieve samenwerking tussen bewonersinitiatief en gemeente. Hierbij bekijken we of het buurtinitiatief een goed alternatief biedt aan alle bewoners in de buurt, ook aan hen die geen lid zijn van het betreffende initiatief. Het initiatief moet minimaal zo goed zijn als via de reguliere buurtaanpak onder regie van de gemeente. Het bewonersinitiatief toetsen we aan dezelfde uitgangspunten als de uitwerkingen uit de
gemeentelijke wijkaanpak."
Hij vraagt de wethouder te bevestigen dat ze heeft toegezegd de uitgangspunten waaraan de uitwerkingen moeten voldoen openbaar te maken. De D66-fractie wil zo snel mogelijk aan de slag en blijft daarom het Rijk oproepen om alle gemeenten de bevoegdheden en middelen te geven die nodig zijn voor deze enorme opgave. Utrecht gaat in de tussentijd aan de slag met de voorbereidingen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt de keuzevrijheid van Utrechters belangrijk en wil ze de ruimte geven om hun woning op hun eigen manier te verwarmen. Daartoe dient hij twee amendementen in, amendement 156, Niet Verplicht van het Gas af, en amendement 157, Niet Verplicht aan de Stadswarming.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is teleurgesteld, omdat het college het aangenomen amendement voor het toevoegen van beslispunt 2 bij de Transitievisie Warmte I vergeten was, waardoor er twee pagina's strekt ter vervanging moesten worden toegevoegd. Hij drukt het college op het hart de volgende keer het onderliggende amendement nadrukkelijk te benoemen en te bespreken wat ermee is gedaan in een opvolgend raadsvoorstel. Hij wil de manier waarop aangenomen moties en amendementen worden ingevuld doorbreken. Ze moeten serieuzer worden genomen. De VVD-fractie kan zich vinden in het raadsvoorstel en kijkt uit naar de uitwerking.

De heer **Schipper** (SP) merkt op dat het plan enorm afhankelijk is van geld en andere randvoorwaarden waarop de gemeente geen invloed heeft. Dat maakt de tijdlijn onzeker. Zijn fractie steunt het voorstel, evenals amendement 155. Over de amendementen van de heer Bos gaat hij nog in conclaaf.

De heer **Van Heuven** (PvdD) herkent wat de heer Schipper zegt over mogelijke vertraging van het proces. Hij roept het college op de vaart erin te houden. Hij is blij met de toezegging van de wethouder in de commissie om bomen en wortels te borgen in de WUP's. Over de betaalbaarheid en een monopolypositie staat in het strekt ter vervanging een mooie tekst. Daarmee kan hij leven. De PvdD-fractie stemt in met het raadsvoorstel.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) heeft een vraag bij blz. 40 over het omgaan met lokale initiatieven, daar er een weigeringsgrond op dit punt staat in de Verordening kabels en leidingen. Die vraag luidt

of er een gewijzigde verordening komt als amendement 155 wordt aangenomen, of dat het college nog steeds een reden heeft om de weigeringsgrond voor vergunningen in stand te houden.

De heer **Van Steeg** (CDA) is blij met een aantal toezeggingen in de commissie gedaan. De CDA-fractie ziet graag dat er meer aandacht uitgaat naar specifieke gebieden die daarom vragen. Daartoe dient hij motie 438 in, Speciale aandacht voor Veldhuizen, Vleuterweide, Lunetten en bedrijventerreinen met het dictum: In de uitvoering van de Transitievisie Warmte extra aandacht te geven aan Veldhuizen, Vleuterweide, Lunetten en bedrijventerreinen, bijvoorbeeld in tussentijdse rapportages.
Ook dient hij motie 439 in, Communicatie op logische momenten met het dictum:
1. Bij de wijkuitvoeringsplannen ook een duidelijke communicatie-aanpak op te zetten, en te bepalen hoe dienstverlenende bedrijven hier ook een steentje aan kunnen bijdragen;
2. Het energieloket van de gemeente hier als basis te gebruiken en beter bekend te maken.

De heer **Schreuder** (D66) pleit ervoor dat dezelfde aandacht naar de hele stad uitgaat en niet extra aandacht naar deelgebieden. Hij vindt de prioritering in de motie lastig.

De heer **Van Steeg** (CDA) reageert dat hij heeft gemerkt dat daar een extra behoefte ligt. Hij is benieuwd hoe de wethouder daarnaar kijkt.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) heeft begrepen dat de CDA-fractie vooral communicatie wil bij op vervangings- en verandermomenten. Ze vraagt of de heer Van Steeg deelt dat communicatie over meer moet gaan dan in zijn motie staat.

De heer **Van Steeg** (CDA) is het daarmee eens, communicatie is breder dan in de motie staat.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) meldt de punten die voor de GroenLinks-fractie belangrijk zijn: kostenneutraliteit voor de eindgebruiker, regie bij de gemeente, collectieve aanpak en bewonersinitiatieven mogen het collectief niet in de weg zitten. Dit is mooie verwerkt in amendement 155. Zeer belangrijk is de betrokkenheid van bewoners, daarom zijn de bewonersinitiatieven ook zou belangrijk. Alle mensen moeten worden bereikt, juist ook de mensen die niet vanzelf met dit onderwerp in aanraking komen. Daarom is het belangrijk bij ieder uitvoeringsplan een goede communicatieparagraaf te maken. Dit kan per wijk anders liggen. Ze benadrukt dat er moet worden gekeken naar de persoonlijke aanpak en het gebruikmaken van lokale structuren, bijvoorbeeld kerken en moskeeën.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat mevrouw Heijne bedoelt met kostenneutraliteit in relatie tot huurders en bewoners/huiseigenaren. Hij wijst erop dat er in Utrecht sprake is van een enorme energiearmoede, bij huurders en eigenaar/bewoners. Dezelfde lasten zijn dan nog steeds onbetaalbaar.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) antwoordt dat het er bij kostenneutraliteit om gaat dat bewoners uiteindelijk per saldo niet duurder uit zijn dan nu. Voor huurders kan dit betekenen dat de huur omhooggaat en de energielasten omlaag. Voor eigenaar/bewoners moet worden bekeken hoe ze geholpen kunnen worden om die transitie te maken. Daar komt veel geld van het Rijk bij kijken. Daarom moet er naar het Rijk gelobbyd worden. Ze herinnert eraan dat over schrijnende gevallen in

de commissie is gezegd dat niemand tussen wal en schip mag vallen. Tijdens de behandeling van de programmabegroting is al veel gewisseld over energiearmoede; dat gaat ze niet herhalen.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) heeft tijdens het commissiedebat een mooie toezegging gekregen en de wethouder heeft de punten die zij inbracht onderschreven, maar op het punt aangehaakt blijven bleef de wethouder vaag. Hoe worden mensen met een initiatief langdurig enthousiast gehouden om te verduurzamen? Immers, verslapping ligt op de loer als het om een lange tijdspanne gaat tot 2050 voordat ze van het aardgas af gaan. Ze vraagt hoe de wethouder deze initiatieven iets meer faciliteert met een hoog tempo, zodat ze kunnen gaan verduurzamen, eerder dan 2050.

Mevrouw **Assen** (PvdA) constateert dat het college bewoners duidelijkheid probeert te bieden, ondanks alle onzekerheid over de financiering van de warmtetransitie. De PvdA-fractie onderschrijft het voorstel, maar vindt dat er verbetering op het punt van de zekerheid moet komen. Daarom steunt ze amendement 155.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) bevestigt de toezegging dat de uitgangspunten waaraan de uitwerkingen moeten voldoen openbaar worden gemaakt op de site van de gemeente Utrecht.
Ze heeft niet het idee dat de Transitie warmtevisie en de Verordening kabels en leidingen elkaar bijten. Voor kabels en leidingen geldt dat er niet gegraven wordt voor doeleinden die niet met beleid ondersteund worden. Dit gaat met name om nieuwbouwontwikkelingen die op hoge temperatuur willen. Die moeten volgens het college op lage temperatuur zitten.
Bewoners die sneller tot actie willen overgaan worden op drie manieren gefaciliteerd. Het college zal zijn uiterste best doen om iedereen in de stad op eigen momenten te laten verduurzamen, onder andere met het Programma besparen. Met het verbeteren van panden kunnen mensen direct beginnen. Bewonersinitiatieven worden gefaciliteerd – daarover heeft ze een brief gestuurd – en initiatieven die sneller willen dan de gemeente heeft bedacht, kunnen gebruikmaken van amendement 155, waarin staat op welke voorwaarden dit kan.
Amendement 155, Duidelijkheid voor Bewonersinitiatief, steunt ze van harte.
Amendement 156, Niet Verplicht van het Gas af. Ultimo is de Transitievisie warmte een manier om van het gas af te gaan, met het idee dat er niemand afhaakt, omdat dan de gasinfrastructuur voor die ene persoon in stand moet worden gehouden. Ze ontraadt het amendement.,
Amendement 157, Niet Verplicht aan de Stadsverwarming, is overbodig, maar ontraadt ze toch. In de concept Warmtewet staat dat mensen niet mee hoeven te doen aan een collectief warmtesysteem, mits hun alternatief net zo duurzaam is. Dit wordt ook in Utrecht toegepast.
Motie 438, Speciale aandacht voor Veldhuizen, Vleuterweide, Lunetten en bedrijventerreinen. Ze vermoedt dat de achtergrond van de motie is dat de CDA-fractie ziet dat er op een aantal plekken in de stad energie zit en op zoek is hoe die kan worden gesteund. Het feit dat de CDA-fractie andere plekken noemt dan mevrouw Sturkenboom, laat zien dat er in de hele stad energie kan zijn. Ze belooft dat mensen en initiatieven echt worden gesteund, maar vindt het ingewikkeld om per motie te zeggen dat de ene wijk dierbaarder is dan de andere. Daarom ontraadt ze de motie.
Motie 439, Communicatie op logische momenten. Ze zal zeker bij de WUP's terugkomen op de communicatie. Een centraal punt gebruiken voor communicatie is in de basis een goed idee, maar wil ze op een andere manier doen, omdat het energieloket is bedoeld voor bedrijven die zelf gaan besparen, terwijl de indiener volgens haar op zoek is naar de aanbieders, de uitvoerders van de energietransitie. Ze is het er van harte mee eens dat die in stelling moeten worden gebracht en die

moeten worden gesteund. Dat zal ze doen. Ze komt hierop terug in het Programma besparen. Met deze duiding kan ze de motie overnemen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) is blij dat de wethouder terugkomt op de communicatie in het WUP. Ze vraagt of dit ook betrekking heeft op de onderwerpen die zij in haar bijdrage heeft genoemd.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert dat hierover in de commissie is gesproken en ze daarop een toezegging heeft gedaan. Dat doet ze hier niet over.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of met de pagina's die hij in zijn betoog heeft genoemd, volledig uitvoering wordt gegeven aan het amendement dat bij deel I is aangenomen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat in haar beleving dubbel recht wordt gedaan aan dat amendement. Het zal worden uitgevoerd.

De heer **Van Steeg** (CDA) trekt met de toezegging van de wethouder motie 439 in.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming over het raadsvoorstel en de ingediende moties en amendementen zal plaatsvinden in de digitale stemagenda.

22. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cartesiusdriehoek Fase 2-6.

De heer **Bosch** (PVV) houdt zijn maidenspeech bij dit agendapunt. Hij begint met te vertellen waarom hij zo graag naar Utrecht kwam als geboren Twentenaar. Hij houdt van de "recht voor zijn raap"-mentaliteit van Utrechters. Zeggen waarop het staat en niet kletsen hoe het hoort.
Hij voelde zich direct thuis toen hij hier kwam wonen, maar was politiek gezien nog een VVD'er, de VVD van Frits Bolkestein. Die zei waar het op stond en dat werd hem niet altijd in dank afgenomen. Aan Pim Fortuin, die later opkwam, moet hij ieder jaar op 6 mei nog veel denken. Die zei ook wat veel Nederlanders dachten en nog steeds denken. In 2006 was hij nagenoeg meteen verkocht toen de PVV van Geert Wilders opkwam. Hij heeft de VVD de rug toegekeerd, omdat hij haar niet meer herkent.
Utrecht verandert in niet positieve zin, omdat vluchtige passanten Utrecht steeds meer overnemen. Het Utrechtse gevoel en de saamhorigheid in de stad en in de kernen staan onder druk. De Utrechtse-Nederlandse identiteit verdwijnt steeds verder naar de achtergrond. Ook de vrije keuze voor mobiliteit staat onder druk. De balans raakt zoek nu de auto overal de schuld van krijgt. De PVV-fractie is de enige in de raad die de belangen van de automobilisten vertegenwoordigt. Echte mobiliteit dreigt iets voor de elite te worden.
Er moet een eind komen aan de politieke lafheid in Utrecht. Er zijn al genoeg politici die elkaar naar de mond praten. De PVV-fractie heeft de afgelopen jaren het andere geluid laten horen en zal er altijd mee doorgaan.
Een van de negatieve veranderingen betreft de Cartesiusdriehoek, een wijkje waar de vluchtige passant de norm wordt. De PVV-fractie heeft eerder tegengestemd en zal dat nu weer doen. De PVV-fractie is niet tegen woningen, maar wil kwaliteit. Dat betekent niet een woonwijk waar de automobilist wordt uitgemolken en gediscrimineerd. Mensen hebben een auto. Omliggende wijken krijgen betaald parkeren opgedrongen, en een Westelijke Stadsboulevard die stervensdruk wordt en elke dag vaststaat. Omdat de PVV-fractie voor leefbaarheid is, stemt ze tegen dit bestemmingsplan.

De **voorzitter** feliciteert de heer Bosch met zijn maidenspeech. Ze geeft de heer El Abassi de gelegenheid om twee moties in te dienen. De DENK-fractie heeft geen spreektijd meer.

De heer **El Abassi** (DENK) dient motie 440 in, geen betaald parkeren in de omliggende buurten van de Cartesiusdriehoek met het dictum: roept het college op in de omliggende buurten van de Cartesiusdriehoek geen betaald parkeren in te voeren.
En motie 441, ten minste 35% sociale huur in de Cartesiusdriehoek met het dictum: roept het college op om in de Cartesiusdriehoek 35% van de woningvoorraad aan te wijzen voor sociale huren en de raad in te lichten hoe het college beoogt dit te bewerkstellingen.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt een toelichting op de oplossing voor de huurders in het CAB-gebouw. In het raadsvoorstel staat één punt dat zijns inziens echt niet kan: een geluidswal van 20 meter hoog. Dat is geen goede ruimtelijke ordening en geen gezond stedelijk leven. Maar gelukkig is die hoogte niet nodig. De ambtelijke doorrekening die op zijn verzoek is gemaakt leidt tot amendement 158, Hoogtebeperking geluidswal Cartesius. De strekking is dat het scherm maximaal 10 meter hoog mag zijn en voor maximaal 30% van lengte, 15 meter. Hij dient dit in mede namens de fracties van D66, VVD, SP, GroenLinks en CDA.
Hij vervolgt dat die 10 tot 15 meter niet overal nodig is, blijkens de doorrekening die bij het amendement zit. Daarom dient hij motie 442 in, werk aan een lage geluidswal, met de strekking die 10 meter niet te gebruiken waar dit kan, daar lager te bouwen en daarover met de ontwikkelaar in gesprek te gaan. Deze motie dient hij mede in namens de fracties van SP en GroenLinks.

Mevrouw **Van Dun** (D66) vraagt of de heer Wijmenga niet bang is voor het overschrijden van de geluidsnorm. Het lijkt erop dat die in de motie uit het oog is verloren.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) is daar niet bang voor. De gemeente moet aan de wet voldoen. Uit de doorrekening blijkt dat de wal lager kan dan 10 meter. Daarom roept hij het college op de maximale bouwhoogte die het bestemmingsplan toestaat niet overal te gebruiken, waarbij de norm leidend blijft.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) wijst erop dat een deel van de geluidswal is bedoeld voor het opwekken van energie. Waar moet die energie worden opgewekt, als dat hier niet gebeurt?

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) reageert dat in het raadsvoorstel staat dat de geluidswal nodig is om zonnepanelen te plaatsen. Spreker heeft begrepen dat dit niet nodig is en dat het zelfs heel ongunstig is om een geluidswal alleen voor zonnepanelen te bouwen. De plek is niet gunstig en er is veel beton en staal voor nodig. Er worden een paar duizend zonnepanelen buiten het plangebied gerealiseerd, daar kunnen er wellicht enkele bij, als dit nodig is voor de energetische balans van dit plan.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) herinnert eraan dat de GroenLinks-fractie van harte heeft ingestemd met het koersdocument uit 2017. Ze ziet veel goeds in het bestemmingsplan, zoals de focus op duurzaamheid, groen, extra bomen in het gebied, maatschappelijke voorzieningen en horeca. Ze betreurt het dat er maar 25% sociale woningbouw komt, maar begrijpt dat de contracten er al lang liggen. Ze is blij dat er 10% extra woningen zullen worden gebouwd, waaronder sociale

huur. Maar het blijft een gruwel dat er een toren is ingetekend op het CAB-gebouw, helaas is dat een gelopen race.
Voor de GroenLinks-fractie is het belangrijk dat de toekomst van dB's nu echt wordt geregeld. In 2017 heeft ze hierover een motie ingediend die brede steun heeft gekregen. Helaas heeft het consortium de afgelopen vier jaar veel gepraat maar weinig beloofd. Pas het afgelopen half jaar is er beweging en urgentie gevoeld bij het consortium en pas nadat er een pand is gekocht, is er de afgelopen week heel veel werk verzet en zijn garanties gegeven. Dat is goed nieuws voor de stad. Spreker bedankt het ambtelijk apparaat hiervoor.
Er komen twee parkeergarages, maar nog steeds staat in het bestemmingsplan dat de derde optioneel is. Om die te schrappen, dient hij amendement 159 in, Twee is genoeg. Dit doet hij mede namens de fracties van Student & Starter, SP, ChristenUnie, PvdD en PvdA.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt hoe de heer Zwanenberg weet dat twee voldoende is.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) antwoordt dat het volgens hem een slordigheid is dat er op blz. 46 wordt verwezen naar een derde parkeergarage. Die is niet opgenomen in de plankaart of de Regels. Daarom kan die er niet komen. Om verwarring tegen te gaan, stelt hij voor die derde uit de tekst te halen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) heeft een punt van orde. De heer Zwanenberg heeft duidelijk meer informatie over wat er in het traject met dB's gebeurt dan hij. Kan de wethouder iets vertellen over het proces met dB's, zodat iedereen in de raad dezelfde informatie heeft voor de besluitvorming?

De heer **Verschuure** (wethouder) reageert dat hem steeds is gevraagd het bestemmingsplan niet in de raad te behandelen voordat er een oplossing voor dB's was. De raad is ingelicht over het feit dat er een alternatieve locatie is gevonden op het Werkspoor waar dB's herontwikkeld kan worden. De laatste dagen zijn er tussen het consortium en dB's finale gesprekken geweest over het exacte huurbedrag. De gemeente heeft daarin geen positie. Spreker heeft vandaag gehoord dat de handtekeningen zijn gezet. Hij leefde in de veronderstelling dat dit eerder was gebeurd.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt het mooi dat er een oplossing is voor dB's. Hij had graag gezien dat de raad beter was geïnformeerd. Hij vervolgt met zijn inbreng.
De VVD-fractie staat achter dit bestemmingsplan, maar betreurt het dat er steeds meer aan het parkeren wordt getornd. Deelmobiliteit moet daarvoor een oplossing bieden. In fase 1 is hiertoe een duidelijke opdracht gegeven aan het college, gericht op de fases 2 t/m 6. Nu blijkt dat de gemeente in deze fases aan één mobiliteitsaanbieder vastzit. Bij een project van dit formaat vindt de VVD-fractie dat niet passend. Er moeten er meer zijn. Bovendien heeft de raad daartoe de opdracht gegeven met een motie die de wethouder volmondig heeft overgenomen. Spreker wil meer aanbieders voor deelautomobiliteit. Hij verzoekt dit alsnog te regelen en te garanderen voor de volgende fase. Hij wil een harde toezegging.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) is ook blij dat er een definitieve oplossing is voor dB's, maar zijn fractie heeft gemengde gevoelens bij het bestemmingsplan. De ontwikkeling wordt ruimtelijk gezien mooi en ze is blij met de mobiliteitskeuzes en ruimte voor horeca, maar het aanbod van betaalbare woningen laat te wensen over. Het percentage sociale huur valt vies tegen. En ze had graag een prominentere rol gezien voor friendswoningen, maar begrijpt van de wethouder waarom

dat op dit moment niet mogelijk is. Dit laat zien dat het belangrijk is dat de raad hiervoor op korte termijn duidelijke kaders gaat stellen.
Overall ziet de Student & Starter-fractie de meerwaarde van dit bestemmingsplan en zal ze instemmen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) merkt op dat ondanks de verdrukking en verstoring van dieren bij ontwikkelingen als deze er ook kansen en aanbevelingen zijn voor flora en fauna. Uit ambtelijke navraag bleek dat er al heel veel wordt gedaan, waarvoor dank. Ze vraagt de wethouder te kijken naar de potentie van kunstwerken en openbare gebouwen voor muurplanten en de potentie van straatputten als groeiplaats voor varens, zodat de Utrechtse soortenlijst nog meer een plek kan krijgen in dit gebied. Is de wethouder het met haar eens dat het mooi is om het plaatje van natuur in de stad helemaal compleet te hebben?
Ze dient amendement 160 in, Houdt ruimte voor cultuur in de wijkhuiskamer begane grond CAB-gebouw. Dat moet de huiskamer worden van de nieuwe woonwijk. Daarin is ook rekening gehouden met een plek voor dB's, maar die is niet meer nodig, waardoor er plek overblijft voor een andere culturele invulling, en niet, zoals de wethouder stellig zei, detailhandel, horeca en een foodcourt. De PvdD-fractie vindt dat het CAB gebouw niet alleen commerciële, maar juist ook culturele en maatschappelijk voorzieningen moet bieden. Vandaar dit amendement met het dictum: Aan beslispunt 3 (vaststellen bestemmingsplan), van het raadsvoorstel bestemmingsplan Cartesiusdriehoek fase 2-6, kenmerk 9000770, toe te voegen:

- Met dien verstande dat ten aanzien van de invulling van de niet-woonfuncties in het CAB-gebouw wordt toegevoegd dat in het CAB-gebouw minimaal 1000 m² van de bestemming Gemengd-1 een culturele invulling krijgt.

De PvdD-fractie vindt 25% sociaal veel te weinig. Daarom steunt ze motie 441. Ze dankt de DENK-fractie voor deze motie.

Mevrouw **Van Dun** (D66) zegt dat de D66-fractie zeer blij is met het aangepaste autoluwe plan en opgelucht ademhaalt dat er vandaag alsnog een overeenkomst is gesloten die garandeert dat dB's in het Werkspoorgebied een prachtige nieuwe toekomst krijgt.
Een geluidsmuur van 20 meter hoog lijkt niet langer noodzakelijk. De D66-fractie ziet graag op veel plaatsen zonnepanelen verschijnen maar wil daarvoor de geluidsmuur niet hoger maken dan noodzakelijk is. Daarom steunt ze amendement 158. Ze is benieuwd naar de reactie van de wethouder op amendement 160.
De D66-fractie steunt dit mooie raadsvoorstel voor 2600 woningen in een groene omgeving met OV naast de deur, een sporthal en een school.

De heer **Van Steeg** (CDA) meldt dat de CDA-fractie niet al te gelukkig is met dit plan en het proces, dat niet de schoonheidsprijs verdient. Hij wijst hierbij op dB's, het gerommel op het vlak van parkeren en de bouwhoogtes, waarvan de toelichting niet consistent is en afwijkt van het eerdere koersdocument. Hij vindt het prima dat de GroenLinks-fractie over de derde parkeergarage een amendement heeft ingediend, maar vindt het ook volstrekt overbodig.
Het is voor de CDA-fractie onacceptabel dat er geen woningen in het middensegment worden toegevoegd, hoewel er differentiatie is in de vrije sector. Hierover zijn echter geen bindende afspraken gemaakt. De volgende keer moet dit anders en beter en moet er beter worden geluisterd naar de omwonenden.
Zijn fractie is blij met zaken op het gebied van milieu en leefbaarheid, de toezegging over het

gebruik van de groene ruimte in het gebied en de maatregelen tegen trillinghinder. Ze steunt amendement 158.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt het goed dat er een nieuwe wijk komt, maar wijst erop dat de huizen voor de meeste Utrechters onbetaalbaar worden. In fase 1 wordt zelfs 65-70% van de middenhuur door de markt bepaald. Dat wordt peperduur. Hij is blij dat het percentage sociale huurwoningen iets is verhoogd ten opzichte van eerdere plannen, maar op het hele plan blijft dit mager. Daarom zou de PvdA-fractie haast tegen stemmen, ware het niet dat ook zij in 2017 met het koersdocument heeft ingestemd, waarvan dit een logisch gevolg is. Daarom steunt ze dit plan. Een belangrijke les is: nooit meer plannen waarin zoveel van de prijzen door de markt wordt bepaald. Er zijn al meer dan genoeg peperdure woningen in Utrecht.

De heer **Schipper** (SP) is blij dat er een definitieve oplossing is voor dB's. Ondanks de bedenkingen van de SP-fractie tegen het magere woningbouwprogramma op het gebied van sociaal en middenhuur kan ze, alles afwegende, nu toch instemmen met dit plan. Er zitten veel mooie, positieve kanten aan. Hij ziet ernaar uit weer naar dB's te gaan als dB's een nieuw gebouw heeft betrokken.

De heer **Verschuure** (wethouder) feliciteert de heer Bosch met zijn maidenspeech.
Hij ontraadt stellig motie 440, geen betaald parkeren in de omliggende buurten van de Cartesiusdriehoek, omdat het concept voor Cartesius, een autoluwe wijk, daarmee in strijd is. Als in de omliggende buurten kan worden geparkeerd, neemt de verkeersdruk op de Cartesiusweg veel te veel toe.
Motie 441, Ten minste 35% sociale huur in de Cartesiusdriehoek, is in strijd met eerdere afspraken, namelijk 25%. Op basis daarvan heeft een tender gelopen en is de grondprijs bepaald. Het is onverstandig daaraan te sleutelen, omdat daarmee alle afspraken vervallen en dat een groot probleem oplevert. Hij ontraadt de motie.
Het college is erg blij dat dB's een andere ruimte krijgt, omdat dit een belangrijke voorziening is voor de stad en een mooie toevoeging aan het Werkspoorkwartier.
Amendement 158 had ook een strekt ter vervanging kunnen zijn. Dat was wellicht beter geweest. Hij adviseert positief.
Motie 442, Werk aan lage geluidswal, neemt hij over.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt waar de energieopwekking moet komen, als de geluidswal lager wordt.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat het consortium de verplichting heeft deze energie in of buiten het gebied op te wekken. Hiervoor wordt onder andere naar het rangeerterrein gekeken. Hij vervolgt dat hij het de complimenten van de GroenLinks-fractie zal overbrengen en adviseert positief op amendement 159, Twee is genoeg. De derde parkeergarage stond nog in het voorstel, omdat die in de toekomst wellicht nodig is. Als dat het geval is, kan het college altijd weer naar de raad.
De heer Te Hoonte heeft een opmerking gemaakt over de deelmobiliteit. Er lijkt sprake te zijn van een misverstand. Een aanbieder heeft meegelopen met de tender. Er komt een tweede aanbieder bij, die abonnementen aanbiedt, maar het ook mogelijk maakt zonder abonnement een auto te huren. In latere fases kunnen er meer aanbieders toetreden. De eerste aanbieder biedt auto's aan op abonnementsbasis, een voorwaarde in de tender. Bij de eerste woning moet deelmobiliteit

beschikbaar zijn. Bij oplevering van de eerste woning is ook de tweede aanbieder aanwezig.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of dit substantieel is.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt: "substantieel genoeg." De aanbieders moeten naast elkaar kunnen bestaan en moeten ieder hun auto's kwijt kunnen.
Hij zegt toe nog een keer te kijken of het mogelijk is dat de Utrechtse soortenlijst met varens en muurplanten nog meer een plek kan krijgen in de wijk. Hij wijst er hierbij op dat sommige keuzes door de ecoloog worden geadviseerd op basis van de grondkwaliteit.
Amendement 160, Houdt ruimte voor cultuur in de wijkhuiskamer begane grond CAB-Gebouw, geeft spreker een negatief advies, omdat in bestemmingsplannen zaken mogelijk kunnen worden gemaakt, maar niet afgedwongen. Als dit amendement wordt aangenomen, is het niet meer "Raad van State"-proof, en daarmee juridisch onuitvoerbaar. Er is ruimte voor cultuur, maar de gemeente kan dit niet afdwingen.

Mevrouw **Van Dun** (D66) vraagt of de wethouder kan toezeggen zijn best te doen om de culturele vierkante meters die op het lijstje staan ingevuld te krijgen. De wethouder kan goed iets in stand houden en kan wellicht verhelpen dat er leegstand ontstaat door ontwikkelaars te helpen daar een cultureel initiatief te krijgen.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat het consortium van het CAB-gebouw een huiskamer van de wijk wil maken. Cultuur wordt in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Spreker kan zich niet voorstellen dat daar dan niet naar wordt gekeken bij een huiskamerfunctie. Hij zal de boodschap overbrengen. Cultuur is in een wijk die zich als nieuwe bluezone manifesteert een van de waardevolle aanvullingen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt de wethouder de raad te informeren over de verhouding tussen de aanbieders van deelauto's in de volgende fases.

De heer **Verschuure** (wethouder) kan dat op korte termijn doen. Tijdig genoeg, zodat er nog bijsturing mogelijk is als de raad er niet blij mee is.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) wijst erop dat de wethouder motie 442 overneemt. Daarin staat dat de raad op een gegeven moment wordt geïnformeerd. Wanneer is dat?

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat als het bestemmingsplan er is, deelgebieden worden ontwikkeld. Hij komt hierop terug als hij weet hoeveel aanbieders van deelauto's er zijn.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) trekt met deze toezegging motie 442 in.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) hoopt dat het goed komt met de culturele invulling op de begane grond na de toezegging van de wethouder. Ze wil bovendien geen juridische ellende en trekt amendement 160 in.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming over het raadsvoorstel en de ingediende moties en amendementen zal plaatsvinden in de digitale stemvergadering. Zij zal nu de vergadering kort

schorsen. Na de schorsing zal de raad in beslotenheid verder vergaderen. Daarna wordt de raadsvergadering weer in openbaarheid voortgezet.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

21. Raadsvoorstel Gebiedsontwikkeling Overvecht Centrum: uitwerken basisprincipes en onderzoeksvragen ruimtelijke en financiële verkenning in een Masterplan.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt voor dit voorstel van de agenda af te voeren en door te schuiven naar de raadsvergadering van 23 december, gelet op het late uur. Na afloop van de raadsvergadering zal er sowieso nog een halfuur geschorst worden voordat de digitale stemagenda aanvangt, die minstens een uur duurt.

De **voorzitter** stelt vast dat de meerderheid van de raad zich in het ordevoorstel van de heer Van der Zweth kan vinden. Het raadsvoorstel Gebiedsontwikkeling Overvecht Centrum zal in de raadsvergadering van 23 december aan de orde komen. De agenda is daarmee afgewerkt. Een halfuur na afloop van de raadsvergadering zal de besluitvorming over de raadsvoorstellen, de amendementen en de moties plaatsvinden in de digitale stemagenda.

De voorzitter sluit daarop, te 22.22 uur, de raadsvergadering.

Lijst van toezeggingen, gedaan in de raadsvergadering van 25 november 2021.

Debat positie Nieuwe Zandpad.

Burgemeester Dijksma

- zal laten uitzoeken wat precies het contact is geweest met de school en hier schriftelijk op terugkomen. (geen termijn genoemd dus binnen drie maanden)

Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2022.

Wethouder Van Ooijen

- zal, afhankelijk van waar het nieuwe kabinet mee komt, de raad per brief informeren over hoe het college verder wil met de eigen bijdrage in algemene zin. (Q1)

Raadvoorstel Vaststelling bestemmingsplan en opening grondexploitatie Beurskwartier.

Wethouder Eerenberg

- zal de gemeenteraad in een reguliere brief per kwartaal op de hoogte houden van de ondersteuning van bewoners. (eerste keer in Q1 en dan toezegging afvoeren i.v.m. reguliere werkwijze)

Raadsvoorstel Parkeervisie en modules Aanpak betaald parkeren en parkeernormen

Wethouder Van Hooijdonk.

- zal in de exercitie over parkeren op straat dan wel garage inzicht verschaffen over wat er wel of niet binnen de exploitatie kan worden opgelost en daarbij betaald parkeren op zondagen inzichtelijk maken. Ze komt hierop schriftelijk terug in de eerste helft van 2022.

Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cartesiusdriehoek Fase 2-6.

Wethouder Verschuure

- zal de raad op korte termijn (binnen drie maanden als het niet exact geformuleerd is) informeren over de verhouding tussen de verschillende aanbieders van deelauto's in de volgende fasen.

- zal op korte termijn (binnen drie maanden als kort niet nader is aangeduid) melden wanneer de raad wordt geïnformeerd over het verlagen van de geluidswal.

Gemeente Utrecht

INHOUD

1.	Opening en mededelingen	Pag. 1
2.	Vaststellen agenda	Pag. 1
3.	Ingekomen stukken	Pag. 1
4.	Bekrachtiging geheimhouding	Pag. 2
5.	Notulen raadsvergadering en stemagenda van 7 oktober 2021	Pag. 2
6.	Notulen vragenuur van 23 september, 30 september, 7 oktober, 14 oktober en 4 november 2021	Pag. 2
7.	Notulen commissies M&S en S&R van 23 september, 30 september, 26 oktober, 27 oktober en 28 oktober 2021	Pag. 2
9.	Raadsvoorstel Aanwijzing plaatsvervangend raadsgriffier	Pag. 2
10.	Raadsvoorstel benoemen plaatsvervangend voorzitter commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport	Pag. 2
11.	Raadsvoorstel Zienswijze Begrotingswijziging 2021-1 van GGDrU	Pag. 2
12.	Raadsvoorstel Zienswijzen naar recreatieschappen, eerste Begrotingswijzing 2021	Pag. 2
13.	Initiatiefvoorstel Utrechtse Wooncoöperaties van de leden De Koning (GroenLinks) en Wijmenga (ChristenUnie)	Pag. 3
14.	Debat positie Nieuwe Zandpad	Pag. 6
15.	Raadsbrief Bouwenvelop en vellen van bomen aan de Ivoordreef/Schriftelijke vragen 2021-197 Ivoordreef	Pag. 22
16.	Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2022	Pag. 30
17.	Raadvoorstel Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022	Pag. 34
18.	Raadvoorstel Vaststelling bestemmingsplan en opening grondexploitatie Beurskwartier	Pag. 35
19.	Raadsvoorstel Parkeervisie en modules Aanpak betaald parkeren en parkeernormen	Pag. 48 + 59

In memoriam mevrouw Judith Fransen-van Galen, oud raadslid VVD Pag. 54

Afscheid van de raadsleden Henk van Deún (PVV) en Erwin Virginia (GroenLinks) Pag. 54

Installatie van de nieuwbenoemde raadsleden David Bosch en Fiona Frank Pag. 56

8. Actuele motie 405, Hengelen in gemeentelijk water Pag. 57

20. Raadsvoorstel Transitievisie en Warmte deel II Pag. 63

21. Raadsvoorstel Gebiedsontwikkeling Overvecht Centrum: uitwerken basisprincipes en onderzoeksvragen ruimtelijke en financiële verkenning in een Masterplan Pag. 73

22. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cartesiusdriehoek Fase 2-6 Pag. 67

Gemeente Utrecht

2021

STEMAGENDA GEMEENTERAAD UTRECHT

Stemagenda gemeenteraad donderdag 25 november 2021, 22.50 uur.

De vergadering vindt in verband met de coronamaatregelen niet plaats in de raadszaal, maar digitaal.

Voorzitter: de heer Zwanenberg.

Aan de digitale vergadering nemen deel de leden: El Abassi, Assen, Bakker, Bijsterbosch, De Boer, Bos, Bosch, Van Corler, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Dekkers, Deldjou Fard, Van Dun, Frank, Gilissen, Heijne, Van Heuven, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Koppelaar, Van der Marel, Meerding, Naphegyi, De Pagter, Peters, Raaijmakers, Rood, Saiah, Sasbrink, Schers, Schilderman, Schipper, Schreuder, Van Steeg, Streefland-Driesprong, Sturkenboom, Sungur, Vonk, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Griffier: mevrouw Van Hall.

Opening van de vergadering.

De **voorzitter** opent de digitale vergadering. Nadat hij heeft geconstateerd dat alle leden aanwezig zijn in de digitale vergadering, geeft hij allereerst het woord aan de nestor van de raad, de heer Peter van Corler, die iets zal zeggen over de vanmiddag gehouden maidenspeeches.

De heer **Van Corler** (nestor) wil beginnen met de maidenspeech van Andrea Naphegyi. Het was nog even spannend of zij wel op tijd aanwezig kon zijn voor haar maidenspeech, door een defecte lift op Utrecht CS. Dat toont aan dat haar inzet voor een inclusieve samenleving nog wel even nodig blijft. Zij hield een mooi persoonlijk verhaal, vooral over hoe zij zichzelf beschrijft als een liefdesimmigrant. Liefde is voor veel zaken - misschien wel voor alles - de beste motivatie om die zaken aan te pakken, dus ook naar Nederland komen en in de Utrechtse bieb Nederlands leren.
Als raadslid heeft zij haar punten in de commissie direct duidelijk gemaakt en op een paar punten een aangepast raadsvoorstel voor elkaar gekregen. Een efficiënte en effectieve aanpak, zoals men dat graag ziet in Utrecht. Hij hoopt dat zij nog wat meer de mogelijkheid krijgt om zich in de Utrechtse raad in te zetten voor gelijkwaardig meedoen van iedereen. Hij feliciteert haar met haar maidenspeech.
David Bosch is net geïnstalleerd als raadslid, maar hij is geen onbekende in de Utrechtse politiek. Sinds 2018 is hij actief als de rechterhand van Henk van Deún. Uit de krant heeft hij begrepen dat David nog wacht op het verlossende woord van het PVV-lid of hij de komende verkiezingen als lijsttrekker in Utrecht aan de slag kan en opnieuw een plek kan proberen te bemachtigen in de Utrechtse raad.
David is van buiten de stad naar Utrecht gekomen, maar wel vanaf een plek die iets dichterbij Utrecht ligt dan de plek waarvandaan Andrea is gekomen, namelijk vanuit Almelo. En na 21 jaar in Utrecht gewoond te hebben, is David geen vluchtige passant meer. Hij is in Utrecht verwelkomd zoals velen in

Utrecht verwelkomd zijn en van de stad zijn gaan houden.
Het vroeg wel enige flexibiliteit, door het wisselen van de agendapunten, maar in zijn maidenspeech zette David een herkenbaar PVV-verhaal neer. Daarbij wil hij nog wel even de voorganger van David in herinnering roepen, die bij zijn afscheid de sfeer in de Utrechtse raad noemde. Daarbij hoort ook de toon die ertoe doet.
In de bijdrage van David kwam de flinke inzet voor de automobilist naar voren. Het is dus de vraag of men met nog een "bos" in de raad straks de bomen nog wel zal kunnen zien. Hij feliciteert ook David met zijn maidenspeech.

Ook de **voorzitter** feliciteert Andrea Naphegyi en David Bosch met hun maidenspeech en dankt de nestor voor zijn woorden.

Hierna wordt een proefstemming gehouden.

Nadat de proefstemming goed is verlopen, geeft de voorzitter gelegenheid voor het doen van mededelingen over het intrekken van moties en amendementen.

Mevrouw **Schers** (GroenLinks) deelt mee dat motie 412 (Financiële waardering voor expertise van klankbordgroep sekswerkers) is ingetrokken.

Hierna wordt overgegaan tot de besluitvorming over de raadsvoorstellen en de ingediende moties en amendementen.

Aan de orde is de stemming over de actuele motie 405 (Hengelen in gemeentelijk water).

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) merkt op dat GroenLinks het ermee eens is dat dit onderzocht gaat worden. Maar GroenLinks denkt niet dat dit stante pede allemaal veranderd kan worden. In het debat is ook uitdrukkelijk gezegd dat dit niet de bedoeling is. Het is ook nog niet duidelijk of het hengelen in de gemeente naar nul kan, maar GroenLinks stemt wel voor de motie.

Over motie 405 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, SP, Student & Starter, DENK en PvdD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 20 tegen 25 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 143 (Eerst de poen, dan pas doen).

Over amendement 143 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, SP, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 12 met 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 144 (Gemeentelijk aanspreek- én steunpunt voor Utrechtse wooncoöperaties).

Over amendement 144 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, SP, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 14 tegen 31 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 145 (Steunpunt collectieve woonvormen).

Over amendement 145 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht, DENK, SP en PVV ertegen hebben gestemd en de overige leden ervoor, zodat het amendement is aangenomen met 39 tegen 6 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde Initiatiefvoorstel Utrechtse Wooncoöperaties van de leden De Koning (GroenLinks) en Wijmenga (ChristenUnie).

De heer **Van der Marel** (VVD) deelt mee dat zijn fractie tegen het initiatiefvoorstel zal stemmen, nu het door hem ingediende amendement het niet gehaald heeft. Volgend jaar zal zijn fractie bekijken of ze het tweede deel van dit stukje salami wél zal verorberen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat de CDA-fractie de intenties van de initiatiefnemers steunt. Zij dankt de initiatiefnemers voor dit voorstel. Coöperatief wonen moet mogelijk gemaakt worden, maar het financiële plaatje is nu nog onduidelijk. Daarom moet haar fractie helaas tegen het initiatiefvoorstel stemmen.

Over het geamendeerde initiatiefvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, DENK, PvdD, PvdA, Student & Starter, GroenLinks en D66 ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat het geamendeerde initiatiefvoorstel is aangenomen met 33 tegen 12 stemmen.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw De Koning en de heer Wijmenga met het aannemen van hun initiatiefvoorstel.

Aan de orde is de stemming over motie 406 (Overzie de financiële impact van nieuwe instrumenten voor Utrechtse Wooncoöperaties).

Over motie 406 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, SP, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 14 tegen 31 stemmen.

De **voorzitter** geeft hierna gelegenheid voor het afleggen van stemverklaringen over de moties 407 tot en met 411, ingediend tijdens het debat over de positie van het Nieuwe Zandpad.

Mevrouw **Meerding** (VVD) legt een stemverklaring af over alle moties die door DENK zijn ingediend. De VVD-fractie deelt de intentie die DENK in deze moties uit, maar in de moties worden keiharde eisen gesteld waarvan niet kan worden afgeweken. Daarom zal de VVD-fractie deze moties niet steunen.

Aan de orde is de stemming over motie 407 (Zandpad schrappen als ontwikkellocatie voor enige raamprostitutievoorziening).

Over motie 407 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, Stadsbelang Utrecht, DENK, ChristenUnie, CDA, PVV en SP ervoor hebben gestemd en de

overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 16 tegen 29 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 408 (Zandpad schrappen als ontwikkellocatie voor enige raamprostitutievoorziening).

Over motie 408 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, SP, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 14 tegen 31 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 409 (Afzien van de huidige locatiekeuze het Nieuwe Zandpad II).

Over motie 409 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, SP, DENK en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 8 tegen 37 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 410 (Geen prostitutiezone bij woonwijken).

Over motie 410 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, ChristenUnie, DENK en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 8 tegen 37 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 411 (Afwezigheid maatschappelijke en sociale functies toevoegen als criterium aan locatieonderzoek het Nieuwe Zandpad).

Over motie 411 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie en DENK ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 6 tegen 39 stemmen.

De **voorzitter** geeft hierna gelegenheid voor het afleggen van stemverklaringen over de moties 413 tot en met 418, ingediend tijdens het debat over de raadsbrief Bouwenvelop en vellen van bomen aan de Ivoordreef/Schriftelijke vragen 2021-197 Ivoordreef.

De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat de PVV uiteraard voor bomen is. Op grond van het plan komen er uiteindelijk meer bomen terug dan er waren. De PVV-fractie wil de bouw van woningen niet vertragen. Daarom stemt ze tegen de moties 413 en 417.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) stelt dat de ChristenUnie-fractie vooral moeite heeft met motie 417. Ze voelt er veel voor om die motie te steunen, maar ze is bevreesd dat dit ertoe leidt dat het bouwplan weer een halfjaar wordt uitgesteld en daardoor financieel niet meer haalbaar zal zijn. Om die reden stemt de ChristenUnie-fractie toch tegen motie 417.

De heer **Schipper** (SP) merkt op dat zijn fractie begin dit jaar de geestelijk vader was van de motie "Geen groen voor poen 3.0 in Overvecht". Desondanks vindt zijn fractie het belang van deze woningbouwontwikkeling met een aantal woningen in de goedkoopste socialehuursector dermate belangrijk dat het kwartje in dit geval de kant op valt van de woningbouw. De moties waarin voor het

groen wordt gekozen, zullen leiden tot vertraging, waardoor de goedkope woningbouw niet meer mogelijk zal zijn.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) legt een stemverklaring af over de moties 415 tot en met 418. De PvdD-fractie heeft enkele moties ingediend om de raad in positie te houden om zo veel mogelijk te doen om zo veel mogelijk bomen te sparen. De andere moties gaan iets minder ver, maar doen in elk geval iets. Daarom zal de PvdD-fractie voor alle moties over dit onderwerp stemmen.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat de CDA-fractie het belangrijk vindt dat er wordt gebouwd in Overvecht, maar dat dit wel moet gebeuren onder de goede voorwaarden en met de raad in de juiste positie. Naar de mening van zijn fractie gebeurt dat nu onvoldoende. De moties die aan het begin van het jaar zijn aangenomen, worden onvoldoende uitgevoerd. Daarom zal de CDA-fractie stemmen voor de moties die beogen het beslispunt over de kap van de bomen bij de Einsteindreef bij de behandeling van het bestemmingsplan te leggen.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) sluit zich aan bij de stemverklaring van de ChristenUnie over motie 417.

Aan de orde is de stemming over motie 413 (Kappen met kappen tot bestemmingsplan is vastgesteld).

Over motie 413 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter en PvdD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 4 tegen 41 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 414 (Onderzoek bomen sparen door andere bouwblokken).

Over motie 414 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en PvdD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 4 tegen 41 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 415 (Bomen Einsteindreef waar mogelijk behouden en raad laten besluiten).

Over motie 415 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, Student & Starter, PvdD en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 7 tegen 38 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 416 (Maak een plan waarbij meer oude bomen in de groenstrook langs de Einsteindreef behouden kunnen blijven).

Over motie 416 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, GroenLinks en PvdD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 16 tegen 29 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 417 (Kappen met Kappen voor bouwrijp maken tot bestemmingsplan is vastgesteld).

Over motie 417 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, GroenLinks, SP, Student & Starter, PvdD, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is aangenomen met 24 tegen 21 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 418 (Minimaal behoud aantal sociale huurwoningen Ivoordreef).

Over motie 418 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, Student & Starter, DENK, PvdD en PvdA ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 12 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2022.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de SP-fractie ertegen hebben gestemd en de overige leden ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 43 tegen 2 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 419 (Vrijstelling eigen bijdrage beschermd thuis).

Over motie 419 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 420 (Indexering informele tarieven PGB WMO).

Over motie 420 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 146 (Verbetering cliëntondersteuning in de jeugdzorg).

Over amendement 146 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, DENK en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 4 tegen 41 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 147 (Kwaliteit en effectiviteit onder de Jeugdwet).

Over amendement 147 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor heeft gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 1 stem tegen 44 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 148 (Indexering informele tarieven PGB Jeugd).

Over amendement 148 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadvoorstel Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 149 (Stop de sloop).

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) merkt op dat dit amendement minder ver gaat dan de Partij voor de Dieren zou willen. Wat de Partij voor de Dieren betreft, wordt er helemaal niet gesloopt. Maar het gestelde in het amendement is in elk geval beter dan alles slopen, dus de Partij voor de Dieren steunt het amendement.

Over amendement 149 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, DENK, PvdD en PvdA ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 10 tegen 35 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het raadvoorstel Vaststelling bestemmingsplan en opening Grondexploitatie Beurskwartier.

De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat zijn fractie niet kan instemmen met de sloop van twintig woningen voor een stukje groen. Het amendement dat dit moest voorkomen, is verworpen. Principieel kiest zijn fractie er dus voor om tegen het raadsvoorstel te stemmen - want die woningen komen er toch wel.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, D66, GroenLinks, Student & Starter, ChristenUnie, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 35 tegen 10 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 423 (Draagvlakmeting bij sloop Croeselaan).

Over motie 423 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, DENK, PvdD en PvdA ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 10 tegen 35 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 424 (Gelijke huurontwikkeling bewoners Croeselaan).

Over motie 424 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen heeft gestemd en de overige leden ervoor, zodat de motie is aangenomen met 44 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over amendement 150 (Utrecht voor iedereen toegankelijk en bereikbaar).

De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat de PVV de stad bereikbaar wil houden voor alle inkomens, de hogere inkomens, de middeninkomens, maar zeker ook voor de lagere inkomens. Daarom stemt de PVV wel voor dit amendement.

De heer **Van Steeg** (CDA) kan zich daar van harte bij aansluiten.

Over amendement 150 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen heeft gestemd en de overige leden ervoor, zodat het amendement is aangenomen met 44 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over amendement 151 (Gratis parkeren voor bewoners).

Over amendement 151 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, DENK en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 4 tegen 41 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 152 (hanteer de parkeernormen van CROW).

Over amendement 152 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 12 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 153 (Altijd draagvlakmeting bij invoering betaald parkeren).

Over amendement 153 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 12 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 154 (Verhoog minimumresponspercentage voor buurtpeilingen).

Over amendement 154 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 10 tegen 35 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Parkeervisie en modules Aanpak betaald parkeren en Parkeernormen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat de PvdA-fractie kritisch is over de ongeremde groei van de stad; die wil ze niet faciliteren. De PvdA-fractie ondersteunt dan ook niet de passages over de groei van de stad in de Parkeervisie. Wel ondersteunt ze het doel om de stad voor iedereen bereikbaar te houden, het fietsen te stimuleren en het autoverkeer niet verder te laten toenemen. Nu ook amendement 150 over het bereikbaar houden van de stad voor mensen met een laag inkomen is aangenomen, kan de PvdA-fractie instemmen met het voorstel.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, GroenLinks, D66, PvdA, PvdD en ChristenUnie ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen met 31 tegen 14 stemmen.

De voorzitter geeft hierna gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over de moties 427 tot en met 437.

De heer **De Pagter** (VVD) legt een stemverklaring af bij motie 430 (Geen onderscheid feestdagen bij parkeerbelasting). Los van het feit dat de VVD-fractie vindt dat er op feestdagen gewoon gratis geparkeerd moet kunnen worden, gaat er procedureel iets mis als deze motie zou worden aangenomen. Iets dergelijks kan niet zomaar tussen neus en lippen door op deze donderdag besloten worden. Daar moet ook inspraak aan voorafgaan. Mede om die reden is de VVD-fractie tegen deze motie.

De heer **Bosch** (PVV) legt een stemverklaring af over de moties 432 en 435. De PVV wil dat de mensen ook op straat kunnen blijven parkeren, maar in het kader van de aanpak van de parkeerproblemen is motie 432 een goede motie, waar de PVV voor zal stemmen.
De PVV is geen fan van de gedachte dat deelmobiliteit is wat de mensen willen. Dat bleek laatst maar weer uit een onderzoek. Maar als het dan toch moet, moeten de inwoners wel keuzevrijheid hebben. Daarom zal de PVV voor motie 435 stemmen.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat de CDA-fractie tegen het invoeren van betaald parkeren op zondag is. Daarom stemt ze voor motie 436 en tegen motie 437.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) legt een stemverklaring af over motie 434. De Student & Starter-fractie zal voor deze motie stemmen, maar wel met de duiding dat ze de wethouder goed heeft gehoord. Ze begrijpt dat het bij kleine ontwikkelingen niet altijd moeilijk is om ruimte te bieden aan meerdere aanbieders van deelmobiliteit. Maar het principe om zo veel mogelijk in te zetten op meerdere aanbieders per ontwikkeling steunt Student & Starter wel van harte.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) heeft een stemverklaring over de moties 433 en 437. D66 is voor monitoring en is blij dat het college het monitoren sowieso meeneemt in de beleidsregels. In de tweede helft van motie 433 wordt de verantwoordelijkheid echter bij de gemeente gelegd en daarom stemt D66 tegen deze motie.
D66 hecht wel aan een draagvlakmeting bij het invoeren van betaald parkeren. Bij feestdagen is het echter zo klein dat het niet nodig lijkt. Daarom stemt D66 tegen motie 437.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) geeft een stemverklaring over motie 427. Een van de afwegingen voor betaald parkeren is het ruimtegebruik. Maar op dit moment moet het elektrisch vervoer nog meer gestimuleerd worden, dus stemt GroenLinks tegen de motie.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) kan zich aansluiten bij de stemverklaring van mevrouw De Boer over motie 427 en bij de stemverklaring van de heer Koppelaar over motie 434.
De ChristenUnie-fractie ziet niet in waarom betaald parkeren op zondag zou moeten worden ingevoerd, dus ze steunt motie 436 van DENK om dit niet te onderzoeken. Als het laatste wel zou

gebeuren, dan zou het goed zijn om de bewoners daarbij te betrekken. Daarom steunt zijn fractie motie 437.

Aan de orde is de stemming over motie 427 (Geen differentiatie elektrisch parkeren).

Over motie 427 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, SP, Student & Starter, DENK, PvdA, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 19 tegen 26 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 430 (Geen onderscheid feestdagen bij parkeerbelasting).

Over motie 430 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, GroenLinks, Student & Starter en PvdD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is aangenomen met 26 tegen 19 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 431 (Betaald parkeren binnen de hele ring).

Over motie 431 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de PvdD-fracties ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 2 tegen 43 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 432 (Oliemannetje tussen vraag en aanbod parkeerplaatsen).

Over motie 432 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 12 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 433 (Monitor de mobiliteitsvraag).

Over motie 433 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 12 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 434 (Keuzevrijheid in deelmobiliteit).

Over motie 434 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, Student & Starter, ChristenUnie, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 16 tegen 29 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 435 (Verlaag inpandige parkeertarieven in en rondom de binnenstad).

Over motie 435 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 10 tegen 35 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 436 (Geen onderzoek naar invoeren betaald parkeren op zondag).

Over motie 436 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, SP, ChristenUnie, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 16 tegen 29 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 437 (Geen invoering betaald parkeren op zondag of feestdag zonder stemming).

Over motie 437 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, ChristenUnie, DENK, PvdA en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 16 tegen 29 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 155 (Duidelijkheid voor Bewonersinitiatief).

Over amendement 155 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de overige leden ervoor, zodat het amendement is aangenomen met 44 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over amendement 156 (Niet verplicht van het gas af).

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat zijn fractie het er op zich mee eens is dat het niet de bedoeling is om mensen verplicht van het gas af te halen of verplicht aan de stadsverwarming te krijgen. Maar het kan wel zo zijn dat je dit in laatste instantie toch nodig hebt voor het laatste huis. Daarom zal zijn fractie tegen de amendementen 156 en 157 stemmen en de mening van de wethouder volgen dat de wetgeving hierin in de toekomst voldoende zal voorzien.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) hoopt dat als alles haalbaar en betaalbaar is - en dat is wel het uitgangspunt van de Warmtevisie - iedereen zelf de keuze kan maken om van het gas af te gaan. Het gaat zijn fractie echter te ver om te zeggen dat er nooit bij mensen mag worden aangedrongen om over te stappen op schone energie, ook al omdat het in stand houden van een gasnetwerk voor een enkele gebruiker echt forse financiële consequenties voor alle inwoners heeft. Om die reden is de ChristenUnie-fractie tegen amendement 156.

De heer **Bosch** (PVV) zou amendement 156 kunnen steunen als hij alleen zou uitgaan van de titel van het amendement. In het amendement echter wordt bijvoorbeeld ook gesproken over "volledig CO_2-vrij". Om die reden stemt hij tegen dit amendement.

Over amendement 156 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van DENK en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 3 tegen 42 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 157 (Niet verplicht aan de stadsverwarming).

De heer **Van Heuven** (PvdD) is het eens met de titel van de motie: niet verplicht aan de stadsverwarming. Maar amendement 157 biedt geen alternatief, waardoor gas een optie blijft. Dat wil de PvdD-fractie niet. Daarom stemt ze tegen dit amendement.

Over amendement 157 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, DENK en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 6 tegen 39 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Transitievisie en Warmte deel II.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, D66, GroenLinks, SP, Student & Starter, ChristenUnie, PvdD, PvdA en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen met 41 tegen 4 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 438 (Speciale aandacht voor Veldhuizen, Vleuterweide, Lunetten en bedrijventerreinen).

Over motie 438 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, Student & Starter en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 10 tegen 35 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 158 (Hoogtebeperking geluidswal Cartesius).

Over amendement 158 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen heeft gestemd en de overige leden ervoor, zodat het amendement is aangenomen met 44 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over amendement 159 (Twee is genoeg).

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat het goed is dat er een technische fout uit het voorstel is gehaald. Inhoudelijk denkt haar fractie wel iets anders over die derde parkeergarage. De wethouder sprak over flexibiliteit. In de eerdere fase heeft haar fractie een motie ingediend om het parkeerbeleid te monitoren. Daar past dit goed bij, maar dat is nu niet aan de orde. Daarom zal de CDA-fractie tegen amendement 159 stemmen.

Over amendement 159 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, GroenLinks, SP, Student & Starter, ChristenUnie, PvdD, PvdA ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het amendement is aangenomen met 33 tegen 12 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cartesiusdriehoek Fase 2-6.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat de CDA-fractie oog heeft voor de woningnood; ze wil dan ook heel graag veel meer woningen in Utrecht bouwen. Daarvoor zijn een aantal verdichtingslocaties nodig, zoals de Cartesiusdriehoek. Het plan heeft een aantal kwaliteiten, maar tegelijkertijd zijn er nul

woningen in het middensegment opgenomen. Dat is voor de CDA-factie echt onacceptabel. Daarom stemt ze tegen het raadsvoorstel.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, GroenLinks, SP, Student & Starter, ChristenUnie, PvdD, PvdA en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen met 39 tegen 6 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 440 (Geen betaald parkeren in de omliggende buurten van de Cartesiusdriehoek).

Over motie 440 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 10 tegen 35 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 441 (Ten minste 35% sociale huur in de Cartesiusdriehoek).

Over motie 441 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, DENK, PvdD en PvdA ervoor hebben gestemd en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 8 tegen 37 stemmen.

De **voorzitter** stelt vast dat alle stemmingen zijn verricht. Na afloop van de stemagenda zal nog een besloten stemagenda plaatsvinden.
Daarop sluit hij, te 00.06 uur, de digitale stemagenda.

Gemeente Utrecht

INHOUD

Opening	Pag. 1
Stemming over de actuele motie 405, Hengelen in gemeentelijk water	Pag. 2
Stemming over het initiatiefvoorstel Utrechtse Wooncoöperaties van de leden De Koning (GroenLinks) en Wijmenga (ChristenUnie)	Pag. 3
Stemming over de moties ingediend tijdens het debat over de positie van het Nieuwe Zandpad	Pag. 3
Stemming over de moties ingediend tijdens het debat over de raadsbrief Bouwenvelop en vellen van bomen aan de Ivoordreef/Schriftelijke vragen 2021-197 Ivoordreef	Pag. 4
Stemming over het raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2022	Pag. 6
Stemming over het raadvoorstel Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022	Pag. 7
Stemming over het raadvoorstel Vaststelling bestemmingsplan en opening Grondexploitatie Beurskwartier	Pag. 7
Stemming over het raadsvoorstel Parkeervisie en modules Aanpak betaald parkeren en parkeernormen	Pag. 8
Stemming over het raadsvoorstel Transitievisie en Warmte deel II	Pag. 12
Stemming over het raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cartesiusdriehoek Fase 2-6	Pag. 12

Gemeente Utrecht

2021

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

17e vergadering - 16 december 2021

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 16 december 2021 te 10.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Dijksma, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: El Abassi, Assen, Bakker, Bijsterbosch, De Boer, Bos, Bosch, Van Corler, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Dekkers, Deldjou Fard, Van Dun, Gilissen, Heijne, Van Heuven, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Koppelaar, Van der Marel, Meerding, Naphegyi, De Pagter, Peters, Raaijmakers, Rood, Saiah, Sasbrink, Schers, Schilderman, Schipper, Schreuder, Van Steeg, Streefland-Driesprong, Sturkenboom, Sungur, Virginia, Vonk, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Griffier: de heer Corten.

1. Opening en mededelingen.

De **voorzitter** opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Zoals bekend vergadert de gemeenteraad binnen de coronamaatregelen. Daarom wordt er anderhalve meter afstand gehouden, wordt er zo min mogelijk gelopen tijdens de vergadering en worden er mondkapjes gedragen. De besluitvorming over de voorstellen die vandaag worden besproken, zal plaatsvinden in de aansluitende digitale stemmingsraad.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) memoreert dat op 16 december 2020, precies één jaar geleden, tijdens een buitengewone raadsvergadering Sharon Dijksma geïnstalleerd is als burgemeester van Utrecht. Dat wil de raad niet ongemerkt voorbij laten gaan. Toen was corona overal aanwezig en nu helaas ook. Het was een jaar met hoogtepunten, maar ook enkele dieptepunten. De raad wil feestelijk stilstaan bij het feit dat Sharon Dijksma één jaar burgemeester is van de mooiste stad van Nederland.

(De heer Zwanenberg overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen, een boeket bloemen aan mevrouw Dijksma.)

De **voorzitter** dankt de raad. Het was een fantastisch, bijzonder en soms ook zwaar jaar voor veel leden van de raad en de mensen in de stad.

2. Vaststellen agenda.

De agenda wordt zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

3. Geheimhouding.

   De **voorzitter** stelt voor om, conform artikel 25, lid 3 van de Gemeentewet, de door het college opgelegde geheimhouding van de documenten zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, te bekrachtigen.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig het voorstel van de voorzitter besloten.

4. Notulen raadsvergadering en stemraad 11 november 2021.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

5. Notulen vragenuur 18 en 25 november en 2 december 2021.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

6. Raadsvoorstel Tervisielegging onteigening van een perceel grond gelegen binnen bestemmingsplan Rijnvliet.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

7. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Nedereindseweg 511, Rijnenburg.

   De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat de VVD zich prima kan vinden in dit bestemmingsplan. Er ligt nu alweer een nieuw bestemmingsplan voor een ander perceel aan de Nedereindseweg. Daarom zal de VVD in de commissie oproepen om bestemmingsplannen aan de Nedereindseweg in de toekomst eerst te bespreken voordat deze als A-punt naar de raad gestuurd worden. De VVD stemt nu wel voor.

   Hierna wordt zonder stemming overeenkomstig het voorstel besloten.

8. Raadsvoorstel Antidiscriminatie-agenda.

   De heer **Sungur** (DENK) dient mede namens de PvdA, PvdD en Student & Starter motie 443 in (Bevorder diversiteit bij deelnemingen van de gemeente) over het bevorderen van diversiteit bij deelnemingen van de gemeente.

   Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) vraagt aan welke deelnemingen de heer Sungur denkt. In hoeverre meent DENK dat de raad en de gemeente hier invloed op hebben?

   De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat tijdens de raadsinformatiebijeenkomst is gevraagd om met stakeholders in gesprek te gaan om daar ook diversiteit te bevorderen, om stagewerkplekken te bevorderen. Daar heeft de gemeente informeel invloed. De gemeente heeft ook formeel invloed bij

bedrijven waar de gemeente aandeelhouder is. Daar gaat het in dit geval over, bijvoorbeeld UW of Vitens.
De tweede motie, 444 (Een evenwichtige verdeling naar achtergrond bij streefcijfers), wordt samen met Student & Starter ingediend. Deze motie heeft betrekking op een evenwichtige verdeling naar de achtergrond bij streefcijfers.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) snapt de motie, maar GroenLinks heeft moeite met de termen. Wat is de definitie van niet-westers? Is het niet beter als de verdeling een afspiegeling is van de Utrechtse samenleving?

De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat het ook een discussie kan zijn wat de juiste afspiegeling van de Utrechtse samenleving is. Moet je alleen kijken naar de beroepsbevolking? Moet je misschien kijken naar het opleidingsniveau? DENK wil het simpel houden met deze motie en sluit aan bij aanduidingen zoals ze op dit moment door het CBS worden gehanteerd.
De derde motie, 445 (Sta jaarlijks stil bij Europese actiedag tegen islamofobie), wordt samen met de PvdA, Student & Starter en GroenLinks ingediend. In deze motie wordt gevraagd om jaarlijks stil te staan bij de Europese actiedag tegen islamofobie.
De vierde motie, 446 (Stimuleer de oprichting van een multicultureel personeelsnetwerk), wordt samen met Student & Starter ingediend. Deze heeft betrekking op het stimuleren van de oprichting van een multicultureel personeelsnetwerk.

Mevrouw **Meerding** (VVD) komt deze motie bekend voor. De heer Sungur heeft die eerder ingediend. De wethouder heeft toen aangegeven dat hij het mooi zou vinden als zo'n netwerk wordt opgericht, maar hij wil dit niet van bovenaf opleggen. Dat moet vanuit de medewerkers zelf komen. Hoe kijkt de heer Sungur daar tegenaan?

De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat wat eerder, maar ook vandaag, wordt bepleit, is dat het gestimuleerd moet worden en dat de interesse bij mensen opgehaald moet worden, in plaats van achterover te leunen met de houding "als de interesse er is dan horen we dat wel". Binnen het veiligheidsdomein bestaat een bondgenotennetwerk. Dat is mede door de lokale overheid en de politie gestimuleerd. Dat is niet spontaan ontstaan. Zo'n personeelsnetwerk kan bijdragen aan het binnenhalen, behouden en doorstromen van talent, zeker wanneer het gaat om multicultureel talent, waarvan de raad heeft gezegd dat daar nog een uitdaging ligt.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) zegt dat de motie geschetst wordt als niet dwingen, maar stimuleren, kijken of er behoefte is bij de medewerkers om dat netwerk op te richten. Binnen gemeenten bestaan er verschillende netwerken. Zou het niet goed zijn om in plaats van eilandjes te maken, te vragen dat binnen die netwerken diversiteit ook gestimuleerd wordt?

De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat deze vraag op verschillende terreinen kan worden bediscussieerd. Verschillende verenigingen hebben hun eigen karakter. Dat is ook de kracht van die verenigingen. Dat geldt voor zowel het jonge ambtenarennetwerk van de gemeente Utrecht, maar ook voor U-Pride. DENK denkt dat het goed zou zijn om ook zo'n netwerk op te richten voor mensen

met een bi-culturele achtergrond. Vervolgens zou deze groep gestimuleerd kunnen worden om met elkaar dingen te gaan organiseren. Daar ligt de meerwaarde.
De volgende motie wordt ingediend samen met de ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, PvdD, D66 en Student & Starter. Deze motie, 447 (Plan van aanpak tegen moslimdiscriminatie en antisemitisme), heeft betrekking op een plan van aanpak tegen moslimdiscriminatie en antisemitisme.
Motie 448 (Praktijktesten en mystery guests bij bestrijding van discriminatie) wordt samen met PvdA, PvdD en Student & Starter ingediend.
De volgende motie, 449 (Tijdelijk voorkeursbeleid bij gelijke geschiktheid), wordt samen met PvdA en Student & Starter ingediend. Deze gaat over tijdelijk voorkeursbeleid bij gelijke geschiktheid.
De laatste motie, 450 (Onderzoek verandering van controversiële straatnamen die verwijzen naar het koloniale verleden), wordt samen met GroenLinks, PvdA en Student & Starter ingediend. Deze motie vraagt om onderzoek te doen naar de verandering van controversiële straatnamen die verwijzen naar het koloniale verleden.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt naar welke controversiële personen wordt verwezen in de motie over het veranderen van straatnamen. Hoe moet men vaststellen welke personen controversieel zijn? Is Michiel de Ruyter bijvoorbeeld zo'n controversieel persoon?

De heer **Sungur** (DENK) zegt dat hij niet degene is die bepaalt wie controversieel is. De motie roept op om samen met relevante actoren te gaan kijken wat hierin gedaan kan worden, welke personen dat zouden moeten zijn. Dit wordt dan teruggekoppeld aan de gemeenteraad.

De heer **Bosch** (PVV) stelt dat geschiedenis geduid moet worden, niet verwijderd. Maar waarom zou men zich dan alleen tot het koloniale verleden beperken? Moeten dan mensen die niets met de Nederlandse geschiedenis te maken hebben ook worden verwijderd?

De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat het iedereen vrij staat om met dit soort voorstellen te komen. De heer Bosch kan hier een motie over indienen als dit belangrijk voor hem is. Er is een maatschappelijk debat aan de gang over dit onderwerp. DENK sluit zich hierbij aan met deze motie. Dat geschiedenis geduid moet worden, niet verwijderd, is een schijntegenstelling. Geschiedenis hoeft niet onderwezen te worden via straatnaamborden. Daar zijn betere manieren voor. Daarom vraagt DENK om te kijken wat er nodig zou zijn, wat mogelijk is, om deze straatnamen wel of niet te verwijderen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) heeft een vraag over het woord "ontdoen" in deze motie. Deze vraag is al vaker gesteld: willen we de geschiedenis uit het straatbeeld filteren of willen we de geschiedenis zichtbaar houden en laten zien dat het een tijdelijke geschiedenis is, waar connotaties bij horen, waar iedereen een mening over heeft? Dit is het standpunt van Partij voor de Dieren, daarom staat ze niet onder deze motie. Hoe legt de heer Sungur het woord "ontdoen" uit?

De heer **Sungur** (DENK) denkt dat het noemen van straten naar mensen uit het heden en verleden te maken heeft met wat de samenleving belangrijk vindt. Het uitgangspunt is dat je met straatnamen mensen of objecten eert en een plek geeft in het straatbeeld, omdat deze belangrijk worden geacht. DENK denkt dat het beter zou zijn om dit weg te nemen en een plek te geven in bijvoorbeeld een

museum.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt dit een interessante gedachte. Zou het verleden niet zichtbaarder gemaakt kunnen worden door bijvoorbeeld bij straatnaambordjes ondertitels te zetten? Zo kun je een extra laag toevoegen.

De heer **Sungur** (DENK) zou dit een stap in de goede richting vinden. Maar zijn voorkeur blijft dat deze straatnaamborden een plek krijgen in een museum en de context daar uitgelegd wordt en de koloniale geschiedenis in het onderwijs wordt meegegeven.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) stelt dat door te onderzoeken of men zich van straatnamen kan ontdoen al een richting wordt aangegeven. Dat vindt ze wat vroegtijdig. Is het een optie voor de heer Sungur om te zeggen dat onderzocht moet worden hoe dit gedaan zou kunnen worden, mogelijk met de uitwerking van de heer Van Heuven?

De heer **Sungur** (DENK) vindt deze vraag beter aansluiten bij de vraag van de heer Bosch. Deze motie komt voort uit een maatschappelijk debat dat al veel langer plaatsvindt. Andere partijen moeten vooral andere voorstellen aandragen als ze dat belangrijk vinden. Hij ziet de maatschappelijke discussie rond de genoemde punten niet. Hij wil recht doen aan de maatschappelijke discussie. Met deze motie wil hij in beeld brengen wat de consequenties zouden zijn indien wordt overgegaan tot het verwijderen van straatnamen.

De heer **Saiah** (D66) zegt dat de Bitterzoete Route in Lombok een mooi voorbeeld is. Door al die straatnamen wordt het educatief, de geschiedenis wordt verteld en er is een leuke wandelroute ontstaan. Omwonenden hebben samen met de universiteit, de gemeente en de Grauwe Eeuw nagedacht over hoe dit in de juiste context geplaatst kon worden. Hoe beoordeelt de heer Sungur zo'n initiatief? Is dat iets wat een uitkomst zou kunnen zijn van dat gesprek?

De heer **Sungur** (DENK) wijst op wat er in de motie staat. Er staat niet dat straatnamen verwijderd moeten worden. Er wordt gevraagd om onderzoek te doen naar wat dit zou betekenen. Misschien is er in de buurt een groot draagvlak voor. Dit zou allemaal in beeld gebracht kunnen worden met een onderzoek. Het zou iedereen kunnen helpen bij het innemen van een standpunt in deze discussie.

Mevrouw **Meerding** (VVD) zegt dat bij nieuwe straatborden al gelijk een toelichting zal staan. Zij wil reageren op een andere motie van de heer Sungur, namelijk over een voorkeursbeleid voor etnische groepen. De heer Sungur geeft aan dat het college een streefcijfer hanteert van 20%. Wat is de toegevoegde waarde van het voorkeursbeleid dat daar nog extra bij moet worden ingevoerd? De streefcijfers zijn al bepaald en daarom is het voorkeursbeleid niet nodig.

De heer **Sungur** (DENK) stelt dat het bepalen van een streefcijfer an sich geen maatregel is. Er wordt een doel gesteld, maar dit doel wordt nooit bereikt in het tempo waaraan nu gewerkt wordt aan het diverser maken van het personeelsbestand. Op bepaalde terreinen loopt men flink achter op de streefcijfers. DENK denkt dat stevige maatregelen kunnen worden genomen, totdat het streefcijfer is bereikt. Een van die maatregelen is het toepassen van het voorkeursbeleid naar het voorbeeld van

Amsterdam.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) zegt dat ze de afgelopen jaren vele voorstellen meegaf namens GroenLinks om in de Utrechtse antidiscriminatie-agenda te verwerken. Het is mooi om te zien dat het college daar werk van heeft gemaakt. Ze wil de wethouder complimenteren voor haar sterke inzet. Er ligt een ambitieuze antidiscriminatie-agenda. Met deze agenda zegt Utrecht luid en duidelijk nee tegen discriminatie en racisme en worden stevige stappen gezet in de juiste richting. De aanpak van racisme en discriminatie is complex en vergt een lange adem. GroenLinks heeft in de commissie inhoudelijke aanscherpingen meegegeven. Naast stagediscriminatie van mbo-studenten is er sprake van diverse vormen van discriminatie van hbo- en universiteitsstudenten. Ze vroeg op welke wijze de wethouder een rol kan spelen om dit onderwerp op de agenda te krijgen. GroenLinks is blij dat de wethouder heeft toegezegd om met een brief te komen nadat gesprekken zijn gevoerd met de Utrechtse onderwijsinstellingen.
Verder heeft mevrouw Deldjou Fard twee moties. De eerste motie, 451 (Veilige straten, ook voor vrouwen met een hoofddoek), die mede namens DENK en Student & Starter wordt ingediend, gaat over straatintimidatie in de openbare ruimte. Ze missen hier aandacht voor vrouwen die islamitische kleding dragen. GroenLinks ontvangt hierover regelmatig signalen. Ze willen veilige straten voor alle groepen vrouwen.

De **voorzitter** wil mevrouw Deldjou Fard erop wijzen dat dit onderwerp vanavond in de commissie aan de orde is.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vult aan dat er in de commissie al is gesproken over het voorstel van GroenLinks. Ze vindt dat juist voor alle vrouwen opgekomen moet worden, voor iedereen. Toch wordt telkens weer de nadruk gelegd op vrouwen met een hoofddoek. Is GroenLinks bereid om dit te verbreden, naar bijvoorbeeld vrouwen met korte rokjes? Er is goed aandacht voor islamofobie in de antidiscriminatie-agenda. Daar staat het CDA achter. Ze vindt het jammer dat GroenLinks het telkens weer verengt naar de hoofddoek. Specifiek daarvoor aandacht vragen is meer olie op het vuur dan dat het de doelgroep helpt.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) antwoordt dat de behandeling van straatintimidatie inderdaad samenvalt in de raad en de commissie. GroenLinks had dit eerder geagendeerd, vandaar de motie. 72% van Utrechtse moslims geeft in het onderzoek aan te maken te hebben met discriminatie. Heel veel vrouwen hebben op straat in Utrecht te maken met intimidatie. De twee vormen die nu worden genoemd zijn heel verschillend, het is appels met peren vergelijken. Natuurlijk moet er ook aandacht zijn voor de andere groep. In het beleidsstuk is veelvuldig aandacht voor verschillende vormen van intimidatie op straat, maar over dit onderwerp kan ze te weinig vinden. GroenLinks vindt dat Utrecht voor alle vrouwen veilig moet zijn, vandaar de motie.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt het juist belangrijk dat in een antidiscriminatie-agenda de appels en peren worden samengevoegd. Voor iedereen gelden dezelfde regels. Dat is juist de lijn van het college met deze agenda. Daarom steunt het CDA deze agenda ook. Het is zo jammer dat er dan toch weer een onderscheid wordt gemaakt door GroenLinks. Het is bijna een soort discriminatie en

het is echt niet nodig. Ze vraagt zich af wat dit toevoegt aan deze agenda en in hoeverre mensen hier echt mee geholpen zijn. Het CDA kan deze motie niet steunen.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks niet discrimineert met deze motie. Een kort rokje roept een ander soort van intimidatie op. De intimidatie waar vrouwen met hoofddoeken mee te maken krijgen heeft onder andere te maken met discriminatie en racisme. Dus het zijn wel degelijk twee verschillende vormen.

De heer **Sungur** (DENK) voegt toe dat dit punt zelf is aangedragen door verschillende verenigingen. Dit onderdeel blijft achter bij de aanpak van straatintimidatie. Daarom denkt hij dat het een goed voorstel is.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) zegt dat de aanpak van discriminatie vraagt om gerichte acties voor diverse groepen Utrechters. Wat GroenLinks betreft gaat de gemeente concreet aan de slag met een plan van aanpak. Daarom steunt ze de motie van DENK van harte.
De tweede motie, 452 (Concrete actie tegen Islamofobie), die mede namens DENK, Student & Starter en PvdA wordt ingediend, gaat over concrete acties tegen moslimdiscriminatie in het plan van aanpak.

De heer **Bosch** (PVV) maakt een punt van orde. Hij begrijpt dat boven de ingediende moties het logo van de PVV staat. Hij vraagt om dit te verwijderen.

De **voorzitter** zegt dat dit geregeld zal worden.

Mevrouw **Meerding** (VVD) was verbaasd over deze motie. Mevrouw Deldjou Fard gaf aan dat ze meedoet met een motie van DENK, die oproept tot het maken van een plan van aanpak. Vervolgens maakt ze een eigen motie om concreet invulling te geven aan de acties die daarin zouden moeten komen te staan. Ze mist een motie over antisemitisme waar concrete acties instaan. Die is er niet in aanvulling op de eerdere motie. Wellicht moet deze nog geschreven worden.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) antwoordt dat het mooi is dat de eerdere motie van DENK beide onderwerpen samenvoegt. GroenLinks steunt het van harte. Voor GroenLinks zijn de twee punten die gemaakt worden in deze motie heel belangrijk. De afspraak is onderling gemaakt om het op deze manier in te dienen, omdat GroenLinks de twee punten echt graag verwerkt ziet. Maar mocht de VVD met een ander plan komen over antisemitisme dan steunt ze dit graag.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) had een vergelijkbare vraag. Het voorstel van DENK betrekt ook anti-semitisme. Daar staan veel meer partijen onder. Het is mooi om naar één plan van aanpak te gaan. Dat zal het CDA ook steunen. De acties van mevrouw Deldjou Fard kunnen ook prima in dat plan van aanpak van DENK verwerkt worden.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) legt uit dat dit de keuze is die de indieners van de moties met elkaar gemaakt hebben. Over antisemitisme is landelijk een initiatiefvoorstel ingediend door VVD en ChristenUnie. Daar worden gelukkig heel veel gerichte acties op uitgevoerd. Voor islamofobie bestaat dat nog niet. GroenLinks vindt het belangrijk dat in het voorgestelde plan van aanpak deze twee

onderwerpen verwerkt worden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat het aantal Utrechters dat zich gediscrimineerd voelt, is gestegen van 11% in 2009 tot 16% in 2019. Vorig jaar stond het Jaarbeursplein vol voor de Black Lives Matter demonstratie. Het thema antidiscriminatie is urgent. Het is helaas een hardnekkig en diepgeworteld probleem in de samenleving, ook in Utrecht. In de antidiscriminatie-agenda staan veel goede zaken. Voor de PvdA wringt de schoen bij de onderliggende financiën. Die lopen volgend jaar af en het wordt aan een volgend college overgelaten om daar verder mee te gaan. Als er ambitieuze plannen zijn en er wordt geen budget bij gedaan en de hete aardappel wordt doorgeschoven naar een volgend college, hoe serieus wordt dit dan genomen? De PvdA vindt: als het je iets waard is, mag het wat kosten.
In de commissie heeft ze aandacht gevraagd voor goede monitoring. Ze zal dan ook een motie van Student & Starter steunen om met een integrale taskforce te werken. De PvdA maakt zich vooral zorgen over het hoofdstuk "Tegengaan arbeidsmarktdiscriminatie". Het antidiscriminatiepact in dat hoofdstuk is heel summier, één expertmeeting. Ze mist daar echt ambitie.
Tijdens de RIB benoemden experts het belang van een werkgeversnetwerk. Dit college wil geen geld vrijmaken voor zo'n netwerk en dat vindt ze jammer. De PvdA zoekt naar mogelijkheden om dit in een volgende raadsperiode wel voor elkaar te krijgen. Er komt een overdrachtsdossier. Kan de wethouder concreet toezeggen in kaart te brengen wat er nodig is voor een netwerk, zodat dit klaarstaat voor een volgende periode? Graag een toezegging, anders heeft ze een motie achter de hand.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) spreekt haar waardering uit richting de wethouder en de ambtenaren voor deze antidiscriminatie-agenda en de uitwerking ervan. De ChristenUnie maakt zich wel zorgen over de financiële haalbaarheid voor de toekomst. Daar zal ze bij de Voorjaarsnota alert op zijn.
Wat betreft de motie die mede met DENK is ingediend over de aanpak van moslimdiscriminatie en antisemitisme, gaat de zorg van de ChristenUnie uit naar beide groepen, maar vooral ook de kleine en kwetsbare groep joden in de stad. Er is een relatie tussen antisemitisme en discriminatie en racisme. Antisemitisme is door de eeuwen heen altijd aanwezig geweest. Als het aantal uitingen van antisemitisme stijgt, slaat dat meestal ook over op andere groeperingen in de samenleving. Het staat dus niet op zichzelf en het vergt een permanente toegewijde aanpak. Met deze motie komt daar verandering in.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) zegt dat Utrecht een erg diverse stad is. Utrecht hoort een stad te zijn waar iedereen zichzelf kan zijn en zich thuis kan voelen. Maar helaas is de realiteit anders, want discriminatie en racisme zijn nog altijd van alledag. Student & Starter is blij met deze antidiscriminatie-agenda, waarmee weer stappen vooruit worden gezet. Ze wil de wethouder en ambtenaren complimenten geven voor deze mooie agenda. Ze hebben nog wel wat verbeterpuntjes. De PvdA haalde het eerste punt al aan, de middelen. Het is zonde dat de middelen voor deze agenda straks aflopen, terwijl een heel ambitieuze agenda is opgesteld. Het vertrouwen van de burgers winnen is nog weleens lastig en het is makkelijk kwijt te raken. Student & Starter wil dan ook dat er een domeinoverstijgende taskforce komt, die mandaat en middelen krijgt, zodat er efficiënt gehandeld kan worden. Er moet een brede aanpak komen, integraal en centraal, bij de bestrijding van discriminatie. Daarom dient zij, mede namens DENK, een motie hierover in, 453

(Domeinoverstijgende taskforce anti-discriminatie).

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is benieuwd of er ook een dekkingsvoorstel is gedaan bij deze motie.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) antwoordt dat dit er nu niet bijzit. Ze wil dit zien als een aanjaagmotie om dit op de kaart te zetten, zeker als er straks weer een nieuwe coalitie gevormd moet worden. De PvdA gaf net al aan dat dit een manier is om uit te spreken dat het nodig blijft. Het moet niet stuklopen omdat er geen middelen zijn. Als er al in verschillende domeinen ambtenaren bezig zijn met antidiscriminatie, kun je juist die mensen benutten. Er hoeft niet veel geld bij te komen. Deze mensen moeten efficiënt en effectief worden ingezet. Met deze motie wordt dat aangejaagd.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is benieuwd naar de reactie van het college hierop, want ze ziet de goede intenties. Ze vraagt hoe dit voorstel zich verhoudt tot het personeelsnetwerk dat voorgesteld is door DENK.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) antwoordt dat er dingen zijn die elkaar aanvullen en versterken. Haal niet alleen de mensen in huis die daadwerkelijk een ander perspectief binnen de gemeentelijke organisatie kunnen brengen, maar ga ook discriminatie tegen. Werk met verschillende mensen samen om daar echt beleid op te voeren. Deze twee moties versterken elkaar.

De heer **Bosch** (PVV) vindt het bijzonder dat de gemeente zichzelf een voorbeeldrol toekent, maar er vervolgens niets mee doet. De portefeuille Diversiteit stimuleert discriminatie in plaats van het uit te bannen. Er moet gestopt worden met negatieve en positieve discriminatie. Daarom dient de PVV een motie in op dit punt, 454 (Stoppen met discriminatie).

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft wel wat op- en aanmerkingen op de antidiscriminatie-agenda, zeker omdat er vanuit een bepaalde droom, een bepaalde wenselijkheidsgedachte wordt geacteerd. Stadsbelang Utrecht vraagt zich af of dit wel helemaal realiseerbaar is. Toch kan hij dit voorstel goed omarmen en zegt hij dat het college vooral zo door moet gaan.

De heer **Saiah** (D66) zegt dat D66 het fantastisch vindt dat de gemeente en het college de voorbeeldrol op zich nemen. Het is belangrijk om het signaal te geven aan de stad dat men discriminatie en racisme wil tegengaan. Met deze antidiscriminatie-agenda wordt een signaal afgegeven. Het signaal voor alle Utrechters is dat de gemeente zorgt dat iedereen zich thuis voelt in deze stad. Het is een agenda die gevuld is met hoge ambities. Hij deelt de zorgen over de aflopende financiën. D66 wil er goed naar gaan kijken bij de Voorjaarsnota hoe dit kan worden opgeplust, omdat het zo belangrijk is. Zijn oproep is dat het aan iedere Utrechter is om die verhalen te blijven delen, want al die ervaringen en verhalen doen ertoe. Ze zorgen er ook voor dat deze agenda nog completer gemaakt kan worden en dat er gewerkt kan worden aan nieuwe maatregelen, waar dat nodig is.
Hij is blij dat de wethouder een aantal punten heeft meegenomen, die D66 tijdens de commissies heeft ingebracht. Hij wil zijn dank uitspreken richting het college, de ambtenaren en alle mensen die mee hebben gedacht over deze agenda. Hij is ook blij met de invulling van de motie "Samen zeggen we nee tegen discriminatie". Dat heeft een pact opgeleverd. Hij hoopt dat het pact nog verder wordt uitgebreid en dat zich steeds meer mensen, organisaties en initiatieven zullen aansluiten bij dit pact

om samen die ambitie uit te dragen. De partners die zich aansluiten bij dit pact kunnen ambassadeurs zijn van hetgeen de gemeente probeert te bereiken.

De heer **Van Heuven** (PvdD) zegt dat ook de PvdD blij is met deze agenda. Het is een reëel en urgent probleem in de stad. Het nadeel van een agenda is dat het veel beleid is voor de lange termijn. Laat Utrecht voluit inzetten op de agenda en alles wat erbij hoort. Om het iets concreter te maken, steunt de PvdD een aantal moties die vandaag zijn ingediend. Het lijkt een goed idee om nu met de domeinoverstijgende taskforce aan de slag te gaan. Hij hoort graag wat de wethouder ervan vindt.

Mevrouw **Meerding** (VVD) zegt dat de VVD het doel van het college deelt om discriminatie tegen te gaan, maar niet altijd dezelfde middelen om dit te bereiken. Sommige maatregelen die het college in deze agenda voorstelt, grijpen te veel in op de vrijheid van mensen om hun eigen keuzes te maken. De VVD noemt dit betuttelend. Het bestrijden van discriminatie moet echt vanuit de motivatie van mensen zelf komen. Dat betekent dat je als overheid niet alles tot in detail moet gaan opleggen. Aantoonbare discriminatie moet uiteraard altijd worden bestraft en bestreden.
Daarnaast wilde zij oorspronkelijk een motie indienen over het tegengaan van antisemitisme. De heer Sungur was haar voor. Hij kwam met een soort combinatiemotie. Ze heeft actief meegedacht en geschreven om recht te doen aan het grote probleem van antisemitisme, zoals behandeld in de motie van DENK. Maar de formulering van de motie is uiteindelijk anders geworden dan wat de VVD voor ogen had. Dat is de reden dat de VVD er nu niet onder staat. Ze wil wel de wethouder vragen of ze kan toezeggen dat ze ook met antisemitisme concreet aan de slag gaat en daar ook echt op inzet.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat ook het CDA erg te spreken is over deze antidiscriminatie-agenda, juist omdat het uitgaat van die persoonlijke verhalen uit de gemeente. Het gaat over bewustwording en mensen nader tot elkaar brengen. Ze heeft een aantal suggesties gedaan, die goed zijn opgepakt, waaronder suggesties voor de toekomst, zoals open hiring. Het CDA maakt zich zorgen over de teruglopende middelen, maar heeft begrepen dat de middelen er nog voor heel 2022 zijn. Al met al kan het CDA zich hier prima in vinden.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) gaat over tot de beantwoording. Zij wil graag haar dank uitspreken voor de vele complimenten die gemaakt zijn. Ze zal deze doorgeven aan de ondersteuning en aan de organisaties in de stad die hebben bijgedragen aan deze antidiscriminatie-agenda. Zoals de heer Saiah zei, is dit iets wat de gemeente samen moet doen met partners in de stad. Ze ziet die pacten als iets wat verder groeit, waar de komende tijd ook meer bijkomt. Dit is blijvend wat haar betreft.
Als eerste reageert zij op de moties op het gebied van personeel en organisatie.
Ze begint met motie 449 van DENK. Deze motie gaat over gelijke geschiktheid culturele diversiteit vanaf schaal 12. Het college zet op dit moment tal van maatregelen in om cultureel diverser te worden en is daar heel erg ambitieus in. Utrecht is met recht een voorloper in het land als het hierom gaat. Het college voegt daar nu een zeer ambitieus streefcijfer aan toe, namelijk een verdubbeling in vier jaar tijd, tot 2026. Ze stelt voor om daarop in te zetten en via de barometer Culturele diversiteit te monitoren wat daar de resultaten van zijn. De motie beoogt ook dat er specifiek gekeken wordt naar culturele diversiteit, maar er moet juist ook gekeken worden naar wat er in een team nodig is. Daarom ontraadt ze deze motie.

De heer **Sungur** (DENK) zegt dat hij moeite heeft om te zien hoe er teams kunnen zijn die overwegend cultureel divers zijn, gezien Utrecht momenteel op 3% zit. Hij denkt dat dit hoge uitzonde-

ringen zijn, als ze er al zijn. In dat geval vindt hij het prima om van de motie af te wijken.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat er geen cijfers zijn als het gaat om diversiteit op lhbti-gebied of als het gaat om mensen met een beperking. Zij zou niet van bovenaf willen zeggen dat het altijd op deze manier moet gebeuren. Zij wil dat laten aan de situaties die zich voordoen. Het college heeft ook gekeken wat dit met mensen doet. Ze heeft uitgebreid gesproken met medewerkers met een niet-Westerse achtergrond over wat zij belangrijk vinden. Sommige mensen hebben moeite met een streefcijfer. Er kwam uit dat een voorkeursbeleid juist ook mensen kan afschrikken. Ze wil vooral zeggen dat er al heel veel interventies worden ingezet. Het college heeft een zeer ambitieus streefcijfer. Ze ontraadt deze motie.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) vraagt of de wethouder zegt dat om die streefcijfers te behalen het gaandeweg noodzakelijk kan zijn om verschillende instrumenten in te zetten, waar dit ook bij zou kunnen horen.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat het college steeds zal kijken wat nodig is om die vorderingen te maken. Er komt over een tijdje weer een nieuwe culturele barometer. Dan wordt gekeken wat de stand van zaken is in vergelijking met de eerste culturele barometer. Als het nodig is, is het altijd mogelijk om maatregelen toe te voegen. Maar ze wil niet nu al zeggen dat dit nu wordt toegevoegd. Ze stelt voor om eerst te kijken wat de effecten van het huidige pakket zijn op het kunnen bereiken van het streefcijfer, dat mede is gesteld door de motie van mevrouw Deldjou Fard.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) zegt dat de gemeente het qua salaris vaak af moet leggen tegen mensen die in ZZP-verband of interimverband kunnen werken of ergens anders aan de slag kunnen. Ziet het college hetzelfde risico niet ook ontstaan met mensen van een andere culturele achtergrond?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) heeft geen signalen gekregen dat dat een reden zou zijn. Het college volgt de gemeente-cao. Ze heeft niet het idee dat mensen met een niet-Westerse achtergrond of die divers zijn op andere vlakken, om die reden niet bij de gemeente zouden willen werken. Sterker nog, ze heeft vorige week in een monitor gezien dat mensen aangeven dat oog voor diversiteit juist iets is wat de gemeente Utrecht tot een aantrekkelijke werkgever maakt.
Zij vervolgt met motie 444 over de streefcijfers. De heer Sungur stelde voor om de cijfers uit te splitsen. Het is inderdaad zo dat het aantal medewerkers met een niet-Westerse migratieachtergrond in de bovenste schalen te laag is. Voor de monitoring is het college afhankelijk van de barometer Culturele diversiteit van het CBS. Op dit moment wordt dit onderscheid nog gemaakt, maar dat wordt herzien. Zij wil heel graag dat het voor de raad inzichtelijk blijft of het college ook inderdaad levert op het gebied van culturele diversiteit. Daarom wil ze dit nu niet gaan uitsplitsen. Tegelijkertijd erkent ze wel dat de groep medewerkers met een niet-Westerse achtergrond te laag is. De interventies zijn vooral daarop gericht. Dat is effectiever dan het uitsplitsen van een streefcijfer.
Motie 443 over diversiteit bij deelnemingen kan ze overnemen. Dit is iets wat het college al doet. Ze ziet dit ook als een stimulans. De gemeente is inderdaad voorstander van een inclusieve arbeidsmarkt en wil partijen in de stad zo veel mogelijk stimuleren om ook die afspiegeling van de stad in hun personeelsbestand te krijgen. Dat is de reden waarom het college de komende tijd met partijen in gesprek gaat om hen te committeren aan doelstellingen rondom diversiteit. Daar kunnen deelnemingen ook voor benaderd worden. Als vacatures aan de orde komen, bijvoorbeeld bij een vergadering van een deelneming, moet expliciet aandacht besteed worden aan diversiteit en inclusie.

Op die manier kan ze deze motie overnemen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt het fijn dat de motie wordt overgenomen. De wethouder zegt dat het beleid onder de aandacht zal worden gebracht als er vacatures zijn. Kan de wethouder dat ook iets actiever doen? Zij hoeft daarmee niet te wachten tot er vacatures zijn.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) zal met andere partijen in de stad delen wat de gemeente doet op het vlak van diversiteit en inclusie.
Motie 446 over de oprichting van een personeelsnetwerk vindt zij overbodig, omdat de behoefte er op dat moment niet is. Als die er wel is, is de gemeente graag bereid om dit te faciliteren. Het moet wel echt uit mensen zelf komen. Zij ontraadt de motie.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) vraagt of de wethouder wil stimuleren dat de bestaande netwerken meer inzet plegen om een diverse groep mensen bijeen te krijgen.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) weet dat die netwerken daar zelf mee bezig zijn.
Ten aanzien van motie 450 antwoordt zij dat dit niet past bij de manier waarop het college wil omgaan met de geschiedenis. Er moet juist een breder beeld komen van de geschiedenis en ook moet het historisch besef worden vergroot. Naar aanleiding van het onderzoek naar het Utrechtse slavernijverleden is in de raadsbrief 30 juni 2021 gesteld dat het belangrijk is om samen met de stad te komen tot een compleet, gevarieerd en genuanceerd historisch beeld van de geschiedenis. Dat is een delicaat proces en de motie gaat volgens haar ten koste van het open gesprek en de zorgvuldige dialoog. Zij vraagt de heer Sungur om de motie nu niet in stemming te brengen. Anders moet zij de motie ontraden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of de optie om straatnamen aan te passen open ligt. Of wordt alleen gekeken hoe bestaande straatnamen een andere betekenis kunnen krijgen?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) reageert dat dit tot nu toe steeds de lijn is geweest, omdat daarmee het historisch besef wordt vergroot. Zij wil het gesprek met de stad openhouden.
De PvdA heeft met betrekking tot een netwerk arbeidsmarktdiscriminatie gevraagd om in kaart te brengen wat er bij de start van de volgende periode qua kosten nodig is om zo'n netwerk op te zetten. De wethouder zegt dit toe.
Het antwoord op de vraag van de VVD of het college aan de slag gaat met antisemitisme is bevestigend. Het gaat om discriminatie op alle geloven.
Motie 452 gaat over een concrete aanpak van islamofobie. Met het eerste punt kan de wethouder instemmen. De Utrechtse anti-discriminatievoorziening, artikel 1, zet in op het vergroten van de meldingsbereidheid binnen de moslimgemeenschap. Voorts zal zij in het moskeebesturenoverleg het gesprek aangaan over de verbetering van de beeldvorming over moslims. Met betrekking tot het tweede punt reageert de wethouder dat meldingen worden geregistreerd aan de hand van de discriminatiegrond, zoals opgenomen in artikel 1 van de Grondwet. Het is juridisch gezien niet mogelijk om moslimdiscriminatie als aparte grond te registreren. Wel geeft de Utrechtse anti-discriminatievoorziening inzicht in welk aantal van de meldingen op basis van godsdienst moslim-discriminatie betreft.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) vraagt welke formulering van punt 2 nodig is om de wethouder

de motie te laten overnemen.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) meent dat het punt geschrapt zou kunnen worden, omdat de meldingen al worden geregistreerd. Misschien helpt het als zij in de voortgangsrapportage expliciet verwijst naar de cijfers uit de rapportage.
De volgende motie, motie 447, gaat over het plan van aanpak moslimdiscriminatie en antisemitisme. De antidiscriminatie-agenda kenmerkt zich door aandacht voor discriminatie op alle leefdomeinen. Discriminatie op basis van levensovertuiging is een nieuw thema. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak aan de hand van aanbevelingen en behoeften vanuit de stad. Er is geen specifiek budget om een apart plan te maken. Zij wil wel terugkomen op het verstevigen van de inzet op inclusie, waaronder de inzet op antidiscriminatie, en de middelen die daarvoor nodig zijn. Dit thema kan daarbij worden meegenomen.
Motie 453 inzake de taskforce moet zij ontraden. Er is een coördinerend wethouder en een coördinerend team Utrecht voor iedereen. Daarnaast is er artikel 1. Een aparte taskforce voegt daar niets aan toe en kost extra geld.
Motie 454, die oproept te stoppen met de portefeuille Diversiteit, ontraadt zij eveneens.
Motie 445 over islamofobie kan zij overnemen.
Over een mystery guest op de arbeidsmarkt is al vaak gesproken. Zij verwijst naar wat daar eerder over gezegd is en ontraadt motie 448.
Met betrekking tot de motie over straatintimidatie is het belangrijk om ook het perspectief van vrouwen met islamitische kleding mee te nemen in de aanpak. Het gaat expliciet ook om het dragen van een geloofsuiting. Zij kan motie 451 overnemen.

De heer **Bosch** (PVV) dient in tweede termijn motie 455 in (Utrecht heeft een Admiraal de Ruyterstraat nodig).

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) is blij dat het eerste punt uit motie 452 over de islamitische gemeenschap is overgenomen. Dat is voor nu voldoende om de motie in te trekken. Zij komt later op het tweede punt van de motie terug.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) licht toe dat zij een toezegging heeft gedaan over punt 1.
In reactie op motie 455 zegt zij dat dit niet op deze manier moet worden gedaan. Bij nieuwe namen zal aandacht worden besteed aan diversiteit en inclusie. Dit voorstel draagt daar niet aan bij. Zij ontraadt daarom de motie.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming over het voorstel en de moties zal plaatsvinden in de digitale stemagenda.

9. Discriminatie op de woningmarkt.

De **voorzitter** vraagt om, gelet op de korte tijd die nog beschikbaar is, alleen moties in te dienen.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) meldt dat GroenLinks wil dat Utrecht zo spoedig mogelijk werk gaat maken van een verhuurdervergunning. Hij dient daarom mede namens PvdD, PvdA, Student &

Starter, DENK en D66 motie 456 in (Bestraf discriminatie woningmarkt).

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) dient mede namens DENK en SP motie 457 in, over het opnemen van leeftijdsdiscriminatie in de onderzoeken naar discriminatie op de woningmarkt (Neem leeftijd ook als discriminatiegrond mee).

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) kan zich voorstellen dat ook oudere mensen kunnen worden gediscrimineerd. Kunnen die worden toegevoegd in de motie?

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) heeft vooral signalen van jongeren ontvangen, maar wil deze toevoeging meegeven richting het college.

Mevrouw **Dekker** (D66) vraagt hoe Student & Starter denkt over het voorrang geven aan jongeren of ouderen. Is dat niet ook een soort discriminatie?

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) meent dat dat op heel veel punten gebeurt en kan daar geen eenduidig antwoord op geven.
Voorts dient hij mede namens DENK en PvdD motie 458 in over de informatievoorziening van internationale studenten (Maak de zoektocht naar een huis makkelijker voor internationals).

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) vraagt of het probleem niet bij de wortel moet worden aangepakt, namelijk het investeren in extra woonruimte voor studenten.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) is het daarmee eens, maar ziet zijn voorstel als een kleine reparatie en niet als oplossing voor het probleem.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) meent dat de motie de bal bij de gemeente legt, terwijl veel fracties vinden dat de bal bij de onderwijsinstellingen moet liggen en dat zij hun informatievoorziening moeten verbeteren.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) reageert dat de ESN heeft aangegeven dat voor veel internationals juist de website van de gemeente een logische vindplaats is voor informatie. De onderwijsinstellingen dragen zelf uiteraard ook verantwoording hiervoor, maar dit is een extra aanvulling. Op een vraag van mevrouw Zwinkels waarom de informatie in meer talen moet, antwoordt hij dat andere informatie vanuit de gemeente ook vaak in meer talen wordt gegeven.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat van studenten die in Nederland komen studeren, verwacht mag worden dat zij het Engels beheersen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt het logischer om op de gemeentewebsite naar de onderwijsinstellingen te verwijzen in plaats van andersom.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vindt het belangrijkste dat er een logische vindplaats is.

De heer **El Abassi** (DENK) pleit voor een lokale bemiddelingsvergunning zolang dit niet landelijk geregeld is en dient hiervoor motie 459 in (Niet wachten op landelijke regeling, zelf

bemiddelingsvergunning invoeren).

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) meent dat een bemiddelingsvergunning alleen zin heeft als die landelijk is, om weglekeffecten te voorkomen.

De heer **El Abassi** (DENK) vindt het waterbedeffect een zwak argument. Utrecht moet een voortrekker willen zijn en andere gemeenten moeten volgen.
Uit de raadsbrief blijkt niet duidelijk welke aanbevelingen van het Verwey-Jonker Instituut opgevolgd worden. DENK dient daarom motie 460 in (Volg het onderzoek van het Verwey-Jonker instituut tot in detail).

De heer **Diepeveen** (wethouder) gaat over tot de beantwoording. Hij deelt de urgentie op dit onderwerp. Daarom wordt er landelijk in overleg met BZK een pilot gedaan over de meldplicht en zijn er veel andere ontwikkelingen. De aanstaande Wet goed verhuurderschap zal richting en een solide juridische basis gaan geven. Hij kan motie 456, waarin wordt verwezen naar die wetgeving, dan ook overnemen. De wet wordt naar verwachting per 1 juli 2022 ingevoerd, maar dat kan eventueel 1 januari 2023 worden. Utrecht moet dus in 2022 kijken of een lokale variant uitkomst kan bieden.
Motie 459 van DENK moet hij ontraden, omdat die vooruitloopt op landelijke wetgeving en een enorme capaciteit vraagt.
Over leeftijdsdiscriminatie komen heel weinig meldingen binnen. De Wet gelijke behandeling beschermt tegen alle vormen van discriminatie, maar niet op basis van leeftijd. Er is wel een Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd, maar die spitst zich toe op arbeid en beroepsonderwijs en niet op de woningmarkt. Hij ontraadt motie 457.
Motie 458: de wethouder heeft in de commissie toegezegd goed te kijken naar de informatie-voorziening en het gesprek aan te gaan met de onderwijsinstellingen. Hij laat het oordeel over de motie aan de raad.
Motie 460 ontraadt de wethouder. De basis vormen de aanbevelingen van het Verwey-Jonker Instituut, maar de ontwikkelingen gaan door.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) trekt motie 458 in en werkt aan een vervangende versie.

De heer **El Abassi** (DENK) meent dat de aanbevelingen juist een integraal pakket vormen. Daar wordt nu in gesneden.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat de gemeente een breed actieplan heeft. Hij zou graag horen welke aanbevelingen de heer El Abassi mist.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) trekt motie 456 in. Wel wil hij inzetten op een lokale variant, als de landelijke wetgeving vertraging oploopt.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) dient een nieuwe motie in (motie 461, Maak de zoektocht naar een huis makkelijker voor internationals) met als opdracht een pagina op de website van de gemeente te plaatsen die doorverwijst naar de informatie over huisvesting van internationals op de

website van de Utrechtse onderwijsinstellingen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) laat het oordeel over motie 461 aan de raad.

De heer **El Abassi** trekt motie 445 in.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming over de moties zal plaatsvinden in de digitale stemagenda.

10. Raadsvoorstel Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Pieter Baan Centrum.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vraagt de wethouder om aandacht te hebben voor het voetpad langs de dienstwoning.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) zou graag zien dat de oude gevangenismuur een habitat voor vogels en insectvriendelijke beplanting wordt. Een motie op dit punt is overbodig, omdat de wethouder heeft toegezegd dat dit onderdeel wordt van de uitwerking van de plannen. De PvdD vindt dat zo veel mogelijk moet worden ingezet op een woonverdeling van 40-40-20 en dient daarom amendement 162 in (40-40-20 óók voor herontwikkeling PBC).

De heer **Schreuder** (D66) dient samen met de VVD en Student & Starter amendement 163 in om de horeca aan te laten sluiten bij het gebruik van het Pieter Baan Centrum (Laat horeca aansluiten bij gebruik).

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt of de heer Schreuder heeft gepeild wat de buurt hiervan vindt.

De heer **Schreuder** (D66) heeft geen peiling uitgevoerd, maar meent dat er geen sprake is van overlast. Er worden goede kaders meegegeven en het is aan de bouwer om te zorgen dat de functies goed gescheiden worden, om overlast te beperken.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat de sluitingstijd tot 23.00 uur genoeg tijd biedt.

De heer **Schreuder** (D66) meent dat een culturele broedplaats andere tijden heeft dan de werktijden van andere mensen en dat daarbij aangesloten moet worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst op het participatietraject dat is doorlopen. Bewoners kunnen zich in het plan vinden en nu wordt voorgesteld om achteraf iets te wijzigen. Je moet bewonerspartici-patie serieus nemen.

De heer **Schreuder** (D66) meent dat hij dit ziet als een omissie in de originele uitvraag. Hij probeert die nu goed te maken.
Omdat er in de stad een tekort is aan presentatieruimte voor kunstenaars en culturele ondernemers, dient D66 amendement 164 in (Open en uitnodigend Pieter Baan Centrum).

De heer **Van der Zweth** (PvdA) heeft in de commissie aandacht gevraagd voor de betaalbaarheid en

vindt het jammer dat de wethouder die inzichten niet wilde delen. De PvdA is bezorgd dat de nieuwbouw te massief wordt. Wordt het cultuurhistorische karakter behouden? Kan de wethouder toezeggen dat de raad te horen krijgt hoe de nieuwbouw eruitziet en er dan nog iets van kan vinden?

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) is blij dat cultuurhistorie een van de dragers is bij dit plan. Er is een mix van functies: de broedplaats, de groene oevers en het woningbouwprogramma.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is blij met het plan en zal voor stemmen.

De heer **Van der Marel** (VVD) zal het plan steunen, maar heeft wel zorgen over de parkeerparagraaf. De VVD verzoekt de wethouder oog te hebben voor een uitwerking met een goede ruimtelijke ordening. Hij dient daarom, mede namens DENK en PVV, motie 462 in (Parkeren in het Pieter Baan Centrum niet op voorhand te rigide vastleggen).

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) sluit aan bij de heer Koppelaar met betrekking tot de wandelroute. Hij heeft moeite met het amendement van D66.

De heer **El Abassi** (DENK) dient motie 463 in om 35% reguliere sociale huur te bewerkstellingen in de plannen voor het Pieter Baan Centrum (Geen 35% vrije sector, maar 35% reguliere sociale huur Pieter Baan Centrum).

De heer **Diepeveen** (wethouder) reageert op amendement 162. Voor het plan is een gedegen afweging gemaakt en dat heeft in een goede mix geresulteerd van 35-30-35. Hij ontraadt het amendement. Motie 463 gaat nog een stapje verder en wordt derhalve ook ontraden.
In reactie op amendement 163 zegt hij dat de voorgestelde wijziging weliswaar niet heel groot is, maar niet in een eerder stadium met de buurt is besproken. Hij laat het oordeel aan de raad.

De heer **Schreuder** (D66) vraagt of een beperking tot de waterkant het oordeel van de wethouder kan wijzigen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat het om de sluitingstijden gaat. Het college is daar niet op voorhand tegen, maar is wel voorstander van een zorgvuldig besluitvormingstraject. Hij laat die afweging aan de raad.
Met betrekking tot amendement 164 zegt hij dat er in de stad behoefte is aan een of meer collectieve multifunctionele presentatieruimtes, maar dat die ook op andere plekken in de stad wordt ingevuld. Het amendement doet geen recht aan de afweging om de broedplaats zo multifunctioneel mogelijk te maken. Hij denkt dat de ruimtes flexibel moeten worden ingevuld. Om die redenen ontraadt hij amendement 164.
Met betrekking tot motie 462 wijst de wethouder erop dat het voorstel volledig voldoet aan het recent door de raad vastgestelde parkeerbeleid, inclusief de parkeernormen. In de marktconsultatie van het SPvE zijn de parkeernormen uit de recent vastgestelde parkeernota meegegeven. Hij ontraadt de motie.

De heer **Van der Marel** (VVD) wijst erop dat de motie ook vraagt om bij de verdere planvorming goed

te kijken of de parkeernormen passen bij het plan en de wensen van de ontwikkelaars.

De heer **Diepeveen** (wethouder) reageert dat het plan en de parkeeroplossing in de verdere uitwerking samen opgaan. Hij zegt toe dat het voetpad langs de dienstwoning als aandachtspunt wordt meegenomen, in overleg met de bewoners. Bij de gevangenismuur zal worden gekeken naar ecologie en biodiversiteit. In reactie op de heer Van der Zweth zegt de wethouder toe dat de raad op de hoogte zal worden gesteld zodra er nieuwe mogelijkheden ontstaan. De raad wordt uiteraard ook geïnformeerd over de vormgeving van de nieuwbouw.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming over het voorstel, de amendementen en de moties zal plaatsvinden in de digitale stemagenda.

De voorzitter sluit hierop, te 12.11 uur, de vergadering.

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens de raadsvergadering van 16 december 2021.

Raadsvoorstel Antidiscriminatie-agenda.

Wethouder Voortman

- zal de raad in het eerste kwartaal van 2022 informeren over de (financiële) benodigdheden om netwerk arbeidsmarktdiscriminatie op te zetten.

- zal in het moskeebesturenoverleg het gesprek aangaan over de verbetering van de beeldvorming over moslims.

Raadsvoorstel Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Pieter Baan Centrum.

Wethouder Diepeveen

- zal het voetpad langs de dienstwoning als aandachtspunt meenemen, in overleg met de bewoners.

- zal de raad op de hoogte stellen zodra er nieuwe mogelijkheden ontstaan.

- zal de raad informeren over de vormgeving van de nieuwbouw.

Gemeente Utrecht

INHOUD

1.	Opening en mededelingen	Pag. 1
2.	Vaststellen agenda	Pag. 1
3.	Geheimhouding	Pag. 2
4.	Notulen raadsvergadering en stemraad 11 november 2021	Pag. 2
5.	Notulen vragenuur 18 en 25 november en 2 december 2021	Pag. 2
6.	Raadsvoorstel Tervisielegging onteigening van een perceel grond gelegen binnen bestemmingsplan Rijnvliet	Pag. 2
7.	Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Nedereindseweg 511, Rijnenburg	Pag. 2
8.	Raadsvoorstel Antidiscriminatie-agenda	Pag. 2
9.	Discriminatie op de woningmarkt	Pag. 13
10.	Raadsvoorstel Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Pieter Baan Centrum	Pag. 16

Gemeente Utrecht

2021

STEMAGENDA GEMEENTERAAD UTRECHT

Stemagenda gemeenteraad donderdag 16 december 2021, 12.45 uur.

De vergadering vindt in verband met de coronamaatregelen niet plaats in de raadszaal, maar digitaal.

Voorzitter: de heer Zwanenberg.

Aan de digitale vergadering nemen deel de leden: El Abassi, Assen, Bakker, Bijsterbosch, De Boer, Bos, Bosch, Van Corler, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Dekkers, Deldjou Fard, Van Dun, Frank, Gilissen, Heijne, Van Heuven, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Koppelaar, Van der Marel, Meerding, Naphegyi, De Pagter, Peters, Raaijmakers, Rood, Saiah, Sasbrink, Schers, Schilderman, Schipper, Schreuder, Van Steeg, Streefland-Driesprong, Sturkenboom, Sungur, Vonk, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Griffier: de heer Corten.

Opening van de vergadering.

De **voorzitter** opent de digitale vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Nadat de voorzitter heeft geconstateerd dat alle leden aanwezig zijn in de digitale vergadering, wordt een proefstemming gehouden.

Nadat de proefstemming goed is verlopen, geeft de **voorzitter** gelegenheid voor het doen van mededelingen over het intrekken van moties en amendementen.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) deelt mee dat motie 451 wordt ingetrokken.

Hierna wordt overgegaan tot de besluitvorming over de raadsvoorstellen en de ingediende moties en amendementen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Antidiscriminatieagenda.

Mevrouw **Meerding** (VVD) merkt op dat de VVD-fractie kritisch is geweest in de commissie. Niet alles wat in de antidiscriminatieagenda voorkomt, is zoals de VVD het zou doen, vooral op het gebied van de woningmarkt. Toch heeft de VVD-fractie na lang overleg besloten om wel voor de agenda te stemmen, omdat ze de achterliggende gedachte wel steunt.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat de PvdA-fractie kritisch was over de financiën. Dat is ze nog steeds. Het is een gemiste kans dat dit nu niet geregeld is. Er staan echter goede dingen in de antidiscriminatieagenda, dus de PvdA-fractie zal die steunen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) stelt dat Stadsbelang Utrecht van mening is dat welke vorm van identiteit dan ook geen kwaliteit is. Met positieve discriminatie op grond van identiteit zal zijn fractie niet instemmen. Voor degenen die altijd nog geloven dat de wereld maakbaar is: keep on dreaming. Discriminatie is een hardnekkig fenomeen. Dat neem je niet weg met een actieagenda. Toch zal Stadsbelang Utrecht instemmen met het voorstel. Met alle moties zal Stadsbelang Utrecht niet instemmen. Het actieplan is genoeg; meer hoeft niet.

De heer **Sungur** (DENK) vindt de antidiscriminatieagenda een stap in de goede richting. Die is nog niet helemaal naar de wensen van DENK, maar het is goed om deze stap te zetten. Daarom zal DENK voor het voorstel stemmen.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de overige leden ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 44 stemmen tegen 1 stem.

De **voorzitter** geeft hierna gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring over de moties 444 tot en met 455.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) legt een stemverklaring af over motie 450 (Onderzoek verandering van controversiële straatnamen die verwijzen naar het koloniale verleden). Het antwoord van de wethouder is heel duidelijk. Het is ook goed dat naar aanleiding van de uitkomst van het onderzoek naar het slavernijverleden dit echt al een plek heeft gekregen. Daarom stemt de ChristenUnie-fractie tegen deze motie.

Mevrouw **Meerding** (VVD) kan zich namens de VVD-fractie aansluiten bij de stemverklaring van de heer Bos. De antidiscriminatieagenda in deze vorm is genoeg. De VVD-fractie zal dan ook de moties niet steunen.
Wel zal de VVD-fractie motie 452 (Concrete actie tegen islamofobie) steunen, als die niet wordt ingetrokken - het is haar niet helemaal duidelijk of die motie nog wordt gehandhaafd.

De **voorzitter** merkt op dat motie 452 is ingetrokken.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) merkt op dat Utrecht al structureel mystery guests inzet op de woningmarkt en op de stagemarkt om discriminatie aan te pakken. De GroenLinks-fractie is daar blij mee. Discriminatie op de arbeidsmarkt wordt al aangepakt door de landelijke overheid. Dat lijkt haar voor dit moment voldoende. Daarom stemt de GroenLinks-fractie tegen motie 448 (Praktijktesten en mystery guests bij bestrijding van discriminatie).
Daarnaast heeft zij een stemverklaring over motie 449 (Tijdelijk voorkeursbeleid bij gelijke geschiktheid). Het voorkeursbeleid is al onderdeel van het beleid. Het is een van de instrumenten die wordt overwogen, hoorde zij de wethouder zeggen. Het college wil in de komende tijd per afdeling bekijken wat een logisch instrument is. Die ruimte wil haar fractie aan het college geven. Wel wil de GroenLinks-fractie hier over enige tijd op terugkomen, om eventueel het besluit te heroverwegen. Op dit moment stemt ze tegen motie 449.

De heer **Bosch** (PVV) deelt mee dat hij tegen motie 453 zal stemmen, omdat daar geen dekking bij zit.

De heer **El Abassi** (DENK) merkt op dat motie 454 (Stoppen met discriminatie) een mooie titel heeft, maar dat zijn fractie uiteraard tegen deze motie zal stemmen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) begrijpt dat motie 447 (Plan van aanpak tegen moslimdiscriminatie en antisemitisme) niet is ingetrokken. De CDA-fractie zal deze motie steunen.
Alle andere moties worden door de CDA-fractie niet gesteund. Het idee in motie 446 (Stimuleer de oprichting van een multicultureel personeelsnetwerk) vindt zij aardig, maar ze vertrouwt op het woord van de wethouder dat daar nu nog geen behoefte aan is en dat er al wordt ingezet op bewustwording binnen de organisatie.

Aan de orde is de stemming over motie 444 (Een evenwichtige verdeling naar achtergrond bij streefcijfers).

Over motie 444 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, DENK en PvdD ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 6 tegen 39 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 446 (Stimuleer de oprichting van een multicultureel personeelsnetwerk).

Over motie 446 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter en DENK ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 4 tegen 41 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 447 (Plan van aanpak tegen moslimdiscriminatie en antisemitisme).

Over motie 447 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV en Stadsbelang Utrecht ertegen hebben gestemd hebben en de overige leden ervoor, zodat de motie is aangenomen met 43 tegen 2 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 448 (Praktijktesten en mystery guests bij bestrijding van discriminatie).

Over motie 448 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, SP, Student & Starter, DENK, PvdD en PvdA ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 21 tegen 24 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 449 (Tijdelijk voorkeursbeleid bij gelijke geschiktheid).

Over motie 449 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, DENK, PvdD en PvdA ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 9 tegen 36 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 450 (Onderzoek verandering van controversiële straatnamen

die verwijzen naar het koloniale verleden).

Over motie 450 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, Student & Starter, DENK en PvdA ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 19 tegen 26 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 453 (Domeinoverstijgende taskforce anti-discriminatie).

Over motie 453 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, DENK, PvdD en PvdA ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 9 tegen 36 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 454 (Stoppen met discriminatie).

Over motie 454 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ervoor gestemd heeft en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 1 stem tegen 44 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 455 (Utrecht heeft een Admiraal de Ruyterstraat nodig).

Over motie 455 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ervoor gestemd heeft en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 1 stem tegen 44 stemmen.

De **voorzitter** geeft hierna gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring over de moties 457 tot en met 461, ingediend tijdens de behandeling van de aanpak van discriminatie op de woningmarkt.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) zegt tegen degenen die nog altijd geloven dat de wereld maakbaar is: keep on dreaming. Discriminatie op de woningmarkt hou je niet tegen. Een vergunningsplicht werkt louter symbolisch en heeft geen enkele functie. Een discriminerende verhuurder pakt het dan wel op een andere manier aan. Stadsbelang Utrecht zal met alle moties niet instemmen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat de CDA-fractie ten aanzien van motie 457 het antwoord van de wethouder zal volgen. Het lijkt haar fractie op dit moment niet opportuun om leeftijd anders te gaan meenemen dan tot nu toe gedaan wordt, ook omdat ze denkt aan ouderenhuisvesting, studentenwoningen et cetera.
Motie 461 is aangepast door Student & Starter. In aangepaste vorm kan de CDA-fractie die motie steunen.

Mevrouw **Meerding** (VVD) stelt dat de VVD-fractie tegen maatregelen is die ervoor zorgen dat verhuurders niet meer hun eigen huurder kunnen kiezen en dat er dus van bovenaf vergaand iets wordt opgelegd. Daarom zal de VVD-fractie tegen alle moties stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 457 (Neem leeftijd ook als discriminatiegrond mee).

Over motie 457 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties

van SP, Student & Starter en DENK ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 6 tegen 39 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 459 (Niet wachten op landelijke regeling, zelf bemiddelingsvergunning invoeren).

Over motie 459 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van DENK en PvdD ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 4 tegen 41 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 460 (Volg het onderzoek van het Verwey-Jonker instituut tot in detail).

Over motie 460 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van DENK ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 2 tegen 43 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 461 (Maak de zoektocht naar een huis makkelijker voor internationals).

Over motie 461 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, D66, SP, Student & Starter, DENK, PvdD en PvdA ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is aangenomen met 23 tegen 22 stemmen.

De **voorzitter** geeft hierna gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring over de amendementen 162, 163 en 164.

De heer **Bosch** (PVV) zal tegen amendement 162 stemmen. 25% sociale huur voor kwetsbare doelgroepen is naar de mening van de PVV te veel van het goede.

Aan de orde is de stemming over amendement 162 (40-40-20 óók voor herontwikkeling PBC).

Over amendement 162 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van DENK, Student & Starter, PvdD en PvdA ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 9 tegen 36 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 163 (Laat horeca aansluiten bij gebruik).

Over amendement 163 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, PVV, Student & Starter, DENK en VVD ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat het amendement is verworpen met 21 tegen 24 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 164 (Open en uitnodigend Pieter Baan Centrum).

Over amendement 164 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, D66, GroenLinks, Student & Starter, PvdD en PvdA ervoor gestemd hebben en de

overige leden ertegen, zodat het amendement is aangenomen met 31 tegen 14 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Pieter Baan Centrum.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de overige leden ervoor, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen met 44 stemmen tegen 1 stem.

De **voorzitter** geeft hierna gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring over de moties 462 en 463.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat in motie 463 (Geen 35% vrije sector, maar 35% reguliere sociale huur!) wordt voorgesteld om naar 35% sociale huur te gaan. De PvdA-fractie heeft zelf het voorstel ingediend voor een verhouding 40-40-20. Dat vindt ze de ideale balans. Het raadsvoorstel komt daar sowieso dichterbij. De PvdA-fractie stemt dus tegen motie 463.

Aan de orde is de stemming over motie 462 (Parkeren in het Pieter Baan Centrum niet op voorhand te rigide vastleggen).

Over motie 462 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, DENK, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 12 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 463 (Geen 35% vrije sector, maar 35% reguliere sociale huur!).

Over motie 463 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van DENK en PvdD ervoor gestemd hebben en de overige leden ertegen, zodat de motie is verworpen met 4 tegen 41 stemmen.

De **voorzitter** stelt vast dat alle stemmingen zijn verricht. Hij dankt iedereen voor zijn of haar medewerking en wenst iedereen nog een fijne dag.

De voorzitter sluit daarop, te 13.21 uur, de digitale stemagenda.

INHOUD

Opening Pag. 1

Stemming over het raadsvoorstel Antidiscriminatieagenda Pag. 1

Stemming over de moties ingediend tijdens de bespreking van de aanpak discriminatie op de woningmarkt Pag. 4

Raadsvoorstel Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Pieter Baan Centrum Pag. 5

Gemeente Utrecht

2021

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 16 december 2021

Vragenuur, gehouden op donderdag 16 december 2021 te 17.00 uur.

Het vragenuur vindt in verband met de coronamaatregelen niet plaats in de raadszaal, maar digitaal.

Voorzitter: mevrouw Sturkenboom.

Aanwezig zijn de leden: Assen, Bakker, De Boer, Van Dalen, Van Heuven, Raaijmakers, De Pagter, Saiah, Van Steeg, Wijmenga en Van der Zweth.

Voorts zijn aanwezig de fractiemedewerkers: Bosse en Penders.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Dijksma en de wethouders Diepeveen, Eerenberg, Van Hooijdonk, Klein en Voortman.

Griffier: de heer Corten.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het is al donker. Dit is het vragenuur van 16 december 2021. Het is het laatste vragenuur van het jaar 2021. Er zijn tien vragen ingekomen. Het is aan mij om ze allemaal af te werken. Mocht dat niet lukken, dan worden de nog niet beantwoorde vragen schriftelijk beantwoord.

1. Vragen van de heer Van der Zweth (PvdA) inzake de enorme stijging van de gasrekening van studentenwoningen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie ontvangt berichten van bewoners van SSH-panden over een enorme stijging van het voorschot op de gasrekening. In sommige gevallen wordt het voorschot zelfs letterlijk verdubbeld en wordt die maar liefst € 90 per maand extra, dat is ruim 10% van de totale woonlasten. Dat zijn bedragen die niet in verhouding staan tot prijzen van sociale huurwoningen. Het zijn bedragen die voor veel studenten niet zijn op te brengen.

BoKS, de huurdersvereniging, krijgt afgelopen dagen ook veel berichten van extreme prijsstijgingen. Dit betreft o.a. panden in de Biltstraat, de Enny Vredelaan en de Ina Boudier-Bakkerlaan. Een grote ergernis hierbij voor veel studenten is dat zij graag willen verduurzamen, maar dat laat op zich wachten. Ook hebben zij sowieso geen inzicht in het individuele verbruik, ook niet van zelfstandige eenheden. Zelf duurzamer leven kan studenten dus niet helpen.

Alles bij elkaar kan dit veel studenten financieel in problemen brengen. De PvdA-fractie stelt hierover de volgende vragen.

1. Herkent de wethouder dit beeld en is hij het ermee eens dat deze prijsstijgingen niet in verhouding staan tot de huurprijs die veel huurders moeten betalen?
2. Is de wethouder bereid om met SSH het gesprek aan te gaan om te bekijken hoe voor deze problemen op korte termijn een oplossing kan worden gevonden?
3. Kan de wethouder er bij SSH op aandringen dat huurders inzicht moeten krijgen in het verbruik? Kan die conform inzicht in rekening worden gebracht, zodat huurders of huishoudens zelf op hun verbruik invloed kunnen hebben?

Het lijkt onzeker of studenten aanspraak kunnen maken op (landelijke) compensatiemaatregelen. Deze regelingen lijken te worden opgezet voor zelfstandige wooneenheden of voor minima, waar studenten buiten vallen.

4. Herkent het college deze problematiek? Welke mogelijkheden ziet het college om onzelfstandige wooneenheden te compenseren voor de te hoge energielasten?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Het antwoord op vraag 1. De heer Van der Zweth stelt een belangrijk punt aan de orde. Dit punt baart het college zorgen. Ik moet de heer Van der Zweth wél corrigeren. Het gaat niet om de gasrekening, maar om de rekening van de stadsverwarming. In het geval van de gasrekening gaat het om gas dat SSH via Greenchoice inkoopt. De prijs daarvan staat - gelukkig voor de betrokkenen - voor de komende jaren vast. Er is ook op het Utrecht Science Park stadsverwarming verkrijgbaar, maar dan via de Universiteit Utrecht. Daar wordt in 2022 een lichte stijging van de gasprijs verwacht. De problemen doen zich bij de stadsverwarming voor via Eneco. Daar wordt in 2022 een stijging van de energiekosten verwacht van maar liefst een factor 2.

Het antwoord op vraag 2. SSH en BoKS, de huurdervereniging, zullen volgende week over deze problematiek spreken. Daaraan voorafgaand zullen wij beide organisaties van onze zorgen op de hoogte brengen.

Duurzaamheid is in het kader van de prestatieafspraken recent nadrukkelijk het onderwerp van gesprek geweest, zowel met SSH als met BoKS. Aan het einde van het jaar wordt door SSH een onderzoek afgerond naar de verduurzaming van haar bestaande bezit. Aan de hand van de uitkomsten stelt SSH in 2022 een programma op voor het verduurzamen van haar panden.

Het antwoord op vraag 3. Van oudsher beschikt het bezit van SSH nauwelijks over individuele meetapparatuur. Men veronderstelde dat dit de meest voordelige manier van werken was. Zonder individuele meetapparatuur behoeven immers geen vastrecht en geen administratiekosten te worden betaald. Die kosten waren in verhouding tot de totale verwarmingskosten van de kleine eenheden betrekkelijk hoog. Daar staat vanzelfsprekend tegenover dat meer inzicht in het individuele gebruik ook kan leiden tot lager gebruik, want dat stimuleert de zuinigheid. De kosten wogen in de optiek van SSH tot nog toe niet op tegen de vastrechtkosten en de kosten van de administratie. Dat het vraagstuk van kostenefficiency speelt, blijkt ook uit landelijk onderzoek.

Voor individuele bewoners kan dit nadelig uitpakken. Er bestaat een theorie over collectief omslaan dat meer recht doet aan afzonderlijke positionering van studenteneenheden, bijvoorbeeld met betrekking tot de bezonning. De ene woning kent gunstiger omstandigheden dan de andere, maar omdat energiekosten thans dermate snel stijgen, bekijkt SSH of de zienswijze ten aanzien van individuele metingen moet worden herzien. Dit punt wordt volgende week met BoKS besproken. SSH zegt open te staan voor gesprekken met studentenhuizen die vragen om individuele metingen.

Het antwoord op vraag 4. Het college herkent dit punt. Het Rijk heeft twee regelingen in het leven geroepen. Eén daarvan is de landelijke compensatieregeling. Die wordt berekend per WOZ-object. De hoogte is afhankelijk van het aantal bewoners achter de collectieve meter. Soms moet die door SSH apart worden aangevraagd. Als blijkt dat de aanvragen voor compensatie financieel gunstig zijn, dan wordt dit in de eindafrekening van de servicekosten verrekend over het kalenderjaar 2022.

Er is door het Rijk extra compensatie aangekondigd die is gericht op de minima, dus op mensen met een bijstandsuitkering, werkenden met een laag loon en AOW'ers zonder aanvullend pensioen. Dat zijn de doelgroepen van het armoedebeleid. Daartoe werkt het kabinet, samen met de VNG en Divosa, aan verdere uitvoering. De gemeente is daarop vooruitlopend aan het nadenken over de vraag hoe dat zal uitpakken en hoe wij de doelgroepen kunnen definiëren. Studenten zijn tot nog toe geen doelgroep voor de armoederegelingen. Wij zullen de situatie van andere bewoners van onzelfstandige woonruimte - niet zijnde studenten - nader bekijken.

De heer **WIJMENGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Dit is een goede vraag van de heer Van der Zweth. Het is fijn dat het college er uitgebreid op antwoordt. Individuele bemetering is een wens die ook mijn fractie al langer uit. Dat staat ook in het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie, helaas tot nog toe zonder succes. Ik zie mogelijkheden voor een doorbraak. Het zou mijn wens zijn - ook inzake het beleid van de wethouder - dat SSH hier kansen ziet en er prestatieafspraken over worden gemaakt. Het is in het belang van de huurder om inzicht te krijgen in het eigen energiegebruik en om daarnaar te handelen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Dit is een goed punt van de heer Wijmenga. Wij zullen dat zeker doen, maar de prestatieafspraken voor het komende jaar zijn al afgerond. Dat wil niet zeggen dat wij daar helemaal van afhankelijk zijn. Wij hebben hierover nauw contact met SSH en BoKS. Wij bekijken dit soort oplossingen gezamenlijk.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Dank voor de beantwoording. Het gaat nu om de kosten van de verwarming. Het antwoord van de wethouder is helder. Wij moeten veel nog aanzien. Ik vind dat individuele beweging bij deze tijd hoort. Kan de wethouder hierop op niet al te lange termijn terugkomen als het gesprek is geweest? Wat zullen wij doen met individuele meteropnamen en om te compenseren? Er is sprake van een gigantische stijging van huurlasten. Hoe ziet het vervolg eruit? Hoe denkt het college erover?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Wij zullen er zeker op terugkomen. Ik heb dat impliciet al een beetje gezegd. Volgende week is het overleg aan de orde. Wij krijgen de uitkomsten daarvan te zien. Ik kom snel terug op de uitkomsten ervan.

2. Vragen van de heer Van Heuven (PvdD), de heer Wijmenga (ChristenUnie), mevrouw Van Mil (Student & Starter), mevrouw De Boer (GroenLinks), mevrouw Dekker-Abdulaziz (D66), de heer Bosse (PvdA) en mevrouw Zwinkels (CDA) inzake Bomen, terras, parkeerplaats of toch liever bomen?

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! In mei van dit jaar zijn bij de horecaonderneming Tiger Mama aan de Voorstraat twee bomen gekapt op een terrein waar ook struiken en fietsrekken zijn. Het betrof een noodkap zonder vergunning. Bij de uitvoering van graafwerkzaamheden zijn mogelijk overtredingen begaan. Bij het beantwoorden van de mondelinge vragen van 20 mei 2021

zegde het college in juni 2021 toe meer duidelijkheid te geven over de verplichte herplant conform de APV. De fracties menen deze informatie niet te hebben ontvangen. Ondertussen is op de grond, waar de gemeente een terrasvergunning voor verleende, een parkeerplaats aangelegd. De fracties van PvdD, ChristenUnie, Student & Starter, GroenLinks, D66, PvdA en CDA hebben hierover de volgende vagen.

1. Wat is de uitkomst van het onderzoek naar mogelijke overtredingen inzake de noodkap in mei jl. en op welke wijze is de raad hierover conform de gedane toezegging geïnformeerd?
2. In hoeverre past de aanleg van een parkeerplaats binnen de over dit stuk grond gemaakte afspraken?
3. Is het college bereid om (handhavend) op te treden en om de aanleg van de parkeerplaats terug te draaien? Zo nee, waarom niet?
4. Wanneer en hoe zijn de twee gekapte bomen gecompenseerd? Wat is de uitkomst van het onderzoek dat in mei is toegezegd naar de opgelegde herplant op de locatie waar tot mei jl. nog bomen stonden?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! De heer Van Heuven en anderen stellen een heel naar incident aan de orde. In het vragenuur is daarover al vaker gesproken.

De eerste afgestorven boom is met spoed gekapt. De omgeving is geïnformeerd via een wijkbericht. De boom wordt deze winter op de Van Asch Van Wijckskade gecompenseerd.

Over de tweede boom hebben wij proces-verbaal opgemaakt. Uiteindelijk is bij het OM geen aangifte gedaan. De reden daarvan is onvoldoende bewijslast. De activiteit waardoor de boom is beschadigd, is niet direct door onszelf waargenomen. Er is derhalve geen sprake van heterdaad. Er zijn geen getuigenverklaringen afgelegd. Eerdere ervaringen hebben ons geleerd dat het OM in dergelijke gevallen niet tot vervolging overgaat.

De aannemer heeft overigens toegegeven dat hij de boom heeft beschadigd, maar ook dat is voor het OM dan onvoldoende bewijslast.

Over deze kwestie heeft de raad in mei jl. een brief ontvangen. Wij hebben op deze brief gereageerd. Op 2 augustus jl. heeft de raad een afschrift van onze reactie op de brief ontvangen. Daar was ook het wijkbericht bij. Met het sturen van dat afschrift hebben wij gemeend de raad voldoende te hebben geïnformeerd.

Het antwoord op vraag 2. De aanleg van een parkeerplaats past in geen enkele afspraak die wij met de exploitant hebben. Zowel de erfpachtovereenkomst als de verleende omgevingsvergunning en de verleende horecavergunning zien op de aanleg en de exploitatie van een terras.

Het antwoord op vraag 3. Niet beoogd is een nieuw parkeerterrein, hoewel de situatie oogt als een parkeerplaats. Kennelijk vinden sommige automobilisten dat ook. Het staat vast dat de plek niet als parkeerplaats is bedoeld. Wij willen het parkeren zo snel mogelijk fysiek onmogelijk maken. Volgende week wordt iets gedaan waardoor er daadwerkelijk niet langer kan worden geparkeerd.

Het antwoord op vraag 4. Met de exploitant is afgesproken de tweede boom op het terras te compenseren met een boom die nog kan groeien. De exploitant is voornemens om op het terras extra groen aan te brengen. Mogelijk zet hij ook een tweede boom neer.

De herplant en de verdere inrichting van het terras vinden plaats zodra de bestuursrechter uitspraak heeft gedaan. Pas op dat moment zal de grond in erfpacht aan de exploitant worden overgedragen.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Volgens mij hebben de raadsleden van de eigenaar van het pand een e-mailbericht ontvangen. Daarin staat dat de bewuste plek een terras is. Het terras ziet er heel gezellig uit. Ik verwachtte bij de vragen een foto van dat terras, maar die zat er helaas niet bij.

De eigenaar heeft volgens mij gezegd dat hij bereid is om meer groen en meer hekken te plaatsen. Er loopt nu, ten gevolge van een actie van Binnenstad 030, een procedure tegen het terras. Ik hoor graag van de wethouder hoe het er daarmee voorstaat. Volgens ons moet de plek geen parkeerplaats, maar een gezellig terras zijn.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Inderdaad ligt deze zaak bij de bestuursrechter. Wij moeten de uitspraak van de bestuursrechter afwachten. Tegen de verlening van de vergunning is beroep ingesteld.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Als de fietsrekken op die plek verdwijnen, worden die dan in de nabijheid of elders in de Voorstraat teruggeplaatst? Het fietsparkeren is daar immers een probleem.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik kan de vraag van mevrouw De Boer niet beantwoorden. Ik ben geïnformeerd over het groen en de bomen, maar niet over de fietsenrekken. Ik zal ervoor zorgen dat informatie over het fietsparkeren volgende week naar de raad komt.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. Ik heb een andere vraag over de Voorstraat. Ik kan deze vraag daarbij betrekken.

De **VOORZITTER**: U kent de daartoe te bewandelen wegen. Ik zou dat zeker doen.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Veel dank voor de antwoorden. Waarom moeten wij wachten op een uitspraak van een rechter om één of twee bomen te kunnen planten? Er heerst een lokale herplantplicht. De bomen moeten terugkomen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Uiteraard voldoen wij aan de regels van de lokale herplantplicht. De heer Van Heuven verwijst daar heel terecht naar. Ik heb al gezegd dat de eerste boom deze winter op de Van Asch Van Wijckskade wordt geplant.

Voor de tweede boom heb ik nog geen planning. Ik weet dat de compensatieregeling in het kader van de herplantplicht maximaal drie jaar kan duren. Dat is een royale termijn. Wij zijn daar nog dik binnen. Ik ben het echter helemaal met de heer Van Heuven eens dat er zo snel mogelijk moet worden herplant. Wij zullen daarover met de exploitant overleggen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik word gevraagd of de vraag van mevrouw De Boer bij de mondelinge vragen aan de orde kan komen. Ik zie geknik. Dank u wel.

3. Vragen van de heer Van Steeg (CDA), de heer Bakker (D66), de heer Rood (GroenLinks), de heer Van Dalen (VVD), de heer Bosse (PvdA), mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) en de heer Hajtic (DENK) inzake BC Utrecht Cangeroes.

De heer **VAN STEEG** (CDA): Voorzitter! Utrecht Kangoeroes is een bloeiende vereniging en is met meer dan 500 leden één van de grootste basketbalverenigingen van Nederland. Naast de sportzaal in Lunetten - die Cangeroes al meer dan vijf jaar in beheer heeft - maakt de club gebruik van een zaal van David Lloyd. De vereniging dreigt de accommodatie te verliezen omdat die aan een commerciële aanbieder is verhuurd. Over deze situatie hebben SportUtrecht en de gemeente overleg gevoerd. Dat heeft niet geleid tot een oplossing. De fracties van CDA, D66, GroenLinks, VVD, PvdA, DENK en Student & Starter zijn hierover zeer teleurgesteld. Ze stellen de volgende vragen.

1. Is de wethouder bekend met de situatie waarin Utrecht Cangeroes op dit moment verkeert?
2. Welke stappen heeft de wethouder gezet om Utrecht Cangeroes voldoende binnensportruimte te bieden? Is de locatie van David Lloyd voor een club als Cangeroes passend?
3. Hoe beoordeelt de wethouder het aanbod van Cangeroes om € 50.000,00 bij te dragen aan de huur? De gemeente treedt als onderhuurder op.
4. Deelt de wethouder onze mening dat de toekomst van basketbal in Utrecht moet worden veiliggesteld en dat dit in het belang is van de sport en van Utrecht als geheel? Zo ja, welke oplossing kan de wethouder vóór 1 januari a.s. bieden? Welke stappen zet hij in de richting van een structurele oplossing?

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Ik vervang vandaag wethouder Van Ooijen. Ik dank de heer Van Steeg voor zijn vragen.

Het antwoord op vraag 1. Wij zijn daarvan inderdaad op de hoogte.

Het antwoord op vraag 2. De Cangeroes kunnen net als andere Utrechtse sportverenigingen in Utrecht gebruikmaken van gemeentelijke en niet-gemeentelijke sporthallen. Wij onderzoeken elke twee jaar de behoefte aan binnensportruimte in de stad. Op basis daarvan programmeren wij de benodigde binnensportvoorzieningen. Aanvullend daarop onderzoeken wij momenteel een kengetal binnensport. Wij verwachten de raad daarover begin volgend jaar te kunnen informeren.

Het antwoord op vraag 3. Wij hebben van Cangeroes een verzoek ontvangen om mee te werken aan het oplossen van de ontstane problemen. Daartoe voeren wij de afgelopen weken intensief en constructief overleg. Daarbij is het onze inzet om voor de Cangeroes een oplossing te vinden op de locatie David Lloyd die ook van toegevoegde waarde is voor andere Utrechtse binnensportverenigingen en daarnaast bijdraagt aan meer sportende kinderen en jongeren in Overvecht.

Het antwoord op vraag 4. Het is onze inzet om voor de ontstane situatie een passende oplossing te vinden.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Ik ben heel erg benieuwd - wij weten dat er een tekort aan zalen en velden is - wat de wethouder aan de problemen kan doen. Een zaal is niet in één keer gebouwd.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! De heer Van Dalen maakt gewag van een terecht punt. Om die reden onderzoeken wij jaarlijks de behoefte aan binnensportruimte. Het college zal de raad daarover begin volgend jaar informeren. De heer Van Dalen heeft gelijk: zo'n zaal staat er niet in één keer.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! Ik dank de wethouder hartelijk voor de antwoorden.

Op 1 januari 2022 moet het rond zijn. Kan de wethouder nog iets meer zeggen over waar het hem in zit, wat het heikele punt is of het al dan niet zal lukken. Het is nu echt spannend.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Het heikele punt ken ik niet. Ik ben niet bij de gesprekken daarover aanwezig geweest. Het verzoek wordt echter heel serieus genomen. Wij bekijken oplossingen. Ik kan toezeggen dat zodra het kan, wij de raad zullen informeren. Wij bekijken dit onderwerp zeer serieus. Op de vraag over de precieze achtergrond moet ik het antwoord schuldig blijven. Wij zullen ervoor zorgen dat de raad hierover zo snel mogelijk wordt ingelicht.

De heer **VAN STEEG** (CDA): Voorzitter! Ik begrijp dat de wethouder invalt voor wethouder Van Ooijen, maar deze antwoorden zijn teleurstellend, omdat 1 januari a.s. de deadline is. Wij willen graag weten welke oplossingen worden geboden en wat de gemeente daaraan bijdraagt. Ik wil de wethouder echt vragen om de raad op zo kort mogelijke termijn schriftelijk te informeren.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Dat kan ik toezeggen. Ik begrijp de urgentie hiervan heel goed. De datum van 1 januari a.s. is ons bekend. Zo gauw het kan, wordt de raad geïnformeerd.

4. Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA) en mevrouw Assen (PvdA) inzake Discriminatie en vooroordelen in de zorg.

Mevrouw **RAAIJMAKERS** (PvdA): Voorzitter! Omwille van de tijd heb ik de inleiding ingekort. Het Kennisplatform Integratie & Samenleving (KIS) heeft op 6 december jl. een verkennend onderzoek naar discriminatie en vooroordelen in de zorg gepubliceerd. Uit dit onderzoek, waarin discriminatie op grond van afkomst, religie en huidskleur centraal staat, blijkt dat één op de vijf medewerkers in de sector zorg en welzijn discriminatie op de werkvloer ondervindt. Cliënten, patiënten, omringende familie, bezoekers van ziekenhuizen, thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg en jeugd- en ouderenzorg worden gediscrimineerd. Het KIS doet een aantal aanbevelingen om de werkomgeving veiliger en fijner te maken. Wij hebben hierover de volgende vragen.

1. Is het college bekend met de uitkomsten en de aanbevelingen van het verkennende onderzoek? Is het college bereid om de aanbevelingen met de verschillende organisaties en instellingen in de betreffende sector te bespreken en om de aanbevelingen op te volgen?
2. Heeft het college zicht op de situatie in Utrecht? Zijn er meldingen bekend en worden die met de organisaties en instellingen besproken? Hoe wordt er met de meldingen omgegaan?
3. Is hier aandacht voor bij aanbestedingen en opdrachten van de gemeente? Zo niet, is het college bereid hier in het vervolg serieus aandacht voor te vragen?

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Dit zijn vragen over de zorg. Ik vervang opnieuw wethouder Van Ooijen.

Wij zijn nog niet bekend met de uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek, maar wij zullen die zeker lezen. Als wij die kunnen toepassen bij de zorginstellingen waar wij een relatie mee hebben, zullen wij ze met de instellingen in de kwartaalgesprekken bespreken.

Het grootste deel van de zorg valt niet onder het gemeentelijke domein, maar onder de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurig zorg. Die betreffen het medische domein.

In het algemeen worden meldingen van discriminatie geregistreerd door Artikel 1. Zij registreren ook op welk maatschappelijk terrein de discriminatie is ervaren, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt, in het onderwijs, bij de huisvesting of in de horeca. Zorg valt onder de collectieve voorzieningen. In 2020 hebben 29 inwoners een melding gedaan. De vraag hoeveel van die 29

betrekking hebben op de zorg, vergt nader uitzoekwerk, omdat de cijfers op dit moment niet direct beschikbaar zijn.

Wij hebben op dit moment geen concrete signalen over discriminatie van medewerkers of cliënten. Uit jaarlijkse gesprekken met buurtteammedewerkers komt dit onderwerp niet als aandachtspunt naar voren. Wij hebben vandaag bij een aantal instellingen wel een korte belronde gedaan. Deze instellingen zeggen dat er wel eens om een andere hulpverlener wordt gevraagd vanwege afkomst of geslacht. De situatie wordt altijd direct besproken met het team en de cliënt. Hier is aandacht voor bij aanbestedingen. Wij zullen dat in de toekomst versterken. In huidige contracten staat dat er afspraken moeten zijn over goed werkgeverschap, met aandacht voor sociale veiligheid en inclusie. In de antidiscriminatieagenda die de raad vandaag heeft vastgesteld, is opgenomen dat wij opdrachtnemers stimuleren om bij te dragen aan een discriminatievrije en inclusieve stad. Wij zullen daarvoor de doelstellingen maatschappelijk verantwoord inkomen actualiseren. Daarmee is dat een thema, zowel bij inkoop als bij de uitvoering van het contract.

Mevrouw **RAAIJMAKERS** (PvdA): Voorzitter! Dank voor de antwoorden. Ik ben eigenlijk benieuwd naar de reactie van het college als het dit onderzoek en deze aanbevelingen leest. Ik heb een aantal punten gehoord, maar ook een aantal niet. Eigenlijk is mijn vraag of wij de reactie ook schriftelijk kunnen krijgen.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Dat wil ik graag toezeggen. Ik ben ook zelf benieuwd naar het onderzoek.

5. Vragen van de heer Van Heuven (PvdD) inzake Participatie Park Paardenveld.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Bij de bespreking van motie 359/2021 (Samen werken aan een prachtig Park Paardenveld) op 11 november jl. zei het college bij monde van wethouder Eerenberg dat het belangrijk is om de levendigheid in het park te behouden en dat het verstandig is om dit samen met de buurt te doen.

De motie had als doel om een nieuwe vergunningaanvraag voor horeca in het park inclusief de betrokkenheid van omwonenden met een positieve grondhouding te bekijken en is door de raad aangenomen. Niet lang daarna heeft het Wijk C-Komitee de samenwerking met de gemeente opgezegd. De reden hiervoor is het almaar wisselende beleid ten aanzien van de horeca-exploitatie van Roost in het Park Paardenveld, aldus het bestuur van het Wijk C-Komitee in een brief aan het college.

Onze fractie heeft hierover de volgende vragen.

1. Wat vindt het college ervan dat het Wijk C-Komitee de samenwerking heeft opgezegd en dat het schrijft dat "overleggen met dit stadsbestuur voor ons geen enkele zin meer heeft"?
2. Wat betekent het opzeggen van de samenwerking door dit Komitee voor de placemaking van Park Paardenveld en hoe wordt nu invulling gegeven aan participatie met omwonenden?
3. Waar werkt placemaking naar toe? Betekent dit het daadwerkelijk ontwerpen van een park zoals de wijk is toegezegd?
4. Ziet het college, nu de participatie zo slecht loopt, reden om de positieve grondhouding ten aanzien van een nieuwe horecavergunning te vervangen door een kritische blik en om met extra kracht te werken aan een park dat ruimte biedt aan recreatie en biodiversiteit? Zo nee, waarom niet?

5. Het Komitee neemt aanstoot aan het feit dat de bestaande horecazaak niet per 31 oktober jl. is ontmanteld, wat volgens de vergunning wél had gemoeten. Waarom treedt de gemeente niet handhavend op en waarom mag de zaak opgebouwd blijven?

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! Het antwoord op vraag 1. Natuurlijk vindt het college het ontzettend jammer dat het Wijk C-Komitee het overleg heeft opgezegd. Wij waarderen het comité enorm. Het neemt fantastische initiatieven, vooral met een groen karakter, zoals het schoonhouden van de Singel. Het park, zoals het er nu bijligt, is mede te danken aan de inzet van het Wijk C-Komitee. Wij zouden het zeer waarderen als wij ook in de toekomst een beroep kunnen doen op deze expertise en ervaring, net als op de kritische blik van het comité. Ik zal het comité uitnodigen om dat in een persoonlijk gesprek te verkennen. Het is echter aan het comité zelf om te besluiten om daar al dan niet op in te gaan.

Het antwoord op vraag 2. De raad heeft een vrij breed gedragen motie aangenomen waarin het college wordt opgedragen om samen met burgers en belanghebbenden aan de slag te gaan met een definitieve invulling van Park Paardenveld, zoals het bekijken wat er kan zolang er nog geen definitieve invulling is en om intussen positief te staan tegenover de huidige horecavoorziening. Wij hebben dat gedaan volgens een nette procedure. Sterker nog, daar zitten wij nog middenin. Dat betekent dat wij via een wijkbericht omwonenden naar hun mening hebben gevraagd. Tot 12 december jl. kon men zijn mening geven. De eerste rapportage is zeer recent binnen. Het beeld is dat overwegend positief wordt gereageerd op het voor één jaar verlengen van Roost. Ik zal de raad een betere analyse toezenden.

Het antwoord op vraag 3. Wij werken toe naar een definitieve invulling van het gebied. Die invulling moet passen binnen de kaders van de omgevingsvisie Binnenstad. Daarbij komen zaken als biodiversiteit, groen en recreatief gebruik van het park aan de orde.

Het antwoord op vraag 4. Ik ben het niet eens met de mening dat de participatie slecht verloopt. Ik noemde zojuist de online enquête dat een groot aantal deelnemers had. Dat neemt niet weg dat het buitengewoon spijtig is dat het Wijk C-Komitee het overleg heeft opgezegd.

Het antwoord op vraag 5. Waarom treedt de gemeente niet handhavend op? Dat heeft simpelweg te maken met de oproep van de meerderheid van de raad om te bekijken of de horeca niet een jaar langer open kan blijven. Dat is de procedure die nu aan de gang is.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Over het niet handhaven van de afbouw heb ik een vraag. Omdat het aan het begin van het jaar al duidelijk was dat de locatie Roost zou moeten verdwijnen, had Roost in de tussentijd een andere locatie kunnen vinden. Het proces om tot een andere invulling te komen, duurt vrij lang. Waarom heeft de gemeente niet al in oktober jl. besloten dat op die plek meer groen had kunnen komen?

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! Als wij de film een beetje terugspoelen, was de portee van een brief die ik de raad heb gestuurd dat de vergunning van Roost verliep en dat die uit het park zou moeten verdwijnen. Vervolgens is er een raadsdebat geweest waarvan de uitkomst was dat men wil bekijken of Roost niet een jaar langer kan blijven. Een meerderheid van de raad heeft daarmee met moverende redenen ingestemd. Inmiddels zijn wij midden in het proces aangeland om dat waar te maken. Dat betekent dat er een vergunningaanvraag is. Wij zullen die heel netjes toetsen. Daarbij gaan wij uit van de positieve grondhouding die de meerderheid van de raad het college vraagt te hebben.

6. Vragen van mevrouw De Boer (GroenLinks) inzake Voorstraat fietsstraat.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Geruime tijd geleden is de Voorstraat opnieuw ingericht, maar dan met meer ruimte voor de fiets. Dat heeft nog niet iedereen in de gaten. Er wordt door auto's soms te hard gereden. Bewoners van de Voorstraat maakten ons erop attent dat de snelheid van auto's niet duidelijk is aangegeven. Daarom stelt de GroenLinks-fractie de volgende vragen.

1. Is het college bereid om alsnog aan het begin van de Voorstraat een bord met de aanduiding "Fietsstraat, auto te gast" te plaatsen? Zo nee, waarom niet?
2. Bij de evaluatie van de verkeersmaatregelen Oudwijkerdwarsstraat is besloten op de weg zelf de aanduiding te plaatsen dat de maximumsnelheid 30 km per uur is. Is dit ook in de Voorstraat een optie? Zo nee, waarom niet?
3. Kan een aanduiding van 30 km op het wegdek een oplossing zijn voor meer 30km-straten waar auto's vaak te hard rijden? Kan het college in dat geval de belangrijkste wegen aangeven waar dit een optie zou zijn? Wij denken daarbij aan de Nachtegaalstraat/Singel en aan straten buiten het centrum.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Wat aan de openbare ruimte wordt toegevoegd, is meestal het gevolg van een afweging. Wij proberen te voorkomen dat een woud van borden ontstaat. In het algemeen komt een woud van borden niet de leesbaarheid en het begrijpen ervan ten goede. Wij doen dat zorgvuldig, zeker met betrekking tot de markering op het wegdek van "30 km". Dat wordt buitengewoon terughoudend toegepast vanwege de al genoemde redenen en ook vanwege het onderhoud ervan.

Inzake de Oudwijkerdwarsstraat is besloten om de markeringen vaker toe te passen. In de Oudwijkerdwarsstraat koesterden wij al enige tijd het voornemen om ter zake een meer ruimhartige lijn aan te houden. Wij kunnen daaraan extra aandacht schenken als wij de raad informeren over het pakket van 30 km-wegen in het eerste kwartaal van 2022. Dat zeg ik bij dezen toe, voor zover iets toezeggen in het vragenuur kan.

Kan dit ook in de Voorstraat? Wij willen niet kwistig met markeringen omgaan. Wij doen dat niet aan het begin en aan het einde van de straat, want dat kan de suggestie wekken dat de weg waar de Voorstraat op aansluit géén 30 km-weg is. Dat is echter wél zo. Wij merken dat ergens halverwege de Wittevrouwenstraat verwarring kan ontstaan omdat die straat wat ruimer is opgezet, dus daar zullen wij op grond van de suggestie van mevrouw De Boer de markering wél toepassen. Ik informeer de raad later over de lijn die wij hanteren zodat wij met deze mogelijkheid niet al te kwistig omgaan.

Voor het bord geldt ongeveer hetzelfde. Overigens hebben de genoemde signalen van buurtbewoners ons nog niet bereikt. Wij kunnen ons die in dit geval wél voorstellen. Zeker in het geval van straten die redelijk ruim zijn opgezet - bijvoorbeeld omdat er bussen of grote vrachtwagens doorheengaan - kan verwarring ontstaan. Het is een goed idee om dit op deze plek te doen. Wij zullen dat echter niet in elke straat doen. Mensen kijken alleen in beperkte mate op borden. Wij moeten voorkomen dat de toegankelijkheid wordt beperkt en dat een woud van borden ontstaat.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Ik loop verscheidene keren per dag in de Voorstraat. Ik zie niet dat daar te hard wordt gereden. Helaas zijn er altijd chauffeurs die minder sociaal zijn. Die moeten wij aanpakken.

Ik heb een vraag over fietsenrekken die op het terras van een horecaondernemer kunnen staan. Ik wijs op Voorstraat 25. Dat is een deel van het restaurant Anan. Op het terras van dat restaurant staat een fietsenrek. Volgens mij zou dat ergens anders worden neergezet. Ik zie dat maar niet gebeuren. Wat kan de wethouder doen om ervoor te zorgen dat dit wél gebeurt?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Het is fijn om van de heer Van Dalen te horen dat het met de snelheid in de Voorstraat wel goed zit. Het geval dat hij noemt, ken ik niet. Ik kan zijn signaal doorgeleiden en onder de aandacht brengen van mensen die er hopelijk mee bezig zijn.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik zie de heer Van Dalen knikken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De vraag die ik heb gesteld ging over de verdwenen maar weer teruggekomen parkeerplaats in de Voorstraat. Vroeger stonden daar fietsenrekken. Is het de bedoeling dat deze fietsenrekken ergens anders terugkomen of dat er fietsparkeerplekken bij komen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik merk dat raadsleden denken dat ik elk fietsenrek in de stad ken. Dat is helaas niet het geval. Ik ben echter bij dat mevrouw De Boer mij zo hoog acht. Eerlijk gezegd weet ik dat gewoon niet.

Wij hebben een ontwerp afgeleverd inclusief een forse toename van het aantal fietsenrekken. Het project is afgerond. Wij hebben dat afgeleverd zoals dat is. Voor de hele stad geldt, ook voor plekken zonder project, dat als mensen de noodzaak zien van stallingen zij altijd contact met ons contact kunnen opnemen om te zien of dat passend is.

7. Vragen van de heer Penders (CDA) inzake Kerstvuurwerk.

De heer **PENDERS** (CDA): Voorzitter! Op 19 november jl. maakte de rijksoverheid bekend dat er wederom sprake is van een vuurwerkverbod rond oud en nieuw. De rijksoverheid had beter kunnen melden dat het vuurwerkverbod het hele jaar geldt. In de maand december klinken vrijwel dagelijks in heel Utrecht knallen. Naast het feit dat het knallen tegen de regels is, geeft het de Utrechters een onveilig gevoel en jaagt het onschuldige dieren onnodig schrik aan. Ook uit een persbericht van de Universiteit Utrecht blijkt dat vanwege vuurwerk er steeds vaker sprake is van gedragsproblemen bij dieren.

1. Herkent het college de geschetste overlast van vuurwerk in de afgelopen periode?
2. Hoe monitort het college de problematiek tot nog toe? Wat wil het daaraan verbeteren of anders doen tot 1 januari a.s.?
3. Kan de gemeente aanduiden hoe vaak er dit jaar al een boete is uitgedeeld of is gehandhaafd bij het overtreden van het vuurwerkverbod?
4. Wat is dit jaar het beeld van de overlast in vergelijking tot vorig jaar en in vergelijking tot de tijd waarin er nog geen vuurwerkverbod was?
5. Kan de gemeente aangeven of er sprake is van schade aan gemeentelijke of particuliere eigendommen?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Het antwoord op vraag 1. Ja, wij herkennen die.

Het antwoord op vraag 2. Wij monitoren het vuurwerk vanaf maandag 6 december jl. Dat gebeurt door een speciaal vuurwerkteam van VTH. Het team bestaat uit zes handhavers. Die zijn 's middags vanaf 14.30 uur tot 's avonds 23.00 uur op pad. Zij kijken vooral op plekken waar veel overlast wordt gemeld, de zogenaamde hotspots. Hun inzet wordt dagelijks opnieuw bepaald, omdat wij hen vooral willen hebben waar wij verwachten dat zij het hardst nodig zijn. Wij hebben helaas binnen de beschikbare capaciteit geen mogelijkheden om hun aantal verder op te plussen.

Het antwoord op vraag 3. Er zijn op dit moment nog geen boetes uitgedeeld omdat er geen heterdaad is geweest. Het vuurwerkteam heeft wel een keer door de politie vuurwerk in beslag laten nemen. Recent heeft de politie in Utrecht grote hoeveelheden illegaal vuurwerk in een woning opgespoord. Ook via die kant wordt stevig gehandhaafd.

Het antwoord op vraag 4. Het aantal meldingen dit jaar is in de maanden oktober en november gehalveerd ten opzichte van 2020. In 2020 was het aantal meldingen ongeveer gelijk aan het jaar daarvoor.

Het antwoord op vraag 5. Ik kan geen particuliere schade noemen, want die kennen wij niet. Wij weten wel dat er tot nog toe 25 meldingen zijn geweest van schade aan gemeentelijk eigendom. Het gaat dan vooral om het opblazen van afvalbakken.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Ik weet dat bij autobranden drones kunnen worden ingezet. Is dat uit te breiden met extreme overlast, zoals dat van vuurwerk?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Wij doen inderdaad jaarlijks een aanvraag voor de hulp van drones. Ook dit jaar hebben wij dat gedaan. Ik weet niet op welk moment die hulp beschikbaar is. Ik weet wel dat wij daarvan bij oud en nieuw het meest gebruikmaken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb een mooi filmpje van het vuurwerkteam gezien. Daarin werd verzocht om vooral het afsteken van vuurwerk te melden. Het valt mij op dat als mensen met de Slim Melden-app overlast van vuurwerk melden, zij een standaardreactie terugkrijgen die niet uitnodigt om nog een keer te melden. Zou in die reactie niet kunnen worden gesteld dat melden sowieso zin heeft omdat daarmee hotspots worden bepaald?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Ik zal eens overleggen of wij de standaardreactie in die zin kunnen wijzigen. Het is heel belangrijk dat mensen blijven melden. Ik ben dat zeer met mevrouw De Boer eens. Wellicht help het als mensen weten dat daarmee de hotspots mede worden bepaald.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Heeft de burgemeester een idee waarom dit jaar minder wordt gemeld dan vorig jaar? De waargenomen vuurwerkoverlast is kennelijk wél toegenomen.

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Dat is een goede vraag. Wij hebben daarover de afgelopen weken in de driehoeksvergadering gesproken. Wij zijn bezig om daar een analyse van te maken op basis van cijfers die bij de politie en bij onze meldingen bekend zijn. Wij hopen daardoor iets meer te weten te komen. Het antwoord op de vraag van de heer Van Heuven heb ik nog niet.

De heer **PENDERS** (CDA): Voorzitter! Bedankt voor de duidelijke beantwoording. Mijn aanvullende vraag is voor mijn voeten weggemaaid.

Ik ben benieuwd hoe wij halverwege of eind januari 2022 op de huidige maand terugkijken, maar dan in vergelijking met andere jaren. Kan het college dit punt in een brief aan de raad aan de orde stellen?

Mevrouw **DIJKSMA** (burgemeester): Voorzitter! Jazeker. Dat doen wij eigenlijk altijd. Sowieso op 1 januari zullen wij verslag uitbrengen van het verloop van de Oudejaarsnacht. Meestal betrekken wij daar de cijfers van de maanden daarvóór bij. Als het nodig is, bijvoorbeeld omdat er meer onderzoek of meer analyse nodig is, komen wij daar later in het jaar met een uitgebreide monitoring op terug.

8. Vragen van mevrouw Admiraal (ChristenUnie) en de heer Saiah (D66) inzake Zorgtoeslag Mbo-studenten.

De heer **SAIAH** (D66): Voorzitter! Maandag berichtte de NOS dat uit onderzoek van het Nibud bleek dat één op de drie studenten aan het mbo geen zorgtoeslag aanvraagt. Ook weet een kwart van de studenten die toeslag aanvraagt niet waar die voor dient. De D66-fractie is van deze cijfers geschrokken.

Er zijn veel studenten die recht hebben op ondersteuning. Die ondersteuning zouden zij dan ook moeten weten te vinden. Studenten kunnen namelijk elke meevaller gebruiken om met minder schulden en minder stress de studietijd door te komen.

1. Is de wethouder bekend met de cijfers van het Nibud? Hoe kunnen wij dit verschijnsel lokale kleuring geven?
2. Deelt het college onze zorgen over het feit dat de groep meerderjarigen die in financiële problemen komt vrij groot is?
3. Is de wethouder het met de D66-fractie eens dat de gemeente ook de verantwoordelijkheid draagt om ervoor te zorgen dat jongeren die meerderjarig worden, bekend zijn met de rechten die zij hebben?
4. Kan de gemeente alle Utrechtse 18-jarigen bereiken met een brief - of met een ander middel - waarin ze deze groep op weg helpt met geldzaken, maar dan niet alleen met de plichten, maar ook met de rechten ervan? Ook dit punt maakt deel uit van het volwassen worden.
5. Ziet de wethouder mogelijkheden om met mbo-instellingen in gesprek te gaan over de vraag of de gemeente een bijdrage kan leveren om studenten meer inzicht in geldzaken te geven?

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Bij het beantwoorden van deze vragen vervang ik wethouder Verschuure. Echter, als jongeren in het geding zijn, ben ik er als wethouder Werk en Inkomen ook zeer bij betrokken.

Het antwoord op vraag 1. De heer Saiah vraagt of ik bekend ben met de cijfers van het Nibud. Ja, wij zijn daarmee bekend. Wij hebben alleen geen zicht op het aantal Utrechtse jongeren dat geen zorgtoeslag aanvraagt omdat deze toeslagen door de Belastingdienst worden toegekend. Wel worden jongeren die zich bij de gemeente melden er actief op gewezen dat zij bij de Belastingdienst zorgtoeslag kunnen aanvragen.

Het antwoord op vraag 2. Ja, die zorgen deel ik. Wij zien dat terug in de Utrechtse monitor Jongvolwassenen die is gepubliceerd door Volksgezondheid in oktober van dit jaar. Daaruit blijkt dat 45% van de Utrechtse jongeren geldzorgen heeft en 20% stress ervaart vanwege zijn of haar financiële situatie. Dat is zorgwekkend.

Het antwoord op vraag 3. Het gaat om Utrechtse jongeren. Ik vind dat de gemeente daarin een taak heeft. Wij doen daar op dit moment het nodige aan. Er wordt samengewerkt met verschillende organisaties, zoals JoU030, U-2B Heard en buurtteams. Er is ook een handreiking opgesteld voor professionals die met jongeren werken om hen te wijzen op hoe zij geldzorgen bespreekbaar kunnen maken en naar welke instantie zij kunnen doorverwijzen bij schulden of geldzorgen. Ook is de gemeente betrokken bij het financiële spreekuur voor jongeren op het ROC-Midden-Nederland. Ook zijn er de MBO Buurtteams op scholen om jongeren te helpen met geldzaken en schulden. Ook kunnen jongeren terecht bij het Team Jongeren van de Gemeentelijke Schulddienstverlening.

Het antwoord op vraag 4. Wij zijn op dit moment bezig met het onderzoeken hoe jongeren die 18 jaar worden het best kunnen worden geïnformeerd over wat hun rechten en plichten zijn en op welke voorzieningen zij aanspraak kunnen maken. Wij voeren daarover gesprekken met jongeren. Ik was zelf aanwezig bij een sessie daarover. Wij bekijken daarbij via welke kanalen wij jongeren het best kunnen bereiken omdat een brief niet altijd het meest effectieve middel is. Ja, wij zijn dit aan het onderzoeken. Wij bekijken welk kanaal het best bij jongeren aansluit.

Het antwoord op vraag 5. Wij zijn zeker bereid om met scholen in gesprek te gaan over wat er verder nog nodig is. Ik kan mij voorstellen dat er straks iemand vraagt wanneer men hierover meer kan horen. Ik stel voor dat ik in de volgende voortgangsrapportage van de Actieagenda Utrecht Schuldenvrij opneem wat op dat moment de stand van zaken is.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dat is lekker proactief. Daar houden wij van. Dat scheelt weer een aanvullende vraag.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Ik ben eigenlijk een voorstander van de suggestie over de brief. Kan de wethouder voordat de brief er is er bij de raad op terugkomen wat er exact instaat? Zij zei iets toe, maar niet het hele stuk.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Op de sessie waar ik bij was, werd gediscussieerd. Veel jongeren zeiden zo'n brief helemaal niet te lezen.

Misschien is het veel logischer om via school een boekje uit te delen waarin de rechten van jongeren staan. Ik wil niet zeggen dat het per se een brief moet zijn. Ik verkeerde in de veronderstelling dat ik dat heb toegezegd. Ik wil wél bij de raad terugkomen met mededelingen over wat wij uiteindelijk zullen doen. Ik weet niet of dat al in de eerstvolgende voortgangsrapportage staat, maar over wat het uiteindelijk wordt, wil ik zeker bij de raad terugkomen.

De heer **SAÏAH** (D66): Voorzitter! De nadruk ligt bij ons heel erg op preventie. De wethouder heeft daaraan gerefereerd. Als er sprake is van buurtteams en schuldhulpteams is men eigenlijk te laat. Daarom hechten wij eraan om vooral jongeren van 17, 18 en 19 jaar te bekijken. Je moet er echt heel vroeg bij zijn. Ik ben heel benieuwd naar de uitkomsten van de gesprekken daarover.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Preventie is niet voor niets één van de pijlers van de actieagenda Schuldenvrij. De groep jongeren is daarbij belangrijk. Ik ben het helemaal eens met de heer Saiah.

9. Vragen van de heer Saiah (D66) en de heer Koning (D66) inzake het Eerste Generatie Fonds.

De heer SAIAH (D66): Voorzitter! Bij de Universiteit Utrecht is een Eerste Generatie Fonds (EGF) opgericht. Met dit fonds wil de UU studenten die als eerste uit hun gezin gaan studeren helpen ontwikkelen en stimuleren. Charisma Hehakaya vraagt als initiatiefnemer aan andere organisaties in de stad om hieraan bij te dragen. Navraag leert dat de gemeente met de UU samenwerkt in een paar programma's om de toegankelijkheid van (universitair) onderwijs te vergroten, vanaf de voorschool tot aan het afronden van een studie.

1. Is het college het met de D66-fractie eens dat dit initiatief een grote bijdrage kan leveren aan kansengelijkheid?
2. Ziet het college kans om het EGF op een financiële wijze te steunen?
3. Er loopt nu een aantal projecten, weliswaar voor verschillende doelgroepen, fases en leeftijden, maar ziet de wethouder ook een rol voor de gemeente weggelegd voor het stroomlijnen van dit pakket en voor de versterking van samenhang binnen de lange leerlijn?
4. Op welke andere manier dan financieel zou het college de verschillende programma's binnen de lange leerlijn kunnen steunen zodat in Utrecht elk kind een eerlijke kans op de projecten heeft?
5. Kunnen wij binnen de Utrechtse Gelijke Kansen Agenda de mogelijkheden bekijken hoe een soortgelijk initiatief in de gehele linie van het onderwijs vorm kan krijgen, dus PO, VO, MBO, HBO en WO en alles wat daarbij komt kijken?

Mevrouw KLEIN (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Dit is een heel mooi en relevant initiatief.

Het antwoord op vraag 1. Ja, dit initiatief past heel goed binnen de ambitie om kinderen die voor het eerst in een universitaire context terechtkomen extra steun te bieden. Dit is een van de vele initiatieven en interventies die onder de gelijke kansen alliantie en de onderwijsagenda lopen. Die sluiten daar uitstekend bij aan. Dat is heel mooi.

Het antwoord op vraag 2. Met de Universiteit Utrecht is overleg gevoerd om te zien op welke manier de gemeente hieraan kan bijdragen. Dat zou financieel kunnen, maar ook op een andere manier. Ik ga daarop in het antwoord op vraag 4 nog even in.

Het antwoord op vraag 3. In het overleg met de Universiteit Utrecht bleek dat actief wordt ingezet op het verder verbinden en stroomlijnen van de verschillende projecten die bijdragen aan dezelfde ambitie, denk bijvoorbeeld aan Honours Trajectum Utrecht, Mentoring, Uw Talent Op Maat, Inclusion en Decan and Diversity. De doelstelling is om vanuit de gestroomlijnde aanpak te bekijken op welke manier de gemeente dit pakket het best kan steunen. Wij zijn daarover in gesprek met de coördinator van de universiteit. Binnen de gelijke kansen agenda wordt ingezet op de volle breedte en op soepele overgangen, bijvoorbeeld van voorschool naar basisschool, maar ook van de basisschool naar de middelbare school en hoe men de aansluiting op de arbeidsmarkt maakt met de ambitie om elk kind dat extra steun nodig heeft dat bij al die cruciale overgangen te geven.

Het antwoord op vraag 4. Ik kan mij voorstellen dat het om andere mensen te bereiken het kan helpen door hieraan via een soort ambassadeurschap aandacht te schenken. Dat komt ook de bekendheid ten goede.

Het antwoord op vraag 5. Binnen de gelijke kansen agenda wordt ingezet op het steunen van kinderen in de volle breedte van de onderwijsperiode, eigenlijk al daarvoor, vanuit een kansrijke start, in de eerste duizend dagen. Wij werken daaraan met tal van partners in de stad, bijvoorbeeld via het Stadsnetwerk. Wij zullen deze samenwerking verder verdiepen en uitwerken.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Ik waardeer het initiatief. Ik kan mij voorstellen dat de universiteit en de hogeschool daarbij echt een rol spelen, maar wat is de rol van de gemeente daarbij? Of moet die wegblijven?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! De echte kracht is dat wij in de Utrechtse onderwijsagenda samenwerken met alle partijen die daarbij zijn betrokken voor leerlingen en studenten van alle leeftijden. Het is dus heel logisch dat wij bekijken wat wij in eerdere jaren kunnen doen om ervoor te zorgen dat de kinderen later aan de universiteit kunnen studeren. Het is heel logisch om samen te werken.

10. Vragen van de heer De Pagter (VVD) inzake Voorgestelde overgangsregeling parkeren Veemarkt.

De heer **DE PAGTER** (VVD): Voorzitter! Op dit moment wordt op de Veemarkt een draagvlakmeting over het invoeren van betaald parkeren gehouden. Dat heeft te maken met overlast van langparkeerders die afkomstig zijn van buiten de wijk. Een groep bewoners van de Veemarkt heeft haar zorgen geuit over de voorgestelde regeling rond het uitsluiten van adressen voor parkeervergunningen voor het geval dat betaald parkeren wordt ingevoerd (zie bijlage). Of een huishouden een tweede vergunning kan krijgen, hangt af van het feit of een bouwblok eigen parkeerplaatsen heeft.

De groep bewoners heeft de oproep gedaan om een flexibelere regeling te hanteren als inderdaad betaald parkeren wordt ingevoerd. De gemeente heeft contact gehad met deze bewoners over hun voorstel, maar is op het voorstel niet ingegaan. De VVD-fractie verbaasde zich hierover, omdat de nieuwe Parkeervisie een ruimere overgangsregeling bevat. In de Parkeervisie staat dat bewoners van één adres bij de invoering van betaald parkeren maximaal vier parkeervergunningen kunnen aanvragen en dat parkeervoorzieningen op het eigen terrein dan niet worden meegeteld. Hiervan kan alleen worden afgeweken als er niet voldoende ruimte is. De VVD-fractie stelt hierover volgende vragen.

1. Heeft het college bij het opstellen van de overgangsregeling voor de Veemarkt de kaders van de nieuwe Parkeervisie toegepast? Zo ja, waarom wordt de overgangsregeling dan niet onverkort toegepast? Zo nee, waarom heeft het dat niet gedaan?
2. Herkent het college zich in de inventarisatie van bewoners dat er ongeveer 1,18 auto's per huishouden zijn en dat er derhalve in de wijk meer dan genoeg parkeerplaatsen zijn? Zo nee, welke cijfers heeft het college gehanteerd en op basis waarvan concludeert het college dat er niet voldoende parkeerplaatsen zijn?
3. Is het college bereid om met de groep bewoners van de Veemarkt in gesprek te gaan en om voor de Veemarkt een passende overgangsregeling en een permanente regeling uit te werken? Zo ja, is het college dan bereid om de draagvlakmeting uit te stellen? Zo nee, waarom niet?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben de nieuwe regeling toegepast, volgens mij onverkort, zoals de heer De Pagter vraagt.

Wij herkennen de cijfers niet per se en niet exact, maar de strekking ervan wel. Wij hebben niet het beeld dat het niet past. Wij hebben vooral het beeld dat wij de kaders goed toepassen en dat iedereen een tweede vergunning kan aanvragen. Dat is denk ik het belangrijkste.

De heer De Pagter spreekt over 1,18 auto per huishouden. Wij hebben er 545 in registratie staan, maar daar missen wij altijd de lease-auto's bij. Dat komt ongeveer op hetzelfde neer, dus daar zit het verschil van inzicht niet. Ik weet ook niet of er een verschil van inzicht is, maar wij houden

ons aan ons eigen beleid. Wij vinden dat ruimhartig. Voor iedereen zijn twee plekken beschikbaar, één op eigen terrein en één in de openbare ruimte, als overgangsregeling. Dat is de afspraak en dat zullen wij doen. Wij hebben verschillende overleggen met wijkbewoners gevoerd. Blijkbaar hebben zij behoefte aan nog meer gesprekken. Wij willen echter geen precedenten scheppen. Wij vinden dit een zeer redelijke overgangsregeling.

De heer **DE PAGTER** (VVD): Voorzitter! De wethouder zegt dat de regeling onverkort wordt toegepast. Ik zou dan graag van de wethouder willen horen hoe het kan dat de bewoners niet tot vier vergunningen kunnen aanvragen en dat de parkeervoorzieningen op het eigen terrein wél worden meegeteld.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Zo zit de regeling in elkaar. Misschien ontstaat er een misverstand doordat de regeling anders geïnterpreteerd wordt. Als men binnen een complex beschikt over een eigen parkeergelegenheid, kan daar de eerste auto terecht. Dat is gewoon volgens de normen. Voor een eventuele tweede auto komt men in aanmerking voor een vergunning in de openbare ruimte. Dat gebeurt dan op grond van de overgangsregeling; dat is in de permanente situatie niet meer aan de hand.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dank voor het stellen van de vragen en voor het beantwoorden ervan. Wij hebben tien sets mondelinge vragen behandeld. Hartelijk dank daarvoor. Dit was het laatste vragenuur van 2021. Het eerstvolgende vragenuur is op 13 januari 2022.

Ik wens iedereen een fijne avond, een fijne kerst en een fijn nieuwjaar toe.

De voorzitter sluit hierna, te 18.00 uur, het vragenuur.

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens het vragenuur van 16 december 2021.

Vragen van de heer Van der Zweth (PvdA) inzake de enorme stijging van de gasrekening van studentenwoningen.

Wethouder Diepeveen

- zal snel terugkomen op de uitkomsten van het gesprek tussen SSH en BoKS.

Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA) en mevrouw Assen (PvdA) inzake Discriminatie en vooroordelen in de zorg.

Wethouder Voortman

- zal een schriftelijke reactie geven op het verkennend onderzoek van het Kennisplatform Integratie & Samenleving.

Vragen van mevrouw De Boer (GroenLinks) inzake Voorstraat fietsstraat.

Wethouder Van Hooijdonk

- zal de raad in het eerste kwartaal van 2022 informeren over het voornemen om de markeringen in de Oudwijkerdwarsstraat vaker toe te passen, en of dit ook in de Voorstraat mogelijk is.

Vragen van mevrouw Admiraal (ChristenUnie) en de heer Saiah (D66) inzake Zorgtoeslag Mbo-studenten.

Wethouder Voortman

- zal in de volgende voortgangsrapportage van de Actieagenda Utrecht Schuldenvrij opnemen wat de stand van zaken is ten aanzien van de vraag of de gemeente een bijdrage kan leveren om studenten meer inzicht in geldzaken te geven.
-

Gemeenteraad

Dossiernummer	2284
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 januari 2022
Agendapunt	6
Titel	Vaststelling bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021
ID	2454
Behandelend ambtenaar	Heuvel, Jantien van den
Telefoon	28 64625
E-mail	j.van.den.heuvel@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	Ruimtelijke ordening
Portefeuillehouder	Wethouder Verschuure
Beleidsveld	Ruimtelijke Ontwikkeling
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	27 januari 2022

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststelling bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Jantien van den Heuvel
Kenmerk	9475153
Vergaderdatum Raad	Volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Akkoord te gaan met het vaststellingsrapport met daarin de beantwoording van de zienswijze en de ambtshalve wijziging in het bestemmingsplan ‘Actualisering diverse gebieden 2021’ te verwerken;

2. Het bestemmingsplan ‘Actualisering diverse gebieden 2021’ dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn vast te stellen, op basis waarvan regels en verbeeldingen van geldende bestemmingsplannen op een aantal locaties op ondergeschikte punten worden gerepareerd en verbeterd;

3. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

Met het vaststellen van het bestemmingsplan ‘Actualisering diverse gebieden 2021’ worden regels en verbeeldingen van geldende bestemmingsplannen op een aantal locaties op ondergeschikte punten gerepareerd en verbeterd. Daarnaast wordt 300 m^2 detailhandel van bestemmingsplan ‘Leidsche Rijn Centrum Noord’ verschoven naar het specifiek voor de hoogbouwontwikkeling in dit gebied op te stellen bestemmingsplan ‘Hoogbouwkavel Leidsche Rijn Centrum Noord’ (waar nu aan wordt gewerkt). De plangebieden van deze bestemmingsplannen sluiten op elkaar aan.

Context

Aanleiding

In de praktijk worden foutjes of onduidelijkheden in de geldende bestemmingsplannen ontdekt. Het is wenselijk dat deze worden gerepareerd (bijvoorbeeld om stedenbouwkundig onwenselijke situaties te voorkomen) of om discussies bij bouwaanvragen te voorkomen.

Juridische context

Op grond van artikel 3.1 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) stelt de gemeenteraad een bestemmingsplan vast. Nadat het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan bekend is gemaakt, staat hiertegen zes weken lang beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (artikel 8.2 lid 2 sub a van de Wro).

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Niet van toepassing

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico’s

Beslispunt	
1	Akkoord te gaan met het vaststellingsrapport met daarin de beantwoording van de zienswijze en de ambtshalve wijziging in het bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden te verwerken.
Argumenten	
1.1	<u>De zienswijze heeft geleid tot aanpassingen</u>.
	Er is één zienswijze ingediend die gaat over deelgebied I (Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15). Deze zienswijze leidt tot aanpassingen van het bestemmingsplan. Bij een perceel aan het Lucasbolwerk is de aanduiding ‘parkeerterrein’ toegevoegd aan de verbeelding en deze toevoeging is in de toelichting op het bestemmingsplan aangegeven. Voor de zienswijze en de reactie hier op wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.
1.2	<u>De ambtshalve wijziging in het bestemmingsplan is toegezegd</u>.
	Op 27 juli 2021 heeft een raadslid vragen gesteld over het ontwerpbestemmingsplan ‘Actualisering diverse gebieden 2021’ in relatie tot wijzigingsplan ‘Leidsche Rijn centrum Noord, 1e wijziging’ (dat op 13 december 2016 door het college is vastgesteld). Deze vragen hebben betrekking op deelgebied A: bestemmingsplan ‘Leidsche Rijn Centrum Noord (wijzigen regels ‘Gemengd’ m.b.t. detailhandel). Dit heeft tot de volgende ambtshalve wijziging geleid: Aan paragraaf 3.2.1 Huidige situatie met betrekking tot deelgebied A wordt de volgende tekst toegevoegd: *“Op 13 december 2016 heeft het college het wijzigingsplan 'Leidsche Rijn centrum Noord, 1e Wijziging' vastgesteld. Dit wijzigingsplan voorziet ook in de bestemming 'Gemengd'. Voor dit wijzigingsplan wordt getoetst aan de regels van de bestemming 'Gemengd' van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' (het zogenaamde 'moederplan').”*

Beslispunt	
2	Het bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn vast te stellen, op basis waarvan regels en verbeeldingen van geldende bestemmingsplannen op een aantal locaties op ondergeschikte punten worden gerepareerd en verbeterd.
Argumenten	
2.1	Dit bestemmingsplan levert een bijdrage aan het repareren en verbeteren van de regels en verbeeldingen op ondergeschikte punten van geldende bestemmingsplannen.
	In de praktijk worden foutjes of onduidelijkheden in de geldende bestemmingsplannen ontdekt. Het is wenselijk dat deze worden gerepareerd (bijvoorbeeld om stedenbouwkundig onwenselijke situaties te voorkomen) of om discussies bij bouwaanvragen te voorkomen.
2.2	Met dit bestemmingsplan verschuiven we 300 m^2 detailhandel van bestemmingsplan ‘Leidsche Rijn Centrum Noord’ naar het bestemmingsplan ‘Hoogbouwkavel Leidsche Rijn Centrum Noord’.
	De plangebieden van deze bestemmingsplannen sluiten op elkaar aan. De hoogbouwkavel is een onderdeel van Leidsche Rijn centrum Noord, vanwege de uitzonderlijke ontwikkeling wordt hiervoor een apart bestemmingsplan opgesteld. Het detailhandel beleid van de gemeente Utrecht is erop gericht om geen extra vierkante meters detailhandel toe te staan op deze locatie. Daarnaast wordt de locatie op basis van de Interim omgevingsverordening van de provincie Utrecht aangemerkt als ‘detailhandel buiten bestaand winkelgebied’ waar niet zonder meer nieuwvestiging van detailhandel of uitbreiding van detailhandel mag plaatsvinden. De al toegestane en nog ongebruikte 300 vierkante meters aan detailhandel delen we toe aan het bestemmingsplan voor de hoogbouwkavel. Hiermee blijft in dit gebied het maximale aantal vierkante meters aan detailhandel ongewijzigd. De provincie Utrecht is akkoord met deze verschuiving. De kavels binnen bestemmingsplan ‘Leidsche Rijn Centrum Noord’ zijn in eigendom van de gemeente en nog niet allemaal uitgegeven. Binnen de bestemming ‘Gemengd’ zijn allerlei andere functies mogelijk, waarvoor de nog uit te geven kavels kunnen worden gebruikt.
Beslispunt	
3	Geen exploitatieplan vast te stellen
Argument	
3.1	Het verhaal van kosten is op een andere manier verzekerd.
	De kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan, komen voor rekening van de gemeente Utrecht. Eventuele kosten van planschade komen ook voor rekening van de gemeente Utrecht. Wij verwachten niet dat er planschade uitgekeerd hoeft te worden.

Financiën

De kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan, komen voor rekening van de gemeente Utrecht. Eventuele kosten van planschade komen eveneens voor rekening van de gemeente Utrecht. Wij verwachten niet dat er planschade uitgekeerd hoeft te worden.

Vervolg

Na vaststelling wordt het vaststellingsbesluit gepubliceerd in het digitale gemeenteblad via

officielebekendmakingen.nl en op het internet op de websites utrecht.nl/bestemmingsplan en ruimtelijkeplannen.nl. Het bestemmingsplan wordt samen met het vaststellingsrapport zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen tegen het vaststellingsbesluit beroep instellen bij de Raad van State.

De indiener van de zienswijze wordt via een brief op de hoogte gesteld van het vaststellingsbesluit. In de brief en in de publicatie staat aangegeven hoe belanghebbenden tegen het vaststellingsbesluit beroep in kunnen stellen bij de Raad van State.

Participatie
Gezien de aard van dit bestemmingsplan is niet aan participatie gedaan. Er is wel contact geweest met de eigenaar van het perceel Detmoldstraat 46 en Gageldijk 102.

Communicatie
Zie hierboven onder het kopje ‘Vervolg’ op welke wijze er wordt gecommuniceerd over het besluit.

Niet-Referendabel
De Verordening raadgevend referendum is niet van toepassing:
Het betreft een raadsvoorstel inzake de vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan (artikel 3 lid 2 onder f Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Vaststellingsrapport
- Digitaal bestemmingsplan via link naar RO publiceer

Bijlagen informatief
- Bestemmingsplan in pdf (bestaande uit regels, toelichting en verbeelding)

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Omgevingsrecht

Gemeente Utrecht

Vaststellingsrapport

Bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021

november 2021

Inhoud vaststellingsrapport

1 INLEIDING 3

1.1 BESTEMMINGSPLAN ACTUALISERING DIVERSE GEBIEDEN 2021 3
1.2 DE OPBOUW VAN HET VASTSTELLINGSRAPPORT 4
1.3 DE VASTSTELLINGSPROCEDURE 4
1.3.1 Termijn voor het indienen van zienswijzen 4
1.3.2 Zienswijzen over het bestemmingsplan 4
1.3.3 Wijze van beoordeling van zienswijzen 4
1.3.4 Procedure voor de vaststelling 4
1.3.5 Belangrijkste wettelijke bepalingen 5

2 SAMENVATTING 6

2.1 PROCEDUREEL 6
2.2 INHOUD VAN DE ZIENSWIJZEN 6
2.3 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET ONTWERP 6
2.3.1 Wijziging van de juridische regeling en toelichting naar aanleiding van de zienswijze 6
2.3.2 Ambtshalve wijziging van de onderbouwing 6

3 BEOORDELING VAN DE ZIENSWIJZEN 7

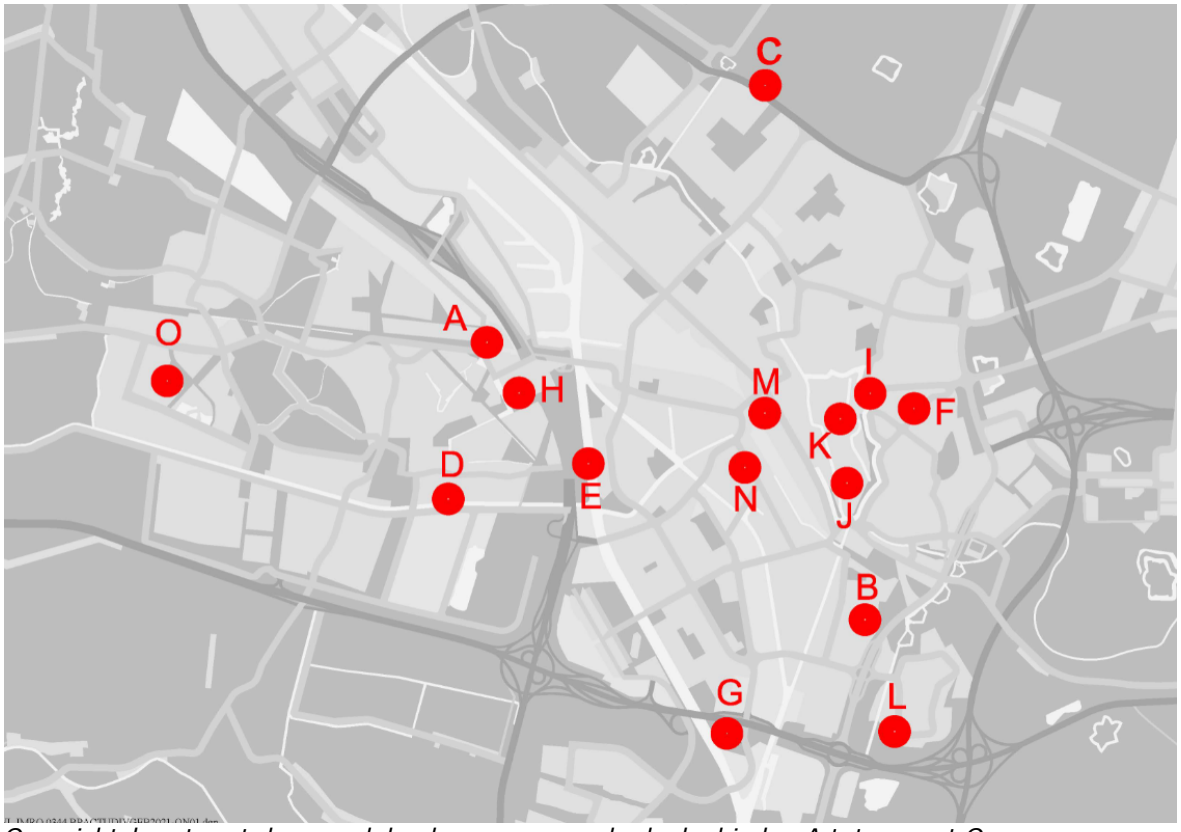
ZIENSWIJZE 1 OVER DEELGEBIED I: LUCASBOLWERK 10, 11, 12, 13, 14 EN 15 7

1 Inleiding

1.1 Bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021

Het doel van het bestemmingsplan is het repareren en verbeteren van de regels en verbeeldingen op ondergeschikte punten van geldende bestemmingsplannen op een aantal locaties.

Dit bestemmingsplan geldt voor een aantal deelgebieden, die verspreid liggen over de gemeente Utrecht.

Overzichtskaart met daarop globaal aangegeven de deelgebieden A tot en met O

A bestemmingsplan Leidsche Rijn Centrum Noord (wijzigen regels 'Gemengd' m.b.t. detailhandel), **B** Detmoldstraat 46 (wijzigen bestemming voortuin), **C** Gageldijk 102 (bestemmingsplan in overeenstemming met verleende omgevingsvergunning brengen), **D** bestemmingsplan Slingeraklaan-Zandweg, Langerak (wijzigen bijgebouwen regeling van de bestemming 'Wonen-2'), **E** bestemmingsplan Leeuwesteyn, Leidsche Rijn (wijzigen verbeelding ter hoogte van de Dafne Schippersbrug van 'Verkeer-Verblijfsgebied' in 'Gemengd-1'), **F** Tulpstraat 27 (functieaanduiding opnemen in artikel), **G** bestemmingsplan Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o. (toevoegen geluidzone-industrie), **H** bestemmingsplan Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid (wijzigen begrip peil), **I** Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 (opnemen juiste kleur van bestemming 'Tuin' op verbeelding), **J** Oudegracht 323, 325 en 325 bs en Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C (bestemming 'Gemengd-2' opnemen op verbeelding), **K** Ambachtstraat 5 (wijzigen bouwvlak), **L** Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16 (wijzigen maximale bouwhoogte), **M** bestemmingsplan Smakkelaarsveld, 1e herziening (wijzigen voorwaarde bouw trillingen), **N** bestemmingsplan Kop Beurskwartier (vergroten ondergrondse parkeergarage), **O** bestemmingsplan Vleuterweide, Vleuten (wijzigen bijbehorende bouwwerken regeling bestemmingen 'Wonen-2' en 'Wonen-3').

1.2 De opbouw van het vaststellingsrapport

In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting gegeven van de inhoud van dit rapport. Wijzigingen die naar aanleiding van zienswijzen of ambtshalve gemaakt zijn in paragraaf 2.3 opgesomd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de juridische regeling, die is vastgelegd in de regels met de bijbehorende verbeelding, en de onderbouwing van de juridische regeling, die in de toelichting bij het bestemmingsplan en de bijlagen daarbij wordt gegeven. Dat onderscheid is nodig, omdat belanghebbenden die geen zienswijze hebben ingediend beroep mogen instellen tegen wijzigingen van de juridische regeling. Tegen een wijziging van de onderbouwing kan in beginsel geen beroep ingesteld worden.
Het verbeteren van kennelijke fouten, van de redactie of van interpunctie wordt niet vermeld.
In hoofdstuk 3 wordt de ingediende zienswijze behandeld. De zienswijze is samengevat en per onderwerp van een reactie voorzien. De behandeling van de zienswijze eindigt met een conclusie waarin wordt aangegeven of naar aanleiding van de zienswijze het ontwerpbestemmingsplan gewijzigd wordt of niet.

1.3 De vaststellingsprocedure

1.3.1 Termijn voor het indienen van zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van vrijdag 11 juni 2021 tot en met donderdag 22 juli 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden zienswijzen over het ontwerp aangeboden worden aan de gemeenteraad.

1.3.2 Zienswijzen over het bestemmingsplan

Er is één zienswijze ingediend.

1.3.3 Wijze van beoordeling van zienswijzen

Een zienswijze bevat de mening van een indiener. De meningen in een zienswijze of de zienswijze zelf zijn nooit goed, fout, gegrond of ongegrond. Elke zienswijze wordt zorgvuldig bestudeerd, om te bezien of het ontwerpbestemmingsplan aangepast moet worden. Als een zienswijze vragen bevat, worden die in dit vaststellingsrapport zo mogelijk beantwoord.
In dit rapport wordt alleen de samenvatting van de zienswijze opgenomen. In verband met de privacy van indieners wordt de zienswijze niet openbaar gemaakt. Burgemeester en wethouders en de gemeenteraad krijgen wel van de zienswijze een kopie toegestuurd, zodat zij de volledige zienswijze kunnen lezen en bijvoorbeeld kunnen nagaan waar de indiener woont.
Als een zienswijze niet aan de wettelijke eisen voldoet, wordt de indiener, als haar of zijn adres bekend is, in de gelegenheid gesteld om daar alsnog voor te zorgen. Bij een te laat ingediende zienswijze wordt alleen aan de wettelijke eis voldaan, als de indiener kan aantonen dat het op tijd indienen redelijkerwijs niet mogelijk was. Zienswijzen die uiteindelijk nog steeds niet aan de wettelijke eisen voldoen worden buiten behandeling gelaten.

1.3.4 Procedure voor de vaststelling

Het college van burgemeester en wethouders bereidt de vaststelling van het bestemmingsplan voor. De voorbereiding bestaat uit de beoordeling of het ontwerpbestemmingsplan nog aangepast moet worden, bijvoorbeeld naar aanleiding van de zienswijze. Vervolgens stelt het college de gemeenteraad voor het bestemmingsplan, zo nodig met wijzigingen ten opzichte van het ontwerp, vast te stellen.
De gemeenteraad kan de indiener van de zienswijze in de gelegenheid stellen om de zienswijze tijdens een raadsinformatiebijeenkomst toe te lichten. Op zo'n bijeenkomst kunnen de raadsleden vragen stellen aan de indiener en ook aan ambtenaren die bij de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan betrokken zijn.
Voordat de voltallige gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt, wordt het voorstel van het college besproken in de raadscommissie Stad en Ruimte. In de commissie vindt een politieke discussie plaats. De verantwoordelijke wethouder is daarbij aanwezig en wordt in de gelegenheid

gesteld te reageren op de mening van de leden van de raadscommissie. De raadscommissie bepaalt of een nadere bespreking in de gemeenteraad nog nodig is of dat het bestemmingsplan als hamerstuk geagendeerd kan worden.
De gemeenteraad stelt het bestemmingsplan vervolgens, al dan niet als hamerstuk, vast.

1.3.5 Belangrijkste wettelijke bepalingen

De vaststellingsprocedure is beschreven in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Dat artikel verwijst weer naar Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, de zogenaamde uniforme, openbare voorbereidingsprocedure.
Op grond van artikel 3:16 van de Algemene wet bestuursrecht moeten zienswijzen binnen de daarvoor gestelde termijn van zes weken worden ingediend. Op grond van artikel 6:9, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, is bij verzending per post een zienswijze op tijd ingediend, als hij voor het einde van de termijn ter post is bezorgd en de zienswijze niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen.

2 Samenvatting

2.1 Procedureel

In dit document is een samenvatting van de zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021 opgenomen. Op grond van de Wet openbaarheid van bestuur kennen wij aan het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10 lid 2 sub e Wob) een groter belang toe dan het belang van openbaarmaking van deze (herleidbare) persoonsgegevens. Daarom is een zakelijke en niet tot personen te herleiden samenvatting van de ingediende zienswijze, met de beantwoording daarvan, opgenomen in: het vaststellingsrapport september 2021, bij het raadsvoorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021.

2.2 Inhoud van de zienswijzen

De ingediende zienswijze, dat gaat over deelgebied I, heeft betrekking op de volgende punten:

- Het bestemmingsplan wordt niet geactualiseerd maar gewijzigd;
- Er wordt al 50 jaar lang geparkeerd op het binnenterrein van een perceel aan het Lucasbolwerk;
- Bij een ander perceel is het binnenterrein wel volgebouwd.

2.3 Wijzigingen ten opzichte van het ontwerp

Hieronder worden de wijzigingen die ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan zijn doorgevoerd aangegeven.

2.3.1 Wijziging van de juridische regeling en toelichting naar aanleiding van de zienswijze

In deelgebied I wordt bij één perceel aan het Lucasbolwerk de aanduiding ‘parkeerterrein’ toegevoegd op de verbeelding. Deze wijziging is ook in de toelichting van het bestemmingsplan (paragraaf 3.10.12 en paragraaf 6.2) opgenomen.

2.3.2 Ambtshalve wijziging van de onderbouwing

Aan paragraaf 3.2.1 Huidige situatie met betrekking tot deelgebied A wordt de volgende tekst toegevoegd:

“Op 13 december 2016 heeft het college wijzigingsplan 'Leidsche Rijn centrum Noord, 1e Wijziging' vastgesteld. Dit wijzigingsplan voorziet ook in de bestemming 'Gemengd'. Voor dit wijzigingsplan wordt getoetst aan de regels van de bestemming 'Gemengd' van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' (het zogenaamde 'moederplan').”

3 Beoordeling van de zienswijzen

Zienswijze 1 Over deelgebied I: Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15

Bestemmingsplan wordt gewijzigd

1. Indiener vindt het vreemd dat de gemeente opeens iets gaat actualiseren. Indiener heeft een indicatieaanvraag ingediend en toen bleek dat het binnenterrein van de betreffende percelen aan het Lucasbolwerk duidelijk de kleur bruin/beige (de kleur van 'Gemengd-3') heeft. Het binnenterrein heeft niet de kleur van de bestemming 'Tuin', maar de gemeente vindt van wel. Indiener vindt dat het bestemmingsplan niet geactualiseerd, maar gewijzigd wordt. Er zijn twee gemeenteambtenaren op locatie geweest voor een vervolgbespreking over de indicatieaanvraag en zij gaven aan dat de plek bestemd is als 'Tuin'.

Reactie
In 2016 is over een perceel gelegen aan het Lucasbolwerk een vraag gesteld. In 2019 is er een indicatieaanvraag ingediend voor percelen aan het Lucasbolwerk. Mede naar aanleiding van de gestelde vraag en de ingediende indicatieaanvraag is gebleken dat de verbeelding die behoort bij bestemmingsplan 'Binnenstad' niet klopt. Delen van de percelen behorende bij Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 hebben op de verbeelding namelijk een bruine/beige kleur met de aanduiding van de bestemming 'Tuin (T)'. De kleur en de aanduiding van de bestemming komen niet met elkaar overeen.

Doel van bestemmingsplan 'Actualisering diverse gebieden 2021' is het repareren en verbeteren van de regels en verbeeldingen op ondergeschikte punten van geldende bestemmingsplannen. Voor deelgebied I (voor delen van de percelen Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15) wordt een deel van de verbeelding voor deze percelen waarbij de bestemmingskleur niet in lijn is met de legenda gerepareerd.
Hierbij merken wij op dat het bouwen van een ondergrondse parkeerlaag ook binnen de bestemming 'Gemengd-3' niet zonder meer is toegestaan.

Wij hebben de volgende argumenten waarom het binnenterrein de verkeerde kleur heeft gekregen en dat er geen sprake is van een verkeerde aanduiding van de bestemming op de verbeelding van bestemmingsplan 'Binnenstad':

- *Dit blijkt uit de 'onderleggers' op basis waarvan de verbeelding 'Binnenstad' tot stand is gekomen (deze hebben wij aan dit vaststellingsrapport gevoegd).*
- *Het vlak van de bestemming 'Tuin' heeft een eigen bestemmingsgrens (zwarte lijn). Als dit deel van de percelen de bestemming 'Gemengd-3' had moeten krijgen, was een bestemmingsgrens niet nodig geweest. De percelen aan de kant van de Lange Jufferstraat en de percelen aan de zijde van het Lucasbolwerk hebben namelijk de bestemming 'Gemengd-3' en ertussenin ligt de bestemming 'Tuin'.*
- *Het betreffende stuk grond met de 'T' van de bestemming 'Tuin' is in hoofdzaak open. In het bestemmingsplan hebben aaneengesloten open ruimten, veelal met groen ingericht, de bestemming 'Tuin' gekregen.*
- *De meeste percelen aan het Lucasbolwerk hebben aan de zijde van de Lange Jufferstraat (de percelen lopen door tot aan de Lange Jufferstraat) openingen in de muur die toegang geven tot het perceel. Veel van deze openingen hebben de omvang van een garagedeur, waardoor auto's hier ook doorheen kunnen rijden. Daarom hebben de percelen Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 aan de kant van de Lange Jufferstraat de bestemming 'Gemengd-3' gekregen. Binnen deze bestemming is parkeren van auto's (op maaiveld) toegestaan. Binnen de bestemming 'Tuin' is parkeren niet toegestaan, tenzij de bestemming 'Tuin' ook voorzien is van de aanduiding 'parkeerterrein'. Deze aanduiding is niet op deze percelen aangegeven.*

- *De binnentuinen maken een belangrijk onderdeel uit van de groenstructuur van de binnenstad; deze maken onderdeel uit van de Groenstructuurvisie (die voor de vaststelling van bestemmingsplan 'Binnenstad' al gold).*
- *Hiervoor vinden wij aanknopingspunten in het voorheen geldende 'Stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude Stad' inclusief de 'Eerste partiële herziening van het stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude stad' (zie hiervoor de reactie onder punt 2).*

<u>Er wordt al voor lange tijd geparkeerd</u>

2. Indiener geeft aan dat het gehele binnenterrein van een perceel aan het Lucasbolwerk is bestraat en wordt gebruikt om auto's te parkeren. Dit is volgens indiener de laatste 50 jaar zo geweest. De gemeenteambtenaren hebben aangegeven dat indiener moet aantonen dat het om een parkeergelegenheid gaat. Indiener geeft aan dat hij een verkoopbrochure/verkoopakte heeft van de overheid waaruit blijkt dat het een parkeerterrein is. De verkoopacte/brochure met foto's mag alleen bij indiener worden ingezien op locatie. Indiener meent dat het juridisch gezien strategischer is om het bewijsmateriaal niet zomaar vrij te geven, ook gezien zijn ervaringen met de gemeente Utrecht. Indiener geeft aan dat hij de akte/brochure indien nodig als bewijsmateriaal zal gebruiken bij een mogelijke rechtszaak. Indiener vindt het niet eerlijk dat ambtenaren aangeven dat hij het moet kunnen aantonen en als hij dat dan kan, hij vooralsnog in zijn ongelijk wordt gesteld.

Reactie
Wij vinden het jammer dat indiener minder goede ervaringen met de gemeente Utrecht heeft gehad, waardoor indiener de stukken niet op een andere wijze wil verstrekken, dan dat deze ter plaatse kunnen worden ingezien. Hieronder geven wij aan welke publiekrechtelijke regelingen er golden en gelden voor de percelen, waaraan de gemeente moet toetsen. Aan een akte/brochure kunnen geen publiekrechtelijke rechten worden ontleend.

Stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude Stad en de eerste partiële herziening
Voordat bestemmingsplan 'Binnenstad' in werking trad gold voor de percelen aan het Lucasbolwerk 'Stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude Stad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 december 1994 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 18 juli 1995 en onherroepelijk per 4 september 1997). De betreffende percelen hadden de bestemming 'Gemengde Doeleinden Bouwblok 05-04'. In artikel 62 lid A sub 2 'Gemengde Doeleinden Bouwblok 05-04' is in de ruimtelijke hoofdlijnen, volgens welke de bestemming nader uitgewerkt wordt, opgenomen dat gestreefd wordt naar behoud van de waardevolle tuinen aan de Lange Jufferstraat. Op 6 november 1997 heeft de gemeenteraad de 'Eerste partiële herziening van het stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude stad' vastgesteld (goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 2 juni 1998). Hiermee wordt aan artikel 4 'Algemene voorschriften' (waar artikel 62 lid A sub 3 van de voorschriften van 'Stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude Stad naar verwijst) een nieuw lid 10.a. en 10.b. toegevoegd.

- *Artikel 4 lid 10.a. sub a is als volgt: De gronden mogen niet worden bebouwd ten behoeve van parkeerdoeleinden, tenzij elders in dit plan anders is bepaald;*
- *Artikel 4 lid 10.a. sub b luidt als volgt: De gronden mogen niet worden gebruikt voor parkeerdoeleinden, tenzij elders in dit plan anders is bepaald.*
- *Artikel 4 lid 10.b geeft aan dat Burgemeester en Wethouders bevoegd zijn vrijstelling te verlenen van het bepaalde in lid 10.a. sub a. en b., indien dit vereist is om de realisering van een woningbouwplan mogelijk te maken en mits dit niet leidt tot een onevenredige aantasting van de woonsituatie en/of de milieusituatie van aangrenzende woningen en/of verkeersveiligheid.*

Dit betekent dat met de inwerkingtreding van de 'Eerste partiële herziening van het stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude stad' parkeren op het perceel niet meer was toegestaan, tenzij het parkeren onder het overgangsrecht 'gebruik van bouwwerken en gronden' van artikel 71 van 'Stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude Stad' viel. Hierin staat kortgezegd dat gebruik dat

toegestaan was op basis van het plan (zoals het parkeren op basis van 'Stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude Stad') voortgezet mag worden (ondanks dat dit gebruik met de 'Eerste partiële herziening van het stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude stad' wordt verboden), tenzij dit gebruik twee jaar lang achter elkaar is gestaakt.

Bestemmingsplan Binnenstad
Met de inwerkingtreding van bestemmingsplan 'Binnenstad' wordt er ten opzichte van 'Stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude stad', inclusief de 'Eerste partiële herziening van het stadvernieuwingsplan Noordelijke Oude stad' wat soepeler met parkeren omgegaan. Binnen de delen van de percelen met de bestemming 'Gemengd-3' mag namelijk op grond van bestemmingsplan 'Binnenstad' wel worden geparkeerd op maaiveld. Binnen de bestemming 'Tuin' is dit echter niet toegestaan.

Beroep op het overgangsrecht
Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (uit uitspraken van de hoogste bestuursrechter) blijkt dat de bewijslast om aan te tonen dat een situatie onder het overgangsrecht valt ligt bij de eigenaar. Hoewel de bewijslast bij de eigenaar ligt hebben wij onderzocht of het parkeren op het betreffende perceel onder het overgangsrecht zou kunnen vallen. De conclusie is dat dit het geval is, aangezien uit luchtfoto's blijkt dat op het perceel (binnenterrein) in 1977, 1980, 1987, 1988, 1995 (en ook in 2005, 2009, 2011, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021) met een auto/auto's werd(en) geparkeerd. Om deze reden hebben wij aan het betreffende perceel de aanduiding 'parkeerterrein' toegevoegd op de verbeelding van bestemmingsplan 'Actualisering diverse gebieden 2021'. Dit betekent dat bij dit perceel op het deel met de bestemming 'Tuin' (op maaiveld) geparkeerd mag worden.

<u>Lucasbolwerk 10</u>

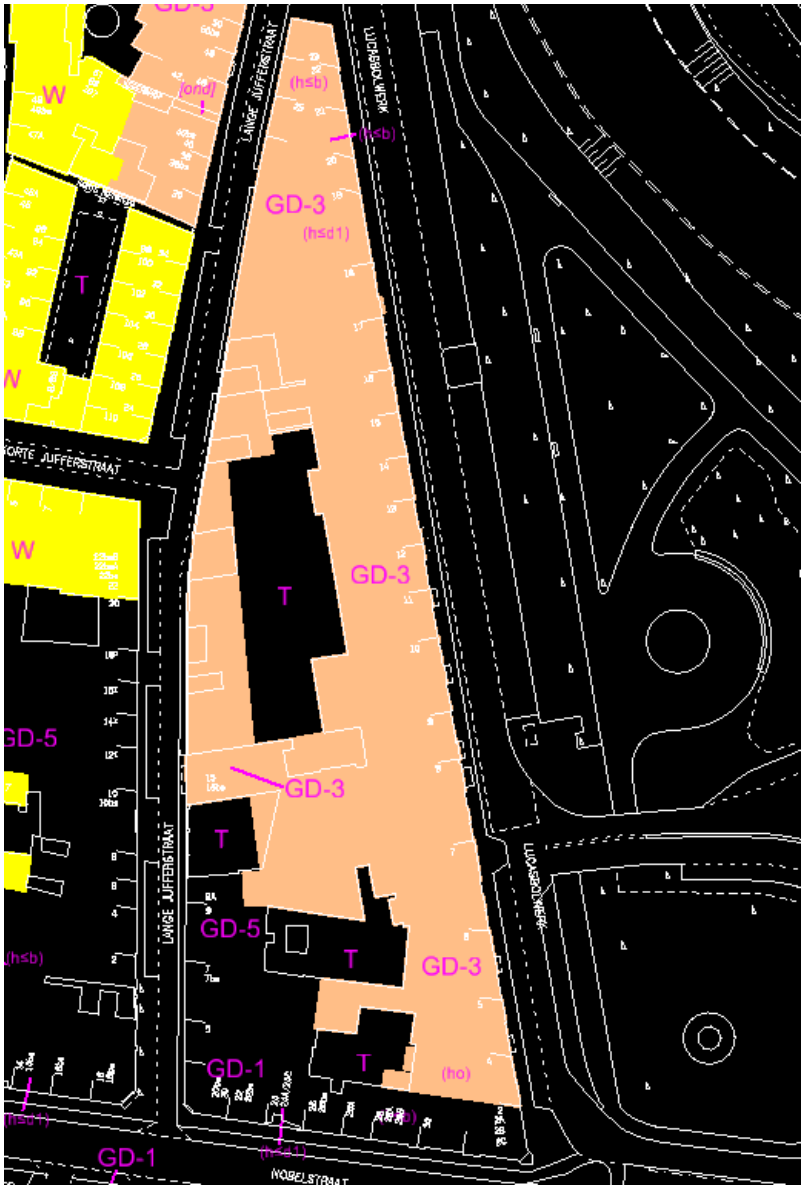
3. Volgens indiener is het binnenterrein van Lucasbolwerk 10 volgebouwd onder het geldende bestemmingsplan en was dit toen wel mogelijk (wel de bestemming 'Gemengd-3'). Indiener vindt het vreemd dat het toen niet fout in het bestemmingsplan stond en nu opeens wel.

Reactie
Binnen de bestemming 'Tuin' zijn bij het perceel Lucasbolwerk 10 geen gebouwen gebouwd. Het hoofdgebouw aan het Lucasbolwerk 10 is wel voorzien van een aanbouw. Daarnaast staat er een bijgebouw aan de zijde van de Lange Jufferstraat. Deze aanbouw en het bijgebouw liggen echter binnen de bestemming 'Gemengd-3' en niet binnen de bestemming 'Tuin'. Deze aanbouw en het bijgebouw zijn voordat bestemmingsplan 'Binnenstad' op 18 februari 2010 door de gemeenteraad werd vastgesteld gerealiseerd. Op een luchtfoto van 2005 zijn de aanbouw en het bijgebouw al te zien. De aanbouw is circa 5 meter diep. Op de verbeelding behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' begint de bestemming 'Tuin' bij het perceel Lucasbolwerk circa 5 meter vanuit het bouwvlak van het hoofdgebouw. Dit betekent dat voor de aanbouw de bestemming 'Gemengd-3' (GD-3) geldt en ook nadat bestemmingsplan 'Actualisering diverse gebieden 2021' in werking treedt, blijft gelden. Voor aan- en bijbouwen binnen de bestemming 'Gemengd-3' is onder andere van belang dat deze zijn toegestaan binnen het bestemmingsvlak en zowel binnen als buiten het bouwvlak gebouwd mogen worden. Het bebouwingspercentrage van de bij het hoofdgebouw behorende aan- en bijgebouwen mag buiten het bouwvlak niet meer bedragen dan 40%. Hierbij is het volgende van belang:

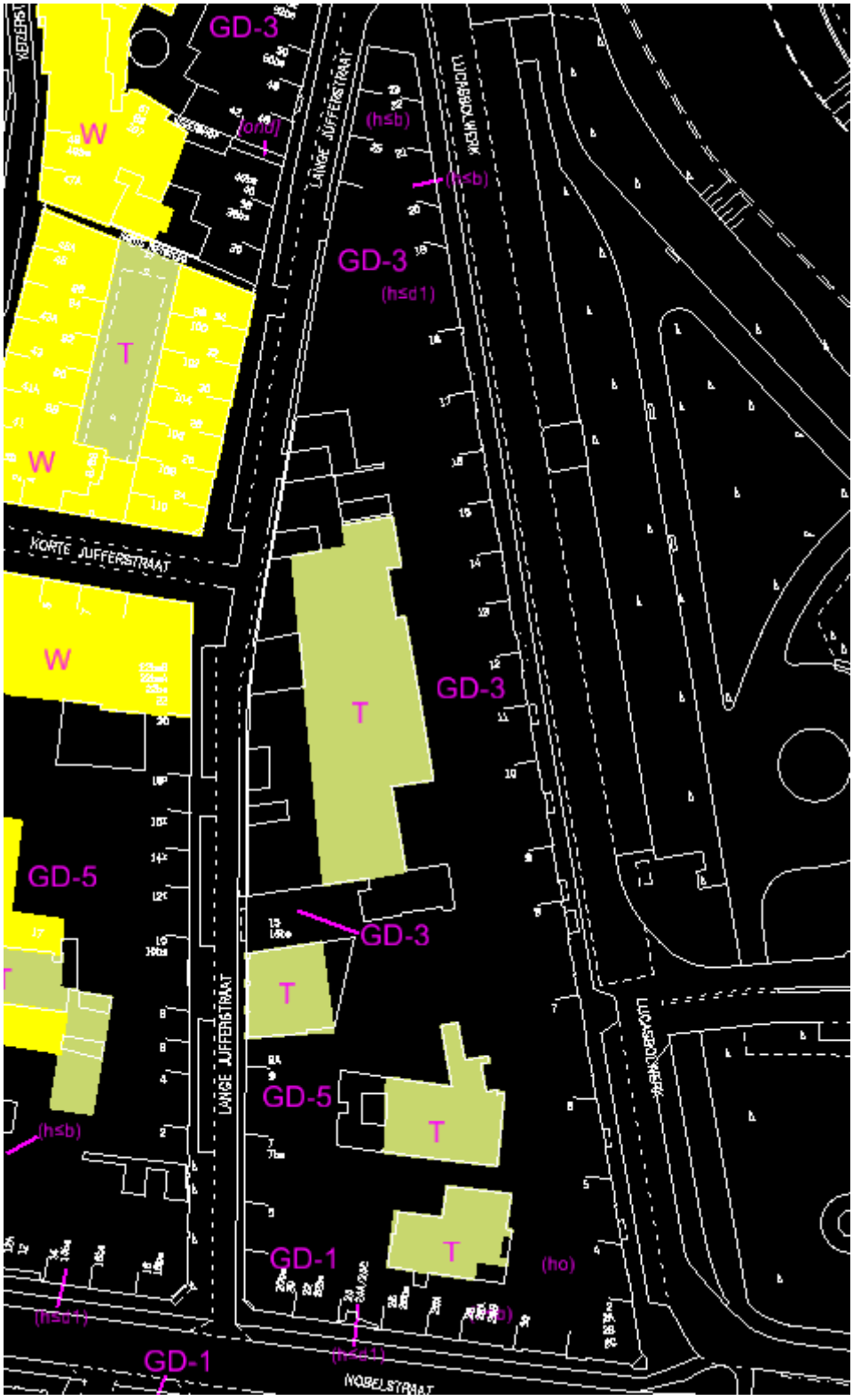
- *De gezamenlijke oppervlakte van de bij het hoofdgebouw behorende aan- en bijgebouwen buiten het bouwvlak mag niet meer bedragen dan 24 m^2;*
- *Indien het bebouwingspercentage en het bebouwd oppervlak in de bestaande situatie groter zijn dan de toegestane maatvoering dan geldt deze bestaande legale maatvoering als maximaal toelaatbaar.*

Conclusie
Op grond van deze zienswijze wordt een wijziging doorgevoerd aan het ontwerpbestemmingsplan met betrekking tot deelgebied I. Bij één perceel aan het Lucasbolwerk is namelijk de aanduiding ‘parkeerterrein’ toegevoegd.

Vlak met de ‘GD-3’ bestemming

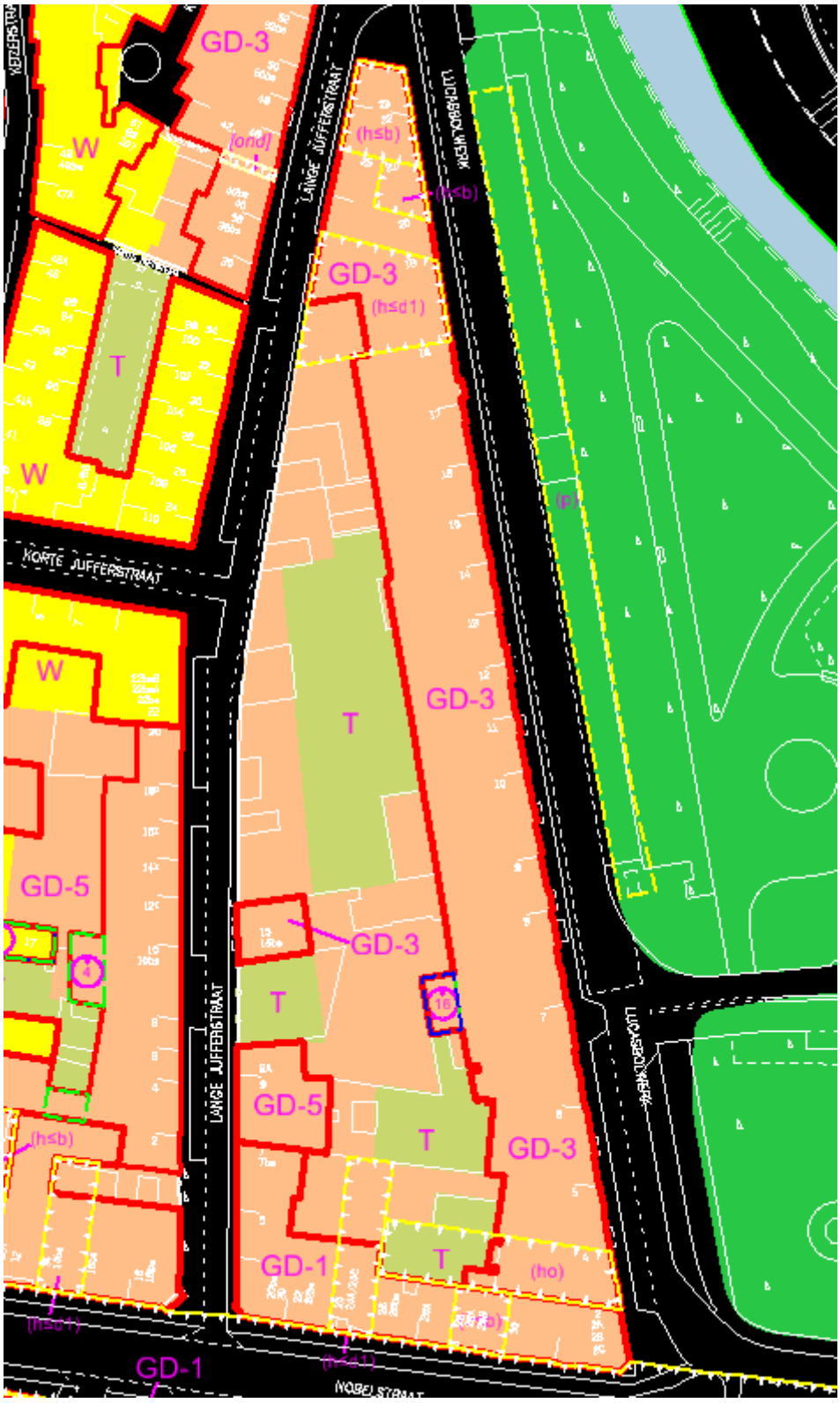
Vlak met de bestemming ‘Tuin’

In rood de bouwvlakken

Totaal plaatje

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Vastgesteld, datum volgt na vaststelling

Actualisering diverse gebieden 2021

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 7

1.1 Doelstelling 7
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 7
1.3 Wijze van raadplegen 8
1.4 Geldende plannen 8
1.5 Leeswijzer 10

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders 11

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie en de aanpassing per deelgebied 13

3.1 Inleiding 13
3.2 Deelgebied A 13
3.3 Deelgebied B 14
3.4 Deelgebied C 15
3.5 Deelgebied D 17
3.6 Deelgebied E 19
3.7 Deelgebied F 21
3.8 Deelgebied G 22
3.9 Deelgebied H 23
3.10 Deelgebied I 24
3.11 Deelgebied J 25
3.12 Deelgebied K 26
3.13 Deelgebied L 27
3.14 Deelgebied M 28
3.15 Deelgebied N 30
3.16 Deelgebied O 32

Hoofdstuk 4 Onderzoek en randvoorwaarden 33

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid 35

5.1 Economische uitvoerbaarheid 35
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 35

Hoofdstuk 6 Juridische plantoelichting 37

6.1 Inleiding 37
6.2 Artikelsgewijze toelichting 37

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 40

Artikel 1 Begrippen 40

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 41

Artikel 2 Overige zone-gebied A 41
Artikel 3 Overige zone-gebied D 41
Artikel 4 Overige zone-gebied F 41
Artikel 5 Overige zone-gebied H 41
Artikel 6 Overige zone-gebied O 42
Artikel 7 Gemengd 42
Artikel 8 Gemengd-1 42
Artikel 9 Gemengd-2 43

Artikel 10 Leiding-Brandstof 43
Artikel 11 Tuin 43
Artikel 12 Verkeer 43
Artikel 13 Verkeer-Verblijfsgebied 43
Artikel 14 Algemene aanduidingsregels 43
Artikel 15 Waarde-Archeologie 44
Artikel 16 Waarde Beschermd-stadsgezicht 44
Artikel 17 Waarde-Landschap 44
Artikel 18 Waterstaat-Waterkering 44
Artikel 19 Waterstaat-Waterlopen 45
Artikel 20 Wonen 45
Artikel 21 Wonen-3 45

Hoofdstuk 3 Algemene regels 46

Artikel 22 Anti-dubbeltelregel 46

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 47

Artikel 23 Overgangsrecht 47
Artikel 24 Slotregel 47

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

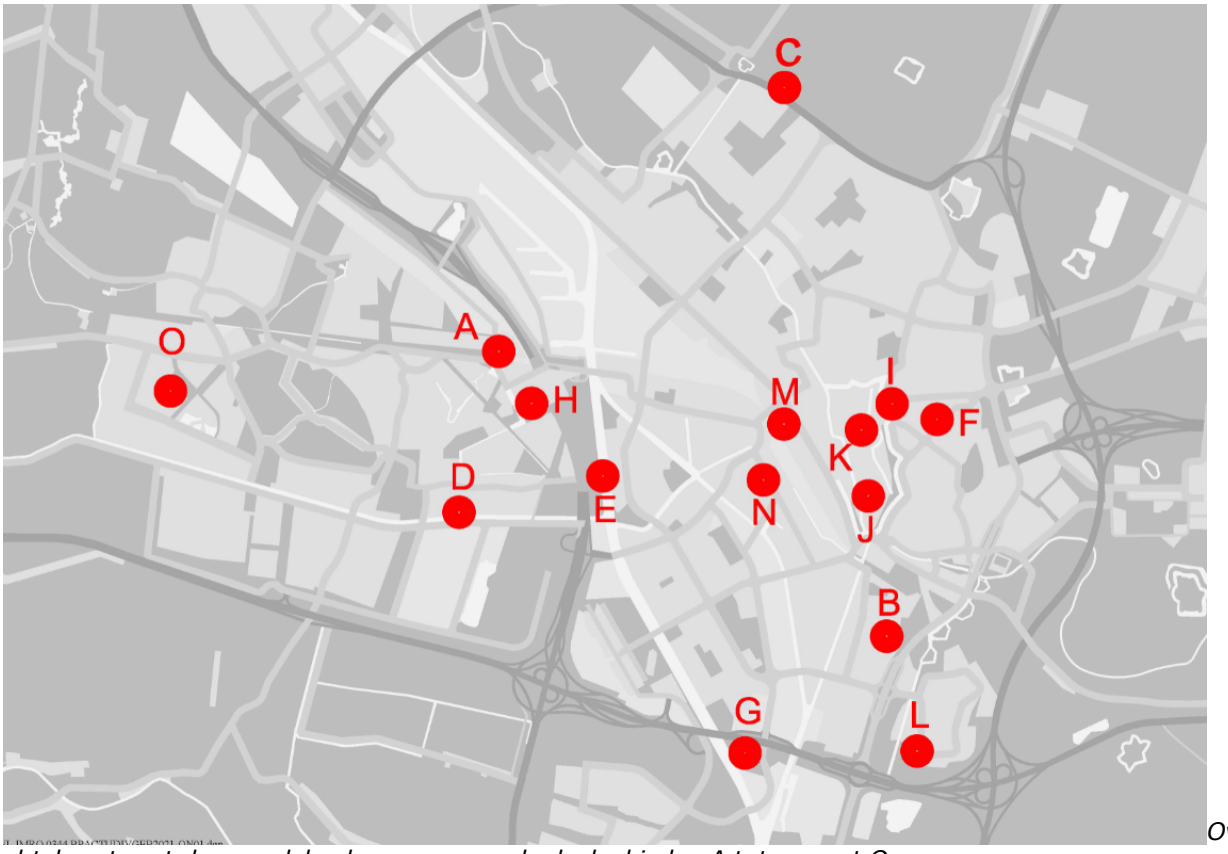
1.1 Doelstelling

Het doel van het bestemmingsplan is het repareren en verbeteren van de regels en verbeeldingen op ondergeschikte punten van geldende bestemmingsplannen op een aantal locaties.

Dit bestemmingsplan geldt voor een aantal deelgebieden, die verspreid liggen over de gemeente Utrecht. De nieuwe regelingen in dit actualiseringsplan sluiten aan bij de geldende regels van de directe omgeving van de deelgebieden.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Dit plan geldt voor een aantal deelgebieden. Op de afbeelding hieronder is te zien dat de locaties verspreid liggen over de gemeente Utrecht.

Overzichtskaart met daarop globaal aangegeven de deelgebieden A tot en met O

A bestemmingsplan Leidsche Rijn Centrum Noord (wijzigen regels 'Gemengd' m.b.t. detailhandel), **B** Detmoldstraat 46 (wijzigen bestemming voortuin), **C** Gageldijk 102 (bestemmingsplan in overeenstemming met verleende omgevingsvergunning brengen), **D** bestemmingsplan Slingeraklaan-Zandweg, Langerak (wijzigen bijgebouwen regeling van de bestemming 'Wonen-2'), **E** bestemmingsplan Leeuwesteyn, Leidsche Rijn (wijzigen verbeelding ter hoogte van de Dafne Schippersbrug van 'Verkeer-Verblijfsgebied' in 'Gemengd-1'), **F** Tulpstraat 27 (functieaanduiding opnemen in artikel), **G** bestemmingsplan Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o. (toevoegen geluidzone-industrie), **H** bestemmingsplan Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid (wijzigen begrip peil), **I** Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 (opnemen juiste kleur van bestemming 'Tuin' op verbeelding), **J** Oudegracht 323, 325 en 325 bs en Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C (bestemming 'Gemengd-2' opnemen op verbeelding), **K** Ambachtstraat 5 (wijzigen bouwvlak), **L** Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16 (wijzigen maximale bouwhoogte), **M** bestemmingsplan Smakkelaarsveld, 1e herziening (wijzigen voorwaarde bouw trillingen), **N** bestemmingsplan Kop Beurskwartier (vergroten ondergrondse parkeergarage), **O** bestemmingsplan Vleuterweide, Vleuten (wijzigen bijbehorende bouwwerken regeling bestemmingen 'Wonen-2' en 'Wonen-3').

1.3 Wijze van raadplegen

In dit actualiseringsplan zijn drie soorten deelgebieden te onderscheiden, die verschillend te raadplegen zijn:

- Deelgebieden waarbij de regel of regels wijzigen en de verbeelding ongewijzigd blijft. Bij deze herziening van de regel(s) moeten de regels van het moederplan (het nu geldende bestemmingsplan voor de locatie, zie hiervoor paragraaf 1.4) ook bekeken worden. Ook de verbeelding van het moederplan moet hierbij worden geraadpleegd. Voor de toelichting, behalve voor de toelichting op de wijzigingen, wordt ook teruggevallen op de toelichting in het moederplan. Dit is het geval voor de deelgebieden A, D, F, H en O.
- Deelgebieden waarbij de verbeelding wijzigt en de bijbehorende regels ongewijzigd blijven. Voor deze deelgebieden moeten de wijzigingen van de verbeelding in dit bestemmingsplan bekeken worden en blijven de regels van het moederplan (het nu geldende bestemmingsplan voor de locatie, zie hiervoor paragraaf 1.4) gelden. Daarnaast verandert voor een deel van de deelgebieden alleen een stuk van de verbeelding van het perceel. Voor het deel van het perceel dat ongewijzigd blijft, moet het moederplan worden geraadpleegd. Deze manier van raadplegen geldt voor de deelgebieden B, C, E, G, I, J, K, L en N.
- Deelgebieden waarbij de regels en de verbeelding wijzigen. De herzieningen van de regels uit dit bestemmingsplan moeten in samenhang met de regels uit het moederplan (het nu geldende bestemmingsplan voor de locatie, zie hiervoor paragraaf 1.4) worden geraadpleegd. Voor de toelichting, behalve voor de toelichting op de wijzigingen, op de bestemmingen wordt teruggevallen op de toelichting in het moederplan. De wijzigingen van de verbeeldingen moeten in dit bestemmingsplan geraadpleegd worden. Voor deze deelgebieden verandert overigens maar een stuk van de verbeelding. Voor het deel van het perceel of plangebied dat niet wijzigt blijft de verbeelding van het moederplan gelden. Deze manier van raadplegen geldt voor de deelgebieden G en M.

1.4 Geldende plannen

Voor de in dit bestemmingsplan opgenomen locaties gelden onderstaande bestemmingsplannen. In een aantal gevallen wordt het geldende bestemmingsplan naast het actualiseringsplan geraadpleegd (zie voor een nadere uitleg hierover paragraaf 1.3).

A bestemmingsplan Leidsche Rijn Centrum Noord (wijzigen regels 'Gemengd' m.b.t. detailhandel), **B** Detmoldstraat 46 (wijzigen bestemming voortuin), **C** Gageldijk 102 (bestemmingsplan in overeenstemming met verleende omgevingsvergunning brengen), **D** bestemmingsplan Slingeraklaan-Zandweg, Langerak (wijzigen bijgebouwen regeling van de bestemming 'Wonen-2'), **E** bestemmingsplan Leeuwesteyn, Leidsche Rijn (wijzigen verbeelding ter hoogte van de Dafne Schippersbrug van 'Verkeer-Verblijfsgebied' in 'Gemengd-1'), **F** Tulpstraat 27 (functieaanduiding opnemen in artikel), **G** bestemmingsplan Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o. (toevoegen geluidzone-industrie), **H** bestemmingsplan Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid (wijzigen begrip peil), **I** Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 (opnemen juiste kleur van bestemming 'Tuin' op verbeelding), **J** Oudegracht 323, 325 en 325 bs en Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C (bestemming 'Gemengd-2' opnemen op verbeelding), **K** Ambachtstraat 5 (wijzigen bouwvlak), **L** Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16 (wijzigen maximale bouwhoogte), **M** bestemmingsplan Smakkelaarsveld, 1e herziening (wijzigen voorwaarde bouw trillingen), **N** bestemmingsplan Kop Beurskwartier (vergroten ondergrondse parkeergarage), **O** bestemmingsplan Vleuterweide, Vleuten (wijzigen bijbehorende bouwwerken regeling bestemmingen 'Wonen-2' en 'Wonen-3').

Deelgebied A: bestemmingsplanLeidsche Rijn Centrum Noord (wijzigen regels 'Gemengd' m.b.t. detailhandel)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Leidsche Rijn Centrum Noord	30 januari 2014	24 september 2014

Deelgebied B: Detmoldstraat46 (wijzigen bestemmingvoortuin)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Watervogelbuurt, Hoograven, Tolsteeg	25 oktober 2012	30 oktober 2013

Deelgebied C: Gageldijk 102 (bestemmingsplanin overeenstemmingmet verleende omgevingsvergunningbrengen)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Overvecht-Noordelijke stadsrand	21 juni 2012	5 november 2012

Deelgebied D: bestemmingsplanSlingeraklaan-Zandweg, Langerak (wijzigen bijgebouwen regeling van de bestemming 'Wonen-2')

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Slingeraklaan-Zandweg, Langerak	21 juni 2012	23 augustus 2012

Deelgebied E: bestemmingsplanLeeuwesteyn, Leidsche Rijn (wijzigen verbeelding ter hoogte van de Dafne Schippersbrug van 'Verkeer-Verblijfsgebied in 'Gemengd-1')

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Leeuwesteyn, Leidsche Rijn	9 maart 2017	4 mei 2017

Deelgebied F: Tulpstraat 27 (functieaanduidingopnemen in artikel)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen	4 februari 2016	13 april 2016

Deelgebied G: bestemmingsplanWoonboulevard Kanaleneiland IKEA e.o. (toevoegen geluidzone-industrie)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.	6 januari 2011	30 mei 2012

Deelgebied H: bestemmingsplanLeidsche Rijn Centrum Kern en Zuid (wijzigen begrip peil)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid	7 juni 2012	20 maart 2013

Deelgebied I: Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 (opnemen juiste kleur van bestemming 'Tuin' op verbeelding)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Binnenstad	18 februari 2010	25 januari 2012

Deelgebied J: Oudegracht 323, 325 en 325 bs en Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C (bestemming 'Gemengd-2' opnemen op verbeelding)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Binnenstad	18 februari 2010	25 januari 2012

Deelgebied K: Ambachtstraat5 (wijzigen bouwvlak)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Binnenstad	18 februari 2010	25 januari 2012

Deelgebied L: Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16 (wijzigen maximale bouwhoogte)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Actualisering 2015, Oog in Al en Lunetten	26 november 2015	17 augustus 2016

Deelgebied M: Smakkelaarsveld, 1e herziening (wijzigen voorwaarde bouw trillingen)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Smakkelaarsveld, 1e herziening	20 februari 2020	24 april 2020

Deelgebied N: bestemmingsplanKop Beurskwartier (vergroten ondergrondse parkeergarage)

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Kop Beurskwartier	18 juni 2020	28 augustus 2020

Deelgebied O: bestemmingsplanVleuterweide, Vleuten (wijziging bijbehorende bouwwerken regeling bestemmingen'Wonen-2' en 'Wonen-3')

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Vleuterweide, Vleuten	10 april 2014	12 juni 2014

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt kort wat over het relevante beleid beschreven. Hoofdstuk 3 bevat per deelgebied een korte beschrijving van de bestaande situatie en de aanpassing die met dit actualiseringsplan wordt gedaan. Over de milieuaspecten en de andere benodigde onderzoeksaspecten is in hoofdstuk 4 wat opgenomen. In de hoofdstukken 5 en 6 zijn de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid en de juridische plantoelichting opgenomen.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

Dit actualiseringsplan repareert en verbetert regelingen en verbeeldingen. Hiermee wordt de bestaande situatie van de deelgebieden vastgelegd. Voor deelgebied C (Gageldijk 102) wordt de situatie in overeenstemming gebracht met een verleende omgevingsvergunning, waarmee de bestemming is gewijzigd.

Voor de relevante beleidskaders wordt verwezen naar de bestemmingsplannen van de deelgebieden zoals aangegeven in paragraaf 1.4).

Met dit actualiseringsplan wordt geen stedelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt, waardoor de ladder van duurzame verstedelijking (artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening) niet van toepassing is.

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie en de aanpassing per deelgebied

3.1 Inleiding

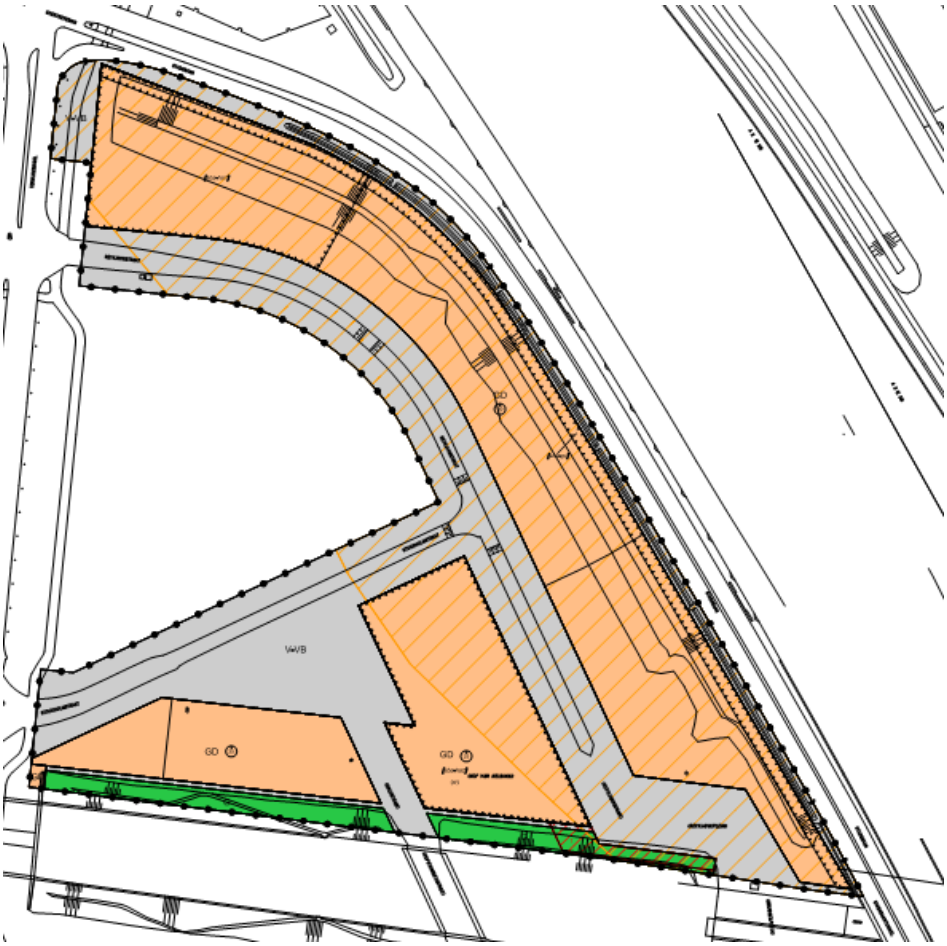
Dit hoofdstuk geeft inzicht in de huidige situatie van de diverse plangebieden A t/m O, gevolgd door de juridisch-planologische aanpassingen aan de bestaande situatie. De aanpassingen zorgen ervoor dat deze aansluiten bij de bestaande situatie en beleidsmatige en stedenbouwkundige inzichten. Er is daarbij gezocht naar aansluiting bij de geldende regels van de directe omgeving van de deelgebieden.

3.2 Deelgebied A

3.2.1 Huidige situatie

In bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' is binnen de bestemming 'Gemengd', op grond van artikel 3 lid 3.5.3 van de bestemmingsplanregels maximaal 400 m^2 brutovloeroppervlak detailhandel toegestaan. Daarvan wordt 100 m^2 brutovloeroppervlak benut.

Op 13 december 2016 heeft het college het wijzigingsplan 'Leidsche Rijn centrum Noord, 1e Wijziging' vastgesteld. Dit wijzigingsplan voorziet ook in de bestemming 'Gemengd'. Voor dit wijzigingsplan wordt getoetst aan de regels van de bestemming 'Gemengd' van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' (het zogenaamde 'moederplan').

Verbeelding van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn centrum Noord'

3.2.2 Aanpassing

De overige 300 m^2 brutovloeroppervlak detailhandel, binnen de bestemming 'Gemengd', worden ingezet bij de ontwikkeling van de hoogbouwkavel. De hoogbouwkavel behoort tot Leidsche Rijn centrum Noord maar is geen onderdeel van het plangebied van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord'. Voor de hoogbouwkavel wordt een apart bestemmingsplan gemaakt. In dat bestemmingsplan wordt 300 m^2 brutovloeroppervlak detailhandel mogelijk gemaakt.

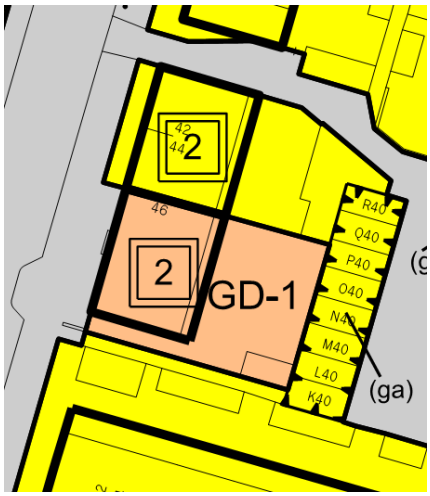
Dit betekent dat het aantal m^2 brutovloeroppervlak detailhandel in bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' teruggebracht wordt naar 100 m^2 brutovloeroopervlak. Daarvoor moet een regel van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' herzien worden. Hiermee wordt het aantal vierkante meters detailhandel in Leidsche Rijn Centrum Noord niet vergroot en blijft kleinschalige detailhandel mogelijk.

Voor het overige blijft bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' (NL.IMRO.0344. NL.IMRO.0344.BPLRUCENTRUMNOORD-0601) gelden. De verbeelding blijft ook ongewijzigd. De herziening van de tabel behorende bij artikel 3 lid 3.5.3 van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' is in dit bestemmingsplan te vinden in artikel 2.

3.3 Deelgebied B

3.3.1 Huidige situatie

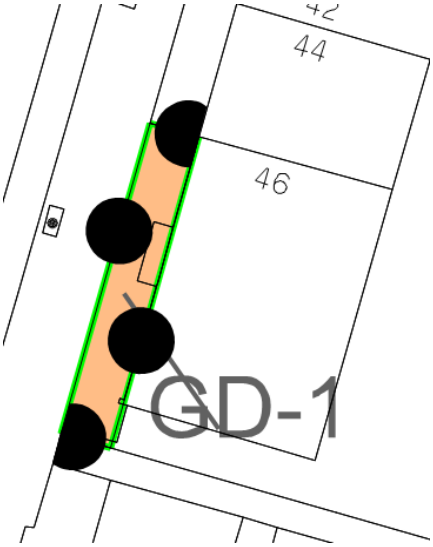
Voor het perceel Detmoldstraat 46 in Utrecht geldt bestemmingsplan 'Watervogelbuurt, Hoograven, Tolsteeg'. Het perceel heeft de bestemming 'Gemengd-1' en de voortuin heeft de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied', terwijl dit stuk grond geen gemeentegrond is. Binnen deze bestemming kan geen tuin behorende bij een woning worden gerealiseerd.

Uitsnede verbeelding Detmoldstraat 46

3.3.2 Aanpassing

Een deel van de grond met de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' hoort wat het eigendom betreft bij het perceel Detmoldstraat 46. De eigenaar wil hier graag een voortuin realiseren en dit is niet mogelijk binnen de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied'. Daarom wordt de bestemming 'Gemengd-1' van bestemmingsplan 'Watervogelbuurt, Hoograven, Tolsteeg' aan de voorzijde uitgebreid en gelijkgetrokken met de voortuinen van de percelen Detmoldstraat 42 en 44, zodat er stedenbouwkundig een eenduidig beeld ontstaat. Binnen deze bestemming kan een voortuin behorende bij de bestemming 'Gemengd-1', waaronder een woning, worden aangelegd. Artikel 8 van dit bestemmingsplan gaat over dit deelgebied.

Nieuwe verbeelding voortuin Detmoldstraat 46

Luchtfoto van het (witte) pand Detmoldstraat 46 inclusief de omgeving

3.4 Deelgebied C

3.4.1 Huidige situatie

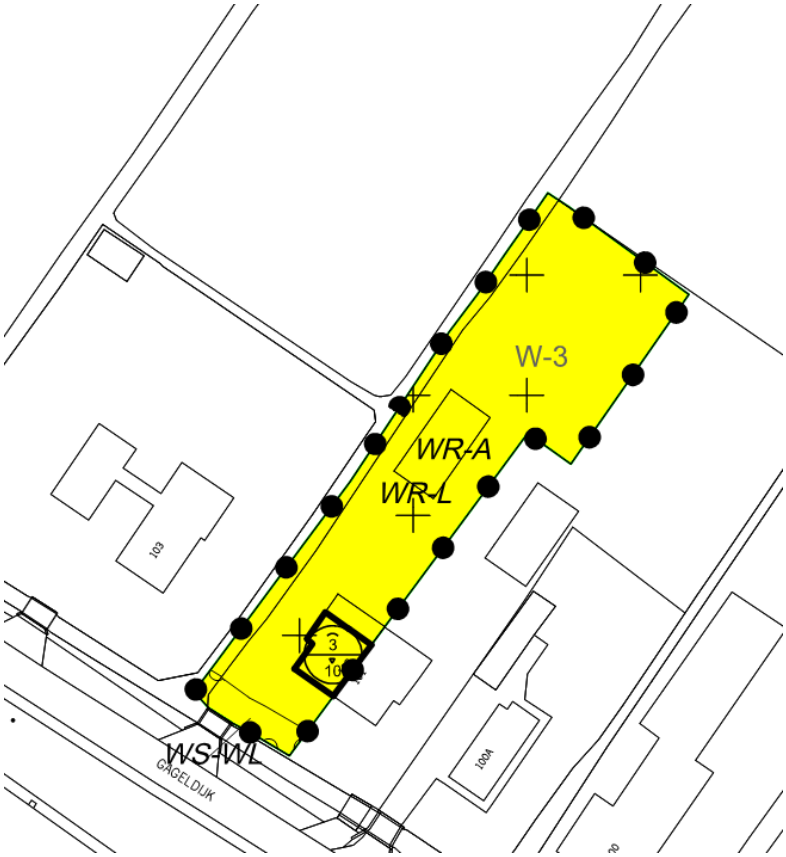
Voor het perceel Gageldijk 102 in Utrecht geldt bestemmingsplan 'Overvecht-Noordelijke stadsrand'. Het perceel heeft de bestemming 'Bedrijf' met de functieaanduiding 'bedrijfswoning'. Er zijn op grond van artikel 4 lid 4.1 onder a van de bestemmingsplanregels bedrijven uit ten hoogste categorie B2 van de bijbehorende Lijst van Bedrijfsactiviteiten toegestaan. Daarnaast zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie', 'Waarde-Landschap' en 'Waterstaat-Waterlopen' van toepassing. De maximale bouwhoogte binnen het bouwvlak is 10 meter en de maximale goothoogte bedraagt 3 meter. Ook geldt er een maximaal bebouwingspercentage van 50%.

Links: uitsnede verbeelding 'Overvecht-Noordelijke stadsrand' met daarop het perceel Gageldijk 102
Rechts: een luchtfoto van het perceel Gageldijk 102 en de directe omgeving

3.4.2 Aanpassing

Op 27 januari 2010 (verzonden op 29 januari 2010, met kenmerk BV2085472) is er een bouwvergunning inclusief artikel 19 WRO vrijstelling (nu: omgevingsvergunning) verleend voor het wijzigen van het gebruik van een agrarische dienstwoning naar een burgerwoning en voor het plaatsen van een schuur achter de woning. Met dit bestemmingsplan worden de gronden in overeenstemming gebracht met de verleende omgevingsvergunning. Daarom worden deze gronden net als de naastgelegen panden en gronden bestemd als 'Wonen-3'. Daarnaast zijn op het perceel de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie', 'Waarde - Landschap' en 'Waterstaat-Waterlopen' van bestemmingsplan 'Overvecht-Noordelijke stadsrand' van toepassing. Hiermee is het bestemmingsplan in overeenstemming met de feitelijke en vergunde situatie gebracht. De artikelen 21, 17, 15 en 19 van dit bestemmingsplan hebben betrekking op dit deelgebied.

De aanpassing van de verbeelding voor Gageldijk 102

3.5 Deelgebied D

3.5.1 Huidige situatie

In bestemmingsplan 'Slingeraklaan-Zandweg, Langerak' is een onvolledige regeling voor aanbouwen en bijgebouwen opgenomen. Deze regeling in artikel 9 lid 9.2.2 'Wonen-2' regelt namelijk alleen iets voor bouwpercelen tot 250 m^2, terwijl zich binnen het plangebied ook grotere bouwpercelen bevinden. Bovendien wordt niet voorgeschreven dat aanbouwen en bijgebouwen alleen in het achtererfgebied mogen worden gebouwd. De regel, die wordt herzien, luidt als volgt:

9.2.2 Aanbouwen en bijgebouwen

Indien de oppervlakte van een bouwperceel kleiner is dan 250 m^2 mag de maximale oppervlakte aan aanbouwen en bijgebouwen ten hoogste 50 % bedragen van het bouwperceel tot een oppervlakte van ten hoogste 50 m^2, waarbij het bouwvlak waarop het hoofdgebouw is gebouwd bij deze berekening buiten beschouwing wordt gelaten;

Verbeelding bestemmingsplan 'Slingeraklaan - Zandweg, Parkwijk', waarop de 'Wonen-2' (W-2) bestemmingen te zien zijn

3.5.2 Aanpassing

Artikel 9 lid 9.2.2 van bestemmingsplan 'Slingeraklaan-Zandweg, Langerak', de regel over aanbouwen en bijgebouwen binnen de bestemming 'Wonen-2', wordt met dit bestemmingsplan herzien. De regeling is aangevuld voor bouwpercelen vanaf 250 m^2 tot 500 m^2 en voor bouwpercelen van 500 m^2 en groter. Hiermee voorkomen we dat bouwpercelen vanaf 250 m^2 volgebouwd kunnen worden met aanbouwen en bijgebouwen. Ook wordt de regel aangevuld zodat aanbouwen en bijgebouwen alleen in het achtererfgebied gebouwd mogen worden. Hierdoor wordt de ruimtelijk ongewenste situatie voorkomen dat bijvoorbeeld een bijgebouw in de voortuin van een woning wordt geplaatst. Met deze aanpassing is de regeling hersteld zoals deze was bedoeld. Daarnaast sluiten we aan bij andere bestemmingsplannen die wel voorzien in een regeling voor percelen vanaf 250 m². Hieronder worden cursief de aanvullingen op artikel 9 lid 9.2.2 van bestemmingsplan 'Slingeraklaan-Zandweg, Langerak' weergegeven. Voor het overige is bestemmingsplan 'Slingeraklaan-Zandweg, Langerak' (NL.IMRO.0344.BPSLINGERLAZANDWEG-0601) onverminderd van toepassing. De verbeelding blijft ook ongewijzigd.

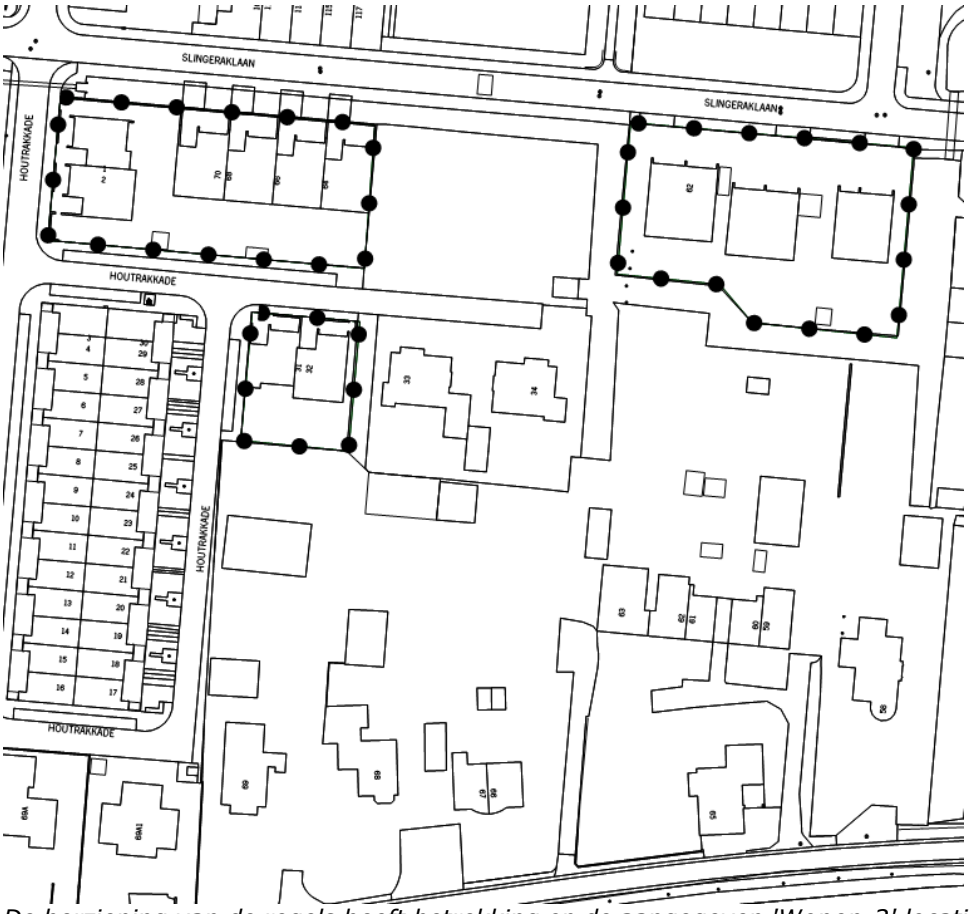
9.2.2 Aanbouwen en bijgebouwen

Aanbouwen en bijgebouwen mogen uitsluitend in het achtererfgebied worden gebouwd en moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

a. indien de oppervlakte van een bouwperceel kleiner is dan 250 m^2 mag de maximale oppervlakte aan aanbouwen en bijgebouwen ten hoogste 50 % bedragen van het bouwperceel tot een oppervlakte van ten hoogste 50 m^2, waarbij het bouwvlak waarop het hoofdgebouw is gebouwd bij deze berekening buiten beschouwing wordt gelaten;
b. indien de oppervlakte van het bouwperceel 250 m² of meer bedraagt en minder dan 500 m^2 mag de maximale oppervlakte aan aanbouwen en bijgebouwen ten hoogste 20 % bedragen van het bouwperceel tot een oppervlakte van ten hoogste 100 m², waarbij het bouwvlak waarop het hoofdgebouw is gebouwd bij deze berekening buiten beschouwing wordt gelaten;
c. indien de oppervlakte van een bouwperceel 500 m^2 of meer bedraagt mag de maximale oppervlakte

aan aanbouwen en bijgebouwen ten hoogste 25 % bedragen van het bouwperceel tot een oppervlakte van maximaal 150 m², waarbij het bouwvlak waarop het hoofdgebouw is gebouwd bij deze berekening buiten beschouwing wordt gelaten.

De herziening van artikel 9 lid 9.2.2 van bestemmingsplan 'Slingeraklaan-Zandweg, Langerak' is in dit actualiseringsplan terug te vinden in artikel 3.

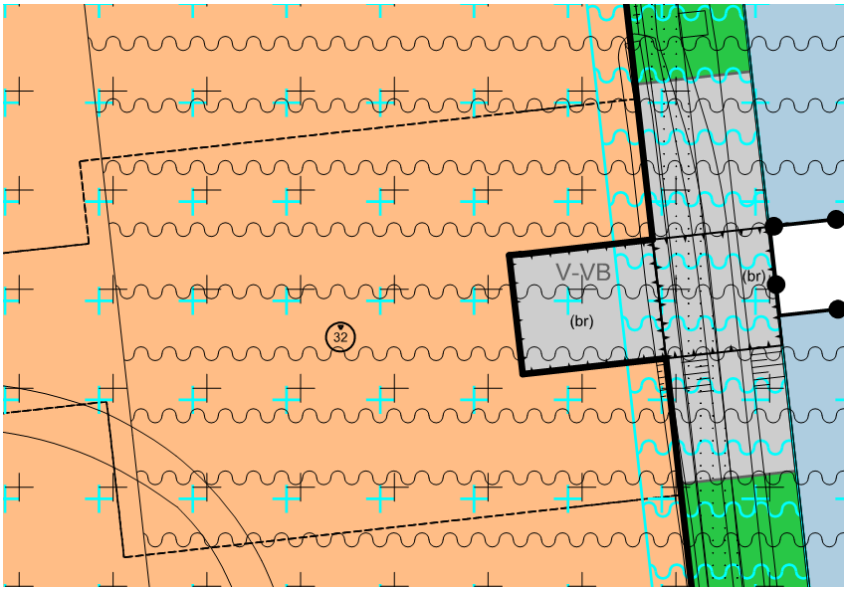

De herziening van de regels heeft betrekking op de aangegeven 'Wonen-2' locaties

3.6 Deelgebied E

3.6.1 Huidige situatie

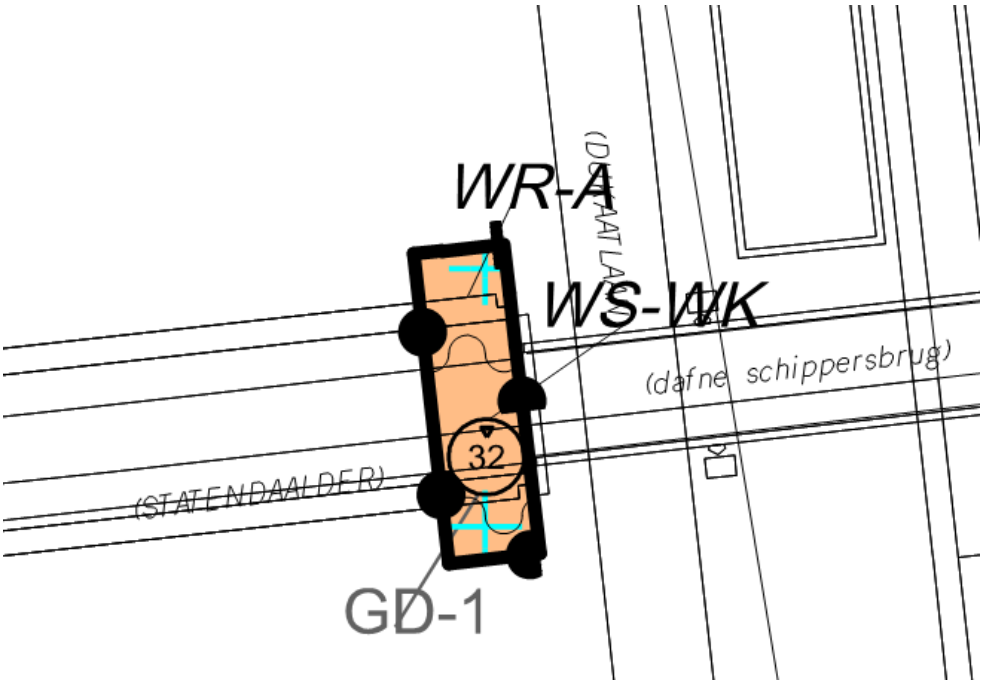
Op de verbeelding van het bestemmingsplan 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' is op de locatie voor de aanlanding van de Dafne Schippersbrug de bestemming 'Verkeer–Verblijfsgebied' opgenomen. De bestemming 'Verkeer–Verblijfsgebied' ligt echter te ver de bestemming 'Gemengd–1' in. De bestemming 'Verkeer–Verblijfsgebied' moet op deze locatie de bestemming 'Gemengd–1' hebben. Hierdoor kan het toekomstige bouwblok juist worden afgerond. Op dit moment neemt de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' een hap uit het bouwblok en dit is stedenbouwkundig ongewenst.

Uitsnede verbeelding 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' met daarop de betreffende 'Verkeer-Verblijfsgebied' bestemming, die wordt aangepast

3.6.2 Aanpassing

In dit actualiseringsplan is een deel van de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' gewijzigd in de bestemming 'Gemengd-1'. Technisch is het noodzakelijk dat dit deel van het plangebied een eigen bouwvlak krijgt en is het niet mogelijk dat dit onderdeel wordt van het al bestaande bouwvlak van de bestemming 'Gemengd-1'. Gebouwen en bouwwerken die binnen de regels van de bestemming 'Gemengd-1' passen, mogen eventueel binnen twee bouwvlakken vallen (dit wordt niet als strijdig gezien). De dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waterstaat-Waterkering' en de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone-straalpad' uit bestemmingsplan 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' zijn ook van toepassing. De artikelen 8, 14.1, 15 en 18 van dit bestemmingsplan gaan over dit deelgebied.

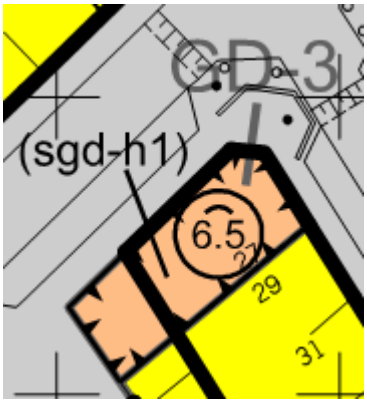

De verbeelding behorende bij deelgebied E van dit bestemmingsplan

3.7 Deelgebied F

3.7.1 Huidige situatie

Het adres Tulpstraat 27 in Utrecht heeft op de verbeelding van bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen' de bestemming 'Gemengd-3' met de functieaanduiding 'specifieke vorm van gemengd-horeca-1'. Deze functieaanduiding komt echter abusievelijk niet terug in artikel 9 lid 9.1 behorende bij de bestemming 'Gemengd-3' van bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen'.

Uitsnede van de verbeelding van bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen' voor het perceel Tulpstraat 27

3.7.2 Aanpassing

Met dit bestemmingsplan wordt artikel 9 lid 9.1 van de bestemming 'Gemengd-3' van bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen' aangevuld met de functieaanduiding 'specifieke vorm van gemengd-horeca-1'. Hierdoor is bij panden met deze aanduiding horeca in de categorie t/m C (zoals een cafetaria en snackbar) toegestaan. Hiermee wordt in de regel een koppeling met de verbeelding gemaakt, waarmee de fout wordt hersteld.

Hieronder wordt cursief de aanvulling op artikel 9 lid 9.1 van bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen' weergegeven. Voor het overige is bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen' (NL.IMRO.0344.BPWILHELMINABWITTE-VA02) onverminderd van toepassing. De verbeelding blijft ook ongewijzigd.

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Gemengd - 3' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

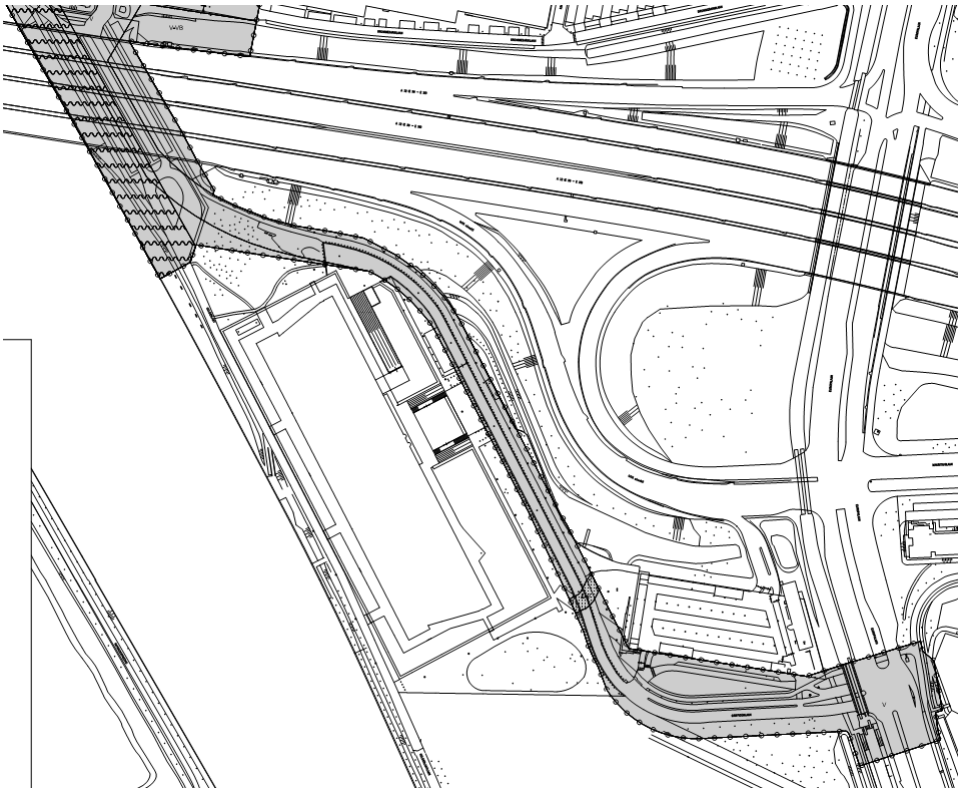
a. wonen, al dan niet in combinatie met een aan-huis-verbonden-beroep of bedrijf dan wel een bed & breakfast;
b. kantoren, uitsluitend op de begane grond;
c. maatschappelijke voorzieningen, uitsluitend op de begane grond;
d. ateliers, uitsluitend op de begane grond;
e. bedrijven, zoals opgenomen in de categorieën A en/of B1 van de bij deze regels behorende Lijst van bedrijven 'functiemenging', uitsluitend op de begane grond;
f. ter plaatse van de aanduiding 'detailhandel' tevens detailhandel, uitsluitend op de begane grond;
g. ter plaatse van de aanduiding 'dienstverlening' tevens dienstverlening, uitsluitend op de begane grond;
h. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd - 1' tevens maatschappelijke voorzieningen;
i. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd - 2' tevens een hotel, uitsluitend op de begane grond;
j. ter plaatse van de aanduiding 'hotel' tevens een hotel;
k. de bij de bestemming behorende groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen;
l. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd - horeca -1' tevens horeca tot en met categorie C van de bij deze regels behorende Lijst van Horeca-activiteiten, uitsluitend op de begane grond.

De herziening van artikel 9 lid 9.1 sub l van bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen' is in dit bestemmingsplan terug te vinden in artikel 4.

3.8 Deelgebied G

3.8.1 Huidige situatie

In bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.', is ter plaatse van de Griffioenlaan inclusief een stukje van de Europalaan en de A12, ten onrechte de gebiedsaanduiding 'Geluidszone-industrie' niet meegenomen. De geluidzone hoort bij industrieterrein Laagraven in de gemeente Nieuwegein.

Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA, e.o. met het traject Europalaan-Griffioenlaan-A12

3.8.2 Aanpassing

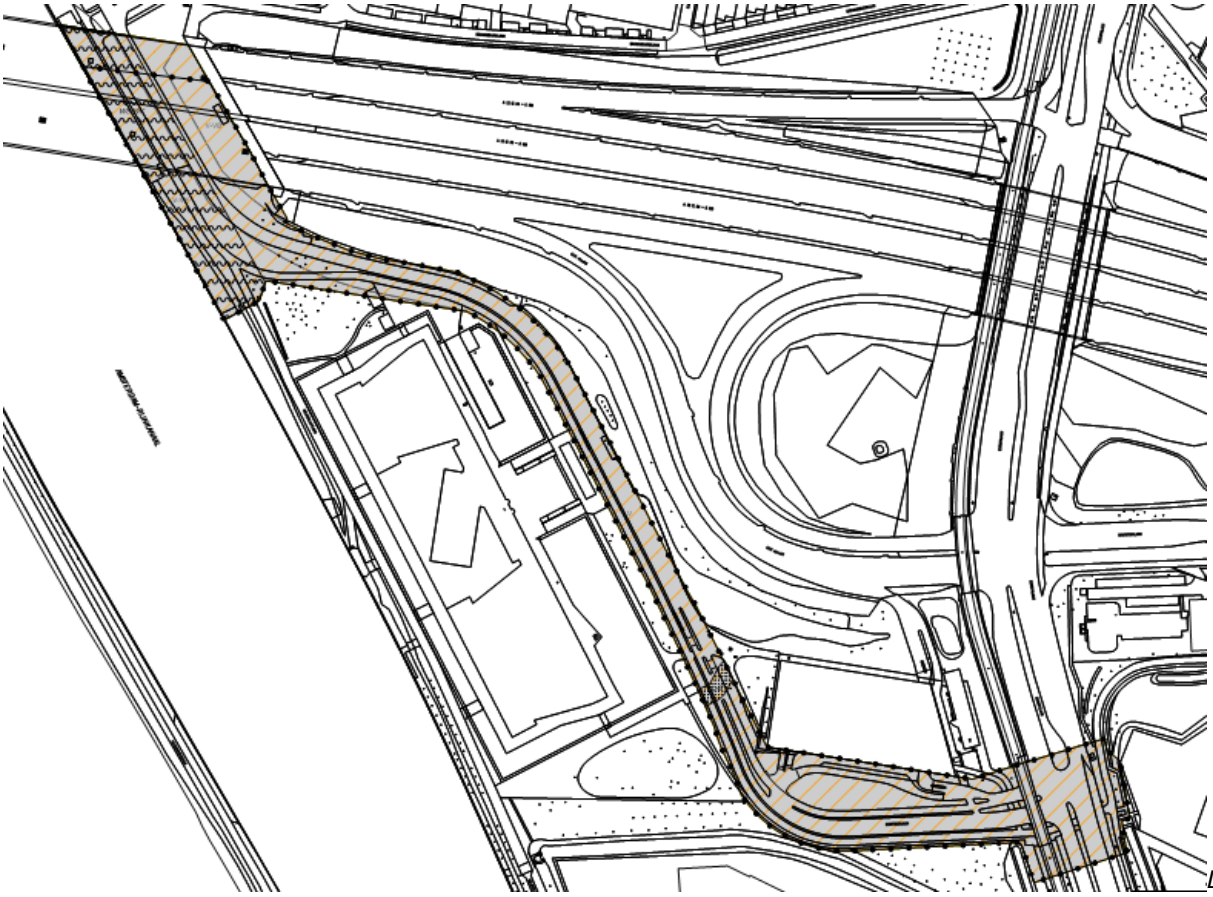
De gebiedsaanduiding 'Geluidzone-industrie' is alsnog opgenomen voor bovenstaand traject tot en met de A12 en de bijbehorende regel wordt aan bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o. toegevoegd. Dit artikel is als volgt:

Artikel 13 Algemene aanduidingsregels

13.1 Geluidszone-industrie

Ter plaatse van de aanduiding: 'Geluidszone-industrie' ligt de rond het industrieterrein gelegen zone als bedoeld in hoofdstuk V van de Wet geluidhinder buiten welke zone de geluidbelasting vanwege het industrieterrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan.

Daarnaast blijven de bestemmingen 'Verkeer', 'Verkeer-Verblijfsgebied', dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterkering' en de dubbelbestemming 'Leiding-Brandstof' van bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.' ongewijzigd van toepassing. De artikelen 14.2, 12, 13, 18 en 10 van dit bestemmingsplan gaan over dit deelgebied.

De verbeelding behorende bij deelgebied G van dit bestemmingsplan

3.9 Deelgebied H

3.9.1 Huidige situatie

De definitie van het begrip peil is in artikel 1 lid 1.44 van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid' als volgt: voor een gebouw en een bouwwerk, geen gebouw zijnde wordt gebruikt gemaakt van het NAP.

3.9.2 Aanpassing

Bij initiatiefnemers en omwonenden is veel discussie ontstaan over het begrip peil. Daarnaast wijkt de definitie af van andere bestemmingsplannen in Utrecht. Daarom wordt het begrip peil met dit bestemmingsplan herzien in:

1.44 peil

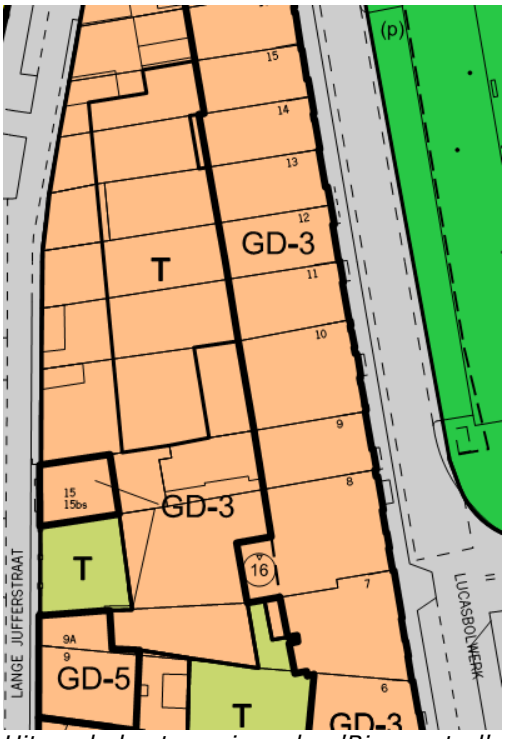
a. Voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg.
b. Voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.
c. Voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.

Hierdoor krijgt bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid' een duidelijkere definitie van het begrip peil en is deze gelijk aan de andere bestemmingsplannen in Utrecht. De definitie is te vinden in artikel 5 van dit bestemmingsplan. Voor het overige is bestemmingsplan 'Leidsche Rijn centrum Kern en Zuid' (NL.IMRO.0344.BPLRCENTRUMKERZUID-0601) onverminderd van toepassing. De verbeelding van 'Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid' blijft ook ongewijzigd.

3.10 Deelgebied I

3.10.1 Huidige situatie

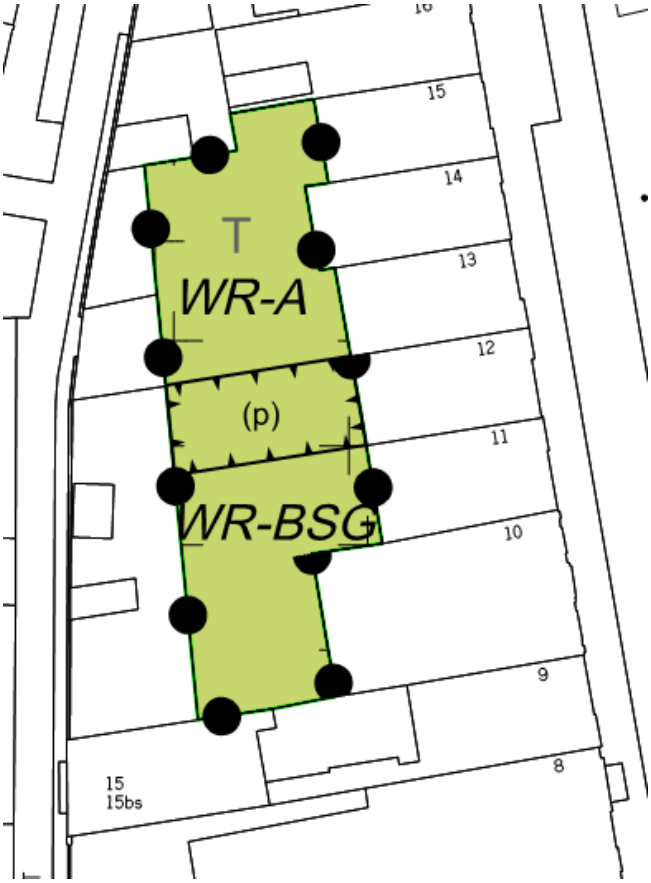
In bestemmingsplan 'Binnenstad' hebben delen van de percelen Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 de bestemming 'Tuin' gekregen. Ten onrechte heeft deze bestemming een bruine kleur gekregen, die niet overeenkomt met de legenda. Ook gelden voor de percelen de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waarde-Beschermd stadsgezicht'.

Uitsnede bestemmingsplan 'Binnenstad' voor o.a. de percelen Lucasbolwerk 10 t/m 15, inclusief de legenda van de bestemming 'Tuin'

3.10.2 Aanpassing

De bestemming 'Tuin' behorende bij de percelen Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 heeft in overeenstemming met de legenda de bijpassende kleur groen gekregen, waardoor de verbeelding in overeenstemming is met de legenda. Daarnaast zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waarde Beschermd-stadsgezicht' uit bestemmingsplan 'Binnenstad' nog steeds ongewijzigd van toepassing. De artikelen 11, 15 en 16 van dit bestemmingsplan gaan over deelgebied I. Naar aanleiding van een ingediende zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan is bij het perceel Lucasbolwerk 12 de aanduiding 'parkeerterrein' toegevoegd, waardoor hier binnen de bestemming 'Tuin' op maaiveld niveau geparkeerd mag worden.

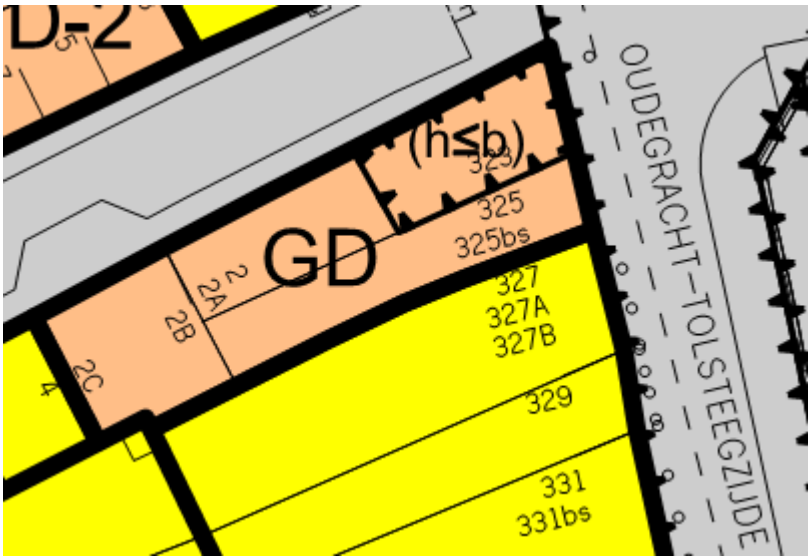

De aanpassing van de verbeelding voor de percelen Lucasbolwerk 10 t/m 15

3.11 Deelgebied J

3.11.1 Huidige situatie

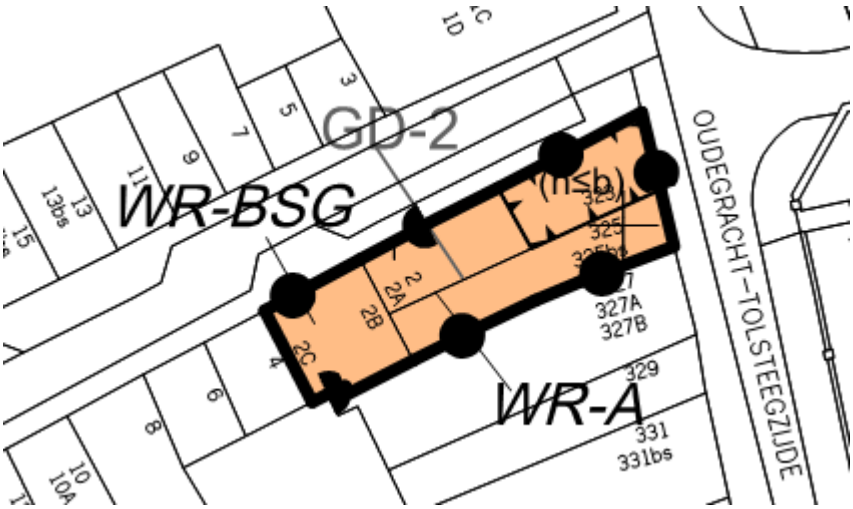
De percelen Oudegracht 323, 325 en 325 bs en de percelen gelegen aan de Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C in Utrecht hebben ten onrechte in bestemmingsplan 'Binnenstad' alleen de bestemming 'Gemengd' (GD) gekregen, waarbij de cijferaanduiding ontbreekt. Alleen de bestemming 'Gemengd' (zonder cijferaanduiding) bestaat niet in de legenda en de regels. Hierdoor kan onduidelijkheid ontstaan. Daarnaast gelden voor de percelen de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waarde-Beschermd stadsgezicht'.

Uitsnede van de verbeelding van bestemmingsplan 'Binnenstad' met de percelen Oudegracht 323, 325, 325 bs en Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C

3.11.2 Aanpassing

De percelen Oudegracht 323, 325 en 325 bs en de percelen gelegen aan de Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C hebben in overeenstemming met de andere panden met een gemengde bestemming in de omgeving de bestemming 'Gemengd-2' gekregen. Hiervoor is de verbeelding aangepast. Ook zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waarde-Beschermd stadsgezicht' ongewijzigd van toepassing op de percelen. In dit bestemmingsplan komt dit deelgebied terug in de artikelen 9, 15 en 16.

De aanpassing van de verbeelding voor de percelen Oudegracht 323, 325, 325 bs en Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C

3.12 Deelgebied K

3.12.1 Bestaande situatie

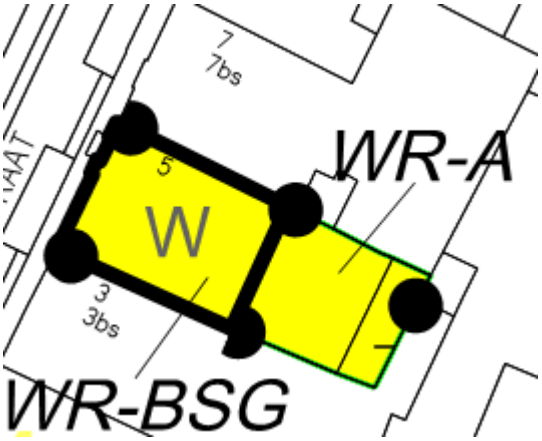
Het perceel Ambachtstraat 5 in Utrecht heeft op basis van bestemmingsplan 'Binnenstad' de bestemming 'Wonen' en de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waarde Beschermd-stadgezicht'. Het bouwvlak van het perceel Ambachtstraat 5 is te ver de tuin in getrokken (het bouwvlak is groter dan het bestaande hoofdgebouw). Het pand Ambachtstraat 5 is aangewezen als Rijksmonument.

Links: uitsnede van de verbeelding van bestemmingsplan 'Binnenstad' met daarop het te grote bouwvlak van het perceel Ambachtstraat 5
Rechts: luchtfoto met daarop het hoofdgebouw (kap geheel bedenkt met oranje dakpannen) en de tuin van Ambachtstraat 5

3.12.2 Aanpassing

Het bouwvlak binnen de bestemming 'Wonen' is verkleind, waardoor de situatie in overeenstemming met het bestaande hoofdgebouw is gebracht. Daarnaast zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waarde-Beschermd stadsgezicht ongewijzigd van toepassing. Dit deelgebied komt in dit bestemmingsplan terug in de artikelen 20, 16 en 15.

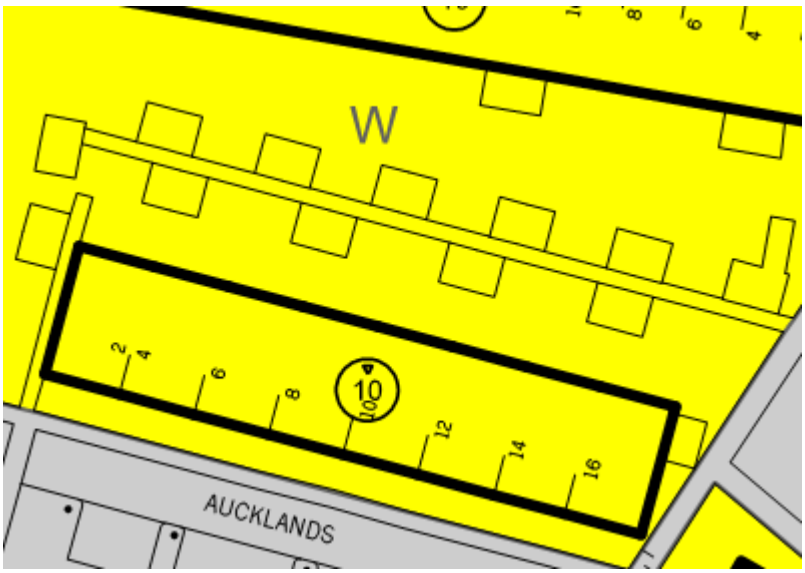

De aanpassing van de verbeelding voor het perceel Ambachtstraat 5

3.13 Deelgebied L

3.13.1 Bestaande situatie

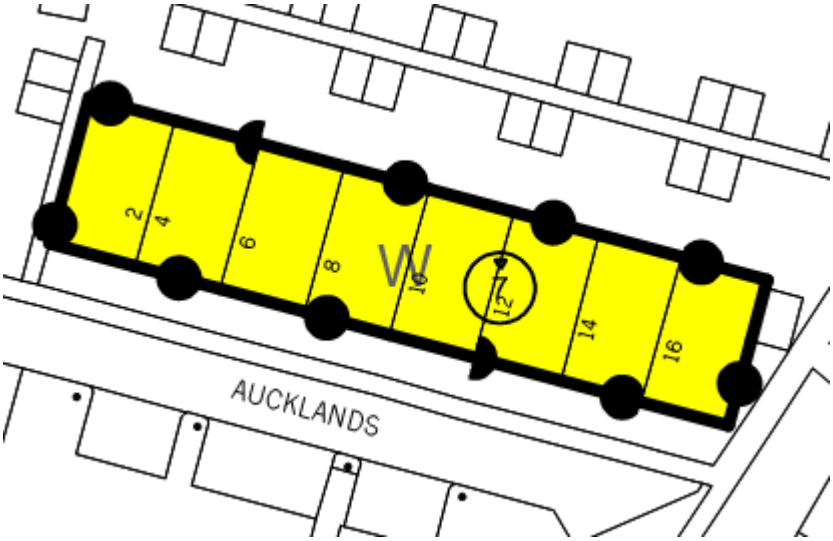
De percelen Aucklands 2-16 (even) hebben in bestemmingsplan 'Actualisering 2015, Oog in Al en Lunetten' binnen de bestemming 'Wonen' een maximale bouwhoogte van 10 meter gekregen. Terwijl de rij Aucklands 2-16 woningen zijn van één bouwlaag met een kap. De Aucklands 20-30 (even) is een vergelijkbare rij woningen van één bouwlaag met een kap met een bijbehorende maximale bouwhoogte van 7 meter.

Uitsnede van het bouwblok met de woningen Aucklands 2-16 met een te hoge maximale bouwhoogte

3.13.2 Aanpassing

De maximale bouwhoogte van de woningen Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16 is in de bestemming 'Wonen' verlaagd tot 7 meter. Hierdoor is de bouwhoogte in overeenstemming met de feitelijke situatie en in lijn met de vergelijkbare woningen Aucklands 20-30 (even). Hiermee is de fout hersteld. In dit bestemmingsplan komt dit deelgebied terug in artikel 20.

De aanpassing van de verbeelding voor de woningen Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16

3.14 Deelgebied M

3.14.1 Bestaande situatie

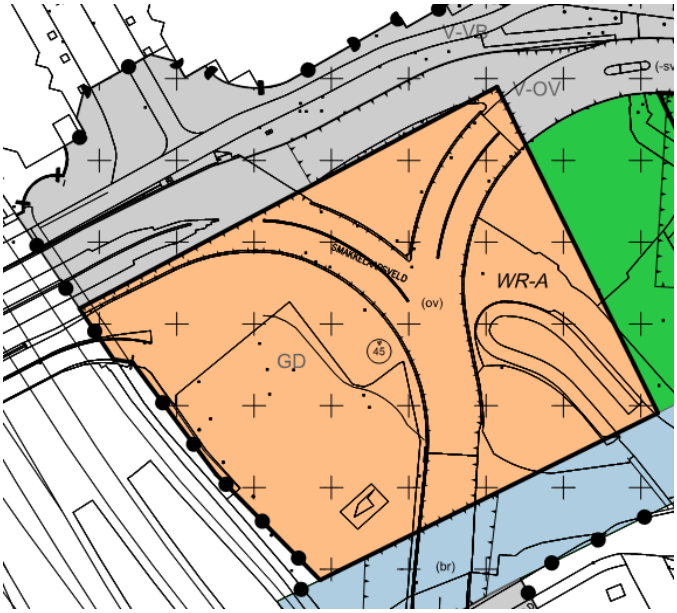
Het bestemmingsplan 'Smakkelaarsveld, 1e herziening' is een nieuwe invulling van het Smakkelaarsveld. Het maakt een extra programma mogelijk met nieuwe functies als Horeca, Kantoor en Kleinschalige leisurevoorzieningen. Smakkelaarsveld ligt ten oosten van het treinspoor, direct naast het spoor. Door het gebied loopt een trambaan.

In het bestemmingsplan staat in de bestemming 'Gemengd' een voorwaarde over bouwen met betrekking tot spoortrillingen van treinen en trams. In deze voorwaarde staat dat het bouwen van gebouwen voor de functies in het artikel van 'Gemengd' uitsluitend is toegestaan als aan bepaalde voorwaarden ten aanzien van spoortrillingen is voldaan. De bestemming 'Gemengd' gaat over wonen, kantoren, horeca en kleinschalige leisure voorzieningen. Dit betekent dat de voorwaarde voor spoortrillingen op al deze functies van toepassing is. Dat is niet de bedoeling geweest van deze regeling. In bestemmingsplan 'Smakkelaarsveld, 1e herziening' luidt de regel als volgt:

3.2.3 Voorwaarde bouwen met betrekking tot trillingen

a. Het bouwen van gebouwen voor de functies, zoals genoemd in artikel 3.1 is uitsluitend toegestaan wanneer minimaal uit een dynamische berekening van de trillingssterkte blijkt dat de streefwaarden voor Wonen nieuwe situatie, zoals bedoeld in Richtlijn deel B van Stichting Bouwresearch, niet worden overschreden.
b. In afwijking van de regel onder a is het bouwen van bouwwerken voor de functies conform artikel 3.1 ook toegestaan op voorwaarde dat alle doelmatige en kosteneffectieve maatregelen om de trillingssterkte te verminderen worden getroffen en uit een dynamische berekening blijkt dat tenminste de streefwaarden voor Wonen in bestaande situatie, zoals bedoeld in Richtlijn deel B van Stichting Bouwresearch, niet worden overschreden

Daarnaast geldt voor het gebied de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie'.

Uitsnede verbeelding 'Smakkelaarsveld, 1e herziening'

3.14.2 Aanpassing

De voorwaarde voor spoortrillingen is met dit bestemmingsplan aangepast op basis van de meest recente bestemmingsplannen '2e Daalsedijk deelgebied 2 tot en met 4' en 'Cartesiusdriehoek, fase 1' uit 2021. In deze bestemmingsplannen staat een dergelijke regel over spoortrillingen. De nieuwe regel wordt in de vorm van een voorwaardelijke verplichting opgenomen die alleen van toepassing is voor de functie Wonen. Voor de overige functies geldt het aspect trillingen niet. Naast een aangepaste regel wordt op de verbeelding een gebiedsaanduiding opgenomen voor trillingshinder. De voorwaardelijke verplichting voor spoortrillingen is voor de functie Wonen alleen binnen dat gebied van toepassing.

De aangepaste regel is als volgt:

3.2.3 Voorwaardelijke verplichting met betrekking tot spoortrillingen

a. Het bouwen van bouwwerken voor de functie Wonen volgens regel 3.1 is ter plaatse van de aanduiding 'overige zone-trillingshinder spoor' uitsluitend toegestaan wanneer uit een deskundigenonderzoek blijkt dat de streefwaarden van de trillingssterkte Vmax en Vper voor 'Wonen nieuwe situatie', zoals bedoeld in Richtlijn deel B van Stichting Bouwresearch, niet worden overschreden.

b. Alleen als uit een deskundigenonderzoek blijkt dat niet doelmatig en/of kosteneffectief kan worden voldaan aan de streefwaarden voor 'Wonen nieuwe situatie' kan er worden afgeweken van lid a voor zover het de maximale trillingssterkte Vmax betreft onder de volgende voorwaarden:

1. uit een deskundigenonderzoek blijkt dat alle doelmatige en/of kosteneffectieve maatregelen om de trillingssterkte te verminderen worden getroffen en;

2. uit een deskundigenonderzoek blijkt dat tenminste de streefwaarden voor 'Wonen in bestaande situatie', zoals bedoeld in Richtlijn deel B van Stichting Bouwresearch, niet worden overschreden.

Met dit bestemmingsplan wordt dan ook de verbeelding van de bestemming 'Gemengd' aangepast doordat er een gebiedsaanduiding wordt opgenomen voor trillingshinder. Daarnaast wordt de regel over spoortrillingen herzien met dit bestemmingsplan. De dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' blijft daarnaast ongewijzigd van toepassing. Dit deelgebied komt in dit bestemmingsplan terug in de artikelen 7 en 15.

Nieuwe verbeelding behorende bij 'Actualiseringsplan diverse gebieden 2021'

3.15 Deelgebied N

3.15.1 Bestaande situatie

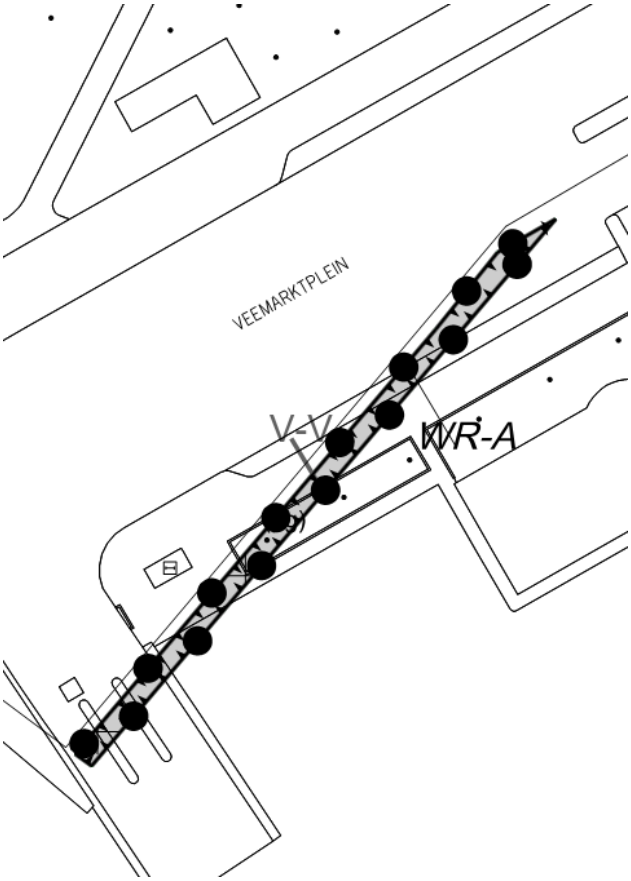
Het bestemmingsplan 'Kop Beurskwartier' ligt in het Stationsgebied. In de Omgevingsvisie is het één van de onderdelen om de historische binnenstad met het Stationsgebied te verbinden. De ontwikkeling van een multifunctioneel gebouw, Wonderwoods, levert daaraan een belangrijke bijdrage. Wonderwoods bestaat uit twee torens van 105 meter en 73 meter hoog. Binnen deze torens is plaats voor wonen, werken, ontspanning en vermaak. De torens stralen een groen uiterlijk uit met de daktuinen en daklandschappen. Het zorgt daarmee voor een gezond en duurzaam stedelijk karakter.

In het bestemmingsplan wordt een ondergrondse parkeergarage mogelijk gemaakt. Deze ligt in de bestemming 'Gemengd' en tussen de torens in de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' (specifieke bouwaanduiding 'parkeergarage'). De ondergrondse parkeergarage is gebaseerd op het bouwplan. Het bouwplan is echter later aangepast in het proces. Die aanpassing is niet meegenomen in het bestemmingsplan. Dit betreft een zeer klein deel aan de zuidoostkant van de zuidelijke toren.

3.15.2 Aanpassing

De ondergrondse parkeergarage moet aan de zuidoostkant van het plangebied vergroot worden. De aanpassing vindt plaats in de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied'. In de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' ligt al een functieaanduiding voor een 'parkeergarage'. Daarnaast is de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' ongewijzigd van toepassing. Deelgebied N komt in dit bestemmingsplan terug in de artikelen 13 en 15.

Aanpassing van de verbeelding van deelgebied N

3.16 Deelgebied O

3.16.1 Bestaande situatie

In bestemmingsplan 'Vleuterweide, Vleuten' staat in zowel de bestemming 'Wonen-2' (artikel 18 lid 18.2.2) als 'Wonen-3' (artikel 19 lid 19.2.3) een onduidelijke regeling voor bijbehorende bouwwerken. Er staat namelijk niet duidelijk aangegeven dat bijbehorende bouwwerken alleen in het achtererfgebied mogen worden gebouwd.

3.16.2 Aanpassing

Met dit bestemmingsplan is de bijbehorende bouwwerken regeling voor de bestemmingen 'Wonen-2' en 'Wonen-3' herzien, zodat er duidelijk staat dat bijbehorende bouwwerken alleen in het achtererfgebied gebouwd mogen worden. Hiermee wordt voorkomen dat bijbehorende bouwwerken in zijtuinen, die geen onderdeel uitmaken van het achtererfgebied, worden gebouwd. We voorkomen hiermee dat hoeken daarmee hun 'groene' karakter verliezen. Daarnaast wordt de entree van de straat die haaks op de straat van de woning staat visueel smaller en dit is stedenbouwkundig gezien ook niet wenselijk.

Aan artikel 18 lid 18.2.2 en artikel 19 lid 19.2.3 van bestemmingsplan 'Vleuterweide, Vleuten' wordt, voor sub a, de volgende regel toegevoegd:

Bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend in het achtererfgebied worden gebouwd en moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

Voor het overige is bestemmingsplan 'Vleuterweide, Vleuten' (NL.IMRO.0344.BPVLEUTERWEIDEVLEU-0601) onverminderd van toepassing. De verbeelding blijft ongewijzigd. De herziening van deze artikelen is in dit bestemmingsplan terug te vinden in artikel 6.

Hoofdstuk 4 Onderzoek en randvoorwaarden

In toenemende mate wordt de milieukwaliteit van belang bij de ontwikkeling van functies in het landelijk en stedelijk gebied. Het milieubeleid heeft zich in de loop van enkele decennia ontwikkeld tot een complexe materie, die er in de praktijk toe leidt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen met verschillende milieuaspecten rekening moet worden gehouden.

Gezien de aard en omvang van de aanpassingen van dit bestemmingsplan verwijzen we voor de onderzoeken naar de bestemmingsplannen van de deelgebieden zoals aangegeven in paragraaf 1.4). Dit geldt ook voor de gevolgen voor de waterhuishouding. Voor deelgebied C, waarvoor een verleende omgevingsvergunning de aanleiding is tot wijziging van de bestemming, verwijzen we naar de onderzoeken die zijn uitgevoerd in het kader van de aanvraag van deze vergunning. Voor dit bestemmingsplan zijn aanvullende onderzoeken niet nodig gebleken. De vergroting van de ondergrondse parkeergarage (deelgebied N) is al meegenomen in de onderzoeken (bijvoorbeeld voor verkeer) in bestemmingsplan 'Kop Beurskwartier' en de vergunning is ook al onherroepelijk.

De onderwerpen bedrijven en milieuzonering, geluid, trillingen, geur, externe veiligheid, explosieven, luchtkwaliteit, bodem, natuurbescherming, bomen, water, archeologie, kabels en leidingen, kwaliteit van de leefomgeving, gezondheid en duurzaamheid vormen dan ook geen beperkingen voor dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

De deelgebieden die onderdeel uitmaken van dit bestemmingsplan worden voorzien van een daarbij passende regeling. De kosten voor het opstellen van dit bestemmingsplan worden betaald door de gemeente uit de post voor het actueel houden van de bestemmingsplannen.

Dit bestemmingsplan repareert en verbetert de regels op ondergeschikte punten. Omdat er geen nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt, wordt geen planschade verwacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening

Het voorontwerp van dit bestemmingsplan is voorgelegd aan het waterschap (HDSR) en de provincie Utrecht. Het waterschap heeft aangegeven dat de aanpassingen geen gevolgen voor de waterhuishouding hebben. De provincie heeft voor een aantal deelgebieden een inhoudelijke reactie gegeven, waarop hieronder is gereageerd.

Deelgebied E
Met betrekking tot deelgebied E heeft de provincie ons er op gewezen dat de aanduiding 'brug' niet terugkomt in de bestemmingswijziging.

Reactie:
Het bleek dat de wijziging van de verbeelding te ver doorliep, terwijl deze wijziging van de verbeelding afstand moest blijven houden tot aan de Dafne Schippersbrug. Hierop is de verbeelding aangepast. De provincie heeft op 20 april 2021 de aangepaste verbeelding ontvangen, welke voldoet aan het provinciale beleid.

Deelgebied J
Over deelgebied J merkt de provincie op dat de percelen op grond van de Omgevingsverordening binnen het gebied "Detailhandel buiten bestaand winkelgebied" liggen. Artikel 9.18 lid 2 van de verordening bepaalt dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op deze locaties geen regels bevat die voorzien in nieuwvestiging of uitbreiding van detailhandel. Artikel 9.18 lid 2 onder g van de Omgevingsverordening kan detailhandel in het gebied "Buiten bestaand winkelgebied" mogelijk maken, mits er naar aard en omvang geen negatieve gevolgen zijn voor detailhandel op locaties binnen "Bestaand winkelgebied". Dit artikel biedt in beginsel ruimte voor detailhandel op deze locatie, maar de voorwaarde uit de bepaling uit de Omgevingsverordening zal in de toelichting van het bestemmingsplan goed moeten worden onderbouwd.

Reactie:
Bestemmingsplan 'Binnenstad', waar deelgebied J, deel van uitmaakt is vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010. Ten tijde van deze vaststelling was de Provinciale Ruimtelijke Verordening Provincie Utrecht 2009 (vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht op 21 september 2009) van toepassing. Deze verordening kende geen regels over detailhandel "Buiten bestaand winkelgebied".

Per 1 april 2021 is de Interim Omgevingsverordening in werking getreden. Deelgebied J bevindt zich op een locatie "Detailhandel buiten bestaand winkelgebied".

Deelgebied J is van zeer beperkte omvang. Het gaat hier om drie begane grond percelen waar detailhandel mogelijk is, net als in de kelders. In de bestaande situatie is op deze percelen geen detailhandel gevestigd (maar een kapper, horeca en woning).
Daarnaast is het altijd de bedoeling geweest dat deze percelen op grond van bestemmingsplan 'Binnenstad' de bestemming 'Gemengd-2' zouden krijgen, waar onder andere detailhandel op de begane grond en in de kelders wordt toegestaan. Ten onrechte is op de locatie alleen geen cijfermatige aanduiding op de verbeelding terechtgekomen behorende bij de bestemming 'Gemengd'.
Als we kijken naar de percelen in de directe nabijheid van deelgebied J zien we dat deze percelen met de bestemming 'Gemengd' de cijfermatige aanduiding '2' wel hebben.
Uit de toelichting van bestemmingsplan 'Binnenstad' blijkt dat deelgebied J wordt gezien als een aanloopgebied van de binnenstad (zie pagina 122 van de toelichting van bestemmingsplan 'Binnenstad'). In de aanloopgebieden komt naast detailhandel een mix van functies voor. De aanloopgebieden zijn een broedplaats voor startende ondernemers en nieuwe formules en concepten (zie pagina 121 van de toelichting van bestemmingsplan 'Binnenstad').
Uit voorgaande concluderen wij dat deelgebied J op de verbeelding van bestemmingsplan

'Binnenstad' een 'Gemengd-2' bestemming had moeten krijgen, waarbinnen ook de vestiging van detailhandel mogelijk is.
Wij zijn van mening dat het toekennen van de bestemming 'Gemengd-2' aan deelgebied J geen negatieve gevolgen heeft voor detailhandel op locaties binnen het "Bestaand winkelgebied", omdat met dit bestemmingsplan alleen de verbeelding wordt verduidelijkt, gezien de beperkte omvang van deelgebied J en doordat de ruimtelijke uitstralingseffecten van detailhandel gezien de ligging in een aanloopgebied beperkt zijn.

Op 31 mei 2021 heeft de Provincie Utrecht aangegeven zich in bovenstaande motivering te kunnen vinden.

Hoofdstuk 6 Juridische plantoelichting

6.1 Inleiding

De nieuwe regelingen in dit bestemmingsplan sluiten aan bij de geldende regels van de directe omgeving van de deelgebieden.

6.2 Artikelsgewijze toelichting

Voor de deelgebieden is in deze paragraaf een nadere toelichting opgenomen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 2 Overige zone-gebied A
Door de herziening van tabel (1) behorende bij artikel 3 lid 3.5.3 van de bestemming 'Gemengd' van de regels van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' wordt het maximum aan brutovloeroppervlak teruggebracht van 400 brutovloeroppervlak (m^2) naar 100 brutovloeroppervlak (m^2).

Artikel 3 Overige zone-gebied D

Artikel 9 lid 9.2.2 van bestemmingsplan 'Slingeraklaan-Zandweg, Langeraklaan' wordt herzien, waardoor de regeling is aangevuld voor bouwpercelen vanaf 250 m^2 tot 500 m^2 en voor bouwpercelen van 500 m^2 en groter. Daarnaast is de regel aangevuld, zodat aanbouwen en bijgebouwen alleen in het achtererfgebied gebouwd mogen worden.

Artikel 4 Overige zone-gebied F
Artikel 9 lid 9.1 van bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen' wordt met sub l aangevuld, dat over de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd-horeca-1' gaat. Voor percelen die deze aanduiding hebben geldt dat, alleen op de begane grond, ook horeca tot en met categorie C van de Lijst van Horeca-Activiteiten is toegestaan.

Artikel 5 Overige zone-gebied H
Artikel 1.44 van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid' vervalt en wordt vervangen door een nieuwe regel van het begrip peil.

Artikel 6 Overige zone-gebied O
Artikel 18 lid 18.2.2 en artikel 19 lid 19.2.3 van bestemmingsplan 'Vleuterweide, Vleuten' worden herzien, omdat aan deze regels wordt toegevoegd dat bijbehorende bouwwerken uitsluitend in het achtererfgebied mogen worden gebouwd.

Artikel 7 Gemengd
Binnen de bestemming 'Gemengd' is de gebiedsaanduiding opgenomen voor trillingshinder. Daarnaast wordt artikel 3 lid 3.2.3 van bestemmingsplan 'Smakkelaarsveld, 1e herziening' herzien door een nieuwe voorwaardelijke verplichting met betrekking tot spoortrillingen.

Artikel 8 Gemengd-1

a. De verbeelding is gewijzigd zodat de voortuin behorende bij het perceel Detmoldstraat 46 de bestemming 'Gemengd-1' heeft en niet meer de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied'.
b. De verbeelding ter hoogte van de Dafne Schippersbrug is van de bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied' gewijzigd in de bestemming 'Gemengd-1'. Technisch is het noodzakelijk dat dit aangepaste deel van het plangebied op de verbeelding een eigen bouwvlak krijgt en is het niet mogelijk dat dit onderdeel wordt van het al bestaande bouwvlak van de bestemming 'Gemengd-1'. Gebouwen en bouwwerken die binnen de regels van de bestemming 'Gemengd-1' passen, mogen eventueel binnen twee bouwvlakken vallen (dit wordt niet als strijdig gezien).

Artikel 9 Gemengd-2

De verbeelding voor de adressen Oudegracht 323, 325 en 325 bs en Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C is gewijzigd, doordat de bestemming 'Gemengd-2' is opgenomen.

Artikel 10 Leiding-Brandstof

Voor een deel van deelgebied G geldt ongewijzigd de dubbelbestemming 'Leiding-Brandstof'. Voor een toelichting op dit artikel wordt verwezen naar bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.' (vastgesteld door de gemeenteraad op 6 januari 2011, NL.IMRO.0344.BPWOONBOULKANIKEA-0601).

Artikel 11 Tuin

De bestemming 'Tuin' behorende bij de percelen Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 is op de verbeelding voorzien van de juiste kleur. Op één perceel, ter plaatse van de aanduiding 'parkeerterrein', mag op maaiveldniveau worden geparkeerd.

Artikel 12 Verkeer

Voor een deel van deelgebied G geldt ongewijzigd de bestemming 'Verkeer'. Voor een toelichting op dit artikel wordt verwezen naar bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.' (vastgesteld door de gemeenteraad op 6 januari 2011, NL.IMRO.0344.BPWOONBOULKANIKEA-0601).

Artikel 13 Verkeer-Verblijfsgebied

a. Voor een deel van deelgebied G geldt ongewijzigd de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied'. Voor een toelichting op dit artikel wordt verwezen naar bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.' (vastgesteld door de gemeenteraad op 6 januari 2011, NL.IMRO.0344.BPWOONBOULKANIKEA-0601).
b. De verbeelding is ter hoogte van direct langs de zuidelijke toren aan de zuidoostkant gewijzigd doordat de functieaanduiding voor een 'parkeergarage' binnen de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' wordt uitgebreid.

Artikel 14 Algemene aanduidingsregels

14.1 Vrijwaringszone-straalpad
Voor een deel van deelgebied E geldt ongewijzigd de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone-straalpad'. Voor een toelichting op dit artikel wordt verwezen naar bestemmingsplan 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' (vastgesteld door de gemeenteraad op 9 maart 2017, NL.IMRO.0344.BPLEEWELEIDSCHRIJN-VA01).

14.2 Geluidszone-industrie

De gebiedsaanduiding 'Geluidzone-industrie' is ter plaatse van de Griffioenlaan inclusief een stukje van de Europalaan en de A12 opgenomen op de verbeelding en de bijbehorende regel is toegevoegd.

Artikel 15 Waarde-Archeologie

Voor een aantal deelgebieden blijft de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' ongewijzigd van toepassing. Voor een toelichting op de dubbelbestemming wordt verwezen naar het zogenaamde moederplan.

Artikel 16 Waarde Beschermd-stadsgezicht
Voor een aantal deelgebieden blijft de dubbelbestemming 'Waarde Beschermd-stadsgezicht' ongewijzigd van toepassing. Voor een toelichting op deze dubbelbestemming wordt verwezen naar bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).

Artikel 17 Waarde-Landschap
Voor een deel van het perceel Gageldijk 102 (deelgebied C) geldt ongewijzigd de dubbelbestemming 'Waarde-Landschap'. Voor een toelichting op dit artikel wordt verwezen naar bestemmingsplan 'Overvecht-Noordelijke stadsrand' (vastgesteld door de gemeenteraad op 21 juni 2012, NL.IMRO.0344.BPOVERVECHTNSR-0601).

Artikel 18 Waterstaat-Waterkering
Voor deelgebied E is de bestemming 'Waterstaat-Waterkering' ongewijzigd van toepassing. Voor een toelichting op dit artikel wordt verwezen naar bestemmingsplan 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' (vastgesteld door de gemeenteraad op 9 maart 2017, NL.IMRO.0344.BPLEEWELEIDSCHRIJN-VA01).

Artikel 19 Waterstaat-Waterlopen

Voor een deel van het perceel Gageldijk 102 (deelgebied C) geldt ongewijzigd de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterlopen'. Voor een toelichting op dit artikel wordt verwezen naar bestemmingsplan 'Overvecht-Noordelijke stadsrand' (vastgesteld door de gemeenteraad op 21 juni 2012, NL.IMRO.0344.BPOVERVECHTNSR-0601).

Artikel 20 Wonen

a. Het bouwvlak op de verbeelding van het perceel Ambachtstraat 5 is in lijn met de bestaande situatie verkleind.
b. De maximale bouwhoogte van de woningen Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16 is op de verbeelding verlaagd naar 7 meter.

Artikel 21 Wonen-3

In overeenstemming met de verleende omgevingsvergunning is de bestemming van het perceel gewijzigd van de bestemming 'Bedrijf' naar 'Wonen-3'.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 22 Anti-dubbeltelregel
Deze regel is opgenomen om te voorkomen dat een stuk grond dat al eens was betrokken bij het verlenen van een omgevingsvergunning bij de beoordeling van latere bouwplannen

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 23 Overgangsrecht
In het Besluit ruimtelijke ordening is overgangsrecht opgenomen dat in elk bestemmingsplan moet worden overgenomen.

Indien de in het plan opgenomen regels, voor wat betreft gebruik of bebouwing, afwijken van een bestaande legale situatie, dan zijn daarop de overgangsregels van toepassing. De overgangsregel heeft tot doel bestaande belangen te respecteren totdat realisering van de nieuwe regels plaatsvindt.

Voor bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen, is bepaald dat deze gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de bestaande afwijking niet wordt vergroot. Gehele vernieuwing is in principe uitgesloten, waaronder ook gefaseerde vernieuwing van een bouwwerk wordt verstaan. Het doel van het overgangsrecht is dat het bestaande bouwwerk in de bestaande staat in stand mag worden gehouden. Uitsluitend na het tenietgaan van het bouwwerk door een calamiteit, waarmee onder andere brand of extreme weersomstandigheden wordt bedoeld, is onder voorwaarden gehele vernieuwing toegestaan.

Vergunningplichtige bouwwerken die zonder vergunning zijn opgericht, kunnen door overgangsrecht niet gelegaliseerd worden. Bouwen zonder vergunning is immers een overtreding van de Wabo die niet door een regeling in een bestemmingsplan ongedaan kan worden gemaakt.

Wel kan met een beroep op het overgangsrecht een aanvraag worden ingediend voor de verbouw van een illegaal bouwwerk. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag moet worden gehonoreerd, is in de overgangsbepaling van dit plan opgenomen dat deze slechts van toepassing is op legale bouwwerken.

Voor het gebruik dat onder het overgangsrecht valt, is bepaald dat dat gebruik mag worden voortgezet. Het gebruik mag eveneens worden gewijzigd, voor zover de afwijking ten opzichte van het toegestane gebruik niet vergroot wordt.

Hiervoor is reeds aangegeven dat illegale bouwwerken niet gelegaliseerd kunnen worden door overgangsrecht. Voor gebruik is dat in principe wel mogelijk maar vanuit het oogpunt van handhaving ongewenst. Gezien het voorgaande is in de overgangsbepaling opgenomen dat het gebruik, dat reeds in strijd was met het voorheen geldende plan, van het overgangsrecht is uitgesloten.

Ook na het van kracht worden van dit plan kan dus nog met succes handhavend worden opgetreden tegen gebruik dat reeds in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan. Dit laatste is uiteraard mede afhankelijk van andere aspecten, waaronder de vraag of het strijdige gebruik reeds zolang plaatsvindt dat de gemeente haar rechten heeft verwerkt.

Artikel 24 Slotregel
In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, Actualisering diverse gebieden 2021, omschreven.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 Plan

Het bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021 met identificatienummer NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01 van de gemeente Utrecht.

1.2 Bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 2 Overige zone-gebied A

Het bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' (vastgesteld door de gemeenteraad op 30 januari 2014, NL.IMRO.0344.BPLRUCENTRUMNOORD-0601) is onverminderd van toepassing, met dien verstande dat de navolgende regel wordt herzien:

Het maximum van 400 bvo (m^2) van de functie Detailhandel in tabel (1) van artikel 3 lid 3.5.3 'Gemengd' van de regels van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Noord' vervalt en wordt vervangen door een maximum van 100 bvo (m^2) van de functie detailhandel.

Met dit bestemmingsplan wordt de verbeelding niet gewijzigd.

Artikel 3 Overige zone-gebied D

Het bestemmingsplan 'Slingeraklaan-Zandweg, Langerak' (vastgesteld door de gemeenteraad op 21 juni 2012, NL.IMRO.0344.BPSLINGERLAZANDWEG-0601) is onverminderd van toepassing, met dien verstande dat het navolgende artikel wordt herzien:

Artikel 9 lid 9.2.2 'Aanbouwen en bijgebouwen' van bestemmingsplan 'Slingeraklaan-Zandweg, Langerak' vervalt en wordt vervangen door de volgende regel:

9.9.2 Aanbouwen en bijgebouwen

Aanbouwen en bijgebouwen mogen uitsluitend in het achtererfgebied worden gebouwd en moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

a. indien de oppervlakte van een bouwperceel kleiner is dan 250 m^2 mag de maximale oppervlakte aan aanbouwen en bijgebouwen ten hoogste 50 % bedragen van het bouwperceel tot een oppervlakte van ten hoogste 50 m^2, waarbij het bouwvlak waarop het hoofdgebouw is gebouwd bij deze berekening buiten beschouwing wordt gelaten;
b. indien de oppervlakte van het bouwperceel 250 m^2 of meer bedraagt en minder dan 500 m^2 mag de maximale oppervlakte aan aanbouwen en bijgebouwen ten hoogste 20 % bedragen van het bouwperceel tot een oppervlakte van ten hoogste 100 m^2, waarbij het bouwvlak waarop het hoofdgebouw is gebouwd bij deze berekening buiten beschouwing wordt gelaten;
c. indien de oppervlakte van een bouwperceel 500 m^2 of meer bedraagt mag de maximale oppervlakte aan aanbouwen en bijgebouwen ten hoogste 25 % bedragen van het bouwperceel tot een oppervlakte van maximaal 150 m^2, waarbij het bouwvlak waarop het hoofdgebouw is gebouwd bij deze berekening buiten beschouwing wordt gelaten.

Met dit bestemmingsplan wordt de verbeelding niet gewijzigd.

Artikel 4 Overige zone-gebied F

Het bestemmingsplan 'Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen' (vastgesteld op 4 februari 2016, NL.IMRO.0344.BPWILHELMINABWITTE-VA02) is onverminderd van toepassing, met dien verstande dat artikel 9 lid 9.1 wordt aangevuld met onderstaand sub l en daarmee herzien.

l. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd - horeca -1' tevens horeca tot en met categorie C van de bij deze regels behorende Lijst van Horeca-activiteiten, uitsluitend op de begane grond.

Met dit bestemmingsplan wordt de verbeelding niet gewijzigd.

Artikel 5 Overige zone-gebied H

Het bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid' (vastgesteld door de gemeenteraad op 7 juni 2012, NL.IMRO.0344.BPLRCENTRUMKERZUID-0601) is onverminderd van toepassing, met dien verstande dat het navolgende artikel wordt herzien:

Artikel 1 lid 1.44 van de regels van bestemmingsplan 'Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid' vervalt en wordt vervangen door de volgende regel:

***1.44 peil**:*

a. *Voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg.*
b. *Voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.*
c. *Voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.*

Met dit bestemmingsplan wordt de verbeelding niet gewijzigd.

Artikel 6 Overige zone-gebied O

Het bestemmingsplan 'Vleuterweide, Vleuten' (vastgesteld door de gemeenteraad op 10 april 2014, NL.IMRO.0344.BPVLEUTERWEIDEVLEU-0601) is onverminderd van toepassing, met dien verstande dat de navolgende artikelen worden aangevuld en daarmee herzien:

a. Aan artikel 18 lid 18.2.2 'Bijbehorende bouwwerken' van bestemmingsplan 'Vleuterweide, Vleuten', voor sub a, wordt toegevoegd:

Bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend in het achtererfgebied worden gebouwd en moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

b. Aan artikel 19 lid 19.2.3 'Bijbehorende bouwwerken' van bestemmingsplan 'Vleuterweide, Vleuten', voor sub a, wordt toegevoegd:

Bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend in het achtererfgebied worden gebouwd en moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

Met dit bestemmingsplan wordt de verbeelding niet gewijzigd.

Artikel 7 Gemengd

Voor de regels voor het deel van het plangebied waar de aanduiding 'overige zone-trillilngshinder spoor' (deelgebied M) aan de bestemming 'Gemengd' is toegevoegd wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Gemengd' behorende bij bestemmingsplan 'Smakkelaarsveld, 1e herziening' (vastgesteld door de gemeenteraad op 20 februari 2020, NL.IMRO.0344.BPSMAKKELAARS1EHER-VA01), met dien verstande dat het navolgende artikel wordt herzien:

Artikel 3 lid 3.2.3 van de regels van bestemmingsplan 'Smakkelaarsveld, 1e herziening' vervalt en wordt vervangen door de volgende regel:

3.2.3 Voorwaardelijke verplichting met betrekking tot spoortrillingen

a. *Het bouwen van bouwwerken voor de functie Wonen volgens regel 3.1 is ter plaatse van de aanduiding 'overige zone-trillingshinder spoor' uitsluitend toegestaan wanneer uit een deskundigenonderzoek blijkt dat de streefwaarden van de trillingssterkte Vmax en Vper voor 'Wonen nieuwe situatie', zoals bedoeld in Richtlijn deel B van Stichting Bouwresearch, niet worden overschreden.*
b. *Alleen als uit een deskundigenonderzoek blijkt dat niet doelmatig en/of kosteneffectief kan worden voldaan aan de streefwaarden voor 'Wonen nieuwe situatie' kan er worden afgeweken van lid a voor zover het de maximale trillingssterkte Vmax betreft onder de volgende voorwaarden:*
    1. *uit een deskundigenonderzoek blijkt dat alle doelmatige en/of kosteneffectieve maatregelen om de trillingssterkte te verminderen worden getroffen en;*
    2. *uit een deskundigenonderzoek blijkt dat tenminste de streefwaarden voor 'Wonen in bestaande situatie', zoals bedoeld in Richtlijn deel B van Stichting Bouwresearch, niet worden overschreden.*

Voor het deel van het plangebied dat niet wijzigt met dit bestemmingsplan blijven de verbeelding van bestemmingsplan 'Smakkelaarsveld, 1e herziening' en de bijbehorende regels ongewijzigd gelden.

Artikel 8 Gemengd-1

a. Voor de regels voor de voortuin van het perceel Detmoldstraat 46 (deelgebied B) van de bestemming 'Gemengd-1' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Gemengd-1' behorende bij bestemmingsplan 'Watervogelbuurt, Hoograven, Tolsteeg' (vastgesteld door de gemeenteraad op 25 oktober 2012, NL.IMRO.0344.BPWATERHOOGTOLSTEE-0401). Voor het deel van het perceel Detmoldstraat 46 dat niet wijzigt met dit bestemmingsplan blijven de verbeelding

van bestemmingsplan 'Watervogelbuurt, Hoograven, Tolsteeg' en de bijbehorende regels ongewijzigd gelden.
b. Voor de regels behorende bij de wijziging ter hoogte van de Dafneschippersbrug (deelgebied E) van de bestemming 'Gemengd-1' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Gemengd-1' behorende bij bestemmingsplan 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' (vastgesteld door de gemeenteraad op 9 maart 2017, NL.IMRO.0344.BPLEEWELEIDSCHRIJN-VA01).

Artikel 9 Gemengd-2

Voor de regels voor de percelen Oudegracht 323, 325, 325 bs, Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C (deelgebied J) van de bestemming 'Gemengd-2' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Gemengd-2' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).

Artikel 10 Leiding-Brandstof

Voor de regels behorende bij ter hoogte van de Griffioenlaan inclusief een stukje van de Europalaan en de A12 (deelgebied G) van de dubbelbestemming 'Leiding-Brandstof' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Leiding-Brandstof' behorende bij bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.' (vastgesteld door de gemeenteraad op 6 januari 2011, NL.IMRO.0344.BPWOONBOULKANIKEA-0601).

Artikel 11 Tuin

Voor de regels behorende bij de percelen Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 (deelgebied I) van de bestemming 'Tuin' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Tuin' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010). Voor de delen van de percelen van Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 die niet wijzigen met dit bestemmingsplan blijven de verbeelding van bestemmingsplan 'Binnenstad' en de bijbehorende regels ongewijzigd gelden.

Artikel 12 Verkeer

Voor de regels behorende bij ter hoogte van de Griffioenlaan inclusief een stukje van de Europalaan en de A12 (deelgebied G) van de bestemming 'Verkeer' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Verkeer' behorende bij bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.' (vastgesteld door de gemeenteraad op 6 januari 2011, NL.IMRO.0344.BPWOONBOULKANIKEA-0601).

Artikel 13 Verkeer-Verblijfsgebied

a. Voor de regels behorende bij ter hoogte van de Griffioenlaan inclusief een stukje van de Europalaan en de A12 (deelgebied G) van de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' behorende bij bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.' (vastgesteld door de gemeenteraad op 6 januari 2011, NL.IMRO.0344.BPWOONBOULKANIKEA-0601).
b. Voor de regels behorende bij ter hoogte van direct langs de zuidelijke toren aan de zuidoostkant (deelgebied N) van de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' behorende bij bestemmingsplan 'Kop Beurskwartier' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 juni 2020, NL.IMRO.0344.BPKOPBEURSKWARTIER-VA01).

Artikel 14 Algemene aanduidingsregels

14.1 Vrijwaringszone-straalpad

Voor de regels behorende bij ter hoogte van de Dafneschippersbrug (deelgebied E) van de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone-straalpad' wordt verwezen naar de regels van de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone-straalpad' behorende bij bestemmingsplan 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' (vastgesteld door de gemeenteraad op 9 maart 2017, NL.IMRO.0344.BPLEEWELEIDSCHRIJN-VA01).

14.2 Geluidszone-industrie

Ter plaatse van de aanduiding: 'Geluidszone-industrie' ligt de rond het industrieterrein gelegen zone als bedoeld in hoofdstuk V van de Wet geluidhinder buiten welke zone de geluidbelasting vanwege het industrieterrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan.

Artikel 15 Waarde-Archeologie

a. Voor de regels voor het perceel Gageldijk 102 (deelgebied C) van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' behorende bij bestemmingsplan 'Overvecht-Noordelijke stadsrand' (vastgesteld door de gemeenteraad op 21 juni 2012, NL.IMRO.0344.BPOVERVECHTNSR-0601).
b. Voor de regels behorende bij ter hoogte van de Dafneschippersbrug (deelgebied E) van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' behorende bij bestemmingsplan 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' (vastgesteld door de gemeenteraad op 9 maart 2017, NL.IMRO.0344.BPLEEWELEIDSCHRIJN-VA01).
c. Voor de regels voor de percelen Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 (deelgebied I) van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).
d. Voor de regels voor de percelen Oudegracht 323, 325, 325 bs, Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C (deelgebied J) van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).
e. Voor de regels voor het perceel Ambachtstraat 5 (deelgebied K) van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).
f. Voor de regels voor het deel van het plangebied waar de aanduiding 'overige zone-trillingshinder spoor' aan de bestemming 'Gemengd' is toegevoegd (deelgebied M) van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' behorende bij bestemmingsplan 'Smakkelaarsveld, 1e herziening' (vastgesteld door de gemeenteraad op 20 februari 2020, NL.IMRO.0344.BPSMAKKELAARS1EHER-VA01).
g. Voor de regels behorende bij ter hoogte van direct langs de zuidelijke toren aan de zuidoostkant (deelgebied N) van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' behorende bij bestemmingsplan 'Kop Beurskwartier' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 juni 2020, NL.IMRO.0344.BPKOPBEURSKWARTIER-VA01).

Artikel 16 Waarde Beschermd-stadsgezicht

a. Voor de regels behorende bij de percelen Lucasbolwerk 10, 11, 12, 13, 14 en 15 (deelgebied I) van de dubbelbestemming 'Waarde Beschermd-stadsgezicht' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde Beschermd stadsgezicht' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).
b. Voor de regels voor de percelen Oudegracht 323, 325, 325 bs, Geertestraat 2, 2A, 2B en 2C (deelgebied J) van de dubbelbestemming 'Waarde Beschermd-stadsgezicht' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde Beschermd stadsgezicht' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).
c. Voor de regels voor het perceel Ambachtstraat 5 (deelgebied K) van de dubbelbestemming 'Waarde Beschermd-stadsgezicht' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde Beschermd-stadsgezicht' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).

Artikel 17 Waarde-Landschap

Voor de regels voor het perceel Gageldijk 102 (deelgebied C) van de dubbelbestemming 'Waarde-Landschap' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waarde-Landschap' behorende bij bestemmingsplan 'Overvecht-Noordelijke stadsrand' (vastgesteld door de gemeenteraad op 21 juni 2012, NL.IMRO.0344.BPOVERVECHTNSR-0601).

Artikel 18 Waterstaat-Waterkering

a. Voor de regels behorende bij ter hoogte van de Dafneschippersbrug (deelgebied E) van de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterkering' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterkering' behorende bij bestemmingsplan 'Leeuwesteyn, Leidsche Rijn' (vastgesteld door de gemeenteraad op 9 maart 2017, NL.IMRO.0344.BPLEEWELEIDSCHRIJN-VA01).
b. Voor de regels behorende bij ter hoogte van de Griffioenlaan inclusief een stukje van de Europalaan en de A12 (deelgebied G) van de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterkering' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterkering' behorende bij

bestemmingsplan 'Woonboulevard kanaleneiland IKEA e.o.' (vastgesteld door de gemeenteraad op 6 januari 2011, NL.IMRO.0344.BPWOONBOULKANIKEA-0601).

Artikel 19 Waterstaat-Waterlopen

Voor de regels voor het perceel Gageldijk 102 (deelgebied C) van de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterlopen' wordt verwezen naar de regels van de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterlopen' behorende bij bestemmingsplan 'Overvecht-Noordelijke stadsrand' (vastgesteld door de gemeenteraad op 21 juni 2012, NL.IMRO.0344.BPOVERVECHTNSR-0601).

Artikel 20 Wonen

a. Voor de regels voor het perceel Ambachtstraat 5 (deelgebied K) van de bestemming 'Wonen' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Wonen' behorende bij bestemmingsplan 'Binnenstad' (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 februari 2010).
b. Voor de regels voor de percelen Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16 (deelgebied L) van de bestemming 'Wonen' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Wonen' behorende bij bestemmingsplan 'Actualisering 2015, Oog in Al en Lunetten' (vastgesteld door de gemeenteraad op 26 november 2015, NL.IMRO.0344.BPOOGINALLUNETTEN-VA01). Voor het deel van de percelen Aucklands 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 en 16 dat niet wijzigt met dit bestemmingsplan blijven de verbeelding van bestemmingsplan 'Actualisering 2015, Oog in Al en Lunetten' en de bijbehorende regels ongewijzigd gelden.

Artikel 21 Wonen-3

Voor de regels voor het perceel Gageldijk 102 (deelgebied C) van de bestemming 'Wonen-3' wordt verwezen naar de regels van de bestemming 'Wonen-3' behorende bij bestemmingsplan 'Overvecht-Noordelijke stadsrand' (vastgesteld door de gemeenteraad op 21 juni 2012, NL.IMRO.0344.BPOVERVECHTNSR-0601).

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 22 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 23 Overgangsrecht

23.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

23.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

Artikel 24 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021.

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
Mail gebiedsontwikkelingjz@utrecht.nl

NLIMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding

Deelgebied A en H

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	11-06-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeelding is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NLIMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Actualis.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 2500
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding — Deelgebied B

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

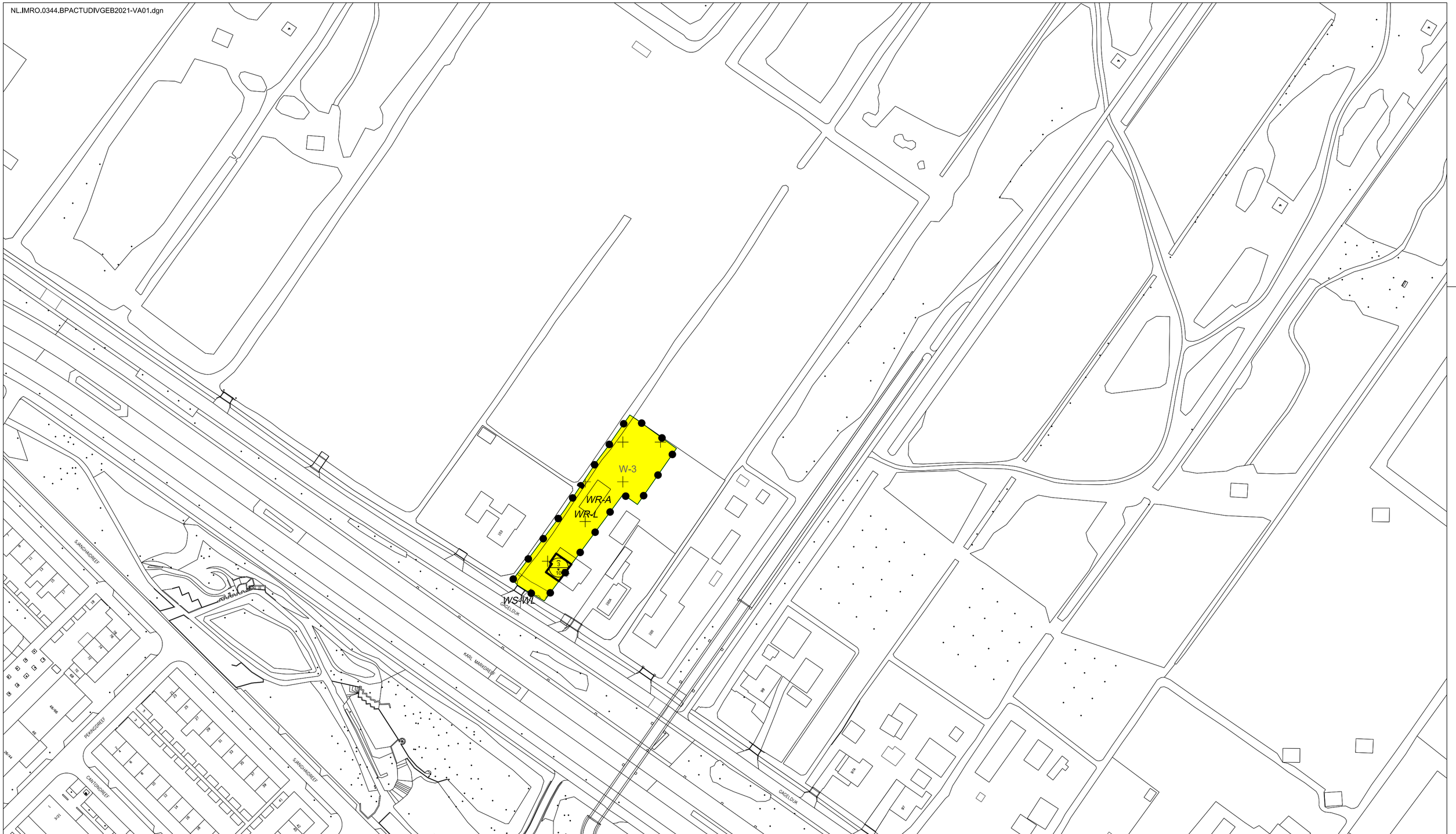
De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act.div.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	18-06-2021
datum	
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding

Deelgebied C

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

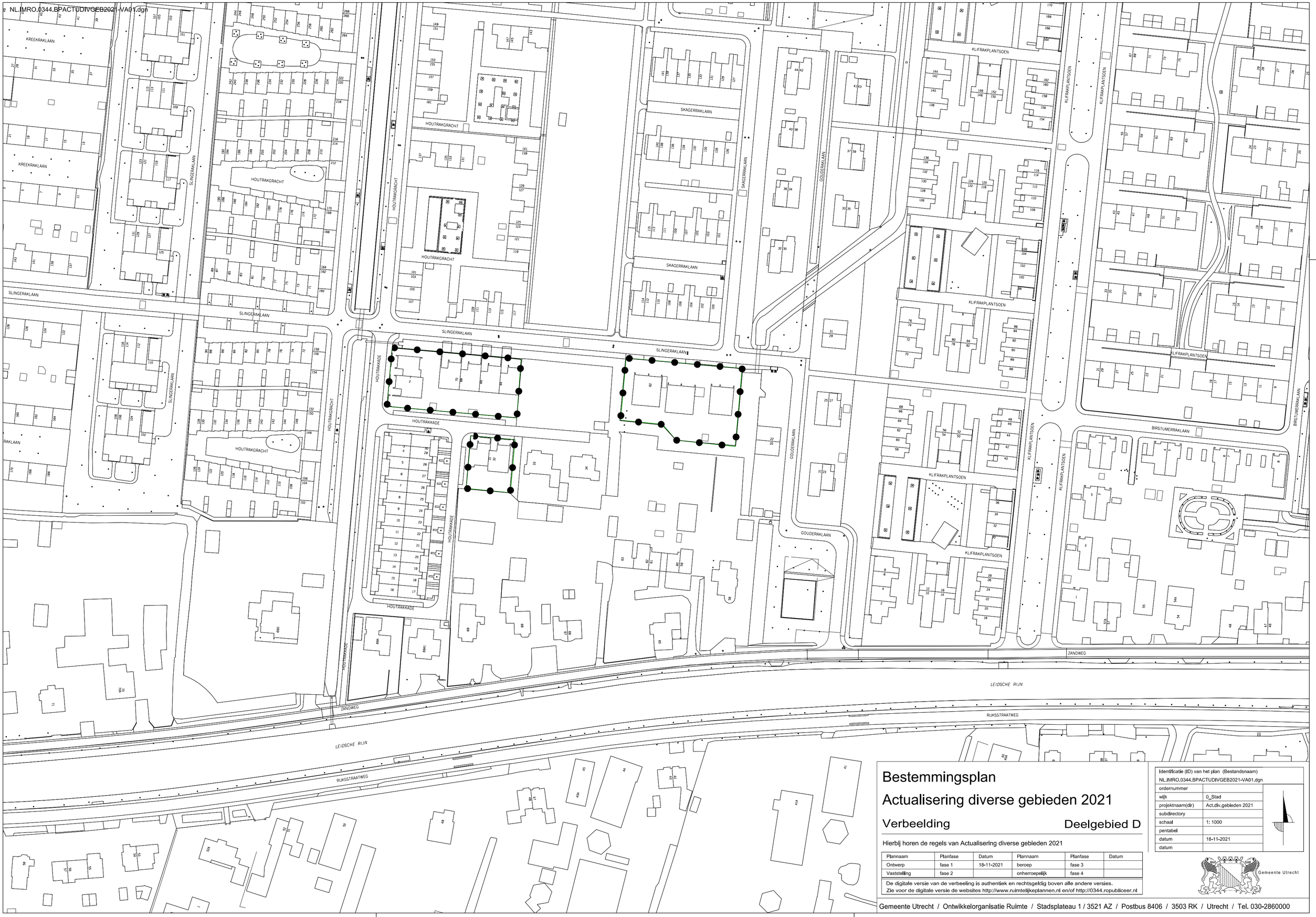
De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.republiceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act,div.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	18-11-2021
datum	
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding — Deelgebied D

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act.div.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

AMSTERDAM - RIJNKANAAL

WR-A

WS-AK

GD-1

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding

Deelgebied E

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act,div,gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding — Deelgebied F

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

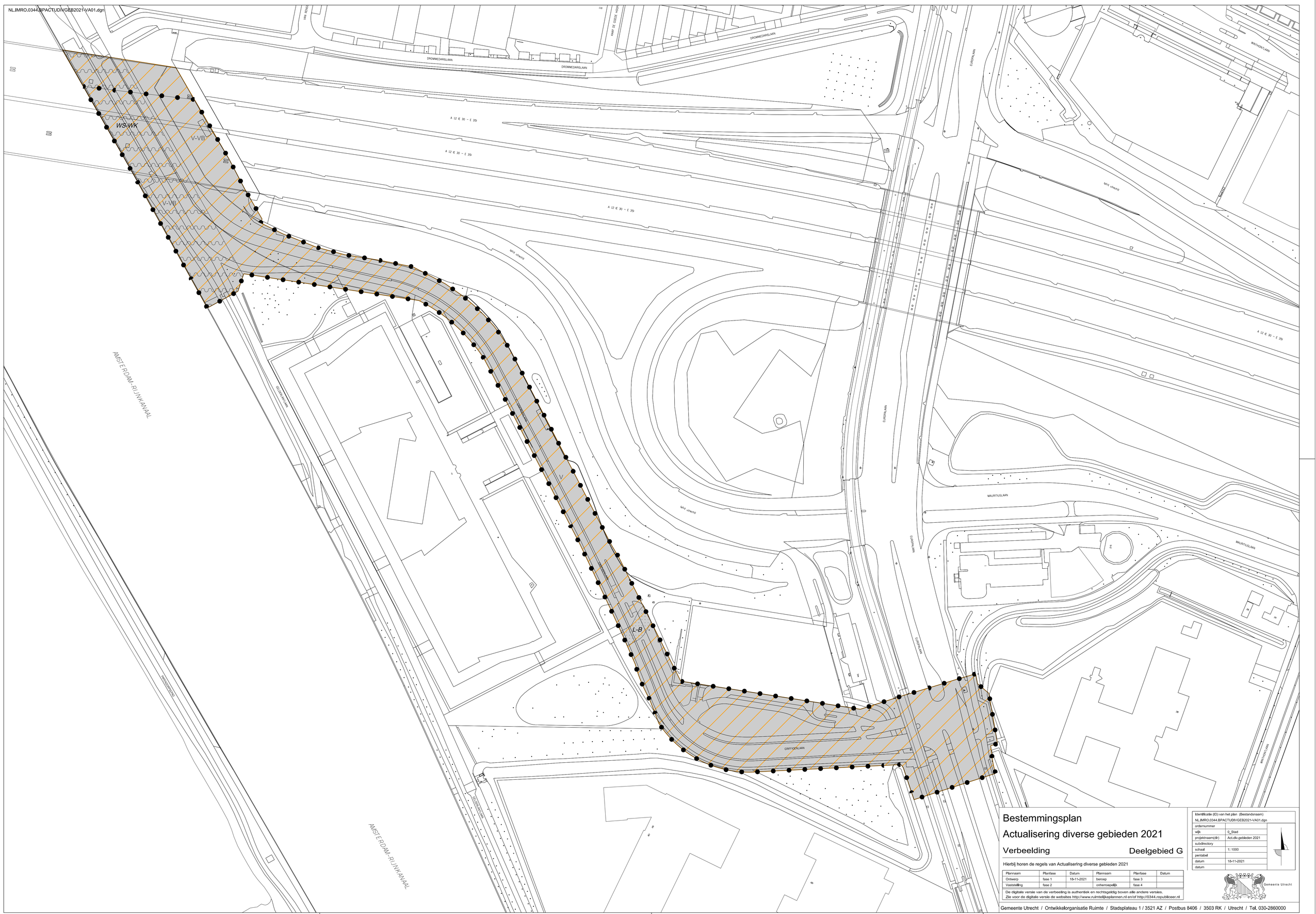
Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act.div.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding — Deelgebied G

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

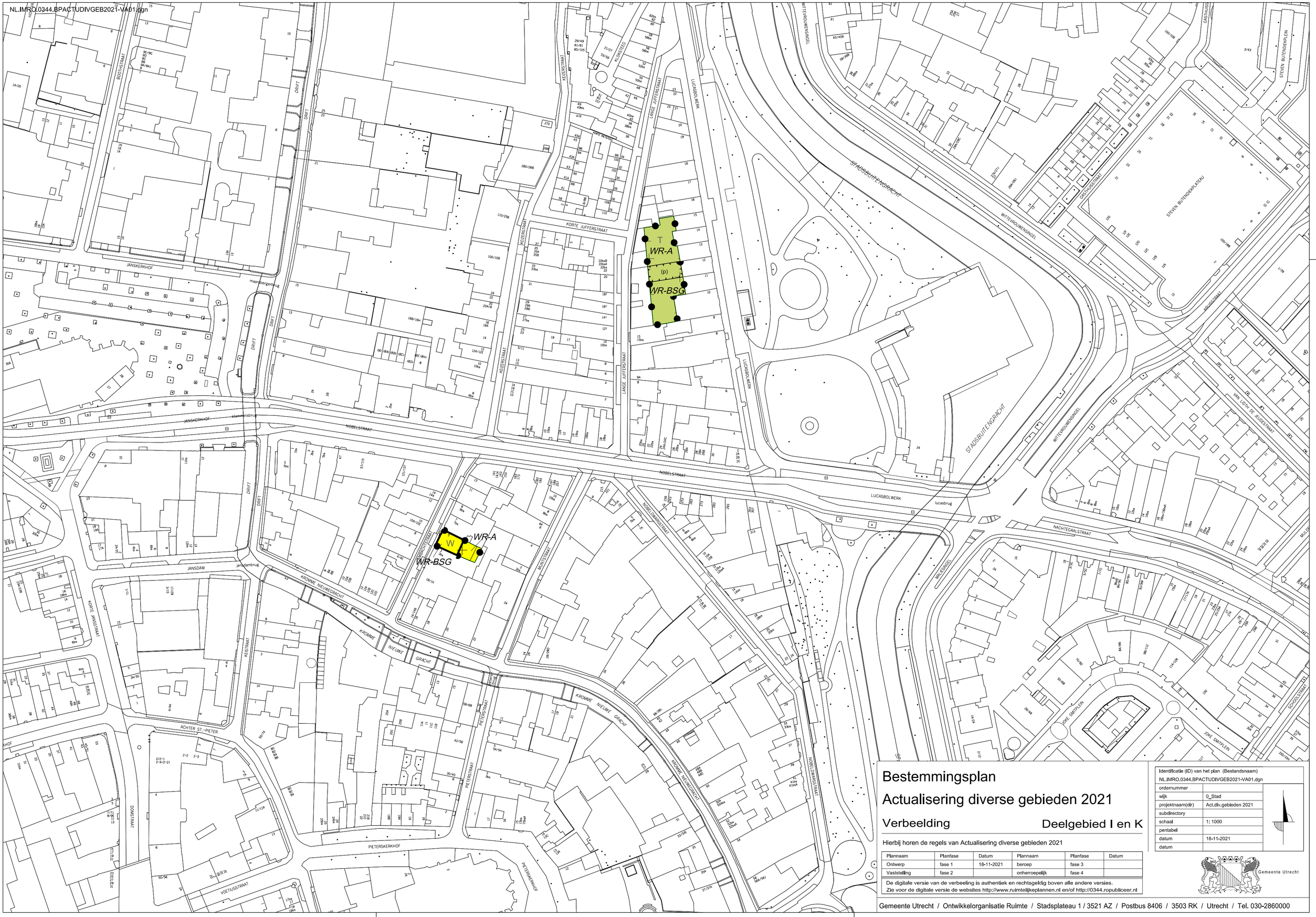
De digitale versie van de verbeelding is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropublisceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Actuliv.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding

Deelgebied I en K

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

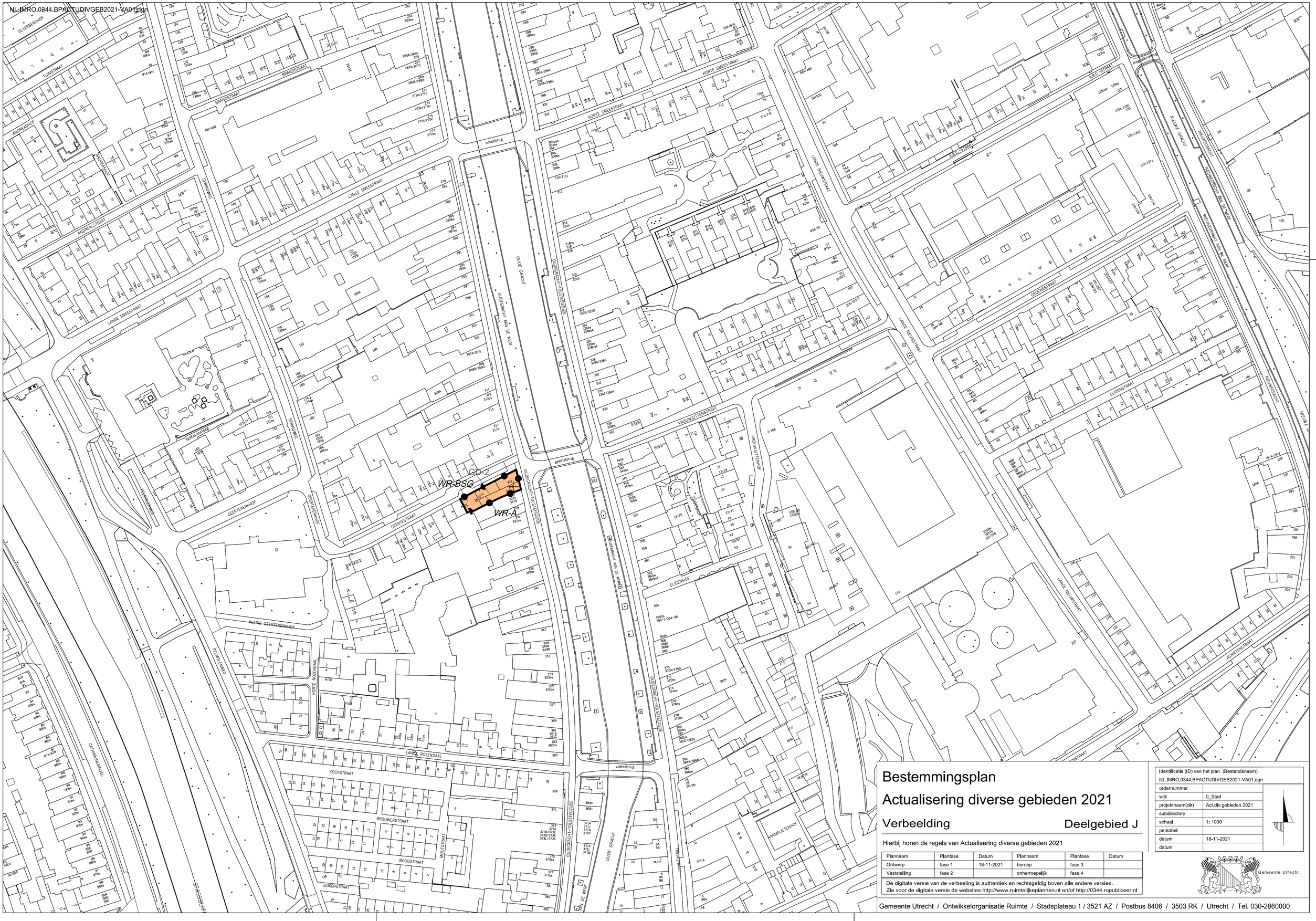
Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act.div.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

NL.IMRO.0844.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding

Deelgebied J

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act.div.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding

Deelgebied L

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.republiceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act.div.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

WR-A

(av)

GD 45

HOV-VREDEBURGBAAN

LEIDSEVEER

DAALSEPLEIN

KNIPSTRAAT

DAALSEGRACHT

NIEUWE DAALSTRAAT

DAALSETUNNEL

spoorwegemplacement

CATHARIJNEKADE

Catharijnebaan

BERGSTRAAT

WILLEKESTRAAT

LANGE KOESTRAAT

KORTE KOESTRAAT

VREDENBURG

vredenburgbrug

Hoogbrug

LANGE HAGESTRAAT

WESTPLEIN

BLEKERSTRAAT

WESTERLEN

LEIDSEHOUTKADE

LEIDSEHOUTTUNNEL

LEIDSCHE RIJN

VAN SIJPESTEIJNTUNNEL

SMAKKELAARSVELD

SMAKKELAARSGRACHT

SMAKKELAARSBRUG

STATIONSNAVOORSTRAAT

WESTDIJKSTRAAT

CATHARIJNEPOORT

CATHARIJNE ESPLANADE

HOLLANDSE TOREN

VREDENBURGKADE

stationsemplacement

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding

Deelgebied M

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act.div.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

JAARBEURSPLEIN
JAARBEURSBOULEVARD
VEEMARKTPLEIN
CROESELAAN
MINERVALAAN
KNOOPPASSAGE
DICHTERSPLEIN
(STADSPLATEAU)
WRA
WVB
GVC
Hoofdentree
Ingang
Uitgang
Nooduitgang
Ingang/uitgang
Ingang/uitgang
Nooduitgang
Nooduitgang
Noodu

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding Deelgebied O

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	18-11-2021	bestand	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeelding is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.raputbloker.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn
ondernummer	
vlib	D_Stad
projectnaam(dir)	Act.dlv.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 2500
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

- GD — Gemengd
- GD-1 — Gemengd - 1
- GD-2 — Gemengd - 2
- T — Tuin
- V — Verkeer
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- W — Wonen
- W-3 — Wonen - 3

Dubbelbestemmingen

- L-B — Leiding - Brandstof
- WR-A — Waarde - Archeologie
- WR-BSG — Waarde - Beschermd stadsgezicht
- WR-L — Waarde - Landschap
- WS-WK — Waterstaat - Waterkering
- WS-WL — Waterstaat - Waterlopen

Gebiedsaanduidingen

- geluidzone - industrie
- ts — overige zone - trillingshinder spoor
- vrijwaringszone - straalpad
- geb-A — overige zone - gebied A
- geb-D — overige zone - gebied D
- geb-F — overige zone - gebied F
- geb-H — overige zone - gebied H
- geb-O — overige zone - gebied O

Functieaanduidingen

- (sh-htmb) — specifieke vorm van horeca - horeca tot en met horecacategorie B
- (ov) — openbaar vervoer
- (pg) — parkeergarage
- (p) — parkeerterrein

Bouwvlak

- bouwvlak

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- 8 — maximum bouwhoogte (m)
- 6 / 8 — maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

Bestemmingsplan

Actualisering diverse gebieden 2021

Verbeelding Legenda

Hierbij horen de regels van Actualisering diverse gebieden 2021

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	11-06-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	0_Stad
projektnaam(dir)	Act,dlv.gebieden 2021
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

De officiële, digitale versie van het bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021 bekijken

De wettelijk geldende versie van het bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021 kunt u bekijken met de web-applicatie RoPubliceer.

Link naar RoPubliceer: Actualisering diverse gebieden 2021

Toelichting

De website

De website opent met een scherm waarin de algemene gegevens van het bestemmingsplan staan.

In het linker vlak kunt u op *plan digitaal raadplegen* klikken om de plankaart (verbeelding) te zien. Als u vervolgens op een bestemming klikt (gekleurd vlak binnen de bolletjeslijn), ziet u rechtsboven een met een stippellijn aangegeven kader met hyperlinks naar de bijbehorende regels. Ook ziet u daar eventuele bijzonderheden.

De documenten van het bestemmingsplan kunt u bekijken en downloaden als u in het linker kader op *alle bijbehorende documenten tonen* klikt.

Het vaststellingsbesluit van de gemeenteraad

Een vaststellingsbesluit houdt in dat de gemeenteraad de digitale bestanden vaststelt die samen het bestemmingsplan vormen, zoals de plankaart (verbeelding), de regels, de koppeling tussen de kaart en de regels, de toelichting en de bijlagen. Deze bestanden vormen samen het databestand NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA0.gml.

RoPubliceer leest het databestand uit en maakt het digitale bestemmingsplan met alle bijlagen en bijbehorende stukken raadpleegbaar.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Vaststelling bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden 2021

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Jantien van den Heuvel
Zaaknummer	9475153
Jaargang en nummer	2022, nr. 3
Vergaderdatum Raad	27 januari 2022
Geheim	Nee

De raad besluit:

1. Akkoord te gaan met het vaststellingsrapport met daarin de beantwoording van de zienswijze en de ambtshalve wijziging in het bestemmingsplan ‘Actualisering diverse gebieden 2021’ te verwerken;

2. Het bestemmingsplan ‘Actualisering diverse gebieden 2021’ dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPACTUDIVGEB2021-VA01.dgn vast te stellen, op basis waarvan regels en verbeeldingen van geldende bestemmingsplannen op een aantal locaties op ondergeschikte punten worden gerepareerd en verbeterd;

3. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de raad, gehouden op 27 januari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Merel van Hall Sharon A.M. Dijksma

Gemeenteraad

Dossiernummer	2306
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 januari 2022
Agendapunt	7
Titel	Vaststelling bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg
ID	2476
Behandelend ambtenaar	Scheijven, Stijn
Telefoon	28 63415
E-mail	s.scheijven@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	Ruimtelijke ordening
Portefeuillehouder	Wethouder Verschuure
Beleidsveld	Ruimtelijke Ontwikkeling
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	27 januari 2022

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststelling bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Kristel Hoogenboezem / Stijn Scheijven
Kenmerk	9499016
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Akkoord gaan met het vaststellingsrapport en de wijzigingen zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van het vaststellingsrapport in het bestemmingsplan aan te brengen;

2. Het bestemmingsplan ‘Nedereindseweg 543’ dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.dgn vast te stellen, waarmee de agrarische bestemming op het perceel Nedereindseweg 543 wordt gewijzigd naar een woonbestemming voor 1 woning;

3. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting
Dit bestemmingsplan regelt het wijzigen van de agrarische bestemming op het perceel Nedereindseweg 543 naar een woonbestemming. Het voormalige agrarisch gebruik is al beëindigd.

Context
Aanleiding
Het agrarische bedrijf op de locatie Nedereindseweg 543 is beëindigd en de bijbehorende landbouwgronden zijn verkocht. De rustende boer is voornemens om de locatie te verkopen. Aangezien er geen landbouwgrond meer bij de bedrijfslocatie aanwezig is, is het uitgesloten dat het agrarisch gebruik van de locatie zal herleven. Om die reden wordt de voormalige agrarische bedrijfslocatie verkocht aan een particulier. Op de bedrijfslocatie staan twee geschakelde loodsen met een gezamenlijke oppervlakte van 900 m² die de functieaanduiding 'bedrijf' hebben. Ter plaatse van deze functieaanduiding is als ondergeschikte nevenactiviteit van de agrarische bedrijfsvoering een bedrijf behorende tot maximaal categorie B2 toegestaan. Met dit bestemmingsplan wordt de bestemming 'Agrarisch' gewijzigd in de bestemming 'Wonen'. De bestaande bebouwing en het gebruik van de twee geschakelde loodsen voor opslag- en verhuurdoeleinden blijft gehandhaafd.

Ligging plangebied
Het plangebied ligt in Rijnenburg in de wijk Vleuten – De Meern. Het plangebied is omringd door agrarische bedrijven en gronden en een aantal woonpercelen. Ten noorden van het plangebied loopt de Nedereindseweg.

Beoogd effect
Met de vaststelling van dit bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming op het perceel Nedereindseweg 543 gewijzigd in Wonen en wordt de ruimtelijke kwaliteitsverbetering geborgd.

Juridische context
Op grond van artikel 3.1 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) stelt de gemeenteraad een bestemmingsplan vast. Nadat het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan bekend is gemaakt, staat hiertegen zes weken lang beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (artikel 8.2 lid 2 sub a van de Wro).

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
Het initiatief betreft een bestemmingsplan op aanvraag. Er is voor deze ontwikkeling geen startdocument, bouwenvelop of een Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) opgesteld/ vastgesteld. Het betreft een geringe planologische aanpassing (een gebruikswijziging van agrarisch naar wonen) op basis van de feitelijke situatie. Er is een hogere waardenbesluit vastgesteld.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico’s

Beslispunt	
1	Akkoord gaan met het vaststellingsrapport en de wijzigingen zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van het vaststellingsrapport in het bestemmingsplan aan te brengen
Argumenten	
1.1	Met deze wijzigingen wordt het actuele beleid in het bestemmingsplan verwerkt.
	De toelichting wordt geactualiseerd met een tekst over de Ruimtelijke Strategie 2040 ‘Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad’. Daarnaast wordt een verschrijving in de titel van het gezondheidsbeleid Gezondheid voor iedereen, volksgezondheidbeleid 2019-2023 hersteld. Hier stond een verkeerd jaartal.

Beslispunt	
2	Het bestemmingsplan ‘Nedereindseweg 543’ dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.dgn vast te stellen, waarmee de. agrarische bestemming op het perceel Nedereindseweg 543 wordt gewijzigd naar een woonbestemming.
Argumenten	
2.1	Het bestemmingsplan draagt bij aan realisatie van de ambities van de gemeente voor dit gebied.
	Met de aanwezige zonnepanelen wordt een bijdrage geleverd aan de duurzaamheidsambities uit de omgevingsvisie. Daarnaast sluit het project goed aan bij de landschappelijke kenmerken van het gebied door het realiseren van een duidelijke groenstructuur aan de oost- en westzijde van het perceel. Het plangebied ligt in het buitengebied waar de druk op de gezondheid ten opzichte van een meer stedelijk gebied relatief laag is. Door het toevoegen van extra groen op het perceel wordt de kwaliteit van de leefomgeving nog verder versterkt. Dit sluit aan bij de ambities van de RSU 2040 en het gezondheids- en energiebeleid van de gemeente.
2.2	Het bestemmingsplan sluit aan bij de Interim Omgevingsverordening van de Provincie.
	Het bestemmingsplan past binnen kaders van de Interim Omgevingsverordening van de Provincie voor het buitengebied. Door herinrichting van het terrein neemt de ruimtelijke kwaliteit toe. Om dit te kunnen borgen is een bestemmingsplanwijziging nodig.
Beslispunt	
3	Geen exploitatieplan vast te stellen.
Argumenten	
3.1	Het kostenverhaal is anders geregeld.
	Voor de uitwerking van dit plan is een planschadeovereenkomst opgesteld tussen de initiatiefnemer van dit plan en de gemeente. Het risico op planschade wordt hiermee afgewenteld op initiatiefnemer. De kosten voor het maken van het bestemmingsplan zijn gedekt via de leges. De economische en financiële uitvoerbaarheid van het plan is daarmee verzekerd.

Financiën

Voor het maken van het bestemmingsplan betaalt de initiatiefnemer leges. Eventuele planschade wordt afgewenteld via een planschadeovereenkomst op initiatiefnemer.

Vervolg

Na vaststelling wordt het vaststellingsbesluit gepubliceerd in het digitale gemeenteblad via officielebekendmakingen.nl en op het internet op de websites utrecht.nl/bestemmingsplan en ruimtelijkeplannen.nl. Het bestemmingsplan wordt samen met de omgevingsvergunning zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen tegen het vaststellingsbesluit en de omgevingsvergunning beroep instellen bij de Raad van State.

In de brief en in de publicatie staat aangegeven hoe belanghebbenden tegen het vaststellingsbesluit beroep in kunnen stellen bij de Raad van State.

Participatie
Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 6 augustus tot en met 16 september 2021 ter inzage gelegen.
Er zijn geen zienswijzen ingebracht.
De directe omgeving is door de initiatiefnemer geïnformeerd over de plannen.

Communicatie
Zie onder het kopje vervolg.

Niet-Referendabel
De Verordening raadgevend referendum is niet van toepassing:
Het betreft een raadsvoorstel inzake de vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan (artikel 3 lid 2 onder f Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- digitaal bestemmingsplan via link naar RO publiceer
- vaststellingsrapport Nedereindseweg 543

Bijlagen informatie
- bestemmingsplan in pdf (bestaande uit regels, toelichting en verbeelding)

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Omgevingsrecht

Gemeente Utrecht

Vaststellingsrapport

Bestemmingsplan Nedereindseweg 543

November 2021

Inhoud vaststellingsrapport

1 INLEIDING 3

1.1 BESTEMMINGSPLAN NEDEREINDSEWEG 543 3
1.2 DE OPBOUW VAN HET VASTSTELLINGSRAPPORT 3
1.3 DE VASTSTELLINGSPROCEDURE 3
1.3.1 Termijn voor het indienen van zienswijzen 3
1.3.2 Zienswijzen over het bestemmingsplan 3
1.3.3 Procedure voor de vaststelling 3
1.3.4 Belangrijkste wettelijke bepalingen 4

2 SAMENVATTING 5

2.1 PROCEDUREEL 5
2.2 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET ONTWERP 5
2.2.1 Ambtshalve wijziging van de toelichting 5

1 Inleiding

1.1 Bestemmingsplan Nedereindseweg 543

Het doel van het bestemmingsplan is de bestemming 'Agrarisch' te wijzigen in de bestemming 'Wonen'. De bestaande bebouwing en het gebruik van de 2 geschakelde loodsen voor opslag- en verhuurdoeleinden blijft gehandhaafd. Het plangebied ligt ten zuidwesten van Utrecht in de Rijnburgerpolder. Het plangebied is aan de noordzijde begrensd door de Nedereindseweg en aan de west-, oost- en zuidzijde door weilanden en sloten.

1.2 De opbouw van het vaststellingsrapport

In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting gegeven van de inhoud van dit rapport. Wijzigingen die naar aanleiding van zienswijzen of ambtshalve gemaakt zijn in paragraaf 2.2 opgesomd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de juridische regeling, die is vastgelegd in de regels met de bijbehorende verbeelding, en de onderbouwing van de juridische regeling, die in de toelichting bij het bestemmingsplan en de bijlagen daarbij wordt gegeven. Dat onderscheid is nodig, omdat belanghebbenden die geen zienswijze hebben ingediend beroep mogen instellen tegen wijzigingen van de juridische regeling. Tegen een wijziging van de onderbouwing kan in beginsel geen beroep ingesteld worden.
Het verbeteren van kennelijke fouten, van de redactie of van interpunctie wordt niet vermeld.

1.3 De vaststellingsprocedure

1.3.1 Termijn voor het indienen van zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 10 september tot en met 21 oktober 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden zienswijzen over het ontwerp aangeboden worden aan de gemeenteraad.

1.3.2 Zienswijzen over het bestemmingsplan

Er zijn geen zienswijzen ingediend.

1.3.3 Procedure voor de vaststelling

Het college van burgemeester en wethouders bereidt de vaststelling van het bestemmingsplan voor. De voorbereiding bestaat uit de beoordeling of het ontwerpbestemmingsplan nog aangepast moet worden, bijvoorbeeld naar aanleiding van de zienswijzen. Vervolgens stelt het college de gemeenteraad voor het bestemmingsplan, zo nodig met wijzigingen ten opzichte van het ontwerp, vast te stellen.
De gemeenteraad kan de indieners van zienswijzen in de gelegenheid stellen om hun zienswijze tijdens een raadsinformatiebijeenkomst toe te lichten. Op zo'n bijeenkomst kunnen de raadsleden vragen stellen aan indieners en ook aan ambtenaren die bij de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan betrokken zijn.
Voordat de voltallige gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt, wordt het voorstel van het college besproken in de raadscommissie Stad en Ruimte. In de commissie vindt een politieke discussie plaats. De verantwoordelijke wethouder is daarbij aanwezig en wordt in de gelegenheid gesteld te reageren op de mening van de leden van de raadscommissie. De raadscommissie bepaalt of een nadere bespreking in de gemeenteraad nog nodig is of dat het bestemmingsplan als hamerstuk geagendeerd kan worden.
De gemeenteraad stelt het bestemmingsplan vervolgens, al dan niet als hamerstuk, vast.

1.3.4 Belangrijkste wettelijke bepalingen

De vaststellingsprocedure is beschreven in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Dat artikel verwijst weer naar Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, de zogenaamde uniforme, openbare voorbereidingsprocedure.
Op grond van artikel 3:16 van de Algemene wet bestuursrecht moeten zienswijzen binnen de daarvoor gestelde termijn van zes weken worden ingediend. Op grond van artikel 6:9, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, is bij verzending per post een zienswijze op tijd ingediend, als hij voor het einde van de termijn ter post is bezorgd en de zienswijze niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen.

2 Samenvatting

2.1 Procedureel

Er zijn geen zienswijzen ingediend. Na vaststelling van het bestemmingsplan worden gedeputeerde staten van de provincie Utrecht op grond van artikel 3.8 lid 4 Wet ruimtelijke ordening in de gelegenheid gesteld om op de wijzigingen te reageren.

2.2 Wijzigingen ten opzichte van het ontwerp

Hieronder worden eerst wijzigingen van de juridische regeling, dat wil zeggen wijzigingen in de regels of wijzigingen van de verbeelding, opgesomd. Vervolgens worden de wijzigingen in de toelichting en de bijlagen daarbij, weergegeven.

2.2.1 Ambtshalve wijziging van de toelichting

Paragraaf 2.3.2.1 is geactualiseerd. Hier is een toelichting opgenomen over de Ruimtelijke Strategie 2040 ‘Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad’.
In paragraaf 2.3.2.2.6 is de titel van de Nota Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2023 aangepast. Hier stond een verkeerd jaartal vermeld.

In paragraaf 2.3.1 is de volgende tekst opgenomen:

2.3.2.1 De koers
Het ruimtelijke beleid voor de langere termijn is vastgesteld in de Ruimtelijke Strategie 2040 ‘Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad’ (hierna: RSU 2040). De RSU 2040 is één van de koersdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht. Daarmee maakt de RSU 2040 deel uit van één van de instrumenten van de Omgevingswet, die op 1 juli 2022 in werking treedt. Dat betekent dat de ambities uit de RSU 2040 doorwerken in de regels die vanaf 1 juli 2022 in het omgevingsplan zullen worden vastgelegd. De RSU 2040 is op 15 juli 2021 in 2016 vastgesteld en bevat uitgangspunten voor een gezonde groei en ontwikkeling van de stad in 2040. In de strategie verbinden we belangrijke thema’s met elkaar, zoals mobiliteit, economie, voorzieningen, wonen, energie, groen, sport en ontspanning en werk. Ook is beschreven hoe Utrecht zich kan ontwikkelen tot tien-minutenstad. Daarmee zorgt de gemeente ervoor dat de groei van het aantal inwoners en woningen in balans blijft met een toename van groen in de stad, met een groei van banen en voorzieningen, met een passende infrastructuur voor verkeer en vervoer en met de ambities op basis van de energietransitie.
Om bij de groei de specifieke kwaliteiten van de stad te behouden, kiezen we ervoor een stad te zijn waarin alle belangrijke functies voor dagelijks gebruik dichtbij de woon- en werkomgeving te vinden zijn: Utrecht, de tien-minutenstad. Daarbij zijn twee hoofdstructuren leidend voor het ordenen van de nieuwe plekken in de stad, namelijk de groenstructuur en de mobiliteitsstructuur. Groen, landschap en water in en rond de stad zijn een voorwaarde voor gezonde stedelijke ontwikkeling, voor groenbeleving en recreatie, maar ook voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie en biodiversiteit. Daarmee wordt de bestaande stad ook versterkt. Er worden functies toegevoegd en de kwaliteit van de stad wordt verbeterd.
We maken de keuze om de groei van de stad op een aantal plekken in de stad te concentreren, waar hoge bouwvolumes worden gerealiseerd. Daarmee verandert Utrecht van een stad met één centrum naar een stad met meerdere centra. Op deze nieuwe knooppunten komen veel verschillende stedelijke functies samen: een mix van wonen, werken, voorzieningen en groen. Hierdoor beperkt de gemeente ook de groei van het aantal vervoersbewegingen.
De Merwedekanaalzone, het Jaarbeursterrein en Leidsche Rijn zijn gebieden waar komende jaren veel gebouwd wordt. Maar er wordt ook gebouwd op kleinere plekken, zoals bij de 2e Daalsedijk en het Kruisvaartterrein. Ook in de binnenstad, het stationsgebied, het Utrecht Science Park, Leidsche

Rijn Centrum en Papendorp is ruimte voor extra woningen, winkels en bedrijven. En voor cultuur en maatschappelijke instellingen.
Omdat er met de met de ambities van de RSU 2040 veel geld gemoeid gaat, is in de RSU 2040 ook een investeringsstrategie opgenomen. Daarnaast is een uitvoeringsstrategie opgesteld, waarin staat welke ontwikkelingen als eerste plaatsvinden en in welke tijdsvolgorde de stad zich tot 2040 ontwikkelt. Ook heeft de gemeenteraad op 12 maart 2020 het koersdocument Leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen vastgesteld. Hierin staan de ontwikkelopgaven voor scholen, sportplekken en andere maatschappelijke voorzieningen. Het document Gezondheid voor iedereen, volksgezondheidbeleid 2019-2023 is ook onderdeel van de koers. Zie hiervoor paragraaf 2.3.2.2.6.

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Nedereindseweg 543, Rijnenburg

Vastgesteld, datum volgt na vaststelling

Nedereindseweg 543, Rijnenburg

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 7

1.1 Doelstelling 7
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 7
1.3 Geldende plannen 8
1.4 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders 9

2.1 Rijksbeleid 9
2.2 Provinciaal beleid 12
2.3 Gemeentelijk beleid 18
2.4 Conclusie 27

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie 29

3.1 Inleiding 29
3.2 Beschrijving van het plangebied 29
3.3 Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied 30

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving 33

4.1 Projectbeschrijving 33
4.2 Onsluiting, verkeer en parkeren 35

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden 37

5.1 Inleiding 37
5.2 Milieueffectrapportage 37
5.3 Bedrijven en milieuzonering 37
5.4 Geluidhinder 38
5.5 Trillingen 39
5.6 Geur 40
5.7 Externe veiligheid 40
5.8 Luchtkwaliteit 43
5.9 Bodem 43
5.10 Natuurbescherming 44
5.11 Bomen 48
5.12 Water 49
5.13 Archeologie 50
5.14 Kabels en leidingen 51
5.15 Gezondheid 52
5.16 Toegankelijkheid 52
5.17 Duurzaamheid 53
5.18 Conclusie 53

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid 55

6.1 Economische uitvoerbaarheid 55
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 55

Hoofdstuk 7 Juridische plantoelichting 57

7.1 Inleiding 57
7.2 Planvorm 57
7.3 Opbouw regels 57

7.4 Regeling bijbehorende bouwwerken 57
7.5 Nadere toelichting begripsomschrijvingen 58
7.6 Systematiek van de bestemming Wonen 59
7.7 Artikelsgewijze toelichting 59
7.8 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden 61
7.9 Lijst van Bedrijfsactiviteiten 62
7.10 Lijst van Bedrijven functiemenging 63
7.11 Handhaving 65
Bijlagen toelichting 67

Bijlage 1 Bodemonderzoek 69

Bijlage 2 Ecologisch onderzoek 191

Bijlage 3 Stikstofberekening 207

Bijlage 4 Bestaande situatie plangebied 215

Bijlage 5 Toevoegen groen aan het plangebied 217

Bijlage 6 Watertoets 219

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 222

Artikel 1 Begrippen 222
Artikel 2 Wijze van meten 227
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 229

Artikel 3 Wonen 229
Artikel 4 Leiding - Riool 231
Artikel 5 Waarde - Archeologie 231
Artikel 6 Waarde - Landschap 232
Hoofdstuk 3 Algemene regels 233

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel 233
Artikel 8 Algemene bouwregels 233
Artikel 9 Algemene gebruiksregels 233
Artikel 10 Algemene aanduidingsregels 234
Artikel 11 Algemene afwijkingsregels 234
Artikel 12 Algemene wijzigingsregels 235
Artikel 13 Overige regels 235
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 236

Artikel 14 Overgangsrecht 236
Artikel 15 Slotregel 236
Bijlagen regels 237

Bijlage 1 Landschappelijke inpassing 238

Bijlage 2 Lijst van Bedrijven 'functiemenging' 241

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Doelstelling

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is de bestemming van het vrijgekomen agrarisch bedrijf aan de Nedereindseweg 543 te Rijnenburg te wijzigen in een passende bestemming voor het toekomstig gebruik.

Het agrarische bedrijf op de locatie Nedereindseweg 543 is beëindigd en de bijbehorende landbouwgronden zijn verkocht. De rustende boer is voornemens om de locatie te verkopen. Aangezien er geen landbouwgrond meer bij de bedrijfslocatie aanwezig is, is het uitgesloten dat het agrarisch gebruik van de locatie zal herleven. Om die reden zal de voormalige agrarische bedrijfslocatie worden verkocht aan een particulier.

Op de bedrijfslocatie staan 2 geschakelde loodsen met een gezamenlijke oppervlakte van 900 m^2 welke de functieaanduiding 'bedrijf' hebben. Ter plaatse van deze functieaanduiding is als ondergeschikte nevenactiviteit van de agrarische bedrijfsvoering een bedrijf behorende tot maximaal categorie B2 toegestaan.

De gemeente is akkoord met het wijzigen van de bestemming van de locatie van 'Agrarisch' in 'Wonen' en het handhaven van de bestaande bebouwing, waarbij het gebruik van de twee geschakelde loodsen voor opslag- en verhuurdoeleinden gehandhaafd mag blijven.

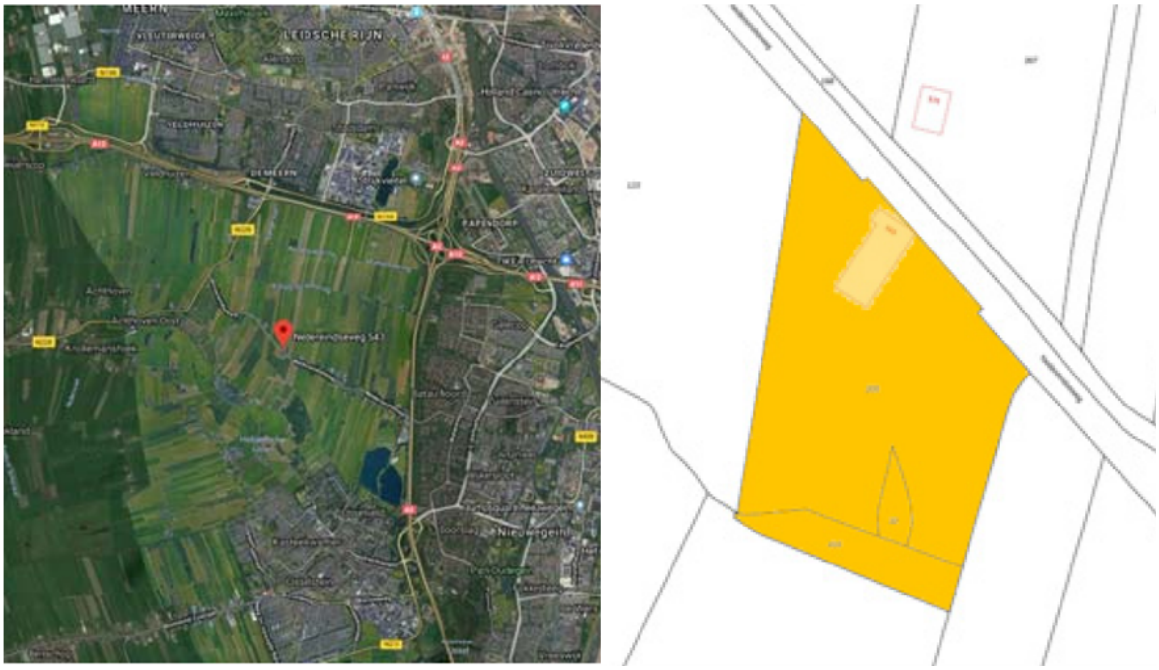
Het herbestemmen van de locatie vindt buitenplans, door middel van een herziening van het bestemmingsplan, plaats. Hierbij moet worden voldaan aan het provinciaal ruimtelijk beleid.

Door middel van het voorliggende bestemmingsplan wordt de nieuwe invulling van de locatie planologisch - juridisch geregeld. Het plan wordt getoetst aan het ruimtelijk beleid van de provincie en de gemeente alsmede aan de relevante milieu- en omgevingsaspecten.

Het bestemmingsplan 'Nedereindseweg 543 in Utrecht' bestaat uit een verbeelding, een toelichting en een set regels.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt ten zuidwesten van Utrecht in de Rijnburgerpolder. De snelweg A2 ligt op circa 2,1 kilometer ten oosten van het plangebied en de snelweg A12 op circa 2,4 ten noorden hiervan. De ligging en de globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1. Ten aanzien van de begrenzing van het plangebied zijn de kadastrale grenzen aangehouden

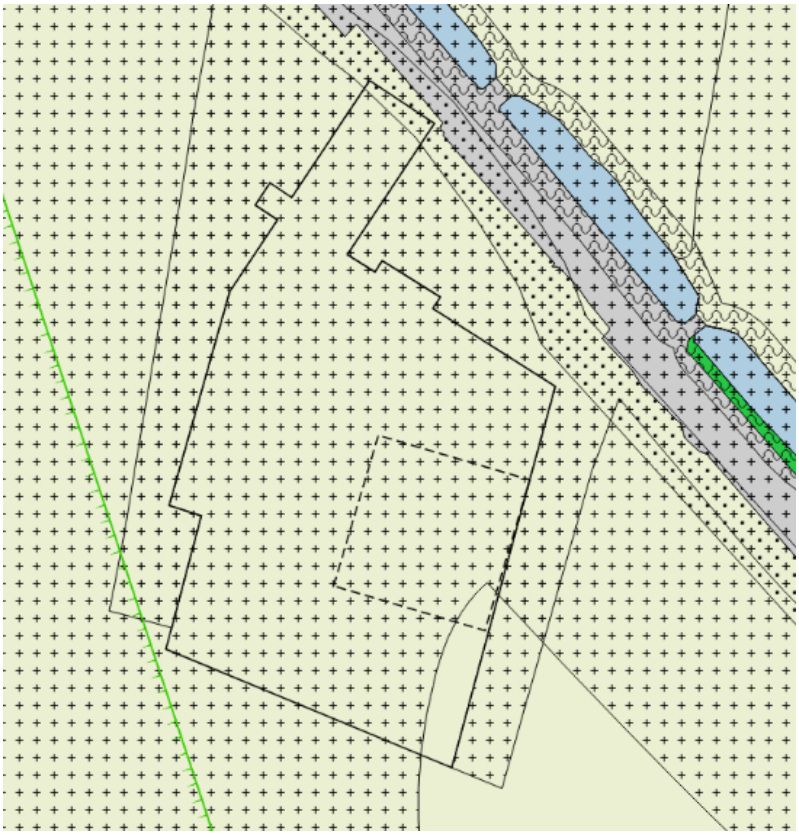
Afbeelding 1: Ligging van het plangebied in de omgeving (linker afbeelding) en de begrenzing plangebied (geel gemarkeerd)

1.3 Geldende plannen

Dit bestemmingsplan vervangt voor de locatie van het plangebied de volgende bestemmingsplannen.

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Rijnenburg, Utrecht	5 maart 2015	??

Het plangebied heeft de enkelbestemming 'Agrarisch'. De bebouwing ligt binnen een bouwvlak van circa 5.700 m^2. Twee loodsen binnen het plangebied, in afbeelding 2 met een stippellijn omgeven, hebben de functieaanduiding 'bedrijf'.

Afbeelding 2: Uitsnede verbeelding vigerend bestemmingsplan

Een groot deel van het plangebied heeft de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie'. De 'randen' van het plangebied aan de west-, noord- en oostzijde hebben de dubbelbestemming 'Waarde - Landschap'. Aan de wegzijde is heeft een strook grond de dubbelbestemming 'Leiding - Riool'. Tot slot heeft een klein puntje van het plangebied aan de zuid-westzijde de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone -straalpad'.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de beschrijving van de relevante beleidskaders. In toelichting hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de bestaande situatie, het plan en de uitvoeringsaspecten. Hoofdstuk 4 gaat in op de nieuwe gewenste situatie. De diverse onderzoeken ten aanzien van bijvoorbeeld milieuaspecten komen in hoofdstuk 5 aan bod. Hoofdstuk 6 gaat in op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In hoofdstuk 7 komt de juridische toelichting op de planregels aan bod.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Nationale Omgvingsvisie (2020)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 'Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving' in werking getreden. Deze visie bevat de hoofdzaken van het strategisch rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving. Dit is een combinatie van beleid uit de bestaande beleidsdocumenten, met en zonder wettelijke grondslag, en nieuw strategisch beleid. De grote en complexe opgaven, zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw, zullen Nederland gaan veranderen. De NOVI bevat een toekomstperspectief met de ambities van het Rijk. In de NOVI zijn 21 nationale belangen met bijbehorende opgaven geformuleerd.

De gemeente Utrecht kan vooral aan de volgende nationale belangen een bijdrage leveren:

1. Bevorderen van een duurzame ontwikkeling van Nederland als geheel en van alle onderdelen van de fysieke leefomgeving.
2. Realiseren van een goede leefomgevingskwaliteit.
3. Waarborgen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.
4. Zorg dragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften.
5. Waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem.
6. Waarborgen van een goede toegankelijkheid van de leefomgeving.
7. Beperken van klimaatverandering.
8. Realiseren van een toekomstbestendige, circulaire economie.
9. Waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (inclusief vitale infrastructuur voor water en mobiliteit).
10. Waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater.
11. Waarborgen en versterken van een aantrekkelijk ruimtelijk-economisch vestigingsklimaat.
12. Behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang.
13. Verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit.

De NOVI benoemt vier prioriteiten:

De opgaven die voortkomen uit de nationale belangen van het Rijk zijn vertaald in vier integrale prioriteiten.

1. Ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie.
2. Duurzaam economisch groeipotentieel bevorderen.
3. Zorgen voor sterke en gezonde steden en regio's.
4. Stimuleren van een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Omgevingsinclusieve benadering

Centraal in de te maken belangenafwegingen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving in zijn volledige omvang (boven- en ondergrond). Hierbij wordt aangesloten bij de integrale opvatting van het begrip fysieke leefomgeving uit de Omgevingswet en wordt de noodzaak van een integrale afweging benadrukt. Het belangrijkste spanningsveld in die afwegingen is het spanningsveld tussen beschermen en ontwikkelen.

Een omgevingsinclusieve benadering van de leefomgeving houdt in, dat ontwikkeling van de leefomgeving samen gaat met versterking van te beschermen waarden als gezondheid, landschap, waterveiligheid, natuur, cultureel erfgoed, leefomgevingskwaliteit en milieukwaliteit. Veiligheid, gezondheid en duurzaamheid zijn basale randvoorwaarden voor alle maatschappelijke activiteiten zoals bedrijfsmatige activiteiten, de energietransitie en de woningbouw.

Afwegingsprincipes
Beschermen en ontwikkelen gaan niet altijd en overal samen (en zijn soms onverenigbaar), maar ze kunnen elkaar ook versterken. Om dit afwegingsproces en de omgevingsinclusieve benadering richting te geven, is in de NOVI een drietal afwegingsprincipes geformuleerd:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte.
2. Kenmerken & identiteit van een gebied staan centraal. De optimale balans tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere.
3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Plangebied
Dit bestemmingsplan heeft betrekking op een kleinschalig woningbouwproject aan de Nedereindseweg waar het in hoofdzaak gaat om een functiewijziging. Uit paragraaf 5.15 en 5.17 volgt dat in het project aandacht is beseed aan de aspecten gezondheid en duurzaamheid. Het plangebied ligt in het buitengebied waar de druk op de gezondheid ten opzicht van een meer stedelijk gebied relatief laag is. Door het toevoegen van extra groen op het perceel wordt de kwaliteit van de leefomgeving nog verder versterkt. Daarnaast leveren de 70 zonnepanelen een bijdrage aan het verminderen van de CO2-uitstoot. Het project voldoet aan de ambities uit de NOVI.

2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) (2012)

Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde Structuurvisie (SVIR) vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat om de volgende nationale belangen: rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, defensie, ecologische hoofdstructuur, erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Ten aanzien daarvan is een borging door middel van normstelling, gebaseerd op de Wet ruimtelijke ordening, gewenst. Die uitspraken onderscheiden zich in die zin dat van de provincies en de gemeenten wordt gevraagd om de inhoud daarvan te laten doorwerken in de ruimtelijke besluitvorming. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, dat wil zeggen door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen.

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, vastgesteld op 30 december 2011) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij het Natuurnetwerk Nederland (de artikelen worden later aan het Barro toegevoegd) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Voor één onderwerp geregeld in dit besluit, voorziet het besluit niet in de (definitieve) begrenzing. Dit betreft de NNN. Ten aanzien van deze begrenzing is bepaald dat de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Een deel van het Barro is gebaseerd is op eerdere PKB's en beleidsnota's die in de SVIR worden herbevestigd. Deze onderdelen kunnen na vaststelling van de structuurvisie de procedure volgen en vervolgens in werking treden. Het betreft de volgende onderdelen:

4. project Mainportontwikkeling Rotterdam;
5. kustfundament;
6. grote rivieren;
7. Waddenzee en waddengebied;
8. defensie, en
9. erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Plangebied
Het Barro heeft geen directe consequenties voor het plangebied, bovendien maakt dit bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Daarmee is het plan niet in strijd met het Barro.

2.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking (Bro 3.1.6 tweede en derde lid) (2017)

De 'Ladder voor duurzame verstedelijking' is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en in 2012 vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro bepaalt dat overheden een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting van het bestemmingsplan moeten motiveren. Op 1 juli 2017 is het Bro gewijzigd, waarbij een nieuwe laddersystematiek geldt.

Het doel van de motivering op grond van de Ladder is een zorgvuldige afweging bij ruimtelijke besluiten die zorgt voor zuinig ruimtegebruik en tegengaan van overprogrammering en leegstand. Het besluit voldoet hiermee aan een goede ruimtelijke ordening.

De toetsing aan de Ladder kan bij het opnemen van uitwerkingsplichten en wijzigingsbevoegdheden in het bestemmingsplan, doorschuiven naar de fase van de vaststelling van het uitwerkings- of wijzigingsplan.

Een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt moet een motivering bevatten van de behoefte aan die ontwikkeling. Wanneer het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied moet het bestemmingsplan een motivering bevatten waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. De Ladder is kaderstellend voor alle juridisch verbindende ruimtelijke besluiten van de decentrale overheden, waaronder het bestemmingsplan.

Beschrijving behoefte
De behoefte is kort gezegd het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling verminderd met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd. De Ladder bepaalt niet voor welk gebied de behoefte in beeld moet worden gebracht. De uitkomst van de beoordeling van de behoefte moet in de plantoelichting worden vermeld. Naast een kwantitatieve beoordeling vindt ook een kwalitatieve beoordeling plaats.

Beschrijving behoefte buiten het bestaand stedelijk gebied
Wanneer de beoogde ontwikkeling niet kan plaatsvinden binnen het stedelijk gebied door bijvoorbeeld het toepassen van een andere bestemming van een gebied, herstructurering van bestaande terreinen of door transformatie van bestaande gebouwen of gebieden moet een motivering worden opgenomen waarom dit niet mogelijk is. Het bestaande stedelijk gebied kan worden gedefinieerd als het bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, en de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur. Sommige provincies hebben in een verordening de afbakening van het bestaand stedelijk gebied in woord of kaartbeeld vastgelegd, waaronder de provincie Utrecht.

Gebiedsontwikkeling per regio (betekenis voor Utrecht)
Het kabinet heeft voor 9 regio's in Nederland opgaven van nationaal belang uitgewerkt. Het gaat hierbij om doelen die voor Rijk en regio van belang zijn. Voor Utrecht geldt daarbij dat Utrecht belangrijk is als het gaat om de verbinding van autowegen, spoorwegen en vaarwegen. Station Utrecht Centraal heeft daarbij een centrale rol. Ook speelt de regio Utrecht een belangrijke rol bij de verdere ontwikkeling van de topsector Life Sciences.

Plangebied
Op grond van jurisprudentie mogen we concluderen dat er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in het kader van de Ladder: https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@107931/201608869-1-r3/. Hierin is aangegeven dat een bestemmingsplan, dat bij recht een stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, maar ten opzichte van het voorgaande planologische regime geen nieuw planologisch ruimtebeslag mogelijk maakt, maar alleen een planologische functiewijziging, voorziet in beginsel niet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro.

In dit plan staat het vast dat ten opzichte van het voorgaande planologische regime geen nieuw planologisch ruimtebeslag mogelijk wordt gemaakt. De bestaande bebouwing blijft gehandhaafd. Er wordt geen planologische ruimte geboden voor een uitbreiding van het bebouwde oppervlakte. Ook neemt het aantal woningen binnen het plangebied niet toe.

2.1.4 Nationaal Waterplan

Op 10 december 2015 hebben de minister van Infrastructuur en Milieu en de staatssecretaris van Economische Zaken het Nationaal Waterplan 2016-2021 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan 2016-2021 vervangt het Nationaal Waterplan 2009-2015 en de partiële herzieningen hiervan.

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens een structuurvisie en zelfbindend voor het Rijk. Het Rijk is in Nederland verantwoordelijk voor het hoofdwatersysteem en met het waterplan worden de strategische doelen voor het waterbeheer vastgelegd. Andere overheden worden gevraagd om het Nationaal Waterplan te vertalen in hun beleidsplannen.

Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het plan gaat in op de thema's waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Daarnaast zijn in het plan gebiedsgerichte uitwerkingen voor grote wateren en de zee en de kust opgenomen. Ook beschrijft het waterplan de relatie tussen water en de omgeving.

In het Nationaal Waterplan 2016-2021 staan de volgende ambities centraal:

- Nederland blijft de veiligste delta in de wereld;
- Nederlandse wateren zijn schoon en gezond en er is genoeg zoetwater;
- Nederland is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht;
- Nederland is en blijft een gidsland voor watermanagement;
- Nederlanders leven waterbewust.

Plangebied
Het initiatief dat in dit bestemmingsplan centraal staat is in lijn met het bepaalde in het waterplan. In paragraaf 5.11 wordt nader ingegaan op de waterhuishoudkundige aspecten ter plaatse van het plangebied.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening

Op 10 maart 2021 stelden Provinciale Staten de Omgevingsvisie en de Interim Omgevingsverordening vast. Beiden zijn in werking getreden op 1 april 2021. De Interim Omgevingsverordening is nodig omdat de Omgevingsverordening alleen onder de Omgevingswet in werking kan treden. Met de Interim Omgevingsverordening kunnen plannen en ambities eerder vorm gegeven worden. De Omgevingsverordening zal rond de zomer van 2021 ter inzage liggen en eind 2021 vastgesteld worden.

In de Omgevingsvisie staat hoe de provincie er in 2050 uitziet. De Omgevingsvisie geeft richting aan de toekomstige en fysieke leefomgeving. Dit is alles op, boven en onder de grond en inclusief de sociale aspecten zoals toegankelijkheid en inclusiviteit. In de Interim Omgevingsverordening staan de regels en instructieregels die daarvoor nodig zijn. Provincie Utrecht geeft bij de onderstaande 7 thema's de provinciale belangen aan die verplichtingen met zich mee brengen. Dat geeft al een doorkijk naar deze instructieregels.

Om voor te sorteren op de toekomst richt de Omgevingsvisie zich op een aantal ontwikkelingen:

- extra woningen die gebouwd moeten worden;
- toename van werkgelegenheid;
- toename van verkeer;
- energietransitie;
- klimaatverandering;
- verandering in de landbouw;
- versterking van natuur en recreatief groen.

Provincie Utrecht vindt het daarbij belangrijk om de bestaande kwaliteiten te behouden, te versterken en in balans te laten zijn met deze ontwikkelingen. De ruimte voor ontwikkelingen is beperkt, terwijl de vraag naar ruimte groot is.

Uitwerking beleid in 7 thema's
De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving en voor het mogelijk maken van lokale afwegingen als een veilige en gezonde leefomgeving daarbij gebaat is. Het beleid voor de gezonde en veilige leefomgeving is beschreven in 7 thema's.

1. Stad en land gezond
   Dit thema gaat over milieu, gezondheid, recreatie en toerisme. Provincie Utrecht wil graag voor de woon-, werk-, en leefgebieden bereiken dat deze gezond zijn en uitnodigen tot bewegen. In en rondom steden en dorpen moeten voldoende groene gebieden zijn om te recreëren.
2. Klimaatbestendig en waterrobuust
   Dit thema gaat over een duurzaam en robuust bodem- en watersysteem, een klimaatbestendige en waterveilige leefomgeving en een perspectief voor bodemdalingsgebieden. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat er bescherming is tegen overstromingen, een tekort aan zoetwater of de gevolgen van extreem weer (wateroverlast en hitte).
3. Duurzame energie
   Dit thema gaat over het stimuleren van energiebesparing en het opwekken van duurzame energie uit wind, zon, bodem en water.
4. Vitale steden en dorpen
   Dit thema gaat over ruimte voor wonen en leven en ruimte voor werken en winkelen. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat nieuwe woningen en bedrijven vooral komen op plekken binnen de bebouwde kom. Ook is het belangrijk dat deze plekken goed bereikbaar zijn met trein, bus, tram en fiets. Prioritaire locaties voor grootschalige integrale ontwikkeling zijn onder meer Leidsche Rijn, Utrecht Centraal Station (Beurskwartier/Lombokplein en Merwedekanaalzone), Lunetten-Koningsweg en Utrecht Science Park/Rijnsweerd.
5. Duurzaam, gezond en veilig bereikbaar
   Dit thema gaat over een goed bereikbare provincie, ontwikkeling bij knooppunten en optimalisatie van netwerken, wegen, OV en fiets. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat er nieuwe verbindingen voor openbaar vervoer en (snel)fietspaden komen tussen de woon-, werk-, en leefgebieden. Daarbij moet er beter gebruik gemaakt worden van bestaande wegen.
6. Levend landschap, erfgoed en cultuur
   Dit thema gaat over aantrekkelijke landschappen en een toegankelijke cultuur en waardevol erfgoed. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat veel mensen kunnen genieten van de landschappen, waterlinies, forten, kastelen en buitenplaatsen. Ook is belangrijk dat het cultuuraanbod (zoals festivals en musea) meegroeit met het aantal inwoners.
7. Toekomstbestendige natuur en landbouw
   Dit thema gaat over een robuuste natuur met hoge biodiversiteit en een duurzame landbouw. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat de natuur wordt beschermd en nieuwe natuurgebieden worden aangelegd die elkaar verbinden. Verder worden boeren geholpen om een omslag te maken naar kringlooplandbouw.

Alle thema's moeten in samenhang bekeken worden. Dat betekent dat niet alles overal kan. Met het uitgangspunt slim combineren en concentreren kan de groei van inwoners en bedrijven en een gezonde leefomgeving in balans blijven. Het concentreren richt zich bijvoorbeeld op het bouwen van nieuwe woningen dichtbij stations en in steden en dorpskernen. Op die manier blijft er op andere plekken voldoende ruimte voor bewegen, groen, water en natuur.

Uitvoering
In drie regio's werkt Provincie Utrecht het beleid verder uit. De samenhang tussen de thematische ambities krijgt hier aandacht. Voor Utrecht is de regio U16 van belang. In deze uitwerking gaat het over de verstedelijkingsstrategie. De verwachting is dat er tot 2040 in de regio ongeveer 99.000 tot 125.000 extra woningen nodig zijn. Na 2040 tot 2050 is er verdere ruimte voor woningbouw onder meer over ontwikkelingen langs de A12 tussen knooppunten Lunetten en Oudenrijn en het benutten van bestaande OV-knooppunten in de regio.

Plangebied
In de Provinciale Omgevingsvisie is het projectgebied onder meer aanduid als 'Stad en land gezond', 'Duurzame energie', 'Toekomstbestendige Landbouw' 'recreatie'. In de landbouwgebieden bevinden zich vooral melkveehouderijen en (koudegrond) fruitteeltbedrijven. In de landbouwgebieden is landbouw de hoofdgebruiker, maar vindt ook menging met andere functies plaats. Het beleid voor andere dan agrarische functies is vooral gericht op landschappelijke en recreatieve kwaliteit van deze gebieden en op het realiseren van natuur in groene contourgebieden en van recreatie in recreatiezones. De blijvende landbouw mag in haar functioneren geen hinder ondervinden van de natuur- en recreatieontwikkeling in deze gebieden.

Elk Utrechts landschap heeft zijn eigen kwaliteiten die mede richting geven aan de daarin gelegen en omliggende functies en hun ontwikkelingsmogelijkheden. Daarom wil de provincie op de kernkwaliteiten van de verschillende landschappen voortbouwen en deze doorontwikkelen. Een landschap is geen statisch plaatje; landschap is altijd in ontwikkeling en elk landschap heeft ruimte voor een vorm van dynamiek. Maar wel op zo'n manier dat de landschapskwaliteit wordt doorontwikkeld en beter beleefbaar wordt, onder andere met behulp van creatieve verbeeldingskracht. In het werken met landschapskwaliteit gaan we uit van een samenspel tussen het beeld (wat zie je), functies (wat gebeurt er) en robuuste structuren (samenhang, relaties).

Voor elke ontwikkeling in het landelijk gebied moet aansluiting gevonden worden bij de kernkwaliteiten van het landschap. Voor de open landschappen gelden andere principes dan voor de meer gesloten landschappen. Landschappen vragen om bebouwing die qua maat en schaal passen bij de kernen die in het landelijk gebied gelegen zijn. Bij de uitwerking van de landschappelijke inpassing van het plangebied is rekening gehouden met de ontwikkelingsprincipes van zowel de 'waard' als de 'oude stroomruggen'. Door de inpassing van de locatie te versterken wordt een bijdrage geleverd aan landschappelijke kwaliteitsverbetering. De kernkwaliteiten van het Groene Hart worden door de functiewijziging niet negatief beïnvloed. Met de herontwikkeling wordt bijgedragen aan een verbetering van de leefbaarheid van het platteland en de ruimtelijke kwaliteit.

Toetsing aan de regels van de Verordening
Conform de regels (artikel 9.2) van de Omgevingsverordening geldt in het landelijk gebied een "verstedelijkingsverbod". In de verordening is bepaald dat van verstedelijking sprake is "als een ruimtelijk besluit ten opzichte van het vigerende planologische regime nieuwe mogelijkheden biedt voor vestiging of uitbreiding van stedelijke functies".

In het voorliggende plan is hier geen sprake van aangezien er geen nieuwe mogelijkheden worden geboden voor de vestiging of uitbreiding van stedelijke functies. De bestaande bebouwing blijft gehandhaafd.

Artikel 9.10 Functiewijziging (voormalig) agrarisch bedrijfsperceel naar woonfunctie

Het plan voorziet in hoofdzaak in het wijzigen van de agrarische bestemming in de bestemming 'Wonen'. Op grond van artikel 9.10 van de regels van de Omgevingsverordening is het toegestaan om een agrarisch bedrijfsperceel, waar het agrarisch gebruik is beëindigd, een woonbestemming te geven aan de bedrijfswoning en de tot het hoofdgebouw behorende aangebouwde bedrijfsruimte, mits is voldaan aan de volgende voorwaarden

a. het bouwperceel is niet optimaal gesitueerd en uitgerust voor de grondgebonden landbouw, of, in het geval van een glastuinbouwbedrijf, het bouwperceel ligt niet in een concentratiegebied glastuinbouw, en
b. de bestaande cultuurhistorische en landschappelijke waarden worden behouden of versterkt, en
c. de omliggende agrarische bedrijven worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd, en
d. een kantoor of bedrijf aan huis is mogelijk indien de omvang van die activiteiten ondergeschikt blijft aan de woonfunctie.

De toelichting op een ruimtelijk besluit voor gronden die zijn aangewezen als 'landelijk gebied' bevat een ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat aan de genoemde voorwaarden is voldaan.

Toetsing aan de voorwaarden
De locatie van initiatiefnemer ligt de Rijnburgerpolder. Deze polder is onderdeel van een zoeklocatie voor woningbouw. Met het oog hierop zijn ontwikkelende partijen in de polder actief om landbouwgronden aan te kopen. Hierdoor zijn in de polder inmiddels verschillende agrarische bedrijven beëindigd. Dat geldt ook voor het bedrijf van initiatiefnemers.

In de toelichting van het bestemmingsplan Rijnenburg, Utrecht staat dat hierdoor aan de Nedereindseweg vragen ontstaan over mogelijkheden voor transformatie en functieverandering. De vraag om transformatie zou daarom heel goed ingezet kunnen worden om de bestaande kwaliteiten te versterken. Het gaat hierbij uitsluitend om de kavels aan de Nedereindseweg die momenteel bebouwd zijn.

Door de ligging van de locatie in een polder waar plannen zijn voor woningebouw en projectontwikkelaars actief grond verwerven, is deze 'afgeschreven' voor een duurzame toekomst gerichte landbouw. Gesteld kan worden dat het bouwperceel niet optimaal is gesitueerd vanwege de woningbouwplannen

Het plangebied ligt in een gebied dat is te kenmerken als een relatief open weide- en akkerland, kenmerkend voor de veenweidegebieden op de overgang naar rivierenland. De Nedereindseweg is een historisch lint met inheemse beplanting met voornamelijk agrarische bebouwing aan weerszijden van de weg. De bebouwde kavels zijn breed en langgerekt. Tussen de bebouwde kavels bevindt zich veel open ruimte met verre doorzichten over de langgerekte polderverkaveling.

Het historisch lint wordt als gevolg van het plan niet aangetast. Dat geldt ook voor de landschappelijke waarden. Met name het voorterrein van het erf is groen aangekleed en aan de oostzijde langs de perceelgrens staat een haag. Deze groene aankleding blijft op zijn minst behouden.

Samenvattend wordt het open weidelandschap wordt niet aangetast doordat er geen bebouwing wordt toegevoegd of bestaande bebouwing wordt vergroot. De omliggende functies bestaande uit woningen en agrarische percelen worden door de voorgenomen functiewijziging niet onevenredig

aangetast.

Er worden geen nieuwe gevoelige functie toegevoegd aan het perceel die de bedrijfsvoering van omliggende kavels zouden kunnen belemmeren. Het plan voldoet daarmee aan de voorwaarden van artikel 9.10 van de Omgvevingsverordening.

Artikel 9.7 Functiewijziging (voormalig) agrarisch bedrijfsperceel naar stedelijke functie anders dan wonen

Twee gebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van 900 m2 behouden de functieaanduiding 'bedrijf'. Op grond van artikel 9.7 van de PRV is het mogelijk om de bestemming van een (voormalige) agrarisch bedrijfsperceel te wijzigen in een stedelijke functie anders de wonen onder de volgende voorwaarden:

a. percelen voor specifieke stedelijke functies bestemmingen een andere stedelijke functie krijgen, niet zijnde permanente bewoning van een recreatiewoning, kantoor of detailhandel, onder de voorwaarde dat de functiewijziging naar aard en omvang, op basis van een integrale afweging, niet leidt tot vergroting van de locatie en tot een toename van de invloed op de omgeving, dat bestaande cultuurhistorische en landschappelijke waarden worden behouden en dat omliggende agrarische bedrijven niet in hun bedrijfsvoering worden belemmerd;
b. stedelijke functies worden uitgebreid met maximaal 20% van de bebouwingsmogelijkheden onder het vigerende planologisch regime. Van deze maximale uitbreiding kan afgeweken worden mits er sprake is van een economische noodzaak. Ook het bestemmingsvlak kan worden uitgebreid indien er sprake is van een economische noodzaak.

De motivering van een bestemmingsplan bevat een onderbouwing, waaruit blijkt dat aan de genoemde voorwaarden is voldaan.

Toetsing aan de voorwaarden
In het geldende bestemmingsplan zijn bedrijfsmatige functies al mogelijk (via een functieaanduiding bedrijf) planologisch toegestaan. De ruimtelijke uitstraling van het stallen Daarnaast volgt uit paragraaf 5.3 dat agrarische bedrijven in de omgeving niet worden belemmerd. Initiatiefnemer wil de bestaande bebouwing handhaven door in te zetten op een verhoging van de ruimtelijke kwaliteit van de kavel.

De Nedereindseweg is een historisch lint met voornamelijk agrarische bebouwing aan weerszijden van de weg. De meeste kavels langs deze weg zijn rijk aan (hoogopgaande) beplantingen, onder meer om enige beschutting en behaaglijkheid te creëren. Landschappelijk en ecologisch hebben deze groenopstanden een meerwaarde. De ruimtelijke kwaliteit van het gebied wordt gevormd door enerzijds de openheid van het weidelandschap en anderzijds de met groen omzoomde percelen waar bebouwing is gerealiseerd.

Het perceel aan de Nedereindseweg 543 wijkt af van het laatstgenoemde punt. Er zijn nauwelijks grote groenopstanden en eigenlijk is alleen het voorerf groen ingericht, met een tuinachtige insteek. Hierdoor is er vanzelfsprekend wel sprake van optimaal contact met omliggend landschap.

Er wordt geen bebouwing toegevoegd of gesloopt, noch wordt de bebouwing aan de buitenkant gewijzigd. Het beeld van de bebouwing op het perceel wijzigt als gevolg van de functieverandering niet.

De natuurwaarden van het perceel worden vergroot. Dit wordt gedaan door de aanplant van groen, waarmee aansluiting wordt gezocht op de typische landschappelijke kenmerken van het gebied. Daarbij worden inheemse soorten toegepast.

In paragraaf 4.1.2 is de landschappelijke inpassing uitgebreid beschreven. Bij de invulling van het perceel met groen elementen is uitdrukkelijk aansluiting gezocht bij de wijze waarop agrarische erven traditioneel werden ingericht. Door rijkere aankleding van het perceel met grote groenopstanden wordt een aanzienlijke ruimtelijke kwaliteitswinst gerealiseerd.

Samenvattend worden de ruimtelijke kwaliteiten, voor de agrarische bedrijfspercelen bestaande uit met groen omzoomde bouwpercelen, door de ontwikkeling sterk verbeterd. Hierdoor wordt ook ter plaatse van het plangebied het contrast met het omringende, open landschap, dat een kenmerkend en zeer waardevol landschapselement is, versterkt.

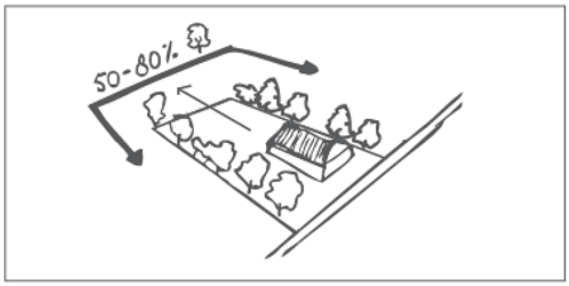
Aan de zijde van de Nedereindseweg behoudt de kavel het open en representatieve karakter. De zuidzijde van het terrein blijft grotendeels open en zorgt voor vrij zicht op het open landschap.

2.2.2 Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen

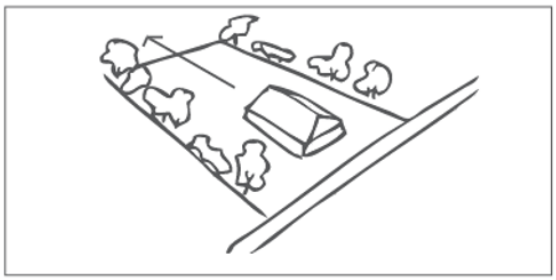
De Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen dateert uit juni 2011. De Gids beschrijft de huidige landschapskwaliteiten in de provincie. De gids beschrijft ook hoe ruimtelijke ontwikkelingen kunnen sturen en welke kwalitatieve randvoorwaarden het landschap aan deze ontwikkelingen meegeeft.

Plangebied
Het open weidelandschap van de Waard heeft een uitgesproken lengterichting door lange bebouwingslinten en parallel lopende, beplante achterkaden. De strokenverkaveling staat haaks op de linten. De linten kennen onderling een aanzienlijke diversiteit, van open tot zeer besloten, met zowel lange rechtstanden als slingerende stukken en een grote
variatie tussen de profielen. De overal aanwezige weilanden verlenen rust en stilte aan het landschap.

De erfbeplanting van boerderijen in een Waard is inheems en beslaat 50 - 80% van de kavelgrens, bij voorkeur in een losse vorm. Zie ook de onderstaande afbeeldingen van de ontwikkelprincipes uit de kwaliteitsgids.

erfbeplanting inheems en beslaat 50-80% van de kavelgrens

erfbeplanting bestaat uit streekeigen soorten, bij voorkeur in losse vorm

De oude stroomruggen liggen hoger dan de omgeving, maar zijn niet strak begrensd in het landschap. Ze gaan geleidelijk over in de aangrenzende open weidelandschappen. De afwisseling van hoog naar laag, besloten naar open, bebouwd naar onbebouwd, blokverkaveling naar strookverkaveling zorgen voor een rijke diversiteit. De levendige stadjes en dynamiek op de stroomrug versterken de beleving van rust en stilte in het open veld, terwijl de oude stroomruggen zelf weer rustig zijn ten opzichte van de grote steden.

In de huidige situatie is de locatie matig landschappelijk ingepast. Het verstevigen van de inpassing vindt conform de ontwikkelprincipes van de waard met name plaats langs de kavelgrens. Door middel van een voorwaardelijke verplichting in de regels van het bestemmingsplan wordt verzekerd dat de investering in de landschappelijke inpassing - en de daarmee gepaarde ruimtelijke kwaliteitswinst- zal worden uitgevoerd.

De karakteristieken van de oude stroomrug worden door de functiewijziging niet negatief beïnvloed. Het plan heeft geen invloed op de aanwezige hoogteverschillen. Ook het contrast tussen open en besloten blijft onveranderd.

Het initiatief is in lijn met de Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen.

2.2.3 Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015-2030 (Eindbalans)

De essentie van de Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015-2030 is verdichting en kwaliteitsverbetering. Dit houdt in het vinden van een oplossing voor de spanning tussen de behoefte aan ruimte om te wonen en te werken voor het groeiend aantal huishoudens en de behoefte aan bescherming van natuur en landschap en de duurzaamheid in de ruimtelijke- en economische ontwikkeling.

Woningbouw
Het woningbouwprogramma voor de periode 2015-2030 bedraagt in totaal 68.700 woningen, waarvan 15.000 in Almere zijn gepland. De Ontwikkelingsvisie concentreert de nieuwe woningbouw sterk in bestaand bebouwd gebied: 35.800 woningen zal in bebouwd gebied worden gerealiseerd en 32.900 woningen buiten bebouwd gebied. Nieuwbouw in bestaand gebied is mogelijk door verdichting in stadsdelen en herstructurering van verouderde locaties. De A12-zone en stationsgebied Amersfoort zijn projecten waar in de periode 2015-2030 door transformatie kan worden bijgedragen aan verdichting en kwaliteitsverbetering. De Noordvleugel Utrecht ziet goede mogelijkheden om de complexe binnenstedelijke opgave, waaronder de A12-zone en het stationsgebied van Amersfoort, als nieuw sleutelproject te definiëren.

Werklocaties
Voor bedrijventerreinen heeft de Noordvleugel Utrecht de uitbreidingsbehoefte voor de periode 2015-2030 berekend op 410 ha bruto. De regio heeft, in overleg met het Rijk, zich de ambitie gesteld om bestaande en nieuwe bedrijventerreinen tien procent intensiever te gebruiken dan nu het geval is. De intensivering zal vorm krijgen door toepassing van de SER-ladder. Daardoor is de planningsopgave tien procent lager: 410 in plaats van 455 ha. De realisatiemogelijkheden zijn echter beperkt: slechts voor 179 ha kan op eigen grondgebied worden ingevuld. Op korte termijn wordt bekeken hoe de vraagzijde zich ontwikkelt en welke mogelijkheden aan de aanbodzijde kunnen worden gevonden voor het ruimtetekort. Het beleid van de regionale overheden om de ontwikkeling van kantoren te concentreren op toplocaties die goed bereikbaar zijn, zal in hoofdlijnen worden voortgezet.

Voorwaarden
De woningbouw en de ontwikkeling van werklocaties dienen te voldoen aan de volgende randvoorwaarden voor het behoud van de kwaliteit van het gebied en voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling als geheel:

- Indien het mogelijk is om de grote binnenstedelijke opgave in de regio Utrecht tot stand te brengen, worden daarmee kosten van nieuwe weginfrastructuur beperkt.
- De groeiende binnenstedelijke bevolking is tegelijk een randvoorwaarde om het hoogwaardig openbaar vervoer rendabel te maken.
- Het buitengebied dient voldoende groene en watergebonden recreatiemogelijkheden te bieden.
- Het grootste deel van de nieuwe recreatiemogelijkheden zal dicht rond de steden moeten worden aangelegd.
- Daarnaast is er een sterke focus op de aanleg van stad-landverbindingen.
- Het Rijk hanteert voor nieuwbouwlocaties het richtgetal van 75 m^2 recreatief groen per woning. Bij een opgave van 65.500 woningen dient ongeveer 500 ha aan recreatief groen te worden gerealiseerd.
- Enkele gebieden komen niet of in beperkte mate voor uitleg in aanmerking. Met name aan de westflank van de Noordvleugel Utrecht, in de veenweidegebieden, is de problematiek rondom water én bodemdaling complex.
- In de diepe droogmakerijen in of aan de westflank van de Noordvleugel Utrecht liggen urgente wateropgaven. Hier wordt gestreefd naar vernatting al dan niet in combinatie met functieverandering.

2.2.4 Waterkoers 2016-2021

Water is een belangrijke pijler van een veilige, gezonde en prettige leefomgeving. Vanuit die achtergrond werkt Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden aan bescherming tegen overstromingen, een gezond grond- en oppervlaktewatersysteem en het zuiveren van afvalwater.

Het waterschap heeft haar ambities en visies vastgelegd in de Waterkoers 2016-2021.

De koers is een omslag in denken, waarbij het waterschap zich flexibel opstelt en daarbij ruimte laat voor initiatieven uit de samenleving. Andere onderwerpen die in de Waterkoers aan de orde komen zijn waterveiligheid, voldoende water, gezond water, gezuiverd afvalwater en genieten van water.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Coalitieakkoord 'Utrecht ruimte voor iedereen'

Op 1 juni 2018 is het coalitieakkoord 2018-2022 'Utrecht: ruimte voor iedereen' verschenen. Het coalitieakkoord bestaat uit drie onderdelen:

- Plaats voor iedereen

Het eerste deel van het akkoord bevat verschillende maatregelen op het gebied van onderwijs, economie, werk, sport, welzijn, zorg en veiligheid. Samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers maken we van Utrecht een plaats voor iedereen.

- Gezonde groei voor iedereen

Het tweede deel van het akkoord bevat maatregelen over wonen, mobiliteit, nieuwe energie en een gezonde omgeving om in te leven. We vinden dat er voor iedereen ruimte moet zijn om in Utrecht te wonen en dat Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar moet blijven. Ook willen we graag koploper zijn in de verandering naar een duurzame energievoorziening en economie.

- De kracht van iedereen

Het derde deel van het akkoord gaat over hoe we de genoemde doelen willen bereiken, samen met Utrechters en andere betrokkenen.

Plangebied

Het plangebied ligt het landelijk gebied. In hoofdstuk 5 worden de resultaten beschreven van de onderzoeken naar de kwaliteit van de leefomgeving van het plangebied. Hieruit blijkt dat ter plaatse sprake is van een gezonde leefomgeving.

De boerderij heeft een monumentale status waardoor het toepassen van zonnepanelen op de boerderij minder gewenst is. Op de loodsen liggen in totaal 70 zonnepanelen die bijdragen aan een duurzame energievoorziening.

2.3.2 Omgevingsvisie Utrecht

In de omgevingsvisie staat wat het gemeentelijke beleid is voor de 'fysieke leefomgeving'. Dit is de omgeving waarin we wonen, werken en recreëren. De ondergrond, de lucht en het water maken deel uit van de leefomgeving, maar ook de gebouwen, bestrating en planten. De omgevingsvisie bevat drie niveaus:

1. De koers: het beleid voor de lange termijn.
   Utrecht kiest voor een gezonde groei als koers voor de lange termijn. Utrecht groeit van een gemeente met 340.000 inwoners in 2016 naar ongeveer 410.000 inwoners in 2030. Daarom bouwen we de komende jaren duizenden woningen. Bij het bouwen van nieuwe woningen staan gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid voorop. De gemeente wil de woningen binnen het stedelijk gebied bouwen en daarbij flink investeren in de openbare ruimte en voorzieningen.
2. Thematisch beleid: het gemeentelijke beleid over een bepaald onderwerp.
   Het thematisch beleid, ook wel sectoraal beleid genoemd, beziet een bepaald aspect van de fysieke leefomgeving, bijvoorbeeld geluidhinder, verkeer of bodemkwaliteit. Deze aspecten vertegenwoordigen een belang dat door het gemeentebestuur wordt meegewogen, als het bestuur een besluit neemt over een activiteit die invloed kan hebben op de fysieke leefomgeving. Bij het bouwen van een nieuwe woonwijk, onderzoekt de gemeente of dat wel kan gezien de geluidhinder rond die woonwijk, of het verkeer wel goed afgewikkeld kan worden en of de bodemgesteldheid het bouwen van woningen toelaat. De uitkomst van dat onderzoek kan bijvoorbeeld zijn dat de gemeente het bouwen niet gaat toestaan of onder bepaalde voorwaarden.
3. Gebiedsbeleid: beleid dat alleen in een bepaald gebied geldt.
   In gebiedsbeleid staat wat de gemeente in een gebied, wijk of buurt wil. De koers en het thematische beleid worden vertaald in beleid voor dat gebied, voor zover dat mogelijk is. Uit het gebiedsbeleid kan afgeleid worden welke veranderingen de gemeente wil toestaan en welke waarden in het gebied behouden moeten blijven.

De omgevingsvisie is digitaal te raadplegen via:
www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie/.

Niet alle gemeentelijke beleidskaders hebben betrekking op het plangebied. Hieronder worden daarom alleen de relevante beleidskaders nader toegelicht.

2.3.2.1 De koers

Het ruimtelijke beleid voor de langere termijn is vastgesteld in de Ruimtelijke Strategie 2040 'Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad' (hierna: RSU 2040). De RSU 2040 is één van de koersdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht. Daarmee maakt de RSU 2040 deel uit van één van de instrumenten van de Omgevingswet, die op 1 juli 2022 in werking treedt. Dat betekent dat de ambities uit de RSU 2040 doorwerken in de regels die vanaf 1 juli 2022 in het omgevingsplan zullen worden vastgelegd. De RSU 2040 is op 15 juli 2021 in 2016 vastgesteld en bevat uitgangspunten voor een gezonde groei en ontwikkeling van de stad in 2040. In de strategie verbinden we belangrijke thema's met elkaar, zoals mobiliteit, economie, voorzieningen, wonen, energie, groen, sport en ontspanning en werk. Ook is beschreven hoe Utrecht zich kan ontwikkelen tot tien-minutenstad. Daarmee zorgt de gemeente ervoor dat de groei van het aantal inwoners en woningen in balans blijft met een toename van groen in de stad, met een groei van banen en voorzieningen, met een passende infrastructuur voor verkeer en vervoer en met de ambities op basis van de energietransitie.

Om bij de groei de specifieke kwaliteiten van de stad te behouden, kiezen we ervoor een stad te zijn waarin alle belangrijke functies voor dagelijks gebruik dichtbij de woon- en werkomgeving te vinden zijn: Utrecht, de tien-minutenstad. Daarbij zijn twee hoofdstructuren leidend voor het ordenen van de nieuwe plekken in de stad, namelijk de groenstructuur en de mobiliteitsstructuur. Groen, landschap en water in en rond de stad zijn een voorwaarde voor gezonde stedelijke ontwikkeling, voor groenbeleving en recreatie, maar ook voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie en biodiversiteit. Daarmee wordt de bestaande stad ook versterkt. Er worden functies toegevoegd en de kwaliteit van de stad wordt verbeterd.

We maken de keuze om de groei van de stad op een aantal plekken in de stad te concentreren, waar hoge bouwvolumes worden gerealiseerd. Daarmee verandert Utrecht van een stad met één centrum naar een stad met meerdere centra. Op deze nieuwe knooppunten komen veel verschillende stedelijke functies samen: een mix van wonen, werken, voorzieningen en groen. Hierdoor beperkt de gemeente ook de groei van het aantal vervoersbewegingen.

De Merwedekanaalzone, het Jaarbeursterrein en Leidsche Rijn zijn gebieden waar komende jaren veel gebouwd wordt. Maar er wordt ook gebouwd op kleinere plekken, zoals bij de 2e Daalsedijk en het Kruisvaartterrein. Ook in de binnenstad, het stationsgebied, het Utrecht Science Park, Leidsche Rijn Centrum en Papendorp is ruimte voor extra woningen, winkels en bedrijven. En voor cultuur en maatschappelijke instellingen.

Omdat er met de met de ambities van de RSU 2040 veel geld gemoeid gaat, is in de RSU 2040 ook een investeringsstrategie opgenomen. Daarnaast is een uitvoeringsstrategie opgesteld, waarin staat welke ontwikkelingen als eerste plaatsvinden en in welke tijdsvolgorde de stad zich tot 2040 ontwikkelt. Ook heeft de gemeenteraad op 12 maart 2020 het koersdocument Leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen vastgesteld. Hierin staan de ontwikkelopgaven voor scholen, sportplekken en andere maatschappelijke voorzieningen. Het document Gezondheid voor iedereen, volksgezondheidbeleid 2019-2023 is ook onderdeel van de koers. Zie hiervoor paragraaf 2.3.2.2.6.

Plangebied

De koers ziet toe op het bouwen van woningen binnen het stedelijk gebied. De koers heeft in die zin geen betrekking op de ontwikkeling in het plangebied.

Met de aanwezige zonnepalen wordt een bijdrage geleverd aan duurzaamheid.

2.3.2.2 Thematisch beleid

2.3.2.2.1 Wonen

Woonvisie Utrecht beter in balans

De woonvisie Utrecht beter in balans is op 18 juli 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. In de woonvisie zijn de punten van het collegeakkoord verwerkt. Daarin streven we naar goede betaalbare duurzame woningen in gemengde wijken. De horizon voor de visie op de Utrechtse woningmarkt is 2040. Onze ambities vragen meerjarige inzet en meervoudig sturen. Vanuit die visie en aanpak zijn voor de korte termijn vijf speerpunten en bijbehorende activiteiten benoemd en uitgewerkt die we volgen en zo nodig tussentijds bijstellen. Voor de komende jaren zijn dat:

- Versnellen en (langdurig) verhogen bouwproductie;
  We benutten de groei van onze stad om onze partners te stimuleren de bouwproductie hoog te houden om aan te sluiten op de gezamenlijke ambities. Daarmee werken we naar streefpercentages voor de lange termijn.
- Meer gemengde wijken;
  De Utrechtse wijken krijgen meer een mix van woonsegmenten waar sociale huur tot duurdere koopwoningen zijn te vinden.
- Doorstroming;

Gemengde projecten, verhuisketens en toename van kwalitatief goede woningen in de middencategorie zorgen voor een betere doorstroming.
- Een (t)huis voor iedereen;
  We streven naar een passend woningaanbod binnen een redelijke termijn voor alle (toekomstige) inwoners van Utrecht, ook voor de mensen die daar (tijdelijk) zelf niet in kunnen voorzien.
- Duurzaamheid en toekomstbestendigheid;
  We bouwen aan een duurzamere woningvoorraad en richten ons op thema's als energieneutraliteit en terugdringing gasaansluitingen.

Plangebied
Vrijkomende agrarische bedrijfspercelen bieden aan een specifieke doelgroep een passende woonvorm.

Huisvestingsbeleid, woningvormingen omzetting
Het beleid voor het omzetten, onttrekken, samenvoegen, woningvormen en kadastraal splitsen van woningen is per 1 juli 2019 gewijzigd met de inwerkingtreding van de nieuwe Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019, gemeente Utrecht en de uitwerking hiervan in de beleidsregels Wijziging samenstelling van de woningvoorraad (woningsplitsen en omzetten). Omdat er in Utrecht schaarste is in alle segmenten van de woningvoorraad en daarnaast de leefbaarheid in alle wijken onder druk staat, heeft de gemeenteraad met de nieuwe Huisvestingsverordening de gehele woningvoorraad als vergunningplichtig aangewezen.

Omdat is gebleken dat ongereguleerde omzetting en vorming van woningen kan leiden tot een aantasting van het woon- en leefklimaat, wordt daarnaast in lijn van het bestemmingsplan 'Chw Algemene regels voor bouwen en gebruik' in alle bestemmingsplannen een regeling opgenomen voor omzetting en woningvorming. In verband met een goede ruimtelijke ordening worden regels gesteld die zien op een goede kwaliteit van het woon- en leefklimaat. Deze regels werken aanvullend op het Bouwbesluit, waarin veiligheid en gezondheid geregeld zijn en op de Huisvestingsverordening 2019 die gericht is op het beheer van een goede woningvoorraad.

De beleidsregels 'Wijziging samenstelling van de woningvoorraad (woningsplitsen en omzetten)' zien onder meer op het beoordelen van de gevolgen voor het woon- en leefklimaat, enerzijds door de eisen met betrekking tot de minimale omvang van woningen en anderzijds door het in beeld brengen van de gevolgen van extra woningen binnen de context van de bestaande situatie. De bestemmingsregeling kan daarom nauw aansluiten bij de wijze waarop het beleid over omzetting en woningvorming is neergelegd in die beleidsregels.

Plangebied
In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen voor woningvorming, splitsen en omzetting. Het huisvestingsbeleid vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

Vitale stadswijken, functiemengingin woonwijken (2013)
In de notitie 'Vitale Stadswijken, functiemenging in woonwijken' is uitgewerkt hoe binnen de woonwijken met functiemenging om zal worden gaan. Het doel van de notitie is de beleidsrichting aan te geven en randvoorwaarden te scheppen voor het faciliteren van meer functiemenging in woonwijken en het bieden van een toetsingskader voor initiatieven in afwijking op het bestemmingsplan.

Plangebied
In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen voor aan-huis-verbonden bedrijf en bed- en breakfast, waardoor enige functiemenging mogelijk is. De notitie 'Vitale Stadswijken, functiemenging in woonwijken' vormt geen belemmering voor onderliggend bestemmingsplan.

2.3.2.2.2 Natuur

GroenstructuurplanUtrecht 'Stad en land verbonden' en 'Actualisatie van Groenstructuurplan Utrecht'

De gemeente Utrecht wil het groen in de stad voor iedereen bereikbaar houden en de kwaliteit verbeteren. Grote groengebieden en belangrijke groene verbindingen wil de gemeente verder ontwikkelen, verbeteren en beschermen.

Groen maakt een stad leefbaar, mooi en het is goed voor het milieu. Woont u in Utrecht? Dan willen we bijvoorbeeld dat u een mooie fietstocht kunt maken langs een groene route. Of dat u kunt ontspannen in een mooi park. Veel groen is ook aantrekkelijk voor bezoekers van de stad.

In het groenstructuurplan Utrecht Stad en land verbonden is dit verwoord in 3 ambities:

- meer groen om de stad
- sneller naar buiten

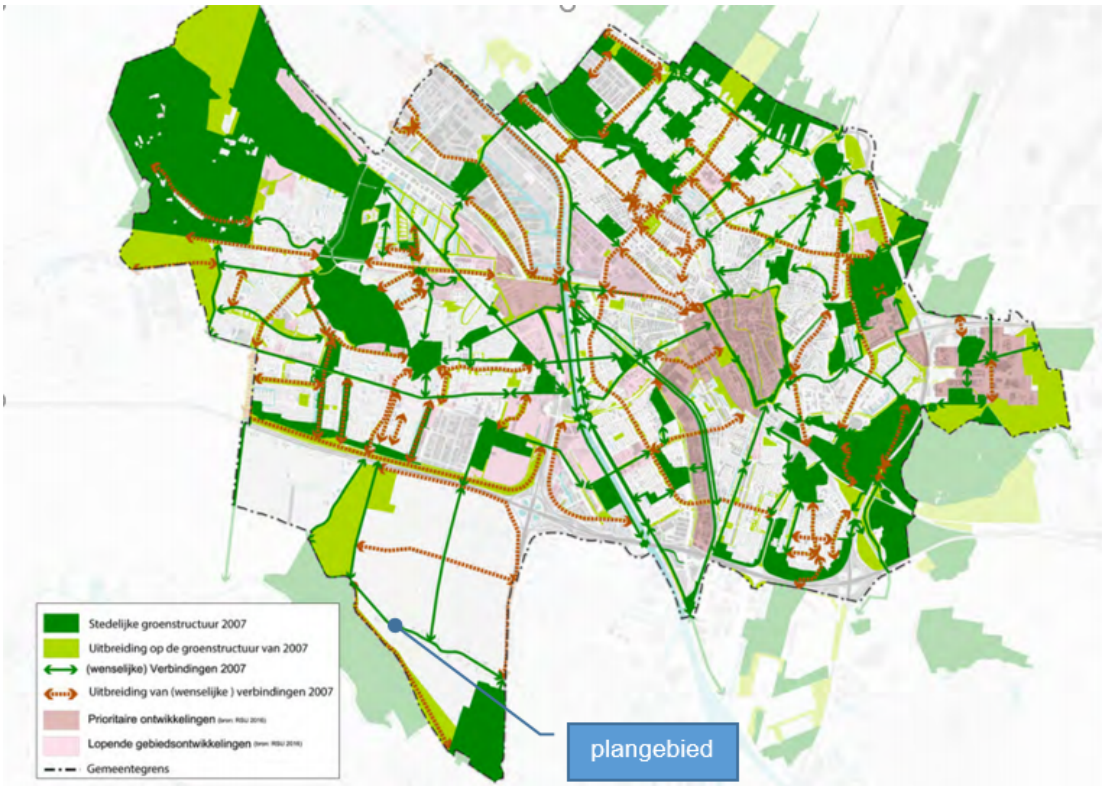
- beter groen in de stad

Het groenstructuurplan van 2007 is bijgewerkt in de actualisatie groenstructuurplan Utrecht 2017 – 2030. Naast de 3 ambities ligt de nadruk meer op hoe we groen inzetten voor de gezonde stad. En hoe groen ons helpt om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. Dit plan is op 8 maart 2018 door de gemeenteraad vastgesteld.

De groei van de stad vraagt om het vastleggen van de plekken die we groen willen houden in en om de stad, zodat bij ontwikkelingen daar rekening mee gehouden kan worden en het groen zoveel mogelijk beschermd kan worden. Daarnaast vraagt de groei van het aantal inwoners in de stad om ontwikkeling van nieuw groen, goede recreatieve en groene verbindingen en het verbeteren van bestaand groen.

De groengebieden die we extra beschermen zijn geselecteerd op basis van ecologische, landschappelijke, recreatieve of cultuurhistorische kwaliteiten. Deze gebieden staan aangegeven op de kaart in het groenstructuurplan. Als in die gebieden plannen zijn waardoor groen verdwijnt, moet de gemeenteraad daar eerst over beslissen. Bij de beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning toetst de gemeente concreet of deze in de groenstructuur ligt.

Plangebied
In de visie op de stedelijke groenstructuur Utrecht 2030 is het plangebied weergegeven als wenselijke verbinding. Zie navolgende verbeelding.

Afbeelding 3: Positie binnen visie stedelijke Groenstructuur

Met het versterken van de groene inpassing van het plangebied wordt de groenstructuur ter plaatse verstevigd. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met het groenstructuurplan.

Bomenbeleid Utrecht (2009)
De nota Bomenbeleid Utrecht is in 2009 vastgesteld. Een van de belangrijkste doelen van het Utrechtse bomenbeleid is een samenhangende bomenstructuur voor de stad te verbeteren en te ontwikkelen, gebaseerd op cultuurhistorische, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieu.

Voor 2030 zet de gemeente in op het behoud en de ontwikkeling van de bomenstructuur. Dit zal gebeuren door twee beleidsdoelstellingen:

- Waar mogelijk ontbrekende bomen in de bomenstructuur aanvullen om zo een samenhangende structuur te creëren. Dat betekent bij de ruimtelijke plannen in de komende jaren bezien waar bomen kunnen worden toegevoegd om zo de bomenlanen en pleinen te completeren. Daarnaast bij ingrepen in de huidige structuur op basis van een goed programma van eisen de structuur weer aanvullen;

- De bomenstructuur verder verbeteren door extra zorg aan beheer en onderhoud te besteden. Dit kan resulteren in extra zorg bij aanplanting van bomen, bij groeiplaatsen van oudere bomen, bij de verzorging van de bomen in de jeugdfase en bij bomenziekten.

Sinds 1 januari 2007 kennen alle gemeentelijke ruimtelijke plannen in de stad een bomenparagraaf. De bomenparagraaf biedt vanaf het begin en in alle fasen van een planproces de mogelijkheid een belangenafweging te maken over de gevolgen van een ruimtelijk plan voor bomen.

Plangebied
De bestaande groene kwaliteit van het plangebied wordt met name gevormd door de groene invulling van het voorterrein en de haag aan de oostzijde langs de kavelgrens. Deze elementen worden in de toekomstige situatie versterkt door de aanplant van nieuw groen (waaronder bomen). Zie hiervoor ook paragraaf 5.11. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met het bomenbeleid.

2.3.2.2.3 Bouwen

Welstandsnota Utrecht 'De schoonheid van Utrecht' (2004)
In de Welstandsnota Utrecht "De schoonheid van Utrecht", welke in juli 2004 is vastgesteld, is geformuleerd op welke wijze het welstandsbeleid van de gemeente Utrecht uitgevoerd zal worden. Dit betreft vanzelfsprekend de welstandstoetsing van vergunningplichtige bouwwerken en toetsing op basis van de loketcriteria.

De nota, die verplicht is om welstandsbeleid te kunnen voeren, kent de volgende doelen:

- het plaatsen van de welstandsbeoordeling binnen een inhoudelijk, objectief kader waarmee de rechtszekerheid voor de initiatiefnemer wordt gediend;
- het verhogen van de kwaliteit van de welstandsadvisering;
- het vastleggen van efficiënte en transparante procedures voor de welstandszorg;
- het bieden van meer samenhang in het beleid dat zich richt op het uiterlijk van de stad.

Voor vergunningplichtige bouwwerken geldt het volgende:

- op basis van een gebiedsgerichte analyse per buurt of wijk worden in hoofdlijnen een ruimtelijke karakteristiek gegeven;
- ambities worden vertaald in beleidsniveaus per gebied; deze beleidsniveaus zijn: behoud, respect en open; de drie niveaus onderscheiden zich onderling in mate van vrijheid in omgaan met de bestaande structuur en architectuur;
- algemeen geldende beoordelingscriteria verschillen alleen per beleidsniveau en niet per gebied.

Plangebied
Het plangebied is aangeduid met het beleidsniveau 'behoud'.

Behoud en herstel van het aanwezige bebouwingsbeeld en versterken van de bestaande of historisch bepaalde karakteristiek van stedenbouwkundige, architectonische, landschappelijke of cultuurhistorische aard. Dit betekent:

- primaire oriëntatie op monumentale en beeldbepalende kwaliteiten en eigenschappen van de gebouwen;
- authenticiteit staat voorop, zowel voor nieuwe als voor bestaande gebouwen;
- geen nabouwen van maar voortbouwen op de historische context, waarbij "voortbouwen op" zowel op een traditionele als vooruitstrevende manier mag plaatsvinden; \nieuwe interpretaties zijn mogelijk.

De boerderij in het plangebied heeft een monumentale status (Rijksmonument). Het plan heeft geen invloed op de cultuurhistorische waarde van de boerderij aangezien het plan alleen voorziet in een functiewijziging. Er vinden geen fysieke ingrepen aan de boerderij plaats. Een toetsing aan de welstandsnota is daarom niet aan de orde.

2.3.2.2.4 Erfgoed en cultuurhistorie

De Utrechtse Erfgoedagenda (2013)

De Utrechtse Erfgoedagenda is in 2013 vastgesteld. Utrecht heeft veel erfgoed. Van bewoningssporen uit de bronstijd tot naoorlogse bouwkunst in wijken als Kanaleneiland en Overvecht. Utrecht is een van de oudste steden van Nederland en dat is overal terug te vinden. Utrecht is in de afgelopen decennia zo zorgvuldig mogelijk met het erfgoed omgegaan. En zal dit blijven doen.

De Utrechtse Erfgoedagenda beschrijft het beleid, de projecten en de aandachtsgebieden met

betrekking tot monumenten, archeologie en architectuur- en bouwhistorie en de mate waarin deze objecten toegankelijk zijn voor publiek.

Plangebied

De bebouwing in het buitengebied bestaat met name uit typische lintbebouwing waarbij de woningen of de hoofdgebouwen op het voorerf staan en de opstallen op het achtererf, uit het zicht vanaf het lint. Aan het (historische) dorpslint is een groot aantal monumenten gelegen waaronder de boerderij binnen het plangebied.

De boerderij is een Rijksmonument (30408). Het betreft een Langhuisboerderij onder afgewolfd rieten zadeldak met de nok loodrecht op de straat.

Met de wijziging van de agrarische bestemming in de bestemming 'Wonen' wordt de toekomst van de boerderij beter gewaarborgd aangezien de kopende partij bewust kiest een perceel te kopen waarop een Rijksmonument staat. Een agrariër zou bij de aankoop van de locatie vooral letten op het praktisch gebruik van de aanwezige bebouwing voor de agrarische bedrijfsvoering. Door de bestemmingswijziging is de groep potentiële kopers bovendien veel groter.

Archeologie
De gemeente Utrecht heeft ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening opgesteld voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen is verwezen naar de verordening en is een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde - Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde - Archeologie aangewezen gronden ook zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachtingen. Met deze specifieke gebruiksregel is geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

Plangebied
In het bestemmingsplan is ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen de dubbelbestemming Waarde-Archeologie opgenomen. In paragraaf **5.13** van dit plan wordt verder ingegaan op de archeologie in het plangebied.

2.3.2.2.5 Verkeer en mobiliteit

Nota Stallen en Parkeren (2013)
De gemeenteraad heeft op 28 maart 2013 de Nota Stallen en Parkeren vastgesteld. Met de uitwerkingsnota 'Parkeernormen Fiets en Auto' bepaalt de gemeente de benodigde capaciteit van het (fiets)parkeren. Voor de veiligheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Utrecht geeft de gemeente meer ruimte aan voetgangers en fietsers. Dit betekent dat er op sommige plekken op straat minder ruimte komt voor geparkeerde auto's. De gemeente stimuleert auto's om langs de rand van de stad te parkeren: in één van de drie herkenbare grote P+R terreinen, bij NS-stations en andere OV-knooppunten. Als stimulans voor binnenstedelijke ontwikkelingen, en daarmee voor een aantrekkelijke en bereikbare stad zijn de autoparkeernormen in betaald parkeergebied verlaagd. Ook schept de gemeente flexibiliteit door de vrijstellingsmogelijkheden van de parkeernormen te verruimen. Nieuw in de gemeentelijke aanpak is de verplichting om bij nieuwbouw, uitbreiding van bestaande gebouwen of in geval van een functiewijziging ook fietsenstallingen te realiseren. De parkeernormen hebben een bandbreedte, om optimale flexibiliteit en maatwerk te bieden bij de realisatie van bouwplannen.

Plangebied
Voor een locatie met een bedrijfsmatige functie (de categorie bedrijfsverzamelgebouw/ atelier in het gemeentelijk parkeerbeleid) geldt in zone C2 (buitengebied) een parkeernorm van 1,10 tot 1,90 parkeerplaats per 100 m².

De verhuurbare bedrijfsruimte heeft een oppervlakte van 900 m^2 . Ten behoeve hiervan zijn daarom 9,9 tot 17,1 parkeerplaatsen nodig. Op basis van de ervaringen van initiatiefnemer wordt de bedrijfsruimte nooit voor 100% verhuurt. Uitgegaan wordt van en bezettingsgraad van 70%. De gemiddelde gecorrigeerde parkeernorm voor het bedrijfsgedeelte is dan 9 parkeerplaatsen. Voor de bedrijfsruimte zijn 9 parkeerplaatsen aanwezig. Dit is voldoende om de parkeerbehoefte van het bedrijfsgedeelte op te vangen.

Voor woningen boven de 130 m² wordt uitgegaan van 1,7 tot 2 parkeerplaatsen per woning. Op het erf en / of in het achterhuis van de boerderij is meer dan voldoende ruimte voor het parkeren van

deze twee auto's.

In de algemene bouwregels van dit bestemmingsplan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen over parkeren. Per woning worden minimaal 2 parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd. Het bestemmingsplan kan voldoen aan de Nota Stallen en Parkeren. In paragraaf 4.2 wordt verder ingegaan op het parkeren in het plangebied.

Slimme routes, slim regelen, slim bestemmen (2016)

De gemeenteraad heeft op 26 mei 2016 dit mobiliteitsplan vastgesteld. Dit plan bestaat uit 3 delen:

1. Slimme Routes gaan over het handiger inrichten van de verbindingen voor voetganger, fiets, bus, tram, trein en auto. Bijvoorbeeld met doorfietsroutes, het kwaliteitsnet goederenvervoer en knooppunten;
2. Slim Regelen gaat over het slimmer organiseren van de stromen voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en auto's. Bijvoorbeeld door verkeerslichten met elkaar te laten 'praten', persoonlijke reisinformatie en informatie over vrije parkeerplaatsen voor auto's en fiets;
3. Slim Bestemmen zorgt dat nieuwe woningen, kantoren en bezoekersfuncties op de juiste plekken komen en dat deze goed worden ontworpen. Dit draagt bij aan slimmer vervoer en bijvoorbeeld goede bevoorradingsmogelijkheden.

De belangrijkste uitgangspunten van het beleid zijn:

Meer ruimte voor de voetganger en de fietser

Lopen en fietsen zijn de meest gezonde, milieuvriendelijke en ruimte-efficiënte vormen van vervoer. Om fietsers aan te moedigen, krijgt de stad nieuwe en snelle doorfietsroutes: extra brede en prettige fietspaden, los van de autodrukte.

Aantrekkelijk openbaar vervoer voor de langere afstanden

Naast de voetganger en de fietser is het openbaar vervoer belangrijk. De bus en tram leggen snelle verbindingen met de binnenstad, Utrecht Sciencepark, Leidsche Rijn Centrum, wijken, de regio en de rest van Nederland. Hierdoor wordt het openbaar vervoer een betere keuze.

Auto's langs de juiste routes

In de binnenstad, Leidsche Rijn Centrum, Utrecht Science Park is de auto te gast, met 30 km per uur als standaard maximumsnelheid. Stedelijke verbindingswegen verbinden de wijken met de RING. Waar het kan, krijgen wegen een stadsboulevard: veilig en goed oversteken en meer groen. Een aantrekkelijke plek voor bewoners, 50 km per uur geldt als snelheidslimiet. De gemeente wil automobilisten, die niet uit de stad komen of naar de stad gaan, zoveel mogelijk laten rijden via de RING. Hierdoor ontstaat er ruimte voor automobilisten die in stad moeten zijn. De beleidslijn uit de nota Stallen en Parkeren sluit aan bij de beleidslijn van dit Mobiliteitsplan. In dit Mobiliteitsplan is daarom geen nieuw beleid ten aanzien van het stallen van fietsen opgenomen.

Plangebied

De verkeersstructuur wijzigt niet. Het bestemmingsplan is in overeenstemming is met het mobiliteitsplan Slimme routes, slim regelen, slim bestemmen. In paragraaf 4.2 wordt de verkeerssituatie verder toegelicht.

2.3.2.2.6 Gezond stedelijk leven

Nota 'Gezondheid voor iedereen'-VolksgezondheidsbeleidUtrecht 2019-2023

Op 17 oktober 2019 heeft de gemeenteraad de Nota Volksgezondheid 'Gezondheid voor iedereen' vastgesteld. Gezondheid is van grote waarde. Voor mensen persoonlijk en voor de stad als geheel. Het behalen van gezondheidswinst (het verbeteren van de gezondheid) vraagt om een gezamenlijke inspanning van iedereen in de stad. Gezond stedelijk leven voor iedereen is daarin de ambitie. Gemeentelijk beleid biedt veel kansen om de gezondheid van Utrechters positief te beïnvloeden en daarmee gezondheidswinst te boeken. Met de nota worden kansen benut door gezondheid te koppelen aan gebiedsontwikkeling, duurzaamheid, mobiliteit en sociale- en economische ontwikkelingen. Een belangrijk speerpunt voor de beleidsperiode die extra gezondheidswinst helpt te realiseren is: de gezonde leefomgeving. In een gezonde leefomgeving is de milieukwaliteit goed, voelen mensen zich prettig en is het gemakkelijk om te kiezen voor gezond gedrag.

In paragraaf 5.15 van de Nota wordt het aspect gezondheid toegelicht. Een belangrijk speerpunt voor de beleidsperiode die extra gezondheidswinst helpt te realiseren is: de gezonde leefomgeving. In een gezonde leefomgeving is:

1. De druk op gezondheid zo laag mogelijk:
   we werken aan een gezonde lucht- en geluidkwaliteit in de stad. Ook beschermen we stille plekken. We nemen passende maatregelen om de gevolgen van klimaatverandering zoals hittestress te beperken.
2. Voelen mensen zich prettig:
   We werken aan een evenwichtige balans tussen wonen, werken en recreëren. Zo is er ruimte voor groen, water, er is ruimte om te spelen, te ontmoeten en te bewegen.
3. Is het gemakkelijk om te kiezen voor gezond gedrag.
   We ontwerpen de openbare ruimte voor iedereen zo dat deze bespeelbaar is en uitnodigt om te bewegen, te sporten, te verblijven en te ontmoeten. We werken aan een omgeving waar Utrechters gemakkelijk gezonde voedselkeuzes kunnen maken.

Plangebied

De woning staat op geruime afstand tot de snelweg. Het effect van emissies van autoverkeer op de snelweg is daardoor beperkt. De omgeving is groen ingericht en er wordt groen toegevoegd aan het perceel, dit heeft een positief effect op de gezondheid. De leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag. Er zijn voldoende wandel- en fietsroutes in de omgeving die uitnodigen tot bewegen en ontspannen. Het aspect gezondheid vormt derhalve geen belemmering voor het plan.

Geluidnota Utrecht 2014-2018 (2014)

De Geluidnota Utrecht 2014-2018 is op 11 februari 2014 vastgesteld. Dit beleid gaat over het beperken en minimaliseren van geluidhinder bij ruimtelijke ontwikkelingen in Utrecht.

De Geluidnota heeft betrekking op weg-, rail- en industrielawaai. Hiervoor is landelijke wet- en regelgeving van toepassing. Daarbinnen is echter ook ruimte voor gemeentelijke beleidsvrijheden. In de Geluidnota wordt aangegeven hoe hier mee wordt omgegaan.

De belangrijkste regels uit de Geluidnota zijn:

- nieuw te bestemmen woningen beschikken over een geluidsluwe gevel, een rustige buitenruimte en een akoestisch goede woningindeling;
- behoud van goed akoestisch woon- en leefklimaat in rustige woonwijken bij bestemmen van nieuwe woningen en bedrijven in elkaars nabijheid.

Ook onderwerpen, die meer algemeen onder het begrip "een goede ruimtelijke ordening" vallen, worden in de Geluidnota beschreven.

Plangebied

Het betreft een bestaande situatie, waarbij een bestaande woning een andere bestemming krijgt. In zowel de bestaande als de nieuwe situatie betreft het een geluidsgevoelige functie. In paragraaf 5.4 'Geluidhinder' wordt nader op het geluidsaspect ingegaan.

De afstand tot bedrijvigheid in de omgeving is voldoende. Zie hiervoor ook paragraaf 5.3 'Bedijven en milieuzonering'. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met de geluidnota.

Nota externe veiligheid (2007)

De Nota externe veiligheid, welke in 2007 is vastgesteld, gaat in op het beleid van de gemeente Utrecht voor de beheersing van risico's als gevolg van het werken met gevaarlijke stoffen in inrichtingen (bedrijf, productielocatie of kantoor) en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De genoemde risico's zijn veiligheidsrisico's voor mensen die zich in de buurt van de inrichting of het transport bevinden.

De beleidskeuzes hebben betrekking op nieuwe situaties, waarin een risicobron zich vestigt of uitbreidt of een risico-ontvanger, zoals een woning, planologisch mogelijk wordt gemaakt. De randvoorwaarden en regels zijn vertaald in afstandseisen tussen risicobronnen (bedrijven, transportroutes (weg, spoorweg, vaarweg) of buisleidingen) en omgevingsobjecten. De gemeente Utrecht kiest ervoor om geen zwaardere veiligheidseisen op te leggen dan die vermeld staan in de risiconormering van de rijksoverheid. In sommige gevallen biedt de rijksregelgeving ruimte tot afwijken van de normering. In de Nota spreekt de gemeente zich uit om terughoudend om te gaan met de mogelijkheid tot afwijken.

Plangebied
In paragraaf wordt het aspect externe veiligheid toegelicht. Uit deze paragraaf volgt dat er in het plangebied geen buisleidingen voor gevaarlijke stoffen aanwezig zijn en dat er geen Bevi bedrijven zijn gevestigd die van invloed zijn op het plangebied. Ook zijn er geen andere bedrijven aanwezig

met dergelijke veiligheidsafstanden. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met de Nota externe veiligheid.

Actieplan luchtkwaliteit Utrecht 'Lucht voor ambitie'

Op 3 december 2009 heeft de gemeenteraad het Actieplan Luchtkwaliteit 2009 vastgesteld. Schone lucht, een bereikbare stad en duurzame groei. Dat zijn de doelstellingen van het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht (ALU). Het ALU bevat een samenhangend pakket maatregelen om de luchtkwaliteitsknelpunten op te lossen, bewoners, werkenden en bezoekers te stimuleren meer met het openbaar vervoer en de fiets te reizen en knelpunten in het autoverkeer op te lossen.

Plangebied

In paragraaf 5.8 van deze toelichting wordt het aspect luchtkwaliteit toegelicht. Uit deze paragraaf volgt dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor dit bestemmingsplan.

2.3.2.2.7 Bodem, ondergrond en water

Nota Bodembeheerplan 2017-2027 'Grondig Werken 4' (2017) en Aanvulling Nota Bodembeheerplan 2017-2027 beleid PFAS (2020)

In 2017 is de Nota Bodembeheer 2017-2027 'Grondig Werken 4' vastgesteld. De Nota bodembeheer 2012–2022 is met de voorliggende Nota bodembeheer 2017-2027 geactualiseerd. Utrecht groeit en er wordt zowel in de stad als aan de randen veel gebouwd. Door deze bouwinitiatieven kan de vraag naar bouwgrond periodiek groot zijn. We willen voorkomen dat deze bouwgrond van elders (vaak over lange afstand) wordt aangevoerd. De aanpak in de Nota Bodembeheer 2017 – 2027 zorgt ervoor dat de benodigde grond duurzaam uit de eigen en uit omliggende gemeenten in de regio kan komen, wat bijdraagt aan een gezonde verstedelijking en een circulaire economie. In 2020 is de Nota uitgebreid met een aanvullende nota over PFAS-stoffen.

Daarbij is de ambitie om maximaal voordeel te behalen voor mens en milieu, efficiënter te werken (goedkoper, kortere doorlooptijden) en werk met werk te maken. In de Nota bodembeheer staat hoe beschikbare vrijgekomen grond en baggerspecie op en in de landbodem van de gemeente Utrecht mag worden opgeslagen, hergebruikt of toegepast en welke regels en procedures hierbij gelden. De nota is bedoeld voor professionele partijen.

De gemeente Utrecht volgt zoveel mogelijk het algemene landelijke beleid zoals dat is opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. Dit landelijke beleid past echter niet in elke lokale situatie. De wetgever heeft het mogelijk gemaakt om lokaal beleid toe te staan. In Utrecht speelt, naast de grote vraag naar bouwgrond, mee dat gebiedseigen grond niet altijd kan worden hergebruikt en dat er te weinig hergebruiksmogelijkheden zijn. De lokale gebiedsgerichte invulling sluit aan bij de functie, kwaliteit en ontwikkelingen van een gebied. De nota is hierdoor ingedeeld in: gebiedsspecifiek beleid, ander gemeentelijk beleid en landelijk beleid.

Het gebiedsspecifieke beleid bestaat uit:

- een uitbreiding van het beheergebied en acceptatie van bodemkwaliteitskaarten uit omringende gemeenten;
- lokale maximale waarden op gebiedsniveau om zo gebruik te maken van de toegestane kwaliteit die past bij de bodemfunctie. Het betreft enkele wijken van Leidsche Rijn en de gemeentelijke hoofdwegen aan de oostzijde van de stad. Met deze lokale maximale waarden sluiten we aan bij de (toekomstige) woonfunctie van de wijken of industriefunctie van de hoofdwegen;
- lokale maximale waarden voor de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB's) en organochloor bestrijdingsmiddelen (OCB's) binnen bepaalde gebieden. Bij beide stofgroepen is met de lokale maximale waarden aangesloten bij de gebiedseigen kwaliteit;
- lokale maximale waarden voor het Noorderpark. Aangesloten is bij de gebiedseigen kwaliteit;
- een strengere eis met betrekking tot het gewichtspercentage bodemvreemd materiaal bij het toepassen van grond;
- lokale maximale waarden voor de stofgroep PFAS, waarbij de gehele gemeente als één zone wordt beschouwd. Deze waarden gelden voor de bovenste meter.

Ander gemeentelijk beleid bestaat uit:

- strengere onderzoekseisen bij bodemonderzoek en hergebruik van arseenhoudende veenlagen afkomstig van bodemlagen dieper dan 2 meter;
- een strengere eis met betrekking tot het volumepercentage bodemvreemd materiaal bij het toepassen van grond;
- regels voor het toepassen van grond met zichtbare asbestdeeltjes (dit is geen verplichting, maar een advies. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie en verplicht zichzelf wel) ;
- regels voor het toepassen van grond vanuit diepere bodemlagen;
- tijdelijke uitname van grond bij kabels- en leidingen cunetten (uitgravingen).
- Verminderde onderzoeksinspanning voor gebieden met een verhoogde kans op

bestrijdingsmiddelen.

Landelijk beleid geldt voor alle andere gebieden en stoffen die niet onder het gebiedsspecifiek beleid of ander gemeentelijk beleid vallen.

Plangebied
In paragraaf 5.9 wordt het aspect bodem toegelicht. Uit deze paragraaf volgt dat er op basis van de onderzoeksresultaten geen aanleiding bestaat voor de uitvoering van een nader onderzoek of het nemen van saneringsmaatregelen. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met de Nota Bodembeheerplan.

Plan Gemeentelijke Watertaken 2016-2019
Het Plan Gemeentelijke Watertaken beschrijft de invulling van de wettelijke gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Ook de wijze van beheer van oppervlaktewater wordt beschreven. Op basis van de zorgplichten heeft de gemeente op het gebied van water de volgende taken:

1. een veilige inzameling en transport van afvalwater, zonder risico's voor de volksgezondheid en het milieu;
2. het inzamelen en verwerken van hemelwater zonder dat er wateroverlast optreedt;
3. het voorkomen en verminderen van structurele grondwateroverlast;
4. het samen met de waterschappen realiseren van veilig, gezond en aantrekkelijk oppervlaktewater waarlangs het goed wonen, werken en recreëren is.

Plangebied
In paragraaf 5.12 van deze toelichting wordt het aspect water toegelicht. Uit deze paragraaf volgt dat het aspect water geen belemmering vormt voor dit bestemmingsplan.

2.4 Conclusie
Het plan past binnen de uitgangspunten van het landelijke, het provinciale en het gemeentelijke beleid.

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de huidige situatie in het plangebied en analyseert de wijk/gebied in ruimtelijk en functioneel opzicht. Voor zover de verschillende onderdelen van dit hoofdstuk daartoe aanleiding geven, wordt aan het einde van de verschillende paragrafen een aantal conclusies en uitgangspunten voor het bestemmingsplan geformuleerd.

3.2 Beschrijving van het plangebied

3.2.1 Historische ontwikkeling

Het gebied waarin het plangebied ligt is te kenmerken als een relatief open weide- en akkerland, kenmerkend voor de veenweidegebieden op de overgang naar het rivierenland. De Nedereindseweg is een historisch lint met inheemse beplanting met voornamelijk agrarische bebouwing aan weerszijden van de weg. De bebouwde kavels zijn breed en langgerekt. Tussen de bebouwde kavels bevindt zich veel open ruimte met verre doorzichten over de langgerekte polderverkaveling.

De bebouwing in het buitengebied bestaat met name uit typische lintbebouwing waarbij de woningen of de hoofdgebouwen op het voorerf staan en de opstallen op het achtererf, uit het zicht vanaf het lint. Aan het (historische) dorpslint is een groot aantal monumenten gelegen waaronder de boerderij binnen het plangebied.

De meeste kavels langs de weg zijn rijk aan beplantingen, onder andere om enige beschutting en behaaglijkheid te creëren. Moestuinen worden vaak zo dicht mogelijk bij de keuken geplaatst. In het traditionele beeld werden moestuinen omringd door doornhagen, deze beschermden de gewassen tegen rondlopend vee. In het zuidwesten van erven werden vaak geriefhoutbosjes geplaatst om de wind te breken.

3.2.2 Monumenten, beeldbepalende elementen en cultuurhistorie

De boerderij in het plangebied is een Rijksmonument. Op de navolgende afbeelding is de boerderij vanaf de weg gefotografeerd.

Afbeelding 4: Rijksmonument boerderij "Groenestein".

Boerderij Groenestein is gelegen in een overgangszone tussen een oeverwal met kleidek en een kleiige kom. Tussen 3750 en 3000 v. Chr. stroomde hier het Linschoter stroomstelsel.

3.2.3 Structuurbepalende elementen

De boerderijen langs de Nedereindseweg zijn over het algemeen rijk aan beplantingen, ondermeer om enige beschutting en behaaglijkheid te creëren. Landschappelijk en ecologisch hebben deze groenopstanden ook een meerwaarde. De beplanting bevindt zich voornamelijk, zoals dat in de Waard gebruikelijk is, langs de kavelranden.

3.3 Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied

De locatie kent een heldere opzet van een (oorspronkelijk) hoofdgebouw met functionele bijgebouwen. Het hoofdgebouw en het kleine, centraal gelegen gebouw (atelier) liggen in een afwijkende richting ten opzichte van de grotere schuren achter op het erf. Geen enkel gebouw staat haaks op de Nedereindseweg wat zorgt voor een speelse opzet en een fraaie presentatie van de boerderij aan de weg. Veel van de boerderijen zijn monumentaal of beeldbepalend. Dat geldt ook dus voor boerderij "Groenestein" van initiatiefnemer.

Op de navolgende luchtfoto is het voormalige agrarisch erf met de bijbehorende bebouwing afgebeeld.

Afbeelding 5: Het erf met bebouwing

De boerderij (no.1) is een langhuisboerderij met een aangebouwde erker. De boerderij stamt in oorsprong uit de zeventiende eeuw, maar heeft meerdere verbouwingen gekend (18de eeuw, 1926 en ca. 2001) waaraan het gebouw haar huidige uiterlijk heeft te danken. Het bedrijfsgedeelte is met een van deze verbouwingen verlengd. De boerderij is gebouwd op traditionele wijze.

Het voormalige achterhuis aan de achterzijde van het pand is in gebruik als inpandige garage met opslag. Het woonhuis heeft een eigen oprit vanaf de Nedereindseweg.

Naast het hoofdgebouw is een vrijstaand bijgebouw (no. 2) gerealiseerd dat in

gebruik is als atelierruimte. Zie afbeelding 6.

Afbeelding 6: atelierruimte

Achter het hoofdgebouw is de voormalige ligboxenstal (no. 3) zichtbaar. In de ligboxenstal werd het melkvee gehouden. De twee loodsen die de functieaanduiding 'bedrijf' hebben zijn aangegeven met no. 4 in afbeelding 5. Op de daken van deze loodsen liggen 70 zonnepanelen.

Met name aan de voorzijde is het perceel aangekleed met groen en een waterpartij. Aan weerszijden wordt het perceel begrensd door watergangen.

Het perceel heeft twee inritten. De zuidelijke inrit wordt gebruikt door huurders van de bedrijfsruimte. De noordelijke inrit is de privé-inrit van de bewoners van de boerderij.

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

4.1 Projectbeschrijving

4.1.1 Programma

Het initiatief dat in dit bestemmingsplan centraal staat betreft de wijziging van de bestemming 'Agrarisch' van het plangebied in de bestemming 'Wonen'. Er vinden geen fysieke veranderingen plaats aan de bebouwing. Wél wordt de landschappelijk inpassing van het perceel verbeterd waardoor de ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt.

Feitelijk betreft het plan slechts een functieverandering van de bestaande bebouwing en het bijbehorend erf, waarbij het gebruik van de twee geschakelde loodsen van 900 m^2 voor de verhuur aan derden voor opslagdoeleinden gehandhaafd blijft.

In de bestaande planologische situatie hebben beide loodsen de aanduiding 'bedrijf'. Deze aanduiding wordt gewijzigd in 'specifieke vorm van wonen-1'. Ter plaatse van deze aanduiding blijft het verhuren van de loodsen aan derden voor opslag- en stalling toegestaan.

4.1.2 Landschappelijk inpassing

De kavel

De kavel kent een heldere opzet van een (oorspronkelijk) hoofdgebouw met functionele bijgebouwen. Het hoofdgebouw en het kleine, centraal gelegen gebouw (atelier) liggen in een afwijkende richting ten opzichte van de grotere schuren achter op het erf. Geen enkel gebouw staat haaks op de Nedereindseweg wat zorgt voor een speelse opzet en een fraaie presentatie van de boerderij aan de weg. Opvallend is de grote openheid van de kavel.

Aanknopingspunten voor de landschappelijke inpassing :

- De heldere opzet van hoofd- en bijgebouwen met veel ruimte voor contact met de omgeving;
- Presentatie aan de Nedereindseweg;
- Verspringende richtingen.

Kenmerken omgeving

Wat opvalt is dat de meeste kavels in de omgeving rijk zijn aan beplantingen, ondermeer om enige beschutting en behaaglijkheid te creëren.

Landschappelijk en ecologisch hebben deze groenopstanden ook een meerwaarde. Het plangebied wijkt hier duidelijk van af. Zij kent nauwelijks grote groenopstanden en eigenlijk is alleen het voorerf groen ingericht, met een tuinachtige insteek. Hierdoor is er vanzelfsprekend wel sprake van optimaal contact met omliggend landschap.

Aanknopingspunten inrichting / inpassing:

- Vergroenen langs de randen, waarbij aan de westzijde gekozen wordt voor hoogopgaand groen vanwege een windbrekende functie;
- Contact met omgeving waarborgen (zichtlijnen);
- Verbeteren ecologische structuur/toename natuurwaarden

Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen

Met de ruimtelijke keuzes is tevens aangesloten op de principes zoals vastgelegd in de “Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen” (Provincie Utrecht 2011). In deze gids (gebiedskatern Groene Hart) wordt het landschap als “Waard” getypeerd: een open weidelandschap met een uitgesproken lengterichting begrensd door bebouwingslinten en beplante achterkaden.

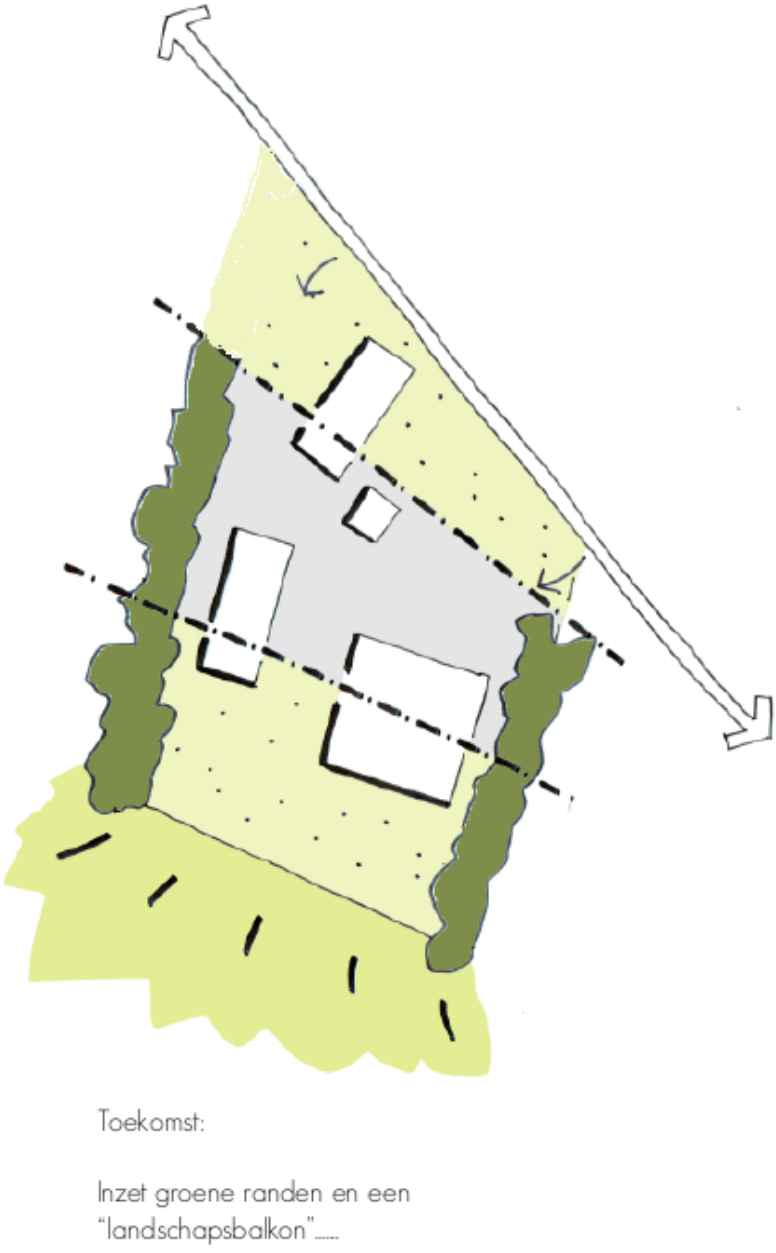
Daarnaast ligt het plangebied ook op een oude stroomgebied van de Hollandsche IJssel. Typerende voor dit landschapstype is de brede zone rond een meanderende rivier, met een mozaïek van

landgebruik, veel opgaand groen, dorpen langs de rivier en open linten langs slingerende wegen. De zone heeft van oorsprong aan weerszijden een geleidelijke overgang naar het omliggende open landschap. Blokverkaveling met akkers, weiden, bosschages en boomgaarden gaan geleidelijk over in strokenverkaveling met grasland. Nieuwe grootschalige infrastructuur ligt op enige afstand parallel aan de oude rivieren maakt van de oorspronkelijk geleidelijke overgang een scherpe grens.

Inpassingsplan

Op basis van de karakteristieken van de kavel en de omgeving, en rekening houdend met de uitgangspunten van de kwaliteitsgieds, is een landschappelijk inpassingsplan gemaakt.

Uitgangspunt voor het versterken van de landschappelijke inpassing is het realiseren van een duidelijke groenstructuur aan de oost- en westzijde van het perceel, waarmee aansluiting wordt gezocht op de typische landschappelijke kenmerken van het gebied. Zie de afbeelding voor dit principe.

Afbeelding 7: Groene aankleding van de zijdelingse kavelranden

Een gedetailleerde uitwerking van de landschappelijke inpassing, inclusief de aan te planten soorten, is als Bijlage 1 aan de regels toegevoegd. Wat betreft de aan te planten soorten is

rekening gehouden met het hoge grondwater ter plaatse van het plangebied en omgeving. Er zijn soorten gekozen die goed tegen hoge grondwaterstanden kunnen.

Aan de westzijde wordt een gesloten struweelhaag met inheemse bomenrij aangeplant. Deze bomenrij krijgt de kans om uit te groeien tot een stevige, groene wand en zorgt -naast het versterken van de landschappelijke kwaliteiten- voor een potentiële toename van de natuurwaarden in het gebied. Hoogopgaande beplanting vindt oorspronkelijk juist aan deze zijde plaats voor het breken van de wind. De bomenrij stopt op enige afstand van de weg om te voorkomen dat de monumentale boerderij aan het zicht wordt onttrokken.

Aan de voorzijde van het perceel, aan de westzijde, is ervoor gekozen om de bestaande groene uitstraling van het boerenerf te versterken door het aanplanten van een haag, het vergroenen van het bestaande hekwerk door klimop en het vervangen van het grind rondom de boerderij door gras.

Aan de oostzijde is fysiek minder ruimte en is gekozen voor het verstreken van de groene kavelrand met de aanplant van knotbomen in de flank van de bestaande haag. Aan de voorzijde van het perceel, aan de oostzijde, wordt de bestaande haag doorgetrokken tot aan de toegangspoort.

De uitloop van de toegangspoort wordt door de aanplant van beukenhaag aan het zicht onttrokken. Ten noorden van de parkeerplaatsen, voor de twee geschakelde loodsen, wordt een haag aangeplant met knotbomen. Dit zorgt ervoor dat geparkeerde auto's aan het zicht worden onttrokken.

Op het voorterrein, nabij de vlaggenmast worden hoogstamfruitbomen geplaatst zoals pruimen, appels, peren en kersen. De vlaggenmast wordt vanwege een verstorend effect verwijderd.

De inpassing van het voorterrein is relatief open om het zicht op de karakteristieke boerderij zoveel mogelijk te behouden.

Aan de zuidzijde blijft perceel open om prachtige (ver)gezichten op het open landschap te behouden. Op deze wijze ontstaat een zogenaamd “landschapsbalkon”. Ter plaatse van het landschapsbalkon is uitgegaan van het behouden van het open grasland en het realiseren van enkele zitgelegenheden.

4.2 Onsluiting,verkeer en parkeren

Ontsluiting

In de huidige situatie zijn er twee inritten die toegang geven tot het terrein. Op de onderstaande foto zijn deze weergegeven.

Afbeelding 8: bestaande inritten

Uitgangspunt is het behouden van de huidige inritten. De zuidelijke inrit wordt gebruikt als toegang tot het bedrijfsgedeelte van de locatie. Dit is de meest logische toegang tot de verhuurbare bedrijfsruimte.

De inrit ten noorden van de boerderij wordt alleen gebruikt door de bewoners van de locatie. Normaliter is deze inrit afgesloten door middel van een hek.

Het scheiden van het privé verkeer en het zakelijk verkeer draagt bij aan de verkeersveiligheid op het perceel.

Parkeren

In de Nota Parkeernormen Fiets en Auto van de gemeente Utrecht zijn parkeernormen opgenomen voor diverse functies. Voor een locatie met een bedrijfsmatige functie (de categorie bedrijfsverzamelgebouw/ atelier in het gemeentelijk parkeerbeleid) geldt in zone C2 (buitengebied) een parkeernorm van 1,10 tot 1,90 parkeerplaats per 100 m².

De verhuurbare bedrijfsruimte heeft een oppervlakte van 900 m2. Ten behoeve hiervan zijn daarom 9,9 tot 17,1 parkeerplaatsen nodig.

Op basis van de ervaringen van initiatiefnemer wordt de bedrijfsruimte nooit voor 100% verhuurt. Uitgegaan wordt van en bezettingsgraad van 70%. De gemiddelde gecorrigeerde parkeernorm voor het bedrijfsgedeelte is dan 9 parkeerplaatsen.

Voor de bedrijfsruimte zijn 9 parkeerplaatsen aanwezig. Dit is voldoende om de parkeerbehoefte van het bedrijfsgedeelte op te vangen.

Voor woningen boven de 130 m² wordt uitgegaan van 1,7 tot 2 parkeerplaatsen per woning. Op het erf en / of in het achterhuis van de boerderij is meer dan voldoende ruimte voor het parkeren van deze twee auto's.

Verkeer

De verkeersgeneratie van de huidige en nieuwe situatie is berekend aan de hand van de kengetallen van het CROW (publicatie 317, 2012). Daarbij is uitgegaan van de omgeving “zeer sterk stedelijk” en “buitengebied”.

In de huidige (planologische) situatie is op basis het van het geldende bestemmingsplan agrarische bedrijfsbebouwing toegestaan. In twee schuren zijn bedrijfsmatige activiteiten toegestaan.

De exploitatie van het agrarisch bedrijf en de verhuur van de bedrijfsruimte veroorzaakt verkeersbewegingen. Voor het geheel kan worden vastgesteld dat bedrijven zijn toegestaan, behorend tot de categorie “bedrijfsverzamelgebouw”. De verkeersgeneratie van een bedrijfsverzamelgebouw (“zeer sterk stedelijk/ buitengebied”) is 7,0 tot 8,7 voertuigbewegingen per 100 m² per etmaal.

In de nieuwe situatie vervallen de agrarische activiteiten en de daarmee samenhangende verkeersbewegingen. Geconcludeerd kan worden dat de verkeersgeneratie van de nieuwe situatie lager is dan van de planologisch toegestane functie. De voorgenomen ontwikkeling leidt daarmee tot minder verkeersbewegingen en is daarmee verkeerskundig goed inpasbaar.

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden

5.1 Inleiding

In toenemende mate wordt de milieukwaliteit van belang bij de ontwikkeling van functies in het landelijk en stedelijk gebied. Het milieubeleid heeft zich in de loop van enkele decennia ontwikkeld tot een complexe materie, die er in de praktijk toe leidt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen met verschillende milieuaspecten rekening moet worden gehouden. In dit hoofdstuk is een overzicht gegeven van de relevante (milieu)aspecten in het plangebied en de diverse onderzoeken die zijn uitgevoerd.

5.2 Milieueffectrapportage

Kader

Het doel van een milieueffectrapportage (m.e.r.) is om vooraf de mogelijke milieueffecten van plannen en besluiten in beeld brengen en deze een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over deze plannen en besluiten.

Het maken van een milieueffectrapport is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten, die activiteiten mogelijk maken welke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

In onderdeel C van de bijlagen bij het Besluit m.e.r. wordt aangegeven welke activiteiten altijd m.e.r.-plichtig zijn. Bij de activiteiten die in onderdeel D van die bijlage genoemd worden moet beoordeeld worden of de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Uit deze m.e.r.-beoordeling kan de conclusie volgen dat er een milieueffectrapportage moet worden opgesteld.

Plansituatie

De in het plan opgenomen activiteit heeft betrekking op het omzetten van de agrarische bestemming van het perceel in de bestemming Wonen. In de bijlage bij het Besluit mer is de categorie D 11.2, "de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen", opgenomen.

Het kleinschalige karakter van de ontwikkeling maakt dat bestemmingsplan niet kan worden gekwalificeerd als een ruimtelijke plan dat in de aanleg van het stedelijke ontwikkelingsproject voorziet zodat er geen milieueffectrapport of m.e.r.-beoordeling nodig is.

Conclusie

Het bestemmingsplan is getoetst aan het Besluit-m.e.r. Gelet op het kleinschalige karakter van de ontwikkeling is een milieueffectrapport of m.e.r.-beoordeling niet nodig.

5.3 Bedrijven en milieuzonering

Kader

Een goede ruimtelijke ordening beoogt het voorkomen van voorzienbare hinder en gevaar door milieubelastende activiteiten. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) worden hinder en gevaar voorkomen en wordt het bedrijven mogelijk gemaakt zich binnen aanvaardbare voorwaarden te vestigen.

Deze milieuzonering dient aldus twee doelen:

1. het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar voor woningen;
2. het bieden van voldoende ruimte en zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteitenduurzaam kunnen (blijven) uitoefenen.

VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering

Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. Onder milieuzonering wordt verstaan het waar nodig zorgen voor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds bedrijven of overige

milieubelastende functies en anderzijds milieugevoelige functies zoals woningen. Bij de planontwikkeling dient rekening gehouden te worden met milieuzonering om zodoende de kwaliteit van het woon- en leefmilieu te handhaven en te bevorderen en daarnaast bedrijven voldoende zekerheid te bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitvoeren. Bij de milieuzonering wordt gebruik gemaakt van de door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opgestelde brochure Bedrijven en milieuzonering (editie 2009).

Plansituatie

Beperken van hinder en gevaar voor woningen

Een bedrijf gericht op het houden en fokken van rundvee valt in categorie 3.1 van de VNG-brochure. Hiervoor geldt een richtafstand van 50 meter voor het aspect geur. Door het beëindigen van het agrarisch bedrijf komt de geurcirkel van het bedrijf te vervallen.

De bedrijfsactiviteiten op het terrein vallen in categorie 2 van de VNG-brochure (aangesloten is bij de functie caravanstalling SBI 6321). Hiervoor geldt een richtafstand ten opzichte van gevoelige objecten in de omgeving van 30 meter. Gerekend vanaf de functieaanduiding 'bedrijf' tot de geval van woningen van derden. Aan deze richtafstand wordt voldaan. Bovendien gaat het hier om een bestaande functie dat blijft gehandhaafd.

Het plan veroorzaakt geen hinder of gevaar voor woningen van derden in de omgeving van het plangebied.

Geen beperking ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven

Tegenover het plangebied ligt het dichtstbijzijnde agrarisch bedrijf van derden. Dit betreft de locatie aan de Nedereindseweg 576 in Utrecht. Deze locatie heeft een agrarische bestemming.

Het wijzigen van de bestemming van het perceel van initiatiefnemer van agrarisch naar woondoeleinden heeft geen negatieve gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van dit bedrijf. De woning van initiatiefnemer is in zowel de huidige als de toekomstige situatie een woning van derden voor dit bedrijf.

De afstand tussen de woning van initiatiefnemer tot de stal op deze locatie is meer dan 50 meter. Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij heeft het bedrijf op de locatie aan de Nedereindseweg 576 daarom vanuit de milieuwetgeving ruimte om uit te kunnen breiden in haar dieraantallen.

Conclusie
Het aspect bedrijven en milieuhinder staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.4 Geluidhinder

Kader

De Wet Geluidhinder (Wgh) geeft aan in welke mate het geluid het woonmilieu mag belasten. De kern is dat de geluidgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. De wet geeft aan welke objecten aangemerkt worden als geluidgevoelige objecten. Het gaat hierbij om woningen, geluidgevoelige terreinen of andere geluidgevoelige gebouwen (welke bij algemene maatregel van bestuur als zodanig zijn aangewezen).

Een bedrijfswoning en een burgerwoning dienen in het kader van de Wet geluidhinder allen te worden beschouwd als geluidsgevoelige functie. De voorkeursgrenswaarde is in beide gevallen 48 dB.

In het kader van bestemmingsplan Rijnenenburg is door de gemeente akoestisch onderzoek uitgevoerd om de mogelijke nieuwe ontwikkelingen te toetsen aan de Wet geluidhinder.

Normering bij nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen

Het bestemmen van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen zoals Wonen is zonder meer mogelijk wanneer de geluidsbelasting onder de voorkeursgrenswaarde blijft. Deze waarde bedraagt voor zowel binnen- als buitenstedelijke wegen 48 dB.

Van de voorkeursgrenswaarde kan gemotiveerd worden afgeweken tot aan een zekere maximale ontheffingswaarde. Hiervoor moet een zogeheten hogere waarde besluit worden genomen. De maximale ontheffingswaarde bij buitenstedelijke wegen bedraagt 53 dB voor een nieuw te bestemmen woning, onderwijs- of gezondheidszorggebouw. Voor agrarische woningen geldt een afwijkende maximale ontheffingswaarde van 58 dB.

Bij het omzetten van de ene bestemming naar de andere dient ook aan de grenswaarden van de Wet geluidhinder te worden voldaan. In principe zou dus voor de omzetting van een agrarisch woningen naar een (burger-)woning een maximale ontheffingswaarde gelden van 53 dB. Deze situatie dient echter te worden beschouwd als 'vervangende nieuwbouw' waarvoor de wet afzonderlijke toetswaarden kent. Voor vervangende nieuwbouw buiten de bebouwde kom geldt een maximale ontheffingswaarde van 58 dB.

Plansituatie

Een bedrijfswoning en een burgerwoning moeten in het kader van de Wet geluidhinder worden beschouwd als geluidsgevoelige functies. De voorkeursgrenswaarde is 48 dB.

Berekend is dat de geluidbelasting door het wegverkeerslawaai op de gevel van de woning 54 dB is.

Het reduceren van de geluidbelasting door het nemen verdergaande geluidsbeperkende maatregelen stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige en financiële aard (niet doelmatig).

Omdat de bestemmingswijziging wordt beschouwd als 'vervangende nieuwbouw' kan de gemeente een ontheffing van de voorkeursgrenswaarde verlenen tot 58 dB. De reden hiervan is dat bij bestemmingswijzigingen de inpassingmogelijkheden van de woningen in de bestaande geluidssituatie vaak beperkter zijn dan voor een nieuwe situatie.

Er wordt gestreefd naar het voldoen aan de voorwaarde voor een geluidsluwe gevel maar een waarde van 5 dB boven de voorkeursgrenswaarde is op grond van het beleid ook acceptabel. Omdat het aanpassen van de gevels van de monumentale boerderij onwenselijk is, is ervoor gekozen om een hogere waarde vast te stellen van 54 dB.

De voorgenomen ontwikkeling leidt tot minder verkeersbewegingen van en naar de locatie omdat de agrarische bedrijfsactiviteiten komen te vervallen. De verkeersbewegingen van de verhuur van de bedrijfsruimte zijn bestaand. De functiewijziging heeft daarom geen negatieve gevolgen voor de geluidbelasting op omliggende woningen. Gesteld kan zelfs worden dat deze afneemt.

Conclusie

De geluidbelasting van het wegverkeer op de gevel van de woning is hoger dan 48 dB. Omdat het gaat om een bestaande situatie en het aanpassen van de gevels van de woning niet wenselijk is, wordt tegelijkertijd met het (ontwerp)bestemmingsplan het (ontwerp) besluit hogere waarde ter inzage gelegd.

Het aspect geluid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.5 Trillingen

Kader

In Nederland bestaat geen wetgeving voor het voorkomen van hinder of schade door trillingen ten gevolge van het treinverkeer. Dit betekent niet dat bij het opstellen van ruimtelijke plannen het aspect trillingen geen aandachtspunt is. De beoordeling van het aspect trillingen vindt zijn grondslag in artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening. Hierin is de zorg voor een goede ruimtelijke ordening voorgeschreven. Daarvoor is het nodig om mogelijke trillingshinder in kaart te brengen en deze te betrekken in de beoordeling. De volgende richtlijnen en beleidsregels worden daarbij gebruikt:

- SBR-richtlijn;
- Beleidsregel trillinghinder spoor;
- Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening.

De afstand tussen een trillingsbron en een trillingsgevoelige functie is niet altijd een goede indicator. De bodemopbouw speelt een grote rol bij de voortplanting van een trilling. Daarbij kunnen trillingen in de bodem op korte afstand niet tot overschrijding leiden. En trillingen op iets grotere afstand wel.

Plansituatie

In de omgeving van het plangebied zijn geen bronnen aanwezig die trillingen veroorzaken.

Conclusie

Het aspect trillingen vormt geen belemmering voor de realisatie van de nieuwe woning.

5.6 Geur

Kader

Geurhinder kan optreden bij het houden van dieren in dierenverblijven (stallen, inclusief een vaste uitloop) en het opslaan en bewerken van agrarisch bedrijfsstoffen (mest, kuilvoer, krachtvoer). Hierna wordt het risico van geurhinder voor deze activiteiten getoetst aan de wettelijke criteria.

Dierenverblijven

Voor de beoordeling van geurhinder vanwege het houden van dieren in dierenverblijven is de Wet geurhinder en veehouderij het exclusieve toetsingskader.

Voor melkrundvee en paarden zijn geen emissiefactoren vastgesteld in de Regeling geurhinder en veehouderij. De beoordeling van geurhinder vindt plaats op basis van afstandsnormen tussen het emissiepunt van het dierenverblijf en de gevel van de omliggende voor geur gevoelige objecten. Bij natuurlijke ventilatie wordt de dichtstbij gelegen opening van de stal gezien als emissiepunt. Om geurhinder te voorkomen moet de afstand tussen het emissiepunt en de gevel van een geurgevoelig object in het buitengebied ten minste 50 meter bedragen. Voor geurgevoelige objecten in de bebouwde kom moet de afstand ten minste 100 meter bedragen.

Opslag en bewerken van mest en kuilvoer

Overige activiteiten, zoals de opslag van mest en veevoer, kunnen lokaal geurhinder veroorzaken. Geurhinder kan worden voorkomen door voldoende afstand te houden tussen de geurbron en een geurgevoelige locatie. Hiervoor kan worden aangesloten bij de afstanden die worden genoemd in het Besluit landbouw milieubeheer.

Plansituatie

Tegenover het plangebied, aan de Nedereindseweg 576, is het dichtstbijzijnde agrarisch bedrijf van derden gevestigd. Op deze locatie worden alleen dieren gehouden waarvoor geen emissiefactoren zijn vastgesteld.

De afstand tussen het emissiepunt van het agrarisch bedrijf en de gevel van de woning binnen het plangebied voldoet aan de afstandsnorm van 50 meter.

Binnen 50 meter uit het plangebied bevinden zich geen opslagen voor mest en/of kuilvoer.

Conclusie

Het aspect geurhinder vorm geen belemmeringen voor de uitvoering van het plan. Bovendien is de woning binnen het plangebied in de huidige situatie voor bedrijven van derden ook al een geurgevoelig object. De bestemmingswijziging brengt hier geen verandering in.

5.7 Externe veiligheid

Kader

Bij ruimtelijke plannen wordt ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten gekeken, namelijk:

- bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of leidingen.

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving als gevolg van gebruik en opslag van gevaarlijke stoffen bij bedrijven, het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het water, het spoor en door buisleidingen. De risicobenadering externe veiligheid kent twee begrippen om het risiconiveau van transport en aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Het PR is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een transportroute of inrichting bevindt, overlijdt door een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route of binnen die inrichting. Plaatsen met een gelijk risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Voor nieuwe situaties is voor kwetsbare objecten (bijvoorbeeld woningen) de grenswaarde voor het PR gesteld op een niveau van 10-6/jr. Voor beperkt kwetsbare objecten (bijvoorbeeld bedrijven) is dit een richtwaarde.

Het GR geeft aan wat de kans is op een ongeval met tien of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde transportroute of inrichting. Het aantal personen dat in de omgeving van de route of inrichting verblijft, bepaalt daardoor mede de hoogte van het GR.

Voor risicovolle inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing. Voorbeelden van deze risicovolle bedrijven zijn LPG-tankstations, ammoniakkoelinstallaties en chemische fabrieken. Het Bevi is opgesteld om de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle bedrijven te beperken. De normstelling van het Bevi richt zich zowel op vergunningverlening als ruimtelijke ordening.

Plansituatie

Op de navolgende afbeelding is een uitsnede van de Risicokaart Nederland weergegeven. Hierop is te zien dat in de direct omgeving van het plangebied geen bedrijven aanwezig zijn die vallen onder de werking van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

Afbeelding 9: uitsnede risicokaart

Vervoer over de weg

Het perceel aan de Nedereindseweg ligt op ruim 2 kilometer van de A12 en de A2 waar gevaarlijke stoffen kunnen worden vervoerd, en daarmee buiten het invloedsgebied. Hetzelfde geldt voor andere transportassen (spoor en water). Over niet-Rijkswegen vindt conform het geldende bestemmingsplan beperkt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats dat wordt gereguleerd door de gemeentelijke routeringsverordening.

Gasleiding

Ten zuid / zuidwesten van het plangebied loopt een leiding van de Gasunie (W-518-01). Deze is in de afbeelding aangegeven met een rode stippellijn. Deze leiding heeft een druk van 40 bar en een uitwendige diameter van 219 mm.

Het invloedsgebied van deze buisleiding is 100 meter (bron: bestemmingsplan Reijerscop 28, Rijnenburg). Het plangebied ligt op circa 160 meter uit deze gasleiding en daarmee buiten het invloedsgebied.

Verantwoording van het groepsrisico is niet aan de orde omdat door het plan niet voorziet in een toename van het aantal personen binnen het plangebied ten opzichte van de bestaande (vigerende) situatie.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect externe veiligheid de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

5.8 Luchtkwaliteit

Kader

Luchtkwaliteit heeft betrekking op luchtverontreiniging door gasvormige stoffen en verontreiniging van de lucht met stof, door met name verkeer. De luchtkwaliteit beïnvloedt in belangrijke mate de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Wegverkeer is samen met de hoge achtergrondconcentratie in Utrecht, in belangrijke mate van invloed op de luchtkwaliteit. In november 2007 is de wijziging van de Wet milieubeheer met betrekking tot luchtkwaliteit in werking getreden. Deze wetswijziging staat bekend als de "Wet luchtkwaliteit". Deze wet vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. Op basis van deze wet, opgenomen in artikel 5.16 lid 1 Wet milieubeheer, dient het bevoegd gezag bij het vaststellen van een bestemmingsplan dat gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit, rekening te houden met de effecten op de luchtkwaliteit.

Plansituatie

Het voornemen gaat uit van het wijzigen van de functie van voormalige agrarische gebouwen aan de Nedereindseweg. Uit paragraaf 4.2 is gebleken dat de nieuwe situatie niet leidt tot extra verkeer ten opzichte van de planologisch toegestane situatie.

Omdat het aantal verkeersbewegingen niet zal toenemen, is de bijdrage van het project aan de toename van NO2 en PM10 nul. De concentratie van stikstofdioxide en fijn stof als gevolg van het project heeft een effect van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO2 en PM10. Het plan draagt dus niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

Conclusie

Op voorhand kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat er negatieve gevolgen zijn voor de luchtkwaliteit. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering bij het vaststellen van het nieuwe bestemmingsplan, zodat geen aandacht besteedt hoeft te worden aan effecten op de luchtkwaliteit en geen luchtonderzoek nodig is.

5.9 Bodem

Kader

Bij het bestemmingsplan wordt getoetst of de bodemkwaliteit geschikt is of geschikt gemaakt kan worden voor de geplande functies. Het gemeentelijk bodembeleid gaat uit van de volgende algemene uitgangspunten uit de Wet bodembescherming:

- Nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en indien er toch bodemverontreiniging ontstaat, moet de bodem direct worden gesaneerd. Een geval van bodemverontreiniging waarbij de verontreiniging geheel of grotendeels na 1987 is ontstaan, is een 'nieuw' geval. Deze zorgplicht houdt in dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging zoveel mogelijk ongedaan dienen te worden gemaakt.
- Overige gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten binnen een bepaalde termijn worden gesaneerd als er tevens sprake is van risico's. Het gaat daarbij om humane of milieuhygiënische risico's en om risico's voor verspreiding van de verontreiniging. De sanering gebeurt ten minste functiegericht en kosteneffectief.
- Nieuwbouw op of graafwerkzaamheden in een geval van ernstige bodemverontreiniging zijn ongeacht de risico's niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen, middels een melding of een vergunning.
- Hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaatsvinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan.

Bij een aanvraag van een omgevingsvergunning moet een bodemonderzoek conform de NEN 5740 worden verricht. Op basis van dit onderzoek wordt beoordeeld of de locatie geschikt is voor de geplande functie of dat er nog een nader onderzoek of een bodemsanering noodzakelijk is, voordat de locatie geschikt is voor de geplande functie. Als er voor de bouwwerkzaamheden een grondwateronttrekking nodig is, moet gekeken worden of nabij gelegen grondwaterverontreinigingen hierdoor kunnen verplaatsen, waarbij een saneringsvergunning aangevraagd of melding (eventueel op grond van gebiedsgerichte aanpak Utrecht) gedaan moet worden.

Plansituatie

Door Linge Milieu B.V. is een verkennend bodemonderzoek, inclusief asbest, uitgevoerd op het terrein aan de Nedereindseweg 543 in Utrecht (projectnummer 19-2037, d.d. 2 juli 2019). Het complete rapport is als Bijlage 1 aan deze toelichting toegevoegd.

Er zijn 23 boringen en een peilbuis geplaatst tot maximaal 2.6 m-mv. Het grondwater stond op het moment van het onderzoek op 0.9 m-mv. Grond en grondwater zijn geanalyseerd op het NEN 5740-pakket, bestrijdingsmiddelen en asbest. Wat eventuele verontreiniging betreft is de bodem als onverdacht beschouwd, met de volgende aandachtspunten:

- een bovengrondse dieseltank;
- een gedempte sloot;
- asbest in de bovengrond langs een schuur met een voormalig asbest-dak zonder dakgoot;
- asbest in de licht puinhoudende bovengrond;
- bestrijdingsmiddelen in de bovengrond.

Grond

De bovengrond van het terrein aan de Nedereindseweg is licht verontreinigd met enkele metalen en PAK. Dat geldt ook voor de grond uit de gedempte sloot. Lichte verhogingen zijn gebruikelijk voor de lintbebouwing langs de Nedereindseweg volgens de bodemkwaliteitskaart van Utrecht. In de kleiige ondergrond zijn nikkel en molybdeen licht verhoogd. Van de bestrijdingsmiddelen is alleen DDE meetbaar verhoogd. Het gehalte ligt onder de Achtergrondwaarde. DDE is een afbraakprodukt van DDT.

Asbest

Het asbestonderzoek betreft de licht puinhoudende bovengrond van de locatie. Dit is onder andere de grond uit de contour van de gedempte sloot. Verder is een mengmonster samengesteld van 20 grepen van de onverharde toplaag tot 0.1 m-mv langs de loods achter de woning. Deze gootlijn heeft een lengte van 2 maal 30 meter. Visueel is nergens asbestverdacht (plaat)materiaal gevonden in of op de grond op het terrein rond de opstallen aan de Nedereindseweg.

Analytisch is door het lab geen asbest kleiner dan 20 m aangetoond in het mengmonster van de puinhoudende bovengrond van het terrein.

Het mengmonster van de gootlijnen langs de loods achter de woning bevat wel asbest kleiner dan 20 mm. Het gaat om drie stukjes hecht-gebonden chrysotiel, die resulteren in een gewogen asbestgehalte van 23 mg/kg ds. Het asbest is door het lab omschreven als vlakke cementplaat.

Voor asbest in grond zijn een tussen- en interventiewaarde beschikbaar van 50 en 100 mg/kg ds. Het gewogen gehalte van 23 mg/kg ds in de gootlijn ligt onder de tussenwaarde. Gehaltes onder de 100 mg/kg ds worden geacht geen risico te vormen voor de volksgezondheid. Voorwaarde daarbij is dat de grond geen asbestvezels kleiner dan 0.5 mm bevat. Dat is hier de situatie. Sanering van de gootlijnen is dus niet nodig.

Grondwater

Het grondwater is licht verontreinigd met barium. Dit metaal is landelijk verhoogd en niet specifiek voor het perceel aan de Nedereindseweg zelf.

Conclusie

De lichte verontreiniging in de bovengrond en het grondwater vormt geen risico voor de volksgezondheid. De algemene kwaliteit van de grond en grondwater van de locatie aan de Nedereindseweg 543 is geen belemmering voor de voorgenomen bestemmingswijziging van de locatie.

5.10 Natuurbescherming

Op grond van de Wet natuurbescherming moeten initiatiefnemers onderzoek doen naar de effecten van hun activiteiten op beschermde dier- en plantensoorten en beschermde gebieden. Bij het vaststellen van (wijzigingen in) een bestemmingsplan moet van tevoren duidelijk zijn dat de Wet natuurbescherming niet in de weg staat aan de uitvoering van het plan. Daarnaast moet worden gekeken naar de regels in de Provinciale Ruimtelijke Verordening Provincie Utrecht en de Provinciale Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017.

Beschermde dier- en plantensoorten
Voorafgaand aan de vaststelling van een bestemmingsplan moet er worden onderzocht:

1. of er beschermde soorten voorkomen in het plangebied;
2. of er verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden;
3. of er vrijstellingen gelden of dat er een ontheffing nodig is.

Als er een ontheffing nodig is, moet aannemelijk zijn dat deze verleend zal worden. Daarnaast moet er duidelijkheid zijn over eventuele ontheffingsvoorwaarden en het treffen van mitigerende

maatregelen.

- Doe altijd verkennend onderzoek naar de in het plangebied voorkomende soorten en de gevolgen van de geplande ontwikkelingen op die soorten.
- Volg de aanwijzingen uit het onderzoek dat je aan het bestemmingsplan ten grondslag legt nauwkeurig op. (en dat geldt niet alleen voor de aanwijzing dat er nader onderzoek uitgevoerd moet worden, ook andere aanwijzingen uit rapporten die aan een bestemmingsplan ten grondslag gelegd worden, moeten natuurlijk serieus worden genomen. Steeds zal bekeken moeten worden wat er met die aanwijzingen gedaan moet worden).

Beleidsregels: Utrechtse soortenlijst

In de voormalige Flora en faunawet werden soorten beschermd die niet meer beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming, die per 1 januari 2017 in werking is getreden. Hieronder vallen diverse kwetsbare soorten die voor Utrecht erg belangrijk zijn. Deze soorten zijn in de Utrechtse soortenlijst genoemd.

De gemeenteraad heeft besloten dat bij gemeentelijke ruimtelijke plannen de Utrechtse soortenlijst bij het onderzoek en ontwikkelingen wordt betrokken zodat de soorten zo goed mogelijk beschermd worden.

Bij ruimtelijke plannen van derden beveelt de gemeente nadrukkelijk aan om de Utrechtse soortenlijst mee te nemen in onderzoek en ontwikkelingen. Wanneer de Utrechtse soortenlijst niet wordt meegenomen in het plan of project, dan wordt dit gemotiveerd.

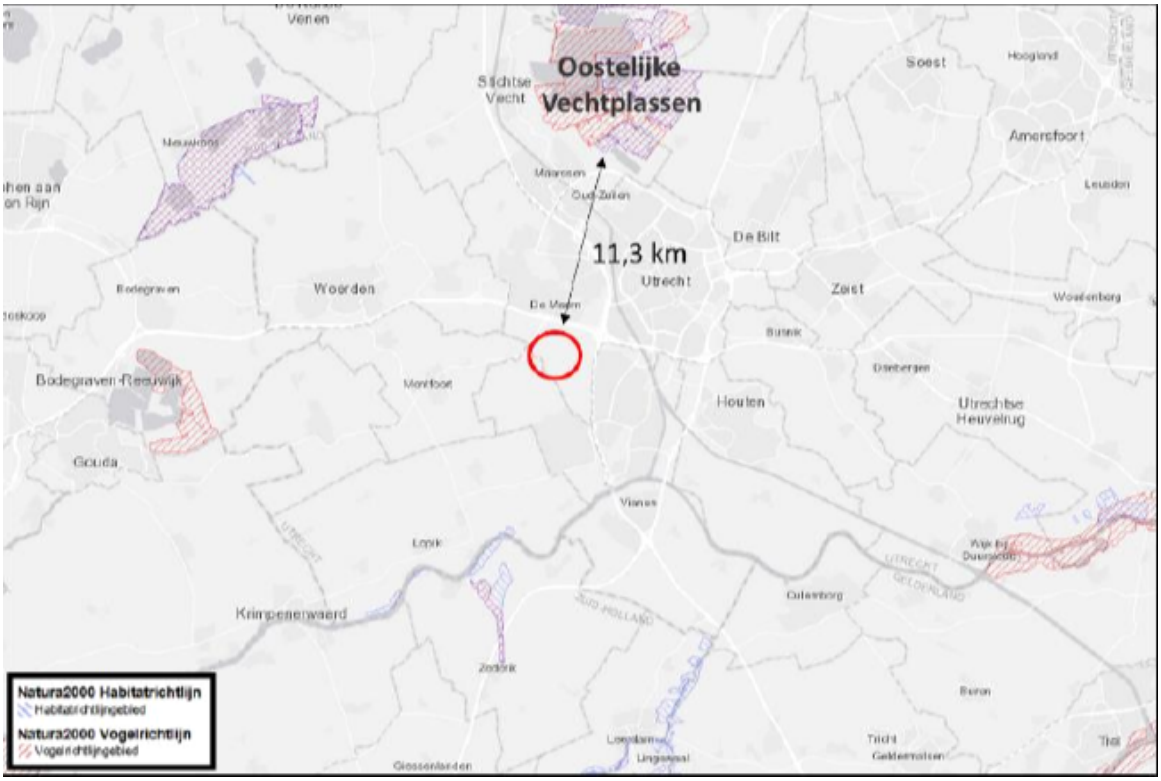
Plansituatie

Door bureau Blom Ecologie is een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Het volledige rapport (kenmerk BE/2019/396/r d.d. 27 mei 2019) is als Bijlage 2 aan deze toelichting toegevoegd. In het plan uit 2019 was er sprake van aanpassingen aan de bestaande bebouwing. In het nu voorliggende plan is daar geen sprake van.

Hierna volgt een samenvatting van de onderzoeksresultaten.

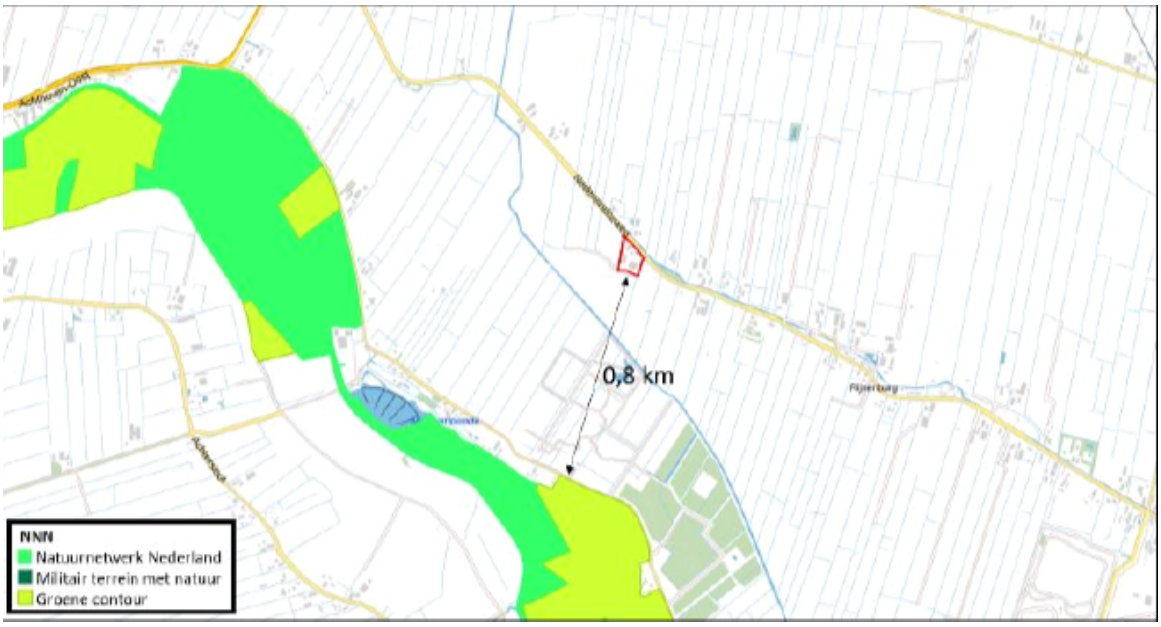
Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 11,3 km ligt het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. Zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding 10: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen

De planlocatie ligt op een afstand van circa 0,8 km ten zuidoosten van het Natuurnetwerk Nederland. Zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding 11: ligging plangebied tot opzichte van het Natuurnetwerk Nederland

De beoogde ontwikkeling betreft de transformatie van een boerderij naar 'Wonen' en het handhaven van de bedrijven aanduiding op twee schuren. Er vinden geen bouwactiviteiten plaats.

Met behulp van Aerius calculator 2020 is van de gebruiksfase een berekening uitgevoerd van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. Omdat er geen bouwactiviteiten plaatsvinden is de aanlegfase niet van toepassing.

In de gebruiksfase is er sprake van verkeersbewegingen die gerelateerd zijn aan de verhuur van de opslag- en stallingsruimte, verkeersbewegingen door het privé-gebruik van de woning en het verwarmen van de woning.

In de Aerius Calculator zijn de volgende gegevens ingevoerd:

- Bedrijfsmatig verkeer: 16 bewegingen per dag van en naar de Meerndijk;
- Privé-verkeer: 4 bewegingen per dag in oostelijke richting;
- Privé-verkeer: 4 bewegingen per dag in westelijke richting;
- Verwarmen van de woning; 3,69 kg NOx / jaar

Gezien de grote afstand tot een Natura-2000 gebied was de verwachting dat het gebruik van de locatie in de nieuwe situatie geen stikstofdepositie zal veroorzaken op de gebieden. Dit wordt bevestigd de Aeriusberekening. Het gebruik van de locatie voor woondoeleinden en de verhuur van de 900 m^2 aan bedrijfsruimte levert geen stikstofemissie op van meer dan 0,00 mol per ha / jaar. Zie de Aeriusberekening in Bijlage 3.

Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt binnen de planlocatie. Een kapmelding in het kader van de Wet natuurbescherming is derhalve niet aan de orde.

Soortenbescherming

Vaatplanten

In de directe omgeving van de planlocatie komen voor zover bekend geen beschermde vaatplanten voor (NDFF, 2009-2019). De planlocatie bestaat uit bijna volledige verharding of kunstmatige aangeplante (tuin)planten, derhalve zijn er geen sporen of delen van (beschermde) planten aangetroffen. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen uitgesloten

worden.

Zoogdieren

In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: bosmuis, bruine rat, bunzing, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, woelrat (NDFF, 2009-2019). Voor alle vorengenoemde soorten geldt dat deze niet beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming of dat vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Essentieel leefgebied en/of vaste rust- en/of verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren zijn niet aanwezig en worden derhalve niet aangetast. Aangezien er geen fysieke ingrepen worden gedaan aan bebouwing leidt de beoogde functiewijziging niet tot negatieve effecten voor beschermde zoogdieren.

Vleermuizen

In de aanwezige bomen binnen het plangebied zijn geen openingen aangetroffen. Daarbij zullen alle bomen behouden blijven in de beoogde ontwikkelingen. Negatieve effecten ten aanzien van boombewonende vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

De bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende pannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur. De boerderij betreft een woning uit 1850 en bevat derhalve geen luchtspouw. Daarbij bevat de boerderij geen openingen. De aanbouw bevat daarentegen wel een luchtspouw, maar de stootvoegen bevinden zich op 0,5 m hoogte vanaf de grond. Dit is te laag om voor vleermuizen te kunnen invliegen. De overige bebouwing bevat geen openingen waardoor vleermuizen in een tussenruimte kunnen komen. In de achtergevel van de voormalige veestal ontbreekt bij een aantal stenen specie. Echter ontbreekt de specie niet dusdanig dat er sprake is van openingen welke leiden tot kruipruimtes. Alle golfplaten daken zijn niet toegankelijk voor vleermuizen door het ontbreken van een vrije invliegroute. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

De Nedereindseweg wordt gebruikt als vliegroute voor vleermuizen. Gezien dit de enige straat is met bomen in de wijde omgeving, kan het aannemelijk zelfs als essentiële vliegroute betreffen. Omdat er geen fysieke veranderingen optreden en geen bomen worden gekapt, kan worden uitgesloten dat er negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Het voorkomen van inheemse reptielen is niet bekend in deze regio. Tevens kan het voorkomen op de planlocatie worden uitgesloten aangezien deze over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen. Door het ontbreken van geschikt habitat is de aanwezigheid van reptielen op de planlocatie uitgesloten.

Op de planlocatie is een vijver gelegen. De heikikker wordt vaak waargenomen in kleinschalige afwisselende landschappen, welke worden gekenmerkt door schrale, ruige en vochtige omstandigheden. De watersystemen zijn ondiep, voedselarm en enigszins zuur, vaak betreffen dit vennen of moerasgebieden. Het landhabitat waar de heikikker gedurende de actieve periode aanwezig is, dient ruig en te allen tijde vochtig te zijn. Veelal betreffen dit vochtig heidelandschappen of vochtige half-natuurlijke graslanden (Creemers & Van Delft, 2009). Door de hoge eisen aan het water en derhalve het ontbreken van functioneel leefgebied kan de aanwezigheid van de heikikker uitgesloten worden.

Het voorkomen van rugstreeppad op de planlocatie wordt niet verwacht wegens het ontbreken van functioneel leefgebied in de vorm van vergraafbaar zand, ondiepe poeltjes of geschikte overwinteringslocaties. Omdat er ook geen werkzaamheden zullen plaatsvinden, zal er geen biotoop ontstaan waardoor de rugstreeppad zal opduiken.

Vissen

Binnen de planlocatie bevindt zich slechts een vijver. Er zijn geen beoogde ontwikkelingen voorzien aan de vijver. Negatieve effecten ten aanzien van (beschermde) vissen kunnen uitgesloten worden.

Insecten, libellen en andere ongewervelden

Gezien de structuur van de planlocatie en de afwezigheid van nectarrijke- en structuurrijke groenelementen is de aanwezigheid van veel vlindersoorten en libellen uitgesloten. Tevens ontbreken zowel waardplanten, geschikt oppervlaktewater (ondiep, vegetatierijk en stilstaand) als andere specifieke abiotische omstandigheden die voor veel soorten essentieel zijn voor hun

levenscyclus. De vijver voldoet niet aan de hoge eisen van beschermde libellen voor voortplantingswater.

Algemeen verspreide insecten, libellen en ongewervelden kunnen (sporadisch) op de planlocatie aanwezig zijn. De plaats van de ruimtelijke omgeving alsmede de directe omgeving hebben geen relevantie voor deze soorten. Negatieve effecten van de beoogde ontwikkelingen op zowel beschermde als algemene dagvlinders en libellen zijn uitgesloten. Effecten van de beoogde ontwikkeling op beschermde weekdieren zijn tevens uitgesloten door afwezigheid van geschikt leefgebied.

Vogels

In de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en/of rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen (niet limitatief) : spreeuw, blauwe reiger en koolmees.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Op de planlocatie zijn geen (grote, oude) bomen met horsten, holtes en/of oude nesten aanwezig van of die geschikt zouden kunnen zijn voor roofvogels en uilen. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als sperwer en ransuil kan uitgesloten worden.

In de ruime omgeving zijn slechts sporadische waarnemingen van steenuil bekend. De directe omgeving is niet kleinschalig genoeg. Er is derhalve geen functioneel leefgebied voor de soort aanwezig. Ook voor de kerkuil ontbreken waarnemingen in de directe omgeving. Het plangebied zelf biedt geen rust- en/of verblijfplaats door het ontbreken van openingen waar de kerkuil gebruik van kan maken. Tevens biedt het plangebied geen foerageergebied door het ontbreken van weides of graslanden. Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort is binnen het plangebied geen functioneel leefgebied aanwezig.

De huismus en gierzwaluw broeden vrijwel altijd in menselijke bebouwing, en bouwen hun nesten onder dakpannen tegen het isolerende dakbeschot of in kieren in de muur. In de bebouwing zijn dergelijke openingen waar deze soorten gebruik van kunnen maken niet aangetroffen. Tevens zijn er tijdens het veldbezoek geen huismussen waargenomen/gehoord. Negatieve effecten ten aanzien van de huismus en gierzwaluw kunnen uitgesloten worden.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

Binnen het plangebied bevindt zich een torenvalk nestkast. Tijdens het veldbezoek zijn krijtsporen en braakballen onder de nok van de loodsen aangetroffen van een torenvalk. Braakballen van roofvogels kunnen herkend worden door het ontbreken van botrestanten in de braakballen. De eigenaar gaf tevens aan dat er veelal torenvalk in de directe omgeving aanwezig zijn. De torenvalk behoort tot categorie 5 vogels: honkvaste broeders, maar voldoende flexibel. Onder de Wet natuurbescherming wordt het volgende onderscheid gemaakt: nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd en de nesten van soorten onder categorie 5 zijn beschermd mits er ecologisch zwaarwegende redenen gelden. De broedvogel trend laat zien dat er een significant afname van <5% per jaar is (SOVON torenvalk, 2019). De torenvalk nestkast zal behouden blijven in de beoogde ontwikkeling. Omdat er geen fysieke werkzaamheden zullen plaatsvinden aan de bebouwing is het uitgesloten dat er verstoring optreedt voor de torenvalk.

Conclusie

In het onderzoek is geconcludeerd dat de planlocatie geen essentiële betekenis heeft voor beschermde soorten. Aanvullend onderzoek is niet nodig.

5.11 Bomen

Uit de beschrijving van de bomenparagraaf moet blijken:

- welke en hoeveel bomen aanwezig zijn in het plangebied;
- welke bomen gekapt moeten worden;
- hoe het omliggende terrein, na realiseren van het bouwinitiatief, wordt ingericht;
- of te kappen bomen zijn te herplanten of niet? Op welke wijze aan de herplantplicht wordt voldaan.

Plansituatie

Op de tekening in Bijlage 4 is aangegeven welke en hoeveel bomen in het plangebied in de bestaande situatie aanwezig zijn.

Om te komen tot een kwalitatief goede landschappelijke inpassing wordt aan het perceel groen toegevoegd. Op de tekening in Bijlage 5 is aangegeven waar welke groen wordt aangeplant. Tot slot is in Bijlage 1 van de regels de eindsituatie weergegeven, inclusief de soorten en aantallen.

Conclusie

Door een zorgvuldige landschappelijke aankleding van het perceel wordt de ruimtelijke kwaliteit versterkt.

5.12 Water

Kader

Met de watertoets wordt beoogd de waterbeheerders vroegtijdig in het ruimtelijke ordeningsproces te betrekken waardoor het water een evenwichtige plaats krijgt in ruimtelijke plannen. Een evenwichtige plaats houdt in dat in elk plan de negatieve effecten voor de waterhuishouding ten gevolge van ruimtelijke ontwikkelingen -waar mogelijk- moeten worden voorkomen.

De resultaten van de watertoets worden weergegeven in deze paragraaf. Deze paragraaf is opgesteld in overleg met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR).

Waterschapsbeleid

Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) heeft de zorg voor het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater in het plangebied. Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. De belangrijkste verordening is de keur.

Keur

Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. Aanpassingen aan het bestaande waterhuishoudingsysteem moeten door het Hoogheemraadschap worden vergund. Er geldt een vergunningsplicht op grond van de belangrijkste verordening, de "Keur" (ex artikel 77 en 80 van de Waterschapswet).

In de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 staan verboden en geboden die betrekking hebben op oppervlaktewatergangen, waterkeringen en grondwater. De verboden betreffen die handelingen en gedragingen die in principe onwenselijk zijn voor de constructie of de functie van oppervlaktewatergangen, waterkeringen of grondwatergangen. De geboden geven de verplichtingen aan om deze waterstaatswerken in stand te houden.

Eventuele vergunningen worden alleen verleend als waterstaatkundige belangen niet in het gedrang komen. Bij het verlenen van een vergunning worden deze belangen altijd afgewogen. Daarnaast moet rekening gehouden worden met de verbrede doelstellingen van de Waterwet, te weten de samenhang met chemische en ecologische aspecten en de vervulling van maatschappelijke functies van watersystemen.

In de Keur is daarnaast bepaald dat 'beschermingszones' voor watergangen en waterkeringen in acht dienen te worden genomen. Het komt erop neer dat binnen de beschermingszone niet zonder ontheffing van het Waterschap gebouwd en opgeslagen mag worden. De genoemde bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit van het profiel en/of veiligheid wordt aangetast, de aan- en/of afvoer en/of berging van water wordt gehinderd dan wel het onderhoud wordt gehinderd.

Watertoets

Op 12 januari 2021 is voor het plan de digitale watertoets uitgevoerd. De toetsresultaten zijn als Bijlage 6 aan deze toelichting toegevoegd.

Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is hiermee op de hoogte gebracht van het plan. Uit de analyse blijkt dat er geen sprake is van een waterbelang.

De ruimtelijke ontwikkeling maakt het mogelijk om een functiewijziging in bestaande bebouwing toe te staan. Functiewijzigingen hebben geen invloed op water. Om deze reden voldoet het plan aan de belangrijkste minimale voorwaarde: "het standstill beginsel". Dit beginsel houdt in dat door het plan geen verslechtering van de waterhuishouding ontstaat. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden adviseert daarom positief over het ruimtelijk plan.

Indien in de toekomst ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, waarbij het verhard oppervlak toeneemt met meer dan 500m^2 in stedelijk gebied en/of 1.000m^2 in landelijk gebied, heeft dit tot gevolg dat het hemelwater van dit oppervlak versneld tot afvoer komt. Het bestaande watersysteem kan tijdens een hevige regenbui deze extra versnelde afvoer niet verwerken, waardoor wateroverlast binnen of buiten het plangebied kan ontstaan. Om de waterhuishouding niet te verslechteren, moet de versnelde afvoer worden voorkomen of gecompenseerd.

Conclusie

De geplande ontwikkeling heeft geen negatieve invloed op de waterhuishouding in en rondom het plangebied. Via de digitale watertoets adviseert het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden betrokken positief over het ruimtelijk plan.

5.13 Archeologie

Wettelijk kader

In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Malta ondertekend en in 1998 geratificeerd. Doel van dit verdrag is een betere bescherming van het Europese archeologische erfgoed door een structurele inpassing van de archeologie in ruimtelijke ordeningstrajecten. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat archeologische waarden zoveel mogelijk in situ in de bodem bewaard dienen te blijven. Alleen als behoud in situ niet mogelijk is, wordt overgegaan tot behoud van de archeologische informatie ex situ, door middel van opgraven en bewaren in depot. Een ander uitgangspunt is dat het onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden in een zo vroeg mogelijk stadium dient plaats te vinden, zodat hiermee bij de planontwikkeling rekening gehouden kan worden. Een derde uitgangspunt is het 'de verstoorder betaalt principe'. Alle kosten die samenhangen met archeologisch onderzoek dienen worden betaald door de initiatiefnemer van de geplande bodemingrepen. Ten slotte richt het Verdrag van Malta zich tevens op een toename van kennis, herkenbaarheid en beleefbaarheid van het archeologische erfgoed.

De Erfgoedwet heeft betrekking op archeologie op het land en onder water. Samen met de toekomstige Omgevingswet maakt de Erfgoedwet een integrale bescherming van ons cultureel erfgoed mogelijk. Op grond van Hoofdstuk 9 Overgangsrecht blijft artikel 38a van de Monumentenwet 1988 van toepassing tot inwerkingtreding van de Omgevingswet. Artikel 38a schrijft voor dat in een bestemmingsplan rekening moet worden gehouden met in de grond te aanwezige dan wel te verwachten archeologische resten.

Verordening en bestemmingsplan

De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen wordt verwezen naar de verordening en een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde - Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde- archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachtingen. Met deze specifieke gebruiksregel wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

Gemeentelijke archeologische waardenkaart

De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht ligt ten grondslag aan de verordening op de archeologische Monumentenzorg. Deze waardenkaart is geënt op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarde (IKAW) van de provincie en op de kennis en ervaring opgedaan in tientallen jaren archeologisch onderzoek in de stad. Hij geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting en gebieden van archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te laten sporen en zo nodig veilig te stellen.

Beschermde archeologische rijksmonumenten worden op grond van de Erfgoedwet beschermd. Op grond van Hoofdstuk 9 Overgangsrecht blijven paragraaf 2 en 3 van hoofdstuk II van de Monumentenwet 1988 van toepassing tot inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierin staat dat aantasting van de beschermde archeologische monumenten niet is toegestaan. Voor wijziging, sloop of verwijdering van een archeologisch Rijksmonument moet een vergunning worden aangevraagd waarop de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed beslist.

Gebieden van hoge archeologische waarde (rood) zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijks- of gemeentelijk monument. Hier geldt een archeologievergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 50 m^2 en dieper dan 50 cm. Gebieden van hoge archeologische verwachting (geel) zijn zones waar op grond van eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek dan wel op basis van historisch geografisch

onderzoek archeologische waarden te verwachten zijn (er wordt een middelhoge tot hoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Hier geldt een archeologievergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 100 m^2 en dieper dan 50 cm. Bij gebieden met een archeologische verwachting (groen) zijn de verwachtingen lager (er wordt een middelhoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Hier geldt een archeologievergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 1000 m^2 en dieper dan 50 cm. Daarnaast zijn op de kaart witte gebieden aangewezen. Voor deze zones geldt geen verwachting en geen vergunningstelsel.

Plansituatie

Het plangebied Nedereindseweg 543 ligt grotendeels in een gebied met een hoge archeologische verwachting (geel) en voor een klein deel in een gebied zonder verwachting. Zie navolgende afbeelding.

Afbeelding 12: uitsnede Archeologische Waardenkaart

In gebieden met een hoge archeologische verwachting geldt bij graafwerkzaamheden tot 100 m^2 en 30 cm beneden huidig maaiveld een vrijstelling van de archeologische voorwaarden. Mocht er meer dan 100 m^2 en 30 cm beneden huidig maaiveld worden gegraven dan is wellicht een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk.

Met het voorliggende plan wordt de agrarische bestemming van het perceel gewijzigd in de woonbestemming, waarbij de functieaanduiding 'bedrijf' blijft gehandhaafd. Er vinden geen fysieke ingrepen plaats. De bodem wordt niet verstoord.

Conclusie

Omdat het plan alleen toeziet op een functieverandering en er geen bodemverstorende werkzaamheden worden uitgevoerd, is het uitvoeren van archeologisch onderzoek niet aan de orde.

5.14 Kabels en leidingen

Kader

Planologische relevante leidingen zijn leidingen die bescherming in het bestemmingsplan nodig hebben. Dit zijn bijvoorbeeld rioolwaterpersleidingen met een grote diameter en leidingen met een regionale functie. Op deze leidingen zijn geen veiligheidsafstanden van toepassing, maar wordt rekening gehouden met een zakelijke rechtstrook van de leidingen. Door binnen deze strook een bouwverbod op te nemen wordt beschadiging van de leiding voorkomen.

Plansituatie

Op het perceel ligt er een rioolpersleiding. De rioolpersleiding ligt evenwijdig aan de

Nedereindseweg. In het bestemmingsplan Rijnenburg, Utrecht is op de verbeelding ter plaatse van deze leiding een dubbelbestemming Leiding - Riool gelegd. Dit ten behoeve van de aanleg en instandhouding van de rioolwaterpersleiding.

Conclusie

Door het handhaven van de dubbelbesteming Leiding - Riool in het onderhavige bestemmingsplan is de instandhouding van deze leiding verzekerd.

5.15 Gezondheid

Kader

Gezonde verstedelijking betekent: gezond, vitaal, sociaal en zelfstandig samenleven, in een schone, prettige, duurzame en economische welvarende stad. Het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid in het fysieke domein gaat vanuit drie invalshoeken:

- De druk op gezondheid zo laag mogelijk houden. Het bouwen van woningen op een redelijke afstand van de snelweg, een schonere lucht, een betere water- en bodemkwaliteit en op minder;
- geluidhinder. Het gaat hier om meer dan alleen het naleven van de milieunormen;
- De inrichting van de leefomgeving wordt door mensen als prettig ervaren. Het gaat er dan om of de omgeving levendig, afwisselend en veilig is ingericht. Belangrijk zijn voldoende bereikbaar, aantrekkelijk en bruikbaar groen, voldoende ruimte voor ontmoeting en voldoende aangename geur en kleur;
- De leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag. Belangrijk is dat mensen elkaar ontmoeten en voldoende bewegen. Dat kan onder meer door dagelijkse beweging in de buurt beter te faciliteren met goede wandel- en fietsroutes, fietsparkeervoorzieningen en speelmogelijkheden.

Plansituatie

Het plangebied ligt in het buitengebied waar de druk op de gezondheid ten opzicht van een meer stedelijk gebied relatief laag is. Door het toevoegen van extra groen op het perceel wordt de kwaliteit van de leefomgeving nog verder versterkt.

Conclusie

Het aspect gezondheid vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

5.16 Toegankelijkheid

Kader

Utrecht wil een stad zijn waar iedereen mee kan doen, waar we niemand buitensluiten. Een inclusieve toegankelijke stad. We willen dat alle inwoners en bezoekers, met en zonder beperking, alle openbare gebouwen, woningen, de openbare ruimte en dienstverlening kunnen gebruiken.

Utrecht werkt al sinds 2007 actief aan toegankelijkheid, eerst met Agenda 22 en nu volgens het VN-verdrag handicap. De ambities van de gemeente voor het VN-verdrag handicap staan in de agenda 'Utrecht voor iedereen toegankelijk'. In de agenda 'Utrecht voor iedereen toegankelijk' zijn drie kansen omschreven die we als gemeente willen pakken. Dit zijn: sneller en concreet resultaat, niet alleen fysiek maar ook sociaal toegankelijk en samenwerken met de stad. Met het uitvoeringsprogramma 'Utrecht voor iedereen toegankelijk' laten we zien wat we al doen en wat we nieuw op pakken. Dit zijn acties die nodig zijn voor het benutten van de drie kansen.

Plangebied

Woningen
Voor woningen is het Bouwbesluit van kracht. Utrecht wil graag rolstoelbezoekbare en rolstoelbewoonbare woningen. Wij willen dat iedereen, ook als hij of zij gebruik maakt van een rolstoel, alle nieuwe of verbouwde woningen kan bezoeken. Iedereen kan vanaf de openbare weg bij de voordeur komen, een brief in de bus doen, aanbellen, binnengaan, in de woonkamer komen en bij het toilet, gebruik maken van de buitenruimte zoals een balkon of tuin. Dit houdt bijvoorbeeld in dat er geen trappetjes of opstapjes zijn, binnen of buiten de woning. Dit is een woning die bezoekbaar is. We willen dat mensen in een rolstoel in alle nieuwe of verbouwde nultredenwoningen (woningen waarbij de entree, woonkamer/eetkamer, keuken, badkamer, toilet en ten minste één slaapkamer zonder trap bereikbaar zijn) kunnen wonen. Of het is gemakkelijk om daarvoor te zorgen. De ambitie van Utrecht gaat hiermee verder dan het Bouwbesluit.

Het is mogelijk dat bestaande bouwwerken bijvoorbeeld van oudsher niet aan de toegankelijkheidsambities voldoen. Bestaande bouwwerken mogen door het verbouwen daarvan in ieder geval niet minder toegankelijk worden. Woningen die in privébezit zijn en door de eigenaar bewoond worden zijn hiervan uitgezonderd.

Conclusie
Het aspect toegankelijkheid vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

5.17 Duurzaamheid

Kader

De gezonde stad

Utrecht groeit en zet in op verduurzaming. Ze streeft hierin naar de wording van een 'gezonde stad'. Met de binnenstedelijke verdichting worden de groene stadsranden steeds belangrijker. Ze fungeren als recreatieve buffer, waar ruimte en zicht op het cultuurhistorische landschap belangrijke pijlers zijn.

De omgeving zal met deze planontwikkeling verder vergroenen. Dit heeft een positief effect op de gezondheid van mensen en werkt klimaat adaptief. Groen reduceert stress, bevordert herstel van ziekte, stimuleert tot bewegen, geeft de mogelijkheid om tot rust te komen en te ontspannen.

Energie

Bij een gezonde stad hoort ook een ambitie ten aanzien van energiebesparende maatregelen.

De gemeente Utrecht heeft in haar beleid op energiegebied een duidelijke ambitie vastgelegd. In het eerdere MBP en in het Programma Utrechtse Energie is opgenomen dat Utrecht in 2030. klimaatneutraal is. Ontwikkel- en herstructureringslocaties bieden kansen om een bijdrage te leveren aan de realisatie van deze ambitie. De inzet van maatregelen om de CO2-uitstoot vergaand te verminderen gaat in de volgorde: energiebehoefte verminderen, inzet van duurzame bronnen en, tenslotte, een zo efficiënt mogelijke omzetting van primaire energie in warmte en kracht. Die klimaatambities betekenen een fors betere energieprestatie.

In de hoofdstukken Gemeentelijk beleid en Planbeschrijving is het duurzaamheidbeleid geschetst. Het gaat daarbij om het verminderen van het fossiel energieverbruik, om welbevinden en om een goed evenwicht tussen de 3 P's.

Onder duurzame ontwikkeling wordt een ontwikkeling verstaan die voorziet in de behoefte van de huidige generatie zonder daarmee voor de toekomstige generaties de mogelijkheid in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien. Dit houdt in dat het streven is naar een evenwicht tussen de 3 P's: People (sociale component), Planet (ecologie en milieu) en Profit (economie). Voor gebruikers levert duurzaamheid een hoog kwalitatieve leefomgeving door verhoging comfort, veiligheid en gezondheid. Het levert ook kostenbesparingen op én het is goed voor het milieu.

Circulair bouwen

Circulair bouwen is de norm. Het doel van circulair bouwen is het koppelen van de afvalstromen in de bouw aan de bouwstromen, zodat er zo min mogelijk afval ontstaat en schaarse grondstoffen binnen de gebruikscyclus blijven. Hierbij kan als hulpmiddel gebruik gemaakt worden van een materialenpaspoort, en een circulariteits-prestatieberekening via de tool CPG waarbij een rapportcijfer wordt gegeven van de mate van circulair bouwen.

Plansituatie

Het plangebied ligt in de landelijke omgeving. Door de investering in de groene aankleding van het perceel zal deze groene kwaliteit alleen nog maar versterkt worden.

De bestaande groene kwaliteit van het projectgebied wordt met name gevormd door de groene opgaande beplanting en bomen langs de randen van het projectgebied. Deze elementen blijven behouden en worden versterkt.

Aangezien er geen sprake is van fysieke veranderingen aan de bebouwing op het perceel, is het circulair bouwen niet aan de orde.

Met de aanwezige 70 zonnepanelen wordt een bijdrage geleverd aan het verminderen van de CO2-uitstoot.

Conclusie

Het bestemmingsplan kan voldoen aan de duurzaamheidsambities van Utrecht.

5.18 Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat, als voldaan wordt aan de randvoorwaarden zoals in de vorige paragrafen zijn beschreven, er vanuit milieukundig oogpunt geen belemmeringen zijn van de uitvoering het plan.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Inleiding
Dit bestemmingsplan is naar aanleiding van een aanvraag in procedure gebracht. Dit bestemmingsplan voorziet in de bestemmingswijziging van het plangebied van Agrarisch in Wonen. De twee geschakelde loodsen voor opslag- en stallingsdoeleinden door derden hebben in het vigerende bestemmingsplan de aanduiding 'bedrijf'. Deze aanduiding wordt gewijzigd in 'specifieke vorm van wonen-1'.

Financiële uitvoerbaarheid
De initiatiefnemer draagt de kosten voor dit initiatief. Vanuit het plan vloeien geen kosten of risico's voort die voor rekening van de gemeente zijn. Daarnaast zijn de kosten zodanig dat de initiatiefnemer dit kan betalen. De financiële uitvoerbaarheid van het plan is daarmee verzekerd.

Economische uitvoerbaarheid
Vanwege de geprognosticeerde groei van Utrecht naar circa 400.000 inwoners en de aantrekkende woningmarkt wordt de economische uitvoerbaarheid van dit plan voldoende aannemelijk geacht (zie ook paragraaf 2.1.3). Met de voorgenomen bestemmingswijziging neemt de verkoopbaarheid van de boerderij enorm toe. De uitvoerbaarheid van het project binnen de voorgestane planperiode is hiermee voldoende aangetoond.

Kostenverhaal
Op grond van artikel 6.12, eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de gemeenteraad verplicht om een exploitatieplan vast te stellen voor gronden waarop 'aangewezen bouwplannen' zijn voorgenomen. In artikel 6.2.1 Bro zijn de 'aangewezen bouwplannen' opgenomen.

Het gaat om nieuwbouw van woningen of andere hoofdgebouwen, grote uitbreidingen van bestaande gebouwen of kassen (met meer dan 1.000 m²). De bestemmingswijziging betreft geen aangewezen bouwplan (artikel 6.12, eerste lid Wro). Er is dus geen exploitatieplan verplicht.

Planschade
Voor de uitwerking van dit plan is een planschadeovereenkomst opgesteld tussen de initiatiefnemer van dit plan en de gemeente. Het risico op planschade wordt afgewenteld op initiatiefnemer.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening

Het plan wordt aan een aantal instanties toegezonden voor reactie als bedoeld in art 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.

De provincie Utrecht heeft aangegeven dat het voorliggende bestemmingsplan “Nedereindseweg 543, Rijnenburg” geen aanleiding geeft om opmerkingen te plaatsen in het kader van het provinciaal belang zoals dat is opgenomen in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening, P

Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) geeft aan dat er geen sprake is van een waterbelang. Ook de HDSR heeft verder geen opmerkingen op het plan.

De reacties hebben inhoudelijk niet geleid tot aanpassing van het plan.

6.2.2 Participatieproces

Bewoners in de directe omgeving van het plangebied zijn door initiatiefnemer geïnformeerd over de bestemmingsplanprocedure en zijn in de gelegenheid gesteld om te reageren.

Hoofdstuk 7 Juridische plantoelichting

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en draagt zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

7.2 Planvorm

Het bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg kenmerkt zich door een gedetailleerde bestemmingsregeling, zowel op de verbeelding als in de planregels. Het plan wordt gecoördineerd behandeld met de omgevingsvergunning bouwen.

7.3 Opbouw regels

De opzet van de bestemmingsregels is steeds gelijk:

- bestemmingsomschrijving (met ondergeschikte en nevengeschikte doeleinden);
- bouwregels;
- nadere eisen waar de bestemmingsregeling dat nodig maakt;
- afwijkingsregels van de bouwregels;
- waar nodig: een bijzondere gebruiksregel, bijvoorbeeld bij wonen een aan-huis-verbonden bedrijf.
- afwijkingsregels van de gebruiksregels;
- eventueel een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, ter bescherming van aanwezige cultuurhistorische, landschappelijke of natuurwaarden;
- waar nodig: een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht.

7.3.1 Het gebruik van het woord of

Wanneer in de regels van dit bestemmingsplan in een opsomming van gevallen het woord 'of' wordt gebruikt, is daaronder mede begrepen de situatie dat meer dan een van de genoemde gevallen zich tegelijk voordoen. Onder 'of' wordt een combinatie van opties niet uitgesloten.

7.4 Regeling bijbehorende bouwwerken

7.4.1 Inleiding

Utrecht hanteert regels voor erfbebouwing. Deze worden in alle bestemmingsplannen opgenomen. Hierbij wordt uitgegaan van uniforme regels voor de hele stad die, waar nodig, aan specifieke situaties en gebiedskarakteristieken kunnen worden aangepast. Uitgangspunten voor deze regels zijn:

- het waarborgen van een goed woon- en leefklimaat. Dit houdt onder andere in dat op alle erven voldoende licht, lucht en ruimte aanwezig kan zijn, en dus ook dat erfbebouwing op het ene perceel geen onevenredig grote negatieve gevolgen heeft voor de naastgelegen percelen;
- het mogelijk maken van groen (bomen, tuinen) op erven;
- het waarborgen van goede verhoudingen in maat en schaal tussen hoofd- en bijgebouwen;
- voor de grotere percelen: het in stand houden en versterken van bestaande landschappelijke structuren.

7.4.2 De regeling

Voor de regeling zijn de mogelijkheden om op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) onder de daarbij gestelde voorwaarden, vergunningvrij te bouwen als uitgangspunt genomen. Voor de meeste percelen in stedelijk gebied zijn deze mogelijkheden voldoende, maar voor de grotere percelen niet. De erfbebouwingsregeling voorziet hiervoor in meer bebouwingsmogelijkheden.

De basisregels van de erfbebouwingsregeling voor bijbehorende bouwwerken, zijn de volgende:

- uitsluitend op het achtererf, minimaal 1 meter achter de voorgevelrooilijn;
- de erfzone* grenzend aan het hoofdgebouw mag volledig worden bebouwd;
- de diepte van bijbehorende bouwwerken (aan achtergevel en/of zijgevel) bedraagt maximaal 3 meter.

* Erfzone is de zone van 4 meter direct grenzend aan de achterkant en de zijkant van een hoofdgebouw op het achtererfgebied. Het achtererfgebied is het erf aan de achterkant en de niet naar het openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 meter van de voorkant van een hoofdgebouw (overgenomen uit de Wabo). In het bestemmingsplan Rijnenburg is geen sprake van een reguliere erfzone. Gelet op de bijzondere waarden in het gebied zijn zones aangegeven waar bebouwing niet wenselijk is. Deze zones liggen op plaatsen verder achter de voorgevel. In deze zones is vergunningvrij bouwen ook uitgesloten.

In aanvulling op deze basisregels is een uitsplitsing gemaakt naar de grote van het achtererf (het achtererf wordt in het bestemmingsplan Rijnenburg bepaald door het gebied achter de woning dat geen dubbelbestemming Waarde - Landschap heeft gekregen):

1. Een achtererf tot 300 m^2:

- bijbehorende bouwwerken mogelijk tot maximaal 50 % van het achtererfgebied, inclusief de erfzone, tot maximaal 30 m2 naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- goothoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 3 meter;
- nokhoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 4,5 meter

2. Een achtererf tussen 300-1500 m^2:

- bijbehorende bouwwerken mogelijk tot maximaal 10% van het achtererfgebied, inclusief erfzone, tot maximaal 75 m2 naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- goothoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 3 meter;
- nokhoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 4,5 meter

3. Een achtererf groter dan 1.500 m^2:

- bijbehorende bouwwerken mogelijk tot maximaal 5 % van het achtererfgebied, inclusief erfzone, tot maximaal 125 m^2 naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- goothoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 3 meter;
- nokhoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 6 meter;
- aangebouwde bijbehorende bouwwerken (aan achtergevel en/of zijgevel) maximaal 3 meter diep.

Indien in de bestaande situatie de oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken groter is dan op grond van de regeling is toegestaan, en de goothoogte en nokhoogte afwijken van de maximaal toegestane hoogten, dan geldt de bestaande oppervlakte als maximaal toelaatbare oppervlakte. Dit geldt tevens voor de bestaande goot- en nokhoogte.

Deze nieuwe erfbebouwingsregels zijn vertaald in de regels van de woonbestemming en de bestemmingen waar de functie wonen.

7.5 Nadere toelichting begripsomschrijvingen

Een aantal begripsomschrijvingen vraagt om nadere toelichting.

Zo wordt onder een Aan-huis-verbonden bedrijf ook een kleinschalige voorziening ten behoeve van kinderopvang verstaan. Door de beperking van de maatvoering van een aan-huis-verbonden bedrijf in de bestemmingen waar dat is toegestaan (maximaal 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning met een maximum van 60 m^2), is de kleinschaligheid gegarandeerd.

Bij het begrip Bebouwingspercentage is het van belang uit te leggen hoe dit moet worden berekend. Zie hiervoor de onderstaande tekening.

Een Bouwperceel is een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten. Meestal is dit het kadastrale perceel, maar dat hoeft niet altijd het geval te zijn. Een voorbeeld: wanneer een kadastraal perceel bijvoorbeeld twee bestemmingen heeft op grond van het bestemmingsplan,1 deel bestemming Wonen en 1 deel bestemming Bos, dan is niet het hele kadastrale perceel aan te wijzen als bouwperceel. Immers volgens de bestemming is niet volgens de regels zelfstandige bij elkaar behorende bebouwing mogelijk. Voor het deel met de bestemming Bos gelden andere regels dan het deel met de bestemming Wonen.

7.6 Systematiek van de bestemming Wonen

Aan-huis-verbonden bedrijf
Een belangrijk onderdeel van de bestemming Wonen is de regeling van de aan-huis-verbonden bedrijven als ondergeschikte functie bij het wonen. Zoals de naam al aangeeft, gaat het bij een aan-huis-verbonden bedrijf om een beroeps- of bedrijfsuitoefening in combinatie met wonen en dus door één van de bewoners van de woning. De maximale oppervlakte die daarvoor is toegestaan is 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning (inclusief aanbouwen) en vrijstaande bijgebouwen met een maximum van 60 m². Bij een aan-huis-verbonden bedrijf mag geen sprake zijn van detailhandel, horeca, afhaalzaken of belhuizen.

Er is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor het toestaan van milieucategorie B2 voor een aan-huis-verbonden bedrijf, echter onder de voorwaarde dat de bedrijfsactiviteit in kwestie naar aard en invloed op de omgeving gelijk kan worden gesteld met bedrijfsactiviteiten in milieucategorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging.

Nadere eisen
Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan het handhaven van parkeergelegenheid op eigen terrein. Door het toenemend autobezit en het toenemend aantal woninguitbreidingen "tot het maximaal mogelijke" zou de situatie kunnen ontstaan, dat parkeergelegenheid op eigen terrein vervalt of onvoldoende wordt. In deze gevallen is het wenselijk te kunnen "sturen" en door middel van het stellen van nadere eisen parkeergelegenheid op eigen terrein te kunnen behouden in de bestemming Wonen. Ook kan het uit een oogpunt van de bebouwingskarakteristiek in de omgeving of de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden of bouwwerken nodig of gewenst zijn nadere eisen te stellen aan de situering van bebouwing ten opzichte van de zijdelingse perceelsgrens.

7.7 Artikelsgewijze toelichting

Op een aantal bestemmingen is in deze paragraaf een nadere toelichting opgenomen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

Het plangebied is bestemd als Wonen. Daarbij zijn bepalingen opgenomen voor wat betreft de goot- en bouwhoogte en inhoud van de woning. Daarnaast is een regeling opgenomen voor de omvang en situering van bijbehorende bouwwerken.

Voorwaardelijke verplichtingen landschappelijke inpassing

Voorwaardelijke verplichtingen zijn gebaseerd artikel 3.1.2 Bro, tweede lid, wat mogelijk maakt dat een bestemmingsplan regels bevat waarvan de uitleg bij de uitoefening van een daarbij aangegeven bevoegdheid, afhankelijk wordt gesteld van beleidsregels.

Er is een voorwaardelijke verplichting opgenomen voor de landschappelijke inpassing van het perceel.

Artikel 4 Leiding - Riool

De bestaande riolering is in deze dubbelbestemmingen aangegeven en beschermd.

Artikel 5 Waarde - Archeologie

Deze bestemming is overgenomen uit het geldende bestemmingsplan. In dit artikel is bepaald dat het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg wordt gezien als met het bestemmingsplan strijdig gebruik.

Artikel 6 Waarde - Landschap

Voor belangrijke delen van het plangebied is de dubbelbestemming Waarde -Landschap opgenomen. Het gaat hier om gebieden die vanwege hun openheid en/of belangrijke structuur alsmede kenmerkende beplanting in stand dienen te worden gehouden. Deze aangewezen gebieden dienen vrij te worden gehouden van bebouwing om het bijzondere karakter van het gebied te beschermen. Daarnaast is een aantal activiteiten niet zonder meer mogelijk. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

Bij de bestemming Waarde-Landschap is het vergunningvrij bouw uitgesloten, ter bescherming van de landschappelijke waarden. Een uitzondering wordt gemaakt voor erfafscheidingen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels
Artikel 7 Anti-dubbeltelregel
Deze regel is opgenomen om te voorkomen dat een stuk grond dat al eens was betrokken bij het verlenen van een omgevingsvergunning bij de beoordeling van latere bouwplannen nogmaals wordt betrokken.

Artikel 8 Algemene bouwregels
Dit artikel regelt de mogelijkheid voor (beperkte) overschrijdingen van bebouwingsgrenzen die op de kaart zijn aangegeven, een voorwaardelijke verplichting over parkeren en regels voor woningvorming en omzetting.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels
De Wabo bevat een algemeen verbod om de gronden en bebouwing in strijd met het bestemmingsplan te gebruiken. Een algemeen gebruiksverbod hoeft derhalve niet meer in de planregels te worden opgenomen. Het is wel mogelijk om in het bestemmingsplan aan te geven wat onder verboden gebruik in ieder geval wordt verstaan. In dit artikel is opgenomen dat onder verboden gebruik wordt verstaan: onbebouwde gronden te gebruiken als staanplaats voor onderkomens als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan of als stortplaats voor puin en afvalstoffen.

Het gebruik of bouwen in strijd met het bestemmingsplan was vroeger onder de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening via een algemene gebruiksbepaling en strafbepaling geregeld in het bestemmingsplan. Onder de Wet ruimtelijke ordening was een en ander geregeld in de wet zelf. Met de invoering van de Wabo is dat opnieuw gewijzigd. Nu is het als volgt geregeld.

Voor elke verandering van gebruik (in ruime zin) die in strijd komt met een bestemmingsplan is volgens artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo een omgevingsvergunning nodig. Indien voor een dergelijk planologisch strijdig gebruik geen omgevingsvergunning wordt gevraagd of een gevraagde vergunning niet wordt verleend, komt dit gebruik dus in strijd met artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo. Dat artikel kan vervolgens bestuursrechtelijk of strafrechtelijk via de Wet op de economische delicten worden gehandhaafd.

Strijdig gebruik met planologische regelingen waarvan afwijking niet is toegestaan valt niet onder artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo. Met het oog op dergelijk gebruik is in artikel 7.2 Wet ruimtelijke ordening een verbodsbepaling opgenomen bij de invoering van de Wabo.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels
Dit artikel regelt de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders om af te wijken van de regels. Dit heeft primair tot doel enige flexibiliteit in de regels aan te brengen. Ze kunnen worden toegepast als er niet op grond van de bestemmingsregelingen in hoofdstuk 2 al afgeweken kan worden. Het gaat dan om een afwijking van maten, afmetingen en percentages, het plaatsen van objecten van beeldende kunst, het realiseren van kleine nutsgebouwtjes. De overgangs- en slotregels van hoofdstuk 4 bevatten de onderstaande twee regels.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels
Artikel 13 Overige regels
Er mogen uitsluitend geluidgevoelige bestemmingen worden opgericht indien het bouwplan in overeenstemming is met de Wet geluidhinder of met het besluit ontheffing Hogere waarde.

Artikel 14 Overgangsrecht
In het Besluit ruimtelijke ordening is overgangsrecht opgenomen dat in elk bestemmingsplan moet worden overgenomen.

Indien de in het plan opgenomen regels, voor wat betreft gebruik of bebouwing, afwijken van een bestaande legale situatie, dan zijn daarop de overgangsregels van toepassing. De overgangsregel heeft tot doel bestaande belangen te respecteren totdat realisering van de nieuwe regels plaatsvindt.

Voor bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen, is bepaald dat deze gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de bestaande afwijking niet wordt vergroot. Gehele

vernieuwing is in principe uitgesloten, waaronder ook gefaseerde vernieuwing van een bouwwerk wordt verstaan. Het doel van het overgangsrecht is dat het bestaande bouwwerk in de bestaande staat in stand mag worden gehouden. Uitsluitend na het tenietgaan van het bouwwerk door een calamiteit, waarmee onder andere brand of extreme weersomstandigheden wordt bedoeld, is onder voorwaarden gehele vernieuwing toegestaan.

Vergunningplichtige bouwwerken die zonder vergunning zijn opgericht, kunnen door overgangsrecht niet gelegaliseerd worden. Bouwen zonder vergunning is immers een overtreding van de Wabo die niet door een regeling in een bestemmingsplan ongedaan kan worden gemaakt.

Wel kan met een beroep op het overgangsrecht een aanvraag worden ingediend voor de verbouw van een illegaal bouwwerk. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag moet worden gehonoreerd, is in de overgangsbepaling van dit plan opgenomen dat deze slechts van toepassing is op legale bouwwerken.

Voor het gebruik dat onder het overgangsrecht valt, is bepaald dat dat gebruik mag worden voortgezet. Het gebruik mag eveneens worden gewijzigd, voor zover de afwijking ten opzichte van het toegestane gebruik niet vergroot wordt.

Hiervoor is reeds aangegeven dat illegale bouwwerken niet gelegaliseerd kunnen worden door overgangsrecht. Voor gebruik is dat in principe wel mogelijk maar vanuit het oogpunt van handhaving ongewenst. Gezien het voorgaande is in de overgangsbepaling opgenomen dat het gebruik, dat reeds in strijd was met het voorheen geldende plan, van het overgangsrecht is uitgesloten.

Ook na het van kracht worden van dit plan kan dus nog met succes handhavend worden opgetreden tegen gebruik dat reeds in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan. Dit laatste is uiteraard mede afhankelijk van andere aspecten, waaronder de vraag of het strijdige gebruik reeds zolang plaatsvindt dat de gemeente haar rechten heeft verwerkt.

Artikel 15 Slotregel
In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, de citeertitel, omschreven.

Prostitutie
In het plangebied van dit bestemmingsplan zijn geen seksinrichtingen gevestigd met een vergunning op basis van de APV. Gezien het in Utrecht gehanteerde maximumstelsel zijn nieuwe seksinrichtingen niet toegestaan en zijn seksinrichtingen uitgesloten in de gebruiksbepaling en in de begripsbepaling "aan-huis-verbonden bedrijf". Gelet op het binnen de gemeente gehanteerde maximumstelsel betekent de regeling in dit bestemmingsplan geen algeheel verbod, maar wel een verbod op seksinrichtingen binnen dit plangebied.

7.8 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Ter bescherming van het beschermd en het waardevol stadsgezicht is een vergunningenstelsel opgenomen. Bij de bestemmingsomschrijving van verschillende bestemmingen is aangegeven dat de gronden die de aanduiding 'beschermd stadsgezicht' of 'waardevol stadsgezicht' hebben, tevens bestemd zijn voor de bescherming en instandhouding van de het beschermd respectievelijk waardevol stadsgezicht. Het is verboden bepaalde werken en werkzaamheden uit te voeren zonder een omgevingsvergunning. Het betreft werken en werkzaamheden zoals: het wijzigen van het gevelaanzicht, het ophogen, verlagen of afgraven van de gronden, het aanleggen van verhardingen, het aanbrengen van constructies die verband houden met bovengrondse leidingen en dergelijke. Op werken en werkzaamheden die het normale onderhoud betreffen, noodzakelijk zijn voor het op de bestemming gerichte beheer of gebruik van de grond of reeds vergunde werken of werkzaamheden is het verbod niet van toepassing. De omgevingsvergunning wordt afgegeven als geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, herstel en ontwikkeling van het beschermd of waardevol stadsgezicht.

Ook zijn vergunningplichten opgenomen in de regeling van de bestemming Groen met de nadere aanduidingen ecologische verbindingszone en ecologische kerngebied. Ook in deze gevallen is er een omgevingsvergunning noodzakelijk ter bescherming van de aanwezige waarden, omdat de genoemde werkzaamheden deze waarden onherstelbaar kunnen aantasten. Het is daarom van belang om die werkzaamheden aan een vergunningsvereiste te koppelen zodat een afweging kan worden gemaakt voordat zij worden uitgevoerd.

7.9 Lijst van Bedrijfsactiviteiten

Algemeen

Om de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten in dit bestemmingsplan vast te leggen is gebruikgemaakt van een milieuzonering. Een milieuzonering zorgt ervoor dat milieubelastende functies (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) waar nodig ruimtelijk voldoende worden gescheiden. De gehanteerde milieuzonering is gekoppeld aan een Lijst van Bedrijfsactiviteiten. Een Lijst van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, naarmate de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. In de bijlagen bij de regels is de Lijst van Bedrijfsactiviteiten opgenomen.

Voor de indeling in de categorieën zijn de volgende ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (vooral brand- en explosiegevaar).

Daarnaast kan de verkeersaantrekkende werking van een bedrijf relevant zijn.

Omgevingstype bepalend voor de daadwerkelijk te hanteren afstanden

De aanpak van milieuzonering en de in dit plan gebruikte Lijst van Bedrijfsactiviteiten zijn gebaseerd op de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009). De Lijst van Bedrijfsactiviteiten omvat de bedrijfstypen met codering volgens de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2008. Mocht een bedrijf meerdere SBI codes kennen dan moet voor elk aspect de grootste afstand worden genomen.

De gewenste afstand tussen een bedrijfsactiviteit en woningen (of andere gevoelige functies zoals scholen) wordt mede bepaald door het type gebied waarin de gevoelige functie zich bevindt. Volgens de VNG-publicatie worden daarbij twee omgevingstypen onderscheiden: rustige woonwijk en gemengd gebied.

Omgevingstype rustige woonwijk

In een rustige woonwijk komen enkel wijkgebonden voorzieningen voor en vrijwel geen andere functies zoals kantoren of bedrijven. Langs de randen (in de overgang naar eventuele bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Als daarmee vergelijkbare omgevingstypen noemt de VNG-publicatie onder meer een rustig buitengebied (eventueel met verblijfsrecreatie) en een stilte- of natuurgebied.

Omgevingstype gemengd gebied

In een gemengd gebied komen naast wonen ook andere functies voor, zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Daarmee vergelijkbare gebieden zijn lintbebouwingen in het buitengebied waarin functiemenging voorkomt en gebieden gelegen direct langs een hoofdinfrastructuur. Kenmerkend voor het omgevingstype gemengd gebied is dat sprake is van een zekere verstoring en dus van een relevant andere omgevingskwaliteit dan in een rustig woongebied.

Bedrijfswoningen

Een bedrijfswoning op een bedrijventerrein is een specifiek woningtype waar minder hoge eisen aan het woon- en leefklimaat kunnen worden gesteld. Bedrijfswoningen zijn in het algemeen minder milieugevoelig dan de omgevingstypen rustige woonwijk en gemengd gebied.

Te hanteren richtafstanden

De volgende tabel geeft voor beide omgevingstypen (rustige woonwijk en gemengd gebied) per milieucategorie inzicht in de gewenste richtafstanden. De richtafstand geldt tussen de grens van de bestemming die bedrijven toelaat en de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan (of via vergunningvrij bouwen) mogelijk is. Daarbij gaat het nadrukkelijk om een richtafstand. Kleinere afwijkingen ten opzichte van deze afstand zijn mogelijk zonder dat hierdoor knelpunten behoeven te ontstaan.

Milieucategorie	Richtafstand rustige woonwijk (in meters)	Richtafstand gemengd gebied (in meters)
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100
4.2	300	200
5.1	500	300
5.2	700	500

5.3	1.000	700
6	1.500	1.000

Toelaatbaarheid van bedrijven die onder een specifieke regelgeving vallen
Bepaalde bedrijven vallen onder een specifieke wettelijke regeling. Het betreft:

- bedrijven die "in belangrijke mate geluidshinder kunnen veroorzaken" zoals bedoeld in de Wet geluidhinder (zogenoemde grote lawaaimakers); deze bedrijven zijn alleen toegestaan op industrieterreinen die in het kader van deze wet gezoneerd zijn;
- bedrijven die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) kunnen vallen (nu of in de toekomst); het betreft risicovolle bedrijven waar gebruik, opslag of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt; voor dergelijke bedrijven gelden (wettelijke) normen ten aanzien van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico;
- bedrijven die onder het Vuurwerkbesluit vallen; voor dergelijke bedrijven gelden (wettelijke) afstandsnormen.

De toegepaste Lijst van Bedrijfsactiviteiten
De Lijst van Bedrijfsactiviteiten is samengesteld volgens dezelfde methodiek als de betreffende Staat van Bedrijfsactiviteiten uit de VNG-publicatie. Op een punt is een andere werkwijze toegepast:

In dit plan wordt alleen de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan de Lijst. In de Lijst van Bedrijfsacticviteiten zijn daarom alleen de activiteiten opgenomen die passen binnen de definitie van bedrijf volgens de begripsbepalingen in de regels van dit bestemmingsplan.

De toelaatbaarheid van andere functies wordt in dit plan indien nodig op een andere wijze in de regels en op de digitale verbeelding (plankaart) van dit bestemmingsplan geregeld (bijvoorbeeld horecabedrijven via een afzonderlijke Lijst van Horeca-activiteiten).

Flexibiliteit
De Lijst van Bedrijfsactiviteiten blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. De richtafstanden en inschalingen gaan uit van een gemiddeld bedrijf met een moderne bedrijfsvoering. Het komt in de praktijk voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Lijst van Bedrijfsactiviteiten is verondersteld. In de planregels is daarom bepaald dat het college van burgemeester en wethouders kan afwijken van de regels en een dergelijk bedrijf toch kan toestaan, indien dit bedrijf niet binnen de algemene toelaatbaarheid past. Om te kunnen afwijken moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie. Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten in de Lijst van Bedrijfsactiviteiten niet zijn genoemd, maar die qua aard en invloed overeenkomen met bedrijven die wel zijn toegestaan. Met het oog hierop is in de regels opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders vestiging van een dergelijk bedrijf via een afwijkingsbevoegdheid kan toestaan. Om te kunnen afwijken moet op basis van milieutechnisch onderzoek worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met direct toegelaten bedrijven.

In de Lijst van Bedrijfsactiviteiten is bij de indeling van sommige bedrijfsactiviteiten uitgegaan van een continue bedrijfsvoering, waarbij de hinderlijke activiteiten ook 's nachts plaatsvinden. Dit is in de Lijst van Bedrijfsactiviteiten aangegeven met een "C" in de laatste kolom. Het kan echter voorkomen dat een specifiek bedrijf niet continu werkt. Dit gegeven kan eveneens aanleiding zijn om het bedrijf via de bovengenoemde afwijkingsbevoegdheid een categorie lager in te delen.

7.10 Lijst van Bedrijven functiemenging

Toepassing Lijst van Bedrijven functiemenging
Algemeen
In de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009) zijn twee voorbeeldstaten voor milieuzonering opgenomen, namelijk de 'Staat Bedrijfsactiviteiten bedrijventerreinen' en de 'Staat Bedrijfsactiviteiten functiemenging'.

De aanpak van milieuzonering en de in dit plan gebruikte Lijst van Bedrijven functiemenging is gebaseerd op de Staat Bedrijfsactiviteiten functiemenging in de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009). De Lijst van Bedrijven functiemenging wordt gehanteerd in gebieden waar bedrijven of andere milieubelastende functies verspreid zijn gesitueerd tussen woningen of andere gevoelige functies. Onderstaand wordt hier meer in detail op ingegaan. Het gaat in dergelijke gebieden in het algemeen om relatief kleinschalige bedrijvigheid die op korte afstand van woningen kan worden toegestaan. De toelaatbaarheid van activiteiten wordt voor dergelijke gebieden in de VNG-publicatie (en de Lijst van Bedrijven functiemenging) bepaald met behulp van op deze situaties

toegesneden toelatingscriteria.

Functiemengingsgebieden
In bestaande gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), wordt de Lijst van Bedrijven functiemenging toegepast. Zoals in de VNG-publicatie is aangegeven kan bij functiemengingsgebieden gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige of ambachtelijke bedrijvigheid.

Daarnaast kan ook in (delen van) woongebieden waar enige vorm van bedrijvigheid aanwezig of gewenst is de Lijst van Bedrijven functiemenging worden toegepast.

Kenmerken van de activiteiten
De activiteiten in dergelijke gebieden verschillen in het algemeen qua aard en schaal sterk van de activiteiten op een bedrijventerrein. Behalve in historisch gegroeide situaties gaat het voornamelijk om:

- kleinschalige, meestal ambachtelijke bedrijvigheid;
- bedrijven waarbij de productie of laad- en loswerkzaamheden alleen in de dagperiode plaatsvindt;
- activiteiten die hoofdzakelijk inpandig geschieden.

De toegepaste Lijst van Bedrijven functiemenging
De bovenvermelde criteria liggen mede ten grondslag aan de selectie van activiteiten die zijn opgenomen in de Lijst van Bedrijven functiemenging. In de Lijst van Bedrijven functiemenging zijn de aspecten geluid, geur, stof en gevaar en de index voor verkeersaantrekkende werking in de categorisering opgenomen. Deze Lijst is samengesteld volgens dezelfde methodiek als de betreffende Staat Bedrijfsactiviteiten functiemenging uit de VNG-publicatie. Op twee punten is een andere werkwijze toegepast:

1. In dit plan wordt alleen de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan de Lijst. In de Lijst van Bedrijven functiemenging zijn daarom alleen de activiteiten opgenomen die passen binnen de definitie van bedrijf volgens de begripsbepalingen in de regels van dit bestemmingsplan. De toelaatbaarheid van andere functies wordt in dit plan indien nodig op een andere wijze in de regels en op de plankaart van dit bestemmingsplan geregeld (bijvoorbeeld horecabedrijven via een afzonderlijke Lijst van Horeca-activiteiten). Toegevoegd zijn enkele regelmatig voorkomende bedrijfsactiviteiten die in de lijst van de VNG-publicatie niet specifiek zijn opgenomen, maar wel aan de vermelde criteria voldoen zoals een ambachtelijke glas-in-loodzetterij en caravanstalling. Voor aannemers, SBI-code 45, heeft een nadere specificatie van de activiteiten plaatsgevonden met bijbehorende categorie-indeling die is afgestemd op de verwachte milieueffecten van deze activiteiten.

2. In de Lijst van Bedrijven functiemenging is in de categorie-indeling een nader onderscheid gemaakt tussen categorie B1 en B2. Voor de toepassing in dit bestemmingsplan blijkt het onderscheid tussen categorie A en categorie B zoals beschreven in de VNG-publicatie te groot om de toelaatbaarheid van activiteiten voldoende af te kunnen stemmen op de kenmerken van de functiemengingsgebieden en het daarin te volgen beleid.

Categorie-indeling
Zoals in de VNG-publicatie is aangegeven kan, vanwege de bijzondere kenmerken van gebieden met enige vorm van functiemenging, niet worden gewerkt met een systematiek van richtafstanden en afstandsstappen: vanwege de zeer korte afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies is een dergelijke systematiek niet geschikt voor functiemengingsgebieden. De Lijst van Bedrijven functiemenging hanteert vier categorieën A, B1, B2 en C met specifieke criteria voor de toelaatbaarheid die onderstaand uiteen zijn gezet.

Categorie A
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies zijn toegestaan, desgewenst in daarvoor omschreven zones binnen rustige woongebieden. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B1
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies in een daarvoor omschreven gebied met functiemenging zijn toegestaan. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B2
Bedrijfsactiviteiten die in een gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter bouwkundig afgescheiden van woningen/andere gevoelige functies. Bouwkundig afgescheiden betekent dat de panden los van elkaar dienen te staan. Uitzondering hierop vormen binnenterreinen omringd door voornamelijk woningen: ook al zijn bedrijven bouwkundig afgescheiden van woningen, op deze locaties zijn hooguit categorie B1 bedrijven toegestaan.

Categorie C
Activiteiten vermeld onder categorie B2, waarbij vanwege relatief grote verkeersaantrekkende werking een directe ontsluiting op hoofdinfrastructuur gewenst is.

Flexibiliteit
De Lijst van Bedrijven functiemenging blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. De inschalingen gaan uit van een gemiddeld bedrijf met een moderne bedrijfsvoering. Het komt in de praktijk voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Lijst van Bedrijven functiemenging is verondersteld. In de regels is daarom bepaald dat het college van burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf toch kan toestaan, indien dit bedrijf niet binnen de algemene toelaatbaarheid past. Bij de Lijst van Bedrijven functiemenging is deze mogelijkheid beperkt tot maximaal 1 categorie (dus bijvoorbeeld categorie B1 in plaats van A of categorie B2 in plaats van B1). Om te kunnen afwijken moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten in de Lijst van Bedrijven functiemenging niet zijn vermeld, maar die qua aard en invloed overeenkomen met bedrijven die wel zijn toegestaan. Met het oog hierop is in de regels bepaald dat het college van burgemeester en wethouders kan afwijken en vestiging van een dergelijk bedrijf kan toestaan. Om te kunnen afwijken moet op basis van milieutechnisch onderzoek worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met direct toegelaten bedrijven.

7.11 Handhaving

Door handhaving controleert de overheid of burgers, bedrijven en bijvoorbeeld overheidsorganen zich aan de wet- en regelgeving houden. Onder handhaving wordt verstaan het door controle (toezicht en opsporing) en het toepassen (of dreigen daarmee) van bestuursrechtelijke sancties, bereiken dat het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift wordt nageleefd. De handhaving van de van toepassing zijnde regeling binnen de gemeente Utrecht, wordt uitgevoerd door diverse diensten en afdelingen. Zo wordt namens het college onder andere gehandhaafd op de regels van voorliggend bestemmingsplan. Dit betekent dat de regels voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsregels worden gehandhaafd. Dit gebeurt veelal door toetsing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt. Indien er bijvoorbeeld sprake is van illegale ingebruikname van gemeentelijke grond, dan zal hiertegen worden opgetreden.

Doel handhavend optreden
Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is niet direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingsplan. Voor de bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een vrijstaand bijbehorend bouwwerk is niet groot, indien er op andere plaatsen - zonder vergunning - vrijstaande bijbehorende bouwwerken zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning wordt geweigerd, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit

laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Wijze van handhaven
Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten bij handhaving van bestemmingsplannen tot haar beschikking: bestuursdwang en dwangsom. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk c.q. gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente wordt afgebroken en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Het is tevens mogelijk om, indien er zonder omgevingsvergunning wordt gebouwd en de bouw wordt stilgelegd door middel van een bouwstop, de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan. Het opleggen van een last onder dwangsom betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik moet worden gestaakt binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening worden gebracht bij de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding. De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan aan (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat de overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit. In het plangebied zal handhavend worden opgetreden tegen het illegale gebruik van bouwwerken en percelen. Bijvoorbeeld het verhuren van opslagruimte ten behoeve van de stalling van caravans, maar ook het gebruik van een winkel als café. Verder zal er bij de bouw worden gecontroleerd op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen. Uiteraard zal er ook gecontroleerd worden of, in het geval van een geweigerde omgevingsvergunning voor een woning, de betreffende woning niet alsnog wordt gebouwd. Voorts zal de gemeente toezien op - onder de Wet milieubeheer vallende - bedrijven. Dit vloeit voort uit de regels van het bestemmingsplan. Indien er immers ter plaatse een bedrijfsactiviteit plaats mag vinden, zal dit qua gebruik (intensiteit en hinder) gehandhaafd worden.

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Bodemonderzoek

Linge milieu bv

BODEMONDERZOEK INCL ASBEST
NEDEREINDSEWEG 543 UTRECHT
JUNI 2019

opdrachtgever	Stichting Kytopia Marsstraat 22 3582 PN Utrecht
Projectnummer	19-2037
versie:	1
datum:	2 juli 2019

LINGE MILIEU BV | BODEMONDERZOEK & ADVIES | POPPELENBURGERSTRAAT 52 | 4191 zt | GELDERMALSEN | THE NETHERLANDS
T 0345 - 570 272 | F 0345 - 570 287 | INFO@LINGEMILIEU.NL | WWW.LINGEMILIEU.NL | KVK TIEL 30233558
ING BANK 6717.49.897 | BTW NL 8188.13.118. B01

opgesteld door: Arjan Vlasblom	controle / vrijgave: John Hol
	Hierbij verklaar ik, John Hol, het veldwerk in Utrecht uitgevoerd te hebben volgens BRL SIKB 2000 en protocol 2001 en 2002 in mei 2019, onafhankelijk van opdrachtgever of eigenaar

1. Inleiding 1

2. Vooronderzoek 2
2.1 Historie en actuele situatie 2
2.2 Bodemopbouw 4

3. Opzet en invulling van het onderzoek 5
3.1 Onderzoekstrategie 5
3.2 Veldwerk onderzoek 5
3.3 Zintuiglijke waarnemingen, chemisch onderzoek 6

4. Analyse, toetsing en interpretatie 7
4.1 Analyseresultaten grond 7
4.2 Reresultaten asbest 8
4.3 Analyseresultaten grondwater 9

5 Conclusie en aanbevelingen 10
5.1 Conclusies 10
5.2 Betrouwbaarheid 11

Bijlagen

bijlage A: algemene toelichting bodemonderzoek
bijlage B1 analyseresultaten NEN 5740
bijlage B2 resultaten asbest
bijlage C: boorstaten
bijlage D1 kadasterkaart, historische gegevens
bijlage D2 gegevens Omgevingsdienst Utrecht
bijlage D3 eerder onderzoek, asbest-inventarisatie
bijlage E: situatieschets

1. Inleiding

Op 21 mei 2019 is in opdracht van Stichting Kytopia te Utrecht bodemonderzoek inclusief asbest uitgevoerd op het terrein aan de Nedereindseweg 543 in Utrecht.

Op de locatie staat een monumentale woonboerderij, gebouwd in 1850 en genaamd Groenestein. Achter de woning staan drie bijgebouwen. Deze hebben een totaal oppervlak van 1550 m². Het erf rond de opstallen is deels verhard met grind, beton en klinkers.

Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen bestemmingswijziging van het perceel. De bestaande bedrijfsgebouwen gaan getransformeerd worden naar opnamestudio's. De woning langs de weg blijft ongewijzigd. Het voormalige achterhuis achter de woning wordt ook opnamestudio.
Kadastrale gegevens van het perceel zijn Utrecht Z, nummer 419, 205 en 32, postcode is 3546 PN. De locatie heeft een oppervlak van 6.000 m², de contour van het terrein met de opstallen.

Er zijn 23 boringen en een peilbuis geplaatst tot maximaal 2.6 m-mv. Het grondwater stond op het moment van het onderzoek op 0.9 m-mv. Grond en grondwater zijn geanalyseerd op het NEN 5740-pakket, bestrijdingsmiddelen en asbest. Wat eventuele verontreiniging betreft is de bodem als onverdacht beschouwd, met de volgende aandachtspunten:

- een bovengrondse dieseltank,
- een gedempte sloot,
- asbest in de bovengrond langs een schuur met een voormalig asbest-dak zonder dakgoot,
- asbest in de licht puinhoudende bovengrond,
- bestrijdingsmiddelen in de bovengrond.

Linge Milieu is een onafhankelijk bureau dat als erkend bureau is aangewezen door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Linge Milieu is geen eigenaar van het perceel in Utrecht of anderszins betrokken bij het terrein in Utrecht via de eigen organisatie. Voorwaarde voor de onafhankelijkheid is verder dat er geen zakelijke connecties bestaan tussen de monsternemer (Linge Milieu) en de opdrachtgever. Een dergelijke relatie tussen de Stichting Kytopia en Linge Milieu is er niet.
Dit project is uitgevoerd onder certificaat volgens BRL SIKB 2000, certificaatnummer VB-051/6. Het veldwerk is uitgevoerd conform de BRL-Protocollen 2001, 2002 en 2018, waarvoor Linge Milieu volgens het procescertificaat veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek is gecertificeerd.

In hoofdstuk 2 zijn de resultaten van het vooronderzoek gegeven, dat vooraf is gegaan aan het veldwerk. Er wordt daarbij een korte samenvatting gegeven van de huidige situatie. Hoofdstuk 3 behandelt de opzet en uitvoering van het onderzoek. In hoofdstuk 4 en 5 tenslotte worden de resultaten getoetst en worden conclusies aan de resultaten verbonden.

2. Vooronderzoek

2.1 **Historie** en actuele situatie

De onderzoekslocatie betreft het perceel Nedereindseweg 543 in Utrecht. Kadastraal is het perceel bekend bij gemeente Utrecht Z, nummers 419, 205 en 32, postcode is 3546 PN. Een kadastrale kaart is opgenomen in bijlage D1. De onderzoekslocatie heeft een oppervlak van 6.000 m², het terrein met de opstallen.
Voor het historisch onderzoek zijn gegevens gebruikt van Gemeente Utrecht. Verder zijn oude kaarten, luchtfoto's en gegevens van de opdrachtgever en eigenaar gebruikt. De gegevens van de Gemeente, oude kaarten en de historische informatie zijn opgenomen in bijlage D.

Algemene gegevens locatie

Op de locatie staat een woonboerderij, gebouwd in 1850 en genaamd Groenestein. De boerderij is een rijksmonument. Achter de woning staan drie bijgebouwen. Deze hebben een totaal oppervlak van 1550 m².
Alle vloeren in de bijgebouwen bestaan uit beton. De grote loods op het zuidoostelijk deel van het terrein wordt verhuurd aan een houtbewerkingsbedrijf. Het erf rond de opstallen is deels verhard met grind, losse betonplaten en klinkers. Onder de verharding bevindt zich een enkele decimeter straatzand. Foto's van de locatie zijn te vinden in bijlage D1.

Achter de woning staan de onderstaande bijgebouwen. De contouren van de opstallen en indeling van het terrein zijn aangegeven in een schets in bijlage F.

I. De loods achter de woning heeft een oppervlak van 33 bij 15 meter (495 m²) en is een voormalige ligboxenstal. Op het dak liggen kunststofplaten. Het pand dateert van 1985 en is in 2015 geheel verbouwd. Tot die tijd lagen er asbest-golfplaten op het dak. Meer daarover in onderstaande alinea.
II. De loods in de zuidoostelijke hoek van het terrein is gebouwd in 2010 en heeft een oppervlak van 900 m². Het pand is gebouwd van sandwich-panelen op een betonnen borstwering.
III. Een stenen bijgebouw met een bestemming *atelier*, oppervlak 80 m², 50 bij 12.5 meter. Op het dak lagen in het verleden asbest-platen.

Ontwikkeling

Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen bestemmingswijziging van het perceel. De bestaande bedrijfsgebouwen gaan getransformeerd worden naar opnamestudio's. De woning langs de weg blijft ongewijzigd. Ook het voormalige achterhuis achter de woning wordt een opnamestudio. Er vinden alleen inpandige verbouwingen plaats, er worden geen gebouwen gesloopt of bijgebouwd. Er is ook **geen** grondverzet nodig voor de plannen.

Geschiedenis van de locatie

In bijlage D1 zijn vier kaarten van het gebied opgenomen : uit 1975, 1985, 1995 en 2005. De grote loods op het zuidoostelijk deel van het terrein is alleen op de laatste kaart te zien. Op de twee oudste kaarten zijn er alleen enkele kleinere schuren of stallen achter de woning aangegeven.
In bijlage D1 zijn verder vier luchtfoto's van de locatie te vinden, uit 2005, 2012, 2017 en 2018. Tot 2008 stond er langs de zuidelijke erfgrens een silo. Verder zijn in deze periode geen wijzigingen in het bodemgebruik of de bebouwingsituatie terug te vinden.

Gedempte sloot

Er bevindt zich één gedempte sloot op de locatie. Deze loopt dwars over het terrein, in het verlengde van de bestaande sloot langs de Nedereindseweg. De demping heeft op het bebouwde deel van de locatie een lengte van 70 meter, de contour is aangegeven in de tekening in bijlage F.
Er zijn drie boringen en een peilbuis verdeeld over de demping. In deze boringen is geen afwijkende grond of puin waargenomen.

Asbest

In ongeveer de helft van de boringen is licht puin waargenomen, tot een diepte van maximaal 0.9 m-mv. Van de relatief meest geroerde grond is een mengmonster samengesteld voor analyse op asbest. Dit is ook de grond uit de gedempte sloot.

Op 8 juni 2015 is een **asbest-inventarisatie** SCA-540 voor de loods achter de woning en de schuur met het atelier uitgevoerd door Grondvitaal BV, met project-nr AS15267. Het rapport is opgenomen in bijlage D3. Er lagen toen nog asbest-golfplaten op de daken van deze bijgebouwen.
Het asbest op de daken van de loods achter de woning en het atelier plus enkele losse stukken naast de loods zijn halverwege juni 2015 verwijderd. Er is totaal 24.8 m³ asbest afgevoerd naar Vink BV. In september 2015 is ter controle opnieuw een inventarisatie uitgevoerd door RPS BV. Het rapport heeft als nummer 15-148655. Conclusie van de inventarisatie was dat de locatie voldoende gesaneerd was.

Op de loods achter de woning en het bijgebouw met atelier heeft in het verleden dus een dak van asbest-platen gelegen. De bodem rond het atelier is geheel verhard met tegels en beton. In het verleden is dat nooit anders geweest.
Bij de loods (de voormalige ligboxenstal) achter de woning is de bodem aan beide zijden onverhard. Omdat er geen gegevens over een eventuele voormalige dakgoot voorhanden zijn is de bodem direct langs de loods bij wijze van worst case-benadering als asbest-verdacht beschouwd. Dit betreft een gootlijn van 2 x 30 meter. De contouren zijn aangegeven in de tekening in bijlage F.

Tank

Er is een bovengrondse dieseltank op de locatie in gebruik. Dit is een dubbelwandige, kunststof tank met een volume van 3.000 liter en een ingebouwde lekbak. De tank is geplaatst in 2008. De tank staat op de betonvloer in de loods achter de woning. De locatie van de tank is aangegeven in de tekening in bijlage F, foto's van de tank zijn opgenomen in bijlage D1. De tank is periodiek gekeurd en er is nooit sprake geweest van beschadiging of lekkage.
De bodem ter plaatse van de tank wordt als minimaal verdacht beschouwd voor eventuele verontreiniging. Bij de tank zijn twee boringen geplaatst, de nummers 10 en 11. Er zijn geen sporen van olie op de betonverharding te zien.

bodemonderzoek, omgeving

Er is eerder bodemonderzoek op de locatie Nedereindseweg 543 uitgevoerd. Dat was in juni 1996, door Van Dijk BV. Aanleiding was de bouw van het eerste deel van de loods op het achterterrein. Er zijn geen details van het onderzoek bekend. Er zijn verhoogde gehaltes aan verontreiniging vastgesteld, maar de verontreiniging is als niet als ernstig gekwalificeerd en de bodemkwaliteit was geen belemmering voor de nieuwbouw.
In de omgeving zijn enkele bodemonderzoeken bekend bij Gemeente Utrecht. Een overzicht:

Nedereindsewg 576

IDDS BV heeft in 2016 bodemonderzoek incl asbest uitgevoerd op het terrein naast de woning aan de Nedereindseweg 576, aan de overzijde van de weg. De grond was licht tot matig verontreinigd met PAK en metalen.

Nedereindsewg 536 In augustus 2017 heeft Linge Milieu BV asbest-bodemonderzoek verricht op het terrein aan de Nedereindseweg 536. Aanleiding was ook daar nieuwbouw. Van Dijk Geo BV had er een jaar eerder NEN 5740-onderzoek uitgevoerd. Daarbij was geen verontreiniging boven de interventiewaarde geconstateerd. Voor het asbest-onderzoek zijn twee mengmonsters van de bovengrond geanalyseerd. In één daarvan was het gewogen asbest-gehalte licht verhoogd, met 7.9 mg/kg ds.

Bodemkwaliteitskaart, boomgaarden

Voor Utrecht is een bodemkwaliteitskaart beschikbaar. De bovengrond van de locatie aan de Nedereindseweg is volgens de kaart gemiddeld wonen-kwaliteit, de ondergrond is schoon. De kaart is opgenomen in bijlage D2. In de jaren '50 en '60 heeft er een **boomgaard** op de locatie gestaan. De bovengrond is daarom verdacht voor bestrijdingsmiddelen.

2.2 Bodemopbouw

Het onderzoeksterrein ligt op de tijdens het Holoceen gevormde gronden, die worden gerekend tot de Westlandformatie. De oorspronkelijke bodem bestaat uit klei, tot tenminste 2.5 m-mv.
Bij het onderzoek is in de meeste boringen zand aangetroffen, overgaand in klei. De klei is tot 2.0 m-mv donkergrijs en siltig. De diepere klei is lichtgrijs van kleur. In de helft van de boringen is puin waargenomen. Dit bestaat uit onverdacht, steenachtig materiaal zoals baksteen. Het gehalte is gekwalificeerd als maximaal *licht*. Deze grond is op asbest geanalyseerd.

Het maaiveld rond de opstallen bevindt zich op ongeveer 0.4 meter boven NAP. Ten tijde van het onderzoek bevond het grondwater zich op circa 0.9 m-mv. De stromingsrichting van het freatisch grondwater is westelijk. De locatie bevindt zich niet in een grondwaterbeschermingsgebied.

3. **Opzet en invulling** van het onderzoek

3.1 Onderzoekstrategie

Bij het opstellen van de onderzoeksstrategie is de bijlage VED-HE van de NEN 5740 (Strategie bij verkennend onderzoek, lintbebouwing) als richtlijn gehanteerd. Het aantal boringen en de locaties ervan is afgestemd op het doel van het onderzoek; het vaststellen van de algemene bodemkwaliteit van het terrein in het kader van de ontwikkeling van het terrein. Het asbest-onderzoek betreft de licht puin-houdende grond van de locatie plus de onverharde gootlijnen langs de loods achter de woning.

3.2 **Veldwerk** onderzoek

Voorafgaand aan het veldwerk is een KLIC-melding gedaan en is het terrein geïnspecteerd. De boringen en de bemonstering van de bodem zijn uitgevoerd volgens de BRL-protocollen 2001, 2002 en 2018. Het veldwerk is uitgevoerd op 21 mei 2019.
Er zijn 23 boringen en een peilbuis geplaatst, tot een diepte van maximaal 2.6 m-mv. Het veldwerk is uitgevoerd door John Hol (Geldermalsen), erkend veldwerker voor deze protocollen. Zie daarvoor ook https://www.bodemplus.nl/aanvragen/erkenningen/zoekmenu. De boringen zijn als volgt verdeeld over het terrein.

locatie	boring	peilbuis
gedempte sloot	boring 8, 12 en 19	pb 8
dieseltank	boring 10 en 11	-
bestrijdingsmiddelen	boring A, B en C	-
overig terrein	overige boringen	-

Peilbuis 8 is afgewerkt met een filter van 1.5 bij 2.5 m-mv, bij een grondwaterstand van 0.95 m-mv. Bij de bemonstering van de peilbuis op 28 mei zijn de pH, troebelheid en de geleidbaarheid bepaald. De locaties van de boringen en peilbuis zijn terug te vinden in de schets in bijlage E.

Asbest

Het asbestonderzoek betreft de licht puinhoudende van de locatie. Dit is onder andere de grond uit de contour van de gedempte sloot. Verder is een mengmonster samengesteld van 20 grepen van de onverharde toplaag tot 0.1 m-mv langs de loods achter de woning. Deze gootlijn heeft een lengte van 2 maal 30 meter. Van het asbest-onderzoek zijn formulieren opgesteld. Deze zijn opgenomen in bijlage E. Het asbest-onderzoek samengevat:

mm	boring	m-mv	monster
mm A	B7, 8, 16, 17, 18, 19, 20, kleiig, licht p	0.5	mm A, 14.3 kg
mm gootlijn	20 grepen, 2 x 30 meter	0.1	mm gootl, 14.0 kg

3.3 **Zintuiglijke waarnemingen**, chemisch onderzoek

Bij alle boringen is de grond zintuiglijk beoordeeld op bodemkundige eigenschappen en verdachte afwijkingen. In de meeste boringen is zand aangetroffen, overgaand in klei op 0.5 m-mv. De klei is donkergrijs en siltig. Op 2.0 m-mv wordt de klei lichtgrijs van kleur.
In de helft van de boringen is licht puin bovengrond waargenomen. Visueel is nergens asbest-verdacht materiaal zoals plaatjes of scherven aangetroffen. De bodem is als volgt opgebouwd:

tabel 1: Schematische weergave bodemopbouw

m-mv	grondsoort	opmerkingen	kleur
0.1 - 0.5	zand / klei	licht humeus, licht puin	bruingrijs
0.5 - 0.9	klei	zandig, lokaal sporen puin	grijs
0.9 - 2.0	klei	-	grijs
2.0 - 2.6	klei	siltig	lichtgrijs

De boorbeschrijvingen zijn opgenomen in bijlage C. Op basis van de doelstelling van het onderzoek en de bodemopbouw zijn acht grond(meng)monsters samengesteld. Voor de analyses is de relatief meest puinhoudende grond geselecteerd. Tabel 2 bevat een overzicht van de samengestelde (meng)monsters en analyses.

tabel 2: boringen, peilbuizen en analyses

nr	boringen / peilbuis		m-mv	NEN analyses
1	B1, 10 en 11	zandig, licht puin	0.0 - 0.5	NEN 5740 grond
2	B7, 16 en 17	klei, licht puin	0.0 - 0.6	NEN 5740 grond
3	B8 en 19	klei, licht puin	0.3 - 0.9	NEN 5740 grond
4	B1, 3 en 4	klei	0.4 - 0.9	NEN 5740 grond
5	B5, 10, 12 en 16	klei	0.3 - 1.0	NEN 5740 grond
6	B6, 13 en 14	klei, humeus	0.0 - 0.5	NEN 5740 grond
7	mm A, B en C	klei, humeus	0.0 - 0.3	bestrijdingsmiddelen
8	mm A, kleiig, licht p	B7, 8, 16, 17, 18, 19, 20	0.5	NEN 5898, asbest grond
9	mm gootlijn	20 grepen	0.1	NEN 5898, asbest grond
10	pb 8	grondwater	1.5 - 2.5	NEN 5740 grondwater

NEN-pakket grond AS3000 (stap 1)

- droge stof, lutum en organische stof,
- zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink),
- PAK (10-VROM),
- PCB´s en minerale olie.

NEN-pakket grondwater AS3000 (stap 2)

- zuurgraad (pH),
- metalen (barium, cadmium, molybdeen, kobalt, koper, kwik, lood, nikkel en zink),
- vluchtige aromaten (benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen en naftaleen) en minerale olie,
- vluchtige chloorkoolwaterstoffen (1,2-dichloorethaan, cis 1,2-dichlooretheen, 1,2-dichloorpropaan, tetrachloormethaan, 1,1,1-trichloorethaan, 1,1,2- trichloorethaan, trichlooretheen (tri), trichloormethaan

4. **Analyse**, toetsing en interpretatie

4.1 **Analyseresultaten** grond

De analysecertificaten van de grondmonsters zijn bijgevoegd in bijlage B1. De toetsing is uitgevoerd conform de BoToVa-systematiek (Bodem Toets & Validatieservice). In de tabel zijn de naar standaard bodem omgerekende gehaltes opgenomen. De locaties van de boringen zijn terug te vinden in bijlage E.

tabel 3A : Analyses en toets grond (mg/kg ds), omgerekend naar standaard bodem

boring	1, 10, 11	7, 16, 17	8 en 19	1, 3, 4	AW	TW	IW	5, 10, 12, 16	6, 13, 14	A, B en C
m-mv	0-50	0-60	0.3-0.9	0.4-0.9				0.3-1.0	0-50	0-0.3
puin	licht	licht	licht	-				-	-	-
org.stof (%)	4.5	5.4	7.6	11.7				6.2	8.3	5.0
droge stof (%)	83.4	75.6	68.2	61.9				65.3	71.1	82.8
lutum (%)	11.9	32.6	25.1	34.4				40.6	36.2	1
zware metalen										
barium		-	-	-				-	-	
cadmium	-	-	-	-				-	-	
kobalt	-	-	17 •	-	15	103		-	-	
koper	-	-	47 •	-	40	115		-	-	
kwik	-	-	-	-				-	-	
lood	56 •	68 •	-	-	50	209		-	58 •	
molybdeen	-	-	-	1.8 •	1.5	96		-	1.6 •	
nikkel	-	36.2 •	51 •	-	35	67		3.6 •	-	
zink	167 •	-	164 •	-	140	430		-	-	
PAK (10VROM)	2.7 •	4.1 •	-	-	1.5	21		-	-	
bestrijdingsmidd										
som DDD										-
som DDE					0.2	1.2				0.021 -
som DDT										-
som drins										-
som **OCB**'s					0.4					0.05
PCB´s	0.021 •	-	-	-	0.02	0.5		-	-	
olie C10-C40	-	-	-	-				-	-	

- : geen overschrijding van de achtergrondwaarde (AW),
• : lichte verhoging, overschrijding van de achtergrondwaarde,
•• : matige verhoging, overschrijding van de tussenwaarde (TW).

De bovengrond van het terrein aan de Nedereindseweg is licht verontreinigd met enkele metalen en PAK. Dat geldt ook voor de grond uit de gedempte sloot. In één van de vier bovengrond-mengmonsters wordt de Achtergrondwaarde voor PCB's overschreden. Lichte verhogingen zijn gangbaar volgens de bodemkwaliteitskaart voor de lintbebouwing langs de Nedereindseweg.
In de kleiige ondergrond zijn nikkel en molybdeen licht verhoogd. Deze metalen zijn typerend voor de klei-ondergrond in de nabijheid van de Nederlandse grotere rivieren.

Bestrijdingsmiddelen

Van de bestrijdingsmiddelen is alleen DDE meetbaar verhoogd. Het gehalte ligt onder de Achtergrondwaarde. DDE is een afbraakprodukt van DDT.

4.2 Resultaten asbest

Het asbest-analysecertificaat is te vinden in bijlage B2. Er is bij de analyse onderscheid gemaakt in hecht-gebonden en niet-hechtgebonden asbest. Het laatste bestaat uit losse vezels en is de meest risicovolle. Het hecht-gebonden asbest is plaatmateriaal, waarvan losse vezels vrijkomen als het bewerkt wordt (zagen, snijden).

tabel 4 : Analyseresultaten en toetsing grond (mg/kg ds)

monster	m-mv	aantal deeltjes < 20 mm	gewogen gehalte <20 mm	visueel asbest >20 mm	gewicht > 20 mm, mg	asbest tot, gewogen mg/kg ds
mm A	0.5	nul	<1.4 mg/kg ds	neen	-	< 1.4 mg/kg ds
mm goot	0.1	drie	23 mg/kg ds	neen	-	23 mg/kg ds

Asbest, gewogen gehalte

Asbest mm, < 20 mm

Analytisch is door het lab geen asbest kleiner dan 20 mm aangetoond in het mengmonster van de puin-houdende bovengrond van het terrein.
Het mengmonster van de gootlijnen langs de loods achter de woning bevat wel asbest. Het gaat om drie stukjes hecht-gebonden chrysotiel. De stukjes hebben een grootte tussen 2 en 20 mm en resulteren in een gewogen asbestgehalte van 23 mg/kg ds. Het asbest is door het lab omschreven als vlakke cement-plaat. Op het analysecertificaat is vermeld dat er **gee**n asbestvezels in fractie kleiner dan 0.5 mm zijn aangetroffen.

Asbest mm, >20 mm

Visueel is nergens asbestverdacht (plaat)materiaal gevonden in of op de grond op het terrein rond de opstallen aan de Nedereindseweg 543.

Voor asbest in grond zijn een tussen- en interventiewaarde beschikbaar van 50 en 100 mg/kg ds. Het gewogen gehalte van 23 mg/kg ds in de gootlijn ligt onder de tussenwaarde. Gehaltes onder de 100 mg/kg ds worden geacht geen risico te vormen voor de volksgezondheid. Voorwaarde daarbij is dat de grond geen asbestvezels kleiner dan 0.5 mm bevat. Dat is hier de situatie. Sanering van de gootlijnen is dus niet nodig.

4.3 Analyseresultaten grondwater

De analysecertificaten van de grondwatermonsters en de toetsing zijn bijgevoegd in bijlage B1. De locatie van de peilbuis is te vinden in de schets in bijlage E. De toetsing is uitgevoerd conform de BoToVa-systematiek (Bodem Toets & Validatieservice).

tabel 5 : analyseresultaten grondwater (µgl)

peilbuis m-mv 2019	pb 8 1.5-2.5 28 mei	SW	TW	IW
pH	6.88			
geleidbaarheid (µS/cm)	1.157			
grondwater, cm-mv	94			
troebelheid, NTU	8.8			
molybdeen	-			
cadmium	-			
barium	230 •	50	338	
koper	-			
kobalt	-			
lood	-			
nikkel	-			
zink	-			
kwik	-			
vluchtige aromaten	<1			
benzeen	-			
tolueen	-			
ethylbenzeen	-			
xylenen	-			
naftaleen	-			
vl. chl. **koolwaterstoffen**				
1,2-dichloorethaan	-			
cis1,2-dichlooretheen	-			
tetrachlooretheen	-			
tetrachloormethaan	-			
1,1,1-trichloorethaan	-			
1,1,2-trichloorethaan	-			
trichlooretheen	-			
dichloorbenzenen	-			
chloorbenzenen	-			
monochloorbenzeen	-			
minerale olie C10 - C40	<35			

- : geen overschrijding van de streefwaarde,
• : lichte verhoging, overschrijding van de streefwaarde.

De peilbuis staat in de contour van de gedempte sloot. Het grondwater staat aan de Nedereindseweg op 0.94 m-mv. De pH, troebelheid en EC van het water kunnen als normaal worden beschouwd.

Het grondwater is licht verontreinigd met barium. Dit metaal is landelijk verhoogd en niet specifiek voor het perceel aan de Nedereindseweg zelf.

5 Conclusie en aanbevelingen

Op 21 mei 2019 is in opdracht van Stichting Kytopia te Utrecht bodemonderzoek inclusief asbest uitgevoerd op het terrein aan de Nedereindseweg 543 in Utrecht. Kadastrale gegevens van het terrein zijn Utrecht Z, nummer 419, 205 en 32.

Op de locatie staat een monumentale woonboerderij, gebouwd in 1850 en genaamd Groenestein. Achter de woning staan drie bijgebouwen, met een totaal oppervlak van 1.550 m². Het erf rond de opstallen is deels verhard met grind, beton en klinkers.
Aanleiding voor het onderzoek is de bestemmingswijziging van het perceel. De bestaande bijgebouwen gaan getransformeerd worden naar opnamestudio's. De woning langs de weg blijft ongewijzigd. Ook het voormalige achterhuis achter de woning wordt opnamestudio. De onderzoekslocatie heeft een oppervlak van 6.000 m², de contour van het terrein met de opstallen.

Er zijn 23 boringen en een peilbuis geplaatst tot maximaal 2.6 m-mv. Het grondwater stond op het moment van het onderzoek op 0.9 m-mv. Grond en grondwater zijn geanalyseerd op het NEN 5740-pakket, bestrijdingsmiddelen en asbest. Wat eventuele verontreiniging betreft is de bodem als onverdacht beschouwd, met de volgende aandachtspunten:

- een bovengrondse dieseltank,
- een gedempte sloot,
- asbest in de bovengrond langs een schuur met een voormalig asbest-dak zonder dakgoot,
- asbest in de licht puinhoudende bovengrond,
- bestrijdingsmiddelen in de bovengrond.

5.1 Conclusies

De oorspronkelijke bodem van de locatie bestaat uit klei, tot tenminste 2.5 m-mv. Bij het onderzoek is in de meeste boringen zand aangetroffen, overgaand in klei. De klei is tot 2.0 m-mv donkergrijs en siltig. De diepere klei is lichtgrijs van kleur. In de helft van de boringen is puin waargenomen. Dit bestaat uit onverdacht, steenachtig materiaal zoals baksteen. Het gehalte is gekwalificeerd als maximaal *licht*. Deze grond is op asbest geanalyseerd.

Grond

De bovengrond van het terrein aan de Nedereindseweg is licht verontreinigd met enkele metalen en PAK. Dat geldt ook voor de grond uit de gedempte sloot. Lichte verhogingen zijn gebruikelijk voor de lintbebouwing langs de Nedereindseweg volgens de bodemkwaliteitskaart van Utrecht. In de kleiige ondergrond zijn nikkel en molybdeen licht verhoogd.
Van de **bestrijdingsmiddelen** is alleen DDE meetbaar verhoogd. Het gehalte ligt onder de Achtergrondwaarde. DDE is een afbraakprodukt van DDT.

Asbest

Het asbestonderzoek betreft de licht puinhoudende bovengrond van de locatie. Dit is onder andere de grond uit de contour van de gedempte sloot. Verder is een mengmonster samengesteld van 20 grepen van de onverharde toplaag tot 0.1 m-mv langs de loods achter de woning. Deze gootlijn heeft een lengte van 2 maal 30 meter. Visueel is nergens asbestverdacht (plaat)materiaal gevonden in of op de grond op het terrein rond de opstallen aan de Nedereindseweg.

Analytisch is door het lab geen asbest kleiner dan 20 mm aangetoond in het mengmonster van de puinhoudende bovengrond van het terrein.

Het mengmonster van de gootlijnen langs de loods achter de woning bevat wel asbest kleiner dan 20 mm. Het gaat om drie stukjes hecht-gebonden chrysotiel, die resulteren in een gewogen asbestgehalte van 23 mg/kg ds. Het asbest is door het lab omschreven als vlakke cementplaat.
Voor asbest in grond zijn een tussen- en interventiewaarde beschikbaar van 50 en 100 mg/kg ds. Het gewogen gehalte van 23 mg/kg ds in de gootlijn ligt onder de tussenwaarde. Gehaltes onder de 100 mg/kg ds worden geacht geen risico te vormen voor de volksgezondheid. Voorwaarde daarbij is dat de grond geen asbestvezels kleiner dan 0.5 mm bevat. Dat is hier de situatie. Sanering van de gootlijnen is dus niet nodig.

Grondwater

Het grondwater is licht verontreinigd met barium. Dit metaal is landelijk verhoogd en niet specifiek voor het perceel aan de Nedereindseweg zelf.

Conclusie

De lichte verontreiniging in de bovengrond en het grondwater vormt geen risico voor de volksgezondheid. De algemene kwaliteit van de grond en grondwater van de locatie aan de Nedereindseweg 543 is geen belemmering voor de voorgenomen bestemmingswijziging van de locatie. Bevoegd gezag bij de beoordeling van de bodemkwaliteit in relatie tot de bestemmingswijziging is Gemeente Utrecht.

5.2 Betrouwbaarheid

Linge Milieu streeft naar een zo groot mogelijke representativiteit van het onderzoek. Het onderhavig onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden en Kwalibo. De resultaten van het onderzoek zijn echter gebaseerd op een beperkt aantal boringen en analyses.
Het in Utrecht uitgevoerde bodemonderzoek is een momentopname. Naarmate de periode tussen de uitvoering van het onderzoek en het gebruik van de resultaten langer wordt, zal meer voorzichtigheid betracht dienen te worden bij het gebruik van de resultaten van dit rapport.

Bijlage A: Toelichting onderzoek

Toetsing van de analyseresultaten wordt uitgevoerd met behulp van de Botova-systematiek (Bodem Toets & Validatieservice). Deze richtlijn is van kracht sinds 1 november 2013, ter vervanging van toetsings-richtlijnen, die tot die tijd werden gehanteerd voor diverse toepassingen.

Achtergrondwaarde

De achtergrondgehaltes voor Nederlandse bodems of detectielimiet van de toegepaste analysemethode. De streefwaarden kunnen worden beschouwd als indicatieve concentratieniveaus, waarboven wel en waaronder geen sprake is van aantoonbare verontreiniging. De streefwaarden zijn afhankelijk gesteld van het organische stof- en lutum(klei)gehalte, zodat bodemtypecorrectie kan worden toegepast.

Criterium voor nader onderzoek, tussenwaarde

In het kader van de Wet bodembescherming wordt nader onderzoek op korte termijn wenselijk geacht als er sprake kan zijn van een ernstig gevaar voor vermindering van de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, plant of dier heeft. Wanneer de concentratie van één of meer stoffen het criterium voor nader onderzoek overschrijdt, wordt aangenomen dat in principe sprake kan zijn van dergelijk risico. Of dit inderdaad het geval is, wordt vastgesteld in het nader onderzoek. Overigens kan afhankelijk van de situatie, ook gehalten lager dan dit criterium een nader onderzoek gewenst zijn.

Interventiewaarde

De interventiewaarden geven het concentratieniveau aan voor verontreinigingen in grond en grondwater aan waarboven ernstige vermindering of dreigende vermindering optreedt van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant of dier. Bij gehalten boven de interventiewaarde is sprake van (een geval van) ernstige bodemverontreiniging. De interventiewaarden zijn vastgesteld voor grond/sediment en grondwater en gelden voor land- en waterbodems.
Voor de interventiewaarden geldt dat zowel ze humaan- als ecotoxicologisch onderbouwd zijn. Verder geldt dat ze gedimensioneerd zijn, om in geval van ernstige bodemverontreiniging te spreken dient het gemiddelde aangetroffen gehalte minimaal 25 m^3 grond of 100 m^3 grondwater hoger te zijn dan de interventiewaarden. De waarden zijn afhankelijk van het organisch stof- en lutumgehalte, hetgeen is vastgelegd in zogenaamde bodemtypecorrectieformules.
Als een geval van ernstige verontreiniging geconstateerd is, dient saneringsonderzoek uitgevoerd te worden. Bij lagere concentraties is de urgentie van een saneringsonderzoek minder groot, maar in bepaalde gevallen kan het echter toch wenselijk zijn het saneringsonderzoek niet te lang uit te stellen.

Veldwerk

<u>Ruimtelijke verdeling boringen/peilbuizen</u>

Als er sprake is van onverdacht terrein worden de boringen ruimtelijk evenredig verdeeld. Van een verdachte locatie is sprake als er op die plaats activiteiten plaatsvinden of in het verleden plaats hebben gevonden, die kunnen leiden tot verontreiniging, ofwel als in de toekomst activiteiten gaan worden uitgevoerd die tot verontreiniging kunnen leiden.
Het aantal boringen is afhankelijk van de oppervlakte van de (verdachte) locatie en van de mogelijke verspreiding. In veel gevallen wordt gekozen voor een gecombineerde onderzoeksstrategie: de bodemkwaliteit voor het gehele terrein wordt bepaald volgens de strategie voor een onverdacht of homogeen verdacht terrein, terwijl verdachte locaties apart worden onderzocht.

<u>Bemonstering</u>

Meestal worden boringen handmatig gezet met een zogenaamde edelmanboor. In andere gevallen wordt gebruik gemaakt van een puin- of pulsboor. Soms is een verharding aanwezig die niet tijdelijk verwijderd kan worden: in beton- of asfaltverhardingen worden met een diamantboor gaten geboord om de onderliggende bodem te kunnen bereiken. Regelmatig komt het voor dat losse verhardingsmaterialen zijn aangebracht (met name puin). Om die reden moeten boringen soms (gedeeltelijk) worden uitgevoerd met een slagguts, een ramguts of een compressorhamer.

In één of meer boorgaten worden peilbuizen geplaatst om grondwatermonsters te kunnen nemen. Peilbuizen zijn PVC of HDPE buizen die over een lengte van één of twee meter zijn geperforeerd. Het filterdeel wordt zo afgesteld dat grondwater van een specifieke diepte wordt bemonsterd. Voor het afpompen en bemonsteren wordt gebruik gemaakt van een slangenpomp of een kunststof slang met pulsklep.
In het veld wordt van elke onderscheiden bodemlaag een grondmonster genomen, met dien verstande dat afwijkende of verontreinigde bodemlagen apart worden bemonsterd. De maximale laagdikte per monster is 50 cm. De grondmonsters worden verpakt in glazen potten die volledig worden gevuld en worden afgesloten met neopreen deksels. De monsters worden gekoeld bewaard.
Voor het verkrijgen van een representatief grondwatermonster wordt de peilbuis gespoeld, direct na plaatsing en voorafgaand aan de bemonstering. Bemonstering vindt in principe plaats na minimaal een week standtijd.

Zintuiglijk onderzoek

In het veld wordt grond opgeboord en grondwater opgepompt. De resultaten van het zintuiglijk onderzoek worden opgenomen in het rapport. Mede op basis van deze resultaten wordt beslist welke monsters op welke chemische stoffen worden geanalyseerd. Het zintuiglijk onderzoek is te splitsen in:

- Lithologisch onderzoek, waarbij de opgeboorde grondsoorten worden geclassificeerd. Dit is onder andere nodig omdat de natuurlijke achtergrondconcentraties van stoffen verschillen per grondsoort. Ook de adsorptie van stoffen aan bodemdeeltjes en daarmee de snelheid van verspreiding van verontreinigingen varieert met de grondsoort.
- Onderzoek naar verontreiniging, waarbij waarneembare afwijkingen in of aan het bodemmateriaal worden beschreven. Hierbij wordt gezocht naar zichtbaar bodemvreemd materiaal zoals puin en afval, en naar geuren van bodemvreemd materiaal, zoals olie en oplosmiddelen.

Waarnemen minerale olie en vluchtige aromaten

De eigenschappen van olie kunnen sterk variëren. Zogenoemde zware oliën (lange koolstofketens) zijn niet of slecht te ruiken. Bij twijfel wordt vaak gebruik gemaakt van de 'oliepanmethode'. Daarbij wordt de grond verkruimeld in een schaal met water. Het verschijnen van een oliefilm op het water is een teken dat er olie in de grond aanwezig kan zijn. Dit kan dan worden gecontroleerd met een analyse.

Chemisch onderzoek

Indien bij het zintuiglijk onderzoek in overeenkomende bodemlagen uit verschillende boringen geen afwijkingen worden aangetroffen, mogen mengmonsters worden samengesteld van maximaal tien monsters. Voor chemische analyse op mengmonsters wordt gekozen om zoveel mogelijk informatie te verkrijgen tegen relatief beperkte analysekosten. Het risico hierbij is dat in het mengmonster een lichte/matige/sterke verontreiniging wordt aangetroffen, waarbij niet duidelijk is of alle monsters in dezelfde mate zijn verontreinigd, ofwel dat één of enkele monsters relatief sterk zijn verontreinigd. Indien een dergelijke situatie optreedt, dan worden in principe de individuele monsters van waaruit dat mengmonster was samengesteld, geanalyseerd op de betreffende stof. Op die manier wordt vastgesteld hoe de verontreiniging is verdeeld over de monsters.
In principe wordt overgegaan op het uitsplitsen van mengmonsters als de tussenwaarde wordt overschreden. Is er sprake is van een onverdacht terrein worden minimaal twee grondmengmonsters en één grondwatermonster geanalyseerd op een breed scala aan stoffen. Dit zijn de zogeheten NEN-analysepakketten. Als er sprake is van aandachtspunten waarbij bekend is om welke verontreinigende stoffen het gaat, of indien het onderzoek wordt uitgevoerd om de nulsituatie te bepalen, worden de betreffende monsters onderzocht op de relevante stoffen. In het kader van het chemisch onderzoek worden in het algemeen monsters die tijdens het zintuiglijk onderzoek als afwijkend zijn beoordeeld, niet gemengd. Wel wordt met mengmonsters gewerkt indien een homogene afwijkende laag wordt aangetroffen, bijvoorbeeld een puinhoudende verhardingslaag. Grondwatermonsters worden in principe nooit gemengd. Voor het chemisch onderzoek worden de grond- en grondwatermonsters aangeleverd bij een onafhankelijk STERLAB laboratorium.

bijlage B1

Linge milieu bv

---

analyseresultaten NEN 5740

Nedereindseweg 543 Utrecht

juni 2019

Linge Milieu BV
T.a.v. John Hol
Poppelenburgerstraat 52
4191 ZT GELDERMALSEN

Analysecertificaat

Datum: 24-May-2019

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2019075230/1
Uw project/verslagnummer	19-2067
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	21-May-2019

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019075230/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	21-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-May-2019/13:57
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	john	Pagina	1/4
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	83.4	75.6	68.2	61.9	65.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.5	5.4	7.6	11.7	6.2
	Gloeirest	% (m/m) ds	94.7	92.3	90.6	85.9	91.0
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	11.9	32.6	25.1	34.4	40.6
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	110	330	350	380	370
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.33	0.45	0.50	0.32	0.40
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	5.9	15	17	10	19
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	21	40	45	36	44
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.076	0.13	0.11	0.071	0.12
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	1.8	1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	17	44	51	50	52
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	44	70	47	24	44
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	110	150	160	79	150
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	4.1	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	6.7	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	8.0	23	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	24	16	32	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	15	8.6	11	6.2	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	48	37	71	<35	<35
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.	Zie bijl.	Zie bijl.		
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	1-01, 10-01, 11-01>B1+10+11 (0-40 0-50 0-30)	21-May-2019	10736569
2	7-01, 16-01, 17-01>B7+16+17 (15-65 0-50 10-60)	21-May-2019	10736570
3	8-02, 19-02>B8+19 (25-70 40-90)	21-May-2019	10736571
4	1-02, 3-02, 4-02>B1+3+4 (40-90)	21-May-2019	10736572
5	5-02, 10-02, 12-02, 16-02>B5+10+12+16 (30-80 50-80 55-100)	21-May-2019	10736573

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019075230/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	21-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-May-2019/13:57
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	john	Pagina	2/4
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	0.0024 2)	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	0.0028	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	0.0016	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0096	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.14	0.30	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	0.10	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.70	1.1	0.087	<0.050	0.099
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.31	0.60	<0.050	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.43	0.65	0.067	<0.050	0.069
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.19	0.26	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.32	0.45	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.26	0.28	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.31	0.28	<0.050	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2.7	4.1	0.43	0.35 1)	0.45

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	1-01, 10-01, 11-01>B1+10+11 (0-40 0-50 0-30)	21-May-2019	10736569
2	7-01, 16-01, 17-01>B7+16+17 (15-65 0-50 10-60)	21-May-2019	10736570
3	8-02, 19-02>B8+19 (25-70 40-90)	21-May-2019	10736571
4	1-02, 3-02, 4-02>B1+3+4 (40-90)	21-May-2019	10736572
5	5-02, 10-02, 12-02, 16-02>B5+10+12+16 (30-80 50-80 55-100)	21-May-2019	10736573

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019075230/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	21-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-May-2019/13:57
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	john	Pagina	3/4
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	6
	Voorbehandeling		
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses		
S	Droge stof	% (m/m)	71.1
S	Organische stof	% (m/m) ds	8.3
	Gloeirest	% (m/m) ds	89.2
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	36.2
	Metalen		
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	380
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.63
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	14
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	45
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.15
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1.6
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	44
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	64
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	170
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	14
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	7.8
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35
	Polychloorbifenylen, PCB		
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
6	6-01, 13-01, 14-01>B6+13+14 (0-50)	21-May-2019	10736574

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019075230/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	21-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-May-2019/13:57
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	john	Pagina	4/4
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	6	
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.055	
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.37	

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
6	6-01, 13-01, 14-01>B6+13+14 (0-50)	21-May-2019	10736574

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2019075230/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10736569	1	1-01	0	40	0537464558	1-01, 10-01, 11-01>B1+10+11
10736569	10	10-01	0	50	0537464640	1-01, 10-01, 11-01>B1+10+11
10736569	11	11-01	0	30	0537464659	1-01, 10-01, 11-01>B1+10+11
10736570	7	7-01	15	65	0537523354	7-01, 16-01, 17-01>B7+16+17
10736570	16	16-01	0	50	0537464670	7-01, 16-01, 17-01>B7+16+17
10736570	17	17-01	10	60	0537464675	7-01, 16-01, 17-01>B7+16+17
10736571	8	8-02	25	70	0537464542	8-02, 19-02>B8+19 (25-70 40·
10736571	19	19-02	40	90	0537464648	8-02, 19-02>B8+19 (25-70 40·
10736572	1	1-02	40	90	0537464555	1-02, 3-02, 4-02>B1+3+4 (40·
10736572	3	3-02	40	90	0537523712	1-02, 3-02, 4-02>B1+3+4 (40·
10736572	4	4-02	40	90	0537523455	1-02, 3-02, 4-02>B1+3+4 (40·
10736573	5	5-02	30	80	0537464147	5-02, 10-02, 12-02, 16-02>B5
10736573	10	10-02	50	80	0537464681	5-02, 10-02, 12-02, 16-02>B5
10736573	12	12-02	55	100	0537464677	5-02, 10-02, 12-02, 16-02>B5
10736573	16	16-02	50	100	0537464676	5-02, 10-02, 12-02, 16-02>B5
10736574	6	6-01	0	50	0537523348	6-01, 13-01, 14-01>B6+13+14
10736574	13	13-01	0	50	0537464684	6-01, 13-01, 14-01>B6+13+14
10736574	14	14-01	0	50	0537464661	6-01, 13-01, 14-01>B6+13+14

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2019075230/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Opmerking 2)

PCB 138 kan positief beïnvloed worden door PCB 163.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2019075230/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en gw. NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en gw. NEN-EN-ISO 16703
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	Gelijkw. NEN-EN-ISO 16703
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2016.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

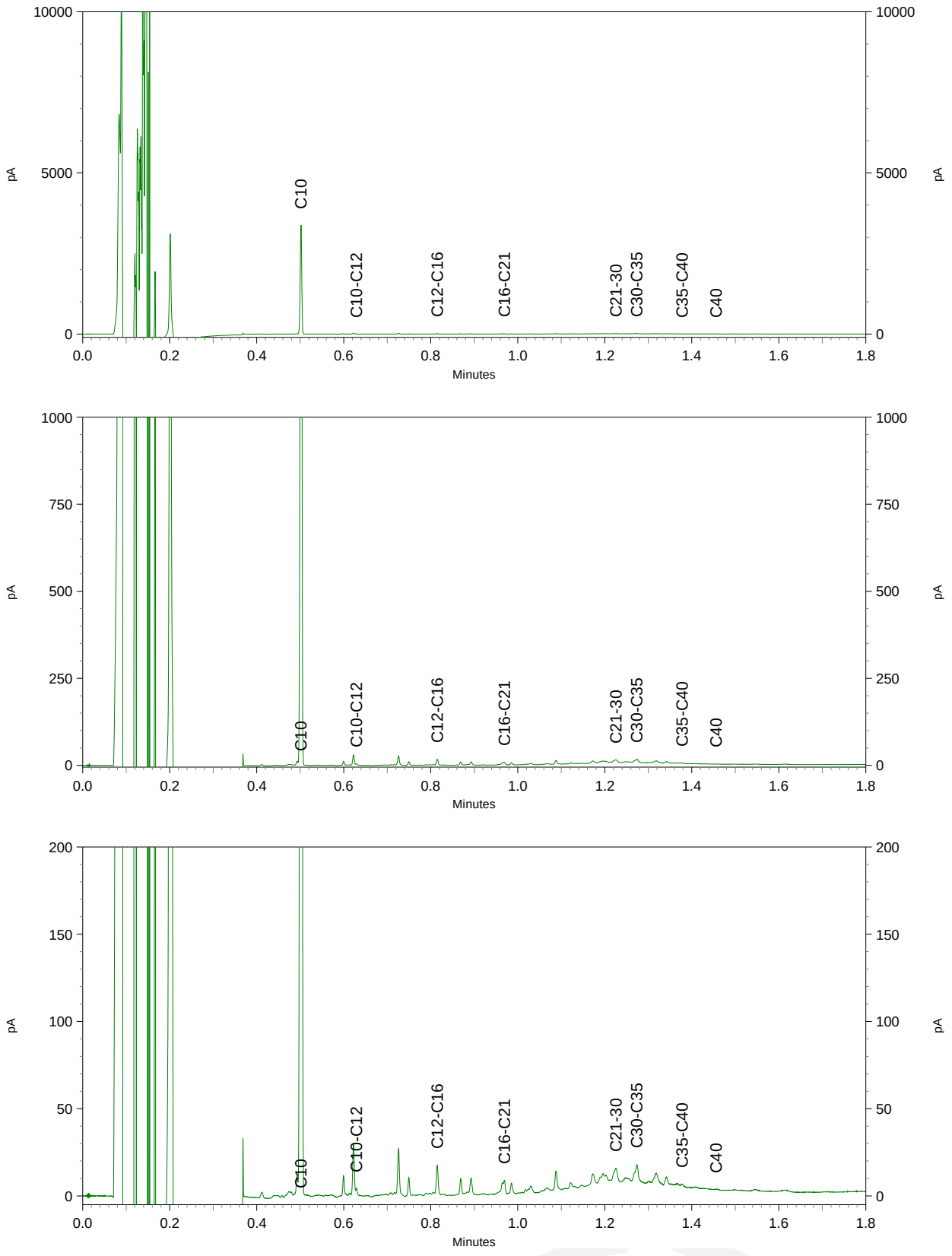
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

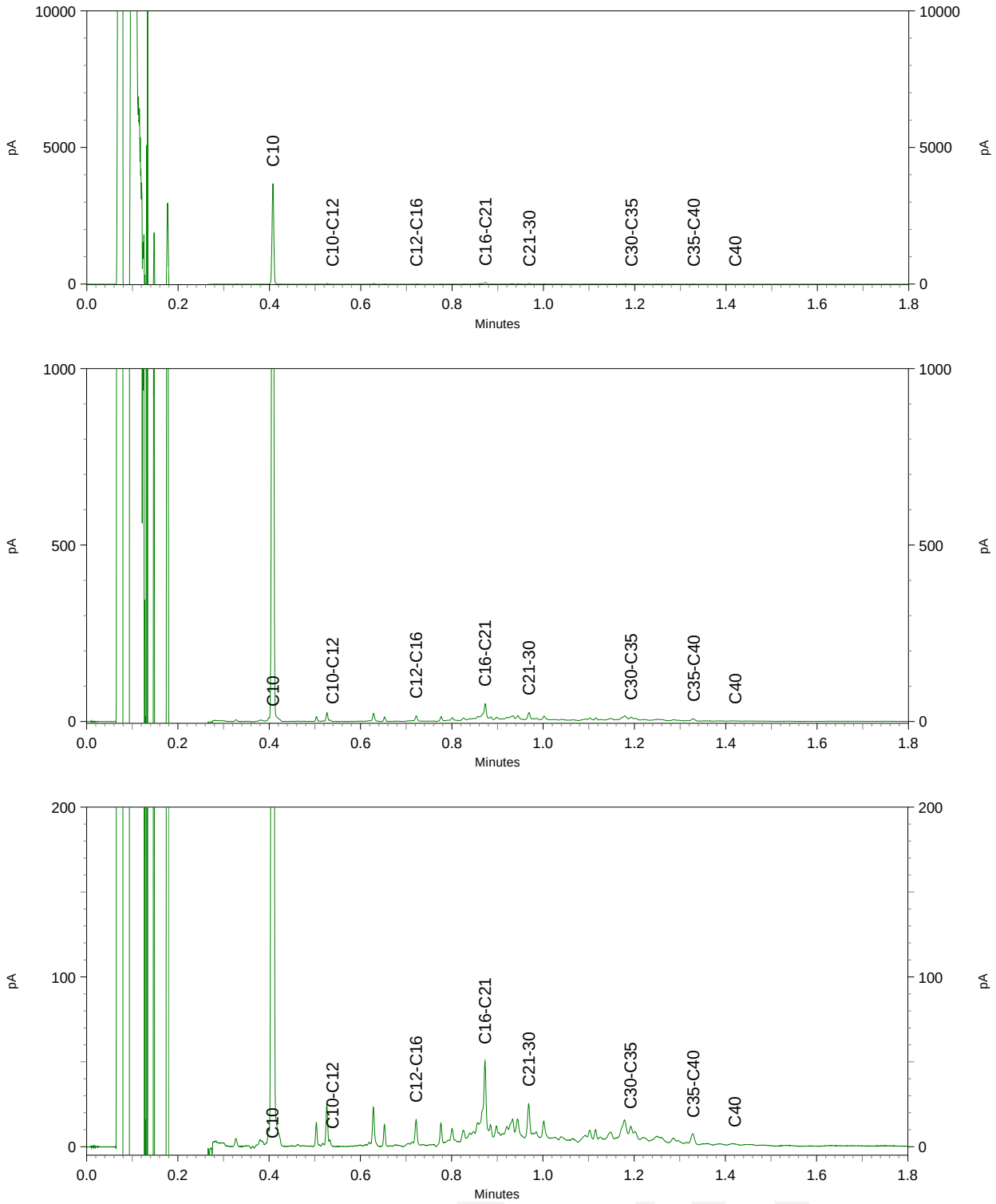
Sample ID.: 10736569
Certificate no.: 2019075230
Sample description.: 1-01, 10-01, 11-01>B1+10+11 (0-40 0-50 0-30)
V

eurofins | analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 10736571
Certificate no.: 2019075230
Sample description.: 8-02, 19-02>B8+19 (25-70 40-90)
V

BoToVa T12 Toets Wbb grond

projectnummer	19-2067
Projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht
Datum monstername	21-05-2019
Monsternemer	john
Certificaatnummer	2019075230

boring		1, 10, 11	GSSD toets		7, 16, 17	GSSD toets		B8 en 19	GSSD toets	
m-mv		0-50			0-60			0.3-0.9		
lutum		11,9			32,6			25,1		
Cryogeen malen AS3000	uitgevoerd									
Droge stof	% (m/m)	83,4	83,4		75,6	75,6		68,2	68,2	
Organische stof	% (m/m) ds	4,5	4,5		5,4	5,4		7,6	7,6	
Gloeirest	% (m/m) ds	94,7			92,3			90,6		
Korrelgrootte < 2 µm	% (m/m) ds	11,9	11,9		32,6	32,6		25,1	25,1	
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	110	190,5		330	265		350	348,9	
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,33	0,4483	-	0,45	0,4763	-	0,5	0,534	-
Kobalt (Co)	mg/kg ds	5,9	9,959	-	15	12,13	-	17	16,95	*
Koper (Cu)	mg/kg ds	21	30,43	-	40	38,1	-	45	46,79	*
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,076	0,0925	-	0,13	0,1227	-	0,11	0,111	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	<1,5	1,05	-	<1,5	1,05	-
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	17	27,17	-	44	36,15	*	51	50,85	*
Lood (Pb)	mg/kg ds	44	56,33	*	70	67,61	*	47	48,31	-
Zink (Zn)	mg/kg ds	110	166,6	*	150	134,7	-	160	163,9	*
Minerale olie										
olie totaal (C10-40)	mg/kg ds	48	106,7	-	37	68,52	-	71	93,42	-
PCB										
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	0,0015		<0,001	0,0012		<0,001	9E-04	
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	0,0015		<0,001	0,0012		<0,001	9E-04	
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	0,0015		<0,001	0,0012		<0,001	9E-04	
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	0,0015		<0,001	0,0012		<0,001	9E-04	
PCB 138	mg/kg ds	0,0024	0,0053		<0,001	0,0012		<0,001	9E-04	
PCB 153	mg/kg ds	0,0028	0,0062		<0,001	0,0012		<0,001	9E-04	
PCB 180	mg/kg ds	0,0016	0,0035		<0,001	0,0012		<0,001	9E-04	
PCB som factor 07	mg/kg ds	0,0096	0,0213	*	0,0049	0,009	-	0,0049	0,006	-
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
Fenanthreen	mg/kg ds	0,14	0,14		0,3	0,3		<0,050	0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035		0,1	0,1		<0,050	0,035	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,7	0,7		1,1	1,1		0,087	0,087	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,31	0,31		0,6	0,6		<0,050	0,035	
Chryseen	mg/kg ds	0,43	0,43		0,65	0,65		0,067	0,067	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,19	0,19		0,26	0,26		<0,050	0,035	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,32	0,32		0,45	0,45		<0,050	0,035	
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,26	0,26		0,28	0,28		<0,050	0,035	
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,31	0,31		0,28	0,28		<0,050	0,035	
PAK 10VROM	mg/kg ds	2,7	2,73	*	4,1	4,055	*	0,43	0,434	-

-	kleiner dan of gelijk aan de AW
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

BoToVa T12 Toets Wbb grond

projectnummer	19-2067
Projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht
Datum monstername	21-05-2019
Monsternemer	john
Certificaatnummer	2019075230

boring		1. 3 en 4	GSSD toets		5, 10, 12, 16	GSSD toets		6, 13, 14	GSSD toets	
m-mv		0.4-0.9			0.3-1.0			0-50		
lutum		34,4			40,6			36,2		
Cryogeen malen AS3000	uitgevoerd									
Droge stof	% (m/m)	61,9	61,9		65,3	65,3		71,1	71,1	
Organische stof	% (m/m) ds	11,7	11,7		6,2	6,2		8,3	8,3	
Gloeirest	% (m/m) ds	85,9			91			89,2		
Korrelgrootte < 2 µm	% (m/m) ds	34,4	34,4		40,6	40,6		36,2	36,2	
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	380	291,6		370	246,1		380	279,1	
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,32	0,2834	-	0,4	0,3856	-	0,63	0,5975	-
Kobalt (Co)	mg/kg ds	10	7,737	-	19	12,79	-	14	10,38	-
Koper (Cu)	mg/kg ds	36	30,38	-	44	36,77	-	45	38,85	-
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,071	0,0636	-	0,12	0,104	-	0,15	0,1343	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1,8	1,8	*	1,5	1,5	-	1,6	1,6	*
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	50	39,41	*	52	35,97	*	44	33,33	-
Lood (Pb)	mg/kg ds	24	21,23	-	44	38,64	-	64	57,57	*
Zink (Zn)	mg/kg ds	79	64,77	-	150	116	-	170	139,1	-
Minerale olie										
olie totaal (C10-40)	mg/kg ds	<35	20,94	-	<35	39,52	-	<35	29,52	-
PCB										
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	0,0005		<0,001	0,0011		<0,001	0,0008	
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	0,0005		<0,001	0,0011		<0,001	0,0008	
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	0,0005		<0,001	0,0011		<0,001	0,0008	
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	0,0005		<0,001	0,0011		<0,001	0,0008	
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	0,0005		<0,001	0,0011		<0,001	0,0008	
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	0,0005		<0,001	0,0011		<0,001	0,0008	
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	0,0005		<0,001	0,0011		<0,001	0,0008	
PCB som factor 07	mg/kg ds	0,0049	0,0041	-	0,0049	0,0079	-	0,0049	0,0059	-
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		0,099	0,099		0,055	0,055	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		0,069	0,069		<0,050	0,035	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,0299		<0,050	0,035		<0,050	0,035	
PAK 10VROM	mg/kg ds	0,35	0,2991	-	0,45	0,448	-	0,37	0,37	-

-	kleiner dan of gelijk aan de AW
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

Linge Milieu BV
T.a.v. John Hol
Poppelenburgerstraat 52
4191 ZT GELDERMALSEN

Analysecertificaat

Datum: 27-May-2019

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2019076470/1
Uw project/verslagnummer	19-2067
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	21-May-2019

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019076470/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	22-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	27-May-2019/18:01
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	John Hol en Nico Verweij	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	82.8	
	Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB			
S	alfa-HCH	mg/kg ds	<0.0010	
S	beta-HCH	mg/kg ds	<0.0010	
S	gamma-HCH	mg/kg ds	<0.0010	
S	delta-HCH	mg/kg ds	<0.0010	
S	Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0.0010	
S	Heptachloor	mg/kg ds	<0.0010	
S	Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0.0010	
S	Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0.0010	
S	Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0.0010	
S	Aldrin	mg/kg ds	<0.0010	
S	Dieldrin	mg/kg ds	<0.0010	
S	Endrin	mg/kg ds	<0.0010	
S	Isodrin	mg/kg ds	<0.0010	
S	Telodrin	mg/kg ds	<0.0010	
S	alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0.0010	
Q	beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0.0010	
S	Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0.0020	
S	alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0.0010	
S	gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0.0010	
S	o,p'-DDT	mg/kg ds	<0.0010	1)
S	p,p'-DDT	mg/kg ds	<0.0010	1)
S	o,p'-DDE	mg/kg ds	<0.0010	
S	p,p'-DDE	mg/kg ds	0.0097	
S	o,p'-DDD	mg/kg ds	<0.0010	
S	p,p'-DDD	mg/kg ds	0.0019	
S	HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0021	2)

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	A+B+C(0-30)	21-May-2019	10740607

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019076470/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	22-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	27-May-2019/18:01
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	John Hol en Nico Verweij	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
S	Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0021 [2)]
S	Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 [2)]
S	DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0026
S	DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.010
S	DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 [3)]
S	DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.014 [3)]
S	Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 [2)]
S	OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0.025
S	OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0.026

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	A+B+C(0-30)	21-May-2019	10740607

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2019076470/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10740607		A			0537523635	A+B+C(0-30)
10740607		B			0537523703	A+B+C(0-30)
10740607		C			0537523675	A+B+C(0-30)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2019076470/1

Opmerking 1)
Indicatieve waarde(n) i.v.m. adsorptie van de interne standaard.

Opmerking 2)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Opmerking 3)
Indicatieve waarde(n) vanwege matrixstoring.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2019076470/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en gw. NEN-EN 15934
OCB (25)	W0262	GC-MS	Cf. pb 3020-1/2/3
OCB som AP04/AS3X	W0262	GC-MS	Cf. pb 3020-1/2/3

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2016.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

BoToVa T12 Toets Wbb grond

Projectnummer	19-2067
Projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht
Datum monstername	21-05-2019
Monsternemer	John Hol en Nico Verweij
Certificaatnummer	2019076470

boring		A, B, C	GSSD	toets	AW	T	I
m-mv		0-30					
Organische stof		5					
lutum		2					
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd					
Droge stof	% (m/m)	82,8	82,8				
bestrijdingsmiddelen							
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	-	0,001	8,5	17
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	-	0,002	0,8	1,6
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	-	0,003	0,6	1,2
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	-	0,0085	1	2
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	-	0,0007	2	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	-	0,003		
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				0,3
Dieldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	-	0,0009	2	4
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,0028				
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
p,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
p,p'-DDE	mg/kg ds	0,0097	0,0194				
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0014				
p,p'-DDD	mg/kg ds	0,0019	0,0038				
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021					
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021	0,0042	-	0,015	2,01	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,	mg/kg ds	0,0014	0,0028	-	0,002	2	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0026	0,0052	-	0,02	17	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,01	0,0208	-	0,1	1,2	2,3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0028	-	0,2	0,95	1,7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,014					
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0028	-	0,002	2	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,025	0,0498	-	0,4		
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,026					

-	kleiner dan of gelijk aan AW
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte

eurofins | — analytico®

Linge Milieu BV
T.a.v. John Hol
Poppelenburgerstraat 52
4191 ZT GELDERMALSEN

Analysecertificaat

Datum: 12-Jun-2019

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2019079505/1
Uw project/verslagnummer	19-2067
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	28-May-2019

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019079505/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	28-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	12-Jun-2019/07:20
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	John Hol	Pagina	1/2
Monstermatrix	Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
	Metalen		
S	Barium (Ba)	µg/L	230
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20
S	Kobalt (Co)	µg/L	2.5
S	Koper (Cu)	µg/L	<2.0
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	2.3
S	Nikkel (Ni)	µg/L	6.0
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0
S	Zink (Zn)	µg/L	<10
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen		
S	Benzeen	µg/L	<0.20
S	Tolueen	µg/L	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/L	<0.90
S	Naftaleen	µg/L	<0.020
S	Styreen	µg/L	<0.20
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen		
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	peilbuis 8	28-May-2019	10750672

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019079505/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	28-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	12-Jun-2019/07:20
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	John Hol	Pagina	2/2
Monstermatrix	Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 [1)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	peilbuis 8	28-May-2019	10750672

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2019079505/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10750672		8			0800797498	peilbuis 8
10750672		8			0691921435	peilbuis 8

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2019079505/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2019079505/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	Cf. pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2016.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

BoToVa T13 Toets Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	19-2067
Projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht
Datum monstername	28-05-2019
Monsternemer	John Hol
Certificaatnummer	2019079505

		pb 8	GSSD	toets	S	T	I
Metalen							
Barium (Ba)	µg/L	230	230	*	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	2,5	2,5	-	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	1,4	-	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	2,3	2,3	-	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	6	6	-	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	<10	7	-	65	433	800
vl Koolwaterstoffen							
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07				
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14				
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90					
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	6	153	300
vl halogeenkoolwaterstoffen							
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07				
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07				
CKW (som)	µg/L	<1,6					
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14				630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,	µg/L	0,14	0,14	-	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14				
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14				
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14				
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,8	40,4	80
Minerale olie							
olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	325	600

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte

bijlage B2

Linge milieu bv

---

resultaten asbest

eurofins | — analytico®

Linge Milieu BV
T.a.v. John Hol
Poppelenburgerstraat 52
4191 ZT GELDERMALSEN

Analysecertificaat

Datum: 24-May-2019

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2019076469/1
Uw project/verslagnummer	19-2067
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	21-May-2019

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19-2067	Certificaatnummer/Versie	2019076469/1
Uw projectnaam	nedereindseweg 543 Utrecht	Startdatum	22-May-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-May-2019/16:56
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	John Hol en Nico Verweij	Pagina	1/1
Monstermatrix	Asbestverdachte grond		

Analyse	Eenheid	1[1)]	2
Bodemkundige analyses			
Droge stof (uitbesteed)	% (m/m)	64.4 [2)]	88.5 [2)]
Uitbesteed / Overig onderzoek			
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	14.3 [3)]	14.0 [3)]
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 [3)]	0.0 [3)]
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0 [3)]	0.0 [3)]
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 [3)]	3.1 [3)]
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 [3)]	2.8 [3)]
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 [3)]	270 [3)]
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 [3)]	0.0 [3)]
Asbest (som)	mg	<12.0 [3)]	280 [3)]
Asbest in grond	mg/kg ds	<1.4 [3)]	23 [3)]
Gemeten Asbestconcentratie	mg/kg ds	<1.4 [3)]	23 [3)]
Gemeten concentratie Chrysotiel	mg/kg ds	<1.4 [3)]	23 [3)]
Gemeten concentratie Amfibool	mg/kg ds	0.0 [3)]	0.0 [3)]
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [3)]	23 [3)]
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [3)]	0.0 [3)]

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MA	21-May-2019	10740605
2	Goot	21-May-2019	10740606

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Akkoord
Pr.coörd.
MP

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2019076469/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10740605		MA			1536574MG	MA
10740606		Goot			1536576MG	Goot

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2019076469/1

Opmerking 1)
De aangeboden monsterhoeveelheid voldoet niet aan de eis conform NEN 5898.

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitbesteed bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 3)

Deze bepaling is uitbesteed bij L086.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2019076469/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Uitbesteed	Uitbesteding
Asbest Grond NEN5898 2016	W0004	Microscopie	Cf NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2016.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : **895226**
Project omschrijving : **2019076469-19-2067**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **5975982**
Uw referentie : **MA**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **21/05/2019**

Asbestonderzoek

Initialen analist : M.M.
Datum geanalyseerd : 24-05-2019

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 14320 g
Droge massa aangeleverde monster : 9222 g
Percentage droogrest : **64,4** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	8086,1	89,1	12,6	0,16	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	237,1	2,6	17,2	7,25	0	0,0
1-2 mm	180,5	2,0	37,4	20,72	0	0,0
2-4 mm	82,5	0,9	82,5	100,00	0	0,0
4-8 mm	109,4	1,2	109,4	100,00	0	0,0
8-20 mm	248,1	2,7	248,1	100,00	0	0,0
>20 mm	136,7	1,5	136,7	100,00	0	0,0
Totaal	**9080,4**	**100,0**	**643,9**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<1,4**	**0,0**	**1,3**	**<1,4**	**0,0**	**1,3**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<1,4 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : **895226**
Project omschrijving : **2019076469-19-2067**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **5975983**
Uw referentie : **Goot**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **21/05/2019**

Asbestonderzoek

Initialen analist : J.S.
Datum geanalyseerd : 24-05-2019

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 14020 g
Droge massa aangeleverde monster : 12408 g
Percentage droogrest : **88,5** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10649,0	87,1	11,2	0,10	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	378,2	3,1	21,2	5,61	0	0,0
1-2 mm	301,7	2,5	60,8	20,15	0	0,0
2-4 mm	197,2	1,6	197,2	100,00	1	24,9
4-8 mm	352,9	2,9	352,9	100,00	1	22,5
8-20 mm	351,7	2,9	351,7	100,00	1	2178,3
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**12230,7**	**100,0**	**995,0**		**3**	**2225,7**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	22	18	27	22	18	27	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**23**	**18**	**27**	**23**	**18**	**27**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Serpentijn
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	23	0,0	23
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	23	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **23 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Project code	:	**895226**
Project omschrijving	:	**2019076469-19-2067**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**5975983**
Uw referentie	:	**Goot**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**21/05/2019**

Asbestonderzoek - productidentificatie

zeeffractie (mm)	materiaal	gebondenheid	asbestsoort	percentage (m/m %)
2-4 mm	cement, vlakke plaat	hecht	chrysotiel	10-15
4-8 mm	cement, vlakke plaat	hecht	chrysotiel	10-15
8-20 mm	cement, vlakke plaat	hecht	chrysotiel	10-15

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Project code	:	**895226**
Project omschrijving	:	**2019076469-19-2067**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	-	Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Uw referentie	:	**MA**
Monstercode	:	**5975982**

Opmerking bij het monster:	-	De aangeboden monsterhoeveelheid voldoet niet aan de eis conform NEN 5898.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Project code	:	**895226**
Project omschrijving	:	**2019076469-19-2067**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*monster*	*diepte*	*barcode*
5975982	MA	MA	-	1536574MG
5975983	Goot	Goot	-	1536576MG

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Project code	:	**895226**
Project omschrijving	:	**2019076469-19-2067**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek	:	Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

bijlage C

Linge milieu bv

---

boorstaten Nedereindseweg 543 Utrecht

juni 2019

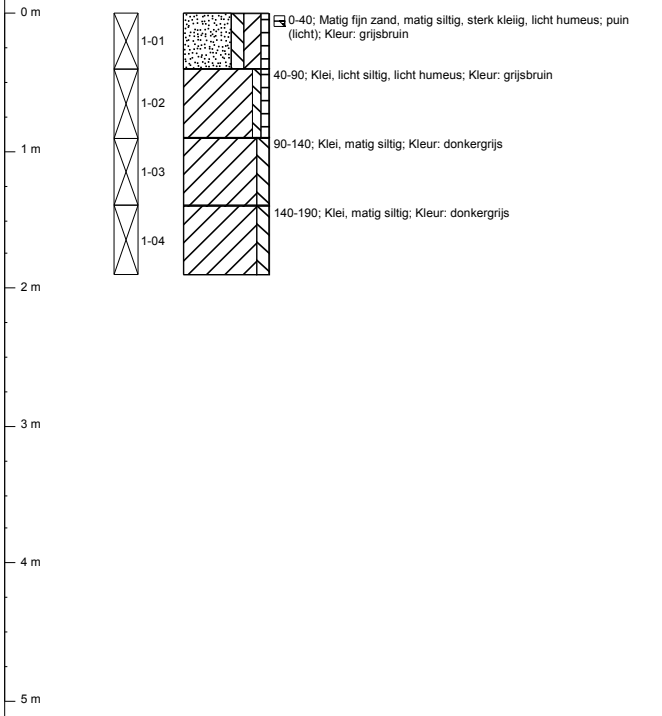
19-2067

Linge milieu bv

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	1	tuin	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

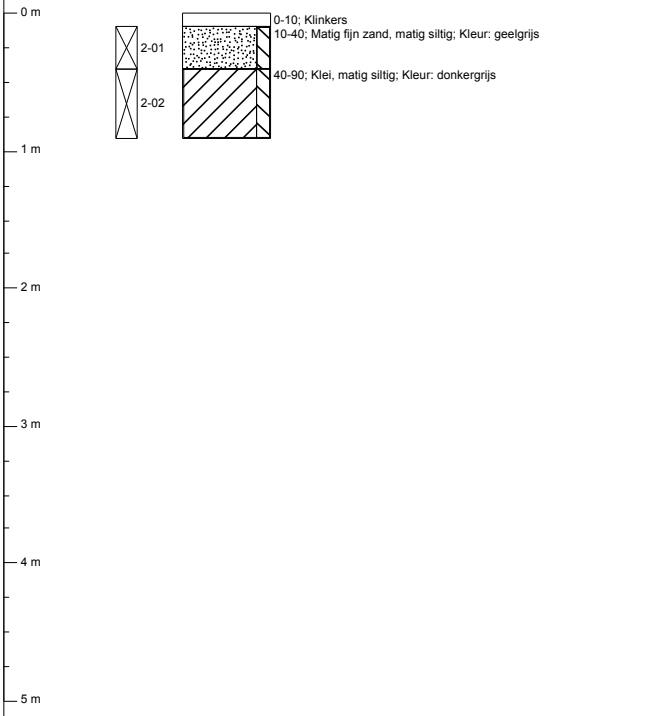
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	2	schuur	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	klinker	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

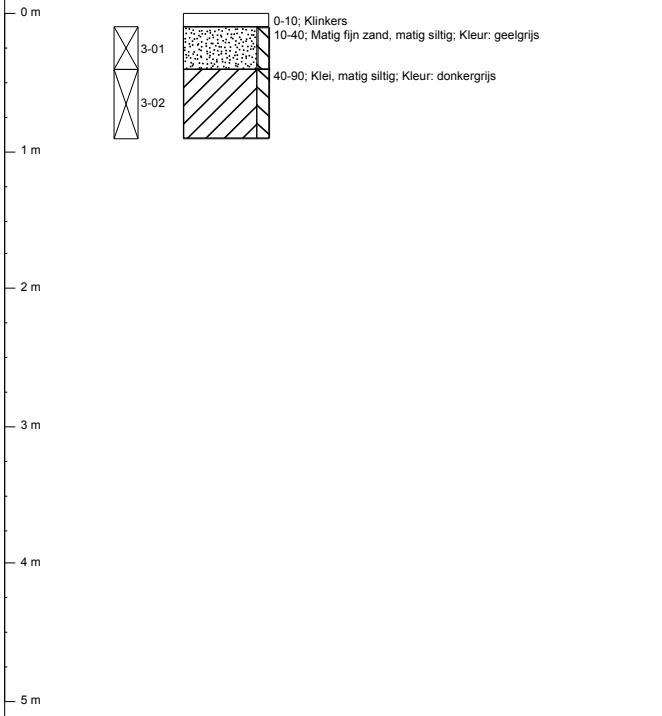
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	3	schuur	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	klinker	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

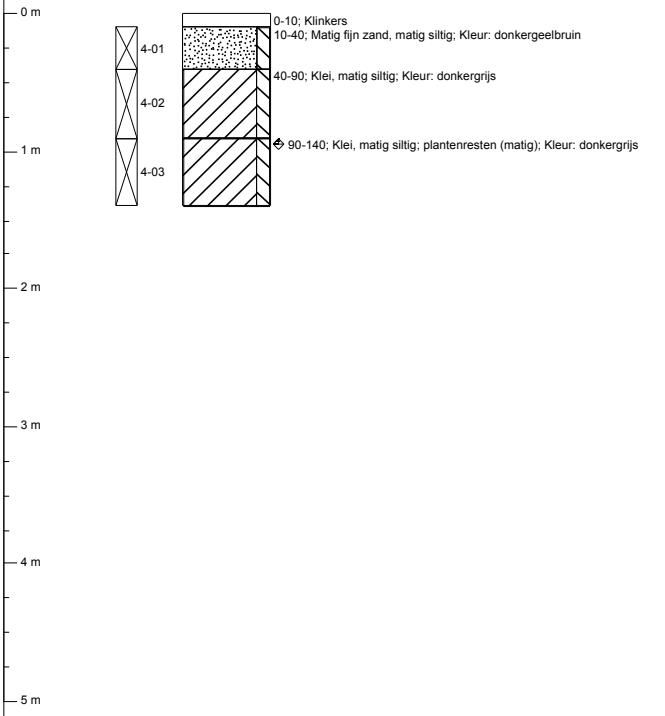
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	4	vezel silo	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	klinker	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

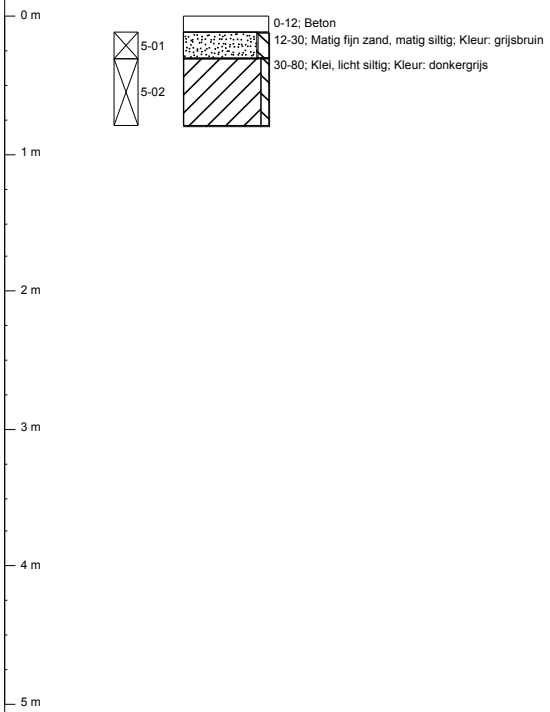

Linge milieu bv

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	5	stelcon achter	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	beton	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

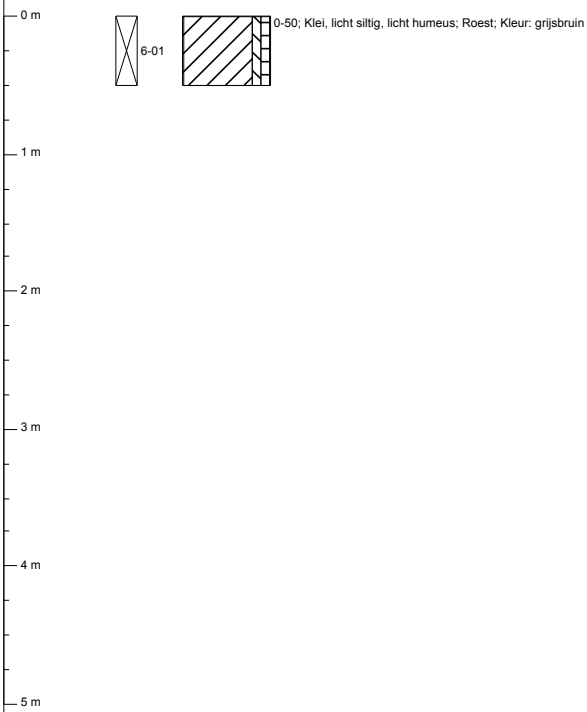
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	6	vml kuil	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

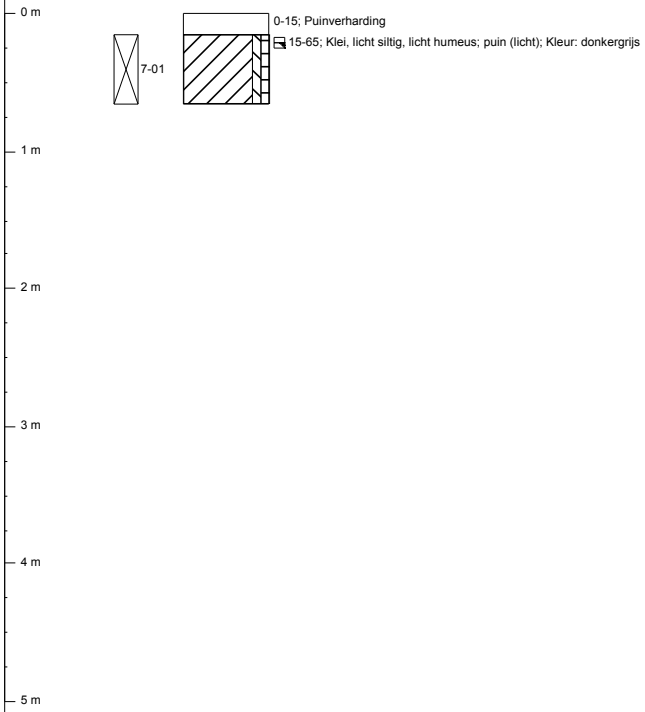
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	7	vml kuil	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	puin	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

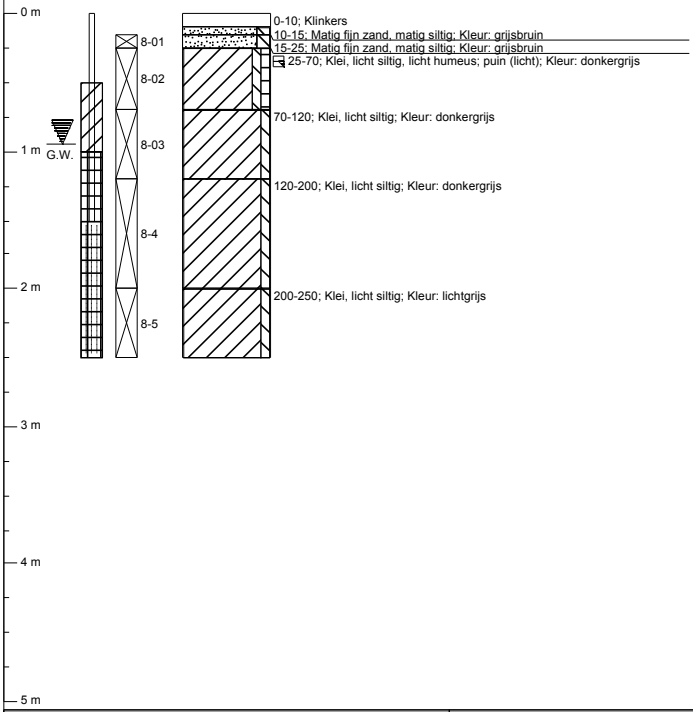
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	8	gedempte sloot	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	klinker	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Filter-buis | Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Grondwaterbemonstering: 28-5-2019

pH:	6,88	Grondwaterstand:	94 cm-mv
EGV:	1157 µS/cm	Troebelheidmeting:	8,8 NTU
Temp.:		Zuurstofmeting:	

Monsternemingsfilter

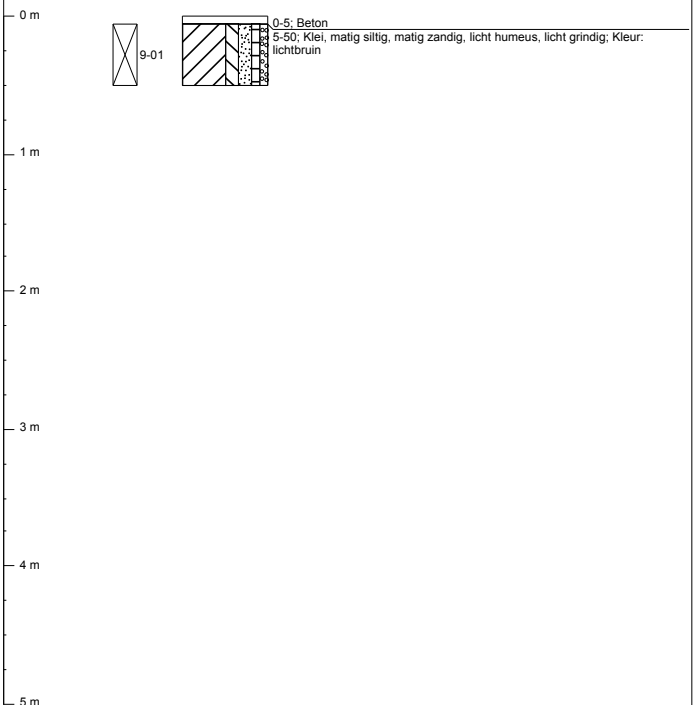
Diepte	Perforatie
250 cm-mv	150-250 cm-mv

Linge milieu bv

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	9	schuur	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	beton	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

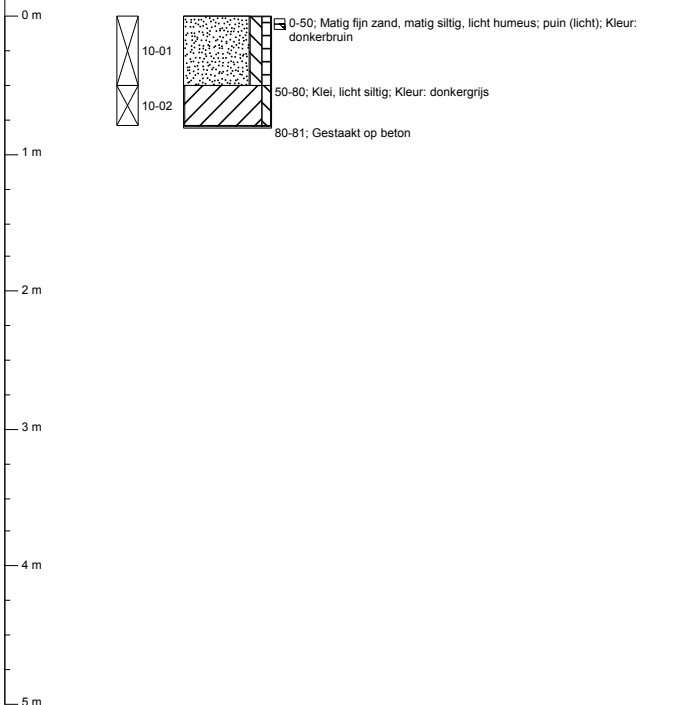
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	10	schuur	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

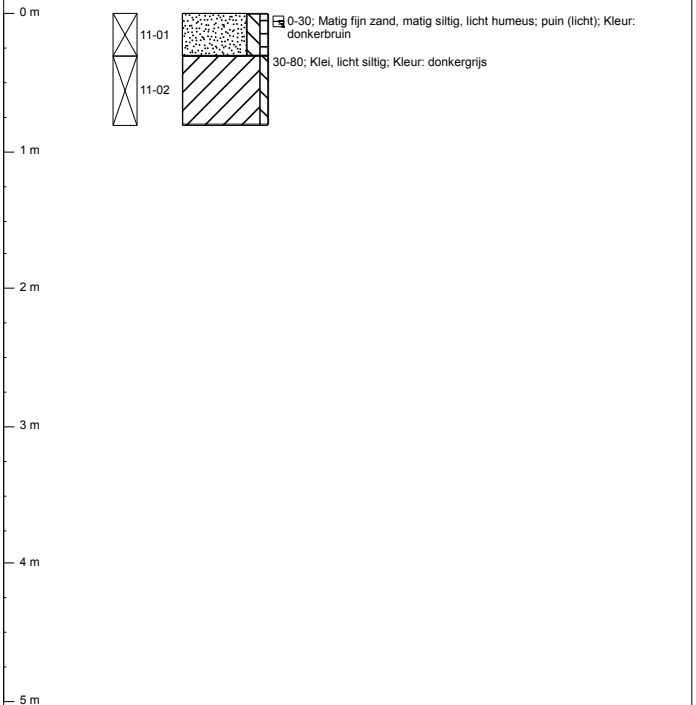
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	11	schuur	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

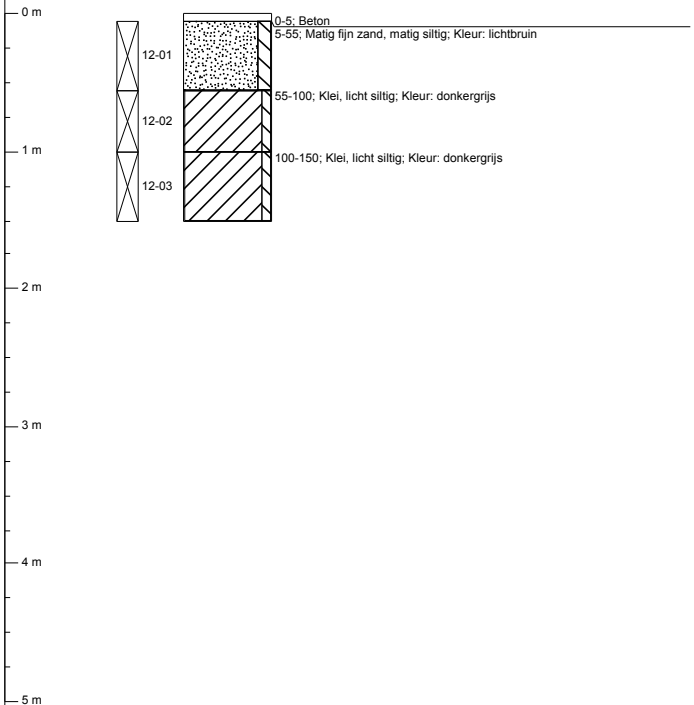
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	12	gedempte sloot ?	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	beton	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

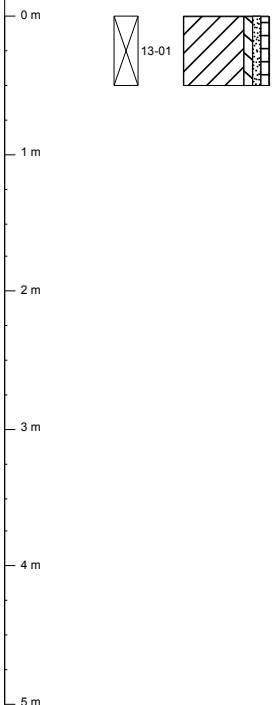

Linge milieu bv

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	13	zijkant	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

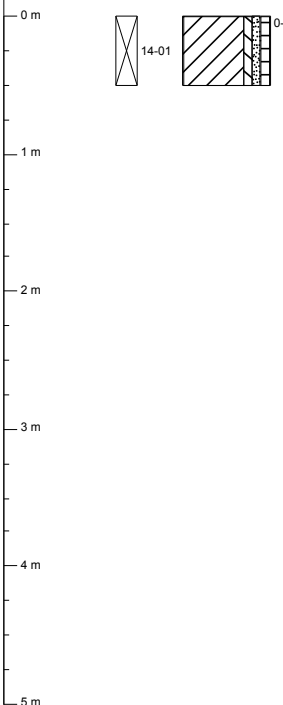

0-50; Klei, licht siltig, licht zandig, licht humeus; Kleur: grijsbruin

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	14	zijkant	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

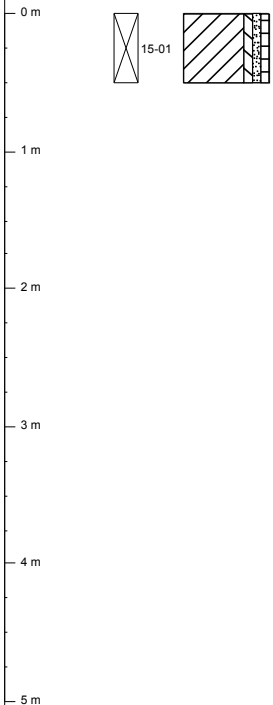

0-50; Klei, licht siltig, licht zandig, licht humeus; Kleur: grijsbruin

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	15	voor	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

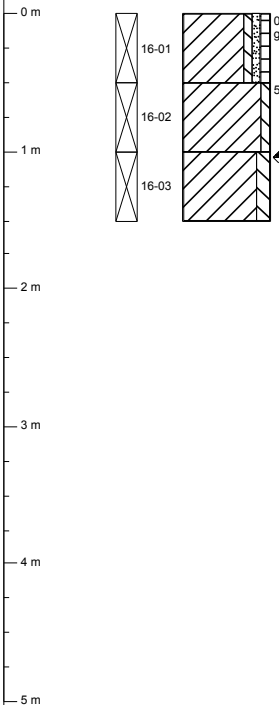

0-50; Klei, licht siltig, licht zandig, licht humeus; Kleur: grijsbruin

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	16	voor	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

0-50; Klei, licht siltig, licht zandig, licht humeus; Puin baksteen; Kleur: grijsbruin

50-100; Klei, licht siltig; Kleur: lichtgrijsbruin

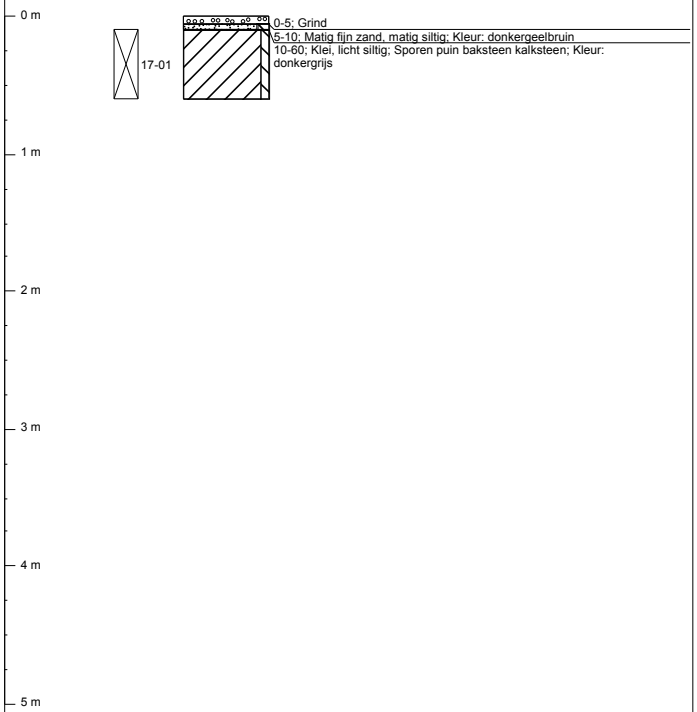
100-150; Klei, matig siltig; plantenresten (matig); Kleur: donkergrijs

Linge milieu bv

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	17	voor grind	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	grind	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

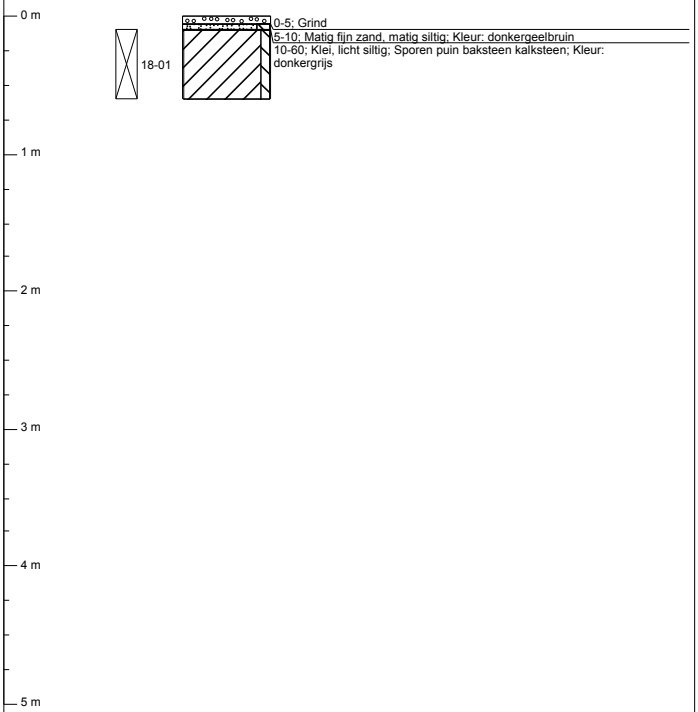

0-5; Grind
5-10; Matig fijn zand, matig siltig; Kleur: donkergeelbruin
10-60; Klei, licht siltig; Sporen puin baksteen kalksteen; Kleur: donkergrijs

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	18	voor grind	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	grind	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

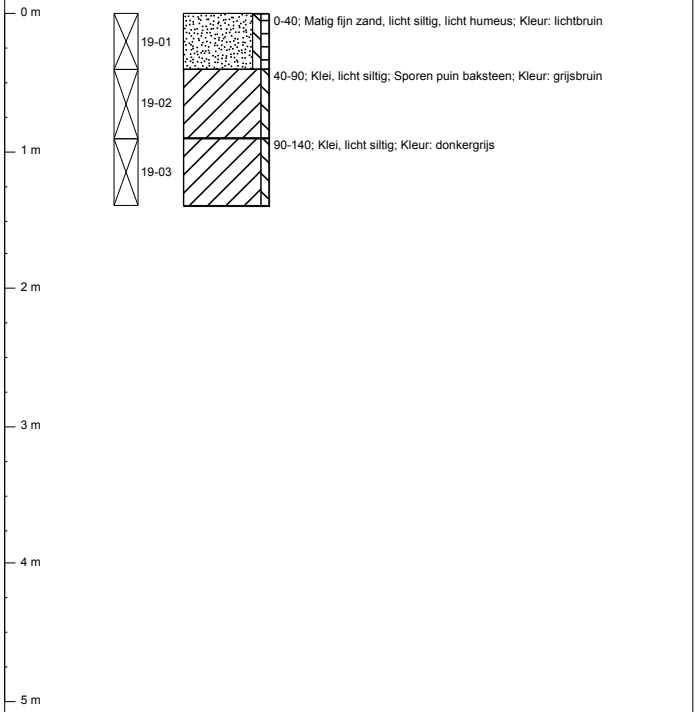

0-5; Grind
5-10; Matig fijn zand, matig siltig; Kleur: donkergeelbruin
10-60; Klei, licht siltig; Sporen puin baksteen kalksteen; Kleur: donkergrijs

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	19	gedempte sloot	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	tuin	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

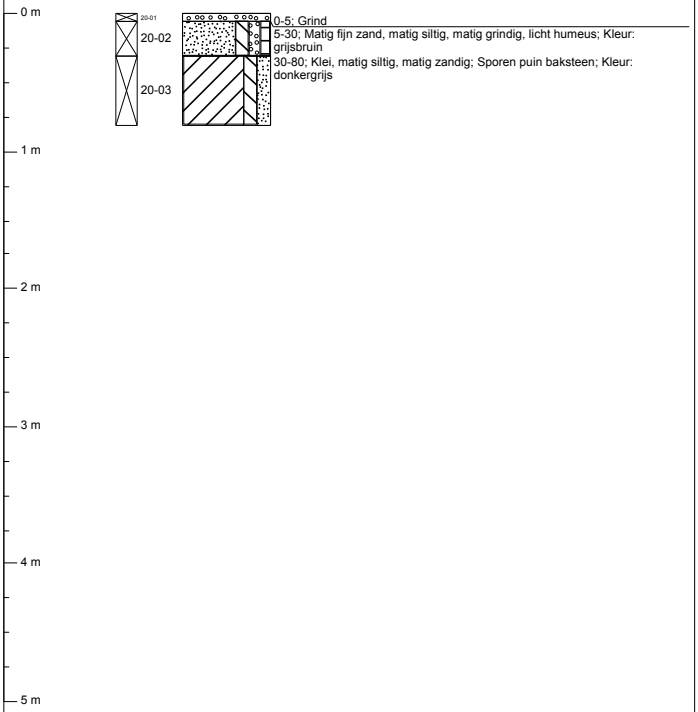

0-40; Matig fijn zand, licht siltig, licht humeus; Kleur: lichtbruin
40-90; Klei, licht siltig; Sporen puin baksteen; Kleur: grijsbruin
90-140; Klei, licht siltig; Kleur: donkergrijs

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	20	boerderij	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	grind	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

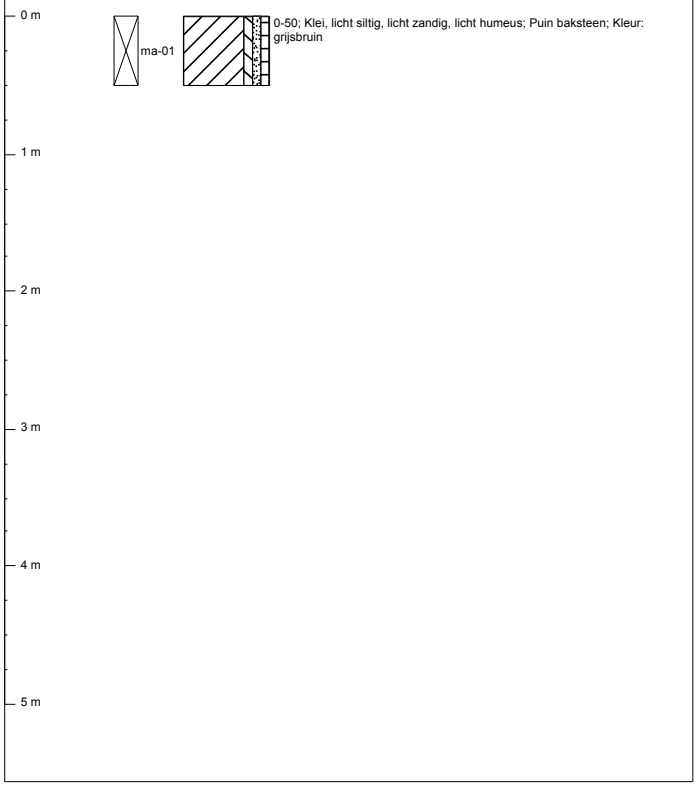
0-5; Grind
5-30; Matig fijn zand, matig siltig, matig grindig, licht humeus; Kleur: grijsbruin
30-80; Klei, matig siltig, matig zandig; Sporen puin baksteen; Kleur: donkergrijs

Linge milieu bv

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	ma	voor	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

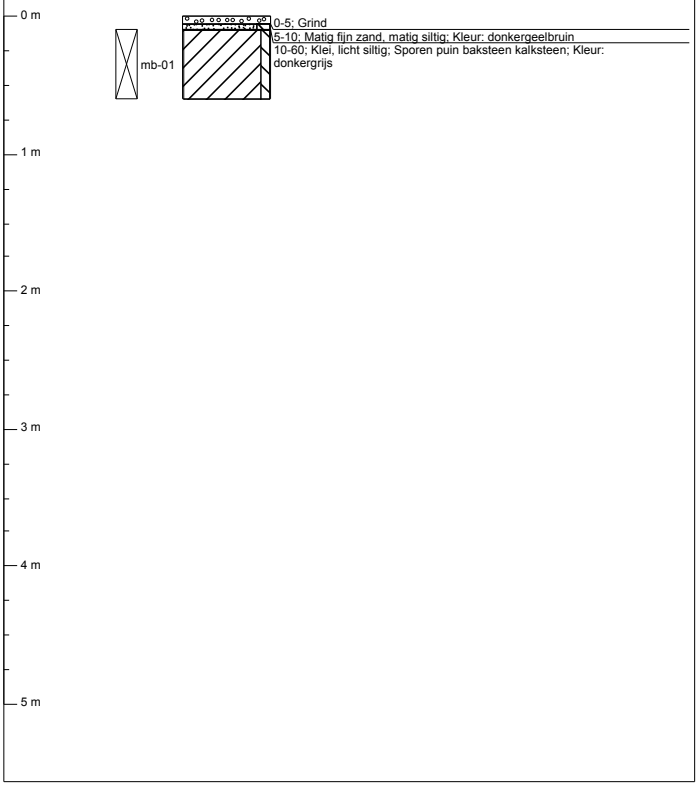
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	mb	voor grind	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	grind	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

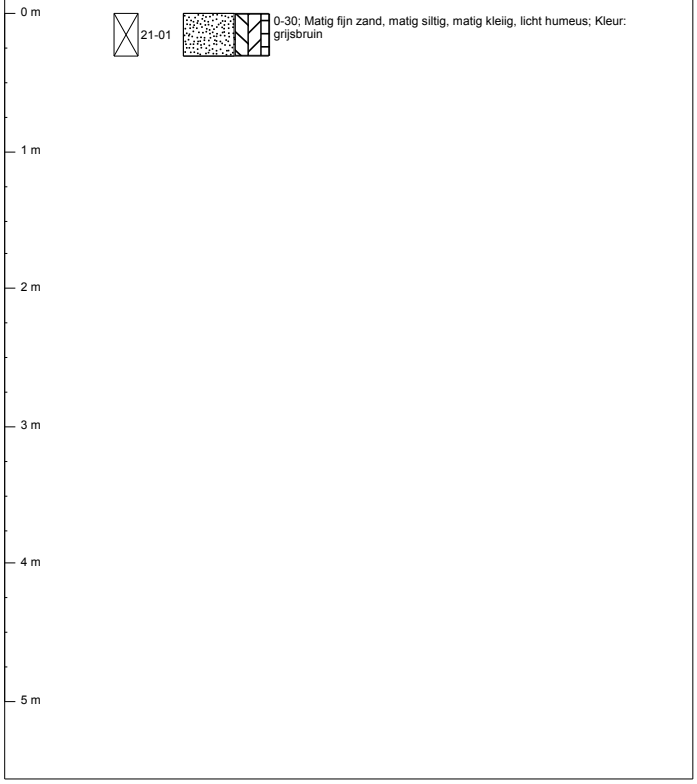
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	A	ocb	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

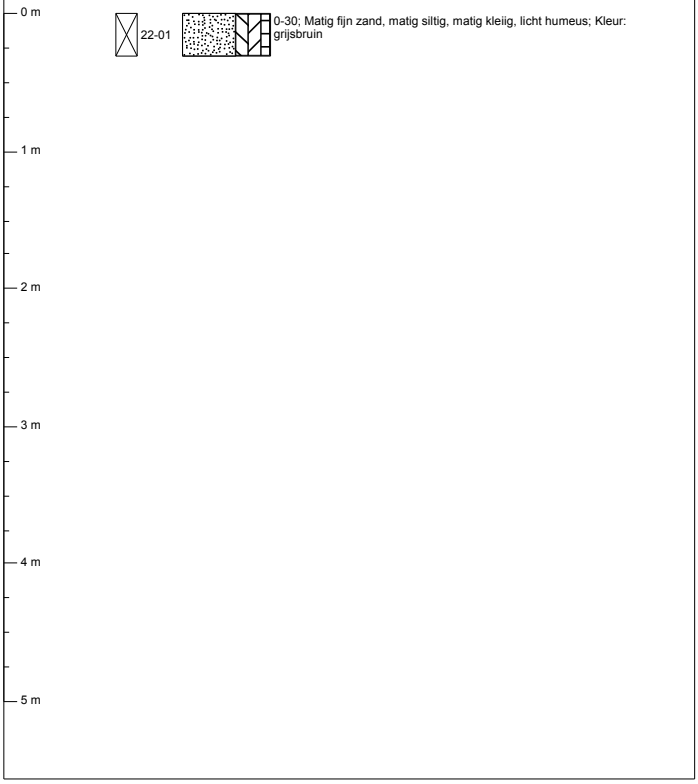
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	B	ocb	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

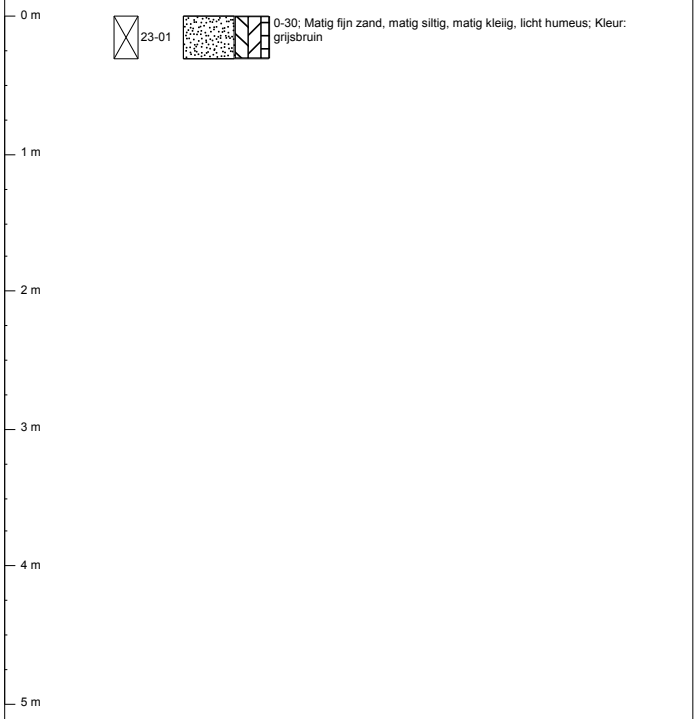

Linge milieu bv

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	C	ocb	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	gras	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

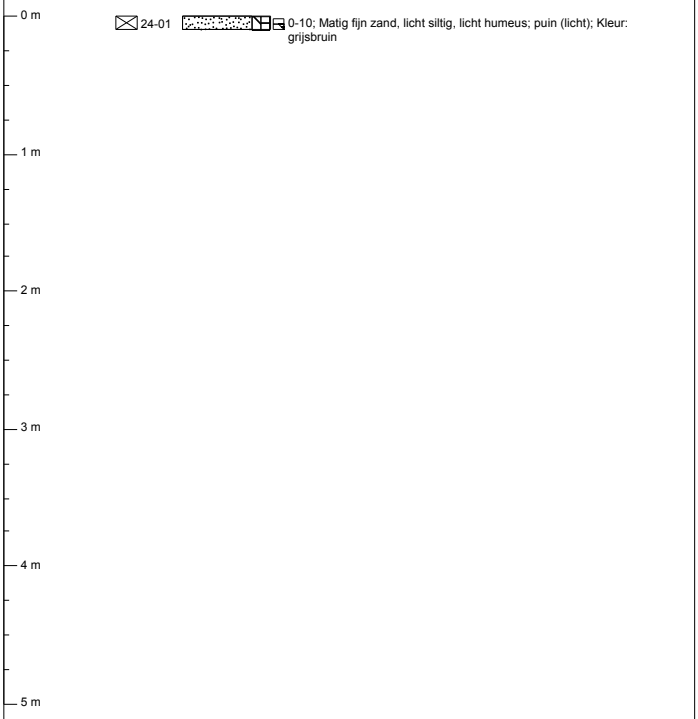
Bodem-monster | Bodem-onderzoek

Projectcode	Projectnaam	Boornummer	Locatie	Datum
19-2067	nedereindseweg 543	goot 1	goot	21-5-2019
Beschrijver	**Boorfirma**	**Boormethode**	**Maaiveldtype**	**Globale grondwaterstand**
john	linge milieu bv	Edelmanboor, s	braak	100 cm-mv

Boorprofiel getekend volgens NEN 5104

Bodem-monster | Bodem-onderzoek

bijlage D1

Linge milieu bv

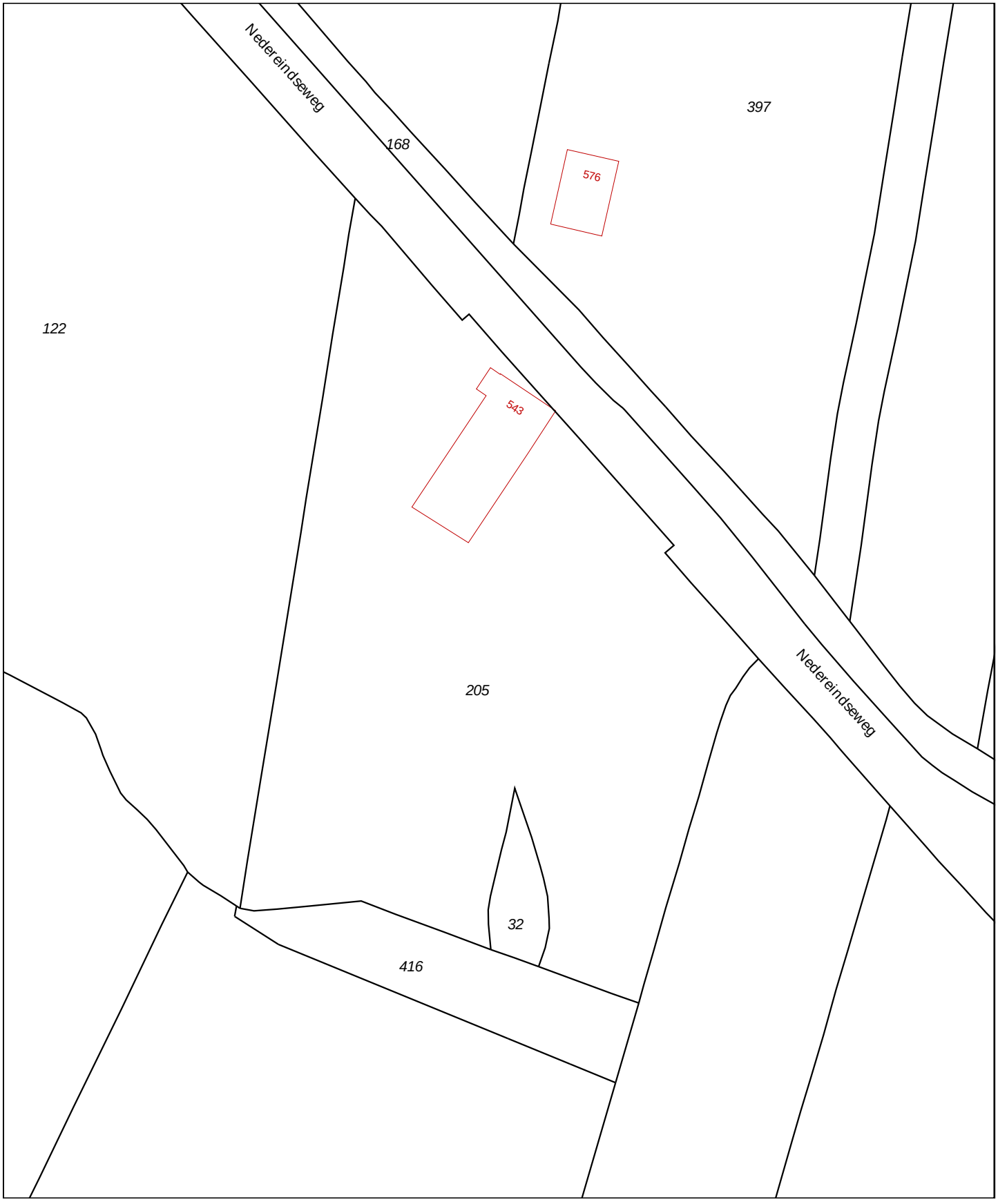
kadasterkaart Utrecht

foto's

historische gegevens

Uittreksel Kadastrale Kaart

Uw referentie: 19-2067

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Overige topografie

Geleverd op 20 mei 2019

Schaal 1:1000

Kadastrale gemeente	Utrecht
Sectie	Z
Perceel	205

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

bodemonderzoek mei 2019

de bovengrondse tank

21.05.2019

21.05.2019

21.05.2019

21.05.2019

21.05.2019

21.05.2019

19-2067
CSI VI
21-5-'19
21.05.2019

19-2067
CSI VII
21-5-'19
21.05.2019

21.05.2019

19-2067
Asb IV
21-5-'19
21.05.2019

19-2067
Asb IV
21-5-'19
21.05.2019

21.05.2019

19-2067
Asb II
21/5/2019
21.05.2019

19-2067
Asb II
21/5/2019
21.05.2019

19-2067
Asb I
21.05.2019

luchtfoto 2018

Nedereindseweg Utrecht

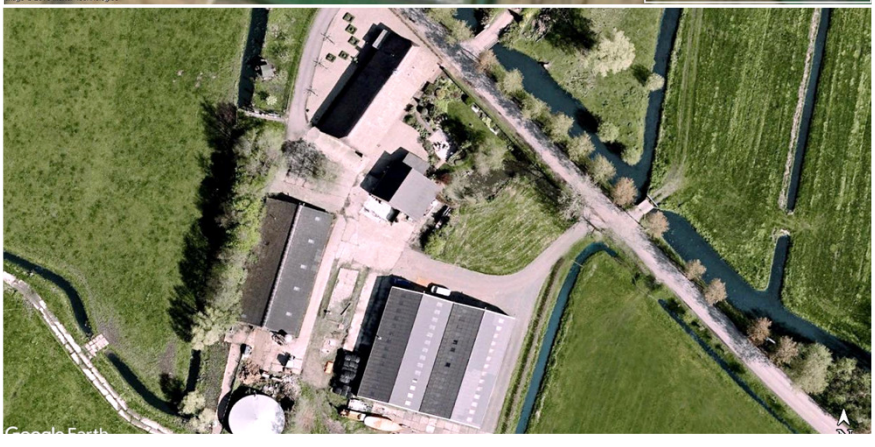
2017

2012

2005

kaart 2005

1995

1985

1975

bijlage D2

Linge milieu bv

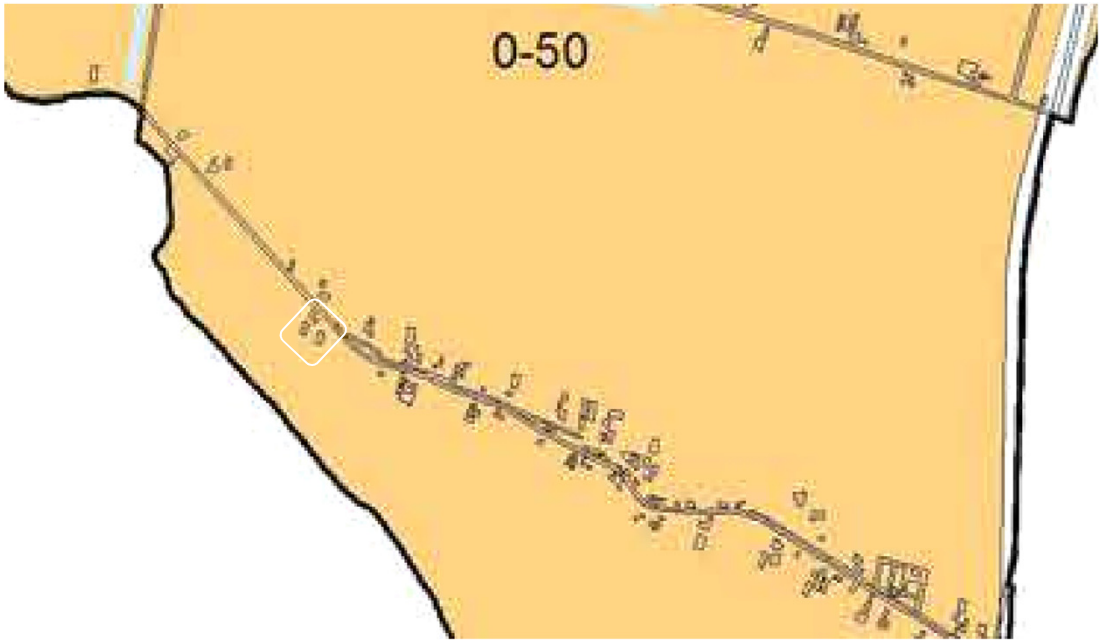
---

informatie Gemeente Utrecht

bodemkwaliteitskaart Utrecht
zones

- Sport/recreatie/park
- Weiland
- Woonbebouwing (middeloud)
- Verhoogde kans op bestrijdingsmiddelen

Deze kaart wordt gebruikt om de kwaliteit van vrijkomende grond te bepalen die bestemd is voor toepassing buiten de gemeente Utrecht.

bodemkwaliteitskaart Utrecht

ontgravingskaart bovengrond

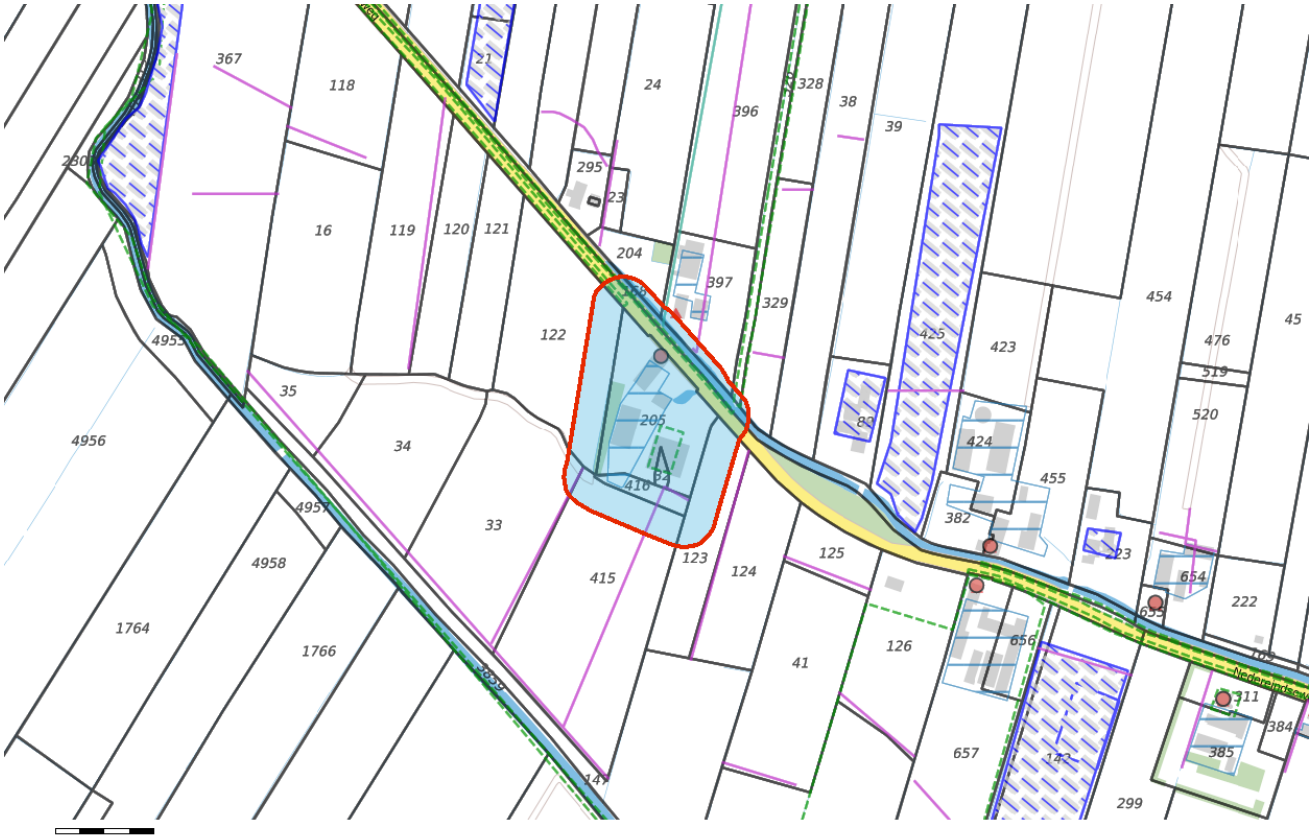
Ontgravingsklasse

- Industrie
- Industrie (§4.3.2 Nota Bodembeheer 2017-2027)
- Wonen
- Landbouw/natuur

Gemeente Utrecht

Bodemonderzoek Nedereindseweg 543

Omgevingsrapportage

Watergangen met duikers

Precario HBO tanks

Luchtfoto's met interpretatie

Literatuur 1700

Kadaster 1832

Historische activiteiten
- ongekoppeld
- gekoppeld

Hinderwet 4

Hinderwet

Ged. Sloten verhardingen
- gedempte sloot
- oude sintelweg
- verharde weg
- voormalige dijk
- voormalige rails
- voormalige weg

Brandstoftanks
- gesaneerd
- ongesaneerd

Bomkraters

Bedrijven carthoteek

Bodemlocaties

PDOK BRT achtergrondkaart

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

Voorblad
Inhoudsopgave
Inleiding
Nedereindseweg 543
Gebiedsplan Gebiedsgericht grondwaterbeheer Biowasmachine
Rijnenburg en medicijnen literatuurstudie
Nedereindseweg bomen
Nedereindseweg Z326, naast 576
Kaarten
Disclaimer
Toelichting

Let op! Tijdelijk is de locatiecode (de AA-code) niet beschikbaar binnen de rapportage. Voor het opvragen van extra informatie bij de gemeente kunt de 'Locatienaam' en/of de 'Locatiecode bevoegd gezag WBB' meegeven.

In deze rapportage treft u gegevens aan die afkomstig zijn uit het BIS van de gemeente Utrecht. Hiermee krijgt u een indruk van de aan- of afwezigheid van gegevens over mogelijke bodemverontreiniging in het geselecteerde gebied. Het ontbreken van gegevens in het BIS of deze rapportage wil niet zeggen dat er geen bodemverontreiniging op een perceel of in een gebied aanwezig is.

De beschikbare data om de omgevingsrapportage wordt per 1-1-2018 2 twee wekelijks ververst, bij twijfel is het dus goed contact op te nemen met de gemeente om zeker te zijn dat er wel of geen (nieuwe) informatie beschikbaar is.

1. Deze pagina bevat een tekening van het geselecteerde gebied.
2. Informatie over het geselecteerde gebied, per locatie gegroepeerd.
   De in het bodeminformatiesysteem van de gemeente Utrecht aangetroffen informatie over locaties die zich binnen het geselecteerde gebied bevinden.
3. Disclaimer.
4. Toelichting op de rapportage. Hier vindt u de uitleg van de gegevens die in dit rapport zijn vermeld.

Als u vragen heeft over de in dit rapport vermelde gegevens dan kunt u contact opnemen met de gemeente Utrecht via email BodemInfo@utrecht.nl of telefonisch 14 030.

Gebiedsplan Gebiedsgericht grondwaterbeheer Biowasmachine

De locatie "*Gebiedsplan Gebiedsgericht grondwaterbeheer Biowasmachine*" gaat over het diepere grondwater binnen de gemeente Utrecht en is alleen relevant indien gegraven wordt tot onder de grondwaterspiegel of indien grondwater opgepompt of bijvoorbeeld gebruikt wordt voor warmte-koude-opslag. Voor meer informatie kijk op de internetpagina: https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/milieu/bodem/gebiedsgerichte-aanpak/ of zoek op gebiedsgerichte aanpak op de site van gemeente Utrecht.

Locatie: Nedereindseweg 543

Locatie

Adres	NEDEREINDSEWEG 543 Utrecht
Locatienaam	Nedereindseweg 543
Plaats	Utrecht
Locatiecode bevoegd gezag WBB	UH034402795

Status

Vervolg WBB	Voldoende onderzocht	**Beoordeling**	Niet ernstig
Status rapporten	Verkennend onderzoek NEN 5740	**Beschikking**	
Status besluiten		**Status asbest**	
Is van voor 1987	Ja		

Uitgevoerde onderzoeken

Datum	Type	Naam	Auteur	Referentie	Archief	Conclusie overheid
26-06-1996	Verkennend onderzoek NEN 5740	Verkennend bodemonderzoek t.b.v. nieuwbo	Van Dijk Techniek Milieutechnisch advies	3786	N3a	

Beschikbare documenten per onderzoek

Geen gegevens beschikbaar

Verontreinigende activiteiten

Activiteit	Start	Einde	Vervallen	Benoemd	Verontreinigd	Spoed	Voldoende onderzocht
onbekend	9999	9999				Nee	

Geconstateerde verontreinigingen

Geen gegevens beschikbaar

Beschikbare documenten

Geen gegevens beschikbaar

Besluiten

Geen gegevens beschikbaar

Sanering

Geen gegevens beschikbaar

Saneringscontouren

Geen gegevens beschikbaar

Zorgmaatregelen

Geen gegevens beschikbaar

Locatie: Gebiedsplan Gebiedsgericht grondwaterbeheer Biowasmachine

Locatie

Adres	CROESELAAN 0 Utrecht
Locatienaam	Gebiedsplan Gebiedsgericht grondwaterbeheer Biowasmachine
Plaats	Utrecht
Locatiecode bevoegd gezag WBB	UH034403664

Status

Vervolg WBB	Monitoring	**Beoordeling**	Ernstig, spoed, risico's wegnemen en uiterlijk saneren voor 2015
Status rapporten	Monitoringsrapportage	**Beschikking**	
Status besluiten		**Status asbest**	Onverdacht op basis preHO
Is van voor 1987	Ja		

Uitgevoerde onderzoeken

Datum	Type	Naam	Auteur	Referentie	Archief	Conclusie overheid
01-01-1991	Historisch onderzoek	Historisch onderzoek plangebied UCP	DRO Utrecht		C16 t/m C19d	
19-01-2001	Bijzonder inventariserend onderzoek	Stationsgebied Utrecht	DHV Milieu en infrastruct		C16 t/m C19d	Inventarisatie bodemverontreinigingssituatie en raming saneirngskosten. Saneirngskosten geraamd op â,¬ 8,4 miljoen Euro
10-09-2003	Verkennend onderzoek NEN 5740	Verkennend onderzoek	Grontmij		C16 t/m C19d	
24-04-2006	Bijzonder inventariserend onderzoek	Bemalingsplan Stationsomgeving	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
04-05-2006	Verkennend onderzoek NEN 5740	Verkennend onderzoek	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
19-05-2006	Nader onderzoek	Veemarktplein aanvullend onderzoek	UDM Adviesbureau		C16 t/m C19d	
05-07-2006	Bijzonder inventariserend onderzoek	Grond- en grondwaterkwaliteitskaarten	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
14-08-2006	Bijzonder inventariserend onderzoek	Warmte/koudeopslag Stationsplein	Tauw		C16 t/m C19d	
14-08-2006	Verkennend onderzoek NVN 5740	Verkennend bodemonderzoek	Geofox-Lexmond		C16 t/m C19d	
30-08-2006	Verkennend onderzoek NEN 5740	Verkennend onderzoek	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
04-10-2006	Saneringsplan	Plan van aanpak	IBU IngenieursburUtr		?	
15-11-2006	Nader onderzoek	Actualiserend onderzoek	Geofox-Lexmond		?	
15-11-2006	Verkennend onderzoek NEN 5740	Verkennend bodemonderzoek	Wiertsema & Partners		?	
05-12-2006	Nader onderzoek	Tussentijds Nader onderzoek	Geofox-Lexmond		C16 t/m C19d	
06-12-2006	Nader onderzoek	Nader onderzoek	Geofox-Lexmond		C16 t/m C19d	
01-03-2007	Bijzonder inventariserend onderzoek	Geohydrologisch onderzoek	MOS Grondmechanica		C16 t/m C19d	
19-04-2007	Verkennend onderzoek NEN 5740	Verkennend onderzoek	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	

25-11-2011	Nader onderzoek	Melding activiteit ondergrond	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d	
21-12-2011	Nader onderzoek	Notitie: Melding activiteit in de Ondergrond	Tauw		C16 t/m C19d	
23-12-2011	Nader onderzoek	Aanvullend bodemonderzoek	Tauw		C16 t/m C19d	
29-12-2011	Nader onderzoek	Melding activiteit ondergrond	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d	
29-12-2011	Nader onderzoek	Verzoek	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d	
05-01-2012	Nader onderzoek	Stationsomgeving Utrecht POS Biowasmachine	Inpijn-Blokpoel Son Milieu B.V		C16 t/m C19d	
01-02-2012	Nader onderzoek	Aanvulling aanvraag water energieopslag	IF Technology		Naleveren S-22	
07-02-2012	Saneringsplan	Deelplan van aanpak deelsanering i.h.k. M.A.O.	Aveco de Bondt		C16 t/m C19d	
09-02-2012	Nader onderzoek	Aanvullend bodem-verhardingonderzoek	Grontmij		C16 t/m C19d	
10-02-2012	Indicatief onderzoek	Notitie melding activiteit ondergrond Wbb 22 wasinstallatie	Aveco de Bondt		C16 t/m C19d	
23-02-2012	Bijzonder inventariserend onderzoek	Sloopplan oude landhoofd	Heijmans Milieutechniek B.V.		C16 t/m C19d+ Nazending	
28-02-2012	Nader onderzoek	Aanvullende notitie M.A.O	Tauw		C16 t/m C19d	
22-03-2012	Nader onderzoek	Aanvullende gegevens notitie M.A.O	Tauw		C16 t/m C19d	
23-03-2012	Nader onderzoek	Aanvullende gegevens Notitie M.A.O	Tauw		C16 t/m C19d	
24-04-2012	Indicatief onderzoek	Plan van aanpak	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
24-04-2012	Nader onderzoek	Wijzigingsnotitie verplaatsing warme bronnen	IF Technology		Naleveren S-22	
20-06-2012	Nader onderzoek	Bemalingsplan rioolaanleg	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
20-06-2012	Nader onderzoek	Berekenings onttrekkingsdebiet sleufbemaling	Royal Haskoning		C16 t/m C19d	
04-07-2012	Bijzonder inventariserend onderzoek	Bemaling en lozingsplan	Henk van Tongeren Bronbemaling		C16 t/m C19d	
06-07-2012	Monitoringsrapportage	Monitorinsplan Diepriool Croeselan	Fides Espertise		C16 t/m C19d	
22-08-2012	Bijzonder inventariserend onderzoek	Energieopslag	IF Technology		C16 t/m C19d	
27-08-2012	Nader onderzoek	Melding activiteit ondergrond	IF Technology		C16 t/m C19d	
27-08-2012	Nader onderzoek	Aanvullend bodemonderzoek	Tauw		C16 t/m C19d+ Nazending	
16-11-2012	Monitoringsrapportage	Jaarrapportage 2012 grondwatermonitoring	KWA Bedrijfsadviseur		C16 t/m C19d	
26-11-2012	Bijzonder inventariserend onderzoek	Melding activiteit ondergrond	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d	
04-12-2012	Nader onderzoek	Melding activiteit ondergrond WKO	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d	
28-02-2013	Nader onderzoek	Aanvullende informatie	BK advies		C16 t/m C19d	

02-04-2013	Bijzonder inventariserend onderzoek	Energieopslag Nieuw Hoog Catharijne	IF Technology		C16 t/m C19d	
04-04-2013	Nader onderzoek	Melding activiteit ondergrond WKO	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d	
08-04-2013	Nader onderzoek	Notitie verzoek om op grond artikel 2.4	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d	
01-06-2013	Nader onderzoek	Veldwerk 2e fase, veldwerk en analysegegevens 3e fase	IBU IngenieursburUtr			
26-06-2013	Nader onderzoek	Bemalingsadvies rioolaanleg	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
25-07-2013	Bijzonder inventariserend onderzoek	Notitie MAO bemaling jaarbeursplein	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
26-07-2013	Bijzonder inventariserend onderzoek	Bemalingsadvies rioolaanleg	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
27-08-2013	Nader onderzoek	Rapportage Veldwerk 2e Fase, veldwerk en analyse 3e fase	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d	
27-08-2013	Nader onderzoek	Veldwerk 2e fase, veldwerk en analysegegevens 3e fase	IBU IngenieursburUtr		C16 t/m C19d+ Nazending	
01-11-2013	Bijzonder inventariserend onderzoek	Modelberekening grondwaterbeheer	Deltares		Naleveren S-22	
18-12-2013	Monitoringsrapportage	Jaarrapportage 2013 Grondwatermonitoring	KWA Bedrijfsadviseur		C16 t/m C19d	
09-04-2014	Bijzonder inventariserend onderzoek	Melding activiteit ondergrond	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d+Nazending	
09-04-2014	Sanerings onderzoek	Werkzaamheden perron 8	Witteveen & Bos		C16 t/m C19d+ Nazending	
12-06-2014	Saneringsplan	Gebiedsplan Gebiedsgericht grondwaterbeheer	Royal HaskoningDHV		Backscanarchief	
17-04-2015	Saneringsplan	Gebiedsplan Gebiedsgericht grondwaterbeheer Biowasmachine	RoyalHaskoningDHV		Backscanarchief	
07-01-2016	Monitoringsrapportage	Jaarrapportage grondwatermonitoring 2015	KWA Bedrijfsadviseur		Backscanarchief	
01-03-2016	Bijzonder inventariserend onderzoek	ATES and grondwater contamination	Deltares		Digiplaza	
17-08-2017	Monitoringsrapportage	Rapportage monitoringsronde 2017	KWA Bedrijfsadviseur		Digiplaza	

Beschikbare documenten per onderzoek

Geen gegevens beschikbaar

Verontreinigende activiteiten

Activiteit	Start	Einde	Vervallen	Benoemd	Verontreinigd	Spoed	Voldoende onderzocht
autobusstation -remise	9999	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
autoparkeer- en -stallingsbedrijf	9999	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	

autoreparatiebedrijf	1924	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
benzinetank (ondergronds)	1967	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
brandstoffendetailhandel (vaste en vloeibare)	1930	1935	Nee	Per definitie	>S	Nee	
brandstoftank (ondergronds)	9999	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
bromfiets- en scooterverhuurbedrijf	9999	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
broodfabriek	9999	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
burgerlijk- en utiliteitsbouwbedrijf	1898	1935	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
chemische wasserij/stomerij	9999	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
cliché-platenfabriek/chemigrafisch bedrijf	1930	1935	Ja	Per definitie	>S	Nee	
cv- en luchtbehandelingsapparatuurinstallatiebedrijff	9999	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
dakpannenfabriek	1880	1935	Ja	Per definitie	>S	Nee	
dierlijke oliën- en vettengroothandel	9999	9999	Nee	Per definitie	Nee	Nee	
dieseltank (ommuurd)	1989	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
dieseltank (ondergronds)	1956	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
drukkerijen en aanverwante activiteiten	1898	1935	Nee	Per definitie	>S	Nee	
elektrotechnisch installatiebedrijf	1915	1935	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
foto- en filmontwikkelcentrale	9999	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
fotografisch bedrijf	9999	9999	Ja	Per definitie	>S	Nee	
gemeentelijke, provinciale en rijkswerkplaatsen (weg- en waterbouw)	9999	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
grafische afwerkcentrale	9999	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	
hbo-tank (ondergronds)	9999	1995	Nee	Per definitie	>S	Nee	
hout- en plaatmateriaalhandel	1930	1935	Ja	Per definitie	>S	Nee	
kopieerinrichting	9999	9999	Nee	Per definitie	Nee	Nee	
kunstharsfabriek	1959	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
leerlooierij (na 1900, chroomzouten)	1830	1830	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
loodgieters-, fitters- en sanitairinstallatiebedrijf	1968	1979	Ja	Per definitie	>S	Nee	
machine- en apparatenindustrie	1930	1935	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
machinegroothandel	9999	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
medische, chirurgische en tandheelkundige apparaten en instrumentenfabriek	1930	1935	Ja	Per definitie	Nee	Nee	

metaalconstructiebedrijf	9999	9999	Ja	Per definitie	>S	Nee	
metaalslijp-, -polijst-, -straal- en -graveerbedrijf	9999	9999	Ja	Per definitie	>S	Nee	
militair oefenterrein	1989	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
onverdachte activiteit	9999	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
opticiënswerkplaats	9999	9999	Nee	Per definitie	Nee	Nee	
ramen-, deuren- en kozijnenfabriek (metaal)	9999	9999	Ja	Per definitie	>S	Nee	
rijwielreparatiebedrijf	9999	9999	Nee	Per definitie	Nee	Nee	
scheepsbouw- en scheepsreparatiebedrijf	1830	1830	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
schildersbedrijf	1898	1930	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
schoonmaakbedrijf	9999	9999	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
sierradenmakerij	1898	1935	Nee	Per definitie	Nee	Nee	
smederij	9999	9999	Ja	Per definitie	>S	Nee	
spoor- en tramwegmaterieelindustrie en -reparatie	1900	1900	Nee	Per definitie	>S	Nee	
timmerfabriek	9999	9999	Ja	Per definitie	>S	Nee	
timmerwerkplaats	1830	1830	Ja	Per definitie	>S	Nee	
transportbedrijf	1930	1935	Ja	Per definitie	Nee	Nee	
vlakdrukkerij	1915	1935	Nee	Per definitie	>S	Nee	
wasblekerij (kleding)	1830	1830	Nee	Per definitie	>S	Nee	
white spirit-/terpentinatank (ondergronds)	1959	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	

Geconstateerde verontreinigingen

Matrix	Overschr.	m²	m³ Van	Tot	Opmerking
Grondwater	I	500	1000		Pf06
Grondwater	I	6000000	270000000		

Beschikbare documenten

Geen gegevens beschikbaar

Besluiten

Datum	Besluit	Kenmerk	Status
20-01-2010	Instemmen met SP		Definitief
08-01-2016	Instemmen met SP		Definitief

Sanering

Geen gegevens beschikbaar

Saneringscontouren

Geen gegevens beschikbaar

Locatie: Rijnenburg en medicijnen literatuurstudie

Locatie

Adres	AMBACHTSWEG 0 Utrecht
Locatienaam	Rijnenburg en medicijnen literatuurstudie
Plaats	Utrecht
Locatiecode bevoegd gezag WBB	UH034403982

Status

Vervolg WBB	Voldoende onderzocht	**Beoordeling**	Potentieel Ernstig
Status rapporten	Bijzonder inventariserend onderzoek	**Beschikking**	
Status besluiten		**Status asbest**	Onverdacht op basis preHO
Is van voor 1987	Ja		

Uitgevoerde onderzoeken

Datum	Type	Naam	Auteur	Referentie	Archief	Conclusie overheid
22-05-2006	Historisch onderzoek	Historisch onderzoek	CSO Adviesbureau voo		Backscanarchief	
11-03-2011	Bijzonder inventariserend onderzoek	Literatuurstudie	Geofox-Lexmond BV		A15a	

Beschikbare documenten per onderzoek

Geen gegevens beschikbaar

Verontreinigende activiteiten

Activiteit	Start	Einde	Vervallen	Benoemd	Verontreinigd	Spoed	Voldoende onderzocht
benzinepompinstallatie	9999	9999	Nee	Per definitie	Onbekend	Nee	
demping (niet gespecificeerd)	9999	9999	Nee	Per definitie	Onbekend	Nee	
erfverharding (niet gespecificeerd)	9999	9999	Nee	Per definitie	Onbekend	Nee	
erfverharding met puin en/of bouw en sloopafval	9999	9999	Nee	Per definitie	Onbekend	Nee	
fruitkwekerij/boomgaard	9999	9999	Nee	Per definitie	Onbekend	Nee	
glastuinbouw	9999	9999	Nee	Per definitie	Onbekend	Nee	
ophooglaag (niet gespecificeerd)	9999	9999	Nee	Per definitie	Onbekend	Nee	
spoorrails/smalspoor	9999	9999	Nee	Per definitie	Onbekend	Nee	
stortplaats industrieel- en bedrijfsafval in water	9999	9999	Nee	Per definitie	>S	Nee	

Geconstateerde verontreinigingen

Geen gegevens beschikbaar

Beschikbare documenten

Geen gegevens beschikbaar

Besluiten

Geen gegevens beschikbaar

Sanering

Geen gegevens beschikbaar

Saneringscontouren

Geen gegevens beschikbaar

Zorgmaatregelen

Geen gegevens beschikbaar

Locatie: Nedereindseweg bomen

Locatie

Adres	Nedereindseweg Utrecht
Locatienaam	Nedereindseweg bomen
Plaats	Utrecht
Locatiecode bevoegd gezag WBB	

Status

Vervolg WBB	Uitvoeren evaluatie	**Beoordeling**	Niet ernstig, plaatselijk sterk verontreinigd
Status rapporten	Meldingsformulier BUS evaluatieverslag	**Beschikking**	
Status besluiten		**Status asbest**	Onverdacht op basis preHO
Is van voor 1987	Ja		

Uitgevoerde onderzoeken

Datum	Type	Naam	Auteur	Referentie	Archief	Conclusie overheid
26-08-2014	Verkennend onderzoek NEN 5740	Verkennend en aanvullend bodemonderzoek bomen	IBU IngenieursburUtr		zaaksysteem KCS	
13-10-2014	Meldingsformulier BUS saneringsplan	BUS melding tijdelijke uitplaatsing	IBU IngenieursburUtr		zaaksysteem KCS	
13-04-2016	Meldingsformulier BUS saneringsplan	BUS melding tijdelijke uitplaatsing 2016	Gemeente Utrecht Stadswerken		zaaksysteem KCS	
29-11-2017	Verkennend onderzoek NEN 5740	Verkennend bodemonderzoek	Terrascan B.V.			
01-02-2018	Meldingsformulier BUS saneringsplan	BUS melding TU	Movares Nederland			
24-05-2018	Meldingsformulier BUS evaluatieverslag	Evaluatie BUS	Movares Nederland		zaaksysteem KCS	

Beschikbare documenten per onderzoek

Geen gegevens beschikbaar

Verontreinigende activiteiten

Activiteit	Start	Einde	Vervallen	Benoemd	Verontreinigd	Spoed	Voldoende onderzocht
ophooglaag (niet gespecificeerd)	9999	9999	Niet van toepassing	Per definitie	>I	Nee	Ja

Geconstateerde verontreinigingen

Geen gegevens beschikbaar

Beschikbare documenten

Geen gegevens beschikbaar

Besluiten

Datum	Besluit	Kenmerk	Status
24-05-2016	Instemmen met SP		Definitief

Sanering

Geen gegevens beschikbaar

Saneringscontouren

Geen gegevens beschikbaar

Zorgmaatregelen

Geen gegevens beschikbaar

Locatie: Nedereindseweg Z326, naast 576

Locatie

Adres	Nedereindseweg Utrecht
Locatienaam	Nedereindseweg Z326, naast 576
Plaats	Utrecht
Locatiecode bevoegd gezag WBB	

Status

Vervolg WBB	Voldoende onderzocht	**Beoordeling**	Niet ernstig, licht tot matig verontreinigd
Status rapporten	Verkennend onderzoek NEN 5740	**Beschikking**	
Status besluiten		**Status asbest**	Onderzocht conform NEN 5707 en 0 - 100 mg/kg;
Is van voor 1987	Ja		

Uitgevoerde onderzoeken

Datum	Type	Naam	Auteur	Referentie	Archief	Conclusie overheid
29-07-2016	Verkennend onderzoek NEN 5740	asbest Nedereindseweg Z326, naast 576	IDDS B.V.		zaaksysteem KCS	

Beschikbare documenten per onderzoek

Geen gegevens beschikbaar

Verontreinigende activiteiten

Geen gegevens beschikbaar

Geconstateerde verontreinigingen

Geen gegevens beschikbaar

Beschikbare documenten

Geen gegevens beschikbaar

Besluiten

Geen gegevens beschikbaar

Sanering

Geen gegevens beschikbaar

Saneringscontouren

Geen gegevens beschikbaar

Zorgmaatregelen

Geen gegevens beschikbaar

bijlage D3

Linge milieu bv

---

eerder onderzoek

Rapportage Visuele Inspectie na asbestverwijdering conform NEN 2990

AVM B.V.
Garderbroekerweg 175B
3774 JD Kootwijkerbroek

RPS Rapportnummer	15-148655_01
RPS Projectnummer	1509-1109
RPS Monsternummer	15-148655
Projectnr. opdrachtgever	AVM150505
Adres	Nedereindseweg 543, Utrecht
Omschrijving	Gebouw A en B op het erf achter de woning.

Laborant	Jeffrey van Holten	**Datum rapportage**	11-09-2015
Doelstelling	Visuele inspectie	**Datum inspectie**	09-09-2015
Aard sanering	Buitensanering, beperkt risico	**Aanvang inspectie**	14:20
SC-540 Bureau	Grondvitaal	**Benodigde tijd in uren**	1,5
Inventarisatierapport nr.	AS15276	**Uren buiten kantoortijd**	0
Werkplannummer	AVM150505	**Aantal kleefmonsters**	0
Sloopmelding / omgevingsvergunning nr.	07374-L / HZ_SLM-15-17039	**Aantal materiaalmonsters**	0
		Aantal grondmonsters	0
Grootte inspectiegebied	ca. 1750 m²		
Inspectietijd (min)	60		

Bouwdeel	Aard verwijderd materiaal + Broncode	Soort asbest en percentage	Hecht-gebonden	Conform	Risicoklasse
Grond (los)	Golfplaten ca. 11,5 m², Bronnr: 1	Chrysotiel 10 - 15 %	Goed	Inventarisatierapport, werkplan en DTA	Risicoklasse 2.
Dak (geschroefd)	Golfplaten ca. 850 m², Bronnr: 2	Chrysotiel 10 - 15 %	Goed	Inventarisatierapport, werkplan en DTA	Risicoklasse 2.

Visuele beperkingen / uitsluitingen

In naden en kieren in de houtengordingen is slechts een beperkte visuele inspectie mogelijk. Onder toplaag maaiveld, gras, begroeiing, grind, stoeptegels en onder de afvalcontainer en in de afvoerputjes en in het water bij gebouw B is geen visuele inspectie mogelijk.

Overige asbestverdachte of asbesthoudende materialen in en/of rondom het inspectiegebied

Visueel niet waargenomen.

Opmerkingen

De vuile ruimte van de decontaminatie-unit maakt deel uit van het inspectiegebied. De Manitou met bijbehorende werkbak met serienummer: 415338 en de Bobcat met serienummer: AC1915200 zijn beide visueel direct in orde bevonden.

Conclusie

Op het moment van de eindcontrole kan geconcludeerd worden dat het omschreven inspectiegebied alsmede de achterblijvende toepassing(en) voldoen aan de eisen zoals gesteld in NEN 2990.

Meting uitgevoerd door:
Jeffrey van Holten

Naam DTA:
H. van Manen

Rapportage Visuele Inspectie na asbestverwijdering conform NEN 2990

RPS Projectnummer 1509-1109
RPS Monsternummer 15-148655

Randvoorwaarden	Resultaat
Is een deco-unit aanwezig?	Ja
Werkt de deco-unit naar behoren?	Ja
Is de DTA aanwezig?	Ja
Is het werkplan aanwezig?	Ja
Is het inventarisatierapport aanwezig?	Ja
Is de sloopmelding aanwezig?	Ja
Melding naar: CI / gemeente / SZW is geldig t/m	09-09-2015
Is het inspectiegebied goed verlicht?	Ja
Is er deugelijk klimmateriaal aanwezig?	Ja
Is het inspectiegebied vrij van losse producten?	Ja

Segment 1:
Achterste gedeelte van gebouw A

Verwijderde toepassing + (broncode)	Resultaat constructiedeel	Resultaat aangelegen delen	Resultaat ondergelegen oppervlak	Opmerking
Golfplaten, bronnr: 2	Direct in orde bevonden	Direct in orde bevonden	Direct in orde bevonden	

overige bouw- en constructiedelen	Resultaat	Opmerking
Plafond (constructiedelen)	Direct in orde bevonden	
Kabelgoten en/of doorvoeringen	Niet van toepassing	
Ventilatiekanalen	Niet van toepassing	
Buizen	Niet van toepassing	
Verwarmingselementen	Niet van toepassing	
Kozijnen	Niet van toepassing	
Plinten	Niet van toepassing	
Vloer	Direct in orde bevonden	
Machines, installaties	Niet van toepassing	
Deco-unit, gereedschappen en hulpmiddelen, stellingmateriaal, trappen, steigers en eventueel achtergebleven inboedel	Niet van toepassing	
Route waarlangs het afval is afgevoerd, transit-route	Niet van toepassing	

RPS Projectnummer 1509-1109
RPS Monsternummer 15-148655

Segment 2:
Middelste gedeelte van gebouw A

Verwijderde toepassing + (broncode)	Resultaat constructiedeel	Resultaat aangelegen delen	Resultaat ondergelegen oppervlak	Opmerking
Golfplaten, bronnr: 2	Direct in orde bevonden	Direct in orde bevonden	Direct in orde bevonden	

overige bouw- en constructiedelen	Resultaat	Opmerking
Plafond (constructiedelen)	Direct in orde bevonden	
Kabelgoten en/of doorvoeringen	Niet van toepassing	
Ventilatiekanalen	Niet van toepassing	
Buizen	Niet van toepassing	
Verwarmingselementen	Niet van toepassing	
Kozijnen	Niet van toepassing	
Plinten	Niet van toepassing	
Vloer	Direct in orde bevonden	
Machines, installaties	Niet van toepassing	
Deco-unit, gereedschappen en hulpmiddelen, stellingmateriaal, trappen, steigers en eventueel achtergebleven inboedel	Niet van toepassing	
Route waarlangs het afval is afgevoerd, transit-route	Niet van toepassing	

RPS Projectnummer 1509-1109
RPS Monsternummer 15-148655

Segment 3:
Voorste gedeelte van gebouw A

Verwijderde toepassing + (broncode)	Resultaat constructiedeel	Resultaat aangelegen delen	Resultaat ondergelegen oppervlak	Opmerking
Golfplaten, bronnr: 2	Direct in orde bevonden	Direct in orde bevonden	Direct in orde bevonden	

overige bouw- en constructiedelen	Resultaat	Opmerking
Plafond (constructiedelen)	Direct in orde bevonden	
Kabelgoten en/of doorvoeringen	Niet van toepassing	
Ventilatiekanalen	Niet van toepassing	
Buizen	Niet van toepassing	
Verwarmingselementen	Niet van toepassing	
Kozijnen	Niet van toepassing	
Plinten	Niet van toepassing	
Vloer	Direct in orde bevonden	
Machines, installaties	Niet van toepassing	
Deco-unit, gereedschappen en hulpmiddelen, stellingmateriaal, trappen, steigers en eventueel achtergebleven inboedel	Niet van toepassing	
Route waarlangs het afval is afgevoerd, transit-route	Niet van toepassing	

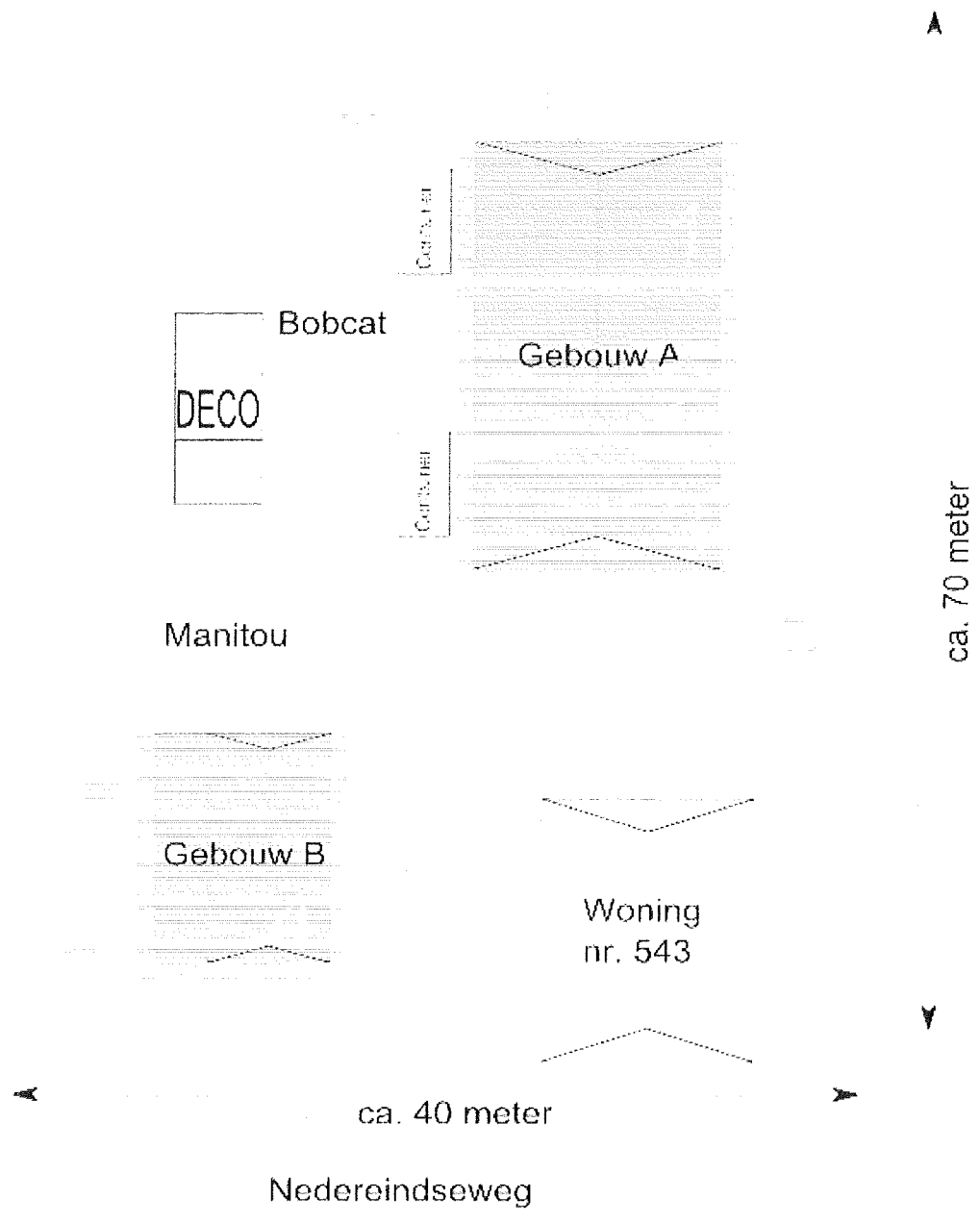
RPS Projectnummer 1509-1109
RPS Monsternummer 15-148655

Segment 4:
Gebouw B

Verwijderde toepassing + (broncode)	Resultaat constructiedeel	Resultaat aangelegen delen	Resultaat ondergelegen oppervlak	Opmerking
Golfplaten, bronnr: 2	Direct in orde bevonden	Direct in orde bevonden	Direct in orde bevonden	

overige bouw- en constructiedelen	Resultaat	Opmerking
Plafond (constructiedelen)	Direct in orde bevonden	
Kabelgoten en/of doorvoeringen	Niet van toepassing	
Ventilatiekanalen	Niet van toepassing	
Buizen	Niet van toepassing	
Verwarmingselementen	Niet van toepassing	
Kozijnen	Niet van toepassing	
Plinten	Niet van toepassing	
Vloer	Direct in orde bevonden	
Machines, installaties	Niet van toepassing	
Deco-unit, gereedschappen en hulpmiddelen, stellingmateriaal, trappen, steigers en eventueel achtergebleven inboedel	Niet van toepassing	
Route waarlangs het afval is afgevoerd, transit-route	Niet van toepassing	

Situatieschets

Golfplaten verwijderd ca. 11,5 m2
Golfplaten verwijderd ca. 850 m2
Containment / inspectiegebied
○ Pompen
○ Kleefmonsters
○ Grondmonsters
Verpakt afval/- opslag
Transitroute
Afzetlint

Projectnummer:	1509-1109
Bijlage bij rapport:	15-148655
Laborant:	Jeffrey van Holten
Locatie:	Nedereindseweg 543, Utrecht

FOTOBLAD

Foto's bij monsternummer: 15-148655 -

foto 1: Nedereindseweg 543, Utrecht

foto 2: Deco-unit

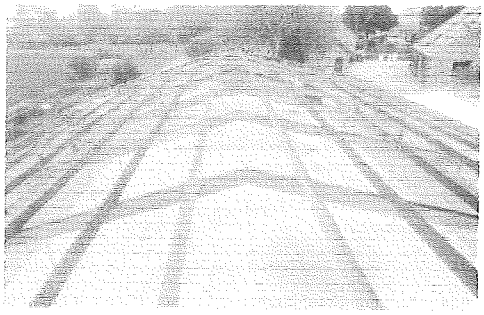

foto 3: Golfplaten van dak gebouw A verwijderd

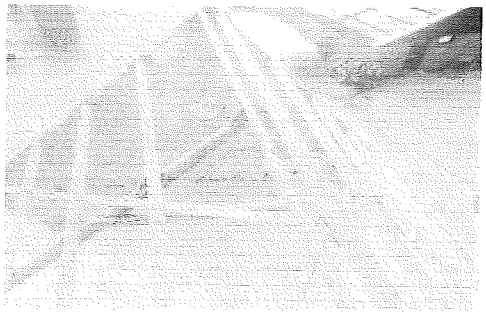

foto 4: Golfplaten van dak gebouw B verwijderd

foto 5: Golfplaten van het dak en losse golfplaten voor gebouw B verwijderd

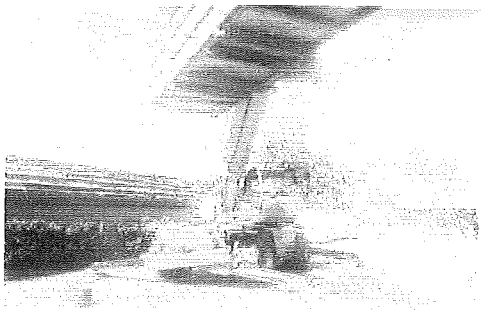

foto 6: Manitou

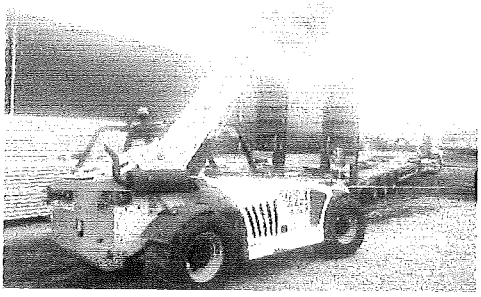

foto 7: Bobcat

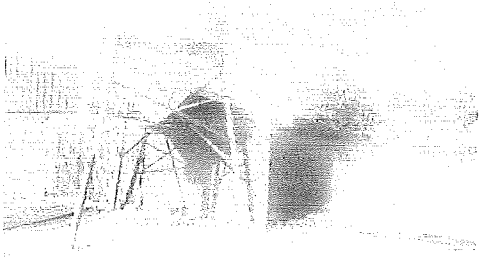

foto 8: Afvalcontainers en losse golfplaten naast gebouw A verwijderd

Projectnummer: 1509-1109

Bijlage bij rapport: 15-148655

Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Afdeling Toezicht en Handhaving Bebouwde Omgeving
Postadres Postbus 8406, 3503 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

W.N.M. van Schaik
T.a.v. de heer W.N.M. van Schaijk
Nedereindseweg 543
3546 PN UTRECHT

-SA-HZ SLM-15-17039

Behandeld door	C.J.M. Schuurmans	**Datum**	12 juni 2015
Doorkiesnummer	030 - 286 46 52	**Ons kenmerk**	07374-L / HZ_SLM-15-17039
E-mail	C.Schuurmans@utrecht.nl	**Onderwerp**	Aanvaarding sloopmelding
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		**Verzonden**	12 JUNI 2015
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte heer van Schaik,

Dank u voor de melding van de voorgenomen sloopwerkzaamheden met betrekking tot het verwijderen van golfplaten op het dak en het opruimen van losliggende stukken platen op het perceel Nedereindseweg 543 , ontvangen op 9 juni 2015.

De door u ingediende gegevens, en de omstandigheden ter plaatse, zijn beoordeeld en akkoord bevonden.
Bij de afweging hiervan is het asbestinventarisatierapport van Grondvitaal BV met rapportnummer AS15276 en rapportdatum 8 juni 2015 beoordeeld.

De voorgenomen sloopwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.
De uitvoering is uiteraard geheel voor uw verantwoording.

Bij de sloop en de afvoer van het sloopafval moet worden voldaan aan de eisen van het Bouwbesluit.

Wilt u ervoor zorgen dat degene die de sloopwerkzaamheden uitvoert ons:
- minstens twee werkdagen voor de feitelijke aanvang van de sloopwerkzaamheden hiervan schriftelijk in kennis stelt. U kunt hiervoor gebruik (laten) maken van het start meldingsformulier, te vinden op de website van de gemeente Utrecht (www.utrecht.nl/bouwtoezicht ("wat te doen"));
- de beëindiging van de sloopwerkzaamheden meldt, uiterlijk op de eerste werkdag na de dag van gereedkomen van de sloop; Volgens artikel 9 lid 1 van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 moet een eindbeoordeling worden uitgevoerd. Binnen twee weken na de uitvoering van de werkzaamheden dient u een afschrift van deze eindbeoordeling aan burgemeester en wethouders te overleggen

Wanneer u niet alle asbesthoudende materialen verwijdert, bent u verplicht aan de bewoner/gebruiker kenbaar te maken waar het asbest zich bevindt. Hieraan mogen geen werkzaamheden worden verricht.

BEGELEIDINGSBRIEF

BEWIJS VAN ONTVANGST (B1) (retour naar ontdoener)

Verplicht te gebruiken voor transport van afvalstoffen

Afvalverwerking Vink b.v.
Wencopperweg 33, 3771 PN Barneveld
Postbus 99, 3770 AB Barneveld
Tel: 0342-406406
Fax: 0342-406400
E-mail: afval@vink.nl
Internet: www.vink.nl
KvK Oost Nederland: 09050935

1

1 ☐ (primaire) ontdoener 2 ☐ ontvanger 3 ☐ handelaar 4 ☐ bemiddelaar

afzender: AVM
straat + nr: Garderbroekerweg 175/B
postc. + woonpl.: 3774 JD KOOTWIJKERBROEK
VIHB-nummer:

2

factuuradres: AVM
postbus of straat + nr: Garderbroekerweg 175/B
postc. + woonpl.: 3774 JD KOOTWIJKERBROEK

3A

ontdoener: AVM
straat + nr: Garderbroekerweg 175/B
postc. + woonpl.: 3774 JD KOOTWIJKERBROEK

3B

locatie van herkomst:
straat + nr: Nedereindseweg 543
postc. + woonpl.: 3546 PN Utrecht
datum aanvang transport: 10/09/15

4A

uitbesteed vervoerder:
straat + nr:
postc. + woonpl.:
VIHB-nummer:

4B

locatie van bestemming: 05W03 – Afvalverwerking Vink b.v.
straat + nr: Wencopperweg 33
postc. + woonpl.: 3771 PN BARNEVELD
datum ontvangst transport: 10/09/15

5

getransporteerd door: 1 ☐ afzender 2 ☐ ontdoener 3 ☐ ontvanger 4 ☐ inzamelaar 5 ☒ vervoerder 6 ☐ uitbesteed vervoerder (zie 4a)

ontvanger/inzamelaar/vervoerder: Transportbedrijf H. Vink en Zonen b.v.
straat + nr: Valkseweg 62
postc. + woonpl.: 3771 RG BARNEVELD
VIHB-nummer: GL500030VIHB
kenteken: BD-XF-30

route-inzameling ☐ ja ☐ nee ☒
routelijst bijsluiten (zie toelichting)
inzamelaarsregeling ☐ ja ☐ nee ☒
repeterende vrachten ☐ ja ☐ nee ☒ zie toelichting

6

afvalstroomnummer	gebruikelijke benaming van de afvalstoffen	aantal/ verpakking	eural code	verw. meth.	geschatte hoeveelheid (kg)	gewogen hoeveelheid (kg)
05W03P069395	Asbest		17.06.05	G01		

Order: WO31527635

10m3 afzetbak afvoeren asbest 169

Begintijd: Eindtijd:

Weegbonnummer: 15339731
Datum Rusttijd: : 10/09/2015 12 Aantal uren: Order: WO31527635
Kenteken : BD-XF-30/5612
Container : 269
Afvalstroomnr. : 05W03P069395
Produkt : 310 Asbest
Project : P12C0111 Nedereindseweg 543

Ontdoener : 50693 AVM
Vervoerder : 300 Transportbedrijf H. Vink en
Rek nemer : 50693 AVM

Bruto gewicht : 23790 kg 12:32 brug2 vgnr: 98
Ledig gewicht : <13960> kg 12:47 brug2 vgnr: 103
Netto gewicht : 9820 kg
Volume : 10 m3

AB53935155

handtekening afzender	handtekening ontdoener	handtekening transporteur voor ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief	handtekening ontvanger (geadresseerde) voor goede ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief

Auteursrecht: sVa / Stichting Vervoeradres, Den Haag

Het vervoer geschiedt op de door sVa / Stichting Vervoeradres ter griffie van de arr.rechtbank te Amsterdam en Rotterdam gedeponeerde algemene voorwaarden voor het afvalstoffenvervoer over de weg, laatste versie. Voor aansprakelijkheid vervoerder z.o.z. In de vracht is verzekering niet begrepen

De begelei... sbrief dient naar waarheid ingevuld te worden en is alleen geldig als de ... zijn ingevuld en de handtekeningen zijn geplaatst door ... daartoe be... de personen. De donker gearceerde velden ... de omstandigheden, verplicht (zie toelichting op de achterzijde van dit formulier) ... zijn soms, afhankelijk ... lichte (donkere) velden

Art. 581425 Uitgave Beurtvaartadres document
www.beurtvaartadres.nl Tel. 088-55 22 111

BEGELEIDINGSBRIEF

BEWIJS VAN ONTVANGST (B1) (retour naar ontdoener)

Verplicht te gebruiken voor transport van afvalstoffen

Afvalverwerking Vink b.v.
Wencopperweg 33, 3771 PN Barneveld
Postbus 99, 3770 AB Barneveld
Tel: 0342-406406
Fax: 0342-406400
E-mail: afval@vink.nl
Internet: www.vink.nl
KvK Oost Nederland: 09050935

1

1 ☐ (primaire) ontdoener 2 ☐ ontvanger 3 ☐ handelaar 4 ☐ bemiddelaar

afzender AVM
straat + nr Garderbroekerweg 175/B
postc. + woonpl. 3774 JD KOOTWIJKERBROEK
VIHB-nummer

2

factuuradres AVM
postbus of straat + nr Garderbroekerweg 175/B
postc. + woonpl. 3774 JD KOOTWIJKERBROEK

3A

ontdoener AVM
straat + nr Garderbroekerweg 175/B
postc. + woonpl. 3774 JD KOOTWIJKERBROEK

3B

locatie van herkomst
straat + nr Nedereindseweg 543
postc. + woonpl. 3646 PN Utrecht
datum aanvang transport 10/09/15

4A

uitbesteed vervoerder
straat + nr
postc. + woonpl.
VIHB-nummer

4B

locatie van bestemming 05W03 - Afvalverwerking Vink b.v.
straat + nr Wencopperweg 33
postc. + woonpl. 3771 PN BARNEVELD
datum ontvangst transport 10/09/15

5

getransporteerd door: 1 ☐ afzender 2 ☐ ontdoener 3 ☐ ontvanger 4 ☐ inzamelaar 5 ☒ vervoerder 6 ☐ uitbesteed vervoerder (zie toel.)

ontvanger/inzamelaar/vervoerder Transportbedrijf H. Vink en Zonen b.v.
straat + nr Valkseweg 62
postc. + woonpl. 3771 RG BARNEVELD

VIHB-nummer GL500039VIHB
kenteken BD-XF-30

route-inzameling ☐ ja ☐ nee ☒
routelijst bijsluiten (zie toelichting)
inzamelaarsregeling ☐ ja ☐ nee ☒
repeterende vrachten ☐ ja ☐ nee ☒
zie toelichting

6

afvalstroomnummer	gebruikelijke benaming van de afvalstoffen	aantal/ verpakking	eural code	verw. meth.	geschatte hoeveelheid (kg)	gewogen hoeveelheid (kg)
06W03P069395	Asbest		17.06.05	G01		

Order: WO31527636

10m3 afzetbak afvoeren asbest

Begintijd: Eindtijd:

Weegbonnummer : 15839721
Datum Rusttijd: : 10/09/2015 12:Aantal uren: Ordernr : WO31527636
Kenteken : BD-XF-30/5512
Container : 349
Afvalstroomnr. : 06W03P069395
Produkt : 310 Asbest
Project : P12C0111 Nedereindseweg 543

Ontdoener : 50693 AVM
Vervoerder : 300 Transportbedrijf H. Vink en
Rek.nemer : 50693 AVM

Bruto gewicht : 17920 kg 12:09 brug2 wgnr: 91
Ledig gewicht : <14260> kg 12:26 brug2 wgnr: 95
Netto gewicht : 3660 kg
Volume : 13,6 m3

De begeleidingsbrief dient naar waarheid ingevuld te worden en is alleen geldig als de verplichte (donkere) velden zijn ingevuld en de handtekeningen zijn geplaatst door daartoe bevoegde personen. De donker gearceerde velden zijn soms, afhankelijk de omstandigheden, verplicht (zie toelichting op de achterzijde van dit formulier)

Art. 581425 Uitgave Beurtvaartadres document
www.beurtvaartadres.nl Tel. 088-55 22 111

Auteursrecht: sVa / Stichting Vervoeradres, Den Haag

Het vervoer geschiedt op de door sVa / Stichting Vervoeradres ter griffie van de arr.rechtbank te Amsterdam en Rotterdam gedeponeerde algemene voorwaarden voor het afvalstoffenvervoer over de weg, laatste versie.
Voor aansprakelijkheid vervoerder z.o.z. In de vracht is verzekering niet begrepen

(*) AB53935156

handtekening afzender	handtekening ontdoener	handtekening transporteur voor ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief	handtekening ontvanger (geadresseerde) voor goede ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief

Art. 3-2-b:
ook hier wordt weer gesproken over degene die asbest doet (laat) verwijderen (= dus de opdrachtgever)
.... beschikt over een asbestinventarisatierapport.

Art. 5
Degene die de handelingen van par. 3 doet / laat verrichten (= dus de opdrachtgever), verstrekt vóórdat de handeling wordt verricht, een afschrift van het inventarisatierapport aan degene die de handeling verricht (= dus het asbestverwijderingsbedrijf).

Conclusie:
Art. 3 en 5 zijn heel duidelijk: De opdrachtgever beschikt over een inventarisatierapport en geeft een afschrift van dat rapport aan degene die het asbest verwijdert. Hoe de opdrachtgever aan dat rapport komt, staat niet vermeld. Hij moet er gewoon over beschikken, dus het zelf regelen. Zie ook art. 4.54a-1 t/m 5 en 4.54d-5 (toevoeging aan Arbo-besluit).

Aanvulling Arbeidsomstandighedenbesluit

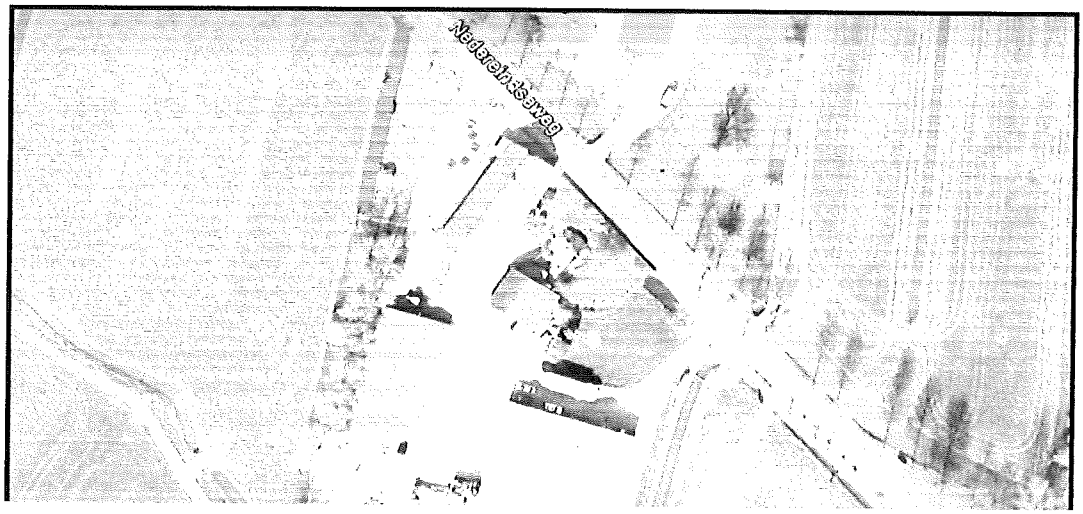
Artikel 4.54a. Asbestinventarisatie
1. Voordat een handeling als bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, onderdeel a, b of d, wordt aangevangen, wordt de aanwezigheid van asbest of asbesthoudende producten dan wel crocidoliet of crocidolíethoudende producten volledig geïnventariseerd en worden de resultaten hiervan opgenomen in een inventarisatierapport.
2. Het eerste lid is van toepassing indien werknemers worden of kunnen worden blootgesteld aan asbest of asbesthoudende producten dan wel crocidoliet of crocidolíethoudende producten.
3. De inventarisatie en het inventarisatierapport, bedoeld in het eerste lid, worden uitgevoerd, onderscheidenlijk opgesteld, door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat voor asbestinventarisatie dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
4. Een afschrift van het inventarisatierapport wordt verstrekt aan het bedrijf, bedoeld in artikel 4.54d, eerste lid, die de handeling, bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, onderdeel a, b, of d, verricht.
5. Het certificaat of een afschrift daarvan is op de arbeidsplaats aanwezig en wordt desgevraagd getoond aan een ambtenaar als bedoeld in artikel 24 van de wet.

Artikel 4.54d. Asbestverwijdering
1. De handelingen, bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, met uitzondering van de handelingen, bedoeld in artikel 4.54b, onderdeel b tot en met i, worden verricht volgens een vooraf opgesteld werkplan als bedoeld in artikel 4.55 door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat voor asbestverwijdering, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
2. Bij een bedrijf als bedoeld in het eerste lid is in ieder geval een persoon als bedoeld in het derde lid werkzaam.
3. De handelingen, bedoeld in het eerste lid, worden verricht door of onder voortdurend toezicht van een persoon die in het bezit is van een certificaat van vakbekwaamheid voor het toezicht houden op het verwijderen van asbest en crocidoliet, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
4. Voor zover de handelingen, bedoeld in het eerste lid, mede worden verricht door een andere persoon dan de persoon, bedoeld in het derde lid, is deze andere persoon in het bezit van een certificaat van vakbekwaamheid voor het verwijderen van asbest en crocidoliet, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
5. Voordat wordt aangevangen met de handelingen, bedoeld in het eerste lid, is het bedrijf, bedoeld in het eerste lid, in het bezit van een afschrift van een inventarisatierapport als bedoeld in artikel 4.54a, eerste lid.
6. De certificaten, bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, of afschriften daarvan en een afschrift van het inventarisatierapport, bedoeld in artikel 4.54a, eerste lid, zijn op de arbeidsplaats aanwezig en worden desgevraagd getoond aan een ambtenaar als bedoeld in artikel 24 van de wet.

Par. 4 – Bouwwerken
Art. 10:
Het is verboden om een bouwwerk te slopen zonder of in afwijking van de vergunning van B&W. Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning moet een inventarisatierapport worden overlegd (art. 10j).
De houder van de omgevingsvergunning moet een afschrift van die vergunning ter hand stellen aan het bedrijf dat de sloop uitvoert.

Titelblad

GRONDVITAAL BV
ASBESTINVENTARISATIE / BODEMONDERZOEK

Locatie

Adres:	Nedereindseweg 543
Postcode, Plaats	3546 PN Utrecht

Opdrachtgever

Naam:	AVM BV
Adres:	Garderbroekerweg 175B
Postcode, plaats:	3774 JD Kootwijkerbroek
Contactpersoon:	dhr. H. Minne
Telefoonnummer:	0342 440753

Uitvoering

Naam:	Grondvitaal BV
Adres:	Voorthuizerstraat 256
Postcode, plaats:	3881 SN Putten
Telefoonnummer:	0341 491323
Fax	0341 491806
E-mailadres:	info@grondvitaal.nl
SCA certificaat:	07-D070121.01
Uitvoeringsdatum:	2 juni 2015
DIA	H. Hofsink (04E-281113-140131)

Projectgegevens

Projectnummer:	**AS15276**
Versie:	01
Revisiestatus:	Definitief
Geautoriseerd door:	J.W. Mertens
Autorisatiedatum:	8 juni 2015

Omschrijving

twee schuren

Actualiteit van het asbestinventarisatierapport

Indien bij de voorbereiding van het daadwerkelijk verwijderen het inventarisatierapport ouder is dan drie jaar, dan dient het inventarisatierapport getoetst te worden op de actualiteit. (§ 7.14.2)

Uitvoering conform SC-540

Doel rapportage

- ☐ Voor het verwijderen van uitsluitend in dit rapport onder type A geïnventariseerde asbesthoudende materialen.
- ☐ Voor het aansluitend uitvoeren van een type B onderzoek ter verificatie van de lijst van redelijk vermoedelijk aanwezig asbest in het voorgaande type A onderzoek.
- ☐ Voor het vaststellen van de gebruisintegriteit van het gehele gebouw met een asbestinventarisatierapport type G.
- ☒ Voor de renovatie van een in de inleiding nader gespecificeerd deel van het onderzochte bouwwerk.
- ☐ Voor de renovatie van het gehele bouwwerk.
- ☐ Voor de sloop van het gehele bouwwerk.

Soort onderzoek

- ☒ Asbestinventarisatie Type-A
  - ☒ Volledig
  - ☐ Onvolledig
- ☐ Asbestinventarisatie Type-B
- ☐ Asbestinventarisatie Type-G

Omvang onderzoek

- ☒ Gehele gebouw of object
- ☐ Gedeelte van gebouw of object
- ☐ Representatieve steekproef
- ☐ Aanvulling op steekproef
- ☐ Onvoorzien aanwezig asbest

Risicobeoordeling

- ☒ Risicobeoordeling ten behoeve van sloop en verbouw (SMA-rt)
- ☐ Risicobeoordeling in gebruiksfase (NEN 2991)

1 SAMENVATTING

Soort onderzoek en opzet	Asbestinventarisatie conform SC-540
Type	A volledig
Locatie	Nedereindseweg 543 3546 PN Utrecht
Aanleiding	Voornemen tot dakrenovatie van twee schuren
Geïnventariseerde onderdelen	twee schuren het gehele bouwwerk

Asbesthoudende toepassingen			
Brom	Definitief	Materiaal omschrijving	Risico klasse
1	A en B (bruine grond)	AC golfplaten (los)	2
2	A en B (dak)	AC golfplaten (dak)	2
Opmerking:			

De volgende asbest- en verdachte materialen zijn niet aangetroffen	Reden van niet aantreffen	Verwijderd voor inventarisatie
Opmerking:		

- Alle onder risicoklasse 1 gerangschikte materialen mogen door een niet SC-530 gecertificeerd bedrijf worden verwijderd. Dit bedrijf dient echter te voldoen aan de in het Arbobesluit gestelde richtlijnen.
- Onder risicoklasse 2 en 3 gerangschikte materialen moeten altijd door een SC 530 gecertificeerd bedrijf worden verwijderd.

Aanvullende voorwaarden inzake verwijdering

Er bestaat geen redelijk vermoeden dat er in de constructie verborgen asbesthoudende materialen aanwezig kunnen zijn.

2 UITGANGSPUNTEN UITGEVOERD ONDERZOEK

2.1 Doel van het onderzoek

Het doel van deze asbestinventarisatie is, door middel van een uit te voeren visuele inspectie en eventueel monstername en analyse, het traceren van mogelijk asbesthoudende materialen in het te slopen gebouw cq. onderdelen van het gebouw.

2.2 Vooronderzoek historisch onderzoek

Tijdens het vooronderzoek zijn de hierna te noemen bronnen geraadpleegd waaruit de volgende voor het onderzoek van belang zijnde gegevens bekend zijn geworden:

	Bron	Informatie
-	Gemeente archief	
-	Plattegronden/tekeningen van de opdrachtgever	Beide gebouwen zijn voorzien van golfplaten als dakbedekking.
x	Mondelinge informatie eigenaar	
-	BAG-viewer	
-	Spotzi	
Conclusie	Uit het vooronderzoek blijkt dat de daken van beide schuren voorzien zijn van golfplaten als dakbedekking.	

2.3 Uitvoering van het onderzoek

Uitvoering van het onderzoek heeft plaatsgevonden overeenkomstig SC-540 en aanverwante normen en richtlijnen met betrekking tot het inventariseren van gebouwen en/of objecten en het nemen van monsters en de behandeling daarvan.
Grondvitaal BV beschikt over het SCA Procescertificaat Asbestonderzoek waaruit blijkt dat het bedrijf voldoet aan de eisen welke worden gesteld in het certificatieschema procescertificaat asbestinventarisatie onder certificaatnummer 07 DEK0121.01.

Partijdigheid.
Grondvitaal BV heeft op geen enkele wijze een relatie met de opdrachtgever en/of de onderzoekslocatie waarop het onderzoek betrekking heeft. In het kwaliteitssysteem van Grondvitaal BV is vastgelegd dat op beïnvloeding van medewerkers door derden niet wordt ingegaan. Bij poging tot beïnvloeding van het onderzoek en/of onderzoeksresultaten wordt het onderzoek gestaakt.

Visuele inspectie en monsterneming
De visuele inspectie is primair gericht op het waarnemen, signaleren en rapporteren van alle asbesthoudende en asbestverdachte materialen. Moeilijk bereikbare plaatsen (bijvoorbeeld spouw- en plafondruimten) worden indien noodzakelijk door middel van een endoscoop geïnspecteerd.
Van de asbestverdachte materialen worden monsters genomen waarbij in geval van herhaalde inspectie in meerdere mimten van een asbestverdacht materiaal per materiaaltype wordt bemonsterd. Door middel van schriftelijke registratie en fotoregistratie worden de bevindingen vastgelegd.

Asbestanalyse
Het laboratoriumonderzoek (indien noodzakelijk) wordt uitgevoerd door een RVA geaccrediteerd laboratorium. In het laboratorium worden de monsters voorbehandeld en vindt vervolgens het onderzoek plaats.

Veiligheidsmaatregelen
De visuele inspectie en het benaderen van asbestverdachte materialen wordt door deskundige medewerkers uitgevoerd. Tijdens de uitvoering is ten minste één medewerker in het bezit van een BIA-certificaat. Tijdens de uitvoering van de monsterneming mogen zich geen personen in de nabijheid bevinden die niet zijn beschermd door middel van de hierboe verplichte beschermingsmiddelen.

De monsters worden direct in de door het laboratorium ter beschikking gestelde verpakkingsmateriaal bewaard en gemarkt. Tijdens het uitvoeren van de monstername wordt volgens de geldende voorschriften gewerkt *(asbestbeschermende kleding en volgelaatsmasker met aanblaasunit, puntbronafzuiging door middel van een stofzuiger met Hepa-filter en verdere benodigdheden).*

Rapportage
De bevindingen van het uitgevoerde onderzoek worden vastgelegd in een rapportage.

De eventueel aangetroffen asbesthoudende materialen worden in een risicoklasse ingedeeld. Het bepalen van de risicoklasse vindt plaats doormiddel van risicoclassificatieprogramma Smart van de Stichting Certificatie Asbest. Het asbesthoudende materiaal wordt afhankelijk van asbestsoort, hechtgebondenheid, montagetechniek etc. ingedeeld in één van de onderstaande klassen:

Risicoklasse	Verwijderingsregime conform SC-530	Kans op vezelemissie
1	Licht regime	Zeer klein
2	Standaard regime	Groot
3	Verzwaard regime	Zeer groot

Per risicoklasse zijn voorschriften hoe en met welke voorwaarden de asbesthoudende materialen verwijderd kunnen worden.

2.4 Geldigheidsduur

Indien bij de voorbereiding van het daadwerkelijk verwijderen van asbest blijkt dat het inventarisatierapport ouder is dan drie jaar, dient het inventarisatierapport getoetst te worden op de actualiteit. Veranderingen in het bouwwerk of object dienen dan te worden beoordeeld op gevolgen voor de aanwezigheid van asbest, asbesthoudende producten etc. Deze gevolgen dienen te worden geregistreerd en toegevoegd aan het inventarisatierapport, voordat verwijdering kan plaatsvinden.

Indien geen veranderingen hebben plaatsgevonden, of veranderingen zonder gevolgen voor het asbesthoudende materiaal, dient dit eveneens te worden geregistreerd en toegevoegd aan het inventarisatierapport, voordat verwijdering kan plaats vinden.

Bron: SC-540 §A

Toelichting
Deze termijn van drie jaar is ingevoerd om de opdrachtgever er op te wijzen dat veranderingen in de aard van gebouw door verbouwingen e.d. gevolgen kunnen hebben op de aanwezigheid van asbest, asbesthoudende producten, asbestbesmet materiaal en/of asbestbesmette constructieonderdelen in bouwwerken en objecten.

5 RESULTATEN ASBESTINVENTARISATIE

5.1 Resultaten laboratoriumonderzoek

Voor analyseresultaten wordt verwezen naar bijlage 2.

Overzicht analyses

Monster	Objectief	Amosiet	Crocidoliet	Chrysotiel	Actinoliet	Anthofylliet
M1	10 - 15 %	<0,1 %	<0,1 %	<0,1 %	<0,1 %	<0,1 %
M2	10 - 15 %	<0,1 %	<0,1 %	<0,1 %	<0,1 %	<0,1 %

5.2 Verwijderingsmethode

nr	Asbesthoudende materialen	Monster-nummer	Verwijderingsmethode	Risicoklasse conform
1	AC golfplaten (los)		Los materiaal of object /constructie /installatie als geheel verwijderen	2
2	AC golfplaten (dak)	M1 / M2	Demontage (als geheel verwijderen)	2

De vaststelling van de risicoklasse-indeling heeft plaatsgevonden met behulp van het gevalideerde systeem SMA+t. Zie bijlage 8.

In het risicoclassificatieprogramma Sma+t van de Stichting Certificatie Asbest is in het algemeen keuze uit meerdere verwijderingsmethodes. Bij de bepaling van de verwijderingsmethode is gekozen voor de methode die naar inschatting van de DIA de laagste gezondheids- en/of veiligheidsrisico's biedt, hierbij is rekening gehouden met de toegepaste montagemethode en de conditie van het materiaal.
Wanneer aan de gekozen verwijderingsmethode en/of bij behorende randvoorwaarden niet kan worden voldaan tijdens de sanering van de asbesthoudende toepassingen dienen aanvullende Sma+t toetsingen te worden uitgevoerd met de voorgenomen verwijderingsmethode.

5.3 Conclusie en aanbeveling

Tijdens de uitgevoerde asbestinventarisatie zijn wel asbesthoudende materialen aangetroffen.

Algemene aanbevelingen

- Alle onder risicoklasse 1 gerangschikte materialen mogen door een niet SC-530 gecertificeerd bedrijf worden verwijderd. Dit bedrijf dient echter te voldoen aan de in het Arbobesluit gestelde richtlijnen.
- Onder risicoklasse 2 en 3 gerangschikte materialen moeten altijd door een SC-530 gecertificeerd bedrijf worden verwijderd.

Er bestaat geen redelijk vermoeden dat er in de constructie verborgen asbesthoudende materialen aanwezig kunnen zijn.

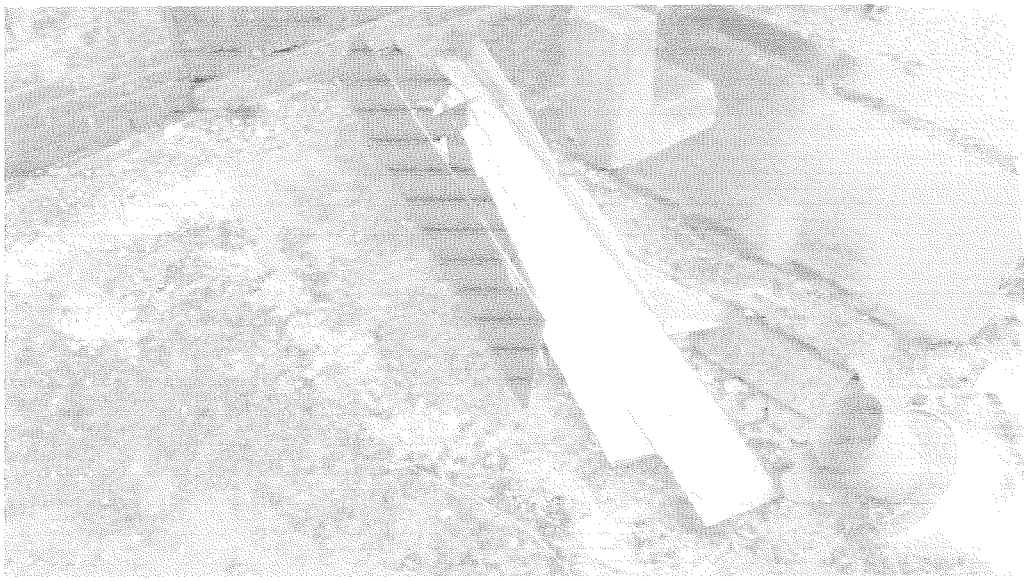
Bron 1 AC golfplaten (los)

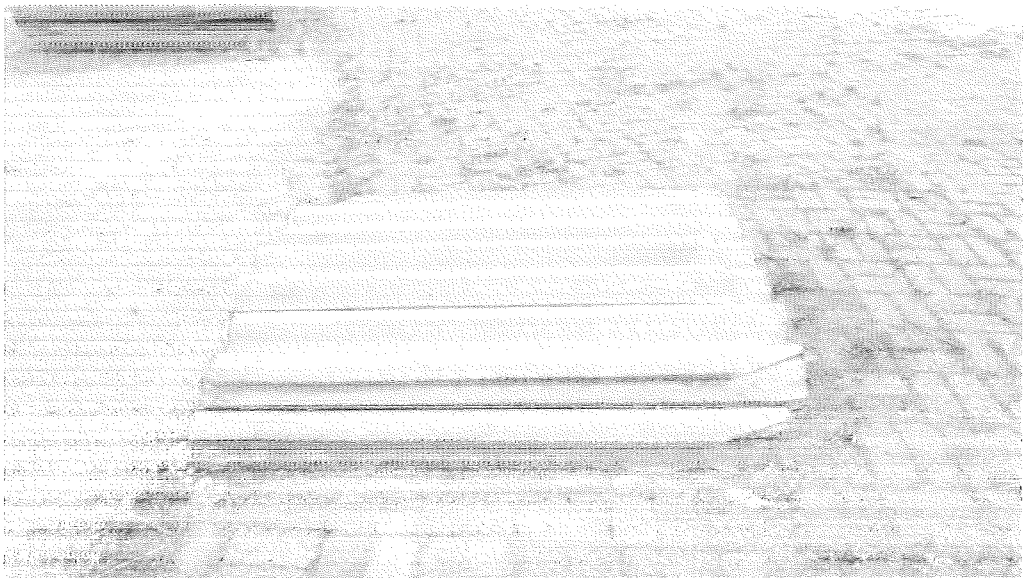
Code	Materiaal omschrijving	Hoeveelheid	Opmerking
A	AC golfplaten (los)	1,5 m²	enkele hoekstukken / windveren
B	AC golfplaten (los)	10 m²	

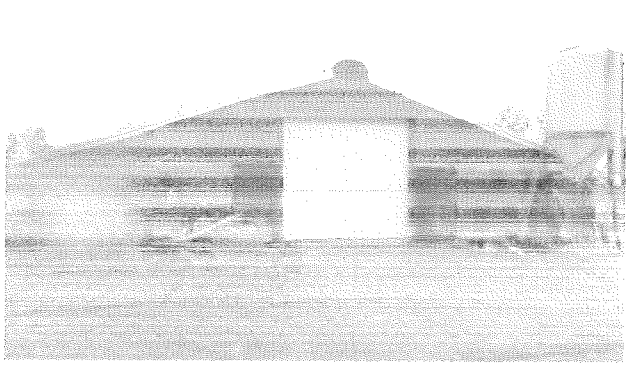
Let op! De strekkende en vierkante meters dienen in het werk te worden gecontroleerd. Aan de genoemde hoeveelheden kunnen geen rechten worden ontleend.

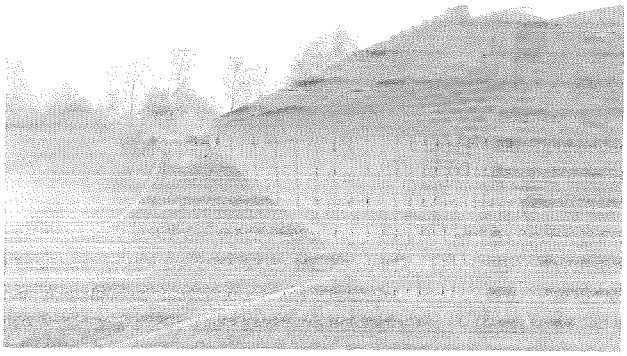
Bevestiging	los	Asbestgehalte	vergelijkbaar met V1500000125 (M1)
Conditie	goed	Samenstelling	10-15% chrysotiel
Bladdikte	2 (buitenschuralic)	Verschijningsvorm	hechtgebonden

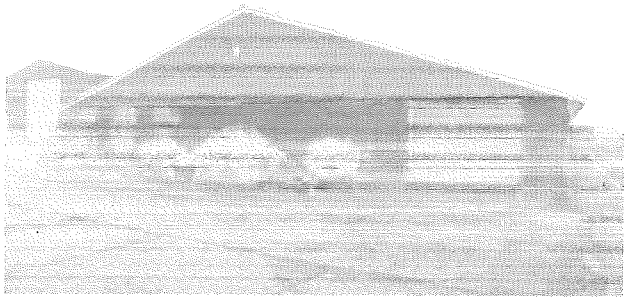
Opmerking

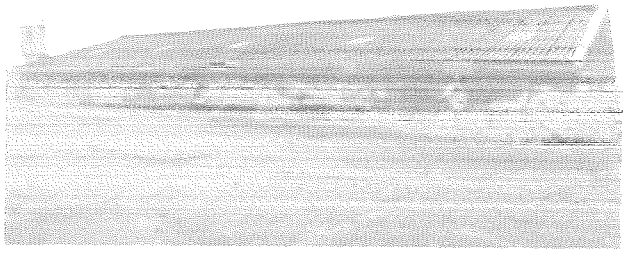

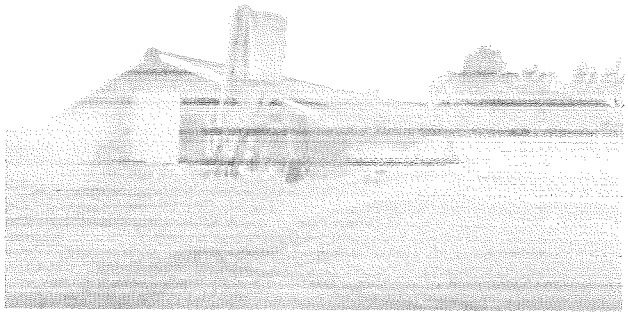

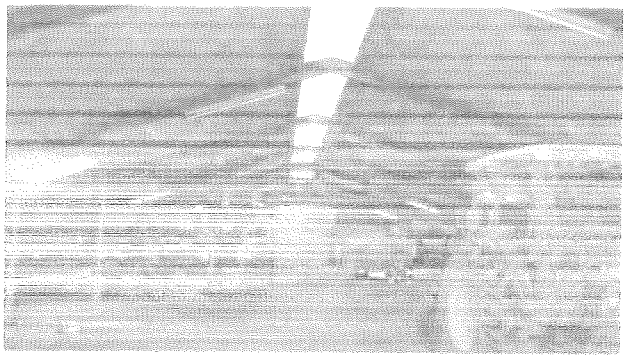

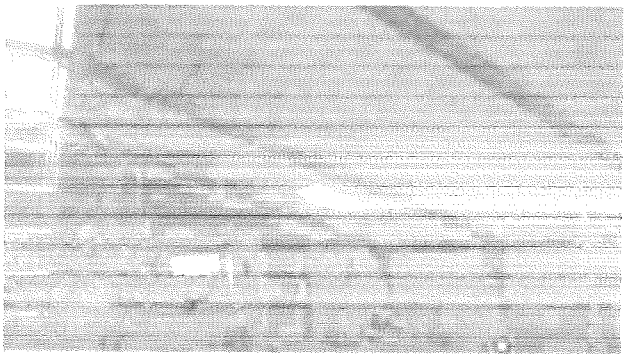

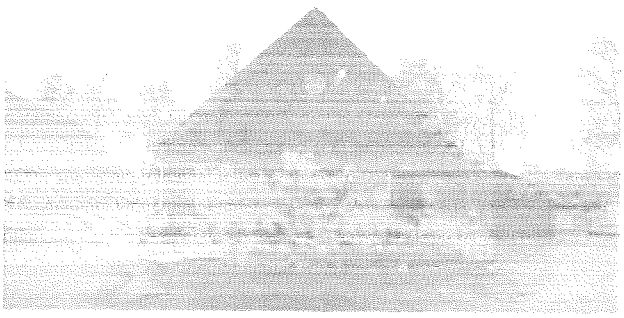

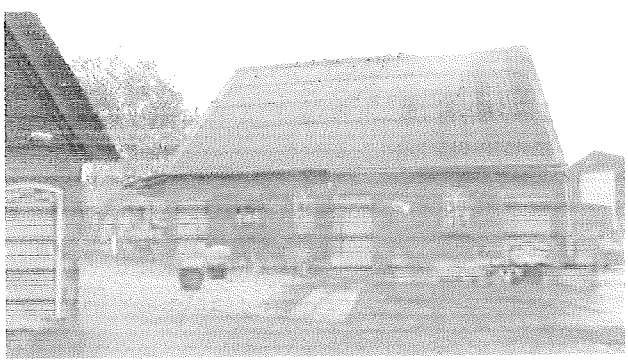

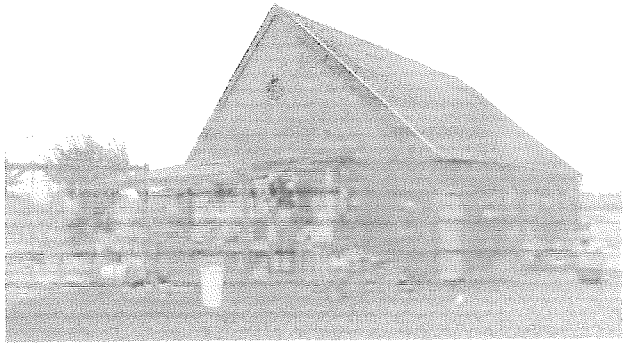

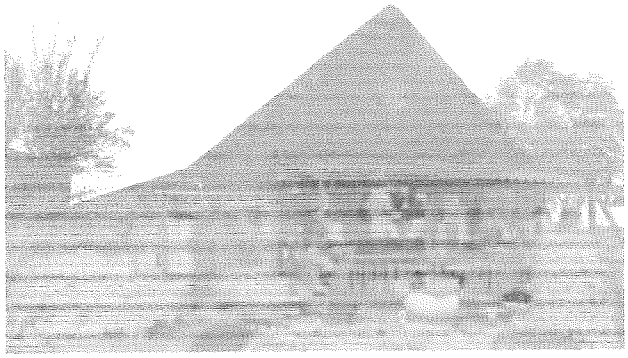

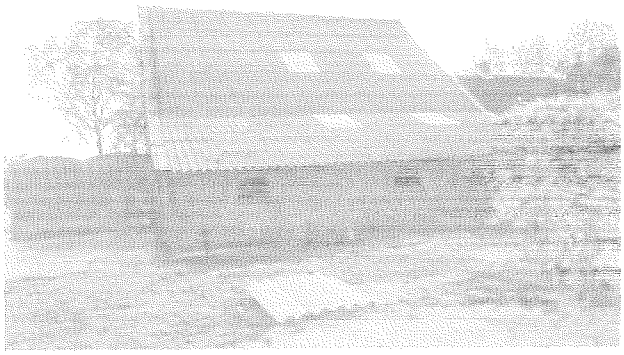

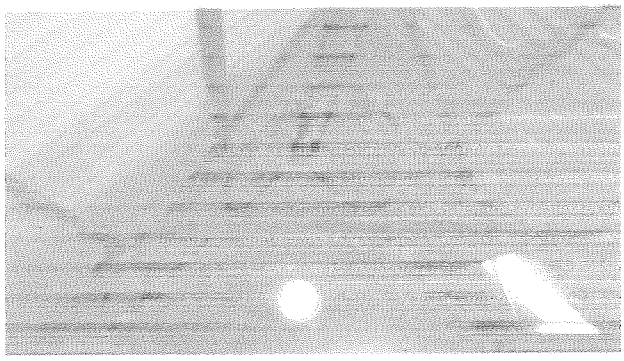

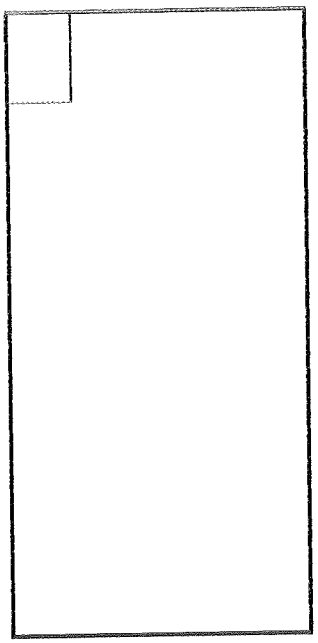

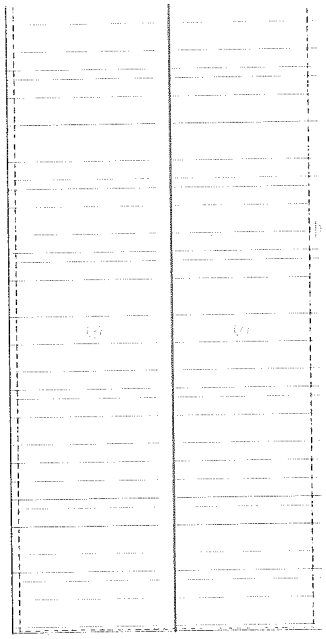

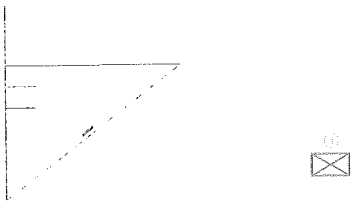

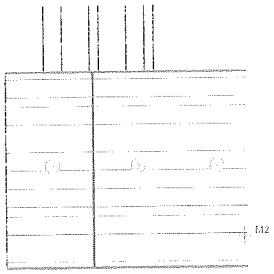
Begane grond

Dakoverzicht

Begane grond

Dakoverzicht

Legenda

= hoogteverschil

M1 = meetlijn

ROOD = nabijgelegen

= gebouw of constructiedeel

= vast buiten inventarisatie

= gebouw

GRONDVITAAL BV

ACMAA

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	Grondvitaal	Rapportnummer	R1508008[illegible] versie 1
Contactpersoon	Dhr. H. Hofsink	Datum opdracht	02-08-2015
Adres	Voorthuizerstraat 256	Datum ontvangst	02-08-2015
Postcode en plaats	3991 GN Putten	Datum rapportage	02-08-2015
Projectcode	AS15276	Pagina	1 van 1
Project omschrijving	Nedereindseweg, Utrecht		
Monstersoort	Materiaal	Datum monstername	02-08-2015
Monstername door	Opdrachtgever	Datum analyse	03-08-2015
Analyse methode	Asbest in materiaal m.b.v. microscopie conform NEN 5896 (Q)		

Resultaten

								materiaal	
V1508008125 M1 - golfplaat type 1	% (m/m)	10-15	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	Golfplaat	Ja
V1508008126 M2 golfplaat type 2	% (m/m)	10-15	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	Golfplaat	Ja

Legenda

Amos	Amosiet	(zeldzaam)
Cro	Crocidoliet	(zeldzaam)
Ant	Anthofylliet	(zeldzaam)
Tre	Tremoliet	(zeldzaam)
Act	Actinoliet	(zeldzaam)
Hgb	Hechtgesteentemateriaal	

Ir. Ing. E. Tangena

De resultaten hebben betrekking op de monsters zoals die door u voor analyse zijn aangeleverd.

Nadere informatie over de toegepaste methode en praktijkbeschrijving is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.

ACMAA Laboratoria B.V.
't Haantjeslaan 6
7561 BE Deurningen

telefoon 074 - 2455041
fax 074 - 2488245
e-mail laboratorium@acmaa.nl

website www.acmaa.nl
IBAN NL77RABO1185218877
KvK 60951540

BTWnr. NL854132120B01
BIC RABONL2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA Group B.V., gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

SMART 2014 Risicoclassificatie

Aangemaakt op 08 juni 2015 om 12h17 (310960)

Grondstaal BV SCA-rapp.nr. 07-D070121.01

Deze risicoclassificatie maakt onverbrekelijk onderdeel uit van het asbestinventarisatierapport 107.D070121.01-AS15276); het inventarisatiebureau verklaart dat de invoer geheel overeenkomt met de werkelijke bronsituatie.

Stichting Certificatie Asbest

Ascert

Identificatie

Adres	Nederenndseweg, Utrecht
Projectcode	AS15276
Projectnaam	twee schuren
Broncode	1
Bronnaam	AC golfplaten (los)

Feiten

Productspecificatie	Asbestcement golfplaat
Hechtgebondenheid	Hechtgebonden
Hoeveelheid asbest	11,5 m²
Percentage chrysotiel	10 - 15 %
Analysecertificaatnummer	vergelijkbaar met V15060025 (M1)

Situatie

Bevestiging	Los
Binnen / buiten	Buiten
Beschadiging	Zwaar
Verweerdheid	Licht

Verwijdering

Handeling	Los materiaal of object/constructie/installatie als geheel verwijderen

Risicoclassificatie

Risicoklasse	2
Gebruikte versie classificatiemodel	1NO 2.1 01122014 (ingangsdatum 02-12-2014)

Werkplanelementen

Openlucht RA2

Het werkgebied dient afgezet/gemarkeerd te worden.

Het SC 530 gecertificeerde bedrijf dat de asbestverwijderingswerkzaamheden uitvoert, dient de best beschikbare technieken toe te passen. Er dienen bronmaatregelen genomen te worden om vezelemissie te voorkomen. Deze maatregelen dienen in een werkplan, opgesteld conform de SC 530, te worden opgenomen. Tijdens de werkzaamheden dient een volgelaatsmasker P3 met aangeblazen lucht te worden gedragen.

Er dient een eindcontrole door een RvA geaccrediteerde (ISO 17020) inspectie-instelling volgens NEN 2990, onderdeel visuele inspectie, te worden uitgevoerd.

SMART 2014 Risicoclassificatie

Aangemaakt op 08 juni 2015 om 12h17 (310965)

Grondvitaal BV **SCA-code: 07-D070121.01**

Deze risicoclassificatie maakt onverbrekelijk onderdeel uit van het asbestinventarisatierapport [07-D070121.01 AS15276]; het inventarisatiebureau verklaart dat de invoer geheel overeenkomt met de werkelijke bronsituatie.

Stichting Certificatie Asbest

Ascert

Identificatie

Adres	Nedereindseweg, Utrecht
Projectcode	AS15276
Projectnaam	twee schuren
Broncode	2
Bronnaam	AC golfplaten (dak)

Feiten

Productspecificatie	Asbestcement golfplaat
Hechtgebondenheid	Hechtgebonden
Hoeveelheid asbest	850 m²
Percentage Chrysotiel	10 - 15 %
Analysecertificaatnummer	V150600125(M1)/V150600126(M2)

Situatie

Bevestiging	Geschroefd
Binnen / buiten	Buiten
Beschadiging	Licht
Verweerdheid	Licht

Verwijdering

Handeling	Demontage (als geheel verwijderen)

Risicoclassificatie

Risicoklasse	2
Gebruikte versie classificatiemodel	TNO 2.1 01122014 (ingangsdatum 02-12-2014)

Werkplanelementen

Openlucht RK2

Het werkgebied dient afgezet/gemarkeerd te worden.

Het SC 530 gecertificeerde bedrijf dat de asbestverwijderingswerkzaamheden uitvoert, dient de best beschikbare technieken toe te passen. Er dienen bronmaatregelen genomen te worden om vezelemissie te voorkomen. Deze maatregelen dienen in een werkplan, opgesteld conform de SC 530, te worden opgenomen. Tijdens de werkzaamheden dient een volgelaatsmasker P3 met aangeblazen lucht te worden gedragen.

Er dient een eindcontrole door een RvA geaccrediteerde (ISO 17020) inspectie-instelling volgens NEN 7990, onderdeel visuele inspectie, te worden uitgevoerd.

1. Algemeen

De opdrachtgever heeft een wettelijke informatieplicht daar waar het gaat over de aanwezigheid van asbest in zijn bouwwerk/object, dat hij in eigendom / beheer heeft. Deze plicht heeft hij naar de gebruiker van het bouwwerk/object en zij die het bouwwerk/object respectievelijk onderhouden, renoveren, slopen of werkzaamheden erin uitvoeren.

Asbestverwijdering is onderhevig aan een gemeentelijke vergunning. Aan de vergunning ligt een asbestinventarisatierapport ten grondslag. Wie kan een vergunning aanvragen en wordt daarmee de houder van de vergunning?

1. De eigenaar van een bouwwerk;
2. Namens de eigenaar van het bouwwerk: het adviesbureau;
3. De gebruiker van een bouwwerk.

   Toelichting:

   a. De houder van de vergunning blijft voor de gemeente verantwoordelijk en aanspreekpunt voor de rapportage als sanering. Is het niet volledig en dus niet geschikt voor afgifte omgevingsvergunning, dan spreekt de gemeente de aanvrager van de vergunning aan. Deze spreekt vervolgens het onderzoeksbureau aan. Dit geldt eveneens voor de asbestverwijdering.
   b. Als gewerkt wordt in strijd met de voorschriften, spreekt de gemeente de houder van de vergunning in eerste instantie aan, in tweede instantie de asbestverwijderaar.

De onder de punten 1 t/m 3 genoemde personen kunnen opdrachtgever zijn voor zowel de asbestinventarisatie, de asbestverwijdering, als de eindbeoordeling. Hij hoeft niet perse opdrachtgever te zijn voor de eindbeoordeling. Dit kan hij overlaten aan het verwijderingsbedrijf, hetgeen ook logisch is.

De opdr. .tgever is degene die;

1. De opdracht tot inventarisatie verleent aan een bedrijf dat in het bezit is van een geldig certificaat voor asbestinventarisatie;
2. De omgevingsvergunning bij de Gemeente aanvraagt, implicerende de melding voor het voornemen tot sloper/ verwijderen;
3. De opdracht tot de eindbeoordeling van de uitgevoerde asbestverwijdering verleent aan een laboratorium c.q. Inspectie-instelling dat/die daarvoor is geaccrediteerd;
4. De opdracht tot de asbestverwijdering verleent aan een asbestverwijderingsbedrijf dat in het bezit is van een geldig certificaat voor asbest verwijderen;
5. De Gemeente minimaal één week vóór uitvoering op de hoogte stelt van de juiste uitvoeringsdata en tijdstippen;
6. De stortbon en het vrijgavebewijs van het asbestverwijderingsbedrijf ontvangt;
7. De Gemeente tijdelijk binnen twee weken na uitvoering een afschrift stuurt van de resultaten van de eindbeoordeling;
8. De facturen voor de verleende diensten (1 t/m 4) ontvangt en betaalt.

De opdrachtgever kan de zaken genoemd onder 1, 2, 3, 5 en 7 delegeren aan bijvoorbeeld het asbestverwijderingsbedrijf, doch blijft verantwoordelijk voor de aanwezigheid van de juiste papieren (inventarisatierapport en omgevingsvergunning) op het werk.

2. Asbestverwijderingsbesluit 2005

De verantwoordelijkheid van de opdrachtgever voor de juiste papieren (inventarisatierapport en omgevingsvergunning) op het werk vindt zijn wettelijke basis in Par. 2, Artikel 3 en 5 en Par. 4, Artikel 10 van het Asbestverwijderingsbesluit 2005. De door de opdrachtgever in te schakelen bedrijven voor asbestinventarisatie, asbestverwijdering en eindbeoordeling kunnen het werk alleen verrichten, wanneer zij in het bezit zijn van de wettelijk verplichte certificatie, respectievelijk accreditatie, vermeld in art. 4.54a, 4.54d en 4.55a van het Arbobesluit / Asbestverwijderingsbesluit 2005.'

3. Asbestinventarisatierapport

Ontleend aan Asbestverwijderingsbesluit 2005, Stb. 704 d.d. 16-12 2005 en Stb. 87 d.d. 20 02 2006Paragraaf 2 Asbestinventarisatie

Art. 3:4 lid b
lid b degene die gelast of gedurende lijk doet (laat) afbreken of uit elkaar nemen (- dus de opdrachtgever) ... beschikt over een asbestinventarisatierapport.

Art. 3-2-b:
ook hier wordt weer gesproken over degene die asbest doet (laat) verwijderen (= dus de opdrachtgever)
.... beschikt over een asbestinventarisatierapport.

Art. 5
Degene die de handelingen van par. 3 doet / laat verrichten (= dus de opdrachtgever), verstrekt vóórdat de handeling wordt verricht, een afschrift van het inventarisatierapport aan degene die de handeling verricht (= dus het asbestverwijderingsbedrijf).

Conclusie:
Art. 3 en 5 zijn heel duidelijk: De opdrachtgever beschikt over een inventarisatierapport en geeft een afschrift van dat rapport aan degene die het asbest verwijdert. Hoe de opdrachtgever aan dat rapport komt, staat niet vermeld. Hij moet er gewoon over beschikken, dus het zelf regelen. Zie ook art. 4.54a-1 t/m 5 en 4.54d-5 (toevoeging aan Arbo-besluit).

Aanvulling Arbeidsomstandighedenbesluit

Artikel 4.54a. Asbestinventarisatie
1. Voordat een handeling als bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, onderdeel a, b of d, wordt aangevangen, wordt de aanwezigheid van asbest of asbesthoudende producten dan wel crocidoliet of crocidoliethoudende producten volledig geïnventariseerd en worden de resultaten hiervan opgenomen in een inventarisatierapport.
2. Het eerste lid is van toepassing indien werknemers worden of kunnen worden blootgesteld aan asbest of asbesthoudende producten dan wel crocidoliet of crocidoliethoudende producten.
3. De inventarisatie en het inventarisatierapport, bedoeld in het eerste lid, worden uitgevoerd, onderscheidenlijk opgesteld, door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat voor asbestinventarisatie dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
4. Een afschrift van het inventarisatierapport wordt verstrekt aan het bedrijf, bedoeld in artikel 4.54d, eerste lid, die de handeling, bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, onderdeel a, b, of d, verricht.
5. Het certificaat of een afschrift daarvan is op de arbeidsplaats aanwezig en wordt desgevraagd getoond aan een ambtenaar als bedoeld in artikel 24 van de wet.

Artikel 4.54d. Asbestverwijdering
1. De handelingen, bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, met uitzondering van de handelingen, bedoeld in artikel 4.54b, onderdeel b tot en met i, worden verricht volgens een vooraf opgesteld werkplan als bedoeld in artikel 4.55 door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat voor asbestverwijdering, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
2. Bij een bedrijf als bedoeld in het eerste lid is in ieder geval een persoon als bedoeld in het derde lid werkzaam.
3. De handelingen, bedoeld in het eerste lid, worden verricht door of onder voortdurend toezicht van een persoon die in het bezit is van een certificaat van vakbekwaamheid voor het toezicht houden op het verwijderen van asbest en crocidoliet, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
4. Voor zover de handelingen, bedoeld in het eerste lid, mede worden verricht door een andere persoon dan de persoon, bedoeld in het derde lid, is deze andere persoon in het bezit van een certificaat van vakbekwaamheid voor het verwijderen van asbest en crocidoliet, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
5. Voordat wordt aangevangen met de handelingen, bedoeld in het eerste lid, is het bedrijf, bedoeld in het eerste lid, in het bezit van een afschrift van een inventarisatierapport als bedoeld in artikel 4.54a, eerste lid.
6. De certificaten, bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, of afschriften daarvan en een afschrift van het inventarisatierapport, bedoeld in artikel 4.54a, eerste lid, zijn op de arbeidsplaats aanwezig en worden desgevraagd getoond aan een ambtenaar als bedoeld in artikel 24 van de wet.

Par. 4 - Bouwwerken
Art. 10:
Het is verboden om een bouwwerk te slopen zonder of in afwijking van de vergunning van B&W. Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning moet een inventarisatierapport worden overlegd (art. 10j).
De houder van de omgevingsvergunning moet een afschrift van die vergunning ter hand stellen aan het bedrijf dat de sloop uitvoert.

SC-540 Procescertificaat Asbestinventarisatie 07-D070121

Eerland Certification B.V.
Postbus 275, 4190 CG Geldermalsen
telnr. +31-345-585034
faxnr. +31-345-585025

Eerland CERTIFICATION

Certificaathouder:

Grondvitaal B.V.

Adres:	Voorthuizerstraat 256	*Datum uitgifte:*	25-09-2014
	3881 SN PUTTEN	*Vervaldatum:*	25-09-2017
Telefoonnr:	0341-491323	*Datum eerste uitgifte:*	01-07-2010
Faxnummer:	0341-491806	*KvK-nummer:*	08062691
Contactpersoon:	Dhr. J.W. Mertens	*e-mail :*	info@grondvitaal.nl

Verklaring van uitgifte

Dit procescertificaat is op basis van het Ascert-Certificatieschema Procescertificaat Asbestinventarisatie SC-540, conform Eerland Certification B.V. Certificatiereglement afgegeven door Eerland Certification B.V.

In het certificatieschema SC-540 zijn de volgende wettelijke bepalingen verwerkt:
- Arbeidsomstandighedenbesluit artikel 4.54 a en 4.54 d
- Arbeidsomstandighedenregeling artikel 4.27

Eerland Certification B.V. verklaart, dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat het door de certificaathouder uit te voeren proces van inventariseren van aanwezige asbest, asbesthoudende producten en asbest besmet materiaal of asbest besmette constructieonderdelen in een bouwwerk of object, voorafgaand aan het geheel of gedeeltelijk afbreken van bouwwerken en/of objecten, het verwijderen van asbest of het opruimen van asbest na een incident, incl. de oplevering van het asbestinventarisatierapport volgens de eisen van het certificatieschema geschiedt.

Voor Eerland Certification B.V.

Egon Eerland
Directie

Stichting Certificatie Asbest

Ascert

Voor de geldigheid van dit procescertificaat wordt verwezen naar het SCA Certificaatregister op www.ascert.nl

Certificerende instelling:	Eerland Certification B.V.	*Certificaatnummer:*	07-D070121
Aanwijzingsbeschikking:	ARBO/P&G/08/14505	*SCA-code:*	07-D070121.01

bijlage E

Linge milieu bv

---

gegevens asbest-onderzoek

aanbieding & opdracht SIKB BRL 2000-2018

Projectleider	Arjan Vlasblom
Offertesom	ja
aanvraag	26 april
offerte	1 mei 2019
deadline	neen
Beschrijving:	onderzoek naar asbest in bovengrond rond opstallen, bestemmingswijziging locatie
Protocol:	SIKB-BRL 2000 – Protocol 2018
opdracht	8 mei, mail
Faktuuradres	■ Idem
Functiescheiding	Is functiescheiding zoals beschreven in BRL 2000 gewaarborgd? ☒ behoorlijk
VGM	
Bijzonderheden	De bestaande bedrijfsgebouwen gaan getransformeerd worden naar opnamestudio's. De woning langs de weg blijft behouden. De voormalige deel achter de woning wordt opnamestudio. Er vinden alleen inpandige verbouwingen plaats, er worden geen gebouwen gesloopt of bijgebouwd.
risico's (hypothese)	☒ redelijk onverdacht
	☒ Aanwezigheid puin: ☒ Licht verdacht (verwachting asbest < 100 mg/kgds). Veldwerker gaat dit na op locatie. ☒ en eventueel gootlijn schuur achter woning (34 meter)
	☐ Verdacht asbest: "W09-Plan van aanpak Veiligheidsmaatregelen 3T" treedt in werking, afhankelijk van de mogelijke verontreiniging. Zie ook instructies in W10. Stel maatregelen vast:
PBM's:	☒ standaard
Bereikbaarheid:	☒ vrij
locatie	nedereindseweg
oppervlak	terrein rond opstallen : 3.500 m²
Situatietekening	☒ bijgevoegd en ☒ maken aub
veldwerk	21 mei 2019 door John Hol en Nico Verweij
rapport	6 juli 2019 door Arjan Vlasblom
Hypothese asbest:	niet onverdacht
Opmerkingen	

historisch onderzoek

Uit welk jaar stamt de bebouwing? 1850, boerderij Groenestein

- Er is eerder bodemonderzoek op de locatie bekend. Dit is een onderzoek uit juni 1996, van Van Dijk BV. Aanleiding was de bouw van de loods op het achterterrein. Er zijn geen gegevens van het onderzoek bekend.
- Onder de verharding is mogelijk fundering aanwezig van puin of puinhoudende grond. Dergelijke fundering is verdacht voor asbest. Er zijn voor het asbest-onderzoek drie asbest-mengmonsters grond of puin opgenomen.
- Er bevindt zich één gedempte sloot op de locatie. Deze loopt dwars over het terrein, in het verlengde van de bestaande sloot langs de Nedereindseweg. De demping heeft op het bebouwde deel van de locatie een lengte van 150 meter
- mogelijk verdacht gootlijn west van schuur achter woning. Daar liggen nu kunststof-platen, in het verleden mogelijk asbest. De westkant is onverhard. graag overleggen met eigenaar.

onderwerpen van onderzoek : bovengrond terrein rond opstallen

Ligging locatie	buitengebied ten zuiden van utrecht
bestemming	woonboerderij
Inrichting locatie:	oppervlak ca 3.500 m², terrein rond opstallen

Soort	m²		
woning	120		
erf	ja		
3 schuren	totaal 1.550 m²		

Informatie over asbest:

zie offerte,
in dossier: Asbest-inventarisatie + resultaten ASB. SANERING 2015

Opgemaakt door Arjan Vlasblom 19 mei 2019

monsternemingsplan SIKB BRL 2000 - 2018 – Asbest

locatiegegevens	nedereindseweg
Is er locatiebezoek verricht?	☒ neen
Locatie	☐ Onverdacht ☐ Onverdacht puin ☒ Licht verdacht puin:
Asbestverdacht materiaal verwacht?	☐ Nee ☒ Ja misschien ☐ Ja, plaats bekend, zie tekening:
Maatregelen verdachte locatie	☐ Plan van aanpak W09 is van toepassing ☐ Instructies aan Veldwerker gegeven ☐ Maatregelen door opdrachtgever getroffen
Type asbest	?
Locatie in deelgebieden?	☒ neen
algemene beschrijving locatie	**is woonboerderij.** De bestaande opstallen gaan getransformeerd worden naar opnamestudio's. De woning langs de weg blijft behouden. De voormalige deel achter de woning wordt opnamestudio. Er vinden alleen inpandige verbouwingen plaats, er worden geen gebouwen gesloopt of bijgebouwd.
bedekking maaiveld	grind, betonplaten
vegetatie	gras
(Deel-)locatie	3.500 m² Zie tekening
strategie NEN 5707	☒ Verkennend, § 6.4.5
veldwerk	21 mei
visuele inspectie	uiteraard
min aantal proefgaten	acht + evt gootlijn, zie OA asbest-inventarisatie
min diepte proefgaten	0.5 m -mv
Zetten boringen	acht
foto's	ook graag Per proefgat, uitkomend materiaal en asbestverdachte materialen
bodemvochtmetingen	ja, indien droog Altijd, anders veiligheidsmaatregelen aanpassen. Resultaat noteren.
grondmonsters nemen	tenminste twee Per emmer/monster min. 10 kg. Code noteren.
plaatmateriaalmonsters nemen	indien aangetroffen Dubbel verpakken. Code noteren.
monster-codes	mm (A) gaten, Nr, locatie etc B idem mm gootlijn, locatie, etc
nemen van puinmonsters	Meer dan 50 % bodemvreemd materiaal. Monster nemen conform NEN 5897.Toepassen NEN
monsteranalyse bij	☑ Analytico ☒ Spoed : neen
autorisatie projectleider	Arjan Vlasblom 19 mei 2019
Bijlagen	☐ Tekening van de locatie met reeds aangetroffen asbest ☐ Tekening van de locatie incl. deelgebieden, stroken, gaten, sleuven, boringen enzovoorts

monsternemingsplan SIKB BRL 2000 - 2018 – Asbest

Zie kadasterkaart & offerte

opdrachtgever	Kytopia	adres	nedereindseweg 543 Utrecht
contact	Utrecht		
adres	Erik Benders via AgROM BV	veldwerker-Projectleider	John Hol 0610 687 667
		veldwerker	Job Groot Antink 0637 227 912
		Projectleider	Arjan Vlasblom 0610 699 033
tel	06 - 2222 1789	kadastrale	Z 419
Email		uitvoering	21 mei 2019

Onderzoek SIKB BRL 2000 - Protocol 2018 Doel onderzoek: Controle op asbest in de bodem

monsternemingsformulier SIKB BRL 2000 - 2018 – Asbest

monsternemer: John Hol	datum: 21-5 '19		
locatie in deelgebieden	☐ ja	☒ nee	
naar welke criteria? Strategie (NEN 5707)	☐ onverdacht kleinschalig ☐ verdacht maaiveld	☐ verdacht ondergrond, plaats onbekend ☐ verdacht ondergrond, plaats bekend	☐ verdacht contactzone ☐ (half)verharding

visuele inspectie omstandigheden			
neerslag	☐ < 10 mm	☐ > 10 mm	☒ droog / regen
tijdstip	8:00 - 14:00		
zicht	☐ < 50 m	☒ > 50 m	
bedekking maaiveld	☐ < 25%	☐ > 25%	vegetatie, waterplassen, anders:.....
vegetatie verwijderd?	☐ Ja	☒ nee	bedekking na verwijdering: ☐ < 25% ☐ > 25%
grondsoorten	zie boorstaten		
puinbijmenging	☒ Ja	☐ nee	1-3% Licht
inspectie efficiëntie	☐ 0-25%	☐ 25-50%	☒ 50-75% ☐ 75-100%
asbest >100 mg/kg ds?	☐ Nee ☐ Besproken met Projectleider/opdrachtgever ☐ Werkzaamheden gestaakt ☐ Maatregelen getroffen en PBM's gebruikt	☐ Ja: Volg W09 - Plan van aanpak 3T	
filter gebruikt	☐ Ja, ... uur		
bodemvocht-meting	tijdstip 8:05 : 20%		

resultaten visuele inspectie		Vindplaatsen aangeven op tekening, vermeld meer typen asbest op extra bladen
asbest type 1, totaal: gram	type	vermoedelijke herkomst:
monstercode: Visuee	overgedragen aan lab op:	- mei 2019
asbest type 2, totaal: gram Vrijgek	type	vermoedelijke herkomst
monstercode:	overgedragen aan lab op:	- mei 2019
asbest type 3, totaal: gram Asbest	type:	vermoedelijke herkomst
monstercode:	Overgedragen aan lab op:	- mei 2019
asbest type 4,	type	
monstercode:		

resultaten overige veldwerkzaamheden	De plaats van elk proefvak / rast, gat, sleuf en boring aangeven op de kaart!
proefvlakken	/ afmetingen vermelden
gaten	8 inspectiegaten afmetingen vermelden, bvb profielbeschrijving
sleuven	afmetingen vermelden, bvb profielbeschrijving
boringen	8 stuks boordiepte en -diameter vermelden, bvb profielbeschrijving
monsters	2 MM's ZOZ codering en datum overdracht lab, bvb profielbeschrijving
Transport	☒ gekoeld ☐ Anders, nl.
beinvloed door derden?	☒ nee ☐ ja, melden bij Projectleider

opdrachtgever	Kytopia	adres	nedereindseweg 543 Utrecht
contact	Utrecht		
adres	Erik Benders via AgROM BV	veldwerker-Projectleider	John Hol 0610 687 667
		veldwerker	Job Groot Antink 0637 227 912
		Projectleider	Arjan Vlasblom 0610 699 033
tel	06 - 2222 1789	kadastrale	Z 419
Email		uitvoering	21 mei 2019

monsternemingsformulier SIKB BRL 2000 - 2018 – Asbest

Zijn er afwijkingen van Protocol 2018 of NEN 5707? ☐ Ja ☒ Nee. Motivatie & Consequenties:

opmerkingen

Gaten conform Protocol 2018

goot I en VIII mA 153574

goot: lange sleuf rechts. 153576

2x 30 m -

Visueel geen asbest.

alle puinhoudende grond is omgezet naar zeef gebied

mm's:

goot: 2x 30 m, 0,1 m-mv 14,1 kg

mm bovengr. B7, 8, 16, 17-20. 0,5 m-mv, 14,3 kg

		handtekening	datum
Projectleider	Arjan Vlasblom		21-5-19
Projectleider/Veldwerker	John Hol		21/5/19

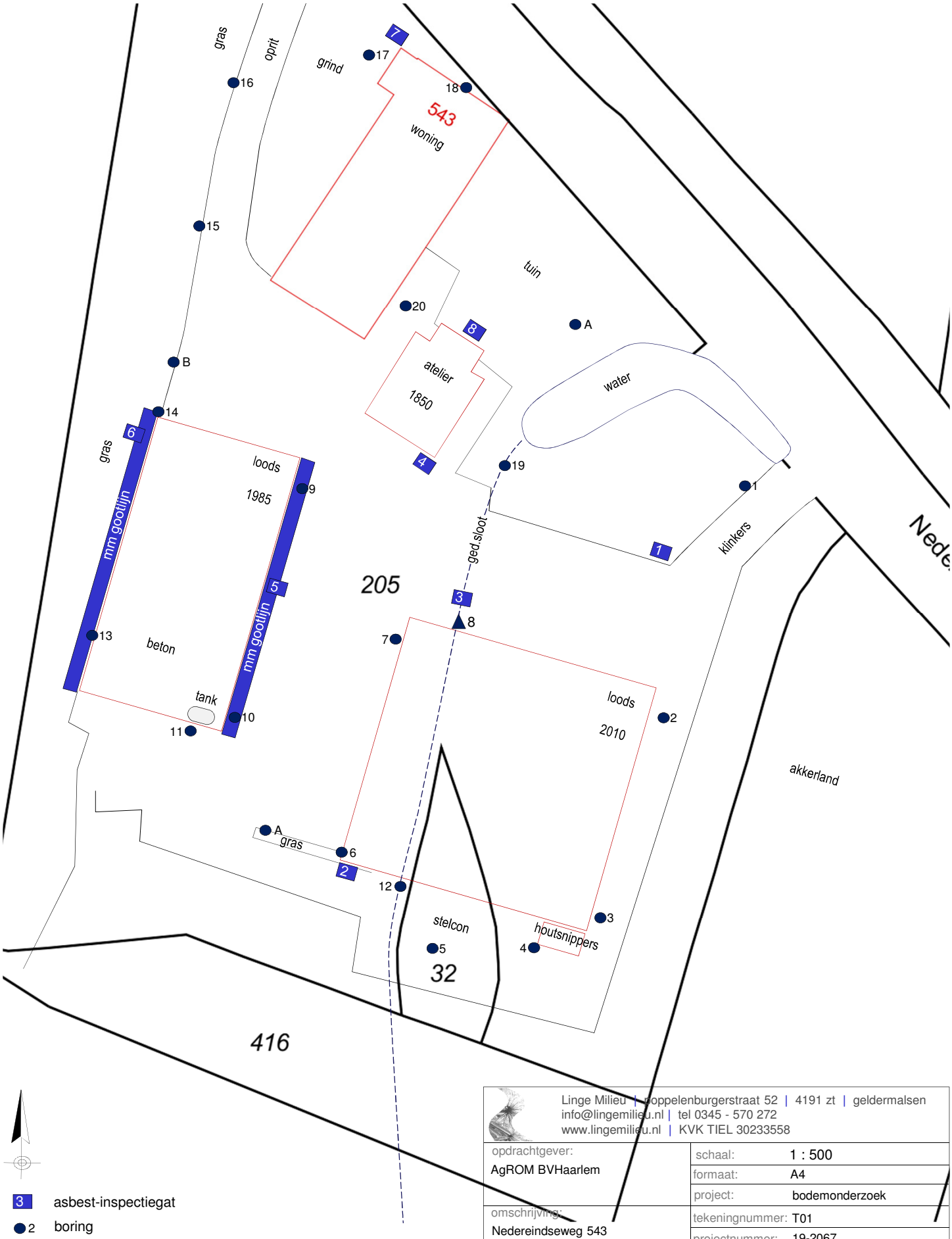
Linge milieu bv | Poppelenburgerstraat 52 | 4191 ZT Geldermalsen				19-2067
opdrachtgever	Kytopia	adres	nedereindseweg 543 Utrecht	
contact	Utrecht			
adres	Erik Benders via AgROM BV	veldwerker-Projectleider	John Hol	0610 687 667
		veldwerker	Job Groot Antink	0637 227 912
		Projectleider	Arjan Vlasblom	0610 699 033
tel	06 - 2222 1789	kadastrale	Z 419	
Email		uitvoering	21 mei 2019	
Onderzoek SIKB BRL 2000 - Protocol 2018 Doel onderzoek: Controle op asbest in de bodem				7 van 7

	ja	nee	nvt	
kaart	✓			kadaster
foto's	✓			8 stuks
Hypothese voldoet	✓			visueel geen asbest
Plakband	✓			
Stickers	✓			op de emmers met de tekst "Voorzichtig, bevat asbest"
Spade	✓			
Hark	✓			
Folie	✓			
schets	✓			- kadastr schaal tussen 1:1000 en 1:100
schouwbak		✓		
grove zeven	✓			met een maaswijdte van 31,5 en 16 mm
grondboor	✓			minimaal Ø 10 cm
monsterschep	✓			nieuw !! mimimaal 10 cm lang en 5 cm breed
meetlint	✓			
meetwiel	✓			
piketpaaltjes		✓		
landmeetapparatuur		✓		
Markeerlint			✓	
Laadschop			✓	
emmers	✓			- 2 mm's grond > 14° kg
Werkwater	✓			ruime hoeveelheid van drinkwaterkwaliteit
Grove balans	✓			bereik tot 60 kg, afleesbaar op 1/10 kg (1% nauwkeurig)
Overalls	✓			☐ Vloeistofdichte overall CE cat 3 – type 4, 5, 6 afspoelbaar of wegwerp
Laarzen	✓			☐ Chemisch resistente laarzen S5 ☐ Wegwerpsokken afspoelbaar of wegwerp
Veiligheidshelm			✓	
Veiligheidshandschoenen	✓			☐ PVC voorzien van coating en kap 35 cm

bijlage F

Linge milieu bv

situatieschets Nedereindseweg Utrecht

3 asbest-inspectiegat
2 boring
1 peilbuis

Linge Milieu | Koppelenburgerstraat 52 | 4191 zt | geldermalsen
info@lingemilieu.nl | tel 0345 - 570 272
www.lingemilieu.nl | KVK TIEL 30233558

opdrachtgever: AgROM BVHaarlem	schaal: 1 : 500
	formaat: A4
	project: bodemonderzoek
omschrijving: Nedereindseweg 543 Utrecht	tekeningnummer: T01
	projectnummer: 19-2067
	datum : 21 mei 2019

Bijlage 2 Ecologisch onderzoek

BLOM ECOLOGIE B.V.
ECOLOGISCH ADVIES & ONDERZOEK

AGROM
T.a.v. dhr. H. Misset
Spaarndamseweg 120 A14
2021 KA Haarlem

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Datum	21 juni 2019, herziene versie 25 juli 2019
Kenmerk	BE/2019/396/r
Uw kenmerk	Email d.d. 27 mei 2019
Auteur(s)	K.J. Rebergen
Collegiale toets	T.W.D. Schrader

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Nedereindseweg 543 te Utrecht

Aan de Nedereindseweg 543 te Utrecht is een boerderij, schuur, voormalige veestal en aan elkaar gekoppelde loodsen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens om de boerderij te transformeren naar een bed & breakfast/short stay, de voormalige veestal en loodsen te transformeren naar productie- en oefenstudio's. Het bestemmingsplan voorziet in deze ontwikkeling en dient derhalve niet te worden gewijzigd.
De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.
AgROM begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

Onderzoeksdoel
Middels dit oriënterende onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

eco·lo·gie (de; v) 1 wetenschap die de betrekkingen tussen de organismen en hun omgeving bestudeert, 2 die betrekkingen zelf; *eco·lo·gisch* (bijvoeglijk naamwoord, bijwoord) 1 m.b.t. de ecologie, 2 milieuvriendelijk; *flo·ra* (de; v(m); meervoud: flora's) 1 alle planten van een bep. gebied, 2 boek dat de opsomming en beschrijving ervan bevat; *fau·na* (de; v(m); meervoud: fauna's) 1 de dierenwereld van een gebied.

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Nedereindseweg 543 te Utrecht. De planlocatie betreft een voormalige veehouderij. Op de planlocatie zijn verschillende gebouwen gesitueerd (figuur 2, 3):

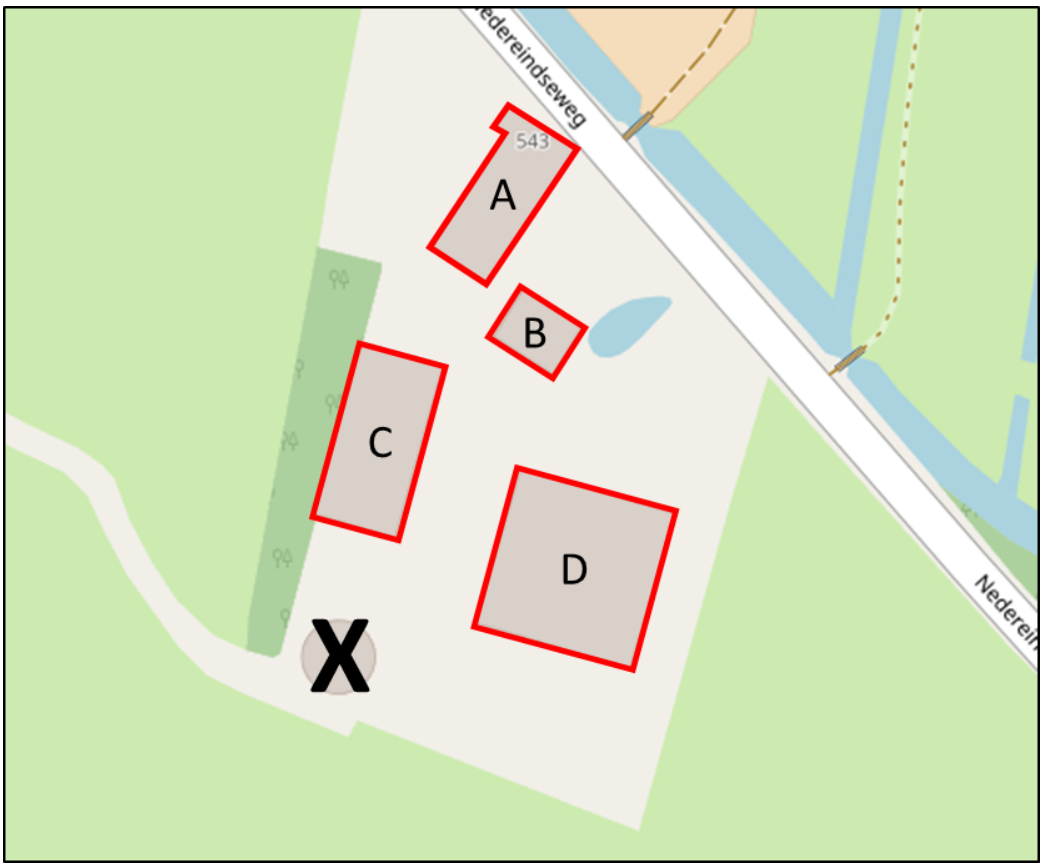
- Boerderij: opgetrokken uit een steense muren zonder luchtspouw met rieten zadeldak met wolfseind dak. De boerderij bevat tevens een aanbouw met spouwmuur en plat bitumen dak.
- Schuur: opgetrokken uit steense muren zonder luchtspouw met een golfplaten dak. De schuur bevat een afdak aan de achterzijde en een stalraam onder de nok.
- Voormalige veestal: opgetrokken uit steense muren zonder luchtspouw met een golfplaten dak. Tevens draag het dak glaspanelen op de nok.
- Loodsen (aan elkaar gekoppeld): opgetrokken uit groene wandpanelen met aan de onderzijde een gestucte laag. De loodsen dragen een golfplaten dak met dakramen.

Rondom de bebouwing is voor het merendeel verharding aanwezig. Aan de noordwestzijde van de boerderij en tussen de boerderij en de schuur zijn kiezelstenen gelegen. Tevens bevindt er zich aan de noordoostzijde een tuin met vijver. In de beoogde ontwikkelingen zullen er alleen inpandige werkzaamheden plaatsvinden. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarisch gebied met agrarische kavels, kavelsloten/afwateringssloten en weidepercelen. Op een afstand van ca. 2,0 km ten oosten bevindt zich de A2 en op ca. 2,45 km ten noorden de A12.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Nedereindseweg 543 te Utrecht (bron: arcgis.com).

Figuur 2 De bebouwing binnen het plangebied: A= boerderij, B= schuur, C= voormalige veestal en D= loodsen (bron: arcgis.com).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ingrepen betreft de transformatie van een boerderij naar een bed&breakfast en de transformatie van de voormalige veestal en loodsen naar productie- en oefenstudio's. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- inpandige werkzaamheden: renovatiewerkzaamheden en afvoer materiaal;
- saneren verharding: sloop- en graafwerkzaamheden, afvoer materiaal;
- inrichting tuin: allerhande (straat- en hoveniers)werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 3 juni 2019. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 22° Celsius en windkracht 1-2 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 vervangt de Wet natuurbescherming (Wnb) drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998. Bevoegdheden zijn met deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en andere soorten (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd.

Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming verdienen. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke Weidevogelgebieden. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en lichtuitstraling van invloed zijn.

Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden en bij negatieve effecten op alle soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht. Van de verboden als bedoeld in artikel 3.10 eerste lid kan door bepaalde provincies vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten. In de verordening Ruimte van de provincie Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Utrecht.

Aardmuis	*Gewone bosspitsmuis*	*Ondergrondse woelmuis*
Bastaardkikker	*Gewone pad*	*Ree*
Bosmuis	*Haas*	*Rosse woelmuis*
Bruine kikker	*Hermelijn*	*Tweekleurige bosspitsmuis*
Bunzing	*Huisspitsmuis*	*Veldmuis*
Dwergmuis	*Kleine watersalamander*	*Vos*
Dwergspitsmuis	*Konijn*	*Wezel*
Egel	*Meerkikker*	*Woelrat*

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt per definitie vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de

voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

In de directe omgeving van de planlocatie komen voor zover bekend geen beschermde vaatplanten voor (NDFF, 2009-2019). De planlocatie bestaat uit bijna volledige verharding of kunstmatige aangeplante (tuin)planten, derhalve zijn er geen sporen of delen van (beschermde) planten aangetroffen. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen uitgesloten worden.

Zoogdieren

Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: bosmuis, bruine rat, bunzing, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, woelrat (NDFF, 2009-2019). Voor alle vorengenoemde soorten geldt dat deze niet beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming of dat vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Veel grondgebonden zoogdieren prefereren een structuurrijke omgeving (vegetatie, macroreliëf, etc.) waarin voldoende rust en voedsel zijn gewaarborgd. Op de planlocatie vindt met regelmaat verstoring plaats door menselijke activiteiten en met machines. De planlocatie bestaat uit bijna complete verharding en kunstmatige aangelegde groenstructuren. Het is uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van beschermde grondgebonden zoogdieren.

De planlocatie heeft hooguit een (beperkte) functie voor algemene/ opportunistische soorten waarvoor een vrijstelling geldt. Dit betreft met name mol, rat- en muisachtigen. Voor dergelijke soorten is in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied waar individuen zich naar toe kunnen begeven gedurende de roering die kan ontstaan tijdens werkzaamheden. Essentieel leefgebied en/of vaste rust- en/of verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren zijn niet aanwezig en worden derhalve niet aangetast. Mits enkele maatregelen worden getroffen in het kader van de Algemene zorgplicht leidt de beoogde ontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten voor beschermde zoogdieren.

Vleermuizen

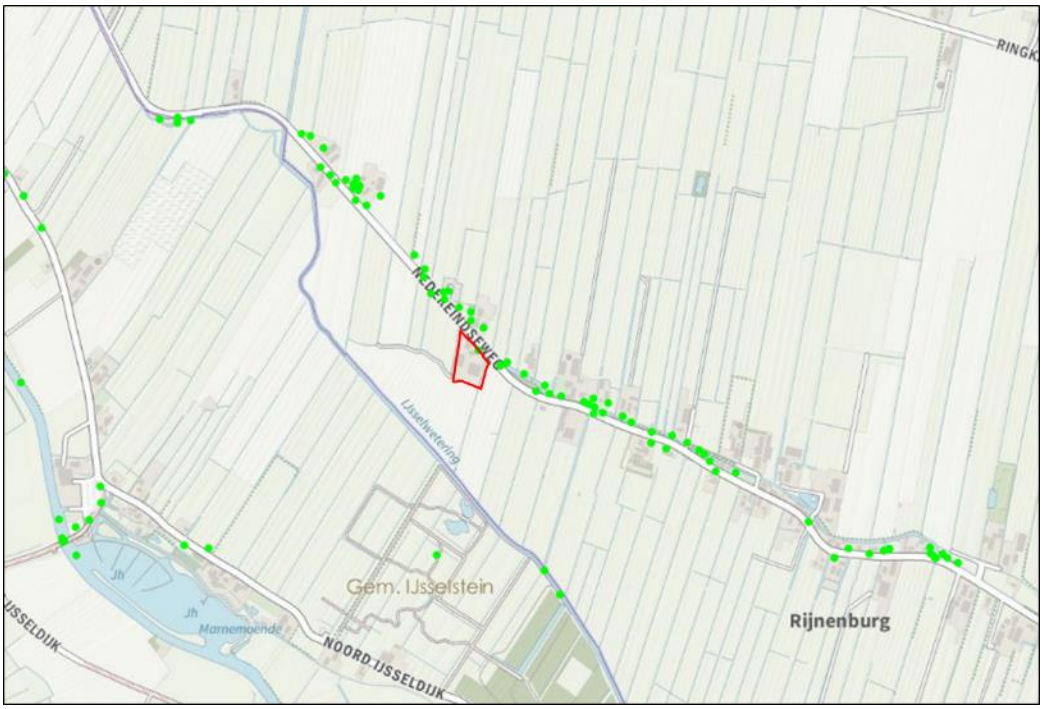
Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (NDFF, 2009-2019). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd.

In de aanwezige bomen binnen het plangebied zijn geen openingen aangetroffen. Daarbij zullen alle bomen behouden blijven in de beoogde ontwikkelingen. Negatieve effecten ten aanzien van boombewonende vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

De bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende pannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur. De boerderij betreft een woning uit 1850 en bevat derhalve geen luchtspouw. Daarbij bevat de boerderij geen openingen. De aanbouw bevat daarentegen wel een luchtspouw, maar de stootvoegen bevinden zich op 0,5 m hoogte vanaf de grond. Dit is te laag om voor vleermuizen te kunnen invliegen. De overige bebouwing bevat geen openingen waardoor vleermuizen in een tussenruimte kunnen komen. In de achtergevel van de voormalige veestal ontbreekt bij een aantal stenen specie. Echter ontbreekt de specie niet dusdanig dat er sprake is van openingen welke leiden tot kruipruimtes. Alle golfplaten daken zijn niet toegankelijk voor vleermuizen door het ontbreken van een vrije invliegroute. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

De Nedereindseweg wordt gebruikt als vliegroute voor vleermuizen. Gezien dit de enige straat is met bomen in de wijde omgeving, kan het aannemelijk zelfs als essentiële vliegroute betreffen.

Tijdens de werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving als gevolg van lichtgebruik. Tijdens de ontwikkeling dient derhalve vleermuisvriendelijke verlichting te worden toegepast óf de werkzaamheden dienen plaats te vinden tussen zonsopkomst en zonsondergang. Tevens dient in de toekomstige situatie de lichtuitstraling beperkt te worden richting de Neereindsestraat. Dit kan door het toepassen van geconvergeerde lichtbundels of vleermuisvriendelijke verlichting (c.q. amberkleur).

*Figuur 3 Waarnemingen van vleermuissoorten. De bomenlaan aan de Nedereindsestraat lijkt als (mogelijk essentiële) vliegroute te dienen (bron: NDFF). *Deze kaart mag niet openbaar gepubliceerd worden.*

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Het voorkomen van inheemse reptielen is niet bekend in deze regio. Tevens kan het voorkomen op de planlocatie worden uitgesloten aangezien deze over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen. Door het ontbreken van geschikt habitat is de aanwezigheid van reptielen op de planlocatie uitgesloten.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. In de omgeving is de aanwezigheid bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker, kleine watersalamander, meerkikker en rugstreeppad (NDFF, 2009-2019). Voor de heikikker en rugstreeppad geldt dat deze soorten beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Op de planlocatie is een vijver gelegen. De heikikker wordt vaak waargenomen in kleinschalige afwisselende landschappen, welke worden gekenmerkt door schrale, ruige en vochtige omstandigheden. De watersystemen zijn ondiep, voedselarm en enigszins zuur, vaak betreffen dit vennen of moerasgebieden. Het landhabitat waar de heikikker gedurende de actieve periode aanwezig is, dient ruig en te allen tijde vochtig te zijn. Veelal betreffen dit vochtig heidelandschappen of vochtige half-natuurlijke graslanden (Creemers & Van Delft, 2009). Door de hoge eisen aan het water en derhalve het ontbreken van functioneel leefgebied kan de aanwezigheid van de heikikker uitgesloten worden.

Momenteel wordt het voorkomen van rugstreeppad op de planlocatie niet verwacht wegens het ontbreken van functioneel leefgebied in de vorm van vergraafbaar zand, ondiepe poeltjes of geschikte overwinteringslocaties. Desalniettemin kan de rugstreeppad opduiken wanneer zandige terreinen ontstaan tijdens graaf- en bouwwerkzaamheden (bijlage 2). Gezien de verharding

weggehaald zal worden en er tegels voor terugkomen, kan er functioneel leefgebied voor de rugstreeppad ontstaan.
In de ruime omgeving (ca. 1,55 km) zijn er waarnemingen van de rugstreeppad bekend. Alhoewel de rugstreeppad voor het laatst in 2010 waargenomen is in de omgeving, betekent het wel dat het plangebied gekoloniseerd door de soort kan worden. Om alle mogelijke effecten ten aanzien van de soort te voorkomen dienen er maatregelen getroffen te worden om vestiging van de rugstreeppad op de planlocatie te voorkomen. Dergelijke maatregelen betreffen het tegengaan van het ontstaan van geschikt voortplantingswater (regenwaterplassen) en het voorkomen van vergraafbaar zand en langdurige materiaalopslag binnen het plangebied. Daarnaast kan door het plaatsen van schermen het plangebied ontoegankelijk gemaakt worden (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad 2017).
Gedurende de ontwikkeling worden mogelijk incidenteel passerende of aanwezige (algemene) minder watergebonden amfibieën als bruine kikker of gewone pad verstoord. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie Wet natuurbescherming). Negatieve effecten op beschermde amfibieën en reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen
Binnen de planlocatie bevindt zich slechts een vijver. Er zijn geen beoogde ontwikkelingen voorzien aan de vijver. Negatieve effecten ten aanzien van (beschermde) vissen kunnen uitgesloten worden.

Insecten, libellen en andere ongewervelden
In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. Gezien de structuur van de planlocatie en de afwezigheid van nectarrijke- en structuurrijke groenelementen is de aanwezigheid van veel vlindersoorten en libellen uitgesloten. Tevens ontbreken zowel waardplanten, geschikt oppervlaktewater (ondiep, vegetatierijk en stilstaand) als andere specifieke abiotische omstandigheden die voor veel soorten essentieel zijn voor hun levenscyclus. De vijver voldoet niet aan de hoge eisen van beschermde libellen voor voortplantingswater. Algemeen verspreide insecten, libellen en ongewervelden kunnen (sporadisch) op de planlocatie aanwezig zijn. De plaats van de ruimtelijke omgeving alsmede de directe omgeving hebben geen relevantie voor deze soorten. Negatieve effecten van de beoogde ontwikkelingen op zowel beschermde als algemene dagvlinders en libellen zijn uitgesloten. Effecten van de beoogde ontwikkeling op beschermde weekdieren zijn tevens uitgesloten door afwezigheid van geschikt leefgebied.

Vogels
In de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en/of rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen (niet limitatief) : spreeuw, blauwe reiger en koolmees.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)
Op de planlocatie zijn geen (grote, oude) bomen met horsten, holtes en/of oude nesten aanwezig van of die geschikt zouden kunnen zijn voor roofvogels en uilen. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. In de ruime omgeving zijn slechts sporadische waarnemingen van steenuil bekend. De directe omgeving is niet kleinschalig genoeg. Er is derhalve geen functioneel leefgebied voor de soort aanwezig. Ook voor de kerkuil ontbreken waarnemingen in de directe omgeving. Het plangebied zelf biedt geen rust- en/of verblijfplaats door het ontbreken van openingen waar de kerkuil gebruik van kan maken. Tevens biedt het plangebied geen foerageergebied door het ontbreken van weides of graslanden. Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort is binnen het plangebied geen functioneel leefgebied aanwezig.
De huismus en gierzwaluw broeden vrijwel altijd in menselijke bebouwing, en bouwen hun nesten onder dakpannen tegen het isolerende dakbeschot of in kieren in de muur. In de bebouwing zijn dergelijke openingen waar deze soorten gebruik van kunnen maken niet aangetroffen. Tevens zijn er tijdens het veldbezoek geen huismussen waargenomen/gehoord. Negatieve effecten ten aanzien van de huismus en gierzwaluw kunnen uitgesloten worden.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

Binnen het plangebied bevindt zich een torenvalk nestkast. Tijdens het veldbezoek zijn krijtsporen en braakballen onder de nok van de loodsen aangetroffen van een torenvalk. Braakballen van roofvogels kunnen herkend worden door het ontbreken van botrestanten in de braakballen. De voormalige eigenaar gaf tevens aan dat er veelal torenvalk in de directe omgeving aanwezig zijn. De torenvalk behoort tot categorie 5 vogels: honkvaste broeders, maar voldoende flexibel. Onder de Wet natuurbescherming wordt het volgende onderscheid gemaakt: nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd en de nesten van soorten onder categorie 5 zijn beschermd mits er ecologisch zwaarwegende redenen gelden. De broedvogel trend laat zien dat er een significant afname van <5% per jaar is (SOVON torenvalk, 2019). De torenvalk nestkast zal behouden blijven in de beoogde ontwikkeling. Wel dienen de inpandige werkzaamheden voor de loodsen en de voormalige veestal en de saneerwerkzaamheden aan de verharding plaats te vinden buiten het broedseizoen, deze vallen namelijk binnen 50 m van de nestkast en kunnen derhalve verstoring veroorzaken. Het broedseizoen van de torenvalk vangt aan vanaf april en duurt ca. 2,5 maanden. Indien er echter toch werkzaam beoogd zijn tijdens het broedseizoen van de torenvalk, dient er door een ter zake deskundige gecontroleerd te worden of er op dat moment een broedsel aanwezig is. Indien dit het geval is, mogen de werkzaamheden niet uitgevoerd worden. Bij afwezigheid van een broedsel en bij vrijgave van het plangebied door een ter zake deskundige, mogen de werkzaamheden plaatsvinden.

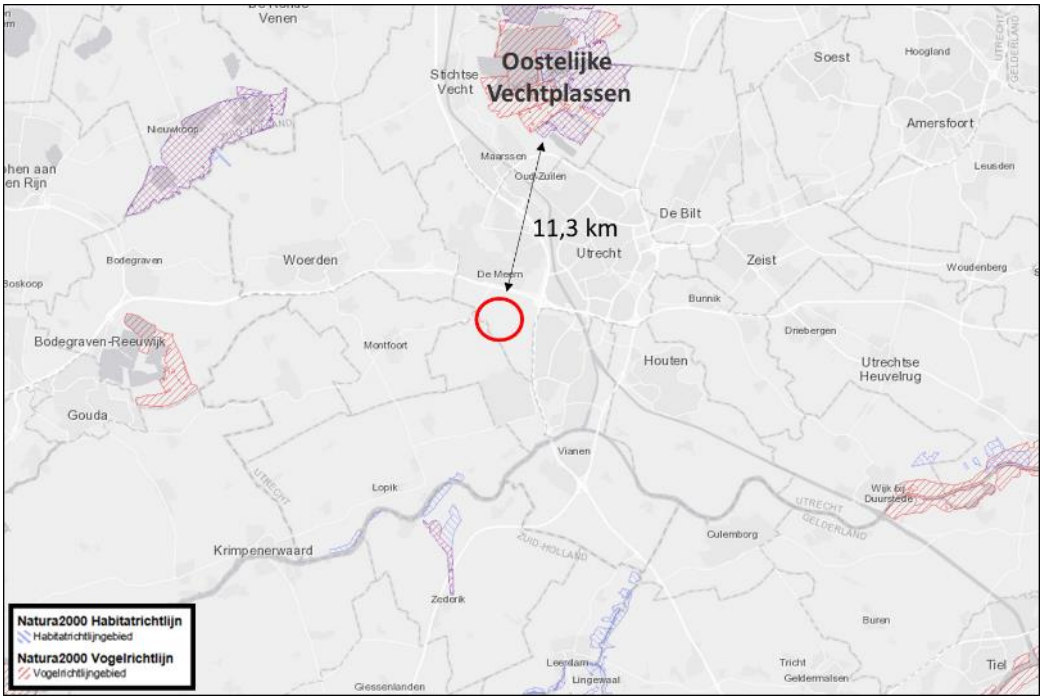

Figuur 4 Aangetroffen braakbal(len) van een torenvalk. In deze braakballen zitten nauwelijks botrestanten.

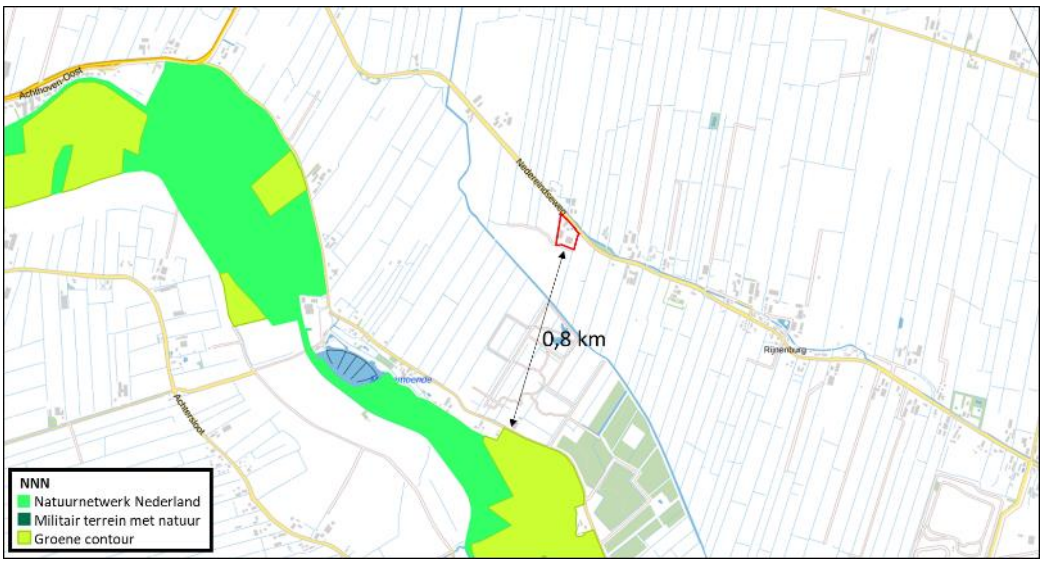
De planlocatie voorziet tevens in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 11,3 km ligt het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (figuur 5). De planlocatie ligt op een afstand van circa 0,8 km ten zuidoosten van het Natuurnetwerk Nederland (figuur 6).

Figuur 5 De planlocatie ligt op een afstand van 11,3 km tot het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (bron: natura2000.eea.europa.eu).

Figuur 6 De planlocatie ligt op een afstand van circa 0,8 km tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: webkaart.provincie-utrecht.nl).

De beoogde ontwikkeling betreft de transformatie van een boerderij naar een bed&breakfast en de transformatie van de voormalige veestal en loodsen naar productie- en oefenstudio's. Gezien de afstand tot een Natura-2000 gebied en de ingreep (renovatie), zal er geen sprake zijn van toename in stikstofdepositie. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt binnen de planlocatie. Een kapmelding in het kader van de Wet natuurbescherming is derhalve niet aan de orde.

Conclusies

Samenvatting

De planlocatie heeft geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. Er dient derhalve geen aanvullend onderzoek plaats te vinden.

Ten aanzien van broedvogels dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Gezien de Nedereindseweg 543 mogelijk een essentiële vliegroute betreft, dienen er maatregelen ten aanzien van eventuele lichtuitstraling getroffen te worden. Ten aanzien van de rugstreeppad dienen er maatregelen getroffen te worden om negatieve effecten te voorkomen.

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake.

Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de functie van de planlocatie voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachtte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda - = ongeschikt + = geschikt n (nee) / j (ja)	**vaatplanten**	**zoogdieren**	**vleermuizen**	**amfibieën**	**reptielen**	**vissen**	**broedvogels (a)**	**broedvogels (j)**
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							-	-
Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	-	-	+/-	-	-	-		
Geschikt habitat andere soort	-	+/-		-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	n	n	n	n	n	n

Gebiedsbescherming	afstand	effecten	nader onderzoek/ Aerius
Natura 2000	11,3 km	geen	n.v.t.
Natuurnetwerk Nederland	0,8 km	geen	n.v.t.

Houtopstanden	aanwezig	kap	melding / vergunning
Struiken	ja	nee	n.v.t.
Bomen	ja	nee	n.v.t.

Uitvoerbaarheid

De werkzaamheden leiden niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met passerende vleermuizen aan de noordzijde en met eventuele kolonisatie van de rugstreeppad van het plangebied. Hiervoor dienen maatregelen plaats te vinden. Er wordt geadviseerd om buiten het broedseizoen de werkzaamheden plaats te laten vinden. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wnb, andere soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit).

Conclusie

De beoogde ontwikkelingen (c.q. transformatie) aan de Nedereindseweg 543 te Utrecht leidt, mits het nemen van maatregelen ten aanzien van vleermuizen en algemene broedvogels, niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Gedurende de werkzaamheden dient het terrein ongeschikt of ontoegankelijk gehouden te worden voor rugstreeppad. Belangrijk is dat er geen vergraafbaar zand en ondiepe plassen binnen het plangebied aanwezig zijn. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van minimaal 50 cm hoog en minimaal 10 cm ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie te allen tijde kunnen vervullen.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundige gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Indien dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.
- De voormalige veestal en de loodsen mogen niet getransformeerd worden en er mogen geen saneerwerkzaamheden aan de verharding plaatsvinden binnen het broedseizoen van de torenvalk (april-juli) gezien deze binnen 50 m van de nestkast bevinden. Indien er wel werkzaamheden beoogd zijn, dient er door een ter zake deskundige gecontroleerd te worden of er sprake is van een broedsel.

Literatuur

Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraβspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravon) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites
www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.ndff-ecogrid.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.sovon. nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.vogelatlas.nl
www.webkaart.provincie-utrecht.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
K.J. Rebergen

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46 - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Nedereindsestraat 543 te Utrecht en betreft een boerderij, schuur, voormalige veestal en loodsen. Op de foto is de boerderij met rieten dak en aanbouw weergegeven.

Figuur 2 De schuur met overkapping.

Figuur 3 De voormalige veestal.

Figuur 4 De aan elkaar gekoppelde loodsen.

Bijlage 3 Stikstofberekening

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rombou BV	Nedereindseweg 543, 3546PN Utrecht

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Functieverandering	Rr3WSPT3BhXm

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
03 februari 2021, 17:12	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	31,22 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

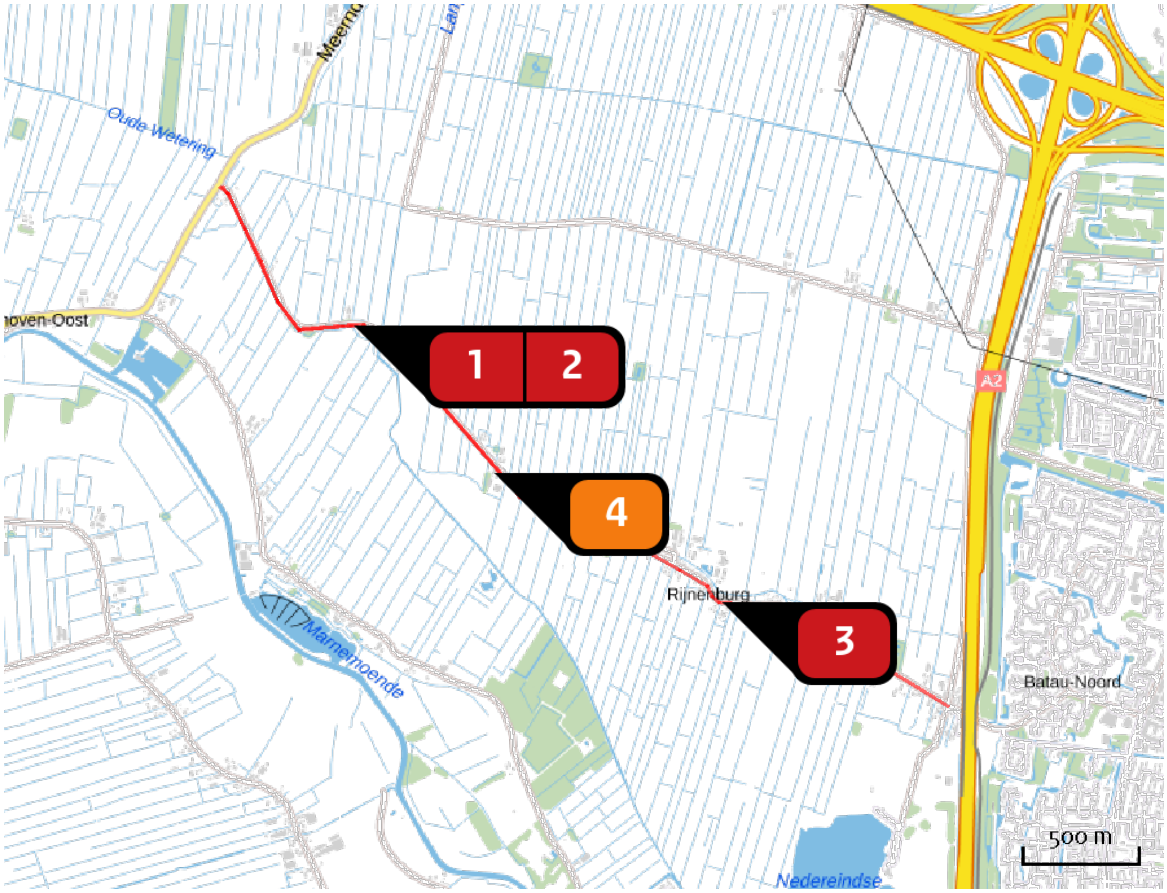
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

berekening verkeer+ verwarming woning

Locatie
Situatie 1

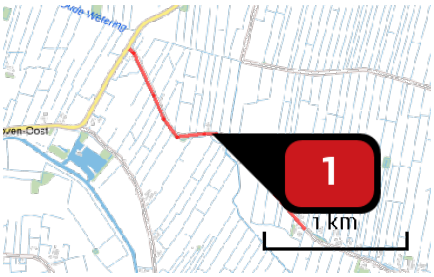

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Verkeer t.b.v. opslag Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	26,11 kg/j
2		Privé verkeer westelijke richting Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
3		Privé verkeer oostelijke richting Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
4		Verwarmen woning Wonen en Werken | Woningen	-	3,60 kg/j

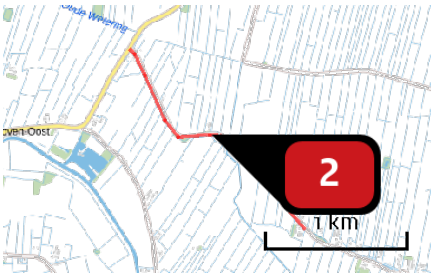
Emissie (per bron)

Situatie 1

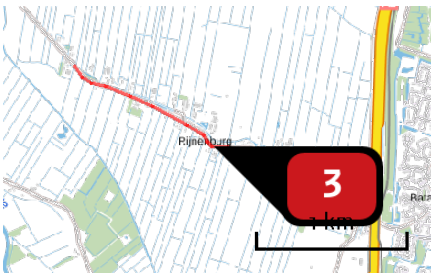
Naam	Verkeer t.b.v. opslag
Locatie (X,Y)	130191, 452019
NOx	26,11 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	16,0 / etmaal	NOx	26,11 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Privé verkeer westelijke richting
Locatie (X,Y)	130186, 452014
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	4,0 / etmaal	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Privé verkeer oostelijke richting
Locatie (X,Y)	131777, 450824
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	4,0 / etmaal	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Verwarmen woning
Locatie (X,Y)	130792, 451381
Uitstoothoogte	1,0 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	3,60 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

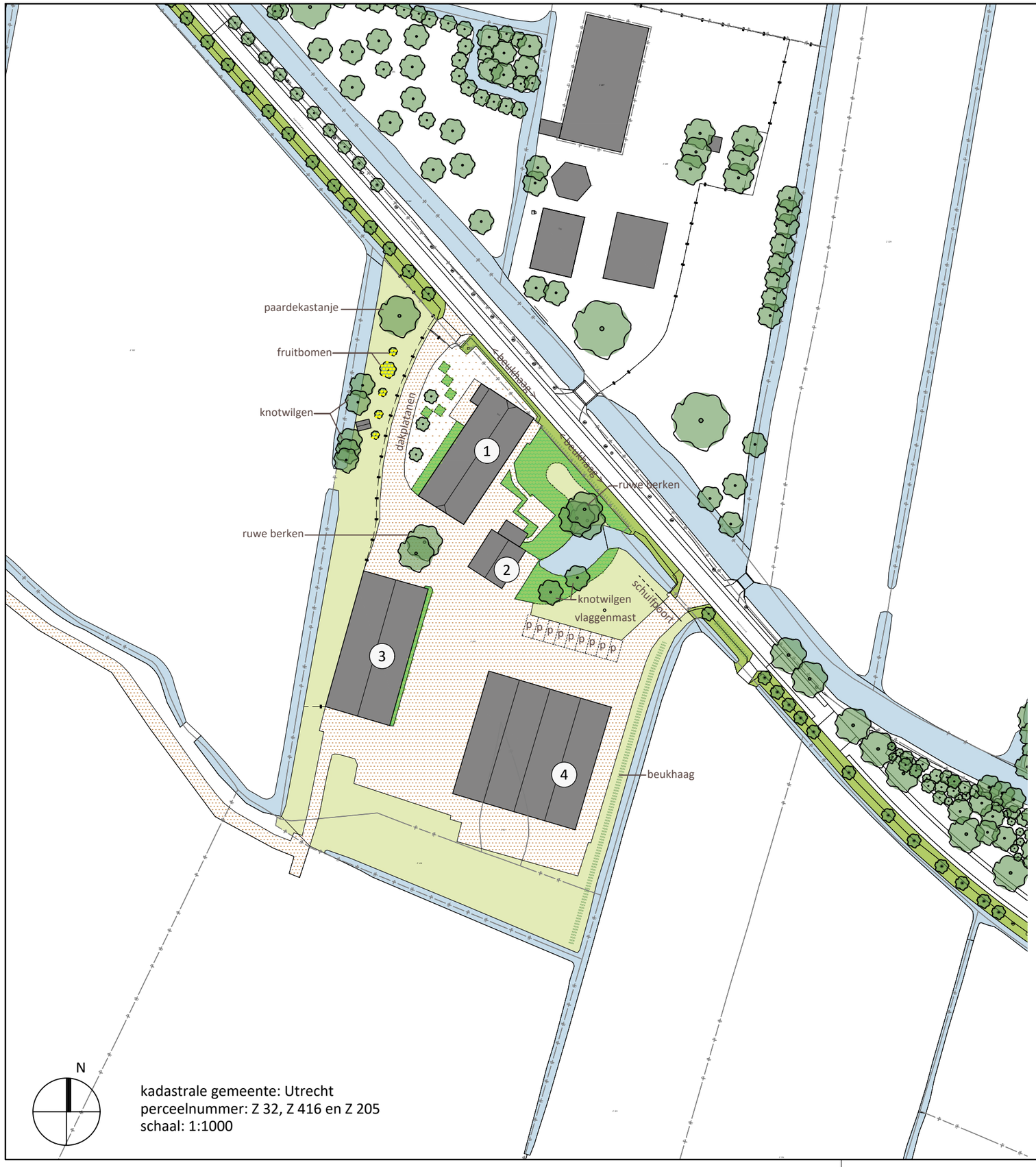
Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20201216_c759386971
Database	versie 2020_20201216_c759386971

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Bijlage 4 Bestaande situatie plangebied

N

kadastrale gemeente: Utrecht
perceelnummer: Z 32, Z 416 en Z 205
schaal: 1:1000

perceelsgrens

bebouwing :

1. woning + garage + opslag
2. atelierruimte
3. voormalige stal
4. loodsen

erfverharding / halfverharding

houtopstanden / bomen

haag

gras / berm

sierbeplanting

rombōu

opdrachtgever Van Schaik - Vink
onderdeel erfinrichting- en beplantingsplan

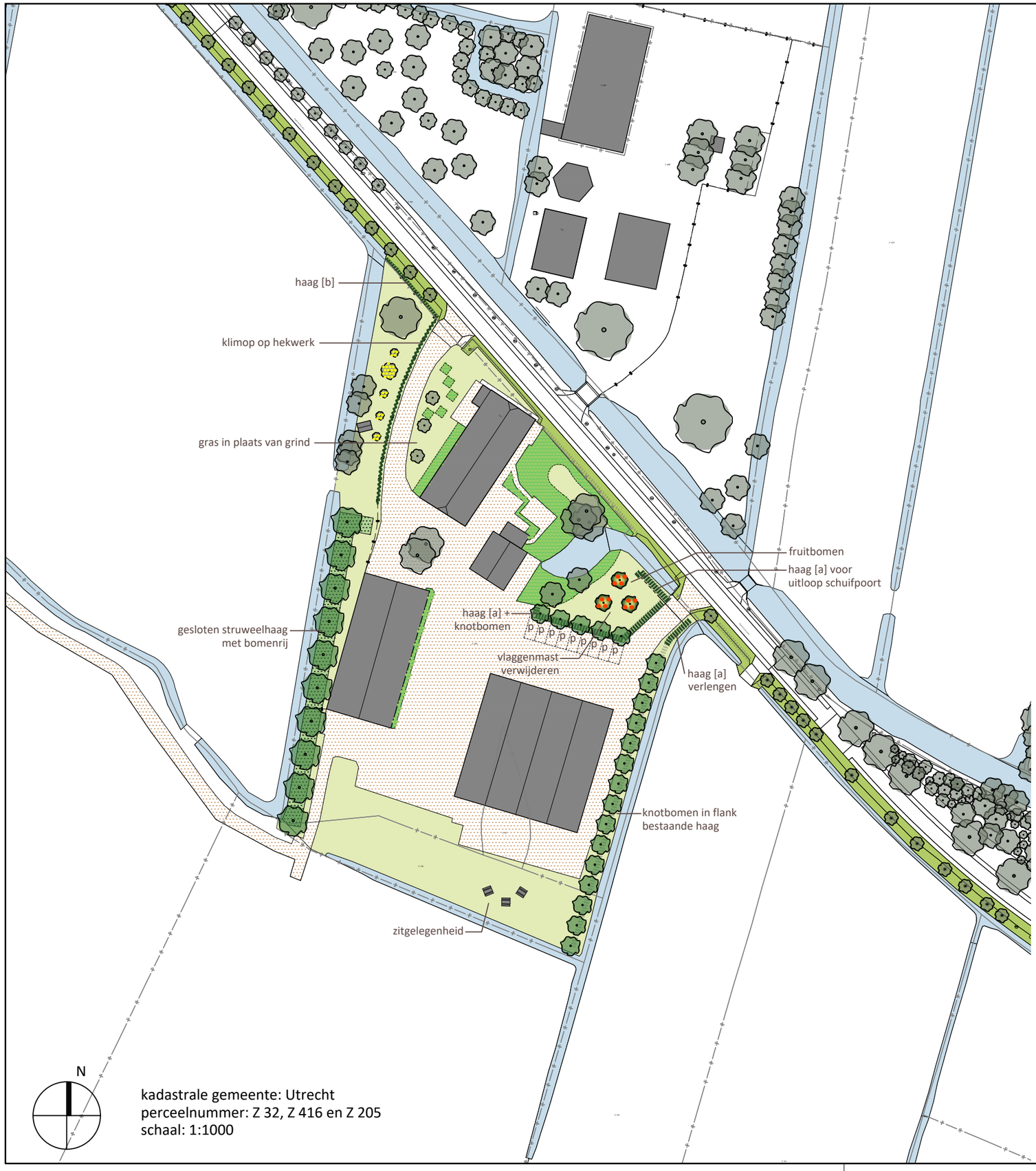
bladnummer **EB-00** : huidige situatie

intake 4451928006
schaal 1:1000
papierformaat A3
datum 28-01-2021

Jufferenwal 30, Zwolle
Postbus 432
8000 AK Zwolle

t 08 8236 8236
e info@rombou.nl
i www.rombou.nl

Bijlage 5 Toevoegen groen aan het plangebied

kadastrale gemeente: Utrecht
perceelnummer: Z 32, Z 416 en Z 205
schaal: 1:1000

rombōu

opdrachtgever Van Schaik - Vink
onderdeel erfinrichting- en beplantingsplan
bladnummer EB-02 : overzicht ingrepen erfinrichting

intake 4451928006
schaal 1:1000
papierformaat A3
datum 28-01-2021

Jufferenwal 30, Zwolle
Postbus 432
8000 AK Zwolle

t 08 8236 8236
e info@rombou.nl
i www.rombou.nl

Bijlage 6 Watertoets

datum 12-1-2021
dossiercode 20210112-14-25252

BETREFT RO-PLAN: Functiewijziging Nedereindseweg 543 in Utrecht

Aanvrager: Rombou BV

Geachte heer/mevrouw E.W. Lamberts,

U heeft via de website www.dewatertoets.nl een watertoetsproces gestart. De watertoets is uitgevoerd op een ruimtelijke ontwikkeling in het beheergebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Door het starten van een watertoetsproces via deze website, zorgt u er voor dat het waterschap alle relevante informatie krijgt om een goed advies te kunnen geven. Bij geen of weinig gevolgen voor water kunt u snel door met uw ro-procedure, zonder dat u hoeft te wachten op een reactie van het waterschap.

Deze email is automatisch gegenereerd naar aanleiding van uw ingevoerde gegevens. In dit document leest u de conclusie en krijgt u informatie over het vervolgproces voor uw ruimtelijke procedure.

Onze conclusie

Naar aanleiding van uw ingevulde informatie volgt de procedure: **Geen waterschapsbelang.**

Argumentatie:

Op basis van uw ingevoerde gegevens blijkt dat uw ruimtelijke ontwikkeling Functiewijziging Nedereindseweg 543 in Utrecht voldoet aan onze belangrijkste minimale voorwaarde: "het standstill beginsel". Dit beginsel houdt in dat door het plan geen verslechtering van de waterhuishouding ontstaat. De reden is dat uw plan alleen een functiewijziging inhoudt. Functiewijzigingen binnen bestaande bebouwing hebben geen invloed op een watersysteem.

Graag de volgende acties uitvoeren:

Bovenstaande conclusie betekent dat u niet verder een watertoetsproces samen met het waterschap hoeft te doorlopen. Voor uw ruimtelijke procedure kunt u gebruik maken van onderstaande standaard tekst. Wij verzoeken u de standaard waterparagraaf op te nemen in de toelichting of onderbouwing van uw ruimtelijk plan.

U dient de waterparagraaf nog wel aan te vullen met uw gemeentelijk water- en rioleringsbeleid en de wijze waarop u met dit beleid omgaat (indien van toepassing).

Vervolgproces

- Via www.dewatertoets.nlhebben wij uw watertoets als een melding ontvangen. Wij gaan deze melding archiveren.
- U hoeft met het waterschap geen (informeel) vooroverleg te hebben bij verdere planvorming, tenzij u dat zelf wenst of tenzij het plan verandert.
-
- Tijdens de formele overlegprocedures (Wro art 3.1.1 of art 5.1.1) van uw plan controleert het waterschap of de conclusies overeenkomen met uw melding. Als wij akkoord zijn met het plan, geven wij geen reactie tijdens de terinzage termijn. Indien het plan toch aanpassingen behoeft, nemen wij contact met u op.

Geen verlening van Watervergunning

LET OP: Dit formulier en dit watertoetsproces is geen aanvraag voor een Watervergunning. Onze conclusie en wateradvies hebben betrekking op de planvormingsfase. Eventueel benodigde vergunningen worden niet binnen de watertoetsprocedure geregeld en dienen apart te worden aangevraagd. U dient zelf na te gaan welke vergunningen nodig zijn om het plan te realiseren. Bij het waterschap kunt u een Watervergunning aan te vragen of een melding doen in het kader van de Waterwet. Meer informatie over de Watervergunning vindt u op http://www.hdsr.nl/vergunningen

Standaard waterparagraaf

Paragraaf X.X Water

Het watertoetsproces is digitaal doorlopen via www.dewatertoets.nl voor het project Functiewijziging Nedereindseweg 543 in Utrecht op datum (aub datum invullen). Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is via deze website door de initiatiefnemer van de ruimtelijke ontwikkeling op de hoogte gebracht van het plan. Uit de analyse blijkt dat er geen sprake is van een waterbelang.

De ruimtelijke ontwikkeling maakt het mogelijk om een functiewijziging in bestaande bebouwing toe te staan. Functiewijzigingen hebben geen invloed op water. Om deze reden voldoet het plan aan de belangrijkste minimale voorwaarde: "het standstill beginsel". Dit beginsel houdt in dat door het plan geen verslechtering van de waterhuishouding ontstaat. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden adviseert daarom positief over het ruimtelijk plan.

Indien in de toekomst ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, waarbij het verhard oppervlak toeneemt met meer dan 500m2 in stedelijk gebied en/of 1000m2 in landelijk gebied, heeft dit tot gevolg dat het hemelwater van dit oppervlak versneld tot afvoer komt. Het bestaande watersysteem kan tijdens een hevige regenbui deze extra versnelde afvoer niet verwerken, waardoor wateroverlast binnen of buiten het plangebied kan ontstaan. Om de waterhuishouding niet te verslechteren, moet de versnelde afvoer worden voorkomen of gecompenseerd. Voorbeeld voorkomen: infiltreren van regenwater in de bodem met een wadi of greppel, de aanleg van waterberging onder een gebouw of infrastructuur. Voorbeeld compenseren: graven extra oppervlaktewater, berging onder straten.

Aandachtspunten

U kunt er voor kiezen om onderstaande aandachtspunten van het waterschap (deels) op te nemen in het plan, naast bovenstaande standaard waterparagraaf.

Ondanks dat de ruimtelijke ontwikkeling geen gevolgen heeft voor het huidige watersysteem, kan het zijn dat er kansen zijn om verbeteringen door te voeren ten behoeve van duurzaam waterbeheer en het klimaatbestendig maken van de leefomgeving (omgaan met extremen als wateroverlast, hitte en droogte). Wij adviseren bijvoorbeeld om bij alle nieuwbouw goed te kijken naar het juiste vloerpeil om wateroverlast te voorkomen, groene daken aan te leggen om hittestress te voorkomen en de juiste beplanting te kiezen afhankelijk van de grondwaterstand tijdens droge perioden. Conform gemeentelijk beleid dient u schoon hemelwater niet af te voeren naar een gemengd rioolstelsel maar te infiltreren in de bodem of af te voeren naar oppervlaktewater (eventueel via een gescheiden rioolstelsel). Voor straten of parkeerplaatsen kunt u halfverharding aanleggen of groenvoorzieningen gebruiken voor tijdelijke waterberging. Meer informatie op ruimtelijkeadaptatie.nl

Basisprincipes omgaan met water:

- Klimaatbestendige leefomgeving (ruimtelijke adaptatie)
- Vasthouden - bergen - afvoeren (waterkwantiteit)
- Schoon houden - scheiden - zuiveren (waterkwaliteit)

Contact

Per gemeente hebben wij een contactpersoon RO-plannen en rioleringsplannen. Een overzicht van de contactpersonen vindt u op onze website http://www.hdsr.nl/watertoetsEmail adres: watertoets@hdsr.nl.

Disclaimer

Dit wateradvies is maximaal 1 jaar geldig. Indien u graag deze termijn wilt verlengen, dan kunt u contact met ons opnemen.

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden streeft naar correcte en actuele informatie in deze watertoetsapplicatie aan te bieden. Aan het beschikbaar gestelde kaartinformatie kunnen geen rechten worden ontleend. Hoogheemraadschap aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enige vorm van schade naar aanleiding van het gebruik of de informatie die via deze applicatie beschikbaar wordt gesteld.

www.dewatertoets.nl

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 Plan

Het bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg met identificatienummer NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01 van de gemeente Utrecht.

1.2 Bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 Aan-huis-verbonden bedrijf

Beroep of bedrijf dat in een woning of een daarbij bijhorend bouwwerk wordt uitgeoefend, waarvan de ruimtelijke uitwerking of uitstraling met de woonfunctie verenigbaar is en waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en degene die het beroep of het bedrijf uitoefent bewoner van de woning is.

Hieronder wordt in ieder geval niet verstaan: een detailhandelsvestiging, een afhaalzaak, een horecabedrijf, een belhuis en een seksinrichting; hieronder wordt onder andere wel verstaan: een kleinschalige voorziening ten behoeve van kinderopvang.

1.4 Aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.5 Aanduidingsgrens

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.6 Agrarisch bedrijf

Een bedrijf, gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen of het houden van dieren, nader te onderscheiden in:

a. akker- en vollegrondstuinbouw: de teelt van gewassen op open grond, daaronder niet begrepen bosbouw, sier- en fruitteelt;
b. grondgebonden veehouderij: het houden van melk- en ander vee (nagenoeg) geheel op open grond;
c. intensieve veehouderij: de teelt van slacht-, fok-, leg- of pelsdieren in gebouwen en (nagenoeg) zonder weidegang, waarbij de teelt niet afhankelijk is van de agrarische grond als productiemiddel;
d. glastuinbouw: de teelt van gewassen (nagenoeg) geheel met behulp van kassen;
e. sierteelt: de teelt van siergewassen al dan niet met behulp van kassen en al dan niet gecombineerd met de handel in boomkwekerijgewassen en vaste planten;
f. fruitteelt: de teelt van fruit op open grond;
g. bollenteelt: de teelt van bloembollen in samenhang met de teelt van bolbloemen;
h. bosbouw: de teelt van bomen vanwege de houtproductie;
i. intensieve kwekerij: de teelt van gewassen of dieren (anders dan bij wijze van intensieve veehouderij) (nagenoeg) zonder gebruik te maken van daglicht;
j. boomkwekerij: een bedrijf gericht op het telen van bomen al dan niet gecombineerd met de verhandeling daarvan;
k. een paardenfokkerij en paardenhouderij.

1.7 Agrarisch handels- en exportbedrijf

Een bedrijf, gericht op het vervoer, de opslag, de oppervlakkige bewerking of de afzet van aan het agrarisch bedrijf verwante producten, zoals transport- en opslagbedrijven, veilingen, koelhuizen en dergelijke.

1.8 Agrarisch hulp- en nevenbedrijf

Een bedrijf, gericht op het verlenen van diensten of het leveren van dieren of goederen aan agrarische bedrijven, dan wel op het verwerken, opslaan of verhandelen van dieren of producten, die afkomstig zijn van agrarische bedrijven.

1.9 Ambachtelijk bedrijf

Een bedrijf waarbij het accent ligt op het in handwerk vervaardigen, bewerken of herstellen en het installeren van goederen, alsmede het verkopen en leveren van goederen, die verband houden met het ambacht als niet-zelfstandig onderdeel van de onderneming.

1.10 Antenne-installatie

Installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in een of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

1.11 Antennedrager

Antennemast of andere constructie bedoeld voor de bevestiging van een antenne.

1.12 Archeologisch onderzoek

Onderzoek verricht door of namens een bedrijf dat beschikt over het in artikel 1, eerste lid, van de Erfgoedwet, bedoelde certificaat.

1.13 Archeologische waarde

De aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden.

1.14 Atelier

Werkplaats in het bijzonder voor kunstenaars waarbij tevens kunstwerken tentoongesteld en verkocht kunnen worden.

1.15 Bebouwing

Eén of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.16 Bebouwingspercentage

Het met een aanduiding of in de regels aangegeven percentage, dat aangeeft hoeveel van het desbetreffende bouwperceel ten hoogste mag worden bebouwd met gebouwen en bijbehorende bouwwerken.

1.17 Bed & breakfast

Het tegen betaling verstrekken van logies met ontbijt binnen de (bedrijfs)woning.

1.18 Bedrijf

Een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, produceren, bewerken/herstellen, installeren en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop of levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.19 Bedrijfsvloeroppervlak

De totale vloeroppervlakte van een kantoor, winkel of bedrijf met inbegrip van de daartoe behorende magazijnen en overige dienstruimten en met uitzondering van gebouwde (ondergrondse of halfverdiept gelegen) parkeervoorzieningen.

P.M. definities voor bruto, netto geven indien gewenst. Hangt ook samen met wijze van meten.

1.20 Bedrijfswoning

Een woning in of bij een gebouw of op een terrein, die kennelijk slechts is bedoeld voor (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bedrijfsvoering noodzakelijk is.

1.21 Besluit Hogere waarde

Besluit waarin de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting op grond van de Wet geluidhinder is vastgesteld.

1.22 Bestaand

a. Bestaand gebruik: het gebruik van de gronden en bouwwerken zoals aanwezig op moment van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan of kan worden gebruikt krachtens een omgevingsvergunning voor het gebruik; daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.
b. Bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan:
    1. aanwezig zijn én bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Woningwet zijn gebouwd;
    2. nog kunnen worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of een bouwvergunning op grond van de Woningwet.

1.23 Bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak.

1.24 Bestemmingsvlak

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.25 Bevi-inrichting

Een inrichting als bedoeld in artikel 2 lid 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

1.26 Bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak.

1.27 Bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk.

1.28 Bouwgrens

De grens van een bouwvlak.

1.29 Bouwlaag

Een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of nagenoeg gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van een onderbouw, een kap en een bijzondere bouwlaag.

1.30 Bouwmarkt

Een detailhandelsbedrijf met een overdekt verkoopvloeroppervlak van minimaal 1.000 m², waarop een volledig of nagenoeg volledig assortiment aan bouw- en doe-het-zelf producten uit voorraad wordt aangeboden.

1.31 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.32 Bouwperceelsgrens

Een grens van een bouwperceel.

1.33 Bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bouwwerken zijn toegelaten.

1.34 Bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.35 (Sta)caravan

Een caravan of stacaravan die op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) omgevingsvergunningplichtig is.

In het derde hoofdstuk van bijlage twee van het Besluit omgevingsrecht wordt het vergunningsvrij bouwen geregeld. Vrij van vergunning is een, op de grond staand, bouwwerk ten behoeve van recreatief nachtverblijf, mits wordt voldaan aan de volgende eisen: a: niet hoger dan 5 meter, en b: de oppervlakte niet meer dan 70 m^2. Een recreatief nachtverblijf is b.v. een caravan, een chalet, een kleine bungalow, etc.

1.36 Cultuurhistorische waarde

De aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde in verband met ouderdom of historische gaafheid.

1.37 Dienstverlening

Dienstverlening door een bedrijf of instelling dat in hoofdzaak baliewerkzaamheden verricht of andere diensten verleent, gericht op het publiek, zoals stomerijen, wasserettes, kappers, pedicures, makelaars, reis- en uitzendbureaus e.d. Hieronder worden niet verstaan belhuizen.

1.38 Eigen toegang

Een deur die direct toegang geeft tot de woning, die bereikbaar is via de straatzijde of vanuit een gemeenschappelijke hal en die voorzien is van een door de gemeente verleend huisnummer.

1.39 Gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.40 Hoofdgebouw

Een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn aard, functie, constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.41 Kap

Een gesloten en hellend of gedeeltelijk hellend dak.

1.42 Kelder

Het doorlopende gedeelte van een gebouw, dat geheel onder het peil ligt.

1.43 Landschapswaarde

Waarden in landschappelijk-esthetische geomorfologische zin.

1.44 Lessenaarsdak

Een eenzijdige kapconstructie waarbij het hoogste punt over de gehele, of nagenoeg de gehele lengte in één gevel is gelegen.

1.45 Lijst van Bedrijfsactiviteiten

De Lijst van Bedrijfsactiviteiten die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.46 Lijst van Bedrijven functiemenging

De Lijst van Bedrijven functiemenging die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.47 Natuurwaarde

De aan een gebied toegekende waarde in verband met de aanwezige flora en fauna.

1.48 Nutsvoorzieningen

Voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie.

1.49 Omgevingsvergunning

Een vergunning als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.50 Omzetting (van een woning)

Een zelfstandige woning, of een deel daarvan, in gebruik geven of laten geven als onzelfstandige woonruimte.

1.51 Onderbouw

Een kelder of een souterrain.

1.52 Peil

a. Voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg.
b. Voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.
c. Voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.

1.53 Prostitutie

Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling.

1.54 Seksinrichting

Een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, dan wel meerdere besloten ruimten in elkaars directe nabijheid, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen, al dan niet met een ander, tegen vergoeding worden verricht. Hieronder wordt in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, raamprostitutiebedrijf of sekstheater, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.55 Verblijfsmiddelen

Voor verblijf geschikte – al dan niet aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken – voer- en vaartuigen, woonketen, arken, caravans en andere soortgelijke constructies, alsmede tenten; een en ander voorzover deze geen bouwwerken in de zin van de Woningwet zijn.

1.56 Verordening op de Archeologische Monumentenzorg

De sedert 22 december 2009 van kracht zijnde Verordening op de Archeologische Monumentenzorg van de gemeente Utrecht.

1.57 Voorgevelrooilijn

Een lijn die wordt bepaald door de naar het openbaar toegankelijk gebied, zoals de weg, openbaar groen of water, gekeerde gevel of het verlengde daarvan, van een hoofdgebouw.

1.58 Wgh- inrichtingen

Bedrijven die in belangrijke mate geluidshinder kunnen veroorzaken zoals bedoeld in Bijlage 1, onderdeel D, van het Besluit omgevingsrecht.

1.59 Woning

Een complex van ruimten dat een zelfstandige woonruimte vormt, bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

1.60 Woonlaag

Een bouwlaag die voor bewoning is bestemd.

1.61 Woonruimte

Besloten ruimte die, al dan niet tezamen met één of meer andere ruimten, bestemd of geschikt is voor bewoning van één huishouden.

1.62 Woonwagen

Een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

1.63 Zelfstandige woonruimte

Woonruimte die een eigen toegang heeft en die door één huishouden kan worden bewoond zonder daarbij afhankelijk te zijn van wezenlijke voorzieningen, zoals badruimte, toilet en keuken, buiten de woonruimte.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Brutovloeroppervlak

De totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen, gemeten volgens NEN 2580.

2.2 De bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 De dakhelling

Langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.4 De goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.5 De hoogte van een kap

Vanaf de bovenkant goot, c.q. de druiplijn, boeiboord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot het hoogste punt van de kap.

2.6 De hoogte van een windturbine

Vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.7 De inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.8 De oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken of hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, eventueel met een aan-huis-verbonden bedrijf of een bed & breakfast;
b. ter plaatse van de aanduiding: 'specifieke vorm van wonen-1', zijn de gronden mede bestemd ten behoeve van de inpandige stalling van vervoermiddelen, kampeermiddelen en boten en voor de berging en stalling van niet voor handel en distributie bestemde goederen van derden;
c. water, waterberging;
d. voorzieningen en functies die bij de bestemming horen, zoals (ondergrondse) gebouwde parkeervoorzieningen, ongebouwde parkeervoorzieningen, bergingen, garageboxen, tuinen, erven en terreinen.

3.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

3.2.1 Hoofdgebouwen

a. Hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd.
b. Als er geen maximum aantal wooneenheden is aangegeven, mag het aantal wooneenheden maximaal één bedragen;
c. De bouwhoogte en goothoogte van het hoofdgebouw mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 10 meter en 6 meter;
d. voor zover de bestaande situatie hoger is dan het bepaalde onder c, gelden die maten als maximum;
e. De afstand van het hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelsgrens en de achterste perceelsgrens moet minimaal 5 meter bedragen;
f. De inhoud van het hoofdgebouw, exclusief bijbehorende bouwwerken en onderbouw, mag niet meer bedragen dan het bestaande volume.

3.2.2 Bijbehorende bouwwerken

a. Bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend minimaal 1 meter achter de voorgevelrooilijn van het hoofdgebouw worden gebouwd;
b. De diepte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk aan het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de achtergevel van het hoofdgebouw niet meer dan 3 meter bedragen;
c. De breedte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk aan de zijgevel van het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de zijgevel van het hoofdgebouw niet meer dan 3 meter bedragen;
d. De bouwhoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan de hoogte van het vloerpeil van de eerste verdieping van het hoofdgebouw, vermeerderd met 0,30 meter;
e. De bouwhoogte van vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer dan 3 meter bedragen, indien het vrijstaande bijbehorende bouwwerk wordt afgedekt met een kap mag de maximale bouwhoogte niet meer dan 4,5 meter bedragen;
f. voor zover de bestaande situatie hoger is dan het bepaalde onder 3, gelden die maten als maximum;
g. De afstand van een bijbehorend bouwwerk tot de zijdelingse perceelsgrens moet minimaal 5 meter bedragen;
h. De erfzone mag volledig worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken;
i. Als het achtererfgebied een oppervlakte heeft van meer dan 1500 m², mag maximaal 5% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 125 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
j. voor zover de bestaande situatie groter is dan het bepaalde onder i, gelden die maten als maximum.

3.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

1. De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van erf- en perceelafscheidingen die achter de voorgevelrooilijn niet meer dan 2 meter hoog en voor of op de voorgevelrooilijn niet meer dan 1 meter hoog mogen zijn.

2. In afwijking van de regel onder 1 mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen.

3.3 Afwijken van de bouwregels

1. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde vermeld in artikel 3.2.1 onder e voor de uitbreiding van een hoofdgebouw op een kortere afstand:
   a. tot de achterste perceelsgrens indien de bestaande cultuurhistorische waarden of de bebouwingskarakteristiek van de omgeving niet worden aangetast, of;
   b. tot de zijdelingse perceelsgrens indien het bouwperceel smaller dan 16 meter is en op een kortere afstand tot de achterste perceelsgrens indien het bouwperceel minder diep is dan 20 meter, mits de bestaande cultuurhistorische waarden of de bebouwingskarakteristiek van de omgeving niet worden aangetast;
2. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde vermeld in artikel 3.2.2 onder g voor de voor het bouwen van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk op een kortere afstand tot de zijdelingse perceelsgrens mits:
   a. de bestaande cultuurhistorische waarden of de bebouwingskarakteristiek van de omgeving niet worden aangetast, of;
   b. de bestaande afstand van het hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelsgrens reeds kleiner is dan 5 meter, onder de voorwaarde dat de afstand niet kleiner wordt dan de bestaande afstand tot de zijdelingse perceelsgrens.

3.4 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd nadere eisen te stellen met betrekking tot:

1. een samenhangend straat en bebouwingsbeeld, onder andere ten aanzien van de hoogte opbouw en kapvormen;
2. de verkeersveiligheid;
3. de milieusituatie;
4. de sociale veiligheid;
5. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden of bouwwerken.

3.5 Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inpassing

Het gebruik van de woning conform het bepaalde in 3.1 onder a. is alleen dan toegestaan indien de landschappelijke inpassing, zoals opgenomen in Bijlage 1 van de regels, binnen 12 maanden na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan is gerealiseerd, beheerd en als zodanig in stand worden gehouden.

3.6 Specifieke gebruiksregels

3.6.1 Aan-huis-verbonden bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

1. de vloeroppervlakte voor een aan-huis-verbonden bedrijf mag niet groter zijn dan een derde deel van de vloeroppervlakte van de woning, inclusief aangebouwde bijbehorende bouwwerken tot een maximum van 60 m^2;
2. de vloeroppervlakte voor een aan-huis-verbonden bedrijf in een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet groter zijn dan 60 m^2;
3. een aan-huis-verbonden bedrijf mag bedrijfsactiviteiten uitvoeren in categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging (zie Bijlage 2 Lijst van Bedrijven 'functiemenging') waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist.

3.6.2 Bed & breakfast

De uitoefening van een bed & breakfast in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan als de hoofdbewoner minimaal 50% van de woning in gebruik houdt voor wonen.

3.7 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van de regel in artikel 3.6.1 onder 3 voor bedrijfsactiviteiten in categorie B2 van de Lijst van Bedrijven functiemenging, voor zover deze naar aard en invloed op de omgeving, gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm en de aangegeven maatgevende milieuaspecten, vergelijkbaar zijn met categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging.

Artikel 4 Leiding - Riool

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Riool' aangewezen gronden zijn, naast de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor een rioolwaterpersleiding, met de hartlijn van de leiding uitsluitend ter plaatse van de aanduiding: 'hartlijn – riool'.

4.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen op deze gronden voor de in lid 4.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming 'Leiding - Riool'worden gebouwd, waarvan de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 2 meter.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van de regels in lid 4.2 voor het bouwen volgens de andere bestemmingen van deze gronden met inachtneming van de desbetreffende regels, mits:

1. de veiligheid met betrekking tot de rioolwaterpersleiding niet wordt geschaad, en;
2. vooraf advies van de beheerder van de desbetreffende leiding is ingewonnen.

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

1. Het is verboden op of in de gronden met de bestemming 'Leiding - Riool' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   a. het wijzigen van het waterbodemniveau door vergraving of demping;
   b. het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
   c. het aanbrengen en het rooien/vellen van hoogopstaande of diepwortelende beplantingen en bomen;
   d. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
   e. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
   f. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
   g. het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
   h. het plaatsen van onroerende objecten zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair.
2. Het verbod genoemd in lid 4.4 onder 1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:
   a. noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bouwplan waarvoor een omgevingsvergunning is verleend, zoals in lid 4.3 bedoeld;
   b. normaal onderhoud en beheer betreffen;
   c. al in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan.
3. De werken en werkzaamheden, zoals in lid 4.4 onder 1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, als het leidingbelang daardoor niet onevenredig wordt geschaad, mits vooraf advies wordt gevraagd bij de beheerder van de betreffende leiding.

Artikel 5 Waarde - Archeologie

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

5.2 Specifieke gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen, het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Artikel 6 Waarde - Landschap

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Landschap aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de aanwezige landschappelijke waarden.

6.2 Bouwregels

a. Binnen deze bestemming zijn, in afwijking van het bepaalde ten aanzien van de overige bestemmingen, uitsluitend bestaande bouwwerken, geen gebouwen toegestaan, alsmede erfafscheidingen tot ten hoogste 2 meter.
b. Binnen deze bestemming mogen geen bouwwerken worden gebouwd, ter plaatse is geen sprake van een erf zoals bedoeld in bijlage II artikel 2 en artikel 3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Een uitzondering hierop is de bouw van erfafscheidingen.

6.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, is vereist voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden:
    1. het verwijderen, aanleggen of verharden van wegen, paden en het aanbrengen van eventuele andere oppervlakteverhardingen (al dan niet tijdelijk)
    2. het aanbrengen van boven en/of ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties en apparatuur;
    3. het ontginnen, verlagen, afgraven, ophogen, opvullen of egaliseren van de bodem waaronder begrepen het ophogen met bagger- of grondspecie;
    4. het vellen of rooien van houtopstanden of -gewassen, anders dan bij wijze van verzorging;
    5. het aanleggen van oeverbeschoeiingen, kaden of aanlegplaatsen;
    6. het, al dan niet tijdelijk, opslaan en/of storten van bouw- en afvalmateriaal;
    7. het verlagen of verhogen van de grondwaterstand;
    8. het dempen van water;
    9. het permanent aanleggen van dammen of soortgelijke constructies, die de watergang beïnvloeden, in waterlopen;
b. De omgevingsvergunningplicht als bedoeld onder a is niet van toepassing op werken of werkzaamheden die:
    1. betrekking hebben op het normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
c. de werken of werkzaamheden als bedoeld onder a zijn slechts toelaatbaar voor zover geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de gronden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Gevallen waarin het overschrijden van de bouwgrens is toegestaan

Een bouwgrens, niet zijnde bestemmingsgrens, mag, ongeacht de ter plaatse geldende aanduidingen en regels over maatvoering en situering, met maximaal 1,5 meter overschreden worden door bij gebouwen horende trappenhuizen, entreeportalen, veranda's en afdaken of andere ondergeschikte bouwdelen.

8.2 Gevallen waarin het overschrijden van de bouw- en bestemmingsgrens is toegestaan

1. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de bestemming en bij omgevingsvergunning toestaan dat een bouw- en bestemmingsgrens, ongeacht de ter plaatse geldende aanduidingen en regels over bestemmingen, maatvoering en situering, met maximaal 1,5 meter overschreden worden door:
   a. bij gebouwen horende trappenhuizen, entreeportalen, veranda's;
   b. andere ondergeschikte bouwdelen, zoals bij gebouwen horende stoepen, stoeptreden, hellingbanen;
   c. balkons, erkers en afdaken, als de vrije hoogte, gemeten van de onderzijde van het overschrijdende bouwdeel tot aan het aansluitende, afgewerkte maaiveld minimaal 2,2 meter bedraagt.
2. Burgemeester en wethouders verlenen de onder 1 bedoelde omgevingsvergunning niet als:
   a. de overschrijding niet te verenigen is met de aard van de bestemming of
   b. de overschrijding onevenredige hinder voor aangrenzende percelen tot gevolg heeft.

8.3 Voorwaardelijke verplichting over parkeren

1. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen, staat vast dat voldoende parkeergelegenheid, overeenkomstig de normen in de beleidsregels in de Nota Parkeernormen Fiets en Auto, die als bijlage 1 bij de Parkeernota Stallen en Parkeren 2013 hoort, wordt gerealiseerd.
2. Als de onder regel 1 bedoelde beleidsregels worden gewijzigd, wordt met die wijziging rekening gehouden.

8.4 Woningvorming en omzetting

1. Het veranderen, vervangen of vergroten van een woning mag niet leiden tot omzetting van zelfstandige naar onzelfstandige woonruimte of tot de vorming van een extra woning.
2. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de regel onder 1 en woningvorming en omzetting toestaan, als na toepassing van de algemene leefbaarheidstoets en de fysieke leefbaarheidseisen van de Beleidsnotitie en beleidsregels Woningsplitsen en omzetten, blijkt dat kwalitatief goede onzelfstandige woonruimten of woningen ontstaan en er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
   a. het woon- en leefmilieu;
   b. de privacy van omwonenden;
   c. het verkeer en de parkeersituatie;
   d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Strijdig gebruik

Met uitzondering van de gevallen waarin de bestemmingsregeling dat gebruik expliciet toestaat, is strijdig met de bestemming het gebruik van of het laten gebruiken van:

1. onbebouwde gronden als staan- of ligplaats voor onderkomens;
2. onbebouwde gronden of bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;

3. stacaravans en recreatiewoningen voor permanente bewoning;
4. onbebouwde gronden als kampeerterrein;
5. vrijstaande bijbehorende bouwwerken als woonruimte;
6. onbebouwde gronden als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan;
7. onbebouwde gronden als stortplaats voor puin en afvalstoffen, voor zover dit niet betreft het storten of opslaan in bij gebouwen behorende tuinen van geringe hoeveelheden afvalstoffen die afkomstig zijn van het onderhoud van die tuinen;
8. onbebouwde gronden voor stallings- en opslagdoeleinden.

9.2 Woningvorming en omzetting zonder bouwkundige aanpassingen

1. Een gebruiksverandering waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen nodig is, mag niet leiden tot de omzetting van zelfstandige woonruimte in onzelfstandige woonruimte of tot de vorming van een extra woning.
2. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de regel onder 1 en woningvorming en omzetting toestaan, als na toepassing van de algemene leefbaarheidstoets en de fysieke leefbaarheidseisen van de Beleidsnotitie en beleidsregels Woningsplitsen en omzetten, blijkt dat kwalitatief goede onzelfstandige woonruimten of woningen ontstaan en er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
   a. het woon- en leefmilieu;
   b. de privacy van omwonenden;
   c. het verkeer en de parkeersituatie;
   d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 10 Algemene aanduidingsregels

10.1 Vrijwaringszone -straalpad

10.1.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone -straalpad' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor een straalverbinding.

10.1.2 Bouwregels

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag niet hoger worden gebouwd dan 35 meter ten opzichte van NAP.

10.1.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 26.1.2 voor het bouwen overeenkomstig de andere bestemmingen, mits vooraf advies is verkregen van de beheerder van de straalverbinding.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van:

1. de in het plan opgenomen (goot)hoogtematen en bebouwingspercentages tot niet meer dan 10% van deze maten en percentages;
2. de bestemmingsregels voor het toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
3. de bestemmingsregels voor het plaatsen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van vlucht- of noodtrappen;
4. het overschrijden van de maximale bouwhoogte van gebouwen voor het plaatsen van hekwerken of borstweringen ten behoeve van dakterrassen, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte met niet meer dan 1,50 meter mag worden overschreden;
5. de bestemmingsregels voor het bouwen met een geringe mate van afwijking van de plaats en richting van de bestemmingsgrenzen indien dit noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden ten opzichte van de feitelijke situatie of in die gevallen waar een rationele

verkaveling van de gronden een geringe afwijking vergt;
6. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
7. de regels ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt verhoogd ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers, trappenhuizen, lichtkappen.

Artikel 12 Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en wethouders zijn, op grond van artikel 3.6 Wro, bevoegd de aanduiding: 'veiligheidszone bevi' te wijzigen door de grens van de aanduiding dichter bij het betreffende bedrijf te leggen of de aanduiding als zodanig uit het plan te verwijderen, indien, met instemming van de exploitant van het betreffende bedrijf, het bedrijf in mindere mate of in het geheel niet meer kan worden aangemerkt als een bevi-inrichting.

Artikel 13 Overige regels

Voor het realiseren en veranderen van een geluidsgevoelige bestemming moet vaststaan dat de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde volgens de Wet geluidhinder of de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (hogere waarde), volgens het besluit Hogere waarde met inachtneming van de in dit besluit gestelde voorwaarde(n), niet overschrijdt.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

14.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

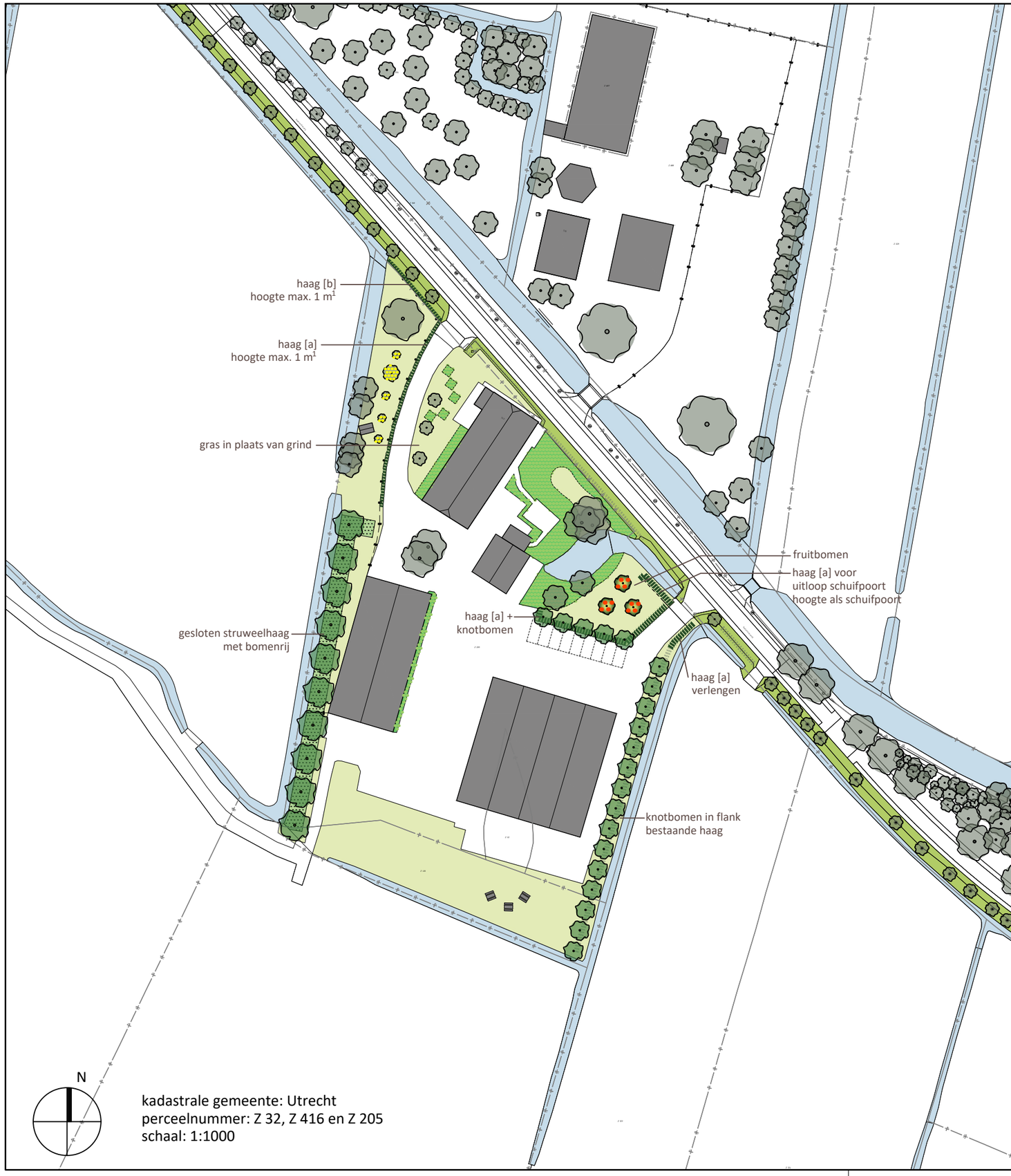
Artikel 15 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg.

Bijlagen regels

Bijlage 1 Landschappelijke inpassing

kadastrale gemeente: Utrecht
perceelnummer: Z 32, Z 416 en Z 205
schaal: 1:1000

nieuw aan te planten gesloten struweelhaag met bomenrij
dichte struweelhaag waarin opgenomen een hoog uitgroeiende bomenrij
beplantingsstrook struweelhaag breed 4 meter bestaand uit
een rijke variatie aan streekeigen planten en (inheemse) stuiken
plantafstand bomenrij 8 meter, in hart beplantingsstrook

Bomenrij

naam	*wetenschappelijke naam*
Ratelpopulier	Populus tremula

Struiken

naam	*wetenschappelijke naam*	*percentage*
Hazelaar	Corylus avellana	20%
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	20%
Gelderse roos	Viburnum opulus	20%
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	10%
Aalbes	Ribes rubrum	10 %
Hondsroos	Rosa canina	10%
Sleedoorn	Prunus spinosa	10%

nieuw aan te planten knotbomen
knotbomen aanplanten in flank (bestaande) beukhaag, plantafstand 5 meter

naam	*wetenschappelijke naam*	*percentage*
Schietwilg	Salix alba	ca 66 %
Zwarte populier	Populus nigra	ca 33 %

nieuw aan te planten geschoren haag
hoogte als aangegeven op tekening

	naam	*wetenschappelijke naam*
a	Beuk	Fagus sylvatica
b	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna

nieuw aan te planten klimop tegen bestaand hekwerk

naam	*wetenschappelijke naam*
Gewone klimop	Hedera helix

nieuw aan te planten fruitbomen
één streekeigen (inheemse) soort toepassen

rombōu

opdrachtgever Van Schaik - Vink
onderdeel erfinrichting- en beplantingsplan
bladnummer EB-03 : overzicht beplanting / soortkeuze

intake 4451928006
schaal 1:1000
papierformaat A3
datum 13-04-2021

Jufferenwal 30, Zwolle
Postbus 432
8000 AK Zwolle
t 08 8236 8236
e info@rombou.nl
i www.rombou.nl

Bijlage 2 Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

Toelichting regeling toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten

Om de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten in dit bestemmingsplan vast te leggen is gebruikgemaakt van een milieuzonering. Een milieuzonering zorgt ervoor dat milieubelastende functies (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) waar nodig ruimtelijk voldoende worden gescheiden. De gehanteerde milieuzonering is gekoppeld aan een Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Een Staat van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Voor de indeling in de categorieën zijn de volgende ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (met name brand- en explosiegevaar).

Daarnaast kan de verkeersaantrekkende werking van een bedrijf relevant zijn.

Toepassing Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

Algemeen

In de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009) zijn twee Voorbeeldstaten voor milieuzonering opgenomen, namelijk de 'Voorbeeldstaat van Bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen' en de ' Voorbeeldstaat van Bedrijfsactiviteiten functiemenging'.

De aanpak van milieuzonering en de in dit plan gebruikte Lijst van Bedrijven 'functiemenging' (LvB 'functiemenging') is gebaseerd op de tweede VoorbeeldStaat in de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009). De LvB 'functiemenging' wordt gehanteerd in gebieden waar bedrijven of andere milieubelastende functies verspreid zijn gesitueerd tussen woningen en/of andere gevoelige functies. Onderstaand wordt hier meer in detail op ingegaan. Het gaat in dergelijke gebieden in het algemeen om relatief kleinschalige bedrijvigheid die op korte afstand van woningen kan worden toegestaan. De toelaatbaarheid van activiteiten wordt voor dergelijke gebieden in de VNG-publicatie (en de LvB 'functiemenging') bepaald met behulp van op deze situaties toegesneden toelatingscriteria.

Functiemengingsgebieden

In bestaande gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), wordt de LvB 'functiemenging' toegepast. Zoals in de VNG-publicatie reeds is aangegeven kan bij functiemengingsgebieden gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid.

Daarnaast kan ook in (delen van) woongebieden waar enige vorm van bedrijvigheid aanwezig of gewenst is de LvB 'functiemenging' worden toegepast.

Kenmerken van de activiteiten

De activiteiten in dergelijke gebieden verschillen in het algemeen qua aard en schaal sterk van de activiteiten op een bedrijventerrein. Behalve in historisch gegroeide situaties gaat het in hoofdzaak om:

- kleinschalige, meest ambachtelijke bedrijvigheid;
- bedrijven waarbij de productie en/of laad- en loswerkzaamheden alleen in de dagperiode plaatsvindt;
- activiteiten die hoofdzakelijk inpandig geschieden.

De toegepaste Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

De bovenvermelde criteria liggen mede ten grondslag aan de selectie van activiteiten die zijn opgenomen in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging'. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' zijn de aspecten geluid, geur, stof en gevaar en de index voor verkeersaantrekkende werking (zoals aangegeven onder het kopje 'Regeling toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten met behulp van milieuzonering') in de categorisering opgenomen. Deze Lijst is samengesteld volgens dezelfde methodiek als de betreffende Voorbeeldstaat uit de VNG-publicatie. Op twee punten is een andere werkwijze toegepast:

1. In dit plan wordt alleen de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan de Lijst. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' zijn daarom alleen de activiteiten opgenomen die passen binnen de definitie van bedrijf volgens de begripsbepalingen in de regels van dit bestemmingsplan. De toelaatbaarheid van andere functies wordt in dit plan indien nodig op een andere wijze in de regels en op de plankaart van dit bestemmingsplan geregeld (bijvoorbeeld horecabedrijven via een afzonderlijke Lijst van Horeca-activiteiten). Toegevoegd zijn enkele regelmatig voorkomende bedrijfsactiviteiten die in de lijst van de VNG-publicatie niet specifiek zijn opgenomen, maar wel aan de vermelde criteria voldoen zoals een ambachtelijke glas-in-loodzetterij en caravanstalling. Voor aannemers, SBI-code 45, heeft een nadere specificatie van de activiteiten plaatsgevonden met bijbehorende categorie-indeling die is afgestemd op de verwachte milieueffecten van deze activiteiten.
2. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is in de categorie-indeling een nader onderscheid gemaakt tussen categorie B1 en B2. Voor de toepassing in dit bestemmingsplan blijkt het onderscheid tussen categorie A en categorie B zoals beschreven in de VNG-publicatie te groot om de toelaatbaarheid van activiteiten voldoende af te kunnen stemmen op de kenmerken van de functiemengingsgebieden en het daarin te volgen beleid.

Categorie-indeling

Zoals in de VNG-publicatie is aangegeven kan, vanwege de bijzondere kenmerken van gebieden met enige vorm van functiemenging, niet worden gewerkt met een systematiek van richtafstanden en afstandsstappen: vanwege de zeer korte afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies is een dergelijke systematiek niet geschikt voor functiemengingsgebieden. De Lijst van Bedrijven 'functiemenging' hanteert vier categorieën A, B1, B2 en C met specifieke criteria voor de toelaatbaarheid die onderstaand uiteen zijn gezet.

Categorie A
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies zijn toegestaan, desgewenst in daarvoor omschreven zones binnen rustige woongebieden. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B1
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies in een daarvoor omschreven gebied met functiemenging zijn toegestaan. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B2
Bedrijfsactiviteiten die in een gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter bouwkundig afgescheiden van woningen/andere gevoelige functies. Bouwkundig afgescheiden betekent dat de panden los van elkaar dienen te staan. Uitzondering hierop vormen binnenterreinen omringd door voornamelijk woningen: ook al zijn bedrijven bouwkundig afgescheiden van woningen, op deze locaties zijn hooguit categorie B1 bedrijven toegestaan.

Categorie C
Activiteiten vermeld onder categorie B2, waarbij vanwege relatief grote verkeersaantrekkende werking een directe ontsluiting op hoofdinfrastructuur gewenst is.

Flexibiliteit

De Lijst van Bedrijven 'functiemenging' blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. De inschalingen gaan uit van een gemiddeld bedrijf met een moderne bedrijfsvoering. Het komt in de praktijk voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is verondersteld. In de regels is daarom bepaald dat het college van burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf toch kan toestaan, indien dit bedrijf niet binnen de algemene toelaatbaarheid past. Bij de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is deze mogelijkheid beperkt tot maximaal 1 categorie (dus bijvoorbeeld categorie B1 in plaats van A of categorie B2 in plaats van B1). Om te kunnen afwijken moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' niet zijn vermeld, maar die qua aard en invloed overeenkomen met bedrijven die wel zijn toegestaan. Met het oog hierop is in de regels bepaald dat het college van burgemeester en wethouders kan afwijken en vestiging van een dergelijk bedrijf kan toestaan. Om te kunnen afwijken moet op basis van milieutechnisch onderzoek worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met direct toegelaten bedrijven.

Lijst van afkortingen in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging':

- niet van toepassing of niet relevant < kleiner dan > groter = gelijk aan cat. categorie e.d. en dergelijke kl. klasse n.e.g. niet elders vermeld		o.c. opslagcapaciteit p.c. productiecapaciteit p.o. productieoppervlak b.o. bedrijfsoppervlak v.c. verwerkingscapaciteit u uur d dag w week j jaar

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	
		nummer		**CATEGORIE**
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW	
014	016	0	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw:	
014	016	2	- algemeen (onder andere loonbedrijven), b.o < 500 m²	**B1**
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven, b.o. < 500 m²	**B1**
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN	
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken, p.o. < 200 m²	**B2**
1552	1052	2	Consumptie-ijsfabrieken, p.o. < 200 m²	**B1**
1581	1071	1	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen, v.c. < 7.500 kg meel/week	**B1**
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
1584	10821	3	- cacao- en chocoladefabrieken, vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 200 m²	**B1**
1584	10821	6	- suikerwerkfabrieken zonder suiker branden, p.o. < 200 m²	**B1**
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider en dergelijke	**B1**
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL	
174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	**B2**
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	**B2**

18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT	
181	141		Vervaardiging kleding van leer	**B2**
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK EN DERGELIJKE	
203, 204, 205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m²	**B2**
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	**B1**
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA	
2222.6	18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	**B1**
2223	1814	A	Grafische afwerking	**A**
2223	1814	B	Binderijen	**B1**
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	**B1**
2225	1814		Overige grafische activiteiten	**B1**
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	**A**
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN	
2442	2120	0	Farmaceutische productenfabrieken:	
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	**B1**
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN	
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	**B2**
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:	
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	**B1**
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:	
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen indien p.o. < 2.000 m²	**B2**
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	**B2**

28	25	-	VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES/ TRANSPORTMIDDELEN)	
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m²	**B2**
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke, p.o. < 200 m²	**B2**
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. < 200 m²	**B2**
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. < 200 m²	**B2**
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS	
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken, inclusief reparaties	**B1**
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN	
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten en dergelijke, inclusief reparaties	**B**
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.	
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m²	**A**
362	321		Fabricage van munten, sieraden en dergelijke	**B1**
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	**B1**
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	**B1**
40	35	-	PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER	
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
40	35	C1	- < 10 MVA	**B1**
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:	

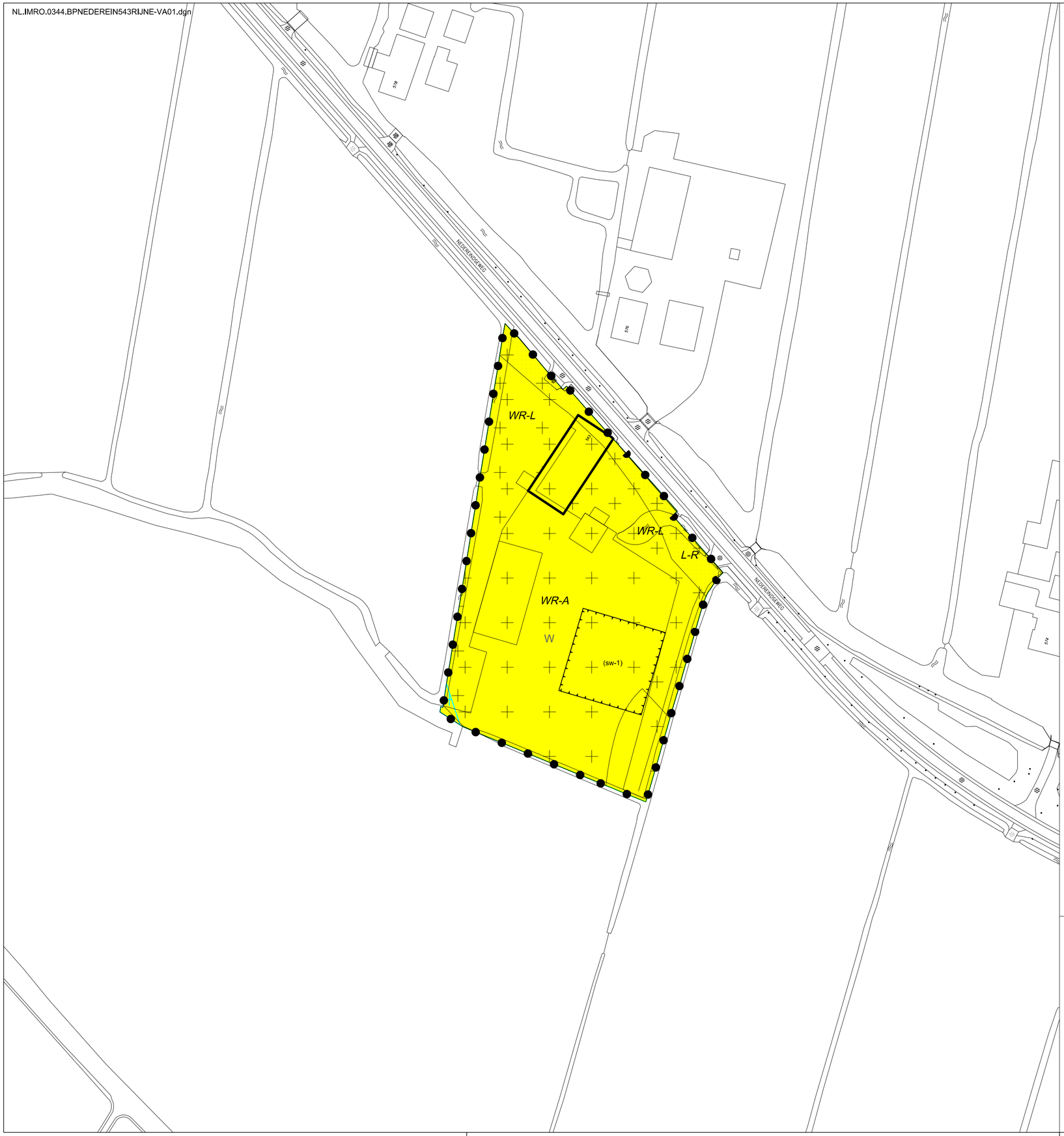
40	35	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinstallaties categorie A	**A**
40	35	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), categorie B en C	**B1**
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:	
40	35	E2	- blokverwarming	**B1**
41	36	-	WINNING EN DISTRIBUTIE VAN WATER	
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
41	36	B1	- < 1 MW	**B1**
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID	
45	41, 42, 43	3	Aannemersbedrijf met werkplaats, b.o. < 1.000 m²	**B1**
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS	
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	**B1**
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	**A**
5020.5	45205		Autowasserijen	**B1**
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	**B1**
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING	
5134	4634		Groothandel in drank	**C**
5135	4635		Groothandel in tabaksproducten	**C**
5136	4636		Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	**C**
5137	4637		Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	**C**
514	464, 46733		Groothandel in overige consumentenartikelen	**C**
5148.7	46499	0	Groothandel in vuurwerk en munitie:	

5148.7	46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	**C**
5153	4673	0	Groothandel in hout en bouwmaterialen:	
5153	5153	1	- algemeen	**C**
5153	4673	2	- indien b.o. < 2.000 m²	**B1**
5153.4	5153.4	4	Zand en grind:	
5153.4	46735	6	- indien b.o. < 200 m²	**B1**
5154	4674	0	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:	
5154	5154	1	- algemeen	**C**
5154	4674	2	- indien b.o. < 2.000 m²	**B1**
5156	4676		Groothandel in overige intermediaire goederen	**C**
52	47	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE TEN BEHOEVE VAN PARTICULIEREN	
527	952		Reparatie ten behoeve van particulieren (exclusief auto's en motorfietsen)	**A**
60	49	-	VERVOER OVER LAND	
6022	493		Taxibedrijven	**B1**
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks), b.o. < 1.000 m²	**C**
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	**B1**
63	52	-	DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER	
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE	
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	**C**
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN	
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	**B2**
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	**C**

713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	**C**
72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE	
72	62	A	Computerservice- en informatietechnologiebureaus en dergelijke	**A**
72	58, 63	B	Datacentra	**B1**
73	72	-	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK	
732	722		Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	**A**
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING	
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	**C**
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst en dergelijke	**A**
90	37, 38, 39		MILIEUDIENSTVERLENING	
9001	3700	B	Rioolgemalen	**B1**
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING	
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	**B1**

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
Mail gebiedsontwikkelingjz@utrecht.nl

NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.dgn

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

W — Wonen

Dubbelbestemmingen

L-R — Leiding - Riool

WR-A — Waarde - Archeologie

WR-L — Waarde - Landschap

Gebiedsaanduidingen

vrijwaringszone - straalpad

Functieaanduidingen

(sw-1) — specifieke vorm van wonen - 1

Bouwvlak

bouwvlak

Bbestemmingsplan

Nedereindseweg 543, Rijnenburg

Verbeelding BLAD 1

Hierbij horen de regels van Nedereindseweg 543, Rijnenburg

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	10-09-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	11-Rijnenburg
projektnaam(dir)	Nedereindseweg 543, Rijn.
subdirectory	NL.IMRO.0344..
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	24-11-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.dgn

De officiële, digitale versie van het bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg bekijken

De wettelijk geldende versie van het bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg kunt u bekijken met de web-applicatie RoPubliceer.

Link naar RoPubliceer: Nedereindseweg 543, Rijnenburg

Toelichting

De website

De website opent met een scherm waarin de algemene gegevens van het bestemmingsplan staan.

In het linker vlak kunt u op *plan digitaal raadplegen* klikken om de plankaart (verbeelding) te zien. Als u vervolgens op een bestemming klikt (gekleurd vlak binnen de bolletjeslijn), ziet u rechtsboven een met een stippellijn aangegeven kader met hyperlinks naar de bijbehorende regels. Ook ziet u daar eventuele bijzonderheden.

De documenten van het bestemmingsplan kunt u bekijken en downloaden als u in het linker kader op *alle bijbehorende documenten tonen* klikt.

Het vaststellingsbesluit van de gemeenteraad

Een vaststellingsbesluit houdt in dat de gemeenteraad de digitale bestanden vaststelt die samen het bestemmingsplan vormen, zoals de plankaart (verbeelding), de regels, de koppeling tussen de kaart en de regels, de toelichting en de bijlagen. Deze bestanden vormen samen het databestand NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.gml.

RoPubliceer leest het databestand uit en maakt het digitale bestemmingsplan met alle bijlagen en bijbehorende stukken raadpleegbaar.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Vaststelling bestemmingsplan Nedereindseweg 543, Rijnenburg

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Kristel Hoogenboezem / Stijn Scheijven
Zaaknummer	9499016
Jaargang en nummer	2022, nr. 4
Vergaderdatum Raad	27 januari 2022
Geheim	Nee

De raad besluit:

1. Akkoord gaan met het vaststellingsrapport en de wijzigingen zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van het vaststellingsrapport in het bestemmingsplan aan te brengen;

2. Het bestemmingsplan ‘Nedereindseweg 543’ dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPNEDEREIN543RIJNE-VA01.dgn vast te stellen, waarmee de agrarische bestemming op het perceel Nedereindseweg 543 wordt gewijzigd naar een woonbestemming voor 1 woning;

3. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de raad, gehouden op 27 januari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Merel van Hall Sharon A.M. Dijksma

Gemeenteraad

Dossiernummer	2185
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 januari 2022
Agendapunt	8
Titel	Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan - Monardastraat, Rijnvliet
ID	2352
Behandelend ambtenaar	Tamara van der Sloot
Telefoon	14030
E-mail	
Datum collegebesluit	
Geocodering	Leidsche Rijn
Thema	Ruimtelijke ordening
Portefeuillehouder	Wethouder Verschuure
Beleidsveld	Ruimtelijke Ontwikkeling
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub f: Raadsvoorstel inzake vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan.
Raadsadviseur (lijst)	Frank de Kok/Cie Ruimtelijke ontwikkeling, Grondzaken en Vastgoed/06-20011476
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	Toezeggingen: geen Terug in de Raad als A/B punt en geschatte bespreektijd: A punt

Resultaat raadsbehandeling

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	27 januari 2022

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststelling bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan - Monardastraat, Rijnvliet

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Tamara van der Sloot
Kenmerk	9297921
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Akkoord te gaan met het vaststellingsrapport en de ambtshalve wijzigingen uit hoofdstuk 2 van het vaststellingsrapport Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet te verwerken;

2. Geen exploitatieplan vast te stellen;

3. Het bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.dgn vast te stellen, waarmee de ontwikkeling van 9 woningen aan de westkant van Rijnvliet mogelijk wordt gemaakt.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

Het bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van 9 woningen aan de westkant van Rijnvliet mogelijk. Daarmee kan het stedenbouwkundig plan van Rijnvliet afgerond worden.

Context

Aanleiding

Het plangebied is het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet aangeduid als ruimte voor toekomstige ontwikkeling. Mogelijke milieuhinder van de bedrijven ten westen van het plangebied stond woningbouw in de weg. Deze milieuhinder is met dit bestemmingsplan voor 9 woningen nader onderzocht en onderbouwd. Er worden maatregelen genomen om de milieuhinder te verminderen waardoor de woningbouw nu mogelijk wordt. Om de beoogde ontwikkeling van de 9 woningen mogelijk te maken is een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.

Het bestemmingsplan heeft 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Juridische context

Op grond van artikel 3.1 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening stelt de gemeenteraad een bestemmingsplan vast. Nadat het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan bekend is gemaakt, staat hiertegen gedurende zes weken beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (artikel 8.2 lid 2 sub a van de Wro). Dit bestemmingsplan heeft geen relatie met de Omgevingswet.

Beoogd effect

Met de ontwikkeling van deze woningen kan de westkant van Rijnvliet afgerond worden. Het draagt dus bij aan de afronding van het stedenbouwkundig plan van Rijnvliet en voorziet in een uitbreiding van de woningvoorraad van Utrecht.

Eerdere besluitvorming

3 november 2016 Vaststelling bestemmingsplan Rijnvliet door gemeenteraad.
17 april 2012 Vaststelling Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet door college van B&W.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Akkoord te gaan met het vaststellingsrapport en de ambtshalve wijzigingen uit hoofdstuk 2 van het vaststellingsrapport Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet te verwerken.
Argumenten	
1.1	De ambtshalve wijzigingen in het bestemmingsplan zijn ondergeschikte wijzigingen in de toelichting.
	In de toelichting van het bestemmingsplan zijn de beleidskaders van de omgevingsvisie Utrecht en de koers aangepast naar aanleiding van de vaststelling van de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040.
2	Geen exploitatieplan vast te stellen.
Argumenten	
2.1	Het verhaal van kosten is op een andere manier verzekerd.
	De kosten van de planontwikkeling en het bouw- en woonrijp maken en de opbrengsten van de verkoop van bouwgrond passen binnen de grondexploitatie van Leidsche Rijn. Het eventuele risico van planschade komt ten laste van de grondexploitatie Leidsche Rijn. Ook de kosten voor de maatregelen bij Van der Tol komen ten laste van de grondexploitatie Leidsche Rijn.

3	Het bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.dgn vast te stellen, waarmee de ontwikkeling van 9 woningen aan de westkant van Rijnvliet mogelijk wordt gemaakt.
Argumenten	
3.1	Het bestemmingsplan draagt bij aan het afronden van het woonprogramma van het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet uit 2012.
	Het bestemmingsplan is één van de laatste planologische wijzigingen die nodig is om de woningbouw in Rijnvliet mogelijk te maken en het stedenbouwkundig plan af te kunnen ronden. Ook draagt het bestemmingsplan bij aan een uitbreiding van de woningvoorraad van Utrecht.
3.2	De noodzakelijke maatregelen om milieuhinder te verminderen waardoor de woningbouw nu mogelijk is zijn genomen.
	De maatregelen bestaan uit het plaatsen van een geluidscherm van 53 meter lang en 7 meter hoog en vervanging van een luchtbehandelingsinstallatie. Beide maatregelen worden bij het bedrijf Van der Tol genomen. De gemeente heeft hiervoor een overeenkomst met Van der Tol gesloten. In 2020 is de milieucategorie voor een deel van Bedrijvenpark Strijkviertel omlaag gebracht van 3.1 naar 2 via het bestemmingsplan Strijkviertelpark.
Kanttekeningen/Risico's	
3.1	Niet alle woningen voldoen volledig aan de richtwaarde van 45 dB(A).
	Na realisering van het geluidscherm en het vervangen van de luchtbehandelingsinstallatie bij Van der Tol wordt bij drie woningen de richtwaarde van 45 dB(A) op zolder met maximaal 2 dB overschreden. Er wordt wel voldaan aan de grenswaarden van het Activiteitenbesluit van 50 dB(A). Verdere maatregelen worden vanuit financieel oogpunt niet meer als doelmatig beschouwd.

Financiën
Zie argument 2.1.

Vervolg
Na vaststelling wordt het bestemmingsplan met het vaststellingsbesluit gepubliceerd op het internet op de websites www.utrecht.nl/bestemmingsplan, www.ruimtelijkeplannen.nl en in het Gemeenteblad via www.officielebekendmakingen.nl. Het bestemmingsplan wordt dan zes weken ter inzage gelegd. In die periode kan beroep ingesteld worden bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Participatie
Er heeft voor dit bestemmingsplan geen participatie plaatsgevonden omdat participatie al heeft plaatsgevonden ten tijde van het opstellen van het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet en bestemmingsplan Rijnvliet.

Communicatie
Onder het kopje vervolg is aangegeven hoe we het besluit bekendmaken.

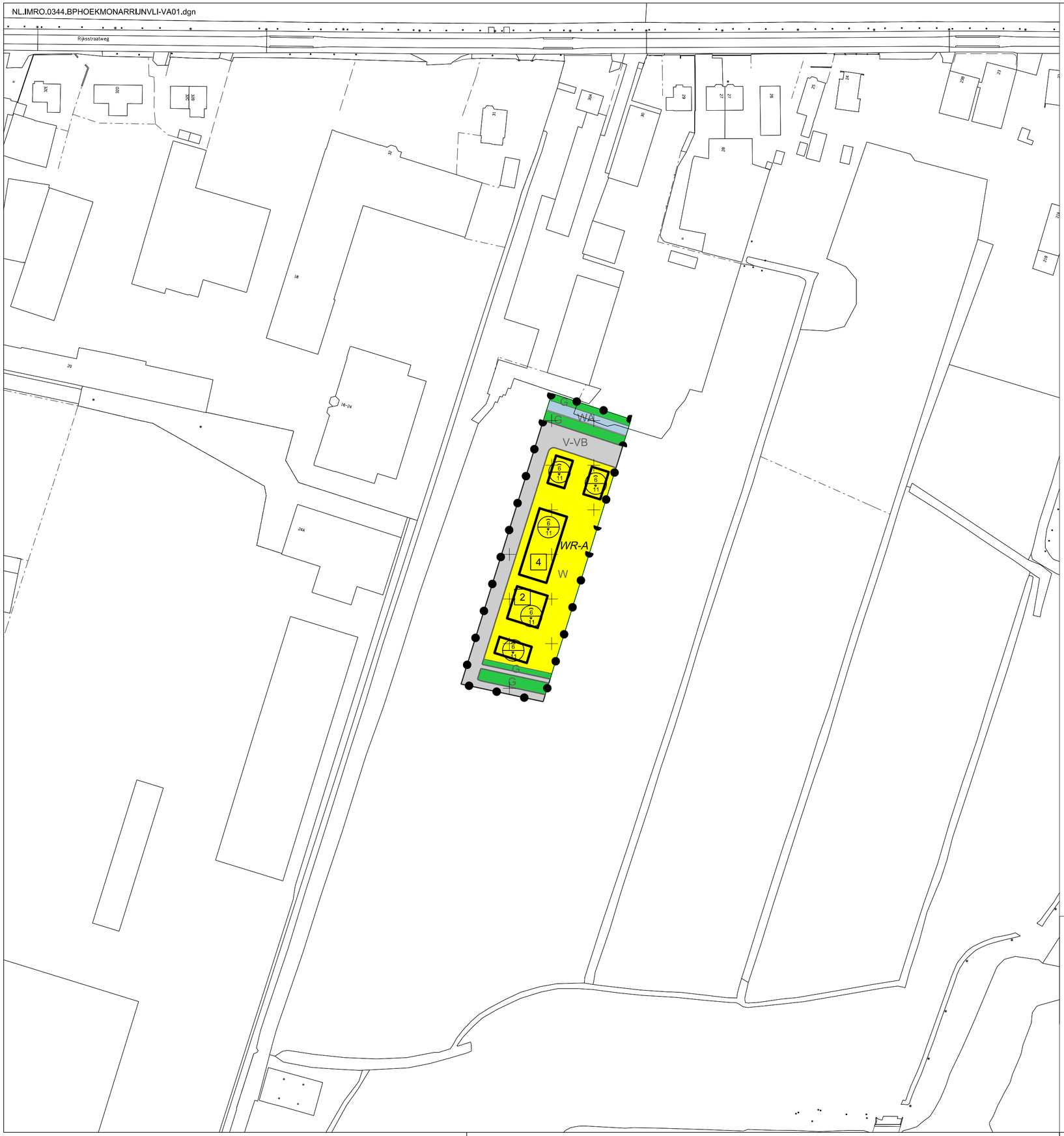
Niet-Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing. Het betreft een raadsvoorstel inzake de vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan (artikel 3 lid 2 onder f Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming
- Digitaal bestemmingsplan via link naar RO publiceer
- Vaststellingsrapport bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet

Bijlagen informatief
- Bestemmingsplan in pdf (bestaande uit regels, toelichting en verbeelding)

NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.dgn

Plangebied (Aanvulling legenda komt later als alles bekend is)

Plangebiedgrens

Bestemmingen

G — Groen

V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied

WA — Water

W — Wonen

Dubbelbestemming

WR-A-1 — Waarde - Archeologie

Bouwvlak

bouwvlak

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

9 — maximum aantal wooneenheden

6/11 — maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

Bestemmingsplan

Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet

Verbeelding BLAD 1

Hierbij horen de regels van Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	06-08-2021	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeeling is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.ropubliceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.dgn
ordernummer	
wijk	09_Leidsche Rijn
projektnaam(dir)	Hoek Papier- Monar.Rijn.
subdirectory	NL.IMRO.0344.
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	11-10-2021
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.dgn

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Omgevingsrecht

Gemeente Utrecht

Vaststellingsrapport

Bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet

Oktober 2021

Inhoud vaststellingsrapport

1 INLEIDING 3

1.1 BESTEMMINGSPLAN HOEK PAPIERMOERBEILAAN - MONARDASTRAAT, RIJNVLIET 3
1.2 DE OPBOUW VAN HET VASTSTELLINGSRAPPORT 3
1.3 DE VASTSTELLINGSPROCEDURE 3
1.3.1 Termijn voor het indienen van zienswijzen 3
1.3.2 Zienswijzen over het bestemmingsplan 3
1.3.3 Procedure voor de vaststelling 3
1.3.4 Belangrijkste wettelijke bepalingen 4

2 SAMENVATTING 5

2.1 INHOUD VAN DE ZIENSWIJZEN 5
2.2 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET ONTWERP 5
2.2.1 Wijziging van de juridische regeling naar aanleiding van zienswijzen 5
2.2.2 Ambtshalve wijziging van de juridische regeling 5
2.2.3 Wijziging van de onderbouwing naar aanleiding van zienswijzen 5
2.2.4 Ambtshalve wijziging van de onderbouwing 5

1 Inleiding

1.1 Bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan - Monardastraat, Rijnvliet

Het plangebied ligt aan de westkant van Utrecht, in Leidsche Rijn. Het plangebied is begrensd door het bedrijventerrein Oudenrijn/Strijkviertel in het westen, in het noorden door percelen aan de Rijksstraatweg en in het oosten en zuiden door de woonwijk Rijnvliet. Het doel van het bestemmingsplan is het planologisch mogelijk maken van de ontwikkeling van 9 woningen. Deze woningen maken deel uit van de wijk Rijnvliet.

1.2 De opbouw van het vaststellingsrapport

In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting gegeven van de inhoud van dit rapport. Wijzigingen die naar aanleiding van zienswijzen of ambtshalve gemaakt zijn in paragraaf 2.2 opgesomd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de juridische regeling, die is vastgelegd in de regels met de bijbehorende verbeelding, en de onderbouwing van de juridische regeling, die in de toelichting bij het bestemmingsplan en de bijlagen daarbij wordt gegeven. Dat onderscheid is nodig, omdat belanghebbenden die geen zienswijze hebben ingediend beroep mogen instellen tegen wijzigingen van de juridische regeling. Tegen een wijziging van de onderbouwing kan in beginsel geen beroep ingesteld worden. Het verbeteren van kennelijke fouten, van de redactie of van interpunctie wordt niet vermeld.

1.3 De vaststellingsprocedure

1.3.1 Termijn voor het indienen van zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van vrijdag 6 augustus tot en met donderdag 16 september ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden zienswijzen over het ontwerp aangeboden worden aan de gemeenteraad.

1.3.2 Zienswijzen over het bestemmingsplan

Er zijn geen zienswijzen ingediend.

1.3.3 Procedure voor de vaststelling

Het college van burgemeester en wethouders bereidt de vaststelling van het bestemmingsplan voor. De voorbereiding bestaat uit de beoordeling of het ontwerpbestemmingsplan nog aangepast moet worden, bijvoorbeeld naar aanleiding van de zienswijzen. Vervolgens stelt het college de gemeenteraad voor het bestemmingsplan, zo nodig met wijzigingen ten opzichte van het ontwerp, vast te stellen. De gemeenteraad kan de indieners van zienswijzen in de gelegenheid stellen om hun zienswijze tijdens een raadsinformatiebijeenkomst toe te lichten. Op zo'n bijeenkomst kunnen de raadsleden vragen stellen aan indieners en ook aan ambtenaren die bij de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan betrokken zijn. Voordat de voltallige gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt, wordt het voorstel van het college besproken in de raadscommissie Stad en Ruimte. In de commissie vindt een politieke discussie plaats. De verantwoordelijke wethouder is daarbij aanwezig en wordt in de gelegenheid gesteld te reageren op de mening van de leden van de raadscommissie. De raadscommissie bepaalt of een nadere bespreking in de gemeenteraad nog nodig is of dat het bestemmingsplan als hamerstuk geagendeerd kan worden. De gemeenteraad stelt het bestemmingsplan vervolgens, al dan niet als hamerstuk, vast.

1.3.4 Belangrijkste wettelijke bepalingen

De vaststellingsprocedure is beschreven in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Dat artikel verwijst weer naar Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, de zogenaamde uniforme, openbare voorbereidingsprocedure. Op grond van artikel 3:16 van de Algemene wet bestuursrecht moeten zienswijzen binnen de daarvoor gestelde termijn van zes weken worden ingediend. Op grond van artikel 6:9, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, is bij verzending per post een zienswijze op tijd ingediend, als hij voor het einde van de termijn ter post is bezorgd en de zienswijze niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen.

2 Samenvatting

2.1 Inhoud van de zienswijzen

Er zijn geen zienswijzen ingediend.

2.2 Wijzigingen ten opzichte van het ontwerp

2.2.1 Wijziging van de juridische regeling naar aanleiding van zienswijzen

Er zijn geen zienswijzen ingediend.

2.2.2 Ambtshalve wijziging van de juridische regeling

Er zijn geen ambtshalve wijzigingen van de juridische regeling.

2.2.3 Wijziging van de onderbouwing naar aanleiding van zienswijzen

Er zijn geen zienswijzen ingediend.

2.2.4 Ambtshalve wijziging van de onderbouwing

Het beleidskader van de Omgevingsvisie Utrecht en de koers (RSU) is aangepast naar aanleiding van de inwerkingtreding van de RSU 2040.

2.2.4.1 Aanpassing paragraaf 2.3.2 van de toelichting

In paragraaf 2.3.2 wordt de tekst van het ontwerp vervangen door de volgende tekst:

"2.3.2 Omgevingsvisie Utrecht

In de omgevingsvisie staat wat het gemeentelijke beleid is voor de 'fysieke leefomgeving'. Dit is de omgeving waarin we wonen, werken en recreëren. De ondergrond, de lucht en het water maken deel uit van de leefomgeving, maar ook de gebouwen, bestrating en planten. De omgevingsvisie bevat drie niveaus:

1. De koers: het beleid voor de lange termijn.
   Utrecht kiest voor een gezonde groei als koers voor de lange termijn. Utrecht groeit in de komende twintig jaar van ruim 350.000 inwoners naar ongeveer 455.000 inwoners in 2040. Daarom bouwen we de komende jaren duizenden woningen. Bij het bouwen van nieuwe woningen staan gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid voorop. De gemeente wil de woningen binnen het stedelijk gebied bouwen en daarbij flink investeren in de openbare ruimte en voorzieningen.
2. Thematisch beleid: het gemeentelijke beleid over een bepaald onderwerp.
   Het thematisch beleid, ook wel sectoraal beleid genoemd, beziet een bepaald aspect van de fysieke leefomgeving, bijvoorbeeld geluidhinder, verkeer of bodemkwaliteit. Deze aspecten vertegenwoordigen een belang dat door het gemeentebestuur wordt meegewogen, als het bestuur een besluit neemt over een activiteit die invloed kan hebben op de fysieke leefomgeving. Bij het bouwen van een nieuwe woonwijk, onderzoekt de gemeente of dat wel kan gezien de geluidhinder rond die woonwijk, of het verkeer wel goed afgewikkeld kan worden en of de bodemgesteldheid het bouwen van woningen toelaat. De uitkomst van dat onderzoek kan bijvoorbeeld zijn dat de gemeente het bouwen niet gaat toestaan of onder bepaalde voorwaarden.
3. Gebiedsbeleid: beleid dat alleen in een bepaald gebied geldt.
   In gebiedsbeleid staat wat de gemeente in een gebied, wijk of buurt wil. De koers en het

thematische beleid worden vertaald in beleid voor dat gebied, voor zover dat mogelijk is. Uit het gebiedsbeleid kan afgeleid worden welke veranderingen de gemeente wil toestaan en welke waarden in het gebied behouden moeten blijven.

De omgevingsvisie is digitaal te raadplegen via: www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie/.

Niet alle gemeentelijke beleidskaders hebben betrekking op het plangebied. Hieronder worden daarom alleen de relevante beleidskaders nader toegelicht."

2.2.4.2 Aanpassing paragraaf 2.3.2.1 van de toelichting
In paragraaf 2.3.2.1 wordt de tekst van het ontwerp vervangen door de volgende tekst:

"2.3.2.1 De koers
Het ruimtelijke beleid voor de langere termijn is vastgesteld in de Ruimtelijke Strategie 2040 'Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad' (hierna: RSU 2040). De RSU 2040 is één van de koersdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht. Daarmee maakt de RSU 2040 deel uit van één van de instrumenten van de Omgevingswet, die op 1 juli 2022 in werking treedt. Dat betekent dat de ambities uit de RSU 2040 doorwerken in de regels die vanaf 1 juli 2022 in het omgevingsplan zullen worden vastgelegd. De RSU 2040 is op 15 juli 2021 vastgesteld en bevat uitgangspunten voor een gezonde groei en ontwikkeling van de stad tot 2040. In de strategie verbinden we belangrijke thema's met elkaar, zoals mobiliteit, economie, voorzieningen, wonen, energie, groen, sport en ontspanning en werk. Ook is beschreven hoe Utrecht zich kan ontwikkelen tot tien-minutenstad. Daarmee zorgt de gemeente ervoor dat de groei van het aantal inwoners en woningen in balans blijft met een toename van groen in de stad, met een groei van banen en voorzieningen, met een passende infrastructuur voor verkeer en vervoer en met de ambities op basis van de energietransitie.

Om bij de groei de specifieke kwaliteiten van de stad te behouden, kiezen we ervoor een stad te zijn waarin alle belangrijke functies voor dagelijks gebruik dichtbij de woon- en werkomgeving te vinden zijn: Utrecht, de tien-minutenstad. Daarbij zijn twee hoofdstructuren leidend voor het ordenen van de nieuwe plekken in de stad, namelijk de groenstructuur en de mobiliteitsstructuur. Groen, landschap en water in en rond de stad zijn een voorwaarde voor gezonde stedelijke ontwikkeling, voor groenbeleving en recreatie, maar ook voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie en biodiversiteit. Daarmee wordt de bestaande stad ook versterkt. Er worden functies toegevoegd en de kwaliteit van de stad wordt verbeterd.

We maken de keuze om de groei van de stad op een aantal plekken in de stad te concentreren, waar hoge bouwvolumes worden gerealiseerd. Daarmee verandert Utrecht van een stad met één centrum naar een stad met meerdere centra. Op deze nieuwe knooppunten komen veel verschillende stedelijke functies samen: een mix van wonen, werken, voorzieningen en groen. Hierdoor beperkt de gemeente ook de groei van het aantal vervoersbewegingen.

De Merwedekanaalzone, het Jaarbeursterrein en Leidsche Rijn zijn gebieden waar komende jaren veel gebouwd wordt. Maar er wordt ook gebouwd op kleinere plekken, zoals bij de 2e Daalsedijk en het Kruisvaartterrein. Ook in de binnenstad, het stationsgebied, het Utrecht Science Park, Leidsche Rijn Centrum en Papendorp is ruimte voor extra woningen, winkels en bedrijven. En voor cultuur en maatschappelijke instellingen.

Omdat er met de met de ambities van de RSU 2040 veel geld gemoeid gaat, is in de RSU 2040 ook een investeringsstrategie opgenomen. Daarnaast is een uitvoeringsstrategie opgesteld, waarin staat welke ontwikkelingen als eerste plaatsvinden en in welke tijdsvolgorde de stad zich tot 2040 ontwikkelt. Ook heeft de gemeenteraad op 12 maart 2020 het koersdocument Leefbare stad en

maatschappelijke voorzieningen vastgesteld. Hierin staan de ontwikkelopgaven voor scholen, sportplekken en andere maatschappelijke voorzieningen. Het document Gezondheid voor iedereen, volksgezondheidbeleid 2019-2023 is ook onderdeel van de koers. Zie hiervoor paragraaf 2.3.2.3.5.

Plangebied
Dit plan zorgt voor een toename van 9 woningen. Ten aanzien van de gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid wordt aangesloten bij het bestemmingsplan van Rijnvliet en de daarmee vastgelegde afspraken. Specifiek voor Rijnvliet is er veel ruimte voor groen en water en er komt een eetbare woonbuurt; de planten en bomen in de omgeving produceren voedsel. De toename van 9 woningen past daarmee in het beleid voor de lange termijn."

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Hoek Papiermoerbeilaan Monardastraat, Rijnvliet

Vastgesteld, datum volgt na vaststelling

Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 7

1.1 Doelstelling 7
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 7
1.3 Geldende plannen 8
1.4 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders 9

2.1 Rijksbeleid 9
2.2 Provinciaal beleid 11
2.3 Gemeentelijk beleid 13
2.4 Conclusie 24

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie 25

3.1 Inleiding 25
3.2 Beschrijving van het plangebied 25
3.3 Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied 26
3.4 Conclusie 26

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving 27

4.1 Projectbeschrijving 27
4.2 Verkeer en openbare ruimte 28

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden 31

5.1 Inleiding 31
5.2 Milieueffectrapportage 31
5.3 Bedrijven en milieuzonering 31
5.4 Geluidhinder 33
5.5 Trillingen 34
5.6 Geur 35
5.7 Externe veiligheid 36
5.8 Explosieven 37
5.9 Luchtkwaliteit 37
5.10 Bodem 39
5.11 Natuurbescherming 40
5.12 Bomen 42
5.13 Water 42
5.14 Archeologie 44
5.15 Kabels en leidingen 46
5.16 Gezondheid 46
5.17 Toegankelijkheid 47
5.18 Duurzaamheid 48
5.19 Conclusie 49

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid 51

6.1 Economische uitvoerbaarheid 51
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 51

Hoofdstuk 7 Juridische plantoelichting 53

7.1 Inleiding 53

7.2 Opbouw regels 53
7.3 Regeling bijbehorende bouwwerken 53
7.4 Artikelsgewijze toelichting 53
7.5 Lijst van Bedrijven functiemenging 56
7.6 Handhaving 58
Bijlagen toelichting 59

Bijlage 1 Verkavelingskaart 61

Bijlage 2 Ambitiedocument Eetbare woonwijk Rijnvliet 63

Bijlage 3 Aanmeldnotitie 115

Bijlage 4 Overzichtskaart watercompensatie Rijnvliet 133

Bijlage 5 Toelichting overzichtskaart watercompensatie Rijnvliet 135

Bijlage 6 Akoestisch onderzoek 137

Bijlage 7 Quickscan Wet natuurbescherming 227

Bijlage 8 Vleermuisonderzoek 249

Bijlage 9 Stikstofonderzoek 255

Bijlage 10 Visie duurzaamheid Rijnvliet 281

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 284

Artikel 1 Begrippen 284
Artikel 2 Wijze van meten 287
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 289

Artikel 3 Wonen 289
Artikel 4 Groen 289
Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied 290
Artikel 6 Water 290
Artikel 7 Waarde - Archeologie 291
Hoofdstuk 3 Algemene regels 292

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel 292
Artikel 9 Algemene bouwregels 292
Artikel 10 Algemene gebruiksregels 292
Artikel 11 Algemene afwijkingsregels 293
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 294

Artikel 12 Overgangsrecht 294
Artikel 13 Slotregel 294
Bijlagen regels 295

Bijlage 1 Lijst van Bedrijven functiemenging 296

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Doelstelling

De laatste ontwikkelingen voor nieuwe woningbouw in Rijnvliet in Leidsche Rijn vinden plaats. Het plangebied voor deze woningen ligt binnen de plangrens van het bestemmingsplan Rijnvliet. Het bestemmingsplan Rijnvliet is onherroepelijk sinds 3 november 2016. Voorafgaand aan dit bestemmingsplan is het stedenbouwkundig plan van Rijnvliet op 17 april 2012 door het college vastgesteld. In het stedenbouwkundig plan is rekening gehouden met de 9 woningen in dit plangebied. Vanuit het programma is aangegeven dat bij een transformatie aan de westzijde het aantal woningen kan oplopen van 1.015 naar 1.047.

Ten westen van Rijnvliet ligt de kop van het bedrijventerrein Oudenrijn en bedrijvenpark Strijkviertel. Mogelijke milieuhinder van de bedrijven stond woningbouw in de weg. Deze milieuhinder is met dit bestemmingsplan voor 9 woningen nader onderzocht en onderbouwd. Om de beoogde ontwikkeling van de 9 woningen mogelijk te maken is een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. Dit bestemmingsplan voorziet hierin. Met de invulling van woningen kan de westkant van Rijnvliet afgerond worden. De wijzigingsbevoegdheid ten zuiden van dit plangebied wordt ook ingevuld, via een aparte wijzigingsplanprocedure. De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is de nieuwe ontwikkeling van 9 woningen planologisch-juridisch mogelijk te maken.

In het plan zijn de wijzigingen in de wet- en regelgeving en het beleid van de verschillende overheden op het gebied van de ruimtelijke ordening, die zich in de loop van de tijd hebben voorgedaan, verwerkt. Met dit bestemmingsplan is aansluiting gezocht bij recent tot stand gekomen bestemmingsplannen binnen de gemeente, om de uniformiteit van bestemmingen en regelgeving te bevorderen.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen aan de westkant van Utrecht, in het gebied van Leidsche Rijn. In het gebied Leidsche Rijn ligt het aan de zuidoostzijde. Het plangebied is begrensd door het bedrijventerrein Oudenrijn/Strijkviertel in het westen, in het noorden door percelen aan de Rijksstraatweg en in het oosten en zuiden door de woonwijk Rijnvliet. De begrenzing is in onderstaande afbeelding weergegeven.

Afbeelding 1 Ligging plangebied

1.3 Geldende plannen

Dit bestemmingsplan vervangt voor de locatie van het plangebied de volgende bestemmingsplannen.

Bestemmingsplan	**Vastgesteld door Raad**	**Onherroepelijk**
Chw Algemene regels over bouwen en gebruik	30 november 2017	31 oktober 2018
Rijnvliet	3 november 2016	19 april 2017

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de beschrijving van de relevante beleidskaders. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de bestaande situatie. Onder andere de ruimtelijke structuur, de historische ontwikkeling van het gebied en de beschrijving van de aanwezige functies worden hier beschreven. In hoofdstuk 4, de planbeschrijving, worden de mogelijkheden die het plan biedt aan de toekomstige ontwikkelingen beschreven. De diverse noodzakelijke onderzoeken ten aanzien van bijvoorbeeld milieuaspecten komen in hoofdstuk 5 aan bod. Hoofdstuk 6 gaat in op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In hoofdstuk 7 komt de juridische toelichting op de planregels aan bod.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Nationale Omgevingsvisie (2020)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 'Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving' in werking getreden. Deze visie bevat de hoofdzaken van het strategisch rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving. Dit is een combinatie van beleid uit de bestaande beleidsdocumenten, met en zonder wettelijke grondslag, en nieuw strategisch beleid. De grote en complexe opgaven, zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw, zullen Nederland gaan veranderen. De NOVI bevat een toekomstperspectief met de ambities van het Rijk. In de NOVI zijn 21 nationale belangen met bijbehorende opgaven geformuleerd.

De gemeente Utrecht kan vooral aan de volgende nationale belangen een bijdrage leveren:

1. bevorderen van een duurzame ontwikkeling van Nederland als geheel en van alle onderdelen van de fysieke leefomgeving;
2. realiseren van een goede leefomgevingskwaliteit;
3. waarborgen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving;
4. zorg dragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften;
5. waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem;
6. waarborgen van een goede toegankelijkheid van de leefomgeving;
7. beperken van klimaatverandering;
8. realiseren van een toekomstbestendige, circulaire economie;
9. waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (inclusief vitale infrastructuur voor water en mobiliteit);
10. waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater;
11. waarborgen en versterken van een aantrekkelijk ruimtelijk-economisch vestigingsklimaat;
12. behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang;
13. verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit.

De NOVI benoemt vier prioriteiten
De opgaven die voortkomen uit de nationale belangen van het Rijk zijn vertaald in vier integrale prioriteiten:

1. ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel bevorderen;
3. zorgen voor sterke en gezonde steden en regio's;
4. stimuleren van een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Omgevingsinclusieve benadering
Centraal in de te maken belangenafwegingen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving in zijn volledige omvang (boven- en ondergrond). Hierbij wordt aangesloten bij de integrale opvatting van het begrip fysieke leefomgeving uit de Omgevingswet en wordt de noodzaak van een integrale afweging benadrukt. Het belangrijkste spanningsveld in die afwegingen is het spanningsveld tussen beschermen en ontwikkelen.

Een omgevingsinclusieve benadering van de leefomgeving houdt in, dat ontwikkeling van de leefomgeving samen gaat met versterking van te beschermen waarden als gezondheid, landschap, waterveiligheid, natuur, cultureel erfgoed, leefomgevingskwaliteit en milieukwaliteit. Veiligheid, gezondheid en duurzaamheid zijn basale randvoorwaarden voor alle maatschappelijke activiteiten zoals bedrijfsmatige activiteiten, de energietransitie en de woningbouw.

Afwegingsprincipes
Beschermen en ontwikkelen gaan niet altijd en overal samen (en zijn soms onverenigbaar), maar ze kunnen elkaar ook versterken. Om dit afwegingsproces en de omgevingsinclusieve benadering richting te geven, is in de NOVI een drietal afwegingsprincipes geformuleerd:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik

van onze ruimte.
2. Kenmerken & identiteit van een gebied staan centraal. De optimale balans tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere.
3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Plangebied
De ontwikkeling van de 9 woningen past binnen de belangen en prioriteiten die zijn aangegven in de NOVI, zo wordt de woonruimtevoorraad uitgebreid met woningen waar behoefte aan is.

2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) (2012) en Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) (2012)

In de Wet ruimtelijke ordening zijn de besluitmogelijkheden van gemeenten begrensd om nationale belangen te borgen of te beschermen. Wanneer namelijk nationale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kan een algemene maatregel van bestuur (AMvB) regels stellen over de inhoud van een bestemmingsplan. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, oftewel de AMvB Ruimte) zijn nationale belangen beschreven die om bescherming van het Rijk vragen, zoals bijvoorbeeld de 'erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde'. Voor deze belangen is het Rijk namelijk verantwoordelijk. Verder zijn in de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) nadere regels opgenomen voor onder andere militaire terreinen, radarverstoringsgebieden, reserveringen voor spoor en wegen en buisleidingen. Buiten deze belangen hebben decentrale overheden, zoals de gemeente Utrecht, beleidsruimte.

Plangebied
Voor het plangebied is het onderdeel 'erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden' relevant. Volgens de kaart behorend bij het Barro ligt het plangebied binnen de zone van de Romeinse Limes. In het Barro zijn de kernkwaliteiten van het systeem opgenomen en is aangegeven dat Provinciale Staten de begrenzing van de erfgoederen nader uitwerkt. Voor de ontwikkeling van de 9 woningen is archeologisch onderzoek eerder uitgevoerd bij het moederplan van Rijnvliet. Dat onderzoek is van 2010 en in 2017 en 2018 is er grootschalig onderzoek naar de romeinse weg uitgevoerd. Uit deze onderzoeken zijn geen belemmeringen voor dit plan naar voren gekomen.

2.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking (2017)

De 'Ladder voor duurzame verstedelijking' is in 2012 vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro bepaalt dat overheden een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting van het bestemmingsplan moeten motiveren. Op 1 juli 2017 is het Bro gewijzigd, waarbij een nieuwe laddersystematiek geldt.

Het doel van de motivering op grond van de Ladder is een zorgvuldige afweging bij ruimtelijke besluiten die zorgt voor zuinig ruimtegebruik en tegengaan van overprogrammering en leegstand. Het besluit voldoet hiermee aan een goede ruimtelijke ordening.

De toetsing aan de Ladder kan bij het opnemen van uitwerkingsplichten en wijzigingsbevoegdheden in het bestemmingsplan, doorschuiven naar de fase van de vaststelling van het uitwerkings- of wijzigingsplan.

Een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt moet een motivering bevatten van de behoefte aan die ontwikkeling. Wanneer het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied moet het bestemmingsplan een motivering bevatten waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. De Ladder is kaderstellend voor alle juridisch verbindende ruimtelijke besluiten van de decentrale overheden, waaronder de bestemmingsplannen van de gemeente Utrecht.

Beschrijving behoefte
De behoefte is kort gezegd het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling verminderd met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd. De Ladder bepaalt niet voor welk gebied de behoefte in beeld moet worden gebracht. De uitkomst van de beoordeling van de behoefte moet in de plantoelichting worden vermeld. Naast een kwantitatieve beoordeling vindt ook een kwalitatieve beoordeling plaats.

Beschrijving behoefte buiten het bestaand stedelijk gebied
Wanneer de beoogde ontwikkeling niet kan plaatsvinden binnen het stedelijk gebied door bijvoorbeeld het toepassen van een andere bestemming van een gebied, herstructurering van

bestaande terreinen of door transformatie van bestaande gebouwen of gebieden moet een motivering worden opgenomen waarom dit niet mogelijk is. Het bestaande stedelijk gebied kan worden gedefinieerd als het bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, en de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur. De provincie Utrecht heeft in de Omgevingsvisie en de Interim Omgevingsverordening de afbakening van het bestaand stedelijk gebied vastgelegd.

Plangebied
Door de economische hoogconjunctuur van de laatste jaren neemt de vraag naar woningen verder toe, vooral in de grote steden. Dit is ook terug te zien in de cijfers van het CBS: het aantal hypotheekaanvragen stijgt, de koopprijzen stijgen, de huurprijzen stijgen en de tekorten in alle segmenten lopen op. Ook in de regio Utrecht is deze spanning op de woningmarkt te voelen. Uit analyses van de U16 (regionaal woningonderzoek primos) blijkt dat van 2017 tot 2040 ongeveer 104.000 woningen nodig zijn. Voor ongeveer tweederde deel van deze behoefte staan woningen in de planning. Er resteert nog een opgave van 35.000 tot 40.000 woningen.

Uit de voorkeuren naar woonmilieus blijkt er enerzijds veel behoefte om in het centrum van de (eigen) woonkern te wonen. Dat kan in Utrecht-stad in een hoogstedelijk woonmilieu. In de kernen rond de stad gaat het om centrumlocaties nabij voorzieningen. Daarnaast zien we vooral een aanvullende behoefte aan stedelijke woonmilieus die vooral goed bereikbaar zijn ten opzichte van het centrum van Utrecht.

De Utrechtse woningvoorraad bestaat uit ruim 156.000 woningen (2020). Om de groei van de stad op te vangen zijn er in Utrecht – gezien de behoefte - ongeveer 60.000 extra woningen nodig. Dit aantal staat los van bestaande fricties.

Het grootste deel van de woningbouwbehoefte van de gemeente Utrecht wordt opgevangen in stedelijk gebied. Rijnvliet maakt onderdeel uit van het stedelijk gebied. Het doel is om met de nieuwbouwproductie een zo groot mogelijke bijdrage te leveren aan het oplossen van het kwantitatieve en kwalitatieve tekort aan woningen in de stad. De conclusie is dat de ontwikkeling in overeenstemming is met de ladder voor duurzame verstedelijking.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening

Op 10 maart 2021 stelden Provinciale Staten de Omgevingsvisie en de Interim Omgevingsverordening vast. Beiden zijn in werking getreden op 1 april 2021. De Interim Omgevingsverordening is nodig omdat de Omgevingsverordening alleen onder de Omgevingswet in werking kan treden. Met de Interim Omgevingsverordening kunnen plannen en ambities eerder vorm gegeven worden. De Omgevingsverordening zal rond de zomer van 2021 ter inzage liggen en eind 2021 vastgesteld worden.

In de Omgevingsvisie staat hoe de provincie er in 2050 uitziet. De Omgevingsvisie geeft richting aan de toekomstige en fysieke leefomgeving. Dit is alles op, boven en onder de grond en inclusief de sociale aspecten zoals toegankelijkheid en inclusiviteit. In de Interim Omgevingsverordening staan de regels en instructieregels die daarvoor nodig zijn. Provincie Utrecht geeft bij de onderstaande 7 thema's de provinciale belangen aan die verplichtingen met zich mee brengen. Dat geeft al een doorkijk naar deze instructieregels.

Om voor te sorteren op de toekomst richt de Omgevingsvisie zich op een aantal ontwikkelingen:

- extra woningen die gebouwd moeten worden;
- toename van werkgelegenheid;
- toename van verkeer;
- energietransitie;
- klimaatverandering;
- verandering in de landbouw;
- versterking van natuur en recreatief groen.

Provincie Utrecht vindt het daarbij belangrijk om de bestaande kwaliteiten te behouden, te versterken en in balans te laten zijn met deze ontwikkelingen. De ruimte voor ontwikkelingen is beperkt, terwijl de vraag naar ruimte groot is.

Uitwerking beleid in 7 thema's
De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving en voor het mogelijk maken van lokale afwegingen als een veilige en gezonde leefomgeving daarbij gebaat is. Het beleid voor de gezonde en veilige leefomgeving is beschreven in

7 thema's.

1. Stad en land gezond
   Dit thema gaat over milieu, gezondheid, recreatie en toerisme. Provincie Utrecht wil graag voor de woon-, werk-, en leefgebieden bereiken dat deze gezond zijn en uitnodigen tot bewegen. In en rondom steden en dorpen moeten voldoende groene gebieden zijn om te recreëren.
2. Klimaatbestendig en waterrobuust
   Dit thema gaat over een duurzaam en robuust bodem- en watersysteem, een klimaatbestendige en waterveilige leefomgeving en een perspectief voor bodemdalingsgebieden. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat er bescherming is tegen overstromingen, een tekort aan zoetwater of de gevolgen van extreem weer (wateroverlast en hitte).
3. Duurzame energie
   Dit thema gaat over het stimuleren van energiebesparing en het opwekken van duurzame energie uit wind, zon, bodem en water.
4. Vitale steden en dorpen
   Dit thema gaat over ruimte voor wonen en leven en ruimte voor werken en winkelen. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat nieuwe woningen en bedrijven vooral komen op plekken binnen de bebouwde kom. Ook is het belangrijk dat deze plekken goed bereikbaar zijn met trein, bus, tram en fiets. Prioritaire locaties voor grootschalige integrale ontwikkeling zijn onder meer Leidsche Rijn, Utrecht Centraal Station (Beurskwartier/Lombokplein en Merwedekanaalzone), Lunetten-Koningsweg en Utrecht Science Park/Rijnsweerd.
5. Duurzaam, gezond en veilig bereikbaar
   Dit thema gaat over een goed bereikbare provincie, ontwikkeling bij knooppunten en optimalisatie van netwerken, wegen, OV en fiets. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat er nieuwe verbindingen voor openbaar vervoer en (snel)fietspaden komen tussen de woon-, werk-, en leefgebieden. Daarbij moet er beter gebruik gemaakt worden van bestaande wegen.
6. Levend landschap, erfgoed en cultuur
   Dit thema gaat over aantrekkelijke landschappen en een toegankelijke cultuur en waardevol erfgoed. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat veel mensen kunnen genieten van de landschappen, waterlinies, forten, kastelen en buitenplaatsen. Ook is belangrijk dat het cultuuraanbod (zoals festivals en musea) meegroeit met het aantal inwoners.
7. Toekomstbestendige natuur en landbouw
   Dit thema gaat over een robuuste natuur met hoge biodiversiteit en een duurzame landbouw. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat de natuur wordt beschermd en nieuwe natuurgebieden worden aangelegd die elkaar verbinden. Verder worden boeren geholpen om een omslag te maken naar kringlooplandbouw.

Alle thema's moeten in samenhang bekeken worden. Dat betekent dat niet alles overal kan. Met het uitgangspunt slim combineren en concentreren kan de groei van inwoners en bedrijven en een gezonde leefomgeving in balans blijven. Het concentreren richt zich bijvoorbeeld op het bouwen van nieuwe woningen dichtbij stations en in steden en dorpskernen. Op die manier blijft er op andere plekken voldoende ruimte voor bewegen, groen, water en natuur.

Uitvoering
In drie regio's werkt Provincie Utrecht het beleid verder uit. De samenhang tussen de thematische ambities krijgt hier aandacht. Voor Utrecht is de regio U16 van belang. In deze uitwerking gaat het over de verstedelijkingsstrategie. De verwachting is dat er tot 2040 in de regio ongeveer 99.000 tot 125.000 extra woningen nodig zijn. Na 2040 tot 2050 is er verdere ruimte voor woningbouw onder meer over ontwikkelingen langs de A12 tussen knooppunten Lunetten en Oudenrijn en het benutten van bestaande OV-knooppunten in de regio.

Plangebied
De thema's Water, Ondergrond en bodem, Cultuurhistorie en landschap, Landbouw en Wonen, werken en recreëren zijn relevant. Voor water staat in hoofdstuk 5 een motivering dat er geen belemmering is. Voor Cultuurhistorie betreft dat archeologie. Bij de regelgeving over het Barro is al gemotiveerd dat dit plan van 9 woningen geen belemmering geeft voor archeologie. Voor Wonen, werken en recreëren ligt het plangebied binnen het 'stedelijk gebied' en 'reductielocaties' voor kantoren en 'bovenlokaal dagrecreatieterrien'. Dit plan zorgt ook daarvoor niet voor een belemmering. Voor de overige thema's geldt dat dit plan geen belemmering geeft voor deze thema's.

2.2.2 Beleidskader Binnenstedelijke Ontwikkeling (2016)

Het Beleidskader Binnenstedelijke Ontwikkeling is in 2016 vastgesteld. Vanuit de centrale missie 'Utrecht Topregio' is het hoofddoel voor binnenstedelijke ontwikkeling: 'Blijvend aantrekkelijke steden en dorpen waar het goed wonen, werken en ontmoeten is'.

De drie hoofdambities voor binnenstedelijke ontwikkeling zijn:

- Een aanbod van stedelijke milieus passend bij de vraag. Waaronder het realiseren van een passend woningaanbod, het transformeren, revitaliseren of creëren van werklocaties en het in stand houden en creëren van aantrekkelijke centrumgebieden.
- Een toekomstbestendige binnenstedelijke kwaliteit. Waaronder het realiseren en versterken van een goede woonomgeving, het creëren van een aantrekkelijk vestigingsmilieu, energieneutrale nieuwbouw en een gezonde binnenstedelijke leefkwaliteit.
- Optimaal gebruik van de binnenstedelijke ruimte. Waaronder het realiseren van binnenstedelijke woningbouw, transformatie van bestaande bedrijventerreinen en kantorenlocaties en beleefbaar water en groen in het stedelijk gebied.

De focus bij binnenstedelijke ontwikkeling ligt op vastgoed en openbare ruimte. Van provinciale betrokkenheid bij binnenstedelijke ontwikkeling kan pas sprake zijn als een of meer van de stedelijke functies wonen, werken, winkelen aan de orde is. Bij wonen gaat het vooral om toevoeging van woningen teneinde bij te dragen aan het wegwerken van het woningtekort, terwijl het bij werken en winkelen vooral gaat om transformeren, revitaliseren en herstructureren. Uitvoering vindt enerzijds plaats door 'verbinding in gebieden' en anderzijds door 'verbinding op thema'.

Plangebied
Het plangebied ligt binnenstedelijk. De woningbouwontwikkeling draagt bij aan het wegwerken van het woningtekort. De ontwikkeling past binnen het beleidskader Binnenstedelijke Ontwikkeling.

2.2.3 Waterkoers 2016-2021

Water is een belangrijke pijler van een veilige, gezonde en prettige leefomgeving. Vanuit die achtergrond werkt Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden aan bescherming tegen overstromingen, een gezond grond- en oppervlaktewatersysteem en het zuiveren van afvalwater.

Het waterschap heeft haar ambities en visies vastgelegd in de Waterkoers 2016-2021.

De koers is een omslag in denken, waarbij het waterschap zich flexibel opstelt en daarbij ruimte laat voor initiatieven uit de samenleving. Andere onderwerpen die in de Waterkoers aan de orde komen zijn waterveiligheid, voldoende water, gezond water, gezuiverd afvalwater en genieten van water.

Plangebied
Als gevolg van de ontwikkeling neemt het verhard oppervlak in het plangebied toe, maar kan de hoeveelheid verrekend worden met overcompensatie binnen geheel Rijnvliet. Zie ook paragraaf 5.13.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Coalitieakkoord 'Utrecht ruimte voor iedereen'

Op 1 juni 2018 is het coalitieakkoord 2018-2022 'Utrecht: ruimte voor iedereen' verschenen. Het coalitieakkoord bestaat uit drie onderdelen:

- Plaats voor iedereen

Het eerste deel van het akkoord bevat verschillende maatregelen op het gebied van onderwijs, economie, werk, sport, welzijn, zorg en veiligheid. Samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers maken we van Utrecht een plaats voor iedereen.

- Gezonde groei voor iedereen

Het tweede deel van het akkoord bevat maatregelen over wonen, mobiliteit, nieuwe energie en een gezonde omgeving om in te leven. We vinden dat er voor iedereen ruimte moet zijn om in Utrecht te wonen en dat Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar moet blijven. Ook willen we graag koploper zijn in de verandering naar een duurzame energievoorziening en economie.

- De kracht van iedereen

Het derde deel van het akkoord gaat over hoe we de genoemde doelen willen bereiken, samen met Utrechters en andere betrokkenen.

Om te komen tot gezonde groei voor iedereen worden onder andere de volgende maatregelen genomen:

- samen met marktpartijen maken we vanaf het begin van deze collegeperiode afspraken over het verhogen van het tempo in gebiedsontwikkelingen in alle woningcategorieën;
- we streven er naar dat in 2040 in Utrecht 35% van de woningvoorraad behoort tot de sociale voorraad en 25% tot de middencategorie;
- bij nieuwe ontwikkelingen zijn groen, een hoogwaardige en toegankelijke openbare ruimte en circulaire bouw belangrijk. We bevorderen klimaatadaptatie bijvoorbeeld via verticale bossen

(hoogbouw), groene gevels en het voorkomen van verstening;
- één van de manieren om ruimte te maken voor een goede openbare ruimte is meer focussen op hoogbouw;
- dierenwelzijn heeft onze zorg. Bij bouwen houden we rekening met stadsvogels en vleermuizen. Daarnaast hebben we oog voor het beschermen van inheemse soorten.

Utrecht wil zo snel mogelijk klimaatneutraal zijn. Hierbij is het belangrijk om de groei van de stad en de daarmee gepaard gaande ruimtelijke ontwikkelingen te koppelen aan de energietransitie en daarvoor worden onder meer de volgende stappen genomen:

- in 2025 ligt op 20% van de Utrechtse daken zonnepanelen;
- alle nieuwbouwwoningen zijn aardgasvrij en minimaal energieneutraal. We nemen duidelijke duurzaamheidseisen op in tenders voor gebiedsontwikkelingen en stimuleren circulaire bouw;
- (kleinschalige) initiatieven op het gebied van warmte-koudeopslag worden aangemoedigd.

2.3.2 Omgevingsvisie Utrecht

In de omgevingsvisie staat wat het gemeentelijke beleid is voor de 'fysieke leefomgeving'. Dit is de omgeving waarin we wonen, werken en recreëren. De ondergrond, de lucht en het water maken deel uit van de leefomgeving, maar ook de gebouwen, bestrating en planten. De omgevingsvisie bevat drie niveaus:

1. De koers: het beleid voor de lange termijn.
   Utrecht kiest voor een gezonde groei als koers voor de lange termijn. Utrecht groeit in de komende twintig jaar van ruim 350.000 inwoners naar ongeveer 455.000 inwoners in 2040. Daarom bouwen we de komende jaren duizenden woningen. Bij het bouwen van nieuwe woningen staan gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid voorop. De gemeente wil de woningen binnen het stedelijk gebied bouwen en daarbij flink investeren in de openbare ruimte en voorzieningen.
2. Thematisch beleid: het gemeentelijke beleid over een bepaald onderwerp.
   Het thematisch beleid, ook wel sectoraal beleid genoemd, beziet een bepaald aspect van de fysieke leefomgeving, bijvoorbeeld geluidhinder, verkeer of bodemkwaliteit. Deze aspecten vertegenwoordigen een belang dat door het gemeentebestuur wordt meegewogen, als het bestuur een besluit neemt over een activiteit die invloed kan hebben op de fysieke leefomgeving. Bij het bouwen van een nieuwe woonwijk, onderzoekt de gemeente of dat wel kan gezien de geluidhinder rond die woonwijk, of het verkeer wel goed afgewikkeld kan worden en of de bodemgesteldheid het bouwen van woningen toelaat. De uitkomst van dat onderzoek kan bijvoorbeeld zijn dat de gemeente het bouwen niet gaat toestaan of onder bepaalde voorwaarden.
3. Gebiedsbeleid: beleid dat alleen in een bepaald gebied geldt.
   In gebiedsbeleid staat wat de gemeente in een gebied, wijk of buurt wil. De koers en het thematische beleid worden vertaald in beleid voor dat gebied, voor zover dat mogelijk is. Uit het gebiedsbeleid kan afgeleid worden welke veranderingen de gemeente wil toestaan en welke waarden in het gebied behouden moeten blijven.

De omgevingsvisie is digitaal te raadplegen via:
www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie/.

Niet alle gemeentelijke beleidskaders hebben betrekking op het plangebied. Hieronder worden daarom alleen de relevante beleidskaders nader toegelicht.

2.3.2.1 De koers

Het ruimtelijke beleid voor de langere termijn is vastgesteld in de Ruimtelijke Strategie 2040 'Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad' (hierna: RSU 2040). De RSU 2040 is één van de koersdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht. Daarmee maakt de RSU 2040 deel uit van één van de instrumenten van de Omgevingswet, die op 1 juli 2022 in werking treedt. Dat betekent dat de ambities uit de RSU 2040 doorwerken in de regels die vanaf 1 juli 2022 in het omgevingsplan zullen worden vastgelegd. De RSU 2040 is op 15 juli 2021 vastgesteld en bevat uitgangspunten voor een gezonde groei en ontwikkeling van de stad tot 2040. In de strategie verbinden we belangrijke thema's met elkaar, zoals mobiliteit, economie, voorzieningen, wonen, energie, groen, sport en ontspanning en werk. Ook is beschreven hoe Utrecht zich kan ontwikkelen tot tien-minutenstad. Daarmee zorgt de gemeente ervoor dat de groei van het aantal inwoners en woningen in balans blijft met een toename van groen in de stad, met een groei van banen en voorzieningen, met een passende infrastructuur voor verkeer en vervoer en met de ambities op basis van de energietransitie.

Om bij de groei de specifieke kwaliteiten van de stad te behouden, kiezen we ervoor een stad te zijn waarin alle belangrijke functies voor dagelijks gebruik dichtbij de woon- en werkomgeving te vinden zijn: Utrecht, de tien-minutenstad. Daarbij zijn twee hoofdstructuren leidend voor het ordenen van

de nieuwe plekken in de stad, namelijk de groenstructuur en de mobiliteitsstructuur. Groen, landschap en water in en rond de stad zijn een voorwaarde voor gezonde stedelijke ontwikkeling, voor groenbeleving en recreatie, maar ook voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie en biodiversiteit. Daarmee wordt de bestaande stad ook versterkt. Er worden functies toegevoegd en de kwaliteit van de stad wordt verbeterd.

We maken de keuze om de groei van de stad op een aantal plekken in de stad te concentreren, waar hoge bouwvolumes worden gerealiseerd. Daarmee verandert Utrecht van een stad met één centrum naar een stad met meerdere centra. Op deze nieuwe knooppunten komen veel verschillende stedelijke functies samen: een mix van wonen, werken, voorzieningen en groen. Hierdoor beperkt de gemeente ook de groei van het aantal vervoersbewegingen.

De Merwedekanaalzone, het Jaarbeursterrein en Leidsche Rijn zijn gebieden waar komende jaren veel gebouwd wordt. Maar er wordt ook gebouwd op kleinere plekken, zoals bij de 2e Daalsedijk en het Kruisvaartterrein. Ook in de binnenstad, het stationsgebied, het Utrecht Science Park, Leidsche Rijn Centrum en Papendorp is ruimte voor extra woningen, winkels en bedrijven. En voor cultuur en maatschappelijke instellingen.

Omdat er met de met de ambities van de RSU 2040 veel geld gemoeid gaat, is in de RSU 2040 ook een investeringsstrategie opgenomen. Daarnaast is een uitvoeringsstrategie opgesteld, waarin staat welke ontwikkelingen als eerste plaatsvinden en in welke tijdsvolgorde de stad zich tot 2040 ontwikkelt. Ook heeft de gemeenteraad op 12 maart 2020 het koersdocument Leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen vastgesteld. Hierin staan de ontwikkelopgaven voor scholen, sportplekken en andere maatschappelijke voorzieningen. Het document Gezondheid voor iedereen, volksgezondheidbeleid 2019-2023 is ook onderdeel van de koers. Zie hiervoor paragraaf 2.3.2.2.5.

Plangebied
Dit plan zorgt voor een toename van 9 woningen. Ten aanzien van de gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid wordt aangesloten bij het bestemmingsplan van Rijnvliet en de daarmee vastgelegde afspraken. Specifiek voor Rijnvliet is er veel ruimte voor groen en water en er komt een eetbare woonbuurt; de planten en bomen in de omgeving produceren voedsel. De toename van 9 woningen past daarmee in het beleid voor de lange termijn.

2.3.2.2 Thematisch beleid

2.3.2.2.1 Wonen

Woonvisie Utrecht beter in balans
De woonvisie Utrecht beter in balans is op 18 juli 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. In de woonvisie zijn de punten van het collegeakkoord verwerkt. Daarin streven we naar goede betaalbare duurzame woningen in gemengde wijken. De horizon voor de visie op de Utrechtse woningmarkt is 2040. Onze ambities vragen meerjarige inzet en meervoudig sturen. Vanuit die visie en aanpak zijn voor de korte termijn vijf speerpunten en bijbehorende activiteiten benoemd en uitgewerkt die we volgen en zo nodig tussentijds bijstellen. Voor de komende jaren zijn dat:

- Versnellen en (langdurig) verhogen bouwproductie;
  We benutten de groei van onze stad om onze partners te stimuleren de bouwproductie hoog te houden om aan te sluiten op de gezamenlijke ambities. Daarmee werken we naar streefpercentages voor de lange termijn.
- Meer gemengde wijken;
  De Utrechtse wijken krijgen meer een mix van woonsegmenten waar sociale huur tot duurdere koopwoningen zijn te vinden.
- Doorstroming;
  Gemengde projecten, verhuisketens en toename van kwalitatief goede woningen in de middencategorie zorgen voor een betere doorstroming.
- Een (t)huis voor iedereen;
  We streven naar een passend woningaanbod binnen een redelijke termijn voor alles (toekomstige) inwoners van Utrecht, ook voor de mensen die daar (tijdelijk) zelf niet in kunnen voorzien.
- Duurzaamheid en toekomstbestendigheid;
  We bouwen aan een duurzamere woningvoorraad en richten ons op thema's als energieneutraliteit en terugdringing gasaansluitingen.

Plangebied
De ontwikkeling van 9 woningen past binnen de woonvisie. Er vindt een toename plaats van het aantal woningen. Voor duurzaamheid zijn voor dit gebied de afspraken uit de bouwclaimovereenkomst en de wettelijke eisen uit het Bouwbesluit van kracht. Zie verder ook paragraaf 5.18.

Beleidskader Particuliere Vakantieverhuur (2018)

Op 8 maart 2018 heeft de gemeenteraad voor het tijdelijk verhuren van een woning aan toeristen het beleidskader Particuliere Vakantieverhuur vastgesteld. Het faciliteren van de groeiende behoefte aan tijdelijk verblijf van toeristen en andere doelgroepen in Utrecht is goed voor de Utrechtse economie en werkgelegenheid en past binnen de visie die we in de Ruimtelijke Strategie Utrecht hebben vastgelegd. Wel is het belangrijk dat hier grenzen aan worden gesteld om te voorkomen dat door de toename van de vraag naar en het aanbod van tijdelijk verblijf in Utrecht andere belangen onder druk komen te staan. Ten behoeve van de kleinschaligheid, veiligheid, gelijk speelveld en het voorkomen van klachten wordt de verhuur van een woning aan toeristen alleen onder voorwaarden toegestaan. Deze staan in de beleidsregels Particuliere Vakantieverhuur.

Plangebied
Particuliere vakantieverhuur is onder de voorwaarden uit de Beleidsregels Particuliere Vakantieverhuur toegestaan. Een aantal van de voorwaarden zijn: het aantal nachten verhuur bedraagt per kalenderjaar niet meer dan 60 nachten, als de woning minder dan 200 m^2 is mag deze maximaal aan zes personen worden verhuurd, bij een grotere woning mag de woning aan maximaal acht personen worden verhuurd en de vakantieverhuur mag geen overlast veroorzaken. Als niet aan de voorwaarden wordt voldaan wordt in strijd met het bestemmingsplan gehandeld waartegen handhavend opgetreden kan worden.

Huisvestingsbeleid, woningvormingen omzetting
Het beleid voor het omzetten, onttrekken, samenvoegen, woningvormen en kadastraal splitsen van woningen is per 1 juli 2019 gewijzigd met de inwerkingtreding van de nieuwe Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019, gemeente Utrecht en de uitwerking hiervan in de beleidsregels 'Wijziging samenstelling van de woonruimtevoorraad (woningsplitsen en omzetten) gemeente Utrecht'. Omdat er in Utrecht schaarste is in alle segmenten van de woningvoorraad en daarnaast de leefbaarheid in alle wijken onder druk staat, heeft de gemeenteraad met de nieuwe Huisvestingsverordening de gehele woningvoorraad als vergunningplichtig aangewezen.

Omdat is gebleken dat ongereguleerde omzetting en vorming van woningen kan leiden tot een aantasting van het woon- en leefklimaat, wordt daarnaast in lijn van het bestemmingsplan 'Chw Algemene regels voor bouwen en gebruik' in alle bestemmingsplannen een regeling opgenomen voor omzetting en woningvorming. In verband met een goede ruimtelijke ordening worden regels gesteld die zien op een goede kwaliteit van het woon- en leefklimaat. Deze regels werken aanvullend op het Bouwbesluit, waarin veiligheid en gezondheid geregeld zijn en op de Huisvestingsverordening 2019 die gericht is op het beheer van een goede woningvoorraad.

De beleidsregels 'Wijziging samenstelling van de woonruimtevoorraad (woningsplitsen en omzetten) gemeente Utrecht' zien onder meer op het beoordelen van de gevolgen voor het woon- en leefklimaat. In de beleidsregels zijn eisen opgenomen over de minimale omvang van woningen en is de verplichting opgenomen om de gevolgen van extra woningen of bewoners voor de bestaande situatie in beeld te brengen. De bestemmingsregeling kan daarom nauw aansluiten bij de wijze waarop het beleid over omzetting en woningvorming is neergelegd in die beleidsregels.

Plangebied
In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen voor woningvorming, splitsen en omzetting. Het huisvestingsbeleid is geen belemmering voor het bestemmingsplan.

2.3.2.2.2 Natuur

Groenstructuurplan Utrecht 'Stad en land verbonden' en 'Actualisatie van Groenstructuurplan Utrecht'
De gemeente Utrecht wil het groen in de stad voor iedereen bereikbaar houden en de kwaliteit verbeteren. Grote groengebieden en belangrijke groene verbindingen wil de gemeente verder ontwikkelen, verbeteren en beschermen.

Groen maakt een stad leefbaar, mooi en het is goed voor het milieu. Woont u in Utrecht? Dan willen we bijvoorbeeld dat u een mooie fietstocht kunt maken langs een groene route. Of dat u kunt ontspannen in een mooi park. Veel groen is ook aantrekkelijk voor bezoekers van de stad.

In het groenstructuurplan Utrecht Stad en land verbonden is dit verwoord in 3 ambities:

- meer groen om de stad
- sneller naar buiten
- beter groen in de stad

Het groenstructuurplan van 2007 is bijgewerkt in de actualisatie groenstructuurplan Utrecht 2017 – 2030. Naast de 3 ambities ligt de nadruk meer op hoe we groen inzetten voor de gezonde stad. En hoe groen ons helpt om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. Dit plan is op 8 maart 2018 door de gemeenteraad vastgesteld.

De groei van de stad vraagt om het vastleggen van de plekken die we groen willen houden in en om

de stad, zodat bij ontwikkelingen daar rekening mee gehouden kan worden en het groen zoveel mogelijk beschermd kan worden. Daarnaast vraagt de groei van het aantal inwoners in de stad om ontwikkeling van nieuw groen, goede recreatieve en groene verbindingen en het verbeteren van bestaand groen.

De groengebieden die we extra beschermen zijn geselecteerd op basis van ecologische, landschappelijke, recreatieve of cultuurhistorische kwaliteiten. Deze gebieden staan aangegeven op de kaart in het groenstructuurplan. Als in die gebieden plannen zijn waardoor groen verdwijnt, moet de gemeenteraad daar eerst over beslissen. Bij de beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning toetst de gemeente concreet of deze in de groenstructuur ligt.

Plangebied

Afbeelding 2 Uitsnede actualisatie groenstructuurplan Utrecht 2017 – 2030

In Rijnvliet is in het middengedeelte een vlak en verbinding opgenomen als stedelijke groenstructuur. Een van de ambities is het verbeteren van de ecologische verbinding van het stedelijk groen rond de Strijkviertelplas aan de zuid-westzijde met Park Voorn in het noordoosten. Ook is deze opgenomen vanwege de ambitie dat het te ontwikkelen groengebied een bijdrage levert aan meer groen voor recreatie voor de inwoners van Utrecht. Bijvoorbeeld door een route te maken tussen de recreatieplas en de Rijksstraatweg: een parkachtige inrichting met wandel- of fietsverbinding.

Daarnaast is een strook agrarisch land ten westen van Rijnvliet opgenomen als wenselijke stedelijke groenstructuur, vanwege de ecologische potenties als verbinding tussen Strijkviertelplas en het Archeologie Park. Deze wordt echter onderbroken door de bebouwing langs de Rijksstraatweg. Dit gebied is opgenomen om ecologische stapstenen te bieden voor verschillende diersoorten. Dit gebied is nu agrarisch weiland en braakliggend terrein met een diversiteit aan opgaande begroeiing aan de westelijke rand, belangrijk voor vleermuizen.

Ten zuiden van Rijnvliet ligt het sportpark Rijnvliet dat ook onderdeel is van de stedelijke groenstructuur: sportparken hebben vaak waardevolle randen en een verbindende functie tussen de groengebieden. Hier is het van belang als recreatieve verbinding tussen Papendorp en Strijkviertelplas.

In de visie op de stedelijke groenstructuur Utrecht 2030 is te zien dat de groenstrook ten westen van het plangebied deel uit maakt van de stedelijke groenstructuur van Utrecht. Rijnvliet is weergegeven als lopende gebiedsontwikkeling.

Afbeelding 3 Plangebied Papiermoerbeilaan in relatie tot de groenstructuur

Het plangebied ligt in of aan de te ontwikkelen stedelijke groenstructuur, zie afbeelding 3. Het is noodzakelijk dat beschreven wordt wat er aan (potentiële) groene waarden aanwezig is en welke maatregelen er worden genomen om de groene kwaliteiten te verbeteren en de structuur te ontwikkelen. In paragraaf 4.2.3, die verwijst naar de planbeschrijving over de openbare ruimte en groen, wordt dit beschreven.

Bomenbeleid Utrecht (2009)
De nota Bomenbeleid Utrecht is in 2009 vastgesteld. Een van de belangrijkste doelen van het Utrechtse bomenbeleid is een samenhangende bomenstructuur voor de stad te verbeteren en te ontwikkelen, gebaseerd op cultuurhistorische, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieu. Voor 2030 zet de gemeente in op het behoud en de ontwikkeling van de bomenstructuur. Dit zal gebeuren door twee beleidsdoelstellingen:

- Waar mogelijk ontbrekende bomen in de bomenstructuur aanvullen om zo een samenhangende structuur te creëren. Dat betekent bij de ruimtelijke plannen in de komende jaren bezien waar bomen kunnen worden toegevoegd om zo de bomenlanen en pleinen te completeren. Daarnaast bij ingrepen in de huidige structuur op basis van een goed programma van eisen de structuur weer aanvullen;
- De bomenstructuur verder verbeteren door extra zorg aan beheer en onderhoud te besteden. Dit kan resulteren in extra zorg bij aanplanting van bomen, bij groeiplaatsen van oudere bomen, bij de verzorging van de bomen in de jeugdfase en bij bomenziekten.

Sinds 1 januari 2007 kennen alle gemeentelijke ruimtelijke plannen in de stad een bomenparagraaf. De bomenparagraaf biedt vanaf het begin en in alle fasen van een planproces de mogelijkheid een belangenafweging te maken over de gevolgen van een ruimtelijk plan voor bomen.

Plangebied
In het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Het plan past binnen het bomenbeleid.

Nota Utrechtse soortenlijst (2018)
Op 7 juni 2018 heeft de gemeenteraad de Nota Utrechtse soortenlijst vastgesteld, ter bescherming en stimulering van de voor Utrecht belangrijke plant- en diersoorten en daarmee ter bevordering van de biodiversiteit in de stad. Onder de bescherming vallen 5 vogelsoorten, 3 vissoorten, 6 soorten wilde bijen, 40 plantensoorten en 10 paddenstoelsoorten. De Utrechtse soortenlijst wordt meegewogen bij de voorbereiding van gemeentelijke ruimtelijke plannen. Bij een gebiedsontwikkeling waarbij de gemeente Utrecht initiatiefnemer is moet naar de aanwezigheid van deze Utrechtse soorten onderzoek worden gedaan. Bij gebiedsontwikkelingen van derden wordt dringend geadviseerd om de Utrechtse soortenlijst bij de onderzoeken te betrekken.

Plangebied

In het plangebied voor de 9 woningen is in 2019 een ecologisch onderzoek uitgevoerd. De Utrechtse soortenlijst is daarin meegenomen. Voor de resultaten van dit onderzoek verwijzen we naar paragraaf 5.11.

2.3.2.2.3 Erfgoed en cultuurhistorie

Archeologie
De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen wordt verwezen naar de verordening en een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde - Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde - Archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachtingen. Met deze specifieke gebruiksregel wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

Plangebied
Na de vaststelling van het bestemmingsplan Rijnvliet in 2016 heeft er grootschalig archeologisch onderzoek plaatsgevonden in 2017 en 2018. Voor het plangebied hoeft geen rekening meer gehouden te worden met archeologische waarden. In paragraaf 5.14 van dit plan wordt verder ingegaan op de archeologie in het plangebied.

2.3.2.2.4 Verkeer en mobiliteit

Nota Stallen en Parkeren (2013) en Addendum Nota parkeernormen fiets en auto
De gemeenteraad heeft op 28 maart 2013 de Nota Stallen en Parkeren vastgesteld. Met de uitwerkingsnota 'Parkeernormen Fiets en Auto' bepaalt de gemeente de benodigde capaciteit van het (fiets)parkeren. Voor de veiligheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Utrecht geeft de gemeente meer ruimte aan voetgangers en fietsers. Dit betekent dat er op sommige plekken op straat minder ruimte komt voor geparkeerde auto's. De gemeente stimuleert auto's om langs de rand van de stad te parkeren: in één van de drie herkenbare grote P+R terreinen, bij NS-stations en andere OV-knooppunten. Als stimulans voor binnenstedelijke ontwikkelingen, en daarmee voor een aantrekkelijke en bereikbare stad zijn de autoparkeernormen in betaald parkeergebied verlaagd. Ook schept de gemeente flexibiliteit door de vrijstellingsmogelijkheden van de parkeernormen te verruimen. Nieuw in de gemeentelijke aanpak is de verplichting om bij nieuwbouw, uitbreiding van bestaande gebouwen of in geval van een functiewijziging ook fietsenstallingen te realiseren. De parkeernormen hebben een bandbreedte, om optimale flexibiliteit en maatwerk te bieden bij de realisatie van bouwplannen.

Op 28 maart 2019 heeft de gemeenteraad het addendum Nota parkeernormen fiets en auto vastgesteld. Het addendum bevat een aantal algemene wijzigingen en wijzigingen voor bepaalde gebieden, de maatwerklocaties. De algemene wijzigingen hebben betrekking op de parkeernorm voor sociale- en middenhuurwoningen en juridische en technische wijzigingen.

Plangebied
Voor het plangebied met de 9 woningen is een parkeerberekening uitgevoerd. Het aantal parkeerplaatsen op eigen erf en in de openbare ruimte voldoen. In paragraaf **4.2.2** wordt verder ingegaan op het parkeren in het plangebied.

2.3.2.2.5 Gezond stedelijk leven

Nota Gezondheid voor iedereen – Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2023
Op 17 oktober 2019 heeft de gemeenteraad de Nota Gezondheid voor iedereen-Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2023 vastgesteld. De ambitie van de nota is dat mensen op een prettige, gezonde manier in de groeiende stad Utrecht kunnen wonen, werken en leven. Met de nota worden kansen benut door gezondheid te koppelen aan gebiedsontwikkeling, duurzaamheid, mobiliteit en sociale- en economische ontwikkelingen. De speerpunten voor de beleidsperiode die extra gezondheidswinst helpen te realiseren zijn: gezonde leefomgeving, gezond en veilig opgroeien, gezond gedrag, gezond rondkomen, gezond werkgeverschap, psychische gezondheid en gezond ouder worden.

Binnenstedelijke verdichting brengt gezonde kwaliteiten met zich mee zoals het behoud van groen om de stad en autoluwe wijken die actieve mobiliteit en ontmoeting stimuleren en daarmee bijdragen aan gezondheid. Daarnaast biedt het mogelijkheden voor gemengd wonen en het vergroten van het aandeel sociale en midden huur in de stad. Er ontstaat, met name rond drukke

wegen, echter ook een dilemma tussen gezonde lucht en minimale geluidsbelasting enerzijds en verdichting anderzijds.

Er wordt gekozen om idealiter geen nieuwe woningen binnen 100 meter van een autosnelweg te realiseren. Tevens wordt de markt uitgedaagd om bij nieuwe gebiedsontwikkelingen aan drukke binnenstedelijke wegen (> 10.000 voertuigen per etmaal), waarover nog geen bestuurlijke afspraken zijn gemaakt, met (innovatieve) maatregelen te komen die de gezondheidseffecten door luchtverontreiniging en geluidbelasting minimaliseren met behoud van een goed binnenmilieu en een prettige woon-en verblijfskwaliteit. Voor groepen mensen die extra gevoelig zijn voor luchtverontreiniging (ouderen, mensen met een zwakke gezondheid en kinderen van 0-18 jaar) wordt bij het bestemmen van nieuwbouw van voorzieningen (scholen, kinderopvang en woon(zorg)voorzieningen) bij drukke binnenstedelijke wegen (>10.000 mvt/etm) een minimale afstand van 50 meter en bij autosnelwegen een minimale afstand van 300 meter aangehouden. Voor bestaande voorzieningen die renovatie, aanbouw of vervangende nieuwbouw nodig hebben, al dan niet met een bestemmingsplanwijziging, wordt in goed overleg met de vertegenwoordigers van de voorziening onderzocht of een alternatieve locatie ruimtelijk en binnen de financiële kaders mogelijk is. Ook wordt onderzocht of er reguliere maatregelen te treffen zijn om het binnenmilieu te verbeteren. Bij tijdelijke schoolgebouwen en noodlokalen wordt er ook naar gestreefd om aan het afstandscriterium te voldoen. Als dit niet mogelijk is, wordt naar een zo kort mogelijke overbruggingsperiode gestreefd. In een verdichtende stad zijn stille plekken schaars, wij beschermen daarom deze plekken. Ook staan we geen horecavoorzieningen toe in stille hofjes en rustige woonstraten om zo geluidsoverlast te beperken.

Bij bouwplannen moeten alle soorten woningen (sociale huur, midden huur, koopwoningen etc.) in het plan een vergelijkbare lucht- en geluidskwaliteit hebben. Daarnaast worden er passende maatregelen genomen om de gevolgen van klimaatverandering zoals hittestress te beperken door bijvoorbeeld groene daken en gevels te realiseren en door bij de ruimtelijke inrichting voor meer plekken voor verkoeling te zorgen. Wij hanteren hierbij voor de openbare ruimte het principe 'groen tenzij'. Daarnaast is er ook ruimte voor biodiversiteit, dit versterkt de natuurbeleving en daarmee indirect de gezondheid.

Plangebied
Het bestemmingsplan 'Rijnvliet' uit 2016 biedt een kader om diverse volksgezondheidaspecten zo optimaal mogelijk vorm te geven. De ontwikkeling in het plangebied kan daarvan profiteren en klimaatadaptieve investeringen zijn ook mogelijk in dit bestemmingsplan. In paragraaf 5.16 wordt dit nader toegelicht.

2.3.2.2.6 Bodem, ondergrond en water

Nota Bodembeheerplan 2017-2027 'Grondig Werken 4' (2017) en Aanvulling Nota Bodembeheerplan 2017-2027 beleid PFAS (2020)
In 2017 is de Nota Bodembeheer 2017-2027 'Grondig Werken 4' vastgesteld. De Nota bodembeheer 2012–2022 is met de voorliggende Nota bodembeheer 2017-2027 geactualiseerd. Utrecht groeit en er wordt zowel in de stad als aan de randen veel gebouwd. Door deze bouwinitiatieven kan de vraag naar bouwgrond periodiek groot zijn. We willen voorkomen dat deze bouwgrond van elders (vaak over lange afstand) wordt aangevoerd. De aanpak in de Nota Bodembeheer 2017 – 2027 zorgt ervoor dat de benodigde grond duurzaam uit de eigen en uit omliggende gemeenten in de regio kan komen, wat bijdraagt aan een gezonde verstedelijking en een circulaire economie. In 2020 is de Nota uitgebreid met een aanvullende nota over PFAS-stoffen.

Daarbij is de ambitie om maximaal voordeel te behalen voor mens en milieu, efficiënter te werken (goedkoper, kortere doorlooptijden) en werk met werk te maken. In de Nota bodembeheer staat hoe beschikbare vrijgekomen grond en baggerspecie op en in de landbodem van de gemeente Utrecht mag worden opgeslagen, hergebruikt of toegepast en welke regels en procedures hierbij gelden. De nota is bedoeld voor professionele partijen.

De gemeente Utrecht volgt zoveel mogelijk het algemene landelijke beleid zoals dat is opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. Dit landelijke beleid past echter niet in elke lokale situatie. De wetgever heeft het mogelijk gemaakt om lokaal beleid toe te staan. In Utrecht speelt, naast de grote vraag naar bouwgrond, mee dat gebiedseigen grond niet altijd kan worden hergebruikt en dat er te weinig hergebruiksmogelijkheden zijn. De lokale gebiedsgerichte invulling sluit aan bij de functie, kwaliteit en ontwikkelingen van een gebied. De nota is hierdoor ingedeeld in: gebiedsspecifiek beleid, ander gemeentelijk beleid en landelijk beleid.

Het gebiedsspecifieke beleid bestaat uit:

- een uitbreiding van het beheergebied en acceptatie van bodemkwaliteitskaarten uit omringende gemeenten;
- lokale maximale waarden op gebiedsniveau om zo gebruik te maken van de toegestane kwaliteit die past bij de bodemfunctie. Het betreft enkele wijken van Leidsche Rijn en de gemeentelijke

hoofdwegen aan de oostzijde van de stad. Met deze lokale maximale waarden sluiten we aan bij de (toekomstige) woonfunctie van de wijken of industriefunctie van de hoofdwegen;
- lokale maximale waarden voor de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB's) en organochloor bestrijdingsmiddelen (OCB's) binnen bepaalde gebieden. Bij beide stofgroepen is met de lokale maximale waarden aangesloten bij de gebiedseigen kwaliteit;
- lokale maximale waarden voor het Noorderpark. Aangesloten is bij de gebiedseigen kwaliteit;
- een strengere eis met betrekking tot het gewichtspercentage bodemvreemd materiaal bij het toepassen van grond;
- lokale maximale waarden voor de stofgroep PFAS, waarbij de gehele gemeente als één zone wordt beschouwd. Deze waarden gelden voor de bovenste meter.

Ander gemeentelijk beleid bestaat uit:

- strengere onderzoekseisen bij bodemonderzoek en hergebruik van arseenhoudende veenlagen afkomstig van bodemlagen dieper dan 2 meter;
- een strengere eis met betrekking tot het volumepercentage bodemvreemd materiaal bij het toepassen van grond;
- regels voor het toepassen van grond met zichtbare asbestdeeltjes (dit is geen verplichting, maar een advies. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie en verplicht zichzelf wel) ;
- regels voor het toepassen van grond vanuit diepere bodemlagen;
- tijdelijke uitname van grond bij kabels- en leidingen cunetten (uitgravingen).
- Verminderde onderzoeksinspanning voor gebieden met een verhoogde kans op bestrijdingsmiddelen.

Landelijk beleid geldt voor alle andere gebieden en stoffen die niet onder het gebiedsspecifiek beleid of ander gemeentelijk beleid vallen.

Plangebied
Op basis van de Nota Bodembeheer 2017-2017 is het plangebied ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse landbouw/natuur. Het is in gebruik geweest voor veeteelt en landbouw. Tussen 2004 en 2011 zijn er diverse bodemonderzoeken uitgevoerd voor bestemmingsplan 'Rijnvliet'. De bodemonderzoeken zijn wat ouder, maar geven voldoende beeld van de kwaliteit. Er hebben zich geen recente ontwikkelingen voorgedaan in het plangebied. De onderzoeken zijn nog steeds actueel. De bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan. In paragraaf 5.10 is het aspect bodem nader toegelicht.

Plan Gemeentelijke Watertaken 2016-2019
Het Plan Gemeentelijke Watertaken beschrijft de invulling van de wettelijke gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Ook de wijze van beheer van oppervlaktewater wordt beschreven. Op basis van de zorgplichten heeft de gemeente op het gebied van water de volgende taken:

1. een veilige inzameling en transport van afvalwater, zonder risico's voor de volksgezondheid en het milieu;
2. het inzamelen en verwerken van hemelwater zonder dat er wateroverlast optreedt;
3. het voorkomen en verminderen van structurele grondwateroverlast;
4. het samen met de waterschappen realiseren van veilig, gezond en aantrekkelijk oppervlaktewater waarlangs het goed wonen, werken en recreëren is.

Plangebied
Als gevolg van de ontwikkeling neemt het verhard oppervlak in het plangebied toe, maar kan de hoeveelheid verrekend worden met overcompensatie binnen geheel Rijnvliet. In paragraaf 5.13 is het aspect water nader toegelicht.

2.3.2.2.7 Energie

Utrecht: energiek middelpuntvan het land, Energieplan Utrecht en duiding van het college bij het Energieplan (2016) en de Utrechtse Energieagenda's 2016 - 2019
De gemeenteraad heeft op 14 januari 2016 het Energieplan besproken en het document Duiding van het College bij het Energieplan vastgesteld. Deze documenten geven samen richting aan het energiebeleid in Utrecht voor de komende jaren. Het Energieplan is door 165 Utrechters opgesteld en hierbij stond de volgende vraag centraal: realiseer een klimaatneutraal Utrecht. Aan de hand van de onderwerpen wonen, werken, vervoer en centrale energievoorziening in Utrecht zijn, om dit te bereiken, te nemen maatregelen geformuleerd. Bewustwording via het verbeteren van informatievoorziening is hierbij belangrijk en de gemeente heeft een grote en pro-actieve rol bij de overgang naar duurzame energie.

In het najaar van 2015 zijn de Utrechtse Energieagenda's verschenen, welke een vervolg zijn op het Energieplan en de duiding daarop van het college. Hierin worden de concrete gemeentelijke

werkzaamheden gepresenteerd en de inzet van middelen welke leiden tot een klimaatneutraal Utrecht richting 2030. Om deze ambitie te bereiken zijn de volgende ambitieuze doelstellingen voor 2020 geformuleerd:

- 30% CO_2-reductie ten opzichte van 2010;
- 20% van het totale energieverbruik wordt duurzaam opgewekt;
- 10% van de daken zijn voorzien van zonnepanelen.

Met het coalitieakkoord 'Utrecht: Ruimte voor iedereen' (2018) zijn voorgaande doelstellingen vervangen. Utrecht wil zo snel mogelijk klimaatneutraal zijn en om hiertoe te komen worden de volgende stappen genomen:

- de gemeentelijke energie-inkoop is in 2020 volledig verduurzaamd;
- in 2025 ligt op 20% van de Utrechtse daken zonnepanelen;
- in 2030 is het Utrechtse systeem van stadsverwarming verduurzaamd;
- in 2030 zijn minimaal 40.000 bestaande woningen van het gas af;
- het gemeentelijke vastgoed is in 2040 volledig verduurzaamd.

Plangebied
Het bestemmingsplan 'Rijnvliet' uit 2016 is opgesteld waarbij met de ontwikkelaar afspraken zijn gemaakt in een overeenkomst. Deze afspraken en de nieuwe wettelijke eisen zijn voor dit plangebied van toepassing. Waar mogelijk werkt de ontwikkelaar mee aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Utrecht. Dit is duidelijke gemaakt in het visiedocument over duurzaamheid. Zie hiervoor paragraaf 5.18.

Visie op de warmtevoorziening (2017)
Op 2 november 2017 heeft de gemeenteraad de Visie op de warmtevoorziening vastgesteld. De CO_2-uitstoot in onze stad wordt voor een derde veroorzaakt door het verwarmen van huizen en gebouwen met aardgas (inclusief de stadsverwarming). Ook gebruiken gebouwen op dit moment relatief veel warmte door een lage isolatiegraad en installaties met een laag rendement. Om de doelstelling te behalen om als Utrecht in 2030 klimaatneutraal te zijn, is een omschakeling naar een duurzame warmte- en koudevoorziening nodig. Met het nieuwe coalitieakkoord is de doelstelling opgenomen om zo snel mogelijk klimaatneutraal te zijn en 40.000 bestaande woningen van het gas af te halen. Een duurzame warmtevoorziening kan gerealiseerd worden door de vraag naar warmte te beperken, te stoppen met het gebruik van aardgas en over te stappen op duurzame warmtebronnen. Dit vraagt om ingrijpende aanpassingen in gebouwen, de energieinfrastructuur en door nog meer gebruik te maken van duurzame warmtebronnen. Natuurlijke momenten, op zowel gebouw- als gebiedsniveau, moeten worden benut om de warmtetransitie te versnellen. Een klimaatneutrale warmtevoorziening moet aan de voorwaarden duurzaam, betaalbaar en betrouwbaar voldoen.

In het door het VNG ondertekende Klimaatakkoord is een nieuwe regierol voor de gemeente vastgelegd. Gemeenten moeten voor eind 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) en een Regionale Energiestrategie (RES) opstellen. In de Transitievisie Warmte staat hoe de gemeente een aardgasvrije stad gaat maken en welke planning daarvoor wordt gehanteerd. In de TVW staat wanneer we in welke buurt starten met het aardgasvrij maken van gebouwen en het aanpassen van de energie-infrastructuur. In de RES staat hoe Utrecht en haar regiogemeenten invulling gaan geven aan de landelijke energiedoelstellingen in het Klimaatakkoord voor het verduurzamen van de energiebronnen. In de RES staat hoeveel en waar duurzame elektriciteit (wind en zon) in 2030 wordt opgewekt. Ook staat er in de RES welke duurzame warmtebronnen te gebruiken zijn zodat buurten van het aardgas af kunnen. Beide documenten worden in de Omgevingsvisie verankerd. De landelijke wet- en regelgeving wordt hiervoor de komende tijd aangepast.

Plangebied
Het bestemmingsplan 'Rijnvliet' uit 2016 is opgesteld waarbij met de ontwikkelaar afspraken zijn gemaakt in een overeenkomst. Deze afspraken en de nieuwe wettelijke eisen zijn voor dit plangebied van toepassing. Een voorwaarde is onder andere dat er gebruik gemaakt wordt van stadsverwarming.

2.3.2.3 Gebiedsbeleid
In gebiedsbeleid maakt de gemeente de koers en het thematische beleid passend binnen een specifiek gebied.

Structuurplan Woongebied Rijnvliet
De gemeenteraad heeft op 7 februari 2008 het Structuurplan Woongebied Rijnvliet vastgesteld. Belangrijkste doel van dit structuurplan is het bieden van een ruimtelijk kader voor toekomstige ontwikkelingen in het woongebied van Rijnvliet. Daarnaast dient het structuurplan voor de bestendiging van het gevestigde voorkeursrecht. Het structuurplan bevat een beschrijving van de ontwikkeling op hoofdlijnen. Onder andere het Structuurplan Woongebied Rijnvliet is verder

uitgewerkt in het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet, zie paragraaf 2.3.3.

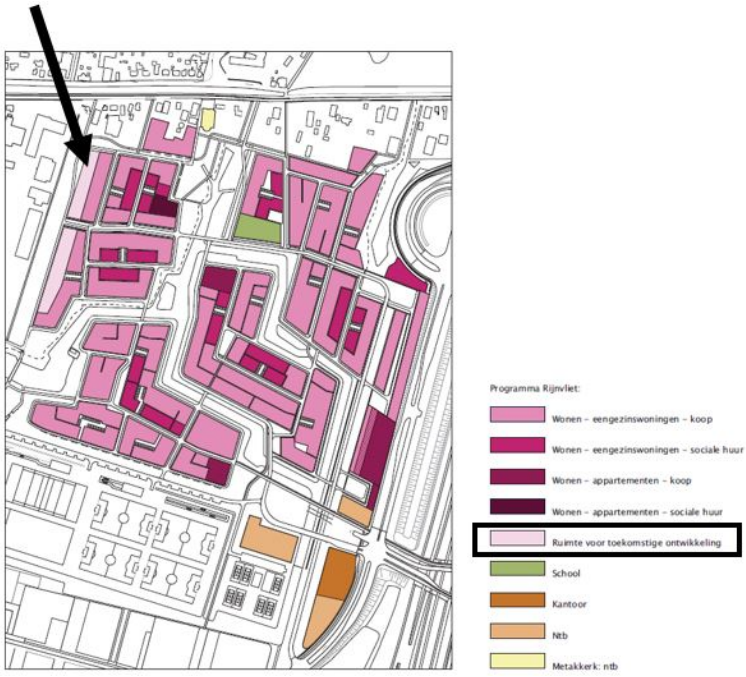
2.3.3 Gebiedsspecifiek beleid

StedenbouwkundigPlan Rijnvliet
Het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet (hierna: SP) is op 17 april 2012 vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Het SP is een uitwerking van de aanwijzing van door het Rijk van Leidsche Rijn als VINEX-locatie en het eerder door de gemeenteraad vastgestelde Masterplan Leidsche Rijn (1995), de Ontwikkelingsvisie Centrale Zone (2006) en het Structuurplan Woongebied Rijnvliet (2008). Het SP legt de hoofdlijnen vast voor de verdere ontwikkeling van Rijnvliet. Het plan geeft onder andere aan waar woningen komen, hoe de verkeersstructuur is en hoe de openbare ruimte er uit gaat zien. Als aanbevelingen voor de woonomgeving en de woningen vanuit de woningmarktanalyses geldt voor Rijnvliet:

- groene en rustige woonomgeving, (vooral) ook privé-groen, liefst ook voor het huis/voortuin;
- speelgelegenheid voor kinderen;
- parkeerplaats zichtbaar vanuit de woning;
- woningen van elkaar verschillend, alle soorten mogelijk, bijzonder vormgegeven, met status; historisch of modern;
- praktische indeling;
- zelf meebepalen gewenst.

Het Stedenbouwkundig Plan is voor de ontwikkelende partijen het kader waarbinnen zij hun bouwplannen opstellen en voor de gemeente het kader voor de inrichting van de openbare ruimte.

Plangebied
In het SP is het plangebied aangeduid als 'ruimte voor toekomstige ontwikkeling', zie afbeelding 4. Met deze 9 woningen wordt dat ingevuld.

Afbeelding 4 Het plangebied is in het SP aangeduid als ruimte voor toekomstige ontwikkeling

2.3.4 Overig gemeentelijk beleid

Geluidnota Utrecht 2014-2018 (2014)
De Geluidnota Utrecht 2014-2018 is op 11 februari 2014 vastgesteld. Dit beleid gaat over het beperken en minimaliseren van geluidhinder bij ruimtelijke ontwikkelingen in Utrecht.

De Geluidnota heeft betrekking op weg-, rail- en industrielawaai. Hiervoor is landelijke wet- en regelgeving van toepassing. Daarbinnen is echter ook ruimte voor gemeentelijke beleidsvrijheden. In de Geluidnota wordt aangegeven hoe hier mee wordt omgegaan.

De belangrijkste regels uit de Geluidnota zijn:

- nieuw te bestemmen woningen beschikken over een geluidsluwe gevel, een rustige buitenruimte

en een akoestisch goede woningindeling;
- behoud van goed akoestisch woon- en leefklimaat in rustige woonwijken bij bestemmen van nieuwe woningen en bedrijven in elkaars nabijheid.

Ook onderwerpen, die meer algemeen onder het begrip "een goede ruimtelijke ordening" vallen, worden in de Geluidnota beschreven.

Plangebied
Voor het plangebied is in 2020 een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Dit akoestisch onderzoek gaat in op de bedrijven Van der Tol en J&B Grijpers die ten noordwesten van het plangebied liggen. De bedrijven liggen binnen 50 meter van de nieuwe woningen, waarbij het geluid van het bedrijf van Van der Tol boven de richtwaarde voor de woningen uit komt. In het akoestisch onderzoek staan maatregelen die ervoor zorgen dat er een goed woon- en leefklimaat voor de woningen is. In paragraaf 5.4 wordt hierop verder ingegaan.

Nota externe veiligheid (2007)
De Nota externe veiligheid, welke in 2007 is vastgesteld, gaat in op het beleid van de gemeente Utrecht voor de beheersing van risico's als gevolg van het werken met gevaarlijke stoffen in inrichtingen (bedrijf, productielocatie of kantoor) en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De genoemde risico's zijn veiligheidsrisico's voor mensen die zich in de buurt van de inrichting of het transport bevinden.

De beleidskeuzes hebben betrekking op nieuwe situaties, waarin een risicobron zich vestigt of uitbreidt of een risico-ontvanger, zoals een woning, planologisch mogelijk wordt gemaakt. De randvoorwaarden en regels zijn vertaald in afstandseisen tussen risicobronnen (bedrijven, transportroutes (weg, spoorweg, vaarweg) of buisleidingen) en omgevingsobjecten. De gemeente Utrecht kiest ervoor om geen zwaardere veiligheidseisen op te leggen dan die vermeld staan in de risiconormering van de rijksoverheid. In sommige gevallen biedt de rijksregelgeving ruimte tot afwijken van de normering. In de Nota spreekt de gemeente zich uit om terughoudend om te gaan met de mogelijkheid tot afwijken.

Plangebied
In en direct rond het plangebied is een inventarisatie gedaan naar risicoveroorzakende activiteiten. Vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen, waterwegen en buisleidingen vindt niet in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied plaats. In de omgeving van het plangebied zijn twee Bevi bedrijven (BASF en Videojet) aanwezig. De afstanden van deze bedrijven tot het plangebied zijn te groot om van invloed te zijn op het plangebied. In of nabij het plangebied zijn ook geen overige bedrijven met een veiligheidsafstand buiten de inrichtingsgrens aanwezig. In paragraaf 5.7 wordt dit nader beschreven. Externe veiligheid vormt geen belemmering voor de ontwikkeling.

2.4 Conclusie
De conclusie voor het plangebied is dat het relevante beleid de ontwikkeling van 9 woningen overeenkomstig de beleidskaders op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau is.

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de huidige situatie in het plangebied en analyseert de het plangebied in ruimtelijk en functioneel opzicht.

3.2 Beschrijving van het plangebied

3.2.1 Historische ontwikkeling

De wijk Rijnvliet ligt in de voormalige polder Oudenrijn. Ook Strijkviertel ligt in deze voormalige polder. Op een luchtfoto uit 1936, zie afbeelding 5, en uit diverse kadastrale kaarten uit de 19e en vroege twintigste eeuw is duidelijk de lintbebouwing en de haakse polderverkaveling op de Oude Rijn te zien. Langgerekte percelen begrensd door sloten liggen achter de historische lintbebouwing langs de Rijn. Op enkele plekken lagen achter de bebouwing wat boomgaarden, maar de meeste percelen waren polders. Wilgen en mogelijk af en toe een windsingel van andere boomsoorten kenmerken de vorm en begrenzen deze polders. Ook deze bomen zijn kenmerkend voor dit cultuurlandschap. De polders zijn niet of nauwelijks bebouwd geweest. In het plangebied zijn geen monumenten aanwezig.

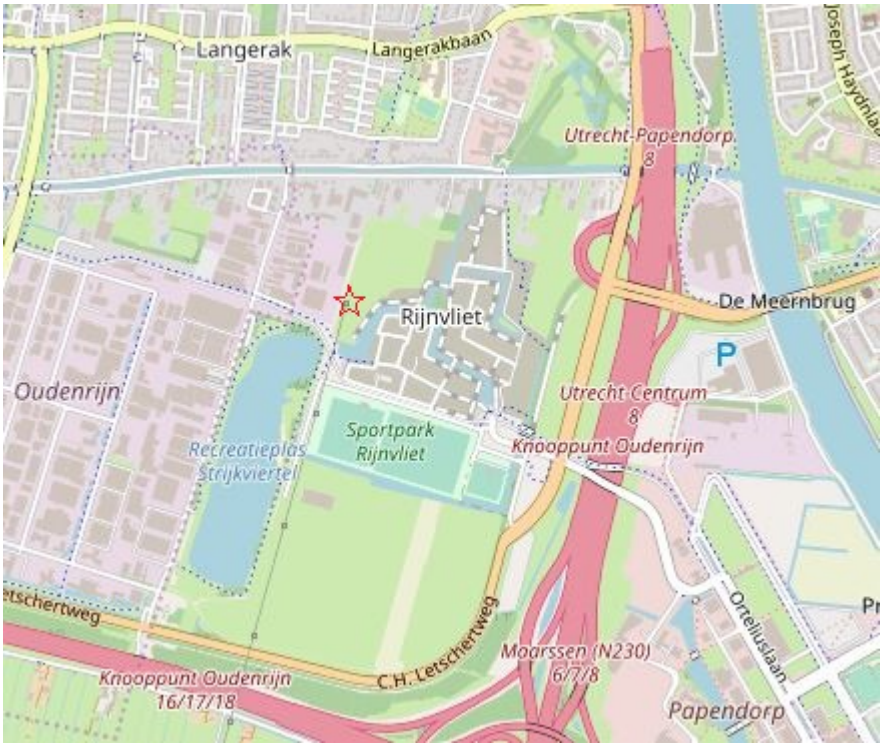

Afbeelding 5 Uitsnede luchtfoto 1936

3.2.2 Structuurbepalende elementen

Rijnvliet is omsloten door verschillende gebieden met allemaal een andere functie. In tegenstelling tot de andere wijken van Leidsche Rijn, sluit Rijnvliet nauwelijks aan op andere woongebieden. Ten noorden van het plangebied ligt langs de Leidsche Rijn de Rijksstraatweg. Aan de Rijksstraatweg staan een aantal monumentale gebouwen, waaronder de Metaalkathedraal. Deze voormalige kerk is nu in gebruik als culturele en ecologische broedplaats. De Rijksstraatweg vormt de informele entree tot Rijnvliet. Ten westen van het plangebied ligt bedrijventerrein Oudenrijn.

Andere structuurbepalende elementen in de omgeving zijn de C.H. Letschertweg en de snelwegen A2 en A12.

Afbeelding 6 Structuurbepalende elementen, plangebied is aangegeven met een rode ster

3.3 Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied

Het plangebied bestaat nu nog uit grasland en braakliggende grond, zie afbeelding 1 in hoofdstuk 1. De aanwezige natuurwaarden staan beschreven in paragraaf 5.11. De opgaande begroeiing aan de westzijde van het plangebied wordt door verschillende vleermuissoorten gebruikt als cruciale vliegroute van noord- naar zuidelijke richting. Het open grasland met de aanwezigheid van verschillende bosschages en de aanwezigheid van natte gronden zijn belangrijke groene kwaliteiten voor Rijnvliet. Voor recreatie en gezondheid van de Utrechters had het plangebied geen specifieke waarde, het was voorheen minder toegankelijk. Voor het klimaat zijn de oppervlakte en het volume van groen belangrijke indicatoren. De oppervlakte aan groen was voornamelijk agrarisch gebruikt grasland. Het groenvolume is beperkt omdat het hoofdzakelijk weidegebied is.

3.4 Conclusie

De historie van Rijnvliet en de structuurbepalende elementen vormen de basis voor het vastgestelde Stedenbouwkundig Plan dat hoort bij het bestemmingsplan 'Rijnvliet' uit 2016. Bij dat bestemmingsplan is rekening met de waarden gehouden. Voor het plangebied van de 9 woningen zijn er geen knelpunten vanuit de historie die een belemmering geven.

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

4.1 Projectbeschrijving

In deze paragraaf wordt ingegaan op de reden van de ruimtelijke ingreep. Wat wil de gemeente of de aanvrager bereiken met het plan en waarom. In dit hoofdstuk wordt ook ingegaan op de inhoud van het stedenbouwkundig plan.

4.1.1 Programma

De woonwijk Rijnvliet is in aanbouw. In de gehele woonwijk Rijnvliet worden maximaal 1.100 woningen gebouwd. Het grootste deel van het totale programma bestaat uit grondgebonden woningen. Een klein deel bestaat uit appartementen. Ook is een klein deel van het programma bestemd voor bijzondere woonvormen. Er wordt een mix van eengezinswoningen en appartementen ontwikkeld in de categorieën sociale huurwoningen, goedkope, middeldure en dure koopwoningen. In het plangebied komen 9 dure koopwoningen. De typen woningen die in het plangebied komen zijn twee twee-onder-een-kapwoningen, drie vrijstaande woningen en vier rijwoningen. In bijlage 1 is de verkavelingskaart opgenomen.

4.1.2 Stedenbouwkundig plan

De hoofdstructuur van Rijnvliet deelt het gebied op in een aantal woonbuurten. De woonbuurten krijgen niet ieder een eigen thema of karakter, maar vormen juist samen een eenheid waardoor er één duidelijk beeld voor Rijnvliet ontstaat. De buurten hebben een intieme sfeer: woonstraten met een grasberm en bomenrij worden afgewisseld met smalle straatjes waar incidentele bomen in staan en intieme pleintjes en groene ruimtes met speelvoorzieningen voor de kleinste kinderen. In de straten komen verschillende typen woningen voor. Door deze mix ontstaat een divers en afwisselend straatbeeld. Voor een verdere toelichting op het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet verwijzen wij u naar hoofdstuk 4 van het bestemmingsplan 'Rijnvliet' uit 2016.

Afbeelding 7 Impressies van de woningen in de wijk Rijnvliet

4.2 Verkeer en openbare ruimte

4.2.1 Verkeer

Het aspect verkeer is opgenomen in het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet. Zie hiervoor hoofdstuk 4 van het bestemmingsplan 'Rijnvliet'. In dit hoofdstuk is ingegaan op de bereikbaarheid van het plangebied met de auto, het openbaar vervoer, de fiets of te voet.

Voor de ontwikkeling van 9 woningen geldt een verkeersaantrekkende werking van 7,2 voertuigen per woning per etmaal. Dit betekent dat er 9 x 7,2 = 64,8 verkeersbewegingen pet etmaal bij komen. Dit is goed af te wikkelen over het aangrenzende wegennetwerk. Hiermee is ook rekening gehouden bij de berekening van de stikstofdepositie. Zie hiervoor paragraaf 5.11. Daarbij is ook uitgegaan van het toegepast verkeersmodel VRU 3.4.

4.2.2 Parkeren

Ook het aspect parkeren is in het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet opgenomen. In hoofdstuk 4 van het bestemmingsplan 'Rijnvliet' is uitgelegd dat de parkeernormen uit het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet van toepassing zijn op alle woningen in Rijnvliet. Voor dit bestemmingsplan moet dan ook (conform het bestemmingsplan 'Rijnvliet') worden voldaan aan de parkeernormen uit onderstaande tabel. Dit betekent dat de parkeernormen uit de Nota stallen en Parkeren voor de woningen niet van toepassing zijn.

Type woning	**Parkeerplaats per woning**	
	minimale parkeernorm	**maximale parkeernorm**
sociale woning	1,25	1,35
dure huur/goedkope koop	1,45	1,55

dure koop	1,65	1,75
bejaardenwoning		0,6
seniorenwoning/klein appartement		1,1

In de Nota Stallen en Parkeren is namelijk opgenomen, dat voor stedenbouwkundige plannen (SP) die zijn vastgesteld vóór de vaststelling van de Nota Stallen en Parkeren, uitgegaan mag worden van de parkeernorm zoals die zijn opgenomen in het SP. Dat is hier aan de orde want het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet is vastgesteld in 2012 en de Nota Stallen en Parkeren in 2013. Doordat deze overgangsbepaling in de Nota Stallen en Parkeren is opgenomen en van toepassing is op deze situatie, is het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet, dan wel het bestemmingsplan 'Rijnvliet' in overeenstemming met de Nota Stallen en Parkeren 2013.

Voor dit bestemmingsplan heeft dat tot gevolg dat de 9 woningen in het plangebied de volgende parkeerberekening hebben:

Alle 9 woningen vallen in het dure koop segment. De minimale parkeernorm is 1,65 en de maximale parkeernorm is 1,75 parkeerplaats per woning. Dit houdt in dat voor deze ontwikkeling minimaal (1,65 x 9) 14,9 parkeerplaatsen en maximaal (1,75 x 9) 15,8 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden. Op basis van de Actualisatie Ontwikkelvisie 2003 wordt het aantal parkeerplaatsen op eigen terrein overeenkomstig onderstaande tabel geteld. Deze hanteert een telwijze waarbij het aantal parkeerplaatsen op basis van de parkeernorm, wordt verdeeld in parkeerplaatsen op eigen terrein en parkeerplaatsen in openbaar gebied.

Wijze van parkeren	**Telwijze van de parkeerplaats**
garage met oprit (van voldoende lengte)	1
garage zonder oprit	0,5
carport	0,85
tuinparkeerplaats	0,5

Het wijzigingsplan maakt 9 woningen mogelijk. Het gaat om:

- 3 vrijstaande woningen met garage en oprit;
- 2 twee-onder-een-kap woningen met garage en oprit;
- 4 rijwoningen zonder eigen parkeerplaats.

Gerealiseerde parkeerplaatsen op eigen terrein (na de telwijze, zie tabel)

3 vrijstaande woning met garage en oprit: 3 x 1 = 3
2 twee-onder-een-kap woningen met garage en oprit: 2 x 1 = 2
4 rijwoningen zonder eigen parkeerplaats: 4 x 0 = 0.

Er worden volgens de telwijze 5 parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd. De overige parkeerplaatsen worden in het openbaar gebied gerealiseerd. Het gaat dan om minimaal afgerond 10 (14,9 - 5) en maximaal afgerond 11 (15,9 - 5) parkeerplaatsen.

Er zijn 12 parkeerplaatsen beschikbaar in de openbare ruimte voor deze ontwikkeling. De overige parkeerplaats is nodig voor de gehele ontwikkeling van Rijnvliet. Daarmee voldoet deze ontwikkeling aan het gemeentelijke parkeerbeleid.

4.2.3 Openbare ruimte en groen

In het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet is de openbare ruimte en het groen beschreven, zie hoofdstuk 4 van bestemmingsplan 'Rijnvliet' uit 2016. In het plangebied bestaat de openbare ruimte voornamelijk uit wegen, waaronder de Papiermoerbeilaan en parkeerplaatsen.

In de openbare ruimte van de gehele woonwijk Rijnvliet wordt de aanleg van 15 hectare voedselbos met een divers aanbod aan beplanting voldoende compenserende maatregelen genomen, zie hiervoor bijlage 2: ambitiedocument 'Eetbare woonwijk Rijnvliet, Utrecht. Stedelijk voedselbos - Urban Food Forestry'. Het voedselbos vormt een geïntegreerd onderdeel van de woonwijk Rijnvliet. Alle planten en bomen in de wijk produceren voedsel: voor de andere planten en bomen, dieren, bewoners en bezoekers. Het beplantingsplan is zeer divers opgezet, waarin alle lagen vertegenwoordigd zijn. Er wordt gebruik gemaakt van overwegend voedsel producerende beplantingssoorten. De eigenschappen van de verschillende soorten worden intelligent gebruikt om een stabiel en veerkrachtig ecosysteem te creëren.

Vergeleken met de agrarische functie die het gebied grotendeels had, zal de biodiversiteit toenemen. De biodiversiteit die inheemse bomen opleveren is echter groter dan exoten. Inheemse soorten die hier voorkwamen zoals de wilg zijn soortenrijk. Ook neemt de biodiversiteitswaarde van een gebied toe naarmate de beplanting (het systeem) ouder en stabieler is en wanneer er veel

soorten overgangen van nat en droog en begroeiingslagen zijn. Een nieuwe ontwikkeling vergt tijd om de natuurwaarden weer op peil te krijgen.

Naast voedsel biedt het voedselbos ook een verscheidenheid aan ecologische diensten zoals habitat voor vele insecten en dieren, mitigatie van klimaatverandering en een prachtige plek om in te verblijven. Het plan voldoet hiermee aan het verbeteren van de groene kwaliteiten en versterking van de stedelijke groenstructuur.

De afname van het oppervlakte groen in dit plangebied wordt ruimschoots gecompenseerd in andere delen van Rijnvliet. Het groenvolume was in de huidige functie als agrarisch grasland zeer beperkt en zal met het aanplanten van tientallen bomen en onderbeplanting in de loop van de jaren verbeteren. De afname van groen in het plangebied wordt opgevangen binnen het totale plan voor het woongebied Rijnvliet.

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden

5.1 Inleiding

In toenemende mate wordt de milieukwaliteit van belang bij de ontwikkeling van functies in het landelijk en stedelijk gebied. Het milieubeleid heeft zich in de loop van enkele decennia ontwikkeld tot een complexe materie, die er in de praktijk toe leidt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen met verschillende milieuaspecten rekening moet worden gehouden. In dit hoofdstuk is een overzicht gegeven van de relevante (milieu)aspecten in het plangebied en de diverse onderzoeken die zijn uitgevoerd.

5.2 Milieueffectrapportage

Kader

Het doel van een milieueffectrapportage (m.e.r.) is om vooraf de mogelijke milieueffecten van plannen en besluiten in beeld brengen en deze een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over deze plannen en besluiten.

Het maken van een milieueffectrapport is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten, die activiteiten mogelijk maken welke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

In onderdeel C van de bijlagen bij het Besluit m.e.r. wordt aangegeven welke activiteiten altijd m.e.r.-plichtig zijn. Bij de activiteiten die in onderdeel D van die bijlage genoemd worden moet beoordeeld worden of de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Uit deze m.e.r.-beoordeling kan de conclusie volgen dat er een milieueffectrapportage moet worden opgesteld.

Plansituatie

De in het plan opgenomen activiteiten vallen onder categorie D11.2 (aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject) zoals deze is opgenomen in onderdeel D van de bijlagen bij het Besluit m.e.r. Voor deze activiteit is in het Besluit m.e.r. een drempelwaarde opgenomen van 2.000 woningen, een projectgebied van 100 hectare en 200.000 m^2 bvo aan bedrijfsoppervlakte of meer. Het plan blijft onder deze drempelwaarde en overschrijdt deze niet. Op grond van artikel 2, lid 5, sub b, van het Besluit m.e.r. dient echter ook in 'overige gevallen' bekeken te worden of sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen (de vormvrije m.e.r.-beoordeling). Op basis van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling dient het bevoegd gezag (in dit geval de gemeente Utrecht) een besluit te nemen om voor het project wel of geen m.e.r.-procedure te volgen voor het project alvorens het ontwerp bestemmingsplan ter inzage wordt gelegd.

Om te beoordelen of sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen is een vormvrije m.e.r.-beoordeling (aanmeldnotitie) opgesteld. In deze vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt geconcludeerd dat geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen en er derhalve geen aanleiding is om een m.e.r.-procedure te doorlopen. De gemeente heeft dan ook op 21 april 2021 besloten om voor dit plan geen m.e.r.-procedure toe te passen.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is opgenomen in bijlage 3.

Conclusie

Er is geen sprake van belangrijke nadelige milieugevolgen door de beoogde ontwikkeling. Het opstellen van een milieueffectrapportage is dan ook niet noodzakelijk.

5.3 Bedrijven en milieuzonering

Kader

In de gemeente Utrecht wordt gestreefd naar een situatie waarin wonen en werken in de stad op een goede manier samengaan. Beide functies zijn zeer belangrijk voor Utrecht, maar ook dient te worden voorkomen dat milieuhinder van bedrijven een negatieve invloed heeft op de woonomgeving en andere gevoelige functies, of dat omgekeerd de milieubelastende activiteiten waaronder bedrijvigheid, wordt belemmerd door de aanwezigheid van woningen en andere gevoelige functies in de directe nabijheid. Dit kan door voldoende afstand te houden tussen milieubelastende activiteiten en gevoelige functies.

Plansituatie

Aan de hand van de VNG-systematiek Bedrijven en Milieuzonering zijn de verschillende bestemde

bedrijfscategorieën en feitelijk aanwezige bedrijven rond het plangebied Rijnvliet beschouwd. De meeste bedrijven(terreinen) hebben geen relevante milieu-invloed in het gebied. Enkele bedrijven geven wel aanleiding tot het aanhouden van een zekere afstand.

Het bestemmingsplan voor Strijkviertel 68 is per 14 augustus 2020 onherroepelijk. Daarmee is de maximale bedrijfscategorie op het perceel Strijkviertel 68 verlaagd naar categorie 2. Op dit moment is hier nog een bedrijf met categorie 3.1 gevestigd. Dit bedrijf valt onder het overgangsrecht. Met de herontwikkeling van het bedrijventerrein Strijkviertelpark zal dit bedrijf niet op deze locatie terugkomen. Aanvankelijk was de afstand van de locatie Strijkviertel 68 tot Rijnvliet 50 meter. Nu de bedrijfscategorie is teruggebracht tot categorie 2 en als het bedrijf met categorie 3.1 weg is kan de afstand tot Rijnvliet ook geringer worden en de woningbouw worden ontwikkeld.

Van der Tol en J&B Grijpers
Ten noordwesten van het plangebied liggen de bedrijven Van der Tol en J&B Grijpers. Deze bedrijven vallen onder categorie 3.1 en hebben een aan te houden afstand van 50 meter. Het plangebied ligt alleen binnen de milieuzone van Van der Tol. Het milieuaspect geluid is de bepalende factor. De grenswaarde voor geluid vanuit het Activiteitenbesluit is 50 dB(A) etmaalwaarde voor het langtijdgemiddelde geluidsniveau en 70 dB(A) etmaalwaarde voor de maximale geluidsniveaus (piekgeluiden). Vanuit de ambitie om een rustige woonwijk te creëren, wordt voor het gemiddelde geluidsniveau echter een richtwaarde van 45 dB(A) gehanteerd.

In het kader van dit plan is een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de te verwachten geluidsbelasting van deze twee bedrijven. Zie bijlage 6 voor het akoestisch onderzoek.

J&B Grijpers
Uit het onderzoek volgt dat de geluidsbelasting vanwege J&B Grijpers voldoet aan de richtwaarde van 45 dB(A) etmaalwaarde.

Van der Tol
Het geluid van Van der Tol voldoet aan de grenswaarden van het Activiteitenbesluit maar komt wel boven de richtwaarde uit. Het geluid van vertrekkende kranen in de nachtperiode en het geluid van installaties op het dak is daar de oorzaak van. Piekgeluiden afkomstig van laden en lossen kunnen in de dagperiode boven de richtwaarde uitkomen. Voor laden en lossen in de dagperiode kent het Activiteitenbesluit een uitzondering van toetsing. Op de begane grond wordt wel overal aan de richtwaarde voldaan.

In het akoestisch rapport is nader onderzoek gedaan naar de mogelijke maatregelen. Door middel van dempende maatregelen aan de installaties op het dak kan op vrijwel alle woningen en elke verdieping aan de richtwaarde van 45 dB(A) worden voldaan. Op een drietal woningen zal alleen op de bovenste verdieping (zolder) nog een kleine overschrijding van maximaal 2 dB overblijven, zie afbeelding 8. De grenswaarde van het Activiteitenbesluit van 50 dB(A) etmaalwaarde wordt echter niet overschreden.

Afbeelding 8 Overschrijding richtwaarde van 45 dB (A)

Op de grens van het bedrijventerrein ter plaatse van de kranen bij Van der Tol is al een geluidsscherm van 53 meter lang en 7 meter hoog voorzien. Deze is al mogelijk op basis van het ter plaatste vigerende bestemmingsplan (bestemmingsplan 'Rijnvliet'). Om een verdere reductie te bewerkstelligen, om zoveel mogelijk te voldoen aan de richtwaarde, zijn maatregelen nodig om het geluid van de kranen te verminderen. Dat kan alleen door een forse uitbreiding van het al voorziene geluidsscherm op de grens van het bedrijfsterrein (verlengen met 14 meter en verhogen tot 8 meter). Deze maatregel zou ook nodig zijn om de piekgeluiden in de dagperiode tot onder de richtwaarde te brengen. Vanuit financieel oogpunt wordt dit niet meer als doelmatig beschouwd. We houden vast aan het scherm van 53 meter lang en 7 meter hoog.

Conclusie
Aan de westzijde van het woongebied Rijnvliet zal bij Van der Tol een geluidsreducerende maatregel aan de luchtbehandelingsinstallatie op het dak moeten worden getroffen om een aanvaardbaar woonklimaat te verkrijgen. Dit in combinatie met het al voorziene geluidscherm van 53 meter lang en 7 meter hoog op de grens van het bedrijfsterrein, ter plaatse van de kranen bij Van der Tol. De richtwaarde van 45 dB(A) wordt dan vrijwel overal gehaald. Voor het doen van deze maatregelen bij Van der Tol heeft de gemeente een overeenskomst gesloten met Van der Tol. Aan de grenswaarde vanuit het Activiteitenbesluit wordt ruimschoots voldaan.

De conclusie is dat met het treffen van bovengenoemde maatregelen bij het bedrijf Van de Tol aan de westzijde er geen belemmeringen zijn voor een volledige ontwikkeling in dit plangebied.

5.4 Geluidhinder

Kader
Geluid beïnvloedt vaak de kwaliteit van de leef- en woonomgeving. De belangrijkste geluidsbronnen die in het kader van de ruimtelijke ordening van belang zijn, zijn wegverkeer, railverkeer en bedrijven. De mate van acceptatie en hinder is onder meer afhankelijk van de functie van het geluidbelaste object – hiervoor kent de wet "geluidsgevoelige bestemmingen" zoals wonen, zorg en onderwijs.

Op grond van de Wet geluidhinder zijn rond bepaalde wegen (niet bij woonerven of wegen waarvoor de maximum snelheid van 30 km/u geldt) en bepaalde industrieterreinen aandachtsgebieden (zones) vastgelegd.

De regels en normen van de Wet geluidhinder zijn in de volgende gevallen van toepassing bij het vaststellen van een bestemmingsplan:

- bestemmen van gronden voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen binnen een zone;
- bestemmen van gronden voor aanleg van nieuwe gezoneerde (spoor) wegen (niet zijnde rijkswegen of hoofdspoorwegen vallend onder de Wet milieubeheer);
- reconstructie van wegen (niet zijnde rijkswegen);
- bestemmen van gronden van gezoneerde industrieterreinen;
- wijzigen van grenzen van gezoneerde industrieterreinen of bijbehorende zones.

De Wet geluidhinder kent voorkeursgrenswaarden waarbinnen een geluidsgevoelige bestemming altijd kan worden gerealiseerd. Onder voorwaarden kan er een ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden verleend ('hogere waarde') tot aan een zekere maximale ontheffingswaarde. Bij een geluidsbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidsgevoelige bestemmingen niet toegestaan. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt indien er gebruik wordt gemaakt van 'dove gevels'. De grenswaarden zijn voor wegverkeer 48-53 dB voor rijkswegen en 48-58 dB voor lokale wegen, voor spoorweglawaai 55-68 dB en voor gezoneerde industrieterreinen 50-55 dB(A).

Bij een geluidsbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde dient akoestisch onderzoek uitsluitsel te geven over de te verwachten geluidsbelasting en de doeltreffendheid van maatregelen om een overschrijding van grenswaarden te voorkomen. Onder bepaalde voorwaarden, die zijn vastgelegd in de gemeentelijke geluidnota, kan door burgemeester en wethouders een hogere waarde voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting worden vastgesteld (ontheffing). De voorwaarden uit de Geluidnota Utrecht 2014-2018 op basis waarvan een hogere waarde kan worden vastgesteld, zijn:

- Iedere woning beschikt over een geluidsluwe gevel;
- De woning bevat voldoende verblijfsruimten aan de geluidsluwe gevel, te weten 30% van het aantal verblijfsruimten of 30% van de oppervlakte van het verblijfsgebied;
- Als de woning beschikt over een buitenruimte, dan is deze bij voorkeur gelegen aan de geluidsluwe zijde. Het geluidsniveau mag er in ieder geval niet meer dan 5 dB hoger zijn dan op de geluidsluwe gevel.

Plansituatie
Het plangebied is alleen gelegen binnen de geluidszone van de Rijkswegen A2/A12. Uit het geluidsmodel - zoals gebruikt wordt voor de ontwikkeling van de Rijnvliet - blijkt dat de geluidsbelasting op de nieuwe woningen niet meer dan 50 dB exclusief aftrek artikel 110g Wet geluidhinder bedraagt. Na toepassing van de wettelijke aftrek van 2 dB is de geluidsbelasting niet hoger dan de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder. Er is geen ontheffing (hogere waarde) nodig. Op onderstaande figuur zijn de maatgevende geluidsbelastingen weergegeven. Dit is op de derde bouwlaag.

Afbeelding 9 De maatgevende geluidsbelastingen op de woningen

Conclusie
Omdat de geluidbelasting niet hoger is dan de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder kan worden gesproken over een goede ruimtelijke ordening.

5.5 Trillingen

Kader
Het aspect trillingen is voor bedrijven geregeld in het Activiteitenbesluit. Kort gezegd staat daarin dat de trillingsniveaus moeten voldoen aan de streefwaarde uit de Meet- en beoordelingsrichtlijn deel B 'Hinder voor personen in gebouwen' van de Stichting Bouwresearch Rotterdam (SBR), voor de gebouwfunctie wonen.

Plansituatie
De minimale afstand tussen de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden die de trillingen veroorzaken op het terrein van J&B Grijpers en de plek waar nieuwe woningen voorzien zijn in het bestemmingsplan bedraagt zo'n 75 – 80 meter. Zie daarvoor afbeelding 10.

In de bestaande situatie zijn er binnen deze afstand woningen aanwezig uit het begin van de vorige eeuw die (naar alle waarschijnlijk) op staal gefundeerd zijn. Dit type woningen is aanzienlijk gevoeliger voor trillingen dan de nieuwe woningen die op palen gefundeerd zullen worden. Bij de bestaande woningen zijn geen klachten over trillingen bekend.

Afbeelding 10 Afstand tussen bedrijf J&B Grijpers en plangebied

Conclusie
Gezien het incidentele karakter van de trillingen, de relatief grote afstand tot aan de nieuwe woningen en de bouw/fundering van de nieuwe woningen worden er basis van expert-judgement geen trillingen verwacht die de SBR-normen overschrijden. Met expert-judgement worden ervaringen uit andere trillingsprojecten bedoeld. Er is geen trillingsonderzoek vereist.

5.6 Geur

Kader
Het algemene uitgangspunt van geurbeleid is het zoveel mogelijk beperken van geurhinder en het voorkomen van nieuwe hinder. Voor bepaalde bedrijven is in de Wet milieubeheer (Wm) een richtwaarde aangegeven voor hoeveel geur (uitgedrukt in geureenheden/m3) acceptabel is in de omgeving van bedrijven/inrichtingen. Dit geldt voor bestaande woningen en voor nieuwe woningen. Voor nieuwe situaties is de norm strenger dan voor bestaande situaties. De mate van geurhinder is met name afhankelijk van de geurconcentratie en het karakter van de geur. Bij een hoge geurconcentratie in de omgeving zal meer geurhinder worden ervaren. Daarnaast is ook het karakter ofwel de mate van onaangenaamheid van een geur van invloed. Een aangename geur (bijvoorbeeld broodgeur van een bakker) wordt minder snel als hinderlijk ervaren dan een onaangename geur (bijvoorbeeld afvallucht). Daarom verschilt de toegestane geurbelasting per soort bedrijf/inrichting. Deze geuruitstoot heeft ruimtelijke consequenties. In de directe omgeving van een bedrijf/inrichting zijn vanuit de norm van de Wet milieubeheer beperkingen gesteld aan de mogelijkheid voor nieuwe ontwikkelingen van gevoelige bebouwing met name wonen.

Plansituatie
Buiten het plangebied ligt de asfaltcentrale Asfaltcentrale Utrecht (KWS). KWS heeft sinds 2011 een nieuwe milieuvergunning. De vergunning was enerzijds voor een hogere productiecapaciteit en anderzijds om het moderniseren van het productieproces teneinde de milieuhinder naar de omgeving te reduceren. In het najaar van 2016 is op initiatief van KWS overleg gestart over de mogelijkheid van het realiseren van woningbouw In Leeuwensteyn–Zuid. Dit is het gebied in de polder Papendorp ten noorden van de prins Clausbrug. Dat zou betekenen dat de asfaltcentrale de asfaltproductie zou moeten opheffen. In 2017 is een intentiedocument Groenewoud vastgesteld dat uitgaat van woningbouw ter plaatse van onder andere de asfaltcentrale. Naar verwachting wordt in 2021 een stedenbouwkundig plan van het gebied ‘Groenewoud’ door de gemeenteraad van Utrecht vastgesteld. Daarna volgt een bestemmingsplan. De ontwikkelaar verwacht eind 2021/2022 te kunnen starten met de eerste fase van de bouw aan de zuidzijde, het KWS-terrein volgt later. Zolang het bestemmingsplan Nedal KWS ruimte biedt aan een asfaltcentrale moet hiermee rekening gehouden worden.

Geurhinder vanwege KWS is niet belemmerend geweest voor de realisering van Rijnvliet. De

geurcontour rond KWS is namelijk bepaald op basis van de dichtstbijzijnde woningen ten oosten van het Amsterdam-Rijnkanaal. Deze liggen veel dichterbij dan het plangebied en bovendien in lijn met de overheersende zuidwestelijk windrichting. Voor dit plan is er ook geen belemmering van dit bedrijf voor de planontwikkeling.

Conclusie
In of nabij het plangebied zijn geen andere bedrijven die relevant zijn voor het aspect geur. Het aspect geur vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

5.7 Externe veiligheid

Kader
Het werken met, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen leidt tot veiligheidsrisico's voor omwonenden, bedrijven en passanten. Om deze risico's te beheersen worden in ruimtelijke plannen de relaties tussen deze activiteiten en hun omgeving conform wet- en regelgeving verantwoord en vastgelegd.

De normen en richtlijnen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In alle drie besluiten wordt voorgeschreven dat kwetsbare bestemmingen voldoende afstand moeten houden tot risicobedrijven en transportroutes voor gevaarlijke stoffen, en tevens kunnen er op grond van die besluiten beperkingen aan de bebouwingsdichtheid wenselijk zijn.

Het lokale wegverkeer van gevaarlijke stoffen mag volgens de gemeentelijk vastgestelde routeringsverordening uitsluitend plaatsvinden over enkele aangewezen wegen. Andere wegen mogen voor de bevoorrading van een aantal bedrijven slechts gebruikt worden indien daar een ontheffing voor verleend is.

Voor externe veiligheid bestaan twee normen: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans op overlijden van een onbeschermd persoon die zich 24 uur nabij de ongevalslocatie bevindt. De normhoogte voor PR bedraagt 10-6/jaar voor gevoelige bebouwing. Het groepsrisico (GR) geeft de kans per jaar aan dat een groep personen van een bepaalde grootte kan overlijden als gevolg van een calamiteit. Voor het GR is een zogeheten oriënterende waarde vastgesteld.

Plansituatie
In en direct rond het plangebied is een inventarisatie gedaan naar risicoveroorzakende activiteiten. Dit heeft het volgende overzicht opgeleverd.

Vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen en waterwegen
In en rond Utrecht zijn diverse transportassen aangewezen ten behoeve van het transport van gevaarlijke stoffen (alle snelwegen, spoorlijn van Amsterdam richting Den Bosch en het Amsterdam Rijnkanaal), de zogenaamde basisnet transportassen. De A2 ligt op ongeveer 750 meter afstand van het plangebied. Deze afstand is te groot om van invloed te zijn op het plangebied. Alle andere basisnet transportassen liggen op meer dan een kilometer afstand van het plangebied. Nadere beschouwing is niet nodig.

Ter plaatse van de planlocatie bevindt zich geen aangewezen route ten behoeve van het lokale transport. Ook vinden geen transporten plaats waarvoor ontheffingen zijn verleend. Vanwege het lokale transport is er dus geen PR contour en bestaat er geen groepsrisico. Nadere beschouwing is niet nodig.

Vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen
In het plangebied bevinden zich geen buisleidingen voor gevaarlijke stoffen. Ook buiten het plangebied bevinden zich geen buisleidingen die van invloed zijn op het plangebied.

Bedrijven die vallen onder het Bevi
In het plangebied bevinden zich geen Bevi bedrijven. Buiten het plangebied, op het bedrijventerrein Oudenrijn, bevinden zich twee Bevi bedrijven: BASF en Videojet. De afstanden van deze bedrijven tot het plangebied zijn te groot om van invloed te zijn op het plangebied. De kortste afstand tussen het terrein van BASF en het plangebied is ongeveer 750 meter en bij Videojet bedraagt die afstand ongeveer 600 meter. Het invloedsgebied van BASF reikt tot maximaal 110 meter buiten de terreingrens, voor Videojet bedraagt die afstand ongeveer 90 meter. De invloed van beide bedrijven op het plangebied is daarmee verwaarloosbaar.

Overige bedrijven met een veiligheidsafstand buiten de inrichtingsgrens
In of nabij het plangebied bevinden zich geen bedrijven met dergelijke veiligheidsafstanden.

Conclusie

Op basis van voorgaande is de conclusie dat externe veiligheid geen belemmering is voor het plan.

5.8 Explosieven

Kader
In het plangebied worden bodemroerende werkzaamheden uitgevoerd. De Arbeidsomstandighedenwet stelt dat er gezorgd moet worden voor een veilige werkplek. Daarom moet een onderzoek naar de aanwezigheid van Conventionele Explosieven (CE) worden uitgevoerd.

Plangebied en conclusie
Op basis van historisch kaartmateriaal zijn er geen gegevens bekend van de aanwezigheid van conventionele explosieven. Uit het eerdere bodemonderzoek van bestemmingsplan 'Rijnvliet' uit 2016 is er ook niks naar voren gekomen over conventionele explosieven. Explosieven vormen geen belemmering voor het plan.

5.9 Luchtkwaliteit

Kader
De luchtkwaliteit beïnvloedt in belangrijke mate de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Bij lucht gaat het om de aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de buitenlucht. Wegverkeer is, samen met de achtergrondconcentratie in Utrecht, in belangrijke mate bepalend voor de luchtkwaliteit. Door het plan neemt de intensiteit van het wegverkeer in de omgeving van het plangebied toe.

De aanpassing van het bestemmingsplan is getoetst aan de Wet Milieubeheer. Artikel 5.16 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) geeft een opsomming van de bevoegdheden waarbij luchtkwaliteitseisen een directe rol spelen, zoals bij bestemmingsplannen. Een bestemmingsplan kan worden vastgesteld indien:

- Aannemelijk is gemaakt dat geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde (lid 1 onder a);
- Een project – al dan niet per saldo – niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit (lid 1 onder b);
- Aannemelijk is gemaakt dat de ontwikkelingen niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de concentratie PM10 (fijn stof) en NO2 (stikstofdioxide) in de buitenlucht (lid onder c);
- Het voorgenomen besluit is genoemd of is niet in strijd is met het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) (lid 1 onder d).

Er moet aangetoond worden of op grond van artikel 5.16, lid 1 onder (a, b, c, en/of d) van de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen geen belemmering vormen voor de uitvoering van het plan.

De Utrechtse gemeenteraad heeft bovendien in 2015 via een motie de opdracht gegeven om lagere waarde voor fijnstof te realiseren waarbij gekeken wordt naar de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) advieswaarden.

Plangebied
Toetsing aan de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)
Met behulp van de NIBM-tool (Niet in betekenende mate-tool) is worst case de bijdrage van het plan aan de luchtkwaliteit berekend. Voor de te realiseren woningen wordt uitgegaan van een verkeersaantrekkende werking van 7,2 mvt per etmaal per woning, gebaseerd op CROW-kentallen voor de betreffende type woningen, dus in totaal 65 verkeersbewegingen.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2021
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	65
	Aandeel vrachtverkeer	1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m³	**0,05**
	PM_{10} in µg/m³	**0,01**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Op basis van deze berekening kan worden geconstateerd dat voldaan wordt aan artikel 5.16 uit de Wet milieubeheer, lid 1 onder c. Het plan draagt Niet In Betekenende Mate bij aan de concentraties.

In de huidige situatie liggen de concentraties NO_2 en fijn stof in de omgeving van het plangebied Rijnvliet (langs de Stadsbaan Leidsche Rijn en Strijkviertel) ruim onder de grenswaarden (40 µg/m³ voor NO_2 en PM_{10} en 25 µg/m³ voor $PM_{2,5}$). Afbeelding 11 toont de ligging van de rekenpunten in de omgeving van het plangebied uit de NSL-Monitoringstool voor het jaar 2020.

Afbeelding 11 Rekenpunten uit de NSL-Monitoringstool 2020

De maximale concentratie in 2020 voor NO_2 bedraagt 29,2 µg/m³ en de maximale concentraties PM_{10} en $PM_{2,5}$ zijn respectievelijk 19,5 en 11,9 µg/m³. Deze gehalten worden berekend op 10 m van de rand van de weg. In het plangebied Rijnvliet zijn de concentraties lager. In 2030 bedraagt de maximale concentratie voor NO_2 18,5 µg/m³ en de maximale concentraties PM_{10} en $PM_{2,5}$ zijn respectievelijk 16,9 en 9,6 µg/m³. Voldaan wordt aan artikel 5.16 uit de Wet milieubeheer, lid 1 onder a: er wordt voldaan aan de grenswaarden.

In 2020 wordt wel voldaan aan de WHO advieswaarde voor PM_{10}, maar nog niet aan die voor $PM_{2,5}$ (respectievelijk 20 en 10 µg/m³). De gemeente Utrecht heeft het streven om in de toekomst te gaan voldoen aan de WHO advieswaarden voor PM_{10} en $PM_{2,5}$. In het jaar 2030 liggen de concentraties PM_{10} en $PM_{2,5}$ beiden onder de WHO advieswaarde.

Conclusie
Op basis van de uitgevoerde luchtbeoordeling is de conclusie dat in de toekomstige plansituatie aan het gestelde in artikel 5.16 eerste lid 1, onder a en onder c, van de Wet milieubeheer wordt voldaan. Daarom is er geen belemmering vanuit de Wet milieubeheer om dit bestemmingsplan vast te stellen.

5.10 Bodem

Kader

Bij het bestemmingsplan dient getoetst te worden of de bodemkwaliteit geschikt is of geschikt gemaakt kan worden voor de geplande functie(s). Het gemeentelijk bodembeleid gaat uit van de volgende algemene uitgangspunten uit de Wet bodembescherming:

- Nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en indien er toch bodemverontreiniging ontstaat moet de bodem direct worden gesaneerd. Een geval van bodemverontreiniging waarbij de verontreiniging geheel of grotendeels na 1987 is ontstaan is een "nieuw geval". De zogenoemde zorgplicht houdt in dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging zoveel mogelijk ongedaan dienen te worden gemaakt.
- Overige gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten binnen een bepaalde termijn worden gesaneerd als er tevens sprake is van risico's. Het gaat daarbij om humane of milieu-hygiënische risico's en om risico's voor verspreiding van de verontreiniging. De sanering gebeurt functiegericht en kosteneffectief.
- Nieuwbouw op of graafwerkzaamheden in een geval van ernstige bodemverontreiniging zijn ongeacht de risico's niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen.
- Hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaats vinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan.

Bij een aanvraag van een omgevingsvergunning moet een actueel bodemonderzoek conform de NEN 5740 worden verricht. Op basis van dit onderzoek beoordelen we of de locatie geschikt is voor de geplande functie. Bij de uitgifte van kavels in Leidsche Rijn maakt een bodemrapport NEN 5740 deel uit van de notariële bescheiden. Als er voor de bouwwerkzaamheden een grondwateronttrekking nodig is, moet rekening gehouden worden met nabij gelegen grondwaterverontreinigingen.

Plansituatie

In opdracht van Gemeente Utrecht is een vooronderzoek (bijlage 2 van bestemmingsplan Rijnvliet), afgeleid van de NEN5725, uitgevoerd ter plaatse van de ontwikkelingslocatie Rijnvliet te Utrecht. Het doel van het vooronderzoek is:

- in kaart brengen van de huidige bodemkwaliteitsgegevens;
- bepalen waar actualiserend bodemonderzoek noodzakelijk is op basis van eerder uitgevoerde onderzoeken;
- in kaart brengen deellocatie waar nog geen bodemkwaliteitsgegevens bekend zijn.

Op basis van de Nota bodembeheer 2017-2027 is het plangebied ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse landbouw/natuur voor wat betreft de ontgravingskwaliteit en toepassingseis.

Het plangebied is hoofdzakelijk in gebruik voor veeteelt en landbouw.

In het landbouwgebied zijn tussen 2004 en 2011 diverse bodemonderzoeken uitgevoerd, waarbij hoofdzakelijk licht tot matige verontreinigingen zijn aangetroffen, die geen belemmering vormen voor de toekomstige woonsituatie. In watergangen zijn plaatselijk sterke verontreinigingen aangetoond. Deze bodemonderzoeken zijn te oud om zonder meer gebruikt te worden voor een omgevingsvergunning. In het plangebied is een ophoging met grond voorzien, deze grond moet vrij toepasbaar zijn conform het Besluit Bodemkwaliteit. Voorafgaand aan de nieuwbouw moet de bodemkwaliteit zijn vastgelegd, bijvoorbeeld met bodemonderzoeken conform NEN 5740.

Ten zuidwesten van het plangebied zijn in het (diepere) grondwater verontreinigingen met minerale olie en vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen aanwezig. Indien grondwater wordt onttrokken ten behoeve van de bouw moet onderzocht worden of de onttrekking invloed heeft op deze mobiele verontreinigingen in de omgeving van de locatie of in het diepere grondwater. Als dit het geval is, is het noodzakelijk een saneringsplan op te stellen of aansluiting te zoeken bij het vastgestelde gebiedsplan voor een gebiedsgerichte aanpak van het grondwater (Gebiedsplan gebiedsgericht grondwaterbeheer en visie op duurzaam gebruik van de ondergrond, gemeente Utrecht, april 2015).

In 2015 is onder andere in Rijnvliet onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de waterbodems (zie bijlage 38 van bestemmingsplan Rijnvliet). De conclusie luidt dat er in de onderzochte watergangen geen sprake is van verontreinigingen die de uitvoerbaarheid van het plan belemmeren.

Actualiteit

De bodemonderzoeken zijn wat ouder, maar geven voldoende beeld van de kwaliteit. Er hebben zich recent geen ontwikkelingen voorgedaan in het plangebied. De onderzoeken zijn daarmee nog steeds actueel. Voor de aanvraag omgevingsvergunning is wel een actualiserend onderzoek noodzakelijk.

Conclusie

Het projectgebied kan als onverdacht worden beschouwd. Het is steeds in gebruik geweest als gras- of akkerland. Het merendeel van het projectgebied is op enig moment verkennend onderzocht (zie kaartmateriaal in bijlage 2 van bestemmingsplan Rijnvliet). Met in achtneming van bovenstaande voorwaarden voor aanvullend onderzoek en grondverzet en, indien nodig, saneringsmaatregelen, vormt de bodemkwaliteit geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

5.11 Natuurbescherming

Kader

Op grond van de Wet natuurbescherming moeten initiatiefnemers onderzoek doen naar de effecten van hun activiteiten op beschermde dier- en plantensoorten en beschermde gebieden. Bij het vaststellen van een bestemmingsplan moet van tevoren duidelijk zijn dat de Wet natuurbescherming niet in de weg staat aan de uitvoering van het plan. Daarnaast moet worden gekeken naar de regels in de Interim Omgevingsverordening.

Beschermde dier- en plantensoorten

Voorafgaand aan de vaststelling van een bestemmingsplan moet er worden onderzocht:

1. of er beschermde soorten voorkomen in het plangebied;
2. of er verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden;
3. of er vrijstellingen gelden of dat er een ontheffing nodig is.

Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Bij het opstellen van een bestemmingsplan wordt door middel van een zogenaamde 'voortoets' bekeken of een passende beoordeling van dat plan moet worden gemaakt. Een passende beoordeling moet worden gemaakt als de waarschijnlijkheid of het risico bestaat dat het plan significante gevolgen heeft voor een of meerdere Natura 2000-gebieden (al dan niet in combinatie met andere plannen of projecten). Het bestemmingsplan kan in beginsel alleen worden vastgesteld als er zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van het betreffende gebied niet worden aangetast.

Nationaal Natuur Netwerk (v.m. EHS) en Groene Contour

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening (artikelen 4.11 en verder) zijn regels vastgelegd waar (afwijkingen) van bestemmingsplannen aan moeten voldoen. Daarnaast moet er worden voldaan aan de Verordening Natuur en Landschap Provincie Utrecht 2017 (m.n. landschapselementen, art. 5.1.4 VNL).

Plansituatie

Beschermde dier- en plantensoorten

In 2019 is onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Zie hiervoor 7: Quickscan Wet Natuurbescherming Rijnvliet Deelgebied 2. Ook is de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De Utrechtse soortenlijst is ook meegenomen in het onderzoek.

Uit de quickscan Wnb blijkt dat het voornemen om de te creëren watergang in dit deelgebied te verbinden met het huidige watersysteem mogelijk leidt tot aantasting of vernieling van het leefgebied van de grote modderkruiper. Daarnaast kunnen tijdens de realisatiefase en gebruiksfase mogelijk negatieve effecten optreden op vaste vliegroutes of essentieel foerageergebied van vleermuizen langs de elzensingel aan de westzijde van het plangebied. Voor de overige beschermde dieren en (potentiële) jaarrond beschermde verblijfplaatsen van flora, zoogdieren of andere soorten zijn negatieve effecten uitgesloten, met uitzondering van mogelijke effecten op broedvogels tijdens het broedseizoen.

Uit de quickscan blijkt dat er nader onderzoek nodig was naar vleermuizen, zie hiervoor bijlage 8: Vleermuisonderzoek - vliegroute en foerageergebied Rijnvliet. Uit het nader onderzoek komen de volgende conclusies en adviezen:

- De opgaande begroeiing aan de westzijde van het plangebied wordt door verschillend vleermuissoorten gebruikt als cruciale vliegroute van noord- naar zuidelijke richting;
- De lijnvormige beplanting wordt gebruikt als cruciaal foerageergebied door de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis;
- Door het gebruik van verlichting aan de westzijde van het plangebied kan lichtverstoring optreden van een vaste vliegroute en belangrijk foerageergebied van vleermuizen. Vleermuizen raken door het gebruik van licht gedesoriënteerd en verblind waardoor zij een makkelijker prooi zijn voor predatoren. Daarnaast raken ook insecten gedesoriënteerd waardoor zij op de grond vallen en buiten bereik van vleermuizen belanden. Lichtverstoring leidt tot het overtreden van Artikel 3.5 lid 2 van de Wet natuurbescherming. Lichtverstoring dient te worden voorkomen om de functionaliteit voor vleermuizen te behouden. Is dit niet mogelijk of gewenst dan is een

ontheffing voor verbodsbepaling Artikel 3.5 lid 2 Wet natuurbescherming met goedgekeurd activiteitenplan nodig;
- Lichtverstoring en dus negatieve effecten zijn bijvoorbeeld te voorkomen door het plaatsen van aangepaste armaturen of speciale amberkleurige 'batlampen' langs de weg aan de westzijde van het plangebied. Deze lampen dienen ten alle tijden niet gericht te zijn op de boomkronen. Zorg dat binnen een straal van 20 meter rondom de begroeiing een aangepast verlichtingsregime wordt toegepast. Leg deze maatregelen vast in een verlichtingsplan;
- Werk buiten de actieve periode van vleermuizen om verstoring tijdens de ontwikkeling te voorkomen. De actieve periode van vleermuizen is globaal van april tot december tussen zonsondergang en zonsopkomst;
- Wanneer werken buiten de nachtelijke uren niet te voorkomen is dient te worden gebruik gemaakt van bouwlampen met aangepaste armaturen. Ten alle tijden dienen de bouwlampen van de singel af te zijn gericht.

Utrechtse soortenlijst
Van de Utrechtse Soortenlijst zijn de merel en de tjiftjaf bekend binnen Rijnvliet. Een negatief effect op de staat van instandhouding van de soorten wordt niet verwacht. Voor de soorten geldt dat er genoeg alternatieven in de omgeving van het deelgebied aanwezig zijn. Ter mitigatie dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen dienen te worden uitgevoerd of gestart zodat ouders niet permanent hun nest verlaten. Verder worden de vissoorten bittervoorn en kleine modderkruiper verwacht in het gebied. Deze soort kunnen tijdelijke negatieve effecten ondervinden door het vergraven en deels dempen van de watergangen. Mitigatie vindt plaats door de werkzaamheden niet uit te voeren tijdens de kwetsbare periode van de soorten, tijdens de paarperiode en tijdens koude perioden. Compensatie wordt uitgevoerd door in het noordelijke deel 1.200 meter aan watergang gerealiseerd die geschikt leefgebied vormen voor niet alleen de grote modderkruiper maar ook de bittervoorn en de kleine modderkruiper. Andere Utrechtse soorten zijn niet waargenomen in het plangebied.

Diervriendelijk bouwen
Vijf woningen zijn voorzien van bijenstenen in het metselwerk. De andere vier woningen zijn voorzien van vleermuizenverblijf in de schoorsteen en nestkasten voor mussen en mezen in de voorgevels.

Beschermde gebieden
Natura 2000-gebied
In Nederland zijn ongeveer 160 Natura 2000-gebieden aangewezen, gebieden met een Europese beschermingsstatus. Veel van die gebieden zijn (ook) gevoelig voor stikstofdepositie. Een verdere toename van de stikstofdepositie kan leiden tot 'significante effecten' op de beschermde natuurgebieden, wat alleen is toegestaan met een Wet natuurbescherming vergunning.

Om de effecten van de ontwikkeling op beschermde natuurgebieden in beeld te brengen is een onderzoek uitgevoerd naar de stikstofdepositie. Het onderzoek is opgenomen in bijlage 9. Het onderzoek is uitgevoerd om te bepalen of er sprake is van mogelijke significante gevolgen en daarmee een eventuele vergunning- of meldingsplicht ingevolge de Wet natuurbescherming. De meest nabije Natura 2000-gebieden zijn:

- Oostelijke Vechtplassen (ongeveer 6 km noordoostelijk);
- Uiterwaarden Lek (ongeveer 13 km zuidelijk);
- Zouweboezem (ongeveer 15 km zuidelijk);
- Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (ongeveer 18 km noordwestelijk).

Uit het onderzoek blijkt dat de depositiebijdrage van de ontwikkeling in zowel de bouwfase als de gebruiksfase geen significante verslechtering plaatsvindt in de Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland en Groene Contour
Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Negatieve effecten op het NNN zijn uit te sluiten en het toetsingskader van het NNN is niet van toepassing. Het plangebied maakt ook geen deel uit van de Groene Contour.

Conclusie
Het initiatief heeft effect op de wettelijk beschermde soorten grote modderkruiper, vleermuizen, broedvogels en op de Utrechtse soorten merel, tjiftjaf, kleine modderkruiper, bittervoorn. De volgende aanbevelingen worden gedaan om de effecten te mitigeren of compenseren:

Voor de grote modderkruiper:

- De grote modderkruiper komt voor binnen het plangebied van de wijk Rijnvliet. De voorgenomen ontwikkelingen leiden tot het verstoren van de soort en het vernielen van voortplantings- en rustplaatsen. Voor deze negatieve effecten en het vangen van de soort is een ontheffing nodig.

Voor de ontwikkeling van Rijnvliet is in 2017 de bestaande ontheffing voor de grote modderkruiper verlengd tot december 2022;
- Volg de voorschriften uit de ontheffing en het acitiviteitenplan op om negatieve effecten op de grote modderkruiper zoveel mogelijk te voorkomen en te voldoen aan de ontheffing.

Voor de kleine modderkruiper en bittervoorn:

- De werkzaamheden aan de watergangen moeten worden uitgevoerd van augustus - november.
- De in te richten watergangen voor de grote modderkruiper zijn ook geschikt voor de kleine modderkruiper en de bittervoorn en kunnen dus als compensatie dienen.

Voor algemene broedvogels en de merel en tjiftjaf:

- Tijdens het broedseizoen bestaat de kans op broedgevallen van algemene broedvogels in de begroeiing rondom het plangebied en de oevers van de sloten aan de zuidzijde. Negatieve effecten worden verwacht door de verstorende werking van de werkzaamheden. Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen, buiten het broedseizoen te starten of preventieve maatregelen te treffen zodat broedgevallen zich niet zullen vestigen in de begroeiing en oevers;
- Van belang is of broedgevallen daadwerkelijk aanwezig zijn in de begroeiing wanneer deze niet aanwezig zijn worden negatieve effecten niet verwacht en kan gewerkt worden in het broedseizoen. Om vast te stellen of broedgevallen aan- of afwezig zijn is een broedvogelcheck noodzakelijk. Deze check dient maximaal 3 dagen voor de start van de werkzaamheden te worden uitgevoerd. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is.

Voor de zorgplicht en calamiteiten:

- Voor alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de ‘Algemene zorgplicht’, Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Er wordt geadviseerd om te werken volgens een ecologisch werkprotocol om negatieve effecten op flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen;
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

5.12 Bomen

In het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Bomen vormen geen belemmering voor de ontwikkeling van het plan. In het plangebied komen waarschijnlijk nieuwe bomen. De locatie en de soort bomen is nog niet bekend, daarvoor wordt nog een inrichtings- en beplantingsplan gemaakt.

5.13 Water

Door een ruimtelijk plan kunnen de belangen en het functioneren van het watersysteem en de waterketen onder druk komen te staan. Het doel van de 'Watertoets' is het waarborgen van watergerelateerd beleid en beheer door ruimtelijke ontwikkelingen vroegtijdig en evenwichtig te toetsen aan de relevante ruimtelijke plannen en besluiten van Rijk, provincies en gemeenten.

Ruimtelijke plannen moeten wettelijk voorzien zijn van een 'Waterparagraaf', een ruimtelijke onderbouwing van de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie. Met de watertoets worden de waterhuishoudkundige gevolgen van een plan vroegtijdig inzichtelijk gemaakt, de afwegingen expliciet en toetsbaar vastgelegd en in het wateradvies van de waterbeheerder opgenomen. Door afstemming met de waterbeheerder(s) wordt voorkomen dat door een ruimtelijke ontwikkeling de kansen voor de waterhuishouding niet worden benut en de bedreigingen niet worden herkend. Door de bestaande (geo)hydrologische situatie en randvoorwaarden, de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke consequenties ten aanzien van de waterhuishouding te analyseren, kan het streven naar een duurzaam en robuust watersysteem tijdig in het ontwerpproces worden geïntegreerd.

Deze waterparagraaf is opgesteld ter verantwoording en afsluiting van de watertoets voor het bestemmingsplan waarin 9 woningen mogelijk worden gemaakt.

Kader
In het algemeen is het beleid van het Rijk, de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht en het

waterschap HDSR en het waterschap AGV(Waternet) gericht op een duurzaam en robuust waterbeheer. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden (indien doelmatig) de waterkwaliteitstrits 'gescheiden inzamelen-gescheiden afvoeren-gescheiden verwerken' en de waterkwantiteitstrits 'water vasthouden-bergen-vertraagd afvoeren' gehanteerd. Dit beleid is per overheidsniveau in de onderstaande beleidsdocumenten verankerd:

- Rijksbeleid: Nationaal Waterplan, WB21, NBW, Waterwet, etc.;
- Provinciaal beleid: Nota Planbeoordeling, Waterhuishoudingsplan, Beleidsplan Milieu en Water, Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028, Bodem-, Water- en Milieuplan 2016-2021, Provinciale verordening en de provinciale milieuverordening;
- Gemeentelijk beleid: Plan Gemeentelijke Watertaken Utrecht 2016-2019;
- Waterschapsbeleid HDSR: Waterwet, Waterbeheerplan "Waterkoers 2016-2021", Beleidsregels Keur 2019.

Plansituatie
Voor het bestemmingsplan Rijnvliet is door de gemeente Utrecht in samenwerking met het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden een Waterhuishoudingsplan opgesteld, waar een watertoets op is uitgevoerd.

De wateropgave voortvloeiend uit de watertoets bestond in het bestemmingsplan Rijnvliet uit het graven van minimaal 42.000 m^2 open water, om te voldoen aan het standstill beginsel.

In het plangebied is dit op de volgende manier ingekleed:

- in peilgebied -0,50 m NAP was 37.555 m^2 open water gerealiseerd;
- in peilgebied -0,40 m NAP was 4.920 m^2 open water gerealiseerd.

In totaal was er aan open water binnen het bestemmingsplan Rijnvliet 37.555 m^2 + 4.920 m^2 = 42.475 m^2 gerealiseerd. Dat is 475 m^2 open water meer dan noodzakelijk, om aan het standstill beginsel te voldoen.

In 2020 heeft een herberekening plaatsgevonden op basis van een aantal wijzigingen in de inrichtingsplannen:

- in peilgebied -0,50 m NAP is 37.130 m^2 open water gerealiseerd;
- in peilgebied -0,40 m NAP is 7.081 m^2 open water gerealiseerd.

In totaal is er aan open water binnen het bestemmingsplan Rijnvliet 37.130 m^2 + 7.081 m^2 = 44.211 m^2 gerealiseerd.

De verschillen tussen de situatie in 2016 en 2020 zijn als volgt:

- in peilgebied -0,50 m is 425 m^2 te weinig gerealiseerd;
- in peilgebied -0,40 m is 2.161 m^2 te veel gerealiseerd.

Een gunstige ontwikkeling, in totaal is er 2.161 m^2 - 425 m^2 = 1.736 m^2 overcompensatie gerealiseerd.

Doordat er in het basisplan in 2016 al 475 m2 meer oppervlaktewater zat, dan noodzakelijk voor het standstill beginsel, komt de totale overcompensatie anno 2020, op 1.736 m^2 + 475 m^2 = 2.211 m^2. Een overzichtskaart van het open water en een toelichting op de berekening van de watercompensaties zijn in bijlage 4 en 5 opgenomen.

In 2021 wordt er één bestemmingsplan doorgevoerd en twee wijzigingsplannen. Hoek Papiermoerbeilaan Monardastraat, Rijnvliet betreft het bestemmingsplan.

Wateropgave
In onderstaande tabel is de bestaande en de nieuwe situatie van het plangebied weergegeven.

	Bestaande situatie	**Nieuwe situatie**
Groen	3.037 m^2	344 m^2
Water	105 m^2	105 m^2
Weg in water passerende verharding	-	100% onverhard: 786 m^2
Uitgeefbaar/tuin	-	60% onverhard: 705 m^2 40% verhard: 470 m^2
Dakoppervlak	-	100% verhard: 732 m^2
Totaal onverhard	3.142 m^2	1.940 m^2
Totaal verhard	0 m^2	1.202 m^2

Dit betekent dat 1.202 m^2 (toename verharding) x 15% = 180 m^2 oppervlaktewater moet worden gecompenseerd.

De toename aan verhard oppervlak kan opgevangen worden binnen de reeds gerealiseerde wateropgave van het bestemmingsplan Rijnvliet.

Vanuit de herberekening in 2020 wordt er in peilgebied -0,40 m NAP, 180 m^2 het plangebied afgehaald van de totaalhoeveelheid. Dat maakt dat er 7.081 m^2 - 466 m^2 (Rijnvliet, wijzigingsplan Papiermoerbeilaan) – 180 m^2 (Hoek Papiermoerbeilaan Monardastraat, Rijnvliet) = 6.435 m^2 over blijft in peilgebied -0,40 m NAP. De totaal balans blijft hiermee (2.211 m^2 – 466 m^2 - 180 m^2 = 1.565 m^2) in de plus.

Het nieuwe watersysteem moet voldoende bergings- en afvoercapaciteit hebben om het afstromend hemelwater in en vanaf het toekomstige plangebied zonder wateroverlast te kunnen bufferen en afvoeren. Deze bergingscapaciteit kan ingevuld worden door:

- parkeerplaatsen voorzien van halfverharding (grasbetontegels), waardoor hemelwater in de bodem kan infiltreren;
- hemelwater vasthouden op bijvoorbeeld een groen dak. Groene daken worden voor 60% verhard gezien en 40% onverhard. Tenzij aangetoond kan worden dat de daken 45 mm water kunnen bergen. Dan zijn de daken volledig onverhard;
- het water kan ook geïnfiltreerd worden in de bodem (waardoor versnelde afvoer wordt voorkomen, vasthouden van water);
- hemelwater bergen door extra oppervlaktewater te graven. Dit kan door de bestaande watergang te verbreden, eventueel in combinatie met de aanleg van een natuurvriendelijke oever.

Water en klimaatadaptatie
Voor water en klimaatadaptatie worden binnen de gemeente Utrecht de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de vloerpeilen van panden liggen minimaal 0,15 m boven straatpeil;
- het gebied moet zo ingericht worden dat zelfs bij een zeer extreme regenbui er geen schade optreedt. Hieraan wordt voldaan, als een extreme bui van 80 mm in één uur, verwerkt kan worden zonder dat er schade optreedt in gebouwen en vitale infrastructuur, zoals nutsvoorzieningen, door instromend regenwater en er ook geen gezond- en veiligheidsrisico's kunnen optreden, zoals bijvoorbeeld door opdrijvende putdeksels;
- daarvan wordt dus 45 mm binnen het plangebied vastgehouden en verwerkt;
- ledigingstijd van infiltratievoorzieningen bedraagt maximaal 48 uur. De buffer moet hierna weer volledig beschikbaar zijn voor nieuwe buien.

Conclusie
Als gevolg van de ontwikkeling neemt het verhard oppervlak in het plangebied toe, maar kan de hoeveelheid verrekend worden met overcompensatie binnen geheel Rijnvliet.

5.14 Archeologie

Wettelijk kader
In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Malta ondertekend en in 1998 geratificeerd. Doel van dit verdrag is een betere bescherming van het Europese archeologische erfgoed door een structurele inpassing van de archeologie in ruimtelijke ordeningstrajecten. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat archeologische waarden zoveel mogelijk in situ in de bodem bewaard dienen te blijven. Alleen als behoud in situ niet mogelijk is, wordt overgegaan tot behoud van de archeologische informatie ex situ, door middel van opgraven en bewaren in depot. Een ander uitgangspunt is dat het onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden in een zo vroeg mogelijk stadium dient plaats te vinden, zodat hiermee bij de planontwikkeling rekening gehouden kan worden. Een derde uitgangspunt is het 'de verstoorder betaalt principe'. Alle kosten die samenhangen met archeologisch onderzoek dienen worden betaald door de initiatiefnemer van de geplande bodemingrepen. Ten slotte richt het Verdrag van Malta zich tevens op een toename van kennis, herkenbaarheid en beleefbaarheid van het archeologische erfgoed.

De Erfgoedwet heeft betrekking op archeologie op het land en onder water. Samen met de toekomstige Omgevingswet maakt de Erfgoedwet een integrale bescherming van ons cultureel erfgoed mogelijk. Op grond van Hoofdstuk 9 Overgangsrecht blijft artikel 38a van de Monumentenwet 1988 van toepassing tot inwerkingtreding van de Omgevingswet. Artikel 38a schrijft voor dat in een bestemmingsplan rekening moet worden gehouden met in de grond te aanwezige dan wel te verwachten archeologische resten.

Verordening en bestemmingsplan

De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen wordt verwezen naar de verordening en een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde - Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde- archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachtingen. Met deze specifieke gebruiksregel wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

Gemeentelijke archeologische waardenkaart
De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht ligt ten grondslag aan de verordening op de archeologische Monumentenzorg. Deze waardenkaart is geënt op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarde (IKAW) van de provincie en op de kennis en ervaring opgedaan in tientallen jaren archeologisch onderzoek in de stad. Hij geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting en gebieden van archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te laten sporen en zo nodig veilig te stellen.

Beschermde archeologische rijksmonumenten worden op grond van de Erfgoedwet beschermd. Op grond van Hoofdstuk 9 Overgangsrecht blijven paragraaf 2 en 3 van hoofdstuk II van de Monumentenwet 1988 van toepassing tot inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierin staat dat aantasting van de beschermde archeologische monumenten niet is toegestaan. Voor wijziging, sloop of verwijdering van een archeologisch Rijksmonument moet een vergunning worden aangevraagd waarop de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed beslist.

Gebieden van hoge archeologische waarde (rood) zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijks- of gemeentelijk monument. Hier geldt een archeologievergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 50 m^2 en dieper dan 50 cm. Gebieden van hoge archeologische verwachting (geel) zijn zones waar op grond van eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek dan wel op basis van historisch geografisch onderzoek archeologische waarden te verwachten zijn (er wordt een middelhoge tot hoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Hier geldt een archeologievergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 100 m^2 en dieper dan 50 cm. Bij gebieden met een archeologische verwachting (groen) zijn de verwachtingen lager (er wordt een middelhoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Hier geldt een archeologievergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 1000 m^2 en dieper dan 50 cm. Daarnaast zijn op de kaart witte gebieden aangewezen. Voor deze zones geldt geen verwachting en geen vergunningstelsel.

Plangebied en conclusie
Binnen het plangebied bevinden zich volgens de archeologische waardenkaart van de gemeente Utrecht drie zones waarvoor verschillende waarden of verwachtingen en beleidscriteria gelden. Door het plangebied loopt een zone met een hoge archeologische waarde (rood). Voor deze zone geldt dat voor werkzaamheden groter dan 50 m^2 en dieper dan 30 cm een archeologievergunning moet worden aangevraagd. Deze verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van de Romeinse limesweg. De rest van het plangebied ligt in een gebied van archeologische verwachting (groen) waarvoor geldt dat voor graafwerkzaamheden met meer dan 1000 m^2 en die dieper gaan dan 50 cm een archeologievergunning moet worden aangevraagd.

In deelgebied Rijnvliet heeft in 2010 archeologisch proefonderzoek plaatsgevonden en in 2017 en 2018 is grootschalig onderzoek naar onder andere de Romeinse weg uitgevoerd. Dit betekent dat voor werkzaamheden in het plangebied geen archeologievergunning hoeft te worden aangevraagd.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden hier onverwacht toch archeologische resten worden aangetroffen, dient hiervan, conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet melding te worden gedaan bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. archeologen van de afdeling Erfgoed van de gemeente Utrecht, 030-2860023, 030-2860016, 030-2860011 of 030-2862765 en via archeologie@utrecht.nl.

5.15 Kabels en leidingen

Plansituatie
In Rijnvliet wordt nieuwe nutsinfrastructuur aangelegd en de bestaande structuur ingepast of verwijderd. De nutsleidingen zijn ontworpen conform de atlas nutsleidingen. Dit betekent dat in elke straat aan de woningzijde(s) een strook gereserveerd is voor de aanleg van nutsvoorzieningen. Naast deze reguliere kabels en leidingen loopt er ten westen van het plangebied een 150 kV hoogspanningsverbinding. Dit tracé ligt voor het overgrote deel in Rijnvliet onder de grond en komt ten zuidwesten van het plangebied boven de grond. In 2021 wordt de gehele hoogspanningsverbinding voor het gebied ten zuidwesten van het plangebied ondergronds gebracht. De hoogspanningsverbinding heeft geen gevolgen voor de ontwikkeling van de 9 woningen. In het plangebied zijn verder geen kabels en leidingen aanwezig die planologische bescherming behoeven.

Conclusie
Kabels en leidingen vormen geen belemmering voor de ontwikkeling van 9 woningen.

5.16 Gezondheid

Plansituatie
Het thema Gezonde verstedelijking kan op verschillende manieren worden ingevuld; dit kan zijn een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte, ruimte voor voetganger en fiets, energie, etc.

Het bieden van aantrekkelijke ruimte voor sport en bewegen in de openbare ruimte is een aandachtspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op onze gezondheid zo laag mogelijk is. Bij een gezonde leefomgeving gaat het zowel om harde milieuaspecten van de omgeving (zoals lucht- en geluidskwaliteit) en de inrichting van de omgeving en de manier waarop we deze beleven als om een gebouw waarin we wonen en werken, die een goede kwaliteit biedt (binnenmilieu) en geen ongezonde situaties kent.

De ligging van het plangebied ten opzichte van de binnenstad, het buitengebied, voorzieningen(recreatie en sport) en OV is positief voor gezonde mobiliteit (lopen en fietsen). Een van de belangrijke dragers van het stedenbouwkundig ontwerp is een ruime groen- en waterstructuur die aansluit aan de omgeving en het toevoegen van groen aan de noordzijde van het plan (midden). In de openbare ruimte bestaat voldoende ruimte voor speelruimte voor diverse groepen.

Binnen kan een gezonde geluidsituatie worden bereikt door de benodigde extra gevelisolatie die volgt uit de geluidwetgeving. Daarnaast zal bij het indelen van de woningen rekening moeten worden gehouden met de gemeentelijke Geluidnota, zodat toekomstige bewoners kunnen slapen aan een geluidluwe zijde waardoor hinder en slaapverstoring zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het bestemmingsplan biedt een kader om voornoemde volksgezondheidaspecten zo optimaal mogelijk vorm te geven. Volksgezondheid heeft een sterke relatie met belevingskwaliteit van de (semi-)openbare ruimte.

Het klimaat verandert: hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, heftigere buien en een grotere kans op lange droge periodes. Heel veel regen in korte tijd, lange tijd droogte, hetere dagen en warmere nachten hebben gevolgen voor onze leefomgeving en gezondheid.

De rijksoverheid vindt het belangrijk dat inwoners van steden nu en in de toekomst gezond kunnen wonen werken en ontspannen (Healthy Urban Living) Ook in Utrecht staat Healthy Urban Living centraal.

Om Healthy Urban Living in de praktijk te brengen, kiest Utrecht voor in totaal 8 City Deals met de rijksoverheid. Er is o.a. een City Deal klimaatveranderingen, een City Deal energieprogramma en een City Deal woonkwaliteit en duurzaamheid met aandacht voor zorg.

City Deal klimaatadaptieve stad
De gemeente Utrecht heeft op 9 oktober 2014 twee intentieverklaringen ruimtelijke adaptatie getekend. Een landelijke en een regionale. Met de landelijke ondertekening onderschrijft de gemeente Utrecht de volgende landelijke doelstellingen:

- de stad Utrecht is ook in 2050 nog aantrekkelijk om te leven, omdat de stad bestand is tegen wateroverlast door heviger regen en langduriger droogte en hogere temperaturen;
- uiterlijk in 2020 moeten alle ruimtelijke ingrepen integraal getoetst worden op hun

klimaatbestendigheid;
- de periode tot 2020 wordt benut om voldoende kennis en een aanpak te ontwikkelen om de eerste twee doelstellingen concreet te kunnen invullen.

In de regionale verklaring beloven 7 gemeenten, het waterschap, de provincie Utrecht en de Veiligheidsregio Utrecht in de regio Utrecht de komende jaren samen te werken om de regio nog klimaatbestendiger te maken. De samenwerking moet eind 2015 resulteren in een gezamenlijke aanpak voor die problemen die het beste regionaal aangepakt kunnen worden.

Het klimaat verandert: hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, heftigere buien en een grotere kans op lange droge periodes. Heel veel regen in korte tijd, lange tijd droogte, hetere dagen en warmere nachten hebben gevolgen voor onze leefomgeving en gezondheid.

De rijksoverheid vindt het belangrijk dat inwoners van steden nu en in de toekomst gezond kunnen wonen werken en ontspannen (Healthy Urban Living) Ook in Utrecht staat Healthy Urban Living centraal.

Om Healthy Urban Living in de praktijk te brengen, kiest Utrecht voor in totaal 8 City Deals met de rijksoverheid. Er is o.a. een City Deal klimaatveranderingen, een City Deal energieprogramma en een City Deal woonkwaliteit en duurzaamheid met aandacht voor zorg.

Plangebied en conclusie
De stedenbouwkundige ontwikkeling van Rijnvliet kent een langere geschiedenis dan het concept van 'gebiedsontwikkeling nieuwe stijl' met als uitgangspunt de gezonde, duurzame en klimaatadaptieve stad. In het bestemmingsplan worden klimaatadaptieve investeringen niet belemmerd.

5.17 Toegankelijkheid

Kader
Utrecht wil een stad zijn waar iedereen mee kan doen, waar we niemand buitensluiten. Een inclusieve toegankelijke stad. We willen dat alle inwoners en bezoekers, met en zonder beperking, alle (openbare) gebouwen, woningen, de openbare ruimte en dienstverlening kunnen gebruiken.

Utrecht werkt al sinds 2007 actief aan toegankelijkheid, eerst met Agenda 22 en nu volgens het VN-verdrag handicap. Het uitgangspunt van het VN-verdrag handicap is 'niets over ons zonder ons'. Samenwerking met de belangenorganisaties voor inwoners met een beperking in een zo vroeg mogelijk stadium van de planontwikkeling is daarmee noodzakelijk. De ambities van de gemeente voor het VN-verdrag handicap staan in de agenda 'Utrecht voor iedereen toegankelijk'. In de agenda 'Utrecht voor iedereen toegankelijk' zijn drie kansen omschreven die we als gemeente willen pakken. Dit zijn: sneller en concreet resultaat, niet alleen fysiek maar ook sociaal toegankelijk en samenwerken met de stad. Met het uitvoeringsprogramma 'Utrecht voor iedereen toegankelijk' laten we zien wat we al doen en wat we nieuw op pakken. Dit zijn acties die nodig zijn voor het benutten van de drie kansen.

Daarnaast moeten gebouwen en woningen voldoen aan het Bouwbesluit 2012. Met ingang van 1 juli 2021 en 1 januari 2022 treedt een aantal wijzigingen van het Bouwbesluit 2012 in werking. Er zijn dan nieuwe toegankelijkheidseisen voor bijvoorbeeld drempels bij hoofdingangen van nieuwe publiek toegankelijke gebouwen en alle toegangen bij nieuwbouwwoningen.

Plangebied
Woningen
Utrecht wil graag rolstoelbezoekbare en rolstoelbewoonbare woningen. Wij willen dat iedereen, ook als hij of zij gebruik maakt van een rolstoel, alle nieuwe of verbouwde woningen kan bezoeken. Iedereen kan vanaf de openbare weg bij de voordeur komen, een brief in de bus doen, aanbellen, binnengaan, in de woonkamer komen en bij het toilet, gebruik maken van de buitenruimte zoals een balkon of tuin. Dit houdt bijvoorbeeld in dat er geen trappetjes of opstapjes zijn, binnen of buiten de woning. Dit is een woning die bezoekbaar is. De woningen in het plangebied voldoen hier aan.

Openbare ruimte
De openbare ruimte moet zo zijn ingericht dat iedereen, met of zonder beperking zich goed kan verplaatsen. In de Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte staan de uitgangspunten. Het Handboek Openbare Ruimte en de richtlijn Voetpaden voor iedereen kunnen helpen bij de uitwerking. Aandacht is nodig bij hoogte verschillen en het overbruggen daarvan. In het plangebied zijn geen bruggen, trappen of hellingbanen in de openbare ruimte aanwezig.

Conclusie
De woningen die door dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt voldoen aan de uitgangspunten voor toegankelijkheid.

5.18 Duurzaamheid

Elk bouwinitiatief moet een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen van de gemeente. Daartoe worden initiatiefnemers uitgedaagd om in een visiedocument aan te geven waar zij toe in staat zijn en wat het oplevert voor het onderhavige plan en voor de stad als totaal. Onderwerpen die de revue kunnen passeren zijn de milieubelasting van het materiaalgebruik van draagconstructie, omhulling, afbouw/afwerking en installaties, het terugbrengen van het fossiel energieverbruik, de inzet van efficiënte en/of hernieuwbare energievormen, het verbeteren van het binnenmilieu en het effect van het initiatief op de belevingskwaliteit van de (semi-)openbare ruimte. Maar ook meer People georiënteerde onderwerpen zijn van belang.

Speciale aandacht gaat uit naar de toenemende schaarste van grondstoffen, in het bijzonder zeldzame aardmetalen. Zuinig zijn met grondstoffen is een nieuwe uitdaging.

Energie
Utrecht wil een duurzame stad zijn. Duurzame ontwikkeling betekent dat de keuzes die nu gemaakt worden, ervoor zorgen dat Utrecht in de toekomst aantrekkelijk is voor haar bewoners en bedrijven. Dit uit zich in nieuwbouw projecten in drie aspecten: energie, duurzaam en circulair bouwen. Aspecten als vergroening van daken voor opvang van hemelwater en het verminderen van de koellast, het toepassen van een slim energiesysteem met zonnepanelen en toepassing van een WKO zijn mogelijkheden. Aansluiting op stadsverwarming behoort ook tot de mogelijkheden.

BENG
Utrecht wil zo snel mogelijk klimaatneutraal zijn. Dit houdt in dat alle nieuwbouw aardgasloos gebouwd wordt, en zoveel mogelijk energie duurzaam opwekt. In de warmtevisie zijn hiervoor de eerste beleidsregels vastgelegd. Concreet betekent dit voor Utrecht dat er wordt ontworpen met de BENG methodiek om de energiebehoefte (BENG!) te beperken en uit wordt gegaan van lage temperatuurafgiftesystemen in gebouwen. Daarnaast dienen er voorzieningen te worden getroffen rekening houdend met zowel gebouwgebonden verbruik (verwarming, etc.) en gebruiksgebonden verbruik (tv. koelkast, pc, etc.). Doel is zo min mogelijk CO2 uitstoot van het gebouw, conform motie 2017/61: Utrecht bouwt BENG. Overigens geldt voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, vergunning aanvragen vanaf 1 januari 2021 moeten voldoen aan de eisen van Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Die eisen vloeien voort uit het Energieakkoord voor duurzame groei en uit de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPDB).

Het toepassen van het Nul op de Meter concept is daarbij gewenst. Met het Utrechts Energieprotocol geeft de gemeente aanvullende richtlijnen hoe klimaatneutraliteit moet worden vormgegeven. Het Utrechts Energie Protocol geeft houvast bij het gezamenlijk stapsgewijs invullen van de ambitie om gebieden maximaal klimaatneutraal te (her)ontwikkelen en is een handreiking aan projectontwikkelaars hoe zij aan het principe van klimaatneutraal zijn vorm kunnen geven. Bij toepassing van bodemwarmtepompen dient rekening te worden gehouden met het beperken van uitputting van de bodem; volledige regeneratie van de bodemtemperatuur is het uitgangspunt. Bij luchtwarmtepompen dient rekening te worden gehouden met geluidsaspecten. Ook moet rekening worden gehouden met het feit dat in grote delen van de stad alleen het 1e watervoerend pakket tot 50 meter diepte gebruikt kan worden.

GPR
Op het gebied van duurzaam bouwen spelen meerdere factoren een rol. Zo vraagt de gemeente aandacht voor circulair bouwen, groen, klimaatadaptatie (d.w.z. beperken hittestress, berging regenwater bij stortbuien etc.) diervriendelijk bouwen, duurzaamheidsaspecten Integrale woonkwaliteit en een hoge kwaliteit voor de gebruiker. Een algehele duurzaamheidsprestatie wordt uitgedrukt via GPR gebouw, met als ondergrens een 7,5 gemiddeld over de vijf aspecten (energie, milieu, gezondheid, gebruikswaarde en toekomstwaarde) of zoveel beter als mogelijk is.

Plansituatie
Voor dit gebied is een bouwclaimovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar, waarbij afspraken zijn gemaakt met betrekking tot duurzaamheid, onder andere de voorwaarde dat er gebruik wordt gemaakt van stadsverwarming. Energieverspilling moet namelijk worden voorkomen. In lijn met het TRIAS energetica principe wordt zodoende in eerste instantie gekeken in hoeverre energieverbruik kan worden beperkt.

Warmteverlies wordt voorkomen door de toepassing van goede isolatie, kierdichting en een zuinig ventilatiesysteem met natuurlijke aanvoer en mechanische afvoer van ventilatielucht. De woningen worden standaard voorzien van een aansluiting op de stadsverwarming met vloerverwarming op de begane grond en radiatoren op de verdiepingen. Doordat stadsverwarming gebruik maakt van restwarmte zorgt deze manier van verwarmen voor vermindering van de CO2 uitstoot. Er wordt namelijk geen gebruik gemaakt van gas. Alle woningen hebben een energieprestatiecoëfficiënt (EPC) van 0,4 of lager en hebben dus energielabel A.

Naast het energielabel A zullen de woningen in Rijnvliet waarvoor nog geen omgevingsvergunning is aangevraagd voldoen aan de eisen die gelden voor BENG. Concreet betekent dit dat er wordt ontworpen met de BENG methodiek om de energiebehoefte te beperken en uit wordt gegaan van lage temperatuurafgiftesystemen in de woningen. Daarnaast zullen er voorzieningen te worden getroffen rekening houdend met zowel woninggebonden verbruik (verwarming, etc.) en gebruiksgebonden verbruik (tv. koelkast, pc, etc.). Doel is zo min mogelijk CO2 uitstoot van de woning.

De ambitie is om een woning te ontwerpen dat zoveel mogelijk in haar eigen energie behoefte voorziet. De belangrijkste schakel in het beperken van het energieverbruik is echter het gedrag van de bewoners.

Dit betekent dat de bewoners inzicht krijgen in hun energieverbruik, dit energieverbruik eenvoudig zullen kunnen beïnvloeden en ook kunnen vergelijken met anderen. Dit wordt gerealiseerd door het toepassen van slimme energiemeters en bedieningen via een app op de smartphone of tablet.

Conclusie
Voor dit gebied gelden de afspraken uit de bouwclaimovereenkomst en de wettelijke eisen uit het Bouwbesluit. Waar mogelijk werkt de ontwikkelaar mee aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Utrecht, zoals hierboven beschreven. Zie verder bijlage 10.

5.19 Conclusie

Gelet op voorgaande paragrafen is de conclusie dat er geen belemmeringen zijn voor de ontwikkeling van de woningen.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Inleiding
Dit bestemmingsplan heeft betrekking op de integrale gebiedsontwikkeling van het plangebied 'Hoek Papiermoerbeilaan-Monardastraat, Rijnvliet' en maakt de ontwikkeling van 9 woningen mogelijk.

Financiële en economische uitvoerbaarheid
De te ontwikkelen grond is eigendom van de gemeente. Voor de integrale gebiedsontwikkeling van het plangebied 'Hoek Papiermoerbeilaan-Monardastraat, Rijnvliet' is op basis van de beschreven uitgangspunten een grondexploitatie gemaakt. In deze grondexploitatie worden de kosten en opbrengsten geraamd, en wordt het verwachte resultaat van de gebiedsontwikkeling bepaald. De opbrengsten worden gerealiseerd door de verkoop van bouwgrond ten behoeve van 9 woningen. De hoogte van deze opbrengsten is geraamd o.b.v. taxaties.

De kosten worden met name bepaald door de grondverwerving, het bouw- en woonrijp maken van de locatie en de kosten van planontwikkeling. De kosten van grondverwerving zijn geraamd o.b.v. taxaties. De kosten van bouw- en woonrijp maken (en bovenwijkse voorzieningen) zijn geraamd door een ingenieursbureau. De gemeente heeft zelf de kosten van planontwikkeling geraamd.

Om de effecten van rente en inflatie te bepalen, zijn de kosten en opbrengsten gefaseerd in de tijd. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn de doorlooptijd van procedures, beschikbaarheid van gronden en de ingeschatte opname van bouwkavels door de markt.

De conclusie van de financiële analyse is dat de kosten en opbrengsten passen binnen de grondexploitatie van Leidsche Rijn. Dit bestemmingsplan is daarmee financieel uitvoerbaar.

Kostenverhaal
De gemeente is eigenaar van het gebied waar dit bestemmingsplan betrekking op heeft. Het kostenverhaal is daarmee anderszins verzekerd, namelijk via de uitgifte van bouwrijpe kavels. Er is geen noodzaak tot het stellen van eisen aan de fasering of de uitvoering. Voor zover nodig zijn deze eisen vastgelegd in de ontwikkelovereenkomst. Er zal bij dit bestemmingsplan dan ook géén exploitatieplan worden vastgesteld.

Planschade
Naast de kosten voor het maken van het bestemmingsplan moet een inschatting worden gemaakt van het risico van planschade. Dit risico is ambtelijk geanalyseerd, de conclusie is dat de omliggende gronden niet in waarde dalen door de nieuwe ontwikkelingen. De planschade wordt daarom geraamd op nihil. Het eventuele risico van planschade komt ten laste van de grondexploitatie Leidsche Rijn.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg vanuit eerdere besluitdocumenten

In het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet is het plangebied aangegeven als ruimte voor toekomstige ontwikkeling. De 9 woningen zijn meegenomen in het totaal aantal woningen voor Rijnvliet. Het stedenbouwkundig plan heeft eerder ter inzage gelegen.

6.2.2 Overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening

Het bestemmingsplan is aan een aantal instanties toegezonden voor reactie als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) en Provincie Utrecht hebben gereageerd.

Provincie Utrecht
De provincie heeft aangegeven geen opmerkingen in het kader van het provinciaal belang op het bestemmingsplan te hebben.

Hoogheemraadschapde Stichtse Rijnlanden (HDSR)
HDSR geeft aan dat voor hen onvoldoende duidelijk is in hoeverre in geheel Rijnvliet daadwerkelijk extra open water is gerealiseerd en vragen om een verduidelijking middels een overzichtskaart en berekening. Ook vragen ze om een vergelijking met de eerder afgegeven watervergunning voor Rijnvliet.

Reactie

Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van de vooroverlegreactie. Ter verduidelijking van de berekening en de locaties van overcompensatie aan open water in Rijnvliet zijn een overzichtskaart en een toelichting op de berekening en vergelijking met de eerder afgegeven watervergunning in de bijlagen van de toelichting opgenomen.

Hoofdstuk 7 Juridische plantoelichting

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en draagt zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

7.2 Opbouw regels

7.2.1 Het gebruik van het woord of

Wanneer in de regels van dit bestemmingsplan in een opsomming van gevallen het woord 'of' wordt gebruikt, is daaronder mede begrepen de situatie dat meer dan een van de genoemde gevallen zich tegelijk voordoen. Onder 'of' wordt een combinatie van opties niet uitgesloten.

7.3 Regeling bijbehorende bouwwerken

In het Besluit omgevingsrecht Bijlage II artikel 2 staan de vergunningvrije bijbehorende bouwwerken opgesomd. Deze vergunningvrije bouwwerken zijn in 2014 aanzienlijk verruimd. De vergunningvrije bouwwerken komen overeen met de voorheen door de gemeente Utrecht gehanteerde standaard erfbebouwingsregeling bij woningen. Besloten is daarom om in het bestemmingsplan geen aparte regels meer op te nemen voor bijbehorende bouwwerken, maar om te verwijzen naar de vergunningvrije bijbehorende bouwwerkenregeling in het Besluit omgevingsrecht.

7.4 Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

Bij wonen mag onder voorwaarden een aan-huis-verbonden bedrijf of een bed & breakfast als ondergeschikte functie uitgeoefend worden. Bij een aan-huis-verbonden bedrijf gaat het om een beroeps- of bedrijfsuitoefening in combinatie met wonen en dus door één van de bewoners van de woning. Bij een aan-huis-verbonden bedrijf mag geen sprake zijn van detailhandel, horeca, afhaalzaken of belhuizen.

Er is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor het toestaan van milieucategorie B2 voor een aan-huis-verbonden bedrijf, echter onder de voorwaarde dat de bedrijfsactiviteit in kwestie naar aard en invloed op de omgeving gelijk kan worden gesteld met bedrijfsactiviteiten in milieucategorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging.

Artikel 4 Groen

De bestemming groen is bedoeld voor de nieuwe groenvoorzieningen, gazons, beplantingen en andere bijbehorende voorzieningen. In deze bestemming is ook waterbeheer en waterberging mogelijk. Daarnaast zijn voet- en fietspaden mogelijk.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

De wegen in het plangebied zijn opgenomen in de bestemming 'Verkeer- Verblijfsgebied'. Dit zijn de wegen met hoofdzakelijk een functie voor het bestemmingsverkeer. Er zijn kleine gebouwen toegestaan, bijvoorbeeld voor het realiseren van fietsenstallingen.

Artikel 6 Water

In het noorden van het plangebied ligt een watergang. Deze heeft de bestemming water gekregen. De regeling uit de keur blijft onverkort naast het bestemmingsplan van kracht. In de meeste andere bestemmingen zijn water, waterbeheer en waterberging ook toegestaan, in het belang van waterbeheer en waterberging.

Artikel 7 Waarde - Archeologie

Vanwege de archeologische verwachtingswaarde in het gebied is een dubbelbestemming opgenomen ter bescherming van mogelijk aanwezig bodemarchief. Er moet getoetst worden aan de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel

Deze regel is opgenomen om te voorkomen dat een stuk grond dat al eens was betrokken bij het verlenen van een omgevingsvergunning bij de beoordeling van latere bouwplannen nogmaals wordt betrokken.

Artikel 9 Algemene bouwregels

Dit artikel regelt de mogelijkheid voor (beperkte) overschrijdingen van bebouwingsgrenzen die op de kaart zijn aangegeven, een voorwaardelijke verplichting over parkeren en regels voor woningvorming en omzetting.

Voorwaardelijke verplichting over parkeren

Deze planregel volgt uit de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 9 september 2015 (201410585/1) over bestemmingsplan "KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o.".

Artikel 3.1.2, tweede lid, van het Bro maakt het mogelijk dat een bestemmingsplan ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening regels kan bevatten waarvan de uitleg bij de uitoefening van een daarbij aangegeven bevoegdheid afhankelijk wordt gesteld van beleidsregels. Artikel 9.3 lid 1 van de planregels regelt dat bij een omgevingsvergunning voor het bouwen de parkeergelegenheid voor auto's en fietsen voldoet aan het gemeentelijk beleid (ten tijde van het opstellen van deze toelichting: de Nota Stallen en Parkeren 2013).

Bij het toetsen van een bouwaanvraag aan het bestemmingsplan, zal onderzocht worden of de aanvraag voldoet aan de voorwaarde om voldoende parkeergelegenheid te regelen.

Als gedurende de geldigheid van dit bestemmingsplan het parkeerbeleid wordt gewijzigd, geldt als uitgangspunt dat een aanvraag om omgevingsvergunning aan het op dat moment geldende parkeerbeleid wordt getoetst. Daarom bevat artikel 9.3 lid 2 een regel die bij gewijzigd beleid een afweging over de bij de aanvraag horende parkeereis, zodat gemotiveerd wordt in hoeverre het nieuwe beleid wordt toegepast. Recent is de Nota Stallen en Parkeren gewijzigde via het op 28 maart 2019 vastgestelde addendum Nota parkeernormen fiets en auto.

Woningvorming en omzetting

De gemeenteraad heeft op 26 november 2015 de Beleidsnotitie Woningsplitsen en omzetten vastgesteld, waarin is geregeld dat het splitsen en omzetten van woningen niet zonder meer is toegestaan. Op grond van dit beleid is zowel in de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019 gemeente Utrecht, als in het Chw bestemmingsplan Algemene regels voor bouwen en gebruik een vergunningplicht opgenomen voor woningvorming (door bouwkundig splitsen) of omzetting van woonruimte.

Woningvorming en omzetting van woonruimte voor kamerverhuur voorziet weliswaar in de behoefte aan woonruimte voor starters en studenten, maar kan de leefbaarheid van de omgeving nadelig beïnvloeden. Daarom wil de gemeente kunnen toetsen of de woningvorming of omzetting de leefomgeving niet onevenredig aantast.

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening kan de gemeente een vergunning vragen voor woningvorming en omzetting. In lid 9.4 bepaalt de regel onder 1 dat het omzetten en woningvormen zonder vergunning verboden is. De regel onder 2 geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid om, in afwijking van de regel onder 1, woningvorming of omzetting van zelfstandige naar onzelfstandige woonruimte toe te staan. Burgemeester en wethouders toetsen hierbij aan de algemene leefbaarheidstoets en de fysieke leefbaarheidseisen van de Beleidsregels Wijziging samenstelling van de woonruimtevoorraad (woningsplitsen en omzetten) gemeente Utrecht. De voorwaarde voor het verlenen van de vergunning is, dat de nieuwe woningen of onzelfstandige woonruimten voldoen aan de oppervlakte- en geluidseisen en dat er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het woon- en leefklimaat, het verkeer, de parkeersituatie en de gebruiksmogelijkheden van de buren.

Artikel 10 Algemene gebruiksregels

De Wabo bevat een algemeen verbod om de gronden en bebouwing in strijd met het bestemmingsplan te gebruiken. Een algemeen gebruiksverbod hoeft derhalve niet meer in de planregels te worden opgenomen. Het is wel mogelijk om in het bestemmingsplan aan te geven wat onder verboden gebruik in ieder geval wordt verstaan. In dit artikel is opgenomen dat onder verboden gebruik wordt verstaan: onbebouwde gronden te gebruiken als staanplaats voor onderkomens als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan of als stortplaats voor puin en afvalstoffen.

Het gebruik of bouwen in strijd met het bestemmingsplan was vroeger onder de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening via een algemene gebruiksbepaling en strafbepaling geregeld in het bestemmingsplan. Onder de Wet ruimtelijke ordening was een en ander geregeld in de wet zelf. Met de invoering van de Wabo is dat opnieuw gewijzigd. Nu is het als volgt geregeld.

Voor elke verandering van gebruik (in ruime zin) die in strijd komt met een bestemmingsplan is volgens artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo een omgevingsvergunning nodig. Indien voor een dergelijk planologisch strijdig gebruik geen omgevingsvergunning wordt gevraagd of een gevraagde vergunning niet wordt verleend, komt dit gebruik dus in strijd met artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo. Dat artikel kan vervolgens bestuursrechtelijk of strafrechtelijk via de Wet op de economische delicten worden gehandhaafd.

Strijdig gebruik met planologische regelingen waarvan afwijking niet is toegestaan valt niet onder artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo. Met het oog op dergelijk gebruik is in artikel 7.2 Wet ruimtelijke ordening een verbodsbepaling opgenomen bij de invoering van de Wabo.

Woningvorming en omzetting
Het bestemmingsplan bevat een algemene gebruiksregel voor het vormen en het omzetten van woningen met behoud van een goede leefkwaliteit. Deze regel is, in aanvulling op de algemene bouwregel over woningvorming en omzetting nodig, omdat woningvorming en omzetting soms ook zonder bouwkundige aanpassingen kan plaatsvinden.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels
Dit artikel regelt de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders om af te wijken van de regels. Dit heeft primair tot doel enige flexibiliteit in de regels aan te brengen. Ze kunnen worden toegepast als er niet op grond van de bestemmingsregelingen in hoofdstuk 2 al afgeweken kan worden. Het gaat dan om een afwijking van maten, afmetingen en percentages, het plaatsen van objecten van beeldende kunst, het realiseren van kleine nutsgebouwtjes.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels
Artikel 12 Overgangsrecht
In het Besluit ruimtelijke ordening is overgangsrecht opgenomen dat in elk bestemmingsplan moet worden overgenomen.

Indien de in het plan opgenomen regels, voor wat betreft gebruik of bebouwing, afwijken van een bestaande legale situatie, dan zijn daarop de overgangsregels van toepassing. De overgangsregel heeft tot doel bestaande belangen te respecteren totdat realisering van de nieuwe regels plaatsvindt.

Voor bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen, is bepaald dat deze gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de bestaande afwijking niet wordt vergroot. Gehele vernieuwing is in principe uitgesloten, waaronder ook gefaseerde vernieuwing van een bouwwerk wordt verstaan. Het doel van het overgangsrecht is dat het bestaande bouwwerk in de bestaande staat in stand mag worden gehouden. Uitsluitend na het tenietgaan van het bouwwerk door een calamiteit, waarmee onder andere brand of extreme weersomstandigheden wordt bedoeld, is onder voorwaarden gehele vernieuwing toegestaan.

Vergunningplichtige bouwwerken die zonder vergunning zijn opgericht, kunnen door overgangsrecht niet gelegaliseerd worden. Bouwen zonder vergunning is immers een overtreding van de Wabo die niet door een regeling in een bestemmingsplan ongedaan kan worden gemaakt.

Wel kan met een beroep op het overgangsrecht een aanvraag worden ingediend voor de verbouw van een illegaal bouwwerk. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag moet worden gehonoreerd, is in de overgangsbepaling van dit plan opgenomen dat deze slechts van toepassing is op legale bouwwerken.

Voor het gebruik dat onder het overgangsrecht valt, is bepaald dat dat gebruik mag worden voortgezet. Het gebruik mag eveneens worden gewijzigd, voor zover de afwijking ten opzichte van het toegestane gebruik niet vergroot wordt.

Hiervoor is reeds aangegeven dat illegale bouwwerken niet gelegaliseerd kunnen worden door overgangsrecht. Voor gebruik is dat in principe wel mogelijk maar vanuit het oogpunt van handhaving ongewenst. Gezien het voorgaande is in de overgangsbepaling opgenomen dat het gebruik, dat reeds in strijd was met het voorheen geldende plan, van het overgangsrecht is uitgesloten.

Ook na het van kracht worden van dit plan kan dus nog met succes handhavend worden opgetreden tegen gebruik dat reeds in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan. Dit laatste is uiteraard mede afhankelijk van andere aspecten, waaronder de vraag of het strijdige gebruik reeds zolang plaatsvindt dat de gemeente haar rechten heeft verwerkt.

Artikel 13 Slotregel
In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, de citeertitel, omschreven.

Prostitutie
In het plangebied van dit bestemmingsplan zijn geen seksinrichtingen gevestigd met een vergunning op basis van de APV. Gezien het in Utrecht gehanteerde maximumstelsel zijn nieuwe

seksinrichtingen niet toegestaan en zijn seksinrichtingen uitgesloten in de gebruiksbepaling en in de begripsbepaling "aan-huis-verbonden bedrijf". Gelet op het binnen de gemeente gehanteerde maximumstelsel betekent de regeling in dit bestemmingsplan geen algeheel verbod, maar wel een verbod op seksinrichtingen binnen dit plangebied.

7.5 Lijst van Bedrijven functiemenging

Toepassing Lijst van Bedrijven functiemenging

Algemeen

In de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009) zijn twee voorbeeldstaten voor milieuzonering opgenomen, namelijk de 'Staat Bedrijfsactiviteiten bedrijventerreinen' en de 'Staat Bedrijfsactiviteiten functiemenging'.

De aanpak van milieuzonering en de in dit plan gebruikte Lijst van Bedrijven functiemenging is gebaseerd op de Staat Bedrijfsactiviteiten functiemenging in de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009). De Lijst van Bedrijven functiemenging wordt gehanteerd in gebieden waar bedrijven of andere milieubelastende functies verspreid zijn gesitueerd tussen woningen of andere gevoelige functies. Onderstaand wordt hier meer in detail op ingegaan. Het gaat in dergelijke gebieden in het algemeen om relatief kleinschalige bedrijvigheid die op korte afstand van woningen kan worden toegestaan. De toelaatbaarheid van activiteiten wordt voor dergelijke gebieden in de VNG-publicatie (en de Lijst van Bedrijven functiemenging) bepaald met behulp van op deze situaties toegesneden toelatingscriteria.

Functiemengingsgebieden

In bestaande gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), wordt de Lijst van Bedrijven functiemenging toegepast. Zoals in de VNG-publicatie is aangegeven kan bij functiemengingsgebieden gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige of ambachtelijke bedrijvigheid.

Daarnaast kan ook in (delen van) woongebieden waar enige vorm van bedrijvigheid aanwezig of gewenst is de Lijst van Bedrijven functiemenging worden toegepast.

Kenmerken van de activiteiten

De activiteiten in dergelijke gebieden verschillen in het algemeen qua aard en schaal sterk van de activiteiten op een bedrijventerrein. Behalve in historisch gegroeide situaties gaat het voornamelijk om:

- kleinschalige, meestal ambachtelijke bedrijvigheid;
- bedrijven waarbij de productie of laad- en loswerkzaamheden alleen in de dagperiode plaatsvindt;
- activiteiten die hoofdzakelijk inpandig geschieden.

De toegepaste Lijst van Bedrijven functiemenging

De bovenvermelde criteria liggen mede ten grondslag aan de selectie van activiteiten die zijn opgenomen in de Lijst van Bedrijven functiemenging. In de Lijst van Bedrijven functiemenging zijn de aspecten geluid, geur, stof en gevaar en de index voor verkeersaantrekkende werking in de categorisering opgenomen. Deze Lijst is samengesteld volgens dezelfde methodiek als de betreffende Staat Bedrijfsactiviteiten functiemenging uit de VNG-publicatie. Op twee punten is een andere werkwijze toegepast:

1. In dit plan wordt alleen de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan de Lijst. In de Lijst van Bedrijven functiemenging zijn daarom alleen de activiteiten opgenomen die passen binnen de definitie van bedrijf volgens de begripsbepalingen in de regels van dit bestemmingsplan. De toelaatbaarheid van andere functies wordt in dit plan indien nodig op een andere wijze in de regels en op de plankaart van dit bestemmingsplan geregeld (bijvoorbeeld horecabedrijven via een afzonderlijke Lijst van Horeca-activiteiten). Toegevoegd zijn enkele regelmatig voorkomende bedrijfsactiviteiten die in de lijst van de VNG-publicatie niet specifiek zijn opgenomen, maar wel aan de vermelde criteria voldoen zoals een ambachtelijke glas-in-loodzetterij en caravanstalling. Voor aannemers, SBI-code 45, heeft een nadere specificatie van de activiteiten plaatsgevonden met bijbehorende categorie-indeling die is afgestemd op de verwachte milieueffecten van deze activiteiten.

2. In de Lijst van Bedrijven functiemenging is in de categorie-indeling een nader onderscheid gemaakt tussen categorie B1 en B2. Voor de toepassing in dit bestemmingsplan blijkt het

onderscheid tussen categorie A en categorie B zoals beschreven in de VNG-publicatie te groot om de toelaatbaarheid van activiteiten voldoende af te kunnen stemmen op de kenmerken van de functiemengingsgebieden en het daarin te volgen beleid.

Categorie-indeling
Zoals in de VNG-publicatie is aangegeven kan, vanwege de bijzondere kenmerken van gebieden met enige vorm van functiemenging, niet worden gewerkt met een systematiek van richtafstanden en afstandsstappen: vanwege de zeer korte afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies is een dergelijke systematiek niet geschikt voor functiemengingsgebieden. De Lijst van Bedrijven functiemenging hanteert vier categorieën A, B1, B2 en C met specifieke criteria voor de toelaatbaarheid die onderstaand uiteen zijn gezet.

Categorie A
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies zijn toegestaan, desgewenst in daarvoor omschreven zones binnen rustige woongebieden. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B1
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies in een daarvoor omschreven gebied met functiemenging zijn toegestaan. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B2
Bedrijfsactiviteiten die in een gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter bouwkundig afgescheiden van woningen/andere gevoelige functies. Bouwkundig afgescheiden betekent dat de panden los van elkaar dienen te staan. Uitzondering hierop vormen binnenterreinen omringd door voornamelijk woningen: ook al zijn bedrijven bouwkundig afgescheiden van woningen, op deze locaties zijn hooguit categorie B1 bedrijven toegestaan.

Categorie C
Activiteiten vermeld onder categorie B2, waarbij vanwege relatief grote verkeersaantrekkende werking een directe ontsluiting op hoofdinfrastructuur gewenst is.

Flexibiliteit
De Lijst van Bedrijven functiemenging blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. De inschalingen gaan uit van een gemiddeld bedrijf met een moderne bedrijfsvoering. Het komt in de praktijk voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Lijst van Bedrijven functiemenging is verondersteld. In de regels is daarom bepaald dat het college van burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf toch kan toestaan, indien dit bedrijf niet binnen de algemene toelaatbaarheid past. Bij de Lijst van Bedrijven functiemenging is deze mogelijkheid beperkt tot maximaal 1 categorie (dus bijvoorbeeld categorie B1 in plaats van A of categorie B2 in plaats van B1). Om te kunnen afwijken moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten in de Lijst van Bedrijven functiemenging niet zijn vermeld, maar die qua aard en invloed overeenkomen met bedrijven die wel zijn toegestaan. Met het oog hierop is in de regels bepaald dat het college van burgemeester en wethouders kan afwijken en vestiging van een dergelijk bedrijf kan toestaan. Om te kunnen afwijken moet op basis van milieutechnisch onderzoek worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met direct toegelaten bedrijven.

7.6 Handhaving

Door handhaving controleert de overheid of burgers, bedrijven en bijvoorbeeld overheidsorganen zich aan de wet- en regelgeving houden. Onder handhaving wordt verstaan het door controle (toezicht en opsporing) en het toepassen (of dreigen daarmee) van bestuursrechtelijke sancties, bereiken dat het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift wordt nageleefd. De handhaving van de van toepassing zijnde regeling binnen de gemeente Utrecht, wordt uitgevoerd door diverse diensten en afdelingen. Zo wordt namens het college onder andere gehandhaafd op de regels van voorliggend bestemmingsplan. Dit betekent dat de regels voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsregels worden gehandhaafd. Dit gebeurt veelal door toetsing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt. Indien er bijvoorbeeld sprake is van illegale ingebruikname van gemeentelijke grond, dan zal hiertegen worden opgetreden.

Doel handhavend optreden

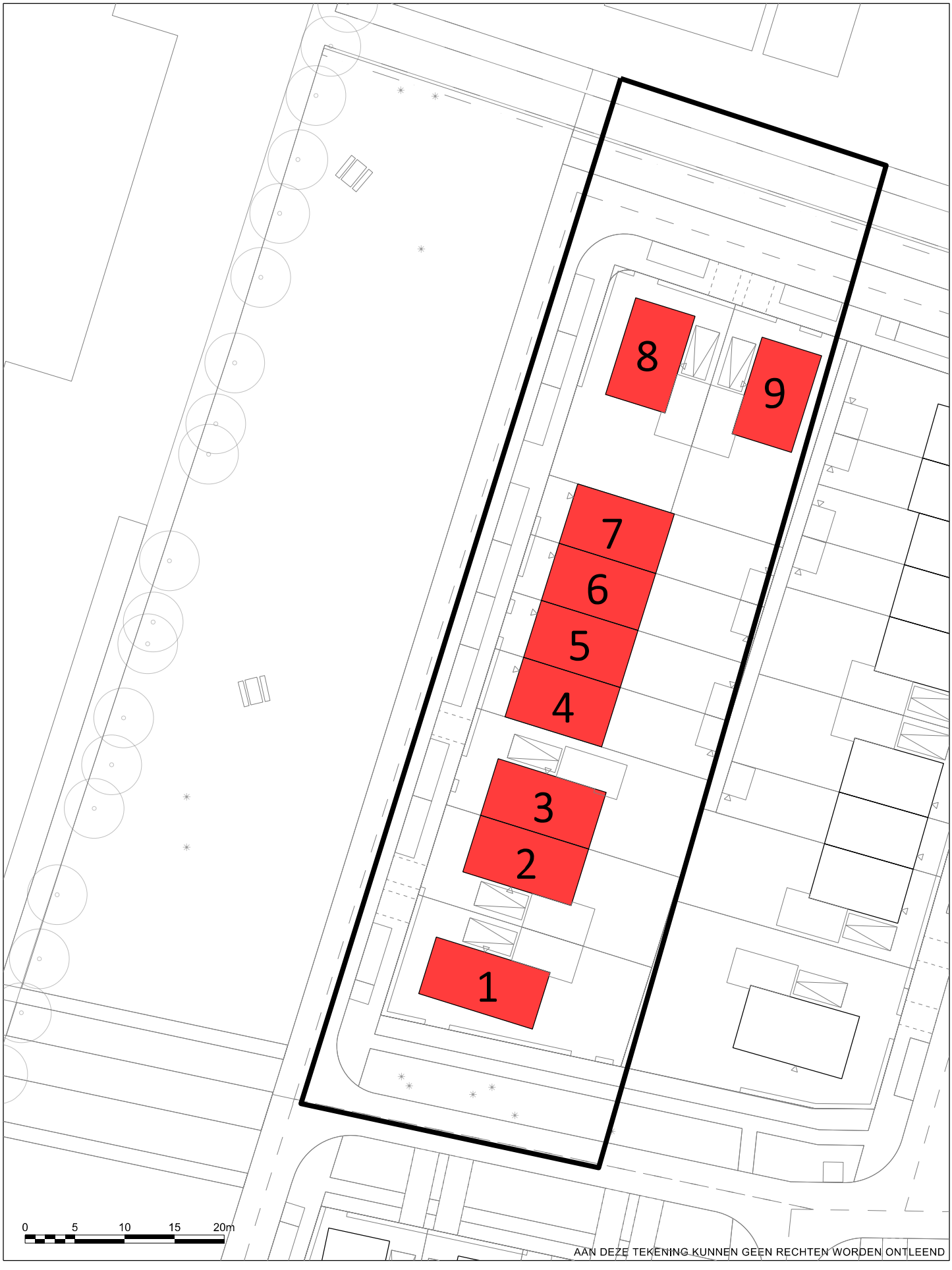
Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is niet direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingsplan. Voor de bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een vrijstaand bijbehorend bouwwerk is niet groot, indien er op andere plaatsen - zonder vergunning - vrijstaande bijbehorende bouwwerken zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning wordt geweigerd, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Wijze van handhaven

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten bij handhaving van bestemmingsplannen tot haar beschikking: bestuursdwang en dwangsom. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk c.q. gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente wordt afgebroken en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Het is tevens mogelijk om, indien er zonder omgevingsvergunning wordt gebouwd en de bouw wordt stilgelegd door middel van een bouwstop, de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan. Het opleggen van een last onder dwangsom betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik moet worden gestaakt binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening worden gebracht bij de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding. De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan aan (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat de overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit. In het plangebied zal handhavend worden opgetreden tegen het illegale gebruik van bouwwerken en percelen. Bijvoorbeeld het verhuren van opslagruimte ten behoeve van de stalling van caravans, maar ook het gebruik van een winkel als café. Verder zal er bij de bouw worden gecontroleerd op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen. Uiteraard zal er ook gecontroleerd worden of, in het geval van een geweigerde omgevingsvergunning voor een woning, de betreffende woning niet alsnog wordt gebouwd. Voorts zal de gemeente toezien op - onder de Wet milieubeheer vallende - bedrijven. Dit vloeit voort uit de regels van het bestemmingsplan. Indien er immers ter plaatse een bedrijfsactiviteit plaats mag vinden, zal dit qua gebruik (intensiteit en hinder) gehandhaafd worden.

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Verkavelingskaart

Gemeente Utrecht

Rijnvliet

5.10 inrichtingsplan d.d. 20200306
woningaantal

01-04-2020
1:500
A4

ONTWERPSTUDIO®UIMTE

W:\LRU\CAD\plr\lru\rijnv\MAIL-IN\2020-04\28_rijnv_5.10_aanvulling_bp_g.van.dam\rijnv_5.10_ip_woningaantal_check_kd.dgn

Bijlage 2 Ambitiedocument Eetbare woonwijk Rijnvliet

EETBARE WOONWIJK RIJNVLIET, UTRECHT
Stedelijk voedselbos- Urban Food Forestry
AMBITIEDOCUMENT

DeZwarteHond. felixx Æ - FOOD FORESTRY DEVELOPMENT

Dit ambitiedocument Eetbare woonwijk Rijnvliet, Utrecht - *stedelijk voedselbos - Urban Food Forestry* - , is vervaardigd door De Zwarte Hond, Felixx Landscape architect and planners en Æ - Food Forestry Development in samenwerking met [redacted], Stadsbedrijven Utrecht en bureau NegenTien van de gemeente Utrecht. Het betreft het realiseren van 15 hectare voedselbos als geïntegreerd onderdeel van de nieuw te bouwen woonwijk Rijnvliet.

Het plan is tot stand gekomen in nauwe samenspraak met bewonersgroep "De Groene Longen van Rijnvliet", een groep enthousiaste bewoners van de Rijksstraatweg. Dit burgerinitiatief heeft voedselbos expert [redacted] aangedragen om hun ideeën voor een eetbare woonwijk kracht bij te zetten. [redacted] is sindsdien nauw betrokken bij de uitvoering van het plan.

Gemeente Utrecht

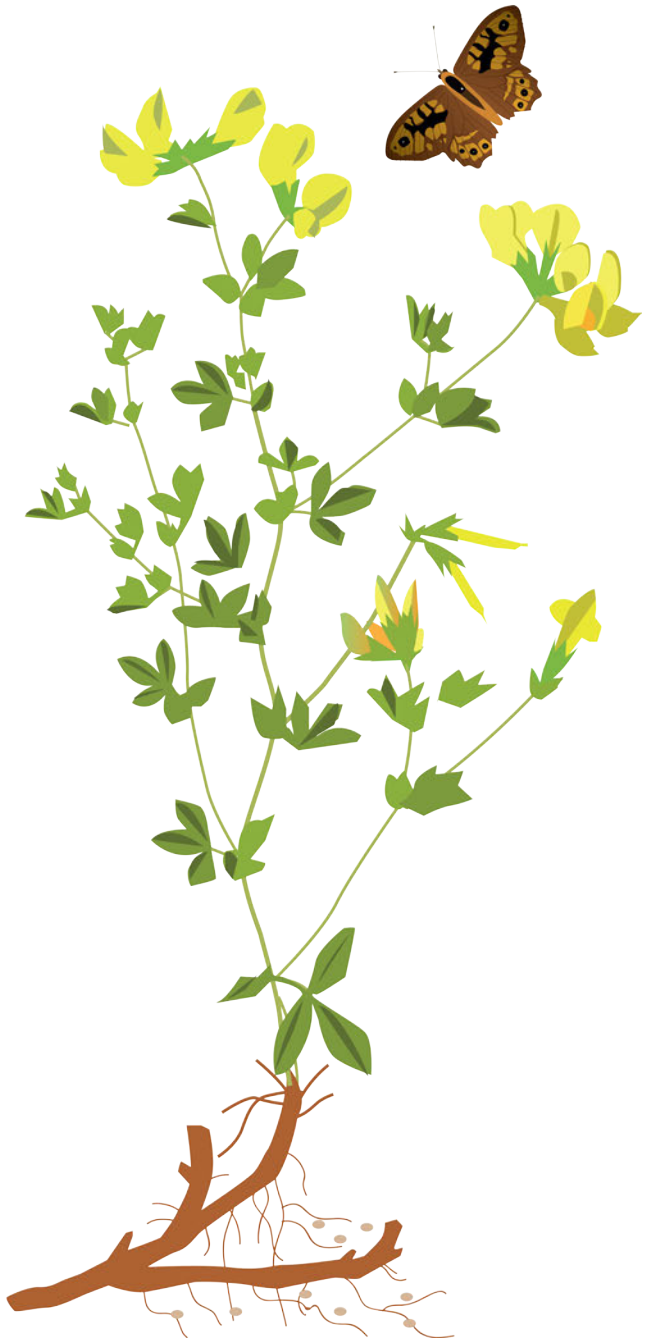
In opdracht van en in samenwerking met:
Gemeente Utrecht

Ontwerp en Illustraties:
[redacted] Æ - Food Forestry Development

Tekst:
[redacted] De Zwarte Hond, Æ - Food Forestry Development

EETBARE WOONWIJK RIJNVLIET, UTRECHT
Stedelijk voedselbos- Urban Food Forestry
AMBITIEDOCUMENT

23 november 2016

INLEIDING / AANLEIDING

De openbare ruimte van de nieuw te ontwikkelen Utrechtse stadswijk Rijnvliet zal in de komende jaren worden ingericht volgens de principes van een voedselbos. Dit stedelijk voedselbos (Urban Food Forest) vormt een integraal onderdeel van de nieuwe wijk. Voor de gefaseerde uitwerking en aanleg van deze eetbare woonwijk is in opdracht van de gemeente Utrecht voorliggend ambitiedocument uitgewerkt.

Het document is tot stand gekomen naar aanleiding van de wens van wethouder Kees Geldof om huidige bewoners van de Rijksstraatweg en toekomstige bewoners van Rijnvliet te betrekken bij de invulling en inrichting van de openbare ruimte van de nieuwe wijk.

Op 23 maart 2016 is door de gemeente Utrecht in samenwerking met wijkbewoners een workshop georganiseerd over de inrichting van de openbare ruimte van Rijnvliet. De huidige wijkbewoners hebben een expert aangedragen om een vernieuwend openbaar groen te ontwikkelen. In een gezamenlijk team van deskundigen en adviseurs van de gemeente, ontwikkelaars en bewoners zijn de eerste kansen verkend om de openbare ruimte van Rijnvliet in te richten volgens de principes van een voedselbos. Als vervolg op de succesvolle workshop is in een gezamenlijk team dit ambitiedocument opgesteld. Stedenbouwkundigen van De Zwarte Hond, landschapsarchitect [redacted], voedselbosdeskundige [redacted] van Æ - Food Forestry Development, [redacted] van Stadsbedrijven Utrecht, Niel Glas van Bureau NegenTien en niet te vergeten de betrokken bewoners van de Rijksstraatweg zijn trots op voorliggend resultaat.

Het document zal als eerste ingaan op de waarde en kwaliteiten van Urban Food Forestry waarna wordt uitgelegd hoe dit kan werken in de openbare ruimte van een woonwijk. De gefaseerde aanleg wordt toegelicht waarna de gevarieerdheid van het voedselbos in woord en beeld wordt verduidelijkt. Ten slotte wordt ingegaan op het beheer en wordt een aantal aanvullende, het plan verrijkende kansen en initiatieven benoemd die van waarde kunen zijn bij de verdere uitwerkingen van het plan.

Ondertekening

[redacted]

INHOUD

DE KWALITEITEN EN WAARDEN 9

HOE GAAN WE DAT DOEN 10

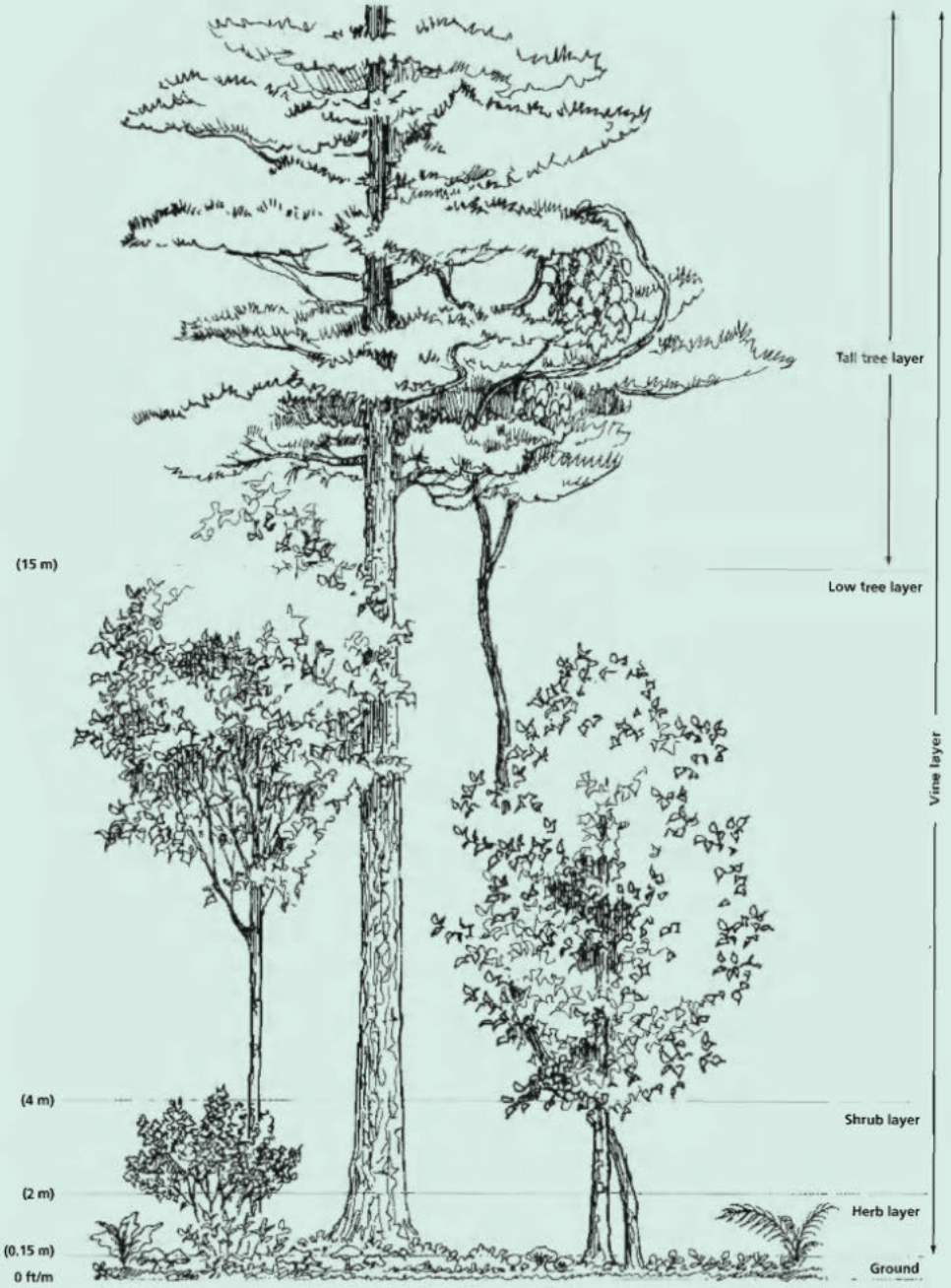
WAT IS DAT DAN 14

VERBINDENDE FASERING 18

VARIATIE PER ZONE 20

KOSTEN EN BEHEER 31

HOE NU VERDER 33

7 lagen systeem

1. Kroonlaag (climax bomen) bestaande uit originele en aangeplante grote bomen
2. Lage bomen, bestaande uit kleinere bomen of halfstammen
3. Struiklaag van fruiten bessen struiken
4. Kruidlaag van meerjarige groenten en kruiden
5. Bodembedekkers, laag van planten die zich horizontaal verspreiden
6. Ondergrondse of wortellaag van planten die wortels of knollen produceren
7. Klimmers, een verticale laag van klimmende planten

 Gelaagdheid in een voedselbos; uit 'Edible Forest Gardens Volume One'

DE KWALITEITEN EN WAARDEN

Urban Food Forestry is een vorm van stadslandbouw waarbij in het ontwerp en beheer gekeken wordt naar de positieve ecologische relaties van een natuurlijk bos systeem. In tegenstelling tot een natuurlijk bos wordt er gebruik gemaakt van overwegend voedsel producerende soorten.

De ecologische eigenschappen van deze verschillende soorten worden intelligent gebruikt om een stabiel en veerkrachtig ecosysteem te creëren. Naast een overvloed aan voedsel biedt het voedselbos ook een verscheidenheid aan ecologische diensten zoals habitat voor vele insecten en dieren, mitigatie van klimaatverandering en een prachtige plek om in te verblijven.

Deze samenhang benoemen we in dit document als Voedselwaarde, Natuurwaarde en Recreatiewaarde.

Het voormalig weidegebied Rijnvliet krijgt op basis van deze drie waarden een prachtige nieuwe invulling waarbij de groene buitenruimte, het natuurlijke water en de voedselproductie mensen met elkaar en met de natuur verbindt.

VOEDSELWAARDE

De bomen, struiken, kruiden, klimmers en bodembedekkers die in Rijnvliet aangeplant zullen worden, kennen bijna allemaal iets eetbaars. Verschillende bloemen, noten, blad en vruchten zijn het jaar rond te plukken.

NATUURWAARDE

De plantenrijkdom is de primaire voorwaarde voor vele dieren. Ze bieden onderdak, voedsel en vaak ook een plek om hun jongen groot te brengen. Veel dieren vervullen vervolgens weer een wederdienst waardoor een stabiel en robuust ecosysteem ontstaat.

RECREATIEWAARDE

Het voedselbos is straks een plek waar je graag een wandelingetje door maakt, kinderen veilig kunnen spelen en voorbijgangers onderweg even stoppen om op een bankje te genieten van het voedselbos.

HOE GAAN WE DAT DOEN

Net als onze seizoenen staan voedselbossen niet stil. Ieder jaar zal er steeds meer geplukt en genoten kunnen worden van dit steeds weelderiger en rijker groeiende ecosysteem.

Voedselbos Rijnvliet moet van blijvende waarde zijn. Hiervoor is vandaag en in de toekomst betrokkenheid van een ieder nodig. Huidige bewoners, nieuwe bewoners, lokale organisaties alsmede de gemeentelijke groendienst (Stadsbedrijven Utrecht) moeten blijvend intensief samenwerken om deze wijk een succes te laten worden.

De gefaseerde aanleg van de wijk maakt het mogelijk om steeds weer nieuwe bewoners te betrekken bij de uitwerking van de plannen. Zo kan iedere bewoner meepraten over zijn deel van de wijk. De wijk wordt van de bewoners zelf!

Met de centraal gelegen basisschool en de Metaal Kathedraal aan de Rijksstraatweg heeft Rijnvliet straks twee sterke ankers die een voortrekkersrol kunnen spelen in de ontwikkeling en deling van kennis. De voorgestelde invulling van het groen vergt namelijk ook nieuwe kennis en kunde om maximaal gebruik te kunnen maken van het eetbare groen. Kinderen leren al spelende, op een cursus leert men over voedselbossen en tijdens een buurtfeest wordt al etende geleerd over het groen in de eigen wijk.

Omdat het voedselbos van iedereen is, zal er door Stadsbedrijven Utrecht én de bewoners van Rijnvliet samen worden gewerkt aan het beheer van de groene wijk. De gemeente zorgt voor het basisbeheer en de continuïteit. Het succes van de voorgestelde ambitieuze inrichting van de wijk staat of valt met het omarmen van het plan door bewoners. Als bewoners zelf meer willen doen, kunnen ze dit zelf of samen met de gemeente vormgeven. Misschien dat er zelfs een voedselboswachter opstaat voor het beheer, de educatie en de oogst.

Planvorming, uitvoering en beheer zijn in elkaar overlopende processen, met ruimte voor experimenteren en bijsturen.

Op de volgende pagina staat de tijdslijn met daarin de gemaakte stappen en een vooruitzicht op wat er komen gaat. Ook zijn er al uitgevoerde initiatieven zoals de Biomeiler workshop, Voedselbos cursus en het onderzoek van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) naar wijkbeheer in gezamenlijkheid. Wie weet wat voor nieuwe initiatieven er nog zullen ontstaan de komende jaren!

startworkshop gemeente, ontwerpers, ontwikkelaars en huidige bewoners

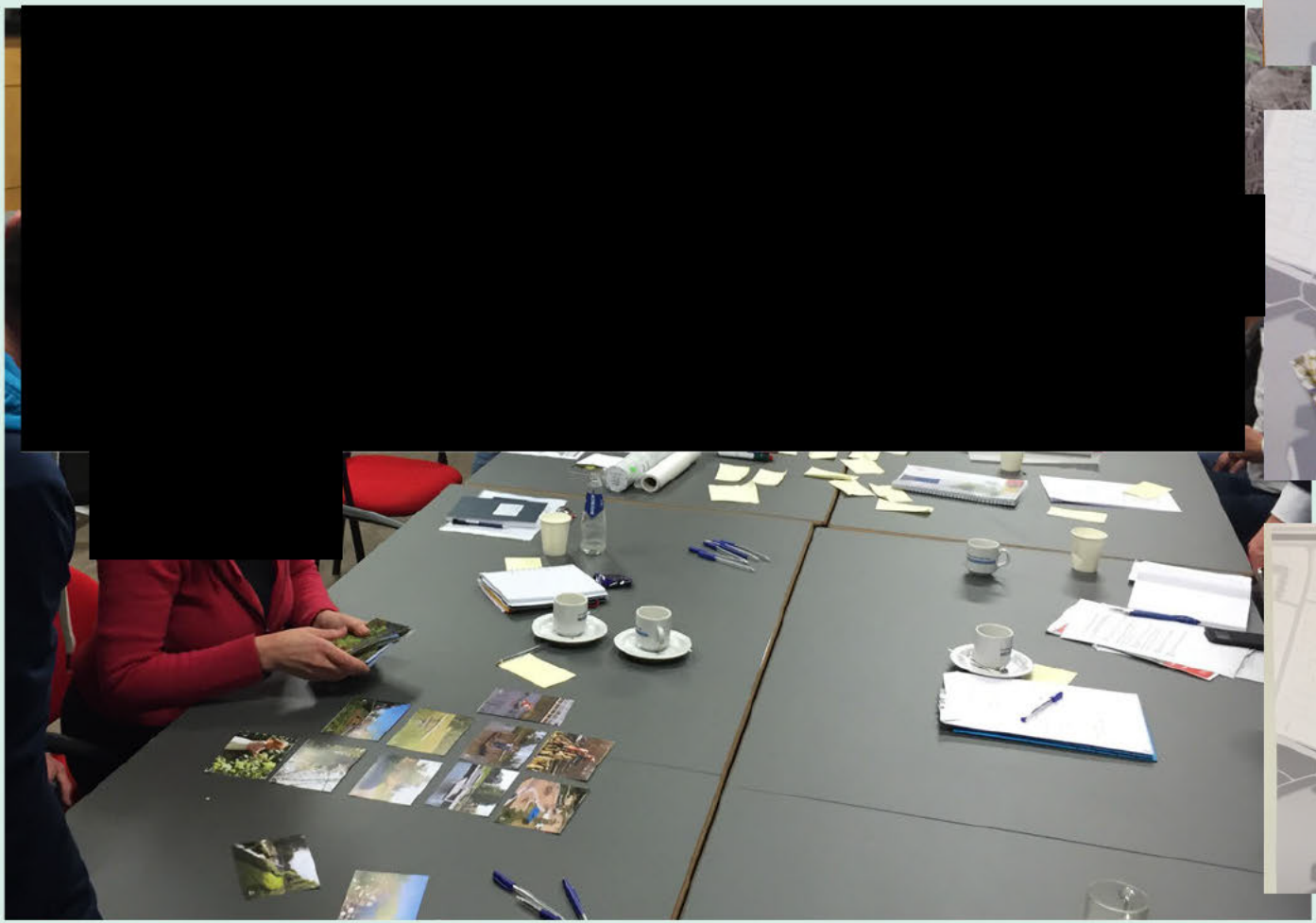
SAMENWERKEN AAN EEN GROENE WIJK

gezamenlijke start als basis voor verdere ontwikkeling en beheer van de openbare ruimte

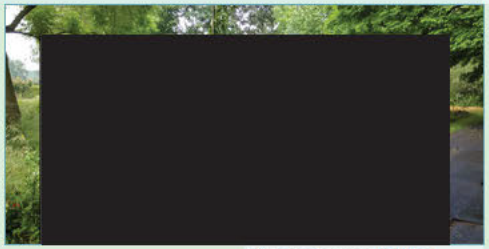
Workshop inrichtingskansen openbare ruimte Rijnvliet op 23 maart 2016

ruimte voor participatie van diverse partijen

SAMENWERKEN AAN EEN GROENE WIJK

Workshop biomeiler met populieren snippers Metaal Kathedraal najaar 2016

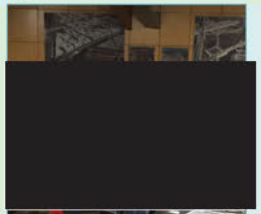

Excursie voedselbos Makeblijde op 13 juni 2016

Ecologische dunning deel populierenbos en aanleg vogeleiland najaar 2016

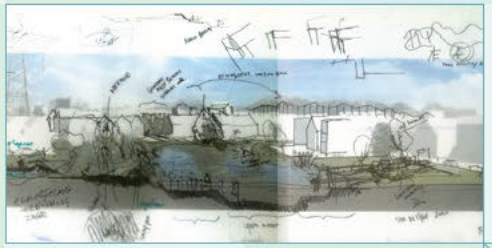
Startworkshop met bestaande bewoners op 23 maart 2016

Schetssessie Ambitiedocument op 22 juni 2016

Aanleg en aanplant fietspad najaar 2016

Studieopdracht studenten HKU voorjaar 2017

Onderzoek Universiteit Utrecht

Workshop toekomstige bewoners najaar 2017

Aanplant beplanting met hulp van bewoners medio 2018 - 20..

Schapen dragen bij aan het beheer van het voedselbos medio 2018 - 20..

Workshop inrichting hoofd groenstructuur januari 2017

Aanplant beplanting met hulp van bewoners medio 2018 - 20..

Regulier onderhoud diverse plandelen medio 2018 - 20..

tijdslijn

WAT IS DAT DAN

Wat betekenen deze waarden en aanpak nu echt voor Rijnvliet? Waar normaliter het groen vaak enkel een decor is, geeft het voedselbos betekenis door op meerdere wijzen waardevol te zijn voor mens en dier.

Het voedselbos verbindt de Strijkviertelplas met Park Voorn voor vogels, vleermuizen en andere dieren. Op hun beurt zijn Park Voorn en de Strijkviertelplas weer ecologische schakels in een groter netwerk. Binnen de wijk zelf vormt het voedselbos naast een belangrijke natuurwaarde ook een mooie recreatie plek.

Een belangrijke waterloop in de wijk is de Buitenvliet. Deze heeft aan de westzijde een amfibieënpoel en een oever waar vissen en roerdompen hun rust kunnen vinden. Verrassend genoeg staat er watermunt en is het eetbaar stuifmeel van de lisdodde heerlijk in pannenkoeken. De aaneengesloten bomenrij van iepen begeleiden niet alleen de vleermuizen maar hebben ook een overvloed aan eetbare zaaddozen om salades voor de hele buurt mee te maken. Aan de oostzijde kunnen kinderen heerlijk ravotten, zwemmen en kiwi- of honingbessen als snoepjes eten. Vogelhuisjes en beplanting die vlinders aantrekken maken dit paradijs compleet.

Het vogeleiland, gelegen in de Buitenvliet, is een restant van het voormalige populierenbos. Doordat de onderbegroeiing van o.a. eiken, meidoorn, vlier, vogelkers blijft staan, worden aanwezig kwaliteiten behouden. Sommige populieren worden getopt op 4 à 5 meter waardoor ze niet valgevaarlijk worden en vogels er nog steeds kunnen nestelen.

Het centrale voedselbos ligt aan de oude boomgaard naast de Metaal Kathedraal en de nog te bouwen basisschool. Het vormt een belangrijke plek waar spelen, culturele activiteiten, educatie en verschillende buurten bijeenkomen.

De genoemde voorbeelden zijn exemplarisch voor de waarden van het voedselbos Rijnvliet. Per zone en deelgebied zullen bekende en verrassende soorten worden aangeplant. Ook wordt er aandacht besteed aan het sluiten van kringlopen door middel van compostering.
Tenslotte zal diervriendelijke verlichting toegepast worden. Bewoners worden uitgenodigd om met de inrichting van hun tuin hierop aan te sluiten.

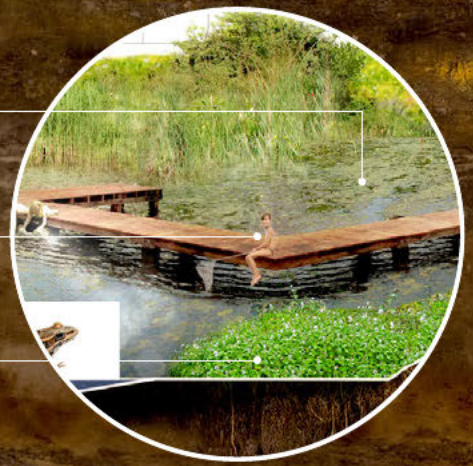

Park Voorn
METAAL KATHEDRAAL
basisschool
Strijkviertelplas
LEGENDA
centraal voedselbos
buitenvliet
vogeleiland
hoofdvliet
Limes
boomgaard
binnenvliet
kop Rijnvliet
leidingzones
HOVbaan
buurtplekken
speelplekken oudere kinderen
Strijkviertelplas
Park Voorn

SPEELZONE | BOSSCHAGE | AMFIBIEËNPOEL | BOSSCHAGE | PAD | NATUURVRIENDELIJKE OEVER | WATERLELIEZONE

amfibieënpoel voor kikkers, padden en salamanders

kikkervisjes vangen

watermunt voor heerlijke thee

aaneengesloten bomenrij; geleiding vleermuizen

vogelaar ziet roerdomp

eetbaar stuifmeel grote lisdodde

Illustratieve doorsnede 'Buitenvliet' nabij Strijkviertelplas

jonge bladeren pijlkruid eetbaar

zwemsteiger steekt tot in diepe water

natuurvriendelijke oever, paaiplaats voor vissen

dichte struiklaag voor egels

warm slootwater / houtsnipper douche

eetbare Sibirische honingsbes

nestgelegenheid en voedsel voor vogels

natuurlijk speelelement

eetbare kiwibes in boom

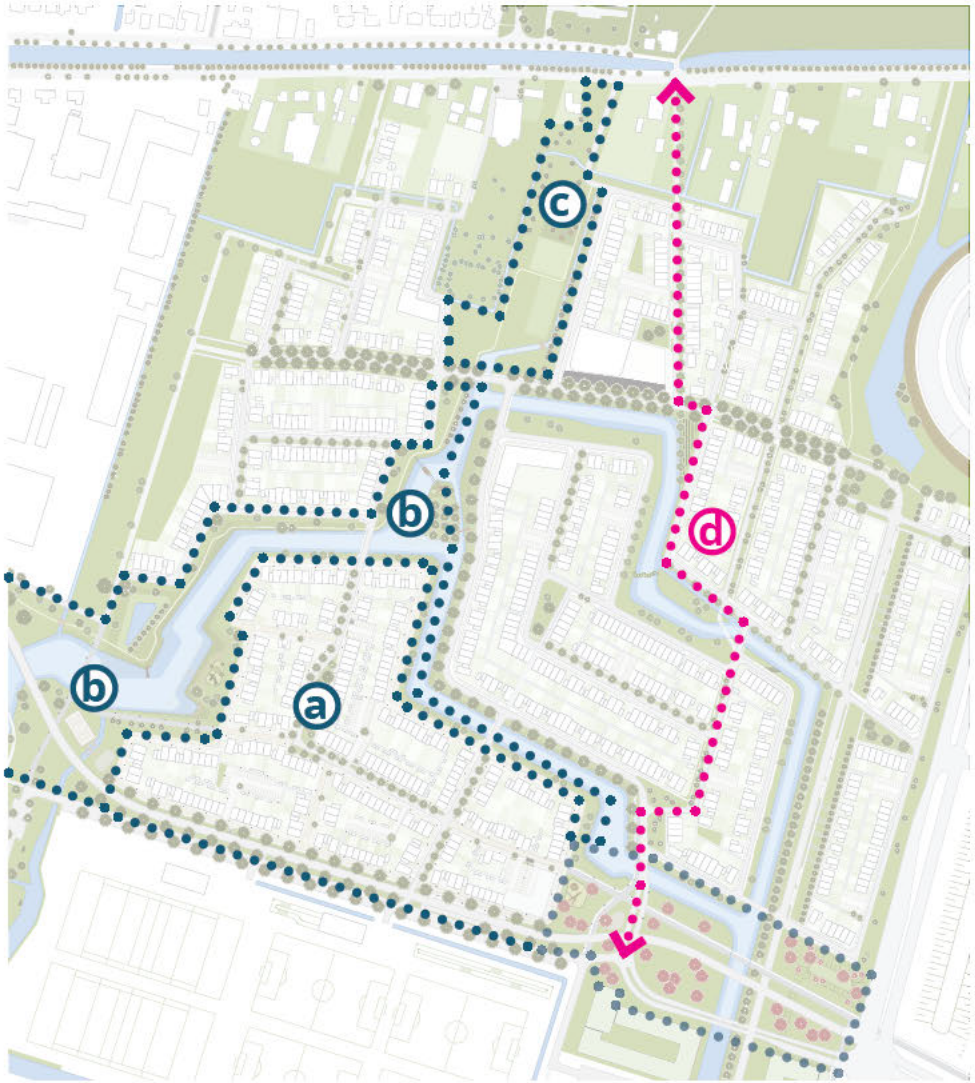

VERBINDENDE FASERING

De woningbouwopgave van de wijk Rijnvliet wordt gefaseerd in 4 à 5 stappen gerealiseerd. Hierbij wordt gestart met Rijnvliet Zuid (a).

De aanleg van de groen-blauwe hoofdstructuur kent een eigen fasering. Als eerste wordt de belangrijke verbindingszone tussen Metaal Kathedraal en Strijkviertelplas aangelegd (zone b en c).
Zodra de eerste mensen Rijnvliet Zuid gaan bewonen (gebied a) hebben zij de beschikking over een mooie robuuste groenstructuur. Deze vormt ook een prettige verbinding tussen de overige wijken van Leidsche Rijn en het sportpark Rijnvliet cq de Strijkviertelplas.

Het groen in de zones b en c kan al vroeg tot ontwikkeling komen, waardoor dieren zich blijvend kunnen vestigen. Ze worden niet verdreven door bouwactiviteiten dan wel transporten. Bouwverkeer zal via de randen van de wijk de nog te ontwikkelen woongebieden bereiken.
Vooruitlopend op de bouw is in 2016 het voormalige populierenbos geïntegreerd met het vogeleiland in het hart van de wijk. Daarnaast wordt al een stuk voedselbos aangelegd langs het permanente deel van het onlangs geopende fietspad (d).

slimme fasering als succesfactor

VERBINDENDE FASERING

Een intelligente fasering kan tot een eerder en groter succes leiden. Wanneer er vanaf de start van het project de juiste verbindingen worden gelegd voor flora, fauna en toekomstige en huidige bewoners kan het plan zich ontwikkelen tot een robuust ecosysteem.

Hier kan de gemeente Utrecht op inspelen. Aanplant vooruitlopend op de woningbouw geeft de jonge aanplant de ruimte om te groeien zonder dat de openbare ruimte direct gebruikt wordt.
Een bijkomend voordeel is dat het gebied aantrekkelijker wordt tijdens de verkoop van de woningen.

VARIATIE PER ZONE

Buitenvliet; *De ecologische verbinding staat hier centraal. Door aan westzijde meer in te zetten op de natuurwaarde en aan de oostzijde op de recreatiewaarde bieden we iedereen een mooie plek. Verassend is om te zien dat zowel in het 'wild' als op een speelplaats voldoende te snoepen valt.*

watermunt

grote lisdodde

Sibirische honingbes

amfibieënpoel

geleiding vleermuizen

natuurlijke oever

kikkervisjes vangen

vogels kijken

zwemmen

Centraal voedselbos; *De 7 lagen, een hoge diversiteit en struinen door het groene hart van de wijk is de climax van het stedelijk voedselbos, met ruim 5000m2 is dit het hart van de eetbare woonwijk. In het midden van de wijk bij de basisschool en de Metaal Kathedraal kun je hier leren, culturele activiteiten en buurtfeesten houden.*

struisvaren

daslook

5-smakenbes

7-laags ecosysteem

aansluiten op bestaande bomen

keienstuw

educatie

boomstambrug

schoolbos

Boomgaard; *Ook al is een boomgaard geen voedselbos kun je wel van een boomgaard een voedselbos maken. Rond de hoogstam fruitbomen wordt een mantel en zoom vegetatie geplant om deze te verrijken. Uiteraard blijft er ook voldoende open ruimte voor kleine evenementen of om een balletje te trappen.*

hoogstam appel

hoogstam peer

hoogstam kers

specht

ecologisch beheer

modderkruipers

culturele programmering

ontmoeting picknick

kanoën

Kop Rijnvliet; *Tussen de busbaan, autoweg en het fietspad in is verrassend veel ruimte voor een robuuste schakel in de ecologische verbindingszone tussen het sportpark en Park Voorn. Vrijwel ongestoord kunnen hier bijen gehouden worden en vogels nestelen.*

beukenootjes

winterpostelein

salomonszegel

vlinders

honingbijen

...

entreegebied

speelplek

hondenuitlaatveld

Hoofdvliet; *De breedte van de oever biedt voldoende plek om een wildpluk paradijs te laten ontstaan van allerlei soorten fruit uit de roos familie. Wist je dat kersen, pruimen, appels en aardbeien allemaal familie van elkaar zijn?*

wilde kers

kriekpruim

kruisbes

ecologisch maaibeheer

bestuivende insecten

nestgelegenheid vogels

bootje varen

entreeroute Rijnvliet

buurtjam maken

Binnenvliet; *Deze watergang is de meest stedelijke. Doordat daarmee ook de temperaturen hoger zullen liggen dan bij de andere watergangen kunnen hier meer Zuid-Europese soorten zoals perziken en vijgen heerlijk rijpen en komen mediterrane kruiden mooi op smaak.*

leiperzik

amandelen

diverse kruiden

tongvarens

muurhagedis

korstmossen

waterspeeltuin

toegankelijke waterkant

waterplein

Limes; *De Romeinen onderhielden hun legioenen met o.a. tamme kastanjes en zevenblad. Om de lange tochten vol te kunnen houden legden ze bijvoet in hun schoenen. Deze straat is geheel gewijd aan de botanische en culinaire historie van de Romeinen.*

tamme kastanje

bijvoet

...

vogels

...

...

educatie Romeinse rijk

cultuurwaarden

Limes-steen

Leidingzones; *Doordat onderhoud aan belangrijke ondergrondse leidingen op elk moment gedaan moet kunnen worden, is realisatie van een permanente (boom)beplanting niet mogelijk. Toch bieden deze plekken kans voor snel producerende soorten, planten die veel biomassa in de vorm van houtsnippers leveren en is het de uitgelezen plek voor buurtcompostering.*

vlierbes

sneeuwbal
Viburnum lentago

komkommerkruid

nestgelegenheid
solitaire bijen

bloemrijk gras

bijenenlint tbv
bestuiving

picknick

pluktuin

buurtcompost
plekken

Buurtplekken; *Een inrichting met mooi gesnoeide hagen van lindes met eetbaar blad of vruchtdragende hagen voor vogels. Een hibiscus met prachtige en eetbare bloemen fleurt de straat op. Spelende kinderen snoepen van de honingbes. Ook in een hoog stedelijke omgeving kun je met de principes van Food Forestry aan de haal, een waar Vinex voedselbos.*

daglelie

hibiscus

vruchtdragende haag

nuttige insecten

beschutting vogels

...

speelvoorziening kleine kinderen

zitten

buurtcompost plekken

HOVbaan; *Duidelijke afscheiding door een gevlochten haag biedt beschutting en voorkomt dat mensen zomaar de busbaan oplopen. Bloemrijke bermen bedienen vele insecten en bij de bushalte pluk je nog net even een vrucht van de Mexicaanse meidoorn voordat je op de bus stapt.*

zomereik

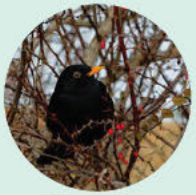

vlechtheg

zoutmelde

hagen tbv beschutting vogels

voedsel vogels

aantrekkingskracht insecten

aantrekkelijke bushalte

bloemrijke berm

groene haag

KOSTEN & BEHEER

Het integreren van voedselbosprincipes in de openbare ruimte van een woonwijk is een vernieuwende aanleg van groen.

Beplanting voor een voedselbos bestaat veelal niet uit regulier in openbare ruimte toegepaste soorten. De wat meer bijzondere soorten hoeven echter niet duurder te zijn dan regulier openbaar groen.
Daarnaast wordt in Rijnvliet, evenals op andere plekken in Leidsche Rijn , ook bestaand groen geïntegreerd en wordt er een kraamkamer ontwikkeld. Vooruitlopend op de aanleg van de gehele wijk wordt het eerste deel voedselbos gerealiseerd nabij de Metaal Kathedraal, vanwaar jong groen de wijk zal overspoelen.

Een voedselbos onderhouden is niet moeilijk en bovenal leuk. Voedsel kan het jaar rond geoogst worden, waardoor de productie op peil blijft. Snoeien is beperkt nodig en bevordert de verdere ontwikkeling van de eetbare woonwijk. Het streven is dat dit beheer plaatsvindt onder begeleiding van een enthousiaste voedselboswachter. Naast een beheertaak heeft deze persoon ook een educatieve taak. Bewoners, hun kinderen en ook andere belangstellenden zullen het groen helpen beheren, kennismaken met een natuurlijke biotoop en uiteraard ook genieten van al het goeds dat het voedselbos zal bieden. De gemeente Utrecht stimuleert het gezamenlijk beheer van het openbaar groen. Ook in Rijnvliet wordt onderzocht hoe een community de basis kan vormen voor langjarig beheer door de bewoners. Een verkenning hiernaar vormt het onderzoek dat momenteel (najaar 2016) wordt uitgevoerd door studenten van de HKU.

HOE NU VERDER

Het succesvol ontwerpen en realiseren van een geïntegreerd voedselbos in de openbare ruimte van Rijnvliet vraagt om een passend proces. Planvorming, uitvoering en beheer zijn in elkaar overlopende processen, met ruimte voor experimenteren en bijsturen.

Met dit ambitiedocument zijn de kansen voor Urban Food Forestry in de toekomstige openbare ruimte van Rijnvliet verkend en vastgelegd. Deze ambities zullen in de verdere uitwerking tot inrichtingsplannen verder worden getest en uitgewerkt.
Daarnaast zijn op de hierop volgende pagina's een aantal kansrijke aanvullende ambities verkend welke in de uitwerking van de diverse inrichtingsplannen verder vormgegeven zullen moeten worden.

Aanvullende kansen en ambities:

- Verlichting als verlengstuk van de natuur
- Kansen in architectuur en op de kavel
- Vergroten van de biotoop
- Klimaatgordel A2 / A12
- Voedselboswachter
- Cultuur en educatieprogramma
- Welkomstpakket
- Nationaal voedselbos kaart
- Educatieve straatnamen
- Historische oorsprong
- Onderwijs
- Leren van andere projecten in de stad

aandacht voor bestaande fauna

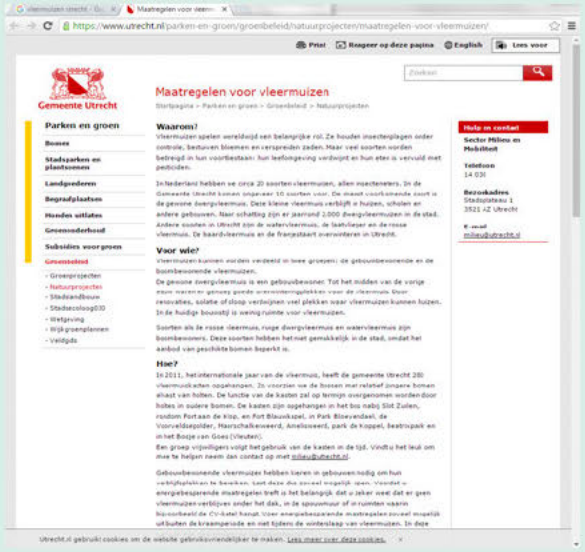

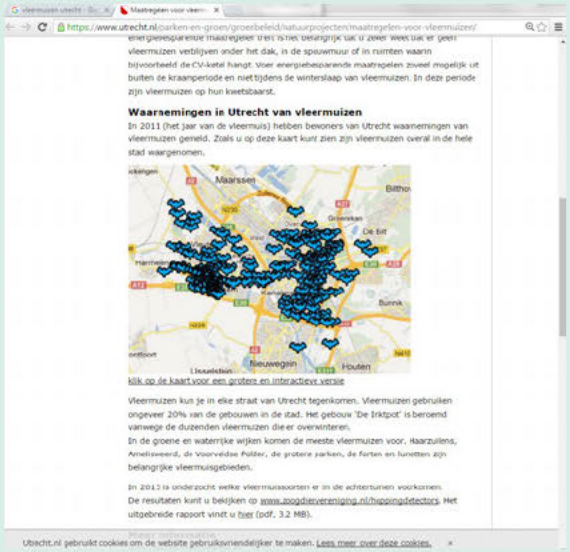
VERLICHTING ALS VERLENGSTUK VAN DE NATUUR

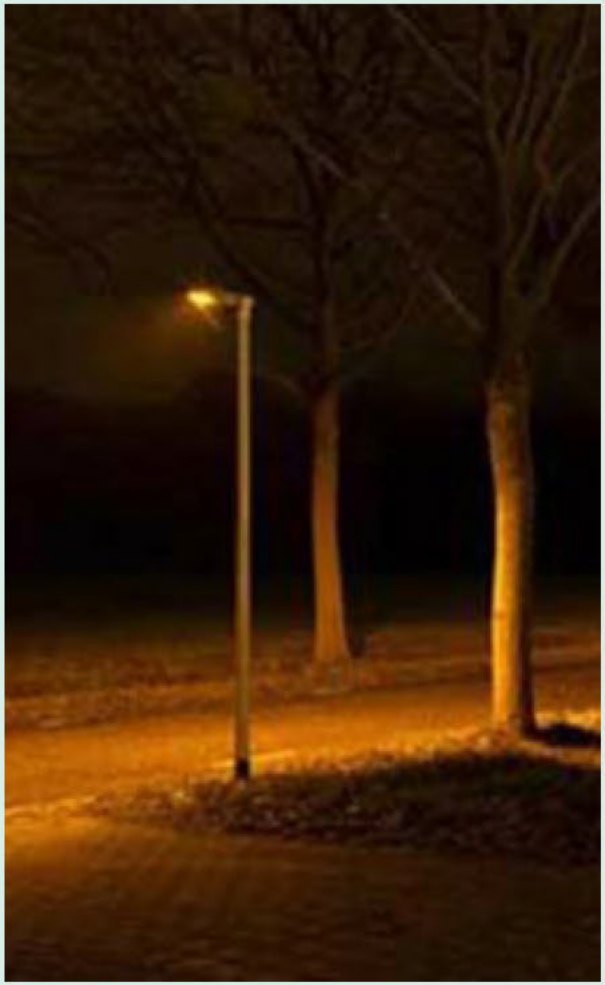
In Rijnvliet ligt een kans om op een vernieuwende manier verlichting toe te passen.

Lichtvervuiling kan worden voorkomen door verlichting op maat toe te passen met bewegingssensoren die menselijke beweging detecteren of door toepassing van beperkte lichtpunthoogte.

Door gebruik van amberkleurige licht met een speciale spectrale samenstelling is hinder voor specifieke soorten dieren te beperken. Dit met behoud van de functionaliteit van de verlichting voor mensen. Op deze wijze kunnen bijvoorbeeld de diverse bestaande vliegroutes van vleermuizen worden ingepast in de nieuwe wijk.

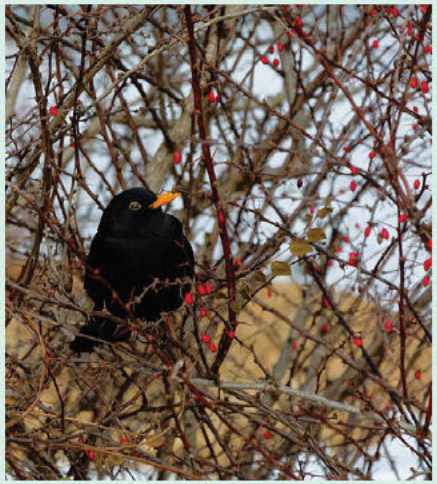
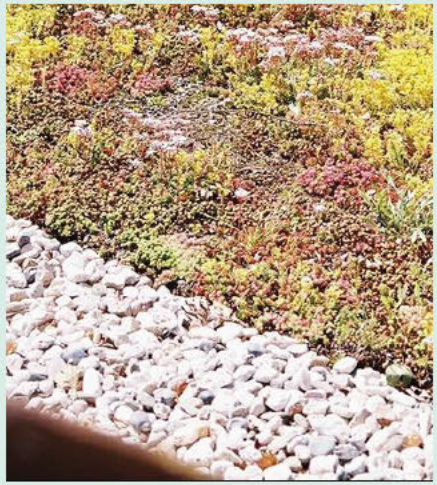
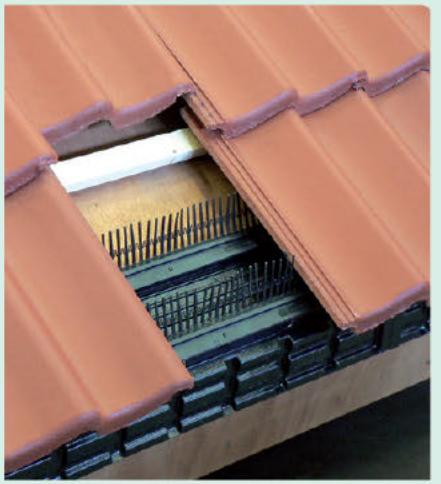
integrale benadering

KANSEN IN ARCHITECTUUR EN OP DE KAVEL

Niet alleen in de openbare ruimte maar ook op woning en kavelniveau zijn tal van ingrepen denkbaar die bijdragen aan een beter milieu en een fijne omgeving voor mens en dier. Groene daken en erfafscheidingen door heggen kunnen bijdragen aan de biodiversiteit en nestgelegenheden voor (kleine) vogels en vleermuizen kunnen eenvoudig worden geïntegreerd in gevels of daken.

Daarnaast is er op energetisch gebied steeds meer mogelijk. Op dit moment zijn nul-op-de-meter woningen al haalbaar en zullen woningen die energie opwekken op afzienbare termijn gemeen goed zijn.
Wanneer de ontwikkelaars van de woningen hun verantwoordelijkheid op dit vlak nemen kan Rijnvliet zich ontwikkelen tot de meest innovatieve en groenste woonwijk van Utrecht.

vergroten van de biotoop

STRIJKVIERTELPLAS

De Strijkviertelplas grenst aan het plangebied van Rijnvliet. Een grote open plas met daar om heen een rand met afwisselend veel beplanting en ligweides. Aan de zijde van de toekomstige wijk en de aangrenzende sportvelden ligt een een (zwem)strand. De plas is in beheer van het Recreatieschap Midden-Nederland.

De groeninrichting is momenteel weinig divers. Er liggen kansen om de inrichting en het beheer van dit groen aan te laten sluiten op het groen in de wijk Rijnvliet. Hiertoe zal de huidige beheerder, het Recreatieschap Midden -Nederland, gestimuleerd moeten worden tot (gedeeltelijke) omvorming en verrijking van het groen.

Strijkviertelplas, kijkend vanuit het zuiden

verbeteren condities van de biotoop

'KLIMAATGORDEL A2 / A12'

Op de 135km lange stelling van Amsterdam wordt naar idee van Ton van Oostwaard een klimaatgordel gerealiseerd om fijnstof en CO2 op te vangen met behulp van planten.
Het principe werkt met zogenaamde klimaat additieve planten die dankzij extra veel fijne beharing fijnstof en CO2 kunnen afvangen. Van het snoeiafval wordt compost en brandstof gemaakt.

Het zou prachtig zijn als de groene buffer tussen A2/A12 en de wijk Rijnvliet voorzien wordt van deze fijnstof bindende planten om de kwaliteit van het aangrenzende (woon) gebied te verhogen.

C.H. Letchertweg met groene buffer tussen A2 / A12 en het gebied Strijkviertel / Rijnvliet

één aanspreekpunt, voor educatie, aansturing beheer en PR

VOEDSELBOSWACHTER, RIJNVLIET

Gezocht : Voedselboswachter

Het is interessant om na te denken of er voor gezorgd kan worden dat er in de toekomst een voedselboswachter opstaat of kan worden aangesteld. Deze zou kunnen dienen als aanspreekpunt voor zaken aangaande het beheer van de eetbare openbare ruimte. Deze persoon heeft veel ervaring en kennis en begeleidt de bewoners in de principes van het beheer van het voedselbos, ondersteunt een educatief programma en is de PR van de eetbare openbare ruimte. Wijkbewoners en vrijwilligers beheren onder begeleiding van de voedselboswachter het voedselbos in de woonwijk.

DONDERDAG
9 JUNI
2016

VAR NIEUWS 11

Nieuw groen in Rijnvliet en Rood Noot

● *Een voedselbos is meerjarige landbouw*

Door Dries van Dijk

LEIDSCHE RIJN > De samenwerking tussen bewoners en gemeente voor het realiseren van zo'n 25 groenplannen loopt prima. Veertien plannen zijn bijna klaar. De rest komt volgend jaar.

Op allerlei plekken, zoals Gedichten in mos op bruggen, Langerakbaan en het Willem-Alexanderpark, kan het publiek iedere dag genieten van de groei en bloei van geplande natuur. Buiten het grote Máximapark. Op de jongste Wijkraadavond kwamen ook twee bijzondere plannen naar voren. Het voedselbos in nieuwbouwwijk Rijnvliet en plan Rood Noot Rondom.

Volgens de nieuwste plannen blijft meer land rondom Rood Noot behouden. Bewoners 'van de overkant' en van Leidsche Rijn zien graag een verbinding naar het toekomstige Park Leeuwensteijn, naar de sluiswoning in de Kanaalzone bij het Amsterdam-Rijnkanaal. Dat kan aansluiten bij het Merwedekanaal, de herontwikkeling bij Douwe Egberts, met plannen voor hotels, naar de Werkspoorkathedraal op het oude spoorgebied. 'Rood Noot en Leeuwensteijn worden belangrijke parken voor de wijk West', zo stelt een Westbewoner, 'want er is daar weinig groen.'

Het voedselbos in Rijnvliet behelst een totaal andere aanpak van groenontwikkeling in een nieuwe wijk. Maureen Baas, Metaalkathedraal, en bewoners van de Rijksstraatweg sloegen de handen ineen. De bouwcontouren liggen vast, maar de invulling van groen en waterpartijen kan Rijnvliet een heel andere leefomgeving bezorgen. Bert Kassies: 'Een woonwijk in de elleboog van A2/A12, dan worden leefbaarheid en duurzaamheid een bijzondere uitdaging. In gesprek met wethouder Geldof bleek dat ontwikkelaar en gemeente de huizencomplexen en wegen hadden vastgelegd. Ideeën voor water en groen waren welkom. We willen een vitale biotoop ontwikkelen, die mooi en eetbaar is, en in evenwicht kan groeien. Dat geeft een veel natuurlijker omgeving. Een voedselbos is eigenlijk meerjarige landbouw, waarin de positieve ecologische relaties van een natuurlijk bossysteem in ontwerp en beheer worden gebruikt. Naast voedsel, kruiden, specerijen, brandstof, vezels en medicijnen zorgen voedselbossen voor langdurige CO2-opslag, woonplek voor veel insecten en dieren en een mooie verblijfplek voor mensen. Het voedselbos kent wel zeven lagen vegetatie, van mossen tot hoge bomen. Zo'n bos vraagt minder input en beheer dan traditionele landbouw of park.' Kassies is blij, dat de gemeente hun deskundige, Xavier San Griogi, heeft gecontracteerd voor deze klus. 'Zo kan de wijk een meeslepende groene entree krijgen en het bos ook voor onderwijsdoeleinden worden benut.'

De Wijkraad is ook positief over de ontwikkeling van het Willem-Alexanderpark, waar bloeiende planten een bijenhotel gaan voeden.

Metaal Kathedraal als actieve 'wijkbewoner'

CULTUUR EN EDUCATIEPROGRAMMA

Een rijke culturele programmering die nieuwe bewoners verwelkomt en ondersteunend is aan de principes van het voedselbos in een stedelijke omgeving draagt bij aan de kwaliteit van de wijk. Denk aan workshops, artist in residence die bewoners uitnodigen, het voedselpodium, debat, voorstellingen, buitenkeuken gebruik, koken met kunstenaars, eten en kunst. Nieuwe bewoners van Eetbare woonwijk Rijnvliet kunnen workshops aangeboden krijgen met handige informatie om hun huis direct te vergroenen met het aanleggen van groene daken, muren en heggen. Er kunnen met Stichting Heg en Landschap bijzondere heggen gebouwd worden in de wijk, die bewoners ook in eigen tuin kunnen realiseren. Ook kunnen voedselbos workshops gegeven worden zodat bewoners het voedselbos kunnen verlengen met hun eigen achtertuin.

Bij dit alles kan Metaal Kathedraal een cruciale rol spelen. Metaal Kathedraal is een historisch culturele locatie gelegen in het groene hart van Rijnvliet. Van oorsprong een katholieke kerk uit 1857, toen fabriek, nu culturele broedplaats. Metaal Kathedraal is sinds 2011 een podium en werkplaats voor kunst, ecologie en wetenschap. Een plek waar kunstenaars, wetenschappers en publiek elkaar ontmoeten, samenwerken en de dialoog voeren op het kruisvlak van de domeinen mens, natuur en kunst. Samen met de huidige bewoners van de Rijksstraatweg is deze ecologische culturele broedplaats aanjager van het unieke voedselbos. Metaal Kathedraal levert graag de eerste bewoner. Een kunstenaar die alle nieuwe bewoners welkom zal heten en mensen bij de hand zal nemen om de principes en rijkdom van het voedselbos te ervaren. De bouwput van 2017 tot 2020 zal dienen als rijke voedingsbodem voor de programmering van Metaal Kathedraal.

toegankelijk delen van kennis en informatie

WELKOMSPAKKET RIJNVLIET RECEPTEN BOEK

'Eten uit je eigen wijk'

Het welkomstpakket voor nieuwe bewoners vormt een eerste kennismaking met de wijk. Het bevat het Rijnvliet 'Recepten Boek' en het educatieve aanbod, zodat bewoners snel de principes van hun wijk zich eigen kunnen maken.

voedselbos kaart groeit

NATIONAAL VOEDSELBOS KAART

Een voedselbos van 15 hectare geïntegreerd in een woonwijk is uniek in Nederland en Europa. In deze tijd van duurzame ambities van overheden, maatschappij en bedrijfsleven ontstaat er een vernieuwende aanpak van akkerbouw. De voedselbos kaart van Nederland groeit!

Voedselbossen in Nederland

(w)eten waar je woont

EDUCATIEVE STRAATNAMEN

- It's all in a name -

Er wordt momenteel gekeken of de straatnamen in Rijnvliet namen kunnen krijgen van eetbare gewassen die zullen worden toegepast in de wijk.

In samenwerking met de huidige bewoners van Rijnvliet, gemeente Utrecht en de straatnamencommissie wordt er nagedacht over aantrekkelijke straatnamen met mooie educatieve onderschriften.

historie verbeeld

HISTORISCHE OORSPRONG

Rijnvliet, als een van de laatste invullingen van Leidsche Rijn, heeft een rijke geschiedenis. Dit is nog zichtbaar in de ondergrond van de huidige weilanden. Rijnvliet biedt Utrecht de kans om binnen haar gemeentegrens de Limes op zijn oorspronkelijke plek in zijn oorspronkelijke vorm zichtbaar te maken. Om dit te stimuleren geeft een bewoner nu al rondleidingen met paard en wagen om ter plekke de beleving van de Limes voelbaar te maken. De initiatiefnemers van Eetbare woonwijk Rijnvliet zien graag dat in Rijnvliet de rijke Romeinse geschiedenis zichtbaar wordt gemaakt.

jong geleerd is oud gedaan

LAGERE EN MIDDELBARE SCHOLEN IN LEIDSCHE RIJN

Het voedselbos biedt scholieren in Leidsche Rijn de mogelijkheid om de natuur op vernieuwende wijze te ervaren. Een 'eetbaar bos' in de openbare ruimte geeft hen de mogelijkheid om op een andere manier naar de natuur te kijken en ermee om te gaan.
Zij kunnen meewerken met de bewoners aan onderhoud, de voedselboswachter kan kennis overdragen en het cultureel programma kan dit versterken. Hierdoor kunnen alle bewoners van Utrecht het voedselbos op interactieve en speelse wijze ervaren.

innovatie in de openbare ruimte

PRAKTIJKLOCATIE VOOR STUDENTEN

Universiteit Utrecht

De afdeling biologie van de Universiteit Utrecht ziet in het toekomstig Rijnvliet en Metaal Kathedraal een unieke praktijkplek voor hun studenten en innovatieve projecten en is momenteel actief werkzaam op het terrein van Metaal Kathedraal.

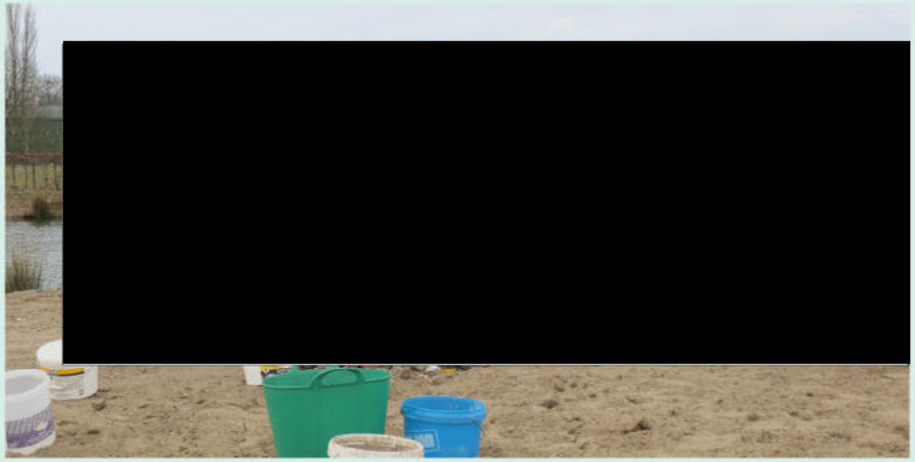

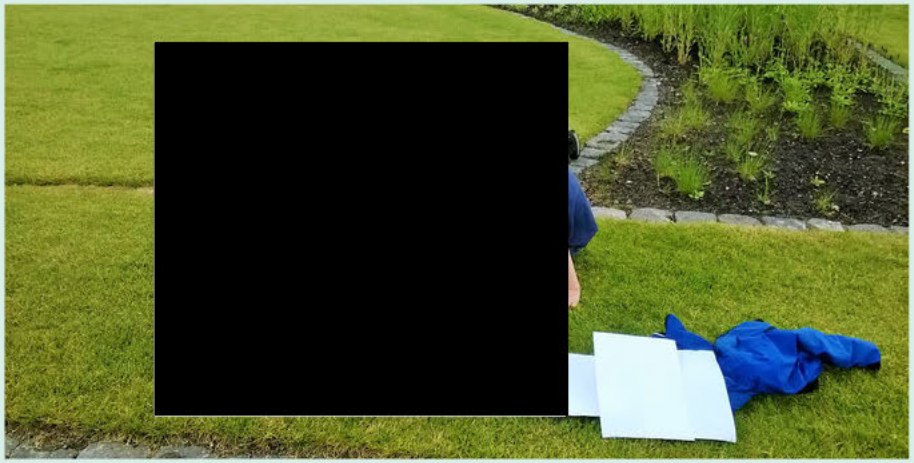

leren van andere projecten in de stad

ONDERHOUD EN EDUCATIE VLINDERHOF MAXIMAPARK

Actieve vrijwilligers in onderhoud ondersteund door Stadsbedrijven

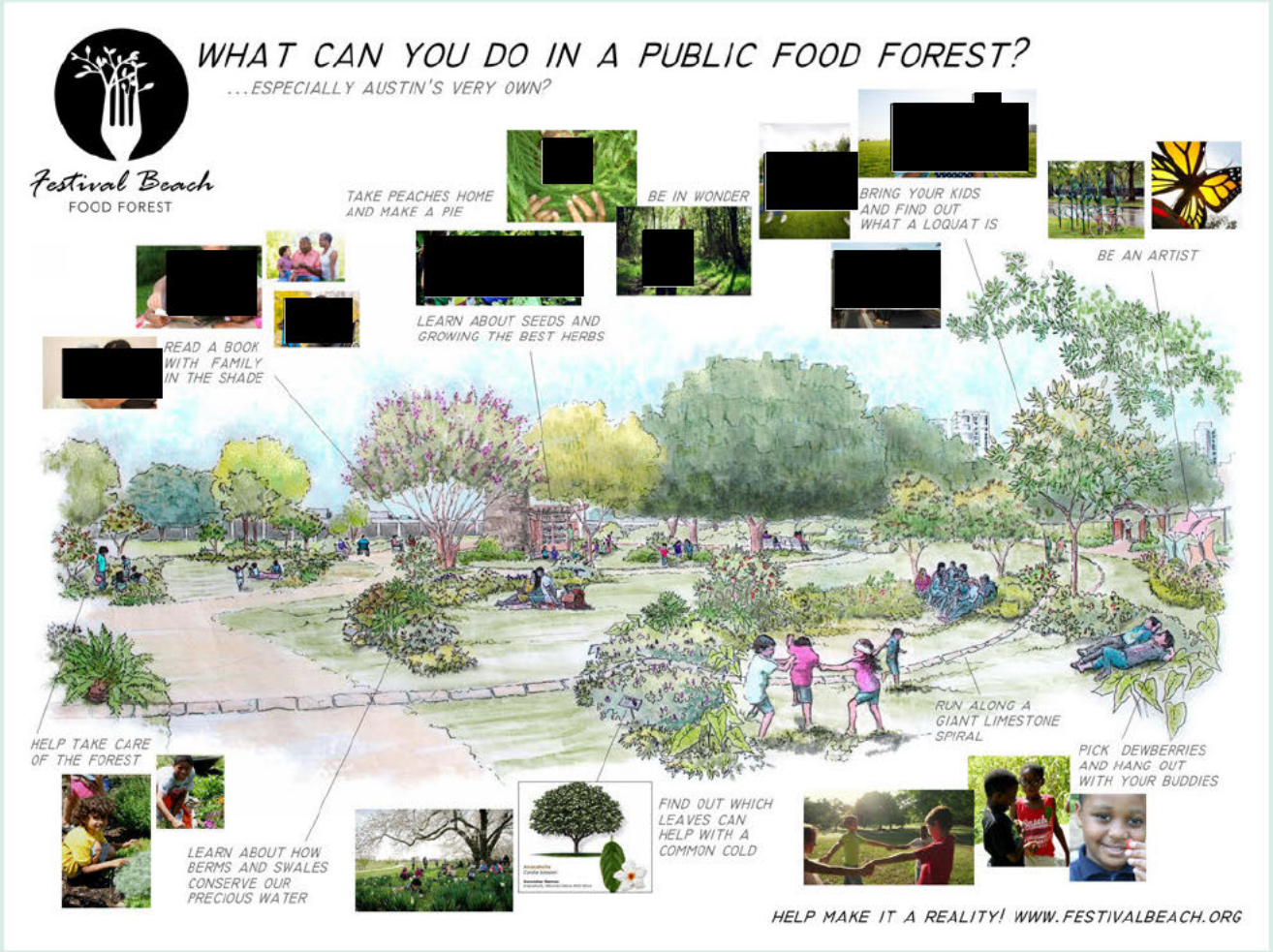

Divers educatief programma voor Utrechtse basisscholen

Urban Food Forestry plannen in de openbare ruimte elders in de wereld

FESTIVAL BEACH FOOD FOREST PILOT PROJECT IN AUSTIN TEXAS

Het Festival Beach Food Forest betreft een pilotproject in Austin, Texas.
Het doel van dit project is het ontwikkelen van een 'eetbaar bos' in de openbare ruimte en op deze wijze bewoners te voeden, te onderwijzen en te inspireren.

LITERATUUR OVER VOEDSELBOSSEN

Edible Forest Gardening – Toensmeier & Jacky

Edible perennial Gardening – Kelsey

Landscaping with Fruit – Reich

Trees for gardens, orchards and permaculture – Crawford

Fppd from your forest garden – Crawford

Perennial vegtables - Toensmeier

achtergrond

BRONNEN

Klimaatadaptieve beplanting; www.ecorridors.nl/ecorridors-nieuws

Klimaatgordel Amsterdam; www.amsterdameconomicboard.com/nieuws/groene-klimaatgordel-verdedigt-leefbaarheid

Voedselbossen in Nederland en Belgie; www.akkernaarbos.nl/voedselbossenkaart/

Licht op Natuur; www.nioo.knaw.nl/nl/licht-op-natuur

Energie uit afvalwater: http://www.waterschappen.nl/projecten/grondstoffenfabriek/

Vernieuwende verlichting : www.fungal-futures.com

Biomeiler: www.biomeiler.nl

Dit document vormt een belangrijke stap in de ontwikkeling Rijnvliet tot een unieke eetbare woonwijk. Wanneer de openbare ruimte van de nieuwe wijk wordt ingericht volgens de principes van een voedselbos zal dit een bijzonder duurzame buitenruimte opleveren met een hoge voedselwaarde, natuurwaarde en gebruikswaarde voor mens en dier.

Bijlage 3 Aanmeldnotitie

Aan:	Gemeente Utrecht
Van:	PartnersRO, [redacted]
Datum:	3 maart 2021
Project:	Bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan-Monardastraat, Rijnvliet, Utrecht
Betreft:	Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

partners RO

Úw regisseur voor de leefomgeving

1. Aanleiding

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is om de nieuwe ontwikkeling van 9 woningen planologisch-juridisch mogelijk te maken. Deze woningen zijn onderdeel van de 1.100 woningen uit het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet uit 2012. Hiervoor is op 3 november 2016 het bestemmingsplan 'Rijnvliet' vastgesteld.
In het vigerende bestemmingsplan 'Rijnvliet' heeft het plangebied nog de bestemming 'Groen'.
Conform de eisen van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit MER) dient in het kader van de RO-procedure een zogenaamde "vormvrije m.e.r.-beoordeling" te worden doorlopen waarin het bevoegd gezag (gemeente Utrecht) moet besluiten of er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen die het doorlopen van m.e.r.-procedure noodzakelijk maken. De voorliggende notitie vormvrije m.e.r.-beoordeling bevat de informatie op basis waarvan het bevoegd gezag het m.e.r.-beoordelingsbesluit kan nemen.

2. Waarom een vormvrije m.e.r.-beoordeling?

In de Wet milieubeheer en in het Besluit MER wordt onderscheid gemaakt tussen activiteiten die m.e.r.-plichtig zijn (de zogenaamde bijlage C-activiteiten) en activiteiten, die m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (de zogenaamde bijlage D-activiteiten). M.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten zijn activiteiten waarvoor de beslissing of de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen, niet bij wet vastligt, maar door het bevoegd gezag moet worden genomen. Bevoegd gezag moet bepalen of er sprake is van "belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu", die het doorlopen van de m.e.r.-procedure wenselijk/noodzakelijk maken. De voorgenomen activiteit is opgenomen in bijlage D categorie 11.2 van het Besluit MER "de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen". Voor deze activiteit geldt een ondergrens voor een m.e.r.-beoordelingsplicht. De activiteit die met de herziening van het bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt, blijft ruim onder deze drempelwaarden:

- de oppervlakte van de voorgenomen activiteit bedraagt minder dan 100 hectare;
- het plan is een aaneengesloten gebied en bevat de realisatie van minder dan 2.000 woningen;
- het plan bevat geen bedrijfsvloeroppervlakte.

Dit betekent dat er in dit geval geen m.e.r.-beoordeling, maar een vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te worden uitgevoerd.

3. Criteria voor het toetsen van activiteiten in een vormvrije mer-beoordeling

De toetsing is gedaan aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III, EU richtlijn 2014/52/EU. Dit betreffen:

1. de kenmerken van het project;
2. de plaats van het project;
3. de kenmerken van het potentiële effect.

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling zijn door verschillende partijen gebiedsonderzoeken uitgevoerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt gebruik van de informatie uit de diverse rapporten en onderzoeken.

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de onderzoeken zelf. Deze zijn als bijlagen bij het ruimtelijk plan ("Bestemmingsplan Hoek Papiermoebeilaan-Monardastraat, Rijnvliet") gevoegd.

Leeswijzer

In hoofdstuk vier wordt ingegaan op de plaats en kenmerken van het project. Hierbij wordt ook ingegaan op cumulatie met andere projecten, gebruik van natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen. In hoofdstuk vijf wordt daarna ingegaan op de kenmerken van het potentiële effect waarbij voor alle relevante thema's een beschrijving van de mogelijke milieueffecten is opgenomen. Tot slot is in hoofdstuk 6 de conclusie van deze aanmeldnotitie opgenomen.

4. Plaats en kenmerken van het project

Het plangebied is gelegen aan de westkant van Utrecht, in het gebied van Leidsche Rijn. In het gebied Leidsche Rijn ligt het aan plangebied aan de zuidoostzijde. Het plangebied is begrensd door het bedrijventerrein Oudenrijn/Strijkviertel in het westen, in het noorden door percelen aan de Rijksstraatweg en in het oosten en zuiden door het bestemmingsplan Rijnvliet. De plangrenzen van het bestemmingsplan sluiten aan op die van recente juridisch-planologische regelingen. De globale begrenzing is in onderstaande afbeelding weergegeven.

Afbeelding 1 – Links: Ligging en globale begrenzing van het plangebied Rechts: Inrichtingstekening plangebied

In het plangebied komen 9 dure koopwoningen. In tegenstelling tot de andere wijken van Leidsche Rijn, sluit Rijnvliet nauwelijks aan op andere woongebieden. Het plangebied van bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan-Monardastraat sluit aan bij het wijzigingsplan Papiermoerbeilaan. Binnen beide plannen wordt woningbouw mogelijk gemaakt. Voorliggend plan grenst aan de westzijde aan een bedrijventerrein en sluit in het oosten aan op overige woningbouw van Rijnvliet.

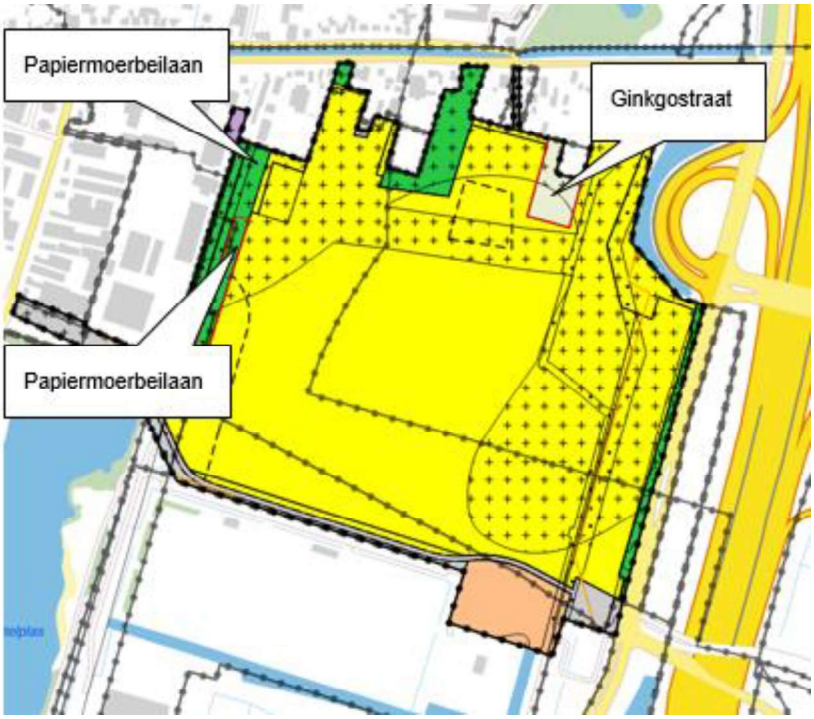
Cumulatie andere projecten

In Rijnvliet zijn momenteel nog twee andere plannen in ontwikkeling, 'Wijzigingsplan Papiermoerbeilaan' (ontwikkeling van 17 woningen) en 'Wijzigingsplan Ginkostraat' (ontwikkeling van maximaal 14 woningen). Cumulatie van milieugevolgen kan voor deze plannen met name plaatsvinden als het gaat om de verkeer gerelateerde effecten, op het gebied van geluid of stikstof.

Voor de aspecten verkeer, geluid en stikstofdepositie is gekeken naar de cumulatie van milieueffecten.

Op grond van de uitkomsten van de effectbeoordelingen worden geen nadelige milieugevolgen verwacht. De ontsluitende wegen hebben voldoende capaciteit om het verkeer op een goede en veilige manier af te wikkelen. De ontwikkeling heeft een zeer beperkte verkeersaantrekkende werking. Voor wat betreft geluid is er voor elk van de plannen gekeken naar de belasting op de nieuwe woningen. Hieruit komen geen belangrijke nadelige milieugevolgen naar voren. De plannen zelf zijn daarbij te klein om voor geluid nadelig effect om de bestaande omgeving te hebben. Ook wanneer deze gecumuleerd worden.

Op onderstaande afbeelding zijn de drie plannen bij elkaar op een kaart weergegeven.

Afbeelding 2 – Overzichtskaart van overige plannen in Rijnvliet

Voor de overige aspecten kan cumulatie op voorhand worden uitgesloten, gezien de effectbeoordelingen in hoofdstuk 5. Veelal is sprake van geen, of van beperkte, lokale effecten waarbij geen relevante cumulatie van milieugevolgen kan optreden. Daarnaast zijn of worden er, waar nodig, de nodige maatregelen getroffen om belangrijke nadelige effecten te voorkomen en te beperken.

Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

Productie afvalstoffen

Tijdens de werkzaamheden en de gebruiksfase daarna vindt er geen productie van stoffen plaats, die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen of tot effecten voor de bodem- en waterkwaliteit. Voor de afvoer van huishoudelijk afval worden de reguliere procedures en processen gevolgd, waardoor geen sprake is van belangrijke (rest)effecten in relatie tot een m.e.r.-procedure.

Risico voor ongevallen
De beoogde realisatie van 9 nieuwe woningen zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving.

5. Kenmerken van het potentiële effect

De voorgenomen ontwikkeling kan invloed hebben op het milieu. Hieronder zijn de milieueffecten van de voorgenomen ontwikkeling weergegeven. Enerzijds worden de verkeersgerelateerde effecten beschouwd, zoals de geluidbelasting en luchtkwaliteit. Anderzijds worden meer locatie-gerelateerde effecten beschouwd die te maken hebben met de bouw en ingebruikname van de woningen. Dan gaat het bijvoorbeeld over de effecten op naastgelegen bedrijven, water en natuur.

Bedrijven en milieuzonering

Aan de hand van de VNG-systematiek Bedrijven en Milieuzonering zijn de verschillende bestemde en feitelijk aanwezige bedrijven rond het plangebied Rijnvliet beschouwd.
Het bestemmingsplan voor Strijkviertel 68 is per 14 augustus 2020 onherroepelijk. Daarmee is de maximale bedrijfscategorie op het perceel Strijkviertel 68 verlaagd naar categorie 2. Het plangebied ligt buiten de aan te houden afstand van 30 meter.

Ten noordwesten van het plangebied liggen de bedrijven Van der Tol en J&B Grijpers (zie onderstaande afbeelding 3). Deze bedrijven vallen onder categorie 3.1 en hebben een aan te houden afstand van 50 meter. Het plangebied ligt alleen binnen de milieuzone van Van der Tol. Het milieuaspect geluid is de bepalende factor. De grenswaarde voor geluid vanuit het Activiteitenbesluit is 50 dB(A) etmaalwaarde voor het langtijdgemiddelde geluidsniveau en 70 dB(A) etmaalwaarde voor de maximale geluidsniveaus (piekgeluiden). Vanuit de ambitie om een rustige woonwijk te creëren, wordt voor het gemiddelde geluidsniveau echter een richtwaarde van 45 dB(A) gehanteerd.

Afbeelding 3 – Relevante bedrijvigheid in de buurt van het plangebied (Bron: Rapport Bedrijven en mileuzonering, februari 2016)

In het kader van dit plan is een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de te verwachten geluidsbelasting van deze twee bedrijven.
Uit het akoestisch onderzoek (Akoestisch onderzoek Van der Tol en J&B Grijpers, 19 oktober 2020) volgt dat de geluidsbelasting vanwege J&B Grijpers voldoet aan de richtwaarde van 45 dB(A) etmaalwaarde. Het geluid van Van der Tol voldoet aan de grenswaarden van het Activiteitenbesluit maar komt wel boven de richtwaarde uit. Het geluid van vertrekkende kranen in de nachtperiode en het geluid van installaties op het dak is daar debet

aan. Piekgeluiden afkomstig van laden en lossen kunnen in de dagperiode boven de richtwaarde uitkomen. Voor laden en lossen in de dagperiode kent het Activiteitenbesluit een uitzondering van toetsing. Op de begane grond wordt wel overal aan de richtwaarde voldaan.

In het akoestisch rapport is nader onderzoek gedaan naar de mogelijke maatregelen. Door middel van dempende maatregelen aan de installaties op het dak kan op vrijwel alle woningen en elke verdieping aan de richtwaarde van 45 dB(A) worden voldaan. Op een drietal woningen zal alleen op de bovenste verdieping (zolder) nog een kleine overschrijding van maximaal 2 dB overblijven. De grenswaarde van het Activiteitenbesluit van 50 dB(A) etmaalwaarde wordt echter niet overschreden.
Om een verdere reductie te bewerkstelligen zijn maatregelen nodig om het geluid van de kranen te verminderen. Dat kan alleen door een forse uitbreiding van het reeds voorziene geluidsscherm op de grens van het bedrijfsterrein. Deze maatregel zou ook nodig zijn om de piekgeluiden in de dagperiode tot onder de richtwaarde te brengen. Vanuit financieel oogpunt wordt dit niet meer als doelmatig beschouwd.

Conclusie
Aan de westzijde van het woongebied Rijnvliet zal bij een van de bedrijven (Van der Tol) een geluidsreducerende maatregel moeten worden getroffen aan de installaties op het dak om een aanvaardbaar woonklimaat te verkrijgen. Dit in combinatie met het reeds voorziene geluidscherm op de grens van het bedrijfsterrein, ter plaatse van de kranen. De richtwaarde van 45 dB(A) wordt dan vrijwel overal gehaald. Aan de grenswaarde vanuit het Activiteitenbesluit wordt ruimschoots voldaan.
Geconcludeerd kan worden dat met het treffen van maatregelen bij een van de bedrijven aan de westzijde er geen belangrijke nadelige gevolgen voor milieu en bedrijvigheid optreden.

Geluid

Conform de Wet geluidhinder dient akoestisch onderzoek te worden verricht als nieuwe woningen of andere geluidgevoelige gebouwen of terreinen worden geprojecteerd binnen de onderzoekszone van een weg. Alle wegen hebben een geluidszone, met uitzondering van wegen die deel uitmaken van een 30 km/h-zone of een woonerf. In het bestemmingsplan worden nieuwe geluidgevoelige objecten (woningen) met een directe bouwtitel mogelijk gemaakt.

Plansituatie
De ontwikkellocatie is alleen gelegen binnen de geluidszone van de Rijkswegen A2/A12. Uit het geluidsmodel - zoals gebruikt wordt voor de ontwikkeling van de Rijnvliet (Akoestisch onderzoek t.b.v. Bestemmingsplan Rijnvliet, 09-02-2016, opgesteld door de Gemeente Utrecht, sector Milieu & Mobiliteit, afdeling Expertise Milieu) - blijkt dat de geluidsbelasting op de nieuwe woningen niet meer dan 50 dB exclusief aftrek artikel 110g Wet geluidhinder bedraagt. Na toepassing van de wettelijke aftrek van 2 dB is de geluidsbelasting niet hoger dan de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder. Er is derhalve geen ontheffing (hogere waarde) benodigd. Op onderstaande afbeelding zijn de maatgevende geluidsbelastingen weergegeven. Dit is op de derde bouwlaag.

Afbeelding 4 – De maatgevende geluidsbelastingen op woningen

Voor het aspect geluidhinder, voor wat betreft industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai, geldt dat de geplande ontwikkeling aansluit op de randvoorwaarden in het bestemmingsplan Rijnvliet. Doordat de ontwikkeling in de bandbreedtes van het onderzoek naar geluidhinder (Akoestisch onderzoek t.b.v. Bestemmingsplan Rijnvliet, 09-02-2016, opgesteld door de Gemeente Utrecht, sector Milieu & Mobiliteit, afdeling Expertise Milieu) uit het bestemmingsplan Rijnvliet passen, is er geen vervolgonderzoek nodig om de wijziging naar de bestemming 'Wonen' mogelijk te maken.

Conclusie
Er treden geen belangrijke nadelige milieugevolgen op met betrekking tot geluid.

Trillingen

Het aspect trillingen is voor bedrijven geregeld in het Activiteitenbesluit. Kort gezegd staat daarin dat de trillingsniveaus moeten voldoen aan de streefwaarde uit de Meet- en beoordelingsrichtlijn deel B 'Hinder voor personen in gebouwen' van de Stichting Bouwresearch Rotterdam (SBR), voor de gebouwfunctie wonen. De minimale afstand tussen de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden die de trillingen veroorzaken op het terrein van J&B Grijpers en de plek waar nieuwe woningen voorzien zijn in het bestemmingsplan bedraagt zo'n 75 – 80 meter.
In de bestaande situatie zijn er binnen deze afstand woningen aanwezig uit het begin van de vorige eeuw die (naar alle waarschijnlijk) op staal gefundeerd zijn. Dit type woningen is aanzienlijk gevoeliger voor trillingen dan de nieuwe woningen die op palen gefundeerd zullen worden. Bij de bestaande woningen zijn geen klachten over trillingen bekend.

Conclusie
Gezien het incidentele karakter van de trillingen, de relatief grote afstand tot aan de nieuwe woningen en de bouw/fundering van de nieuwe woningen worden er basis van expert-judgement geen trillingen verwacht die de SBR-normen overschrijden. Er treden geen belangrijke nadelige milieugevolgen op met betrekking tot trillingen.

Geur

Buiten het plangebied ligt de asfaltcentrale Asfaltcentrale Utrecht (KWS). KWS heeft sinds 2011 een nieuwe milieuvergunning. De vergunning was enerzijds voor een hogere productiecapaciteit en anderzijds om het moderniseren van het productieproces teneinde de milieuhinder naar de omgeving te reduceren. In het najaar van 2016 is op initiatief van KWS overleg gestart over de mogelijkheid van het realiseren van woningbouw in Leeuwensteyn-Zuid. Dit is het gebied in de polder Papendorp ten noorden van de Prins Clausbrug. Dat zou betekenen dat de asfaltcentrale de asfaltproductie zou moeten opheffen. In 2017 is een intentieovereenkomst gesloten met gemeente, ontwikkelaar Loostad en KWS over de beëindiging van KWS en de herontwikkeling naar woningbouw, het project 'Groenewoud'. Naar verwachting wordt in 2020 een stedenbouwkundig plan van het gebied 'Groenwoud' door de gemeenteraad van Utrecht vastgesteld. Daarna volgt een bestemmingsplan. De ontwikkelaar verwacht eind 2021/2022 te kunnen starten met de eerste fase van de bouw aan de zuidzijde, het KWS-terrein volgt later. Zolang het bestemmingsplan Nedal KWS ruimte biedt aan een asfaltcentrale moet hiermee rekening gehouden worden.

Geurhinder vanwege KWS is niet belemmerend geweest voor de realisering van Rijnvliet. De geurcontour rond KWS is namelijk bepaald op basis van de dichtstbijzijnde woningen ten oosten van het Amsterdam-Rijnkanaal. Deze liggen veel dichterbij dan het plangebied en bovendien in lijn met de overheersende zuidwestelijk windrichting. Voor dit plan is er ook geen belemmering van dit bedrijf voor de planontwikkeling. In of nabij het plangebied zijn geen andere bedrijven die relevant zijn voor het aspect geur.

<u>Conclusie</u>
Het aspect geur geeft geen belangrijke nadelige milieugevolgen.

Externe veiligheid

In en direct rond het plangebied is een inventarisatie gedaan naar risico veroorzakende activiteiten. Dit heeft het volgende overzicht opgeleverd.

Vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen en waterwegen
In en rond Utrecht zijn diverse transportassen aangewezen voor het transport van gevaarlijke stoffen (alle snelwegen, spoorlijn van Amsterdam richting Den Bosch en het Amsterdam Rijnkanaal), de zogenaamde basisnet transportassen. De A2 ligt op ongeveer 750 meter afstand van het plangebied. Deze afstand is te groot om van invloed te zijn op het plangebied. Alle andere basisnet transportassen liggen op meer dan een kilometer afstand van het plangebied. Nadere beschouwing is niet nodig.

In het plangebied ligt geen aangewezen route voor het lokale transport. Ook vinden geen transporten plaats waarvoor ontheffingen zijn verleend. Vanwege het lokale transport is er dus geen PR contour en bestaat er geen groepsrisico. Nadere beschouwing is niet nodig.

Vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen
In het plangebied liggen geen buisleidingen voor gevaarlijke stoffen. Ook buiten het plangebied liggen geen buisleidingen die van invloed zijn op het plangebied.

Bedrijven die vallen onder het Bevi
In het plangebied bevinden zich geen Bevi bedrijven. Buiten het plangebied, op het bedrijventerrein Oudenrijn, bevinden zich twee Bevi bedrijven: BASF en Videojet. De afstanden van deze bedrijven tot het plangebied zijn te groot om van invloed te zijn op het plangebied. De kortste afstand tussen het terrein van BASF en het plangebied is ca. 750 meter en bij Videojet bedraagt die afstand ca. 600 meter. Het invloedsgebied van BASF reikt tot

maximaal 110 meter buiten de terreingrens, voor Videojet bedraagt die afstand ca. 90 meter. De invloed van beide bedrijven op het plangebied is daarmee verwaarloosbaar

Overige bedrijven met een veiligheidsafstand buiten de inrichtingsgrens
In of nabij het plangebied zijn geen bedrijven met dergelijke veiligheidsafstanden aanwezig.

Conclusie
Op basis van voorgaande is de conclusie dat er geen belangrijke nadelige milieugevolgen optreden voor externe veiligheid.

Luchtkwaliteit

Toetsing aan de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)
Met behulp van de NIBM-tool (Niet in betekenende mate-tool) is worst case de bijdrage van het plan aan de luchtkwaliteit berekend. Voor de te realiseren woningen wordt uitgegaan van een verkeersaantrekkende werking van 7,2 motorvoertuigen per etmaal per woning, gebaseerd op CROW-kentallen voor de betreffende type woningen, dus in totaal 65 verkeersbewegingen.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2021
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	65
	Aandeel vrachtverkeer	1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,05**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,01**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Op basis van deze berekening kan worden geconstateerd dat voldaan wordt aan artikel 5.16 uit de Wet milieubeheer, lid 1 onder c. Het plan draagt Niet In Betekenende Mate bij aan de concentraties.
In de huidige situatie liggen de concentraties NO2 en fijn stof in de omgeving van het plangebied Rijnvliet (langs de Stadsbaan Leidsche Rijn en Strijkviertel) ruim onder de grenswaarden (40 µg/m3 voor NO2 en PM10 en 25 µg/m3 voor PM2,5). Afbeelding 5 toont de ligging van de rekenpunten in de omgeving van het plangebied uit de NSL-Monitoringstool voor het jaar 2020.

Afbeelding 5 Rekenpunten uit de NSL-Monitoringstool 2020

De maximale concentratie in 2020 voor NO2 bedraagt 29,2 µg/m3 en de maximale concentraties PM10 en PM2,5 zijn respectievelijk 19,5 en 11,9 µg/m3. Deze gehalten worden berekend op 10 m van de rand van de weg. In het plangebied Rijnvliet zijn de concentraties lager. In 2030 bedraagt de maximale concentratie voor NO2 18,5 µg/m3 en de maximale concentraties PM10 en PM2,5 zijn respectievelijk 16,9 en 9,6 µg/m3. Voldaan wordt aan artikel 5.16 uit de Wet milieubeheer, lid 1 onder a: er wordt voldaan aan de grenswaarden.
In 2020 wordt wel voldaan aan de WHO advieswaarde voor PM10, maar nog niet aan die voor PM2,5 (respectievelijk 20 en 10 µg/m3). De gemeente Utrecht heeft het streven om in de toekomst te gaan voldoen aan de WHO advieswaarden voor PM10 en PM2,5. In het jaar 2030 liggen de concentraties PM10 en PM2,5 beiden onder de WHO advieswaarde.

Conclusie
Op basis van de uitgevoerde luchtbeoordeling is de conclusie dat in de toekomstige plansituatie aan het gestelde in artikel 5.16 eerste lid 1, onder a en onder c, van de Wet milieubeheer wordt voldaan. De ontwikkeling heeft geen belangrijk nadelige milieugevolgen voor luchtkwaliteit.

Bodem

Plansituatie
In opdracht van Gemeente Utrecht is een vooronderzoek (Vooronderzoek Rijnvliet te Utrecht, 16 maart 2016), afgeleid van de NEN5725, uitgevoerd ter plaatse van de ontwikkelingslocatie Rijnvliet te Utrecht. Het doel van het vooronderzoek is:

- In kaart brengen van de huidige bodemkwaliteitsgegevens;
- Bepalen waar actualiserend bodemonderzoek noodzakelijk is op basis van eerder uitgevoerde onderzoeken;
- In kaart brengen deellocatie waar nog geen bodemkwaliteitsgegevens bekend zijn.

Op basis van de Nota bodembeheer 2017-2027 is het plangebied ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse landbouw/natuur voor wat betreft de ontgravingskwaliteit en toepassingseis.
Het plangebied is hoofdzakelijk in gebruik voor veeteelt en landbouw.

In het landbouwgebied zijn tussen 2004 en 2011 diverse bodemonderzoeken uitgevoerd, waarbij hoofdzakelijk licht tot matige verontreinigingen zijn aangetroffen, die geen belemmering vormen voor de toekomstige woonsituatie. In watergangen zijn plaatselijk sterke verontreinigingen aangetoond.

Deze bodemonderzoeken zijn te oud om zonder meer gebruikt te worden voor een omgevingsvergunning. In het plangebied is een ophoging met grond voorzien, deze grond moet vrij toepasbaar zijn conform het Besluit Bodemkwaliteit. Voorafgaand aan de nieuwbouw moet de bodemkwaliteit zijn vastgelegd, bijvoorbeeld met bodemonderzoeken conform NEN 5740.

Ten zuidwesten van het plangebied zijn in het (diepere) grondwater verontreinigingen met minerale olie en vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen aanwezig. Indien grondwater wordt onttrokken ten behoeve van de bouw moet onderzocht worden of de onttrekking invloed heeft op deze mobiele verontreinigingen in de omgeving van de locatie of in het diepere grondwater. Als dit het geval is, is het noodzakelijk een saneringsplan op te stellen of aansluiting te zoeken bij het vastgestelde gebiedsplan voor een gebiedsgerichte aanpak van het grondwater (Gebiedsplan gebiedsgericht grondwaterbeheer en visie op duurzaam gebruik van de ondergrond, gemeente Utrecht, april 2015).

In 2015 is onder andere in Rijnvliet onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de waterbodems (Verkennend Onderzoek Waterbodem Diverse watergangen gemeente Utrecht, 16 oktober 2015). De conclusie luidt dat er in de onderzochte watergangen geen sprake is van verontreinigingen die de uitvoerbaarheid van het plan belemmeren.

De bodemonderzoeken zijn wat ouder, maar geven voldoende beeld van de kwaliteit. Er hebben zich recent geen ontwikkelingen voorgedaan in het plangebied. De onderzoeken zijn daarmee nog steeds actueel. Voor de aanvraag omgevingsvergunning is wel een actualiserend onderzoek noodzakelijk.

<u>Conclusie</u>
Het projectgebied kan als onverdacht worden beschouwd. Het is steeds in gebruik geweest als gras- of akkerland. Het merendeel van het projectgebied is op enig moment verkennend onderzocht (zie kaartmateriaal uit Vooronderzoek Rijnvliet te Utrecht, 16 maart 2016). Zoals gezegd moet voorafgaand aan de nieuwbouw de bodemkwaliteit zijn vastgelegd, bijvoorbeeld met bodemonderzoeken conform NEN 5740. Indien grondwater wordt onttrokken ten behoeve van de bouw moet onderzocht worden of de onttrekking invloed heeft op deze mobiele verontreinigingen in de omgeving van de locatie of in het diepere grondwater. Als dit het geval is, is het noodzakelijk een saneringsplan op te stellen of aansluiting te zoeken bij het vastgestelde gebiedsplan voor een gebiedsgerichte aanpak van het grondwater. De voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot belangrijke nadelige milieugevolgen voor het aspect bodem. In uit vervolgonderzoek blijkt dat sanering noodzakelijk is, wordt de bodemkwaliteit verbeterd.

Natuurbescherming

Beschermde dier- en plantensoorten
In 2019 is onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Zie hiervoor Bijlage 3 van het bestemmingsplan (Quickscan Wet Natuurbescherming Rijnvliet Deelgebied 2). Ook is de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De Utrechtse soortenlijst is ook meegenomen in het onderzoek.

Uit de quickscan WNb blijkt dat het voornemen om dit deelgebied te ontwikkelen mogelijk leidt tot aantasting of vernieling van leefgebied van de grote modderkruiper. Daarnaast kunnen tijdens de realisatiefase en gebruiksfase mogelijk negatieve effecten optreden op vaste vliegroutes of essentieel foerageergebied van vleermuizen langs de elzensingel aan de westzijde van het plangebied. Voor de overige beschermde dieren en (potentiële) jaarrond beschermde verblijfplaatsen van flora, zoogdieren of andere soorten zijn negatieve effecten uitgesloten, met uitzondering van mogelijke effecten op broedvogels tijdens het broedseizoen.

Van de Utrechtse Soortenlijst zijn de merel en de tjiftjaf bekend binnen Rijnvliet. Een negatief effect op de staat van instandhouding van de soorten wordt niet verwacht. Voor de soorten geldt dat er genoeg alternatieven in de omgeving van het deelgebied aanwezig zijn. Ter mitigatie dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen dienen te worden uitgevoerd of gestart zodat ouders niet permanent hun nest verlaten. Verder worden de vissoorten bittervoorn en kleine modderkruiper verwacht in het gebied. Deze soorten kunnen tijdelijke negatieve effecten ondervinden door het vergraven en deels dempen van de watergangen. Mitigatie vindt plaats door de werkzaamheden niet uit te voeren tijdens de kwetsbare periode van de soorten, tijdens de paarperiode en tijdens koude perioden. Compensatie wordt uitgevoerd door in het noordelijke deel 1.200 meter aan watergang gerealiseerd die geschikt leefgebied vormen voor niet alleen de grote modderkruiper maar ook de bittervoorn en de kleine modderkruiper. Andere Utrechtse soorten zijn niet waargenomen in het plangebied.

Van de Utrechtse Soortenlijst zijn de merel en de tjiftjaf bekend binnen Rijnvliet. Een negatief effect op de staat van instandhouding van de soorten wordt niet verwacht. Voor de soorten geldt dat er genoeg alternatieven in de omgeving van het deelgebied aanwezig zijn. Ter mitigatie moeten werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of gestart zodat ouders niet permanent hun nest verlaten. Verder worden de vissoorten bittervoorn en kleine modderkruiper verwacht in het gebied. Deze soort kunnen tijdelijke negatieve effecten ondervinden door het vergraven en deels dempen van de watergangen. Mitigatie vindt plaats door de werkzaamheden niet uit te voeren tijdens de kwetsbare periode van de soorten, tijdens de paarperiode en tijdens koude perioden. Compensatie wordt uitgevoerd door in het noordelijke deel 1.200 meter aan watergang te realiseren dat geschikt leefgebied is voor niet alleen de grote modderkruiper maar ook de bittervoorn en de kleine modderkruiper. Andere Utrechtse soorten zijn niet waargenomen in het plangebied.

Uit de quickscan blijkt dat er nader onderzoek nodig was naar vleermuizen, zie hiervoor Vleermuisonderzoek - vliegroute en foerageergebied Rijnvliet in bijlage 4 van het bestemmingsplan. Uit dit onderzoek komen de volgende conclusies en adviezen:

- De opgaande begroeiing aan de westzijde van het plangebied wordt door verschillende vleermuissoorten gebruikt als cruciale vliegroute van noord- naar zuidelijke richting;
- De lijnvormige beplanting wordt gebruikt als cruciaal foerageergebied door de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis;
- Door het gebruik van verlichting aan de westzijde van het plangebied kan lichtverstoring optreden van een vaste vliegroute en belangrijk foerageergebied van vleermuizen. Vleermuizen raken door het gebruik van licht gedesoriënteerd en verblind waardoor zij een makkelijker prooi zijn voor predatoren. Daarnaast raken ook insecten gedesoriënteerd waardoor zij op de grond vallen en buiten bereik van vleermuizen belanden. Lichtverstoring leidt tot het overtreden van Artikel 3.5 lid 2 van de Wet natuurbescherming. Lichtverstoring dient te worden voorkomen om de functionaliteit voor vleermuizen te behouden. Is dit niet mogelijk of gewenst dan is een ontheffing voor verbodsbepaling Artikel 3.5 lid 2 Wet natuurbescherming met goedgekeurd activiteitenplan nodig;
- Lichtverstoring en dus negatieve effecten zijn bijvoorbeeld te voorkomen door het plaatsen van aangepaste armaturen of speciale amberkleurige 'batlampen' langs de weg aan de westzijde van het plangebied. Deze lampen dienen ten alle tijden niet gericht te zijn op de boomkronen. Zorg dat binnen een straal van 20 meter rondom de begroeiing een aangepast verlichtingsregime wordt toegepast. Leg deze maatregelen vast in een verlichtingsplan;
- Werk buiten de actieve periode van vleermuizen om verstoring tijdens de ontwikkeling te voorkomen. De actieve periode van vleermuizen is globaal van april tot december tussen zonsondergang en zonsopkomst;
- Wanneer werken buiten de nachtelijke uren niet te voorkomen is dient te worden gebruik gemaakt van bouwlampen met aangepaste armaturen. Ten alle tijden dienen de bouwlampen van de singel af te zijn gericht.

Beschermde gebieden

Natura 2000-gebied

In Nederland zijn ongeveer 160 Natura 2000-gebieden aangewezen, gebieden met een Europese beschermingsstatus. Veel van die gebieden zijn (ook) gevoelig voor stikstofdepositie. Een verdere toename van

de stikstofdepositie kan leiden tot 'significante effecten' op de beschermde natuurgebieden, wat alleen is toegestaan met een Wet natuurbescherming vergunning.

Om de effecten van de ontwikkeling op beschermde natuurgebieden in beeld te brengen is een onderzoek uitgevoerd naar de stikstofdepositie (opgenomen in bijlage 2 van het bestemmingsplan). Het onderzoek is uitgevoerd om te bepalen of er sprake is van mogelijke significante gevolgen en daarmee een eventuele vergunning- of meldingsplicht ingevolge de Wet natuurbescherming. De meest nabije Natura 2000-gebieden zijn:

- Oostelijke Vechtplassen (ongeveer 6 km noordoostelijk);
- Uiterwaarden Lek (ongeveer 13 km zuidelijk);
- Zouweboezem (ongeveer 15 km zuidelijk);
- Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (ongeveer 18 km noordwestelijk).

Uit het onderzoek (Beoordeling stikstofdepositie aanvulling bestemmingsplan Rijnvliet, Gemeente Utrecht, 07-12-2020) blijkt dat er geen deposities hoger dan 0,00 mol N/ha/jr worden berekend. De depositiebijdrage van de ontwikkeling in zowel de bouwfase als de gebruiksfase levert dus geen significante verslechtering op in de Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland en Groene Contour
Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Negatieve effecten op het NNN zijn uit te sluiten en het toetsingskader van het NNN is niet van toepassing. Het plangebied maakt ook geen deel uit van de Groene Contour.

Conclusie
De ontwikkeling heeft effect op de wettelijk beschermde soorten grote modderkruiper, vleermuizen, broedvogels en op de Utrechtse soorten merel, tjiftjaf, kleine modderkruiper en bittervoorn. De volgende aanbevelingen worden gedaan om de effecten te mitigeren of compenseren.

Voor de grote modderkruiper:
- De grote modderkruiper komt voor binnen het plangebied van de wijk Rijnvliet. De voorgenomen ontwikkelingen leiden tot het verstoren van de soort en het vernielen van voortplantings- en rustplaatsen. Voor deze negatieve effecten en het vangen van de soort is een ontheffing nodig. Voor de ontwikkeling van Rijnvliet is in 2017 de bestaande ontheffing voor de grote modderkruiper verlengd tot december 2022;
- Volg de voorschriften uit de ontheffing en het activiteitenplan op om negatieve effecten op de grote modderkruiper zoveel mogelijk te voorkomen en te voldoen aan de ontheffing.

Voor de kleine modderkruiper en bittervoorn:
- De werkzaamheden aan de watergangen dienen te worden uitgevoerd van augustus - november.
- De in te richten watergangen voor de grote modderkruiper zijn ook geschikt voor de kleine modderkruiper en de bittervoorn en kunnen dus als compensatie dienen.

Voor algemene broedvogels, merel en tjiftjaf:
- Tijdens het broedseizoen bestaat de kans op broedgevallen van algemene broedvogels in de begroeiing rondom het plangebied en de oevers van de sloten aan de zuidzijde. Negatieve effecten worden verwacht door de verstorende werking van de werkzaamheden. Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen, buiten het broedseizoen te starten of preventieve maatregelen te treffen zodat broedgevallen zich niet zullen vestigen in de begroeiing en oevers;
- Van belang is of broedgevallen daadwerkelijk aanwezig zijn in de begroeiing wanneer deze niet aanwezig zijn worden negatieve effecten niet verwacht en kan gewerkt worden in het broedseizoen. Om vast te stellen of broedgevallen aan- of afwezig zijn is een broedvogelcheck noodzakelijk. Deze check dient maximaal 3 dagen voor de start van de werkzaamheden te worden uitgevoerd. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart – half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is.

Zorgplicht en calamiteiten:

- Ten aanzien van álle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht', Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Er wordt geadviseerd om te werken volgens een ecologisch werkprotocol om negatieve effecten op flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen;
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Als aan deze aanbevelingen wordt voldaan hebben de geplande werkzaamheden geen belangrijk nadelige milieugevolgen voor ecologie.

Water

Voor het bestemmingsplan Rijnvliet is door de gemeente Utrecht in samenwerking met het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden een Waterhuishoudingsplan opgesteld, waar een watertoets op is uitgevoerd.

De wateropgave voortvloeiend uit de watertoets bestond in het bestemmingsplan Rijnvliet uit het graven van minimaal 42.000 m2 open water, om te voldoen aan het standstill beginsel.

In het plangebied is dit op de volgende manier ingekleed:

- In peilgebied -0,50 m NAP was 37.555 m^2 open water gerealiseerd;
- In peilgebied -0,40 m NAP was 4.920 m^2 open water gerealiseerd.

In totaal was er aan open water binnen het bestemmingsplan Rijnvliet 37.555 m^2 = 4.920 m^2 = 42.475 m^2 gerealiseerd, dat is 475 m^2 open water meer dan noodzakelijk.
In 2020 heeft een herberekening plaatsgevonden op basis van een aantal wijzigingen in de inrichtingsplannen. In peilgebied -0,50 m NAP is 37.130 m^2 open water gerealiseerd. In peilgebied -0,40 m NAP is 7.081 m^2 open water gerealiseerd.
In totaal is er aan open water binnen het bestemmingsplan Rijnvliet 37.130 m^2 + 7.081 m^2 = 44.211 m^2 gerealiseerd. Dat is 2.211 m^2 open water meer dan noodzakelijk, om aan het standstill beginsel te voldoen.
In 2021 wordt één bestemmingsplanwijziging doorgevoerd en twee wijzigingsplannen. De Hoek Papiermoerbeilaan-Monardalaan, Rijnvliet betreft dit bestemmingsplan.

Wateropgave Papiermoerbeilaan
In onderstaande tabel is de bestaande en de nieuwe situatie van het plangebied Papiermoerbeilaan weergegeven.

	Bestaande situatie	**Nieuwe situatie**
Groen	3.037 m^2	344 m^2
Water	105 m^2	105 m^2
Verharding	-	100% onverhard: 786 m^2
Uitgeefbaar/tuin	-	60% onverhard: 705 m^2 40% verhard: 470 m^2
Dakoppervlak	-	100% verhard: 732 m^2
Totaal onverhard	**3.142 m^2**	**1.940 m^2**
Totaal Verhard	**0 m^2**	**1.202 m^2**

Dit betekent dat 1202 m^2 (toename verharding) x 15% = 180 m^2 oppervlaktewater moet worden gecompenseerd.

De toename aan verhard oppervlak, vanwege dit bestemmingsplan, kan opgevangen worden binnen de reeds gerealiseerde wateropgave van het bestemmingsplan Rijnvliet.

Vanuit de herberekening in 2020 wordt er in peilgebied -0,40 m NAP 180 m2 afgehaald voor de Hoek Papiermoerbeilaan-Monardastraat, Rijnvliet van de totale hoeveelheid. Dat maakt dat er 7.081 m^2 - 180 m^2 (Hoek Papiermoerbeilaan Monardastraat) = 6.901 m^2 over blijft in peilgebied -0,40m. De reeds gerealiseerde wateropgave is voldoende om de wateropgave van de Ginkostraat en Papiermoerbeilaan op te vangen.

Het nieuwe watersysteem moet voldoende bergings- en afvoercapaciteit hebben om het afstromend hemelwater in en vanaf het toekomstige plangebied zonder wateroverlast te kunnen bufferen en afvoeren. Deze bergingscapaciteit kan ingevuld worden door:

- parkeerplaatsen te voorzien van halfverharding (grasbetontegels), waardoor hemelwater in de bodem kan infiltreren;
- hemelwater vasthouden op bijvoorbeeld een groen dak. Groene daken worden voor 60% verhard gezien en 40% onverhard. Tenzij aangetoond kan worden dat de daken 45 mm water kunnen bergen. Dan zijn de daken volledig onverhard;
- het water kan ook geïnfiltreerd worden in de bodem (waardoor versnelde afvoer wordt voorkomen, vasthouden van water);
- hemelwater bergen door extra oppervlaktewater te graven. Dit kan door de bestaande watergang te verbreden, eventueel in combinatie met de aanleg van een natuurvriendelijke oever.

Water en klimaatadaptatie

Ten aanzien van water en klimaatadaptatie worden binnen de gemeente Utrecht de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de vloerpeilen van panden liggen minimaal 0,15 m boven straatpeil;
- het gebied moet zo ingericht worden dat zelfs bij een zeer extreme regenbui er geen schade optreedt. Hieraan wordt voldaan, als een extreme bui van 80 mm in één uur, verwerkt kan worden zonder dat er schade optreedt in gebouwen en vitale infrastructuur, zoals nutsvoorzieningen, door instromend regenwater en er ook geen gezond- en veiligheidsrisico's kunnen optreden, zoals bijvoorbeeld door opdrijvende putdeksels;
- daarvan wordt dus 45 mm binnen het plangebied vastgehouden en verwerkt;
- ledigingstijd van infiltratievoorzieningen bedraagt maximaal 48 uur. De buffer moet hierna weer volledig beschikbaar zijn voor nieuwe buien.

Conclusie

Als gevolg van de ontwikkeling neemt het verhard oppervlak in het plangebied toe, maar kan de hoeveelheid verrekend worden met overcompensatie binnen geheel Rijnvliet. De geplande werkzaamheden hebben geen belangrijke nadelige milieugevolgen voor water.

Archeologie

Plansituatie

Binnen het plangebied bevinden zich volgens de archeologische waardenkaart van de gemeente Utrecht drie zones waarvoor verschillende waarden en/of verwachtingen en beleidscriteria gelden.
Door het plangebied loopt een zone met een hoge archeologische waarde (rood). Voor deze zone geldt dat voor werkzaamheden groter dan 50 m2 en dieper dan 30 cm een archeologievergunning moet worden aangevraagd. Deze verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van de Romeinse limesweg. De rest van het plangebied ligt in een gebied van archeologische verwachting (groen) waarvoor geldt dat voor graafwerkzaamheden met meer dan 1000 m2 en die dieper gaan dan 50 cm een archeologievergunning moet worden aangevraagd.

In deelgebied Rijnvliet heeft in 2010 archeologisch proefonderzoek plaatsgevonden (Inventariserend veldonderzoek (IVO-proefsleuven) naar de limes in het noorden van Rijnvliet, gemeente Utrecht, januari 2011) en in 2017 en 2018 is grootschalig onderzoek naar onder andere de Romeinse weg uitgevoerd. Dit betekent dat voor werkzaamheden in het plangebied geen archeologievergunning hoeft te worden aangevraagd.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische resten worden aangetroffen dient hiervan, conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet melding te worden gedaan bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. archeologen van de afdeling Erfgoed van de gemeente Utrecht.

Conclusie
Er is geen vervolgonderzoek nodig omdat alle archeologische resten in en rond de Hoek Papiermoerbeilaan-Monardastraat zijn onderzocht. De geplande werkzaamheden hebben geen belangrijke nadelige milieugevolgen voor archeologie.

Gezondheid

Het thema Gezonde verstedelijking kan op verschillende manieren worden ingevuld; dit kan zijn een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte, ruimte voor voetganger en fiets, energie, etc. Het bieden van aantrekkelijke ruimte voor sport en bewegen in de openbare ruimte is een aandachtspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op onze gezondheid zo laag mogelijk is. Bij een gezonde leefomgeving gaat het zowel om harde milieuaspecten van de omgeving (zoals lucht- en geluidskwaliteit) en de inrichting van de omgeving en de manier waarop we deze beleven als om een gebouw waarin we wonen en werken, die een goede kwaliteit biedt (binnenmilieu) en geen ongezonde situaties kent.

De ligging van het plangebied ten opzichte van de binnenstad, het buitengebied, voorzieningen (recreatie en sport) en OV is positief voor gezonde mobiliteit (lopen en fietsen). Een van de belangrijke dragers van het stedenbouwkundig ontwerp is een ruime groen- en waterstructuur die aansluit aan de omgeving. Groen heeft een positief effect op de gezondheid van mensen en werkt klimaat adaptief. Groen reduceert stress, bevordert herstel van ziekte, stimuleert bewegen, geeft de mogelijkheid om tot rust te komen of om te ontspannen, zorgt voor schaduw, verkoelt de lucht, zorgt voor waterberging en draagt bij aan biodiversiteit. Een van de belangrijke dragers van het stedenbouwkundig ontwerp is een ruime groen- en waterstructuur die aansluit aan de omgeving en het toevoegen van groen aan de noordzijde van het plan (midden). In de openbare ruimte bestaat voldoende ruimte voor speelruimte voor diverse groepen.
In de woonwijk Rijnvliet, waarbinnen het plangebied is gelegen, wordt het groen nog breder ingezet, alle planten en bomen in deze buurt produceren voedsel: voor de andere planten en bomen, dieren, bewoners en bezoekers. Dit draagt op verschillende manieren bij aan de gezondheid van bewoners en bezoekers. Ook draagt dit bij aan het community gevoel en sociale cohesie in de buurt.

In de openbare ruimte van de woonwijk Rijnvliet bestaat voldoende ruimte voor speelruimte voor diverse groepen. Binnen kan een gezonde geluidsituatie worden bereikt door de benodigde extra gevelisolatie die volgt uit de geluidwetgeving. Daarnaast zal bij het indelen van de woningen rekening worden gehouden met de gemeentelijke Geluidnota, zodat toekomstige bewoners kunnen slapen aan een geluidluwe zijde waardoor hinder en slaapverstoring zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Ten westen van het plangebied loopt een 150 kV hoogspanningsverbinding. Deze hoogspanningsverbinding komt nu ten westen van het plangebied boven de grond. Deze hoogspanningsverbinding wordt volledig ondergronds gebracht. Naar verwachting zijn deze werkzaamheden in het najaar van 2021 gereed. Het ondergronds brengen van deze hoogspanningsverbinding is een autonome ontwikkeling die planologisch reeds mogelijk is. Na het ondergronds brengen van deze hoogspanningsverbinding kunnen de woningen in het plangebied zonder nadelige milieugevolgen gerealiseerd worden.
De belemmeringenstrook van de ondergrondse hoogspanningsverbinding is opgenomen op de verbeelding van het wijzigingsplan.

Conclusie
Er zijn geen belangrijke nadelige milieugevolgen die effect hebben op de gezondheid. En de groene inrichting van het plangebied en de omgeving draagt bij aan de bevordering van de gezondheid.

Duurzaamheid

Elk bouwinitiatief moet een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen van de gemeente. Daartoe worden initiatiefnemers uitgedaagd om in een visiedocument aan te geven waar zij toe in staat zijn en wat het oplevert voor dit plan en voor de stad als totaal. Onderwerpen die de revue kunnen passeren zijn de milieubelasting van het materiaalgebruik van draagconstructie, omhulling, afbouw/afwerking en installaties, het terugbrengen van het fossiel energieverbruik, de inzet van efficiënte of hernieuwbare energievormen, het verbeteren van het binnenmilieu en het effect van het initiatief op de belevingskwaliteit van de (semi-)openbare ruimte. Maar ook meer People georiënteerde onderwerpen zijn van belang.
Speciale aandacht gaat uit naar de toenemende schaarste van grondstoffen, in het bijzonder zeldzame aardmetalen. Zuinig zijn met grondstoffen is een nieuwe uitdaging.

Plansituatie
Voor dit gebied is een bouwclaimovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar, waarbij afspraken zijn gemaakt met betrekking tot duurzaamheid, onder andere de voorwaarde dat er gebruikt wordt gemaakt van stadsverwarming. Energieverspilling moet namelijk worden voorkomen. In lijn met het TRIAS energetica principe wordt zodoende in eerste instantie gekeken in hoeverre energieverbruik kan worden beperkt.

Warmteverlies wordt voorkomen door de toepassing van goede isolatie, kierdichting en een zuinig ventilatiesysteem met natuurlijke aanvoer en mechanische afvoer van ventilatielucht.
De woningen worden standaard voorzien van een aansluiting op de stadverwarming met vloerverwarming op de begane grond en radiatoren op de verdiepingen. Doordat stadsverwarming gebruik maakt van restwarmte zorgt deze manier van verwarmen voor vermindering van de CO2 uitstoot. Er wordt namelijk geen gebruik gemaakt van gas. Alle woningen hebben een energieprestatiecoëfficiënt (EPC) van 0,4 of lager en hebben dus energielabel A.

Naast het energielabel A zullen de woningen in Rijnvliet waarvoor nog geen omgevingsvergunning is aangevraagd voldoen aan de eisen die gelden voor BENG. Concreet betekent dit dat er wordt ontworpen met de BENG methodiek om de energiebehoefte te beperken en uit wordt gegaan van lage temperatuurafgiftesystemen in de woningen. Daarnaast zullen er voorzieningen te worden getroffen rekening houdend met zowel woninggebonden verbruik (verwarming, etc.) en gebruiksgebonden verbruik (tv. koelkast, pc, etc.). Doel is zo min mogelijk CO2 uitstoot van de woning.

De ambitie is om een woning te ontwerpen dat zoveel mogelijk in haar eigen energie behoefte voorziet. De belangrijkste schakel in het beperken van het energieverbruik is echter het gedrag van de bewoners.
Dit betekent dat de onze bewoners inzicht krijgen in hun energieverbruik, dit energieverbruik eenvoudig zullen kunnen beïnvloeden en ook kunnen vergelijken met anderen. Dit wordt gerealiseerd door het toepassen van slimme energiemeters en bedieningen via een app op de smartphone of tablet.

Conclusie
Voor dit gebied zijn de afspraken uit de bouwclaimovereenkomst en de wettelijke eisen uit het Bouwbesluit van kracht. Waar mogelijk werkt de ontwikkelaar mee aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Utrecht en maakt dit duidelijk in zijn visiedocument over duurzaamheid (Notitie Duurzaamheid Rijnvliet, 28 jan. 2021).

Verkeer en parkeren

Verkeer
Het aspect verkeer is opgenomen in het Stedenbouwkundig Plan Rijnvliet. Hierbij is ingegaan op de bereikbaarheid van het plangebied met de auto, het openbaar vervoer, de fiets of te voet. Voor de ontwikkeling van 9 woningen geldt een verkeersaantrekkende werking van 7,2 voertuigen per woning per etmaal. Dit betekent dat er 9 x 7,2 = 64,8 verkeersbewegingen per etmaal bij komen. Dit is goed af te wikkelen over het aangrenzende wegennetwerk.

Parkeren
Alle 9 woningen vallen in het dure koop segment. De minimale parkeernorm is 1,65 en de maximale parkeernorm is 1,75 parkeerplaats per woning. Dit houdt in dat voor deze ontwikkeling minimaal 14,9 (1,65 x 9) parkeerplaatsen en maximaal 15,8 (1,75 x 9) parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden.
Het wijzigingsplan maakt 9 woningen mogelijk. Het gaat om:

- 3 vrijstaande woning met garage en oprit;
- 2 twee-onder-een-kap woning met garage en oprit;
- 4 rijwoningen zonder eigen parkeerplaats.

Op basis van de telwijze van de Actualisatie Ontwikkelvisie wordt berekend hoeveel parkeerplaatsen op eigen terrein moet worden aangelegd. Het gaat om:
3 vrijstaande woning met garage en oprit: 3 x 1 = 3
2 twee-onder-een-kap woningen met garage en oprit: 2 x 1 = 2
4 rijwoningen zonder eigen parkeerplaats: 4 x 0 = 0

Er is sprake van een aantal parkeerplaatsen op eigen terrein: 5 parkeerplaatsen en 5 parkeergarages Die in totaal meetellen voor 5 parkeerplaatsen, volgens de bovenstaande berekening. Nodig na aftrek van de parkeerplaatsen op eigen terrein zijn 14,9 – 5 = 9,9, afgerond 10 parkeerplaatsen in de openbare ruimte of maximaal 15,9 – 5 = 10,9, afgerond 11 parkeerplaatsen op straat.
Er zijn 12 parkeerplaatsen beschikbaar in de openbare ruimte voor deze ontwikkeling. Daarmee voldoet deze ontwikkeling aan de gemeentelijke parkeerbeleid.

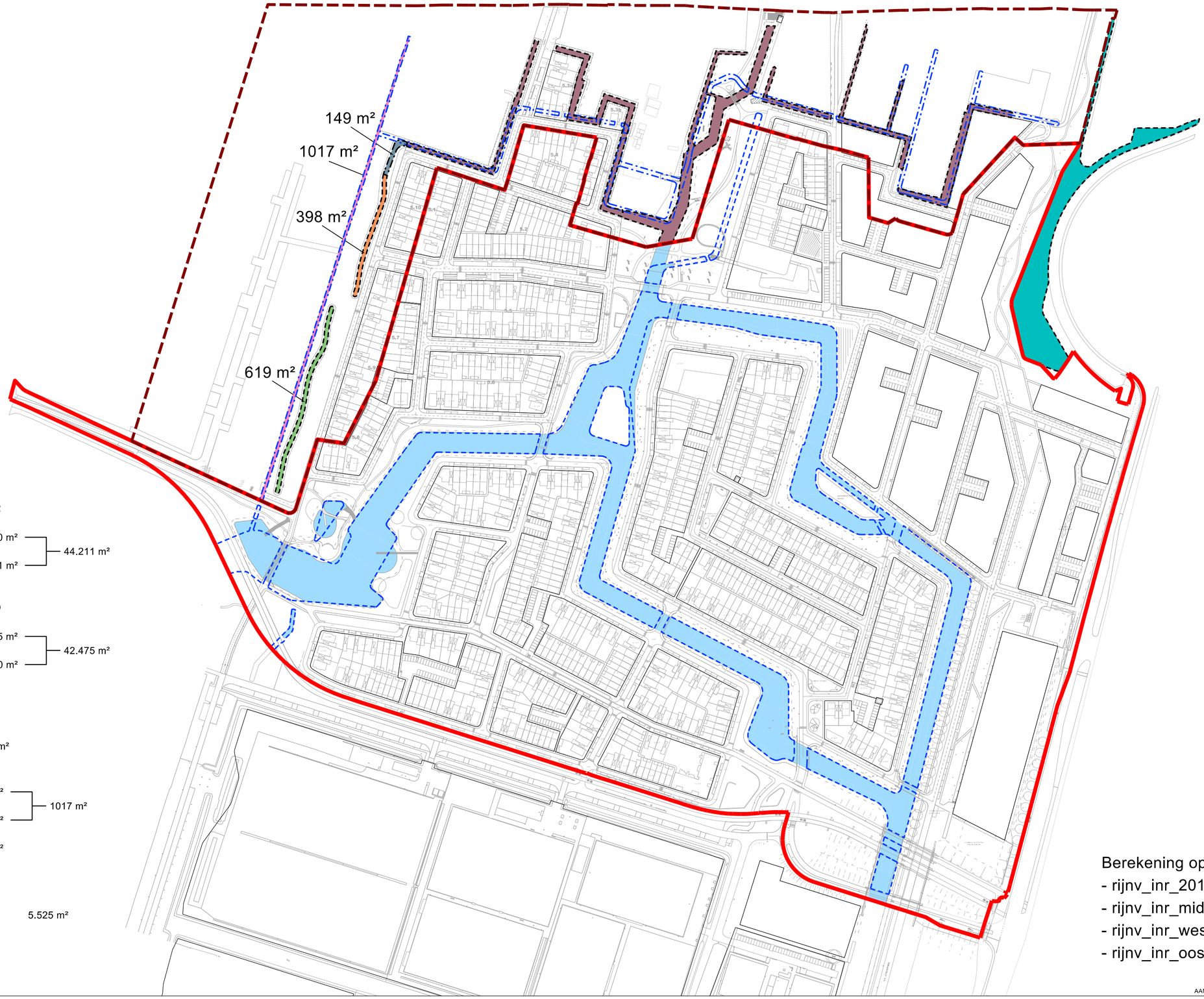
Conclusie
Er kan worden geconcludeerd dat de geplande werkzaamheden geen belangrijk nadelige gevolgen hebben voor verkeersafwikkeling en parkeren.

6. Conclusie

In deze aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn de plaats, de kenmerken en de potentiële effecten beschreven van de voorgenomen activiteit binnen het plangebied van het bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan-Monardastraat, Rijnvliet te Utrecht.

Uit de toetsing aan de selectiecriteria in bijlage III (EU richtlijn 2014/52/EU), die in voorgaande hoofdstukken aan bod zijn gekomen, blijkt dat er geen sprake is van belangrijke nadelige effecten op het milieu die het opstellen van een MER noodzakelijk maken. Alleen vanuit het aspect natuur gelden er maatregelen (vanuit de ontheffing voor de modderkruiper en de zorgplicht) om effecten op de instandhouding van soorten te voorkomen.

Bijlage 4 Overzichtskaart watercompensatie Rijnvliet

Peilgebied NAP -0.50

Peilgebied NAP -0.40

Berekening watertoets d.d. 20201102

Water 1	37.130 m²	44.211 m²
Water 2	7.081 m²	

Berekening watertoets d.d. 20160330

Water A	37.555 m²	42.475 m²
Water B	4.920 m²	

Compensatie bestaand/nieuw water

bestaand

Water B1	1017 m²	

nieuw

Water 2a	619 m²	1017 m²
Water 2b	398 m²	
Water 2c	149 m²	

Niet meegenomen in berekening

Water Rijkswaterstaat	5.525 m²

0 50 100m

Berekening op basis van inrichtingsplan:
- rijnv_inr_20191104_20200924
- rijnv_inr_midden_zuid_20200520
- rijnv_inr_west_20200721
- rijnv_inr_oost_20201021

AAN DEZE TEKENING KUNNEN GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND

Gemeente Utrecht

Rijnvliet

Watertoets wateroppervlak

02-11-2020
1:2500
A2

ONTWERPSTUDIO®UIMTE

W:\LRU\CAD\plr\lru\rijnv\diversen\2020-10\15_rijnv_watertoets_wateroppervlak_g.van.dam\rijnv_watertoets_wateroppervlak_kd.dgn

Bijlage 5 Toelichting overzichtskaart watercompensatie Rijnvliet

Toelichting rijnv_watertoets_wateroppervlak_kd_20201102 (003).pdf

Vanuit de watertoets uit 2016 was de wateropgave (op basis waarvan de watervergunning was aangevraagd) als volgt:

- Binnen peilgebied -0,50 m NAP zou 37.555 m2 (water A) oppervlaktewater worden gerealiseerd.
- Binnen peilgebied -0,40 m NAP zou 4.920 m2 (water B) oppervlaktewater worden gerealiseerd.

Op basis van de huidige vlakkenkaart 2020 is de verdeling geworden:

- Binnen peilgebied -0,50 m NAP is 37.130 m2 (water 1) oppervlaktewater gerealiseerd.
- Binnen peilgebied -0,40 m NAP is 7.081 m2 (water 2) oppervlaktewater gerealiseerd.

De verschillen:

- In peilgebied -0,50 m is (37.555 m2 - 37.130 m2=) 425 m2 te weinig gerealiseerd;
- In peilgebied -0,40 m is (7.081 m2 – 4.920 m2) = 2161 m2 te veel gerealiseerd.

Een gunstige ontwikkeling, want over beide peilgebieden samen is er in totaal 2161 m2 – 425 m2 = 1736 m2 overcompensatie gerealiseerd. Een gunstige bijkomstigheid is dat deze berging bovenstrooms is en niet benedenstrooms.

Niet meegenomen in de berekening (Water Rijkswaterstaat):
In peilgebied -0,40 m (water Rijkswaterstaat) is nog 5525 m2 extra oppervlaktewater gerealiseerd. Deze worden buiten beschouwing gelaten.

Binnen peilgebied -0,40 m NAP vindt demping/open graven (1:1) van oppervlaktewater plaats
Langs het perceel van Klop (Strijkviertel 68) ligt nu een watergang **(**Water B1 1017 m2**)** die in de toekomst niet beheerd kan worden. Om dit op te lossen wordt er voorgesteld om nu deze watergang te dempen en deze later iets verder naar het oosten (Water 2a, 2b en 2c) weer open te graven.

Water 2a en 2b (619 m2 + 398 m2 = 1.017 m2) zijn als compensatie van water B1 (1017 m2). Deze getalen vallen nu buiten water 2 (7.091 m2), omdat ze bestaand oppervlaktewater vervangen. Water 2c (149 m2) is extra oppervlaktewater en valt daarmee wel binnen water 2 (7081 m2).

Bijlage 6 Akoestisch onderzoek

Bestemmingsplan Rijnvliet

Akoestisch onderzoek

Van Der Tol en J&B Grijpers

Opdrachtgever
StadsOntwikkeling gemeente Utrecht
Contactpersoon
[redacted]
Kenmerk
R073133ah.20E0QL3.dv
Versie
02_001
Datum
19 oktober 2020
Auteur
[redacted]

Kelvinbaan 40, 3439 MT Nieuwegein | Postbus 1475, 3430 BL Nieuwegein | T (030) 231 13 77 | F (030) 234 17 54
E info@lbpsight.nl | www.lbpsight.nl | IBAN: NL62 RABO 036 42 36 558 | KvK 30073990 | BTW NL007076083B01

LBP|SIGHT

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Uitgangspunten 4

2.1 Situatie 4
2.2 Streefwaarden 5

3 Rekenmodel 6

4 Resultaten extra lijn bebouwing 7

4.1 Rekenresultaten Van Der Tol 7
4.1.1 Tijdgemiddelde geluidniveau 7
4.1.2 Maximale geluidniveaus 8
4.1.3 Beoordeling Van Der Tol 9
4.2 Rekenresultaten J&B Grijpers 10
4.2.1 Tijdgemiddelde geluidniveau 10
4.2.2 Maximale geluidniveaus 10
4.2.3 Beoordeling J&B Grijpers 10

5 Maatregelen Van Der Tol 11

5.1 1a. Maatregelen aan de luchtbehandelingskast 11
5.1.1 Aanpassen bedrijfstijden 11
5.1.2 1b. Vervangen of afschermen luchtbehandelingskast 12
5.2 Maatregelen scherm 12
5.2.1 2a. Verlengen en verhogen scherm (+ maatregel 1a) 12
5.2.2 2b. Knik in scherm en verhogen scherm (+ maatregel 1a) 13
5.3 Beoordeling maatregelen 14

6 Conclusie 15

Bijlagen

Bijlage I RBS Van Der Tol
Bijlage II RBS J&B Grijpers
Bijlage III Figuren
Bijlage IV Invoer rekenmodel Van Der Tol
Bijlage V Invoer rekenmodel J&B Grijpers
Bijlage VI Maximale geluidniveaus Van Der Tol
Bijlage VII Maximale geluidniveaus JB Grijpers
Bijlage VIII Rekenresultaten na maatregel 1a + 2a

1 Inleiding

Voor de bedrijven Van Der Tol en J&B Grijpers is door LBP|SIGHT in september 2020 een update uitgevoerd van de representatieve bedrijfssituatie (RBS). Deze update is opgenomen in respectievelijk bijlage I en II. Op basis van deze RBS en aanvullende metingen bij de twee bedrijven zijn de rekenmodellen voor geluid aangepast voor beide bedrijven. Deze aangepaste rekenmodellen bieden een basis om berekeningen uit te voeren op het bestemmingsplangebied Rijnvliet ten (zuid)oosten van de twee bedrijven.

Voor Rijnvliet zijn in het verleden al geluidberekeningen uitgevoerd op woonblokken binnen de woonbestemming. De gemeente onderzoekt nu of ook woonblokken net buiten de woonbestemmingen mogelijk zijn, direct ten oosten van Van Der Tol.

In dit onderzoek controleren we of voldaan wordt aan de streefwaarden voor geluid bij deze extra lijn bebouwing. Waar nodig beschrijven we maatregelen waarmee voldaan wordt aan de streefwaarden.

Uit de rekenresultaten blijkt het volgende.

Van Der Tol
De geluidbelasting van Van Der Tol voldoet niet aan de streefwaarden voor geluid. De overschrijding van de streefwaarde van 45 dB(A) etmaalwaarde bedraagt 4 dB voor het tijdgemiddelde geluidniveau. Maatregelen zijn nodig.

De maximale geluidniveaus, behoudens die van het laden en lossen, voldoen aan de streefwaarde van 70 dB(A) etmaalwaarde. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het aan het bevoegd gezag een keuze te maken om voor de laad- en losactiviteiten aan te sluiten bij artikel 2.17 lid 1b van het Activiteitenbesluit. In dat artikel zijn geluidpieken van het laden en lossen in de dagperiode uitgesloten zijn van toetsing.

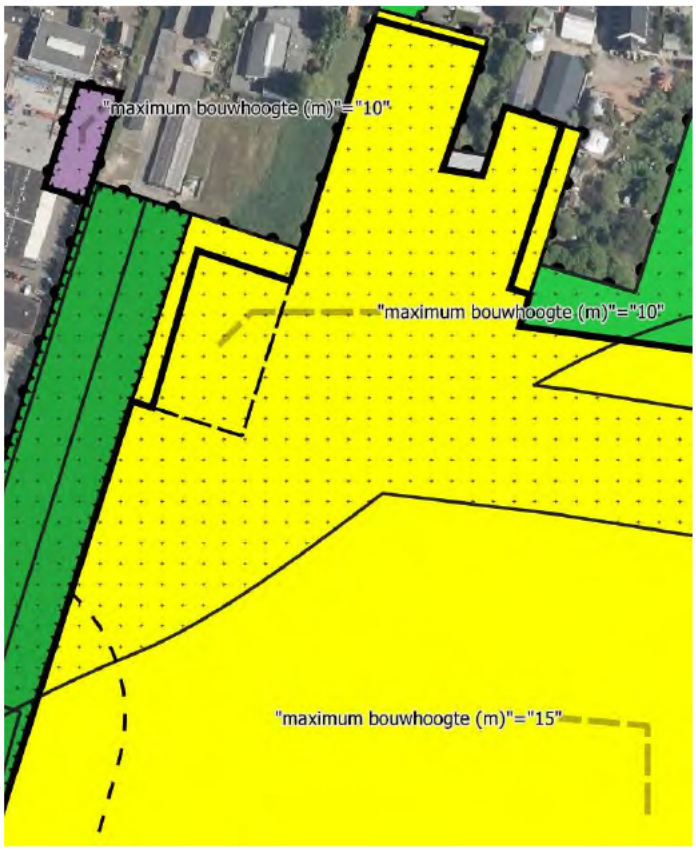
In hoofdstuk 5 bespreken we maatregelen waarmee voldaan wordt aan de streefwaarde ter plaatse van de beschouwde woningen. Dit betreffen maatregelen aan de luchtbehandelingskast op het dak van het kantoor van Van Der Tol en maatregelen aan het reeds voorziene scherm.

J&B Grijpers
De geluidbelasting van J&B Grijpers voldoet aan de streefwaarden voor geluid. De hoogst berekende geluidbelasting op de onderzochte strook bebouwing bedraagt 44 dB(A) etmaalwaarde. De maximale geluidniveaus bedragen ten hoogste 60 dB(A) in de dagperiode. Maatregelen zijn niet nodig.

2 Uitgangspunten

2.1 Situatie

Figuur 2.1 geeft de vigerende bestemming ten (zuid)oosten van Van Der Tol en J&B Grijpers. Hierin zijn de bouwhoogtebeperkingen gegeven. Figuur 2.2 geeft de situatie met de vigerende bestemming en de woningen net ten westen van de aanduiding maximale bouwhoogte 10 m.

Figuur 2.1
Maatvoering binnen bouwvlakken vigerende bestemmingsplan

Figuur 2.2
Figuur met aanvullende lijn bebouwing net buiten de woonbestemming Rijnvliet.

2.2 Streefwaarden

Uitgangspunt is een voorkeurswaarde van 45 dB(A) etmaalwaarde[1] ter plaatse van de woningen.

Voor de grenswaarde voor de maximale geluidniveaus is aansluiting gezocht bij artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit.

Dit komt neer op:
- 70 dB(A) in de dagperiode (07.00 - 19.00 uur);
- 65 dB(A) in de avondperiode (19.00 - 23.00 uur);
- 60 dB(A) in de nachtperiode (23.00 - 07.00 uur).

Hierbij zijn, conform artikel 2.17 lid 1b, de maximale geluidniveaus door laad- en losactiviteiten in de dagperiode buiten beschouwing gelaten.

1 De etmaalwaarde is de hoogste waarde van de dagperiode, avondperiode + 5 dB en nachtperiode + 10 dB.

3 Rekenmodel

Voor de twee bedrijven zijn de rekenmodellen aangepast op basis van de meest recent besproken RBS (zie bijlage I en II). Bijlage III geeft weergave van de twee rekenmodellen. Bijlage IV en V geven de invoergegevens van de twee afzonderlijke rekenmodellen.

Bodemfactor
Als standaard bodem is een harde bodem (factor 0,0) aangehouden. Voor het gebied ten oosten van Van der Tol en J&B Grijpers is een halfharde bodem aangehouden (factor 0,5). Voor de groenstrook tussen van Van Der Tol en de woonbestemming een bijna zachte bodem (factor 0,8).

Rekenhoogten
Ter plaatse van de aanduidingen voor woningbouw zijn gebouwen gemodelleerd met een bouwhoogte zoals aangeduid in figuur 2.1 en 2.2.

Scherm Van Der Tol
Voor Van Der Tol is uitgegaan van een scherm van 7 m hoog en 53 m lang.

De volgende rekenhoogtes zijn aangehouden:
- Bouwhoogte 10 m: 1,5; 5 en 8 m.
- Bouwhoogte 15 m: 1,5; 5; 8; 11 en 14 m.

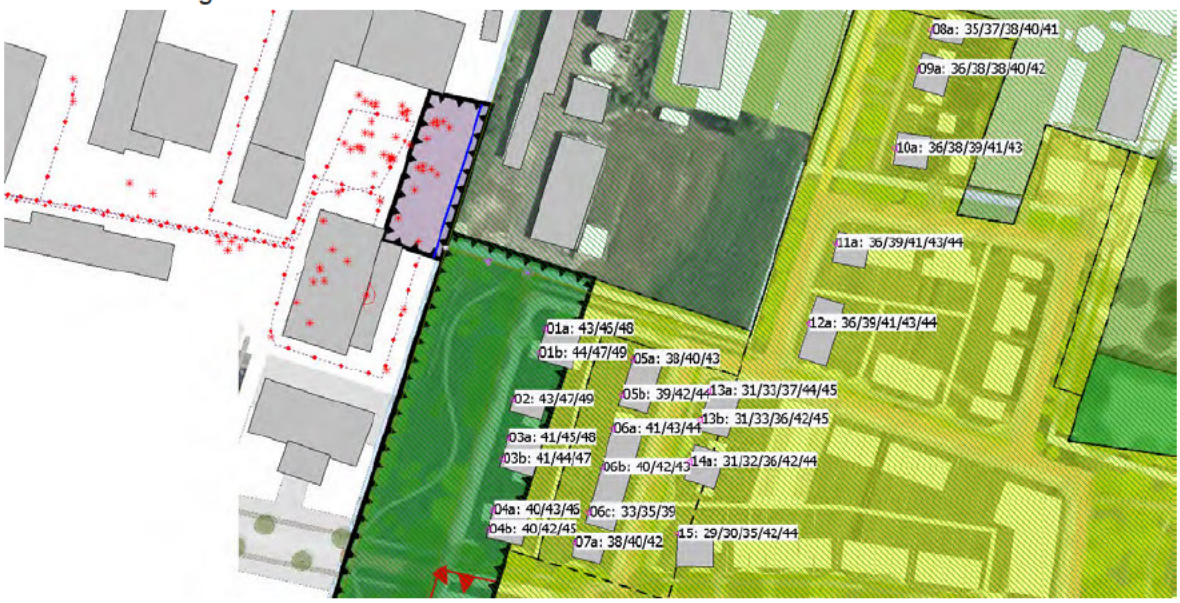
Voor de vrijgekomen kavel ten oosten van J&B Grijpers zijn contouren berekend op een rekenhoogte van 1,5, 5 en 8 m.

4 Resultaten extra lijn bebouwing

4.1 Rekenresultaten Van Der Tol

4.1.1 Tijdgemiddelde geluidniveau

In figuur 4.1 is de tijdgemiddelde geluidbelasting gegeven in etmaalwaarde voor Van Der Tol. Uit de berekeningen blijkt een overschrijding van de streefwaarde van 45 dB(A) etmaalwaarde. De overschrijding vindt plaats op de lijn bebouwing buiten de momenteel aangewezen woonbestemming.

Figuur 4.1
Rekenresultaten Van Der Tol [etmaalwaarde in dB(A)]

Meest bepalend voor de geluidbelasting is punt 1b op 8 m hoogte. In tabel 4.1 is de geluidbelasting gegeven voor de verschillende bronsoorten op dit punt.

Tabel 4.1
Berekende geluidbelasting per bronsoort [dB(A)] – punt 1b_C op 8 m hoogte

Naam	Omschrijving	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01b_C	1ste lijn bebouwing	46,07	35,58	39,11	49,11
Groep	Kranen	40,51	20,32	36,16	46,16
Groep	installaties	36,62	35,40	35,59	45,59
Groep	L&L	41,23	--	--	41,23
Groep	heftruck	37,24	--	--	37,24
Groep	Personenauto's	31,05	16,30	26,05	36,05
Groep	Vrachtwagens	35,11	--	--	35,11
Groep	Portaalkraan	31,97	--	--	31,97

Uit tabel 4.1 blijken de volgende bepalende bronnen:
- Dagperiode: rijden van de kranen en laden en Lossen
- Nachtperiode: rijden van de kranen en installaties.

Voor de installaties betreft het de luchtbehandelingskast **op** het kantoor en niet de uitblaaspijp die gericht staat op het plangebied.

4.1.2 Maximale geluidniveaus

In bijlage VI zijn de maximale geluidniveaus gegeven voor de verschillende bronsoorten. In navolgende tabellen zijn de hoogste waarden samengevat. Uit de resultaten blijkt dat alleen de maximale geluidniveaus van het laden en lossen niet voldoen aan de streefwaarde van 70 dB(A) in de dagperiode.

Tabel 4.2
Maximale geluidniveaus heftruck. Hoogste waarden [dB(A)]

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_B	1ste lijn bebouwing	5,00	65	--	--
02_C	1ste lijn bebouwing	8,00	65	--	--
03a_C	1ste lijn bebouwing	8,00	64	--	--
03a_B	1ste lijn bebouwing	5,00	63	--	--
03b_C	1ste lijn bebouwing	8,00	63	--	--

Tabel 4.3
Maximale geluidniveaus kranen. Hoogste waarden [dB(A)]

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_C	1ste lijn bebouwing	8,00	59	--	59
02_B	1ste lijn bebouwing	5,00	58	--	58
03a_C	1ste lijn bebouwing	8,00	58	--	58
03b_C	1ste lijn bebouwing	8,00	57	--	57
03a_B	1ste lijn bebouwing	5,00	57	--	57

Tabel 4.4
Maximale geluidniveaus laden en lossen. Hoogste waarden [dB(A)]

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_C	1ste lijn bebouwing	8,00	76	--	--
03a_C	1ste lijn bebouwing	8,00	74	--	--
03b_C	1ste lijn bebouwing	8,00	74	--	--
03b_C	1ste lijn bebouwing	8,00	74	--	--
02_B	1ste lijn bebouwing	5,00	73	--	--

Tabel 4.5
Maximale geluidniveaus personenauto's. Hoogste waarden [dB(A)]

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_B	1ste lijn bebouwing	5,00	58	--	58
02_C	1ste lijn bebouwing	8,00	58	--	58
01b_B	1ste lijn bebouwing	5,00	57	--	57
01b_C	1ste lijn bebouwing	8,00	57	--	57
01a_B	1ste lijn bebouwing	5,00	57	--	57

Tabel 4.6
Maximale geluidniveaus vrachtwagens. Hoogste waarden [dB(A)]

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
04a_C	1ste lijn bebouwing	8,00	58	--	--
03b_C	1ste lijn bebouwing	8,00	58	--	--
04b_C	1ste lijn bebouwing	8,00	58	--	--
01b_C	1ste lijn bebouwing	8,00	58	--	--
02_C	1ste lijn bebouwing	8,00	58	--	--

4.1.3 Beoordeling Van Der Tol

Het tijdgemiddelde geluidniveau van Van Der Tol voldoet niet aan de streefwaarde ter plaatse van de nieuwe lijn bebouwing. Om de extra strook woningbouw mogelijk te maken zijn de volgende principeoplossingen mogelijk:

- Maatregelen aan of vervangen van de luchtbehandelingsinstallatie op het kantoor van Van Der Tol. Het betreft een relatief oude installatie. Bij vervanging kan aandacht besteed worden aan geluid en richtwerking van de geluidbron. Moderne installaties zijn significant stiller.
- Aanpassingen aan de dimensies van het scherm. Een langer en hoger scherm kunnen eventueel een positieve bijdrage leveren aan de geluidbelasting. Het effect op de geluidbelasting van de installaties is mogelijk beperkt als de hoogte van het scherm hetzelfde blijft. Dit omdat de installatie zelf boven het scherm van 7 m uitsteekt.

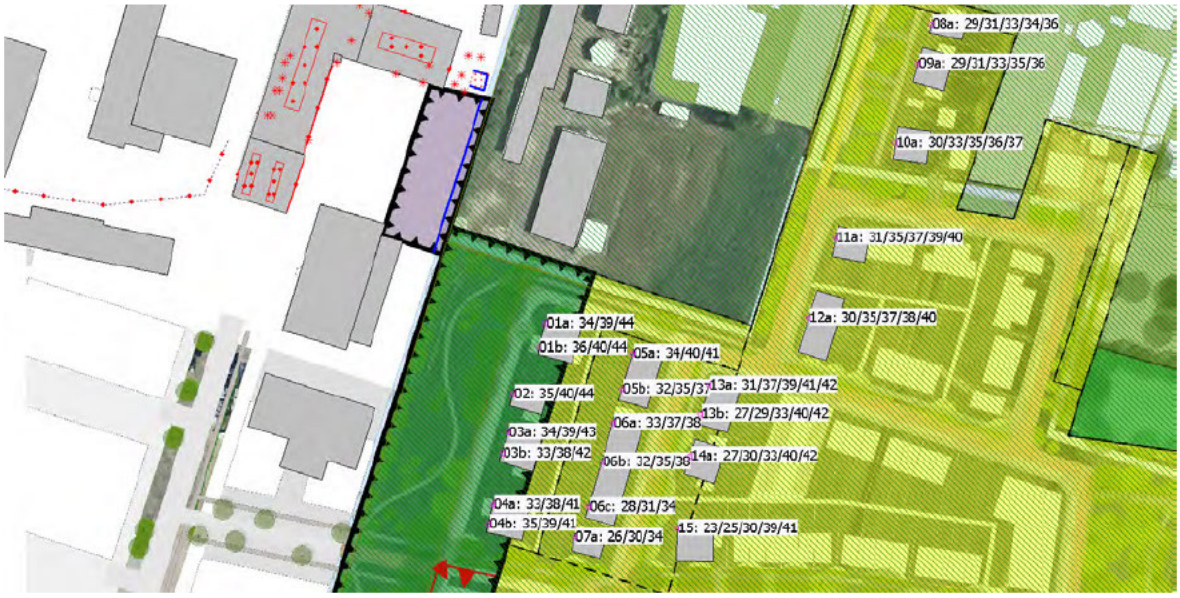
De maximale geluidniveaus, behoudens die van het laden en lossen, voldoen aan de streefwaarde van 70 dB(A) etmaalwaarde. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het aan het bevoegd gezag de keuze te maken voor de laad- en losactiviteiten aan te sluiten bij artikel 2.17 lid 1b van het Activiteitenbesluit, waarin geluidpieken in de dagperiode van het laden en lossen uitgesloten zijn van toetsing.

In hoofdstuk 5 zijn enkele oplossingsrichtingen nader uitgewerkt.

4.2 Rekenresultaten J&B Grijpers

4.2.1 Tijdgemiddelde geluidniveau

In figuur 4.2 is de tijdgemiddelde geluidbelasting gegeven in etmaalwaarde voor J&B Grijpers. Uit de berekeningen blijkt dat voldaan wordt aan de streefwaarde van 45 dB(A) etmaalwaarde.

Figuur 4.2
Rekenresultaten J&B Grijpers [etmaalwaarde in dB(A)]

De installaties, in het bijzonder de Filter van hal A, zijn de meest bepalende bronnen.

4.2.2 Maximale geluidniveaus

In bijlage VII zijn de maximale geluidniveaus gegeven. Alleen de maximale geluidniveaus van de heftruck zijn relevant. In tabel 4.7 is een samenvatting opgenomen. Uit de resultaten blijkt dat voldaan wordt aan de streefwaarde van 70 dB(A) in de dagperiode.

Tabel 4.7
Maximale geluidniveaus J&B Grijpers. Hoogste waarden [dB(A)]

Naam	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
11a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	14,00	60	36	36
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	60	36	36
11a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	11,00	59	35	35
01b_C	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	8,00	59	36	36
12a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	14,00	58	36	36

4.2.3 Beoordeling J&B Grijpers

De geluidbelasting van J&B Grijpers voldoet aan de streefwaarden. J&B Grijpers levert geen beperkingen op voor woningbouw op de aanvullende strook ten westen van de woonbestemming.

5 Maatregelen Van Der Tol

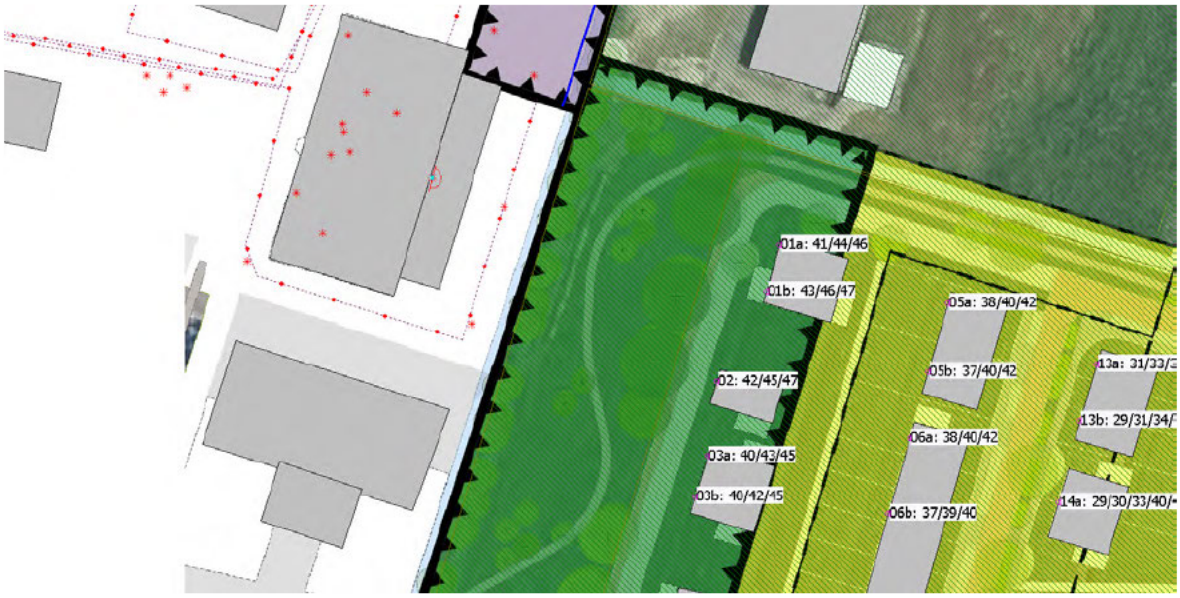
Maatregelen zijn nodig, zodat voldaan wordt aan de streefwaarden bij de woningen op de nieuwe strook ten westen van de bestaande woonbestemming. We bespreken de volgende maatregelen:

1. Maatregelen aan de luchtbehandelingskast.
    a. We veranderen het uitgangspunt dat de kast gedurende 24/7 actief is. We gaan hierbij uit van 100% in de dagperiode, 50% in de avondperiode en 25% in de nachtperiode. Dit levert een reductie van 6 dB op in de nachtperiode.
    b. Wanneer het aanpassen van de bedrijfstijden niet mogelijk blijkt te zijn doordat de installatie toch 24/7 actief is, bestaat de mogelijkheid de installatie af te schermen of te vervangen voor een minstens 10 dB stillere.
2. Maatregel scherm (in combinatie met maatregel 1a)
    a. Verlengen langs inrichtingsgrens buiten bestemmingsplangebied voor het scherm. Het scherm aan de zuidzijde laat nog een opening vrij voor het geluid van de kranen. Door het scherm naar het zuiden toe te verlengen is het mogelijk dit geluid tegen te gaan. Hiervoor is wel een aanvullend bestemmingsplanwijziging nodig. Ook het verhogen van het scherm naar 8 m is in deze maatregel meegenomen.
    b. Ook is het mogelijk het scherm een knik te geven richting de loods voor opslag van de kranen. We sluiten het scherm dan aan op de loods. Dit zorgt wel voor géén, of een verminderde, doorgang van voertuigen aan de achterzijde. Mogelijk is dat oplosbaar door een deur in het scherm te bouwen, maar mogelijk stuit dat op onoverkoombare bezwaren.

5.1 1a. Maatregelen aan de luchtbehandelingskast

5.1.1 Aanpassen bedrijfstijden

In figuur 5.1 zijn de rekenresultaten gegeven na aanpassen van de bedrijfstijden (maatregelen 1a). De reductie in de nachtperiode is 6 dB.

Figuur 5.1
Rekenresultaten Van Der Tol na aanpassing bedrijfsduur luchtbehandelingskast [etmaalwaarde in dB(A)]

5.1.2 1b. Vervangen of afschermen luchtbehandelingskast

In figuur 5.2 zijn de rekenresultaten gegeven na plaatsing van een scherm van 2 m hoog rondom de luchtbehandelingskast (maatregelen 1b).

Figuur 5.2
Rekenresultaten Van Der Tol scherm 2 m rondom luchtbehandelingskast [etmaalwaarde in dB(A)]

Uit de rekenresultaten blijkt dat de berekende geluidbelasting vrijwel identiek is bij aangepaste bedrijfsduur (1a) en een scherm (1b). De geluidbelasting met scherm is circa 8 dB lager dan zonder scherm, tegen een 6 dB lagere geluidbelasting door de bedrijfsduur. Bepalend zijn nu de kranen in de nachtperiode. Aanvullende maatregelen zijn nodig.

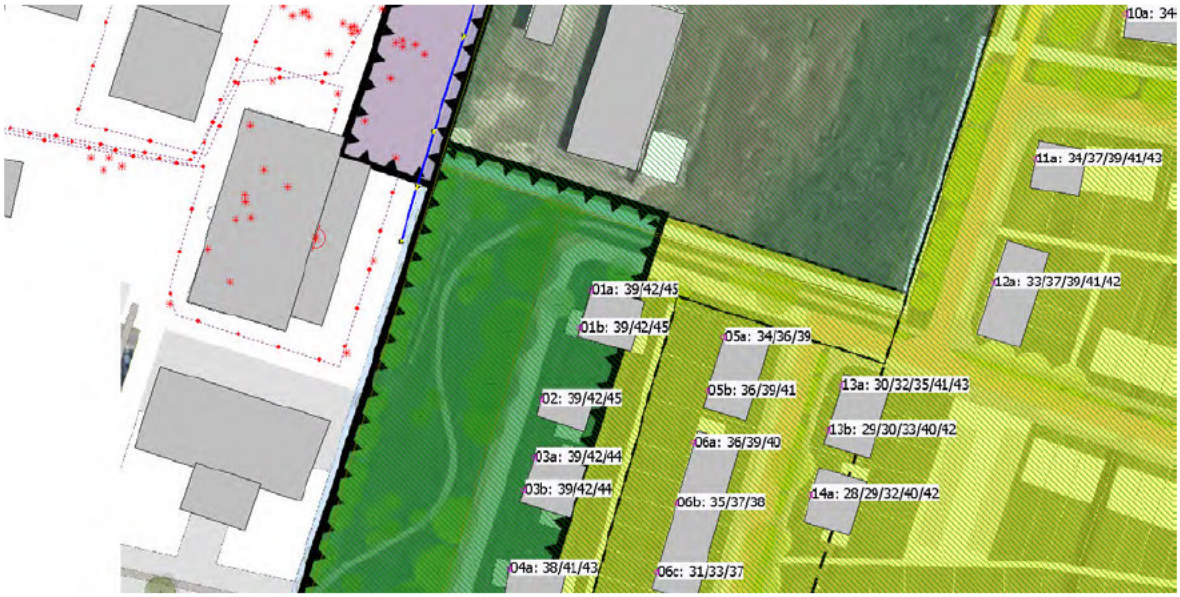
Vervangen

Bij de aanvullende maatregelen (maatregelen 2) gaan wij ook uit van het aanpassen van de bedrijfsduur (1a). Wanneer gekozen wordt voor een stillere luchtbehandelingskast, adviseren wij een minimaal 10 dB stiller type te selecteren. De maximale bronsterkte van de nieuwe luchtbehandelingskast bedraagt dan 74 dB(A). Met moderne installaties is deze waarde ruimschoots haalbaar. Na vervanging van deze installatie zijn echter ook aanvullende maatregelen nodig.

5.2 Maatregelen scherm

5.2.1 2a. Verlengen en verhogen scherm (+ maatregel 1a)

In figuur 5.3 zijn de rekenresultaten gegeven na verlengen van het scherm met 14 m naar het zuiden. Daarnaast is het nodig het scherm met 1 m te verhogen, naar 8 m. De weergegeven geluidbelasting is inclusief maatregel 1a, het aanpassen van de bedrijfstijden van de luchtbehandelingskast.

Figuur 5.3
Rekenresultaten Van Der Tol scherm verlengen met 14 m en verhogen naar 8 m [etmaalwaarde in dB(A)]

5.2.2 2b. Knik in scherm en verhogen scherm (+ maatregel 1a)

In figuur 5.4 zijn de rekenresultaten gegeven bij een knik in het scherm. Daarnaast is ook hier het scherm met 1 m verhoogd, naar 8 m. De weergegeven geluidbelasting is inclusief maatregel 1a, het aanpassen van de bedrijfstijden van de luchtbehandelingskast. De geluidbelasting bij één punt voldoet niet aan de streefwaarde. We moeten opmerken dat het verschil op dit punt met maatregel 2a slechts 0,1 dB bedraagt. De locatie blijft kritisch. Vervangen van de luchtbehandelings-installaties zal hier nog een positief effect op hebben van enkele tienden dB's.

Figuur 5.4
Rekenresultaten Van Der Tol scherm knik en verhogen naar 8 m [etmaalwaarde in dB(A)]

5.3 Beoordeling maatregelen

Uit de berekeningen blijkt dat het reduceren van de geluidemissie van de luchtbehandelingskast slechts gedeeltelijk helpt. De rijdende kranen in de nachtperiode veroorzaken ook een te hoge geluidbelasting. Hiervoor is aanvullend een aanpassing van het scherm nodig.

Maatregel 2a, het verlengen en verhogen van het scherm samen met maatregel 1a, het verminderen van de bedrijfsduur van de luchtbehandelingskast, lijkt de meest kansrijke oplossing.

Mocht de huidige luchtbehandelingskast toch 24/7 actief zijn, kan gekozen worden voor vervanging of afscherming van de luchtbehandelingskast.

De rekenresultaten voor maatregelpakket 1a+2a zijn opgenomen bijlage VIII.

Maximale geluidniveaus bij maatregelen 1a en 2a
Bovenstaande heeft aanvullend een positief effect op de berekende geluidniveaus van de laad en losactiviteiten. Zie tabel 5.1.

Tabel 5.1
Berekende maximale geluidniveaus na verlengen en verhogen van het scherm (Maatregel 2a +1a).

Naam	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_C	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	8,00	73	--	--
03a_C	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	8,00	70	--	--
04b_C	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	8,00	70	--	--
13a_E	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	14,00	70	--	--
03b_C	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	8,00	70	--	--
13b_E	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	14,00	70	--	--
14a_E	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	14,00	70	--	--
02_B	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	5,00	69	--	--

6 Conclusie

Voor het bestemmingsplan Rijnvliet in Utrecht hebben we de geluidbelasting van de bedrijven Van Der Tol en J&B Grijpers beoordeeld. Dit hebben we gedaan voor de nieuw geplande strook woonbebouwing ten westen van de huidige woonbestemming. Uit de rekenresultaten blijkt het volgende:

Van Der Tol
De geluidbelasting van Van Der Tol voldoet niet aan de streefwaarden voor geluid. De overschrijding van de streefwaarde van 45 dB(A) etmaalwaarde bedraagt 4 dB voor het tijdgemiddelde geluidniveau. Maatregelen zijn nodig.

De maximale geluidniveaus, behoudens die van het laden en lossen, voldoen aan de streefwaarde van 70 dB(A) etmaalwaarde. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het aan het bevoegd gezag een keuze te maken om voor de laad- en losactiviteiten aan te sluiten bij artikel 2.17 lid 1b van het Activiteitenbesluit. In dat artikel zijn geluidpieken van het laden en lossen in de dagperiode uitgesloten zijn van toetsing.

In hoofdstuk 5 bespreken we maatregelen waarmee voldaan wordt aan de streefwaarde ter plaatse van de beschouwde woningen. Dit betreffen maatregelen aan de luchtbehandelingskast op het dak van het kantoor van Van Der Tol en maatregelen aan het reeds voorziene scherm.

J&B Grijpers
De geluidbelasting van J&B Grijpers voldoet aan de streefwaarden voor geluid. De hoogst berekende geluidbelasting op de onderzochte strook bebouwing bedraagt 44 dB(A) etmaalwaarde. De maximale geluidniveaus bedragen ten hoogste 60 dB(A) in de dagperiode. Maatregelen zijn niet nodig.

LBP|SIGHT BV
[redacted]

LBP|SIGHT

Bijlage I

RBS Van Der Tol

Notitie – RBS Van Der Tol

Datum:	6 oktober 2020	Project:	Bestemmingsplan Rijnvliet
Uw kenmerk:	-	Locatie:	Utrecht
Ons kenmerk:	V073133ah.20E0QE2.dv	Betreft:	Update RBS Van Der Tol
Versie:	02_001		

Inleiding

We hebben een update uitgevoerd aan de representatieve bedrijfssituatie (RBS) van het Kraanverhuur en Transportbedrijf Van Der Tol in Utrecht. Hiervoor hebben we de huidige RBS besproken met het bedrijf op 22 september 2020. Als basis is de RBS gebruikt die is opgenomen in het LBP|SIGHT-rapport R073133ae.00001.dv van 17 februari 2016. In deze notitie doen wij verslag van de huidige RBS.

De besproken RBS dient als basis voor een akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting op woningen aan de (zuid)oostzijde van het bedrijf.

Situatie

Kraanverhuur en Transportbedrijf Van Der Tol (verder v.d. Tol) is gelegen aan de noordzijde van het bedrijventerrein Oudenrijn aan de Strijkviertel 16 te Utrecht. Ten zuidoosten van de inrichting ligt landbouwgrond waar de nieuwbouw 'Rijnvliet' is geprojecteerd. Ten noorden van de planlocatie bevindt zich gemengd gebied aan de Rijksstraatweg. Op het terrein van v.d. Tol zijn enkele panden en overkappingen gelegen en enkele bedrijfswoningen behorende bij de inrichting. Ten noorden, aan de Zandweg liggen de meest nabijgelegen (bestaande) woningen van derden. Ten zuiden van de inrichting ligt het perceel van Klop Verhuur. Dit perceel is momenteel slechts beperkt in gebruik en ligt hoofdzakelijk braak. In figuur 1 is de situatie weergegeven alsmede de terreingrenzen van de inrichting.

Figuur 1
Luchtfoto terreinindeling v.d. Tol, de rode lijn geeft globaal de terreingrens

Kelvinbaan 40, 3439 MT Nieuwegein | Postbus 1475, 3430 BL Nieuwegein | T (030) 231 13 77 | F (030) 234 17 54
E info@lbpsight.nl | www.lbpsight.nl | IBAN: NL62 RABO 036 42 36 558 | KvK 30073990 | BTW NL007076083B01

Representatieve bedrijfssituatie
De representatieve bedrijfssituatie is de situatie die maatgevend is voor het akoestisch onderzoek. Bij wisselende capaciteiten betreft het in het algemeen een situatie zoals deze zich bijvoorbeeld minstens één maal per maand zal kunnen voordoen. Dit is dus een ruimere bedrijfssituatie dan dat men op basis van de gemiddelde capaciteiten zou berekenen.

Historie
De representatieve bedrijfssituatie is allereerst in 2010 vastgesteld in overleg met [redacted]. Op 1 december 2015 is bij een herhaalbezoek een aangepaste representatieve bedrijfssituatie vastgesteld[1]. Op 22 september 2020 hebben we de meest recente bedrijfssituatie besproken met [redacted].

Aanpassingen
Ten opzichte van de bedrijfssituatie, zoals besproken in 2015, zijn de volgende aanpassingen verwerkt:
- RBS. Werkzaamheden voor het spoor. Hiervoor rijden enkele vrachtwagens het terrein (A) af in de avond om in de nacht weer terug te komen. Personeel komt hiervoor in de avond aan met de auto om ook in de nachtperiode weer te vertrekken vanaf het terrein. Dit gebeurt hoofdzakelijk in het weekend bij een minder volle RBS. Omdat de werkzaamheden ook door de weeks kunnen plaatsvinden zijn de activiteiten toegevoegd aan de RBS.
- RBS. We hebben metingen verricht aan de uitblaas van de luchtbehandelingskast op het kantoor. Deze metingen zijn verwerkt in het rekenmodel. Uit de metingen blijkt een relatief lage bronsterkte[2].
- RBS. Achterin terrein B, nabij bestaande bebouwing aan de Rijksstraatweg, blijkt amper in gebruik. Hier is vooral opslag. Meer naar het midden van het terrein staan voertuigen opgesteld onder een overkapping. Vanaf deze locatie rijden de vrachtwagen/kraan combinaties.
- IBS. Het testen van kranen zoals beschreven in de IBS vindt niet meer plaats op terrein D, maar op terrein B. Ook blijkt dat het testen van kranen niet betekent dat de kranen 7 uur op de dagperiode actief zijn. De kraan wordt in positie gebracht en dan gaat de motor uit. Dit duurt ongeveer 30 tot 60 minuten. Vervolgens beginnen de controles, deze zijn akoestisch niet relevant. Door de verder afgelegen locatie en de significant lagere bedrijfsduur van deze activiteit is de IBS verder buiten beschouwing gelaten. Deze werkzaamheden gaan in op de reguliere bedrijfssituatie.

Onderstaand beschrijven we deze volledige RBS.

RBS v.d. Tol
V.d. Tol is een verhuurbedrijf van transport- en hijsmaterieel. De meeste werkzaamheden vinden plaats in de dagperiode (07:00 – 19:00 uur). Onder de werkzaamheden vallen het rijden van kranen, het rijden en werken met heftrucks en laad- en losactiviteiten. De nachtelijke activiteiten bestaan hoofdzakelijk uit het wegrijden rond 06:00 uur van enkele verhuurkranen uit de stalling van terrein D om overdag weer terug te keren.

|

1 LBP|SIGHT-rapport R073133ae.00001.dv van 17 februari 2016
2 Voor de metingen is de luchtbehandeling op een hoge stand geschakeld.

De volgende akoestisch relevante activiteiten zijn meegenomen.

- Aan- en afrijden van personenauto's van personeel en bezoekers. Parkeren vindt plaats rondom het kantoor aan de oostzijde van de inrichting. De nadruk van het parkeren ligt aan de westzijde van het kantoorgebouw.
- Aan- en afrijden van vrachtwagens en kranen:
  1. Vanaf terrein D (zie figuur 1) rijden in de nacht enkele kranen uit de kranenopslaghal het terrein af om overdag weer terug te keren.
  2. Vanaf terrein A en B rijden in de dagperiode enkele combinaties van kranen en vrachtwagens met materiaal (deze horen bij elkaar) het terrein af om overdag weer terug te keren.
  3. Vanaf terrein A en B rijden in de avondperiode een tweetal vrachtwagens het terrein af voor spoorwerkzaamheden. Deze vrachtwagens komen in de nachtperiode weer terug.
  4. Vanaf terrein C rijden opleggers naar terrein D om geladen te worden. Na het laden rijden deze wagens het terrein af om ook overdag terug te keren.
     Het terugkeren van vrachtwagens en kranen hoeft overigens niet op dezelfde dag plaats te vinden als het vertrek.
- Over het gehele terrein van de inrichting kan gedurende enige tijd een vrachtwagen of een kraan stationair draaien.
- Activiteiten met een heftruck buiten. Over het gehele terrein kunnen heftrucks actief zijn. De nadruk hiervan ligt op terrein D.
- Laden en lossen op terrein D. Op dit terrein is een portaalkraan aanwezig. Hiermee worden opleggers geladen. Uitgangspunt is dat de portaalkraan 50% van de effectieve laad- en lostijd gebruikt wordt. Gedurende 10% van deze effectieve laad- en lostijd rijdt de gehele portaalkraan over het daarvoor aanwezige spoor op de grond.
- Op het kantoorpand bevinden zich enkele installaties voor de luchtbehandeling van het kantoor en een afzuiginstallatie voor rookgassen van de kranenopslaghal op terrein D.
- In de bedrijfspanden vinden geen akoestisch relevante werkzaamheden plaats. In de werkplaats op het midden van het terrein is een tijdgemiddeld geluidniveau gemeten van 65 dB(A). Er wordt gewerkt met dichte roldeuren. Hiermee speelt de geluiduitstraling van gebouwen geen bepalende rol en is derhalve buiten beschouwing gelaten.

In de volgende tabel 1 zijn de bedrijfsduren en aantallen transportbewegingen gegeven van de RBS.

Tabel 1

RBS - in uren en aantallen transportbewegingen (komen + gaan = twee bewegingen). Vetgedrukt zijn aanpassingen ten opzichte van de RBS uit 2015.

Omschrijving	Geluidemissierelevante bedrijfsduur / aantal bewegingen:		
	Dag (07:00-19:00 uur)	Avond (19:00-23:00 uur)	Nacht (23:00-07:00 uur)
Personenauto's	30 komen 40 vertrek	**5 komen**	10 komen **5 vertrek**
Kranen terrein D	10 komen	-	10 vertrek
Vrachtwagens/kranen terrein A en B (combinatie)	2x3 vertrek 2x3 komen	**2 vertrek (terrein A)**	**2 komen (terrein A)**
Vrachtwagen laden en lossen terrein C en D	5 vertrek 5 komen	-	-
Vrachtwagen/kranen stationair	3 uur	-	-
Laden en lossen terrein D	2 uur	-	-
Portaalkraan hijsmotor (50% tijdsduur L&L) Portaalkraan rijden (10% tijdsduur hijsmotor)	1 uur 0,1 uur	-	-
Heftruck activiteiten	4 uur	-	-
Airco	9 uur	-	-
Toiletafzuiging	9 uur	-	-
Rookgasafvoer	10 min.	-	10 min.
Luchtbehandeling	12 uur	4 uur	8 uur

Modellering

De volgende wijzigingen zijn aangebracht aan het rekenmodel[3]:

- Het aantal voertuigbewegingen van personenauto's is gewijzigd, zoals vetgedrukt in tabel 1.
- Het aantal vrachtwagenbewegingen is aangepast, zoals vetgedrukt in tabel 1.
- De bewegingen op terrein B zijn iets beperkt naar het midden van het terrein van v.d. Tol.
- De uitblaas van de luchtbehandeling is toegevoegd aan het rekenmodel.

LBP|SIGHT BV

[redacted]

3 bij LBP|SIGHT-rapport R073133aca0.dv van 1 november 2010

Bijlage I Uitwerking metingen

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel	:	Meting 22 september 2020
Bronnaam	:	Uitblaas luchtbehandeling
MeetDatum	:	29-9-2020
Meetduur	:	:
Type geluid	:	Continu
Temperatuur [°C]	:	--
Windsnelheid [m/s]	:	--
Hoek windricht [°]	:	--
RV [%]	:	--
Alu conform	:	HMRI-II.8
Bronhoogte [m]	:	7,00
Meetafstand [m]	:	1,00
Meethoogte [m]	:	7,00

Frequentie [Hz]	:	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)]	:	--	30,7	35,3	39,1	46,2	42,9	39,3	34,1	24,4	49,3
Achtergr [dB(A)]	:	--	29,2	35,1	38,5	41,6	40,9	38,4	33,2	24,6	46,7
DGeo [dB]	:	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	
DAlu*R [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lw [dB(A)]	:	--	38,7	43,3	47,1	54,2	50,9	47,3	42,1	32,4	57,3

P:\073\073133ah\2. Foto's en afbeeldingen\20200922_113606.jpg

LBP|SIGHT

Bijlage II

RBS J&B Grijpers

Notitie – J&B Grijpers

Datum:	6 oktober 2020	Project:	Bestemmingsplan Rijnvliet
Uw kenmerk:	-	Locatie:	Utrecht
Ons kenmerk:	V073133ah.20E0QGC.dv	Betreft:	Update RBS J&B Grijpers
Versie:	02_001		

Inleiding

We hebben een update uitgevoerd aan de representatieve bedrijfssituatie (RBS) van J&B Grijpers in Utrecht. Hiervoor hebben we de huidige RBS besproken met het bedrijf op 22 september 2020. Als basis is de RBS gebruikt die is opgenomen in het LBP|SIGHT-rapport R073133aca0.dv van 1 november 2010. In deze notitie doen wij verslag van de huidige RBS. De besproken RBS dient als basis voor een akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting op woningen aan de zuidoostzijde van het bedrijf.

Situatie

J&B Grijpers is gelegen aan de Rijksstraatweg 26 op het bedrijventerrein Oudenrijn te Utrecht. Ten zuiden en westen van het bedrijf is de inrichting van Van Der Tol gelegen. De werkzaamheden van J&B Grijpers vinden hoofdzakelijk inpandig plaats in een drietal hallen. Ten behoeven van laad- en losactiviteiten maakt J&B Grijpers ook gebruik van het terrein van Van Der Tol. In figuur 1 is de situatie weergegeven.

Figuur 1
Luchtfoto J&B Grijpers

De groene lijn geeft globaal de terreingrens J&B Grijpers. De verschillende hallen zijn genummerd (nummering LBP|SIGHT).

Representatieve bedrijfssituatie
De representatieve bedrijfssituatie is de situatie die maatgevend is voor het akoestisch onderzoek. Bij wisselende capaciteiten betreft het in het algemeen een situatie zoals deze zich bijvoorbeeld minstens één maal per maand zal kunnen voordoen. Dit is dus een ruimere bedrijfssituatie dan dat men op basis van de gemiddelde capaciteiten zou berekenen.

Historie
De representatieve bedrijfssituatie is allereerst in 2010 vastgesteld ter plaatse.
Op 22 september 2020 hebben we de meest recente bedrijfssituatie besproken met [redacted] van J&B Grijpers.

Aanpassingen
Ten opzichte van de bedrijfssituatie, zoals besproken in 2010, zijn de volgende aanpassingen verwerkt:

- Hal A:
  - Op de hal is een nieuwe afzuigventilator opgenomen. De installatie was tijdens het bezoek op 22 september niet bereikbaar. De bronsterkte is bepaald aan de hand van leveranciersgegevens, zoals aangeleverd door J&B Grijper.
  - De schuifdeur aan de oostzijde van de hal is gedurende 1,5 uur per dag geopend voor het doorrijden van de heftruck naar het terrein aan deze zijde.
  - De schuifdeur aan de noordzijde van de hal is geopend voor laden en lossen gedurende 0,5 uur per dag.
- Hal B:
  - Op de hals is een nieuwe verse-luchtinstallatie in gebruik genomen. Deze installaties zijn gemeten, zie bijlage I.
  - Op de hal zijn een zevental dakventilatoren vervangen voor vier nieuwe dakventilatoren. Deze nieuwe installaties zijn gemeten.
  - Op de hal is een nieuwe airco-unit geïnstalleerd met een rooster in de oostgevel voor invoer van verse lucht. De airco zelf op het dak is niet hoorbaar tijdens het gebruik. Het rooster in de oostgevel is gemeten.
- Overig
  - Het aantal vrachtwagens die aan de noordzijde geladen en gelost worden zijn verdubbeld naar 6 stuks.
  - De tijd dat een heftruck buiten rondrijdt is aangepast voor zowel het terrein aan de noordzijde (45 minuten naar 2 uur) als het terrein aan de oostzijde (30 minuten naar 1 uur).
  - De afzuiging van de spuiterij staat langer aan dan eerder was aangenomen. Dit voor het nazuigen en drogen van de verf. De tijdsduur is aangepast van 1 naar 3 uren.
  - De airco's op de daken van de hallen zijn uitgebreid naar de bedrijfstijden waarbinnen gewerkt wordt in de hallen. Dit was 11 uur in de dagperiode en het wordt nu 12 uur in de dag-, 2 uur in de avond- en 0,5 uur in de nachtperiode.
  - De compressor is gedurende 2/3 van de tijd actief gedurende werktijden. Dit betekent effectief 8 uur in de dag-, 1,3 uur in de avond- en 20 minuten in de nachtperiode. Ook zijn aanpassingen verricht aan het compressorhok. De geluidemissie is opnieuw gemeten.

Onderstaand beschrijven we deze volledige RBS.

RBS J&B Grijpers
J&B Grijpers houdt zich bezig met het ontwikkelen, produceren en reviseren van grijpers en andere staalconstructies. De werkzaamheden vinden in principe plaats tussen 06:00 uur en 18:00 uur. Er kan echter enkele keren per maand overgewerkt worden tot 21:00 uur.

Onderstaande wordt beschouwd als de representatieve bedrijfssituatie:
- Hal A: 06:30 – 21:00 uur (vanaf 18:00 met 50% van de mensen)
- Hal B: 06:00 – 21:00 uur (vanaf 18:00 met 50% van de mensen)
- Hal C: 07:00 – 21:00 uur (plasmasnijder 1/3 van de tijd actief)

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd.
- Aan- en afrijden van personenauto's van personeel en bezoekers. Parkeren vindt plaats aan de noordzijde van Hal A.
- Aan- en afrijden van vrachtwagens. Route 1: Vrachtwagens rijden vanaf de inrit aan de Rijksstraatweg het terrein op. Laden en lossen kan zowel buiten als binnen plaatsvinden. De vrachtwagens verlaten het terrein via dezelfde inrit. Route 2: De vrachtwagens rijden via het terrein van Van Der Tol naar Hal C, daar wordt binnen geladen en gelost met geopende roldeur (vooral grondstoffen met een inpandige kraan), waarna de vrachtwagens het terrein via dezelfde weg weer verlaten.
- Activiteiten met een elektrische heftruck. Op het terrein ten noorden en ten oosten van Hal A kan een elektrische heftruck actief zijn.
- Aan de zuidgevel van Hal A bevinden zich een verfspuitafzuiging, een luchtfilterinstallatie en een compressorhok.
- Op hal A bevindt zich een afzuigventilator.
- Ten oosten van Hal A is een afspuitlocatie waar materiaal met behulp van een hogedrukspuit wordt gereinigd. Deze locatie is ommuurd door een betonnen muur van circa 2,5 m hoog.
- Op het dak van hal B bevinden zich enkel afzuiginstallaties, een verse-luchtinstallatie en airco's.
- In de hallen vinden akoestisch relevante werkzaamheden plaats.

In tabel 1 zijn de bedrijfsduren en aantallen van de geluidbronnen van de representatieve bedrijfssituatie gegeven.

Tabel 1

De representatieve bedrijfssituatie in tijdsduur en aantallen transportbewegingen (komen + gaan = twee bewegingen). Vetgedrukt zijn aanpassingen ten opzichte van 2010.

	Geluidemissierelevante bedrijfsduur / aantal bewegingen:		
	Dag (07:00-19:00 uur)	Avond (19:00-23:00 uur)	Nacht (23:00-07:00 uur)
Personenauto's	10 komen 15 vertrek	5 vertrek	10 komen
Vrachtwagens route 1	**6 komen en gaan**	-	-
Vrachtwagens route 2	2 komen en gaan	-	-
Heftruckactiviteiten noord	**2 uur**	-	-
Heftruckactiviteiten oost	**1 uur**	-	-
Hogedrukspuit	1 uur	-	-
Afzuiging spuiterij	**3 uur**	-	-
Filter hal A	12 uur	2 uur	30 min.
Compressor Hal A	12 uur	2 uur	30 min.
Installaties dak Hal B	12 uur	2 uur	1 uur
Airco's	**12 uur**	**2 uur**	**1 uur**
Geveluitstraling Hal A - open deur oostzijde - open deur noordzijde	12 uur **1,5 uur** **0,5 uur**	2 uur - -	30 min. - -
Geveluitstraling Hal B	12 uur	2 uur	30 min.
Geveluitstraling Hal C - open deur	12 uur **1 uur**	2 uur –	-

Modellering

De volgende wijzigingen zijn aangebracht aan het rekenmodel:

- De voertuigbewegingen van de vrachtwagens voor route 1 zijn aangepast.
- De heftruckbewegingen aan de oost- en noordzijde zijn aangepast.
- De afzuiging van de spuiterij is aangepast naar 3 uur in de dagperiode.
- De bronsterkte van het rooster van het compressorhok is aangepast naar aanleiding van de nieuwe metingen.
- De bedrijfsduur van de airco's is aangepast.
- De nieuwe afzuiginstallatie op het dak van hal A is gemodelleerd met een bronsterkte van 68 dB(A). Dit is conform opgaaf van de leverancier. Het debiet is 10.000 m^3/h. We sluiten hierbij aan bij de opgaaf van de bronsterkte voor een debiet van circa 9.000 m^3/h zoals opgenomen in bijlage II.
- De nieuwe verse-luchtinstallatie voor hal A, op hal B, is ingevoerd, zoals gemeten. Zie voor de metingen bijlage I.
- De open deuren in de oost- en noordgevel van hal A zijn ingevoerd op basis van een gemeten niveau in de deuren van 76 dB(A). Tijdens de metingen was de radio hoorbaar, werd er gedurende enige tijd gehamerd en geslepen met een slijptol.
- Op hal B zijn de zeven dakventilatoren vervangen voor vier nieuwe.
- De bronsterkte van de drie bronnen voor de puntafzuiging is aangepast naar de nieuw gemeten waarde.
- In de oostgevel van hal B is het inlaatrooster van de nieuwe airco ingevoerd.

Aanvullende aanpassingen rekenmodel

De muur van 3 m rondom de HD-spuit is meegenomen, dat was in het model van 2010 nog niet gedaan. Hiervoor is de bron HD-spuit aangepast naar een oppervlaktebron, waarbij reflecties en afscherming van objecten binnen de bron zijn uitgeschakeld. Metingen aan de HD-spuit zijn namelijk uitgevoerd inclusief deze afscherming.

LBP|SIGHT BV

Bijlage I Geluidmetingen 22 september 2020

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel : meting 22 september 2020
Bronnaam : Rooster nieuwe airco (oostegevel hal B)
#1
MeetDatum : 1-10-2020
Meetduur : : :
Type geluid : Continu
Temperatuur [°C] : --
Windsnelheid [m/s] : --
Hoek windricht [°] : --
RV [%] : --
Alu conform : HMRI-II.8
Bronhoogte [m] : 6,00
Meetafstand [m] : 2,00
Meethoogte [m] : 6,00

Frequentie [Hz] :	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)] :	--	36,6	49,4	49,6	53,9	55,2	55,5	50,1	42,2	60,9
Achtergr [dB(A)] :	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
DGeo [dB] :	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	
DAlu*R [dB] :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB] :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lw [dB(A)] :	--	53,6	66,4	66,6	70,9	72,2	72,5	67,1	59,2	77,9

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel : meting 22 september 2020
Bronnaam : Rooster nieuwe airco (oostegevel hal B)
#2
MeetDatum : 1-10-2020
Meetduur : : :
Type geluid : Continu
Temperatuur [°C] : --
Windsnelheid [m/s] : --
Hoek windricht [°] : --
RV [%] : --
Alu conform : HMRI-II.8
Bronhoogte [m] : 6,00
Meetafstand [m] : 1,00
Meethoogte [m] : 6,00

Frequentie [Hz] :	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)] :	--	37,6	53,7	54,6	57,4	59,8	60,7	55,2	48,7	65,6
Achtergr [dB(A)] :	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
DGeo [dB] :	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	
DAlu*R [dB] :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB] :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lw [dB(A)] :	--	48,6	64,7	65,6	68,4	70,8	71,7	66,2	59,7	76,6

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel : meting 22 september 2020
Bronnaam : Rooster nieuwe airco (oostegevel hal B)
gemiddelde - gebruikt
MeetDatum : 1-10-2020
Meetduur : : :
Type geluid : Continu
Temperatuur [°C] : --
Windsnelheid [m/s] : --
Hoek windricht [°] : --
RV [%] : --
Alu conform : HMRI-II.8
Bronhoogte [m] : 0,00
Meetafstand [m] : 0,00
Meethoogte [m] : 0,00

Frequentie [Hz] :	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)] :	--	51,8	65,6	66,1	69,8	71,6	72,1	66,7	59,5	77,3
Achtergr [dB(A)] :	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
DGeo [dB] :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DAlu*R [dB] :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB] :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lw [dB(A)] :	--	51,8	65,6	66,1	69,8	71,6	72,1	66,7	59,5	77,3

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel	:	meting 22 september 2020
Bronnaam	:	Verse lucht installatie (op Hal B) - gebruikt
MeetDatum	:	1-10-2020
Meetduur	:	: :
Type geluid	:	Continu
Temperatuur [°C]	:	--
Windsnelheid [m/s]	:	--
Hoek windricht [°]	:	--
RV [%]	:	--
Alu conform	:	HMRI-II.8
Bronhoogte [m]	:	1,50
Meetafstand [m]	:	2,50
Meethoogte [m]	:	1,80

Frequentie [Hz]	:	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)]	:	--	37,6	45,3	48,0	49,4	50,1	48,1	43,2	31,5	55,8
Achtergr [dB(A)]	:	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
DGeo [dB]	:	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	
DAlu*R [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB]	:	6,0	6,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Lw [dB(A)]	:	--	50,6	62,3	65,0	66,4	67,1	65,1	60,2	48,5	72,7

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel	:	meting 22 september 2020
Bronnaam	:	Centraalafzuiging hal B - nieuw #1
MeetDatum	:	1-10-2020
Meetduur	:	: :
Type geluid	:	Continu
Temperatuur [°C]	:	--
Windsnelheid [m/s]	:	--
Hoek windricht [°]	:	--
RV [%]	:	--
Alu conform	:	HMRI-II.8
Bronhoogte [m]	:	1,00
Meetafstand [m]	:	1,50
Meethoogte [m]	:	1,20

Frequentie [Hz]	:	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)]	:	--	40,0	55,6	58,8	63,2	65,9	62,9	57,3	47,7	69,8
Achtergr [dB(A)]	:	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
DGeo [dB]	:	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	
DAlu*R [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB]	:	6,0	6,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Lw [dB(A)]	:	--	48,5	68,1	71,3	75,7	78,4	75,4	69,8	60,2	82,4

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel	:	meting 22 september 2020
Bronnaam	:	Centraalafzuiging hal B - nieuw #2
MeetDatum	:	1-10-2020
Meetduur	:	: :
Type geluid	:	Continu
Temperatuur [°C]	:	--
Windsnelheid [m/s]	:	--
Hoek windricht [°]	:	--
RV [%]	:	--
Alu conform	:	HMRI-II.8
Bronhoogte [m]	:	1,00
Meetafstand [m]	:	2,00
Meethoogte [m]	:	1,20

Frequentie [Hz]	:	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)]	:	--	38,8	53,4	56,8	60,5	61,1	58,8	53,5	44,1	66,2
Achtergr [dB(A)]	:	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
DGeo [dB]	:	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	
DAlu*R [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB]	:	6,0	6,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Lw [dB(A)]	:	--	49,8	68,4	71,8	75,5	76,1	73,8	68,5	59,1	81,2

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel	:	meting 22 september 2020
Bronnaam	:	Centraalafzuiging hal B - nieuw gemiddelde - gebruikt
MeetDatum	:	1-10-2020
Meetduur	:	: :
Type geluid	:	Continu
Temperatuur [°C]	:	--
Windsnelheid [m/s]	:	--
Hoek windricht [°]	:	--
RV [%]	:	--
Alu conform	:	HMRI-II.8
Bronhoogte [m]	:	0,00
Meetafstand [m]	:	0,00
Meethoogte [m]	:	0,00

Frequentie [Hz]	:	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)]	:	--	49,2	68,3	71,6	75,6	77,4	74,7	69,2	59,7	81,8
Achtergr [dB(A)]	:	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
DGeo [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DAlu*R [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lw [dB(A)]	:	--	49,2	68,3	71,6	75,6	77,4	74,7	69,2	59,7	81,8

II2 GECONCENTREERDE BRON

Onderdeel	:	meting 22 september 2020
Bronnaam	:	Check Puntafzuiging lassen - gebruikt
MeetDatum	:	1-10-2020
Meetduur	:	: :
Type geluid	:	Continu
Temperatuur [°C]	:	--
Windsnelheid [m/s]	:	--
Hoek windricht [°]	:	--
RV [%]	:	--
Alu conform	:	HMRI-II.8
Bronhoogte [m]	:	1,00
Meetafstand [m]	:	0,50
Meethoogte [m]	:	1,10

Frequentie [Hz]	:	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp [dB(A)]	:	--	43,6	55,5	69,4	70,1	68,2	61,2	51,5	40,0	74,4
Achtergr [dB(A)]	:	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
DGeo [dB]	:	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
DAlu*R [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DBodem [dB]	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lw [dB(A)]	:	--	48,6	60,5	74,4	75,1	73,2	66,2	56,5	45,0	79,3

II3 OPENING IN WAND

Onderdeel	:	meting 22 september 2020
Bronnaam	:	Check rooster compressorhok -gebruikt
MeetDatum	:	1-10-2020
Meetduur	:	: :
Type geluid	:	Continu
Temperatuur [°C]	:	--
Windsnelheid [m/s]	:	--
Hoek windricht [°]	:	--
RV [%]	:	--
Opp. meetvlak [m²]	:	1,00
Meetafstand [m]	:	0,20

Meetpunt	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
1	--	49,5	59,9	67,8	69,3	73,0	70,0	65,8	51,7	76,9
Gem.niv. Lp :	--	49,5	59,9	67,8	69,3	73,0	70,0	65,8	51,7	76,9

Achtergr. meetpunt	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
1*	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Achtergr :	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Frequentie	[Hz] :	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dB(A)
Lp	[dB(A)] :	--	49,5	59,9	67,8	69,3	73,0	70,0	65,8	51,7	76,9
Achtergr	[dB(A)] :	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
10log(S)	[dB] :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Delta Lf	[dB] :	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
DI	[dB] :	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
Lw	[dB(A)] :	--	49,5	59,9	67,8	69,3	73,0	70,0	65,8	51,7	76,9

Bijlage II Leveranciersgegevens

Tabel met info uit Coolstream MKIII - 22A fan - W3G710DU2102.pdf

Measured values

	U	f	n	P_{ed}	I	LpA_{in}	LwA_{in}	LwA_{out}	qv	p_{fs}	qv	p_{fs}
	V	Hz	min^{-1}	W	A	dB(A)	dB(A)	dB(A)	m^3/h	Pa	CFM	inH2O
1	400	50	1250	2227	3.40	71	79	81	24770	0	14580	0.00
2	400	50	1250	2420	3.70	71	79	80	22500	80	13245	0.32
3	400	50	1250	2649	4.02	72	79	80	19940	160	11735	0.64
4	400	50	1250	2830	4.30	75	83	82	16350	240	9625	0.96
5	400	50	1100	1465	2.24	68	76	78	21540	0	12680	0.00
6	400	50	1100	1624	2.48	68	76	77	19700	61	11595	0.24
7	400	50	1100	1775	2.69	69	76	77	17450	122	10270	0.49
8	400	50	1100	1884	2.87	73	80	79	14290	183	8410	0.73
9	400	50	900	802	1.23	64	72	73	17630	0	10375	0.00
10	400	50	900	890	1.36	64	72	72	16120	41	9490	0.16
11	400	50	900	972	1.48	65	72	73	14280	82	8405	0.33
12	400	50	900	1032	1.57	68	75	74	11690	123	6880	0.49
13	400	50	700	378	0.58	59	66	68	13710	0	8070	0.00
14	400	50	700	418	0.64	59	66	67	12540	25	7380	0.10
15	400	50	700	457	0.69	59	67	67	11110	50	6540	0.20
16	400	50	700	486	0.74	63	70	69	9090	74	5350	0.30

U = Power supply · f = Frequency · n = Speed (rpm) · P_{ed} = Power consumption · I = Current draw · LpA_{in} = Sourd pressure level intake side · LwA_{in} = Sound power level intake side LwA_{out} = Sound power level outlet side · qv = Air flow · p_{fs} = Pressure increase

Bijlage III

Figuren

Gebouwhoogtes basismodel

LBP|SIGHT - Nieuwegein

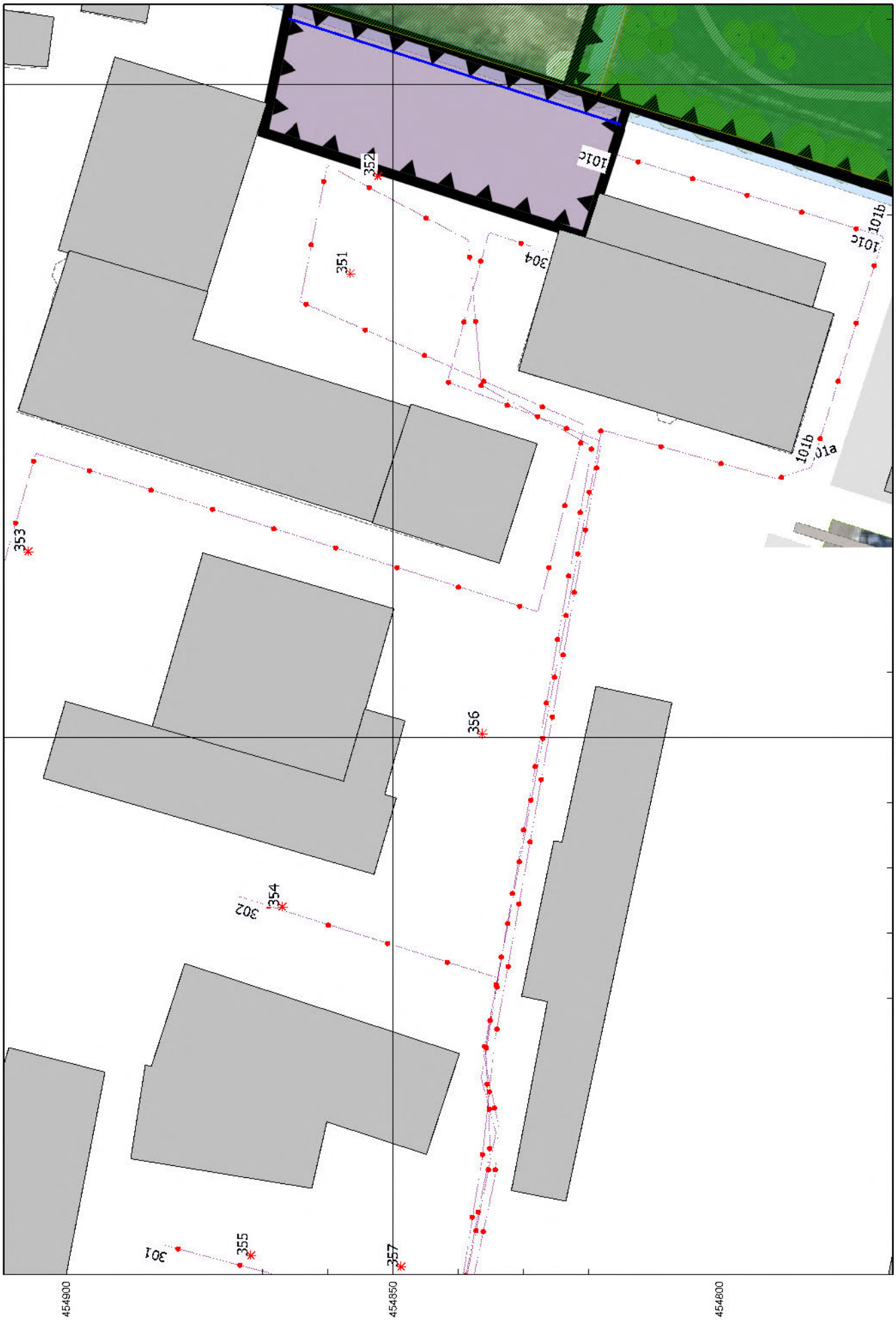
Industrielawaai - IL, [R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - 1. Basismodel vdTol] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: LBP|SIGHT - Nieuwegein

1. Basismodel vdTol
Puntbronnen

LBP|SIGHT - Nieuwegein

Industrielawaai - IL, [R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - 1. Basismodel vdTol] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: LBP|SIGHT - Nieuwegein

Mobiele bronnen

Mobiele bron
Oppervlaktebronnen
Puntbronnen
Uitstralende daken
Uitstralende gevels
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
0 m
40 m
schaal = 1 : 975
454900
132700
132800
401
402
403
405b
601
602
504
506
603
704
701
706
302
707
709
306
604
503
301
505
502
501
404a
405a
405c
305
303
304
307

Mobiele bron
Oppervlaktebronnen
Puntbronnen
Uitstralende daken
Uitstralende gevels
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
0 m
70 m
schaal = 1 : 1714
454800
132800
133000
01a
01b
02
03a
03b
04a
04b
05a
05b
06a
06b
06c
07a
08a
09a
10a
11a
12a
13a
13b
14a
15

Bijlage IV

Invoer rekenmodel Van Der Tol

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
02	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
03a	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
04a	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
01a	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
03b	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
01b	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
04b	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
05a	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
05b	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
06a	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
06b	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
06c	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
07a	1ste lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	--	--	--	Ja
08a	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja
09a	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja
10a	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja
11a	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja
12a	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja
13a	2de lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja
14a	2de lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja
15	2de lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja
13b	2de lijn bebouwing	0,00	Relatief	1,50	5,00	8,00	11,00	14,00	--	Ja

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Weging	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250
101a	Personenauto	0,75	0,00	Relatief	A	70	5	15	10	10,00	0,00	70,00	75,00	79,00
101b	Personenauto	0,75	0,00	Relatief	A	45	--	10	10	10,00	0,00	70,00	75,00	79,00
101c	Personenauto	0,75	0,00	Relatief	A	25	--	5	10	10,00	0,00	70,00	75,00	79,00
304	Rijdende kraan terrein D	1,50	0,00	Relatief	A	10	--	10	5	10,00	67,40	87,80	88,20	89,50
302	Combinatie VW en Kraan terrein B	1,50	0,00	Relatief	A	8	--	--	5	10,00	64,40	85,50	87,00	89,50
301	Combinatie VW en Kraan terrein A	1,50	0,00	Relatief	A	4	2	2	5	10,00	64,40	85,50	87,00	89,50
201	Vrachtwagen terrein Cen D	1,50	0,00	Relatief	A	10	--	--	5	10,00	0,00	81,00	86,00	90,00

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
101a	83,00	85,00	86,00	84,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
101b	83,00	85,00	86,00	84,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
101c	83,00	85,00	86,00	84,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
304	96,10	99,80	97,90	90,70	81,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
302	95,40	99,60	97,70	90,60	82,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
301	95,40	99,60	97,70	90,60	82,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
201	95,00	100,00	98,00	91,00	84,00	0,00	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Weging
351	Stationair draaiende kraan/vrachtwagen	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	14,48	--	--	A
352	Stationair draaiende kraan/vrachtwagen	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	14,48	--	--	A
353	Stationair draaiende kraan/vrachtwagen	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	14,48	--	--	A
354	Stationair draaiende kraan/vrachtwagen	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	14,48	--	--	A
355	Stationair draaiende kraan/vrachtwagen	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	14,48	--	--	A
356	Stationair draaiende kraan/vrachtwagen	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	14,48	--	--	A
357	Stationair draaiende kraan/vrachtwagen	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	14,48	--	--	A
520	Laden en lossen	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	15,57	--	--	A
521	Laden en lossen	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	15,57	--	--	A
522	Laden en lossen	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	15,57	--	--	A
523	Laden en lossen	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	15,57	--	--	A
524	Laden en lossen	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	15,57	--	--	A
525	Laden en lossen	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	15,57	--	--	A
601	Airco	0,50	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	1,25	--	--	A
602	Airco	0,50	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	1,25	--	--	A
603	Airco	0,50	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	1,25	--	--	A
604	Airco 2x	0,50	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	1,25	--	--	A
605	Airco	0,50	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	1,25	--	--	A
641	LBK	1,00	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	0,00	0,00	A
631	Rookgasafvoer	0,50	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	18,56	--	16,80	A
621	Ventilator WC	0,50	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	1,25	--	--	A
622	Ventilator WC	0,50	7,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	1,25	--	--	A
642	Uitblaas luchtbehandeling	7,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron	106,00	180,00	0,00	0,00	0,00	A
401	Heftruck	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
402	Heftruck	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
403	Heftruck	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
404	Heftruck	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
405	Heftruck	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
406	Heftruck	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
407	Heftruck	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
408	Heftruck	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
501	Portaalkraan hijsmotor	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	18,56	--	--	A
502	Portaalkraan hijsmotor	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	18,56	--	--	A
503	Portaalkraan hijsmotor	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	18,56	--	--	A
504	Portaalkraan hijsmotor	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	18,56	--	--	A

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500
351	Nee	Nee	Nee	70,84	75,34	83,14	86,06	93,78	97,62	93,81	86,17	74,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
352	Nee	Nee	Nee	70,84	75,34	83,14	86,06	93,78	97,62	93,81	86,17	74,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
353	Nee	Nee	Nee	70,84	75,34	83,14	86,06	93,78	97,62	93,81	86,17	74,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
354	Nee	Nee	Nee	70,84	75,34	83,14	86,06	93,78	97,62	93,81	86,17	74,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
355	Nee	Nee	Nee	70,84	75,34	83,14	86,06	93,78	97,62	93,81	86,17	74,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
356	Nee	Nee	Nee	70,84	75,34	83,14	86,06	93,78	97,62	93,81	86,17	74,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
357	Nee	Nee	Nee	70,84	75,34	83,14	86,06	93,78	97,62	93,81	86,17	74,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
520	Nee	Nee	Nee	58,70	69,20	79,80	91,90	95,90	94,70	91,80	87,00	78,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
521	Nee	Nee	Nee	58,70	69,20	79,80	91,90	95,90	94,70	91,80	87,00	78,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
522	Nee	Nee	Nee	58,70	69,20	79,80	91,90	95,90	94,70	91,80	87,00	78,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
523	Nee	Nee	Nee	58,70	69,20	79,80	91,90	95,90	94,70	91,80	87,00	78,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
524	Nee	Nee	Nee	58,70	69,20	79,80	91,90	95,90	94,70	91,80	87,00	78,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
525	Nee	Nee	Nee	58,70	69,20	79,80	91,90	95,90	94,70	91,80	87,00	78,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
601	Nee	Nee	Nee	33,09	43,39	57,59	57,09	59,69	60,09	57,69	52,29	47,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
602	Nee	Nee	Nee	33,09	43,39	57,59	57,09	59,69	60,09	57,69	52,29	47,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
603	Nee	Nee	Nee	33,09	43,39	57,59	57,09	59,69	60,09	57,69	52,29	47,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
604	Nee	Nee	Nee	33,09	43,39	57,59	57,09	59,69	60,09	57,69	52,29	47,39	-3,00	-3,00	-3,00	-3,00	-3,00
605	Nee	Nee	Nee	33,09	43,39	57,59	57,09	59,69	60,09	57,69	52,29	47,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
641	Nee	Nee	Nee	37,96	60,81	72,26	77,29	71,62	74,06	69,32	61,86	51,78	-3,00	-3,00	-3,00	-3,00	-3,00
631	Nee	Nee	Nee	0,00	48,00	67,00	78,00	83,00	81,00	72,00	68,00	59,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
621	Nee	Nee	Nee	37,59	40,79	49,29	59,19	66,39	72,09	67,99	62,99	46,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
622	Nee	Nee	Nee	37,59	40,79	49,29	59,19	66,39	72,09	67,99	62,99	46,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
642	Nee	Nee	Nee	--	38,69	43,29	47,09	54,19	50,89	47,29	42,09	32,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
401	Nee	Nee	Nee	55,60	73,70	83,60	85,20	90,80	93,20	91,00	84,10	72,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
402	Nee	Nee	Nee	55,60	73,70	83,60	85,20	90,80	93,20	91,00	84,10	72,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
403	Nee	Nee	Nee	55,60	73,70	83,60	85,20	90,80	93,20	91,00	84,10	72,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
404	Nee	Nee	Nee	55,60	73,70	83,60	85,20	90,80	93,20	91,00	84,10	72,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
405	Nee	Nee	Nee	55,60	73,70	83,60	85,20	90,80	93,20	91,00	84,10	72,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
406	Nee	Nee	Nee	55,60	73,70	83,60	85,20	90,80	93,20	91,00	84,10	72,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
407	Nee	Nee	Nee	55,60	73,70	83,60	85,20	90,80	93,20	91,00	84,10	72,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
408	Nee	Nee	Nee	55,60	73,70	83,60	85,20	90,80	93,20	91,00	84,10	72,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
501	Nee	Nee	Nee	50,30	61,20	66,50	78,80	82,00	88,60	81,10	76,80	72,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
502	Nee	Nee	Nee	50,30	61,20	66,50	78,80	82,00	88,60	81,10	76,80	72,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
503	Nee	Nee	Nee	50,30	61,20	66,50	78,80	82,00	88,60	81,10	76,80	72,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
504	Nee	Nee	Nee	50,30	61,20	66,50	78,80	82,00	88,60	81,10	76,80	72,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
351	0,00	0,00	0,00	0,00
352	0,00	0,00	0,00	0,00
353	0,00	0,00	0,00	0,00
354	0,00	0,00	0,00	0,00
355	0,00	0,00	0,00	0,00
356	0,00	0,00	0,00	0,00
357	0,00	0,00	0,00	0,00
520	0,00	0,00	0,00	0,00
521	0,00	0,00	0,00	0,00
522	0,00	0,00	0,00	0,00
523	0,00	0,00	0,00	0,00
524	0,00	0,00	0,00	0,00
525	0,00	0,00	0,00	0,00
601	0,00	0,00	0,00	0,00
602	0,00	0,00	0,00	0,00
603	0,00	0,00	0,00	0,00
604	-3,00	-3,00	-3,00	-3,00
605	0,00	0,00	0,00	0,00
641	-3,00	-3,00	-3,00	-3,00
631	0,00	0,00	0,00	0,00
621	0,00	0,00	0,00	0,00
622	0,00	0,00	0,00	0,00
642	0,00	0,00	0,00	0,00
401	0,00	0,00	0,00	0,00
402	0,00	0,00	0,00	0,00
403	0,00	0,00	0,00	0,00
404	0,00	0,00	0,00	0,00
405	0,00	0,00	0,00	0,00
406	0,00	0,00	0,00	0,00
407	0,00	0,00	0,00	0,00
408	0,00	0,00	0,00	0,00
501	0,00	0,00	0,00	0,00
502	0,00	0,00	0,00	0,00
503	0,00	0,00	0,00	0,00
504	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Weging
505	Portaalkraan hijsmotor	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	18,56	--	--	A
506	Portaalkraan hijsmotor	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	18,56	--	--	A
510	Portaalkraan rijden	0,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	28,49	--	--	A
511	Portaalkraan rijden	0,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	28,49	--	--	A
512	Portaalkraan rijden	0,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	28,49	--	--	A
513	Portaalkraan rijden	0,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	28,49	--	--	A
514	Portaalkraan rijden	0,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	28,49	--	--	A
515	Portaalkraan rijden	0,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	28,49	--	--	A
541	Portaalkraan hijsmotor Lmax	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
542	Portaalkraan hijsmotor Lmax	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
543	Portaalkraan hijsmotor Lmax	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
544	Portaalkraan hijsmotor Lmax	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
545	Portaalkraan hijsmotor Lmax	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
546	Portaalkraan hijsmotor Lmax	9,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
531	Laden en lossen Lmax	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
532	Laden en lossen Lmax	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
533	Laden en lossen Lmax	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
534	Laden en lossen Lmax	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
535	Laden en lossen Lmax	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
536	Laden en lossen Lmax	2,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
411	Heftruck Lmax	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
412	Heftruck Lmax	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
413	Heftruck Lmax	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
414	Heftruck Lmax	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
311	Rijdende kraan	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	99,00	A
312	Rijdende kraan	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	99,00	A
312	Rijdende kraan	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	99,00	A
211	Vrachtwagen Lmax	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
212	Vrachtwagen Lmax	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
213	Vrachtwagen Lmax	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
111	Personenauto Lmax	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	99,00	A
112	Personenauto Lmax	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	99,00	A
113	Personenauto Lmax	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	99,00	A
114	Personenauto Lmax	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	99,00	A

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500
505	Nee	Nee	Nee	50,30	61,20	66,50	78,80	82,00	88,60	81,10	76,80	72,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
506	Nee	Nee	Nee	50,30	61,20	66,50	78,80	82,00	88,60	81,10	76,80	72,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
510	Nee	Nee	Nee	45,10	56,80	63,60	81,80	89,40	87,90	78,80	73,20	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
511	Nee	Nee	Nee	45,10	56,80	63,60	81,80	89,40	87,90	78,80	73,20	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
512	Nee	Nee	Nee	45,10	56,80	63,60	81,80	89,40	87,90	78,80	73,20	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
513	Nee	Nee	Nee	45,10	56,80	63,60	81,80	89,40	87,90	78,80	73,20	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
514	Nee	Nee	Nee	45,10	56,80	63,60	81,80	89,40	87,90	78,80	73,20	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
515	Nee	Nee	Nee	45,10	56,80	63,60	81,80	89,40	87,90	78,80	73,20	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
541	Nee	Nee	Nee	55,64	65,34	71,45	80,16	89,78	106,70	91,78	83,56	76,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
542	Nee	Nee	Nee	55,64	65,34	71,45	80,16	89,78	106,70	91,78	83,56	76,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
543	Nee	Nee	Nee	55,64	65,34	71,45	80,16	89,78	106,70	91,78	83,56	76,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
544	Nee	Nee	Nee	55,64	65,34	71,45	80,16	89,78	106,70	91,78	83,56	76,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
545	Nee	Nee	Nee	55,64	65,34	71,45	80,16	89,78	106,70	91,78	83,56	76,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
546	Nee	Nee	Nee	55,64	65,34	71,45	80,16	89,78	106,70	91,78	83,56	76,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
531	Nee	Nee	Nee	70,90	79,40	95,50	112,90	121,30	118,50	116,00	108,40	93,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
532	Nee	Nee	Nee	70,90	79,40	95,50	112,90	121,30	118,50	116,00	108,40	93,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
533	Nee	Nee	Nee	70,90	79,40	95,50	112,90	121,30	118,50	116,00	108,40	93,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
534	Nee	Nee	Nee	70,90	79,40	95,50	112,90	121,30	118,50	116,00	108,40	93,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
535	Nee	Nee	Nee	70,90	79,40	95,50	112,90	121,30	118,50	116,00	108,40	93,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
536	Nee	Nee	Nee	70,90	79,40	95,50	112,90	121,30	118,50	116,00	108,40	93,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
411	Nee	Nee	Nee	58,90	65,90	79,60	81,40	97,70	105,30	103,70	104,20	94,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
412	Nee	Nee	Nee	58,90	65,90	79,60	81,40	97,70	105,30	103,70	104,20	94,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
413	Nee	Nee	Nee	58,90	65,90	79,60	81,40	97,70	105,30	103,70	104,20	94,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
414	Nee	Nee	Nee	58,90	65,90	79,60	81,40	97,70	105,30	103,70	104,20	94,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
311	Nee	Nee	Nee	60,85	79,35	85,15	85,15	101,45	101,85	100,45	92,35	82,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
312	Nee	Nee	Nee	60,85	79,35	85,15	85,15	101,45	101,85	100,45	92,35	82,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
312	Nee	Nee	Nee	60,85	79,35	85,15	85,15	101,45	101,85	100,45	92,35	82,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
211	Nee	Nee	Nee	0,00	81,00	86,00	90,00	95,00	100,00	98,00	91,00	84,00	0,00	-6,50	-6,50	-6,50	-6,50
212	Nee	Nee	Nee	0,00	81,00	86,00	90,00	95,00	100,00	98,00	91,00	84,00	0,00	-6,50	-6,50	-6,50	-6,50
213	Nee	Nee	Nee	0,00	81,00	86,00	90,00	95,00	100,00	98,00	91,00	84,00	0,00	-6,50	-6,50	-6,50	-6,50
111	Nee	Nee	Nee	0,00	70,00	75,00	79,00	83,00	85,00	86,00	84,00	77,00	0,00	-8,70	-8,70	-8,70	-8,70
112	Nee	Nee	Nee	0,00	70,00	75,00	79,00	83,00	85,00	86,00	84,00	77,00	0,00	-8,70	-8,70	-8,70	-8,70
113	Nee	Nee	Nee	0,00	70,00	75,00	79,00	83,00	85,00	86,00	84,00	77,00	0,00	-8,70	-8,70	-8,70	-8,70
114	Nee	Nee	Nee	0,00	70,00	75,00	79,00	83,00	85,00	86,00	84,00	77,00	0,00	-8,70	-8,70	-8,70	-8,70

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
505	0,00	0,00	0,00	0,00
506	0,00	0,00	0,00	0,00
510	0,00	0,00	0,00	0,00
511	0,00	0,00	0,00	0,00
512	0,00	0,00	0,00	0,00
513	0,00	0,00	0,00	0,00
514	0,00	0,00	0,00	0,00
515	0,00	0,00	0,00	0,00
541	0,00	0,00	0,00	0,00
542	0,00	0,00	0,00	0,00
543	0,00	0,00	0,00	0,00
544	0,00	0,00	0,00	0,00
545	0,00	0,00	0,00	0,00
546	0,00	0,00	0,00	0,00
531	0,00	0,00	0,00	0,00
532	0,00	0,00	0,00	0,00
533	0,00	0,00	0,00	0,00
534	0,00	0,00	0,00	0,00
535	0,00	0,00	0,00	0,00
536	0,00	0,00	0,00	0,00
411	0,00	0,00	0,00	0,00
412	0,00	0,00	0,00	0,00
413	0,00	0,00	0,00	0,00
414	0,00	0,00	0,00	0,00
311	0,00	0,00	0,00	0,00
312	0,00	0,00	0,00	0,00
312	0,00	0,00	0,00	0,00
211	-6,50	-6,50	-6,50	-6,50
212	-6,50	-6,50	-6,50	-6,50
213	-6,50	-6,50	-6,50	-6,50
111	-8,70	-8,70	-8,70	-8,70
112	-8,70	-8,70	-8,70	-8,70
113	-8,70	-8,70	-8,70	-8,70
114	-8,70	-8,70	-8,70	-8,70

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Bf
02	Plangebied Rijnvliet	0,50
03	land om water	1,00
03	bebouwd gemengd gebied	0,50
02	Plangebied Rijnvliet	0,80

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Cp	Refl.L 31	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 31
01	Scherm	7,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 1. Basismodel vdTol
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

LBP|SIGHT

Bijlage V

Invoer rekenmodel J&B Grijpers

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Weging	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500
101	Personenauto's	0,75	0,00	Relatief	A	25	5	10	5	10,00	0,00	70,00	75,00	79,00	83,00
201	Vrachtwagens route 1	1,50	0,00	Relatief	A	12	--	--	5	10,00	0,00	81,00	86,00	90,00	95,00
202	Vrachtwagens route 2	1,50	0,00	Relatief	A	4	--	--	5	10,00	0,00	81,00	86,00	90,00	95,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
101	85,00	86,00	84,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
201	100,00	98,00	91,00	84,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
202	100,00	98,00	91,00	84,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	TypeLw	Weging	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	DeltaL	DeltaH	Negeer obj.	LwM2 31	LwM2 63	LwM2 125
901	HD spuit (richting plangebied)	1,50	0,00	Relatief	True	A	10,79	--	--	2,0	2,0	Ja	44,51	63,94	77,58

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	LwM2 250	LwM2 500	LwM2 1k	LwM2 2k	LwM2 4k	LwM2 8k	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125
901	67,28	72,87	70,88	69,08	67,39	61,03	59,06	78,49	92,13	81,83	87,42	85,43	83,63	81,94	75,58	0,00	0,00	0,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
901	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Weging
601	Airco 2x	0,50	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
501	Afzuiging spuitcabine Hal A	3,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	6,02	--	--	A
502	Filter Hal A	3,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	12,04	A
503	Rooster compressorhok	1,50	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	1,76	4,88	13,81	A
602	Airco 2x	0,50	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
603	Airco	0,50	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
701	Puntafzuiging lassen	1,00	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
702	Puntafzuiging lassen	1,00	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
703	Puntafzuiging lassen	1,00	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
704	Centraalafzuiging hal B - nieuw	0,40	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
706	Centraalafzuiging hal B - nieuw	0,40	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
707	Centraalafzuiging hal B - nieuw	0,40	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
709	Centraalafzuiging hal B - nieuw	0,40	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
505	Afzuiging nieuw Hal A	0,40	10,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	12,04	A
504	Verse lucht installatie (op Hal A - op hal B)	1,50	4,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	12,04	A
604	Rooster nieuwe airco (oostegevel hal B)	3,00	0,00	Relatief aan onderliggend item	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	A
401	Heftruck terrein noord	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	16,81	--	--	A
402	Heftruck terrein noord	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	12,04	--	--	A
403	Heftruck terrein noord	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	12,04	--	--	A
404a	Heftruck terrein oost	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
405a	Heftruck terrein oost - lmax	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
405b	Heftruck terrein oost - lmax	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
405c	Heftruck terrein oost - lmax	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A
404a	Heftruck terrein oost	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--	A
405b	Heftruck terrein noord - lmax	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	99,00	--	--	A

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500
601	Nee	Nee	Nee	33,09	43,39	57,59	57,09	59,69	60,09	57,69	52,29	47,39	-7,00	-7,00	-7,00	-7,00	-7,00
501	Ja	Nee	Nee	49,03	58,55	77,26	85,60	89,03	85,11	86,63	75,60	52,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
502	Ja	Nee	Nee	54,55	63,84	76,15	81,76	82,12	82,88	84,87	75,12	56,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
503	Ja	Nee	Nee	--	49,50	59,90	67,80	69,30	73,00	70,00	65,80	51,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
602	Nee	Nee	Nee	33,09	43,39	57,59	57,09	59,69	60,09	57,69	52,29	47,39	-7,00	-7,00	-7,00	-7,00	-7,00
603	Nee	Nee	Nee	33,09	43,39	57,59	57,09	59,69	60,09	57,69	52,29	47,39	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
701	Nee	Nee	Nee	--	48,57	60,47	74,37	75,07	73,17	66,17	56,47	44,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
702	Nee	Nee	Nee	--	48,57	60,47	74,37	75,07	73,17	66,17	56,47	44,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
703	Nee	Nee	Nee	--	48,57	60,47	74,37	75,07	73,17	66,17	56,47	44,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
704	Nee	Nee	Nee	--	49,20	68,25	71,56	75,60	77,40	74,67	69,20	59,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
706	Nee	Nee	Nee	--	49,20	68,25	71,56	75,60	77,40	74,67	69,20	59,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
707	Nee	Nee	Nee	--	49,20	68,25	71,56	75,60	77,40	74,67	69,20	59,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
709	Nee	Nee	Nee	--	49,20	68,25	71,56	75,60	77,40	74,67	69,20	59,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
505	Nee	Nee	Nee	33,22	45,96	54,79	66,63	67,50	65,40	62,64	56,18	46,73	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
504	Ja	Nee	Nee	--	50,55	62,25	64,95	66,35	67,05	65,05	60,15	48,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
604	Ja	Nee	Nee	--	51,78	65,63	66,13	69,83	71,56	72,12	66,67	59,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
401	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
402	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
403	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
404a	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
405a	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00
405b	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00
405c	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00
404a	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
405b	Nee	Nee	Nee	18,30	63,20	67,30	77,10	80,10	82,50	77,80	68,00	64,50	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
601	-7,00	-7,00	-7,00	-7,00
501	0,00	0,00	0,00	0,00
502	0,00	0,00	0,00	0,00
503	0,00	0,00	0,00	0,00
602	-7,00	-7,00	-7,00	-7,00
603	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
701	0,00	0,00	0,00	0,00
702	0,00	0,00	0,00	0,00
703	0,00	0,00	0,00	0,00
704	0,00	0,00	0,00	0,00
706	0,00	0,00	0,00	0,00
707	0,00	0,00	0,00	0,00
709	0,00	0,00	0,00	0,00
505	3,10	3,10	3,10	3,10
504	0,00	0,00	0,00	0,00
604	0,00	0,00	0,00	0,00
401	0,00	0,00	0,00	0,00
402	0,00	0,00	0,00	0,00
403	0,00	0,00	0,00	0,00
404a	0,00	0,00	0,00	0,00
405a	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00
405b	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00
405c	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00
404a	0,00	0,00	0,00	0,00
405b	-24,00	-24,00	-24,00	-24,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Uitstralende daken, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	BinBui	Cdifuus	Weging	TypeLw	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	DeltaX	DeltaY	Lp 31	Lp 63
301	Lichtstraat hal A	0,50	10,00	Relatief aan onderliggend item	Ja	6	A	False	0,00	3,01	12,04	5,0	3,0	34,00	53,00
302	Lichtstraat hal B	0,50	4,00	Relatief aan onderliggend item	Ja	6	A	False	0,00	3,01	9,03	4,0	6,0	31,40	60,90
303	Lichtstraat hal C1	0,50	6,00	Relatief aan onderliggend item	Ja	6	A	False	0,00	3,01	--	2,0	4,0	29,80	44,80
304	Lichtstraat hal C2	0,50	6,00	Relatief aan onderliggend item	Ja	6	A	False	0,00	3,01	--	2,0	4,0	29,80	44,80

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Uitstralende daken, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lp 125	Lp 250	Lp 500	Lp 1k	Lp 2k	Lp 4k	Lp 8k	Isolatie 31	Isolatie 63	Isolatie 125	Isolatie 250	Isolatie 500	Isolatie 1k	Isolatie 2k
301	61,30	65,30	69,80	71,00	77,40	76,90	73,00	4,00	6,00	9,00	15,00	21,00	27,00	33,00
302	67,60	70,70	81,70	84,60	86,00	84,50	78,40	4,00	6,00	9,00	15,00	21,00	27,00	33,00
303	54,70	57,80	67,90	77,20	81,70	86,50	86,40	4,00	6,00	9,00	15,00	21,00	27,00	33,00
304	54,70	57,80	67,90	77,20	81,70	86,50	86,40	4,00	6,00	9,00	15,00	21,00	27,00	33,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Uitstralende daken, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Isolatie 4k	Isolatie 8k	LwM2 31	LwM2 63	LwM2 125	LwM2 250	LwM2 500	LwM2 1k	LwM2 2k	LwM2 4k	LwM2 8k	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k
301	39,00	39,00	24,00	41,00	46,30	44,30	42,80	38,00	38,40	31,90	28,00	43,90	60,90	66,20	64,20	62,70	57,90
302	39,00	39,00	21,40	48,90	52,60	49,70	54,70	51,60	47,00	39,50	33,40	43,22	70,72	74,42	71,52	76,52	73,42
303	39,00	39,00	19,80	32,80	39,70	36,80	40,90	44,20	42,70	41,50	41,40	35,42	48,42	55,32	52,42	56,52	59,82
304	39,00	39,00	19,80	32,80	39,70	36,80	40,90	44,20	42,70	41,50	41,40	35,42	48,42	55,32	52,42	56,52	59,82

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Uitstralende daken, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
301	58,30	51,80	47,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
302	68,82	61,32	55,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
303	58,32	57,12	57,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
304	58,32	57,12	57,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Uitstralende gevels, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	BinBui	Cdifuus	Weging	TypeLw	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Hoogte	DeltaL	DeltaH	Lp 31	Lp 63
305	Open roldeur Hal C	0,00	0,00	Relatief	Ja	0	A	False	10,79	--	--	6,0	5,0	5,0	30,10	40,80
306	Ramen oostgevel hal B	2,00	0,00	Relatief	Ja	6	A	False	0,00	3,01	9,03	1,0	10,0	1,0	31,40	60,90
307	Ramen oostgevel hal C	2,00	0,00	Relatief	Ja	6	A	False	0,00	3,01	--	1,0	10,0	1,0	29,80	44,80
506	Schuifdeur oostzijde - open	0,00	0,00	Relatief	Ja	5	A	False	9,03	--	--	6,0	2,0	2,0	--	53,30
506	Schuifdeur oostzijde - open	0,00	0,00	Relatief	Ja	5	A	False	13,80	--	--	6,0	2,0	2,0	--	53,30
506	Schuifdeur oostzijde - open - Lmax	0,00	0,00	Relatief	Ja	5	A	False	99,00	--	--	6,0	2,0	2,0	--	52,20

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Uitstralende gevels, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lp 125	Lp 250	Lp 500	Lp 1k	Lp 2k	Lp 4k	Lp 8k	Isolatie 31	Isolatie 63	Isolatie 125	Isolatie 250	Isolatie 500	Isolatie 1k	Isolatie 2k
305	50,80	55,50	64,20	73,40	78,00	82,80	82,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
306	67,60	70,70	81,70	84,60	86,00	84,50	78,40	4,00	6,00	9,00	15,00	21,00	27,00	33,00
307	54,70	57,80	67,90	77,20	81,70	86,50	86,40	4,00	6,00	9,00	15,00	21,00	27,00	33,00
506	61,20	63,60	66,60	68,00	69,60	70,60	66,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
506	61,20	63,60	66,60	68,00	69,60	70,60	66,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
506	59,50	64,70	69,90	79,30	81,50	80,80	73,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Uitstralende gevels, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Isolatie 4k	Isolatie 8k	LwM2 31	LwM2 63	LwM2 125	LwM2 250	LwM2 500	LwM2 1k	LwM2 2k	LwM2 4k	LwM2 8k	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k
305	0,00	0,00	30,10	40,80	50,80	55,50	64,20	73,40	78,00	82,80	82,60	43,78	54,48	64,48	69,18	77,88	87,08
306	39,00	39,00	21,40	48,90	52,60	49,70	54,70	51,60	47,00	39,50	33,40	36,28	63,78	67,48	64,58	69,58	66,48
307	39,00	39,00	19,80	32,80	39,70	36,80	40,90	44,20	42,70	41,50	41,40	32,46	45,46	52,36	49,46	53,56	56,86
506	0,00	0,00	--	48,30	56,20	58,60	61,60	63,00	64,60	65,60	61,20	--	60,08	67,98	70,38	73,38	74,78
506	0,00	0,00	--	48,30	56,20	58,60	61,60	63,00	64,60	65,60	61,20	--	61,78	69,68	72,08	75,08	76,48
506	0,00	0,00	--	47,20	54,50	59,70	64,90	74,30	76,50	75,80	68,60	--	58,98	66,28	71,48	76,68	86,08

Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
R073133ah.20E0QL3.dv - v2 - Project 073133ah - Update Akoestisch onderzoek vdTol en JB Grijpers - BP Rijnvliet
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Uitstralende gevels, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
305	91,68	96,48	96,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
306	61,88	54,38	48,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
307	55,36	54,16	54,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
506	76,38	77,38	72,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
506	78,08	79,08	74,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
506	88,28	87,58	80,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Bijlage VI

Maximale geluidniveaus Van Der Tol

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: heftruck

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01a A	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	1,50	54	--	--
01a_B	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	5,00	57	--	--
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	58	--	--
01b_A	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	1,50	56	--	--
01b_B	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	5,00	59	--	--
01b_C	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	8,00	60	--	--
02_A	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	1,50	62	--	--
02_B	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	5,00	65	--	--
02_C	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	8,00	65	--	--
03a_A	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	1,50	61	--	--
03a B	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	5,00	63	--	--
03a C	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	8,00	64	--	--
03b_A	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	1,50	60	--	--
03b_B	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	5,00	63	--	--
03b_C	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	8,00	63	--	--
04a_A	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	1,50	58	--	--
04a_B	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	5,00	60	--	--
04a_C	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	8,00	62	--	--
04b_A	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	1,50	57	--	--
04b_B	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	5,00	60	--	--
04b_C	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	8,00	61	--	--
05a A	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	1,50	58	--	--
05a_B	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	5,00	60	--	--
05a_C	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	8,00	61	--	--
05b_A	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	1,50	53	--	--
05b_B	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	5,00	55	--	--
05b_C	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	8,00	56	--	--
06a_A	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	1,50	47	--	--
06a_B	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	5,00	50	--	--
06a_C	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	8,00	51	--	--
06b_A	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	1,50	55	--	--
06b B	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	5,00	57	--	--
06b C	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	8,00	59	--	--
06c_A	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	1,50	45	--	--
06c_B	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	5,00	47	--	--
06c_C	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	8,00	49	--	--
07a_A	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	1,50	49	--	--
07a_B	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	5,00	50	--	--
07a_C	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	8,00	51	--	--
08a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	1,50	44	--	--
08a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	5,00	46	--	--
08a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	8,00	48	--	--
08a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	11,00	48	--	--
08a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	14,00	50	--	--
09a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	1,50	42	--	--
09a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	5,00	42	--	--
09a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	8,00	48	--	--
09a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	11,00	50	--	--
09a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	14,00	51	--	--
10a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	1,50	39	--	--
10a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	5,00	42	--	--
10a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	8,00	48	--	--
10a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	11,00	50	--	--
10a E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	14,00	51	--	--
11a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	1,50	38	--	--
11a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	5,00	41	--	--
11a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	8,00	49	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: heftruck

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
11a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	11,00	51	--	--
11a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	14,00	52	--	--
12a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	1,50	41	--	--
12a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	5,00	42	--	--
12a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	8,00	47	--	--
12a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	11,00	51	--	--
12a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	14,00	54	--	--
13a_A	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	1,50	40	--	--
13a_B	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	5,00	42	--	--
13a_C	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	8,00	46	--	--
13a D	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	11,00	55	--	--
13a E	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	14,00	56	--	--
13b_A	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	1,50	36	--	--
13b_B	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	5,00	38	--	--
13b_C	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	8,00	40	--	--
13b_D	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	11,00	52	--	--
13b_E	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	14,00	54	--	--
14a_A	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	1,50	41	--	--
14a_B	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	5,00	43	--	--
14a_C	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	8,00	44	--	--
14a_D	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	11,00	52	--	--
14a E	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	14,00	53	--	--
15_A	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	1,50	34	--	--
15_B	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	5,00	35	--	--
15_C	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	8,00	40	--	--
15_D	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	11,00	54	--	--
15_E	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	14,00	56	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Kranen

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01a A	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	1,50	50	--	50
01a_B	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	5,00	53	--	53
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	54	--	54
01b_A	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	1,50	50	--	50
01b_B	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	5,00	52	--	52
01b_C	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	8,00	53	--	53
02_A	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	1,50	55	--	55
02_B	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	5,00	58	--	58
02_C	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	8,00	59	--	59
03a_A	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	1,50	54	--	54
03a B	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	5,00	57	--	57
03a C	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	8,00	58	--	58
03b_A	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	1,50	53	--	53
03b_B	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	5,00	56	--	56
03b_C	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	8,00	57	--	57
04a_A	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	1,50	51	--	51
04a_B	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	5,00	54	--	54
04a_C	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	8,00	55	--	55
04b_A	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	1,50	51	--	51
04b_B	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	5,00	53	--	53
04b_C	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	8,00	55	--	55
05a A	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	1,50	50	--	50
05a_B	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	5,00	53	--	53
05a_C	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	8,00	54	--	54
05b_A	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	1,50	50	--	50
05b_B	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	5,00	51	--	51
05b_C	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	8,00	53	--	53
06a_A	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	1,50	45	--	45
06a_B	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	5,00	47	--	47
06a_C	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	8,00	48	--	48
06b_A	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	1,50	51	--	51
06b B	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	5,00	53	--	53
06b C	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	8,00	54	--	54
06c_A	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	1,50	40	--	40
06c_B	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	5,00	41	--	41
06c_C	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	8,00	43	--	43
07a_A	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	1,50	46	--	46
07a_B	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	5,00	48	--	48
07a_C	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	8,00	49	--	49
08a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	1,50	42	--	42
08a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	5,00	43	--	43
08a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	8,00	45	--	45
08a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	11,00	47	--	47
08a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	14,00	48	--	48
09a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	1,50	42	--	42
09a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	5,00	43	--	43
09a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	8,00	46	--	46
09a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	11,00	47	--	47
09a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	14,00	49	--	49
10a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	1,50	43	--	43
10a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	5,00	44	--	44
10a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	8,00	46	--	46
10a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	11,00	49	--	49
10a E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	14,00	50	--	50
11a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	1,50	37	--	37
11a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	5,00	40	--	40
11a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	8,00	47	--	47

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Kranen

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
11a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	11,00	49	--	49
11a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	14,00	50	--	50
12a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	1,50	36	--	36
12a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	5,00	39	--	39
12a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	8,00	46	--	46
12a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	11,00	48	--	48
12a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	14,00	50	--	50
13a_A	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	1,50	37	--	37
13a_B	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	5,00	39	--	39
13a_C	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	8,00	41	--	41
13a D	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	11,00	49	--	49
13a E	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	14,00	51	--	51
13b_A	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	1,50	39	--	39
13b_B	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	5,00	42	--	42
13b_C	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	8,00	45	--	45
13b_D	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	11,00	45	--	45
13b_E	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	14,00	50	--	50
14a_A	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	1,50	39	--	39
14a_B	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	5,00	40	--	40
14a_C	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	8,00	42	--	42
14a_D	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	11,00	46	--	46
14a E	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	14,00	53	--	53
15_A	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	1,50	33	--	33
15_B	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	5,00	34	--	34
15_C	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	8,00	38	--	38
15_D	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	11,00	50	--	50
15_E	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	14,00	52	--	52

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: L&L

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01a A	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	1,50	65	--	--
01a_B	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	5,00	68	--	--
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	73	--	--
01b_A	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	1,50	68	--	--
01b_B	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	5,00	72	--	--
01b_C	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	8,00	74	--	--
02_A	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	1,50	70	--	--
02_B	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	5,00	73	--	--
02_C	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	8,00	76	--	--
03a_A	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	1,50	69	--	--
03a B	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	5,00	73	--	--
03a C	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	8,00	74	--	--
03b_A	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	1,50	69	--	--
03b_B	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	5,00	72	--	--
03b_C	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	8,00	74	--	--
04a_A	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	1,50	68	--	--
04a_B	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	5,00	71	--	--
04a_C	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	8,00	72	--	--
04b_A	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	1,50	68	--	--
04b_B	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	5,00	71	--	--
04b_C	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	8,00	72	--	--
05a A	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	1,50	66	--	--
05a_B	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	5,00	69	--	--
05a_C	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	8,00	72	--	--
05b_A	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	1,50	66	--	--
05b_B	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	5,00	69	--	--
05b_C	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	8,00	70	--	--
06a_A	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	1,50	67	--	--
06a_B	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	5,00	70	--	--
06a_C	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	8,00	70	--	--
06b_A	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	1,50	65	--	--
06b B	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	5,00	67	--	--
06b C	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	8,00	69	--	--
06c_A	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	1,50	59	--	--
06c_B	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	5,00	61	--	--
06c_C	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	8,00	64	--	--
07a_A	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	1,50	56	--	--
07a_B	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	5,00	59	--	--
07a_C	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	8,00	62	--	--
08a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	1,50	59	--	--
08a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	5,00	66	--	--
08a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	8,00	67	--	--
08a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	11,00	68	--	--
08a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	14,00	68	--	--
09a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	1,50	59	--	--
09a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	5,00	65	--	--
09a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	8,00	67	--	--
09a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	11,00	67	--	--
09a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	14,00	68	--	--
10a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	1,50	64	--	--
10a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	5,00	65	--	--
10a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	8,00	66	--	--
10a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	11,00	67	--	--
10a E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	14,00	69	--	--
11a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	1,50	56	--	--
11a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	5,00	60	--	--
11a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	8,00	66	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: L&L

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
11a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	11,00	67	--	--
11a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	14,00	69	--	--
12a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	1,50	56	--	--
12a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	5,00	60	--	--
12a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	8,00	66	--	--
12a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	11,00	67	--	--
12a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	14,00	69	--	--
13a_A	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	1,50	59	--	--
13a_B	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	5,00	62	--	--
13a_C	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	8,00	67	--	--
13a D	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	11,00	70	--	--
13a E	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	14,00	72	--	--
13b_A	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	1,50	54	--	--
13b_B	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	5,00	56	--	--
13b_C	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	8,00	60	--	--
13b_D	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	11,00	69	--	--
13b_E	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	14,00	72	--	--
14a_A	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	1,50	56	--	--
14a_B	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	5,00	58	--	--
14a_C	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	8,00	61	--	--
14a_D	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	11,00	68	--	--
14a E	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	14,00	72	--	--
15_A	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	1,50	52	--	--
15_B	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	5,00	54	--	--
15_C	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	8,00	59	--	--
15_D	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	11,00	68	--	--
15_E	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	14,00	71	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Personenauto's

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01a A	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	1,50	54	--	54
01a_B	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	5,00	57	--	57
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	57	--	57
01b_A	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	1,50	54	--	54
01b_B	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	5,00	57	--	57
01b_C	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	8,00	57	--	57
02_A	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	1,50	55	--	55
02_B	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	5,00	58	--	58
02_C	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	8,00	58	--	58
03a_A	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	1,50	53	--	53
03a B	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	5,00	56	--	56
03a C	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	8,00	56	--	56
03b_A	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	1,50	52	--	52
03b_B	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	5,00	56	--	56
03b_C	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	8,00	56	--	56
04a_A	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	1,50	50	--	50
04a_B	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	5,00	53	--	53
04a_C	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	8,00	54	--	54
04b_A	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	1,50	50	--	50
04b_B	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	5,00	52	--	52
04b_C	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	8,00	54	--	54
05a A	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	1,50	45	--	45
05a_B	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	5,00	47	--	47
05a_C	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	8,00	41	--	41
05b_A	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	1,50	52	--	52
05b_B	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	5,00	54	--	54
05b_C	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	8,00	55	--	55
06a_A	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	1,50	51	--	51
06a_B	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	5,00	53	--	53
06a_C	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	8,00	55	--	55
06b_A	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	1,50	49	--	49
06b B	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	5,00	51	--	51
06b C	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	8,00	52	--	52
06c_A	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	1,50	39	--	39
06c_B	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	5,00	40	--	40
06c_C	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	8,00	42	--	42
07a_A	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	1,50	47	--	47
07a_B	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	5,00	48	--	48
07a_C	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	8,00	50	--	50
08a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	1,50	38	--	38
08a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	5,00	41	--	41
08a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	8,00	42	--	42
08a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	11,00	43	--	43
08a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	14,00	44	--	44
09a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	1,50	39	--	39
09a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	5,00	41	--	41
09a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	8,00	42	--	42
09a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	11,00	43	--	43
09a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	14,00	44	--	44
10a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	1,50	42	--	42
10a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	5,00	43	--	43
10a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	8,00	44	--	44
10a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	11,00	45	--	45
10a E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	14,00	45	--	45
11a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	1,50	44	--	44
11a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	5,00	45	--	45
11a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	8,00	46	--	46

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Personenauto's

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
11a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	11,00	47	--	47
11a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	14,00	48	--	48
12a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	1,50	44	--	44
12a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	5,00	45	--	45
12a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	8,00	47	--	47
12a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	11,00	48	--	48
12a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	14,00	48	--	48
13a_A	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	1,50	35	--	35
13a_B	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	5,00	36	--	36
13a_C	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	8,00	39	--	39
13a D	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	11,00	46	--	46
13a E	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	14,00	50	--	50
13b_A	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	1,50	39	--	39
13b_B	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	5,00	40	--	40
13b_C	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	8,00	42	--	42
13b_D	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	11,00	48	--	48
13b_E	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	14,00	51	--	51
14a_A	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	1,50	35	--	35
14a_B	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	5,00	36	--	36
14a_C	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	8,00	39	--	39
14a_D	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	11,00	45	--	45
14a E	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	14,00	50	--	50
15_A	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	1,50	36	--	36
15_B	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	5,00	37	--	37
15_C	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	8,00	39	--	39
15_D	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	11,00	41	--	41
15_E	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	14,00	48	--	48

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Vrachtwagens

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01a A	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	1,50	49	--	--
01a_B	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	5,00	52	--	--
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	57	--	--
01b_A	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	1,50	54	--	--
01b_B	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	5,00	56	--	--
01b_C	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	8,00	58	--	--
02_A	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	1,50	53	--	--
02_B	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	5,00	56	--	--
02_C	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	8,00	58	--	--
03a_A	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	1,50	53	--	--
03a B	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	5,00	55	--	--
03a C	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	8,00	57	--	--
03b_A	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	1,50	53	--	--
03b_B	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	5,00	56	--	--
03b_C	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	8,00	58	--	--
04a_A	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	1,50	55	--	--
04a_B	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	5,00	57	--	--
04a_C	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	8,00	58	--	--
04b_A	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	1,50	54	--	--
04b_B	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	5,00	56	--	--
04b_C	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	8,00	58	--	--
05a A	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	1,50	50	--	--
05a_B	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	5,00	52	--	--
05a_C	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	8,00	56	--	--
05b_A	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	1,50	45	--	--
05b_B	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	5,00	48	--	--
05b_C	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	8,00	51	--	--
06a_A	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	1,50	51	--	--
06a_B	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	5,00	53	--	--
06a_C	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	8,00	54	--	--
06b_A	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	1,50	41	--	--
06b B	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	5,00	43	--	--
06b C	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	8,00	46	--	--
06c_A	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	1,50	39	--	--
06c_B	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	5,00	41	--	--
06c_C	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	8,00	43	--	--
07a_A	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	1,50	45	--	--
07a_B	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	5,00	46	--	--
07a_C	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	8,00	48	--	--
08a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	1,50	43	--	--
08a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	5,00	46	--	--
08a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	8,00	47	--	--
08a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	11,00	49	--	--
08a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	14,00	49	--	--
09a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	1,50	46	--	--
09a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	5,00	48	--	--
09a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	8,00	49	--	--
09a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	11,00	50	--	--
09a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	14,00	51	--	--
10a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	1,50	47	--	--
10a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	5,00	47	--	--
10a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	8,00	50	--	--
10a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	11,00	51	--	--
10a E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	14,00	52	--	--
11a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	1,50	41	--	--
11a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	5,00	44	--	--
11a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	8,00	51	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1. Basismodel vdTol
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Vrachtwagens

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
11a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	11,00	52	--	--
11a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	14,00	53	--	--
12a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	1,50	40	--	--
12a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	5,00	43	--	--
12a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	8,00	51	--	--
12a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	11,00	52	--	--
12a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	14,00	53	--	--
13a_A	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	1,50	42	--	--
13a_B	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	5,00	44	--	--
13a_C	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	8,00	51	--	--
13a D	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	11,00	54	--	--
13a E	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	14,00	54	--	--
13b_A	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	1,50	34	--	--
13b_B	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	5,00	36	--	--
13b_C	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	8,00	41	--	--
13b_D	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	11,00	53	--	--
13b_E	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	14,00	54	--	--
14a_A	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	1,50	39	--	--
14a_B	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	5,00	40	--	--
14a_C	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	8,00	43	--	--
14a_D	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	11,00	54	--	--
14a E	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	14,00	55	--	--
15_A	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	1,50	37	--	--
15_B	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	5,00	37	--	--
15_C	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	8,00	40	--	--
15_D	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	11,00	51	--	--
15_E	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	14,00	53	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage VII

Maximale geluidniveaus JB Grijpers

Rapport: Resultatentabel
Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: RBS

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
11a E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	14,00	60	36	36
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	60	36	36
11a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	11,00	59	35	35
01b_C	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	8,00	59	36	36
12a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	14,00	58	36	36
02_C	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	8,00	58	38	38
13a_E	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	14,00	58	36	36
05a_C	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	8,00	58	34	34
13a_D	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	11,00	58	34	34
09a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	14,00	58	36	36
10a E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	14,00	58	37	37
01a B	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	5,00	58	31	31
08a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	14,00	58	36	36
13b_E	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	14,00	57	36	36
05b_C	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	8,00	57	34	34
03a_C	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	8,00	57	37	37
12a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	11,00	57	35	35
01b_B	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	5,00	57	33	33
14a_E	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	14,00	57	35	35
13b_D	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	11,00	57	33	33
10a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	11,00	56	36	36
11a C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	8,00	56	34	34
09a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	11,00	56	35	35
03b_C	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	8,00	56	37	37
13a_C	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	8,00	56	33	33
08a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	11,00	56	34	34
02_B	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	5,00	56	32	32
12a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	8,00	55	34	34
15_E	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	14,00	55	35	35
03a_B	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	5,00	55	32	32
05a_B	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	5,00	55	33	33
13b C	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	8,00	54	32	32
14a D	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	11,00	54	32	32
05b_B	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	5,00	54	33	33
09a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	8,00	54	33	33
04a_C	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	8,00	54	36	36
06a_C	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	8,00	54	31	31
03b_B	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	5,00	54	32	32
11a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	5,00	54	33	33
10a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	8,00	54	34	34
15_D	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	11,00	54	32	32
08a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	8,00	54	32	32
04b C	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	8,00	54	36	36
02_A	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	1,50	53	25	25
06a_B	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	5,00	53	29	29
09a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	5,00	53	28	28
04a_B	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	5,00	53	32	32
08a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	5,00	52	29	29
03a_A	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	1,50	52	24	24
04b_B	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	5,00	52	34	34
10a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	5,00	52	31	31
12a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	5,00	52	33	33
01b A	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	1,50	52	28	28
03b A	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	1,50	52	25	25
13a_B	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	5,00	52	32	32
13b_B	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	5,00	51	29	29
01a_A	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	1,50	51	26	26

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 2. Bassimodel JB Grijpers
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: RBS

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
04a A	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	1,50	51	28	28
04b_A	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	1,50	50	31	31
14a_C	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	8,00	50	25	25
14a_B	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	5,00	49	22	22
11a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	1,50	49	32	32
12a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	1,50	49	30	30
13b_A	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	1,50	49	28	28
05b_A	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	1,50	48	25	25
08a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	1,50	48	25	25
05a_A	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	1,50	48	26	26
09a A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	1,50	48	23	23
14a A	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	1,50	48	20	20
06b_C	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	8,00	47	30	30
13a_A	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	1,50	47	26	26
10a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	1,50	47	30	30
07a_C	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	8,00	46	27	27
06a_A	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	1,50	46	24	24
06c_C	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	8,00	46	27	27
15_C	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	8,00	46	23	23
06b_B	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	5,00	45	26	26
07a_B	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	5,00	45	23	23
07a A	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	1,50	44	20	20
06c_B	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	5,00	43	22	22
15_B	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	5,00	43	20	20
06b_A	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	1,50	43	23	23
06c_A	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	1,50	42	19	19
15_A	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	1,50	40	19	19

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

LBP|SIGHT

Bijlage VIII

Rekenresultaten na maatregel 1a + 2a

Rapport: Resultatentabel
Model: 1c. Basismodel vdTol - Mtrgl: 1a + 2a scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 1. RBS
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	44,0	32,8	35,4	45,4
01b_C	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	8,00	43,8	32,8	35,2	45,2
02_C	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	8,00	43,0	32,8	34,5	44,5
03b_C	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	8,00	41,9	31,9	34,2	44,2
03a_C	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	8,00	42,1	32,2	33,9	43,9
04a C	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	8,00	41,8	30,7	33,3	43,3
13a_E	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	14,00	42,4	29,2	33,2	43,2
11a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	14,00	40,9	26,4	32,8	42,8
04b_C	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	8,00	41,1	30,1	32,7	42,7
01b_B	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	5,00	41,2	30,4	32,4	42,4
01a_B	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	5,00	41,4	30,4	32,4	42,4
12a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	14,00	41,1	27,3	32,3	42,3
13b_E	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	14,00	42,2	28,9	32,3	42,3
02_B	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	5,00	40,2	30,6	32,0	42,0
14a_E	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	14,00	41,7	28,7	30,8	41,7
03b B	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	5,00	39,4	29,5	31,7	41,7
03a_B	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	5,00	39,6	29,8	31,5	41,5
15_E	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	14,00	40,7	28,3	31,3	41,3
11a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	11,00	38,9	25,1	31,2	41,2
13a_D	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	11,00	40,8	27,5	31,2	41,2
10a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	14,00	39,1	24,9	31,0	41,0
05b_C	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	8,00	38,6	28,9	30,8	40,8
12a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	11,00	39,0	26,2	30,6	40,6
04a_B	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	5,00	39,3	27,9	30,5	40,5
13b_D	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	11,00	40,3	27,2	30,1	40,3
09a E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	14,00	37,5	24,0	30,0	40,0
14a D	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	11,00	39,8	27,0	28,8	39,8
06a_C	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	8,00	38,8	28,6	29,7	39,7
08a_E	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	14,00	37,1	23,8	29,5	39,5
10a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	11,00	37,1	23,6	29,4	39,4
15_D	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	11,00	38,3	26,2	29,4	39,4
04b_B	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	5,00	38,6	27,4	29,3	39,3
01b_A	1ste lijn bebouwing	132828,70	454783,18	1,50	37,5	26,3	29,2	39,2
11a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	8,00	36,0	24,1	29,2	39,2
07a_C	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	8,00	36,2	27,3	29,0	39,0
01a_A	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	1,50	37,8	26,3	29,0	39,0
12a C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	8,00	36,1	25,3	29,0	39,0
03b_A	1ste lijn bebouwing	132816,48	454748,05	1,50	36,1	26,2	28,9	38,9
05a_C	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	8,00	38,8	24,3	28,3	38,8
02_A	1ste lijn bebouwing	132820,25	454767,78	1,50	36,3	26,2	28,7	38,7
06a_B	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	5,00	37,0	28,7	28,7	38,7
05b_B	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	5,00	37,0	26,7	28,6	38,6
03a_A	1ste lijn bebouwing	132818,68	454755,03	1,50	36,0	26,2	28,5	38,5
06b_C	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	8,00	37,2	27,0	28,4	38,4
09a_D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	11,00	36,9	22,9	28,3	38,3
04a_A	1ste lijn bebouwing	132813,39	454730,91	1,50	36,4	24,8	28,2	38,2
08a D	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	11,00	36,0	22,7	27,8	37,8
10a C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	8,00	34,8	22,7	27,3	37,3
06b_B	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	5,00	35,5	27,0	27,0	37,0
07a_B	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	5,00	33,7	25,3	27,0	37,0
12a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	5,00	33,9	23,6	26,9	36,9
06c_C	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	8,00	34,5	23,9	26,8	36,8
04b_A	1ste lijn bebouwing	132811,95	454724,46	1,50	35,4	24,4	26,8	36,8
11a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	5,00	34,0	22,4	26,8	36,8
06a_A	1ste lijn bebouwing	132853,30	454758,11	1,50	33,8	25,9	26,4	36,4
09a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	8,00	35,6	21,9	26,3	36,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1c. Basismodel vdTol - Mtrgl: 1a + 2a scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 1. RBS
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
05a_B	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	5,00	36,2	20,2	25,1	36,2
08a_C	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	8,00	34,9	21,7	25,8	35,8
10a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	5,00	33,2	21,4	25,7	35,7
05b_A	1ste lijn bebouwing	132856,40	454769,46	1,50	34,0	23,8	25,7	35,7
07a_A	1ste lijn bebouwing	132840,69	454720,06	1,50	31,7	23,0	25,4	35,4
09a B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	5,00	34,1	22,3	25,3	35,3
06b_A	1ste lijn bebouwing	132849,61	454745,18	1,50	33,2	24,8	25,2	35,2
08a_B	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	5,00	34,5	19,9	24,7	34,7
13a_C	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	8,00	34,7	19,8	22,9	34,7
05a_A	1ste lijn bebouwing	132859,89	454781,20	1,50	34,1	18,1	23,3	34,1
10a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132947,21	454851,22	1,50	31,6	20,7	23,8	33,8
09a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132954,84	454877,63	1,50	31,4	20,4	23,6	33,6
11a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132927,36	454819,77	1,50	31,6	19,9	23,5	33,5
12a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132918,34	454793,04	1,50	30,7	20,9	22,9	32,9
06c_B	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	5,00	31,2	19,4	22,8	32,8
13b C	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	8,00	30,8	20,6	22,7	32,7
08a_A	1ste lijn bebouwing noordelijk deel	132959,23	454890,61	1,50	30,7	20,1	22,7	32,7
14a_C	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	8,00	31,6	20,6	22,1	32,1
15_C	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	8,00	30,3	19,4	22,0	32,0
13a_B	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	5,00	32,0	15,2	19,5	32,0
06c_A	1ste lijn bebouwing	132845,30	454730,10	1,50	29,5	17,1	21,3	31,3
13a_A	2de lijn bebouwing	132885,31	454770,68	1,50	30,1	13,4	18,6	30,1
13b_B	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	5,00	27,3	17,4	19,9	29,9
14a_B	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	5,00	28,0	16,4	19,3	29,3
15_B	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	5,00	26,6	14,1	18,7	28,7
13b A	2de lijn bebouwing	132882,46	454761,09	1,50	25,3	15,5	18,6	28,6
14a A	2de lijn bebouwing	132878,81	454747,05	1,50	26,3	14,9	18,2	28,2
15_A	2de lijn bebouwing	132874,81	454722,96	1,50	24,9	11,6	17,4	27,4

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 1c. Basismodel vdTol - Mtrgl: 1a + 2a scherm
LAeq bij Bron/Groep voor toetspunt: 01a_C - 1ste lijn bebouwing
Groep: 1. RBS
Groepsreductie: Nee

Naam Bron/Groep	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01a_C	1ste lijn bebouwing	132831,04	454791,26	8,00	44,0	32,8	35,4	45,4
Groep	Kranen	0,00	0,00	0,00	38,7	21,6	33,2	43,2
Groep	installaties	0,00	0,00	0,00	36,6	32,4	30,1	40,1
Groep	Personenauto's	0,00	0,00	0,00	29,9	16,6	25,0	35,0
Groep	heftruck	0,00	0,00	0,00	35,4	--	--	35,4
Groep	L&L	0,00	0,00	0,00	37,4	--	--	37,4
Groep	Portaalkraan	0,00	0,00	0,00	32,3	--	--	32,3
Groep	Vrachtwagens	0,00	0,00	0,00	32,3	--	--	32,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 7 Quickscan Wet natuurbescherming

Ruimte voor Advies

Adviesgroep voor ruimte, water en natuur

Quickscan Wet natuurbescherming

Rijnvliet te Utrecht

Deelgebied 2

In het kader van de ontwikkeling woonwijk Rijnvliet

Datum: 28 oktober 2020

Ruimte voor Advies
Adviesgroep voor ruimte, water en natuur

Titel	*Quickscan Wet natuurbescherming Rijnvliet Deelgebied 2 t.b.v. ontwikkeling woonwijk Rijnvliet (Gemeente Utrecht).*
Uitvoering	*Ruimte voor Advies* *Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen. Tel 0578 560368* *Opgesteld: [redacted], ecoloog, [redacted], ecoloog* *[redacted], ecoloog*
Opdrachtgever	*Gemeente Utrecht*
Versie	*Versie 1.1, 2 oktober 2019* *Versie 2.1, 10 juli 2020* *Versie 2.2, 30 oktober 2020*

INHOUD

1	Inleiding	4
2	Quickscan soortbescherming	8
3	Quickscan gebiedsbescherming	14
4	Conclusies en aanbevelingen	17
5	Wettelijk kader	20

1 Inleiding

1.1 Doel van de rapportage

In Utrecht is de wijk Rijnvliet in aanbouw. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/ verordening (NNN).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quickscan van beschermde natuurwaarden in deelgebied 2 van het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Bij dergelijke voornemens is een onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In eerste instantie voldoet een 'quickscan' en: een korte, eenmalige verkenning op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek. Dit onderzoek beoordeelt het voornemen op negatieve effecten qua soortbescherming (flora en fauna) en gebiedsbescherming (Natura 2000-gebied en andere doelstellingen binnen het Natuurnetwerk Nederland). Deze rapportage beschrijft de resultaten en geeft aan in hoeverre de beoogde ontwikkeling wel of niet strijdig is met de Wet natuurbescherming. Daarnaast is getoets of de voorgenomen activiteiten van invloed zijn op soorten die voorkomen op de Utrechtse Soortenlijst. De rapportage beschrijft tevens de gewenste maatregelen, benodigde ontheffingen/ vergunningen en adviseert in de vervolgstappen.

1.2 Locatie en ingreep

1.2.1 Omschrijving locatie en planvoornemen

Het plangebied bevindt zich in het noorden van Rijnvliet op de grens met de bestaande bebouwing langs de Rijksstraatweg. Voor dit onderzoek wordt deelgebied 2 van het plangebied onderzocht. Dit deelgebied wordt omgevormd naar woonwijk. Dit is een ca. 2.030 m^2 groot agrarisch grasland. Ten westen en noorden van het gebied ligt respectievelijk een bedrijventerrein en de bebouwing langs de Rijksstraatweg. Het deelgebied is midden gelegen tussen de agrarische gronden van Rijnvliet. Het noodelijke deel is van Rijnvliet is hedendaags in de ontwikkeling.

Gehele plangebied Rijnvliet

Het voornemen bestaat om het deelgebied te ontwikkelen ten behoeve van de woonwijk Rijnvliet. Hierdoor verdwijnt alle bestaande bebouwing en begroeiing. Ook zijn er ingrepen gepland in de watergangen zoals demping of verlegging. Het plangebied bestaat uit agrarisch weiland. De voorgenomen ontwikkeling van Rijnvliet kan in zijn geheel van negatief effect zijn voor de natuurwaarde, bijvoorbeeld foerageergebied voor roofvogels. Voorliggend rapport dient als onderbouwing voor de ontwikkelingen van deelgebied 2. Toch is het van belang om bij een aantal zaken het cumulatieve effecten mee te nemen in het onderzoek.

1.3 Onderzoeksmethode

Bij quickscan en daarmee de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van Waarneming.nl en de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van Synbiosys.alterra.nl en de digitale atlas van provincie Utrecht. Op 26 augustus 2019 is het plangebied bezocht door [redacted] ecoloog van Ruimte voor Advies. Daarbij is gelet op de daadwerkelijke aanwezigheid

van beschermde soorten en indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Er is in het veld gebruik gemaakt van een verrekijker, determinatielijsten/handleidingen, zaklamp en fotocamera. Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Ruimte voor Advies is kandidaat-lid en hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus en de richtlijnen uit de kennisdocumenten van RVO/BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeente/provincie en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van dit onderzoek niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: Overzichtkaart van onderzoeksgebied, deelgebied 2 (rood kader) te opzichte van plangebied, Rijnvliet (wit kader). Bron: Bing kaarten

Afb. 1.2: Globale ligging van het plangebied Rijnvliet ten opzichte van de stad Utrecht. Bron: PDOK luchtfoto

Afb. 1.3: Nieuwe inrichting woonwijk Rijnvliet. Bron: Gemeente Utrecht

2 Quickscan soortbescherming

De Wnb onderscheidt soort- en gebiedsbescherming. Bij soortbescherming beoordelen we de aan-/afwezigheid én de geschiktheid van de locatie voor beschermde planten en dieren. Vervolgens schatten we per plant- en diergroep in of de quickscan voldoende duidelijkheid geeft. Is dit niet het geval, dan adviseren we nader onderzoek. Als laatste schatten we in welk effect het voornemen heeft.

2.1 NDFF-gegevens

In de databank zijn de afgelopen tien jaar 263 waarnemingen bekend in en rondom het plangebied Rijnvliet. Het betreffen verschillende soortgroepen: zoogdieren, amfibiën, vleermuizen maar het overgrote deel betreft vogels.

Van de soortgroep vleermuizen zijn zes soorten in en rondom het plangebied waargenomen, te weten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger. Uit NDFF-gegevens blijkt dat de watervleermuis en meervleermuis enkele malen is waargenomen boven de watergang tussen Rijksstraatweg en Zandweg ten noordwesten van het plangebied. Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Wnb volgens het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn.

Van de soortgroep zoogdieren zijn alleen algemene beschermde soorten waargenomen namelijk aardmuis, dwergmuis, egel, bosmuis, dwergmuis, konijn, haas en vos. Voor de vier genoemde soorten geldt een algemene vrijstelling van de Wet natuurbescherming in geval van ruimtelijke ingrepen.

Rondom het deelgebied zijn allerlei vogelsoorten waargenomen, onder andere de blauwborst, blauwe reiger, buizerd, fitis, grasmus, kievit, kleine plevier, oeverzwaluw, tureluur, tjiftjaf en zwarte roodstaart. Van de oeverzwaluw is een territorium vastgesteld. Deze is gevestigd langs de Busbaan Rijnvliet. Van de overige vogels zijn geen nesten waargenomen. Ook ontbreken waarnemingen van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Van de soortgroep amfibieën is alleen de algemene, licht beschermde bastaardkikker gemeld. Voor deze soort geldt een algemene vrijstelling van de Wet natuurbescherming in geval van ruimtelijke ingrepen.

Van de soortgroep vissen is de grote modderkruiper in het watersysteem van Rijnvliet vastgesteld. Deze soort is nationaal beschermd in de Wet natuurbescherming; er geldt geen algemene vrijstelling. De soort bevindt zich ook op de Rode lijst.

Van de Utrechtse Soortenlijst zijn de blauwborst, merel, de tjiftjaf bekend binnen Rijnvliet. Vaatplanten van de Utrechtse Soortenlijst zijn alleen bekend aan de randen van Rijnvliet. Zo is de bijenorchis, grote kaardenbol en de zwanenbloem vastgesteld aan de rand van het plangebied. Buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.

Van de overige groepen zijn geen beschermde soorten gemeld.

2.2 Vaatplanten

Het deelgebied 2 bestaan uit regulier, soortenarm grasland. In de vegetatie waren enkele algemene graslandsoorten in lage bedekking aanwezig, zoals ridderzuring, gewone paardenbloem en herderstasje. Er zijn geen bedreigde, beschermde soorten of soorten van de Utrechtse Soortenlijst gevonden.

Een negatief effect van het voornemen op beschermde (en bijzondere) vaatplanten en planten van de Utrechtse Soortenlijst is uitgesloten. Nader onderzoek of planaanpassing kan daardoor achterwege blijven.

2.3 Grond- en boombewonende zoogdieren

Onder "grond- en boombewonende zoogdieren" rekenen we alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit omvat knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters, die vanuit de omgeving toegang hebben tot het terrein.

In het plangebied is alleen haas daadwerkelijk waargenomen. Van deze soort waren een aantal dieren in deelgebied 2 aanwezig. Verder zijn sporen van kleine zoogdieren aangetroffen in de vorm van holen. In deelgebied 2 waren plaatselijk veel holen van de veldmuis aanwezig. Naast de veldmuis worden de bosmuis, huismus, huisspitsmuis en andere kleine knaagdieren verwacht. Voor de egel is het deelgebied ongeschikt als verblijfplaats. Ook als leefgebied is het plangebied oninteressant. Het betreft intensief grasland waar het voedselaanbod schaars is voor de egel. Echter kan de egel wel incidenteel het plangebied aandoen om zich te verplaatsen. Voor de steenmarter en andere marterachtigen ontbreken geschikte locaties die kunnen dienen als verblijfplaats. Bebouwing, ruigtes en rommelhoekjes ontbreken. Wel kunnen de soorten het plangebied gebruiken als foerageergebied en zich te verplaatsen. De steenmarter komt in Utrecht niet voor aan de oostzijde van de A2. Het wordt daarom niet verwacht dat de steenmarter voorkomt binnen het plangebied. Andere marterachtigen, zoals bunzing, hermelijn of wezel kunnen wel voorkomen in het plangebied. Van een mogelijke verblijfplaats is geen sprake, echter kunnen de soorten wel het plangebied incidenteel aandoen. Door het intensieve gebruik en het ontbreken van begroeiing is het plangebied met zekerheid geen essentieel onderdeel van het leefgebied van marterachtigen. Overige grondbebonden zoogdieren worden door de huidige uitstraling en beheer van het deelgebied en de huidige werkzaamheden rondom het deelgebied niet verwacht.

De te verwachten zoogdieren in het deelgebied zijn nationaal beschermde soorten waarvoor in geval van ruimtelijke ingrepen een provinciale vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming geldt. De overige soorten zoogdieren die in de regio voorkomen zijn hoogstens als passant te verwachten.

De voorgenomen activiteiten leiden mogelijk tot een gering negatief effect op marterachtigen, (kleine) algemene zoogdieren waarvoor een provinciale vrijstelling van kracht is. Op de overige zoogdieren treedt geen effect op. Het terrein is ongeschikt als verblijfplaats of leefgebied. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren kan achterwege blijven.

2.4 Zoogdieren - Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar

ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied, zijn beschermd.

Verblijfplaatsen

In deelgebied 2 ontbreken er met zekerheid verblijfplaatsen van vleermuizen. Door het ontbreken van bomen en gebouwen zijn er geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig voor vleermuizen, negatieve effecten zijn dan ook uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroutes

Een belang voor vleermuizen van deelgebied 2 is uit te sluiten vanwege de openheid van het terrein. Wanneer deelgebied 2 gebruikt worden als weg met straatverlichting kan dit effect hebben op de lijnvormige beplanting aan de westzijde van het plangbied. Deze lijnvormige beplanting wordt mogelijk gebruikt als cruciaal vliegroute en essentieel foerageergebied. Wanneer in het deelgebied gebruik wordt gemaakt van straatverlichting kan door lichtverstoring de functionaliteit als vliegroute en foerageergebied verloren gaan. Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of deze lijnvormige begroeiing daadwerkelijk onderdeel is van een vaste vliegroute of essentieel foerageergebied.

Op voorhand kunnen we uitsluiten dat de voorgenomen activiteiten geen effect hebben op verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn in het deelgebied geen mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. De ontwikkeling van de woonwijk Rijnvliet kan tot negatieve effecten leiden voor de mogelijke vliegroute en foerageergebied aan de westzijde van het plangebied. Door lichtverstoring kan de functionaliteit van de begroeiing worden aangetast. Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of de begroeiing daadwerkelijk een vaste vliegroute of essentieel foerageergebied is. Mogelijk vindt er na het naderonderzoek onhteffinsaanvraag of planaanpassing plaats.

2.5 Vogels

Alle inheemse vogels zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming volgens het regime van de Vogelrichtlijn. De Wet natuurbescherming maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

In het grasland van deelgebied 2 is bij het huidige beheer geen broedvogels te verwachten. De aanwezigheid van bebouwing, een houtsingel en hoogspanningsmasten maakt het terrein ongeschikt voor weidevogels. Broedvogels met vaste nestplaatsen zijn in dit deelgebied uit te sluiten. In de opgaande begroeiing aan de randen van het plangebied kunnen jaarrond beschermde nesten van ransuilen of roofvogels voorkomen. De begroeiing blijft behouden. De graspercelen van Rijnvliet (zo ook deelgebied 2) kunnen onderdeel zijn van het leefgebied van ransuilen of de buizerd. Zo is tijdens eerdere onderzoeken (Potentiële nestlocaties Buizerd te Rijnvliet - Tauw, 2012) een buizerd nest waargenomen in het reeds verwijderde populirenbosje in Rijnvliet. Door middel van de fusie afstand is bepaald dat Rijnvliet onderdeel is van het leefgebied van de buizerd. Voor het verwijderen van het buizerdnest is ontheffing verleend in 2012 en het nest is hierna verwijderd. Voor het leefgebied geldt dat voor de buizerd voldoende alternatieve jachtgebieden zijn om naar uit te wijken. Ditzelfde geldt voor de ransuil. Zo zijn de agrarische percelen in Strijkviertel geschikte alternatieven. Daarnaast zijn aan de zuidzijde van de A12 voldoende agrarische percelen die

kunnen dienen als alternatief jachtgebied. Ook is er hedendaags al veel verstoring aanwezig door de realisatie van zuidelijk deel van Rijnvliet waardoor buizerd en ransuilen waarschijnlijk al zich verplaatst hebben naar alternatieve jachtgebieden.

Utrechtse Soortenlijst
Vogels van de Utrechste Soortenlijst betreffen blauwborst, kleine karekiet, merel, roerdomp en tjiftjaf. De soorten blauwborst, kleine karekiet en roerdomp komen met zekerheid niet voor binnen het plangebied. Potentieel leefgebied van de soorten, zoals moerasgebieden met begroeiing en grote stukken rietvegetatie ontbreken.

Effecten op vaste, jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vogels treden niet op bij de voorgenomen ontwikkelingen. Nader onderzoek of planaanpassing ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nesten kan daarom achterwege blijven. Doordat er hedendaags al veel werkzaamheden plaatsvinden en gezien het feit dat er genoeg alternatieven in de wijde omgeving aanwezig zijn worden negatieve effecen op essentiële onderdelen van leefgebieden van vogels met jaarrond beschermde nesten niet verwacht. Tijdens het broedseizoen worden wel algemene broedvogels verwacht aan de randen van het plangebied. Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen daarom leiden tot het verstoring van de broedgevallen met het verlaten van het nest tot gevolg. Voer daarom de verstorende werkzaamheden uit buiten het broedseizoen uit of start voor het broedseizoen zodat vogels zich niet vestigen.

2.6 Amfibieën en reptielen

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. In de slootranden waren tijdens het veldbezoek groene kikkers aanwezig. In het gebied zijn geen populaties zeldzame of strikter beschermde soorten amfibieën bekend. Vanwege de geïsoleerde ligging tussen snelwegen en stedelijk gebied is het voorkomen van strikter beschermde soorten uit te sluiten. In het gebied zijn alleen algemene, licht beschermde soorten te verwachten waarvoor een algemene vrijstelling van de Wet natuurbescherming geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. In de regio van het plangebied zijn geen populaties reptielen bekend. Een negatief effect op deze soortgroep is uit te sluiten.

Negatieve effecten op beschermde soorten amfibieën en reptielen treden niet op, uitgezonderd zeer algemene soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Doordat de noordelijke kavelsloot buiten het planvoornemen blijft, zijn negatieve effecten op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek naar de beschermde ringslang en poelkikker kan hierdoor achterwege blijven.

2.7 Vissen en ongewervelden

In deelgebied 2 komen geen watergangen voor. Er komen enkel greppels voor die het grote deel van het jaar droogstaan. Wel worden in de toekomst watergangen gevragen in dit deelgebied. In het watersysteem van Rijnvliet dat verbondenwordt met dit deelgebied zijn op verschillende locaties grote modderkruipers aangetroffen. Tijdens eerder onderzoeken (2011) voor de realisatie voor de wijk Rijnvliet is vastgesteld dat de grote modderkruiper het plangebied gebruikt als leefgebied. Werkzaamheden aan de sloten kunnen een negatief effect hebben op de soort. Voor de ontwikkelingen is in 2012 een activiteitenplan en een inrichtingsplan opgesteld. In 2013 heeft de Ministerie van Economische Zaken een ontheffing verleend voor het aantasten van het leefgebied van de grote modderkruiper. De ontheffing was geldig tot 2017. Vervolgens is een verlenning van de ontheffing aangevraagd en verkregen. De huidige ontheffing voor het vangen en het beschadigen en/of vernielen van voortplantingsplaats- of rustplaatsen van de grote modderkriuper is geldig tot december 2022. Het is van belang dat de voorschriften zoals beschreven in de ontheffing en het activiteitenplan worden nageleefd.

Voor de verbindende watergangen geldt dat de soorten bittervoorn en kleine modderkruiper worden verwacht. Deze soorten komen voor op de Utrechtse Soortenlijst. De soort kunnen tijdelijke negatieve effecten ondervinden door het vergraven de watergangen. Voor deze soort geldt vanuit de Utrechtse Soortenlijst dat er mitigatie en compensatie moet plaatsvinden. Mitigatie vindt plaats door de werkzaamheden niet uit te voeren tijdens de kwetsbare periode van de soorten, tijdens de paarperiode en tijdens koude perioden. De werkzaamheden aan de watergangen dienen te worden uitgevoerd van augustus - november. De wijk Rijnvliet wordt gerealiseerd met een groot aantal aan watergangen. Voor de grote modderkruiper is in 2012 een inrichtingsplan opgesteld voor de compensatie van het verlies van het leefgebied voor de grote modderkruiper. Zo wordt in het noordelijke deel tenminste 1.200 meter aan watergang gerealiseerd die geschikt leefgebied vormen voor niet alleen de grote modderkruiper maar ook de bittervoorn en de kleine modderkruiper. De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

De ontwikkelingen in deelgebied 2 kunnen negatieve effecten hebben voor de mogelijk aanwezige grote modderkruiper in aangrenzende watergangen. Het graven van de watergang zelf in het deelgebied heeft geen invloed op de soort. Wel kan het verbinden van de te graven watergang leiden tot negatieve effecten. Uit eerder onderzoek is gebleken dat de modderkriuper voorkomt in het gebied. Voor de soort is in 2017 de ontheffing verlengd tot december 2022 voor het vangen van de soort en het aantasten van voortplantings- en rustplaatsen van de grotemoderkruiper. Volg de voorschriften uit de ontheffing en het activiteitenplan op voor de realisatie van de woonwijk. De bittervoorn en kleine modderkuiper (soorten van Utrechtse Soortenlijst) kunnen voorkomen in de te verbinden watergangen rondom het deelgebied. Voor de soort geldt dat er mitigatie en compensatie plaats moet vinden. Mitigatie dient plaats te vinden door de werkzaamheden aan de watergangen uit te voeren in augustus- november. Compensatie voor de soorten van de Utrechtse Soortenlijst is vastgesteld in het inrichtingsplan voor de compensatie voor de grote modderkuiper. Overige beschermde vissoorten en ongewervelden worden niet verwacht binnen het deelgebied.

Afb. 2.1: Deelgebied 2 in noordelijke richting gezien.

3 Quickscan gebiedsbescherming

De Wnb onderscheidt soort- en gebiedsbescherming. Bij gebiedsbescherming gaat over de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en overige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland en de beoordeling of er van het voornemen een (in)directe effect uitgaat. Is er sprake van een mogelijk negatief effect, dan is planaanpassing en/of nader onderzoek nodig.

3.1 Natura 2000-gebied

De planlocatie Rijnvliet ligt op ruim 7 kilometer van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Er wordt niet verwacht dat de voorgenomen activiteiten van invloed zijn op de doelstellingen of de habitatdoelsoorten van het Natura 2000-gebied. De onderzoekslocatie ligt te ver van het natuurgebied, er zijn geen verbindingen aanwezig en de gehele stad Utrecht ligt tussen beide. Er is daarom geen vervolgonderzoek noodzakelijk.

Bij de bouwwerkzaamheden wordt groot materieel ingezet die stikstof uitstoten en leiden tot een toename van stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Ook in de gebruiksfase is er mogelijk sprake van een toename van stikstofemissie en -depositie ten opzichte van de referentiesituatie door een toename van het aantal verkeersbewegingen. Stikstofgevoelige habitattypen liggen op circa 7000 meter van het plangebied. Op 29 mei 2019 oordeelde de Raad van State dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet voldoet. Sindsdien is iedere toename van stikstof op gevoelige habitattypen vergunningsplichtig. Het is noodzakelijk om een stikstofberekening met de online-rekentool AERIUS Calculator uit te voeren. Deze rekentool geeft weer of de maximale stikstofdepositie overschreden wordt en dus een vergunning noodzakelijk is.

De voorgenomen activiteiten leiden niet tot negatieve effecten voor het natura 2000-gebied. Nader onderzoek is derhalve niet aan de orde.

3.2 Overige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland

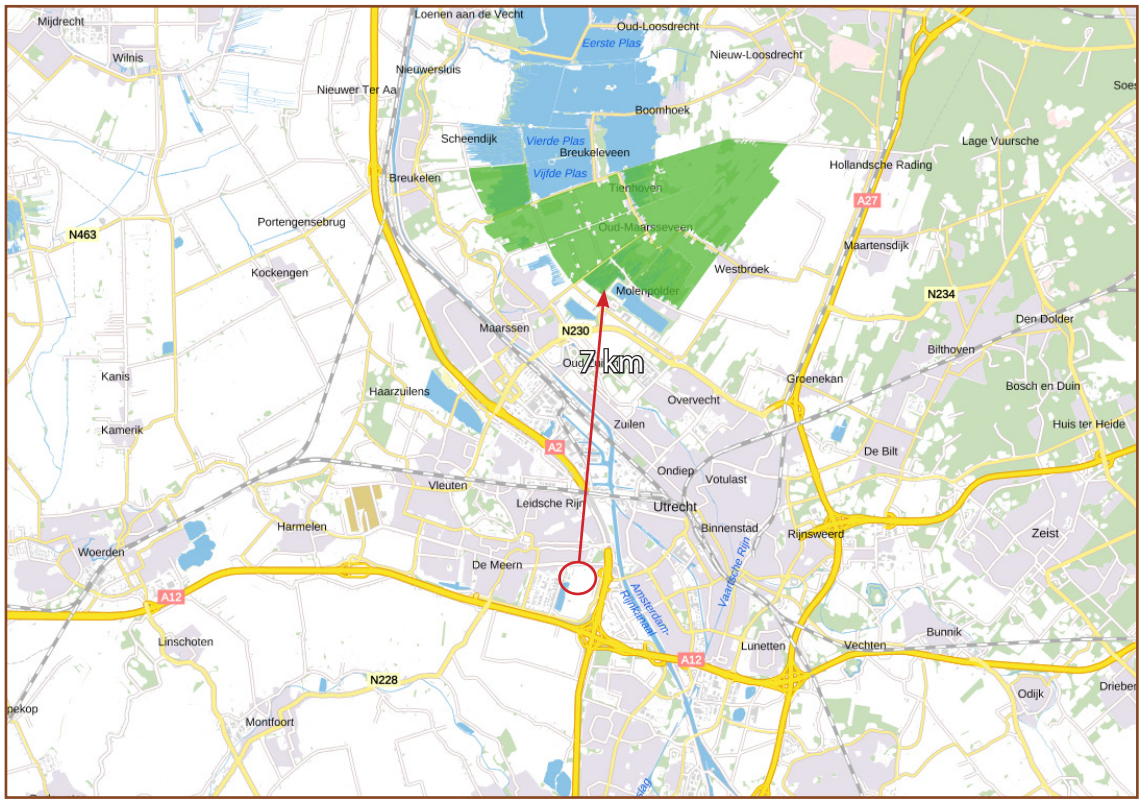
De onderzoekslocatie ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtbijzijnde NNN-gebied ligt op ruim 4 km afstand van het plangebied. Gezien de afstand en het ontbreken van tussenliggende verbinding wordt niet verwacht dat de voorgenomen activiteiten van invloed zijn op de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het Natuurnetwerk Nederland.

Er treedt door de voorgenomen ingreep geen negatief effect op de overige onderdelen van het NNN. De beschermde natuurdoelstellingen zijn niet van toepassing op het onderzoeksgebied.

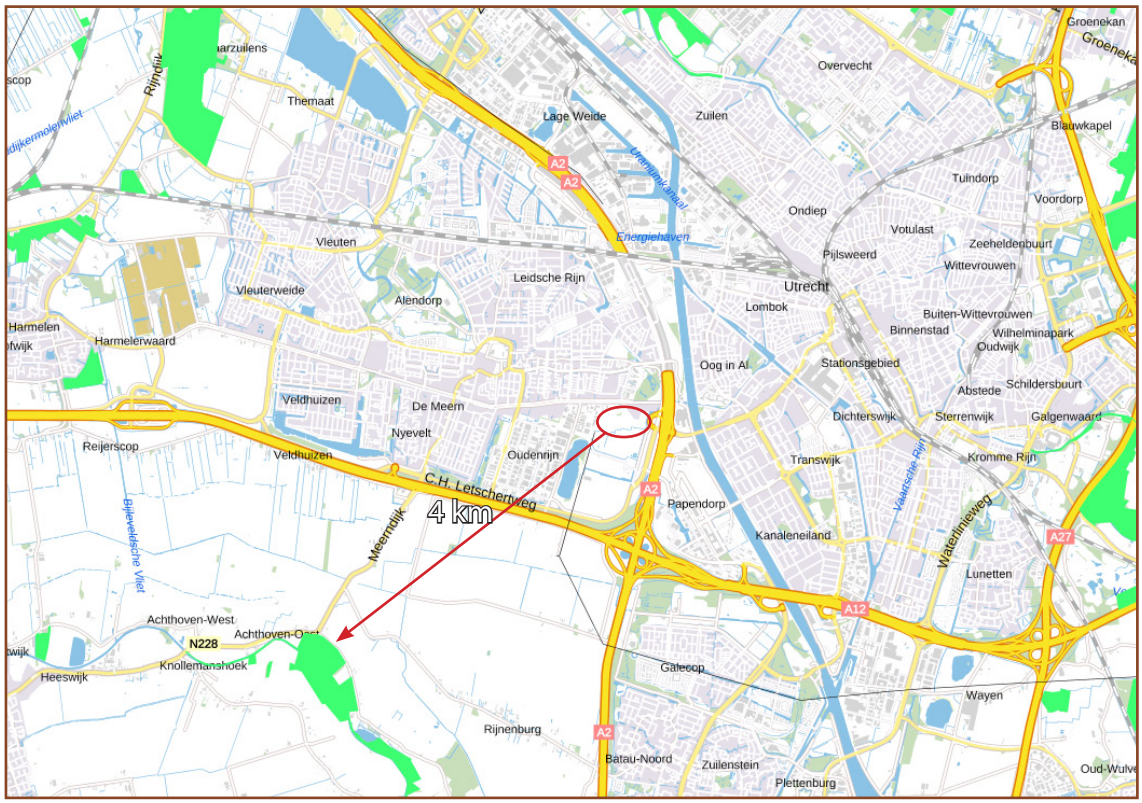
3.3 Groenstructuurplan

Het plangebied is geen onderdeel van de groenstructuurplan van de provincie Utrecht. Binnen het groenstructuurplan is het plangebied aangegeven als 'Prioritaire onwikklingen', 'Uitbreiding op de groenstructuur van 2007' en 'Uitbreiding van verbindingen 2007'. Het de inrichtingsplannen van de woonwijk Rijnvliet wordt rekening gehouden met de uitbreiding van de groenstrcutuur. In de inrichting wordt een groene verbinding van noord naar zuid gelegd.

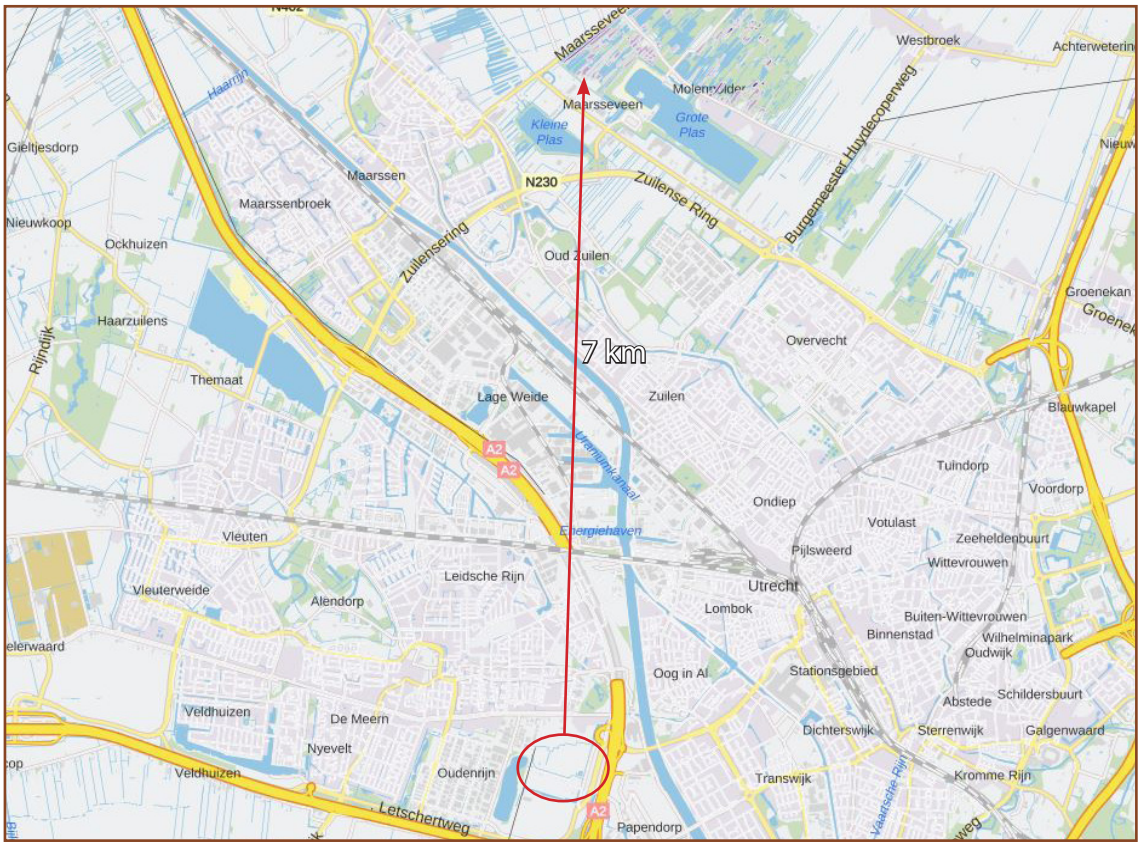
Doordat het plangebied gelegen is buiten het groenstructuurplan worden negatieve effecten niet verwacht. Het plan draagt bij aan de uitbreiding van de verbinding van het groenstructuurplan.

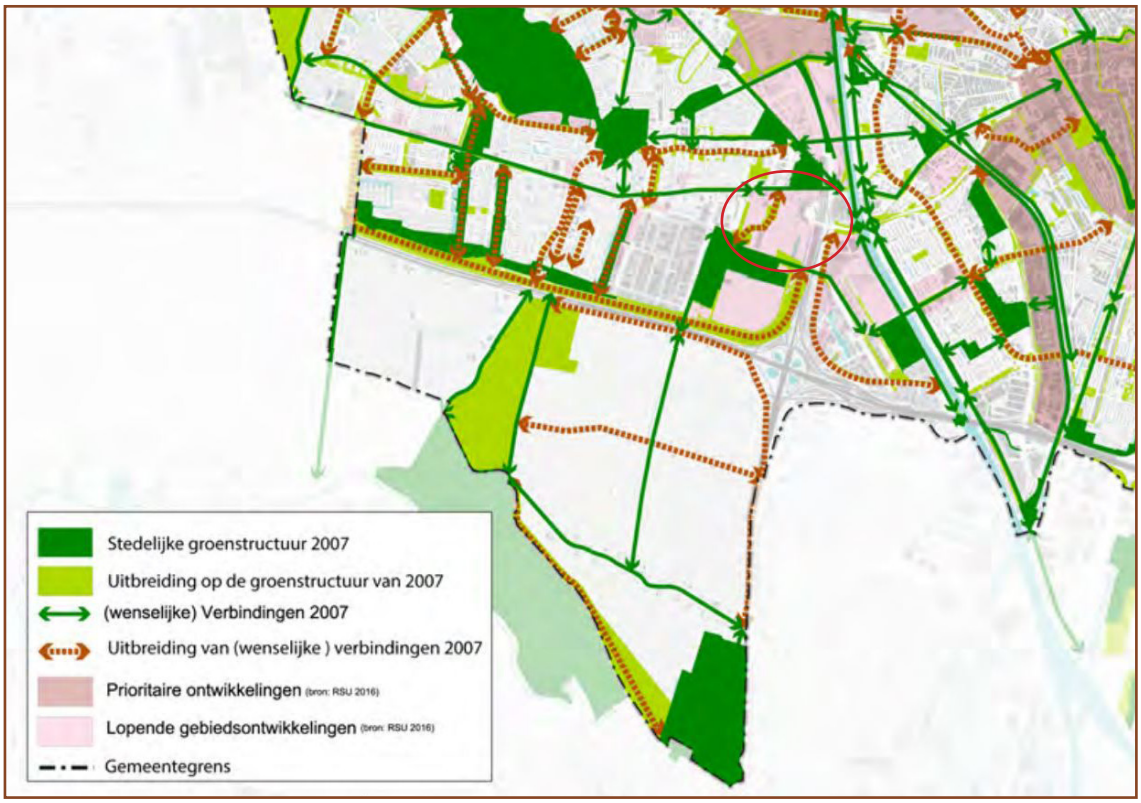
Afb. 3.1: Ligging in het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (groen). De rode cirkel duidt de onderzoekslocatie aan. Bron: webkaar.provincie-utrecht, 2019.

Afb. 3.2: Ligging van het Natuurnetwerk. De rode cirkel duidt de onderzoekslocatie aan. Bron: webkaar.provincie-utrecht, 2019.

Afb. 3.3: Het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van stikstofgevoelige habitattypen (paars). Het plangebied ligt op 7 km afstand. Een AERIUS-berkening moet uitwijzen of de grenswaarde van stikstofgevoelige habitatypen wordt overschreden. Bron: AERIUS calculator

Afb. 3.4: Plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Het Groenstructuurplan van de Gemeente Utrecht. Hte plangebied is niet gelegen in de Stedelijke groenstructuur. Bron: Gemeente Utrecht

4 Conclusies

4.1 Conclusies soortbescherming

Het voornemen om de te creëren watergang in dit deelgebied te verbinden met het huidige watersysteem leidt mogelijk tot aantasting of vernieling van leefgebied van de grote modderkruiper. Daarnaast kunnen tijdens de realisatiefase en gebruiksfase mogelijk negatieve effecten optreden op vaste vliegroutes of essentieel foerageergebied van vleermuizen langs de elzensingel aan de westzijde van het plangebied. Voor de overige beschermde dieren en (potentiële) jaarrond beschermde verblijfplaatsen van flora, zoogdieren of andere soorten zijn negatieve effecten uitgesloten, met uitzondering van mogelijke effecten op broedvogels tijdens het broedseizoen.

Hieronder volgt een overzicht:

Soortbescherming	Aanwezigheid	Effect	Aanbeveling
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	mogelijk	mogelijk	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	aanwezig	mogelijk	zorgplicht
Vleermuizen - verblijfplaats gebouwen	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaats bomen	niet	geen	geen
Vleermuizen - vlieg-/foerageerroutes	**mogelijk**	**mogelijk**	**zie bij 4.2**
Vogels - jaarrond beschermde nesten	niet	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	**mogelijk**	**geen, mits..** [1]	**zie bij 4.3**
Amfibieën/reptielen - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogeljk	zorgplicht
Amfibieën/reptielen - overige soorten	mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Vissen - alle soorten	**zeker**	**zeker**	**zie bij 4.3**
Overige soortgroepen - alle soorten	mogelijk	geen	geen

[1] *= mits broedende vogels worden ontzien tijdens de werkzaamheden (zie aanbevelingen).*

Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura 2000 - doelsoorten/habitattypen	nee	geen	geen
Natura2000 - stikstof	**n.v.t**	**mogelijk**	**zie 4.3**
Natuurnetwerk Nederland	nee	geen	geen

4.2 Conclusies nader onderzoek vliegroute/foerageergebied vleermuizen.

Ten aanzien van vliegroute/foerageergebied vleermuizen:

- De opgaande begroeiing aan de westzijde van het plangebied kan gebruikt worden door verschillende vleermuissoorten als cruciale vliegroute en essentieel foerageergebied;
- Door het gebruik van verlichting aan de westzijde van deelgebied 2 kan lichtverstoring optreden van een vaste vliegroute en belangrijk foerageergebied van vleermuizen. Vleermuizen raken door het gebruik van licht gedesoriënteerd en verblind waardoor zij een makkelijker prooi zijn voor predatoren. Daarnaast raken ook insecten gedesoriënteerd waardoor zij op de grond vallen en buiten bereik van vleermuizen belanden. Door lichtverstoring kan de functionaliteit als vliegroute en foerageergebied verloren gaan. Dit liedt tot een verbodbepaling zoals omschreven wordt in Artikel 3.5 lid 2 van de Wet natuurbescherming.
- Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of vleermuizen de begroeiing daadwerkelijk gebruikt als cruciale vliegroute en essentieel foerageergebied en de voorgenomen activiteiten leiden tot negatieve effecten. Het nader onderzoek bestaat uit twee gerichte, nachtelijke veldbezoeken in geschikte periode (15 april - 1 oktober) en bij gunstige weer-

somstandigheden conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2017 (opgesteld door o.a. Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging). Wanneer vleermuizen de begroeiing gebruiken is ontheffinsaanvraag of planaanpassing noodzakelijk.

- Ook kan lichtverstoring optreden tijdens de werkzaamheden. Werk daarom buiten de actieve periode van vleermuizen om verstoring tijdens de ontwikkeling te voorkomen. De actieve periode van vleermuizen is globaal van april tot december tussen zonsondergang en zonsopkomst;

- Wanneer werken buiten de nachtelijke uren niet te voorkomen is dient te worden gebruik gemaakt van bouwlampen met aangepaste amaturen. Ten alle tijden dienen de bouwlampen van de singel af te zijn gericht.

4.3 Aanbevelingen

Ten aanzien van de grote modderkruiper:

- De grote modderkruiper komt voor binnen het plangebied van de wijk Rijnvliet. De voorgenomen ontwikkelingen leiden mogelijk tot het verstoren van de soort en het vernielen van voortplantings- en rustplaatsen. Voor deze negatieve effecten en het vangen van de soort is een ontheffing nodig. Voor de ontwikkeling van Rijnvliet is in 2017 de bestaande ontheffing voor de grote modderkruiper verlengd tot december 2022;

- Volg de voorschriften uit de ontheffing en het acitiviteitenplan op om negatieve effecten op de grote modderkruiper zoveel mogelijk te voorkomen en te voldoen aan de ontheffing.

Ten aanzien van stikstofgevoelige habitattypen

- Door de ontwikkeling het deelgebied kan een toename ontstaan in de stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen. Wanneer de grenswaarde van stikstofgevoelige habitattypen wordt overschreden is het project vergunningsplichtig. Een stikstofberekening door de rekentool Aerius Calculator dient te worden uitgevoerd om vaste te stellen of de grenswaarde niet wordt overschreden.

Ten aanzien van algemene broedvogels:

- Tijdens het broedseizoen bestaat de kans op broedgevallen van algemene broedvogels in de begroeiing rondom het plangebied. Negatieve effecten worden verwacht door de verstorende werking van de werkzaamheden. Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen, buiten het broedseizoen te starten of preventieve maatregelen te treffen zodat broedgevallen zich niet zullen vestigen in de begroeiing;

- Van belang is of broedgevallen daadwerkelijk aanwezig zijn in de begroeiing wanneer deze niet aanwezig zijn worden negatieve effecten niet verwacht en kan gewerkt worden in het broedseizoen. Om vast te stellen of broedgevallen aan- of afwezig zijn is een broedvogelcheck noodzakelijk. Deze check dient maximaal 3 dagen voor de start van de werkzaamheden te worden uitgevoerd. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is.

Ten aanzien van zorgplicht en calamiteiten:

- Ten aanzien van álle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht', Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Er wordt geadviseerd om te werken volgens een ecologisch werkprotocol om negatieve effecten op flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen;

- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

5 Wettelijk kader

5.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geld. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

5.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermde Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Nederlands Natuurnetwerk** (**NNN**) komt voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincies. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Binnen het NNN zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. Binnen het NNN zijn er onderdelen die bestaan uit 'niet-natuurlijke' elementen zoals infrastructuur en bebouwing; gebieden meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van NNN worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisies en -verordening.

5.3 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de WNb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

5.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet Natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

Bijlage 8 Vleermuisonderzoek

Ruimte voor Advies
Adviesgroep voor ruimte, water en natuur
Adviesgroep voor ruimte, water & natuur
Postbus 1799, 3600 BT Maarssen

Vleermuisonderzoek - vliegroute en foerageergebied Rijnvliet

Projectgegevens

Opdr. gvr.: Gemeente Utrecht
Project: 20UTR04 Rijnvliet FF onderzoek
Opgest.: [redacted]
Contact: [redacted]@ruimtevooradvies.nl, [redacted]

Betreft: Vleermuisonderzoek
Locatie: Rijnvliet, Utrecht
Uitvoering: Ruimte voor Advies BV
Datum: 28-10-2020

1 Aanleiding en doel

Wanneer er in Rijnvliet aan de westzijde een weg met straatverlichting gerealiseerd wordt kan dit effect hebben op de lijnvormige beplanting aan de westzijde van het plangbied. Deze lijnvormige beplanting wordt mogelijk gebruikt als cruciaal vliegroute en essentieel foerageergebied. Wanneer in de deelgebieden gebruik wordt gemaakt van straatverlichting kan door lichtverstoring de functionaliteit als vliegroute en foerageergebied verloren gaan. Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of deze lijnvormige begroeiing daadwerkelijk onderdeel is van een vaste vliegroute of essentieel foerageergebied.

Om vast te stellen of vleermuizen de opgaande begroeiing aan de westzijde van het plangebied, elzensingel en directe omgeving, gebruiken als vaste vliegroute of onderdeel van essentieel foerageergebied is gericht onderzoek uitgevoerd naar foerageergebieden en vliegroutes conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2017 (opgesteld door o.a. Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging). Dat wil zeggen twee gerichte, nachtelijke veldbezoeken in geschikte periodes (15 april - 1 oktober, waarvan 1 x in de periode 15 mei-15 juli) en bij gunstige weersomstandigheden om aanwezigheid van vaste een vaste vliegroute en essentieel foerageergebied van vleermuizen te onderzoeken.

Hieronder volgt een beschrijving van de werkwijze, gevolgd door resultaten en advies.

2 Methode

Vleermuisonderzoek

Op de onderzoekslocatie zijn twee gerichte inventarisaties uitgevoerd (zie tabel 2.1). Voor het onderzoek zijn de richtlijnen van het meest recente Vleermuisprotocol (versie 2017) gevolgd. De inventarisaties zijn uitgevoerd door [redacted], natuur- en lanschapsdeskundige, [redacted], natuurdeskundige en [redacted], ecoloog en tevens vleermuisdeskundige van bureau Ruimte voor Advies. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van zogenaamde batdetectors met opnamefunctie (Pettersson d240x & Echometer Touch 2 Pro met opname functie), verrekijker en zichtwaarnemingen.

Tabel 2.1 Overzicht inventarisatiemomenten vleermuizen Rijnvliet, Utrecht

Datum	Periode-Temp-Weer	Doelsoort inventarisatie
11 sep 2019	20.00-23.00, 19°C, bewolkt, ZW 3	Vliegroute en foerageergebied
25 jun 2020	22.00-00.10, 25°C, helder , ZO 1-2	Vliegroute en foerageergebied

Afb. 1.1: Luchtfoto onderzoekslocatie (rood kader) aan de westzijde van het nieuw te bouwen Rijnvliet. Bron: Aerodata Surveys International, GoogleMaps2020

Afb. 1.2: Globale ligging van het plangebied Rijnvliet ten opzichte van de stad Utrecht. Bron: PDOK luchtfoto

3 Resultaten inventarisaties

Vliegroute en foerageergebied vleermuizen

Langs de groenstructuur zijn vier soorten vleermuizen waargenomen, namelijk de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en de watervleermuis. Laatstgenoemde is niet met zekerheid vastgesteld. De gewone dwergvleermuis is het meest aanwezig langs de groenstructuur, van de soort werden naar schatting 20-30 exemplaren vastgesteld. Er werd door maximaal 8-10 exemplaren tegelijk gefoerageerd, met name in de zuidelijke hoek nabij de electriciteitsmast en in iets mindere mate in het noordelijk deel bij de overgang tussen weiland en bedrijventerrein. Van de overige soorten werden beduidend minder exemplaren vastgesteld. Van de ruige dwergvleermuis werden in de eerste ronde vanaf 21.00 4-6 exemplaren waargenomen waarvan enkelen in de zuidelijke hoek bleven foerageren tot 22.20. In de tweede ronde werd één exemplaar waargenomen van de soort. Deze vloog langs de lijnvormige beplanting en foerageerde kort in de zuidelijke hoek. Er werden twee laatvliegers waargenomen tijdens het eerste veldbezoek. De eerste om 20.45 in rechte lijn van noord naar zuid langs de singel en verder vliegend, een tweede exemplaar om 21.01 komend vanuit noordoostelijke hoek via het open veld en ter hoogte van de singel afbuigend naar het zuiden om verder te vliegen. Tijdens het tweede veldbezoek werden vijf exemplaren van de soort waargenomen. De soort gebruikten de lijnvormige beplanting tijdens het tweede onderzoek als vaste vliegroute van noord naar zuid. De watervleermuizen werden gedurende het eerste bezoek om 21.03 en 21.12 gedetecteerd in het noordelijk deel van het plangebied, beiden in zuidelijke richting vliegend. Tijdens het tweede veldbezoek zijn twee exemplaren kort na elkaar passerend in zuidelijke richting vastgesteld. De exemplaren zijn in rechte lijn doorvliegend richting Strijkviertelplas waargenomen.

Nagenoeg alle vleermuizen gebruikten de groenstructuur als vliegroute van noord naar zuid waarbij vrijwel uitsluitend langs de oostelijke zijde van de singel gevlogen werd.

De gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen werden vrij intensief foeragerend waargenomen. Het zwaartepunt ligt in de zuidelijke hoek van de groenstructuur, boven de kruidenrijke ruigte, ter hoogte van de elektriciteitsmast. De eerste vleermuizen arriveerden om 20.31 tijdens het eerste veldbezoek, ongeveer een half uur na zonsondergang. Na 22.00 nam de activiteit sterk af gedurende dit veldbezoek. Vanaf 22.35 waren nog hooguit 2 vleermuizen tegelijk in het onderzoeksgebied foeragerend aanwezig en passeerden nagenoeg geen vleermuizen meer. Het tweede veldbezoek is de eerste waarneming rond 22.45 gedaan van de laatvlieger. De laatste waarneming is gedaan van de ruige dwergvleermuis om 23.17.

Overige waarnemingen

Tijdens de inventarisatie werd een jagende bosuil waargenomen in het zuidelijke deel van de singel. Deze bosuil jaagde op de aanwezig vleermuizen en gebruikte de singel om vanuit deze groenstructuur duikend op de vleermuizen te jagen. Daarnaast is een foeragerende egel waargenomen in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied.

Effecten: *Door de ontwikkeling van de weg met straatverlichting treedt mogelijk lichtverstoring op van een vaste vliegroute en belangrijk foerageergebied van vleermuizen langs de elzensingel aan de westzijde van het plangebied. Bij de ontwikkeling van de woonwijk wordt een weg aangelegd aan de oostzijde van deze groenstructuur. Het plaatsen van verlichting langs deze weg kan leiden tot aantasting van beschermde gebiedsfuncties van vleermuizen en is daarmee ontheffingsplichtig, tenzij negatieve effecten voorkomen kunnen worden met mitigerende maatregelen. Tijdens de realisatiefase kan eveneens verstoring optreden door het gebruik van verlichting. Door het gebruik van bouwverlichting in de nachtelijke uren rondom de singel ontstaat verstoring. Alle vleermuizen zijn in meer of mindere mate gevoelig voor lichtverstoring. In dit geval lijkt het mogelijk om negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen door aangepaste verlichting toe te passen. Er zijn diverse opties: voorkom uitstraling in de richting van de bomenrij (gebruik afschermende armaturen, beperk verlichtingshoogte tot 3 maximaal meter, maximaliseer afstand van lichtbronnen tot bomenrij zoveel mogelijk, beperk het aantal verlichtingspunten tot een minimum) en/of gebruik amberkleurige lampen met een frequentie waarvoor vleermuizen relatief ongevoelig zijn (zogenaamde 'batlampen'). De maatregelen moeten worden vastgelegd om de functionaliteit van de vliegroute ook op de lange termijn te garanderen.*

4 Conclusie en advies

Conclusie en advies foerageergebieden en vliegroutes vleermuizen

- De opgaande begroeiing aan de westzijde van het plangebied wordt door verschillende vleermuissoorten gebruikt als cruciale vliegroute van noord- naar zuidelijke richting;
- De lijnvormige beplanting wordt gebruikt als cruciaal foerageergebied door de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis;
- Door het gebruik van verlichting aan de westzijde van het plangebied (deelgebied 1 & 2) kan lichtverstoring optreden van een vaste vliegroute en belangrijk foerageergebied van vleermuizen. Vleermuizen raken door het gebruik van licht gedesoriënteerd en verblind waardoor zij een makkelijker prooi zijn voor predatoren. Daarnaast raken ook insecten gedesoriënteerd waardoor zij op de grond vallen en buiten bereik van vleermuizen belanden. Lichtverstoring leidt tot het overtreden van Artikel 3.5 lid 2 van de Wet natuurbescherming. Lichtverstoring dient te worden voorkomen om de functionaliteit voor vleermuizen te behouden. Is dit niet mogelijk of gewenst dan is een ontheffing voor verbodsbepaling Artikel 3.5 lid 2 Wet natuurbescherming met goedgekeurd activiteitenplan nodig;
- Lichtverstoring en dus negatieve effecten zijn bijvoorbeeld te voorkomen door het plaatsen van aangepaste armaturen of speciale amberkleurige 'batlampen' langs de weg aan de westzijde van het plangebied. Deze lampen dienen ten alle tijden niet gericht te zijn op de boomkronen. Zorg dat binnen een straal van 20 meter rondom de begroeiing een aangepast verlichtingsregime wordt toegepast. Leg deze maatregelen vast in een verlichtingsplan;
- Werk buiten de actieve periode van vleermuizen om verstoring tijdens de ontwikkeling te voorkomen. De actieve periode van vleermuizen is globaal van april tot december tussen zonsondergang en zonsopkomst;
- Wanneer werken buiten de nachtelijke uren niet te voorkomen is dient te worden gebruik gemaakt van bouwlampen met aangepaste amaturen. Ten alle tijden dienen de bouwlampen van de singel af te zijn gericht.

Afb. 4.1: Aanwezigheid van beschermde soorten in 2019-2020. Bron ondergrond: GoogleMaps

Legenda

Verblijf-, foerageer- en vlieglocatie

Gewone dwergvleermuis
Ruige dwergvleermuis
Laatvlieger
Watervleermuis
Rosse vleermuis
Tweekleurige vleermuis
Overig...

Losse waarneming

lettercodering
w = winter-; k = kraam-;
z = zomer-; p = paarverblijf

Bijlage 9 Stikstofonderzoek

Beoordeling stikstofdepositie aanvulling bestemmingsplan Rijnvliet

Conform: Wet Natuurbescherming (Wnb)

Colofon

Uitgave
Gemeente Utrecht,
Ontwikkelorganisatie Ruimte, Ruimtelijke Kwaliteit en Duurzaamheid, team LuchtGeluidTrillingen

Auteur
[redacted]
Controle
[redacted]

Projectnaam
Beoordeling stikstofdepositie aanvulling bestemmingsplan Rijnvliet

Rekenmodel
AERIUS Calculator 2020

Datum
7-12-2020

Meer informatie
Adres
Telefoon 030 - 286 0000**E-Mail** milieu@utrecht.nl
www.utrecht.nl/milieu

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel stikstofdepositieonderzoek 4
1.3 Plangebied en -omschrijving 5
1.4 Leeswijzer 6
2 Wetgeving 7
2.1 Context 7
2.2 Wetgeving en beleid 7
3 Onderzoeksopzet en invoergegevens 10
3.1 Aanlegfase/bouwfase 10
3.2 Gebruiksfase 11
4 Resultaten 12
5 Conclusie 12
Bijlage 1. Berekeningsexport AERIUS aanlegfase 13
Bijlage 2. Berekeningsexport AERIUS gebruiksfase 14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Utrecht heeft het voornemen om een aanvulling op het bestemmingsplan Rijnvliet (zie figuur 1.1) te maken. Voor het bestaande bestemmingsplan zijn in het verleden de benodigde onderzoeken reeds uitgevoerd. Een deel van de bestemming “groen” in het bestemmingsplan dient te wijzigen in “wonen”. Voor het onderste deel van de betreffende groenstrook is een wijzigingsplan in voorbereiding, voor het bovenste deel moet een aanvulling komen op het bestaande bestemmingsplan Rijnvliet. Op dit deel zullen 9 (dure) koopwoningen gerealiseerd worden.

Door de Ontwikkelorganisatie Ruimte, Ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid (Team Lucht Geluid Trillingen) is een beoordeling van de stikstofdepositie verricht voor de aanvulling op het bestemmingsplan. Het plangebied Rijnvliet is weergegeven in figuur 1.1.

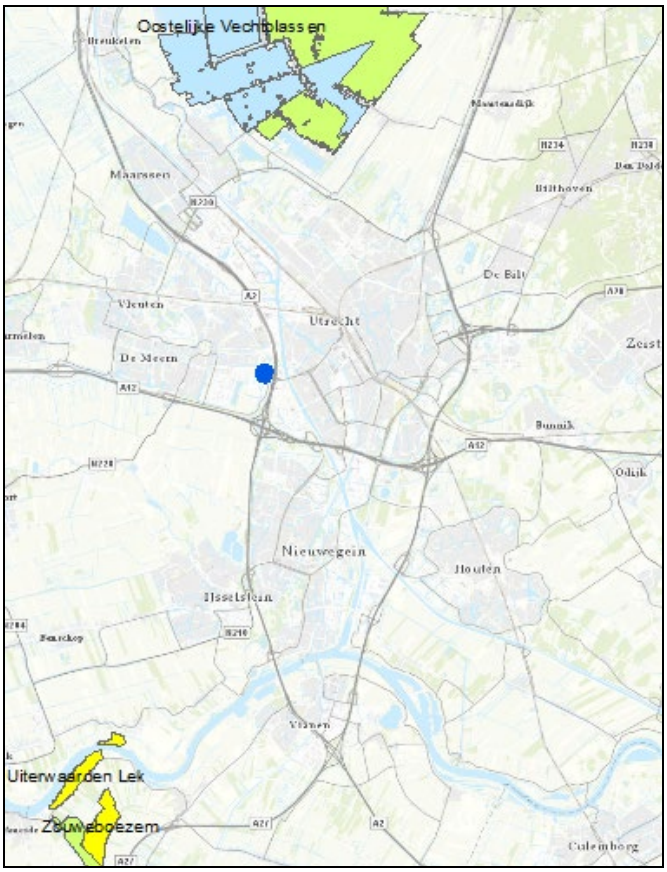

Figuur 1.1: Ligging plangebied Rijnvliet en aanvulling bestemmingsplan

1.2 Doel stikstofdepositieonderzoek

In dit onderzoek wordt de aanvulling op het bestemmingsplangebied Rijnvliet (realisatie 9 koopwoningen) getoetst aan de Wet Natuurbescherming (Wnb). Voorliggend onderzoek is nodig om te bepalen of er sprake is van mogelijke significante gevolgen en daarmee een eventuele vergunning- of meldingsplicht ingevolge de Wet natuurbescherming. De meest nabije Natura 2000-gebieden zijn (zie figuur 1.2):

- Oostelijke Vechtplassen (circa 6 km noordoostelijk)
- Uiterwaarden Lek (circa 13 km zuidelijk)
- Zouweboezem (circa 15 km zuidelijk)
- Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (circa 18 km noordwestelijk).

Figuur 1.2: Planlocatie (blauw) en omliggende Natura 2000-gebieden (groen, blauw en geel)

1.3 Plangebied en -omschrijving

Het plangebied is gelegen in de gemeente Utrecht en bevindt zich aan de westrand van het plangebied Rijnvliet. Het plan behelst de realisatie van 9 koopwoningen.

Figuur 1.3: Gebiedsplan voor aanvulling (met rood aangegeven) 9 koopwoningen

De uitvoering zal van start gaan in 2021 en worden voltooid in 2022

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage wordt allereerst in hoofdstuk 2 ingegaan op het wettelijke kader, waarna in hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de gehanteerde onderzoeksopzet en de gebruikte invoergegevens. In hoofdstuk 4 komen de berekeningsresultaten aan de orde. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 afgesloten met de conclusies.

2 Wetgeving

2.1 Context

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat achteruit. Om deze te beschermen zijn er op Europees niveau richtlijnen opgesteld die twee componenten behelzen: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Als uitvloeisel hiervan zijn in Nederland ongeveer 160 Natura 2000-gebieden aangewezen met een Europese beschermingsstatus. Deze gebieden kennen instandhoudingsdoelstellingen, wat betekent dat de beschermde soorten op het gewenste doelniveau[1] dienen te komen of blijven. Verstoringen van deze beschermde gebieden zijn niet toegestaan als ze de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kunnen brengen. Verstoring kan uit diverse aspecten bestaan (licht, geluid). Veel van die gebieden zijn (ook) gevoelig voor stikstofdepositie.

2.2 Wetgeving en beleid

2.2.1 Wnb

Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning bij de gemeente, geldt er in principe een aanhaakplicht (artikel 2.2aa van het Besluit omgevingsrecht) voor de Wet natuurbescherming (Wnb). Een verdere toename van de stikstofdepositie kan leiden tot 'significante effecten' op de beschermde natuurgebieden.
Voor aanvragen waarbij op voorhand duidelijk is dat een Wnb-vergunning noodzakelijk is, is het loskoppelen van beide vergunningentrajecten toegestaan, zolang deze keuze is gemaakt vóór indiening van de aanvraag voor de omgevingsvergunning. Volgens een uitspraak van de Raad van State van 13 maart 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:803) mag nadien ook worden losgekoppeld, wanneer de aanvraag op dit onderdeel wordt ingetrokken en een aparte ontheffing/vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is aangevraagd.

Alleen wanneer met een berekening met AERIUS Calculator wordt aangetoond dat er op voorhand geen significante bijdrage[2] is van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden is een Wnb-vergunning niet van toepassing.
Als er stikstofdepositie groter dan 0,00 mol N/ha/jaar plaatsvindt wordt in het kader van een Wnb-vergunning eerst een voortoets uitgevoerd. Intern salderen is onderdeel van zo'n voortoets. Het project kan alsnog worden vergund als er geen significante negatieve effecten zijn in Natura 2000-gebieden of als de verslechtering van de stikstofdepositie optreedt op hectares, waarin de Kritische Depositiewaarde niet wordt overschreden.
Indien in de voortoets niet kan worden uitgesloten dat er geen significante effecten optreden is vervolgonderzoek nodig in de vorm van een Passende Beoordeling. Dit is een uitgebreid ecologisch onderzoek. Extern salderen, mitigatie of een ADC-toets zijn altijd onderdeel van een Passende Beoordeling.

2.2.2 Ontwikkeling in wetgeving en beleid en mogelijkheden om te voldoen

Tot 29 mei 2019 was het mogelijk een Wnb-vergunning te verkrijgen via de Programmatische Aanpak Stikstof. Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in haar uitspraak geoordeeld dat het PAS in strijd met de Habitatrichtlijn is vastgesteld. Bijlage 2 van het PAS, artikel 2 van het (vervallen) Besluit grenswaarden en artikel 2.12 van het Besluit natuurbescherming worden onverbindend verklaard.

---

[1] De term instandhoudingsdoelstelling betekent anders dan vaak gedacht dus voor de meeste gebieden een verbetering dient te worden gerealiseerd.

[2] In de resultaat pdf wordt dit gepresenteerd als "geen resultaten hoger dan 0,00 mol N/ha/jaar".

Voor projecten zijn er de volgende routes om te voldoen aan de wetgeving voor stikstofdepositie:

1. Geen project-effect
2. Woningbouwprojecten die gebruik maken van beschikbare depositieruimte in het Register
3. Intern salderen
4. Extern salderen
5. ADC-toets

1. Geen project-effect

Als uit een berekening met AERIUS Calculator blijkt dat een activiteit (project of plan) niet tot een toename van stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied leidt, dan kan deze activiteit doorgang vinden. Ook indien de toename alleen plaatsvindt op niet-(bijna)-overbelaste situaties is verder onderzoek niet nodig. Een Wnb-vergunning is niet nodig.

2. Woningbouwprojecten die gebruik maken van de beschikbare depositieruimte in het SSRS

Op landelijk niveauis een stikstofregistratiesysteem (SSRS) ontwikkeld waarin beschikbaar depositieruimte voor woningbouwprojecten en 7 MIRT-projecten is opgenomen..

3. Intern salderen

Bij salderen wordt er aangetoond dat er geen netto toename is van de stikstofemissies doordat vergunde rechten worden gesaldeerd met de ruimte die nodig is in de aanvraag. Voor de vergunde ruimte wordt uitgegaan van het referentiejaar van het betreffende Natura 2000-gebied waarop de depositie plaatsvindt.
Op 13 december 2019 zijn nieuwe provinciale beleidsregels vastgesteld voor intern en extern salderen. Via de website van aanpak stikstof zijn deze regels beschikbaar, alsook een toelichting op intern salderen en een handleiding. Ook is er een overzicht van de referentiedata.

4. Extern salderen en mitigatie.

Voor nieuwe projecten, of bestaande projecten die meer willen uitbreiden dan zij aan ruimte kunnen creëren met 'intern salderen', bestaat de optie tot 'extern salderen'. Dit is hetzelfde principe, namelijk dat de netto stikstofdepositie op relevante Natura 2000-gebieden minimaal hetzelfde blijft of afneemt.
Voorbeeld is het opkopen (en vervolgens saneren) van een veehouderij, waarna de daardoor vrijkomende depositieruimte (minus 30%) van deze inrichting gebruikt kunnen worden voor een nieuw plan of project.

Voor extern salderen is eveneens de handleiding van toepassing. Extern salderen verloopt middels een Passende Beoordeling. Extern salderen kan als een vorm van mitigatie worden beschouwd en wel als mitigatie-bij-de-bron. Eventueel kan ook mitigatie van de natuur worden toegepast.

De belangrijkste voorwaarden voor extern salderen zijn:

- De te salderen emissies waren vergund op de referentiedatum (datum vaststellen van de relevante Natura 2000-gebieden)
- Deze emissies waren aanwezig tot op het moment van sluiten van de salderingsovereenkomst
- Er is directe samenhang tussen het intrekken van de toestemming voor het saldogevende bedrijf en het verlenen van de toestemming aan het saldo-ontvangende bedrijf
- De activiteiten van het saldo-gevende bedrijf ook daadwerkelijk worden beëindigd
- De referentiedatum waaraan getoetst wordt voor het aspect stikstofdepositie, is het jaar waarin het betreffende stikstofgevoelige gebied als zodanig werd erkend. Dit kan het jaar zijn waarin het gebied als relevant gebied onder de Europese Habitatrichtlijn werd aangewezen, óf het jaar waarin het werd aangewezen als stikstofgevoelig onder de

Vogelrichtlijn. Veelvoorkomende jaren zijn 1994, 2000 en 2004, hoewel ook andere jaren mogelijk zijn. Als een ontwikkeling effecten geeft op meerdere Natura 2000-gebieden, kan er sprake zijn van meerdere referentiejaren.

De belangrijkste voorwaarden voor mitigatie zijn:

- Indien significante effecten niet zijn uit te sluiten is het in sommige gevallen een optie om mitigerende maatregelen te treffen. Dit zijn maatregelen om het projecteffect te verzachten waardoor effecten met zekerheid niet significant zijn.
- Mitigatie is niet in alle gevallen mogelijk. Allereerst moet de effectiviteit van de maatregel bewezen zijn. Ook moet duidelijk zijn dat het hier daadwerkelijk gaat om mitigatie en dat er geen sprake is van een instandhoudingsmaatregel. Instandhoudingsmaatregelen dienen namelijk hoe dan ook getroffen te worden om de gunstige staat van instandhouding van een habitattype of leefgebied te borgen. Mitigatie moet in aanvulling hierop zijn. Tot slot moet ook praktische invulling gegeven worden aan de mitigatie.
- Dit betekent dat een terreinbeheerder bereid moet zijn om mee te werken aan de mitigatie. Dit is in veel gevallen uitsluitend het geval bij grotere infrastructurele projecten. Indien mitigatie noodzakelijk is om significante effecten te voorkomen is een vergunning ingevolge de Wnb noodzakelijk.

5. ADC-toets

Naast de hiervoor genoemde optie van mitigatie/saldering kan in uitzonderlijke situaties ook bij een resterend (significant) negatief effect sprake zijn van vergunbaarheid, als voldaan kan worden aan de ADC-criteria (ontbreken Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en als sluitstuk Compensatie van de aangetaste natuurwaarden). Voor kleinschalige woningbouw kan doorgaans nooit aan deze zeer strikte voorwaarden voldaan worden, dus dit blijft hier verder buiten beschouwing.

2.2.3 Calculator

In oktober 2020 is een nieuwe, geactualiseerde versie van AERIUS Calculator beschikbaar gekomen (C2020). Met dit rekenprogramma kan de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden project-specifiek worden berekend. Nagegaan dient te worden wat de effecten zijn van de aanlegfase en van de gebruiksfase van het project of plan.

3 Onderzoeksopzet en invoergegevens

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten voor het stikstofdepositieonderzoek uitgewerkt. Voor het berekenen van de stikstofdepositie op de relevante Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied, is gebruik gemaakt van AERIUS Calculator (versie 2019A). Er zijn in dit onderzoek twee berekeningen uitgevoerd om te bepalen of het plan al dan niet leidt tot significante stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden:

- Stikstofdepositie aanlegfase
- Stikstofdepositie gebruiksfase

Als de uitkomsten uit de berekening 0,00 mol N/ha/jaar is, dan is er geen sprake van significante stikstofdepositie.

In bijlage 1en 2 zijn de AERIUS exports opgenomen met daarin resultaten en de invoergegevens. Onderstaand worden de voor stikstofdepositie relevante bronnen besproken.

3.1 Aanlegfase/bouwfase

3.1.1 Mobiele bronnen

Voor de bouwfase van het plan is uitgegaan van kengetallen.
Bij het bepalen van de kengetallen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het plan wordt gerealiseerd met schoon materiaal, wat betekent dat:
  1. mobiele werktuigen van StageIV-klasse of schoner zijn;
  2. verticaal transport (hijskranen, liften etc.) elektrisch zal plaatsvinden;
  3. er geen dieselaggregaten worden ingezet, maar gebruik wordt gemaakt wordt van krachtstroom;
  4. eventuele grondbemaling elektrisch zal plaatsvinden.
- Het plan voorziet in 9 grondgebonden woningen met een totaal woonoppervlak van 1356 m^2.
- Kengetallen zijn gebaseerd op materiaalinzet (type, belasting, uren/jaar) van vergelijkbare bouwprojecten uitgaande van prefab bouw. Voor een goede vergelijking zijn projecten uitgedrukt in NO_x per m^2 bvo op basis van hierboven genoemde schone inzet.
- Kengetallen van voertuigbewegingen (bouwverkeer en woon-werkverkeer van bouwvakkers) zijn op vergelijkbare manier bepaald op basis van aantallen per m^2 bvo.

De kengetallen zijn gebruikt voor de emissie van mobiele werktuigen/bouwplaatsmaterieel in kg NO_x per m^2 bvo en voor het bouwverkeer in motorvoertuigbewegingen per m^2 bvo (tabel 3.1). In Tabel 3.2 is weergegeven wat de totale emissie door materieel bedraagt en wat de intensiteiten zijn voor het bouwverkeer.

Tabel 3.1: Emissie materiaal en inzet bouwverkeer voor aanlegfase

	Emissie materieel	*Licht verkeer*	*Middelzwaar verkeer*	*Zwaar verkeer*
Kengetallen	0,0093 kg NOx / m^2 bvo	1,08 mvt bewegingen / m^2 bvo	0,186 mvt bewegingen / m^2 bvo Verdeling 10% middelzwaar en 90 % zwaar.	
Invoer t.b.v. AERIUS	12,6 kg NOx	1471 mvt bewegingen	25 mvt bewegingen	227 mvt bewegingen

De emissies van het materieel zijn gemodelleerd als een vlakbron. De start van de uitvoering zal op zijn vroegst 2021 zijn. Als worst-case benadering zijn de berekeningen in AERIUS uitgevoerd voor rekenjaar 2021. De invoergegevens zijn in de bijlage opgenomen.

3.1.2 Bouwverkeer

Het bouwverkeer ten behoeve van de realisatie van de 9 woningen is ingevoerd als lijnbron in AERIUS met rekenjaar 2021 als worst-case aanname. De invoergegevens en de route vanaf het hoofdwegennet zijn in de bijlage opgenomen.

3.2 Gebruiksfase

3.2.1 Emissie gebouwen

De warmtevoorziening van de nieuwbouw zal geschieden door stadsverwarming. Daardoor zijn er geen emissies vanuit de woningen als gevolg van de warmte-/koudevoorziening. Voor de stikstofdepositie in de gebruiksfase is daarom enkel de verkeersgeneratie van belang.

3.2.2 Verkeersaantrekkende werking

Voor de te realiseren woningen wordt uitgegaan van een verkeersaantrekkende werking van 7,2 mvt per etmaal per woning, gebaseerd op CROW-kentallen voor de betreffende type woningen. Dit betekent dat er een totaal van 65 lichte motorvoertuigen wordt ingevoerd vanaf het plangebied tot aan de aansluiting op het doorgaande wegennetwerk, dat is hier de Stadsbaan Leidsche Rijn. De invoergegevens en de route tot aan het hoofdwegennet zijn in de bijlage opgenomen. Voor de gebruiksfase wordt uitgegaan van ingebruikname van het project in 2022.

4 Resultaten

Zowel voor de aanlegfase als de gebruiksfase is de depositiebijdrage van de te realiseren 9 woningen in het plangebied Rijnvliet bepaald. Voor beide situaties geldt dat er geen deposities hoger 0,00 mol N/ha/jr worden berekend. De resultaten en invoer voor de aanlegfase en de gebruiksfase zijn in respectievelijk bijlage 1 en bijlage 2 bijgevoegd.

5 Conclusie

Er wordt geen extra stikstofdepositie berekend op omliggende natuurgebieden als gevolg van de bouw van de 9 woningen in het plangebied Rijnvliet. Er zijn dus vanuit de Wet natuurbescherming geen belemmeringen voor de vaststelling van de aanvulling op het bestemmingsplan Rijnvliet.

Bijlage 1. Berekeningsexport AERIUS aanlegfase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000 gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening bouwfase

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen en leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	nr cht ngs ocat e
Gemeente Utrecht	., . .

Activiteit

Omschr v ng	AER US kenmerk
Aanvulling Rijnvliet	RfTe2y3ad2d1

Datum bereken ng	Reken aar	Rekenconf gurat e
02 december 2020, 12:59	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	S tuat e 1
NOx	14,43 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

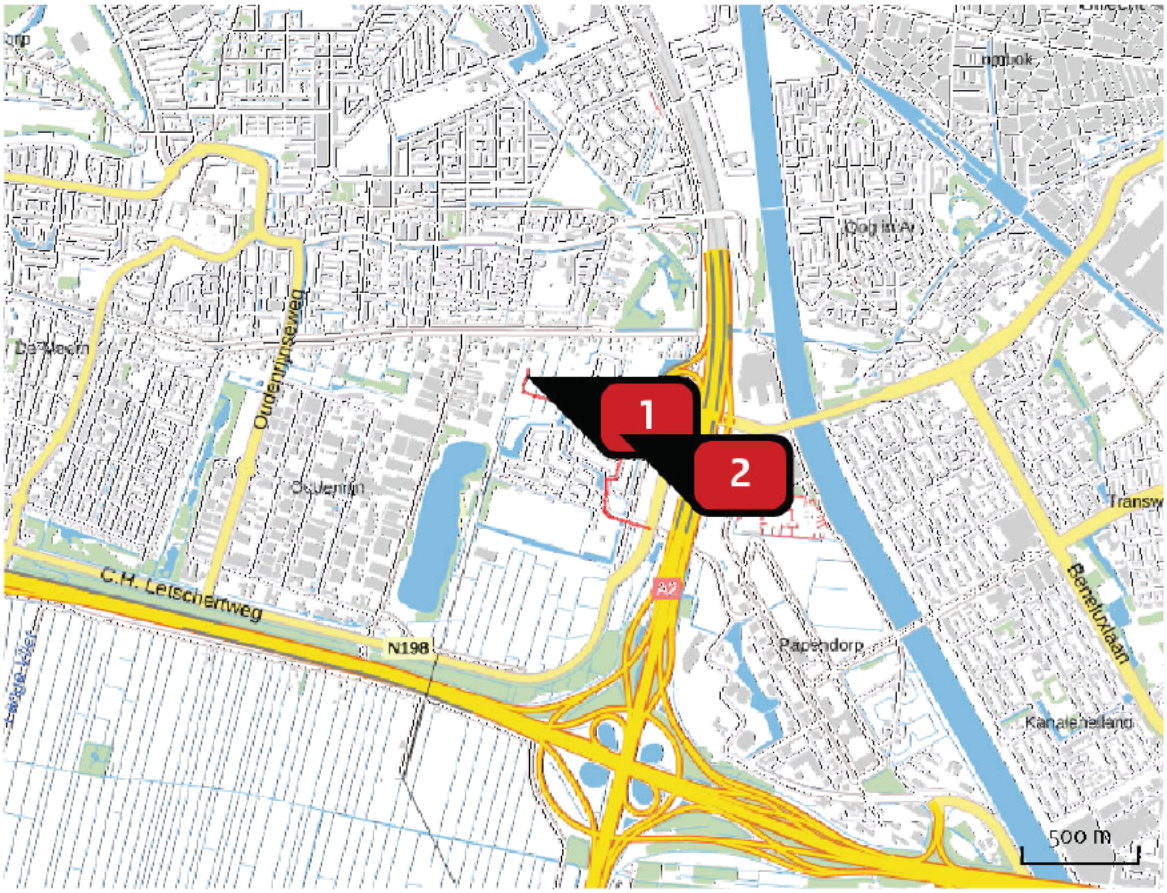
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgeb ed
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

9 extra won ngen R nv et - Bouwfase

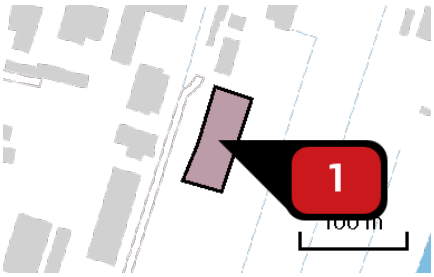
Locatie
bouwfase

Emissie
bouwfase

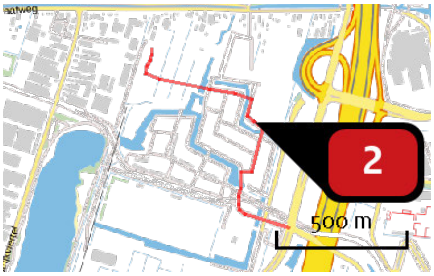
Bron Sector			Em ss e NH3	Em ss e NOx
1		Emissie bouw Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie		12,60 kg/j
2		Verkeer bouwfase Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	1,83 kg/j

Emissie (per bron)
bouwfase

Naam	Emissie bouw
Locat e (X Y)	132828, 454760
NOx	12,60 kg/j

Voertu g	Omschr v ng	U tstoot hoogte (m)	Spre d ng (m)	Warmte nhoud (MW)	Stof	Em ss e
AFW	emissie bouwactiviteiten	4,0	4,0	0,0	NOx	12,60 kg/j

Naam	Verkeer bouwfase
Locat e (X Y)	133229, 454510
NOx	1,83 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertu g	Aanta voertu gen	Stof	Em ss e
Standaard	Licht verkeer	1.471,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	25,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	227,0 / jaar	NOx NH3	1,18 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewe verstrekte gegevens kunnen d enen ter onderbouw ng van een vergunn ngaanvraag kunnen er geen rechten aan worden ont eend De e genaar van AER US aanvaardt geen aansprake khe d voor de nhoud van de door de gebru ker aangeboden nformat e Bovenstaande gegevens z n enke bru kbaar tot er een n euwe vers e van AER US besch kbaar s AER US s een gereg streerd hande smerk n Europa A e rechten d e n et exp c et worden ver eend z n voorbehouden

Rekenbasis

Deze bereken ng s tot stand gekomen op bas s van

AER US	vers e 2020_20201124_13fd900ebd
Database	vers e 2020_20201124_13fd900ebd

Voor meer nformat e over de gebru kte method ek en data z e

https //www aer us n /n /factsheets/re ease/aer us-ca cu ator-2020

Bijlage 2. Berekeningsexport AERIUS gebruiksfase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000 gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening gebruiksfase

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen en leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	nr cht ngs ocat e
Gemeente Utrecht	., . .

Activiteit

Omschr v ng	AER US kenmerk
Aanvulling Rijnvliet	Rhaiwhpbr38W

Datum bereken ng	Reken aar	Rekenconf gurat e
02 december 2020, 13:02	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	S tuat e 1
NOx	8,70 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

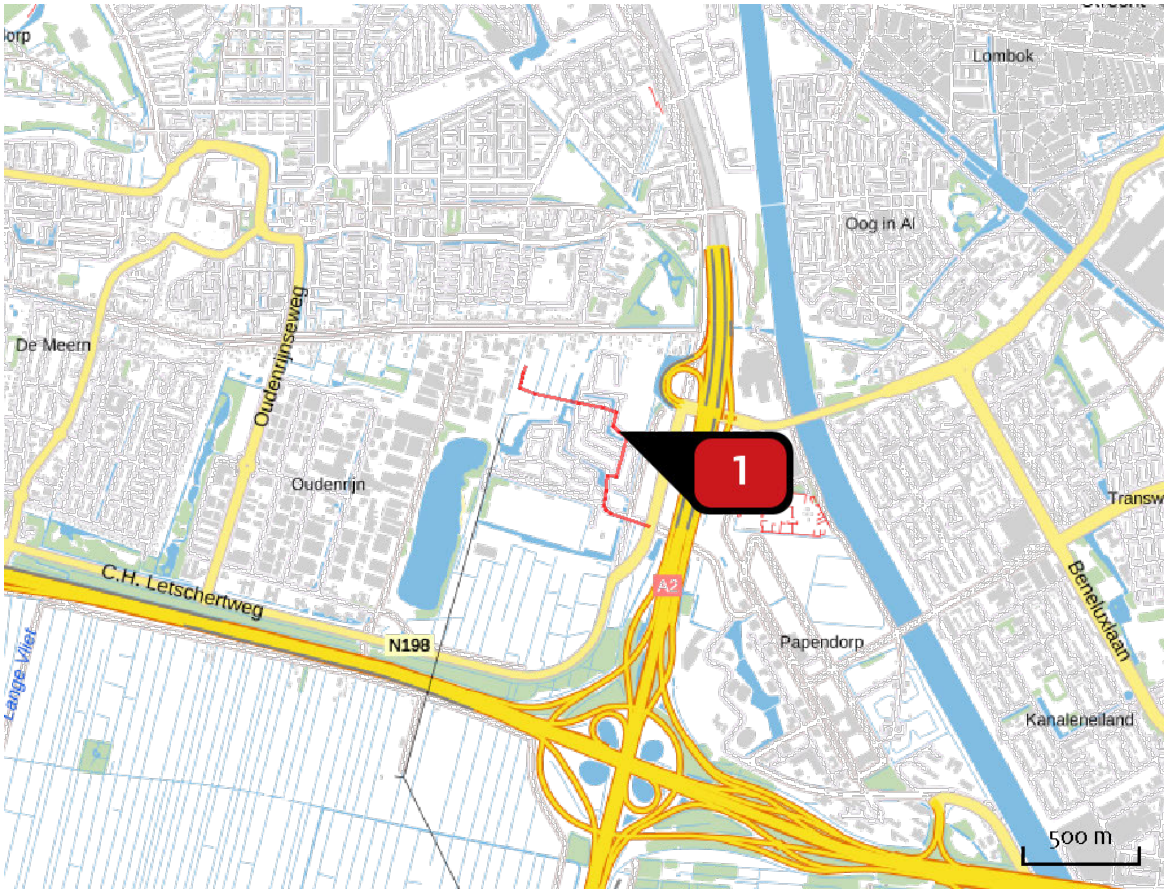
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgeb ed
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

9 extra won ngen R nv et - Gebru ksfase

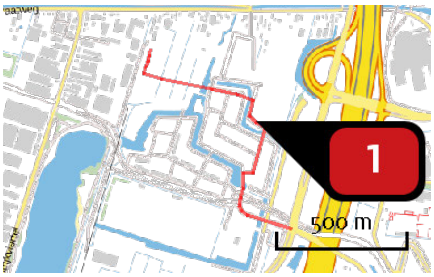
Locatie
gebruiksfase

Emissie
gebruiksfase

Bron Sector		Em ss e NH3	Em ss e NOx
1	Verkeer gebruiksfase Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	8,70 kg/j

Emissie (per bron)
gebruiksfase

Naam	Verkeer gebruiksfase
Locat e (X Y)	133225, 454514
NOx	8,70 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertu g	Aanta voertu gen	Stof	Em ss e
Standaard	Licht verkeer	65,0 / etmaal	NOx	8,70 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewe verstrekte gegevens kunnen d enen ter onderbouw ng van een vergunn ngaanvraag kunnen er geen rechten aan worden ont eend De e genaar van AER US aanvaardt geen aansprake khe d voor de nhoud van de door de gebru ker aangeboden nformat e Bovenstaande gegevens z n enke bru kbaar tot er een n euwe vers e van AER US besch kbaar s AER US s een gereg streerd hande smerk n Europa A e rechten d e n et exp c et worden ver eend z n voorbehouden

Rekenbasis

Deze bereken ng s tot stand gekomen op bas s van

AER US	vers e 2020_20201124_13fd900ebd
Database	vers e 2020_20201124_13fd900ebd

Voor meer nformat e over de gebru kte method ek en data z e

https //www aer us n /n /factsheets/re ease/aer us-ca cu ator-2020

Bijlage 10 Visie duurzaamheid Rijnvliet

Visie Duurzaamheid Rijnvliet

In deze visie geeft Van Wanrooij Projectontwikkeling zijn ambitie in Duurzaamheid aan. Wij willen deze graag in nauwe samenwerking met de gemeente uitwerken. De diverse ervaringen vanuit de architect, aannemer en ontwikkelaar worden gebundeld in één visie die voor de toekomstige bewoners van meerwaarde zal zijn.

Ambities van het ontwerpteam
Een goed duurzaam ontwerp wordt bepaald door het stellen van de juiste ambities en doelstellingen. Het is belangrijk om een gebouw te ontwerpen waarin men graag wil wonen.
Dit kan door hoogwaardige architectuur, goede woning-plattegronden met dito buitenruimtes en een prettige leefomgeving zowel in het gebouw als de omgeving. Al deze ingrediënten zijn ruimschoots aanwezig in de wijk Rijnvliet.

Wij vinden het tevens belangrijk om een gebouw te ontwerpen met een lange levensduur. De juiste materiaalkeuzes, lage onderhoudskosten, eenvoudig vervangbare onderdelen, flexibiliteit en een goed energiesysteem zijn hierbij evident. Dit sluit goed aan bij het Circulair Bouwen. Ons team zal tijdens het ontwerptraject gaan om te onderzoeken welke gebouwdelen kunnen aansluiten op deze filosofie.

Flexibel ontwerpen
Hergebruik van woningen is het eenvoudigst als de woning op zich flexibel is ontworpen.
Flexibiliteit ontstaat door het weghalen van grenzen waar dat kan. Intelligente woningen, die met de tijd en veranderende behoeften mee kunnen groeien (GPR). Bijvoorbeeld door gebruik van duurzaam (FSC gecertificeerd) hout. Daarnaast bieden wij een grote verscheidenheid aan opties zodat iedereen zijn woning naar eigen wens kan laten bouwen en de woning na oplevering direct bruikbaar is.

Wij streven ernaar om de woningen zoveel als mogelijk LEAN te (laten) bouwen. Dit betekent dat onder meer het bouwproces wordt geoptimaliseerd en materiaalverspilling tot een minimum wordt beperkt.
Ter verbetering van de waterkwaliteit zal de emissie van schadelijke stoffen naar (grond)water worden voorkomen door toepassing te vermijden van uitlogende verontreinigende bouwmaterialen, zoals koper, zink en lood.
Daarnaast zullen de woningen worden ontworpen en gecertificeerd conform de eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Een woning met het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) voldoet aan de eisen op het gebied van inbraakpreventie en sociale veiligheid. Het kost een inbreker simpelweg meer tijd om zo'n woning binnen te komen. Inbrekers slaan een woning met goede beveiligingsmaatregelen, zoals gecertificeerd hang-en-sluitwerk en goede verlichting, graag over!

Warmte verlies voorkomen
Energie verspilling moet worden voorkomen. In lijn met het TRIAS energetica principe wordt zodoende in eerste instantie gekeken in hoeverre energieverbruik kan worden beperkt.

Warmteverlies wordt voorkomen door de toepassing van goede isolatie, kierdichting en een zuinig ventilatiesysteem met natuurlijke aanvoer en mechanische afvoer van ventilatielucht.
De woningen worden standaard voorzien van een aansluiting op de stadverwarming met vloerverwarming op de begane grond en radiatoren op de verdiepingen. Doordat stadsverwarming gebruik maakt van restwarmte zorgt deze manier van verwarmen voor vermindering van de CO2 uitstoot. Er wordt namelijk geen gebruik gemaakt van gas. Alle woningen hebben een energieprestatiecoëfficiënt (EPC) van 0,4 of lager en hebben dus energielabel A.

Bijna Energie neutrale Gebouwen (BENG)
Naast het energielabel A zullen de woningen in Rijnvliet waarvoor nog geen omgevingsvergunning is aangevraagd voldoen aan de eisen die gelden voor BENG. Concreet betekent dit dat er wordt ontworpen met de BENG methodiek om de energiebehoefte te beperken en uit wordt gegaan van lage temperatuurafgiftesystemen in de woningen. Daarnaast zullen er voorzieningen te worden getroffen rekening houdend met zowel woninggebonden verbruik (verwarming, etc.) en gebruiksgebonden verbruik (tv. koelkast, pc, etc.). Doel is zo min mogelijk CO2 uitstoot van de woning.

De ambitie is om een woning te ontwerpen dat zoveel mogelijk in haar eigen energie behoefte voorziet. De belangrijkste schakel in het beperken van het energieverbruik is echter het gedrag van de bewoners.
Dit betekent dat de onze bewoners inzicht krijgen in hun energieverbruik, dit energieverbruik eenvoudig zullen kunnen beïnvloeden en ook kunnen vergelijken met anderen. Dit wordt gerealiseerd door het toepassen van slimme energiemeters en bedieningen via een app op de smartphone of tablet.

GPR Gebouw
Wij hebben de ambitie om de woning in Rijnvliet te ontwerpen i.c.m. het gebruik van GPR Gebouw. Met het toepassen van GPR Gebouw wordt het woningontwerp duurzaam bouwen meetbaar en bespreekbaar gemaakt. In het ontwerpproces zullen wij hiermee sturing kunnen geven op de onderdelen energie, milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde.
Afhankelijk van de woningafmeting hebben wij de ambitie om een gemiddelde GPR score van 7,5 te behalen over de vijf aspecten.

Om deze score te behalen zal er boven op de eerder genoemde ambities worden ingezet op het efficiënt en duurzaam afkoppelen van hemelwater, het toepassen van nest mogelijkheden voor bijvoorbeeld vogels, bijen en vleermuizen.

Tot slot worden in samenwerking met de gemeente op diverse plaatsen gemende hagen aangebracht op de erfscheidingen. Deze hagen dragen bij aan een groen en eenduidig straat beeld. Deze hagen zullen 4 jaar lang (kosteloos) worden onderhouden door een erkent hovenier.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 Plan

Het bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet met identificatienummer NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01 van de gemeente Utrecht.

1.2 Bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 (raam)Prostitutiebedrijf

Een prostitutiebedrijf waar het werven van klanten gebeurt vanuit de werkruimte door prostituees die zichtbaar zijn vanaf een openbare plaats.

1.4 Aan-huis-verbonden bedrijf

Beroep of bedrijf dat in een woning of een daarbij bijhorend bouwwerk wordt uitgeoefend, waarvan de ruimtelijke uitwerking of uitstraling met de woonfunctie verenigbaar is en waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en degene die het beroep of het bedrijf uitoefent bewoner van de woning is.

Hieronder wordt in ieder geval niet verstaan: een detailhandelsvestiging, een afhaalzaak, een horecabedrijf, een belhuis en een seksinrichting; hieronder wordt onder andere wel verstaan: een kleinschalige voorziening ten behoeve van kinderopvang.

1.5 Aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.6 Aanduidingsgrens

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.7 Archeologisch onderzoek

Onderzoek verricht door of namens een bedrijf dat beschikt over het in artikel 1, eerste lid, van de Erfgoedwet, bedoelde certificaat.

1.8 Archeologische waarde

De aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden.

1.9 Bebouwing

Eén of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.10 Bebouwingspercentage

Het met een aanduiding of in de regels aangegeven percentage, dat aangeeft hoeveel van het desbetreffende bouwperceel ten hoogste mag worden bebouwd met gebouwen en bijbehorende bouwwerken.

1.11 Bed & breakfast

Het tegen betaling verstrekken van logies met ontbijt binnen de (bedrijfs)woning.

1.12 Bedrijf

Een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, produceren, bewerken/herstellen, installeren en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop of levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.13 Belhuis

Een onderneming die in de sfeer van publiekgerichte dienstverlening in hoofdzaak is gericht op het aanbieden van diensten op het gebied van telecommunicatie, zoals telefoon- en internetverbindingen.

1.14 Bestaand

a. Bestaand gebruik: het gebruik van de gronden en bouwwerken zoals aanwezig op moment van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan of kan worden gebruikt krachtens een omgevingsvergunning voor het gebruik; daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.
b. Bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan:
    1. aanwezig zijn én bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Woningwet zijn gebouwd;
    2. nog kunnen worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of een bouwvergunning op grond van de Woningwet.

1.15 Bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak.

1.16 Bestemmingsvlak

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.17 Bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak.

1.18 Bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk.

1.19 Bouwgrens

De grens van een bouwvlak.

1.20 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.21 Bouwperceelsgrens

Een grens van een bouwperceel.

1.22 Bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bouwwerken zijn toegelaten.

1.23 Bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.24 (Sta)caravan

Een caravan of stacaravan die op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) omgevingsvergunningplichtig is.

In het derde hoofdstuk van bijlage twee van het Besluit omgevingsrecht wordt het vergunningsvrij bouwen geregeld. Vrij van vergunning is een, op de grond staand, bouwwerk ten behoeve van recreatief nachtverblijf, mits wordt voldaan aan de volgende eisen: a: niet hoger dan 5 meter, en b: de oppervlakte niet meer dan 70 m^2. Een recreatief nachtverblijf is b.v. een caravan, een chalet, een kleine bungalow, etc.

1.25 Consumentenvuurwerk

Consumentenvuurwerk waarop het Vuurwerkbesluit van toepassing is.

1.26 Eigen toegang

Een deur die direct toegang geeft tot de woning, die bereikbaar is via de straatzijde of vanuit een gemeenschappelijke hal en die voorzien is van een door de gemeente verleend huisnummer.

1.27 Gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.28 Hoofdgebouw

Een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn aard, functie, constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.29 Lijst van Bedrijfsactiviteiten

De Lijst van Bedrijfsactiviteiten die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.30 Omgevingsvergunning

Een vergunning als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.31 Omzetting (van een woning)

Een zelfstandige woning, of een deel daarvan, in gebruik geven of laten geven als onzelfstandige woonruimte.

1.32 Onzelfstandige woonruimte

Woonruimte die niet voldoet aan de begripsbepaling zelfstandige woonruimte.

1.33 Peil

a. Voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg.
b. Voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.
c. Voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het

bouwwerk.

1.34 Prostitutie

Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling.

1.35 Recreatiewoning

Een permanent gebouw, geen caravan of andere constructie op wielen zijnde, dat bedoeld is om uitsluitend of hoofdzakelijk te worden gebruikt als recreatieverblijf, door personen die hun hoofdverblijf elders hebben.

1.36 Seksinrichting

Een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, dan wel meerdere besloten ruimten in elkaars directe nabijheid, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen, al dan niet met een ander, tegen vergoeding worden verricht. Hieronder wordt in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, raamprostitutiebedrijf of sekstheater, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.37 Verordening op de Archeologische Monumentenzorg

De sedert 22 december 2009 van kracht zijnde Verordening op de Archeologische Monumentenzorg van de gemeente Utrecht.

1.38 Voorgevelrooilijn

Een lijn die wordt bepaald door de naar het openbaar toegankelijk gebied, zoals de weg, openbaar groen of water, gekeerde gevel of het verlengde daarvan, van een hoofdgebouw.

1.39 Woning

Een complex van ruimten dat een zelfstandige woonruimte vormt, bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

1.40 Woningvorming

Een woning verbouwen tot twee of meer woningen of het zodanig inrichten, gebruiken of laten gebruiken van een deel van de woning dat er feitelijk twee of meer woningen ontstaan.

1.41 Woonruimte

Besloten ruimte die, al dan niet tezamen met één of meer andere ruimten, bestemd of geschikt is voor bewoning van één huishouden.

1.42 Zelfstandige woonruimte

Woonruimte die een eigen toegang heeft en die door één huishouden kan worden bewoond zonder daarbij afhankelijk te zijn van wezenlijke voorzieningen, zoals badruimte, toilet en keuken, buiten de woonruimte.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Brutovloeroppervlak

De totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen, gemeten volgens NEN 2580.

2.2 De bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 De goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.4 De inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.5 De oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken of hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

1. wonen, eventueel met een aan-huis-verbonden bedrijf of een bed & breakfast;
2. voorzieningen en functies die bij de bestemming horen, zoals verkeers-, parkeer- en groenvoorzieningen, water, waterberging, tuinen en erven.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Hoofdgebouwen

1. Hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd.
2. Het maximum aantal wooneenheden ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' mag niet worden overschreden.
3. De bouw- en goothoogte van het hoofdgebouw ter plaatse van de aanduidingen 'maximum bouwhoogte (m)' en 'maximum goothoogte (m)' mag niet worden overschreden.

3.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Bij een hoofdgebouw zijn bouwactiviteiten en planologische gebruiksactiviteiten toegestaan, die zonder omgevingsvergunning kunnen worden verricht.

3.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

1. De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van erf- en perceelafscheidingen die achter de voorgevelrooilijn niet meer dan 2 meter hoog en voor of op de voorgevelrooilijn niet meer dan 1 meter hoog mogen zijn.
2. In afwijking van de regel onder 1 mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Aan-huis-verbonden bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

1. de vloeroppervlakte voor een aan-huis-verbonden bedrijf mag niet groter zijn dan een derde deel van de vloeroppervlakte van de woning, inclusief aangebouwde bijbehorende bouwwerken tot een maximum van 60 m^2;
2. de vloeroppervlakte voor een aan-huis-verbonden bedrijf in een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet groter zijn dan 60 m^2;
3. een aan-huis-verbonden bedrijf mag bedrijfsactiviteiten uitvoeren in categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist.

3.3.2 Bed & breakfast

De uitoefening van een bed & breakfast in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan als de hoofdbewoner minimaal 50% van de woning in gebruik houdt voor wonen.

3.4 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van de regel in artikel 3.3.1 onder 3 voor bedrijfsactiviteiten in categorie B2 van de Lijst van Bedrijven functiemenging, voor zover deze naar aard en invloed op de omgeving, gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm en de aangegeven maatgevende milieuaspecten, vergelijkbaar zijn met categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging.

Artikel 4 Groen

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

1. groenvoorzieningen, gazons en beplantingen;
2. fiets- en voetpaden;
3. nutsvoorzieningen;
4. speelvoorzieningen;
5. water, waterbeheer en waterberging;
6. onderhoudspaden en -stroken ten behoeve van de aangrenzende bestemming(en);
7. voorzieningen en functies die bij de bestemming horen zoals, kunstwerken, civieltechnische bouwwerken waaronder duikers, bruggen en faunapassages.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

1. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van erf- en perceelafscheidingen die niet meer dan 1 meter hoog mogen zijn.
2. De bouwhoogte van speelvoorzieningen mag in afwijking de regel onder 1, niet meer bedragen dan 4 meter.
3. De regel onder 1 geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

1. verkeers- en verblijfsgebied voor gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer;
2. water, waterbeheer en waterberging;
3. groenvoorzieningen;
4. parkeervoorzieningen;
5. speelvoorzieningen;
6. voorzieningen die bij de bestemming horen zoals verkeers- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, fietsenstallingen, kunstwerken, civieltechnische bouwwerken en geluidwerende voorzieningen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Gebouwen

1. De oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 6 m^2 per gebouw.
2. De bouwhoogte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 2 meter.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

1. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 meter.
2. De regel onder 1 geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.

5.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de regel in artikel 5.2.1 onder 1 en artikel 5.2.1 onder 2 voor:

1. afwijkingen van de maximale oppervlakte van een gebouw tot ten hoogste 20 m^2;
2. afwijkingen van de maximale bouwhoogte van een gebouw tot maximaal 3 meter.

Artikel 6 Water

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

1. waterlopen met bijbehorende taluds en oevers;
2. waterhuishouding;
3. waterbeheer en waterberging;
4. groenvoorzieningen;
5. kruisingen met wegverkeer;
6. voorzieningen en functies die bij de bestemming horen zoals, groenvoorzieningen, civieltechnische bouwwerken en kademuren.

6.2 Bouwregels

1. Binnen deze bestemming mogen geen gebouwen worden gebouwd.
2. Binnen deze bestemming mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van deze bestemming worden gebouwd waarvan de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten hoogste 3 meter mag bedragen.

Artikel 7 Waarde - Archeologie

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

7.2 Specifieke gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen, het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 9 Algemene bouwregels

9.1 Gevallen waarin het overschrijden van de bouwgrens is toegestaan

Een bouwgrens, niet zijnde bestemmingsgrens, mag, ongeacht de ter plaatse geldende aanduidingen en regels over maatvoering en situering, met maximaal 1,5 meter overschreden worden door bij gebouwen horende trappenhuizen, entreeportalen, veranda's en afdaken of andere ondergeschikte bouwdelen.

9.2 Gevallen waarin het overschrijden van de bouw- en bestemmingsgrens is toegestaan

1. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de bestemming en bij omgevingsvergunning toestaan dat een bouw- en bestemmingsgrens, ongeacht de ter plaatse geldende aanduidingen en regels over bestemmingen, maatvoering en situering, met maximaal 1,5 meter overschreden worden door:
   a. bij gebouwen horende trappenhuizen, entreeportalen, veranda's;
   b. andere ondergeschikte bouwdelen, zoals bij gebouwen horende stoepen, stoeptreden, hellingbanen;
   c. balkons, erkers en afdaken, als de vrije hoogte, gemeten van de onderzijde van het overschrijdende bouwdeel tot aan het aansluitende, afgewerkte maaiveld minimaal 2,2 meter bedraagt.
2. Burgemeester en wethouders verlenen de onder 1 bedoelde omgevingsvergunning niet als:
   a. de overschrijding niet te verenigen is met de aard van de bestemming of
   b. de overschrijding onevenredige hinder voor aangrenzende percelen tot gevolg heeft.

9.3 Voorwaardelijke verplichting over parkeren

1. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen, staat vast dat voldoende parkeergelegenheid, overeenkomstig de normen in de beleidsregels in de Nota Parkeernormen Fiets en Auto, die als bijlage 1 bij de Parkeernota Stallen en Parkeren 2013 hoort, wordt gerealiseerd.
2. Als de onder regel 1 bedoelde beleidsregels worden gewijzigd, wordt met die wijziging rekening gehouden.

9.4 Woningvorming en omzetting

1. Het veranderen, vervangen of vergroten van een woning mag niet leiden tot omzetting van zelfstandige naar onzelfstandige woonruimte of tot de vorming van een extra woning.
2. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de regel onder 1 en woningvorming en omzetting toestaan, als na toepassing van de algemene leefbaarheidstoets en de fysieke leefbaarheidseisen uit de beleidsregels 'Wijziging samenstelling van de woonruimtevoorraad (woningsplitsen en omzetten) gemeente Utrecht', blijkt dat kwalitatief goede onzelfstandige woonruimten of woningen ontstaan en er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
   a. het woon- en leefmilieu;
   b. de privacy van omwonenden;
   c. het verkeer en de parkeersituatie;
   d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 10 Algemene gebruiksregels

10.1 Strijdig gebruik

Met uitzondering van de gevallen waarin de bestemmingsregeling dat gebruik expliciet toestaat, is strijdig met de bestemming het gebruik van of het laten gebruiken van:

1. onbebouwde gronden als staan- of ligplaats voor onderkomens;
2. onbebouwde gronden of bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;

3. stacaravans en recreatiewoningen voor permanente bewoning;
4. onbebouwde gronden als kampeerterrein;
5. vrijstaande bijbehorende bouwwerken als woonruimte;
6. onbebouwde gronden als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan;
7. onbebouwde gronden als stortplaats voor puin en afvalstoffen, voor zover dit niet betreft het storten of opslaan in bij gebouwen behorende tuinen van geringe hoeveelheden afvalstoffen die afkomstig zijn van het onderhoud van die tuinen.

10.2 Woningvorming en omzetting zonder bouwkundige aanpassingen

1. Een gebruiksverandering waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen nodig is, mag niet leiden tot de omzetting van zelfstandige woonruimte in onzelfstandige woonruimte of tot de vorming van een extra woning.
2. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de regel onder 1 en woningvorming en omzetting toestaan, als na toepassing van de algemene leefbaarheidstoets en de fysieke leefbaarheidseisen uit de beleidsregels 'Wijziging samenstelling van de woonruimtevoorraad (woningsplitsen en omzetten) gemeente Utrecht', blijkt dat kwalitatief goede onzelfstandige woonruimten of woningen ontstaan en er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
   a. het woon- en leefmilieu;
   b. de privacy van omwonenden;
   c. het verkeer en de parkeersituatie;
   d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van:

1. de in het plan opgenomen (goot)hoogtematen en bebouwingspercentages tot niet meer dan 10% van deze maten en percentages;
2. de bestemmingsregels voor het toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
3. de bestemmingsregels voor het plaatsen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van vlucht- of noodtrappen;
4. het overschrijden van de maximale bouwhoogte van gebouwen voor het plaatsen van hekwerken of borstweringen ten behoeve van dakterrassen, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte met niet meer dan 1,50 meter mag worden overschreden;
5. de bestemmingsregels voor het bouwen met een geringe mate van afwijking van de plaats en richting van de bestemmingsgrenzen indien dit noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden ten opzichte van de feitelijke situatie of in die gevallen waar een rationele verkaveling van de gronden een geringe afwijking vergt;
6. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
7. de regels ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt verhoogd ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers, trappenhuizen, lichtkappen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

Artikel 13 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet.

Bijlagen regels

Bijlage 1 Lijst van Bedrijven functiemenging

Lijst van afkortingen in de Lijst van Bedrijven functiemenging:

- niet van toepassing of niet relevant < kleiner dan > groter = gelijk aan cat. categorie e.d. en dergelijke kl. klasse n.e.g. niet elders vermeld		o.c. opslagcapaciteit p.c. productiecapaciteit p.o. productieoppervlak b.o. bedrijfsoppervlak v.c. verwerkingscapaciteit u uur d dag w week j jaar

SBI-CODE 1993	**SBI-CODE 2008**		**OMSCHRIJVING**	
		nummer		**CATEGORIE**
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW	
014	016	0	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw:	
014	016	2	- algemeen (onder andere loonbedrijven), b.o < 500 m²	**B1**
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven, b.o. < 500 m²	**B1**
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN	
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken, p.o. < 200 m²	**B2**
1552	1052	2	Consumptie-ijsfabrieken, p.o. < 200 m²	**B1**
1581	1071	1	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen, v.c. < 2.500 kg meel/week	**B1**
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
1584	10821	3	- cacao- en chocoladefabrieken, vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 200 m²	**B1**
1584	10821	6	- suikerwerkfabrieken zonder suiker branden, p.o. < 200 m²	**B1**
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider en dergelijke	**B1**
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL	
174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	**B2**
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	**B2**
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT	
181	141		Vervaardiging kleding van leer	**B2**
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK EN DERGELIJKE	
203, 204, 205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m²	**B2**
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	**B1**
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA	

2222.6	18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	**B1**
2223	1814	A	Grafische afwerking	**A**
2223	1814	B	Binderijen	**B1**
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	**B1**
2225	1814		Overige grafische activiteiten	**B1**
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	**A**
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN	
2442	2120	0	Farmaceutische productenfabrieken:	
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	**B1**
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN	
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	**B2**
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:	
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	**B1**
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:	
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen indien p.o. < 2.000 m²	**B2**
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	**B2**
28	25	-	VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES/ TRANSPORTMIDDELEN)	
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m²	**B2**
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke, p.o. < 200 m²	**B2**
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. < 200 m²	**B2**
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. < 200 m²	**B2**
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS	
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken, inclusief reparaties	**B1**
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN	
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten en dergelijke, inclusief reparaties	**B**
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.	
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m²	**A**
362	321		Fabricage van munten, sieraden en dergelijke	**B1**
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	**B1**
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	**B1**
40	35	-	PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER	
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
40	35	C1	- < 10 MVA	**B1**
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:	
40	35	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinstallaties categorie A	**A**
40	35	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), categorie B en C	**B1**
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:	

40	35	E2	- blokverwarming	**B1**
41	36	-	WINNING EN DISTRIBUTIE VAN WATER	
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
41	36	B1	- < 1 MW	**B1**
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID	
45	41, 42, 43	3	Aannemersbedrijf met werkplaats, b.o. < 1.000 m²	**B1**
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS	
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	**B1**
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	**A**
5020.5	45205		Autowasserijen	**B1**
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	**B1**
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING	
5134	4634		Groothandel in drank	**C**
5135	4635		Groothandel in tabaksproducten	**C**
5136	4636		Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	**C**
5137	4637		Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	**C**
514	464, 46733		Groothandel in overige consumentenartikelen	**C**
5148.7	46499	0	Groothandel in vuurwerk en munitie:	
5148.7	46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	**C**
5153	4673	0	Groothandel in hout en bouwmaterialen:	
5153	5153	1	- algemeen	**C**
5153	4673	2	- indien b.o. < 2.000 m²	**B1**
5153.4	5153.4	4	Zand en grind:	
5153.4	46735	6	- indien b.o. < 200 m²	**B1**
5154	4674	0	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:	
5154	5154	1	- algemeen	**C**
5154	4674	2	- indien b.o. < 2.000 m²	**B1**
5156	4676		Groothandel in overige intermediaire goederen	**C**
52	47	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE TEN BEHOEVE VAN PARTICULIEREN	
527	952		Reparatie ten behoeve van particulieren (exclusief auto's en motorfietsen)	**A**
60	49	-	VERVOER OVER LAND	
6022	493		Taxibedrijven	**B1**
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks), b.o. < 1.000 m²	**C**
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	**B1**
63	52	-	DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER	
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE	
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	**C**
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN	
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	**B2**
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	**C**
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	**C**

72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE	
72	62	A	Computerservice- en informatietechnologiebureaus en dergelijke	**A**
72	58, 63	B	Datacentra	**B1**
73	72	-	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK	
732	722		Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	**A**
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING	
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	**C**
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst en dergelijke	**A**
90	37, 38, 39		MILIEUDIENSTVERLENING	
9001	3700	B	Rioolgemalen	**B1**
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING	
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	**B1**

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
Mail gebiedsontwikkelingjz@utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Vaststelling bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan - Monardastraat, Rijnvliet

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Tamara van der Sloot
Zaaknummer	9297921
Jaargang en nummer	2022, nr. 5
Vergaderdatum Raad	27 januari 2022
Geheim	Nee

De raad besluit:

1. Akkoord te gaan met het vaststellingsrapport en de ambtshalve wijzigingen uit hoofdstuk 2 van het vaststellingsrapport Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet te verwerken;

2. Geen exploitatieplan vast te stellen;

3. Het bestemmingsplan Hoek Papiermoerbeilaan – Monardastraat, Rijnvliet dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPHOEKMONARRIJNVLI-VA01.dgn vast te stellen, waarmee de ontwikkeling van 9 woningen aan de westkant van Rijnvliet mogelijk wordt gemaakt.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de raad, gehouden op 27 januari 2022.

De griffier,

Merel van Hall

De voorzitter,

Sharon A.M. Dijksma

Gemeenteraad

Dossiernummer	2362
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 januari 2022
Agendapunt	9
Titel	Rekenkameronderzoek: ‘Grip op energietransitie. Een onderzoek naar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij concrete projecten’
ID	2532
Behandelend ambtenaar	Gerth Molenaar
Telefoon	06 49754300
E-mail	
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Van Hooijdonk
Beleidsveld	Energie
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Manon Leenders/Cie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen/030-2863710
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	27 januari 2022

Voorgesteld besluit

Voorstel van de rekenkamer

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Rekenkamer
Vergadering	Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen
Vergaderdatum	… 2022
Jaargang en nummer	2022, nr. @@
Geheim	Nee

Rekenkameronderzoek: 'Grip op energietransitie. Een onderzoek naar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij concrete projecten'

De rekenkamer stelt de raad voor te besluiten om het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:

1. Te zorgen voor een samenhangende visie en goede onderbouwing van de 50 à 60 projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.
2. Meer aandacht te besteden aan monitoring en evaluatie, zodat de doeltreffendheid van de projecten beter inzichtelijk kan worden gemaakt.
3. De doelen en prestatie-indicatoren van de projecten helder, eenduidig en toetsbaar (SMART) te formuleren.
4. Ervoor te zorgen dat projectplannen alle benodigde onderdelen bevatten en het gemeentelijk format voor een projectplan toe te passen, of een onderbouwde keuze te maken om ervan af te wijken.
5. Vast te stellen hoe invulling wordt gegeven aan participatie van burgers in de projecten van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie en op structurele wijze feedback van burgers te verzamelen.
6. De informatie uit monitoring en evaluatie te benutten voor het bijstellen van de projecten in het uitvoeringsprogramma.
7. Als gemeente richting burgers duidelijk te maken wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie.
8. In samenspraak met de raad/woordvoerders energie vast te stellen hoe de informatievoorziening van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie eruit moet (komen te) zien.
9. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

De rekenkamer,

De secretaris,

dr. G. Molenaar

De voorzitter,

drs. P.W.D. Venhoeven

Bijlagen

Rapport *Grip op energietransitie. Een onderzoek naar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij concrete projecten.* Rekenkamer Utrecht, 2 december 2021

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Context
Het Uitvoeringsprogramma Energietransitie (onderdeel van het begrotingsprogramma Duurzaamheid) bestaat uit 50 à 60 projecten. Hiervoor is zowel voor 2020 als 2021 ongeveer € 5 miljoen begroot. Met deze projecten wil het college bijdragen aan de klimaatdoelen uit het coalitieakkoord. De gemeente heeft zelf deels invloed op de voortgang van de doelen en zoekt samenwerking met samenwerkingspartners.

De gemeenteraad heeft tijdens de bijeenkomst over het onderzoeksprogramma 2020 van de Rekenkamer Utrecht het onderwerp energietransitie aangedragen. De rekenkamer heeft hierop een onderzoek aangekondigd dat uit drie delen bestaat. In februari 2021 is een rekenkamerbrief over de informatievoorziening gepubliceerd. In dit raadsvoorstel gaan we in op de conclusies en aanbevelingen van het tweede deelonderzoek, waarin twee concrete projecten zijn onderzocht, namelijk Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. Het derde deelonderzoek gaat over de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed en is in uitvoering.

De rekenkamer wil met dit onderzoek de gemeenteraad inzicht geven in de doelmatigheid en doeltreffendheid van de genoemde twee projecten uit het Uitvoeringsprogramma Energietransitie. Daarnaast is onderzocht of de raad in positie is (geweest) om haar controlerende taak uit te voeren. Ook hebben we gekeken naar het perspectief van inwoners.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode maart – november 2021. We hebben de relevante beleidsdocumenten en andere raadsinformatie over de projecten bestudeerd. Daarnaast hebben we interviews gehouden met zowel medewerkers van de gemeente als externe organisaties. Ook hebben we activiteiten bijgewoond, zoals webinars, en hebben we een gesprek gevoerd met de fractiewoordvoerders energie.

De hoofdconclusie van de rekenkamer is als volgt:
De energietransitie is een complexe maatschappelijke opgave waarvoor het noodzakelijk is dat de gemeente een visie ontwikkelt, doelen stelt, monitort, evalueert en projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie bijstelt. De onderzochte projecten laten zien dat dit nog onvoldoende gebeurt. Hierdoor is de doeltreffendheid en doelmatigheid van de projecten niet vast te stellen. Juist bij een uitvoeringsprogramma in ontwikkeling is het belangrijk om structureel te letten op de doeltreffendheid van de aanpak. Daarmee kan de gemeente de aanpak optimaliseren en bewuste keuzes maken om nieuwe projecten op te starten, lopende projecten aan te passen of projecten te beëindigen. De rekenkamer ziet dat dit bij sommige onderzochte projecten al gebeurt en ziet aanwijzingen dat dit de effectiviteit van die projecten vergroot.

Het huidige onderzoek bevestigt de conclusie uit de eerdere rekenkamerbrief dat de raad veel informatie ontvangt, maar dat het beeld over voortgang en resultaten niet volledig is. Ook komt in dit onderzoek uitgebreider naar voren dat concrete criteria voor de keuze van projecten ontbreken en dat evalueren en leren verbeterpunten zijn.

De hoofdconclusie is gebaseerd op vijf deelconclusies.

Ten eerste heeft de gemeente onvoldoende inzicht in de resultaten van de bestudeerde projecten. Dit komt doordat een deel van de projecten visie en onderbouwing over de werking mist, en doordat voortgangsrapportages en evaluaties ontbreken. Hierdoor is de doeltreffendheid en doelmatigheid niet vast te stellen.

Ten tweede wordt er weinig projectmatig gewerkt. De projectplannen van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren missen meerdere onderdelen, met name op projectbeheersing. Bij Zon op dak mist informatie over de begroting. De doelen en prestatie-indicatoren kunnen duidelijker. Burgers zijn nauwelijks betrokken geweest bij de start en de uitvoering van de onderzochte projecten. De participatieleidraad is niet gebruikt. Enkele projecten zijn gestart met het verzamelen van feedback van burgers in het kader van evaluatie.

Ten derde kan het lerend vermogen van de organisatie beter worden benut. Als weinig bekend is over de effecten van de projecten en over de ervaringen van burgers, ontbreekt informatie om bij te sturen. De projecten Zon op dak en de Energiebox (een onderdeel van Stimuleren particuliere woningeigenaren) vormen hierop een positieve uitzondering waarvan geleerd kan worden. Deze projecten laten een voortdurende bijstelling zien op basis van informatie over de effecten en de terugkoppeling van samenwerkingspartners dan wel burgers.

Ten vierde zien we dat het activeren van burgers in de energietransitie meer nadenken vergt over de rol van de gemeente. De gemeente onderzoekt de mening van burgers over de energietransitie in het algemeen. Bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie zijn tevreden over de ondersteuning die zij ontvangen, zoals advies en subsidies. De gemeente werkt in aanvulling hierop aan een kader voor het ondersteunen van bewonersinitiatieven. Maar bewonersinitiatieven geven aan dat zij in de praktijk soms verregaande ondersteuning nodig hebben, die de gemeente op dit moment niet biedt.

Tot slot is het voor de raad met de huidige informatievoorziening lastig om de projecten te controleren of hieraan kaders te stellen. Dat komt bijvoorbeeld doordat de financiële informatie ontbreekt of dat er geen volledig overzicht is van projecten en effecten. Een deel van de raadsleden is tevreden met een rapportage op geaggregeerd niveau, waar anderen juist meer details willen zien. Hierdoor lopen de behoeften uiteen, dit bij elkaar brengen vraagt om een gesprek in de raad.

Beslispunt

1. Te zorgen voor een samenhangende visie en goede onderbouwing van de 50 à 60 projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.

Argumenten

1.1 Voor het cluster projecten voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren mist een overkoepelende visie.
1.2 Het is niet beargumenteerd welke pijnpunten een project wegneemt of welke positieve ervaringen een project bevordert.
1.3 Er is geen onderbouwing waarom nu juist deze set van projecten is ingezet en wat de beoogde werking is.

Beslispunt

2. Meer aandacht te besteden aan monitoring en evaluatie, zodat de doeltreffendheid van de projecten beter inzichtelijk kan worden gemaakt.

Argumenten

2.1 Voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren (en van de projecten afzonderlijk) zijn geen voortgangsrapportages en evaluaties beschikbaar.
2.2 De projecten voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren zijn veelal niet te beoordelen op doeltreffendheid vanwege niet meetbare doelen en/of prestatie-indicatoren die niets zeggen over de doorwerking van het project.

Beslispunt

3. De doelen en prestatie-indicatoren van de projecten helder, eenduidig en toetsbaar (SMART) te formuleren.

Argumenten

3.1 Het doel en de bijbehorende prestatie-indicator voor Zon op dak kunnen specifieker worden geformuleerd. Het is niet helder of het om de totaaloppervlakte gaat of om het aantal daken.
3.2 De doelen van de projecten voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren voldoen deels aan de SMART-criteria. Veel doelen zijn niet specifiek doordat definities van belangrijke begrippen ontbreken.
3.3 In hoeverre de projecten bijdragen aan het doel van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren, is daardoor bij voorbaat lastig te meten.

Beslispunt

4. Ervoor te zorgen dat projectplannen alle benodigde onderdelen bevatten en het gemeentelijk format voor een projectplan toe te passen, of een onderbouwde keuze te maken om ervan af te wijken.

Argumenten

4.1 Geen van de projectplannen van Zon op dak bevat een begroting of meerjarenplanning, waardoor de projectbeheersing niet beoordeeld kan worden.
4.2 De projectplannen van de projecten voor het stimuleren van particuliere woningeigenaren zijn niet volgens een gemeenschappelijk format opgesteld en missen soms onderdelen, voornamelijk op projectbeheersing.

Beslispunt

5. Vast te stellen hoe invulling wordt gegeven aan participatie van burgers in de projecten van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie en op structurele wijze feedback van burgers te verzamelen.

Argumenten

5.1 De Utrechtse participatieleidraad is niet gevolgd bij de projecten Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren.

5.2 Er is voor de onderzochte projecten de afgelopen jaren nauwelijks op structurele wijze feedback van inwoners verzameld.

Beslispunt

6. De informatie uit monitoring en evaluatie te benutten voor het bijstellen van de projecten in het uitvoeringsprogramma.

Argumenten

6.1 Als weinig bekend is over de effecten van de projecten en over de ervaringen van burgers, ontbreekt informatie om bij te sturen.

6.2 De projecten Zon op dak en de Energiebox (een onderdeel van Stimuleren particuliere woningeigenaren) vormen hierop een positieve uitzondering waarvan geleerd kan worden. Deze projecten laten een voortdurende bijstelling zien op basis van informatie over de effecten en de terugkoppeling van samenwerkingspartners dan wel burgers.

Beslispunt

7. Als gemeente richting burgers duidelijk te maken wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie.

Argumenten

7.1 De houding van de gemeente lijkt tot nu toe afwachtend als het aankomt op de meer complexe vragen of vraag om uitgebreidere ondersteuning.

7.2 Bewonersinitiatieven geven aan dat zij in de praktijk soms uitgebreidere vormen van ondersteuning vragen, die de gemeente op dit moment niet biedt.

Beslispunt

8. In samenspraak met de raad/woordvoerders energie vast te stellen hoe de informatievoorziening van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie eruit moet (komen te) zien.

Argumenten

8.1 Het is voor de raad met de huidige informatievoorziening lastig om de projecten te controleren of hieraan kaders te stellen.
8.2 De informatievoorziening over de onderzochte projecten is wisselend en bevat niet alle onderdelen.
8.3 Raadsleden hebben over de diepgang van de hiervoor noodzakelijke informatievoorziening verschillende behoeften als het gaat om het niveau van rapportage.
8.4 Uitgangspunt is dat de raad goed in positie wordt gebracht om de kaderstellende en controlerende taak te kunnen uitoefenen.

Beslispunt

9. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

Argumenten

9.1 Bij de formulering van de aanbevelingen heeft de rekenkamer concrete voorstellen gedaan om invulling te geven aan de aanbevelingen en tegelijkertijd ruimte gelaten aan het college om de aanbevelingen nader in te vullen.
9.2 In artikel 11 (lid 8) van de Verordening Rekenkamer Utrecht 2018 is opgenomen dat het college binnen zes weken na besluitvorming over de aanbevelingen van de rekenkamer een plan van aanpak opstelt over de implementatie van de raadbesluiten.
9.3 In artikel 11 (lid 9) is opgenomen dat het college jaarlijks (bij de Jaarstukken) aan de raad rapporteert over de stand van zaken van de uitvoering van de raadsbesluiten die genomen zijn naar aanleiding van rekenkamerrapporten.
9.4 Indien nuttig kan via een expliciet besluit van de gemeenteraad van de standaardtermijn van zes weken worden afgeweken.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Raadsorganen
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	... 2022
Jaargang en nummer	2022, nr. @@

Rekenkameronderzoek: 'Grip op energietransitie. Een onderzoek naar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij concrete projecten'

Besluit:

1. Te zorgen voor een samenhangende visie en goede onderbouwing van de 50 à 60 projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.
2. Meer aandacht te besteden aan monitoring en evaluatie, zodat de doeltreffendheid van de projecten beter inzichtelijk kan worden gemaakt.
3. De doelen en prestatie-indicatoren van de projecten helder, eenduidig en toetsbaar (SMART) te formuleren.
4. Ervoor te zorgen dat projectplannen alle benodigde onderdelen bevatten en het gemeentelijk format voor een projectplan toe te passen, of een onderbouwde keuze te maken om ervan af te wijken.
5. Vast te stellen hoe invulling wordt gegeven aan participatie van burgers in de projecten van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie en op structurele wijze feedback van burgers te verzamelen.
6. De informatie uit monitoring en evaluatie te benutten voor het bijstellen van de projecten in het uitvoeringsprogramma.
7. Als gemeente richting burgers duidelijk te maken wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie.
8. In samenspraak met de raad/woordvoerders energie vast te stellen hoe de informatievoorziening van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie eruit moet (komen te) zien.
9. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op ….

De griffier — De voorzitter gemeenteraad

Merel van Hall — Sharon A.M Dijksma

REKEN KAMER UTRECHT

Aan de gemeenteraad van de gemeente Utrecht

Behandeld door	Gerth Molenaar	**Datum**	30 november 2021
Doorkiesnummer	030 – 286 1391 / 06 – 4975 4300	**Ons kenmerk**	9419751
E-mail	g.molenaar@utrecht.nl	**Onderwerp**	Rekenkamerrapport Grip op de energietransitie met persbericht, publiekssamenvatting en raadsvoorstel
Bijlagen	4		

Geachte leden van de raad,

De rekenkamer doet onderzoek naar de energietransitie. Wij hebben het tweede deel van dit onderzoek afgerond, waarin twee concrete projecten zijn onderzocht, namelijk Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren.

Hierbij bied ik u het rapport '*Grip op energietransitie. Een onderzoek naar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij concrete projecten*' aan met bijbehorend persbericht en raadsvoorstel. Op deze documenten rust een embargo tot 2 december 2021 9.00 uur, waarna deze openbaar worden gemaakt op onze website.

De technische bijeenkomst (digitaal), waarin het rapport zal worden gepresenteerd, is gepland voor dinsdag 14 december van 18.30-19.30 uur. U ontvangt hiervoor per mail apart een uitnodiging.

Over de raadsbehandeling van het rekenkamerrapport wordt u via de griffie nader geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Drs. P.W.D. Venhoeven
Voorzitter Rekenkamer Utrecht

REKEN KAMER UTRECHT

PERSBERICHT

REKENKAMER UTRECHT: GEMEENTE WEET ONVOLDOENDE WAT PROJECTEN ENERGIETRANSITIE OPLEVEREN

UTRECHT, 2 december 2021 – De Rekenkamer Utrecht heeft onderzoek gedaan naar het Uitvoeringsprogramma Energietransitie van de gemeente Utrecht. De rekenkamer constateert dat de gemeente onvoldoende een visie ontwikkelt, monitort, evalueert en projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie bijstelt. Hierdoor weet de gemeente onvoldoende wat de projecten opleveren. Er zijn ook projecten waar dit goed gaat en waarvan geleerd kan worden.

De gemeente wil Utrecht zo snel mogelijk klimaatneutraal maken. Dit betekent dat wat er in de stad gebeurt geen slechte gevolgen heeft voor de opwarming van de aarde. Hiervoor heeft de gemeente het Uitvoeringsprogramma Energietransitie opgezet. Het uitvoeringsprogramma bevat 50 à 60 projecten, waaraan de gemeente jaarlijks ongeveer € 5 miljoen besteedt. De Rekenkamer Utrecht heeft een aantal concrete projecten uit dit uitvoeringsprogramma onderzocht.

Samenhangende visie en inzicht in effecten nodig
De Rekenkamer is van mening dat gemeente de keuze voor welke de projecten ze oppakt beter kan onderbouwen vanuit een samenhangende visie. Dat zou het Uitvoeringsprogramma Energietransitie inzichtelijker en effectiever maken. Er kan dan een duidelijkere afweging gemaakt worden over welke projecten naar verwachting wel en welke niet bijdragen aan de klimaatdoelen. Ook moet de gemeente beter evalueren en monitoren om inzicht te krijgen in de effecten. Daarmee kan de gemeente de aanpak verbeteren en bewuste keuzes maken om nieuwe projecten op te starten, lopende projecten aan te passen of projecten te beëindigen.

Het kan beter: positieve voorbeelden
De rekenkamer ziet ook projecten in het Uitvoeringsprogramma die wel een goede onderbouwing hebben en voortdurend worden geëvalueerd en bijgesteld. De rekenkamer ziet aanwijzingen dat deze projectmatige manier van werken de effectiviteit van die projecten vergroot. Een voorbeeld hiervan is het project Zon op dak, dat verschillende doelgroepen stimuleert om zonnepanelen op

hun dak te leggen. Op basis van feedback van bijvoorbeeld bedrijven wordt de aanpak aangepast zodat belemmeringen om zonnepanelen te nemen, worden weggenomen. Het is daardoor aannemelijk dat deze projecten bijdragen aan de klimaatdoelen van de gemeente.

Bewonersinitiatieven vragen duidelijkheid over rol gemeente
De rekenkamer vraagt aan de gemeente om richting burgers beter duidelijk te maken wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie. Er zijn bewoners die uit zichzelf aan de slag gaan met de energietransitie en een bewonersinitiatief starten. Een deel van deze bewonersinitiatieven ontvangt naar tevredenheid ondersteuning van de gemeente. Dat zijn bijvoorbeeld adviezen en subsidies om ideeën uit te werken voor verduurzaming van de huizen in hun buurt. Bewonersinitiatieven geven echter aan dat zij in de praktijk soms verregaande ondersteuning nodig hebben, die de gemeente op dit moment niet biedt.

Noot voor de redactie
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Gerth Molenaar, secretaris van de rekenkamer, tel. 06-49754300. Het rapport Grip op energietransitie en meer informatie over de Rekenkamer Utrecht vindt u op https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/rekenkamer/. Mits met bronvermelding (Rekenkamer Utrecht, 2021) kunt u gebruik maken van de figuren uit het rapport (format PDF beschikbaar). Aanvragen via rekenkamer@utrecht.nl.

REKEN KAMER UTRECHT

PUBLIEKSSAMENVATTING REKENKAMERRAPPORT ‘GRIP OP ENERGIETRANSITIE’

De gemeente Utrecht wil graag dat de stad zo snel mogelijk klimaatneutraal wordt. Dit betekent dat wat er in de stad gebeurt geen slechte gevolgen heeft voor de opwarming van de aarde. Om dat doel te bereiken, werkt de gemeente aan verschillende projecten. De Rekenkamer Utrecht onderzocht een aantal van deze projecten en maakte daar een rapport over voor de gemeenteraad (download hier). De rekenkamer vindt dat de gemeente vaak niet goed weet hoe het met de projecten gaat en wat de resultaten zijn.

Om er aan bij te dragen dat de stad zo snel mogelijk klimaatneutraal wordt, heeft de gemeente het Uitvoeringsprogramma Energietransitie gemaakt. Ieder jaar geeft de gemeente daar ongeveer € 5 miljoen aan uit. Met dit geld voert de gemeente ongeveer 60 projecten uit. De gemeente wil graag dat inwoners, organisaties en bedrijven zélf aan de slag gaan. De gemeente wil daarbij helpen en informatie geven. De projecten die de gemeente doet gaan daarom vooral over kennis verzamelen, adviseren en samenwerken. De rekenkamer heeft voor een aantal van de projecten gekeken hoe dat gaat en of met de projecten goede dingen worden bereikt.

De rekenkamer raadt de gemeente aan de keuzes voor de projecten die ze doet beter uit te leggen. Bijvoorbeeld door één visie of plan te maken waarin staat hoe de projecten er samen voor moeten zorgen dat Utrecht klimaatneutraal wordt. Het is ook belangrijk dat er voor elk project een eigen plan is waarin staat wat het doel is, wat er gedaan wordt en wat het kost. De gemeente heeft nu nog niet voor elk project een goed plan. Daarnaast vindt de rekenkamer dat de gemeente beter moet weten hoe goed of hoe slecht de projecten het doen. Dan kan de gemeente de projecten verbeteren. Of projecten stoppen die het niet goed doen.

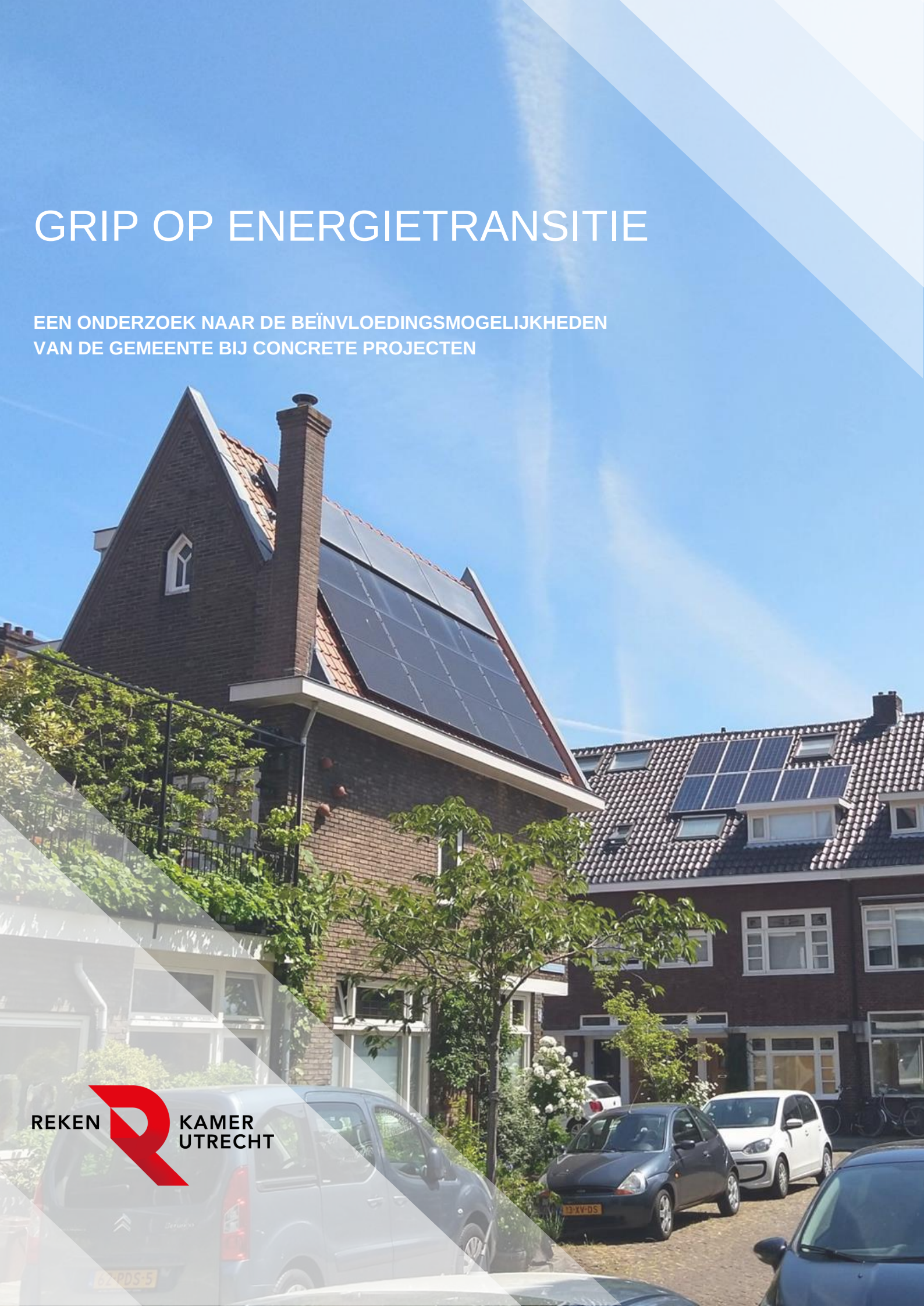
De rekenkamer is ook projecten tegengekomen die wel een goed plan hebben. De gemeente houdt voor deze projecten bij wat er wordt bereikt. Deze projecten lijken het goed te doen. Ze zijn daarom een voorbeeld voor de goede manier om een project op te zetten en tussendoor te checken.

Er zijn bewoners die zelf, zonder de gemeente, aan de slag gaan om hun huis duurzamer te maken. De rekenkamer heeft een aantal groepen bewoners die dit samen regelen (bewonersinitiatieven) gesproken. Een deel is tevreden met de ondersteuning vanuit de gemeente. Een ander deel heeft meer hulp nodig, maar krijgt die (nog) niet van de gemeente. Bijvoorbeeld bij het bekender maken van een idee. De rekenkamer vraagt de gemeente daarom beter duidelijk te maken wat de gemeente kan betekenen voor mensen die hun huis willen verduurzamen.

Stadhuisbrug 1 Utrecht
Postbus 16200, 3500CE Utrecht
030-286 13 91 | utrecht.nl/rekenkamer

GRIP OP ENERGIETRANSITIE

EEN ONDERZOEK NAAR DE BEÏNVLOEDINGSMOGELIJKHEDEN VAN DE GEMEENTE BIJ CONCRETE PROJECTEN

REKEN KAMER UTRECHT

REKENKAMER UTRECHT

GRIP OP ENERGIETRANSITIE

EEN ONDERZOEK NAAR DE BEÏNVLOEDINGSMOGELIJKHEDEN VAN DE GEMEENTE BIJ CONCRETE PROJECTEN

2 december 2021

REKENKAMER UTRECHT

LEDEN

- Paul Venhoeven (voorzitter)
- Carolien de Boer
- Sjoerd Keulen

MEDEWERKERS ONDERZOEK

- Naomi Meys (vanaf 1 maart 2021)
- Marissa Bultman
- Mario van den Berg (tot 1 april 2021)
- Pauline de Jong (tot 1 april 2021)

CONTACTGEGEVENS

030 - 286 1391
rekenkamer@utrecht.nl
utrecht.nl/rekenkamer
Postbus 16200, 3500 CE Utrecht

VOORWOORD

Dagelijks verschijnen nieuwsberichten die de urgentie van maatregelen tegen klimaatverandering onderstrepen. Zo stelt het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) dat er extra inspanningen nodig zijn om de klimaatdoelen van 2030 te halen. De energietransitie verloopt landelijk trager dan gepland. Tegelijkertijd wachten gemeenten op nieuwe wetgeving en budget uit Den Haag om de uitvoering van hun plannen mogelijk te maken.

Gemeenten hebben een grote rol toebedeeld gekregen in de energietransitie. Er zijn vele acties van de gemeente met samenwerkingspartners en inwoners nodig om de doelen van het Klimaatakkoord te halen. In de Regionale Energiestrategie (RES) staat beschreven waar en hoe het best duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. Maar ook welke warmtebronnen te gebruiken zijn zodat wijken en gebouwen van het aardgas af kunnen. Met de Transitievisie Warmte I en II (TVW) wordt vastgesteld wanneer welke wijk van het gas af gaat en op wijkniveau worden uitvoeringsplannen gemaakt. De energietransitie brengt een participatievraagstuk met zich mee, want zowel op regionaal als gemeentelijk niveau is niet iedereen het over de plannen eens.

Kortom: de energietransitie is een belangrijk onderwerp waarin gemeenten een grote rol spelen. Het is daarom goed dat de raad hiervoor aandacht vraagt in de vorm van onderzoek. We hopen de raad met dit onderzoek inzicht te geven in de uitvoering en resultaten, en lessen te trekken op het overkoepelend niveau van het uitvoeringsprogramma.

Tijdens het onderzoek hebben wij gesproken met medewerkers van de gemeente, samenwerkingspartners en vertegenwoordigers van bewonersinitiatieven. We danken iedereen hartelijk voor de medewerking aan dit onderzoek.

Paul Venhoeven,
voorzitter

Gerth Molenaar,
secretaris

Utrecht, 2 december 2021

INHOUDSOPGAVE

DEEL I BESTUURLIJK RAPPORT 8

1 DOELSTELLING ONDERZOEK 8

2 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 11

3 BESTUURLIJKE REACTIE COLLEGE VAN B&W 18

4 NAWOORD REKENKAMER 23

DEEL II ONDERZOEKSRAPPORT 25

1 INLEIDING 25

1.1 AANLEIDING 25

1.2 CONTEXT 25

1.3 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN 27

1.4 WERKWIJZE 30

1.5 AFBAKENING 31

1.6 LEESWIJZER 32

2 ZON OP DAK 34

2.1 PROJECTBESCHRIJVING 34

2.1.1 DOELEN, SUBDOELEN EN PRESTATIE-INDICATOR 34

2.1.2 VERZAMELING VAN ACTIES 36

2.1.3 STAND VAN ZAKEN 37

2.2 BEVINDINGEN IN HET KORT 38

2.3 TOELICHTING OP DE BEVINDINGEN 39

2.3.1 DOEL EN PRESTATIE-INDICATOR NIET SPECIFIEK GEFORMULEERD 39

2.3.2 PROJECTPLANNEN MISSEN BEGROTING EN MEERJARENPLANNING 40

2.3.3 DOELTREFFENDHEID NIET VAST TE STELLEN, MAAR AANWIJZINGEN POSITIEF 41

2.3.4 DOELMATIGHEID BELEID NIET TE BEPALEN 44

2.3.5 RAAD ONTVANGT INFORMATIE OVER RESULTATEN EN VOORTGANG, NIET OVER FINANCIËN 45

2.4 NORMENKADER 47

3 HET STIMULEREN VAN PARTICULIERE WONINGEIGENAREN 51
3.1 PROJECTBESCHRIJVING 51
3.1.1 DOELEN EN PRESTATIE-INDICATOREN 51
3.1.2 CLUSTER VAN PROJECTEN 54
3.1.3 STAND VAN ZAKEN 56
3.2 BEVINDINGEN IN HET KORT 59
3.3 TOELICHTING OP DE BEVINDINGEN 60
3.3.1 HET CLUSTER PROJECTEN MIST VISIE EN ONDERBOUWING 60
3.3.2 DE DOELEN EN PRESTATIE-INDICATOREN ZIJN BEPERKT MEETBAAR 61
3.3.3 DE PROJECTBEHEERSING IS NIET OP ORDE 62
3.3.4 DE UITGAVEN STIJGEN EN DE BEGROTING IS IN 2017-2019 OVERSCHREDEN 62
3.3.5 DE DOELTREFFENDHEID VAN HET CLUSTER PROJECTEN KAN NIET WORDEN BEOORDEELD, PRESTATIE-INDICATOREN GEVEN EEN WISSELEND BEELD PER PROJECT EN HET TEMPO LIGT LAAG 64
3.3.6 DE DOELMATIGHEID KAN NIET WORDEN BEOORDEELD. 67
3.3.7 INFORMATIEVOORZIENING AAN DE GEMEENTERAAD ONVOLLEDIG 68
3.4 NORMENKADER 69

4 BURGERPERSPECTIEF 74
4.1 BEVINDINGEN IN HET KORT 74
4.2 TOELICHTING OP DE BEVINDINGEN 75
4.3 NORMENKADER 80

BIJLAGE 84
COLOFON 84
BIJLAGE 1 GERAADPLEEGDE DOCUMENTEN 83
BIJLAGE 2 GEÏNTERVIEWDE PERSONEN 86
BIJLAGE 3 STAND VAN ZAKEN ACTIES ZON OP DAK 87
BIJLAGE 4 UITGAVEN PER PROJECT STIMULEREN VAN PARTICULIERE WONINGEIGENAREN 91
BIJLAGE 5 UITGEBREIDE STAND VAN ZAKEN STIMULEREN VAN PARTICULIERE WONINGEIGENAREN 92
BIJLAGE 6 UITKOMSTEN BEWONERSPANEL AARDGASVRIJ WONEN 101

HET GEVEN PAARD

DEEL I BESTUURLIJK RAPPORT

1 DOELSTELLING ONDERZOEK

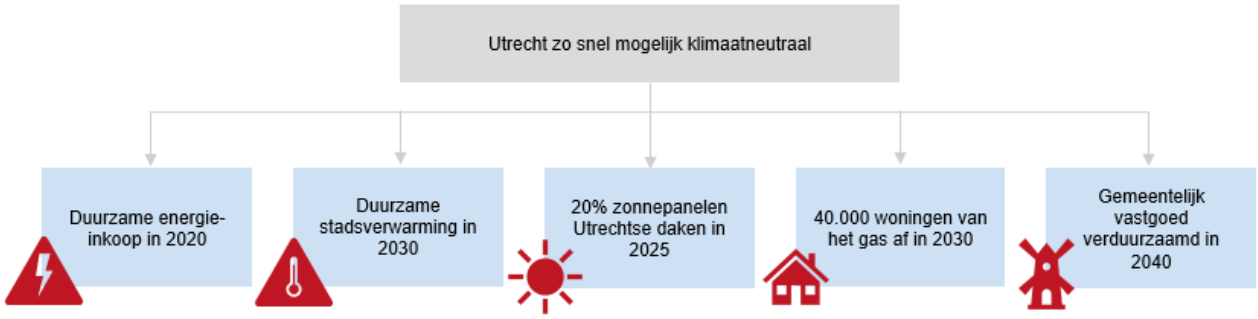
AANLEIDING

De gemeenteraad heeft tijdens de bijeenkomst over het onderzoeksprogramma 2020 van de Rekenkamer Utrecht het onderwerp energietransitie aangedragen. De rekenkamer heeft hierop een onderzoek aangekondigd dat uit drie delen bestaat. In februari 2021 is een rekenkamerbrief over de informatievoorziening gepubliceerd. In dit rapport gaan we in op de conclusies en aanbevelingen van het tweede deelonderzoek, waarin twee concrete projecten zijn onderzocht, namelijk Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. Het derde deelonderzoek gaat over de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed en is in uitvoering.

CONTEXT

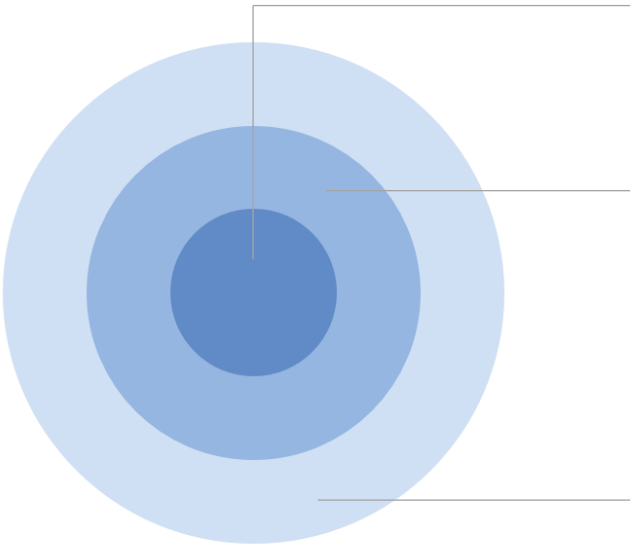
Het Uitvoeringsprogramma Energietransitie (onderdeel van het begrotingsprogramma Duurzaamheid) bestaat uit 50 à 60 projecten. Hiervoor is zowel voor 2020 als 2021 ongeveer € 5 miljoen begroot. Met deze projecten wil het college bijdragen aan de klimaatdoelen uit het coalitieakkoord:

Figuur 1 *De ambitie van het college en de doelen die hieraan moeten bijdragen*
Er zijn vijf klimaatdoelen die samen ervoor moeten zorgen dat Utrecht klimaatneutraal wordt.

De gemeente heeft zelf beperkt invloed op de voortgang van de doelen en zoekt samenwerking met samenwerkingspartners. Het beleid is volop in ontwikkeling in de zoektocht naar effectieve, haalbare, schaalbare en betaalbare aanpakken. De invloed van de gemeente op de doelen is weergegeven in de cirkels in figuur 2.2.

Figuur 2 *Schematische weergave van de mate van invloed die de gemeente Utrecht heeft*[1]*.*
Per klimaatdoel heeft de gemeente een verschillende mate van invloed.

Cirkel van controle:
Emissies die we als gemeentelijke organisatie zelf kunnen beïnvloeden.
- Gemeentelijk vastgoed verduurzaamd in 2040
- Energie-inkoop in 2020 volledig duurzaam

Cirkel van invloed:
Emissies die we kunnen verminderen als wij ons maximaal inzetten en partners zich eveneens maximaal committeren.
- Minimaal 20% van de daken heeft zonnepanelen in 2025
- 100% verduurzaming van het warmtenet in 2030
- In 2030 zijn minimaal 40.000 bestaande woningen van het gas af

Cirkel van lobby en kennisontwikkeling:
Emissies waarvoor we afhankelijk zijn van (met name) landelijke ontwikkelingen.

ONDERWERP VAN ONDERZOEK

Het eerste onderzochte project is Zon op dak, een project gericht op het verhogen van het percentage daken met zonnepanelen. Hiervoor is tussen 2019-2022 een budget van gemiddeld € 250.000 per jaar beschikbaar. Er zijn algemene acties zoals kennis delen, monitoren en lobbyen. Andere acties zijn specifiek gericht op de verschillende doelgroepen (sociale huurwoningen, particuliere koopwoningen, VvE's, collectieven, bedrijven en kantoren, sportdaken, schooldaken en gemeentelijk kernvastgoed).

Het tweede onderzochte project is het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. Dat is geen project op zich, maar een cluster van projecten en subsidieregelingen dat woningeigenaren moet aanzetten tot energiebesparing en verduurzaming. Aan het cluster wordt gemiddeld € 600.000 per jaar besteed en door de toekenning van landelijke subsidies stijgt dat bedrag in 2020 en 2021 tot over een miljoen.

DOEL

De rekenkamer wil met dit tweede deel van het onderzoek de gemeenteraad inzicht geven in de doelmatigheid en doeltreffendheid van de genoemde twee projecten uit het Uitvoeringsprogramma Energietransitie. Daarnaast is onderzocht of de raad in positie is (geweest) om haar controlerende taak uit te voeren. Ook hebben we gekeken naar het perspectief van burgers. In dit bestuurlijk rapport besteden we op basis van de onderzochte projecten met name aandacht aan de overkoepelende lessen voor het uitvoeringsprogramma.

[1] Gemeente Utrecht (23 april 2020). Aangepast van figuur 1 uit *voortgangsrapportage De energie van de stad 2019*, p. 3

TOELICHTING WERKWIJZE REKENKAMER

Het onderzoek is in de periode februari – augustus 2021 uitgevoerd en is uitgevoerd door middel van een documentenstudie, interviews en overige activiteiten zoals het deelnemen aan webinars. We hebben interviews gehouden met zowel interne als externe gesprekspartners, waaronder bewonersinitiatieven. Ook hebben we een groepsgesprek georganiseerd met de fractiewoordvoerders energie. Voor de beoordeling is gebruik gemaakt van een normenkader.

Het rapport bestaat uit twee delen: een bestuurlijk rapport en een onderzoeksrapport. In dit deel, het bestuurlijk rapport, gaan we in op de overkoepelende conclusies en aanbevelingen. Het onderzoeksrapport bevat een uitgebreide inhoudelijke uitleg over de projecten en de beoordeling van de normen.

2 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Op basis van de bevindingen zoals gepresenteerd in het onderzoeksrapport komt de rekenkamer tot een hoofdconclusie met vijf deelconclusies. Bij de hoofdconclusie hebben we op basis van de twee onderzochte projecten gekeken naar een aantal overkoepelende lessen voor het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.

Bij de deelconclusies formuleren we één of meer aanbevelingen en geven we een korte toelichting. In de toelichting noemen we voorbeelden uit de onderzochte projecten.

HOOFDCONCLUSIE

De energietransitie is een complexe maatschappelijke opgave waarvoor het noodzakelijk is dat de gemeente een visie ontwikkelt, doelen stelt, monitort, evalueert en projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie bijstelt. De onderzochte projecten laten zien dat dit nog onvoldoende gebeurt. Hierdoor is de doeltreffendheid en doelmatigheid van de projecten niet vast te stellen. Juist bij een uitvoeringsprogramma in ontwikkeling is het belangrijk om structureel te letten op de doeltreffendheid van de aanpak. Daarmee kan de gemeente de aanpak optimaliseren en bewuste keuzes maken om nieuwe projecten op te starten, lopende projecten aan te passen of projecten te beëindigen. De rekenkamer ziet dat dit bij sommige onderzochte projecten al gebeurt en ziet aanwijzingen dat dit de effectiviteit van die projecten vergroot.

Het huidige onderzoek bevestigt de conclusie uit de eerdere rekenkamerbrief dat de raad veel informatie ontvangt, maar dat het beeld over voortgang en resultaten niet volledig is. Ook komt in dit onderzoek uitgebreider naar voren dat concrete criteria voor de keuze van projecten ontbreken en dat evalueren en leren verbeterpunten zijn.

De hoofdconclusie is gebaseerd op vijf deelconclusies.

Ten eerste heeft de gemeente onvoldoende inzicht in de resultaten van de bestudeerde projecten. Dit komt doordat een deel van de projecten visie en onderbouwing over de werking mist, en doordat voortgangsrapportages en evaluaties ontbreken. Hierdoor is de doeltreffendheid en doelmatigheid niet vast te stellen.

Ten tweede wordt er weinig projectmatig gewerkt. De projectplannen van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren missen meerdere onderdelen, met name op projectbeheersing. Bij Zon op dak mist informatie over de begroting. De doelen en prestatie-indicatoren kunnen duidelijker. Burgers zijn nauwelijks betrokken geweest bij de start en de uitvoering van de onderzochte projecten. De participatieleidraad is niet gebruikt. Enkele projecten zijn gestart met het verzamelen van feedback van burgers in het kader van evaluatie.

Ten derde kan het lerend vermogen van de organisatie beter worden benut. Als weinig bekend is over de effecten van de projecten en over de ervaringen van burgers, ontbreekt informatie om bij te sturen. De projecten Zon op dak en de Energiebox (een onderdeel van Stimuleren particuliere woningeigenaren) vormen hierop een positieve uitzondering waarvan geleerd kan worden. Deze projecten laten een voortdurende bijstelling zien op basis van informatie over de effecten en de terugkoppeling van samenwerkingspartners dan wel burgers.

Ten vierde zien we dat het activeren van burgers in de energietransitie meer nadenken vergt over de rol van de gemeente. De gemeente onderzoekt de mening van burgers over de energietransitie in het algemeen. Bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie zijn tevreden over de ondersteuning die zij ontvangen, zoals advies en subsidies. De gemeente werkt in aanvulling hierop aan een kader voor het ondersteunen van bewonersinitiatieven. Maar bewonersinitiatieven geven aan dat zij in de praktijk soms verregaande ondersteuning nodig hebben, die de gemeente op dit moment niet biedt.

Tot slot is het voor de raad met de huidige informatievoorziening lastig om de projecten te controleren of hieraan kaders te stellen. Dat komt bijvoorbeeld doordat de financiële informatie ontbreekt of dat er geen volledig overzicht is van projecten en effecten. Een deel van de raadsleden is tevreden met een rapportage op geaggregeerd niveau, waar anderen juist meer details willen zien. Hierdoor lopen de behoeften uiteen, dit bij elkaar brengen vraagt om een gesprek in de raad.

DEELCONCLUSIE 1: ONVOLDOENDE INZICHT IN DE EFFECTEN VAN DE ONDERZOCHTE PROJECTEN

Een deel van de projecten uit het cluster projecten voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren mist een overkoepelende visie en onderbouwing. Het is onduidelijk waarom voor deze specifieke projecten is gekozen en waarom deze projecten effectief zouden zijn. Er komen nieuwe projecten bij zonder dat duidelijk is wat die projecten toevoegen aan het bestaande palet.

Een groot deel van de onderzochte projecten voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren wordt in de praktijk onvoldoende gemonitord en geëvalueerd. Daardoor is niet bekend in hoeverre projecten effectief zijn. Er zijn nauwelijks evaluaties en voortgangsrapportages beschikbaar.

AANBEVELINGEN 1 EN 2

1. Zorg voor een samenhangende visie en goede onderbouwing van de 50 à 60 projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.

2. Besteed meer aandacht aan monitoring en evaluatie, zodat de doeltreffendheid van de projecten beter inzichtelijk kan worden gemaakt.

TOELICHTING

Voor het cluster projecten voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren mist een overkoepelende visie. De gemeente laat zien dat er voor elke fase van verduurzaming (bewustwording, opties overwegen, financieren en uitvoeren) een project bestaat, maar de onderbouwing per project ontbreekt. Zo is niet beargumenteerd welke pijnpunten een project wegneemt of welke positieve ervaringen een project bevordert.

Voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren (en van de projecten afzonderlijk) zijn geen voortgangsrapportages en evaluaties beschikbaar. In de voortgangsrapportage Energie van de Stad staat beschreven wat er is gedaan en wat er is geleerd, maar hier worden alleen enkele projecten uitgelicht ter illustratie. Een uitzondering is Jouwhuisslimmer.nl, waarvan op regionaal niveau (U15) een jaarverslag beschikbaar is over 2020.

Voor deze conclusies over zowel de overkoepelende visie als evalueren geldt dat het project Zon op dak een positieve uitzondering is waarvan geleerd kan worden. Dit wordt verder toegelicht onder deelconclusie 3.

We bevelen aan om te zorgen voor een samenhangende visie en onderbouwing van alle projecten. Hierdoor krijgt het Uitvoeringsprogramma Energietransitie een meer solide basis. Er kan dan een duidelijkere afweging gemaakt worden over welke projecten naar verwachting wel en welke niet substantieel bijdragen aan de klimaatdoelen. Daarnaast bevelen we aan meer aandacht te schenken aan monitoring en evaluatie, zodat er meer inzicht komt in de doeltreffendheid van de projecten binnen het uitvoeringsprogramma.

DEELCONCLUSIE 2: DOOR BEPERKT PROJECTMATIG WERKEN MISSEN ER IN PROJECTPLANNEN BELANGRIJKE ONDERDELEN

De doelen van de onderzochte projecten zijn veelal niet specifiek geformuleerd en definities van centrale begrippen ontbreken bij een deel van de onderzochte projecten.

Het gemeentelijk format voor een projectplan (‘projectcontract’) wordt niet consequent toegepast, waardoor een deel van de bestudeerde projectplannen belangrijke onderdelen mist. Daarbij gaat het om onderdelen zoals planning, begroting, kwaliteit, organisatie, communicatie, evaluatie en monitoring.

Burgers zijn nauwelijks bij de voorbereiding en uitvoering van de projecten betrokken. Ook wordt er weinig structureel feedback verzameld van deelnemers aan projecten. Er is daardoor weinig bekend over hoe burgers de projecten ervaren.

AANBEVELINGEN 3, 4 EN 5

3. Formuleer de doelen en prestatie-indicatoren van de projecten helder, eenduidig en toetsbaar (SMART).

4. Zorg ervoor dat projectplannen alle benodigde onderdelen bevatten. Pas het gemeentelijk format voor een projectplan toe, of maak een onderbouwde keuze om ervan af te wijken.

5. Stel vast hoe invulling wordt gegeven aan participatie van burgers in de projecten van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie. Verzamel op structurele wijze feedback van burgers.

TOELICHTING

De onderzochte projecten Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren hebben doelen en prestatie-indicatoren die weinig specifiek geformuleerd zijn. Er worden nauwelijks definities gegeven. Daardoor is het niet eenduidig wat precies bereikt moet worden en wanneer we kunnen zeggen dat het doel is behaald. Het college heeft toegezegd in de tweede helft van 2021 met een voorstel te komen voor een nieuwe doelstelling voor Zon op dak.

Binnen de gemeente is een format beschikbaar voor een projectplan (‘projectcontract’). Een dergelijk format is nuttig voor projectbeheersing en evaluatie. Voor zowel Zon op dak als het Stimuleren van particuliere woningeigenaren is het format niet gebruikt, waardoor er ten opzichte van het format onderdelen missen. Het projectplan van Zon op dak mist een (meerjaren-)planning en -begroting. De projectplannen binnen het cluster Stimuleren van particuliere woningeigenaren missen meerdere onderdelen van de projectbeheersing, zoals (meerjaren-)planning en -begroting, kwaliteit, organisatie, communicatie, evaluatie en monitoring.

Binnen het Uitvoeringsprogramma Energietransitie is geen eenduidige invulling gegeven aan burgerparticipatie. Hoewel de onderzochte projecten zich richten op bewoners, is er nauwelijks sprake van participatie van bewoners; van voorbereiding tot evaluatie. Dit is opvallend aangezien de gemeente beschikt over een participatieleidraad. De Utrechtse participatieleidraad is een handvat voor zowel ambtenaren als professionals in de stad die verantwoordelijk zijn voor de participatie bij beleid en projecten. De leidraad is niet gebruikt voor de onderzochte projecten, maar wel voor het opstellen van de overkoepelende visies, bijvoorbeeld de Transitievisie Warmte. De Energiebox is een uitzondering in positieve zin (zie deelconclusie 3).

We bevelen aan om ervoor te zorgen dat projectplannen alle benodigde onderdelen bevatten. Daarvoor kan het projectcontract gebruikt worden of kan een bewuste keuze gemaakt worden voor een andere vorm als het projectcontract niet past. De doelen van de projecten moeten meer helder, eenduidig en toetsbaar (SMART) geformuleerd worden. Wij bevelen ook aan om vast te stellen hoe binnen het Uitvoeringsprogramma Energietransitie invulling wordt gegeven aan

burgerparticipatie. Besteed daarbij aandacht aan het structureel verzamelen van feedback van deelnemers aan projecten.

DEELCONCLUSIE 3: HET LEREND VERMOGEN VAN DE GEMEENTE KAN WORDEN VERSTERKT OP BASIS VAN POSITIEVE VOORBEELDEN

De informatie die nodig is om de aanpak bij te stellen, ontbreekt. De projecten Zon op dak en de Energiebox vormen hierop een positieve uitzondering. Deze projecten laten zien dat het mogelijk is om in de context van de energietransitie en de beperkte invloedssfeer van de gemeente projectmatig te werken en de aanpak bij te stellen. Het is aannemelijk dat de projecten daardoor effectiever worden.

AANBEVELING 6

6. Benut de informatie uit monitoring en evaluatie voor het bijstellen van de projecten in het uitvoeringsprogramma.

TOELICHTING

Voor een deel van de projecten geldt dat de aanpak niet bijgesteld kan worden op basis van monitoring en evaluatie, omdat deze ontbreken. De projecten Zon op dak en de Energiebox zijn hierop een positieve uitzondering en goede voorbeelden van voortdurende bijstelling op basis van monitoring en evaluatie.

Voor Zon op dak is sprake van jaarlijkse monitoring van de voortgang van het doel en de stand van zaken van de geplande acties. De acties in het project Zon op dak zijn gebaseerd op vijf uitgangspunten die een gezamenlijke visie vormen voor het stimuleren van zon op dak bij doelgroepen die achterlopen op de doelstelling. Alle 32 geplande acties zijn uitgevoerd of zijn in uitvoering. De projectaanpak wordt aangepast naar aanleiding van evaluatie. De doeltreffendheid is niet precies vast te stellen, maar de aanwijzingen zijn positief: het project neemt belemmeringen weg om zonnepanelen te plaatsen en is in lijn met wat ervaringsdeskundigen goed beleid vinden. Daarnaast zijn gesprekspartners over het algemeen tevreden over de aanpak.

De Energiebox is ontwikkeld in samenwerking met huurdersorganisaties. Vanaf de start wordt structureel feedback van gebruikers verzameld en verwerkt in de aanpak. Het is bekend welke energiebesparende gedragsmaatregelen door de ontvangers worden toegepast en welke producten uit de box worden gebruikt. Deze informatie wordt gebruikt om het coachgesprek en de box beter te laten aansluiten op de behoeften van bewoners en daarmee meer energie te besparen.

Deze twee voorbeelden illustreren dat het mogelijk is om de projecten op basis van evaluatie en monitoring bij te stellen. We bevelen aan om informatie uit monitoring en evaluatie van projecten beter te benutten zodat er meer geleerd kan worden van de praktijkervaringen. Op basis van deze

informatie kan de aanpak dan worden bijgesteld. Maak met de informatie over de effecten vervolgens bewuste keuzes voor de projecten binnen het uitvoeringsprogramma.

DEELCONCLUSIE 4: BURGERS ACTIVEREN VERGT BETER NADENKEN OVER DE ROL VAN DE GEMEENTE

De gemeente onderzoekt in het algemeen wat de mening van burgers is in de energietransitie en gebruikt de uitkomsten voor het opstellen van visies zoals de Transitievisie Warmte. De uitkomsten uit deze onderzoeken sluiten aan bij de aanpak van de onderzochte projecten.

Bewoners die zich hebben georganiseerd in een bewonersinitiatief zijn tevreden over de ondersteuning die zij van de gemeente krijgen. Voor uitgebreidere ondersteuning ontbreekt het de gemeente aan een kader hoe hiermee om te gaan. Bewonersinitiatieven geven aan dat zij in de praktijk soms verregaande ondersteuning nodig hebben, die de gemeente op dit moment niet biedt.

AANBEVELING 7

7. Maak als gemeente richting burgers duidelijk wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie.

TOELICHTING

De mening van burgers over de energietransitie in het algemeen is onderzocht door middel van het Stadsgesprek Nieuwe Energie en een bewonerspeiling. De uitkomsten sluiten aan bij de huidige werkwijze van de gemeente en worden gebruikt bij de voorbereiding van toekomstig beleid.

Er zijn ook burgers die vanuit zichzelf aan de slag gaan met de energietransitie en een bewonersinitiatief starten. Zij vragen en ontvangen naar tevredenheid ondersteuning van de gemeente. Dat zijn bijvoorbeeld adviezen en subsidies om hun ideeën uit te werken. Tegelijkertijd geven sommige bewonersinitiatieven aan verdergaande ondersteuning nodig te hebben, zoals advies over een bouwbesluit of bestemmingsplan, of promotie van hun initiatief. De gemeente gaat daar niet altijd op in. Omdat deze vragen nieuw zijn voor de gemeente, werkt de gemeente aan een kader voor de ondersteuning van bewonersinitiatieven. Het is onder andere de vraag welke activiteiten de gemeente al dan niet moet subsidiëren. Op 16 september 2021 is het actieprogramma ‘Samen stad maken: Initiatief’ door de raad vastgesteld. De specifieke invulling van dit programma voor het Uitvoeringsprogramma Energietransitie moet nog worden ontwikkeld.

Wij bevelen aan duidelijk te maken aan burgers wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven en hierbij aan te geven welke ondersteuning geboden wordt.

DEELCONCLUSIE 5: RAAD ONTVANGT VEEL INFORMATIE, MAAR MIST INZICHT IN DE BEGROTING EN EFFECTEN VAN PROJECTEN

De informatievoorziening aan de gemeenteraad is voor de onderzochte projecten wisselend en bevat niet alle onderdelen, bijvoorbeeld financiën. Hierdoor is het voor de raad lastig om haar controlerende en kaderstellende taak uit te voeren. Raadsleden hebben over de diepgang van de hiervoor noodzakelijke informatievoorziening verschillende behoeften als het gaat om het niveau van rapportage.

AANBEVELING 8

8. Stel in samenspraak met de raad/woordvoerders energie vast hoe de informatievoorziening van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie eruit moet (komen te) zien.

TOELICHTING

Verschillende raadsleden geven zelf aan met de huidige informatievoorziening moeilijk te kunnen beoordelen wat de stand van zaken van het uitvoeringsprogramma is, welke projecten effectief zijn en welke minder. De informatievoorziening over de onderzochte projecten is wisselend en bevat niet alle onderdelen, bijvoorbeeld financiën. Dit maakt het voor de raad lastig om haar controlerende en kaderstellende taak uit te voeren.

De gemeenteraad ontvangt voor Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren allerlei informatie, zowel structureel op vaste momenten als incidenteel. Deze informatie is echter niet uniform en mist onderdelen. Bij Zon op dak mist het financieel overzicht en bij het Stimuleren van particuliere woningeigenaren ontbreekt het aan volledigheid in de vorm van een overzicht van de projecten en wat deze aan resultaten opleveren. In de voortgangsrapportage Energie van de Stad worden sommige projecten uitgelicht. Dit geeft voor die specifieke projecten meer inzicht, maar de andere projecten komen niet aan bod.

De rekenkamer constateert ook dat raadsleden verschillende informatiebehoeften hebben als het gaat om het niveau van rapportage over de projecten binnen het uitvoeringsprogramma. Dat zou het niveau van het uitvoeringsprogramma als geheel kunnen zijn of juist meer gedetailleerd per project of een beredeneerde selectie van projecten.

We bevelen daarom aan om de informatievoorziening te verbeteren door samen met de raad vast te stellen hoe die eruit zou moeten zien om aan de gesignaleerde wensen gehoor te geven. Uitgangspunt hierbij is dat de raad daarmee goed in positie wordt gebracht om de kaderstellende en controlerende taak te kunnen uitoefenen.

3 BESTUURLIJKE REACTIE COLLEGE VAN B&W

In vervolg op de verkennende analyse (Rekenkamerbrief Energietransitie van 1 februari 2021) heeft de rekenkamer een concreet project en een deelprogramma onder de loep genomen. Dit zijn twee onderdelen uit de opgave, die in het beeld van de rekenkamer dicht bij de burger staan: zon-PV op dak en verduurzaming van de woning van eigenaar-bewoners. Het is goed om te zien dat de rekenkamer een diepgaande analyse heeft uitgevoerd en concrete conclusies met handelingsperspectief heeft geformuleerd. Wij hebben uw conclusies met interesse gelezen en willen daar de volgende reactie op geven.

De hele opgave is een programma van ca. 60 projecten, die sterk uiteenlopen in concreetheid, beleidsfase en omvang. Enerzijds wordt (wijkgericht) voorlichting gegeven over het concreet verduurzamen van je woning (zoals de webinars in het kader van Jouwhuisslimmer en Energieadvies op maat) en tegelijkertijd loopt een lobbytraject over de landelijke besluitvorming over de warmtewet die pas vanaf 2024 of 2025 in werking treedt. De rekenkamer beschrijft dat de energietransitie plaats vindt in een internationale context (klimaatverandering) met een dynamische nationale en regionale context, die sterk bepalend is voor de voortgang en resultaten van klimaatbeleid. En dat er een sterke afhankelijkheid is van het gedrag van bedrijven, corporaties, verhuurders en burgers voor het resultaat. Deze zienswijze delen wij.

Kenmerk van deze opgave is vooralsnog grote veranderingen in nationale en internationale beleid en het moeten sturen met weinig bevoegdheden en middelen. Binnen die onzekerheden zoeken we naar een effectieve en doeltreffende bijdrage vanuit de gemeente. Het tekort aan onderbouwing van de werking hangt daar ons inziens deels mee samen. Ook wordt een gebrek aan voortgangsrapportages op projectniveau gesignaleerd. En de conclusie geen uitspraak te kunnen doen over de *doeltreffendheid en doelmatigheid* van het gehele programma Energietransitie. Die conclusie nemen we ter harte. Bij de concrete aanbevelingen geven we aan waar we in de onderbouwing, projectaanpak en evaluaties de nu vaak impliciete keuzes expliciet gaan maken. We delen volmondig de opvatting dat een transitie in een complexe maatschappelijke omgeving des te meer baat heeft bij een logische cyclus van doelen, monitoren, voortgang bepalen, evalueren, lessen trekken en bijstellen van de aanpak.

De rekenkamer heeft in de twee verdiepende casussen een projectmatig referentiekader gekozen. De conclusie uit dit onderzoek luidt dat de projectmatige aanpak van het programma verbetering behoeft en consequenter en professioneler kan en moet worden toegepast. Dat gaan we ook doen. Dit referentiekader leidt ook tot de conclusie dat we geacht worden op 60 projecten te participeren, afzonderlijke outcome-doelen te formuleren en te evalueren over de gehele cyclus. We delen dit inzicht niet: we denken dat hier efficiënter gewerkt kan worden op het aggregatieniveau van de deelopgaven, waar in samenhang een resultaat wordt geboekt. Ook qua monitoring en resultaat wordt een directe koppeling gelegd, die geen recht doet aan de samenhang met andere projecten. Bijvoorbeeld de ’40.000 woningen van het gas’ wordt als

resultaat gekoppeld aan het deelprogramma Wonen, terwijl hier niet Wonen maar het deelprogramma "gebiedsgerichte aanpak" op gericht is. Het resultaat van afzonderlijke projecten is bovendien vaak sterk afhankelijk van de andere deelprogramma's en doorgaans nog sterker van exogene factoren. Dit laatste geldt o.a. voor zon op dak, waarvan de dynamiek hoofdzakelijk door rijksbeleid wordt bepaald, in ieder geval de financiële aantrekkelijkheid.

In de raadscommissie is geconcludeerd niet op projectniveau te verantwoorden, maar op deelprogrammaniveau. Binnen de energietransitie zijn vele aspecten afhankelijk van elkaar. In een eerder stadium is ook na inbreng van de raadscommissie besloten om met cirkels van invloed te werken om te duiden dat we in grote delen van het energiegebruik als gemeente nauwelijks invloed hebben. We hadden in dat licht graag een vergelijking gezien met andere aanpakken en gelijksoortige projecten in andere steden, om vanuit dat perspectief leerervaringen op te doen. Dit is in de beginfase ook door ons aangegeven maar was niet haalbaar.

De les die we uit het rapport trekken, is dat we in ieder geval in de voortgangsrapportage herkenbaarder en transparanter moeten formuleren welke lessen voor het geheel maar ook voor de onderdelen zijn geleerd. En dat we op hoofdlijnen gemotiveerd moeten beschrijven welke projecten stoppen, gestart of veranderd worden. Om een beter gezamenlijk beeld te krijgen welk detailniveau wenselijk is, gaan we met de raad in gesprek op welke wijze en aggregatieniveau we de projectvoortgang, resultaten, financiële informatie maar ook de evaluaties en verbeterpunten kunnen aanleveren zodat hun taak optimaal kan worden uitgevoerd. In onze beleving is "meer" informatie niet per se beter en zoeken we naar een zodanige presentatie, dat de raad keuzes voor activiteiten, de uitvoering, de lessen en de consequenties voor het vervolg goed kan volgen. Daartoe verbeteren we de herkenbaarheid van deze doorgaande lijn van jaarplanbrief tot voortgangsrapportage en cyclusstukken. Dit is bij de behandeling van deel I van dit onderzoek ook toegezegd.

Onderstaand gaan we in op de verschillende aanbevelingen die volgen uit de deelconclusies uit het rekenkamer rapport:

1. **Zorg voor een samenhangende visie en goede onderbouwing van de 50 à 60 projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.**

De energietransitie is een systeemtransitie in optima forma. Niet alleen technisch, maar ook financieel en op sociaal gebied. Hier zijn veranderingen nodig om de transitie te laten slagen. De gemeente is in dit stadium voornamelijk aanjager, regisseur en kwartiermaker. Voor de realisatie van haar doelstellingen is zij grotendeels afhankelijk van andere partijen, waardoor de "hardheid" in de doelstellingen bij de verschillende onderdelen telkens anders is. Dat neemt niet weg, dat met de inzichten van het moment, doelstellingen concreet moeten zijn, de aanpak onderbouwd, keuzes transparant en samenhang expliciet. Deze aanbeveling gaan we opvolgen.

Acties:

- Op niveau van de doelstellingen wordt al volop gewerkt een nieuwe energievisie in lijn met de Omgevingswet om te komen tot een heldere en samenhangende set van doelstellingen en regels voor het gehele domein Energietransitie. De energievisie is bedoeld om beleidsmatige en operationele keuzes te onderbouwen. De hoofdlijn daarvan delen we nog dit jaar met de Raad. Een uitwerking en besluitvorming door de raad volgt naar verwachting de eerste helft van 2022. Participatie en een MER maken onderdeel uit van het proces.
- Uiterlijk in Q1 2022 presenteren we een programma Energiebesparing, met een doelstelling en concrete acties om deze doelen te bereiken. Daarmee wordt aan een groot aantal opmerkingen en constateringen van de rekenkamer tegemoetgekomen.
- We formuleren een nieuwe set doelstellingen voor zon op dak en voor bedrijfsdaken uiterlijk in Q1 2022. Daarin nemen we de opmerkingen op dit thema van de rekenkamer mee.

2. Besteed meer aandacht aan monitoring en evaluatie, zodat de doeltreffendheid van de projecten beter inzichtelijk kan worden gemaakt.

Deze aanbeveling volgen we deels op.

Acties:

- De monitoringsparameters in de programmabegroting zijn inmiddels aangepast. In de komende jaarlijkse voortgangsrapportage gaan we gestructureerd in op deelopgave-niveau evaluaties, nemen we geleerde lessen op, en onderbouwen en motiveren we op hoofdlijnen de aanpassingen van projecten in de deelopgaven. Per project wegen we af op welke wijze evaluatie plaats vindt.

3. Formuleer de doelen en prestatie-indicatoren van de projecten helder, eenduidig en toetsbaar (SMART).

Het programma Energietransitie kenmerkt zich door een grote diversiteit en dynamiek in de aanpak, waardoor er een grote mate van diversiteit in de projecten bestaat. Sommige projecten zijn uitvoerend en lopen meerjarig door, zoals de Energieadviezen aan huis, voor eigenaar-bewoners. Andere projecten zijn gericht op ruimtelijke reservering voor een zonneveld, die na x jaar eindigen bij een bestemmingsplan, weer andere op ad-hoc lobby voor een rijksregeling met een doorlooptijd van 2 maanden. Gezien deze diversiteit volgen we deze aanbeveling zoveel mogelijk op.

Acties:

- We gaan consequenter alle aanpakken projectmatig beschrijven en projectplan standaard maken.
- We creëren meer eenduidigheid in de projecten in termen van vereisten en toetsing. We doen hierbij wel recht aan de uiteenlopende aard van de projecten: het moet wel bijdragen aan het resultaat.

- We maken een meerjarenbegroting, zodat ook doorlopende projecten een beter kader hebben.

4. **Zorg ervoor dat projectplannen alle benodigde onderdelen bevatten. Pas het gemeentelijk format voor een projectplan toe, of maak een onderbouwde keuze om ervan af te wijken.**

Zie bij antwoord 3. Deze aanbeveling gaan we dus zoveel als mogelijk opvolgen.

5. **Stel vast hoe invulling wordt gegeven aan participatie van burgers in de projecten van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie. Verzamel op structurele wijze feedback van burgers.**

In het programma Energietransitie wordt regelmatig interactie met bewoners en bedrijven gezocht. Maar niet voor alle 60 projecten in dezelfde mate. Bij sommige uitvoeringsgerichte of sterk beleidsmatige projecten heeft participatie geen toegevoegde waarde, zoals een lobby-project. Waar een project er zich wel voor leent, doen we dat ook: Op programmaniveau bijvoorbeeld middels een bewonerspanel, zoals bij de start van de Energievisie. Ook de energie-coöperatie EnergieU is vertegenwoordigd in verschillende stedelijke overleggen om het belang van de individuele bewoner uit de stad te borgen. Maar ook op projectniveau, waar het contact zeer intensief is: zoals de Jouw Huis Slimmer-webinars, expeditie warmte en de pilots “Samen isoleren”. En we bieden ook subsidie aan voor bewoners initiatieven via de regeling “Collectieve inkoop”. We doen dit op maat en passend bij het specifieke project of initiatief. De participatierichtlijn is voor ons leidend, maar keuze en vorm is project-specifiek. We volgend deze aanbeveling derhalve deels op.

We zijn meer en meer in gesprek met bewonersinitiatieven. Soms is de hulpvraag van dat soort initiatieven naar de gemeente expliciet. Maar mogelijk is deze niet altijd goed bekend en/of voor iedereen beschikbaar. We proberen dit rechtvaardig, transparant en voor iedereen toegankelijk te maken, met de kanttekening dat niet elk verzoek direct kan worden gehonoreerd.

6. **Benut de informatie uit monitoring en evaluatie voor het bijstellen van de projecten in het uitvoeringsprogramma.**

Zie eerdere antwoorden bij aanbeveling 2 en 3. Gezien deze diversiteit volgen we deze aanbeveling zoveel mogelijk op.

7. **Maak als gemeente richting burgers duidelijk wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie.**

In aanvulling op antwoord bij aanbeveling 5 zijn we van mening dat we inmiddels het aanbod vanuit de gemeente goed op een rij hebben en dat we in de meeste gevallen in de behoefte kunnen voorzien. Recent hebben we de raad hierover geïnformeerd; deze brief heeft dit rekenkameronderzoek gekruist. In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk dat we initiatieven niet kunnen bedienen, bijvoorbeeld omdat we de verantwoordelijkheid van het initiatief zelf niet kunnen of willen overnemen. Ook hebben we de verantwoordelijkheid om een initiatief te wegen tegen het bredere belang in de stad, ook van bewoners die misschien niet zo actief zijn. Deze aanbeveling is daarmee opgevolgd en behoeft ons inziens geen aanvullende specifieke actie.

8. **Stel in samenspraak met de raad/woordvoerders energie vast hoe de informatievoorziening van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie eruit moet (komen te) zien.**

Zoals eerder in deze brief beschreven en met de Commissie besproken n.a.v. deel I van het Rekenkameronderzoek, gaan we de jaarbrief en voortgangsrapportage aanscherpen. We geven dus invulling aan deze aanbeveling. Tegelijkertijd willen we met de gemeenteraad in gesprek gaan om te horen welke aanpassingen van de presentatie in de voortgangsrapportage nog beter inzicht geven in de voortgang van deze opgave. Onze inschatting daarbij is dat meer informatie geven op het niveau van 60 afzonderlijke projecten niet per se bijdraagt aan een betere informatiepositie van de Raad, om op een zinvolle manier de effectiviteit van de gemeentelijke aanpak van de energietransitie te bespreken.

Wij staan aan het begin van een grote energietransitie, die nog zeker 30 jaar gaat duren. Deze transitie kent nog vele onzekerheden voor alle betrokken partijen. Het onderzoek dat de rekenkamer heeft uitgevoerd draagt bij aan het scherper krijgen hoe we deze grote opgave moeten aansturen en verantwoorden. Wij danken u voor het gedegen onderzoek en kijken uit naar het gesprek met de gemeenteraad van Utrecht om uw rapportage te bespreken.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

19 november 2021

4 NAWOORD REKENKAMER

De rekenkamer dankt het college voor de uitgebreide reactie op het rapport en stelt het op prijs dat het college concreet aangeeft wat ze met iedere aanbeveling wil doen.

Het college deelt de conclusie van de rekenkamer dat de doeltreffendheid en doelmatigheid niet beoordeeld kunnen worden en ziet de samenhang met een tekort aan onderbouwing, missende onderdelen in de projectaanpak en het gebrek aan evaluaties. Het college neemt hiervoor een aantal concrete acties bij de aanbevelingen 1, 3 en 8. De rekenkamer waardeert de genoemde acties en zal de uitwerking hiervan met interesse volgen.

In dit nawoord geven we verder graag een aantal aandachtspunten mee.

Het college schrijft dat de rekenkamer voor 60 projecten inwonersparticipatie en verantwoording aan de raad verlangt. Dat is niet het punt dat we in het rapport maken. We vragen om vast te stellen hoe invulling wordt gegeven aan participatie en niet dat in elk project inwoners moeten participeren. Het is duidelijk dat de 60 projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie zeer verschillend van aard zijn en dat inwonersparticipatie niet altijd van toepassing is. In het onderzoek is echter naar voren gekomen dat er projecten zijn, gericht op inwoners, waarbij niet of nauwelijks is nagedacht over inwonersparticipatie. We willen daarom aandacht vragen voor de opvolging van aanbeveling 5. Voor de verantwoording richting de raad (aanbeveling 8) geldt hetzelfde; het gaat ons niet zozeer om het niveau van rapportage, maar om de navolgbaarheid van de gemaakte inhoudelijke en financiële keuzes. Hier moet duidelijker worden waarom de gemeente deze projecten doet en wat ze opleveren tegen welke kosten. Het passende niveau van rapportage is daarbij een punt van overleg met de raad.

Bij aanbeveling 2 staat dat het college deze aanbeveling deels opvolgt. Hier lijkt uit te spreken dat sommige projecten geen evaluatie behoeven. De rekenkamer wil het belang van evaluatie daarom nogmaals onderstrepen. Dat de voortgang ook beïnvloed wordt door externe factoren ontslaat de gemeente er niet van om uit te leggen wat een project oplevert en projecten bij te stellen.

Tot slot vragen we aandacht voor aanbeveling 7. Het college schrijft dat voor de opvolging van deze aanbeveling geen acties vereist zijn, omdat op 16 september 2021 het Actieprogramma Samen Stad Maken: Initiatief’ is aangenomen. De rekenkamer is benieuwd naar een vertaling van deze visie naar de context van de energietransitie. Uit het actieprogramma kunnen we niet afleiden welke complexe ondersteuning wel of niet geboden wordt en hoe dit kenbaar wordt gemaakt aan inwoners.

Wij zien de behandeling van het rapport en de verdere uitwerking in het plan van aanpak met belangstelling tegemoet.

DEEL II ONDERZOEKSRAPPORT

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

De gemeenteraad heeft tijdens de bijeenkomst over het onderzoeksprogramma 2020 van de Rekenkamer Utrecht het onderwerp energietransitie aangedragen. Uit een vervolggesprek in juli 2020 met de fractiewoordvoerders Energie kwam naar voren dat er bij de raadsleden behoefte is aan een onderzoek naar projecten uit het Uitvoeringsprogramma Energietransitie. Daarnaast is er behoefte aan een onderzoek dat zich richt op de positie van de raad bij besluitvorming over energietransitie, de doelmatig- en doeltreffendheid van projecten en het perspectief van de burger bij besluiten over energietransitie en uitvoering van het beleid.

Als antwoord op deze vraag heeft de rekenkamer drie deelonderzoeken aangekondigd. In februari 2021 publiceerde de rekenkamer een rekenkamerbrief, waarin de informatievoorziening van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie aan de raad centraal stond.

In voorliggend onderzoeksrapport rapporteren wij onze bevindingen van het tweede deelonderzoek. Voor dit onderzoek zijn twee (clusters van) projecten geselecteerd. Later volgt het derde deelonderzoek over de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Vanuit de raad kwam de vraag om projecten te onderzoeken waarbij het perspectief van de burger prominent aanwezig is, mede omdat er al een onderzoek door concernaudit is uitgevoerd naar de zakelijke markt en omdat het perspectief van de burger in eerdere onderzoeken onderbelicht is. Ook hebben we bij de keuze voor te onderzoeken projecten het financieel belang meegenomen. We hebben daarom de keuze gemaakt voor de volgende (clusters van) projecten:

- Zon op dak (zonnepanelen)
- Het Stimuleren van particuliere woningeigenaren

Het Stimuleren van particuliere woningeigenaren is – anders dan Zon op dak – geen los project, maar een cluster van zes projecten en drie subsidieregelingen. Dit betreft maatregelen zoals energie-adviezen, Energieboxen, bijeenkomsten etc. Dit rekenkameronderzoek beslaat ongeveer een vijfde deel van het aantal projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie (50-60 projecten).

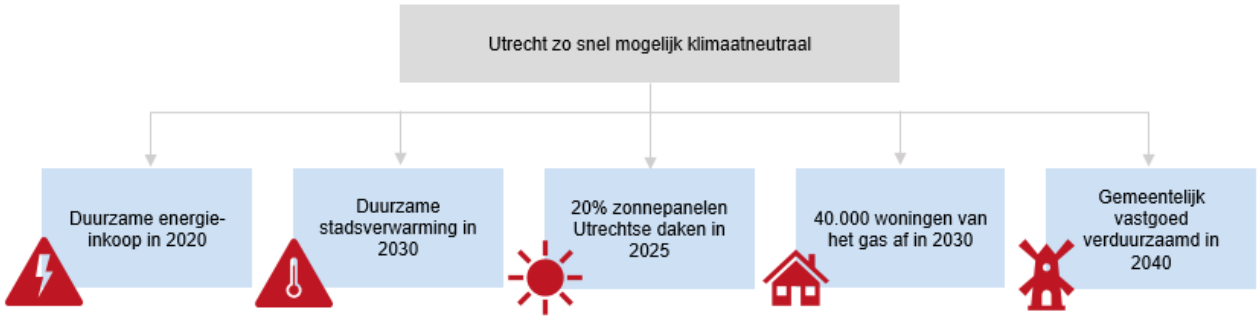
1.2 CONTEXT

Vanaf het Klimaatakkoord in 2018 hebben gemeenten een grote rol gekregen in de energietransitie. De afspraak in het Klimaatakkoord is dat in 2050 zeven miljoen woningen en één miljoen gebouwen van het aardgas af zijn. Als eerste stap worden tot 2030 de eerste 1,5 miljoen

bestaande woningen verduurzaamd. Dat gaat wijk voor wijk. De gemeenten weten in 2021 welke wijk wanneer aan de beurt is. Bewoners worden daarbij betrokken[2].

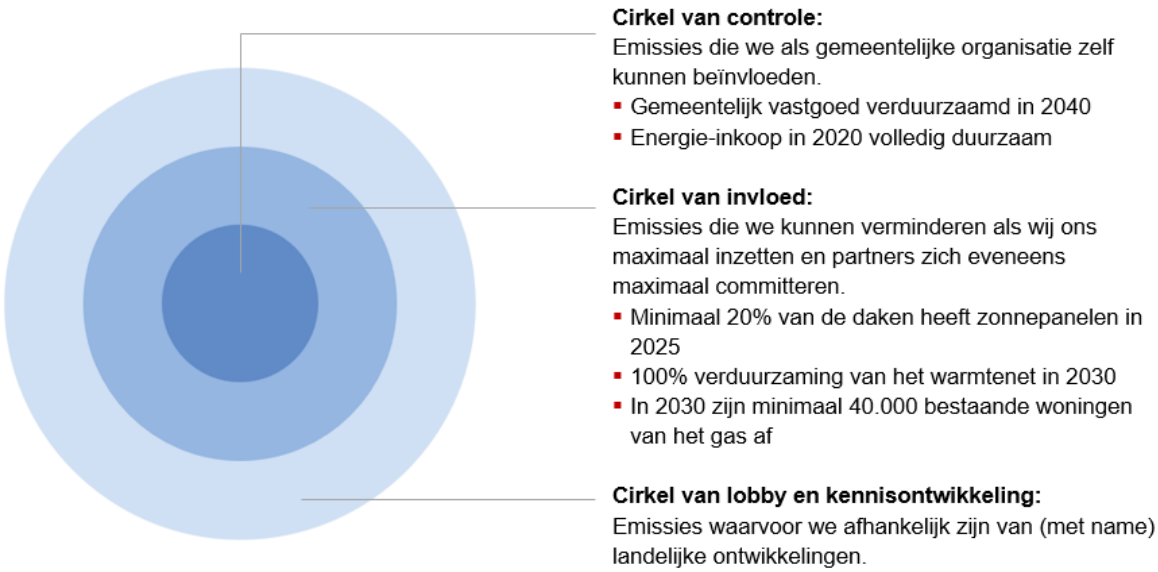
De gemeente Utrecht heeft in het coalitieakkoord 'Utrecht: Ruimte voor Iedereen 2018-2022.[3] aangegeven zo snel mogelijk klimaatneutraal te willen zijn. Om dit te behalen zijn er in 2019 vijf klimaatdoelen vastgesteld:

Figuur 0.1 *De ambitie van het college en de doelstellingen die hieraan moeten bijdragen*
Er zijn vijf klimaatdoelen die samen ervoor moeten zorgen dat Utrecht klimaatneutraal wordt.

De gemeente heeft niet op ieder doel even veel invloed. Partners zijn bijvoorbeeld netbeheerders, woningcorporaties, bedrijven en bewoners. Daarnaast zijn er ook externe ontwikkelingen op landelijk en regionaal niveau. De invloed van de gemeente op de doelen is weergegeven in de cirkels in figuur 1.2.

Figuur 0.2 *Schematische weergave van de mate van invloed die de gemeente Utrecht heeft[4].*
Per klimaatdoel heeft de gemeente een verschillende mate van invloed.

[2] Klimaatakkoord (z.d.). *Afspraken voor Gebouwde omgeving*. Geraadpleegd via https://www.klimaatakkoord.nl/gebouwde-omgeving
[3] Gemeente Utrecht (2018). *Coalitieakkoord 'Utrecht: Ruimte voor Iedereen 2018-2022'*, p. 31.
[4] Gemeente Utrecht (23 april 2020). Aangepast van figuur 1 uit *voortgangsrapportage De energie van de stad 2019*, p. 3

Daarnaast is de energietransitie voor gemeenten nog een relatief nieuw onderwerp. De projecten van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie bestaan veelal niet langer dan vier jaar. Er wordt veel geëxperimenteerd op een terrein waar landelijk nog weinig wetgeving voor is richting gemeenten. Dit blijkt ook landelijk, bijvoorbeeld uit de voorgangsrapportage van het Programma Aardgasvrije wijken over 2020.[5] Het is complex om wijken aardgasvrij te maken en het tempo ligt laag.

De twee onderzochte projecten in dit rekenkameronderzoek vallen in de cirkel van invloed. Bij de beoordeling is het goed om in het achterhoofd te houden dat de gemeente in deze projecten de voortgang niet helemaal zelf kan beïnvloeden, maar dat (inter)nationaal beleid en marktontwikkelingen ook van invloed zijn. Daarnaast werkt de gemeente samen met partners aan de doelen en is de energietransitie een relatief nieuw onderwerp waarover in de praktijk nog veel geleerd wordt, in samenwerking met die partners. Het resultaat is mede afhankelijk van de vraag of de gemeente met haar partners draagvlak kan verwerven voor maatregelen bij bewoners, bedrijven en instellingen, terwijl tegelijkertijd wordt gewerkt aan het financieel haalbaar krijgen van die maatregelen.

1.3 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van de rekenkamer met dit tweede deel van het onderzoek is om de gemeenteraad inzicht te geven in de doelmatigheid en doeltreffendheid van Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. Daarnaast wordt ook onderzocht of de raad in positie is (geweest) om haar controlerende taak uit te voeren en besteden we aandacht aan het perspectief van burgers. Ter aanvulling op het onderzoeksplan besteden we ook aandacht aan de overkoepelende lessen uit de twee onderzochte projecten voor het uitvoeringsprogramma Energietransitie. Deze zijn opgenomen in het bestuurlijk rapport.

De centrale vraag van het onderzoek is:

> Hoe verliep de uitvoering van de projecten Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren uit het programma Energietransitie, en wat zijn de behaalde resultaten?

Deze centrale vraag is uitgewerkt in de volgende onderzoeksvragen:

1. Zijn de doelen en prestatie-indicatoren voldoende helder geformuleerd?
2. Hoe ziet het projectplan er uit en bevat het een (meerjaren-)planning en begroting?
3. Hoe doelmatig en doeltreffend zijn de onderzochte projecten?

[5] Rijksoverheid (2021). *Voortgangsrapportage Programma Aardgasvrije Wijken 2020*

4. Betrekt de gemeente Utrecht inwoners tijdig, effectief en/of op de juiste momenten bij de voorbereiding en uitvoering van de onderzochte projecten?

5. Welke informatie ontvangt de gemeenteraad over de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering en resultaten van de onderzochte projecten?

6. Is deze informatie toereikend om de resultaten van deze projecten te kunnen beoordelen? Zo nee, hoe kan deze informatievoorziening worden verbeterd?

Bij de beantwoording van de onderzoeksvragen en de beoordeling van de onderzochte vragen hebben we een normenkader gehanteerd. Per hoofdstuk is in de laatste paragraaf het normenkader opgenomen als samenvatting. Hierin worden de normen vermeld met daarbij een beoordeling naar de mate waarin eraan wordt voldaan en een verwijzing naar de bevinding(en) waarop dit oordeel is gebaseerd. Ook staat erbij aan welke onderzoeksvraag de normen gerelateerd zijn. Met kleuren is een oordeel gegeven of de huidige stand van zaken aan de norm voldoet. Rood betekent niet voldaan aan de norm, oranje wijst erop dat er deels aan de norm wordt voldaan, groen wil zeggen dat (grotendeels) aan de norm voldaan is en met grijs wordt aangeduid dat de norm niet door de rekenkamer te beoordelen is. De beschrijvende vragen krijgen geen kleur en blijven wit.

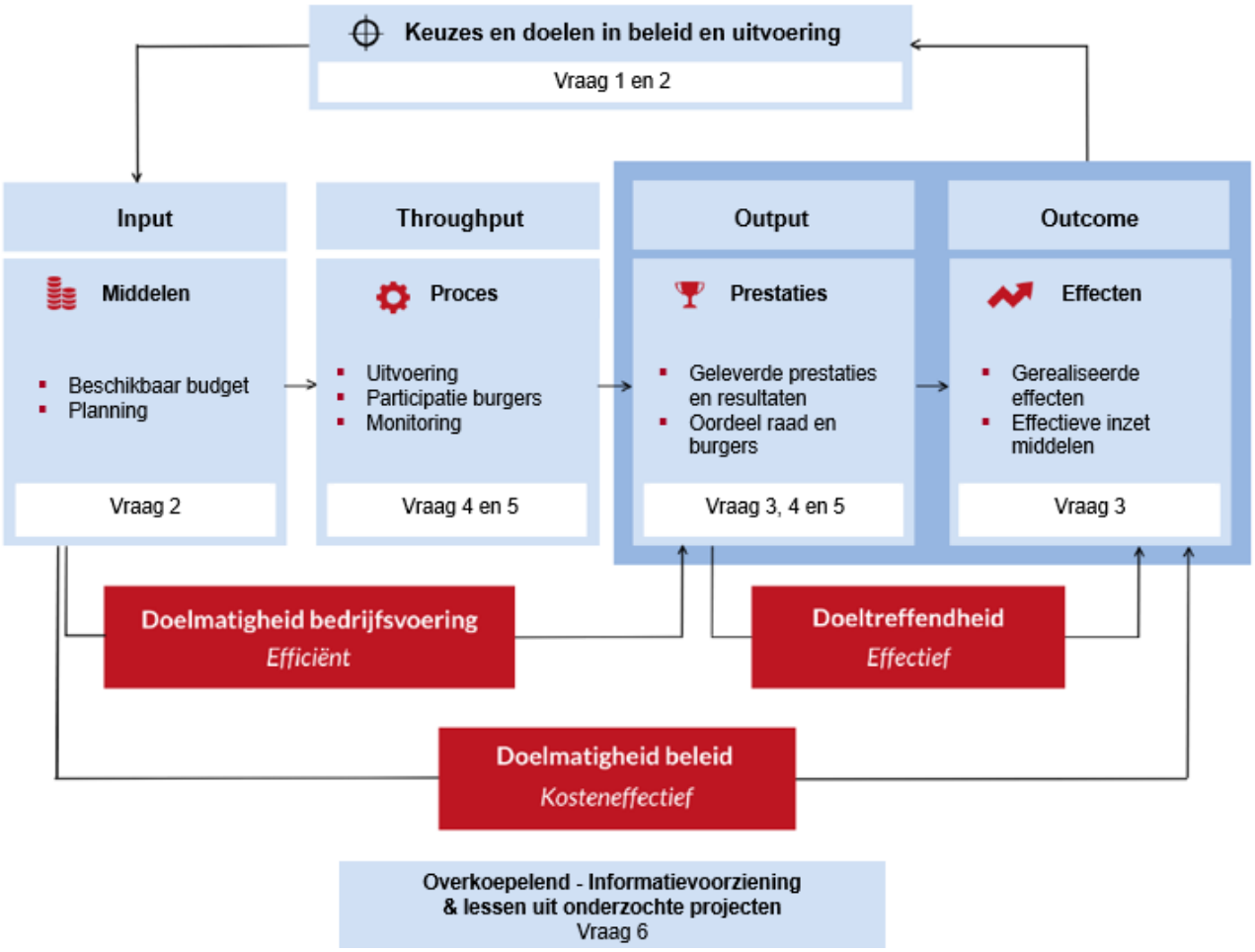
Tabel 0.1 *Normenkader*

Onderzoeksvraag	Norm	Criteria
1. Zijn de doelen en prestatie-indicatoren voldoende helder geformuleerd?	De gemeente heeft de doelen en prestatie-indicatoren van de projecten voldoende helder geformuleerd.	De gemeente heeft doelen en prestatie-indicatoren opgesteld voor de projecten
		De doelen van de projecten zijn SMART geformuleerd.
2. Hoe ziet het projectplan er uit en bevat het een (meerjaren-)planning en begroting?	Beschrijvende vraag gericht op de inhoud van de projectplannen van de projecten.	
	Het projectplan van de projecten bevat een (meerjaren-)planning en begroting.	
3. Hoe doelmatig en doeltreffend zijn de onderzochte projecten?	De projecten zijn doelmatig en doeltreffend.	De prestaties (‘wat gaan we doen’) zijn behaald, of verlopen volgens plan.
		De doelen die zijn gesteld voor tot aan het moment van onderzoek (begin 2021) zijn behaald.

		Het is aantoonbaar, of in ieder geval aannemelijk, dat de prestaties bijdragen aan het behalen van de doelen.
		De middelen worden efficiënt en effectief ingezet om de doelen te bereiken.
	De projecten dragen bij aan het behalen van de overkoepelende klimaatdoelen.	De gemeente heeft doelen en prestatie-indicatoren opgesteld voor de overkoepelende klimaatdoelen.
		Het is inzichtelijk wat de projecten bijdragen aan het behalen van de klimaatdoelen.
		Er vindt terugkoppeling plaats over de voortgang van de klimaatdoelen en dit wordt meegenomen in de aanpak.
4. Betrekt de gemeente Utrecht inwoners tijdig, effectief en/of op de juiste momenten bij de voorbereiding en uitvoering van de onderzochte projecten?	De gemeente betrekt inwoners tijdig, effectief en/of op de juiste momenten bij de voorbereiding en uitvoering van de projecten.	Inwoners krijgen voldoende tijd om zich te kunnen voorbereiden op hun participatie in de projecten.
		De gemeente betrekt de juiste inwoners op de juiste manier en bij de juiste thema's bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie.
5. Welke informatie ontvangt de gemeenteraad over de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering en resultaten van de onderzochte projecten?	Beschrijving van de inhoud van de informatievoorziening aan de raad over de stand van zaken t.a.v. de uitvoering en resultaten van de projecten, in de periode 2018-heden.	
6. Is deze informatie toereikend om de resultaten van deze projecten te kunnen beoordelen? Zo nee, hoe kan deze informatievoorziening worden verbeterd?	De raadsinformatie over de stand van zaken t.a.v. de uitvoering en resultaten van de projecten is toereikend om de resultaten te kunnen beoordelen.	Uit de raadsinformatie moet blijken welke resultaten de projecten hebben opgeleverd en wat de voortgang is op de te behalen doelen.
	Beschrijvende vraag gericht op verbeteropties voor de informatievoorziening.	

Voor de analyse is het analysekader gehanteerd zoals weergegeven in figuur 1.3. De onderzoeksvragen sluiten aan bij de verschillende onderdelen die in het analysekader zijn opgenomen. De criteria waarop dit analysekader wordt onderzocht, zijn opgenomen in de normenkaders van de twee projecten.

Figuur 0.3 *Schematische weergave van het analysekader*

1.4 WERKWIJZE

De rekenkamer heeft de volgende onderzoeksactiviteiten uitgevoerd:

- Documentstudie: we hebben beleidsdocumenten, documenten uit de begrotingscyclus en andere raadsinformatie over de onderzochte projecten bestudeerd. Daarnaast hebben we ook interne documenten en documenten van gesprekspartners bestudeerd. Bijlage 1 bevat een overzicht van de kerndocumenten waarop onze bevindingen zijn gebaseerd.
- Gesprek met fractiewoordvoerders: in maart 2021 hebben we een videogesprek gehad met de fractiewoordvoerders energie van de gemeenteraad. Hier waren raadsleden van acht verschillende partijen aanwezig. In dit gesprek is gevraagd wat de raadsleden van de informatievoorziening van de twee projecten vinden en welke wensen de raadsleden hebben wat betreft de informatievoorziening om de controlerende taak goed te kunnen uitvoeren.

- Interviews: in de periode februari 2021 tot en met mei 2021 zijn interviews gehouden met medewerkers van de gemeente die betrokken zijn bij de onderzochte projecten. In deze gesprekken is onder andere ingegaan op het beleid en bijbehorende beleidskeuzes, de doelen en de resultaten daarvan. In dezelfde periode hebben we betrokken externe partijen van de twee projecten geïnterviewd. In juli en augustus 2021 hebben we daarnaast met energiecoaches, energieambassadeurs en burgerinitiatieven gesproken. Voor een overzicht hiervan verwijzen wij naar bijlage 2.
- Bijwonen activiteiten: de rekenkamer heeft verschillende activiteiten bijgewoond om een beter beeld te krijgen van de inhoud en opzet hiervan. Dit betreft door de gemeente georganiseerde bijeenkomsten, zoals het Jouw Huis Slimmer webinar West (zowel het bewonersdeel, alsook het VvE deel en het ondernemersdeel) en het Jouw Huis Slimmer webinar Oost. Daarnaast hebben we ook webinars bijgewoond die niet door de gemeente georganiseerd waren, zoals het webinar Bewoners bewegen voor energiebesparing (Stichting Buurkracht), het webinar Energietransitie (VSO/CBS), het webinar De verduurzaming van particuliere woningen (VPNG) en het webinar Data voor energietransitie (CBS/UDC). Daarnaast hebben we als inwoner de checklist Mijn Huis en de dakscan ingevuld en de cadeaukaart aangevraagd.
- Analyse en rapportage: het onderzoeksmateriaal uit de voorgaande stappen is in samenhang geanalyseerd en opgenomen in dit onderzoeksrapport.

1.5 AFBAKENING

We hebben verschillende keuzes gemaakt om het onderzoek duidelijk af te bakenen:

- Het onderzoek richt zich op twee (clusters van) projecten van het uitvoeringsprogramma Energietransitie, namelijk Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren.
- Zon op dak loopt van 2019-2022, het deel van het onderzoek over Zon op dak is dan ook gericht op deze periode.
- De projecten van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren hebben een verschillende startdatum. We hebben gekeken naar de periode 2018-2021. Enkele projecten van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren dateren uit 2016/2017, deze jaren zijn voor de volledigheid wel opgenomen in het financieel overzicht en in de beschrijving van de projecten. Voor de analyse is gekeken naar de uitvoering en resultaten vanaf 2018.
- Het Stimuleren van particuliere woningeigenaren gaat om een cluster van projecten. We hebben ervoor gekozen om aan te sluiten bij de projecten op Jouwhuisslimmer.nl:
    - De website Jouwhuisslimmer.nl;
    - De Jouwhuisslimmer avonden/webinars;
    - De Energiebox;
    - De energie-ambassadeurs (Energie-U);
    - De activiteiten voor woningeigenaren vanuit de Regeling Reductie Energieverbruik (RRE);

    - De activiteiten voor woningeigenaren vanuit de Regeling Reductie Energieverbruik Woningen (RREW);
    - Gasvrij Thuis;
    - Financiële hulp, hieronder vallen de duurzaamheidslening en de subsidieregelingen voor energie-advies aan huis, trajectbegeleiding en collectieve inkoop.
- Er zijn enkele projecten die soms in documenten worden genoemd, maar die we niet hebben onderzocht. Dit zijn gebouwgebonden financiering en de tweesporen aanpak ‘spijtvrij’. Gebouwgebonden financiering bestaat (nog) niet en de aanpak spijtvrij is nog in de pilotfase. Samenhangend met de subsidieregeling collectieve inkoop bestaat de pilot ‘Samen isoleren’. Ook dit project is nog in de pilotfase en daarom niet opgenomen als onderzocht project.

1.6 LEESWIJZER

Het rapport bestaat uit drie hoofdstukken. In hoofdstuk 2 komt project Zon op dak aan bod. Hoofdstuk 3 gaat over het cluster van projecten Stimuleren van particuliere woningeigenaren. In hoofdstuk 4 behandelen we het perspectief van burgers.

De hoofdstukken 2 en 3 starten met een feitelijke beschrijving van de projecten. Daarna volgt een paragraaf met de bevindingen in het kort. Om inzicht te krijgen in de belangrijkste bevindingen volstaat het lezen van deze paragraaf. Vervolgens volgt per bevinding een paragraaf met nadere toelichting. Aan het eind van het hoofdstuk volgt het normenkader met de beoordeling, inclusief een verwijzing naar de bevindingen en toelichting. Hier is ook de relatie gelegd met de onderzoeksvragen. Deze opbouw geldt ook voor hoofdstuk 4 over het burgerperspectief, dit hoofdstuk bevat alleen geen beschrijvende paragraaf maar start gelijk met de bevindingen. Er is voor gekozen om de projecten in dit hoofdstuk samen te nemen, omdat de aanpak van Zon op dak voor woningeigenaren is ondergebracht bij de projecten van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren.

Het geheel heeft zes bijlagen: geraadpleegde documenten, geïnterviewde personen, één bijlage voor Zon op dak, twee voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren en één voor het perspectief van burgers. Naar deze bijlagen wordt in de tekst verwezen.

2 ZON OP DAK

In het eerste deel van dit rekenkameronderzoek staat het project Zon op dak centraal. Aan de hand van vijf onderzoeksvragen beantwoorden we de centrale vraag: Hoe verliep de uitvoering van het project Zon op dak en wat zijn de behaalde resultaten?

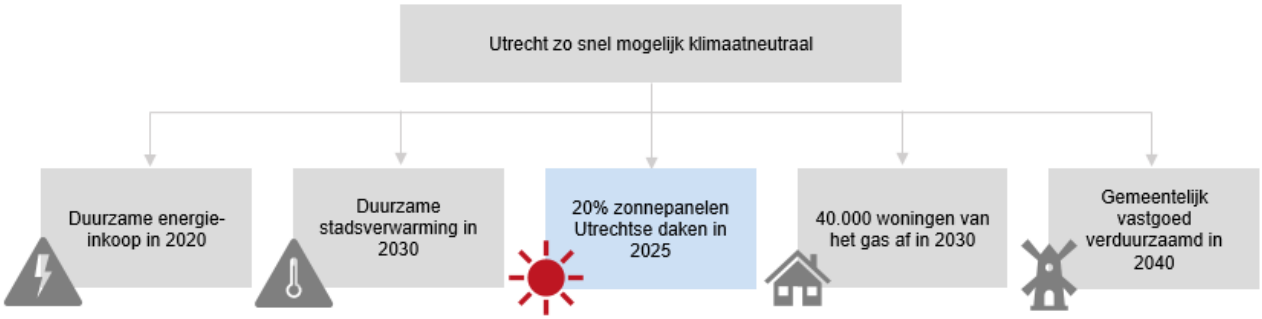
In paragraaf 2.1 beschrijven we kort het project. Vervolgens geven we in paragraaf 2.2 de belangrijkste bevindingen weer. Deze bevindingen lichten we toe in paragraaf 2.3. In paragraaf 2.4 volgt het normenkader. In deze paragraaf wordt ook het verband gelegd tussen de onderzoeksvragen en de normen.

2.1 PROJECTBESCHRIJVING

2.1.1 DOELEN, SUBDOELEN EN PRESTATIE-INDICATOR

Het college beschrijft in het coalitieakkoord 2018-2022 de ambitie om Utrecht zo snel mogelijk klimaatneutraal te laten zijn.[6] Om dit te bereiken, zijn vijf klimaatdoelen opgesteld, waaronder het doel '20% van de Utrechtse daken met zonnepanelen in 2025'. Het project Zon op dak (ZoD) is één van de projecten die beoogt bij te dragen aan dit klimaatdoel. Hiervoor is tussen 2019-2022 een budget van gemiddeld € 250.000 per jaar beschikbaar.

Figuur 0.1. *De brede ambitie van het college en de doelstellingen die hieraan moeten bijdragen*
Het doel van Zon op dak is bijdragen aan het doel '20% zonnepanelen Utrechtse daken in 2025'.

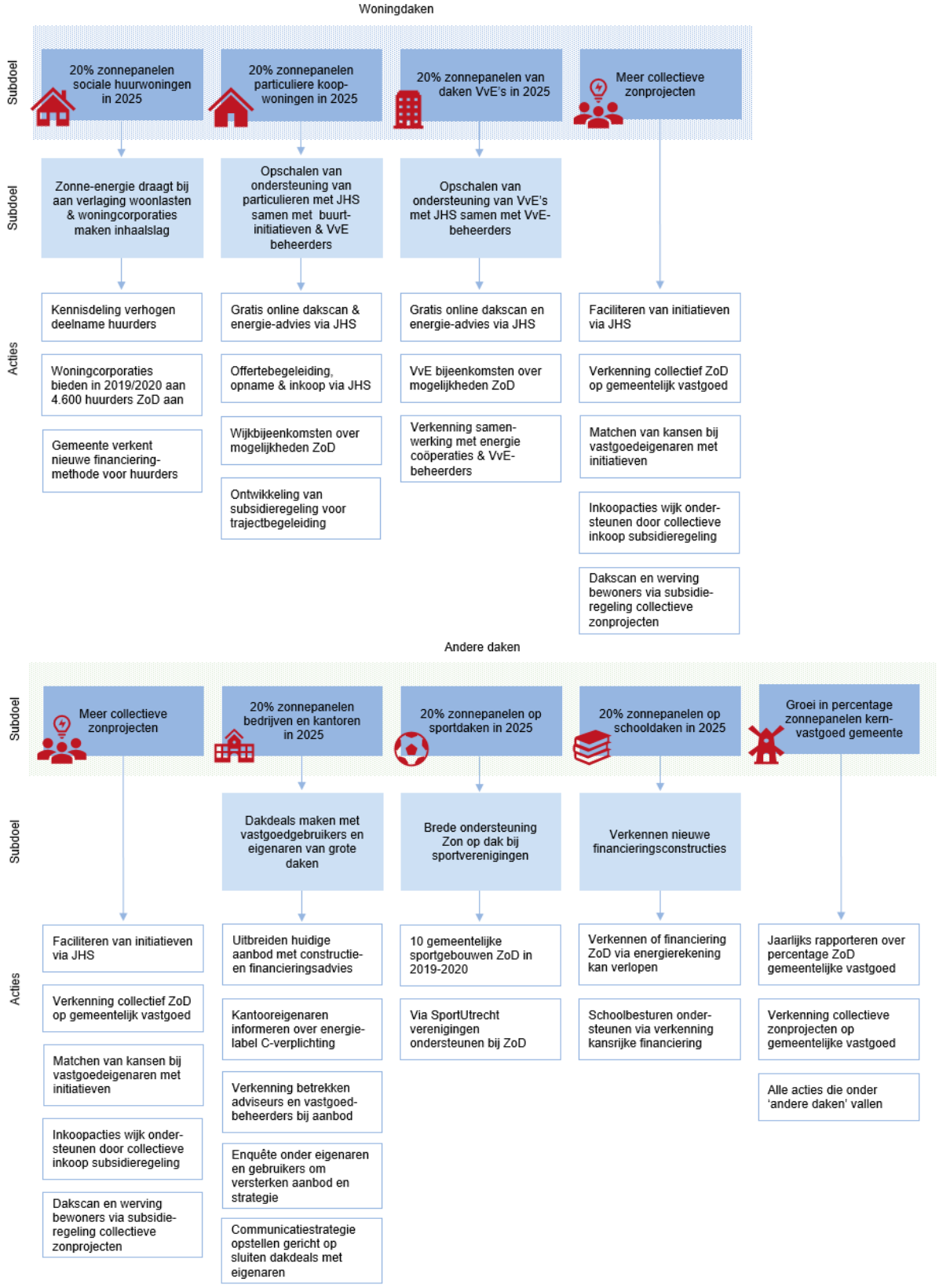

Het college heeft voor het doel een bijbehorende prestatie-indicator opgesteld, namelijk '20% van de daken dat zonnepanelen heeft'.[7] De gemeente heeft geen expliciete subdoelen geformuleerd voor het project Zon op dak, maar deze zijn wel af te leiden uit de aanpak en zijn weergegeven in figuur 2.2[8]. Deze subdoelen zijn geen vastgestelde doelen, maar dienen als referentiepunten om ontwikkelingen te volgen. Daarnaast zijn er geen tussentijdse doelen geformuleerd voor het percentage zonnepanelen. De voortgang wordt wel elk jaar gemeten.

[6] Gemeente Utrecht (2018). *Coalitieakkoord 'Utrecht: Ruimte voor Iedereen 2018-2022'.*
[7] Gemeente Utrecht (3 december 2020). *Programmabegroting 2021.*
[8] Gemeente Utrecht (30 oktober 2019). *Zon op dak Aanpak 2019-2022.*

Figuur 0.2. *De subdoelen en bijbehorende acties per doelgroep* [9,10]

Er zijn acht doelgroepen (drie gericht op woningdaken, vier gericht op andere daken en één gericht op allebei) met elk hun eigen subdoelen en acties.

[9] Afkortingen in figuur: Jouwhuisslimmer (JHS), Vereniging van eigenaren (VvE) en Zon op dak (ZoD).
[10] Figuur opgesteld door Rekenkamer Utrecht op basis van informatie van de Aanpak zon op dak (Gemeente Utrecht, 2019) en gesprekken en mailwisseling met de projectleider Zon op dak.

Zon op dak onderscheidt acht doelgroepen: sociale huurwoningen, particuliere koopwoningen, VvE's, collectieven, bedrijven en kantoren, sportaccommodaties, onderwijsvastgoed, en gemeentelijk kernvastgoed.[11] De gemeente heeft geen expliciete subdoelen voor deze doelgroepen geformuleerd, maar deze zijn wel af te leiden uit de aanpak en zijn door de rekenkamer weergegeven in figuur 2.2. Bij deze subdoelen horen specifieke acties per doelgroep.

2.1.2 VERZAMELING VAN ACTIES

Het project Zon op dak bestaat uit een verzameling van verschillende acties. Deze acties zijn gebaseerd op vijf uitgangspunten, namelijk[12]:

- Rendabele no-regret maatregel: Dit betekent dat het een maatregel is die bewoners of bedrijven kunnen nemen zonder dat de maatregel later onnodig of inefficiënt blijkt te zijn.
- Onderdeel van de energietransitie: De gemeente richt zich met het deelprogramma Energietransitie op de verduurzaming van het energiesysteem en zet hiervoor verschillende instrumenten in, waaronder de aanpak Zon op dak.
- Samenwerking met de stad: De gemeente werkt voor de uitvoering van het plan samen met bewoners, bedrijven en initiatieven uit de stad.
- Doelgroepgerichte aanpak: De afgelopen jaren hebben de (rijks-)overheid en marktpartijen gewerkt aan kant-en-klare oplossingen voor zonnepanelen op daken. Deze oplossingen kunnen nu aan grote groepen worden aangeboden. De gemeente Utrecht zet met de aanpak Zon op dak 2019-2022 daarom in op het ondersteunen en mobiliseren van voornamelijk de doelgroepen die achterlopen (dat zijn: sociale huurwoningen en bedrijfspanden).
- Effectieve inzet van instrumenten: Er is een mix van verschillende instrumenten (acties) om de doelstelling te halen. De instrumenten richten zich op het informeren, ondersteunen, organiseren en activeren van de doelgroepen.

Een deel van de acties van het project zijn algemene, overkoepelende acties (figuur 2.3). Daarnaast zijn er acties die specifiek gericht zijn op de verschillende doelgroepen (sociale huurwoningen, particuliere koopwoningen, VvE's, collectieven, bedrijven en kantoren, sportdaken, schooldaken, en gemeentelijk kernvastgoed). In figuur 2.2 (pagina 17) zijn de 32 acties opgesomd die zich richten op de verschillende doelgroepen.

[11] Gemeente Utrecht (30 oktober 2019). *Zon op dak Aanpak 2019-2022*
[12] Gemeente Utrecht (30 oktober 2019). *Zon op dak Aanpak 2019-2022*

Figuur 2.3. *De algemene overkoepelende acties van het project Zon op dak*

Bron: Aanpak zon op dak (Gemeente Utrecht, 2019) en gesprekken en mailwisseling met de projectleider Zon op dak

2.1.3 STAND VAN ZAKEN

Tabel 2.1 geeft het percentage daken met zonnepanelen in Utrecht weer voor 2019 en 2020. In de tabel worden ook de percentages voor zes doelgroepen weergegeven. Deze doelgroepen komen overeen met die uit het project Zon op dak. Een uitzondering hierop zijn VvE's en collectieven; daar zijn namelijk geen cijfers over bekend. Collectieve initiatieven worden niet genoemd in de tabel, omdat zij geen eigen dak hebben.

Uit de gegevens blijkt dat het percentage daken met zonnepanelen in Utrecht tussen 2019 en 2020 is gestegen van 13% naar 17%. Voor particuliere koopwoningen, sport- en onderwijslocaties en gemeentelijk kernvastgoed geldt dat het Zon op dak-doel voor 2025 al is bereikt. De sociale huurwoningen en het gemeentelijk kernvastgoed laten de grootste stijging zien. Bedrijven en kantoren lopen achter vergeleken met de andere doelgroepen (10% in 2020). Vanuit het project Zon op dak gaat naar deze categorie daarom extra aandacht uit. Vanaf 2020 is de aanpak voor bedrijven opgeschaald. In lijn met de RES wordt er gewerkt aan een nieuw programma dat in lijn is met de motie 169 'nieuw doelstelling voor zon-op-dak'. [13] Begin 2022 gaat dit naar de raad.

We zijn voor alle acties nagegaan wat de stand van zaken is. De 32 acties van het project zijn vrijwel allemaal uitgevoerd of in uitvoering. Voor één actie is niet vast te stellen wat de stand van zaken is, omdat er onvoldoende informatie beschikbaar is. In bijlage 3 is een uitgebreid overzicht opgenomen waarin wordt ingegaan op de stand van zaken voor elk van de projecten.

[13] CDA Utrecht, PvdD en Student&Starter (juli 2021). *Motie 169/2021 'Nieuwe doelstelling voor zon-op-dak'*

Tabel 0.1. *Percentages zon op dak in 2019 en 2020*[14]
Het percentage daken met zonnepanelen is tussen 2019 en 2020 gestegen onder alle doelgroepen, maar er zijn grote verschillen tussen doelgroepen.

	2019	2020
Totaal	13%	17%
Sociale huurwoningen	6%	14%
Particuliere koopwoningen	15%	20%
Bedrijven en kantoren	6%	10%
Sport	18%	21%
Onderwijs	20%	24%
Gemeentelijk kernvastgoed*	19%	26%

Bron: Gemeente Utrecht (13 november 2020), Raadsbrief Stand van zaken zon op dak
* Omdat gemeentelijk kernvastgoed bestaat uit bedrijven en kantoren, sportaccommodaties en onderwijshuisvesting zit er deels overlap tussen de percentages voor bedrijven en kantoren, sport, onderwijs en gemeentelijk kernvastgoed.

2.2 BEVINDINGEN IN HET KORT

1. Het doel en de bijbehorende prestatie-indicator kunnen specifieker worden geformuleerd. Het is niet helder of het om de totaaloppervlakte gaat of om het aantal daken. In de tweede helft van 2021 komt het college met een voorstel voor een nieuw doel voor zon-op-dak.

2. Er zijn twee projectplannen voor het project Zon op dak, namelijk het publiekelijk beschikbare beleidsdocument Zon op dak aanpak 2019-2022 en het intern beschikbare projectplan Zon op bedrijfsdaken dat over een deel van het project gaat. Het externe projectplan bevat geen informatie over de projectorganisatie. In het interne projectplan Zon op bedrijfsdaken is de projectorganisatie tot 2020 vastgelegd. Geen van de projectplannen bevat een begroting of meerjarenplanning, waardoor de projectbeheersing niet beoordeeld kan worden.

3. Het is niet vast te stellen in hoeverre de prestaties van de gemeente precies bijdragen aan het behalen van het doel om in 2025 20% van de Utrechtse daken belegd te hebben met minimaal één zonnepaneel. Dit komt doordat allerlei andere externe factoren van invloed zijn. Wat wel vastgesteld kan worden, is dat alle 32 acties zijn uitgevoerd of in uitvoering zijn. Er zijn aanwijzingen dat het project bijdraagt aan het verhogen van het percentage daken met zonnepanelen. Het project neemt namelijk belemmeringen weg die doelgroepen hebben bij het plaatsen van zonnepanelen en biedt doelgroepen producten aan om stappen te zetten op

[14] Op 24 november, vlak voor publicatie van dit rapport, zijn de laatste cijfers aan de raad gestuurd in de raadsbrief *Stand van zaken Zon op Dak*. In 2021 is 24% zon op dak gerealiseerd. De cijfers per doelgroep zijn als volgt: sociale huurwoningen 20%, particuliere koopwoningen 29%, bedrijven en kantoren 13%, sport 22%, onderwijs 27% en gemeentelijk vastgoed 31%.

weg naar realisatie. Ook voldoet het beleid aan punten die (ervarings)deskundigen hebben genoemd waaraan succesvol beleid moet voldoen. Ten slotte zijn gesprekspartners over het algemeen tevreden over het gemeentelijk beleid

4. De doelmatigheid van het beleid is niet te beoordelen. Dit komt omdat niet (precies) is vast te stellen hoeveel het gemeentelijk beleid bijdraagt aan het verhogen van het percentage daken met zonnepanelen. De doelmatigheid schatten we positief in. De gemeente monitort de voortgang van het doel jaarlijks en houdt ook de stand van zaken voor de acties bij. De 32 acties zijn vrijwel allemaal uitgevoerd of in uitvoering. Hierdoor is het mogelijk om het beleid te evalueren en bij te sturen. Dit zien we ook in de praktijk terug: het projectteam past de uitvoering van acties aan wanneer blijkt dat dit doelgerichter kan. Daarnaast blijkt uit gesprekken met samenwerkingspartners dat zij over het algemeen tevreden zijn over de inzet van en samenwerking met de gemeente.

5. De gemeenteraad ontvangt voldoende informatie over de resultaten en de voortgang van Zon op dak om het project hierop te kunnen beoordelen. De raad ontvangt geen informatie over de financiën. Daardoor wordt de raad niet goed in staat gesteld om haar controlerende taak uit te voeren op de besteding van de middelen aan het project Zon op dak. Structurele informatievoorziening over de financiën van het project kan bijdragen aan het verbeteren van de controlerende rol.

2.3 TOELICHTING OP DE BEVINDINGEN

2.3.1 DOEL EN PRESTATIE-INDICATOR NIET SPECIFIEK GEFORMULEERD

Bevinding 1: Het doel en de bijbehorende prestatie-indicator kunnen specifieker worden geformuleerd. Het is niet helder of het om de totaaloppervlakte gaat of om het aantal daken. In de tweede helft van 2021 komt het college met een voorstel voor een nieuw doel voor zon-op-dak.

Het doel en de bijbehorende prestatie-indicator[15] om in 2025 20% Zon op dak te hebben, voldoen aan de volgende SMART-criteria: meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden. Het doel en de prestatie-indicator kunnen specifieker worden opgeschreven. Het is niet helder of het om de totaaloppervlakte gaat of om het aantal daken. We zien geen aanwijzingen dat raadsleden de doelstelling verkeerd interpreteren.

De wethouder heeft bij de behandeling van de rekenkamerbrief Energietransitie toegezegd aan de slag te gaan met de prestatie-indicatoren van het uitvoeringsprogramma Energietransitie om deze beter te laten aansluiten op de geformuleerde doelen. Met het overnemen van motie 169 ‘Nieuwe

[15] Gemeente Utrecht (3 december 2020). *Programmabegroting 2021.*

doelstelling voor zon-op-dak' heeft het college toegezegd in de tweede helft van 2021 met een voorstel te komen voor een nieuw doel voor zon-op-dak.

Er zijn geen tussentijdse doelen opgesteld voor de jaren voor 2025.

2.3.2 PROJECTPLANNEN MISSEN BEGROTING EN MEERJARENPLANNING

Bevinding 2: Er zijn twee projectplannen voor het project Zon op dak, namelijk het publiekelijk beschikbare beleidsdocument Zon op dak aanpak 2019-2022 en het intern beschikbare projectplan Zon op bedrijfsdaken dat over een deel van het project gaat. Het externe projectplan bevat geen informatie over de projectorganisatie. In het interne projectplan Zon op bedrijfsdaken is de projectorganisatie tot 2020 vastgelegd. Geen van de projectplannen bevat een begroting of meerjarenplanning, waardoor de projectbeheersing niet beoordeeld kan worden.

De Zon op dak aanpak 2019-2022 bevat een projectdefinitie waarin onder andere de aanleiding, de huidige situatie omtrent Zon op dak, de doelstelling en uitgangspunten worden benoemd. In het projectplan worden de aanpak en acties voor verschillende doelgroepen toegelicht en worden belemmeringen bij verschillende doelgroepen besproken. In het projectplan is opgenomen hoe en hoe vaak de voortgang gemonitord gaat worden. Voor sommige acties is benoemd wanneer deze uitgevoerd worden, voor andere acties geldt dat dit gelijk staat aan de doorlooptijd van de aanpak. Dit projectplan bevat geen informatie over de projectorganisatie.

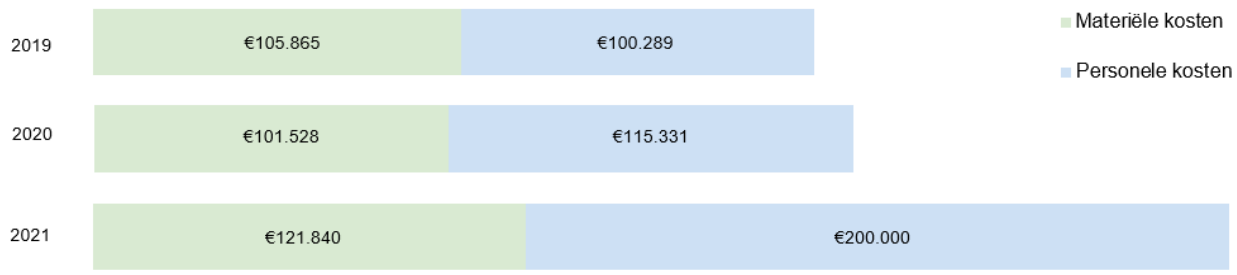
Het projectplan Zon op bedrijfsdaken is het strategie- en communicatieplan voor het Zonnepact Utrecht; een pact waarin de gemeente Utrecht, bedrijventerreinverenigingen, ondernemersvertegenwoordigingen, adviseurs en banken samen hebben afgesproken bedrijfseigenaren te ondersteunen bij het nemen van zonnepanelen. Dit plan bevat ook een projectdefinitie waarin de aanleiding, huidige situatie, doelstelling en uitgangspunten worden benoemd. Er wordt beschreven welke acties uitgevoerd gaan worden, wie de acties gaan uitvoeren en welke tijdsperiode hiervoor gepland staat. De planning loopt tot en met eind 2020, daarna wordt er een nieuwe bijeenkomst met de werkgroep bedrijfsdaken gepland waarin het plan wordt geëvalueerd. In deze bijeenkomst wordt (mondeling) ook het plan van 2021 vastgesteld.

Geen van de projectplannen bevat een begroting of een meerjarenplanning. Zonder deze informatie kan de projectbeheersing niet door de gemeenteraad worden beoordeeld. De ambtelijke organisatie geeft aan dat meerjarenplanningen niet zinvol zijn, omdat er continu aanpassingen zijn in (landelijke) regelgeving, subsidies en marktontwikkelingen.[16] De informatie over de financiën is wel intern aanwezig en door de rekenkamer opgevraagd bij de organisatie.

[16] Gemeente Utrecht (oktober 2021). *Ambtelijk hoor- en wederhoor*

Figuur 2.4 geeft de gerealiseerde kosten voor 2019 en 2020 en de begrote kosten voor 2021 van het project weer. In de figuur is onderscheid gemaakt tussen materiële kosten en personele kosten. Tussen 2019 en 2021 is het totale budget met ongeveer 50% gestegen. De personele kosten zijn tussen 2019 en 2020 met 4% gestegen en de begroting van 2021 laat een verwachte stijging zien van 13% ten opzichte van 2019.

Figuur 0.4 *De materiële kosten en personele kosten voor het project Zon op dak in euro's voor de jaren 2019 (gerealiseerd), 2020 (gerealiseerd) en 2021 (begroot).*
De personele kosten zijn tussen 2019 en 2021 verdubbeld.

Bron: Interne documentatie projectleider Zon op dak

De stijging in personele kosten vanaf 2021 komt volgens de organisatie voort uit een strategische keuze om kennis en ervaring intern verder te ontwikkelen, in plaats van door externe inhuur. Het stimuleren van zonnepanelen op bedrijfsdaken is één van de grootste acties van het project en zal ook in de toekomst een belangrijke actie zijn. Daarom is het belangrijk dat er voortgebouwd kan worden op eerdere kennis en ervaring. In 2021 is een interne medewerker aangesteld, zodat de kennis en ervaring gewaarborgd is binnen het team.

2.3.3 DOELTREFFENDHEID NIET VAST TE STELLEN, MAAR AANWIJZINGEN POSITIEF

Bevinding 3: Het is niet vast te stellen in hoeverre de prestaties van de gemeente precies bijdragen aan het behalen van het doel om in 2025 20% van de Utrechtse daken belegd te hebben met minimaal één zonnepaneel. Dit komt doordat allerlei andere externe factoren van invloed zijn. Wat wel vastgesteld kan worden, is dat alle 32 acties zijn uitgevoerd of in uitvoering zijn. Er zijn aanwijzingen dat het project bijdraagt aan het verhogen van het percentage daken met zonnepanelen. Het project neemt namelijk belemmeringen weg die doelgroepen hebben bij het plaatsen van zonnepanelen en biedt doelgroepen producten aan om stappen te zetten op weg naar realisatie. Ook voldoet het beleid aan punten die (ervarings)deskundigen hebben genoemd waaraan succesvol beleid moet voldoen. Ten slotte zijn gesprekspartners over het algemeen tevreden over het gemeentelijk beleid.

Het is niet mogelijk om te bepalen in hoeverre de prestaties van de gemeente precies bijdragen aan het te behalen doel. Dit komt doordat er allerlei andere externe factoren van invloed zijn. Het bereikte percentage zonnepanelen is niet alleen een resultaat van het ingezette gemeentelijke beleid, maar wordt ook beïnvloed door factoren waar de gemeente weinig tot geen invloed op heeft zoals de beschikbaarheid van provinciale en landelijke (subsidie)regelingen of invloeden in het persoonlijke netwerk van mensen.[17,18] Wat we wel kunnen vaststellen, is dat nagenoeg alle 32 acties zijn uitgevoerd.

Ondanks dat het niet is vast te stellen wat de precieze invloed van het beleid is op het percentage zonnepanelen, zijn er aanwijzingen dat het project bijdraagt aan het verhogen van het percentage daken met zonnepanelen:

- De aanpak Zon op dak richt zich op het wegnemen van belemmeringen die doelgroepen hebben bij het plaatsen van zonnepanelen en biedt doelgroepen producten aan om stappen te zetten op weg naar realisatie. [19] Volgens geïnterviewden heeft de gemeente bijgedragen aan het verhelpen van verschillende belemmeringen.[20,21]
    - Allereerst heeft de gemeente Utrecht bijvoorbeeld samen met de andere G4-gemeenten gelobbyd om de Woningwet aan te passen zodat woningcorporaties meer financieringsmethodes hebben bij het aanbieden van zonnepanelen voor huurders. Deze lobby was succesvol en de Woningwet is aangepast. Woningcorporaties kunnen huurders nu makkelijker de voordelen geven van zonnepanelen, zonder dat zij hiervoor vooraf hoeven te betalen. In de prestatieafspraken is opgenomen dat woningcorporaties hier gebruik van maken.
    - Een tweede voorbeeld is het aanbieden van laagdrempelige leningen voor zonnepanelen bij sportclubs. Het verkrijgen van leningen was vaak een probleem voor sportclubs. De gemeente Utrecht heeft daarom het Energiefonds Utrecht opgericht. Via het Energiefonds Utrecht is ook de aflossingstermijn van leningen verlengd van tien naar vijftien jaar. Voor veel sportclubs was de termijn van tien jaar namelijk te kort, waardoor zij geen zonnepanelen wilden en/of konden nemen.

- Uit de gesprekken en webinars met en van (ervarings)deskundigen blijkt dat succesvol beleid aan twee punten voldoet.[22] Allereerst moet het persoonlijk zijn, dus het moet gaan om de persoonlijke situatie van de betrokkenen. Door het persoonlijk te maken, zullen partijen eerder geneigd zijn om zonnepanelen te laten plaatsen. Daarnaast moet de betrokkenen vertrouwen hebben in de aanpak.

[17] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij*
[18] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht*
[19] Gemeente Utrecht (30 oktober 2019). *Zon op dak Aanpak 2019-2022*
[20] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht*
[21] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij*
[22] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij*

In de aanpak Zon op dak komen beide punten terug. Zo kunnen bedrijven bijvoorbeeld een *quickscan* aanvragen waarin de financiële voordelen voor hun persoonlijke situatie worden besproken. Ook wordt bij de aanpak voor bedrijven met lokale (ex-)ondernemers samengewerkt. Deze veelal bekende (ex-)ondernemers worden ingezet om bedrijven te benaderen over de mogelijkheid voor zonnepanelen. Doordat ondernemers deze partij (indirect) kennen, is het vertrouwen hoger. Volgens geïnterviewden zal dit ervoor zorgen dat meer ondernemers zonnepanelen plaatsen op hun bedrijfsdak.[23]

- De gemeente Utrecht heeft in 2015 de City Solar Award gewonnen. In deze (niet meer bestaande) wedstrijd wordt door een onafhankelijke jury de beste zonne-energiegemeente van Nederland gekozen. De jury heeft bij de keuze in 2015 een aantal randvoorwaarden benoemd waar een succesvolle aanpak aan voldoet, namelijk consistentie in de aanpak, een langdurig uitvoeringskader en de betrokkenheid van bewonersgroepen en lokale organisaties.[24] De huidige aanpak Zon op dak voldoet nog steeds aan deze eisen. Er is namelijk een overkoepelende visie voor de verschillende acties uit de aanpak, de aanpak bouwt voort op de successen van eerder beleid, en bewoners en lokale organisaties worden betrokken bij de uitvoering van de acties.
- Over het algemeen zijn onze gesprekspartners positief over het gemeentelijk beleid. Ook wordt benoemd dat andere gemeenten met belangstelling naar de aanpak van de gemeente Utrecht kijken.[25,26] Wel vindt een aantal gesprekspartners dat de samenwerking tussen de gemeente en andere partijen beter kan en meer gericht mag zijn op co-creatie en het gezamenlijk vaststellen van doelen of de uitvoering van het beleid.[27]

BOX I: Vergelijking percentage zonnepanelen tussen gemeenten niet goed mogelijk door verschil in meetmethodes en gebrek aan recente data

Gemeenten hebben verschillende doelen geformuleerd over zonne-energie en hebben methodes bedacht om de doelen te monitoren. Zo meet de gemeente Utrecht het percentage van het totaal aantal daken met ten minste één zonnepaneel, terwijl andere gemeenten het aantal opgewekte KWh of het oppervlakte in m^2 van de daken dat is belegd met zonnepanelen meten.

Door het verschil in meetmethodes en de afwezigheid van landelijke, actuele data over zonnepanelen is het niet goed mogelijk om verschillende gemeenten met elkaar te vergelijken. Cijfers over het percentage van daken met ten minste één zonnepaneel zijn niet beschikbaar voor andere gemeenten.

[23] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij*
[24] Holland Solar (5 juni 2015). *Utrecht verdient titel solar city 2015.* Geraadpleegd via https://hollandsolar.nl/nieuws/i217/utrecht-verdient-de-titel-solar-city-2015
[25] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij.*
[26] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht*
[27] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij.*

Cijfers die wel beschikbaar zijn, geven een onvolledig beeld omdat de cijfers over één doelgroep gaan. Zo geeft de benchmark Zon op bedrijfsdaken 2021 informatie over het percentage van het beschikbare dakoppervlak van bedrijven dat is voorzien van zonnepanelen. Utrecht staat op plek 115 van de 335 gemeenten wat betreft het percentage zonnepanelen (10-15%). Rotterdam (plek 298, 5-10%), Amsterdam (plek 216, 5-10%) en Den Haag (plek 295, 5-10%) scoren lager.

Daarnaast zijn cijfers vaak verouderd. De meest recente gegevens van het CBS over het percentage zonnepanelen op woningen hebben bijvoorbeeld betrekking op 2019. In Utrecht had in 2019 8,9% van de woningen zonnepanelen. In Rotterdam, Amsterdam en Den Haag was dit respectievelijk 2,9%, 3,0% en 3,8%.

2.3.4 DOELMATIGHEID BELEID NIET TE BEPALEN

Bevinding 4: De doelmatigheid van het beleid is niet te beoordelen. Dit komt omdat niet (precies) is vast te stellen hoeveel het gemeentelijk beleid bijdraagt aan het verhogen van het percentage daken met zonnepanelen. De doelmatigheid schatten we positief in. De gemeente monitort de voortgang van het doel jaarlijks en houdt ook de stand van zaken voor de acties bij. De 32 acties zijn vrijwel allemaal uitgevoerd of in uitvoering. Hierdoor is het mogelijk om het beleid te evalueren en bij te sturen. Dit zien we ook in de praktijk terug: het projectteam past de uitvoering van acties aan wanneer blijkt dat dit doelgerichter kan. Daarnaast blijkt uit gesprekken met samenwerkingspartners dat zij over het algemeen tevreden zijn over de inzet van en samenwerking met de gemeente.

Het is niet te bepalen in hoeverre het beleid doelmatig is, omdat niet accuraat is vast te stellen hoeveel het gemeentelijk beleid precies bijdraagt aan het verhogen van het percentage zonnepanelen. Zonder inzicht in de precieze effecten van het beleid is een oordeel over de kostenefficiëntie niet mogelijk.
De doelmatigheid kunnen we niet precies vaststellen, maar schatten we positief in op basis van de volgende punten:

- Door monitoring is bijsturing mogelijk, bijvoorbeeld wanneer blijkt dat een doelgroep achter blijft of juist boven verwachting presteert. Ook wordt de stand van zaken voor de acties bijgehouden. De 32 acties zijn allemaal uitgevoerd of in uitvoering (zie overzicht van de acties en de stand van zaken in bijlage 3).
- De gemeente richt zich in de aanpak nadrukkelijk op de groepen waar groeipotentie zit.[28] Dit zijn groepen met een relatief laag percentage zonnepanelen, maar waar de gemeente nog wel kansen ziet. Hierdoor kan beleid worden opgesteld dat een grote groep aanspreekt. Door de aanpak te richten op doelgroepen waar groeipotentie zit, worden middelen efficiënter ingezet dan wanneer het beleid zich richt op achterblijvers met weinig groeipotentie.

[28] Gemeente Utrecht (30 oktober 2019). *Zon op dak Aanpak 2019-2022*

- Het projectteam past de uitvoering van acties aan wanneer blijkt dat dit efficiënter en/of effectiever kan. Een voorbeeld is het aannemen van een medewerker voor het stimuleren van zonnepanelen op bedrijfsdaken in plaats van het inhuren van een externe medewerker. Door het aannemen van de medewerker blijft opgedane ervaring en kennis intern en kan hierop in de toekomst voortgebouwd worden.[29] Een ander voorbeeld is het aanpassen van de aanpak op bedrijfsdaken op basis van feedback uit het bedrijfsleven. De aanpak is persoonlijker gemaakt en er zijn (ex)ondernemers betrokken bij de uitvoering, waardoor verwacht wordt dat de aanpak meer resultaat zal opleveren.[30]
- Over het algemeen zijn gesprekpartners tevreden over de inzet van de gemeente. Wel wordt door enkele gesprekpartners aangegeven dat de samenwerking effectiever kan door meer aan co-creatie te doen en bijvoorbeeld in overleg een stappenplan op te stellen.[31] Sommige partijen gaven aan ook zonder gemeentelijke inzet te werken aan het stimuleren van zonnepanelen.[32] Een andere gesprekspartner denkt dat meer collectieve zonnepanelen gerealiseerd zouden kunnen worden wanneer de bereidwilligheid van de gemeentelijke vastgoedorganisatie om zonnepanelen te plaatsen op gemeentedaken groter zou zijn.[33]

2.3.5 RAAD ONTVANGT INFORMATIE OVER RESULTATEN EN VOORTGANG, NIET OVER FINANCIËN

Bevinding 5: De gemeenteraad ontvangt voldoende informatie over de resultaten en de voortgang van het project om het project hierop te kunnen beoordelen. De raad ontvangt geen informatie over de financiën. Daardoor wordt de raad niet goed in staat gesteld om haar controlerende taak uit te voeren op de besteding van de middelen aan het project Zon op dak. Structurele informatievoorziening over de financiën van het project kan bijdragen aan het verbeteren van de controlerende rol.

Sinds 2019 ontvangt de raad de jaarlijkse raadsbrief stand van zaken rondom Zon op dak. Hierin wordt de voortgang besproken en afgezet tegen de doelstelling. Ook wordt de stand van zaken omtrent de uitvoering van het project besproken. In de meest recente raadsbrief van november 2020 worden ook de ambities voor Zon op dak, de aanpak Zon op bedrijfsdaken en het Zonnepact Utrecht toegelicht. Daarnaast wordt de voortgang van de doelstelling ook besproken in de jaarlijkse voortgangsrapportage over het uitvoeringsprogramma Energietransitie.

[29] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht*
[30] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij*
[31] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij*
[32] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij*
[33] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij*

De raad ontvangt ook incidentele informatie over de resultaten en voortgang van het project. Voorbeelden zijn:

- De raadsbrief zon-op-gemeentedak (12 november 2020), waarin onder andere de randvoorwaarden worden geschetst die nodig zijn voor het faciliteren van gemeentedaken.
- De raadsbrief inzet vastgoed voor zonne-energie (25 april 2019), waarin wordt ingegaan op de eerdere ervaringen en toekomstige plannen wat betreft de inzet van gemeentelijk vastgoed voor hernieuwbare energieproductie.

Ook in de beantwoording van schriftelijke vragen van raadsleden wordt ingegaan op de voortgang en resultaten van Zon op dak, bijvoorbeeld:

- De beantwoording SV 2019, nr. 163 waarin o.a. antwoord wordt gegeven op de vraag hoeveel energieadviezen voor bedrijfsdaken er zijn ingewonnen, hoeveel adviezen zijn doorgevoerd en welk resultaat het advies heeft opgeleverd.
- De beantwoording SV 2019, nr. 117 waarin verduidelijking wordt gegeven over de uitvoering van Zon op dak op gemeentelijke daken.

Uit het gesprek dat de rekenkamer gevoerd heeft met raadsleden blijkt dat zij verschillende behoeften hebben als het gaat om het detailniveau van de rapportage en de mate van details over de resultaten en voortgang van de projecten binnen het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.

De raad ontvangt geen structurele informatie over de financiën. In de eerder gepubliceerde rekenkamerbrief Energietransitie heeft de gemeenteraad een overzicht van de projecten binnen het uitvoeringsprogramma Energietransitie ontvangen, waaronder ook Zon op dak.
Doordat de raad geen structurele informatie ontvangt over de financiën van het project, wordt de raad niet goed in staat gesteld om haar controlerende taak uit te voeren op de besteding van de middelen aan het project Zon op dak. Structurele informatievoorziening over de financiën van het project kan bijdragen aan het verbeteren van de controlerende rol. Een aantal fractiewoordvoerders wil meer inzicht in samenhang tussen de kosten en de resultaten van projecten uit het Uitvoeringsprogramma Energietransitie. Een deel van de raad is tevreden met rapportage op een meer geaggregeerd niveau.[34]

[34] Rekenkamer Utrecht (2021). *Groepsgesprek fractiewoordvoerders Energie*

2.4 NORMENKADER

In de onderstaande tabel is het normenkader opgenomen. Hierin wordt de relatie gelegd tussen de onderzoeksvragen, de normen en bijbehorende criteria en de beoordeling.

Tabel 0.2. *Normenkader en beoordeling*

Onderzoeksvraag	Norm	Criteria	Beoordeling
Vraag 1 (doelen en prestatie-indicatoren)	De gemeente heeft de doelen en prestatie-indicatoren voor het project Zon op dak voldoende helder geformuleerd.	De gemeente heeft doelen en prestatie-indicatoren opgesteld voor het project Zon op dak.	Zie bevinding 1 en § 2.3.1
		De doelen van het project Zon op dak zijn SMART geformuleerd.	Zie bevinding 1 en § 2.3.1
Vraag 2 (inhoud projectplan)	Beschrijvende vraag gericht op de inhoud van de projectplannen van Zon op dak.		Geen beoordeling.
	Het projectplan van Zon op dak bevat een (meerjaren)planning en begroting.		Zie bevinding 2 en § 2.3.2 Beiden projectplannen bevatten geen meerjarenplanning. In externe projectplan is voor sommige acties benoemd wanneer deze uitgevoerd worden, voor andere acties geldt dat dit gelijk staat aan de doorlooptijd van de aanpak. Het interne projectplan bevat alleen een planning voor 2020.
			Beiden projectplannen hebben geen begroting.
Vraag 3 (doelmatigheid en doeltreffendheid)	Het project Zon op dak is doelmatig en doeltreffend.	De prestaties (‘wat gaan we doen’) zijn behaald, of verlopen volgens plan.	Zie bevinding 3 en § 2.3.3
		De doelen van Zon op dak die zijn gesteld voor tot aan het moment van onderzoek (begin 2021) zijn behaald.	Er zijn geen tussentijdse doelen gesteld.

		Het is aantoonbaar, of in ieder geval aannemelijk, dat de prestaties bijdragen bij aan het behalen van de doelen.	Zie bevinding 3 en § 2.3.3
		De middelen voor het project Zon op dak worden efficiënt en effectief ingezet om de doelen te bereiken.	Zie bevinding 4 en § 2.3.4 De doelmatigheid kunnen we niet precies vaststellen, maar schatten we positief in.
Vraag 4 (betrekken bewoners)	De gemeente betrekt inwoners tijdig, effectief en/of op de juiste momenten bij de voorbereiding en uitvoering van de projecten.	Inwoners krijgen voldoende tijd om zich te kunnen voorbereiden op hun participatie in de projecten.	Hoofdstuk 4
		De gemeente betrekt de juiste inwoners op de juiste manier en bij de juiste thema's bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie.	Hoofdstuk 4
Vraag 5 (informatievoorziening gemeenteraad)	Beschrijving van de inhoud van de informatievoorziening aan de raad over de stand van zaken t.a.v. de uitvoering en resultaten van project Zon op dak, in de periode 2018-heden.		Geen beoordeling, zie § 2.3.5

Vraag 6 (verbeterpunten informatievoorziening)	De raadsinformatie over de stand van zaken t.a.v. de uitvoering en resultaten van project Zon op dak is toereikend om de resultaten te kunnen beoordelen.	Uit de raadsinformatie moet blijken welke resultaten het project heeft opgeleverd en wat de voortgang is op de te behalen doelen.	Zie bevinding 5 en § 2.3.5 De gemeenteraad ontvangt jaarlijks informatie over de resultaten en de voortgang.
			In de informatievoorziening ontbreekt informatie over de financiën.
	Beschrijvende vraag gericht op verbeteropties voor de informatievoorziening.		Geen beoordeling, zie § 2.3.5

3 HET STIMULEREN VAN PARTICULIERE WONINGEIGENAREN

Het tweede deel van dit rekenkameronderzoek is het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. We beantwoorden de centrale vraag: Hoe verliep de uitvoering van het project het Stimuleren van particuliere woningeigenaren en wat zijn de behaalde resultaten?

Als het gaat om de energietransitie van woningen, zijn er drie groepen te onderscheiden; particuliere woningeigenaren, sociale huurders en woningcorporaties) en particuliere huurders en verhuurders. In dit deel bekijken we de manier waarop de gemeente particuliere woningeigenaren stimuleert om mee te gaan in de energietransitie. Het Stimuleren van particuliere woningeigenaren is binnen de gemeentelijke organisatie geen project op zich, maar een cluster van projecten binnen het deelprogramma Wonen.

Het hoofdstuk begint met een beschrijving van het projecten cluster en de stand van zaken in paragraaf 3.1. Paragraaf 3.2 bevat de bevindingen, die vervolgens in paragraaf 3.3 worden toegelicht. Het hoofdstuk eindigt in paragraaf 3.4 met het normenkader inclusief beoordeling in relatie tot de onderzoeksvragen.

3.1 PROJECTBESCHRIJVING

3.1.1 DOELEN EN PRESTATIE-INDICATOREN

Het doel van het Stimuleren van woningeigenaren is om particuliere woningeigenaren en VvE's informatie en ondersteuning te bieden bij energiebesparing en verduurzaming van de woning.[35] De gemeente wil aansluiten bij de momenten waarop bewoners tóch al iets moeten of willen met hun woning, zoals bij (achterstallig) onderhoud of verbouwingsplannen.

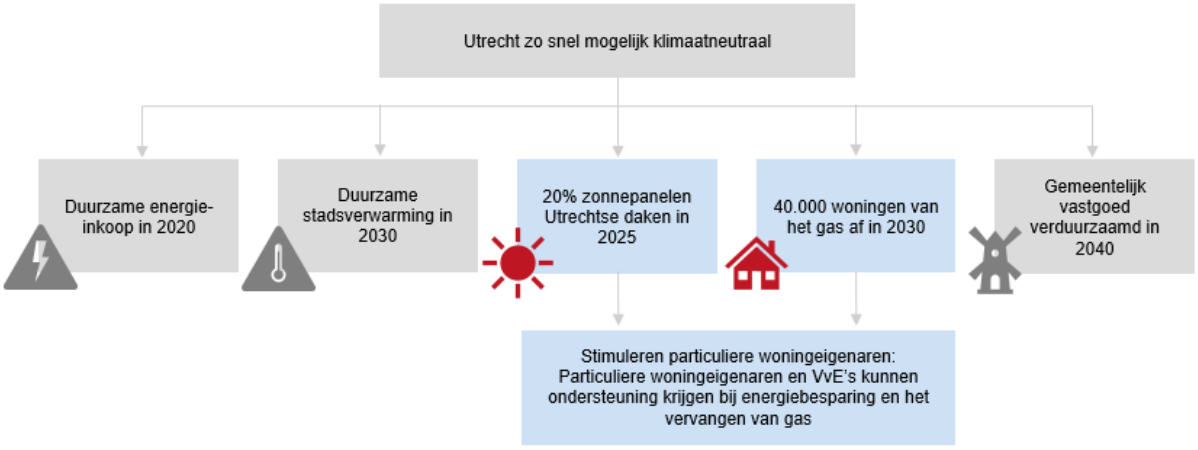
De rekenkamer ziet een relatie tussen de doelen van het stimuleren van particuliere woningeigenaren en de klimaatdoelen uit het coalitieakkoord. Deze houden in dat in 2030 40.000 woningen van het gas af zijn en in 2025 op 20% van de Utrechtse daken zonnepanelen liggen.[36] In de raadsbrief 'Groeiende opgave Energietransitie' uit 2019 staat onder het kopje Wonen dat de vraag om informatie en ondersteuning over aardgasvrij wonen groeit en dat dit geboden wordt binnen het deelprogramma Wonen. Maar bijvoorbeeld ook in de documenten van de aanbesteding van Jouwhuisslimmer.nl uit 2017 staat dat de website inwoners moet ondersteunen om hun huis aardgasvrij te maken.[37] Ook in verschillende projectplannen vinden we terug dat de projecten

[35] Het Stimuleren van particuliere woningeigenaren heeft geen projectplan en eigen omschreven doelen. De genoemde doelen (energiebesparing en verduurzaming) zijn door de rekenkamer gedestilleerd uit de projectplannen van de projecten en bevestigd door de gemeente (zie bijlage 1).
[36] Gemeente Utrecht (2018). *Coalitieakkoord 'Utrecht: Ruimte voor Iedereen 2018-2022'*.
[37] U-Thuis (2017). *Beschrijvend document bij Europese openbare aanbesteding 'Regionaal energieplatform'*

(naast energiebesparing en verduurzaming) gericht zijn op aardgasvrije woningen. De relatie tussen de doelen is weergegeven in figuur 3.1.

De gemeente geeft zelf aan dat de projecten niet direct aan de klimaatdoelen bijdragen. De doelstellingen zijn historisch gegroeid en niet systematisch opgebouwd. De 40.000 woningen aardgasvrij was (vanaf het coalitieakkoord) een nieuw doel, waarvan de aanpak naast de lopende projecten in het deelprogramma Wonen is opgezet. De projecten om woningeigenaren te stimuleren, richten zich op energiebesparing, verbetering van de schil en op installaties, niet op de transitie naar aardgasvrij.[38]

Figuur 0.1 ***Relatie tussen klimaatdoelen en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren***

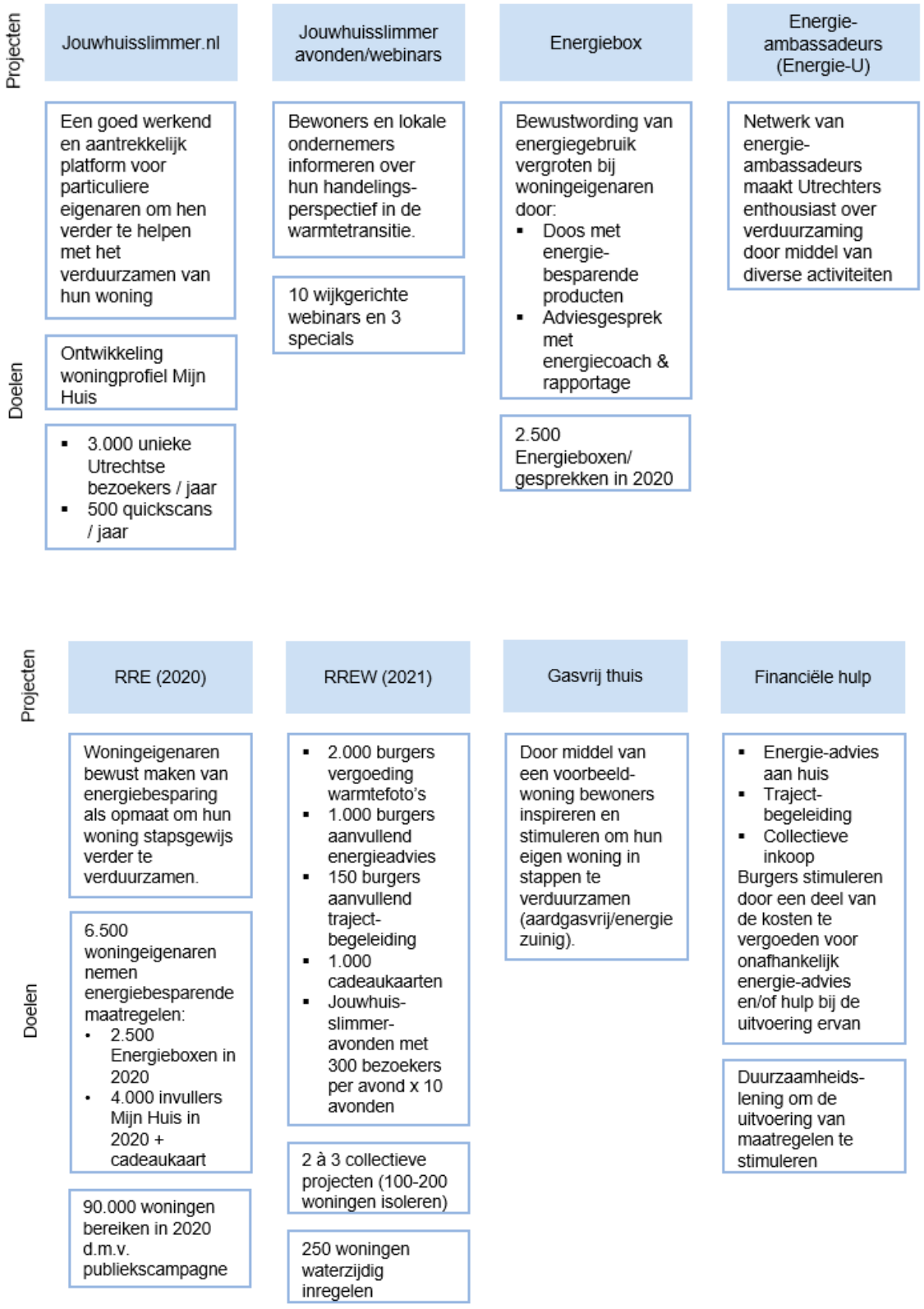

De doelen en prestatie-indicatoren van de projecten zijn weergegeven in de door de rekenkamer opgestelde doelenboom in figuur 3.2.[39]

[38] Gemeente Utrecht (oktober 2021). *Ambtelijk hoor- en wederhoor*
[39] De doelen in de doelenboom zijn afkomstig uit de projectplannen en regelingen van de projecten. Deze staan opgesomd in bijlage 1.

Figuur 0.2 *Doelenboom met doelen en prestatie-indicatoren per project*

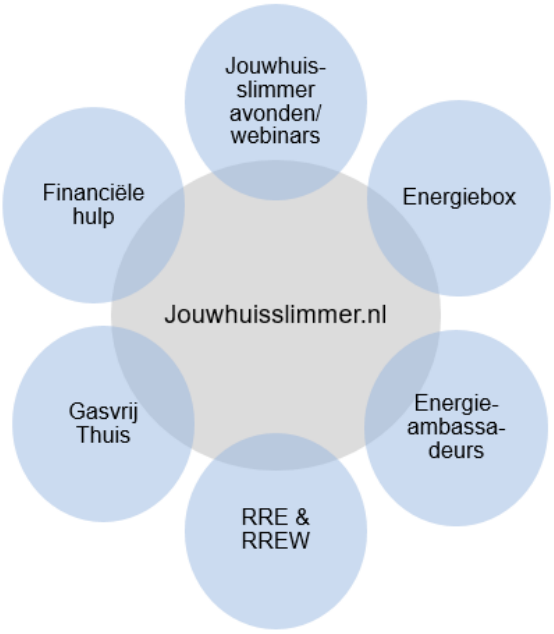
De projecten hebben als gemene deler dat ze particuliere eigenaren stimuleren energie te besparen en hun woning te verduurzamen.

3.1.2 CLUSTER VAN PROJECTEN

Het Stimuleren van particuliere woningeigenaren is geen opzichzelfstaand project, maar een cluster projecten met als gemeenschappelijk doel dat burgers gestimuleerd worden om energie te besparen. Jouwhuisslimmer.nl is het centrale platform met alle informatie over de verschillende projecten (zie figuur 3.3).

Figuur 3.3 *Cluster van projecten Stimuleren van particuliere woningeigenaren*

De volgende projecten vormen samen het cluster Stimuleren van particuliere woningeigenaren[40]:

- Jouwhuisslimmer.nl: een online energieloket in opdracht van 15 samenwerkende gemeenten in de regio Utrecht. Utrechters kunnen er informatie vinden over hoe zij hun huis duurzamer en energiezuiniger kunnen maken. De website biedt toegang tot lokale initiatieven, adviseurs en aanbieders van energiebesparende maatregelen en/of opwek.
- Jouwhuisslimmer avonden/webinars: dit zijn fysieke bijeenkomsten en/of webinars waarbij bewoners en ondernemers geïnformeerd worden over de energietransitie in hun wijk.
- Energiebox: een doos met energiebesparende producten en een adviesgesprek door een energiecoach over energiebesparing. De aanpak van de Energiebox is onderbouwd door onderzoek van ECN, waaruit blijkt dat huishoudens die meedoen gemiddeld € 113 per jaar besparen.[41]
- Energie-ambassadeurs: Utrechters die vrijwillig hun buren en hun buurt vooruit helpen met energiemaatregelen thuis. Energie-coöperatie Energie-U verzorgt de coördinatie.
- Activiteiten voortvloeiend uit de Regeling Reductie Energieverbruik (Woningen), waaronder een publiekscampagne. De RRE (2020) en RREW (2021) zijn eenmalige uitkeringen

[40] Gemeente Utrecht (18 december 2019). *Raadsbrief Energietransitie Wonen.*
[41] ECN (2017). *Rapportage Energiearmoede - Effectieve interventies om energie efficiëntie te vergroten en energiearmoede te verlagen.*

waarmee gemeenten huurders en eigenaar-bewoners stimuleren energie te besparen in hun woning.[42,43] De RRE(W) is onderdeel van de uitvoering van de Urgenda-uitspraak van de Hoge Raad op 20 december 2019, die inhoudt dat de Staat moet zorgen dat de uitstoot van broeikasgassen eind 2020 met tenminste 25 procent verminderd is ten opzichte van 1990.[44]

- Gasvrij Thuis: een duurzame voorbeeldwoning in Overvecht-Noord waar woningeigenaren terecht kunnen voor vragen en advies over het aardgasvrij maken van hun eigen woning.

Naast de bovengenoemde projecten is er ook financiële hulp om je huis te verduurzamen. Dit zijn niet zozeer projecten, maar gemeentelijke regelingen:

- Subsidie voor energie-advies aan huis en trajectbegeleiding:
  - Maatwerkadvies door een onafhankelijk adviseur, afgestemd op de kenmerken van de woning en op de bewoners(s) en vastgelegd in een rapport.
  - Begeleiding bij het opstellen van een duurzaam meerjarenplan en bij de uitvoering van energetische maatregelen aan de woning.
- Subsidie voor collectieve inkoop: een bijdrage in de kosten van trajectbegeleiding, ondersteuning door Jouwhuisslimmer, de huur van een ruimte en communicatiemateriaal. Deze regeling is bedoeld voor collectieven van vijf of meer bestaande, particuliere woningen.
- Duurzaamheidslening via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN): een lening om energiebesparende maatregelen in de woning te financieren.

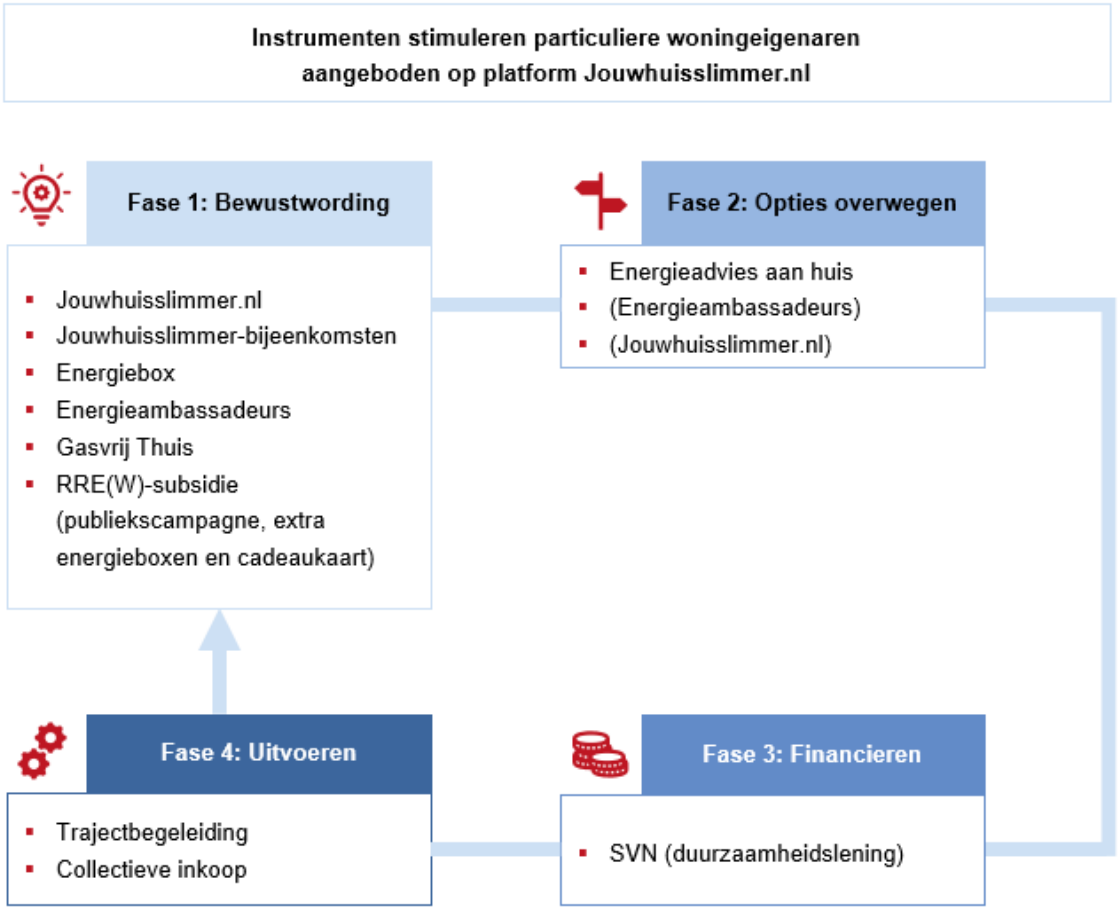
De samenhang van de projecten is gebaseerd op de klantreis, die in 2015 is ontwikkeld in opdracht van de VNG.[45] Dit betreft een (circulaire) klantreis van bewustwording/interesse, actief/acties overwegen, financieren en selecteren/uitvoeren. Deze klantreis geeft inzicht in de redenen dat woningeigenaren afhaken of slechts moeizaam een volgende stap zetten (pijnpunten) en wat hen juist motiveert sneller een stap te zetten (positieve punten). In figuur 3.4 is weergegeven hoe de projecten en regelingen in de klantreis passen.[46]

Het is de bedoeling dat woningeigenaren bewust worden gemaakt van energiebesparing en verduurzaming, en dat de financiële regelingen hen ondersteunen in de uitvoering. Het platform Jouwhuisslimmer.nl is de centrale plek waar alle informatie en hulpaanbod staat en waar bewoners ook aanbieders van maatregelen kunnen vinden.[47] Hier kun je alle informatie vinden, je aanmelden voor avonden/webinars en doorklikken naar de pagina's over de financiële regelingen. Vanuit de

[42] Rijksdienst voor ondernemend Nederland (3 november 2020). *Regeling Reductie Energiegebruik. Geraadpleegd via, https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/rre*
[43] Rijksdienst voor ondernemend Nederland (25 januari 2021). *Regeling Reductie Energiegebruik Woningen. https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/rrew*
[44] Rechtspraak (2019). *Klimaatzaak Urgenda. https://www.rechtspraak.nl/Bekende-rechtszaken/klimaatzaak-urgenda*
[45] VNG (2015). *Klantreis energiebesparing Woningeigenaren*. Geraadpleegd via https://vng.nl/files/vng/20172106-vng-rapport-klantreis-energiemaatregelen-woningeigenaren.pdf
[46] Gemeente Utrecht (23 september 2020*). Presentatie Energiebesparing Wonen.*
[47] U-Thuis (2019). *Projectplan Jouwhuisslimmer.nl 2019.*

verschillende projecten wordt naar elkaar verwezen. Zo bevat de Energiebox ook informatie over Jouwhuisslimmer.nl en wordt in de webinars aandacht besteed aan de mogelijkheden van energie-advies aan huis.

Figuur 0.4 *De projecten volgens de klantreis.*
Het merendeel van de projecten is gericht op bewustwording.

De genoemde projecten maken net als Zon op Dak deel uit van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.[48] Binnen het Uitvoeringsprogramma vallen de projecten onder het thema Wonen, met uitzondering van Gasvrij Thuis. Dat valt onder Verduurzaming.[49]

3.1.3 STAND VAN ZAKEN

De projecten zijn op verschillende momenten in de tijd opgestart. Het zwaartepunt van de activiteiten ligt in 2020 en 2021. Met name de toekenningen van de RRE en de RREW hebben voor een uitbreiding van (budget en) activiteiten gezorgd. Dit is visueel weergegeven in de tijdlijn in figuur 3.5 (pagina 38).[50]

[48] Rekenkamer Utrecht (2021). *Rekenkamerbrief energietransitie*
[49] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht*
[50] De tijdlijn is door de Rekenkamer Utrecht samengesteld op basis van de projectplannen van alle afzonderlijke projecten. Deze zijn terug te vinden in bijlage 1.

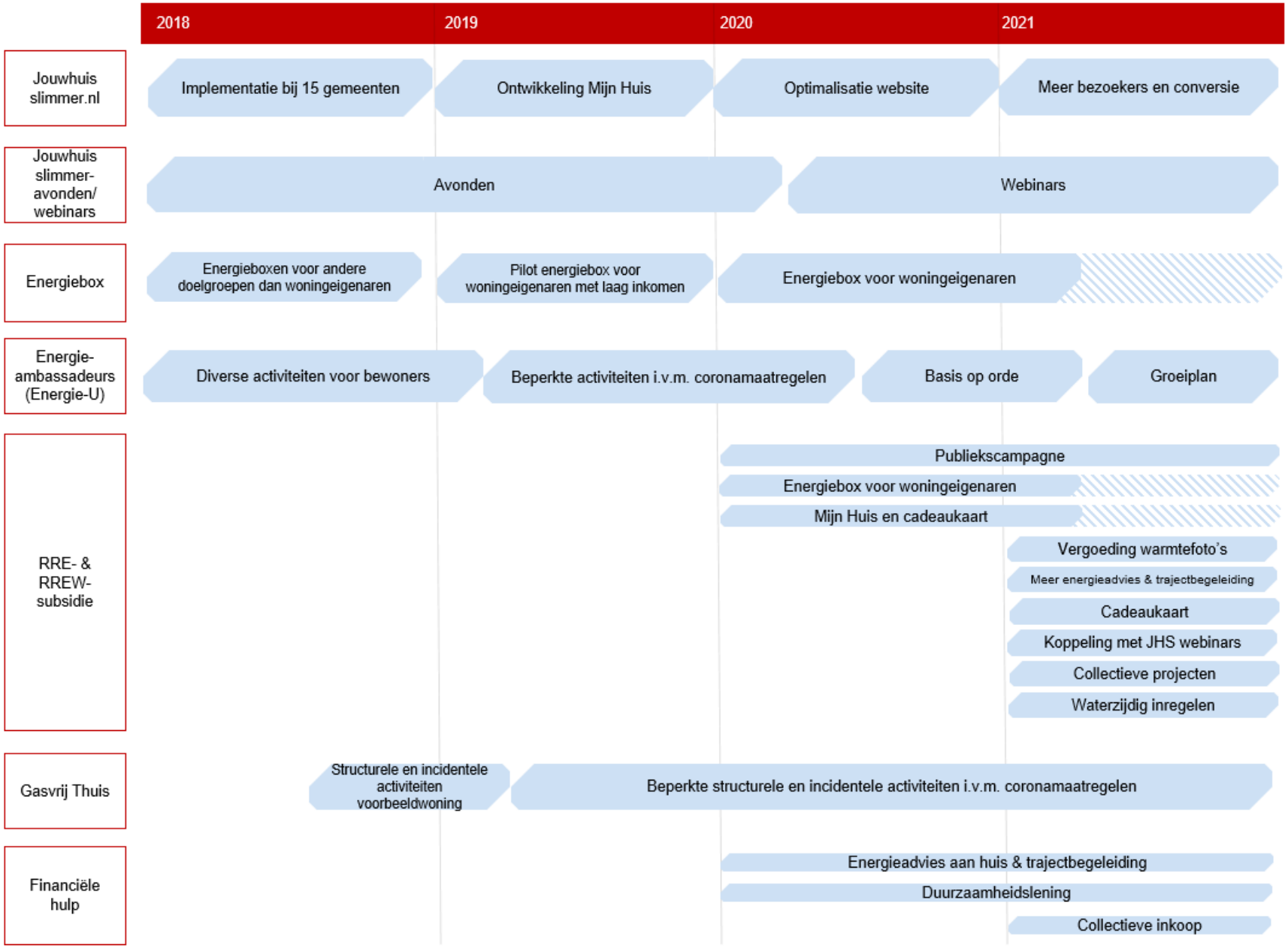
Samengevat zijn er veel verschillende projecten opgestart voor woningeigenaren, die elk op een andere manier moeten stimuleren dat woningeigenaren energie besparen en verduurzamen. De meeste van deze projecten sluiten in termen van de klantreis aan bij de bewustwordingsfase[51].

We zijn door middel van documentenstudie en interviews voor alle projecten nagegaan wat de stand van zaken is. In de uitvoering verliepen sommige zaken anders dan vooraf bedacht. De coronamaatregelen hebben een groot effect gehad op de uitvoering van de projecten. Sommige activiteiten konden niet doorgaan of alleen in aangepaste vorm. Dit leidde tot vertraging en het bereiken van minder bewoners. Daarnaast is men in de praktijk ook andere obstakels tegengekomen. Hieronder geven we een korte samenvatting. Een uitgebreid overzicht per project is terug te vinden in bijlage 5.

Jouwhuisslimmer.nl is een uitgebreide website die na een verbeterslag werkt aan het trekken van meer bezoekers en een betere conversie.[52] Het onderdeel Mijn Huis, waar je een online advies krijgt over je woning, is per 1 juli 2021 komen te vervallen.[53] De Jouwhuisslimmer avonden zijn vanwege de coronamaatregelen veranderd in webinars.[54] De activiteiten van de energie-ambassadeurs en ook van Gasvrij Thuis zijn in 2020 beperkt geweest vanwege de coronamaatregelen, deze hopen in 2021 meer doorgang te vinden.[55,56] Met het budget vanuit de RRE is een publiekscampagne opgestart. Verschillende onderdelen hiervan zijn niet volgens plan verlopen.[57] Verder is de Energiebox beschikbaar gekomen voor woningeigenaren en is de cadeaukaart beschikbaar gesteld. Deze activiteiten zijn nog in uitvoering.[58] Tegelijkertijd is met behulp van de RREW de publiekscampagne verlengd en worden nog nieuwe activiteiten opgestart, zoals een vergoeding van warmtefoto's en het begeleiden van twee à drie grootschalige collectieve trajecten met 100 tot 200 woningen.[59]

[51] Gemeente Utrecht (23 september 2020*). Presentatie Energiebesparing Wonen.*
[52] U-Thuis (november 2020). *Stand van zaken ontwikkelingen U-Thuis – denkrichtingen*
[53] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht*
[54] Gemeente Utrecht (7 januari 2020). *Projectofferte Jouw Huis Slimmer (hybride) webinars 2021*
[55] Energie-U (2021). *Jaarplan 2021*
[56] Gemeente Utrecht (2021). *Jaarplan Gasvrij Thuis.*
[57] Gemeente Utrecht (2021). *Korte toelichting op proces en monitoring (opgesteld n.a.v. vraag Rekenkamer Utrecht).*
[58] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[59] Gemeente Utrecht (2021). *Projectplan (ingediend bij RVO).*

Figuur 3.5 *Tijdlijn projecten Stimuleren particuliere woningeigenaren*

3.2 BEVINDINGEN IN HET KORT

1. De overkoepelende visie op het Stimuleren van woningeigenaren om energie te besparen en hun huis te verduurzamen, ontbreekt. Het cluster van projecten heeft geen onderbouwing waarom nu juist deze set van projecten is ingezet en wat de beoogde werking is. Door de jaren worden steeds activiteiten toegevoegd aan het cluster, zonder een afweging te maken wat die activiteit toevoegt aan het bestaande palet aan projecten.

2. De doelen van de projecten voldoen deels aan de SMART-criteria. Veel doelen zijn niet specifiek doordat definities ontbreken. De doelen zijn deels meetbaar gemaakt door middel van prestatie-indicatoren. Deze zijn in hoge mate gericht op zichtbaarheid van de projecten (aantal bezoekers) in plaats van doorwerking (genomen maatregelen in huis). In hoeverre de projecten bijdragen aan het doel van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren, is daardoor bij voorbaat lastig te meten.

3. Er is geen projectplan voor het cluster. De projectplannen van de projecten zijn niet volgens een gemeenschappelijk format opgesteld en missen soms onderdelen, voornamelijk op projectbeheersing. Er zijn nauwelijks evaluaties, voortgangsrapportages of bijgestelde plannen beschikbaar. Er wordt weinig gedaan aan evaluatie en monitoring en er wordt niet vooruitgeblikt.

4. De begrote uitgaven aan het thema Wonen zijn de afgelopen jaren gestegen van € 710.000 in 2016 tot ongeveer € 1,2 miljoen in 2021. De toekenning van de RRE en RREW hebben gezorgd voor een groter budget. In 2017, 2018 en 2019 zijn de werkelijke uitgaven hoger dan de begroting. De organisatie heeft hier geen toelichting bij. Er is geen meerjarenbegroting voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren.

5. Bij de beoordeling van de doeltreffendheid onderscheiden we twee niveaus:

   A. De doeltreffendheid van de afzonderlijke projecten. De projecten zijn veelal niet te beoordelen op doeltreffendheid vanwege niet meetbare doelen en/of prestatie-indicatoren die niets zeggen over de doorwerking van het project. De prestatie-indicatoren geven een wisselend beeld per project. In een deel van de projecten is er sprake van vertraging in de uitvoering, deels te verklaren door de coronamaatregelen.

   B. De doeltreffendheid van het cluster van projecten aan de klimaatdoelen uit het coalitieakkoord. Ook dat is niet vast te stellen. De opbrengst van het cluster wordt niet apart gemeten en is niet te isoleren van andere projecten en externe ontwikkelingen. In november 2020 waren er in totaal 458 woningen van het gas af en lagen zonnepanelen op 20% van de koopwoningen. Het is aannemelijk dat de bijdrage van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren aan de klimaatdoelen beperkt is.

6. De doelmatigheid kan niet worden beoordeeld omdat de effectiviteit van de projecten voor het Stimuleren van woningeigenaren niet is vast te stellen. Als de aanname van de beperkte doeltreffendheid klopt, dan zijn de uitgaven aan het stimuleren van particuliere woningeigenaren relatief hoog. De uitgaven stijgen, maar de effecten zijn niet aantoonbaar. Er ontbreekt argumentatie voor de uitgaven enerzijds en de verwachte effecten anderzijds.

7. De gemeenteraad ontvangt informatie over de resultaten en voortgang van het cluster van projecten, dit is echter onvoldoende om de gemeenteraad in staat te stellen haar controlerende taak uit te voeren. Er is geen compleet overzicht van alle projecten, doelen en behaalde resultaten en daarmee ontbreekt het inzicht in welke mate de aanpak effectief is. Structurele informatievoorziening over de financiën, de resultaten en de voortgang van het project kan bijdragen aan het verbeteren van de controlerende rol.

3.3 TOELICHTING OP DE BEVINDINGEN

3.3.1 HET CLUSTER PROJECTEN MIST VISIE EN ONDERBOUWING

Bevinding 1: De overkoepelende visie op het Stimuleren van woningeigenaren om energie te besparen en hun huis te verduurzamen, ontbreekt. Het cluster van projecten heeft geen onderbouwing waarom nu juist deze set van projecten is ingezet en wat de beoogde werking is. Door de jaren worden steeds activiteiten toegevoegd aan het cluster, zonder een afweging te maken wat die activiteit toevoegt aan het bestaande palet aan projecten.

Er zijn geen overkoepelende documenten over het Stimuleren van particuliere woningeigenaren die de visie, de gemaakte keuzes, de onderbouwing van de projecten en/of de samenhang daartussen beschrijven. In raadsbrieven[60,61,62] en gesprekken[63] wordt de samenhang geduid met behulp van de VNG klantreis. De koppeling tussen de inzet van de projecten en de pijnpunten en positieve ervaringen die in de klantreis beschreven staan, wordt echter niet gelegd. Daardoor is het onduidelijk welke pijnpunten de projecten wegnemen of welke positieve ervaringen zij bevorderen. Het is per project dus niet onderbouwd wat het toevoegt aan het geheel. Ook is niet duidelijk hoe de projecten aan elkaar gekoppeld zijn om samen een sterk cluster te vormen dat particuliere woningeigenaren stimuleert. Wat daarnaast mist, is een perspectief op de komende jaren en de inpassing van de projecten in die tijd.

[60] Gemeente Utrecht (18 december 2019). *Raadsbrief Energietransitie Wonen.*
[61] Gemeente Utrecht (11 januari 2021). *Raadsbrief Jaarplan opgave energietransitie.*
[62] Gemeente Utrecht (11 januari 2021). *Raadsbrief Voortgang Regeling Reductie Energiegebruik.*
[63] Rekenkamer Utrecht. *Interviews gemeentelijke Utrecht*

3.3.2 DE DOELEN EN PRESTATIE-INDICATOREN ZIJN BEPERKT MEETBAAR

Bevinding 2: De doelen van de projecten voldoen deels aan de SMART-criteria. Veel doelen zijn niet specifiek doordat definities ontbreken. De doelen zijn deels meetbaar gemaakt door middel van prestatie-indicatoren. Deze zijn in hoge mate gericht op zichtbaarheid van de projecten (aantal bezoekers) in plaats van doorwerking (genomen maatregelen in huis). In hoeverre de projecten bijdragen aan het doel van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren, is daardoor bij voorbaat lastig te meten.

Als we de SMART-criteria per letter bestuderen, valt het volgende op:

- Specifiek: De meeste doelen zijn niet specifiek geformuleerd. Er zijn bijvoorbeeld geen eenduidige definities voor ‘goed werkend en aantrekkelijk platform’ (Jouwhuisslimmer.nl[64]) en ‘bewustwording’ (Energiebox[65]). Uit de projectplannen is wel af te leiden dat het uiteindelijke doel is: dat bewoners energie besparen, hun huis verduurzamen en van het gas af gaan. In het projectplan voor de RRE[66] zijn de doelen wel specifiek uitgewerkt.
- Meetbaar: De doelen zijn vertaald in meetbare prestatie-indicatoren; bijvoorbeeld het aantal bezoekers, aanvragen of activiteiten. Voor Gasvrij Thuis is dit anders. Daarvoor worden activiteiten beschreven, maar geen concrete aantallen activiteiten of bezoekers.[67] De Jouwhuisslimmer avonden/webinars noemen tien bijeenkomsten, maar geen doel qua aantal deelnemers.[68] Een aandachtspunt is dat de prestatie-indicatoren niet altijd dekkend zijn voor het hoofddoel. Het aantal bezoekers zegt bijvoorbeeld niets over de bereikte gedragsverandering of verduurzamingsacties bij mensen thuis.
- Acceptabel: de projectleiders en partners willen met de doelen aan de slag.[69] In hoeverre de woningeigenaren daar ook voor open staan, is een belangrijke vraag. Dit komt aan de orde in hoofdstuk 4.
- Realistisch: de doelen en prestatie-indicatoren lijken haalbaar. Uit documenten en gesprekken blijkt dat er van tevoren goed is nagedacht over de genoemde aantallen. Voor de jaren 2020 en 2021 is dat moeilijk te beoordelen, omdat de voortgang sterk beïnvloed wordt door de dan geldende coronamaatregelen. Een deel van de plannen voor 2021 is hierop aangepast, een ander deel loopt door.
- Tijdgebonden: De doelen zijn niet tijdgebonden, de prestatie-indicatoren zijn dat wel. Ze gelden allemaal tot en met 2021. Er zijn geen prestatie-indicatoren opgesteld voor na 2021.

[64] U-Thuis (2019). *Projectplan Jouwhuisslimmer.nl 2019.*
[65] Gemeente Utrecht (22 november 2019). *Projectplan Energiebox 2020.*
[66] Gemeente Utrecht (20 mei 2020). *Projectvoorstel RRE.*
[67] Gemeente Utrecht (2021). *Jaarplan Gasvrij Thuis.*
[68] Gemeente Utrecht (7 januari 2020). *Projectofferte Jouw Huis Slimmer (hybride) webinars 2021.*
[69] Rekenkamer Utrecht. *Interviews gemeente Utrecht.*

3.3.3 DE PROJECTBEHEERSING IS NIET OP ORDE

Bevinding 3: Er is geen projectplan voor het cluster. De projectplannen van de projecten zijn niet volgens een gemeenschappelijk format opgesteld en missen soms onderdelen, voornamelijk op projectbeheersing. Er zijn nauwelijks evaluaties, voortgangsrapportages of bijgestelde plannen beschikbaar. Er wordt weinig gedaan aan evaluatie en monitoring en er wordt niet vooruitgeblikt.

Het Stimuleren van particuliere woningeigenaren is geen project op zich met een projectplan, maar bestaat uit projecten die ieder een eigen projectplan en eigen projectleider hebben. De gemeente Utrecht heeft een format van een projectplan ('projectcontract'), maar dit is niet gebruikt.[70] In de vergelijking met het format valt op dat een deel van de projectplannen onderdelen mist, met name als het aankomt op projectbeheersing. Hierbij gaat het om tijd, geld, kwaliteit, organisatie, communicatie en informatie. Sommige plannen geven informatie over de bemensing en begroting, risico's worden een enkele keer genoemd. Alleen het RRE-projectplan[71] bevat informatie over monitoring. Geen enkel plan bevat een meerjarenplanning en/of meerjarenbegroting.

Er zijn geen voortgangsrapportages of evaluaties beschikbaar voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren of van de afzonderlijke projecten. In de voortgangsrapportage Energie van de Stad[72] staat beschreven wat er is gedaan en wat er is geleerd, maar hier worden alleen enkele projecten uitgelicht ter illustratie. Van Jouwhuisslimmer.nl is een jaarverslag over 2020 op regionaal niveau beschikbaar[73], dit gaat met name in op Google Analytics zoals het aantal bezoekers, aantal minuten op de website, etc. Speciaal voor de informatie-uitvraag voor dit rekenkameronderzoek is een toelichting opgesteld op het verloop van de RRE-activiteiten.[74]

3.3.4 DE UITGAVEN STIJGEN EN DE BEGROTING IS IN 2017-2019 OVERSCHREDEN

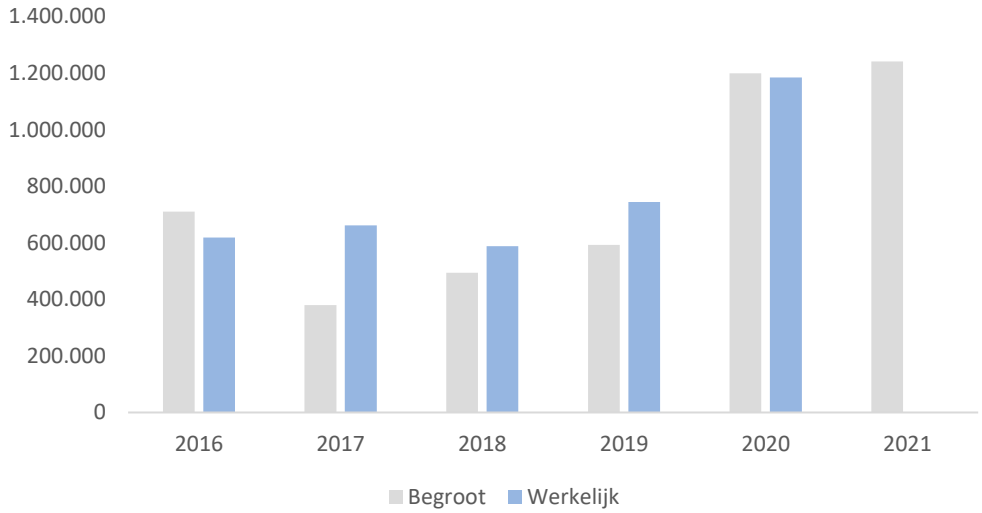
Bevinding 4: De begrote uitgaven aan het thema Wonen zijn de afgelopen jaren gestegen van € 710.000 in 2016 tot ongeveer € 1,2 miljoen in 2021. De toekenning van de RRE en RREW hebben gezorgd voor een groter budget. In 2017, 2018 en 2019 zijn de werkelijke uitgaven hoger dan de begroting. De organisatie heeft hier geen toelichting bij. Er is geen meerjarenbegroting voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren.

[70] Gemeente Utrecht (21 januari 2019). *Format projectcontract.*
[71] Gemeente Utrecht (20 mei 2020). *Projectvoorstel RRE*.
[72] Gemeente Utrecht (30 april 2021). *Raadsbrief Duurzaamheidsverslag 2020 en Voortgangsrapportage Energie van de stad 2020.*
[73] U-Thuis (14 januari 2021). *Jouw Huis Slimmer in 2020, feiten en cijfers.*
[74] Gemeente Utrecht (2021). *Korte toelichting op proces en monitoring (opgesteld n.a.v. vraag Rekenkamer Utrecht).*

Het is niet mogelijk om een precieze uitsplitsing te maken van de uitgaven aan het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. De begroting van het thema Wonen geeft het best mogelijke overzicht[75] omdat hier de meeste projecten onder vallen. Het thema Wonen bevat echter ook projecten vallen die niet onder de scope van dit rekenkameronderzoek vallen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op het grotere geheel. Een voorbeeld is de algemene post 'coördinatie', waarin werkzaamheden zijn verwerkt die hebben bijgedragen aan de Transitievisie Warmte. Ook vallen binnen Wonen enkele projecten voor andere doelgroepen, zoals huurders.

De begrote en werkelijke uitgaven aan het thema Wonen zijn weergegeven in figuur 3.6.[76] In 2020 en 2021 zijn de RRE (€ 585.000) en RREW (€ 742.353,15) toegekend, waardoor er meer middelen beschikbaar zijn dan eerder.

Figuur 0.6 *Uitgaven thema Wonen 2016-2021*
De uitgaven zijn de afgelopen jaren gestegen. In 2017, 2018 en 2019 is er een overschrijding van het budget geweest.

De overschrijding in 2017 is te verklaren door een toename van de post 'coördinatie' (+ € 177.000) en de Jouwhuisslimmer bijeenkomsten (+ € 130.000). In 2018 is aan meerdere projecten meer uitgegeven dan begroot, het grootste verschil zit bij Jouwhuisslimmer.nl (€ 82.000). In 2019 zitten de grootste afwijkingen bij Jouwhuisslimmer.nl (+ € 93.000), de Jouwhuisslimmer bijeenkomsten (+ € 63.000) en coördinatie (+ € 61.000).

Financieel gezien zijn Jouwhuisslimmer.nl en de Jouwhuisslimmer avonden/webinars de grootste projecten. Zij maken in 2020 42% uit van de werkelijke kosten. Gasvrij Thuis valt niet onder het thema Wonen, maar onder Verduurzaming. Aan dit project wordt +/- € 150.000 per jaar uitgegeven. Een gedetailleerde uitwerking van de uitgaven per project is terug te vinden in bijlage 4.

[75] Gemeente Utrecht (2021). *Financieel overzicht projecten Stimuleren particuliere woningeigenaren (ontvangen via business control).*
[76] Het financieel overzicht is aangeleverd door business control.

3.3.5 DE DOELTREFFENDHEID VAN HET CLUSTER PROJECTEN KAN NIET WORDEN BEOORDEELD, PRESTATIE-INDICATOREN GEVEN EEN WISSELEND BEELD PER PROJECT EN HET TEMPO LIGT LAAG

Bevinding 5: Bij de beoordeling van de doeltreffendheid onderscheiden we twee niveaus:

A. De doeltreffendheid van de afzonderlijke projecten. De projecten zijn veelal niet te beoordelen op doeltreffendheid vanwege niet meetbare doelen en/of prestatie-indicatoren die niets zeggen over de doorwerking van het project. De prestatie-indicatoren geven een wisselend beeld per project. In een deel van de projecten is er sprake van vertraging in de uitvoering, deels te verklaren door de coronamaatregelen.

B. De doeltreffendheid van het cluster van projecten aan de klimaatdoelen uit het coalitieakkoord. Ook dat is niet vast te stellen. De opbrengst van het cluster wordt niet apart gemeten en is niet te isoleren van andere projecten en externe ontwikkelingen. In november 2020 waren er in totaal 458 woningen van het gas af en lagen zonnepanelen op 20% van de koopwoningen. Het is aannemelijk dat de bijdrage van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren aan de klimaatdoelen beperkt is.

Hieronder volgt per project een alinea over doeltreffendheid. Een uitgebreide tabel met cijfermatige onderbouwing staat in bijlage 5.

Jouwhuisslimmer.nl
Het hoofddoel van de website, ‘een goed werkend en aantrekkelijk platform voor particuliere eigenaren om hen verder te helpen met het verduurzamen van hun woning’ is niet te beoordelen doordat definities ontbreken en doordat de prestatie-indicatoren het hoofddoel niet volledig afdekken. Het beoogde aantal bezoekers is vanaf 2019 behaald.[77] Het beoogde aantal invullers van Mijn Huis is in 2020 bijna gehaald. Mijn Huis is echter per 1 juli 2021 uit de lucht.[78] Het regionale perspectief is dat het hoofddoel niet voor alle gemeenten is gehaald.[79]

Jouwhuisslimmer avonden/webinars
Het aantal webinars wordt gehaald en het is aannemelijk dat dit ook in 2021 gaat lukken.[80] Verder zijn er geen prestatie-indicatoren. In de praktijk zijn de bewoners de grootste groep aanmelders, het aantal aanmeldingen onder VvE’s en met name bedrijven is lager. Uit onderzoek onder deelnemers blijkt dat het benaderen van bewoners per post erg effectief is.[81] Voor de meeste deelnemers was het webinar zoals verwacht. Enkele deelnemers vinden het jammer dat het

[77] U-Thuis (14 januari 2021). *Jouw Huis Slimmer in 2020, feiten en cijfers.*
[78] Rekenkamer Utrecht (2021). Interview gemeente Utrecht.
[79] U-Thuis (november 2020). *Stand van zaken ontwikkelingen U-Thuis – denkrichtingen.*
[80] Gemeente Utrecht (2021). *Cijfers Jouwhuisslimmer Bijeenkomsten 2019-2020-2021.*
[81] Gemeente Utrecht (2021). *Rapporten enquête webinars West, Zuid, Binnenstad, Zuidwest en VVE’s.*

webinar niet voor huurders is bedoeld. Over de doorwerking van het webinar is weinig bekend. De adviesbureaus die energie-advies en trajectbegeleiding geven, zien wel een ‘webinar-effect’; na een webinar volgt een kleine golf aan aanmeldingen.[82] Dit is een indicatie dat het webinar effect heeft. Dit effect is ook zichtbaar bij de Energiebox.

Energiebox

Zowel extern onderzoek[83] als enquêtes[84] onder deelnemers laten zien dat het aannemelijk is dat met de opzet van de Energiebox het doel van energiebesparing wordt bereikt. Het aantal van 2.500 uitgedeelde Energieboxen in 2020 is niet gehaald.[85] De deadline voor de RRE is verplaatst naar eind 2021, omdat veel gemeenten te maken hadden met vertraging in de projecten vanwege corona.[86] In de periode juni-december zullen nog ongeveer 1.000 Energieboxen uitgereikt moeten worden. Om dit te bereiken zal extra inspanning nodig zijn. De manier van uitreiken anders dan door energiecoaches (met gesprek en rapport) blijkt minder effectief. Medewerkers van Vergunningen, Toezicht en Handhaving zijn uiteindelijk niet betrokken, deelnemers aan workshops van Energie-U halen hun Energiebox niet altijd op en er worden momenteel tien minuten ‘energiebespaargesprekken’ gevoerd, dat afbreuk doet aan een van de werkzame elementen van de Energiebox.[87,88] De gemeente geeft aan dat het met de beschikbare middelen niet mogelijk was om alle Energieboxen met een coachingsgesprek aan te bieden[89].

Energie-ambassadeurs

Het doel, een netwerk van energie-ambassadeurs dat Utrechters enthousiast maakt over verduurzaming door middel van diverse activiteiten, is deels behaald. Er hebben in 2020 activiteiten plaatsgevonden.[90] Vanwege de coronamaatregelen zijn dit er minder dan gepland. Het is onbekend in hoeverre deelnemers na afloop energie besparen of hun huis verduurzamen.

RRE

Het hoofddoel van de RRE, woningeigenaren bewust maken van energiebesparing als opmaat om hun woning stapsgewijs verder te verduurzamen, is niet meetbaar. De afgeleide doelen zijn wel meetbaar, maar het is onduidelijk wanneer de doelen gehaald zijn. De aantallen bij prestatie-indicatoren zijn afgeleid van het beschikbare bedrag in de regeling. De prestatie-indicator voor bereik is bijna gehaald.[91] De overige prestaties (nog) niet. Deze doelen moeten uiterlijk eind 2021 worden behaald..Het aantal uitgereikte cadeaukaarten is bijna gehaald, maar het gebruik ervan

[82] Rekenkamer Utrecht. Interviews externe partijen.
[83] ECN (2017). *Rapportage Energiearmoede - Effectieve interventies om energie efficiëntie te vergroten en energiearmoede te verlagen.*
[84] Energiebox (2020-2021). *RRE-enquête Energiebox.*
[85] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[86] Rijksdienst voor ondernemend Nederland (3 november 2020). *Regeling Reductie Energiegebruik. Geraadpleegd via, https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/rre*
[87] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[88] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij.*
[89] Gemeente Utrecht (oktober 2021). *Ambtelijk hoor- en wederhoor*
[90] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij.*
[91] FNKE/RVG (2021). *Rapportage social media campagnes oktober 2020 – januari 2021 en februari 2021-april 2021.*

blijft nog wat achter.[92] De RRE-activiteiten hebben niet bijgedragen aan een stijging van het aantal energie-adviezen en trajectbegeleiding in 2020.[93]

RREW

De activiteiten zijn in uitvoering en het is te vroeg om hierover te rapporteren. Wat wel opvalt is dat burgers de cadeaukaart pas kunnen aanvragen na het invullen van een vragenlijst, een werkwijze die bij de RRE niet succesvol bleek.[94] Het is niet aannemelijk dat 1.000 bewoners de vragenlijst invullen en de cadeaukaart aanvragen. Ook is in de plannen[95] nog onduidelijk hoe bewoners 'meeliften' bij het waterzijdig inregelen (het inregelen van de centrale verwarmingsinstallatie op de meest optimale manier qua comfort en energiezuinigheid) en hoe de extra energie-adviezen en trajectbegeleiding tot stand komen.

Gasvrij Thuis

Het doel 'door middel van een voorbeeldwoning bewoners inspireren en stimuleren om hun eigen woning in stappen te verduurzamen (aardgasvrij/energiezuinig)' is niet meetbaar gemaakt. Alleen het aantal bezoekers is bekend. Dit aantal viel door de coronamaatregelen in 2020 tegen. Voor 2021 is er een aangepast programma.[96]

Financiële hulp

Het gebruik van de subsidieregeling energie-advies aan huis en trajectbegeleiding geeft de meest zekere informatie over de verduurzamingsmaatregelen die bewoners treffen direct door activiteit van de gemeente, omdat alleen degenen die daadwerkelijk maatregelen uitvoeren, kosten terugkrijgen. Het doel is behaald, maar voor een kleine groep woningeigenaren. Het gaat om een stabiel klein aantal teruggaven per jaar.[97] Daarmee achten we het onwaarschijnlijk dat deze instrumenten een grote bijdrage leveren aan de realisatie van de doelen. Anderzijds wijst het stijgende gebruik van de duurzaamheidslening erop dat er steeds meer bewoners daadwerkelijk van plan zijn maatregelen te treffen. De financiële ruimte die de lening biedt, trekt meer bewoners aan. Van collectieve inkoop is in het eerste kwartaal van 2021 geen gebruik gemaakt.[98]

Over het geheel genomen is de meetbaarheid van de projecten lastig. De prestatie-indicatoren zijn in wisselende mate behaald, maar deze indicatoren zijn niet altijd dekkend voor het doel (zie paragraaf 3.3.2). Daardoor is de doeltreffendheid niet te bepalen. We kunnen wel twee constateringen doen:

- De ervaring van de betrokken actoren is dat woningeigenaren in stappen hun huis verduurzamen;
- In alle projecten wordt gezocht naar opschaling, maar daar is (nog) geen sprake van. Het gaat steeds om kleine aantallen deelnemers.

[92] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[93] Gemeente Utrecht (2021). *Cijfers aantal aanvragen financiële regelingen (ontvangen via projectleider).*
[94] Gemeente Utrecht (2021). *Korte toelichting op proces en monitoring (opgesteld n.a.v. vraag Rekenkamer Utrecht).*
[95] Gemeente Utrecht (2021). *Projectplan (ingediend bij RVO).*
[96] Gemeente Utrecht (2021). *Jaarplan Gasvrij Thuis.*
[97] Gemeente Utrecht (2021). *Cijfers aantal aanvragen financiële regelingen (ontvangen via projectleider).*
[98] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*

Deze constateringen leren ons dat het geen eenvoudige opgave is om particuliere woningeigenaren te stimuleren hun woning te verduurzamen, laat staan aardgasvrij te maken. Kleine aantallen woningeigenaren maken kleine stapjes. Daarmee ligt het tempo laag. Hierin is Utrecht niet uniek; uit de Voortgangsrapportage Programma Aardgasvrije Wijken (2021)[99] blijkt dat de deelnemende gemeenten veel knelpunten ervaren, waarvan de grootste zitten op het vlak van financiën en wettelijke bevoegdheden.

Het is ook onbekend in hoeverre dit cluster projecten aan de klimaatdoelen bijdraagt. Dit wordt niet gemeten op het niveau van de projecten en ook niet overkoepelend. Het college houdt wel de tussenstand van de klimaatdoelen bij. Vanaf de Voorjaarsnota 2021 is voor aardgasvrije woningen een indicator toegevoegd. Uit de monitoring van de indicatoren blijkt dat het aantal woningen met zonnepanelen toeneemt (2020: 20%) en dat er tot nu toe relatief weinig woningen van het gas af zijn gegaan (2020: 458).[100] Gezien de beperkte opschaling in de projecten, is het aannemelijk dat de bijdrage van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren aan de klimaatdoelen beperkt is. De gemeente wijst erop dat het vanaf het begin niet het doel van de projecten is geweest om aan de klimaatdoelen bij te dragen[101]. De rekenkamer ziet echter een inhoudelijk verband en heeft daarom de doeltreffendheid op de klimaatdoelen opgenomen in het onderzoek.

3.3.6 DE DOELMATIGHEID KAN NIET WORDEN BEOORDEELD.

Bevinding 6: De doelmatigheid kan niet worden beoordeeld omdat de effectiviteit van de projecten voor het Stimuleren van woningeigenaren niet is vast te stellen. Als de aanname van de beperkte doeltreffendheid klopt, dan zijn de uitgaven aan het stimuleren van particuliere woningeigenaren relatief hoog. De uitgaven stijgen, maar de effecten zijn niet aantoonbaar. Er ontbreekt argumentatie voor de uitgaven enerzijds en de verwachte effecten anderzijds.

Het Uitvoeringsprogramma Energietransitie was in 2020 begroot op € 5,1 miljoen.[102] Het thema Wonen maakt hier in 2020 met € 1,2 miljoen begrote en werkelijke uitgaven bijna een kwart deel van uit. De uitgaven zijn de afgelopen jaren gestegen, met name door de toekenning van de RRE en RREW. Er is van 2016 tot en met 2020 gemiddeld +/- € 750.000 per jaar aan het cluster projecten uitgegeven.[103]

In paragraaf 3.3.1 staat beschreven dat een goede onderbouwing en visie voor het cluster projecten mist. Voor de beoordeling van de doelmatigheid heeft dat tot gevolg dat we kunnen constateren dat er geen duidelijke afweging is gemaakt welke effecten worden beoogd tegen welke investeringen.

---

[99] Rijksoverheid (2021). *Voortgangsrapportage Programma Aardgasvrije Wijken 2020*
[100] Gemeente Utrecht (30 april 2021*). Voortgangsrapportage De energie van de stad 2020.*
[101] Gemeente Utrecht (oktober 2021). *Ambtelijk hoor- en wederhoor*
[102] Rekenkamer Utrecht (2021). *Rekenkamerbrief energietransitie*
[103] Gemeente Utrecht (2021). *Financieel overzicht projecten Stimuleren particuliere woningeigenaren (ontvangen via business control).*

Met de beschikbare informatie kunnen we de aanname maken dat de doeltreffendheid beperkt is; van opschaling is (nog) geen sprake. Dit maakt dat de kosten voor de projecten relatief hoog zijn voor wat ze opleveren, want ieder project heeft vaste kosten, ongeacht het aantal deelnemers/bezoekers. Er komen projecten bij en de uitgaven stijgen, maar de effecten zijn niet aantoonbaar.

3.3.7 INFORMATIEVOORZIENING AAN DE GEMEENTERAAD ONVOLLEDIG

Bevinding 7: De gemeenteraad ontvangt informatie over de resultaten en voortgang van het cluster van projecten, dit is echter onvoldoende om de gemeenteraad in staat te stellen haar controlerende taak uit te voeren. Er is geen compleet overzicht van alle projecten, doelen en behaalde resultaten en daarmee ontbreekt het inzicht in welke mate de aanpak effectief is. In één van de raadsbrieven staat foutieve informatie ten aanzien van het aantal energie-adviezen aan huis. Structurele informatievoorziening over de financiën, de resultaten en de voortgang van het project kan bijdragen aan het verbeteren van de controlerende rol.

De raad wordt geïnformeerd op de vaste momenten in de P&C-cyclus en in de jaarlijkse voortgangsrapportages Duurzaamheidsverslag, Energie van de stad[104] en de raadsbrief Jaarplan uitvoeringsprogramma energietransitie.[105] Ze gaan vooral in op de voortgang van de klimaatdoelen. De raadsbrief Jaarplan uitvoeringsprogramma energietransitie bevat ook de begroting voor het thema Wonen, waaronder de projecten voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren vallen. Vanaf de Voorjaarsnota 2021 is voor aardgasvrije woningen een indicator toegevoegd. De informatie in deze documenten ligt veelal op een hoger niveau dan het cluster projecten voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. In Energie van de stad worden sommige projecten genoemd, maar het is geen compleet overzicht.

De belangrijkste informatie over het Stimuleren van particuliere woningeigenaren richting de gemeenteraad in de periode 2018-heden staat in vijf raadsbrieven[106] die in deze periode aan de raad zijn gestuurd. Het betreft vooral beschrijvingen van projecten en een stand van zaken. Voor een aantal projecten wordt informatie verstrekt over de prestatie-indicatoren en de uitgaven. Op basis van de informatie in de brieven is het echter niet duidelijk of de doelen bereikt worden.

[104] Gemeente Utrecht (30 april 2021). *Raadsbrief Duurzaamheidsverslag 2020 en Voortgangsrapportage Energie van de stad 2020.*

[105] Gemeente Utrecht (18 december 2019). *Raadsbrief Jaarplan opgave energietransitie 2020*.

[106] Vijf raadsbrieven:

- Gemeente Utrecht (3 juli 2018). *Raadsbrief Maatregelen energieneutraal wonen voor huiseigenaren.*
- Gemeente Utrecht (18 december 2019). *Raadsbrief Energietransitie Wonen.*
- Gemeente Utrecht (17 januari 2020). *Raadsbrief Toekenning specifieke uitkering regeling reductie energieverbruik.*
- Gemeente Utrecht (13 november 2020). *Raadsbrief subsidieregeling collectieve aanpak energiemaatregelen.*
- Gemeente Utrecht (11 januari 2021). *Raadsbrief Voortgang Regeling Reductie Energiegebruik.*

Een enkele keer heeft de raad schriftelijke vragen[107] gesteld; deze gingen met name over de Energiebox (voor huurders) en niet zozeer over de projecten voor particuliere woningeigenaren.

Op 4 maart 2021 heeft de rekenkamer een gesprek gehouden met de fractiewoordvoerders energie. Onderwerp van gesprek was de informatievoorziening over Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. Duidelijk wordt dat de raadsleden verschillende informatiebehoeften hebben als het gaat om het niveau van rapportage; waar de één tevreden is met een lijst van projecten zoals bij de rekenkamerbrief Energietransitie deel 1, heeft de ander alleen behoefte aan informatie als iets niet goed loopt.

Verder komt naar voren dat het voor de raadsleden met de huidige informatievoorziening moeilijk te beoordelen is wat de stand van zaken van projecten is en welke effectief zijn en welke minder. Daardoor is ook weer moeilijk te beoordelen of het geld aan de juiste projecten is besteed en of de verhouding tussen uitgaven en opbrengsten goed is. Structurele informatievoorziening over de financiën, de resultaten en de voortgang van het project kan bijdragen aan het verbeteren van de controlerende rol.

3.4 NORMENKADER

In deze paragraaf komt het normenkader aan bod. Hier leggen we de relatie tussen de onderzoeksvragen, normen en beoordeling.

Tabel 0.1 *Normenkader en beoordeling*

Onderzoeksvraag	Norm	Criteria	Beoordeling
Vraag 1 (doelen en prestatie-indicatoren)	De gemeente heeft de doelen en prestatie-indicatoren van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren voldoende helder geformuleerd.	De gemeente heeft doelen en prestatie-indicatoren opgesteld voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren.	Zie bevinding 1 en 2, § 3.3.1 en 3.3.2
		De doelen van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren zijn SMART geformuleerd.	Zie bevinding 2 en § 3.3.2
Vraag 2 (inhoud projectplan)	Beschrijvende vraag gericht op de inhoud van de projectplannen van Stimuleren particuliere woningeigenaren.		Geen beoordeling, zie § 3.3.3

[107] Gemeente Utrecht (9 april 2020). *Beantwoording schriftelijke raadsvragen 2020, nummer 080.*

	Het projectplan van Stimuleren particuliere woningeigenaren bevat een (meerjaren)planning en begroting.		Zie bevinding 3 en 4, § 3.3.3 en 3.3.4 Bijna alle projectplannen hebben een planning en begroting voor het lopende jaar.
			Geen van de projectplannen heeft een meerjarenplanning en -begroting.
Vraag 3 (doelmatigheid en doeltreffendheid)	Het Stimuleren van particuliere woning-eigenaren is doelmatig en doeltreffend.	De prestaties (‘wat gaan we doen’) zijn behaald, of verlopen volgens plan.	Zie bevinding 5 en § 3.3.5
		De doelen van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren die zijn gesteld voor tot aan het moment van onderzoek (begin 2021) zijn behaald.	Zie bevinding 5 en § 3.3.5
		Het is aantoonbaar, of in ieder geval aannemelijk, dat de prestaties bijdragen bij aan het behalen van de doelen.	Zie bevinding 5 en § 3.3.5 Voor de energiebox is dit voor de reguliere werkwijze uitgebreid onderzocht en beargumenteerd.
			De effectiviteit van de andere projecten is beperkt onderbouwd.
		De middelen voor het Stimuleren van particuliere woningeigenaren worden efficiënt en effectief ingezet om de doelen te bereiken.	Zie bevinding 6 en § 3.3.6 De effectieve inzet van middelen is niet te beoordelen.
			De inzet van de middelen lijkt niet efficiënt. Er is geen bewuste afweging gemaakt tussen de uitgaven enerzijds en de verwachte effecten anderzijds, terwijl uitgaven toenemen.
	Het Stimuleren van particuliere woning-	De gemeente heeft doelen en prestatie-indicatoren	Zie bevinding 5 en § 3.3.5

	eigenaren draagt bij aan het behalen van de overkoepelende klimaatdoelen.	opgesteld voor de overkoepelende klimaatdoelen.	
		Het is inzichtelijk wat het Stimuleren van particuliere woningeigenaren bijdraagt aan het behalen van de klimaatdoelen.	Zie bevinding 5 en § 3.3.5
		Er vindt terugkoppeling plaats over de voortgang van de klimaatdoelen en dit wordt meegenomen in de aanpak.	Zie bevinding 5 en § 3.3.5
Vraag 4 (betrekken bewoners)	De gemeente betrekt inwoners tijdig, effectief en/of op de juiste momenten bij de voorbereiding en uitvoering van de projecten.	Inwoners krijgen voldoende tijd om zich te kunnen voorbereiden op hun participatie in de projecten.	Hoofdstuk 4
		De gemeente betrekt de juiste inwoners op de juiste manier en bij de juiste thema's bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie.	Hoofdstuk 4
Vraag 5 (informatievoorziening gemeenteraad)	Beschrijving van de inhoud van de informatievoorziening aan de raad over de stand van zaken t.a.v. de uitvoering en resultaten van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren, in de periode 2018-heden	-	Geen beoordeling, zie § 3.3.7
Vraag 6 (verbeterpunten informatievoorziening)	De raadsinformatie over de stand van zaken t.a.v. de uitvoering en resultaten van het Stimuleren van	Uit de raadsinformatie moet blijken welke resultaten het project heeft opgeleverd en wat de	Zie bevinding 7 en § 3.3.7 De gemeenteraad ontvangt onvoldoende informatie om

	particuliere woning-eigenaren is toereikend om de resultaten te kunnen beoordelen.	voortgang is op de te behalen doelen.	de resultaten te kunnen beoordelen.
			De gemeenteraad heeft op themaniveau inzicht in de uitgaven.
	Beschrijvende vraag gericht op verbeteropties voor de informatievoorziening.		Geen beoordeling, zie § 3.3.7

4 BURGERPERSPECTIEF

Dit hoofdstuk gaat over het perspectief van burgers op Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. Er is voor gekozen om de projecten in dit hoofdstuk samen te nemen, omdat de doelgroep woningeigenaren vanuit Zon op dak is ondergebracht bij de projecten van het Stimuleren van particuliere woningeigenaren.

We beantwoorden de vraag: Betrekt de gemeente Utrecht inwoners tijdig, effectief en/of op de juiste momenten bij de voorbereiding en uitvoering van de onderzochte projecten? Deze vraag en de bijbehorende normen sluiten aan bij de Utrechtse participatieleidraad[108]; een handvat voor het ontwerpen van het participatieproces bij beleid en projecten. Participatie wordt hierin omschreven als actieve betrokkenheid van bewoners, ondernemers, bezoekers en organisaties bij plannen en projecten van de gemeente. De leidraad helpt bij het kiezen voor een passend participatie-instrument en het inrichten van het proces.

De onderzoeksvraag beantwoorden we op basis van beschikbare gegevens uit de stadsgesprekken, bewonerspeiling en feedback van deelnemers op Jouwhuisslimmer.nl, de Jouwhuisslimmer webinars en de Energiebox. Daarnaast hebben we twee energie-coaches, een energie-ambassadeur en vertegenwoordigers van drie bewonersinitiatieven geïnterviewd.

In paragraaf 4.1 beschrijven we kort de bevindingen. Vervolgens geven we in paragraaf 4.2 toelichting op de bevindingen. In paragraaf 4.3 volgt het normenkader. In deze paragraaf wordt ook het verband gelegd tussen de onderzoeksvragen en de normen.

4.1 BEVINDINGEN IN HET KORT

1. De Utrechtse participatieleidraad is niet gevolgd bij de projecten Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren, maar wel bij het opstellen van overkoepelende visies zoals de Regionale Energiestrategie (RES), Transitievisie Warmte (TWV), de Wijkuitvoeringsplannen warmtetransitie, de Ruimtelijke Strategie 2040 (RSU) en het Regionaal Economisch Programma (REP).

2. De mening van burgers over de energietransitie is in kaart gebracht door middel van een Stadsgesprek Nieuwe Energie en een bewonerspeiling. De uitkomsten sluiten aan bij de huidige werkwijze van de gemeente en worden gebruikt bij de voorbereiding van beleid.

3. Bij Zon op dak en de meeste projecten voor het stimuleren van particuliere woningeigenaren zijn burgers niet in de voorbereiding en uitvoering betrokken geweest. Er is de afgelopen jaren nauwelijks op structurele wijze feedback verzameld, met uitzondering van de Energiebox. Bij enkele projecten is recent gestart met het verzamelen van

[108] Gemeente Utrecht (2020). *De Utrechtse participatieleidraad.*

feedback. De feedback is overwegend positief. Vanuit de inwoners worden verbeterpunten aangedragen op het gebied van overzichtelijkheid van Jouwhuisslimmer.nl en specifieke informatie voor huurders.

4. Bewonersinitiatieven die zich met de energietransitie bezighouden ervaren goede ondersteuning van de gemeente in de vorm van advies en financiële hulp. Vanuit de gemeente is er nog geen kader voor de ondersteuning van bewonersinitiatieven. De houding van de gemeente lijkt tot nu toe afwachtend als het aankomt op de meer complexe vragen of vraag om uitgebreidere ondersteuning.

4.2 TOELICHTING OP DE BEVINDINGEN

Bevinding 1: De Utrechtse participatieleidraad is niet gevolgd bij de projecten Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren, maar wel bij het opstellen van overkoepelende visies zoals de Regionale Energiestrategie (RES), Transitievisie Warmte (TWV), de Wijkuitvoeringsplannen warmtetransitie, de Ruimtelijke Strategie 2040 (RSU) en het Regionaal Economisch Programma (REP).

De Utrechtse participatieleidraad[109] is een handvat voor zowel ambtenaren als professionals in de stad die verantwoordelijk zijn voor de participatie bij beleid en projecten. Participatie is actieve deelname van bewoners, ondernemers, bezoekers en organisaties aan projecten van de gemeente. Bij Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren is geen sprake van participatie van inwoners in de aanloop van de projecten en de leidraad is dan ook niet gehanteerd.[110] De participatieleidraad is wel toegepast op de Regionale Energiestrategie (RES), Transitievisie Warmte (TWV), de Wijkuitvoeringsplannen warmtetransitie, de Ruimtelijke Strategie 2040 (RSU) en het Regionaal Economisch Programma (REP).

Bevinding 2: De mening van burgers over de energietransitie is in kaart gebracht door middel van een Stadsgesprek Nieuwe Energie en een bewonerspeiling. De uitkomsten sluiten aan bij de huidige werkwijze van de gemeente en worden gebruikt bij de voorbereiding van beleid.

Er is in 2020/2021 door het voeren van het Stadsgesprek Nieuwe Energie[111] vanuit een breder perspectief uitvoering gegeven aan participatie van inwoners bij de energietransitie. Dit omdat geconstateerd werd dat de houding van inwoners veranderd is en het Stadsgesprek uit 2015 verouderd was. De gemeente kiest bewust voor het uitnodigen van specifieke groepen zoals

[109] Gemeente Utrecht (2020). *De Utrechtse participatieleidraad.*
[110] Rekenkamer Utrecht. *Interviews gemeente Utrecht.*
[111] Gemeente Utrecht (2020-2021). *Stadsgesprek Nieuwe Energie*

ondernemers, jongeren en energie-initiatieven. Het Stadsgesprek bestaat uit verschillende onderdelen, de werkwijze is weergegeven in figuur 4.1.

Figuur 4.1 *De werkwijze van het Stadsgesprek Nieuwe Energie*

Bron: Gemeente Utrecht (juni 2021), Stadsgesprek Nieuwe energie 2020/2021

Enkele belangrijke uitkomsten vanuit het Stadsgesprek in relatie tot zon op dak en het stimuleren van woningeigenaren:

- Inwoners zijn verdeeld over de stelling dat de gemeente eigenaren mag verplichten zonnepanelen te plaatsen. Wel is men eensgezind dat de grote daken als eerste aan de beurt zijn.
- Grondig isoleren gaat het best als de hele straat in één keer wordt gedaan en de terugverdientijd minder dan vijf jaar is.
- Het ergste dat fout kan gaan bij het isoleren van minimaal 40.000 gebouwen voor 2030, is kansenongelijkheid, geen draagvlak, dat niet iedereen meedoet, geld tekort, dat het niet duurzaam gebeurt en dat we het niet halen.
- Een collectief warmtenet als alternatief voor aardgas is oké als je alleen de warmte betaalt die je gebruikt en als het niet meer kost dan aardgas nu.
- Nuttige spelregels: experts betrekken, een duurzame bron kiezen, geen winstgevende partij, lange termijn denken en transparante kosten.
- Het beste dat de gemeente kan doen bij het verduurzamen van energie is het stap voor stap aanpakken.

Deze uitkomsten sluiten aan bij de huidige werkwijze van de gemeente. In de webinars en bij energie-advies aan huis en trajectbegeleiding zijn experts betrokken[112,113], de informatie op Jouwhuisslimmer.nl is onafhankelijk van bedrijven[114] en de gemeente wil met collectieve inkoop faciliteren dat meerdere huizen samen maatregelen nemen.[115]

In maart 2021 is een vragenlijst over aardgasvrij wonen voorgelegd aan het bewonerspanel. De vragen zijn door ongeveer 3.000 bewoners van een koopwoning beantwoord (het precieze aantal verschilt per vraag). Uit de resultaten blijkt dat een merendeel van de inwoners niet verwacht de komende tien jaar op eigen initiatief hun woning aardgasvrij te maken. Het merendeel van de bewoners is wel geïnteresseerd om aan te sluiten bij initiatieven in hun buurt. Maatregelen als isoleren, elektrisch koken en zonnepanelen plaatsen zijn al door een deel uitgevoerd of staan op de planning. Het aansluiten op een warmtenet en het plaatsen van een warmtepomp veelal niet. Ook blijkt dat bewoners het liefst via een website en e-mail geïnformeerd willen worden over het aardgasvrij maken van de woning. Een overzicht van de uitkomsten is opgenomen in bijlage 6.

Bevinding 3: Bij Zon op dak en de meeste projecten voor het stimuleren van particuliere woningeigenaren zijn burgers niet in de voorbereiding en uitvoering betrokken geweest. Er is de afgelopen jaren nauwelijks op structurele wijze feedback verzameld, met uitzondering van de Energiebox. Bij enkele projecten is recent gestart met het verzamelen van feedback. De feedback is overwegend positief. Vanuit de inwoners worden verbeterpunten aangedragen op het gebied van overzichtelijkheid van Jouwhuisslimmer.nl en specifieke informatie voor huurders.

In de volgende tabel staat de betrokkenheid van burgers per project vermeld.

Tabel 4.1 *Betrokkenheid burgers per project*

Project	Betrokkenheid burgers
Zon op dak	Geen specifieke betrokkenheid van inwoners bij opzet. Een aantal doelgroepen (woningeigenaren, VvE's en collectieven) valt onder Jouwhuisslimmer.[116]
Jouwhuisslimmer.nl	▪ Betrokkenheid inwoners bij opzet niet meer te achterhalen.[117] ▪ Er is een klantenservice met telefoon en chat (vanaf eind 2020 met registratie).[118] ▪ Er wordt op de website aan gebruikers gevraagd om een cijfer van 1-5 toe te kennen.

[112] Gemeente Utrecht (7 januari 2020). *Projectofferte Jouw Huis Slimmer (hybride) webinars 2021.*
[113] Gemeente Utrecht (30 januari 2020). *Subsidieregels energie-advies aan huis en trajectbegeleiding.*
[114] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[115] Gemeente Utrecht (2 maart 2021). *Nadere regel subsidie collectieve aanpak energiemaatregelen.*
[116] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[117] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[118] U-Thuis (14 januari 2021). *Jouw Huis Slimmer in 2020, feiten en cijfers.*

	▪ Eind 2020 is de vernieuwde website getest door burgerinitiatieven en collega's.[119] ▪ Begin 2021 is gestart met een enquête onder de gebruikers van de website. De verbeterpunten zijn met name overzichtelijkheid van de website en specifieke informatie voor huurders (de informatie is nu op woningeigenaren gericht).[120]
Jouwhuisslimmer avonden/webinars	▪ Ontstaan vanuit samenwerking adviesbureau-gemeente, niet specifiek inwoners bij de opzet betrokken.[121] ▪ Vanaf 2020/2021 enquête na afloop van webinar.[122]
Energiebox	▪ De ontwikkeling is gedaan in samenwerking met een huurdersorganisatie.[123] ▪ De woningeigenaren met een Energiebox krijgen drie weken na het gesprek een enquête toegestuurd.[124]
Energie-ambassadeurs	▪ Energie-ambassadeurs zijn zelf inwoners, zij zijn dus vanaf het begin betrokken. ▪ Energie-U en de gemeente werken al langere tijd samen. ▪ Samenwerking kan nog beter worden benut.[125] ▪ In 2021 is gestart met een enquête onder personen die een workshop hebben gevolgd of een gesprek met een energie-ambassadeur hebben gehad[126].
RRE	Geen specifieke betrokkenheid van inwoners.[127]
RREW	▪ Voor collectieve projecten om samen te isoleren, worden de methodieken Buurtkracht en Winst-uit-je-woning ingezet. Dit zijn manieren om inwoners te enthousiasmeren om mee te doen.[128] ▪ Bij de andere activiteiten is er geen specifieke betrokkenheid van inwoners.
Gasvrij Thuis	Geen specifieke betrokkenheid van inwoners.[129]
Financiële hulp	Geen specifieke betrokkenheid van inwoners.[130]

[119] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[120] U-Thuis (mei 2021). *Resultaten enquête gebruik van jouwhuisslimmer.nl in nieuwsbrief van mei 2021.*
[121] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht*
[122] Gemeente Utrecht (2021). *Rapporten enquête webinars West, Zuid, Binnenstad, Zuidwest en VvE's.*
[123] Gemeente Utrecht (22 november 2019). *Projectplan Energiebox 2020.*
[124] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[125] Rekenkamer Utrecht. (2021) *Interviews gemeente Utrecht en externe partij.*
[126] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview externe partij.*
[127] Gemeente Utrecht (20 mei 2020). *Projectvoorstel RRE.*
[128] Gemeente Utrecht (2021). *Projectplan (ingediend bij RVO).*
[129] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*
[130] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interview gemeente Utrecht.*

Bevinding 4: Bewonersinitiatieven die zich met de energietransitie bezighouden ervaren goede ondersteuning van de gemeente in de vorm van advies en financiële hulp. Vanuit de gemeente is er nog geen kader voor de ondersteuning van bewonersinitiatieven. De houding van de gemeente lijkt tot nu toe afwachtend als het aankomt op de meer complexe vragen of vraag om uitgebreidere ondersteuning.

Uit gesprekken met vertegenwoordigers van bewonersinitiatieven[131] blijkt dat zij de ondersteuning van de gemeente als prettig ervaren. Zij worden bijgestaan met adviezen en subsidies om hun ideeën uit te werken, bijvoorbeeld om een website te laten ontwikkelen of folders te drukken. De initiatieven vragen actief om hulp bij de gemeente. De gemeente geeft zelf aan momenteel te werken aan een kader voor de ondersteuning met burgerinitiatieven, omdat deze vragen nieuw zijn voor de gemeente. Het is onder andere de vraag welke activiteiten de gemeente al dan niet moet subsidiëren.[132] Aan de ondersteuning van bewonersinitiatieven en VvE's, op de informatie in de webinars na, nog weinig publiciteit gegeven. De houding van de gemeente lijkt tot nu toe afwachtend. Initiatieven die uitgebreidere ondersteuning willen of complexere vragen aan de gemeente voorleggen, merken deze houding op. Zij hebben bijvoorbeeld verdergaand advies nodig over een bouwbesluit of bestemmingsplan, of willen dat de gemeente hun initiatief promoot. De bewonersinitiatieven noemen enkele voorbeelden waarbij de gemeente hen niet tegemoetkwam met ondersteuning. Dit had als gevolg dat vrijwilligers meer tijd moesten investeren, vastliepen of wilden stoppen.[133]

De initiatieven zijn opgezet door enthousiaste bewoners die relatief veel tijd investeren in de energietransitie. Zij hebben vaak kennis over het lokale bestuur, (buurt-)communicatie of technische kennis over de mogelijkheden of het gebouw. De vrijwilligers steken vrije tijd in het initiatief en halen energie uit de resultaten. Zij geven daarbij aan dat de inspanning en resultaten in balans moeten zijn. Verschillende initiatieven geven aan zeer vaak te worden benaderd door de gemeente of aan de gemeente gelieerde organisaties. Enerzijds is dat een kans tot inspraak en het delen van ervaringen. Anderzijds wordt het door de vrijwilligers als tijdsintensief ervaren.[134]

De geïnterviewde burgerinitiatieven, energie-ambassadeurs en energiecoaches geven aan dat zij contact hebben met diverse doelgroepen, maar dat de energietransitie nog niet van iedereen is. Het blijkt soms moeilijk om in grotere VvE's voldoende mensen mee te krijgen in de plannen. Het meekrijgen van de buurt is nog een uitdaging en er zijn ook groepen die nog helemaal in het begin van hun klantreis staan. De energietransitie is nog niet van iedereen.[135]

[131] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interviews externe partijen.*
[132] Rekenkamer Utrecht (2021). Interview gemeente Utrecht.
[133] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interviews externe partijen.*
[134] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interviews externe partijen.*
[135] Rekenkamer Utrecht (2021). *Interviews externe partijen.*

4.3 NORMENKADER

In de onderstaande tabel het normenkader. Hier leggen we de relatie tussen de onderzoeksvragen, normen en beoordeling.

Tabel *4.1.* *Normenkader en beoordeling*

Onderzoeksvraag	Norm	Criteria	Beoordeling
Vraag 4 (burgerperspectief)	De gemeente betrekt inwoners tijdig, effectief en/of op de juiste momenten bij de voorbereiding en uitvoering van de projecten.	Inwoners krijgen voldoende tijd om zich te kunnen voorbereiden op hun participatie in de projecten.	Zie bevinding 1 en § 4.2 Niet te beoordelen; de participatieleidraad wordt niet gevolgd.
		De gemeente betrekt de juiste inwoners op de juiste manier en bij de juiste thema's bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie.	Zie bevinding 2 en § 4.2 De gemeente onderzoekt de mening van (specifieke) inwoners en gebruikt deze in de voorbereiding van beleid.
			Zie bevinding 3 en § 4.2 Burgers worden nauwelijks betrokken bij het opstellen en uitvoeren van Zon op dak en het Stimuleren van particuliere woningeigenaren. Er is recent gestart met evaluatie op basis van feedback.
			Zie bevinding 4 en § 4.2 Bewonersinitiatieven voelen zich ondersteund, maar er is vanuit de gemeente nog geen kader gesteld.

COLOFON

Fotograaf voorpagina: Rekenkamer Utrecht
Fotograaf omslag bestuurlijk rapport: Juri Hiensch
Fotograaf omslag onderzoeksrapport: Renzo Gerritsen
Fotograaf omslag hoofdstuk 2: Robert Oosterbroek
Fotograaf omslag hoofdstuk 3: Rebecca Brockbernd
Fotograaf omslag hoofdstuk 4: Renzo Gerritsen
Fotograaf omslag bijlagen: Peter Oosterbroek

BIJLAGE

BIJLAGE 1 GERAADPLEEGDE DOCUMENTEN

ZON OP DAK

- Gemeente Utrecht (19 januari 2018). *Raadsbrief Beleidsregel Collectieve Zonne-Energie projecten.*
- Gemeente Utrecht (24 januari 2019). *Raadsbrief Prestatieafspraken Utrechtse corporaties en huurdersorganisaties.*
- Gemeente Utrecht (26 april 2019*). Raadsbrief Inzet vastgoed voor zonne-energie.*
- Gemeente Utrecht (5 juli 2019). *Beantwoording schriftelijke raadsvragen 2019, nummer 117.*
- Gemeente Utrecht (10 september 2019). *Beantwoording schriftelijke raadsvragen 2019, nummer 163.*
- Gemeente Utrecht (30 oktober 2019). *Zon op dak Aanpak 2019-2022.*
- Gemeente Utrecht (30 oktober 2019). *Raadsbrief Stand van zaken zonne-energie.*
- Gemeente Utrecht (31 oktober 2019). *Nadere regel Versnelling Collectieve Zonne-energieprojecten 2.0.*
- CDA, D66, GroenLinks, PvdD, SBU en VVD (14 november 2019). *Motie Aanpakken belemmeringen zon-op-dak.*
- Gemeente Utrecht (3 december 2019). *Beantwoording schriftelijke raadsvragen 2019, nummer 225.*
- Dietz Strategie & Communicatie (20 juli 2020). *Projectplan zon op bedrijfsdaken (concept) / Alliantie & Communicatieplan Zonnepact Utrecht.*
- CDA, PvdA, PvdD, SP en S&S (17 september 2020). *Moties Ambities zon-op-dak*.
- Gemeente Utrecht (12 november 2020). *Raadsbrief aanpak zon-op-gemeentedak*
- Gemeente Utrecht (23 november 2020). *Raadsbrief stand van zaken zon op dak.*
- Gemeente Utrecht (24 november 2020). *Zonnepact Utrecht 030.*
- Gemeente Utrecht (9 april 2021). *Beantwoording schriftelijke raadsvragen 2021, nummer 72.*
- Gemeente Utrecht (30 april 2021). *Raadsbrief Duurzaamheidsverslag 2020 en Voortgangsrapportage Energie van de stad 2020.*
- CDA, PvdD en S&S (8 juli 2021). *Motie: Nieuwe doelstelling voor zon-op-dak.*

STIMULEREN PARTICULIERE WONINGEIGENAREN

Jouwhuisslimmer.nl:

- U-Thuis (2017). *Beschrijvend document bij Europese openbare aanbesteding ‘Regionaal energieplatform’.*
- U-Thuis (2019). *Projectplan Jouwhuisslimmer.nl 2019.*
- U-Thuis (14 januari 2021). *Jouw Huis Slimmer in 2020, feiten en cijfers.*
- U-Thuis (8 april 2021). *Jouw Huis Slimmer, rapportage Q1 2021.*
- U-Thuis (november 2020). *Stand van zaken ontwikkelingen U-Thuis – denkrichtingen.*
- U-Thuis (mei 2021). *Resultaten enquête gebruik van jouwhuisslimmer.nl in nieuwsbrief van mei 2021.*

Jouwhuisslimmer avonden/webinars:

- Gemeente Utrecht (7 januari 2020). *Projectofferte Jouw Huis Slimmer (hybride) webinars 2021.*
- Gemeente Utrecht (2021). *Cijfers Jouwhuisslimmer Bijeenkomsten 2019-2020-2021.*
- Gemeente Utrecht (2021). *Rapporten enquête webinars West, Zuid, Binnenstad, Zuidwest en VVE's.*

Energiebox:

- Gemeente Utrecht (22 november 2019). *Projectplan Energiebox 2020.*
- ECN (2017). *Rapportage Energiearmoede - Effectieve interventies om energie efficiëntie te vergroten en energiearmoede te verlagen.*
- Energiebox (2020-2021). *RRE-enquête Energiebox.*
- Energiebox (2019). *Resultaten enquête pilot woningeigenaren lage inkomens.*

Energie-ambassadeurs:

- Energie-U (2021). *Jaarplan 2021*
- Energie-U (2021). *Communicatieplan Woningverduurzaming 2021*

Gasvrij Thuis:

- Gemeente Utrecht (2021). *Jaarplan Gasvrij Thuis.*

RRE:

- Gemeente Utrecht (14 november 2019). *RRE-aanvraag bij de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO).*
- Gemeente Utrecht (20 mei 2020). *Projectvoorstel RRE.*
- Kriskras/FNKE (12 oktober 2020). *Campagne RRE gemeente Utrecht.*
- FNKE/RVG (2021). *Rapportage social media campagnes oktober 2020 – januari 2021.*
- FNKE/RVG (2021). *Rapportage social media campagnes februari 2021 – april 2021.*
- Gemeente Utrecht (2021). *Korte toelichting op proces en monitoring (opgesteld n.a.v. vraag Rekenkamer Utrecht).*

RREW:

- Gemeente Utrecht (2021). *Projectplan (ingediend bij RVO).*
- Gemeente Utrecht (2021). *Begroting aanvraag RREW (ingediend bij RVO).*

Financiële hulp:

- Gemeente Utrecht (30 januari 2020). *Subsidieregels energie-advies aan huis en trajectbegeleiding.*
- Gemeente Utrecht (21 oktober 2019). *Projectplan ondersteuning trajectbegeleiding grondgebonden woningen.*
- Gemeente Utrecht (2 maart 2021). *Nadere regel subsidie collectieve aanpak energiemaatregelen.*
- Gemeente Utrecht (2021). *Cijfers aantal aanvragen financiële regelingen (ontvangen via projectleider).*

Informatievoorziening raadsleden:

- Gemeente Utrecht (3 juli 2018). *Raadsbrief Maatregelen energieneutraal wonen voor huiseigenaren.*

- Gemeente Utrecht (18 december 2019). *Raadsbrief Jaarplan opgave energietransitie 2020.*
- Gemeente Utrecht (18 december 2019). *Raadsbrief Energietransitie Wonen.*
- Gemeente Utrecht (17 januari 2020). *Raadsbrief Toekenning specifieke uitkering regeling reductie energieverbruik.*
- Gemeente Utrecht (13 november 2020). *Raadsbrief subsidieregeling collectieve aanpak energiemaatregelen.*
- Gemeente Utrecht (11 januari 2021). *Raadsbrief Jaarplan opgave energietransitie.*
- Gemeente Utrecht (11 januari 2021). *Raadsbrief Voortgang Regeling Reductie Energiegebruik.*
- Gemeente Utrecht (9 april 2020). *Beantwoording schriftelijke raadsvragen 2020, nummer 080.*

OVERIG

- Gemeente Utrecht (2021). *Financieel overzicht projecten Stimuleren particuliere woningeigenaren (ontvangen via business control).*
- Gemeente Utrecht (23 september 2020). *Presentatie Energiebesparing Wonen.*
- Webinar Jouwhuisslimmer West bewonersdeel 1 maart 2021.
- Webinar Jouwhuisslimmer West ondernemersdeel, 1 maart 2021.
- Webinar Jouwhuisslimmer West VvE-deel, 1 maart 2021.
- Webinar Jouwhuisslimmer Oost bewonersdeel, 19 mei 2021.
- Webinar Bewoners bewegen voor energiebesparing (Stichting Buurkracht), 11 mei 2021.
- Webinar Energietransitie (VSO/CBS), 15 april 2021.
- Webinar De verduurzaming van particuliere woningen (VPNG), 25 februari 2021.
- Webinar Data voor energietransitie (CBS/UDC), 14 januari 2021.
- Checklist Mijn Huis, Jouwhuisslimmer.nl
- Dakscan, Jouwhuisslimmer.nl
- Aanvragen cadeaukaart, Jouwhuisslimmer.nl

BIJLAGE 2 GEÏNTERVIEWDE PERSONEN

Gemeente Utrecht, ambtelijke organisatie:

- Directeur Energieprogramma
- Projectleider thema Wonen
- Projectleider Zon op dak
- Projectleider Jouwhuisslimmer.nl
- Projectleider Jouwhuisslimmer avonden/webinars
- Projectleider Energiebox en Gasvrij Thuis

Gemeente Utrecht, gemeenteraad:

- Groepsgesprek fractiewoordvoerders energie

Buiten de gemeente:

- Energie-U
- Cronius
- KAW
- SportUtrecht
- Holland Solar
- Twee energie-adviesbureaus
- Twee woningcorporaties
- Vereniging bedrijventerrein
- Twee energie-coaches (Energiebox)
- Energie-ambassadeur
- Drie bewonersinitiatieven

BIJLAGE 3 STAND VAN ZAKEN ACTIES ZON OP DAK

Op de volgende pagina's wordt per actie besproken wat het plan was (zoals beschreven in de Aanpak Zon op dak 2019-2022) en wat de huidige stand van zaken is. In de derde kolom is in één oogopslag te zien of de actie is afgerond of in uitvoering is (groen, +) of gepland staat (geel, o). De kolom is oranje (-) wanneer het niet is uitgevoerd en niet gepland staat en grijs (?) wanneer data ontbreken.

Acties sociale huurwoningen	**Stand van zaken**	**Oordeel**
Kennisdeling over verhogen deelname huurders	Dit gebeurt, onder andere in de werkgroep Zon op Dak en de stuurgroep Huren. Er is een leertraject doorgemaakt en de programma's zijn verbeterd. Dit is ook terug te zien in het stijgende percentage huurders dat ingaat op het aanbod voor zonnepanelen van woningcorporaties.	+
Woningcorporaties bieden in 2019/2020 aan 4.600 huurders zonnepanelen aan.	Corporaties hebben aan minimaal 4.600 huurders een aanbod gedaan. Gemiddeld gaat één derde van de huurders in op het aanbod. De stijging van het percentage zonnepanelen van 6% naar 14% tussen 2019 en 2020 staat gelijk aan 2.188 daken met zonnepanelen.	+
Gemeente verkent nieuwe financieringsmethode voor huurders.	De G4 gemeenten hebben samen gelobbyd om de Woningwet aan te passen. Dit is gelukt en sinds maart 2021 is de Woningwet aangepast waardoor woningcorporaties huurders makkelijker voordelen van zonnepanelen kunnen geven zonder dat de huurders hiervoor vooraf hoeven te betalen.	+
Acties particuliere koopwoningen	**Stand van zaken**	
Gratis online dakscan en energieadvies via Jouwhuisslimmer	De Zonnekaart en de Zonatlas biedt huiseigenaren met een gratis online zon op dak-scan inzicht. Het is niet bekend hoeveel scans er zijn ingevuld. In 2019 hebben er 216 energieadviezen plaatsgevonden. In 2020 waren dit er 266 en in het eerste kwartaal van 2021 78.	+
Offertebegeleiding, opname en inkoop via Jouwhuisslimmer	Op de website Jouwhuisslimmer staan verschillende folders en checklists die huiseigenaren kunnen helpen bij het uitvragen en beoordelen van offertes. Daarnaast kunnen woningeigenaren ook trajectbegeleiding aanvragen of begeleiding vragen van energieambassadeurs of collectieve inkoopinitiatieven.	+
Wijkbijeenkomsten over mogelijkheden Zon op dak	In de wijkbijeenkomsten (Jouwhuisslimmer-informatiebijeenkomsten) worden diverse verduurzamings-maatregelen besproken, waaronder zonnepanelen. Er zijn in 2019 zes Jouwhuisslimmer-informatiebijeenkomsten georganiseerd waar ongeveer 575 bezoekers op af kwamen. In 2020 hebben er negen bijeenkomsten plaatsgevonden (waarvan acht in webinar-vorm in verband met corona) waarbij 1.279 bezoekers aanwezig waren.	+

Ontwikkeling van subsidieregeling voor trajectbegeleiding	De subsidieregeling trajectbegeleiding is in gebruik. In 2020 hebben 13 bewoners gebruik gemaakt van de trajectbegeleiding. In het eerste kwartaal van 2021 waren dit er drie.	+
Acties VvE's	**Stand van zaken**	
Gratis online dakscan en energieadvies via Jouwhuisslimmer	De Zonnekaart en Zonatlas biedt VvE's met een gratis online zon op dak-scan inzicht. Het is niet bekend hoeveel scans er zijn ingevuld. In 2019 hebben er 15 energieadviezen voor VvE's plaatsgevonden. In 2020 waren dit er 13 en in het eerste kwartaal van 2021 één.	+
VvE bijeenkomsten over mogelijkheden Zon op dak	Via Jouwhuisslimmer zijn er bijeenkomsten gehouden over de mogelijkheden van zonnepanelen voor VvE's. In 2019 waren dit 3 bijeenkomsten waar 315 bewoners aanwezig waren. In 2020 zijn er verschillende webinars georganiseerd, waarvan één specifiek voor VvE's (160 bezoekers) en een aantal webinars met een algemeen deel en een VvE deel (het aantal webinars met een VvE-deel en het aantal bezoekers hiervan is onbekend).	+
Verkenning samenwerking met energie coöperaties en VvE beheerders	In eerste instantie was het plan van het team Zon op dak om dit lokaal aan te pakken. Het team Zon op dak heeft gesproken met VvE-beheerders en energiecoöperaties om een samenwerking op gang te brengen. Er is echter een landelijke samenwerking opgestart door de koepel van alle energie coöperaties in Nederland (Samen Energie) en de koepelorganisatie van VvE. Deze samenwerking wordt lokaal uitgerold.	+
Acties collectieven	**Stand van zaken**	
Faciliteren van initiatieven via Jouwhuisslimmer	Er is een webpagina op de website Jouwhuisslimmer waarop de initiatieven zijn weergegeven. Elk initiatief heeft een eigen pagina. Op de pagina staat ook informatie voor het starten van een nieuw initiatief.	+
Verkenning collectief Zon op dak gemeentelijk vastgoed	Als reactie op de motie 357 heeft het college onderzocht welke randvoorwaarden en mogelijkheden er zijn wat betreft het beschikbaar stellen van gemeentelijke daken voor bewonerscollectieven. Het college heeft op basis van het onderzoek besloten om acht gebouwen van vastgoed buiten het kernvastgoed beschikbaar te stellen aan initiatieven en heeft hierover in de Raadsbrief Aanpak zon-op-gemeentedak geïnformeerd.	+
Inkoopacties wijk ondersteunen door collectieve inkoop subsidieregeling	Als ondersteuning van collectieve inkoopacties heeft de gemeente een subsidieregeling ontwikkeld waarvan de gemeente een deel van de organisatiekosten betaalt (subsidie collectieve zonne-energieprojecten, in werking sinds 1 november 2019).	+

Dakscan en werving bewoners via subsidieregeling collectieve zonprojecten	In eerste instantie was het idee dat collectieven gingen helpen bij de inkoop van zonnepanelen voor particuliere huiseigenaren. Het team Zon op dak heeft hiervoor een sessie georganiseerd met de collectieven, maar er bleek maar één partij hiervoor open te staan. Daarom heeft het team besloten niet door te gaan met deze actie. De inkoop wordt nu via de gemeente georganiseerd. De gemeente organiseert per wijk bijeenkomsten via Jouwhuisslimmer, daar wordt ook op de subsidieregeling gewezen.	+
Matchen van kansen bij vastgoedeigenaren met initiatieven	Dit is een doorlopende actie. Initiatieven zijn volgens het team Zon op dak belangrijk voor het draagvlak voor de energietransitie. Wanneer het team in gesprek is met eigenaren van bedrijfsdaken, worden eigenaren geïnformeerd over de mogelijkheid voor collectieve zonnepanelen (via de postcoderoosregeling) op bedrijfsdak. De ervaring wijst uit dat deze optie weinig gekozen wordt, omdat veel eigenaren voor de financieel meest rendabele optie kiezen met de minste risico's (dat is: zelf het dak beleggen met zonnepanelen). Daarnaast is het plaatsen van collectieve zonnepanelen ook erg tijdsintensief en een complex proces.	+
Bedrijven en kantoren	**Stand van zaken**	
Verkenning betrekken adviseurs en vastgoedbeheerders bij aanbod	De verkenning is afgerond. Op de pagina Zonne-energie voor bedrijven op de website van de gemeente staan nu een aantal adviseurs en projectontwikkelaars genoemd. Het team Zon op dak heeft er bewust voor gekozen om niet het grootste deel van de aanpak te richten op vastgoedbeheerders. Uit de verkenning bleek dat de vastgoedbeheerders vaak voor grote, internationale bedrijven werkten die vaak al een duurzaamheidsbeleid opgesteld hadden en uitvoeren. Deze partijen hebben ook de (financiële) middelen om zelf adviseurs in te huren. Daarom heeft het team besloten zich te gaan richten op Mkb'ers die zelf panden in eigendom hebben.	+
Enquête onder eigenaren en gebruikers om versterken aanbod en strategie	De gemeente heeft een communicatie- en strategiebureau ingehuurd. Dit bureau heeft betrokken partijen geïnterviewd en knel- en verbeterpunten gesignaleerd.	+
Communicatiestrategie opstellen gericht op sluiten dakdeals met eigenaren	Communicatiestrategie is opgesteld door een communicatiebureau, en is vervolgens besproken met het bedrijfsleven en aangepast aan de hand van feedback uit het bedrijfsleven. In plaats van de dakdeals is er een zonnepact gesloten met (vertegenwoordigers) van dakeigenaren en ondernemers.	+
Uitbreiden huidige aanbod constructie- en financieringsadvies	Het aanbod is uitgebreid met financieringsadvies en op de website van de gemeente aan te vragen.	+
Kantooreigenaren informeren over energielabel C-verplichting	Tijdens energiecontroles krijgen bedrijven informatie over o.a. de energielabel C-verplichting. Er zijn in 2019 252 energiecontroles uitgevoerd. In 2020 waren dit er 46. Ten opzichte van 2019 zijn er in 2020 24 kantoren met een energielabel C of beter er bijgekomen. Van de in 2020 bekende	+

	kantoren die vallen onder de energielabel C verplichtingbezit nu 54% een label C of beter.	
Sportdaken	**Stand van zaken**	
In 2019-2022 10 gemeentelijke sportgebouwen Zon op dak	De gemeente heeft in totaal 95 sportaccommodaties in bezit. Op 28 daken zijn zonnepanelen gerealiseerd (29% van de sportaccommodaties in gemeentelijk eigendom). Het is niet bekend hoeveel van de 28 daken met zonnepanelen sinds 2019 zijn gerealiseerd.	?
Via SportUtrecht verenigingen ondersteunen bij Zon op dak	De afgelopen zeven jaar zijn de 70 sportclubs in Utrecht op allerlei manieren gestimuleerd om vastgoed en verlichting te verduurzamen. De clubs zijn benaderd met een aanbod om hun situatie in kaart te brengen. De begeleiding wordt gedaan door SportUtrecht. Er zijn 22 clubs die zonnepanelen hebben gelegd de afgelopen zeven jaren. Er zijn bij 55 clubs klimaatscans afgenomen. De afgelopen drie jaar zijn er drie zonnedaken bijgekomen.	+
Schooldaken	**Stand van zaken**	
Schoolbesturen ondersteunen via het identificeren van kansrijke financiële ondersteuningsmogelijkheden	De provincie heeft besloten ondersteuning aan te bieden via de Schooldakrevolutie. Het team Zon op dak heeft daarom besloten dit niet verder uit te werken.	+
Verkennen of financiering Zon op dak via de energierekening kan verlopen	De verkenning is uitgevoerd. Het lukt de Utrechtse Vastgoed Organisatie (UVO) steeds vaker om financiering niet via een lening laten te verlopen, maar via de energierekening in overleg met de huurder(s).	+
Kernvastgoed gemeente	**Stand van zaken**	
Jaarlijks rapporteren over percentage Zon op dak gemeentelijk vastgoed	Jaarlijks wordt er o.a. in de voortgangsrapportage Energie van de stad en in de Zonnemonitor het percentage Zon op dak op gemeentelijk vastgoed besproken.	+
Verkenning collectieve zonprojecten op gemeentelijk vastgoed	Zie actie onder ‘collectieven’.	

BIJLAGE 4 UITGAVEN PER PROJECT STIMULEREN VAN PARTICULIERE WONINGEIGENAREN

De kosten voor Jouwhuisslimmer.nl worden onder de U16-gemeenten naar rato verdeeld op basis van inwonersaantallen. Voor Utrecht is dat ongeveer 40%. De eerste vier jaar zijn de uren van de projectleider door Utrecht betaald. In de nieuwe begroting die per medio 2021 zal gelden voor de komende vier jaar zal dat niet meer zo zijn, vanaf dan wordt de projectleider vanuit U-16 betaald.

De volgende tabel geeft een concreet beeld van de uitgaven aan de onderzochte projecten:

Project	Uitgaven
Jouwhuisslimmer.nl	Gemiddeld +/- € 200.000 per jaar (vanaf 2016)
Jouwhuisslimmer avonden/webinars	▪ Gemiddeld +/- € 100.000 per jaar (vanaf 2016) ▪ Een webinar kost € 9.270 (post, printen, livestream, etc.)
Energiebox	▪ € 350.000 (vanuit RRE in 2020) ▪ Een Energiebox voor woningeigenaren kost € 145
Energie-ambassadeurs	€ 40.000 in 2021 (aanbesteding)
RRE en RREW	▪ RRE: € 585.000 ▪ RREW: +/- € 300.000 (totaalbedrag is € 742.353, maar dit is grotendeels voor huurders bestemd)
Gasvrij Thuis	Gemiddeld +/- € 150.000 per jaar (vanaf 2018)
Energie-advies, trajectbegeleiding, en collectieve inkoop	Gemiddeld +/- € 25.000 per jaar (vanaf 2018)
Duurzaamheidslening	Gemiddeld +/- € 520.000 per jaar (vanaf 2017)

BIJLAGE 5 UITGEBREIDE STAND VAN ZAKEN STIMULEREN VAN PARTICULIERE WONINGEIGENAREN

Jouwhuisslimmer.nl	
Uitvoering	
In 2017 is de aanbesteding voor Jouwhuisslimmer.nl gedaan. De gemeente heeft samen met consortium Cronius-KAW de website ontwikkeld. In 2017 en 2018 is de projectleider drie maal gewisseld. Dit zorgde voor vertraging en herijking van de koers. Vanaf 2019 is de huidige projectleider actief. Het projectplan dateert ook uit 2019.	
In 2019 is de tool Mijn Huis toegevoegd, waarmee je een eigen profiel kunt aanmaken, gegevens over je huis invoert en een online advies krijgt over het verduurzamen van je woning. Er zijn gaandeweg twee problemen opgetreden met Mijn Huis: ▪ De tool is minder uitgebreid dan van tevoren gepland. Uit de gehouden interviews blijkt dat de oorspronkelijke opzet van de tool, waarbij je aan de hand van het advies offertes bij bedrijven kunt opvragen, niet te realiseren is. Het is uiteraard wel mogelijk om via Jouwhuisslimmer.nl zelf bedrijven te zoeken en via hun eigen websites offertes aan te vragen. ▪ De data achter de tool is gebaseerd op verouderde gegevens en is per 1 juli uit de lucht. Voor Mijn Huis betekent dit dat de tool niet meer gebruikt kan worden. Vanaf 1 juli worden burgers verwezen naar Verbeterjehuis (Milieu Centraal). Alle gegevens van burgers die in Mijn Huis waren opgeslagen, zijn verwijderd.	
Het jaar 2020 stond in het teken van een verbeterplan voor de website.[136] In 2021 richt Jouwhuisslimmer.nl zich op meer bezoekers en conversie.	
Doelbereik	
Een goed werkend en aantrekkelijk platform voor particuliere eigenaren om hen verder te helpen met het verduurzamen van hun woning.	Dit hoofddoel is niet te beoordelen omdat de begrippen ‘goed werkend’ en ‘aantrekkelijk platform’ niet zijn gedefinieerd. Daarnaast is niet duidelijk wat met ‘verder helpen’ wordt bedoeld. De prestatie-indicatoren zijn niet volledig dekkend voor het hoofddoel. Er kan wel worden vastgesteld dat er een platform is voor particuliere woningeigenaren en dat er in 2020 verbeteringen zijn doorgevoerd op het vlak van overzichtelijkheid, gebruiksvriendelijkheid, vindbaarheid en uitstraling. Het perspectief van U-Thuis is dat het streven om van Jouwhuisslimmer.nl een bekend en interactie platform te maken, niet bij alle gemeenten is gelukt.
Ontwikkeling Mijn Huis	Dit doel is deels behaald. Mijn Huis is minder uitgebreid dan oorspronkelijk de bedoeling was. Een probleem is dat de tool per 1 juli 2021 uit de lucht is.

[136] Brandwebbing (juli 2020). *Verbeterplan Jouwhuisslimmer.nl* 2020

3.000 unieke Utrechtse bezoekers / jaar	2018: 2428 2019: 6842 2020: 10.455 Dit doel is vanaf 2019 behaald. In 2021 richt Jouwhuisslimmer.nl zich op meer bezoekers en conversie.
500 quickscans / jaar	Dit doel is in 2020 bijna behaald. De quickscan is de voorloper van Mijn Huis. Daarvan zijn geen cijfers bekend. Mijn Huis is vanaf 2019 beschikbaar. In 2020 hebben 478 burgers Mijn Huis ingevuld. Vanaf 1 juli 2021 is Mijn Huis uit de lucht.
Jouwhuisslimmer avonden/webinars	
Uitvoering	
Onder de noemer ‘Slim Wonen’ zijn in 2016 bijeenkomsten voor bewoners gestart. Deze zijn doorontwikkeld en heten tegenwoordig Jouwhuisslimmer avonden of webinars.	
De laatste fysieke bijeenkomst was in februari 2020. Vanaf mei 2020 zijn de bijeenkomsten voortgezet in de vorm van webinars; live-uitzendingen waarin de gemeente, energie-adviseurs en buurtinitiatieven aan het woord komen.	
Doelbereik	
Bewoners en lokale ondernemers informeren over hun handelingsperspectief in de warmtetransitie.	Bewoners en lokale ondernemers nemen deel aan de avonden/webinars, die gaan over het handelingsperspectief in de warmtetransitie. Uit de enquête achteraf blijkt dat de benadering per post het effectiefst is en dat het webinar voor de meerderheid voldoet aan de verwachtingen. Enkele deelnemers vinden het jammer dat het webinar niet voor huurders is bedoeld.
10 wijkgerichte webinars en 3 specials (2021)	2019: 10 (fysiek), 640 aanmeldingen 2020: 9 (1 fysiek, 8 digitaal), 1439 aanmeldingen 2021: 4 (digitaal), 1009 bewoners, 279 VVE’s en 24 bedrijven (periode januari-mei)
ENERGIEBOX **Energiebox**	
Uitvoering	
De Energiebox bestaat sinds 2014 en was bedoeld voor huurders. In 2019 is een pilot uitgevoerd om de het project in te zetten voor woningeigenaren met een laag inkomen. De pilot wees uit dat vanwege privacykwesties moeilijk is om de doelgroep te bereiken. Het project is niet voortgezet. Vanaf 2020 is met behulp van de RRE de Energiebox beschikbaar gesteld voor woningeigenaren.	
Doelbereik	
Bewustwording van energiegebruik vergroten bij woningeigenaren door: ▪ Doos met	Wat bewustwording is, is niet gedefinieerd. Uit onderzoek van ECN blijkt dat het project veel werkzame elementen bevat met als doel energiebesparing. Dat doel wordt bereikt.

energiebesparende producten ▪ Adviesgesprek met energiecoach & rapportage	Uit onderzoek onder deelnemers blijkt dat 87% één of meer producten gebruikt en dat 91% één of meer adviezen opvolgt. 28% heeft geld uitgegeven om adviezen uit te voeren en 55% schat in jaarlijks tussen €1,- en €50,- te besparen.
2.500 Energieboxen en gesprekken in 2020	1.500 Energieboxen zijn via de 'reguliere' weg uitgereikt (met advies van energiecoach). Van de 1.000 Energieboxen die via Energie-U of VTH uitgereikt zouden worden, zijn er 508 uitgereikt (mei 2021). Deze zijn niet via VTH gegaan, maar via Energie-U (incl. workshop) of met een tien minuten energiebespaargesprek. Een probleem is dat mensen de Energiebox na afloop van de workshop niet altijd ophalen.

Energie-ambassadeurs

Uitvoering

De energie-ambassadeurs worden gecoördineerd door Energie-U. Het concept bestaat ongeveer sinds 2014. In het jaarplan 2021 staat dat er ongeveer 100 energie-ambassadeurs zijn, waarvan 30 actief. Zij participeren in diverse activiteiten. Voor 2021 richt Energie-U zich op het beter boeien en binden van de energie-ambassadeurs en op het helpen van meer woningeigenaren. Daartoe is een communicatieplan opgesteld.

Doelbereik

Netwerk van energie-ambassadeurs maakt Utrechters enthousiast over verduurzaming door middel van diverse activiteiten	Dit doel is deels behaald. Er is een netwerk van 100 energie-ambassadeurs, waarvan 30 zich actief inzetten voor activiteiten. In 2020 hebben er vanwege corona minder activiteiten plaatsgevonden. Het is niet precies vast te stellen om hoeveel activiteiten en deelnemers het gaat. Voor 2021 staan 8 verschillende activiteiten met in totaal 880 deelnemers/gesprekken gepland.

RRE

Uitvoering

De RRE is in Utrecht ingezet voor de hieronder beschreven activiteiten.
De RRE-activiteiten moeten afgerond zijn voor 31 december 2021.

Publiekscampagne
In de zomer van 2020 is de publiekscampagne gestart. De campagne is erop gericht om bezoekers te trekken naar Jouwhuisslimmer.nl en Energiebox.nl. In de uitvoering is men tegen de volgende zaken aangelopen:

- Het is vanwege coronamaatregelen vooral een online campagne geworden;
- De route is aangepast. In plaats van de Energiebox, worden Utrechters naar de website van

Energie-U geleid om een Energiebox aan te vragen.

- De campagne heeft last gehad van vertraging door de uitloop van onderdelen waar de campagne op gericht was, zoals de nieuwe website van Jouwhuisslimmer.nl en de cadeaukaart.

- In de uitvoering van de campagne bleek de afhankelijkheid van de conversie op de websites van de Energiebox en Jouw Huis Slimmer een belangrijk nadeel.

Energiebox voor woningeigenaren
Vanuit de RRE wordt de Energiebox aan 2.500 woningeigenaren aangeboden. Er worden 1.500 Energieboxen uitgereikt aan burgers die de Energiebox zelf vinden (pubiekscampagne) en 1.000 door energie-ambassadeurs of medewerkers van Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH).

Mijn Huis en cadeaukaart
Vanuit de RRE worden 4000 cadeaukaarten van € 25,- aangeboden aan woningeigenaren. Deze cadeaukaart kan bij bouwmarkten worden besteed aan energiebesparende producten. Dit is vanaf november 2020 operationeel.

Het oorspronkelijke idee was dat burgers Mijn Huis invullen en dan een cadeaukaart krijgen toegestuurd. Deze werkwijze bleek niet effectief; daarop is de drempel voor de cadeaukaart lager gemaakt en is deze nu beschikbaar als je je aanmeldt voor de nieuwsbrief.

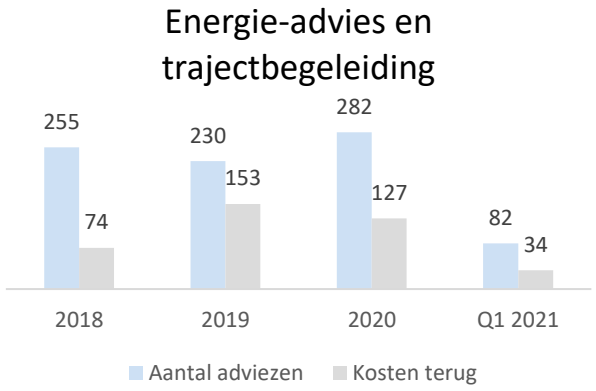
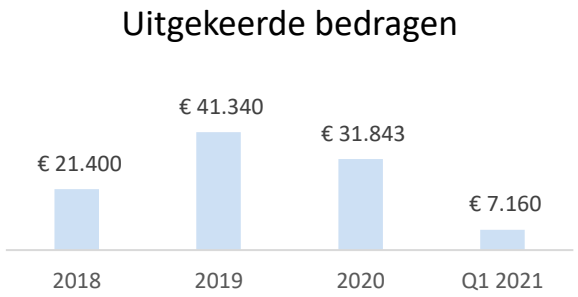
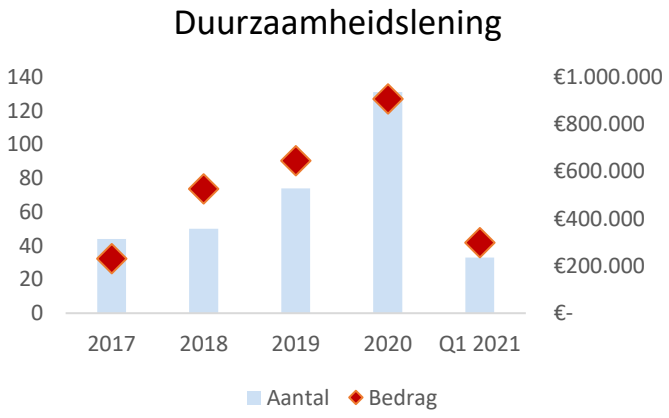
Doelbereik

Woningeigenaren bewust maken van energiebesparing als opmaat om hun woning stapsgewijs verder te verduurzamen. Afgeleide doelen: ▪ Ervoor zorgen dat de Energiebox en Jouwhuisslimmer.nl bekend is bij zo veel mogelijk woningeigenaren in Utrecht. ▪ Ervoor zorgen dat de Energiebox (afspraak maken) en Jouwhuisslimmer.nl (online tool Mijn Huis invullen) door zoveel mogelijk woningeigenaren in Utrecht worden gebruikt.	Dit doel is niet te beoordelen. Er zijn geen definities van ‘energiebesparing’, ‘opmaat’, ‘verduurzaming’ en bovendien zijn het moeilijk meetbare begrippen. De afgeleide doelen zijn wel meetbaar, het is alleen niet duidelijk wanneer het doel bereikt is. De aantallen hangen samen met de voorwaarden van de regeling en de bijbehorende bedragen. Hoewel er een publiekscampagne heeft plaatsgevonden, is het bereik van Jouwhuisslimmer.nl beperkt; in 2020 heeft 3% van de inwoners de website bezocht (10.455 inwoners). Regionaal zijn de cijfers ongeveer hetzelfde, met uitzondering van Woerden, waar de cadeaukaart tot fors meer bezoekers heeft geleid. Met de campagne is geprobeerd om bewoners door te leiden naar de pagina van Mijn Huis en de Energiebox (via Energie-U). Het bereik van de campagne vertaalt zich beperkt in de conversie: na optimalisatie van de website en het anders aanbieden van de cadeaukaart, vraagt 6,5% de cadeaukaart aan. Bij de website van Energie-U vraagt 3,4% de Energiebox aan. Hoe en of woningeigenaren hun klantreis blijven voortzetten, is onbekend. Dit wordt niet gemonitord. Mijn Huis is per 1 juli 2021 uit de lucht.

▪ Ervoor zorgen dat zo veel mogelijk woningeigenaren in Utrecht de eenmaal begonnen klantreis blijven voortzetten door gebruik te blijven maken van de mogelijkheden die Jouw Huis Slimmer aanbiedt en zodoende maatregelen blijven treffen om hun woning verder te verduurzamen.	
2.500 Energieboxen/ gesprekken in 2020	Dit doel is (nog) niet gehaald. Zie Energiebox.
4.000 invullers Mijn Huis in 2020. Deze burgers ontvangen een cadeaukaart	Dit doel is niet gehaald. De cadeaukaart was vanaf november 2020 beschikbaar. Mijn Huis werd nauwelijks ingevuld. De werkwijze is aangepast. Dit heeft niet tot een golf van aanvragen van cadeaukaarten geleid. In juni 2021 is de tussenstand dat er ongeveer 500 kaarten zijn uitgereikt. In oktober is de tussenstand: 3662 aangevraagde kaarten via de website en 150 verstrekt via festivals (totaal 3812). De kaarten zijn niet allemaal verzilverd. Er is €23.398 van de €100.000 uitgegeven. Mijn Huis bestaat per 1 juli 2021 niet meer.
90.000 woningen bereiken in 2020 d.m.v. publiekscampagne	Oktober 2020 t/m januari 2021: 89.461 personen bereikt via sociale media. Dit doel is min of meer behaald.
RREW	
Uitvoering	
Hieronder worden de activiteiten voor woningeigenaren beschreven die vanuit de RREW zijn bekostigd. De activiteiten moeten uiterlijk 31 juli 2022 afgerond zijn.	
Publiekscampagne De campagne blijft doorgaan en wordt verbreed naar andere doelgroepen. Qua onderwerp wordt de campagne meer gericht op ‘energiegedrag’; leefstijl en besparing. Hiertoe komt er een energiebespaartool op Jouwhuisslimmer.nl. Daarnaast wordt in de campagne de koppeling gelegd met de Jouwhuisslimmer webinars.	
Vergoeding warmtefoto’s Als burgers de energiebesparingstool invullen, krijgen zij een vergoeding van € 75,- voor een warmtefoto van hun huis. Hiermee wordt beoogd dat de burgers verder gaan met energie-advies en trajectbegeleiding.	
Meer energie-advies en trajectbegeleiding Door de campagne en andere lopende activiteiten wordt een toename in energie-advies en trajectbegeleiding verwacht.	

Cadeaukaart Voor 1.000 woningeigenaren is een cadeaukaart van € 25,- beschikbaar, voor de aankoop van energiebesparende producten. Om voor de cadeaukaart in aanmerking te komen, moet de energiebesparingstool worden ingevuld.	
Koppeling met webinars In de activiteiten wordt nadrukkelijker een koppeling gelegd met de webinars. In het projectplan is niet nader uitgewerkt hoe dit wordt gedaan.	
Collectieve projecten Dit betreft een vervolg op een pilot uit 2020 waarbij groepen woningeigenaren zijn begeleid om samen te isoleren. De RREW wordt ingezet om twee à drie grootschalige collectieve trajecten te realiseren met 100 tot 200 woningen. Voor het benaderen van bewoners is gekozen voor de methodieken Buurtkracht en Winst-uit-je-Woning. De verwachting is dat ook buurtgerichte collectieven zelf in actie komen, waardoor nog eens 100 tot 200 woningen isolerende maatregelen treffen.	
Waterzijdig inregelen Dit is het inregelen van de centrale verwarmingsinstallatie op de meest optimale manier qua comfort en energiezuinigheid. In de eerste instantie is dit op huurders gericht; maar de verwachting is dat 250 woningeigenaren ‘meeliften’.	
Doelbereik	
Algemene doelen	Voor de RREW zijn geen algemene doelen geformuleerd, zoals wel het geval is bij de RRE.
2.000 burgers vergoeding warmtefoto’s	In uitvoering.
1.000 burgers aanvullend energieadvies	In uitvoering.
150 burgers aanvullend trajectbegeleiding	In uitvoering.
1.000 cadeaukaarten	In uitvoering.
Jouwhuis-slimmer-avonden met 300 bezoekers per avond x 10 avonden	In uitvoering.
2 à 3 collectieve projecten (100-200 woningen isoleren)	In uitvoering.
250 woningen waterzijdig inregelen	In uitvoering.
Gasvrij Thuis	
Uitvoering	
Gasvrij Thuis is bedoeld voor de voorlopers en de vroege meerderheid van de burgers die bereid zijn iets aan hun woning te doen. Er zijn structurele en projectmatige activiteiten. In 2020 kon een groot deel ervan niet doorgaan omdat de woning vanwege de coronamaatregelen tijdelijk is gesloten. Voor 2021 is de programmering daarop aangepast.	
Doelbereik	
Door middel van een voorbeeldwoning bewoners inspireren en stimuleren om hun	Oktober 2018-2019: +/- 1.000 bezoekers 2020: 187 bezoekers

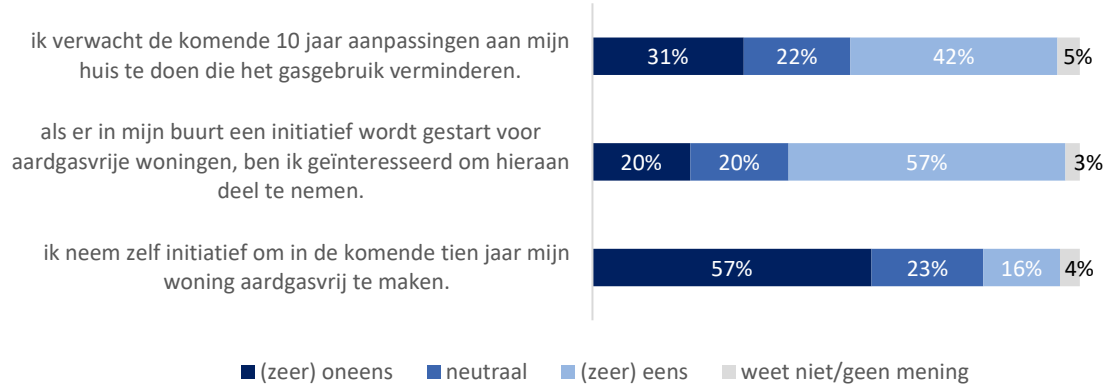
eigen woning in stappen te verduurzamen (aardgasvrij/energiezuinig).	Q1 2021: 153 bezoekers De voorbeeldwoning is er, het inspireren en stimuleren van bewoners is in 2020 beperkt geweest omdat de woning vanwege coronamaatregelen tijdelijk werd gesloten. Wat verder opvalt, is dat ongeveer 40% van de bezoekers uit Overvecht-Noord komt.
Financiële hulp	
Uitvoering	
Regeling Energie-advies aan huis en trajectbegeleiding ▪ Energie-advies aan huis bestaat sinds 2012 en werd in eerste instantie gratis aangeboden in Utrecht-West, gekoppeld aan de voorloper van de Jouwhuisslimmer avonden/webinars. Tegenwoordig wordt energie-advies aan huis door een pool van vier adviesbureaus uitgevoerd en is er een gemeenschappelijke subsidieregeling met trajectbegeleiding per 2020. De adviseurs bezoeken de woning en maken een rapportage waarin op basis van berekeningen een advies wordt gegeven over de verbetermogelijkheden. Bewoners kunnen € 220,- terugvragen voor energie-advies. ▪ Trajectbegeleiding is begeleiding bij onder andere het opstellen van het Duurzaam Meerjarenplan, kiezen van de concrete maatregelen, offerteaanvraag en begeleiding van de realisatie. Hiervoor kunnen bewoners eveneens € 220,- terugvragen. ▪ Vervolgens wordt subsidie verstrekt voor een tegemoetkoming in de kosten van de begeleiding. Hiervoor is € 140,- per stap beschikbaar. De totale beschikbare subsidie per woning is daarmee € 860,-. De subsidies worden alleen gegeven als één van de geadviseerde maatregelen daadwerkelijk is uitgevoerd, binnen twee jaar tijd. De regeling loopt tot en met 31 december 2021.	
Duurzaamheidslening Via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) wordt een persoonlijke lening aangeboden tussen € 2.500,- en 25.000,- met een looptijd van tien tot vijftien jaar.	
Collectieve inkoop Per 2021 is de nadere regel ‘Subsidie collectieve aanpak energiemaatregelen’ van kracht. Dit is bedoeld voor collectieven van vijf of meer bestaande particuliere woningen. Er is een bijdrage in de kosten beschikbaar voor trajectbegeleiding (€ 1.400,-), ondersteuning door het energieloket Jouwhuisslimmer (€ 1.850,-), de huur van een ruimte (€ 726,-) en communicatiemateriaal (€ 250,- bij 5-30 deelnemers en € 3.500,- bij meer dan 30 deelnemers). De einddatum van de regeling is 31 december 2022.	
Doelbereik	
Burgers stimuleren door een deel van de kosten te vergoeden voor onafhankelijk energie-advies en/of hulp bij de uitvoering ervan (energie-advies aan huis, trajectbegeleiding, collectieve inkoop).	Voor de doeltreffendheid van de regelingen kijken we naar de cijfers over het gebruik van de regeling in de volgende figuren.

	  In de figuren zijn energie-advies, trajectbegeleiding en energie-advies voor VvE's bij elkaar opgeteld. Het aantal adviezen is stabiel door de jaren heen. Slechts een deel van de bewoners maakt gebruik van de regeling om de kosten terug te vragen. De achterliggende reden is niet onderzocht, maar zou kunnen zijn dat maatregelen niet worden uitgevoerd, mensen vergeten de kosten terug te vragen of dat veel later alsnog doen (zij hebben daarvoor twee jaar de tijd). De uitgekeerde bedragen zijn veel lager dan het subsidieplafond (€ 200.000 per jaar). Het doel is behaald, maar voor een kleine groep woningeigenaren. Collectieve inkoop bestaat sinds januari 2021. Er hebben in Q1 geen collectieven gebruik gemaakt van de regeling.
Duurzaamheidslening om de uitvoering van maatregelen te stimuleren.	 Het aantal duurzaamheidsleningen neemt toe. Dit hangt waarschijnlijk samen met het vervallen van de inkomensgrens waarboven je eerst geen lening kon krijgen (€ 70.000). De gemeente ziet aan de offertes

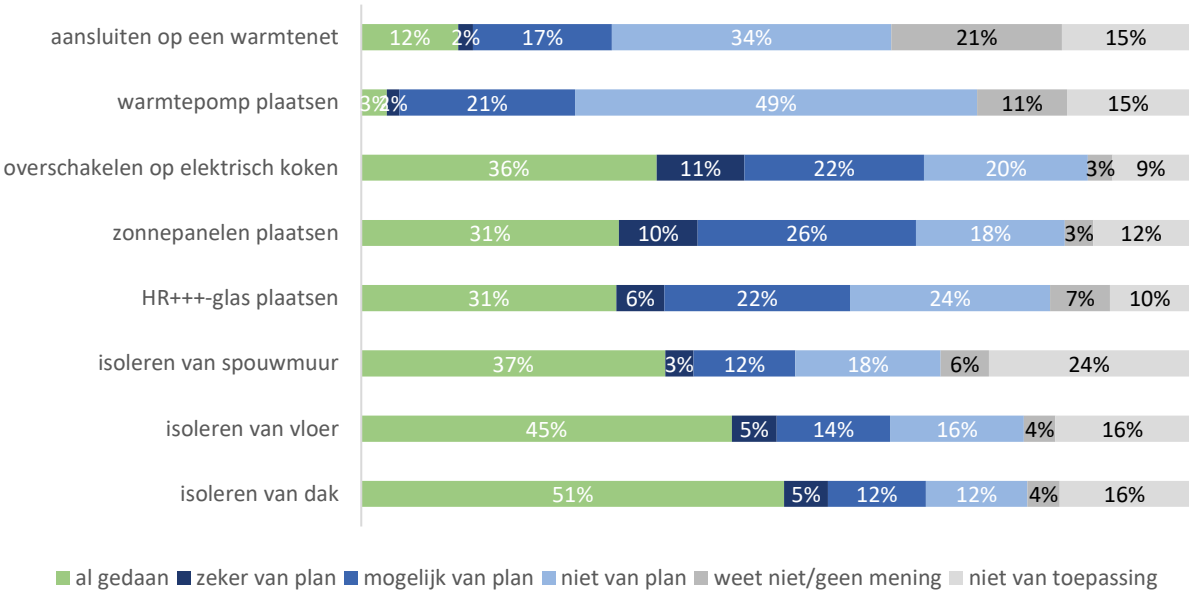
	dat steeds meer mensen de lening gebruiken voor een verbouwing of voor het treffen van meerdere verduurzamingsmaatregelen tegelijk. In het begin gebruikten de mensen de lening vooral voor zonnepanelen. Tegelijkertijd zijn de eisen voor de lening strenger geworden, waardoor meer aanvragen worden afgewezen (38 in 2020).

BIJLAGE 6 UITKOMSTEN BEWONERSPANEL AARDGASVRIJ WONEN

Mening over aardgasvrij wonen

Wat wilt u de komende tien jaar aanpassen in uw woning?

Hoe wordt u het liefst geïnformeerd over het aardgasvrij maken van uw woning?

REKENKAMER UTRECHT

wil bijdragen aan het verbeteren van het gemeentelijke bestuur en het versterken van de controlerende rol van de gemeenteraad.

Dat doet de Rekenkamer via het doen van onafhankelijk onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid en bestuur.

Voor de inwoners van de gemeente Utrecht wil de Rekenkamer zichtbaar maken hoe publiek geld wordt besteed en wat er terecht komt van de voornemens van de gemeente.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Rekenkameronderzoek: ‘Grip op energietransitie. Een onderzoek naar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij concrete projecten’

Opsteller	Rekenkamer Utrecht
Kenmerk	9709964
Jaargang en nummer	2022, nr. 6
Vergaderdatum Raad	27 januari 2022
Geheim	Nee

De raad besluit:

1. Te zorgen voor een samenhangende visie en goede onderbouwing van de 50 à 60 projecten in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie.

2. Meer aandacht te besteden aan monitoring en evaluatie, zodat de doeltreffendheid van de projecten beter inzichtelijk kan worden gemaakt.

3. De doelen en prestatie-indicatoren van de projecten helder, eenduidig en toetsbaar (SMART) te formuleren.

4. Ervoor te zorgen dat projectplannen alle benodigde onderdelen bevatten en het gemeentelijk format voor een projectplan toe te passen, of een onderbouwde keuze te maken om ervan af te wijken.

5. Vast te stellen hoe invulling wordt gegeven aan participatie van burgers in de projecten van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie en op structurele wijze feedback van burgers te verzamelen.

6. De informatie uit monitoring en evaluatie te benutten voor het bijstellen van de projecten in het uitvoeringsprogramma.

7. Als gemeente richting burgers duidelijk te maken wat de gemeente kan betekenen voor bewonersinitiatieven die zich richten op de energietransitie.

8. In samenspraak met de raad/woordvoerders energie vast te stellen hoe de informatievoorziening van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie eruit moet (komen te) zien.

9. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de raad, gehouden op 27 januari 2022.

De griffier,	De voorzitter,
Merel van Hall	Sharon A.M. Dijksma

Gemeenteraad

Dossiernummer	2167
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 januari 2022
Agendapunt	11
Titel	Raadsvoorstel Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) regio Utrecht tot 2040
ID	2331
Behandelend ambtenaar	Ittersum, Wilbert van
Telefoon	14030
E-mail	wilbert.van.ittersum@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Ruimtelijke ordening
Portefeuillehouder	Wethouder Verschuure
Beleidsveld	Ruimtelijke Ontwikkeling
Referendabel	Ja
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Frank de Kok/Cie Ruimtelijke ontwikkeling, Grondzaken en Vastgoed/06-20011476
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	Toezeggingen: geen Terug in de Raad als A/B punt en geschatte bespreektijd: B punt, 45 minuten. Verschillende fracties overwegen moties bij verdere uitvoering van het IRP in vervolgfases

Resultaat raadsbehandeling

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	27 januari 2022

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) regio Utrecht tot 2040

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Wilbert van Ittersum
Kenmerk	9313992
Vergaderdatum raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. In te stemmen met het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) inclusief uitvoeringsstrategie voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de regio Utrecht tot 2040, met de volgende ambities:
   In 2040
   a) leven we in een groene en gezonde leefomgeving;
   b) is duurzame mobiliteit de logische keuze;
   c) is er ruimte voor alle nieuwe bewoners door het toevoegen van compacte stedelijke gebieden;
   d) profiteert iedereen in de regio van een sterke economie die volop in transitie is naar circulariteit;
   e) zijn ook kleine en middelgrote kernen in de regio vitaal en bieden die een gezonde leefomgeving;
   f) is de regio op weg naar energieneutraliteit;
   g) leven we in een klimaatadaptieve en waterrobuuste regio die zich voorbereidt op zeespiegelstijging.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

U wordt gevraagd in te stemmen met het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP). De inwoners van de regio Utrecht leven in een prachtige omgeving en in een gemeente en regio die groeit. Om te garanderen dat stad en regio leefbaar blijven, zijn gezamenlijke keuzes nodig en maken we afspraken over de ontwikkeling van de regio tot 2040. Het IRP voorziet daarin. De zienswijzen van de 16 raden op het concept-IRP vormden de basis voor dit definitief IRP. Het is ons eigen, gezamenlijk toekomstperspectief van 16 gemeenten, met als doel om nu en in de toekomst de groei van de regio op een gezonde en duurzame wijze op te vangen.

Het IRP is de uitkomst van een intensief en gezamenlijk proces van de 16 gemeenten. Het IRP is de gezamenlijke basis voor gemeentelijke omgevingsvisies en uitwerkingen voor de komende jaren. En het IRP heeft een adaptief karakter en wordt met een vaste ritmiek geactualiseerd.

Context

Aanleiding

De regio Utrecht is een populaire regio. Hierdoor moeten we slim omgaan met de ruimte die we hebben. Het moet een fijne plek blijven waar mensen kunnen wonen, werken en recreëren, en er ruimte is voor het groen en duurzame initiatieven. Bovendien hebben we te maken met een aantal grote uitdagingen zoals de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen en woningen die aansluiten bij de behoefte van inwoners, de klimaatcrisis en de energietransitie en de overgang naar duurzame mobiliteit als randvoorwaarde voor verdere verstedelijking. Het grote vraagstuk rond onze schaarse en kostbare ruimte maakt het voorwaardelijk dat we de antwoorden op de vraagstukken integraal geven. Daarom is het ook zo belangrijk dat we deze vraagstukken aanpakken als regio. Maar wel altijd met oog voor de identiteit van de verschillende gemeenten. De diversiteit aan woonmilieus, werkgebieden en landschappen is immers één van de geheimen van het succes van onze regio. Van daaruit spreken we over een eensgezinde en duidelijke ambitie waarmee we laten zien waar we voor staan en waar we samen naartoe werken.

Het Integraal Ruimtelijk Perspectief is de wegwijzer naar de toekomst voor:

- De omgang met groen, landschap en water;
- Zorgen voor voldoende en passende woningen en banen voor iedereen;
- Ruimte voor economie door voldoende en complementaire werklocaties;
- Goede bereikbaarheid van dorpen en steden in de regio, vooral op een duurzame wijze;
- Gezonde en vitale leefomgevingen voor iedereen

Soms zijn de wensen groter dan de ruimte die we hebben. Door goed met elkaar af te stemmen, door het onderzoeken van mogelijkheden en door innovatie, kunnen we de ruimte slim verdelen en benutten en de beste keuzes maken voor gemeenten en regio. Zo werken we met zijn allen aan een gezonde, duurzame en toekomstbestendige leefomgeving.

Het IRP is te zien als een convenant tussen de gemeenten. Samen geven we invulling aan de regionale opgaven. Het is een adaptief perspectief, dus in de toekomst kan de inhoud veranderen. Het IRP kan ook worden gezien als verbinding tussen gemeentelijke visies. Door het verbinden van deze visies maakt het IRP het regionale huis sterker en kunnen we de grote opgaven waar we met elkaar voor staan beter te lijf.

Samenhang met RSU 2040

Het IRP is opgesteld in nauwe samenhang met de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU 2040), zowel waar het gaat om de inhoudelijke ambities, de consequenties daarvan in de Utrechtse gebieden en de fasering / programmering. Ook veel afbeeldingen uit de RSU zijn benut in het IRP. Dit betekent dat in het IRP – net als in de RSU – wordt gekozen voor ‘Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen’. De ambities uit de RSU zien we terug in het regionale vergezicht:

- In 2040… leven we in een groene en gezonde leefomgeving.
- In 2040… is duurzame mobiliteit de logische keuze.
- In 2040… is er ruimte voor alle nieuwe bewoners door het toevoegen van compacte stedelijke gebieden.
- In 2040… profiteert iedereen in de regio van een sterke economie die volop in transitie is naar circulariteit.

- In 2040… zijn ook kleine en middelgrote kernen in de regio vitaal en bieden die een gezonde leefomgeving.
- In 2040… is de regio op weg naar energieneutraliteit.
- In 2040… leven we in een klimaatadaptieve en waterrobuuste regio die zich voorbereidt op zeespiegelstijging.

Zienswijzeprocedure U16 raden
De afgelopen periode is in de U16 de stap gemaakt vanuit de Ruimtelijk- Economische Koers uit 2017, via een gezamenlijk uitgangspuntennotitie en beoordelingskader, de Contour, het concept IRP naar nu een definitief IRP voor de U16. In het voorjaar 2021 zijn de raden in de gelegenheid gesteld aan de voorkant invloed uit te oefenen door een zienswijze in te dienen op het concept IRP. Alle raden hebben hiervan gebruik gemaakt. De zienswijzen hebben het denken versterkt en het IRP verder verrijkt. Met deze zienswijzen is door de raden richting gegeven aan de inhoud van het IRP en aan vraagstukken die nog geadresseerd moeten worden en ontstaat er ook politiek draagvlak voor de besluitvorming van een gezamenlijk toekomstperspectief voor onze U16 regio. Uit de zienswijze blijkt de waardering van de raden voor het werk dat er ligt:
- “Evenwichtig ontwikkelperspectief, zeer compleet, nog nooit zo ver geweest als regio”;
- “Het is gelukt om de grote ruimtelijke opgaven voor de komende jaren samenhangend in beeld te brengen”;
- “Waardering voor het proces van de totstandkoming van het IRP”;
- “De ruimte die individuele gemeenten hebben gehad om vanuit eigen identiteit, ambities en kansen bij te dragen aan oplossingen voor gezamenlijke maatschappelijke opgaven”;
- Het concept IRP is een indrukwekkend en mooi document, zowel in tekst als in beeld”.

Naast deze waardering zijn in de zienswijzen dilemma’s en kanttekeningen gemaakt op inhoud en proces. De IRP-organisatie heeft recht gedaan aan de inbreng van de raden en de gevraagde aanpassingen in het concept IRP. In bijlage 2 is per gemeente inzichtelijk gemaakt hoe de zienswijzen op hoofdlijnen zijn verwerkt in het definitief IRP of worden meegenomen in de volgende fase. Zie verder hieronder (argument 1.1).

Integratie RES en IRP
De Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) is opgesteld door de U16-regiogemeenten met de Provincie Utrecht en Waterschappen. Dit is een verplichting vanuit het Nationale Klimaatakkoord. In deze strategie staat hoe en waar de regio grootschalig duurzame energie gaat opwekken en welke duurzame warmtebronnen in beeld zijn. Een groot aantal raden vraagt in hun zienswijze aandacht voor het ontbreken van het thema energie in de integrale afwegingen. Een aantal raden geeft aan dat vaststelling van een integraal ruimtelijk perspectief zonder een afweging over de ruimtelijke gevolgen van de energieopgave niet denkbaar is. Om recht te doen aan de zienswijzen en om het IRP inhoudelijk sterker te maken is de RES 1.0, inclusief de zoekgebieden, opgenomen in het IRP. Daarbij is in het IRP gekozen om één-op-één aan te sluiten bij de RES 1.0. Dit is gedaan door:
- Het opnemen van de kaart met zoekgebieden;
- Het illustreren van de orde van grootte van de ruimte die binnen de zoekgebieden nodig is;
- Het aanpassen van teksten in de redeneerlijn en thematische uitwerking over energie.

In de analyse van de zoekgebieden in de RES blijkt dat er geen harde botsingen plaatsvinden tussen de zoekgebieden en andere thema’s in het IRP. Wel ligt er een grote opgave voor het samen laten oplopen van energieopwekking en groen en landschap. En is het maatschappelijk draagvlak voor energieopwekking een specifiek aandachtspunt.

De RES wordt in oktober aan de raden voorgelegd. Dat is dus nog voordat besluitvorming over het definitieve IRP in de raden plaatsvindt, maar wel nadat het IRP een maand eerder in september is aangeboden aan de colleges met het verzoek dit voor te leggen aan hun raden. Met de besluitvorming op het IRP consolideren we de RES 1.0. In het perspectief en de integrale uitwerkingen voor de toekomst. Actualisaties op de RES 1.0. worden meegenomen bij volgende versies van het IRP en in de volgende fase van het IRP, de programmering.

Onafhankelijke kwalitatieve beoordeling IRP
Het IRP wordt voor een kwalitatieve beoordeling gelegd langs het Beoordelingskader dat eerder door raden is vastgesteld en geactualiseerd. In bijlage 3 bij dit raadsvoorstel treft u dit onafhankelijk oordeel aan. Het doel van deze beoordeling is om inzicht te krijgen in hoeverre het perspectief voldoet aan de

kwaliteiten die de samenwerkende gemeenten in de regio Utrecht voorstaan. Het beoordelingskader kan niet worden gezien als een meetlat waar het IRP en nadere uitwerking simpelweg langs gelegd kan worden om tot een afgewogen oordeel te komen. Het is een instrument dat helpt om inzichten te verschaffen. Hiermee ondersteunt dit het gesprek bij de besluitvorming en geeft het aanknopingspunten en aanbevelingen voor uitwerkingen in de volgende fase, het integraal programmeren.
De toets op het IRP laat in zijn algemeenheid een positief beeld zien en vraagt op onderdelen om nadere uitwerking en concretisering. In fase 4 worden deze onderdelen meegenomen bij een uitwerking op programma-, gebieds- en projectniveau. En worden nieuwe ontwikkelingen en afwegingen onderdeel van het perspectief middels een adaptief ontwikkelpad en periodieke actualisatie. (Zie verder hieronder; argument 1.2).

IRP als adaptief perspectief
Het perspectief is adaptief, dus de inhoud wordt in de toekomst geconcretiseerd, waar nodig aangepast aan de (lokale) omstandigheden en periodiek geactualiseerd. Het IRP is immers geen eindbeeld, het geeft de gedragen ontwikkelrichting weer voor de komende 20 jaar. Gemeenten en allianties werken op programma-, gebieds- en projectniveau de opgaven uit. Op regionale schaal werken we samen om de regionale keuzen verder aan te scherpen en randvoorwaarden voor elkaar te krijgen. De insteek is dan ook om het IRP periodiek te actualiseren en dit te consolideren via besluitvorming in de gemeenteraden. Zodat ontwikkelingen kunnen worden vastgelegd in gemeenteraden. De eerste actualisatie is voorzien na periode van twee jaar, er wordt onderzocht wat een passende ritmiek is voor de periode daarna. In actualisaties van het IRP worden ook steeds de nieuwste resultaten en inzichten uit de RES meegenomen. Hierdoor gaat het IRP altijd over de integrale opgave, dus inclusief energie.

Juridische context
Het integraal ruimtelijk perspectief heeft geen wettelijke juridische status (zoals een gemeentelijk of een provinciaal omgevingsplan). De planologische verantwoordelijkheid ligt bij de gemeenten in de omgevingsvisies en omgevingsplannen. Het IRP vormt wel de gezamenlijke ontwikkelrichting van de 16 samenwerkende gemeenten, tot stand gekomen op basis van lokaal beleid en ambities en met regionale keuzes en integrale afwegingen. Het IRP is daarmee op haar beurt weer een belangrijke basis voor de gemeentelijke omgevingsvisies.

Het IRP is geen vrijblijvende afspraak. Het IRP is een regionale visie dat richting geeft en waarin nog een aantal onzekerheden bij de uitwerking en realisatie. Het IRP moet daarom ook worden gezien als onze gezamenlijke regionale basis voor de samenwerking op inhoud en proces, waarmee we als U16 de regie houden over de samenwerking onderling en met rijk, provincie en andere partners om de hoofdkeuzes scherper te maken en om de benodigde investeringen voor de uitvoering te krijgen. Wanneer de raden met het IRP instemmen ontstaat er lokaal commitment op de integrale regionale ruimtelijk opgave. We spreken met elkaar af dat de gemeentelijke omgevingsvisies en beleid en programma's zullen passen binnen dit integrale perspectief voor de regio en andersom. En dat de gemeenten de ambities en doelen van het IRP helpen realiseren en elkaar daarop aanspreken.

Beoogd effect
Het IRP beoogt een samenhangende ruimtelijke ontwikkeling op regionaal niveau op het gebied van wonen, werken, mobiliteit, groen en energie.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- Raadsbesluit Zienswijze Concept-IRP, d.d. 15 juli 2021
- Raadsbrief Collegereactie op Ontwerp Integraal Ruimtelijk Perspectief, d.d. 10 maart 2021
- Raadsbrief zoekgebieden energieopwekking, d.d. 22 januari 2021
- Raadsvoorstel het (aangepast) Beoordelingskader, sept 2020
- Contour REP, mei 2020
- Raadsbrief Utrechtse inbreng Aangepast beoordelingskader en Contour REP, 18 mei 2020
- Raadsbrief Ontwikkelbeeld voor REP pijler Groen Landschap d.d. 10 september 2019;
- Raadsbrief Plan van Aanpak REP en programma U10 d.d. 16 april 2019;
- Raadsbrief Bouwstenen voor het U10 Ruimtelijk Economisch Programma d.d. 25 januari 2019;
- Raadsbrief Rapporten U-10 ten behoeve van het Ruimtelijk Economisch Programma d.d. 9 januari 2019;
- Raadsbrief Uitvoeringsagenda ruimtelijk economische koers, d.d. 24 augustus 2017

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	In te stemmen met het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) inclusief uitvoeringsstrategie voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de regio Utrecht tot 2040, met de volgende ambities: In 2040 a) leven we in een groene en gezonde leefomgeving; b) is duurzame mobiliteit de logische keuze; c) is er ruimte voor alle nieuwe bewoners door het toevoegen van compacte stedelijke gebieden; d) profiteert iedereen in de regio van een sterke economie die volop in transitie is naar circulariteit; e) zijn ook kleine en middelgrote kernen in de regio vitaal en bieden die een gezonde leefomgeving; f) is de regio op weg naar energieneutraliteit; g) leven we in een klimaatadaptieve en waterrobuuste regio die zich voorbereidt op zeespiegelstijging.
Argumenten	
1.1	<u>Het IRP is opgesteld in nauwe samenhang met de RSU 2040 en de zienswijze van de raad is goed verwerkt in dit IRP</u> Het IRP van de regio en de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 sluiten naadloos op elkaar aan en zijn in samenhang vormgegeven. Dit is goed herkenbaar in tekst, beeldmateriaal en kaartmateriaal. In reactie op het concept IRP heeft uw raad een zienswijze vastgesteld met nog enkele specifieke aandachtspunten. Ook de andere raden uit de regio hebben dat gedaan. Dit heeft geleid tot aanpassingen, waarmee het IRP nu definitief kan worden vastgesteld. Op onderdelen zijn nog aanscherpingen of aanvullingen nodig; dat gebeurt in de volgende fase, het integraal programmeren. De IRP-organisatie heeft op alle elementen uit de zienswijzen een reactie geformuleerd met een verantwoording hoe het is verwerkt in het definitieve IRP. Als College hebben wij de reacties op de Utrechtse zienswijze als volgt beoordeeld: ➢ De raad vroeg aandacht voor de integraliteit van het IRP zelf en voor de aanpak in de volgende fase: integraal programmeren. In het IRP ontbraken belangrijke opgaven zoals de energietransitie en de regionale bedrijventerreinen. Deze zijn in het definitieve IRP integraal opgenomen. Voor de volgende fase onderstreepte de raad het belang van integraal programmeren, zodat de vraagstukken rond schaarse en kostbare ruimte scherp worden. De raad benadrukte daarbij om waar mogelijk koppelkansen te benutten, bijvoorbeeld het realiseren van scheggen met routes voor OV en fiets; of het Wiel met spaken uitwerken voor fiets, OV en groen. In het definitieve IRP is dit meegenomen: op diverse plaatsen worden koppelkansen concreet genoemd. ➢ Op het gebied van woningbouw benadrukte de raad dat het niet alleen gaat om voldoende / betaalbare woningen, maar ook om woningen die aansluiten bij de vraag en om andere relevante zaken, zoals stimulering van de doorstroming op de woningmarkt, het streven naar leefbare en gemengde wijken, het aandacht hebben voor specifieke doelgroepen en het werken aan een grote diversiteit aan woonmilieus. In het definitieve IRP is de regionale inzet op voldoende / betaalbare woonruimte en de huisvesting van kwetsbare groepen nog steeds vrijblijvend geformuleerd. Beide dienen in fase 4 van het IRP verder uitgewerkt (en geborgd) te worden. Overigens is dit voor een belangrijk deel ook een lokale opgave. ➢ De reacties van uw raad op de economische doelstellingen en de werklocaties is de stad Utrecht zijn verwerkt in het definitieve IRP; het ging met name om het realiseren van extra bedrijventerreinen en het scherper positioneren van het USP

	als internationale toplocatie op het gebied van Life Science. ➢ De raad vroeg ook het thema Mobiliteit sterker te duiden als randvoorwaarde voor de verdere verstedelijking. De teksten in de definitieve IRP zijn in lijn met uw zienswijze. ➢ De uitwerking van het begrip 'gezonde leefomgeving' is in de definitieve IRP verbreed, zoals in uw zienswijze gevraagd. ➢ Ook heeft u aandacht gevraagd voor recreatie, sportvoorzieningen en evenementenlocaties. In de definitieve IRP worden recreatie en sportvoorzieningen wel genoemd, maar zonder heldere regionale normen. Hierdoor blijft de ruimteclaim voor deze functies onduidelijk. Evenementen en evenementenlocaties worden niet in het IRP genoemd; wij zullen dit thema betrekken bij de verdere uitwerking in fase 4. ➢ In uw zienswijze is gevraagd meer aandacht te besteden aan de klimaatcrisis, de gevolgen van klimaatverandering en aan de transitie naar een circulaire stad. In de definitieve IRP komt klimaatverandering op diverse plekken terug; het zal ook in fase 4 een belangrijk toetsingscriterium zijn bij integrale afwegingen. Circulariteit staat benoemd in relatie tot bedrijventerreinen/economie en landbouw. Ook hierbij zal fase 4 leiden tot concrete afspraken. Dat zal op relatief korte termijn nodig zijn, gezien de enorme productie van woningen, kantoren en bedrijfsruimten. De RSU 2040 geeft voor de gemeente Utrecht een actueel inzicht in de grote opgaven en hoe en waar we deze een plek willen geven in de stad. Dat brengt met zich mee dat wij op onderdelen specifieker zijn, dan in het IRP mogelijk is. Andere gemeenten hebben daarvoor nog onvoldoende inzicht in hun opgaven en werken nog aan eigen gemeentelijke koersdocumenten. Meer concrete uitwerkingen volgen in fase 4 van het IRP; dan wordt ook een deel van de zienswijzen nog verwerkt.
1.2	<u>De onafhankelijke toets op het IRP laat een positief beeld zien op alle indicatoren van het Beoordelingskader</u>
	Het IRP is ter beoordeling gelegd langs het vastgestelde en aangescherpte Beoordelingskader. In bijlage 3 (Toetsing IRP Aangepast beoordelingskader REP) bij dit raadsvoorstel treft u dit onafhankelijk oordeel aan, zodat u deze kunt betrekken bij uw besluitvorming. De toets op het IRP laat in zijn algemeenheid een positief beeld zien. Voor de meeste doelstellingen (zowel hoofd, als subdoelen) is veel aandacht in het IRP. Op sommige criteria scoort het IRP neutraal (nul) of is het nog onduidelijk (vraagteken); Het is echter niet haalbaar op alle onderdelen uit het kader positief te scoren. Dit omdat het om de totaalscore gaat, omdat bepaalde aspecten nader uitgewerkt moeten worden in de volgende fase, waarin concrete uitwerkingen op programma-, gebieds- of projectniveau plaatsvinden. Daar komt nog beter in beeld waar opgaven mogelijk botsen en welke slimme oplossingen daarvoor in beeld zijn. Op die punten zal nadere uitwerking en concretisering plaatsvinden in de volgende fase. De meest opvallende zaken op een rij: • Op de hoofddoelen '*economie versterken'*, '*verstedelijkingsopgave faciliteren'*, '*ruimtelijke kwaliteit verhogen'* en '*slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren*' wordt overwegend positief gescoord. Dat komt doordat het IRP de thema's wonen, werken, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit behoorlijk concreet uitwerkt. Dit biedt inzicht in welke mate aan de opgaven wordt voldaan en op welke manier bepaalde doelen gerealiseerd gaan worden. Bijvoorbeeld in termen van aantallen arbeidsplaatsen, woningen, waar en op welke OV-lijnen ingezet wordt en op welke manier de ruimtelijke kwaliteit versterkt wordt. • De beoordeling op het hoofddoel '*bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio'* is lastiger. Dat heeft te maken met het regionale niveau waarop het IRP is uitgewerkt. Voor bepaalde subdoelen en indicatoren is een nadere uitwerking op lokaal niveau nodig (bijvoorbeeld klimaatadaptatie); deze invulling biedt het IRP niet. Daarnaast is de inpassing van verschillende functies (wonen, werken, mobiliteit) binnen bestaand stedelijk gebied en het gezond maken / houden van dit gebied (met name kijkend naar het aspect geluid) een

	aandachtspunt. De specifieke 'inpassing' dient in vervolgstappen nader uitgewerkt te worden. • In algemene zin geldt voor meer indicatoren dat het nog niet mogelijk is ze op basis van de uitwerking in het IRP te beoordelen. In de fase van beleids-ontwikkeling waar het IRP zich in bevindt is dat ook logisch; het IRP kan op onderdelen alleen randvoorwaarden of uitgangspunten meegeven, of aangeven dat nog ruimte wordt gezocht voor bepaalde functies. De daadwerkelijke uitwerking in plannen en programmering komt later en is in sommige gevallen ook vooral iets waar gemeenten mee aan de slag moeten. • De beoordeling op de hoofddoelen '*Haalbaarheid'* en '*Kosten en opbrengsten'* is ook nog niet goed mogelijk. Over deze aspecten is nog weinig concrete informatie voorhanden. Elementen die nu nog niet zijn uitgewerkt (en waarvan de bijdrage aan doelen nog niet meetbaar is) verdienen in de programmering in het vervolgproces aandacht.
1.3	<u>Met dit IRP staan de regiogemeenten voor elkaars opgaven en zijn ze een sterke en betrouwbare gesprekspartner voor de andere overheden en stakeholders</u>
	Gelet op het intensieve en zorgvuldige proces dat de 16 gemeenten met elkaar hebben doorlopen, heeft de regio met dit IRP een gedragen basis voor de regio. Wat in het IRP staat is de uitkomst van een gezamenlijk proces met de 16 gemeenten. Samen vinden we dit de beste manier om een plek te geven aan de regionale opgaven die voor ons liggen. We vinden dit niet alleen voor het eigen grondgebied van de gemeente, maar we vinden dit ook voor de regio als geheel. Alle gemeenten staan voor de opgaven van alle gemeenten. Omdat gemeenten voor elkaars opgaven staan, kunnen zij eenduidig en sterker optreden naar andere bestuurslagen, zoals het Rijk en de provincie. Daarbij is het belangrijk om consistent en eensgezind het IRP als basis te gebruiken voor het regionale verhaal. Dit IRP helpt om vanuit eigen ambities mee te sturen op de ambities en keuzes die provincie en Rijk moeten maken op de vijf genoemde thema's. Dit gaat bijvoorbeeld om investeringen voor landschap, water en mobiliteit vanuit Rijk of over het bereiken van overeenstemming over uitbreidingslocaties voor wonen en bedrijvigheid met de provincie. Gemeenten houden elkaar vast en treden met één gezicht op naar deze overheden en andere stakeholders. We zijn daarmee als regio een betrouwbare en herkenbare partner en we zijn daarmee voorbereid, wanneer zich kansen voordoen als groeifonds, woonimpuls, toekomstige geldstromen voor financiering van groen en de mobiliteit. Hier gaan jaarlijks landelijk tientallen of honderden miljoenen en soms miljarden euro's om.
1.4	<u>De uitvoeringsstrategie in het IRP maakt op hoofdlijnen inzichtelijk hoe de regiogemeenten van een Integraal ruimtelijk perspectief komen tot Integraal Programmeren en Realisatie</u>
	Met het IRP weten we wat we willen, nu moeten we nog scherp krijgen hoe we dat kunnen realiseren. Deze strategie en aanpak op de uitvoering of realisatie is de kern van wat onze regio de komende jaren te doen staat. De uitvoeringsstrategie maakt op hoofdlijnen helder hoe het IRP op een samenhangende manier uit te voeren is. Dit vergt enerzijds het werken in allianties aan de uitvoering en realisatie van integrale ruimtelijke opgaven voor de U16 regio en anderzijds een integraal regionaal programma om de regionale keuzes aan te scherpen, de randvoorwaarden op orde te brengen en de samenhang en integraliteit te bewaren in de uitvoering. Dat is nieuw voor de regio. De gemeenten zijn in de lead om de uitwerking en daarna de uitvoering van de onderdelen van het IRP waar te maken. Dit doen zij voor programma's en projecten binnen gemeenten en op complexere en/of gemeentegrens overstijgende ontwikkelingen in allianties. Met een regionale ondersteuning, coördinatie en monitoring.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Ook de Provincie Utrecht start met regionale programmering voor wonen en werken</u>

	op basis van de POVI en dat vereist afstemming tussen provincie en de U10 in de volgende fase
	De provincie werkt aan een regionaal programma voor wonen en werken op basis van de POVI; daar komt ook een zienswijze-traject voor. Het gaat dan weliswaar geografisch om een bredere scope en om een meer sectorale aanpak, maar het vereist afstemming en/of samenwerking tussen regionale en provinciale ruimtelijke keuzes. Dit heeft onze aandacht in de vervolgfase.
1.2.	Het behalen van de ambities van het IRP is mede afhankelijk van investeringen en medewerking van andere partijen
	Voor de benodigde investeringen is de regio mede afhankelijk van andere partijen. Dit maakt het behalen van de ambities onzeker. Ondanks het feit dat er nog onvoldoende zicht is op (Rijks)financiën, is er een grote maatschappelijke urgentie om met de richting van dit IRP op gebied van onder andere de woonopgave stappen te blijven zetten in de uitvoering. In de volgende fase van het IRP zal er daarom aandacht moeten zijn voor een integraal regionaal programma, investerings- en lobbystrategie om onderdelen, zoals de groen- en mobiliteitsopgave en de woningbouwopgave - die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn - te kunnen realiseren. In de vervolgfase krijgt dit nadere uitwerking.
1.3	Sommige opgaven in het IRP hebben een verdere concretisering nodig
	Op een aantal punten vraagt het IRP om concretisering, zoals het vervolg op de RES 1.0, de nadere uitwerking van zoeklocaties naar regionale bedrijventerreinen, de omgang en investeringen in de mobiliteitsmaatregelen en de concrete programmering van vitaliteit waarbij ook integrale afwegingen een rol spelen. Het perspectief is adaptief, wat betekent dat het nog concreter wordt ingevuld en aangescherpt op basis van de (lokale) ontwikkelingen en uitwerkingen in de uitvoeringsfase. In de vervolgfase, het programmeren, worden deze onderdelen geconcretiseerd, integraal afgewogen en vertaald in een adaptief ontwikkelpad. De eerste actualisatie is voorzien na periode van twee jaar, er wordt onderzocht wat een passende ritmiek is voor de periode daarna.

Financiën

De uitvoering van het IRP vergt een regionaal commitment, ook financieel. Vanaf medio september 2021 zal fase 4 worden opgestart. De periode tot eind 2022 wordt gezien als kwartiermakerfase waarin de gemeenten en het REP opgaveteam samen aan de slag gaan om een integraal programma, uitvoeringskracht en passende organisatie op te bouwen. Dit start met het vertalen van de regionale opgaven vertalen in ‘pakketten’ of ‘regionale deelopgaven’. En een verkenning wat daarvan al is belegd in gemeenten en allianties en wat of wie er aanvullend nodig is om de dingen voor elkaar te krijgen. Ook wordt de uitvoering ingeregeld, bij de allianties en gemeenten en de U10 organisatie. Met als uitgangpunt: eigenaarschap bij gemeenten en de U10 in een ondersteunende rol.

Voor de periode tot eind 2022, de kwartiermakerfase, wordt een financiële bijdrage gevraagd aan de 16 gemeenten die samenwerken in het IRP. Vanaf medio september tot eind december 2021 is sprake van een overbruggingsperiode met een begroting van ca 100.000 euro plus inzet van mensen uit de U10. De begroting voor het jaar 2022 is in totaal 1 miljoen euro. Gemeenten dragen hier aan bij naar verhouding van het aantal inwoners (peildatum 1-1-2021); voor de gemeente Utrecht betekent dat een bijdrage van 37,3%. Dit is gelijk aan de begroting en verdeelsleutel in IRP fase 3 om te komen van Contour naar Perspectief. Voor fase 4 is de vraag aan de gemeente Utrecht om 37.300 euro bij te dragen voor 2021 en 373.000 euro voor 2022. Vanuit het Strategiebudget in programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed kunnen de kosten voor 2021 gedekt worden en is er voor 2022 een budget van 200.000 euro beschikbaar. Hiermee is er dekking voor de eerste helft van 2022. In de aanloop naar de Voorjaarsnota 2022 en het Coalitieakkoord zullen we onderzoeken hoe we de stedelijke strategische sturing duurzaam vorm kunnen geven.

Na 2022 kan de fase van langjarig programmeren starten. Waarbij de gemeenten en allianties steeds meer zelf verantwoordelijk zijn voor het tempo en de inzet in mensen, middelen. Zo wordt het IRP in de komende jaren uitgevoerd in een ‘zwerm’ van verschillende projecten, programma’s etc. door een

breed palet aan partijen in wisselende samenstelling. Met een regionale ondersteuning, coördinatie en monitoring

Vervolg
Met de besluitvorming van het IRP eindigt fase 3. Eventuele moties en amendementen op het definitief IRP worden in Fase 4 Integrale Programmering opgepakt en meegenomen bij een nadere uitwerking op programma-, gebieds- en projectniveau en worden ook nieuwe ontwikkelingen en afwegingen onderdeel van het perspectief middels een adaptief ontwikkelpad.
Met het Integraal Ruimtelijk Perspectief ligt er een goed en samenhangend ruimtelijk perspectief op de toekomst van de regio Utrecht. Tegelijk is het goed te beseffen dat dit een perspectief voor de lange termijn is, en geen concreet plan. We weten nu wat we willen, nu moeten we nog scherp krijgen hoe we dat kunnen realiseren. Helder is dat de opgaven en keuzes in de pijlers van het IRP op zichzelf al een schaalsprong vergen en dat er onzekerheden zijn bij de uitvoering. Dat slim combineren nodig is om tot uitvoering te komen. Dit vergt een vooruitstrevende omgang met ruimtelijke planning, (ontbrekende) investeringen en samenwerking met publiek-private partners: integraal, adaptief en door de schaalniveaus heen. Deze strategie en aanpak op de uitvoering of realisatie is de kern van wat onze regio de komende jaren te doen staat. Dit vergt enerzijds het werken in allianties aan de uitvoering en realisatie van integrale ruimtelijke opgaven voor de U16 regio en anderzijds een integraal regionaal programma om de regionale keuzes aan te scherpen, de randvoorwaarden op orde te brengen en de samenhang en integraliteit te bewaren in de uitvoering. Dat is nieuw voor de regio. De gemeenten zijn in de lead om de uitwerking en daarna de uitvoering van de onderdelen van het IRP waar te maken. Dit doen zij voor projecten en programma's binnen gemeenten en op complexere en/of gemeentegrens overstijgende ontwikkelingen in allianties.

Participatie
Bij de verdere uitwerking en programmering van het IRP wordt de samenleving betrokken in de planvorming, zowel met regionale stakeholders als met inwoners. De U10 organiseert de participatie met relevante regionale actoren. De eerste twee sessies zijn reeds georganiseerd met regionale stakeholders om te kijken naar draagvlak voor de ontwikkelrichting en mogelijkheden voor uitvoering in de toekomst (zie bijlage 4: Participatie Integraal Ruimtelijk Perspectief).

Voor participatie met inwoners zijn gemeenten primair aan zet. Voor de periode die achter ons ligt (ontwikkeling IRP) zijn inzichten benut uit de diverse participatietrajecten die de laatste drie jaren zijn gehouden rond ontwikkelde Omgevingsvisies. Voor de komende periode (fase 4), waarin een integraal ruimtelijk programma en een uitvoeringsstrategie wordt ontwikkeld, zal het voor inwoners een stuk concreter worden. Dan worden keuzes gemaakt over programmering en worden ambities concreet.

De verdere uitwerking van de RSU2040 en daarmee het Utrechtse deel van het IRP zullen we samen doen met de stad. Dit doen we in het kader van de omgevingsvisies en de gebiedsonderzoeken. Daarnaast gaat het college verdere verdiepende gesprekken voeren over de toekomst van de stad en de wensen, vragen en zorgen die over dit grote onderwerp leven. Hier komt seperaat een voorstel voor.

Communicatie
Communicatie over het definitieve IRP wordt verzorgd door de REP-organisatie, medio oktober. Communicatie vanuit de gemeente Utrecht richt zich in eerste instantie op de RSU 2040 en de uitwerkingen daarvan; hierin nemen wij mee dat de gemeente in de verdere verstedelijking samenwerkt met de provincie en de regiogemeenten.

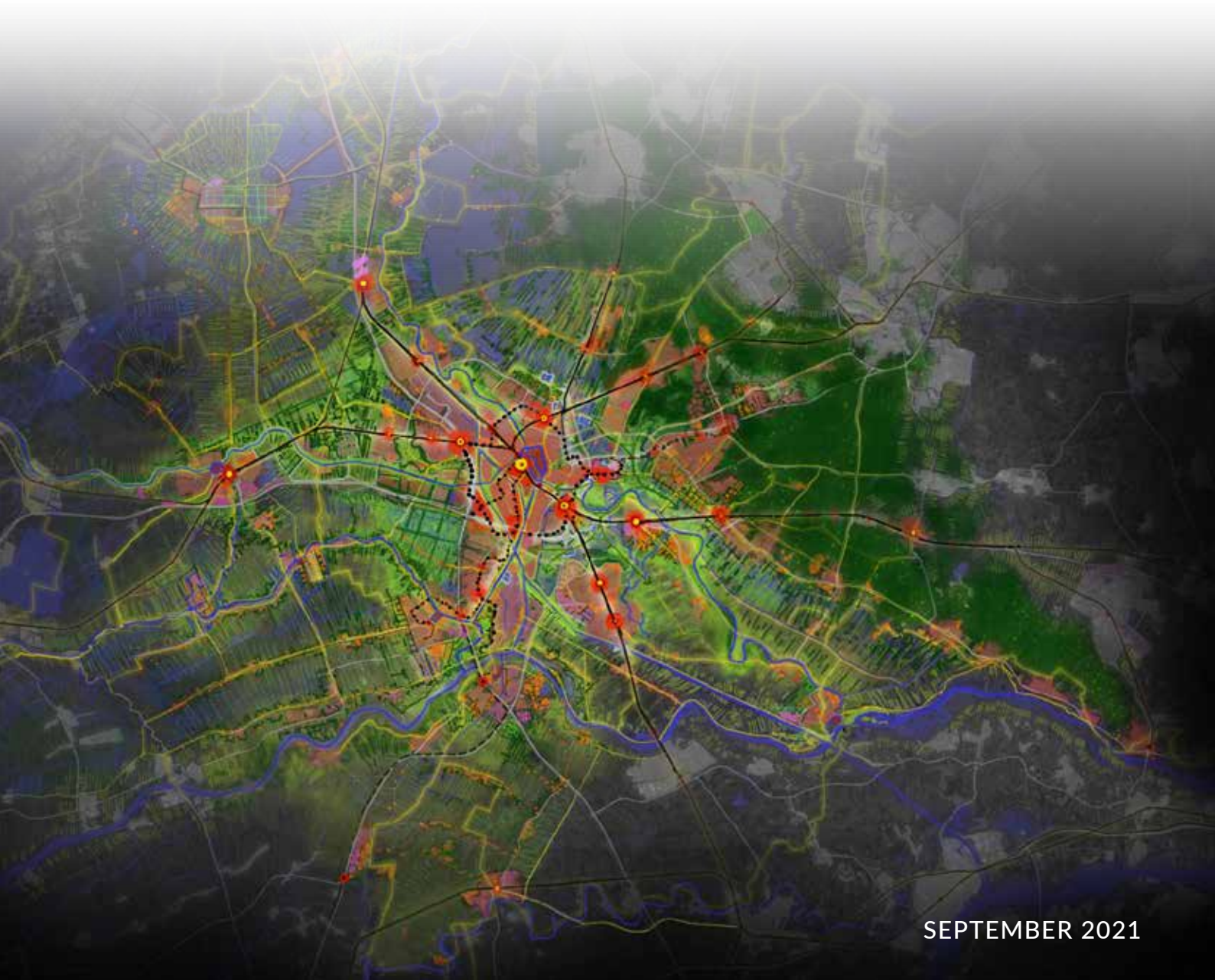
Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Integraal Ruimtelijk Perspectief

Bijlagen informatief
- Overzicht zienswijzen raden op concept IRP – verwerking en verantwoording
- Toetsing IRP Aangepast beoordelingskader REP
- Participatie Integraal Ruimtelijk Perspectief

U16TRECHT

GEZOND LEVEN IN EEN STEDELIJKE REGIO VOOR IEDEREEN

INTEGRAAL RUIMTELIJK PERSPECTIEF 2021-2040

SEPTEMBER 2021

VOORWOORD

Voor u ligt het Integraal Ruimtelijk Perspectief 2021-2040, de gezamenlijke ontwikkelrichting tot 2040 van de 16 gemeenten in de regio Utrecht die samenwerken in U10-verband. Wij zijn trots op dit ambitieuze perspectief, dat concreet maakt hoe de regio op een gezonde en duurzame wijze zal groeien en hoe ze om zal gaan met de grote maatschappelijke opgaven. Het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) is een concretisering van de contour REP, waar de raden in 2020 mee hebben ingestemd. En waarmee we ons voorbereiden op de uitvoering in het ruimtelijk domein voor de komende jaren.

Als enige regio in Nederland hebben we een brede integrale visie en aanpak van de opgaven rond wonen, werken, mobiliteit, groen, landschap, water, energie en gezondheid. De visie leidt tot duidelijke en scherpe keuzes, die lokale, regionale, provinciale en nationale opgaven met elkaar verbinden. Onze aanpak staat dan ook niet op zichzelf: het is in grote lijnen consistent met de visies van de provincie (Omgevingsvisie provincie Utrecht) en van het Rijk (NOVI) voor onze regio. En heeft doorwerking gevonden in de gezamenlijke visie van Rijk en regio (*Utrecht Nabij*). Dat maakt ons in vergelijking met andere regio's in het land uniek. Wouter Veldhuis, Rijksadviseur voor de Fysieke Leefomgeving, onderschrijft dit in zijn column (pagina 167). En benadrukt nogmaals dat samenwerking essentieel is om kwaliteit te realiseren en om de strategische keuzes voor de regio nog scherper in te kleuren.

Met dit IRP geven we een krachtig signaal af dat de 16 gemeenten schouder aan schouder staan in de ambitie, de afwegingen en de aanpak om de regio (door) te ontwikkelen tot de gezonde ontmoetingsplek in een stedelijke regio voor iedereen. Hiermee bundelen en versterken we de kracht van inwoners, bedrijven, mede-overheden en andere partners. We kunnen de uitvoering in verschillende allianties slagvaardig ter hand nemen en we hebben een basis om elkaar aan te spreken op hoe we de regio samen vormgeven.

Wat in het IRP staat is de uitkomst van een gezamenlijk proces van de 16 gemeenten. Samen vinden we dit de beste manier om een plek te geven aan de regionale opgaven waar we voor staan. We kijken niet alleen naar het eigen grondgebied van de gemeente, maar ook naar de regio als geheel. Omdat gemeenten zich committeren aan elkaars opgaven, kunnen zij eenduidig en sterker optreden naar andere bestuurslagen, zoals het Rijk en de provincie. Het is dus wezenlijk om het IRP consistent en eensgezind als basis te gebruiken voor de regionale ontwikkeling. En om het te gebruiken als basis voor de gemeentelijke Omgevingsvisies.

Het IRP is opgebouwd vanuit de lokale beleidslijnen, vervolgens zijn er (boven)lokale en regionale keuzes gemaakt. Over veel onderwerpen is overeenstemming, andere onderwerpen vragen nog om voortzetting van de dialoog. Daarom maken we met dit IRP keuzes, benoemen we een aantal gezamenlijke vraagstukken, werken we adaptief en geven we opdrachten aan onszelf voor de volgende fase.

September 2021

Paul Heijmerink
Wethouder gemeente Bunnik

Madeleine Bakker-Smit
Wethouder gemeente De Bilt

Rein Kroon
Wethouder gemeente De Ronde Venen

Sander Bos
Wethouder gemeente Houten

Peter Bekker
Wethouder gemeente IJsselstein

Gerrit Spelt
Wethouder gemeente Lopik

Ivo ten Hagen
Wethouder gemeente Montfoort

Hans Adriani
Wethouder gemeente Nieuwegein

Bob Duindam
Wethouder gemeente Oudewater

Hetty Veneklaas
Wethouder gemeente Stichtse Vecht

Klaas Verschuure
Wethouder gemeente Utrecht

Rob Jorg
Wethouder gemeente Utrechtse Heuvelrug

Marcel Verweij
Wethouder gemeente Vijfheerenlanden

Hans Buijtelaar
Wethouder gemeente Wijk bij Duurstede

Tymon de Weger
Wethouder gemeente Woerden

Sander Jansen
Wethouder gemeente Zeist

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING - VAN KOERS NAAR PERSPECTIEF 7

1.1 Waarom een IRP? - Een gezamenlijk en integraal perspectief voor de regio 9

1.2 Wat voorafging - De voorlopers van het IRP 13

1.3 De opgave - Wat de regio de komende jaren te doen staat 17

2. DOELSTELLING 2040 - GEZOND LEVEN IN EEN STEDELIJKE REGIO VOOR IEDEREEN 23

2.1 Waar we naartoe willen - Zeven perspectieven 25

2.2 De ruimtelijke keuzes die we maken - Acht redeneerlijnen 33

2.3 Wat we nog meer afspreken - Verdiepende afspraken voor vijf thema's 67

2.4 Toekomst op de kaart - Keuzes vertaald naar een integrale perspectiefkaart 2040 99

3. UITWERKING - EEN NIEUW PERSPECTIEF VOOR ALLE DEELGEBIEDEN 107

3.1 Kromme Rijn Vallei 111

3.2 Noordoostflank 117

3.3 Vecht en Venen 123

3.4 Woerd, Waard en Vijfheerenlanden 129

3.5 De Centrale As 133

4. UITVOERINGSSTRATEGIE - NAAR EEN ADAPTIEF ONTWIKKELPAD VOOR DE REGIO 141

4.1 Uitvoeringsstrategie - De organisatie van het vervolg 143

4.2 Financieringsstrategie - Een regionale investeringsagenda 151

4.3 Adaptief ontwikkelpad - Prioritering en tijdlijn 155

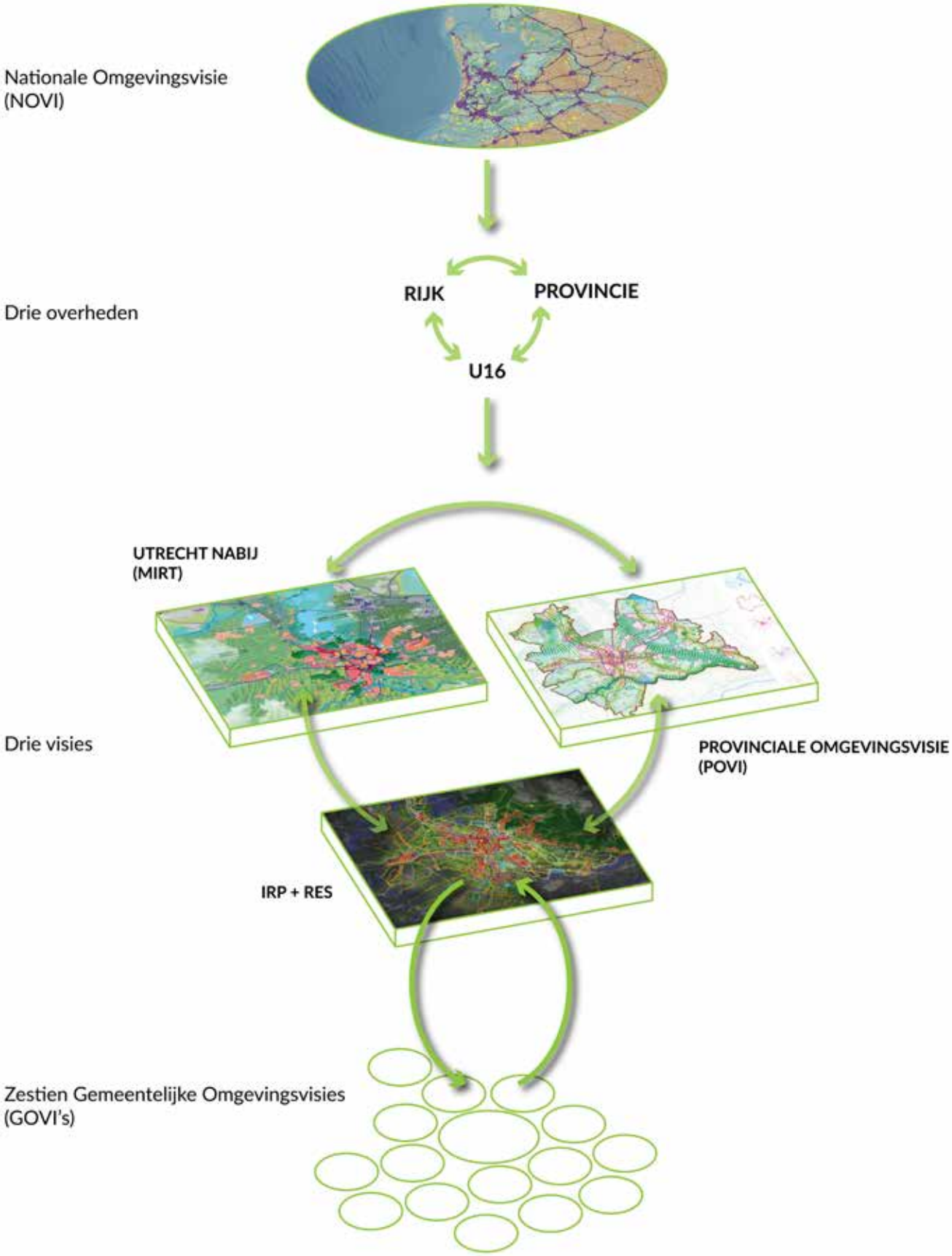
BIJLAGE 167

Column Wouter Veldhuis, Rijksadviseur voor de Fysieke Leefomgeving

1

INLEIDING -
VAN KOERS NAAR PERSPECTIEF

Het Integraal Ruimtelijk Perspectief is het cement tussen een groot aantal bestuurlijke en ruimtelijke plannen. Allereerst wordt de noodzaak geschetst van een gezamenlijk en integraal perspectief voor de regio (1.1), vervolgens de voorlopers van het IRP en het vervolg erop (1.2) en tot slot de opgaven voor de komende jaren op het gebied van landschap (inclusief water en groen), mobiliteit, wonen, werken en energie (1.3).

Samenhang plannen (beeld: KuiperCompagnons).

1.1 WAAROM EEN IRP? - EEN GEZAMENLIJK EN INTEGRAAL PERSPECTIEF VOOR DE REGIO

Wij werken als 16 Utrechtse gemeenten samen aan een integraal perspectief voor 2040. Niet omdat het moet, maar omdat we zien dat we voor opgaven staan die we alleen samen kunnen oplossen. Als we samenwerken aan een inhoudelijk perspectief, krijgen we samen meer voor elkaar.

Dit perspectief is dus geen plan dat top-down boven de regio hangt, maar een doorkijk naar 2040 die van ons allemaal is en waarmee wij ons verbinden aan het gezamenlijk oplossen van de regionale opgaven. Samenwerking is niet alleen nodig bij het opstellen van dit perspectief, maar ook bij de uitwerking en uitvoering ervan. Wat in dit perspectief staat, nemen wij op in onze gemeentelijke visies en omgekeerd.

Waarom een gezamenlijk perspectief?

De urgentie van dit perspectief vloeit voort uit het feit dat de regio Utrecht een van de snelst groeiende regio's van Nederland is en een van de meest competitieve regio's van Europa. De basis van dit succes ligt in de uitstekende kwaliteit van leven. Aantrekkelijke steden en dorpen liggen in een regio met de mooiste landschappen en de meest bijzondere cultuurhistorische elementen van het land. Het onderwijs is uitstekend en daarmee biedt de regio kansen voor iedereen. Deze bijzondere kwaliteit van leven trekt mensen van binnen en buiten Nederland naar onze regio.

Dit succes gaat gepaard met een grote vraag naar ruimte voor de groeiende economie en naar ruimte voor de huidige en nieuwe bewoners. Dit levert ook meer verplaatsingen op, die het mobiliteitssysteem moet kunnen opvangen. Daarbij komt dat een groot deel van het groeiende (inter)nationale verkeer door onze regio rijdt. Het is het daarom belangrijk te beseffen dat de regio onderdeel is van een groter geheel en dat afstemming van de regionale opgave met de omliggende regio's van belang is.

Tegelijkertijd komen er nieuwe opgaven op ons af. We moeten ruimte maken om de klimaatveranderingen aan te pakken. Meer ruimte voor water en natuur, maar ook meer ruimte om op een duurzame manier in onze energie te voorzien.

Slim omgaan met de ruimte

Om aan al deze vragen naar ruimte te voldoen, moeten we op een andere manier nadenken over de toekomst van onze regio. Hoe geven we ruimte aan groei en maken we tegelijk onze regio groener en mooier? Wat voor regio laten we na aan de generaties na ons? Hoe zorgen we ervoor dat ook zij kunnen leven in een gezonde regio? Hoe zorgen we ervoor dat dit op een sociaal rechtvaardige manier gebeurt? Hoe zorgen we voor een goede balans tussen mens en natuur?

Als iedere gemeente en iedere sector alleen verder zou bouwen aan de eigen toekomst, lopen we aan tegen de grenzen van de ruimte. Een beslissing om op een bepaalde plek te bouwen, heeft invloed op keuzes elders in de regio. Bovendien is deze plek dan niet meer te gebruiken voor een andere functie.

Om deze veranderingen in goede banen te leiden is het dus nodig om op verschillende schaalniveaus tegelijk te denken, en om de verschillende opgaven integraal te benaderen.

Het Integraal Ruimtelijk Perspectief is de plek waar de samenwerkende gemeenten in de U16 hun visie geven op hoe de regio ruimte kan maken voor alle verschillende functies. Het Perspectief kijkt hoe de regio er in 2040 uit kan zien en hoe dat voor iedereen aantrekkelijk kan zijn.

Integraal denken over de regio vereist keuzes. Niet alles kan zomaar, want de optelsom van de wensen is op veel plekken groter dan de ruimte die we hebben. Dat betekent dat we slim moeten omgaan met die ruimte.

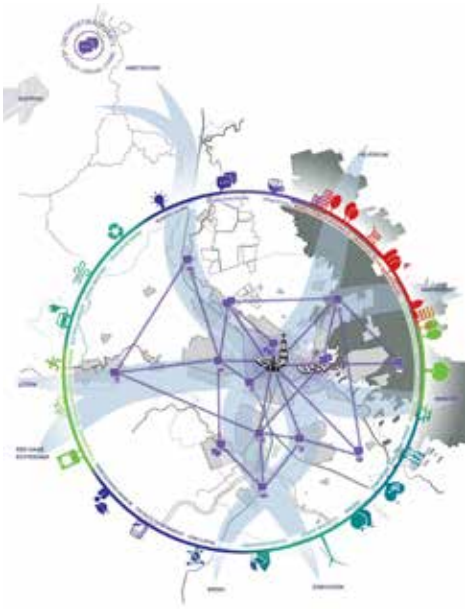
In stappen van Koers naar perspectief

U10 is het samenwerkingsverband van 16 gemeenten. Met de Ruimtelijk Economische Koers (REK) van 2018 heeft de regio ervoor gekozen om de groei op een duurzame wijze op te vangen. De regio wil zich (door)ontwikkelen tot de gezonde ontmoetingsplek in een stedelijke regio voor iedereen en wil in 2040 de internationaal toonaangevende regio op dit terrein zijn.

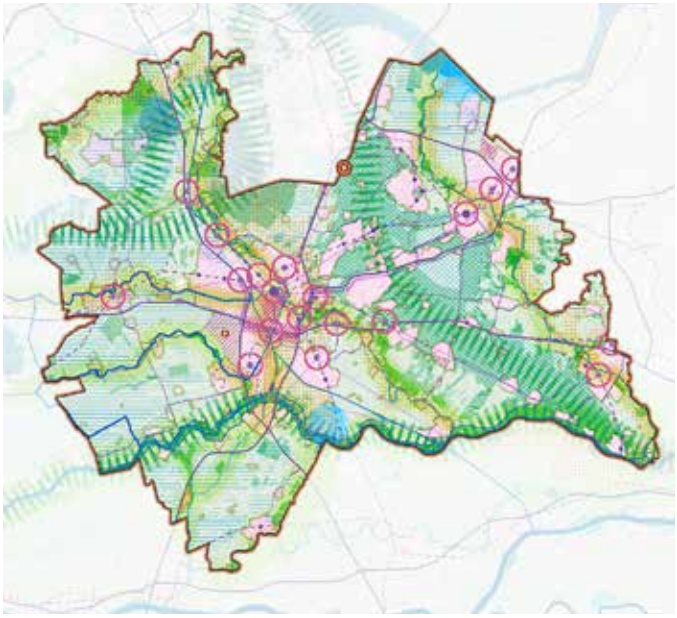
In 2018 is gestart met het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) dat concreet invulling en uitvoering geeft aan deze koers. Met het REP heeft de U10 een integrale en breed gedragen visie en strategie op de toekomst (tot 2040) van de Metropoolregio Utrecht ontwikkeld. Zestien gemeenten brengen de thema's wonen, werken, mobiliteit, groen, landschap, water en energie uit de visie vervolgens samen in het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP).

In het IRP geeft de regio aan wat haar thematische en ruimtelijk-programmatische opgaven zijn, welke hoofdrichtingen worden gekozen voor de toekomstige ontwikkeling van de regio en hoe al deze elementen samenhangen in een geïntegreerde visie en strategie.

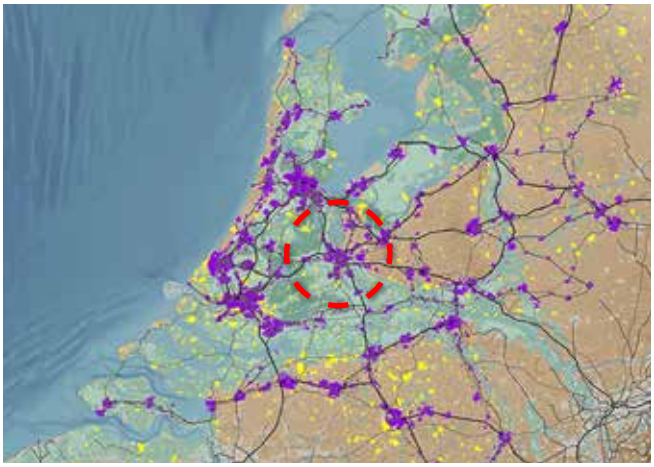
Aan het ruimtelijk economisch programma REP is de afgelopen drie jaar in fasen gewerkt. Er is een gezamenlijke koers bepaald, er is een integraal afwegingskader opgesteld, de opgaven zijn in beeld gebracht, er is een ruimtelijke Contour gemaakt en een verstedelijkingsstrategie.

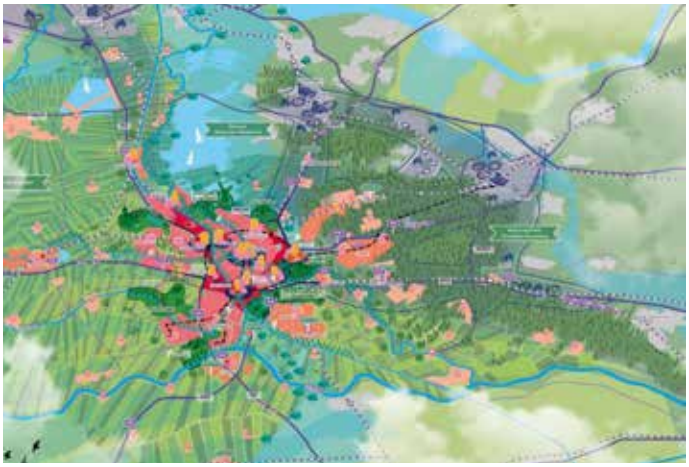
Ruimtelijke Economische Koers (REK 2018).

Provinciale Omgevingsvisie (POVI 2021).

Nationale Omgevingsvisie (NOVI 2020).

Utrecht Nabij (MIRT 2020).

Al deze eerdere fasen hebben geleid tot het voor u liggende Integraal Ruimtelijk Perspectief. Het IRP is nadrukkelijk geen eindbeeld, maar bevat een strategie en een adaptief ontwikkelpad. De volgende stap is Integraal Regionaal Programmeren, waarvan de kern is het gezamenlijk maken van afspraken over regionale programma's en over een uitvoeringsstrategie op basis van allianties.

Dit IRP is niet alleen door de U16-gemeenten opgesteld, maar is tot stand gekomen vanuit een brede samenwerking en afstemming met onder meer thematische bestuurstafels, 16 colleges van B en W en evenzovele gemeenteraden, de provincie Utrecht, U Ned, waterschappen, de Regionale Energiestrategie (RES) en legio experts.

Het IRP als het cement tussen andere plannen

In dezelfde periode waarin het IRP is gemaakt, zijn ook op andere tafels belangrijke kaders en visies tot stand gekomen. Vanuit het Rijk de NOVI, vanuit de provincie de Omgevingsvisie provincie Utrecht, in U Ned-verband de visie *Utrecht Nabij* en meerdere lokale ruimtelijke strategieën.

Het IRP is een integraal en regionaal perspectief. Het is tot stand gekomen samen met 16 gemeenten die in U10-verband samenwerken en hangt daardoor dus niet boven de gemeenten, maar is een gedeeld perspectief. Samen wordt invulling gegeven aan regionale opgaven, waarbij over gemeentegrenzen heen wordt gekeken. Dit levert een gezamenlijke aanpak op, waarbij gemeenten elkaar scherp houden en een eenduidige boodschap hebben naar andere bestuurslagen en stakeholders. En de uitvoering in allianties oppakken.

Het IRP is geen vrijblijvende afspraak, het is te zien als de basis voor de toekomstige samenwerking tussen de gemeenten op inhoud en proces. En een basis voor lokaal beleid en uitvoering en vice versa. Samen geven we invulling aan de regionale opgaven. Het is een adaptief perspectief, dus de inhoud wordt in de toekomst geconcretiseerd, waar nodig aangepast aan de (lokale) omstandigheden en periodiek geactualiseerd. Het IRP is immers geen eindbeeld, het geeft de gedragen ontwikkelrichting weer voor de komende 20 jaar. De insteek is dan ook om het IRP periodiek te actualiseren en dit te consolideren via besluitvorming in de gemeenteraden. Zodat ontwikkelingen kunnen worden vastgelegd. De eerste actualisatie is voorzien na periode van twee jaar, er wordt onderzocht wat een passende ritmiek is voor de periode daarna. In de uitvoeringsstrategie wordt de positionering en de samenwerking verder uitgewerkt.

Het IRP volgt, en zorgt tegelijk voor de regionale inbreng in, de NOVI, de Omgevingsvisie provincie Utrecht en de MIRT-afspraken met het Rijk. Het IRP heeft op hoofdlijnen dezelfde uitgangspunten, zoals gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen, de focus op binnenstedelijk en gemengd bouwen op en nabij ov-knooppunten, het ontwikkelen van meerdere Metropoolpoorten, het Wiel met Spaken, het verdichten op Regiopoorten, het versterken van groen en landschap en de vitaliteit van kernen.

Het IRP legt ook enkele andere accenten in vergelijking met bijvoorbeeld de Omgevingsvisie provincie Utrecht. De U16 ziet dit als input voor en een constructieve bijdrage aan het gesprek over de ruimtelijke kaders vanuit Rijk en provincie.

Gedeelde visie, verschillende rollen

Intensieve coöperatie heeft geleid tot een gedeelde visie op de regio Utrecht vanuit Rijk, provincie, regiogemeenten en waterschappen, die vertaald is in drie regionale plannen: Omgevingsvisie provincie Utrecht, IRP U16 en *Utrecht Nabij*.

Hierbij heeft elke overheid eigen rollen: accommoderen, bewaken en uitvoeren. Deze rollen wisselen ook nog eens, afhankelijk van thema's, schaal en gebieden.

Om de veranderingen van de komende decennia met vertrouwen tegemoet te treden is een gezamenlijke visie op de ruimte van de Utrechtse regio zo belangrijk.

Zo kunnen we antwoord geven op de eisen die deze tijd aan onze besturen stelt, en kunnen we gezamenlijk, maar met oog voor de eigen verantwoordelijkheden, werken aan een robuuste regio in balans en aan gezond leven in een stedelijke regio.

Woerden (beeld: Aerophotostock).

1.2 WAT VOORAFGING - DE VOORLOPERS VAN HET IRP

Het IRP is een stap in de ruimtelijke programmering. De eerder genomen stappen vormen evenzovele uitgangspunten. Hieronder worden deze kort samengevat.

Fase 1: De Ruimtelijk Economische Koers (2018)

In de Ruimtelijk Economische Koers (REK) is door de regio gekozen voor een regio waar gezond stedelijk leven voor iedereen centraal staat. De zes geformuleerde toekomstbeelden uit de REK vormen de principes die ten grondslag liggen aan alle te maken verstedelijkingskeuzes in de regio. De zes toekomstbeelden voor 2040 zijn:

1. Utrecht is in 2040 de internationaal erkende regio voor life sciences, gezondheid en duurzaamheid.
2. Gemeenten in de regio zijn economisch complementair.
3. We kiezen voor een ongedeelde regio met voldoende woningen voor alle doelgroepen.
4. We groeien, met voorrang, op binnenstedelijke locaties, dat leidt tot kwaliteit en interactie.
5. We geven voorrang aan duurzame mobiliteit.
6. Groen, landschap en cultuurhistorie leveren een onmisbare bijdrage aan de stedelijke regio.

Ladder van verstedelijking

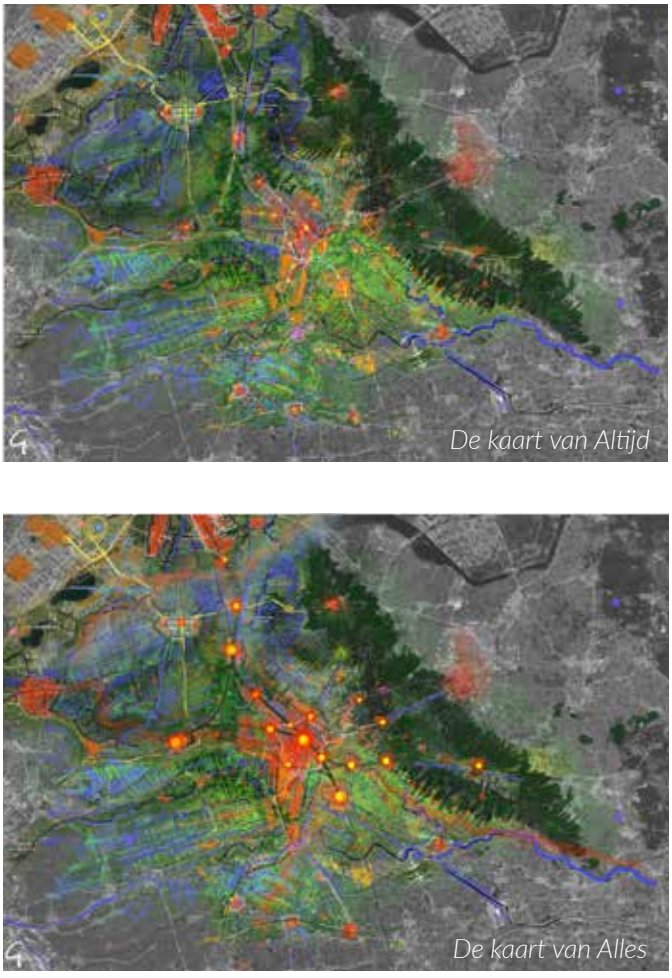
Om te bepalen waar de opgaven voor wonen, werken en voorzieningen fysiek landen, hanteert het Integraal Ruimtelijk Perspectief een ladder van verstedelijkingskeuzes. In het kort komt deze ladder neer op een aantal uitgangspunten die voorrang geven aan bouwen op binnenstedelijke locaties en nabij openbaar vervoer, juist om het waardevolle landschap te sparen en om duurzame mobiliteit te stimuleren. Deze locatieladder betekent dat we de grote keuzes voor verstedelijking bij voorkeur in onderstaande volgorde maken:

1. Op binnenstedelijke locaties nabij ov-knooppunten.
2. Op overige binnenstedelijke locaties.
3. Op buitenstedelijke locaties nabij bestaande ov-knooppunten.
4. Op locaties nabij nieuwe ov-knooppunten.

Naast deze ladder voor verstedelijkingslocaties is het ook belangrijk dat op lokaal niveau de vitaliteit van dorpen en steden geborgd wordt.

Fase 2: De Contour REP (2020)

De Contour REP heeft de uitgangspunten van de REK vertaald in een aantal kaartbeelden. Hiermee is een eerste integratieslag gemaakt en zijn toekomstbeelden geschetst van de regio, waarbij in de 'kaart van altijd' de keuzes zijn vastgelegd die sowieso doorgang kunnen vinden. In de 'kaart van alles' zijn alle mogelijke plannen ingetekend, waardoor een beeld ontstaat van de keuzes die gemaakt kunnen worden. In de Contour is een beoordelingskader opgesteld waaraan de uiteindelijke keuzes worden getoetst; in de Contour zijn de keuzes dus nog niet gemaakt. Ook zijn er onderzoeksvragen geformuleerd die beantwoord moeten worden om tot keuzes te komen. Deze onderzoeksvragen zijn in dit IRP zoveel mogelijk beantwoord.

Ruimtelijke Contour (2020).

Buitnik Kromme Rijn (beeld: Ben Jurgens).

Beoordelingskader Contour

In het kader van de Contour is door de regio een beoordelingskader gemaakt om verstedelijkingskeuzes af te wegen. Dit beoordelingskader zal in de vervolgstap Regionaal Programmeren gehanteerd worden om de hoofdkeuzes te beoordelen.

Vanuit de inhoudelijke hoofddoelen – bevorderen van een gezonde, duurzame energieke regio; versterken economie; faciliteren verstedelijkingsopgave; verhogen ruimtelijke kwaliteit; en faciliteren slimme en toekomstbestendige mobiliteit – zijn naast de bovengenoemde ladder als aanvullende uitgangspunten uit het beoordelingskader onder andere te destilleren:

- Bevorderen van een gezonde leefstijl.
- Vergroten van de ruimtelijke kwaliteit.
- Zorgen voor nabijheid van wonen, werken, voorzieningen, groen en landschap.
- Totstand brengen van gemengde gebieden.
- Woningbouw juist niet mengen met cruciale werkgebieden die zich niet laten mengen.
- Nieuwe woongebieden creëren nabij de belangrijke werkgebieden van de toekomst.
- Ontlasten van Utrecht Centraal door kwalitatief en kwantitatief goede alternatieve knopen te maken.
- Zorgen voor zicht op uitvoering en bekostiging.

Dit zijn slechts een aantal van de doelen uit het beoordelingskader. Deze hebben richting gegeven aan de keuzes die in het IRP worden gemaakt.

Onderzoeksvragen Contour

In het kader van de besluitvorming rond de Contour REP zijn onderzoeksvragen per thema meegegeven voor de uitwerking in het IRP en Regionaal Programmeren. Deze onderzoeksvragen vormden de basis voor het maken van dit IRP. Op vrijwel alle vragen is in dit IRP een antwoord geformuleerd. Sommige onderzoeksvragen zijn voor deze fase nog iets te gedetailleerd en zullen in de fase van het Regionaal Programmeren worden opgepakt.

Verschillende gemeenteraden hebben moties en amendementen bij de Contour vastgesteld. In een separaat document is richting de raden teruggekoppeld hoe deze zijn verwerkt in dit IRP.

Fase 3 (nu): Integraal Ruimtelijk Perspectief

Dit perspectief is gebouwd op de uitgangspunten uit de eerdere fases. Samen met de 16 gemeenten, de provincie, waterschappen en andere belanghebbenden zijn op basis van de uitgangspunten keuzes gemaakt voor het integrale perspectief. Deze keuzes worden in de komende hoofdstukken toegelicht.

Fase 4 (toekomst): Integraal Regionaal Programmeren

Na het afronden van het perspectief staat het integraal programmeren centraal, het maken van concrete afspraken over welk programma waar wordt gerealiseerd. Daarbij gaat het dus veel meer dan in het IRP om de stap richting uitvoering. Op het niveau van de hele regio, maar ook lokaal en in deelgebieden.

Gemeenten en allianties werken op gebieds-, programma- en projectniveau de opgaven uit. Op regionale schaal werken we samen om de regionale keuzen verder aan te scherpen en randvoorwaarden voor elkaar te krijgen. Vraagstukken op regionale schaal vergen veelal samenwerking tussen gemeenten, maar ook met Rijk en provincie. In deze fase zetten we tevens in op participatietrajecten om de discussie breder te voeren.

Programmeren gaat over het langjarig met elkaar scherp sturen en monitoren om de benoemde opgaven te realiseren. Het gaat om flexibiliteit en adaptief meebewegen met de veranderende context. Er zal in slimme allianties gewerkt worden om de benodigde slagkracht in organisatie en middelen te bewerkstelligen.

Zegveld (beeld: Veenweiden Innovatiecentrum).

1.3 DE OPGAVE - WAT DE REGIO DE KOMENDE JAREN TE DOEN STAAT

De regio Utrecht groeit en staat voor de keuze hoe deze groei in te vullen. De vraag naar ruimte is groot, terwijl de regio niet groter wordt. De bekende manieren van groeien, vooral in woningbouw en mobiliteit, stuiten op hun grenzen. Daarom moet er op een andere manier worden gekeken naar de systemen en naar combinaties van functies. Er is een schaalsprong nodig, waarin landschap, dorp en stad in balans zijn.

Toekomstgericht en integraal denken nodig

De opgaven voor de toekomst worden voor een deel bepaald door ons gedrag: hoe wonen, werken, recreëren en bewegen we. Tegelijkertijd hebben ook veranderingen op een hoger schaalniveau impact op hoe we onze regio kunnen en moeten inrichten. Dan gaat het bijvoorbeeld over klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelstijging. Hoe we hiermee omgaan bepaalt hoe we de regio achterlaten voor de volgende generaties.

De toekomstige opgaven kunnen we alleen het hoofd bieden als we ze in samenhang met elkaar zien. Dat vereist integraal en toekomstgericht denken.

De opgaven die in dit IRP worden opgelost zijn per Pijler verkend in de Contour REP en in een aantal Pijlerrapporten en onderzoeken verder verdiept. De vijf Pijlers zijn:
1. Landschap, water en groen
2. Mobiliteit
3. Wonen
4. Werken
5. Energie

Per Pijler is de opgave scherp geduid. In dit IRP worden deze opgaven geïntegreerd en vertaald naar ruimte.

De invloed van de coronapandemie

Ten tijde van het opstellen van het IRP werd de wereld getroffen door het coronavirus. De pandemie heeft directe effecten op ons gedrag en op onze samenleving. Economische sectoren staan onder druk, thuiswerken is de norm geworden en de immigratie is afgeremd.

Op dit moment is moeilijk te voorspellen wat op langere termijn de precieze gevolgen zullen zijn van de pandemie. Er zijn nog geen aanwijzingen dat bijvoorbeeld de behoefte aan woningen en arbeidsplaatsen in 2040 moet worden bijgesteld. De U16 is ook gedurende de pandemie een aantrekkelijke regio gebleken.

Wel benadrukt de pandemie het belang van gezondheid. Extra duidelijk is geworden hoe belangrijk het is om toegang te hebben tot voldoende binnen- en buitenruimte, zowel in de woning als in de directe woonomgeving.

De pandemie heeft ook laten zien dat gedragsverandering veel mogelijkheden biedt om de mobiliteit te beperken. De pandemie lijkt een aantal trends te hebben versneld, met name rond de functie van de werkplek en rond het winkelen. Toch is het nog te vroeg om conclusies te trekken over veranderende woonvoorkeuren, de effecten van de pandemie zijn immers nog volop in ontwikkeling.

Daarom houden wij vooralsnog vast aan de prognoses voor bijvoorbeeld bevolkingsgroei en woningbehoefte die wij nu kennen.

De weg richting uitvoering van dit perspectief verloopt via een adaptief ontwikkelpad en via de regionale programmering. Indien daartoe aanleiding is zullen bijgestelde prognoses in deze vervolgfases worden meegenomen.

Hieronder worden de opgaven samengevat.

OPGAVE 1 – LANDSCHAP, WATER EN GROEN

De opgave voor landschap, water en groen is:
- De intrinsieke kwaliteit van landschap, inclusief de natuurwaarden en cultuurhistorie, behouden en verbeteren, dat is de ‘Utrechtse Trots’. De ontwikkeling van inherente natuurwaarden, inclusief biodiversiteit, en de leesbaarheid van de cultuurhistorie maken hiervan integraal onderdeel uit.
- De toegankelijkheid van landschap, natuur en water verbeteren en daarmee ruimte creëren voor de groeiende recreatiebehoefte van een groeiende bevolking.
- Ruimte voor groen, natuur, cultuurhistorie en water in kwantitatieve zin zoveel mogelijk behouden en mee laten groeien met de verstedelijkingsopgave, in weerwil van de groeiende druk op de ruimte.
- Invulling geven aan een nieuwe en duurzame balans tussen landbouw, natuur, waterbeheer en recreatie. Dit betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt over waar welk aspect in het landschap leidend is en/of waar en hoe deze aspecten elkaar juist kunnen versterken. Transitie naar circulaire, biodiverse en economisch rendabele landbouw maakt daarvan onderdeel uit. Verder moet de energieopgave de juiste plek in het landschap krijgen.
- Invulling geven aan de water- en klimaatopgave, waaronder veiligheid bij overstromingen, voldoende water ondanks droogte, schoon en gezond water en de bestrijding van hittestress.

In het Pijlerrapport *Groen en Landschap* is een kwantitatieve vertaling gemaakt van deze opgave. In totaal gaat het om het toevoegen van ruim 4.000 hectare natuur- en recreatiegebied, inclusief het toevoegen van ruim 400 kilometer aan recreatieve en ecologische verbindingen. Binnen deze groene opgave moet ook ruimte gevonden worden voor de klimaatopgave. Ook het bieden van economisch perspectief voor de agrarische sector in balans met natuur, water, bodemdaling en stikstofreductie is onderdeel van deze opgave. De opgave voor landschap, water en groen is nauw verbonden met de doelstellingen voor gezond leven.

Water en klimaatverandering

Klimaatverandering zorgt in combinatie met de groei van wonen en werken voor een grote druk op het watersysteem. Er treden vaker extremere weersomstandigheden op, met bijvoorbeeld ondergelopen straten en waterkwaliteitsproblemen als gevolg. Het punt is bereikt dat we het niet meer op kunnen lossen binnen het watersysteem.

Voor het grootste deel van de regio gaat de afvoer van water nu via het Amsterdam-Rijnkanaal, dat nauwelijks ruimte heeft om extremere buien op te vangen. Het is nodig het watersysteem te optimaliseren én de afhankelijkheid ervan te verkleinen door een meer waterrobuuste inrichting van steden en polders. Naast het optimaliseren van het watersysteem moet worden gewerkt aan een inrichting van stad en land die kan omgaan met hogere temperaturen en te veel of te weinig water. Om de regio veilig te houden versterken de waterschappen de komende jaren de dijken langs de Lek. Dat zijn grote projecten die veel meekoppelkansen bieden. Daarnaast moeten gevolgen van overstromingen, mochten die zich toch voordoen, worden tegengegaan.

In de lager gelegen gebieden van de regio (veenweidegebieden en diepe polders) is het watersysteem kwetsbaar, ze kampen met bodemdaling en verzilting. Bij nieuwe ontwikkelingen is het essentieel om ook daar het watersysteem robuuster te maken, waarbij tegelijk een tekort aan water wordt voorkomen.

OPGAVE 2 – MOBILITEIT

De opgave voor mobiliteit is groot en is niet door de regio alleen op te lossen. De belangrijkste infrastructuur voor wegen en spoor wordt beheerd door het Rijk, waardoor samenwerking tussen bestuurslagen essentieel is. Daarbij komt dat veel van het verkeer in de regio een bestemming en/of oorsprong buiten de regio heeft. De drukte op de weg en in de trein wordt dus voor een aanzienlijk deel bepaald door ontwikkelingen buiten de regio.

Deze opgave is in U Ned in samenwerking met het Rijk en de Provincie onderzocht in het MIRT-onderzoek *Utrecht Nabij*. Het Ontwikkelperspectief *Utrecht Nabij* sluit nauw aan bij de uitgangspunten van de REP Contour en daarmee is er een stevige gezamenlijke basis voor samenwerking tussen Rijk en regio voor verstedelijking en mobiliteit. Uit deze onderzoeken blijkt dat de regio Utrecht richting 2030 afstevent op ernstige mobiliteitsknelpunten voor zowel auto, ov als fiets. De opgaven zijn het grootst in het stedelijk gebied van Utrecht en aan de randen ervan. Plekken waar ook veel aanvullende verstedelijking gepland staat.

De opgaven voor mobiliteit zijn slechts voor een beperkt deel afkomstig uit de verstedelijkingsambities. De regio zal door de sterke autonome groei en door de reeds gerealiseerde en geplande verstedelijking op alle modaliteiten vastlopen. Met name de wegen slibben dicht, waardoor auto's en bussen vertraging oplopen. Daar komt bij dat de congestie op veel plekken nu al voor overlast zorgt. Omdat de alternatieven (fiets, ov en deelmobiliteit) in veel gevallen onvoldoende concurrerend zijn met de auto (te langzaam, oncomfortabel, te druk), kiezen mensen binnen de regio nu in grote meerderheid voor de auto. Als we de druk op de wegen willen verminderen, is het verbeteren van de alternatieven de belangrijkste opgave.

Ook ligt er een opgave om de nabijheid te verbeteren voor plekken die fysiek wel dichtbij het stedelijk kerngebied liggen, maar waar één van de modaliteiten ondermaats is, bijvoorbeeld het zuidelijke deel van het stedelijk gebied (met name Nieuwegein en IJsselstein) voor wat betreft het ov. Bij het ontwikkelen van deze plekken zijn er bovendien opgaven die voortvloeien uit de ambitie van gezond leven in een stedelijke regio: op deze drukke plekken willen we gezonde woon- en werkmilieus mogelijk maken door bijvoorbeeld geluidsoverlast van mobiliteit te reduceren, barrières op te heffen of nieuwe verbindingen te maken.

Vanuit deze opgaven voor mobiliteit komt een schaalsprong van met name het regionale ov-systeem als drager voor de verstedelijking in de regio in beeld, in combinatie met een schaalsprong voor fietsverkeer en regionale afstemming voor het beperken van autoverkeer in de spits. Het doorgaande bovenregionale verkeer blijft gebruik maken van de bestaande hoofdstructuur van spoorwegen en snelwegen.

OPGAVE 3 – WONEN

Volgens de samen met de Provincie opgesteld prognoses zijn tot 2040 circa 104.000 tot 125.000 extra woningen nodig. In de afgelopen jaren is deze behoefte een aantal keer naar boven bijgesteld, met name omdat de (buitenlandse) migratie naar de regio steeds hoger uitpakte dan voorspeld. Het is juist de factor migratie die sterk gevoelig is voor conjuncturele schommelingen en andere maatschappelijke factoren. Daarom wordt gewerkt met een bandbreedte.

Tot de coronapandemie stevende de behoefte af op de bovenkant van de bandbreedte. De komende jaren zal duidelijk worden welk effect het economisch herstel heeft op de bevolkingsgroei en met name de migratie.

Daarnaast is voor de korte termijn (2030) een afspraak gemaakt met het Rijk om te sturen op 30% 'overprogrammering': extra geplande woningbouwaantallen moeten zorgen voor een buffer in de planvoorraad, die kan compenseren voor planuitval en planuitstel. Dit betekent dat wordt gestuurd op een totale planbehoefte van 124.100 tot 147.500 van:

- 87.100 tot 97.500 woningen tot 2030.
- 37.000 tot 50.000 woningen van 2030 tot 2040.

We hanteren een bandbreedte in deze opgave om te zorgen voor een robuust woningbouwprogramma, dat de komende twintig jaar bestand is tegen veranderende omstandigheden als bijvoorbeeld tegenvallende aantallen woningen in binnenstedelijke projecten en bijgestelde prognoses voor de woningbehoefte. Het biedt ook mogelijkheden om plannen naar voren te halen of naar achteren te schuiven.

Kwalitatieve opgave

De vraag naar woningen heeft een belangrijke kwalitatieve component. Er is in 2020 door bureau Companen een verdiepend onderzoek gedaan naar de kwalitatieve woningwensen in de regio. Het onderzoek laat zien dat we sterker moeten inzetten op het realiseren van stedelijke woonmilieus. Binnen de agglomeratie betekent dit centrumstedelijke en hoogstedelijke milieus, met een menging van wonen en werken, voorzieningen in de woonomgeving en een mobiliteitsprofiel dat op het ov en fietsen is gericht. In de agglomeratie is eveneens een behoefte aan groenstedelijke milieus, waarvoor aan de randen van de stedelijke agglomeratie ruimte moet worden gevonden.

Buiten de stedelijke agglomeratie is behoefte aan milieus lokaal erg specifiek. Er is hier vooral behoefte aan ruimte voor doelgroepen die in de kleinere en middelgrote kernen gewenst zijn met het oog op doorstroming en vitaliteit.

Toegankelijke woningmarkt voor iedereen

Het tekort aan woningen heeft geleid tot een woningmarkt die niet voor iedere doelgroep voldoende ruimte biedt. Bij het inhalen van dit woningtekort is het van belang dat de opgave voor kwetsbare en minder kapitaalkrachtige doelgroepen in de gehele regio een plek krijgt. Om te zorgen voor een inclusieve regio en ongelijkheid tegen te gaan is het van belang dat iedere gemeente haar verantwoordelijkheid neemt om te bouwen voor verschillende inkomensgroepen (sociaal en middelduur) en specifieke doelgroepen die kwetsbaar zijn of moeilijk aan een woning kunnen komen.

Vitale kernen

Tenslotte is het voor het perspectief van de regio als geheel vereist dat alle kernen in de regio een vitaal toekomstperspectief hebben. In vitaliteit voor kleine en middelgrote kernen spelen bevolkingsopbouw, woningvoorraad, economie, voorzieningenaanbod, mobiliteit, ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid een rol. Kleine en middelgrote kernen zijn allemaal verschillend en deze aspecten zullen dus in iedere kern in een andere mate spelen.

Werkplek (beeld: HNWblog).

OPGAVE 4 – WERKEN

Met het aantal inwoners groeit ook het aantal banen mee. De regio heeft een uitdaging om niet alleen voldoende banen te creëren die op de juiste plek liggen, maar ook een transitie vorm te geven naar een duurzame en circulaire economie. Onderstaand de belangrijkste opgaven voor de economie.

Voldoende werkgelegenheid voor iedereen

De groei van de regio vertaalt zich in een groei van ten minste 80.000 arbeidsplaatsen tot 2040, waarvan er 70.000 zullen landen in de stad Utrecht (Bron: Stec Groep, 2020). Grove verdeling van deze arbeidsplaatsen:

- 15.000 via werken vanuit huis.
- 25.000 in kantooromgevingen.
- 18.000 in gemengde milieus voor maatschappelijke doeleinden.
- 9.000 in wetenschappelijk gerelateerde omgeving.
- 15.000 op bedrijventerreinen. Dit vraagt om circa 216 ha bedrijventerrein extra tot 2040, ofwel via intensivering en menging, ofwel via uitbreiding.

Het is van belang dat er arbeidsplaatsen worden gecreëerd voor alle opleidingsniveaus in de regio.

Versterken van het economisch profiel

De regio Utrecht kenmerkt zich door een grote diversiteit aan werklocaties op relatief korte afstand van aantrekkelijke woonmilieus op een centrale plek in Nederland. Het versterken van de economische profielen in de regio draagt bij aan het versterken van de economie als geheel. Een duidelijk voorbeeld is de aanwezigheid van het wetenschappelijk cluster dat zich steeds sterker profileert rond het thema life sciences. Maar ook de maakindustrie in Utrecht West kan profiteren van een sterke profilering. Complementariteit van de verschillende clusters moet het uitgangspunt zijn.

Circulaire economie

De regio Utrecht moet, net als de rest van Nederland, meer vaart maken met de zorgvuldige omgang met (grond)stoffen. De economie kan alleen groeien binnen de mogelijkheden die de aarde biedt, dus zonder haar grondstoffen steeds verder uit te putten. Deze opgave wordt niet alleen ingegeven door schaarste, het kan juist ook een motor voor innovatie zijn, een stimulans om betere netwerken te maken voor mensen en goederen.

OPGAVE 5 – ENERGIE

In het najaar van 2015 spraken 195 landen in Parijs met elkaar af om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en daarmee de opwarming van de aarde tegen te gaan. De Europese lidstaten hebben, op basis van het Parijsakkoord, afspraken gemaakt over het terugdringen van de CO_2-uitstoot. Ook voor Nederland ligt er een enorme maatschappelijke opgave op het gebied van de energietransitie.

In het Nationale Klimaatakkoord is besloten dat Nederland in 2030 een CO_2-reductie van 49% moet hebben gerealiseerd ten opzichte van 1990. Het doel voor 2050 is een reductie van 95%. Dat betekent energie besparen, overstappen op duurzame technieken en daarbij duurzame energiebronnen in de regio benutten. Energie gaat meer ruimte vragen en dat wordt zichtbaarder in de stad en in het landschap. Denk hierbij aan zonnepanelen en windturbines, het benutten van duurzame warmtebronnen en ook aan ruimte voor energie-infrastructuur en energieopslag. De nationale doelstellingen voor de CO_2-reductie werken door in alle Pijlers: van het verduurzamen van de woningvoorraad tot duurzame mobiliteit, van het verduurzamen van productieprocessen en het zorgen voor goed openbaar vervoer tot het opwekken van duurzame elektriciteit.

In de U16 willen we in 2030 als bijdrage aan de landelijke doelstelling en in relatie tot onze eigen ambities 1,8 TWh duurzame opwekking realiseren (landelijk 35TWh). Dat is een zesde van onze verwachte elektriciteitsbehoefte in 2050. We mikken op zoveel mogelijk zonnepanelen op daken, maar dat is niet genoeg voor de opgave. We maken daarom ook ruimte voor zonnevelden en windturbines. Langs snelwegen, bij bedrijventerreinen en in het landelijk gebied. Ook na 2030 is er een substantiële opgave om duurzame opwekking ruimtelijk in te passen.

2

DOELSTELLING 2040 - GEZOND LEVEN IN EEN STEDELIJKE REGIO VOOR IEDEREEN

De regio kiest voor gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen. In dit hoofdstuk wordt dit concreet gemaakt in een integraal ruimtelijk perspectief voor de regio. Na de schets van het perspectief (2.1) wordt dit uitgewerkt in ruimtelijke keuzes langs acht redeneerlijnen (2.2) en voor vijf thema's (2.3).

Kerckebosch (beeld: BDP).

2.1 WAAR WE NAARTOE WILLEN - ZEVEN PERSPECTIEVEN

In 2040… leven we in een groene en gezonde leefomgeving.

In 2040… is duurzame mobiliteit de logische keuze.

In 2040… is er ruimte voor alle nieuwe bewoners door het toevoegen van compacte stedelijke gebieden.

In 2040… profiteert iedereen in de regio van een sterke economie die volop in transitie is naar circulariteit.

In 2040… zijn ook kleine en middelgrote kernen in de regio vitaal en bieden die een gezonde leefomgeving.

In 2040… is de regio op weg naar energieneutraliteit.

In 2040… leven we in een klimaatadaptieve en waterrobuuste regio die zich voorbereid op zeespiegelstijging.

De regio Utrecht kiest voor gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen. Om dit te bereiken moeten we scherpe keuzes maken. We kiezen er daarom voor om de bestaande kwaliteiten van de regio zo goed mogelijk te benutten en waar mogelijk te versterken. En we gaan zorgvuldig om met de ruimte die we hebben.

We bouwen dus niet zomaar het groen vol, maar zoeken juist naar een manier van groeien die de groene kracht van de regio versterkt. Zo houden we ruimte om het landschap, de cultuurhistorie en de natuur (samen benoemd als 'de Utrechtse Trots') de komende decennia te versterken. Door ons groen te koesteren zorgen we niet alleen voor ruimte voor mens en natuur, maar sorteren we ook voor op de uitdagingen die de klimaatverandering op ons pad brengt.

Door het landschap te sparen versterken we tegelijkertijd de kwaliteit van onze steden, dorpen en stads- en dorpsranden. Door binnen en aan de randen van onze dorpen en steden de ruimte te vinden voor groei, kunnen we zo goed mogelijk gebruik maken van alles wat onze steden en dorpen zo mooi maakt. We versterken bestaande voorzieningen en gebruiken bestaande infrastructuur zo goed mogelijk. Bestaande en nieuwe (multimodale) ov-knopen worden de brandpunten van onze regio.

Deze versterking van zowel ons landschap als onze steden vereist wel een andere manier van denken en van werken. Ten eerste hebben we een schaalsprong nodig in ons denken over het landschap als drager van de regio. We scheppen een nieuw perspectief voor het landelijk gebied, waar een nieuwe balans tussen productie (landbouw), natuur en recreatie moet worden gevonden, die lokaal werkt. We trekken het landschap en groen diep onze dorpen en steden in, waardoor het landschap ook midden in de stad nooit ver weg is.

Ten tweede hebben we een schaalsprong nodig in ons denken over mobiliteit. Als we doorgroeien zoals de afgelopen jaren, loopt de weginfrastructuur hopeloos vast, wat de leefbaarheid en gezondheid van de regio onder druk zet. Daarom wordt een regionaal netwerk van ov en fiets de drager van de groei. Het ov-netwerk Wiel met Spaken verbindt ov-knopen in de stad Utrecht en in de regio. Een netwerk van ondersteunend ov, aantrekkelijke fietsverbindingen en overstapmogelijkheden op multimodale hubs zorgt voor mobiliteitskeuzes in alle hoeken van de regio. De groei van automobiliteit proberen we af te buigen door functies dicht bij elkaar te brengen en gedragsverandering te stimuleren. Waar autoverkeer onvermijdelijk is, wordt lokaal gekeken naar de beste manier om dit in te passen. Daarbij kan ervoor gekozen worden om te accepteren dat het autoverkeer er in de spits iets langer over doet.

Vanuit deze visie op landschap en mobiliteitssysteem vinden we ruimte voor groei die onze regio verder versterkt. Zo ontwikkelen we dé plek voor gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen. Dit werken we verder uit in zeven perspectieven.

PERSPECTIEF 1 – EEN GROENE EN GEZONDE LEEFOMGEVING

Het leven van bestaande en nieuwe inwoners speelt zich in 2040 af in een gezonde en groene leefomgeving. Gezond en groen begint bij de voordeur met onder andere speeltuintjes, sportvoorzieningen, parken en openbare ontmoetingsplaatsen en zet zicht voort in een netwerk van grote en kleine landschappelijke structuren op verschillende schaalniveaus, van plantsoen tot groene oever, van Heuvelrug tot veenweidegebied, van Lekdijk tot Waterlinie en alles er tussenin. Landschap, water en groen vormen de grondslag voor gezond leven.

Binnen deze hoogwaardige landschappelijke context geven we vorm aan de stedelijke groei van wonen en werken en de toekomst van een natuurinclusieve, circulaire economisch rendabele landbouw. We zorgen voor voldoende ruimte voor water, duurzame energieopwekking, recreatie en natuur.

‘Groen groeit mee’ is het leidmotief van de verstedelijkingsvisie. Dit betekent dat we als regio kiezen om te groeien in landschappelijke kwaliteit én kwantiteit. Voor de stedelijke groei van de regio is de versterking van de landschappelijke kwaliteit van het groene en blauwe netwerk voor natuur en recreatie een randvoorwaarde. De woon- en werklocaties worden natuur-inclusief, dat geldt zowel voor de openbare ruimte als voor de woningen en andere gebouwen.

Een gezonde leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag en gezonde mobiliteit. De leefomgeving stimuleert om te wandelen, fietsen, spelen, sporten en ontmoeten. Uitstoot van verkeer en industrie moeten in 2040 teruggedrongen zijn. Dit stimuleren wij door te werken met een maatschappelijke handreiking waarmee ruimtelijke ontwikkelingen worden verrijkt.

PERSPECTIEF 2 – DUURZAME MOBILITEIT

We zorgen ervoor dat in 2040 de keuze voor duurzame mobiliteit voor de hand ligt. Door stedelijke functies te concentreren en mengen op locaties dicht bij de stedelijke kern en rond knooppunten die goed zijn ontsloten met fiets en ov, wordt het zoveel mogelijk mensen zo gemakkelijk mogelijk gemaakt om zich op een duurzame manier te bewegen door de regio.

Door een schaalsprong in het ov- en fietssysteem wordt het ov in de gehele regio beter toegankelijk. Het Wiel met Spaken vormt de basis van het regionale mobiliteitssysteem, dat op verschillende plekken wordt gevoed door regionale buslijnen en door een uitstekende fietsinfrastructuur. Op meerdere stations kan er op- en overgestapt worden op het (inter)nationale spoorwegnet. Stations ontwikkelen zich tot multimodale hubs en op verschillende plekken kan makkelijk en comfortabel worden overgestapt tussen verschillende modaliteiten.

Als regio voor gezond leven zijn fietsen en wandelen de meest vanzelfsprekende keuze. De infrastructuur voor gezonde mobiliteit is uitstekend op orde. Een uitgebreid regionaal netwerk van fietsinfrastructuur maakt het mogelijk om snel en comfortabel door de regio te bewegen.

De wegcapaciteit blijft in 2040 een beperkende factor voor het autoverkeer in de regio. Daarom werken we samen aan het beperken van de drukte in de spits, zodat we de hoeveelheid benodigd nieuw asfalt kunnen terugdringen.

PERSPECTIEF 3 – COMPACTE STEDELIJKE GEBIEDEN

De structuren van landschap, water en groen vormen de basis voor de kwaliteit van de regio en het mobiliteitssysteem zorgt ervoor dat we ons door de regio kunnen bewegen. Om het landschap zoveel mogelijk te ontlasten en het mobiliteitssysteem zo optimaal mogelijk te benutten, kiezen we als grote lijn voor het concentreren van de groei van het aantal inwoners en banen rond ov-knooppunten. Deze ov-knooppunten worden allemaal een stapje intensiever gebruikt dan we tot nu toe gewend zijn en daarmee creëren we een woon-werkmilieu dat stedelijker en meer gemixt is dan nu. Per knooppunt wordt gezocht naar de manier die lokaal passend is. Zo is bijvoorbeeld stedelijkheid rond station Utrecht Leidsche Rijn van een andere orde dan rond een knooppunt als Breukelen.

Een stedelijke en gemengde woonomgeving sluit niet alleen aan bij de ambities voor groen en mobiliteit, maar ook bij de kwalitatieve woningbehoefte. De bevolking ziet er in 2040 anders uit dan vandaag. Zo zal de huidige vergrijzingsgolf in de toekomst leiden tot meer beschikbare gezinswoningen. Om de woningmarkt in 2040 in balans te hebben, moeten we vooral bouwen voor de doorstroming. Door een betere balans in de woningvoorraad en meer doorstroming komen meer mensen terecht in de woning die zij wensen.

In de regio worden afspraken gemaakt over woningbouwprogrammering, waarbij de verantwoordelijkheid voor sociale en kwetsbare doelgroepen wordt gedeeld. Er zijn voldoende betaalbare woningen voor iedereen.

PERSPECTIEF 4 – EEN STERKE, CIRCULAIRE ECONOMIE

In 2040 profiteert iedereen in de regio van een sterke toekomstbestendige economie die volop in transitie is naar duurzaamheid. We werken op klimaatadaptieve, waterrobuuste bedrijventerreinen die op zijn minst energieneutraal zijn.

De kracht van de regio zit niet alleen in de kwaliteit van leven, maar ook in de kracht van de economie. In dit IRP maken we ruimte voor de drie grootste uitdagingen voor de economie in de regio: de transitie naar een duurzame economie, het zorgen voor werkgelegenheid voor iedereen en het behouden en versterken van het economische profiel van de regio. We verdichten daar waar mogelijk en zorgen ervoor dat werkgebieden complementair zijn. Samen creëren we genoeg werkgelegenheid voor de groeiende bevolking.

Hiervoor wordt op verschillende manieren ruimte gemaakt. Enerzijds zullen we steeds meer werken in gemengde stedelijke gebieden waar wonen, werken en voorzieningen bij elkaar komen. Plekken met een hoge dichtheid die intensief gebruikt worden. Rondom multifunctionele knooppunten, die zijn aangesloten op het nationale treinennet, is ruimte voor nieuwe kantoren. Rond het Utrecht Science park (USP) en de plekken die daarmee zijn verbonden ontwikkelt het wetenschapsmilieu zich verder, waarbij het profiel van life sciences verder wordt versterkt. Ook stedelijke bedrijvenlocaties met lichte bedrijvigheid en productie worden geïntensiveerd en gecombineerd met onder andere wonen, bijvoorbeeld in de A12-zone en rond de regionale multimodale hubs.

Maar niet alle functies lenen zich voor menging. Daarom reserveren we ruimte voor niet-mengbare bedrijvigheid die zich daardoor ook verder kan ontwikkelen. Ook beschermen we kwetsbare werkmilieus die economisch waardevol zijn, vooral voor startende ondernemers. Juist ook op de niet-mengbare bedrijventerreinen geven we invulling aan de ruimte die de circulaire ketens vragen. De vraag naar bedrijventerreinen wordt opgelost door een combinatie van verdichting op bestaande terreinen en (intensieve) programmering van nieuwe terreinen. Dit betekent ook dat er nieuwe regionale bedrijventerreinen nodig zijn en ook op lokale terreinen ruimte moet blijven voor dynamiek.

Hoewel de verschillende soorten werkgebieden ieder andere eisen stellen aan hun omgeving, werken we voor alle gebieden aan het versterken van het profiel, zodat verschillende gebieden complementair zijn en we binnen de regio niet op locaties met elkaar concurreren.

We werken volop samen met de belangrijke regio's rondom U16 als het om internationale aspecten gaat zoals vestiging van internationaal opererende bedrijven en zoeken daarbij naar complementariteit die past bij ons profiel van gezondheid en natuurlijke kwaliteiten. Dit vereist bestuurlijke samenwerking.

PERSPECTIEF 5 – VITALE KLEINE EN MIDDELGROTE KERNEN MET EEN GEZONDE LEEFOMGEVING

Met name in de kleinere kernen in de regio spelen lokaal specifieke vraagstukken, waarvoor ook ruimte moet worden gemaakt. Deze kernen dreigen te krimpen door huishoudensverdunning: door demografische veranderingen wonen er gemiddeld steeds minder mensen in een woning.

Voor gemeenten waar deze opgave speelt, worden afspraken gemaakt over het bijbouwen van woningen voor de eigen vitaliteit. Het versterken van de vitale kernen zorgt ervoor dat toegang tot werk, voorzieningen en landschap overal in de regio goed is georganiseerd.

PERSPECTIEF 6 – ENERGIENEUTRALITEIT

We hebben energie nodig om te werken, te wonen en voor vervoer. Ons huidige gebruik van fossiele brandstoffen zorgt voor opwarming van de aarde. We zitten aan het begin van een transitie van fossiele energie naar duurzame energie. Regionaal nemen wij hierin onze verantwoordelijkheid.

In 2040 zijn we een flink eind op weg met de nationale klimaatdoelen voor 2050 (95% CO_2-reductie). Dit betekent dat we ons energieverbruik hebben teruggebracht en dat we in een substantieel deel van onze warmte- en elektriciteitsbehoefte voorzien met duurzame regionale energiebronnen.

PERSPECTIEF 7 – EEN KLIMAATADAPTIEVE EN WATERROBUUSTE REGIO

Het klimaat verandert. Hierdoor neemt de kans op wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen toe. Daarbij is het niet de vraag of de zeespiegel zal stijgen, maar hoeveel deze stijgt. In sommige scenario's loopt dat op tot twee meter aan het einde van deze eeuw of zelfs nog meer. Welke invloed dit precies heeft op onze regio is nog niet met zekerheid te stellen, maar het is belangrijk om nu de keuzes te maken die ons ook na 2040 goed positioneren voor een veranderend klimaat.

Het leren leven met meer water zet de huidige manier van het inrichten van de economie, landbouw en natuur onder druk, maar biedt ook volop kansen om de regio mooier en gezonder, veiliger en duurzamer te maken. In 2040 willen we onze samenleving en leefomgeving hebben aangepast aan de gevolgen van klimaatverandering en de zeespiegelstijging. Klimaat- en waterrobuust inrichten is dan ook een vanzelfsprekend onderdeel van onze plannen.

Maarsseveense Plassen (beeld: Droomplekken).

Zoals afgesproken in de regionale adaptatiestrategie (RAS) zorgen we ervoor dat nieuwbouw en herstructurering in 2040 klimaatadaptief gebeurt. Dit betekent met voldoende ruimte voor water, minder stenen en het juiste groen. Hiermee beperken we water- en droogteoverlast en gaan we hittestress tegen. Het bebouwd gebied fungeert steeds meer als een spons, die water zo lang mogelijk vasthoudt en buffer voor droge perioden. We zorgen voor voldoende koelte- en schaduwplekken en zwemwater, zodat de regio ook bij warm weer leefbaar is. We zetten in op klimaatadaptieve landbouw en natuurontwikkeling.

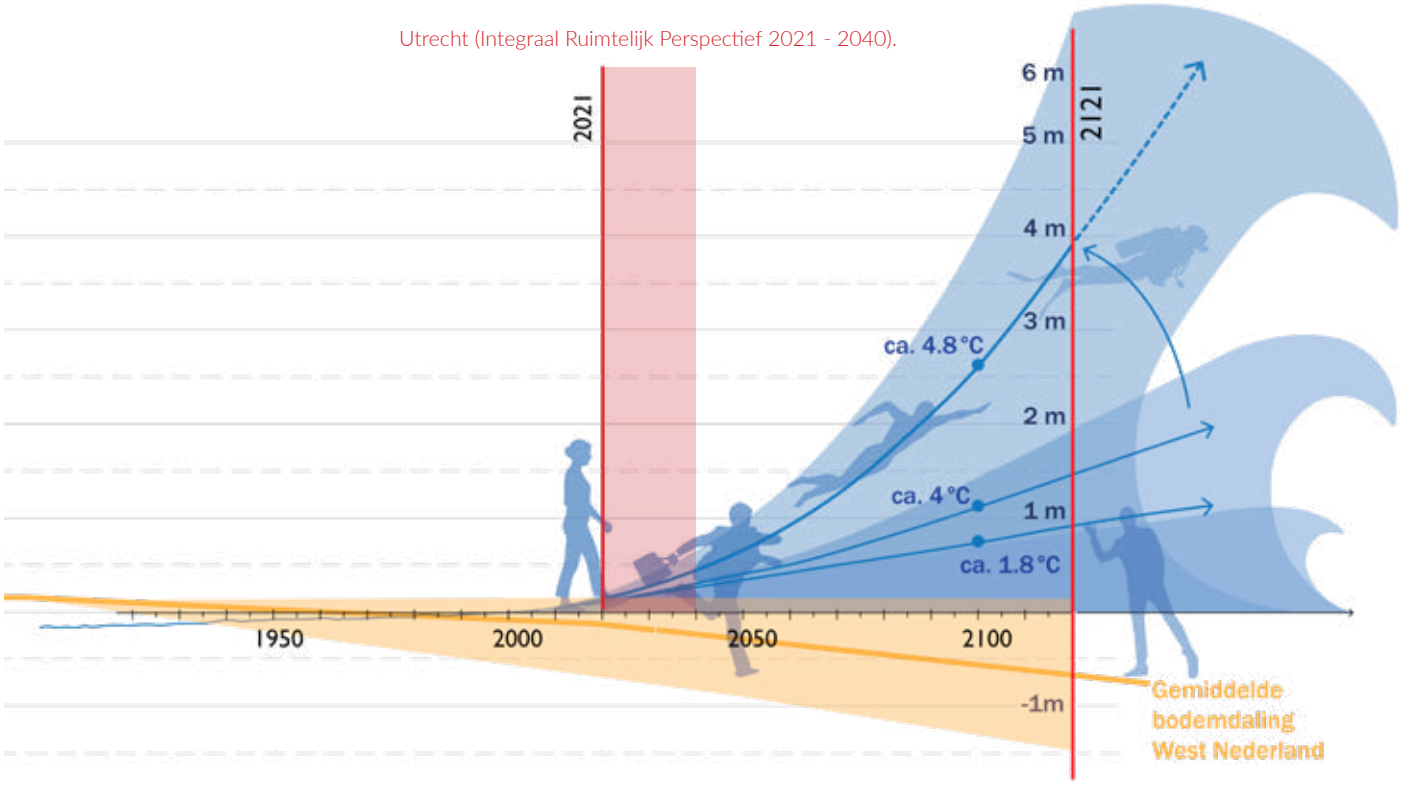
De verstedelijkingsstrategie gaat uit van het concentreren van verstedelijking rond knooppunten. Concentratie betekent ook dat deze locaties effectiever beschermd kunnen worden tegen de stijging van de toekomstige zeespiegel. Zo beschermen we ook de vitale maatschappelijke functies tegen extreme weersinvloeden, denk hierbij aan het elektriciteitsnet, ict-voorzieningen, gezondheidszorg, et cetera.

Een leefbare en gezonde regio is een waterrobuuste en klimaatbestendige regio met veel ruimte voor water en groen. Groenblauwe daken, groene gevels en boomrijke straten en pleinen zorgen voor koele woningen en aangename ontmoetingsplekken in de zomer, zonder hittestress. Hevige regenval zorgt niet voor overstortende rioolsystemen, maar wordt opgevangen in wadi's en waterpleinen. En het robuust aangelegde watersysteem met voldoende verversing zorgt ook bij hogere temperaturen voor een goede waterkwaliteit met volop leven en levendigheid in en langs het water.

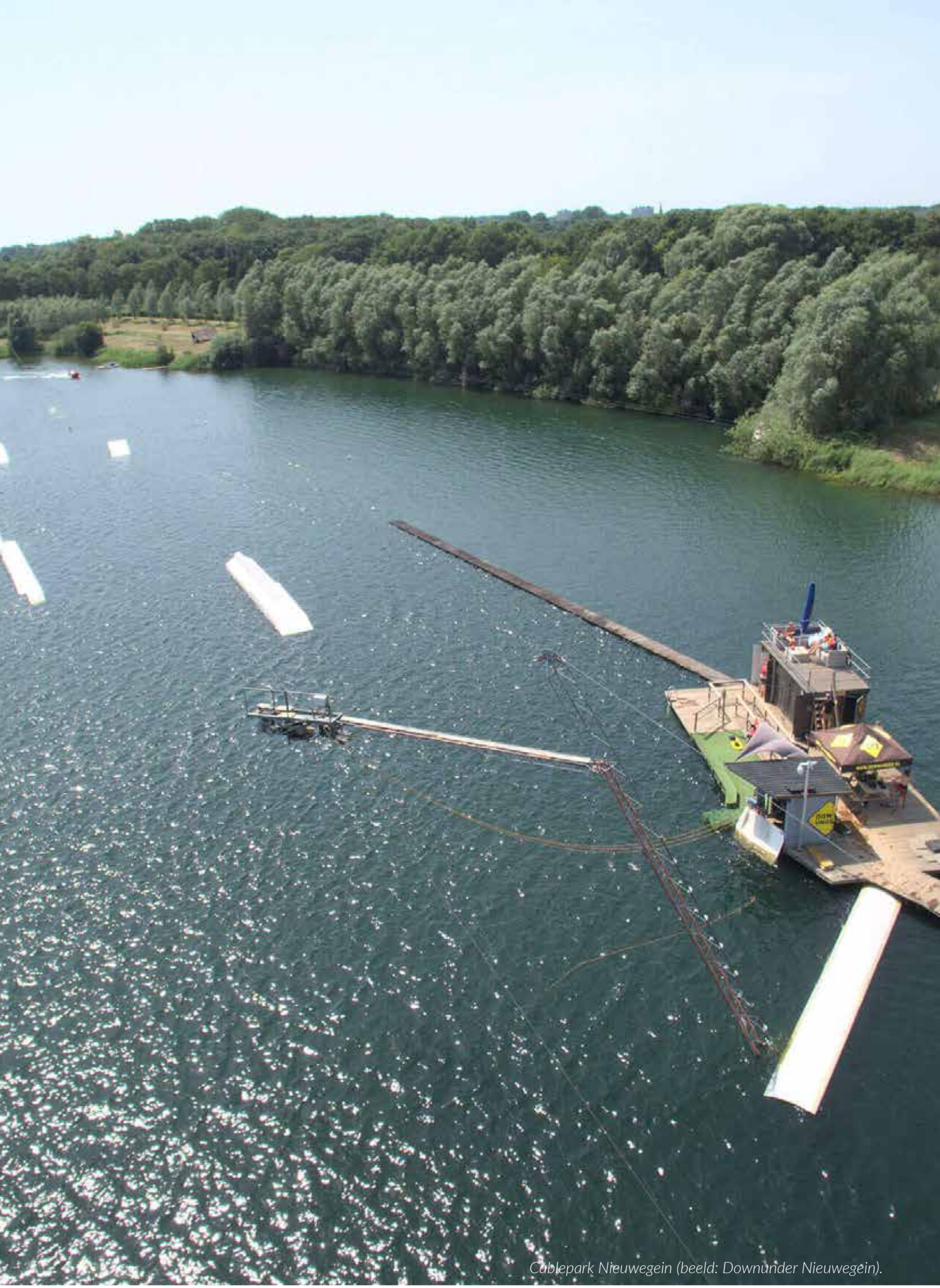
In de toekomst zal in delen van de regio de grondwaterstand verhoogd moeten worden om verzilting door stijging van de zeespiegel het hoofd te bieden. We streven daarbij naar een natuurlijk, robuust en veerkrachtig (grond)watersysteem, dat pieken kan opvangen in natte en droge perioden.

We versterken het klimaatbewustzijn en handelingsperspectief van bewoners en bedrijven. Op die manier werken we samen aan een gezonde en leefbare regio. De inzichten die nu worden ontwikkeld in het kennisprogramma zeespiegelstijging worden in de toekomst naar de regio vertaald. Daarbij zijn nieuwe waterkeringen, ophogingen van de infrastructuur en meer open water niet uitgesloten.

Utrecht (Integraal Ruimtelijk Perspectief 2021 - 2040).

Hoe lang kunnen we tegen de stijging van de zeespiegel vechten? (Beeld: KuiperCompagnons).

Cablepark Nieuwegein (beeld: Downunder Nieuwegein).

Handreiking voor maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen

De regio Utrecht heeft de ambitie uitgesproken dat alle bestaande en nieuwe inwoners in 2040 in een gezonde en groene leefomgeving wonen. De keuzes die de regio maakt dragen bij aan dit grotere doel. Dit betekent dat bij alle ontwikkelingen in de regio aandacht moet zijn voor de kernwaarden die we als regio met elkaar delen. We maken daarom niet alleen afspraken over de ruimtelijke keuzes, maar ook over de keuzes die de kwaliteit van leven van onze bewoners bepalen.

Groen en ruimte leveren een belangrijke bijdrage aan de vitaliteit van inwoners, maar voor persoonlijke ontwikkeling, ontmoeting en ontspanning hebben inwoners ook behoefte aan maatschappelijke voorzieningen, zoals onderwijs, zorg, sport en kunst en cultuur in de nabijheid. Deze voorzieningen leveren minstens zo'n grote bijdrage aan de vitaliteit.

Doordat de regio voor een enorme woningbouwopgave staat, waarbij de voorkeur uitgaat naar inbreiding, is het van groot belang dat de randvoorwaarden voor een gezonde leef- en woonomgeving met een hoogwaardig voorzieningenniveau wordt geborgd. De geschiedenis leert dat de realisatie van minder financieel zwakkere niet-woonfuncties onder druk staat als er nieuwbouw gepleegd wordt. Daarom stellen wij voor om een handreiking voor maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen te ontwikkelen. Met deze handreiking krijgen deze voorzieningen een plek in het planproces.

Doordat de diverse gemeenten in de regio qua samenstelling, opbouw en inrichting verschillen, is het niet mogelijk om één generieke norm te ontwikkelen waaraan gemeenten moeten voldoen. Nadere uitwerking dient uit te wijzen op welke wijze alle gemeenten bij toekomstige ontwikkelingen kunnen bijdragen aan de gezamenlijke ambitie van onze regio.

Uitgangspunten bij het opstellen van de handreiking zijn dat:

- Er woningen gebouwd worden voor iedereen. Hiervoor maken we afspraken over de verdeling van woningbouw in verschillende prijssegmenten en verschillende soorten woningen.
- Er werk is voor iedereen, ongeacht van achtergrond of soort scholing.
- Er volop ruimte komt voor zorg in relatie tot wonen.
- Iedereen in de regio door een goede en eerlijke ruimtelijke verdeling van eerstelijns en andere zorgvoorzieningen toegang heeft tot zorgvoorzieningen.
- Iedereen in de regio toegang heeft tot maatschappelijke voorzieningen die bijdragen aan het vormen van een lokaal sociaal vangnet of die mensen helpen zich verder te ontwikkelen.
- Iedereen in de regio gelijke kansen heeft in het onderwijs.
- Er in de gehele regio een rijk aanbod is van culturele voorzieningen.
- Er voor iedereen toegang is tot sportvoorzieningen en recreatieve voorzieningen.
- Iedereen in de regio toegang heeft in de nabijheid van de eigen woning tot voldoende speelvoorzieningen, groen en ruimte die rust biedt en ontmoeting stimuleert.
- Schone lucht, schoon water en een afname van geluidshinder voor mens en natuur uitgangspunten zijn in de ontwikkeling van de regio.

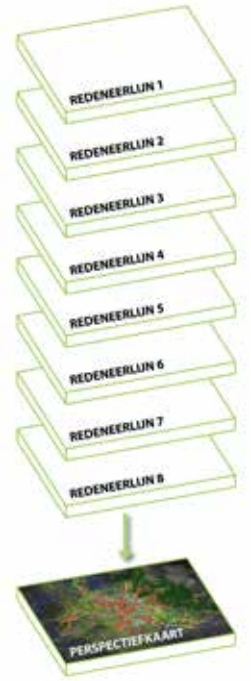

Houten (beeld: Siebe Swart)

2.2 DE KEUZES DIE WE MAKEN - ACHT REDENEERLIJNEN

De perspectieven op de regio leiden tot integrale ruimtelijke keuzes die hieronder worden toegelicht aan de hand van acht redeneerlijnen. Deze redeneerlijnen vormen samen de hoofdkeuzes waarmee de regio zich verder ontwikkelt tot de ontmoetingsplek van gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen.

1. **De Utrechtse Trots als basis**
   Landschap, water en groen zijn voorwaarden voor de groei van de regio.
2. **Kiezen voor duurzame mobiliteit**
   Nabijheid en een goed netwerk zorgen voor duurzaam mobiliteitsgedrag.
3. **Een gezonde regio begint met vitale kernen**
   Kleine en middelgrote kernen groeien voor eigen behoefte en voegen karakter toe aan de regio.
4. **Nieuwe Metropoolpoorten maken van Utrecht het polycentrische hart van de regio**
   De stad Utrecht maakt een schaalsprong binnen de stadsgrenzen.
5. **Intensiveren van Regiopoorten**
   Nieuwe woon- en werkmilieus bij ov-hubs in de regio, met stad en landschap binnen handbereik.
6. **Nieuwe uitleglocaties beperkt nodig**
   Grootschalige uitleg alleen mogelijk als het ov op orde is en het landschap wordt versterkt.
7. **Toekomstbestendige werklocaties met een duidelijk profiel**
   Verdichten van werklocaties in gemengde stedelijke gebieden én duidelijke keuzes voor bedrijventerreinen.
8. **Duurzame energie is een gezamenlijke opgave**
   In de regio kiezen we waar we ruimte maken voor de opwekking van duurzame energie.

REDENEERLIJN 1 – DE UTRECHTSE TROTS ALS BASIS

Het landschap, de cultuurhistorie, de natuurgebieden, parken, plassen en rivieren vormen de grote trots van de regio. De ambitie om deze landschappen en groenstructuren te behouden en te versterken is de eerste stap naar gezond leven in een stedelijke regio. Groen is voorwaarde voor groei. De financiering van de landschappelijke opgave wordt daarom in samenhang bezien met de verstedelijking.

De landschappelijke opgaven zijn net als infrastructurele opgaven, voorwaarden voor de groei van de regio. Groenopgaven in de stedelijke openbare ruimte en landschappelijke opgaven aansluitend op stedelijke ontwikkelingen zijn direct gekoppeld aan de groei.

De regio zal voor de benodigde investeringen samenwerken met provincie, gemeenten, Rijk, waterschappen, natuurbeheerders, eigenaren en andere belanghebbenden. Het programma Groen Groeit Mee, waarin de provincie Utrecht samenwerkt met de waterschappen en regio's, speelt hierin een belangrijke rol.

De ruimtelijke keuzes voor groen, landschap en water staan niet op zichzelf. De keuze om groen voorop te zetten betekent ook iets voor de ontwikkeling van steden en dorpen. Het is bijvoorbeeld een keuze om zo weinig mogelijk (grootschalige) uitleglocaties te ontwikkelen en ze, waar ze toch nodig zijn, in te zetten voor de verbetering van het omliggende landschap.

Keuzes bij deze redeneerlijn

Op alle schaalniveaus wordt gekozen voor een ambitieus programma voor landschap, water en groen dat meegroeit met de regio. Dit betekent:

- Het behouden, beschermen en versterken van de intrinsieke kwaliteit van het landschap, inclusief de inherente natuurwaarden (soms ook zonder recreatieve functie) en cultuurhistorische waarden.
- Vergroten van de ruimte voor groen, natuur, cultuurhistorie en water in kwantitatieve zin.
- Vergoten van de toegankelijkheid van het landschap, en daarmee ruimte bieden voor de groeiende recreatiebehoefte van een groeiende bevolking. Adem- en beweegruimte scheppen voor een groeiende bevolking met een steeds grotere behoefte aan ruimte voor recreatie en natuurbeleving.
- Bieden van toekomstperspectief aan het landelijk gebied en specifiek aan de agrarische sector.
- De wateropgave en klimaatadaptatie ruimte geven en/of integreren.

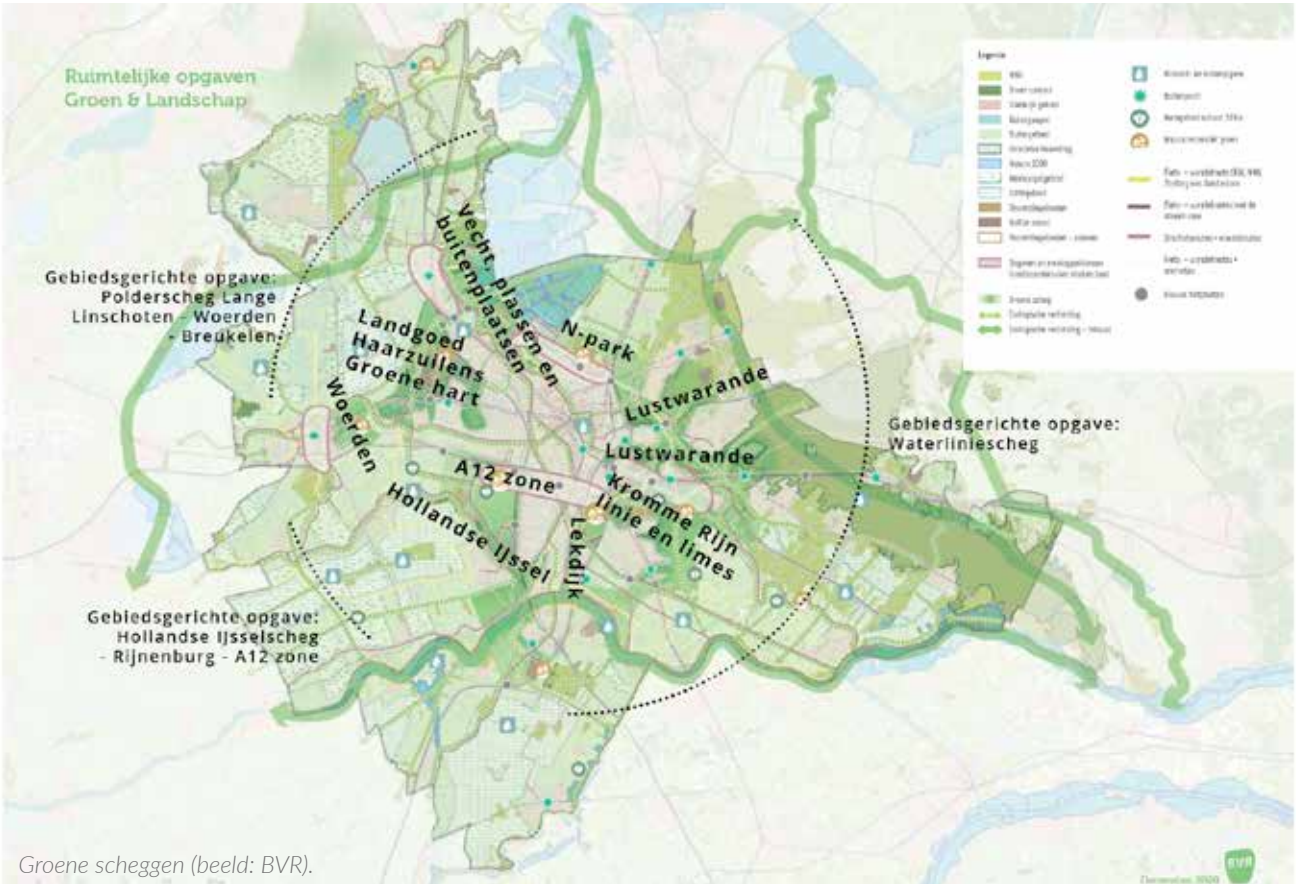
Nieuwe Hollandse Waterlinie (beeld: Rijksdienst Cultureel Erfgoed).

Voor de realisatie van de programmatische opgave voor landschap, water en groen gelden onderstaande negen principes:

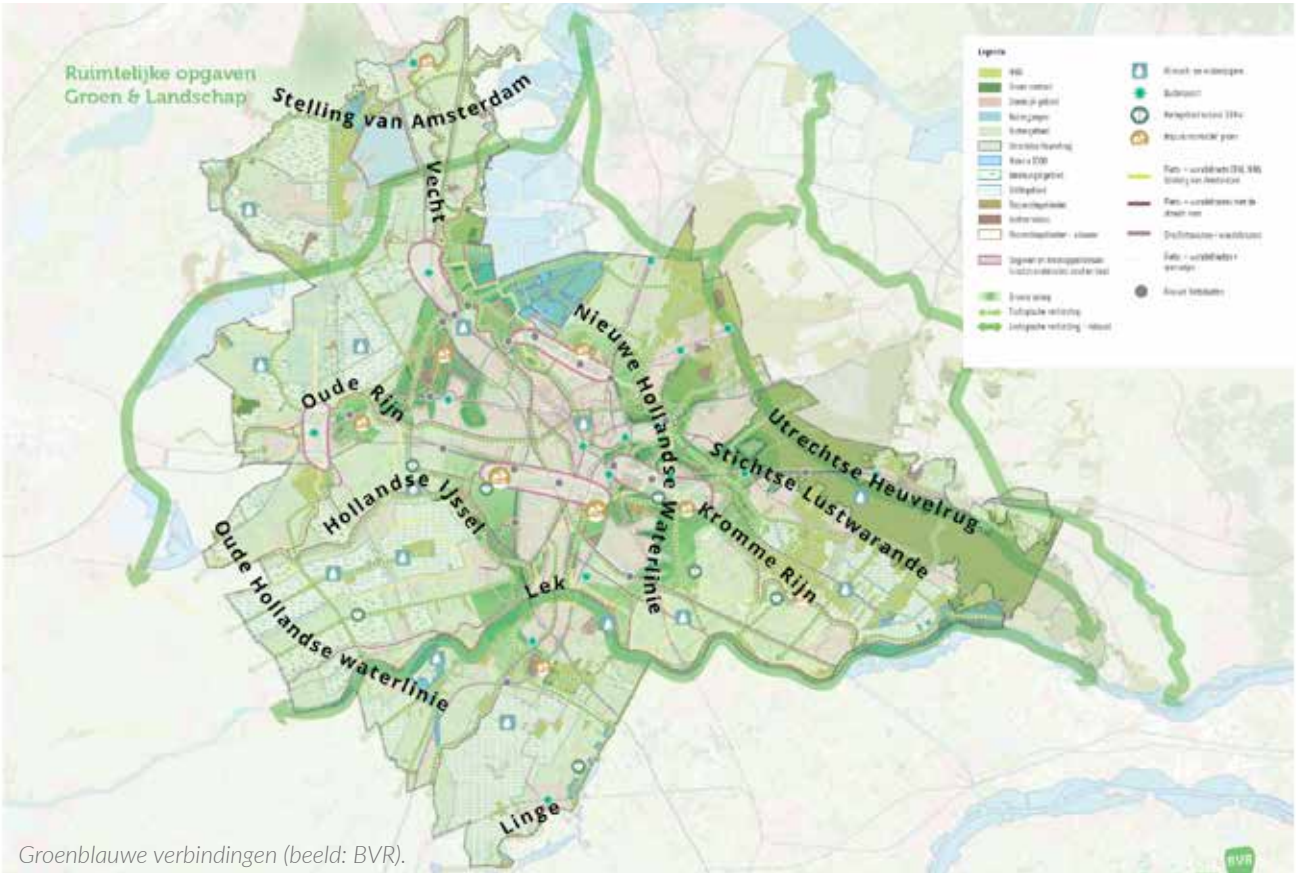
1. Het Utrechts landschap is de kwaliteitsdrager voor de hele U16.
   Alle ontwikkelingen in de regio zijn ruimtelijk verbonden met het landschap. Onafhankelijk van de aard van de ontwikkeling, wordt erover nagedacht hoe deze ontwikkeling zich verhoudt tot het versterken van de kwaliteit van het landschap.
2. Slim clusteren van de landschapsopgaven per deelgebied.
   Gebiedsgericht uitwerken van de landschapsopgaven in coalities van verschillende stakeholders, gemeenten en andere partijen, gekoppeld aan of gecombineerd met andere doelen.
3. Stad en land verweven door middel van de opgaven voor recreatie, natuur en landschap.
   Recreatie, natuur en landschap ruimtelijk de steden intrekken met groenblauwe verbindingen, scheggen en het aanleggen van ontbrekende schakels in het netwerk. De druk op bestaande kwetsbare gebieden wordt verspreid.
4. Logisch ecologisch netwerk bouwen om de biodiversiteit te versterken.
   Bestaande en nieuwe natuurgebieden met elkaar verbinden en zorgen voor verbeterde mogelijkheden tot uitwisseling van flora en fauna.
5. Landschapselementen herstellen.
   Dit ter compensatie van de vele landschapselementen die sinds midden 20e eeuw zijn verdwenen. Onder andere het aanleggen van een fijnmazig netwerk van levendige boerensloten met soortenrijke slootkanten.
6. Meekoppelkansen in verschillende opgaven benutten.
   Er liggen veel kansen tot combineren, met name op locaties waar landschaps- en natuuropgaven nabij water-, stedelijke ontwikkelings- of energieopgaven liggen.
7. Landschap, water en groen-inclusief ontwikkelen.
   Met de verbinding tussen landschap, water, groen en de (stedelijke) ontwikkeling als uitgangspunt ontstaat een win-winsituatie.
8. De landbouw toekomstbestendig maken.
   Een duurzaam economisch perspectief bieden aan de agrarische sector. Door de transitie naar natuurinclusieve, circulaire kringlooplandbouw wordt de sector (weer) een belangrijke beheerder van het waardevolle landschap.
9. Natuurinclusieve steden ontwikkelen.
   Zowel in de nieuw te ontwikkelen woon- en werkgebieden als in de bestaande stad komt volop ruimte voor biodiversiteit, natuurinclusiviteit, klimaatadaptieve maatregelen en circulaire oplossingen in de bouw.

Kiezen voor een leefbare en gezonde regio is ook kiezen voor een waterrobuuste en klimaatbestendige regio:

- De openbare ruimte in de regio wordt ingericht met gezond leven als uitgangspunt. Het groen begint zoveel mogelijk bij de voordeur en staat in verbinding met grotere groenstructuren met wandel- en fietspaden.
- De openbare ruimte draagt bij aan het verminderen van hittestress. Groenblauwe daken, groene gevels en boomrijke straten en pleinen zorgen voor koele woningen en aangename ontmoetingsplekken in de zomer.
- Waterretentie en infiltratie zorgen ervoor dat er geen aanvullende druk op het watersysteem komt. Hevige regenval wordt opgevangen in de bodem, wadi's en waterpleinen (wat er ook voor zorgt dat rioolsystemen niet overstorten). Ook in het landelijke gebied wordt water vastgehouden zoals op de Utrechtse Heuvelrug. Zo wordt nadrukkelijk een relatie gelegd tussen de drinkwaterwinning en het tegengaan van verdroging. Bovendien zorgt een robuust aangelegd watersysteem met voldoende verversing ook bij hogere temperaturen voor een goede waterkwaliteit met volop leven en levendigheid in en langs het water.
- De keuzes voor natuurinclusieve en klimaatadaptieve openbare ruimte geldt niet alleen voor nieuwe openbare ruimte: er ligt ook een opgave in het aanpassen van de bestaande openbare ruimte.
- Tot slot is het in het algemeen verstandiger om op hoger gelegen gronden te bouwen dan op lager gelegene, zowel vanuit het oogpunt van waterhuishouding als van waterveiligheid. Binnen peilgebieden van polders is het verstandig de laagste delen niet te bebouwen, maar juist te gebruiken voor waterretentie.

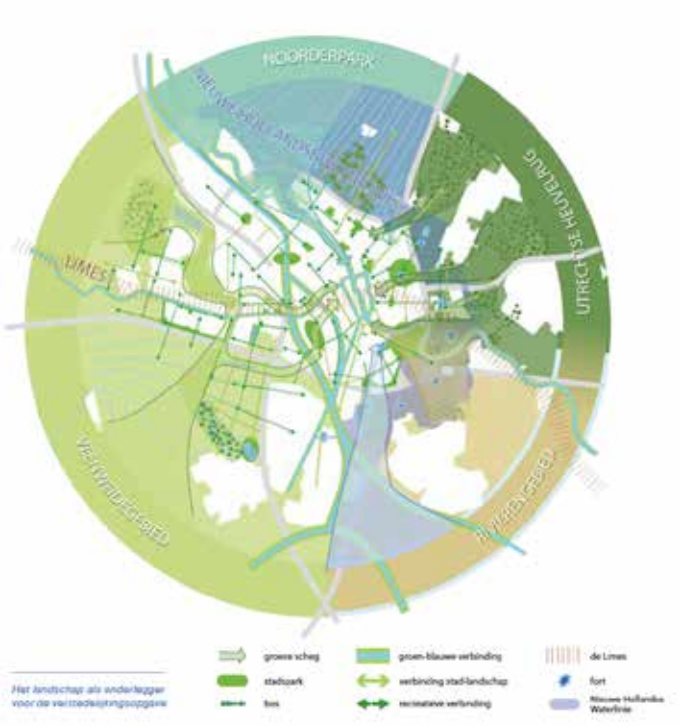
Groene scheggen (beeld: BVR).

Groenblauwe verbindingen (beeld: BVR).

De voor deze redeneerlijn gewenste schaalsprong voor landschap, water en groen is gekwantificeerd (*U16 Ruimtelijke Opgave Groen & Landschap 2020-2040, BVR, december 2020*):

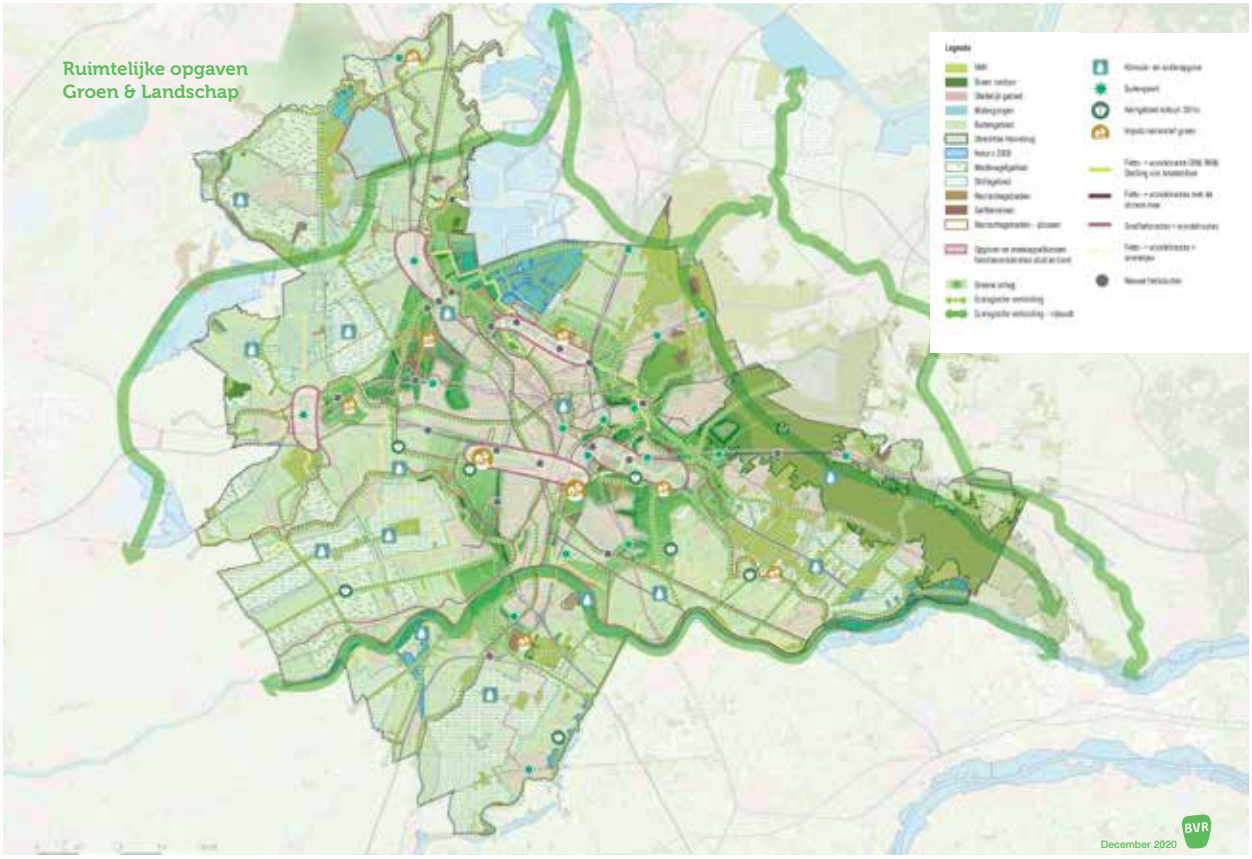
- Groene scheggen zorgen voor de verbinding tussen stad en landschap en voor groene, goed toegankelijke kwaliteiten dicht bij de stad. De groene scheggen zijn landschappen van elk tientallen vierkante kilometers groot. Deze scheggen herbergen diverse functies, van landbouw tot natuur, recreatie en cultuurhistorie. De intensiteit van het recreatief bezoek en gebruik varieert per locatie: van parken in de stad en recreatiegebieden in de stadsranden (zo dicht mogelijk bij de woonomgeving, 2 tot 5 kilometer afstand van de centra), tot op iets groter afstand van de stad gelegen gebieden met en mix van natuur, landbouw en recreatie, tot in het landelijk gebied met recreatief medegebruik van het agrarisch kerngebied.
  Deze groene scheggen sluiten aan op de groenstructuren in de stad Utrecht, zoals die zijn uitgewerkt in de Ruimtelijke Strategie van de Gemeente Utrecht (RSU), en brengen het groen vanuit de regio tot in de haarvaten van de stad. Er zijn 6 tot 10 scheggen benoemd.
- Groenblauwe verbindingen zijn groene verbindingen langs de hoofdstromen en -structuren van de regio zoals de Vecht, de Hollandse waterlinie en de Utrechtse Heuvelrug, de landschappelijke kwaliteitsdragers van de regio. Deze dienen om grote landschappen voor recreanten te ontsluiten (over land en water) en om ecologische verbindingen te maken. Daarnaast heeft het fietsnetwerk ook een belangrijke rol in de regionale verplaatsingen voor wonen, werken en onderwijs.
  Door fiets- en wandelroutes te voorzien van groene bermen, natuurvriendelijke oevers en beplantingen en door om de paar kilometer groene rustpunten te creëren, ontstaat in de U16 een robuust netwerk langs cultuurhistorische structuren. Een deel van het netwerk is reeds aanwezig. Om het netwerk te completeren zijn 38 natuurschakels en 13 recreatieve verbindingen benoemd. Om barrières op te heffen zijn 19 fietsviaducten, 3 ecoducten en 16 kleinere faunapassages benoemd.
- Regionale natuurkerngebieden hebben een oppervlakte van minimaal 30 hectare en worden gerealiseerd in gebieden waar geen Natuurnetwerk Nederland is. Er zijn 7 natuurkernen benoemd om het Natuurnetwerk Nederland te completeren (het realiseren van de NNN is een zelfstandige opgave die door de provincie in de regio wordt uitgevoerd). Het is nog een onderzoeksvraag of, en zo ja welke, recreatieve functie deze natuurkerngebieden kunnen hebben.

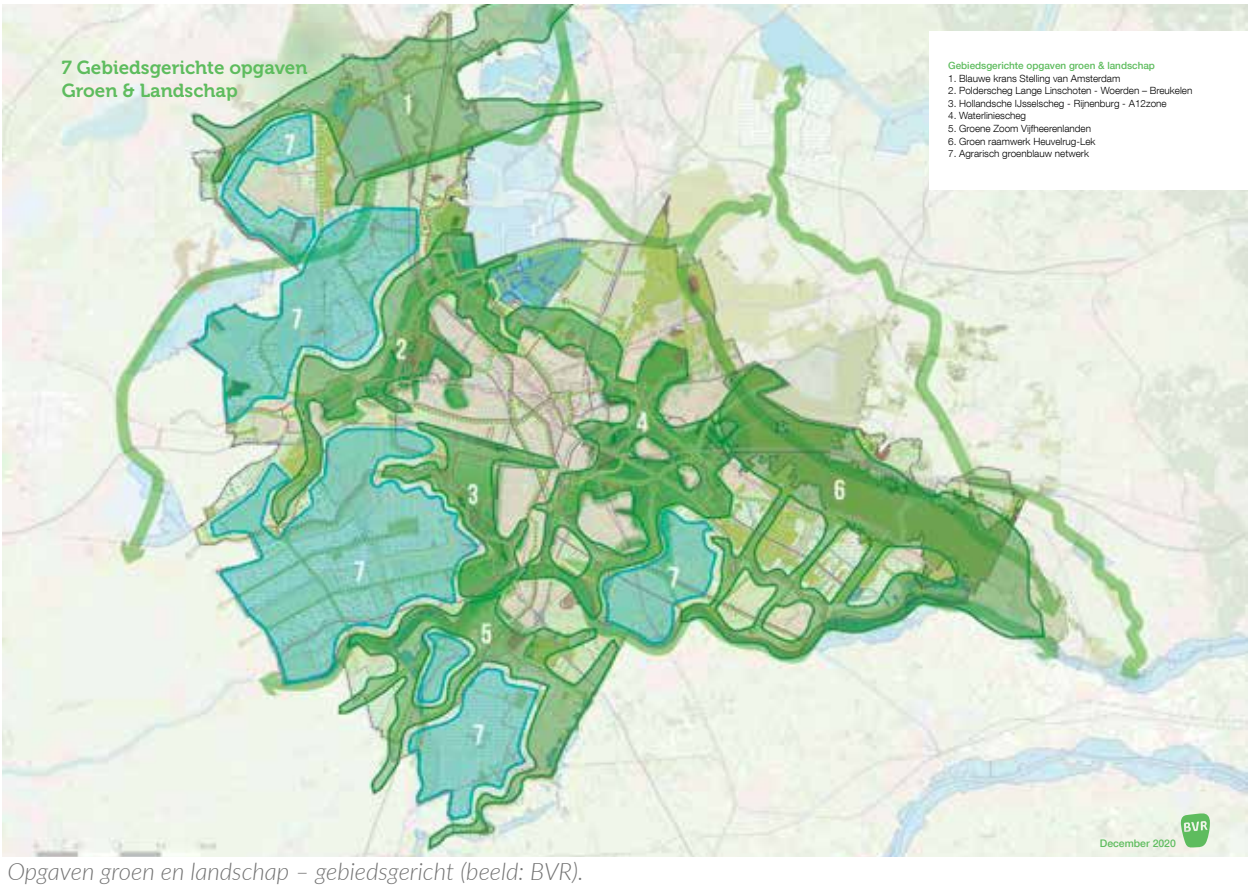
Groen van landschap tot voordeur: het landschap als onderlegger (beeld: RSU).

- Groene contourgebieden, natuurgebieden die nog niet gerealiseerd zijn op de daarvoor aangewezen landbouwgronden in de U16. Gedeeltelijk vallen deze samen met de scheggen, maar het grootste deel ligt in het landelijk gebied.
- Herstel van erfbeplanting en kleine landschapselementen in landelijk gebied.

In totaal gaat het om het toevoegen van 4.110 hectare natuur- en recreatiegebied. Dat is inclusief 394 kilometer aan nieuwe recreatieve en ecologische verbindingen. Daarbij komt nog natuurgericht slootkantenbeheer, waarvoor 10.000 kilometer oever in aanmerking komt. Tot slot wordt er gewerkt aan een netwerk van snelfietsroutes (binnen thema mobiliteit) en komen er 9 buitenpoorten: bestaande stations die worden ontwikkeld tot recreatieve transferia, die een gezond alternatief vormen voor de auto om landschappen en recreatiegebieden buiten de stad te bereiken.
De wateropgave is nog niet gekwantificeerd in dit overzicht maar kan veelal worden meegekoppeld met andere opgaven.

Opgaven groen en landschap – ruimtelijk (beeld: BVR).

Opgaven groen en landschap – gebiedsgericht (beeld: BVR).

Vertaling van de ambitie in regionale opgaven

De opgave is ruimtelijk vertaald in zeven gebiedsgerichte (intergemeentelijke) opgaven en vier algemene opgaven. De gebiedsgerichte benadering geeft aanleiding om samenwerkingen aan te gaan en te werken aan de ontwikkeling van concrete landschappelijke programma's die voorwaarde zijn voor de verdere groei van de regio.

De vier algemene opgaven om de schaalsprong te maken zijn:

- Financiën regelen voor de inrichting en het beheer/onderhoud van bestaande en nieuwe natuur- en recreatiegebieden, waaronder de kleine landschapselementen.
- Het U16-netwerk van groenblauwe verbindingen versterken en nieuwe verbindingen toevoegen ten behoeve van recreatie, natuur en een aantrekkelijke en klimaatrobuuste leefomgeving.
- Stimuleren van de transitie van reguliere landbouw naar economisch rendabele kringlooplandbouw met nadrukkelijk aandacht voor natuurinclusiviteit.
- Water en groen behouden en toevoegen in de steden en dorpen. Voor het bestaande stedelijke gebied is geen aparte gebiedsopgave omschreven, maar ook hier liggen nadrukkelijk opgaven voor landschap, groen en klimaatadaptatie.

De gebiedsgerichte opgaven om de schaalsprong te maken zijn:

1. Blauwe Krans van de Stelling van Amsterdam
2. Polderscheg Lange Linschoten – Woerden – Breukelen
3. Hollandse IJsselscheg – Rijnenburg – A12-zone
4. Waterliniescheg
5. Groene zoom Vijfheerenlanden
6. Groen raamwerk Heuvelrug – Lek
7. Agrarisch groenblauw netwerk

De gebiedsgerichte opgaven zijn uitgewerkt in paragraaf 2.3.

Naast deze ruimtelijke keuzes geven een aantal meer programmatische keuzes sturing aan het uitvoeren van de ontwikkeling van groen en landschap:

- Voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug wordt ingezet op het vergroten van het nationaal park en het robuuster maken van de Heuvelrug voor natuur en recreatie.
- Voor het Groene Hart wordt aangesloten bij de agenda van het NOVI-gebied en de bijhorende overleggen en afspraken voor het Groene Hart.
- De openbare ruimte in de regio wordt ingericht met gezond leven als uitgangspunt. Het groen begint zoveel mogelijk bij de voordeur en staat in verbinding met grotere groenstructuren. Nieuwe verstedelijking wordt natuurinclusief ontworpen.
- De openbare ruimte draagt bij aan het verminderen van hittestress en nieuwe verstedelijking wordt klimaatadaptief ontworpen. Waterretentie en infiltratie zorgen ervoor dat er geen aanvullende druk op het watersysteem komt.

De ruimtelijke keuzes voor groen, landschap en water staan niet op zichzelf. De keuze om groen voorop te zetten betekent ook een keuze om zo min mogelijk (grootschalige) uitleglocaties te ontwikkelen en om die, als ze toch nodig zijn, in te zetten voor de verbetering van het omliggende landschap.

Bloemenweide (beeld: Natuurmonumenten).

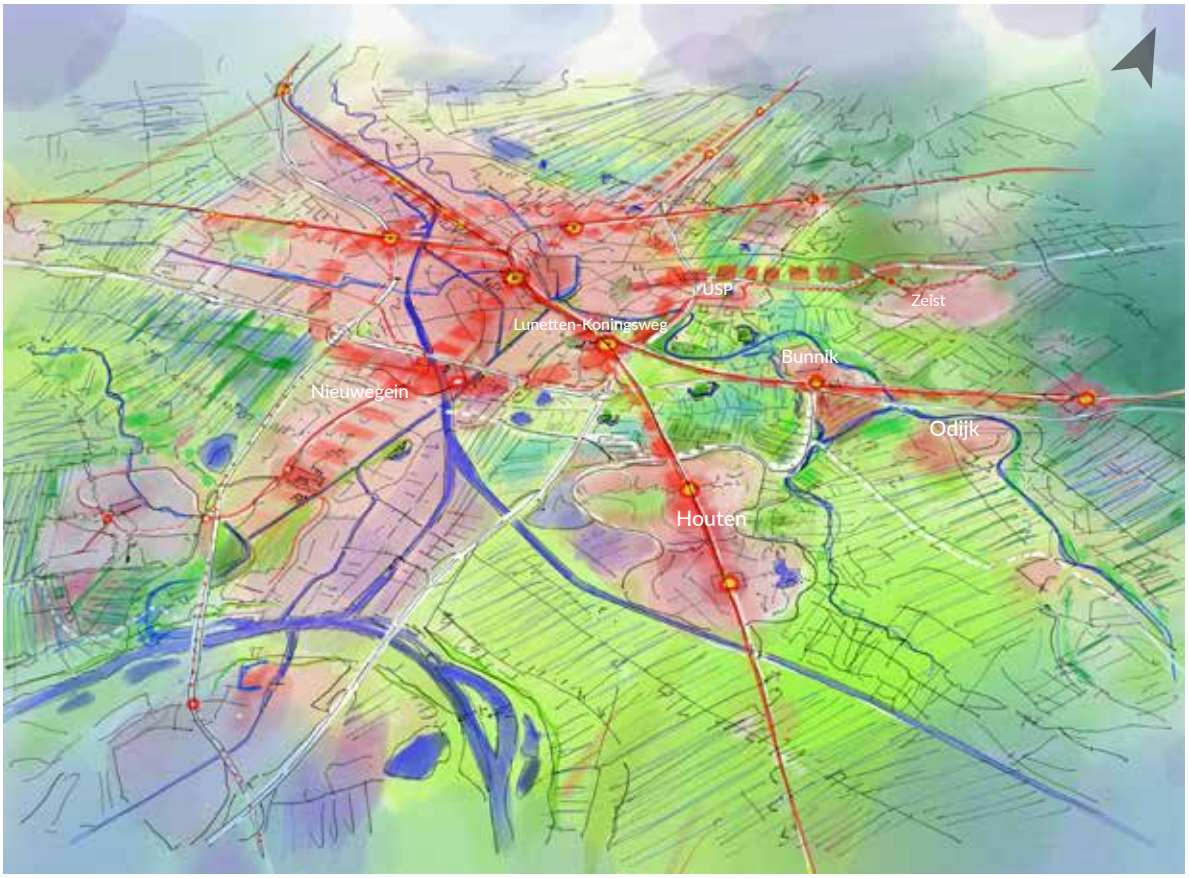
Financiering

De groenopgave is net als de andere opgaven voor de regio ambitieus. De landschappelijke opgaven zijn, net als infrastructuur maatregelen, voorwaarde voor de groei van de regio. De financiering van de landschappelijke opgave is derhalve een gezamenlijke opdracht van de 16 gemeenten, provincie, waterschappen, natuurbeheerders, eigenaren en andere belanghebbenden. Tegelijkertijd wordt er op veel vlakken al uitvoering gegeven aan een aantal van de opgaven.

Onderzocht wordt hoe de financiële dekking kan worden georganiseerd. Gezamenlijkheid is daarbij het uitgangspunt aangezien een groot deel van de landschappelijke opgaven in nadrukkelijke samenhang met de verstedelijking moet worden bezien. Zo maken landschappelijke opgaven vaak integraal onderdeel uit van gebiedsontwikkelingen waarbij voor het totale pakket (rood en groen) financiering moet worden gezocht. In het adaptief ontwikkelpad (hoofdstuk 4.3) is deze koppeling van landschappelijke opgaven aan stedelijke opgaven nader uitgewerkt.

De regio werkt samen met het programma 'Groen Groeit Mee' van de provincie, gemeentes en waterschappen. Het programma heeft recent de eerste resultaten opgeleverd. In het programma werden de globale aanleg- en beheerkosten van de landschappelijke opgave van de regio U16 (en andere regio's) berekend. Ook maakte het programma een overzicht van financieringsstrategieën en mogelijke geldbronnen als het Nationaal Groenfonds, het Investeringsfonds Omschakeling Landbouw (LNV), programma-onderdelen uit het NOVI-gebied Groene Hart, het Waterinnovatiefonds en diverse Europese fondsen.

De realisatie en financiering wordt in de vierde fase in samenwerking met het programma 'Groen Groeit Mee' uitgewerkt. Het is zaak om de opgaven en de bijbehorende ruimtelijke ingrepen in de volgende fase te vertalen in een investeringsprogramma. Daarnaast moeten de meekoppelkansen optimaal worden benut. Groenopgave, verstedelijking, energie en mobiliteit moeten waar mogelijk samen worden opgepakt. Verstedelijking, waarvoor de groene opgave een voorwaarde is, kan zowel financieel als in praktische zin bijdragen aan groeninvesteringen: 'Als de graafmachines toch bezig zijn, neem dan ook de volgende sloot mee.'

Wiel met Spaken – conceptuele verbeelding (beeld: KuiperCompagnons).

REDENEERLIJN 2 – KIEZEN VOOR DUURZAME MOBILITEIT

In 2040 is er een aantrekkelijk en ruim aanbod van duurzame mobiliteit. Door stedelijke functies te concentreren en te mengen op locaties dicht bij de stedelijke kern en dicht bij knooppunten die goed zijn ontsloten met fiets en ov, is het voor zoveel mogelijk mensen zo gemakkelijk mogelijk om zich op een duurzame manier door de regio te bewegen. Nabijheid is daarbij het sleutelwoord.

De regio Utrecht ligt als een spin in het web van het Nederlandse auto- en spoorwegennet. Een groot deel van het verkeer in de regio is nationaal georiënteerd, dit doorgaande verkeer is van groot belang voor de ruimtelijk economische ontwikkeling van de regio. De goede verbondenheid is dus een kracht van de regio, maar de opgaven die samenhangen met groeiende mobiliteitsstromen kunnen slechts deels door de regio beïnvloed worden.

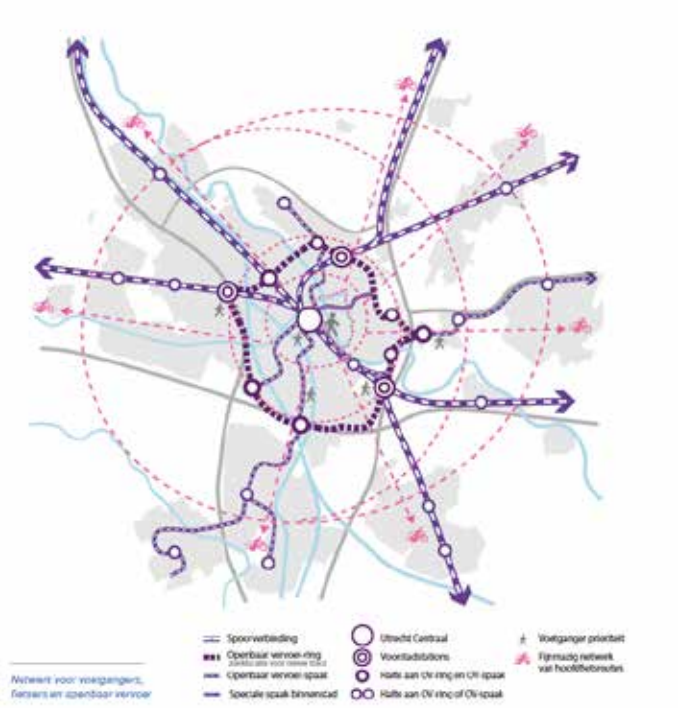
Organiseren van nabijheid

Essentieel is het organiseren van nabijheid. Dit betekent dat functies als wonen, werken en voorzieningen steeds meer worden gemengd en dat in de directe leefomgeving ook groen aanwezig is. Naarmate de ov-bereikbaarheid van een plek groter is, stijgt de dichtheid. Door nabijheid te organiseren zijn alle benodigde dagelijkse functies binnen wandel- en fietsafstand aanwezig. Het versterken van de wandel- en fietsinfrastructuur draagt bij aan deze nabijheid en brengt wonen, werken, voorzieningen en recreatie dichter bij elkaar. Dit principe van nabijheid geldt voor de gehele regio. Het betekent dat in alle kernen invulling wordt gegeven aan nabijheid en het bij elkaar brengen van functies.

Schaalsprong ov en fiets: Wiel met Spaken

Een tweede vereiste is dat zoveel mogelijk mensen op verstedelijkingslocaties zo makkelijk mogelijk toegang hebben tot het ov. Noodzakelijk daarvoor is een hoogwaardige ov-verbinding om de stad heen die het centraal station niet aandoet (Wiel) met dwars daarop verbindingen naar Utrecht Centraal en de regio (Spaken). Dit Wiel met Spaken wordt gefaseerd gerealiseerd en maakt het mogelijk om in de regio van plek tot plek te bewegen met hoogwaardige en frequente verbindingen die niet meer alleen zijn gericht op Utrecht Centraal, maar ook op een aantal andere knopen in het netwerk, zoals Utrecht Science Park en Leidsche Rijn.

De Spaken steken diep de regio in en worden op alle knooppunten gevoed door (nieuwe en verbeterde) fietsroutes en toeleidende ov-lijnen. Zo wordt de regio verbonden met het Wiel met Spaken en ontstaat een regionaal netwerk van hoogwaardige (snel)fietsroutes. Op een aantal knooppunten wordt het mogelijk over te stappen tussen het regionale en het nationale ov-netwerk of, op zogenaamde multimodale hubs, van de auto op het ov.

Wiel met Spaken en langzaam-verkeernetwerk (beeld: RSU).

Uithoflijn (beeld: SpoorPro).

Beperken groei autoverkeer

Op de meeste corridors van het hoofdwegennet is niet of nauwelijks ruimte voor groei van de automobiliteit. Iedere vergroting van de regionale wegcapaciteit leidt uiteindelijk tot grotere knelpunten op deze corridors, waarbij de Ring Utrecht de bottleneck is. Het is daarom een belangrijk doel voor de regio om de groei van de automobiliteit in de spits af te remmen. Het faciliteren van de groei van de automobiliteit zou haaks staan op onze uitgangspunten van gezond stedelijk leven en zou een negatieve impact op de leefomgeving hebben: meer autoverkeer in de stad en naar bestemmingen in de regio zou immers leiden tot extra druk op het hoofdwegennet, tot meer (geluids)overlast en tot meer sluipverkeer.

Het is van belang om samen met de Rijksoverheid op te trekken; als het Rijk de kosten van automobiliteit verder laat dalen en in het hele land meer snelwegcapaciteit toevoegt, roeien gemeenten met hun beperkende maatregelen tegen de stroom in. Uitgangspunt voor de U16 is dat de landelijke autonome groei van (auto) mobiliteit er niet toe mag leiden dat rond Regiopoorten of in de kernen niet kan worden verstedelijkt.

We maken dus met het Rijk afspraken die de verstedelijking én de inzet van generiek mobiliteitsbeleid koppelen aan Rijksinvesteringen in alternatieven én het reduceren van (auto)mobiliteit op nationale corridors. Daarvoor zullen we per corridor of deelgebied (mobiliteitsscheg) in het vervolgonderzoek van U Ned scherp in beeld brengen welke stromen een regionale oorsprong hebben of afkomstig zijn van nieuwe verstedelijking en welke stromen het gevolg zijn van landelijke autonome groei van het autoverkeer.

Tevens gaan we samen met andere overheden aan de slag om alternatieven te verbeteren, maar ook om gedragsverandering te stimuleren door bijvoorbeeld afspraken te maken over parkeerbeleid, beprijzing en het maken van afspraken met werkgevers en onderwijsinstellingen.

Deze inzet geldt voor de hele regio en is vooral zeer kansrijk in het stedelijk gebied en in de grote verstedelijkingslocaties direct om de stad, waar we door middel van het principe van nabijheid verstedelijking in hoge dichtheden kunnen combineren met ov en fietsoplossingen van zeer hoge kwaliteit.

Iets anders is de situatie buiten de stad Utrecht. De verstedelijkingsopgave landt daar in de Regiopoorten, multimodaal goed ontsloten locaties op de Spaken van het Wiel. Op deze locaties is het niet realistisch om hetzelfde effect te verwachten van het nieuwe mobiliteitsbeleid, omdat voor veel reizen de auto vanzelfsprekender is dan in het stedelijk gebied, en de ov en fiets juist minder.

Hoe verder van het Wiel met Spaken, hoe belangrijker het is om andere manieren te vinden om de spitsdruk van het autoverkeer te beperken. Ook in meer landelijk gelegen gebieden is het belangrijk om te investeren in ov en fiets en liggen er kansen voor alternatieve maatregelen, waaronder Mobility as a Service (MaaS), spitsmijden en overstapmogelijkheden tussen de auto en andere modaliteiten.

Adaptieve aanpak

We kiezen voor een pragmatische en adaptieve aanpak, waarbij vooropstaat dat we de gewenste verstedelijking mogelijk gaan maken en we ervoor waken dat de discussie over nationale netwerken, bijvoorbeeld de capaciteit van de Ring Utrecht, verhindert dat we bij verstedelijkingslocaties aan de slag kunnen.

Dat betekent dat we op kwetsbare plekken als aansluitingen of kruisingen bekijken of beperkte investeringen lokale problematiek kunnen verlichten en/ of verstedelijkingslocaties aantrekkelijker kunnen maken. En het betekent een gerichte inzet op ketenmobiliteit waarbij sterke ov-corridors op multimodale hubs worden gekoppeld aan fietsnetwerken, P+R en deelmobiliteit.

Als verstedelijking in combinatie met regionale en landelijke ontwikkelingen in mobiliteitsgedrag er toch toe leidt dat automobiliteit rond deze locaties groeit, en daarmee leidt tot verdere belasting van het hoofd- én onderliggend wegennet, dan zijn extra bovenplanse maatregelen noodzakelijk om de groei van de automobiliteit te compenseren. Om de financiering van deze maatregelen mogelijk te maken, zullen we deels ook naar de opbrengsten van verstedelijking moeten kijken.
De uitwerking van deze adaptieve ontwikkelingsstrategieën zullen we in nauwe samenwerkingen met de provincie ter hand nemen op het niveau van deelgebieden, waarbij we op zoek gaan naar ruimte in het mobiliteitssysteem die de gewenste ontwikkelingen mogelijk maken.

De ruimtelijke principes van het Wiel met Spaken worden bij thema 2 vertaald in concrete maatregelen (pagina 73).

Mijdrecht (beeld: Ruijgrok Makelaars).

REDENEERLIJN 3 – EEN GEZONDE REGIO BEGINT MET VITALE KERNEN

In het Utrechtse landschap ligt een rijk netwerk van vitale kernen. Deze kernen blijven zich ontwikkelen, waar dat mogelijk is in samenhang met de doelstellingen voor groen, landschap en mobiliteit. De vitale kernen voegen ieder op een eigen manier karakter toe aan de regio en zijn daarmee aanvullend op de meer stedelijke woon- en werkmilieus in de regio.

De vitale kernen zijn de kernen die niet direct zijn aangesloten op het Wiel met Spaken. Vanuit het oogpunt van nabijheid en mobiliteit zijn dit niet de locaties waar de grote groeiopgave van de regio haar plek vindt. De ontwikkeling van deze kernen is veel meer gericht op het behoud en de verbetering van de leefbaarheid, die door demografische ontwikkelingen onder druk staat. Vitale kernen hebben ruimte nodig om gestalte te geven aan de gewenste dynamiek, veelal door woningbouw. Soms is er genoeg ruimte binnen de kernen zelf, maar soms is uitleg nodig. De dynamiek die in de vitale kernen nodig is, wordt aangegrepen om de kwaliteit van de kernen en het landschap waarin ze liggen een impuls te geven.

Belangrijke thema's zijn het creëren van ruimte voor doorstroming in de lokale woningmarkt (met name voor senioren en jongeren) en het ondersteunen van bestaande voorzieningen en werkgelegenheid. Het lokale midden- en kleinbedrijf speelt een belangrijke rol in de maatschappelijke structuur. Ook het behouden van voldoende werkgelegenheid, vooral in de doe- en maakindustrie, is voor verschillende vitale kernen een belangrijk thema.

De ontwikkeling van deze kernen wordt gekoppeld aan andere opgaven, zoals het verbeteren van groen, landschap, water, energie en werken. Ook binnen deze kernen is nabijheid een leidend principe. Dit betekent niet dat alle functies in iedere kern aanwezig kunnen zijn, of dat alle voorzieningen behouden kunnen blijven. Het gaat erom dat voorzieningen in de dagelijkse leefomgeving toegankelijk zijn, soms ook in nabijgelegen kernen (verbonden vitaliteit), waarbij de kwaliteit van de verbindingen op orde moet zijn.

Bouwen voor de eigen woningbehoefte en vitaliteit is voor iedere gemeente mogelijk. De opgave voor vitaliteit is van belang voor de kwaliteit van de regio als geheel en is dus een gedeeld belang van alle 16 gemeenten. De vraag is dus vooral hoe lokaal invulling kan worden gegeven aan dat gedeelde belang. De behoefte van groei en dynamiek moet in balans worden gebracht met de overige opgaven, met name rond groen, landschap en mobiliteit, waarbij afstemming met het provinciale beleid belangrijk is. De opgave is het gezamenlijke uitgangspunt en wordt lokaal op de best passende manier ingevuld.

De vitaliteitsopgave is geen grote groeiopgave. Ruimte geven aan vitale kernen gaat vooral over het leefbaar houden van de kernen en zal daarom ook geen grote groei van de mobiliteit veroorzaken. Het dient juist om draagvlak te houden voor bijvoorbeeld ov-verbindingen.

Het uitgangspunt is dat ontwikkeling niet zou moeten leiden tot een belasting van het bestaande wegennet, waardoor de doorstroming in de spits extra belemmerd zou worden. De ontwikkeling van vitale kernen is dus geen argument om de weginfrastructuur in de regio structureel uit te breiden, temeer omdat deze uitbreiding weer zou nopen tot capaciteitsuitbreiding verderop bij op- en afritten van snelwegen.

Lokaal zijn mogelijk aanpassingen van de infrastructuur nodig om verstedelijking en mobiliteit beter op elkaar af te stemmen, bijvoorbeeld door wegen om nieuwe woon- of werklocaties te leiden of infrastructuur slimmer te gebruiken. Deze aanpak willen we ook met de provincie per deelgebied verder uitwerken, ter vervanging van de huidige mobiliteitstoets. Het ontwikkelen van goede alternatieven (verbeteren van ov- en fietsverbindingen plus multimodale overstappunten) zetten we daarbij bovenaan de agenda.

Het uitgangspunt blijft evenwel dat in de spits niet of nauwelijks meer auto's het wegennet op rijden en dat we ook in de vitale kernen volop inzetten op spitsmijden en duurzame vormen van mobiliteit, waarbij de fiets volop ruimte krijgt en de verbindingen tussen kernen en Regiopoorten met uitstekende ov-verbindingen wordt verbeterd, zowel met directe en snelle ov-lijnen als door de overstap tussen modaliteiten makkelijker te maken met multimodale hubs. Daar waar directe, frequente en snelle buslijnen worden gerealiseerd, zijn haltes aan deze lijnen goede plekken om te kijken naar mogelijkheden voor woningbouw, waar dit past binnen de kernen en het landschap.

Bouwen voor eigen behoefte moet uiteindelijk bijdragen aan een kwalitatieve verbetering van de kern en van het landschap waarin de kern ligt. De precieze opgave voor vitaliteit verschilt per gemeente en per kern. Vanuit een scherp beeld van de lokale knelpunten op het gebied van vitaliteit worden lokaal specifieke oplossingen ontwikkeld. Nieuwe woningen zullen bijvoorbeeld in het segment en woonmilieu moeten worden gebouwd waaraan lokaal behoefte is en in een tempo dat de lokale markt kan absorberen. Als er te veel woningen tegelijk worden gebouwd, zal dat leiden tot een aanzuigende werking.

Een aantal middelgrote kernen heeft groei-ambities die de lokale woningbehoefte overstijgen. Groei is mogelijk als daarmee de vitaliteit wordt versterkt op het gebied van het voorzieningenniveau en economisch profiel, inclusief de werkgelegenheid van de kernen. Kernen verbinden zich daarbij aan de regionale opgave om een specifieke rol te vervullen. Ook hier wordt gezocht naar manieren om de groei te passen binnen de kaders van het landschap en mobiliteitssysteem. Uitbreiding bovenop de eigen behoefte wordt bezien in het licht van de verstedelijkingsladder zoals opgesteld in de Ruimtelijk Economische Koers en de Contour REP.

Concreet ligt hierbij de uitdaging om te onderzoeken hoe de ambities voor een aantal middelgrote kernen passen binnen de doelstellingen voor landschap, groen, water en verkeer:

Wijk bij Duurstede

Woningbouw voor de eigen woningbehoefte is mogelijk indien dit het autoverkeerssysteem niet of nauwelijks extra belast ten opzichte van de huidige situatie. Dit betekent dat er gezamenlijk moet worden ingezet op beter gebruik van ov en fiets en op spitsmijden (bijvoorbeeld door meer thuiswerken). Daarbij is een nauwe afstemming met de andere gemeenten aan de N229 en N227 noodzakelijk: ook deze gemeenten mogen de bestaande wegen in de spits niet zwaarder belasten, omdat de auto's uit Wijk bij Duurstede dan achteraan de file moeten aansluiten.

IJsselstein

Woningbouw gaat hand in hand met de omlegging van de N210 en mag in de spits niet of nauwelijks leiden tot meer autopendel op bestaande provinciale en snelwegen. Het ontstaan van aantrekkelijke sluipverkeerroutes door Nieuwegein en de Lopikerwaard moet worden tegengegaan. Huidige en toekomstige bewoners moeten de bestaande voorzieningen en het bestaande ov in IJsselstein zo veel mogelijk versterken.

IJsselstein kan een bijdrage leveren aan de behoefte aan groenstedelijke woonmilieus, aan landschapsontwikkeling en aan de groene scheg Kromme IJsselpark. Door de mogelijke versnelling van het bestaande openbaar vervoer zijn er in IJsselstein kansen om een bijdrage te leveren aan de regionale woningbouwopgave die past bij de verstedelijkingsladder.

De Ronde Venen

Woningbouw is aanleiding om te onderzoeken hoe een bijdrage kan worden geleverd aan een klimaatrobuuste regio door als regio te pionieren met innovatieve manieren van natuurinclusief bouwen en met nieuwe ruimte voor waterberging in combinatie met natte natuurontwikkeling. Woningbouw mag slechts beperkt leiden tot meer autoverkeer op de N201, waarvoor reeds plannen in voorbereiding zijn om de doorstroming te verbeteren. De fiets- en ov-netwerken vanuit Mijdrecht kunnen met name richting knooppunt Breukelen en Uithoorn flink worden verbeterd door de aanleg van snelfietsroutes en een systeem van directe en snelle buslijnen ondersteund door lokale lijnen, conform het ov-plan van de gemeente De Ronde Venen. Locaties bij haltes aan directe en snelle buslijnen zijn logische plekken om te kijken naar verstedelijking voor zover dit past binnen de structuur van de dorpen en het landschap. Binnen die kaders lijkt het mogelijk om ook in De Ronde Venen groeipotentie te benutten en de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren.

Vijfheerenlanden

Leerdam: ontwikkeling Broekgraaf-Noord. Uitdaging ligt hier in het integraal ontwikkelen van een duurzaam gebied met woningbouw en landschappelijke opgaven, in combinatie met een goede bereikbaarheid voor alle vervoersmodaliteiten, waarbij de filevorming elders in de stad niet mag toenemen. De verbindingen tussen de onderscheidene wijken in de stad Leerdam moeten worden verbeterd, vooral voor het niet gemotoriseerde verkeer. De wijk Broekgraaf en Broekgraaf Noord liggen aan de noordkant van de stad, op fietsafstand van het treinstation Leerdam van de MerwedeLingelijn. Daarnaast komt er een busverbinding naar het centrum en het station en wordt in het plan voorzien aan snellere fietsverbindingen naar het centrum van Leerdam, omliggende dorpen en steden in Vijfheerenlanden en richting de stad Utrecht.

In totaal gaat de opgave voor vitaliteit om circa 15 procent van de totale woonbehoefte, oftewel circa 15.000 tot 22.000 woningen.

Vitale kernen: zelfstandig en verbonden

In vitaliteit voor kleine en middelgrote kernen spelen bevolkingsopbouw, woningvoorraad, economie, voorzieningenaanbod, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit een rol. Kleine en middelgrote kernen zijn allemaal verschillend en deze aspecten zullen dus in iedere kern in een andere mate spelen. De grootte van een kern speelt daarbij een belangrijke rol. Niet iedere kern kan een volledig voorzieningenprogramma ondersteunen en daarom is het belangrijk om onderscheid te maken tussen twee soorten vitaliteit:

- *Zelfstandige vitaliteit*: de mate waarin een kern zelf vitaal is en aspecten als wonen, werken en voorzieningen in balans zijn.
- *Verbonden vitaliteit*: ook al zijn voorzieningen en werk niet in dezelfde omvang in elke kern aanwezig, een kern kan toch vitaal zijn als deze zaken in de omgeving goed toegankelijk zijn met openbaar of eigen vervoer.

Dit alles betekent dat er geen eenduidig antwoord is op het vitaliteitsvraagstuk, maar dat er per kern gekeken moet worden naar zelfstandige en verbonden vitaliteit.

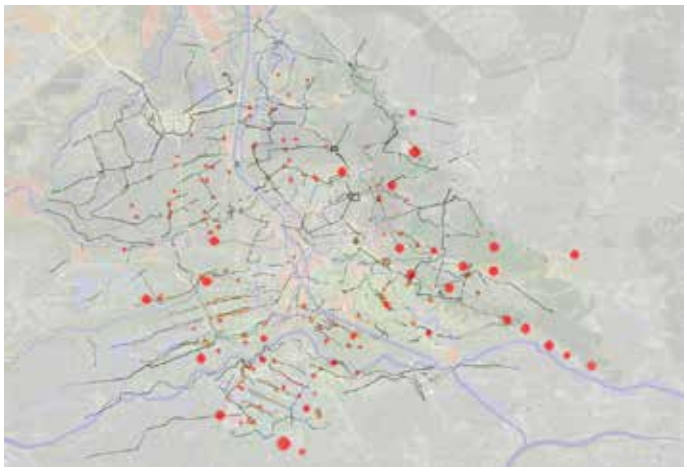
Handreiking vitaliteit met kwaliteit

Bij vitale kernen is ruimtelijke kwaliteit zowel bij inbreiding als bij uitbreiding een belangrijke opgave, die ondanks de relatief geringe omvang serieus moet worden genomen. Voorkomen moet worden dat bij (kleine) uitbreidingen alleen naar de kwantiteit wordt gekeken. Bij elke uitbreiding is het van belang dat deze bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit van de kern en het landschap. De provincie en ook verschillende gemeentes ontwikkelden reeds richtinggevende documenten voor ruimtelijke kwaliteit.

De regio stelt een handreiking 'vitaliteit met kwaliteit' op. Een beeldend inspiratiedocument dat ook 'de Utrechtse werkwijze' beschrijft om tot ruimtelijk meerwaarde te komen. Aan de handreiking kunnen goede voorbeelden ter inspiratie worden toegevoegd.

Samen met initiatiefnemers wordt onderzocht hoe de uitbreiding van de kern bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit. Onderwerpen die hierbij van belang zijn:

- Cultuurhistorie (onder andere ontstaansbasis van de kern).
- Stedenbouwkundige en architectonische eigenheid van de kern.
- Landschap (onder andere verkavelingspatroon, groenstructuur).
- Water- en klimaatadaptatie (onder andere belang van voldoende groen- en wateroppervlak).

Schematische verbeelding vitale kernen (beeld: KuiperCompagnons).

REDENEERLIJN 4 – NIEUWE METROPOOLPOORTEN MAKEN VAN UTRECHT HET POLYCENTRISCHE HART VAN DE REGIO

Groen, landschap en mobiliteit zijn voorwaarden voor de groei van de regio, ook binnen de stad Utrecht. De stad maakt daarom een schaalsprong binnen haar grenzen. Om tegelijkertijd te groeien én te vergroenen wordt de verstedelijking geconcentreerd in een aantal hoogstedelijke centra, die goed worden verbonden met het ov.

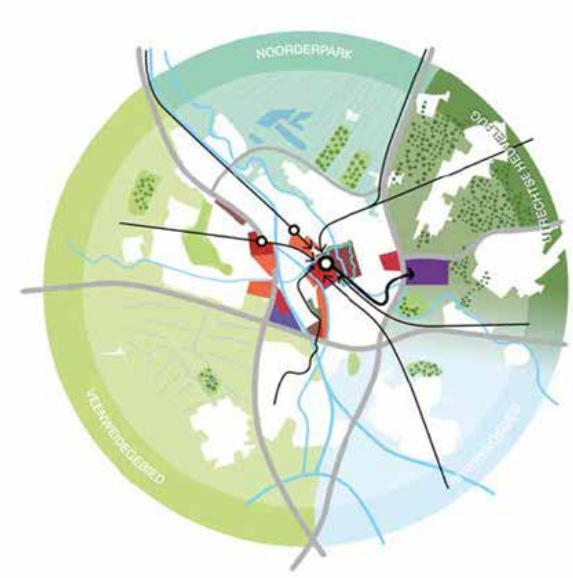
De stad Utrecht als vliegwiel van de groei van de regio

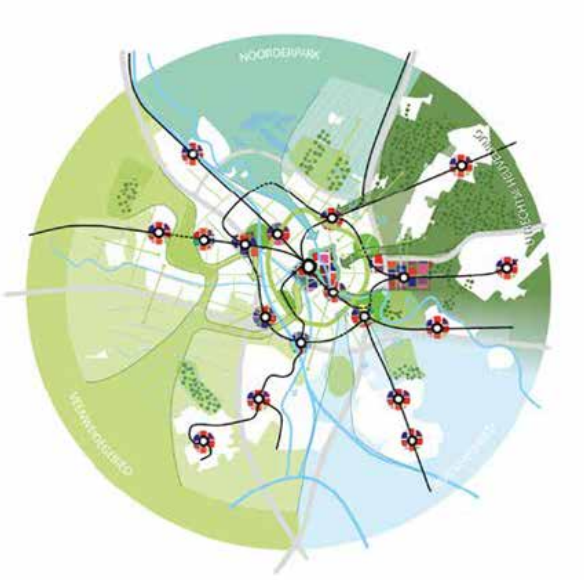
De stad Utrecht groeit en ontwikkelt zich snel en de regio groeit met haar mee. Het onbetwiste hart van de regio is het Utrechtse centrum, waarbij het centraal station de best bereikbare plek van het land en daarmee ook van de regio is. Rond deze centrale plek ontwikkelt de stad zich snel.

Om de verdere groei van de stad en de regio ruimte te geven, kiest Utrecht ervoor om een aantal aanvullende hoogstedelijke centra toe te voegen, waarin wonen, werken, voorzieningen, groen en mobiliteit in samenhang worden ontwikkeld. Binnen tien minuten van de voordeur kan iedere Utrechter straks alle functies vinden die hij of zij in het dagelijks leven nodig heeft. Utrecht wordt een 10-minutenstad.

Metropoolpoorten: nieuwe hoogstedelijke centra

Deze Metropoolpoorten zijn uitstekend verbonden met het ov, zowel met het centrum van de stad, als met de regio en met elkaar (Wiel met Spaken). Deze hoogstedelijke centra zijn volop gemengd en hebben ook allemaal een verbinding met het landschappelijke netwerk van de regio.

Van een stad in het landschap met één centrum naar een landschap met meerdere hoogstedelijke centra (beeld: RSU).

Deze hoogstedelijke centra hebben ook voor de regio betekenis. Het zijn plekken waar functies in hoge dichtheid en menging aanwezig zijn, waar veel mensen wonen en werken, naar school gaan, winkelen en recreëren. Ze beschikken ook over punten waar kan worden overgestapt van het regionale ov-netwerk op het nationale treinennetwerk, zoals in Lunetten-Koningsweg en Leidsche Rijn Centrum.

Door de introductie van deze hoogstedelijke centra in Utrecht verandert dus ook de relatie tussen regio en stad. Het regionale ov-netwerk wordt minder gericht op enkel Utrecht Centraal, zo wordt het gemakkelijker door de regio en door de stad te bewegen. Door het Wiel met Spaken is straks niet alleen het centrum maar de hele stad goed bereikbaar vanuit de regio. Utrecht Centraal blijft het hart van het regionale en nationale netwerk, maar krijgt voor het opvangen van de grote groeiopgaven hulp van de Metropoolpoorten.

Groene scheggen dringen het stedelijk weefsel in

Als contramal van de Spaken, die als assen van verstedelijking radiaal vanuit Utrecht de regio in steken, dringen groene scheggen vanuit de regio de stad binnen. Vanuit iedere Metropoolpoort wordt de relatie gelegd met een groene scheg en daarmee met het Utrechtse landschap. Mobiliteit, verstedelijking en groen worden zo in relatie met elkaar gebracht.

De ontwikkeling van Utrecht concentreert zich op verschillende plekken

Groot Merwede

Groot Merwede is het gebied waar de komende jaren grote groei zal plaatsvinden. Utrecht Centraal, het Jaarbeurskwartier, de Merwedekanaalzone, Nieuwegein City en Nieuwegein Rijnhuizen bieden ruimte aan duizenden woningen. De plannen hiervoor zijn al volop in voorbereiding. De A12-zone ligt als grootste regionale ontwikkellocatie in het midden van dit gebied.

Tot 2040 is er ruimte om nog eens 20.000 arbeidsplaatsen toe te voegen in het gebied. Het stationsgebied zal, als één van de belangrijkste werklocaties van Nederland, daarbij verder doorgroeien. Gezond leven is het uitgangspunt in deze gebieden, waarbij het groen een essentiële rol speelt in de ontwikkeling.

Om al deze ontwikkelingen mogelijk te maken zal de Merwedelijn (de tram van Utrecht Centraal naar Nieuwegein en IJsselstein, tevens één van de Spaken) worden versneld. Dat vereist de aanleg van een nieuw tracé langs de Europalaan en optimalisaties in Nieuwegein en IJsselstein. Doel is om binnen 15 minuten te kunnen reizen van Nieuwegein Centrum naar Utrecht Centraal. De bestaande tramlijn over de Beneluxlaan zal via de Bevrijdingslaan naar een nieuw eindpunt in Papendorp worden geleid.

Deze verbeteringen van de mobiliteitsstructuur zorgen voor een duurzaam en groen binnenstedelijk woon-werkgebied en een snellere verbinding tussen Nieuwegein/ IJsselstein en Utrecht.

A12-zone

De A12-zone is een belangrijke schakel in de verstedelijkingsstrategie van de regio. Dit gebied wordt nu niet optimaal gebruikt en maakt dat Nieuwegein en Utrecht gevoelsmatig verder van elkaar verwijderd zijn dan fysiek het geval is. Door het herschikken van functies en infrastructuur is hier ruimte voor verschillende stedelijke milieus. Doordat de Merwedelijn en de Waterlinielijn elkaar hier kruisen, zijn Utrecht Centraal en Nieuwegein Centrum, maar ook het USP en Leidsche Rijn Centrum, vanuit de A12-zone dus snel bereikbaar. Een treinstation en daarmee nationale ov-bereikbaarheid ontbreken, maar voor het regionale ov is het een optimaal bereikbare locatie. De A-12 zone is daarmee bij uitstek geschikt voor werkmilieus, gecombineerd met andere functies.

De ruimtelijke kwaliteit in de A12-zone wordt gedragen door de kanalen die door het gebied lopen en door de groene verbindingen die er vanuit dit gebied zijn met de groene scheggen van de Hollandse IJssel aan de westkant en de Nieuwe Hollandse Waterlinie aan de oostkant. In deze zone wordt een ruimtelijke reservering gemaakt voor een mogelijke toekomstige infrastructuurverbinding, de regionale bypass van de A12. Voorwaarde voor deze mogelijke toekomstige weg is dat de leefkwaliteit in het gebied niet mag verslechteren.

In Westraven kruisen Wiel en Spaak elkaar, waardoor hier de grootste stedelijke dichtheid mogelijk is. In Liesbosch wordt de werkfunctie verder verdicht en is menging met woningbouw alleen mogelijk langs de Vaartsche Rijn, aansluitend op Westraven, onder de voorwaarde dat een systeemsprong op de vervoersknoop wordt gerealiseerd. De tramremise en de Galecopperzoom worden nieuwe stedelijke woongebieden die een nieuw type woonmilieu toevoegen aan Nieuwegein, daarmee wordt met name bijgedragen aan de doorstroming op de woningmarkt. Papendorp transformeert van een kantoorlocatie naar een gemengd stedelijk woon-werkgebied. In totaal gaat het om het toevoegen van 16.000 tot 24.000 woningen en ten minste 7.500 arbeidsplaatsen.

Metropoolpoorten als polycentrisch hart van de regio (beeld: KuiperCompagnons).

Brusselplein (beeld: de Architect).

Lunetten-Koningsweg

Aan de Oostkant van de stad wordt een nieuw hoogstedelijk centrum gerealiseerd rond station Lunetten-Koningsweg. Reizigers kunnen overstappen op het ov naar het USP en naar de A12-zone en Nieuwegein (de Waterlinielijn). Dit gedeeltelijk nieuwe station wordt een plek waar wonen en werken in hoge dichtheid mogelijk aan de rand van aantrekkelijke landschappen als Amelisweerd, de Nieuwe Hollandse Waterlinie, Landgoed Oostbroek en Nieuw Wulven. De Kromme Rijn kronkelt hier als belangrijke landschapsdrager de stad in.

Het is een belangrijke opgave om deze verstedelijking in te zetten om barrières tussen deze landschappen te overbruggen. Zo kan verstedelijking dienen om de toegang tot het groen aan de zuidoostkant van de stad voor alle Utrechters te verbeteren.

USP-Rijnsweerd

Ook op het USP en in Rijnsweerd is ruimte voor nieuwe verstedelijking. Het wetenschapsprofiel wordt hier verder versterkt en daarmee ontstaat volop ruimte voor werkgelegenheid gemengd met nieuwe woningen.

Leidsche Rijn Centrum, Lage Weide

Aan de westzijde is de stad Utrecht de afgelopen jaren sterk gegroeid. Het centrum van Leidsche Rijn ontwikkelt zich in hoog tempo tot een nieuwe hoogstedelijke hub.

In de omgeving van Leidsche Rijn Centrum ligt ruimte voor de verdere ontwikkeling tot een hoogstedelijk centrum. In de directe omgeving van station Leidsche Rijn wordt al hard gewerkt aan woon- en werkmilieus in hoge dichtheid, onder andere met het toevoegen van de hoogste woongebouwen van de stad.

Ook in het Vierde Kwadrant van Lage Weide, vlakbij station Leidsche Rijn, liggen volop locaties met ruimte voor verdichting. Meer dan in de andere hoogstedelijke centra zal de verdichting hier in het teken staan van werken. In deelgebieden als Lage Weide Vierde Kwadrant en Werkspoor zal wonen geen grote rol spelen. Op beide locaties wordt expliciet gekozen om het werkmilieu te beschermen, deels om ruimte te maken en houden voor bedrijven in zwaardere milieucategorieën (Lage Weide), deels om ontwikkelruimte te geven aan de creatieve industrie (Werkspoor). Wel is er ruimte om deze gebieden intensiever te gebruiken, met name nabij de stations Leidsche Rijn en Zuilen.

Overvecht

Overvecht wordt verder ontwikkeld tot een met de stad verbonden wijk voor iedereen. Met behoud van de identiteit en kwaliteit van het groene karakter, een ruim aanbod van diverse woningtypologieën en een centrum met een eigen profiel, dat ruimte biedt voor stedelijke voorzieningen. Er worden betere verbindingen gemaakt met de stad, maar ook met het landschap van het Noorderpark.

In totaal is in Utrecht en het Nieuwegeinse deel van de A12-zone ruimte om ten minste 74.000 woningen toe te voegen in de vorm van hoogstedelijke centra. Als de hoge bandbreedte voor de A12-zone wordt aangehouden loopt dit zelfs op tot 82.000 woningen.

REDENEERLIJN 5 – INTENSIVEREN VAN REGIOPOORTEN

Op korte afstand van de stad Utrecht liggen in alle windrichtingen steden en dorpen die uitstekend met de stad, de regio en het landschap verbonden zijn en die bij hun ov-knooppunten ruimte hebben voor verstedelijking. Deze locaties spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van de regio, doordat lokale en regionale opgaven hier verbonden worden.

Ruimte voor verdichten en mengen

De Regiopoorten hebben allemaal ruimte voor verstedelijking in de vorm van transformatie en verdichting nabij stations. In veel gevallen is transformatie en menging met werken een belangrijke opgave voor de Regiopoorten. De locaties die in Woerden, Breukelen, Bunnik, Houten en Zeist-Noord in beeld zijn voor verstedelijking, zijn nu deels nog werklocaties.

De toekomstige verstedelijking kenmerkt zich in ieder geval door dichtheden die hoger zijn dan gebruikelijk in deze kernen. Dit sluit aan bij de kwalitatieve behoefte in deze kernen om met name te bouwen voor doorstroming en voor starters op de woningmarkt. Het sluit ook aan bij de visie op mobiliteit door het organiseren van nabijheid, functiemenging en intensief gebruik van ov-knooppunten (alle drie belangrijk om fietsgebruik te stimuleren).

De precieze uitwerking van de woon-werkmilieus zal lokaal gebeuren, maar het uitgangspunt is dat ze een slag stedelijker worden dan tot nu toe gebruikelijk. In de visie op de kwalitatieve woonmilieus in de regio is daarom voor de Regiopoorten de term Regionaal Transformatiemilieu als categorie toegevoegd.

Voor Houten geldt dat de wijze en mate van verstedelijking onderdeel is van een breed politiek en maatschappelijk debat over de Ruimtelijke Koers Houten. Op dit moment is sprake van 'agendavorming' om mogelijk op een later moment keuzes te kunnen maken, in een nieuwe ruimtelijke visie of anderszins. Hierbij zal de juiste balans worden gezocht tussen binnenstedelijke verdichting en de keuze voor een ontwikkellocatie buiten de bestaande Rondweg. Een uitleglocatie aan de oostzijde van de bestaande kern is daartoe nu onderwerp van nader onderzoek. In ditzelfde onderzoek wordt een locatie aan de noordwestzijde onderzocht (tegen de A12-zone). Beide onderzoeken leveren inzichten, dilemma's en aanbevelingen voor een mogelijk vervolg op.

Verbonden met het landschap

De Regiopoorten hebben veelal een sterke ruimtelijke relatie met het nabij liggende groene landschap. Er liggen koppelkansen om Regiopoorten te ontwikkelen in samenhang met de groen- en landschapsopgave. Dit draagt niet alleen bij aan het gezonde leefmilieu in deze Regiopoorten zelf, maar kan deze plekken ook een dubbelrol geven als buitenpoort, die het landschap toegankelijk maakt met het ov.

Regiopoorten als multimodale hub

De Regiopoorten zijn ook plekken die als bronpunten in het regionale ov-systeem fungeren. Reizigers uit de regio stappen op deze plekken over van de fiets of de bus op het Wiel met Spaken. Daarbij hebben sommige Regiopoorten ook een functie als multimodale hub, wat de inpassing van parkeervoorzieningen noodzakelijk maakt.

Intensiveren van regiopoorten (beeld: KuiperCompagnons).

Investeringen nodig in infrastructuur

Om de Regiopoorten goed te laten functioneren is het nodig dat de stations van goede kwaliteit zijn en dat ze frequent bediend worden:

- Voor Woerden en Houten is de infrastructuur al op orde en zullen de sprinterfrequenties voor 2030 worden verhoogd.
- Voor de Regiopoort Zeist-Noord is het nodig dat de snelle HOV-verbinding van het USP doorgetrokken wordt naar Zeist-Noord en eventueel verder naar Amersfoort.
- Voor de extra intensivering van Nieuwegein-Centrum is het nodig dat de Merwedelijn naar Utrecht wordt versneld.
- Voor de Regiopoorten Bunnik en Breukelen is het nodig dat de sprinterfrequentie verhoogd wordt. Hiervoor is het uitbreiden van de spoorinfrastructuur tussen Utrecht en Maarn noodzakelijk.

De Regiopoorten zijn stedelijke en goed verbonden plekken. De woonmilieus die hier worden gebouwd moeten aansluiten bij het mobiliteitsprofiel van de plek. Ov-bediening en verstedelijking moeten in balans met elkaar worden gezien. Het gebruik van de fiets wordt gestimuleerd door de Regiopoorten te voorzien van hoogwaardige voorzieningen voor voor- en natransport (ruime bewaakte stallingen, deelfietsen, onderhoud, et cetera).

De belangrijkste Regiopoorten zijn:

- Woerden (binnenstedelijk en transformatie).
- Nieuwegein (binnenstedelijk en transformatie).
- Houten (binnenstedelijk, transformatie en mogelijke uitleg).
- Bunnik (binnenstedelijk, transformatie en uitleg in hoge dichtheid georiënteerd op ov en fiets).
- Zeist-Noord (binnenstedelijk en transformatie).
- Breukelen (binnenstedelijk en transformatie).

De opgave voor de Regiopoorten is adaptief. In de regio liggen knopen die in combinatie met aanvullende verstedelijking mogelijk kunnen worden versterkt tot Regiopoort. Voorbeelden zijn Bilthoven, Vianen en Driebergen-Zeist.

In totaal kunnen in de gemeenten met Regiopoorten circa 35.000 tot 40.000 woningen worden gebouwd.

Breukelen-West (beeld: data.overheid.nl).

REDENEERLIJN 6 – NIEUWE UITLEGLOCATIES BEPERKT NODIG

Landschap en mobiliteit zijn voorwaarden voor de ontwikkeling van de regio. In de prioritering van locaties voor wonen en werken staan uitleglocaties dan ook onder aan de lijst. De behoefte aan uitleglocaties hangt af de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte die onder aan de streep overblijft. De mate waarin potentiële uitleglocaties in beeld blijven, hangt ook af van de mate waarin ze bijdragen aan de doelstellingen voor landschappelijke kwaliteit en ov-bereikbaarheid.

In de Contour REP is een aantal grotere uitleglocaties benoemd, die vervolgens in de verstedelijkingsstrategie zijn afgewogen. Indien de verwachtingen van de Metropoolpoorten en Regiopoorten kunnen worden waargemaakt, is het vanuit kwantitatief oogpunt niet nodig om veel grootschalige uitleglocaties te ontwikkelen. Toch is er ook in dat geval nog wel iets nodig.

Bunnik-Zuid

Vanuit het oogpunt van nabijheid van werkgelegenheid en ov en van de bijdrage aan het versterken van bestaande voorzieningen en structuren is stationsgebied Bunnik-Zuid benoemd als locatie waar uitleg mogelijk zou moeten zijn, maar uitsluitend als het wordt ontwikkeld tot een Regiopoort en niet tot een traditionele uitleglocatie. Dit betekent dat er in hoge dichtheid moet worden gebouwd, gericht op de ov-knoop. Het doel moet een relatief stedelijk woonmilieu zijn, dat mensen stimuleert om de fiets te pakken naar het USP, en de trein naar andere plekken in de regio.

Voor deze plek geldt, net als voor de eerder genoemde middelgrote kernen, dat het niet logisch is om het wegennet uit te breiden om aan de groeiambities te voldoen. In afstemming met de andere gemeenten in de Kromme Rijnstreek komt er voor Bunnik-Zuid een visie op de mobiliteitsontwikkeling die de autostromen in de spits beperkt, waarbij de omlegging van de N229 naar de Limesbaan als onderzoeksoptie wordt meegenomen.

De opgave zal bovendien moeten worden gecombineerd met het versterken van de landschapsopgave rond de Kromme Rijn en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Woningbouw kan hierbij een katalysator zijn van de vele landschappelijke opgaven in dit gebied.

Rijnenburg

De gemeente Utrecht wil het gebied Rijnenburg in eerste instantie ontwikkelen als energielandschap, met ruimte voor bijvoorbeeld sport en recreatie. Als op termijn woningen worden gebouwd, dan moet het een duurzame wijk worden met minimaal hetzelfde voorzieningenniveau als bij de andere knooppunten. Er worden dus dezelfde kwaliteitsstandaarden gehanteerd.

Een mogelijke bouw start niet voor 2035, maar onderzoek en eventueel tijdelijke ontwikkeling vindt al eerder plaats. Een besluit tot bouw vindt plaats wanneer nodig (dat kan al voor 2035 zijn). Tijdelijk is het mogelijk om 'overloop' van de ruimtebehoefte uit de stad op te vangen (recreatie, sport, werk, cultuur, et cetera). Daarbij worden besluiten vermeden die toekomstige ontwikkelingen in de weg staan.

Voor de regionale woningbouwopgave blijft Rijnenburg dus in beeld als strategische ontwikkellocatie. Als de woningbehoefte toch groter blijkt dan gepland of als de productie op andere locaties tegenvalt, kan Rijnenburg zorgen voor robuustheid in de vraag naar stedelijke ontwikkeling. Realisatie van Rijnenburg kan alleen onder voorwaarde dat het ov en de bereikbaarheid per fiets op deze locatie goed georganiseerd zijn en dat er geen extra druk op de snelwegen wordt veroorzaakt.

Breukelen-West en Loenersloot

Tot 2040 zijn Loenersloot en Breukelen-West geen locatie voor woningbouw. Voor beide locaties geldt dat dit het landschap te zeer zouden aantasten, Loenersloot beschikt bovendien niet over een ov-knoop.

Lage Weide (beeld: Eneco).

REDENEERLIJN 7 – TOEKOMSTBESTENDIGE WERKLOCATIES MET EEN DUIDELIJK PROFIEL

Voor werklocaties gelden twee, in elkaar grijpende en elkaar versterkende, uitgangspunten: verdichten in gemengde stedelijke gebieden én verdergaande specialisatie, waarbij elk bedrijventerrein een duidelijk eigen profiel krijgt.

De Metropoolpoorten en Regiopoorten zijn gemengde woon-werklocaties. De benodigde circa 80.000 arbeidsplaatsen komen voor een groot deel terecht in deze stedelijke gemengde woon-werkmilieus, met een zwaartepunt in de stad Utrecht, die de economische motor van de regio is en blijft. Deze stedelijke locaties sluiten aan bij de grote vraag naar werkplekken in goed bereikbare kantoormilieus, wetenschapsmilieus en gemengde woon-werkmilieus.

In de ontwikkeling van de werklocatie van de toekomst is net zoals bij woonlocaties de kwaliteit van de omgeving van steeds groter belang. Bereikbaarheid per ov en fiets, toegankelijkheid van groen, ontmoeting en toegang tot voorzieningen zijn belangrijk. Daarnaast bieden werklocaties ook kansen voor een koppeling met andere opgaven, zoals klimaatadaptatie en energie, en moet de inrichting van werklocaties, net als bij woonlocaties, worden ingezet vanuit het thema gezond leven.

De keuzes voor wonen en werken lijken daardoor steeds meer op elkaar, en locaties kunnen daarom ook steeds meer beide functies bedienen.

Voor de ontwikkeling van werklocaties zijn naast deze koppelkansen keuzes nodig die een ruimtelijke uitwerking hebben.

Keuzes per type werklocatie

Tot 2040 worden in de regio naar verwachting circa 80.000 arbeidsplaatsen gecreëerd, waarvan 70.000 banen in de stad Utrecht en zo'n 10.000 banen in de overige gemeenten. Per type werklocatie wordt een specifieke ruimtelijke keuze gemaakt:

Kantoren

Tot 2040 is er behoefte aan maximaal 853.000 m2 kantoorruimte in de stad Utrecht op plekken die goed bereikbaar zijn met het ov (met name Utrecht Centraal, Leidsche Rijn Centrum en Lunetten-Koningsweg). Buiten de stad Utrecht is (kwantitatief) voldoende kantooraanbod en is het mogelijk om kantoormeters te transformeren naar woningen.

Wetenschap/campus

De sectoren life science, health en duurzaamheid groeien snel. Hiervoor is aanvullende ruimte nodig op of direct rond het Utrecht Science Park en USP Bilthoven of op mogelijke satellietlocaties.

Informele bedrijfsruimte

De groei in het segment informele bedrijfsruimte levert een vraag op van maximaal ca. 68.000 m2 aan ruimte voor (kleinschalige) bedrijfsruimte in de wijk of op solitaire locaties.

Werken vanuit huis

Het aantal banen dat geregistreerd staat op een woning neemt tot 2040 naar verwachting met circa 12.000 toe. NB: het gaat hier niet om het aantal mensen dat parttime thuis werkt, maar om banen die geregistreerd staan op een woning en waarvoor dus geen ander kantoor of werkplek beschikbaar is. Het aantal mensen dat (parttime) thuis werkt ligt hoger.

Detailhandel

Door de groei van online-bestedingen neemt de vraag naar detailhandelsruimte naar verwachting af. In totaal zal er in 2040 70.000 m2 tot 190.000 m2 minder nodig zijn. Dit betekent dat de inzet gericht moet zijn op het compact maken van winkelcentra en, met name in de regio, op het verkleinen van het winkeloppervlak,. In de stad Utrecht is door de sterke bevolkingsgroei nog vraag naar enige uitbreiding in bepaalde segmenten.

Bedrijventerreinen

Er is tot 2040 nog circa 216 hectare bedrijventerreinen te programmeren. Een deel van deze opgave kan terechtkomen in gemengde stedelijke gebieden, maar een aanzienlijk deel laat zich juist niet mengen of heeft bescherming nodig. Zo wordt bijvoorbeeld voor Lage Weide in Utrecht en voor verschillende andere locaties in de regio expliciet gekozen om bedrijven niet te mengen met woningbouw, deels omdat dit niet wenselijk is vanuit milieucontouren en hinder, deels om innovatieve werkmilieus te beschermen tegen verdringende effecten die menging met woningbouw kan veroorzaken. Zoals voor alle werklocaties wordt de bereikbaarheid per ov en fiets voor bedrijventerreinen steeds belangrijker.
Op bedrijventerreinen komen in totaal 15.000 extra arbeidsplaatsen, dat is bijna 20% van het totaal aantal arbeidsplaatsen. Een deel van de opgave, de vraag naar nieuwe XXL-logistiek (en/of grootschalige, extensieve bedrijvigheid met ondergemiddelde arbeidsintensiteit) zal niet worden geaccommodeerd in de regio.

Bedrijventerreinen – Ambities

Centraal staat de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen. Dit betekent dat de volgende ambities worden gehanteerd:

- Toekomstbestendig betekent dat regionaal ruimte wordt gemaakt voor de groei van bedrijventerreinen op de juiste plek. We creëren een sterkere profilering van terreinen en een betere onderlinge samenhang tussen terreinen.
- Toekomstbestendig betekent het bieden van een aantrekkelijke werkomgeving voor werknemers. Bij het aantrekken en behouden van talent is dat voor bedrijven steeds meer van belang. Om als regio economisch aantrekkelijk te blijven, is het creëren van een aantrekkelijke en uitdagende werkomgeving essentieel.
- Toekomstbestendig betekent klimaatadaptief maken door vergroening van daken en parkeerplaatsen. Hierdoor ontstaan prettigere werkomgevingen, wordt hittestress tegengegaan en wordt bijgedragen aan de wateropgave en de biodiversiteit.
- Toekomstbestendig betekent het maken van duurzame gezonde gebouwen en werkomgevingen. Op een duurzame, circulaire werklocatie wordt per activiteit zo min mogelijk energie verbruikt, doordat processen geoptimaliseerd zijn en het vastgoed goed geïsoleerd is. Daarnaast wordt energie zoveel mogelijk lokaal en duurzaam opgewekt, bijvoorbeeld door zonnepanelen op daken of door windturbines, maar bijvoorbeeld ook door 'restenergie' van andere bedrijven in het gebied te hergebruiken. Met hun grote dakoppervlakken kunnen bedrijventerreinen uitgroeien tot energieopwekkers.
- Toekomstbestendig betekent een optimale en multimodale ontsluiting. De mate van bereikbaarheid per modaliteit (auto, ov, fiets of te voet) verschilt per terrein. Hoe dichter een terrein in stedelijk gebied is gelegen, hoe minder autobereikbaarheid er nodig is en hoe ov- en fietsvriendelijker het terrein moet zijn.

Bedrijventerreinen – Keuzes per type

De U16 kiest ervoor om het grootste deel van de berekende vraag naar bedrijventerreinen te accommoderen met een combinatie van intensiveren en uitbreiden. We maken hiervoor een programmatische regiobrede aanpak. De schaarse ruimte benutten we voor bedrijvigheid met een duidelijke regionale binding, dan wel met een duidelijke regionale bijdrage aan duurzaamheidsambities. Hiermee willen we het economisch concurrerend profiel van de regio versterken en tegelijk voldoende werkgelegenheid scheppen. Een fors deel van de geplande 15.000 extra banen op bedrijventerreinen is gerelateerd aan de gemeente Utrecht.

Om het concurrerend profiel van de regio te borgen kiezen we voor aanscherping van de onderlinge profilering van bedrijventerreinen. Zo spelen we sterk in op de huisvestingswensen van bedrijven en de mogelijkheid tot clusteren. Daarmee stimuleren we een gezonde verhuisdynamiek waarmee de investeringsmogelijkheden voor bestaande bedrijventerreinen worden geoptimaliseerd om versnelde veroudering te voorkomen ('gezonde ecosysteem voor bedrijven').

We gaan daarom programmeren in stedelijke en functionele terreinen (of werkmilieus), waarbij binnen functionele terreinen kleinschalige tot middelgrote locaties en grootschalige locaties worden onderscheiden (bron: Stec Groep, 2020). Per segment maken we hierin de volgende keuzes:

- De vraag (ca. 30 hectare) naar nieuwe XXL-logistieke bedrijvigheid en grootschalige, extensieve bedrijvigheid met ondergemiddelde arbeidsintensiteit legt een te grote druk op ons mobiliteitssysteemen draagt onvoldoende bij aan onze werkgelegenheidsambities. De beschikbare ruimte voor bedrijvigheid wenden we liever aan voor lokale en regionale spelers die van specifieke regionale toegevoegde waarde zijn. Voor meer kleinschalige en stedelijk georiënteerde stadsdistributie kan wel ruimte worden gecreëerd.
- De behoefte aan functioneel grootschalige werkmilieus (circa 60 ha) accommoderen we door nieuwe regionale terreinen te realiseren op de best mogelijke plekken voor functioneel grootschalige bedrijvigheid (kavelomvang gemiddeld vanaf ca 2 ha tot circa 5 ha indicatief en voor verdere uitwerking). Deze locaties bieden daarmee ruimte voor bedrijven die vanwege functionaliteit (o.a. beschikbare ruimte, kavelomvang, ontsluiting) en milieuhindercategorie op bedrijventerreinen gevestigd moeten worden en minder goed te mengen zijn. Hierbij gaat het bijvoorbeeld ook om circulaire bedrijven. Daar waar de regionale bedrijventerreinen incidenteel geen oplossing zijn als vestigingsmogelijkheid voor grotere bedrijven (bijvoorbeeld door lokale binding en/of bestaande investeringen en nabijheid) zoeken we op bovenlokaal niveau naar een geschikte oplossing om werkgelegenheid (en het bedrijf) te behouden. Hierover kunnen in de regionale programmering wonen en werken van de provincie Utrecht, die jaarlijks wordt geactualiseerd, concrete afspraken worden gemaakt, passend binnen de behoefte. Voor deze uitzonderingsgevallen kunnen in het uitgifteprotocol ook regels worden opgenomen.
- De behoefte aan functioneel kleinschalige en middelgrote werkmilieus (circa 60 hectare) accommoderen we door (kleinschalige) uitbreidingen van lokale terreinen. Deels wordt in die uitbreidingen voor de periode tot 2030 al voorzien door terreinen die door de provincie Utrecht geborgd zijn. Jaarlijks evalueren en monitoren we de regionale programmering wonen en werken samen met de provincie Utrecht, zodat ook langjarig voldoende (boven)lokale uitbreidingsruimte geborgd is.
- De behoefte aan stedelijke werkmilieus (circa 60 hectare) accommoderen we via uitbreidingen en een mix van mengen en intensiveren op terreinen in of dicht tegen de stad Utrecht aan. Maar ook in andere regiogemeenten hebben we op lokaal niveau, daar waar dat passend is, ruimte voor bedrijfsruimte in de wijk.

Zoeklocaties functioneel grootschalige terreinen
Voor de opgave van de functionele grootschalige terreinen zijn zoeklocaties benoemd langs de belangrijkste vervoersassen van de regio (A2 en A12), in zones die tevens redelijk tot goed met het ov ontsloten zijn en waar ruimtelijke opgaven te combineren zijn. We zoeken langs de A12 en de A2 omdat ze voor personeel en toeleveranciers op korte afstand van de woongebieden moeten liggen en de reisafstanden zo beperkt blijven. Op deze terreinen is vooral ruimte voor grote bedrijven met een sterke regionale binding.

Voor de functioneel grootschalige terreinen zijn verschillende locaties in studie, waarvan een aantal op relatief korte termijn beschikbaar gemaakt kan worden (voor 2030) en een aantal andere locaties wat verder weg liggen in de tijd. Deze locaties liggen op enige afstand van een aantal regiopoorten (zie redeneerlijn 5). Op deze goed bereikbare locaties wordt op termijn gestreefd naar meervoudig ruimtegebruik en worden meekoppelkansen optimaal benut. Daarbij zijn combinaties met landschapsontwikkeling, energieopwekking, infrastructuur en mogelijk ook wonen denkbaar.

Rijnvliet Utrecht (beeld: Triple Solar).

REDENEERLIJN 8 – DUURZAME ENERGIE IS EEN GEZAMENLIJKE OPGAVE

In het Nationaal Klimaatakkoord (2019) is afgesproken de CO2-uitstoot in 2050 met 95% te hebben gereduceerd ten opzichte van 1990. Voor 2030 is 49% als tussendoel gesteld.

De belangrijke doelstellingen zijn:
- In 2030 komt 70% van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen. Dat gebeurt met windturbines op zee en op land en met zonnepanelen op daken en in zonneparken.
- In 2030 35 TWh duurzame elektriciteitsopwekking op land, 49 TWh op zee.
- In 2050 zijn 7 miljoen woningen en 1 miljoen gebouwen van het aardgas af. Als tussenstap zijn in 2030 1,5 miljoen bestaande woningen verduurzaamd.
- In 2050 zijn landbouw en landgebruik klimaatneutraal.
- Al voor 2030 zijn personenauto's en ov zonder uitstoot normaal. Vanaf 2030 zijn nieuw alleen nog elektrische personenauto's te koop. Naast batterij-elektrische personenauto's rijden er dan ook voertuigen op waterstof of zonnecellen. In de uitvraag voor de nieuwe ov-concessie (vanaf 2025) is elektrisch ov als één van de doelstellingen opgenomen.
- De laadinfrastructuur groeit mee: in 2030 zijn er in heel Nederland 1,8 miljoen laadpalen beschikbaar.

De uitwerking van het Nationale Klimaatakkoord voor duurzame elektriciteitsopwekking vindt regionaal plaats door gemeenten, waterschappen en provincie. In 2018 zijn hiertoe dertig regio's geformeerd, die ieder een doelstelling voor duurzame energie-opwekking formuleren, passend in de net-infrastructuur, maatschappelijk gedragen en ingebed in zoekgebieden met oog voor ruimtelijke inpassing, koppelkansen en kwaliteit.
Als U16-gemeenten werken we met provincie Utrecht en de waterschappen in de Regionale Energiestrategie U16 (RES) samen aan de energietransitie. De RES richt zich hoofdzakelijk op het realiseren van duurzame elektriciteitsopwekking en het verduurzamen van de gebouwde omgeving. De plannen van de RES U16 worden landelijk beoordeeld op kwantiteit, ruimtelijke kwaliteit, net-efficiëntie en maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak.

De RES U16 heeft in oktober 2019 uitgangspunten vastgesteld en beschikt sinds oktober 2020 over een bestuurlijk vastgestelde Ontwerp RES. In het derde kwartaal van 2021 vindt in alle gemeenteraden besluitvorming over de RES 1.0 plaats.

Onze strategie om aan deze doelen bij te dragen:
1. Energie besparen.
2. Omschakelen naar duurzame technieken.
3. Benutten van duurzame energiebronnen in de regio.

Elektriciteit

Als uitwerking van de landelijke doelstelling en in afstemming op onze eigen elektriciteitsbehoefte is onze ambitie in 2030 1,8 TWh duurzame energie op te wekken met zon-op-dak, zonnevelden en windturbines. Dat is 1/6 van de verwachte elektriciteitsbehoefte in 2050. Daar maken we ruimte voor.

Ook na 2030 is er een substantiële opgave. Energie gaat meer ruimte vragen en het wordt zichtbaarder in de stad en in het landschap. De nationale doelstellingen voor CO_2-reductie werken door in alle opgaven.

Bij het bepalen van locaties voor elektriciteitsopwekking zijn de leidende principes:
1. Maximaal inzetten op zon-op-dak, daarmee kan de opgave gedeeltelijk worden gerealiseerd.
2. Er is potentieel voor windturbines:
   a. vooral langs infrastructuur.
   b. bij bedrijventerreinen.
   c. in agrarische gebied en in combinatie met de groene scheggen.

   In alle gevallen met nadrukkelijke aandacht voor impact op ruimtelijke kwaliteit.
3. Vanuit net-efficiëntie en maatschappelijke kosten is clustering van elektriciteitsopwekking wenselijk.
4. Vanuit net-efficiëntie en maatschappelijke kosten is de juiste mix van zonnevelden en windturbines van belang. De noodzakelijke elektriciteitsnetinfrastructuur voor windturbines is goedkoper dan voor zonnevelden (dat scheelt een factor 3).
   Daarnaast zijn tot 2030 op de hogere netvlakken (hoogspannings- en tussenspanningsstations) meer aansluitmogelijkheden dan op de lagere netvlakken (middenspanningsstations). Op de hogere netvlakken kunnen grotere projecten worden aangesloten. Kleinere projecten kunnen slechts geclusterd worden aangesloten.
5. Voor zonnevelden ligt de focus op meervoudig ruimtegebruik.
6. Wij streven naar een goede samenhang van lusten en lasten met: 50 procent lokaal eigenaarschap en wederkerigheid in de interbestuurlijke verhoudingen.

De RES 1.0 bevat de onderbouwing voor 1,8 TWh duurzame elektriciteitsopwek in 2030 en is opgebouwd uit vier bouwblokken: gerealiseerde opwek en pijplijnstatus 'zeker', zon op dak, lokale zoekprocessen en continue samenwerking en ontwikkeling.

Warmteleidingen (beeld: RES 1.0).

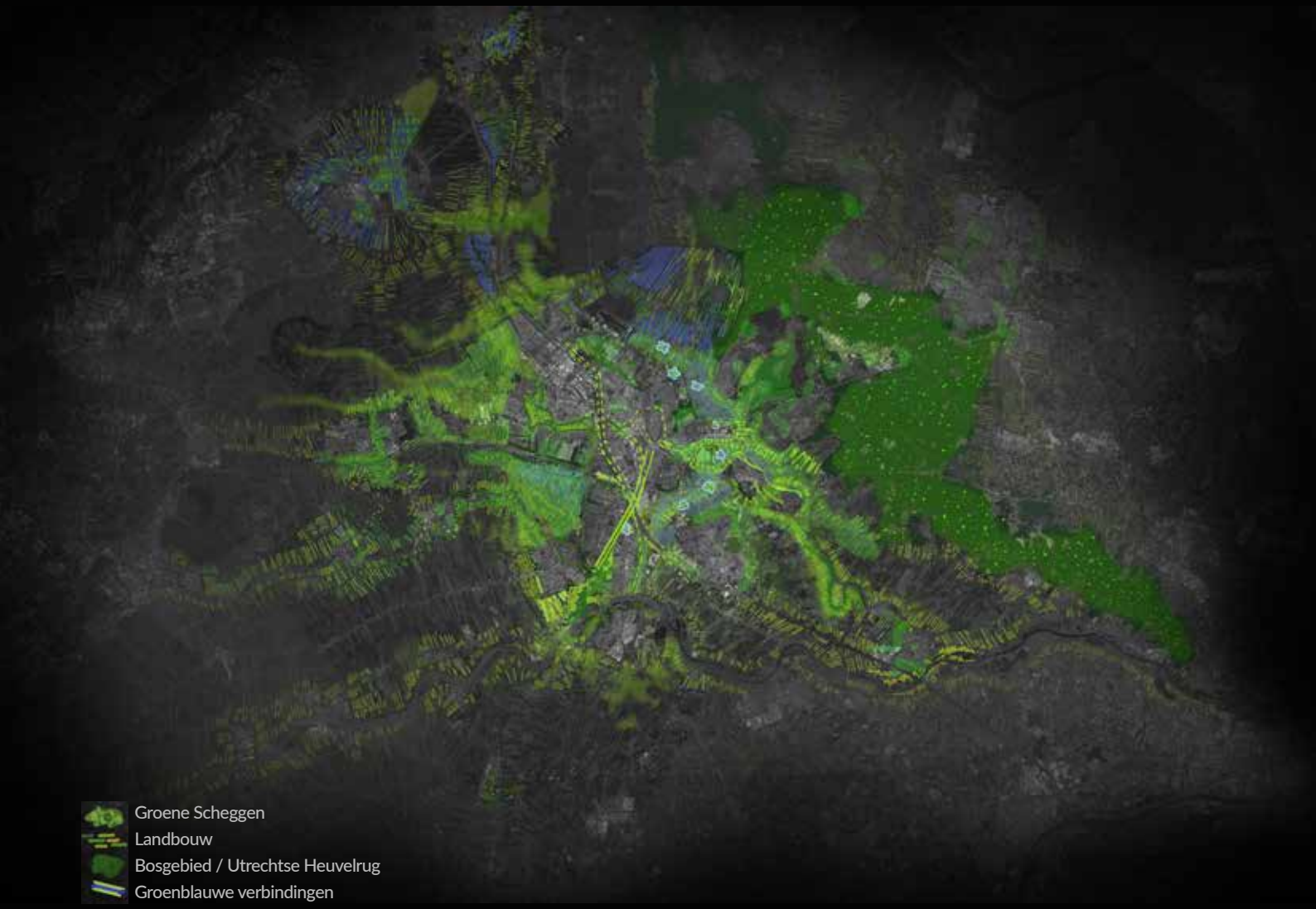
Warmte

De ruimtelijke impact van de warmtetransitie hangt nauw samen met welke duurzame warmteoplossing in welke straat of wijk wordt gekozen. Het gaat hoofdzakelijk om ruimte voor energie-infrastructuur. Denk daarbij aan de plaatsing van regelstations in wijken, warmteleidingen, opwekinstallaties (in wijken of daarbuiten) en (thermische) opslag.

De grootste opgave is het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. In de helft van de warmtevraag in onze regio kan – na isolatie van gebouwen – worden voorzien met midden-temperatuurwarmte (50 tot 70°C). Circa een kwart kan van lage-temperatuurwarmte komen (minder dan 50°C) en het laatste kwart heeft in 2050 nog steeds behoefte aan hoge-temperatuurwarmte (meer dan 70°C). De verdeling hangt sterk af van de mate waarin isolatie wordt gerealiseerd. Het is daarom van groot belang om in te zetten op energiebesparing door het toepassen van isolerende maatregelen bij de bestaande bebouwing.

De overstap naar duurzame warmte lijkt met name plaats te gaan vinden op lokaal niveau. Uit onderzoek blijkt dat duurzame warmtebronnen in de U16 regio vooral lokaal worden ingezet. De U16 regio kent daarmee weinig bovengemeentelijke warmtebronnen. Alleen geothermie en nieuwe bio-warmtebronnen hebben mogelijk potentie als regionale bron. Overige warmtebronnen zijn te klein of van te lage temperatuur om efficiënt over grotere afstanden te kunnen transporteren.

Om de warmtebehoefte te beperken is het logisch om principes te ontwikkelen die de impact van verstedelijking op de energievraag zo klein mogelijk maken. Verstedelijkingslocaties zullen hun bijdrage moeten leveren aan de opwekking van hun eigen duurzame energie. Nieuwe wijken en bedrijventerreinen kunnen energieneutraal of -positief zijn.

Groenblauwe netwerken 2040 (beeld: KuiperCompagnons).

2.3 WAT WE NOG MEER AFSPREKEN - VERDIEPENDE AFSPRAKEN VOOR VIJF THEMA'S

Aanvullend op de redeneerlijnen is voor een vijftal thema's inhoudelijke verdieping nodig om de keuzes te onderbouwen en de stap van opgave naar redeneerlijn te verduidelijken.

De vijf thema's komen overeen met de vijf Pijlers die al eerder zijn verkend in de Contour REP en die in een aantal Pijlerrapporten en onderzoeken verder zijn verdiept.

De vijf thema's zijn:
1. Landschap, water en groen
2. Mobiliteit
3. Wonen (woonmilieus en kwalitatieve woningbehoefte)
4. Werkmilieus
5. Energie

THEMA 1 – LANDSCHAP, WATER EN GROEN

Het Pijlerraport *Groen en Landschap* geeft invulling aan de kwantitatieve en kwalitatieve invulling van de groene en landschappelijke opgave. Deze opgave is ruimtelijk vertaald in een opgavekaart en in een aantal algemene en zeven gebiedsgerichte opgaven.

De gebiedsgerichte benadering biedt aangrijpingspunten voor gemeenten, provincie en andere belanghebbenden om samen te werken aan concrete opgaven in samenhang met opgaven voor verstedelijking, mobiliteit en/of energie. De zeven gebiedsopgaven zijn:
1. Blauwe Krans van de Stelling van Amsterdam
2. Polderscheg Lange Linschoten – Woerden – Breukelen
3. Hollandse IJsselscheg – Rijnenburg – A12-zone
4. Waterliniescheg
5. Groene zoom Vijfheerenlanden
6. Groenblauw raamwerk Heuvelrug – Lek
7. Agrarisch groenblauw netwerk

In alle gevallen met nadrukkelijke aandacht voor impact op ruimtelijke kwaliteit.

Alvorens de 7 gebiedsopgaven uit te werken wordt ingegaan op twee generieke opgaven.

Water en klimaat in verstedelijking

Water- en klimaatadaptiviteit spelen in alle groen- en landschapsopgaven een belangrijke rol. Het gaat om waterveiligheid, waterkwaliteit en waterhuishouding. De drie waterschappen die in de regio actief zijn (Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Waterschap Rivierenland) hebben in de groen- en landschapsopgave een belangrijke bijdrage geleverd.

Waterbeheer en klimaatadaptatie maken daarnaast ook deel uit van de verstedelijkingsopgave. Een deel van de regio is kwetsbaar als het gaat om de waterhuishouding. Zo watert een groot deel van de regio af op het Amsterdam-Rijnkanaal, dat slechts beperkte capaciteit heeft voor het bufferen van water. Om te zorgen dat de piekbelasting van het systeem niet groter wordt, moet water dus zo lang mogelijk worden vastgehouden. Dit betekent dat klimaatadaptief en waterinclusief bouwen een voorwaarde is voor de stedelijke ontwikkeling van de regio.

Perspectief agrarische sector

De landbouwgebieden zijn onderdeel van de Utrechtse Trots. De landbouw heeft een groot deel van het gebied in gebruik en is naast producent van voedsel ook beheerder van het landschap. Maar decennia van intensivering hebben hun sporen in het landschap nagelaten.

In de U16 blijft ook in de toekomst ruimte voor de landbouw als voedselproducent en landschapsbeheerder. Om de rol voor de landbouw in de toekomst te borgen, is echter wel een transitie nodig om de balans te herstellen tussen landschap, natuur, bodem en (nieuwe) verdienmodellen. Daarin onderscheidt de regio zich niet van andere delen van Nederland en daarom wordt het transitiebeleid van de Rijksoverheid gevolgd.

Nieuwe verdienmodellen voor de landbouw weten de verbinding te leggen tussen thema's als natuur (waaronder stikstof), bodemkwaliteit, energieopwekking, bodemdaling (inclusief CO_2-uitstoot), biodiversiteit en recreatie. Korte-ketenlandbouw kan daarbij zorgen voor bewustere relatie met ons voedsel. Natuurinclusieve landbouw levert een essentiële bijdrage aan het behouden van bestaande natuurwaarden en het vergroten van de natuurwaarden en de biodiversiteit.

Het College van Rijksadviseurs noemt dit een transitie naar een landschapsinclusieve landbouw. *'Sluit een New Deal tussen boer en maatschappij. Boeren ontvangen dan een eerlijk inkomen voor het produceren van gezond voedsel en een aantrekkelijk, toegankelijk, biodivers landschap, waarbij het zorgen voor schoon water, schone lucht en een vitale bodem vanzelfsprekende randvoorwaarden zijn. We noemen zo'n landbouw 'landschapsinclusief'. Landschapsinclusieve landbouw is een intelligente, 21e-eeuwse vorm van landbouw, waarbij de productie van voedsel bijdraagt aan een aantrekkelijk, rijk, biodivers en toegankelijk landschap, waarin aandacht is voor erfgoed, schoonheid en voor de mensen die er in wonen, leven en werken. Landschapsinclusieve landbouw gaat uit van natuurlijke processen en een gezonde bodem. Kringlopen worden zo veel mogelijk op regionale*

schaal gesloten. In een landschapsinclusieve landbouw zien we de landschappelijke diversiteit van Nederland terug in het voedselproductiesysteem en omgekeerd. Landschapsinclusieve landbouw is een verbreding van het begrip natuurinclusieve landbouw'.
(*New Deal tussen boer en maatschappij*, juni 2020)

Landbouwtransitie is nadrukkelijk een onderdeel van de integrale opgave voor vrijwel alle deelgebieden in dit IRP. Maar er zijn vragen en dilemma's waarop het IRP niet meteen een antwoord heeft. Bijvoorbeeld: is het remmen van bodemdaling te combineren met een rendabele bedrijfsvoering? Hoe ziet kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw er in elk deelgebied uit, en welk verdienmodel is het meest kansrijk? Maar vooral: waar komen de financiële middelen vandaan om de tijd te overbruggen die de transitie van de huidige naar de nieuwe verdienmodellen vergt?

Het realiseren van de transitie vereist maatwerk per gebied. Voor een realistische uitwerking is nauwe samenwerking met de agrariërs noodzakelijk, met ruimte voor innovaties in grondgebruik en voedselproductie. Agrarische bedrijven zonder opvolging kunnen een sleutel zijn in het transitieproces. Om de juiste functies in het landelijke gebied op de juiste plaats te krijgen, zou de overheid een ruilverkaveling-nieuwe-stijl kunnen financieren en faciliteren.

Omdat de looptijd van de landbouwtransitie langer is dan die van het IRP zelf, is een onderzoeksvraag voor de volgende fase van het IRP hoe de regio de landbouwtransitie kan stimuleren en faciliteren in aansluiting op beleid van de Provincie, het Rijk en Europa.

Ondertussen is de landbouwtransitie natuurlijk al volop op gang. Het is belangrijk aan te sluiten bij initiatieven waarbinnen de agrarische sector meewerkt aan de landschappelijke opgave. Het biedt kansen om vanuit de opgaven aansluiting te zoeken bij het Investeringsfonds Omschakeling Landbouw van het Ministerie van LNV. Daarnaast wordt in Nederland op diverse plekken geprobeerd om initiatieven van agrarische ondernemers te stimuleren die leiden tot transitie naar duurzamere landbouw, extra groen, waterberging en/of recreatie.

1. Blauwe Krans van de Stelling van Amsterdam

De landschappelijke zone rond de Stelling van Amsterdam (De Ronde Venen en Stichtse Vecht) met inbegrip van de Vinkeveense en Loosdrechtse Plassen en met de Vecht als regionale groenblauwe verbinding ontwikkelen zich tot een landschapspark.

In dit gebied, dat de schakel vormt tussen U16 en de Amsterdamse Amstelscheg, neemt de recreatieve druk flink toe. De gebiedsopgave omvat een doorgaande fiets- en wandelroute langs het Unesco-erfgoed die wordt versterkt met groen en water zoals de Vecht en de Kromme Mijdrecht. Zo wordt gebouwd aan een krans van waterrijke landschappen in de inundatiegebieden van de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

De Blauwe Krans verbindt door middel van natte ecologische verbindingen ook de Vinkeveense en Loosdrechtse plassen.

Dwarsverbindingen voor natuur en recreatie slechten de barrières van het Amsterdam-Rijnkanaal, het spoor en de A2. De N201 vormt nu nog een ecologische barrière: er moet een oplossing worden gevonden voor otters en andere diersoorten.

De gebiedsopgave bestaat uit de volgende ingrediënten:
- Extra recreatie: 38 hectare.
- Groen contourgebied: 274 hectare.
- Extra recreatieve verbindingen: 171 hectare.
- Mogelijke meekoppelkans: versterking van de Amstelscheg (Metropoolregio Amsterdam), wateropgave en verstedelijking Mijdrecht.
- Water: reservering waterberging in diepste deel van droogmakerij Mijdrecht, combinatie met natuurwaarden veenweidegebied, levendige boerensloten en toekomstbestendig Amsterdam-Rijnkanaal.
- Landbouw: natuurinclusieve landbouw en mogelijkheden voor verbreding.
- Cultuurhistorie: verhaallijn van de Stelling van Amsterdam (Unesco-erfgoed) en de Vecht (Gouden Eeuw).

2. Polderscheg Lange Linschoten – Woerden – Breukelen

Het samenhangende, vitale landschap op de grens tussen de stroomruggen en het veengebied tussen Woerden, Linschoten, Oudewater, Harmelen en Breukelen. Het is een landschappelijke verbinding tussen de Heuvelrug en de veenweidepolders.

Deze zone bevat recreatieve en ecologische verbindingen tussen de Lopikerwaard, de groengebieden rondom Woerden en Haarzuilens, de veenweidepolders van Kamerik-Kockengen en de landschappen van Maarssen en Breukelen. De Vecht is een regionale groenblauwe verbinding met directe relaties met de gebiedsopgave Blauwe Krans van de Stelling van Amsterdam (1) en de Waterliniescheg (4). De polderscheg verbindt stad en land, versterkt de groene buffergebieden tussen de kernen en versterkt onderlinge ecologische relaties. Bij de uitwerking worden de mogelijkheden bestudeerd om de barrières van de A12, het spoor, de A2 en het Amsterdam-Rijnkanaal te slechten.

De gebiedsopgave bestaat uit de volgende ingrediënten:

- Extra recreatie: 45 hectare.
- Groen contourgebied 155 hectare.
- Mogelijke meekoppelkansen: extra (moeras) bossen, verstedelijking Breukelen en Woerden, energieopwekking, Oostelijke Randweg Woerden en project gekanaliseerde Hollandse IJssel.
- Water: waterberging, tegengaan bodemdaling en voorkomen watertekort veenweidegebied, levendige boerensloten, zwemwater, toekomstbestendig Amsterdam-Rijnkanaal.
- Landbouw: natuurinclusieve landbouw en mogelijkheden voor verbreding, tegengaan bodemdaling.
- Cultuurhistorie: Limeszone, waardevolle veenweidelandschappen met cope-ontginning rond Kockengen-Kamerik, de Vecht (Gouden Eeuw), Nieuwe Hollandse Waterlinie.

3. Hollandse IJsselscheg – Rijnenburg – A12-zone

De landschappelijke zone aan de Hollandse IJssel tussen IJsselstein en De Meern. In dit gebied is de IJssel met alle cultuurhistorische en recreatieve waarden het verhaalmotief.

Voortgebouwd wordt op de aanpak en verbetering van de rivierzone. Het IJsselpark van Nieuwegein wordt beter verbonden met het naastgelegen Kromme IJsselpark en de Nedereindse Plas. Natuurkernen en groene verbindingen versterken de natuurwaarden.

In de zone Rijnenburg tot Laagraven wordt een recreatiegebied ontwikkeld in samenhang met de verstedelijkingsopgaven van de A12-zone. Bij groene verbindingen in en tussen Nieuwegein en Utrecht kunnen bijdragen aan het opheffen van infrastructurele barrièrewerking. Ten zuidwesten van IJsselstein-Nieuwegein moet stedelijke ontwikkeling zorgvuldig met natuur worden gecombineerd.

De gebiedsopgave bestaat uit de volgende ingrediënten:

- Extra recreatiegebied: 255 hectare.
- Extra natuurkerngebied: 30 hectare.
- Extra recreatieve verbindingen: 71 hectare.
- Mogelijke meekoppelkansen: ontwikkeling pauzelandschap Rijnenburg, verstedelijking A12-zone, energieopwekking en project gekanaliseerde Hollandse IJssel.
- Water: toekomstbestendig Amsterdam-Rijnkanaal/ Noordzeekanaalgebied, waterberging, tegengaan bodemdaling en voorkomen watertekort veenweidegebied, levendige boerensloten, zwemwater, overstromingsveiligheid rivierengebied (Sterke Lekdijk) en wateraanvoer Groene Hart.
- Landbouw: natuurinclusieve landbouw en mogelijkheden voor verbreding, bodemdaling.
- Cultuurhistorie: geschiedenis van de Nieuwe Hollandse IJssel, Oude Hollandse Waterlinie.

4. Waterliniescheg

De landschappelijke zone aan de zuid-, oost- en noordzijde van Utrecht, tussen Noorderpark, De Bilt, Driebergen-Zeist, Bunnik, Houten en Nieuwegein.
Deze open landschappen hebben een hoge cultuurhistorische, recreatieve en ecologische betekenis, en de vormen van landbouw passen bij het landschap. Deze gebieden worden door de gebiedspartijen in samenhang beschermd en ontwikkeld. Door deze scheg te beschermen en te versterken, kan de recreatieve druk op andere gebieden zoals de Heuvelrug worden verminderd.

Het leidende verhaal is dat van linielandschappen: de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Limes. Dragers van deze scheg zijn bestaande groengebieden, zoals sport- en golfterreinen, en de vele forten en landgoederen, zoals Nieuw Wulven en Amelisweerd. Voor de landgoederen wordt specifiek gezocht naar nieuwe economische modellen voor behoud en versterking van cultuurhistorie, natuur en recreatie.
In de Waterliniescheg worden ook nieuwe natuur- en recreatiegebieden ontwikkeld met aandacht voor het opheffen van barrièrewerking door infrastructuur. Dit zijn: Laagraven – A12-zone, Landschapspark Houtense Rijn, Lunetten (Maarschalkerweerd – Rhijnauwen) en Voordorpse polder – Ruijgenhoek. Belangrijke voorwaarde is dat de nieuwe gebieden passen bij de ruimtelijke principes van de waterlinies.

De gebiedsopgave bestaat uit de volgende ingrediënten:
- Extra recreatie: 306 hectare.
- Extra natuurkerngebied: 30 hectare.
- Groen contourgebied 145 hectare.
- Extra recreatieve verbindingen: 275 hectare.
- Mogelijke meekoppelkansen: uitleg en knooppuntontwikkelingen Laagraven – A12-zone, Lunetten-Koningsweg, Bunnik, Houten.
- Water: water vasthouden en waterberging, multifunctioneel ruimtegebruik, zwemwater.
- Landbouw: natuurinclusieve landbouw en mogelijkheden voor verbreding.
- Cultuurhistorie: Nieuwe Hollandse Waterlinie en Limeszone (beide Unesco-erfgoed).

5. Groene zoom Vijfheerenlanden

De landschappelijke zone die de Zouweboezem en Ameide omvat en de verbinding legt met de uiterwaarden van de Lek. Deze zone sluit aan op het gemengde landschap ten zuiden van Vianen en maakt via polder Bolgerijnen verbinding met de Lekuiterwaarden bij Hagenstein.

In deze groene zoom rondom het agrarische hart van Vijfheerenlanden worden de verbindingen versterkt van zowel natuur en recreatie als het watersysteem en de waterbuffers voor Alblasserwaard. Broekbossen zorgen voor groene verbindingen met de naburige Molenlanden en de Diefdijk en Linge. De barrières van de A27 en het Merwedekanaal moeten worden geslecht.

De gebiedsopgave bestaat uit de volgende ingrediënten:
- Extra recreatiegebied: 42 hectare.
- Groen contourgebied: 103 hectare.
- Extra recreatieve verbindingen: 171 hectare.
- Mogelijke meekoppelkansen: snelfietsroute Meerkerk – Vianen – Utrecht.
- Water: watersysteem Vijfheerenlanden als waterbuffer, Sterke Lekdijk, prachtsloten.
- Landbouw: natuurinclusieve landbouw.
- Cultuurhistorie: Oude Hollandse waterlinie.

6. Groenblauw raamwerk Heuvelrug – Lek

Het stelsel van groenblauwe verbindingen voor natuur én recreatie dat de Heuvelrug en haar flankzone stevig aan het gebied Langbroekerwetering – Kromme Rijn – Amsterdam-Rijnkanaal – Lek smeedt.

De beste kansen om de Heuvelrug te versterken zijn: loofbosaanplant, zonering met rustige gebieden, verhoging natuurwaarden in de flankzone tot aan de Kromme Rijn. In dit Langbroekweteringgebied zijn boeren bereid om meer natuurinclusief te produceren en liggen er kansen om bosvakken aan te leggen die passen in de landschapsstructuur van opstrekkende kavels. We zien vier kansrijke dwarsverbindingen van de hoge gronden naar de Kromme Rijn en Lek. Zo ontstaat een sterk raamwerk.

Samen met agrariërs wordt gezocht naar een betere balans tussen ecologie, wateropgaven en landbouw (met name fruitteelt). De Kromme Rijn, het Amsterdam-Rijnkanaal en de versterkte Lekdijken krijgen bredere groene randen met wandel- en fietsroutes. De biodiversiteit van de flanken van de Heuvelrug wordt versterkt door de aanleg van zoom- en mantelvegetaties met behoud van (oude) landschapselementen. Een idee voor nadere verkenning is de ontwikkeling van een recreatief 'fruitpark' als etalage van de fruitteelt en landschappelijke kwaliteiten. In het gebied ten zuiden van de Kromme Rijn zijn kerngebieden nodig voor natuur. Barrières die aandacht krijgen zijn het Amsterdam-Rijnkanaal, de N229 en N225 langs de flanken van de Heuvelrug en de A12 op de Heuvelrug.

De gebiedsopgave bestaat uit de volgende ingrediënten:
- Extra recreatiegebied: 29 hectare.
- Extra natuurkerngebied: 30 hectare.
- Groen contourgebied: 331 hectare.
- Extra recreatieve verbindingen: 253 hectare.
- Mogelijke meekoppelkansen: Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug nieuwe stijl.
- Water: toekomstbestendig Amsterdam-Rijnkanaal, Sterke Lekdijk, Rijndijk, overstromingsveiligheid rivierengebied, infiltratie en vasthouden kwelwater op de Heuvelrug in combinatie met Blauwe Agenda.
- Landbouw: natuurinclusieve landbouw en fruitteelt, agropark.
- Cultuurhistorie: Limeszone, Langbroekerwetering met kastelen en ridderhofsteden, Stichtse Lustwarande.

7. Agrarisch groenblauw netwerk

De agrarische landschappen van droogmakerij Mijdrecht, de veenweidegebieden rondom Kamerik-Kockengen, de Lopikerwaard en Vijfheerenlanden en de Kromme Rijn met het Eiland van Schalkwijk, elk met hun eigen karakteristieken en bedrijfsopbouw.

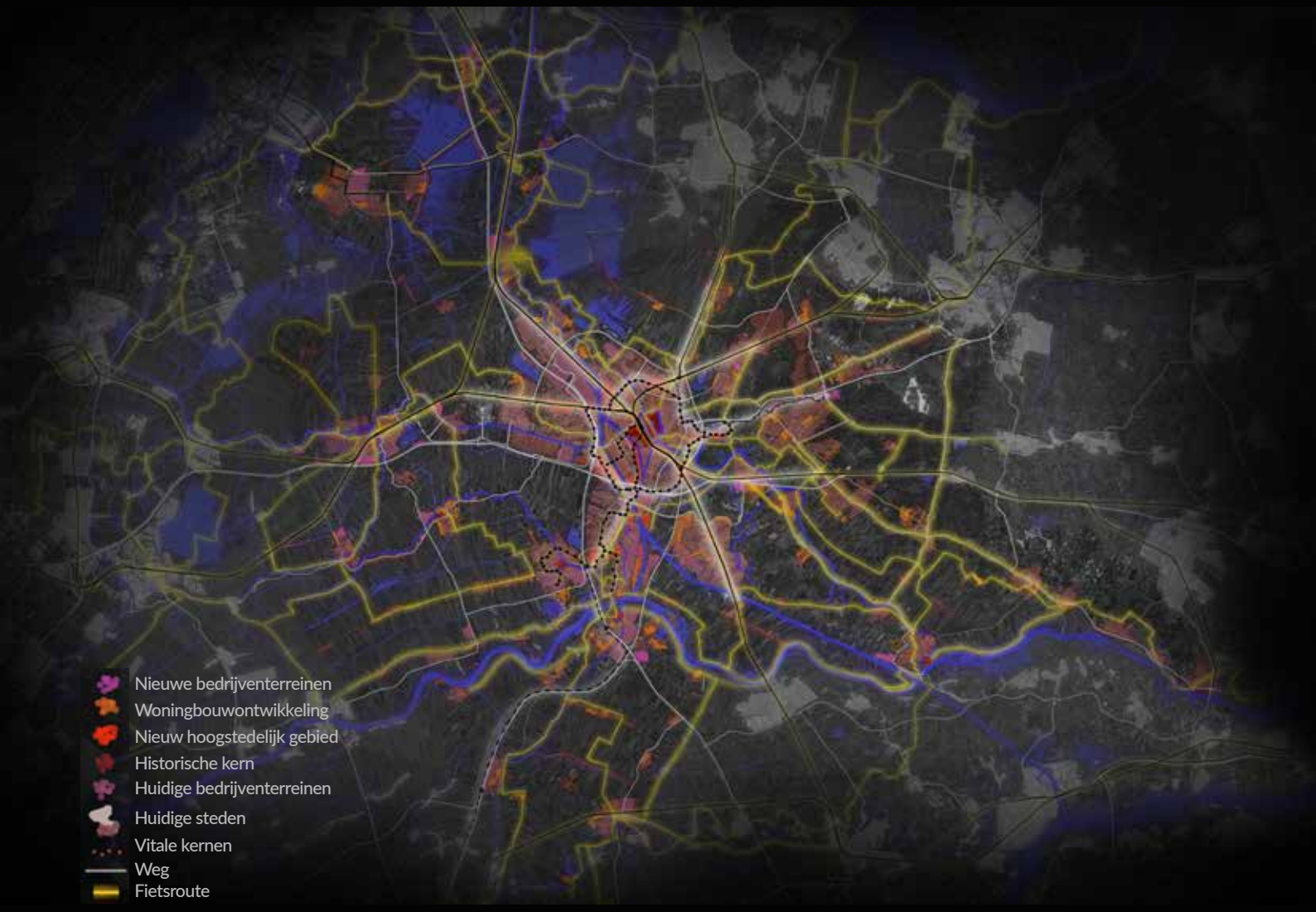
In elk van deze gebieden wordt met de gebiedspartijen samengewerkt aan de transitie naar een vitale natuurinclusieve kringlooplandbouw met een toekomstbestendig watersysteem, goede bodem- en waterkwaliteit, recreatie- en natuurwaarden en herstel van kleine landschapselementen zoals erfbeplanting, singels en houtwallen.

Routes voor (vaar)recreatie en verbrede landbouw met pleisterplaatsen/horeca bieden mogelijkheden voor de kleine kernen en hun ommeland. Specifiek worden slootkanten natuurvriendelijk beheerd (programma levendige boerensloten), worden erfbeplantingen en kleine landschapselementen hersteld en wordt gewerkt aan ecologische verbindingen en *stepping stones*.

De gebiedsopgave bestaat uit de volgende ingrediënten:
Groen contourgebied: 238 hectare.
- Extra landschapselementen: 125 hectare.
- Extra natuurkerngebied: 120 hectare.
- Extra recreatieve verbindingen: 257 hectare.
- Mogelijke meekoppelkansen: groenblauwe diensten, energiewinning, project waterberging Willeskop.
- Water: waterberging, tegengaan bodemdaling en voorkomen watertekort veenweidegebied, levendige boerensloten, overstromingsveiligheid rivierengebied, wateraanvoer Groene Hart.
- Landbouw: natuurinclusieve landbouw en mogelijkheden voor verbreding, nieuwe teelten, tegengaan bodemdaling.
- Cultuurhistorie: agrarisch landschap met een eigen signatuur, zoals verkavelingspatroon, laan- en erfbeplantingen en kleine landschapselementen.

Mobiliteitsnetwerk 2040 (beeld: KuiperCompagnons).

THEMA 2 – MOBILITEIT

In redeneerlijn 2 is gekozen voor het Wiel met Spaken (zie pagina 43). Hieronder wordt deze ruimtelijke keuze verder uitgewerkt in concrete maatregelen. Deze zullen vervolgens in hoofdstuk 3 verder worden vertaald in lokale ingrepen per deelgebied.

Het thema mobiliteit wordt verder verdiept middels nader onderzoek naar generieke mobiliteitsmaatregelen en middels de onderzoeken die in samenwerking met de provincie en het Rijk zijn gedaan naar de aanleg van nieuwe infrastructuur. Deze onderzoeken zullen vooral in het kader van U Ned plaatsvinden.

Basiskeuzes uit de redeneerlijn

1. Het verminderen van de mobiliteitsbehoefte door het principe van nabijheid leidend te maken bij de ontwikkeling van de regio. Het *daily urban system* van bewoners (wonen, werken en voorzieningen) is zo klein mogelijk en ligt in de buurt van ov-knooppunten, waardoor het zo vanzelfsprekend mogelijk wordt om te voet, met de fiets of met het ov te reizen.
2. Het opbouwen van een integraal pakket aan mobiliteitsingrepen dat het autoverkeer met bestemming Utrecht in de spits zoveel mogelijk beperkt.

Benodigde maatregelen

Verbeteren van het regionale fietsnetwerk

Een systeemsprong voor de fiets wordt gemaakt door het creëren van een regionaal non-stopfietsnetwerk dat alle woonkernen in de regio op een zo snel mogelijke manier verbindt met de centra, ov-knooppunten en alle belangrijke bestemmingen in het stedelijk gebied. Dat vereist:

- Snelfietsroutes.
- Regionale fietsroutes en missing links.
- Nieuwe ov-assen (Wiel met Spaken) met nieuwe fietsroutes.
- Goede stallingen en deelfietsen bij ov-knopen.

Verbeteren van het regionale ov-netwerk

Het Wiel met Spaken is een regionaal ov-systeem met hoogwaardige en frequente ov-verbindingen die Utrecht en de regio directer met elkaar verbinden. Het Wiel met Spaken zal bestaan uit bestaande ov-verbindingen, zoals de huidige spoor- en tramlijnen, maar ook uit nieuwe lijnen die niet op het centrum van Utrecht gericht zijn. Het Wiel met Spaken maakt het bebouwen en verdichten van een aantal locaties binnen en aan de rand van de stad Utrecht mogelijk, zoals de A12-zone, Papendorp, USP-Rijnsweerd en Lunetten-Koningsweg. Dat vereist:

- Wiel – De aanleg van hoogwaardige ov-verbindingen in een ring rond Utrecht (Wiel), waar regionale ov-lijnen op kunnen aanhaken. Het gaat om de verbinding van Leidsche Rijn – Westraven, Westraven – Lunetten – USP, USP – Overvecht en Overvecht – Leidsche Rijn.
- Spaak – Het versnellen van de Merwedelijn van Utrecht Centraal naar Nieuwegein en IJsselstein via de Merwedekanaalzone.
- Spaak – De aanleg van een HOV-verbinding van USP naar Zeist-Noord (en verder naar Amersfoort), waardoor een snelle HOV-verbinding Zeist-Nieuwegein mogelijk wordt, via USP en Lunetten, inclusief een multimodale hub.
- Spaak – Het uitbreiden van de spoorcapaciteit om frequentieverhoging van treinen mogelijk te maken. Op de corridor Breukelen – Utrecht – Maarn zijn maatregelen nodig om onder meer de stations Breukelen, Bunnik en Driebergen-Zeist te bedienen en het dubbelstation Lunetten-Koningsweg mogelijk te maken. Deze maatregelen worden onderzocht in U NED.
- Spaak – Op de corridor Woerden – Utrecht – Houten is de infrastructuur op orde en voeren we met Rijksoverheid en spoorsector het gesprek over de meest wenselijke bedieningsmodellen.

Ook buiten het Wiel met Spaken moet het toeleidende ov op orde zijn. Op een aantal multimodale knopen worden het Wiel en de Spaken gevoed door ov-lijnen vanuit de regio. Voorbeelden zijn versterkte ov-lijnen vanuit Uithoorn-De Ronde Venen naar Breukelen en Amsterdam Arena, vanuit Wijk bij Duurstede naar Bunnik en Lunetten-Koningsweg, vanuit de Lopikerwaard naar IJsselstein en/of Woerden en vanuit Vijfheerenlanden naar Utrecht.

Beïnvloeden van mobiliteitsgedrag

- Regionale afstemming van prijsmechanismen voor het parkeerbeleid. Betaald parkeren op de belangrijkste bestemmingen (met name binnen de ring Utrecht en op de nieuwe verstedelijkingslocaties) is in combinatie met goede fiets- en ov-verbindingen immers een belangrijk instrument.
- Afspraken met werkgevers en onderwijsinstellingen om de spitsdruk op het mobiliteitssysteem te verminderen.
- Verkenning van de mogelijkheden van wegbeprijzing (al dan niet naar tijd en plaats) of cordonheffing, in afstemming met landelijke ontwikkelingen op dit gebied.

Driebergen-Zeist (beeld: R. de Wit).

Verbeteren van knelpunten in de weginfrastructuur

- Toevoeging van multimodale hubs aan alle snelwegcorridors om automobilisten met een eindbestemming in het stedelijk gebied de mogelijkheid te geven om over te stappen op ov of op fiets.
- Completering van de verbreding van de A27 tussen Houten en Everdingen.
- Completering van knooppunt Everdingen.
- Onderzoek naar het wegnemen van een aantal regionale knelpunten die samenhangen met regionale verstedelijkingslocaties, zoals de N210 bij IJsselstein, de Oostelijke rondweg van Woerden, een extra aansluiting bij Breukelen-Noord, het volledig maken van de aansluiting van de N421 (Limesbaan) en de N229 (door Odijk) en de aanpak van de N201 bij Mijdrecht.

Toekomstige groei autogebruik

Indien de groei van de regio op termijn alsnog leidt tot een sterke groei van het autogebruik in de spits, moet er een keuze worden gemaakt tussen:

Inzetten op het verder versterken van fiets en ov en het zwaarder inzetten op gedragsverandering (zie punt 2 vorige pagina).

óf

Het alsnog uitbreiden van de regionale weginfrastructuur bij de grootste knelpunten, specifiek in de vorm van een te onderzoeken regionale bypass van de A12 ten zuiden van Utrecht in combinatie met toeleidende infrastructuur vanuit Nieuwegein, Utrecht en de Kromme Rijnstreek. Dit staat echter op gespannen voet met de kwaliteit van leven in de te verstedelijken A12-zone. Het vervolgonderzoek in U Ned is er dan ook op gericht om verstedelijking (in de hele regio en specifiek in de A12-zone, Utrecht Zuidwest en de Kromme Rijnstreek) mogelijk te maken zonder deze bypass. De bypass zal dan ook alleen als uiterste optie figureren in het IRP-kaartbeeld met de verste doorkijk.

Verstedelijking 2040 (beeld: KuiperCompagnons).

THEMA 3 – WONEN

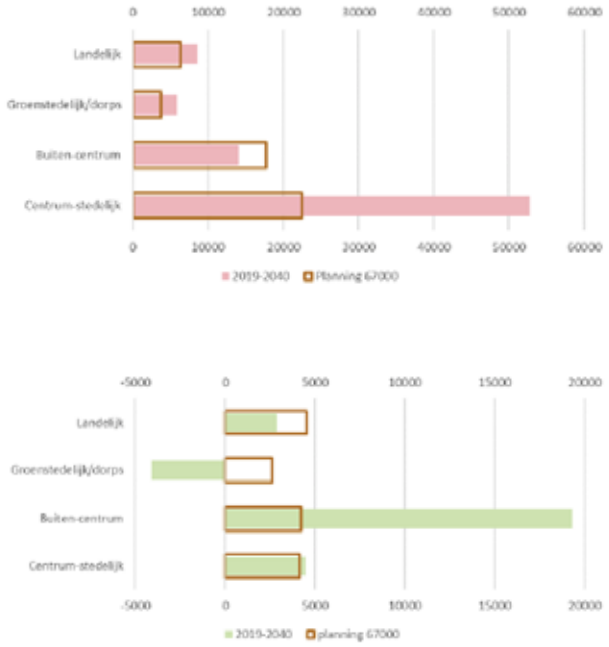
In redeneerlijnen 3, 4, 5 en 6 worden de ruimtelijke keuzes voor woningbouw op verstedelijkingslocaties gemaakt. In totaal is op deze locaties voldoende ruimte voor het aantal benodigde woningen. Het type woonmilieus dat op deze plekken kan worden gebouwd verschilt sterk per locatie en is in de redeneerlijnen beschreven. Deze kwalitatieve invulling van woonmilieus moet goed in balans worden gebracht met de vraag.

Er is daarom een verdiepend onderzoek gedaan naar de kwalitatieve woonwensen in de regio. De daaruit afgeleide behoefte is vervolgens vergeleken met de planvoorraad.

De woonmilieus zijn ingedeeld in hoogstedelijk, centrumstedelijk, stedelijk buiten centrum, groen stedelijk, dorps en landelijk. Deze milieus zeggen iets over de mate van functiemenging, de aanwezigheid van voorzieningen en het bereikbaarheidsprofiel. Grondregel: hoe stedelijker, hoe meer menging en hoe meer gericht op het ov. Dit betekent dat opwaardering van de stedelijkheid dus gepaard gaat met het minder faciliteren van de auto.

In dit IRP voegen we aan de woonmilieus een categorie toe: het Regionale Transformatiemilieu. Het betreft ov-knooppunten die in de toekomst verkleuren van werklocaties naar gemengde woon-werklocaties. Deze Regionale Transformatiemilieus bieden plek aan stedelijke woonmilieus met nieuwe woonvormen, maar ook aan een deel van de werkopgave. Het gaat om bedrijven en informele bedrijfsruimten uit de lage milieucategorieën die zich laten mengen met wonen. Per locatie zal gezocht moeten worden naar de vorm en mate van menging die het beste bij de plek past. Voorbeelden zijn de Stationsgebieden van Breukelen, Bunnik en Woerden en mogelijk Houten-Noordwest.

In het kwalitatieve woonbehoefte-onderzoek is een uitsplitsing gemaakt naar gemeentes binnen de agglomeratie (Utrecht, IJsselstein, Nieuwegein, Vijfheerenland, Houten, Bunnik, Zeist, De Bilt en Stichtse Vecht) en gemeentes daarbuiten (de rest). Het grootste deel van de woningbouwopgave ligt binnen de agglomeratie. In de grafieken op p77 wordt de mismatch tussen planaanbod en behoefte becijferd per woonmilieu (let op het verschil in schaal op de assen).

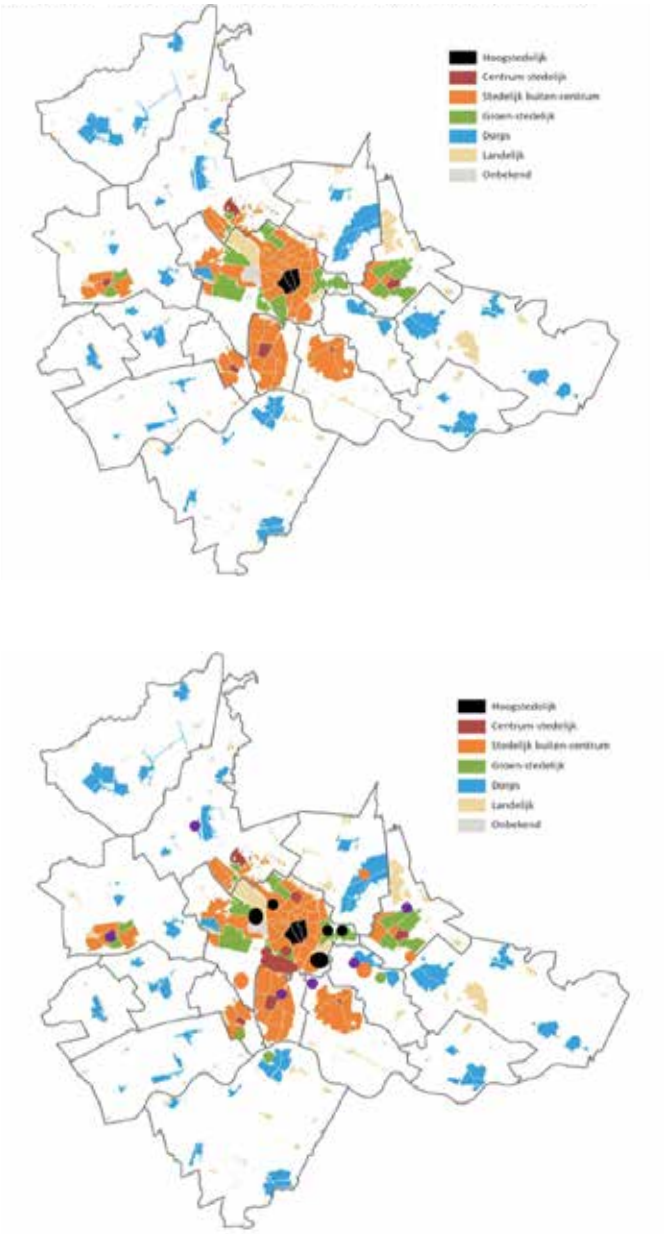
Mismatch geplande en gevraagde woonmilieus 2019-2040 binnen de stedelijke agglomeratie (boven) en daarbuiten (onder). De bruine contour geeft het geplande aantal woningen per milieu aan, de gekleurde staaf het benodigde aantal. Let op het verschil in schaal bij beide plaatjes. Bron: WoOn2018, bewerking Companen.

Het onderzoek laat zien dat we sterker moeten inzetten op het realiseren van de stedelijkere woonmilieus. Binnen de agglomeratie betekent dat dat er meer centrumstedelijke en hoogstedelijke milieus nodig zijn, met een menging van wonen en werken, voorzieningen in de woonomgeving en een mobiliteitsprofiel dat gericht is op ov en fietsen. Daarom kiezen we als regio voor ontwikkeling langs bestaande en nieuwe ov-assen en zetten we daarbij stevig in op dichtheid en menging. In de agglomeratie is ook behoefte aan groenstedelijke milieus, waarvoor aan de randen van de stedelijke agglomeratie ruimte moet worden gevonden.

Buiten de stedelijke agglomeratie moeten woonmilieus vooral lokaal goed worden afgestemd op de behoefte. Het gaat veelal om het creëren van kansen voor de doorstroming van senioren en het toevoegen van woningen voor starters.

Maarssen (beeld: Kondor Wessels).

Verdeling woonmilieus in 2018 (boven) en 2040 (onder). De toe te voegen woonmilieus zijn weergegeven als bolletjes, de kleuren volgen de legenda. De paarse bolletjes zijn Regionale Transformatiemilieus, het nieuwe type woonmilieu dat het IRTP introduceert. Bron: ABF, bewerking SITE.

In het MIRT-onderzoek *Utrecht Nabij* is al een aanname gedaan voor de wijziging van een aantal woonmilieus. In het IRP sluiten wij aan bij de indeling die *Utrecht Nabij* hanteert. Zo zijn de stedelijke knopen Leidsche Rijn Centrum en Lunetten-Koningsweg aangemerkt als hoogstedelijk. In grote lijnen komt het erop neer dat nabij ov-knooppunten het woonmilieu een stapje stedelijker zou moeten worden ingevuld dan de huidige situatie, maar het blijft lokaal maatwerk. De indeling in woonmilieus is immers geen kader of aanwijzing. Het is aan de gemeente om het woonmilieu uit te werken op een manier die lokaal passend is.

Betaalbaarheid en kwetsbare doelgroepen

In de regio worden in de vervolgfase afspraken gemaakt over de woningbouwprogrammering. Hierbij is het uitgangspunt dat alle gemeenten in de regio hun verantwoordelijkheid nemen om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen. De provincie Utrecht hanteert hiervoor een streefnorm van 50% betaalbare woningbouw (sociaal en middelduur). In verschillende gemeenten worden meer specifieke percentages gehanteerd voor het sociale segment en het middensegment. Ook de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen wordt regionaal gedeeld en uitgewerkt in het Regionaal Programmeren.

Werkmilieus 2040 (beeld: KuiperCompagnons).

THEMA 4 – WERKMILIEUS

De regio groeit snel. Met het aantal inwoners groeit ook het aantal banen. De uitdaging is om niet alleen voldoende banen te creëren die op de juiste plek liggen, maar ook om vorm te geven aan een transitie naar een duurzame en circulaire economie.

De belangrijkste opgaven voor de economie:
- Hoe maken we de slag naar een circulaire economie in 2050?
- Hoe zorgen we voor voldoende werkgelegenheid voor iedereen?
- Hoe behouden en versterken we ons economisch regionaal profiel?
- Hoe behouden en versterken we onze bestaande (toekomstbestendige) werklocaties?

We zien richting 2040 een aantal nieuwe werkmilieus ontstaan in onze regio:
- Hoogstedelijke woon-werkmilieus waar we tal van functies in een groene omgeving intensiveren en mengen. Hier bieden we ruimte voor zakelijke dienstverlening en smart industry. Denk hierbij aan Utrecht Centrum, Merwedekanaalzone, Leidsche Rijn Centrum.
- Regiopoorten als Bunnik, Breukelen, Woerden en Houten, waar we wonen en werken mengen op een manier die voor die steden passend is. Hier bieden we ruimte voor stads- en dorpsgebonden bedrijven, met een kleine tot middelgrote ruimtebehoefte (gemiddeld tot circa 2 hectare). Daarnaast ligt er op enige afstand van een aantal van deze plekken een opgave voor meer grootschalige regionale terreinen.
- Vitale kernen waar we bouwen voor zowel een gezonde demografische opbouw van de bevolking, als voor voldoende werkgelegenheid voor deze mensen, mede om de mobiliteitspendel te beperken.
- Bedrijventerreinen met een kleinschalig tot middelgroot functioneel profiel met een gemiddelde kavelomvang tot circa 2 hectare. Hier bieden we ruimte voor onder meer de maakbedrijven en de circulaire industrie. Logistiek en opslag bieden we ruimte, naast bedrijfsruimte voor het lokaal MKB waarbij we met eigenaren en conceptontwikkelaars streven naar een goede mix van betaalbare bedrijfsruimte.
- Op stedelijke werkmilieus mengen we bedrijfsruimte met niet-woonfuncties en consumentendiensten, zoals onderwijs, leisure en maatschappelijke voorzieningen. Dit type locaties zijn ook goed geschikt voor creatieve en ambachtelijke bedrijvigheid en meer kleinschalige maakindustrie.
- Bedrijventerreinen met een regionaal profiel (grootschalig functioneel) met uitbreidingsruimte voor met name grotere business-to-business MKB en overige meer grootschalige bedrijven (ook in hogere milieucategorieën) met een gemiddelde kavelomvang vanaf circa 2 hectare tot circa 5 hectare (indicatief). Deze locaties dienen ook als schuifruimte voor bedrijven die zich als gevolg van ruimtegebrek willen verplaatsen vanaf bestaande bedrijventerreinen of van informele (solitaire) locaties.

Kantooromgevingen

Tot 2040 is er een berekende behoefte aan maximaal 853.000 m2 kantoorruimte in de stad Utrecht op plekken die goed bereikbaar zijn met het ov (met name Utrecht Centraal, Leidsche Rijn Centrum en Lunetten-Koningsweg). Buiten de stad Utrecht kiezen we voor het gefaseerd transformeren van kantoren naar wonen, te beginnen met kantoren die niet op een ov-locatie liggen. Voor Regiopoorten is het vervangen van niet-courante kantoren door courante kantoren op ov-locaties een optie. Op deze manier worden netto geen kantoormeters toegevoegd, maar wordt wel de kwaliteit verbeterd.

De totaal benodigde metrage is een optelsom van nieuwe vraag, vervangingsvraag, transformatie en verplaatsing van kantoren die niet meer op toekomstbestendige plekken staan. Essentieel voor de toekomstbestendigheid van kantooromgevingen zijn de mate van multifunctionaliteit, de groene omgeving en de optimale ov-bereikbaarheid.

Landelijk is de trend dat verhuurders kantoorruimte afstoten die niet centraal ligt of op een plek die met het ov niet uitstekend bereikbaar is. Daarom is het zaak dat we jaarlijks monitoren hoe de behoefte aan kantoren zich ontwikkelt.

Transformatie- en mengmilieus

Op verschillende locaties in de regio liggen bedrijventerreinen op plekken nabij ov-knooppunten waar plannen liggen voor verstedelijking. Voorbeelden zijn station Breukelen, Houten-Noordwest, station Woerden en station Bunnik. Deze plekken verkleuren in de toekomst van werklocatie naar gemengde woon-werklocatie. Deze Regionale Transformatiemilieus bieden plek aan stedelijke woonmilieus met nieuwe woonvormen, maar ook aan een deel van de werkopgave. De informele bedrijfsruimtes vallen in lage milieucategorieën, waarbij mengen mogelijk is. Daarnaast is er voor een aantal regiopoorten een zoekopgave voor meer grootschalige bedrijvigheid (met een gemiddelde kavelomvang vanaf circa 2 hectare tot circa 5 hectare - indicatief) als onderdeel van nieuwe vormen van meervoudig ruimtegebruik. Naast goede bereikbaarheid per auto en openbaar vervoer, wordt hierbij ook aangesloten op bestaande werklocaties. Dit maakt de koppeling op enige afstand van ov-knooppunten bovengemiddeld aantrekkelijk.

Wetenschap – USP en USP Bilthoven

We kiezen ervoor om het specifieke profiel van het Utrecht Science Park te versterken: het USP is het kloppende hart van een van Europa's meest competitieve regio's en het grootste wetenschapspark van Nederland, met dagelijks 27.000 medewerkers en ruim 51.000 studenten.

Op het Utrecht Science Park werken hoogwaardige kennis- en onderzoeksinstituten en R&D-bedrijven intensief samen om nieuwe oplossingen te vinden voor een langer en gezonder leven, nu en in de toekomst. Onder de noemer Life Sciences & Health wordt gewerkt aan een gezonde en duurzame leefomgeving. Het USP is een plek waar inspiratie, ontmoeting en samenwerking centraal staan. Het wetenschapspark vormt het hart van de Utrechtse kenniseconomie en is een broedplaats voor innovatie.

Het USP ontwikkelt zich steeds verder als internationale toplocatie voor bedrijvigheid op het gebied van Life Science & Health. De totale ruimtevraag tot 2040 bedraagt 155.000m² voor R&D-bedrijfsruimte, 110.000 m² productieruimte en 55.000m² kantoorruimte. Tot 2040 levert dit 8.980 extra banen op (Bron: Buck Consultants International, ambtelijk concept Marktverkenning Life Sciences & Health en Quickscan Verduurzaming U4-regio, 4 februari 2021).

De uiteindelijke groei is afhankelijk van hoe succesvol de regio weet in te zetten op de verbetering van het totale ecosysteem voor Life Science & Health. Het gaat daarbij naast ruimtelijke aspecten zoals bereikbaarheid, adequate huisvesting, gedeelde onderzoeksfaciliteiten en omgevingskwaliteit bijvoorbeeld ook om internationale marketing en acquisitie, het beschikbaar blijven van talent en het faciliteren van ondernemerschap en financiering. Gemeenten, de provincie Utrecht en het USP werken samen in het creëren van een optimaal klimaat en locatieaanbod.

De ruimte op USP en USP Bilthoven komt vooral na 2025 beschikbaar. Om bedrijven in de periode daarvoor te kunnen opvangen, is huisvesting mogelijk op De Wetering Zuid en de TNO locatie Zeist. Rijnsweerd-Daltonlaan is geschikt als locatie voor kantoren waarvoor huisvesting zo dicht mogelijk bij het USP van belang is.

Voor de ruimtelijke ontwikkeling van het USP en USP Bilthoven zijn onderstaande principes richtinggevend:

USP en USP Bilthoven

- Transformatie en verdichting van het USP is noodzakelijk om ruimte te bieden aan bedrijven die een sterke focus hebben op vernieuwende R&D (fundamenteel onderzoek) op het gebied van Life Science & Health en duurzaamheid.
- Herontwikkeling van USP Bilthoven na vertrek van het RIVM gericht op productie van geneesmiddelen en daaraan gerelateerde R&D. Ontwikkeling Schapenweide voor 50.000m² Life Science & Health-bedrijvigheid met focus op R&D.
- Ruimte bieden aan specifieke woonvormen op het USP, met name werkgerelateerd wonen voor studenten, expats en zorgpersoneel.
- Ruimte bieden voor specifieke 24/7-voorzieningen die passen bij het USP.
- Verbetering van de bereikbaarheid van het USP (onder andere het doortrekken van de HOV-verbinding, nieuwe fietsverbindingen, parkeren op afstand en mobiliteitsmanagement) om de beoogde verdichting en banengroei te faciliteren. Hieronder vallen ook de betere spreiding van de piekbelasting voor zowel auto als fiets en de realisatie van (hoogwaardig) ov dat de huidige infrastructuur beter benut.
- Verbeteren ov-bereikbaarheid en fietsbereikbaarheid op de as Station Bilthoven – USP Bilthoven – USP.

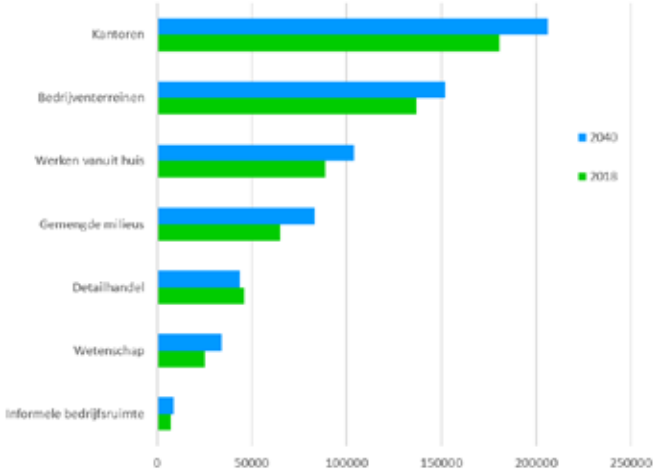
Andere locaties

- Snelle herontwikkeling op de TNO-locatie Zeist om tot 2025 opvang te creëren voor Life Science & Health-bedrijvigheid met focus op R&D (20.000 m2).
- Actief aanbieden van beschikbare kavels De Wetering Zuid voor het huisvesten van Life Science & Health-bedrijvigheid (R&D en medtech productie) tot 2025.
- Aanbieden Rijnsweerd-Daltonlaan als locatie voor USP-gerelateerde kantoren dichtbij USP.
- Ontwikkelen van het stationsgebied Bunnik en Driebergen-Zeist als satelliet voor USP-gerelateerde bedrijvigheid.

De Life Science & Health-bedrijvigheid rond het USP kent nog geen lange geschiedenis, waardoor de precieze groei lastig te voorspellen is. Elke vijf jaar zal opnieuw moeten worden gekeken naar de snelheid van de groei. Mocht de groei hoger uitpakken dan voorzien, dan zal opnieuw moeten worden gekeken of het USP en USP Bilthoven in de huisvesting kunnen voorzien, of dat nieuwe locaties moeten worden aangewezen.

Bedrijventerreinen

In totaal telt de regio 111 bedrijventerreinen waar grond is uitgegeven. De gezamenlijke netto uitgegeven oppervlakte van deze terreinen is circa 1.800 hectare. Bedrijventerreinen in de U16 huisvesten ruim 8.000 vestigingen die goed zijn voor bijna 137.000 banen. Daarmee is zo'n kwart van alle werkgelegenheid in de regio gevestigd op een bedrijventerrein.

Aantal banen naar type werklocatie in 2018 en 2040.

In de U16 zijn dienstensectoren verantwoordelijk voor een relatief groot deel van de werkgelegenheid. Denk daarbij op bedrijventerreinen met name aan beveiligingsbedrijven, schoonmaakbedrijven en facilitaire diensten, ontwerp- en ingenieursbureaus, leasebedrijven, machineverhuurbedrijven en uitzendbureaus, maar ook aan ICT-bedrijven, financiële en zakelijke dienstverleners.

Andere sectoren die sterk zijn vertegenwoordigd op bedrijventerreinen zijn de maakindustrie, logistiek en groothandel, industrie en bouw, handel en reparatie. Dit zijn sectoren die van oudsher veelal op bedrijventerreinen zijn gevestigd, vanwege de functionaliteit (onder andere beschikbare ruimte en ontsluiting) en geluid- en hindercirkels.

De behoefte aan bedrijventerreinen bedraagt tot 2040 circa 216 hectare inclusief XXL-logistiek (circa 10% van de uitbreidingsvraag). Deze vraag varieert in gewenste kavelgrootte, milieucategorie, autobereikbaarheid, ov-bereikbaarheid en nabijheid van de stad. Door indeling in stedelijke en functionele werkmilieus kunnen we een maatwerkaanpak ontwerpen. In het regionaal programma wonen en werken van de provincie Utrecht staan onderstaande typologieën uitgebreid beschreven.

Stedelijke werkmilieus

Tekort van 60 hectare, te accommoderen via een mix van uitbreiding, mengen en intensiveren op terreinen in of dicht tegen stad Utrecht aan.

Functioneel kleinschalig en middelgrote werkmilieus

Ook circa 60 hectare tekort, te accommoderen door kleinschalige uitbreidingen van lokale terreinen. In de uitbreidingen voor de periode tot 2030 wordt deels al voorzien middels door de provincie Utrecht geborgde terreinen (programmering wonen en werken van de provincie Utrecht). Jaarlijks evalueren en monitoren we de programmering, zodat ook langjarig voldoende (boven) lokale uitbreidingsruimte geborgd is.

Functioneel grootschalige werkmilieus

Ook circa 60 hectare tekort, te accommoderen door nieuwe regionale terreinen te realiseren op de best mogelijke plekken. Regionale bedrijventerreinen zijn gericht op de groei van het huidige bedrijfsleven en gekoppeld aan de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen.

Zoeklocaties zijn benoemd langs de belangrijkste vervoersassen van de regio (A2 en A12), in zones die tevens redelijk tot goed met het ov ontsloten zijn en waar ruimtelijke opgaven te combineren zijn. Er zijn verschillende locaties in studie, waarvan een aantal op relatief korte termijn beschikbaar kan worden gemaakt (voor 2030). Het gaat om een uitbreiding van enkele bestaande bedrijventerreinen met een grootschalig functioneel profiel nabij de snelweg A2 aan de noord- en zuidkant van de regio. In beide gevallen is een goede koppeling met de opgaven voor landschap, water en energie van belang. Ook de bereikbaarheid met ov is een aandachtspunt.

Op langere termijn wordt een aantal locaties gezocht die zijn gekoppeld aan de ontwikkeling van Regiopoorten. Op deze goed bereikbare locaties wordt op termijn gestreefd naar meervoudig ruimtegebruik en worden meekoppelkansen optimaal benut. Daarbij zijn combinaties met landschapsontwikkeling, energieopwekking, infrastructuur en mogelijk ook wonen denkbaar. De zoekgebieden worden gekoppeld aan de uitwerking van de Regiopoorten (inclusief het bijbehorende (boven)lokale (zoek)proces en afwegingskader dat hierbij hoort).

We zoeken functioneel grootschalige bedrijventerreinen langs de vier windrichtingen (bij voorkeur langs de A12 en de A2), omdat ze voor personeel en toeleveranciers op korte afstand van de woongebieden moeten liggen en reisafstanden zo beperkt blijven. Naast goede bereikbaarheid per auto en openbaar vervoer, wordt hierbij ook aangesloten op bestaande werklocaties. De ligging op enige afstand van ov-knooppunten maakt de koppeling bovengemiddeld aantrekkelijk. Op deze terreinen is vooral ruimte voor grote bedrijven met een sterke regionale binding.

Voor elk bedrijventerrein een plan

Alle bestaande en nieuwe bedrijventerreinen moeten bijdragen aan de ambitie voor een circulaire economie in 2050, per terrein wordt uitgewerkt wat die bijdrage kan zijn. Alle werklocaties in de regio zullen ook hun bijdrage moeten leveren aan de energietransitie, door energieneutraal of zelfs energieleverend te worden.

Er is een slimme regionale inventarisatie nodig van de grondstofstromen met de bijbehorende ketenpartijen, zodat deze kunnen worden gewogen en gerelateerd aan de ketenpartijen over de regiogrenzen. Gemeenten kunnen sterk bijdragen aan versnelde opschaling van de circulaire bedrijvigheid in de regio door meer en efficiëntere afstemming en door kennisopbouw en -uitwisseling.

Waar mogelijk kiezen overheden bij alle investeringen, inkoop, aanbestedingen (tenders) en onderhoudsuitgaven voor energieneutrale, klimaatbestendige en circulaire oplossingen en toepassingen. We gaan kansrijke start-ups identificeren, die we met behulp van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) gaan ondersteunen bij de uitwerking van de circulaire business development.

Bij de innovatieprogramma's komt er een focus op circulaire oplossingen die lokale sociaaleconomische meerwaarde creëren. Zichtbare innovatielocaties, die qua prijs en faciliteiten goed aansluiten bij deze doelstelling, zijn noodzakelijk om de circulaire economie te versnellen. Alle werklocaties onderzoeken hun bijdrage aan de regionale energie-ambitie.

Intensiveren van bestaande en nieuwe terreinen voor ruimtewinst

Een van de kenmerken van de 1.800 hectare bedrijventerrein in de regio U16 is de variëteit in de verhouding tussen bedrijfskavel en effectief gebruik en in het aantal werknemers per m2 bedrijfskavel. Op diverse terreinen valt ruimtewinst te behalen door met eigenaren en ontwikkelaars toe te werken naar een moderne intensiteit van ruimtegebruik. Verdiepend onderzoek laat zien dat dit kan door:

1. Regels over ruimtegebruik ruimer te maken.
2. Bij verhuizingen of locatie-ontwikkeling actief afspraken te maken over intensivering.
3. Actieve grondpolitiek.

Voor alle terreinen ligt een suggestie welke van de drie opties passend is. Hoe sterker we kunnen inzetten op intensivering, hoe kleiner de behoefte aan uitbreidingslocaties is.

Intensiveren blijkt in de praktijk zowel bij de U16 als elders in Nederland soms een zeer kostbaar, tijdrovend en kennisintensief proces te zijn, maar er zijn voorbeelden waarbij via simpele verruiming van de ruimtelijke regels ruimtewinst wordt geboekt. De totale mogelijke ruimtewinst via intensivering is lastig vooraf in te boeken. Het vraagt langdurige betrokkenheid van Rijk, regio en provincie. Tijdig bijsturen door alsnog extra uit te breiden moet altijd een optie zijn. We zetten ons in voor een voorlopige bandbreedte, maar het bereiken van die doelstelling is vooraf niet gegarandeerd. Intensiveren vraagt bijvoorbeeld om oplossingen in de mobiliteitsmix van werklocaties.

Ruimte voor de circulaire economie borgen op de meest kansrijke terreinen

De U16 bevat een aantal bedrijventerreinen met een hoge 'next economy' potentie (de mate waarin een terrein is uitgerust om een transitie naar de 'nieuwe economie' te maken) (Bron: Stec Groep, 2020). Op bedrijventerreinen met de potentie 'hoog' zijn ondernemers al stappen aan het maken richting een Next Economy: circulaire ondernemers, bedrijven die werken aan de energietransitie en bedrijven die werken met robots/automatisering. De ruimtevraag voor circulaire bedrijven zal verder toenemen. In de regio zal daarbij vooral worden ingezet op circulaire bedrijven die bijdragen aan gezond stedelijk leven voor iedereen. Voor lichtere en relatief kleinere circulaire bedrijven is er lang niet altijd ruimte nodig op bedrijventerreinen. Die circulaire bedrijven mengen zich goed in gemengd stedelijke gebieden. Voor circulaire bedrijven met (zwaardere) milieucontouren ligt dat anders. Ook zijn een deel van de ruimtelijke voorwaarden voor een modern, toekomstbestendig bedrijventerrein aanwezig, zoals bereikbaarheid en/of kwalitatief hoogwaardig groen. Die potentie relateert bijvoorbeeld ook aan gebruiksmogelijkheden zoals ligging aan weg- en vaarwegen en ruimte voor wat zwaardere milieucontouren. Er zal in de regio ruimte nodig zijn voor zwaardere circulaire bedrijven. Vandaar dat we deze terreinen onder andere benutten voor dergelijke bedrijven. De komende tijd willen we het netwerk tussen deze terreinen voor mensen en goederen en de afnemers in stedelijke gebieden verder versterken.

Ambities en randvoorwaarden voor regionale terreinen

In 2040 zijn onze bedrijventerreinen regionaal complementair. We ontwikkelen een select aantal regionale terreinen voor functioneel grootschalige bedrijvigheid, waarop grotere bedrijven met regionale binding worden geaccommodeerd. Deze terreinen dienen tegelijk als schuifruimte voor de intensiveringsopgave van lokale terreinen (deze opgave wordt (ook) samen met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht opgepakt). Bovendien landen op deze terreinen de bedrijven die we graag voor de regio willen behouden, maar die te groot zijn geworden voor een lokaal bedrijventerrein. Zo komen we tot een gewenste verhuisstroom van bedrijven en een gezond economisch 'ecosysteem', waarbij ieder bedrijf op de juiste plek zit en zo goed mogelijk op de huisvestingswensen van bedrijfsruimtegebruikers wordt ingespeeld.

Regionale terreinen hebben een zodanige omvang en kavelgrootte dat ze niet concurrerend zijn met lokale terreinen. Nieuwe plannen stemmen we regionaal af en die afspraak leggen we vast in een regionaal uitgifteprotocol. We evalueren jaarlijks hoe breed en bindend die afstemming wordt. Aan regionale terreinen stellen we hoge ambities aan de integrale benadering van landschappelijke inpassing, mobiliteit en intensief ruimtegebruik.

Daar waar de regionale bedrijventerreinen incidenteel geen oplossing zijn als vestigingsmogelijkheid voor grotere bedrijven (bijvoorbeeld door lokale binding en/of bestaande investeringen en nabijheid) zoeken we op bovenlokaal niveau naar een geschikte oplossing om werkgelegenheid (en het bedrijf) te behouden. Indien mogelijk kan hierbij ook de samenhang worden gezocht met omliggende regio's om tot een passende oplossing te komen.

Winkelgebieden

De hoofdwinkelstructuur U16 kent de volgende hiërarchie:

- Binnenstad
  De binnenstad van Utrecht heeft de grootste reikwijdte in de U16, met een sterke bovenregionale/landelijke aantrekkingskracht. Zij neemt daarmee een unieke positie in.
- Regionale centra
  Deze winkelgebieden hebben een regionale aantrekkingskracht, hun reikwijdte overstijgt de gemeentegrenzen dus. Deze winkelgebieden zijn zeer divers in functioneren en ze hebben een omvang van circa 10.000 tot 45.000 m² benut winkelvloeroppervlak.
- Stadsdeelcentra
  Deze winkelgebieden bedienen de stadsdelen van de gemeente Utrecht en ze hebben naast het dagelijks aanbod een sterk profiel op mode- en vrijetijdswinkels.
- Bovenlokale boodschappencentra
  Deze winkelgebieden zijn doorgaans de belangrijkste aankooplocaties binnen de kleinere gemeenten. Ze onderscheiden zich ten opzichte van kleinere dorpscentra en wijkcentra door hun functiemix: behalve winkels voor de dagelijks boodschappen bieden ze ook een beperkt recreatief winkelaanbod, horeca en maatschappelijke voorzieningen. De winkelgebieden hebben bovendien vaak een toeristisch profiel. De reikwijdte is bovenlokaal: ze overstijgen de stadskern waar ze liggen, soms zelfs de gemeente. De omvang varieert van circa 2.000 tot 10.000 m² benut winkelvloeroppervlak.

IJsselstein (beeld: UitinIJ).

- Perifere concentraties
  Deze winkelgebieden richten zich op doelgerichte aankopen. Deze groep is zeer divers en omvat enkele winkelgebieden met een sterk regionale aantrekkingskracht zoals Woonboulevard Utrecht, Ravenswade en The Wall, maar ook winkelgebieden met een bovenlokale aantrekkingskracht zoals de Nijverheidsweg Maarsen en winkelcentrum De Maat (Houten). Voor deze groep winkelgebieden gelden branchebeperkingen om te zorgen dat ze het toekomstperspectief van reguliere winkelgebieden niet verstoren.

Uitgangspunten bij de hoofdwinkelstructuur U16

We stellen voor om de volgende uitgangspunten te hanteren bij de hoofdwinkelstructuur:

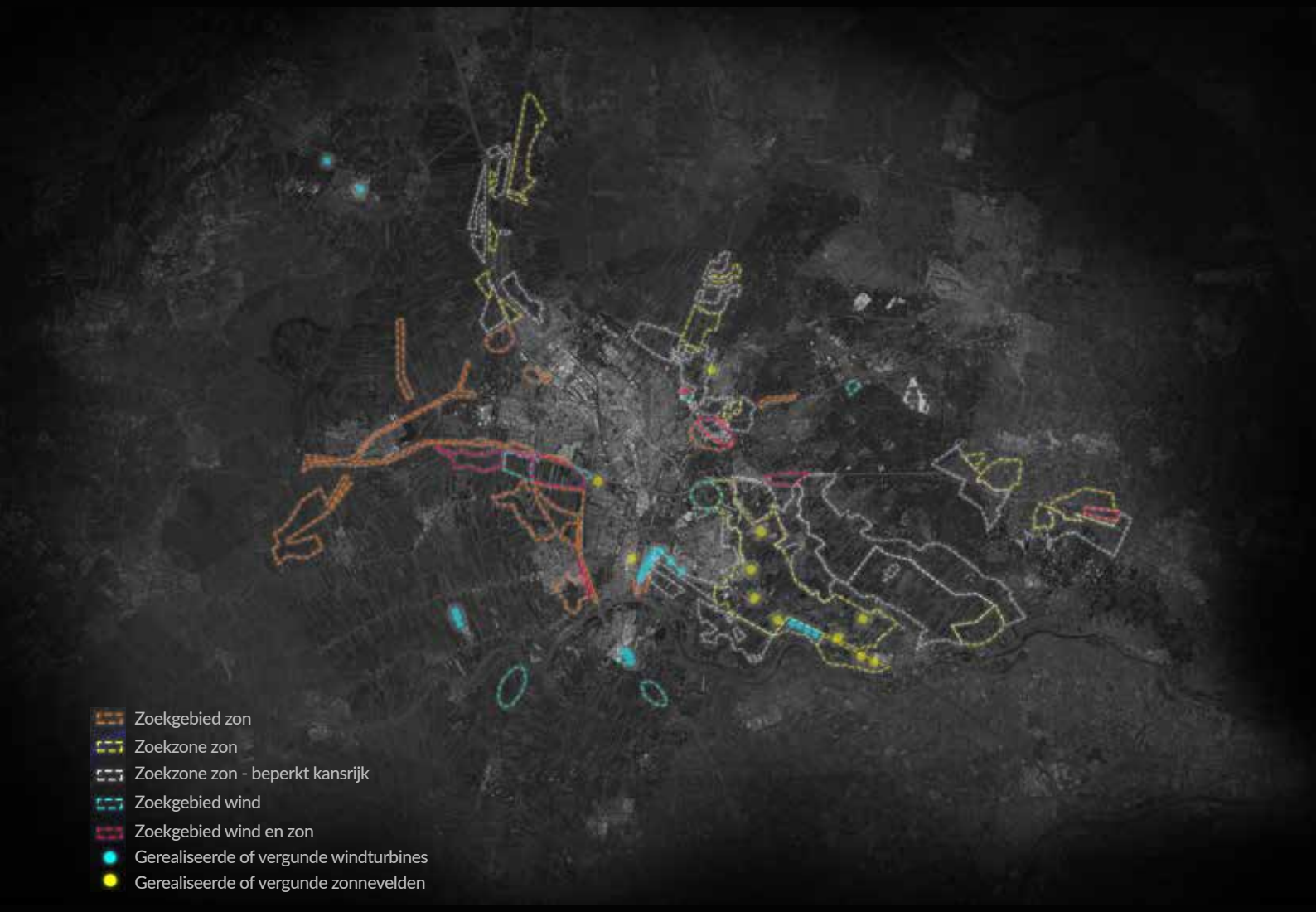
1. Inzet op een vitale, compacte winkelstructuur met naast winkels ook publieksgerichte functies als horeca, cultuur, sport en maatschappelijke functies. Concentratie van winkels in een beperkt aantal compacte gebieden is noodzakelijk.
2. Alle toekomstige winkelinitiatieven in de U16 dienen bij te dragen aan het versterken van de regionale hoofdwinkelstructuur. Toevoeging van dagelijkse winkelmeters buiten de hoofdwinkelstructuur is mogelijk bij forse woningbouw, ter versterking van de kwaliteit van het dagelijks aanbod en bij zeer kleinschalige lokale winkels.
3. Bij de afweging van winkelinitiatieven en eventuele uitbreidingsplannen houden we rekening met de positie en functie van winkelgebieden in de hiërarchie van de hoofdwinkelstructuur. Opschalen binnen de hoofdwinkelstructuur (bijvoorbeeld van lokaal boodschappencentrum naar regionaal centrum) is onwenselijk. Voor diverse winkelgebieden kan dit bijstelling van de ambitie vergen.
4. Solitaire winkelvestigingen zijn geen onderdeel van de regionale hoofdwinkelstructuur, met uitzondering van kleine winkels die van belang zijn voor de leefbaarheid van kleine kernen en het buitengebied, zoals landwinkels. Onze inzet is erop gericht om deze solitaire winkelvestigingen te verleiden tot verhuizing naar winkelgebieden binnen de regionale hoofdwinkelstructuur en om bij leegstand de winkelbestemming te verwijderen (door transformatie).

Wij bepalen onze acties door winkelgebieden in te delen in:

- Concentratiegebied
  Afgebakend thematisch of kern/hoofdwinkelgebied binnen de hoofdstructuur waar de sterkste winkelactiviteiten plaatsvinden en de toekomstpotentie het grootst is. Doel is het kwalitatief en kwantitatief versterken van deze gebieden. Nieuwe (innovatieve) uitbreidingsinitiatieven dienen te landen in deze gebieden.
- Balansgebied
  Afgebakend winkelgebied binnen de hoofdwinkelstructuur waar sprake is van behoud van de huidige voorraad aan vierkante meters, al dan niet door middel van actieve sturing. Doel is het behouden van deze gebieden en kwalitatief versterken (niet in winkelmeters). Voor behoud van de winkelfunctie is de opgave doorgaans om het kernwinkelgebied compacter te maken.
- Transitiegebied
  Een winkelgebied of locatie waar de winkelvoorraad mogelijk (grotendeels) wordt afgebouwd. Het kan gaan om actieve sturing of passieve sturing. Transitiegebieden kunnen onderdeel zijn van de hoofdwinkelstructuur, maar ook daarbuiten vallen.

Uitwerking vervolgstrategie

Met deze vervolgstrategie wordt zowel ingezet op goede afstemming van nieuwe initiatieven als het toekomstbestendig maken van bestaande winkelgebieden.

Zoekgebieden duurzame energie 2040 (beeld: KuiperCompagnons).

THEMA 5 – ENERGIE

In het Nationaal Klimaatakkoord (2019) is afgesproken de CO_2-uitstoot in 2050 met 95% te hebben gereduceerd ten opzichte van 1990. Voor 2030 is 49% als tussendoel gesteld. Dit is ook vastgelegd in de Klimaatwet (2019). In het Klimaatakkoord zijn daarbij doelen gesteld en afspraken gemaakt over elektriciteit, (verwarming van) de gebouwde omgeving, industrie, landbouw en landgebruik, en mobiliteit. Wij nemen de landelijke doelstellingen als uitgangspunt. Natuurlijk kunnen gemeenten zelf aanvullende ambitieuzere doelstellingen vastleggen. Meerdere gemeenten hebben dit gedaan.

Participatie is onontbeerlijk om bovenstaande doelen te halen. Niet alleen is het succes afhankelijk van heel veel individuele keuzes van inwoners en bedrijven over de verduurzaming van onder andere hun huis of bedrijf, ook wordt de transitie voor eenieder zichtbaar in de omgeving. Om de doelen te bereiken werken we samen met vele maatschappelijke partners. Van energiecoöperaties tot bedrijven die energiemaatregelen nemen, van huiseigenaren die hun woning isoleren tot woningcorporaties die gestaag hun hele woningvoorraad verduurzamen, van netbeheerder Stedin tot boeren die zonnepanelen op de daken van hun stallen leggen.

Als U16-gemeenten werken we met de provincie Utrecht en de waterschappen in de Regionale Energiestrategie U16 (RES U16) samen aan de energietransitie. De RES U16 is onderdeel van het Nationaal Programma en richt zich hoofdzakelijk op het realiseren van duurzame elektriciteitsopwekking en het verduurzamen van de gebouwde omgeving.

Ook al is de besluitvorming over de RES 1.0 nog niet afgerond, toch heeft ze al wel als bouwsteen gediend voor het thema Energie. Het Energiedeel van dit IRP is daarom opgesteld onder voorbehoud van besluitvorming over de RES 1.0 door de gemeenteraden. Lokale besluitvorming in aanvulling op, of afwijking van de RES verwerken we getrapt via de RES in het IRP. Lokale besluitvorming sinds de regionale oplevering van de RES 1.0 op 31 mei vindt u daarom nog niet in dit IRP terug.

Onze strategie om aan deze doelen bij te dragen is:
1. Energie besparen.
2. Omschakelen naar duurzame technieken.
3. Benutten van duurzame energiebronnen in de regio.

1. Besparen

De meest duurzame energie is energie die niet hoeft te worden opgewekt. Besparen is daarom een belangrijke pijler van de strategie, dat vereist isolatie van gebouwen, energiezuinigere productieprocessen en apparaten, en energiezuiniger vervoer. Energiebesparing komt dicht bij bewoners en bedrijven. Het ligt voor de hand dat gemeenten een belangrijke rol spelen richting bewoners en bedrijven. Bijvoorbeeld door ze kennis en ondersteuning aan te bieden via het regionale energieloket *Jouw huis slimmer*, door lokale acties op te zetten en door actief toezicht te houden op bedrijven.

2-3. Omschakelen naar duurzame technieken en daarbij benutten regionale duurzame energiebronnen

Wanneer we spreken over energie dan hebben we het over elektriciteit en warmte. Het verwachte totale energieverbruik voor bijvoorbeeld het verwarmen van gebouwen, het gebruik van elektrische apparaten en mobiliteit in de U16 in 2050 is 27,4 TWh.Wanneer we maximaal isoleren en elektrificeren (denk aan elektrisch vervoer en verwarming van woningen met warmtepompen), dan kunnen we dat ruim halveren tot 13,5 TWh waarvan 10,8 TWh elektriciteit. Hieronder staat hoe we regionale energiebronnen willen benutten.

Nieuwegein A27 (bron beeld: onbekend).

Zoekgebieden RES 1.0 voor duurzame opwekking

De RES 1.0 bevat de onderbouwing voor 1,8 TWh duurzame elektriciteitsopwekking in 2030 en is als volgt opgebouwd:

	Hoeveelheid in TWh totaal	Waarvan zon in TWh	Waarvan wind in TWh
Bouwblok 1: Gerealiseerde opwek + Pijplijnstatus 'zeker'	0,438	0,295	0,143
Bouwblok 2: Zon op dak	0,3-0,5 TWh (Ambitie in bandbreedte)		
Bouwblok 3: Lokale zoekprocessen	1,164	0,765	0,399
Bouwblok 4: Continue samenwerking en ontwikkeling	Hiervoor is nog geen ambitie op te nemen.		

De kaart geeft de gerealiseerde en 'zekere' projecten in de pijplijn (bouwblok 1) en de uitkomsten van de lokale zoekprocessen (bouwblok 3) weer.

In de fase van het Regionaal Programmeren, die volgt op het IPR, geven we verder invulling aan de koppelingen met andere opgaven. Daarmee kan ook invulling worden gegeven aan een goede samenhang van lusten en lasten en wederkerigheid in de bestuurlijke verhoudingen.

Uitwerking lokale zoekprocessen

Hieronder presenteren we de ambities per gemeente of subregio. Samen leveren die een ambitie op van 1,164 TWh, deze energie komt van circa 26 turbines en circa 800 hectare zonneveld. Dit is aanvullend op de 300 tot 500 hectare zon op dak.
Bij de tabel vindt u een leeswijzer waarin we de ambities per gemeente duiden.

	Operationeel (MWh)			Pijplijn zeker (MWh)			Ambitie (MWh)			Totaal		Ambitie	
Gemeente	Wind	Zon	Totaal	Wind	Zon	Totaal	Wind	Zon	Totaal	MWh	TWh	Turbines	Hectares
Bunnik	0	3.451	3.451	0	0	0	0	50.228	50.228	53.679	0,054	0	53
Houten	11.800	33.041	44.841	67.000	13.983	80.983	0	52.124	52.124	177.948	0,178	0	55
Utrechtse Heuvelrug	0	8.061	8.061	0	0	0	35.000	45.000	80.000	88.061	0,088	2	47,5
Wijk bij Duurstede	0	4.413	4.413	0	0	0	0	56.862	56.862	61.275	0,061	0	60
Montfoort	0	9.723	9.723	0	0	0							
Lopik	12.778	7.027	19.805	0	0	0							
Oudewater	0	3.017	3.017	0	0	0	122.500	87.170	209.670	260.000	0,260	7	120
Woerden	0	13.682	13.682	0	0	0							
IJsselstein	0	4.045	4.045	0	58	58							
De Bilt	0	11.308	11.308	0	0	0	0	30.895	30.895	42.203	0,042	0	32,6
De Ronde Venen	6.389	6.284	12.673	0	0	0	pm	pm	pm	12.673	0,013	pm	pm
Nieuwegein	25.125	41.521	66.646	0	0	0	0	13.268	13.268	79.914	0,080	0	14
Stichtse Vecht	0	7.475	7.475	0	0	0	0	92.525	92.525	100.000	0,100	0	90
Utrecht	0	36.000	36.000	0	65.000	65.000	138.000	284.000	422.000	523.000	0,523	10	282
Vijfheerenlanden	19.800	18.713	38.513	0	0	0	33.000	0	33.000	71.513	0,072	3	0
Zeist	0	6.337	6.337	0	2.000	2.000	70.000	53.000	123.000	131.337	0,131	4	39,3
Totaal U16 (MWh)	**75.892**	**214.098**	**289.990**	**67.000**	**81.041**	**148.041**	**398.500**	**765.071**	**1.163.571**	**1.601.602**	**1,602**	**26**	**793,4**
Totaal U16 (TWh)	**0,076**	**0,214**	**0,290**	**0,067**	**0,081**	**0,148**	**0,399**	**0,765**	**1,164**	**1,602**			

Toelichting bij de gegevens

Operationeel: stand van duurzame energieproductie uit wind en zon per maart 2020 (monitor)

Pijplijn zeker: wind = vergunning verleend; zon = bouw in voorbereiding

Ambitie: conform opgave gemeenten maart 2021, gemeenten gebruiken soms verschillende opbrengst per turbine of ha

Onderdeel	Leeswijzer algemeen
Algemeen	De tabel geeft een momentopname van de stand van zaken voor gerealiseerde projecten, pijplijnprojecten met de status 'zeker' en ambities voor duurzame energie in de regio. Voor de hoeveelheid opgewekte energie van windturbines zijn we uitgegaan van een opbrengst van 17.500 MWh per turbine (3.500 vollast-uren) en voor zonnevelden van 947,7 MWh per hectare (950 vol-last-uren). Enkele gemeenten wijken af van deze uitgangspunten.
Bronnen tabel	Operationeel en Pijplijn zeker: regionale monitor en Analyse zonnepotentie en gerealiseerd, MapGear, april 2021 (zie Bijlage 2). Ambitie: actuele opgaven gemeenten, maart/april 2021.
Zon operationeel	In vrijwel alle gevallen gaat het om zon op dak, m.u.v. de gemeenten Houten, De Bilt en Nieuwegein die al zonnevelden hebben gerealiseerd.
Pijplijn zeker	Projecten in de pijplijn met de status 'zeker': Wind: vergunning verleend; Zonnevelden: bouw in voorbereiding. NB: de gemeentelijke opgaven voor de pijplijn in bijlage 1 wijken af van de pijplijn in deze tabel. In de opgaven van de gemeenten zijn ook minder zekere projecten opgenomen, terwijl we in de tabel hierboven alleen projecten hebben opgenomen die zeker doorgaan.
Ambitie zon op dak	Omdat nog niet alle gemeenten hiervoor een specifieke ambitie hebben geformuleerd, is deze kolom exclusief zon op dak. Een aantal gemeenten heeft zon op dak wel meegenomen in hun totale ambitie. Zie hieronder voor een toelichting per gemeente.
Gemeente	**Leeswijzer per gemeente**
Bunnik	De gemeente heeft twee zonneveldprojecten (van samen 30 hectare) in voorbereiding.
Houten	Voor zonnevelden heeft Houten 100 hectare beleidsruimte. Daarvan is reeds 45 hectare vergund; dat is Operationeel en Pijplijn zeker. Daarmee resteert in Houten 55 hectare beleidsruimte. Daarnaast is er in Houten een bestaand windpark (Houten) en een vergund windpark (Goyerbrug).
Utrechtse Heuvelrug	De ambitie van de gemeente is 0,08 TWh, waarvan 0,02 TWh te realiseren met innovatie. Mocht deze 0,02 TWh niet met innovatie kunnen worden ingevuld, wordt dit aandeel met wind en/of zon gerealiseerd. In de tabel hebben we het aandeel innovatie opgenomen in de ambitie zon.
Wijk bij Duurstede	De 60 hectare zonnevelden zijn reeds vergund.
Montfoort Lopik Oudewater Woerden IJsselstein	De Lopikerwaard-gemeenten brengen een gezamenlijk bod in van 0,26 TWh. De verdeling van de ambitie over technieken is flexibel, maar de ambitie zelf staat vast. De ambitie voor 0,05 TWh voor zon op dak is niet in de tabel opgenomen. De ambitie van de Lopikerwaard is inclusief Operationeel en Pijplijn zeker. Als er meer zon op dak mogelijk blijkt, wordt dat aandeel in mindering gebracht op het aandeel zonnevelden en windturbines. Dit laatste is n.a.v. de recente data zon op dak nog niet verwerkt in de tabel.
De Bilt	Bij de ambitie voor zon gaat het om zowel zon op veld als zon op dak.
De Ronde Venen	De gemeente heeft vooralsnog alleen een ambitie voor 2040 vastgesteld. Dan wil de gemeente 0,05 TWh opwekken met zon op grote daken en 0,18 TWh met zonnevelden en/of windmolens. De raad besluit naar verwachting 30 juni over de zoekgebieden hiervoor.
Nieuwegein	De gemeente realiseert deze ambitie vóór 2030. De ambitie voor zonnevelden komt uit de Routekaart Energieneutraal Nieuwgein 2040 (2017) en is dus naar voren gehaald.
Stichtse Vecht	Bij de ambitie voor zon gaat het om zowel zon op veld als grootschalig zon op dak.
Utrecht	Bij deze ambitie gaat het om de beleidsruimte voor Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop: acht windturbines en 230 hecta te zonneveld. Er is een initiatiefnemer gecontracteerd die start met de planuitwerking voor drie windturbines en 7 hectare zonne-veld en 20 hectare zonneveld op de Nedereindse Plas. Daarnaast tellen de in voorbereiding zijnde zonnevelden Meijewetering, Haarrijnseplas en geluidswal A12 mee. Ten opzichte van de ontwerp-RES en concept bod hebben een aantal nieuwe initiatieven zich gemeld voor wind en/of zon in de aangewezen zoekgebieden, waaronder Ockhuizen en USP. Indien grootschalige opwek kan worden ingepast, kunnen deze initiatieven nog voor 2030 worden ontwikkeld.
Vijfheerenlanden	Binnen de gemeente is gekozen voor windenergie en is uitgesproken geen ambitie voor zonnevelden te hebben. Dit staat los van zon op dak.
Zeist	De gemeente doet verder onderzoek naar de theoretische ruimte voor windturbines en zonnevelden in de zoekgebieden. Hieruit moet blijken of en onder welke voorwaarden windturbines en/of zonnevelden mogelijk zijn. De gemeenten ziet mogelijkheden voor nul tot vier windturbines.

Ruimtevraag energie binnen zoekgebieden

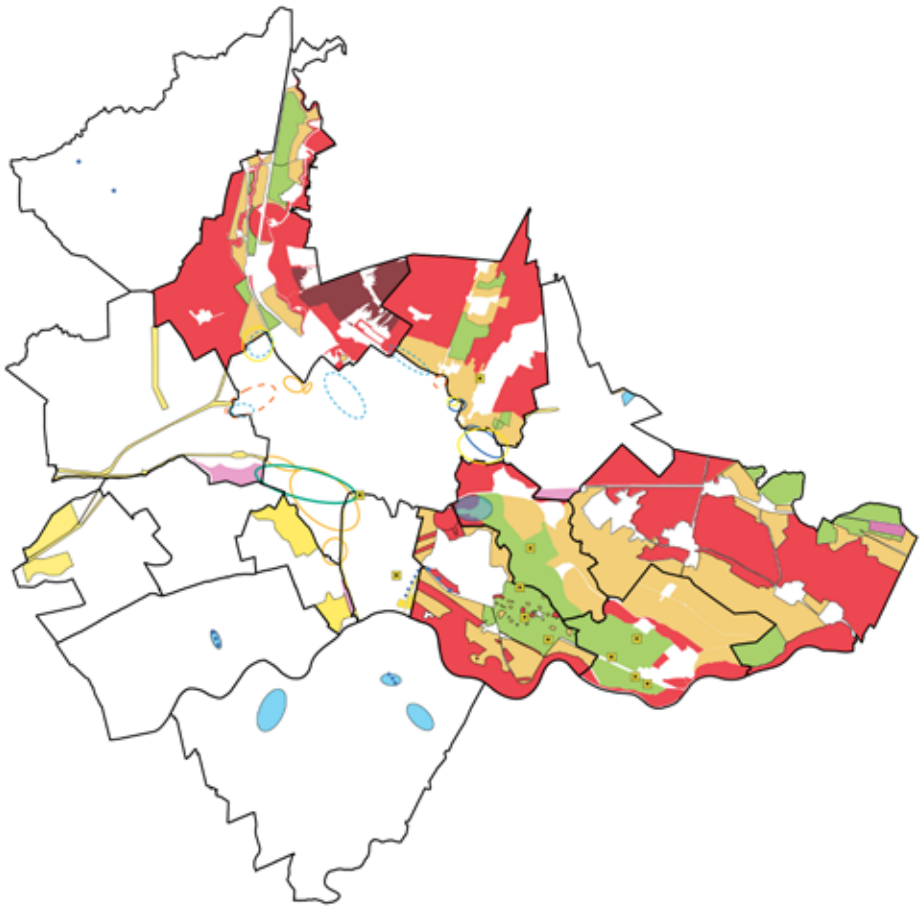
Op de kaarten op deze pagina worden de zoekgebieden en zoekzones voor de opwekking van duurzame energie verbeeld. Het gaat om de gebieden die in de RES d.d. 31 mei 2021 zijn benoemd. Besluitvorming over de RES en het IRP verloopt parallel. Het IRP zal op termijn indien nodig worden aangepast zodat het consistent is met de definitieve RES.

De kaarten laten de zoekgebieden en zoekzones zien en de werkelijk benodigde ruimte binnen de zoekgebieden en zoekzones. Deze zijn namelijk aanzienlijk ruimer dan het gebied dat nodig is om de ambitie waar te maken. Dit is op twee manieren verbeeld:

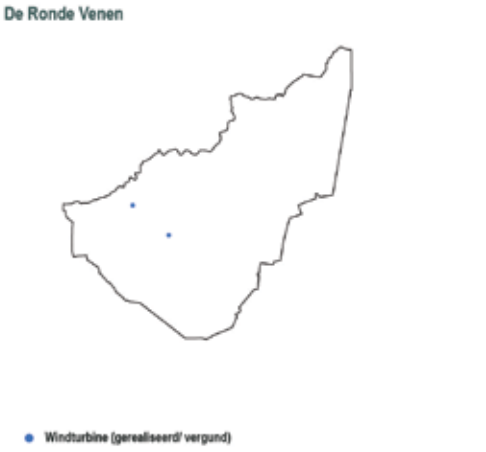
- Het grijze vierkantje geeft per gemeente een indicatie van de grootte van het benodigde gebied.
- Het percentage geeft indicatief aan welk deel van het zoekgebied of de zoekzone werkelijk nodig is om de ambitie te realiseren.

De zoekzones en zoekgebieden zijn binnen gemeenten op verschillende manieren tot stand gekomen:

- Sommige gemeenten maken geen onderscheid tussen grootschalig zon-op-dak en zonnevelden. Een deel van de opgave in hectaren zonneveld kan ook op daken worden gerealiseerd.
- In sommige gemeenten staat de verhouding tussen zon en wind niet vast. In die gevallen is de aanname overgenomen die hierover in de RES is gedaan.
- De gemeenten Stichtse Vecht, De Bilt, Bunnik, Houten, Wijk bij Duurstede en Utrechtse Heuvelrug werken met zonnekaarten. Op deze kaarten is de kansrijkheid of geschiktheid van gebieden voor het ontwikkelen van zonnevelden aangegeven in groen, oranje en rood. In deze gemeentes spreken we van zoekzones.
- De Lopikerwaardgemeenten hebben een gezamenlijke ambitie van 0,26 TWh zonder onderverdeling per gemeente. Op de kaarten van deze gemeenten, aangegeven met een *, is daarom geen grijs blokje of percentage getoond.

*Voor legenda zie de gemeentekaartjes op blz. 95.

Stichtse Vecht

90 ha
Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

4.4%
van (beperkt) kansrijke gebieden

Kansrijk gebied 808 ha
Niet kansrijk 4624 ha
Beperkt Kansrijk gebied 1218 ha
Uitgesloten 1148 ha

De Bilt

32,6 ha
Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

1.7%
van (beperkt) kansrijke gebieden

Kansrijk gebied 435 ha
Niet kansrijk 3664ha
Beperkt Kansrijk gebied 1460 ha
Zonneveld (gerealiseerd/ vergund)

Zeist

39,3 ha
Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

24.9%
van zoekgebied zon en zoekgebied zon en wind

Zoekgebied wind 33.7 ha
Zoekgebied zon en wind 121.4 ha
Zoekgebied zon 36.5 ha

Utrecht

Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

Zoekgebied zon ontwerp-RES
Nieuwe initiatieven zon
Zoekgebied wind ontwerp-RES
Zoekgebied zon RSU
Nieuwe initiatieven wind
Zoekgebied wind RSU

Bunnik

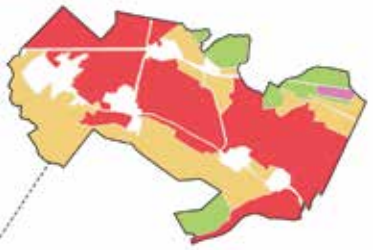

53 ha
Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

2.1%
van (beperkt) kansrijke gebieden

Kansrijk gebied 1184 ha
Zoekgebied wind 241 ha
Zonneveld (gerealiseerd/ vergund)
Beperkt Kansrijk gebied 1358 ha
Niet kansrijk 689ha

Utrechtse Heuvelrug

47,5 ha
Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

0.9%
van (beperkt) kansrijke gebieden en zoekgebied zon en wind

Kansrijk gebied 1250 ha
Zoekgebied zon en wind 108 ha
Beperkt kansrijk gebied 3620 ha
Niet kansrijk 6089 ha

Montfoort

IJsselstein

Zoekgebied zon 752 ha
Zoekgebied zon en wind 44 ha

Nieuwegein

14 ha
Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

9.8%
van zoekgebied zon

Zoekgebied zon 142 ha
Zonneveld (gerealiseerd/ vergund)
Windturbine (gerealiseerd/ vergund)

Vijfheerenlanden

Zoekgebied wind
Windturbine (gerealiseerd/ vergund)

Houten

55 ha
Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

2%
van (beperkt) kansrijke gebieden

Kansrijk gebied 1144 ha
Niet kansrijk 1868 ha
Zonneveld (gerealiseerd/ vergund)
Beperkt Kansrijk gebied 1550 ha
Windturbine (gerealiseerd/ vergund)

Wijk bij Duurstede

60 ha
Het grijze vierkantje geeft een indicatie van de grootte van het benodigde gebied

1.7%
van (beperkt) kansrijke gebieden

Kansrijk gebied 1440 ha
Niet kansrijk 852 ha
Beperkt kansrijk gebied 2019 ha
Zonneveld (gerealiseerd/ vergund)

Aanvullende opgave na 2030

De RES-opgave stopt niet in 2030, de ontwikkeling naar duurzame opwekking én gebruik van duurzame warmtebronnen zal doorgaan. De verwachte elektriciteitsbehoefte in 2050 is 10,8 TWh (uitgaande van maximaal isoleren en elektrificeren). Er ligt dus nog een forse aanvullende opgave na 2030. Het is van belang daarmee ruimtelijk nu al rekening te houden. In de Ontwerp RES U16 is opgenomen dat voor de periode 2030-2040 onderzocht wordt hoe invulling gegeven kan worden aan nogmaals eenzelfde deel van de opgave. De uiteindelijke omvang van de aanvullende opgave tot 2040 en 2050 is nog niet te bepalen. Dat heeft een aantal redenen:

- Er is landelijk een kwantitatief doel gesteld voor 2030, maar nog niet voor 2040 en 2050.
- Een deel van de U16-gemeenten heeft vastgesteld eerder dan in 2050 klimaat- of energieneutraal te willen zijn. Dat kan leiden tot een opgave groter dan 1,8 TWh.
- Het is nog niet duidelijk welke technieken we na 2030 kunnen toepassen. Voor de periode tot 2030 wordt gewerkt met bewezen technieken (zon-op-dak, zonnevelden en windturbines).

Voor de periode na 2030 moet nog veel uitkristalliseren:

- Hoe gaan we in de regio voorzien in de warmtevraag? Meer elektrificatie betekent meer elektriciteitsbehoefte.
- Hoe ontwikkelt (duurzame) mobiliteit zich? Er zal sowieso geëlektrificeerd worden, maar in hoeverre gaat waterstof (van buiten de regio) een rol vervullen?
- Mogelijke landelijke ontwikkelingen in de elektriciteitsproductie.
- Mogelijke technieken voor duurzame opwekking aanvullend op zon-op-dak, zonnevelden en windturbines.

Duurzame warmte

Ook voor onze warmtebehoefte gaan we gebruikmaken van duurzame bronnen. In de U16 zijn hiervoor de eerste stappen gezet. Alle gemeenten leggen in 2021 in hun Transitievisies Warmte (TVW) vast welke warmteoplossingen in welke wijk/buurt/gebied het meest voor de hand liggen, hoe zij dit willen gaan doen en in welk tempo. Regionaal werken we samen waar nodig en gewenst. In de warmteparagraaf van de RES, de Regionale Structuur Warmte (RSW), staan afspraken over hoe we de ontwikkeling en het gebruik van bovengemeentelijke warmtebronnen afstemmen.

We hebben ten behoeve van de TVW's en de RSW onderzoek gedaan naar de potentiële warmtebronnen en de warmtevraag in de regio U16. Op deze manier is veel informatie beschikbaar gekomen over warmtebronnen die zich in de regio bevinden. We maken een onderscheid tussen warmtebronnen die beter lokaal ingezet kunnen worden en warmtebronnen die een bovengemeentelijke potentie hebben. De bronnen met bovengemeentelijke potentie zijn de bronnen waarover regionale afstemming nodig is. De U16 regio kent weinig bovengemeentelijke warmtebronnen. Alleen geothermie en nieuwe bio-warmtebronnen hebben mogelijk potentie als regionale bron. Ook is gekeken op welke warmtethema's regionale samenwerking wenselijk is. Daarbij gaat het om onderwerpen waarmee meerdere gemeenten bij de warmtetransitie te maken krijgen, zoals het isoleren van woningen of het opstellen van een businesscase voor een lokale warmtebron.

Ook bedrijven maken de omschakeling naar andere warmtebronnen. Waar warmte wordt gebruikt voor het productieproces, is het aardgasvrij maken van bedrijventerreinen een uitdaging gezien de beperkte beschikbaarheid van hoge-temperatuurwarmte in de regio. Bij het intensiveren of uitbreiden van bedrijventerreinen moet de (toekomstige) warmtevraag onderdeel zijn van de plannen.

Ruimte voor energie-infrastructuur

Elektriciteitsinfrastructuur

Duurzame opwekking moet worden aangesloten op het elektriciteitsnetwerk. Dit vergt een verzwaring van het bestaande netwerk en fysieke ruimte voor tracés en stations. Uitbreiding van de energie-infrastructuur vraagt om langjarige voorbereiding en brengt grote investeringen met zich mee. Dit is een belangrijk reden om nu al planmatig samen te werken en de verschillende opgaven te clusteren. Zo kunnen we gebruikmaken van hogere netvlakken, tot aan het hoogspanningsnet van TenneT aan toe.

De stroomproductie wordt afhankelijker van het weer. Dat vraagt om een flexibel energiesysteem om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Dat kan met bijvoorbeeld opslag, back-up-productie, omzetting van stroom in waterstof of warmte, en koppeling met het buitenland (import en export van duurzaam opgewekte elektriciteit). Dit alles vraagt ruimte.

Warmte-infrastructuur

Vanuit de Transitievisies Warmte zal duidelijk worden aan welke warmte-oplossingen in welke wijken/buurten/gebieden gewerkt gaat worden. De ruimtelijke impact hangt daarmee samen. Het gaat hoofdzakelijk om ruimte voor energie-infrastructuur. Denk daarbij aan de plaatsing van regelstations in wijken, warmteleidingen en opwekinstallaties (in wijken of daarbuiten). Dit vraagt aandacht in de ondergrond, die met name op verstedelijkingsknooppunten en in oude binnensteden toch al behoorlijk vol is.

Wanneer in de regio veel wordt gekozen voor all-electric-oplossingen als warmtepompen, dan neemt de elektriciteitsbehoefte sterk toe. Dit vraagt om netverzwaring en aanzienlijk meer grootschalige opwekking van duurzame elektriciteit.

Infrastructuur voor opslag

Welke vormen van opslag nodig en mogelijk zijn, is nog sterk in ontwikkeling. Het gaat daarbij om zowel korte- als lange-termijnopslag (seizoensopslag). Er zijn verschillende mogelijkheden van opslag: batterijen, opslag van energie in waterstof, opslag van zonnewarmte, thermische energieopslag.

Samenhang met de andere thema's

Energie gaat meer ruimte vragen en wordt zichtbaarder in de stad en in het landschap. De nationale doelstellingen voor de CO_2-reductie werken door in alle thema's.

Landschap en groen

Elektriciteitsopwekking vraagt ruimte. Windmolens en zonnevelden hebben ontegenzeggelijk impact op het landschap en de ruimtelijke kwaliteit. Het vraagt aandacht om de impact te beperken en ingrepen goede inpassing. Er liggen ook kansen om de energieopgave te koppelen aan de landschappelijke opgave . Mogelijk kan de energieopgave een aanleiding en/of een financiële drager zijn voor landschapsontwikkeling, natuurontwikkeling en landbouwtransitie.

In het Klimaatakkoord is speciaal aandacht voor de emissie van broeikasgassen uit veenweidegebieden. Dit biedt kansen tot ontwikkeling, bijvoorbeeld verhoging van het waterpeil in combinatie met het plaatsen van zonnevelden of windturbines.

In 2050 moeten de landbouw en het landgebruik klimaatneutraal zijn. Een ingewikkelde uitdaging, daar een deel van de uitstoot van broeikasgas niet te vermijden is: koeien produceren methaan en uit kunstmest komt lachgas vrij, beide broeikasgassen. Anderzijds legt de sector ook CO_2 vast: in de bomen, de bodem en het gras.

Mobiliteit

De CO_2-uitstoot van mobiliteit zal tot 2040 sterk worden gereduceerd. Vanaf 2030 zijn er bijvoorbeeld geen nieuwe benzine- en dieselauto's meer te koop. Dat leidt tot een aanvullende elektriciteitsvraag waarvoor verzwaring van het bestaande netwerk nodig is. In 2030 moeten er 1,8 miljoen laadpalen in Nederland staan. Door laadinfrastructuur en duurzame energie op elkaar af te stemmen, kan efficiënter gebruik worden gemaakt van het elektriciteitsnetwerk.

Ook moet er rekening worden gehouden met piekbelasting als iedereen tegelijk gaat opladen. Tijdelijke opslag en zelfs teruglevering (vehicle to grid) helpt om het elektriciteitsnet in balans te houden.

Wonen

Gezond leven in een stedelijke regio vraagt om een duurzame woningvoorraad, duurzame elektriciteitsopwekking en duurzame warmtebronnen die bijdragen aan een gezonde leefomgeving. Om de energiebehoefte te beperken is het logisch om principes te ontwikkelen die de impact van verstedelijking op de energievraag zo klein mogelijk maken. Verstedelijkingslocaties zullen hun bijdrage moeten leveren aan de opwekking van duurzame energie. Nieuwe wijken en bedrijventerreinen kunnen energieneutraal of -positief zijn. De grootste opgave is het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. Gemeenten maken hiervoor zelf een Transitievisie Warmte en werken regionaal samen in de RES.

Werken

Ook bedrijven en industrie leveren een belangrijke bijdrage aan CO_2-reductie. Een koppeling van opgaven is daarbij kansrijk. Bijvoorbeeld de koppeling tussen verdichting van bedrijventerreinen en energieopwekking en tussen circulaire landbouw en energieopwekking.

Verder zijn marktpartijen nodig om de energietransitie vorm te geven. Bijvoorbeeld voor het isoleren van woningen en het aanleggen van warmtenetten en zonnepanelen. Dit biedt de komende decennia kansen voor bedrijven uit de regio. En tegelijkertijd vraagt het om meer geschoold personeel.

In 2050 is de industrie circulair en stoot ze vrijwel geen broeikasgas meer uit. De fabrieken draaien op duurzame elektriciteit uit zon en wind of energie uit aardwarmte, waterstof en biogas. De grondstoffen komen uit biomassa, reststromen en -gassen. De restwarmte gebruikt de industrie zelf, of ze levert die aan de tuinbouw of gebouwen en woningen. De industrie is dan naast gebruiker van energie, ook producent en buffer van energie.

2.4 TOEKOMST OP DE KAART - KEUZES VERTAALD NAAR EEN INTEGRALE PERSPECTIEFKAART 2040

Bestaande situatie Regio Utrecht 2020 100

Perspectiefkaart Regio Utrecht in 2040 102

Projectie zoekgebieden voor duurzame energie op Perspectiefkaart Regio Utrecht in 2040 104

Bestaande situatie Regio Utrecht 2020 (beeld: KuiperCompagn

ons).

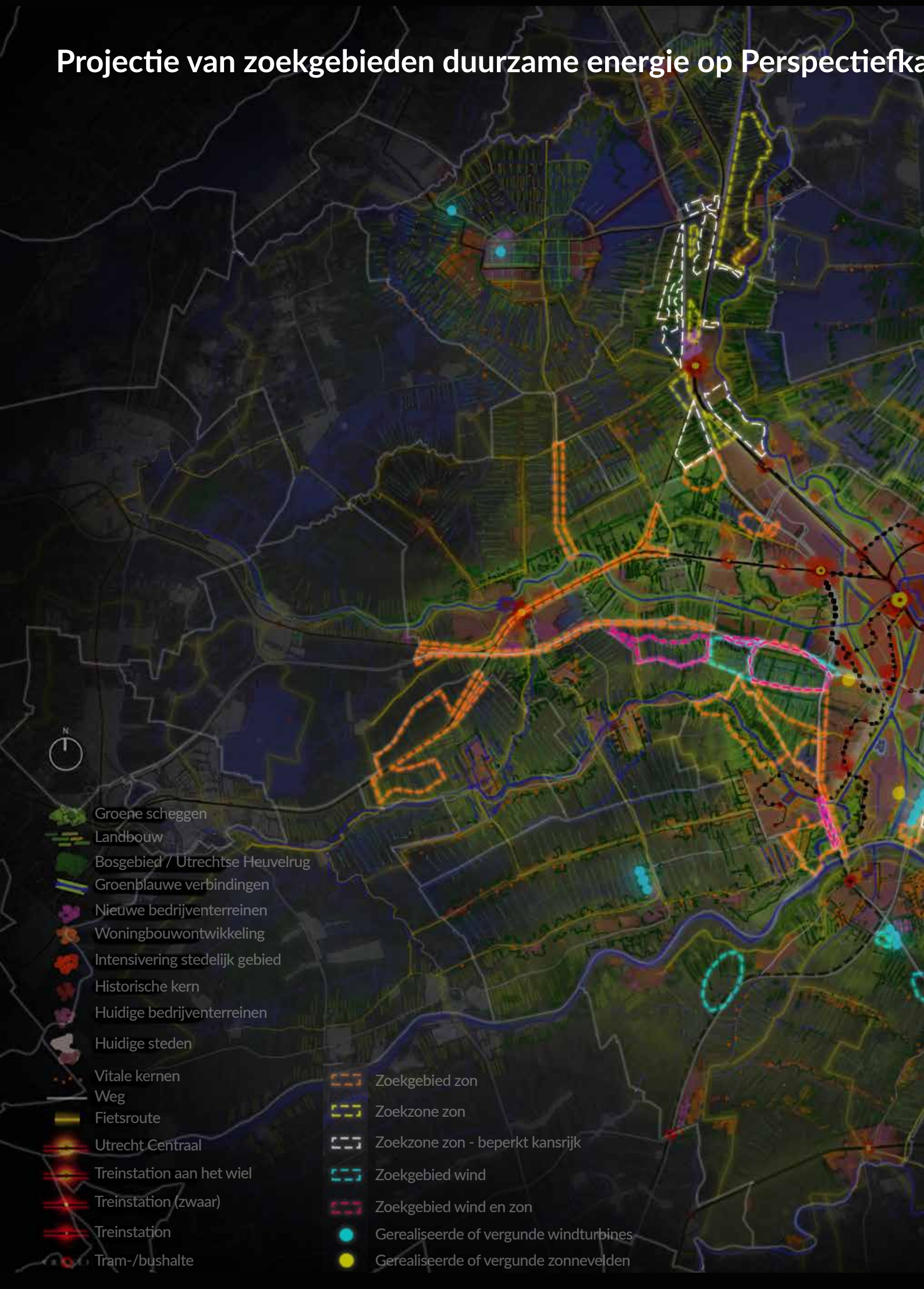
Perspectiefkaart Regio Utrecht in 2040 (beeld: KuiperCompagn

ons).

Projectie van zoekgebieden duurzame energie op Perspectiefka

aart Regio Utrecht in 2040 (beeld: KuiperCompagnons).

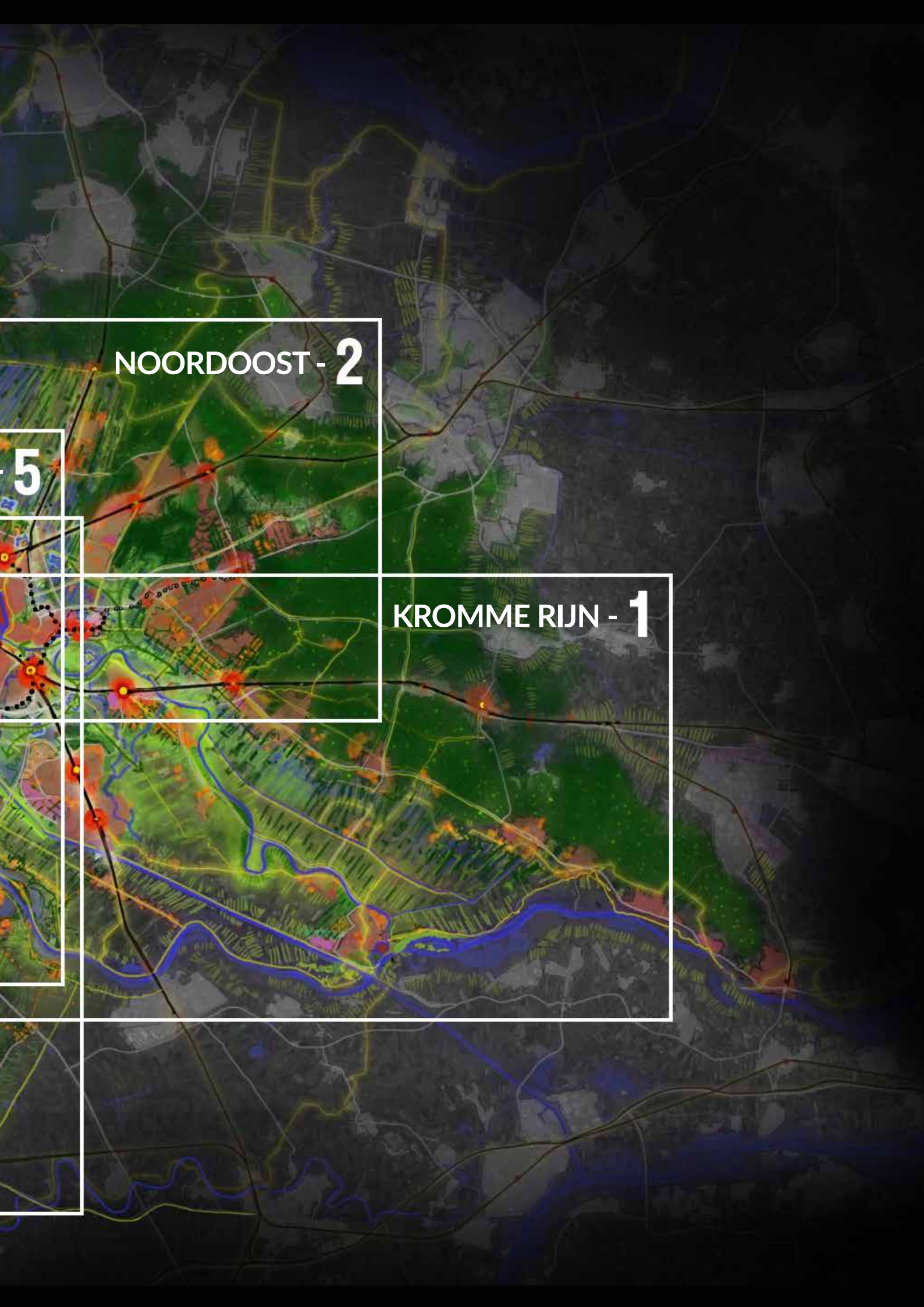

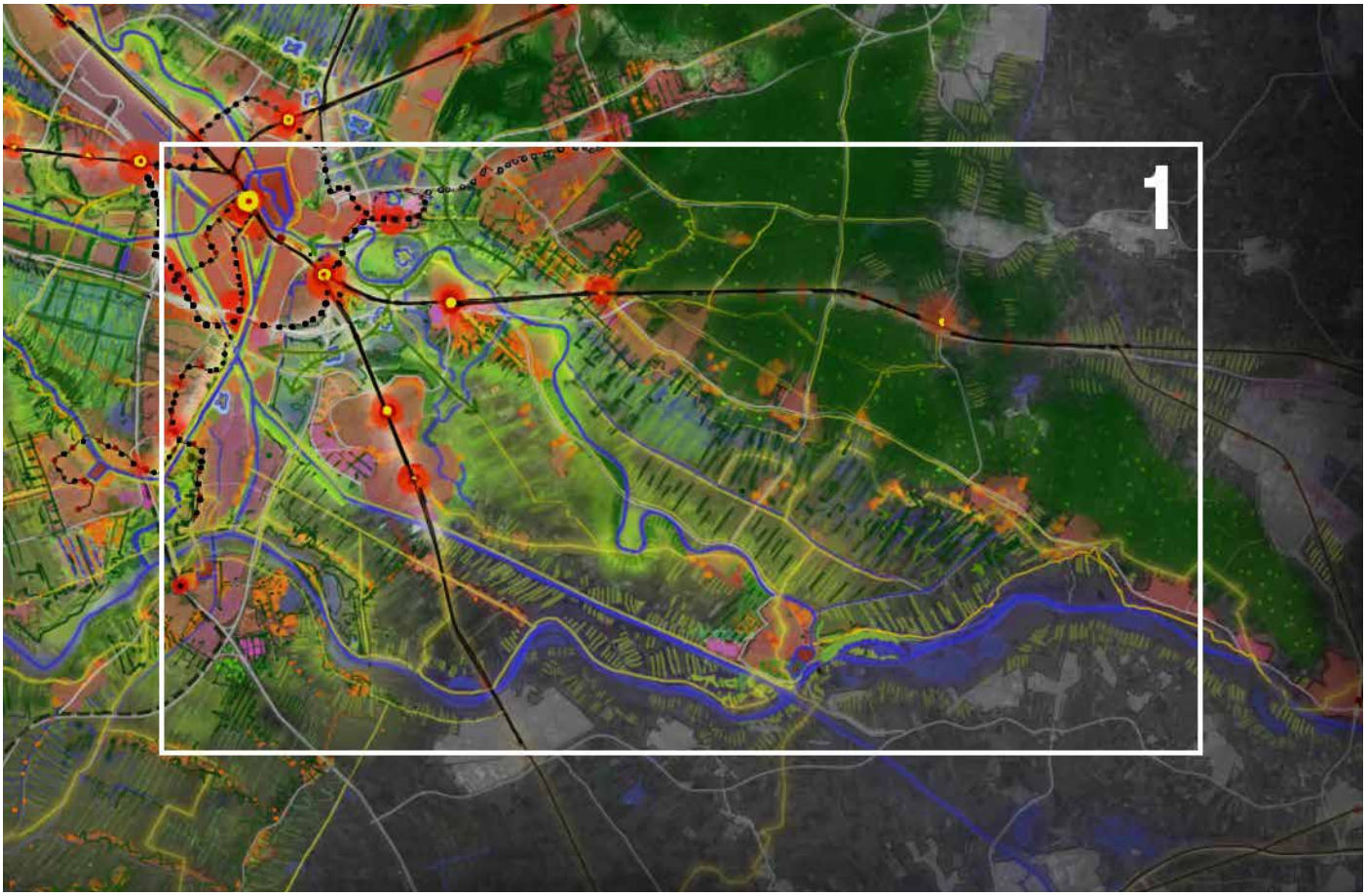
3

UITWERKING -
EEN NIEUW PERSPECTIEF VOOR ALLE DEELGEBIEDEN

De keuzes die de regio maakt in dit IRP krijgen uiteindelijk een plek in alle deelgebieden van de regio. Per deelgebied wordt een perspectief geschetst en wordt nader ingegaan op hoe de keuzes uitpakken voor dat deelgebied. De perspectieven per deelgebied vormen nog geen uitgewerkte visie, ze geven een beeld van de projecten die in dat deelgebied een plek zullen krijgen.

3 - SNELLE VECHT
CENTRALE AS -
4 - WOERD, WAARD EN VIJFHEERENLANDEN
N
Groene scheggen
Landbouw
Bosgebied / Utrechtse Heuvelrug
Groenblauwe verbindingen
Nieuwe bedrijventerreinen
Woningbouwontwikkeling
Intensivering stedelijk gebied
Historische kern
Huidige bedrijventerreinen
Huidige steden
Vitale kernen
Weg
Fietsroute
Utrecht Centraal
Treinstation aan het wiel
Treinstation (zwaar)
Treinstation
Tram-/bushalte

NOORDOOST - 2
KROMME RIJN - 1

1

3.1 TOEKOMSTPERSPECTIEF KROMME RIJN VALLEI

Het perspectief voor de Kromme Rijn Vallei geeft een beeld van hoe de keuzes in het IRP doorwerken in dit deelgebied. Het is nog geen uitgewerkte visie, maar geeft een beeld van de projecten die hierin een plek krijgen. De uitwerking van dit perspectief gebeurt in de vervolgfase.

Van Wijk bij Duurstede tot de stadswallen van Utrecht slingert de Kromme Rijn zich tussen de Heuvelrug en de Lek, op de grens van het kleinschalige Langbroekerweteringlandschap en het open rivierlandschap. Ze is de verbindende factor in het zuidoosten van de regio: van de weidse uiterwaarden van de Lek tot aan de Oude Gracht. Gezien de historische betekenis van de Kromme Rijn is haar huidige verschijningsvorm bescheiden, soms is ze niet meer dan een onopvallende, maar nog steeds slingerende watergang langs de provinciale weg.

Wanneer de Kromme Rijn Utrecht nadert, is de invloed van de snelwegen, het spoor en de stedelijke ontwikkeling van Bunnik, Odijk, Lunetten, USP en Houten dermate overheersend, dat nauwelijks meer te ervaren is hoe de rivier de stad binnenkomt en de grachten met haar water voedt. Ook de samenhang met het fortenlandschap van de Nieuwe Hollandse Waterlinie staat onder druk. Ook haaks op de Kromme Rijn is er behoefte aan meer samenhang tussen Heuvelrug en Lek.

Het deelgebied Kromme Rijn staat richting 2040 voor een aantal integrale ruimtelijke opgaven. Het robuuster maken van het landschap, dat overloopt in de groene scheg van de Kromme Rijn, raakt op een aantal plekken nieuwe verstedelijkingslocaties. Zo kan de stadsrand van Utrecht kwalitatief worden verbeterd door ook het landschap en de groene scheggen te ontwikkelen. Versnipperde groene landschappen moeten met elkaar worden verbonden om voor het groeiend aantal inwoners ruimte te maken voor recreatie en natuur. De ontwikkelingen rond de knooppunten en aan de randen van Bunnik en Houten geven extra aanleiding om de landschapsopgave te investeren. Voorwaarde voor deze woon- en werklocaties is dat de mobiliteit wordt verbeterd. Hiervoor zijn ingrepen nodig aan het spoor en aan de stations Lunetten-Koningsweg en Bunnik.

In Houten wordt na het recentelijk verwerpen van de *Ruimtelijke Koers Houten 2040* verder onderzocht hoe de groeiopgave het beste kan worden ingevuld. Daarbij zijn zowel de transformatie van Houten-Noordwest als de uitbreiding in Houten-Oost onderwerp van nader onderzoek. In beide gevallen is een goede inbedding in de landschappelijke omgeving van groot belang. De samenhang tussen de verstedelijking en de landschappen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Kom van de Kromme Rijn tussen Houten en Bunnik is daar onderdeel van. Ook is een goede toegankelijkheid van het ov belangrijk voor de groei van Houten.

Verderop langs de Kromme Rijn en langs de flanken van de Heuvelrug is het zaak om de dorpen en steden voldoende ruimte te geven om vitaal te blijven en daarbij tegelijkertijd de kwaliteit van de kernen en de landschappen te versterken.

Landschap, water en groen

- Meer ruimte voor natuur en recreatie aan weerszijden van de Kromme Rijn, moederrivier van Utrecht en een van de groenblauwe verbindingen. Zo verbeteren de beleefbaarheid en de recreatieve en ecologische waarde van de Kromme Rijn. Ook leesbaar maken dat de rivier de basis van de Limes is.
- Versterken van natuurgebieden in de uiterwaarden van de Nederrijn en Lek in combinatie met extensieve recreatie. Daar waar intensieve dagrecreatieterreinen aanwezig zijn zoals de Gravenbol in de uiterwaard Lunenburgerwaard deze behouden of verplaatsen naar minder kwetsbare gebieden.
- Ontwikkeling van groene scheggen op het punt waar stad en landschap elkaar raken: Kromme Rijn, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Fortenzone. Ze vormen een zeer waardevol landschap dat scherp contrasteert met de hoogstedelijke ontwikkelingen van Utrecht: de Kromme Rijn als amfitheater.
- Verbinden en koppelen recreatieve landschappen Maarschalkerweerd – Amelisweerd – Galgenwaard – Nieuw Wulven – Laagraven (onderdeel van de scheggen).
- Robuuster maken Utrechtse Heuvelrug (voor natuur, recreatie en water) en vergroten Nationaal Park. Versterken van de kwaliteit van de Stichtse Lustwarande. Koppeling van de Noordflank van de Heuvelrug aan de Gelderse Vallei (Food Valley). Utrechtse Heuvelrug als spons voor de regio.
- Ontwikkelen van groen raamwerk Heuvelrug– Lek en agrarisch groenblauw netwerk bij het Eiland van Schalkwijk – Kromme Rijn. De Langbroekerwetering is een van de centrale schakels in dit raamwerk.
- Ontwikkelen van de Houtense Rijn ten bate van nieuw water en landschapsontwikkeling (nader onderzoek waterschap nodig).
- Koppelen verstedelijkingsopgave stationsgebied Bunnik-Zuid aan landschapsontwikkeling.
- Koppelen verstedelijking Metropoolpoort Oost (Lunetten - USP) aan landschapsontwikkeling.
- Ontwikkelen landschapspoorten op alle drie de NS-stations.
- Integreren van water, klimaatadaptatie en biodiversiteit in alle opgaven.

Prioritering

De eerste prioriteit ligt bij het creëren van een robuuste groenblauwe verbinding langs de gehele Kromme Rijn (inclusief nieuwe takken als de Houtense Rijn) in het algemeen en rond de aanlanding bij Utrecht in bijzonder. Zo wordt de groene contramal voor de verstedelijking gelegd en de basis voor de groene scheg. Tweede prioriteit, die tevens voorwaarde is voor vele ontwikkelingen, is het tegengaan van de verdroging van de Heuvelrug.

Kromme Rijn (beeld: Oud Utrecht).

Mobiliteit

Fietsverbindingen

- Veenendaal – Doorn – Driebergen-Zeist – Utrecht (bestaand snelfietsrouteproject) waarbij met name de kern van Doorn een knelpunt is.
- De route Wijk bij Duurstede – Houten langs het Amsterdam-Rijnkanaal toevoegen aan programma snelfietsroutes.
- Driebergen-Zeist – Utrecht USP is weliswaar onderdeel van de geplande snelfietsroute Veenendaal – Utrecht, maar de nadruk van dat project ligt op het verbeteren van de bestaande routes via Odijk en Bunnik en niet op het aanpakken van deze ontbrekende schakel.
- Wijk bij Duurstede – Doorn – Amersfoort toevoegen aan programma snelfietsroutes.
- Vijfheerenlanden – Houten – USP, inclusief fietsbrug over Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek.

Ov-verbindingen

- Aanleggen Waterlinielijn, de snelle ov-verbinding Westraven – Lunetten-Koningsweg – USP en eventueel door naar Zeist-West en Zeist-Noord.
- Aanleg station Lunetten-Koningsweg.
- Intensiveren Spaken: bediening Houten – Woerden 8x per uur; bediening Bunnik en Driebergen-Zeist verbeteren naar 6-8x per uur (hiervoor is extra spoorcapaciteit nodig).

Wegen

- Onderzoek naar de omlegging van de N229 en de aansluiting op de Limesbaan in relatie tot de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Regiopoort Bunnik.
- De toenemende reizigersstromen op de doorgaande provinciale wegen naar en op de Heuvelrug (N224, N225, N226, N227) beïnvloeden de leefbaarheid negatief. Daarom is het verminderen van de barrièrewerking voor groen, recreatie en langzaam verkeer een opgave, die aansluit bij de corridoraanpak van de provincie.
- Reservering voor de bypass A12 Bunnik – Houten – Laagraven via Limesbaan, rondweg Houten Noord en de Staart naar Laagraven.

Stedelijke ontwikkeling

Poorten

- Ontwikkeling Metropoolpoort Oost (Lunetten – USP) met een hoogstedelijk gemengd woon-werkmilieu.
- Ontwikkeling Regiopoorten Houten, Bunnik en Driebergen-Zeist.

Opgave vitaliteit

- Gemeente Wijk bij Duurstede.
- Dorpen Utrechtse Heuvelrug.
- Dorpen in de Gemeente Houten.

Werken

- Aan de oostzijde van Utrecht zoeken we naar ruimte voor een bedrijventerrein met een regionale functie als onderdeel van een meervoudige opgave nabij de Regiopoorten (meervoudig ruimtegebruik).
- Transformatie en menging stationsgebied Bunnik.
- Verdichten bedrijventerreinen Bunnik.
- Transformatie en menging station Driebergen-Zeist.
- Behoud bedrijventerrein Maarsbergen.
- Behoud bedrijventerreinen Houten.
- Uitbreiding bedrijventerrein Wijk bij Duurstede.

Energie

In de zoekgebieden van de Kromme Rijn Vallei wordt gekeken naar de best passende locaties voor energieopwekking. Bij de uitwerking van de zoeklocaties wordt gezocht naar meekoppelkansen met de thema's landschap, mobiliteit en economie en wonen, bijvoorbeeld:

- Als onderdeel van een groenblauw raamwerk: combineren met natuurontwikkeling, waterberging en peilverhoging.
- Als onderdeel van een nieuwe agrarische bedrijfsvoering: aanjagen van de landbouwtransitie.
- Als aanjagers van het invullen van ontbrekende schakels in het ecologische en recreatieve netwerk.

Kromme Rijn als groenblauwe verbinding; (snel)fietsroutes; ontwikkelingen in Wijk bij Duurstede; ontwikkelingen in vitale kernen Heuvelrug; landschapsontwikkeling langs de Langbroekerwetering; recreatieve en ecologische verbindingen tussen Heuvelrug en Lek (beeld KuiperCompagnons).

Perspectief 2040.

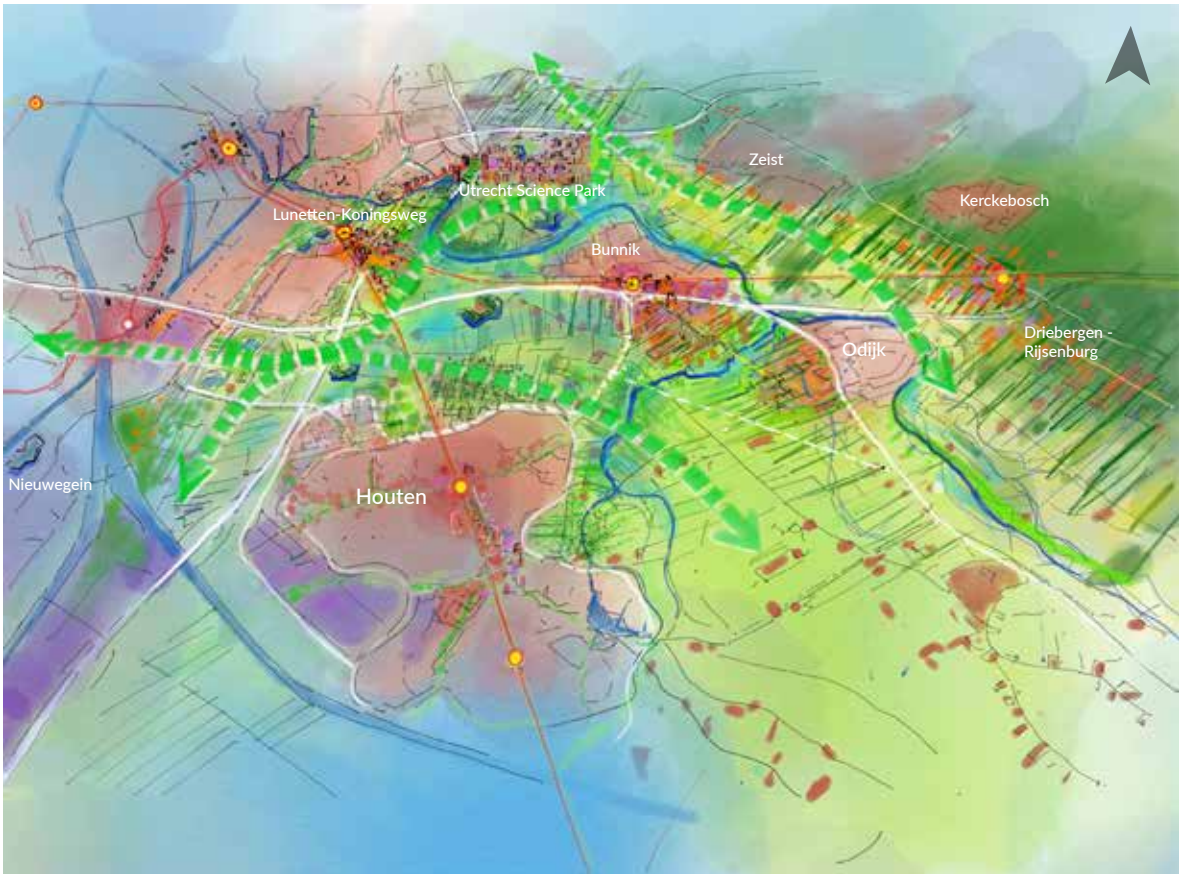

Bestaand.

Zoekgebieden voor duurzame energie.

Ontwikkeling rond het USP en de knooppunten Lunetten-Koningsweg, Houten, Driebergen-Zeist en Bunnik; gebruik bestaande weginfrastructuur; parallelweg als optie gestippeld weergegeven; impuls landschappelijke structuren (Kromme Rijn, Houtense Rijn, Nieuwe Hollandse Waterlinie); vernatting schootsvelden Nieuwe Hollandse Waterlinie (klimaatadaptatie); groene scheg aansluitend op noord en zuid; ontwikkelingen in de Stichtse Lustwarande (beeld KuiperCompagnons).

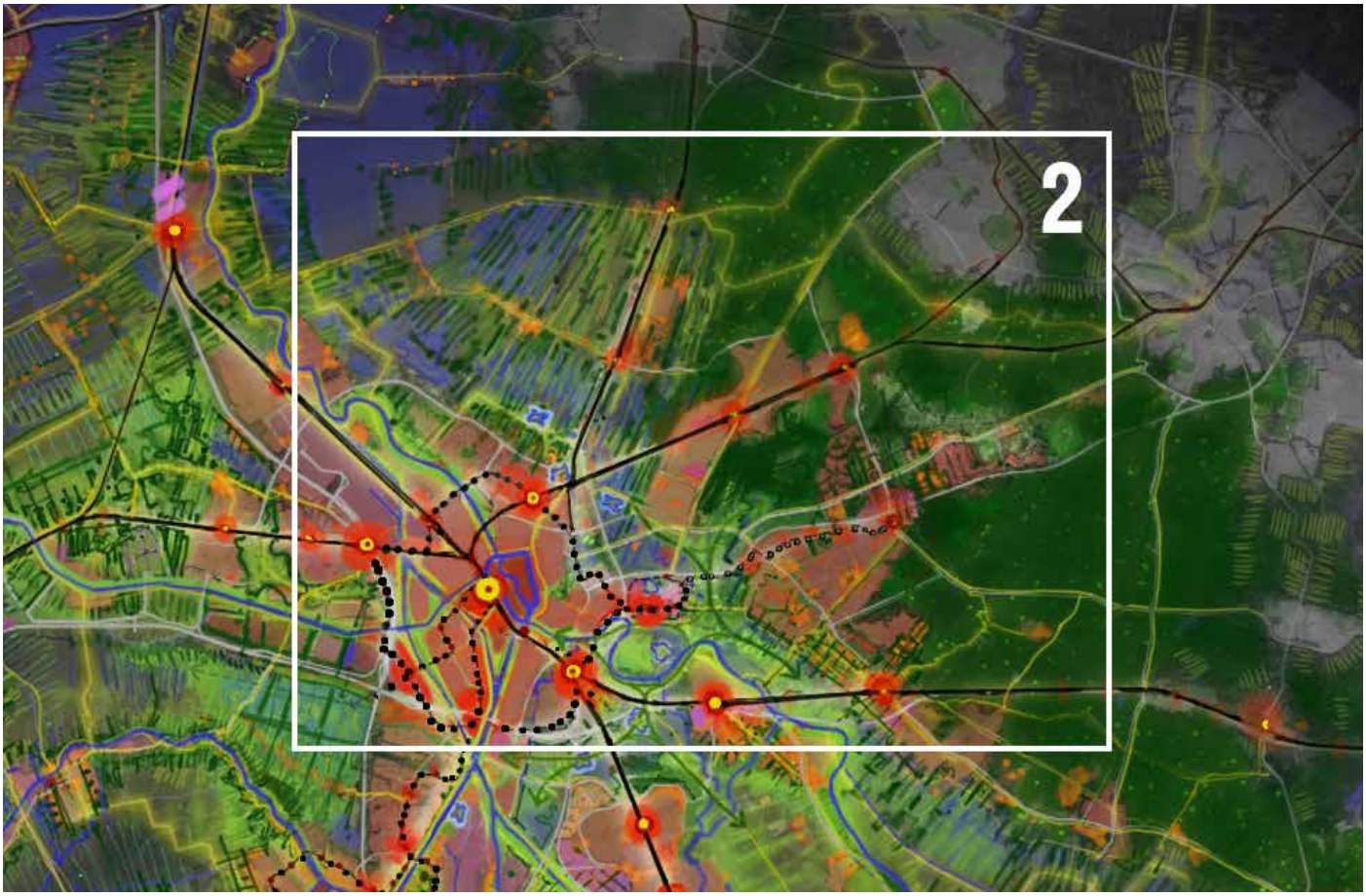
Perspectief 2040.

Bestaand.

Zoekgebieden voor duurzame energie.

2

3.2 TOEKOMSTPERSPECTIEF NOORDOOSTFLANK

Het perspectief voor de Noordoostflank geeft een beeld van hoe de keuzes in het IRP doorwerken in dit deelgebied. Het is nog geen uitgewerkte visie, maar geeft een beeld van de projecten die hierin een plek krijgen. De uitwerking van dit perspectief gebeurt in de vervolgfase.

De Noordoostflank is het gebied gelegen tussen de Loosdrechtse Plassen en de Heuvelrug. Hier komen de landschappen van de Waterlinie, de Heuvelrug en stadsrand samen, doorsneden door een netwerk van snelwegen en spoorlijnen richting Zeist, Arnhem, Amersfoort en Hilversum. Het is een gebied dat veel Utrechters kennen door hun wandelingen in Amelisweerd.

Hier bevindt zich ook het Utrecht Science Park, strategisch één van de belangrijkste gebieden van de regio. Het is de kunst om dit deelgebied te voorzien van natuurlijke en recreatieve verbindingen.

In het noorden is het landschap meer ontspannen en gaat de Heuvelrug over in het veenweidengebied richting de Loosdrechtse Plassen. Het Noorderpark vormt hier de overgang met de stad. De waterlinie is een verscholen maar verbindende lijn tussen alle landschappen aan deze zijde van de stad.

De opgave in dit deelgebied is het vinden van de balans en de relatie tussen verdere verstedelijking en het verbeteren van landschap en groen. De Utrechtse Heuvelrug loopt over in de landschappen rond het USP en het Noorderpark. Versnippering ligt op de loer, dus het is de opgave om de investeringen in mobiliteit en verstedelijking juist aan te grijpen om de landschappen beter met elkaar te verbinden.

De verdichting in Overvecht moet op een goede manier aansluiting maken met het landschap en het groen van het Noorderpark. Hiervoor is het nodig dat infrastructurele barrières overbrugd worden. Rond Rijnsweerd en het USP ontstaan door functiemenging en het intensiveren en verbeteren van ov-verbindingen nieuwe kansen voor wonen en werken. Het doortrekken van de Waterlinielijn is aanleiding om ook in Zeist-Noord te zoeken naar ruimte voor transformatie en verstedelijking. De landschappelijke inpassing van nieuwe ov- en fietsverbindingen moet worden aangegrepen om het versnipperde landschap onderling beter te verbinden. De randen van de kernen, met name in Maartensdijk, bieden ruimte voor de eigen woningbehoefte, in combinatie met landschapsontwikkeling en een onderzoek naar een mogelijke multimodale ov-hub aan de A27.

Landschap, water en groen

- Het landschap kenmerkt zich door de overgang van zand en bos op de Heuvelrug naar veen en water in het Noorderpark.
- In het landschap komen vele onderdelen samen. De Heuvelrug en de stad raken elkaar hier bijna. Aan de voet van de Heuvelrug loopt de Stichtse Lustwarande als parelketting tot aan de stad. De Nieuwe Hollandse Waterlinie slingert tussen de steden door met een reeks forten en dijken.
- Robuuster maken van de Utrechtse Heuvelrug en vergroten Nationaal Park. Versterken van de kwaliteit van de Stichtse Lustwarande.
- Groene verbinding (ecologisch en recreatief) over de A28 (landgoed Oostbroek) en de A27 (Noorderpark).
- Verbeteren verbinding Overvecht – Noorderpark over of onder de Noordelijke Randweg Utrecht.
- Groene verbinding van het Noorderpark met de plassen en de groene scheg bij Breukelen.
- Waterliniescheg als gebiedsgerichte landschapsopgave. Koppelkansen met landschap, ov en verstedelijking Zeist-Noord.
- Landschapspoort Hollandsche Rading.
- Integreren van water, klimaatadaptatie en biodiversiteit in alle opgaven.

Prioritering

De eerste prioriteit ligt bij het realiseren van de wateropgave rond de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Heuvelrug. Daarmee wordt de basis gelegd voor de regionale opgave waterliniescheg, zowel wat betreft ecologie als cultuurhistorie en recreatie.

Fort Blauwkapel Utrecht (beeld: Aerophoto).

Mobiliteit

Fietsverbindingen

- USP – Zeist via een rechtstreekse route tot het centrum van Zeist. Er loopt een studie vanuit de provincie naar tracering, inpassing en financiering.
- Onderzoek Upgrade fietsroute station Bilthoven – (Berg en Bosch) – Soest over Soestdijkseweg Noord.
- Amersfoort – Bilthoven – Utrecht (onderdeel van programma snelfietsroutes).
- Upgraden fietsroute station Bilthoven – (Berg en Bosch) – Soest over de Soestdijkseweg Noord.

Ov-verbindingen
Voor de OV-netwerkontwikkeling in dit deelgebied geldt dat provincie en belanghebbende gemeenten nog geen duidelijke richting hebben gekozen voor de toekomstige ontwikkeling van het gehele OV-netwerk en specifiek de mogelijkheden, modaliteit en routering van een HOV-corridor. Voor een dergelijke ingreep geldt dat een zorgvuldige afweging van factoren als inpasbaarheid, betaalbaarheid en reistijdwinst leiden tot een toekomstige afweging waarbij het belangrijkste doel is dat de extra investering in HOV ondersteunend moet zijn aan de groei van wonen en werk in het deelgebied.

Samen met de provincie zullen wij in vervolgonderzoek voor diverse mogelijke ingrepen in het ov-systeem de brede netwerkeffecten aan de oostkant van de stad Utrecht in beeld brengen, waarbij ook onderstaande specifieke opgaven in beeld worden gebracht:

- Ov-as Bilthoven – USP versnellen, eventueel met deels vrijliggende infrastructuur op de Soestdijkseweg. Hierbij hoort ook het toekomstbestendig maken busstation Bilthoven.
- Zeist – De Bilt – Utrecht Centrum blijft een goede busverbinding over de Utrechtseweg.

De in de IRP kaarten opgenomen lijn is nadrukkelijk indicatief bedoeld.

Multimodaliteit

- Werkgeversafspraken met instituten en werkgevers USP Bilthoven. Onderzoeken multimodale hub Maartensdijk (A27) in combinatie met een nieuw station.
- Multimodale hub A28 bij afslag den Dolder (halte Waterlinielijn).

Stedelijke ontwikkeling

Poorten

- Ontwikkeling Metropoolpoort Oost (Lunetten - USP) met een hoogstedelijk gemengd woon-werkmilieu.
- Verdichting Overvecht.
- Ontwikkeling Regiopoort Zeist-Noord en potentiële verdichting rond Station Bilthoven.

Opgave vitaliteit

- Maartensdijk

Werken

- Verdichting USP en Rijnsweerd.
- Doorontwikkeling USP Bilthoven.
- Transformatie en menging spoorzone Bilthoven (Knooppuntontwikkeling stationsgebied en bedrijventerrein Rembrandtlaan).
- Transformatie en menging Zeist-Noord.

Energie

In de zoekgebieden van de Noordoostflank wordt gekeken naar de best passende locaties voor energieopwekking. Bij de uitwerking van de zoeklocaties wordt gezocht naar meekoppelkansen met de thema's landschap, mobiliteit en economie en wonen, bijvoorbeeld:

- Als onderdeel van een groenblauw raamwerk: combineren met natuurontwikkeling, waterberging en peilverhoging.
- Als onderdeel van een nieuwe agrarische bedrijfsvoering: aanjagen van de landbouwtransitie.
- Als aanjagers van het invullen van ontbrekende schakels in het ecologische en recreatieve netwerk.

Groene waterliniescheg verbindt de kernen aan de oostzijde (onder andere De Bilt, Maartensdijk, Zeist en Bunnik) met Utrecht; ov-lijnen en snelfietsroutes verbinden stad en de kernen; functiemenging en intensivering op het USP; intensivering stadsdeel Overvecht en verbinding met het Noorderpark; verdere ontwikkeling recreatie- en natuurfunctie plus meer ruimte voor waterberging (beeld KuiperCompagnons).

Perspectief 2040.

Bestaand.

Zoekgebieden voor duurzame energie.

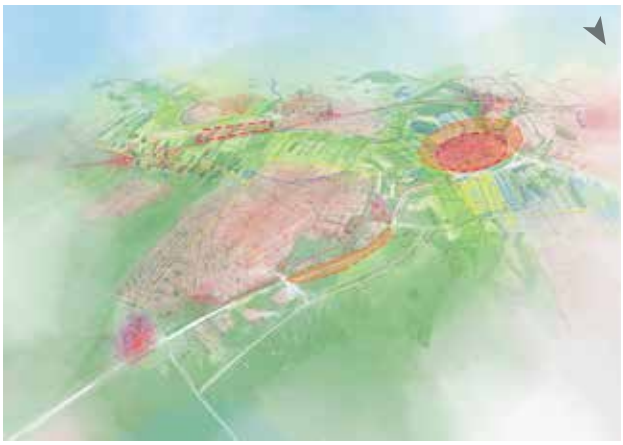
De ontwikkelingsas rond de nieuwe ov-lijn; groene scheg wordt gekleurd door de waterlinie en zorgt voor landschappelijke en ecologische corridors (beeld KuiperCompagnons).

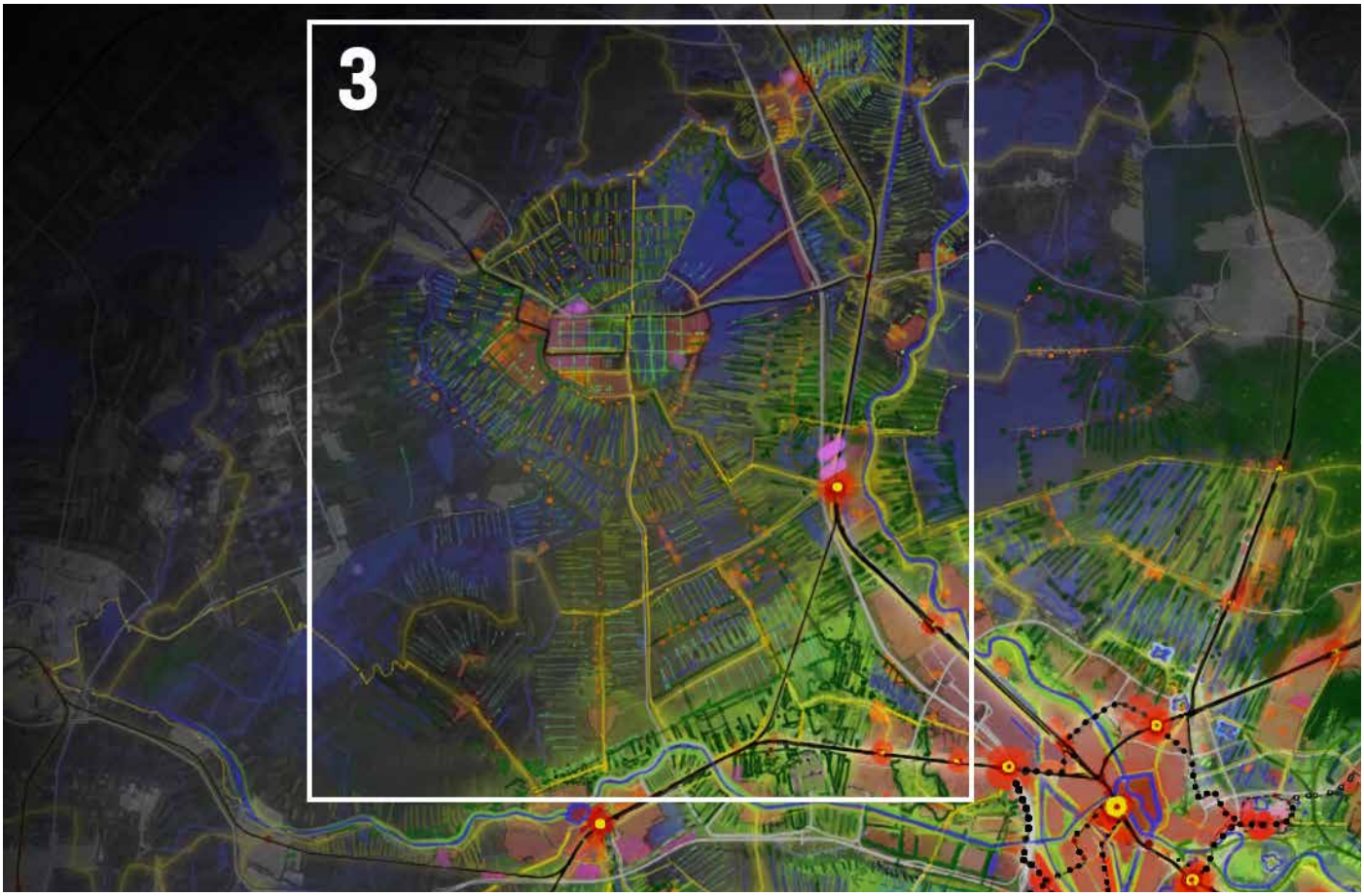
Perspectief 2040.

Bestaand.

Zoekgebieden voor duurzame energie.

3

3.3 TOEKOMSTPERSPECTIEF VECHT EN VENEN

Het perspectief voor Vecht en Venen geeft een beeld van hoe de keuzes in het IRP doorwerken in dit deelgebied. Het is nog geen uitgewerkte visie, maar geeft een beeld van de projecten die hierin een plek krijgen. De uitwerking van dit perspectief gebeurt in de vervolgfase.

In het noordwesten opent het landschap zich met het plassen- en veenweidelandschap met de kenmerkende verkavelingen van De Ronde Venen en Kamerik en met veenrivieren als de Vecht, het Gein en de Kromme Mijdrecht. Vanuit Utrecht lopen de gestrekte lijnen van spoor, kanaal en snelweg door dit open landschap, en slingeren Amstel, Angstel en Vecht zich naar het noorden, richting Amsterdam. Halverwege kruist de verbindingsweg van Amstelveen naar Hilversum deze bundel.

De corridor tussen Utrecht en Amsterdam is een essentieel deel van de urbane structuur van West-Nederland en de Randstad. De stedelijke ontwikkeling van deze corridor is een delicate kwestie, met historisch gevoelige gebieden als het Vechtlint, natuurgebieden als de plassen en een gevoelige opgave betreffende veenoxidatie, bodemdaling en de agrarische toekomst van het gebied. Tegelijkertijd heeft het gebied een hoge potentiële verstedelijkingsdruk in het spanningsveld tussen Utrecht en Amsterdam.

De landschappelijke opgave en de benodigde dynamiek moeten ook in dit deelgebied in samenhang met elkaar worden opgepakt. De open landschappen lopen door in de groene scheggen die diep in het stedelijk kerngebied doordringen, tot het knooppunt Leidsche Rijn. Ontwikkeling van de Regiopoort Breukelen voor wonen en werken wordt gecombineerd met ecologische en recreatieve verbindingen en verbetering van de treinbediening. Het station wordt gevoed door goede fietsroutes uit de omgeving en snelle buslijnen uit onder andere De Ronde Venen.

Rond Mijdrecht raakt de ontwikkeling van de dorpen aan de opgave voor groen, water en landschap. Hier wordt gezocht naar manieren om uitbreiding te combineren met de ontwikkeling van de Blauwe Krans en met een bijdrage aan de klimaatrobuuste regio. Een systeem van gestrekte en ondersteunende buslijnen zorgt hier voor goede verbindingen met Breukelen, Amsterdam, Uithoorn en Schiphol. De bedrijventerreinen van Mijdrecht en Lage Weide zijn de grootste van de regio. Hier wordt volop ingezet op efficiënter gebruik van de aanwezige ruimte, gecombineerd met een beperkte uitbreidingsruimte. Rond de stations Leidsche Rijn en Zuilen ontwikkelen de werkmilieus zich tot hoogstedelijke en creatieve werkmilieus.

Landschap, water en groen

- Natte en open landschappen waar de Amsterdamse Amstelscheg, de Stelling van Amsterdam, het Groene Hart en het veenplassengebied en de groene polderscheg in elkaar overlopen.
- Verschillende kronkelende riviertjes en kanalen vormen aantrekkelijke recreatieve dragers: Vecht, Angstel, Gein, Kromme Mijdrecht, Grecht, en Oude Rijn. Meer ruimte voor ontwikkeling van deze groenblauwe verbindingen van de regio, zowel recreatief als ecologisch.
- Opgave voor ecologische en recreatieve verbindingen over A2, spoor en Amsterdam-Rijnkanaal:
  - Natte as Reeuwijk – Nieuwkoop – Vinkeveen – Loosdrecht – Ankeveen.
  - Ecologische verbinding Loosdrecht – Vinkeveen.
  - Recreatieve verbinding Noorderpark – Maarsseveense Plassen – Loosdrechtse Plassen – Haarzuilens via Breukelen.
- Groene polderscheg die Noorderpark, Haarzuilens en Lange Linschoten verbindt. De scheg bereikt via het Maximapark het stedelijk gebied en zorgt rond Harmelen voor scheiding tussen Utrecht, Harmelen en Woerden.
- Landschap met een grote wateropgave van veenpolders tot droogmakerijen.
- Landschapsopgaven:
  - Blauwe Krans Stelling van Amsterdam.
  - Polderscheg Lange Linschoten – Woerden – Breukelen.
  - Agrarisch groenblauw netwerk.
- Koppelkansen:
  - Landschap, ov en verstedelijking bij Breukelen en Woerden (beide zowel Regiopoort als landschapspoort).
  - Wateropgave, agrarische opgave en uitbreiding Mijdrecht.
- Integreren van water, klimaatadaptatie en biodiversiteit in alle opgaven.

Prioritering

De landschappelijke diversiteit in dit deelgebied is groot en dat maakt prioritering lastiger. De ecologische verbindingen haaks op de infrabundels tussen Amsterdam en Utrecht krijgen een hoge prioriteit. Maar het versterken van de rivierlinten van de Vecht, Angstel en tal van andere rivieren als historische, recreatieve en ecologische verbindingen hangt daarmee nauw samen en vormt de basis voor de scheggen in Utrecht (en Amsterdam). Ook de landbouwtransitie in relatie tot bodemdaling en andere klimaatproblematiek krijgt prioriteit.

Vinkeveense Plassen (beeld: P. Bakker)

Mobiliteit

Fietsverbindingen

- Uithoorn (Regiopoort Metropoolregio Amsterdam, eindhalte Amstelveenlijn) – Mijdrecht – Vinkeveen – station Breukelen– Breukelen opnemen in programmering als nieuwe snelfietsroute, inclusief nieuwe fietsbrug over Amsterdam-Rijnkanaal.
- Onderzoek nieuwe langzaam-verkeersbrug bij Breukelen-Centrum of bij Breukelen-Noord (zie voorgaande punt).
- De bestaande snelfietsroute Utrecht – Breukelen – Amsterdam vergt een grote en nog niet geprogrammeerde ingreep bij de Demkabrug in Utrecht.
- Leidsche Rijn – Lage Weide – Zuilen – Overvecht is een nieuwe stedelijke fietsroute, die een nieuwe fietsbrug over Amsterdam-Rijnkanaal vergt.
- Woerden – Wilnis – Mijdrecht – Amsterdam-Zuidoost toevoegen aan het snelfietsprogramma, in combinatie met een recreatieve route.

Ov-verbindingen

- Strekken van buslijnen De Ronde Venen: Uithoorn – Mijdrecht – Vinkeveen – Breukelen – Amsterdam Bijlmer in combinatie met fijnmazig toeleidend ov op de te ontwikkelen ov-knopen.
- Verbeteren bediening stations Breukelen en Maarssen, hiervoor is extra spoorcapaciteit op de spoorcorridor naar Arnhem nodig.
- Verbeteren bediening station Woerden (8x per uur).

Wegen

- Uitvoeren geplande aanpak N201.
- Onderzoek naar nut en noodzaak van de tweede afrit Breukelen aan de noordkant van het bedrijventerrein (in combinatie met verstedelijking en multimodale hub).
- Onderzoek oostelijke randweg Woerden (omlegging N212).

Multimodaliteit

- Uitbreiden multimodale hub Breukelen

Stedelijke ontwikkeling

Poorten

- Ontwikkeling Metropoolpoort West (Leidsche Rijn) met een hoogstedelijk gemengd woon-werkmilieu.
- Ontwikkeling Regiopoorten Breukelen en Woerden.

Opgave vitaliteit

- In De Ronde Venen is verstedelijking aanleiding om te onderzoeken hoe een bijdrage kan worden geleverd aan een klimaatrobuuste regio door innovatieve manieren van natuurinclusief bouwen en nieuwe ruimte voor waterberging in combinatie met natte natuurontwikkeling.
- Dorpen Stichtse Vecht en Woerden.

Werken

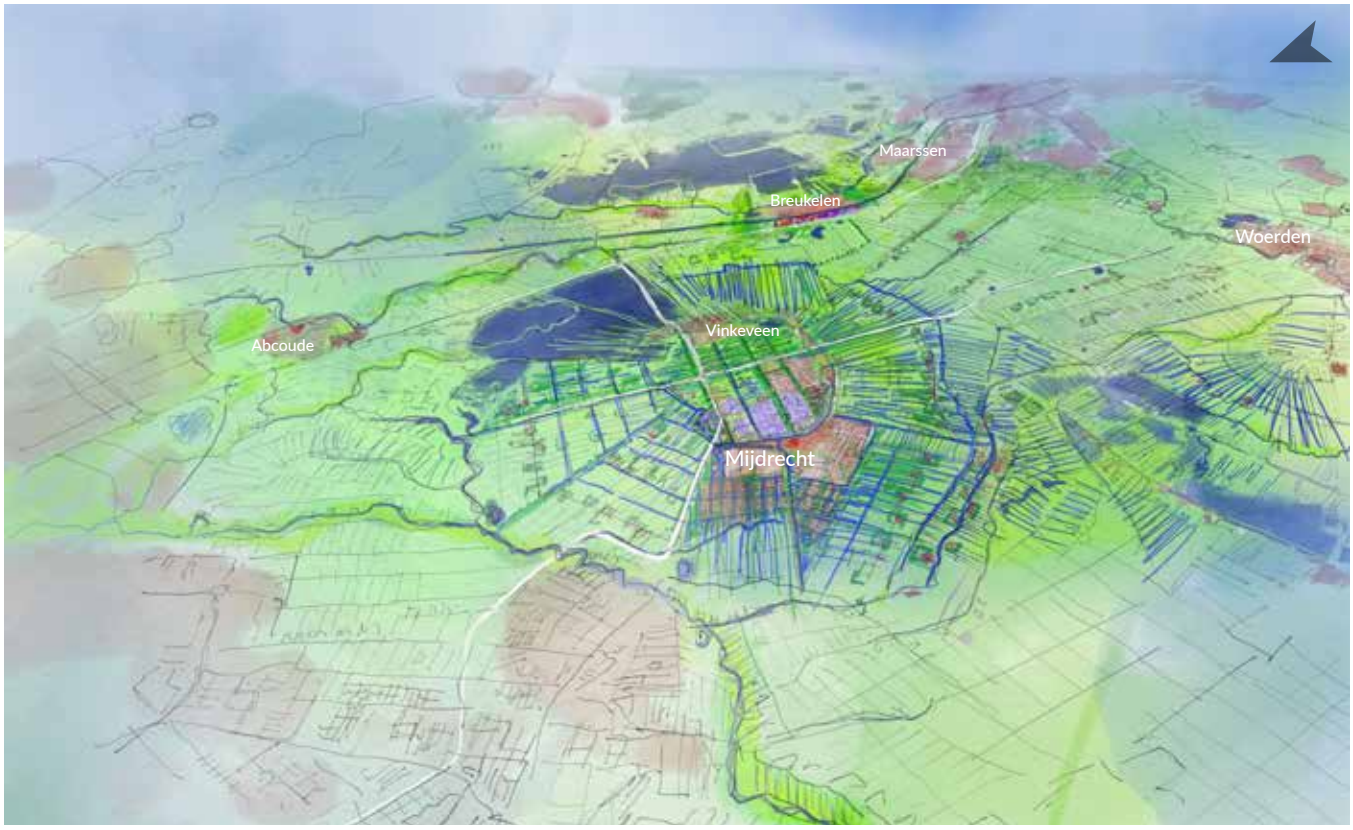
- Verdichting, intensivering Werkspoor en Lage Weide Vierde Kwadrant (stedelijk informeel).
- Intensivering Lage Weide (zwaar industrieel).
- Transformatie, menging, verdichting en uitbreiding bedrijventerrein bij station Breukelen.
- Transformatie, menging en verdichting van stationsgebied, Snellerpoort en Middelland in Woerden naar gemengd stedelijk woongebied.
- Potentie van geplande uitbreiding bedrijventerreinen Woerden, te weten de schuifruimtelocaties Burgemeester van Zwietenweg en De Putkop.
- Verdichting en uitbreiding bedrijventerrein Mijdrecht, deels met een grootschalig (regionaal) functioneel profiel.
- Aan de (noord)westzijde van Utrecht zoeken we naar ruimte voor een of meerdere bedrijventerrein(en) met een regionale functie als onderdeel van een meervoudige opgave rond Regiopoorten (meervoudig ruimtegebruik).

Energie

In de zoekgebieden van Vecht en Venen wordt gekeken naar de best passende locaties voor energieopwekking. Bij de uitwerking van de zoeklocaties wordt gezocht naar meekoppelkansen met de thema's landschap, mobiliteit en economie en wonen, bijvoorbeeld:

- Als onderdeel van een groenblauw raamwerk: combineren met natuurontwikkeling, waterberging en peilverhoging.
- Als onderdeel van een nieuwe agrarische bedrijfsvoering: aanjagen van de landbouwtransitie.
- Als aanjagers van het invullen van ontbrekende schakels in het ecologische en recreatieve netwerk.

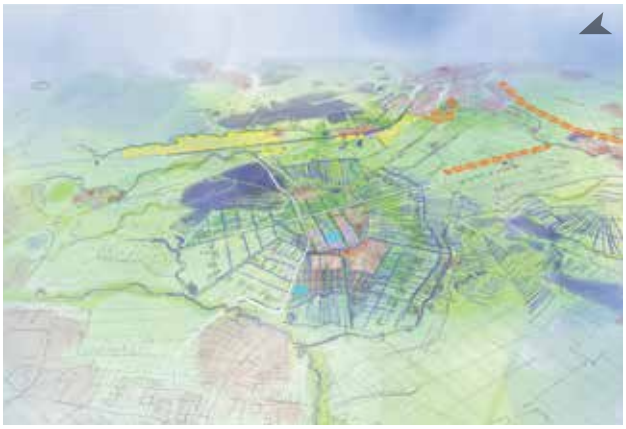
Ontwikkelingen in De Ronde Venen gaan hand in hand met ontwikkelingen in het landschap gericht op klimaatadaptatie en landschapsontwikkelingen; nieuwe ov-lijnen en fietsroutes verankeren de ontwikkelingen in de metropool (beeld KuiperCompagnons).

Perspectief 2040.

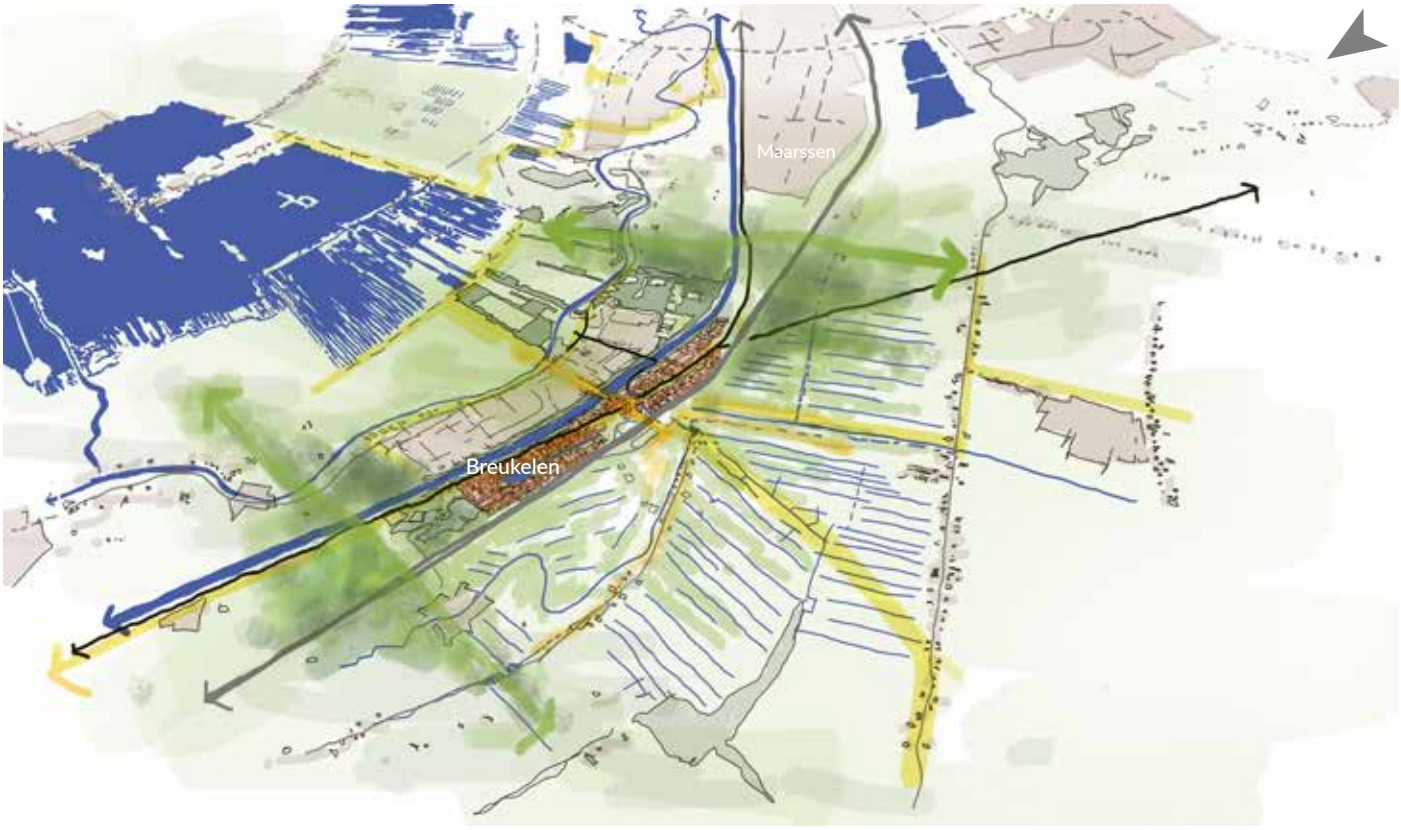

Bestaand.

Zoekgebieden voor duurzame energie.

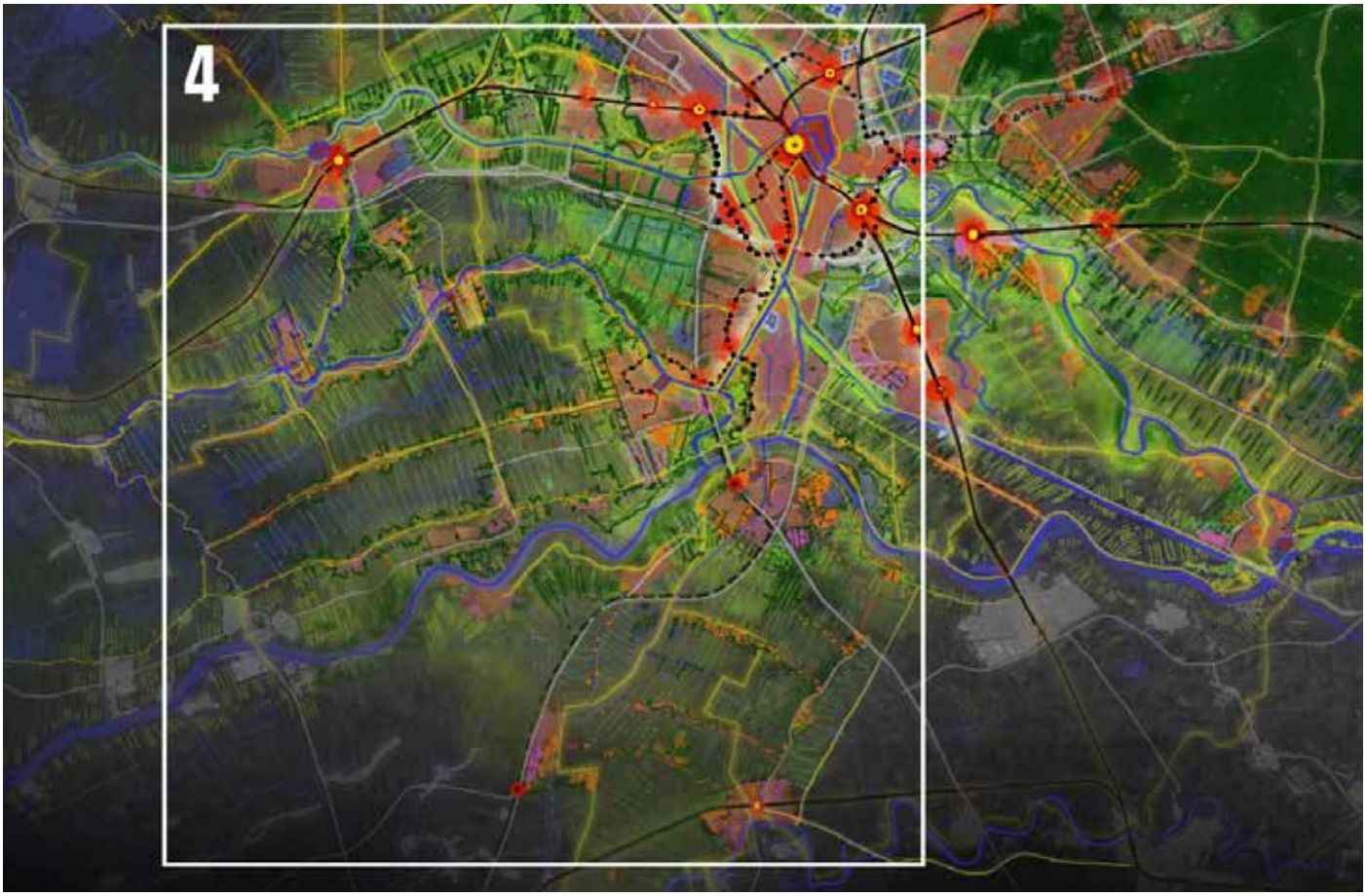
Ontwikkeling tussen kanaal en snelweg rond knooppunt en snelwegafslag; aan weerszijden van Breukelen worden ecologische verbindingen gerealiseerd; fietsroutes worden geïntensiveerd (beeld KuiperCompagnons).

Perspectief 2040.

Bestaand.

4

3.4 TOEKOMSTPERSPECTIEF WOERD, WAARD EN VIJFHEERENLANDEN

Het perspectief voor Woerd, Waard en Vijfheerenlanden geeft een beeld van hoe de keuzes in het IRP doorwerken in dit deelgebied. Het is nog geen uitgewerkte visie, maar geeft een beeld van de projecten die hierin een plek krijgen. De uitwerking van dit perspectief gebeurt in de vervolgfase.

Het landschap van het zuidwesten van de regio wordt gedragen door de historische rivierlinten van de Oude Rijn en de Hollandse IJssel in het noorden en de Linge en de Lek in het zuiden, waarbij het tussenliggende landschap naar het westen toe steeds natter en lager wordt. Het landschap tussen de rivierlinten is grootschalig en weids.

De polders zijn doorregen met boerderijlinten die de rivierstadjes en lintdorpen verbinden. Hier betekent aandacht voor vitaliteit en leefbaarheid van kernen niet alleen iets voor de rivierstadjes, maar juist ook voor de polderdijken en -linten van de Lopikerwaard en Vijfheerenlanden.

Tussen de linten vragen veenweidegebieden en polders om bezinning op de toekomst. Dit oer-Hollandse landschap staat onder druk door bodemdaling en veranderingen in landgebruik en het daarmee samenhangende waterbeheer. Onderzoek naar alternatief grondgebruik en andere teelten en agrarische verdienmodellen is gewenst, met aandacht voor natuur, stilte en landschappelijke waarde.

De polderlandschappen sluiten ook hier aan op de groene scheggen die het stedelijk gebied insteken. In de polder- en rivierenlandschappen liggen vitale kernen waar stad en dorpsrand ruimte geven voor beperkte uitbreiding in combinatie met investeringen in landschap, groen en water. In Vijfheerenlanden wordt bij Vianen en Meerkerk uitbreiding van woon- en werklocaties in samenhang bezien met de mogelijkheden het ov te verbeteren. Ook in de Lopikerwaard wordt onderzocht hoe de buslijnen beter kunnen aansluiten op het Wiel met Spaken, bijvoorbeeld door oriëntatie op Woerden en/of IJsselstein. Woerden groeit vooral binnen de stadsgrenzen, maar heeft daarvoor wel schuifruimte nodig op haar bedrijventerreinen en een rondweg ten oosten van de stad. In IJsselstein wordt gekeken of ontwikkeling van woningbouw in relatie tot natuur en mobiliteit kansen biedt – hiervoor wordt het Kromme IJsselpark in relatie tot de omlegging van de N210 bekeken. Rijnenburg wordt voorlopig ingezet als energielandschap en is onderdeel van de groene scheg die de A12-zone verbindt met het landschap van de Hollandse IJssel.

Landschap, water en groen

- Open veenweidelandschappen van onder meer de Lopikerwaard en Vijfheerenlanden.
- Diverse rivieren en waterlopen als aantrekkelijke landschappelijke en recreatieve dragers, zoals Oude Rijn, Lange Linschoten, Hollandse IJssel, Merwedekanaal, Linge en verschillende weteringen. Meer ruimte voor ontwikkeling van deze groenblauwe verbindingen, zowel recreatief als ecologisch.
- Structuren als de Diefdijk van de Oude Hollandse Waterlinie, de Hollandse IJssel en de Limes als dragers van cultuurhistorische landschappen leesbaar maken.
- De Lek met Lekdijken en uiterwaarden met belangrijke waarden voor natuur en recreatie.
- Opgave voor groene en recreatieve verbindingen, zoals:
  - Groene verbinding Linschoten – Woerden Brediuspark.
  - Versterken Hollandse IJsselscheg, met een verbinding tussen de Hollandse IJssel en de steden Utrecht en Nieuwegein via A12-zone – Rijnenburg – Nedereindse Plas – Kromme IJssel – IJsselbos – Park Oudegein.
  - Koppeling met polderscheg tussen Woerden, Harmelen en Utrecht.
- Toevoegen verschillende ecologische verbindingen.
- Landschap met een grote wateropgave in (veen) weidegebieden (bodemdaling, waterhuishouding).
- Landschapsopgaven:
  - Groene Zoom Vijfheerenlanden.
  - Hollandse IJsselscheg.
  - Aanhaken polderscheg.
  - Agrarisch groenblauw netwerk.
- Invulling geven aan toekomstbestendige agrarische gebieden met perspectief voor de agrarische sector, hierbij aansluiten bij de gebiedsagenda Lopikerwaard.
- Voor landschapsopgaven ook aansluiten bij NOVI-gebied Groene Hart.
- Integreren van water, klimaatadaptatie en biodiversiteit in alle opgaven.

Prioritering

Ontwikkeling van de groenblauwe verbindingen van de Oude Rijn, Hollandse IJssel en de Lek krijgt prioriteit. Twee van deze verbindingen vormen de basis voor de groene scheggen. Gelijktijdig krijgt landbouwtransitie prioriteit, enerzijds in het licht van bodemdaling en veenweideproblematiek en anderzijds als landbouwkerngebied (onder andere Eiland van Schalkwijk).

Mobiliteit

Fietsverbindingen

- Uitbreiden van de bestaande snelfietsroute parallel aan de A27 (Gorinchem – Meerkerk - Vianen – Houten – USP) inclusief brug over de Lek (geprogrammeerd) en het Amsterdam-Rijnkanaal (nog niet geprogrammeerd).
- Verbeteren kwaliteit fietsverbinding Vianen – (IJsselstein) –Nieuwegein – Utrecht over Lek en Hollandse IJssel (onder andere brug bij Hoge Landen in Nieuwegein).

- Oudewater – Linschoten – Utrecht Leidsche Rijn: ontbrekende schakel aanvullen (Cattenbroek – Reijerscop).
- Verbindingen Woerden – Alphen en Woerden – Gouda versnellen door aanleggen directe routes.
- Oudewater – Montfoort – Utrecht.

Ov-verbindingen

- Versnellen Merwedelijn (IJsselstein – Utrecht CS 10 minuten sneller).
- Onderzoek routering en versnelling buslijnen Lopikerwaard met oriëntatie op Regiopoorten Woerden en/of IJsselstein in samenwerking met provincie Utrecht.
- Versterken busverbinding Utrecht – Gorinchem – Breda, met bediening multimodale hubs Vianen Lekbrug en Meerkerk.

Wegen

- Afronden verbreding A27 (Everdingen– Houten) en completeren Knooppunt Everdingen ter versterking van de robuustheid van het netwerk en ter bestrijding van het sluipverkeer.
- Onderzoek oostelijke randweg om centrum Woerden en verstedelijkingslocaties rond station meer autoluw te maken.
- Onderzoek omlegging N210 naar afrit Nieuwegein-Zuid in relatie tot verstedelijking IJsselstein-Zuid en Kromme IJsselpark, onder andere naar effecten van de nieuwe afslag op sluipverkeer in Nieuwegein en Lopikerwaard.

Multimodaliteit

- Zoeklocatie multimodale hub langs A12-West, waarbij de afslag Harmelen/De Meern-Oost de beste plek lijkt. De HOV-Zuidradiaal kan vanuit Leidsche Rijn hiernaartoe worden doorgetrokken.

Stedelijke ontwikkeling

Poorten

- Ontwikkeling Regiopoort Woerden als gemengd woon-werkmilieu, met het accent rond station Woerden, maar ook met projecten in de rest van Woerden.
- IJsselstein-Zuid ter versterking van de vitaliteit van IJsselstein. Mogelijk meer bouwen dan alleen voor eigen woningbehoefte, georiënteerd op versterken ov-bereikbaarheid en de voorzieningen van IJsselstein.
- Ontwikkeling Rijnenburg in eerste instantie vanuit groen, landschap en energie, in een latere fase mogelijk ook verstedelijking indien woningbouw op andere locaties niet mogelijk blijkt in de mate waarin die nu wordt verwacht, of indien de woningopgave naar boven moet worden bijgesteld.

Opgave vitaliteit

- Kleinere kernen Lopikerwaard groeien met name voor eigen behoefte, zoals opgenomen in gebiedsagenda Lopikerwaard. Daarbij ook aandacht voor vitaliteit van de linten (wonen en werken).
- Kernen Vijfheerenlanden groeien met name voor eigen behoefte. Leerdam, Vianen en Meerkerk hebben binnen de gemeente meer ruimte voor dynamiek door hun ligging aan OV lijnen. Vianen is een potentiële regiopoort en in Leerdam is als middelgrote kern ruimte voor nieuwbouw in Broekgraaf-Noord.

Werken

- Menging wonen en werken rond Regiopoort Woerden.
- Opgave bedrijventerreinen in dit deelgebied:
  - Geplande uitbreiding bedrijventerreinen Lopikerwaard: IJsselstein, Lopik, Montfoort en (mogelijk) Oudewater.
  - Uitbreidingsmogelijkheden bedrijventerreinen Vianen en Meerkerk.
  - Mogelijkheden uitbreiding (en schuifruimte) bedrijventerreinen Woerden richting A12.
  - Samenwerking en realisme nodig voor de intensiveringopgave van de bedrijventerreinen.
  - Afstemming over de grenzen van de regio heen, bijvoorbeeld met Gorinchem, is in dit deelgebied van belang.
  - Er blijft een opgave voor een regionaal (grootschalig functioneel) bedrijventerrein over. De zoektocht in dit deelgebied betreft een opgave in de periode tot 2040. Een dergelijk bedrijventerrein is belangrijk voor de economische dynamiek. Zo kan een regionaal bedrijventerrein zorgen voor een betere doorstroming van bedrijven op lokale bedrijventerreinen (kleinschalig tot middelgroot werkmilieu). Deze opgave wordt deels gekoppeld aan ruimte in Vijfheerenlanden maar is ook onderdeel van een zoekopgave rondom de A12 ten Westen van Utrecht.

Energie

In de zoekgebieden van Woerd, Waard en Vijfheerenlanden wordt gekeken naar de best passende locaties voor energieopwekking. Bij de uitwerking van de zoeklocaties wordt gezocht naar meekoppelkansen met de thema's landschap, mobiliteit en economie en wonen, bijvoorbeeld:

- Als onderdeel van een groenblauw raamwerk: combineren met natuurontwikkeling, waterberging en peilverhoging.
- Als onderdeel van een nieuwe agrarische bedrijfsvoering: aanjagen van de landbouwtransitie.
- Als aanjagers van het invullen van ontbrekende schakels in het ecologische en recreatieve netwerk.

Ontwikkeling vitale kernen in de Lopikerwaard; ov-lijnen en fietspaden zorgen voor betere aanhaking bij de metropool; Meerkerk krijgt als zuidelijke voorpost van de regio langs de A27 ontwikkelruimte met name gericht op werken (beeld KuiperCompagnons).

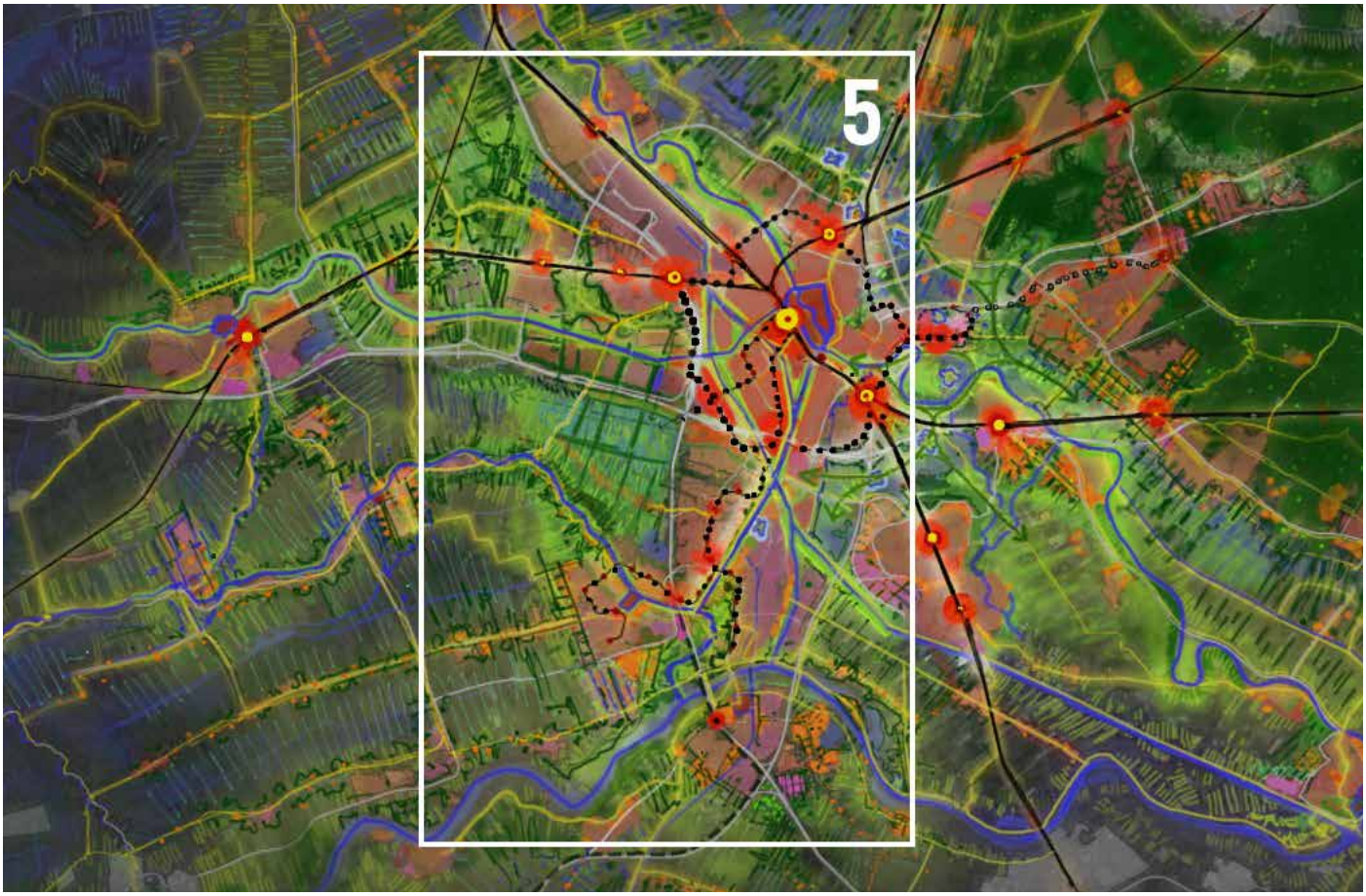
Perspectief 2040.

Bestaand.

Zoekgebieden voor duurzame energie.

5

3.5 TOEKOMSTPERSPECTIEF DE CENTRALE AS

Het perspectief voor de Centrale As geeft een beeld van hoe de keuzes in het IRP doorwerken in dit deelgebied. Het is nog geen uitgewerkte visie, maar geeft een beeld van de projecten die hierin een plek krijgen. De uitwerking van dit perspectief gebeurt in de vervolgfase.

De Centrale As loopt van Utrecht Centraal via de Merwedekanaalzone naar Nieuwegein. Deze verstedelijkingszone is cruciaal voor de verstedelijkingsstrategie van de regio. De mate waarin bestaande stedelijke werkgebieden kunnen worden getransformeerd en de mate waarin de connectiviteit van dezelfde gebieden kan worden verbeterd en de leefkwaliteit kan toenemen zijn bepalend voor het succes.

De van west naar oost lopende A12, met daarlangs diverse deelgebieden met vitale regionale economische functies, kan een grote barrière vormen in de kwalitatieve ontwikkeling van dit gebied. De noord-zuid gerichte samenhang in de zone is groot, en zal de komende decennia alleen maar groter worden. Met de toenemende betekenis en verbetering van het ov neemt de onderlinge verwevenheid toe.

Gelijktijdig grenst het gebied van de Centrale As aan waardevolle landschappen aan de west-, zuid- en oostzijde, waar een opgave speelt voor recreatie en natuurontwikkeling. Ook waterwegen als de Vaartse Rijn vormen een belangrijke kwaliteit van dit deelgebied en vormen het uitgangspunt voor de transformatieopgaven.

De verbindingen tussen het landschap van de Hollandse IJssel, Lopikerwaard en de Nieuwe Hollandse Waterlinie enerzijds en de verstedelijkingsopgaven langs de Merwedelijn anderzijds vormen hier de integrale opgave. Het centrale puzzelstuk is de A12-zone, waar tegelijkertijd een stedelijke ontwikkelingsopgave, een mobiliteitsopgave en een groenopgave moeten worden ingelost. De groenblauwe verbindingen moeten in dit deelgebied diep doordringen in het stedelijk gebied om te zorgen voor een aangename en gezonde leefomgeving. Tegelijk wordt juist gekozen voor compacte verstedelijking in hoge dichtheden, waarvoor de aanleg van de Waterlinielijn en de versnelling van de Merwedelijn nodig zijn. De aanwezige waterlijnen zorgen voor een directe verbinding tussen landschap en stad, en moeten worden ingezet als groene ruimte en fietsverbindingen.

Landschap, water en groen

- Groene scheg Hollandse IJssel – Rijnenburg.
- Waterliniescheg.
- Groene zoom Vijfheerenlanden.
- Kromme IJsselpark met doorsteek Vaartsche Rijn (noord-zuid).
- Groene verbinding Rijnenburg – Laagraven door A12-zone naar Nieuw Wulven (verbinding Hollandse IJsselscheg en Waterliniescheg).
- Integreren van water, klimaatadaptatie en biodiversiteit in alle opgaven.

Prioritering

Veel groenblauwe dragers die in dit deelgebied de stad raken, zijn al in andere deelgebieden geprioriteerd. Hoogste prioriteit krijgt de ontwikkeling van Nieuw Wulven als basis om een groene scheg te ontwikkelen parallel aan de A12 naar Rijnenbrug enerzijds en met tal van andere uitlopers in de Waterliniescheg anderzijds.

Nieuwegein (beeld: A. Schmitz).

Mobiliteit

Fietsverbindingen

- In de bestaande snelfietsroute Vianen – Nieuwegein – Utrecht langs de Vaartsche Rijn zijn nog enkele middelgrote ingrepen niet geprogrammeerd.
- Nieuwegein – IJsselstein: onder andere een brug bij Hoge Landen in Nieuwegein.
- Houten – Laagraven – Westraven – Papendorp – Leidsche Rijn Centrum toevoegen aan programma snelfietsroutes.
- Vijfheerenlanden – Houten – USP inclusief fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal als aanvulling op de geplande fietsverbinding tussen Vianen en Nieuwegein-Oost over de A27 Lekbrug.
- Westraven – Lunetten/Koningsweg, aansluitend op de fietsroute naar het USP.

Ov-verbindingen

- Versnellen en aanleggen Merwedelijn Utrecht CS – Westraven – Nieuwegein – IJsselstein:
  - Nieuwegein Centrum – Utrecht in 15 minuten en IJsselstein – Utrecht in 20 minuten. Dat vergt zowel in Utrecht als Nieuwegein concentratie/schrappen van haltes (ontwikkelen kleinschalige ov-knopen), wat het logisch maakt om hier ook in IJsselstein mee aan de slag te gaan.
  - Optie voor multimodale hub IJsselstein (A2 en tramlijn) indien het lukt de reistijd van de hub naar Utrecht CS terug te brengen tot 20 minuten.
- Aanleg Waterlinielijn Westraven – Lunetten – USP – Zeist-Noord.
- Aanleg HOV-Wiel Westraven – Leidsche Rijn Centrum (grotendeel bestaande busbaan via Papendorp en Leidsche Rijn Centrum naar station Maarssen).

Stedelijke ontwikkeling

Poorten

- Ontwikkeling Metropoolpoort Utrecht (A12-zone) met een hoogstedelijk gemengd woon-werkmilieu. Gericht op fiets en ov.
  - Gemengd stedelijk gebied Papendorp.
  - Stedelijke woonwijk Galecopperzoom.
  - Hoogstedelijk gebied tussen Westraven, de tramremise en de rand van De Liesbosch.
  - Menging en intensivering bedrijventerrein Kanaleneiland.
  - Intensiveren bedrijventerrein De Liesbosch.
- Ontwikkeling Regiopoorten Nieuwegein Centrum en Houten.
- Het verstedelijkingsgebied A12-zone kan op zichzelf worden ontwikkeld en is niet afhankelijk van een bredere verstedelijking aan de zuidkant van de regio (keuze voor Rijnenburg of voor verstedelijking in knoop Lunetten). Randvoorwaarde is wel een ov- en snelfietsverbinding via Lunetten naar USP.

Opgave vitaliteit

- IJsselstein.
- Vianen.

Werken

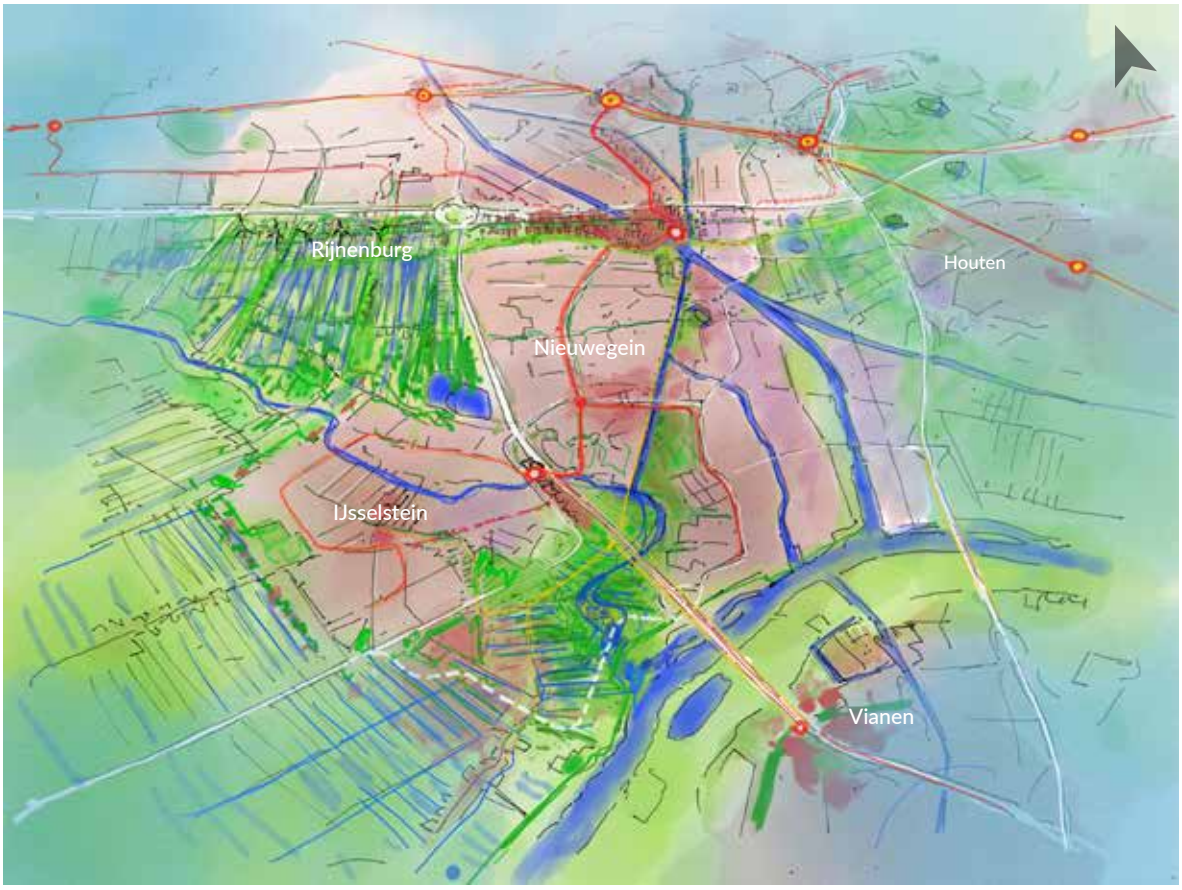
- Intensivering en functieverbreding in het Vierde Kwadrant van Lage Weide en een betere verbinding met Leidsche Rijn Centrum en Zuilen vereisen een langzaam-verkeersverbinding over het kanaal.
- Toevoegen van kantoorprogramma op Utrecht Centraal, Leidsche Rijn Centrum en op termijn Lunetten-Koningsweg.
- De deelgebieden van de A12-zone hebben vrijwel allemaal een werkprogramma. Rondom de aansluitingen met de snelweg voegen we beperkt kantoren toe. De randen met bedrijfsruimte gaan we intensiveren. We realiseren in de volledige A12-zone tot 2040 circa 4.000 arbeidsplaatsen extra.

Energie

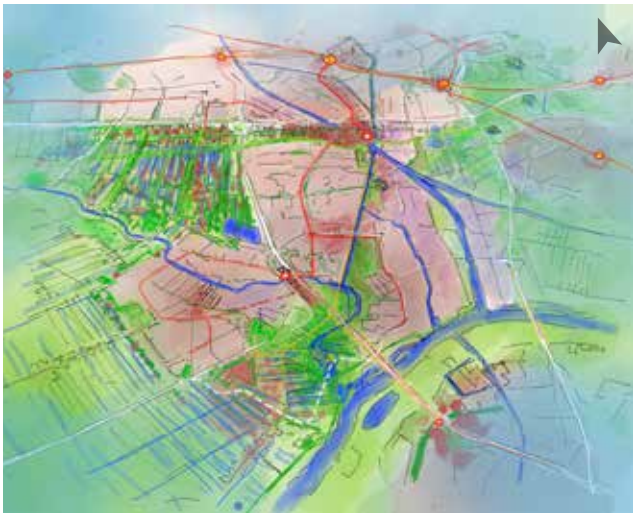
In de zoekgebieden van de Centrale As wordt gekeken naar de best passende locaties voor energieopwekking. Bij de uitwerking van de zoeklocaties wordt gezocht naar meekoppelkansen met de thema's landschap, mobiliteit en economie en wonen, bijvoorbeeld:

- Als onderdeel van een groenblauw raamwerk: combineren met natuurontwikkeling, waterberging en peilverhoging.
- Als onderdeel van een nieuwe agrarische bedrijfsvoering: aanjagen van de landbouwtransitie.
- Als aanjagers van het invullen van ontbrekende schakels in het ecologische en recreatieve netwerk.

Koppeling IJsselstein en Nieuwegein aan het centrum van Utrecht en het USP via nieuwe ov-structuren; IJsselstein breidt uit naar de Lek aansluitend bij de IJsselscheg; ontwikkelingen in de A12-zone met optioneel een parallelstructuur; ontwikkeling Rijnenburg tot energielandschap in combinatie met landschapsontwikkeling (beeld KuiperCompagnons).

Onderzoeksoptie pauzelandschap en IJsselstein-Zuid 2040.

Onderzoeksoptie verstedelijking Rijnenburg 2040.

Onderzoeksoptie landschappelijk raamwerk 2040.

Bestaand.

Intensivering bestaande stad rond de stations; nieuw hoogstedelijk gebied tussen Utrecht en Nieuwegein; optionele parallelweg (mag geen barrière vormen); nieuwe knooppunt Lunetten-Koningsweg als tweede hoogstedelijke ontwikkeling; waterliniescheg tussen Utrecht, Houten en Bunnik; sportvelden Maarschalkerweerd maken onderdeel uit van deze scheg (beeld KuiperCompagnons).

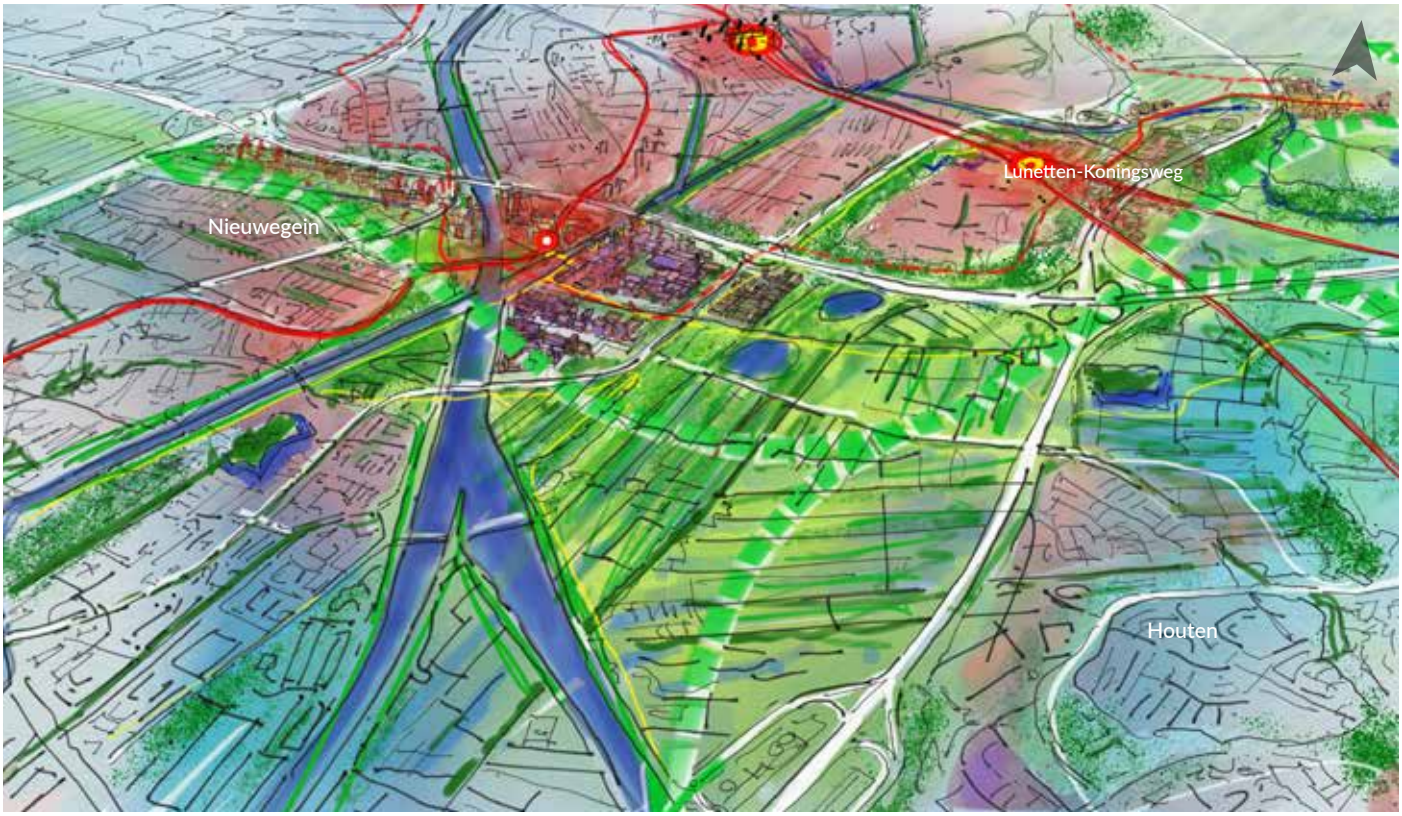

Perspectief 2040.

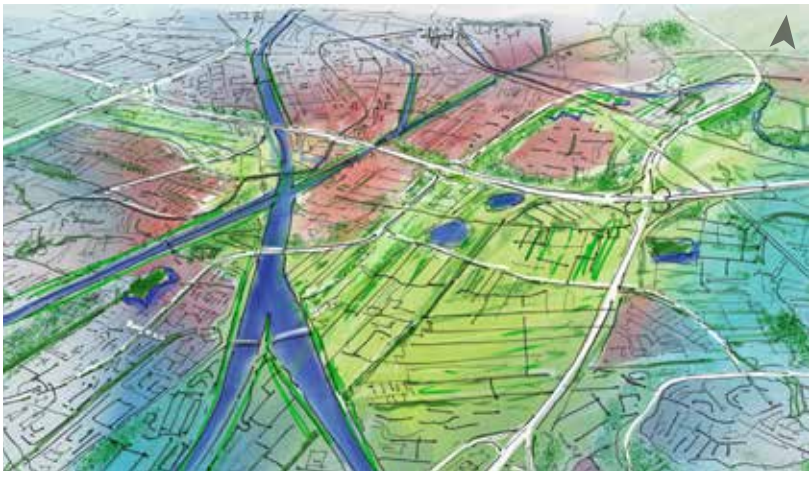

Bestaand.

Intensivering A12-zone tot hoogstedelijke stadswijk: mooie milieus aan de kruising van waterwegen; nieuwe ov-lijnen zorgen voor directe verbinding met Utrecht CS, Lunetten-Koningweg en USP; waterliniescheg tussen Houten en Utrecht met ontwikkelingen voor recreatie, natuur en klimaatadaptatie (beeld KuiperCompagnons).

Perspectief 2040.

Bestaand.

4

UITVOERING - NAAR EEN ADAPTIEF ONTWIKKELPAD VOOR DE REGIO

We weten nu wat we willen, nu moeten we scherp krijgen hoe we dat kunnen realiseren. In dit laatste hoofdstuk wordt een drieslag geschetst: de organisatie van de uitvoering (4.1), de strategie om de financiering rond te krijgen (4.2) en een tijdlijn met prioritering (4.3).

Houten Castellum (beeld: Jaex Vastgoedpresentatie).

4.1 UITVOERINGSSTRATEGIE - DE ORGANISATIE VAN HET VERVOLG

Het Integraal Ruimtelijk Perspectief biedt een goede en samenhangende visie op de toekomst van de regio Utrecht. Het geeft op heldere wijze richting aan de plekken waar we in de toekomst wonen, werken en recreëren, en hoe we daar komen. En het incorporeert een fundamentele kwaliteitsaanpak die nodig is voor de aanpak van maatschappelijke vraagstukken als klimaat, groen en water, leefbaarheid en de groei van de regio.

Helder is dat de opgaven en keuzes rond de vijf hoofdthema's van het IRP elk op zichzelf al een schaalsprong vergen en dat er nog niet voor elke opgave financiële dekking is. Dit vergt een vooruitstrevende omgang met ruimtelijke planning, waarbij het slim combineren van functies, middelen en partijen cruciaal is: integraal, adaptief en door de schaalniveaus heen. Dus zowel op het niveau van een plan, gebied en regio, als in samenhang met de regio's om ons heen. Door het integraal oppakken van ontwikkeling kan ook de financiering van samenhangende rode en groene opgaven integraal worden georganiseerd.

De uitvoering van het IRP ligt op vele tafels. Gemeenten, provincie, Rijk, stakeholders en marktpartijen werken verder aan plannen voor de regio. En samen maken ze de strategische keuzes voor de regio nog scherper. Het is daarbij belangrijk dat de integraliteit en de ruimtelijke kwaliteit van het IRP geborgd wordt. En dat alle neuzen dezelfde kant op blijven staan. Dit betekent dat samenwerking in het vervolg essentieel blijft.

Deze strategie en aanpak van de uitvoering is de kern van wat onze regio de komende jaren te doen staat. En het vergt een vervolg op dit perspectief, namelijk een Integraal Ruimtelijk Programma. Dit hoofdstuk beschrijft de aanpak daarvoor op hoofdlijnen.

Om de uitvoeringsstrategie van het IRP te schetsen is het belangrijk om scherp voor ogen te hebben wat het IRP nu precies is en hoe het is gepositioneerd.

Het IRP is een integraal ruimtelijk en programmatisch perspectief op de toekomstige ontwikkeling van de regio Utrecht tot 2040

Integraal betekent dat het IRP de ruimteclaims van wonen, werken, mobiliteit, landschap en energie in samenhang bekijkt voor de gehele regio. Integraal betekent ook dat het IRP gemeentegrensoverschrijdende ontwikkelingen met elkaar in samenhang bekijkt. De regio is een samenhangend systeem, waarbij ontwikkelingen en keuzes in bijvoorbeeld de noordoosthoek effect kunnen hebben op de kwaliteit van leven in de zuidwesthoek en vice versa.

Het IRP heeft geen wettelijke juridische status, maar neemt wel een bijzondere positie in tussen aan de ene kant de nationale en provinciale Omgevingsvisies en aan de andere kant de diverse gemeentelijke Omgevingsvisies. Het IRP is geen vrijblijvende afspraak en kan, na vaststelling in de gemeenteraden, gezien worden als een basis voor samenwerking tussen gemeenten op inhoud en proces om de ambities te realiseren, met behoud van de eigen publiekrechtelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van bijvoorbeeld gemeentelijke Omgevingsplannen. Gemeenten zijn en blijven zelfstandig verantwoordelijk voor lokale Omgevingsvisies en Omgevingsplannen, het IRP biedt de context en regionale basis hiervoor. Omgekeerd is het IRP ook de plek waar inzicht wordt geboden in de samenhang van de verschillende uitwerkingen, waar de optelsom van de afzonderlijke lokale Omgevingsvisies samenkomt en waar afstemming plaatsvindt.

Het perspectief is adaptief, dus de inhoud wordt in de toekomst geconcretiseerd, waar nodig aangepast aan de (lokale) omstandigheden en periodiek geactualiseerd. Het IRP is immers geen eindbeeld, het geeft de gedragen ontwikkelrichting weer voor de komende 20 jaar. Gemeenten en allianties werken op gebieds-, programma- en projectniveau de opgaven uit. Op regionale schaal werken we samen om de regionale keuzen verder aan te scherpen en randvoorwaarden voor elkaar te krijgen. De insteek is dan ook om het IRP periodiek te actualiseren en dit te consolideren via besluitvorming in de gemeenteraden. Zodat ontwikkelingen kunnen worden vastgelegd. De eerste actualisatie is voorzien na periode van twee jaar, er wordt onderzocht wat een passende ritmiek is voor de periode daarna.

Het IRP is een gezamenlijk perspectief: gemeenten stáán voor elkaars opgaven

Wat in het IRP staat is de uitkomst van een gezamenlijk proces van de 16 gemeenten. Samen vinden we dit de beste manier om een plek te geven aan de regionale opgaven die voor ons liggen. We nemen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de realisatie van de totale ambitie van het IRP: we staan daarvoor gezamenlijk aan de lat. Voor de gemeenten is de meerwaarde dat niet ieder voor zichzelf naar oplossingen voor zijn problemen en uitdagingen zoekt én negatief kan worden verrast door de keuzes van buurgemeenten, maar dat we gezamenlijk werken aan de inhoud en uitvoering, dat we rekening houden met elkaar en samen een optimale oplossing voor iedere gemeente vinden.

We handelen daarbij vanuit onderling vertrouwen en transparantie. We spreken elkaar aan op het uitvoeren van de ambities. Met als uitgangspunt een evenwichtige verdeling van de lusten en de lasten die horen bij de ontwikkeling van de regio. Omdat gemeenten voor elkaars opgaven staan, kunnen zij eenduidig en krachtig optreden naar andere bestuurslagen, zoals het Rijk en de provincie. Daarbij is het belangrijk om consistent en eensgezind het IRP als basis te gebruiken voor de regionale ontwikkeling.

Vianen (beeld: BIZ).

Het IRP is inzet in het gesprek met andere bestuurslagen en stakeholders

Voor de uitvoering van het IRP is samenwerking met andere bestuurslagen en stakeholders nodig. Het IRP vormt de basis voor de gesprekken met anderen, bijvoorbeeld met het Rijk over investeringen in het landschap, binnenstedelijk bouwen, water en mobiliteit en met de provincie over het bereiken van overeenstemming over uitbreidingslocaties voor wonen en bedrijvigheid.

Gemeenten houden elkaar vast, treden deze overheden en andere stakeholders met één gezicht tegemoet en nodigen hen uit om in samenwerking uitvoering te geven aan het IRP. We houden de integraliteit van het IRP vast en maken scherp wat de randvoorwaarden zijn om daar invulling aan te geven.

- Naar de provincie geldt: hoe beter we gezamenlijk als gemeenten articuleren hoe wij de ruimtelijke ontwikkeling van onze grondgebieden vorm en inhoud willen geven, hoe gemakkelijker we met de provincie afspraken kunnen maken over samenwerking en ondersteuning bij de uitvoering (bijvoorbeeld de rode contouren, bereikbaarheid en bedrijventerreinen).
- Naar het Rijk geldt: hoe beter we gezamenlijk als gemeenten articuleren welke oplossingen wij kunnen bieden voor de opgaven waar het Rijk voor staat en welke randvoorwaarden daarbij horen, hoe groter de kans is dat het Rijk ons helpt met financiën en regelgeving.
- Naar stakeholders geldt: hoe scherper we de gezamenlijke ambities vertalen in randvoorwaarden voor plannen en projecten, hoe beter en innovatiever we die kunnen uitvoeren en hoe sterker de financiële onderbouwing.

Het IRP is basis voor een integrale programmering voor de regio

De regio moet schaarse en kostbare ruimte invullen, waardoor het noodzakelijk is om regionaal te programmeren en hierbij continu een integrale blik te hanteren. Dit is nodig om de kwantitatieve ambities waar te maken en omwille van de borging van de ruimtelijke en de leefkwaliteit die de basis vormen van de Utrechtse gezonde stedelijke regio voor iedereen. De volgende fase van het IRP voorziet in een regionale en integrale programmering. Gemeenten zijn daarbij zelf initiatiefnemer van projecten op hun grondgebied en de U10 heeft met name een coördinerende en ondersteunende rol. Waar sprake is van projecten waar buurgemeenten of andere gemeenten en (regionale) stakeholders bij betrokken zijn, wordt gekeken naar passende samenwerkingsvormen, zoals het sluiten van allianties. Er is in deze fase ook ruimte voor participatie, waardoor inwoners betrokken zijn bij de plannen op het grondgebied van de eigen gemeente.

Op deze wijze wordt het IRP concreter ingevuld, aangescherpt en indien daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld door maatschappelijke ontwikkelingen of uitwerking, bijgesteld. Een andere invulling lokaal kan echter leiden tot effecten in andere gemeenten of op regionaal niveau, het is dus belangrijk om de consequenties goed in beeld te hebben. En te beseffen dat de gezamenlijk gekozen koers geen vrijblijvende samenwerking is. Daarbij hoort, naast een samenhangende en integrale programmering, een goede monitoring, waarbij de opgaven steeds in samenhang met elkaar en in afstemming tussen de 16 gemeenten worden opgelost.

Vervolgstappen naar uitwerking

Met deze overwegingen over de positionering van het IRP en de betekenis van de afspraken die hierin worden gemaakt kan gekeken worden naar het vervolgproces. Dit vervolg bestaat uit een aantal elementen:

1. Het thematisch Regionaal Programmeren – Gezamenlijk afspraken maken over het te realiseren programma.
2. De gebiedsgerichte uitwerkingen in allianties – Naar uitvoering op deelgebieden en op lokaal en subregionaal niveau.
3. Het bevorderen van de integrale samenhang – Het bewaken van de doelstellingen, de integraliteit en de ruimtelijke kwaliteit.
4. De Lobby – Het organiseren van de benodigde aandacht en energie.

1. Het thematisch Regionaal Programmeren

Op alle thema's – groen, mobiliteit, wonen, werken, energie – is uitwerking en programmering nodig van de in het IRP gemaakte keuzes. De uitkomsten hiervan geven richting aan de uitwerking van plannen en gebieden in diverse gemeenten en allianties.

De plannen moeten worden uitgewerkt en vertaald in afspraken, waarmee bandbreedtes kleiner worden en uitvoeringsvraagstukken scherper in beeld komen. Zo wordt bijvoorbeeld in de komende jaren als uitwerking van het IRP en de Omgevingsvisie provincie Utrecht tussen provincie en gemeenten gewerkt aan het te realiseren programma voor wonen (hoeveel woningen, welke woningen, waar en wanneer) en voor werken.

Elke gemeente krijgt scherp wat het programma aan woningbouw en werklocaties wordt, maar ook welke groen- energie- en mobiliteitsopgave daarbij nodig is en welke afspraken (planologisch en financieel) daarvoor nodig zijn met Rijk, provincie, de regio onderling en met andere stakeholders. Het gaat dus om het preciezer maken van de richting die in dit IRP is uitgezet.

Huis Doorn Utrechtse Heuvelrug (beeld: Dirkjan Kraan).

Tegelijkertijd moeten ook nadere afspraken worden gemaakt over de voorwaarde dat de groenopgave wordt gerealiseerd. In programma's als Groen Groeit Mee (groen en landschap), RES (energie) en U Ned (mobiliteit) wordt parallel doorgewerkt aan de concretisering van de opgave, de benodigde maatregelen en de uitvoering. Het is daarbij belangrijk dat de integraliteit leidend is en dat de voortgang en samenwerking op het ene thema niet worden belemmerd door een ander thema.

Hoe scherper de afspraken zijn die in het programmeren worden gemaakt, hoe kleiner de druk wordt op afstemming en monitoring in de fases die volgen op het programmeren. En andersom.

Het programmeren wordt een doorlopend proces. Hiermee is het een aanpak waarin ook de flexibiliteit en adaptiviteit van het IRP een plek krijgen en waarin het (kwantitatief) behalen van doelstellingen wordt gemonitord.

2. Naar uitvoering door gebiedsuitwerkingen in allianties (langjarig)

Naast de thematische verdieping en het uitwerken in afspraken, worden de opgaven met name gebiedsgericht uitgewerkt. Hier wordt precies gemaakt hoe de afspraken over programma ruimtelijk worden uitgewerkt. De gebiedsgerichte uitwerking is integraal en hierin worden dus de afwegingen tussen verschillende thema's, maar ook tussen verschillende belangen concreet gemaakt op basis van het IRP.

Waar afstemming nodig is of waar belangen grensoverschrijdend zijn, wordt regionaal samengewerkt. Deze samenwerking gebeurt in allianties, wat betekent dat ook andere partijen dan gemeenten hieraan kunnen deelnemen.

Er zijn drie soorten gebiedsuitwerkingen te onderscheiden:
a. Uitwerking van Vitaliteit, waarbij de programmering van de kernen centraal staat.
b. Uitwerking van knooppunten voor de verdere integrale ontwikkeling van ov-locaties.
c. Gebiedsuitwerkingen die concrete integrale ontwikkelingsgebieden verder brengen.

Ad a. Vitaliteit
Door de provincie en gemeenten wordt gewerkt aan het te realiseren programma voor wonen en werken in de komende jaren als uitwerking van de Omgevingsvisie provincie Utrecht. Gemeenten hebben behoefte aan programmeringsafspraken waarin de optimale balans tussen vitaliteit en ruimtelijke randvoorwaarden (ruimtelijke kwaliteit, mobiliteit, landschap, water, et cetera) is gevonden, om zo invulling te geven aan bijvoorbeeld de vitaliteitsopgave en een eerlijke verdeling van de lusten en de lasten over de regio. Integrale afwegingen zijn dus van belang, net als regionale samenwerking. Wanneer de basis staat, kan het programmeren op reguliere basis worden geactualiseerd.

Ad b. Knooppunten
De regio kent een aantal regionale knopen met een verstedelijkingsopgave. De focus ligt in de eerste plaats op de realisatie van voldoende woningbouw tot 2030. Het programma knooppunten is erop gericht om het ruimtelijk programma tot ontwikkeling te brengen door knelpunten in beeld te brengen (bijvoorbeeld op het gebied van haalbaarheid of ov-bereikbaarheid) en door afspraken met partijen om belemmeringen weg te nemen. Gemeenten werken hiervoor bijvoorbeeld samen met NS, Prorail, Rijkswaterstaat en private partijen.

Ad c. Gebiedsuitwerkingen
Bij de uitwerking is het bevorderen en borgen van samenhang cruciaal, net als consistentie met het IRP, RES en U Ned, en verdeling en monitoring van de programmering.

Er zijn in de eerste plaats gebiedsuitwerkingen waarin gemeenten, provincie, waterschappen en andere partners samenwerken aan de concretisering en het doorvertalen van het perspectief en de programmering in deze deelgebieden. Daarbij is aan de voorkant scherp wat de afhankelijkheden tussen de gebieden zijn en wordt de consistentie met het IRP gemonitord door de U10. De U10 kan daarnaast ondersteuning bieden, adviseren, meehelpen in onderhandelingen, instrumentarium ontwikkelen en deze benutten om ontwikkelingen mogelijk te maken. De deelgebieden zijn:
- Kromme Rijn Vallei
- Noordoostflank
- Vecht en Venen
- Woerd en Waard
- Vijfheerenlanden
- De Centrale As

Wijk bij Duurstede (beeld: Beumer en Dirksen).

Daarnaast zijn er gebiedsuitwerkingen waarin de strategische hoofdkeuzes worden geconcretiseerd en de leiden tot (boven)regionale afspraken.

In het IRP wordt een aantal grote ontwikkelingen benoemd die impact hebben op de regio als geheel. Het gaat om de grotere ontwikkellocaties voor wonen en werken, met een sterke koppeling met de regionale opgave voor landschap, mobiliteit en energie. In de uitwerking van deze gebieden is het van belang dat de koppeling met het IRP geborgd is en dat de regionale belangen vertegenwoordigd zijn via de U10-organisatie. Per project kan de organisatie, de samenstelling van de alliantie en de wijze van betrokkenheid verschillen. Belangrijk is het bewaken van inhoudelijke consistentie met het IRP.

Voorbeelden van de tweede groep gebiedsuitwerkingen zijn:
- A12-zone (bestaande projectgroep).
- Lunetten-Koningsweg – Kromme Rijnscheg.
- Leidsche Rijn – Lage Weide.
- Stationsgebied Bunnik-Zuid – Kromme Rijn (knooppunt, bedrijvigheid, wonen, landschap).
- Woerden – Harmelen (bedrijventerrein en mobiliteit).
- Breukelen (knooppunt, wonen, bedrijvigheid en landschap).
- Rijnenburg.
- Robuuste Heuvelrug.
- Groenblauwe as.

3. Bevorderen van de integrale regionale samenhang

Vanuit de overtuiging dat we als regio samen meer bereiken dan iedere gemeente voor zich, is het nodig om de integraliteit en de samenhang van de uitwerking en de uitvoering vast te houden en te bevorderen op het niveau van projecten en de regio. Door opgaven en gebiedsontwikkelingen af te stemmen en te combineren kan strategisch met de schaarse ruimte worden omgegaan, kan de ruimtelijke kwaliteit worden geoptimaliseerd en kunnen kosten en baten bij elkaar worden gebracht en aan financiering worden gekoppeld. Op planniveau en op regionale schaal zijn afspraken en middelen nodig zijn voor de uitvoering.

De samenhang in uitwerking en fasering zorgt ervoor dat het totaal van alle initiatieven en ontwikkelingen maximaal bijdraagt aan de doelen van het IRP en de samenwerkende gemeenten. Voor deze samenhang en integraliteit kan worden samengewerkt aan:
a. Het uitwerken van een adaptief ontwikkelpad.
b. Het uitwerken van een realisatie- en investeringsstrategie.
c. Het monitoren en coördineren van integraliteit en (uitvoerings)strategie.

Ad a. Adaptief ontwikkelpad

Het adaptief ontwikkelpad maakt inzichtelijk wat de afhankelijkheden zijn tussen keuzes en ruimtelijke uitwerkingen en het brengt beslismomenten, meekoppelkansen en risicofactoren in beeld. Hiermee hebben de betrokken gemeenten overzicht en is er transparantie over de verwachtingen bij uitwerking en uitvoering. Ook wordt helder waar gerichte actie nodig is om de ontwikkelingen in de regio te ondersteunen of te versnellen, bijvoorbeeld door een lobby of een investeringsstrategie.

Ad b. Realisatie- en investeringsstrategie

Deze strategie is erop gericht om de financiële haalbaarheid van de plannen te vergroten en om een kader te scheppen om de lusten en de lasten te verdelen, net als de kwantitatieve en kwalitatieve groei. Hiermee houden we als samenwerkende gemeenten niet alleen de integraliteit bij de uitvoering vast, maar wordt die ook gestimuleerd. De regionale samenwerking moet iets opleveren voor iedere gemeente. Het IRP is daarmee ook een vehikel om in die uitvoering te participeren.

Ad c. Monitoring

Het monitoren van de kwalitatieve en kwantitatieve voortgang en het bewaken van de integraliteit van het IRP is een taak die we als gemeenten gezamenlijk op ons nemen. Het gaat erom elkaar scherp te houden op de visie en de uitvoering. Deze taak start al bij het afronden van het IRP en betekent derhalve een langjarig commitment aan de samenwerking. Het IRP wordt in de toekomst geconcretiseerd en periodiek geactualiseerd om ontwikkelingen die zich voordoen een plek te geven in de uitvoeringsstrategie. De eerste actualisatie is na een periode van twee jaar, voor de periode daarna wordt onderzocht wat een passende ritmiek is.

4. *Lobby*

Voor de uitvoering van het IRP is het nodig om de opgaven blijvend op de agenda te houden bij verschillende stakeholders. Onder meer om middelen te organiseren bij Rijk en provincie, maar ook om private energie te organiseren rond de uitvoering van opgaven. Hiervoor is het nodig dat we een goede lobby organiseren, met een herkenbaar en aansprekend verhaal. Het IRP en de concrete invulling daarvan zijn de basis om financiële middelen binnen te halen voor de opgaven, projecten en gebieden in de regio.

Catharijnesingel Utrecht (beeld: NRC).

4.2 FINANCIERINGSSTRATEGIE - EEN REGIONALE INVESTERINGSAGENDA

De uitvoering van alles wat is opgenomen in het IRP vergt een flinke investeringsagenda. Het kiezen voor een stevige integrale ambitie, waarin de kwaliteit van leven de hoogste prioriteit heeft, betekent dat er grote investeringen nodig zijn, die niet volledig gedekt kunnen worden door de ontwikkelingen in het gebied of project.

Dit geldt voor opgaven als binnenstedelijk bouwen, verdichten van bedrijventerreinen, verbeteren van de bereikbaarheid en investeringen in groen, water en klimaatadaptatie. Om de totale investeringsbehoefte van alle IRP-ambities en de bekostiging ervan inzichtelijk te krijgen, wordt in de volgende fase een investeringsagenda uitgewerkt. Door gezamenlijk een regionale investeringsagenda te ontwikkelen, wordt tegelijk ook samengewerkt aan het wegnemen van deze belemmeringen en aan een eerlijke verdeling van lusten en lasten.

Een mogelijke vervolgstap is te onderzoeken of het in de NOVI genoemde instrument van de Regionale Investeringsagenda (RIA) kan helpen de investeringsbehoeften horende bij de ambities en de publieke en private bekostigingsmogelijkheden in de regio in kaart te brengen en in verband met elkaar te brengen. Op basis hiervan kan een gerichte, gezamenlijke financiële strategie worden gemaakt. Een RIA is per definitie een publiek-privaat instrument.

Op regionale schaal betekent dat dat er allereerst scherpte nodig is welke maatschappelijke en financiële ‘kosten’ en ‘opbrengsten’ voortvloeien uit welke opgaven, welke onderdelen gefinancierd kunnen worden in de publiek-private allianties op plan-, project- en gebiedsniveau en welke posten ‘financieel onrendabel’ zijn, maar cruciaal voor de kwalitatieve groei van de regio.

Vervolgens is het belangrijk om de benodigde ontbrekende middelen te alloceren. Het is daarom belangrijk om te weten welke geldstromen en subsidies beschikbaar zijn. De praktijk is echter weerbarstig: deze stromen zijn lang niet altijd vooraf bekend, net zo min als de criteria die een rol spelen bij de ‘toedeling van middelen’. Het is dan ook belangrijk om als regio zelf het huiswerk op orde te hebben, de scherpe keuzes consistent uit te dragen en te vertalen in integrale projecten. En scherp te hebben onder welke condities we opgaven kunnen en willen uitvoeren en welke proposities daarvoor nodig zijn. Zo kunnen de gemeenten in de U10 samen en eenduidig optrekken naar Rijk, provincie en andere partners en zijn ze voorbereid als er zich kansen voordoen als het Nationaal Groeifonds, de woningbouwimpuls, toekomstige geldstromen voor financiering van groen en mobiliteit et cetera. Jaarlijks gaan hier landelijk tientallen of honderden miljoenen en soms miljarden euro’s om, en de regio Utrecht heeft met haar centrale positie in het land en haar uitgewerkte ambities een belangrijke rol in de ontwikkeling van het land.

Basis groen en landschap

De basis van het IRP is een stevige ambitie voor groen en landschap. De afspraak is dat de groenambities in uitvoering gelijke tred zullen houden met de ontwikkeling van wonen en werken. De regio heeft met het IRP een scherpe koers, en kan door die vast te houden en door strategisch om te gaan met de schaarse ruimte, randvoorwaarden stellen bij ontwikkeling. Bijvoorbeeld door partijen aan de voorkant mee te nemen bij plan- en gebiedsontwikkeling, door investeerders te binden en door publieke middelen naar de regio te halen. Het is daarvoor belangrijk om de waarde van groen zowel maatschappelijk als financieel concreet te maken, en investeren aantrekkelijk te maken. Het programma Groen Groeit Mee bundelt en stroomlijnt investeringen op het gebied van groen en landschap, maar daarmee is de financiering nog niet geregeld. Het programma Groen Groeit Mee geeft nu al inzicht in de benodigde investeringen en reikt financieringsstrategieën aan.

Uitgangspunt is dat het investeren in groen en landschap een gezamenlijke verantwoordelijkheid is, waarbij de investeringsbehoefte integraal onderdeel uitmaakt van alle afzonderlijke plan- en gebiedsontwikkelingen in de regio. Voor investeringen in groen en landschap die niet gedekt kunnen worden uit opbrengsten van gebiedsontwikkeling, zullen de U16-gemeenten gezamenlijk een beroep doen op provincie, Rijk en Europa en andere financieringsstrategieën die door het programma Groen Groeit Mee zijn benoemd.

Voorbeelduitwerking

Groen in de stedelijke omgeving

In Nature Based Solutions (NBS) wordt de natuur niets als kostenpost beschouwd, maar als een kosteneffectieve interventie, waarmee je meerdere doelen tegelijkertijd kunt realiseren. De hoofdvraag is met welke strategieën financiering voor stedelijke NBS kan worden aangetrokken en hoe die in de stad kunnen worden geïntegreerd.

Uitdagingen
- Stedelijke natuur concurreert met vastgoedontwikkeling om de beschikbare ruimte in de stad.
- Stedelijke natuur levert onvoldoende financieel rendement op voor investeerders.
- Bewijs van effectiviteit van stedelijke NBS ontbreekt.
- De baten van stedelijk NBS komen versnipperd terecht bij verschillende actoren, waardoor een coördinatieprobleem ontstaat.
- Er is een mismatch tussen institutionele investeringen en investeringen in stedelijk NBS (qua schaal, rendement, transparantie en standaardisatie).
- Zowel publieke als private partijen willen de onderhoudskosten van stedelijke NBS niet op hun balans nemen.
- Er is gebrek aan publieke financiering voor stedelijke NBS door bezuinigingen, corruptie of achterblijvende economische groei.

Strategieën
- Positioneer stedelijke natuur als klimaatadaptatie maatregel.
- Ontwikkel kennisinstrumenten die de impact van stedelijk natuur bewijzen.
- Betrek (her)verzekeraars bij de opschaling van stedelijke natuur (zij hebben veel data over risico's en ze zijn grote investeerders).
- Faciliteer (publiekprivate) cofinanciering van stedelijke natuur (komt ook tegemoet aan de versnippering).
- Integreer stedelijke NBS in institutionele investeringen door middel van toezicht en regelgeving (bijvoorbeeld door vast te leggen wat een groene investering is).
- Ontwikkel en handhaaf regelgeving voor behoud van stedelijke biodiversiteit.
- Verlaag de kosten van stedelijke NBS door ze te integreren in reeds geplande infrastructuur, vastgoedprojecten en onderhoud.

Kansen in vervolgfase IRP
- (Markt)partijen hebben de intentie om opgaven en ambities 'aan de voorkant' van projecten/ontwikkelingen mee te nemen in de ruimtelijk ontwikkeling, ook bovenplans. En is behoefte aan beleid en/of kaders (programma van eisen, wet- en regelgeving).
- Door de schalen heen werken. Grote keuzes op regionale schaal maken, uitwerken en randvoorwaarden aangeven.
- Integraliteit in plan en project meenemen, regionaal investeringsagenda en instrumentarium ontwikkelen.

Bron: Sustainable Finance Lab, presentatie Helen Toxopeus tijdens participatiebijeenkomst IRP op 30 juni 2021.

Wonen

De opgave voor wonen leidt voor de complexe locaties tot de noodzaak om publieke onrendabele toppen af te dekken. Ervaringsgetallen uit recente impulsaanvragen en onderzoek van onder meer Brinkgroep 2017 en de RSU geven aan dat voor de meest complexe binnenstedelijke locaties tekorten kunnen ontstaan van tussen de 10.000 en 30.000 euro per woning. Daar komt in voorkomende gevallen nog bij dat er sprake is van excessieve kosten voor bovenplanse regionale infrastructuur. In het MIRT onderzoek wordt hiervoor 120.000 tot 160.000 euro per woning aangehouden. Deze kosten zijn uiteraard onderwerp van de gesprekken met provincie en Rijksoverheid over de bekostiging.

Bedrijventerreinen

De ambitie is om bestaande bedrijventerreinen te verdichten en te verduurzamen. Dit is een ambitie waarvoor de benodigde middelen nog niet goed in beeld zijn gebracht. Het zal een lange adem vergen en op een aantal plekken ook voorinvesteringen vragen. In de vervolgstap wordt (in samenwerking met alliantiepartners) onderzocht of een regionaal vehikel voor de financiering van deze verdichtingsoperatie haalbaar is. Dit wordt gekoppeld aan de zoektocht naar de benodigde schuifruimte.

Mobiliteit

De investeringen in mobiliteit zijn verdeeld over gemeentelijke, provinciale en nationale infrastructuur. Voor een deel van de ingrepen liggen er concrete plannen en is er financiële dekking, maar voor het grootste deel is dit nog niet het geval. Met name de schaalsprong in het ov-netwerk zal een flinke investering vergen. De groeifondspropositie Groot Merwede voorziet in de aanleg van de Merwedelijn en de Waterlinielijn, wat een goede start is van het Wiel met Spaken.

Tot slot

Ondanks de grote benodigde investeringen, nemen we de keuze om eerst binnenstedelijk en nabij bestaande knooppunten te bouwen bewust. Dit doen we omdat het uitgangspunt is dat de maatschappelijke lange-termijnkosten en -baten van deze keuze positief uitpakken. De veronderstelling is immers dat het leidt tot minder autoverkeer, meer fietsen en lopen, een gezondere leefomgeving, minder uitstoot van schadelijke stoffen en een aantrekkelijkere stedelijke en landschappelijke omgeving die mensen en bedrijven blijvend bindt en trekt. De benodigde investeringen voor de uitvoering van het IRP zijn divers en versnipperd, terwijl er tegelijkertijd grote samenhang is tussen de investering in de verschillende Pijlers. Zonder ov geen verdichting van knooppunten en zonder extra groen willen we niet groeien.

Leerdam (beeld: Leerdam Glasstad).

4.3 ADAPTIEF ONTWIKKELPAD - PRIORITERING EN TIJDLIJN

Het adaptieve ontwikkelpad brengt in beeld wanneer welke onderdelen van het IRP richting uitvoering gaan en welke afhankelijkheden bestaan tussen de verschillende onderdelen. Adaptief betekent dat het ontwikkelpad kan worden aangepast aan veranderende omstandigheden. Mocht een onderdeel in de uitvoering niet op tijd lukken, dan kan ervoor worden gekozen het ontwikkelpad aan te passen om de opgave toch in te vullen. Het IRP wordt in de toekomst geconcretiseerd en periodiek geactualiseerd om ontwikkelingen, die zich voordoen een plek te geven in de uitvoeringsstrategie. De eerste actualisatie is na een periode van twee jaar, daarna wordt onderzocht wat een passende ritmiek is.

Consistent, samenhangend en integraal

Als 16 gemeenten hebben we de ambitie om de groei op een gezonde, kwalitatief hoogwaardige en samenhangende wijze op te vangen, door in alle overwegingen 'gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen' consequent als uitgangspunt te nemen. Het pad dat leidt tot zo'n gezonde en samenhangende regio zal consistent moeten zijn met deze hoofdambitie.

De uitvoering van de ambitie is complex, we willen de landschappelijke kwaliteit doorontwikkelen, we willen groeien met wonen, werken, voorzieningen, sport, recreatie en natuur en daarbij willen we ambitieuze doelen halen op het gebied van mobiliteit, energie, klimaat en water. Het een kan niet zonder het ander. De kwaliteit van de regio is de optelsom van alles. Dus is sturing nodig, want het gaat niet vanzelf goed.

Volgordelijkheid in de ontwikkeling is daarom moeilijk te bepalen. Desondanks zit er wel een grof stapsgewijs ontwikkelpad in. Omdat we simpelweg niet alle woningen of werklocaties tegelijk kunnen, en ook niet zouden willen, realiseren en ook omdat een aantal grote gebiedsontwikkelingen pas mogelijk zijn als er aan bijvoorbeeld mobiliteitsvoorwaarden is voldaan.

De ambitie van een integrale en samenhangende verstedelijking van de regio is ook gelegen in de verwachting dat dit kansen biedt voor een hogere kwaliteit en kansen voor een bredere bekostiging vanuit meekoppelkansen en werk met werk maken.

Het adaptief ontwikkelpad maakt inzichtelijk wat de afhankelijkheden zijn tussen ruimtelijke uitwerkingen en keuzes en brengt beslismomenten en meekoppelkansen in beeld. Hiermee hebben de gezamenlijke gemeenten overzicht en is er transparantie over de verwachtingen bij uitwerking en uitvoering. Ook wordt helder waar gerichte actie nodig is om de ontwikkelingen in de regio te ondersteunen, of te versnellen door bijvoorbeeld een lobby of een investeringsstrategie.

Adaptief

Het IRP schetst een toekomstige ontwikkeling van de regio en daarbij is consistentie zoals gezegd van groot belang. Het IRP is echter geen eindplan: het is niet in beton gegoten. De periode waarvoor het IRP het perspectief schetst is lang, gedurende die tijd zullen maatschappelijke en economische veranderingen optreden. De 16 gezamenlijke gemeenten zullen blijvend onderzoek moeten doen naar behoeften en trends, alsmede blijvend de voortgang van alle geplande ontwikkelingen moeten monitoren. Bijsturen indien nodig is daarmee geen zonde, maar blijk van een gezonde instelling.

Ontwikkelpad consistent met *Utrecht Nabij*

In het kader van U NED is het eindrapport Ontwikkelperspectief *Utrecht Nabij* van november 2020 een belangrijke basis. In dit rapport is een allereerste uitwerking voor een ontwikkelpad opgenomen, waarin de belangrijkste ingrepen voor infrastructuur en daarmee samenhangende verstedelijking op volgorde in de tijd zijn geplaatst. Het ontwikkelpad van het IRP loopt gelijk op met deze uitgangspunten, maar voegt daar de relatie met landschap, energie en vitale kernen aan toe.

Afhankelijkheid

De eerste prioriteit in de regio ligt bij het versneld uitvoeren en realiseren van alle reeds harde plannen voor zowel woningbouw als werklocaties. Tevens gaat het om het snel en zorgvuldig voorbereiden van de realisatie van de nog niet harde planvoorraad. Zeker voor de binnenstedelijke locaties nabij knooppunten zijn de regionale ambities hoog en zal alles op alles moeten worden gezet om die ambities te realiseren. Van enkele grote toekomstige plangebieden is bekend dat verdere verstedelijking afhankelijk is van het op orde brengen van de mobiliteit. Dit geldt met name voor een aantal Metropoolpoorten (redeneerlijn 4) en Regiopoorten (redeneerlijn 5).

De Metropoolpoorten zijn niet allemaal gelijk. Het Centraal Station en Leidsche Rijn Centrum zijn voor de verdere doorontwikkeling in principe niet afhankelijk van grote infrastructurele ingrepen. Voor de ontwikkeling van Metropoolpoort Oost (Lunetten-Koningsweg) en Metropoolpoort Zuid (A12-zone) is eerst de aanleg van het zuidelijke deel van het Wiel met Spaken nodig (Papendorp – Westraven – Lunetten-Koningsweg, aanleg station Lunetten-Koningsweg (inclusief bediening door treinen van niveau 3 en 4) en een stevige versnelling van de Merwedelijn).

Ook de Regiopoorten verschillen van elkaar. Zo kan nabij de knopen Woerden en Houten onafhankelijk van verdere grootschalige ingrepen gestart worden met de doorontwikkeling, omdat de treinfrequenties op de corridor Houten – Woerden de komende jaren al omhoog zullen gaan. Voor Bunnik, Breukelen en Zeist geldt dat er eerst nog stevige investeringen in respectievelijk spoor en HOV-verbindingen nodig zijn.

Geconstateerd is dat er, naast de binnenstedelijke ontwikkelingen, ook een beperkt aantal grootschalige uitleglocaties nodig is om aan de gestelde woningbouw- en werkopgave in de regio te kunnen voldoen. Zo is de locatie stationsgebied Bunnik-Zuid vanwege de nabijheid van een ov-knoop aangemerkt als zo'n potentiële uitleglocatie. Ook hiervoor geldt echter dat de capaciteit van het spoor eerst moet worden opgevoerd, en dat daarvoor eerst forse investeringen in het spoor nodig zijn.

Met betrekking tot de vitale kernen in de regio is gesteld dat kernen zich moeten kunnen ontwikkelen voor hun directe eigen behoefte. Dit kan binnendorpse inbreiding betreffen of, onder voorwaarden en na provinciale goedkeuring, dorpsuitbreiding. Deze ontwikkelingen zijn van beperkte omvang, in tempo gebaseerd op concrete lokale behoefteramingen en daardoor niet afhankelijk van grootschalige infrastructurele ingrepen (treinen, trams, snelwegen). Lokaal maatwerk is nodig om te bepalen of bus- of snelfietsverbindingen nodig zijn om te zorgen dat er geen extra belasting van het bestaande autowegennet optreedt.

Niet in de laatste plaats zijn de stedelijke ontwikkelingen in de regio afhankelijk van de ontwikkelingen op het gebied van landschap, water en groen. Deze zijn in voorgaande hoofdstukken als randvoorwaarde beschreven om de kwaliteit van de regio en het gezond stedelijk leven in de toekomst te borgen. Klimaatadaptatie maakt daarvan onderdeel uit, met het oog op een veilige en prettige woonomgeving.

Systematiek van groen en landschap groeit mee

In het rapport U16 Ruimtelijke Opgave Groen en Landschap 2020-2040 zijn de opgaven gekwantificeerd en gebundeld in zeven gebiedsgerichte opgaven. Om de opgaven uitvoeringsgericht te koppelen aan het IRP worden de landschappelijke opgaven ingedeeld in vier gelijkwaardige categorieën:

1. Groenblauwe verbindingen op regionale schaal als randvoorwaarde voor de gehele gezamenlijke opgave.
2. Landschappelijke opgaven gekoppeld aan verstedelijking: mobiliteit, bedrijventerreinen en woningbouw.
3. Landschappelijke opgaven samenhangend met landelijk gebied, energie en vitale kernen.
4. Zelfstandige/onafhankelijke natuuropgaven, die vaak al beschikken over een financieringsbron.

Omdat de projecten uit categorie B onlosmakelijk samenhangen met de overige stedelijke ontwikkelingen in de regio, hangt de prioritering in tijd en geld van de landschappelijke opgaven samen met andere projecten. In de volgende fase van het programmeren zal preciezer een tijds- en uitvoeringskoppeling worden gemaakt tussen de verstedelijkingsprojecten en de landschaps-, water- en groenprojecten.

Vitale kernen

De vitale kernen kennen elk hun eigen dynamiek en hun eigen afhankelijkheden, daarom worden ze niet ondergebracht in de ontwikkelpaden. Er is geen volgordelijkheid in de ontwikkeling van de vitale kernen. Het is veel eerder de opgave om vitale kernen gedurende de periode van 2021 tot 2040 geleidelijk te ontwikkelen, afgestemd op de lokale behoefte en situatie. Het uitgangspunt is dat vitale kernen niet veel meer verkeer opleveren en dat maakt ze relatief onafhankelijk van grote infrastructurele ingrepen. Wel kunnen lokale ingrepen in landschap, voorzieningenstructuur of energie aanleiding te zijn voor het combineren van opgaven in de tijd, maar dit zal altijd lokaal en specifiek zijn. De opgave voor vitale kernen is gebaat bij een zekere geleidelijkheid, omdat daarmee de lokale markt de nieuwe woningen of andere ingrepen kan absorberen.

Bedrijventerreinen

De systematiek van het programmeren en prioriteren van bedrijventerreinen vindt plaats aan de hand van vier categorieën:

- Stedelijke werkmilieus.
- Functioneel klein tot middelgrote werkmilieus.
- Functioneel grootschalige werkmilieus.
- Functioneel XXL-werkmilieus.

In de categorie stedelijke bedrijventerreinen zal het Strijkviertel in 2023 starten en wordt verder vol ingezet op intensivering. De categorie functioneel kleinschalig tot middelgroot is deels al geborgd in de programmering wonen en werken van de provincie Utrecht. Voor de categorie functioneel grootschalig loopt in het kader van het IRP nog een zoektocht naar meerdere regionale bedrijventerreinen. Voor de categorie XXL wordt niet actief gezocht naar ruimte en worden initiatieven in het kader van regionaal programmeren meegenomen.

In beweging komen

Het ontwikkelpad is meer dan alleen een fasering van fysieke ingrepen in de regio. Belangrijk onderdeel is hoe de regiogemeenten en hun partners met elkaar een goede start kunnen maken met de realisatie van de geschetste ambities. Welke alliantie of organisatievorm is hiervoor nodig? Welke eerste stappen worden kunnen gezet? En op welke wijze worden nieuwe inzichten en voortgang verwerkt in de komende jaren?
In de volgende fase, het Integraal Regionaal Programmeren, zal ook een aanzet worden gegeven voor de alliantievormen, organisatievormen en monitoring.

Fase 1 tot 2030

Uiteraard gaan de gemeenten in eerste instantie door met het realiseren van de harde planvoorraad voor wonen en werken. Tegelijkertijd moet er in deze fase worden gestart met de voorbereidingen van de plannen voor na 2025 en 2030.

Op het niveau van de regio is van belang dat Utrecht Centraal en Metropoolpoort West (Leidsche Rijn Centrum) worden doorontwikkeld als gemengde woon-werklocaties. Er wordt een start gemaakt met het Wiel met Spaken door eerst de SUNIJ-lijn te versnellen en de Merwedelijn aan te leggen, waarna vanaf knooppunt Westraven ook een aanvang kan worden gemaakt met het ontwikkelen van het Wiel Leidsche Rijn Centrum – Westraven – Lunetten – USP. Voor deze stap is Lunetten-Koningsweg als station van niveau 3 nog niet noodzakelijk. In deze fase starten we ook met enkele versnellingen/versterkingen op bestaande ov-corridors, onder andere Gorinchem – Vianen – Utrecht, Wijk bij Duurstede – Bunnik – Lunetten – USP en Mijdrecht – Breukelen. We onderzoeken met Rijk en provincie of het mogelijk is om bestaande fietsprogramma's te versnellen door Rijksmiddelen toe te voegen aan de programma's.

Rond de Regiopoorten Woerden en Houten kan in deze fase worden doorontwikkeld. De ov-bereikbaarheid is hier op orde, maar er zal nog aan meer voorwaarden moeten worden voldaan. Ook in het stationsgebied van Bunnik kan worden gestart met de gebiedsontwikkeling, waarbij ook het stationsgebied Bunnik-Zuid in beeld komt.

Voor het werken is van belang dat er, waar dit al mogelijk is, wordt gestart met het verdichten van bestaande bedrijfslocaties. Daarnaast zal gezamenlijk moeten worden onderzocht wat de randvoorwaarden zijn voor geslaagde verdichting van bedrijventerreinen, welke instrumenten er zijn of nodig zijn en welke relevante allianties er gevormd kunnen worden. Meer concreet:

- We onderzoeken hoeveel ruimte er is binnen de planning van de toegekende PRS-locaties (harde afspraken uit de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie) om de uitgifte meer in lijn te laten zijn met de onderzoeksuitkomsten van het adviesrapport van mei 2020 en het IRP als geheel. Lopende contracten respecteren we: we werken hier op basis van vrijwilligheid.
- We brengen terreinen in die voor intensivering in aanmerking komen. Met de provincie, Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht, kennispartners en het Rijk verkennen we hoe we tot een programmatische en haalbare aanpak kunnen komen.
- Nieuwe plannen voor terreinen brengen we onder een regionaal uitgifteprotocol. Om te oefenen met regionale afstemming, informeren we elkaar over 'harde' uitgiftes.
- We werken het concept van regionale terreinen uit en maken de zoekgebieden op de IRP kaart kleiner en concreter.
- We voeren een nulmeting circulaire bedrijventerreinen uit.
- We realiseren meerdere lokale plannen.
- We brengen het eerste plan voor een regionaal terrein in.
- We boeken de eerste resultaten van de intensiveringsslag op kavelniveau. We verwachten circa 10% van de totale ruimtewinstintensivering voor 2030 te boeken. Het overige deel boeken we tot 2040.
- We gebruiken de opgedane ervaringen voor een herijking van de uitgangspunten.

Fort Honswijk (beeld: Kromme Rijnstreek).

Voor groen en landschap zal in eerste instantie worden ingezet op vier regionale groenblauwe verbindingen:
- Kromme Rijn – Oude Rijn (tevens Limes).
- Nieuwe Hollandse Waterlinie en Vecht.
- Verbindingen van de Lek (op basis van het project sterke Lekdijk).
- Verbinding Hollandse IJssel (op basis van het project Gekanaliseerde Hollandse IJssel).

Vervolgens wordt in de loop van deze fase ingezet op de start van de volgende ontwikkelingen:
- Ontwikkeling Kromme Rijnscheg (inclusief overkluizingen van de A27) en onderdeel Waterliniescheg (op basis van Westraven, Lunetten en USP).
- Polderscheg Woerden, Breukelen, Lange Linschoten (op basis van ontwikkelingen Woerden en Breukelen).
- Robuust maken van Heuvelrug en Stichtse Lustwarande.
- Agrarisch groenblauwnetwerk (gefaseerd op basis van landbouwtransitie in hele IRP-periode).
- Nieuwe natuurkerngebieden (30 hectare per stuk).

In de RES U16 wordt samengewerkt aan de energietransitie. De RES 1.0 wordt uiterlijk oktober 2021 vastgesteld en iedere 2 jaar geactualiseerd. Op die momenten wordt het meegenomen in het adaptief ontwikkelpad van het IRP.

Fase 2 2030 - 2040

In deze fase zal vooral de doorontwikkeling spelen van de reeds in gang gezette grote stedelijke gebiedsontwikkelingen in de Centrale As, rondom Utrecht Centraal en Metropoolpoort West (Leidsche Rijn Centrum) en de Regiopoorten Woerden en Houten. In deze fase wordt station Lunetten-Koningsweg ontwikkeld (inclusief de uitbreiding van de spoorcapaciteit Utrecht – Arnhem en frequentieverhoging Veenendaal – Breukelen) en wordt het Wiel Zuidoost definitief gemaakt (keuze modaliteit: lightrail of HOV) richting USP en Overvecht. Ook werkt de regio in deze fase aan het doortrekken van een snelle ov-verbinding naar Zeist-West, Zeist-Noord en eventueel Amersfoort.

Tegelijkertijd werken we aan het voltooien van de Merwedelijn richting Papendorp – Leidsche Rijn en Nieuwegein Zuid – IJsselstein. Beide ontwikkelingen brengen keuzes met zich mee ten aanzien van de ontwikkeling van regionale ov-knopen, waar regionale buslijnen worden verknoopt met lightrail- of HOV-lijnen. Op die manier kan de stedelijke ontwikkeling rondom knoop Westraven worden gestart. Ook de stedelijke verdichting rondom knooppunt Lunetten-Koningsweg wordt gestart, net als de verstedelijking rond de Regiopoorten Zeist-Noord en Breukelen. Verder wordt gewerkt aan stationsgebied Bunnik-Zuid.

Voor de werkopgave gaan we verder met de intensiveringsslag van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen, worden nieuwe lokale bedrijventerreinen ingebracht en worden nieuwe regionale terreinen ingebracht op basis van ervaringen met het eerste regionale terrein.

Voor groen en landschap gaat het in deze fase om:
- Ontwikkelen van de overige groenblauwe verbindingen.
- Ontwikkeling/afronding Waterliniescheg.
- Afronding polderscheg Woerden – Breukelen – Lange Linschoten.
- Hollandse IJsselscheg op basis van A12-zone (of eerder op het programma door meekoppelen als energielandschap Rijnenburg gepland wordt).

Verderop in deze fase zullen de volgende ontwikkelingen voor groen en landschap aan de orde zijn:
- Groene Zoom Vijfherenlanden (of zoveel eerder als landbouwtransitie en/of energielandschappen daartoe aanleiding geven).
- Groen raamwerk Heuvelrug – Lek (of zoveel eerder als landbouwtransitie en/of energielandschappen daartoe aanleiding geven).
- Blauwe Krans Stelling van Amsterdam (mede op basis van ontwikkelingen Mijdrecht. In afstemming met Metropoolregio Amsterdam mogelijk eerder op het programma).

Fase 3 adaptief pad 2025 - 2040

In de loop van bovenstaande fases wordt duidelijk hoe de algehele mobiliteit zich landelijk ontwikkelt en welke trends er binnen en tussen de modaliteiten plaatsvinden. Onze regionale verstedelijkingsstrategie is erop gericht om op de corridors van het hoofdwegennet na 2030 bij voorkeur een beheersbare situatie te hebben, dat wil zeggen een redelijke doorstroming in de spits. Dat betekent bijvoorbeeld dat er op de A12, de A27 en de A28 in de spits niet meer auto's zijn bijgekomen dan de prognoses tot 2030 ons nu al laten zien (op basis van autonome groei en de verstedelijking tot 2030). Als op de drukste corridors van het hoofdwegennet tegen die tijd een onbeheersbare situatie is ontstaan, dan staan we voor de keuze om de capaciteit van het hoofdwegennet (en daarvan afgeleid de op- en afritten en toeleidende wegen) te vergroten. Bijvoorbeeld door middel van een parallelweg aan de A12.

Op dezelfde wijze zal gedurende deze fases ook worden bezien of, en in hoeverre, de ontwikkeling van Rijnenburg voorbereid zou moeten worden om na 2035 aan de regionale vraag naar woningen te kunnen voldoen. Dit brengt dan ook noodzakelijke keuzes over een adequate ov-ontsluiting aan de orde.

Woningbouw: overzicht aantallen

Onderstaande tabel geeft een indicatief beeld van de bandbreedtes die gemeenten zien voor woningbouw in hun gemeente. In totaal wordt hiermee aan de totale opgave voldaan. De aantallen in de tabel kunnen licht afwijken van de meest recente inzichten van de gemeente. Afspraken over definitieve aantallen worden gemaakt in de programmering. Daarbij wordt gehandeld in de geest van dit IRP: de uitgangspunten en redeneerlijnen blijven daarbij overeind.

		Minimaal	Maximaal	
1	**GEMEENTE UTRECHT**			**UTRECHT STAD**
	Bestaande plannen	41.000		*Gebaseerd op RSU.*
	Lunetten/Koningsweg +			
	USP/Rijnsweerd	8.000		
	Leidsche Rijn Centrum	400		
	Overvecht	5.000		
	Overig Utrecht	3.300		
	Rijnenburg	0	25.000	
	TOTAAL EXCL A12-zone	**57.700**		*RSU benoemt minimale aantallen per knoop, geen maximale.*
	A12-ZONE			
	Utrechts deel (incl. Papendorp)	11.000	13.500	*Aantallen A12 zone uit bandbreedte Projectgroep A12-zone (indicatief).*
	Nieuwegeins deel	*5.000*	*10.500*	
	TOTAAL UTRECHT INCL A12	**68.700**	**96.200***	** Maximum aantal is inclusief maximale variant Rijnenburg.*
2	**GEMEENTE NIEUWEGEIN**			**REGIOPOORT GEMEENTEN**
	Harde planvoorraad	4.470		
	Aanvullend binnenstedelijk	2.500		
	TOTAAL EXCLUSIEF A12-ZONE	6.970		
	TOTAAL NIEUWEGEIN INCLUSIEF A12-ZONE	**11.970**	**17.470**	
3	**GEMEENTE HOUTEN**			
	Harde planvoorraad	1.000		
	Ambitie planvoorraad	4.800		
	TOTAAL HOUTEN	**5.800**		
4	**GEMEENTE WOERDEN**			
	Woerden en kernen	4.200	4.700	
	TOTAAL WOERDEN	**4.200**	**4.700**	
5	**GEMEENTE STICHTSE VECHT**			
	Knooppunt Maarssen +			
	Breukelen	6.000		
	Overige harde plannen	1.700		
	TOTAAL STICHTSE VECHT	**7.700**		
6	**GEMEENTE ZEIST**			*Onderzoek naar verstedelijking rond Zeist-Noord in relatie tot aanleg snelle HOV-verbinding.*
	Harde plannen	3.000		
	Zeist aanvullende potentie			
	bij HOV Zeist-Noord	0	5.000	*Verstedelijking rond station valt deels in gemeente Utrechtse Heuvelrug. Om dubbeltelling te voorkomen zijn die hier niet meegenome in het totaal.*
	Station Driebergen-Zeist	*500*	*1.500*	
	TOTAAL ZEIST	**3.000**	**8.000**	

		Minimaal	Maximaal
7	**GEMEENTE BUNNIK**		
	Harde plannen dorpen	600	
	Knooppunt Bunnik	5.000	
	TOTAAL BUNNIK	**5600**	
8	**GEMEENTE DE BILT**		
	Bestaande plannen	1.500	
	Verwachte plannen	0	700
	TOTAAL DE BILT	**1.500**	**2.200**
9	**GEMEENTE DE RONDE VENEN**		
	Harde plannen	1.800	
	Vitaliteit	1.000	3.000
	TOTAAL DE RONDE VENEN	**2.800**	**4.800**
10	**GEMEENTE WIJK BIJ DUURSTEDE**		
	Harde plannen	600	
	Vitaliteit	1.160	1.300
	TOTAAL WIJK BIJ DUURSTEDE	**1.760**	**1.900**
11	**GEMEENTE IJSSELSTEIN**		
	Harde plannen	800	
	Vitaliteit	1.440	2.500
	TOTAAL IJSSELSTEIN	**2.240**	**3.300**
12	**GEMEENTE VIJFHEERENLANDEN**		
	Harde plannen	2.000	
	Vitaliteit	1.000	1.000
	Zachte plannen	0	2.250
	TOTAAL VIJFHEERENLANDEN	**3.000**	**5.250**
13	**GEMEENTE UTRECHTSE HEUVELRUG**		
	Harde plannen	740	
	Marinierskazerne	400	
	Station Driebergen-Zeist	500	1.500
	TOTAAL UTRECHTSE HEUVELRUG	**1.640**	**2.640**

Verstedelijking rond station valt weliswaar deels in gemeente Zeist, maar alle woningen zijn hier meegeteld.

		Minimaal	Maximaal
14	**GEMEENTE LOPIK**		
	Ambitie Lopikerwaardagenda/ vitaliteit	300	
	TOTAAL LOPIK	**300**	
15	**GEMEENTE MONTFOORT**		
	Lopikerwaardagenda / vitaliteit	430	
	TOTAAL MONTFOORT	**430**	
16	**GEMEENTE OUDEWATER**		
	Lopikerwaardagenda / vitaliteit	975	
	TOTAAL OUDEWATER	**975**	

De woningaantallen voor Montfoort zijn voor de periode tot 2030.

	min	*max*
TOTAAL UTRECHT	**57.700**	
RIJNENBURG	0	25.000
A12 ZONE	16.000	24.000
TOTAAL UTRECHT+	**73.700**	**106.700**
REGIOPOORTEN	33.270	38.770
VITALE GEMEENTEN	14.645	21.795
TOTAAL	**121.615**	**167.265***

Exclusief Rijnenburg zijn het er maximaal 142.265.

Colofon

Titel	Integraal Ruimtelijk Perspectief U16 2021-2040. Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen
Auteurs	Opgaveteam IRP U16 in samenwerking met SITE Urban Development en KuiperCompagnons
Vormgeving	KuiperCompagnons
Correspondentie	Integraal Ruimtelijk Perspectief en Programma U16 rep@utrecht.nl
Copyright	Citaten en kaartbeelden mogen zonder schriftelijke toestemming van de auteurs worden gebruikt, op voorwaarde van een duidelijke bron- en naamsvermelding *(Opgaveteam IRP, SITE Urban Development en KuiperCompagnons)*
Publicatiedatum	September 2021

Totstandkoming Integraal Ruimtelijk Perspectief U16 2021-2040

Met hartelijk dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van het IRP.

Opdrachtgevers

Gemeente Bunnik
Gemeente De Bilt
Gemeente De Ronde Venen
Gemeente Houten
Gemeente IJsselstein
Gemeente Lopik
Gemeente Montfoort
Gemeente Nieuwegein
Gemeente Oudewater
Gemeente Stichtse Vecht
Gemeente Utrecht
Gemeente Utrechtse Heuvelrug
Gemeente Vijfheerenlanden
Gemeente Wijk bij Duurstede
Gemeente Woerden
Gemeente Zeist

In samenwerking met

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Waterschap Amstel Gooi en Vecht
Waterschap Rivierenland
Provincie Utrecht

In afstemming met

RES U16
U Ned / MIRT Onderzoek
A12-zone

Bijeenkomsten totstandkoming IRP

Bestuurlijke werksessie REP – 18 mei 2020
Bestuurlijke werksessie REP – 10 juli 2020
Bestuurlijke werksessie IRP - 7 september 2020
Bestuurlijke werksessie IRP - 25 september 2020
Collegedag – 27 oktober 2020
U10 Informatiebijeenkomst - 4 november 2020
Bestuurlijke werksessie IRP - 1 februari 2021
Bestuurstafelbijeenkomst 15 februari
U10 Informatiebijeenkomst - 17 februari 2021
Participatiebijeenkomst IRP - 15 maart 2021
Bestuurlijke werksessie IRP - 24 maart 2021
Tour langs de raden: IRP – april en mei 2021
Bestuurlijke werksessie IRP – 25 juni 2021
Participatiebijeenkomst IRP – 30 juni 2021
Bestuurlijke werksessie IRP – 6 september 2021

Literatuurlijst Integraal Ruimtelijk Perspectief

Rapporten opgesteld in opdracht van U10 Bestuurstafels toeleverend aan het Integraal Ruimtelijk Perspectief. En daarnaast is voor kennis en expertise ook gebruik gemaakt van rapporten van diverse samenwerkingspartners.

Landschap, water en groen - U10 Bestuurstafel Groen en landschap

Groen groeit mee, financiering. Bureau Buiten. Juni 2021.

Groen groeit mee, opgaven in beeld. Bureau Buiten. Juni 2021.

Versnelde Zeespiegelstijging Centraal Holland, verslag kennisprogramma. Defacto. Maart 2021.

U16 Ruimtelijke opgave Groen & Landschap 2020 – 2040. BVR en ambtelijke begeleidingsgroep. December 2020.

Regionale Adaptatiestrategie regio Utrecht Zuidwest. Netwerk water en klimaat (14 gemeentes, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, Provincie Utrecht en Veiligheidsregio Utrecht). November 2020.

New Deal tussen boer en maatschappij, advies over de transitie naar landschapsinclusieve landbouw. College van Rijksadviseurs. Juli 2020.

Verdieping Groene routes en scheggen | landschap van de toekomst | landbouwkerngebied, casestudy ontwikkelbeeld groen & landschap. BVR en ambtelijke begeleidingsgroep. Oktober 2019.

Ontwikkelbeeld Groen & Landschap, vijfde pijler Groen & Landschap: het aanbod van en aan de U16. BVR en ambtelijke begeleidingsgroep. Juli 2019.

Utrecht Buiten, groene recreatie voor gezond stedelijk leven. Bureau Buiten. Juni 2019.

Mobiliteit - U10 Bestuurstafel Duurzame bereikbaarheid

Utrecht Nabij. U Ned. November 2020.

OV Toekomstbeeld Midden Nederland. Goudappel-Coffeng en Arcadis. Juni 2019

Regionale Fietsvisie 2.0 U10. Mobycon. Februari 2018

Wonen – U10 Bestuurstafel Gezonde woon- en leefomgeving

Kwalitatieve woningmarktanalyse. Companen. Juli 2020

Locatieonderzoek Woningbouw Regio Utrecht. SITE. September 2018

Werken – U10 Bestuurstafel Economische Positionering

Ambtelijk concept Marktverkenning Life Sciences & Health en Quickscan Verduurzaming U4-regio. Buck Consultants International. Februari 2021.

Naar toekomstbestendige werklocaties in de regio U16. Stec Groep. 2020.

Energie – U10 Bestuurstafel Klimaatneutrale regio

RES 1.0. RESU16. Mei 2021.

Warmteonderzoek RES U16. Greenvis. November 2020.

Energielandschappen RES U16. Land-id. November 2020.

Ontwerp RES. RESU16. Maart 2020.

Energieanalyse U16. Generation.Energy/Quintel. December 2018.

Gezonde en inclusieve regio

Regio Utrecht: inhoud als verbindende factor. U10 team. Maart 2020.

Ruimtelijk- Economisch Programma

Verstedelijkingsstrategie. U10 REP. 2020.

Contour REP. U10 REP. 2020.

Ruimtelijk- Economische Koers. U10. 2017.

Een tussenstop op weg naar de toekomst

Woningnood, energietransitie, waterveiligheid, droogte, bodemdaling, grootschalige logistiek, datacentra, circulaire economie, landbouwtransitie en de groei van mobiliteit. Allemaal grote opgaven die strijden om dezelfde beperkte ruimte. Als kersverse Rijksadviseur voor de fysieke leefomgeving krijg ik vaak de ongemakkelijke vraag: “Welke keuzes moeten we maken?”. En tot nu toe moet ik het antwoord schuldig blijven, want ik mis een gezamenlijk nationaal toekomstperspectief om de juiste keuzes te kunnen maken.

Gelukkig zijn er ook lichtpuntjes in de dichte mist die ons het zicht op de toekomst ontneemt. Daarbij denk ik bijvoorbeeld aan de consistente lange termijnvisie voor de regio Utrecht. De verschillende ruimtelijke plannen en programma’s sluiten mooi op elkaar aan. En met name met het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) wordt duidelijk dat alle puzzelstukjes goed in elkaar vallen. De visie voor de lange termijn leidt aantoonbaar tot duidelijke en scherpe keuzes die lokale, regionale, provinciale en nationale opgaven met elkaar verbindt.

Maar het IRP is niet het eindpunt, het is slechts een mooie (en kortstondige) tussenstop op de lange weg die ruimtelijke ordening heet. Heb dus geduld, wees vasthoudend en blijf herhalen wat de visie voor de lange termijn is. En dan helpt het om de navolgende zes punten telkens in het achterhoofd te houden, zowel voor de gemeenten, de provincie als de rijksoverheid:

1. **Ga uit van je eigen regionale kracht.** De regio Utrecht behoort tot één van de aantrekkelijkste in Europa en kan hoge eisen stellen aan alle betrokken partijen om maximale kwaliteit te realiseren. Schroom dus niet om structureel geld uit te trekken voor ogenschijnlijke kostenposten, zoals de noodzakelijke investeringen in de regionale groenstructuren. Deze investering betaalt zich gegarandeerd uit, voor alle betrokken partijen.
2. **Benut de kracht van de eigen bewoners en ondernemers.** Druk de regionale visie niet top down door in de lokale gemeenschap, maar gebruik deze gemeenschap juist als het startpunt van co-creatie om de regionale doelen te bereiken. Er zit veel ontwikkelkracht in de steden, dorpen en landschappen. Bewoners en ondernemers zijn vaak tot meer in staat dan we denken.
3. **Blijf regionaal en integrerend werken.** De ruimte is schaars, de opgaven zijn groot. Dus je kunt de toekomstige ruimteclaims alleen maar inpassen als je het gezamenlijk doet. Gebruik daarbij de drie principes van de Nationale Omgevingsvisie om op koers te blijven. Benut de kenmerken en identiteit van gebieden, voorkom het afwentelen van problemen in tijd of ruimte en probeer zoveel mogelijk opgaven te combineren. Zo worden kosten en baten bij elkaar gebracht, financieringsstromen gekoppeld en de collectieve doe-kracht vergroot. Blijf dus nauw samenwerken en kijk over je eigen grenzen heen. En doe dat niet alleen op de kaart, maar ook in de managementstructuur van projecten of gebiedsontwikkelingen, zodat duidelijk is wie wat waar gaat doen.
4. **Durf pijnlijke en radicale keuzes te maken.** Het IRP is een mooi begin van een enorme verandering die onze leefomgeving te wachten staat. Maar op een aantal dossiers moet het roer echt radicaal omgegooid worden om op een gezonde manier door te kunnen groeien. En dat kan niet zonder de hulp van de rijksoverheid en de provincie. Denk aan een radicale mobiliteitstransitie op nationaal en lokaal niveau om ruimte te maken voor leefkwaliteit. Of de noodzaak om het landschappelijk en ecologisch casco op orde te brengen als voorwaarde voor verdere groei. Maar ook het strategisch programmeren van woningbouw in de tijd. Ga niet overal tegelijk aan de slag want je hebt de druk op de woningmarkt nodig om moeilijke locaties vlot te trekken en zo meerder maatschappelijke doelen te realiseren.
5. **Denk groter!** Want internationale corridors, energiesystemen, economie, ecologie, bodem en water kennen geen regionale grenzen. Nauwe samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam, de Regio Amersfoort en Food Valley is onvermijdelijk als je echt het verschil wilt maken. Als het lukt om op onderdelen van de IRP samen op te trekken met verschillende regio’s heb je meer te bieden aan de rijksoverheid.
6. **Maar boven alles: hou elkaar goed vast!** Laat je niet tegen elkaar uit spelen. Hou je rug recht en houdt de blik op de lange termijn. Het IRP is pas het begin van een langdurig bestuurlijk gesprek dat niets mag inboeten aan passie en bevlogenheid. Luister goed naar elkaar en zorg vooral goed voor elkaar. Want alleen ga je sneller, op korte termijn, maar samen kom je verder.

Wouter Veldhuis
Rijksadviseur voor de fysieke leefomgeving

September 2021

Nr	Status	Gemeente	Zienswijze op concept IRP	Verwerking	Verantwoording
1	Zienswijze	Bunnik	Geachte heer Verschuure en heer Jansen, Wij hebben met interesse kennisgenomen van de conceptversie van het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) van de regio U16. Wij spreken waardering uit voor het samenbrengen van veel ambities in een afgewogen ruimtelijke visie op onze regio.	Behoeft geen beantwoording	
2	Zienswijze	Bunnik	Integrale afweging van de ruimtelijke koers Het IRP geeft een goede gelegenheid om een belangrijk punt te onderstrepen: de integraliteit van opgaves waarvoor wij in onze gemeente en regio staan. Wat ons betreft behoeft het IRP hierop nog aanvullingen. Woningbouw, groen, recreatie, mobiliteit, energietransitie en economie moeten immers allemaal gebeuren in een beperkte ruimte. Dat vereist een zorgvuldige afweging, die wat ons betreft op hoofdlijnen eerst moet gebeuren in onze gemeente. In die afweging spelen voor ons ook brede welvaart en aspecten van leefbaarheid zoals luchtkwaliteit en biodiversiteit. Dat proces gaat de Bunnikse samenleving in tijdens het opstellen van de Omgevingsvisie, die momenteel in wording is. Dit IRP, met visualisatie en denkrichtingen, kan dienen als een "praatplaat" of een 'discussiestuk' in dit proces en is daarmee niet een leidend principe. Wij staan als gemeente welwillend tegenover een handreiking naar de regio wat betreft de behoefte aan woningbouw, zie de plannen voor Odijk West en het Stationsgebied. Bovendien heeft onze Raad op 9 juli 2020 via een motie het College opgeroepen de participatie van de bevolking fluks ter hand te nemen. Voordat deze participatie tot een goed einde is gebracht, is een zienswijze op aspecten die daar nog worden afgewogen nog voorbarig.		Kennis genomen van zienswijze
3	Zienswijze	Bunnik	Groen en Landschap De gemeenteraad is tevreden met de uitwerking van groen en landschap in het IRP en het uitgangspunt dat de ontwikkeling van groen en landschap gelijk opgaat met de andere opgaven. Het financieringsaspect ontbreekt nu nog in het concept IRP, maar we zijn blij dat dit in het vervolg van het IRP verder wordt uitgewerkt.	Behoeft geen verwerking	Behoeft geen beantwoording
4	Zienswijze	Bunnik	Natuurinclusief bouwen Voorts willen we u nog wijzen op de motie Natuurinclusief Bouwen in het REP, die is aangenomen in onze raad in juli 2020. Wij vinden het van essentieel belang dat nieuwe woonwijken natuurinclusief gebouwd worden; zo hebben wij dit ook opgenomen in het Integrale Programma van Eisen van Odijk West/ Kersenweide.	Behoeft geen verwerking	Natuurinclusief bouwen is ook in het IRP uitgangspunt. U vindt dat o.a. terug in perspectief 1 en redeneerlijn 1
5	Zienswijze	Bunnik	Wonen in relatie tot (auto)mobiliteit De gemeenteraad constateert dat de regio onze gemeente ziet als een plek voor toekomstige woningbouw, met name rondom knooppunt station Bunnik. Onze gemeenteraad is op de locatie ten zuiden van de A12 nog niet toegekomen aan de meningsvorming, de communicatie met de inwoners en de ruimtelijke afweging die met deze grote opgave samenhangt. Het gesprek in onze eigen samenleving is nog niet gevoerd en wij kunnen dan ook nog geen bevestiging geven of deze ruimtelijke koers de juiste is. Wij vragen de regio daarom om geduld ten aanzien van het commitment dat Bunnik geeft op het gebied van woningbouwontwikkeling, wat niet wil zeggen dat wij de behoefte van de regio niet onderkennen.	Geen verwerking in IRP	Het stationsgebied van Bunnik kent door haar ligging en OV-ontsluiting een grote potentie om een bijdrage te leveren aan de regionale opgave voor zowel wonen als werken. Het IRP is echter adaptief en kent een horizon tot 2040. Een zorgvuldig lokaal proces is van belang om tot een gedragen ontwikkeling te komen.
6	Zienswijze	Bunnik	Odijk West/ Kersenweide en omlegging N229 Omdat wij hebben gekozen voor een groei van ons inwoneraantal in Odijk west/ Kersenweide, is een oplossing vereist voor de mobiliteitsknelpunten op de A12 en de provinciale wegen in het Kromme Rijngebied waarbij de verlegging van de N229 naar De Limesbaan en de volledige aansluiting van De Limesbaan op de A12 essentieel is. Niet alleen voor Bunnik, maar ook voor de gemeenten Houten en Wijk bij Duurstede. Aangezien dit buiten onze invloedssfeer ligt, zijn concrete afspraken met de provincie en het Rijk c.q. Rijkswaterstaat noodzakelijk om deze mobiliteitsknelpunten op te lossen.		De knelpunten in automobiliteit rond Odijk en Bunnik zijn deels van kwalitatieve aard (doorsnijding) en deels van verkeerskundige aard, waarbij het werkelijke knelpunt eerder zit op de A12. De loop van de N229 en de aansluiting van de Limesbaan is in het IRP benoemd als onderwerp van onderzoek in relatie tot de verstedelijking van de regiopoort Bunnik. Hiervoor zal inderdaad samenwerking gezocht moeten worden met Rijkswaterstaat, de Provincie en andere stakeholders. Dit zal in de vervolgfase van het IRP verder worden opgepakt.
7	Zienswijze	Bunnik	Mobiliteit In het concept IRP wordt ingezet op een schaalsprong in OV en fiets. Daarbij is station Bunnik aangemerkt als een van de regioknooppunten om deze regio duurzaam bereikbaar te houden. Dit sluit goed aan op onze ambities en plannen voor de stationsomgeving Bunnik.		Behoeft geen beantwoording
8	Zienswijze	Bunnik	Versterken regionale ov-verbindingen Naast deze grootschalige ov-verbeteringen is het ook noodzakelijk om juist de (kleinere) ov-dwarsverbindingen voor woon-werkverkeer of familiebezoek tussen steden en dorpen rondom de stad Utrecht te verbeteren. De verbinding vanuit deze plaatsen via regionale OV-knooppunten kost voor deze inwoners juist veel meer tijd dan een rechtstreekse verbinding. Het alternatief lonkt: de auto. Wij roepen daarom op tot het realiseren van een groter wiel met spaken. De situatie rond de gelijkvloerse kruising van het spoor met de Schoudermantel in de kern Bunnik vraagt daarbij om aandacht. Ook is er behoefte aan duidelijkheid rond een mogelijke verdubbeling van dit traject.	In verschillende zienswijzen wordt meer aandacht gevraagd voor 'dwarsverbanden' in het OV systeem die rechtstreekse verbindingen creëren tussen kernen, zoals de vaak genoemde OV-verbinding tussen Houten, Nieuwegein en IJsselstein. Voor het verwerken van OV-verbindingen in het IRP sluiten wij aan op het Toekomstbeeld OV. In die argumentatie spelen het (beperkte) budget voor OV-exploitatie in combinatie met het afwegen van de vervoerswaarde van gewenste OV-lijnen een grote rol. Bovendien is het van belang dat gewenste verbeteringen aan relatief 'dikke' verbindingen als de OV-verbinding tussen Houten, Nieuwegein en IJsselstein, hoewel op korte termijn niet levensvatbaar, voor de langere termijn wel op het lijstje blijven staan als mogelijke netwerkverbeteringen. Tot slot geldt, zie het Regionaal Mobiliteitsprogramma, dat de regio inzet op verduurzaming van de mobiliteit door middel van een zogenaamde mobiliteitstransitie; die transitie komt tot stilstand als de pot geld voor OV-exploitatie op termijn niet groter wordt, want de gewenste extra OV-passagiers kosten hoe dan ook geld.	Voor de ontwikkeling van het OV netwerk baseren we ons in de regio op het regionale Toekomstbeeld OV. De OV-corridors die in dat document genoemd staan werken we samen met de provincie uit tot OV-lijnen van hoge kwaliteit (vwb snelheid en frequentie) naar alle windrichtingen van de regio. Hoge OV-kwaliteit is alleen mogelijk tussen plekken met hoge concentraties van wonen en/of werken; we hebben er als overheden belang bij om de buslijnen zo vol mogelijk te laten rijden om belastinggeld effectief te spenderen. Voor vervoer naar kleine kernen en verbindingen tussen middelgrote kernen geldt dat ze zelfstandig geen hoge OV-kwaliteit kunnen genereren en daarom richt de visievorming in de regio zich op het aantakken van kernen op plekken (regiopoorten, multimodale hubs) met hoge OV-kwaliteit om een goede ketenreis mogelijk te maken.
9	Zienswijze	Bunnik	Energie Bunnik wil klimaatneutraal worden in 2040. De energie-opgave is nog onvoldoende uitgewerkt/gedekt in het concept IRP. Het opwekken van duurzame energie moet dus nog ingepast worden in de schaarse ruimte, waar ook woningbouw, groen, mobiliteit en recreatie moeten worden ingepast. Dat kan niet zonder een integrale benadering, waarbij zoekgebieden moeten worden aangewezen voor energieopwek. Onze gemeente is nog bezig met dit proces waarbij tijdelijkheid, integraliteit en dubbelgebruik van energielandschappen een rol spelen.	RES 1.0 is geïntegreerd in het IRP.	Voor het concept IRP was de RES 1.0 nog niet gereed. De RES 1.0 is nu geïntegreerd in het IRP.
10	Zienswijze	Bunnik	Wij wensen u veel succes met de verwerking van de zienswijzereacties van de raden en kijken uit naar het definitieve IRP. Met vriendelijke groet, Burgemeester van de gemeente Bunnik, [redacted]riffier, R. van Bennekom [redacted]. Khairouni		Behoeft geen beantwoording
11	Zienswijze	De Bilt	Geachte heren Verschuure en Jansen, Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad van de gemeente De Bilt het concept Integraal Ruimtelijke Perspectief (IRP) van het REP behandeld en hebben we onze zienswijze bepaald. We herkennen ons voor het overgrote deel in dit IRP en we zijn content dat er met het IRP een gezamenlijk regionaal toekomstperspectief is ontwikkeld om nu en in de toekomst de groei op een gezonde en duurzame wijze op te vangen. Een perspectief waarin ook onze regionale inbreng zoals verwoord in ons Position Paper goed is meegenomen. Middels deze zienswijze vragen we aandacht voor alternatieven voor de tramverbinding USP-Zeist en voor de participatie. Op deze punten verwachten wij dat er stappen worden gemaakt, waardoor we besluitvorming van het definitieve IRP dit najaar met vertrouwen tegemoet kunnen zien.		Behoeft geen beantwoording

12	Zienswijze	De Bilt	Alternatieven voor tramverbinding USP-Zeist Zoals bekend maken wij ons zorgen over de ecologische en landschappelijke inpasbaarheid van het doortrekken van een tramverbinding vanaf het USP naar Zeist. Aantasting van het landgoed Oostbroek is voor onze gemeente niet acceptabel. Daarnaast verwachten wij een verslechtering van de OV bereikbaarheid van de zuidkant van De Bilt door het schrappen van buslijnen om de tramverbinding mogelijk te maken. Het perspectief voor het kunnen realiseren van dit deel van de tramlijn is beperkt. Dit wordt ook duidelijk uit de deelstudie HOV-USP dat in het kader van het Bestuurlijk Overleg MIRT is uitgevoerd. Het nieuws na het uitkomen van dit concept IRP REP dat vanuit het Groeifonds (vooralsnog) geen bijdrage wordt geleverd heeft dit perspectief verder verslechterd. Een belangrijk kritiekpunt uit de negatieve beoordeling van de Utrechtse propositie, in het kader van het landelijk Groeifonds, is dat deze tekort schiet op aantoonbaarheid van efficiëntie (meest geëigende oplossing, sobere en doelmatige vormgeving). We zijn van mening dat er serieus gekeken moet worden naar een soberder alternatief pakket aan maatregelen voor het verbeteren van de bereikbaarheid van het USP en de de Noordoost kant van Utrecht. Een pakket dat meer uit gaat van de bestaande infrastructuur en de ecologische en landschappelijke inpasbaarheid. Opties daarvoor kunnen zijn een HOV-busbaan over de Universiteitsweg, Utrechtseweg en Amersfoortseweg als alternatief voor de trambaan naar Zeist-Noord en meer inzetten op het gebruik van station Bilthoven voor een deel van de OV ontsluiting van het USP (Bilthoven en Utrecht). Ons voorstel is om gezamenlijk met de regio en de provincie ook de alternatieven beter in beeld te brengen om zo te komen tot een goed en uitvoerbaar OV bereikbaarheidspakket voor de Noordoostkant van Utrecht en het USP en daarbij nadrukkelijk de netwerksamenhang en de Ladder van Verdaas te betrekken.	Voor de OV-netwerkontwikkeling in dit deelgebied geldt dat provincie en belanghebbende gemeenten nog geen duidelijke richting hebben gekozen voor de toekomstige ontwikkeling van het gehele OV-netwerk en specifiek de mogelijkheden, modaliteit en routering van een HOV-corridor. Voor een dergelijke ingreep geldt dat een zorgvuldige afweging van factoren als inpasbaarheid, betaalbaarheid en reistijdwinst leiden tot een toekomstige afweging waarbij het belangrijkste doel is dat de extra investering in HOV ondersteunend moet zijn aan de groei van wonen en werk in het deelgebied. Samen met de provincie zullen wij in vervolgonderzoek voor diverse mogelijke ingrepen in het ov-systeem de brede netwerkeffecten aan de oostkant van de stad Utrecht in beeld brengen, waarbij ook onderstaande specifieke opgaven in beeld worden gebracht: • Ov-as Bilthoven – USP versnellen, eventueel met deels vrijliggende infrastructuur op de Soestdijkseweg. Hierbij hoort ook het toekomstbestendig maken busstation Bilthoven. • Zeist – De Bilt – Utrecht Centrum blijft een goede busverbinding over de Utrechtseweg. De in de IRP kaarten opgenomen lijn is nadrukkelijk indicatief bedoeld.	Een HOV- of zelfs lightrailverbinding tussen USP en Zeist west/noord (en eventueel zelfs door naar Amersfoort) is een stevige ingreep in het bestaande regionale OV-netwerk. Voor een dergelijke ingreep geldt dat een zorgvuldige afweging van factoren als reistijdwinst, ontwikkeling vervoersvraag en inpassing leiden tot een afweging van plussen en minnen waarbij vooral van belang is hoe het toekomstige OV netwerk aansluit bij bestaande en toekomstige verstedelijkingslocaties. Samen met de provincie zullen wij in vervolonderzoek de brede netwerkeffecten aan de Oostkant van de stad Utrecht voor diverse mogelijke ingrepen in het OV-systeem in beeld brengen.
13	Zienswijze	De Bilt	Regionale participatie belanghebbenden en participatie in de omgevingsvisie We constateren dat de inbreng van regionale belanghebbenden bij dit concept IRP helaas nog beperkt is. We verwachten dat deze inbreng veel steviger aan bod komt in het IRP, dat in september voor definitieve besluitvorming van het IRP wordt voorgelegd aan de raden. Op dit moment loopt in onze gemeente een drietal grote participatietrajecten met betrekking tot samenwerken aan wonen, opwekken energie en de lokale omgevingsvisie waarin deze trajecten een plaats krijgen. Uit deze trajecten zullen wijzigingen voor het ruimtelijke beleid van de gemeente naar voren komen die mogelijk ook een regionaal effect hebben. De lokale participatie binnen ons traject van de omgevingsvisie is dus nadrukkelijk gaande.		In de totstandkoming van het IRP is er voor regionale stakeholders gelegenheid geweest input te leveren tijdens twee participatiebijeenkomsten. De input die daarin is geleverd is in het definitieve IRP verwerkt.
14	Zienswijze	De Bilt	Zoals verwoord door de U10 is de status van het IRP dat dit document na vaststelling in de gemeenteraden gezien wordt als een afspraak waarbij gemeenten met behoud van de eigen publiekrechtelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van bijvoorbeeld gemeentelijke omgevingsplannen, afspreken de ambities en doelen van het IRP naar vermogen te helpen realiseren. Deze lijn kunnen we onderschrijven en we zien het belang van de vaststelling van dit document voor de gezamenlijke lobby naar Rijk en provincie. We willen daarbij wel het voorbehoud maken dat we het IRP als tussenstap zien, waarbij het mogelijk is dat nieuwe elementen die voortkomen uit onze lokale participatietrajecten in de programmeringsfase van het REP aanbod zullen komen. Dit vraagt om een adaptief karakter van dit IRP.		De uitvoering van het IRP kent inderdaad een adaptief karakter. De bevoegdheid voor planologische procedures ligt uiteindelijk bij de gemeenten en daarbij horen ook lokale participatietrajecten die kunnen zorgen voor nieuwe inzichten.
15	Zienswijze	De Bilt	Wij wensen u veel succes in het zetten van de nodige stappen om te komen tot een definitief IRP van het REP. Namens het college van burgemeester en wethouders van De Bilt, Hoogachtend, College van burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt, de secretaris, de burgemeester, drs. R. van Netten mr. S.C.C.M. Potters		Behoeft geen beantwoording
16	Zienswijze	De Ronde Venen	Geachte heren Verschuure en Jansen, De regio staat voor grote ruimtelijke opgaven die om een regionale aanpak vragen. In dat kader werken we samen met de 16 gemeenten in de regio Utrecht om tot een Ruimtelijk Economisch Programma te komen. In de huidige fase 3 leidt dit tot een Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP). Dank voor het concept IRP. Met deze reactie geven we onze zienswijze op het voorliggende rapport.		Behoeft geen beantwoording
17	Zienswijze	De Ronde Venen	Groen & Landschap: Onvoldoende zicht op de uitvoerbaarheid & financiën van de opgave Het IRP kent veel ambities op het gebied van landschap, klimaatadaptatie en landbouwtransitie. Deze zijn in nauwe samenwerking aan de bestuurstafel groen & landschap tot stand gekomen. Het concept IRP doet recht aan de grote opgaven en uitdagingen om natuur, klimaat en economische dragers zoals agrariërs de ruimte te bieden voor ontwikkeling. De Groene ontwikkeling van de regio is een randvoorwaarde voor verstedelijking en mobiliteitsontwikkeling. Over de wijze waarop deze onderlinge relatie wordt vormgegeven bestaat nog veel onduidelijkheid. Het is een uitdaging om alle ambities waar te maken. In dat verband krijgen wij graag meer zicht op de uitvoerbaarheid van deze opgave, wijze van financiering en regievoering. Zonder heldere en evenredige financiële bijdrage is de uitvoering onmogelijk. Vooralsnog wachten wij de resultaten van het traject Groen Groeit Mee af.		De groenopgave is net als de andere opgaven voor de regio ambitieus en voorwaardelijk voor de groei van de regio. Het klopt dat veel van deze ambities net als ambitites uit andere thema's nog niet financieel gedekt zijn. We benadrukken dat het gaat om een gezamenlijke ambitie van de regio waarbij de oplossingen ook moeten passen bij deze gezamenlijkheid. In het hoofdstuk uitvoeringsstrategie is dit in het IRP omschreven en in de vier fase wordt dit verder uitgewerkt. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het programma 'groen groeit mee' van provincie, gemeentes en waterschappen.
18	Zienswijze	De Ronde Venen	Mobiliteitsimpuls Zowel OV, Fiets als Auto nodig Met tevredenheid constateren wij dat ons Strategisch OV-plan integraal is opgenomen. Hierdoor verwachten wij een kwalitatieve impuls voor de bereikbaarheid van onze gemeente. De snelle en hoogfrequente OV-verbindingen met zowel Uithoorn (Amstellijn), Breukelen als station Bijlmer/Arena staan opgenomen. Ook buslijn 120 is opgenomen. De gemeentelijke inzet is gericht op een route van deze lijn via station Abcoude, zodat er invulling wordt gegeven aan Abcoude als OV knooppunt. We vragen uw aandacht hiervoor in het IRP. Daarnaast constateren wij met tevredenheid dat de verbinding tussen de eindhalte van de Amsteltram in Uithoorn en Station Breukelen voor fietsers is opgenomen, evenals een noord-zuidroute voor fietsers. Dit zorgt voor mogelijkheden om het fietsen over grotere afstanden een impuls te geven. Wel benadrukken wij het belang om na te denken over de daadwerkelijke realisatie van deze routes: hoe zorgen we er als regio voor dat ze worden aangelegd en de urgentie gedeeld wordt? Vanwege onze ligging aan de provincie-grens vragen wij extra aandacht voor de urgentie en aansluiting op fietspaden over de provinciegrens. Het belang van de bereikbaarheid van de auto blijven we benadrukken. Het is voor de leefbaarheid van onze gemeente essentieel dat onze inwoners en bezoekers gebruik kunnen blijven maken van de auto. Het openbaar vervoer en de fiets kunnen op dit moment deze functie niet volledig overnemen. Wij zijn blij dat dit belang wordt onderkend. Het baart ons echter grote zorgen dat de noodzakelijke investeringen in de infrastructuur van de N201 worden uitgesteld. Naast OV en fiets willen we ons samen met u inspannen voor de nodige investeringen in de infrastructuur en het terugdringen van doorgaand verkeer op de N201, zodat de bouwmogelijkheden voor De Ronde Venen toenemen. Onze gemeente is voor een groot deel gericht op de Amsterdamse regio en onze inwoners leveren een zeer beperkte bijdrage aan de problematiek op de Utrechtse Ring. In dit licht moet ook onze wensen voor woningbouw worden bezien. Wij missen verkeersveiligheid als belangrijk onderwerp, terwijl een verkeersveilige situatie bijdraagt aan een aantrekkelijke leefklimaat in onze regio.		De Ontwikkeling van het Wiel met Spaken biedt enorme kansen om in te zetten op een mobiliteitstransitie voor nieuwe verstedelijkingslocaties én het bestaand stedelijk gebied. De teksten van het IRP gaan uitbereid in op automobiliteit, maar hebben als uitgangspunt dat we de capaciteit van het wegennet niet willen vergroten. Optimalisaties rond nieuwe verstedelijkingslocaties, horen wel tot de mogelijkheden en opties zijn weergegeven in de teksten voor mobiliteit in het ontwerp IRP. In het landelijk gebied blijft de auto een zeer belangrijke rol spelen in het mobiliteitssysteem; de afstanden zijn vaak te groot voor de fiets, de dichtheden zijn niet geschikt voor meer OV en de beschikbare ruimte is zodanig dat de auto ook voldoende plek heeft. De uitdaging voor landelijke gebieden draait om de ontwikkeling die maakt dat het steeds moeilijker (in tijd of in geld) zal worden om met de auto naar belangrijke bestemmingen in het stedelijk gebied te reizen. Omdat forenzen in het landelijk gebied wel de auto gebruiken ligt de uitdaging er in om plekken te creëren waar de mobilist van de auto op andere modaliteiten over kan stappen, bijvoorbeeld op zogenaamde multimodale hubs.

19	Zienswijze	De Ronde Venen	**Vernieuwende aanpak nodig voor OV en Fiets** Een beter OV is een van de kernpunten uit ons verkeersbeleid. Onze gemeente ziet het belang in van het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets ten opzichte van het autogebruik, zeker in het licht van onze woningbouwwens. De uitvoering van de maatregelen om het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets te stimuleren vergt veel inzet en aandacht. Het is belangrijk om met elkaar na te denken hoe we deze maatregelen daadwerkelijk realiseren in de kleine en middelgrote gemeenten; zij beschikken over beperkte capaciteit. Daarnaast gaat het niet alleen om het doen van investeringen, bijvoorbeeld in openbaar vervoer. We moeten als gemeenten met elkaar en andere overheidslagen in gesprek om vernieuwende vormen van (openbaar) vervoer te bedenken in de meer landelijke gebieden van onze regio. Wij roepen de U10 op om dit gesprek te initiëren en tot gezamenlijke afspraken te komen.		We richten ons als regio op de verbindingen die opgenomen zijn in het regionaal Toekomstbeeld OV; het grote wiel en de verbindingen die daar mee samen hangen is expliciet afgevallen in het Toekomstbeeld en komt dus niet terug in het IRP. Diverse verbindingen tussen achterland en regiopoorten en/of multimodale hubs moeten voorzien in de gewenste goede verbindingen. Hoge OV-kwaliteit is alleen mogelijk op plekken waar hoge concentraties van wonen en/of werken zijn; we hebben er als overheden belang bij om de buslijnen zo vol mogelijk te laten rijden om belastinggeld effectief te spenderen. Voor vervoer naar kleine kernen en verbindingen tussen middelgrote kernen geldt dat ze zelfstandig geen hoge OV-kwaliteit kunnen genereren en daarom richt het IRP zich op het aantakken van kernen op plekken (regiopoorten, multimodale hubs) met hoge OV-kwaliteit om een goede ketenreis mogelijk te maken. Het OV-plan van Ronde Venen biedt de juiste ingredienten om langs deze lijn de OV-netwerkontiwkkling in het noordwesten van de regio vorm te geven.
20	Zienswijze	De Ronde Venen	Landelijk wonen in De Ronde Venen We herkennen ons niet in de conclusie, opgave en thematische uitwerking wonen dat er een overschot is aan dorpse milieus. Zij vormen een aanvulling op de compacte stedelijke gebieden. In de Ronde Venen is de woningschaarste in dorpse milieus sterk voelbaar. De schaarste aan (betaalbare) dorpse milieus is juist een groot en uiterst urgent probleem voor de eigen inwoners. Met name voor starters en senioren die in hun dorp willen blijven wonen. Compacte stedelijke gebieden mogen niet de enige optie worden. Zij bieden geen antwoord op de trend van jonge gezinnen die de stad en stedelijke gebieden juist verlaten op zoek naar ruimte. De woningschaarste in dorpse milieus is voor deze doelgroep een probleem. Deze doelgroep draagt bij aan behoud van vitaliteit van onze dorpen. Bijkomend effect is dat deze groep jonge stedelingen meer te besteden heeft en hiermee de woningprijzen opdrijft. Diversiteit blijft nodig om te voorzien in de woonwensen van onze inwoners. Wat wij te bieden hebben aan de regio: dorps wonen, kleinschalig gestapeld, met groene ruimte voor beweging en ontmoeting. Waarbij we inspelen op de grote behoefte aan woningen voor kleinere huishoudens.	Verwerkt in tekst IRP	De constatering rond dorpse milieus volgt uit het kwalitatieve woningbehoefteonderzoek. Daarin werd geconstateert dat in een deel van de regio een overschot zou zijn aan nieuwe plannen in dorpse milieus. Dit is lastig te rijmen met druk op de woningmarkt in de dorpen. Belangrijk is dat er lokaal de juiste woonmilieus worden gerealiseerd die passen bij de vraag, veelal juist voor de doorstroming van senioren en voor starters. De formulering is in het IRP daarop aangepast tot de volgende: "Buiten de stedelijke agglomeratie moeten woonmilieus vooral lokaal goed worden afgestemd op de behoefte. Het gaat veelal om het creëren van kansen voor de doorstroming van senioren en het toevoegen van woningen voor starters."
21	Zienswijze	De Ronde Venen	**Groen en dorps wonen in vitale kernen: inzet op lichte groei in plaats van krimp** De kleinere en middelgrote kernen spelen in op de behoefte aan groen, rust en ruimte als kwaliteit binnen de regio. Deze kwaliteit kan in het IRP beter voor het voetlicht gebracht worden als tegenhanger van compact wonen in de stad. We herkennen ons niet in het doel van de opgave vitale kernen dat omschreven is als: krimp tegengaan. Als we de opgave van 2.800 huishoudens als lokale groeiopgave richting 2040 aanvullen met de ambitie om in te spelen op de regionale behoefte met 2.000 woningen, dan groeit De Ronde Venen licht. U geeft zelf aan dat er nog enige ruimte is voor groei van Mijdrecht op het provinciale wegennet. Ook wij zien net als u een opgave op het gebied van multimodale mobiliteit, maar gaan die uitdaging aan en zien op voorhand geen draagvlak voor krimp, maar juist voor lichte groei. De Ronde Venen is voor een groot deel op de Amsterdamse regio gericht, waardoor de bouwopgave het wegennet rondom Utrecht beperkt beïnvloedt. Daarnaast verzoeken wij u om in redeneerlijn 3 over vitale kernen in te gaan op voldoende werkgelegenheid voor de doe- & maakindustrie in de vitale dorpen, zoals u aangeeft in de thematische uitwerking van werklocaties.	Verwerkt in tekst IRP	De opgave voor vitale kernen is lokaal verschillend. De dorpse woonmilieus voegen unieke kwaliteiten toe als tegenhanger van de compacte stedelijke groeigebieden. Dat dit lokaal ook meer kan zijn dan het voorkomen van krimp wordt in het IRP beschreven. De formulering is hiervoor meer eenduidig gemaakt en de verwijzing naar krimp is verwijderd. Ook de verwijzing naar werkgelegenheid is toegevoegd aan de redeneerlijn. De ligging nabij Amsterdam zien we als een specifiek kenmerk van de lokale woningmarkt van De Ronde Venen, waarbij rekening gehouden moet worden.
22	Zienswijze	De Ronde Venen	**Kleinschalige én middelgrote uitbreidingslocaties in de redeneerlijn vitale kernen** Voor onze autonome groei van 2800 huishoudens kunnen we tot 2030 binnen bestaand stedelijk gebied redelijk goed vooruit door in te breiden. Na 2030 moeten we uitbreiden buiten de contour om aan onze woningbehoefte te voldoen. Dit staat los van de gewenste uitbreiding voor de regio omwille van een gezonde bevolkingsopbouw en het vitaal houden van onze dorpen. De grootschalige uitleglocaties staan genoemd in redeneerlijn 6. Voor de vitale kernen gaat het om kleinschalige én middelgrote uitbreidings-locaties. Wij vragen om dit te verwerken in redeneerlijn 3 en in de uitvoeringsstrategie.	Geen verwerking in IRP	In de redeneelijn 3 over Vitale Kernen staat genoemd dat uitleglocaties nodig kunnen zijn voor kernen om vitaal te blijven. Daarbij staat niets over de schaal van deze locaties. We zien dit als een onderwerp voor lokale uitwerking. Redeneerlijn 6 over uitleglocaties gaat over grootschalige locaties die uitsluitend nodig zijn voor de grote regionale vraag. Deze twee lijnen zijn bewust gesplitst. In het geval van De Ronde Venen gaat het om Vitale Kernen en is de schaal van eventueel benodigde uitleglocaties een onderwerp dat lokaal uitgewerkt moet worden.
23	Zienswijze	De Ronde Venen	Verstedelijkingsprincipes IRP verbreden met woningbouw langs hoogwaardige OV-lijnen Met het Strategisch OV plan ontstaat er een hoogwaardige OV-lijn door onze gemeente. We sluiten met woningbouw langs deze lijn aan op de verstedelijkingsprincipes van het IRP. Dit is in lijn met uw verstedelijkingsprincipes en de aandacht in het IRP voor OV en fiets. De gemeenteraad heeft op 2 juli 2020 ingestemd met de contour REP als onderzoeksagenda voor een op te stellen integraal ruimtelijk perspectief. Een van de moties die bij deze besluitvorming is aangenomen, betreft: verbreding van de verstedelijkingsprincipes met als doel het niet alleen mogelijk maken van woningbouw rond OV-knooppunten, maar ook langs hoogwaardige OV-lijnen. Hoewel u heeft teruggekoppeld dat deze motie integraal in het IRP is overgenomen, lezen wij dit onvoldoende terug in het IRP. Slechts in algemene zin is er een koppeling tussen kwaliteit van het OV en de mate van verstedelijking. We verzoeken u om de verbreding van verstedelijkingsprincipes te verwerken in zowel de redeneerlijn mobiliteit als vitale kernen inclusief de uitwerking.	Deels overgenomen in IRP	In de geactualiseerde versie van het IRP (9 september) is in de redeneerlijn Vitale Kernen een passage toegevoegd: Daar waar in de vitale kernen snelle, directe en frequente busverbindingen zijn, is het logisch om in de buurt van de haltes te kijken naar mogelijkheden voor verstedelijking, voor zover dat passend is bij de structuur van de kernen en het landschap. Ook in het specifieke stuk over Mijdrecht als middelgrote kern is hier een passage aan toegevoegd irt het OV plan van De Ronde Venen. Binnen de opgave voor vitale kernen zijn deze OV haltes dus plekken om als eerste te kijken naar extra verstedelijking. Daarbij wel de kanttekening dat dit soort OV-lijnen een ander type kwaliteit biedt dan de regiopoorten die aan een treinstation ligen. Het is dus geen vrijbrief voor grootschalige verstedelijking.
24	Zienswijze	De Ronde Venen	**Bouwen in relatie tot de wateropgave** De Ronde Venen staat net als de gemeenten in het Veenweidegebied aan de lat voor de uitdaging om de bouwopgave en de wateropgave te combineren. Deze uitdaging staat onder redeneerlijn 3 helder en als kans geformuleerd, zodat dit in fase 4 van het REP kan worden uitgezocht. Wij verzoeken u om de tekst over de wateropgave in de deelgebiedsuitwerking Vecht & Venen aan te laten sluiten op de tekst uit de redeneerlijn; de formulering is te scherp en biedt onvoldoende kansen richting de uitvoering. Voor de uitvoeringsstrategie stellen wij voor om het volgende op te nemen: onderzoek of en hoe de koppeling tussen bouwen en water vorm kan krijgen. Bijvoorbeeld als onderdeel van het regionaal programmeren.	Verwerkt in tekst IRP	De formulering in het deelgebied is aangepast, zodat hij aansluit bij de formulering uit de redeneelijn 3.
25	Zienswijze	De Ronde Venen	**Werken: aandacht gevraagd voor de werkgelegenheid** In redeneerlijn 7 over werklocaties is voldoende aandacht voor de verduurzaming en klimaatadaptatie van de werklocaties. De aandacht voor de bereikbaarheid en het stimuleren van OV en fiets op de werklocaties komt onvoldoende voor het voetlicht. Dit is iets wat bijvoorbeeld speelt op Bedrijventerrein Mijdrecht. Welk perspectief wordt geschetst voor bedrijventerreinen met middelgrote kavels zoals Bedrijventerrein Mijdrecht? Voor onze ambitie om 12 hectare bedrijventerrein toe te voegen zien we kansen om aan te sluiten bij de in het IRP gemaakte keuze voor "bedrijvigheid met een duidelijke regionale binding, danwel een duidelijke regionale bijdrage aan de verduurzaming van bedrijventerreinen". Deze uitbreiding is bedoeld om de lokale ruimtebehoefte van bedrijven te faciliteren en dient tevens als schuifruimte voor de intensiveringsopgave van Bedrijventerrein Mijdrecht. Wij schatten de kans klein in dat bedrijven willen verplaatsen naar een van de te ontwikkelen regionale bedrijventerreinen op afstand van De Ronde Venen. Veel bedrijven in de doe- & maakindustrie hebben diepe wortels in onze gemeente en verhuizing over grote afstand leidt tot personeelsverlies en daarmee extra kosten. Deze bedrijven hebben fysiek ruimte nodig. Bovendien willen wij de werkgelegenheid op peil houden, passend bij uw doelstelling om voldoende werkgelegenheid in de vitale kernen te behouden om mobiliteitspendel te beperken.		Bedrijventerrein Mijdrecht is opgenomen als een van de zoekgebieden voor regionale bedrijventerreinen. De bestaande bedrijventerreinen zijn eerder in het 'adviesrapport toekomstbestendige werklocaties' beoordeeld. Ook is de Next Economy potentie van de grotere terreinen beoordeeld (waaronder ook bedrijventerrein Mijdrecht). Doel is dat bedrijventerreinen met (middel)grote kavels, samen met terreinen met een ander profiel (en kavelomvang), maar ook bedrijven op niet-formele locaties, een complementair aanbod vormen. Ook voor de circulaire economie.
26	Zienswijze	De Ronde Venen	**Duurzaamheid: meer aandacht nodig voor de opgave van het aardgas af** De Ronde Venen wil klimaatneutraal zijn in 2040. Dat betekent dat we dan geen aardgas meer gebruiken en duurzaam opgewekte elektriciteit gebruiken. In het IRP wordt de regionale samenwerking voor de opwek van elektriciteit voldoende genoemd. Er wordt weinig gezegd over de opgave 'van het aardgas af', alleen in redeneerlijn 8. Wij stellen voor om zowel aan de thematisch samengevatte Opgave Energie als aan Perspectief 6 toe te voegen dat gemeenten in de regio stappen zetten om van het aardgas af te gaan. Vervolgens stellen wij voor om aan de thematisch samengevatte Opgave Energie toe te voegen dat de lokale zoekprocessen van gemeenten de basis vormen voor de RES. Verder missen we een toelichting dat de energieopgave in hoofdstuk 3 ontbreekt.	Opgave en Perspectief 6 aangepast. En RES gebieden opgenomen in H3.	Zowel aan de thematisch samengevatte Opgave Energie als aan Perspectief 6 is de opgave ten aanzien van een duurzame warmtevoorziening toegevoegd. De RES 1.0 is nu geïntegreerd in het IRP en ontbreekt niet meer in hoofdstuk 3.
27	Zienswijze	De Ronde Venen	**Uitvoeringsstrategie** Samen met u en de andere gemeenten in de regio Utrecht geven wij invulling aan de regionale opgaven die spelen op grondgebied van De Ronde Venen. Een gezamenlijke aanpak in de regio Utrecht maakt ons als gemeente sterk, richting bestuurslagen in Utrecht en Noord-Holland die voor ons beide relevant zijn als provinciegrensgemeente. In de uitvoeringsstrategie vragen wij aandacht voor de volgende elementen: 1.Vormgeving van de samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam, individuele gemeenten in Noord Holland en/of Provincie Noord Holland op onderwerpen die spelen aan de provinciegrens: Groene Poortontwikkeling Abcoude, Blauwe Krans Stelling van Amsterdam, Dom tot Dam fietsroute, etc.. 2.Bevorderen van de uitvoeringskracht op de uitdagingen in vitale kernen: de bouwopgave in relatie tot de wateropgave in veenweidegebieden, uitvoering OV en fietsambities, etc..	Verwerkt in tekst IRP.	Beide suggesties zijn opgenomen in hoofdstuk 4, uitvoeringsstrategie. De samenwerking over de regio- en provinciegrenzen heen is belangrijk, met name waar het gaat om ruimtelijke keuzes die spelen rond de regiogrenzen. in het IRP is dit benoemd en de Provincie Utrecht heeft benoemd dat zij hier een rol in kunnen vervullen. Het bevorderen van de uitvoeringskracht op de uitdagingen in vitale kernen is overgenomen door het overnemen van uw suggestie om hiervoor een separate gebiedsuitwerking voor op te starten. Daarin is ruimte voor Gemeente De Ronde Venen om juist de expertise die benoemd zijn in deze zienswijze in te brengen.

28	Zienswijze	De Ronde Venen	Bij de gebiedsuitwerkingen onder 3b vragen wij u om toe te voegen: groeipotentie De Ronde Venen in combinatie met ontwikkeling Blauwe Krans en klimaatrobuuste regio.		De suggestie is overgenomen in de tekst onder 3B: "Rond Mijdrecht raakt de ontwikkeling van de dorpen de opgave voor groen, water en landschap. Hier wordt gezocht naar manieren om uitbreiding te combineren met de ontwikkeling van de blauwe krans en met een bijdrage aan de klimaatrobuuste regio."
29	Zienswijze	De Ronde Venen	Wij stellen voor om de vitale kernen als vierde type gebiedsuitwerking toe te voegen, waarbij samenwerking plaatsvindt op onderdelen zoals kennisdeling, natuurinclusief bouwen en lobby/ uitvoeringskracht op mobiliteit. In die zin is er wel sprake van een ontwikkelpad voor vitale kernen, ook al kent elk dorp haar eigen dynamiek en fasering.		De suggestie om een gebiedsuitwerking voor vitale kernen toe te voegen aan de uitvoeringsstrategie is een goede en deze is overgenomen in het IRP en zal nader uitgewerkt worden in het (Plan van) Aanpak van Fase 4. Doordat elke vitale kern haar eigen dynamiek kent is deze als eigen lijn gehandhaafd in het adaptief ontwikkelpad.
30	Zienswijze	De Ronde Venen	**Toetsen aan Contour REP** Tot slot nog een opmerking over de Ruimtelijk Economische Koers (REK). In het IRP staat beschreven dat alle gemeenten het REK hebben omarmd. Gelet op het feit dat er vier van de zestien gemeenten niet expliciet hebben besloten over de Ruimtelijk Economische Koers en daarna reeds de Contour REP is verschenen, stellen we voor om daar aan te toetsen. Dit vergroot het draagvlak voor het IRP.		In het IRP staat nergens dat de Ruimtelijk Economische Koers door alle gemeenten is vastgesteld. De Contour is een uitwerking van de Ruimtelijk Economische Koers en het IRP is op zijn beurt een uitwerking van de Contour. We werken daarmee van grof naar fijn. Het REK en de Contour zijn beide geen toetsingskader.
31	Zienswijze	De Ronde Venen	Leesbaarheid kaartmateriaal Tot slot valt het ons op dat de oriëntatierichting van het kaartmateriaal wisselt per kaart. Het komt de leesbaarheid ten goede als de noordpijl van de kaartjes consequent wordt toegepast.	Overgenomen	Op alle kaarten die voor het IRP zijn geproduceerd is een Noordpijl opgenomen.
32	Zienswijze	De Ronde Venen	Laten we als regio kijken hoe wij gezamenlijk de doelstellingen, zoals geformuleerd in het IRP, kunnen bereiken. Om tot uitvoering te komen is draagvlak en betrokkenheid van groot belang. Voor fase 4 geldt dat wij als raad in een vroegtijdig stadium, voorafgaand aan deze fase, betrokken willen worden. De aanpak voor fase 4 zien wij zo snel als mogelijk tegemoet. Er liggen grote ruimtelijke opgaven. Als gemeente leveren wij graag onze bijdrage. Met vriendelijke groet, burgemeester en wethouders van de gemeente De Ronde Venen, Ruud Kleijnen Maarten Divendal secretaris burgemeester		In IRP Hoofdstuk 4 is de uitvoeringsstrategie voor het IRP beschreven. Hier staat op hoofdlijnen de organisatie van het vervolg en de belangrijkste stappen waarin de verdere uitwerking vorm krijgt. Komende tijd wordt de uitvoeringsstrategie verder uitgewerkt tot een (Plan van) Aanpak voor Fase 4. In de kwartiemakersfase worden raden geinformeerd.
34	Zienswijze	Houten	Zienswijze Concept Integraal Ruimtelijk Perspectief U16 Geachte heer Verschuure en heer Jansen, Wij hebben met interesse kennisgenomen van de conceptversie van het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) van de regio U16. Wij spreken waardering uit voor het samenbrengen van veel ambities in een afgewogen ruimtelijke visie op onze regio. In deze brief geven wij u onze zienswijze op de conceptversie. We hebben daarbij ook gekeken naar wat er is gedaan met de reactie van het college op de vorige versie (Ontwerp IRP). De zienswijze hebben wij met de gemeenteraad van Houten besproken tijdens een werksessie. Ook hebben wij een aantal lokale maatschappelijke partners geraadpleegd. De aandachtspunten van de raad en maatschappelijke partners vindt u terug in onze algemene en specifieke opmerkingen in de zienswijze.		Behoeft geen beantwoording
35	Zienswijze	Houten	**Het IRP is zeer compleet, maar ook moeilijk leesbaar en navolgbaar** Het stuk is zeer compleet, beslaat veel (alle) thema's en beschrijft een uitgebreide gedachtegang hoe tot dit stuk is gekomen. Houten is eveneens van mening dat de regio Utrecht nog nooit zo ver is geweest waar het gaat om het gezamenlijk denken over, en het vormen van, een stip op de horizon in het kader van de ruimtelijke toekomst van de regio Utrecht. Deze twee punten doen recht aan het vele werk en alle bijdragen die aan dit stuk zijn gedaan. Complimenten daarvoor! Er zit ook een keerzijde aan de volledigheid en de omvangrijkheid van het stuk. Dit hebben wij tijdens de consultatieronde ook aangegeven. Het stuk is op plekken moeilijk leesbaar en navolgbaar. Er zijn perspectieven, redeneerlijnen, algemene opgaven, gebiedsgerichte opgaven (die een zin later weer 'ruimtelijke keuzes' worden genoemd) en er zijn programmatische keuzes. Het duizelt categorieën en termen. Onze suggestie is om meer structuur te geven, consequent termen gebruiken en te schrappen (less is more). Doe ook vooral een poging om het perspectief concreter te laten zijn, formuleer zaken SMART zodat duidelijk is wat met onderdelen van het Perspectief staat te gebeuren. Is sprake van uitgangspunten voor gebiedsontwikkeling voor de gemeenten? Is er sprake van zaken die nog nadere uitwerking behoeven (onderdeel te maken van een uitvoeringsagenda)? Hier kan nog een flinke slag in geslagen worden en maakt het Perspectief een sterkere leidraad voor het vervolg.		Uw observatie is terecht. Het IRP is een complex stuk geworden. Voor het fundamenteel herschrijven van het IRP is op dit moment onvoldoende ruimte, omdat een andere opbouw van het stuk zou leiden tot verlies van draagvlak. De verschillende onderdelen zijn immers in een intensief proces van samenwerking tot stand gekomen. Wel is een redactionele slag gemaakt en is door het opnemen van een samenvatting de toegankelijkheid van het IRP vergroot.
36	Zienswijze	Houten	**Ondersteuning hoofdlijnen van het IRP** De redeneerlijnen van het IRP ondersteunen wij voor een groot gedeelte. Met twee treinstations en een goede ligging is de gemeente Houten een kansrijke plek voor het bouwen van woningen die bijdragen aan de woningnood. Ook over de diverse landschappelijke versterkingen in het Kromme Rijn gebied en de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn wij positief. Wij kunnen ons daarom vinden in de positie die Houten als regiopoort inneemt in het IRP en kunnen zo tegelijkertijd lokale opgaven oppakken. Tegelijkertijd constateert u in het IRP onder redeneerlijn 3 ook dat "de wijze van verstedelijking onderdeel is van het debat over de Ruimtelijke Koers, waarbij de juiste balans wordt gezocht tussen binnenstedelijke verdichting en uitleg." Deze constatering is juist, maar past beter onder het eerst kopje van deze redeneerlijn. Hieronder gaan wij verder in op de Houtense situatie.	Verwerkt in tekst IRP	De constatering over Houten is verplaatst naar het eerste kopje van Redeneerlijn 5
37	Zienswijze	Houten	**Houtense situatie: geen ruimtelijke visie** In onze brief tijdens de consultatieronde (10 maart 2021) hebben we de Houtense situatie geschetst rond de Ruimtelijke Koers. De uitkomsten van het referendum en het besluit van de gemeenteraad waren toen nog niet bekend. Ongeveer 66% van de inwoners die een stem heeft uitgebracht (75% van de stemgerechtigden), heeft tegen het voorgenomen besluit over de Ruimtelijke Koers gestemd. De gemeenteraad heeft vervolgens na haar duidingsdebat unaniem het voorstel verworpen. Daarmee heeft de gemeente Houten nu geen integraal kader waarbinnen de gemeente de ruimtelijke ontwikkeling kan en wil vormgeven.		De situatie in Houten wordt verwerkt in het IRP. Onder redeneerlijn 5 (Regiopoorten) wordt opgenomen dat de wijze van verstedelijking in Houten onderwerp is van onderzoek. In het deelgebied De Kromme Rijn wordt dat nog iets verder uitgewerkt.
38	Zienswijze	Houten	Houten valt daarmee terug op de kaders en ambities van vóór de ontwikkeling van de ruimtelijke visie. De ambities zoals opgenomen in het IRP en de eerdere reactie van het college op de consultatieversie van het IRP waren voor een groot deel gebaseerd op de ambities uit de verworpen ruimtelijke visie. De huidige Houtense situatie dient expliciet te worden opgenomen in het IRP. Houten onderzoekt de komende tijd of en hoe Houten tot een nieuwe ruimtelijke visie zou kunnen komen.		De situatie in Houten wordt verwerkt in het IRP. Onder redeneerlijn 5 (Regiopoorten) wordt opgenomen dat de wijze van verstedelijking in Houten onderwerp is van onderzoek. In het deelgebied De Kromme Rijn wordt dat nog iets verder uitgewerkt.
39	Zienswijze	Houten	De geformuleerde ambities van het college uit het collegeprogramma van vóór de ontwikkeling van de ruimtelijke visie blijft: onder andere de bouw van ongeveer 4.300 tot 5.300 woningen tot 2040. Het is echter nog onduidelijk op welke wijze en op welke locaties deze ambitie gerealiseerd moet worden. Daarbij is voor Houten van belang dat het IRP niet sturend is in de locaties en manier waarop we bouwen. Houten behoudt dus volledige ruimte om in samenspraak met inwoners geheel eigen keuzes te maken ten aanzien van stedelijke verdichting, woonmilieus en hoogbouw, en in de door haar gewenste Houtense deelgebieden, inclusief Houten-Oost.		De situatie in Houten wordt verwerkt in het IRP. Onder redeneerlijn 5 (Regiopoorten) wordt opgenomen dat de wijze van verstedelijking in Houten onderwerp is van onderzoek. In het deelgebied De Kromme Rijn wordt dat nog iets verder uitgewerkt.
40	Zienswijze	Houten	Met het verwerpen van de Ruimtelijke Koers heeft de Houtense raad het college opgeroepen om door te gaan met twee gebiedsonderzoeken die na het voorgenomen raadsbesluit reeds waren gestart. De raad heeft het college opgedragen om voor Houten-Noordwest nader onderzoek te doen zodat tot een invulling kan worden gekomen die voldoet aan de aanvullende eisen/wensen zoals door de raad zijn geformuleerd (met als voorbeeld: meer afstand voor woningbouw vanaf de A27 n.a.v. de ingediende zienswijze van de GGDrU, Hof van Wulven een mogelijke invulling met sport/groen/bedrijven). Ook heeft de raad het college opdracht gegeven om onderzoek te doen naar gebiedsontwikkeling in Houten-Oost met woningbouw in combinatie met een landschapspark. Deze onderzoeken zullen na de zomer door het college aan de raad worden aangeboden in de vorm van een onderzoeksagenda met hierin opgenomen: inzichten, adviezen, dilemma's en relevante onderzoeksvragen voor het vervolg. Gezien voorgaande vragen wij u de uitleglocatie Houten-Oost expliciet op te nemen als onderzoekslocatie met een nadere beschrijving onder redeneerlijn 6. Over de invulling van deze locatie (en in bredere context het Kromme Rijn gebied) gaan wij graag met u in gesprek. Wij kunnen daarbij putten uit de onderzoeken die we momenteel uitvoeren.		De situatie in Houten wordt verwerkt in het IRP. Onder redeneerlijn 5 (Regiopoorten) wordt opgenomen dat de wijze van verstedelijking in Houten onderwerp is van onderzoek. In het deelgebied De Kromme Rijn wordt dat nog iets verder uitgewerkt. Daarbij wordt ook Houten-Oost als onderzoeksoptie benoemd binnen de context van de regiopoort Houten.

41	Zienswijze	Houten	**Mobiliteit: meer aandacht voor regionale verbindingen openbaar vervoer, fiets en autobereikbaarheid woningbouwlocaties** Wij staan achter het principe om te investeren in openbaar vervoer en woningen te bouwen bij trein-en busstations. Onze grootste zorgen blijven echter bij de beperkte aandacht voor en de onderschatting van het belang van auto-infrastructuur voor de bereikbaarheid van woningbouwlocaties. Daarnaast vinden we dat er grootschalige verbeteringen nodig zijn in het openbaar vervoer om de gehele regio bereikbaar te houden. Dan gaat het juist om de (kleinere) ov-dwarsverbindingen voor woon-werkverkeer of familiebezoek tussen steden en dorpen rondom de stad Utrecht. De focus ligt te veel op het versterken van ov-lijnen die naar de stad Utrecht lopen en het maken van nieuwe knooppunten in de stad Utrecht. Het concept van het wiel met spaken is van belang voor de regio maar vooral voor de stad Utrecht. Inwoners uit omliggende plaatsen missen sterke verbindingen tussen deze plaatsen. Bijvoorbeeld verbindingen tussen Vijfheerenlanden, Nieuwegein, IJsselstein en Houten (lijn 48). Of verbindingen tussen Houten, Bunnik en het USP (lijn 281 is opgeheven). Het overstappen vanuit deze plaatsen op een nieuw OV-knooppunt in Utrecht kost voor deze inwoners juist veel meer tijd dan een rechtstreekse verbinding. Het alternatief lonkt: de auto. Wij roepen daarom op tot het realiseren van een groter wiel met spaken. We hebben dit meerdere keren aangedragen in bestuurlijke overleggen en brieven maar zien ook dat hier in regionaal verband (U10) te weinig aandacht voor is. De reactie die het college heeft ontvangen naar aanleiding van de consultatieronde is onbevredigend en doet onvoldoende recht aan wat u zelf noemt: "Het IRP schetst vanuit de regionale verstedelijkingsstrategie de inzet in deze trajecten." Deze inzet is naar mening van Houten wat betreft mobiliteit dus onvoldoende. Het is daarom essentieel om het in de vorige alinea gemaakte punt onderdeel te maken van het IRP.	In verschillende zienswijzen wordt meer aandacht gevraagd voor 'dwarsverbanden' in het OV systeem die rechtstreekse verbindingen creëren tussen kernen, zoals de vaak genoemde OV-verbinding tussen Houten, Nieuwegein en IJsselstein. Voor het verwerken van OV-verbindingen in het IRP sluiten wij aan op het Toekomstbeeld OV. In die argumentatie spelen het (beperkte) budget voor OV-exploitatie in combinatie met het afwegen van de vervoerswaarde van gewenste OV-lijnen een grote rol. Bovendien is het van belang dat gewenste verbeteringen aan relatief 'dikke' verbindingen als de OV-verbinding tussen Houten, Nieuwegein en IJsselstein, hoewel op korte termijn niet levensvatbaar, voor de langere termijn wel op het lijstje blijven staan als mogelijke netwerkverbeteringen. Tot slot geldt, zie het Regionaal Mobiliteitsprogramma, dat de regio inzet op verduurzaming van de mobiliteit door middel van een zogenaamde mobiliteitstransitie; die transitie komt tot stilstand als de pot geld voor OV-exploitatie op termijn niet groter wordt, want de gewenste extra OV-passagiers kosten hoe dan ook geld.	We richten ons als regio op de verbindingen die opgenomen zijn in het regionaal Toekomstbeeld OV; het grote wiel en de verbindingen die daar mee samen hangen is expliciet afgevallen in het Toekomstbeeld en komt dus niet terug in het IRP. Diverse verbindingen tussen achterland en regiopoorten en/of multimodale hubs moeten voorzien in de gewenste goede verbindingen. Hoge OV-kwaliteit is alleen mogelijk op plekken waar hoge concentraties van wonen en/of werken zijn; we hebben er als overheden belang bij om de buslijnen zo vol mogelijk te laten rijden om belastinggeld effectief te spenderen. Voor vervoer naar kleine kernen en verbindingen tussen middelgrote kernen geldt dat ze zelfstandig geen hoge OV-kwaliteit kunnen genereren en daarom richt het IRP zich op het aantakken van kernen op plekken (regiopoorten, multimodale hubs) met hoge OV-kwaliteit om een goede ketenreis mogelijk te maken. Vanuit multimodale bereikbaarheid en nabijheid tot andere delen van het stedelijk gebied is de locatie Noordwest een zeer kansrijke verstedelijkingslocatie in de regionale verstedelijkingsstrategie.
42	Zienswijze	Houten	**Uitwerking deelgebieden ondermaats** In hoofdstuk 3 vinden we de vijf deelgebieden. Houten is onderdeel van deelgebied 1 (Kromme Rijn vallei) en deelgebied 5 (Centrale As). De deelgebieden zijn naar onze mening nog steeds onvoldoende uitgewerkt. U geeft in uw reactie op onze brief in de consultatieronde aan dat dit voor nadere uitwerking in fase 4 is. Daar zijn we het niet helemaal mee eens. De lijstjes ten aanzien van de verschillende thema's zijn nog niet afdoende doordacht en daardoor niet van voldoende kwaliteit en naar tevredenheid, hier moet nog een flinke slag overheen. Er worden concrete maatregelen genoemd zonder deze te onderbouwen en van een bredere context te voorzien. Daarnaast verwachten we dat naast de lijstjes van maatregelen ook concrete samenwerkingsprojecten of vervolgstappen benoemd worden. Hier is nog geen sprake van. Wanneer u toch kiest de deelgebieden niet te verrijken, dan willen wij u de dringende suggestie meegeven om de deelgebieden onderdeel te maken van een bijlage die als werkboek of onderzoeksagenda's worden gepresenteerd. In de leeswijzer kan dan een beschrijving worden opgenomen van de betekenis van deze bijlage. En dat deze in een latere fase nog verder wordt uitgewerkt in bijvoorbeeld zogenaamde 'gebiedsagenda's.	Voor een deel verwerkt voor zover op dit moment haalbaar. Suggestie om onderdeel deelgebieden in apart werkboek op te nemen niet overgenomen.	De formuleringen in de gebiedsuitwerkingen zijn ten opzichte van de eerdere versies van het IRP verder uitgewerkt en voorzien van meer context. Toch is het in deze fase nog niet haalbaar om de integrale visievorming per deelgebied tot in detail te omschrijven. Desalniettemin hechten we eraan om de maatregelen die volgen uit de redeneerlijnen ook per deelgebied op te sommen. Dit geeft ten minste de ingrediënten voor de verdere uitwerking per deelgebied en maakt het IRP op deelgebiedniveau meer tastbaar. De verdere uitwerking zal plaatsvinden in fase 4 van het REP.
43	Zienswijze	Houten	**Specifieke opmerkingen** Tot slot geven wij u nog een aantal specifieke opmerkingen mee om het IRP te verbeteren: ⍰ Aandacht voor betekenis van Covid-19 ook in de periode na de pandemie. Er is reeds in het inleidende hoofdstuk aandacht besteed aan Covid-19. Wij willen u nogmaals vragen het IRP hierop te beschouwen en mogelijk in het IRP aanvullend op in te gaan;	Verwerkt in tekst IRP	In het hoofdstuk 1C (Opgaven) is een aanvullende tekst toegevoegd over de mogelijke gevolgen van de coronapandemie. Daarin wordt evenwel gesignaleerd dat de gevolgen op de lange termijn (tot 2040) op dit moment nog niet goed te voorspellen zijn.
44	Zienswijze	Houten	Zorg voor consistentie (o.a. juiste formulering) in de verschillende trajecten en processen die in de regio lopen. Met als voorbeeld het traject IRP en Regionale Energie Strategie (RES);	Verwerkt	De tekst is volledig doorgelopen door een externe tekstredacteur, waardoor de consistentie en leesbaarheid is verbeterd.
45	Zienswijze	Houten	We vragen voor de volgende fase om nadrukkelijke aandacht voor de uitvoerbaarheid van het IRP. Het IRP is nog niet integraal doorgerekend en kent diverse complexe uitdagingen door hoge ambities. Een uitdaging is bijvoorbeeld de vraag hoe binnenstedelijk bouwen kan bijdragen aan bovenplanse kosten.		In de volgende fase zal hier inderdaad volop aandacht voor zijn en de nadruk op liggen.
46	Zienswijze	Houten	T.a.v. energie missen wij nog een integrale afweging t.o.v. de andere functies die ruimte vragen (zoals woningen, bedrijven en natuur). Parallel aan het IRP werken we samen aan de RES. In de huidige versie ontbreken de zoekgebieden voor zon- en windenergie. Daardoor heeft er nog geen integrale afweging plaatsgevonden, waardoor onvoldoende in beeld hoe de energieopgave zich verhoudt tot andere opgaven. In een volgende versie zien wij dit graag wel terug. Zo ontstaat inzicht in mogelijke conflicten en kansen tussen de verschillende ruimtevragen.	RES 1.0 is geïntegreerd in het IRP.	Voor het concept IRP was de RES 1.0 nog niet gereed. De RES 1.0 is nu geïntegreerd in het IRP.
47	Zienswijze	Houten	Te lage score IRP bij beoordeling van doel en subdoelen: "Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio". Wij vragen u de uitgangspunten en ambities te verhogen waardoor de visie beter scoort op dit doel en subdoelen;		De beoordeling wordt aangepast aan de laatste versie van het IRP. Daarin zijn de zoekgebieden van de RES geïntegreerd, waarmee de scores voor de energietransitie naar verwarchting positiever zullen uitpakken. Evenwel blijven er onzekerheden bestaan, omdat de precieze keuzes voor locaties voor energieopwekking nog gemaakt moeten worden. Door verrijkingen in de laatste versie van het IRP is meer aandacht voor o.a. klimaatadaptatie en een gezonde leefomginving.
48	Zienswijze	Houten	Voeg ook op kaartmateriaal (zoals de landschapskaarten, integrale kaarten Kromme Rijn) van de uitbreiding van het natuurgebied Nieuw Wulven toe. Tekstueel wordt Nieuw Wulven wel al genoemd.	Verwerkt in tekst	
49	Zienswijze	Houten	Pagina's 76 en 77 (Klimaatadaptatie): De fruitteelt maakt in de Kromme Rijn streek onderdeel uit van de cultuurhistorie. Zij is naast producent van voedsel ook beheerder van het landschap. Bij klimaatadaptatie wordt een analyse van de gevolgen van een veranderd klimaat gemist. Voor de fruitteelt betekent dit een toename van het risico op nachtvorst, droogte en hitte. De beschikbaarheid van zoetwater is hierbij essentieel. Een robuuste beschikbaarheid van oppervlakte water is goed te borgen door het integreren van wateropgave en klimaatadaptatie en zou meer benadrukt kunnen worden in het IRP.		De koppeling van de wateropgave en klimaatadaptatie wordt op algemeen niveau gelegd in het IRP o.a. in redeneerlijn 1 en bij elk deelgebied. We zijn ons bewust van de gebiedsspecifieke opmerking die u maakt en gaan daar bij de gebiedsuitwerkingen in Fase 4 nadrukkelijk aandacht aan besteden.
50	Zienswijze	Houten	Pagina 109: "Vijfheerenlanden – Houten – USP, inclusief fietsbrug over Amsterdam- Rijnkanaal" dit moet zijn: "Vijfheerenlanden – Houten – USP, inclusief fietsbruggen over Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek".	Aangepast in de tekst	
51	Zienswijze	Houten	Pagina 109: Toevoegen fietsverbinding en fietsbrug tussen Houten en Culemborg. Vanuit Geldermalsen en Culemborg is er een groeiende oriëntatie op de regio Utrecht. Dat geldt ook voor de belangstelling in deze plaatsen van woningzoekenden die op zoek zijn naar een betaalbare woning. Dit gevoegd bij het al bestaande werk- en studieverkeer geneert dit een groei van de mobiliteit tussen de regio Utrecht en de regio Rivierenland. Daardoor is de doorfietsverbinding tussen de regio's met een fietsbrug over de Lek belangrijk. Bovendien sluit dit goed aan bij de ontwikkeling van de fietsroute F2 (ter ontlasting van de A2) van Den Bosch naar Utrecht. Het verdere traject naar Culemborg maakt onderdeel uit van het Regionaal Fietsplan Rivierenland.	Verwerkt in tekst	Aanpassing tekst Pagina 109: "Vijfheerenlanden – Houten – USP, inclusief fietsbrug over Amsterdam- Rijnkanaal" naar "Vijfheerenlanden – Houten – USP, inclusief fietsbruggen over Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek".
52	Zienswijze	Houten	Pagina 109: Toevoegen van Tull en 't Waal, 't Goy en Schalkwijk in het rijtje van dorpen die een vitaliteitsopgave kennen (zoals woningbouw, bereikbaarheid met het openbaar vervoer).	Verwerkt in tekst	Toevoeging overgenomen in de tekst
53	Zienswijze	Houten	Wij wensen u veel succes met de verwerking van de reacties van de colleges en raden. Als u nog vragen hebt kunt u contact opnemen met Dominique Smeets of Remko Stinissen via telefoonnummer (030) 63 92 611. het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten de secretaris, de burgemeester, A.J. Barink G.P. Isabella		Behoeft geen beantwoording

54	Zienswijze	IJsselstein	Geachte heren Verschuure en Jansen, Aan ons college heeft u verzocht om het concept IRP voor een zienswijze aan onze raad aan te bieden. In de raadsvergadering van 8 juli 2021 heeft onze raad besloten om de volgende zienswijze in te dienen. Allereerst willen wij u bedanken voor het werk dat is verzet om van de vastgestelde Koers via de Contour te komen tot het Integraal Ruimtelijk Perspectief voor onze regio. Dit in een periode waar vanuit MIRT/Uned en Provincie Utrecht ook aan belangrijke onderzoeken en beleidsdocumenten is en wordt gewerkt. Door de verstandige aanpak van het proces is het gelukt om niet alleen het IRP integraal op te stellen, maar ook de samenhang te zoeken met deze belangrijke processen. Voor de uitvoerbaarheid is deze samenhang van groot belang, vanuit het besef dat zowel Rijk als Provincie een belangrijke bijdrage zullen moeten leveren aan onze regionale ambities, willen wij deze waar kunnen maken. In onze zienswijze willen wij nu verder ingaan op inhoudelijke zaken die wij graag onder uw aandacht willen brengen. Dit met het doel om tot een aanscherping van het IRP te komen, waarmee wij als regiogemeenten voldoende houvast hebben om de grote regionale en bovengemeentelijke opgaven op te pakken.		Behoeft geen beantwoording
55	Zienswijze	IJsselstein	**1. Samenwerking, uitvoeringsstrategie en concrete uitvoering** De uitvoeringsstrategie geeft richting aan de verdere concrete uitwerking van het IRP. Gezien de grote opgaven en vraagstukken die verdere uitwerking behoeven, bestaat het risico dat alle tijd en aandacht opgaat aan het verfijnen van de uitvoeringsstrategie en invullen van de bijpassende samenwerking. Dit gaat ten koste van de concrete uitvoering van de belangrijke ontwikkelopgaven die in het IRP zijn opgenomen. Juist deze concrete uitvoering is van groot belang om de regio toekomstbestendig te maken en toe te werken naar een gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen. Niet alleen de samenwerkingsvorm en uitvoeringsstrategie, maar ook de veelheid aan opgaven is een bedreiging voor de concrete uitvoering. De realisatiekracht van onze gemeente is beperkt. Het inzetten op alle opgaven is gezien de vraag naar capaciteit en financiële middelen op dit moment niet haalbaar. Wij voorzien dat deze situatie zich in meerdere gemeenten voordoet. Een realistische planning is dan ook van groot belang. De voordelen die slimme samenwerkingen kunnen opleveren, zullen ten volle benut moeten worden om zo veel mogelijk van de opgaven te realiseren. Voor IJsselstein betekent dit dat we in eerste instantie inzetten op de ontwikkeling van bedrijventerrein De Kroon, op onze binnenstedelijke woningbouwontwikkelingen en op de verdere uitwerking en ontwikkeling van het Kromme IJsselpark, van belang voor een vitale en gezonde regio.		Het IRP is een regionale visie dat richting geeft en waarin nog een aantal onzekerheden bij de uitwerking en realisatie. Het IRP moet daarom ook worden gezien als onze gezamenlijke regionale basis voor het realiseren van uitvoeringskracht in allianties, het concretiseren van de scherpe hoofdkeuzes en het alloceren middelen voor de realisatie. Daaraan wordt in de vervolgfase parallel gewerkt door: a. de kwatiermakersfase uitvoering en organisatie uit te werken; b. concrete en vaak lopende projecten in beeld te krijgen en tevens wat er voor nodig is om tot uitvoering te komen (ontrafelen); c. een realisatiestrategie op te bouwen om middelen te alloceren en als regio/16 gemeenten daarin de regie te hebben; d. met gemeenten en stakeholders in gesprek te gaan om de uitvoering daar neer te leggen, op te starten en te ondersteunen. De capaciteit en middelen bij gemeenten is een zeer belangrijk onderdeel van deze fase. Het is aan de gemeenten en de U10 om in beeld te brengen wat er nodig is om opgaven uit te voeren en welke rol de gemeenten daarin kan spelen, wat er nodig is van de U10 in ondersteunende rol en anderzins.
56	Zienswijze	IJsselstein	**2. Groen Groeit Mee en financiering** In het IRP wordt aangesloten bij het initiatief van de Provincie Utrecht, Groen Groeit Mee. Hoewel wordt aangegeven dat gezamenlijk wordt gezocht naar de financiering die nodig is, is veel ook nog onduidelijk en afhankelijk van de uitwerking van de hoofdlijnen. Groen kan en moet in onze ogen meegroeien met andere ontwikkelingen, maar dan wel in het juiste perspectief. Passend bij de aard en schaal van de ontwikkelingen waar groen in mee groeit en passend in het landschap. Dit is een ontwerpopgave, daarom is het ook goed dat in het IRP geen scherpe afbakening is gegeven. Hierbij moet ook besef bestaan dat de balans met betaalbare woningen spannend is: investeren in groen moet niet ten koste gaan van de noodzakelijke betaalbare woningen. Leidend blijft: gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen. Wij zien graag terug op welke wijze u dit uitgangspunt borgt. Naast de groenopgaven die mee kunnen groeien met ontwikkelingen, voorzien wij ook dat belangrijke onderdelen van de totale groenopgave niet direct zijn te koppelen aan een ontwikkeling. De totale groen-blauwe opgave die is geformuleerd vraagt een investering in geld en capaciteit die niet beschikbaar is bij de gemeenten. Daar komt bij dat grotere opgaven zoals de Groene Scheggen niet helder zijn gedefinieerd. Wanneer zijn we tevreden? Het opleggen van een onmogelijke opgave moet voorkomen worden. Wij zien dan ook graag uw voorstel voor prioritering binnen de groenopgave tegemoet.	Prioritering groenopgave per deelgebied toegevoegd.	Na oplevering van het concept IRP heeft het programma Groen Groeit Mee haar eindrapporten opgeleverd. Daarin is de opgave gekwanitficeerd, zijn de kosten in beeld gebracht en is er een overzicht gemaakt van financieringsstrategien. In de vierde fase REP en tweede fase GGM wordt de samenwerking gezocht. Nadrukkelijk zijn daarbij andere financieringsbronnen benoemd dat vanuit een plus op woningbouw. Het koppelen van de groen en rode opgave blijft essentieel en daarmee het gezamenlijk zoeke naar financiering. GGM geeft daar handvatten voor. In het hoofdstuk 'adaptief ontwikkelpad' is de groene opgave verdeeld in vier categorien en geeft daarmee antwoord op uw vraag over groene opgaven die niet direct te koppelen zijn aan rode ontwikkelingen. Dit vormt de basis voor uitwerking in fase 4, programmeren, waarbij groen inderdaad onderdeel van een ontwerpopgave is waarin de ambitie nader moet uitkristalliseren. Op voorhand is een eerste prioritering van de groene opgave per deelgebied aan het IRP toegevoegd.
57	Zienswijze	IJsselstein	**3. Nieuwe vormen van mobiliteit en Grote wiel** Het IRP leunt voor de mobiliteitsopgaven sterk op onder meer het lopende MIRT traject voor de U16. Daarnaast is veel aandacht voor langzaamverkeerverbindingen als alternatief voor de auto. Daarmee is de aandacht voor de verbindingen op het schaalniveau tussen het hoofdnetwerk van wegen en rails, en het schaalniveau van langzaamverkeer, vrijwel afwezig in het IRP. Juist op dit schaalniveau zijn innovaties van belang om te komen tot betere OV oplossingen. Voor een goede bereikbaarheid van de kleinere, vitaal te houden kernen, zijn deze innovatieve OV oplossingen van groot belang. Wij willen dan ook een oproep doen om nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden en kansen die nieuwe vormen van OV, zoals kleinschalige (zelfrijdende) voertuigen, maar ook andere modaliteiten met zich meebrengen. Mogelijk bieden deze nieuwe vormen van OV ook een goede kans om het Grote wiel gestalte te geven. Dit Grote wiel is in de onderzoeken van MIRT en Uned komen te vervallen. De inzet op het kleine wiel met gangbare OV oplossingen, biedt vooral kansen voor de stad Utrecht. Het Grote wiel is van belang om de kernen verder van Utrecht af betere ontsluitingsmogelijkheden te geven en realistische alternatieven te bieden voor de auto. Hoewel het hier gaat om kleinere vervoersstromen, kan dit beter aansluiten bij nieuwe vormen van OV of bijvoorbeeld slimme inzet van regionale lijndiensten. De koppeling van een halte aan de Weg naar de Poort op een regionale verbinding tussen Utrecht en Gorinchem/Breda kan goed aanhaken op dit Grote wiel. Wij willen dan ook oproepen om vanuit het IRP nader te onderzoeken op welke wijze het Grote wiel een goede aanvulling is op het OV systeem in de regio, waarmee de belangrijkste doelen, ontlasting van Utrecht Centraal en het hoofdwegennet, behaald kunnen worden en tegelijk de vitaliteit en nabijheid van de kleine kernen wordt versterkt.	In verschillende zienswijzen wordt meer aandacht gevraagd voor 'dwarsverbanden' in het OV systeem die rechtstreekse verbindingen creëren tussen kernen, zoals de vaak genoemde OV-verbinding tussen Houten, Nieuwegein en IJsselstein. Voor het verwerken van OV-verbindingen in het IRP sluiten wij aan op het Toekomstbeeld OV. In die argumentatie spelen het (beperkte) budget voor OV-exploitatie in combinatie met het afwegen van de vervoerswaarde van gewenste OV-lijnen een grote rol. Bovendien is het van belang dat gewenste verbeteringen aan relatief 'dikke' verbindingen als de OV-verbinding tussen Houten, Nieuwegein en IJsselstein, hoewel op korte termijn niet levensvatbaar, voor de langere termijn wel op het lijstje blijven staan als mogelijke netwerkverbeteringen. Tot slot geldt, zie het Regionaal Mobiliteitsprogramma, dat de regio inzet op verduurzaming van de mobiliteit door middel van een zogenaamde mobiliteitstransitie; die transitie komt tot stilstand als de pot geld voor OV-exploitatie op termijn niet groter wordt, want de gewenste extra OV-passagiers kosten hoe dan ook geld.	Voor de ontwikkeling van het OV netwerk baseren we ons in de regio op het regionale Toekomstbeeld OV. De OV-corridors die in dat document genoemd staan werken we samen met de provincie uit tot OV-lijnen van hoge kwaliteit (vwb snelheid en frequentie) naar alle windrichtingen van de regio. Hoge OV-kwaliteit is alleen mogelijk tussen plekken met hoge concentraties van wonen en/of werken; we hebben er als overheden belang bij om de buslijnen zo vol mogelijk te laten rijden om belastinggeld effectief te spenderen. Voor vervoer naar kleine kernen en verbindingen tussen middelgrote kernen geldt dat ze zelfstandig geen hoge OV-kwaliteit kunnen genereren en daarom richt de visievorming in de regio zich op het aantakken van kernen op plekken (regiopoorten, multimodale hubs) met hoge OV-kwaliteit om een goede ketenreis mogelijk te maken.
58	Zienswijze	IJsselstein	**4. A12 zone en tram** De ontwikkeling van de A12 zone met woningbouw is van groot belang om de ambities voor woningbouw waar te maken. Daarnaast speelt juist de A12 as een belangrijke rol in het hoofdwegennet rond Utrecht. Vanzelfsprekend moet dit hoofdweggennet zo weinig mogelijk worden belast door nieuwe ontwikkelingen en een inzet op de tram als hoofdontsluiting voor de A12 zone is dan ook een logische gedachte. Maar het uitbouwen van het aantal haltes en mogelijk verleggen van de lijn om de A12 zone goed te bedienen, mag niet ten koste gaan van de snelheid van deze verbinding. Juist aan het einde van de tramverbinding, in IJsselstein, wordt elke vertraging opgemerkt.		Het is voor de bereikbaarheid van de A12-zone, Nieuwegein en Ijsselstein van belang dat de tram juist versneld wordt. Inzet is een kortere reistijd, ook vanuit Ijsselstein.
59	Zienswijze	IJsselstein	In onze Mobiliteitsvisie 2040 hebben wij vastgelegd dat een versnelling van de huidige tramverbinding van groot belang is om een volwaardig alternatief te zijn voor de auto. De huidige reistijd vanaf halte Binnenstad naar Utrecht Centraal weegt niet op tegen de reistijd van een auto naar het centrum van Utrecht, laat staan wanneer een andere locatie in Utrecht het reisdoel is. Daarom vragen wij om ook in het IRP op te nemen dat wordt ingezet op een reistijd van 20 minuten van halte Binnenstad naar halte Utrecht Centraal.	Overgenomen in het IRP in de uitwerking van deelgebied Centrale As	Het versnellen van de SUNIJ lijn is van belang voor de verstedelijking in De Centrale As. Het doel om binnen 20 minuten van IJsselstein Centrum naar Utrecht CS te reizen past daarbij.
60	Zienswijze	IJsselstein	**5. Circulaire economie** In het IRP wordt ingezet op de circulaire economie. Gezien de noodzaak om te komen tot een toekomstbestendig economisch systeem, is dit een verstandige keuze waar wij volledig achter staan. Tegelijk zien wij hier wel enkele obstakels die de noodzakelijke transitie naar een circulaire economie in de weg staan. In het IRP wordt niet aangegeven welke instantie de circulaire economie gaat aanjagen, nog wat het plan hiertoe is of het benodigde budget. Deze elementen zullen vanzelfsprekend in de volgende fase van het IRP worden uitgewerkt, maar wij voorzien dat veel gemeenten, net als IJsselstein, niet de middelen hebben om hier een noodzakelijke trekkersrol te vervullen. Wij lezen graag terug welke aanpak naar uw mening haalbaar zou moeten zijn, gelet op de positie van de gemeenten in de regio.		In het IRP wordt aangegeven dat per terrein wordt uitgewerkt wat de bijdrage is aan de circulaire economie (p. 70).
61	Zienswijze	IJsselstein	Naast onze vragen over de noodzakelijke inzet, zien wij ook een discrepantie met de oproep om nieuwe bedrijventerreinen intensief te programmeren en bestaande terreinen te intensiveren. Voor de circulaire keten is voldoende (opslag)ruimte nodig op bedrijventerreinen om te kunnen functioneren. Wij willen dan ook oproepen om de ruimtebelangen van de circulaire ketens mee te wegen bij het maken van plannen voor intensivering van bedrijventerreinen.		Voor de circulaire ambitie is inderdaad ook ruimte nodig. De intensiveringsopgave past hier goed bij, daar dit ook inzet op optimaal benutten van een terrein. Goed om frequent te monitoren hoe de circulaire ambites aansluiten bij de ambities voor intensivering.

62	Zienswijze	IJsselstein	**6. Bedrijventerreinen** Voor bedrijventerreinen wordt ingezet op een optimale benutting. Voor de bedrijventerreinen in IJsselstein zijn we bezig met een onderzoek naar de mogelijkheden, waaronder revitalisering. In het IRP wordt ook voor het bedrijventerrein Oudland aangegeven dat revitalisering nodig zou zijn, maar dit bedrijventerrein is van recente datum en hier wordt nog steeds gebouwd.	Kaart is verwijderd uit IRP	Dit betreft het kaartbeeld van de ontwikkelrichtingen per bedrijventerrein gebaseerd op het adviesrapport toekomstbestendige werklocaties (Stec, 2020). Deze ontwikkelrichtingen komen voort uit de in dit adviesrapport opgestelde locatieprofielen en de toekomststrategie van de gemeenten. In de laatste versie van het IRP (juli) een toelichting aan deze figuur toegevoegd. In de update van september is deze kaart uit het IRP gehaald, aangezien er in de tekst ook niet naar wordt verwezen.
63	Zienswijze	IJsselstein	In ons onderzoek naar de mogelijkheden voor een optimale benutting van bestaande bedrijventerreinen zullen wij inzetten op een realistische rol voor onze gemeente. De grote ambities die in het IRP zijn benoemd, zijn niet haalbaar voor onze gemeente gezien de beschikbare capaciteit en middelen in relatie tot de benodigde capaciteit en middelen voor de intensivering en revitalisering van bedrijventerreinen, naast de inzet op de circulaire economie. Wel willen wij inzetten op binnenstedelijke ontwikkelingen, zoals bedrijventerrein De Kroon, maar ook de toekomstige terreinen Eastpoint en de afronding van bedrijventerrein Lagedijk. Daarbij gaan wij voor een passende invulling die recht doet aan de ambities die in het IRP zijn benoemd.		De beoogde inzet van de gemeente zoals genoemd, lijkt passend bij de ambities van het IRP. De precieze uitwerking van de opgave voor verdichting van werklocaties zal in de vervolgfase nader worden uitgewerkt. Voor intensivering en verduurzaming is tevens samenwerking met en inzet van de Provincie Utrecht mogelijk, en zijn capaciteit en middelen beschikbaar vanuit de OMU.
64	Zienswijze	IJsselstein	**7. Rijnenburg** Het gebied Rijnenburg is in het IRP neergezet als een toekomstige uitbreidingslocatie voor woningbouw, waarbij de locatie mogelijk eerder in beeld komt als andere woningbouwprojecten niet of niet tijdig tot ontwikkeling komen. Gezien de grote woningnood in de regio maar ook de aantallen woningen die in de andere projecten worden aangegeven, lijkt dit een logische stap. Maar het naar voren halen van een dergelijke grote uitbreiding die ook afhankelijk is van grootschalige infrastructurele ingrepen, zal niet gemakkelijk zijn. Daarom willen wij vragen om een heldere strategie voor het naar voren halen van Rijnenburg uit te werken, waarin rekening wordt gehouden met deze vertragende aspecten. Tijdig signaleren van vertraging of uitval van andere woningbouwprojecten moet hierin naar onze mening de basis vormen.	Geen verwerking in IRP	Het naar voren halen van Rijnenburg als ontwikkellocatie zal inderdaad niet eenvoudig zijn. Het ontbreekt aan de nodige infrastructuur om de locatie goed te ontsluiten, waarbij vooral een goede OV-ontsluiting een grote uitdaging is. De Gemeente Utrecht heeft onderzocht wat er nodig is voor de ontwikkeling van Rijnenburg. Of en hoe hier eventueel uitwerking aan te geven zal onderdeel zijn van de uitwerking van het IRP.
65	Zienswijze	IJsselstein	**8. Kaarten** Bij twee kaarten willen wij opmerkingen plaatsen. Op pagina 56 is een schetsverbeelding opgenomen voor Centrale As waar de noodzakelijke uitbreiding van IJsselstein niet is opgenomen. Gezien het belang van deze uitbreiding die wordt onderschreven in het IRP, moet deze kaart aangepast worden. Op pagina 132 staat de schetsverbeelding landschappelijk raamwerk centrale as. Hier is de ontwikkeling van IJsselstein Zuid niet in meegenomen, waar dit juist van belang is om het landschappelijk raamwerk te kunnen realiseren (noot: andere stedelijke ontwikkelingen (Vianen, A12 zone) zijn wel ingetekend).	Verwerkt in IRP	Verwerkt in IRP
66	Zienswijze	IJsselstein	Zoals wij in het begin van onze zienswijze hebben aangegeven, zijn we trots op hetgeen nu bereikt is. Het IRP laat zien dat veel van de ambities van de deelnemende gemeenten kunnen passen in de regionale strategie en toekomstperspectief. Wij werken graag mee aan de noodzakelijke projecten en processen om tot realisatie van het IRP te komen, binnen de mogelijkheden die wij als gemeente IJsselstein tot onze beschikking hebben. Hoogachtend, BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IJSSELSTEIN, de secretaris, de burgemeester, drs. P.C.M. van Elteren mr. P.J.M. van Domburg		Behoeft geen beantwoording
67	Zienswijze	Lopik	Geachte heer Verschuure, heer Jansen, De afgelopen jaren hebben we met elkaar als 16 gemeenten stappen gezet en besluiten genomen naar een gedeeld beeld van onze regio. Beginnend bij de Ruimtelijk-Economische Koers uit 2017, het gezamenlijke uitgangspuntennotitie en eerste beoordelingskader vorig jaar en de vaststelling van de Contour REP met het aangescherpt Beoordelingskader. De afgelopen maanden is een stap gezet richting een concept Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP).		Behoeft geen beantwoording
68	Zienswijze	Lopik	De gemeenteraad wordt in deze fase van het proces in de gelegenheid gesteld aan de voorkant invloed uit te oefenen, alvorens het definitieve IRP definitief aan de raden ter besluitvorming wordt aangeboden. Met deze zienswijze geven de raden richting aan de inhoud van het IRP en aan de vraagstukken die nog geadresseerd moeten worden. De zienswijze van alle raden uit de regio worden verwerkt in een definitief IRP dat medio september ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de colleges en raden uit de regio.		Behoeft geen beantwoording
69	Zienswijze	Lopik	Zienswijze concept IRP De gemeente Lopik dient de volgende zienswijze op het concept IRP in: • Het IRP is een regionaal toekomstperspectief, maar de uitvoering vindt vooral op lokaal niveau plaats. Gelijktijdig zijn de gemeenten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling erg afhankelijk van de provincie Utrecht. Doordat de U16 een netwerkorganisatie is hebben wij zorgen dat de realisatie van de grote opgaven ingewikkeld wordt door een gebrek van wederkerigheid tussen partners maar ook tussen de opgaven. In de toekomst moet deze wederkerigheid meer geconcretiseerd worden.	Geen verwerking in IRP	De stap naar realisatie zal inderdaad comlex worden. Het concretiseren van de wederkerigheid is een belangrijk onderdeel van de vervolgfase.
70	Zienswijze	Lopik	Het IRP is een toekomstperspectief voor 2040, maar houdt daarin onvoldoende rekening met de veranderingen als gevolg van de coronacrisis. De coronacrisis heeft een impact op wonen én werken, wat afgelopen jaar minder tijd- en plaatsgebonden is gebleken. Wij verwachten dat dit een structureel effect gaat hebben. Dit zien wij niet terug in de thema's wonen, werken en mobiliteit in het concept IRP. We begrijpen dat nu nog niet duidelijk is wat het structurele effect zal zijn, maar het is wenselijk om daarvoor nu al ruimte in te bouwen in het IRP. Een voorbeeld is een minder stringente koppeling tussen woningbouw en de toename van wegverkeer. Als de trend van thuiswerken blijvend is zal er meer behoefte ontstaan aan wat grotere woningen met voldoende mogelijkheden voor een thuiskantoor. Het thuiswerken zorgt ervoor dat de toename van het wegverkeer beperkt blijft. In het landelijk gebied kan bijvoorbeeld vrijkomende agrarische bebouwing voor deze woonmilieus worden herontwikkeld.	Verwerkt in IRP. Tekst toegevoegd	Bij hoofdstuk 1C (opgaven) is een paragraaf over de gevolgen van de coronapandemie opgenomen. Het is echter nog wel de vraag of de effecten die we tijdens de pandemie zien ook blijvend zullen zijn. De coronapandemie laat wel zien dat mobiliteit sterk beinvloedbaar is. Gedragsverandering door mobiliteitsbeleid is dan ook een onderdeel van het pakket aan mobiliteitsmaatregelen in het IRP.
71	Zienswijze	Lopik	In het IRP wordt gesproken over de landbouwtransitie ("Transitie naar circulaire, biodiverse en economische rendabele landbouw", p.19), maar wordt onvoldoende uitgewerkt. We vragen ten eerste aandacht voor de verdienmodellen van agrariërs, welke onlosmakelijk verbonden zijn met een dergelijke transitie. Ten tweede heeft een transitie in de landbouw effect op het ruimtegebruik: dit levert ons inziens een frictie op met andere opgaven zoals de energietransitie, de woningnood en de groenopgave voor het stedelijk gebied (en daarmee het gezond stedelijk leven). Ook dit is onvoldoende uitgewerkt in het IRP. Wij vragen in de uitwerking daarvan aandacht voor de financiering en de facilitering van ruilverkaveling als mogelijke oplossing. Met ruilverkaveling kunnen gebiedsprocessen worden geholpen om de juiste functie op de juiste plaats te krijgen in de toekomst. Dit kan ten goede komen aan het verdienmodel van de agrariër, natuurontwikkeling en recreatie-ontwikkeling.	Verwerkt in IRP H2.3. Tekst toegevoegd	In hoofdstuk 2.3 thematische verdieping is het onderwerp Landbouwtransitie /perspectief agrarische sector nader uitgewerkt. De landbouwtransitie is een landelijke opgave waarin de regio het transitiebeleid van de rijksoverheid volgt. Verdienmodellen zijn nadrukkelijker in deze tekst verwerkt. De druk op de ruimte is in de regio groot zoals u beschrijft en het zal onontkombaar zijn dat het areaal landbouwgrond kleiner wordt in de toekomst. Uw suggestie voor moderne ruilverkavelingen hebben we in de tekst verwerkt.
72	Zienswijze	Lopik	Hoogachtend, De Raad van de gemeente Lopik; De griffier, de voorzitter, MW. MR.G.M.G. DOLDERS DR. L.J. DE GRAAF		Behoeft geen beantwoording
73	Zienswijze	Montfoort	Met veel interesse hebben wij kennisgenomen van het concept Integraal Ruimtelijk Perspectief (verder IRP), dat thans ter zienswijze voorligt. Wij zijn U erkentelijk dat wij in deze fase van het proces in de gelegenheid worden gesteld aan de voorkant invloed uit te oefenen, alvorens het definitieve IRP aan ons ter besluitvorming wordt aangeboden. Met deze zienswijze geeft de raad richting aan de inhoud van het IRP en aan de vraagstukken die nog geadresseerd moeten worden.		Behoeft geen beantwoording
74	Zienswijze	Montfoort	Door het college zijn wij op de hoogte gebracht van de informele consultatieronde IRP en zien dat een aantal bezwaren zijn weggenomen, waaronder - de status van het IRP (pag. 9 t.m. 13) - de Maakindustrie in Utrecht-West (pag.23) - de positie van de vitale kernen (pag. 51 t.m. 55) en - de routering en versnelling van buslijnen Lopikerwaard, waar een onderzoek naar zal worden gedaan (pag.127)		Behoeft geen beantwoording

75	Zienswijze	Montfoort	Wij willen met onze zienswijze aandacht vragen voor de volgende vraagstukken: 1. Algemeen • Al hoewel wij het voorliggende IRP in hoofdlijnen als positief zien is er nog een weg te gaan waar het gaat om de balans tussen gemeenten en specifiek tussen stadse en plattelandsgemeenten. De gestelde doelen zijn zeer ambitieus en vergen veel van de hele U16. Een van de kernpunt van het programma is het behoud van het groen, daarnaast zijn er ook grote ambities op het gebied van water, natuur, energietransitie en recreatie. Een invulling te geven aan met name deze laatste categorieën zal met name de verantwoordelijkheid zijn van de kleine kernen. Dit vraagt bij deze gemeenten een onevenredig grote inspanning van zowel mankracht (denk aan bv participatie) als financiën. Binnen het IRP is onvoldoende garantie gegeven dat de kleine kernen financieel niet alleen verantwoordelijk gesteld worden om de investeringen te doen die het goed invullen van deze functies vereist.		Het IRP is ambitieus en zal in de uitvoering veel vragen van alle gemeenten in de regio. De opgaven die benoemd zijn zijn regionale opgaven. De oplossingen zullen dus ook regionaal moeten zijn. Samenwerking in de uitvoering is belangrijk en daarbij hoort ook het gezamenlijk organiseren en bekostigen van de uitvoering. Voor Groen en Landschap zijn binnen het programma "Groen Groeit Mee" kostendragers in beeld gebracht.Hier is benadrukt dat gezamenlijk gezocht moet worden naar de kostendragers voor de verschillende opgaven, waaronder Groen en Landschap. En is een voorbeelduitwerking opgenomen. Ook staat hier voor de vervolgfase op hoofdlijnen de hoofdlijn voor programma en organisatie en die verdere uitwerking vorm krijgt in fase 4. Komende tijd wordt in de kwartiermakersfase de uitvoeringsstrategie verder uitgewerkt tot een Plan van Aanpak voor Fase 4.
76	Zienswijze	Montfoort	• Wij zijn content met het onderschrijven van het gezamenlijke U16 belang voor een toekomstbestendige agrarische sector (pag. 125).		Deze teksten zijn nog nader aangescherpt.
77	Zienswijze	Montfoort	2. Landschappelijke waarde • Wij zijn content met het prominent benoemen van de landschappelijke waarden in de regio (het wat), maar hoe dit moet worden vormgegeven en betaald (zie ook pagina 39 en 43 van het IRP) is nog onvoldoende uitgewerkt.		De groenopgave is net als de andere opgaven voor de regio ambitieus en voorwaardelijk voor de groei van de regio. Het klopt dat veel van deze ambities net als ambities uit andere thema's nog niet financieel gedekt zijn. We benadrukken dat het gaat om een gezamenlijke ambitie van de regio waarbij de oplossingen ook moeten passen bij deze gezamenlijkheid. In het hoofdstuk uitvoeringsstrategie is dit in het IRP omschreven en in de vier fase wordt dit verder uitgewerkt. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het programma 'groen groeit mee' van provincie, gemeentes en waterschappen.
78	Zienswijze	Montfoort	• De schaalsprong voor landschap, water en groen (pagina 41 e.v.) is ambitieus. U schrijft dat: De financieringsopgave een gezamenlijke opgave van 16 gemeenten en andere overheden en stakeholders is en dat de regio voor de benodigde investeringen zal samenwerken met Provincie, Gemeenten, het Rijk, Waterschappen, Natuurbeheerders, eigenaren en andere belanghebbenden.		De strategie en financiering van de groenopgave wordt in de vervolgfase verder uitgewerkt. Eeb hoge ambitie is belangrijk om de kwaliteit van de regio te versterken, en dient tevens om gezamenlijk te zoeken naar aanvullende middelen om deze opgave uit te voeren. Onder andere door geldstromen te koppelen aan elkaar en steun te vragen voor de ambities in het IRP bij andere overheidslagen.
79	Zienswijze	Montfoort	• Natuurinclusieve landbouw is het belangrijkste onderdeel van nieuwe natuur. Dit willen wij expliciet benoemd zien in het IRP.		Natuurinclusieve landbouw' werd al genoemd bij de gebiedsopaven groen en landschap in de thematische uitwerkingen. Onder het kopje 'perspectief agrarische sector' in hetzelfde hoofdstuk is 'natuurinclusieve landbouw' benoemd als onderzoekvraag: Wat houdt kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw in elk deelgebied in en welk verdienmodel is het meest kansrijk?
80	Zienswijze	Montfoort	• Voordat er een voorstel wordt gedaan voor nieuwe natuur, moet bij de huidige beheerder worden nagegaan welke activiteiten er nu plaatsvinden om de biodiversiteit te verbeteren.	Geen verwerking in IRP	Uiteraard! We zien dit als onderdeel van de gebiedsuitwerkingen in de vierde fase om de ambitie verbetering biodiversiteit handen en voeten te geven.
81	Zienswijze	Montfoort	• De 4110 hectare die benoemd wordt in het concept IRP voor nieuwe natuur en recreatie moet als laatste onttrokken worden aan de agrarische sector. Alle ideeën moeten in samenspraak en overleg met de agrarische sector opgepakt worden, zodat er echt een plan is om natuurdoelen te halen en de sector en de natuur er beiden op vooruit kunnen gaan.	Teksten in IRP aangepast	Het zal onontkombaar zijn dat de ontwikkelingen in de regio te kosten gaan van het landbouwareaal. In het IRP zijn de teksten rond het 'perspectief agrarische sector' aangescherpt. Zo is opgenomen dat 'transitie maatwerk vereist per deelgebied in nauwe samenwerking met de agrariers'. Een moderne ruilverkaveling kan daarbij een middel zijn. Ook is het mogelijk om agrarische functies te combineren met functies voor recreatie en natuur.
82	Zienswijze	Montfoort	Op basis van het onderzoek naar een regionale investeringsagenda (pagina 147) kan een gezamenlijke (financiële) strategie worden gemaakt. Als uit de onderzoeken naar de regionale investeringsagenda en het traject groen groeit mee blijkt dat de ambitie onhaalbaar is het IRP dan bij te stellen.		De groenopgave is net als de andere opgaven voor de regio ambitieus en voorwaardelijk voor de groei van de regio. Het klopt dat veel van deze ambities net als ambities uit andere thema's nog niet financieel gedekt zijn. We benadrukken dat het gaat om een gezamenlijke ambitie van de regio waarbij de oplossingen ook moeten passen bij deze gezamenlijkheid. In het hoofdstuk uitvoeringsstrategie is dit in het IRP omschreven en in de vier fase wordt dit verder uitgewerkt. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het programma 'groen groeit mee' van provincie, gemeentes en waterschappen.
83	Zienswijze	Montfoort	3. Woningbouw, werklocaties en mobiliteit • Wij onderschrijven dat de eerste prioriteit in de regio ligt bij het versneld uitvoeren en realiseren van alle reeds harde plannen voor zowel woningbouw als werklocaties (pag. 149), maar hebben zorg over de ov-verbindingen (o.a. Montfoort-Utrecht) en over het gebrek aan aandacht in het IRP voor versterking van de weginfrastructuur.	Geen verwerking in IRP	De teksten van het IRP gaan uitbereid in op automobiliteit, maar hebben als uitgangspunt dat we de capaciteit van het wegennet niet willen vergroten. Optimalisaties rond nieuwe verstedelijkingslocaties of lokale knelpunten, horen wel tot de mogelijkheden en opties zijn weergegeven in de teksten voor mobiliteit in het IRP. In het landelijk gebied blijft de auto een zeer belangrijke rol spelen in het mobiliteitssysteem. De uitdaging voor landelijke gebieden draait om de ontwikkeling die maakt dat het steeds moeilijker (in tijd of in geld) zal worden om met de auto naar belangrijke bestemmingen in het stedelijk gebied te reizen. Omdat forenzen in het landelijk gebied wel de auto gebruiken ligt de uitdaging er in om plekken te creëren waar de mobilist van de auto op andere modaliteiten over kan stappen, bijvoorbeeld op zogenaamde multimodale hubs en tegelijkertijd op het behouden en waar mogelijk optimaliseren van bestaande OV-verbindingen.
84	Zienswijze	Montfoort	• Wij interpreteren het IRP en het bouwen van 430 woningen (tot 2030) zodanig dat wij bouwen voor (boven) lokale behoefte en werken aan doorstroming voor de (boven) lokale behoefte.		De ambitie van het bouwen van 430 woningen komt vanuit de Gemeente Montfoort zelf en dient inderdaad met name voor het bouwen voor de lokale behoefte, waarbij doorstroming een belangrijke lokale behoefte is. Het type woonmilieu waar lokaal behoefte aan is kan de gemeente het beste zelf uitwerken.
85	Zienswijze	Montfoort	• Een belangrijke stakeholder om de woningbouwopgave te realiseren zijn de woningbouwcorporaties. Wij zien de corporaties met uitzondering van pagina 93 (thema energie) nog niet vermeld in het concept IRP.		De woningcorporaties zijn in derdaad belangrijke partners in de uitvoering van de woningbouwopgave, vooral waar het gaat om betaalbare woningen. Zij zullen in de uitvoering een belangrijke rol spelen. De regionale koepelorganisatie van woningcorporaties is betrokken als stakeholder bij de totstandkoming van het IRP, maar net als andere stakeholders zijn ze in het IRP niet benoemd.
86	Zienswijze	Montfoort	• Woonmilieus zijn geen kader of aanwijzing, maar gemeenten kijken wat passend is (pag. 81). Wij zullen als gemeente bezien welke woonmilieus bij onze lokale behoefte passen. Ook in de landelijke gebieden kan door (economische) veranderingen verbreding van functies en dus van functiemenging sprake zijn.		Voor Montfoort geldt inderdaad dat woningbouw met name de lokale behoefte bedient. Wat daarvoor de beste woonmilieus zijn kunt u als gemeente zelf het beste bepalen. Dit staat in het IRP onder de thematische uitwerking ook zo omschreven.
87	Zienswijze	Montfoort	• Het strekken van de OV-lijnen impliceert het laten vervallen van in onze situatie een aantal bushaltes, wij zien dat daardoor de bereikbaarheid van het OV verslechteren terwijl hier een kans ligt om de automobiliteit te verminderen.		Het strekken van OV lijnen kan er juist voor zorgen dat de OV-kwaliteit van kernen sterk verbetert. Mitigerende maatregelen om het vervallen van haltes op te vangen (kleine knooppunten creëren rond OV-haltes zodat reizigers makkelijk met de fiets kunnen komen) zijn dan een voorwaarde, maar ontwikkelingen in andere delen van de regio laten zien dat focus op reistijd van essentieel belang zijn voor het stimuleren van OV-gebruik.

88	Zienswijze	Montfoort	•Veel inwoners van Montfoort en Linschoten zijn op de auto aangewezen om zich te kunnen verplaatsen voor hun werk of andere activiteiten. Wij achten het onrealistisch dat dit voor 2040 significant zal verminderen, ondanks inspanningen op het vlak van fiets, OV en deelmobiliteit. Het IRP moet hiervan rekenschap geven door niet uitsluitend aandacht voor OV en fiets te hebben maar ook voor automobiliteit, die overigens steeds duurzamer wordt. Ruimtelijk beleid moet bestaande - en verwachte groei van - automobiliteit ondersteunen en tegelijkertijd de alternatieven verbeteren.		De Ontwikkeling van het Wiel met Spaken biedt enorme kansen om in te zetten op een mobiliteitstransitie voor nieuwe verstedelijkingslocaties én het bestaand stedelijk gebied. De teksten van het IRP gaan uitbereid in op automobiliteit, maar hebben als uitgangspunt dat we de capaciteit van het wegennet niet willen vergroten. Optimalisaties rond nieuwe verstedelijkingslocaties, horen wel tot de mogelijkheden en opties zijn weergegeven in de teksten voor mobiliteit in het ontwerp IRP. In het landelijk gebied blijft de auto een zeer belangrijke rol spelen in het mobiliteitssysteem; de afstanden zijn vaak te groot voor de fiets, de dichtheden zijn niet gescvhikt voor meer OV en de beschikbare ruimte is zodanig dat de auto ook voldoende plek heeft. De uitdaging voor landelijke gebieden draait om de onwtikkeling die maakt dat het steeds moeilijker (in tijd of in geld) zal worden om met de auto naar belangrijke bestemmingen in het stedelijk gebied te reizen. Omdat forenzen in het landelijk gebied wel de auto gebruiken ligt de uitdaging er in om plekken te creëren waar de mobilist van de auto op andere modaliteiten over kan stappen, bijvoorbeeld op zogenaamde multimodale hubs"
89	Zienswijze	Montfoort	4. Energie / Klimaat •Het onderdeel energie is in het IRP (pag. 93 e.v.) nog onderbelicht, dit is logisch gezien de nog niet vastgestelde RES (Regionale Energie Strategie). De ambities uit het RES zullen wel moeten stroken (niet verzwaren) in het IRP. •In het IRP geeft u ten aanzien van energie aan dat U voor de aanvullende opgave na 2030 de volgende ontwikkelingen gaat bijhouden: - Mogelijke landelijke ontwikkelingen in de elektriciteitsproductie. - Mogelijke technieken voor duurzame opwek aanvullend op zon-op-dak, zonnevelden en windmolens. Wij geven U in overweging om dit (na 2030) breder te trekken, immers de markt voor duurzame energietechnieken is sterk in beweging. Voor de langere termijn (2050) kunnen nu nog onbewezen duurzame bronnen of energiedragers een belangrijke rol gaan spelen in onze energiehuishouding. Denk daarbij aan thorium, waterstof, waterkracht, biogas en warmtebronnen als (ultradiepe) geothermie, TEO (thermische energie uit oppervlaktewater), TEA (Thermische energie uit afvalwater) en TED (Thermische energie uit diepte). •In het perspectief 4 en 7 (pag.33 en 35) gaat U uit van 2040 terwijl gemeenten met het RAS (Regionale Adaptie Strategie) het jaartal 2050 hebben opgenomen. Het uitgangspunt 2040 lijkt ons (hoe ambitieus ook) te optimistisch en financieel niet haalbaar.	RES 1.0 is geintegreerd in het IRP.	Voor het concept IRP was de RES 1.0 nog niet gereed. De RES 1.0 is nu geintegreerd in het IRP. Ten aanzien van technieken na 2030 bedoelen we inderdaad juist andere technieken dan zon-op-dak, zonnevelden en windmolens. Voor de warmtebehoefte maken de meeste van de door u genoemde technieken overigens tot 2030 al deel uit van de verkenning van (boven) lokale warmtebronnen.
90	Zienswijze	Montfoort	**Afsluitend:** Randvoorwaarde voor realisatie in de 4e fase is de houding van de Provincie Utrecht.		De Provincie Utrecht is ambtelijk en bestuurlijk nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het IRP. De Provinciale Omgevingsvisie is het ruimtelijke kader van waaruit de Provincie Utrecht handelt. In het vervolgproces, waaronder het Regionaal Programmeren zal nauw samengewerkt worden met de Provincie Utrecht.
91	Zienswijze	Montfoort	Inlichtingen Wellicht heeft u nog vragen of wilt u aanvullende informatie. In dat geval kunt u contact opnemen met F.J. Henseler via 0348-476400 of info@montfoort.nl. Reactiebrief Wilt u zo vriendelijk zijn bij een reactie op deze brief te verwijzen naar ons zaaknummer. Hoogachtend, DE RAAD VAN DE GEMEENTE MONTFOORT de griffier, de voorzitter, drs. M. Lucassen mr. P.J. van Hartskamp-de Jong		Behoeft geen beantwoording
92	Zienswijze	Nieuwegein	Geachte opgavetrekkers van het Ruimtelijk Economisch Programma, De raad van Nieuwegein heeft het Concept Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) met veel belangstelling gelezen. De raad van Nieuwegein wil in het vervolgproces om te komen tot een definitief Integraal Ruimtelijk Perspectief, enkele onderwerpen onder de aandacht brengen waar deze het Nieuwegeinse belang raken. Met onderstaande punten maken wij onze zienswijze kenbaar.		Behoeft geen beantwoording
93	Zienswijze	Nieuwegein	Van Contour naar Perspectief De hoofdlijnen van het IRP, de redeneerlijnen, de opgaven en de ruimtelijke vertaling daarvan zijn in basis een goede uitwerking van de Contour REP en het IRP geeft daarmee invulling aan belangrijke doelstellingen als vastgelegd in het beoordelingskader. Het is een spannend traject om met 16 gemeenten te komen tot gezamenlijke visievorming, waarin alle opgaven en ambities bij elkaar worden gebracht in een product dat voor alle gemeenten voldoende aansluit bij de eigen ambities en belangen. Geen enkele andere regio van deze omvang heeft een dergelijke gezamenlijke integrale ruimtelijke visie. Er is een zorgvuldig proces doorlopen waarin gemeenten oog hebben voor elkaars opgaven en belangen. Gemeenten delen ook de inzet op het voor elkaar krijgen van gezond leven in een stedelijke regio, met het landschap als belangrijke basis. Vanuit dat perspectief zijn lokale belangen en ambities en regionale opgaven en afwegingen bij elkaar gebracht. We herkennen hierin de boodschappen die vanuit de moties van de Nieuwegeinse raad zijn meegegeven voor zover deze nu in het IRP zijn verwerkt. De meeste doelstellingen uit het vastgestelde beoordelingskader kunnen hiermee van een invulling worden voorzien, zoals de opgaven op het gebied van wonen en werken, landschap, gezondheid en mobiliteit. Zorgpunten zijn er nog wel, met name op de invulling van de energieopgave en de uitvoerbaarheid en financiering.	Energie: De RES 1.0 is nu geintegreerd in het IRP.	Energie: Voor het concept IRP was de RES 1.0 nog niet gereed. De RES 1.0 is nu geintegreerd in het IRP.
94	Zienswijze	Nieuwegein	Energie Een integrale afweging voor energie, waarbij voldoende in beeld is hoe dit zich verhoudt tot andere functies, ontbreekt in het perspectief. Parallel aan het Integraal Ruimtelijk Perspectief wordt in regionaal verband gewerkt aan de Regionale Energie Strategie (RES). De uitwerking van de RES om tot zoeklocaties voor zon- en windenergie te komen wordt door de gemeenten gedaan in regionale afstemming. Bij de totstandkoming van het Integraal Ruimtelijk Perspectief waren de zoekgebieden voor zon- en windenergie nog niet bekend. In het IRP heeft daarom een integrale afweging van energie nog niet volwaardig plaatsgevonden, waardoor onvoldoende in beeld is hoe de energieopgave zich verhoudt tot andere opgaven. Wij zouden graag zien dat in het IRP meer inzicht komt over hoe de zoekgebieden voor energie zich verhouden tot, of mogelijk conflicteren met andere functies, bijvoorbeeld zoekgebieden voor bedrijventerreinen en woningbouw. Tegelijkertijd vragen wij ook om de druk niet te hoog op te voeren. Tijd kan soms helpen om samen tot betere resultaten te komen. Wat daarnaast nog onvoldoende in het IRP tot uitdrukking komt is dat het landschap rondom de stedelijke gebieden wel eens flink kan veranderen in een meer nadrukkelijker energielandschap om in de energiebehoefte van de stedelijke gebieden te voorzien.	RES 1.0 is geintegreerd in het IRP.	Voor het concept IRP was de RES 1.0 nog niet gereed. De RES 1.0 is nu geintegreerd in het IRP.
95	Zienswijze	Nieuwegein	Groen en Landschap Er is in het perspectief nog onvoldoende zicht op de financiering van groen en landschap en hoe in de regio landschapsontwikkeling met verstedelijking gelijk met elkaar op kunnen lopen. Het belang van groen en landschap wordt door de hele regio onderschreven. Een grote uitdaging is de schaalsprong die voor groen en landschap nodig is. Voor de stedelijke groei van de regio is de groei van het landschappelijke kwaliteit met het groene en blauwe netwerk voor natuur en recreatie randvoorwaardelijk. Een belangrijke opgave wordt om te borgen dat landschapsontwikkeling en verstedelijking gelijk met elkaar op kunnen lopen. De druk op de woningmarkt is hoog en daarmee ook de druk op bouwen. Een verkenning op de mogelijk in te zetten instrumenten om ook de groenambities te realiseren en een bijbehorende investeringsagenda is nodig.		De groenopgave is net als de andere opgaven voor de regio ambitieus en voorwaardelijk voor de groei van de regio. Het klopt dat veel van deze ambities, net als ambities uit andere thema's, nog niet financieel gedekt zijn. We benadrukken dat het gaat om een gezamenlijke ambitie van de regio waarbij de oplossingen ook moeten passen bij deze gezamenlijkheid. In het hoofdstuk uitvoeringsstrategie is dit in het IRP omschreven en in de vier fase wordt dit verder uitgewerkt. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het programma 'groen groeit mee' van provincie, gemeentes en waterschappen. Het programma GGM heeft reeds de eerste resultaten opgeleverd en biedt zo o.a. een reeks van financieringsstrategien voor de landschappelijke opgaven.

96	Zienswijze	Nieuwegein	**Schaalsprong mobiliteit en vervoer** *We onderschrijven de benoemde noodzaak in het perspectief van een benodigde schaalsprong van mobiliteit en vervoer in de regio en zetten ons daar gezamenlijk voor in richting het rijk.* Het concept wiel met spaken is duidelijk herkenbaar opgenomen in het IRP en biedt kansen om de verstedelijkingsopgaven waar te maken. Dit past bij de ambities die Nieuwegein heeft opgenomen in de omgevingsvisie en mobiliteitsvisie om de ov-verbindingen van en naar te versterken en versnellen. Deze schaalsprong OV is wel randvoorwaardelijk om de verstedelijkingsambities waar te kunnen maken en dit vergt een gezamenlijke lobby richting het Rijk.	In verschillende zienswijzen wordt meer aandacht gevraagd voor 'dwarsverbanden' in het OV systeem die rechtstreekse verbindingen creëren tussen kernen, zoals de vaak genoemde OV-verbinding tussen Houten, Nieuwegein en IJsselstein. Voor het verwerken van OV-verbindingen in het IRP sluiten wij aan op het Toekomstbeeld OV. In die argumentatie spelen het (beperkte) budget voor OV-exploitatie in combinatie met het afwegen van de vervoerswaarde van gewenste OV-lijnen een grote rol. Bovendien is het van belang dat gewenste verbeteringen aan relatief 'dikke' verbindingen als de OV-verbinding tussen Houten, Nieuwegein en IJsselstein, hoewel op korte termijn niet levensvatbaar, voor de langere termijn wel op het lijstje blijven staan als mogelijke netwerkverbeteringen. Tot slot geldt, zie het Regionaal Mobiliteitsprogramma, dat de regio inzet op verduurzaming van de mobiliteit door middel van een zogenaamde mobiliteitstransitie; die transitie komt tot stilstand als de pot geld voor OV-exploitatie op termijn niet groter wordt, want de gewenste extra OV-passagiers kosten hoe dan ook geld.	De Ontwikkeling van het Wiel met Spaken biedt voor Nieuwegein enorme kansen om in te zetten op een mobiliteitstransitie voor nieuwe verstedelijkingslocaties én het bestaand stedelijk gebied. Voorwaarde is dat Nieuwegeinse wijken snellere OV-verbindingen met Utrecht centrum, stations Utrecht CS Lunetten-Koningsweg en USP krijgen. De hierboven beschreven schaalsprong OV is essentieel om in het stedelijk gebied en de randen daarvan (bijvoorbeeld Papendorp en de A12 zone) ook een volgende stap in de mobiliteitstransitie te zetten waarbij we autogebruik in de spits voor reizigers met een goed OV- of fietsalternatief gaan ontmoedigen. Op die manier willen we als regio bewerkstelligen dat we de huidige capaciteit van het (hoofd)wegennet ook in de toekomst toereikend is. Daartoe zullen we niet alleen in de regio het autogebruik aan moeten pakken maar ook de landelijke stromen, voor reizigers met een goed OV- of multimodaal alternatief. Daarom is sterk inzetten op generiek mobiliteitsbeleid incl beprijzen en parkeermaatregelen een belangrijke hoeksteen van de beleidslijn voor mobiliteit in het IRP. De vraag over mogelijke effecten maakt onderdeel uit van vervolgonderzoek U Ned.
97	Zienswijze	Nieuwegein	Vervoer over water Om bij te dragen aan de bereikbaarheid van de regio hebben we ook aandacht voor vervoer over water. In overleg met de regio zoeken we naar mogelijkheden en maken ons hier samen sterk voor richting U10/16 gemeenten, provincie en rijk. In december 2020 hebben wij de motie M232 Vervoer over water aangenomen. De ambitie uit deze motie om vervoer over water te bevorderen heeft daarna een plek gekregen in de Mobiliteitsvisie van Nieuwegein die in het voorjaar van 2021 is vastgesteld: 'Alternatieven over water. Nieuwegein ligt aan het water; de Lek in het zuiden en het Lekkanaal in het oosten (dat aansluit op het Amsterdam-Rijnkanaal). De oversteekbaarheid van het water is een blijvend aandachtspunt. De openingstijden van bruggen en het pontje naar Vianen bekijken we in samenhang met alle belangen en we kijken naar de noodzaak van nieuwe kruisingen over water. Tegelijkertijd biedt dit water in potentie een alternatief voor verplaatsing over de weg. In de regio Rotterdam is een goedwerkend systeem van waterbussen en watertaxi's opgezet en ook in Utrecht wordt gekeken naar mogelijkheden voor vervoer over water (waaronder goederenvervoer) De directe waterwegverbinding met Utrecht, het feit dat Utrecht in haar mobiliteitsvisie aangeeft meer met vervoer over water te willen doen en de grote pendel tussen Nieuwegein en Utrecht bieden op termijn wellicht kansen aan de oostkant van de stad. In overleg met buurgemeenten zoeken we de mogelijkheden uit en maken ons hier sterk voor richting Provincie.' Wij vragen aandacht voor vervoer over water in het IRP zodat verder wordt bijgedragen aan deze ambitie van Nieuwegein.		Vervoer over water is voor personenvervoer altijd duurder en langzamer dan vervoer 'met wielen' tenzij er grote barrières worden geslecht en dat is in de Utrechtse regio niet het geval. Wel willen we in de regio nog een grote sprong maken in het verder ontwikkelen van het regionale fietsnetwerk en daarvoor is het zeker noodzakelijk om op diverse plekken barrières te slechten; wensen voor diverse fietsverbindingen over het Amsterdam-Rijn kanaal en de Lek worden reeds genoemd in het IRP. Tot slot zien we, door toenemende congestie in binnenstedelijke gebieden, wel degelijk een toenemende trend in fijnmazig goederenvervoer over water. Zowel voor het bevoorraden van binnenstedelijke winkels en horeca als voor het aan- en afvoeren van materialen voor binnenstedelijke bouwlocaties is steeds meer markt en dat zal op bedrijventerreinen aan het Merwede- en Amsterdam-Rijn kanaal ook leiden tot een ruimtevraag vanuit de logistieke sector waarmee we in het uitwerken van het IRP rekening moeten houden.
98	Zienswijze	Nieuwegein	De A12 zone We ondersteunen de in het perspectief benoemde ontwikkeling van de A12 zone als grootste regionale ontwikkellocatie met gezond stedelijk leven als uitgangspunt, en vragen daarbij commitment en steun van de regiogemeenten. De A12 zone heeft potentie om een stedelijke ontwikkellocatie te worden en een grote bijdrage te leveren aan de opgave die de regio heeft op het gebied van wonen en werken. Wij zien dit ook als grote opgave voor onszelf en de regio. Om hier gezond stedelijk leven te realiseren moeten veel condities op orde worden gebracht, waaronder het terugdringen van milieuhinder van de A12, het versterken van ov- en fietsverbindingen en investeringen in landschap en recreatiemogelijkheden. Voor ons is dit randvoorwaardelijk om de A12 zone tot ontwikkeling te kunnen brengen. De GGD is voor ons een belangrijke adviespartner in de planvorming van de A12 zone. Voor het realiseren van de gebiedsontwikkeling zijn echter ook grote investeringen nodig die niet door de individuele gemeenten gedragen kunnen worden. Zonder zicht op middelen kunnen we nog geen volledig commitment geven op de realisatie daarvan. De raad van Nieuwegein zal naar aanleiding van het MIRT gebiedsonderzoek nader besluiten over mogelijke functies en inrichting van het Nieuwegeinse deel van de A12-zone.		De ontwikkeling van de A12 zone zal een integrale ontwikkeling zijn, waarbij investeringen voor mobiliteit, groen en leefbaarheid van groot belang zijn voordat er een kwalitatief hoogwaardig woon-werkmilieu kan worden gerealiseerd. In de projectgroep A12-zone, waarin de Gemeente Nieuwegein deelneemt zijn dit belangrijke uitgangspunten. Ook in de gebiedsuitwerking voor de A12-zone in het kader van het MIRT onderzoek Utrecht Nabij zijn deze uitgangspunten belangrijk. De middelen om deze gebiedsontwikkeling mogelijk te maken zijn nog niet in beeld, omdat de ontwikkeling nog in de fase van onderzoek zit. Naarmate de ontwikkeling van het gebied dichterbij komt zal ook duidelijker worden welke middelen er precies nodig zijn en hoe voor dekking gezorgd kan worden. De teksten van het IRP zijn zo opgesteld dat we onderzoek, in het kader van U Ned, mogelijk maken, maar daarmee stralen we niet uit dat we vinden dat deze weg een optie is in het lange termijn verstedelijkingsperspectief.
99	Zienswijze	Nieuwegein	Regionale bypass Een regionale bypass, welke in het perspectief opgenomen staat als uiterste keuze, staat op gespannen voet met de kwaliteit van leven in Nieuwegein en de verstedelijken A12 zone. We vragen steun van de regio in het vervolgproces. Uit het MIRT onderzoek van U Ned blijkt dat de bereikbaarheid van de Utrechtse regio in 2030 onder druk staat, zowel door de autonome groei van mobiliteit als door de verstedelijking, en dat de voorziene verbreding van snelwegen hier onvoldoende oplossing voor biedt. De regio ziet als oplossingsrichting vooral het versterken van het OV-gebruik, en een regionale en lokale modal shift van auto naar meer fiets en OV (onder andere door mobiliteitsbeleid zoals gedragsbeïnvloeding). In het MIRT Gebiedsonderzoek A12 zone dat deze periode start wordt onderzocht of er aanvullende infrastructuur, zoals een regionale ontsluitingsweg door het gebied (ten zuiden van de A12, door Rijnenburg, Galecopperzoom, Liesbosch/Laagraven en Houten), nodig is. Het toevoegen van extra auto-infrastructuur leidt tot meer sluipverkeer door Nieuwegein heen en een toename van autogebruik, waardoor het realiseren van de regionaal en lokaal gewenste modal shift onder druk komt te staan. Een dergelijke extra regionale ontsluitingsweg zou voor de A12 zone kunnen betekenen dat er een nog sterkere barrièrewerking in het gebied ontstaat dat reeds zeer gefragmenteerd is door vele infrastructurele doorkruisingen. Dit maakt het ontwikkelen van een fijn woon- en werkmilieu in de bestaande stad en de A12 zone moeilijker en beperkt de ontwikkelruimte (zowel fysieke ruimte als beperkingen door hindercontouren). Het is voor ons ondenkbaar om in deze tijd nieuwe extra auto-infrastructuur aan te leggen in bestaand en te ontwikkelen stedelijk gebied.		Als regio wordt gekozen voor compacte verstedelijking georiënteerd op duurzame vormen van mobiliteit. Gezond leven in een stedelijke regio is het bovenliggende doel. Dit betekent dus dat de kwaliteit van leven in de regio randvoorwaardelijk is. Een regionale bypass voor autoverkeer past daar alleen bij als alle andere inzet op mobiliteit onvoldoende effect heeft. Indien de bypass toch noodzakelijk mocht blijken, dan blijft vanuit de regio de inzet dat de kwaliteit van leven randvoorwaardelijk is, wat betekent dat de inpassing van de bypass geen negatief effect op de omgeving mag hebben.
100	Zienswijze	Nieuwegein	Regionaal programmeren We werken gezamenlijk met de provincie toe naar programmeren om de integraliteit en snelheid te borgen. De volgende fase van het REP betreft het integraal regionaal programmeren. Hierin worden in deelgebieden of per opgave allianties gesloten en toegewerkt naar afspraken over onder meer ruimtelijke invulling van bovenlokale opgaven, fasering, financieringsvraagstukken en bijdrage aan de regionale opgaven. De provincie ziet op basis van de in maart 2021 vastgestelde provinciale omgevingsvisie het instrumentarium van regionaal programmeren als een nieuwe manier om flexibeler en adaptiever invulling te geven aan de ruimtelijke vraagstukken, te beginnen met wonen en werken. Wanneer regio en provincie hierin goed kunnen samenwerken en in de programmering de vraagstukken integraal bekeken worden zien we goede kansen om hiermee zowel gemeentelijke als provinciale belangen te behartigen. Richting programmeren blijven we aandacht vragen voor leefbaarheid, klimaatadaptatie en klimaatbestendigheid en voor de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwontwikkeling, waarbij we speciale aandacht vragen voor de gelijkere in- en uitstroom van hoge en lage inkomens, met als doel dat de toevoeging in de diverse segmenten goed over de gemeenten wordt verdeeld. In het concept IRP is daarnaast te lezen dat Rijnenburg pas vanaf 2035 in beeld is als ontwikkellocatie voor woningbouw. We pleiten ervoor dat het IRP voldoende adaptief blijft om Rijnenburg indien nodig eerder dan 2035 te programmeren als ontwikkellocatie om op die manier in de regionale woningbouwbehoefte te voorzien.		De aandachtspunten zullen worden meegenomen in de vervolgfase van het REP en het Regionaal Programmeren.

101	Zienswijze	Nieuwegein	Uitvoerbaarheid en haalbaarheid We vragen voor de volgende fase aandacht om te komen tot afspraken met diverse partners over de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van verstedelijkingsopgaven, mobiliteitsmaatregelen en landschapsinvesteringen. Hoewel de ambities in het IRP goeddeels aansluiten bij de ambities uit de Nieuwegeinse omgevingsvisie is er nog relatief weinig zicht op uitvoerbaarheid, haalbaarheid en financiering. Het IRP is niet integraal doorgerekend, maar de verwachting is dat een dergelijke doorrekening een miljardentekort zal kennen. Binnenstedelijk bouwen met de daarbij beoogde kwaliteiten, zoals betaalbaarheid duurzaamheid, leidt vaak tot een publiek tekort en biedt daarmee weinig tot geen ruimte om bovenplanse kosten te financieren. Dit betekent niet dat de ambities losgelaten moeten worden, wel dat in de komende fase veel aandacht nodig is voor mogelijkheden om het gesprek te voeren met partners die een bijdrage kunnen leveren in de realisatie van de ambities, aandacht voor prioritering en fasering in de ambities en een sterke lobby.		In IRP Hoofdstuk 4 is de uitvoeringsstrategie voor het IRP beschreven. Hier staat op hoofdlijnen de organisatie van het vervolg beschreven en de belangrijkste stappen waarin de verdere uitwerking vorm krijgt. Komende tijd wordt de de kwartiermakersfase de uitvoeringsstrategie verder uitgewerkt tot een Plan van Aanpak voor Fase 4. In het Plan van Aanpak wordt verder uitgewerkt hoe in de toekomst zal worden samengewerkt met stakeholders en ontwikkelpartners en hoe de gezamenlijke ambitie zal worden gebruikt voor het steviger op de kaart zetten van de regio en de bijbehorende lobby.
102	Zienswijze	Nieuwegein	**Tot slot** Wij realiseren ons dat de totstandkoming van het IRP een majeure opgave is en constateren dat er met dit concept een stevige basis ligt, waarin nog wel witte vlekken zijn opgenomen. Het is van belang om in de regio tot goede afspraken te komen hoe we bij de invulling van deze witte vlekken vast blijven houden aan een integrale afweging van het ruimtelijk perspectief. Hoogachtend, De gemeenteraad van Nieuwegein Jan Karens - griffier. Frans Backhuijs - voorzitter		Behoeft geen beantwoording
103	Zienswijze	Oudewater	Geachte heer Hoeve, Op 30 maart 2021 deelde u het concept Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) met de colleges van de gemeenten van de U16. U deelde het concept IRP om gemeenteraden de mogelijkheid te bieden om een zienswijze op het document te geven. Via deze brief sturen wij u de zienswijze van de gemeenteraad van Oudewater. Informele consultatieronde colleges Voorafgaand aan het concept IRP heeft u het ontwerp IRP aan de colleges van de U16-gemeenten voorgelegd. Colleges kregen de mogelijkheid om via een informele consultatieronde een reactie te geven. De reactie van het college van Oudewater is als bijlage aan deze raadszienswijze toegevoegd. Wij verzoeken u om deze raadszienswijze in samenhang met de collegereactie te bezien. Beide reacties liggen namelijk in elkaars verlengde. Overigens zijn wij u erkentelijk voor de in het IRP gemaakte aanpassingen op basis van de collegereactie. Het standpunt over automobiliteit in de spits is genuanceerd, de directe financiële koppeling tussen groenontwikkeling en woningbouw losgelaten en de (potentiële) woningbouwlocatie Kerkwetering ingetekend. Daarnaast is Oudewater verbonden met het snelfietsroutenetwerk, heeft de Oude Hollandse Waterlinie een plek in het document gekregen en wordt Oudewater bij de Poldercsche genoemd. Kortom; veel van de aandachtspunten uit de collegereactie zijn in het concept IRP verwerkt.		Wij hebben kennisgenomen van de zienswijze van de gemeente Oudewater op het concept Integraal Ruimtelijk Perspectief en bezien deze in samenhang met de collegereactie.
104	Zienswijze	Oudewater	Status van het IRP Van nature bestaat er een spanningsveld tussen regionale samenwerking en democratische legitimiteit. Het IRP is een product van de U16. De U16 is geen bestuurslaag, maar een netwerksamenwerking. Het IRP heeft geen wettelijk juridische status zoals gemeentelijke omgevingsvisies en -plannen. Zowel de U16 als het IRP zijn voor hun waarde en legitimiteit afhankelijk van lokaal draagvlak en lokale besluitvorming. Vanuit deze realiteit is ervoor gekozen om het IRP van onderaf op te bouwen en te beschouwen als een adaptief document. Het IRP is hiermee een optelsom van lokale visies en de plek waar regionale afstemming plaatsvindt. Voortschrijdend inzicht, zowel op lokaal als regionaal niveau, kan leiden tot aanpassing van het IRP. Aan de andere kant vraagt belangenbehartiging richting Rijk en provincie wel om bepaalde mate van commitment op de inhoud. Gemeenten moeten elkaar als het ware vasthouden. Het spanningsveld tussen regionale samenwerking en democratische legitimiteit is niet volledig weg te nemen. De keuzes die u maakt om de kracht van regionale samenwerking te benutten, zonder de lokale bestuurslaag tekort te doen, steunen wij. Wel vragen wij u om, zelfs na eventuele vaststelling van het IRP, als U16 zichtbaar te blijven zijn om zo het lokale draagvlak voor deze regionale samenwerking te behouden en te versterken. Enkel wanneer u hier voldoende aandacht aan besteedt, kan regionale samenwerking succesvol zijn.		Uw aandachtspunt over zichtbaarheid van de regionale samenwerking in de vervolgfase hebben wij meegenomen in het opstellen van de uitvoeringsstrategie in hoofdstuk 4. In het Plan van Aanpak voor fase 4 moet dit verder worden uitgewerkt. De samenwerking richting uitvoering en de regionale afstemming zijn hierin van belang om het IRP tot uitvoering te kunnen brengen.
105	Zienswijze	Oudewater	Integraliteit RES-REP Een belangrijk vraagstuk voor ons is de relatie tussen de Regionale Energie Strategie (RES) U16 en het IRP. Vooralsnog wordt in het IRP voor vraagstukken rondom energietransitie verwezen naar het RES-traject. Hierdoor lijkt er sprake te zijn van twee separate trajecten, terwijl het IRP de plek zou moeten zijn waar alles samenkomt. In het IRP geeft u aan (blz. 93), dat u voorafgaand aan de besluitvorming over het IRP een memo aanbiedt. Een memo waarin de samenhang en eventuele botsende belangen tussen de energieopgave en de overige opgaven zal worden beschreven. Wij zijn benieuwd naar de inhoud van dit memo en gaan er daarbij vanuit dat u in dit memo ook helderheid verschaft over de omgang met de verschillende tijdshorizonnen van het IRP (2040) en de RES (2030). De nog te verschaffen duidelijkheid over samenhang IRP met RES kan er te zijner tijd toe leiden dat deze zienswijze aangevuld wordt.	RES 1.0 is geintegreerd in het IRP.	Voor het concept IRP was de RES 1.0 nog niet gereed. De RES 1.0 is nu geintegreerd in het IRP. Het verschil in tijdhorizonnen wordt in het IRP benoemd.
106	Zienswijze	Oudewater	Vitaliteit als centrale opgave Zoals eerder in onze collegereactie aangegeven, staan diverse onderdelen in het IRP ver af van de ruimtelijke uitdagingen in onze gemeente. Oudewater heeft geen groei ambities en ziet daardoor ook geen noodzaak voor een “schaalsprong”. Wij richten ons vooral op het toekomstbestendig en vitaal houden van onze gemeente en hebben geen behoefte aan het faciliteren van de enorme groeiopgave van de regio Utrecht. Uiteraard begrijpen wij wel dat de groei van omliggende steden en bijbehorende ruimtelijke ingrepen gewenste en ongewenste consequenties (kunnen) hebben op onze gemeente. Vanuit deze invalshoek komen wij op voor de belangen van Oudewater en voelen wij ons constructief betrokken bij het IRP en de daarin beschreven ontwikkelingen. In het traject tot aan de totstandkoming van het huidige concept IRP heeft een verschuiving plaatsgevonden van een eenzijdige focus op het stedelijk gebied naar een meer gebalanceerd verhaal, waarin zowel aandacht is voor het stedelijk als het landelijk gebied. Zo doet de huidige omschrijving van de omgang met de agrarische transitie, waarin aandacht is voor economisch perspectief en de agrariërs als beheerders van het landschap, veel meer recht aan de realiteit dan eerdere teksten en uitspraken op dit onderwerp. Daarnaast wordt de belangrijke vitaliteitsopgave van de kleine(re) kernen in het IRP omarmd als regionaal vraagstuk. Wel zien wij in sommige onderdelen nog steeds enige onbalans tussen de aandacht voor het stedelijk en landelijk gebied. Zo kunnen wij de in het IRP gemaakte constatering van een oververtegenwoordiging aan dorpse milieus moeilijk plaatsen en strookt dit niet met onze beelden van de praktijk. Het blijft van belang om naast de stedelijke uitdagingen voldoende aandacht te hebben voor de uitdagingen in het landelijk gebied. Het merendeel van de gemeenten in de U16 heeft nu eenmaal een landelijk karakter. Wij verzoeken u deze opmerking (oververtegenwoordiging) te schrappen.	Formulering in IRP aangepast	De constatering rond dorpse milieus volgt uit het kwalitatieve woningbehoefteonderzoek. Daarin werd geconstateert dat in een deel van de regio een overschot zou zijn aan plannen in dorpse milieus. Dit is lastig te rijmen met de woningmarkt in de dorpen. Belangrijk is dat er lokaal de juiste woonmilieus worden gerealiseerd die passen bij de vraag, veelal juist voor de doorstroming van senioren en voor starters. De formulering is in het IRP daarop aangepast tot de volgende: "Buiten de stedelijke agglomeratie moeten woonmilieus vooral lokaal goed worden afgestemd op de behoefte. Het gaat veelal om het creëren van kansen voor de doorstroming van senioren en het toevoegen van woningen voor starters."
107	Zienswijze	Oudewater	Mobiliteit en vitaliteit In het IRP beschrijft u het verschil tussen zelfstandige en verbonden vitaliteit. Zelfstandige vitaliteit gaat over werk en voorzieningen in een kern zelf. Verbonden vitaliteit gaat over werk en voorzieningen buiten een kern, die goed bereikbaar zijn met eigen of openbaar vervoer. In onze gemeente hebben wij met beide vormen van vitaliteit te maken. Voor ziekenhuiszorg, maar ook voor diverse vormen van kunst- en cultuurbeleving zijn de inwoners van de gemeente Oudewater afhankelijk van voorzieningen in andere gemeenten. Om op een goede manier van deze voorzieningen gebruik te kunnen maken is het van belang dat de mobiliteit op orde is. In het IRP geeft u prioriteit aan duurzame vormen van mobiliteit zoals de trein en de (elektrische) fiets. Autoverkeer wilt u zo veel mogelijk beperken. Voor het stedelijk gebied waar de drukte zich concentreert en alternatieven voor autogebruik beschikbaar zijn, snappen wij deze keuze. Voor het landelijk gebied blijft de auto echter het belangrijkste vervoersmiddel voor de (middel)lange afstand. Juist in het kader van de verbonden vitaliteit, essentieel voor de leefbaarheid van onze gemeente, vragen wij aandacht voor het blijven faciliteren van autogebruik in het landelijk gebied. Uiteraard staan wij daarnaast open voor verkenningen naar en implementatie van duurzame vormen van mobiliteit, wanneer deze een reëel en betaalbaar alternatief vormen voor het autogebruik.		Voor een groot deel van de regio blijft de auto de belangrijkste vorm van vervoer. Toch ligt het in lijn met de doelstellingen van het IRP om ook buiten het stedelijk gebied te streven naar meer gebruik van duurzame vormen van vervoer (zoals de fiets en de bus) of het creëren van aantrekkelijke plekken waar op- of overgestapt kan worden van eigen vervoer naar OV, met name wanneer de bestemming in het stedelijk gebied ligt.

108	Zienswijze	Oudewater	Groeien voor eigen behoefte Wij vinden het goed dat het onderwerp 'vitale kernen' een prominente plek heeft in het IRP. Het groeien voor eigen behoefte, van fundamenteel belang voor de vitaliteit van kleine en middelgrote kernen, wordt omarmd. Daarnaast wordt expliciet benoemd dat een gezonde regio begint met vitale kernen. De opgave om kleine en middelgrote kernen vitaal te houden is dus niet enkel een lokale, maar ook een regionale opgave. Wij begrijpen de argumentatie waarom het onderwerp niet in de ontwikkelpaden is opgenomen. Kleine en middelgrote kernen kennen inderdaad een eigen dynamiek en afhankelijkheden en zijn moeilijk gezamenlijk in een tijdpad te plaatsen. Wel vragen wij aandacht voor het op de agenda houden van dit onderwerp. Als U16-regio staan wij gezamenlijk voor de opgave om de groei voor eigen behoefte van kleine(re) kernen te realiseren. Indien zich moeilijkheden voordoen om deze groei te realiseren, bijvoorbeeld door beperkende kaders van andere overheden, dan verwachten wij dat we hier gezamenlijk als U16 het gesprek met deze overheden over aangaan.		De dynamiek in de vitale kernen is inderdaad een gedeelde en daarmee een regionale opgave. Daarom wordt in het IRP voorgesteld om voor de vitale kernen een eigen gebiedsuitwerking te maken. Op deze manier blijft het thema meer nadrukkelijk onderwerp van samenwerking en regionaal geagendeerd en wordt kennis gedeeld.
109	Zienswijze	Oudewater	Ambities voor werken en groen & landschap Het bedrijventerrein Tappersheul bestempelt u in het IRP als een 'Next Economy'-locatie. Dit houdt in dat het bedrijventerrein over eigenschappen beschikt, waardoor het in uw ogen geschikt is voor activiteiten verbonden aan het thema circulaire economie. Wat voor activiteiten dit precies behelst, wordt uit het IRP niet duidelijk. Wel spreekt u over het bieden van ruimte aan zwaardere milieucontouren. Wij hebben sterke twijfels over zwaardere milieucontouren op bedrijventerrein Tappersheul, maar gaan graag met u in gesprek over wat u precies voor ogen heeft. Eveneens twijfelen wij aan de mogelijkheden vanuit de beperkte ruimte die Oudewater heeft en krijgt voor bedrijvigheid. Circulaire bedrijvigheid heeft een (veel) grotere ruimtevraag. Wij zijn benieuwd naar uw ideeën en op welke wijze deze aansluiten op de reeds gevestigde bedrijvigheid op het bedrijventerrein. Bedrijvigheid die een belangrijke rol voor onze lokale werkgelegenheid vervult.		In de NEER analyse zijn op basis van een reeks aan indicatoren beoordelingen van de Next Economy potentie van bedrijventerreinen gemaakt. Circulaire economie was hier ook een onderdeel van. De analyses zijn meerdere keren gedeeld met gemeenten, waar ook op gereageerd kon worden. Graag gaan we nader in gesprek met Oudewater over de scores van bedrijventerrein Tappersheul.
110	Zienswijze	Oudewater	Ten slotte staan wij stil bij de ambities op het gebied van groen en landschap. Eerder hebben wij al aangegeven, dat wij het goed vinden dat er veel aandacht is voor de opgaven op het gebied van groen en landschap. Verplichtingen die het Rijk ons oplegt zien wij als onontkoombaar. De U16 aandacht voor groen en landschap komt echter voort uit een schaalsprong die voor de gemeente Oudewater niet hoeft. Aanpassingen aan groen en landschap staan dus ten dienste van de schaalsprong van het verstedelijkt gebied. Dat kan mogelijk voordelen voor Oudewater met zich meebrengen. Het is hierbij van belang om oog te houden voor de balans van de dienstbaarheid van het landschap aan het verstedelijkt én het landelijk gebied. Een gebiedsgerichte aanpak kan dienen als instrument om ruimte te bieden aan de belangen die in een specifiek gebied aanwezig zijn.		De landschappelijke opgave voor de gemeente Oudewater staat niet alleen ten dienste van een schaalsprong van het stedelijk gebied. Autonome ontwikkelingen op het gebied van bodemdaling, de wateropgave en landbouwtransitie zorgen voor veranderingen in het landschap van het Groene Hart die ook zonder groei van de stad Utrecht nodig zouden zijn. In het hoofdstuk adaptief ontwikkelpad is deze opgave in de paragraaf 'systematiek van groen en landschap groeit mee' onderscheiden als categorie C. Een gebiedsgerichte aanpak zal hier inderdaad een goed instrument voor zijn en zal verder worden uitgewerkt in de vervolgfase van het REP.
111	Zienswijze	Oudewater	Daarnaast blijft de financiering van de ambities een lastig vraagstuk. Wij vinden dit merkwaardig gezien het feit dat veranderingen in groen en landschap het gevolg zijn van de schaalsprong in het verstedelijkt gebied. Indien de ambities op het gebied van groen en landschap niet haalbaar blijken te zijn, kan dit gevolgen hebben voor andere thema's die in het verstedelijkt gebied spelen. Het is belangrijk om in de komende periode te monitoren in hoeverre stedelijke ambities om maatregelen in groen en landschap vragen en of die uitvoerbaar blijken te zijn of niet. Zeker op onderwerpen waarvan wij nu al weten, dat realisatie hiervan niet eenvoudig is.		De groenopgave is net als de andere opgaven voor de regio ambitieus en voorwaardelijk voor de groei van de regio. Het klopt dat veel van deze ambities net als ambitites uit andere thema's nog niet financieel gedekt zijn. We benadrukken dat het gaat om een gezamenlijke ambitie van de regio waarbij de oplossingen ook moeten passen bij deze gezamenlijkheid. In het hoofdstuk uitvoeringsstrategie is dit in het IRP omschreven en in de vier fase wordt dit verder uitgewerkt. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het programma 'groen groeit mee' van provincie, gemeentes en waterschappen.
112	Zienswijze	Oudewater	Samenvattend Voor het overzicht benoemen wij nogmaals onze belangrijkste opmerkingen en aandachtspunten: • Dank voor het op een goede manier verwerken van de collegereactie. • Heb aandacht voor de rol van het lokale bestuur en het spanningsveld tussen regionale samenwerking en democratische legitimiteit. • Wij zijn benieuwd naar de integratie van het RES in het IRP en sluiten niet uit dat het toegezegde memo tot een aanvulling op deze zienswijze leidt. • Geef voldoende aandacht aan het stedelijk én landelijk gebied – zorg voor een goede balans; • Mobiliteit is voor kleine(re) kernen van essentieel belang voor de vitaliteit. Geef voldoende ruimte aan automobiliteit indien er geen goede alternatieven aanwezig zijn. • Het groeien voor eigen behoefte van vitale kernen is niet enkel een lokale, maar ook een regionale opgave waarvoor wij gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen. • Licht nader toe wat uw plannen zijn met de 'Next Economy'-bedrijventerreinen, waarbij wij sterke twijfels hebben over zwaardere milieucontouren en circulaire activiteiten op bedrijventerrein Tappersheul. • Heb voldoende aandacht voor de dienstbaarheid van de groenambities aan het landelijk en stedelijk gebied en de financierbaarheid van deze ambities.	Zie bovenstaande antwoorden	Dank voor heldere samenvatting. Zie bovenstaande antwoorden voor de verantwoording.
113	Zienswijze	Oudewater	Wij kijken uit naar de wijze waarop u onze zienswijze in het IRP verwerkt. Daarnaast ontvangen wij graag een nadere toelichting op de onderdelen waar wij dat hebben gevraagd. Mocht u vragen voor ons hebben, dan horen wij dat uiteraard graag. Indien nodig zijn wij tot een mondelinge toelichting van deze brief bereid. Hoogachtend, Namens de gemeenteraad, De burgemeester, De griffier, Drs. D.C. de Vries mr. A. van der Lugt		Behoeft geen beantwoording
114	Amendement op zienswijze	Oudewater	Onderwerp: Zienswijze concept Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) U16 De raad van de gemeente Oudewater in vergadering bijeen d.d. 15 juli 2021 De ondergetekende, lid van de raad van de gemeente Oudewater, stelt voor om het raadsbesluit als volgt aan te passen: De zienswijze op het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) met nummer D/21/024155 vast te stellen, waarin de volgende aandachtspunten zijn opgenomen: (...) Te wijzigen in: De zienswijze op het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) met nummer D/21/024155 gewijzigd vast te stellen, waarin de volgende aandachtspunten zijn opgenomen: (...) Tevens stelt ondergetekende voor om het raadsbesluit als volgt aan te vullen: 3. Aan de zienswijze vanuit de gemeenteraad met nummer D/21/024155 wordt onder het kopje 'Ambities voor werken en groen + landschap' de volgende alinea toegevoegd: 'Natuurinclusieve landbouw is het belangrijkste onderdeel van nieuwe natuur. Dit willen wij expliciet benoemd zien in het IRP. Voordat een voorstel wordt gedaan voor nieuwe natuur, moet bij de huidige beheerder worden nagegaan welke activiteiten er nu plaatsvinden om de biodiversiteit te verbeteren. De 4110 hectare die genoemd wordt in het concept IRP voor nieuwe natuur en recreatie moet als laatste onttrokken worden aan de agrarische sector. Alle ideeën moeten in samenspraak en overleg met de agrarische sector opgepakt worden, zodat er echt een plan is om natuurdoelen te halen en de sector en de natuur er beiden op vooruit kunnen gaan.' Toelichting: Met het uitvoeren van dit IRP, moet het toekennen van nieuwe natuur niet het tegenstelde effect hebben. Bespreek daarom met huidige beheerder, wat hij nu doet om natuur een plaats te geven. Als je spreekt over nieuwe natuur, dan moet dit in samenspraak met de beheerder zodat hij zijn bedrijfsvoering kan combineren met de ambitie van natuurversterking. Helaas zien we niet in het IRP terug dat onder nieuwe natuur, ook natuurinclusie landbouw als belangrijk onderdeel thuishoort. In Oudewater wordt er al heel veel gedaan aan natuurinclusieve landbouw. Binnenkort start er bij de ANV (Agrarische Natuur Vereniging) in Oudewater een nieuw project, ook wel Agroforestry in de Lopikerwaard. Agroforestry is een relatief nieuw begrip, het is een vorm van landgebruik waarbij bomen/struiken en veeteelt op hetzelfde perceel voorkomen. Je kunt dan denken aan percelen waarop bijvoorbeeld notenbomen groeien en vee kan grazen, of aan zgn. 'voederhagen' waar vee van aangeplante bomen en struiken kunnen knabbelen om zo hun benodigde voedingsstoffen en mineralen op natuurlijke wijze te verkrijgen. Met dit project willen we bijdragen aan herstel van natuur en biodiversiteit. Maar er is uiteraard ook oog voor verdienmodellen voor de agrariër. Daarnaast heeft de agrarische sector die grond zelf hard nodig om te verduurzamen en te extensiveren.	Op blz 47 tekst aanvullen: stimuleren van de transitie van reguliere landbouw naar economische rendabele kringloop landbouw met nadrukkelijk aandacht voor natuurinclusieviteit. Op blz 85 bij perspectief agrarische sector toevoegen: Natuurinclusieve landbouw levert een essentiele bijdrage aan het behouden van bestaande natuurwaarden en het vergroten van de natuurwaarden en de biodiversiteit.	Uw excpliciete uitspraak dat natuurinclusieve landbouw het belangrijkststste onderdeel is van nieuwe natuur is met enige nuance verwerkt. Natuurinclusieve landbouw levert een essentiele bijdrage aan behoud van bestaande natuurwaarden, nieuwe natuur en vergroting biodivsiteit. In het IRP zijn de teksten rond het 'perspectief agrarische sector' aangescherpt. Zo is opgenomen dat 'transitie maatwerk vereist per deelgebied in nauwe samenwerking met de agrariers'. Natuurinclusieve landbouw' werd al genoemd bij de gebiedsopaven groen en landschap in de thematische uitwerkingen. Uw voorbeeld van agroforestry is daar een mooie illustratie van. Onder het kopje 'perspectief agrarische sector' in hetzelfde hoofdstuk is 'natuurinclusieve landbouw' benoemd als onderzoekvraag voor het vervolg: 'Wat houdt kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw in elk deelgebied in en welk verdienmodel is het meest kansrijk?' We zijn het dus eens met uw constatering dat dit een belangrijk onderdeel is en dat de agrariër hierin een hoofdrol speelt. Toch achten wij de landschappen en opgaven in de gehele regio te divers om de keuze voor de gehele regio te maken dat natuurinclusieve landbouw het belangrijkste onderdeel is van nieuwe natuur. Het zou kunnen dat dit bijvoorbeeld niet het geval is bij het vergroten en het robuust maken van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, of bijvoorbeeld bij het versterken van natuurwaarden rond de Veenplassen of bij het ontwikkelen van nieuwe natuur in de uiterwaarden. Vanwege deze diversiteit van landschappen brengen wij dus de bovenstaande nuanceringen aan.
115	Zienswijze	Stichtse Vecht	Geachte heer Verschuure, geachte heer Jansen, Het college en de gemeenteraad van Stichts Vecht hebben met interesse kennisgenomen van het concept-Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP). Wij constateren dat het document na een zorgvuldig traject met veel bestuurlijke en ambtelijke inbreng vanuit alle gemeenten in de regio tot stand is gekomen. Hiervoor willen wij onze waardering uitspreken. Het concept-IRP is op 25 mei 2021 behandeld in de collegevergadering van Stichtse Vecht en vervolgens besproken tijdens de commissievergadering van 15 juni 2021. De gemeenteraad heeft vervolgens op 6 juli 2021 besloten u de onderstaande zienswijze te sturen op het concept-Integraal Ruimtelijk Perspectief. Namens hen sturen wij dan ook de onderstaande zienswijze.		Behoeft geen beantwoording

116	Zienswijze	Stichtse Vecht	Het integraal ruimtelijk perspectief In het integraal ruimtelijk perspectief wordt aan de hand van een aantal perspectieven het toekomstbeeld geschetst voor de regio. Op basis hiervan zijn de acht redeneerlijnen ontwikkeld waarin deze verschillende perspectieven op de regio worden toegelicht en worden op een aantal vlakken via een inhoudelijke verdieping verduidelijkt. Bij deze redeneerlijnen in combinatie met de inhoudelijke verdiepingen zien we een aantal keuzes waar we nog een nadere verduidelijking op willen zien.		Behoeft geen beantwoording
117	Zienswijze	Stichtse Vecht	Samenwerking met andere regio's. Als regio maken we deel van een groter gebied. Zoals we zeggen dat de grote opgaven niet stoppen bij de gemeentegrenzen zo stoppen deze ook niet bij de regio. Samenwerking en afstemming met de omliggende regio's is dan ook wenselijk. Deze koppeling wordt nog gemist in het IRP. Verzocht wordt om ieder geval op de onderstaande punten de tekst aan te passen: 1. Op blz. 9 toe te voegen: NA: "Deze bijzondere kwaliteit van leven trekt mensen van binnen en buiten Nederland naar onze regio". "Afstemming en samenwerking met de belangrijke regio rondom de U16 zoals de metropoolregio Amsterdam, food valley en de regio Eindhoven die past in ons regionale profiel biedt extra kansen voor een economisch gezonde regio"; 2. Op blz. 33 perspectief 4: toe te voegen: "We zoeken samenwerking met de belangrijke regio rondom U16 waar het internationale aspecten betreft zoals vestiging van internationaal opererende bedrijven en zoeken daarbij naar complementariteit die past bij ons profiel van gezondheid en natuurlijke kwaliteiten. Dit vereist bestuurlijke samenwerking"	Verwerkt in tekst IRP	De afstemming met het grotere schaalniveau hebben we toegevoegd op de gesuggereerde locaties. Het besef dat de regio niet op zichzelf staat is een goede toevoeging aan het IRP.
118	Zienswijze	Stichtse Vecht	Redeneerlijn 1: De Utrechtse trots als basis Het is goed om te zien dat belangrijke bouwstenen uit de pijler groen en landschap zijn overgenomen. Het behoud en ontwikkelen van de 'Utrechtse Trots' in kwaliteit en kwantiteit onderstrepen wij. De ontwikkeling van de Utrechtse Trots draagt bij aan een groeiende behoefte aan recreatie en de gezondheid van inwoners en bezoekers in de regio. De schaalsprong van het landschap en zijn kwaliteiten wordt uiteengezet in gebiedsgerichte opgaven. Dit geeft aanleiding voor de te ontwikkelen thema's en mogelijke samenwerkingsverbanden in de programmering. Voor de gemeente Stichtse Vecht zien wij belangrijke opgaven terugkomen in de gebiedsgerichte opgaven: 1. Blauwe krans Stelling van Amsterdam (pg. 73) 2. Poldercheg Lange Linschoten – Woerden – Breukelen (pg.74) 4. Waterliniescheg (pg. 75) 7. Agrarisch groenblauw netwerk (pg. 76)		Dank voor het compliment. Fijn dat u zich herkend in de opgaven
119	Zienswijze	Stichtse Vecht	De verbindende thema's zijn de veenweidegebieden, open landschappen, groenblauwe verbindingen, Hollandse Plassen, UNESCO erfgoed en cultuurhistorie. De kaart op pagina 72 verbeeldt deze opgaven. Het college heeft reeds eerder aangegeven dat de rivier de Vecht als groenblauwe verbinding en de Nieuwe Hollandse-Waterlinie als cultuurhistorische kwaliteit beter benoemd en verbonden zouden kunnen worden in de gebiedsgerichte opgaven 1, 2 en 4. Op pagina 41 wordt wel melding gemaakt van deze kwaliteiten als zodanig en wordt benadrukt dat het nodig is om deze kwaliteiten beter te ontsluiten. Het is nodig om binnen de U16 gezamenlijk aan deze opgaven te werken in passende allianties. Wij benadrukken deze urgentie en stippen dan ook het belang aan om deze kwaliteiten op te nemen binnen de gebiedsgerichte opgaven. Bovendien worden we graag betrokken in alliantievorming wanneer het deze kwaliteiten betreft. Om dit helder te stellen is het ons inziens goed om de rivier de Vecht en de elementen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) binnen ons gebied in de teksten van de gebiedsgerichte opgave van de Blauwe Krans Stelling van Amsterdam op pg.73, de Poldercheg Lange Linschoten – Woerden – Breukelen op pg. 74 en de Waterliniescheg op pg. 75 op te nemen. De rivier de Vecht heeft een centrale en verbindende ligging tussen de Vinkeveense en Loosdrechtse Plassen. Het landschap is hier kleinschalig met een afwisseling aan dorpen en buitenplaatsen, kastelen en boerderijen en vormt door zijn verwevenheid van functies een bijzondere kwaliteit. De geschiedenis van de regio is hier voelbaar en zichtbaar aanwezig. Het cultuurhistorisch erfgoed en landschap maken de verhaallijn van de Gouden Euw en de Oude en Nieuwe Hollandse Waterlinie beleefbaar. Deze kwaliteiten verbinden de genoemde gebiedsgerichte opgaven en zouden als zodanig aan de orde moeten komen in de gebiedsgericht opgave, kaart(en) en kwaliteit.	Teksten gebiedsgerichte landschapsopgaven zijn aangevuld.	De Vecht en de Nieuwe Hollandse Waterlinie maken onderdeel uit van de groenblauwe verbindingen en zijn daarmee cruciaal als regionale kwaliteitsdragers. Ook in het adaptief ontwikkelpad (hfst 4) onderdeel systematiek van groen en landschap groeit mee zijn deze groenblauwe verbindingen specifiek benoemd. We onderschrijven de urgentie van deze opgaven. Uiteraard wordt de gemeente Stichtse Vecht betrokken bij de uitwerkingen in fase 4. De teksten van de gebiedsgerichte landschapsopgaven zijn aangevuld waar, per abuis, de Vecht en/of de Nieuwe Hollandse Waterlinie ontbrak.
Dank.	Zienswijze	Stichtse Vecht	Redeneerlijn 2: Keuze voor duurzame mobiliteit Stichtse Vecht ligt tussen de grote steden Utrecht en Amsterdam. Dat brengt de nodige vervoersbewegingen met zich mee. De spoorverbinding Utrecht- Amsterdam, het Amsterdam- Rijnkanaal en de A2 zijn belangrijke verkeersaders voor Nederland en lopen door Stichtse Vecht. De druk op de bestaande infrastructuur is groot. De mobiliteit loopt nu al vast en de huidige infrastructuur kan de forse groei voor de komende decennia niet aan.		Onderschrijft teksten in deelgebied
121	Zienswijze	Stichtse Vecht	Het inzetten op duurzame mobiliteit en bereikbaarheid om te kunnen wonen, werken, winkelen en recreëren sluit dan ook helemaal aan bij onze ambities. Bereikbaarheid en mobiliteit zien wij als voorwaarde bij toekomstige ontwikkelingen. OV-knooppunten vormen hierbij een belangrijke rol doordat deze een nadrukkelijke rol hebben in de verstedelijking en ook in de mobiliteit om ketenverplaatsingen te faciliteren. Allerlei vervoersstromen komen bij een ov-knooppunt samen, met prioriteit voor fietsen, lopen en openbaar vervoer. Er ligt dan ook zeker een opgave op het gebied van verduurzaming van de mobliteit zoals ontwikkeling van het OV knooppunt bij Breukelen en Maarssenbroek. Maar ook het inzetten op goede OV verbindingen met de kleinere kernen. Hierbij verzoeken wij u sowieso de volgende tekstwijziging te doen: 1. Op blz. 20 mobiliteit: Toe te voegen: "een schaalsprong in het regionale OV systeem is ook nodig voor de bereikbaarheid en vitaliteit van en tussen de kernen"; 2. Bij blz. 49 onder toeleidend OV in te voegen: Ook buiten het wiel met spaken "en tussen de kleine kernen" moet het toeleidende OV op orde zijn.	Verwerkt in IRP	Bereikbaarheid en mobiliteit zien wij als voorwaarde bij toekomstige ontwikkelingen. Er ligt dan ook zeker een opgave op het gebied van verduurzaming van de mobiliteit zoals ontwikkeling van het OV knooppunt bij Breukelen en Maarssenbroek. Maar ook het inzetten op goede OV verbindingen met de kleinere kernen.
122	Zienswijze	Stichtse Vecht	Redeneerlijn 3: Een gezonde regio begint met vitale kernen De raad is van mening dat het IRP onvoldoende aandacht schenkt aan de vitaliteit en leefbaarheid van de (kleinere) kernen. Het beleid is vooral gericht op het behouden van aantrekkelijke dorpen en steden en een duurzame prettige en gezonde woon- en leefomgeving. Verzocht wordt op de volgende tekst aan te passen: 1. Op blz. 21 vitale kernen: Toe te voegen: "De focus om te bouwen rond knooppunten mag bouwen in de directe omgeving van (kleinere) kernen en kernrandzones niet in de weg staan teneinde de leefbaarheid in de (kleinere) kernen te stimuleren." 2. Op blz. 23: toe te voegen in laatste tekstblok: "Plaatsing van windmolens op de grensvlakken tussen gemeenten willen wij vermijden tenzij hierover consensus tussen de betrokken gemeenten bestaat" 3. Op blz 55: bij opstellen vitale kernen, de "Handreiking vitaliteit met kwaliteit" toe te voegen: "leefbaarheid en voorzieningen niveau."		Ad. 1: De vitaliteit van kernen wordt in het hoofdstuk over "opgaven" als voorwaardelijk beschreven voor de regio. Het gaat in dit hoofdstuk alleen over de opgaven en dus niet over de oplossingen. Het past daarom niet in het IRP om op deze plek een verband te leggen tussen de binnenstedelijke ontwikkeling (die hier nog niet is geïntroduceerd) en de opgave voor vitale kernen. Ad.2: Ook hier gaat het over het benoemen van de opgave. Voor de uitwerking en de afspraken is dit niet de juiste plek. Bovendien worden afspraken over zoekgebieden voor energieopwekking gemaakt in RES-verband. Ad.3: Leefbaarheid en voorzieningenniveau zijn van groot belang voor de vitale kernen. Dit is de kern van redeneerlijn 3 en wordt in het IRP nadrukkelijk onderschreven. De handreiking vitaliteit met kwaliteit gaat over de ontwerpkwaliteit van plannen bij vitale kernen. De reden om deze plannen te maken is dus leefbaarheid en voorzieningenniveau, maar de handreiking gaat vooral over het delen van kennis over de kwaliteit van plannen voor vitaliteit.
123	Zienswijze	Stichtse Vecht	Redeneerlijn 5: Intensiveren regiopoorten We willen na 2030 de potentie van het stationsgebied Breukelen, om uit te groeien tot een hoogwaardig stedelijk woon- en werkmilieu, beter benutten. Het blijft een plek waar de overstap gemaakt wordt naar het ov richting Amsterdam of Utrecht. We willen hier een plek realiseren met een gezonde mix van wonen, werken en winkelen. Daarnaast zien we knooppunt Breukelen ook als Groene poort, zodat het mooie buitengebied van Stichtse Vecht goed bereikbaar wordt voor inwoners uit de regio voor recreatie en ontspanning.	De spoorse ambitie staat al in het IRP, geen verwerking nodig.	In het concept IRP werd gesproken over 9 buitenpoorten, die niet waren benoemd. Daarnaast werd gesproken over landschapspoorten in de uitwerking in deelgebieden. Deze inconsistentie is in de actuele versie van het IRP recht getrokken. In de uitwerking van het deelgebied Vecht en Venen is benoemd dat Breukelen zowel Regiopoort is als Landschapspoort. Een plek voor verstedelijking, maar ook voor toegang tot het landschap.
124	Zienswijze	Stichtse Vecht	Redeneerlijn 8: Duurzame energie is een gezamenlijke opgave In het concept-IRP wordt het woord circulaire bedrijven veelvuldig gebruikt. Het verduurzamen van bedrijven gaat verder dan alleen circulair. Daarom wordt verzocht het woord te wijzigen in 'duurzaam'. Daarbij verzoeken wij u ook de tekst op blz 35 aan te passen. "Perspectief 6: In 2040 is de regio op weg naar energieneutraliteit" te vervangen door: "Perspectief 6: In 2040 is de regio op weg naar duurzame energie".	Aanpassing tekst circulaire bedrijventerreinen	We hebben gekozen voor de term 'energieneutraliteit' omdat naast de kant van duurzame energie ook energiebesparing onderdeel is van de opgave. De tekst over circulaire bedrijvigheid is aangepas om beter te duiden wat hiermee bedoeld wordt.
125	Zienswijze	Stichtse Vecht	Deelgebieden Stichtse Vecht is gelegen in twee deelgebieden: deelgebied 2: Noordoostflank en deelgebied 3: Vecht en Venen. De Noordoostflank is het gebied gelegen tussen de Loosdrechtse Plassen en de Heuvelrug. Hier komen het strategische landschap van de Waterlinie, Heuvelrug en stadsrand samen. Deelgebied Vecht en Venen is het gebied dat vooral gelegen is binnen de gemeenten Stichtse Vecht en Ronde Venen. Kenmerkend door het aanwezige veenweidengebied en de verschillende rivieren zoals De Vecht en het Gein. Maar ook door de dynamische infrastructuurlijnen die van noord naar zuid gaan. Wij kunnen instemmen met de opgaven die worden beschreven voor landschap, mobiliteit, stedelijke ontwikkeling, ontwikkeling regiopoorten, vitaliteit en werken, waarbij wij u vragen rekening te houden met de hierboven genoemde aanvullingen.	Verwerkt in tekst	De introductieteksten voor de deelgebieden zijn aangepast met behulp van uw voorstellen.

126	Zienswijze	Stichtse Vecht	Tot slot Jaren geleden zijn we als regio gestart met het ontwikkelen van een toekomstperspectief van de regio. Hierbij maken we gebruik van de titel “Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen”. In de loop van het proces zijn we naast de stedelijke opgaven ook gaan kijken naar de opgaven in het buitengebied. Daarnaast bevat de U16 regio ook kleine(re) kernen. De gebruikte titel legt teveel het accent op het belang van alleen de steden/ grote kernen in de U16 regio. Ook de kleine(re) kernen verdienen hetzelfde respect en aandacht als de grotere steden. De raad is dan van mening dat de titel niet meer passend is bij de verschillende opgaven waar we voorstaan. Daarom verzoeken wij u om in de titel het woord “stedelijke” te verwijderen. De titel wordt dan als volgt: Gezond leven in een regio voor iedereen.		Het IRP is met nadruk een integrale visie waarin alle opgaven gelijkwaardig zijn en gestart is vanuit de waarde van het lanschap en de vitaliteit van de kernen, gemeenten en de regio als geheel. Juist de integraliteit van de regionale visie maakt deze visie uniek in het land en juist dat is van grote toegevoegde waarde binnen de regio en in de nationale context. De term gezond leven in een stedelijke regio is bekend in het land en helpt de zichtbaarheid en de lobby. Het is ook breed ingebed in de eigen regio en heeft op diverse plekken aan de basis gestaan van besluitvorming in raden over de toekomst van de regio. Het wijzigen van de titel zou daarom niet passend zijn.
127	Zienswijze	Stichtse Vecht	Wij gaan ervan uit dat de punten die wij in onze reactie benoemen, leiden tot een scherper en beter IRP. Daarnaast gaan we ervan uit dat u ons als college nog in de gelegenheid stelt om te reageren op de eventuele aanvullingen op de redeneerlijnen vooraf aan het vaststellen van het IRP. Indien u nog vragen heeft dan kunt u contact opnemen met Tom Verkammen, telefoonnummer 0346 25 47 63 of e-mail tom.verkammen@stichtsevecht.nl. Met vriendelijke groet, Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht, drs. A.J.H.T.H. Reinders drs. F.J. Halsema burgemeester gemeentesecretaris		Behoeft geen beantwoording
128	Zienswijze	Utrecht	Geachte bestuurlijk opdrachtgevers REP, Op 30 maart stuurde u ons – via het College van B&W - het concept Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) met het verzoek hierop te reageren. Als gemeenteraad van Utrecht doen wij dat graag en met deze brief sturen wij u onze zienswijze. Wij waarderen het zeer dat de raden in deze fase in de gelegenheid worden gesteld te reageren op het concept-document. Het concept IRP is een indrukwekkend en mooi document, zowel in tekst als in beeld. Het is gelukt om de grote ruimtelijke opgaven voor de komende jaren samenhangend in beeld te brengen. Daar mogen we als regio trots op zijn. Met dit concept IRP als basis gaan we als regiogemeenten in gezamenlijkheid aan de slag met de beschreven ambities op het gebied van wonen, werken, mobiliteit, groen en energie.		Behoeft geen beantwoording
129	Zienswijze	Utrecht	Wij hebben eerder uw beoordelingskader vastgesteld en constateren dat deze methodiek goed werkbaar is. Het concept IRP is zorgvuldig langs deze meetlat gelegd en het IRP scoort in zijn algemeenheid positief. Wij vertrouwen erop dat u de elementen waarop de score neutraal, onduidelijk of negatief is verder zult uitwerken in de definitieve IRP of in de vervolgfase. Hieronder geven wij enkele specifieke zaken aan, waarvoor wij aandacht willen vragen.		De manier waarop het IRP scoort op het beoordelingskader heeft volop onze aandacht. Het gaat met name om het scheppen van de juiste randvoorwaarden voor gezondheid en leefbaarheid en tegelijkertijd het zoeken naar locaties voor binnenstedelijke verdichting. In het IRP en in het vervolgproces is hier volop aandacht voor.
130	Zienswijze	Utrecht	Wij hebben er alle vertrouwen in dat het vervolgproces zal leiden tot een breed gedragen visie voor onze regio op weg naar 2040. Ten opzichte van de huidige conceptversie hebben wij als gemeenteraad van Utrecht enkele aanvullingen en aandachtspunten mee te geven. Deze worden in het navolgende puntsgewijs beschreven.		Behoeft geen beantwoording
131	Zienswijze	Utrecht	1. Hoewel de ambitie is dat we met het IRP een integrale visie neerleggen voor de ruimtelijke ontwikkelingen in de regio, kiest u bij de programmering voor een thematische aanpak. Aangezien wij met elkaar als regio schaarse en kostbare ruimte moeten invullen, lijkt het ons noodzakelijk om hierbij continu een integrale blik te hanteren. Hoe ongemakkelijk het ook zal zijn, wij zullen als regio integraal moeten programmeren. In dit opzicht is ook het IRP zelf natuurlijk nog niet volledig integraal; de locaties voor energieopwekking, energieopslag en energietransport ontbreken nog en aangezien dit om een omvangrijke ruimteclaim zal gaan, had dit ook als dilemma steviger in het IRP kunnen worden beschreven. Voor energie is het gemiste kans dat mogelijke regionale uitgangspunten ten aanzien de gebouwde omgeving, zoals bijvoorbeeld energieneutraal bouwen, daken bij nieuwbouw optimaal benutten, of nieuwbouw bij voorkeur via lage temperatuur verwarming verwarmen niet zijn opgenomen. Deze hadden onafhankelijk van de oplevering van de RES onderdeel van het IRP kunnen zijn. Wij verzoeken u om de ambitie naar een energieneutrale regio op te nemen in het IRP. Wij verzoeken u om de ambitie naar een energieneutrale regio op te nemen in het IRP.	RES 1.0 is geintegreerd in het IRP.	De RES vormt de belangrijkste input op het gebied voor het thema Energie. In de RES wordt gewerkt aan zowel de warmte- als de elektriciteitstransitie. We onderschrijven de doelen uit het Klimaatakkoord. Voor het concept IRP was de RES 1.0 nog niet gereed. De RES 1.0 is nu geintegreerd in het IRP. Daarmee maken bijvoorbeeld de zoekgebieden voor duurzame opwek deel uit van het IRP. Ook de verduurzaming van de gebouwde omgeving maakt onderdeel uit van het IRP en zal in de volgende fase verder zijn uitgewerkt.
132	Zienswijze	Utrecht	2. Het is nog onduidelijk hoe de programmering in de volgende fase eruit gaat zien. Hoe we de stap zetten van een gemeenschappelijk gedragen visie naar gezamenlijke verantwoordelijkheid voor uitwerking die recht doet aan de zelfstandige positie van gemeenten. Daarbij achten wij het van belang dat u ook koppelkansen van de belangrijke opgaven onderzoekt en benut, bijvoorbeeld het realiseren van scheggen met routes voor OV en fiets; of het Wiel met spaken uitwerken voor fiets, OV en groen. Op strategische vraagstukken kan het van belang zijn om als regiogemeenten samen op te trekken; wij denken bijvoorbeeld aan het tegengaan van grondspeculatie. Als randvoorwaarde voor ontwikkeling missen we in het IRP dat er een oplossingen moeten komen voor de stikstofproblematiek. Wij vragen u in de volgende fase te verkennen hoe de gelijktijdige ontwikkeling van de ambities voor groen en landschap eraan kunnen bijdragen dat andere thema’s zoals wonen, werken en mobiliteit ook verder kunnen in hun ontwikkeling.		Het IRP is een regionale visie dat richting geeft en waarin nog een aantal onzekerheden bij de uitwerking en realisatie. De gekozen ontwikkelricihting en financieringsvraagstuk maakt dat het slim combineren van functies, partijen en middelen cruciaal is nij de uitvoering. Koppelkansen worden in het IRP op diverse plekken benoemd: redeneerlijn 1, thematische uitwerking landschap en in de deelgebieden (hfst 3). Dit is ook onderdeel van fase 4 om deze meekoppelkansen te concretiseren en te verzilveren. Stikstofvraagtstuk is nu benoemd in relatie tot de landbouw. Bij de uitvoering ligt het eigenaarschap en primaat bij de gemeenten, de U10 kan dat ondersteunen, onder andere middels een realisatiestrategie. Daarvoor wordt expertise (bijv. t.a.v. tegengaan grondspeculaties) en afstemming met andere regio’s wordt georganiseerd.
133	Zienswijze	Utrecht	3. Wij geven u graag enkele specifieke inhoudelijke aandachtspunten mee, die voor een deel ook waren aangegeven in de zienswijze van het Utrechtse College van B en W: ➢ Op het gebied van woningbouw zien wij in het IRP een sterke focus op voldoende woningen. Wij willen benadrukken dat zeker zo belangrijk is dat we woningen bouwen die aansluiten bij de vraag, dat we doorstroming op de woningmarkt stimuleren, dat we streven naar leefbare en gemengde wijken, dat we aandacht hebben voor specifieke doelgroepen en dat we werken aan een grote diversiteit aan woonmilieus. Er is een grote behoefte aan betaalbare woningen; het is belangrijk dat de regio een ontwikkelstrategie heeft hoe we dat ook voor het lage en middensegment kunnen realiseren. We vinden ook dat onze motie over het aanbod voor kwetsbare groepen te mager is verwerkt. Wij stellen voor om de Provinciale streefnorm van ten minste 25% sociale huur en ten minste 25% middenhuur) op te nemen in het IRP. In de uitwerking in deelgebieden wordt het thema wonen niet expliciet genoemd en krijgen we geen zicht op de aantallen woningen en de diversiteit van woonmilieus (van zowel de bestaande als de nieuwe locaties).	verwerkt in IRP	In de thematische verdieping van het thema wonen is een paragraaf toegevoegd aan het IRP met daarin een verwijzing naar de Provinciale Streefnorm en het uitgangspunt dat in het Regionaal Programmeren iedere gemeente haar verantwoordelijkheid neemt om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen en woningen voor kwetsbare doelgroepen. Waar het gaat om woonmilieus wordt in hetzelfde hoofdstuk een kaart geïntroduceerd met toekomstige woonmilieus. Dit hebben we nog niet kunnen vertalen naar aantallen woningen per woonmilieu, omdat het voor veel van de locaties nog niet mogelijk is om aantallen te noemen. Tevens hebben veel gemeenten de behoefte geuit om woonmilieus lokaal verder uit te werken. Tenslotte geeft een uitwerking naar woningaantallen per deelgebied niet het juiste beeld, omdat de deelgebieden overlappen. Zo is de Gemeente Utrecht onderdeel van alle vijf deelgebieden.
134	Zienswijze	Utrecht	➢ Als het gaat om de economische doelstellingen en de werklocaties is de stad Utrecht de motor van de regio. Het ontbreekt in het IRP aan deze constatering en in samenhang daarmee zouden wij graag de volgende toevoegingen zien in het IRP: > Er is op korte termijn behoefte aan het realiseren van extra bedrijventerreinen van totaal circa 65 hectare, te verdelen over een drietal locaties in de regio, bedoeld voor bovenlokale bedrijvigheid die voor de regio belangrijk is. > Het Science Park verder uitwerken als internationale toplocatie op het gebied van Life Science, inclusief de satellietlocaties Zeist, De Bilt en Driebergen. > De A12 zone goed benutten als nieuwe locatie voor werken, in combinatie met de andere bouwstenen (mix van functies). > Grootschalige distributiecentra (XXL-locaties) die geen directe binding hebben met de stad en weinig werkgelegenheid toevoegen niet inpassen nabij de stedelijke knooppunten omdat dit een negatieve invloed heeft op de bereikbaarheid. Voor stadsdistributie kan wel ruimte worden gecreëerd.	Verwerkt in tekst IRP	De constatering dat de Stad Utrecht de economische motor van de regio is, is toegevoegd in de introductie van Redeneerlijn 7. De opgave voor regionale bedrijventerreinen, de wetenschapsmilieus en de (stads)distributie zijn benoemd in hoofdstuk 2C onder het thema werklocaties.
135	Zienswijze	Utrecht	Het thema Mobiliteit mag sterker worden geduid als randvoorwaarde voor de verdere verstedelijking. De schaalsprong mobiliteit vraagt onder meer om hoogwaardige loop- en fietsverbindingen, fietsenstallingen, een regionale parkeerstrategie en deelmobiliteit. P+R-locaties kunnen een belangrijke rol vervullen in het afvangen van verkeer; wij trekken hierin graag samen op met de regio en pleiten ervoor om dit een plek te geven in het IRP.		Teksten in IRP zijn in lijn met de zienswijze.
136	Zienswijze	Utrecht	Op het gebied van groen en gezonde leefomgeving ontbreken in de paragraaf ‘gezond stedelijk leven’ de elementen zoals gezonde lucht, afname van geluidshinder, gezonde bodem en schoon oppervlakte- en drinkwater en ruimte voor dieren. Verder zien wij graag toegevoegd dat zowel in ontwikkelgebieden als in de bestaande stad (en zowel bij bestaande als nieuwe bedrijventerreinen) groenontwikkeling, behoud van groen en op biodiversiteit gericht beheer prominent wordt meegenomen.	Verwerkt in IRP	De punten voor gezond leven zijn toegevoegd aan de Handreiking Handreiking voor maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen. In redeneerlijn 1 is een tekst toegevoegd over natuurinclusieve steden.

137	Zienswijze	Utrecht	➢ Wij missen in het IRP aandacht voor recreatie, sportvoorzieningen en evenementenlocaties.		In de Handreiking voor maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen wordt het belang van o.a. sport- en recreatievoorzieningen benoemd. Er wordt gemeenten opgeroepen om hier gezamenlijk een norm voor te ontwikkelen en te hanteren. Op regionaal niveau zijn nog geen richtlijnen of normen voor dit soort voorzieningen, waardoor de opgave niet is gekwantificeerd. De Utrechse methode van een Barcode is op regionaal niveau nog niet toe te passen. Het blijft in het IRP dus bij een oproep om dit verder te ontwikkelen.
138	Zienswijze	Utrecht	Ook verzoeken wij meer aandacht te besteden aan de klimaatcrisis en de gevolgen van de klimaatverandering voor bijvoorbeeld de ondergrond en de wateropgave. De stijging van de gemiddelde temperatuur heeft belangrijke gevolgen voor de neerslag: nattere winters, hevige buien en een grotere kans op drogere lentes en zomers en inklinking door verdroging. Dit vereist dat we overtollig water snel kunnen afvoeren, maar ook voldoende plekken realiseren voor waterberging. Een ander element is circulariteit; graag zien wij dat de transitie naar een circulaire stad (grondstoffen niet onttrekken aan de aarde en zo veel mogelijk hergebruik van materialen) als ambitie wordt opgenomen in het IRP. Een belangrijk element daarbij is de landbouwhervorming naar een natuur inclusieve kringlooplandbouw.		De klimaatverandering is benoemd in perspectief 7 en komt voorts terug in vrijwel alle integrale opgaven in het IRP. Ook bij fase 4 zal dat een uitgangspunt zijn en een belangrijk toetsingscriterium. Circulariteit staat benoemd in relatie tot bedrijventerreinen/economie en landbouw.
139	Zienswijze	Utrecht	4. Veel kaarten in de concept IRP zijn niet gemakkelijk leesbaar. Wij verzoeken u om duidelijker kaartmateriaal op te nemen.	Verwerkt in IRP.	Kaarten zijn verhelderd, consistent toegepast en toelichtingen opgenomen.
140	Zienswijze	Utrecht	In de bijlage bij deze brief reageren wij tenslotte op de wijze waarop u onze eerdere moties en amendementen hebt verwerkt in het concept IRP. Op enkele aspecten verzoeken wij u om aanvullende verwerking. Bovendien ontbrak in uw overzichten onze motie 'voorkom onnodige grootschalige uitbreiding van werk- en winkelgebieden'		In het IRP wordt geconcludeerd dat de vraag naar detailhandel zal afnemen. In 2040 zal er70.000 tot 190.000 m2 wvo minder nodig zijn. Dit betekent dat wordt ingezet op het compact maken van winkelcentra en, met name in de regio, op het verkleinen van winkeloppervlak. Alleen in de stad Utrecht is door de sterke bevolkingsgroei nog vraag naar enige uitbreiding in bepaalde segmenten. Daarmee sluit de visie op detailhandel goed aan bij de motie. Ook voor bedrijventerreinen wordt ingezet op zorgvuldig omgaan met de benodigde ruimteclaim. Het grootste deel van de berekende vraag wordt geaccommodeerd door een combinatie van uitbreiding, mengen en intensiveren. Daarbij wordt de vraag naar nieuwe XXL logistieke bedrijvigheid en grootschalige, extensieve bedrijvigheid met ondergemiddelde arbeidsintensiteit niet geaccommodeerd. Dit type grootschalige bedrijvigheid legt een te grote druk op het mobiliteitssysteem en draagt onvoldoende bij aan werkgelegenheidsambities. In de regionale programmering wonen werken van de provincie Utrecht wordt de programmering van bedrijventerreinen geborgd, hierbij is ook veel aandacht voor intensiveren (10-20% van vraag). Jaarlijks wordt de programmering geactualiseerd en worden concrete afspraken gemaakt. De regio (en provincie) gaan bovendien een uitgifteprotocol opstellen om zorgvuldig ruimtegebruik te borgen.
141	Zienswijze	Utrecht	Voor het vervolgproces onderstreept de gemeenteraad van Utrecht graag dat de gezamenlijk gekozen koers wat ons betreft geen vrijblijvende samenwerking is. Als gemeenteraad van Utrecht onderstrepen wij graag dat de gezamenlijk gekozen koers geen vrijblijvende samenwerking mag zijn. Juist een gezamenlijke en integrale programmering in de volgende fase is van eminent belang om onze ambities te realiseren. Iedere gemeente zal daar tegen eigen inhoudelijke of planningstechnische dilemma's aanlopen, maar dat zou er niet toe mogen leiden dat individuele gemeenten een andere koers gaan varen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onze gezamenlijke ambitie rond de schaalsprong OV; indien individuele gemeenten om welke reden dan ook keuzes maken voor bouwen in lage dichtheden met toename van autogebruik, brengt dat de gezamenlijke ambitie in gevaar.	Verwerkt in voorwoord en uitvoeringsstrategie en zal verder verwerkt worden plan van Aapak Fase 4	In voorwoord en uitvoeringsstrategie is opgenomen dat het IRP moet gezien beschouwd als een niet vrijblijvende tussen de 16 gemeenten op de ruimtelijke ontwikkelrichting van de U16 regio en als basis voor samenwerken op de uitwerking en uitvoering. En dat dat commitment vraagt, ook financieel. Ook is beschreven dat het IRP wordt gactualiseerd op basis van uitwerkingen en ontwikkelingen (lokaal, maatschappelijk) . In de uitvoeringsstrategie en op te stellen Plan van Aanpak Fase 4 aan de start vanfase 4, is/wordt opgenomen dat de uitvoering bij gemeenten ligt en de U10 dat ondersteunt middels een integraal regionaal programma. In de kwatiermakersfase tot eind 2022 moet helder worden hoe dat georganiseerd wordt en welke positie dit programma heeft voor de lange termijn.
142	Zienswijze	Utrecht	Wij hebben er alle vertrouwen in dat u bovenstaande opmerkingen zult meenemen in de verdere uitwerking van het IRP tot een definitief document, dat wij graag na de zomer tegemoet zien. Wij wensen u hierbij veel succes. Hoogachtend, Gemeenteraad van Utrecht, de griffier, de voorzitter, Merel van Hall Sharon A.M. Dijksma		Behoeft geen beantwoording
143	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	Geachte heer Verschuure en heer Jansen, Met deze brief geeft de gemeenteraad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug haar zienswijze op het concept Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) – maart 2021. We vinden dat we als gemeenten samen positieve stappen hebben gezet naar een gezonde duurzame toekomst van het gebied regio Utrecht. We zien het Integraal Perspectief als richtingen voor de toekomst die we als 16 gemeenten samen delen. We realiseren ons dat we op veel vlakken complementair en afhankelijk zijn van elkaar om op een goede integrale wijze invulling te geven aan maatschappelijke en ruimtelijke opgaven. Waar we op deze opgaven dezelfde richting voor ogen hebben, kunnen we straks slagvaardiger worden in de realisatie ervan en zijn we ook sterker in onze positie in het samenspel bijvoorbeeld met provincie en het Rijk. We kijken uit naar een verdere positieve samenwerking – gelijkwaardig vanuit onze eigen rol, bevoegdheden en verantwoordelijkheden – als netwerk. Waarbij we elkaar ook de ruimte geven en laten.		Behoeft geen beantwoording
144	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	Natuur en landschap, Utrechts trots als basis We zijn zeer positief over het feit dat we als 16 gemeenten samen uitspreken dat natuur en landschap 'Utrechts trots is' en dat deze hoge omgevingskwaliteit 'de basis is'. Dat we samen de verantwoordelijkheid nemen om hierop een schaalsprong te realiseren, te zorgen voor robuuste verbindingen binnen de regio én tussen regio en de ons omliggende gebieden, en dat we samen uitspreken dat de ontwikkeling van landschap, water en groen voorwaardelijk is voor de groei. Om die voorwaardelijkheid te borgen zal in de volgende fase van het IRP de relatie tussen de pijler Natuur en Landschap (inclusief water) en de groei van de 4 andere pijlers (wonen/werkgelegenheid/vervoer/energie) gekwantificeerd dienen te worden. We zijn ook zeer positief over het feit Ddat we de financieringsopgave zien als een gezamenlijke opgave van 16 gemeenten en andere overheden en stakeholders. Het uitgangspunt dat voor alle inwoners groen makkelijk toegankelijk is ondersteunen wij. Wij willen echter ook aandacht en fysieke ruimte vragen voor ontwikkeling, behoud, versterking en bescherming van natuurgebieden zonder recreatie.	Verwerkt	Dank voor uw complimenten. We hebben uw opmerkingen t.a.v. natuurgebieden zonder recreatie verwerkt in redeneerlijn 1. Inherente natuurwaarden was reeds onderdeel van de eerste opgave.
145	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	We zijn positief over de beschreven versterkingen voor natuur en landschap in het gebied Kromme Rijn, waaronder het verkennen van het vergroten van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug dat we gezamenlijk willen doen met de eigenaren, en het robuuster maken van de Heuvelrug voor natuur en recreatie. Met de waterliniescheg en het groen raamwerk Heuvelrug-Lek.		Dank voor uw compliment.
146	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	We missen in het concept IRP het verminderen van de barrièrewerking van de N226 en N227 in het deelgebied Kromme Rijn Vallei. Dat is voor ons bezwaarlijk. We vragen u het verminderen van de barrièrewerking van de N226 en N227 op te nemen in het definitief Integraal Perspectief. We denken daarbij bijvoorbeeld aan het verminderen van de verkeerssnelheid.	Betreffende passage in IRP aangepast	We vragen u het verminderen van de barrièrewerking van de N226 en N227 op te nemen in het definitief Integraal Perspectief. We denken daarbij bijvoorbeeld aan het verminderen van de verkeerssnelheid of het verbeteren van de oversteekbaarheid met fiets: akkoord met aanpassing

147	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	Voor een waterrobuuste Heuvelrug is het vasthouden van water van groot belang. De waterrobuuste Heuvelrug is goed opgenomen in het IRP. We maken ons nog wel zorgen over wat het toenemend aantal inwoners en werknemers in de gehele regio gaat betekenen voor drinkwaterwinning en de waterbalans op lange termijn. Op dit moment vindt in het kader van de Blauwe Agenda Utrechtse Heuvelrug onderzoek plaats naar de waterbalans. Gezien de toenemende verdroging van het gebied Utrechtse Heuvelrug pleiten we ook voor de lange termijn voor het vasthouden van water op heel de Heuvelrug en het meenemen van de uitkomsten van de onderzoeken in het kader van de Blauwe Agenda Utrechtse Heuvelrug voor het vervolg van de REP.	Aanpassing redeneerlijn 1	We hebben uw punten ten aanzien van drinkwaterwinning en de Utrechtse Heuvelrug toegevoegd aan redeneerlijn 1. Graag werken we met u samen in fase 4 het onderwerp water & verdroging uit met de kennis die 'de Blauwe Agenda Utrechtse Heuvelrug' gaat opleveren
148	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	We maken ons zorgen over de totstandkoming van middelen voor natuur, landschap en groen. We bevestigen de noodzaak tot een stevige gezamenlijke aanpak hierop, zoals ook benoemd in het concept IRP. Om dit te kunnen realiseren zijn middelen nodig voor zowel realisatie als voor langjarig beheer. Beheer betreft ons inziens niet alleen het directe natuur en groenbeheer, maar bijvoorbeeld ook de boswachter of BOA die toezicht houdt en het onderhouden van de toegankelijkheid van een gebied. We zien graag in de verdere uitwerking een investeringsstrategie waarin: 1) duidelijk wordt hoe een financiële koppeling plaats gaat vinden tussen verstedelijking en 'groen groeit mee' en waarin 2) zicht ontstaat hoe gekomen wordt tot financiering voor het voorwaardelijke groen. Een investeringsstrategie waar provincie en waterschappen ook deel van uit maken. Ook verzoeken we in de verdere uitwerking om een goede fasering en afstemming. De fasering is van belang zodat tenminste gelijktijdig voldoende extra groene en blauwe recreatiegebieden aanwezig zijn voor het toenemend aantal inwoners en kwetsbare natuur niet te zwaar wordt belast door een nieuwe toestroom van recreanten. We zien uit naar de verdere samenwerking hierbij.		De groenopgave is, net als de andere opgaven voor de regio, ambitieus en voorwaardelijk voor de groei van de regio. Het klopt dat veel van deze ambities, net als ambities uit andere thema's, nog niet financieel gedekt zijn. We benadrukken dat het gaat om een gezamenlijke ambitie van de regio waarbij de oplossingen ook moeten passen bij deze gezamenlijkheid. In het hoofdstuk uitvoeringsstrategie is dit in het IRP omschreven en in de vier fase wordt dit verder uitgewerkt en wordt de koppeling concreet gemaakt. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het programma 'groen groeit mee' van provincie, gemeentes en waterschappen. De eerste fase van GGM heeft reeds inzicht in de opgave en mogelijke financieringsstrategien opgeleverd. Uiteraard wordt nadrukkelijk met de gemeente Utrechtse Heuvelrug samengewerkt in de vervolgfasen. De koppeling van nieuwe recreatieruimte aan de groei van het aantal inwoners is onderdeel van de strategie Groen groeit Mee.
149	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	**Groeien door compacte verstedelijking met schaalsprong voor OV en fiets** We onderschrijven de keuze dat stedelijke ontwikkeling (het grootste deel van de woonopgave en werklocaties) zo veel mogelijk in de stad Utrecht plaatsvindt en indien nodig nog zoveel mogelijk op OV-knooppunten in de regio. De keuze voor een compacte verstedelijking met een schaalsprong op OV en fiets. Daarmee beperken we de impact van verstedelijking op onze regionale natuur en landschap en op de hoogwaardige omgevingskwaliteit.		Geen verwerking nodig
150	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	Wel vragen we ons af of en hoe COVID-19 de woonbehoefte op de langere termijn gaat beïnvloeden en of dit druk kan zetten op de gekozen strategie. Gaan bijvoorbeeld blijvend meer mensen kiezen voor wonen buiten de Randstad zoals op de Heuvelrug of in het oosten of noorden van Nederland? Of kiezen bedrijven en mensen blijvend voor meer thuiswerken? We verzoeken om tijdig (bijvoorbeeld in 2022) gezamenlijk onderzoek te doen en de resultaten met elkaar te bespreken, om indien nodig de strategie bij te sturen.	Verwerkt in IRP	In het hoofdstuk opgaven (1C) is een extra paragraaf opgenomen over de mogelijke gevolgen van de coronapandemie. Op dit moment is nog geen keuze gemaakt om hier op termijn een vervolgonderzoek aan te wijden.
151	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	We onderschrijven de noodzaak voor een gezamenlijke aanpak en lobby op de totstandkoming van investeringen en realisatie op de schaalsprong van ov en fiets, zonder daarbij financiële verantwoordelijkheden van andere overheden over te nemen.		Geen verwerking nodig
152	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	We moedigen het aan om bij alle groei van woningen, energie en mobiliteit, ook te kijken of deze groei bijdraagt aan factoren als zo hoog mogelijke CO2 reductie, minimaal energieverbruik, bijdraagt aan gezondheid en versterking van natuur, circulariteit bevordert, en streeft naar een zo laag mogelijke footprint.		In het hoofdstuk met thematische verdieping (2.3) staat onder het thema energie beschreven dat besparing een belangrijk onderdeel is van de Regionale Energie Strategie.
153	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	We moedigen het aan om ontwikkelingen uit het USP toe te gaan passen binnen de U16. Ter illustratie, denken we daarbij onder andere aan het uitrollen in U16 van het Living Air Lab en Smart Solar Charging of aan bioasfalt.		Geen verwerking nodig
154	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	Vanuit onze gemeente is de wens om al het OV zo snel mogelijk te verduurzamen (o.a. elektrificeren/waterstof). En om in te zetten op een afname van het vervuilende dieselverkeer in de kernen/centra.	Verwerkt in IRP.	Wens om al het OV zo snel mogelijk te verduurzamen overgenomen in IRP
155	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	**Vitale kernen** Een gezonde regio vraagt om vitale dorpen en een gezond actief dorpsleven. We zijn blij met de positie die vitale kernen in het IRP heeft gekregen. Tegelijk lezen we in het IRP verschillende dingen naast elkaar als richting en ruimte voor vitale dorpen. We lezen dat het mogelijk is om te bouwen voor vitaliteit voor verdunning, voor eigen woningbehoefte, voor directe eigen behoefte en voor het in stand houden voor voorzieningen en diverse bevolkingsopbouw. We gaan er vanuit dat dit betekent dat de meest brede definitie van toepassing is.		De opgave voor vitaliteit geeft inderdaad veel ruimte voor lokale invulling. Het gaat erom ruimte te geven aan de lokale dynamiek en zo de dorpen in de regio leefbaar te houden.
156	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	Onder vitale dorpen verstaan we dorpen met een diverse bevolkingsopbouw die zowel tegemoet kan komen aan de fundamenten van de participatiemaatschappij (samen kracht, eigen initiatief, eigenaarschap leefomgeving, mantelzorg) als aan de toekomstige zorgvraag. We halen uit de tekst dat we de volledige ruimte hebben om op lokaal niveau met onze inwoners in dorpsgesprekken invulling te geven aan het concept vitale dorpen: of dorpen al dan niet verbonden vitaal zijn en welke voorzieningen daarbij passen. En om op basis daarvan te bepalen hoeveel en welk type woningbouw nodig is om die vitaliteit te kunnen realiseren.		De opgave voor vitaliteit geeft inderdaad veel ruimte voor lokale invulling. Het gaat erom ruimte te geven aan de lokale dynamiek en zo de dorpen in de regio leefbaar te houden.
157	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	We onderschrijven daarbij dat voor het bouwen voor vitaliteit lokaal maatwerk nodig is om te bepalen of busverbindingen of snelfietsverbindingen nodig zijn om te zorgen dat er geen extra belasting van bestaand autowegennet optreedt. Wat ons betreft ligt daarbij de focus op geen toename en bij voorkeur een afname van doorgaand gemotoriseerd verkeer door dorpskernen en kwetsbare natuur. We delen dat om bouwen voor vitaliteit mogelijk te maken in het deelgebied Kromme Rijn, een gezamenlijke inzet nodig is op mobiliteit; op beter gebruik van OV, fiets en spitsmijden, zoals meer thuiswerken. En dat nauwe afstemming tussen gemeenten aan de N229 en N227 noodzakelijk is. We gaan er vanuit dat de volgorde zoals weergegeven in redeneerlijn 2 'keuzes voor duurzame mobiliteit' de basis is. We zien uit naar de samenwerking hierop.	Reeds verwerkt in IRP.	Akkoord met oproep voor samenwerking rond wegcorridors.
158	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	**Parallelweg/ bypassonderzoek** We begrijpen dat indien de groei van de regio op termijn alsnog leidt tot een sterke autogroei in de spits, we dan voor een keuze staan om enerzijds nog meer OV en fiets en gedragsbeïnvloeding toe te passen of een andere toedeling van de autobelasting op het netwerk (hetzij in plaats, hetzij in tijd) of extra infrastructuur in de vorm van een parallelroute/bypass langs de A12 met een toeleidende infrastructuur vanuit Nieuwegein, Utrecht en Kromme Rijnstreek.		Reactie is conform de lijn in IRP
159	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	Om hierover het goede gesprek te kunnen voeren en een afweging te maken is voor ons meer inzicht nodig in de effecten van investeringen in OV en fiets en van gedragsbeïnvloeding op het verminderen van autogroei en op het verkeer op de N-wegen (sluipverkeer) door dorpskernen en hoogwaardige natuur. Voor ons is een zwaarwegend belang dat het doorgaand gemotoriseerd verkeer door dorpskernen en binnen onze hoogwaardige natuur niet toeneemt. We willen als gemeenteraad actief geïnformeerd en betrokken worden in het onderzoek zodra dat plaats gaat vinden. Zodra het onderzoek ook betrekking heeft op het gebied van de gemeente hechten we ook sterk aan tijdige betrokkenheid van onze inwoners en relevante maatschappelijke organisaties.	Geen aanpassing in IRP	Alliantievorming in deelgebieden moet betrokkenheid bij regionale ontwikkelingen op het snijvlak van verstedelijking en mobiliteit van belanghebbende gemeenten waarborgen. Daarnaast zijn alle gemeenten via de Bestuurstafel Mobiliteit aangehaakt bij de onderzoeken en besluitvorming in U Ned.
160	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	We vinden het al met al terecht dat we nu nog geen parallelstructuur langs de A12 in het Kromme Rijngebied opnemen in het IRP in beelden. Opname van een parallelstructuur in het perspectief vinden we strijdig met de uitgangspunten en investeringen in fiets en OV en stuit bij ons op bezwaren. Een parallelstructuur in het Kromme Rijngebied doorkruist ook de in het perspectief verbeelde impuls voor landschappelijke structuren.		De bypass van de A12 is niet opgenomen in de perspectiefkaart van de regio, omdat deze niet past bij de redeneerlijnen voor de gewenste ontwikkeling van de regio. Het zou echter toch kunnen dat deze weg nodig is. Daarom is ervoor gekozen om een aantal perspectiefbeelden een gesuggereerde route in beeld te brengen. Het volledig weglaten van de bypass zou ons inziens geen recht doen aan het feit dat de weg wel als onderzoeksoptie wordt benoemd.
161	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	**Kromme Rijn Vallei – verstedelijking knooppunten** In het perspectief zijn naast de nieuwe Metropoolpoort Lunetten-Koningsweg in het gebied Kromme Rijn Vallei twee knooppunten waar ingezet wordt op bouwen voor de behoefte van de regio, met daarbij nog ruimte voor onderzoek voor het knooppunt Driebergen-Zeist. We hebben daarbij expliciet een afweging gemaakt met 16 gemeenten over uitleglocaties met daarbij ruimte voor een uitleglocatie bij Bunnik-Zuid. Het gesprek in Houten over de knooppuntontwikkeling loopt nog en gaat een nieuwe fase in. We spreken uit dat de verstedelijking op knooppunten in het gebied Kromme Rijn Vallei in samenhang bezien moeten blijven worden en ontwikkelingen samen ook gedragen moeten kunnen worden door het gebied.	Opgenomen in deelgebiedsuitwerking IRP. I	De samenhang tussen de ontwikkelingen in het Kromme Rijngebied is van groot belang. Ide samenhang is verwoord in deelgebieduitwerking in IRP, in uitvoeringsstrategie wordt expliciet benoemd dat voor een goede invulling van dit gebied samenwerking nodig is.
162	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	**Samenhang toekomstvisie / omgevingsvisie** In onze gemeente nemen we de lokale vraagstukken die samenhangen met het REP zo goed mogelijk mee in ons participatieproces van de Toekomstvisie/Omgevingsvisie. Dit participatieproces loopt langer door dan het proces voor het IRP. Dat betekent dat vanuit die participatie bijstellingen kunnen ontstaan op onze inbreng. Tegelijk denken we dat wij in onze inbreng op het IRP gedurende het hele proces zorgvuldig hebben aangeven waarover in onze gemeente nog het gesprek gevoerd wordt.		De participatie op GOVI loopt in diverse gemeenten en in latere fasen zal ook in de uitwerking van projecten (kunnen) worden geparticipeert. Dat is het passende niveau voor particpatie. Er is een zeer zorgvuldig proces doorlopen om te komen tot het IRP, met diverse besluitvormingsronden en ruimte voor zienswijzen van raden. De gemeentelijke inbreng is daarmee stevig verankerd. wijzingen vanuit particpatie zijn niet uitgesloten. Het IRP heeft dan ook een adaptief karakter.
163	Zienswijze	Utrechtse Heuvelrug	Hoogachtend, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug, de secretaris, de burgemeester, drs. M.J.T.H. Havekes G.F. Naafs		Behoeft geen beantwoording

164	Zienswijze	Vijfheerenlanden	Geachte heren Verschuure en Jansen, In antwoord op uw verzoek om het concept Integraal Regionaal Perspectief (IRP) aan onze raad door te geleiden voor een zienswijze, ontvangt u hierbij onze reactie. De raad en het college van B&W van de gemeente Vijfheerenlanden zijn van mening dat het concept IRP een goede basis biedt voor het verdere proces om te komen tot het definitief Integraal Ruimtelijk Perspectief van de U10. Tijdens de behandeling op 10 juni jl. heeft de raad van de gemeente Vijfheerenlanden besloten om: 1. Een zienswijze in te dienen op het concept Integraal Ruimtelijk Perspectief U16. We verzoeken u deze zienswijze mee te nemen in de definitieve versie van het IRP, waarna deze documenten ter vaststelling aan colleges en raden kunnen worden voorgelegd. Met vriendelijke groet, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden, de secretaris, de burgemeester, N. (Nanette) van Ameijde-Poortman S. (Sjors) Fröhlich		Behoeft geen beantwoording
165	Zienswijze	Vijfheerenlanden	Zienswijze op het Integraal Regionaal Perspectief (IRP) U16 van maart 2021 Allereerst complimenten op het stuk. In de laatste bestuurlijke REP bijeenkomst op 24 maart hebben de betrokken bestuurders hun waardering uitgesproken en draagvlak getoond voor het IRP wat nu voorligt. Het is een goed inhoudelijk en vooral gezamenlijk stuk geworden. Het heeft ons nader tot elkaar gebracht, begrip voor elkaars opgaven opgeleverd, stedelijk en landelijk dichter bij elkaar gebracht en het heeft ons als regio krachtiger gemaakt. In het IRP is een uitwerking in deelgebieden opgenomen. Onze gemeente ligt in de deelgebieden 'Woerd, Waard en Vijfheerenlanden' en 'Centrale as'. Voor uitwerking van de opgaven zullen we aansluiten bij het best passende deelgebied, afhankelijk van de opgave.		Behoeft geen beantwoording
166	Zienswijze	Vijfheerenlanden	Op basis van dit concept IRP geven wij de volgende zienswijze: 1. Het IRP moet, na vaststellen in de gemeenteraden, worden gezien als een 'herenakkoord', waarbij gemeenten met behoud van de eigen publiekrechtelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van bijvoorbeeld gemeentelijke omgevingsplannen, afspreken de ambities en doelen van het IRP naar vermogen te helpen realiseren. Gemeenten zijn en blijven zelfstandig verantwoordelijk voor lokale omgevingsvisies en omgevingsplannen; het IRP biedt de context hiervoor. Wij vertrouwen er op dat de basis die er nu ligt en het draagvlak dat is ontstaan, garantie geeft voor het realiseren van de ambities en uitgangspunten in het IRP.	Verwerkt in IRP, Aanbiedingsbrief en Handreiking raadsvoorstel	Het IRP moet gezien beschouwd als een afspraak tussen de 16 gemeenten op de ruimtelijke ontwikkelrichting van de U16 regio en als basis voor samenwerken op de uitwerking en uitvoering. Daarnaast is het IRP onze gezamenlijke regionale basis voor de toekomst, waarmee we als U16 de regie kunnen houden over de samenwerking met rijk, provincie en andere partners hebben om de hoofdkeuzes scherper te maken en om de benodigde investeringen voor de uitvoering te krijgen.
167	Zienswijze	Vijfheerenlanden	2. In het IRP is een aantal inhoudelijke vraagstukken op de pijlers Werken en Energie nog niet volledig weergegeven. Nadere onderzoeken worden nog uitgevoerd en ingevoegd in het definitieve IRP. Voor een goede integrale benadering is het nodig dat alle pijlers voldoende zijn uitgewerkt. Deze pijlers dienen volwaardig - passend bij de uitgangspunten van de reeds uitgewerkte pijlers - te worden opgenomen in het definitieve IRP.	RES en Economie zijn nu volwaardig opgenomen in IRP	RES en Economie zijn nu volwaardig opgenomen in IRP
168	Zienswijze	Vijfheerenlanden	3. Een regionale investeringsagenda is een goede start om de ambities in het IRP te realiseren. Uitgangspunt moet zijn dat er geen ruimte is voor onderscheid in prioritering ten gunste van één van de ontwikkelingen of één van de deelnemende gemeenten. Dit vraagt naast transparantie ook een gelijk speelveld. In de regionale investeringsagenda dient inzicht te worden gegeven in de kosten van de verschillende ambities voor o.a. groen en landschap en mobiliteit en de mogelijkheden voor financiering van deze kosten. De regionale investeringsagenda dient onderdeel te zijn van fase 4: de ruimtelijke programmering.	Wordt verwerkt in Plan van Aanpak Fase 4A	In IRP Hoofdstuk 4 is de uitvoeringsstrategie voor het IRP beschreven. Hier staat op hoofdlijnen de organisatie van het vervolg en de belangrijkste stappen waarin de verdere uitwerking vorm krijgt. Komende tijd wordt in de uitvoeringsstrategie verder uitgewerkt tot een (Plan van) aanpak voor Fase 4, het programmeren. In de uitvoeringsstrategie is een regionale investeringsagenda beoogd als onderdeel van het integraal regionaal programma. De uitgangspunten en exacte uitwerking van de regionale investeringsagenda is onderdeel van de kwartiemakersfase en opstart programmeren die tot eind 2022 duurt.
169	Zienswijze	Vijfheerenlanden	4. In het kader van vitale kernen wordt genoemd dat de ontwikkeling van kleinschalige uitbreidingen niet afhankelijk hoeft te zijn van mobiliteitsopgaven. Echter, de ontwikkeling van 'vitale kernen' is hoofdzakelijk gericht op woningbouw, terwijl in sommige gevallen juist de samenhang en doorontwikkeling van lokale werklocaties voor behoud van bestaande en het ontstaan van nieuwe kleinschalige werkgelegenheid belangrijk is. Voor werklocaties wordt aangesloten bij het regionaal programma wonen en werken, waarbij mobiliteit wel weer randvoorwaardelijk is. Deze discrepantie dient te worden weggenomen. Het is niet de verwachting dat bestaande OV-knooppunten – nabij kleinere kernen - worden uitgebreid. De infrastructuur en OV-bereikbaarheid mag niet beperkend zijn voor de mogelijkheden om te groeien voor het behoud van vitale kernen.	Niet verwerkt	In de redeneerlijn Vitale Kernen wordt gesproken over de lokale behoefte en behoud van voorzieningen en werkgelegenheid. De uitwerking zal plaatsvinden in het regionaal programmeren, voor zowel het wonen als het werken. Het IRP geeft ruimte aan de ontwikkeling van vitale kernen en wil dit via gebiedsuitwerkingen verder uitwerken. Hierbij zal ook werken een rol spelen. De voorwaardelijkheid die u benoemt tussen werklocaties en mobiliteit in het regionaal programma wonen en werken kan in het IRP niet weggenomen worden, aangezien dit een provinciaal programma is. Binnen het IRP pleiten we voor een integrale visie op de vitale kernen.
170	Zienswijze	Vijfheerenlanden	5. Toetsend aan de ruimtelijke hoofdprincipes voor gezond stedelijk leven concluderen we dat in voldoende mate aandacht is gegeven aan gezond stedelijk leven voor iedereen, toegespitst op het sociaal domein. Waarbij in de nadere uitwerking wel aandacht dient te zijn voor de borging van de gezond stedelijk leven principes bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. We onderschrijven het voorstel om een handreiking voor gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen, gericht op maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen, te ontwikkelen en staan achter het gedachtegoed dat hieruit spreekt. Met deze handreiking krijgen genoemde voorzieningen een plek in het planproces, zonder dat het opgelegd of genormeerd wordt. Gevraagd wordt om aansluitend hierop een basisniveau vast te stellen.	Onderdeel van vervolguitwerking	Het belang van gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen wordt door de gehele regio onderschreven. De handreiking en voorgenomen uitwerking daarvan geven hier meer handen en voeten aan. In het huidige IRP is het nog niet mogelijk gebleken om een basisniveau voor gezond leven op te nemen. Of het nodig is om een basisniveau vast te leggen of hoe dit eruit zou kunnen zien zal onderdeel zijn van de uitwerking van deze handreiking.
171	Zienswijze	Vijfheerenlanden	6. Bij redeneerlijn 3, een gezonde regio begint met vitale kernen, wordt een aantal middelgrote kernen genoemd die een groeiambitie hebben die de lokale woningbehoefte overstijgt. Concreet ligt bij deze kernen de uitdaging om te onderzoeken hoe de ambities van deze kernen passen binnen de doelstelling voor landschap, groen, water en verkeer. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van Broekgraaf-Noord in Leerdam. Gevraagd wordt om de ontwikkeling van Broekgraaf- Noord in Leerdam toe te voegen aan het overzicht.	Verwerkt	Leerdam is toegevoegd aan de opsomming met middelgrote kernen, waarbij de uitbreiding Broekgraaf-Noord specifiek is benoemd. Voor het overige past de zienswijze goed binnen de redeneerlijn over vitale kernen.
172	Zienswijze	Vijfheerenlanden	7. Het uitgangspunt in het IRP blijft dat in de spits niet of nauwelijks meer auto's het wegennet op rijden en dat ook in de vitale kernen wordt ingezet op spitsmijden en duurzame vormen van mobiliteit, waarbij de fiets volop ruimte krijgt en de verbindingen tussen kernen en regioknopen met uitstekende OV-verbindingen wordt verbeterd, zowel met directe en snelle OV-lijnen als door de overstap tussen modaliteiten makkelijker te maken met multimodale hubs. Wat we nu zien is dat het OV in onze gemeente (en de meer landelijke gemeenten) alleen maar wordt afgeschaald en we voorlopig nog geen zicht hebben dat het OV weer terug komt of zelfs zal verbeteren (zoals beoogd in het IRP). In het IRP dient daarom meer aandacht te zijn voor OV verbindingen nabij vitale kernen en het uitwerken van andere, meer flexibele vormen van OV.		We richten ons als regio op de verbindingen die opgenomen zijn in het regionaal Toekomstbeeld OV; het grote wiel en de verbindingen die daar mee samen hangen is expliciet afgevallen in het Toekomstbeeld en komt dus niet terug in het IRP. Diverse verbindingen tussen achterland en regiopoorten en/of multimodale hubs moeten voorzien in de gewenste goede verbindingen. Hoge OV-kwaliteit is alleen mogelijk op plekken waar hoge concentraties van wonen en/of werken zijn; we hebben er als overheden belang bij om de buslijnen zo vol mogelijk te laten rijden om belastinggeld effectief te spenderen. Voor vervoer naar kleine kernen en verbindingen tussen middelgrote kernen geldt dat ze zelfstandig geen hoge OV-kwaliteit kunnen genereren en daarom richt het IRP zich op het aantakken van kernen op plekken (regiopoorten, multimodale hubs) met hoge OV-kwaliteit om een goede ketenreis mogelijk te maken, ook met flexibele vormen van OV.
173	Zienswijze	Vijfheerenlanden	8. In het IRP wordt vooral ingezet op duurzaam vervoer, Openbaar Vervoer en fiets. Voor ons is automobiliteit / doorstroming en het terugdringen van het sluipverkeer een belangrijk punt. Wij blijven daarom aandacht vragen voor automobiliteit, zeker voor ontsluiting van bestaande en te ontwikkelen bedrijventerreinen. Daarnaast moet het OV beter worden gefaciliteerd. De regiopoorten Meerkerk en Vianen worden wel genoemd, maar staan niet consequent op de kaart. Dit dient te worden toegevoegd. Verder dient de inzet te zijn gericht op rechtstreekse verbindingen vanuit deze regiopoorten naar Utrecht Centraal of het Utrecht Science Park (USP) en verbetering van het snelfietsnetwerk tussen Vijfheerenlanden en Utrecht.	Verwerkt in IRP	In IRP zijn Meerkerk en Vianen op kaart opgenomen. En inzet op rechtstreekse verbindingen vanuit deze regiopoorten naar Utrecht Centraal of het Utrecht Science Park (USP) en verbetering van het snelfietsnetwerk tussen Vijfheerenlanden en Utrecht overgenomen.

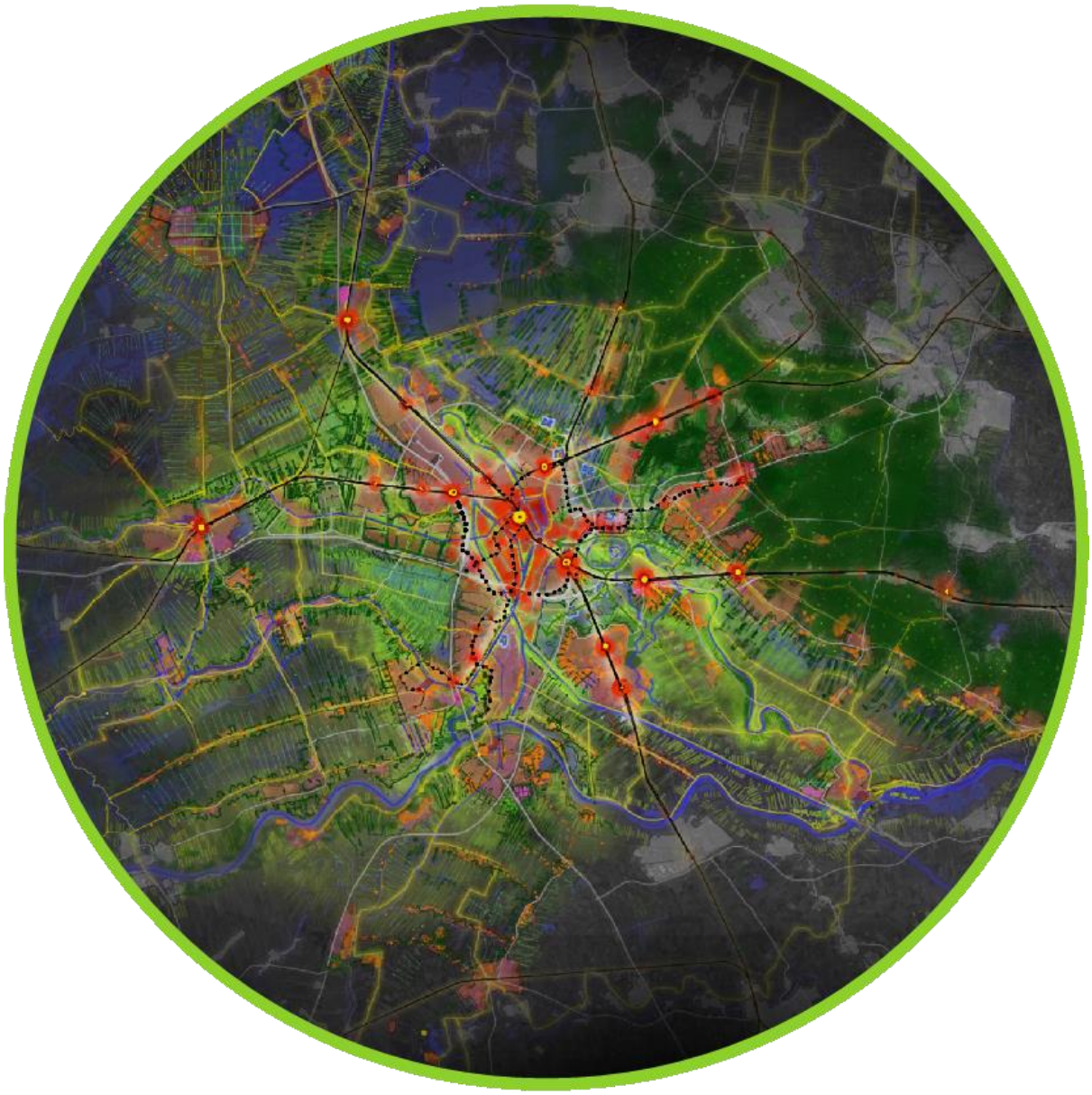
174	Zienswijze	Vijfheerenlanden	9. Ten aanzien van het ontwikkelpad en prioritering van activiteiten wordt aangegeven dat de volgordelijkheid in de ontwikkeling moeilijk is te bepalen. Onder meer omdat niet alle woningen of werklocaties tegelijk kunnen worden gerealiseerd. In het provinciaal regionaal programma wonen en werken, staat ook een prioritering van woningbouwprojecten en werklocaties beschreven. Graag aangeven in het IRP wat de relatie is tussen het IRP en regionaal programmeren. In fase 4 moet inzicht worden gegeven in de wijze waarop de prioritering van activiteiten plaatsvindt.	Is opgenomen in IRP (relatie met regionaal programmeren) en zal verwerkt worden in IRP fase 4 (ontwikkelpad)	Een nadere uitwerking van adaptief ontwikkelpad kan voor de grotere regionale (systeem)keuzes en projecten een beooogde fasering aanbrengen, dat hoeft niet voor alle projecten. In de uitvoeringsstrategie opgenomen in H4 van IRP en (plan van) aanpak fase 4 isl hier aandacht voor . Uitgangspunten en uitwerking zijn onderdeel van de periode tot eind 2022. De relatie met regionaal programmeren van Provincie Utrecht is geduid in IRP. Hoe regionaal programmeren van de Provincie Utrecht en integraal programmeren samen gaan werken behoeft nadere uitwerking.
175	Zienswijze	Vijfheerenlanden	10. Het effect van Corona wordt minimaal benoemd. Echter, de pandemie zou kunnen leiden tot veranderende uitgangspunten (bv. effecten op mobiliteit, woningbehoefte, thuiswerken). We vragen u een moment op te nemen in de programmering, waarop de effecten van de pandemie op het IRP en het ontwikkelpad worden bepaald.		De effecten op toekomstige mobiliteitstsromen van de Corona pandemie zijn lastig te voorspellen. Zeker is dat de efecten van meer thuiswerken zeer gunstig kunnen uitpaken voor het tegengaan van de overbelasting van de hoofdinfrastructuur; in studies zullen we daarom nadrukkelijk werken met varianten die uitgaan van meer thuiswerken en minder reizen in de spits, afgedwongen door generieke mobiliteitsmaatregelen (beprijzen, beperken, belonen).
176	Amendement op	Vijfheerenlanden	AMENDEMENT Natuurinclusieve landbouw is een belanrijk onderdeel van nieuwe natuur Gezien de groootte van het agrarisch gebied, behoort deze combinatie separaat vermeld te worden in het IRP. Voordat een voorstel wordt gedaan voor nieuwe natuur, moet nij de huidige beheerder worden nagegaan welke activitieiten er nu plaatsvinen om de biodoiversiteit te verbeteren. Alle ideeen mbt het bestaande landbouw areaal moeten in samenspraak en overleg met de agrarische sector opgepakt worden, zodat er echt een plan is om natuurdoelen te halen en de sector en de natuur er beide op vooruit kunnen gaan.	In het IRP zijn de teksten rond het 'perspectief agrarische sector' aangescherpt.	Natuurinclusieve landbouw' werd al genoemd bij de gebiedsopaven groen en landschap in de thematische uitwerkingen. Onder het kopje 'perspectief agrarische sector' in hetzelfde hoofdstuk is 'natuurinclusieve landbouw' benoemd als onderzoekvraag: Wat houdt kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw in elk deelgebied in en welk verdienmodel is het meest kansrijk? Hier is ook aangegeven dat er sprake moet zijn van maatwerk per deelgebied in nauw overleg met de agrarisch ondernemers. We zien de uitwerking hiervan als onderdeel van de gebiedsuitwerkingen in de vierde fase om de ambitie verbetering biodiversiteit handen en voeten te geven.
177	Zienswijze	Wijk bij Duurstede	Geachte heren Verschuure en Jansen, Met veel aandacht hebben wij het ontwerp Integraal Ruimtelijk Perspectief (verder IRP) gelezen. Er ligt nu een mooie integrale visie die een goede basis vormt om regionale opgaven gezamenlijk op te pakken. Terecht kunnen we dit zien als een mijlpaal in de samenwerking van de afgelopen jaren. Wij zijn blij dat een behoorlijk aantal van de eerder verzonden reacties van ons college op het eerdere concept IRP is verwerkt in het ontwerp IRP. Toch zouden wij graag nog een aantal zaken in onze zienswijze willen meegeven. In bijlage 1 hebben wij onze tekstuele opmerkingen opgenomen.		Behoeft geen beantwoording
178	Zienswijze	Wijk bij Duurstede	**De nood voor woningbouw in uitleglocaties om Wijk bij Duurstede vitaal te blijven houden is hoog.** Wij hebben tot 2040 te maken met gezinsverdunning en vergrijzing (groei van 75+ huishoudens). Tot en met 2025 kunnen we de woningvraag binnenstedelijk oplossen. Daarna zijn onze binnenstedelijke locaties op en moeten we op een uitleglocatie gaan bouwen. Vanaf 2026 tot 2030 zijn er bovenop de reeds toegestane woningbouw vanuit de provincie nog 400 woningen extra nodig om de vraag op te vangen. Na 2030 zijn dat er nog eens minimaal 600. Bureau Companen bevestigt dit in een dit jaar uitgevoerd woningmarktonderzoek (PRIMOS prognose). We kijken daarom nadrukkelijk naar woningbouw in de uitleglocaties de Geer III en Zuidwijk. Wij zijn nu met een verkenning bezig waar wij het beste welke woningaantallen kunnen realiseren. Verheugd zijn wij voor het feit dat de gewenste aantallen in het regionaal programma wonen en werken van de U16 zijn opgenomen.		In de redeneerlijn over Vitale Kernen wordt onderbouowd waarom het ontwikkelen voor eigen behoefte voor kleine en middelgrote kernen belangrijk is. Uw zienswijze sluit daar op aan.
179	Zienswijze	Wijk bij Duurstede	Wij vragen van de U16 een meewerkende rol om onze woningbouwambities richting de provincie te faciliteren. Zeker nu de nood zo hoog is. Prettig om te lezen dat in het IRP de strikte koppeling tussen het niet meer belasten van het autoverkeersysteem en woningbouw deels is los gelaten. Dit door toe te voegen dat woningbouw voor eigen woningbouwbehoefte mogelijk is als het autoverkeersysteem nauwelijks meer belast wordt dan de huidige situatie. Toch blijft de sterke relatie met belasting van het autoverkeersysteem en woningbouw in het IRP bestaan. Wij blijven het belang benadrukken dat woningbouw voor eigen vitaliteit boven het autoverkeersysteem gesteld moet worden. Bouwen voor vitaliteit (uiteraard onder voorwaarden) zou te allen tijde mogelijk moeten zijn. Juist door het toevoegen van woningen zorgen we voor behoud van onze eigen voorzieningen. En dat het principe van nabijheid van voorzieningen in stand blijft. Hiermee ontlasten wij ook de stedelijke regio van Utrecht. En vallen er betaalbare eengezinswoningen vrij die een (beperkt) deel van de regionale woningvraag kunnen voorzien. Hiermee verminderen wij de druk op de woningmarkt van Utrecht. Bovendien faciliteren wij hiermee werknemers die dichterbij hun werk in Wijk bij Duurstede willen wonen, wat een positief effect heeft op de verkeersbewegingen. Van belang hierbij is dat het systeem van het wiel met spaken diep de regio in steekt. In het IRP wordt dit op p. 45 ook aangegeven. Voor onze gemeente is het dan ook belangrijk dat wij met toeleidende OV-lijnen goed worden verbonden met het wiel met spaken. Dat betekent aandacht voor een frequente OV-verbinding met Utrecht en een versterkte OV-verbinding naar Amersfoort. Wij verwachten overigens dat het toevoegen van woningen voor de vitaliteit het autoverkeersysteem nauwelijks meer belast wordt dan de huidige situatie. Werknemers zullen ook in post Corona tijdperk meer gaan thuiswerken. Ook het faciliteren van meer lokale werkgelegenheid binnen onze gemeente - door ruimte te bieden voor uitbreiding van ons bedrijventerrein draagt bij aan het verlagen van het woon-werkverkeer. Tenslotte verwachten wij dat Wijk bij Duurstede de komende jaren sterk vergrijst en daardoor de omvang van de beroepsbevolking en bijdrage aan spitsverkeer afneemt. Ter illustratie: het aantal 75+ huishoudens groeit van 1.140 in 2020 naar 2.900 in 2040 (zie ook figuur 1). Wij willen gaan bouwen voor mensen die nu ook al in Wijk bij Duurstede wonen (gezinsverdunning, toename aantal kleine huishoudens). Zie Figuur Ontwikkeling aantal huishoudens naar samenstelling 2020 - 2040		In de redeneerlijn over Vitale kernen vindt u veel van de argumentatie van uw zienswijze terug. Toch zit ook in uw zienswijze een balans ("onder voorwaarden" versus "te allen tijde") die gevonden moet worden. In het IRP benadrukken we de vitaliteitsopgave en daarmee trekt de regio een gezamenlijke lijn, onder meer naar de Provincie Utrecht. De uitwerking zal, zoals u suggereert, bij voorkeur in een gebiedsuitwerking voor vitale kernen gezamenlijk plaatsvinden. De bussen op de OV corridor N229 brengen reizigers naar het centrum van Utrecht, Utrecht CS en het USP en dat blijven ze komende jaren en op middellange termijn zeker rechtstreeks doen. Er kan in de verre toekomst een OV-netwerk ontstaan waarbij Lunetten-Koningsweg een zodanig aantrekkelijk knooppunt wordt dat het voor reizigers uit de Kromme Rijnstreek aantrekkelijk is om juist via dat knooppunt naar de belangrijke bestemmingen in Utrecht te reizen, zeker als in het centrum van Utrecht de doorstroming van het busverkeer vermindert. Echter, een dergelijke situatie vergt een knooppuntontwikkeling op Lunetten-Koningsweg met IC verbindingen en HOV lijnen naar USP die nog lange tijd aan studie, engineering en uitvoering met zich mee zal brengen, dus deze situatie is voor ongeveer 2035 (periode na de volgende OV-concessie) niet aan de orde.
180	Zienswijze	Wijk bij Duurstede	Wij herkennen ons in het perspectief dat het IRP schetst voor het thema werken. In Wijk bij Duurstede kunnen wij een bijdrage leveren aan het accommoderen van ruimtevraag door kleinschalige uitbreidingen van lokale terreinen mogelijk te maken (conform pagina 87 van het IRP). Wij zijn het er daarom mee eens dat de uitbreiding van bedrijventerrein in Wijk bij Duurstede in het IRP is opgenomen (pagina 109). Het benoemen van de uitbreidingsbehoefte legt een stevige basis voor het bieden van doorontwikkelingsmogelijkheden voor ons MKB in de (nabije) toekomst. Voor het thema werken hebben wij daarom geen inhoudelijke opmerkingen bij het IRP. Wij willen snel van visie naar uitvoering, maar de vervolgstappen van de regionale samenwerking zijn nog niet overal scherp omschreven in het IRP. Door de huidige planologische beperkingen (rode contouren vanuit de provincie) kunnen wij onze uitbreidingsplannen nog niet uitvoeren en dat geeft onzekerheid (over termijn en haalbaarheid). Om de ambities uit het IRP uit te kunnen voeren richten wij ons daarom tot de provincie om duidelijkheid te verkrijgen. Dat doen wij door (parallel op deze reactie op IRP) een reactie te geven op hun Ontwerp Programma Wonen en Werken van 25 mei 2021 dat nu ter inzage ligt. Wij vragen de provincie om daarin 5 hectare (netto) bedrijventerrein Broekweg Noord / Langshaven op te nemen om te realiseren voor 2030. Datzelfde signaal zullen wij inbrengen in het vervolgproces van het IRP in de regio.		Kennis genomen van de zienswijze
181	Zienswijze	Wijk bij Duurstede	**De opgave voor vitale kernen als type gebiedsuitwerking toevoegen** Op p. 143 van het IRP worden een aantal type gebiedsuitwerkingen genoemd. Wij stellen voor dat de opgave voor vitaliteit als gebiedsuitwerking aan wordt toegevoegd. Ook al kent elke kern in het ontwikkelpad haar eigen dynamiek en fasering, toch zijn er best een aantal onderwerpen waarop samengewerkt kan worden. Denk bijvoorbeeld aan kennisdeling, natuurinclusief bouwen en de gezamenlijke lobby richting de provincie op mobiliteitsgebied.	Suggestie is opgenomen in hoofdstuk 4, uitvoeringsstrategie	Een gebiedsuitwerking voor vitale kernen is een goede manier om deze opgave naast de metropoolpoorten en regiopoorten gezamenlijk op te pakken.
182	Zienswijze	Wijk bij Duurstede	In het ontwerp IRP wordt er geen vervolg gegeven aan de aangenomen motie van de raad van Wijk bij Duurstede op 2 juni 2020 Deze motie is aangenomen tijdens de besluitvorming op de Ruimtelijke Contour. Er is eerder een toezegging gedaan deze mee te nemen in het IRP. Wij vinden hierover niets terug. In de motie spreekt de raad uit: 'Dat Wijk bij Duurstede zich nadrukkelijker vanuit de Kromme Rijn Delta inzet voor ontwikkeling van de Groen en Blauwe Recreatiezone in het gebied rond de Gravenbol, dat van groot belang is voor de regio in zijn algemeenheid en Wijk bij Duurstede in het bijzonder.' Wij stellen voor op p. 107 de volgende tekst op te nemen: 'Versterken van natuurgebieden in de uiterwaarden van de Nederrijn en Lek in combinatie met extensieve recreatie. Daar waar intensieve dagrecreatieterreinen aanwezig zijn zoals de Gravenbol in de uiterwaard Lunenburgerwaard deze behouden of verplaatsen naar minder kwetsbare gebieden.'	Verwerkt in IRP.	Tekstvoorstel in algemene zin voor de hele groenblauwe verbinding Lek opgenomen in IRP deelgebied Kromme Rijnvallei
183	Zienswijze	Wijk bij Duurstede	**Tot slot** Wij vertrouwen erop dat met het verwerken van onze zienswijze, het resulteert in een visie die wij met vertrouwen ter vaststelling kunnen voorleggen aan onze gemeenteraad. Als onze reactie nog vragen oproept, staan wij zeker open voor een gesprek. Hoogachtend, namens het college van burgemeester en wethouders van Wijk bij Duurstede,		Behoeft geen beantwoording

185	Zienswijze	Woerden	Geachte heer Hoeve, Op 30 maart 2021 heeft u het concept Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) van de U16 met ons gedeeld. U heeft ons per e-mail verzocht om het concept IRP door te geleiden naar onze raad voor een zienswijze. Via deze brief sturen wij u de zienswijze van de gemeente Woerden op het concept IRP.		Behoeft geen beantwoording
186	Zienswijze	Woerden	Opgaven vragen om samenwerking De behoefte om te streven naar een regionaal perspectief en programma komt voort uit de grote opgaven in de fysieke leefomgeving waar onze regio voor staat. Vraagstukken op het gebied van de arbeids- en woningmarkt, landschap, bereikbaarheid en energietransitie beperken zich nu eenmaal niet tot de gemeentegrenzen. Zonder regionale afstemming zal het bijvoorbeeld niet lukken om vraag en aanbod op de woningmarkt beter in balans te krijgen, waardoor lokale woningzoekenden van een huis verstoken blijven. Als regionaal verbonden gemeenten is het goed om plannen af te stemmen en, waar mogelijk, samen te werken om bovenlokale opgaven het hoofd te bieden. Deze samenwerking kan een bijdrage leveren aan het verbeteren van de leefomgeving van de inwoners van onze regio.	Verwerkt in inleiding, voorwoord, uitvoeringsstrategie en krijgt uitwerking in Plan van Aanpak Fase 4	De behoefte aan samemwerking op deze thema's en in de integraliteit is evident en de basis van het IRP en de samenwerking in de U10. Dit is verwerkt in de uitvoeringsstrategie in hoofdstuk 4. Hier staat op hoofdlijnen de organisatie van het vervolg en de belangrijkste stappen waarin de verdere uitwerking vorm krijgt. Komende tijd wordt de uitvoeringsstrategie verder uitgewerkt tot een (Plan van) aanpak voor Fase 4. In Fase 4 gaat het in elk geval om afstemming van plannen, maar ook het samen maken en uitwerken van de grotere (systeem)keuzes en het faciliteren en ondersteunen van de uitvoering van plannen hoort daarbij. Het IRP moet gezien beschouwd als afspraak tussen de 16 gemeenten op de ruimtelijke ontwikkelrichting van de U16 regio en als basis voor samenwerken op de uitwerking en uitvoering.
187	Zienswijze	Woerden	De samenwerking biedt echter niet alleen kansen voor het verbeteren van de leefomgeving, maar biedt ook kansen voor sterkere belangenbehartiging richting andere overheidslagen, zoals het Rijk en de provincie Utrecht. Door onze opgaven als regio gezamenlijk te adresseren vergroten wij de kans op steun en medewerking van deze overheidslagen voor het realiseren van onze ambities. Gezien de kansen die samenwerking biedt, staan wij achter het streven naar een regionaal perspectief en programma als instrumenten voor regionale afstemming en samenwerking.	Verwerkt in inleiding, voorwoord, uitvoeringsstrategie en wordt verder uitgewerkt in Plan van Aanpak Fase 4	Het IRP is een regionale visie dat richting geeft en waarin nog een aantal onzekerheden bij de uitwerking en realisatie. Het IRP moet daarom ook worden gezien als onze gezamenlijke regionale basis voor de toekomst, waarmee we als U16 de regie kunnen houden over de samenwerking met rijk, provincie en andere partners hebben om de hoofdkeuzes scherper te maken en om de benodigde investeringen voor de uitvoering te krijgen. Een regionaal programma en lobby is daarvoor van belang.
188	Zienswijze	Woerden	Regionale samenwerking en democratische legitimiteit Bij regionale samenwerking is het van belang om voortdurend oog te houden voor de relatie tussen regionale samenwerking en democratische legitimiteit. De U16-regio is geen bestuurslaag, maar een netwerksamenwerking. Zonder voldoende draagvlak op lokaal niveau hebben regionale visies geen waarde. Vanuit deze realiteit is ervoor gekozen om het IRP van onderaf op te bouwen. Lokaal beleid en lokale ambities staan aan de basis van het regionale perspectief. Op deze manier is getracht een lokaal gedragen regionaal perspectief op te stellen.	Verwerkt in inleiding, voorwoord, uitvoeringsstrategie en wordt verder uitgewerkt in Plan van Aanpak Fase 4	Democratische legitimatie is de kracht en de kern van de U10 samenwerking
189	Zienswijze	Woerden	Daarnaast wordt het IRP niet gezien als een in beton gegoten visie, maar vormt het een adaptief ontwikkelpad. Om het lokale draagvlak voor het IRP te garanderen, is er sprake van een continue uitwisseling tussen lokaal beleid en regionale ambities. Hierbij trachten gemeenten elkaar op regionaal niveau vast te houden door gezamenlijke ontwikkelrichtingen te bepalen. Voorbeelden hiervan zijn het verdichten rondom knooppunten en het intensiveren van werklocaties. Flexibiliteit is niet alleen nodig voor de inhoud, maar ook voor de manier van samenwerken. Het IRP is in U16-verband ontwikkeld, maar niet alle bovenlokale opgaven lenen zich voor oplossingen op U16-niveau. Soms is het beter om in kleiner verband samen te werken. In het IRP wordt hier al op voorgesorteerd door deelgebieden, inclusief bijbehorende opgaven, te benoemen. In de praktijk zullen mogelijk nog andere samenwerkingsverbanden tussen gemeenten ontstaan, omdat zij kansen voor samenwerking zien. Wij ondersteunen de keuze om het IRP van onderaf op te bouwen en het perspectief te beschouwen als een adaptief document. Het IRP is op deze wijze de optelsom van afzonderlijke lokale visies en de plek waar regionale afstemming plaatsvindt. Hiermee wordt recht gedaan aan de U16 als netwerksamenwerking en de betrokken gemeenten als verantwoordelijke lokale bestuurslaag. In onze ogen is dit de enige manier waarop regionale samenwerking succesvol kan zijn.	Vewerkt in uitvoeringsstrategie en krijgt nadere uitwerking in Plan van Aanpak Fase 4	Het IRP is geen eindbeeld maar heeft een adaptief karakter om mee te bewegen met de ontwikkelingen op diverse plekken, waaronder in de uitwerking bij gemeenten. Wel is het een gezamenlijk opgestelde en gedragen toekomstrichting dat moet worden gezien als overeenkomst tussen gemeenten voor de utiwerking op inhoud en proces.
190	Zienswijze	Woerden	Woerdense ambities overgenomen in IRP – passende ontwikkellijnen Doordat het IRP van onderaf is opgebouwd, zijn veel van onze huidige lokale ambities in het concept perspectief opgenomen. Zo sluit de woningbouwambitie aan op onze lokale woonvisie en is ons besluit om onderzoek te doen naar een randweg aan de oostkant overgenomen. Verder vinden wij het goed dat het document veel aandacht schenkt aan het onderwerp groen en landschap, inclusief de complexiteit van de bijbehorende agrarische transitie. Naar onze mening kan verandering in het agrarisch grondgebruik enkel tot stand komen door te streven naar gebiedsgerichte maatwerkoplossingen met alle betrokken belanghebbenden. In het IRP wordt deze werkwijze erkend.		Geen verwerking nodig
191	Zienswijze	Woerden	Belangrijk onderdeel van de pijler groen en landschap zijn de groene scheggen. De verbindings-gebieden tussen de steden en het omliggende groene landschap. De poldercheg 'Lange Linschoten – Woerden – Breukelen' sluit goed aan op onze ambities om de kern Harmelen niet aan de stad Utrecht te laten vastgroeien en de Jaap Bijzerwetering een prominentere rol te geven in de verbinding tussen het noordelijk en zuidelijk deel van Woerden. Ook het feit dat er inhoudelijk veel aandacht is voor de uitdagingen van de kleine(re) kernen stemt ons positief. De vitaliteit van de kleine kernen is een belangrijk, en vaak onderbelicht, onderwerp in onze regio. Op basis van het IRP kunnen wij, zowel individueel als gezamenlijk, het gesprek met de provincie aangaan over het belang van noodzakelijke kleinschalige woningbouwuitbreidingen voor de vitaliteit van de kleine kernen.		Geen verwerking nodig
192	Zienswijze	Woerden	Aandachtspunten Over het algemeen sluit het IRP aan op onze lokale opvattingen en ambities. Desalniettemin hebben wij ook enkele aandachtspunten, die wij willen meegeven en/ of waarover nadere afstemming noodzakelijk is.		
193	Zienswijze	Woerden	Haalbaarheid van ambities Zoals gezegd ondersteunen wij veel van de in het IRP opgenomen ambities. Wij zetten wel vraagtekens bij de haalbaarheid van een aantal ambities. Zo is de financiering van de plannen op het gebied van groen en landschap een forse uitdaging. De financiële huishouding van veel gemeenten staat al onder druk. Door de sterke focus op binnenstedelijke ontwikkeling, over het algemeen complex en kostbaar, zullen woningbouwprojecten geen enorme geldstromen genereren. Voor het toevoegen van natuur- en recreatiegebied en recreatieve en ecologische verbindingen zijn wij afhankelijk van financiële bijdragen van andere overheden en/ of private partijen. Vooralsnog is het onduidelijk of dergelijke partijen tot financiële bijdragen bereid zijn. Het is belangrijk om dit in de komende periode te achterhalen.	Zie uitvoeringsstrategie en wordt nader uitgewerkt in Plan van Aanpak Fase 4	Het IRP is een regionale visie die richting geeft en waarin nog een aantal onzekerheden bij de uitwerking en realisatie. Het IRP moet daarom ook worden gezien als onze gezamenlijke regionale basis voor de toekomst, waarmee we als U16 de regie kunnen houden over de samenwerking met Rijk, provincie en andere partners hebben om de hoofdkeuzes scherper te maken en om de benodigde investeringen voor de uitvoering te krijgen. Een regionale investeringsstrategie en lobbystrategie is onderdeel van de uitvoeringsstrategie en zal in Fase 4 de integrale programmering verder uitgewerkt worden.
194	Zienswijze	Woerden	Op het gebied van werken wordt ingezet op het mengen van wonen en werken en het intensiveren van bedrijventerreinen. Het intensiveren betekent in dit geval het verhogen van het aantal arbeidsplekken per hectare. Het intensiveren van bedrijventerreinen is een complexe en kostbare opgave. Zeker in het geval van bestaande bedrijventerreinen. Hoewel wij achter het idee van deze ambitie staan, zal de haalbaarheid in de praktijk moeten worden bewezen. Gezien onze lokale ervaringen met herstructurering, verwachten wij dat dit een lastig te realiseren ambitie is. Het lijkt ons verstandig om deze ambitie over enkele jaren te toetsen aan de praktijkervaring en, zo nodig, bij te stellen.		Intensiveren gaat vooral ook om het verhogen van het aantal arbeidsplaatsen per hectare, om groei van banen mogelijk te maken in de regio. De vraag is of hier in alle gevallen ook toevoegen van nieuw en of uit te breiden vastgoed (m2) bij hoort. Pas wanneer bestaand vastgoed onvoldoende omvang heeft, om toekomstige bedrijfsuitbreiding (en meer arbeidsplaatsen) te faciliteren, is intensivering nodig immers. Monitoren moet uitwijzen hoe groei van aantal arbeidsplaatsen in de regio (op bedrijventerreinen) zich verhoudt tov toename van het aantal m2 bedrijfsoppervlak. Dat is ook het moment om inzichtelijk te krijgen of vooral ook vastgoed/financiele opgave is. Dit is een aandachtspunt voor vervolg en komt terug in de uitvoeringsstrategie. Dit zal verdere uitwerking krijgen in (Plan van) aanpak Fase 4

195	Zienswijze	Woerden	Ten slotte streeft het IRP naar het beperken van automobiliteit in de spits. Gezien de drukte op de wegen in onze regio is dit een begrijpelijke ambitie en een goed streven. Wij moeten hierbij echter niet vergeten, dat het IRP voor de periode tot aan 2040 uitgaat van een toename van 104.000 tot 125.000 woningen en 80.000 arbeidsplaatsen. Ter illustratie: voor wat betreft het aantal woningen is dit vergelijkbaar met een stad als Eindhoven. Een dergelijke verstedelijkingsambitie zal volgens ons onvermijdelijk leiden tot een toename aan automobiliteit binnen en buiten de spits. Zeker op plekken waar de alternatieven voor autogebruik schaars zijn. Wij zijn dan ook enigszins sceptisch over de haalbaarheid van het beperken van de automobiliteit in de spits en denken dat het verstandig is om in de huidige plannen al rekening te houden met een toename van automobiliteit.		De teksten van het IRP gaan uitbereid in op automobiliteit, maar hebben als uitgangspunt dat we de capaciteit van het wegennet niet willen vergroten. Optimalisaties rond nieuwe verstedelijkingslocaties horen wel tot de mogelijkheden. De schaalsprong OV is essentieel om in het stedelijk gebied en de randen daarvan (bijvoorbeeld Papendorp en de A12 zone) ook een volgende stap in de mobiliteitstransitie te zetten waarbij we autogebruik in de spits voor reizigers met een goed OV- of fietsalternatief gaan ontmoedigen. Op die manier willen we als regio bewerkstelligen dat we de huidige capaciteit van het (hoofd)wegennet ook in de toekomst toereikend is. Daartoe zullen we niet alleen in de regio het autogebruik aan moeten pakken maar ook de landelijke stromen, voor reizigers met een goed OV- of multimodaal alternatief. Daarom is sterk inzetten op generiek mobiliteitsbeleid incl beprijzen en parkeermaatregelen een belangrijke hoeksteen van de beleidslijn voor mobiliteit in het IRP. De vraag over mogelijke effecten maakt onderdeel uit van vervolgonderzoek U Ned.
196	Zienswijze	Woerden	Lokale en regionale belangen Los van het realiteitsgehalte van enkele ambities zijn er plannen waarbij het lokale en regionale belang op gespannen voet met elkaar (kunnen) staan. Voorbeelden hiervan zijn de plannen voor regionale bedrijventerreinen en multimodale hubs. Voor beide onderwerpen is het van belang om de noodzaak goed te onderbouwen en inzichtelijk te maken welke lokale en regionale belangen worden gediend. Uiteindelijk nemen lokale overheden de besluiten over realisatie van multimodale hubs en regionale bedrijventerreinen. Het is daarom van essentieel belang om op lokaal niveau zicht te hebben op de voor- en nadelen van dergelijke plannen. Het is hierbij van groot belang dat lokale en regionale belangen met elkaar in balans zijn. Indien hier geen sprake van is, is het onmogelijk om lokaal draagvlak voor dergelijke plannen te verwerven.		In het IRP is het zoeken naar de juiste balans tussen wat lokaal gedragen is en wat op een aantal onderwerpen regionaal nodig is. Het lokale proces moet daarbij altijd zorgvuldig doorlopen worden om draagvlak te verwerven. Voor een aantal opgaven, zoals werklocaties en hubs, is daarom gekozen voor het benoemen van de opgave, zonder de oplossingen concreet te benoemen. De nut en noodzaak van regionale bedrijventerreinen wordt ook in het adviesrapport 'Beoordeling zoekgebieden voor regionale bedrijventerreinen U10' (Antea, 2021) beschreven.
197	Zienswijze	Woerden	Onduidelijkheden en onjuistheden Ten slotte bevat het IRP enkele onduidelijkheden en onjuistheden. In onze collegereactie van maart wezen wij u al op het feit dat er onterecht wordt gesproken over transformatie, verdichting, menging en uitbreiding van bedrijventerrein nabij station Woerden. Zoals eerder aangegeven transformeert Middelland-Noord naar een gemengd stedelijk woongebied. Er is echter geen sprake van verdichting dan wel uitbreiding van bedrijventerreinen nabij station Woerden. Daarnaast spreekt u op bladzijde 127 van het concept IRP over: 'Mogelijkheden uitbreiding (en schuifruimte) bedrijventerreinen Woerden richting A12'. Deze formulering is onduidelijk en roept vragen op. Wij verzoeken u om dit aan te passen naar: 'Mogelijkheden geplande uitbreiding bedrijventerreinen Woerden, te weten de schuifruimtelocaties Burgemeester van Zwietenweg en De Putkop.' Ten slotte sluit de kaart van bedrijventerreinen (blz. 86) niet aan op de gemeentelijke plannen. Er zijn vooralsnog geen plannen om Middelland-Zuid te herontwikkelen en bedrijventerrein De Putkop van een facelift te voorzien. Wij vragen ons af op welke gegevens deze kaart is gebaseerd en willen dat dit wordt aangepast.	Verwerkt in IRP	Formuleringen aangepast en tekstsuggesties zijn overgenomen
198	Zienswijze	Woerden	Daarnaast spreekt u bij de ontwikkeling van de regiopoort Woerden over mogelijke uitleglocaties aan de randen van Woerden (blz. 127). Hoewel dergelijke ontwikkellocaties in de toekomst niet kunnen worden uitgesloten, zijn hier vooralsnog geen plannen voor. Daarnaast zullen dergelijke keuzes in eerste instantie op lokaal niveau, bijvoorbeeld in het gemeentelijke omgevingsvisietraject, worden gemaakt. Deze zinsnede lijkt dan ook vooruit te lopen op de lokale besluitvorming en moet wat ons betreft worden geschrapt.	Verwerkt in IRP	De formulering is aangepast
199	Zienswijze	Woerden	Verder wordt in de tabel over woningbouw (blz. 154) gesproken over een bandbreedte aan te realiseren woningen tot aan 2040. Bij Woerden staat aangegeven, dat het gaat om binnenstedelijke woningbouwlocaties. Aangezien de gehanteerde bandbreedte van toepassing is op woningbouw in de gehele gemeente Woerden, inclusief de kernen Kamerik, Zegveld en Harmelen, betreft het hier niet enkel binnenstedelijke woningbouwlocaties. Het woord binnenstedelijk moet hier worden verwijderd.	Verwerkt in IRP	De formulering is aangepast
200	Zienswijze	Woerden	Aangezien wij enkele van de bovengenoemde onjuistheden in onze reactie van maart ook al onder de aandacht hebben gebracht, roepen wij u hierbij met klem op om dit in het IRP te corrigeren. Wij verwachten dat deze correcties, voorafgaand aan de besluitvormingsprocedure, worden doorgevoerd. Waar nodig treden wij graag met u in overleg, zodat de juiste informatie op de kaartbeelden en in de tekst en tabellen wordt opgenomen.		
201	Zienswijze	Woerden	Tot slot Op 8 maart jongstleden hebben wij als college reeds een reactie op het ontwerp IRP gegeven. Wij verzoeken u om deze eerder verstuurde collegereactie in samenhang met de nu voorliggende zienswijze te bezien. Wij zijn benieuwd op welke wijze u onze zienswijze in het IRP verwerkt. Uiteraard zijn wij tot een mondelinge toelichting van deze zienswijze bereid. Hoogachtend, Namens de gemeenteraad, V.J.H. Molkenboer drs. M.J.W. Tobeas voorzitter griffier		Behoeft geen beantwoording
202	Zienswijze	Zeist	Geachte heer Verschuure en heer Jansen, Hartelijk dank voor het toezenden van het concept Integraal Ruimtelijk Perspectief, Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen, maart 2021 (IRP). In uw aanbiedingsbrief nodigt u de gemeenteraden van de U16 gemeenten uit om een zienswijze in te dienen op het IRP. In deze brief geven wij u onze zienswijze op het IRP. Voordat wij inhoudelijk ingaan op onze zienswijze spreken wij onze waardering uit voor het proces van de totstandkoming van het IRP. Zoals u ook in het voorwoord van het IRP aangeeft, is samenwerking de beste manier om een plek te geven aan regionale opgaven. Die samenwerking hebben wij als prettig ervaren. Wat wij in dit proces in het bijzonder gewaardeerd hebben is de ruimte die individuele gemeenten hebben gehad om vanuit eigen identiteit, ambities en kansen bij te dragen aan oplossingen voor gezamenlijke maatschappelijke opgaven. Die ruimte blijkt uit de aandacht en betrokkenheid die gemeenten hebben voor elkaars inbreng en om daar, met respect voor elkaars standpunten, het goede gesprek over te voeren. Daar spreekt openheid naar elkaar toe uit. Het resultaat daarvan is zichtbaar in het IRP. We zien dat grote, middelgrote en kleine kernen allen in samenhang vanuit eigen identiteit en kwaliteiten bijdragen aan de gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven van de regio. Het resultaat is een evenwichtig ontwikkelperspectief, waar alle partijen voordeel bij hebben. Hieruit blijkt de kracht van de samenwerking van de regio en we zien vol vertrouwen tegemoet dat we deze wijze van samenwerken continueren in de 4e fase.		Behoeft geen beantwoording
203	Zienswijze	Zeist	**Zienswijze IRP** Onze zienswijze is gebaseerd op de Propositie van Zeist, die vorig jaar door onze raad is vastgesteld. Zeist draagt graag bij aan het goede leven. Op lokaal niveau - in de buurten, wijken en kernen van onze gemeente - en als deel van de regio. Vanuit de wens om onze bijdrage te concretiseren is vorig jaar de Propositie van Zeist opgesteld. Het is een eerste vertaling van verlangens, ambities en waarden van Zeist in kansrijke ontwikkelrichtingen voor de toekomst. Ontwikkelrichtingen die gebaseerd zijn op waarden die wij in Zeist belangrijk vinden. De Propositie helpt ons om vanuit de Zeister identiteit te sturen op maatschappelijke en ruimtelijke vraagstukken. Het is hiermee tevens richtinggevend voor onze inbreng op bovenlokale processen en trajecten, zoals de POVI en het IRP. De Propositie van Zeist treft u als bijlage bij deze brief aan.		Behoeft geen beantwoording
204	Zienswijze	Zeist	Wij hebben onze zienswijze gebaseerd op de volgende vragen: ⍰ Kan Zeist zich inhoudelijk vinden in het IRP, waar zitten eventuele bezwaren en zorgen en hoe kunnen die worden weggenomen? Daarbij gaan we in op: o Bijdragen aan het goede leven van alle inwoners in Zeist en in de regio o Groen en landschap (groen-blauwe agenda en overige opmerkingen) o Mobiliteit (HOV-verbinding, fietsverbinding Zeist-USP en fijnmazig OV-netwerk) o Woningbouwontwikkeling (aantallen/differentiatie en natuurinclusief bouwen) o Werken (duurzame en circulaire bedrijvigheid) o Governance uitvoering IRP ⍰ Kan Zeist haar ambities realiseren met het IRP? ⍰ Vindt Zeist dat het IRP een goede inhoudelijke basis is voor onze samenwerking met de regio en andere partners in het ruimtelijk domein voor de komende jaren? Deze vragen komen achtereenvolgens aan de orde.		Behoeft geen beantwoording

205	Zienswijze	Zeist	**Bijdragen aan het goede leven van alle inwoners in Zeist en in de regio** Het IRP beschrijft een gewenst ruimtelijk toekomstbeeld voor de regio, waarin gezond stedelijk leven voor iedereen centraal staat. Het vertrekpuntpunt daarbij zijn de regionale opgaven op het gebied van groen en landschap, wonen, werken, mobiliteit en energie. Het IRP is gebaseerd op 7 perspectieven, die via 8 redeneerlijnen, uiteindelijk vertaald worden naar ruimtelijke keuzes in 5 deelgebieden. Iedere gemeente draagt daarmee, vanuit eigen ingebrachte kansen, belangen, ambities en mogelijkheden, bij aan het IRP. Door de zorgvuldige en gestructureerde opbouw van het stuk, is de totstandkoming van het perspectief en voorgestelde ruimtelijke keuzes goed te volgen en te begrijpen. Wat ons daarbij opvalt is dat het IRP een soort ruimtelijk ordeningsmodel voor de regio is geworden, met nadruk op het toewijzen van functies (zoals wonen en werken) en gebruik van ruimte. Wij zien de waarde en noodzaak daarvan in als manier om tot afgewogen keuzes in de regio te komen.		Behoeft geen beantwoording
206	Zienswijze	Zeist	Echter, ruimtelijke keuzes kunnen lokale gevolgen voor mensen hebben. In het IRP wordt in dit verband gesproken over een 'samenhangend systeem'. Als voorbeeld wordt genoemd dat 'keuzes in de noord-oost hoek effect kunnen hebben op de kwaliteit van leven in de zuid-west hoek en vice versa '(p.139). Wij zijn van mening dat het IRP per saldo voor iedere inwoner moet bijdragen aan het goede leven. Als inwoners nadelen van keuzes ondervinden, zal er een bepaalde mate van compensatie tegenover moeten staan, waardoor het IRP uiteindelijk voor alle inwoners bijdraagt aan het goede leven. Ook het IRP benadrukt dat door aan te geven dat er sprake moet zijn van een evenwichtige verdeling van lusten en lasten die horen bij de ontwikkeling van de regio (p.139). Het IRP maakt echter onvoldoende duidelijk hoe het gewenste ruimtelijke toekomstbeeld bijdraagt aan het goede leven en waar dat uit moet blijken.	Hoofdstuk strategie verder aangescherpt	De doelstelling van het IRP is Gezond Leven in een Stedelijke Regio. Daarmee is net zoals in de Gemeente Zeist, de kwaliteit van leven in de regio leidend voor het IRP. De keuzes die in het IRP gemaakt worden zijn in de regio afgewogen en uiteindelijk zullen gemeenten zelf werken aan de uitwerking van deze keuzes. Gemeenten zitten dus zelf aan het stuur en zorgen voor het 'Goede Leven' van hun bewoners. Wanneer het gaat om een evenwichtige verdeling tussen lusten en lasten wordt dit in de vervolgfase volgend op het IRP verder uitgewerkt. Hiertoe is het hoofdstuk over de vervolgstrategie verder aangescherpt.
207	Zienswijze	Zeist	Wij zien graag dat in het IRP meer expliciet wordt aangegeven hoe het gewenste ruimtelijke toekomstbeeld bijdraagt aan het goede leven van alle inwoners in de regio, met daarbij aandacht voor het belang van de intrinsieke waarde van natuur, flora en fauna.		Gezond leven in een stedelijke regio is het uitgangspunt van het IRP. Dit is het leidende idee waar vanuit de keuzes worden gemaakt. Specifiek is een handreiking toegevoegd over gezond leven in een stedelijke omgeving. Op het gebied van de intrinsieke waarde van natuur, flora en fauna laat de redeneerlijn 1 (groen en landschap) zien dat dit de basis is voor de verdere ontwikkeling van de regio.
208	Zienswijze	Zeist	Groen en landschap Groen-blauwe agenda Wij onderschrijven het belang van de groen-blauwe agenda die in het IRP is opgenomen en benadrukken de noodzaak van borging dat de groen-blauwe agenda ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. De uitvoering van de groen-blauwe agenda dient randvoorwaardelijk te zijn voor de in het IRP genoemde overige ontwikkelingen. Deze noodzaak tot borging is van groot belang, te meer nu de financiering voor deze agenda grotendeels nog moeten worden gevonden. Graag zien wij verduidelijkt hoe de uitvoering van de groen-blauwe agenda in het IRP geborgd wordt nu de financiering voor de uitvoering van de agenda onduidelijk is.		De groenopgave is net als de andere opgaven voor de regio ambitieus en voorwaardelijk voor de groei van de regio. Het klopt dat veel van deze ambities net als ambitites uit andere thema's nog niet financieel gedekt zijn. We benadrukken dat het gaat om een gezamenlijke ambitie van de regio waarbij de oplossingen ook moeten passen bij deze gezamenlijkheid. In het hoofdstuk uitvoeringsstrategie is dit in het IRP omschreven en in de vier fase wordt dit verder uitgewerkt. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het programma 'groen groeit mee' van provincie, gemeentes en waterschappen.
209	Zienswijze	Zeist	Overige opmerkingen Graag zien wij in het IRP opgenomen dat: - het Krommerijngebied aangewezen wordt als Bijzonder Provinciaal Landschap. Dit staat een mogelijke energietransitie voor Zeist in dit gebied niet in de weg en biedt tegelijk een borging voor de bescherming en versterking van de bijzondere natuurwaarden en biodiversiteit in dit Krommerijngebied. - er een aaneengesloten en robuuste natuurcorridor van Groenekan tot en met tenminste Odijk wordt gerealiseerd (bij deelgebied Kromme Rijn Vallei). - bij het in het IRP genoemde robuuster maken en vergroten van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug ook aandacht nodig is voor het grote (hoogstnoodzakelijke) belang van tegengaan van verdroging in dit gebied en voor het versterken van de (natuur)kwaliteit. - er bij "Groen Groeit Mee" en bij de duizenden hectares natuur die worden aangelegd, benoemd wordt dat verbinding van natuurgebieden en groen en een (zo groot mogelijke) omvang en schaal van gebieden vanuit het oogpunt van ecologie en biodiversiteit, zeer belangrijk zijn.	Natuurcorridor Groenekan Odijk opgenomen. Tegen gaan van verdroging UHR aangescherpt in teksten redenerlijn 1 en thematische gebiedsopgave 'Groenraamwerk Heuvelrug-Lek'.	-Een bijzonder provinciaal landschap is een interessante gedachte. Echter deze status is ons binnen de provincie Utrecht onbekend. Bovendien is het aan de provincie om deze toe te kennen. -De natuurcorridor die u noemt was reeds opgenomen in de deelkaarten van het thema landschap en groen en is nu toegevoegd op de IRP kaarten. -Het tegengaan van de verdroging van de Utrechtse Heuvelrug heeft onze aandacht. De teksten van redeneerlijn 1 en de thematische gebiedsopgave 'Groenraamwerk Heuvelrug-Lek' zijn hier op aangescherpt. Bij de uitwerking zal samengewerkt worden met de 'Blauwe agenda Utrechtse Heuvelrug'. - Het belang van robuust verbinden van natuurgebieden is ons bekend en wordt meegenomen in de uitwerking waarbij altijd een integrale afweging gemaakt zal moeten worden.
210	Zienswijze	Zeist	**Mobiliteit (HOV-verbinding, fietsverbinding Zeist-USP, fijnmazig OV-netwerk)** *HOV-verbinding* Mobiliteit is, naast de andere pijlers, een belangrijke maatschappelijke opgave om gezond stedelijk leven voor iedereen in de regio mogelijk te maken. Wij onderschrijven dat een schaalsprong in het OV-systeem nodig is om een betere en veiliger bereikbare regio mogelijk te maken en daarbij het gebruik van de auto terug te dringen, in relatie tot de groei van de regio. Een voor Zeist belangrijke ambitie en ontwikkeling daarbij is de beoogde HOV-verbinding tussen Zeist en het USP (en mogelijk verder naar Amersfoort). Deze verbinding is in het IRP opgenomen als onderdeel van het 'wiel met spaken' en tevens verbonden aan de ontwikkeling van regiopoort Zeist-Noord. Ten aanzien van de HOV-verbinding merken we op dat in het IRP als vervoersmodaliteit een tram(lijn) wordt genoemd. Dit kan de indruk wekken dat er door Zeist of de regio een voorkeur dan wel een keuze gemaakt is voor een tramverbinding als vervoersmodaliteit. Daar is echter geen sprake van. Er is door Zeist of de regio nog geen keuze gemaakt over de vervoersmodaliteit van de HOV-verbinding. Wij willen daar in het IRP ook niet op voorsorteren. Op basis van verder onderzoek moet de vervoersmodaliteit bepaald worden, passend bij de duurzame ambities van Zeist. Graag zien wij dat de tram in deze context wordt vervangen door een door Zeist in overleg met de regio nader te bepalen duurzame vervoersmodaliteit voor de HOV-verbinding. Ten aanzien van het voorkeurstraject van de HOV-verbinding spreken wij niet de voorkeur uit langs de A-28, maar een tracé via de Universiteitsweg, Utrechtseweg en de Dreef.	Verwerkt in IRP	Voor de ontwikkeling van het OV netwerk baseren we ons in de regio op het regionale Toekomstbeeld OV. De OV-corridors die in dat document genoemd staan werken we samen met de provincie uit tot OV-lijnen van hoge kwaliteit (vwb snelheid en frequentie) naar alle windrichtingen van de regio. Hoge OV-kwaliteit is alleen mogelijk tussen plekken met hoge concentraties van wonen en/of werken; we hebben er als overheden belang bij om de buslijnen zo vol mogelijk te laten rijden om belastinggeld effectief te spenderen. Voor vervoer naar kleine kernen en verbindingen tussen middelgrote kernen geldt dat ze zelfstandig geen hoge OV-kwaliteit kunnen genereren en daarom richt de visievorming in de regio zich op het aantakken van kernen op plekken (regiopoorten, multimodale hubs) met hoge OV-kwaliteit om een goede ketenreis mogelijk te maken.
211	Zienswijze	Zeist	Fietsverbinding Zeist-USP In het IRP wordt gesproken over een rechtstreekse fietsverbinding tussen Zeist en het USP. Onder regie van de provincie worden, onder meer met gemeente de Bilt, al langere tijd de mogelijkheden onderzocht van een fietsroute tussen Zeist en het USP, in het verlengde van de Krommerijnlaan. Voor Zeist is van belang dat de (bestaande) fiets verbinding met het USP veilige, comfortabel en duurzaam is, waarbij rekening wordt het belang van de natuurwaarden. Via deze zienswijze vragen wij de regio om de provincie, als initiatiefnemer van het traject van een fietsverbinding tussen Zeist en het USP, spoedig een besluit te laten nemen over de fietsverbinding tussen Zeist en het USP. Daarover gaan we graag met onze buurgemeente De Bilt en provincie verder in gesprek. Overigens is ons niet bekend dat de fietsverbinding Zeist-USP onderdeel is van het programma snelfietsroutes (blz. 115).		Wij ondersteunen de vraag van de gemeente Zeist om de provincie, als initiatiefnemer van het traject van een fietsverbinding tussen Zeist en het USP, spoedig een besluit te laten nemen over de fietsverbinding tussen Zeist en het USP. Daarover gaan we graag met onze buurgemeente De Bilt en provincie verder in gesprek.
212	Zienswijze	Zeist	Fijnmazig OV-netwerk In het IRP zou meer nadruk gelegd kunnen worden op het belang van het realiseren van een fijnmazig OV-netwerk die steden, dorpen en OV-knooppunten met elkaar verbindt. Voor Zeist is dat het OV richting het centrum van Zeist en richting kernen als Den Dolder, Huis ter Heide én Austerlitz.	Geen aanpassing in IRP	Verzoek om meer nadruk te leggen op fijnamazige OV netwerk, is niet conform Toekomstbeeld OV netwerkvisie
213	Zienswijze	Zeist	**Woningbouwontwikkeling (Aantallen/differentiatie en natuurinclusief bouwen)** *Aantallen/differentiatie* Het IRP noemt een bandbreedte van aantal mogelijk te ontwikkelen woningen in Zeist-Noord, te weten 0-5.000 woningen. Het genoemde aantal woningen hangt samen met de financiële haalbaarheid van de realisering van de HOV-verbinding USP-Zeist-Noord. Deze hangt weer samen met de keuze voor de modaliteit van die HOV-verbinding. Wij zien het aantal te ontwikkelen woningen niet als een taakstelling maar benaderen deze nadrukkelijk als maatschappelijke opgave voor Zeist. Vanuit Zeist geven we op een eigen manier en vanuit Zeister ontwikkelwaarden invulling aan deze maatschappelijke opgave, waarbij het aantal te realiseren woningen belangrijk is, maar niet centraal staat. Vanuit dat perspectief willen we – als dat passend is - zeker bijdragen aan een gezonde en duurzame regio, met een gedifferentieerd en aantrekkelijk woonmilieu voor de inwoners van Zeist en de regio, met een veilige, snelle en comfortabele verbinding tussen Zeist en Utrecht. Dat geldt eveneens voor de ontwikkeling van het OV-knooppunt stationsgebied Driebergen-Zeist.		De genoemde bandbreedte voor het aantal woningen bij Zeist-Noord is afgeleid uit de groeifondspropositie waarin het doortrekken van de HOV lijn van USP naar Zeist-Noord inderdaad een sterke samenhang heeft met de mogelijkheden tot woningbouw. De bandbreedte (0 - 5.000) laat volop ruimte voor de eigen invulling van Zeist. Verstedelijking in Zeist-Noord en rond het station Driebergen-Zeist zouden een goede toevoeging vormen op de woonlocaties in de regio.
214	Zienswijze	Zeist	*Natuurinclusief bouwen* Het IRP heeft veel aandacht voor de intrinsieke waarden van groen en landschap, natuurwaarden en biodiversiteit. Wij vinden het belangrijk dat bestaande natuur- en groenwaarden de basis vormen voor planvorming bij nieuwe (woning) bouwontwikkelingen. Dat draagt in grote mate bij aan de ambities van het IRP. Wij zien daarom graag dat het belang van natuurinclusief ontwerpen en bouwen ook aandacht krijgt in het IRP. Op dit moment is dat niet het geval.	Opgenomen in IRP	Het belang van natuurinclusief bouwen is inderdaad groot, maar de uitwerking hiervan zal op lokaal schaalniveau plaatsvinden. In het IRP willen we het belang onderschrijven en wordt dit opgenomen bij de uitgangspunten binnen de redeneerlijn over groen (redeneerlijn 1).

215	Zienswijze	Zeist	Werken (duurzame en circulaire bedrijvigheid) Duurzame en circulaire bedrijvigheid We kunnen ons goed vinden in het belang dat het IRP hecht aan de economische transitie naar duurzame en circulaire bedrijvigheid en fysieke ruimte die daar voor nodig is. Tegelijkertijd missen we in het IRP hoe deze transitie actief en concreet wordt bevorderd en gerealiseerd wordt. Graag zien wij in het IRP een nadere toelichting op hoe deze overgang naar duurzame en circulaire bedrijvigheid daadwerkelijk zal worden gerealiseerd.	Uitwerking in vervolgfase	In het IRP wordt veel belang gehecht aan de transitie naar een circulaire economie, bijvoorbeeld in de redeneerlijn 7 over werklocaties. Daarin wordt het toekomstbeeld geschetst. In het vervolgproces is het aan de samenwerkende gemeenten om afspraken te maken over hoe deze opgave nader wordt uitgewerkt.
216	Zienswijze	Zeist	Governance uitvoering IRP Zoals uit hoofdstuk 4 blijkt, is de uitwerking en uitvoering van het IRP een uitermate complex proces. Veel partijen zijn betrokken bij de uitvoering van het IRP, ieder met eigen gezag en invloed. Op dit moment ligt in hoofdstuk 4 veel nadruk op de procesbeschrijving van de uitvoering. Dat is nodig om met elkaar het zelfde beeld te hebben over hoe we uitvoering kunnen geven aan het IRP. Wij onderschrijven dat beeld waarbij de regio met name een coördinerende rol heeft en gemeenten zelf initiatiefnemer zijn van projecten op het grondgebied van de gemeente. Waar sprake is van projecten waar buurgemeenten of andere gemeenten en (regionale) stakeholders bij betrokken zijn, wordt gekeken naar passende samenwerkingsvormen, zoals het sluiten van allianties. Tegelijkertijd missen we wie waarop de regie voert, waar welke besluiten worden genomen en – vooral - welke invloed inwoners kunnen hebben. Voor participatie vragen wij nadrukkelijk meer ruimte en tijd dan tot nog toe is ingeruimd. Daarbij is van belang dat er balans is tussen de meerwaarde van samenwerken in uitvoeringsgerichte netwerken enerzijds en lokale democratische legitimatie anderzijds. We realiseren ons dat dit een stevige uitdaging is, maar het is dé factor die het slagen van de uitvoering van de ambities bepaalt. Graag zien wij dat in hoofdstuk 4 ook ingegaan wordt op de governance van de uitvoeringsstrategie en in het bijzonder de participatie.	Verwerkt in hoofdstuk 4 de uitvoeringsstrategie	In hoofdstuk 4 is de relatie met de participatie in de realisatiefase gelegd en is dit gekoppeld aan het adaptieve karaker van het IRP. Het uitwerken van de governance is onderdeel van Fase 4A, de kwatiermakersfase voor het integraal programma. Governance U10 is leidend.
217	Zienswijze	Zeist	**Kan Zeist haar ambities realiseren met het IRP?** In de inleiding van deze zienswijze is aangegeven dat de Propositie van Zeist het vertrekpunt vormt voor de Zeister inbreng in het IRP. In onze inhoudelijke bijdrage aan het IRP hebben wij onze ontwikkelkansen en onderzoeksrichtingen uit de Propositie van Zeist, voor zover relevant voor het IRP, als vertrekpunt genomen en ingebracht in het ontwerpproces. Dat zien we terug in het IRP. Onze Zeister ambities kunnen binnen het IRP gerealiseerd worden en zijn regionaal van betekenis. Aan het eind van deze brief treft u een overzicht aan welke ontwikkelkansen en onderzoeksrichtingen uit de Propositie van Zeist, aansluiten bij ruimtelijke keuzes van de deelgebieden Kromme Rijn Vallei en Noordoostflank.		Behoeft geen beantwoording
218	Zienswijze	Zeist	**Vindt Zeist dat het IRP een goede inhoudelijke basis is voor de samenwerking met de regio en andere partners in het ruimtelijk domein voor de komende jaren?** Wat ons betreft is dat het geval, mits er bij de regio en partners een gezamenlijk commitment is op het IRP. De regionale opgaven vergen een genuanceerde uitwerking die past bij het karakter en de identiteit van de individuele gemeenten. Wij vragen daar bij de uitwerking van de opgaven aandacht voor. Vanuit Zeist werken wij graag vanuit onze eigen ontwikkelwaarden met de regio en partners samen om onze gezamenlijke ambities te realiseren. Wij herkennen onze Zeister ambities in het IRP en hebben vertrouwen in een succesvolle samenwerking. Hiermee sluiten wij onze zienswijze op het IRP af. Mocht u naar aanleiding van onze zienswijze nog vragen hebben, kunt u hiervoor Jan Peter Gulmans benaderen (j.gulmans@zeist.nl). Wij wensen u succes met de afronding van het IRP. Hoogachtend, burgemeester en wethouders van Zeist, de gemeentesecretaris, de burgemeester, dr. H.S. Grotens drs. J.J.L.M. Janssen		Behoeft geen beantwoording
219	Motie op zienswi	Zeist	Motie Verbeteren en fietsveiliger maken van de Bisschopsweg Datum raad: 08 juli Agendapunt: Concept zienswijze IRP Indiener(s): Walter van Dijk (VVD), Pieter Verolme (ChristenUnie/SGP), Freerk Andre de la Porte (D66), Gerard van Vliet (GroenLinks) Onderwerp /Titel: Verbeteren en fietsveiliger maken van de Bisschopsweg Uitslag stemming: Motie Verbeteren en fietsveiliger maken van de Bisschopsweg De gemeenteraad van de gemeente Zeist, In vergadering bijeen op 8 juli 2021, beraadslagende over het raadsvoorstel Concept zienswijzen IRP (21RV042). Overwegende dat: - De fietsverbinding naar Utrecht (USP) via de Bisschopsweg verbeterd en fietsveiliger moet worden; - Hierover brede consensus is in de raad, zoals bleek tijdens het debat over het raadsvoorstel. Verzoekt het college - In overleg met de hiervoor relevante bestuurlijke partners maatregelen te nemen die de fietsveiligheid op de Bisschopsweg op korte termijn verbeteren, waarbij in eerste instantie vooral gedacht kan worden aan betere verlichting en het tegengaan van sluipverkeer; - In gesprek te gaan met de provincie over financiële steun en met de gemeente De Bilt over het verkrijgen van medewerking aangezien de route over grondgebied van deze gemeente loopt; - In de begroting 2022 aan te geven of een financiële bijdrage vanuit de gemeente Zeist is vereist en hiervoor indien nodig middelen vrij te maken. En gaat over tot de orde van de dag. Walter van Dijk Pieter Verolme Freerk Andre de la Porte Gerard van Vliet VVD ChristenUnie/SGP D66 GroenLinks	Geen aanpassing in IRP	De fietspaden in het kaartbeeld zijn aangepast gebaseerd op bestaande wegen en paden. De Bisschopsweg is niet opgenomen als regionale verbinding, want deze voldoet niet aan de kwaliteitseisen vanwege de te hoge omrijdfactor. Een directe fietsroute Zeist-USP is al meer dan 10 jaar een belangrijke optie in het verbeteren van het regionale fietsnetwerk omdat de omrijdfactor tussen Zeist centrum/noord/west en USP alsmede Utrecht centrum/zuid erg hoog is vergeleken met andere fietsverbindingen in de regio gericht op USP en Utrecht. In alle beleidsvisies die we in de regio, in samenwerking met andere overheden maken, zal vanwege grote nut en noodzaak deze verbinding telkens boven komen drijven, waarbij de ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het betreffende gebied de noodzaak voor een zorgvuldige inpassing evident maken. Het is wel een onderzoeksoptie naar het vervolg, met een indicatief tracé opgenomen op de kaart.

U16
Toetsing Integraal Ruimtelijk Perspectief aan het aangepast beoordelingskader

september 2021, Versie 1.0

Colofon

Auteurs: Decisio

Inhoud

Samenvatting: beoordeling IRP 1

Beoordeling IRP 1

Beoordelingskader als hulpmiddel voor politiek-bestuurlijk gesprek 2

1 Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

1.2 Werkwijze 4

1.3 Leeswijzer 5

2 Beoordelingskader 6

2.1 Basis voor het beoordelingskader 6

2.2 Beoordelingskader 7

3 Beoordeling IRP 9

3.1 Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio 9

3.2 Economie versterken: aanjagen economische groei van de regio 12

3.3 Verstedelijkingsopgave faciliteren 14

3.4 Ruimtelijke kwaliteit verhogen 17

3.5 Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren 20

3.6 Haalbaarheid 21

3.7 Kosten en opbrengsten (financieel) 23

Bijlage 1: Bijlage operationalisering kernindicatoren 24

Samenvatting: beoordeling IRP

Het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) (versie september 2021) is op hoofdlijnen beoordeeld aan de hand van een beoordelingskader dat door de regio Utrecht is opgesteld om integrale ruimtelijke keuzes te toetsen, bijvoorbeeld op het gebied van verstedelijking, mobiliteit, landschap en energie. Het beoordelingskader is uitgewerkt rondom het centrale motto van de U10 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen' en bestaat uit 7 hoofddoelen en per hoofddoel uit meerdere subdoelen. Aan de hand van kern- en subindicatoren is het beoordelingskader verder geoperationaliseerd.

Beoordeling in verschillende stappen en fases

Het IRP is in een aantal stappen in nauwe samenspraak met raden en colleges opgesteld (van contour tot integraal perspectief). Gedurende dit proces zijn conceptversies van de contour en het IRP reeds eerder beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader. Aandachtspunten vanuit de beoordeling zijn meegenomen in het definitieve voorliggende IRP (september 2021). Dit definitieve IRP is door ons wederom beoordeeld. De beoordeling vanuit het beoordelingskader is inhoudelijk en ziet toe op de te verwachten effecten die uitgaan van uitvoering van het IRP.

Beoordeling IRP

Het totaalbeeld van de beoordeling is opgenomen in schema 1. Het IRP wordt over het algemeen positief beoordeeld. Voor de meeste doelstellingen (zowel hoofd, als subdoelen) is veel aandacht in het IRP. In het IRP wordt per thema het perspectief voor de regio benoemd, waaruit op een logische manier de opgave of ambitie voortvloeit. Aan de hand van 8 redeneerlijnen wordt vervolgens aangegeven op welke manier de opgave tegemoet wordt getreden. Daarbij is op onderdelen een nadere thematische verdieping gepleegd. De overwegend positieve beoordeling is logisch vanuit het gegeven dat het beoordelingskader zelf ook richting heeft gegeven aan de keuzes die in het IRP zijn gemaakt. Aanvullend hierop (geen specifiek onderdeel van het beoordelingskader) is het positief te zien dat het IRP in nauwe samenhang met alle 16 gemeenten tot stand is gekomen. Wanneer alle gemeenten het IRP als basis gebruiken om in de toekomst integraal ruimtelijk beleid te maken en uit te voeren, dan is dat een mooi uitgangspunt. Wanneer we verder inhoudelijk inzoomen op een aantal hoofddoelen en thema's uit het IRP en deze langs de meetlat van het beoordelingskader leggen dan vallen daarin de volgende zaken op:

- Op de hoofddoelen 'economie versterken', 'verstedelijkingsopgave faciliteren', 'ruimtelijke kwaliteit verhogen' en 'slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren' wordt overwegend positief gescoord. Dat komt doordat het IRP de thema's wonen, werken, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit behoorlijk concreet uitwerkt en zo inzicht biedt in welke mate aan de opgaven wordt voldaan en op welke manier bepaalde doelen gerealiseerd gaan worden. Bijvoorbeeld in termen van aantallen arbeidsplaatsen, woningen, waar en op welke OV-lijnen ingezet wordt en op welke manier de ruimtelijke kwaliteit versterkt wordt.
- De beoordeling op het hoofddoel 'bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio' is lastiger. Dat heeft te maken met het regionale niveau waarop het IRP is uitgewerkt. Voor bepaalde subdoelen en indicatoren is een nadere uitwerking op lokaal niveau nodig (bijvoorbeeld klimaatadaptatie); deze invulling biedt het IRP niet. Daarnaast is de inpassing van verschillende functies (wonen, werken, mobiliteit) binnen bestaand stedelijk gebied en het gezond maken / houden van dit gebied (met name kijkend naar het aspect geluid) een aandachtspunt. De specifieke 'inpassing' dient in vervolgstappen nader uitgewerkt te worden.
- In algemene zin geldt voor meer indicatoren uit het beoordelingskader dat het nog niet mogelijk is ze op basis van de uitwerking in het IRP te beoordelen. In de fase van beleidsontwikkeling waar het IRP zich in bevindt is dat ook logisch: het IRP kan op onderdelen alleen randvoorwaarden of uitgangspunten meegeven, of aangeven dat nog ruimte wordt gezocht voor

bepaalde functies. De daadwerkelijke uitwerking in plannen en programmering komt later en is in sommige gevallen ook vooral iets waar gemeenten mee aan de slag moeten.
- De beoordeling op de hoofddoelen 'Haalbaarheid' en 'Kosten en opbrengsten' is ook nog niet goed mogelijk. Over deze aspecten is nog weinig concrete informatie voorhanden.

Dat maakt dat beoordeling van potentiële effecten op een aantal indicatoren in het perspectief neutraal (0, geen noemenswaardig effect verwacht) is. Bij een aantal doelen zijn de effecten in deze fase nog onbekend. Dat heeft te maken met het feit op een aantal onderliggende indicatoren bij nadere planuitwerking en programmering nog zowel positief als negatief gescoord kan worden. In dat geval is in de tabel in de kolom 'programmering' een makereing (•) ogenomen. Dat betekent dat de score op subdoelen waar dit aan de orde is nog naar boven of beneden kan worden bijgesteld als nadere planuitwerking daar aanleiding toe geeft. In de volgende fase (IRP Fase 4 Programmering) dient er dus aandacht te zijn voor mogelijke negatieve en potentieel positieve effecten op deze subdoelen. Deze beoordelingen zijn dus te lezen als aandachtspunten bij de verdere uitwerking van het IRP.

Beoordelingskader als hulpmiddel voor politiek-bestuurlijk gesprek

Om te voorzien in de regionale opgaven en daarbij oog te houden voor de ambities en doelstellingen van de regio worden integrale ruimtelijke keuzes op verschillende schaalniveaus (regionaal, gemeentelijk, lokaal) gevraagd. Het beoordelingskader is opgesteld ter ondersteuning van het maken van deze keuzes. De beoordeling van het IRP is geen zuivere toets op de 'maatschappelijke impact', maar biedt wel inzicht in de (elementen uit) de vijf thema's en 8 redeneerlijnen die in het IRP aandacht krijgen, en hoe deze bijdragen aan de hoofddoelstellingen uit het beoordelingskader. Beoordeling van doelstellingen is gebaseerd op het meten van onderliggende indicatoren. Aandachtspunt daarbij is dat verschillende indicatoren een verschillend karakter hebben. De meesten zijn kwantitatief meetbaar te maken, maar sommige indicatoren kunnen alleen kwalitatief worden gescoord op basis van 'expert judgement'. Daarnaast geldt als aandachtpunt voor gebruik dat indicatoren soms met elkaar overlappen en/of containerbegrippen zijn.

Elementen die nu nog niet zijn uitgewerkt (en waarvan de bijdrage aan doelen nog niet meetbaar is) verdienen dus in programmering in het vervolgproces aandacht. Daarbij geldt dus ook dat scores nog beter of slechter kunnen worden door een nadere uitwerking of inpassing. Daarbij past overigens wel de kanttekening dat niet op alle doelstellingen maximaal kan worden gescoord: de ruimte is immers schaars, zodat het noodzakelijk is keuzes te maken. De beoordeling aan de hand van het beoordelingskader is daarmee geen scherprechter, maar vooral een hulpmiddel voor het politiek-bestuurlijk gesprek over te maken keuzes en de mogelijke consequenties daarvan.

Schema 1: totaalbeeld beoordeling Integraal Ruimtelijk Perspectief U16

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'

Hoofddoel	Subdoelen	Perspectief	Programmering
Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio	Bevorderen gezonde leefstijl	+	
	Bevorderen gezonde leefomgeving (o.a. terugdringen hinder geluid en emissies)	+/-	
	Kansen voor klimaatadaptatie; o.a. beperken wateroverlast, waterveiligheid en hittestress	0/+	•
	Voldoende schoon en gezond water	0/+	
	Kansen en bijdragen aan realisatie energietransitie	0/+	
Economie versterken: Aanjagen economische groei van de regio	Agglomeratiekracht vergroten	+	
	Versterken van het vestigingsklimaat	+	•
	Bevorderen circulariteit in de economie	0/+	•
	Bevorderen innovatie in de economie	+	
	Stimuleren betekenisvolle werkgelegenheid met gezonde en veilige arbeidsomstandigheden	0	•
Verstedelijkingsopgave faciliteren	Zicht op voldoende plancapaciteit (kwantiteit)	+	
	Zicht op voldoende diversiteit woonmilieus (kwaliteit)	0/+	•
	Bevorderen inclusiviteit van de woningmarkt	0	•
	Stimuleren levensloopbestendige wijken	0	•
	Toegang tot voorzieningen verbeteren vanuit woongebieden	+	
	Toegang tot werk vergroten vanuit woongebieden	+	
Ruimtelijke kwaliteit verhogen	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het stedelijk gebied	0/+	
	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied	+	
	Behouden versterken van de intrinsieke natuurwaarden	0/+	
	Vergroten van het areaal (land- en water) natuur	+	•
	Behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden	+	
	Leefbaarheid en vitaliteit kernen	+	
	Recreatieve voorzieningen	+	
Slimme en Toekomstvaste mobiliteit faciliteren	Voldoende capaciteit infrastructuurnetwerken en oplossing urgente (systeem) knelpunten (Fiets, Spoor, Stedelijk OV, Transfer, Weg)	+	
	Versterken robuustheid infrastructuurnetwerken	0/+	
	Vergroten van reizigerscomfort, betrouwbaarheid en beleving	0	•
	Vergroten toegankelijkheid van het verkeer- en vervoersysteem	+	
Haalbaarheid	Zicht op uitvoering (technische complexiteit, draagvlak, fysieke inpassing, juridisch)	0	•
	Mate van adaptiviteit en toekomstvastheid	+	
Kosten en opbrengsten (financieel)	Beheer en exploitatiekosten , incl. opbrengsten	-	•
	Investeringskosten	-	•

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De regio Utrecht staat voor de opgave om de komende jaren een grote vraag naar ruimte op te vangen en op een duurzame, leefbare en gezonde manier in te passen in de bestaande leefomgeving. De vraag naar ruimte komt onder meer voort vanuit de groeiende economie en een toenemend aantal mensen dat in de regio wil wonen, de benodigde verduurzaming van het energiegebruik, klimaatopgaven en de grote verkeersstromen die door de regio zullen blijven lopen. Het op een gezonde en leefbare manier inpassen van deze opgaven vraagt ook om voldoende ruimte voor rust en recreatie, bijvoorbeeld in de vorm van natuur en landschap.

Om de groei in goede banen te leiden werkt de regio Utrecht nauw samen. Daartoe is in 2018 een Ruimtelijk Economische Koers (REK) en later een Ruimtelijk Economisch Programma (REP) opgesteld. Daarin is vanuit de U10 '*een integrale en breed gedragen visie en strategie op de toekomst (tot 2040) van de metropoolregio Utrecht opgenomen*'. De visie en strategie zijn ruimtelijk vertaald in het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP). Het IRP is '*geen eindbeeld, maar bevat een strategie en adaptief ontwikkelpad*'. Om die reden worden in de volgende stap vanuit het REP nog gezamenlijk afspraken gemaakt over regionaal programmeren en een uitvoeringsstrategie.

In het ruimtelijk economisch programma REP is een integraal afwegingskader en beoordelingskader opgesteld. Doel van voorliggende notitie is het IRP langs de meetlat van het beoordelingskader (BOK) te leggen.

1.2 Werkwijze

In de eerste helft van 2019 is door het MIRT Onderzoek Metropoolregio Utrecht in samenwerking met het REP een aantal verstedelijkingsmodellen geschetst die getoetst zijn aan een beoordelingskader. De uitgangspunten voor de verstedelijkingsmodellen en het uitgewerkte beoordelingskader zijn door Provinciale Staten en de gemeenteraden vastgesteld. Daarbij zijn verschillende zienswijzen, moties en amendementen ingediend die oproepen om het eerder gebruikte beoordelingskader verder uit werken. Daarnaast is vanuit bestuurstafels (Gezondheid en Inclusiviteit, Wonen, Werken, Groen en Landschap, Mobiliteit en Energie) en de waterschappen (vertegenwoordigd via Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden - HDSR) input aangedragen voor het beoordelingskader. Dit is in het voorjaar van 2020 verwerkt in het aangepast beoordelingskader.

Voorliggend rapport gaat in op de wijze waarop het Integraal Ruimtelijk Perspectief scoort op de verschillende doelen, subdoelen en indicatoren in het beoordelingskader. Voor deze toetsing is geen specifiek (kwantitatief) onderzoek gedaan naar de impact van bepaalde onderdelen uit het IRP op de indicatoren uit het beoordelingskader. Het oordeel over en de scores van het IRP op de verschillende indicatoren is kwalitatief gedaan aan de hand van een expertmatige beoordeling.

Beoordeling van het IRP in verschillende stappen en fasen

Het IRP is, zoals geschetst, in een aantal stappen en fasen in nauwe samenspraak met raden en colleges opgesteld. Gedurende dit proces zijn conceptversies van het IRP reeds eerder beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader. Meest recent is dat in maart 2021 gedaan. Toen is een integrale conceptversie van het IRP door Decisio beoordeeld. Onder meer vanuit deze beoordeling en de verschillende zienswijzen vanuit gemeenteraden is het IRP definitief gemaakt (september 2021). Dit definitieve IRP is door ons wederom beoordeeld. Daarbij is de beoordeling van het concept IRP als basis gebruikt en is gefocust op de verschillende wijzigingen en aanvullingen die in het definitieve IRP zijn gedaan om de beoordeling bij te stellen, aan te scherpen en aan te vullen. De belangrijkste wijzigingen in het definitieve IRP zijn het integreren van de RES U16, het vraagstuk omtrent regionale bedrijventerreinen en de uitvoeringsstrategie en haalbaarheid van het IRP.

In deze notitie is een score gegeven op het niveau van de subdoelen. Hierbij is gekeken naar de onderliggende kernindicatoren en (indien die er zijn) subindicatoren. Scores die zijn gegeven zijn: negatief (-), geen/verwaarloosbaar effect (0), of positief (+). Op sommige aspecten is nog geen

oordeel mogelijk, bijvoorbeeld omdat de uitwerking in een concreet ontwikkelingsplan bepalend is, niet de (ruimtelijke) keuzes op hoofdlijnen die in het IRP worden gemaakt. Waar dit het geval is, is dit aangegeven met een vraagteken (●) onder de kolom 'Programmering'. Het REP zal in de volgende fase op deze indicatoren meer duidelijkheid gaan geven.

Voorbeelduitwerking om de methodiek toe te lichten

We lichten deze werkwijze kort toe aan de hand van een voorbeelduitwerking. We maken daarbij gebruik van het subdoel 'Versterken van het vestigingsklimaat'. Dit subdoel valt onder het hoofddoel 'Economie versterken: aanjagen economische groei van de regio'. De beoordeling van het subdoel is gedaan aan de hand van de kernindicator 'Versterking vestigingsklimaat' en met name de subindicatoren die deze kernindicator verder geoperationaliseerd hebben, een korte toelichting:

- 'Aantal potentiële werknemers binnen bereik van de 3 economische hotspots'. Binnen deze sub-indicator worden met de economische hotspots in de regio USP/Rijnsweerd, stationsgebied Utrecht en de A12 Zone / Merwedekanaalzone bedoeld. In het IRP is expliciet aandacht voor de ruimtelijke uitwerking van deze drie locaties, in termen van aantallen woningen en arbeidsplaatsen en er is aandacht voor de ontsluiting van deze gebieden (o.a. via specifieke onderdelen van het OV-systeem 'Wiel met Spaken'). Op die manier wordt, deels kwalitatief (verbetering bereikbaarheid) en deels kwantitatief (aantal woningen dat in de nabijheid van deze locaties wordt toegevoegd), inzichtelijk gemaakt dat het aantal werknemers dat binnen bereik van de 3 hotspots woont in potentie toeneemt. Dat motiveert de positieve beoordeling (+) op deze sub-indicator.
- 'Kwalitatieve ontwikkeling economische hotspots en aanwezigheid van een aantrekkelijk en gezond woonmilieu'. Deze sub-indicator ligt in het verlengde van de vorige en, zoals de sub-indicator zelf al noemt, meer kwalitatief van aard. In het IRP is expliciet aandacht voor de ontwikkeling van de economische hotspots. Ook in kwalitatieve zin, zo wordt bij het stationsgebied / Groot Merwede aangegeven dat 'Gezond leven het uitgangspunt [is] […], waarbij het groen een essentiële rol speelt in de ontwikkeling'. Bij de A12 zone wordt aangegeven dat de ruimtelijke kwaliteit 'gedragen [wordt] door de kanalen die door het gebied lopen en de groene verbindingen die er vanuit dit gebied zijn'. Bij ontwikkeling van het USP is aandacht voor 'een gezonde en duurzame leefomgeving' en een plek waar 'inspiratie, ontmoeting en samenwerking centraal staan'. Deze concrete uitwerkingen motiveren de positieve beoordeling (+) op deze sub-indicator.
- 'Aantal m2 kantoren op multifunctionele knooppuntlocaties'. Het IRP is in algemene zin zo opgebouwd dat eerst de opgave / ambitie voor de regio wordt toegelicht (perspectieven) en dat vervolgens via een aantal redeneerlijnen en thematische verdiepingen aan wordt gegeven hoe en in welke mate aan de opgaven tegemoet wordt gekomen. Zo wordt duidelijk dat er tot 2040 behoefte is aan maximaal 853.000 m2 kantoorruimte in de stad Utrecht op plekken die goed bereikbaar zijn met het OV. Bij de verdere thematische uitwerking van kantooromgevingen wordt aangegeven dat het IRP inzet op toekomstbestendige plekken die multifunctioneel zijn, in een groene omgeving en met een optimale ov-bereikbaarheid. Het aantal m2 kantoren dat op dit type locaties wordt gerealiseerd wordt niet concreet benoemd. Het is om die reden nog niet te beoordelen of aan deze sub-indicator wordt voldaan (●).
- 'Aantal ha toegevoegde bedrijventerreinen'. Voor deze sub-indicator geldt min of meer hetzelfde als de vorige. De opgave wordt met 216 ha bedrijventerrein extra concreet benoemd. Daarbij worden verschillende mogelijkheden genoemd om deze opgave in te vullen (bijvoorbeeld binnen de gemengde stedelijke gebieden en door intensivering van de huidige bedrijventerreinen), maar wordt tegelijkertijd aangegeven dat verschillende locaties nog in studie zijn om op die manier voor een resterend deel van de opgave ruimte te zoeken. Daaruit concluderen we dat nog niet volledig aan de opgave wordt voldaan en is de sub-indicator nog niet volledig te beoordelen, om die reden resteert een ● als beoordeling.

Al met al worden twee van de vier subindicatoren onder de kernindicator en het subdoel 'versterken van het vestigingsklimaat' positief (+) beoordeeld en is voor twee subindicatoren nog geen beoordeling mogelijk (●). De totaalscore op het subdoel is om die reden een combinatie van beide beoordelingen: (+) voor het perspectief en (●) voor programmering.

1.3 Leeswijzer

In het vervolg van dit rapport komen achtereenvolgens aan bod:

- Hoofdstuk 2 Introductie beoordelingskader
- Hoofdstuk 3 Beoordeling IRP
- Hoofdstuk 4 Conclusies en algemeen oordeel IRP
- Bijlage 1 Operationalisering kernindicatoren beoordelingskader.

2 Beoordelingskader

2.1 Basis voor het beoordelingskader

Het overkoepelende en samenbindende thema van het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP), 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen' is eveneens het integraal verbindend element in het beoordelingskader.

De U16 hanteert een brede definitie van het begrip gezondheid. Daarvoor zijn de volgende waarden van belang:

- Gericht op het algeheel welbevinden (geluk)
- Uitgaan van positieve gezondheid, breder dan alleen de aan- of afwezigheid van ziekte, maar focus op preventie
- Gericht op iedereen, dus inclusief.

Om gezondheid voor iedereen op een goede manier te verwerken in het ruimtelijke perspectief voor de regio wordt een aantal ruimtelijke hoofdprincipes meegegeven die zorgen dat de ruimtelijke inrichting bijdraagt aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving:

1. Realiseer voldoende, kwalitatief hoogwaardige, groenblauwe ruimte, die voor iedereen toegankelijk is.
2. Geef prioriteit aan lopen, fietsen en openbaar vervoer, stimuleer bewegen en beperk het vervuilende goederen- en personenvervoer
3. Pas inrichting en gebruik van de ruimte aan op de eisen vanuit klimaatverandering en borg gezondheid en veiligheid daarbij. Verminder door de inrichting de milieubelasting op gevoelige bestemmingen
4. Zet in op een landbouwtransitie met minder negatieve en meer positieve effecten op gezondheid
5. Zorg voor een ruimtelijke inrichting waarin iedereen mee kan doen en ontwikkel nieuwe woonconcepten gericht op bevorderen van sociale cohesie
6. Zet ook bij circulaire economie en in de bouw/bouwconcepten gezondheid centraal.

Gezondheid is daarom in het beoordelingskader geïntegreerd als uitgangspunt voor alle sectorale pijlers en hoofddoelen van het REP. De hoofddoelstellingen van het beoordelingskader zijn:

- Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio
- Economie versterken: Aanjagen economische groei van de regio
- Verstedelijkingsopgave faciliteren
- Ruimtelijke kwaliteit verhogen
- Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren
- Haalbaarheid
- Kosten en opbrengsten (financieel)

De beoordeling is geen zuivere toets op de 'maatschappelijke impact', maar geeft vooral inzicht in de bijdrage van (elementen uit) de acht redeneerlijnen uit het IRP en de thematische verdieping die daarop is uitgewerkt (Mobiliteit, Groen en Landschap, Woonmilieus en kwalitatieve woningbehoefte, Werkmilieus en Energie) aan de verschillende hoofddoelstellingen uit het beoordelingskader. Bovendien geldt dat indicatoren soms overlap bevatten en/of containerbegrippen zijn. Niet alle indicatoren zijn concreet meetbaar: sommige kunnen alleen kwalitatief worden gescoord op basis van 'expert judgment'.

2.2 Beoordelingskader

Figuur 2.1 Beoordelingskader REP

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'

Hoofddoel	Subdoelen	Kernindicatoren
Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio	Bevorderen gezonde leefstijl	Fietsgebruik
		Voor iedereen zijn er – dichtbij en toegankelijk-aantrekkelijke plekken
		Leefomgeving draagt bij aan gezond gewicht
		Wonen en druk verkeer zijn gescheiden
		Functies (Wonen, werken, voorzieningen) zijn goed gemengd, overlastgevende bedrijven staan op afstand
		Actief vervoer (lopen en fietsen) is in beleid, ontwerp en gebruik de standaard
		Tussen kernen zijn goede fiets- en OV-verbindingen.
	Bevorderen gezonde leefomgeving (o.a. terugdringen hinder geluid en emissies)	Geluid
		Emissies luchtverontreiniging
		Verkeersveiligheid
		Veiligheid in de brede zin
		Waterkwaliteit
	Kansen voor klimaatadaptatie; o.a. beperken wateroverlast, waterveiligheid en hittestress	Kansen voor klimaatadaptatie
	Voldoende schoon en gezond water	Robuust Watersysteem
		Ruimte voor het hoofdwatersysteem
		Strategische grondwatervoorraden
	Kansen en bijdragen aan realisatie energietransitie	CO2-emissies verkeer
		Kansen en bijdragen aan de energietransitie in termen van energieproductie en -besparing (in TWh en PJ)
Economie versterken: Aanjagen economische groei van de regio	Agglomeratiekracht vergroten	Bruto Regionaal Product (BRP)
		Aantal arbeidsplaatsen (economische opgave)
		Hoeveelheid ha toegevoegde gemengde functies wonen en werken
		Ruimte-intensivering werklocaties en voorzieningen
	Versterken van het vestigingsklimaat	Versterking vestigingsklimaat
	Bevorderen circulariteit in de economie	Behoud werklocaties (niet mengen met wonen) met een bovengemiddelde Next Economy Potentie (NEER)
		Complementariteit van werklocaties om circulaire ketens te kunnen sluiten
	Bevorderen innovatie in de economie	Kansen voor innovatieve economie
	Stimuleren betekenisvolle werkgelegenheid met gezonde en veilige arbeidsomstandigheden	Aandeel gezonde en veilige arbeidsplaatsen op het totaal
Verstedelijkingsopgave faciliteren	Zicht op voldoende plancapaciteit (kwantiteit)	Gerealiseerde woningen binnen de regio
		Reserve-plancapaciteit
	Zicht op voldoende diversiteit woonmilieus (kwaliteit)	Zicht op voldoende diversiteit woonmilieus
	Bevorderen inclusiviteit van de woningmarkt	Voldoende geschikt en betaalbaar aanbod voor iedereen
	Stimuleren levensloopbestendige wijken	Aandeel levensloopbestendige wijken op het totaal
	Toegang tot voorzieningen verbeteren vanuit woongebieden	Nabijheid stedelijke centra (% woningen binnen 3km van centra)
	Toegang tot werk vergroten vanuit woongebieden	Gemiddelde woon-werk reistijd per modaliteit

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'		
Hoofddoel	**Subdoelen**	**Kernindicatoren**
Ruimtelijke kwaliteit verhogen	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het stedelijk gebied	Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit stedelijk gebied
	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied	Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit landelijk gebied
		Bijdrage (of afbreuk) aan de kernkwaliteiten van de Utrechtse Landschappen
		Bijdrage (of afbreuk) aan cultuurhistorische waarden (landschapselementen/ bouwwerken/ artefacten)
		Impact op landbouw (ruimtebeslag bestaand areaal, met onderscheid primaire en secondaire landbouw)
		Aandeel landbouw in regionale voedselvoorziening
		Kansen voor natuur/landschapinclusieve/circulaire landbouw
	Behouden versterken van de intrinsieke natuurwaarden	Kansen voor natuur
		Biodiversiteit
	Vergroten van het areaal (land- en water) natuur	Ruimtebeslag/nieuwe natuur (exclusief reeds geplande NNN)
		Verbondenheid natuurgebieden (in ha) - aantasting en nieuwe verbindingen
	Behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden	Kansen voor landschap
	Leefbaarheid en vitaliteit kernen	Inwonertal op peil
		Bereikbaarheid knopen
	Recreatieve voorzieningen	Ruimte, kwaliteit en bereikbaarheid recreatieve voorzieningen
Slimme en Toekomstvaste mobiliteit faciliteren	Voldoende capaciteit infrastructuurnetwerken en oplossing urgente (systeem) knelpunten (Fiets, Spoor, Stedelijk OV, Transfer, Weg)	Bereikbaarheid in reistijdsom totaal per modaliteit, lokaal, regionaal en doorgaand verkeer
		Aantal woningen nabij bestaande OV-knopen (met restcapaciteit)
		Bereikbaarheid van arbeidsplaatsen per modaliteit (fiets/ov, auto)
		Impact op NMCA-knelpunten
		Ontlasten Utrecht Centraal
		Bewerkstelligen slim, veilig en duurzaam goederenvervoer
	Versterken robuustheid infrastructuurnetwerken	Versterken robuustheid infrastructuurnetwerken
	Vergroten van reizigerscomfort, betrouwbaarheid en beleving	Vergroten van reizigerscomfort, betrouwbaarheid en beleving
	Vergroten toegankelijkheid van het verkeer- en vervoersysteem	Vergroten toegankelijkheid van het verkeer- en vervoersysteem
Haalbaarheid	Zicht op uitvoering (technische complexiteit, draagvlak, fysieke inpassing, juridisch)	Uitvoerbaarheid
	Mate van adaptiviteit en toekomstvastheid	Adaptiviteit/flexibiliteit
Kosten en opbrengsten (financieel)	Beheer en exploitatiekosten, incl. opbrengsten	GREX-saldo (mln Euro)
		OV-exploitatie (Euro of kwalitatief)
	Investeringskosten	Investeringen infrastructuur (Euro)

Bij sommige kernindicatoren is de bijdrage van een plan, ontwikkeling of maatregel duidelijk aan te wijzen en de score eenduidig. Vaak is dit ook niet het geval en is een verdere verdieping of operationalisering nodig. Om deze reden zijn er voor veel kernindicatoren nog subindicatoren uitgewerkt die gezamenlijk de score op de kernindicator bepalen. Zie bijlage 1 voor de verdere operationalisering van de kernindicatoren.

3 Beoordeling IRP

In dit hoofdstuk is de beoordeling van het IRP aan de hand van de hoofddoelen en subdoelen opgenomen.

3.1 Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio

In schema 3.1 is de beoordeling op het hoofddoel 'Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio' opgenomen. De beoordeling heeft op de verschillende subdoelen plaatsgevonden. Die beoordeling staat hierna toegelicht.

Schema 3.1: beoordeling op hoofddoel 'Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio'

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'			
Hoofddoel	**Subdoelen**	**Perspectief**	**Programmering**
Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio	Bevorderen gezonde leefstijl	+	
	Bevorderen gezonde leefomgeving (o.a. terugdringen hinder geluid en emissies)	+/-	
	Kansen voor klimaatadaptatie; o.a. beperken wateroverlast, waterveiligheid en hittestress	0/+	•
	Voldoende schoon en gezond water	0/+	
	Kansen en bijdragen aan realisatie energietransitie	0/+	

Per subdoel liggen een of meerdere kernindicatoren en subindicatoren ten grondslag aan de beoordeling. Per subdoel lichten we toe hoe de beoordeling tot stand is gekomen / waar deze op is gebaseerd.

Bevorderen gezonde leefstijl

Binnen het subdoel 'bevorderen gezonde leefstijl' wordt gekeken naar verschillende kernindicatoren die met name gaan over het stimuleren van **actief vervoer**, zoals fietsgebruik, een aantrekkelijke leefomgeving om in te sporten en goede fiets- en OV verbindingen tussen kernen, en over het **mengen** (wonen, werken, voorzieningen) en **scheiden van functies** (overlast gevende bedrijven, wonen en druk verkeer).

Het eerste perspectief staat in het teken van leven in een groene gezonde omgeving. Het IRP draagt dan ook op meerdere manieren positief bij aan een gezonde leefstijl in de regio. Zo wordt ingezet op het verbinden van stad en land, door groenblauwe verbindingen, scheggen en recreatiepoorten. Daarnaast wordt nabijheid georganiseerd door het mengen van functies als wonen, werken en voorzieningen, zodat alle benodigde dagelijkse functies op wandel- en fietsafstand aanwezig zijn. Het IRP benoemt dat daar hogere dichtheden bij horen en dat de wandel- en fietsinfrastructuur versterkt worden. Kernen komen meer met elkaar in verbinding te staan door een schaalsprong in OV en een uitgebreid regionaal netwerk van fietsinfrastructuur. Tot slot wordt specifiek ruimte gezocht voor of rekening gehouden met bedrijventerreinen die niet mengbaar zijn, zodat hier bedrijven met een hogere milieucategorie en hindercirkels gevestigd kunnen blijven (of worden). Dat draagt bij aan het scheiden van functies.

Bevorderen gezonde leefomgeving

De kernindicatoren waarop de beoordeling 'bevorderen gezonde leefomgeving' zich baseert zien toe op de aspecten **geluid**, **emissies** luchtverontreiniging, **verkeersveiligheid**, **veiligheid 'in brede zin'** en **waterkwaliteit**. Door ruimtelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk te concentreren binnen bestaand stedelijk gebied en uit te breiden rondom (OV)-knopen wordt vanuit het IRP ingezet op het beperken of zelfs terugdringen van het autoverkeer. Het beperken van drukte in de spits wordt als instrument aangedragen om benodigd nieuw asfalt te kunnen beperken. Deze punten dragen positief bij aan het reduceren van geluid en emissies, bovendien neemt de autoverkeersveiligheid daardoor mogelijk toe. Fietsen wordt gestimuleerd, wat dan mogelijk weer tot meer verkeersonveiligheid kan leiden.

Een discussie over wat het perspectief tot gevolg heeft voor verkeersveiligheid ontbreekt. Geschat wordt dat een concentratie van functies op bepaalde plekken juist zorgt voor meer drukte en daarmee mogelijk voor geluidsoverlast en verkeersonveilige situaties.

Aspecten met betrekking tot veiligheid 'in brede zin' komen niet terug in het IRP. Voor waterkwaliteit is wel aandacht. Het IRP geeft aan te kiezen voor 'een waterrobuuste en klimaatbestendige regio'. Door aanleg van wadi's en waterpleinen moet een robuust watersysteem 'met voldoende verversing' ontstaan, zodat ook bij hoge temperaturen een goede waterkwaliteit geborgd is. Zo wordt de Utrechtse Heuvelrug als voorbeeld aangehaald waar een landelijk gebied drinkwaterwinning kan verbinden met het tegengaan van verdroging. Verder wordt aangegeven dat 'waterinclusief bouwen een voorwaarde is voor de stedelijke ontwikkeling van de regio'. Het wordt niet concreet waar wadi's en waterpleinen komen en op welke manier waterinclusief bouwen geborgd wordt.

Uiteindelijk geeft het IRP op een aantal kernindicatoren een positieve invulling, is op een aantal aspecten zorg of mogelijk zelfs sprake van negatieve effecten en wordt op een aantal indicatoren niet of beperkt uitgewerkt hoe daar invulling aan wordt gegeven. Om die reden is de beoordeling op het subdoel 'bevorderen gezonde leefomgeving' zowel positief als negatief (+/-).

Kansen voor klimaatadaptie

Het subdoel 'kansen voor klimaatadaptatie' wordt beoordeeld op basis van de mate waarin wordt ingezet op het beperken van (kans op) wateroverlast, overstroming, hittestress en droogte. In het IRP is bij het uitwerken van perspectief 7 voldoende aandacht voor klimaatadaptatie (en ook waterrobuustheid). Verwezen wordt naar de 'regionale adaptatiestrategie' die voorschrijft dat 'in 2040 nieuwbouw en herstructurering klimaatadaptief gebeurt'. Er moet voldoende ruimte zijn voor water, met minder verstening ontwikkeld worden en gewerkt worden met 'het juiste groen'.

Bij het uitwerken van de redeneerlijnen die leiden tot ruimtelijke keuzes is onder meer aandacht voor 'landschap, water en groen-inclusief ontwikkelen'. Daarbij wordt echter vooral benadrukt dat er 'programmatische keuzes' zijn te maken die sturing geven aan het uitvoeren van de ontwikkeling van groen en landschap. Aangegeven wordt dat nieuwe verstedelijking natuurinclusief en klimaatadaptief ontworpen wordt en dat de openbare ruimte moet gaan bijdragen aan het verminderen van hittestress. Verder wordt benoemd dat er ruimte moet zijn 'voor en/of integreren van de wateropgave en klimaatadaptatie'. In de uitwerking naar deelgebieden wordt een prioritering gegeven aan landschap, water en groen. In relatie tot kansen voor klimaatadaptie worden daarin onder andere verdroging tegengaan, realiseren wateropgave en bodemdaling tegengaan genoemd. De opgaven en keuzes worden echter niet expliciet en ruimtelijk uitgewerkt. Daarnaast wordt aangegeven dat voor het bestaande stedelijke gebied geen aparte gebiedsopgave omschreven is. Het IRP benoemt wel dat daar 'ook nadrukkelijk opgaven voor landschap, groen en klimaatadaptatie' liggen.

Al met al wordt er voldoende aandacht besteed aan klimaatadaptatie, maar worden de kansen en met name ruimtelijke keuzes hiervoor niet concreet uitgewerkt. Om die reden is dit subdoel als licht positief beoordeeld (0/+) beoordeeld. Voor een deel is dit echter ook (nog) niet te beoordelen (•).

Voldoende schoon en gezond water

Het subdoel 'voldoende schoon en gezond water' wordt beoordeeld aan de hand van 3 kernindicatoren:

- Robuust watersysteem
- Ruimte voor het hoofdwatersysteem
- Strategische grondwatervoorraden

Het IRP heeft onder de redeneerlijn 'De Utrechtse trots als basis' veel aandacht voor het behoud en versterken van landschap, water en groen in de regio. Daarbij wordt als één van de keuzes expliciet benoemd dat 'ruimte voor groen, natuur, cultuurhistorie en water in kwantitatieve zin' vergroot wordt. Daarnaast is aandacht voor een waterrobuuste regio waarin wordt ingezet op onder meer aspecten als waterretentie en infiltratie. Dat moet zorgen dat de druk op het watersysteem niet toeneemt.

Voor het thema landschap, water en groen zijn ook specifieke gebiedsgerichte opgaven geschetst. Bij elk van deze gebiedsopgaven is aandacht voor water. In veel van die gebieden is aandacht voor waterberging, het tegengaan van bodemdaling, het voorkomen van watertekorten in veenweidegebieden en zorgdragen voor overstromingsveiligheid in het rivierengebied.

In tegenstelling tot de opgaven op het gebied van groene contour, extra landschap, extra natuur en recreatieve verbindingen is de wateropgave nog niet gekwantificeerd in bijvoorbeeld aantal hectaren. Daarover wordt aangegeven dat de wateropgave 'veelal meegekoppeld kan worden in het oppervlak van andere opgaven'. Zo wordt in de uitwerking van zoeklocaties energie bijvoorbeeld de kans benoemt om zonnevelden te combineren met natuur en waterberging. Verder wordt benoemd dat de grondwaterstand in de regio verhoogt zal moeten worden om verzilting door de zeespiegelstijging het hoofd te bieden, echter is hier geen aanpak bij opgenomen. Voor strategische grondwatervoorraden is in het IRP geen aandacht.

Alles overziendis er voldoende aandacht voor voldoende water, maar wordt deze opgave beperkt ruimtelijk specifiek en kwantitatief gemaakt. In potentie wordt dus positief op dit subdoel gescoord, maar het vraagt nog wel verdere uitwerking. Om die reden is het subdoel als 0/+ beoordeeld.

Kansen en bijdragen aan realisatie energietransitie

Binnen het subdoel 'kansen en bijdragen aan realisatie energietransitie' wordt gekeken naar de kernindicatoren **CO_2-emissies van verkeer** en naar kansen en bijdragen aan de energietransitie in termen van **energieproductie en -besparing**. Deze laatste indicator is verder uitgewerkt naar subindicatoren op het gebied van wonen (energievraag en energieneutraliteit), ruimte voor elektriciteit buitengebied, nabijheid van warmtebronnen, een impuls aan bedrijven en het energiegebruik en de energielevering op werklocaties.

Voor het hoofddoel energietransitie is met name de redeneerlijn 'duurzame energie is een gezamenlijke opgave' van belang. Daarin wordt benoemd dat de regio ruimte gaat maken voor 1,8 TWh duurzame opwek in 2030. Dat gebeurt met zon-op-dak, zonnevelden en windmolens. In het thema 'Energie' zijn zoekgebieden opgenomen waar de duurzame energie opwek gerealiseerd kan worden. Daarbij zijn kaarten overgenomen uit de Regionale Energie Strategie U16 (RES) die gemeentelijk beleid ten aanzien van beschikbare zones voor wind of zon gebieden grafisch weergeven. Een vertaling van de zoekgebieden naar daadwerkelijke locaties is echter nog niet gedaan. Dit zal gebeuren vanuit het parallel lopende traject van de RES, waar ter ondersteuning voor het vinden van locaties handreikingen opgenomen zijn voor windturbines en zonneparken. Vanuit de RES zullen concrete plannen naar voren komen, die mogelijk ook op de ruimtelijke ontwikkeling in de regio invloed zullen hebben. Een aandachtspunt met betrekking tot de concrete invulling van de RES plannen is dat dit kan snijden met de haalbaarheid van het IRP, het aanwijzen van RES gebieden kan bijvoorbeeld haaks staan op ruimtelijke, landschappelijke en economische doelstellingen uit het IRP.

De inzet op duurzame vormen van mobiliteit (openbaar vervoer, fietsen, lopen) en concrete uitwerking daarvan (zoals het 'Wiel met Spaken', ontwikkeling rondom knooppunten en in stedelijke kernen) maakt dat op de kernindicator CO_2-emissies positief gescoord wordt. Het is aannemelijk dat

met de ruimtelijke uitwerking van het IRP getracht wordt het autoverkeer zoveel als mogelijk in te perken.

Het subdoel 'kansen en bijdragen aan realisatie energietransitie' wordt, alles bij elkaar genomen, beoordeeld met 0/+. Er is een positieve bijdrage o.a. op het gebied van verkeer en de uitgesproken ambities om in te zetten op de energietransitie, maar tegelijkertijd is de ruimtelijke uitwerking van de energietransitie nog niet voldoende uitgewerkt. Het opnemen van zoekgebieden voor duurzame opwek beoordelen wij als licht positief (0/+), hiermee is namelijk de eerste stap voor de realisatie van de energietransitie gezet.

3.2 Economie versterken: aanjagen economische groei van de regio

In schema 3.2 is de beoordeling op het hoofddoel 'Economie versterken: aanjagen economische groei van de regio' opgenomen. De beoordeling heeft op de verschillende subdoelen plaatsgevonden. Die beoordeling staat hierna toegelicht.

Schema 3.2: beoordeling op hoofddoel 'Economie versterken: aanjagen economische groei van de regio'

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'			
Hoofddoel	**Subdoelen**	**Perspectief**	**Programmering**
Economie versterken: Aanjagen economische groei van de regio	Agglomeratiekracht vergroten	+	
	Versterken van het vestigingsklimaat	+	•
	Bevorderen circulariteit in de economie	0/+	•
	Bevorderen innovatie in de economie	+	
	Stimuleren betekenisvolle werkgelegenheid met gezonde en veilige arbeidsomstandigheden	0	•

Agglomeratiekracht vergroten

Binnen het subdoel agglomeratiekracht vergroten wordt beoordeeld op de kernindicatoren **BRP**, **aantal arbeidsplaatsen**, hoeveelheid hectare **toegevoegde gemengde functies** wonen en werken en de **ruimte-intensivering van werklocaties en voorzieningen**.

Vanuit het IRP wordt onder meer ingezet op het versterken van de stad Utrecht 'als vliegwiel van de groei van de regio', op het ontwikkelen van nieuwe hoogstedelijke centra rondom de zogeheten 'metropoolpoorten' en op het intensiveren van regiopoorten. Concreet betekent dit dat op diverse plekken getransformeerd wordt en gemengde woon-werkmilieus ontstaan. De (stedelijke) verdichting en vermenging van wonen, werken en voorzieningen gaat gepaard met een inzet op de (OV) bereikbaarheid van deze gebieden. Die twee elementen zorgen ervoor dat de 'nabijheid' van wonen, werken en voorzieningen toeneemt. Om die reden wordt het IRP op het subdoel 'agglomeratiekracht vergroten' positief beoordeeld (+). Wanneer het gaat om agglomeratiekracht wordt namelijk gesproken van begrippen als 'matching, sharing en learning', die allen versterkt worden als de nabijheid en dichtheid in (met name stedelijke) gebieden toeneemt. Vanuit die theorie wordt een positieve bijdrage aan het Bruto Regionaal Product verwacht.

Verder wordt in ieder geval voldoende ruimte voor arbeidsplaatsen vanuit de economische opgave geborgd, onder meer vanuit een ruimte-intensivering van bedrijventerreinen en door concreet een aantal regiopoorten en ontwikkellocaties in de stad Utrecht te benoemen waar wordt geïntensiveerd, niet alleen in wonen, maar ook in termen van aantal arbeidsplaatsen.

Versterken van het vestigingsklimaat

Het subdoel 'versterken van het vestigingsklimaat' is nader geoperationaliseerd aan de hand van een aantal subindicatoren. Het gaat onder meer over het potentiële **bereik van het aantal werknemers** van de 3 **economische hotspots**, de **kwalitatieve ontwikkeling van de economische hotspots**, het

aantal vierkante meters **kantoren op multifunctionele knooppuntlocaties** en het aantal hectares **toegevoegde bedrijventerreinen**.

De opgave op de twee laatste aspecten is in het IRP concreet gemaakt. Er is tot 2040 behoefte aan maximaal 853.000 m2 VVE kantoorruimte in de stad Utrecht, dat wordt met name ingevuld op plekken die goed bereikbaar zijn met het OV. Op plekken buiten de stad wordt gefaseerd gestart met het transformeren van kantoren naar wonen. Daarbij wordt begonnen met kantoren die niet op een OV-locatie liggen. Tot 2040 is er daarnaast nog de opgave om 216 ha bedrijventerrein te programmeren. Het IRP geeft aan dat deze opgave gedeeltelijk terecht kan komen in de gemengde stedelijke gebieden, maar dat voor een groot deel van de opgave nog geen ruimte is gevonden. Concreet wordt gemaakt dat er regionaal nog planaanbod is dat wordt benut, dat er ruimte is om te intensiveren op bestaande bedrijventerreinen en dat daarnaast ruimte wordt gezocht voor één of meerdere regionale bedrijventerreinen waar de regionale groei opgevangen kan worden. Die laatste locatie(s) zijn in studie, waarbij gezocht wordt naar korte termijn beschikbaarheid, koppelkansen met ontwikkeling regiopoorten en andere koppelkansen zoals landschapsontwikkeling, energieopwekking en infrastructuur. Vooralsnog wordt gezocht nabij de stad Utrecht langs de A12 en A2.

De drie economische hotspots in de regio zijn USP/Rijnsweerd, het Stationsgebied Utrecht en de A12 zone / Merwedekanaalzone. Voor alle drie de locaties is aandacht in het IRP. Over het USP wordt specifiek aangegeven dat het profiel daarvan versterkt wordt en dat de ruimtevraag om als cluster verder te kunnen groeien tegemoet wordt getreden. Ook de gebieden Groot Merwede en A12-zone worden als specifieke ontwikkelgebieden aangewezen en uitgewerkt. Daar hoort het stationsgebied van Utrecht ook bij, daarover wordt bovendien aangegeven dat dit gebied verder door zal groeien als één van de belangrijkste werklocaties van Nederland. Er wordt ruimte gemaakt voor nog eens 20.000 arbeidsplaatsen.

Voor alle kernindicatoren onder het subdoel ‘versterken van het vestigingsklimaat’ is aandacht in het IRP, de score is daarom positief (+) . Echter, een deel van de concreet benoemde opgave voor bedrijventerreinen en kantoren moet nog worden ingevuld (deze zijn nog in studie), deze aspecten zijn nog niet te beoordelen (•).

Bevorderen circulariteit in de economie

Onder het subdoel ‘bevorderen circulariteit in de economie’ vallen kernindicatoren die gaan over het **behoud van werklocaties** (locaties waar niet gemengd wordt met wonen) en **complementariteit van werklocaties** om op die manier circulaire ketens te kunnen sluiten.

Het IRP beschrijft concreet dat een deel van de opgave aan extra bedrijventerreinen zich ‘niet laat mengen of bescherming nodig’ heeft. In totaal is behoefte aan 216 ha bedrijventerrein extra tot 2040. Een deel van deze behoefte kan wel op gemengde woon/werkgebieden gerealiseerd worden, maar het IRP beschrijft dat gezocht gaat worden naar ruimte voor 60 ha bedrijventerrein dat zich niet laat mengen en wordt geïntensiveerd op bestaande bedrijventerreinen.

Verder wordt concreet aangegeven dat op deze niet-mengbare bedrijventerreinen ruimte wordt geboden voor de circulaire economie. Het IRP gaat daarbij zelfs iets verder door aan te geven dat hoge eisen worden gesteld aan de bedrijven die zich gaan vestigen op de niet-mengbare bedrijventerreinen. Onder andere op het gebied van circulariteit: ‘bedrijven die hier landen leveren een aantoonbare bijdrage aan de missie van circulair neutraal in 2050’. Het begrip complementariteit wordt niet specifiek in relatie tot werklocaties en circulaire ketens benoemd, enkel op het gebied van economie en vitale kernen.

Voor circulariteit en behoud van werklocaties is in het IRP veel aandacht. Het beschrijft daartoe ook concrete ingrepen en randvoorwaarden. Om die reden wordt het subdoel 'bevorderen circulariteit in de economie' licht positief beoordeeld (0/+), een deel is echter nog niet ingevuld (•).

Bevorderen van innovatieve economie

Binnen het subdoel 'bevorderen van innovatieve economie' wordt gekeken naar de kernindicator '**kansen voor innovatieve economie**'. Op verschillende plekken is daar aandacht voor in het IRP. Zo wordt het belicht vanuit de opgave om een circulaire economie te worden, dat zou ook een 'motor voor innovatie' kunnen zijn. Ingezet wordt op het beschermen van innovatieve werkmilieus, via de niet-mengbare bedrijventerreinen. Verder wordt de posities van de economische hotspots, waarbinnen met name de positie van het Utrecht Science Park wordt belicht, versterkt. Op het USP wordt het wetenschapsmilieu ondersteund en versterkt. Daarachter zit ook als motief dat het USP een 'broedplaats is voor innovatie', dat wordt dus verder gestimuleerd, onder andere door de bereikbaarheid van het gebied te verbeteren.

Om deze redenen wordt vanuit het IRP voldoende ingezet op het vergroten van de kansen voor de innovatieve economie en het subdoel positief beoordeeld (+).

Betekenisvolle werkgelegenheid

Het subdoel 'stimuleren betekenisvolle werkgelegenheid met gezonde en veilige arbeidsplaatsen' is verder geoperationaliseerd door te kijken naar het aandeel betekenisvolle gezonde en veilige arbeidsplaatsen op het totaal. Het IRP benoemt niet concreet dat dit type arbeidsplaatsen wordt gerealiseerd. Wel is aandacht voor gezonde werkomgevingen en werkmilieus, maar dat zegt nog niet iets over het type werkgelegenheid. Datzelfde geldt voor veilige arbeidsplaatsen.

Om die reden kan dit subdoel niet specifiek beoordeeld worden en resulteert een 0 en • als beoordeling.

3.3 Verstedelijkingsopgave faciliteren

In schema 3.3 is uitgewerkt welke subdoelen er vallen onder het hoofddoel 'verstedelijkingsopgave faciliteren'.

Schema 3.3: beoordeling op hoofddoel 'Verstedelijkingsopgave faciliteren'

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'			
Hoofddoel	**Subdoelen**	**Perspectief**	**Programmering**
Verstedelijkingsopgave faciliteren	Zicht op voldoende plancapaciteit (kwantiteit)	+	
	Zicht op voldoende diversiteit woonmilieus (kwaliteit)	0/+	•
	Bevorderen inclusiviteit van de woningmarkt	0	•
	Stimuleren levensloopbestendige wijken	0	•
	Toegang tot voorzieningen verbeteren vanuit woongebieden	+	
	Toegang tot werk vergroten vanuit woongebieden	+	

Voldoende plancapaciteit

Onder het subdoel 'zicht op voldoende plancapaciteit (kwantiteit)' vallen kernindicatoren die gericht zijn op het aantal gerealiseerde woningen binnen de regio en de het in beeld hebben van reserve-plancapaciteit.

De totale woningbouwopgave in de U16 is 104.000 tot 125.000 woningen tot 2040. In samenspraak met het Rijk wordt daarbij gestuurd op 30% overprogrammering, dat komt neer op een

planbehoefte van 124.000 tot 147.500 woningen. Het IRP schetst het perspectief dat er in 2040 ruimte is voor alle nieuwe bewoners. Deze opgave wordt vervolgens concreet inzichtelijk gemaakt door een aantal ontwikkellocaties te benoemen. In de vitale kernen wordt ruimte gemaakt voor 15.000 tot 22.000 nieuwe woningen, in de stad Utrecht en het Nieuwegeinse deel van de A12-zone gaat het om 74.000 tot 82.000 nieuwe woningen en in de regiopoorten om 35.000 tot 40.000 woningen. In totaal is er daarmee een plancapaciteit van 124.000 tot 144.000 woningen. Daarmee wordt dus voldaan aan het minimaal aantal te realiseren woningen.

Het IRP benoemd vervolgens ook een aantal nieuwe uitleglocaties die een optie worden wanneer OV aanwezig is en het landschap wordt versterkt. Deze uitleglocaties hebben niet de voorkeur, maar het IRP geeft aan dat op locaties in Bunnik Stationsgebied-Zuid en Rijnenburg woningbouw op de langere termijn mogelijk is. Daarmee is voorzien in reserve-plancapaciteit.

Aan beide kernindicatoren onder het subdoel ‘zicht op voldoende plancapaciteit’ wordt voldaan. Om die reden wordt op dit subdoel positief gescoord (+).

Diversiteit woonmilieus

Het subdoel ‘zicht op voldoende diversiteit woonmilieus’ richt zich meer op de kwalitatieve kant van de woningbouwopgave. Deze kwalitatieve vraag naar woonwensen is in het IRP ook benoemd. Deze vraag wordt inzichtelijk vanuit een onderzoek van bureau Companen. Daaruit volgt dat de regio sterker moet inzetten op het realiseren van stedelijke woonmilieus, met gemengde woon-werklocaties, voorzieningen in de woonomgeving en een mobiliteitsprofiel gericht op OV en fiets. Daarnaast is behoefte aan groenstedelijke milieus aan de randen van de stedelijke agglomeratie. Het subdoel is verder geoperationaliseerd door concreet door te vragen naar het aantal woningen in bepaalde woonmilieus.

Het IRP beschrijft dat het grootste deel van de regionale woningbouwopgave zich in of in de directe nabijheid van de stad Utrecht (60 procent) concentreert en dat daarnaast wordt ingezet op regiopoorten waar rondom OV-knooppunten wordt ontwikkeld. Die ontwikkelingen hebben vaak plaats in gemengde woon-werkmilieus. Buiten de stedelijke agglomeratie worden woonmilieus afgestemd op de lokale behoefte, hier gaat het om doorstroming van senioren en het toevoegen van woningen voor starters.

Uit de geschetste plannen voor woningbouw in het IRP komt naar voren dat tegemoet wordt getreden aan de woonwensen die door Companen in de regio zijn onderzocht. Het wordt echter niet duidelijk in welke mate alle woonwensen worden gehonoreerd. Om die reden wordt het IRP op het subdoel ‘zicht op voldoende diversiteit woonmilieus’ licht positief beoordeeld (0/+), waarbij er nog vragen zijn over de uitwerking (•).

Bevorderen inclusiviteit van de woningmarkt

Het subdoel ‘bevorderen inclusiviteit van de woningmarkt’ is geoperationaliseerd aan de hand van de kernindicator ‘voldoende geschikt en betaalbaar aanbod voor iedereen’.

Het begrip inclusiviteit van de woningmarkt zelf komt niet terug in het IRP. Dat geldt ook beperkt voor het begrip ‘betaalbaar’ en geschikt aanbod voor iedereen. Eerder onder de subdoelen diversiteit woonmilieus en voldoende plancapaciteit is wel naar voren gekomen dat de regio volgens het IRP voldoende woningen in diverse milieus gaat realiseren. Het IRP beschrijft vervolgens wel dat in de regio afspraken worden gemaakt over woningbouwprogrammering, met daarbij het uitgangspunt dat alle gemeenten in de regio hun verantwoordelijkheid nemen om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen. De streefnorm 25% sociale huur en 25% middensegment wordt door de provincie Utrecht gehanteerd. De verantwoordelijkheid voor huisvesting van kwetsbare

doelgroepen wordt regionaal gedeeld en uitgewerkt in het Regionaal Programmeren. Hoe dat concreet wordt ingevuld is nog niet duidelijk.

De verantwoordelijkheid van de inclusiviteit van de woningmarkt in het IRP wordt opgeschoven naar vervolgstappen waar nog nadere afspraken moeten worden gemaakt over de verantwoordelijkheid voor sociale en kwetsbare doelgroepen wordt het IRP op dit aspect neutraal / nog niet te scoren (0 en •) beoordeeld.

Stimuleren levensloopbestendige wijken

Voor het subdoel 'stimuleren levensloopbestendige wijken' geldt in zekere zin hetzelfde als voor het subdoel 'bevorderen inclusiviteit van de woningmarkt'. Voor de begrippen die in de kernindicator '**aandeel levensloopbestendige wijken op het totaal'** worden genoemd is in het IRP geen aandacht. Om die reden resulteert ook hier een score neutraal / nog niet te scoren (0 en •).

Toegankelijkheid voorzieningen

Binnen het subdoel 'toegang tot voorzieningen verbeteren vanuit woongebieden' wordt naar de kernindicator 'nabijheid stedelijke centra' gekeken. Dat wordt verder geoperationaliseerd door te kijken naar het aandeel woningen dat binnen 3 kilometer van centra is gelegen.

Het IRP zet met verschillende ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, wonen en werken in op de ontwikkeling van knopen en (hoog)stedelijke gebiedsontwikkeling. Op die manier is de verwachting dat een fors deel van de woningen in de nabijheid zal worden gerealiseerd van voorzieningen. Het kan daarbij gaan om de toegankelijkheid van vervoer (OV), groen (door de groene scheggen), werk en winkels. Zeker deze laatste twee concentreren zich ook in de stedelijke centra of rondom de regionale OV-knooppunten. In het IRP is specifiek aandacht voor winkelgebieden waarbij drie categorieën worden geschetst (concentratie-, balans- en transitiegebieden). Doel is kwaliteit en voldoende aanbod in de regio te borgen. Dat draagt bij aan het voorzieningenniveau, ook voor de nieuwe ontwikkelingen.

Al met al is te verwachten dat het aandeel woningen dat binnen 3 kilometer van centra is gelegen toe zal nemen wanneer de ruimtelijke ontwikkelingen uit het IRP worden gerealiseerd. dat gebeurt door inzet op verdichting binnen bestaand stedelijk gebied en versterking van de OV-knopen. Om die reden is het subdoel 'toegankelijkheid voorzieningen' positief (+) beoordeeld.

Toegang tot werk vergroten vanuit woongebieden

Het subdoel 'toegang tot werk vergroten vanuit woongebieden' is geoperationaliseerd door te kijken naar de kernindicator 'gemiddelde woon-werk reistijd per modaliteit'. Dit specifieke aspect is niet onderzocht in het IRP. Wel wordt duidelijk dat het IRP inzet op het toevoegen van meer gemengde woon-werkmilieus, verdichting binnen bestaand stedelijk gebied, ontwikkeling rondom OV-knooppunten en versterking van deze knopen (ook in de regio). Op die manier is het aannemelijk dat de gemiddelde reistijd voor woon-werkverkeer in potentie af zal nemen, niet alleen voor de nieuwe bewoners en werknemers, maar ook voor de bestaande bewoners en gebruikers van het mobiliteitssysteem in de U16. Zo wordt het OV versterkt door inzet op het 'Wiel met Spaken' en worden op diverse plekken fietsverbindingen verbeterd. Dat zal er ook toe leiden dat het rustiger wordt op de weg, waardoor ook automobilisten in potentie sneller op hun werk kunnen komen.

Om bovenstaande redenen wordt het subdoel 'toegang tot werk vergroten vanuit woongebieden' positief beoordeeld (+).

3.4 Ruimtelijke kwaliteit verhogen

In schema 3.4 is de beoordeling op de subdoelen die vallen onder het hoofddoel ‘ruimtelijke kwaliteit verhogen’ samengevat weergegeven.

Schema 3.4: beoordeling op hoofddoel ‘Ruimtelijke kwaliteit verhogen’

Centraal motto U16: ‘Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen’			
Hoofddoel	**Subdoelen**	**Perspectief**	**Programmering**
Ruimtelijke kwaliteit verhogen	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het stedelijk gebied	0/+	
	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied	+	
	Behouden versterken van de intrinsieke natuurwaarden	0/+	
	Vergroten van het areaal (land- en water) natuur	+	•
	Behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden	+	
	Leefbaarheid en vitaliteit kernen	+	
	Recreatieve voorzieningen	+	

Verhogen ruimtelijke kwaliteit stedelijk gebied

Dit subdoel heeft als kernindicator **Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit stedelijk gebied.** Voor de score op deze kernindicator wordt gekeken naar het toevoegen van complementaire woon- en werkmilieus, de realisatie van voldoende kritische massa om draagvlak te creëren voor voorzieningen en de spreiding van deze kwaliteiten over de gehele regio, zodat iedereen ervan profiteert.

In het IRP wordt het mengen van wonen, werken en voorzieningen nadrukkelijk genoemd als een belangrijke opgave voor de regio. De inzet op OV-knopen zorgt ervoor dat de omgeving hier een stapje meer stedelijk wordt en het zorgt voor menging van functies en draagvlak voor (meer) voorzieningen. Met meer stedelijke milieus neemt de bereikbaarheid van voorzieningen voor de gehele regio toe en ook de inzet op de vitale kernen draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit.

Met deze inzet zijn er voldoende kansen om de ruimtelijke kwaliteit van het stedelijk gebied te vergroten. Specifieke inzet om deze ruimtelijke kwaliteit te bevorderen (welke voorzieningen, waar•) wordt echter niet uitgewerkt. Wel wordt in de regiopoorten de verbinding met de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied gezocht en ook de verbindingen via de scheggen dragen bij. Dit maakt veel woongebieden aantrekkelijker doordat de toegang tot recreatieve mogelijkheden in het buitengebied wordt verbeterd, maar de ruimtelijke kwaliteit van het stedelijke gebied zelf verandert er niet of nauwelijks door. De overkoepelende score is licht positief (0/+)

Verhogen ruimtelijke kwaliteit landelijk gebied

Dit subdoel heeft als kernindicatoren **Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit landelijk gebied,** de **bijdrage (of afbreuk) aan de kernkwaliteiten van de Utrechtse Landschappen**, de **bijdrage (of afbreuk) aan cultuurhistorische waarden (landschapselementen / bouwwerken / artefacten)**, de **impact op landbouw,** het **aandeel landbouw in regionale voedselvoorziening** en de **kansen voor natuur-/landschapinclusieve/circulaire landbouw.**

Het IRP heeft veel aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit van het landelijke gebied. De groei van het groene en blauwe netwerk wordt als randvoorwaardelijk genoemd voor de ontwikkelingen, het Utrechts landschap de ‘kwaliteitsdrager voor de hele U16’. Er zijn vier algemene en zeven gebiedsopgaven benoemd (Blauwe krans Stelling van Amsterdam, Polderscheg Lange Linschoten –

Woerden – Breukelen, Hollandsche IJsselscheg / Rijnenburg / A12zone, Waterliniescheg, Groene zoom Vijfheerenlanden, Groen raamwerk Heuvelrug-Lek, Agrarisch groenblauw netwerk. Er zijn concrete (kwantitatieve) opgaven voor deze gebieden benoemd voor natuur, recreatie, landschapselementen, inclusief meekoppelkansen.

Het IRP levert daarmee een positieve bijdrage aan de kansen voor ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied, inclusief de kernkwaliteiten en de cultuurhistorische waarden. Daarnaast wordt verduurzaming van de landbouw en de transitie naar een circulaire en klimaatneutrale landbouw veelvuldig genoemd en wordt aansluiting bij lopende initiatieven bepleit. Het perspectief van de agrarische sector wordt echter ook als uitvoeringsvraagstuk benoemd waarbij economisch rendabele landbouw als uitgangspunt is benoemd. Hoewel niet expliciet benoemd, staat het areaal aan landbouwgrond onder druk en daarmee mogelijk ook de bijdrage aan regionale voedselvoorziening.

Een ander aandachtspunt is de ruimtelijke inpassing van bronnen voor duurzame energie, zoals zonnepanelen en windmolens. Het IRP zoekt op dit aspect samenhang met de RES U16 van waaruit lokale zoekprocessen worden georganiseerd om te zorgen dat de energieopgave niet (teveel) ten koste gaat van ruimtelijke kwaliteit. Expliciet wordt potentieel benoemd rondom infrastructuur, bij bedrijventerreinen en in agrarische gebieden om op die manier de ruimtelijke kernkwaliteiten van de regio niet teveel te verstoren.

Alles bijeengenomen is de score op het subdoel ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied positief (+), de consequenties voor de landbouw zijn een aandachtpunt, dat geldt ook voor de inpassing van duurzame energiebronnen in de regio.

Intrinsieke natuurwaarden

Het subdoel behouden en versterken van de intrinsieke natuurwaarden wordt beoordeeld met behulp van de kernindicatoren **kansen voor natuur** en **het borgen van biodiversiteit**.

In het IRP is veel aandacht voor het behoud en herstel van natuurwaarden. Er is een forse kwantitatieve opgave opgenomen in het IRP in het areaal natuur (zie volgende kernindicator) en ook verbindingen tussen ecologisch waardevolle gebieden worden gelegd. Daarmee wordt gewerkt aan de robuustheid van de natuur en het Natuur Netwerk Nederland wordt gecompleteerd met de benoeming van 7 natuurkernen. Het streven is ook naar natuurinclusieve woon-werklocaties, natuurinclusieve steden en landbouw, wat nieuwe kansen voor de natuur biedt en ruimte moet geven aan biodiversiteit. De kwalitatieve ontwikkeling is beperkt uitgewerkt. Het IRP zet wel in op completering van het Natuur Netwerk Nederland, maar verder is er geen uitwerking in bijvoorbeeld in natuurdoeltypen. Dit in combinatie met de forse toename van wonen en werken, en de veelvuldig genoemde combinatie van natuur met recreatieve doeleinden, maakt de effectieve invloed op de biodiversiteit ongewis. Uiteindelijk verwachten we een licht positief effect (0/+).

Areaal natuur

Het subdoel areaal natuur wordt gescoord op de kernindicatoren **ruimtebeslag/nieuwe natuur (exclusief reeds geplande NNN)** en **verbondenheid natuurgebieden (in ha) - aantasting en nieuwe verbindingen.**

Er wordt ruim 4.000 ha. natuur (gemengd met recreatie) toegevoegd en er wordt gewerkt aan een groot aantal verbindingen: 38 natuurschakels en 13 recreatieve verbindingen. Voorts worden 19 fietsducten, 3 ecoducten en 16 kleinere faunapassages benoemd. Er wordt ingezet op het vergroten en robuuster maken van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Per saldo neemt het areaal natuur naar verwachting toe en ook de verbondenheid van natuurgebieden verbeterd. Overigens is het realiseren van de NNN een ‘zelfstandige opgave van de provincie’. Per saldo is er naar verwachting

een positieve bijdrage van het IRP aan het areaal natuur, maar de exacte omvang (bovenop reeds geplande ontwikkelingen) is onduidelijk (score + en •) .

Behouden en versterken cultuurhistorische waarden

Voor het behoud en de versterking van de cultuurhistorische waarden is in het aangepast beoordelingskader de kernindicator **kansen voor landschap** benoemd. Behoud van cultuurhistorische waarden en de combinatie met recreatiemogelijkheden zijn hiervoor relevant (NB: dit subdoel en de uitwerking ervan kent overlap met het subdoel 'Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit landelijk gebied').

In het IRP worden cultuurhistorische waarden niet aangetast en wordt juist ingezet op de landschappelijke kracht en diversiteit als drager van ontwikkelingen in de regio. De score op dit subdoel is daarmee positief (+).

Leefbaarheid en vitaliteit kernen

De leefbaarheid en de vitaliteit van kernen kan worden geborgd door het **inwonertal op peil** te houden en door te zorgen voor een **goede bereikbaarheid naar de knopen**. Hiermee blijft er draagvlak voor lokale voorzieningen en zijn regionale voorzieningen voor iedereen bereikbaar, ook vanuit de kleinere kernen.

Het IRP voorziet in de behoefte van de kleinere en middelgrote kernen. Om draagvlak voor voorzieningen en gewenste woonmilieus te houden worden veel kernen een 'stapje stedelijker'. Bijbouwen voor de eigen vitaliteit en marktdynamiek is voorzien. In totaal landt 15% (15.000 tot 20.000) woningen in de kleinere en middelgrote kernen. Daarbij is ook aandacht voor het behouden van voldoende werkgelegenheid. Dit draagt bij aan de zogeheten 'zelfstandige vitaliteit'. Daarnaast komt het begrip 'verbonden vitaliteit' aan de orde: de bereikbaarheid van (regionale) voorzieningen vanuit de kleinere kernen draagt ook bij aan de vitaliteit. De verdere ontwikkeling van knopen draagt bij aan een toename van voorzieningen buiten de grootstedelijke agglomeratie. Deze voorzieningen komen ook binnen bereik van veel kleinere kernen, ook in combinatie met de verbeteringen in de lokale bereikbaarheid van vooral OV en langzaam verkeer.

Het IRP geeft aan dat er geen eenduidig antwoord is op het vitaliteitsvraagstuk, maar dat per kern gekeken moet worden naar zelfstandige en verbonden vitaliteit. Om die reden is in het IRP bij toelichting op de uitvoeringstrategie expliciet aandacht voor 'Uitwerking van Vitaliteit waarbij de programmering van de kernen centraal staat'. Daarin wordt gezocht naar 'de beste balans tussen vitaliteit en ruimtelijke randvoorwaarden', waaronder ook bereikbaarheid wordt bedoeld.

Het IRP draagt daarmee positief bij aan de vitaliteit van de kernen (+). De autobereikbaarheid is mogelijk wel een aandachtspunt.

Recreatieve voorzieningen

De kernindicator is bij dit subdoel is **ruimte, kwaliteit en bereikbaarheid recreatieve voorzieningen.** De score op deze kernindicator kan worden bepaald door de effecten in beeld te brengen op het areaal aan recreatiegebied, het recreatieve netwerk, de kwaliteit en capaciteit van recreatieterreinen en landschappen en de bereikbaarheid hiervan.

De inzet in het IRP op recreatieve mogelijkheden uit zich onder meer in de inzet op 'poorten' het toevoegen van recreatienatuur en fietsroutes. Er zijn 13 recreatieve verbindingen benoemd, en 400 km aan recreatieve en ecologische verbindingen, versterking van het groen blauwe netwerk voor recreatieve doeleinden en stations die zich ontwikkelen tot recreatie-transferia. Ook Rijnenburg wordt gezien als mogelijke locatie voor sport en recreatie in combinatie met een energielandschap. Verder wordt nog nader onderzocht of en zo ja welke recreatieve functie gegeven kan worden aan

de aangewezen regionale natuurkerngebieden. We verwachten daarom een positieve score op de recreatieve mogelijkheden (+).

3.5 Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren

In schema 3.5 is de beoordeling op de subdoelen die vallen onder het hoofddoel 'Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren' samengevat weergegeven.

Schema 3.5: beoordeling op hoofddoel 'Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren'

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'			
Hoofddoel	**Subdoelen**	**Perspectief**	**Programmering**
Slimme en Toekomstvaste mobiliteit faciliteren	Voldoende capaciteit infrastructuurnetwerken en oplossing urgente (systeem) knelpunten (Fiets, Spoor, Stedelijk OV, Transfer, Weg)	+	
	Versterken robuustheid infrastructuurnetwerken	0/+	
	Vergroten van reizigerscomfort, betrouwbaarheid en beleving	0	•
	Vergroten toegankelijkheid van het verkeer- en vervoersysteem	+	

Capaciteit infra

Het subdoel dat beoogd voldoende capaciteit op de infrastructuurnetwerken te bewerkstelligen heeft als kernindicatoren: **bereikbaarheid in reistijdsom totaal per modaliteit, lokaal, regionaal en doorgaand verkeer**, het **aantal woningen nabij bestaande OV-knopen (met restcapaciteit),** de **bereikbaarheid van arbeidsplaatsen per modaliteit (fiets/ov, auto),** de **Impact op NMCA knelpunten,** het **Ontlasten van Utrecht Centraal** en het **bewerkstelligen van slim, veilig en duurzaam goederenvervoer.**

Om de effecten aan de hand van de deze indicatoren te kunnen meten is het eigenlijk nodig verkeersmodelberekeningen te doen. Aan de hand van de inzet van het IRP kan hier echter ook kwalitatief het een en ander over worden gezegd. Door de ontwikkeling van knopen en de inzet op gemengde woon-werkmilieus worden banen en werknemers dicht bij elkaar ontwikkeld, wat in potentie zorgt voor korte reistijden. Er is veel aandacht voor langzaam verkeer en OV-maatregelen. Een schaalsprong is de inzet, met realisatie van het "wiel met spaken", waarmee betere verbindingen worden gerealiseerd, juist ook op andere relaties dan die met het Centraal Station. Deze matregelen maken dat in de regio betere verbindingen met naar verwachting kortere reistijden tot stand komen. Door de inzet op meerdere knopen en het Wiel met Spaken zou ook de ontlasting van Utrecht Centraal haalbaar moeten zijn.

Het doorgaande verkeer, dat geen herkomst of bestemming heeft in de regio, wordt van groot belang geacht voor de ruimtelijk economische ontwikkeling van de regio, maar krijgt verder weinig aandacht. De gevolgen van ontwikkelingen in het IRP op knelpunten die in de Nationale Markt en Capaciteitsanalyses (NMCA) zijn voorzien is ongewis.

De inzet voor weginfrastructuur is gericht op het wegnemen van knelpunten. Uitgangspunt voor ontwikkelingen is ook dat deze niet leiden tot meer verkeer in de spits. Mocht dat onverhoopt niet lukken dan wordt de mogelijkheid open gehouden om zwaarder in te zetten op vraagbeïnvloeding en andere modaliteiten. Als laatste optie wordt ook de mogelijkheid geschetst om alsnog grootschaliger weginframaatregelen te nemen (een parallelweg bij de A12 wordt als voorbeeld genoemd).

Ten aanzien van goederenvervoer wordt de keuze gemaakt om niet meer XXL logistiek in de regio te accommoderen. Dit gebeurt overigens niet alleen vanuit bereikbaarheidsperspectief, landschap en ruimte spelen hierbij zeker ook een rol. Naar verwachting heeft deze keuze een dempend effect op de toename van het vrachtverkeer. Maar hoe de toename van de vraag naar stadsdistributie wordt geaccommodeerd of wat de inzet op circulariteit doet met goederenstromen komt niet aan bod.

Alles overziend verwachten we een positief effect (+) op de indicator capaciteit infrastructuur. Voor OV en langzaam verkeer is dit door capaciteitsuitbreidingen, voor automobiliteit zit het vooral in vraagbeïnvloeding; door RO-keuzes, maar ook door bijvoorbeeld beprijzen. Door rekening te houden met eventuele uitbreidingen van weginfrastructuur op termijn wordt flexibiliteit en adaptiviteit ingebouwd.

Robuustheid infra

Onder de **robuustheid van de infrastructuur** wordt het vermogen verstaan om te blijven functioneren, ook als er problemen zijn. Deze kernindicator kent als subindicator 'uitwijkmogelijkheden bij incidenten'. In zijn algemeenheid geldt dat extra schakels in een netwerk een verbetering met zich meebrengen voor de robuustheid. Er zijn immers andere routes of lijnen beschikbaar als er een schakel uitvalt. Ook ruime capaciteit draagt bij aan robuustheid.

Door realisatie van het Wiel met Spaken en het ontwikkelen van nieuwe knopen wordt het OV-systeem naar verwachting robuuster. Het wegsysteem blijft naar verwachting echter kwetsbaar. We beoordelen de score op het subdoel 'robuustheid infra' als licht positief (0/+).

Comfort, betrouwbaarheid, beleving

Comfort, betrouwbaarheid en beleving van vooral OV en fietsroutes dragen bij aan een aantrekkelijk vervoersysteem dat een beter alternatief voor de auto vormt. Hier wordt in het IRP alleen in de opgaven aandacht aan besteed. Het toevoegen van routes, hubs etc moet hieraan bijdragen. Afgezien van deze (kwantitatieve) opgave wordt niet specifiek ingegaan op het comfort, de betrouwbaarheid of de beleving van verplaatsingen of de voorwaarden die hiermee aan routes, voertuigen of overstappunten worden gesteld. Ook wordt niet ingegaan op wanneer bijvoorbeeld capaciteit voldoende is om comfortabel te zijn. We beoordelen de score daarom als onbekend/niet te beoordelen (•).

Toegankelijkheid

Het **vergroten van de toegankelijkheid van het verkeer- en vervoersysteem** maakt dat het bereik van personen die afhankelijk zijn van het OV toeneemt. Dat vergroot hun sociale mobiliteit, brengt voorzieningen naderbij en kan ook de kans op een baan beïnvloeden (als het bereik toeneemt zijn er meer potentiële banen binnen een acceptabele reistijd).

Het IRP kent geen specifieke opgaven of elementen die de toegankelijkheid van verkeer en vervoerssysteem beïnvloeden, anders dan het toevoegen van knopen en het bereikbaar maken ervan. Door de schaalsprong van het OV, de uitbreiding van het aantal knopen en de verbetering van toeleidende infrastructuur voor langzaam verkeer wordt OV naar verwachting een realistische optie voor een grotere groep. Deze structurele aanpassingen zorgen daarom voor een licht positieve score op 'toegankelijkheid' (0/+).

3.6 Haalbaarheid

In schema 3.6 is de beoordeling op de subdoelen die vallen onder het hoofddoel 'Haalbaarheid' samengevat weergegeven.

Schema 3.6: beoordeling op hoofddoel 'Haalbaarheid'

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'			
Hoofddoel	**Subdoelen**	**Perspectief**	**Programmering**
Haalbaarheid	Zicht op uitvoering (technische complexiteit, draagvlak, fysieke inpassing, juridisch)	0	•
	Mate van adaptiviteit en toekomstvastheid	+	

Zicht op uitvoering

Het subdoel 'zicht op uitvoering' gaat over de mate waarin zich technische en juridische knelpunten voor kunnen doen en de mogelijkheden om alle maatregelen fysiek te kunnen inpassen. Er is een kernindicator gedefinieerd die eveneens **uitvoerbaarheid** heet. Subindicatoren die iets zeggen over de mate van complexiteit van de opgaven zijn: het aantal eigenaren op wiens grondgebied de verstedelijking plaatsvindt en de aanwezige bestaande bebouwing.

In meer algemene zin is in het IRP ruim aandacht voor de uitvoeringsstrategie. Daarin worden verschillende knelpunten, aandachtspunten, maar ook kansen benoemd die raken aan de uitvoering van de gestelde ambities en doelstellingen. De uitvoeringsstrategie benoemd een aantal elementen die cruciaal zijn bij het verder uitrollen van de strategie. Zo gaat het over het integrale karakter van het ruimtelijke en programmatische perspectief, het gezamenlijke perspectief waarbij gemeenten ook voor elkaars opgaven staan en dat het IRP inzet is in gesprekken met andere bestuurslagen en stakeholders. Door vanuit deze principes in het vervolg de uitwerking op te pakken wordt getracht de haalbaarheid te vergroten. Aanvullend hierop geldt het feit dat het IRP is opgesteld door en in nauwe samenhang met alle 16 gemeenten uit de regio. Dat maakt dat er een goede basis ligt om straks (ruimtelijke) keuzes te maken. Het regionaal uitwerken van de visie zorgt er bovendien voor dat de verschillende opgaven meer concreet inzichtelijk zijn dan wanneer iedere gemeente dit voor zich had moeten doen, daar waar de opgaven hetzelfde blijven. Bij uitwerking van het IRP is bovendien rekening gehouden met of aangesloten bij uitkomsten van het MIRT-onderzoek UNED en bij provinciale plannen. Daarmee is getracht te zorgen voor meer draagvlak onder het IRP, wat een goed uitgangspunt zou moeten zijn voor uitvoering ervan.

Wanneer we meer inhoudelijk en specifiek kijken naar de benoemde subindicatoren in het BOK dan constateren we het volgende. De binnenstedelijke locaties en transformatieopgaven zijn relatief complex. Hier zijn veel verschillende eigenaren en bestaande gebouwen, waarmee rekening moet worden gehouden. Inpassing brengt daarnaast mogelijk forse kosten met zich mee. Haalbaarheid is daarmee complex, maar (reserve)plancapaciteit en de mogelijkheden tot fasering (zie volgende punt) dragen wel positief bij. Overigens is veel afhankelijk van de nadere planuitwerking en programmering in vervolgfasen. De score op de indicator is daarom voor nu 0 (vanwege de complexiteit) en deels nog niet te beoordelen (•), vanwege de afhankelijkheid van nadere planuitwerking en programmering in vervolgfasen.

Adaptiviteit en toekomstvastheid

Voor adaptiviteit en toekomstvastheid is als kernindicator **adaptiviteit/flexibiliteit** benoemd. De mate waarin in de toekomst nog andere keuzes open liggen en er flexibel kan worden omgegaan met deelgebieden maakt het IRP flexibel. Het belang hiervan neemt toe naarmate eindbeelden verder in de toekomst liggen. Dit wordt nadrukkelijk in het IRP onderkend en de aanbeveling wordt gedaan om ontwikkelingen te blijven monitoren en zo nodig bij te sturen. Er wordt ook rekening gehouden met het feit dat bijsturen eventueel nodig kan zijn en een aantal opties hiertoe wordt opengehouden. Zo lopen voor verschillende opgaven nog verkenningen naar concretere ruimtelijke invulling, de zoekgebieden in studie zijn nu nog breed en daarmee adaptief. Het gaat bijvoorbeeld om de thema's energie, natuur en landschap, kantoren en bedrijventerreinen. Daarbij worden

enkele concrete alternatieve woningbouwlocaties benoemd evenals een mogelijke verdere uitbreiding van weg (en andere) infrastructuur. Ook het 'overprogrammeren' met 30% meer woningen dan de voorziene opgave draagt bij aan de flexibiliteit en adaptiviteit. Het IRP scoort daarmee positief (+) op deze indicator.

3.7 Kosten en opbrengsten (financieel)

In schema 3.7 is de beoordeling op de subdoelen die vallen onder het hoofddoel 'Kosten en opbrengsten' samengevat.
Schema 3.7: beoordeling op hoofddoel 'kosten en opbrengsten (financieel)'

Centraal motto U16: 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'			
Hoofddoel	**Subdoelen**	**Perspectief**	**Programmering**
Kosten en opbrengsten (financieel)	Beheer en exploitatiekosten , incl. opbrengsten	-	•
	Investeringskosten	-	•

Beheer en exploitatie

Kosten van beheer en exploitatie waarmee rekening dient te worden gehouden gaan over de gebiedsontwikkeling (**grondexploitatie, GREX**) en over de **OV-exploitatie.** De ontwikkelingen in het IRP zijn nog onvoldoende gedetailleerd om deze berekeningen te kunnen maken. Wel is op voorhand bekend dat binnenstedelijke locaties (vanwege de complexiteit van de ontwikkeling) over het algemeen een negatief financieel saldo hebben. Voor buitenstedelijke locaties wordt een neutrale grondexploitatie verondersteld. Ten aanzien van de OV-exploitatie geldt dat verdichting op knopen zorgt voor 'dikkere' reizigersstromen. Dit kan een gunstig effect hebben op de exploitatie van onderbenutte lijnen. In het IRP wordt ook benoemd dat er in de verdere uitwerking oog is voor een rendabele exploitatie van OV-lijnen. Dit zal naar verwachting echter niet voor alle lijnen mogelijk zijn en bovendien vragen om flinke investeringen (zie hieronder). We beoordelen de score voor beheer en exploitatie als negatief en deels nog niet te beoordelen (- en •)

Investeringen

Kernindicator bij het subdoel investeringen is **investeringen in infrastructuur**. Net als bij beheer en exploitatie is er nog geen uitgewerkte raming van alle maatregelen. Wel is bekend en benoemd dat de investeringen in met name de schaalsprong van het OV zeer fors zullen zijn. We beoordelen de score net als bij exploitatie als negatief en deels nog niet te beoordelen (- en •).

Bijlage 1: Bijlage operationalisering kernindicatoren

De beoordeling van diverse kernindicatoren is opgebouwd aan de hand van meerdere sub-indicatoren. In deze paragraaf zijn deze sub-indicatoren per kernindicator kort toegelicht. De paragraaf is gestructureerd aan de hand van de hoofd- en subdoelen.

Hoofddoel Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio

Het hoofddoel bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio is opgebouwd uit een vijftal subdoelen en 18 kernindicatoren. Een deel van deze indicatoren spreekt voor zich, een ander deel is opgebouwd uit meerdere sub-indicatoren. In figuur B1 is de relatie tussen en opbouw van het beoordelingskader voor dit hoofddoel nader uitgewerkt, in het blauw zijn sub-indicatoren opgenomen.

Figuur B1 Beoordelingskader REP contour hoofddoel bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio

De verdere operationalisering van kernindicatoren naar sub-indicatoren vergt op enkele onderdelen nog een nadere duiding, welke is overgenomen uit het beoordelingskader van het MIRT Onderzoek.

Geluid

De effecten van de verstedelijking hebben op verschillende manieren een uitwerking op geluidhinder:

- **Ruimtelijke ontwikkeling op geluidbelaste locaties** (binnen wettelijke normen). De categorie is in beeld te brengen op basis van de huidige geluidshindercontouren.
- **Nieuwe infrastructuur leidt tot nieuwe plaatsen waar geluidbelasting ontstaat.** Deze categorie is eerder kwalitatief beoordeeld, waarbij ook is meegewogen dat deze geluidsbeleving meer impact heeft dan geluidhinder rondom bestaande infrastructuur, omdat een geluidsluwe situatie nu een geluidgehinderde situatie wordt.
- **Ruimtelijke ontwikkelingen genereren nieuwe verplaatsingen**; hierdoor kunnen bestaande woningen of andere kwetsbare functies met meer geluid te maken krijgen.

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie gaat over het kunnen inspelen op de gevolgen van klimaatverandering op thema's als wateroverlast (voldoende waterberging), hittestress, waterveiligheid, bodemdaling, verzilting/verdroging, zoetwatervoorziening etc. Bij beoordeling van de kernindicator *kansen voor klimaatadaptatie* is rekening gehouden met de volgende sub-indicatoren:

- Wateroverlast
- Overstroming
- Hittestress
- Droogte

Aan de hand van verdeling over woonmilieus, bodemopbouw, reliëf, type bouw en nabijheid van rivieren is een inschatting te maken van de bijdrage aan het subdoel. Gehanteerde globale regels hierbij zijn:

- Hoe meer er hoogstedelijk wordt gebouwd, hoe lastiger het wordt om de gevolgen van klimaatverandering te verzachten. Er zijn overigens goede voorbeelden dat dit wel kan, alleen vraagt dit wel extra inspanningen.
- Veengronden in west Utrecht zijn bodemdalingsgevoelig gedurende droge periodes. Als grondwaterstanden dalen zakt het veen extra in. Waarbij kleigronden hemelwater moeilijk infiltreren en zandgronden houden relatief weinig water vast.
- Richting de Utrechtse Heuvelrug is relatief veel reliëf en het gebied ondervindt de meeste neerslag in de regio. Lucht aangevoerd vanuit het westen stijgt langs de heuvelrug op, koelt af, verdampt en neerslagwolken worden gevormd. Water stroomt naar de voet van de heuvelrug wat tot lokale wateroverlast leidt. Tegelijkertijd is wateraanvoer naar de hogere gronden gedurende droogteperiodes lastig.
- Bij nieuwbouw is het relatief makkelijker om direct te kiezen voor een volledig klimaatbestendige inrichting. Bij binnenstedelijke verdichting en transformatie is dit aanzienlijk gecompliceerder, deze gebieden ondervinden minder kansen voor klimaatadaptatie.
- Nabij het rivierengebied zijn de grootste overstromingsrisico's. Langs de Lek en richting de westelijke polders is de maximale waterdiepte het hoogst. Het gebied rondom de Utrechtse Heuvelrug is veiliggesteld dankzij haar hoge(re) ligging.

Kansen voor energietransitie

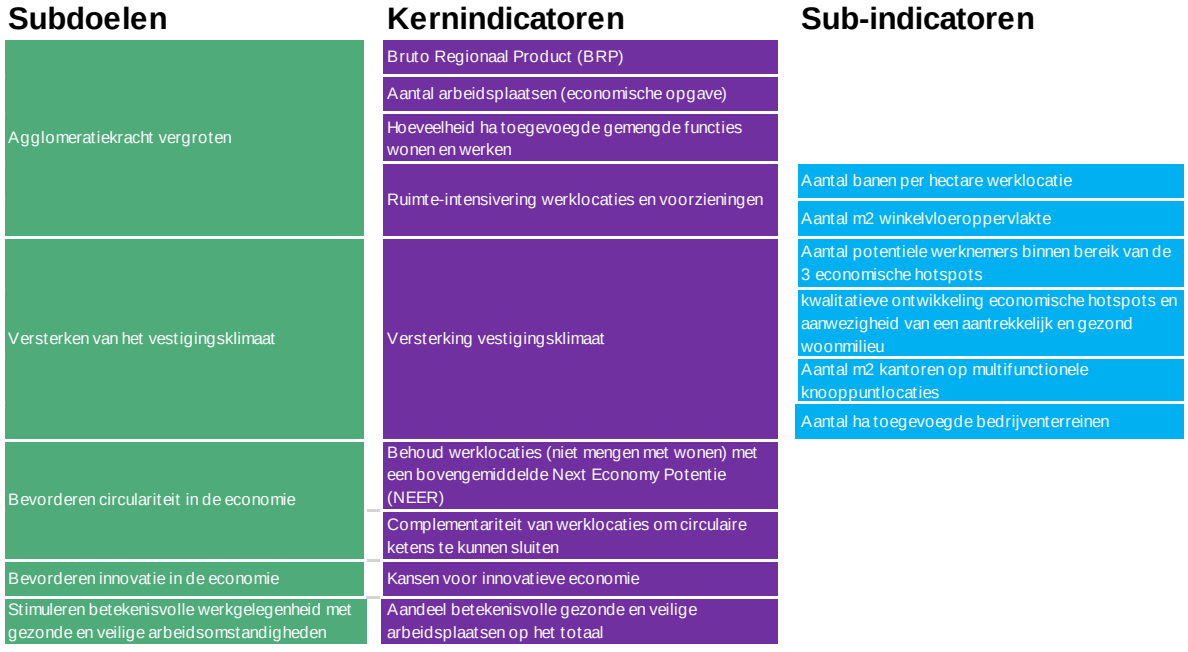
De kernindicator *kansen en bijdragen aan realisatie energietransitie in termen van energieproductie en -opwek* gaat over voldoende ruimte voor de opwekking van duurzame energie en besparing van energiegebruik. Dit wordt beoordeeld aan de hand van zes elementen:

- Aan de hand van het **energiegebruik per woningtype** (elektriciteit en warmte) is berekend wat de energievraag van de 37.000 woningen is die worden toegevoegd. Een lager totaal energiegebruik is daarbij als positief beoordeeld.
- **Energieneutrale woningen**. In steden is het complexer om zelfvoorzienende woningen te maken (hoogbouw heeft bijvoorbeeld te weinig vierkante meters dak om met zonnepanelen in de energievraag van alle gestapelde woningen te voorzien). In de toekomst is ook geveloppervlakte mogelijk te gebruiken voor energiewinning en zal de verbeterde isolatie ertoe bijdragen dat juist woningen in het buitengebied makkelijker energieneutraal zijn te maken. Een hoger aantal gestapelde woningen in een model is als negatief beoordeeld.
- De ruimte die beschikbaar is voor het opwekken van energie is een belangrijke indicator. Het vrijhouden van het buitengebied biedt kansen om dit (deels ook) in te zetten voor energieopwekking. Het subcriterium **Ruimte voor elektriciteit** buitengebied pleit daarom voor hoogstedelijke milieus en niet voor geen uitleg. Meer ruimtegebruik in het buitengebied scoort dus negatief.
- Ook meegewogen is het **gebruik van bedrijventerreinen**: wanneer bedrijventerreinen worden getransformeerd, zullen bedrijven in de regel een impuls hebben om oude processen en technieken (die deels zijn afgeschreven) eerder te vervangen door nieuwe schone technologie, dan als ze op de bestaande locatie zouden blijven.
- Aanvullend is op suggestie van de Bestuurstafel Energie een sub-indicator energiegebruik en –levering werklocaties toegevoegd.

Hoofddoel Economie versterken: aanjagen economische groei van de regio

Het hoofddoel *economie versterken* is opgebouwd uit 4 subdoelen en 9 kernindicatoren. Een deel van deze indicatoren spreekt voor zich, een ander deel is opgebouwd uit meerdere sub-indicatoren. In figuur B2 is de relatie tussen en opbouw van het beoordelingskader voor dit hoofddoel nader uitgewerkt, in het blauw zijn sub-indicatoren opgenomen.

Figuur B2 Beoordelingskader REP contour hoofddoel economie versterken

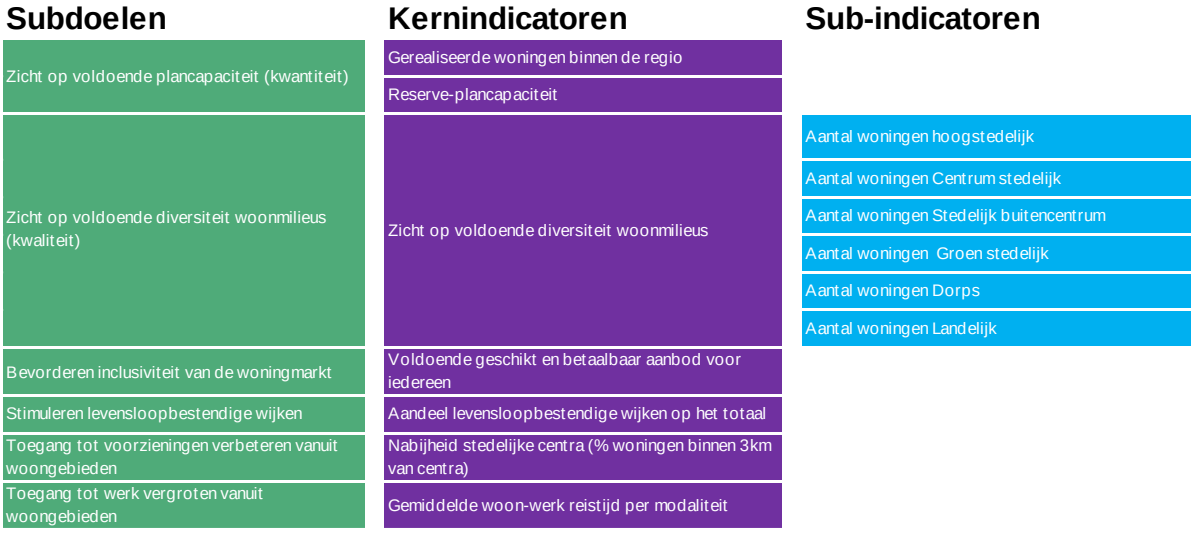
In het MIRT Onderzoek is een nadere uitwerking gegeven aan de kernindicator ‘Versterking vestigingsklimaat’. Daarin spelen drie economische hotspots een rol, dat zijn: (1) USP/Rijnsweerd, (2) Stationsgebied Utrecht en (3) A12zone/Merwedekanaalzone. In U16 verband is naar aanleiding van

de moties en amendementen ook gesproken over enkele andere sectoren en hotspots die van belang zijn. Daarvoor is ruimte in de kwalitatieve duiding, waarbij meespeelt dat in iedere regio/ gemeente andere economische sectoren van meer of minder groot belang zijn.

Hoofddoel Verstedelijkingsopgave faciliteren

Het hoofddoel *verstedelijkingsopgave faciliteren* is opgebouwd uit een viertal subdoelen en 5 kernindicatoren. Een deel van deze indicatoren spreekt voor zich, een ander deel is opgebouwd uit meerdere sub-indicatoren. In figuur B3 is de relatie tussen en opbouw van het beoordelingskader voor dit hoofddoel nader uitgewerkt, in het blauw zijn sub-indicatoren opgenomen.

Figuur B3 Beoordelingskader REP contour hoofddoel verstedelijkingsopgave faciliteren

Nieuw onderzoek dat is uitgevoerd voor het REP (Companen 2019) brengt de verschillen tussen vraag en aanbod in beeld voor de periode tot 2040 voor 5 deelgebieden:

- **Utrecht**: hier is vooral vraag naar en een tekort aan Centrum Stedelijk wonen. Buiten-centrum milieus zijn er voldoende. Om daarmee aan de Centrum-stedelijke vraag tegemoet te komen dienen deze milieus voldoende stedelijke uitgaansfuncties te krijgen.
- **Rondom Utrecht:** hier ontstaat een tekort in vrijwel alle woonmilieus; het grootste tekort is aan Centrum-stedelijk. Tekorten buiten centrum ontstaan pas op langere termijn.
- **Noord:** hier is vooral behoefte aan buiten-centrummilieus. Er is vooral behoefte aan appartementen en zeer betaalbare grondgebonden woningen.
- **Zuidoost:** met uitzondering van het buiten-centrummilieu is er in alle woonmilieus een tekort. Er is hier in sterkere mate dan in andere regio's vraag naar grondgebonden koopwoningen, ook in duurdere segmenten.
- **Zuidwest:** hier is waarschijnlijk vooral behoefte aan buiten-centrummilieus, maar dit zou ook ingeruild kunnen worden meer dorps/ groenstedelijke milieus.

Bij beoordeling van de woningbouwprogrammering in de contour zal rekening worden gehouden met de uitkomsten uit het onderzoek van Companen.

Hoofddoel Ruimtelijke kwaliteit verhogen

Het hoofddoel *Ruimtelijke kwaliteit verhogen* is opgebouwd uit 7 subdoelen en 14 kernindicatoren. Een deel van deze indicatoren spreekt voor zich, een ander deel is opgebouwd uit meerdere sub-indicatoren. In figuur B4 is de relatie tussen en opbouw van het beoordelingskader voor dit hoofddoel nader uitgewerkt, in het blauw zijn sub-indicatoren opgenomen.

Figuur B4 Beoordelingskader REP contour hoofddoel Ruimtelijke kwaliteit verhogen

Subdoelen	Kernindicatoren	Sub-indicatoren
Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het stedelijk gebied	Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit stedelijk gebied	Toevoeging complementaire woon- en werkmilieus
		Realisatie voldoende kritische massa om draagvlak te creëren voor voorzieningen
		Spreiding van deze kwaliteiten over de gehele regio, zodat iedereen ervan profiteert
Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied	Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit landelijk gebied	Koppelkansen ontwikkeling en structuurverbetering landelijk gebied
		Bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van stads- en dorpsranden
		Impact op ruimtebeslag landbouwareaal (zie ook volgende kernindicator
	Bijdrage (of afbreuk) aan de kernkwaliteiten van de Utrechtse Landschappen	
	Bijdrage (of afbreuk) aan cultuurhistorische waarden (landschapselementen / bouwwerken / artefacten)	
	Impact op landbouw (ruimtebeslag bestaand areaal, met onderscheid primaire en secondaire landbouw)	Ruimtebeslag aaneengesloten primaire landbouw (kernlandbouwgebied)
		Ruimtebeslag aaneengesloten secundaire landbouw (combinatie met andere functies)
	Aandeel landbouw in regionale voedselvoorziening	
	Kansen voor natuur/landschapinclusieve/circulaire landbouw	
Behouden versterken van de intrinsieke natuurwaarden	Kansen voor natuur	Aantasting en ontwikkeling in of direct langs beschermde natuurgebieden en ecologische structuren
		Effecten ondergrondse waterstructuren
	Borgen biodiversiteit	Toename / vergroten biodiversiteit
		Nieuwe habitats of uitbreiding van natuurareaal voor specifieke doelsoorten (land en water)
		Aaneengeslotenheid / robuustheid van gebieden en verbindingen
		Mate van robuustheid van ecologische verbindingen (stijging natuurwaarden door goede verbindingen)
Vergroten van het areaal (land- en water) natuur	Ruimtebeslag/nieuwe natuur (exclusief reeds geplande NNN)	Aantal ha bos
		Aantal ha landbouw
		Aantal ha recreatie
		Aantal ha natuur
	Verbondenheid natuurgebieden (in ha) - aantasting en nieuwe verbindingen	
Behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden	Kansen voor landschap	Mogelijkheden ontwikkeling landschappelijke kwaliteit
		Mogelijkheden ontwikkeling recreatiemogelijkheden in aangrenzende gebieden gebiedsontwikkeling
Leefbaarheid en vitaliteit kernen	Inwonertal op peil	
	Bereikbaarheid knopen	
Recreatieve voorzieningen	Ruimte, kwaliteit en bereikbaarheid recreatieve voorzi	Aantal hectare nieuw recreatiegebied
		Aantal meters nieuw of verbeterd recreatief netwerk
		Kwaliteit en capaciteit van recreatieterreinen en reacreatielandschappen
		Mate van bereikbaarheid recreatieterreinen en recreatielandschappen

Naar aanleiding van de moties en amendementen en suggesties vanuit de bestuurstafel Groen en Landschap zijn enkele subdoelen en kernindicatoren toegevoegd. In nadere toelichting en operationalisering op een aantal daarvan wordt verwezen naar het '*Pijlerrapport Groen en Landschap*'[1]. Op enkele kern- en sub-indicatoren is om die reden nog enige verduidelijking gegeven:

- **Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied.** Bij dit subdoel zijn onder andere de kernkwaliteiten van het Utrechtse Landschap en de cultuurhistorische

[1] Ontwikkelbeeld Groen & Landschap – Vijfde pijler Groen en Landschap: het aanbod van en aan U16. 31 juli 2019. Hier geraadpleegd: https://www.utrecht10.nl/media/filer_public/07/1d/071de2c9-fa04-4cb2-8018-63522db77890/190801_bvr_u16_groene_pijler_ontwikkelbeeld_xs.pdf

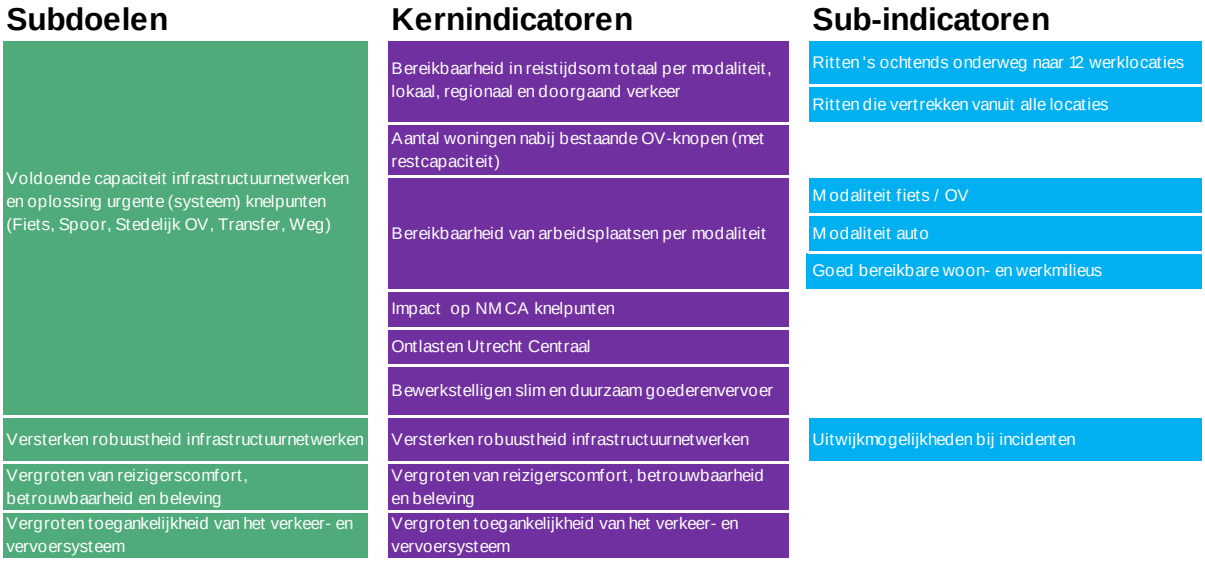
landschapselementen, bouwwerken en artefacten. Bij dit laatste aspect gaat het onder andere om de Limes, Waterlinies, Grebbelinie, Lustwarande en de Stelling van Amsterdam. Op het aspect landbouw in relatie tot ruimtelijke kwaliteit wordt onderscheid gemaakt tussen kernlandbouwgebieden (dat zijn een vijftal aaneengesloten landbouwgebieden in Utrecht) en secundaire landbouwgebieden (in deze gebieden is sprake van meer functiemenging: landbouw met wonen en werken).

- **Behouden en versterken van de intrinsieke natuurwaarden.** Op deze subdoelstelling wordt meegegeven dat natuurwaarden op diverse manieren kunnen worden gerealiseerd. Naast primaire natuurgebieden, die in ha zijn uit te drukken, kan een bijdrage aan natuurwaarden worden gerealiseerd in combinatie met andere functies als wonen, werken, recreatie en landbouw (in overlap met anders pijlers). Voor het meten van de biodiversiteit is het van belang om uit te gaan van doelsoorten met passende habitatgebieden, die kenmerkend zijn voor het beoogd type natuur en dat daarbij beoordeelt kan worden op het feit of geschikte leefomstandigheden voor deze doelsoorten worden geborgd of gerealiseerd.

Hoofddoel Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren

Het hoofddoel *Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren* is opgebouwd uit 4 subdoelen en 9 kernindicatoren, welke voornamelijk kwantitatief zijn uitgewerkt. Een deel van deze indicatoren spreekt voor zich, een ander deel is opgebouwd uit meerdere sub-indicatoren. In figuur B5 is de relatie tussen en opbouw van het beoordelingskader voor dit hoofddoel nader uitgewerkt, in het blauw zijn sub-indicatoren opgenomen.

Figuur B5 Beoordelingskader REP contour hoofddoel Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren

Ten behoeve van de beoordeling van de verstedelijkingsmodellen op het hoofddoel Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren zijn de verstedelijkingsmodellen doorgerekend in een verkeersmodel. Vanuit die doorrekening worden de gevolgen voor de keuze voor fiets, OV en auto inzichtelijk. Uit die analyses bleek dat de verstedelijkingsmodellen beperkt onderscheidend zijn. Ten behoeve van de beoordeling van de contour zijn (nog) geen verkeersmodel doorrekeningen gedaan, de beoordeling zal om die reden kwalitatief zijn.

Hoofddoel Haalbaarheid

Het hoofddoel *Haalbaarheid* is opgebouwd uit 2 subdoelen en kernindicatoren. In figuur B6 zijn voor de twee kernindicatoren ook sub-indicatoren en operationalisering van kernindicatoren opgenomen (in het blauw).

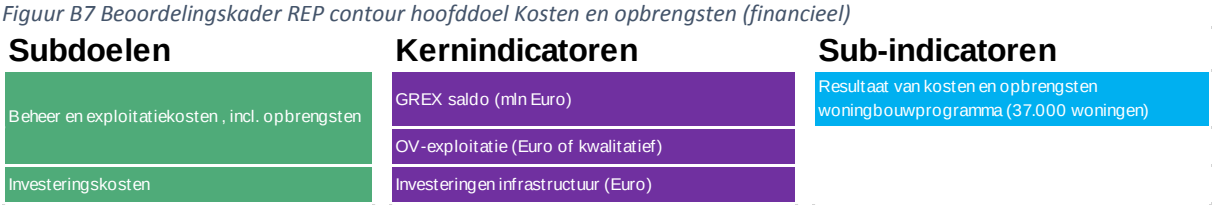
Figuur B6 Beoordelingskader REP contour hoofddoel Haalbaarheid

Hoofddoel Kosten en opbrengsten (financieel)

Het hoofddoel *Kosten en opbrengsten* is opgebouwd uit 2 subdoelen en 3 kernindicatoren, welke voornamelijk kwantitatief zijn uitgewerkt. Een deel van deze indicatoren spreekt voor zich, een ander deel is opgebouwd uit meerdere sub-indicatoren en deelberekeningen. In figuur B7 is de relatie tussen en opbouw van het beoordelingskader voor dit hoofddoel nader uitgewerkt, in het blauw zijn sub-indicatoren opgenomen.

Figuur B7 Beoordelingskader REP contour hoofddoel Kosten en opbrengsten (financieel)

Memo Regionale Participatie - Integraal Ruimtelijk Perspectief

Achtergrond

Ter opvolging van de bijeenkomst op 15 maart 2021 is er op 30 juni 2021 een vervolg bijeenkomst georganiseerd voor de regionale stakeholders van het IRP. Hiervoor zijn de vertegenwoordigers van de grootste regionale belangenorganisaties uitgenodigd om deel te nemen. Enkele stakeholders hebben tevens in de tussentijd hun inzichten omtrent het IRP schriftelijk of mondeling gedeeld. Deze memo is opgesteld ter verduidelijking hoe deze partijen over de regionale ambities denken en deze inzichten tevens te gebruiken voor de stappen te nemen om tot realisatie te komen.

Vervolgbijeenkomst

Aan de hand van de vorige stakeholdersbijeenkomst zijn een aantal thema's naar voren gekomen waar de stakeholders hebben aangegeven zorgen of vragen over te hebben of waarop concretisering nodig is voorafgaand aan het programmeren. Ze hebben bereidheid getoond om mee te doen in de uitvoering. Dit kan door in de toekomst deel te nemen aan de benodigde allianties of door actief mee te denken over de benodigde innovaties. De thema's die opgehaald zijn tijdens de stakeholdersbijeenkomst in maart 2021 zijn:

- Zorgen over de haalbaarheid van binnenstedelijk bouwen in combinatie met hoge kwaliteitseisen op het gebied van duurzaamheid, klimaatadaptatie, inclusiviteit en (groene) leefomgeving
- Functiemenging: hoe combineren we wonen, werken en groen in een leefbare wijk tot een prettige en gezonde woonomgeving?
- Groen: hoe zorgen we ervoor dat de groenambitie evenredig wordt meegenomen in de uitvoering en hoe bekostigen we de aanleg en beheer in de toekomst?
- Realisatiestrategie en haalbaarheid van het IRP: Het IRP is een abstracte visie, hoe vindt straks de uitwerking naar concrete projecten plaats en waar kunnen de stakeholders een bijdrage leveren bij de realisatie.

Doel en inhoud bijeenkomst

Doel van de bijeenkomst op 30 juni 2021 was om openstaande vraagstukken verder te concretiseren en stakeholders actief te betrekken bij het oplossen van deze vraagstukken (mede-eigenaar maken van). Tijdens de bijeenkomst werd de verdieping gezocht rond specifieke vraagstukken, elk met een inspirerende gastspreker die vanuit expertise kan reflecteren en inspireren op de thema's die worden behandeld. Daarnaast hadden stakeholders de gelegenheid om te reageren op het IRP

Datum: 30 juni 2021
Tijd: 20.00 – 22.00 uur

Genodigden	**Aanmeldingen**
Utrecht Science Park	aanwezig
Universiteit Utrecht	aanwezig
Neprom	aanwezig
Regioplatform Corporaties Utrecht	aanwezig
Bouwend Nederland	aanwezig
SSH Studentenhuisvesting	aanwezig
Staatsbosbeheer	aanwezig
Natuur en Milieufederatie (NMU)	aanwezig

Transport en logistiek Nederland	aanwezig
LTO Noord (regio Utrecht)	aanwezig
ANWB	aanwezig
Fietsersbond	aanwezig
Stedelijk overleg gehandicapten Utrecht (SOLGU)	aanwezig
ROM	Aangemeld - verhinderd
INRetail	afgemeld
MVO nederland	afgemeld
MKB Utrecht /VNO - NCW	Aangemeld - verhinderd
EVO fenedex	Geen reactie
NV Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht	Aangemeld - verhinderd
Utrechts Landschap	Aangemeld - verhinderd
Stichting Groene Hart	Geen reactie
Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug	Aangemeld - verhinderd
Recreatie Midden Nederland	aanwezig
Natuurmonumenten	afgemeld
Landschap Erfgoed Utrecht	Geen reactie
IVN Noord West	afgemeld
Routebureau Utrecht	Aangemeld - verhinderd
Mooi Sticht	afgemeld
NVM Makelaars afdeling Utrecht	Geen reactie
IVBN beleggers	Afgemeld
Woonbond provinciale afdeling Utrecht	Geen reactie
Vastgoed Belang	afgemeld
Rover-Utrecht	Geen reactie
ANBO	afgemeld
Utrecht Particulier Grondbezit (UPG)	afgemeld
Health Hub Utrecht	afgemeld

Programma

20.00 Welkom Jim Wouda en Klaas Verschuure
20.15 Presentatie Wouter Veldhuis, Rijksadviseur Fysieke Leefomgeving
20.30 Presentatie Helen Toxopeus, Sustainable Finance Lab

20.45 Pitches door:

- Sladjana Mijatovic - Neprom
- Bert van Donselaar - LTO
- Harry Boeschoten - Staatsbosbeheer

21.15 Break – out rooms

21.45 Plenaire terugkoppeling
22.00 Afsluiting

Beknopte samenvatting presentaties

Presentatie door Wouter Veldhuis, Rijksadviseur voor de fysieke leefomgeving

Er wordt vaak gevraagd welke keuzes er gemaakt moeten worden in de ruimtelijke opgaves waar we voor staan. Echter voordat je keuzes gaat maken moet er een visie liggen. Wouter geeft aan dat hij in de regio Utrecht een heldere en consistente visie ziet voor de toekomst. De verschillende ruimtelijke programma's, onder andere het Integraal Ruimtelijke Perspectief, sluiten goed op elkaar aan. Wouter geeft aan dat hij met name in het laatste jaar het IRP steeds scherper ziet worden en dat alle puzzelstukjes in elkaar vallen. Er worden goede en scherpe keuzes gemaakt.

In de NOVI is niet altijd even duidelijk waar we naar toe gaan in de toekomst maar wel hoe we moeten handelen. Dit is gebaseerd op drie principes:

1. Combineren van functies
2. Uitgaan van gebied specifieke oplossingen
3. Niet afwentelen in de tijd en/of bij de buren

In het IRP komen deze principes mooi bij elkaar. Maar het allerbelangrijkste moet nog komen en dat is om elkaar vast te blijven houden. Want hoe houdt je de integraliteit in de uitvoering bij elkaar? Om dit voor elkaar te krijgen geeft Wouter Veldhuis 6 aandachtspunten mee:

1 – Houdt de integrale en regionale aanpak vast. Dit kan alleen als je dit gezamenlijk doet. Daarbij is het belangrijk om de drie eerder genoemde NOVI principes vast te blijven houden. In het combineren zit de crux. Door te combineren kunnen kosten en baten bij elkaar gebracht worden. Dingen kunnen in financiering gekoppeld worden en in doe-kracht worden vergroot. Werk samen en kijk ook grens overstijgend (bijvoorbeeld A12 zone). Het is belangrijk om dit ook in een managementstructuur of gebiedsontwikkeling structuur vast te leggen zodat er duidelijk is wie het gaan doen. Hierin moeten verschillende beleidstakken ook bij elkaar komen.

2 De vervolgvraag is, kan dit allemaal? Want het kost veel. Ja, dat kan je moet uitgaan van eigen kracht. De regio Utrecht behoort tot één van de aantrekkelijkste in Europa. Je kan daarom ook hoge eisen stellen om ook kwaliteit te behouden.

3 Je moet elkaar vasthouden. De gemeenten moeten elkaar niet afvallen en oppassen dat je niet tegen elkaar uitgespeeld wordt. Dit betekent ook dat het bestuurlijk overleg permanent in stand moet worden gehouden. Het IRP is pas het begin van het gesprek, laat je niet uitspelen, houdt je rug recht en denk op lange termijn.

4 Geloof in je eigen kracht. Er zit veel ontwikkelkracht in de stad, dorpen, inwoners en landschap en benut deze. Bij een regionale visie moet de burger niet het idee krijgen dat hij buitengesloten wordt, dat is ook bestuurlijk een uitdaging. De visie van het IRP koppelen aan de ontwikkelkracht van de wijken en maak gebruik van deze ideeën. Zorg dat grote schaal en kleine schaal met elkaar gekoppeld wordt. Grote afspraken hoeven niet altijd te zorgen voor grote projecten met hele grote investeerders, dat is een valkuil.

5 Durf met elkaar een aantal hele pijnlijke en radicale keuzes te maken. Indien je met de rijksoverheid zaken wil doen en die groei wil doormaken dan kunnen we niet anders dan met elkaar een paar harde wissels omzetten.

6 Denk groter. Durf radicale keuzes te maken. Je moet elkaar regionaal vast blijven houden, maar denk ook groter dan de regio. Denk ook aan internationale corridors, want als we het hebben over kenniseconomie, energietransitie en landschapsontwikkeling, dan bestaan regionale grenzen niet.

Zoek elkaar op ook buiten de regio met name op deze grote systemen, zodat je richting het Rijk wat te bieden hebt.

Ten slotte: ruimtelijke ordening is een langzaam fenomeen, ook als je bij de rijksoverheid gehoord wil worden. Het belangrijkste in de volgende fase van het IRP is: heb geduld, wees vasthoudend en blijf herhalen wat de stip op de horizon is en zorg dat de plannen klaar liggen.

Presentatie door Helen Toxopeus – Assistent professor Utrecht School of Economics & lid van Sustainable Finance lab

Focus van deze presentatie ligt op financiering en business modellen voor natuur in de stad. Als je het hebt over ruimtelijk opgaven dan ligt de focus op het integreren van het groen in de stedelijke omgeving. Hiervoor wordt de term Nature Based Solutions (NBS) gebruikt. Dit houdt in om in plaats van naar de natuur te kijken als kostenpost, kijken we naar de natuur als een kosteneffectieve interventie waarmee je meerdere doelen tegelijkertijd kan realiseren. Hoe kan je die stedelijke NBS financieren en ook private investeringen aantrekken? In de eerste plaats wordt er altijd naar de gemeente gekeken voor financiering maar welke alternatieven zijn er? De hoofdvraag is met welke strategieën kan financiering voor stedelijke NBS worden aangetrokken en in de stad worden geïntegreerd?

Uitdagingen

- Stedelijke natuur concurreert met vastgoedontwikkeling voor beschikbare ruimte in de stad
- Stedelijke natuur levert onvoldoende financieel rendement voor een investeerder
- Bewijs van effectiviteit van stedelijke NBS ontbreekt, en is afhankelijk van lokale condities
- De baten van stedelijk NBS komen versnipperd terecht bij verschillende actoren, waardoor een coördinatieprobleem ontstaat
- Er is een mismatch tussen institutionele investeren en investeren in stedelijk NBS (qua schaal, rendement, transparantie en standaardisatie)
- Zowel publieke als private partijen willen de onderhoudskosten van stedelijke NBS niet op hun balans nemen
- Er is gebrek aan publieke financiering voor stedelijke NBS vanwege bezuinigingen, corruptie of achterblijvenden economische groei.

Strategieën

- Positioneer stedelijke natuur als klimaat adaptatie maatregel
- Ontwikkel kennisinstrumenten die de impact van stedelijk natuur bewijzen
- Betrek (her)verzekeraars bij de opschaling van stedelijke natuur (hebben veel data over risico's) + zijn grote investeerders in de markt
- Faciliteer (publiek- private) cofinanciering van stedelijke (komt ook voort uit de versnippering)
- Integreer stedelijke NBS in institutionele investeringen d.m.v. toezicht en regelgeving. (door bijvoorbeeld vast te leggen wat is een groene investering?)
- Ontwikkel en handhaaf regelgeving voor behoud van stedelijke biodiversiteit
- Verlaag de kosten van stedelijke NBS door ze te integreren in reeds geplande infrastructuur en vastgoed projecten en onderhoud.

Er zijn 8 business modellen voortgekomen uit een brede studie hoe verschillende groen ontwikkelingen kunnen worden gefinancierd:

- Risk Reduction Model
- Green Densification model
- Local stewardship
- Urban offsetting model
- Vacant space model
- Green health model
- Green education model
- Green heritage model

Pitch Sladjana Mijatovic – Neprom

Sladjana Mijatovic bespreekt tijdens haar pitch een voorbeeldproject: Proeftuin Erasmusveld

Vanaf het begin van het project zijn er hele hoge duurzaamheidsambities uitgesproken. Dit moest de meest duurzame plek van Nederland worden waar 1500 woningen zouden worden gerealiseerd. Een belangrijk aspect van dit project en ook reden van slagen is dat dit een publiek-private samenwerking is geweest. Daarbij was het belangrijk was om de dialoog aan te gaan met toekomstige bewoners. Om onder andere duurzaamheid te definiëren zoals een bewoner dat ziet. Door bewoners wordt duurzaam niet altijd als energiezuinig gezien maar juist geassocieerd met groen.

Daarnaast zijn er in het gebied diverse proeven uitgevoerd op het gebied van duurzaam wonen (o.a. tiny houses, off-grid wonen etc.). Het doel hiervan is om te leren van innovaties op kleinschalig niveau en deze vervolgens op te kunnen schalen in grotere gebiedsontwikkeling. Dan weet je ook wat werkt en welke keuzes gemaakt moeten worden voor de toekomst. Door middel van co-creatie is er bedacht wat voor een functies bewoners willen in een gezonde leefomgeving. Tijdens deze co-creatie sessies kwam naar voren dat bewoners open stonden om compact te wonen zolang er voldoende collectieve voorzieningen zijn. Dit zijn stappen richting een deeleconomie. Belangrijkste samenwerkingspartner is de gemeente zelf. Tijdens deze ontwikkeling werden er ook dingen gevraagd die onbekend waren. Het is lastig om dan het resultaat te voorspellen. Er is toch maatwerk nodig voor dit plan (o.a. afwijken van de parkeernorm). Dit project was pionieren en het wordt nu vertaald naar beleid. Het is mooi om te zien dat een gemeente dan ook mee beweegt en meedenkt en dat het nu standaard gebiedsontwikkeling is in Den Haag. Belangrijkste take-away van dit project is dat het belangrijk is om continue open te staan om de dialoog aan te gaan met de omgeving, gebruikers en gemeente. En om ook je koers bij te kunnen stellen gedurende een project. Dat vraagt om vertrouwen en om lef van alle betrokkenen.

Bert van Donselaar – LTO

Bert van Donselaar bespreekt in zijn pitch de druk op de ruimte met betrekking tot landbouw in de volgende drie punten:

1. De circulaire stad
2. Laat de burger profiteren van het ultieme ruimtelijke gevoel van het platteland
3. Geef en ontwikkel beleidsruimte waarmee de voedselproducten van vandaag de multifunctionele ondernemers van morgen kunnen worden.

De circulaire – De stad heeft veel van haar problemen afgewenteld op de omgeving. Het grootste lek in onze kringloop is de rioolpijp, de nutriënten verdwijnen in de rioolpijp en verschijnen niet meer op het land. Medicijnresten vervuilen de omgeving en dit is wel de plek waar wij het voedsel wordt geproduceerd. Groene daken in de stad is een mooi principe, maar vreemd als het groen daarbuiten wordt vol gezet met zonnepanelen.

Laat de burger profiteren van het ultieme ruimtelijke gevoel wat het platteland kan bieden. En dat alles op een plek waar er wordt gewerkt aan jouw voedsel. Geef het agrarische groen de ruimte en leg die verbinding. En breng de boeren in positie zodat hij kan werken aan diversiteitsherstel en dat allemaal vlakbij de stad, zodat hij de natuur kan ondersteunen en de burger hiervan kan genieten.

Geef en ontwikkel beleidsruimte – Voedselproducten die de transitie in gaan, dus die naast voedselproducent zich ook bezig houden met biodiversiteitsherstel, het exploiteren van landwinkels, zorgfuncties, educatie en recreatie. Op die manier kan je bouwen aan een sterke verbindingen tussen stad en omgeving. We moeten de consumenten van 2050 opvoeden, betaalbaar voedsel is niet meer zo vanzelfsprekend. Door met elkaar te werken aan de verbinding en de kloof dichten tussen stad en land.

Harry Boeschoten – Staatsbosbeheer – over het Programma de Groene metropool

Wat is de betekenis van groen voor de stad en voor de mensen die er in wonen? Dan raak je al snel verschillende thema's zoals gezondheid, sport, hittestress, wateroverlast, bouwopgave en vastgoedwaarde. Echter blijven de thema's natuur en recreatie achter in het gesprek als we het hebben over groen in de stad. Staatsbosbeheer heeft zichzelf de vraag gesteld hoe zij de gebieden die zij in beheer hebben beter en maximaal kunnen laten functioneren in de stedelijke netwerken. De conclusie die toen getrokken werd was dat we in de ruimtelijke planning de neiging hebben om in groene plekken te denken. Echter staan deze groen plekken op zichzelf, terwijl mensen en natuur van nature gebruik maken en deel uitmaken van netwerken. Je hebt als mens een programma van eisen, waarbij je behoefte hebt aan bepaalde kwaliteit, de natuur heeft dit ook. Een belangrijke oplossing kan zijn om ook in netwerken voor de natuur te denken in plaats van deze natuur te begrenzen. Mensen hebben de neiging tot 'topografische ziekte' waarbij we niet verder denken dan de grens waar we al zijn (bijvoorbeeld de gemeentegrens, eigendomsgrens, projectgrens etc.). Een remedie hiervoor kan zijn om een dans door de schalen te maken. Dit betekent om, ondanks op welke schaal je je beweegt, altijd moet gaan of er nog samenhang is met de andere schaalniveaus. Dit kan van regionaal niveau tot straatniveau zijn. Dus denk in netwerken en dans door de schalen, op die manier maak je een systeem dat voor mens en natuur werkt.

Belangrijkste take-aways en adviezen vanuit de regionale stakeholders

Algemeen

- Blij met de aanmoediging van Wouter Veldhuis over het hebben van een duidelijke en consistente visie als regio zijnde waarbij de uitgangspunten van de NOVI zijn inbegrepen.
- Belangenorganisaties zijn getriggerd door de presentatie van Helen Toxopeus over het stapelen van baten en op die manier een business case te maken (hierbij wordt benadrukt dat publiek - private samenwerkingen nodig zijn)
- De stakeholders zijn enthousiast over de pitches en voorbeelden die zijn gegeven en geven aan het belangrijk te vinden om de dialoog hierover te blijven voeren.
- Staatsbosbeheer geef aan dat het belangrijk is om elkaar er aan te helpen herinneren om de opgaven ook vanuit een ander perspectief en belang te bekijken. "*Ga in elkaars schoenen staan".*

Aanscherping & verrijking IRP

- Advies tot aanscherping in het IRP op het gebied van landbouw (wordt door LTO aangegeven). De mogelijkheid van het stapelen van functies ook voor landbouw benoemen en niet alleen bij stedelijke ontwikkelingen. Wellicht meer denken in het stapelen van

agrarische functie, natuur functie en recreatieve functie op elkaar. En de rol van de agrariërs daarin scherper maken. LTO geeft aan dat ze begrijpen dat landbouw moet inleveren maar vindt het belangrijk dat wat er overblijft wel de juiste kwaliteit heeft.
- Nagaan of inclusiviteit voldoende verwerkt is in het IRP. Is het IRP wel voor iedereen? Zijn alle doelgroepen duidelijk en meegenomen?
- Nagaan overeenkomst/koppeling met het convenant 'duurzaam bouwen'.
- Een integrale aanpak is belangrijk maar maakt het tegelijkertijd ook lastig, want hoe bepaal je dan het leidend principe? NMU geeft aan dat het belangrijk is om ook prioritering en leidende principes expliciet mee te nemen in het IRP.

Realisatiestrategie

- Er wordt aangegeven dat er al veel marktpartijen zijn die aan de voorkant goede intenties hebben om de ambities mee te nemen in ruimtelijk ontwikkeling. Maar dat er ook een duidelijke behoefte is voor beleid op hoe de ambities van opgaven 'aan de voorkant' van projecten / ontwikkelingen meegenomen dienen te worden.
- Het belang van door de schalen heen werken werd door alle partijen beaamt. Op regionaal niveau is het mogelijk om de verschillende functies aandacht te geven en te zorgen dat functies een plek krijgen. Maar op het schaalniveau van een project is dat lastig. USP gaf aan dat er ook af en toe gekozen moet worden. In een project is het goed om de ambities mee te nemen en functies te stapelen maar bij beperkte vierkante meters moeten er ook wel keuzes gemaakt worden.
- Er zijn al veel goede intenties van de verschillende organisaties. Zo ontstond er een gesprek tussen groenpartijen en ontwikkelkant over hoe je de ambities van de verschillende functies aan de voorkant meeneemt bij een ontwikkeling. Neprom geeft aan dat er al vanuit veel ontwikkelaars al intentie en initiatieven zijn om de ambities ook bovenplans mee te nemen.
- Er wordt aangegeven dat er een uitdaging ligt om groen tot waarde te brengen, waar de markt faalt moet de overheid ingrijpen.

Afsluitend

Samenvattend zijn de verschillende belangenorganisaties overwegend positief over het Integraal Ruimtelijk Perspectief. Zij hebben aangegeven waar zij nog graag accenten of verrijkingen zien in het IRP. Daarnaast denken alle partijen constructief mee over de opgaven en de realisatie hiervan. Zij zien veel mogelijkheden in het stapelen van opgaven en velen zien ook een rol voor zichzelf hierin. Van de uitkomsten van de participatie zijn er onderdelen meegenomen in het IRP. Dit ter verrijking, aanscherping en als opmaat naar het vervolg (fase 4) het integraal regionaal programmeren. In de vervolgfases is het gesprek en de samenwerking met de partijen in de samenleving cruciaal om tot uitvoering te komen.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) regio Utrecht tot 2040

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Wilbert van Ittersum
Zaaknummer	9313992
Jaargang en nummer	2022, nr. 7
Vergaderdatum Raad	27 januari 2022
Geheim	Nee

De raad besluit:

1. In te stemmen met het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) inclusief uitvoeringsstrategie voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de regio Utrecht tot 2040, met de volgende ambities:
   In 2040
   a) leven we in een groene en gezonde leefomgeving;
   b) is duurzame mobiliteit de logische keuze;
   c) is er ruimte voor alle nieuwe bewoners door het toevoegen van compacte stedelijke gebieden;
   d) profiteert iedereen in de regio van een sterke economie die volop in transitie is naar circulariteit;
   e) zijn ook kleine en middelgrote kernen in de regio vitaal en bieden die een gezonde leefomgeving;
   f) is de regio op weg naar energieneutraliteit;
   g) leven we in een klimaatadaptieve en waterrobuuste regio die zich voorbereidt op zeespiegelstijging.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de raad, gehouden op 27 januari 2022.

De griffier,	De voorzitter,
Merel van Hall	Sharon A.M. Dijksma

Gemeenteraad

Dossiernummer	2158
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 januari 2022
Agendapunt	12
Titel	Raadsvoorstel Verordening kabels en leidingen, wijziging APV en legesverordening
ID	2322
Behandelend ambtenaar	Binne Meijer
Telefoon	14030
E-mail	binne.meijer@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Ruimtelijke ordening
Portefeuillehouder	Wethouder Diepeveen
Beleidsveld	Openbare ruimte
Referendabel	Ja
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Manon Leenders/Cie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen/030-2863710
Behandelvoorstel	Behandelvoorstel Griffie: 1. Agenderen voor de commissie MGOR 2. Tijd: 45 minuten

De gemeente Utrecht heeft behoefte aan meer grip op de ordening van de ondergrond en de wijze waarop netbeheerders werkzaamheden aan kabels en leidingen uitvoeren. De gemeente werkt daarvoor aan een lange termijn spoor Visie Ondergrond waarover de raad in 2022 een voorstel ter besluitvorming krijgt voorgelegd en een korte termijn spoor, waaronder de aanpassing van de Verordening kabels en leidingen. Dit voorstel richt zich op de Verordening kabels en leidingen.

De Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 gemeente Utrecht moet op een beperkte aantal punten

worden aangepast omdat hetzelfde onderwerp in de herziene verordening wordt geregeld.
Ook wordt de legesverordening op een aantal technische punten aangepast.

Resultaat commissiebehandeling

Resultaat raadsbehandeling

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	27 januari 2022

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Verordening kabels en leidingen, wijziging APV en legesverordening

Beleidsveld	Openbare ruimte
Organisatieonderdeel	Stadsbedrijven
Opsteller	Binne Meijer
Kenmerk	9290617
Vergaderdatum Raad	Volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude verordening (2013):
    a. het uitbreiden van de grondslag voor het opnemen van uitvoeringsregels in het Handboek kabels en leidingen
    b. het opnemen van een verlegregeling voor niet-telecomkabels;
    c. de mogelijkheid om vergunningen voor aanleg en uitbreiding van warmteleidingen te weigeren als deze strijdig is met het beleid voor het aardgasvrij maken van de stad;
    d. het opnemen van mogelijkheid voor netbeheerders om bij grote projecten zelf het straatwerk te herstellen als een netbeheerder daartoe een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente afsluit;

2. De wijziging van Artikel 2:9 en 2:11 in de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht 2010 vast te stellen, waardoor een aantal dubbelingen in de regelgeving worden geschrapt.

3. De wijziging van de Legesverordening 2022, paragraaf IV (Programma Beheer openbare ruimte) artikel 4 en 6, vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:
    a. verhoging van de leges voor vergunningen en instemmingsbesluiten met 61,3% ten behoeve van het risicogestuurd toezicht op werkzaamheden van kabel- en leidingenbeheerders
    b. wijziging van de bekostigingssystematiek voor vergunningen en instemmingsbesluiten voor een tracé langer dan 2000 meter naar een toeslag per extra meter in plaats van het werken met begrotingen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Samenvatting

De gemeente heeft behoefte aan meer grip op de ordening van de ondergrond en de wijze waarop netbeheerders werkzaamheden aan kabels en leidingen uitvoeren. De gemeente werkt daarvoor aan een lange termijn spoor Visie Ondergrond waarover de raad in 2022 een voorstel ter besluitvorming krijgt voorgelegd en een korte termijn spoor, waaronder de aanpassing van de Verordening kabels en leidingen. Dit voorstel richt zich op de Verordening kabels en leidingen. De verordening bestaat uit twee delen. Eén deel richt zich op kabels en leidingen, zoals gas, water, elektra en warmte. Voor de werkzaamheden hieraan geeft de gemeente vergunningen uit. Het tweede deel richt zich op kabels van telecombedrijven, waarvoor landelijke wetgeving geldt. Voor werkzaamheden aan deze kabels geeft de gemeente instemmingsbesluiten af.

De herziene verordening kabels en leidingen bevat een meer uitgebreide grondslag voor het stellen van regels voor het aanleggen, houden en verwijderen aan kabels en leidingen in de openbare grond. Deze (uitvoerings)regels worden opgenomen in het Handboek kabels en leidingen dat het college heeft vastgesteld, onder voorbehoud van vaststelling van de herziene verordening door de raad. Het handboek geeft de gemeente de mogelijkheid om beter en efficiënter te sturen op gebruik van de ondergrond en geeft meer mogelijkheden ruimte te reserveren voor toekomstige ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie en energietransitie. Daarnaast is een bevoegdheid voor het college opgenomen om vrijstelling voor (kleine) werkzaamheden aan gemeentelijke netwerken te verlenen. Het college heeft een vrijstellingsbesluit genomen voor deze beperkte werkzaamheden, evenals een aanpassing van de nadeelcompensatieregeling, onder voorbehoud van vaststelling van de verordening door de raad.

De verlegregeling voor bestaande niet-telecom kabels en leidingen in de herziene verordening zorgt dat de gemeente beter kan afdwingen dat kabels en leidingen verlegd worden wanneer belangrijke ontwikkelingen, zoals de aanleg van projecten van de gemeente en derden, de energietransitie en klimaatadaptatie, daarom vragen. Als aanvulling op de aangescherpte verordening en het handboek met uitvoeringsregels, zet de gemeente extra capaciteit in op het toezicht op werkzaamheden van netbeheerders. Hiermee ziet de gemeente erop toe dat de voorschriften uit het handboek worden nageleefd. Door het intensiveren van regie en toezicht wordt overlast van graafwerkzaamheden voor bewoners en bedrijven beperkt, voorkomt de gemeente schade aan bomen en boomwortels en profiteert de stad van betere regie op de ondergrond voor het realiseren van haar opgaven zoals de energietransitie en vergroening. Om de benodigde extra capaciteit te bekostigen, stelt het college een verhoging van de legestarieven voor vergunningen en instemmingsbesluiten voor.

In de nu voorliggende verordening is een mogelijkheid toegevoegd om een vergunning voor aanleg en uitbreiding van warmteleidingen te weigeren als die strijdig is met het energiebeleid voor het aardgasvrij maken van de stad. Het beleid voor het aardgasvrij maken van de stad wordt in de transitievisie warmte en het Utrechts energieprotocol vastgelegd.

Context

Aanleiding

De vraag naar gebruik van de ondergrond wordt gezien de trends en ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, energietransitie en digitalisering steeds groter. Elke ruimtelijke ontwikkeling boven de grond heeft zijn impact op de beschikbare ruimte onder de grond. Tegelijkertijd ligt de bodem vol archeologische schatten en hebben boomwortels hun weg gevonden in de ondergrond. De ondergrond heeft daarnaast een belangrijke ‘transportfunctie’. Bij de ‘transportfunctie’ van de ondergrond zijn veel verschillende private en overheidspartijen betrokken: de gemeente legt rioolbuizen en netbeheerders leggen kabels en leidingen voor elektra, water, gas, warmte, telefonie en internet. Rond het beheer van deze netwerken worden op dit moment al de nodige problemen ervaren. Bewoners, bedrijven en bezoekers ervaren overlast door graafwerkzaamheden en verkeersmaatregelen en geven aan niet geïnformeerd te zijn. Er ontstaat onnodige of voorkombare schade aan bomen. Gemeentelijke projecten lopen vertraging op en leiden tot meerkosten door gebrekkige afstemming met netbeheerders. Tevens is onderhoud en oplossen van storingen lastig omdat netwerken, ondanks afspraken, over elkaar heen liggen. Controle hierop ontbreekt. Ook geven netwerkbeheerders aan dat zij van elkaar niet weten wanneer werkzaamheden plaatsvinden en meer regie van de gemeente wenselijk achten.

Kortom, de ondergrondse ruimte wordt schaarser door de toename van de vraag naar gebruik van de ondergrond voor verschillende functies. Als gevolg kunnen die verschillende vragen met elkaar in competitie zijn. Dit vereist gemeentelijke regie met zowel lange termijnbeleid als duidelijke regels, nu al op de korte termijn. We volgen daarom een aanpak in twee sporen: lange termijn en korte termijn.

Lange termijn: Visie Ondergrond
In het lange termijn spoor werken we strategische beleidsdoelen uit in een Visie op de ondergrond. De ondergrond wordt op veel plekken al intensief gebruikt, en het gebruik zal nog intensiever worden. Dit betekent dat het belangrijk is ruimte in de ondergrond beschikbaar te houden voor toekomstig gebruik. In kort bestek zien wij de volgende ontwikkelingen die ruimte vragen in de periode 2021 -2050:

1. Uitbreiding van het gescheiden rioolstelsel met ca. 470 km. (Visie Water en Riolering en Visie Klimaatadaptatie). Ten opzichte van een gemengd riool neemt een gescheiden riool ongeveer 1,75 meter extra ruimte in de breedte in beslag.
2. Vergroening van de stad met ca. 60.000 bomen (t.o.v. 160.000 bomen nu). (Visie Klimaatadaptatie).
3. Digitalisering van de stad met glasvezelaansluitingen van 105.000 woningen tot 2027. (Visie Digitale Stad 2020-2024)
4. Verzwaring van het elektriciteitsnet in het kader van de energietransitie. (Transitievisie Warmte).
5. Uitbreiding van het warmwaternet (stadsverwarming en buurtnetten) in ongeveer de helft van de stad, naar 90.000 van de nu 130.000 panden met een gasaansluiting. (Transitievisie Warmte)
6. Aanleg warmte- en koudeopslag (WKO) en thermische energie uit oppervlaktewater (TEO) met ca. 3.000 bronnen en 5.000 lussen. (Verordening Bodemenergiesystemen en Bodemenergieplan Beursgebied).
7. Toename ondergrondse afvalvoorzieningen, ruim 400 in de bestaande stad. Er zijn nu ca. 4000 containers in Utrecht.
8. Vervangingsopgave in naoorlogse wijken en werken achterstallig onderhoud (2021-2030). (Nota Beheer Openbare Ruimte).

Daar waar we voor de bovengrondse invulling van de ruimte een groot aantal beleidskaders hebben vastgesteld, ontbreekt dit voor de ondergrondse ruimte. Daardoor zijn we op dit moment onvoldoende in staat te sturen op de gewenste invulling van die ondergrond in relatie tot ontwikkelingen bovengronds. De Visie Ondergrond wordt het strategisch beleidsdocument voor de ondergrond, waarin het afwegingskader wordt beschreven voor het beschermen, beheren en benutten en beter maken van de ondergrond. De visie brengt het huidige en toekomstige gebruik van de ondergrond in beeld en biedt handvatten om - daar waar het nodig is - onderbouwde beleidskeuzes te maken voor het gebruik van de ondergrond. Tevens krijgen in de visie de verschillende instrumenten voor sturing op de ondergrond, zoals de voorliggende verordening en het handboek kabels en leidingen, in samenhang hun plek. De strategie van ‘Ontwikkelend Beheer’ wordt gekoppeld aan de uitvoeringsstrategie van de Visie Ondergrond. Op deze wijze kan op een integrale en eenduidige wijze gestuurd worden op een efficiënte ordening van de ondergrond. Naar verwachting is de Visie op de ondergrond in 2022 gereed voor verzending aan de raad.

Korte termijn: aanpassing Verordening kabels en leidingen en vergroten capaciteit regie en toezicht
Het parallelle korte termijn spoor en focus van dit voorstel betreft aanpassing van de Verordening kabels en leidingen op de korte termijn om de praktische knelpunten die we nu ervaren aan te pakken. De zogenaamde korte termijn ‘no-regret’ maatregelen die in dit raadsvoorstel voorliggen, richten zich op het grip krijgen in de huidige uitvoeringspraktijk op de graafwerkzaamheden van netbeheerders en zo de overlast voor de stad te beperken, en tegelijkertijd een voorschot te nemen op de te ontwikkelen Visie Ondergrond.

Voor het aanleggen, in stand houden en verwijderen van kabels en leidingen voeren netbeheerders werkzaamheden in de openbare ruimte uit. Het gaat hierbij jaarlijks om zo’n 3800 afzonderlijke werkzaamheden. Daarnaast wordt in de gemeente Utrecht volgens een globale schatting jaarlijks voor €5 tot €10 miljoen aan kabels en leidingen verlegd. Die werkzaamheden kunnen beperkt zijn en kort

duren (bijvoorbeeld voor huisaansluitingen) maar het kunnen ook grote langdurende ingrepen zijn (bijvoorbeeld aan transportleidingen voor gas, water, elektra, warmte of data).

Ruimte voor gemeentelijke ambities
Deze werkzaamheden worden gereguleerd door de huidige verordening kabels en leidingen uit 2013. De bepalingen uit deze verordening sluiten niet meer aan bij de praktijk en de ontwikkelingen die ons te wachten staan. Gezien de toenemende vraag naar ruimte en de bestaande drukte van netwerken in de ondergrond, de toenemende overlast ten aanzien van bereikbaarheid, en de schade aan bomen die ontstaat door graafwerkzaamheden is het noodzakelijk de verordening aan te passen. Om goed uitvoering te geven aan de aangescherpte verordening en ervoor te zorgen dat de kabels en leidingen op de juiste plek komen te liggen, is het noodzakelijk om de capaciteit voor regie en toezicht uit te breiden. Het college stelt een generieke verhoging van 61,3% voor van de leges voor vergunningen en instemmingsbesluiten zodat extra capaciteit ingezet kan worden op toezicht en regie. De leges zijn hiermee kostendekkend.

Gemeentelijke netwerken
In de huidige en de herziene verordening is een vergunningplicht opgenomen voor alle werkzaamheden aan kabels en leidingen, dus ook voor gemeentelijke netwerken. In de praktijk stuurde de gemeente de werkzaamheden aan haar eigen netwerken echter niet via vergunningen aan, maar via haar contracten met aannemers. Dit was niet conform de verordening. Als onderdeel van het op orde brengen van onze beheerorganisatie zoals aangegeven in de nota Beheer Openbare Ruimte (2020) passen we de werkwijze aan. De gemeente gaat nu voor werkzaamheden aan gemeentelijke netwerken vergunningen aanvragen. In de herziene verordening is wel de mogelijkheid van een vrijstelling van de vergunningplicht opgenomen voor kleinschalige ingrepen aan het gemeentelijk netwerk. Het gaat om kortdurende niet ingrijpende werkzaamheden zoals de aanleg of reparatie van huis- en kolkaansluitingen op het gemeentelijk riool of het repareren van een stoplicht. Het voorschrijven van een vergunningplicht voor zulke kleine, maar vaak voorkomende, werkzaamheden is niet zinvol. De vrijstelling leidt tot juridische duidelijkheid, aanzienlijke beperking van de administratieve lasten en zorgt voor een slagvaardiger uitvoering en dienstverlening aan burgers en bedrijven. Het vrijstellingsbesluit van ons college is als bijlage bij dit raadsbesluit gevoegd.

Warmtenetten
Om de doelstellingen van de energietransitie te bereiken is het belangrijk het energiegebruik van bestaande gebouwen omlaag te brengen, over te stappen op schone energie en te stoppen met het gebruik van aardgas. Tevens is belangrijk voor nieuwe gebouwen gebruik te maken van volledig duurzame energiebronnen op lagere temperatuur, zodat de hoogwaardige bronnen beschikbaar blijven voor de lastig te verduurzamen gebouwen. Het grootste deel van de stad bestaat uit bestaande bouw. Ongeveer 75% van de gebouwen is (2021) nog aangesloten op het aardgasnet en zal moeten overstappen op een alternatief.

Om haar centrale rol in de warmtetransitie te kunnen vervullen is noodzakelijk dat de gemeente regie kan voeren op de vraag in welke gebieden welke alternatieve warmtevoorziening wordt gerealiseerd of uitgebreid. Aansluiting van (een deel van) een wijk op een bepaalde alternatieve warmtevoorziening kan er namelijk niet alleen voor zorgen dat een andere alternatieve warmtevoorziening in (dat deel van) de wijk niet langer kansrijk is, maar kan ook voor andere gebieden gevolgen hebben. In het geval van warmtenetten geldt bijvoorbeeld dat sommige gebouwen (financieel) aantrekkelijker zijn om aan te sluiten dan andere, bijvoorbeeld omdat zij relatief dicht bij elkaar zijn gelegen. Door aantrekkelijke gebouwen te combineren met minder aantrekkelijke gebouwen, wordt het mogelijk grote(re) gebieden van het aardgas af te halen. Als de uit oogpunt van exploitatie (financieel) aantrekkelijke gebouwen al op een warmtenet zijn aangesloten, zijn de resterende, ‘onaantrekkelijke’ gebouwen niet meer op een rendabel warmtenet aan te sluiten, of wordt het gebied waarbinnen dit kan kleiner.

Om haar regierol goed te kunnen vervullen en het doel (het aardgasvrij maken van een gebied) te kunnen bereiken is in de verordening een specifieke grondslag voor het weigeren van vergunningen opgenomen. Als de vergunningaanvraag voor de aanleg van een leiding voor een collectief warmtesysteem de realisatie van het gemeentelijke energietransitiebeleid kan belemmeren (waaronder in ieder geval, doch niet uitsluitend, begrepen de realisatie van gemeentelijk beleid gericht op het aardgasvrij maken van een gebied), kan het college zo’n vergunning weigeren. Voorts is in de

verordening, om voornoemd doel te (kunnen) bereiken, de mogelijkheid opgenomen daartoe om voorschriften aan een vergunning te verbinden.

Technische wijzigingen in APV
De Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 gemeente Utrecht moet op een beperkte aantal punten worden aangepast omdat hetzelfde onderwerp in de herziene verordening wordt geregeld. In artikel 2:9 APV (een voorwerp in de weg) en artikel 2:11 lid 4 APV (omgevingsvergunning) wordt aangegeven dat het betreffende artikel niet van toepassing is op (de uitvoering van werkzaamheden aan) kabels en leidingen. Ook wordt de legesverordening op een aantal technische punten aangepast. Dit leggen we vast in wijzigingsbesluiten.

Aanpassing legesverordening
De aanpassing van de leges die in deze verordening wordt voorgesteld is een aanpassing op de geïndexeerde tarieven die per 1 januari 2022 gelden, indien de indexatie goedgekeurd wordt bij de vaststelling van de programmabegroting 2022. Het tarief voor een kabel of leidingvergunning wordt generiek (met 61%) verhoogd, om meer grip (regie en toezicht) op de aanleg van deze netwerken te krijgen. De verhoging van de leges maakt uitbreiding van capaciteit voor beoordelen van vergunningaanvragen en het toezicht op de werkzaamheden mogelijk, en is kostendekkend. De kosten voor netbeheerders inclusief de leges van de gemeente Utrecht worden daarmee vergelijkbaar met die van de andere G4 steden, hoewel iedere stad een andere bekostigingssystematiek kent (al dan niet via leges).

Aanpassingen diverse regelingen door college
- Handboek kabels en leidingen: het college heeft een nadere regel (het Handboek kabels en leidingen gemeente Utrecht) vastgesteld (onder voorbehoud van vaststelling van de Verordening Kabels en leidingen Gemeente Utrecht door de raad). Hierin wordt onder meer de regels die kabel- en leidingbeheerders moeten volgen als zij werkzaamheden uitvoeren duidelijk vastgelegd. Ook is er een voorkeursprofiel voor het leggen van kabels en leidingen opgenomen, wat kan leiden tot een efficiënter ruimtegebruik, en zijn er duidelijke verwijzingen naar en procedureregels over archeologie in het handboek opgenomen. Het handboek wordt voor het eerst vastgesteld en zal na één of twee jaar worden geëvalueerd, en zo nodig worden aangepast. Het is ter informatie als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.
- Nadeelcompensatieregeling: Vanwege de aanpassing van de verordening is een technische aanpassing nodig in de nadeelcompensatieregeling. Deze heeft het college vastgesteld onder voorbehoud van vaststelling van de aangepaste verordening door de raad.

Juridische context
De verordening is voor niet telecom-leidingen gebaseerd op de algemene verordenende bevoegdheid van de raad op grond van artikel 149 van de Gemeentewet, voor telecomleidingen is de bevoegdheid gebaseerd op de Telecommunicatiewet. Het vaststellen van de nadere regel Handboek kabels en leidingen is een verplichting op grond van de huidige en de herziene verordening. Er was tot op heden geen handboek vastgesteld. Zie voorts de toelichting onder het kopje context hierboven waarin is beschreven waarom het noodzakelijk is de verordening aan te passen. De verordening is van toepassing op het leggen, houden en verwijderen van leidingen door nutsbedrijven. De herziene regeling is met deze bedrijven afgestemd. In artikel 6 van de verordening is voor gemeentelijke netwerken de mogelijkheid opgenomen een vrijstelling te verlenen voor de vergunningplicht. In artikel 8 lid 1 sub g van de verordening is een bepaling voor het weigeren van vergunningen opgenomen, als de aanleg van zo'n warmteleiding de realisatie van het gemeentelijke beleid op het gebied van de energietransitie doorkruist. Hiermee wordt een nieuw beleidsveld aan de verordening toegevoegd. Hier is nog geen ervaring mee opgedaan, zie verder beslispunt 1, kanttekening 1.2.

Relatie met omgevingswet
Het is op termijn wenselijk de Verordening kabels en leidingen op te nemen in het omgevingsplan van de Omgevingswet. Dit is nu nog niet zinvol en de gemeente is hiertoe (nog) niet verplicht. Het is een op zichzelf staande regeling inzake de coördinatie van werkzaamheden aan kabels en leidingen in de weg, en de gemeente heeft tot en met eind 2029 de tijd lokale verordeningen die de fysieke leefomgeving wijzigen (zoals de onderliggende verordening) op te nemen in het omgevingsplan. Als het ordeningsbeleid in het kader van de lange termijn verder is uitgewerkt, is het echter zinvol de

regeling op te nemen in het omgevingsplan. Dit doen we volgens de onlangs vastgestelde Transitiestrategie omgevingsplan (raadsbesluit 25 maart 2021) gefaseerd en aansluitend op de gemeentelijke ambities. We kunnen dan hopelijk ook gebruik maken van de (nog op te stellen) modelregeling van het Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen en de VNG.

Beoogd effect
De aangepaste Verordening kabels en leidingen en het Handboek kabels en leidingen geven de gemeente de mogelijkheid om beter te sturen op gebruik van de ondergrond door netbeheerders, ruimte te reserveren voor toekomstige ontwikkelingen en stedelijke ambities, en schade en overlast te voorkomen.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- Op 26 juni 2008 is heeft de raad de Telecommunicatieverordening Utrecht 2008 vastgesteld, welke op 17 juli 2008 in werking is getreden.
- Op 4 maart 2010 heeft de raad de Algemeen plaatselijke verordening Utrecht 2010 vastgesteld.
- Op 20 juni 2013 heeft de raad de Verordening kabels en leidingen Utrecht 2013 vastgesteld, welke op 4 juli 2013 in werking is getreden.
- De raadsbrief Afspraken gemeente Utrecht en Eneco en visie op inzet biomassa van 31 januari 2018
- Op 18 december 2018 heeft het college de beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018 vastgesteld.
- De raadsbrief Versnelling aanpak brosse gasleidingen van 20 december 2019
- De raadsbrief Samenwerkingsovereenkomst met Stedin 2020-2024 van 13 oktober 2020
- In de commissie Stad en Ruimte van 7 januari 2021 heeft wethouder Diepeveen toegezegd om in het derde kwartaal van 2021 een herziene verordening kabels en leidingen aan de raad te zenden.
- In de raadsbrief Toezeggingen commissiebehandeling nota Beheer Openbare Ruimte van 10 februari 2021 heeft het college toegezegd om in het derde kwartaal van 2021 voorstellen te doen voor uitbreiding van het toezicht op graafwerkzaamheden.
- Op 7 juni 2021 heeft de gemeenteraad de Transitievisie deel 1 vastgesteld, deel 2 wordt op korte termijn in de raad besproken.
- In de raadsbrief Uitvoering motie Utrecht bouwt BENG van 16 juli 2017 wordt toegelicht hoe nieuwbouw van hoge isolatie wordt voorzien zodat lage temperatuur verwarming mogelijk is.
- In de raadsbrief Utrechts Energieprotocol wordt toegelicht hoe het energiebeleid in de nieuwbouw wordt vormgegeven. Dit protocol wordt in 2021 aangepast.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude verordening (2013): a. het uitbreiden van de grondslag voor het opnemen van uitvoeringsregels in het Handboek kabels en leidingen b. het opnemen van een verlegregeling voor niet-telecomkabels; c. de mogelijkheid om vergunningen voor aanleg en uitbreiding van warmteleidingen te weigeren als deze strijdig is met het beleid voor het aardgasvrij maken van de stad; d. het opnemen van mogelijkheid voor netbeheerders om bij grote projecten zelf het straatwerk te herstellen onder een samenwerkingsovereenkomst;
Argumenten	
1.1	Door het uitbreiden van de grondslag voor het opnemen van uitvoeringsregels in het Handboek kabels en leidingen krijgt de gemeente meer grip op het beheer en de ordening van de ondergrond en op de uitvoering van graafwerkzaamheden.

	In de verordening geven we aan over welke onderwerpen het college d.m.v. het handboek uitvoeringsregels kan vaststellen. Ten opzichte van de oude verordening zijn deze onderwerpen uitgebreid, waardoor we in de praktijk beter kunnen sturen op o.a: - Betere en eerdere afstemming door netbeheerders onderling en met de gemeente over de praktijk van de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen; - Betere informatie-uitwisseling m.b.t. investeringsplanningen en data over ligging van kabels en leidingen; - De gewenste ligging van kabels en leidingen door te werken met een standaardprofiel - Het vrijhouden van ruimte in de ondergrond voor toekomstige voorzieningen ten behoeve van de energietransitie, digitalisering of vergroening. - Het voorkomen van schade aan bijvoorbeeld bomen. Door over deze onderwerpen uitvoeringsregels op te nemen in het handboek kunnen we overlast voor bewoners en bedrijven door werkzaamheden beperken, en krijgen we meer grip op het beheer en de ordening van de ondergrond, ook voor het realiseren van gemeentelijke ambities als klimaatadaptatie en transitievisie warmte.
1.2	Door het invoeren van een verlegregeling voor niet-telecomkabels- en leidingen kan de gemeente beter afdwingen dat een kabel of leiding wordt verwijderd.
	De verlegregeling stelt de gemeente in staat om netbeheerders van niet-telecom kabels te dwingen hun kabels en leidingen tijdig te verplaatsen als dat nodig is voor een gemeentelijk project, zoals de herinrichting van een weg, het vergroenen van een straat, de energietransitie, of de planontwikkeling door derden. Voor de kabels van telecombedrijven is dit al geregeld in de Telecommunicatiewet Voor niet-telecom kabels en leidingen ontbrak zo'n regeling.
1.3	Door de mogelijkheid om vergunningen voor warmteleidingen te weigeren als deze niet passen binnen het beleid voor het aardgasvrij maken van de stad kan de gemeente haar regierol bij de ontwikkeling van projecten (kiezen voor duurzamere oplossingen voor de ruimteverwarming beter invullen).
	In de huidige situatie wordt nieuwbouw nog regelmatig op het bestaande warmtenet en hoge temperatuur bron aangesloten omdat dit voor projectontwikkelaars een financieel aantrekkelijke optie is (omdat de investeringslasten laag zijn t.o.v. alternatieven). Inmiddels is duidelijk dat Utrecht schaarste heeft aan hoge en midden temperatuur bronnen en dat Utrecht deze schaarse bronnen wil toepassen waar het echt nodig is, bij bestaande oudere gebouwen. Nieuwbouw heeft hoge standaarden voor isolatie en kan verwarmd worden met bronnen van lagere temperatuur. En in veel gevallen is daarvoor een alternatief beschikbaar.
1.4	Door netbeheerders bij grote projecten toe te staan zelf het straatwerk te herstellen, versnelt de gemeente ontwikkelingen zoals de digitalisering van de stad.
	In de huidige situatie herstelt de gemeente de straat nadat deze door een netbeheerders is opengebroken. Deze kosten voor dit herstel worden door de gemeente verhaald op de netbeheerder. Door deze drempel weg te nemen en onder bepaalde voorwaarden netbeheerders toe te staan zelf te herstraten, stimuleren we investeringen in onze stad op het gebied van bijvoorbeeld digitalisering.
1.5	Netbeheerders bij grote projecten toe te staan zelf het straatwerk te herstellen en daarvoor een samenwerkingsovereenkomst op te stellen, vergroot de mogelijkheden voor de gemeente om regie te voeren.
	Een samenwerkingsovereenkomst stelt de gemeente in staat om mede te sturen op ontwikkelingen die door een netbeheerder worden beoogd en zo 'werk met werk' te maken en gemeentelijke ambities te realiseren. Overigens is 'werk met werk maken' zowel voor de netwerkbeheerder als de gemeente financieel aantrekkelijk. De

	technische eisen voor zelf herstraten zijn opgenomen in de nadere regels (Handboek kabels en leidingen).
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	De aangescherpte regelgeving in de verordening en de meer uitgebreide uitvoeringsregels in het handboek vragen meer inspanning van netbeheerders.
	De aangescherpte verordening vraagt van de netbeheerders meer afstemmingsoverleg met de gemeente en het aanleveren van meer informatie. Dit vraagt een grotere inspanning. Netbeheerders vragen de gemeente al een tijd om de regelgeving te actualiseren en meer regie te voeren op de werkzaamheden. De herziene verordening en het handboek zijn afgestemd met netbeheerders. Bij het actualiseren is gebruik gemaakt van de actuele modelverordeningen van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).
1.2	Het energiebeleid is voor deze verordening een nieuw beleidsterrein en een nieuwe weigeringsgrond waarmee nog geen ervaring is opgedaan. Van geval tot geval zal moeten worden bezien of een vergunningaanvraag kan worden geweigerd.
	De weigeringsgrond voor de warmteleidingen is een kan-bepaling waar geen gebruik van wordt gemaakt als de ontwikkeling in het energietransitiebeleid van de Gemeente past, of dit zou leiden tot onevenredig hoge kosten of andere nadelige effecten voor de projectontwikkelaar. Dit beleid staat beschreven in de transitievisie warmte en wordt nader uitgewerkt en onderbouwd in het Utrechts Energieprotocol. Van geval tot geval zal moeten worden bezien of het college een vergunningaanvraag (goed gemotiveerd) kan weigeren, waarbij rekening wordt gehouden met het voor dat gebied geldende energietransitiebeleid, en de belangen van de betrokken partijen, zoals de ontwikkelaars van gebouwen, en bedrijven die warmteleiding willen aanleggen.
1.3	Mogelijk zijn nog niet alle ontwikkelingen volledig in beeld.
	In deze verordening houden we zoveel mogelijk rekening met ontwikkelingen die nu bekend zijn ten aanzien van bijvoorbeeld klimaatadaptatie, energietransitie en digitalisering. Op dit moment zijn niet alle ontwikkelingen en hun ruimtevraag te overzien. In de visie op de ondergrond worden deze ontwikkelingen en hun ruimtevraag nader onderzocht. Dit kan gevolgen hebben voor de verordening.
Beslispunt	
2	De wijziging van Artikel 2:9 en 2:11 in de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht 2010 vast te stellen, waardoor een aantal dubbelingen in de regelgeving worden geschrapt.
Argumenten	
2.1	In de APV worden de verbodsbepalingen voor het hebben van een kabel of leiding in de weg, of het opbreken van de weg vanwege de aanleg van een kabel of leiding geschrapt, omdat dit onderwerp nu volledig in de Kabel en leidingenverordening Utrecht is geregeld.
	De artikelen 2:9 en 2:11 van de APV moeten worden aangepast omdat hetzelfde onderwerp vanaf heden in de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht wordt geregeld en het onwenselijk is hetzelfde onderwerp in meerdere verordeningen te regelen.
Beslispunt	
3	De wijziging van de Tarieventabel behorend bij de Legesverordening 2022, paragraaf IV (Programma Beheer openbare ruimte) artikel 4 en 6, vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:

	a. verhoging van de leges voor vergunningen en instemmingsbesluiten met 61,3% ten behoeve van het risicogestuurd toezicht op werkzaamheden van kabel- en leidingenbeheerders b. wijziging van de bekostigingssystematiek voor vergunningen en instemmingsbesluiten voor een tracé langer dan 2000 meter naar een toeslag per extra meter in plaats van het werken met begrotingen.
Argumenten	
3.1	Met een generieke verhoging van 61,3% voor de leges voert de gemeente kostendekkend de benodigde werkzaamheden uit met meer regie en toezicht.
	Op dit moment ontbreekt (voldoende) regie en toezicht bij werkzaamheden. Initiatiefoverleg en toezicht bij uitvoering van werkzaamheden kost capaciteit die nu niet aanwezig is. Door verhoging van de leges breiden we de capaciteit voor regie en toezicht uit. Hierdoor kan de gemeente beter sturen op de planning en uitvoering van graafwerkzaamheden en de gewenste ligging van kabels en leidingen. De gemeente vermindert daarmee overlast voor bewoners, bezoekers en bedrijven en kan adequater op klachten reageren. Ook kan de gemeente door meer toezicht bomen beter beschermen tegen schade die mogelijk ontstaat bij graafwerkzaamheden.
3.2	In de legesverordening vervangt de toeslag van € 0,49 euro per extra meter voor instemmingsbesluiten en vergunningen met een tracé langer dan 2.000 meter de huidige praktijk van het werken van begrotingen.
	Het werken met een toeslag vereenvoudigt het bekostigingssysteem, maakt het efficiënter en meer voorspelbaar voor de netwerkbeheerders. De verhoging van leges is besproken met de netbeheerders. De bestaande structuur van tariefopbouw voor tracés korter dan 2.000 meter verandert niet. Deze is bekend en duidelijk voor netwerkbeheerders, en functioneert naar behoren.
Kanttekeningen/Risico's	
3.1	De verhoging van de leges leidt tot hogere kosten (bedrijfsvoering) voor de netbeheerders en daarmee uiteindelijk de kosten voor de consument.
	De verhoging is met de netbeheerders besproken. Aan de ene kant leidt dit tot hogere kosten voor de netbeheerders en wellicht uiteindelijk voor de bewoners en bedrijven. De keerzijde daarvan is dat betere regie en toezicht dat daaruit bekostigd wordt leidt tot efficiëntere werkzaamheden en minder overlast.
3.2	Bewoners en bedrijven zullen ook bij meer toezicht altijd een bepaalde mate van overlast houden door graafwerkzaamheden.
	Overlast is inherent aan werkzaamheden. Ook met de extra capaciteit zullen er zaken misgaan. We kunnen niet overal bij zijn. Daar staat tegenover dat door aan de voorkant in overleg te investeren en toezicht bij werkzaamheden de kans op overlast verminderd wordt.

Financiën

Momenteel hebben we een beperkt aantal medewerkers voor regie en toezicht. 5,1 fte wordt tot nu toe gedekt uit leges. De toezichtwerkzaamheden mogen worden gefinancierd vanuit de legeskosten, andere kosten zoals klachtafhandeling niet. We willen het aantal medewerkers toezicht en regie uitbreiden tot 9,5 fte in 2022. De 4,4 extra fte t.b.v. regie en toezicht willen we bekostigen d.m.v. een verhoging van de leges met 61,3%.

Vervolg

Na vaststelling door de raad van de gewijzigde kabel- en leidingenverordening en legesverordening zullen deze 5 weken na bekendmaking van dit besluit in werking treden. Het Handboek kabels & leidingen treedt dan ook in werking.

Participatie
De verordening is tot stand gekomen na overleg met netbeheerders. Netbeheerders hebben in verschillende rondes hun bijdrage kunnen leveren aan de tekst van de verordening en het handboek. Eind 2019 en in september 2020 zijn de netbeheerders geïnformeerd over de voorgenomen legesverhoging.

Communicatie
Na vaststelling van de Verordening kabels en leidingen wordt het besluit gepubliceerd. De netbeheerders worden tijdens een regulier overleg geïnformeerd.

Niet-Referendabel
Op beslispunt 3 (aanpassing Legesverordening) van dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft over de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen (artikel 3 lid 2 onder e Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming
- Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht
- Besluit tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, herziening Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht
- Besluit tot wijziging Legesverordening 2022 gemeente Utrecht, herziening Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

Bijlagen informatief
- Was-Wordt-Lijst Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht
- Was-Wordt-Lijst Besluit tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, herziening Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht
- Was-Wordt-Lijst Besluit tot wijziging Legesverordening 2022 gemeente Utrecht, herziening Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht
- Besluit tot vrijstelling vergunningplicht voor gemeentelijke netwerken, Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht
- Nadere regel Handboek kabels en leidingen gemeente Utrecht
- Besluit tot wijziging van Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018

Besluit tot wijziging van Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht;
- Gelet op de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht;

Overwegende dat het vanwege het in artikel 22 van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht opgenomen overgangsrecht wenselijk is de toepassing van de beleidsregel te verduidelijken.

Besluiten:

de Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018 als volgt te wijzigen:

Artikel I

Artikel 1 sub c wordt vervangen door:
c. vergunning: een vergunning als bedoeld in:
- de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht, of een verordening die in de plaats treedt van deze verordening.

Artikel 1 sub d wordt als volgt gewijzigd:
toevoegen na “(WKO)”: en aquathermiesystemen

Artikel 3 komt als volgt te luiden:
1. Indien een netbeheerder een conform vergunning aangelegde leiding moet verwijderen, verleggen of aanpassen, omdat het college die vergunning intrekt of wijzigt, of de netbeheerder daartoe een aanwijzing heeft gegeven, waardoor de netbeheerder schade lijdt of zal lijden die boven het maatschappelijke risico uitkomt, en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kent het college hem op zijn verzoek een vergoeding toe.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt eveneens voor leidingen die met door de gemeente Utrecht verleende privaatrechtelijke toestemming zijn aangelegd, met dien verstande dat als er bij die toestemming een kostenverlegregeling is afgesproken die regeling prevaleert boven deze nadeelcompensatieregeling.

Na artikel 6 wordt een nieuw artikel toegevoegd, dat luidt:
Artikel 6a

1. Voor de toepassing van deze beleidsregel geldt als de datum van vergunningverlening:
    a. voor een krachtens artikel 22 eerste lid van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht verleende vergunning: de door de vergunninghouder, beheerder van of rechthebbende op een kabel of leiding aan te tonen datum van het verlenen van een vergunning op grond van de Verordening kabels en leidingen Utrecht 2013, artikel 2:9 of 2:11 Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, of Telecommunicatieverordening Utrecht 2008;
    b. voor een krachtens artikel 22 tweede en derde lid van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht verleende vergunning: de door de vergunninghouder, beheerder van of rechthebbende op een kabel of leiding, aan te tonen datum van het verlenen van in artikel 22 tweede en derde lid bedoelde toestemming of instemming.
2. De beheerder of een rechthebbende op een kabel of leiding die niet rechtmatig in of op openbare grond ligt heeft geen recht op nadeelcompensatie, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn hier van af te wijken.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit wijzigingsbesluit treedt in werking op het moment dat de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht in werking treedt.

Artikel III Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit tot wijziging van Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van 28 september 2021

De burgemeester
Sharon A.M. Dijksma

De secretaris,
Gabrielle G.H.M. Haanen

Nadere regel kabels en leidingen gemeente Utrecht

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht;

Gelet op artikel 156 lid 3 Gemeentewet en artikel 5 en 15 van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht;
Overwegende dat burgemeester en wethouders, op grond van artikel 5 eerste lid en 15 lid eerste lid van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht, ten behoeve van een goede uitvoering van deze verordening, een handboek dienen vast te stellen, waarin nadere regels worden gegeven inzake het aanleggen, onderhouden, instandhouden, verwijderen en het hebben en houden van kabels en leidingen in openbare gronden en bouwterreinen in de gemeente Utrecht

Besluiten vast te stellen de volgende Nadere regel kabels en leidingen gemeente Utrecht (handboek kabels en leidingen).

1. Inhoudsopgave

2 Algemene verwijzingen, algemene begrippen en technische begrippen
2.1 Algemene verwijzingen
2.2 Algemene begrippen
2.3 Technische begrippen
3 Bereikbaarheid, verkeersmaatregelen, overlastbeperking
3.1 Bereikbaarheid aangrenzende gebouwen
3.2 Maatregelen in het belang van het verkeer
3.3 Maatregelen ten behoeve van de overlastbeperking
4 Communicatie, meldingen en Breekverbod
4.1 Communicatie op de graaflocatie, (bouw)overleg
4.2 Melding aanvang en einde werk
4.3 Uitwisselen informatie:
4.4 Breekverbod
5 Aansprakelijkheid, Schade, Verzekeringen en Veiligheid
5.1 Aansprakelijkheid
5.2 Schade
5.3 Vergoeding van herstelkosten
5.4 Verzekeringen
5.5 Veiligheid en Calamiteiten
5.6 Bodemkwaliteit
5.7 Peilen en hoofdafmetingen
5.8 Grondwaterstanden en bronbemaling
6. Handhaving
6.1 Handhaving
7 Richtlijnen ten behoeve van de (tracé)engineering
7.1 Tracé inspectie t.b.v. de aanleg van kabels of leidingen
7.2 Tracébepaling aanleg van kabel of leiding (standaardprofiel)
7.3 Horizontale ligging

7.4 Aanvullende eisen horizontale ligging
7.5 Verticale ligging
7.6 Aanvullende eisen voor verticale ligging
8 Voorwaarden en technische eisen t.a.v. de uitvoering
8.1 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot de uitvoering
8.2 Eisen voor het opbreken en (indien van toepassing) herstellen open verharding
8.3 Eisen ten aanzien van opbreken en (indien van toepassing) herstellen gesloten verhardingen
8.4 Eisen bij opbreken en herstellen bermen en gazons
8.5 Weg- of boomkruising door middel van persen of (gestuurd) boren
8.6 Eisen ten aanzien van de graaf- en grondwerkzaamheden
8.7 Eisen ten aanzien van de kabel- of leidingwerkzaamheden
8.8 Werken in of met verontreinigde grond
9 Werken aan of nabij groenvoorzieningen
9.1 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot groenvoorzieningen
9.2 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot bomen
10 Werken in gebieden met een archeologische verwachting
10.1 Regels voor werken in een gebied met een archeologische verwachting
11 Herstel openbare grond in oude staat
11.1 Vergoedingen voor herstel van de openbare grond in de oude staat
11.2 Regels voor herstel van de openbare grond in de oude staat door een vergunning- of instemminghouder
12 Beleid toekomstig gebruik ondergrond
12.1 Toekomstige ontwikkelingen
12.2 Ordening ondergrond
12.3 Ruimte creëren voor nieuwe ontwikkelingen door toetsing aan standaardprofiel, voorzienbare ontwikkelingen en het verwijderen van loze leidingen
12.4 Verwijderen loze leidingen
12.5 (Data)kaarten
13 Slotbepalingen
13.1 Toepassingsbereik
13.2 Inwerkingtreding
13.3 Citeertitel

Toelichting
Bijlagen
1. Standaardprofiel ondergrondse infrastructuur (dwarsprofiel)
2. Bomenposter (werken rondom bomen in Utrecht)
3. Overzichtskaart Binnenstad
4. Hoofdwegennet gemeente Utrecht
5. BLVC-plan
6. Contactpersonen gemeente Utrecht
7. Technische eisen voor in oude staat terugbrengen van niet gesloten verhardingen door instemming-/vergunninghouder.

2. Algemene verwijzingen, algemene begrippen en technische begrippen

2.1 Algemene verwijzingen

In dit handboek wordt op diverse onderdelen verwezen naar normen en richtlijnen die van toepassing zijn op de uit te voeren werkzaamheden. Hieronder een beknopte omschrijving:

a. BLVC-plan
   In een BLVC-plan worden de maatregelen die worden genomen op het gebied van Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie genoemd.
b. CROW (oorspronkelijk: Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water en Wegenbouw en de Verkeerstechniek)
   CROW is het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. Deze stichting zonder winstoogmerk ontwikkelt, verspreidt en beheert praktisch toepasbare kennis voor beleidsvoorbereiding, planning, ontwerp, aanleg, beheer en onderhoud. Dat gebeurt in de vorm van handleidingen, richtlijnen en aanbevelingen en in samenwerking met alle belanghebbende partijen, waaronder Rijk, provincies, gemeenten, adviesbureaus, uitvoerende bouwbedrijven in de grond-, wateren wegenbouw, toeleveranciers en vervoerorganisaties.
c. Handboek bomen
   Het handboek Bomen, dat is ontwikkeld door Norminstituut Bomen, heeft als doel de kwaliteitszorg rond bomen te verbeteren. Het instituut ontwikkelt en standaardiseert kwaliteitseisen, richtlijnen en normen voor werkzaamheden in, rond en met bomen. De bomenposter in Bijlage 2 'Werken rondom bomen in Utrecht' toont de kwetsbare boomzone direct rond een boom aan en laat zien welke belangrijke randvoorwaarden er gelden binnen deze kwetsbare boomzone voor de uitvoering van werkzaamheden.
d. HOR (Handboek Openbare Ruimte)
   Het handboek openbare ruimte voorziet in een beleidskader waar de belangen van de 3 domeinen beheer, inrichting en gebruik zijn vertegenwoordigd.
e. NEN (Nederlands Normalisatie instituut)
   Het Nederlands Normalisatie instituut helpt bedrijven en andere partijen om onderling heldere en toepasbare afspraken te maken. NEN draagt bij aan veiligheid, gezondheid, milieu en innovatie. Bedrijfsleven en andere partijen maken in normcommissies zelf afspraken over producten en werkwijzen. NEN bemiddelt in het afwegen van de verschillende belangen en zorgt voor neutrale procesbegeleiding. NEN biedt direct toegang tot Europese (NEN-EN) en mondiale normalisatieplatforms. De NPR (Nederlandse Praktijk Richtlijnen) geeft toelichting op en aanwijzingen voor het verantwoord gebruik van de NEN- (nationaal) en NEN-EN (Europees) normen.
f. RAW (Rationalisatie en Automatisering in de Grond-, Water- en Wegenbouw)
   De RAW-systematiek, beheerd en onderhouden door CROW, is sinds jaar en dag de standaard voor bestekken in de grond-, water- en wegenbouw (GWW). Bij de meeste werken in de GWW wordt de systematiek gevolgd. Alle relevante (technische) eisen uit de meest recente Standaard RAW-bepalingen voor o.a. grondwerken, groenvoorzieningen, sleuf- en sleufloze technieken en leiding- en kabelwerk zijn leidend betreffende de uitvoeringsmethodiek.
g. VCA (Veiligheid Checklist Aannemers)
   VCA is bedoeld om aannemers veiliger te laten werken en het aantal ongevallen te verminderen. VCA biedt een concrete en praktische invulling van wettelijke regelingen of vult deze aan. Elke VCA-gecertificeerde aannemer voldoet aantoonbaar aan een aantal verplichtingen uit de Arbowet.

2.2 Algemene begrippen

a. BOR: Afdeling Beheer Openbare Ruimte, gemeente Utrecht.
b. College: Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht.
c. CROW: Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en wegenbouw.
d. EOD: De Explosieven Opruimingsdienst Defensie
e. Netbeheerder: Degenen, waaronder de netbeheerder, onder wiens verantwoordelijkheid of leiding graafwerkzaamheden worden verricht. De rechtspersoon die handelt als beheerder van een net of netwerk voor de levering van elektriciteit, gas, water, (nutsbedrijven en alle aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken) hiermee gelijk gesteld een ieder die werkzaamheden uitvoert/laat uitvoeren.

f. Sleutelfunctionaris: Een functionaris die namens of in opdracht van de netbeheerder een belangrijke functie vervult in de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden en die daadwerkelijk wordt ingezet voor het uitvoeren van de opdracht.
g. Toezichthouder: De door het college aangewezen persoon die belast is met het houden van toezicht op de naleving van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.
h. TVU: Tijdelijke Verkeersmaatregelen Utrecht.
i. TW: Telecommunicatiewet.
j. Verordening: Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.
k. WIBON(v.h.: WION): Wet informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken.

2.3 Technische begrippen

a. As-built tekening: Ook wel revisietekening, een gewaarmerkte tekening die van kabels of leidingen die gelegd zijn de werkelijk gerealiseerde ligging aangeeft in X-, Y- coördinaten volgens het Rijksdriehoek (RD-) stelsel en hoeveel kabels of leidingen gelegd zijn in een sleuf(deel), tevens de specificaties;
b. Boring/persing: Het maken van een holle ruimte in de grond, met behulp van een sleufloze techniek, zonder daarbij de omringende grondslag te verwijderen;
c. Bovengrondse voorzieningen: Transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations die onderdeel uitmaken van een net of netwerk, bovengronds in de openbare ruimte worden geplaatst;
d. Calamiteit: Een incident waarbij de omgeving mogelijk grote gevolgen kan ondervinden, die niet zelfstandig kan worden afgewikkeld en waarbij gecoördineerde inzet van hulpverleningsorganisaties en diensten van verschillende disciplines is vereist om de gevolgen te beperken;
e. Combiwerk: Het gecombineerd coördineren en uitvoeren van werkzaamheden van meerdere netbeheerders tegelijk op een graaflocatie. Dit zorgt voor vermindering van overlast voor burgers en minder schade omdat wegen en straten minder vaak worden opengebroken: alle noodzakelijke kabels of leidingen worden gelijktijdig of direct na elkaar aangelegd;
f. Gesloten verharding: Verhardingsconstructie bestaande uit een bitumen, cement of kunststof gebonden materiaal;
g. Graaflocatie: De locatie waar (graaf)werkzaamheden worden verricht;
h. Groenvoorzieningen: Het geheel van de aanplant, zoals bomen, beplanting, bosplantsoen, bloemberm, gras en gazon in een gebied;
i. Handholes/distributiepunten: Afsluitbare ondergrondse holle behuizing voor het onderbrengen van telecommunicatie apparatuur met toegangsluik onder de verharding of op maaiveldniveau;
j. Huisaansluiting: Voor wat betreft het begrip huisaansluiting is aangesloten bij de aanduiding van een huisaansluiting in het kader van de Wet informatie-uitwisseling boven- en ondergrondse netten (afgekort WIBON). Een nadere toelichting op dit begrip huisaansluiting kan gevonden worden in de memorie van toelichting bij de wet van 28 januari 2010 tot wijziging van de Wet informatie ondergrondse netten in verband met uitsluiting van huisaansluitingen (Kamerstukken II 2007/08, 31 540, nr.3, blz.2);
k. Instemmingsbesluit: Besluit van het college op een melding van voorgenomen werkzaamheden aan kabels ten behoeve van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid van de telecommunicatiewet en artikel 15 van de verordening;
l. Kabel- en leidingentracé: Traject in de lengterichting van de weg waarvan het college heeft bepaald waar kabels of leidingen kunnen worden gelegd;
m. Kabels of leidingen: Het begrip kabels en leidingen is gebaseerd op de begripsbepaling van net uit de Wet informatie-uitwisseling boven en ondergrondse netten en netwerken (WIBON). Daarbij is een verbreding aangebracht om ook de werkzaamheden in verband met bovengrondse kabels en leidingen, inclusief ondersteunings- en beschermingswerken onder de werking van deze verordening te brengen.

Als voorbeeld van dergelijke bovengrondse ondersteunings- en beschermingswerken kunnen schakelkasten worden genoemd, trafohuisjes, alsmede ook inrichtingen voor het telecommunicatieverkeer. Mantelbuizen, kabelgoten, handholes, lasdozen en duikers kunnen worden genoemd als voorbeelden van ondergrondse ondersteunings- en beschermingswerken. Met lege buizen worden bedoeld de werken die worden aangelegd met het oogmerk deel uit te gaan maken van een netwerk en ook buizen die worden aangelegd als voorziening voor medegebruik.
De regeling is niet van toepassing op (leidingen voor) WKO-installaties, omdat de aanleg (deels), en het hebben en houden en verwijderen uitsluitend, via een opstalrecht wordt geregeld. In het opstalrecht is een specifieke kostenregeling voor het verwijderen van leidingen opgenomen. Voor het hebben en houden van een WKO-installatie heeft daarom men ook geen vergunning op grond van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels Utrecht nodig. Men heeft wel een vergunning op grond van de APV nodig voor het opbreken van de weg.

n. Kadaster- sectie KLIC: Afdeling van het Kadaster die uitvoering geeft aan de Wet Informatieuitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netwerken (WIBON) en het voorkomen van graafschade als doelstelling heeft en ook zorgdraagt voor de uitwisseling van kabel- of leidinggegevens (KLIC-meldingen);
o. Leggen van kabels: Het aanbrengen, leggen, onderhouden, omleggen, vernieuwen, herstellen, of verwijderen van kabels of leidingen en het verrichten van de hierbij behorende werkzaamheden;
p. Ligging: De werkelijke plaats van een kabel of leiding. Deze wordt aangegeven op een as-built tekening;
q. Mantelbuis: Beschermbuis van staal, beton of kunststof om een kabel of leiding;
r. Marktconforme kosten: Kosten zoals deze onder normale omstandigheden in een markteconomie op de desbetreffende markt worden gemaakt;
s. Montagegat/lasgat: Opbreking van maximaal 2 m², die wordt gemaakt voor de toegang tot een handhole, plaatsen van afsluiters, het opgraven van een kabelrol ten behoeve van klantaansluitingen, het maken van aftakkingen, voor het herstellen van kabel-/ leidingstoringen of voor inspectiedoeleinden;
t. Net of netwerk: Een ondergrondse kabel of leiding, daaronder mede begrepen lege buizen, ondergrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken, bestemd voor transport van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, van energie of van informatie;
u. Omwonenden: De bewoners en bedrijfsmatige gebruikers van alle percelen, grenzend en in de omgeving van het tracé van kabels of leidingen;
v. Openbare gronden: Openbare gronden, als genoemd in artikel 1.1, van de Telecommunicatiewet;
w. Open verharding: Verharding bestaande uit elementen, waaronder bijzondere (sier)bestrating, of andere ongebonden materialen al of niet op een puinfundering, waaraan geen bindmiddel is toegevoegd;
x. Opslag: Vrijgekomen sleufmaterialen die tijdelijk worden opgeslagen, meestal naast de sleuf;
y. Registratiesysteem: Geautomatiseerd systeem van het college waarin instemmingen of meldingen van (graaf)werkzaamheden aan kabels of leidingen en alles wat daarmee samenhangt worden verwerkt door of namens het college of de netbeheerder;
z. Sleuf: De opening in de ondergrond die ontstaat door het verwijderen van verharding of grond ten behoeve van het leggen van ondergrondse infrastructuur;
aa. Spoedeisende werkzaamheden: Dringende reparatiewerkzaamheden door netbeheerder bepaald die geen uitstel dulden;
bb. Standaarddwarsprofiel: Het door het college vastgestelde en voor de netbeheerder verplichte schema’s voor de ligging van ondergrondse infrastructuur in de openbare grond (conform bijlage 1, volgend op het Handboek Openbare Ruimte van de gemeente Utrecht);
cc. Vergunning: Vergunning die op aanvraag verleend kan worden voor het hebben en houden van kabels of leidingen;
dd. Voorschriften: Uitvoeringsvoorschriften volgens het handboek;

ee. Werken: Een constructie, of werkzaamheden, niet zijnde een gebouw, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;
ff. Werkzaamheden: Handmatige of mechanische (graaf)werkzaamheden, inclusief het opbreken en herstel van de sleufverharding, in de openbare grond in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels of leidingen;
gg. Werkzaamheden van niet Ingrijpende aard: Werkzaamheden inzake de aanleg, instandhouding of opruiming van ingrijpende aard en kabel of leiding met een tracélengte van maximaal 25 meter, uitgezonderd:
    - de plaatsing van handholes of bovengrondse kasten,
    - het verrichten van boringen of persingen, of
    - werkzaamheden in het gebied aangegeven op de kaart in de bijlage (Overzichtskaart binnenstad).
hh. WIBON: De Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken (WIBON) verplicht de netbeheerder om, vóór het werk met mechanische grondroeringen begint, de tekeningen van alle aanwezige ondergrondse infrastructuur te raadplegen. De netbeheerder doet hiertoe een graafmelding c.q. oriëntatiemelding bij het Kadaster-sectie KLIC. Tevens verplicht de WIBON de leidingbeheerder en netbeheerder om direct na het leggen van ondergrondse infrastructuur de liggingsgegevens van deze leidingen digitaal beschikbaar te hebben voor raadpleging en bij het aantreffen van onbekende kabels of leidingen deze te melden bij het Kadaster- sectie KLIC.

3 Bereikbaarheid, verkeersmaatregelen, overlastbeperking

3.1 Bereikbaarheid aangrenzende gebouwen

1. De (graaf)werkzaamheden dienen qua tijd en uitvoeringswijze zodanig te worden gepland dat de bereikbaarheid van woningen, bedrijven, winkels en overige gebouwen (verder: objecten) voor (mindervalide) voetgangers, (brom) fietsers, gemotoriseerd (bestemmings-)verkeer en hulp- en afvalophaaldiensten, in overleg met de betrokkenen, altijd zo veel mogelijk in stand gehouden wordt. Dit geldt ook voor doodlopende straten of woonerven.
   Verder geldt:
    - De minimale doorrijbreedte voor hulpvoertuigen is 3,5 m en wordt altijd gewaarborgd.
    - Verkeer moet in beginsel om het werkvak heen kunnen rijden.
    - Indien het onvermijdelijk is dat een straat toch volledig afgesloten wordt, dan wordt dit tenminste 15 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden afgestemd met de toezichthouder, na goedkeuring van de toezichthouder worden de hulpdiensten hierover tenminste 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden geïnformeerd.
    - Brandkranen, afsluiters van drinkwater, gas, warmte en dergelijke blijven zichtbaar en toegankelijk;
2. Voor (mindervalide) voetgangers en (brom) fietsers is het toepassen van stevige loopplanken die voldoen aan de CROW richtlijnen ter plaatse van de toegang en (nood)uitgang naar objecten een vereiste. De loopplanken worden vlak en aansluitend aan elkaar geplaatst. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met een goede toegankelijkheid voor kinderwagens en hulpmiddelen zoals rollators, rolstoelen en scootmobielen.
3. Indien een beperking van de bereikbaarheid onvermijdelijk is en tot gevolg heeft dat:
    - de hulp- en afvalophaaldiensten objecten niet voldoende kunnen naderen;
    - de bevoorrading van winkels en bedrijven anders dan normaal moet worden geregeld;
    - met de betrokkenen, aanwonenden of andere belanghebbenden geen overeenstemming kan worden bereikt over de beperking van de bereikbaarheid;

   Worden de maatregelen die de netbeheerder moet nemen vastgelegd in de vergunning en overlegt de netbeheerder minimaal 10 werkdagen voor start van de werkzaamheden met de toezichthouder. De

toezichthouder geeft aan welke maatregelen de netbeheerder moet nemen om de bereikbaarheid zoveel als mogelijk is te waarborgen. De afspraken worden schriftelijk of per e-mail vastgelegd.

3.2 Maatregelen in het belang van het verkeer

1. Ten behoeve van de verkeersmaatregelen zijn de meest recente CROW uitgaven van toepassing.
2. Indien er werkzaamheden van ingrijpende aard plaatsvinden in de Binnenstad (Bijlage 3) of aan het hoofdwegennet (Bijlage 4) is het noodzakelijk om een BLVC plan aan te leveren. Dit dient om de overlast voor de omgeving zo veel mogelijk te beperken. Een specificatie van een BLVC plan is te vinden in Bijlage 5.
3. Indien een straat volledig afgesloten moet worden voor doorgaand verkeer dient de netbeheerder dit tenminste 15 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden te melden aan de toezichthouder. De toezichthouder moet hiervoor schriftelijk of per e-mail toestemming verlenen. Na toestemming van de toezichthouder worden de hulpdiensten, door de netbeheerder, hierover tenminste 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden geïnformeerd. Als het college het noodzakelijk acht, bijvoorbeeld wanneer vanwege de werkzaamheden een belangrijke verkeersweg moet worden afgesloten, kan het college de netbeheerder verplichten om de werkzaamheden (zo veel mogelijk) in de weekeinden, avonduren of ´s nachts uit te voeren wanneer de omgeving dit toelaat in het kader van geluidoverlast. Voor het werken in de avondperiode moet een ontheffing worden aangevraagd. Afhankelijk van de ontheffing wordt het aantal decibel bepaald zoals omschreven in de Handhaafinstructie geluidhinder veroorzaakt door bouw- sloop- en renovatiewerkzaamheden.
4. Tijdens de verkeersspits (6:30 tot 9:30 uur en 15:30 tot 19:00 uur) mogen er geen werkzaamheden op of langs hoofdwegen of gebiedsontsluitingswegen, conform bijlage 4 worden uitgevoerd. Indien de netbeheerder aantoonbaar zorgt voor een goede verkeersdoorstroming en verkeersafwikkeling kan de toezichthouder hiervoor toestemming verlenen. Dit moet vooraf worden aangevraagd en schriftelijk of per e-mail door de toezichthouder zijn vastgelegd.
5. Ten behoeve van de bereikbaarheid voor gemotoriseerd (bestemmings-)verkeer kan toepassing van tijdelijke verkeersmaatregelen of aanbrengen tijdelijke verkeersvoorzieningen noodzakelijk zijn. Bermen en gazons worden door de netbeheerder altijd beschermd tegen spoorvorming.
6. De vereiste verkeersmaatregelen voor omleidingen of werkzaamheden bij stationaire wegafzettingen moeten worden weergegeven conform CROW 96b. Wanneer er geen sprake is van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard, moet er door de netbeheerder een gedetailleerd verkeers- en tijd plan worden voorgelegd aan TVU, respectievelijk de toezichthouder, minimaal 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden
7. Als de door de netbeheerder uit te voeren werkzaamheden begeleid dienen te worden door tijdelijke verkeersregelinstallaties (VRI), dan meldt de netbeheerder dit vooraf bij de toezichthouder. Binnen 15 werkdagen na melding wordt dit door de toezichthouder beoordeeld. Aanwijzingen en dergelijke door de toezichthouder namens het college worden opgevolgd voordat de tijdelijke VRI in gebruik wordt genomen
8. De verkeersvoorzieningen mogen maximaal 72 uur voor aanvang van de werkzaamheden, met de voor- of beeldzijde afgedraaid van het verkeer, worden aangebracht. De verkeersvoorzieningen worden niet aan b.v. lichtmasten bevestigd en ontnemen het zicht op de overige bebording en het zicht van eventuele camera’s niet. De verkeersvoorzieningen worden op de dag van aanvang van de werkzaamheden met de voor- of beeldzijde naar het verkeer geplaatst.
9. Verkeersvoorzieningen die (tijdelijk) geen dienst (meer) doen worden meteen verwijderd c.q. afgedraaid of afgedekt tot het tijdstip dat deze weer nodig zijn
10. De (onder)aannemer die de verkeersvoorzieningen op zet of verwijdert, is in het bezit van een KOMO procescertificaat op basis van de BRL-9101.
11. Indien tijdelijke verkeersvoorzieningen in een verharding aangebracht moeten worden, wordt het te verwijderen verhardingsmateriaal afgevoerd en na verwijdering van de verkeersmaatregel weer terug aangebracht. Bij natuursteen zal in de eerste instantie worden verzocht om voor het aanbrengen van

natuursteen aan het werk te gaan. Indien dat niet mogelijk is zal de netbeheerder in overleg met de toezichthouder overgaan tot het maken van nadere afspraken hieromtrent.

12. De netbeheerder zorgt voor de instandhouding van de verkeersvoorzieningen, ook buiten de normale werktijden en zorgt, indien van toepassing, voor een zo spoedig mogelijk herstel. Dit geldt ook voor eventueel geplaatste verkeersvoorzieningen. Eventuele aanwijzingen van een toezichthouder met betrekking tot verkeersmaatregelen worden meteen opgevolgd.
13. Namens het college kan de toezichthouder vanwege verkeerstechnische redenen de netbeheerder verplichten bouwhekken te plaatsen rondom ontgravingen.
14. Plaatsing van onverlichte obstakels voldoen aan CROW publicatie 130, “richtlijn voor het markeren van onverlichte obstakels” (ISBN 90 6628 283 5).

3.3 Maatregelen ten behoeve van de overlastbeperking

1. Het is niet toegestaan om zonder expliciete toestemming van het college van B&W op zaterdagen, zondagen en nationale feestdagen werkzaamheden uit te voeren in de openbare ruimt. Uitzondering hierop is het verhelpen van storingen. De sleuf, inclusief verharding, moet volledig afgewerkt zijn en er mag geen puin en/of afval meer binnen de werkomgeving aanwezig zijn.
2. Het is niet toegestaan om op werkdagen voor 7.00 uur en na 19.00 uur werkzaamheden uit te voeren in de openbare ruimte. In overleg met en na toestemming van de toezichthouder kan hiervan worden afgeweken. Hiervoor dienen dan wel de benodigde ontheffingen te worden aangevraagd.
3. Op vrijdag of de dag voorafgaande aan een nationale feestdag of een vakantieperiode van de netbeheerder wordt het graven van sleuven en het trekken of leggen van kabels of leidingen binnen de gemeente Utrecht, etc. gestaakt. De sleuf wordt aangevuld en verdicht en de verharding wordt weer aangebracht. Uiterlijk om 16:00 uur zijn alle werkzaamheden gereed en is de werkomgeving opgeruimd.
4. Het derde lid is overeenkomstig van toepassing op de dag voorafgaande aan alle door de burgemeester vergunde evenementen (kermis, (jaar)markt, etc., incl. de opbouw- en afbreekperiode) op de evenementenlocatie en de directe omgeving daarvan. Via de vergunning of het instemmingsbesluit zal in de vorm van aanvullende voorschriften hier aandacht aan worden besteed.
5. Het eerste tot en met het vierde lid gelden, tenzij er met de toezichthouder afwijkende afspraken worden gemaakt
6. Voor zonsondergang zijn alle ontgravingen gedicht en ter plaatse van wegkruisingen, inritten e.d. van een provisorische verharding voorzien. Hiervan wordt alleen afgeweken in bijzondere gevallen en uitsluitend met goedkeuring van de toezichthouder. Wanneer sleuven of lasgaten na zonsondergang niet zijn gedicht, worden deze afgezet door een deugdelijke omheining voorzien van de voorgeschreven bebakening en verlichting.
7. De netbeheerder doet alles wat verwacht mag worden en wat redelijkerwijs mogelijk is om hinder als gevolg van b.v. lawaai, stank, stof, modder, e.d. veroorzaakt door voertuigen, machines, apparaten, etc. tot een aanvaardbaar niveau te beperken. In aanvulling op het bepaalde in de ‘Handhaafinstructie geluidhinder veroorzaakt door bouw-, sloop- en renovatiewerkzaamheden geldt het volgende:
   De te gebruiken graafmachines, aggregaten, compressoren etc. worden op ruime afstand van de bestaande bebouwing opgesteld en zodanig afgeschermd, dat de geluidssterkte van 7.00 uur tot 17.00 uur op de gevels van de woningen niet meer is dan 80 dB(A) en van 17.00 uur tot 7.00 uur niet meer is dan 40 dB(A) op de gevel van de dichtstbijzijnde woning of ander geluidsgevoelig gebouw. Daarnaast er rekening te worden gehouden met de maximale blootstellingstijd in dagen.
8. Bij werkzaamheden in de nabijheid van religieuze gebouwen en begraafplaatsen tijdens erediensten c.q. uitvaarten betracht de netbeheerder het nodige respect, beperkt bouwlawaai en zeker geen elektronische muziek. Een en ander in overleg met de toezichthouder. De netbeheerder stelt zich vooraf op de hoogte van de plaatselijke gebruiken.
9. Indien de netbeheerder bij hoge uitzondering wordt toegestaan of verplicht om op zaterdagen, zondagen, nationale feestdagen of ’s avonds c.q. ‘s nachts te werken is netbeheerder verplicht alle

nadere aanwijzingen van de toezichthouder op te volgen en zelf zorg te dragen voor eventuele benodigde aanvullende vergunningen of ontheffingen.

10. In de binnenstad zijn grootschalige opbrekingen in de maanden juli, augustus en december en tijdens feest- en gedenkdagen in beginsel niet toegestaan. Met grootschalige opbrekingen worden opbrekingen bedoeld waarbij een groot deel van de winkelstraat of de toegangswegen hier naartoe worden opgebroken. Het belang van de bewoners en winkeliers moet altijd worden meegewogen in de keuze om deze opbrekingen wel of niet toe te staan in de genoemde periode.

4 Communicatie, meldingen en Breekverbod

4.1 Communicatie op de graaflocatie, (bouw)overleg

1. Namens de netbeheerder dient er altijd één aan te spreken verantwoordelijke persoon beschikbaar te zijn. De naam van deze persoon moet bij alle betrokken partijen bekend zijn, bijvoorbeeld doormiddel van vermelding in de bewonersbrief bij aanmelden van het werk bij de toezichthouder. Deze persoon moet controleren en verifiëren of alle gespecificeerde materialen worden toegepast en of de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de tracétekeningen en de gemaakte afspraken, en dat de uitvoering volgens het instemmingsbesluit of de vergunning verloopt. Hij geeft direct informatie en verleent medewerking indien de toezichthouder daarom vraagt.
2. De netbeheerder zorgt ervoor dat de sleutelfunctionarissen in de gehele projectorganisatie de Nederlandse taal voldoende beheersen in woord en geschrift.
3. De projectorganisatie of initiatiefnemende netbeheerder en de afzonderlijke netbeheerders van de werkzaamheden nodigen desgewenst de toezichthouder uit bij alle bouwvergaderingen die worden gehouden. De notulen van de bouwvergaderingen worden op de gebruikelijke wijze, per project te bepalen, beoordeeld en vastgesteld door de initiator van de vergadering.
4. Bij (grootschalige) projecten die een bovengemiddelde impact hebben op de openbare ruimte en de veiligheid van de leefomgeving, kan er op initiatief van de toezichthouder op regelmatige tijden een voortgangsoverleg met alle betrokken partijen worden vereist. Van deze vergaderingen worden notulen opgesteld en binnen een redelijke termijn van 5 werkdagen naar de deelnemers toegestuurd. Deze notulen worden op de gebruikelijke wijze, per project te bepalen, beoordeeld en vastgesteld door de vergadering.
5. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden stelt de netbeheerder de belanghebbenden en omwonenden schriftelijk op de hoogte met een bewonersbrief. Bij werkzaamheden van niet-ingrijpende aard dient deze brief minimaal 3 werkdagen voor de start van de werkzaamheden te zijn bezorgd. Bij werkzaamheden van ingrijpende aard dient de bewonersbrief 14 dagen van tevoren te zijn bezorgd. De toezichthouder kan de netbeheerder vragen om het concept van de bewonersbrief voorafgaand aan de bezorging ter goedkeuring voor te leggen. In de bewonersbrief wordt in ieder geval informatie gegeven over:
   - Het moment van de uitvoering (datum en tijdstippen);
   - De aard van de werkzaamheden (wat wordt er gedaan);
   - De duur van de voorgenomen werkzaamheden;
   - De bereikbaarheid van de woonomgeving;
   - De plaats van de voorgenomen werkzaamheden (straatnamen);
   - Het te verwachten ongemak;
   - De opdrachtgever van de voorgenomen werkzaamheden;
   - De contactpersoon van het coördinerend bedrijf incl. contactgegevens (naam en telefoonnummer van de uitvoerder van de aannemer).

   Indien het werk uitloopt dienen belanghebbenden en omwonenden hierover te worden geïnformeerd. Ook wanneer er sprake is van spoedeisende werkzaamheden die gevolgen hebben voor de omwonenden dienen deze op de volgende werkdag hiervan op de hoogte te worden gesteld, hierover moet contact op worden genomen met het wijkbureau en de toezichthouder.

4.2 Melding aanvang en einde werk

1. De netbeheerder meldt de aanvang van zijn werkzaamheden uiterlijk 14 werkdagen van tevoren per email (zie vijfde lid van dit artikel), of per gemeentelijk digitaal meldsysteem, bij het college, met opgave van graaflocaties en uitvoeringsdatum. Dit geldt tevens voor werkzaamheden waarvoor door het college al een instemmingsbesluit of een vergunning is afgegeven.
2. Zodra de werkzaamheden zijn uitgevoerd meldt de netbeheerder na (gezamenlijke) oplevering de werkzaamheden binnen 15 werkdagen per email (zie vijfde lid van dit artikel), en per gemeentelijk digitaal meldsysteem, gereed bij het college. De werkzaamheden zijn gereed wanneer:
    - de openbare grond op een correcte wijze is hersteld en in opgeruimde staat is achtergelaten;
    - de straatwerkbonnen allemaal (digitaal) zijn ingeleverd;
    - de klachten van omwonenden of bedrijven etc. in behandeling zijn genomen, en voor zover mogelijk (direct) zijn opgelost, exclusief het afhandelen van eventuele schadeclaims.
3. Als de netbeheerder voorziet dat het werk langer gaat duren dan vooraf vergund, meldt de netbeheerder dit aan de vergunningverlener. Deze kan de uitloop met TVU bespreken, waarna aan de netbeheerder wordt meegedeeld of het werk afgemaakt mag worden danwel op een latere datum moet worden afgemaakt.
4. Spoedeisende werkzaamheden ten gevolge van (ernstige) belemmering of storing worden per e-mail en per gemeentelijk digitaal meldsysteem, voorafgaand aan de start van de werkzaamheden gemeld. Als een melding vooraf niet mogelijk is, wordt de melding uiterlijk voor 9:00 uur op de eerste werkdag na de start van de uitvoering per e-mail en digitaal meldsysteem (zie vijfde lid van dit artikel) gemeld. Indien voor spoedeisende werkzaamheden c.q. calamiteiten een wegafsluiting noodzakelijk is worden de hulpdiensten per direct ingelicht door de netbeheerder.
5. Meldingen met betrekking tot aanvang en einde werk worden per email, of per gemeentelijk digitaal meldsysteem, gemeld. De melding bevat tenminste de volgende gegevens:
    a) Adres van werkzaamheden;
    b) Naam van de netbeheerder;
    c) Naam van netbeheerder inclusief naam contactpersoon en telefoonnummer;
    d) Kenmerk van de vergunning

4.3 Uitwisselen informatie:

1. Het college kan een netbeheerder, vergunningaanvrager, vergunninghouder, of een rechthebbende verzoeken, binnen een door het college bepaalde termijn, de informatie te geven, welke het college nodig acht voor een goed beheer van de openbare gronden.
2. Informatie over horizontale en zo mogelijk de verticale ligging van een kabel of leiding in een specifiek tracé dient binnen 48 uur na het verzoek digitaal op coördinaat te zijn geleverd (tenzij het college in het verzoek een andere termijn heeft gesteld). Het college kan nadere eisen stellen aan de wijze waarop de informatie moet worden aangeleverd.
3. Het college kan een netbeheerder verzoeken planningsoverzichten te verstrekken over een periode van maximaal vijf jaar.
4. Het college kan een netbeheerder verzoeken digitale tracé-informatie te geven over mogelijke toekomstige uitbreidingen of aanpassingen van zijn netwerk over een periode van vijf jaar ten behoeve van het ontwikkelen en vaststellen van beleid met betrekking tot de ordening van de ondergrond en het opstellen van de in hoofdstuk 12 bedoelde (data)kaarten.
5. In de volgende gevallen dient men een vergunningsoverleg te houden met de gemeente en vooraf aan dit overleg een concepttracé in te dienen:
    a) Het betreft een tracé in de binnenstad (bijlage 3) en de uitvoering duurt langer dan 2 werkdagen;
    b) Het tracé bevind zich in een gebied met weinig ruimte onder de grond, bijvoorbeeld vooroorlogse wijken of wijken met smalle trottoirs;

c) Het tracé bevind zich in een gebied met monumentale bomen of bomen met een stamdoorsnee van 40 centimeter of meer op een hoogte van 1,30 meter;
d) De lengte van het tracé is langer dan 1 km.

4.4 Breekverbod

1. Door of namens het college kan een breekverbod worden ingesteld voor beperking van overlast voor bijvoorbeeld bewoners, bezoekers en winkeliers, voor de periode van medio november tot en met de eerste week van januari en voor de periode medio juli tot en met begin september.
2. Behoudens spoedeisende werkzaamheden, zwaarwegende argumenten en calamiteiten, is het tijdens een breekverbod niet toegestaan in de openbare ruimte de verharding (in eigendom en beheer van de gemeente) op te breken of aan te brengen. Ook is het tijdens een breekverbod niet toegestaan om buiten de verharding te graven.
3. Namens het college kan een breekverbod worden ingesteld bij weersomstandigheden waarbij de uitvoering van de werkzaamheden tot overlast voor de bewoners of schade kan leiden, bijvoorbeeld bij vorst, maar ook bij wateroverlast, zware sneeuwval of ijzel. Onder andere breuk van vastgevroren bestratingsmateriaal of niet goed kunnen verdichten van de ondergrond wordt voorkomen door het instellen van het breekverbod.
4. Tijdens alle door de burgemeester vergunde evenementen (kermis, (jaar)markt, etc., incl. de opbouwen afbreekperiode) is het breekverbod op de evenementenlocatie en de directe omgeving daarvan altijd van kracht. De netbeheerder houdt hiermee rekening en vraagt daartoe tijdig de evenementenkalender op.
5. Behoudens het bepaalde in het derde lid geeft de toezichthouder namens het college in alle gevallen aan wanneer het breekverbod van toepassing is en geeft tijdig of in ieder geval 1 werkdag van te voren aan wanneer het breekverbod weer is opgeheven. De netbeheerder houdt zich aan het breekverbod en de werkzaamheden worden na beëindiging van het breekverbod pas weer hervat.

5 Aansprakelijkheid, Schade, Verzekeringen en Veiligheid

5.1 Aansprakelijkheid

1. Ongeacht de instemming- of vergunningsverlening door het college of goedkeuring door andere bevoegde instanties, is de netbeheerder te allen tijde tegenover de gemeente of derden aansprakelijk voor schade als gevolg van de uitvoering van het werk. De wettelijke bepalingen aangaande onrechtmatige daad en aansprakelijkheid uit boek 6 Burgerlijk wetboek zijn hier van toepassing.
2. De aanleg, instandhouding en de opruiming van kabels of leidingen geschiedt op een zodanige wijze dat het beheer van kabels of leidingen van andere netbeheerders niet in gevaar wordt gebracht of zonder noodzaak wordt bemoeilijkt. Als hiermee in strijd wordt gehandeld neemt de netbeheerder maatregelen ten aanzien van de betreffende kabels of leidingen, waaronder zo nodig het verplaatsen daarvan, om aan die strijdigheid een einde te maken.
3. De netbeheerder vrijwaart de gemeente voor alle aanspraken van derden wegens schade, die het gevolg zijn van het (ver)leggen, verwijderen, repareren en dergelijke van kabels of leidingen.
4. De netbeheerder is aansprakelijk voor schade aan gemeente-eigendommen die het gevolg is van het (ver)leggen, verwijderen, repareren en dergelijke van kabels of leidingen. Bij gecombineerde kabel- of leidingaanleg zijn de deelhebbende netbeheerders gezamenlijk aansprakelijk tegenover de gemeente.
5. Het bepaalde in het derde en vierde lid, mits voldaan wordt aan de vereisten van het aansprakelijkheidsrecht, geldt ook indien het (ver)leggen c.q. verwijderen van kabels of leidingen wordt uitgevoerd in opdracht of op verzoek van het college.
6. Indien een netbeheerder een kabel c.q. leidingtracé wil aanleggen in een gebied waarvan de bodem verontreinigd is of blijkt te zijn, is de gemeente c.q. het college niet aansprakelijkheid voor de daaruit voortvloeiende schade. De gemeente is niet verplicht de grond te saneren, tenzij er anders is overeengekomen.

7. Het risico voor het afvoeren en aanvoeren van bouwstoffen ligt altijd bij de netbeheerder. De netbeheerder voldoet daarbij aan alle eisen en (milieu-) voorschriften.

5.2 Schade

1. De netbeheerder neemt alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen om te voorkomen dat schade wordt toegebracht aan eigendommen van de gemeente of derden.
2. Wordt er desondanks schade aan eigendommen van de gemeente of derden (bijvoorbeeld: kabels en leidingen van andere netbeheerders, verkeersborden, groenvoorzieningen, eigendommen van particulieren enzovoorts) toegebracht dan geeft de netbeheerder dit zo spoedig mogelijk, in elk geval binnen 24 uur, schriftelijk door aan de toezichthouder of aan belanghebbende derden.
3. Bij ernstige schade (beschadigen bekleding van leidingen of beschadigen van mantels van kabels) dient direct contact met de betreffende instanties te worden opgenomen teneinde een calamiteit te voorkomen.
4. Bij schade aan eigendommen van de gemeente beslist het college of zij de schade laat herstellen op kosten van de netbeheerder, of dat de netbeheerder de schade voor eigen rekening zelf mag herstellen, of dat de netbeheerder de schade aan het college dient te vergoeden.
5. Schades die het college als gevolg van kabel- of leidingwerkzaamheden lijdt worden door de netbeheerder hersteld c.q. vergoed. De situatie van de ondergrond, de verharding (inclusief bijzondere (sier)bestrating) en groenvoorzieningen wordt teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Het college accepteert geen verslechtering.
6. Indien binnen 3 jaar na aanleg, groot onderhoud of herinrichting van openbare gronden een netbeheerder werkzaamheden wil uitvoeren, kan het college als het de beheerder vooraf heeft meegedeeld dat de verharding ter plaatse zou worden vernieuwd (dit kan ook via planningsoverzichten e.d.), en alle belangen en de mogelijke alternatieven meewegend, uitvoering van die werkzaamheden weigeren indien dit te grote schade aan gemeentelijke werken veroorzaakt. Het college en namens het college de toezichthouder en de netbeheerder voeren een overleg waarbij wordt onderzocht op welke wijze die schade kan worden voorkomen of beperkt. Hierbij wordt ook onderzocht of de kabels of leidingen via een ander tracé worden gelegd. Het college kan opbreken van het wegdek niet weigeren als hierdoor de leveringsplicht van de beheerder wordt geschonden. Indien dit niet mogelijk blijkt zijn en de verharding binnen 3 jaar moet worden opgebroken, kan het college als voorwaarde voor de vergunningverlening eisen de verharding door de netbeheerder over een grotere of volle breedte opnieuw wordt gelegd respectievelijk beheerobjecten op kosten van de netbeheerder worden vervangen. Ook de gemeente dient vooraf overleg te voeren met de netbeheerders ter afstemming om hen niet onnodig met kosten op te zadelen. Bij zwaarwegende maatschappelijke belangen kan het college altijd afwijken. Denk hierbij aan de leveringszekerheid in het kader van de Drinkwaterwet.
7. Vóór aanvraag van het instemmingsbesluit of de vergunning worden specifieke afspraken tussen het college en de netbeheerder gemaakt. Afhankelijk van de omvang van het werk kan in de voorwaarden "het 1e jaar onderhoud groen" en/of "inboet beplanting na het 1e groeiseizoen" worden voorgeschreven. De gemaakte afspraken worden vastgelegd in het instemmingsbesluit of in de vergunning.
8. Toezicht en handhaving op bomen vindt plaats conform de Beleidsregel Handhaving illegaal vellen of beschadigen van bomen gemeente Utrecht, vastgesteld door het college op 26 Januari 2021. Daarnaast wordt voor achteraf vastgestelde schade aan bomen de netbeheerder aansprakelijk gesteld voor het schadebedrag.
9. Schade die ontstaat binnen de werkomgeving: van schade die ontstaat binnen de werkomgeving van de netbeheerder is sprake als ten gevolge van werkzaamheden schade ontstaat aan materialen, lichtmasten, verkeersregelinstallaties (VRI’s), geparkeerde auto's, e.d. Voor zover het gemeentelijke eigendommen betreft, zal het college deze schade verhalen op de netbeheerder. Afhankelijk van de specifieke situatie kan het wenselijk zijn dat er voorafgaand aan de werkzaamheden een gezamenlijke

(toezichthouder en netbeheerder) schouw van de werkomgeving plaatsvindt. De bevindingen worden vastgelegd door de netbeheerder

10. Aanstootgevende graffiti, leuzen, posters en dergelijke die aangebracht zijn op bovengrondse voorzieningen die eigendom zijn van netbeheerders worden per 1e aanzegging en in principe binnen 5 werkdagen door of in opdracht van de netbeheerder verwijderd.

5.3 Vergoeding van herstelkosten

1. Het college draagt zelf zorg voor de herstelwerkzaamheden van verharding of groenvoorzieningen, tenzij anders overeengekomen tussen de toezichthouder namens het college en de netbeheerder en schriftelijk vastgelegd. Deze herstelwerkzaamheden brengt het college tegen de marktconforme kosten in rekening bij de netbeheerder. Hierin is begrepen inboet (5%), degeneratie, beheer en onderhoud door de gemeente.
2. De netbeheerder draagt de kosten voor herstel- en/of degeneratie- en beheerskosten die berekend worden conform de vigerende herstraattarieven (zie VNG/GPKL). Nadat de toezichthouder namens het college de hoeveelheid hersteld straatwerk of te herstellen asfalt heeft vastgelegd, ontvangt de netbeheerder een factuur voor de vastgestelde kosten. Het hersteltarievenblad wordt jaarlijks geïndexeerd.
3. Alle (extra) kosten die door de netbeheerder of het college gemaakt moeten worden vanwege werkzaamheden m.b.t. kabels of leidingen, calamiteiten of een gevolg zijn van de voorwaarden en eisen die zijn opgenomen in de verordening, de nadere regels, het instemmingsbesluit of in de vergunning komen zijn voor rekening van de netbeheerder.

5.4 Verzekeringen

1. De dekking van de verzekering loopt minstens vanaf de dag dat het werk start tot het eind van de onderhoudsperiode. Het college hanteert een standaard onderhoudstermijn van 12 maanden.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid van dit artikel dient de netbeheerder en de door hem ingeschakelde derden te beschikken over een verzekering die afdoende dekking biedt voor wettelijke aansprakelijkheid jegens de gemeente en derden voor schade welke voortvloeit uit de uitvoering van de vergunde activiteiten.

5.5 Veiligheid en Calamiteiten

1. Alle werkzaamheden worden uitgevoerd met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van veiligheid en arbeidsomstandigheden (bijvoorbeeld bij extreem lage of hoge gevoelstemperaturen mogen werknemers niet doorwerken). De voorschriften die op dit gebied van kracht zijn (zie: www.arboportaal.nl) zijn op het werk beschikbaar en de betrokken werknemers worden volledig geïnstrueerd.
2. Het college kan de netbeheerder in het kader van de (verkeers-)veiligheid verplichten bouwhekken te plaatsen rondom ontgravingen. Rondom het opslagterrein van de netbeheerder is het plaatsen van bouwhekken altijd verplicht.
3. De toezichthouder kan vanuit de publieke taakstelling van het college controleren of het werk veilig wordt uitgevoerd. De toezichthouder is bevoegd om bij onveilige situaties correctieve maatregelen af te dwingen of de werkzaamheden stil te leggen.
4. Wanneer als gevolg van een storing in- of toegebrachte schade aan een net of netwerk van een netbeheerder de (verkeers-)veiligheid of de volksgezondheid in gevaar komt is er sprake van een calamiteit.
5. Calamiteiten worden direct na signalering bij de toezichthouder gemeld.
6. Storingen of schades aan voorzieningen van de netbeheerders meldt de netbeheerder bij het nationale nummer 0800-9009.
7. Wanneer de calamiteit van dusdanige aard of omvang is dat er hulpdiensten moeten worden ingeschakeld meldt de netbeheerder dit direct bij alarmnummer 112.

8. Indien het noodzakelijk is dat, voor de (verkeers-)veiligheid of bescherming van de volksgezondheid, direct afzettingen worden geplaatst of (een deel van) de weg(-en) wordt afgesloten dan wordt dit tevens gemeld bij alarmnummer 112 én bij de toezichthouder.

5.6 Bodemkwaliteit

1. Bij werkzaamheden in de grond en water is de zorgplicht uit de Wet bodembescherming (Wbb) onverkort van toepassing. Dit is vooral van belang bij het werken in verontreinigde bodem. Om aan de vigerende wet- en regelgeving te voldoen werkt de netbeheerder in elk geval altijd volgens de meest actuele versie van deze richtlijnen.
2. Afhankelijk van de lokale bodemkwaliteit neemt de netbeheerder passende maatregelen om negatieve gevolgen voor de medewerkers en de omgeving (passanten, omwonenden enzovoort) te voorkomen. Dit kan alleen als van te voren voldoende bekendheid is over de lokale bodemkwaliteit, hetgeen wordt bereikt door middel van gedegen vooronderzoek.

5.7 Peilen en hoofdafmetingen

1. De netbeheerder dient zelf door meetwerk, zowel qua horizontale als verticale maatvoering, het tracé in detail uit te zetten en is zelf verantwoordelijk voor de juistheid daarvan. Namens het college treedt de toezichthouder slechts toetsend c.q. controlerend op in het kader van de verordening.
2. Bij de aanleg van kabels of leidingen in een nieuwbouwplan, waarbij (nog) geen woningen etc. aanwezig zijn om als vast punt voor maatvoering te dienen, zal namens het college door de projectleider van het nieuwbouwplan een aantal maten in overleg door piketpaaltjes of krijtmarkeringen worden aangegeven op verzoek van de netbeheerder. De netbeheerder vraagt dit 2 weken voor aanvang aan bij het college. Dit geldt alleen voor gronden die eigendom zijn van de gemeente. Bij graafwerk in particulier eigendom maakt de netbeheerder met betreffende grondeigenaar of projectontwikkelaar hierover rechtstreeks afspraken.
3. Het in stand houden (borgen/verklikken) van de peilen en hoofdafmetingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de netbeheerder.

5.8 Grondwaterstanden en bronbemaling

1. Afwijkingen of veranderingen in de (door het college) opgegeven grondwaterstanden geven de netbeheerder geen recht op schadevergoeding of andere financiële tegemoetkomingen.
2. Indien naar inzicht van de netbeheerder bronbemaling noodzakelijk is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren zorgt de netbeheerder zelf voor de noodzakelijke vergunning(en). Voor het onttrekken van grondwater en voor lozing op het oppervlaktewater is in veel gevallen een watervergunning van een Waterschap nodig.
3. Indien bronneringswater op het gemeentelijke rioolstelsel moet worden geloosd, vraagt de netbeheerder voor aanvang van de werkzaamheden daarvoor schriftelijk toestemming bij het team Stedelijk water en riolering van de gemeente.
4. Bij het verlagen van de grondwaterstand binnen de wortelzone van te handhaven bomen of beplanting, moet de netbeheerder in het groeiseizoen beschermende maatregelen nemen. De netbeheerder geeft in overleg met de toezichthouder de beplanting water.

6. Handhaving

6.1 Handhaving

1. De in deze nadere regels gestelde procedures, richtlijnen, voorwaarden, eisen en werkafspraken moeten worden nageleefd.
2. Mondelinge of schriftelijke (hieronder valt ook e-mail) aanwijzingen en geboden die door of namens het college respectievelijk de toezichthouder met betrekking tot de inhoud van deze nadere regels of de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht worden gegeven dienen onverwijld te worden opgevolgd.

3. Indien de netbeheerder de voorschriften uit de verordening, de vergunning of deze Handreiking niet naleeft, of gemaakte afspraken negeert kan het college het werk stil leggen.
4. Indien blijkt dat werknemers van de netbeheerder of haar (onder)aannemers zich niet houden aan de gemaakte afspraken of zij zich op de werkvloer onbehoorlijk of overlast gevend gedragen of dat er zich tijdens de uitvoering onregelmatigheden voordoen of dat de werkzaamheden niet naar behoren worden uitgevoerd, kan het college van de netbeheerder eisen dat dit personeel de toegang tot het werk wordt ontzegd.
5. De netbeheerder houdt zelf toezicht op alle werkzaamheden van de (onder)aannemer(s) en voert de nodige controles en steekproeven uit.
6. Namens het college ziet de toezichthouder erop toe dat de voorschriften uit het instemmingsbesluit of de vergunning, de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht en de nadere regels door de netbeheerder worden nageleefd.
7. Als er bomen worden beschadigd of zonder toestemming van het college worden gerooid, dient de netbeheerder kosten van vervanging door een gelijkwaardige boom (dezelfde soort en dezelfde ouderdom) aan het college te vergoeden.
8. Namens het college zal de toezichthouder, bij in gebreke blijven van de netbeheerder zelf, de noodzakelijke (herstel)werkzaamheden uit (laten) voeren. Dit geschiedt tegen marktconforme tarieven vermeerderd met de hierbij gemaakte gemeentelijke kosten. Namens het college brengt de toezichthouder de netbeheerder hiervan schriftelijk op de hoogte.

7 Richtlijnen ten behoeve van de (tracé)engineering

7.1 Tracé inspectie t.b.v. de aanleg van kabels of leidingen

1. De netbeheerder inspecteert het beoogde tracé waarop de voorgenomen werkzaamheden uitgevoerd moeten gaan worden vooraf en onderzoekt of de werkzaamheden (verkeers-) technisch uitvoerbaar zijn t.a.v. de aanwezige wegen, waterlopen, voetpaden, kademuren, viaducten, tunnels, spoorwegen, (waterkerende) dijken, overige kabels of leidingen, bomen, wegmeubilair, taluds en gebouwen. Ook geldt dat Verwijzingsborden, Zinkerborden voor afsluiters, warmte putten en brandkranen moeten worden terug gezet bij werken derden, dit om de leiding terug te vinden. Dit is ook van toepassing bij de tegels en potten waarbij geldt dat terugplaatsing op de juiste wijze dient te gebeuren. De voorschriften voor plaatsten van potten en brandkraan tegels zijn bij Vitens en Eneco Warmte op te vragen.
2. De netbeheerder inventariseert in de engineeringsfase welke overige netbeheerders belangen hebben in het beoogde tracé en informeert deze tijdig over de voorgenomen werkzaamheden en de gegevens over de aard en ligging van betreffende kabels of leidingen. Daartoe kan de netbeheerder een oriëntatiemelding doen bij het Kadaster- sectie KLIC. De netbeheerder geeft de overige netbeheerders de gelegenheid tot reactie waarbij de netbeheerders zelf kunnen toetsen of de voorgenomen werkzaamheden geen belemmering zijn voor een ongestoorde exploitatie van hun kabels of leidingen. Zo nodig treden zij in overleg met de netbeheerder teneinde nadere afspraken te maken. Voor zover het werkzaamheden op initiatief van de netbeheerder zijn. Anders heeft de initiatiefnemende netbeheerder, dat kan ook de gemeente zijn, de coördinatieplicht
3. De netbeheerder inventariseert zelf of er, behalve het instemmingsbesluit of de vergunning, voor bepaalde uit te voeren activiteiten eventueel een omgevingsvergunning noodzakelijk is, bijvoorbeeld voor het graafwerk in een gebied met landschappelijke of cultuurhistorische waarde al dan niet met nadere voorschriften in het kader van de bescherming van monumentale of archeologische waarden, het kappen van gemeentelijke bomen, het oprichten/plaatsen van bovengrondse voorzieningen, bouwketen of portacabins, materiaalcontainers etc.. Tevens vraagt de netbeheerder alle voor het werk benodigde aanvullende vergunningen, ontheffingen etc. die noodzakelijk zijn vanuit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) aan.

7.2 Tracébepaling aanleg van kabel of leiding (standaardprofiel)

Bij de tracébepaling van kabels of leidingen zijn drie aspecten van belang:

- de horizontale ligging;
- de verticale ligging;
- de ligging t.o.v. andere objecten in de ondergrond.

Het doel van het vooraf bepalen van deze liggingen is:

a) een optimaal gebruik van de openbare ruimte;
b) een ongestoorde exploitatie van kabels of leidingen;
c) optimaliseren van de veiligheid.

1. Het in bijlage 1 opgenomen standaardprofiel is een voorkeursprofiel. Een kabel of leiding dient conform het standaardprofiel te worden gelegd, tenzij er op de plek conform het standaardprofiel reeds een andere kabel of leiding ligt, in welk geval de aan te leggen kabel of leiding zo dicht mogelijk bij voor die kabel of leiding aangewezen plaats van het standaardprofiel dient te worden gelegd.
2. In de wijken (of deelgebieden) waarin kabels en leidingen reeds conform het standaardprofiel liggen (zoals de wijk Leidsche Rijn) dient de vergunningsaanvrager vooraf toestemming van de toezichthouder te hebben gekregen om af te wijken van het standaardprofiel. In die wijken (of deelgebieden) zal de toezichthouder in beginsel geen toestemming geven af te wijken van het standaardprofiel. Als er toestemming wordt verleend, dient dit te worden vastgelegd door middel van een aantekening in de vergunning.

7.3 Horizontale ligging

1. Het kabel- en leidingentracé wordt in het algemeen en bij voorkeur in het trottoir gesitueerd.
2. In het overig deel van de openbare weg worden de riolering en transportleidingen gesitueerd.
3. De minimale afstand tussen het kabel- en leidingentracé en perceelgrens is situatie afhankelijk. De algemene profielen staan in bijlage .1 van het handboek.
4. Indien een vergunning wordt aangevraagd in een gebied waar tracés zijn vastgesteld in overleg met de ontwikkelende gemeentelijke dienst, moeten die afgesproken tracés als gearceerde of gekleurde polygonen in de ondergrond worden opgenomen in tracé tekeningen van vergunning aanvragen (bv groene tracés in Leidsche Rijn).
5. De gemeentelijke bomenkaart moet als gekleurde puntobjecten van enkele meters doorsnede (op schaal) als ondergrond in tracé tekeningen van vergunning aanvragen worden opgenomen. Bij de plaatsbepaling van kabels of leidingen in de nabijheid van bomen wordt de afstand tussen het kabel- en leidingentracé en de stam van de boom bepaald door de leidraad minimale graafafstanden in de bomenposter in bijlage 2 van het handboek. De leidraad staat in onderstaande tabel:
   Leidraad minimale graafafstanden bomen (indicatief)

Stam, doorsnede	**Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet**	**Eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstand boom (trekzijde)**
20 cm	1,25 m	2,00 m
40 cm	1,50 m	2,50 m
60 cm	1,75 m	3,00 m
80 cm	2,25 m	3,50 m
100 cm	2,50 m	4,00 m
150 cm	3,50 m	5,00 m

6. Binnen het kabel- en leidingentracé worden de kabels of leidingen qua horizontale maatvoering volgens een vaste volgorde ten opzichte van elkaar ingedeeld. De horizontale indeling is weergegeven in de algemene profielen.

7. In bermen langs wegen dient de afstand van ligging van de kabels of leidingen tot aan de verharding ten minste gelijk te zijn aan de diepteligging ervan, tenzij anders wordt overeengekomen met de toezichthouder.
8. Handholes c.q. distributiepunten mogen niet aangebracht worden in kabel- en leidingtracés, rijbanen, fietspaden, parkeerplaatsen, uitwegen, op kruisingen, ter plaatse van de in- of uitritten van percelen en binnen een afstand van 5,00 m vanaf bomen en niet binnen de kroonprojectie. De handholes c.q. distributiepunten worden bij voorkeur geplaatst in voetpaden, inpandig, groenvoorzieningen of bermen in lijn met ander straatmeubilair. In overleg met de toezichthouder kunnen andere afspraken worden gemaakt over deze voorschriften. Bij de vergunning aanvraag moet een concept visuele weergave van de inpassing van bovengrondse elementen zoals kasten, trafohuisjes en centrales worden ingediend ten behoeve van toetsing door de BING/vergunningverlener. Tevens de kleur en afmetingen. (m.u.v. nieuwbouw en ontwikkelgebieden: Daar stemt de netbeheerder de positie van kasten en nutshuisjes af met de projectontwikkelaar).
9. De netbeheerder dient schriftelijk toestemming van het college te krijgen om (mede)gebruik te maken van voorzieningen die eigendom zijn van de gemeente. Bijvoorbeeld voor het gebruik van mantelbuizen, kabelgoten of holle ruimten die onder een weg of in een kunstwerk (b.v. bruggen, tunnels, viaducten en dergelijke) van de gemeente aanwezig zijn.
10. De in deze paragraaf beschreven basisprincipes worden zoveel mogelijk nagevolgd. In bijzondere gevallen kan het college een andere indeling toestaan c.q. voorschrijven. Dit moet in de vergunning (of een aanpassing van een vergunning) worden vastgelegd.
11. Het college kan de vergunninghouder, netbeheerder of rechthebbende gelasten een kabel of leiding aan te passen, te verleggen of te verwijderen als die kabel of leiding niet in het standaardprofiel ligt, tenzij het college c.q. haar toezichthouder heeft ingestemd met een afwijking van het standaardprofiel. Als een kabel of leiding niet conform het standaardprofiel kan worden gelegd omdat er al een andere kabel of leiding op de plek van het standaardprofiel ligt, meldt de netbeheerder dit aan de toezichthouder, waarna de toezichthouder, na overleg met de netbeheerder, een alternatief tracé aanwijst dat zoveel mogelijk aansluit bij het vergunde tracé c.q. het voorkeursprofiel. Dit wordt vastgelegd als een afwijking van de vergunning.
    Deze beleidslijn geldt vanaf het moment van inwerkingtreding van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht. Deze beleidslijn geldt voor de wijk Leidsche Rijn vanaf 1998.
    Dit laat onverlet dat het college het recht heeft de verplaatsing, aanpassing of verwijdering van een kabels of leiding te gelasten indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is vanwege de (her)inrichting van openbare gronden, waaronder mede begrepen de uitvoering van werkzaamheden, de realisatie van een werk, of de aanleg van groenvoorzieningen, door de gemeente of derden, zoals omschreven in artikel 13 van de verordening.

7.4 Aanvullende eisen horizontale ligging

1. Werkzaamheden aan of bij bomen of andere groenvoorzieningen worden zoveel mogelijk vermeden. Hiermee wordt bij de engineering terdege rekening gehouden en waar mogelijk worden bij voorkeur alternatieve routes gekozen. Is het werken aan- of bij bomen of andere groenvoorzieningen toch onvermijdelijk dan wordt er eerst overleg met de toezichthouder gevoerd.
2. Voorafgaand aan de engineering wordt door de netbeheerder bij de vergunningaanvraag de (digitale) bomenkaart opgevraagd. Indien er zich in het tracé te handhaven (monumentale) bomen bevinden worden die, inclusief kroonprojectie (indien bekend) op de instemmings- of vergunningstekening weergegeven. Via de website van de gemeente is de digitale bomenkaart beschikbaar. Deze is op verzoek ook in dwg verkrijgbaar bij de coördinator nutsbedrijven.
3. Wegkruisingen die door een persing of gestuurde boring worden gerealiseerd worden op minimaal 5,00 m vanaf de stam van een boom gesitueerd. De ligging van de persing/boring moet achteraf driedimensionaal worden ingemeten en bij elke KLIC-melding worden mee gerapporteerd.

4. Bij wegkruisingen bij gescheiden rijbanen of fietspaden met tussenliggende groenstroken bestaat de mantelbuis (indien mogelijk) uit één lengte. De mantelbuizen worden alleen aangebracht buiten de tangentpunten van de aansluitende bochten van wegen, niet in de kruisingsvlakken van wegen.
5. Als het onvermijdelijk is dat er in de nabijheid van bomen of andere groenvoorzieningen moet worden gewerkt, dan worden er een aantal voorzorgsmaatregelen getroffen (Hoofdstuk 9) dat schade aan de betreffende boom, groenvoorziening en aan de te leggen kabel of leiding voorkomt. Indien de afstand tot de bomen minder is dan bepaald in artikel 7.2.1 derde lid worden er in ieder geval beschermende maatregelen toegepast of er worden (gestuurde) boringen gemaakt. Tenzij anders met de toezichthouder overeengekomen.

7.5 Verticale ligging

1. Binnen het kabel- en leidingentracé worden de kabels of leidingen ten opzichte van het maaiveld qua verticale maatvoering volgens een vaste volgorde ingedeeld. De verticale indeling is weergegeven in het standaarddwarsprofiel, zie bijlage 1.
2. Uitgangspunten bij verticale ligging:
    - Distributiekabels en -leidingen liggen ondieper dan transportleidingen;
    - Vrijverval leidingen hebben voorrang boven drukleidingen;
    - Kabels of leidingen worden niet binnen het ontgravingsprofiel van de riolering aangelegd. Het ontgravingsprofiel is bekend bij de rioolbeheerder van de gemeente;
    - Bij kruisingen van kabels of leidingen bedraagt de onderlinge tussenruimte (verticale afstand) tenminste 0,20 m;
    - Er wordt een strook tussen 0,60 m onder maaiveld en 1,0 onder maaiveld vrijgehouden i.v.m. kruisende vrijverval rioolaansluitingen. Zie voor verder toelichting het Standaardprofiel in bijlage 1.
    - Kabels en leidingen moeten minimaal 60 cm diep komen te liggen onder maaiveld, tenzij anders overeengekomen.

   De in deze paragraaf beschreven basisprincipes worden zoveel mogelijk nagevolgd, mede in verband met kruisende rioolaansluitingen. In bijzondere gevallen kan het college een andere verticale ligging toestaan c.q. voorschrijven. Dit moet in de vergunning (of een aanpassing van een vergunning) worden vastgelegd.
3. Het college kan de vergunninghouder, netbeheerder of rechthebbende gelasten een kabel of leiding aan te passen, te verleggen of te verwijderen als die kabel of leiding niet in het standaardprofiel ligt, tenzij het college c.q. haar toezichthouder heeft ingestemd met een afwijking van het standaardprofiel. Als een kabel of leiding niet conform het standaardprofiel kan worden gelegd omdat er al een andere kabel of leiding op de plek van het standaardprofiel ligt, meldt de netbeheerder dit aan de toezichthouder, waarna de toezichthouder, na overleg met de netbeheerder, een alternatief tracé aanwijst dat zoveel mogelijk aansluit bij het vergunde tracé c.q. het voorkeursprofiel. Dit wordt vastgelegd als een afwijking van de vergunning.
   Deze beleidslijn geldt vanaf het moment van inwerkingtreding van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht. Deze beleidslijn geldt voor de wijk Leidsche Rijn vanaf 1998.
   Dit laat onverlet dat het college het recht heeft de verplaatsing, aanpassing of verwijdering van een kabels of leiding te gelasten indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is vanwege de (her)inrichting van openbare gronden, waaronder mede begrepen de uitvoering van werkzaamheden, de realisatie van een werk, of de aanleg van groenvoorzieningen, door de gemeente of derden, zoals omschreven in artikel 13 van de verordening.

7.6 Aanvullende eisen voor verticale ligging

1. Bij boringen/persingen, in welke vorm ook, is de diepteligging afhankelijk van de situatie ter plaatse. De minimale verticale afstand ten opzichte van de te kruisen kabels of leidingen bedraagt ten minste 0,50 m, waarbij de te boren/persen leiding onder de bestaande leiding dient te worden gevoerd. De

ligging van de persing/boring moet achteraf driedimensionaal worden ingemeten en bij elke KLIC-melding worden mee gerapporteerd.
2. Bij het kruisen van in beheer en onderhoud bij de gemeente watergangen wordt een minimale gronddekking van 1,00 m ten opzichte van de ontwerpdiepte van de bodem van de watergang aangehouden. De harde bodem is de waterdiepte + de onderhoudsdiepte zoals in de legger aangegeven.
3. Indien de aanwezige bodem van de watergang lager ligt dan de ontwerpdiepte wordt een gronddekking van 1,00 m ten opzichte van de aanwezige bodem aangehouden.
4. Indien het onvermijdelijk is dat een kabel of leiding door een groenvoorziening wordt gelegd of er onderdoor wordt geperst dan bedraagt de gronddekking van die kabel of leiding (of mantelbuis) minimaal 1,00 m. De toezichthouder kan toestemming geven voor ondiepere ligging in bermen en gazons en onder individuele bomen.
5. Kabels of leidingen mogen alleen onder een overbouwing worden gesitueerd, indien de verticale afstand tussen de onderzijde van de overbouwing en het ter plaatse vastgestelde uitgiftepeil minimaal 2,50 m bedraagt. Dit in verband met de benodigde werkruimte voor mechanisch- en ander materieel. Tijdens het initiatiefoverleg met de netbeheerders worden zij geïnformeerd over de plannen zodat zij hun inbreng kunnen leveren. Hierbij geldt dat de projectontwikkelaar rekening dient te houden met de tracés van de netbeheerders.
6. Kabels of leidingen worden indien mogelijk alleen boven een onderbouwing (kelder, duiker etc.) gesitueerd, indien de verticale afstand tussen de bovenzijde van de onderbouwing en het ter plaatse vastgestelde maaiveld ten minste 1,00 m bedraagt. Dit in verband met benodigde gronddekking voor de kabels of leidingen.
7. Koppelbalken t.b.v. funderingen worden alleen gekruist als de verticale afstand tussen de bovenkant van de koppelbalken en het maaiveld ten minste 1,00 m bedraagt en de te overbruggen ruimte tussen de koppelbalken is voorzien van een gewapende betonplaat waarboven de kabels of leidingen een veilige ligging verkrijgen.

8 Voorwaarden en technische eisen t.a.v. de uitvoering

8.1 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot de uitvoering

1. De netbeheerder zorgt ervoor dat een afschrift van het instemmingsbesluit of de vergunning incl. de tekening(en), de nadere regels, en de afschriften van de toestemmingen van derden incl. de voorwaarden en de gegevens van de KLIC-melding op de graaflocatie aanwezig zijn; deze worden desgevraagd aan de toezichthouder getoond.
2. De netbeheerder houdt zich aan de CROW-richtlijnen “Veilig werken langs de weg”, “Zorgvuldig graafproces” en de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht en de WIBON. Voorts geldt dat er ook eventueel een vergunning /instemming van het Waterschap, de provincie, Rijkswaterstaat nodig is.
3. Indien het voor aanvang bekend is dat er kabels of leidingen van meerdere netbeheerders in het tracé, in de directe nabijheid daarvan of aansluitend aan een te roeren tracé gelegd of gerooid moeten worden, dan worden deze werkzaamheden zoveel mogelijk gecombineerd, maar in ieder geval aansluitend aan elkaar in een werkgang, uitgevoerd. De netbeheerder(s) moet(en) dit als zodanig onderling of met de betreffende netbeheerder(s) afstemmen (combiwerk).
4. Verder kunnen ook projecten aan de orde zijn waarbij werkzaamheden van het college en netbeheerder(s) binnen een gezamenlijk afgesproken tijdvak uitgevoerd moeten worden. Deze afspraken dienen in overleg met de netbeheerders voorafgaand aan de instemmings- of vergunningsaanvraag te zijn vastgesteld.
5. De netbeheerder biedt overige kabel- of leidingeigenaren altijd de mogelijkheid om eventuele werkzaamheden aan hun kabels of leidingen onbelemmerd uit te voeren.

6. De locatie van het opslagterrein van de netbeheerder wordt namens het college in overleg met de toezichthouder bepaald. De netbeheerder vraagt hiervoor een vergunning aan.
7. Per dag mag geen grotere sleuflengte worden opengemaakt, dan op die dag weer volledig kan worden dichtgemaakt. Ook worden alle montage- c.q. lasgaten dichtgemaakt, tenzij anders overeengekomen met de toezichthouder.
8. Bij de uitvoering van het herstel en onderhoud van de verharding geldt dat indien noodzakelijk het tijdelijk herstel van de verharding in de binnenstad (zie bijlage 3) op dezelfde dag en in de rest van de gemeente binnen 2 werkdagen uitgevoerd wordt door de netbeheerder
9. Indien herstel van de verhardingen niet conform de termijnen in art 8.1 achtste lid gerealiseerd is of niet veilig begaanbaar is, laat de toezichthouder namens het college het herstel verrichten.
10. Tijdens het werk worden (bestratings-)materialen naast de sleuf opgetast. Zand, grond en eventueel funderingsmateriaal wordt gescheiden ontgraven, gescheiden opgeslagen en gescheiden teruggebracht in de sleuf, tenzij anders overeengekomen met de toezichthouder.
11. Als er direct naast de sleuf geen ruimte is wordt de plaats van tijdelijke opslag van (bestratings-) materialen vooraf in overleg met de toezichthouder bepaald. Na beëindiging van het werk of op eerste aanzegging van de toezichthouder namens het college worden deze (bestratings-)materialen verwijderd. Indien van toepassing wordt de ondergrond hersteld in de staat zoals vooraf aanwezig was.
12. Alle (bestratings-)materialen worden onbeschadigd herplaatst. De netbeheerder zorgt bij beschadiging zelf voor herstel of vervangend (bestratings-)materiaal. Uitzondering hierop zijn situaties waarbij in gezamenlijke vooropname van het tracé met de toezichthouder nadere afspraken zijn gemaakt over het (bestratings-)materiaal.
13. Al het te gebruiken (bestratings-)materiaal is van dezelfde soort en minimaal dezelfde kwaliteit als het oorspronkelijk aanwezige (bestratings-)materiaal en de door de gemeente gebruikelijk toe te passen (bestratings-)materialen.
14. Nadat de werkzaamheden gereed zijn wordt het tracé volledig hersteld en de werkomgeving opgeruimd achtergelaten. Bermen en onverharde grond zijn vrij van stenen en dergelijke en indien van toepassing ingezaaid. Al het overtollige puin, grond, zand, beplantingsresten of afval van de werkzaamheden wordt afgevoerd naar een erkende, gecertificeerde verwerker. Er mag ook geen zand of vuil achterblijven in (mol)goten, lijnafwatering, beplanting en straat- en trottoirkolken (indien nodig dient de netbeheerder deze te reinigen). Eventueel gemaakte bronneringsgaten worden weer opgevuld. De werkomgeving wordt opgeleverd in tenminste de oorspronkelijke staat. De netbeheerder en toezichthouder leveren het tracé gezamenlijk op. Het opleverdocument wordt door beide partijen ondertekend.
15. Indien tijdens de uitvoering afgeweken wordt van het ingestemde tracé (in horizontale of verticale zin) is hiervoor goedkeuring van de toezichthouder vereist. De netbeheerder stuurt daarna binnen 5 werkdagen een gewijzigde tracétekening met afwijkingsrapport naar het college t.b.v. het instemmings- of vergunningsdossier.
16. De toezichthouder meldt aan netbeheerder wanneer straatwerk gevaar oplevert voor de omgeving. De netbeheerder herstelt dit na deze melding binnen 2 uur. Indien dit wordt nagelaten wordt dit via de toezichthouder namens het college gedaan.
17. In de gebieden als aangegeven in Bijlage 3 (Binnenstad) wordt het werkgebied, na beëindiging van elke kalenderdag, afgesloten met een afrastering (betreft hekwerk i.o.m. toezichthouder te bepalen). Alle materialen en hulpmiddelen worden of binnen deze afrastering geplaatst of worden afgevoerd.

8.2 Eisen voor het opbreken en (indien van toepassing) herstellen open verharding

1. Als bekend is bij de netbeheerder of tijdens de uitvoering blijkt dat er zich op het tracé wegkruisingen in wegen met een open verharding met een (gebonden) puinfundering of met een waterdoorlatende verharding en -fundering opbouw bevinden, moet er een persing of (gestuurde) boring worden gemaakt conform artikel 8.5, tenzij met de toezichthouder anders wordt overeengekomen.

2. Wegkruisingen in wegen met een open verharding met een zandfundering mogen in open ontgraving (per rijbaan) gerealiseerd worden. Ter plaatse van de wegkruising wordt een mantelbuis gelegd waardoorheen de kabel of leiding wordt gevoerd. De mantelbuis dient minimaal 0,50 m (bij kabels) of 1 m (bij leidingen) aan weerszijden van het te kruisen vlak door te lopen. Tenzij met de toezichthouder anders wordt overeengekomen.
3. Het opbreken van de open verharding gebeurt handmatig en zorgvuldig, machinaal opnemen van de open verharding is niet toegestaan. Indien tijdens het opbreken van open verharding elementen breken of beschadigen vervangt de netbeheerder deze zelf door elementen van gelijke samenstelling en hoedanigheid. Indien tijdens een vooropname gezamenlijk (toezichthouder en netbeheerder) geïnventariseerd en vastgelegd is dat een verharding van een nog op te breken tracé een bovengemiddeld aantal (> 5%) gebroken of beschadigde elementen bevat kan het vervangende materiaal mogelijk door het college beschikbaar worden gesteld. Hierover dienen afspraken gemaakt te worden met de toezichthouder.
4. Lijnafwatering heeft vaak een fundering van (stamp)beton of gestabiliseerd zand en wordt nooit verwijderd. De lijnafwatering inclusief funderingsconstructie moet in tact blijven. Ook trottoirbanden die gefundeerd zijn worden niet verwijderd. Wanneer een lijnafwatering of een gefundeerde trottoirband gekruist moet worden dient indien nodig en bij afwijking over de toe te passen werkwijze overlegd te worden met de toezichthouder.
5. Bij waterdoorlatende verhardingen wordt de werkwijze m.b.t. het opbreken en herstel en de eventueel toe te passen voegvulling altijd vooraf afgestemd met de toezichthouder.
6. Het opbreken en herstellen van bijzondere (sier)bestrating (onder andere natuursteen en gepolijste tegels) kan een zekere mate van maatwerk respectievelijk een specifieke werkwijze vereisen. Om ervoor te zorgen dat het zichtoppervlak van het bestratingsmateriaal niet beschadigt, neemt de netbeheerder de nodige beschermende maatregelen waarbij aanwijzingen van de toezichthouder altijd opgevolgd worden.
7. Binnen het terug aangebrachte straatwerk komen geen oneffenheden voor. Het straatwerk wordt onder hetzelfde profiel en verband gestraat als voor de werkzaamheden aanwezig was. Er worden geen klinkers op zijn kant terug gestraat.
8. Uitgevoerd straatwerk wordt schoongeveegd afgetrild en daarna, ingeveegd met schoon brekerzand (bij klinkers), schoon straatzand (bij tegels) of schoon split (bij gebakken bestratingsmateriaal). Alle voegen in het straatwerk zijn in de eindsituatie voldoende met de ter plaatse toe te passen voegvulling gevuld.
9. De werkomgeving wordt opgeleverd zoals omschreven in artikel 8.1 veertiende lid.

8.3 Eisen ten aanzien van opbreken en (indien van toepassing) herstellen gesloten verhardingen

1. Wegkruisingen in wegen met een gesloten verharding worden altijd gerealiseerd door een persing of (gestuurde) boring conform artikel 8.5. In overleg met en na toestemming van de gemeente kan hiervan worden afgeweken.
2. Het is in beginsel verboden ontgravingen te verrichten in wegen met een gesloten verharding. Behoudens in het geval wanneer er in deze wegen al kabels of leidingen aanwezig zijn die moeten worden gerepareerd of dat er aansluitingen op moeten worden gemaakt. In die gevallen wordt er gewerkt met voorafgaande vergunning/instemming van het college.
3. Voordat een asfaltconstructie wordt verwijderd, worden de grenzen van het betreffende uit te breken gedeelte op steenmaat tot de gewenste diepte ingezaagd.
4. Bij mechanisch te verrichten grondwerk dient de asfaltsleuf minimaal 0,50 m breder te zijn dan de bakbreedte van de graafmachine. Het ondergraven van de asfaltverharding is niet toegestaan.

5. Vervolgens wordt het asfalt met behulp van een compressor of anderszins verwijderd. De vrijgekomen materialen worden (voor zover dit mogelijk is) gescheiden naar:

- teerhoudend;
- niet-teerhoudend.

Beiden worden afgevoerd conform de CROW publicatie 210: 'Richtlijn omgaan met vrijkomend asfalt'. Indien van toepassing zorgt de netbeheerder zelf voor de benodigde afvalstroomnummers. Een kopie van de acceptatie- of stortbonnen van een erkend en gecertificeerd verwerkingsbedrijf wordt direct overhandigd aan de beheerder of toezichthouder.

6. Sleuven in de asfaltverharding worden nadat de kabels of leidingen zijn gelegd, over de volle breedte opgevuld en verdicht en de oorspronkelijke funderingsconstructie wordt hersteld met menggranulaat 0/31,5 mm. De ondergrond van de fundering en de fundering voldoet na verdichting aan de technische eisen uit de meest recente Standaard RAW bepalingen.
7. De te herstellen asfaltsleuf wordt dicht gestraat in een zandbed van 30 tot 50 mm brekerzand met betonstenen (zo mogelijk in de kleur van het aanwezige asfalt) in elleboogverband op een wijze die geen gevaar oplevert. De bovenzijde van de stenen dienen gelijk te liggen met het ingezaagde asfalt. De stenen dienen vlak ten opzichte van elkaar te worden gestraat.
8. Indien het dichtstraten van een sleuf niet op deugdelijke wijze wordt uitgevoerd kan dat tot gevolg hebben dat de aansluitende verhardingen als gevolg van het gebruik door het verkeer verzakken of beschadigd worden. Dergelijke schade dient door de netbeheerder, binnen 5 werkdagen op aanzeggen van de gemeente, te worden hersteld.
9. De werkomgeving wordt opgeleverd zoals omschreven in artikel 8.1 veertiende lid.
10. Het definitieve asfaltherstel laat het college achteraf uitvoeren.
11. Voor werkzaamheden aan het weglichaam boven de werfkelders gelden de volgende aanvullende voorwaarden en eisen:
    - grondverdichting boven de gewelven mag niet anders plaatsvinden dan door inwateren;
    - voor het egaliseren van de bestrating mag slechts een lichte triller gebruikt worden met een maximum gewicht van 60 kg.

    De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat er geen schade aan de werfkelders kan ontstaan.

8.4 Eisen bij opbreken en herstellen bermen en gazons

1. Bij opname van een sleufbedekking van gazon en daarmee vergelijkbare grasvelden en –stroken worden ter breedte van de sleuf regelmatige zoden gestoken. De graszoden worden “groen op groen” opgetast.
2. Indien afgesproken is dat het college zelf zorg draagt voor het herstel van de sleufbedekking worden de vrijkomende zoden naast de sleuf gelegd.
3. In bermen waar het steken van regelmatige zoden niet mogelijk is wordt de sleufbedekking (graspollen e.d.) naast de sleuf gelegd. Nadat de kabels of leidingen zijn gelegd en de sleuf tot op de juiste hoogte is aangevuld en verdicht wordt de berm, vrij van stenen en dergelijke, gefreesd en ingezaaid met een door het college goedgekeurd grasmengsel. Bepaling type grasmengsel geschiedt in overleg met de toezichthouder.
4. De werkomgeving wordt opgeleverd zoals omschreven in artikel 9.1 veertiende lid.
5. De gedragscode Flora en Fauna wet Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting is van toepassing op de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht. Op basis van de gedragscode dient een plan van aanpak in samenspraak met de toezichthouder, de beheerder Flora en Fauna/Groen en Bomen opgesteld te worden over hoe om te gaan met de aanwezige beschermde flora en fauna. De netbeheerder dient dit plan te hanteren bij de uitvoering van de werkzaamheden.

8.5 Weg- of boomkruising door middel van persen of (gestuurd) boren

1. Indien bij een wegkruising de aanleg van kabels of leidingen door middel van een persing of (gestuurde) boring onder het wegdek wordt gerealiseerd, wordt dit haaks op de wegas, minimaal 1 m uit de tangentpunten en zodanig uitgevoerd dat er geen verzakkingen in de verharding optreden. De

persing of (gestuurde) boring wordt bij voorkeur voorafgaand aan het graven van de sleuf voor het hoofdtracé gerealiseerd. Het aanbrengen van een (stalen) mantelbuis is daarbij verplicht.
2. De minimale verticale afstand tussen de bovenkant van de te persen buis en de onderkant van de wegfundering bedraagt minimaal 0,50 m. De mantelbuis heeft een minimale dekking van 0,80 m.
3. De minimale verticale afstand tussen de bovenkant van de te persen buis en de onderkant van een te kruisen kabel of leiding bedraagt minimaal 0,50 m. De te boren of te persen buis wordt onder de bestaande kabel of leiding doorgevoerd.
4. Bij een wegkruising loopt de aangebrachte mantelbuis minimaal 0,50 m (bij kabels) of 1 m (bij leidingen) aan weerszijden van het te kruisen vlak door, tenzij met de toezichthouder anders is overeengekomen.
5. Indien de locatie van een persing of (gestuurde) boring binnen de kroonprojectie van de boom ligt stemt de netbeheerder de wijze van uitvoering af met de toezichthouder.
6. De methode van boren of persen behoeft vooraf de goedkeuring van het college. Ongestuurde raketboringen zijn in de openbare ruimte niet toegestaan, tenzij met de toezichthouder anders is overeengekomen.
7. Indien een boomkruising middels een zogenaamde boomboring met een mantelbuis wordt uitgevoerd, dan kunnen aan de uitvoeringseisen van de boring en de materiaalkeuze van de mantelbuis door de gemeente nadere eisen gesteld worden. De mantelbuis heeft een minimale dekking van 0,80 m. De boring wordt bij voorkeur voorafgaand aan het graven van de sleuf voor het hoofdtracé gerealiseerd.
8. Van een gerealiseerde persing of (gestuurde) boring die niet direct in gebruik genomen wordt, worden de kopeinden van de mantelbuis afgedicht met kunststof deksels.
9. Van een gerealiseerde persing of (gestuurde) boring die in gebruik genomen is wordt de ruimte tussen de kabels of leidingen aan de kopeinden van de mantelbuis deugdelijk afgedicht met daartoe bestemd middel (bijvoorbeeld Stopaq).

8.6 Eisen ten aanzien van. de graaf- en grondwerkzaamheden

1. De graaf- en grondwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd conform de technische eisen uit de meest recente CROW 500-richtlijn.
2. Te ontgraven grond, zand, teelaarde, funderingsmateriaal enz. wordt gescheiden ontgraven, vervoerd of in depot, van de netbeheerder, gezet of aangevuld. Het opbreken van een waterdoorlatende verharding en -fundering opbouw vereist vaak een speciale werkwijze die afgestemd wordt met de toezichthouder. De aanwijzingen van de toezichthouder worden altijd opgevolgd.
3. Bij het graven van sleuven wordt het talud aangepast aan de sleufdiepte, de eventuele bemaling en de grondsoort, zodat de sleufwanden niet instorten of uitzakken. Zo nodig wordt de sleufwand met schotten gestut.
4. Er mag geen zand of vuil achterblijven in (mol)goten en straat- en trottoirkolken. In overleg met de toezichthouder kunnen straat- en trottoirkolken eventueel tijdelijk worden afgedekt, ter voorkoming hiervan.
5. Nadat de kabels of leidingen gelegd zijn wordt de sleuf aangevuld en verdicht. Alle werkzaamheden vinden in een droge sleuf plaats. Om de oorspronkelijke profielopbouw van de ondergrond zo optimaal mogelijk te herstellen wordt het uitgegraven materiaal, vrij van stenen en dergelijke, over de volle breedte van de sleuf laagsgewijs en met zorg in de juiste volgorde terug in de sleuf gebracht. De dikten van grond-, fundering- en zandlaag of de laag teelaarde zijn gelijk aan de oorspronkelijke laagdikten. Bermen en groenstroken worden met voldoende overhoogte aangevuld. Bevroren grond of zand, sneeuw, (groen)afval en puin wordt niet verwerkt in de aanvulling.
6. Om de juiste verdichtingsgraad te verkrijgen wordt de aanvulling uitgevoerd in lagen van maximaal 0,30 m waarbij elke laag, bij voorkeur met een mechanisch verdichtingsapparaat (wacker trilstamper of trilplaat), wordt verdicht.
7. Daar waar open verharding aanwezig is wordt het oorspronkelijke zandbed direct onder de verharding, de straatlaag, hersteld.

8. Aanvullingen in beplantingsvakken of onder gazon op een diepte van minder dan 80 cm heeft na verdichting een sondeerwaarde van maximaal 1,5 MPa. De laag met teelaarde wordt niet verdicht.
9. De controle op het aanvullen en verdichten van de sleuven vindt plaats door of namens de netbeheerder. Indien de toezichthouder hierom vraagt overlegt de netbeheerder deze gegevens.
10. Indien de toezichthouder constateert dat de aanvulling c.q. verdichting niet aan de door het college gestelde eisen voldoet, herstelt de netbeheerder dit binnen 5 werkdagen.
11. Indien de oorzaak is, dat de uitgekomen grond niet voor aanvulling of verdichting geschikt is wordt deze afgevoerd. De netbeheerder levert dan nieuwe voor aanvulling benodigde grond of zand op het werk en verwerkt dit opnieuw en beperkt zich tot alleen de noodzakelijke aanvulling om de juiste verdichting te behalen. Daarna vindt wederom een controle door de toezichthouder plaats.
12. Indien na de termijn van 5 werkdagen herstel uitblijft c.q. onvoldoende is uitgevoerd laat het college het herstel verrichten door een door het college geselecteerde aannemer tegen marktconforme kosten.

8.7 Eisen ten aanzien van de kabel- of leidingwerkzaamheden

1. De netbeheerder overtuigt zich voor de start van de werkzaamheden van de plaats van alle in de openbare gronden van het werk gelegen kabels en leidingen. Hiertoe worden in het beoogde tracé proefsleuven gegraven door de netbeheerder. Mocht de toezichthouder dit nodig vinden, dan worden op zijn aanwijzingen aanvullende proefsleuven gegraven.
2. Van de gemaakte proefsleuven en de maatvoeringen van de daarin aangetroffen kabels of leidingen houdt de netbeheerder een actuele registratie bij die op eerste aanzeggen aan de toezichthouder wordt overhandigd. Indien afwijkingen van het vigerende standaarddwarsprofiel dan wel het door het college aangewezen standaard tracé worden geconstateerd bepaalt de netbeheerder in overleg met de toezichthouder voor de te leggen kabel of leiding een nieuw tracé.
3. Er worden geen kabels of leidingen, handholes c.q. distributiepunten of andere (bovengrondse) voorzieningen boven bestaande kabels of leidingen geplaatst waardoor deze niet meer bereikbaar zijn voor onderhoud, reparatie en dergelijke. Indien geen andere oplossing mogelijk is dan kan in overleg met en met goedkeuring van de betreffende netbeheerder onder voorwaarden of met het nemen van maatregelen eventueel toch tot aanleg c.q. plaatsing worden overgegaan.
4. Kabels of leidingen die bij de netbeheerder in beheer zijn (geweest) en die tijdens de werkzaamheden blijvend buiten gebruik worden gesteld of kabels of leidingen die de afgelopen 10 jaar niet in gebruik zijn geweest, worden zoveel mogelijk gelijktijdig met de uit te voeren werkzaamheden verwijderd of, na overleg, op een door het college aan te geven tijdstip.
5. Voor tijdelijk aan te brengen voorzieningen (zoals b.v. damwanden, sleufbekisting, etc.) ten behoeve van werkzaamheden aan kabels of leidingen in de openbare ruimte is de goedkeuring van de beheerder of toezichthouder vereist. Deze tijdelijke voorzieningen worden na het voltooien van de werkzaamheden verwijderd, tenzij in overleg met de beheerder of toezichthouder anders wordt besloten.
6. Bij de aanleg van kabels of leidingen en voorzieningen nabij bomen en in of nabij andere groenvoorzieningen worden de bepalingen uit Hoofdstuk 9 van dit handboek strikt in acht genomen.
7. Alle te leggen kabels of leidingen zijn duidelijk voorzien van een codering of label waaruit blijkt wat de functie is of wie de eigenaar van deze kabel of leiding is.
8. (Voorbereide) huisaansluitingen worden zo veel mogelijk tegelijk met de aanleg van het hoofdtracé aangelegd en haaks op het distributienet om geen extra beslag te leggen op de ondergrondse ruimte.
9. Voorbereide huisaansluitingen, waarbij de voor de huisaansluiting bedoelde buis of kabel op de benodigde lengte in de openbare grond wordt opgeborgen [vooral bij CAI en Fiber to the home (Ftth)] worden zo strak mogelijk opgerold en gebundeld. De bovenkant van de rol ligt op dezelfde hoogte als de kabel en evenwijdig aan en tegen de perceelgrens.
10. De exacte locaties van handholes/distributiepunten en bovengrondse voorzieningen worden in overleg met de toezichthouder bepaald, en mogen alleen worden geplaatst in aanwezigheid van de

toezichthouder. Conform het bepaalde in tweede en derde lid van dit artikel wordt vooraf vastgesteld of de gekozen locatie vrij is van overige kabels of leidingen. Indien de toezichthouder constateert, óf dat op een later moment blijkt, dat een handhole/distributiepunt of bovengrondse voorziening bezwarend is geplaatst dan verplaatst de netbeheerder deze binnen 5 werkdagen.

11. Bovengrondse voorzieningen worden in overleg met het de toezichthouder zoveel mogelijk uit het zicht – liefst inpandig of ondergronds- geplaatst of direct naast andere, reeds aanwezige, bovengrondse voorzieningen.
12. Bij plaatsing van bovengrondse voorzieningen in een straatprofiel worden deze zoveel mogelijk langs gevels of in lijn met het bestaande straatmeubilair geplaatst.
13. Bij plaatsing van bovengrondse voorzieningen van grotere afmeting in of nabij een groenvoorziening kan de gemeente nadere eisen stellen. Er kan bijvoorbeeld aanplant van extra beplanting gewenst zijn om de bovengrondse voorziening zoveel als mogelijk aan het zicht te onttrekken. Deze extra voorwaarden worden door het college zoveel mogelijk opgenomen in het instemmingsbesluit of in de vergunning, echter de aanwijzingen van de toezichthouder worden eveneens altijd opgevolgd.
14. Bovengrondse voorzieningen worden voorzien van een anti-graffiti voorziening (coating of strips), tenzij anders overeengekomen.
15. De in- en uitgaande kabels bij handholes c.q. distributiepunten en bovengrondse voorzieningen worden zodanig gelegd dat verweving met kabels of leidingen van andere netbeheerders wordt voorkomen.
16. Bij ondergrondse plaatsing worden handholes c.q. distributiepunten zodanig geplaatst dat het deksel een minimale dekking heeft van 0,50 m onder het maaiveld.
17. Het deksel van handholes c.q. distributiepunten die op maaiveldniveau worden geplaatst voldoet minimaal aan verkeersklasse D400 (NEN-EN 124) en ligt altijd gelijk met de aanwezige bestrating of (berm)verharding. Indien mogelijk een deksel toepassen waar het straatwerk in opgenomen kan worden. Aanwezige elementenverharding rond de handhole worden geknipt in het bestaande verband. De netbeheerder draagt zorg voor het beheer van de handhole, indien een handhole door verzakking op enig moment niet meer gelijk ligt met de bestrating of (berm)verharding herstelt de netbeheerder dit op eerste aanzegging van het college.
18. Nadat alle werkzaamheden gereed zijn meet de netbeheerder de ligging gegevens van de kabels of leidingen, inclusief (voorbereide) huisaansluitingen, handholes c.q. distributiepunten en bovengrondse voorzieningen (digitaal) in om deze op een As-Built tekening digitaal beschikbaar te hebben voor raadpleging door derden (conform WIBON).

8.8 Werken in of met verontreinigde grond

1. De netbeheerder werkt volgens de CROW- richtlijn “Werken in of met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water” en aanvullend daarop de CROW-richtlijn “Kabels en leidingen in verontreinigde bodem”.
2. Om na te gaan of de voorgenomen graafwerkzaamheden mogelijk zullen plaatsvinden in verontreinigde bodem, voert de netbeheerder ten minste historisch vooronderzoek uit en in sommige gevallen tevens een bodemonderzoek. De eerste fase van het historisch vooronderzoek verloopt via het digitale bodemloket.
3. Indien de geplande werkzaamheden in de bodem meer dan 10 meter buiten de op het bodemloket aangegeven locatiecontouren worden uitgevoerd, is geen verder bodemonderzoek nodig. De bodemkwaliteit voldoet dan naar verwachting minimaal aan de maximale waarde voor de kwaliteitsklasse Wonen zoals bedoeld in tabel 1 van bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit. Zie in dit verband ook de vigerende bodemkwaliteitskaart.
4. Indien er wel samenloop is met de bekende locatiecontouren, of het werk binnen 10 meter van zo'n contour wordt uitgevoerd, is aanvullend historisch vooronderzoek noodzakelijk. Zo nodig voert de initiatiefnemende netbeheerder vervolgens aanvullend en/of nader bodemonderzoek uit.

5. Indien bij de werkzaamheden in de bodem (tijdelijk) verontreinigde grond of grondwater wordt verplaatst, dan is hiervoor goedkeuring van de Omgevingsdienst regio Utrecht (RUD) nodig. In het digitale loket van de RUD kunnen de eventueel noodzakelijke meldingsformulieren worden gedownload.
6. De netbeheerder bepaalt zelf of ze haar kabels en leidingen in verontreinigde bodem wil leggen. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de werknemers (Arbowetgeving) en voor de eventuele aantasting van kabels en leidingen door bodemverontreiniging ligt bij de netbeheerder.
7. Komt een netbeheerder vervuilde grond of grondwater tegen die niet bekend was bij het college, dan wordt dit direct gemeld bij de beheerder of toezichthouder en wordt het werk gestaakt. Daarna worden er passende maatregelen genomen in samenspraak met de toezichthouder Wet bodembescherming.
8. Overtollige grond wordt afgevoerd naar een erkende verwerker of hergebruikslocatie. Verwerken van de overtollige grond in de directe omgeving van het werk is alleen toegestaan binnen de regels van het Besluit bodemkwaliteit. Indien (aanvul)grond wordt aangevoerd van buiten de locatie, wordt dit op grond van het Besluit bodemkwaliteit vooraf worden gemeld bij het Meldpunt Bodemkwaliteit. Dit geldt ook voor de eventuele tijdelijke opslag van (aanvul)grond op het werkterrein of op een ander terrein.

9 Werken aan of nabij groenvoorzieningen

Het bepaalde in dit hoofdstuk geldt voor groenvoorzieningen, behoudens bermen en gazons. Daarvoor geldt het bepaalde in artikel 8.4.

9.1 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot groenvoorzieningen

1. In relatie tot werkzaamheden t.b.v. kabels of leidingen kan het noodzakelijk zijn dat er ook werkzaamheden (verwijderen of snoeien) aan groenvoorzieningen worden uitgevoerd. Dit kan voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden van de netbeheerder nodig zijn, maar het kan ook binnen de onderhoudstermijn van de werkzaamheden van de netbeheerder vallen. De afspraken daarover worden vooraf met de toezichthouder gemaakt.
2. Als het tracé door beplanting loopt wordt de beplanting door de netbeheerder verwijderd en afgevoerd, of in overleg met de toezichthouder indien mogelijk terug gezet. Het college zorgt in een gunstig jaargetijde voor nieuwe beplanting.
3. Ter bescherming van in het wild levende planten en dieren werkt gemeente Utrecht sinds 2007 met een gedragscode. De gedragscode is een door een het Rijk goedgekeurde set regels en maatregelen, die kan worden toegepast bij de uitvoering van werkzaamheden op locaties met beschermde soorten. Een gedragscode is één van de in de Wet natuurbescherming vastgestelde instrumenten, die kunnen worden ingezet bij het overtreden van verbodsbepalingen of ter voorkoming daarvan. De netbeheerder dient dit plan te hanteren bij de uitvoering van de werkzaamheden.

9.2 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot bomen

1. Bij het passeren van bomen worden door de netbeheerder voorzorgsmaatregelen getroffen die schade aan de betreffende boom voorkomt. De maatregelen en aanwijzingen zijn aangegeven in Bijlage 2: Bomenposter; werken rond bomen.
2. Indien de afstand van te leggen kabels of leidingen tot de bomen minder is dan bepaald in artikel 7.3 vierde lid worden er beschermende maatregelen toegepast of er worden (gestuurde) boringen gemaakt.
3. In het wortelgestel van bomen wordt slechts bij hoge uitzondering handmatig gegraven. Dit is echter alleen toegestaan met goedkeuring van de toezichthouder. Wortels dikker dan 40 mm in diameter worden nooit verwijderd of beschadigd. Wortels kleiner dan 40 mm in diameter worden verwijderd door zagen zonder de wortels te breken of eraan te trekken. Ontgraven wortels worden beschermd tegen uitdrogen, vorst en beschadiging.
4. Wanneer een boom wordt beschadigd wordt dit direct gemeld bij de toezichthouder. Toezicht en handhaving vindt plaats conform de Beleidsregel Handhavingsparagraaf Bomen.

5. Het rooien van bomen door de netbeheerder geschiedt pas na toestemming van het college. Voor het rooien van bomen dient er een kapvergunning te worden aangevraagd.

10 Werken in gebieden met een archeologische verwachting

10.1 Regels voor werken in een gebied met een archeologische verwachting

1. Tijdens het werken in de gemeente Utrecht moet de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg (2009) in acht worden genomen. Hieraan gekoppeld is de Archeologische waardenkaart. Op de waardenkaart is door middel van kleuren weergegeven welke archeologische waarde of verwachting een gebied heeft en of daarvoor een archeologievergunning benodigd is.
2. Om te kunnen toetsen of een archeologievergunning noodzakelijk is, moeten de vragen op het aanvraagformulier voor ingrijpende en niet-ingrijpende werkzaamheden worden beantwoord. In het belang van de bescherming van de archeologische waarden of verwachting kunnen door de burgemeester en wethouders voorwaarden aan de vergunning worden gesteld.
3. Voor gebieden waarvoor geen archeologische waarde of verwachting (meer) geldt, geldt de wettelijke meldingsplicht bij het doen van toevalsvondsten. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan dient conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. afdeling Erfgoed, gemeente Utrecht, te worden gedaan.
4. Voor het verstoren van een archeologisch rijksmonument (ook onder water) is altijd een monumentenvergunning nodig. Deze is te vinden op de website Archeologie in Nederland.
5. Eisen met betrekking tot vergunningsaanvraag:
   Om te kunnen beoordelen of een archeologisch onderzoek/vergunning noodzakelijk is dienen de documenten bij de vergunningsaanvraag in een gebied met hoge archeologische verwachting (binnenstad, rode gebieden in de waardenkaart, of >500m tracé in gele en oranje gebieden) minimaal de volgende gegevens te bevatten:
      i. Locatie van alle bodemingrepen op een kadastrale ondergrond (dus ook expansielussen, lasgaten, in- en uittrede punten bij gestuurde boringen, etc);
      ii. Exacte lengte, breedte en diepte van de voorgenomen bodemingrepen (dus ook de breedte van de te ontgraven sleuven);
      iii. Betreft het een bestaand tracé, nieuw tracé of deels nieuw/bestaand tracé;
      iv. Indien bestaand tracé: of er dieper en breder wordt gegraven (dus of er onverstoorde bodem wordt ontgraven);
      v. Een overzichtstekening van het bestaande en nieuwe tracé inclusief een doorsnede van het bestaande en nieuwe profiel;
      vi. Wijze van uitvoering (open ontgraving, damwanden, sleufbekisting, etc);
      vii. Uitsnede van de archeologische waardenkaart (zone waar bodemingrepen plaats vinden).

11 Herstel openbare grond in oude staat

11.1 Vergoedingen voor herstel van de openbare grond in de oude staat

Voor het in oude staat terugbrengen van de openbare grond, na beëindiging van de werkzaamheden, is de vergunninghouder of rechthebbende de daaruit voortvloeiende uitvoerings-, onderhouds-, beheer- en degeneratiekosten verschuldigd, welke worden berekend conform de door de VNG (landelijk) geadviseerde herstraattarieven. Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd.

11.2 Regels voor herstel van de openbare grond in de oude staat door een vergunning- of instemminghouder

Het college kan bij grote projecten (zoals projecten met een aaneengesloten tracélengte van meer dan 30 km, of met een geraamd schadebedrag aan de openbare ruimte van meer dan €1 miljoen op basis van tarief B1), in afwijking van de hoofregel dat de grond na beëindiging van graafwerkzaamheden door de gemeente in de oude staat wordt teruggebracht, besluiten dat de openbare grond door vergunning- of de instemmingshouder in de oude staat wordt teruggebracht. Dit dient te worden vastgelegd in de vergunning of het instemmingsbesluit.
Het bepaalde in de verordening met betrekking tot het weigeren, schorsen of intrekken of wijzigen van vergunningen en instemmingsbesluiten is hierop van overeenkomstige toepassing. De eisen voor het terugbrengen van de grond in de oude staat zijn neergelegd in bijlage 7. De vergunning- of de instemmingshouder dient deze eisen tijdig en onverkort na te leven.

12 Beleid toekomstig gebruik ondergrond

12.1 Toekomstige ontwikkelingen

De gemeente staat voor grote ruimtelijke uitdagingen in de periode 2021-2050. De ondergrond wordt op veel plekken al intensief gebruikt, en het gebruik zal nog intensiever worden door onder meer de energietransitie, de klimaatadaptatie, digitalisering en de wens de stad te gaan vergroenen. Dit betekent dat het belangrijk is ruimte in de ondergrond beschikbaar te houden voor toekomstig gebruik.
Het ondergrondse ruimtegebruik neemt door de volgende ontwikkelingen ingrijpend toe:

a. Aanleg gescheiden rioolstel:
   om het afvalwater en hemelwater separaat op een veilige en hygiënische manier af te voeren is vervanging van ca 470 km riool nodig (bijna de helft van de stad moet nog vernieuw worden, na 2050 nog 250 km). Waar mogelijk infiltreren we het regenwater, maar ook dat zorgt voor een toenemende ruimteclaim. Voor een gescheiden riool rekenen we 1,75m extra breedte.
b. Vergroening stad:
   de gemeente wil de stad gaan vergroenen door het aanplanten van bomen en struiken in straten en op pleinen. Dit is ook met het oog op de klimaatadaptie en het beperken van hittestress. De gemeente wil ca. 60.000 bomen bijplaatsen (t.o.v. 160.000 bomen nu). Daarvoor moet ruimte worden vrij gehouden en moeten soms kabels en leidingen worden verplaatst.
c. Ondergrondse afvalvoorzieningen:
   in stad zullen meer gemeenschappelijke ondergrondse voorzieningen voor brengen van diverse soorten afval worden geplaatst, tot ruim 400 in de bestaande stad. Dit zijn relatief omvangrijke objecten (1,85m x 1,85m x 3m). Er zijn nu ca. 4000 containers in Utrecht.
d. Uitbreiding glasvezelnetwerk:
   er zal een glasvezelnetwerk worden aangelegd voor ca. 135.000 woningen. Ca. ¼ van de panden heeft al een glasvezelaansluiting.
e. Verzwaring elektriciteitsnet:
   het elektriciteitsnet zal (mede vanwege de energietransitie) worden verzwaard.
   Het hoogspanningsnet zal met ca. 240 km worden uitgebreid. Het middenspanningsnet zal met ca. 1.100 km tot 1.200 km worden uitgebreid waarbij ook ca. 1.000 middenspanningsruimtes worden geplaatst, waarvan ongeveer ¾ in de bestaande stad. Er staan nu al ruim 1000 van deze transformatorhuisjes in Utrecht. Het laagspanningsnet zal ca. 2.000 tot 3.300 km worden uitgebreid. Dit moet zoveel mogelijk in het standaardprofiel worden ingepast.
f. Warmwaternet (stadsverwarming):
   het huidige warmtenet zal worden uitgebreid. In ongeveer de helft van de stad zal een warmwaternet worden aangelegd naar 93.000 van de nu 130.000 panden met een gasaansluiting.
g. WKO’s en TEO’s:
h. Er zullen in Utrecht veel nieuwe Warmte koude opslag (WKO’s) worden aangelegd. De TEO capaciteit is al bezet. De doelstelling is ca. 1500 bronnen en 2500 lussen te plaatsen in de periode 2020-2050.

12.2 Ordening ondergrond

In artikel 5 en 8 van de verordening is aangegeven dat het college nadere regels kan stellen of een vergunning kan weigeren in het kader van de ondergrondse ruimtelijke ordening. Het doel van die ordening is de ondergrondse ruimte efficiënt te gebruiken, en ruimte beschikbaar te houden, of te reserveren, voor toekomstig gebruik.
Het uitgangspunt is zoveel mogelijk ondergrondse ruimte beschikbaar te houden voor nieuwe functies en bestemmingen. Daartoe wordt de aanvraag van een vergunningen steeds getoetst aan het standaardprofiel en toekomstige bestemmingen en functies voor zover die bekend zijn of ontwikkelingen in te schatten zijn.

12.3 Ruimte creëren voor nieuwe ontwikkelingen door toetsing aan standaardprofiel, voorzienbare ontwikkelingen en het verwijderen van loze leidingen

Om zoveel mogelijk ruimte te behouden voor aanpassingen en uitbreidingen van bestaande kabel en leidingnetwerken en voor nieuwe ontwikkelingen is het belangrijk dat een kabel of leiding zo mogelijk steeds in het standaardprofiel wordt gelegd. Zie verder paragraaf 7. Er wordt er geen nadeelcompensatie verleend voor leidingen die (zonder instemming van het college) niet conform het standaardprofiel liggen, als dit vooraf op die locatie als wel leidend was aangegeven.
De aanvraag voor het aanleggen van een kabel of leiding wordt voorts getoetst aan bekende projecten en voorziene of mogelijke ontwikkelingen. Een vergunningaanvraag kan om die redenen worden geweigerd als dit in strijd is met een goede ondergrondse ordening (zie artikel 8 sub f.)

12.4 Verwijderen loze leidingen

Om ruimte te creëren voor nieuwe kabels en leidingen, is het voorts belangrijk alle leidingen die niet meer worden gebruikt te verwijderen. Als een wijk wordt afgekoppeld van het gas, of telecomkabels niet meer worden gebruikt omdat ze wordt vervangen door glasvezelkabels, is het belangrijk dat de loze lozingen leidingen worden verwijderd om ruimte vrij te maken voor nieuwe bestemmingen. Die verwijdering wordt zo mogelijk gecombineerd met werkzaamheden in de weg door de gemeente, een nutsbedrijf of een derde, om kosten te besparen en de hinder voor omwonenden te beperken. Uitgangspunt is wel steeds dat een leiding die niet meer wordt gebruikt, wordt verwijderd zodra dat mogelijk is, of als het nodig is voor een nieuwe functie of bestemming van de openbare grond. Voor telecomkabels is de regeling van artikel 5.2 lid 9 van de TW van toepassing.

12.5 (Data)kaarten

Het college zal in een latere fase een meer of minder globale (data)kaart opstellen waarin met toekomstig ruimtegebruik en de knelpunten die daarbij zullen optreden in beeld worden gebracht. Het college is hiervoor mede afhankelijk van gegevens die netbeheerders aanleveren. Een inschatting is voorts altijd afhankelijk van veel (onzekere) factoren. Tot die tijd zal het college werken met globale inschattingen / verwachtingen van het toekomstig gebruik van de ondergrond.

13 Slotbepalingen

13.1 Toepassingsbereik

Deze nadere regel is van toepassing op werkzaamheden in verband met de aanleg, de instandhouding of de opruiming van kabels en leidingen, en het hebben en houden van kabels en leidingen in of op openbare gronden.
Deze nadere regel is eveneens van toepassing op werkzaamheden voor gemeentelijke netwerken.

13.2 Inwerkingtreding

Deze nadere regel treedt in werking op dat het moment dat de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht in werking treedt.

13.3 Citeertitel

Deze nadere regel wordt aangehaald als Nadere regel kabels en leidingen gemeente Utrecht (handboek kabels en leidingen).

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van 27 januari 2022.

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

De secretaris
Gabrielle G.H.M. Haanen

Toelichting

1. Algemeen

Inleiding
Dit handboek bevat de nadere regel zoals bedoeld in artikel 5 en 15 van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht. De verordening en dit handboek geven regels voor het aanleggen, onderhouden, instandhouden, verwijderen en het hebben en houden van kabels en leidingen in de openbare gronden van de gemeente Utrecht.
De gemeente is meestal eigenaar van de openbare ruimte en beheerder van de weg. De gemeente regelt de wijze van uitvoeren van werkzaamheden ook publiekrechtelijk via een verordening (de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht).
Voor niet-telecom kabels en leidingen geldt een vergunningplicht op grond van artikel 6 van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.
De gemeente moet communicatie-infrastructuur op grond van de Telecommunicatiewet gedogen. Wel is er o.g.v. de Telecommunicatiewet en de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht een instemmingsbesluit nodig.
De gemeente erkent het belang van communicatie-, energie-, afval- en drinkwaterbedrijven om gebruik te maken van de openbare ruimte. Wel dient de plaats, het tijdstip en de wijze van uitvoeren van werkzaamheden aan kabels en leidingen te worden getoetst aan bovengenoemde regelingen.
Daarbij worden de belangen van het boven- en ondergrondse gebruik van de openbare ruimte tegen elkaar afgewogen.
Uitgangpunt is dat:
- de graafactiviteit met vergunning of instemming (telecom) is toegestaan;
- de gemeente plaats, tijd en werkwijze beoordeelt en bijstuurt.

Hierbij geldt dat aan de gegevens die moeten worden verstrekt bij aanvragen van een vergunning of instemming nadere voorschriften (publiek rechtelijk) en/of voorwaarden kunnen worden gesteld bij het uitvoeren van werken in de openbare ruimte van de gemeente Utrecht.
Coördinatie, planning en programmering zijn hierbij belangrijke hulpmiddelen. Planningen van grote en langdurige werken moeten vroegtijdig bekend worden en in het reguliere kabel- en leidingoverleg (het zogenaamde coördinatieoverleg nutsbedrijven) worden ingebracht en afgestemd met de geplande werkzaamheden van de gemeente Utrecht en de andere netbeheerders. Het gaat daarbij om:
a. het afstemmen van het beheer van bovengrondse en ondergrondse infrastructurele werken van de gemeente en de energie-, afval-, drinkwater- en communicatiebedrijven en andere bedrijven die in, op of aan wegen kabels, leidingen of buizen exploiteren of beheren, af te stemmen;

b. het bevorderen van vlotte, snelle en waar mogelijke gelijktijdige uitvoering van de werkzaamheden, teneinde de hinder en de duur van de werkzaamheden tot een minimum te beperken;
c. het bevorderen van werkzaamheden met goede kwaliteit teneinde de openbare ruimte duurzaam te beheren.
Onder kabel- en leidingwerken wordt verstaan alle boven- en ondergrondse werkzaamheden in, op of boven de openbare grond in verband met het aanleggen, onderhouden, verleggen en verwijderen van kabels en leidingen. Tevens daartoe behorende alle benodigdheden, zoals afsluiters, handholes, bovengrondse kasten, trafo stations, glasvezelcentrales en verder.

1.1 Aanleiding
Teneinde de overlast die het gevolg is van werken in de openbare ruimte (ondergronds) zoveel mogelijk te beperken is door de gemeente Utrecht in de afgelopen jaren een aantal afspraken en regelingen gemaakt voor (gemeentelijk) diensten en bedrijven die regelmatig in de openbare ruimte aan het werk moeten. Deze regelingen betreffen de samenwerking, coördinatie en voorwaarden voor en tussen bedrijven en de gemeente als beheerder van de openbare ruimte inzake geplande werkzaamheden.
Omdat de bestaande regelgeving is veranderd, het in de ondergrond drukker wordt, is het noodzakelijk de reeds gemaakte afspraken opnieuw tegen het licht te houden en vast te leggen. Uitgangspunt is dat voor alle netbeheerders zoveel mogelijk dezelfde regels en afspraken gelden. In een aantal gevallen is dat echter niet mogelijk door de eerder vastgestelde overeenkomsten (met bv. de Gasunie) en wettelijke regelgevingen voor de diverse netbeheerders.

1.2 Gemeentelijke organisatie
De gemeentelijke organisatie is ingedeeld in bedrijven, afdelingen en vakteams. De werkzaamheden die te maken hebben met kabels en leidingen zijn onderverdeeld binnen de afdeling Beheer Openbare Ruimte en Gebouwen/ Ondergrondse Infra respectievelijk de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving/Vergunningen Openbare Ruimte.

1.3 Netbeheerders
Bedrijven en ook de gemeente (en andere overheden) die eigenaar en/of beheerder zijn van kabels en leidingen, evenals particulieren die na aanvraag een vergunning of instemming verkregen hebben om kabels en/of leidingen in de openbare grond te leggen, worden beschouwd als netbeheerders.
De netwerken die de netbeheerders onder andere in de ondergrond van de gemeente Utrecht hebben liggen betreffen:
- Gas;
- Afval- en drinkwater;
- Laag, midden en hoogspanning;
- Openbare verlichting;
- Telecom;
- Cameratoezicht;
- Stadsverwarming;
- WKO
- Proceswaterleidingen
- Persleidingen;
- Blusleidingen;
- Transportleidingen voor brandstoffen;
- Verkeersregelinstallatie kabels.

De regels in dit handboek zijn ook van toepassing op gemeentelijke netwerken en de beheerders van gemeentelijke netwerken, behalve voor zover die zien op het aanvragen van een vergunning.

1.4 Leeswijzer

In dit “handboek kabels en leidingen, gemeente Utrecht 2020” worden de voorschriften en afspraken tussen de gemeente Utrecht en de netbeheerders vastgelegd voor zover het gaat om leggen, houden, onderhouden en verwijderen van kabels en leidingen in de openbare ruimte.
De doelen van het handboek zijn:

- Het borgen en bevorderen van de kwaliteit van de (ondergrondse) openbare ruimte;
- Het bevorderen van een juiste (ondergrondse) ordening en een veilige ligging van kabels en/of leidingen;
- Het beperken van overlast en het bevorderen van een veilige omgeving voor de burgers tijdens de werkzaamheden aan kabels of leidingen;
- Het beperken dan wel voorkomen van graafschade.

Het handboek bestaat uit drie onderdelen:

- Algemene en procedurele informatie;
- Technische eisen/voorschriften m.b.t. tracébepaling, ontwerp-, uitvoerings- en beheers voorschriften.
- De bijlagen met daarin gemeente specifieke informatie.

De van toepassing zijnde wetten, verordeningen en het Handboek:

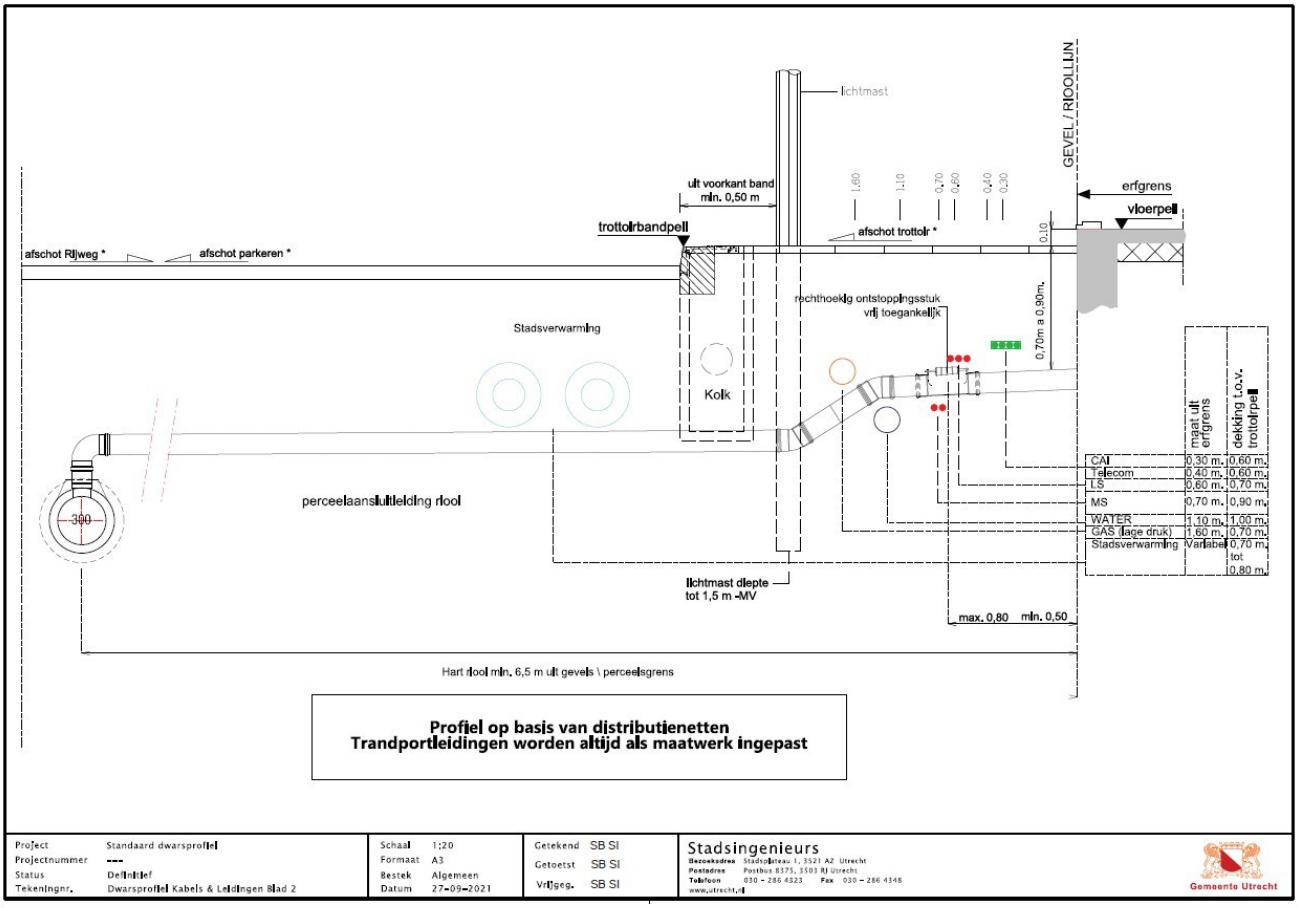
- Wettelijke bepalingen zoals onder andere de Telecommunicatiewet en de Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netwerken (WIBON);
- Lokale regelgeving van de gemeente zoals onder andere Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht en de legesverordening;
- Het handboek, met verwijzingen naar verdere relevante richtlijnen en regelgeving onder andere de meest recente Standaard RAW bepalingen, CROW-richtlijnen, Nen-normen, UAV 2012 en verder.

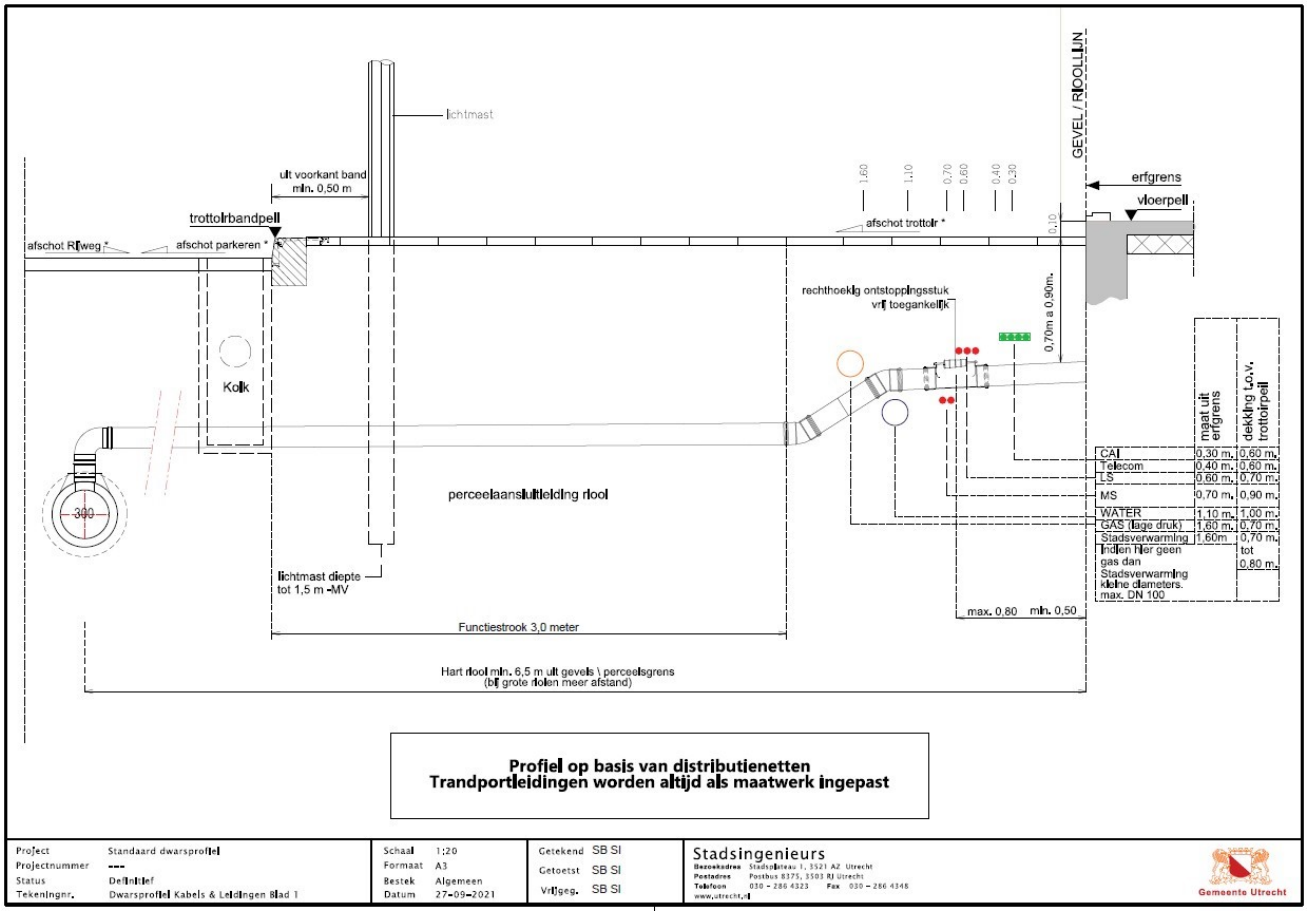
Bijlage 6 bevat gemeente specifieke eisen en hier zijn de contactgegevens van de gemeente opgenomen.

BIJLAGEN

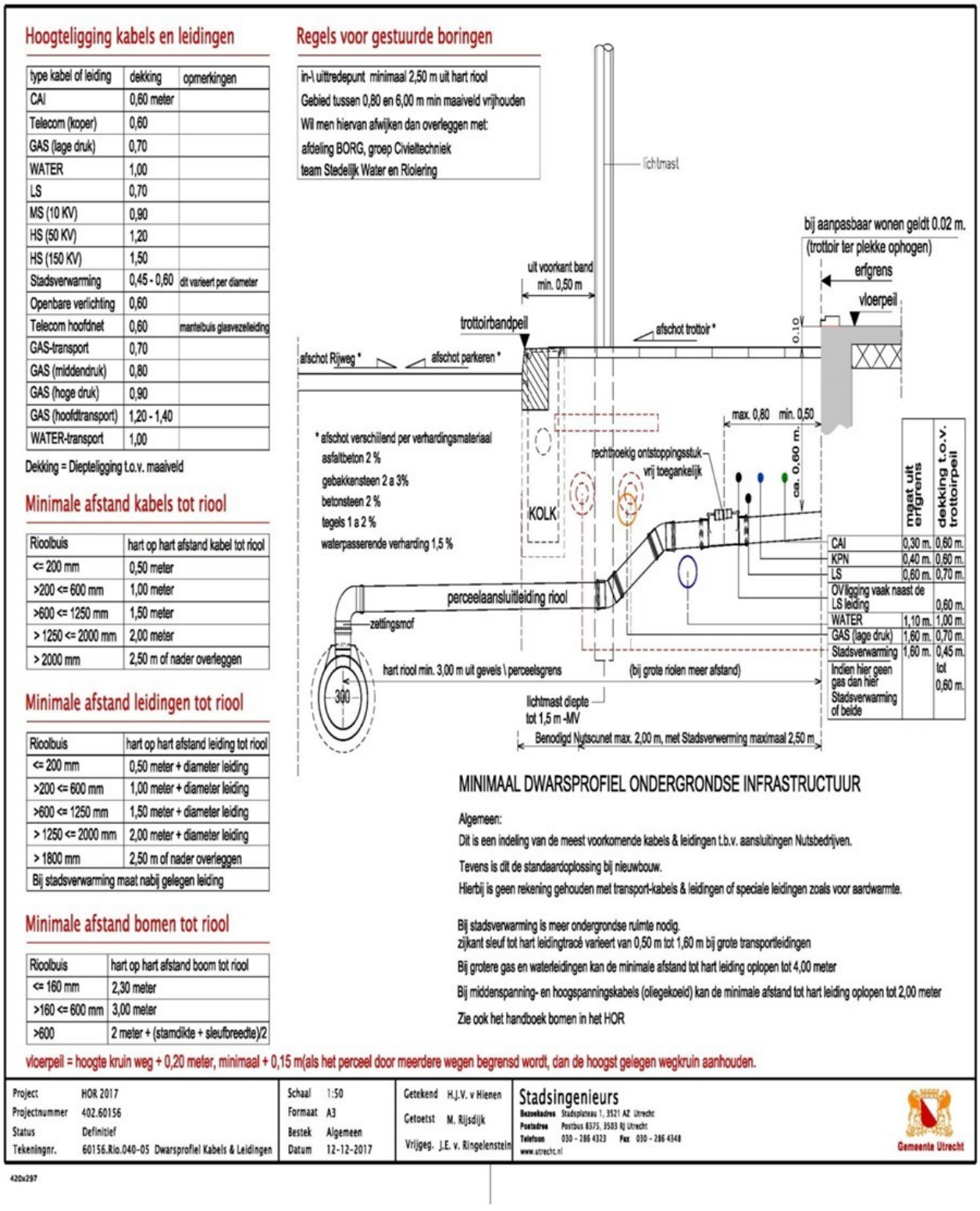
Bijlage 1 Standaardprofiel ondergrondse infrastructuur (Dwarsprofiel)

Standaardprofiel ondergrondse infrastructuur (profiel op basis van distributienetten, transportnetten worden altijd als maatwerk ingepast)

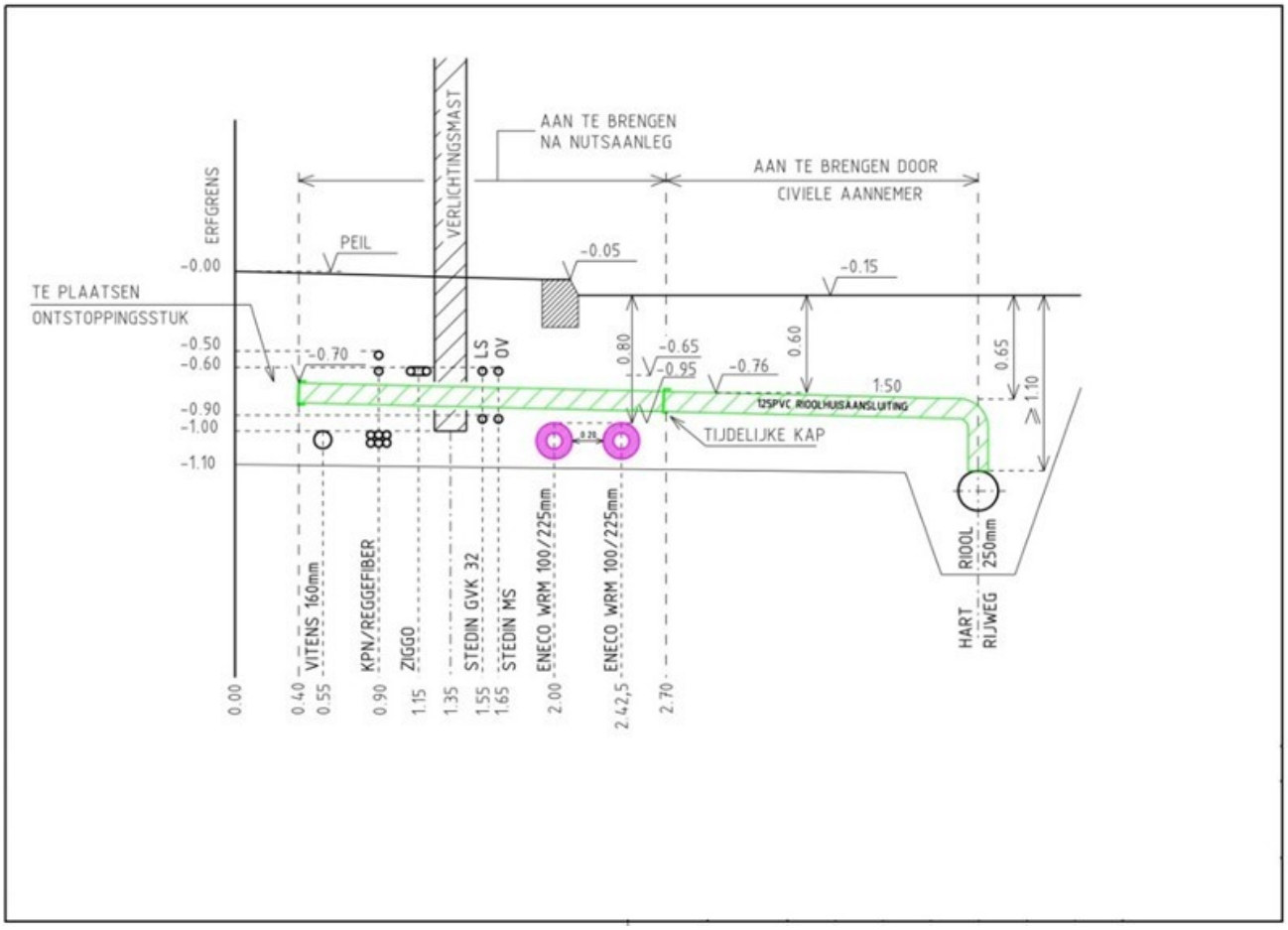

Profiel in het Handboek openbare ruimte (2019)

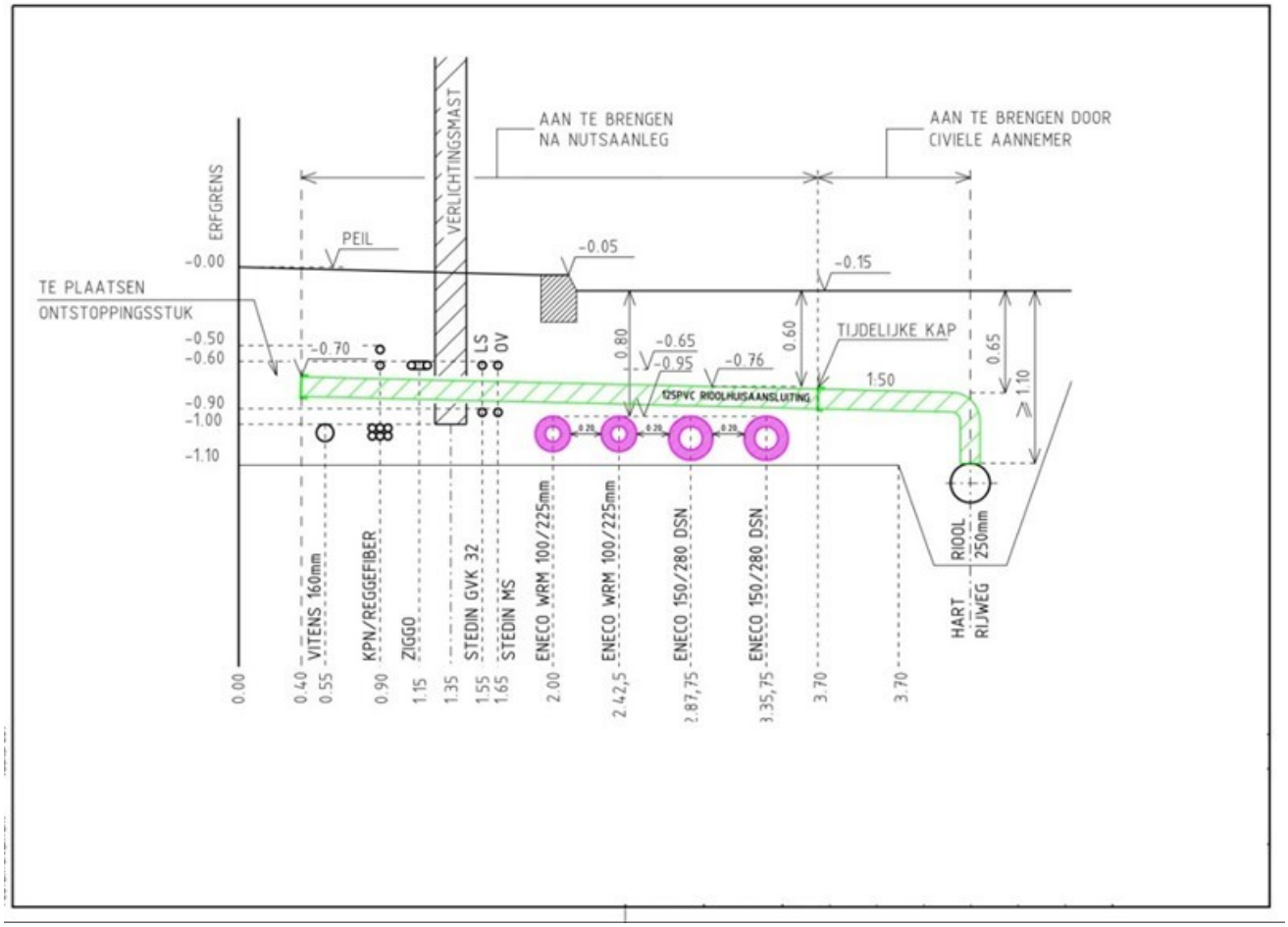

De gebieden waar waarschijnlijk sprake is van het standaarddwarsprofiel 2017 uit het HOR zijn: Lunetten, Overvecht, Tuindorp, Kanaleneiland, Voordorp, Veemarkt, Voorveldsepolder, Jaarbeurs, stationsgebied, Science park, Rijnsweerd, Vleuten -De Meern en Velthuizen-zuid.

Het Leidsche Rijn profiel

LR profiel 2.5 M

LR profiel 4.0 M -
Het Leidsche Rijn profiel wordt toegepast in Leidsche Rijn, Haarrijn en de Merwedekanaalzone

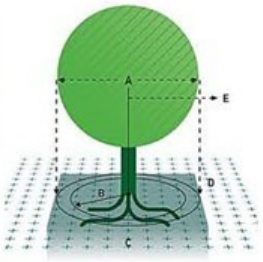
Bijlage 2 Bomenposter (werken rondom bomen in Utrecht)

BOMENPOSTER

BOMEN ONTWERP

TECHNISCHE ONTWERPRANDVOORWAARDEN 'LAAN- & STRAATBOMEN'

ONTWERP RICHTLIJNEN MAATVOERING

A. KROONDIAMETER | m. (EINDBEELD)
B. OBSTAKELVRIJE ZONE | m. (ONDERGRONDS)
C. DOORWORTELBARE RUIMTE | m³.
D. KROONPROJECTIE | m².
E. OBSTAKELVRIJE ZONE | m. (BOVENGRONDS)

A. KROONDIAMETER Ø
ONTWIKKELING (m) / OMLOOP (jaren)

Omloop	20	40	60	80 jaar
1e grootte	8	12	15	≥ 15
2e grootte	6	8	10	≥ 10
3e grootte	4	6	7	-

E. Obstakelvrij bovengronds = straalkroon (r) x 0,6

B. ONDERGRONDS OBSTAKELVRIJ
(straal in m)

Omloop	20	40	60	80 jaar
1e grootte	1,5	2,0	2,5	3,0
2e grootte	1,25	1,5	2,0	2,5
3e grootte	1,0	1,25	1,5	-

Obstakelvrij ondergronds = minimale graafafstand (bestaande boom)

C. BENODIGDE DOORWORTEL-BARE RUIMTE (m³) OMLOOP (jaren)

I GRONDWATERPROFIEL (m³)

Omloop	20	40	60	80 jaar
1e grootte	10	20	25	35
2e grootte	7,5	10	15	20
3e grootte	5	7,5	10	-

II HANGWATERPROFIEL (m³)

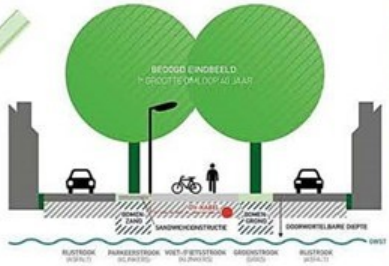
Omloop	20	40	60	80 jaar
1e grootte	20	35	45	60
2e grootte	15	20	30	40
3e grootte	10	15	20	-

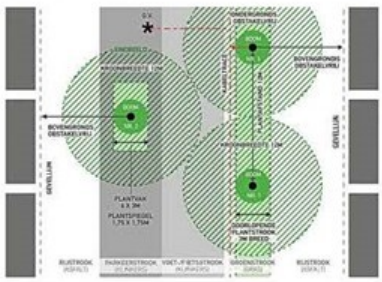
Benodigde doorwortelbare ruimte afhankelijk van type bodem(substraat).

Voor snelgroeiende (pionier)soorten gelden bovenstaande richtlijnen op basis van een omloop van: 15, 25, 35 en 45 jaar

Bron: Rekenprogramma Boommonitor Online ©

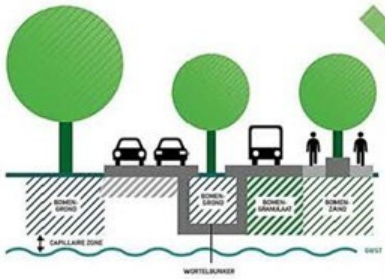
ONTWERPTEKENING RANDVOORWAARDEN

WEERGAVE OP TEKENING (OP SCHAAL)

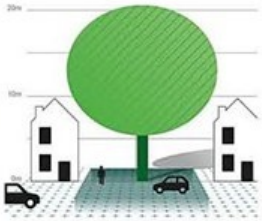
- Keuze boomgrootte: 1e, 2e of 3e grootte (sortiment)
- Kroonomvang eindbeeld (omloop: 20, 40, 60 of 80 jaar)
- Beschikbare ondergrondse groeiplaats, -ruimte
- Ondergrondse + bovengrondse obstakels
- Obstakels en obstakelvrije zones:
  - ondergronds: kabels, leidingen, riool etc.
  - bovengronds: openbare verlichting, gevels etc.

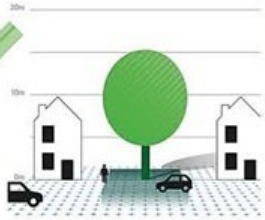
KEUZE BODEM(SUBSTRAAT) GROEIPLAATS

- Bestaande bodem (indien geschikt)
- Bomengrond (opengrondsituatie)
- Bomenzand (verharding | beperkte belasting)
- Bomengranulaat (verharding | hoge belasting)
- Wortelbunker (zelfdragende constructies)
- Sandwichconstructies (druckspreidende constructies)

ONTWERP EINDBEELD SORTIMENT-AFHANKELIJK

1e grootte kroon Ø 12 ≥ 15m
boomhoogte > 15m

2e grootte kroon Ø 8 ≥ 10m
boomhoogte 8 - 15m

3e grootte kroon Ø 4 - 7m
boomhoogte < 8m

HANDBOEK BOMEN

Goede technische randvoorwaarden borgen een beheerbaar ontwerp. In het Handboek Bomen vindt u een totaal-overzicht van (aanvullende) technische kwaliteitseisen voor een verantwoord bomenontwerp. Borg deze randvoor-waarden in uw uitvraag of gebruik ze als uitgangspunten binnen uw ontwerp!

www.norminstituutbomen.nl

Deze uitgave is tot stand gekomen dankzij:

Stadswerk
NORM INSTITUUT BOMEN
vhg vakgroep boomspecialisten
NVTL nederlandse vereniging voor tuin- en landschapsarchitectuur
van hall larenstein university of applied sciences

Kijk voor meer info op
www.norminstituutbomen.nl

Handboek bomen p.34.

BOMENPOSTER

WERKEN ROND BOMEN

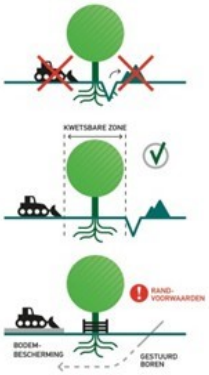
OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

Voor opslag, parkeren en transport gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld het plaatsen van drukverdelende rijplaten.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BODEM-BEWERKINGEN

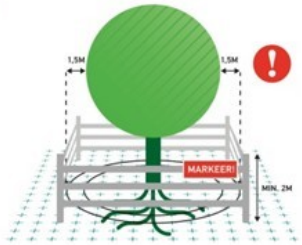

Voor graven, ophogen en bodembewerking gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld minimale graaf-afstanden en wortelbescherming.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

Kabelgoten, mantelbuizen en gestuurd boren bieden soms een goed alternatief. Let bij grond- en graafwerkzaamheden ook op kabels en leidingen (KLIC-melding, WION).

KWETSBARE BOOMZONE

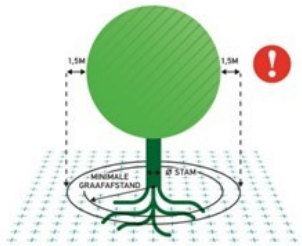
Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel zijn binnen de KWETSBARE BOOMZONE alleen toegestaan MET TOESTEMMING (goedgekeurd Werkplan).

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

1. Plaats een niet-verplaatsbare fysieke bescherming rond de boom (vanaf 10 cm tot minimaal 2 m boven het maaiveld) en markeer deze als beschermd boomgebied.
2. Binnen elke kwetsbare boomzone zijn de uitvoering van werk-zaamheden en de opslag van materiaal en materieel alleen toegestaan met toestemming via een door de opdrachtgever of directie goedgekeurd Werkplan.
3. Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaarden die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werkplan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen Effect Analyse (BEA).
4. Het Werkplan vermeldt gedetailleerd (per boom) wanneer, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materieel en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone moeten worden uitgevoerd.
5. Werkzaamheden mogen de duurzame instandhouding van de boom nooit in gevaar brengen.
6. Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn uitsluitend toegestaan met toestemming via het goedgekeurde Werkplan.

LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN (INDICATIEF)

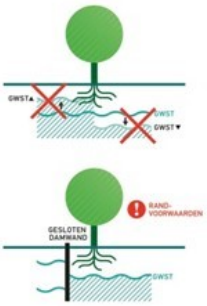
Stam Ø	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet	Eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstaande boom (trekzijde)
20 cm	> 1,25 m	2,0 m
40 cm	> 1,50 m	2,5 m
60 cm	> 1,75 m	3,0 m
80 cm	> 2,25 m	3,5 m
100 cm	> 2,50 m	4,0 m
150 cm	> 3,50 m	5,0 m

Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + 1,5 meter

Kijk voor aanvullende informatie over randvoorwaarden en een goedgekeurd Werkplan op: www.bomenposter.nl

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

Voor bronbemalingen en veranderingen in de grondwaterstand gelden zowel binnen als buiten de kwetsbare boomzone randvoorwaarden. Bijvoorbeeld het toepassen van een gesloten bronbemaling.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

VLOEISTOFFEN EN GASSEN

Bodemvreemde gassen en vloeistoffen kunnen grote schade veroorzaken aan de groeiplaats van een boom.

Houd gassen en vloeistoffen, maar ook cementmolens en (water)afvoeren, op grote afstand van de kwetsbare boomzone!

SNOEI-WERKZAAMHEDEN

Het snoeien van bomen is alleen toegestaan met toestemming van de opdrachtgever of directie, ook wanneer er enkel sprake is van een gebroken of beschadigde tak.

Deze uitgave van Stadswerk is tot stand gekomen dankzij:

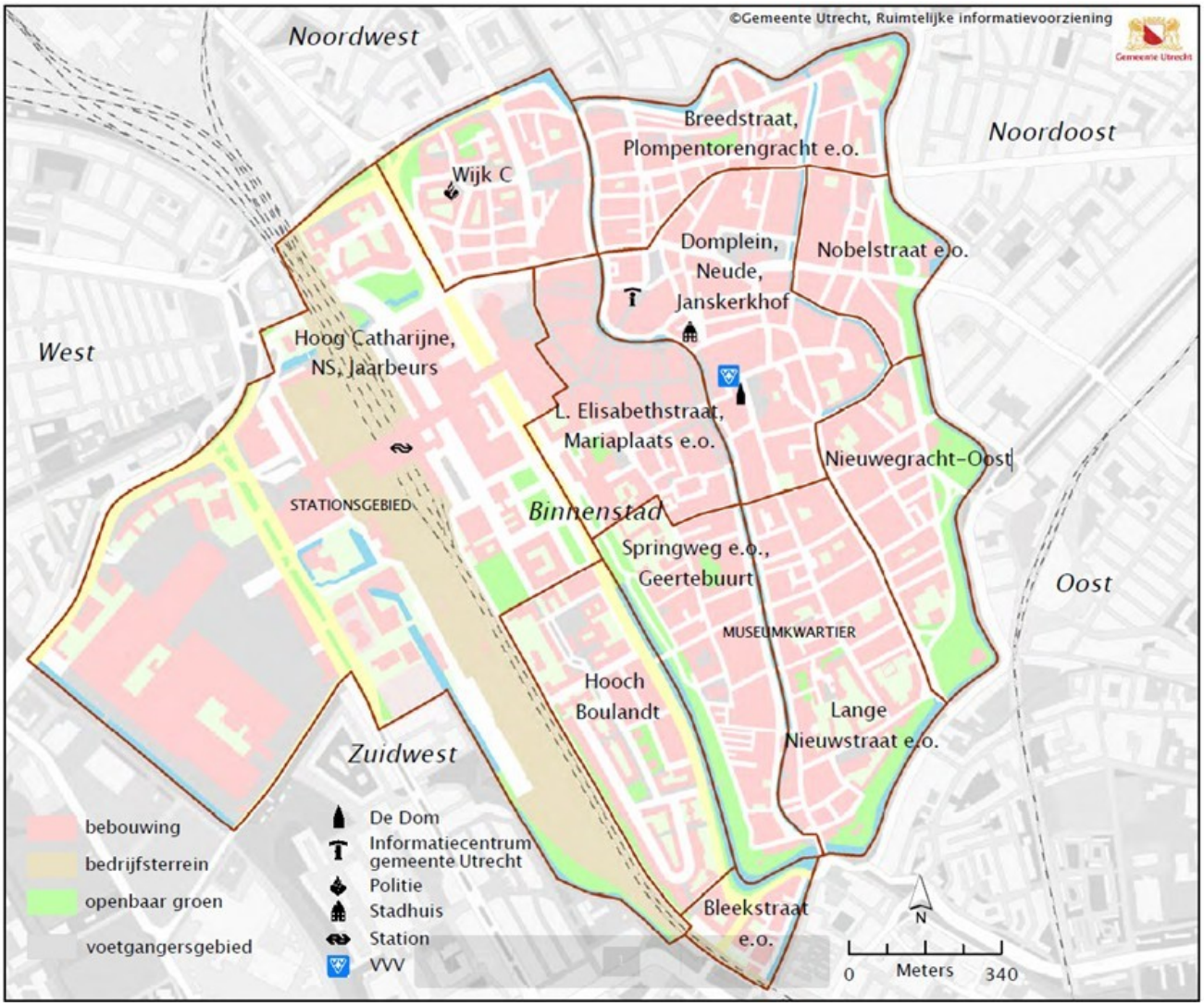
Stadswerk
NORM INSTITUUT BOMEN
vhg vakgroep boomspecialisten
GPKL.nl
Bouwend Nederland

Kijk voor meer info op www.norminstituutbomen.nl

Werken rond bomen

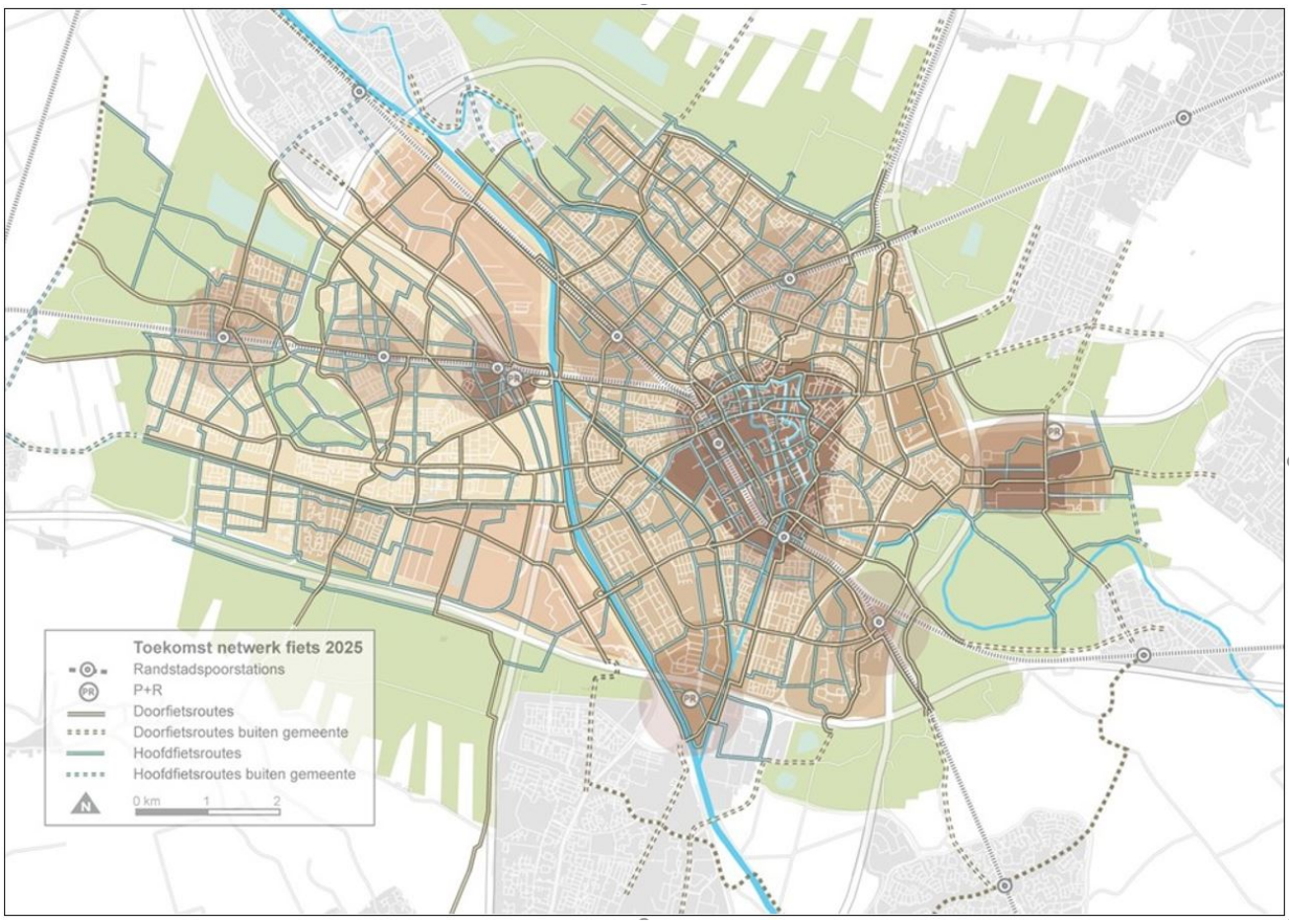
Bijlage 3 Overzichtskaart Binnenstad conform lid 8

Overzichtskaart

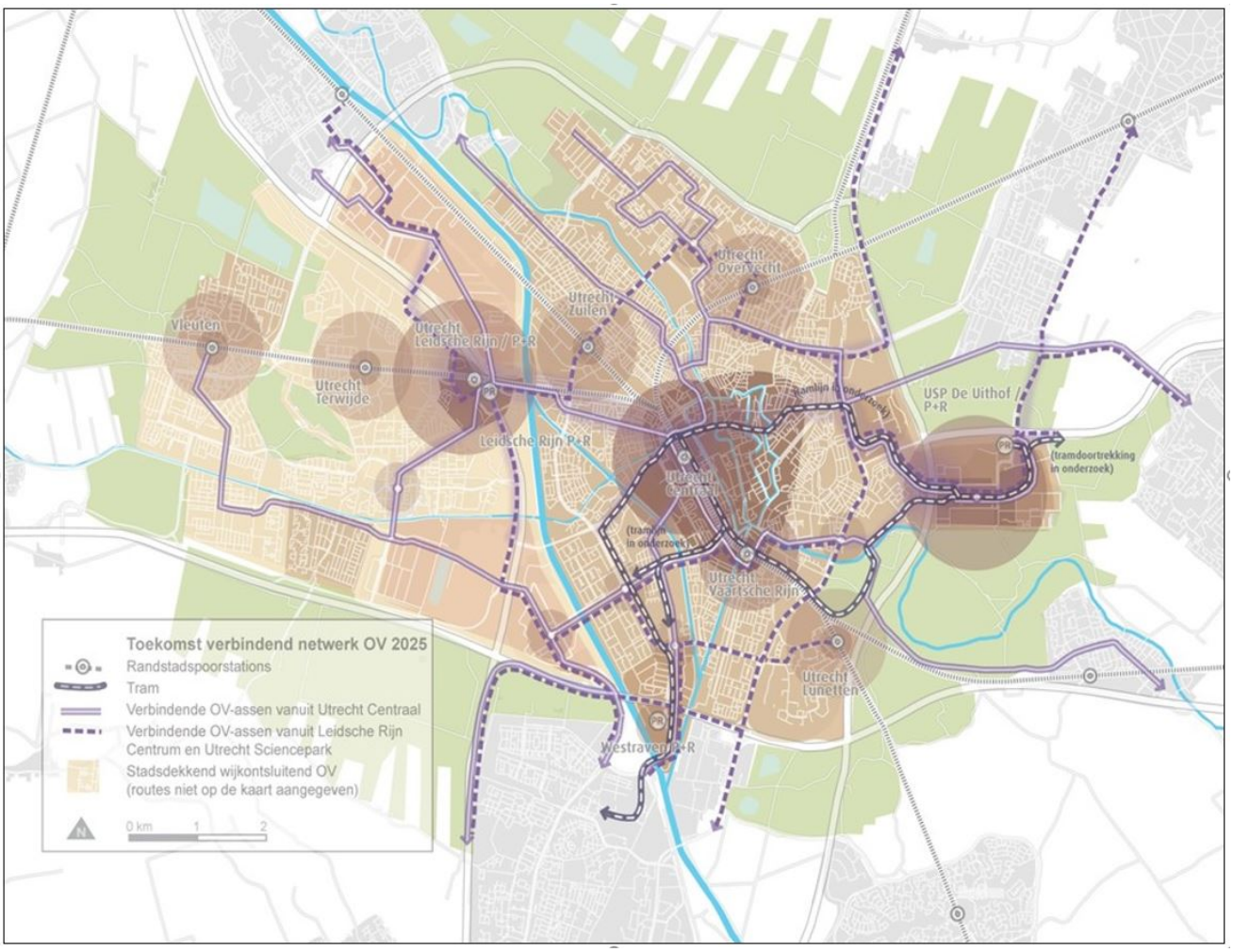

Bijlage 4 Hoofdwegennet gemeente Utrecht

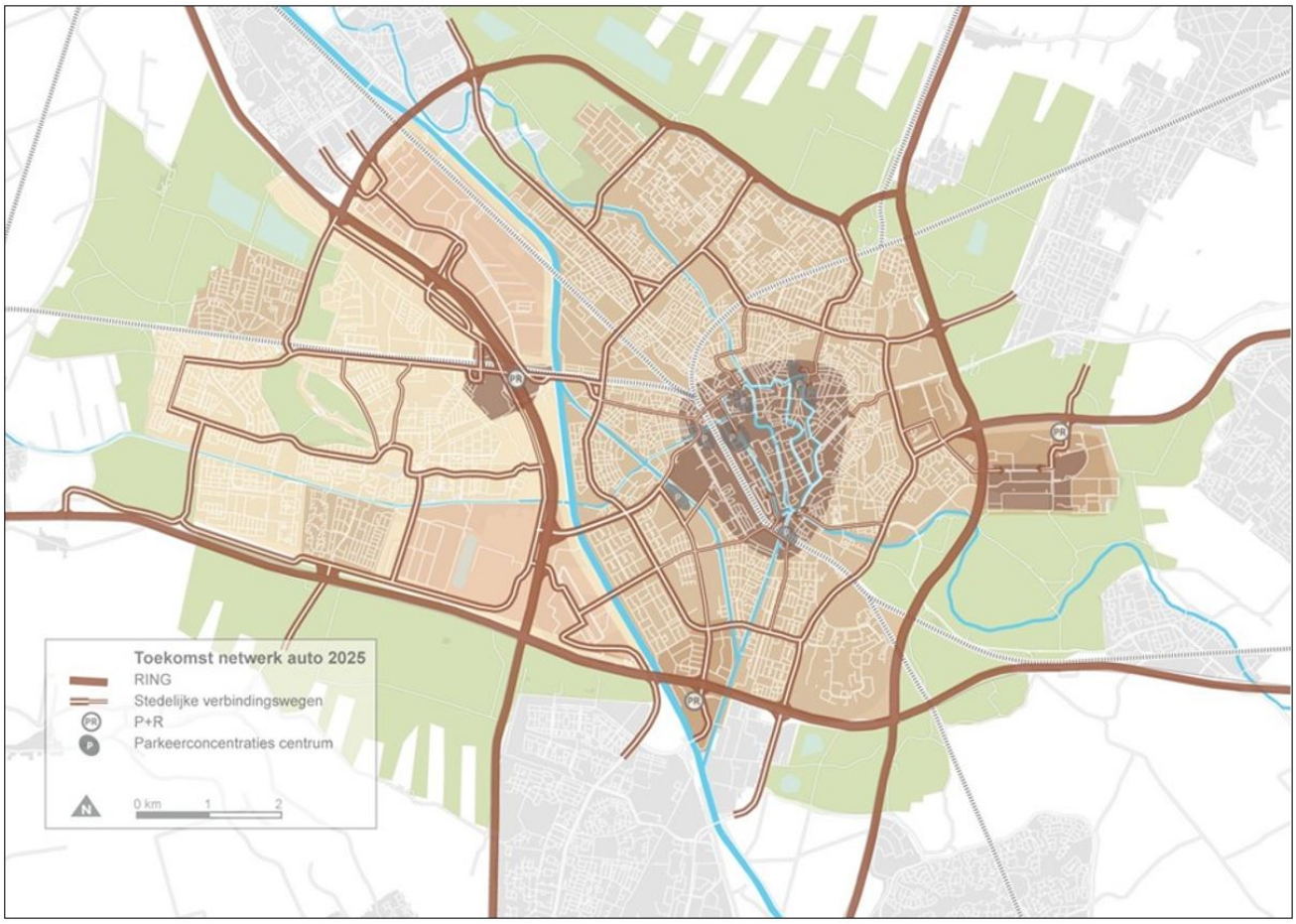
Hoofdnet Fiets

Hoofdnet Openbaar Vervoer

Hoofdnet Auto

Bijlage 5 BLVC-plan

Meer informatie over een BLVC is te vinden via deze link: https://www.utrecht.nl/ondernemen/vergunningen-en-regels/toolbox-bouwhinder/

Standaard BLVC plan

A. Toelichting Project (administratieve gegevens en betrokken partijen)

- Omschrijving van project (aard van de werkzaamheden)
- Nut, noodzaak en achtergrond van het project
- Opdrachtgever, verantwoordelijkheidsstructuur
- Informeren nood- en hulpdiensten
- Betrekken wijkteam van de politie
- Aanstellen omgevingsmanager
- Initiatiefoverleg en verslagen
- Planning, motivatie tijdpad en consequenties
- Werktijden (extra inzet ploegen of juist niet) met motivatie
- Plaats in het bestuurlijk traject (betreft veelal projecten in opdracht van de gemeente)
- Kaartmateriaal over de situatie van het project (Bouwplaatsinrichting)

B. Omgevingsscan (nauwkeurige omschrijving van de omgeving)

- Belangrijke maatschappelijke voorzieningen in de omgeving (bijvoorbeeld: ziekenhuis, grote onderneming, enz.).
- Eventuele projecten en evenementen tijdens de werkzaamheden in de omgeving en beïnvloeding op de verkeersafwikkeling.

- Afspraken met betrokken partijen.
- De omgevingsscan op kaartmateriaal aangeven.

C. Risicoanalyse

- Risicoanalyse (risico's die de planning van het project kunnen beïnvloeden, met oplossingsrichtingen Procedurele risico's als kapvergunningen of bij veranderde planning: problemen met de subsidie voorwaarden.
- Mogelijke technische knelpunten.
- Mogelijke invloed van weersomstandigheden.
- Andere activiteiten in de omgeving die de verkeersafwikkeling rond het project beïnvloeden en het project ernstig kunnen verstoren.

D. Bereikbaarheid

- Verantwoordelijkheden aannemer (specifieke eisen vastleggen)
- Tijdelijke verkeersmaatregelen (link leggen naar regelgeving bv CROW 96B)
- Categorieën (elke categorie benoemen)
- Avond, Nacht en weekend werk / Werken buiten reguliere werktijden (ontheffing)
- Locatie Directiekeet

E. Leefbaarheid (maatregelen die de leefbaarheid op peil moeten houden)

- Geluidsoverlast en Trillingshinder.
- Ophalen (huis)afval
- Schoonhouden werkterrein en omgeving.
- Ordelijk werkterrein.
- Goede verlichting.

F. Veiligheid (fysieke en sociale veiligheid tijdens de werkzaamheden) en Gezondheid

- In- en uitrijdend bouwverkeer
- Verkeersveiligheid algemeen (Bouwen buiten bouwterrein en naast de school)
- Kwaliteit tijdelijke verharding
- Handhaving verkeersregels
- Sociale veiligheid
- Beheer van de tijdelijke verkeersvoorzieningen

G. Sloop-/Bouwveiligheid

- Locatie
- Opdrachtgever
- Vergunning,- en vergunninghouder
- Aannemer
- Sloop-/Bouwmethode
- Overzicht bijbehorende documenten

o Tekeningen Bouwplaatsinrichting
o Bouwput en Bouwputafscheiding

- Monitoring: o.a. Uitgangspunten en Onderzoekgegevens van de bodem, grondwater, trillingen, geluid, etc.
- Bluswater voorzieningen in de omgeving
- Beheer Sloop-/Bouwveiligheidsplan
- Maatregelenmatrix en verwijzing naar documenten (zie tabel Maatregelenmatrix)

o Onbevoegd betreden bouwterrein
o Aanrijdgevaar door bouwverkeer
o Bezwijken/breken/vallen van constructie of onderdelen (boven de weg)
o Omvallen van materieel
o Vallende voorwerpen op openbaar terrein of belendingen
o Brandgevaar / Brandbeveiliging

H. Communicatieplan (communicatie over het project tijdens de verschillende fasen)

I. Faseringsplan (Verkeerstechnisch: plaatsen van afzettingen en dergelijke)
- De data van faseringen met motivatie (bijvoorbeeld kort maar hevig, bij veel heiwerk)
- Per fase aangeven welke gevolgen het project heeft voor de verschillende verkeersmodaliteiten
- Het faseringsplan aangeven op een tijdlijn
- Per fase intekenen op kaartmateriaal

J. Verkeersmaatregelenplan (omleiding van verkeersstromen tijdens de werkzaamheden
- Inzet verkeersregelaars met motivatie.
- Aandacht voor looproutes en tijdelijke verhardingen (plankiers).

Maatregelenmatrix en verwijzing naar documenten

Gevaar	**Suggesties voor maatregelen (per activiteit)**	**Projectspecifieke invulling**	**Documenten**
1. Onbevoegd betreden bouwterrein inclusief spelende kinderen (diverse gevaren, o.a. vallen, bekneld raken elektrocutie, verdrinken)	**Algemeen** • Schuttingen • Hekken (antiklim) • Poortcontrole • Meldprocedure bezoekers • Bewaking buiten werktijd ……. **Bij uitbreiding bestaande en in gebruik zijnde gebouwen** • Bouwactiviteiten scheiden van gebruiksfunctie: o in tijd (buiten werktijd) o fysiek scheiden (voldoende ruimte ertussen of afschermen) • Machines / bouwmaterieel niet onbeheerd achterlaten • Vluchtroutes in stand houden • Afspraken maken met gebouwbeheerder …….		
2. Aanrijdgevaar door bouwverkeer	• Overzichtelijke in- en uitritten • Tijdelijke veilige laad-/loszones • Spiegels • Verkeersbebording • Afzetting / omleiding (na overleg • wegbeheerder) • Bevoegde verkeersregelaar …….		
3. Bezwijken /breken/ vallen van constructie of onderdelen	**Sloop-, hak- en boorwerkzaamheden en onder-steuningen** • Stabiliteit tijdens sloopfase bewaken (constructeur raadplegen) • Werken volgens sloopplan		

	• Deskundig toezichthouder (zie Arbobesluit) • Doorboren / doorsnijden voorspankabels (in vloeren) voorkomen • Stabiliteitsschoren aanbrengen • Berekening en tekening van ondersteuningsconstructie (m.n. schoorverband) • Grote onderdelen eerst tegen vallen borgen (bijvoorbeeld met takel, kraan) • Ter plaatse van de werkplek opvangbak, vangschot, opvangzeil of fijnmazige netten aanbrengen • Werkgebied afzetten • Opvangschot plaatsen • Doorstempelen • Werkafspraken / coördinatie ……		
4. Omvallen van materieel	**Funderingsmachines** (afstand tot hek of schutting is bij voorkeur groter/gelijk hoogte makelaar) • Funderingsmethode aanpassen (bijvoorbeeld korte buispalen en oplassen) • Gebouwen / openbaar gebied binnen onveilige zone ontruimen • Onveilige zone afzetten • Funderingsactiviteiten scheiden van de overige activiteiten: o in tijd (buiten werktijd) o fysiek (routing aanpassen) • Bodemonderzoek kabels/leidingen/ explosieven • Grondonderzoek op draagkracht • Grondverbetering • Draglineschotten • Opstellingskeuring (door deskundige) • Veilige aanvoer en positionering palen, damwanden • Extra maatregelen bij schoorheien • Damwanden laten zitten of losspuiten …… **Toren- en mobiele kranen, hoogwerkers en verreikers** • Grondonderzoek op draagkracht • Grondverbetering • Voorkomen breuk waterleiding, riolering • Kraanbaanberekening • Controle zetting kraanbaan (periodiek) • Onderheide kraanpoer (vaste opstelling) • Opstellingskeuring (door deskundige)		

	• Voldoende opstelruimte (stempelbreedte) • Draglineschotten • Niet gebruiken bij teveel wind (opgave fabrikant) …… **Steigers, hefsteigers, liften** • Grondonderzoek op draagkracht • Grondverbetering • Rijplaten, betonplaten • Aanrijdbeveiliging • Schoring en verankering steiger (volgens opgave fabrikant) • Berekening / tekening (steiger) • Deskundig toezichthouder (steiger) • Opstellingskeuring (hefsteiger, lift) • Coördinatie eventueel graafwerk onder/naast steiger • Periodieke controle steiger op verankering/onderstopping/overbelasting …… **Staalconstructies, bekistingen, prefab betonbouw, houtskeletbouw** • Montage- of werkplan • Deskundig toezichthouder (zie Arbobesluit) • Tijdelijke schoring en windverbanden • Stabiele opslag ……		
5. Vallende voorwerpen op openbaar terrein of belendingen	**Hijswerkzaamheden** (benodigde ruimte: lengte last + 5 m) • Andere bouwmethode kiezen (bijvoorbeeld • vijzelen of glijbekisting) • Zwenkbegrenzing op hijskraan • Hijszone ontruimen • Hijsgeleiding toepassen • Hijsinstructie aan machinist en aanpikker • Bekisting delen (kortere lasten) • Inpandige hijsschacht • Aantal hijsbewegingen reduceren door inzet van: o betonpomp o bevoorradingscontainer • Niet gebruiken bij teveel wind (opgave fabrikant) …… **Werken op hoogte vanaf vloervelden, (hang-) steigers, bouwliften, hoogwerkers/verreikers**		

	• Voldoende vrije ruimte creëren tot hek of schutting
	• Preventie op hoogte door (tijdelijke)
	• borstweringen, steigerdoek, netten, e.d.
	• Vangvoorzieningen:
	  ○ vangschotten
	  ○ luifels / overkluizing
	• Tijdelijke gevarenzone afzetten
	• Gevelpanelen, glas e.d. apart aanvoeren (niet
	• met behulp van hangsteiger of hoogwerker)
	• Platform bouwlift rondom voorzien van hekken
	…….
	
	Opslag lichte materialen (op bijvoorbeeld vloeren en daken)
	• Pakketteren, vastzetten met sjorbanden
	• Ballasten
	• Vastsjorren
	• In kooi van gaas opslaan
	…….		

6. Brandgevaar	**Installatie en sloopwerkzaamheden (lassen, branden, slijpen, e.d.)** • Werkvergunning • Brandwacht • Brandbare stoffen verwijderen • Afschermen (branddeken, e.d.) • Na brandgevaarlijke werkzaamheden controle • op rookvorming, smeulen of brand • Blusmiddelen binnen handbereik …….		

Bijlage 6 Contactpersonen gemeente Utrecht (voor meest recente nummers, zie website www.utrecht.nl)

Algemeen

De rol van de in de voorschriften genoemde toezichthouder kan door verschillende personen worden ingevuld. Deze worden kenbaar gemaakt in de definitieve vergunning of instemmingsbesluit. Voor de herstelwerkzaamheden van het maaiveld is de toezichthouder bereikbaar via: telefoon 030 - 286 84 00, fax 030 - 294 51 55 of per email

Archeologie

Archeologische rijksmonumenten staan niet op de archeologische waardenkaart, maar op de website Archeologie in Nederland. Wilt u een archeologievergunning aanvragen? Overleg dan eerst met een archeoloog. Bel met telefoonnummer 14 030 of stuur een e-mail naar archeologie@utrecht.nl.
Het archeologiebeleid van de gemeente Utrecht is verwoord in de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg (2009), die gekoppeld is aan de gemeentelijke archeologische waardenkaart. Op de waardenkaart is per zone vastgelegd welke archeologische verwachting een gebied heeft. Het plangebied ligt

in een zone met een hoge archeologische waarde. Voor bodemingrepen groter dan 50 m2 en dieper dan 50 cm beneden het huidige maaiveld geldt dat een archeologisch vooronderzoek en/of een archeologievergunning verplicht is.
Verzocht wordt om contact op te nemen met afdeling Erfgoed via archeologie@utrecht.nl en/of via 030-286 27 56.

Calamiteitenoverzicht (voor meest recente nummers, zie website www.utrecht.nl)

Melding

Tenzij al in de vergunningaanvraag de exacte datum van het werk staat aangegeven, meldt de netbeheerder uiterlijk 14 werkdagen voor de voorgenomen startdatum deze datum aan de toezichthouder kabels en leidingen en TVU ter goedkeuring. Pas na goedkeuring door de toezichthouder van de gemeente ligt de startdatum vast, en kan vervolgens hiervan niet meer worden afgeweken tenzij sprake is van overmacht.

Omwonenden en Wijkbureau

De netbeheerder informeert de aan het tracé en materiaalopslag grenzende bewoners en bedrijven en de wijkopzichter voldoende tijdig over de aard en de duur van de werkzaamheden, zodat zij nog schade beperkende maatregelen kunnen treffen.

Kolk- en huisaansluitingen

Voor de juiste ligging van straatkolk- en huisaansluitingen neemt de netbeheerder contact op met Stadsbedrijven (telefoon 14 030).

Asfalt

Alvorens in asfalt te gaan, dient de netbeheerder eerst met de toezichthouder kabels en leidingen contact op te nemen.

Tijdens het werk

Kabels en leidingen van anderen

Kabels en leidingen van de gemeente Utrecht en derden moeten bereikbaar blijven zonder hinder van kabels / leidingen of bijbehorende onderdelen van de netbeheerder te ondervinden, tenzij anders overeengekomen met de betreffende eigenaren.

Contacten bij onvoorziene situaties

In de volgende gevallen neemt de netbeheerder onmiddellijk contact op met de projectcoördinator nutsbedrijven/toezichthouder van de gemeente, en legt het werk in afwachting van antwoord stil. Afstand van kabel / leiding tot: kant boom < vergunde afstand: Stadsbedrijven, beheerder groen: tel. 14 030;

- kant drinkwaterleiding < 0,5 meter: Vitens, technisch beheer & onderhoud: tel. 0800-0359;
- kant < 2m bij Elektra en Gas: Stedin, tel. 088 -8956222
- hart riolering <1,5 meter Stadsbedrijven, beheerder Rioleringen en gemalen, tel. 14 030;
- archeologische overblijfselen DSO sectie cultuurhistorie, tel. 030 - 286 39 90;
- bodemverontreiniging toezichthouder (zie algemeen).

Dit geldt ook voor gasleidingen, Eneco-warmtenetten en datakabels.

Bijlage 7 Technische eisen voor het in oude staat terugbrengen van niet gesloten verhardingen door instemming-/vergunninghouder.

Indien het college op grond van artikel 11 eerste lid, of artikel 18 van de verordening heeft besloten dat de openbare grond na beëindiging van de graafwerkzaamheden, niet door het college maar door de instemming-/vergunninghouder in de oude staat wordt teruggebracht, gelden de volgende technische eisen:

Algemeen

- De technische eisen hebben uitsluitend betrekking op de niet gesloten verharding.
- De instemming van het college de openbare grond in de oude staat terug te brengen heeft niet betrekking op gesloten verhardingen, groen en bermgras, tenzij dit in het besluit expliciet is aangegeven.
- Het college herstelt gesloten verharding, groen en berm (gras) op kosten van de instemming-/vergunninghouder tegen de actuele VNG-tarieven.

- De instemming-/vergunninghouder is verantwoordelijk voor het herstraten van (de open verharding van) de gegraven geulbreedte en handholes, aansluitend bij bestaand, niet geroerd straatwerk.
- De instemming-/vergunninghouder voert geen band tot ban- verbetering uit, tenzij er sprake is van nieuw straatwerk zoals beschreven in dit handboek onder 5.2.6. In dat geval brengt de instemming-/vergunninghouder de verharding over de volle breedte opnieuw aan, tenzij de toezichthouder anders besluit.
- Na het in oude staat terugbrengen van de openbare grond door en voor rekening van de instemming-/vergunninghouder, is die partij de daaruit voortvloeiende beheer- en degeneratiekosten verschuldigd, welke worden berekend conform de door de VNG (landelijk) geadviseerde herstraattarieven: B1. Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd.
- De vergunning- of instemmingshouder kan maximaal 8 graafploegen inzetten, of meer dan 8, als het college ermee heeft ingestemd dat instemming-/vergunninghouder meer graafploegen inzet.
- Er is een Nederlands sprekende voorman aanwezig op het werk.
- Op elke bouwploeg die oud materiaal (klinkers en tegels die niet uniform in maatvoering/dikte zijn) herstelt, is minimaal 1, naar het oordeel van het college, voldoende gediplomeerde/gecertificeerde stratenmaker aanwezig.

Het college verstaat onder een voldoende diploma of certificering dat degene die het herstelwerk doet een opleiding genoten heeft voor vakbekwaam straatmaker, en werkzaamheden zelfstandig en op een zorgvuldig manier kan uitvoeren.
Opleidingen die hieraan voldoen zijn:
- opleiding: MBO3 “straatmaker”: Opleiding Straatmaker en Opperman | SOMA College (soma-college.nl)
- certificering VMS branchecertificaat: VMS Branchecertificaat Straatmaker - Vereniging Modern Straatwerk
- Op verzoek van een instemming-/vergunninghouder kan het college toetsen of ook een andere opleiding aan bovengenoemde eisen voldoet.
- Alle communicatie inzake opname, goed-/afkeuring en herstel(punten) tussen de instemming-/vergunninghouder en het college geschiedt per mail aan de toezichthouder.
- Definitiebepaling: waar in deze bijlage wordt gesproken over “de werkzaamheden” wordt bedoeld: de open verharding van de openbare grond die door instemming-/vergunninghouder in oude staat wordt teruggebracht.

Voorfase
- De instemming-/vergunninghouder stuurt het college wekelijks per mail, voor aanvang van het in oude staat terugbrengen van de openbare grond, een overzicht met de lengte van het tracé, een tekening en de planning van de uit te voeren werkzaamheden, waarin is gespecificeerd welk (deel van) het tracé (gebied) wordt uitgevoerd.
- Als de vergunning- of instemminghouder van mening is dat de openbare grond zich niet in goede staat bevindt, dient hij dit minimaal 5 werkdagen voor aanvang van zijn werkzaamheden per email aan het college te melden en te verzoeken een voorschouw te houden. Hierbij zal in aanwezigheid van een toezichthouder de (huidige) staat door middel van video/foto’s worden vastgelegd (de 0-meting). De vergunning- of instemminghouder (uitvoerder) stelt een rapportage (0-meting) op en stuurt deze 3 werkdagen voor aanvang zijn werkzaamheden naar het college. De vergunning- en instemminghouder kunnen over het herstel van de zich in slechte staat bevindende verhardingen afwijkende financiële afspraken maken. Deze dienen vooraf door gemeente en vergunning- of instemminghouder schriftelijk te worden vastgelegd.

Uitvoeringsfase
- De instemming-/vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat de werkzaamheden met betrekking tot het in de oude staat terugbrengen van de grond door hem en zijn aannemer veilig worden uitgevoerd en neemt daarvoor alle benodigde voorzorgsmaatregelen.

- De instemming-/vergunninghouder onderneemt actie bij acuut gevaar voor omwonenden of verkeer, wat betreft het straatwerk of een ander aspect van de werkzaamheden, om dit, gezien de ernst van de situatie, binnen gewenste tijdsduur (normaliter 2 uur), doch uiterlijk einde dag, veilig opgelost te hebben.
- De piketdienst van het college onderneemt actie bij acuut gevaar voor omwonenden of verkeer, wat betreft het straatwerk of een ander aspect van deze werkzaamheden, aan het einde van de dag of in de avond/nacht op kosten van instemming-/vergunninghouder. Deze kosten vallen niet onder VNG tarieven. Het college verrekent de werkelijke kosten met de instemming-/vergunninghouder.
- Het college herstelt het straatwerk dat te lang (meer dan 48 uur) open ligt of dusdanig slecht hersteld is dat het (struikel)gevaar vormt, op kosten van de instemming-/vergunninghouder tegen de gebruikelijke VNG tarieven (tarief A) als de instemming-/vergunninghouder dit niet binnen de door de toezichthouder gestelde termijn doet.
- Het college zal d.m.v. steekproeven de werkwijze controleren (o.a. trillen, gebruik van brekerzand en vleien of onder de hamer aanbrengen).

Techniche eisen opbreken, graven en herstel open verhardingen

- Herstellen open verharding dient te geschieden volgens Technische bepalingen CROW Wegverhardingen RAW 2015: Hoofdstuk 83 (Elementenverhardingen) en Hoofdstuk 24 (Sleuf- en sleufloze technieken).
- Voorts gelden zo nodig in afwijking hiervan de volgende aanvullende voorwaarden:
- Uitgenomen bestrating wordt gescheiden van grond en andere zaken.
- Alle grond die uit de sleuf komt, wordt ook weer teruggebracht, tenzij dit in strijd is met de instemming-/vergunningsvoorwaarden.
- Het lengte- en dwarsprofiel van de verharding moet overeenkomen met de oorspronkelijke hoogteligging en de verharding dient goed aan te sluiten op de bestaande verharding.
- De vertanding na (her)straten van de sleufbedekking dient ten opzichte van het aansluitende straatwerk zo goed als mogelijk vlak, aansluitend bij bestaand niet geroerd straatwerk, te zijn.
- De aansluiting aan de kant dient met kleine stukjes goed op maat te worden gemaakt (het passtuk mag niet kleiner zijn dan een halve klinker of tegel).
- De aansluiting rond een putdeksel is een rij stenen parallel aan de putrand (streek om de put), daartegenaan komt het kopse verband.
- Straatwerk wordt teruggebracht in het oorspronkelijk verband (blokken/visgraat, etc.).
- Oud materiaal wordt door stratenmakers niet gevleid maar “onder de hamer” aangebracht.
- Er mogen uitsluitend onbeschadigde tegels of klinkers worden teruggelegd/gebruikt.
- Voegen moeten worden gevuld (er mogen geen kieren of gaten zichtbaar zijn).
- Straatwerk mag niet hol worden hersteld (lager of even hoog als omliggend bestaand straatwerk).
- Straatwerk mag niet los liggen (met de voet te bewegen).
- Het hoogteverschil met het omliggend bestaand straatwerk mag niet meer dan 2 mm bedragen.
- Klinkers dienen te liggen in lijn met omliggend straatwerk (niet in boog, door te weinig zand of te zware trilplaat).
- Inboetmateriaal dat (ook al is het beperkt) afwijkt van het bestaande materiaal moet geclusterd worden aangebracht (i.v.m. kleur-/materiaalverschil).
- Inboetmateriaal dient zoveel mogelijk overeen te komen met reeds aanwezige materialen. De vergunning- of instemminghouder voorziet zelf in het inboetmateriaal dat nodig is voor vervanging van voor de aanvang van de werkzaamheden beschadigde tegels en klinkers. De kosten worden door het college aan de vergunning- of instemminghouder vergoed (marktconform tarief).

- Dagelijks wordt de die dag gereedgekomen bestrating ingewassen/geveegd met brekerzand. Indien nodig vaker dan 1x.
- Het herstelde straatwerk moet worden nagetrild met brekerzand: (eerst invegen dan trillen en alsnog een keer invegen) (oude gebakken klinkers invegen met split).

- Trillen met een trilplaat die zowel voor klinkers als tegels geschikt is met een max van 2500kg/20KN.
- Door trillen beschadigde straattegels en klinkers moeten worden vervangen.
- Het college kan de verdichting van de “baan” (teruggebracht zand in de sleuf) controleren door middel van een steekproef.

Opname en goedkeuring

- Als de werkzaamheden volgens de vergunning-/instemmingshouder zijn voltooid, meldt hij dit aan het college door toezending van een proces verbaal van opname.

Het proces-verbaal bevat:
a. administratieve gegevens: de naam van de instemming-/vergunninghouder een verwijzing naar het kenmerk van de vergunning of instemmingsbesluit, de datum waarop het college is gemeld dat met het in oude staat terugbrengen is aangevangen, de locatie, de datum waarop het herstelwerk gereed is gekomen, en
b. foto’s of een film waarop het gehele tracé van de herstelde openbare grond zodanig duidelijk is weergegeven dat het college kan controleren dat de werkzaamheden goed zijn uitgevoerd. De foto/film moet worden genomen voordat het zand ten behoeve van inwassen wordt aangebracht.
Indien de foto’s of film niet duidelijk zijn (bijvoorbeeld door onvolledigheid, of teveel inwaszand), kan het college die opname afkeuren en dient de vergunning-/instemmingshouder binnen 24 uur (werkdagen) een nieuwe opname aan te leveren.

- Het college beoordeelt de werkzaamheden op basis van de foto’s en film (het college kan zo nodig een inspectie ter plaatse uitvoeren).

Het college beoordeelt of de werkzaamheden zijn uitgevoerd conform de hierboven opgenomen technische eisen.
Als het college de werkzaamheden afkeurt, geeft het college gemotiveerd aan wat de reden van afkeuring is. Kleine gebreken zijn geen reden de werkzaamheden af te keuren.

- Indien de werkzaamheden zijn afgekeurd dient de vergunning- instemmingshouder de werkzaamheden binnen 5 werkdagen volledig te herstellen en een nieuwe opname naar het college toe te sturen. Het college zal die werkzaamheden dan opnieuw beoordelen.
- Indien het college de werkzaamheden opnieuw afkeurt, zal het college het afkeurde deel van de werkzaamheden zelf, op kosten van de vergunning- instemmingshouder herstellen, volgens de gebruikelijke, op dat moment geldende tarieven (VNG tarief A).
- Als er gebreken zijn die geen reden zijn de werkzaamheden af te keuren, geeft het college dit aan op een lijst van restpunten (tekstueel of via foto’s).
- De restpunten dienen binnen 48 uur na toezending van de lijst door het college, door de vergunning-instemminghouder te zijn hersteld.

Als er sprake is van een gevaarlijke situatie dient het gebrek binnen 2 uur, doch uiterlijk einde dag, te zijn hersteld.

- Van het herstel van de restpunten moet binnen 24 uur een foto’s naar het college worden toegezonden.

Het college beoordeelt de wijze van het herstel van de restpunten.

- Als het herstel van de restpunten door het college wordt afgekeurd, zal het college op de werkzaamheden op kosten van de vergunning- instemmingshouder zelf uitvoeren. De kosten hiervan worden door de vergunning- /instemmingshouder tegen de gebruikelijke VNG-tarieven (tarief A) aan de gemeente vergoed.
- Als de werkzaamheden herhaaldelijk worden afgekeurd, waardoor het college zelf het straatwerk moet herstellen, kan het college het aantal toegestane graafploegen, dat door de instemming-/vergunninghouder mag worden ingezet, beperken.

Verplichting onderhoudsperiode

- De vergunning-/instemmingshouder dient gedurende 12 maanden na goedkeuring van de werkzaamheden alle gebreken die in deze termijn aan de dag treden te herstellen.

- Er is sprake van een gebrek als de werkzaamheden (de in oude staat teruggebrachte grond) niet aan de technische eisen voldoet.
- De vergunning- instemmingshouder moet in deze periode door het college gemelde gebreken binnen een termijn 5 werkdagen herstellen.

Indien sprake is van een gevaarlijke situatie dient dit gebrek onmiddellijk, of uiterlijk voor het einde van dezelfde dag te worden hersteld.

- Na het einde van deze periode (12 maanden na goedkeuring van de werkzaamheden) kan het college de uitgevoerde werkzaamheden opnemen en hiervan een proces-verbaal opstellen, en toezenden aan vergunning-/instemmingshouder.
- De vergunning-/instemmingshouder dient alle in deze opname opgenomen gebreken binnen één maand te hebben hersteld.

Indien er sprake is van een gevaarlijke situatie is de termijn (voor alleen het gevaarlijke gebrek) 24 uur.

- Als de vergunning-/instemmingshouder een gebrek niet binnen de hierboven vermelde termijnen herstelt, herstelt het college op gebreken op kosten van de vergunning- instemmingshouder tegen de gebruikelijke VNG tarieven (tarief A).
- De vergunning-/instemmingshouder behoeft het gebrek niet te herstellen als hij aantoont dat die gebreken het gevolg zijn van onjuist of onzorgvuldig gebruik, dan wel gekwalificeerd kunnen worden als normaal te verwachten slijtage als gevolg van het feitelijke gebruik.
- Als vergunning- instemmingshouder de werkzaamheden zelf onderhoudt, geldt het VNG herstraattarief B1.
- Als de instemming/-vergunninghouder het onderhoud door de gemeente wil laten uitvoeren, wordt dit vastgelegd in het instemmingsbesluit en gelden er afwijkende financiële afspraken (VNG tarief B2).

Evaluatie herstel verharding

- Het college zal periodiek door middel van een evaluatie beoordelen of de openbare grond door de instemmingshouder op de juiste wijze in de oude staat wordt hersteld.

Naast de technische kwaliteit van het herstraten van de openbare verharding zullen de volgende aspecten worden getoetst:

- het werken volgens de planning.
- de samenwerking en communicatie met de gemeente.
- het opvolgen van aanwijzingen van de toezichthouders van het college, o.a. opvolgen van de aanwijzingen van TVU (tijdelijke verkeersmaatregelen Utrecht) tijdens uitvoering.
- het beschermen / niet beschadigen van stedelijk groen.
- het verhelpen van klachten die via KCC-gemeente door het college zijn ontvangen (binnen uiterlijk 48 uur).
- het goed en tijdig herstellen van gebreken die tijdens de onderhoudstermijn optreden.
- Indien uit de evaluatie blijkt dat de werkzaamheden naar het oordeel van het college niet voldoende tijdig of goed zijn uitgevoerd, gaan het college in overleg met instemming/-vergunninghouder. Het college zal de instemming/-vergunninghouder dan verzoeken met verbetervoorstellen te komen om te borgen dat de werkzaamheden conform de nadere regels worden uitgevoerd. Het verbetervoorstel moet door het college worden goedgekeurd.

Besluit tot vrijstelling vergunningplicht voor gemeentelijke netwerken, Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht,

Gelet op artikel 6 derde lid van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht;

Overwegende dat het wenselijk is voor sommige werkzaamheden aan gemeentelijke netwerken, die door of in opdracht van de gemeente worden uitgevoerd, vrijstelling te verlenen van de in bovengenoemde verordening opgenomen vergunningplicht, voor zover het gaat om kortdurende, niet ingrijpende werkzaamheden, of werkzaamheden die met spoed moeten worden uitgevoerd (zoals reparaties). Het voorschrijven van een vergunningplicht voor zulke kleine, maar vaak voorkomende, werkzaamheden is niet zinvol. Het niet voorschrijven van een vergunningplicht leidt tot een aanzienlijke beperking van de administratieve lasten.
Besluiten vast te stellen het besluit tot vrijstelling vergunningplicht voor gemeentelijke netwerken, Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht;

Artikel 1 Vrijstelling

Burgemeester en wethouders geven de gemeente Utrecht vrijstelling van het verbod opgenomen in het eerste lid van artikel 6 van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels Gemeente Utrecht, voor de onderstaande kabels en leidingen die door of in opdracht van de gemeente Utrecht worden aangelegd, onderhouden of verwijderd:

a) riolering: uitsluitend spoedreparaties en kleinschalig dagelijks onderhoud aan het gemeentelijk riool, alsmede aanleg, onderhoud of verwijdering van huis- en kolkaansluitingen op het gemeentelijk riool;
b) drainage: uitsluitend spoedreparaties en kleinschalig dagelijks onderhoud aan het gemeentelijk drainagesysteem, alsmede aansluitingen van ontwateringsmiddelen (één adres) op het gemeentelijk drainagesysteem;

c) elektrische installaties: uitsluitend spoedreparaties en kleinschalig dagelijks onderhoud aan openbare verlichting installaties (OVL), verkeersregelinstallaties (VRI), Dynamisch Reizigers Informatie Systeem (DRIS), parkeer route informatie systeem (PRIS), fiets route informatie systeem (FRIS), BFA's (beweegbare fysieke afsluiting) voor dynamische wegafsluiting + camera's, liften en roltrappen, (schade)lichtmasten, evenementenkasten, marktkasten, elektrische bruggen, walstroominstallaties bij aanlegplaatsen voor boten, alsmede het vervangen van OVL-masten.

Artikel 2 Voorschriften

Burgemeester en wethouders en binden aan deze vrijstelling de volgende voorschriften:
De Nadere regel handboek kabels en leidingen is van toepassing op de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen van gemeentelijke netwerken;

Artikel 3 Looptijd

De vrijstelling wordt verleend voor een periode van twee jaar na inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 4 Wijziging en beëindiging vrijstelling

Burgemeester en wethouders kunnen de vrijstelling tussentijds wijzigen of beëindigen.

Artikel 5 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking treedt in werking op het moment dat de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht in werking treedt.

Artikel 6 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als Besluit tot vrijstelling vergunningplicht voor gemeentelijke netwerken, Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van 28 september 2021

De burgemeester
Sharon A.M. Dijksma

De secretaris,
Gabrielle G.H.M. Haanen

Bezwaarclausule

Vindt u het besluit om bepaalde reden onjuist? Dan kunt u bezwaar maken.

U kunt uw bezwaar digitaal indienen. Daarvoor kunt u alleen gebruik maken van het door de gemeente beschikbaar gestelde digitale formulier. Dit vindt u op www.utrecht.nl/bezwaar. U kunt het bezwaar niet per e-mail insturen.

Maakt u liever per brief bezwaar, dan kunt u uw bezwaarschrift sturen aan burgemeester en wethouders
Het adres is:
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Zorg ervoor dat u het bezwaarschrift indient binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen.
In het bezwaarschrift neemt u in ieder geval op:
uw naam, adres, datum en handtekening; graag ook het telefoonnummer waarop u overdag te bereiken bent;
een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht; vermeld hierbij de datum van bekendmaking van dat besluit of stuur een kopie van het besluit mee;
de reden waarom u vindt dat het besluit onjuist is;
een volmacht, als u het bezwaarschrift namens iemand anders indient.
Als er sprake is van een spoedeisende situatie kunt u daarnaast een voorlopige voorziening vragen aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden Nederland, sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Voor het in behandeling nemen van zo’n verzoek betaalt u griffierecht.

Toelichting op de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

Algemeen

Deze verordening bevat regels met betrekking tot de uitvoering van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen.

Twee regimes voor kabels en leidingen

Een onderscheid dient gemaakt te worden tussen werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch telecommunicatienetwerk en werkzaamheden in verband met aanleg, instandhouding en opruiming van overige kabels en leidingen.

Voor de uitvoering van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk bepaalt de Telecommunicatiewet (afgekort: Tw), dat de aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk die het voornemen heeft werkzaamheden uit te voeren, slechts overgaat tot het verrichten van deze werkzaamheden als het voornemen daartoe schriftelijk is gemeld aan het college van burgemeester en wethouders (hierna: college) en de aanbieder van het college instemming heeft verkregen voor de uitvoering van de werkzaamheden (artikel 5.4, eerste lid, van de Tw). De Telecommunicatiewet bepaalt daarbij (onder andere) eveneens dat het college in het instemmingsbesluit bijzondere voorschriften kan opnemen (artikel 5.4, tweede en derde lid, van de Tw) en dat de gemeenteraad met betrekking tot het verrichten van de werkzaamheden bij verordening regels vaststelt (artikel 5.4, vierde lid, van de Tw).

Voor de werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van de overige kabels en leidingen ontbreekt een dergelijke vorm van wetgeving. Als een gemeente dit wil regelen moet zij hiervoor een verordening opstellen.

In deze verordening is voor respectievelijk niet-telecom kabels en leidingen en telecom-kabels en leidingen een apart hoofdstuk met bepalingen opgenomen. Hoofdstuk 2 is van toepassing op de werkzaamheden voor wat betreft de (zogenoemde) overige kabels en leidingen (dit is gebaseerd op artikel 149 van de Gemeentewet). Hoofdstuk 3 is van toepassing op werkzaamheden voor wat betreft kabels die ten dienste staan of komen van een openbaar elektronisch communicatienetwerk (dit is gebaseerd op artikel 5.4 vierde lid van de Telecommunicatiewet (medebewind).

De bepalingen van hoofdstuk 2 sluiten inhoudelijk en voor wat betreft de afweging die de gemeente dient te maken zo veel mogelijk aan bij de bepalingen voor werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding of opruiming van de kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, zoals deze zijn opgenomen in de Telecommunicatiewet (zie paragraaf 5.1.2, van de Tw).
Er is wel een regeling toegevoegd voor het hebben en houden en het verwijderen van kabels en leidingen. Het nemen van maatregelen waaronder het verplaatsen of verwijderen van telecomkabels, is in artikel 5.8 van de Telecommunicatiewet geregeld. Voor niet-telecomregels ontbreekt zo'n regeling. Daarom moet de gemeente dit in een (op artikel 149 van de Gemeentewet gebaseerde) verordening regelen.

Publiekrechtelijke vergunning of instemming en privaatrechtelijke toestemming
De vergunning of instemming voor het uitvoeren van werkzaamheden in verband met kabels en leidingen is van publiekrechtelijke aard. Dat wil zeggen dat de verkrijger van de vergunning of instemming het recht krijgt om werkzaamheden uit te voeren om daar een kabel of leiding aan te leggen en houden.
De vergunning of instemming tot het uitvoeren van werkzaamheden geeft geen privaatrechtelijke toestemming aan de vergunningverkrijger om daadwerkelijk de werkzaamheden uit te voeren. Nu de gemeente dit onderwerp publiekrechtelijke regelt, zal de gemeente geen civielrechtelijk toestemming verlenen een kabel of leiding in de grond te hebben en houden. Dit is niet nodig, omdat het al publiekrechtelijk is geregeld. Dit is anders als de gemeente besluit een concessie te verlenen voor het exploiteren van een netwerk.
De gemeente zal ook in beginsel geen opstalrechten verlenen voor het hebben van een leiding in gemeentegrond. Als een kabel of leiding niet in openbare grond (in de zin van de verordening) ligt, of in grond die eigendom is van de gemeente is, heeft de netbeheerder privaatrechtelijke toestemming van de betreffende eigenaar van de grond nodig.
Ten overvloede wordt opgemerkt dat het recht op eigendom niet het recht meebrengt een leiding in de grond te mogen houden (zie Hoge Raad 20 september 2013, nr 12/01513; NJ 2014/522): 'uit art 5:20 lid 2 BW voortvloeiende eigendomsrecht van de leidingen nog niet de bevoegdheid voor Eneco c.s. meebreng om deze leidingen in de grond te hebben en te houden').

<u>Samenwerking (fasering overleg met kabel- en leidingbeheerders)</u>
De gemeente en de kabel- en leidingbeheerders moeten samenwerken om de hinder en de kosten van maatregelen (waaronder mede begrepen verleggingen) te beperken. Om dit te bereiken is goed overleg met de kabel- en leidingbeheerders nodig. Hierbij kunnen de volgende fasen en principes worden onderscheiden.
1. Initiatiefoverleg
De projectleider van de gemeente (of de projectleider van een initiatiefnemer als de kabel of leiding ten behoeve van een niet-gemeentelijk project moet worden verlegd) stuurt de kabel- en leidingbeheerders in een vroegtijdig stadium van het project een brief waarin hij de beheerders voor overleg uitnodigt. In dit overleg wordt nagegaan welke maatregelen (aanpassing, verplaatsing of verwijdering, of een andere maatregel) er nodig zijn om het initiatief te kunnen uitvoeren, en waarbij tevens wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn de maatregelen tegen de laagste maatschappelijke kosten uit te voeren (actief onderzoek).
Netbeheerders hebben er belang bij dat ingrepen aan hun kabels- en leidingen zoveel als mogelijk is wordt beperkt, aangezien dit kosten met zich meebrengt, en een ingreep de kwaliteit van dat deel van het netwerk in negatieve zin kan beïnvloeden en de leveringszekerheid in gevaar kan brengen. Om het verleggen van kabels en leidingen zoveel mogelijk te voorkomen is het belangrijk dat de gemeente bij een infrastructuurproject of bij gebiedsontwikkeling (c.q. een projectontwikkelaar bij geheel private projecten) in een vroeg stadium in contact treedt met de netbeheerder. Hierbij wordt in overleg met de betrokken netbeheerder naar goede en betaalbare alternatieven gezocht (waarbij ook gekeken wordt of door een aanpassing van het ontwerp het mogelijk is de kosten van een verlegging van een kabel of leiding te voorkomen of de kosten te beperken). Dit laat onverlet dat het college de inrichting van de openbare ruimte bepaalt, en na overleg en weging van alle belangen (van de gemeente, de nutsbedrijven, en derden die de ruimte willen ontwikkelen) beslist hoe de ruimte wordt gebruikt (het profiel van de weg, de plaatsing van groenvoorzieningen, objecten, (bouw)werken van derden e.d.). Het college beslist of een leiding moet worden verwijderd, verplaatst of aangepast.
2. Concept besluit/verzoek verleggen
Op basis van de uitkomsten van het initiatiefoverleg kan de gemeente een voorstel doen voor het

nemen van maatregelen (waaronder het verleggen van leidingen) om het project mogelijk te maken (bij projecten van derden vindt er overleg tussen die derden en de kabelbeheerders plaats). In de brief wordt aangegeven welk project wordt uitgevoerd, waarom de verlegging noodzakelijk is, en wanneer de leiding moet zijn aangepast, verplaatst of verwijderd. In de brief kan de gemeente een nieuw tracé voor de te verplaatsen leiding aangeven. Dit is niet noodzakelijk. Het is de verantwoordelijkheid van de betrokken netbeheerder een nieuw tracé te vinden.
Voor niet-telecom kabels en leidingen kan een conceptbesluit (op grond van artikel 13 van de verordening) worden opgesteld, waarop de betrokken beheerder een zienswijze kan indienen. Dit is bijvoorbeeld niet nodig als de gemeente en het nutsbedrijf in het initiatiefoverleg overeenstemming over het nieuwe tracé en het tijdstip van verleggen hebben bereikt, of als het om een kleine verlegging gaat.
Voor telecom-kabels geldt hetzelfde (het gaat dan om een verzoek zoals bedoeld in artikel 5.8 Telecommunicatiewet, waarbij de betrokken beheerder wordt gevraagd een reactie te geven).

3. Besluit verlegging/ verzoek verlegging

Voor niet-telecom kabels en leidingen wordt de zienswijze beoordeeld, vervolgens wordt er het verleggingsbesluit op grond van artikel 13 van de verordening genomen.
Voor telecom-kabels wordt na ontvangst van de reactie een verzoek tot het nemen van maatregelen op grond van artikel 5.8 Telecommunicatiewet verzonden.

4. Vergunning/instemmingsbesluit uitvoering werkzaamheden (coördinatie)

Voor het in de weg aanbrengen van niet-telecom kabels of leidingen (open breken van de weg) heeft de beheerder op grond van artikel 6 van deze verordening een vergunning nodig (om werkzaamheden in de openbare grond uit te voeren). Daarbij dient de beheerder tevens een uitvoeringsplan in te dienen (dat onderdeel is van de vergunningaanvraag).
Voor het in de weg aanbrengen van telecom kabels (open breken van de weg) heeft de beheerder op grond van artikel 16 van de verordening instemming van het college nodig. Daarbij dient de beheerder tevens een uitvoeringsplan in te dienen.
Deze werkwijze zal ook worden vastgelegd in de door het college vast te stellen nadere regel (handboek kabels en leidingen).

Relatie tot de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 (APV)

Artikel 2:9 en artikel 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 (APV) zijn niet meer van toepassing op kabels en leidingen.

Medegebruik van voorzieningen

De Telecommunicatiewet en deze verordening bevatten diverse bepalingen om medegebruik van voorzieningen te bevorderen. Echter, niet elke voorziening leent zich voor medegebruik. Wat onder mede te gebruiken voorzieningen moet worden verstaan kan afgeleid worden uit de volgende passage uit de memorie van toelichting bij wijziging van de Telecommunicatiewet (Kamerstukken II 2004/05, 29 834, nr.3, pp.60-61):

“Het gaat hierbij om medegebruik van de voorzieningen ter zake van de aanleg en instandhouding van kabels; daaronder kunnen de bij de kabel behorende ondersteunings- en beschermingswerken worden verstaan. Het medegebruik betreft niet de kabeldraad of glasvezel zelf. Onder bij de kabel behorende ondersteunings- en beschermingswerken worden in dit verband ondermeer verstaan de kabelgoten en kabelsleuven. Ook vallen mantelbuizen ter bescherming van kabels en de handholes, lasdozen en duikers onder de voor medegebruik in aanmerking komende voorzieningen”.

Voor wat betreft medegebruik van voorzieningen geldt in de eerste plaats dat degene die de voorziening ter beschikking stelt en degene die de kabel wil aanleggen tot een overeenstemming moeten komen. Voor zover het betreft kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk kan de Autoriteit Consument en Markt (ACM, per 1 april 2013 de opvolger van de OPTA) daarbij verzocht worden om een eventueel geschil te beslechten (op grond van artikel 12.2, eerste lid, van de Tw).

De gemeente is bevoegd te bevorderen dat voorzieningen medegebruikt worden. Voor het onderzoeken van het medegebruik kan degene die voornemens is werkzaamheden uit te voeren gebruik maken van reeds aanwezige informatie bij de gemeente. Als het voornemen tot werkzaamheden voldoende uitgewerkt is – bekend is bijvoorbeeld langs welk tracé de kabels zullen lopen – dan kan de gemeente naar degene die over de voorziening beschikt door verwijzen of, als de gemeente zelf degene is die de voorziening ter beschikking kan stellen, daarover in gesprek gaan.

Herstraten
Voor het herstraten geldt dat de vraagstukken hieromtrent in eerste instantie een kwestie zijn tussen degene die de grond ter beschikking stelt en degene die de werkzaamheden wil uitvoeren. Dat de gemeente in het overgrote deel de eigenaar is van de openbare gronden doet daar niets aan af. Bij een overeenkomst worden afspraken gemaakt over welke partij tot herstraten overgaat, tegen welke (marktconforme) kosten en met welke kwaliteit (als onderdeel van de privaatrechtelijke toestemming).

Toch heeft de gemeente vanuit haar verordenende bevoegdheid en vanuit de belangen die met deze verordening zijn gegeven, wel degelijk een belang bij de wijze van herstraten. Dit belang is overigens niet direct gelegen bij de vraag wie herstraat en tegen welke kosten, maar juist bij het kwaliteitsniveau van de openbare gronden na beëindiging van de werkzaamheden.

Om dit belang te waarborgen bevat deze verordening de bepaling dat de gronden na beëindiging van de werkzaamheden in de oude staat terug behoren te worden gebracht, het college kan evenwel anders beslissen (artikelen 11 en 18). Deze regel vormt het uitgangspunt voor de afspraken tussen degene die de grond ter beschikking stelt en degene die de werkzaamheden wil uitvoeren. Als de gemeente geen eigenaar is van de gronden, vormt deze bepaling een belangrijk instrument van sturing, en de grond waarop de gemeente kan optreden tegen een slechte oplevering van werkzaamheden.

De gemeentelijke rol in de warmtetransitie

Het klimaatakkoord, de warmtetransitie en de rol van de gemeente

Nederland staat voor grote uitdagingen op het gebied van klimaat. In het Klimaatakkoord zijn afspraken opgenomen over de manier waarop Nederland dit wil gaan bereiken. Het centrale doel is de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% en in 2050 met 95% terug te dringen ten opzichte van 1990. De maatregelen ter verwezenlijking van dit doel worden genomen op verschillende gebieden. Een van die gebieden is de gebouwde omgeving; daar wordt onder meer voorzien in een grote verduurzamingsslag in huizen en gebouwen door middel van isolatie of energiebesparing, het opwekken van schone energie, en een gebiedsgerichte overstap naar duurzaam verwarmen en koken (hierna: ‘de warmtetransitie’).

Voor aardgas zijn verschillende oplossingen/alternatieven denkbaar, zoals warmtenetten, all electric, het gebruik van het aardgasnet voor groen gas of waterstof alsook hybride ketels. De verschillende alternatieve warmtevoorzieningen hebben daarbij ieder hun eigen voor- en nadelen.

Het Klimaatakkoord voorziet in een ‘wijk voor wijk’-aanpak voor de warmtetransitie. Gemeenten hebben daarin de regierol van het Rijk toebedeeld gekregen. Samen met bewoners en gebouweigenaren moet in een zorgvuldig proces een afweging gemaakt worden over wat per wijk de beste oplossing is, als gebouwen niet langer met een (traditionele) op gas gestookte cv-ketel worden verwarmd.

Gemeenten dienen als eerste stap in het proces zoals omschreven in het Klimaatakkoord een Transitievisie Warmte (hierna ook: ‘TVW’) vast te stellen. Daarin wordt een tijdspad vastgelegd waarop wijken van het aardgas gaan. Voor wijken waarin de transitie vóór 2030 gepland is, moeten bovendien ook de potentiële alternatieve energie infrastructuren al bekend zijn.

Regie van de gemeente

Om haar centrale rol in de warmtetransitie te kunnen vervullen is noodzakelijk dat de gemeente regie kan voeren over de vraag in welke gebieden welke alternatieve warmtevoorziening wordt gerealiseerd of uitgebreid. Aansluiting van (een deel van) een wijk op een bepaalde alternatieve warmtevoorziening kan er namelijk niet alleen voor zorgen dat een andere alternatieve warmtevoorziening in (dat deel van) de wijk niet langer kansrijk is, maar kan ook voor andere gebieden gevolgen hebben. In het geval van warmtenetten geldt bijvoorbeeld dat sommige gebouwen (financieel) aantrekkelijker zijn om aan te sluiten dan andere, bijvoorbeeld omdat zij relatief dicht bij elkaar zijn gelegen. Door aantrekkelijke gebouwen te combineren met minder aantrekkelijke gebouwen, wordt het mogelijk grote(re) gebieden van het aardgas af te halen. Als de uit oogpunt van exploitatie (financieel) aantrekkelijke gebouwen al op een warmtenet zijn aangesloten, zijn de resterende, ‘onaantrekkelijke’ gebouwen niet meer op een rendabel warmtenet aan te sluiten, of wordt het gebied waarbinnen dit kan kleiner.

In lijn met het vorenstaande formuleert de gemeente gericht op het aardgasvrij maken van een gebied. Het gaat om een beslissing van het gemeentebestuur dat een samenhangend geheel van op elkaar afgestemde keuzes bevat omtrent door het gemeentebestuur te nemen besluiten of te verrichten (andere) handelingen, ten einde de doelstelling aardgasvrij te bereiken. De gemeente werkt al enkele jaren aan dergelijk beleid, en voorbeelden hiervan zijn de “Visie op de warmtevoorziening in Utrecht”, [aanvullen] en – deel 1 en 2 van - de TVW van de gemeente.

Om de doelstellingen van de energietransitie te bereiken is het belangrijk het energie gebruik van bestaande gebouwen omlaag te brengen, over te stappen op schone energie en te stoppen met het gebruik van aardgas. Tevens is belangrijk voor nieuwe gebouwen gebruik te maken van volledig duurzame energiebronnen op lagere temperatuur, zodat de hoogwaardige bronnen beschikbaar blijven voor de lastig te verduurzamen gebouwen. Het grootste deel van de stad bestaat uit bestaande bouw. Ongeveer 75% van de gebouwen is (2021) nog aangesloten op het aardgasnet en zal moeten overstappen op een alternatief..

In de Transitievisie Warmte is op het niveau van gebieden (buurten) vastgelegd welke oplossing uit oogpunt van de energietransitie optimaal is. Hierbij is gekeken naar de betaalbaarheid voor de eindgebruiker en bezien welke oplossing op lange termijn technisch en economisch de beste oplossing is (robuustheid). Het eerste deel van de Transitievisie Warmte is inmiddels door de raad vastgesteld.

Om haar regierol goed te kunnen vervullen en het doel (het aardgasvrij maken van een gebied) te kunnen bereiken is in de verordening een specifieke grondslag voor het weigeren van vergunningen opgenomen, als de vergunningaanvraag voor de aanleg van een leiding voor een collectief warmtesysteem de realisatie van het gemeentelijke beleid (het aardgasvrij maken van een gebied) kan belemmeren. Voorts is in de verordening de mogelijkheid opgenomen (om dat doel te bereiken)

voorschriften aan een vergunning te verbinden. Deze weigeringsgrond en de mogelijkheid om aan een vergunning voorschriften te verbinden is gerechtvaardigd in het algemeen belang, geschikt en proportioneel aan het beschreven doel dat ermee wordt nagestreefd, en gaat als instrument ook niet verder dan noodzakelijk (het is een 'kán-bepaling').

Artikelsgewijze toelichting

In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel de artikelen behandeld die in aanvulling op het algemeen deel verdere toelichting behoeven.

Artikel 1. Begripsbepalingen

Huisaansluiting

Voor wat betreft het begrip huisaansluiting is aangesloten bij de aanduiding van een huisaansluiting in het kader van de Wet informatie-uitwisseling boven en ondergrondse netten (afgekort WIBON). Een nadere toelichting op dit begrip huisaansluiting kan gevonden worden in de memorie van toelichting bij de wet van 28 januari 2010 tot wijziging van de Wet informatie ondergrondse netten in verband met uitsluiting van huisaansluitingen (Kamerstukken II 2007/08, 31 540, nr.3, blz.2):

"Het gaat daarbij om netten die bedoeld zijn voor reguliere levering of afname die – onverminderd eventuele wettelijke of contractuele voorwaarden en beperkingen – doorgaans beschikbaar zijn voor eindgebruikers in het desbetreffende gebied. Of het feitelijk gaat om een verbinding met een huishouden is niet relevant. Aansluitingen van ondernemingen en andere organisaties op gas, water en elektra zijn derhalve eveneens huisaansluitingen in de zin van dit wetsvoorstel, zo lang het net waarop wordt aangesloten naar zijn aard maar óók open staat voor aansluiting van een eindgebruiker. Geen huisaansluiting daarentegen is de aansluiting van een bedrijf op een net dat een specifieke functie heeft en dat niet is bestemd voor algemene openstelling voor huishoudens. Het gaat dan bijvoorbeeld om een situatie waarin de aansluiting van het net op huishoudens technisch onmogelijk of moeilijk realiseerbaar is, of waarbij aansluiting op een huishouden niet in de rede ligt vanwege de functie van het net. Denkbaar is dat bij wijze van uitzondering een verbinding is gelegd tussen een net en een huishouden. Het enkele feit dat er een verbinding is tussen een net en een huishouden, maakt deze en andere verbindingen met dat net nog niet tot een huisaansluiting. Bepalend is of dit net naar zijn aard open wordt gesteld voor aansluiting van huishoudens".

De WIBON kent het begrip huisaansluiting overigens niet en spreekt van: "de niet met andere kabels of leidingen samengebonden delen van kabels of leidingen die een verbinding vormen tussen een net dat naar zijn aard voor aansluiting van huishoudens wordt opengesteld, en één onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdeel a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken" (artikel 1, lid 2, van de WIBON). Het is deze zinsnede die in deze verordening is overgenomen.

In het bijzonder houdt de begripsbepaling rekening met het bestaan van zogenoemde stervormig aangelegde aansluitnetwerken (zie blz.2-3 van de hiervoor aangehaalde memorie van toelichting):

"Bij stervormige aansluitnetwerken loopt vanaf een centraal punt in een wijk een groot aantal, bijv. ca 60, kabels naar verschillende huishoudens, althans onroerende zaken. Deze kabels lopen in een bundel in de ondergrond van een straat en na elke aansluiting ligt er een kabel minder in de grond. Het is niet gewenst dat een dergelijke bundel van kabels die elk een verbinding met één onroerende zaak buiten de reikwijdte van de WIBON worden gebracht. Daarom is een uitzondering gemaakt voor samengebonden delen van kabels en leidingen. Bij stervormig aangelegde netwerken geldt derhalve als huisaansluiting het deel van de kabel vanaf de aftakking van de samengebonden kabels tot aan de onroerende zaak".

Kabels en leidingen
Het begrip kabels en leidingen is gebaseerd op de begripsbepaling van net uit de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (artikel 1, onder e, van de genoemde wet). Daarbij is een verbreding aangebracht om ook de werkzaamheden in verband met bovengrondse kabels en leidingen, inclusief ondersteunings- en beschermingswerken onder de werking van deze verordening te brengen.

Als voorbeeld van dergelijke bovengrondse ondersteunings- en beschermingswerken kunnen schakelkasten worden genoemd, trafohuisjes, alsmede ook inrichtingen voor het communicatieverkeer. Mantelbuizen, kabelgoten, handholes, lasdozen en duikers kunnen worden genoemd als voorbeelden van ondergrondse ondersteunings- en beschermingswerken. Met lege buizen worden bedoeld de werken die worden aangelegd met het oogmerk deel uit te gaan maken van een netwerk en ook buizen die worden aangelegd als voorziening voor medegebruik.

Openbare gronden
Het begrip openbare gronden is dezelfde als de begripsbepaling zoals deze in de Telecommunicatiewet is opgenomen (artikel 1.1, onder aa, van de Tw). Door in de verordening voortdurend te spreken over "werkzaamheden in of op openbare gronden" (evenals in de Telecommunicatiewet overigens, zie bijvoorbeeld artikel 5.4, eerste lid, van de genoemde wet) behoort duidelijk te zijn, dat het hier gaat om zowel werkzaamheden onder het maaiveld alsook werkzaamheden boven het maaiveld.

Verordening in medebewind
Naast de hiervoor genoemde begripsbepalingen zijn ook de begripsbepalingen uit de Telecommunicatiewet van toepassing op deze verordening. Voor de uitvoering van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk is deze verordening namelijk een verordening in medebewind. En aangezien een medebewindsverordening valt onder de zinsnede "en de daarop berustende bepalingen" (zie artikel 1.1, aanhef, van de Tw), werken de wettelijke begripsbepalingen uit de Telecommunicatiewet ook door in deze verordening.
Instandhouden: onder instandhouding van de kabels wordt in de telecommunicatiewet en de verordening naast het onderhoud ook het hebben en houden (zonder dat aan de kabels werkzaamheden worden verricht) van kabels begrepen (MvT, Kamerstukken II 2004/05, 29834, 3, p. 47).

Artikel 2. Toepassingsbereik
De regeling is niet van toepassing op (leidingen voor) warmte-koude-opslag installaties (WKO-installaties), omdat de aanleg (deels), en het hebben en houden en verwijderen uitsluitend, via een opstalrecht of een concessieovereenkomst wordt geregeld. In het opstalrecht is een specifieke kostenregeling voor het verwijderen van leidingen opgenomen. Voor het hebben en houden van een WKO-installatie heeft daarom men ook geen vergunning op grond van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht nodig. Men heeft wel een vergunning op grond van de APV nodig voor het opbreken van de weg.

Artikel 3. Coördinatie van werkzaamheden
Het college is belast met de coördinatie van de binnen haar grondgebied uit te voeren werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen. Degene die voornemens is om werkzaamheden uit te voeren moet een vergunning (voor niet telecom kabels en leidingen) of instemming (voor telecom-leidingen) van burgemeester en wethouders hebben. Deze instemming betreft het tijdstip, de plaats en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden. Burgemeester en wethouders kunnen bij het instemmingsbesluit zo nodig in afwijking van het gemelde

voornemen voorwaarden stellen aan het tijdstip en de werkwijze van de werkzaamheden. Door deze coördinatie kan de overlast van graafwerkzaamheden voor burgers en bedrijfsleven beperkt worden.

Artikel 5: Nadere regel handboek kabels en leidingen

Het college stelt een handboek kabels en leidingen vast. Dit bevat een groot aantal standaardvoorschriften waar een ieder zich aan moet houden. Het instrument van nadere regels maakt het tevens mogelijk met minder uitgebreide vergunningen te werken. Het handboek kan ook van toepassing worden verklaard op werkzaamheden voor gemeentelijke netwerken.
De verplichting informatie uit te wisselen brengt mee dat het college een netbeheerder (of een vergunningaanvrager of vergunninghouder), kan verzoeken planningsoverzichten te geven van werkzaamheden die de netbeheerder de komende jaren verwacht te gaan uitvoeren, en informatie op een door het college voorgeschreven wijze digitaal aan te leveren.

Artikel 6. Vergunning

In het eerste lid van dit artikel is in afwijking van het model van het GPKL expliciet aangegeven dat een netbeheerder voor het hebben en houden een vergunning nodig heeft (zie het algemene deel van de toelichting).
In het tweede lid is het verbod eveneens van toepassing verklaard op bouwterreinen die als weg in beheer zullen worden genomen. Men kan daarbij denken aan (het deel van) een bouwterrein dat door een projectontwikkelaar wordt ontwikkeld en daarna door de projectontwikkelaar aan de gemeente als openbare weg in eigendom wordt overgedragen, waarna de gemeente die grond als openbare weg in beheer neemt. Met weg wordt bedoeld een openbare weg zoals omschreven in artikel 1.1 sub c van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010. De projectontwikkeling vindt meestal plaatst op basis van een planologisch besluit, en over de uitgifte van grond, of de (terug)levering van grond, die als openbare weg door de gemeente in beheer wordt genomen, worden overeenkomsten gesloten tussen de gemeente en de projectontwikkelaar. In het kader van de realisatie van het bouwplan worden hier meestal in overleg tussen ontwikkelaars, gemeente en kabel- en leidingenbeheerders nadere afspraken over gemaakt. Het is belangrijk dat de gemeente de inrichting van die toekomstige openbare grond via deze verordening kan sturen.
In het derde lid is de bevoegdheid voor het college opgenomen vrijstelling van de vergunningplicht te verlenen voor werkzaamheden aan gemeentelijke netwerken die door of in opdracht van de gemeente worden uitgevoerd. Het gaat hier om werkzaamheden aan openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, en riolering e.d. De gemeente kan de uitvoering van die werkzaamheden via opdrachten e.d. goed aansturen (bestek en directievoering) en het beperkt de regellast. Burgemeester en wethouders kunnen aan de vrijstelling voorwaarden verbinden. De gemeente en haar opdrachtnemer moeten conform de door het burgemeester en wethouders vastgestelde Handboek kabels en leidingen werken.

Artikel 7. Indienen aanvraag en beslistermijnen

In lid 5 is bepaald dat paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (de *lex silencio positivo*) niet van toepassing is op de beslistermijnen van artikel 7; hetgeen betekent dat de vergunning voor werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen niet als van rechtswege verleend mag worden beschouwd bij het verstrijken van de beslistermijn.
In het aanvraagformulier wordt ook aangegeven welke informatie moet worden overlegd om te kunnen beoordelen of voor de werkzaamheden een archeologievergunning nodig is.

Artikelen 8. Weigeringsgronden

Artikel 8 somt de weigeringsgronden voor het verlenen van de vergunning op. De gronden zijn deels gelijkluidend met de belangen zoals genoemd in artikel 5.4, tweede lid, van de Telecommunicatiewet. Ook kan het college, op grond van artikel 9, voorschriften en beperkingen aan vergunningen

verbinden. Dit artikel is deels in lijn met artikel 5.4, tweede en derde lid, van de Telecommunicatiewet. Hinder en overlast kan niet altijd worden voorkomen. Het gaat om het zoveel mogelijk beperken van overlast en hinder, waarbij alle belangen tegen elkaar worden afgewogen.

De weigeringsgrond sub f (de ondergrondse ordening) kan worden toegepast om de gebruiksmogelijkheden van de openbare grond voor werken van de gemeente en derden te beschermen. De ruimte In de ondergrond is op sommige plekken zeer schaars. Voorts moet bij het uitgeven van vergunningen rekening worden gehouden met de toekomstige gebruiksmogelijkheden van de ondergrond. zo is het wenselijk In de toekomst meer bomen In de stad plaatsen (het groene van de stad) wat tot meer ondergronds ruimtebeslag leidt. Ook zullen er in de toekomst meer Riolen worden aangelegd (gescheiden rioolstelsel) en leidt de energietransitie tot extra ruimtebeslag (ruimte voor zwaardere electriciteisnetten, voor extra warmtenetten, en voor WKO's. Een aantal beleidsuitgangspunten zijn vastgelegd in hoofdstuk 12 van het Handboek kabels en leidingen. Deze weigeringsgrond (die specifiek zit op de ordening van de (schaarse) fysieke ondergrondse ruimte), moet worden onderscheiden van de weigeringsgrond sub g. die specifiek ziet op de realisatie van het gemeentelijke beleid op het gebied van de energietransitie.

In lid 1 sub g wordt een nieuwe weigeringsgrond in de verordening geïntroduceerd waarmee burgemeester en wethouders invulling kunnen geven aan de regierol die de gemeente heeft gekregen in het kader van de energietransitie (zie ook het algemene deel van deze toelichting). Een vergunning kan worden geweigerd indien dit in het belang is in het kader van de realisatie van gemeentelijk beleid op het gebied van de energietransitie, waaronder in ieder geval (doch niet uitsluitend) begrepen de realisatie van gemeentelijk beleid gericht op het aardgasvrij maken van een gebied;
Daarmee wordt gedoeld op beleid dat is opgenomen in een beslissing van het gemeentebestuur dat een samenhangend geheel van op elkaar afgestemde keuzes bevat omtrent door het gemeentebestuur te nemen besluiten of te verrichten (andere) handelingen, ten einde de doelstelling aardgasvrij te bereiken. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de [x], de TVW en later het uitvoeringsplan.).
Zie verder uitgebreid de toelichting in het algemene deel van deze toelichting.

Artikel 9. Voorschriften en beperkingen

Wat betreft eventueel te stellen voorschriften met betrekking tot het tijdstip van de werkzaamheden geldt dat dit (parallel aan artikel 5.4, derde lid, onder b, van de Tw) in beginsel niet later mag liggen dan 12 maanden na het gemelde voornemen. Hiermee wordt voorkomen dat de termijnen waarbinnen gemeenten de werkzaamheden toestaan te zeer uiteen gaan lopen. Het tijdstip van de werkzaamheden zal echter in het overgrote deel van de gevallen veel eerder liggen dan de genoemde 12 maanden. Deze termijn wordt genoemd om aanbieders de zekerheid te bieden dat de aanvang niet later kan liggen dan 12 maanden, tenzij er zwaarwichtige redenen zijn van publiek belang die zich hier tegen verzetten. Slechts in dat geval kan het college een later gelegen tijdstip voorschrijven.

Tevens is een mogelijkheid opgenomen om de realisatie van gemeentelijk beleid op het gebied van de energietransitie, waaronder in ieder geval (doch niet uitsluitend) begrepen de realisatie van gemeentelijk beleid gericht op het aardgasvrij maken van een gebied te beschermen of te dienen door het verbinden van voorschriften aan een vergunning. Hiermee wordt het gemeentelijk instrumentarium ter bescherming van dit beleid verder aangevuld (naast de voornoemde weigeringsgrond).

Artikel 10. Gegevensverstrekking

In artikel 10 is aangegeven welke gegevens bij de aanvraag moeten worden overlegd.

Het uitvoeringsplan bevat een aantal gegevens zoals bekend is uit het stelsel van de Telecommunicatiewet (zie artikel 5.4, lid 4, van de Tw). Bij de melding van werkzaamheden in het

kader van deze wet dient eveneens een uitvoeringsplan te worden gevoegd. Het tweede en derde lid bepalen vervolgens wat dit uitvoeringsplan ten minste moet bevatten.

Werkzaamheden aan kabels en leidingen vinden vaak plaats in gronden met archeologische waarden. Om die reden is het wenselijk bij de ontvangst van een vergunningaanvraag direct te kunnen beoordelen of voor de werkzaamheden een vergunning op grond van de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg nodig is.
Om die reden is in lid 2 sub g de eis opgenomen dat bij de vergunningaanvraag een uitsnede van de vigerende archeologische waardenkaart wordt overlegd als de werkzaamheden plaats vinden in een gebied met archeologische waarde.

In de meeste gevallen kan de informatie uit het uitvoeringsplan direct in de aanvraag worden opgenomen en hoeft geen afzonderlijk uitvoeringsplan te worden bijgevoegd.

Voor de uitvoering van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard behoeft geen BLVC plan te worden opgesteld. Een dergelijke eis zou niet in niet proportioneel zijn gezien de aard van de werkzaamheden. Het college stelt voor wat betreft de gegevensverstrekking een standaardformulier vast (op grond van artikel 4:4 van de Awb), waarmee degene die de werkzaamheden van niet-ingrijpende aard wil uitvoeren op eenvoudige wijze een aanvraag kan doen.
In de verordening is aangegeven wanneer een aanvrager een BLVC-plan moet indienen. Het college kan echter, als zij dat wenselijk acht, ook in andere gevallen, een aanvrager verplichten een BLVC-plan in te dienen. Dit is bij uitzondering zelfs mogelijk als het om werkzaamheden van niet ingrijpende aard gaat.

Artikel 11. Herstel openbare gronden na beëindiging werkzaamheden/ verwijderen buiten gebruik gestelde kabels en leidingen

Om de gebruiksmogelijkheden van de openbare grond niet te beperken, en uit het oogpunt van een goede ordening van de openbare grond is het wenselijk dat buiten gebruik gestelde kabels en leidingen worden verwijderd.
Dit geschiedt zoveel mogelijk is gelijktijdig met de uitvoering van andere werkzaamheden in de ondergrond door de netbeheerder zelf, de gemeente of derden, om hinder door uitvoering aan de weg te beperken en kosten voor de netbeheerder te beperken.
Dit laat onverlet dat het college, alle belangen afwegend, kan beslissen dat een kabel of leiding moet worden verwijderd. Het gaat steeds om een afweging van alle belangen, waarbij ook de kosten die een beheerder moet maken worden meegewogen.
Als een buiten gebruik gestelde kabel of leiding (langere tijd) blijft liggen, kan het college ook nadere maatregelen opleggen (met het oog op de in artikel 7 genoemde belangen).
Als de kosten voor het verwijderen van kabels en leidingen op het moment van buiten gebruik stellen voor rekening van de netbeheerder zouden zijn gekomen, komen die kosten ook voor rekening van de netbeheerder als de kabel of leiding later wordt verwijderd. Hiervan kan in overleg tussen college en netbeheerder worden afgeweken.

Artikel 12. Ernstige belemmeringen en storingen/ breekverbod vergunde werkzaamheden

Het eerste lid omvat een uitzondering op het verbod in het geval van ernstige belemmeringen en storingen. Ernstige belemmeringen en storingen moeten in beginsel onmiddellijk kunnen worden verholpen. De werkzaamheden moeten wel direct worden gemeld bij het college (of bij een gemachtigde). In het tweede lid is aansluitend geregeld dat de het college alsnog kan besluiten dat werkzaamheden in verband met het verhelpen van ernstige belemmeringen en storingen niet op het voorgenomen tijdstip plaatsvinden.
Voot Telecomkabels bevat de Telecommunicatiewet een aparte regeling welke van toepassing is op

telecomkabels. Bij telecomkabels heeft de wetgever ervoor gekozen de burgemeester bevoegd te maken, om het tijdstip van spoedeisende werkzaamheden te verplaatsen als dit nodig is vanwege de openbare orde of gevaar. In dit artikel is ervoor gekozen het college bevoegd te maken . Het college kan in zijn beslissing dan alle in het geding zijnde belangen meewegen.
Het artikel bevat voorts de grondslag om vergunde werkzaamheden te schorsen, als het college dit noodzakelijk acht (bijvoorbeeld vanwege evenementen, de kerstperiode, of vorst). Dit is in het handboek nader uitgewerkt.

Artikel 13 Intrekken of wijzigen vergunning / aanwijzing college tot wijzigen of verwijderen kabel of leiding

Voor het nemen van maatregelen (waaronder het verplaatsen van telecomkabels bevat de wet een regeling (artikel 5.8 Telecommunicatiewet). Voor niet-telecomkabels ontbreekt zo'n regeling. Het is wenselijk dat de gemeente dit vanwege haar taak voor het ordenen van de ondergrond (wat bijna altijd ook een relatie met de bovengrond heeft) op grond van artikel 149 Gemeentewet in haar verordening regelt. Deze regeling wijkt op een aantal punten af van de Telecommunicatiewet.
De regeling in de Telecommunicatiewet ziet op werken en werkzaamheden ten behoeve van de oprichting van gebouwen of de uitvoering van werkzaamheden van de gedoogplichtige (en vereenvoudigd samengevat: degene die van de gedoogplichtige een specifiek (civiel) recht hebben gekregen).
De regeling in de verordening, voor niet-telecom-kabels, is eenvoudiger en iets ruimer. De kabel- en leidingbeheerder moet een kabel of leiding aanpassen, verplaatsen of verwijderen, indien dit naar het oordeel van het college noodzakelijk is voor de realisatie van een werk (of de uitvoering van werkzaamheden) van de gemeente of een derde.
Artikel 5.8 Tw regelt ook wie de kosten draagt voor de aanpassing van telecomkabels. Die kosten worden in de meeste gevallen gedragen door de kabelbeheerder (liggen om niet, verplaatsen om niet). In de verordening is dit niet (direct) geregeld voor niet-telecom-leidingen. Het college is bevoegd een vergunning te wijzigen of in te trekken, of een vergunninghouder of rechthebbende een aanwijzing te geven een kabel of leiding aan te passen of te verwijderen. Als het college een vergunning beëindigt of wijzigt, of een aanwijzingsbesluit neemt, moet de vergunninghouder op eigen kosten de kabel of leiding verwijderen of zodanig aanpassen of verwijderen. Dit zijn rechtmatige besluiten (tenzij in bezwaar of beroep anders zou worden geoordeeld). Een vergunninghouder of rechthebbende heeft recht op nadeelcompensatie, als hij gevolg van een rechtmatig besluit onevenredige schade leidt. Het college heeft hiervoor een nadeelcompensatieregeling vastgesteld (op dit moment: de Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018). Een netbeheerder heeft recht op een vergoeding als die regeling dat bepaalt, in alle andere gevallen draagt de kabelbeheerder de kosten zelf.
De Telecommunicatiewet kent niet het systeem dat het instemmingsbesluit wordt ingetrokken of gewijzigd (wat wel voor de hand had gelegen, omdat het gaat om instemming om een kabel in de grond te houden). De wetgever heeft op dit punt voor een eenvoudiger systeem gekozen (dat tot lagere bestuurlijke lasten leidt). Als de gedoogplichtige een verzoek tot het nemen van maatregelen aan een telecomkabel doet, moet de kabelbeheerder die maatregel nemen (zie hierboven, artikel 5.8 Tw). In de verordening heeft de gemeenten voor niet-telecom-kabels en leidingen dit systeem overgenomen (zie artikel 13 tweede lid). Op grond van dat artikellid kan het college een netbeheerder een aanwijzing geven een kabel of leiding aan te passen, te verleggen of te verwijderen. De verlegging moet wel noodzakelijk zijn (onderzoeksplicht college) en het college moet de netbeheerder een redelijke termijn geven de werkzaamheden uit te voeren). Dit is een eenvoudiger systeem dan het intrekken of wijzigen van een vergunning. Met het nemen een aanwijsbesluit om een kabel of leiding te verleggen, vervalt de vergunning een kabel of leiding in de grond te hebben of te houden.
Het systeem waarbij het college een aanwijzing geeft, leidt tot lagere bestuurlijke lasten, en voorkomt problemen in de praktijk. Het blijkt vaak voor te komen dat niet duidelijk of er een vergunning is

verleend, de rechthebbende stelt dat de gemeente in het verleden civielrechtelijk toestemming heeft verleend, of de vergunning (c.q. de verklaring of overeenkomst waarin de toestemming zou zijn vastgelegd) niet is terug te vinden. Het risico dat een vergunning of een toestemmingsverklaring niet terug is te vinden, ligt weliswaar bij de vergunninghouder, die moet stellen en bewijzen dat er een vergunning is verleend, maar deze situatie leidt in de praktijk tot veel discussie met netbeheerders, en het maakt de handhaving veel lastiger. De regeling in de verordening maakt het voor het college mogelijk goed te sturen op de ordening van de ondergrond en vertraging bij de uitvoering van projecten van de gemeente, derden (projectontwikkelaars, en kabel- en leidingbeheerders te voorkomen.
Voor zowel het intrekken of wijzigen van een vergunning als voor het aanwijzingsbesluit geldt, dat het college onderzoekt of verplaatsing en aanpassing van de kabel of leiding noodzakelijk is, waarbij de belangen van de vergunninghouder/rechthebbende, de gemeente en derden tegen elkaar worden gewogen.
Artikel 13 tweede lid is ook van toepassing als er geen vergunning is verleend, of er voor de kabel of leiding civielrechtelijk toestemming is verleend. Als er een opstalrecht is gevestigd moet de regeling van het opstalrecht worden gevolgd.
Het college heeft een nadeelcompensatieregeling voor het vergoeden van kosten als gevolg van het aanpassen, verleggen of verwijderen opgesteld. Dit is een beleidsregel.
Er kan een onderscheid worden gemaakt tussen het vaststellen van de noodzaak van verplaatsing en de plaats van het nieuwe tracé, welke vaak qua tijd aan een strak tijdspad gebonden spoedeisend zijn, en het vaststellen van de vergoeding van kosten. Als je de kosten vooraf nauwkeurig wil vaststellen kost dit veel tijd, en die informatie is (op het niveau van kostenbegroting) op het moment van het nemen van het besluit tot intrekking van de vergunning of het verleggingsverzoek, nog niet beschikbaar of nog sterk aan wijzigingen onderhevig (omdat er nog geen aannemersbegroting is, of het werk, in overleg tussen alle betrokkenen net anders wordt uitgevoerd dan eerst is bedacht).
Het is echter praktischer dit te doen nadat de verlegging is uitgevoerd, omdat dan precies bekend is welke kosten (exact) zijn gemaakt, welke informatie je nodig hebt om een nadeelcompensatiebesluit te nemen. De definitieve kostenvergoeding is afhankelijk van door de kabelbeheerder na uitvoering van het project te overleggen informatie (o.a. aannemersbegroting). Dit kan tot vijf jaar na nadat hij van het college een aanwijzing tot het aanpassen of verleggen van een kabel of leiding heeft ontvangen.
Dit laat overigens onverlet dat de (geraamde) kosten van verlegging altijd (reeds in de fase van het initiatiefoverleg) worden meegenomen in het onderzoek naar nut en noodzaak van de verlegging.
Het college hecht groot belang aan een goede samenwerking tussen de gemeente en de netbeheerders. Daarom heeft de gemeente in overleg met de netbeheerders afspraken gemaakt, om in een vroegtijdig stadium van een project overleg te voeren over, de noodzaak van verplaatsing, en de mogelijkheden door optimalisaties (bij kabelwerkzaamheden of werkzaamheden van de gemeente of derden) de kosten voor kabel- en leidingbeheerders te beperken. Ook dient in goed overleg plaats te vinden over het nieuwe tracé waarin de kabel of leiding wordt gelegd. De gemeente streeft daarbij steeds naar overeenstemming met alle betrokken kabel- en leidingbeheerders, maar dit laat onverlet dat de eindbeslissing (dit vaak ordening van de ondergrond, en daarmee de bovengrond raakt) bij het college ligt.
Relevante jurisprudentie is Gerechtshof 's-Hertogenbosch 19 december 2017 ECLI:NL:GHSHE:2017:5907 en Raad van State 5 december 2012 ECLI:NL:RVS:2012:BY5135.

Art 15 Nadere regel handboek kabels en leidingen

De verplichting informatie uit te wisselen brengt mee dat het college een beheerder (of een vergunningaanvrager of vergunninghouder), kan verzoeken planningsoverzichten te geven van werkzaamheden die de netbeheerder de komende jaren verwacht te gaan uitvoeren, en informatie op een door het college voorgeschreven wijze digitaal aan te leveren.

Art 16: Meldingen en beslistermijnen

De Telecommunicatiewet geeft in artikel 5.4 nauwkeurig aan welke voorschriften het college aan een instemming kan verbinden. Om die reden is dit niet in de verordening geregeld.
In het aanvraag(melding)formulier wordt ook aangegeven welke informatie moet worden overlegd om te kunnen beoordelen of voor de werkzaamheden een archeologievergunning nodig is.

Art 17: Gegevensverstrekking

Werkzaamheden aan kabels en leidingen vinden vaak plaats in gronden met archeologische waarden. Om die reden is het wenselijk bij de ontvangst van een vergunningaanvraag direct te kunnen beoordelen of voor de werkzaamheden een vergunning op grond van de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg nodig is.
Om die reden is in lid 2 sub g de eis opgenomen dat bij de vergunningaanvraag een uitsnede van de vigerende archeologische waardenkaart wordt overlegd als de werkzaamheden plaats vinden in een gebied met archeologische waarde.

In de meeste gevallen kan de informatie uit het uitvoeringsplan direct in de aanvraag worden opgenomen en hoeft geen afzonderlijk uitvoeringsplan te worden bijgevoegd.

Voor de uitvoering van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard behoeft geen BLVC plan te worden opgesteld. Een dergelijke eis zou niet in niet proportioneel zijn gezien de aard van de werkzaamheden. Het college stelt voor wat betreft de gegevensverstrekking een standaardformulier vast (op grond van artikel 4:4 van de Awb), waarmee degene die de werkzaamheden van niet-ingrijpende aard wil uitvoeren op eenvoudigere en verkorte wijze een aanvraag kan doen.
In de verordening is aangegeven wanneer een aanvrager een BLVC-plan moet indienen. Het college kan echter, als zij dat wenselijk acht, ook in andere gevallen, een aanvrager verplichten een BLVC-plan in te dienen. Dit is bij uitzondering zelfs mogelijk als het om werkzaamheden van niet ingrijpende aard gaat.

Artikel 19. Ernstige belemmeringen en storingen/breekverbod

In dit artikel wordt aan de artikelen 5.4, vierde lid, onder f, en 5.6 van de Telecommunicatiewet voldaan. In het geval van spoedeisende werkzaamheden in verband met ernstige belemmeringen en storingen aan een openbaar elektronisch netwerk kan worden volstaan met een melding aan de burgemeester of een door hem of haar aan te stellen ambtenaar. Ernstige belemmeringen of storingen in de communicatie zijn niet nader omschreven, wel wordt in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel als voorbeeld gegeven de situatie van een kabelbreuk (Kamerstukken II 2004/05, 29 834, nr.3, p.55).
De bevoegdheid van zesde lid ziet niet op spoedeisende werkzaamheden maar op werkzaamheden waarmee het college heeft ingestemd. Zie verder de toelichting bij artikel 12 zevende lid.

Het regime voor werkzaamheden in verband met het verhelpen van ernstige belemmeringen en storingen geldt niet in de bijlage 1 aangewezen gebieden (eerste lid).

Artikel 21 Strafbepaling

De strafbaarstelling is op deze plaats beperkt tot een aantal handelingen uit hoofdstuk 2. Strafbaarstelling van de mededeling en instemming met bijbehorende voorschriften voor werkzaamheden inzake de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels ten dienst van een openbaar communicatienetwerk, anders gezegd de handelingen waarop hoofdstuk 3 van toepassing is, verloopt via de Wet op de Economische Delicten (via artikel 1, onder vier, van de genoemde wet).

Artikel 22 en 24 Overgangsrecht en inwerkingtreding

Het artikel bevat een uitgebreide regeling voor niet telecom-kabels en leidingen welke met civielrechtelijke toestemming van de gemeente in de openbare grond liggen, of waarvan de publiekrechtelijke grondslag niet duidelijk is.

De strekking van het artikel is alle niet-telecom kabels die aan de definitie van kabels of leidingen van artikel 1 voldoen onder de werking van dit artikel te brengen. Het begrip toestemming wordt gebruikt voor rechten op civielrechtelijke grondslag, het begrip instemming voor rechten op publiekrechtelijke grondslag.

Het voordeel hiervan is dat er een uniforme publiekrechtelijke regeling ontstaat voor alle niet-telecomleidingen die in de openbare grond liggen.

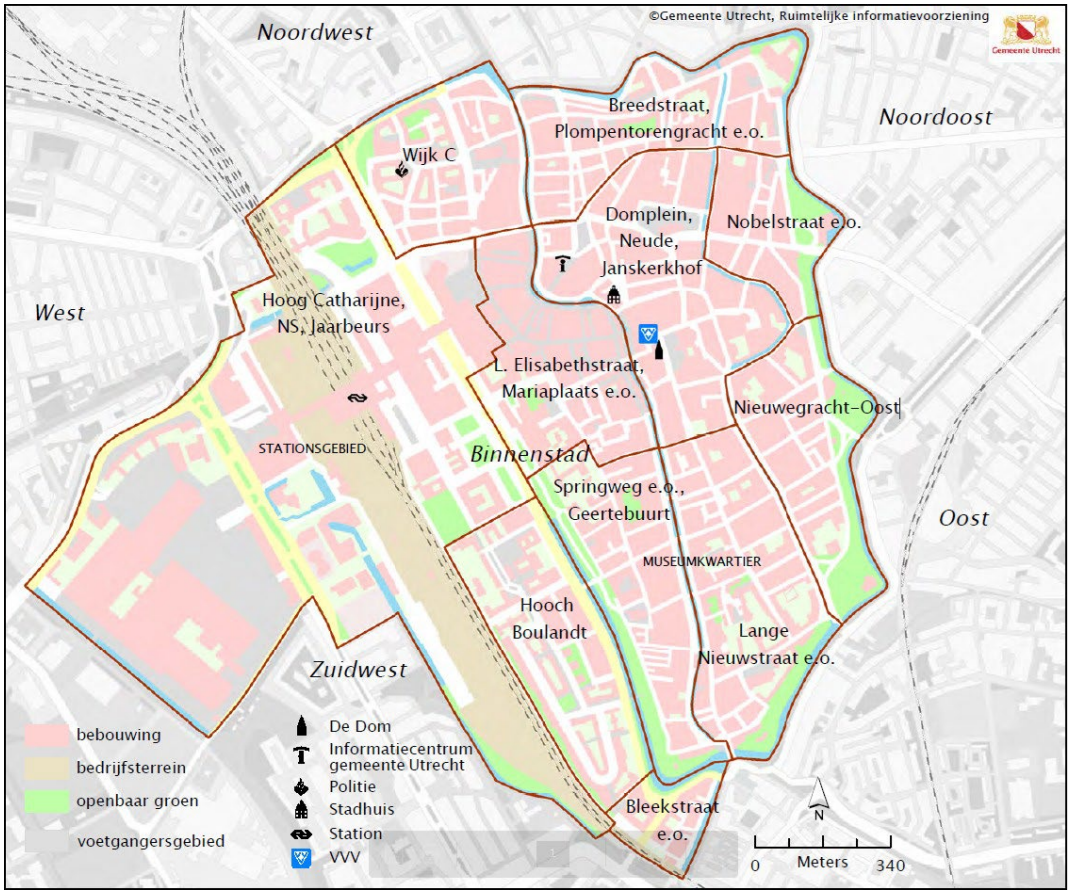
Omdat de gemeente niet kan overzien of er problemen ontstaan als oude kabels en leidingen op deze wijze onder de werking van de verordening wordt gebracht is het vijfde lid als vangnetbepaling opgenomen.

Voor het toepassen van de beleidsregel voor nadeelcompensatie geldt dat het geven van civielrechtelijke toestemming geldt als de datum van vergunningverlening.

Het overgangsrecht ziet niet op telecom kabels en leidingen. Dat is al goed in de Telecommunicatiewet geregeld.

De verordening treedt vijf weken na bekendmaking in werking en is van toepassing op alle kabels en leidingen in openbare gronden. De reden hiervoor is dat de gemeente er groot belang aan hecht dat één uniform sturingsinstrument is voor alle in de openbare gronden aanwezige kabels en leidingen. Directe werking is ook aanvaardbaar doordat houders van bestaande vergunning voor niet-telecom kabels of leidingen niet of slechts in beperkte mate in hun rechtspositie worden geschaad. Het college is op grond van de huidige APV ook al bevoegd een vergunning voor het in de weg hebben van een voorwerp in te trekken of te wijzigen (zie art. 17 jo. art. 6 Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010), en de gemeente kan civielrechtelijke verleende instemming, c.q. met een kabelbeheerder gesloten overeenkomsten, eenzijdig beëindigen (zie Hoge Raad 28 oktober 2011(Ronde Venen): opzegging duurovereenkomst voor onbepaalde tijd). Voorts is de nadeelcompensatieregeling van toepassing verklaard op kabels en leidingen die op grond van het overgangsrecht van rechtswege een vergunning hebben gekregen. Bepalend voor de afschrijftermijn is dan echter de datum vanaf welk moment de kabel of leiding in de grond is gelegd.

Bijlage 1

[ArcGIS Web Application]

Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 september 2021;
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 108 van de Gemeentewet en artikel 5.4 vierde lid van de Telecommunicatiewet;
gezien het advies van de commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte van 18 november 2021;
Overwegende dat de gemeente behoefte heeft aan meer grip op de ordening van de ondergrond en de wijze waarop netbeheerders werkzaamheden aan kabels en leidingen uitvoeren;

besluit vast te stellen de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. *gemeentelijke netwerken:* kabels en leidingen ten behoeve van de openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, bewakingscamera's, riolering e.d., welke door of in opdracht van de gemeente worden beheerd;
b. *huisaansluiting:* niet met andere kabels of leidingen samengebonden delen van kabels of leidingen die een verbinding vormen tussen een net dat naar zijn aard voor aansluiting van eindgebruikers wordt opengesteld en één onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onder a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken;
c. *kabels en leidingen:* één of meer kabels of leidingen, die bestemd zijn of bestemd waren voor transport van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, van energie of van informatie.
Onder kabels en leidingen wordt in ieder geval mede begrepen:
- wat onder kabels wordt verstaan in artikel 1.1, onder z, van de Telecommunicatiewet, en
- lege buizen, ondergrondse en bovengrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken;
d. *openbare gronden:* dat wat daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet;
e. *spoedeisende werkzaamheden*: dringende reparatiewerkzaamheden die geen uitstel dulden;
f. *werkzaamheden van niet-ingrijpende aard:* werkzaamheden inzake de aanleg, instandhouding of opruiming van een kabel of leiding met een tracélengte van maximaal 25 meter, die niet langer dan drie kalenderdagen duren, uitgezonderd:
- de plaatsing van handholes of bovengrondse kasten,
- het verrichten van boringen of persingen, of

- werkzaamheden in het gebied aangegeven op de kaart van bijlage 1 (Overzichtskaart binnenstad).

g. *BLVC-plan*: een plan om de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens de uitvoering van een project te waarborgen.

Artikel 2 Toepassingsbereik

1. Deze verordening is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de provinciale wegenverordening of een waterschapskeur.
2. Deze verordening is niet van toepassing op installaties en de daarbij behorende leidingen voor warmte koude opslag (WKO) .

Artikel 3 Coördinatie van werkzaamheden

1. Burgemeester en wethouders zijn belast met de coördinatie van werkzaamheden in of op openbare gronden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen.
2. Hierbij worden mede betrokken andere werkzaamheden in of op openbare gronden.
3. Burgemeester en wethouders bevorderen het medegebruik van voorzieningen, waarbij in ieder geval de technische mogelijkheden in acht worden genomen.

Hoofdstuk 2. Werkzaamheden inzake kabels en leidingen (gas, water, elektriciteit, warmte e.d.), uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk

Artikel 4. Reikwijdte van hoofdstuk 2

Dit hoofdstuk is van toepassing op werkzaamheden in verband met de aanleg, de instandhouding of de opruiming van kabels en leidingen, en het hebben en houden van kabels en leidingen in of op openbare gronden, met uitzondering van kabels en leidingen die onder de reikwijdte van hoofdstuk 3 vallen.

Artikel 5. Nadere regel handboek kabels en leidingen

1. Burgemeester en wethouders stellen een nadere regel handboek kabels en leidingen vast, waarbij het volgende kan worden geregeld;
    a. de voorschriften voor de uitvoering van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen;
    b. de coördinatie, de planning en de ordening, in verband met, de aanleg, het hebben en houden, de instandhouding of de opruiming van kabels en leidingen;
    c. de omgang met kabels en leidingen in verontreinigde gronden, rond watergangen en stedelijk groen, en op verhardingen boven kabels en leidingen;
    d. het uitwisselen van informatie (al dan niet in digitale vorm) tussen burgemeester en wethouders en netbeheerders, vergunningaanvragers of vergunninghouders, of een rechthebbende op een kabel of leiding. Burgemeester en wethouders kunnen voorts een netbeheerder, vergunningaanvrager, vergunninghouder, of een rechthebbende, door middel van een besluit, verzoeken binnen een bepaalde termijn, op de door burgemeester en wethouders voorgeschreven wijze, informatie te geven welke

burgemeester en wethouder nodig achten voor een goed beheer van de openbare gronden. Hieronder wordt mede begrepen -voor zover de informatie beschikbaar is- informatie over toekomstige werkzaamheden, en informatie over mogelijke toekomstige uitbreidingen of aanpassingen van een netwerk*;*

e. het vergunningsoverleg tussen burgemeester en wethouders en een vergunningaanvrager of vergunninghouder of rechthebbende op een kabel en leiding;
f. het onderzoek van nut en noodzaak van een aanpassing, verlegging of verwijdering van een kabel of leiding, waarbij mede wordt bezien welke mogelijkheden er zijn om kosten te besparen;
g. een breekverbod;
h. het aanwijzen van gebieden of stroken die worden vrijgehouden voor toekomstige bestemmingen, zoals voorzieningen ten behoeven van de energietransitie of groenvoorzieningen;
i. voorschriften ter voorkoming van schade aan en ter bescherming van de gebruiksmogelijkheden van gemeentelijke eigendommen, waaronder begrepen stedelijke groenvoorzieningen.

2. Het is verboden af te wijken van de nadere regel bedoeld in het eerste lid.
3. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de door de raad vastgestelde Overzichtskaart binnenstad aan te passen.

Artikel 6. Vergunning

1. Het is verboden zonder vergunning van burgemeester en wethouders, in of op openbare gronden werkzaamheden uit te voeren die betrekking hebben op de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen, of daarin of daarop kabels en leidingen te hebben en te houden.
2. Het verbod van het eerste lid geldt eveneens voor het gedeelte van een bouwterrein dat door de gemeente als weg in beheer zal worden genomen.
3. Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het in het eerste lid opgenomen verbod, voor werkzaamheden aan gemeentelijke netwerken die door of in opdracht van burgemeester en wethouders worden uitgevoerd. Burgemeester en wethouders kunnen aan de vrijstelling voorschriften verbinden.

Artikel 7. Indienen aanvraag en beslistermijnen

1. Voor het indienen van een aanvraag voor een vergunning wordt gebruik gemaakt van het door of namens burgemeester en wethouders vastgestelde aanvraagformulier voor schriftelijk of elektronisch verkeer.
2. Burgemeester en wethouders beslissen op een ontvankelijke aanvraag voor een vergunning binnen acht weken na de datum van ontvangst van deze aanvraag.
3. Als het werkzaamheden van niet-ingrijpende aard betreft beslissen burgemeester en wethouders, in afwijking van het eerste lid, binnen drie werkdagen na de datum van ontvangst van de ontvankelijke aanvraag.
4. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing.

Artikel 8. Weigeringsgronden

1. Een vergunning kan worden geweigerd in het belang van:
    a. de openbare orde;
    b. de veiligheid;

c. het voorkómen of beperken van overlast;
d. het voorkómen van schade aan en de bescherming van de gebruiksmogelijkheden van gemeentelijke eigendommen, waaronder begrepen stedelijke groenvoorzieningen.
e. de bereikbaarheid van gronden en gebouwen;
f. de ondergrondse ordening;
g. de realisatie van gemeentelijk beleid op het gebied van de energietransitie, waaronder in ieder geval (doch niet uitsluitend) begrepen de realisatie van gemeentelijk beleid gericht op het aardgasvrij maken van een gebied;
h. de coördinatie met werkzaamheden of activiteiten van de gemeente of derden.

2. De vergunning kan voorts worden geweigerd als de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen in strijd met of in afwijking van de in artikel 5 genoemde regels en belangen.

Artikel 9. Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot:
    a. het tijdstip, waaronder begrepen het tijdstip waarop de werkzaamheden moeten zijn uitgevoerd en voltooid, met dien verstande dat het toegestane tijdstip van aanvang, behoudens zwaarwichtige redenen van publiek belang, niet later mag liggen dan 12 maanden na de datum van verlening van de vergunning;
    b. de plaats (met inbegrip van de ligging van de kabel of leiding);
    c. de wijze van uitvoering van de werkzaamheden;
    d. het bevorderen van medegebruik van voorzieningen;
    e. het afstemmen van de voorgenomen werkzaamheden met beheerders van overige in de grond aanwezige werken, alsmede de werkzaamheden of werken van de gemeente en derden;
    f. het gebruik van tijdelijke afzettingen, omleidingsroutes, en de inzet van verkeersregelaars;
    g. de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie;
    h. de realisatie van gemeentelijk beleid op het gebied van de energietransitie, waaronder in ieder geval (doch niet uitsluitend) begrepen de realisatie van gemeentelijk beleid gericht op het aardgasvrij maken van een gebied;
2. Aan een vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot of ter behartiging van de in eerste lid van artikel 5 genoemde regels en belangen.

Artikel 10. Gegevensverstrekking

1. Bij de aanvraag dienen in elk geval de volgende gegevens te worden overlegd (uitvoeringsplan):
    a. een omschrijving van de kabels en leidingen die worden aangelegd, in stand gehouden of opgeruimd, alsmede een omschrijving van de voorzieningen die worden medegebruikt of voor medegebruik worden aangelegd;
    b. een omschrijving van de werkzaamheden die worden uitgevoerd;
    c. de contactgegevens van degene onder wiens verantwoordelijkheid de werkzaamheden worden verricht, inclusief een contactgegeven dat gedurende de uitvoering van de werkzaamheden de gehele dag bereikbaar zal zijn;
    d. een opgave van het voorgenomen tijdvak waarbinnen de werkzaamheden zullen plaatsvinden en, indien van toepassing, een opgave van de fasering binnen dit tijdvak;

e. een aanduiding van de wijze waarop omwonenden en andere belanghebbenden vooraf in kennis worden gesteld van de werkzaamheden;
f. een BLVC-plan, als de werkzaamheden worden uitgevoerd in het gebied aangegeven op de overzichtskaart binnenstad([inclusief het Stationsgebied), op een hoofdautoverkeersroute of hoofdfietsverkeerroute, of in of nabij een winkelgebied. In afwijking van het voorgaande, kunnen burgemeester en wethouders indien zij dat wenselijk achten, de aanvrager van een vergunning ook in andere gevallen verzoeken een BLVC-plan ter goedkeuring aan burgemeester en wethouders voor te leggen. In de nadere regel (handboek kabels en leidingen) zijn de specificaties van het BLVC-plan vastgelegd;
g. er dient aangegeven te worden of de werkzaamheden plaatsvinden in een gebied van archeologische waarde volgens de vigerende archeologische beleidskaart. Daarnaast dient ook de wijze van uitvoering en de exacte omvang van de voorgenomen bodemingrepen te worden vermeld. Op een recente kadastrale ondergrond dienen de ligging van het tracé en alle voorgenomen bodemingrepen te worden aangegeven.

2. Het uitvoeringsplan wordt voorzien van één of meer tekeningen waarop in ieder geval de aan te leggen, in stand te houden of te verwijderen kabels en leidingen en de daartoe te verrichten werkzaamheden staan aangeduid, inclusief de eventuele fasering van de werkzaamheden.

Artikel 11. Herstel openbare gronden na beëindiging werkzaamheden/ verwijderen buiten gebruik gestelde kabels en leidingen

1. Openbare gronden worden na beëindiging van de werkzaamheden door burgemeester en wethouders voor rekening van de vergunninghouder of rechthebbende in de oude staat teruggebracht, tenzij in de in artikel 5 bedoelde nadere regel handboek kabels en leidingen anders is aangegeven, of burgemeester en wethouders anders hebben besloten.
2. Buiten gebruik gestelde kabels en leidingen moeten door de vergunninghouder of de rechthebbende op de kabel of leiding worden verwijderd. Burgemeester en wethouders kunnen beslissen dat die kabels en leidingen kunnen blijven liggen totdat de grond ter plaatse wordt geroerd vanwege werkzaamheden van de gemeente (waaronder begrepen de aanleg van groenvoorzieningen) of een derde (waaronder begrepen de aanleg van voorzieningen ten behoeve van de energietransitie of de realisatie van bouwwerken). De kabel of leiding dient dan binnen een door burgemeester en wethouders aangegeven termijn te zijn verwijderd.
3. Burgemeester en wethouders kunnen een vergunninghouder of rechthebbende verzoeken een nog niet verwijderde buiten gebruik gestelde kabel of leiding aan te passen, indien burgemeester en wethouders van oordeel zijn, dat dit alle belangen meewegend, noodzakelijk is. De vergunninghouder of rechthebbende dient aan dit verzoek binnen de door burgemeester en wethouders gestelde termijn gevolg te geven.

Artikel 12. Belemmeringen en storingen / breekverbod vergunde werkzaamheden

1. Het verbod, bedoeld in artikel 6, eerste lid, geldt niet voor spoedeisende werkzaamheden ten gevolge van een ernstige belemmering of storing.
2. De rechthebbende op een kabel of leiding dient de spoedeisende werkzaamheden vooraf mondeling of elektronisch te melden aan burgemeester en wethouders.
3. Burgemeester en wethouders kunnen beslissen dat deze werkzaamheden op een ander dan het voorgenomen tijdstip plaatsvinden of voorschriften aan de uitvoering verbinden.
4. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd spoedeisende werkzaamheden stil te leggen en over de uitvoering aanwijzingen te geven die de rechthebbende op een kabel of leiding dient

op te volgen, indien burgemeester en wethouders dit, alle belangen afwegend, noodzakelijk achten.

5. Degene die werkzaamheden overeenkomstig het eerste lid heeft uitgevoerd, verstrekt binnen acht weken na beëindiging van de werkzaamheden een uitvoeringsverslag aan burgemeester en wethouders.
6. Het uitvoeringsverslag omvat in ieder geval:
    a. een omschrijving van de kabels en leidingen die zijn aangelegd, in stand gehouden of opgeruimd;
    b. een omschrijving van de werkzaamheden die zijn uitgevoerd; en
    c. een aanduiding van de spoedeisende aard van de werkzaamheden.
7. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de uitvoering van de in artikel 6 eerste lid vergunde werkzaamheden te schorsen indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is (breekverbod).

Artikel 13 Intrekken of wijzigen vergunning/ verzoek aanpassen, verleggen of verwijderen kabel of leiding

1. Een vergunning kan geheel of gedeeltelijk worden gewijzigd of ingetrokken indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is vanwege de (her)inrichting van openbare gronden, waaronder mede begrepen de uitvoering van werkzaamheden, de realisatie van een werk, of de aanleg van groenvoorzieningen, door de gemeente of derden.
2. De vergunninghouder of rechthebbende op een kabel of leiding dient op aanwijzing van burgemeester en wethouders, binnen een door burgemeester en wethouders te stellen redelijke termijn, een kabel of leiding aan te passen, te verleggen of te verwijderen, indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is vanwege de (her)inrichting van openbare gronden, waaronder mede begrepen de uitvoering van werkzaamheden door, de realisatie van een werk van, of de aanleg van groenvoorzieningen, door de gemeente of derden.
3. Burgemeester en wethouders kunnen in verband met de coördinatie van werkzaamheden een kabel- of leidingeigenaar verzoeken een kabel of leiding te verleggen, om ruimte vrij te maken voor het leggen van een kabel of leiding die op een andere locatie moet worden opgeruimd.

Hoofdstuk 3. Werkzaamheden inzake kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk (telecomkabels)

Artikel 14. Reikwijdte van hoofdstuk 3

1. Hoofdstuk 3 is van toepassing op werkzaamheden in of op openbare gronden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van:
    a. kabels als bedoeld in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet, die ten dienste staan van een openbaar elektronisch communicatienetwerk als bedoeld in artikel 1.1, onder h, van de Telecommunicatiewet; en
    b. ondergrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken als bedoeld in artikel 5.15 van de Telecommunicatiewet.

Artikel 15. Nadere regel handboek kabels en leidingen

1. Burgemeester en wethouders stellen een nadere regel handboek kabels en leidingen vast, waarbij het volgende kan worden geregeld;

a. de voorschriften aan de uitvoering van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen;
b. de ordening, planning en coördinatie van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen;
c. de omgang met kabels en leidingen in verontreinigde gronden, rond watergangen en stedelijk groen, en op verhardingen boven kabels en leidingen;
d. het uitwisselen van informatie tussen de gemeente en netbeheerders, een melder of een rechthebbende op een kabel*;*
e. het vergunningsoverleg tussen burgemeester en wethouders en een melder of een rechthebbende op een kabel of leiding. Burgemeester en wethouders kunnen voorts een netbeheerder, melder of rechthebbende, door middel van een besluit, verzoeken binnen een bepaalde termijn, op de door burgemeester en wethouders voorgeschreven wijze, informatie te geven welke burgemeester en wethouder nodig achten voor een goed beheer van de openbare gronden;
f. het onderzoek van nut en noodzaak van een aanpassing, verlegging of verwijdering van een kabel of leiding, waarbij mede wordt bezien welke mogelijkheden er zijn om kosten te besparen;
g. een breekverbod.
h. voorschriften ter voorkoming van schade aan en ter bescherming van de gebruiksmogelijkheden van gemeentelijke eigendommen, waaronder begrepen stedelijke groenvoorzieningen.

2. Het is verboden af te wijken van de nadere regel bedoeld in het eerste lid.
3. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de door de raad vastgestelde Overzichtskaart binnenstad aan te passen.

Artikel 16. Meldings- en beslistermijnen

1. Het voornemen, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, onder a, van de Telecommunicatiewet, wordt tenminste acht weken voor de voorgenomen aanvang van de werkzaamheden bij burgemeester en wethouders gemeld.
2. Voor de melding wordt gebruik gemaakt van het door of namens burgemeester en wethouders vastgestelde meldingsformulier voor schriftelijk of elektronisch verkeer).
3. Burgemeester en wethouders beslissen over de instemming, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, onder b, van de Telecommunicatiewet, binnen acht weken na de datum van ontvangst van de melding.
4. Als het werkzaamheden van niet-ingrijpende aard betreft, wordt, in afwijking van het eerste lid, het voornemen tenminste drie werkdagen voor de voorgenomen aanvang van de werkzaamheden bij burgemeester en wethouders gemeld.
5. Burgemeester en wethouders beslissen binnen drie werkdagen na de datum van ontvangst van de melding van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard.

Artikel 17. Gegevensverstrekking

1. Bij de melding van een voornemen als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, onder a, van de Telecommunicatiewet dienen in elk geval de volgende gegevens te worden overlegd (uitvoeringsplan):
    a. een omschrijving van de kabels die worden aangelegd, in stand gehouden of opgeruimd, alsmede een omschrijving van de voorzieningen die worden medegebruikt of voor medegebruik worden aangelegd;
    b. een omschrijving van de werkzaamheden die worden uitgevoerd;

c. de contactgegevens van degene onder wiens verantwoordelijkheid de werkzaamheden worden verricht, inclusief een contactgegeven dat gedurende de uitvoering van de werkzaamheden de gehele dag bereikbaar zal zijn;
d. een opgave van het voorgenomen tijdvak waarbinnen de werkzaamheden zullen plaatsvinden en, indien van toepassing, een opgave van de fasering binnen dit tijdvak;
e. een aanduiding van de wijze waarop omwonenden en andere belanghebbenden vooraf in kennis worden gesteld van de werkzaamheden;
f. een BLVC-plan, als de werkzaamheden worden uitgevoerd in het gebied aangegeven op de overzichtskaart binnenstad (inclusief het Stationsgebied), op een hoofdautoverkeersroute of hoofdfietsverkeerroute, of in of nabij een winkelgebied.
In afwijking van het voorgaande, kunnen burgemeester en wethouders indien zij dat wenselijk achten, de melder ook in andere gevallen verzoeken een BLVC-plan ter goedkeuring aan burgemeester en wethouders voor te leggen.
In de nadere regel handboek kabels en leidingen zijn de specificaties van het BLVC-plan vastgelegd.
g. er dient aangegeven te worden of de werkzaamheden plaatsvinden in een gebied van archeologische waarde volgens de vigerende archeologische beleidskaart. Daarnaast dient ook de wijze van uitvoering en de exacte omvang van de voorgenomen bodemingrepen te worden vermeld. Op een recente kadastrale ondergrond dienen de ligging van het tracé en alle voorgenomen bodemingrepen te worden aangegeven.

2. Het uitvoeringsplan wordt voorzien van één of meer tekeningen waarop in ieder geval de aan te leggen, in stand te houden of te verwijderen kabels en de daartoe te verrichten werkzaamheden staan aangeduid.

Artikel 18. Herstel openbare gronden na beëindiging werkzaamheden

Openbare gronden worden na beëindiging van de werkzaamheden door burgemeester en wethouders voor rekening van de instemmingshouder of rechthebbende in de oude staat teruggebracht, tenzij in de in artikel 15 bedoelde nadere regel handboek kabels en leidingen anders is aangegeven, of burgemeester en wethouders anders hebben besloten.

Artikel 19. Belemmeringen en storingen /breekverbod

1. In geval van spoedeisende werkzaamheden ten gevolge van een ernstige belemmering of storing van de communicatie wordt de regeling van artikel 5.6 Telecommunicatiewet gevolgd.
2. Ingeval de openbare orde of gevaar dan wel de vrees voor het ontstaan van gevaar zich verzet tegen de uitvoering van voorgenomen werkzaamheden als bedoeld in het eerste lid, kan de burgemeester besluiten dat deze werkzaamheden op een ander dan het voorgenomen tijdstip plaatsvinden.
3. Het besluit wordt onverwijld na het tijdstip van ontvangst van de melding genomen.
4. Degene die werkzaamheden overeenkomstig het eerste lid heeft uitgevoerd, verstrekt binnen acht weken na beëindiging van de werkzaamheden een uitvoeringsverslag aan burgemeester en wethouders.
5. Het uitvoeringsverslag omvat in ieder geval:
    a. een omschrijving van de kabels en leidingen die zijn aangelegd, in stand gehouden of opgeruimd;
    b. een omschrijving van de werkzaamheden die zijn uitgevoerd; en
    c. een aanduiding van de spoedeisende aard van de werkzaamheden.

6. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de uitvoering van werkzaamheden waarmee zij hebben ingestemd te schorsen indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is (breekverbod).

Hoofdstuk 4. Handhaving

Artikel 20. Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde zijn belast de door burgemeester en wethouders aangewezen personen.

Artikel 21. Strafbepaling kabels en leidingen, uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk

Overtreding van artikel 5 derde lid, artikel 6, eerste lid, of artikel 13 tweede lid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie als bedoeld in artikel 23 Wetboek van Strafrecht.

Hoofdstuk 5. Overgangsrecht

Artikel 22 Overgangsrecht kabels en leidingen, uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk en WKO-installaties

1. Een voor een kabel of leiding verleende vergunning, welke krachtens de Kabels- en Leidingen Verordening Utrecht 2013, de Telecommunicatieverordening Utrecht 2008, of artikel 2:9 of 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 is verleend, geldt als een vergunning verleend krachtens deze verordening
2. Als een vergunning verleend krachtens deze verordening geldt de voor inwerkingtreding van deze verordening:
    a. door de gemeente Utrecht gegeven civielrechtelijke toestemming een kabel of leiding in de openbare grond te mogen hebben en houden;
    b. door burgemeester en wethouders verleende vergunning of instemming een kabel of leiding in de grond te hebben op een andere grondslag dan de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010;
3. Als niet duidelijk is op welke grondslag een kabel of leiding ligt, wordt die kabel of leiding tevens geacht met een vergunning krachtens deze verordening te liggen, als de beheerder van of rechthebbende op de kabel of leiding aannemelijk maakt dat die kabel of leiding rechtmatig in of op openbare grond ligt.
4. Het bepaalde in artikel 13 geldt eveneens voor alle kabels en leidingen die niet rechtmatig in of op openbare grond liggen.
5. Indien burgemeester en wethouders van oordeel zijn dat een vergunning of instemming als bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid van dit artikel niet voldoet aan de voorschriften bij of krachtens deze verordening, kunnen burgemeester en wethouders de beheerder van of de rechthebbende op een kabel of leiding een termijn stellen waarbinnen burgemeester en wethouders nadere informatie over de leiding moet worden verschaft, of alsnog een aanvraag voor een vergunning moet worden ingediend. Burgemeester en wethouders kunnen alle belangen afwegend met inachtneming van een redelijke termijn, de instemming intrekken of wijzigen, of een aanwijsbesluit als bedoeld in artikel 13 tweede lid nemen.

6. Het bepaalde in dit artikel geldt niet voor kabels en leidingen ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, en leidingen en installaties voor warmte koude opslag (WKO).
7. Een aanvraag voor een instemming op grond van de Kabels- en Leidingen Verordening Utrecht 2013, alsmede een aanvraag voor een instemming voor een kabel of leiding op grond van artikel 2:9 of 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, die vóór de datum van inwerkingtreding van deze verordening zijn ingediend, vallen vanaf de dag van inwerkingtreding, onder de bepalingen van deze verordening.

Artikel 23: Intrekking verordeningen

1. De Telecommunicatieverordening Utrecht 2008 wordt ingetrokken, op de dag van inwerkingtreding van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.
2. De Kabels- en Leidingen Verordening Utrecht 2013 wordt ingetrokken, op de dag van inwerkingtreding van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.

Artikel 24: Inwerkingtreding en citeertitel

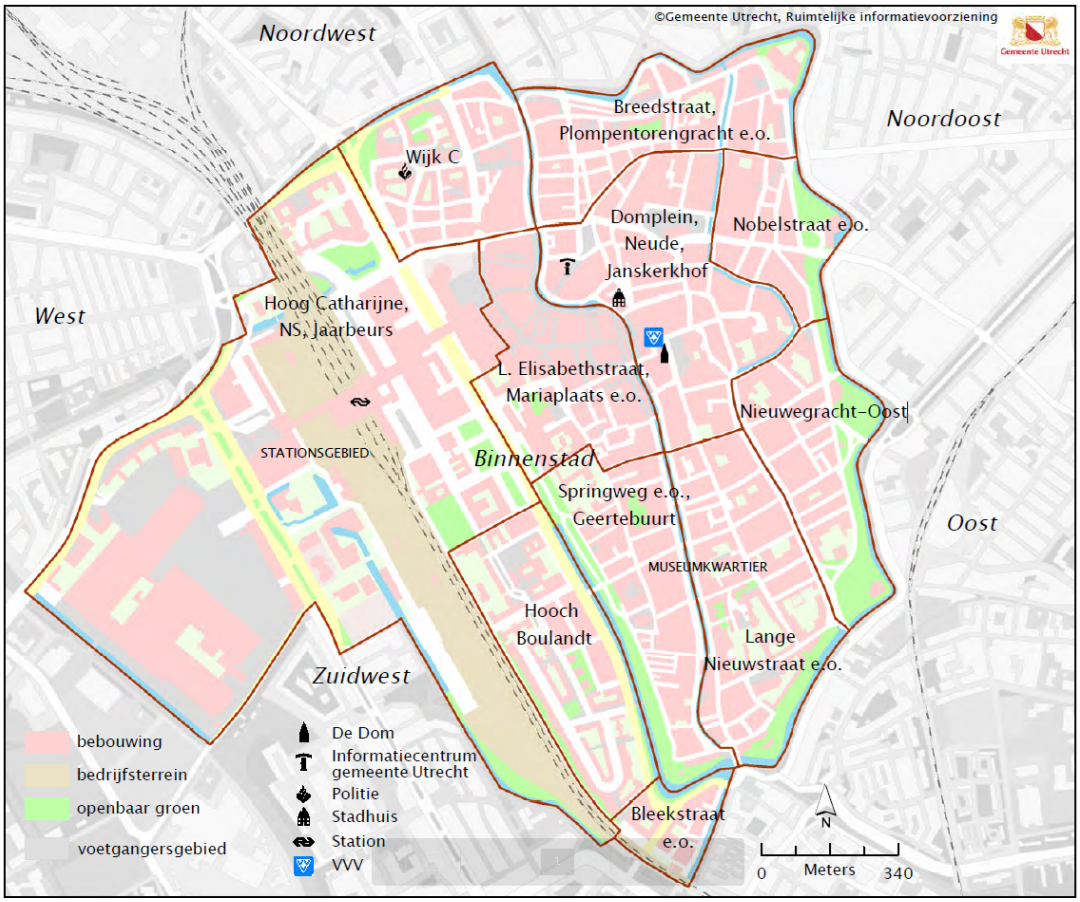
Deze verordening treedt in werking vijf weken na de dag van bekendmaking. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 27 januari 2022.

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

De griffier,
Merel van Hall

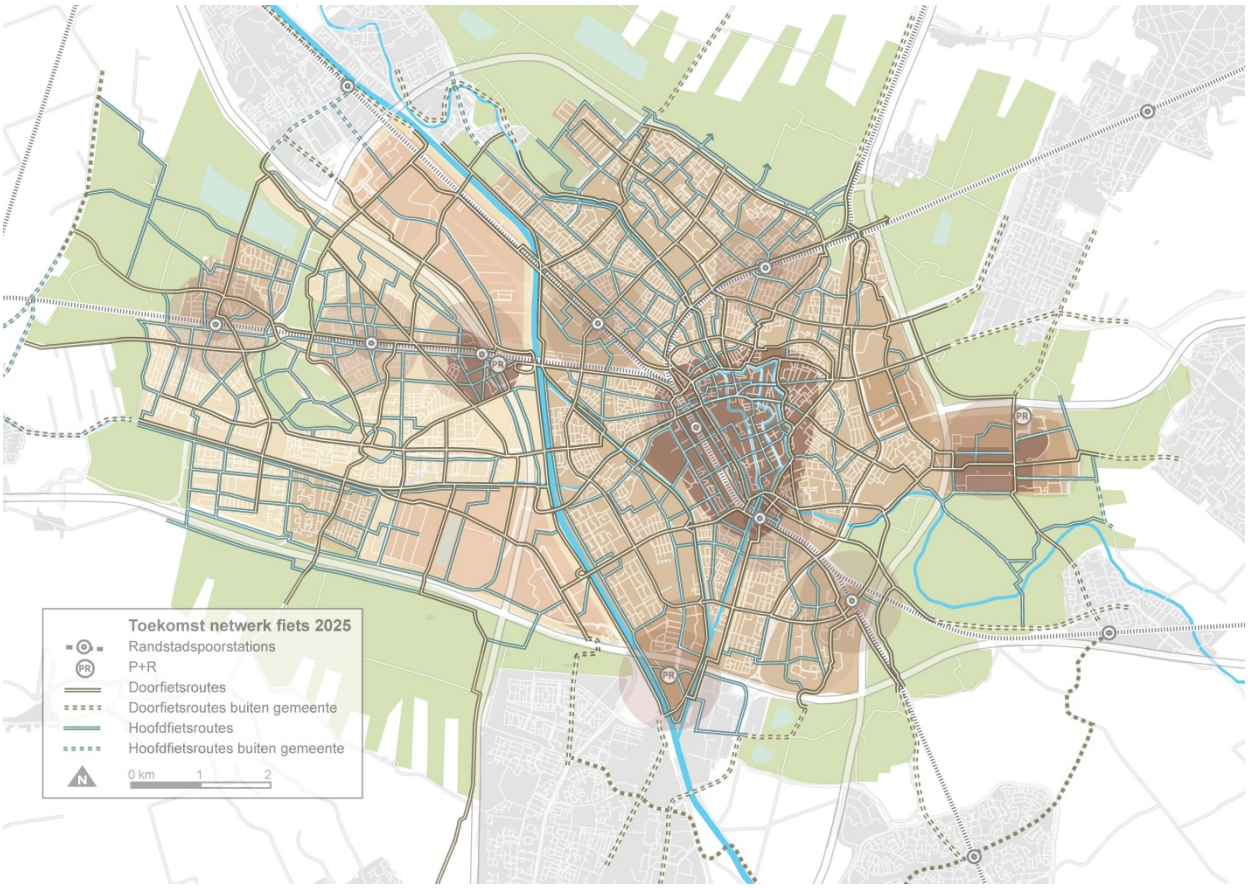
Bijlage 1: Overzichtskaart van de binnenstad

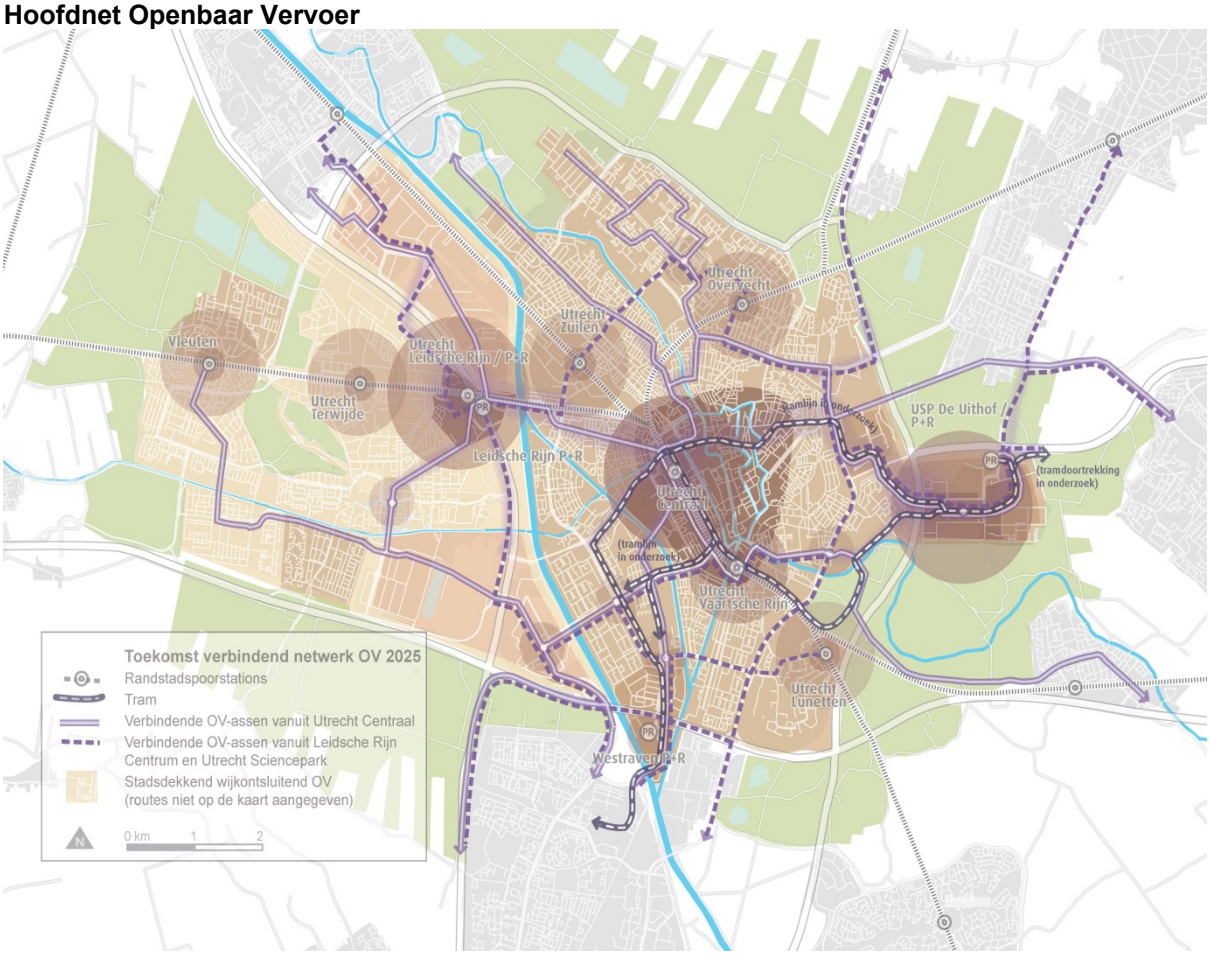
[ArcGIS Web Application]

Bijlage 2: Hoofdwegennet gemeente Utrecht

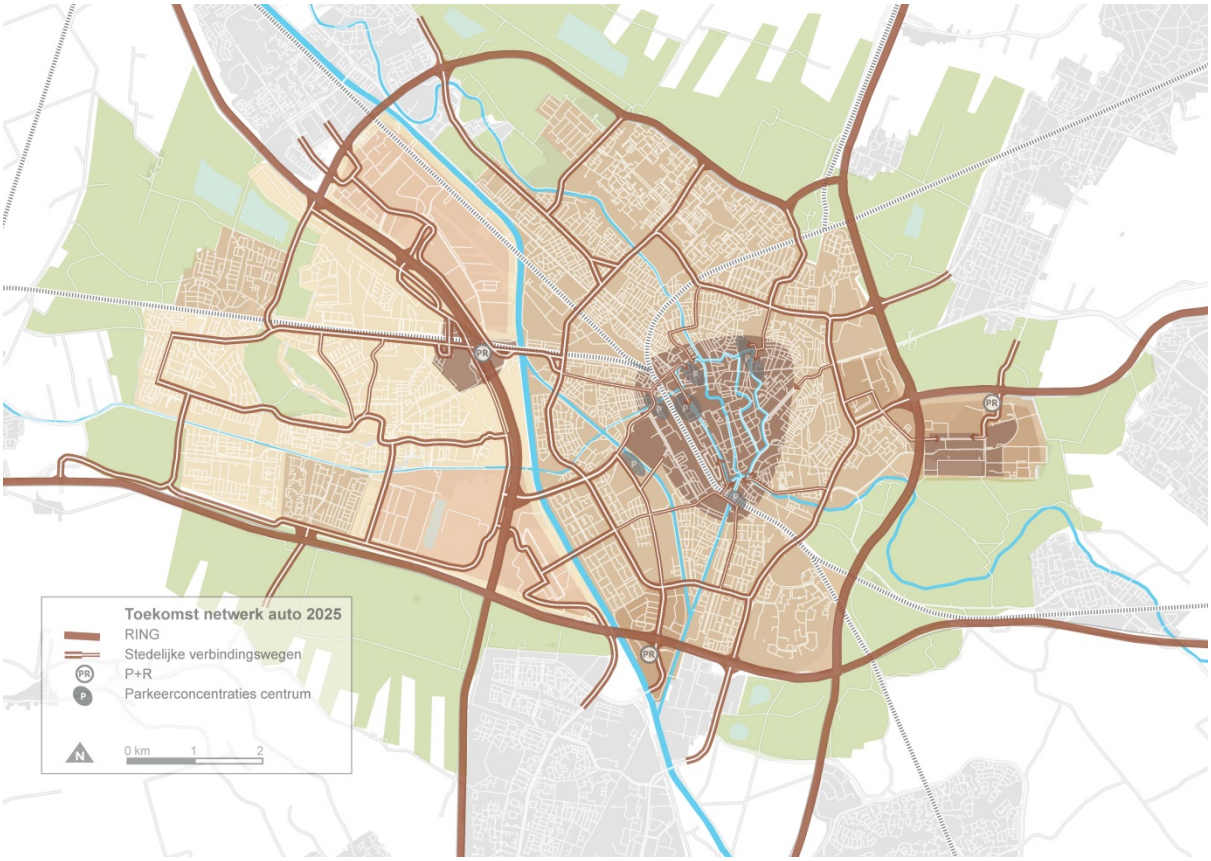
Hoofdnet Fiets

Hoofdnet Openbaar Vervoer

Hoofdnet Auto

Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;

- gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van <datum>;
- gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 108 van de Gemeentewet en artikel 5.4 vierde lid van de Telecommunicatiewet;
- gezien het advies van de commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte van <datum>;

Overwegende dat de gemeente behoefte heeft aan meer grip op de ordening van de ondergrond en de wijze waarop netbeheerders werkzaamheden aan kabels en leidingen uitvoeren;

besluit vast te stellen de verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. *gemeentelijke netwerken:* kabels en leidingen ten behoeve van de openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, bewakingscamera's, riolering e.d., welke door of in opdracht van de gemeente worden beheerd;

b. *huisaansluiting:* niet met andere kabels of leidingen samengebonden delen van kabels of leidingen die een verbinding vormen tussen een net dat naar zijn aard voor aansluiting van eindgebruikers wordt opengesteld en één onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onder a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken;

c. *kabels en leidingen:* één of meer kabels of leidingen, die bestemd zijn of bestemd waren voor transport van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, van energie of van informatie.
Onder kabels en leidingen wordt in ieder geval mede begrepen:
- wat onder kabels wordt verstaan in artikel 1.1, onder z, van de Telecommunicatiewet, en
- lege buizen, ondergrondse en bovengrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken;

d. *openbare gronden:* dat wat daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet;

e. *spoedeisende werkzaamheden*: dringende reparatiewerkzaamheden die geen uitstel dulden;

f. *werkzaamheden van niet-ingrijpende aard:* werkzaamheden inzake de aanleg, instandhouding of opruiming van een kabel of leiding met een tracélengte van maximaal 25 meter, die niet langer dan drie kalenderdagen duren, uitgezonderd:

- de plaatsing van handholes of bovengrondse kasten,
- het verrichten van boringen of persingen, of
- werkzaamheden in het gebied aangegeven op de kaart van bijlage 1 (Overzichtskaart binnenstad).

g. *BLVC-plan*: een plan om de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens de uitvoering van een project te waarborgen.

Artikel 2 Toepassingsbereik

1. Deze verordening is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de provinciale wegenverordening of een waterschapskeur.
2. Deze verordening is niet van toepassing op installaties en de daarbij behorende leidingen voor warmte koude opslag (WKO) .

Artikel 3 Coördinatie van werkzaamheden

1. Burgemeester en wethouders zijn belast met de coördinatie van werkzaamheden in of op openbare gronden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen.
2. Hierbij worden mede betrokken andere werkzaamheden in of op openbare gronden.
3. Burgemeester en wethouders bevorderen het medegebruik van voorzieningen, waarbij in ieder geval de technische mogelijkheden in acht worden genomen.

Hoofdstuk 2. Werkzaamheden inzake kabels en leidingen (gas, water, elektriciteit, warmte e.d.), uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk

Artikel 4. Reikwijdte van hoofdstuk 2

Dit hoofdstuk is van toepassing op werkzaamheden in verband met de aanleg, de instandhouding of de opruiming van kabels en leidingen, en het hebben en houden van kabels en leidingen in of op openbare gronden, met uitzondering van kabels en leidingen die onder de reikwijdte van hoofdstuk 3 vallen.

Artikel 5. Nadere regel handboek kabels en leidingen

1. Burgemeester en wethouders stellen een nadere regel handboek kabels en leidingen vast, waarbij het volgende kan worden geregeld;

a. de voorschriften voor de uitvoering van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen;

b. de coördinatie, de planning en de ordening, in verband met, de aanleg, het hebben en houden, de instandhouding of de opruiming van kabels en leidingen;

c. de omgang met kabels en leidingen in verontreinigde gronden, rond watergangen en stedelijk groen, en op verhardingen boven kabels en leidingen;

d. het uitwisselen van informatie (al dan niet in digitale vorm) tussen burgemeester en wethouders en netbeheerders, vergunningaanvragers of vergunninghouders, of een rechthebbende op een kabel of leiding. Burgemeester en wethouders kunnen voorts een netbeheerder, vergunningaanvrager, vergunninghouder, of een rechthebbende, door middel van een besluit, verzoeken binnen een bepaalde termijn, op de door burgemeester en wethouders voorgeschreven wijze, informatie te geven welke burgemeester en wethouder nodig achten voor een goed beheer van de openbare gronden. Hieronder wordt mede begrepen -voor zover de informatie beschikbaar is- informatie over toekomstige werkzaamheden, en informatie over mogelijke toekomstige uitbreidingen of aanpassingen van een netwerk*;*

e. het vergunningsoverleg tussen burgemeester en wethouders en een vergunningaanvrager of vergunninghouder of rechthebbende op een kabel en leiding;

f. het onderzoek van nut en noodzaak van een aanpassing, verlegging of verwijdering van een kabel of leiding, waarbij mede wordt bezien welke mogelijkheden er zijn om kosten te besparen;
g. een breekverbod;
h. het aanwijzen van gebieden of stroken die worden vrijgehouden voor toekomstige bestemmingen, zoals voorzieningen ten behoeven van de energietransitie of groenvoorzieningen;
i. voorschriften ter voorkoming van schade aan en ter bescherming van de gebruiksmogelijkheden van gemeentelijke eigendommen, waaronder begrepen stedelijke groenvoorzieningen.
2. Het is verboden af te wijken van de nadere regel bedoeld in het eerste lid.
3. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de door de raad vastgestelde Overzichtskaart binnenstad aan te passen.

Artikel 6. Vergunning

1. Het is verboden zonder vergunning van burgemeester en wethouders, in of op openbare gronden werkzaamheden uit te voeren die betrekking hebben op de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen, of daarin of daarop kabels en leidingen te hebben en te houden.
2. Het verbod van het eerste lid geldt eveneens voor het gedeelte van een bouwterrein dat door de gemeente als weg in beheer zal worden genomen.
3. Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het in het eerste lid opgenomen verbod, voor werkzaamheden aan gemeentelijke netwerken die door of in opdracht van burgemeester en wethouders worden uitgevoerd. Burgemeester en wethouders kunnen aan de vrijstelling voorschriften verbinden.

Artikel 7. Indienen aanvraag en beslistermijnen

1. Voor het indienen van een aanvraag voor een vergunning wordt gebruik gemaakt van het door of namens burgemeester en wethouders vastgestelde aanvraagformulier voor schriftelijk of elektronisch verkeer.
2. Burgemeester en wethouders beslissen op een ontvankelijke aanvraag voor een vergunning binnen acht weken na de datum van ontvangst van deze aanvraag.
3. Als het werkzaamheden van niet-ingrijpende aard betreft beslissen burgemeester en wethouders, in afwijking van het eerste lid, binnen drie werkdagen na de datum van ontvangst van de ontvankelijke aanvraag.
4. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing.

Artikel 8. Weigeringsgronden

1. Een vergunning kan worden geweigerd in het belang van:
a. de openbare orde;
b. de veiligheid;
c. het voorkómen of beperken van overlast;
d. het voorkómen van schade aan en de bescherming van de gebruiksmogelijkheden van gemeentelijke eigendommen, waaronder begrepen stedelijke groenvoorzieningen.
e. de bereikbaarheid van gronden en gebouwen;
f. de ondergrondse ordening;
g. de realisatie van gemeentelijk beleid op het gebied van de energietransitie, waaronder in ieder geval (doch niet uitsluitend) begrepen de realisatie van gemeentelijk beleid gericht op het aardgasvrij maken van een gebied;
h. de coördinatie met werkzaamheden of activiteiten van de gemeente of derden.

2. De vergunning kan voorts worden geweigerd als de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen in strijd met of in afwijking van de in artikel 5 genoemde regels en belangen.

Artikel 9. Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot:
a. het tijdstip, waaronder begrepen het tijdstip waarop de werkzaamheden moeten zijn uitgevoerd en voltooid, met dien verstande dat het toegestane tijdstip van aanvang, behoudens zwaarwichtige redenen van publiek belang, niet later mag liggen dan 12 maanden na de datum van verlening van de vergunning;
b. de plaats (met inbegrip van de ligging van de kabel of leiding);
c. de wijze van uitvoering van de werkzaamheden;
d. het bevorderen van medegebruik van voorzieningen;
e. het afstemmen van de voorgenomen werkzaamheden met beheerders van overige in de grond aanwezige werken, alsmede de werkzaamheden of werken van de gemeente en derden;
f. het gebruik van tijdelijke afzettingen, omleidingsroutes, en de inzet van verkeersregelaars;
g. de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie;
h. de realisatie van gemeentelijk beleid op het gebied van de energietransitie, waaronder in ieder geval (doch niet uitsluitend) begrepen de realisatie van gemeentelijk beleid gericht op het aardgasvrij maken van een gebied;
2. Aan een vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot of ter behartiging van de in eerste lid van artikel 5 genoemde regels en belangen.

Artikel 10. Gegevensverstrekking

1. Bij de aanvraag dienen in elk geval de volgende gegevens te worden overlegd (uitvoeringsplan):
a. een omschrijving van de kabels en leidingen die worden aangelegd, in stand gehouden of opgeruimd, alsmede een omschrijving van de voorzieningen die worden medegebruikt of voor medegebruik worden aangelegd;
b. een omschrijving van de werkzaamheden die worden uitgevoerd;
c. de contactgegevens van degene onder wiens verantwoordelijkheid de werkzaamheden worden verricht, inclusief een contactgegeven dat gedurende de uitvoering van de werkzaamheden de gehele dag bereikbaar zal zijn;
d. een opgave van het voorgenomen tijdvak waarbinnen de werkzaamheden zullen plaatsvinden en, indien van toepassing, een opgave van de fasering binnen dit tijdvak;
e. een aanduiding van de wijze waarop omwonenden en andere belanghebbenden vooraf in kennis worden gesteld van de werkzaamheden;
f. een BLVC-plan, als de werkzaamheden worden uitgevoerd in het gebied aangegeven op de overzichtskaart binnenstad([inclusief het Stationsgebied), op een hoofdautoverkeersroute of hoofdfietsverkeerroute, of in of nabij een winkelgebied.
In afwijking van het voorgaande, kunnen burgemeester en wethouders indien zij dat wenselijk achten, de aanvrager van een vergunning ook in andere gevallen verzoeken een BLVC-plan ter goedkeuring aan burgemeester en wethouders voor te leggen.
In de nadere regel (handboek kabels en leidingen) zijn de specificaties van het BLVC-plan vastgelegd;
g. er dient aangegeven te worden of de werkzaamheden plaatsvinden in een gebied van archeologische waarde volgens de vigerende archeologische beleidskaart. Daarnaast dient ook de wijze van uitvoering en de exacte omvang van de voorgenomen bodemingrepen te worden vermeld. Op een recente kadastrale ondergrond dienen de ligging van het tracé en alle voorgenomen bodemingrepen te worden aangegeven.
2. Het uitvoeringsplan wordt voorzien van één of meer tekeningen waarop in ieder geval de aan te leggen, in stand te houden of te verwijderen kabels en leidingen en de daartoe te verrichten werkzaamheden staan aangeduid, inclusief de eventuele fasering van de werkzaamheden.

Artikel 11. Herstel openbare gronden na beëindiging werkzaamheden/ verwijderen buiten gebruik gestelde kabels en leidingen

1. Openbare gronden worden na beëindiging van de werkzaamheden door burgemeester en wethouders voor rekening van de vergunninghouder of rechthebbende in de oude staat teruggebracht, tenzij in de in artikel 5 bedoelde nadere regel handboek kabels en leidingen anders is aangegeven, of burgemeester en wethouders anders hebben besloten.
2. Buiten gebruik gestelde kabels en leidingen moeten door de vergunninghouder of de rechthebbende op de kabel of leiding worden verwijderd. Burgemeester en wethouders kunnen beslissen dat die kabels en leidingen kunnen blijven liggen totdat de grond ter plaatse wordt geroerd vanwege werkzaamheden van de gemeente (waaronder begrepen de aanleg van groenvoorzieningen) of een derde (waaronder begrepen de aanleg van voorzieningen ten behoeve van de energietransitie of de realisatie van bouwwerken). De kabel of leiding dient dan binnen een door burgemeester en wethouders aangegeven termijn te zijn verwijderd.
3. Burgemeester en wethouders kunnen een vergunninghouder of rechthebbende verzoeken een nog niet verwijderde buiten gebruik gestelde kabel of leiding aan te passen, indien burgemeester en wethouders van oordeel zijn, dat dit alle belangen meewegend, noodzakelijk is. De vergunninghouder of rechthebbende dient aan dit verzoek binnen de door burgemeester en wethouders gestelde termijn gevolg te geven.

Artikel 12. Belemmeringen en storingen / breekverbod vergunde werkzaamheden

1. Het verbod, bedoeld in artikel 6, eerste lid, geldt niet voor spoedeisende werkzaamheden ten gevolge van een ernstige belemmering of storing.
2. De rechthebbende op een kabel of leiding dient de spoedeisende werkzaamheden vooraf mondeling of elektronisch te melden aan burgemeester en wethouders.
3. Burgemeester en wethouders kunnen beslissen dat deze werkzaamheden op een ander dan het voorgenomen tijdstip plaatsvinden of voorschriften aan de uitvoering verbinden.
4. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd spoedeisende werkzaamheden stil te leggen en over de uitvoering aanwijzingen te geven die de rechthebbende op een kabel of leiding dient op te volgen, indien burgemeester en wethouders dit, alle belangen afwegend, noodzakelijk achten.
5. Degene die werkzaamheden overeenkomstig het eerste lid heeft uitgevoerd, verstrekt binnen acht weken na beëindiging van de werkzaamheden een uitvoeringsverslag aan burgemeester en wethouders.
6. Het uitvoeringsverslag omvat in ieder geval:
a. een omschrijving van de kabels en leidingen die zijn aangelegd, in stand gehouden of opgeruimd;
b. een omschrijving van de werkzaamheden die zijn uitgevoerd; en
c. een aanduiding van de spoedeisende aard van de werkzaamheden.
7. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de uitvoering van de in artikel 6 eerste lid vergunde werkzaamheden te schorsen indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is (breekverbod).

Artikel 13 Intrekken of wijzigen vergunning/ verzoek aanpassen, verleggen of verwijderen kabel of leiding

1. Een vergunning kan geheel of gedeeltelijk worden gewijzigd of ingetrokken indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is vanwege de (her)inrichting van openbare gronden, waaronder mede begrepen de uitvoering van werkzaamheden, de realisatie van een werk, of de aanleg van groenvoorzieningen, door de gemeente of derden.
2. De vergunninghouder of rechthebbende op een kabel of leiding dient op aanwijzing van burgemeester en wethouders, binnen een door burgemeester en wethouders te stellen redelijke termijn, een kabel of leiding aan te passen, te verleggen of te verwijderen, indien dit naar het oordeel

van burgemeester en wethouders noodzakelijk is vanwege de (her)inrichting van openbare gronden, waaronder mede begrepen de uitvoering van werkzaamheden door, de realisatie van een werk van, of de aanleg van groenvoorzieningen, door de gemeente of derden.
3. Burgemeester en wethouders kunnen in verband met de coördinatie van werkzaamheden een kabel- of leidingeigenaar verzoeken een kabel of leiding te verleggen, om ruimte vrij te maken voor het leggen van een kabel of leiding die op een andere locatie moet worden opgeruimd.

Hoofdstuk 3. Werkzaamheden inzake kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk (telecomkabels)

Artikel 14. Reikwijdte van hoofdstuk 3

1. Hoofdstuk 3 is van toepassing op werkzaamheden in of op openbare gronden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van:
a. kabels als bedoeld in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet, die ten dienste staan van een openbaar elektronisch communicatienetwerk als bedoeld in artikel 1.1, onder h, van de Telecommunicatiewet; en
b. ondergrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken als bedoeld in artikel 5.15 van de Telecommunicatiewet.

Artikel 15. Nadere regel handboek kabels en leidingen

1. Burgemeester en wethouders stellen een nadere regel handboek kabels en leidingen vast, waarbij het volgende kan worden geregeld;
a. de voorschriften aan de uitvoering van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen;
b. de ordening, planning en coördinatie van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen;
c. de omgang met kabels en leidingen in verontreinigde gronden, rond watergangen en stedelijk groen, en op verhardingen boven kabels en leidingen;
d. het uitwisselen van informatie tussen de gemeente en netbeheerders, een melder of een rechthebbende op een kabel*;*
e. het vergunningsoverleg tussen burgemeester en wethouders en een melder of een rechthebbende op een kabel of leiding. Burgemeester en wethouders kunnen voorts een netbeheerder, melder of rechthebbende, door middel van een besluit, verzoeken binnen een bepaalde termijn, op de door burgemeester en wethouders voorgeschreven wijze, informatie te geven welke burgemeester en wethouder nodig achten voor een goed beheer van de openbare gronden;
f. het onderzoek van nut en noodzaak van een aanpassing, verlegging of verwijdering van een kabel of leiding, waarbij mede wordt bezien welke mogelijkheden er zijn om kosten te besparen;
g. een breekverbod.
h. voorschriften ter voorkoming van schade aan en ter bescherming van de gebruiksmogelijkheden van gemeentelijke eigendommen, waaronder begrepen stedelijke groenvoorzieningen.
2. Het is verboden af te wijken van de nadere regel bedoeld in het eerste lid.
3. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de door de raad vastgestelde Overzichtskaart binnenstad aan te passen.

Artikel 16. Meldings- en beslistermijnen

1. Het voornemen, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, onder a, van de Telecommunicatiewet, wordt tenminste acht weken voor de voorgenomen aanvang van de werkzaamheden bij burgemeester en wethouders gemeld.

2. Voor de melding wordt gebruik gemaakt van het door of namens burgemeester en wethouders vastgestelde meldingsformulier voor schriftelijk of elektronisch verkeer).
3. Burgemeester en wethouders beslissen over de instemming, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, onder b, van de Telecommunicatiewet, binnen acht weken na de datum van ontvangst van de melding.
4. Als het werkzaamheden van niet-ingrijpende aard betreft, wordt, in afwijking van het eerste lid, het voornemen tenminste drie werkdagen voor de voorgenomen aanvang van de werkzaamheden bij burgemeester en wethouders gemeld.
5. Burgemeester en wethouders beslissen binnen drie werkdagen na de datum van ontvangst van de melding van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard.

Artikel 17. Gegevensverstrekking

1. Bij de melding van een voornemen als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, onder a, van de Telecommunicatiewet dienen in elk geval de volgende gegevens te worden overlegd (uitvoeringsplan):
a. een omschrijving van de kabels die worden aangelegd, in stand gehouden of opgeruimd, alsmede een omschrijving van de voorzieningen die worden medegebruikt of voor medegebruik worden aangelegd;
b. een omschrijving van de werkzaamheden die worden uitgevoerd;
c. de contactgegevens van degene onder wiens verantwoordelijkheid de werkzaamheden worden verricht, inclusief een contactgegeven dat gedurende de uitvoering van de werkzaamheden de gehele dag bereikbaar zal zijn;
d. een opgave van het voorgenomen tijdvak waarbinnen de werkzaamheden zullen plaatsvinden en, indien van toepassing, een opgave van de fasering binnen dit tijdvak;
e. een aanduiding van de wijze waarop omwonenden en andere belanghebbenden vooraf in kennis worden gesteld van de werkzaamheden;
f. een BLVC-plan, als de werkzaamheden worden uitgevoerd in het gebied aangegeven op de overzichtskaart binnenstad (inclusief het Stationsgebied), op een hoofdautoverkeersroute of hoofdfietsverkeerroute, of in of nabij een winkelgebied.
In afwijking van het voorgaande, kunnen burgemeester en wethouders indien zij dat wenselijk achten, de melder ook in andere gevallen verzoeken een BLVC-plan ter goedkeuring aan burgemeester en wethouders voor te leggen.
In de nadere regel handboek kabels en leidingen zijn de specificaties van het BLVC-plan vastgelegd.
g. er dient aangegeven te worden of de werkzaamheden plaatsvinden in een gebied van archeologische waarde volgens de vigerende archeologische beleidskaart. Daarnaast dient ook de wijze van uitvoering en de exacte omvang van de voorgenomen bodemingrepen te worden vermeld. Op een recente kadastrale ondergrond dienen de ligging van het tracé en alle voorgenomen bodemingrepen te worden aangegeven.
2. Het uitvoeringsplan wordt voorzien van één of meer tekeningen waarop in ieder geval de aan te leggen, in stand te houden of te verwijderen kabels en de daartoe te verrichten werkzaamheden staan aangeduid.

Artikel 18. Herstel openbare gronden na beëindiging werkzaamheden

Openbare gronden worden na beëindiging van de werkzaamheden door burgemeester en wethouders voor rekening van de instemmingshouder of rechthebbende in de oude staat teruggebracht, tenzij in de in artikel 15 bedoelde nadere regel handboek kabels en leidingen anders is aangegeven, of burgemeester en wethouders anders hebben besloten.

Artikel 19. Belemmeringen en storingen /breekverbod

1. In geval van spoedeisende werkzaamheden ten gevolge van een ernstige belemmering of storing van de communicatie wordt de regeling van artikel 5.6 Telecommunicatiewet gevolgd.

2. Ingeval de openbare orde of gevaar dan wel de vrees voor het ontstaan van gevaar zich verzet tegen de uitvoering van voorgenomen werkzaamheden als bedoeld in het eerste lid, kan de burgemeester besluiten dat deze werkzaamheden op een ander dan het voorgenomen tijdstip plaatsvinden.
3. Het besluit wordt onverwijld na het tijdstip van ontvangst van de melding genomen.
4. Degene die werkzaamheden overeenkomstig het eerste lid heeft uitgevoerd, verstrekt binnen acht weken na beëindiging van de werkzaamheden een uitvoeringsverslag aan burgemeester en wethouders.
5. Het uitvoeringsverslag omvat in ieder geval:
a. een omschrijving van de kabels en leidingen die zijn aangelegd, in stand gehouden of opgeruimd;
b. een omschrijving van de werkzaamheden die zijn uitgevoerd; en
c. een aanduiding van de spoedeisende aard van de werkzaamheden.
6. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de uitvoering van werkzaamheden waarmee zij hebben ingestemd te schorsen indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is (breekverbod).

Hoofdstuk 4. Handhaving

Artikel 20. Toezicht
Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde zijn belast de door burgemeester en wethouders aangewezen personen.

Artikel 21. Strafbepaling kabels en leidingen, uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk
Overtreding van artikel 5 derde lid, artikel 6, eerste lid, of artikel 13 tweede lid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie als bedoeld in artikel 23 Wetboek van Strafrecht.

Hoofdstuk 5. Overgangsrecht

Artikel 22 Overgangsrecht kabels en leidingen, uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk en WKO-installaties
1. Een voor een kabel of leiding verleende vergunning, welke krachtens de Kabels- en Leidingen Verordening Utrecht 2013, de Telecommunicatieverordening Utrecht 2008, of artikel 2:9 of 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 is verleend, geldt als een vergunning verleend krachtens deze verordening
2. Als een vergunning verleend krachtens deze verordening geldt de voor inwerkingtreding van deze verordening:
a. door de gemeente Utrecht gegeven civielrechtelijke toestemming een kabel of leiding in de openbare grond te mogen hebben en houden;
b. door burgemeester en wethouders verleende vergunning of instemming een kabel of leiding in de grond te hebben op een andere grondslag dan de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010;
3. Als niet duidelijk is op welke grondslag een kabel of leiding ligt, wordt die kabel of leiding tevens geacht met een vergunning krachtens deze verordening te liggen, als de beheerder van of rechthebbende op de kabel of leiding aannemelijk maakt dat die kabel of leiding rechtmatig in of op openbare grond ligt.
4. Het bepaalde in artikel 13 geldt eveneens voor alle kabels en leidingen die niet rechtmatig in of op openbare grond liggen.
5. Indien burgemeester en wethouders van oordeel zijn dat een vergunning of instemming als bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid van dit artikel niet voldoet aan de voorschriften bij of krachtens

deze verordening, kunnen burgemeester en wethouders de beheerder van of de rechthebbende op een kabel of leiding een termijn stellen waarbinnen burgemeester en wethouders nadere informatie over de leiding moet worden verschaft, of alsnog een aanvraag voor een vergunning moet worden ingediend. Burgemeester en wethouders kunnen alle belangen afwegend met inachtneming van een redelijke termijn, de instemming intrekken of wijzigen, of een aanwijsbesluit als bedoeld in artikel 13 tweede lid nemen.
6. Het bepaalde in dit artikel geldt niet voor kabels en leidingen ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, en leidingen en installaties voor warmte koude opslag (WKO).
7. Een aanvraag voor een instemming op grond van de Kabels- en Leidingen Verordening Utrecht 2013, alsmede een aanvraag voor een instemming voor een kabel of leiding op grond van artikel 2:9 of 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, die vóór de datum van inwerkingtreding van deze verordening zijn ingediend, vallen vanaf de dag van inwerkingtreding, onder de bepalingen van deze verordening.

Artikel 23: Intrekking verordeningen
1. De Telecommunicatieverordening Utrecht 2008 wordt ingetrokken, op de dag van inwerkingtreding van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.
2. De Kabels- en Leidingen Verordening Utrecht 2013 wordt ingetrokken, op de dag van inwerkingtreding van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.

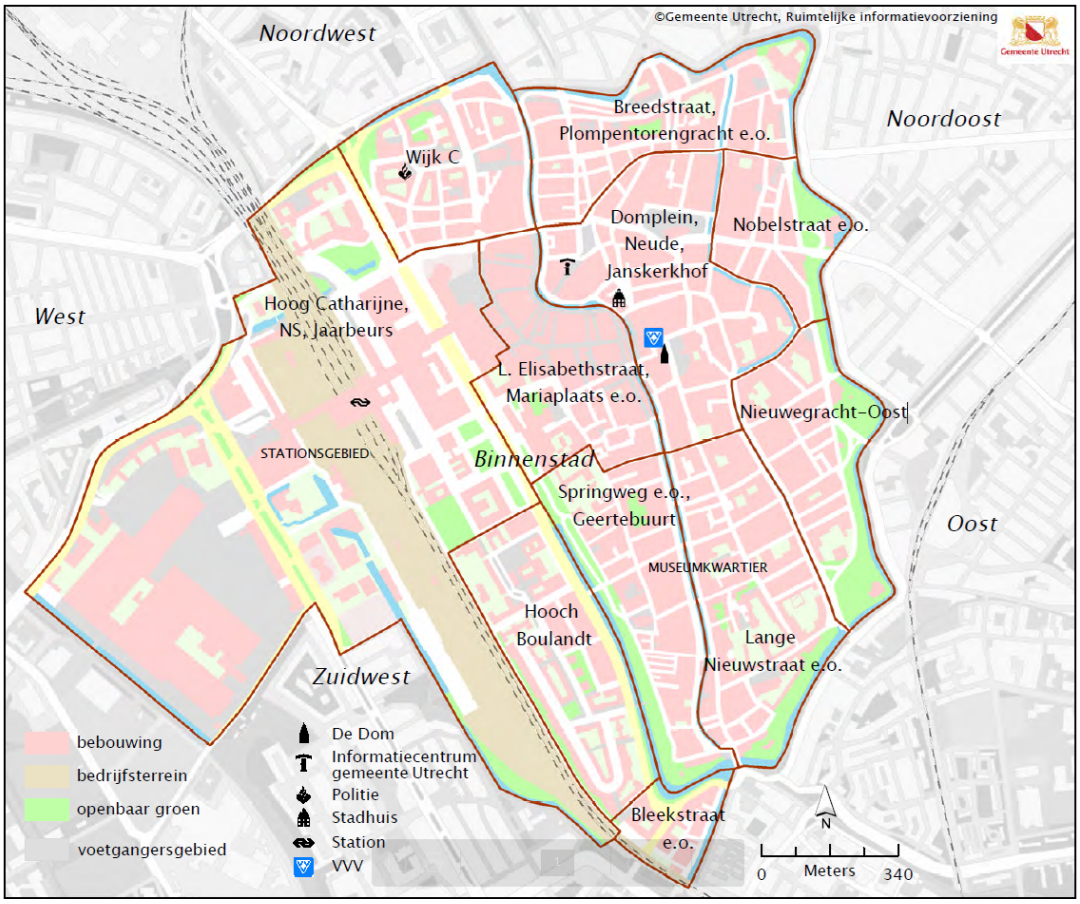
Artikel 24: Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking vijf weken na de dag van bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van <datum>.

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

De griffier,
Merel van Hall

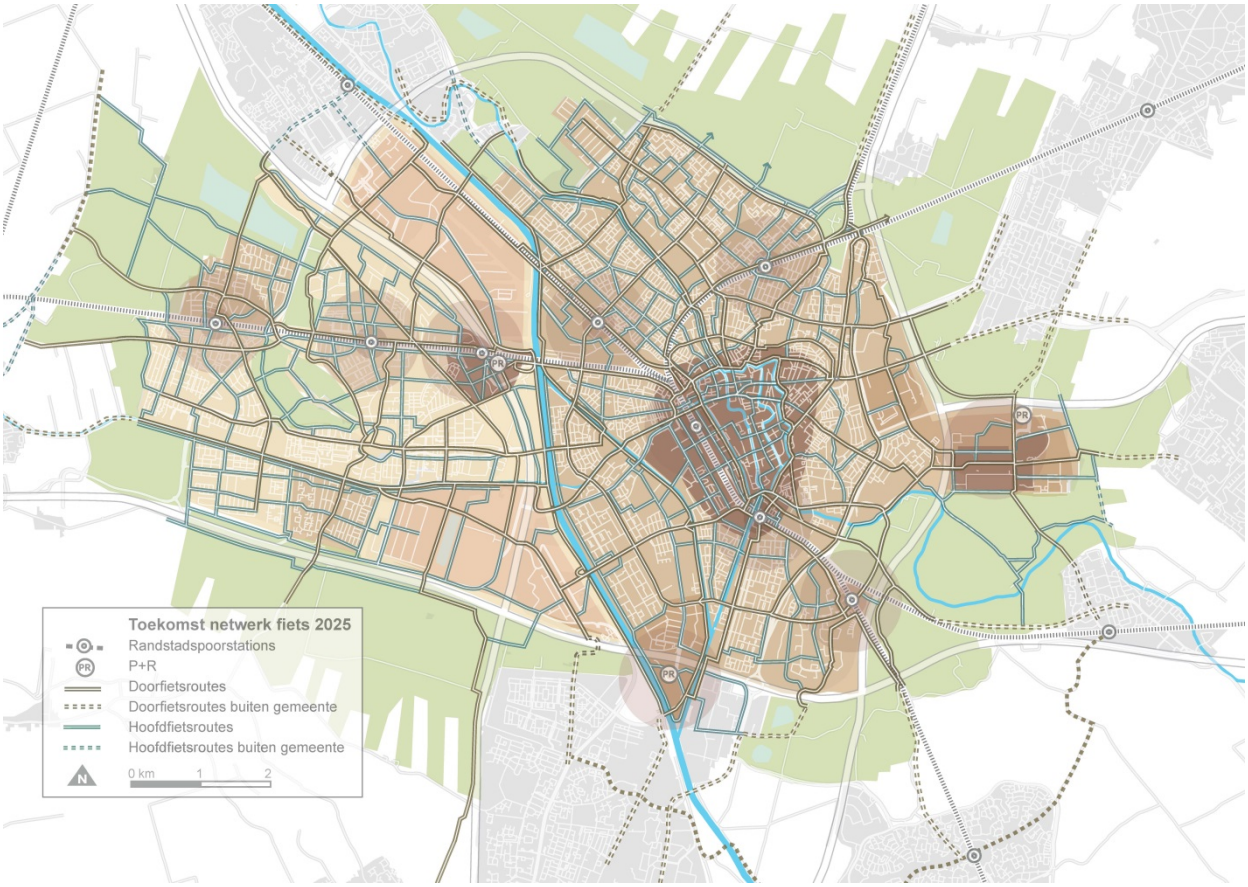
Bijlage 1: Overzichtskaart van de binnenstad

[ArcGIS Web Application]

Bijlage 2: Hoofdwegennet gemeente Utrecht

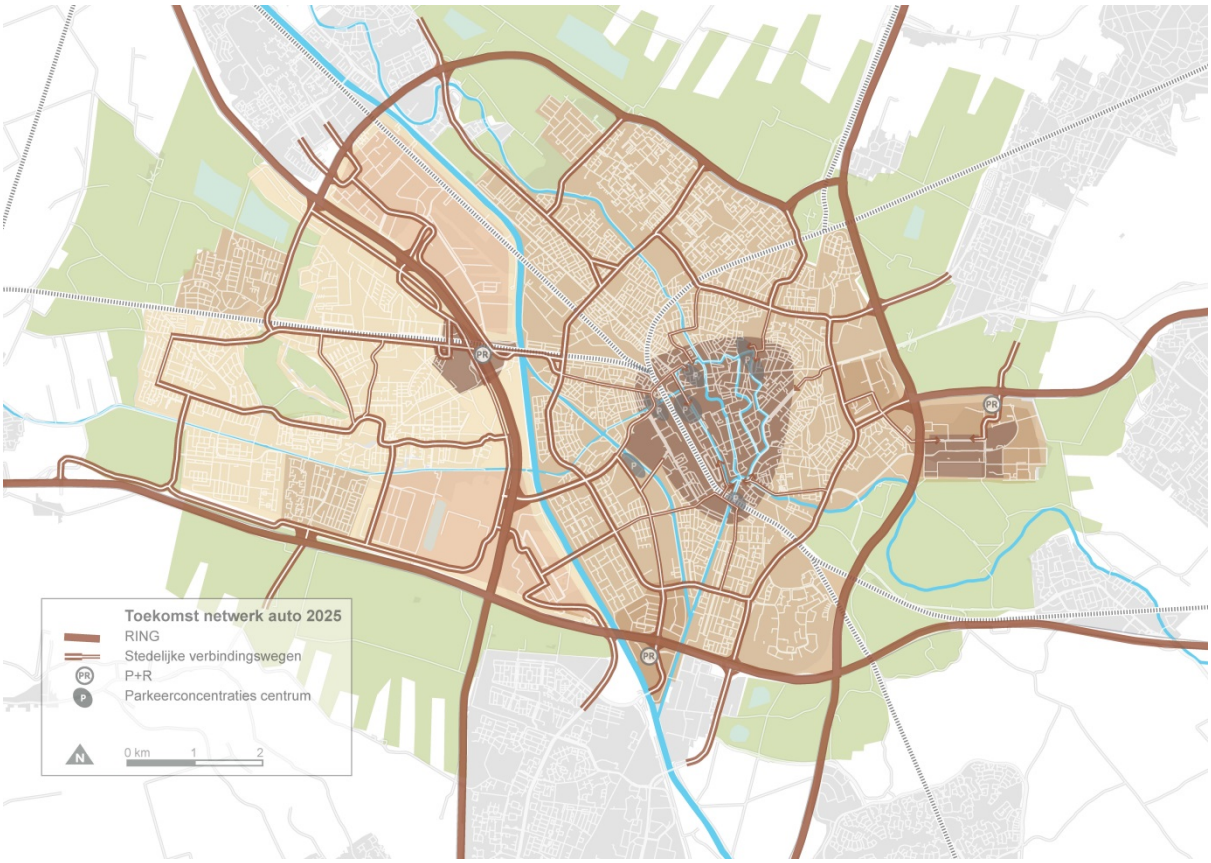
Hoofdnet Fiets

Hoofdnet Openbaar Vervoer

Hoofdnet Auto

Was-Wordt-Lijst Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

Was-wordt-lijst bij voorstel tot vaststellen Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.
De nieuwe verordening is net als de huidige verordening gebaseerd op het model van het Gemeentelijk Platform kabel en leidingen (en de VNG). Veel artikelen zijn daarom aan elkaar gelijk.

HUIDIGE VERORDENING	NIEUWE VERORDENING
Artikel 1: Begripsbepalingen	**Artikel 1: Definities** Er is een definitie voor gemeentelijke netwerken toegevoegd
Artikel 2: Coördinatie van werkzaamheden	**Artikel 3: Coördinatie van werkzaamheden** Lid 1 en 2: geen relevante wijziging. In lid 3 wordt het medegebruik geregeld.
Artikel 3: Toepassingsbereik	**Artikel 2: Toepassingsbereik** Het toepassingsbereik is verduidelijkt en geactualiseerd. Toegevoegd is dat de verordening niet van toepassing is op warmte koude opslag installaties (WKO). Dit wordt via opstalrechten geregeld. In artikel 2 is aangegeven welke (bijzondere) wetten voorrang hebben op de gemeentelijke verordening. In artikel 4 en 14 is aangegeven dat hoofdstuk 2 en 3 uitsluitend van toepassing zijn op respectievelijk niet-telecom en telecom kabels en leidingen. Geen inhoudelijke wijziging.
	Hoofdstuk 2: Werkzaamheden inzake kabels en leidingen (gas, water, elektriciteit, warmte e.d.), uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk
Artikel 4: Toepassingsbereik	**Artikel 4: Reikwijdte van hoofdstuk 2** Zie de opmerking bij artikel 3 nieuw.
Artikel 5: Nadere regels	**Artikel 5: Nadere regel** De grondslagen voor het stellen van nadere regels zijn uitgebreid. Lid 2 biedt het college

	meer grondslagen de uitvoering van werkzaamheden (via het handboek) te sturen. In lid 2 is aangegeven dat het verboden is af te wijken van de nadere regels (zo'n verbod ontbreekt in de huidige verordening).
Hoofdstuk 2: Werkzaamheden inzake kabels en leidingen uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronische telecommunicatienetwerk	
Artikel 6: Verbodsbepaling: Lid 1 Lid 2: is in nieuwe verordening geregeld in artikel 2 Lid 3 t/m 8: is in nieuwe verordening geregeld in artikel 12	**Artikel 6: Vergunning** Lid 1 is deels hetzelfde. Er is toegevoegd dat het verboden is zonder vergunning een kabel of leiding in de grond te houden. Dit ontbreekt in de huidige verordening. In lid 2 is toegevoegd dat het verbod ook geldt voor bouwterreinen die door de gemeente als weg in gebruik worden genomen (hierin worden namelijk ook kabels en leidingen aangebracht). In lid 3 is een vrijstellingsbevoegdheid voor het college opgenomen voor werkzaamheden aan gemeentelijke netwerken die door of in opdracht van burgemeester en wethouders worden uitgevoerd.
Artikel 7: Beslistermijnen	**Artikel 7: Indienen aanvraag en beslistermijnen** Lid 1: toegevoegd is dat voor de aanvraag het door het college vastgesteld aanvraagformulier moet worden gebruikt. Verder geen inhoudelijke wijzigingen.
Artikel 8: Weigeringsgronden	**Artikel 8: Weigeringsgronden** Toegevoegd is de weigeringsgrond sub g.: de realisatie van gemeentelijk beleid op het gebied van de energietransitie. Hierdoor wordt het voor de gemeente (onder meer) mogelijk te sturen op de aanleg van warmteleidingen. Toegevoegd is de weigeringsgrond sub h. de coördinatie met werkzaamheden of activiteiten van de gemeente of derden.

	Toegevoegd is de weigeringsgrond sub d. Het voorkómen van schade aan en de bescherming van de gebruiksmogelijkheden van gemeentelijke eigendommen Verder geen inhoudelijke wijzigingen.
Artikel 9: Voorschriften	**Artikel 9: Voorschriften en beperkingen** Toegevoegd zijn drie soorten voorschriften: f. het gebruik van tijdelijke afzettingen, omleidingsroutes, en de inzet van verkeersregelaars; g. de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie; h. voorschriften ten behoeve van de energietransitie. Toegevoegd is lid 2. Aan een vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot of ter behartiging van de in eerste lid van artikel 5 genoemde regels en belangen. Verder geen inhoudelijke wijzigingen.
Artikel 10: Gegevensverstrekking	**Artikel 10: Gegevensverstrekking** De leden 1 en 2 zijn samengevoegd. Geen wijzigingen. Sub g is sub f geworden, het gebied waarvoor een BLVC plan moet worden ingediend is iets anders omschreven. Toegevoegd is een nieuw sub g.: De vergunningaanvrager moet een uitsnede van de archeologische waardenkaart aanleveren als de werkzaamheden plaats vinden in een gebied met archeologische waarde. Hierdoor kan direct bij de intake van een kabel- of leidingenvergunning te controleren of men een archeologievergunning nodig heeft. Lid 3 huidig is lid 2 nieuw geworden.
Artikel 11: Gereserveerd.	Reservering is vervallen.

Artikel 12: Medegebruik	Het bevorderen van medegebruik is nu in artikel 3 derde lid opgenomen.
Dit is niet geregeld in de huidige verordening, wat een belangrijke omissie is.	**Artikel 11: Herstel openbare gronden na beëindiging werkzaamheden/ verwijderen buiten gebruik gestelde kabels en leidingen** Lid 1: de weg wordt na beëindiging van de werkzaamheden door de gemeente voor rekening van de netbeheerder in de oude staat teruggebracht. Dit is nader geregeld in het Handboek. Voorts is in lid 2 en 3 een regeling opgenomen om buiten gebruik gestelde kabels of leidingen te verwijderen.
	Artikel 12: Belemmeringen en storingen / breekverbod vergunde werkzaamheden Deze regeling is vergelijkbaar met de regeling in artikel 6 lid 3 t/m 8 van de huidige verordening. Lid 7: het breekverbod wordt opgelegd bij slecht weer (vorst) of incidenten. Dit krijgt nu een juridische basis in de verordening.
In de huidige verordening ontbreekt een verlegregeling	**Artikel 13: Intrekken of wijzigen vergunning/ verzoek aanpassen, verleggen of verwijderen kabel of leiding** Dit is een nieuwe regeling. In de huidige verordening ontbreekt een goede juridische basis om een kabel- of leidingbeheerder te dwingen kabel of leiding tijdig te verwijderen indien dat nodig is voor de uitvoering van een werk van de gemeente of een derde partij. De gemeente moet steeds in overleg gaan met het nutsbedrijf en is afhankelijk van de medewerking van het nutsbedrijf. Dit kost tijd en verzwakt de overlegpositie van de gemeente. Op grond van artikel 13 kan het college de tijdige verwijdering eenvoudig via het publiekrecht afdwingen (AWB: bestuursdwang of dwangsom). Dit laat onverlet dat de gemeente altijd

	streeft naar samenwerking met de nutsbedrijven. De wijze waarop gemeente en nutsbedrijven samenwerken bij het verleggen van kabels en leidingen is beschreven in de toelichting bij het raadsvoorstel, zie de paragraaf: Samenwerking (fasering overleg met kabel- en leidingbeheerders). Voor telecomleidingen hoeft dit niet te worden geregeld omdat de Telecommunicatiewet (in art. 5.8) voor telecomleidingen wel een adequate verlegregeling bevat.
Hoofdstuk 3. Werkzaamheden inzake kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk	**Hoofdstuk 3. Werkzaamheden inzake kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk (telecomkabels)**
Artikel 4: Toepassingsbereik telecom-leidingen	**Artikel 14: Reikwijdte van hoofdstuk 3** Artikel 4 huidig en artikel 14 nieuw zijn inhoudelijke gelijk.
Artikel 5 Nadere regels	**Artikel 15: Nadere regel** Zelfde als artikel 5 huidig. In de nieuwe verordening zijn de regels voor niet-telecom en telecom steeds zoveel mogelijk gescheiden.
Artikel 13 Beslistermijnen	**Artikel 16: Meldings- en beslistermijnen** Voor een melding moet gebruik worden gemaakt van een aanvraagformulier. Het college beslist binnen acht weken (gewone melding) tot drie werkdagen (werkzaamheden niet ingrijpende aard) na ontvangst van het formulier
Artikel 14: Gegevensverstrekking	**Artikel 17: Gegevensverstrekking** De wijzigingen zijn dezelfde als die bij artikel 10 (oud en nieuw).
Artikel 15: gereserveerd.	Reservering is vervallen.
Artikel 16: Medegebruik	Het bevorderen van medegebruik is nu in artikel 3 derde lid opgenomen.
	Artikel 18: Herstel openbare gronden na

Dit is niet geregeld in de huidige verordening.	**beëindiging werkzaamheden** De weg wordt na beëindiging van de werkzaamheden door de netbeheerder in de oude staat teruggebracht. Deze regeling wijkt af van de regeling voor niet-telecom-beheerders in artikel 11. Dit komt door de afwijkende regeling van dit onderwerp in de Telecommunicatiewet.
Artikel 17: Ernstige belemmeringen en storingen	**Artikel 19. Belemmeringen en storingen /breekverbod** De regeling in lid 1 t/m 5 is vergelijkbaar met de regeling is artikel 17 oud. Lid 6: toevoeging is dat een breekverbod(dat wordt opgelegd bij slecht weer (vorst) of incidenten.
Artikel 18: gereserveerd.	Reservering is vervallen.
De straf- en handhavingsbepalingen staan in het Hoofdstuk Overgangs- en slotbepalingen	**Hoofdstuk 4: Handhaving** De nieuwe verordening bevat een apart hoofdstuk voor handhaving.
Artikel 21: Toezicht	**Artikel 20. Toezicht** Geen wijzigingen.
Artikel 20: Strafbepaling	**Artikel 21. Strafbepaling kabels en leidingen, uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk** Toegevoegd is dat de strafbaarstelling ook ziet op het niet of niet tijdig verwijderen van een kabels of leiding.
	Hoofdstuk 5 Overgangsrecht
Artikel 19: Overgangsrecht De huidige verordening bevat een zeer beperkte overgangsregeling.	**Artikel 22 Overgangsrecht kabels en leidingen, uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk en WKO-installaties** De nieuwe verordening bevat een uitgebreide overgangsregeling voor kabels en leidingen die op grond van een APV-vergunning of een civiele overeenkomst in openbare grond

	liggen.
Artikel 22: Inwerkingtreding	**Artikel 23: Intrekking verordeningen** Technische bepaling.
Artikel 23: Citeertitel	**Artikel 24: Inwerkingtreding en citeertitel** Technische bepaling.

Besluit tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, herziening Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;

- gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 28 september 2021;
- gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

Overwegende dat het vanwege de inwerkingtreding van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht wenselijk is de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 aan te passen;

Besluit de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 als volgt te wijzigen:

Artikel I:

De Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 2:9 vierde lid komt te luiden:
   4. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Telecommunicatiewet, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de Wegenverordening provincie Utrecht 2010, de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht, of de Afvalstoffenverordening Utrecht 2010 van toepassing zijn, of voor zover er sprake is van evenementen als bedoeld in de artikelen 5:20 en 5:30 van deze verordening waarvoor door de burgemeester een vergunning is verleend, of voor zover er sprake is van een straat- of buurtfeest waarvan melding is gemaakt als bedoeld in artikel 5:32 van deze verordening, of een terras als bedoeld in de Horecaverordening gemeente Utrecht 2018 en het daarbij behorende Terrassenreglement, of voor zover sprake is leidingen en installaties voor warmte koude opslag (WKO).

B. Artikel 2:11 vierde lid komt te luiden:
4. Het verbod geldt voorts niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Wegenverordening Provincie Utrecht 2010, de waterschapskeuren, de Telecommunicatiewet, of de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht.

Artikel II:

Dit besluit treedt in werking op het moment dat de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht in werking treedt.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 27 januari 2022

De burgemeester
Sharon A.M. Dijksma

De griffier,
Merel van Hall

Besluit tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, herziening Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;

- gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van <datum>;
- gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

Overwegende dat het vanwege de inwerkingtreding van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht wenselijk is de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 aan te passen;

Besluit de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 als volgt te wijzigen:

Artikel I:
De Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 2:9 vierde lid komt te luiden:
4. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Telecommunicatiewet, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de Wegenverordening provincie Utrecht 2010, de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht, of de Afvalstoffenverordening Utrecht 2010 van toepassing zijn, of voor zover er sprake is van evenementen als bedoeld in de artikelen 5:20 en 5:30 van deze verordening waarvoor door de burgemeester een vergunning is verleend, of voor zover er sprake is van een straat- of buurtfeest waarvan melding is gemaakt als bedoeld in artikel 5:32 van deze verordening, of een terras als bedoeld in de Horecaverordening gemeente Utrecht 2018 en het daarbij behorende Terrassenreglement, of voor zover sprake is leidingen en installaties voor warmte koude opslag (WKO).

B. Artikel 2:11 vierde lid komt te luiden:
4. Het verbod geldt voorts niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Wegenverordening Provincie Utrecht 2010, de waterschapskeuren, de Telecommunicatiewet, of de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.

Artikel II:
Deze verordening treedt in werking op het moment dat de Verordening kabels en leidingen gemeente

Utrecht in werking treedt.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van <datum>.

De burgemeester
Sharon A.M. Dijksma

De griffier,
Merel van Hall

Was-Wordt lijst Besluit tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, herziening Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

Bestaande tekst:	Nieuwe tekst
Art. 2.9 vierde lid:	
4. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, de Telecommunicatiewet, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de Wegenverordening provincie Utrecht 2010, of de Afvalstoffenverordening Utrecht 2010 van toepassing zijn of voor zover er sprake is van evenementen als bedoeld in artikel 5:20 en 5:30 van deze verordening, waarvoor door de burgemeester een vergunning is verleend, of voor zover sprake is van een straat- of buurtfeest waarvan melding is gemaakt, als bedoeld in artikel 5:32 van deze verordening of een terras als bedoeld in de Horecaverordening gemeente Utrecht 2018 en het daarbij behorende Terrassenreglement.	4. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Telecommunicatiewet, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de Wegenverordening provincie Utrecht 2010, **de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht**, of de Afvalstoffenverordening Utrecht 2010 van toepassing zijn, of voor zover er sprake is van evenementen als bedoeld in de artikelen 5:20 en 5:30 van deze verordening waarvoor door de burgemeester een vergunning is verleend, of voor zover er sprake is van een straat- of buurtfeest waarvan melding is gemaakt als bedoeld in artikel 5:32 van deze verordening, of een terras als bedoeld in de Horecaverordening gemeente Utrecht 2018 en het daarbij behorende Terrassenreglement, **of voor zover sprake is leidingen en installaties voor warmte koude opslag (WKO)**.
Art 2:11 vierde lid:	
4. Het verbod geldt voorts niet voor in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Wegenverordening provincie Utrecht 2010, de Waterschapskeuren, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Kabels- en Leidingen Verordening Utrecht 2013.	4. Het verbod geldt voorts niet voor **zover** in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Wegenverordening Provincie Utrecht 2010, de **waterschapskeuren, de Telecommunicatiewet, of de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht**.

Besluit tot wijziging Legesverordening 2022 gemeente Utrecht, herziening Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;

- Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 september 2021;
- Gelet op gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 5.4 eerste lid Telecommunicatiewet, artikel 229 van de Gemeentewet en de vigerende Legesverordening;

Overwegende dat het vanwege de inwerkingtreding van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht wenselijk is de Legesverordening 2022 gemeente Utrecht te wijzigen;

Besluit de Legesverordening 2022 gemeente Utrecht als volgt te wijzigen:

Artikel I

De tarieventabel behorend bij de Legesverordening 2022 gemeente Utrecht wordt als volgt gewijzigd:

A. Paragraaf IV Programma Beheer openbare ruimte, artikel 4, komt te luiden:
4.Telecommunicatiewet

4.1 Het tarief ter zake van het verkrijgen van instemming omtrent tijdstip, plaats en wijze van uitvoering van de werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid Telecommunicatiewet bedraagt per aaneengesloten tracé:
a. vanaf 0 tot 25 meter 124,00 euro
b. vanaf 25 tot 100 meter 1.136,55 euro
c. vanaf 100 tot 500 meter 1.381,10 euro
d. vanaf 500 tot 1.000 meter 1.682,45 euro
e. vanaf 1.000 tot 2000 meter 1.984,05 euro
vermeerderd met een bedrag van 0,49 euro per meter voor elke meter vanaf 2.000 meter.

4.2 Indien de werkzaamheden (deels) bestaan uit het verrichten van boringen of persingen, wordt voor de bepaling van de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht) uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht.

4.3 Indien bij de werkzaamheden een nieuwe handhole wordt geplaatst, wordt voor de bepaling van de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht) uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter.

4.4 Het tarief voor het verkrijgen van instemming voor de plaatsing van een bovengrondse kast, wordt bepaald door de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht, wordt uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter).

4.5 Indien er naar aanleiding van een melding vooroverleg tussen het college en de melder (of zijn vertegenwoordiger) plaatsvindt, of er naar het oordeel van het college nader onderzoek nodig is, wordt het op grond van 4.1 verschuldigde bedrag verhoogd met het bedrag dat het college, voorafgaand aan het in behandeling nemen van de melding, aan de melder meedeelt (schriftelijk of per email), door toezending van een begroting van die kosten. De melding wordt in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de melder is toegezonden, tenzij de melding voor deze vijfde werkdag (schriftelijk of per email) door de melder is ingetrokken.

4.6 Het tarief voor het in behandeling nemen van een verzoek toestemming te verkrijgen tot afwijking van een eerder verleende instemming als bedoeld onder 4.1, bedraagt; 124,00 euro

B. paragraaf IV Programma Beheer openbare ruimte, artikel 6, komt te luiden:

6. Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht

6.1 Het tarief ter zake van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 6 van de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht bedraagt per aaneengesloten tracé:
vanaf 0 tot 25 meter 124,00 euro
vanaf 25 tot 100 meter 1.136,55 euro
vanaf 100 tot 500 meter 1.381,10 euro
vanaf 500 tot 1.000 meter 1.682,45 euro
vanaf 1.000 tot 2000 meter 1.984,05 euro
vermeerderd met een bedrag van 0,49 euro per meter voor elke meter vanaf 2.000 meter.

6.2 Indien de werkzaamheden (deels) bestaan uit het verrichten van boringen of persingen, wordt voor de bepaling van de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht) uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht.

6.3 Indien bij de werkzaamheden een nieuwe handhole wordt geplaatst, wordt voor de bepaling van de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht) uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter.

6.4 Het tarief voor het verkrijgen van instemming voor de plaatsing van een bovengrondse kast, wordt bepaald door de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht, wordt uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter).

6.5 Indien er naar aanleiding van een melding vooroverleg tussen het college en de melder (of zijn vertegenwoordiger) plaatsvindt, of er naar het oordeel van het college nader onderzoek nodig is, wordt het op grond van 6.1 verschuldigde bedrag verhoogd met het bedrag dat het college, voorafgaand aan het in behandeling nemen van de melding, aan de melder meedeelt (schriftelijk of per email), door toezending van een begroting van die kosten. De melding wordt in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de melder is toegezonden, tenzij de melding voor deze vijfde werkdag (schriftelijk of per email) door de melder is ingetrokken.

6.6 Het tarief voor het in behandeling nemen van een verzoek toestemming te verkrijgen tot afwijking van een eerder verleende instemming als bedoeld onder 6.1, bedraagt; 124,00 euro

C. paragraaf IV Programma Beheer openbare ruimte, artikel 7, komt te luiden:

7. Opbreekvergunning overig:

7.1 Het tarief terzake van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 2:11 Algemene plaatselijk verordening Utrecht 2010 (opbreekvergunning) voor zover de werkzaamheden waarvoor vergunning wordt aangevraagd niet vallen onder paragraaf IV.4 (Telecommunicatiewet) of paragraaf IV.6 (Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht) bedraagt 195,25 euro.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op het moment dat de Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht in werking treedt.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 27 januari 2022

De burgemeester
Sharon A.M. Dijksma

De griffier,
Merel van Hall

Besluit tot wijziging Legesverordening 2022 gemeente Utrecht, herziening Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;

- Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van <datum>;
- Gelet op gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 5.4 eerste lid Telecommunicatiewet, artikel 229 van de Gemeentewet en de vigerende Legesverordening;

Overwegende dat het vanwege de inwerkingtreding van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht wenselijk is de Legesverordening 2022 gemeente Utrecht te wijzigen;

Besluit de Legesverordening 2022 gemeente Utrecht als volgt te wijzigen:

Artikel I

De tarieventabel behorend bij de Legesverordening 2022 gemeente Utrecht wordt als volgt gewijzigd:

A. Paragraaf IV Programma Beheer openbare ruimte, artikel 4, komt te luiden:

4.Telecommunicatiewet

4.1 Het tarief ter zake van het verkrijgen van instemming omtrent tijdstip, plaats en wijze van uitvoering van de werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid Telecommunicatiewet bedraagt per aaneengesloten tracé:

a. vanaf 0 tot 25 meter	124,00 euro
b. vanaf 25 tot 100 meter	1.136,55 euro
c. vanaf 100 tot 500 meter	1.381,10 euro
d. vanaf 500 tot 1.000 meter	1.682,45 euro
e. vanaf 1.000 tot 2000 meter	1.984,05 euro

vermeerderd met een bedrag van 0,49 euro per meter voor elke meter vanaf 2.000 meter.

4.2 Indien de werkzaamheden (deels) bestaan uit het verrichten van boringen of persingen, wordt voor de bepaling van de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht) uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht.

4.3 Indien bij de werkzaamheden een nieuwe handhole wordt geplaatst, wordt voor de bepaling van de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht) uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter.

4.4 Het tarief voor het verkrijgen van instemming voor de plaatsing van een bovengrondse kast, wordt bepaald door de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht, wordt uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter).

4.5 Indien er naar aanleiding van een melding vooroverleg tussen het college en de melder (of zijn vertegenwoordiger) plaatsvindt, of er naar het oordeel van het college nader onderzoek nodig is, wordt het op grond van 4.1 verschuldigde bedrag verhoogd met het bedrag dat het college, voorafgaand aan het in behandeling nemen van de melding, aan de melder meedeelt (schriftelijk of per email), door toezending van een begroting van die kosten. De melding wordt in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de melder is toegezonden, tenzij de melding voor deze vijfde werkdag (schriftelijk of per email) door de melder is ingetrokken.

4.6 Het tarief voor het in behandeling nemen van een verzoek toestemming te verkrijgen tot afwijking van een eerder verleende instemming als bedoeld onder 4.1, bedraagt;	124,00 euro

B. paragraaf IV Programma Beheer openbare ruimte, artikel 6, komt te luiden:

6. Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

6.1 Het tarief ter zake van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 6 van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht bedraagt per aaneengesloten tracé:

a. vanaf 0 tot 25 meter	124,00 euro
b. vanaf 25 tot 100 meter	1.136,55 euro
c. vanaf 100 tot 500 meter	1.381,10 euro
d. vanaf 500 tot 1.000 meter	1.682,45 euro
e. vanaf 1.000 tot 2000 meter	1.984,05 euro

vermeerderd met een bedrag van 0,49 euro per meter voor elke meter vanaf 2.000 meter.

6.2 Indien de werkzaamheden (deels) bestaan uit het verrichten van boringen of persingen, wordt voor de bepaling van de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht) uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht.

6.3 Indien bij de werkzaamheden een nieuwe handhole wordt geplaatst, wordt voor de bepaling van de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht) uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter.

6.4 Het tarief voor het verkrijgen van instemming voor de plaatsing van een bovengrondse kast, wordt bepaald door de lengte van het tracé (voor het deel dat ondergronds wordt aangebracht, wordt uitgegaan van de lengte van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter).

6.5 Indien er naar aanleiding van een melding vooroverleg tussen het college en de melder (of zijn vertegenwoordiger) plaatsvindt, of er naar het oordeel van het college nader onderzoek nodig is, wordt het op grond van 6.1 verschuldigde bedrag verhoogd met het bedrag dat het college, voorafgaand aan het in behandeling nemen van de melding, aan de melder meedeelt (schriftelijk of per email), door toezending van een begroting van die kosten. De melding wordt in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de melder is toegezonden, tenzij de melding voor deze vijfde werkdag (schriftelijk of per email) door de melder is ingetrokken.

6.6 Het tarief voor het in behandeling nemen van een verzoek toestemming te verkrijgen tot afwijking van een eerder verleende instemming als bedoeld onder 6.1, bedraagt;	124,00 euro

C. paragraaf IV Programma Beheer openbare ruimte, artikel 7, komt te luiden:
7. Opbreekvergunning overig:

7.1 Het tarief terzake van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 2:11 Algemene plaatselijk verordening Utrecht 2010 (opbreekvergunning) voor zover de werkzaamheden waarvoor vergunning wordt aangevraagd niet vallen onder paragraaf IV.4 (Telecommunicatiewet) of paragraaf IV.6 (Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht) bedraagt 195,25 euro.

Artikel II
Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking in het gemeenteblad.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van <datum>.

De burgemeester
Sharon A.M. Dijksma

De griffier,
Merel van Hall

Was-Wordt-Lijst Besluit tot wijziging Legesverordening 2022 , herziening Verordening kabels en leidingeng

De tarieventabel van de legesverordening wordt aangepast

<table>
<tr><th>LEGESVERORDENING (2022)</th><th>NIEUWE LEGESVERORDENING 2022</th></tr>
<tr><td>Paragaaf IV Beheer openbare ruimte
Artikel 4 (Telecommunicatiewet)</td><td></td></tr>
<tr><td>
<table>
<tr><td>Artikel 4.:1
Wijziging tarieven voor verkrijgen instemmingsbesluit telecomleidingen:</td><td></td></tr>
<tr><td>a. vanaf 0 tot 25 meter</td><td>78,45 euro</td></tr>
<tr><td>b. vanaf 25 tot 100 meter</td><td>719,15 euro</td></tr>
<tr><td>c. vanaf 100 tot 500 meter</td><td>873,80 euro</td></tr>
<tr><td>d. vanaf 500 tot 1.000 meter</td><td>1.064,45 euro</td></tr>
<tr><td>e. vanaf 1.000 meter</td><td>1.255,30 euro</td></tr>
</table>
De tarieven 2022 zijn gebaseerd op de geïndexeerde bedragen in de programmabegroting. Deze zijn onder voorbehoud van vaststelling door de raad.
</td><td>
<table>
<tr><td>Artikel 4.1:
Wijziging tarieven voor verkrijgen instemmingsbesluit telecomleidingen:</td><td></td></tr>
<tr><td>a. vanaf 0 tot 25 meter</td><td>124,00 euro</td></tr>
<tr><td>b. vanaf 25 tot 100 meter</td><td>1.136,55 euro</td></tr>
<tr><td>c. vanaf 100 tot 500 meter</td><td>1.381,10 euro</td></tr>
<tr><td>d. vanaf 500 tot 1.000 meter</td><td>1.682,45 euro</td></tr>
<tr><td>e. vanaf 1.000 tot 2000 meter

vermeerderd met een bedrag van 0,49 euro per meter voor elke meter vanaf 2.000 meter.</td><td>1.984,05 euro</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Artikel 4.2: Legesbedrag op basis van begroting.</td><td>Deze bepaling is verplaatst naar art. 4.5</td></tr>
<tr><td>Artikel 4.3:
Huidige tarief voor wijzing instemmingsbesluit: 78,45</td><td>Verplaatst naar artikel 4.6.
Nieuwe tarief: 124,00 euro.</td></tr>
<tr><td></td><td>Artikel 4.2:
Nieuwe bepaling. Bij boringen of persingen wordt voor de bepaling van het tarief uitgegaan van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht.</td></tr>
</table>

	Artikel 4.3: Nieuwe bepaling. Bij plaatsing van een nieuwe handhole wordt voor de bepaling van het tarief uitgegaan van het tracé dat ondergronds wordt aangebracht, met een minimum van 26 meter).
	Artikel 4.5 Legesbedrag op basis van begroting. De tekst is redactioneel aangepast, maar inhoudelijk hetzelfde als artikel 4.2 van het huidige legesbesluit.
	Artikel 4.6. Tarief voor wijzing instemmingsbesluit: 124,00 euro.
Paragaaf IV Beheer openbare ruimte **Artikel 6 Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht**	
Artikel 6.1 tot en met 6.6	Paragraaf IV artikel 6 ziet op de tarieven voor het verkrijgen van een vergunning op grond van artikel 6 van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht (voor niet-telecomleidingen). De wijzigingen in artikel 6 zijn geheel identiek aan de hierboven beschreven wijzigingen in paragraaf IV artikel 4 voor telecom-leidingen (met dien verstande dat ze betrekking hebben op niet telecom-leidingen).
Artikel 7.1 (opbreekvergunning overig) Tarief: **123,55 euro**	Artikel 7.1 (opbreekvergunning overig) Tarief: **195,25 euro**

Besluit tot vrijstelling vergunningplicht voor gemeentelijke netwerken, Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht,

Gelet op artikel 6 derde lid van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht;

Overwegende dat het wenselijk is voor sommige werkzaamheden aan gemeentelijke netwerken, die door of in opdracht van de gemeente worden uitgevoerd, vrijstelling te verlenen van de in bovengenoemde verordening opgenomen vergunningplicht, voor zover het gaat om kortdurende, niet ingrijpende werkzaamheden, of werkzaamheden die met spoed moeten worden uitgevoerd (zoals reparaties). Het voorschrijven van een vergunningplicht voor zulke kleine, maar vaak voorkomende, werkzaamheden is niet zinvol. Het niet voorschrijven van een vergunningplicht leidt tot een aanzienlijke beperking van de administratieve lasten.
Besluiten vast te stellen het besluit tot vrijstelling vergunningplicht voor gemeentelijke netwerken, Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht;

Artikel 1 Vrijstelling
Burgemeester en wethouders geven de gemeente Utrecht vrijstelling van het verbod opgenomen in het eerste lid van artikel 6 van de Verordening kabels en leidingen Gemeente Utrecht, voor de onderstaande kabels en leidingen die door of in opdracht van de gemeente Utrecht worden aangelegd, onderhouden of verwijderd:

a) riolering: uitsluitend spoedreparaties en kleinschalig dagelijks onderhoud aan het gemeentelijk riool, alsmede aanleg, onderhoud of verwijdering van huis- en kolkaansluitingen op het gemeentelijk riool;
b) drainage: uitsluitend spoedreparaties en kleinschalig dagelijks onderhoud aan het gemeentelijk drainagesysteem, alsmede aansluitingen van ontwateringsmiddelen (één adres) op het gemeentelijk drainagesysteem;
c) elektrische installaties: uitsluitend spoedreparaties en kleinschalig dagelijks onderhoud aan openbare verlichting installaties (OVL), verkeersregelinstallaties (VRI), Dynamisch Reizigers Informatie Systeem (DRIS), parkeer route informatie systeem (PRIS), fiets route informatie systeem (FRIS), BFA's (beweegbare fysieke afsluiting) voor dynamische wegafsluiting + camera's, liften en roltrappen, (schade)lichtmasten, evenementenkasten, marktkasten, elektrische bruggen, walstroominstallaties bij aanlegplaatsen voor boten, alsmede het vervangen van OVL-masten.

Artikel 2 Voorschriften
Burgemeester en wethouders en binden aan deze vrijstelling de volgende voorschriften:

Het handboek kabels en leidingen is van toepassing op de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen van gemeentelijke netwerken;

Artikel 3 Looptijd
De vrijstelling wordt verleend voor een periode van twee jaar na inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 4 Wijziging en beëindiging vrijstelling
Burgemeester en wethouders kunnen de vrijstelling tussentijds wijzigen of beëindigen.

Artikel 5 Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking vijf weken na bekendmaking.

Artikel 6 Citeertitel
Dit besluit wordt aangehaald als Besluit tot vrijstelling vergunningplicht voor gemeentelijke netwerken, Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van <datum>

De burgemeester
Sharon A.M. Dijksma

De secretaris,
Gabrielle G.H.M. Haanen

Bezwaarclausule
Vindt u het besluit om bepaalde reden onjuist? Dan kunt u bezwaar maken.
U kunt uw bezwaar digitaal indienen. Daarvoor kunt u alleen gebruik maken van het door de gemeente beschikbaar gestelde digitale formulier. Dit vindt u op www.utrecht.nl/bezwaar. U kunt het bezwaar niet per e-mail insturen.
Maakt u liever per brief bezwaar, dan kunt u uw bezwaarschrift sturen aan burgemeester en wethouders
Het adres is:
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
Zorg ervoor dat u het bezwaarschrift indient binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen.
In het bezwaarschrift neemt u in ieder geval op:
uw naam, adres, datum en handtekening; graag ook het telefoonnummer waarop u overdag te bereiken bent;
een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht; vermeld hierbij de datum van bekendmaking van dat besluit of stuur een kopie van het besluit mee;
de reden waarom u vindt dat het besluit onjuist is;
een volmacht, als u het bezwaarschrift namens iemand anders indient.
Als er sprake is van een spoedeisende situatie kunt u daarnaast een voorlopige voorziening vragen aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden Nederland, sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Voor het in behandeling nemen van zo'n verzoek betaalt u griffierecht.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Nadere regel kabels en leidingen gemeente Utrecht

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht;

Gelet op artikel 156 lid 3 Gemeentewet en artikel 5 en 15 van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht;
Overwegende dat burgemeester en wethouders, op grond van artikel 5 eerste lid en 15 lid eerste lid van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht, ten behoeve van een goede uitvoering van deze verordening, een handboek dienen vast te stellen, waarin nadere regels worden gegeven inzake het aanleggen, onderhouden, instandhouden, verwijderen en het hebben en houden van kabels en leidingen in openbare gronden en bouwterreinen in de gemeente Utrecht

Besluiten vast te stellen de volgende Nadere regel kabels en leidingen gemeente Utrecht (handboek kabels en leidingen).

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

1. Inhoudsopgave

2 Algemene verwijzingen, algemene begrippen en technische begrippen
2.1 Algemene verwijzingen
2.2 Algemene begrippen
2.3 Technische begrippen
3 Bereikbaarheid, verkeersmaatregelen, overlastbeperking
3.1 Bereikbaarheid aangrenzende gebouwen
3.2 Maatregelen in het belang van het verkeer
3.3 Maatregelen ten behoeve van de overlastbeperking
4 Communicatie, meldingen en Breekverbod
4.1 Communicatie op de graaflocatie, (bouw)overleg
4.2 Melding aanvang en einde werk
4.3 Uitwisselen informatie:
4.4 Breekverbod
5 Aansprakelijkheid, Schade, Verzekeringen en Veiligheid
5.1 Aansprakelijkheid
5.2 Schade
5.3 Vergoeding van herstelkosten
5.4 Verzekeringen
5.5 Veiligheid en Calamiteiten
5.6 Bodemkwaliteit
5.7 Peilen en hoofdafmetingen
5.8 Grondwaterstanden en bronbemaling

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

6. Handhaving

6.1 Handhaving

7 Richtlijnen ten behoeve van de (tracé)engineering

7.1 Tracé inspectie t.b.v. de aanleg van kabels of leidingen

7.2 Tracébepaling aanleg van kabel of leiding (standaardprofiel)

7.3 Horizontale ligging

7.4 Aanvullende eisen horizontale ligging

7.5 Verticale ligging

7.6 Aanvullende eisen voor verticale ligging

8 Voorwaarden en technische eisen t.a.v. de uitvoering

8.1 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot de uitvoering

8.2 Eisen voor het opbreken en (indien van toepassing) herstellen open verharding

8.3 Eisen ten aanzien van opbreken en (indien van toepassing) herstellen gesloten verhardingen

8.4 Eisen bij opbreken en herstellen bermen en gazons

8.5 Weg- of boomkruising door middel van persen of (gestuurd) boren

8.6 Eisen ten aanzien van de graaf- en grondwerkzaamheden

8.7 Eisen ten aanzien van de kabel- of leidingwerkzaamheden

8.8 Werken in of met verontreinigde grond

9 Werken aan of nabij groenvoorzieningen

9.1 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot groenvoorzieningen

9.2 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot bomen

10 Werken in gebieden met een archeologische verwachting

10.1 Regels voor werken in een gebied met een archeologische verwachting

11 Herstel openbare grond in oude staat

11.1 Vergoedingen voor herstel van de openbare grond in de oude staat

11.2 Regels voor herstel van de openbare grond in de oude staat door een vergunning- of instemminghouder

12 Beleid toekomstig gebruik ondergrond

12.1 Toekomstige ontwikkelingen

12.2 Ordening ondergrond

12.3 Ruimte creëren voor nieuwe ontwikkelingen door toetsing aan standaardprofiel, voorzienbare ontwikkelingen en het verwijderen van loze leidingen

12.4 Verwijderen loze leidingen

12.5 (Data)kaarten

13 Slotbepalingen

13.1 Toepassingsbereik

13.2 Inwerkingtreding

13.3 Citeertitel

Toelichting

Bijlagen

1. Standaardprofiel ondergrondse infrastructuur (dwarsprofiel)
2. Bomenposter (werken rondom bomen in Utrecht)
3. Overzichtskaart Binnenstad
4. Hoofdwegennet gemeente Utrecht
5. BLVC-plan
6. Contactpersonen gemeente Utrecht
7. Technische eisen voor in oude staat terugbrengen van niet gesloten verhardingen door instemming-/vergunninghouder.

Ontwerp ter inzage na vaststelling van verordening Kabels en Leidingen

2. Algemene verwijzingen, algemene begrippen en technische begrippen

2.1 Algemene verwijzingen

In dit handboek wordt op diverse onderdelen verwezen naar normen en richtlijnen die van toepassing zijn op de uit te voeren werkzaamheden. Hieronder een beknopte omschrijving:

a. BLVC-plan
In een BLVC-plan worden de maatregelen die worden genomen op het gebied van Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie genoemd.

b. CROW (oorspronkelijk: Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water en Wegenbouw en de Verkeerstechniek)
CROW is het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. Deze stichting zonder winstoogmerk ontwikkelt, verspreidt en beheert praktisch toepasbare kennis voor beleidsvoorbereiding, planning, ontwerp, aanleg, beheer en onderhoud. Dat gebeurt in de vorm van handleidingen, richtlijnen en aanbevelingen en in samenwerking met alle belanghebbende partijen, waaronder Rijk, provincies, gemeenten, adviesbureaus, uitvoerende bouwbedrijven in de grond-, wateren wegenbouw, toeleveranciers en vervoerorganisaties.

c. Handboek bomen
Het handboek Bomen, dat is ontwikkeld door Norminstituut Bomen, heeft als doel de kwaliteitszorg rond bomen te verbeteren. Het instituut ontwikkelt en standaardiseert kwaliteitseisen, richtlijnen en normen voor werkzaamheden in, rond en met bomen. De bomenposter in Bijlage 2 'Werken rondom bomen in Utrecht' toont de kwetsbare boomzone direct rond een boom aan en laat zien welke belangrijke randvoorwaarden er gelden binnen deze kwetsbare boomzone voor de uitvoering van werkzaamheden.

d. HOR (Handboek Openbare Ruimte)
Het handboek openbare ruimte voorziet in een beleidskader waar de belangen van de 3 domeinen beheer, inrichting en gebruik zijn vertegenwoordigd.

e. NEN (Nederlands Normalisatie instituut)
Het Nederlands Normalisatie instituut helpt bedrijven en andere partijen om onderling heldere en toepasbare afspraken te maken. NEN draagt bij aan veiligheid, gezondheid, milieu en innovatie. Bedrijfsleven en andere partijen maken in normcommissies zelf afspraken over producten en werkwijzen. NEN bemiddelt in het afwegen van de verschillende belangen en zorgt voor neutrale procesbegeleiding. NEN biedt direct toegang tot Europese (NEN-EN) en mondiale normalisatieplatforms. De NPR (Nederlandse Praktijk Richtlijnen) geeft toelichting op en aanwijzingen voor het verantwoord gebruik van de NEN- (nationaal) en NEN-EN (Europees) normen.

f. RAW (Rationalisatie en Automatisering in de Grond-, Water- en Wegenbouw)
De RAW-systematiek, beheerd en onderhouden door CROW, is sinds jaar en dag de standaard voor bestekken in de grond-, water- en wegenbouw (GWW). Bij de meeste werken in de GWW wordt de systematiek gevolgd. Alle relevante (technische) eisen uit de meest recente Standaard RAW-bepalingen voor o.a. grondwerken, groenvoorzieningen, sleuf- en sleufloze technieken en leiding- en kabelwerk zijn leidend betreffende de uitvoeringsmethodiek.

g. VCA (Veiligheid Checklist Aannemers)

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

VCA is bedoeld om aannemers veiliger te laten werken en het aantal ongevallen te verminderen. VCA biedt een concrete en praktische invulling van wettelijke regelingen of vult deze aan. Elke VCA-gecertificeerde aannemer voldoet aantoonbaar aan een aantal verplichtingen uit de Arbowet.

2.2 Algemene begrippen

a. BOR: Afdeling Beheer Openbare Ruimte, gemeente Utrecht.
b. College: Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht.
c. CROW: Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en wegenbouw.
d. EOD: De Explosieven Opruimingsdienst Defensie
e. Netbeheerder: Degenen, waaronder de netbeheerder, onder wiens verantwoordelijkheid of leiding graafwerkzaamheden worden verricht. De rechtspersoon die handelt als beheerder van een net of netwerk voor de levering van elektriciteit, gas, water, (nutsbedrijven en alle aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken) hiermee gelijk gesteld een ieder die werkzaamheden uitvoert/laat uitvoeren.
f. Sleutelfunctionaris: Een functionaris die namens of in opdracht van de netbeheerder een belangrijke functie vervult in de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden en die daadwerkelijk wordt ingezet voor het uitvoeren van de opdracht.
g. Toezichthouder: De door het college aangewezen persoon die belast is met het houden van toezicht op de naleving van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.
h. TVU: Tijdelijke Verkeersmaatregelen Utrecht.
i. TW: Telecommunicatiewet.
j. Verordening: Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.
k. WIBON(v.h.: WION): Wet informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken.

2.3 Technische begrippen

a. As-built tekening: Ook wel revisietekening, een gewaarmerkte tekening die van kabels of leidingen die gelegd zijn de werkelijk gerealiseerde ligging aangeeft in X-, Y- coördinaten volgens het Rijksdriehoek (RD-) stelsel en hoeveel kabels of leidingen gelegd zijn in een sleuf(deel), tevens de specificaties;

b. Boring/persing: Het maken van een holle ruimte in de grond, met behulp van een sleufloze techniek, zonder daarbij de omringende grondslag te verwijderen;

c. Bovengrondse voorzieningen: Transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations die onderdeel uitmaken van een net of netwerk, bovengronds in de openbare ruimte worden geplaatst;

d. Calamiteit: Een incident waarbij de omgeving mogelijk grote gevolgen kan ondervinden, die niet zelfstandig kan worden afgewikkeld en waarbij gecoördineerde inzet van hulpverleningsorganisaties en diensten van verschillende disciplines is vereist om de gevolgen te beperken;

e. Combiwerk: Het gecombineerd coördineren en uitvoeren van werkzaamheden van meerdere netbeheerders tegelijk op een graaflocatie. Dit zorgt voor vermindering van overlast voor burgers en minder schade omdat wegen en straten minder vaak worden opengebroken: alle noodzakelijke kabels of leidingen worden gelijktijdig of direct na elkaar aangelegd;

f. Gesloten verharding: Verhardingsconstructie bestaande uit een bitumen, cement of kunststof gebonden materiaal;

g. Graaflocatie: De locatie waar (graaf)werkzaamheden worden verricht;

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

h. Groenvoorzieningen: Het geheel van de aanplant, zoals bomen, beplanting, bosplantsoen, bloemberm, gras en gazon in een gebied;

i. Handholes/distributiepunten: Afsluitbare ondergrondse holle behuizing voor het onderbrengen van telecommunicatie apparatuur met toegangsluik onder de verharding of op maaiveldniveau;

j. Huisaansluiting: Voor wat betreft het begrip huisaansluiting is aangesloten bij de aanduiding van een huisaansluiting in het kader van de Wet informatie-uitwisseling boven- en ondergrondse netten (afgekort WIBON). Een nadere toelichting op dit begrip huisaansluiting kan gevonden worden in de memorie van toelichting bij de wet van 28 januari 2010 tot wijziging van de Wet informatie ondergrondse netten in verband met uitsluiting van huisaansluitingen (Kamerstukken II 2007/08, 31 540, nr.3, blz.2);

k. Instemmingsbesluit: Besluit van het college op een melding van voorgenomen werkzaamheden aan kabels ten behoeve van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid van de telecommunicatiewet en artikel 15 van de verordening;

l. Kabel- en leidingentracé: Traject in de lengterichting van de weg waarvan het college heeft bepaald waar kabels of leidingen kunnen worden gelegd;

m. Kabels of leidingen: Het begrip kabels en leidingen is gebaseerd op de begripsbepaling van net uit de Wet informatie-uitwisseling boven en ondergrondse netten en netwerken (WIBON). Daarbij is een verbreding aangebracht om ook de werkzaamheden in verband met bovengrondse kabels en leidingen, inclusief ondersteunings- en beschermingswerken onder de werking van deze verordening te brengen.
Als voorbeeld van dergelijke bovengrondse ondersteunings- en beschermingswerken kunnen schakelkasten worden genoemd, trafohuisjes, alsmede ook inrichtingen voor het telecommunicatieverkeer. Mantelbuizen, kabelgoten, handholes, lasdozen en duikers kunnen worden genoemd als voorbeelden van ondergrondse ondersteunings- en beschermingswerken. Met lege buizen worden bedoeld de werken die worden aangelegd met het oogmerk deel uit te gaan maken van een netwerk en ook buizen die worden aangelegd als voorziening voor medegebruik.
De regeling is niet van toepassing op (leidingen voor) WKO-installaties, omdat de aanleg (deels), en het hebben en houden en verwijderen uitsluitend, via een opstalrecht wordt geregeld. In het opstalrecht is een specifieke kostenregeling voor het verwijderen van leidingen opgenomen. Voor het hebben en houden van een WKO-installatie heeft daarom men ook geen vergunning op grond van de Verordening kabels en leidingen Utrecht nodig. Men heeft wel een vergunning op grond van de APV nodig voor het opbreken van de weg.

n. Kadaster- sectie KLIC: Afdeling van het Kadaster die uitvoering geeft aan de Wet Informatieuitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netwerken (WIBON) en het voorkomen van graafschade als doelstelling heeft en ook zorgdraagt voor de uitwisseling van kabel- of leidinggegevens (KLIC-meldingen);

o. Leggen van kabels: Het aanbrengen, leggen, onderhouden, omleggen, vernieuwen, herstellen, of verwijderen van kabels of leidingen en het verrichten van de hierbij behorende werkzaamheden;

p. Ligging: De werkelijke plaats van een kabel of leiding. Deze wordt aangegeven op een as-built tekening;

q. Mantelbuis: Beschermbuis van staal, beton of kunststof om een kabel of leiding;

Ontwerp voor het doel van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

r. Marktconforme kosten: Kosten zoals deze onder normale omstandigheden in een markteconomie op de desbetreffende markt worden gemaakt;

s. Montagegat/lasgat: Opbreking van maximaal 2 m², die wordt gemaakt voor de toegang tot een handhole, plaatsen van afsluiters, het opgraven van een kabelrol ten behoeve van klantaansluitingen, het maken van aftakkingen, voor het herstellen van kabel-/ leidingstoringen of voor inspectiedoeleinden;

t. Net of netwerk: Een ondergrondse kabel of leiding, daaronder mede begrepen lege buizen, ondergrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken, bestemd voor transport van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, van energie of van informatie;

u. Omwonenden: De bewoners en bedrijfsmatige gebruikers van alle percelen, grenzend en in de omgeving van het tracé van kabels of leidingen;

v. Openbare gronden: Openbare gronden, als genoemd in artikel 1.1, van de Telecommunicatiewet;

w. Open verharding: Verharding bestaande uit elementen, waaronder bijzondere (sier)bestrating, of andere ongebonden materialen al of niet op een puinfundering, waaraan geen bindmiddel is toegevoegd;

x. Opslag: Vrijgekomen sleufmaterialen die tijdelijk worden opgeslagen, meestal naast de sleuf;

y. Registratiesysteem: Geautomatiseerd systeem van het college waarin instemmingen of meldingen van (graaf)werkzaamheden aan kabels of leidingen en alles wat daarmee samenhangt worden verwerkt door of namens het college of de netbeheerder;

z. Sleuf: De opening in de ondergrond die ontstaat door het verwijderen van verharding of grond ten behoeve van het leggen van ondergrondse infrastructuur;

aa. Spoedeisende werkzaamheden: Dringende reparatiewerkzaamheden door netbeheerder bepaald die geen uitstel dulden;

bb. Standaarddwarsprofiel: Het door het college vastgestelde en voor de netbeheerder verplichte schema’s voor de ligging van ondergrondse infrastructuur in de openbare grond (conform bijlage 1, volgend op het Handboek Openbare Ruimte van de gemeente Utrecht);

cc. Vergunning: Vergunning die op aanvraag verleend kan worden voor het hebben en houden van kabels of leidingen;

dd. Voorschriften: Uitvoeringsvoorschriften volgens het handboek;

ee. Werken: Een constructie, of werkzaamheden, niet zijnde een gebouw, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

ff. Werkzaamheden: Handmatige of mechanische (graaf)werkzaamheden, inclusief het opbreken en herstel van de sleufverharding, in de openbare grond in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels of leidingen;

Ondervoorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

gg. Werkzaamheden van niet Ingrijpende aard: Werkzaamheden inzake de aanleg, instandhouding of opruiming van ingrijpende aard en kabel of leiding met een tracélengte van maximaal 25 meter, uitgezonderd:
    - de plaatsing van handholes of bovengrondse kasten,
    - het verrichten van boringen of persingen, of
    - werkzaamheden in het gebied aangegeven op de kaart in de bijlage (Overzichtskaart binnenstad).

hh. WIBON: De Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken (WIBON) verplicht de netbeheerder om, vóór het werk met mechanische grondroeringen begint, de tekeningen van alle aanwezige ondergrondse infrastructuur te raadplegen. De netbeheerder doet hiertoe een graafmelding c.q. oriëntatiemelding bij het Kadaster-sectie KLIC. Tevens verplicht de WIBON de leidingbeheerder en netbeheerder om direct na het leggen van ondergrondse infrastructuur de liggingsgegevens van deze leidingen digitaal beschikbaar te hebben voor raadpleging en bij het aantreffen van onbekende kabels of leidingen deze te melden bij het Kadaster- sectie KLIC.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

3 Bereikbaarheid, verkeersmaatregelen, overlastbeperking

3.1 Bereikbaarheid aangrenzende gebouwen

1. De (graaf)werkzaamheden dienen qua tijd en uitvoeringswijze zodanig te worden gepland dat de bereikbaarheid van woningen, bedrijven, winkels en overige gebouwen (verder: objecten) voor (mindervalide) voetgangers, (brom) fietsers, gemotoriseerd (bestemmings-)verkeer en hulp- en afvalophaaldiensten, in overleg met de betrokkenen, altijd zo veel mogelijk in stand gehouden wordt. Dit geldt ook voor doodlopende straten of woonerven.
   Verder geldt:
   - De minimale doorrijbreedte voor hulpvoertuigen is 3,5 m en wordt altijd gewaarborgd.
   - Verkeer moet in beginsel om het werkvak heen kunnen rijden.
   - Indien het onvermijdelijk is dat een straat toch volledig afgesloten wordt, dan wordt dit tenminste 15 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden afgestemd met de toezichthouder, na goedkeuring van de toezichthouder worden de hulpdiensten hierover tenminste 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden geïnformeerd.
   - Brandkranen, afsluiters van drinkwater, gas, warmte en dergelijke blijven zichtbaar en toegankelijk;
2. Voor (mindervalide) voetgangers en (brom) fietsers is het toepassen van stevige loopplanken die voldoen aan de CROW richtlijnen ter plaatse van de toegang en (nood)uitgang naar objecten een vereiste. De loopplanken worden vlak en aansluitend aan elkaar geplaatst. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met een goede toegankelijkheid voor kinderwagens en hulpmiddelen zoals rollators, rolstoelen en scootmobielen.
3. Indien een beperking van de bereikbaarheid onvermijdelijk is en tot gevolg heeft dat:
   - de hulp- en afvalophaaldiensten objecten niet voldoende kunnen naderen;
   - de bevoorrading van winkels en bedrijven anders dan normaal moet worden geregeld;
   - met de betrokkenen, aanwonenden of andere belanghebbenden geen overeenstemming kan worden bereikt over de beperking van de bereikbaarheid;

   Worden de maatregelen die de netbeheerder moet nemen vastgelegd in de vergunning en overlegt de netbeheerder minimaal 10 werkdagen voor start van de werkzaamheden met de toezichthouder. De toezichthouder geeft aan welke maatregelen de netbeheerder moet nemen om de bereikbaarheid zoveel als mogelijk is te waarborgen. De afspraken worden schriftelijk of per e-mail vastgelegd.

3.2 Maatregelen in het belang van het verkeer

1. Ten behoeve van de verkeersmaatregelen zijn de meest recente CROW uitgaven van toepassing.
2. Indien er werkzaamheden van ingrijpende aard plaatsvinden in de Binnenstad (Bijlage 3) of aan het hoofdwegennet (Bijlage 4) is het noodzakelijk om een BLVC plan aan te leveren. Dit dient om de overlast voor de omgeving zo veel mogelijk te beperken. Een specificatie van een BLVC plan is te vinden in Bijlage 5.
3. Indien een straat volledig afgesloten moet worden voor doorgaand verkeer dient de netbeheerder dit tenminste 15 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden te melden aan de toezichthouder. De toezichthouder moet hiervoor schriftelijk of per e-mail toestemming verlenen. Na toestemming van de toezichthouder worden de hulpdiensten, door de netbeheerder, hierover tenminste 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden geïnformeerd. Als het college het noodzakelijk acht, bijvoorbeeld wanneer vanwege de werkzaamheden een belangrijke verkeersweg moet worden afgesloten, kan het college de netbeheerder verplichten om de werkzaamheden (zo veel mogelijk) in de weekeinden, avonduren of ´s nachts uit te voeren wanneer de omgeving dit toelaat in het kader van geluidoverlast. Voor het werken in de avondperiode moet een ontheffing worden aangevraagd. Afhankelijk van de ontheffing wordt het aantal decibel bepaald zoals omschreven in de Handhaafinstructie geluidhinder veroorzaakt door bouw- sloop- en renovatiewerkzaamheden.

Onderhoud aanvaststelling Verordening Kabels en Leidingen

4. Tijdens de verkeersspits (6:30 tot 9:30 uur en 15:30 tot 19:00 uur) mogen er geen werkzaamheden op of langs hoofdwegen of gebiedsontsluitingswegen, conform bijlage 4 worden uitgevoerd. Indien de netbeheerder aantoonbaar zorgt voor een goede verkeersdoorstroming en verkeersafwikkeling kan de toezichthouder hiervoor toestemming verlenen. Dit moet vooraf worden aangevraagd en schriftelijk of per e-mail door de toezichthouder zijn vastgelegd.
5. Ten behoeve van de bereikbaarheid voor gemotoriseerd (bestemmings-)verkeer kan toepassing van tijdelijke verkeersmaatregelen of aanbrengen tijdelijke verkeersvoorzieningen noodzakelijk zijn. Bermen en gazons worden door de netbeheerder altijd beschermd tegen spoorvorming.

6. De vereiste verkeersmaatregelen voor omleidingen of werkzaamheden bij stationaire wegafzettingen moeten worden weergegeven conform CROW 96b. Wanneer er geen sprake is van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard, moet er door de netbeheerder een gedetailleerd verkeers- en tijd plan worden voorgelegd aan TVU, respectievelijk de toezichthouder, minimaal 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden
7. Als de door de netbeheerder uit te voeren werkzaamheden begeleid dienen te worden door tijdelijke verkeersregelinstallaties (VRI), dan meldt de netbeheerder dit vooraf bij de toezichthouder. Binnen 15 werkdagen na melding wordt dit door de toezichthouder beoordeeld. Aanwijzingen en dergelijke door de toezichthouder namens het college worden opgevolgd voordat de tijdelijke VRI in gebruik wordt genomen
8. De verkeersvoorzieningen mogen maximaal 72 uur voor aanvang van de werkzaamheden, met de voor- of beeldzijde afgedraaid van het verkeer, worden aangebracht. De verkeersvoorzieningen worden niet aan b.v. lichtmasten bevestigd en ontnemen het zicht op de overige bebording en het zicht van eventuele camera's niet. De verkeersvoorzieningen worden op de dag van aanvang van de werkzaamheden met de voor- of beeldzijde naar het verkeer geplaatst.
9. Verkeersvoorzieningen die (tijdelijk) geen dienst (meer) doen worden meteen verwijderd c.q. afgedraaid of afgedekt tot het tijdstip dat deze weer nodig zijn
10. De (onder)aannemer die de verkeersvoorzieningen op zet of verwijdert, is in het bezit van een KOMO procescertificaat op basis van de BRL-9101.
11. Indien tijdelijke verkeersvoorzieningen in een verharding aangebracht moeten worden, wordt het te verwijderen verhardingsmateriaal afgevoerd en na verwijdering van de verkeersmaatregel weer terug aangebracht. Bij natuursteen zal in de eerste instantie worden verzocht om voor het aanbrengen van natuursteen aan het werk te gaan. Indien dat niet mogelijk is zal de netbeheerder in overleg met de toezichthouder overgaan tot het maken van nadere afspraken hieromtrent.
12. De netbeheerder zorgt voor de instandhouding van de verkeersvoorzieningen, ook buiten de normale werktijden en zorgt, indien van toepassing, voor een zo spoedig mogelijk herstel. Dit geldt ook voor eventueel geplaatste verkeersvoorzieningen. Eventuele aanwijzingen van een toezichthouder met betrekking tot verkeersmaatregelen worden meteen opgevolgd.
13. Namens het college kan de toezichthouder vanwege verkeerstechnische redenen de netbeheerder verplichten bouwhekken te plaatsen rondom ontgravingen.
14. Plaatsing van onverlichte obstakels voldoen aan CROW publicatie 130, "richtlijn voor het markeren van onverlichte obstakels" (ISBN 90 6628 283 5).

Ontwerp voor overleg Vaststelling Verkeersbesluiten en Bebording

3.3 Maatregelen ten behoeve van de overlastbeperking

1. Het is niet toegestaan om zonder expliciete toestemming van het college van B&W op zaterdagen, zondagen en nationale feestdagen werkzaamheden uit te voeren in de openbare ruimt. Uitzondering hierop is het verhelpen van storingen. De sleuf, inclusief verharding, moet volledig afgewerkt zijn en er mag geen puin en/of afval meer binnen de werkomgeving aanwezig zijn.
2. Het is niet toegestaan om op werkdagen voor 7.00 uur en na 19.00 uur werkzaamheden uit te voeren in de openbare ruimte. In overleg met en na toestemming van de toezichthouder kan hiervan worden afgeweken. Hiervoor dienen dan wel de benodigde ontheffingen te worden aangevraagd.
3. Op vrijdag of de dag voorafgaande aan een nationale feestdag of een vakantieperiode van de netbeheerder wordt het graven van sleuven en het trekken of leggen van kabels of leidingen binnen de gemeente Utrecht, etc. gestaakt. De sleuf wordt aangevuld en verdicht en de verharding wordt weer aangebracht. Uiterlijk om 16:00 uur zijn alle werkzaamheden gereed en is de werkomgeving opgeruimd.
4. Het derde lid is overeenkomstig van toepassing op de dag voorafgaande aan alle door de burgemeester vergunde evenementen (kermis, (jaar)markt, etc., incl. de opbouw- en afbreekperiode) op de evenementenlocatie en de directe omgeving daarvan. Via de vergunning of het instemmingsbesluit zal in de vorm van aanvullende voorschriften hier aandacht aan worden besteed.

5. Het eerste tot en met het vierde lid gelden, tenzij er met de toezichthouder afwijkende afspraken worden gemaakt
6. Voor zonsondergang zijn alle ontgravingen gedicht en ter plaatse van wegkruisingen, inritten e.d. van een provisorische verharding voorzien. Hiervan wordt alleen afgeweken in bijzondere gevallen en uitsluitend met goedkeuring van de toezichthouder. Wanneer sleuven of lasgaten na zonsondergang niet zijn gedicht, worden deze afgezet door een deugdelijke omheining voorzien van de voorgeschreven bebakening en verlichting.
7. De netbeheerder doet alles wat verwacht mag worden en wat redelijkerwijs mogelijk is om hinder als gevolg van b.v. lawaai, stank, stof, modder, e.d. veroorzaakt door voertuigen, machines, apparaten, etc. tot een aanvaardbaar niveau te beperken. In aanvulling op het bepaalde in de ‘Handhaafinstructie geluidhinder veroorzaakt door bouw-, sloop- en renovatiewerkzaamheden geldt het volgende:
   De te gebruiken graafmachines, aggregaten, compressoren etc. worden op ruime afstand van de bestaande bebouwing opgesteld en zodanig afgeschermd, dat de geluidssterkte van 7.00 uur tot 17.00 uur op de gevels van de woningen niet meer is dan 80 dB(A) en van 17.00 uur tot 7.00 uur niet meer is dan 40 dB(A) op de gevel van de dichtstbijzijnde woning of ander geluidsgevoelig gebouw. Daarnaast er rekening te worden gehouden met de maximale blootstellingstijd in dagen.
8. Bij werkzaamheden in de nabijheid van religieuze gebouwen en begraafplaatsen tijdens erediensten c.q. uitvaarten betracht de netbeheerder het nodige respect, beperkt bouwlawaai en zeker geen elektronische muziek. Een en ander in overleg met de toezichthouder. De netbeheerder stelt zich vooraf op de hoogte van de plaatselijke gebruiken.
9. Indien de netbeheerder bij hoge uitzondering wordt toegestaan of verplicht om op zaterdagen, zondagen, nationale feestdagen of ’s avonds c.q. ‘s nachts te werken is netbeheerder verplicht alle nadere aanwijzingen van de toezichthouder op te volgen en zelf zorg te dragen voor eventuele benodigde aanvullende vergunningen of ontheffingen.
10. In de binnenstad zijn grootschalige opbrekingen in de maanden juli, augustus en december en tijdens feest- en gedenkdagen in beginsel niet toegestaan. Met grootschalige opbrekingen worden opbrekingen bedoeld waarbij een groot deel van de winkelstraat of de toegangswegen hier naartoe worden opgebroken. Het belang van de bewoners en winkeliers moet altijd worden meegewogen in de keuze om deze opbrekingen wel of niet toe te staan in de genoemde periode.

Ondergronds in vastlegging Verordening Kabels en Leidingen

4 Communicatie, meldingen en Breekverbod

4.1 Communicatie op de graaflocatie, (bouw)overleg

1. Namens de netbeheerder dient er altijd één aan te spreken verantwoordelijke persoon beschikbaar te zijn. De naam van deze persoon moet bij alle betrokken partijen bekend zijn, bijvoorbeeld doormiddel van vermelding in de bewonersbrief bij aanmelden van het werk bij de toezichthouder. Deze persoon moet controleren en verifiëren of alle gespecificeerde materialen worden toegepast en of de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de tracétekeningen en de gemaakte afspraken, en dat de uitvoering volgens het instemmingsbesluit of de vergunning verloopt. Hij geeft direct informatie en verleent medewerking indien de toezichthouder daarom vraagt.
2. De netbeheerder zorgt ervoor dat de sleutelfunctionarissen in de gehele projectorganisatie de Nederlandse taal voldoende beheersen in woord en geschrift.
3. De projectorganisatie of initiatiefnemende netbeheerder en de afzonderlijke netbeheerders van de werkzaamheden nodigen desgewenst de toezichthouder uit bij alle bouwvergaderingen die worden gehouden. De notulen van de bouwvergaderingen worden op de gebruikelijke wijze, per project te bepalen, beoordeeld en vastgesteld door de initiator van de vergadering.
4. Bij (grootschalige) projecten die een bovengemiddelde impact hebben op de openbare ruimte en de veiligheid van de leefomgeving, kan er op initiatief van de toezichthouder op regelmatige tijden een voortgangsoverleg met alle betrokken partijen worden vereist. Van deze vergaderingen worden notulen opgesteld en binnen een redelijke termijn van 5 werkdagen naar de deelnemers toegestuurd. Deze notulen worden op de gebruikelijke wijze, per project te bepalen, beoordeeld en vastgesteld door de vergadering.
5. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden stelt de netbeheerder de belanghebbenden en omwonenden schriftelijk op de hoogte met een bewonersbrief. Bij werkzaamheden van niet-ingrijpende aard dient deze brief minimaal 3 werkdagen voor de start van de werkzaamheden te zijn bezorgd. Bij werkzaamheden van ingrijpende aard dient de bewonersbrief 14 dagen van tevoren te zijn bezorgd. De toezichthouder kan de netbeheerder vragen om het concept van de bewonersbrief voorafgaand aan de bezorging ter goedkeuring voor te leggen. In de bewonersbrief wordt in ieder geval informatie gegeven over:
   - Het moment van de uitvoering (datum en tijdstippen);
   - De aard van de werkzaamheden (wat wordt er gedaan);
   - De duur van de voorgenomen werkzaamheden;
   - De bereikbaarheid van de woonomgeving;
   - De plaats van de voorgenomen werkzaamheden (straatnamen);
   - Het te verwachten ongemak;
   - De opdrachtgever van de voorgenomen werkzaamheden;
   - De contactpersoon van het coördinerend bedrijf incl. contactgegevens (naam en telefoonnummer van de uitvoerder van de aannemer).

   Indien het werk uitloopt dienen belanghebbenden en omwonenden hierover te worden geïnformeerd. Ook wanneer er sprake is van spoedeisende werkzaamheden die gevolgen hebben voor de omwonenden dienen deze op de volgende werkdag hiervan op de hoogte te worden gesteld, hierover moet contact op worden genomen met het wijkbureau en de toezichthouder.

4.2 Melding aanvang en einde werk

1. De netbeheerder meldt de aanvang van zijn werkzaamheden uiterlijk 14 werkdagen van tevoren per email (zie vijfde lid van dit artikel), of per gemeentelijk digitaal meldsysteem, bij het college, met opgave van graaflocaties en uitvoeringsdatum. Dit geldt tevens voor werkzaamheden waarvoor door het college al een instemmingsbesluit of een vergunning is afgegeven.

Ondergrondse vaststelling Verordening kabels en leidingen

2. Zodra de werkzaamheden zijn uitgevoerd meldt de netbeheerder na (gezamenlijke) oplevering de werkzaamheden binnen 15 werkdagen per email (zie vijfde lid van dit artikel), en per gemeentelijk digitaal meldsysteem, gereed bij het college. De werkzaamheden zijn gereed wanneer:

- de openbare grond op een correcte wijze is hersteld en in opgeruimde staat is achtergelaten;
- de straatwerkbonnen allemaal (digitaal) zijn ingeleverd;
- de klachten van omwonenden of bedrijven etc. in behandeling zijn genomen, en voor zover mogelijk (direct) zijn opgelost, exclusief het afhandelen van eventuele schadeclaims.

3. Als de netbeheerder voorziet dat het werk langer gaat duren dan vooraf vergund, meldt de netbeheerder dit aan de vergunningverlener. Deze kan de uitloop met TVU bespreken, waarna aan de netbeheerder wordt meegedeeld of het werk afgemaakt mag worden danwel op een latere datum moet worden afgemaakt.

4. Spoedeisende werkzaamheden ten gevolge van (ernstige) belemmering of storing worden per e-mail en per gemeentelijk digitaal meldsysteem, voorafgaand aan de start van de werkzaamheden gemeld. Als een melding vooraf niet mogelijk is, wordt de melding uiterlijk voor 9:00 uur op de eerste werkdag na de start van de uitvoering per e-mail en digitaal meldsysteem (zie vijfde lid van dit artikel) gemeld. Indien voor spoedeisende werkzaamheden c.q. calamiteiten een wegafsluiting noodzakelijk is worden de hulpdiensten per direct ingelicht door de netbeheerder.

5. Meldingen met betrekking tot aanvang en einde werk worden per email, of per gemeentelijk digitaal meldsysteem, gemeld. De melding bevat tenminste de volgende gegevens:

a) Adres van werkzaamheden;
b) Naam van de netbeheerder;
c) Naam van netbeheerder inclusief naam contactpersoon en telefoonnummer;
d) Kenmerk van de vergunning

4.3 Uitwisselen informatie:

1. Het college kan een netbeheerder, vergunningaanvrager, vergunninghouder, of een rechthebbende verzoeken, binnen een door het college bepaalde termijn, de informatie te geven, welke het college nodig acht voor een goed beheer van de openbare gronden.
2. Informatie over horizontale en zo mogelijk de verticale ligging van een kabel of leiding in een specifiek tracé dient binnen 48 uur na het verzoek digitaal op coördinaat te zijn geleverd (tenzij het college in het verzoek een andere termijn heeft gesteld). Het college kan nadere eisen stellen aan de wijze waarop de informatie moet worden aangeleverd.
3. Het college kan een netbeheerder verzoeken planningsoverzichten te verstrekken over een periode van maximaal vijf jaar.
4. Het college kan een netbeheerder verzoeken digitale tracé-informatie te geven over mogelijke toekomstige uitbreidingen of aanpassingen van zijn netwerk over een periode van vijf jaar ten behoeve van het ontwikkelen en vaststellen van beleid met betrekking tot de ordening van de ondergrond en het opstellen van de in hoofdstuk 12 bedoelde (data)kaarten.
5. In de volgende gevallen dient men een vergunningsoverleg te houden met de gemeente en vooraf aan dit overleg een concepttracé in te dienen:
   a) Het betreft een tracé in de binnenstad (bijlage 3) en de uitvoering duurt langer dan 2 werkdagen;
   b) Het tracé bevind zich in een gebied met weinig ruimte onder de grond, bijvoorbeeld vooroorlogse wijken of wijken met smalle trottoirs;
   c) Het tracé bevind zich in een gebied met monumentale bomen of bomen met een stamdoorsnee van 40 centimeter of meer op een hoogte van 1,30 meter;

Ontwerp voorbehoud tot vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

d) De lengte van het tracé is langer dan 1 km.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

4.4 Breekverbod

1. Door of namens het college kan een breekverbod worden ingesteld voor beperking van overlast voor bijvoorbeeld bewoners, bezoekers en winkeliers, voor de periode van medio november tot en met de eerste week van januari en voor de periode medio juli tot en met begin september.

   Behoudens spoedeisende werkzaamheden, zwaarwegende argumenten en calamiteiten, is het tijdens een breekverbod niet toegestaan in de openbare ruimte de verharding (in eigendom en beheer van de gemeente) op te breken of aan te brengen. Ook is het tijdens een breekverbod niet toegestaan om buiten de verharding te graven.

2. Namens het college kan een breekverbod worden ingesteld bij weersomstandigheden waarbij de uitvoering van de werkzaamheden tot overlast voor de bewoners of schade kan leiden, bijvoorbeeld bij vorst, maar ook bij wateroverlast, zware sneeuwval of ijzel. Onder andere breuk van vastgevroren bestratingsmateriaal of niet goed kunnen verdichten van de ondergrond wordt voorkomen door het instellen van het breekverbod.

3. Tijdens alle door de burgemeester vergunde evenementen (kermis, (jaar)markt, etc., incl. de opbouwen afbreekperiode) is het breekverbod op de evenementenlocatie en de directe omgeving daarvan altijd van kracht. De netbeheerder houdt hiermee rekening en vraagt daartoe tijdig de evenementenkalender op.

4. Behoudens het bepaalde in het derde lid geeft de toezichthouder namens het college in alle gevallen aan wanneer het breekverbod van toepassing is en geeft tijdig of in ieder geval 1 werkdag van te voren aan wanneer het breekverbod weer is opgeheven. De netbeheerder houdt zich aan het breekverbod en de werkzaamheden worden na beëindiging van het breekverbod pas weer hervat.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening kabels en leidingen

5 Aansprakelijkheid, Schade, Verzekeringen en Veiligheid

5.1 Aansprakelijkheid

1. Ongeacht de instemming- of vergunningsverlening door het college of goedkeuring door andere bevoegde instanties, is de netbeheerder te allen tijde tegenover de gemeente of derden aansprakelijk voor schade als gevolg van de uitvoering van het werk. De wettelijke bepalingen aangaande onrechtmatige daad en aansprakelijkheid uit boek 6 Burgerlijk wetboek zijn hier van toepassing.

2. De aanleg, instandhouding en de opruiming van kabels of leidingen geschiedt op een zodanige wijze dat het beheer van kabels of leidingen van andere netbeheerders niet in gevaar wordt gebracht of zonder noodzaak wordt bemoeilijkt. Als hiermee in strijd wordt gehandeld neemt de netbeheerder maatregelen ten aanzien van de betreffende kabels of leidingen, waaronder zo nodig het verplaatsen daarvan, om aan die strijdigheid een einde te maken.

3. De netbeheerder vrijwaart de gemeente voor alle aanspraken van derden wegens schade, die het gevolg zijn van het (ver)leggen, verwijderen, repareren en dergelijke van kabels of leidingen.

4. De netbeheerder is aansprakelijk voor schade aan gemeente-eigendommen die het gevolg is van het (ver)leggen, verwijderen, repareren en dergelijke van kabels of leidingen. Bij gecombineerde kabel- of leidingaanleg zijn de deelhebbende netbeheerders gezamenlijk aansprakelijk tegenover de gemeente.

5. Het bepaalde in het derde en vierde lid, mits voldaan wordt aan de vereisten van het aansprakelijkheidsrecht, geldt ook indien het (ver)leggen c.q. verwijderen van kabels of leidingen wordt uitgevoerd in opdracht of op verzoek van het college.

6. Indien een netbeheerder een kabel c.q. leidingtracé wil aanleggen in een gebied waarvan de bodem verontreinigd is of blijkt te zijn, is de gemeente c.q. het college niet aansprakelijkheid voor de daaruit voortvloeiende schade. De gemeente is niet verplicht de grond te saneren, tenzij er anders is overeengekomen.

7. Het risico voor het afvoeren en aanvoeren van bouwstoffen ligt altijd bij de netbeheerder. De netbeheerder voldoet daarbij aan alle eisen en (milieu-) voorschriften.

5.2 Schade

1. De netbeheerder neemt alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen om te voorkomen dat schade wordt toegebracht aan eigendommen van de gemeente of derden.

2. Wordt er desondanks schade aan eigendommen van de gemeente of derden (bijvoorbeeld: kabels en leidingen van andere netbeheerders, verkeersborden, groenvoorzieningen, eigendommen van particulieren enzovoorts) toegebracht dan geeft de netbeheerder dit zo spoedig mogelijk, in elk geval binnen 24 uur, schriftelijk door aan de toezichthouder of aan belanghebbende derden.

3. Bij ernstige schade (beschadigen bekleding van leidingen of beschadigen van mantels van kabels) dient direct contact met de betreffende instanties te worden opgenomen teneinde een calamiteit te voorkomen.

4. Bij schade aan eigendommen van de gemeente beslist het college of zij de schade laat herstellen op kosten van de netbeheerder, of dat de netbeheerder de schade voor eigen rekening zelf mag herstellen, of dat de netbeheerder de schade aan het college dient te vergoeden.

Ondergrondse Kabels en Leidingen

5. Schades die het college als gevolg van kabel- of leidingwerkzaamheden lijdt worden door de netbeheerder hersteld c.q. vergoed. De situatie van de ondergrond, de verharding (inclusief bijzondere (sier)bestrating) en groenvoorzieningen wordt teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Het college accepteert geen verslechtering.

6. Indien binnen 3 jaar na aanleg, groot onderhoud of herinrichting van openbare gronden een netbeheerder werkzaamheden wil uitvoeren, kan het college als het de beheerder vooraf heeft meegedeeld dat de verharding ter plaatse zou worden vernieuwd (dit kan ook via planningsoverzichten e.d.), en alle belangen en de mogelijke alternatieven meewegend, uitvoering van die werkzaamheden weigeren indien dit te grote schade aan gemeentelijke werken veroorzaakt. Het college en namens het college de toezichthouder en de netbeheerder voeren een overleg waarbij wordt onderzocht op welke wijze die schade kan worden voorkomen of beperkt. Hierbij wordt ook onderzocht of de kabels of leidingen via een ander tracé worden gelegd. Het college kan opbreken van het wegdek niet weigeren als hierdoor de leveringsplicht van de beheerder wordt geschonden. Indien dit niet mogelijk blijkt zijn en de verharding binnen 3 jaar moet worden opgebroken, kan het college als voorwaarde voor de vergunningverlening eisen de verharding door de netbeheerder over een grotere of volle breedte opnieuw wordt gelegd respectievelijk beheerobjecten op kosten van de netbeheerder worden vervangen. Ook de gemeente dient vooraf overleg te voeren met de netbeheerders ter afstemming om hen niet onnodig met kosten op te zadelen. Bij zwaarwegende maatschappelijke belangen kan het college altijd afwijken. Denk hierbij aan de leveringszekerheid in het kader van de Drinkwaterwet.

7. Vóór aanvraag van het instemmingsbesluit of de vergunning worden specifieke afspraken tussen het college en de netbeheerder gemaakt. Afhankelijk van de omvang van het werk kan in de voorwaarden "het 1e jaar onderhoud groen" en/of "inboet beplanting na het 1e groeiseizoen" worden voorgeschreven. De gemaakte afspraken worden vastgelegd in het instemmingsbesluit of in de vergunning.

8. Toezicht en handhaving op bomen vindt plaats conform de Beleidsregel Handhaving illegaal vellen of beschadigen van bomen gemeente Utrecht, vastgesteld door het college op 26 Januari 2021. Daarnaast wordt voor achteraf vastgestelde schade aan bomen de netbeheerder aansprakelijk gesteld voor het schadebedrag.

9. Schade die ontstaat binnen de werkomgeving: van schade die ontstaat binnen de werkomgeving van de netbeheerder is sprake als ten gevolge van werkzaamheden schade ontstaat aan materialen, lichtmasten, verkeersregelinstallaties (VRI’s), geparkeerde auto's, e.d. Voor zover het gemeentelijke eigendommen betreft, zal het college deze schade verhalen op de netbeheerder. Afhankelijk van de specifieke situatie kan het wenselijk zijn dat er voorafgaand aan de werkzaamheden een gezamenlijke (toezichthouder en netbeheerder) schouw van de werkomgeving plaatsvindt. De bevindingen worden vastgelegd door de netbeheerder

10. Aanstootgevende graffiti, leuzen, posters en dergelijke die aangebracht zijn op bovengrondse voorzieningen die eigendom zijn van netbeheerders worden per 1e aanzegging en in principe binnen 5 werkdagen door of in opdracht van de netbeheerder verwijderd.

5.3 Vergoeding van herstelkosten

1. Het college draagt zelf zorg voor de herstelwerkzaamheden van verharding of groenvoorzieningen, tenzij anders overeengekomen tussen de toezichthouder namens het college en de netbeheerder en schriftelijk vastgelegd. Deze herstelwerkzaamheden brengt het college tegen de marktconforme kosten

Ontwerp Verordening vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

in rekening bij de netbeheerder. Hierin is begrepen inboet (5%), degeneratie, beheer en onderhoud door de gemeente.

2. De netbeheerder draagt de kosten voor herstel- en/of degeneratie- en beheerskosten die berekend worden conform de vigerende herstraattarieven (zie VNG/GPKL). Nadat de toezichthouder namens het college de hoeveelheid hersteld straatwerk of te herstellen asfalt heeft vastgelegd, ontvangt de netbeheerder een factuur voor de vastgestelde kosten. Het hersteltarievenblad wordt jaarlijks geïndexeerd.
3. Alle (extra) kosten die door de netbeheerder of het college gemaakt moeten worden vanwege werkzaamheden m.b.t. kabels of leidingen, calamiteiten of een gevolg zijn van de voorwaarden en eisen die zijn opgenomen in de verordening, de nadere regels, het instemmingsbesluit of in de vergunning komen zijn voor rekening van de netbeheerder.

5.4 Verzekeringen

1. De dekking van de verzekering loopt minstens vanaf de dag dat het werk start tot het eind van de onderhoudsperiode. Het college hanteert een standaard onderhoudstermijn van 12 maanden.

2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid van dit artikel dient de netbeheerder en de door hem ingeschakelde derden te beschikken over een verzekering die afdoende dekking biedt voor wettelijke aansprakelijkheid jegens de gemeente en derden voor schade welke voortvloeit uit de uitvoering van de vergunde activiteiten.

5.5 Veiligheid en Calamiteiten

1. Alle werkzaamheden worden uitgevoerd met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van veiligheid en arbeidsomstandigheden (bijvoorbeeld bij extreem lage of hoge gevoelstemperaturen mogen werknemers niet doorwerken). De voorschriften die op dit gebied van kracht zijn (zie: www.arboportaal.nl) zijn op het werk beschikbaar en de betrokken werknemers worden volledig geïnstrueerd.
2. Het college kan de netbeheerder in het kader van de (verkeers-)veiligheid verplichten bouwhekken te plaatsen rondom ontgravingen. Rondom het opslagterrein van de netbeheerder is het plaatsen van bouwhekken altijd verplicht.
3. De toezichthouder kan vanuit de publieke taakstelling van het college controleren of het werk veilig wordt uitgevoerd. De toezichthouder is bevoegd om bij onveilige situaties correctieve maatregelen af te dwingen of de werkzaamheden stil te leggen.
4. Wanneer als gevolg van een storing in- of toegebrachte schade aan een net of netwerk van een netbeheerder de (verkeers-)veiligheid of de volksgezondheid in gevaar komt is er sprake van een calamiteit.
5. Calamiteiten worden direct na signalering bij de toezichthouder gemeld.
6. Storingen of schades aan voorzieningen van de netbeheerders meldt de netbeheerder bij het nationale nummer 0800-9009.
7. Wanneer de calamiteit van dusdanige aard of omvang is dat er hulpdiensten moeten worden ingeschakeld meldt de netbeheerder dit direct bij alarmnummer 112.
8. Indien het noodzakelijk is dat, voor de (verkeers-)veiligheid of bescherming van de volksgezondheid, direct afzettingen worden geplaatst of (een deel van) de weg(-en) wordt afgesloten dan wordt dit tevens gemeld bij alarmnummer 112 én bij de toezichthouder.

5.6 Bodemkwaliteit

1. Bij werkzaamheden in de grond en water is de zorgplicht uit de Wet bodembescherming (Wbb) onverkort van toepassing. Dit is vooral van belang bij het werken in verontreinigde bodem. Om aan de vigerende wet- en regelgeving te voldoen werkt de netbeheerder in elk geval altijd volgens de meest actuele versie van deze richtlijnen.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

2. Afhankelijk van de lokale bodemkwaliteit neemt de netbeheerder passende maatregelen om negatieve gevolgen voor de medewerkers en de omgeving (passanten, omwonenden enzovoort) te voorkomen. Dit kan alleen als van te voren voldoende bekendheid is over de lokale bodemkwaliteit, hetgeen wordt bereikt door middel van gedegen vooronderzoek.

5.7 Peilen en hoofdafmetingen

1. De netbeheerder dient zelf door meetwerk, zowel qua horizontale als verticale maatvoering, het tracé in detail uit te zetten en is zelf verantwoordelijk voor de juistheid daarvan. Namens het college treedt de toezichthouder slechts toetsend c.q. controlerend op in het kader van de verordening.

2. Bij de aanleg van kabels of leidingen in een nieuwbouwplan, waarbij (nog) geen woningen etc. aanwezig zijn om als vast punt voor maatvoering te dienen, zal namens het college door de projectleider van het nieuwbouwplan een aantal maten in overleg door piketpaaltjes of krijtmarkeringen worden aangegeven op verzoek van de netbeheerder. De netbeheerder vraagt dit 2 weken voor aanvang aan bij het college. Dit geldt alleen voor gronden die eigendom zijn van de gemeente. Bij graafwerk in particulier eigendom maakt de netbeheerder met betreffende grondeigenaar of projectontwikkelaar hierover rechtstreeks afspraken.
3. Het in stand houden (borgen/verklikken) van de peilen en hoofdafmetingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de netbeheerder.

5.8 Grondwaterstanden en bronbemaling

1. Afwijkingen of veranderingen in de (door het college) opgegeven grondwaterstanden geven de netbeheerder geen recht op schadevergoeding of andere financiële tegemoetkomingen.
2. Indien naar inzicht van de netbeheerder bronbemaling noodzakelijk is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren zorgt de netbeheerder zelf voor de noodzakelijke vergunning(en). Voor het onttrekken van grondwater en voor lozing op het oppervlaktewater is in veel gevallen een watervergunning van een Waterschap nodig.
3. Indien bronneringswater op het gemeentelijke rioolstelsel moet worden geloosd, vraagt de netbeheerder voor aanvang van de werkzaamheden daarvoor schriftelijk toestemming bij het team Stedelijk water en riolering van de gemeente.
4. Bij het verlagen van de grondwaterstand binnen de wortelzone van te handhaven bomen of beplanting, moet de netbeheerder in het groeiseizoen beschermende maatregelen nemen. De netbeheerder geeft in overleg met de toezichthouder de beplanting water.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

6. Handhaving

6.1 Handhaving

1. De in deze nadere regels gestelde procedures, richtlijnen, voorwaarden, eisen en werkafspraken moeten worden nageleefd.

2. Mondelinge of schriftelijke (hieronder valt ook e-mail) aanwijzingen en geboden die door of namens het college respectievelijk de toezichthouder met betrekking tot de inhoud van deze nadere regels of de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht worden gegeven dienen onverwijld te worden opgevolgd.

3. Indien de netbeheerder de voorschriften uit de verordening, de vergunning of deze Handreiking niet naleeft, of gemaakte afspraken negeert kan het college het werk stil leggen.

4. Indien blijkt dat werknemers van de netbeheerder of haar (onder)aannemers zich niet houden aan de gemaakte afspraken of zij zich op de werkvloer onbehoorlijk of overlast gevend gedragen of dat er zich tijdens de uitvoering onregelmatigheden voordoen of dat de werkzaamheden niet naar behoren worden uitgevoerd, kan het college van de netbeheerder eisen dat dit personeel de toegang tot het werk wordt ontzegd.

5. De netbeheerder houdt zelf toezicht op alle werkzaamheden van de (onder)aannemer(s) en voert de nodige controles en steekproeven uit.

6. Namens het college ziet de toezichthouder erop toe dat de voorschriften uit het instemmingsbesluit of de vergunning, de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht en de nadere regels door de netbeheerder worden nageleefd.

7. Als er bomen worden beschadigd of zonder toestemming van het college worden gerooid, dient de netbeheerder kosten van vervanging door een gelijkwaardige boom (dezelfde soort en dezelfde ouderdom) aan het college te vergoeden.

8. Namens het college zal de toezichthouder, bij in gebreke blijven van de netbeheerder zelf, de noodzakelijke (herstel)werkzaamheden uit (laten) voeren. Dit geschiedt tegen marktconforme tarieven vermeerderd met de hierbij gemaakte gemeentelijke kosten. Namens het college brengt de toezichthouder de netbeheerder hiervan schriftelijk op de hoogte.

7 Richtlijnen ten behoeve van de (tracé)engineering

7.1 Tracé inspectie t.b.v. de aanleg van kabels of leidingen

1. De netbeheerder inspecteert het beoogde tracé waarop de voorgenomen werkzaamheden uitgevoerd moeten gaan worden vooraf en onderzoekt of de werkzaamheden (verkeers-) technisch uitvoerbaar zijn t.a.v. de aanwezige wegen, waterlopen, voetpaden, kademuren, viaducten, tunnels, spoorwegen, (waterkerende) dijken, overige kabels of leidingen, bomen, wegmeubilair, taluds en gebouwen. Ook geldt dat Verwijzingsborden, Zinkerborden voor afsluiters, warmte putten en brandkranen moeten worden terug gezet bij werken derden, dit om de leiding terug te vinden. Dit is ook van toepassing bij de tegels en potten waarbij geldt dat terugplaatsing op de juiste wijze dient te gebeuren. De voorschriften voor plaatsten van potten en brandkraan tegels zijn bij Vitens en Eneco Warmte op te vragen.

Ontwerp voorbereiding vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

2. De netbeheerder inventariseert in de engineeringsfase welke overige netbeheerders belangen hebben in het beoogde tracé en informeert deze tijdig over de voorgenomen werkzaamheden en de gegevens over de aard en ligging van betreffende kabels of leidingen. Daartoe kan de netbeheerder een oriëntatiemelding doen bij het Kadaster- sectie KLIC. De netbeheerder geeft de overige netbeheerders de gelegenheid tot reactie waarbij de netbeheerders zelf kunnen toetsen of de voorgenomen werkzaamheden geen belemmering zijn voor een ongestoorde exploitatie van hun kabels of leidingen. Zo nodig treden zij in overleg met de netbeheerder teneinde nadere afspraken te maken. Voor zover het werkzaamheden op initiatief van de netbeheerder zijn. Anders heeft de initiatiefnemende netbeheerder, dat kan ook de gemeente zijn, de coördinatieplicht
3. De netbeheerder inventariseert zelf of er, behalve het instemmingsbesluit of de vergunning, voor bepaalde uit te voeren activiteiten eventueel een omgevingsvergunning noodzakelijk is, bijvoorbeeld voor het graafwerk in een gebied met landschappelijke of cultuurhistorische waarde al dan niet met nadere voorschriften in het kader van de bescherming van monumentale of archeologische waarden, het kappen van gemeentelijke bomen, het oprichten/plaatsen van bovengrondse voorzieningen, bouwketen of portacabins, materiaalcontainers etc.. Tevens vraagt de netbeheerder alle voor het werk benodigde aanvullende vergunningen, ontheffingen etc. die noodzakelijk zijn vanuit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) aan.

7.2 Tracébepaling aanleg van kabel of leiding (standaardprofiel)

Bij de tracébepaling van kabels of leidingen zijn drie aspecten van belang:

- de horizontale ligging;
- de verticale ligging;
- de ligging t.o.v. andere objecten in de ondergrond.

Het doel van het vooraf bepalen van deze liggingen is:

a) een optimaal gebruik van de openbare ruimte;
b) een ongestoorde exploitatie van kabels of leidingen;
c) optimaliseren van de veiligheid.

1. Het in bijlage 1 opgenomen standaardprofiel is een voorkeursprofiel. Een kabel of leiding dient conform het standaardprofiel te worden gelegd, tenzij er op de plek conform het standaardprofiel reeds een andere kabel of leiding ligt, in welk geval de aan te leggen kabel of leiding zo dicht mogelijk bij voor die kabel of leiding aangewezen plaats van het standaardprofiel dient te worden gelegd.
2. In de wijken (of deelgebieden) waarin kabels en leidingen reeds conform het standaardprofiel liggen (zoals de wijk Leidsche Rijn) dient de vergunningsaanvrager vooraf toestemming van de toezichthouder te hebben gekregen om af te wijken van het standaardprofiel. In die wijken (of deelgebieden) zal de toezichthouder in beginsel geen toestemming geven af te wijken van het standaardprofiel. Als er toestemming wordt verleend, dient dit te worden vastgelegd door middel van een aantekening in de vergunning.

7.3 Horizontale ligging

1. Het kabel- en leidingentracé wordt in het algemeen en bij voorkeur in het trottoir gesitueerd.
2. In het overig deel van de openbare weg worden de riolering en transportleidingen gesitueerd.
3. De minimale afstand tussen het kabel- en leidingentracé en perceelgrens is situatie afhankelijk. De algemene profielen staan in bijlage .1 van het handboek.
4. Indien een vergunning wordt aangevraagd in een gebied waar tracés zijn vastgesteld in overleg met de ontwikkelende gemeentelijke dienst, moeten die afgesproken tracés als gearceerde of gekleurde polygonen in de ondergrond worden opgenomen in tracé tekeningen van vergunning aanvragen (bv groene tracés in Leidsche Rijn).

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

5. De gemeentelijke bomenkaart moet als gekleurde puntobjecten van enkele meters doorsnede (op schaal) als ondergrond in tracé tekeningen van vergunning aanvragen worden opgenomen. Bij de plaatsbepaling van kabels of leidingen in de nabijheid van bomen wordt de afstand tussen het kabel- en leidingentracé en de stam van de boom bepaald door de leidraad minimale graafafstanden in de bomenposter in bijlage 2 van het handboek. De leidraad staat in onderstaande tabel:

Leidraad minimale graafafstanden bomen (indicatief)

Stam, doorsnede	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet	Eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstand boom (trekzijde)
20 cm	1,25 m	2,00 m
40 cm	1,50 m	2,50 m
60 cm	1,75 m	3,00 m
80 cm	2,25 m	3,50 m
100 cm	2,50 m	4,00 m
150 cm	3,50 m	5,00 m

6. Binnen het kabel- en leidingentracé worden de kabels of leidingen qua horizontale maatvoering volgens een vaste volgorde ten opzichte van elkaar ingedeeld. De horizontale indeling is weergegeven in de algemene profielen.
7. In bermen langs wegen dient de afstand van ligging van de kabels of leidingen tot aan de verharding ten minste gelijk te zijn aan de diepteligging ervan, tenzij anders wordt overeengekomen met de toezichthouder.
8. Handholes c.q. distributiepunten mogen niet aangebracht worden in kabel- en leidingtracés, rijbanen, fietspaden, parkeerplaatsen, uitwegen, op kruisingen, ter plaatse van de in- of uitritten van percelen en binnen een afstand van 5,00 m vanaf bomen en niet binnen de kroonprojectie. De handholes c.q. distributiepunten worden bij voorkeur geplaatst in voetpaden, inpandig, groenvoorzieningen of bermen in lijn met ander straatmeubilair. In overleg met de toezichthouder kunnen andere afspraken worden gemaakt over deze voorschriften. Bij de vergunning aanvraag moet een concept visuele weergave van de inpassing van bovengrondse elementen zoals kasten, trafohuisjes en centrales worden ingediend ten behoeve van toetsing door de BING/vergunningverlener. Tevens de kleur en afmetingen. (m.u.v. nieuwbouw en ontwikkelgebieden: Daar stemt de netbeheerder de positie van kasten en nutshuisjes af met de projectontwikkelaar).
9. De netbeheerder dient schriftelijk toestemming van het college te krijgen om (mede)gebruik te maken van voorzieningen die eigendom zijn van de gemeente. Bijvoorbeeld voor het gebruik van mantelbuizen, kabelgoten of holle ruimten die onder een weg of in een kunstwerk (b.v. bruggen, tunnels, viaducten en dergelijke) van de gemeente aanwezig zijn.
10. De in deze paragraaf beschreven basisprincipes worden zoveel mogelijk nagevolgd. In bijzondere gevallen kan het college een andere indeling toestaan c.q. voorschrijven. Dit moet in de vergunning (of een aanpassing van een vergunning) worden vastgelegd.
11. Het college kan de vergunninghouder, netbeheerder of rechthebbende gelasten een kabel of leiding aan te passen, te verleggen of te verwijderen als die kabel of leiding niet in het standaardprofiel ligt, tenzij het college c.q. haar toezichthouder heeft ingestemd met een afwijking van het standaardprofiel.
Als een kabel of leiding niet conform het standaardprofiel kan worden gelegd omdat er al een andere kabel of leiding op de plek van het standaardprofiel ligt, meldt de netbeheerder dit aan de toezichthouder, waarna de toezichthouder, na overleg met de netbeheerder, een alternatief tracé aanwijst dat zoveel mogelijk aansluit bij het vergunde tracé c.q. het voorkeursprofiel. Dit wordt vastgelegd als een afwijking van de vergunning.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Deze beleidslijn geldt vanaf het moment van inwerkingtreding van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht. Deze beleidslijn geldt voor de wijk Leidsche Rijn vanaf 1998.
Dit laat onverlet dat het college het recht heeft de verplaatsing, aanpassing of verwijdering van een kabels of leiding te gelasten indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is vanwege de (her)inrichting van openbare gronden, waaronder mede begrepen de uitvoering van werkzaamheden, de realisatie van een werk, of de aanleg van groenvoorzieningen, door de gemeente of derden, zoals omschreven in artikel 13 van de verordening.

7.4 Aanvullende eisen horizontale ligging

1. Werkzaamheden aan of bij bomen of andere groenvoorzieningen worden zoveel mogelijk vermeden. Hiermee wordt bij de engineering terdege rekening gehouden en waar mogelijk worden bij voorkeur alternatieve routes gekozen. Is het werken aan- of bij bomen of andere groenvoorzieningen toch onvermijdelijk dan wordt er eerst overleg met de toezichthouder gevoerd.
2. Voorafgaand aan de engineering wordt door de netbeheerder bij de vergunningaanvraag de (digitale) bomenkaart opgevraagd. Indien er zich in het tracé te handhaven (monumentale) bomen bevinden worden die, inclusief kroonprojectie (indien bekend) op de instemmings- of vergunningstekening weergegeven. Via de website van de gemeente is de digitale bomenkaart beschikbaar. Deze is op verzoek ook in dwg verkrijgbaar bij de coördinator nutsbedrijven.

3. Wegkruisingen die door een persing of gestuurde boring worden gerealiseerd worden op minimaal 5,00 m vanaf de stam van een boom gesitueerd. De ligging van de persing/boring moet achteraf driedimensionaal worden ingemeten en bij elke KLIC-melding worden mee gerapporteerd.
4. Bij wegkruisingen bij gescheiden rijbanen of fietspaden met tussenliggende groenstroken bestaat de mantelbuis (indien mogelijk) uit één lengte. De mantelbuizen worden alleen aangebracht buiten de tangentpunten van de aansluitende bochten van wegen, niet in de kruisingsvlakken van wegen.
5. Als het onvermijdelijk is dat er in de nabijheid van bomen of andere groenvoorzieningen moet worden gewerkt, dan worden er een aantal voorzorgsmaatregelen getroffen (Hoofdstuk 9) dat schade aan de betreffende boom, groenvoorziening en aan de te leggen kabel of leiding voorkomt. Indien de afstand tot de bomen minder is dan bepaald in artikel 7.2.1 derde lid worden er in ieder geval beschermende maatregelen toegepast of er worden (gestuurde) boringen gemaakt. Tenzij anders met de toezichthouder overeengekomen.

7.5 Verticale ligging

1. Binnen het kabel- en leidingentracé worden de kabels of leidingen ten opzichte van het maaiveld qua verticale maatvoering volgens een vaste volgorde ingedeeld. De verticale indeling is weergegeven in het standaarddwarsprofiel, zie bijlage 1.
2. Uitgangspunten bij verticale ligging:
   - Distributiekabels en -leidingen liggen ondieper dan transportleidingen;
   - Vrijverval leidingen hebben voorrang boven drukleidingen;
   - Kabels of leidingen worden niet binnen het ontgravingsprofiel van de riolering aangelegd. Het ontgravingsprofiel is bekend bij de rioolbeheerder van de gemeente;
   - Bij kruisingen van kabels of leidingen bedraagt de onderlinge tussenruimte (verticale afstand) tenminste 0,20 m;
   - Er wordt een strook tussen 0,60 m onder maaiveld en 1,0 onder maaiveld vrijgehouden i.v.m. kruisende vrijverval rioolaansluitingen. Zie voor verder toelichting het Standaardprofiel in bijlage 1.
   - Kabels en leidingen moeten minimaal 60 cm diep komen te liggen onder maaiveld, tenzij anders overeengekomen.

Ontwerp voor Vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

De in deze paragraaf beschreven basisprincipes worden zoveel mogelijk nagevolgd, mede in verband met kruisende rioolaansluitingen. In bijzondere gevallen kan het college een andere verticale ligging toestaan c.q. voorschrijven. Dit moet in de vergunning (of een aanpassing van een vergunning) worden vastgelegd.

3. Het college kan de vergunninghouder, netbeheerder of rechthebbende gelasten een kabel of leiding aan te passen, te verleggen of te verwijderen als die kabel of leiding niet in het standaardprofiel ligt, tenzij het college c.q. haar toezichthouder heeft ingestemd met een afwijking van het standaardprofiel.
   Als een kabel of leiding niet conform het standaardprofiel kan worden gelegd omdat er al een andere kabel of leiding op de plek van het standaardprofiel ligt, meldt de netbeheerder dit aan de toezichthouder, waarna de toezichthouder, na overleg met de netbeheerder, een alternatief tracé aanwijst dat zoveel mogelijk aansluit bij het vergunde tracé c.q. het voorkeursprofiel. Dit wordt vastgelegd als een afwijking van de vergunning.
   Deze beleidslijn geldt vanaf het moment van inwerkingtreding van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht. Deze beleidslijn geldt voor de wijk Leidsche Rijn vanaf 1998.
   Dit laat onverlet dat het college het recht heeft de verplaatsing, aanpassing of verwijdering van een kabels of leiding te gelasten indien dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is vanwege de (her)inrichting van openbare gronden, waaronder mede begrepen de uitvoering van werkzaamheden, de realisatie van een werk, of de aanleg van groenvoorzieningen, door de gemeente of derden, zoals omschreven in artikel 13 van de verordening.

7.6 Aanvullende eisen voor verticale ligging

1. Bij boringen/persingen, in welke vorm ook, is de diepteligging afhankelijk van de situatie ter plaatse. De minimale verticale afstand ten opzichte van de te kruisen kabels of leidingen bedraagt ten minste 0,50 m, waarbij de te boren/persen leiding onder de bestaande leiding dient te worden gevoerd. De ligging van de persing/boring moet achteraf driedimensionaal worden ingemeten en bij elke KLIC-melding worden mee gerapporteerd.
2. Bij het kruisen van in beheer en onderhoud bij de gemeente watergangen wordt een minimale gronddekking van 1,00 m ten opzichte van de ontwerpdiepte van de bodem van de watergang aangehouden. De harde bodem is de waterdiepte + de onderhoudsdiepte zoals in de legger aangegeven.
3. Indien de aanwezige bodem van de watergang lager ligt dan de ontwerpdiepte wordt een gronddekking van 1,00 m ten opzichte van de aanwezige bodem aangehouden.
4. Indien het onvermijdelijk is dat een kabel of leiding door een groenvoorziening wordt gelegd of er onderdoor wordt geperst dan bedraagt de gronddekking van die kabel of leiding (of mantelbuis) minimaal 1,00 m. De toezichthouder kan toestemming geven voor ondiepere ligging in bermen en gazons en onder individuele bomen.
5. Kabels of leidingen mogen alleen onder een overbouwing worden gesitueerd, indien de verticale afstand tussen de onderzijde van de overbouwing en het ter plaatse vastgestelde uitgiftepeil minimaal 2,50 m bedraagt. Dit in verband met de benodigde werkruimte voor mechanisch- en ander materieel. Tijdens het initiatiefoverleg met de netbeheerders worden zij geïnformeerd over de plannen zodat zij hun inbreng kunnen leveren. Hierbij geldt dat de projectontwikkelaar rekening dient te houden met de tracés van de netbeheerders.
6. Kabels of leidingen worden indien mogelijk alleen boven een onderbouwing (kelder, duiker etc.) gesitueerd, indien de verticale afstand tussen de bovenzijde van de onderbouwing en het ter plaatse vastgestelde maaiveld ten minste 1,00 m bedraagt. Dit in verband met benodigde gronddekking voor de kabels of leidingen.
7. Koppelbalken t.b.v. funderingen worden alleen gekruist als de verticale afstand tussen de bovenkant van de koppelbalken en het maaiveld ten minste 1,00 m bedraagt en de te overbruggen ruimte tussen

Ontwerp vaststelling verordening kabels en leidingen

de koppelbalken is voorzien van een gewapende betonplaat waarboven de kabels of leidingen een veilige ligging verkrijgen.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

8 Voorwaarden en technische eisen t.a.v. de uitvoering

8.1 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot de uitvoering

1. De netbeheerder zorgt ervoor dat een afschrift van het instemmingsbesluit of de vergunning incl. de tekening(en), de nadere regels, en de afschriften van de toestemmingen van derden incl. de voorwaarden en de gegevens van de KLIC-melding op de graaflocatie aanwezig zijn; deze worden desgevraagd aan de toezichthouder getoond.
2. De netbeheerder houdt zich aan de CROW-richtlijnen “Veilig werken langs de weg”, “Zorgvuldig graafproces” en de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht en de WIBON. Voorts geldt dat er ook eventueel een vergunning /instemming van het Waterschap, de provincie, Rijkswaterstaat nodig is.
3. Indien het voor aanvang bekend is dat er kabels of leidingen van meerdere netbeheerders in het tracé, in de directe nabijheid daarvan of aansluitend aan een te roeren tracé gelegd of gerooid moeten worden, dan worden deze werkzaamheden zoveel mogelijk gecombineerd, maar in ieder geval aansluitend aan elkaar in een werkgang, uitgevoerd. De netbeheerder(s) moet(en) dit als zodanig onderling of met de betreffende netbeheerder(s) afstemmen (combiwerk).
4. Verder kunnen ook projecten aan de orde zijn waarbij werkzaamheden van het college en netbeheerder(s) binnen een gezamenlijk afgesproken tijdvak uitgevoerd moeten worden. Deze afspraken dienen in overleg met de netbeheerders voorafgaand aan de instemmings- of vergunningsaanvraag te zijn vastgesteld.
5. De netbeheerder biedt overige kabel- of leidingeigenaren altijd de mogelijkheid om eventuele werkzaamheden aan hun kabels of leidingen onbelemmerd uit te voeren.
6. De locatie van het opslagterrein van de netbeheerder wordt namens het college in overleg met de toezichthouder bepaald. De netbeheerder vraagt hiervoor een vergunning aan.
7. Per dag mag geen grotere sleuflengte worden opengemaakt, dan op die dag weer volledig kan worden dichtgemaakt. Ook worden alle montage- c.q. lasgaten dichtgemaakt, tenzij anders overeengekomen met de toezichthouder.
8. Bij de uitvoering van het herstel en onderhoud van de verharding geldt dat indien noodzakelijk het tijdelijk herstel van de verharding in de binnenstad (zie bijlage 3) op dezelfde dag en in de rest van de gemeente binnen 2 werkdagen uitgevoerd wordt door de netbeheerder.

9. Indien herstel van de verhardingen niet conform de termijnen in art 8.1 achtste lid gerealiseerd is of niet veilig begaanbaar is, laat de toezichthouder namens het college het herstel verrichten.

10. Tijdens het werk worden (bestratings-)materialen naast de sleuf opgetast. Zand, grond en eventueel funderingsmateriaal wordt gescheiden ontgraven, gescheiden opgeslagen en gescheiden teruggebracht in de sleuf, tenzij anders overeengekomen met de toezichthouder.
11. Als er direct naast de sleuf geen ruimte is wordt de plaats van tijdelijke opslag van (bestratings-) materialen vooraf in overleg met de toezichthouder bepaald. Na beëindiging van het werk of op eerste aanzegging van de toezichthouder namens het college worden deze (bestratings-)materialen verwijderd. Indien van toepassing wordt de ondergrond hersteld in de staat zoals vooraf aanwezig was.

12. Alle (bestratings-)materialen worden onbeschadigd herplaatst. De netbeheerder zorgt bij beschadiging zelf voor herstel of vervangend (bestratings-)materiaal. Uitzondering hierop zijn situaties waarbij in gezamenlijke vooropname van het tracé met de toezichthouder nadere afspraken zijn gemaakt over het (bestratings-)materiaal.
13. Al het te gebruiken (bestratings-)materiaal is van dezelfde soort en minimaal dezelfde kwaliteit als het oorspronkelijk aanwezige (bestratings-)materiaal en de door de gemeente gebruikelijk toe te passen (bestratings-)materialen.

Ongeverifieerd voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

14. Nadat de werkzaamheden gereed zijn wordt het tracé volledig hersteld en de werkomgeving opgeruimd achtergelaten. Bermen en onverharde grond zijn vrij van stenen en dergelijke en indien van toepassing ingezaaid. Al het overtollige puin, grond, zand, beplantingsresten of afval van de werkzaamheden wordt afgevoerd naar een erkende, gecertificeerde verwerker. Er mag ook geen zand of vuil achterblijven in (mol)goten, lijnafwatering, beplanting en straat- en trottoirkolken (indien nodig dient de netbeheerder deze te reinigen). Eventueel gemaakte bronneringsgaten worden weer opgevuld. De werkomgeving wordt opgeleverd in tenminste de oorspronkelijke staat. De netbeheerder en toezichthouder leveren het tracé gezamenlijk op. Het opleverdocument wordt door beide partijen ondertekend.
15. Indien tijdens de uitvoering afgeweken wordt van het ingestemde tracé (in horizontale of verticale zin) is hiervoor goedkeuring van de toezichthouder vereist. De netbeheerder stuurt daarna binnen 5 werkdagen een gewijzigde tracétekening met afwijkingsrapport naar het college t.b.v. het instemmings- of vergunningsdossier.
16. De toezichthouder meldt aan netbeheerder wanneer straatwerk gevaar oplevert voor de omgeving. De netbeheerder herstelt dit na deze melding binnen 2 uur. Indien dit wordt nagelaten wordt dit via de toezichthouder namens het college gedaan.

17. In de gebieden als aangegeven in Bijlage 3 (Binnenstad) wordt het werkgebied, na beëindiging van elke kalenderdag, afgesloten met een afrastering (betreft hekwerk i.o.m. toezichthouder te bepalen). Alle materialen en hulpmiddelen worden of binnen deze afrastering geplaatst of worden afgevoerd.

8.2 Eisen voor het opbreken en (indien van toepassing) herstellen open verharding

1. Als bekend is bij de netbeheerder of tijdens de uitvoering blijkt dat er zich op het tracé wegkruisingen in wegen met een open verharding met een (gebonden) puinfundering of met een waterdoorlatende verharding en -fundering opbouw bevinden, moet er een persing of (gestuurde) boring worden gemaakt conform artikel 8.5, tenzij met de toezichthouder anders wordt overeengekomen.
2. Wegkruisingen in wegen met een open verharding met een zandfundering mogen in open ontgraving (per rijbaan) gerealiseerd worden. Ter plaatse van de wegkruising wordt een mantelbuis gelegd waardoorheen de kabel of leiding wordt gevoerd. De mantelbuis dient minimaal 0,50 m (bij kabels) of 1 m (bij leidingen) aan weerszijden van het te kruisen vlak door te lopen. Tenzij met de toezichthouder anders wordt overeengekomen.
3. Het opbreken van de open verharding gebeurt handmatig en zorgvuldig, machinaal opnemen van de open verharding is niet toegestaan. Indien tijdens het opbreken van open verharding elementen breken of beschadigen vervangt de netbeheerder deze zelf door elementen van gelijke samenstelling en hoedanigheid. Indien tijdens een vooropname gezamenlijk (toezichthouder en netbeheerder) geïnventariseerd en vastgelegd is dat een verharding van een nog op te breken tracé een bovengemiddeld aantal (> 5%) gebroken of beschadigde elementen bevat kan het vervangende materiaal mogelijk door het college beschikbaar worden gesteld. Hierover dienen afspraken gemaakt te worden met de toezichthouder.
4. Lijnafwatering heeft vaak een fundering van (stamp)beton of gestabiliseerd zand en wordt nooit verwijderd. De lijnafwatering inclusief funderingsconstructie moet in tact blijven. Ook trottoirbanden die gefundeerd zijn worden niet verwijderd. Wanneer een lijnafwatering of een gefundeerde trottoirband gekruist moet worden dient indien nodig en bij afwijking over de toe te passen werkwijze overlegd te worden met de toezichthouder.
5. Bij waterdoorlatende verhardingen wordt de werkwijze m.b.t. het opbreken en herstel en de eventueel toe te passen voegvulling altijd vooraf afgestemd met de toezichthouder.
6. Het opbreken en herstellen van bijzondere (sier)bestrating (onder andere natuursteen en gepolijste tegels) kan een zekere mate van maatwerk respectievelijk een specifieke werkwijze vereisen. Om ervoor te zorgen dat het zichtoppervlak van het bestratingsmateriaal niet beschadigt, neemt de netbeheerder de nodige beschermende maatregelen waarbij aanwijzingen van de toezichthouder altijd opgevolgd worden.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

7. Binnen het terug aangebrachte straatwerk komen geen oneffenheden voor. Het straatwerk wordt onder hetzelfde profiel en verband gestraat als voor de werkzaamheden aanwezig was. Er worden geen klinkers op zijn kant terug gestraat.
8. Uitgevoerd straatwerk wordt schoongeveegd afgetrild en daarna, ingeveegd met schoon brekerzand (bij klinkers), schoon straatzand (bij tegels) of schoon split (bij gebakken bestratingsmateriaal). Alle voegen in het straatwerk zijn in de eindsituatie voldoende met de ter plaatse toe te passen voegvulling gevuld.
9. De werkomgeving wordt opgeleverd zoals omschreven in artikel 8.1 veertiende lid.

8.3 Eisen ten aanzien van opbreken en (indien van toepassing) herstellen gesloten verhardingen

1. Wegkruisingen in wegen met een gesloten verharding worden altijd gerealiseerd door een persing of (gestuurde) boring conform artikel 8.5. In overleg met en na toestemming van de gemeente kan hiervan worden afgeweken.
2. Het is in beginsel verboden ontgravingen te verrichten in wegen met een gesloten verharding. Behoudens in het geval wanneer er in deze wegen al kabels of leidingen aanwezig zijn die moeten worden gerepareerd of dat er aansluitingen op moeten worden gemaakt. In die gevallen wordt er gewerkt met voorafgaande vergunning/instemming van het college.
3. Voordat een asfaltconstructie wordt verwijderd, worden de grenzen van het betreffende uit te breken gedeelte op steenmaat tot de gewenste diepte ingezaagd.
4. Bij mechanisch te verrichten grondwerk dient de asfaltsleuf minimaal 0,50 m breder te zijn dan de bakbreedte van de graafmachine. Het ondergraven van de asfaltverharding is niet toegestaan.

5. Vervolgens wordt het asfalt met behulp van een compressor of anderszins verwijderd. De vrijgekomen materialen worden (voor zover dit mogelijk is) gescheiden naar:
   - teerhoudend;
   - niet-teerhoudend.

   Beiden worden afgevoerd conform de CROW publicatie 210: 'Richtlijn omgaan met vrijkomend asfalt'. Indien van toepassing zorgt de netbeheerder zelf voor de benodigde afvalstroomnummers. Een kopie van de acceptatie- of stortbonnen van een erkend en gecertificeerd verwerkingsbedrijf wordt direct overhandigd aan de beheerder of toezichthouder.

6. Sleuven in de asfaltverharding worden nadat de kabels of leidingen zijn gelegd, over de volle breedte opgevuld en verdicht en de oorspronkelijke funderingsconstructie wordt hersteld met menggranulaat 0/31,5 mm. De ondergrond van de fundering en de fundering voldoet na verdichting aan de technische eisen uit de meest recente Standaard RAW bepalingen.
7. De te herstellen asfaltsleuf wordt dicht gestraat in een zandbed van 30 tot 50 mm brekerzand met betonstenen (zo mogelijk in de kleur van het aanwezige asfalt) in elleboogverband op een wijze die geen gevaar oplevert. De bovenzijde van de stenen dienen gelijk te liggen met het ingezaagde asfalt. De stenen dienen vlak ten opzichte van elkaar te worden gestraat.
8. Indien het dichtstraten van een sleuf niet op deugdelijke wijze wordt uitgevoerd kan dat tot gevolg hebben dat de aansluitende verhardingen als gevolg van het gebruik door het verkeer verzakken of beschadigd worden. Dergelijke schade dient door de netbeheerder, binnen 5 werkdagen op aanzeggen van de gemeente, te worden hersteld.
9. De werkomgeving wordt opgeleverd zoals omschreven in artikel 8.1 veertiende lid.
10. Het definitieve asfaltherstel laat het college achteraf uitvoeren.
11. Voor werkzaamheden aan het weglichaam boven de werfkelders gelden de volgende aanvullende voorwaarden en eisen:
    - grondverdichting boven de gewelven mag niet anders plaatsvinden dan door inwateren;
    - voor het egaliseren van de bestrating mag slechts een lichte triller gebruikt worden met een maximum gewicht van 60 kg.

Ontwerpvoorschrift van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat er geen schade aan de werfkelders kan ontstaan.

8.4 Eisen bij opbreken en herstellen bermen en gazons

1. Bij opname van een sleufbedekking van gazon en daarmee vergelijkbare grasvelden en –stroken worden ter breedte van de sleuf regelmatige zoden gestoken. De graszoden worden “groen op groen” opgetast.
2. Indien afgesproken is dat het college zelf zorg draagt voor het herstel van de sleufbedekking worden de vrijkomende zoden naast de sleuf gelegd.
3. In bermen waar het steken van regelmatige zoden niet mogelijk is wordt de sleufbedekking (graspollen e.d.) naast de sleuf gelegd. Nadat de kabels of leidingen zijn gelegd en de sleuf tot op de juiste hoogte is aangevuld en verdicht wordt de berm, vrij van stenen en dergelijke, gefreesd en ingezaaid met een door het college goedgekeurd grasmengsel. Bepaling type grasmengsel geschiedt in overleg met de toezichthouder.

4. De werkomgeving wordt opgeleverd zoals omschreven in artikel 9.1 veertiende lid.
5. De gedragscode Flora en Fauna wet Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting is van toepassing op de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht. Op basis van de gedragscode dient een plan van aanpak in samenspraak met de toezichthouder, de beheerder Flora en Fauna/Groen en Bomen opgesteld te worden over hoe om te gaan met de aanwezige beschermde flora en fauna. De netbeheerder dient dit plan te hanteren bij de uitvoering van de werkzaamheden.

8.5 Weg- of boomkruising door middel van persen of (gestuurd) boren

1. Indien bij een wegkruising de aanleg van kabels of leidingen door middel van een persing of (gestuurde) boring onder het wegdek wordt gerealiseerd, wordt dit haaks op de wegas, minimaal 1 m uit de tangentpunten en zodanig uitgevoerd dat er geen verzakkingen in de verharding optreden. De persing of (gestuurde) boring wordt bij voorkeur voorafgaand aan het graven van de sleuf voor het hoofdtracé gerealiseerd. Het aanbrengen van een (stalen) mantelbuis is daarbij verplicht.
2. De minimale verticale afstand tussen de bovenkant van de te persen buis en de onderkant van de wegfundering bedraagt minimaal 0,50 m. De mantelbuis heeft een minimale dekking van 0,80 m.
3. De minimale verticale afstand tussen de bovenkant van de te persen buis en de onderkant van een te kruisen kabel of leiding bedraagt minimaal 0,50 m. De te boren of te persen buis wordt onder de bestaande kabel of leiding doorgevoerd.
4. Bij een wegkruising loopt de aangebrachte mantelbuis minimaal 0,50 m (bij kabels) of 1 m (bij leidingen) aan weerszijden van het te kruisen vlak door, tenzij met de toezichthouder anders is overeengekomen.
5. Indien de locatie van een persing of (gestuurde) boring binnen de kroonprojectie van de boom ligt stemt de netbeheerder de wijze van uitvoering af met de toezichthouder.
6. De methode van boren of persen behoeft vooraf de goedkeuring van het college. Ongestuurde raketboringen zijn in de openbare ruimte niet toegestaan, tenzij met de toezichthouder anders is overeengekomen.
7. Indien een boomkruising middels een zogenaamde boomboring met een mantelbuis wordt uitgevoerd, dan kunnen aan de uitvoeringseisen van de boring en de materiaalkeuze van de mantelbuis door de gemeente nadere eisen gesteld worden. De mantelbuis heeft een minimale dekking van 0,80 m. De boring wordt bij voorkeur voorafgaand aan het graven van de sleuf voor het hoofdtracé gerealiseerd.

8. Van een gerealiseerde persing of (gestuurde) boring die niet direct in gebruik genomen wordt, worden de kopeinden van de mantelbuis afgedicht met kunststof deksels.
9. Van een gerealiseerde persing of (gestuurde) boring die in gebruik genomen is wordt de ruimte tussen de kabels of leidingen aan de kopeinden van de mantelbuis deugdelijk afgedicht met daartoe bestemd middel (bijvoorbeeld Stopaq).

Ontwerpversie ter vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

8.6 Eisen ten aanzien van. de graaf- en grondwerkzaamheden

1. De graaf- en grondwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd conform de technische eisen uit de meest recente CROW 500-richtlijn.
2. Te ontgraven grond, zand, teelaarde, funderingsmateriaal enz. wordt gescheiden ontgraven, vervoerd of in depot, van de netbeheerder, gezet of aangevuld. Het opbreken van een waterdoorlatende verharding en -fundering opbouw vereist vaak een speciale werkwijze die afgestemd wordt met de toezichthouder. De aanwijzingen van de toezichthouder worden altijd opgevolgd.
3. Bij het graven van sleuven wordt het talud aangepast aan de sleufdiepte, de eventuele bemaling en de grondsoort, zodat de sleufwanden niet instorten of uitzakken. Zo nodig wordt de sleufwand met schotten gestut.
4. Er mag geen zand of vuil achterblijven in (mol)goten en straat- en trottoirkolken. In overleg met de toezichthouder kunnen straat- en trottoirkolken eventueel tijdelijk worden afgedekt, ter voorkoming hiervan.
5. Nadat de kabels of leidingen gelegd zijn wordt de sleuf aangevuld en verdicht. Alle werkzaamheden vinden in een droge sleuf plaats. Om de oorspronkelijke profielopbouw van de ondergrond zo optimaal mogelijk te herstellen wordt het uitgegraven materiaal, vrij van stenen en dergelijke, over de volle breedte van de sleuf laagsgewijs en met zorg in de juiste volgorde terug in de sleuf gebracht. De dikten van grond-, fundering- en zandlaag of de laag teelaarde zijn gelijk aan de oorspronkelijke laagdikten. Bermen en groenstroken worden met voldoende overhoogte aangevuld. Bevroren grond of zand, sneeuw, (groen)afval en puin wordt niet verwerkt in de aanvulling.
6. Om de juiste verdichtingsgraad te verkrijgen wordt de aanvulling uitgevoerd in lagen van maximaal 0,30 m waarbij elke laag, bij voorkeur met een mechanisch verdichtingsapparaat (wacker trilstamper of trilplaat), wordt verdicht.
7. Daar waar open verharding aanwezig is wordt het oorspronkelijke zandbed direct onder de verharding, de straatlaag, hersteld.
8. Aanvullingen in beplantingsvakken of onder gazon op een diepte van minder dan 80 cm heeft na verdichting een sondeerwaarde van maximaal 1,5 MPa. De laag met teelaarde wordt niet verdicht.
9. De controle op het aanvullen en verdichten van de sleuven vindt plaats door of namens de netbeheerder. Indien de toezichthouder hierom vraagt overlegt de netbeheerder deze gegevens.
10. Indien de toezichthouder constateert dat de aanvulling c.q. verdichting niet aan de door het college gestelde eisen voldoet, herstelt de netbeheerder dit binnen 5 werkdagen.
11. Indien de oorzaak is, dat de uitgekomen grond niet voor aanvulling of verdichting geschikt is wordt deze afgevoerd. De netbeheerder levert dan nieuwe voor aanvulling benodigde grond of zand op het werk en verwerkt dit opnieuw en beperkt zich tot alleen de noodzakelijke aanvulling om de juiste verdichting te behalen. Daarna vindt wederom een controle door de toezichthouder plaats.
12. Indien na de termijn van 5 werkdagen herstel uitblijft c.q. onvoldoende is uitgevoerd laat het college het herstel verrichten door een door het college geselecteerde aannemer tegen marktconforme kosten.

8.7 Eisen ten aanzien van de kabel- of leidingwerkzaamheden

1. De netbeheerder overtuigt zich voor de start van de werkzaamheden van de plaats van alle in de openbare gronden van het werk gelegen kabels en leidingen. Hiertoe worden in het beoogde tracé proefsleuven gegraven door de netbeheerder. Mocht de toezichthouder dit nodig vinden, dan worden op zijn aanwijzingen aanvullende proefsleuven gegraven.
2. Van de gemaakte proefsleuven en de maatvoeringen van de daarin aangetroffen kabels of leidingen houdt de netbeheerder een actuele registratie bij die op eerste aanzeggen aan de toezichthouder wordt overhandigd. Indien afwijkingen van het vigerende standaarddwarsprofiel dan wel het door het college aangewezen standaard tracé worden geconstateerd bepaalt de netbeheerder in overleg met de toezichthouder voor de te leggen kabel of leiding een nieuw tracé.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

3. Er worden geen kabels of leidingen, handholes c.q. distributiepunten of andere (bovengrondse) voorzieningen boven bestaande kabels of leidingen geplaatst waardoor deze niet meer bereikbaar zijn voor onderhoud, reparatie en dergelijke. Indien geen andere oplossing mogelijk is dan kan in overleg met en met goedkeuring van de betreffende netbeheerder onder voorwaarden of met het nemen van maatregelen eventueel toch tot aanleg c.q. plaatsing worden overgegaan.
4. Kabels of leidingen die bij de netbeheerder in beheer zijn (geweest) en die tijdens de werkzaamheden blijvend buiten gebruik worden gesteld of kabels of leidingen die de afgelopen 10 jaar niet in gebruik zijn geweest, worden zoveel mogelijk gelijktijdig met de uit te voeren werkzaamheden verwijderd of, na overleg, op een door het college aan te geven tijdstip.

5. Voor tijdelijk aan te brengen voorzieningen (zoals b.v. damwanden, sleufbekisting, etc.) ten behoeve van werkzaamheden aan kabels of leidingen in de openbare ruimte is de goedkeuring van de beheerder of toezichthouder vereist. Deze tijdelijke voorzieningen worden na het voltooien van de werkzaamheden verwijderd, tenzij in overleg met de beheerder of toezichthouder anders wordt besloten.
6. Bij de aanleg van kabels of leidingen en voorzieningen nabij bomen en in of nabij andere groenvoorzieningen worden de bepalingen uit Hoofdstuk 9 van dit handboek strikt in acht genomen.
7. Alle te leggen kabels of leidingen zijn duidelijk voorzien van een codering of label waaruit blijkt wat de functie is of wie de eigenaar van deze kabel of leiding is.
8. (Voorbereide) huisaansluitingen worden zo veel mogelijk tegelijk met de aanleg van het hoofdtracé aangelegd en haaks op het distributienet om geen extra beslag te leggen op de ondergrondse ruimte.
9. Voorbereide huisaansluitingen, waarbij de voor de huisaansluiting bedoelde buis of kabel op de benodigde lengte in de openbare grond wordt opgeborgen [vooral bij CAI en Fiber to the home (Ftth)] worden zo strak mogelijk opgerold en gebundeld. De bovenkant van de rol ligt op dezelfde hoogte als de kabel en evenwijdig aan en tegen de perceelgrens.
10. De exacte locaties van handholes/distributiepunten en bovengrondse voorzieningen worden in overleg met de toezichthouder bepaald, en mogen alleen worden geplaatst in aanwezigheid van de toezichthouder. Conform het bepaalde in tweede en derde lid van dit artikel wordt vooraf vastgesteld of de gekozen locatie vrij is van overige kabels of leidingen. Indien de toezichthouder constateert, óf dat op een later moment blijkt, dat een handhole/distributiepunt of bovengrondse voorziening bezwarend is geplaatst dan verplaatst de netbeheerder deze binnen 5 werkdagen.
11. Bovengrondse voorzieningen worden in overleg met het de toezichthouder zoveel mogelijk uit het zicht – liefst inpandig of ondergronds- geplaatst of direct naast andere, reeds aanwezige, bovengrondse voorzieningen.
12. Bij plaatsing van bovengrondse voorzieningen in een straatprofiel worden deze zoveel mogelijk langs gevels of in lijn met het bestaande straatmeubilair geplaatst.
13. Bij plaatsing van bovengrondse voorzieningen van grotere afmeting in of nabij een groenvoorziening kan de gemeente nadere eisen stellen. Er kan bijvoorbeeld aanplant van extra beplanting gewenst zijn om de bovengrondse voorziening zoveel als mogelijk aan het zicht te onttrekken. Deze extra voorwaarden worden door het college zoveel mogelijk opgenomen in het instemmingsbesluit of in de vergunning, echter de aanwijzingen van de toezichthouder worden eveneens altijd opgevolgd.

14. Bovengrondse voorzieningen worden voorzien van een anti-graffiti voorziening (coating of strips), tenzij anders overeengekomen.
15. De in- en uitgaande kabels bij handholes c.q. distributiepunten en bovengrondse voorzieningen worden zodanig gelegd dat verweving met kabels of leidingen van andere netbeheerders wordt voorkomen.
16. Bij ondergrondse plaatsing worden handholes c.q. distributiepunten zodanig geplaatst dat het deksel een minimale dekking heeft van 0,50 m onder het maaiveld.
17. Het deksel van handholes c.q. distributiepunten die op maaiveldniveau worden geplaatst voldoet minimaal aan verkeersklasse D400 (NEN-EN 124) en ligt altijd gelijk met de aanwezige bestrating of (berm)verharding. Indien mogelijk een deksel toepassen waar het straatwerk in opgenomen kan

Ontwerp voorafgaand vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

worden. Aanwezige elementenverharding rond de handhole worden geknipt in het bestaande verband. De netbeheerder draagt zorg voor het beheer van de handhole, indien een handhole door verzakking op enig moment niet meer gelijk ligt met de bestrating of (berm)verharding herstelt de netbeheerder dit op eerste aanzegging van het college.

18. Nadat alle werkzaamheden gereed zijn meet de netbeheerder de ligging gegevens van de kabels of leidingen, inclusief (voorbereide) huisaansluitingen, handholes c.q. distributiepunten en bovengrondse voorzieningen (digitaal) in om deze op een As-Built tekening digitaal beschikbaar te hebben voor raadpleging door derden (conform WIBON).

8.8 Werken in of met verontreinigde grond

1. De netbeheerder werkt volgens de CROW- richtlijn “Werken in of met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water” en aanvullend daarop de CROW-richtlijn “Kabels en leidingen in verontreinigde bodem”.
2. Om na te gaan of de voorgenomen graafwerkzaamheden mogelijk zullen plaatsvinden in verontreinigde bodem, voert de netbeheerder ten minste historisch vooronderzoek uit en in sommige gevallen tevens een bodemonderzoek. De eerste fase van het historisch vooronderzoek verloopt via het digitale bodemloket.
3. Indien de geplande werkzaamheden in de bodem meer dan 10 meter buiten de op het bodemloket aangegeven locatiecontouren worden uitgevoerd, is geen verder bodemonderzoek nodig. De bodemkwaliteit voldoet dan naar verwachting minimaal aan de maximale waarde voor de kwaliteitsklasse Wonen zoals bedoeld in tabel 1 van bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit. Zie in dit verband ook de vigerende bodemkwaliteitskaart.
4. Indien er wel samenloop is met de bekende locatiecontouren, of het werk binnen 10 meter van zo'n contour wordt uitgevoerd, is aanvullend historisch vooronderzoek noodzakelijk. Zo nodig voert de initiatiefnemende netbeheerder vervolgens aanvullend en/of nader bodemonderzoek uit.
5. Indien bij de werkzaamheden in de bodem (tijdelijk) verontreinigde grond of grondwater wordt verplaatst, dan is hiervoor goedkeuring van de Omgevingsdienst regio Utrecht (RUD) nodig. In het digitale loket van de RUD kunnen de eventueel noodzakelijke meldingsformulieren worden gedownload.
6. De netbeheerder bepaalt zelf of ze haar kabels en leidingen in verontreinigde bodem wil leggen. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de werknemers (Arbowetgeving) en voor de eventuele aantasting van kabels en leidingen door bodemverontreiniging ligt bij de netbeheerder.
7. Komt een netbeheerder vervuilde grond of grondwater tegen die niet bekend was bij het college, dan wordt dit direct gemeld bij de beheerder of toezichthouder en wordt het werk gestaakt. Daarna worden er passende maatregelen genomen in samenspraak met de toezichthouder Wet bodembescherming.
8. Overtollige grond wordt afgevoerd naar een erkende verwerker of hergebruikslocatie. Verwerken van de overtollige grond in de directe omgeving van het werk is alleen toegestaan binnen de regels van het Besluit bodemkwaliteit. Indien (aanvul)grond wordt aangevoerd van buiten de locatie, wordt dit op grond van het Besluit bodemkwaliteit vooraf worden gemeld bij het Meldpunt Bodemkwaliteit. Dit geldt ook voor de eventuele tijdelijke opslag van (aanvul)grond op het werkterrein of op een ander terrein.

Onder voorbehoud vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

9 Werken aan of nabij groenvoorzieningen

Het bepaalde in dit hoofdstuk geldt voor groenvoorzieningen, behoudens bermen en gazons. Daarvoor geldt het bepaalde in artikel 8.4.

9.1 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot groenvoorzieningen

1. In relatie tot werkzaamheden t.b.v. kabels of leidingen kan het noodzakelijk zijn dat er ook werkzaamheden (verwijderen of snoeien) aan groenvoorzieningen worden uitgevoerd. Dit kan voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden van de netbeheerder nodig zijn, maar het kan ook binnen de onderhoudstermijn van de werkzaamheden van de netbeheerder vallen. De afspraken daarover worden vooraf met de toezichthouder gemaakt.
2. Als het tracé door beplanting loopt wordt de beplanting door de netbeheerder verwijderd en afgevoerd, of in overleg met de toezichthouder indien mogelijk terug gezet. Het college zorgt in een gunstig jaargetijde voor nieuwe beplanting.
3. Ter bescherming van in het wild levende planten en dieren werkt gemeente Utrecht sinds 2007 met een gedragscode. De gedragscode is een door een het Rijk goedgekeurde set regels en maatregelen, die kan worden toegepast bij de uitvoering van werkzaamheden op locaties met beschermde soorten. Een gedragscode is één van de in de Wet natuurbescherming vastgestelde instrumenten, die kunnen worden ingezet bij het overtreden van verbodsbepalingen of ter voorkoming daarvan. De netbeheerder dient dit plan te hanteren bij de uitvoering van de werkzaamheden.

9.2 Werkafspraken en voorwaarden met betrekking tot bomen

1. Bij het passeren van bomen worden door de netbeheerder voorzorgsmaatregelen getroffen die schade aan de betreffende boom voorkomt. De maatregelen en aanwijzingen zijn aangegeven in Bijlage 2: Bomenposter; werken rond bomen.
2. Indien de afstand van te leggen kabels of leidingen tot de bomen minder is dan bepaald in artikel 7.3 vierde lid worden er beschermende maatregelen toegepast of er worden (gestuurde) boringen gemaakt.
3. In het wortelgestel van bomen wordt slechts bij hoge uitzondering handmatig gegraven. Dit is echter alleen toegestaan met goedkeuring van de toezichthouder. Wortels dikker dan 40 mm in diameter worden nooit verwijderd of beschadigd. Wortels kleiner dan 40 mm in diameter worden verwijderd door zagen zonder de wortels te breken of eraan te trekken. Ontgraven wortels worden beschermd tegen uitdrogen, vorst en beschadiging.
4. Wanneer een boom wordt beschadigd wordt dit direct gemeld bij de toezichthouder. Toezicht en handhaving vindt plaats conform de Beleidsregel Handhavingsparagraaf Bomen.

5. Het rooien van bomen door de netbeheerder geschiedt pas na toestemming van het college. Voor het rooien van bomen dient er een kapvergunning te worden aangevraagd.

Onder voorbehoud van vaststelling/verandering Kabels en Leidingen

10 Werken in gebieden met een archeologische verwachting

10.1 Regels voor werken in een gebied met een archeologische verwachting

1. Tijdens het werken in de gemeente Utrecht moet de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg (2009) in acht worden genomen. Hieraan gekoppeld is de Archeologische waardenkaart. Op de waardenkaart is door middel van kleuren weergegeven welke archeologische waarde of verwachting een gebied heeft en of daarvoor een archeologievergunning benodigd is.
2. Om te kunnen toetsen of een archeologievergunning noodzakelijk is, moeten de vragen op het aanvraagformulier voor ingrijpende en niet-ingrijpende werkzaamheden worden beantwoord. In het belang van de bescherming van de archeologische waarden of verwachting kunnen door de burgemeester en wethouders voorwaarden aan de vergunning worden gesteld.
3. Voor gebieden waarvoor geen archeologische waarde of verwachting (meer) geldt, geldt de wettelijke meldingsplicht bij het doen van toevalsvondsten. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan dient conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. afdeling Erfgoed, gemeente Utrecht, te worden gedaan.
4. Voor het verstoren van een archeologisch rijksmonument (ook onder water) is altijd een monumentenvergunning nodig. Deze is te vinden op de website Archeologie in Nederland.
5. Eisen met betrekking tot vergunningsaanvraag:
   Om te kunnen beoordelen of een archeologisch onderzoek/vergunning noodzakelijk is dienen de documenten bij de vergunningsaanvraag in een gebied met hoge archeologische verwachting (binnenstad, rode gebieden in de waardenkaart, of >500m tracé in gele en oranje gebieden) minimaal de volgende gegevens te bevatten:
   i. Locatie van alle bodemingrepen op een kadastrale ondergrond (dus ook expansielussen, lasgaten, in- en uittrede punten bij gestuurde boringen, etc);
   ii. Exacte lengte, breedte en diepte van de voorgenomen bodemingrepen (dus ook de breedte van de te ontgraven sleuven);
   iii. Betreft het een bestaand tracé, nieuw tracé of deels nieuw/bestaand tracé;
   iv. Indien bestaand tracé: of er dieper en breder wordt gegraven (dus of er onverstoorde bodem wordt ontgraven);
   v. Een overzichtstekening van het bestaande en nieuwe tracé inclusief een doorsnede van het bestaande en nieuwe profiel;
   vi. Wijze van uitvoering (open ontgraving, damwanden, sleufbekisting, etc);
   vii. Uitsnede van de archeologische waardenkaart (zone waar bodemingrepen plaats vinden).

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

11 Herstel openbare grond in oude staat

11.1 Vergoedingen voor herstel van de openbare grond in de oude staat

Voor het in oude staat terugbrengen van de openbare grond, na beëindiging van de werkzaamheden, is de vergunninghouder of rechthebbende de daaruit voortvloeiende uitvoerings-, onderhouds-, beheer- en degeneratiekosten verschuldigd, welke worden berekend conform de door de VNG (landelijk) geadviseerde herstraattarieven. Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd.

11.2 Regels voor herstel van de openbare grond in de oude staat door een vergunning- of instemminghouder

Het college kan bij grote projecten (zoals projecten met een aaneengesloten tracélengte van meer dan 30 km, of met een geraamd schadebedrag aan de openbare ruimte van meer dan €1 miljoen op basis van tarief B1), in afwijking van de hoofregel dat de grond na beëindiging van graafwerkzaamheden door de gemeente in de oude staat wordt teruggebracht, besluiten dat de openbare grond door vergunning- of de instemmingshouder in de oude staat wordt teruggebracht. Dit dient te worden vastgelegd in de vergunning of het instemmingsbesluit.

Het bepaalde in de verordening met betrekking tot het weigeren, schorsen of intrekken of wijzigen van vergunningen en instemmingsbesluiten is hierop van overeenkomstige toepassing. De eisen voor het terugbrengen van de grond in de oude staat zijn neergelegd in bijlage 7. De vergunning- of de instemmingshouder dient deze eisen tijdig en onverkort na te leven.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

12 Beleid toekomstig gebruik ondergrond

12.1 Toekomstige ontwikkelingen

De gemeente staat voor grote ruimtelijke uitdagingen in de periode 2021-2050. De ondergrond wordt op veel plekken al intensief gebruikt, en het gebruik zal nog intensiever worden door onder meer de energietransitie, de klimaatadaptatie, digitalisering en de wens de stad te gaan vergroenen. Dit betekent dat het belangrijk is ruimte in de ondergrond beschikbaar te houden voor toekomstig gebruik.
Het ondergrondse ruimtegebruik neemt door de volgende ontwikkelingen ingrijpend toe:

a. Aanleg gescheiden rioolstel:
   om het afvalwater en hemelwater separaat op een veilige en hygiënische manier af te voeren is vervanging van ca 470 km riool nodig (bijna de helft van de stad moet nog vernieuw worden, na 2050 nog 250 km). Waar mogelijk infiltreren we het regenwater, maar ook dat zorgt voor een toenemende ruimteclaim. Voor een gescheiden riool rekenen we 1,75m extra breedte.
b. Vergroening stad:
   de gemeente wil de stad gaan vergroenen door het aanplanten van bomen en struiken in straten en op pleinen. Dit is ook met het oog op de klimaatadaptie en het beperken van hittestress. De gemeente wil ca. 60.000 bomen bijplaatsen (t.o.v. 160.000 bomen nu). Daarvoor moet ruimte worden vrij gehouden en moeten soms kabels en leidingen worden verplaatst.
c. Ondergrondse afvalvoorzieningen:
   in stad zullen meer gemeenschappelijke ondergrondse voorzieningen voor brengen van diverse soorten afval worden geplaatst, tot ruim 400 in de bestaande stad. Dit zijn relatief omvangrijke objecten (1,85m x 1,85m x 3m). Er zijn nu ca. 4000 containers in Utrecht.
d. Uitbreiding glasvezelnetwerk:
   er zal een glasvezelnetwerk worden aangelegd voor ca. 135.000 woningen. Ca. ¼ van de panden heeft al een glasvezelaansluiting.
e. Verzwaring elektriciteitsnet:
   het elektriciteitsnet zal (mede vanwege de energietransitie) worden verzwaard.
   Het hoogspanningsnet zal met ca. 240 km worden uitgebreid. Het middenspanningsnet zal met ca. 1.100 km tot 1.200 km worden uitgebreid waarbij ook ca. 1.000 middenspanningsruimtes worden geplaatst, waarvan ongeveer ¾ in de bestaande stad. Er staan nu al ruim 1000 van deze transformatorhuisjes in Utrecht. Het laagspanningsnet zal ca. 2.000 tot 3.300 km worden uitgebreid. Dit moet zoveel mogelijk in het standaardprofiel worden ingepast.
f. Warmwaternet (stadsverwarming):
   het huidige warmtenet zal worden uitgebreid. In ongeveer de helft van de stad zal een warmwaternet worden aangelegd naar 93.000 van de nu 130.000 panden met een gasaansluiting.
g. WKO’s en TEO’s:
h. Er zullen in Utrecht veel nieuwe Warmte koude opslag (WKO’s) worden aangelegd. De TEO capaciteit is al bezet. De doelstelling is ca. 1500 bronnen en 2500 lussen te plaatsen in de periode 2020-2050.

12.2 Ordening ondergrond

In artikel 5 en 8 van de verordening is aangegeven dat het college nadere regels kan stellen of een vergunning kan weigeren in het kader van de ondergrondse ruimtelijke ordening. Het doel van die ordening is de ondergrondse ruimte efficiënt te gebruiken, en ruimte beschikbaar te houden, of te reserveren, voor toekomstig gebruik.
Het uitgangspunt is zoveel mogelijk ondergrondse ruimte beschikbaar te houden voor nieuwe functies en bestemmingen. Daartoe wordt de aanvraag van een vergunningen steeds getoetst aan het standaardprofiel en toekomstige bestemmingen en functies voor zover die bekend zijn of ontwikkelingen in te schatten zijn.

Ontwerp Vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

12.3 Ruimte creëren voor nieuwe ontwikkelingen door toetsing aan standaardprofiel, voorzienbare ontwikkelingen en het verwijderen van loze leidingen

Om zoveel mogelijk ruimte te behouden voor aanpassingen en uitbreidingen van bestaande kabel en leidingnetwerken en voor nieuwe ontwikkelingen is het belangrijk dat een kabel of leiding zo mogelijk steeds in het standaardprofiel wordt gelegd. Zie verder paragraaf 7. Er wordt er geen nadeelcompensatie verleend voor leidingen die (zonder instemming van het college) niet conform het standaardprofiel liggen, als dit vooraf op die locatie als wel leidend was aangegeven.

De aanvraag voor het aanleggen van een kabel of leiding wordt voorts getoetst aan bekende projecten en voorziene of mogelijke ontwikkelingen. Een vergunningaanvraag kan om die redenen worden geweigerd als dit in strijd is met een goede ondergrondse ordening (zie artikel 8 sub f.)

12.4 Verwijderen loze leidingen

Om ruimte te creëren voor nieuwe kabels en leidingen, is het voorts belangrijk alle leidingen die niet meer worden gebruikt te verwijderen. Als een wijk wordt afgekoppeld van het gas, of telecomkabels niet meer worden gebruikt omdat ze wordt vervangen door glasvezelkabels, is het belangrijk dat de loze lozingen leidingen worden verwijderd om ruimte vrij te maken voor nieuwe bestemmingen. Die verwijdering wordt zo mogelijk gecombineerd met werkzaamheden in de weg door de gemeente, een nutsbedrijf of een derde, om kosten te besparen en de hinder voor omwonenden te beperken. Uitgangspunt is wel steeds dat een leiding die niet meer wordt gebruikt, wordt verwijderd zodra dat mogelijk is, of als het nodig is voor een nieuwe functie of bestemming van de openbare grond. Voor telecomkabels is de regeling van artikel 5.2 lid 9 van de TW van toepassing.

12.5 (Data)kaarten

Het college zal in een latere fase een meer of minder globale (data)kaart opstellen waarin met toekomstig ruimtegebruik en de knelpunten die daarbij zullen optreden in beeld worden gebracht. Het college is hiervoor mede afhankelijk van gegevens die netbeheerders aanleveren. Een inschatting is voorts altijd afhankelijk van veel (onzekere) factoren. Tot die tijd zal het college werken met globale inschattingen / verwachtingen van het toekomstig gebruik van de ondergrond.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

13 Slotbepalingen

13.1 Toepassingsbereik

Deze nadere regel is van toepassing op werkzaamheden in verband met de aanleg, de instandhouding of de opruiming van kabels en leidingen, en het hebben en houden van kabels en leidingen in of op openbare gronden.
Deze nadere regel is eveneens van toepassing op werkzaamheden voor gemeentelijke netwerken.

13.2 Inwerkingtreding

Deze nadere regel treedt in werking op dat het moment dat de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht in werking treedt.

13.3 Citeertitel

Deze nadere regel wordt aangehaald als Nadere regel kabels en leidingen gemeente Utrecht (handboek kabels en leidingen).

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van <datum>

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

De secretaris
Gabrielle G.H.M. Haanen

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Toelichting
1. Algemeen

Inleiding
Dit handboek bevat de nadere regel zoals bedoeld in artikel 5 en 15 van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht. De verordening en dit handboek geven regels voor het aanleggen, onderhouden, instandhouden, verwijderen en het hebben en houden van kabels en leidingen in de openbare gronden van de gemeente Utrecht.
De gemeente is meestal eigenaar van de openbare ruimte en beheerder van de weg. De gemeente regelt de wijze van uitvoeren van werkzaamheden ook publiekrechtelijk via een verordening (de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht).
Voor niet-telecom kabels en leidingen geldt een vergunningplicht op grond van artikel 6 van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht.
De gemeente moet communicatie-infrastructuur op grond van de Telecommunicatiewet gedogen. Wel is er o.g.v. de Telecommunicatiewet en de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht een instemmingsbesluit nodig.
De gemeente erkent het belang van communicatie-, energie-, afval- en drinkwaterbedrijven om gebruik te maken van de openbare ruimte. Wel dient de plaats, het tijdstip en de wijze van uitvoeren van werkzaamheden aan kabels en leidingen te worden getoetst aan bovengenoemde regelingen.
Daarbij worden de belangen van het boven- en ondergrondse gebruik van de openbare ruimte tegen elkaar afgewogen.
Uitgangpunt is dat:
- de graafactiviteit met vergunning of instemming (telecom) is toegestaan;
- de gemeente plaats, tijd en werkwijze beoordeelt en bijstuurt.

Hierbij geldt dat aan de gegevens die moeten worden verstrekt bij aanvragen van een vergunning of instemming nadere voorschriften (publiek rechtelijk) en/of voorwaarden kunnen worden gesteld bij het uitvoeren van werken in de openbare ruimte van de gemeente Utrecht.
Coördinatie, planning en programmering zijn hierbij belangrijke hulpmiddelen. Planningen van grote en langdurige werken moeten vroegtijdig bekend worden en in het reguliere kabel- en leidingoverleg (het zogenaamde coördinatieoverleg nutsbedrijven) worden ingebracht en afgestemd met de geplande werkzaamheden van de gemeente Utrecht en de andere netbeheerders. Het gaat daarbij om:
a. het afstemmen van het beheer van bovengrondse en ondergrondse infrastructurele werken van de gemeente en de energie-, afval-, drinkwater- en communicatiebedrijven en andere bedrijven die in, op of aan wegen kabels, leidingen of buizen exploiteren of beheren, af te stemmen;
b. het bevorderen van vlotte, snelle en waar mogelijke gelijktijdige uitvoering van de werkzaamheden, teneinde de hinder en de duur van de werkzaamheden tot een minimum te beperken;
c. het bevorderen van werkzaamheden met goede kwaliteit teneinde de openbare ruimte duurzaam te beheren.

Onder kabel- en leidingwerken wordt verstaan alle boven- en ondergrondse werkzaamheden in, op of boven de openbare grond in verband met het aanleggen, onderhouden, verleggen en verwijderen van kabels en leidingen. Tevens daartoe behorende alle benodigdheden, zoals afsluiters, handholes, bovengrondse kasten, trafo stations, glasvezelcentrales en verder.

1.1 Aanleiding
Teneinde de overlast die het gevolg is van werken in de openbare ruimte (ondergronds) zoveel mogelijk te beperken is door de gemeente Utrecht in de afgelopen jaren een aantal afspraken en regelingen gemaakt voor (gemeentelijk) diensten en bedrijven die regelmatig in de openbare ruimte aan het werk moeten. Deze regelingen betreffen de samenwerking, coördinatie en voorwaarden voor en tussen bedrijven en de gemeente als beheerder van de openbare ruimte inzake geplande werkzaamheden.

Ontwerp voorbereid vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Omdat de bestaande regelgeving is veranderd, het in de ondergrond drukker wordt, is het noodzakelijk de reeds gemaakte afspraken opnieuw tegen het licht te houden en vast te leggen. Uitgangspunt is dat voor alle netbeheerders zoveel mogelijk dezelfde regels en afspraken gelden. In een aantal gevallen is dat echter niet mogelijk door de eerder vastgestelde overeenkomsten (met bv. de Gasunie) en wettelijke regelgevingen voor de diverse netbeheerders.

1.2 Gemeentelijke organisatie

De gemeentelijke organisatie is ingedeeld in bedrijven, afdelingen en vakteams. De werkzaamheden die te maken hebben met kabels en leidingen zijn onderverdeeld binnen de afdeling Beheer Openbare Ruimte en Gebouwen/ Ondergrondse Infra respectievelijk de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving/Vergunningen Openbare Ruimte.

1.3 Netbeheerders

Bedrijven en ook de gemeente (en andere overheden) die eigenaar en/of beheerder zijn van kabels en leidingen, evenals particulieren die na aanvraag een vergunning of instemming verkregen hebben om kabels en/of leidingen in de openbare grond te leggen, worden beschouwd als netbeheerders.
De netwerken die de netbeheerders onder andere in de ondergrond van de gemeente Utrecht hebben liggen betreffen:

- Gas;
- Afval- en drinkwater;
- Laag, midden en hoogspanning;
- Openbare verlichting;
- Telecom;
- Cameratoezicht;
- Stadsverwarming;
- WKO
- Proceswaterleidingen
- Persleidingen;
- Blusleidingen;
- Transportleidingen voor brandstoffen;
- Verkeersregelinstallatie kabels.

De regels in dit handboek zijn ook van toepassing op gemeentelijke netwerken en de beheerders van gemeentelijke netwerken, behalve voor zover die zien op het aanvragen van een vergunning.

1.4 Leeswijzer

In dit “handboek kabels en leidingen, gemeente Utrecht 2020” worden de voorschriften en afspraken tussen de gemeente Utrecht en de netbeheerders vastgelegd voor zover het gaat om leggen, houden, onderhouden en verwijderen van kabels en leidingen in de openbare ruimte.
De doelen van het handboek zijn:

- Het borgen en bevorderen van de kwaliteit van de (ondergrondse) openbare ruimte;
- Het bevorderen van een juiste (ondergrondse) ordening en een veilige ligging van kabels en/of leidingen;
- Het beperken van overlast en het bevorderen van een veilige omgeving voor de burgers tijdens de werkzaamheden aan kabels of leidingen;
- Het beperken dan wel voorkomen van graafschade.

Het handboek bestaat uit drie onderdelen:

- Algemene en procedurele informatie;
- Technische eisen/voorschriften m.b.t. tracébepaling, ontwerp-, uitvoerings- en beheers voorschriften.
- De bijlagen met daarin gemeente specifieke informatie.

Ondertoonbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

De van toepassing zijnde wetten, verordeningen en het Handboek:

- Wettelijke bepalingen zoals onder andere de Telecommunicatiewet en de Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netwerken (WIBON);
- Lokale regelgeving van de gemeente zoals onder andere Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht en de legesverordening;
- Het handboek, met verwijzingen naar verdere relevante richtlijnen en regelgeving onder andere de meest recente Standaard RAW bepalingen, CROW-richtlijnen, Nen-normen, UAV 2012 en verder.

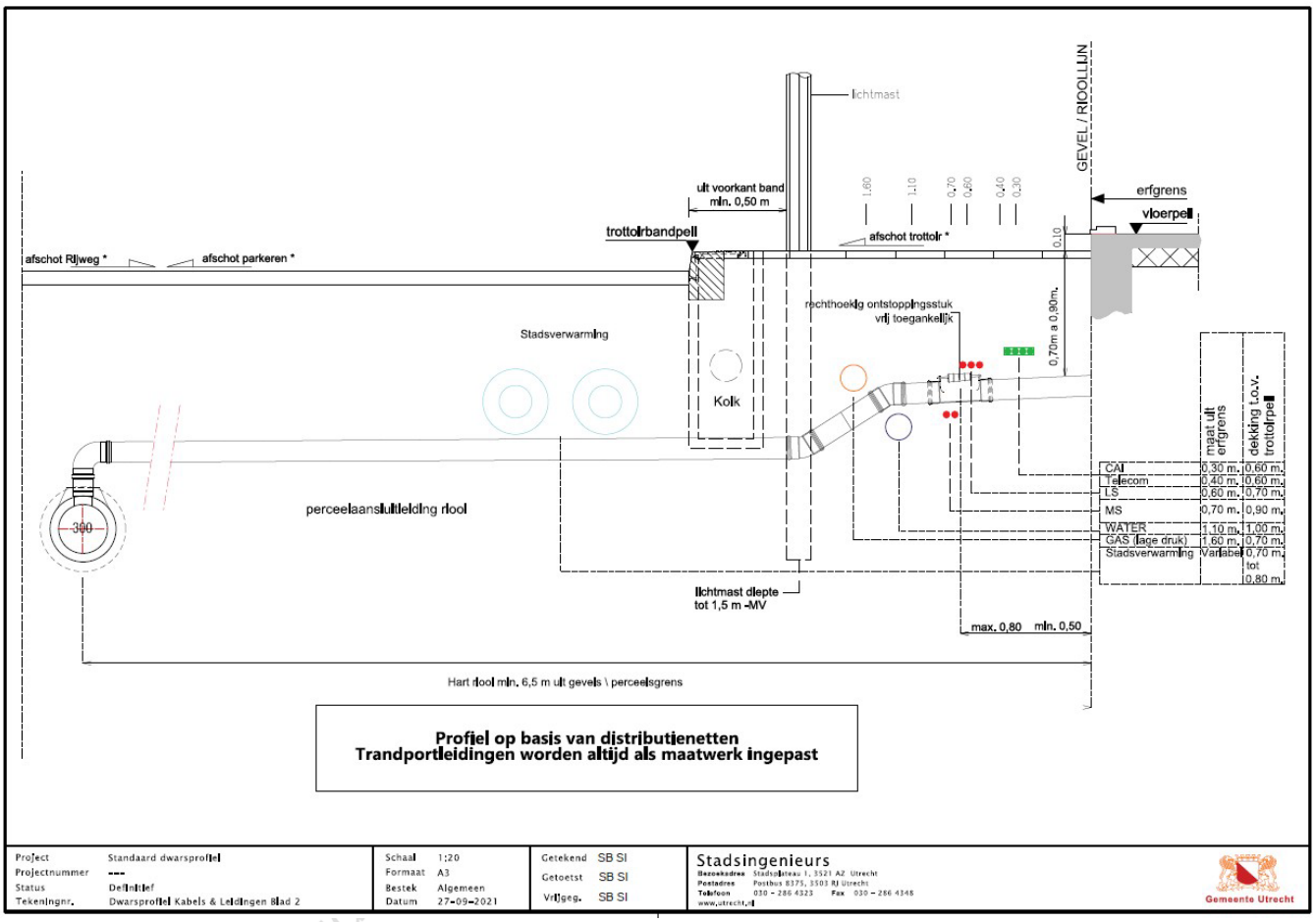
Bijlage 6 bevat gemeente specifieke eisen en hier zijn de contactgegevens van de gemeente opgenomen.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

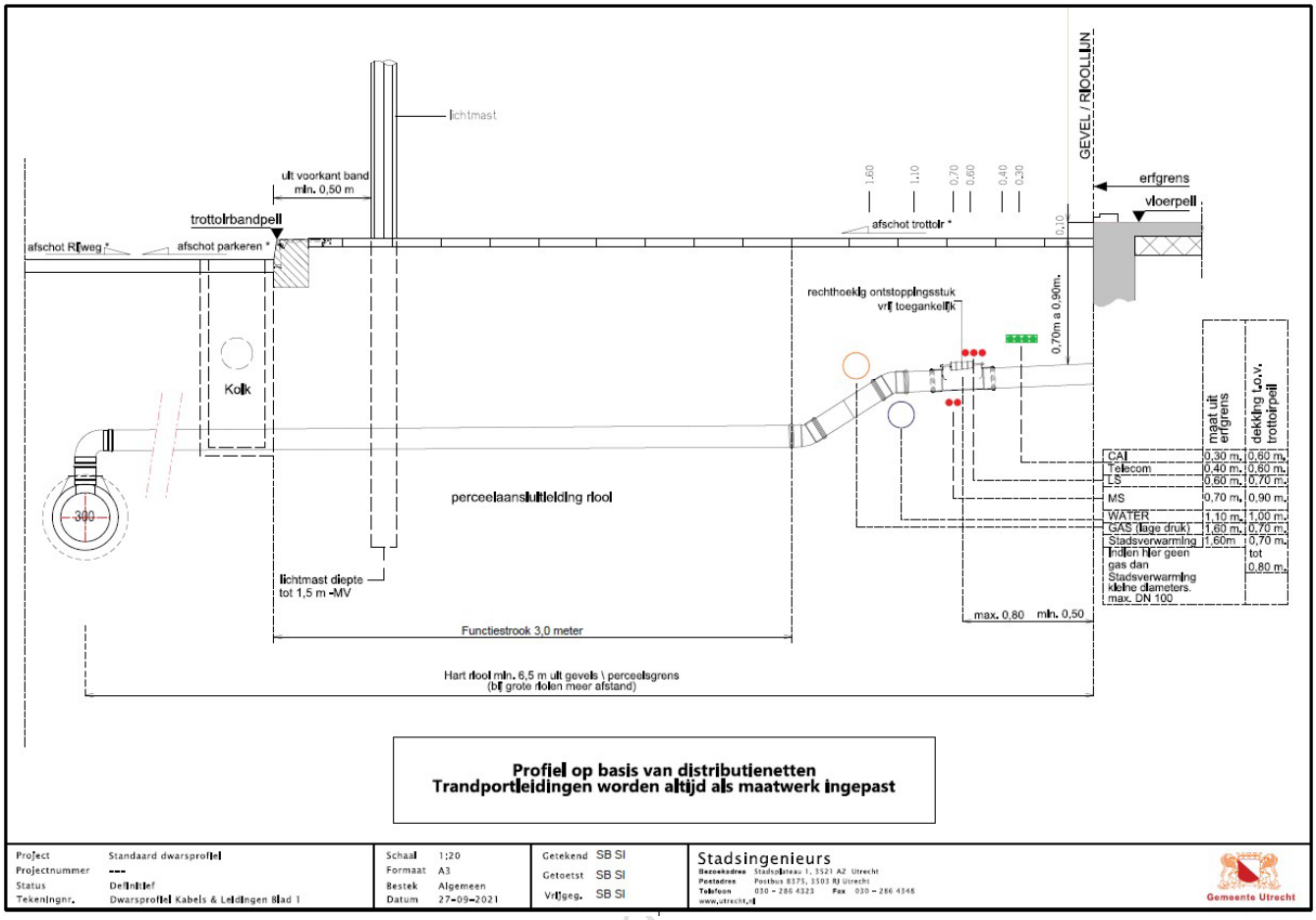
BIJLAGEN

Bijlage 1 Standaardprofiel ondergrondse infrastructuur (Dwarsprofiel)

Standaardprofiel ondergrondse infrastructuur (profiel op basis van distributienetten, transportnetten worden altijd als maatwerk ingepast)

Onder voorbehoud

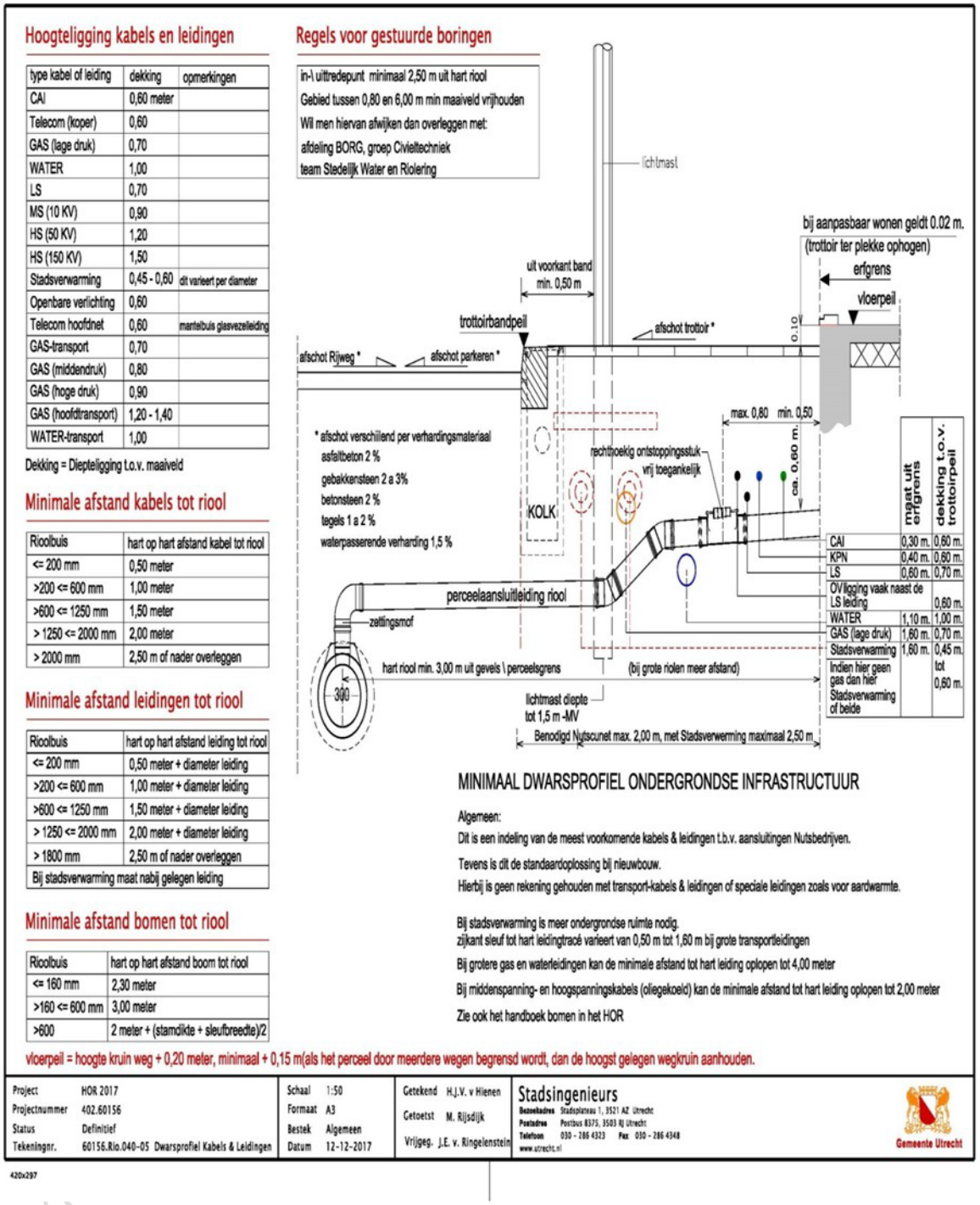

Profiel op basis van distributienetten
Trandportleidingen worden altijd als maatwerk ingepast

Project	Standaard dwarsprofiel	Schaal	1:20	Getekend	SB SI	Stadsingenieurs	
Projectnummer	---	Formaat	A3	Getoetst	SB SI	Bezoekadres Stadhuisbrug 1, 3521 AZ Utrecht	
Status	Definitief	Bestek	Algemeen	Vrijgeg.	SB SI	Postadres Postbus 8375, 3503 RJ Utrecht	
Tekeningnr.	Dwarsprofiel Kabels & Leidingen Blad 1	Datum	27-09-2021			Telefoon 030 - 286 4323 Fax 030 - 286 4348	
						www.utrecht.nl	Gemeente Utrecht

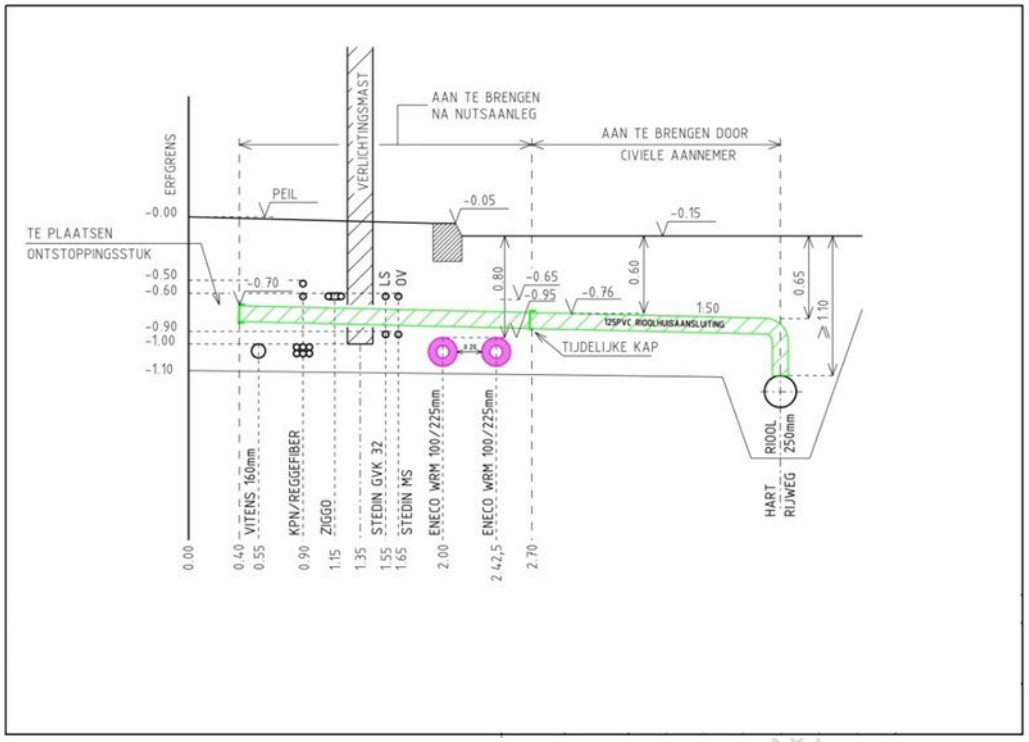
Onder voorbehoud van vaststelling

Profiel in het Handboek openbare ruimte (2019)

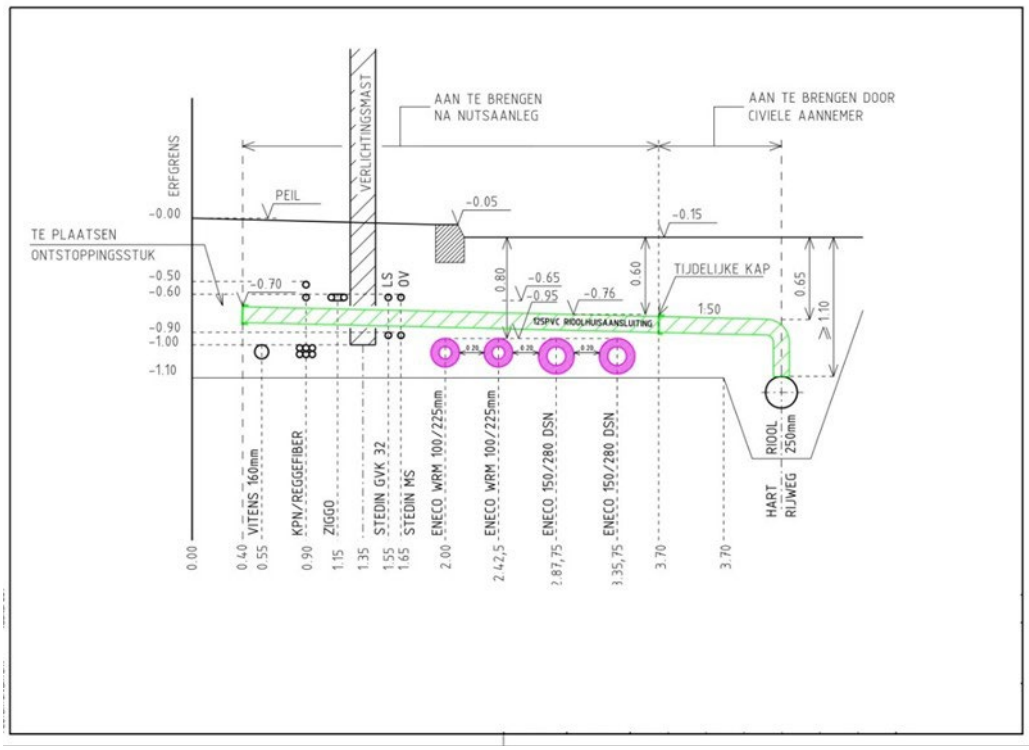

De gebieden waar waarschijnlijk sprake is van het standaarddwarsprofiel 2017 uit het HOR zijn: Lunetten, Overvecht, Tuindorp, Kanaleneiland, Voordorp, Veemarkt, Voorveldsepolder, Jaarbeurs, stationsgebied, Science park, Rijnsweerd, Vleuten -De Meern en Velthuizen-zuid.

Het Leidsche Rijn profiel

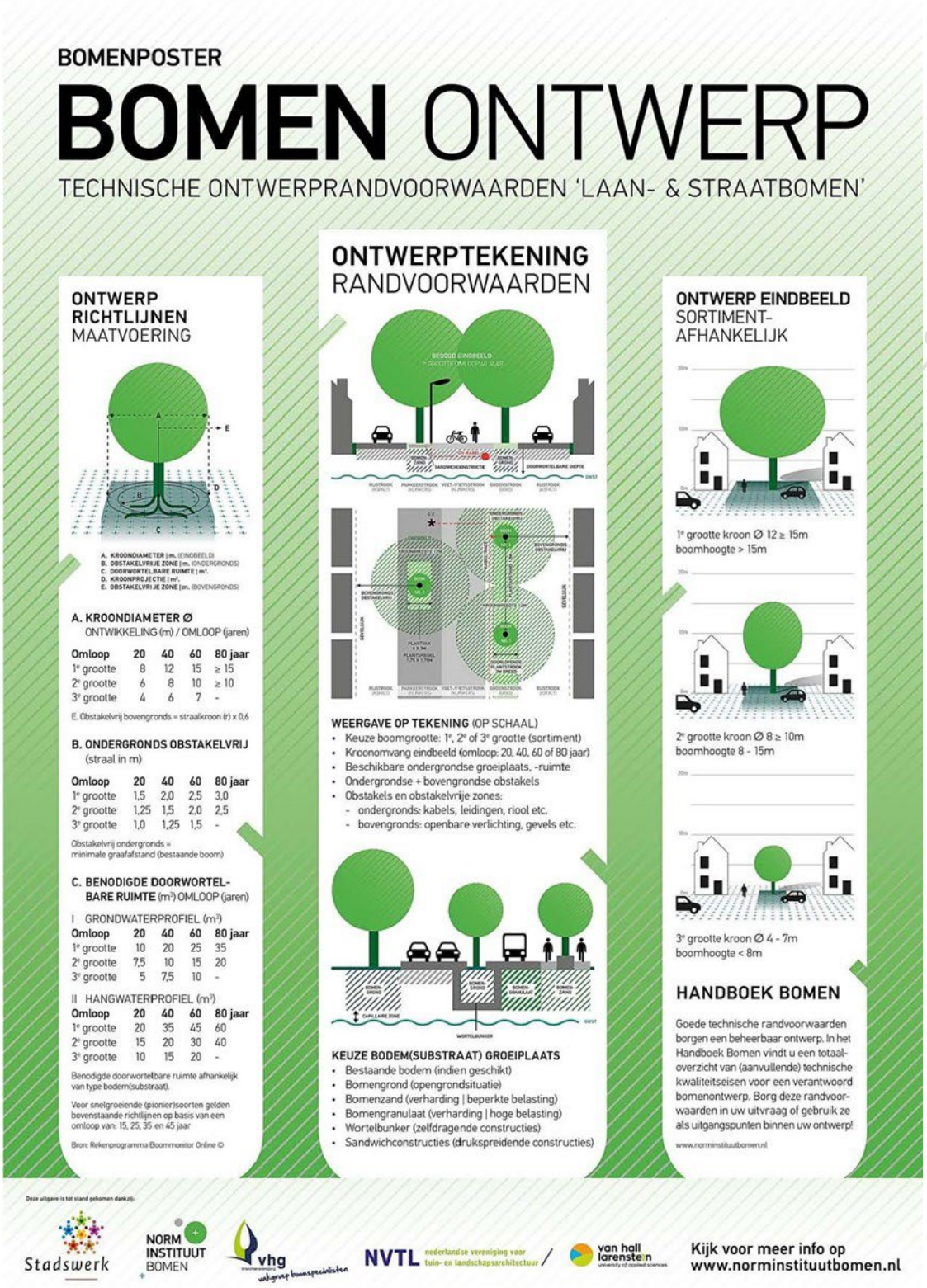
LR profiel 2.5 M

LR profiel 4.0 M -

Het Leidsche Rijn profiel wordt toegepast in Leidsche Rijn, Haarrijn en de Merwedekanaalzone

Bijlage 2 Bomenposter (werken rondom bomen in Utrecht)

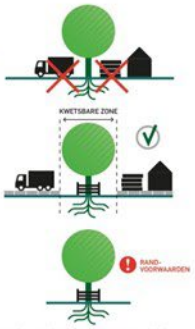

Handboek bomen p.34.

BOMENPOSTER

WERKEN ROND BOMEN

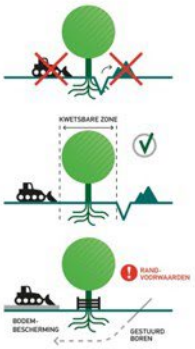
OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

Voor opslag, parkeren en transport gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld het plaatsen van drukverdelende rijplaten.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BODEM-BEWERKINGEN

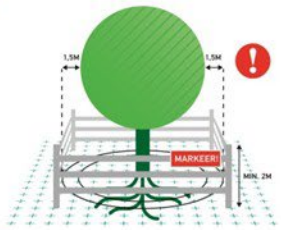

Voor graven, ophogen en bodembewerking gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld minimale graaf-afstanden en wortelbescherming.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

Kabelgoten, mantelbuizen en gestuurd boren bieden soms een goed alternatief. Let bij grond- en graafwerkzaamheden ook op kabels en leidingen (KLIC-melding, WION).

KWETSBARE BOOMZONE

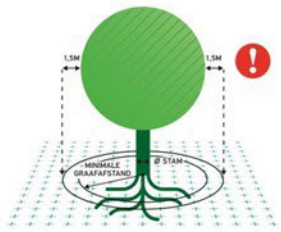
Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel zijn binnen de KWETSBARE BOOMZONE alleen toegestaan MET TOESTEMMING (goedgekeurd Werkplan).

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

1. Plaats een niet-verplaatsbare fysieke bescherming rond de boom (vanaf 10 cm tot minimaal 2 m boven het maaiveld) en markeer deze als beschermd boomgebied.
2. Binnen elke kwetsbare boomzone zijn de uitvoering van werk-zaamheden en de opslag van materiaal en materieel alleen toegestaan met toestemming via een door de opdrachtgever of directie goedgekeurd Werkplan.
3. Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaarden die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werkplan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen Effect Analyse (BEA).
4. Het Werkplan vermeldt gedetailleerd (per boom) wanneer, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materieel en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone moeten worden uitgevoerd.
5. Werkzaamheden mogen de duurzame instandhouding van de boom nooit in gevaar brengen.
6. Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn uitsluitend toegestaan met toestemming via het goedgekeurde Werkplan.

LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN (INDICATIEF)

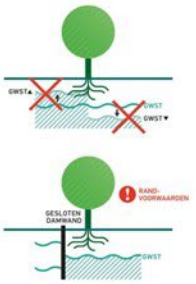
Stam Ø	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet	Eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstaande boom (trekzijde)
20 cm	> 1,25 m	2,0 m
40 cm	> 1,50 m	2,5 m
60 cm	> 1,75 m	3,0 m
80 cm	> 2,25 m	3,5 m
100 cm	> 2,50 m	4,0 m
150 cm	> 3,50 m	5,0 m

Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + 1,5 meter

Kijk voor aanvullende informatie over randvoorwaarden en een goedgekeurd Werkplan op: www.bomenposter.nl

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

Voor bronbemalingen en veranderingen in de grondwaterstand gelden zowel binnen als buiten de kwetsbare boomzone randvoorwaarden. Bijvoorbeeld het toepassen van een gesloten bronbemaling.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

VLOEISTOFFEN EN GASSEN

Bodemvreemde gassen en vloeistoffen kunnen grote schade veroorzaken aan de groeiplaats van een boom.

Houd gassen en vloeistoffen, maar ook cementmolens en (water)afvoeren, op grote afstand van de kwetsbare boomzone!

SNOEI-WERKZAAMHEDEN

Het snoeien van bomen is alleen toegestaan met toestemming van de opdrachtgever of directie, ook wanneer er enkel sprake is van een gebroken of beschadigde tak.

Deze uitgave van Stadswerk is tot stand gekomen dankzij:

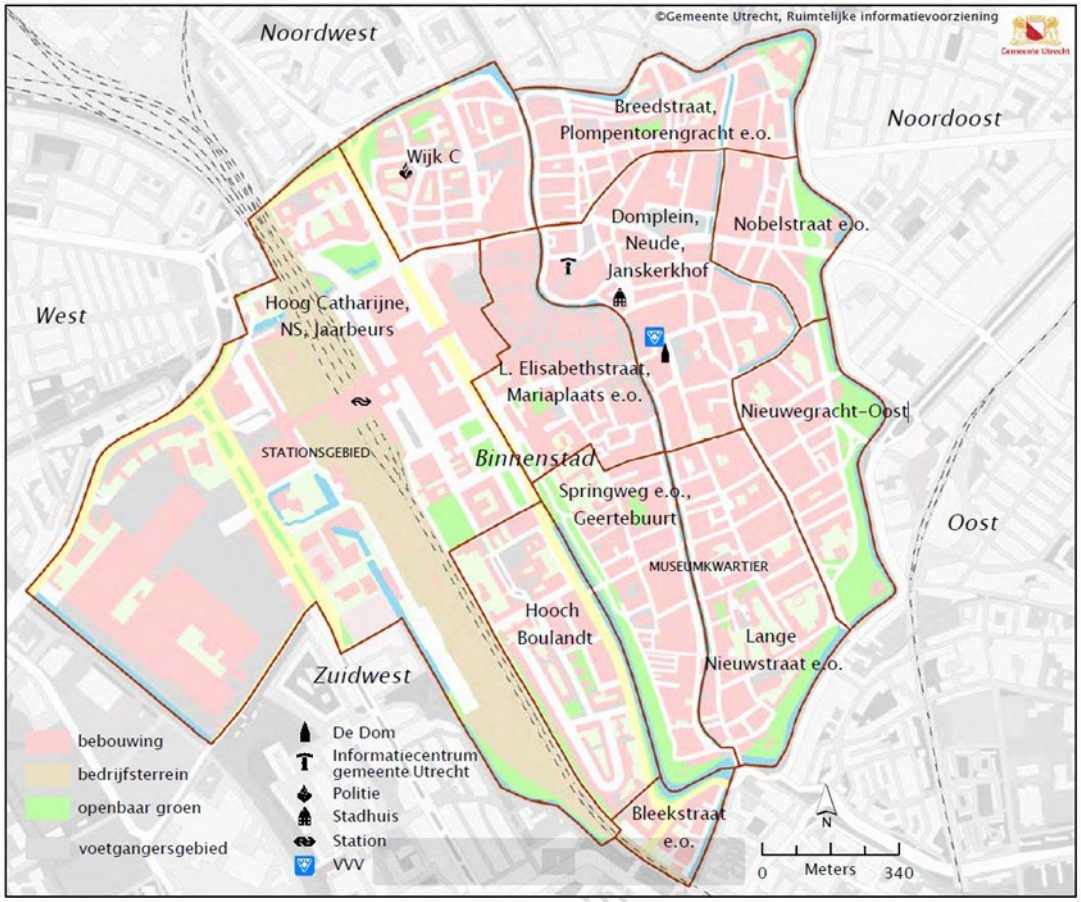
Stadswerk
NORM INSTITUUT BOMEN
vhg werkgroep boomspecialisten
GPKL.nl
Bouwend Nederland

Kijk voor meer info op www.norminstituutbomen.nl

Werken rond bomen

Bijlage 3 Overzichtskaart Binnenstad conform lid 8

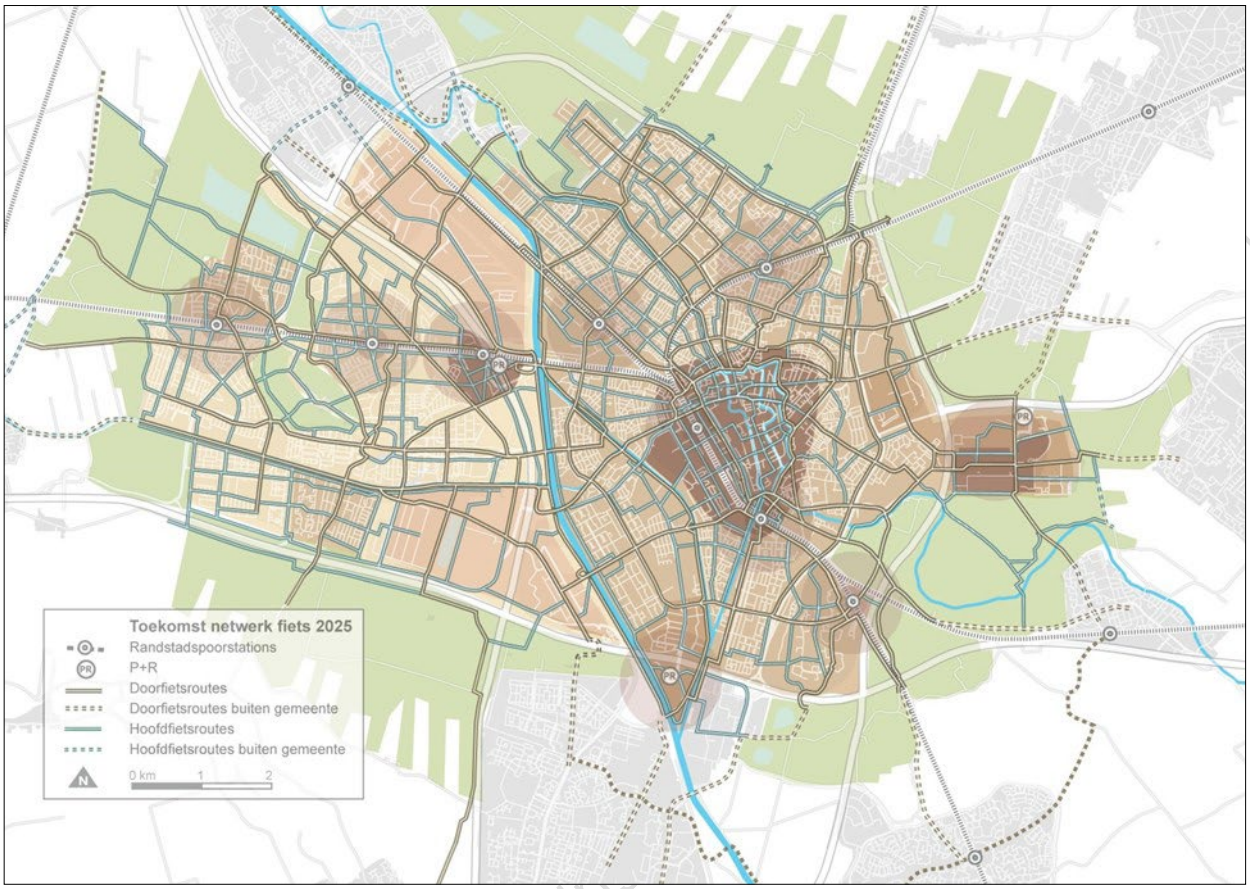
Overzichtskaart

Onder voorbehoud van vaststelling / Leidingen

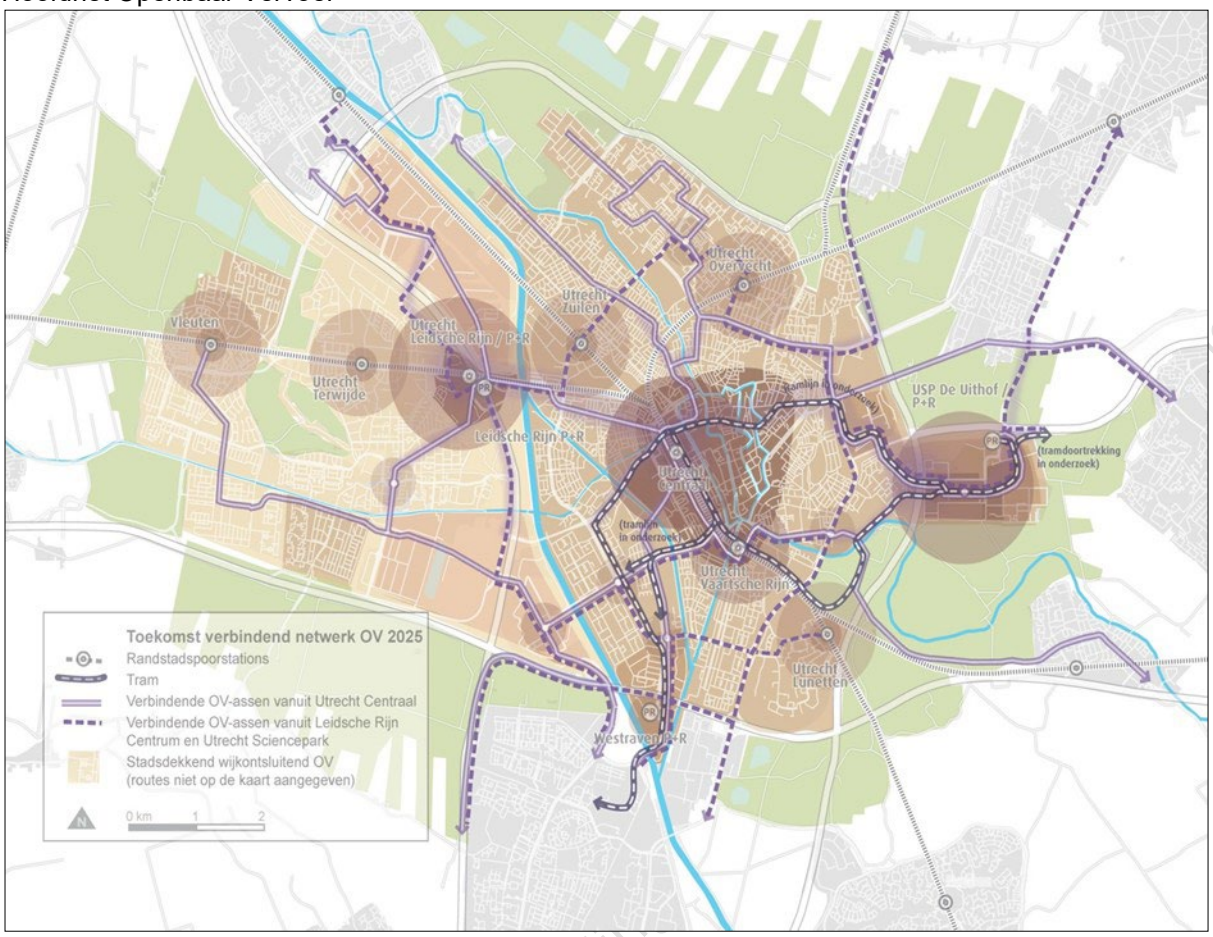
Bijlage 4 Hoofdwegennet gemeente Utrecht

Hoofdnet Fiets

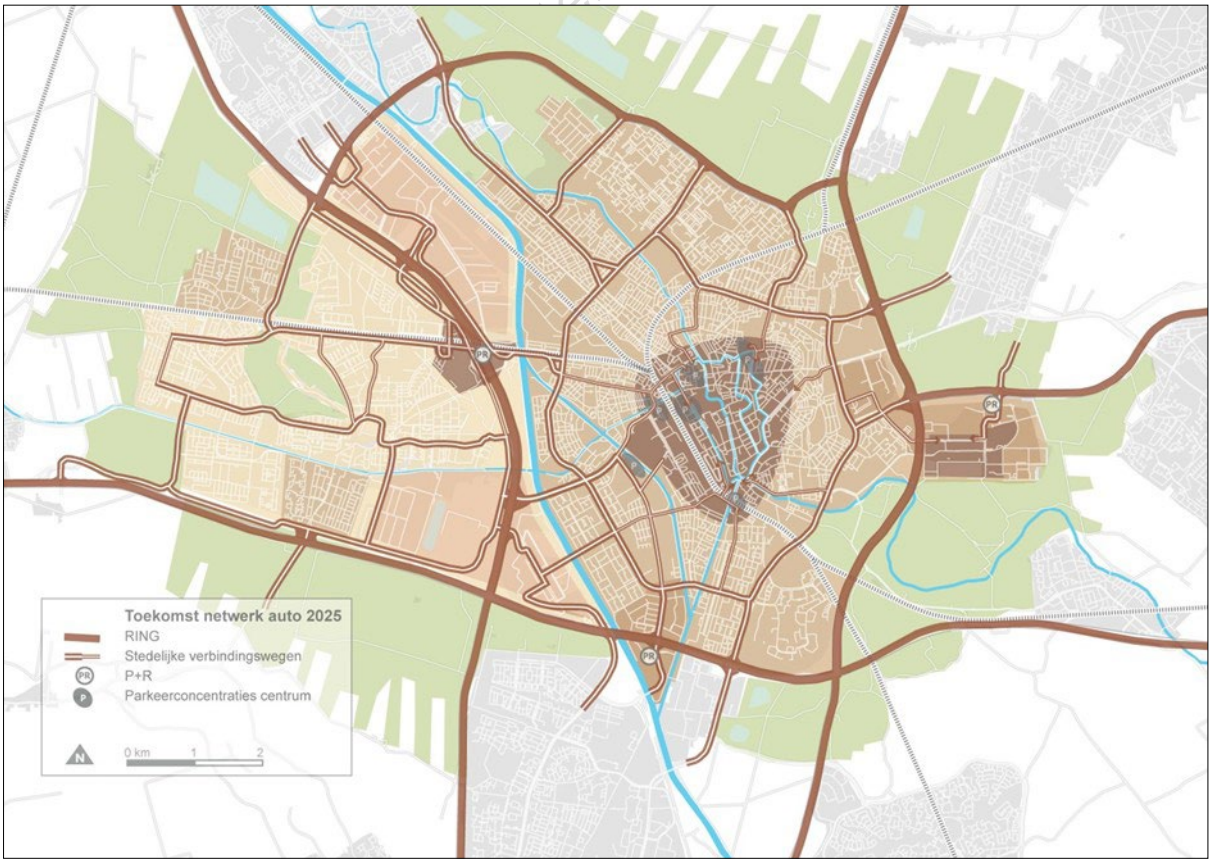

Onder voorbehoud van vaststelling

Hoofdnet Openbaar Vervoer

Hoofdnet Auto

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Bijlage 5 BLVC-plan

Meer informatie over een BLVC is te vinden via deze link: https://www.utrecht.nl/ondernemen/vergunningen-en-regels/toolbox-bouwhinder/

Standaard BLVC plan

A. Toelichting Project (administratieve gegevens en betrokken partijen)

- Omschrijving van project (aard van de werkzaamheden)
- Nut, noodzaak en achtergrond van het project
- Opdrachtgever, verantwoordelijkheidsstructuur
- Informeren nood- en hulpdiensten
- Betrekken wijkteam van de politie
- Aanstellen omgevingsmanager
- Initiatiefoverleg en verslagen
- Planning, motivatie tijdpad en consequenties
- Werktijden (extra inzet ploegen of juist niet) met motivatie
- Plaats in het bestuurlijk traject (betreft veelal projecten in opdracht van de gemeente)
- Kaartmateriaal over de situatie van het project (Bouwplaatsinrichting)

B. Omgevingsscan (nauwkeurige omschrijving van de omgeving)

- Belangrijke maatschappelijke voorzieningen in de omgeving (bijvoorbeeld: ziekenhuis, grote onderneming, enz.).
- Eventuele projecten en evenementen tijdens de werkzaamheden in de omgeving en beïnvloeding op de verkeersafwikkeling.
- Afspraken met betrokken partijen.
- De omgevingsscan op kaartmateriaal aangeven.

C. Risicoanalyse

- Risicoanalyse (risico's die de planning van het project kunnen beïnvloeden, met oplossingsrichtingen Procedurele risico's als kapvergunningen of bij veranderde planning: problemen met de subsidie voorwaarden.
- Mogelijke technische knelpunten.
- Mogelijke invloed van weersomstandigheden.
- Andere activiteiten in de omgeving die de verkeersafwikkeling rond het project beïnvloeden en het project ernstig kunnen verstoren.

D. Bereikbaarheid

- Verantwoordelijkheden aannemer (specifieke eisen vastleggen)
- Tijdelijke verkeersmaatregelen (link leggen naar regelgeving bv CROW 96B)
- Categorieën (elke categorie benoemen)
- Avond, Nacht en weekend werk / Werken buiten reguliere werktijden (ontheffing)
- Locatie Directiekeet

E. Leefbaarheid (maatregelen die de leefbaarheid op peil moeten houden)

- Geluidsoverlast en Trillingshinder.
- Ophalen (huis)afval
- Schoonhouden werkterrein en omgeving.
- Ordelijk werkterrein.
- Goede verlichting.

F. Veiligheid (fysieke en sociale veiligheid tijdens de werkzaamheden) en Gezondheid

- In- en uitrijdend bouwverkeer
- Verkeersveiligheid algemeen (Bouwen buiten bouwterrein en naast de school)
- Kwaliteit tijdelijke verharding
- Handhaving verkeersregels

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

- Sociale veiligheid
- Beheer van de tijdelijke verkeersvoorzieningen

G. Sloop-/Bouwveiligheid

- Locatie
- Opdrachtgever
- Vergunning,- en vergunninghouder
- Aannemer
- Sloop-/Bouwmethode
- Overzicht bijbehorende documenten
    - Tekeningen Bouwplaatsinrichting
    - Bouwput en Bouwputafscheiding
- Monitoring: o.a. Uitgangspunten en Onderzoekgegevens van de bodem, grondwater, trillingen, geluid, etc.
- Bluswater voorzieningen in de omgeving
- Beheer Sloop-/Bouwveiligheidsplan
- Maatregelenmatrix en verwijzing naar documenten (zie tabel Maatregelenmatrix)
    - Onbevoegd betreden bouwterrein
    - Aanrijdgevaar door bouwverkeer
    - Bezwijken/breken/vallen van constructie of onderdelen (boven de weg)
    - Omvallen van materieel
    - Vallende voorwerpen op openbaar terrein of belendingen
    - Brandgevaar / Brandbeveiliging

H. Communicatieplan (communicatie over het project tijdens de verschillende fasen)

I. Faseringsplan (Verkeerstechnisch: plaatsen van afzettingen en dergelijke)

- De data van faseringen met motivatie (bijvoorbeeld kort maar hevig, bij veel heiwerk)
- Per fase aangeven welke gevolgen het project heeft voor de verschillende verkeersmodaliteiten
- Het faseringsplan aangeven op een tijdlijn
- Per fase intekenen op kaartmateriaal

J. Verkeersmaatregelenplan (omleiding van verkeersstromen tijdens de werkzaamheden

- Inzet verkeersregelaars met motivatie.
- Aandacht voor looproutes en tijdelijke verhardingen (plankiers).

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Maatregelenmatrix en verwijzing naar documenten

Gevaar	Suggesties voor maatregelen (per activiteit)	Projectspecifieke invulling	Documenten
1. Onbevoegd betreden bouwterrein inclusief spelende kinderen (diverse gevaren, o.a. vallen, bekneld raken elektrocutie, verdrinken)	**Algemeen** • Schuttingen • Hekken (antiklim) • Poortcontrole • Meldprocedure bezoekers • Bewaking buiten werktijd …… **Bij uitbreiding bestaande en in gebruik zijnde gebouwen** • Bouwactiviteiten scheiden van gebruiksfunctie: o in tijd (buiten werktijd) o fysiek scheiden (voldoende ruimte ertussen of afschermen) • Machines / bouwmaterieel niet onbeheerd achterlaten • Vluchtroutes in stand houden • Afspraken maken met gebouwbeheerder ……		
2. Aanrijdgevaar door bouwverkeer	• Overzichtelijke in- en uitritten • Tijdelijke veilige laad-/loszones • Spiegels • Verkeersbebording • Afzetting / omleiding (na overleg • wegbeheerder) • Bevoegde verkeersregelaar ……		
3. Bezwijken /breken/ vallen van constructie of onderdelen	**Sloop-, hak- en boorwerkzaamheden en onder-steuningen** • Stabiliteit tijdens sloopfase bewaken (constructeur raadplegen) • Werken volgens sloopplan • Deskundig toezichthouder (zie Arbobesluit) • Doorboren / doorsnijden voorspankabels (in vloeren) voorkomen • Stabiliteitsschoren aanbrengen		

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

	• Berekening en tekening van ondersteuningsconstructie (m.n. schoorverband) • Grote onderdelen eerst tegen vallen borgen (bijvoorbeeld met takel, kraan) • Ter plaatse van de werkplek opvangbak, vangschot, opvangzeil of fijnmazige netten aanbrengen • Werkgebied afzetten • Opvangschot plaatsen • Doorstempelen • Werkafspraken / coördinatie ……		
4. Omvallen van materieel	**Funderingsmachines** (afstand tot hek of schutting is bij voorkeur groter/gelijk hoogte makelaar) • Funderingsmethode aanpassen (bijvoorbeeld korte buispalen en oplassen) • Gebouwen / openbaar gebied binnen onveilige zone ontruimen • Onveilige zone afzetten • Funderingsactiviteiten scheiden van de overige activiteiten: o in tijd (buiten werktijd) o fysiek (routing aanpassen) • Bodemonderzoek kabels/leidingen/ explosieven • Grondonderzoek op draagkracht • Grondverbetering • Draglineschotten • Opstellingskeuring (door deskundige) • Veilige aanvoer en positionering palen, damwanden • Extra maatregelen bij schoorheien • Damwanden laten zitten of losspuiten …… **Toren- en mobiele kranen, hoogwerkers en verreikers** • Grondonderzoek op draagkracht • Grondverbetering • Voorkomen breuk waterleiding, riolering • Kraanbaanberekening		

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

	• Controle zetting kraanbaan (periodiek) • Onderheide kraanpoer (vaste opstelling) • Opstellingskeuring (door deskundige) • Voldoende opstelruimte (stempelbreedte) • Draglineschotten • Niet gebruiken bij teveel wind (opgave fabrikant) ……. **Steigers, hefsteigers, liften** • Grondonderzoek op draagkracht • Grondverbetering • Rijplaten, betonplaten • Aanrijdbeveiliging • Schoring en verankering steiger (volgens opgave fabrikant) • Berekening / tekening (steiger) • Deskundig toezichthouder (steiger) • Opstellingskeuring (hefsteiger, lift) • Coördinatie eventueel graafwerk onder/naast steiger • Periodieke controle steiger op verankering/onderstopping/overbelasting ……. **Staalconstructies, bekistingen, prefab betonbouw, houtskeletbouw** • Montage- of werkplan • Deskundig toezichthouder (zie Arbobesluit) • Tijdelijke schoring en windverbanden • Stabiele opslag …….		
5. Vallende voorwerpen op openbaar terrein of belendingen	**Hijswerkzaamheden** (benodigde ruimte: lengte last + 5 m) • Andere bouwmethode kiezen (bijvoorbeeld • vijzelen of glijbekisting) • Zwenkbegrenzing op hijskraan • Hijszone ontruimen • Hijsgeleiding toepassen • Hijsinstructie aan machinist en aanpikker • Bekisting delen (kortere lasten) • Inpandige hijsschacht • Aantal hijsbewegingen reduceren door inzet van:		

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

	○ betonpomp ○ bevoorradingscontainer • Niet gebruiken bij teveel wind (opgave fabrikant) …… **Werken op hoogte vanaf vloervelden, (hang-) steigers, bouwliften, hoogwerkers/verreikers** • Voldoende vrije ruimte creëren tot hek of schutting • Preventie op hoogte door (tijdelijke) • borstweringen, steigerdoek, netten, e.d. • Vangvoorzieningen: ○ vangschotten ○ luifels / overkluizing • Tijdelijke gevarenzone afzetten • Gevelpanelen, glas e.d. apart aanvoeren (niet • met behulp van hangsteiger of hoogwerker) • Platform bouwlift rondom voorzien van hekken …… **Opslag lichte materialen** (op bijvoorbeeld vloeren en daken) • Pakketteren, vastzetten met sjorbanden • Ballasten • Vastsjorren • In kooi van gaas opslaan ……		
6. Brandgevaar	**Installatie en sloopwerkzaamheden (lassen, branden, slijpen, e.d.)** • Werkvergunning • Brandwacht • Brandbare stoffen verwijderen • Afschermen (branddeken, e.d.) • Na brandgevaarlijke werkzaamheden controle • op rookvorming, smeulen of brand • Blusmiddelen binnen handbereik ……		

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Algemeen
De rol van de in de voorschriften genoemde toezichthouder kan door verschillende personen worden ingevuld. Deze worden kenbaar gemaakt in de definitieve vergunning of instemmingsbesluit. Voor de herstelwerkzaamheden van het maaiveld is de toezichthouder bereikbaar via: telefoon 030 - 286 84 00, fax 030 - 294 51 55 of per email
Archeologie
Archeologische rijksmonumenten staan niet op de archeologische waardenkaart, maar op de website Archeologie in Nederland. Wilt u een archeologievergunning aanvragen? Overleg dan eerst met een archeoloog. Bel met telefoonnummer 14 030 of stuur een e-mail naar archeologie@utrecht.nl.
Het archeologiebeleid van de gemeente Utrecht is verwoord in de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg (2009), die gekoppeld is aan de gemeentelijke archeologische waardenkaart. Op de waardenkaart is per zone vastgelegd welke archeologische verwachting een gebied heeft. Het plangebied ligt in een zone met een hoge archeologische waarde. Voor bodemingrepen groter dan 50 m2 en dieper dan 50 cm beneden het huidige maaiveld geldt dat een archeologisch vooronderzoek en/of een archeologievergunning verplicht is.
Verzocht wordt om contact op te nemen met afdeling Erfgoed via archeologie@utrecht.nl en/of via 030-286 27 56.
Calamiteitenoverzicht (voor meest recente nummers, zie website www.utrecht.nl)
Melding
Tenzij al in de vergunningaanvraag de exacte datum van het werk staat aangegeven, meldt de netbeheerder uiterlijk 14 werkdagen voor de voorgenomen startdatum deze datum aan de toezichthouder kabels en leidingen en TVU ter goedkeuring. Pas na goedkeuring door de toezichthouder van de gemeente ligt de startdatum vast, en kan vervolgens hiervan niet meer worden afgeweken tenzij sprake is van overmacht.
Omwonenden en Wijkbureau
De netbeheerder informeert de aan het tracé en materiaalopslag grenzende bewoners en bedrijven en de wijkopzichter voldoende tijdig over de aard en de duur van de werkzaamheden, zodat zij nog schade beperkende maatregelen kunnen treffen.

Kolk- en huisaansluitingen
Voor de juiste ligging van straatkolk- en huisaansluitingen neemt de netbeheerder contact op met Stadsbedrijven (telefoon 14 030).
Asfalt
Alvorens in asfalt te gaan, dient de netbeheerder eerst met de toezichthouder kabels en leidingen contact op te nemen.
Tijdens het werk
Kabels en leidingen van anderen
Kabels en leidingen van de gemeente Utrecht en derden moeten bereikbaar blijven zonder hinder van kabels / leidingen of bijbehorende onderdelen van de netbeheerder te ondervinden, tenzij anders overeengekomen met de betreffende eigenaren.
Contacten bij onvoorziene situaties
In de volgende gevallen neemt de netbeheerder onmiddellijk contact op met de projectcoördinator nutsbedrijven/toezichthouder van de gemeente, en legt het werk in afwachting van antwoord stil. Afstand van kabel / leiding tot: kant boom < vergunde afstand: Stadsbedrijven, beheerder groen: tel. 14 030;

- kant drinkwaterleiding < 0,5 meter: Vitens, technisch beheer & onderhoud: tel. 0800-0359;
- kant < 2m bij Elektra en Gas: Stedin, tel. 088 -8956222
- hart riolering <1,5 meter Stadsbedrijven, beheerder Rioleringen en gemalen, tel. 14 030;
- archeologische overblijfselen DSO sectie cultuurhistorie, tel. 030 - 286 39 90;
- bodemverontreiniging toezichthouder (zie algemeen).

Dit geldt ook voor gasleidingen, Eneco-warmtenetten en datakabels.

Onderdeel van vaststelling verordening Kabels en Leidingen

Bijlage 7 Technische eisen voor het in oude staat terugbrengen van niet gesloten verhardingen door instemming-/vergunninghouder.

Indien het college op grond van artikel 11 eerste lid, of artikel 18 van de verordening heeft besloten dat de openbare grond na beëindiging van de graafwerkzaamheden, niet door het college maar door de instemming-/vergunninghouder in de oude staat wordt teruggebracht, gelden de volgende technische eisen:

Algemeen

- De technische eisen hebben uitsluitend betrekking op de niet gesloten verharding.
- De instemming van het college de openbare grond in de oude staat terug te brengen heeft niet betrekking op gesloten verhardingen, groen en bermgras, tenzij dit in het besluit expliciet is aangegeven.
- Het college herstelt gesloten verharding, groen en berm (gras) op kosten van de instemming-/vergunninghouder tegen de actuele VNG-tarieven.
- De instemming-/vergunninghouder is verantwoordelijk voor het herstraten van (de open verharding van) de gegraven geulbreedte en handholes, aansluitend bij bestaand, niet geroerd straatwerk.
- De instemming-/vergunninghouder voert geen band tot ban- verbetering uit, tenzij er sprake is van nieuw straatwerk zoals beschreven in dit handboek onder 5.2.6. In dat geval brengt de instemming-/vergunninghouder de verharding over de volle breedte opnieuw aan, tenzij de toezichthouder anders besluit.
- Na het in oude staat terugbrengen van de openbare grond door en voor rekening van de instemming-/vergunninghouder, is die partij de daaruit voortvloeiende beheer- en degeneratiekosten verschuldigd, welke worden berekend conform de door de VNG (landelijk) geadviseerde herstraattarieven: B1. Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd.
- De vergunning- of instemmingshouder kan maximaal 8 graafploegen inzetten, of meer dan 8, als het college ermee heeft ingestemd dat instemming-/vergunninghouder meer graafploegen inzet.
- Er is een Nederlands sprekende voorman aanwezig op het werk.
- Op elke bouwploeg die oud materiaal (klinkers en tegels die niet uniform in maatvoering/dikte zijn) herstelt, is minimaal 1, naar het oordeel van het college, voldoende gediplomeerde/gecertificeerde stratenmaker aanwezig.
  Het college verstaat onder een voldoende diploma of certificering dat degene die het herstelwerk doet een opleiding genoten heeft voor vakbekwaam straatmaker, en werkzaamheden zelfstandig en op een zorgvuldig manier kan uitvoeren.
  Opleidingen die hieraan voldoen zijn:
  - opleiding: MBO3 “straatmaker”: Opleiding Straatmaker en Opperman | SOMA College (soma-college.nl)
  - certificering VMS branchecertificaat: VMS Branchecertificaat Straatmaker - Vereniging Modern Straatwerk

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Op verzoek van een instemming-/vergunninghouder kan het college toetsen of ook een andere opleiding aan bovengenoemde eisen voldoet.

- Alle communicatie inzake opname, goed-/afkeuring en herstel(punten) tussen de instemming-/vergunninghouder en het college geschiedt per mail aan de toezichthouder.
- Definitiebepaling: waar in deze bijlage wordt gesproken over “de werkzaamheden” wordt bedoeld: de open verharding van de openbare grond die door instemming-/vergunninghouder in oude staat wordt teruggebracht.

Voorfase

- De instemming-/vergunninghouder stuurt het college wekelijks per mail, voor aanvang van het in oude staat terugbrengen van de openbare grond, een overzicht met de lengte van het tracé, een tekening en de planning van de uit te voeren werkzaamheden, waarin is gespecificeerd welk (deel van) het tracé (gebied) wordt uitgevoerd.
- Als de vergunning- of instemminghouder van mening is dat de openbare grond zich niet in goede staat bevindt, dient hij dit minimaal 5 werkdagen voor aanvang van zijn werkzaamheden per email aan het college te melden en te verzoeken een voorschouw te houden. Hierbij zal in aanwezigheid van een toezichthouder de (huidige) staat door middel van video/foto’s worden vastgelegd (de 0-meting). De vergunning- of instemminghouder (uitvoerder) stelt een rapportage (0-meting) op en stuurt deze 3 werkdagen voor aanvang zijn werkzaamheden naar het college. De vergunning- en instemminghouder kunnen over het herstel van de zich in slechte staat bevindende verhardingen afwijkende financiële afspraken maken. Deze dienen vooraf door gemeente en vergunning- of instemminghouder schriftelijk te worden vastgelegd.

Uitvoeringsfase

- De instemming-/vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat de werkzaamheden met betrekking tot het in de oude staat terugbrengen van de grond door hem en zijn aannemer veilig worden uitgevoerd en neemt daarvoor alle benodigde voorzorgsmaatregelen.
- De instemming-/vergunninghouder onderneemt actie bij acuut gevaar voor omwonenden of verkeer, wat betreft het straatwerk of een ander aspect van de werkzaamheden, om dit, gezien de ernst van de situatie, binnen gewenste tijdsduur (normaliter 2 uur), doch uiterlijk einde dag, veilig opgelost te hebben.
- De piketdienst van het college onderneemt actie bij acuut gevaar voor omwonenden of verkeer, wat betreft het straatwerk of een ander aspect van deze werkzaamheden, aan het einde van de dag of in de avond/nacht op kosten van instemming-/vergunninghouder. Deze kosten vallen niet onder VNG tarieven. Het college verrekent de werkelijke kosten met de instemming-/vergunninghouder.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en leidingen

- Het college herstelt het straatwerk dat te lang (meer dan 48 uur) open ligt of dusdanig slecht hersteld is dat het (struikel)gevaar vormt, op kosten van de instemming-/vergunninghouder tegen de gebruikelijke VNG tarieven (tarief A) als de instemming-/vergunninghouder dit niet binnen de door de toezichthouder gestelde termijn doet.
- Het college zal d.m.v. steekproeven de werkwijze controleren (o.a. trillen, gebruik van brekerzand en vleien of onder de hamer aanbrengen).

Techniche eisen opbreken, graven en herstel open verhardingen

- Herstellen open verharding dient te geschieden volgens Technische bepalingen CROW Wegverhardingen RAW 2015: Hoofdstuk 83 (Elementenverhardingen) en Hoofdstuk 24 (Sleuf- en sleufloze technieken).

Voorts gelden zo nodig in afwijking hiervan de volgende aanvullende voorwaarden:

- Uitgenomen bestrating wordt gescheiden van grond en andere zaken.
- Alle grond die uit de sleuf komt, wordt ook weer teruggebracht, tenzij dit in strijd is met de instemming-/vergunningsvoorwaarden.
- Het lengte- en dwarsprofiel van de verharding moet overeenkomen met de oorspronkelijke hoogteligging en de verharding dient goed aan te sluiten op de bestaande verharding.
- De vertanding na (her)straten van de sleufbedekking dient ten opzichte van het aansluitende straatwerk zo goed als mogelijk vlak, aansluitend bij bestaand niet geroerd straatwerk, te zijn.
- De aansluiting aan de kant dient met kleine stukjes goed op maat te worden gemaakt (het passtuk mag niet kleiner zijn dan een halve klinker of tegel).
- De aansluiting rond een putdeksel is een rij stenen parallel aan de putrand (streek om de put), daartegenaan komt het kopse verband.
- Straatwerk wordt teruggebracht in het oorspronkelijk verband (blokken/visgraat, etc.).
- Oud materiaal wordt door stratenmakers niet gevleid maar “onder de hamer” aangebracht.
- Er mogen uitsluitend onbeschadigde tegels of klinkers worden teruggelegd/gebruikt.
- Voegen moeten worden gevuld (er mogen geen kieren of gaten zichtbaar zijn).
- Straatwerk mag niet hol worden hersteld (lager of even hoog als omliggend bestaand straatwerk).
- Straatwerk mag niet los liggen (met de voet te bewegen).
- Het hoogteverschil met het omliggend bestaand straatwerk mag niet meer dan 2 mm bedragen.
- Klinkers dienen te liggen in lijn met omliggend straatwerk (niet in boog, door te weinig zand of te zware trilplaat).
- Inboetmateriaal dat (ook al is het beperkt) afwijkt van het bestaande materiaal moet geclusterd worden aangebracht (i.v.m. kleur-/materiaalverschil).
- Inboetmateriaal dient zoveel mogelijk overeen te komen met reeds aanwezige materialen. De vergunning- of instemminghouder voorziet zelf in het inboetmateriaal dat nodig is voor vervanging van voor de aanvang van de werkzaamheden beschadigde tegels en klinkers. De kosten worden door het college aan de vergunning- of instemminghouder vergoed (marktconform tarief).

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

- Dagelijks wordt de die dag gereedgekomen bestrating ingewassen/geveegd met brekerzand. Indien nodig vaker dan 1x.
- Het herstelde straatwerk moet worden nagetrild met brekerzand: (eerst invegen dan trillen en alsnog een keer invegen) (oude gebakken klinkers invegen met split).
- Trillen met een trilplaat die zowel voor klinkers als tegels geschikt is met een max van 2500kg/20KN.
- Door trillen beschadigde straattegels en klinkers moeten worden vervangen.
- Het college kan de verdichting van de "baan" (teruggebracht zand in de sleuf) controleren door middel van een steekproef.

Opname en goedkeuring

- Als de werkzaamheden volgens de vergunning-/instemmingshouder zijn voltooid, meldt hij dit aan het college door toezending van een proces verbaal van opname. Het proces-verbaal bevat:
  a. administratieve gegevens: de naam van de instemming-/vergunninghouder een verwijzing naar het kenmerk van de vergunning of instemmingsbesluit, de datum waarop het college is gemeld dat met het in oude staat terugbrengen is aangevangen, de locatie, de datum waarop het herstelwerk gereed is gekomen, en
  b. foto's of een film waarop het gehele tracé van de herstelde openbare grond zodanig duidelijk is weergegeven dat het college kan controleren dat de werkzaamheden goed zijn uitgevoerd. De foto/film moet worden genomen voordat het zand ten behoeve van inwassen wordt aangebracht.
  Indien de foto's of film niet duidelijk zijn (bijvoorbeeld door onvolledigheid, of teveel inwaszand), kan het college die opname afkeuren en dient de vergunning-/instemmingshouder binnen 24 uur (werkdagen) een nieuwe opname aan te leveren.
- Het college beoordeelt de werkzaamheden op basis van de foto's en film (het college kan zo nodig een inspectie ter plaatse uitvoeren).
  Het college beoordeelt of de werkzaamheden zijn uitgevoerd conform de hierboven opgenomen technische eisen.
  Als het college de werkzaamheden afkeurt, geeft het college gemotiveerd aan wat de reden van afkeuring is.
  Kleine gebreken zijn geen reden de werkzaamheden af te keuren.
- Indien de werkzaamheden zijn afgekeurd dient de vergunning- instemmingshouder de werkzaamheden binnen 5 werkdagen volledig te herstellen en een nieuwe opname naar het college toe te sturen. Het college zal die werkzaamheden dan opnieuw beoordelen.
- Indien het college de werkzaamheden opnieuw afkeurt, zal het college het afkeurde deel van de werkzaamheden zelf, op kosten van de vergunning-instemmingshouder herstellen, volgens de gebruikelijke, op dat moment geldende tarieven (VNG tarief A).

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

- Als er gebreken zijn die geen reden zijn de werkzaamheden af te keuren, geeft het college dit aan op een lijst van restpunten (tekstueel of via foto's).
  De restpunten dienen binnen 48 uur na toezending van de lijst door het college, door de vergunning-instemminghouder te zijn hersteld.
  Als er sprake is van een gevaarlijke situatie dient het gebrek binnen 2 uur, doch uiterlijk einde dag, te zijn hersteld.
- Van het herstel van de restpunten moet binnen 24 uur een foto's naar het college worden toegezonden.
  Het college beoordeelt de wijze van het herstel van de restpunten.
- Als het herstel van de restpunten door het college wordt afgekeurd, zal het college op de werkzaamheden op kosten van de vergunning- instemmingshouder zelf uitvoeren. De kosten hiervan worden door de vergunning- /instemmingshouder tegen de gebruikelijke VNG-tarieven (tarief A) aan de gemeente vergoed.
- Als de werkzaamheden herhaaldelijk worden afgekeurd, waardoor het college zelf het straatwerk moet herstellen, kan het college het aantal toegestane graafploegen, dat door de instemming-/vergunninghouder mag worden ingezet, beperken.

Verplichting onderhoudsperiode

De vergunning-/instemmingshouder dient gedurende 12 maanden na goedkeuring van de werkzaamheden alle gebreken die in deze termijn aan de dag treden te herstellen.

- Er is sprake van een gebrek als de werkzaamheden (de in oude staat teruggebrachte grond) niet aan de technische eisen voldoet.
- De vergunning- instemmingshouder moet in deze periode door het college gemelde gebreken binnen een termijn 5 werkdagen herstellen.
  Indien sprake is van een gevaarlijke situatie dient dit gebrek onmiddellijk, of uiterlijk voor het einde van dezelfde dag te worden hersteld.
- Na het einde van deze periode (12 maanden na goedkeuring van de werkzaamheden) kan het college de uitgevoerde werkzaamheden opnemen en hiervan een proces-verbaal opstellen, en toezenden aan vergunning-/instemmingshouder.
- De vergunning-/instemmingshouder dient alle in deze opname opgenomen gebreken binnen één maand te hebben hersteld.
  Indien er sprake is van een gevaarlijke situatie is de termijn (voor alleen het gevaarlijke gebrek) 24 uur.
- Als de vergunning-/instemmingshouder een gebrek niet binnen de hierboven vermelde termijnen herstelt, herstelt het college op gebreken op kosten van de vergunning- instemmingshouder tegen de gebruikelijke VNG tarieven (tarief A).
- De vergunning-/instemmingshouder behoeft het gebrek niet te herstellen als hij aantoont dat die gebreken het gevolg zijn van onjuist of onzorgvuldig gebruik, dan wel gekwalificeerd kunnen worden als normaal te verwachten slijtage als gevolg van het feitelijke gebruik.
- Als vergunning- instemmingshouder de werkzaamheden zelf onderhoudt, geldt het VNG herstraattarief B1.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Als de instemming/-vergunninghouder het onderhoud door de gemeente wil laten uitvoeren, wordt dit vastgelegd in het instemmingsbesluit en gelden er afwijkende financiële afspraken (VNG tarief B2).

Evaluatie herstel verharding

Het college zal periodiek door middel van een evaluatie beoordelen of de openbare grond door de instemmingshouder op de juiste wijze in de oude staat wordt hersteld.
Naast de technische kwaliteit van het herstraten van de openbare verharding zullen de volgende aspecten worden getoetst:

- het werken volgens de planning.
- de samenwerking en communicatie met de gemeente.
- het opvolgen van aanwijzingen van de toezichthouders van het college, o.a. opvolgen van de aanwijzingen van TVU (tijdelijke verkeersmaatregelen Utrecht) tijdens uitvoering.
- het beschermen / niet beschadigen van stedelijk groen.
- het verhelpen van klachten die via KCC-gemeente door het college zijn ontvangen (binnen uiterlijk 48 uur).
- het goed en tijdig herstellen van gebreken die tijdens de onderhoudstermijn optreden.

Indien uit de evaluatie blijkt dat de werkzaamheden naar het oordeel van het college niet voldoende tijdig of goed zijn uitgevoerd, gaan het college in overleg met instemming/-vergunninghouder. Het college zal de instemming/-vergunninghouder dan verzoeken met verbetervoorstellen te komen om te borgen dat de werkzaamheden conform de nadere regels worden uitgevoerd. Het verbetervoorstel moet door het college worden goedgekeurd.

Onder voorbehoud van vaststelling Verordening Kabels en Leidingen

Besluit tot wijziging van Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht;

- Gelet op de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht;

Overwegende dat het vanwege het in artikel 22 van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht opgenomen overgangsrecht wenselijk is de toepassing van de beleidsregel te verduidelijken.

Besluiten:

de Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018 als volgt te wijzigen:

Artikel I

Artikel 1 sub c wordt vervangen door:
c. vergunning: een vergunning als bedoeld in:
- de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht, of een verordening die in de plaats treedt van deze verordening.

Artikel 1 sub d wordt als volgt gewijzigd:
toevoegen na "(WKO)": en aquathermiesystemen

Artikel 3 komt als volgt te luiden:

1. Indien een netbeheerder een conform vergunning aangelegde leiding moet verwijderen, verleggen of aanpassen, omdat het college die vergunning intrekt of wijzigt, of de netbeheerder daartoe een aanwijzing heeft gegeven, waardoor de netbeheerder schade lijdt of zal lijden die boven het maatschappelijke risico uitkomt, en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kent het college hem op zijn verzoek een vergoeding toe.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt eveneens voor leidingen die met door de gemeente Utrecht verleende privaatrechtelijke toestemming zijn aangelegd, met dien verstande dat als er bij die toestemming een kostenverlegregeling is afgesproken die regeling prevaleert boven deze nadeelcompensatieregeling.

Na artikel 6 wordt een nieuw artikel toegevoegd, dat luidt:

Artikel 6a

1. Voor de toepassing van deze beleidsregel geldt als de datum van vergunningverlening:

a. voor een krachtens artikel 22 eerste lid van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht verleende vergunning: de door de vergunninghouder, beheerder van of rechthebbende op een kabel of leiding aan te tonen datum van het verlenen van een vergunning op grond van de Verordening kabels en leidingen Utrecht 2013, artikel 2:9 of 2:11 Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, of Telecommunicatieverordening Utrecht 2008;

b. voor een krachtens artikel 22 tweede en derde lid van de Verordening kabels en leidingen gemeente Utrecht: de door de vergunninghouder, beheerder van of rechthebbende op een kabel of leiding, aan te tonen datum van het verlenen van in artikel 22 tweede en derde lid bedoelde toestemming of instemming.

2. De beheerder of een rechthebbende op een kabel of leiding die niet rechtmatig in of op openbare grond ligt heeft geen recht op nadeelcompensatie, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn hier van af te wijken.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit wijzigingsbesluit treedt in werking op het moment dat de Verordening kabel en leidingen gemeente Utrecht in werking treedt.

Artikel III Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit tot wijziging van Beleidsregel Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Utrecht 2018.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van <datum>

De burgemeester

Sharon A.M. Dijksma

De secretaris,

Gabrielle G.H.M. Haanen

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht

Beleidsveld	Openbare ruimte
Organisatieonderdeel	Stadsbedrijven
Opsteller	Binne Meijer
Zaaknummer	9290617
Jaargang en nummer	2022, nr. 8
Vergaderdatum Raad	27 januari 2022
Geheim	Nee

De raad besluit:

1. De Verordening ondergrond: kabels, leidingen en boomwortels gemeente Utrecht vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude verordening (2013):
   a. het uitbreiden van de grondslag voor het opnemen van uitvoeringsregels in het Handboek kabels en leidingen
   b. het opnemen van een verlegregeling voor niet-telecomkabels;
   c. de mogelijkheid om vergunningen voor aanleg en uitbreiding van warmteleidingen te weigeren als deze strijdig is met het beleid voor het aardgasvrij maken van de stad;
   d. het opnemen van mogelijkheid voor netbeheerders om bij grote projecten zelf het straatwerk te herstellen als een netbeheerder daartoe een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente afsluit;

2. De wijziging van Artikel 2:9 en 2:11 in de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht 2010 vast te stellen, waardoor een aantal dubbelingen in de regelgeving worden geschrapt.

3. De wijziging van de Legesverordening 2022, paragraaf IV (Programma Beheer openbare ruimte) artikel 4 en 6, vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:
   a. verhoging van de leges voor vergunningen en instemmingsbesluiten met 61,3% ten behoeve van het risicogestuurd toezicht op werkzaamheden van kabel- en leidingenbeheerders
   b. wijziging van de bekostigingssystematiek voor vergunningen en instemmingsbesluiten voor een tracé langer dan 2000 meter naar een toeslag per extra meter in plaats van het werken met begrotingen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de raad, gehouden op 27 januari 2022.

De griffier,	De voorzitter,
Merel van Hall	Sharon A.M. Dijksma

Gemeenteraad

Dossiernummer	2466
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 januari 2022
Agendapunt	12.1
Titel	Raadsbrief Beantwoording vragen commissie MGOR over herziene verordening Kabels en leidingen
ID	2636
Behandelend ambtenaar	Binne Meijer
Telefoon	
E-mail	binne.meijer@utrecht.nl
Datum collegebesluit	18 januari 2022
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Diepeveen
Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Daniëlle Rijnders/Cie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte/06-39276711
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	27 januari 2022

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Binne Meijer	**Datum**	19 januari 2022
Doorkiesnummer	14 030	**Kenmerk**	9667955
E-mail	binne.meijer@utrecht.nl	**Onderwerp**	Beantwoording vragen commissie MGOR over herziene verordening Kabels en leidingen
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Openbare Ruimte

Geachte leden van de raad,

Op 16 december 2021 is de herziene Verordening kabels en leidingen in de Commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte (MGOR) behandeld. Zoals toegezegd, ontvangt u met deze brief antwoord op een aantal vragen dat toen niet beantwoord kon worden. Daarnaast gaan wij nader in op de toezegging om in 2022 de ervaringen met de Verordening en de Nadere regel (Handboek) met de raad te delen, bij het aanbieden van de Visie op de Ondergrond.

Achtergrond
Het herzien van de Verordening kabels en leidingen en vaststellen van de Nadere regel kabels en leidingen (het Handboek kabels en leidingen) is belangrijk, omdat we daarmee praktische knelpunten die we nu ervaren aanpakken. Er waren tot nu toe geen gedetailleerde regels vastgelegd voor de uitvoering van graafwerkzaamheden door netbeheerders. Deze regels staan nu in het handboek, dat als informatieve bijlage is bijgevoegd bij het raadsvoorstel. Het handboek is een, op grond van artikel 5 en 15 van de verordening, door het college vastgestelde nadere regel. De nadere regel treedt gelijktijdig met de verordening in werking. Het geeft ons de mogelijkheid beter te sturen op gebruik van de ondergrond door netbeheerders, ruimte te reserveren voor toekomstige ontwikkelingen en stedelijke ambities, en schade en overlast te voorkomen. Door verhoging van de leges breiden we de capaciteit voor regie en toezicht uit.

Vragen uit de Commissie MGOR
Vrijstelling voor kortdurende werkzaamheden
Bij de bespreking in de commissie werd gevraagd of de vrijstelling voor gemeentelijke kortdurende werkzaamheden (Art. 6.3 Verordening) niet ook kan worden toegepast op werkzaamheden van netbeheerders. De vrijstelling van artikel 6.3 is een uitzondering op de algemene verbodsbepaling van het artikel 6.1. Daarin staat dat het verboden is om zonder vergunning van burgemeester en wethouders, in of op openbare gronden werkzaamheden uit te voeren. Een vrijstellingsbevoegdheid zal, naar zijn aard, terughoudend worden toegepast. De gemeente gebuikt deze vrijstelling alleen voor kortdurende niet-ingrijpende werkzaamheden zoals de aanleg of reparatie van huis- en kolkaansluitingen op het gemeentelijk riool of het repareren van een stoplicht. Het uitbreiden van de vrijstelling naar niet gemeentelijke activiteiten vinden wij niet wenselijk, omdat de gemeente op die activiteiten minder grip heeft. Dat kan tot gevolg hebben dat de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder dat we het tracé en tijdstip van uitvoering hebben getoetst. Met de toetsing kunnen we onnodige hinder voorkomen, bijvoorbeeld als werkzaamheden van verschillende partijen in een gebied tegelijkertijd plaatsvinden. Ook kunnen we met de toetsing schade aan bomen voorkomen. Het is van groot belang dat een tracé en bijkomende maatregelen (zoals BLVC) getoetst zijn voordat het werk start.

Overigens is het netbeheerders altijd toegestaan direct werkzaamheden uit te voeren als die werkzaamheden spoedeisend zijn, zoals het herstellen van een gaslek (zie artikel 12 en 19 van de Verordening).

Positieve beschikking bij niet tijdig beslissen
Er werd gevraagd of artikel 7.4 van de verordening geschrapt kan worden, waarin is bepaald dat de positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen (lex silencio positivo) niet van toepassing is. Wij vinden dit niet wenselijk omdat het tot gevolg kan hebben dat de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder dat we het tracé en tijdstip van uitvoering hebben getoetst. Zie ook het antwoord op bovenstaande vraag.

Afbakening verordening m.b.t. laadpalen en WKO-installaties
Er werd een vraag gesteld over de afbakening van de Verordening, met name voor laadpalen en waarom WKO installaties (warmte koude opslag) zijn uitgezonderd van vergunningplicht. De laadpalen voor elektrisch vervoer in de openbare ruimte worden niet in de Verordening geregeld, omdat het bovengrondse objecten zijn. De plaatsing van laadpalen is vergunningsvrij op grond van de WABO (wet algemene bepalingen omgevingsrecht). De exploitatie is geregeld met een concessieovereenkomst. De palen zijn aangesloten op het elektriciteitsnet van Stedin, dat wel onder de Verordening valt. Stedin vraagt voor het aansluiten van een laadpaal een kabel- en leidingvergunning aan en moet zich bij uitvoering houden aan de Nadere regel (Handboek).

M.b.t. WKO-installaties is het gebruikelijk om deze via opstalrechten te regelen. Een WKO is een installatie om, zich ter plaatse bevindende warmte en koude bronnen te exploiteren. Bij de Verordening kabels en leidingen gaat het uitsluitend om leidingen die elders geproduceerde stoffen of energie transporteren. In de opstalrechten die de gemeente verleent worden ook zaken geregeld die je niet met een vergunning kunt regelen (zoals exploitatievoorwaarden).

Vervolg en planning Visie op de Ondergrond
Tijdens de commissiebehandeling is aangegeven dat we uw raad bij het gereedkomen van de Visie ondergrond tevens informeren over de eerste ervaringen met de herziene verordening kabels en leidingen. Als termijn is hierbij het tweede kwartaal van 2022 genoemd. Dit komt echter te vroeg. We verwachten u tegen het einde van 2022 over de eerste ervaringen met de herziene Verordening kabels en leidingen te kunnen informeren. In het eerste kwartaal van 2022 informeren we u nader over de planning en het traject voor de Visie op de Ondergrond, die naar verwachting in Q2 2023 aan uw raad zal worden aangeboden.

Wij vertrouwen erop hiermee alle nog openstaande vragen over Verordening kabels en leidingen te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,